T071 Bộ Luật 1 - Luật Di Sa Tắc Bộ Hòa Hê Ngũ Phần - số 1421-1425 (quyển 1-30)

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 71

LUAÄT DI SA TAÉC
BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
SOÁ 1421
(QUYEÅN 1 30)
HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

SOÁ 1421

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN Haùn Dòch: Ñôøi Löu Toáng, Tam taïng Phaät Ñaø Thaäp ngöôøi nöôùc Keá Taân, cuøng Truùc Ñaïo Sinh.

QUYEÅN 1

Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ BOÁN PHAÙP BA LA DI

Töø nöôùc Tu-laïi-baø, Ñöùc Phaät cuøng Ñaïi chuùng Tyø-kheo naêm traêm vò ñeán aáp Tyø-lan-nhaõ vaø truù nguïi trong röøng caây. AÁp naøy coù Baø-la-moân teân Tyø-lan-nhaõ. Vua Ba-tö-naëc phong cho oâng ta aáp naøy neân mang teân nhö theá. OÂng ta nghe Ñöùc Phaät laø gioøng hoï Thích xuaát gia hoïc ñaïo, thaønh baäc Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Tuùc, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñieàu Ngöï, Thieân Nhaân Sö, Phaät Theá Toân, thaáu suoát heát moïi taâm nieäm cuûa theá gian, kheùo giaûng noùi chaùnh phaùp ñaàu, giöõa, cuoái ñeàu mang ñaày ñuû yù nghóa thieän, muøi vò thieän vaø hình töôùng phaïm haïnh thanh baïch, cuøng caùc ñeä töû du hoùa ñeán aáp naøy. Tyø-lan-nhaõ raát ñoãi vui möøng thoát neân lôøi: “Laønh thay! Ta nguyeän xin baùi kieán Phaät”. Laäp töùc, oâng ta cuøng naêm traêm quyeán thuoäc tieàn hoâ haäu uûng ñeán nôi Phaät ñang cö nguï. Töø xa troâng thaáy Ñöùc Theá Toân nôi röøng caây vôùi aùnh saùng ñaëc thuø, caùc caên ñeàu tòch ñònh, oâng ta raát hôùn hôû, xuoáng xe ñi boä veà phía Ñöùc Theá Toân, cung kính hoûi chaøo roài ngoài qua moät beân. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vì oâng ta thuyeát giaûng phaùp dieäu khieán

4 BOÄ LUAÄT 1

oâng ta vui möøng vì lôïi ích ñöôïc chæ baøy. Töø taám loøng hoan hyû sau khi nghe phaùp, oâng ta lieàn baïch Phaät: - Nguyeän xin Phaät vaø Taêng chuùng nhaän lôøi thænh cuûa con ñeán an cö ba thaùng ñeå con ñöôïc cuùng döôøng. Ñöùc Phaät daïy: - Ñaïi chuùng cuûa Ta thì ñoâng maø loøng tin cuûa oâng coù khaùc, caùch nhìn cuûa oâng coù khaùc, nieàm vui nôi tín ngöôõng cuûa oâng coù khaùc, lieäu ñöôïc chaêng?

OÂng ta baïch Phaät: - Tuy loøng tin cuûa con coù khaùc, caùch nhìn vaø nieàm vui coù khaùc song ñoái vôùi soá chuùng ñoâng ñaûo cuûa Theá Toân thì khoâng can gì! Ñöôïc oâng thænh môøi nhö vaäy ñeán ba laàn, Ñöùc Phaät môùi nhaän lôøi. Töø nôi choã ngoài ñöùng daäy, oâng nhieãu quanh beân phaûi roài cuùi chaøo Phaät ra veà. Sau khi trôû veà nhaø, oâng cho chuaån bò ñaày ñuû phaåm vaät cuùng döôøng an cö. Luùc aáy, ma Ba-tuaàn naûy sinh yù nieäm: “Nay ngöôøi Baø-la-moân naøy thænh caàu Phaät vaø Taêng chuùng veà an cö ba thaùng, ta phaûi gaây ñoäc haïi laøm meâ loaïn yù nghó cuûa haén”. Ma lieàn thöïc hieän yù ñoà. Bò ma laøm meâ hoaëc, ngöôøi Baø-la-moân naøy beøn lui vaøo trong nhaø thoï höôûng duïc laïc, ra leänh cho ngöôøi giöõ cöûa: “Ta nay muoán ñöôïc nghæ ngôi ba thaùng trong khuoân vieân nhaø naøy, moïi söï vieäc beân ngoaøi duø xaáu toát gì cuõng ñeàu khoûi phaûi baåm baùo”. OÂng ta hoaøn toaøn khoâng nhôù ñeán vieäc thænh Phaät vaø Taêng chuùng. Ñaõ moät thuôû, quoác ñoä naøy tin theo taø ñaïo neân khaép caû aáp chöa coù moät Tinh xaù, giaûng ñöôøng. Phía Baéc thaønh coù nuùi, coù röøng, coù nhieàu doøng nöôùc chaûy trong laønh, Ñöùc Phaät cuøng ñaïi chuùng laáy nôi ñaây laøm choã an cö. Vaøo thôøi ñieåm aáy gaëp luùc maát muøa, khoù tìm ñöôïc nôi khaát thöïc, chö Taêng chia nhau vaøo caùc xoùm ñeå khaát thöïc cuõng khoâng nhaän ñöôïc thöùc aên gì. Cuõng vaøo thôøi ñieåm aáy, ôû nöôùc Ba-lôïi coù ngöôøi laùi buoân ngöïa, ñöa naêm traêm con ngöïa ñi traùnh naéng ñaàu muøa Haï, thaáy nôi aáp naøy coù doøng nöôùc maùt vaø coû töôi neân thu gom ngöïa döøng laïi nôi ñaây ñeå cho chuùng nghæ ngôi aên uoáng. Ñeán giôø khaát thöïc, caùc Tyø-kheo ñeán choã ngöôøi chuû ngöïa ñöùng im laëng (trong söï traàm maëc). Ngöôøi chuû ngöïa vôùi taám loøng thanh tònh tin Phaät, ñoäng loøng nghó ñeán caùc Tyø-kheo khaát thöïc khoâng ñöôïc, beøn töø toán noùi: - Toâi coù loaïi luùa cho ngöïa aên, neáu quyù thaày coù theå duøng ñöôïc thì toâi bôùt nöûa phaàn, moät thaêng xin bieáu quyù vò, chaéc coù theå ñuû nuoâi soáng

maø haønh ñaïo. Caùc Tyø-kheo noùi: - Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi aên phaàn luùa cuûa ngöïa. Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc naøy baïch Phaät. Vaø nhaân ñoù, Ñöùc Phaät cho taäp hôïp Tyø-kheo Taêng roài baèng nhieàu caùch, Ngaøi ñeà cao, khen ngôïi haïnh thieåu duïc, tri tuùc vaø noùi tröôùc caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau cho pheùp aên phaàn luùa cuûa ngöïa. Khi ñoù, Toân giaû A-nan nhaän phaàn luùa cuûa Phaät roài nhôø ngöôøi laøm buùn cuùng döôøng Ñöùc Theá Toân. Caùc chuùng Tyø-kheo treû thì töï giaõ naáu laáy ñeå aên. Trong thôøi gian aáy, Toân giaû Muïc-kieàn-lieân töø choã vaéng laëng sinh yù nieäm: “Hieän nay trong quoác ñoä naøy vieäc khaát thöïc khoù ñöôïc, ta neân cuøng vôùi caùc vò coù thaàn thoâng ñeán xöù Uaát-ñôn-vieät laáy thöùc aên baèng luùa gaïo töï nhieân”. Vôùi yù nieäm naøy, Toân giaû töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeán nôi Ñöùc Phaät ñaûnh leã saùt chaân Ngaøi roài ñöùng sang moät beân, kính caån thöa: - Baïch Theá Toân! Trong con ñaõ phaùt sinh yù nghó: “Hieän nay, nôi quoác ñoä naøy khaát thöïc khoù ñöôïc, con seõ cuøng vôùi caùc vò coù thaàn thoâng ñeán xöù Uaát-ñôn-vieät ñeå laáy thöùc aên baèng luùa gaïo töï nhieân. Ñöùc Phaät hoûi laïi Toân giaû Muïc-lieân: - Rieâng caùc thaày thì ñöôïc roài, coøn ñoái vôùi caùc Tyø-kheo phaøm phu thì giaûi quyeát sao

ñaây? Toân giaû Muïc-lieân baïch Phaät: - Con seõ vaän duïng thaàn löïc ñeå tieáp giuùp cho hoï. Ñöùc Phaät baûo: - Ñöøng, ñöøng laøm nhö vaäy! Thaày tuy coù ñöôïc thaàn löïc nhöng ñoái vôùi nhaân quaû cuûa nghieäp ñôøi tröôùc thì boû vaøo ñaâu? Laïi nöõa, ñoái vôùi phaøm phu ñôøi ñöông lai thì sao? Toân giaû Muïc-lieân ghi nhaän lôøi daïy naøy cuûa Phaät, trong tö theá ñöùng im laëng saâu laéng. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát töø nôi choã vaéng laëng, suy nghó: "Caùc Ñöùc Phaät trong ñôøi quaù khöù, phaïm haïnh cuûa Ñöùc Phaät naøo khoâng ñöôïc laâu daøi? Phaïm haïnh cuûa Ñöùc Phaät naøo ñöôïc truï laâu? Sau khi suy nghó, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát beøn töø choã ngoài ñöùng daäy ñeán tröôùc Phaät, suïp laïy döôùi chaân Ngaøi roài ñöùng lui qua moät beân, kính caån baïch Phaät: - Trong con ñaõ gôïi leân yù nghó: Caùc Ñöùc Phaät ñôøi quaù khöù, Ñöùc Phaät naøo thì phaïm haïnh khoâng daøi laâu? Ñöùc Phaät naøo thì phaïm haïnh truï laâu?

6 BOÄ LUAÄT 1

Baáy giôø, Ñöùc Phaät heát lôøi khen ngôïi Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: - Laønh thay! Laønh thay! YÙ nghóa cuûa thaày raát saâu xa, caâu hoûi cuûa thaày cuõng thaät hay. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Ñöùc Phaät Duy Veä, Ñöùc Phaät Thi Khí, Ñöùc Phaät Tuøy Dieáp thì phaïm haïnh khoâng laâu daøi. Ñöùc Phaät Caâu Laâu Toân, Ñöùc Phaät Caâu Na Haøm Maâu Ni, Ñöùc Phaät Ca-dieáp thì phaïm haïnh laâu daøi. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät: - Kính baïch Ñöùc Theá Toân! Do vì nguyeân nhaân naøo maø phaïm haïnh cuûa ba Ñöùc Phaät aáy khoâng ñöôïc daøi laâu, phaïm haïnh cuûa ba Ñöùc Phaät kia laïi ñöôïc beàn vöõng? Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: - Ba Ñöùc Phaät aáy khoâng vì ñeä töû giaûng noùi roäng chaùnh phaùp, khoâng kieát giôùi cuõng khoâng noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa neân sau khi Phaät vaø ñeä töû vaøo Nieát-baøn, caùc ñeä töû bao goàm nhieàu chuûng toäc xuaát gia, neân phaïm haïnh nhanh choùng chaám döùt. Ví nhö treân chieác baøn traûi nhieàu loaïi hoa, ñem ñaët ôû ngaû tö ñöôøng, gioù töø boán phöông thoåi ñeán, hoa tuøy theo gioù maø bay töù taûn. Taïi sao vaäy? Vì khoâng coù daây buoäc giöõ noù laïi. Cuõng vaäy, naøy Xaù-lôïi-phaát! Ba Ñöùc Phaät aáy khoâng vì ñeä töû roäng giaûng noùi chaùnh phaùp, khoâng kieát giôùi, khoâng noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa, vì vaäy phaïm haïnh khoâng ñöôïc laâu daøi. Laïi nöõa, naøy Xaù-lôïi-phaát! Ñöùc Phaät Tuøy Dieáp cuøng moät ngaøn ñeä töû du haønh ñeán röøng Khuûng Boá, sôû dó coù teân goïi aáy laø vì ngöôøi chöa lìa duïc maø vaøo röøng naøy thì loâng trong ngöôøi ñeàu döïng ngöôïc leân. Ngaøi ñaõ vì ñeä töû khoâng duøng lôøi noùi maø duøng taâm nieäm thuyeát phaùp: Caùc Tyø-kheo neân nghó nhö theá naøy, khoâng neân nghóa nhö theá kia, neân suy tö nhö theá naøy, khoâng neân suy tö nhö theá kia, neân ñoaïn ñieàu naøy, neân tu ñieàu naøy, neân y theo ñaây maø laøm. Caùc Tyø-kheo duøng taâm bieát roõ nhö vaäy roài, caùc laäu lieàn döùt saïch, yù saùng toû ñaéc ñaïo quaû A-la-haùn. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Ñöùc Phaät Caâu Laâu Toân, Ñöùc Phaät Caâu Na Haøm Maâu Ni, Ñöùc Phaät Ca-dieáp vì ñeä töû roäng giaûng noùi chaùnh phaùp khoâng bieát moûi meät, nhö noùi Tu Ña La, Kyø Daï, Thoï Kyù, Giaø Ñaø, Öu Ñaø Na, Ni Ñaø Na, Duïc Ña Giaø Baø, Boån Sinh, Tyø Phuù La, Vò Taèng Höõu, A Baø Ñaø Na, Öu Ba Ñeà Xaù, Kieát giôùi, noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa. Sau khi Ñöùc Phaät vaø ñeä töû vaøo Nieát-baøn, caùc

ñeä töû tuy nhieàu gioøng hoï xuaát gia nhöng phaïm haïnh khoâng sôùm bò tieâu dieät. Ví nhö caùc loaïi hoa ñaõ duøng sôïi chæ xaâu keát laïi ñeå treân baøn, ñem ñaët ôû ngaû tö ñöôøng, duø coù gioù boán phöông thoåi ñeán cuõng khoâng bay töù taûn ñöôïc. Vì sao theá? Chính sôïi chæ xaâu ñaõ buoäc giöõ noù laïi. Cuõng nhö vaäy, naøy Xaù-lôïi-phaát! Ba Ñöùc Phaät naøy vì ñeä töû roäng giaûng noùi caùc phaùp nhö ñaõ ñeà caäp ôû treân, chính vì theá maø phaïm

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 1 7

haïnh ñöôïc beàn vöõng. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät: - Kính baïch Theá Toân! Neáu vì leõ khoâng roäng giaûng noùi phaùp, khoâng kieát giôùi, khoâng noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa maø phaïm haïnh khoâng ñöôïc truï laâu thì cuùi xin Ñöùc Theá Toân vì caùc ñeä töû roäng giaûng noùi phaùp, kieát giôùi, noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa, phaûi chaêng chính nay ñaõ ñuùng luùc? Ñöùc Phaät daïy: - Thoâi ñi! Ta töï bieát khi naøo thì ñuùng luùc. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Trong chuùng thanh tònh cuûa Ta chöa coù vaø cuõng chöa heà xaûy ra söï vieäc gì, keû thaáp nhaát cuõng ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, ñuû chöùng minh söï trong saïch trong chuùng cuûa Ta roài. Caùc Ñöùc Phaät Nhö Lai chöa bao giôø kieát giôùi cho haøng ñeä töû khi caùc phaùp höõu laäu chöa phaùt sinh. Trong chuùng cuûa Ta ñaây chöa coù ai caäy cho mình laø ña vaên neân khoâng sinh caùc laäu hoaëc, chöa heà coù ai mang tieáng vì lôïi döôõng, chöa heà coù ngöôøi coù nhieàu ham muoán, chöa heà coù ngöôøi hieän thaàn tuùc cho trôøi, ngöôøi quen bieát neân khoâng phaùt sinh caùc laäu hoaëc. Baáy giôø ñaõ heát ba thaùng an cö, Ñöùc Theá Toân baûo Toân giaû A-nan: - OÂng vaø Ta cuøng ñeán choã Tyø-lan-nhaõ. Toân giaû A-nan vaâng lôøi, y phuïc teà chænh theo haàu Phaät. Khi ñeán cöûa ngoõ, luùc Baø-la-moân ñang thoï höôûng duïc laïc, töø treân laàu cao troâng thaáy Ñöùc Theá Toân, oâng ta lieàn söïc nhôù, voäi vaøng xuoáng laàu lau choã ngoài, cung thænh Phaät an toïa. OÂng ta gieo naêm chi theå saùt ñaát, ñaûnh leã Phaät, hoái haän töï traùch: - Con laø ngöôøi ngu si, ñaõ thænh Phaät an cö maø khoâng cuùng döôøng. Khoâng phaûi con coù loøng tieác reû cuõng khoâng phaûi thieáu phöông tieän, chæ vì con ñaõ queân maát khoâng coøn nhôù. Cuùi mong Ñöùc Theá Toân nhaän cho con söï saùm hoái naøy. Ñöùc Phaät daïy: - OÂng quaû laø ngu si, thænh Phaät vaø Taêng maø khoâng cuùng döôøng, saùm hoái laø ñieàu hôïp lyù. Nay Ta vaø chuùng Taêng nhaän söï saùm hoái cuûa OÂng. Ñöùc Phaät laïi baûo Baø-la-moân. - Trong Thaùnh phaùp cuûa ngöôøi bieát saùm hoái thì phaùp thieän ñöôïc taêng tröôûng. Ngöôøi Baø-la-moân laïi baïch Phaät: - Nguyeän xin Phaät vaø Taêng löu laïi ñaây moät thaùng ñeå con ñöôïc cuùng döôøng. Ñöùc Phaät khoâng nhaän, laïi coù lôøi daïy:

8 BOÄ LUAÄT 1

- OÂng laø ngöôøi Baø-la-moân loøng tin coù khaùc, nhaän thöùc coù khaùc nhöng oâng ñaõ coù theå thænh ñöôïc Phaät roài, ñoù laø vieäc lôùn. Baø-la-moân ba laàn thænh môøi nhö vaäy, Ñöùc Phaät ñeàu khoâng nhaän lôøi, Ngaøi noùi: - Ta ñaõ an cö nôi ñaây ba thaùng, nay caàn du hoùa, khoâng theå ôû laïi ñöôïc. Ngöôøi Baø-la-moân laïi tha thieát baïch Phaät: - Cuùi xin Ñöùc Theá Toân nhaän böõa côm cuùng döôøng

tieãn ñöa cuûa con vaøo ngaøy mai. Ñöùc Phaät im laëng nhaän lôøi. Ngay trong ñeâm ñoù, Baø-la-moân cho chuaån bò ñaày ñuû caùc thöùc aên thöôïng vò. Saùng ngaøy sau, ñeán gaàn thôøi thoï thöïc, oâng ta traûi phu cuï leân toøa ngoài roài ñuùng thôøi thænh Phaät quang laâm. Ñöùc Theá Toân cuøng chuùng ñeä töû ñeán ñoâng ñuû roài an toïa nôi caùc choã ngoài. Baø-la-moân Tyø-lan-nhaõ sau khi thieát leã taùc baïch cuùng döôøng, ñích thaân haàu haï daâng töøng moùn aên, laïi taän tay ñem nöôùc ñeán. Sau khi aên xong, oâng ta daâng cuùng leân Phaät boán tröông vaûi Kieáp boái vaø moät ñoâi deùp, coøn chuùng Taêng hai tröông vaûi Kieáp boái vaø moät ñoâi deùp. Ñaây goïi laø phaåm vaät cuùng döôøng an cö. Caùc Tyø-kheo noùi: - Ñöùc Phaät chöa cho chuùng toâi nhaän phaåm vaät cuùng döôøng an cö. Nhaân söï vieäc naøy, caùc Tyø-kheo thænh thò yù kieán Phaät. Ñöùc Phaät ñaõ heát lôøi ñeà cao khen ngôïi haïnh tri tuùc, thieåu duïc, ñeà cao giôùi khen ngôïi ngöôøi trì giôùi roài baûo caùc Tyø-kheo: - Nhaân söï cuùng döôøng cuûa Tyø-lan-nhaõ, töø ñaây veà sau cho pheùp nhaän phaåm vaät an cö. Phaåm vaät cuùng döôøng cuûa Tyø-lan-nhaõ, ñaõ ñöôïc pheùp, caùc Tyø-kheo thoï nhaän. Veà phía ngöôøi Baø-la-moân, taâm oâng voâ cuøng hoan hyû. Ngoài treân chieác gheá nhoû ñoái dieän vôùi Ñöùc Phaät, oâng ta laéng nghe Ñöùc Phaät noùi keä tuøy hyû: Taát caû söï thôø cuùng Thôø löûa laø hôn heát Caùc hoïc thuyeát khaùc bieät Taùt Baø Ñeá cao nhaát. Trong taát caû haïng ngöôøi Vua Chuyeån Luaân hôn heát Nöôùc trong moïi doøng chaûy

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 1 9

Nöôùc bieån caû nhieàu nhaát. Moïi nguoàn saùng chieáu roïi Nguoàn trôøi, traêng saùng nhaát Phöôùc caû theá gian naøy Ruoäng phöôùc Phaät laø nhaát. Ngay sau khi noùi keä naøy, Ñöùc Theá Toân thuyeát phaùp. Ngöôøi Baø-la- moân vui möøng vì ñieàu lôïi ích ñöôïc Ñöùc Phaät chæ roõ raøng. Rôøi aáp Tyø-lan-nhaõ, Ñöùc Phaät cuøng chuùng Ñaïi Tyø-kheo ñi veà nöôùc Taêng-giaø-thi, du hoùa khaép caû nöôùc naøy, sau cuøng ñeán Tyø-xaù-ly truù taïi giaûng ñöôøng Truøng caùc beân bôø soâng Di-haàu. Taïi ñaây boán chuùng Tyø- kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, cuøng quoác vöông, Ñaïi thaàn, Sa- moân, Baø-la-moân cuùng döôøng, cung kính, toân troïng, taùn thaùn Ngaøi. Baáy giôø, caùc tröôûng giaû ngöôøi aáp Ca-lan-ñaø nhaân coù söï vieäc vaøo thaønh, nghe Ñöùc Phaät - Theá Toân ôû taïi giaûng ñöôøng Truøng caùc, neân cuøng ruû nhau ñeán choã Phaät. Hoï troâng thaáy Ñöùc Phaät Theá Toân ñang giaûng noùi phaùp tröôùc moät röøng ngöôøi, ñuû moïi taàng lôùp vaây quanh. Trong röøng ngöôøi aáy coù con tröôûng giaû Ca-lan-ñaø teân laø Tu-ñeà-na, Tu-ñeà-na nghe phaùp raát hoan hyû, lieàn gôïi leân yù nghó: Nhö lôøi Phaät daïy ñaõ lyù giaûi cho ta thaáy: “Phaøm ngöôøi taïi gia thì bò aân aùi raøng buoäc khoâng theå troïn ñôøi tu phaïm haïnh ñöôïc. Xuaát gia khoâng bò ñaém vöôùng, ví nhö hö khoâng. Nay ta ñaâu coù theå ñaët loøng tin vaøo gia ñình maø phaûi xuaát gia tu ñaïo”. Chuùng hoäi ra veà, Tu-ñeà-na ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, ñaûnh leã saùt chaân vaø thöa: - Kính baïch Ñöùc Theá Toân! Con ñaõ heát loøng nghe Ngaøi thuyeát phaùp, trong con gôïi leân yù nieäm: “Nhö lôøi Phaät daïy ñaõ lyù giaûi cho thaáy: Phaøm ngöôøi taïi gia thì bò aân aùi raøng buoäc, khoâng theå troïn ñôøi tu phaïm haïnh. Xuaát gia khoâng bò ñaém vöôùng ví nhö hö khoâng. Nay con ñaâu coù theå ñaët loøng tin vaøo gia ñình maø

phaûi xuaát gia tu ñaïo". Kính baïch Ñöùc Theá Toân! Con ñaõ coù yù nieäm nhö vaäy, nay muoán xuaát gia, cuùi xin Ngaøi nhaän cho con ñöôïc xuaát gia thoï giôùi. Ñöùc Phaät daïy: - Toát laém, nhöng cha meï cuûa con ñaõ cho pheùp hay chöa? - Daï thöa chöa ñöôïc pheùp, Tu-ñeà-na kính caån ñaùp lôøi. Ñöùc Phaät daïy: - Theo phaùp cuûa Phaät, cha meï khoâng cho pheùp thì khoâng ñöôïc nhaän vaøo ñaïo. Tu-ñeà-na lieàn baïch Phaät: - Nay con xin trôû veà ñeå xin pheùp cha meï.

10 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Phaät daïy: - Con neân thöïc hieän ngay. Tu-ñeà-na nhanh nheïn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñi quanh beân phaûi ba voøng roài trôû veà nhaø. Tu-ñeà-na thöa vôùi cha meï: - Con nghe Ñöùc Phaät daïy: Taïi gia luoân bò raøng buoäc chaët cheõ, nay con xin pheùp cha meï ñöôïc xuaát gia tu phaïm haïnh. Cha meï gaït ngay: - Thoâi ñi Tu-ñeà-na! Con ñöøng noùi ñieàu ñoù. Tröôùc ñaây cha meï khoâng coù con, teá cuùng caàu khaån thaàn kyø môùi coù ñöôïc muïn con. Con laø ñöùa con duy nhaát cuûa cha meï, tình thöông cuûa cha meï ñoái vôùi con quaù ö saâu naëng, duø cheát cuõng khoâng muoán xa nhau, huoáng chi laø soáng bieät ly. Nhaø mình nhieàu cuûa caûi, vaøng baïc, chaâu baùu, con cöù tu phöôùc theo yù muoán, vôùi ñôøi taän höôûng thuù vui, khoâng phieàn gì phaûi xuaát gia ñeå loøng thöông cuûa cha meï bò tan naùt. Ba laàn khaån thieát caàu xin, cha meï vaãn khoâng höùa nhaän, Tu-ñeà-na lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, moät mình ñeán ôû nôi choán vaéng veû laäp lôøi theà: "Neáu khoâng ñöôïc xuaát gia, döùt khoaùt khoâng bao giôø aên uoáng, ñoái vôùi nguyeän naøy thaø cheát, ñaâu caàn phaûi soáng uoång phí". Tu-ñeà-na khoâng aên cho ñeán ngaøy thöù saùu. Thaàn thích nghe tin ñoäng loøng ñeán khuyeân baûo. - Cha meï anh chæ coù moät mình anh laø con, tình thöông raát laø saâu naëng, cheát khoâng coøn muoán xa lìa, huoáng chi laø soáng maø bieät ly. Nhaø anh quaù giaøu coù, coù theå gieo troàng phöôùc ñöùc, ñaïo do nôi taâm chöù ñaâu ôû nôi hình thöùc aùo quaàn, haø taát phaûi soáng vôùi khoå cöïc, laøm ngöôïc laïi yù cuûa cha meï. Khuyeán duï nhö vaäy ñeán Ba laàn, Tu-ñeà-na vaãn im laëng ñieàm nhieân khoâng traû lôøi. Baáy giôø tôùi löôït caùc baïn beø cuøng ñeán, duøng heát lôøi can giaùn tha thieát nhö treân, cuõng bò thaát baïi nhö vaäy, taát caû ñeàu ruùt lui. Hoï ñeán choã cha meï Tu-ñeà-na, ñeàu noùi: - Theo nhaän xeùt cuûa chuùng toâi, khoâng theå thuyeát phuïc laøm lay chuyeån ñöôïc Tu-ñeà-na. Toát hôn oâng baø neân cho pheùp Tu-ñeà-na xuaát gia, theo thôøi gian seõ thaáy roõ, ngöôøi khoâng vui soáng vôùi ñaïo aét seõ quay veà, ngaøy aáy khoâng xa, chöù ñaõ treân saùu ngaøy tuyeät thöïc roài, maïng soáng mong manh, trong vaøi ngaøy nöõa aét phaûi ñem boû nôi hoang daõ, maëc cho chim quaï, coïp beo tranh nhau xaâu xeù. Laøm cha, laøm meï sao nôõ nhaãn taâm tröôùc thaûm caûnh naøy. Cha meï Tu-ñeà-na ngaäm nguøi nuoát leä noùi: - Ñaønh phaûi chaáp nhaän cho con toâi xuaát gia tu phaïm haïnh, nhöng

laøm theá naøo phaûi höùa coù thôøi gian trôû veà nhaø ñeå thaêm vieáng. Thaàn thuoäc baïn beø nghe yù kieán aáy ñeàu vui möøng nheï nhoõm, lieàn ñeán baùo cho Tu-ñeà-na hay: - Cha meï anh ñaõ cho pheùp anh xuaát gia roài, nhöng ñöøng queân

laø veà nhaø thaêm vieáng. Tu-ñeà-na raát ñoãi vui möøng ñeán gaëp cha meï vaø thöa: - Nay con ñeán vôùi Ñöùc Phaät xuaát gia tu ñaïo. Cha meï nöôùc maét chaûy roøng buoàn raàu noùi: - Cha meï ñoàng yù cho con xuaát gia tu phaïm haïnh nhöng phaûi höùa ñöøng queân veà nhaø thaêm cha meï. Tu-ñeà-na ghi nhaän, baùi töø cha meï, nhieãu quanh ba voøng roài ra ñi. Trôû laïi vôùi Ñöùc Phaät, Tu-ñeà-na ñaûnh leã saùt chaân Ngaøi roài thöa: - Kính baïch Theá Toân! Cha meï con ñaõ cho pheùp roài, cuùi xin Ngaøi cho con xuaát gia thoï giôùi. Ñöùc Phaät daïy: - Laïi ñaây, naøy Tyø-kheo ñeå tu caùc phaïm haïnh! Ta thuyeát phaùp hoaøn haûo ñeå ñoaïn tröø taát caû khoå aùch. Sau khi nghe Phaät thuyeát giaùo, toùc raâu Tu-ñeà-na töï ruïng, thaân khoaùc aùo caø sa, tay böng bình baùt trôû thaønh Sa-moân, ñaéc giôùi Cuï tuùc. Xuaát gia chöa ñöôïc bao laâu gaëp luùc maát muøa, caùc Tyø-kheo vaøo thaønh khaát thöïc ñeàu khoâng nhaän ñöôïc thöùc aên. Trong choã thanh vaéng, Tu-ñeà-na khôûi leân yù nghó: "Hieän nay maát muøa, khaát thöïc khoù loøng ai cho, nôi queâ nhaø ta thöùc aên laïi dö daät, ta neân ñöa caùc Tyø-kheo veà laïi boån aáp ñeå ñöôïc cuùng döôøng tu phöôùc, cô hoäi toát ñeå ñoä gioøng hoï ta". Vôùi suy nghó aáy, Tu-ñeà-na töø choã ngoài ñöùng daäy roài cuøng caùc Tyø- kheo trôû veà queâ quaùn, truù trong röøng caây. Hay tin naøy, cha meï Tu-ñeà-na hoái thuùc ngöôøi con daâu: - Con phaûi trang ñieåm heát söùc loäng laãy vôùi y phuïc maø con ta khi coøn ôû nhaø ñaéc yù nhaát. Trang ñieåm xong cha meï ñöa con daâu mình ñeán khu röøng, nôi truù nguï cuûa caùc Tyø-kheo. Troâng thaáy cha meï ñeán, Tu-ñeà-na ñöùng leân tieáp ñoùn chaøo hoûi. Cha meï Tu-ñeà-na noùi vôùi lôøi leõ khoù chòu: - Taïi sao con phaûi töï huûy thaân mình nôi röøng saâu theá naøy? Con haõy boû ñaïo trôû veà nhaø tu thieän? Tu-ñeà-na oân toàn thöa vôùi cha meï: - Con khoâng theå boû ñaïo trôû veà nhaø soáng ñôøi soáng thaáp keùm nhö theá! Coù ñeán Ba laàn cha meï khaån khoaûn nhö vaäy, song Tu-ñeà-na vaãn

saét son kieân ñònh. Cha meï Tu-ñeà-na ñaønh ngaäm nguøi ra veà. Con daâu cuûa oâng baø tröôûng giaû Ca-lan-ñaø, tính theo nguyeät thuûy, bieát soá ngaøy "Khoâng an toaøn" lieàn thöa vôùi meï choàng. Baø meï choàng vui möøng noùi: "Ñoù laø thôøi kyø coù theå thuï thai". Baø ta khuyeân con daâu trang ñieåm maëc y phuïc loäng laãy nhö tröôùc. Cha meï laïi ñöa con daâu ñeán khu röøng caùc Tyø-kheo ñang truù nguï. Tu-ñeà-na chaøo hoûi nhö laàn tröôùc. Song thaân laïi noùi: - Taïi sao con laïi töï huûy hoaïi thaân hình mình nôi röøng caây naøy? Taïi sao con phaûi chaáp nhaän gioù söông, ñoùi khaùt, laïnh leõo, khoán khoå aáy? Nhaø con giaøu coù, thieân haï ñeàu bieát. Chæ rieâng veà soá chaâu baùu cuûa phaàn con ñaõ chaát cao quaù ñaàu ngöôøi, huoáng chi laø cuûa caûi nôi cha meï goäp laïi thì voâ soá, ai coù theå saùnh kòp. Con haõy trôû veà nhaø tha hoà tu thieän. Hieän taïi, vôùi ñôøi thoï höôûng thuù vui, veà sau laïi höôûng caû phöôùc ñöùc. Tu-ñeà-na thöa vôùi cha meï: - Nhö choã con bieát thì naêm duïc laøm toån haïi ñeán ñöùc, hoan laïc chæ trong chôùp nhoaùng maø öu khoå thì laïi keùo daøi maõi, con khoâng vì theá maø boû tu phaïm haïnh. Chieâu duï ñeán ba laàn nhöng Tu-ñeà-na vaãn traû lôøi kieân quyeát nhö vaäy. Song thaân laïi noùi: - Con tuy laø con cuûa ta, nay theo gioøng hoï Thích ñoù laø ñaïo traùi

vôùi ta, ñaâu coøn lôøi gì ñeå noùi. Nghieät moät noãi, toå tieân thoâi ngöôøi keá thöøa, nghóa tình naøy naëng laém con ôi! Theo luaät nöôùc khoâng coù ngöôøi thöøa keá thì toaøn boä taøi saûn thuoäc veà nhaø quan. Cha meï ñaõ chuaån bò caû roài, con ñaâu bieát raèng taát caû kyø voïng ñeàu ñaët nôi con laø ngöôøi keá tuïc gioøng hoï. Con haõy nghó kyõ veà ñieàu aáy! Cha meï ñaõ noùi heát lôøi roài ñoù! Khi nghe lôøi noùi naøy Tu-ñeà-na buøi nguøi khoùc, maëc nhieân chaáp nhaän, oâng ta cuøng vôùi ngöôøi vôï quay veà choán cuõ. Taïi boån thaát ba laàn trôû laïi ñöôøng cuõ haønh daâm. Trong boái caûnh naøy, lieàn coù vò thaàn haï sinh aáy laø vò trôøi Ñaïi-oai-ñöùc, nôi coõi Ñaâu Suaát, maïng chung nhaäp vaøo thai. Baáy giôø, Ñòa thaàn baùo vôùi thaàn Hö khoâng: “Con cuûa Ca-lan-ñaø ôû trong chuùng Taêng chöa töøng saùnh, laïi laøm caùi vieäc chöa töøng coù”. Thaàn Hö khoâng baùo cho Töù Thieân vöông. Töù Thieân vöông baùo cho Ñao lôïi Thieân vaø laàn löôït baùo cho nhau ñeán trôøi Phaïm thieân. Vôï Tu-ñeà-na ñuû thaùng sinh con, thoâng minh ñaët teân laø Tuïc-chuûng, lôùn leân xuaát gia tu thaønh baäc A-la-haùn. Khi ñaõ phaïm phaûi ñieàu aùc roài, Tu-ñeà-na lieàn töï hoái traùch: “Nay ta ñaùnh maát ñieàu ích lôïi. Taïi sao xuaát gia trong chaùnh phaùp cuûa Ñöùc Phaät maø khoâng tu phaïm haïnh moät caùch roát raùo, ñeå roài phaûi xanh xao, maát heát

khí löïc theá naøy?”. Caùc Tyø-kheo thaáy vaäy hoûi: - Tröôùc kia saéc dieän thaày raát toát, taïi sao nay laïi tieàu tuïy nhö theá? Phaûi chaêng thaày ñaõ khoâng vui vôùi phaïm haïnh? Phaûi chaêng ñaõ phaïm phaûi toäi aùc? Tu-ñeà-na traû lôøi: - Toâi ñaõ phaïm phaûi toäi aùc neân môùi ra noâng noãi naøy! Caùc Tyø-kheo lieàn hoûi tieáp: - Thaày phaïm toäi aùc gì vaäy? Tu-ñeà-na ñaùp: - Toâi ñaõ cuøng vôùi boån nhò laøm haïnh baát tònh. Caùc Tyø-kheo noùi: - Vieäc thaày laøm laø baát thieän, chaúng phaûi haïnh thanh tònh, chaúng phaûi phaùp cuûa Sa-moân, khoâng tuøy thuaän chaùnh ñaïo. Haèng loaït quôû traùch Tu-ñeà-na nhö theá vaø sau khi quôû traùch ñuùng nhö lôøi Phaät daïy, caùc Tyø-kheo ñöa Tu-ñeà-na ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy leân Phaät söï vieäc xaûy ra. Ñöùc Phaät vì söï vieäc naøy, taäp hôïp caùc Tyø- kheo Taêng. Phaùp thoâng leä cuûa chö Phaät coù tröôøng hôïp bieát maø vaãn hoûi, coù tröôøng hôïp bieát maø khoâng hoûi, bieát hoûi ñuùng luùc, khoâng ñuùng luùc khoâng hoûi, hoûi khi coù lôïi ích, khoâng lôïi ích thì khoâng hoûi. Thöôøng phaùp cuûa chö Phaät laø coù naêm traêm vò thaàn Kim cang hoä veä ôû hai beân. Neáu Ñöùc Phaät hoûi ba laàn maø khoâng traû lôøi nhö thaät thì ñaàu bò ñaäp vôõ laøm baûy phaàn. Ñöùc Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: - Caùc thaày muoán noùi ñieàu gì? Caùc Tyø-kheo trình baøy laïi vaán ñeà. Ñöùc Phaät hoûi Tu-ñeà-na: - Thaät söï oâng coù laøm nhö vaäy khoâng? Tu-ñeà-na thöa: - Thaät ñuùng nhö vaäy, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät daïy: - OÂng laø ngöôøi ngu si, laøm ñieàu baát thieän, chaúng phaûi haïnh thanh tònh, chaúng phaûi phaùp cuûa Sa-moân, khoâng tuøy thuaän chaùnh ñaïo. Ñieàu naøy khoâng theå khieán cho ngöôøi chöa tin, tin theo ñöôïc, khieán cho ngöôøi ñaõ tin bò giaûm suùt loøng tin. OÂng haù khoâng nghe Ta töøng laäp ñi, laäp laïi söï quôû traùch veà duïc, töôûng duïc, caûm giaùc duïc, löûa duïc vaø khen ngôïi söï ñoaïn duïc, xa lìa töôûng duïc, tröø caûm giaùc duïc, dieät löûa duïc hay sao? Ta thöôøng noùi: Duïc nhö

ñoáng xöông ñoû, nhö haàm löûa lôùn, nhö dao saéc beùn, nhö muõi teân nhoïn, nhö raén ñoäc, nhö thuoác ñoäc, nhö huyeãn, nhö moäng laøm meâ hoaëc con ngöôøi. Taïi sao nay oâng laïi laøm vieäc aùc lôùn nhö vaäy? OÂng ñaâu khoâng nghe choã coát yeáu phaùp Ta noùi laø cho ngöôøi ta chöa lìa

14 BOÄ LUAÄT 1

duïc ñöôïc lìa duïc, ngöôøi phoùng daät khieán khoâng phoùng daät, coù khaû naêng ñoaïn khaùt aùi, xa lìa phaùp höõu vi, laø baäc voâ hoïc lìa duïc höôùng ñeán ñaïo voâ vi, chæ veõ cho ngöôøi con ñöôøng chính ñeå cuoái cuøng ñaït ñeán Nieát-baøn hay sao? OÂng ñaâu khoâng sôï caùi khoå cuûa ba ñöôøng aùc? Neáu oâng khoâng laøm ñieàu ñaïi aùc naøy, trong chaùnh phaùp cuûa Ta aét seõ ñöôïc voâ löôïng ñieàu coâng ñöùc thieän. OÂng laø ngöôøi ñaàu tieân môû cöûa laäu hoaëc, laøm ñieàu ñaïi aùc naøy. Ma Ba-tuaàn thöôøng doø xeùt moïi loãi laàm cuûa caùc Tyø-kheo, nay oâng laïi môû ra cho ma con ñöôøng taét, xoâ ngaõ côø phaùp, xaây döïng ngoïn côø ñaàu cho ma. Naøy Tu-ñeà-na! Thaø laø ñem phaàn thaân xaùc naøy ñeå vaøo trong loø löûa lôùn hay mieäng raén ñoäc, chôù khoâng neân ñem noù xuùc chaïm ñeán thaân ngöôøi nöõ. Vieäc aùc oâng ñaõ phaïm, vónh vieãn troâi laên trong ñöôøng sinh töû, hoaøn toaøn khoâng theå nuoâi lôùn phaùp thieän. Sau khi Ñöùc Phaät baèng loøng thöông, baèng söï nghieâm khaéc quôû traùch Tu-ñeà-na roài baûo caùc Tyø-kheo: - Nay Ta vì caùc Tyø-kheo maø kieát giôùi. Vieäc kieát giôùi coù möôøi ñieàu lôïi. Möôøi ñieàu lôïi aáy laø nhöõng gì? 1. Taêng hoøa hôïp. 2. Thaâu toùm chuùng Taêng. 3. Ñieàu phuïc ngöôøi aùc. 4. Ngöôøi coù hoå theïn ñöôïc an laïc. 5. Ñoaïn laäu hoaëc ñôøi naøy. 6. Ñoaïn laäu hoaëc ñôøi sau. 7. Khieán ngöôøi chöa tin tin töôûng. 8. Ngöôøi ñaõ tin roài caøng ñöôïc taêng tröôûng môû roäng loøng tin. 9. Chaùnh phaùp truï laâu. 10. Phaân bieät Tyø-ni khieán phaïm haïnh laâu beàn. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo naøo haønh phaùp daâm duïc thì phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Coù Tyø-kheo A-lan-nhaõ soáng moät nôi thanh vaéng, ôû ñaáy coù baày khæ soáng gaàn beân Tyø-kheo. Luùc naøy coù moät Tyø-kheo khôûi nieäm nghó ñeán con khæ caùi, ñaõ duøng thöùc aên duï noù ñeå cuøng haønh daâm. Sau ñoù, coù nhieàu Tyø-kheo ñi tuaàn xeùt ngoïa cuï ñeán truù xöù cuûa Tyø-kheo naøy. Trong khi Tyø-kheo aáy vaøo thaønh khaát thöïc, con khæ caùi kia ñeán choã caùc Tyø-kheo bieåu hieän töôùng daâm duïc. Caùc Tyø-kheo cuøng tuaàn xeùt aáy coù chung nhaän ñònh: “Xeùt hieän töôùng cuûa con khæ caùi naøy aét coù vaán ñeà”. Vaø hieän traïng cuûa vaán ñeà aáy ñaõ xaûy ra tröôùc söï doø xeùt kín ñaùo cuûa caùc Tyø-kheo: Khoâng bao laâu Tyø-kheo ôû nôi truù xöù naøy khaát thöïc trôû veà, con khæ caùi lieàn ñeán hieän töôùng thoï duïc, ngay luùc aáy Tyø-kheo kia

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 1 15

cuøng vôùi con khæ caùi haønh daâm… Thaáy roõ vaán ñeà, caùc Tyø-kheo noùi: - Thaày khoâng nghe Ñöùc Phaät kieát giôùi: Tyø-kheo haønh daâm duïc phaïm Ba-la-di hay sao? Thaày ta lieàn ñaùp: - Phaät caám haønh daâm vôùi ngöôøi nöõ chöù ñaâu caám vôùi suùc sinh. Caùc Tyø-kheo vaën laïi: - Ngöôøi nöõ vôùi suùc sinh coù khaùc gì

ñaâu? Thaày ñaõ laøm vieäc baát thieän, chaúng phaûi haïnh thanh tònh, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, khoâng hôïp vôùi chaùnh ñaïo. Chính vieäc laøm naøy khoâng theå khieán ngöôøi chöa tin coù ñöôïc loøng tin, ngöôøi ñaõ coù loøng tin roài khieán hoï thoaùi lui. Thaày ñaâu laïi khoâng nghe Ñöùc Theá Toân töøng nhieàu laàn quôû traùch veà duïc, töôûng duïc, caûm xuùc veà duïc, löûa duïc... (nhö treân). Sau khi quôû traùch, caùc Tyø-kheo ñöa Tyø-kheo aáy ñeán tröôùc Phaät trình baøy ñaày ñuû moïi söï vieäc ñaõ xaûy ra. Nhaân söï vieäc naøy, Ñöùc Phaät cho taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng. Ngaøi hoûi Tyø-kheo aáy: - Thaät söï thaày coù laøm nhö vaäy khoâng? Tyø-kheo aáy thöa: - Baïch Theá Toân, thaät ñuùng nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy: - Thaày laø ngöôøi ngu si, vieäc laøm cuûa thaày laø phi phaùp. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch nhö treân, roài baûo caùc Tyø- kheo: - Töø nay veà sau giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo haønh phaùp daâm duïc, keå caû loaøi suùc sinh, phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø coù soá ñoâng trong chuùng Tyø- kheo khoâng vui thích vôùi ñôøi soáng phaïm haïnh, cuøng nhau noùi: “Xuaát gia trong phaùp cuûa Phaät thaät laø khoå sôû. Chuùng ta neân cuøng nhau laøm nghi phaùp cuûa baïch y, nghi phaùp cuûa ngoaïi ñaïo, laøm vieäc cuûa baïch y, laøm vieäc cuûa ngoaïi ñaïo, ñuùng thôøi cuõng vaøo xoùm, khoâng ñuùng thôøi cuõng vaøo xoùm, laøm vieäc saùt sinh, troäm caép, daâm duïc, uoáng röôïu, aên thòt, ngaøy ñeâm xem haùt, ca xöôùng töï do vui thích”. Soá Tyø-kheo naøy noùi naêng haønh ñoäng nhö theá, khoâng coù söï xaáu hoå naøo caû. Trong khi aáy, caùc Tyø-kheo trì giôùi, thieåu duïc, tri tuùc, baèng moïi caùch quôû traùch soá Tyø-kheo aáy roài ñöa hoï ñeán tröôùc Phaät trình baøy moïi söï vieäc ñaõ xaûy ra. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät cho taäp hôïp Tyø-kheo Taêng. Ngaøi hoûi: - Caùc thaày thaät coù noùi nhö vaäy khoâng?

16 BOÄ LUAÄT 1

Caùc Tyø-kheo thöa: - Baïch Theá Toân! Thaät ñuùng nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng lôøi leõ nghieâm khaéc quôû traùch: - Caùc thaày khoâng ñöôïc noùi laøm theo nghi phaùp cuûa ngoaïi ñaïo, laøm theo nghi phaùp cuûa baïch y. Neáu noùi, laøm theo nghi phaùp cuûa ngoaïi ñaïo thì moãi lôøi noùi phaïm moät Thaâu-lan-giaù, laøm theo nghi phaùp baïch y thì phaïm Ñoät-kieát-la. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy coù Tyø-kheo soáng nôi aáp Baït-kyø teân laø Toân-ñaø-la-nan-ñaø ñöôïc nhieàu ngöôøi quen bieát ôû ñaây cuùng döôøng, cung kính nhöng khoâng vui thích tu phaïm haïnh, laøm theo nghi phaùp cuûa ngoaïi ñaïo, nghi phaùp cuûa baïch y, laøm vieäc saùt sinh, troäm caép, daâm duïc vaø moïi vieäc aùc khaùc. Ñoái vôùi caùc cö só khoâng coù loøng tin öa thích Phaät phaùp beøn cheâ bai: “Taïi sao Sa-moân Thích töû laïi laøm caùc ñieàu aùc nhö vaäy!”. Hoï baùng boå khaép nôi. Tyø-kheo Toân-ñaø-la cuõng thoï naêm duïc laïc. Caùc Tyø-kheo naøy khoâng coù haïnh Sa-moân, khoâng coù haïnh Baø-la-moân, khoâng thoï phaùp Sa-moân, khoâng thoï phaùp Baø-la-moân. Caùc Tyø-kheo naøy, nôi naøo hoï khoâng ñeán, nôi ñoù coù ñöôïc ñieàu thieän, ñieàu lôïi laïc. Tieáng xaáu aùc cuûa hoï nhö theá laø lan truyeàn khaép thieân haï. Khi aáy, Toân-ñaø-la trôû laïi trong chuùng taùc baïch: “Cho toâi xuaát gia, thoï giôùi”. Caùc Tyø-kheo noùi: “Caàn phaûi baïch Ñöùc Theá Toân”, roài caùc Tyø-kheo baïch leân

Phaät. Nhaân söï vieäc naøy Ñöùc Phaät cho taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng vaø baûo: - Toân-ñaø-la chaúng phaûi laø Tyø-kheo, neáu ñaõ thoï giôùi thì Baïch- töù-yeát-ma taùc phaùp dieät taãn. Vò Thöôïng toïa hay töông ñöông caáp baäc Thöôïng toïa bieát phaùp luaät neân taùc baïch nhö sau: “Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Toân-ñaø-la giôùi bò suùt keùm, khoâng xaû, haønh phaùp daâm duïc. Nay Taêng taùc phaùp Yeát-ma-dieät taãn Tyø-kheo Toân-ñaø-la. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, ñaây laø lôøi taùc baïch”. “Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo Toân-ñaø-la giôùi suùt keùm, khoâng xaû, haønh phaùp daâm duïc. Nay Taêng trao cho Tyø-kheo Toân-ñaø-la phaùp Yeát-ma-dieät taãn. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi”. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. “Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo Toân-ñaø-la phaùp dieät taãn roài, Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy”. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Neáu Tyø-kheo naøo noùi, laøm theo nghi phaùp baïch y, nghi phaùp ngoaïi ñaïo thì khoâng goïi laø xaû giôùi. Neáu mieäng noùi: “Toâi xaû giôùi” nhö

vaäy laø xaû giôùi. Töø nay veà sau, giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo cuøng caùc Tyø-kheo ñoàng hoïc giôùi phaùp, giôùi suùt keùm, khoâng xaû, haønh phaùp daâm duïc, cho ñeán cuøng vôùi loaøi suùc sinh, Tyø-kheo nhö vaäy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung”. Tyø-kheo coù nhieàu haïng: Tyø-kheo khaát thöïc, Tyø-kheo maëc y hoaïi saéc caét roïc, Tyø-kheo phaù aùc, Tyø-kheo chaân thaät, Tyø-kheo kieân coá, Tyø- kheo thaáy ñöôïc loãi laàm, Tyø-kheo moät lôøi thoï giôùi, Tyø-kheo hai lôøi thoï giôùi, Tyø-kheo ba lôøi thoï giôùi, Tyø-kheo kheùo ñi ñeán thoï giôùi, Tyø-kheo nhö phaùp Baïch-töù-yeát-ma thoï giôùi. Nhö vaäy goïi laø Tyø-kheo. Ñoàng hoïc: Nhö lôøi Phaät daïy troïn ñôøi khoâng phaïm, ñoàng hoïc nhöõng hoïc xöù nhö vaäy goïi laø ñoàng hoïc. Giôùi phaùp: Giôùi ñaõ thoï khoâng coù khieám khuyeát, khoâng phaùt sinh phaùp giôùi aùc, thaønh töïu phaùp giôùi thieän, ñònh coäng giôùi. Giôùi suùt keùm khoâng xaû: Xaû giôùi khi nguû, höôùng ñeán ngöôøi nguû xaû giôùi. Xaû giôùi khi say, höôùng ñeán ngöôøi say xaû giôùi. Xaû giôùi khi cuoàng, höôùng ñeán ngöôøi cuoàng xaû giôùi, höôùng ñeán ngöôøi taâm taùn loaïn xaû giôùi, xaû giôùi vôùi taâm beänh hoaïn, höôùng ñeán ngöôøi taâm beänh hoaïn xaû giôùi, höôùng ñeán khoâng phaûi chuùng sinh, höôùng ñeán khoâng phaûi ngöôøi, höôùng ñeán suùc sinh xaû giôùi, sai söù vieát thö xaû giôùi, ra daáu xaû giôùi, cöû ñoäng tay xaû giôùi, noùi lôøi töông tôï xaû giôùi. Moät mình töôûng moät mình, moät mình khoâng töôûng laø moät mình, khoâng phaûi moät mình töôûng moät mình xaû giôùi. Ngöôøi noùi tieáng vuøng giöõa nöôùc höôùng ñeán ngöôøi bieân ñòa, ngöôøi noùi tieáng bieân ñòa höôùng ñeán ngöôøi vuøng giöõa nöôùc xaû giôùi, vui ñuøa xaû giôùi, noùi lôøi baát ñònh xaû giôùi, taâm giaän xaû giôùi, cöôõng böùc xaû giôùi, khoâng neân höôùng ñeán ngöôøi ñeå xaû giôùi maø noùi xaû giôùi. Taát caû ñieàu neâu treân khoâng goïi laø xaû giôùi. Khoâng noùi leân lôøi xaû giôùi thì khoâng goïi laø xaû giôùi. Nhö vaäy goïi laø khoâng xaû giôùi. Ngöôïc laïi vôùi treân laø xaû giôùi. Hoaëc giôùi suùt keùm nhöng chaúng phaûi laø xaû giôùi, hoaëc xaû giôùi nhöng

chaúng phaûi suùt keùm, hoaëc giôùi suùt keùm cuõng laø xaû giôùi, hoaëc chaúng phaûi giôùi suùt keùm cuõng chaúng phaûi xaû giôùi. - Theá naøo laø giôùi suùt keùm nhöng chaúng phaûi laø xaû giôùi? Neáu Tyø- kheo khoâng öa tu phaïm haïnh, hay khoâng thích tu phaïm haïnh maø coøn kính Phaät, Phaùp, Taêng, kính giôùi, kính phaùp Sa-moân, kính phaùp Tyø- kheo, kính Tyø-ni, kính Ba-la-ñeà-moäc-xoa, kính Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, ñoàng Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, kính ngöôøi ñoàng phaïm haïnh, khoâng huûy Tam toân, maø nhôø xoùm laøng, vöôøn töôïc, ao hoà, nuùi röøng, caây coái, cha meï, anh chò em, con trai, con gaùi cho ñeán ñöùa aên, ñöùa ôû v.v... nhôù nghó nhö vaäy, saàu öu khoâng vui, suoát ñôøi khoâng phaïm ñeán phaïm haïnh, nhö vaäy

18 BOÄ LUAÄT 1

goïi laø giôùi suùt keùm nhöng chaúng phaûi laø xaû giôùi. - Theá naøo laø xaû giôùi nhöng chaúng phaûi laø giôùi suùt keùm? Neáu Tyø- kheo khoâng thích tu phaïm haïnh, vaø tuy khoâng thích tu phaïm haïnh nhöng coøn kính Phaät cho ñeán kính ngöôøi ñoàng phaïm haïnh. Vò aáy vôùi yù nghó muoán laøm Sa-di, hoaëc Öu-baø-taéc, cho ñeán muoán laøm Phaïm chí ngoaïi ñaïo, chaúng phaûi Sa-moân Thích töû. Vò aáy laïi nghó: "Nay ta muoán xaû Phaät, Taêng, xaû giôùi, xaû Tyø-ni, xaû Ba-la-ñeà-moäc-xoa, xaû Hoøa thöôïng, xaû A- xaø-leâ, ñoàng Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, xaû ngöôøi ñoàng phaïm haïnh, roài lieàn noùi nhö vaày: "Nay toâi xaû Phaät, Phaät coù ích gì? Phaät coù nghóa gì? Nay toâi thoaùt khoûi Phaät", cho ñeán noùi: "Nay toâi ñöôïc thoaùt khoûi ngöôøi ñoàng phaïm haïnh". Vò aáy laïi noùi: "Toâi thích hôïp vôùi neáp soáng chaúng phaûi Sa- moân Thích töû". Phæ baùng Phaät, Phaùp, Taêng nhö vaäy cho ñeán phæ baùng ngöôøi ñoàng phaïm haïnh, khôûi leân caùc yù nieäm nhö theá, ñoái vôùi tröôùc moät ngöôøi loøng nghó, mieäng noùi nhö theá thì goïi laø xaû giôùi nhöng chaúng phaûi laø giôùi suùt keùm. - Theá naøo goïi laø giôùi suùt keùm cuõng laø xaû giôùi? Neáu Tyø-kheo khoâng öa tu phaïm haïnh, ít kính Phaät, Phaùp, Taêng, cho ñeán ít kính ngöôøi ñoàng phaïm haïnh, nhôù nghó laøng xoùm cho ñeán ñöùa aên, ñöùa ôû, nghó nhö sau: "Nay ta muoán xaû Phaät, Phaùp, Taêng cho ñeán xaû ngöôøi ñoàng phaïm haïnh", roài lieàn noùi: "Nay toâi xaû Phaät, Phaät coù ích gì? Phaät coù nghóa gì? Nay toâi ñoái vôùi Phaät ñöôïc thoaùt khoûi, cho ñeán thoaùt khoûi ngöôøi ñoàng phaïm haïnh". Vò aáy laïi noùi: "Toâi thích soáng chaúng phaûi Sa-moân Thích töû". Huûy baùng Phaät, Phaùp, Taêng nhö vaäy, cho ñeán huûy baùng ngöôøi ñoàng phaïm haïnh, khôûi caùc yù nieäm nhö theá roài höôùng ñeán ngöôøi, taâm nghó mieäng noùi nhö theá thì goïi laø giôùi suùt keùm cuõng laø xaû giôùi. - Theá naøo goïi laø chaúng phaûi giôùi suùt keùm, cuõng chaúng phaûi xaû giôùi? Neáu Tyø-kheo ñoái vôùi giôùi mình ñaõ thoï, kieân trì khoâng xaû, khoâng ñoäng, khoâng chuyeån. Nhö vaäy goïi laø chaúng phaûi giôùi suùt keùm, cuõng chaúng phaûi xaû giôùi. Haønh phaùp daâm duïc: Phaùp daâm duïc töùc laø chaúng phaûi laø phaùp phaïm haïnh, laø phaùp bieáng treã, laø phaùp ñaùng gheùt. Hai thaân giao hôïp, xuaát baát tònh laø thöïc hieän phaùp daâm duïc. Ba-la-di: Töùc laø phaùp ñoïa, phaùp aùc, phaùp ñoaïn ñaàu, chaúng phaûi phaùp cuûa Sa-moân. Khoâng soáng chung: Nhö tröôùc kia coøn laø baïch y, khoâng ñöôïc cuøng vôùi Tyø-kheo hoïc moät

loaïi, hoïc nhö nhau, hoïc khoâng nhö nhau, hoïc khoâng cuøng loaïi. Khoâng cuøng vôùi Tyø-kheo Yeát-ma moät loaïi, Yeát-ma nhö nhau, Yeát-ma khoâng nhö nhau, Yeát-ma khoâng cuøng loaïi. Khoâng

cuøng vôùi Tyø-kheo cuøng thuyeát giôùi, thuyeát giôùi nhö nhau, thuyeát giôùi khoâng nhö nhau, thuyeát giôùi khoâng cuøng loaïi. Nhö vaäy goïi laø khoâng soáng chung. Caùc Ñöùc Phaät Theá Toân kheùo noùi chaùnh phaùp, cuõng kheùo noùi thí duï: Ngöôøi phaïm daâm duïc nhö caây kim bò söùt phaàn, khoâng theå duøng ñöôïc, nhö ngöôøi ñaõ cheát khoâng theå soáng laïi, nhö hoøn ñaù bò vôõ khoâng theå hôïp laïi, nhö caây Ña-la chaët ñöùt ñoït khoâng theå soáng laïi. Tyø-kheo naøo cuøng ba loaïi chuùng sinh sau ñaây haønh daâm thì phaïm Ba-la-di: nhaân, phi nhaân, suùc sinh. Tyø-kheo cuøng ba gioáng caùi haønh daâm phaïm Ba-la-di: nöõ nhaân, nöõ phi nhaân, suùc sinh caùi. Cuøng ba gioáng ñöïc: nam nhaân, nam phi nhaân, suùc sinh ñöïc. Ba loaïi huyønh moân: nhaân huyønh moân, phi nhaân huyønh moân, suùc sinh huyønh moân. Ba loaïi voâ caên: nhaân voâ caên, phi nhaân voâ caên, suùc sinh voâ caên. Ba loaïi hai caên: ngöôøi hai caên, phi nhaân hai caên, suùc sinh hai caên. Haønh daâm vôùi nhöõng haïng treân cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo cuøng nöõ nhaân, nöõ phi nhaân, suùc sinh caùi haønh daâm ba nôi: ñöôøng ñaïi, ñöôøng tieåu, vaø mieäng, khi hoï nguû, khi say, khi cuoàng, khi taâm taùn loaïn, khi taâm beänh hoaïn, thaây cheát bò aên phaân nöûa, phaïm Ba-la-di. Khi quaù nöûa, khi coøn boä xöông maø xuaát baát tònh phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng xuaát baát tònh phaïm Thaâu-lan-giaù. Voâ caên nöõ, nhò caên cuõng vaäy. Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi nam, nam phi nhaân, suùc sinh ñöïc haønh daâm hai choã: ñöôøng ñaïi vaø mieäng, khi nguû cho ñeán khi bò aên coøn phaân nöûa phaïm Ba- la-di. Khi quaù phaân nöûa, coøn boä xöông, xuaát baát tònh phaïm Taêng-giaø-baø- thi-sa, khoâng xuaát baát tònh phaïm Thaâu-lan-giaù. Voâ caên nam huyønh moân cuõng vaäy. Ñoái vôùi caùc choã haønh daâm nhö treân, möôïn phöông tieän beân ngoaøi, beân trong xuaát baát tònh, möôïn phöông tieän beân trong, beân ngoaøi xuaát baát tònh, khi nguû cho ñeán khi bò aên coøn phaân nöûa phaïm Ba-la-di. Khi quaù phaân nöûa, khi coøn boä xöông, xuaát baát tònh phaïm Taêng-giaø-baø- thi-sa, khoâng xuaát baát tònh phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo vì cöôøng löïc cöôõng böùc haønh daâm caùc nôi ñaõ neâu treân thì khi vaøo caûm nhaän khoaùi laïc, laáy ra truï laïi khoâng coù caûm giaùc. Khi laáy ra caûm nhaän khoaùi laïc, ñöa vaøo, truï laïi khoâng caûm giaùc. Khi truï laïi caûm nhaän khoaùi laïc, ñöa vaøo, laáy ra khoâng caûm giaùc, vaøo, ra caûm nhaän khoaùi laïc. Khi truï laïi khoâng caûm giaùc, vaøo truï laïi caûm nhaän khoaùi laïc. Khi laáy ra khoâng caûm giaùc, laáy ra, truï laïi caûm nhaän khoaùi laïc. Khi vaøo khoâng caûm giaùc, khi laáy ra, ñöa vaøo, truï laïi caûm nhaän khoaùi laïc. Khi nguû cho ñeán caû khi bò aên coøn phaân nöûa ñeàu phaïm Ba-la-di. Khi quaù nöûa, khi coøn boä xöông, xuaát baát tònh phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng xuaát baát tònh phaïm Thaâu-lan-giaù. Khi laáy ra, ñöa vaøo truï laïi ñeàu khoâng caûm nhaän khoaùi laïc thì khoâng

phaïm. Neáu Tyø-kheo vôùi taâm daâm duïc, duøng nam caên ñeå vaøo nhöõng choã noùi treân, duø chæ moät phaàn thoâi cuõng phaïm Ba-la-di. Neáu duøng ngoùn tay, vôùi taát caû vaät beân ngoaøi ñeå vaøo trong caùc choã noùi treân ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Tyø-kheo-ni cuõng xaûy ra nhö theá, phaïm Ba-la-di. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm thì toäi Ñoät-kieát-la, ñuoåi ñi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Taâm cuoàng, taâm loaïn, taâm beänh hoaïn, phaïm tröôùc khi kieát giôùi, boán tröôøng hôïp naøy ñeàu khoâng phaïm. Taát caû caùc giôùi ñeàu nhö vaäy, khoûi phaûi cheùp laïi. Xong giôùi thöù nhaát. ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø coù Tyø-kheo teân laø Ñaït- ni-ca, con nhaø laøm ñoà goám, laøm caùi am baèng caây coû ñeå ôû taïi nuùi AÁt-la. Ñeán giôø, Ñaït-ni-ca böng baùt vaøo thaønh khaát thöïc, ngay sau ñaáy ngöôøi haùi cuûi phaù am laáy cuûi mang ñi. Sau khi khaát thöïc xong trôû veà, Ñaït-ni-ca tu boå am trôû laïi. Tình traïng naøy xaûy ra cho ñeán laàn thöù ba, Ñaït-ni-ca heát kieân nhaãn, giaän laém, laïi coù yù nghó: Chính baûn thaân ta coù thöøa khaû naêng kheùo nhoài ñaát seùt, taïi sao ta khoâng laøm caùi am toaøn baèng gaïch nung ñeå traùnh khoûi caùi hoïa phaù nhaø naøy? Ñaït-ni-ca lieàn thöïc hieän ngay yù nghó, laøm moät caùi am baèng ñaát, coù noùc, coù truï coät, rui keùo, coù cöûa lôùn, cöûa nhoû, cöûa soå v.v... raát kheùo leùo. Laøm xong chaát cuûi ñoát thaønh maøu ñoû, töôi ñeïp voâ cuøng. Khi coù gioù lôùn thoåi ñeán taïo neân aâm thanh vi vu cuûa oáng tieâu, oáng saùo. Ñöùc Phaät ôû treân nuùi Kyø-xaø-quaät, töø xa troâng thaáy caùi am kia maøu ñoû töôi, ñeïp ñeõ, beøn hoûi Toân giaû A-nan: - Nhaø cuûa ai vaäy? Toân giaû A-nan thöa: - Ñaït-ni-ca töï löïc laøm caùi am baèng ñaát nung. Ñöùc Phaät baûo A-nan: - Ñaït-ni-Ca-laøm ñieàu phi phaùp, taïi sao ngöôøi xuaát gia laïi laøm nghieäp aùc, toån thöông ñeán maïng soáng sinh vaät, khoâng coù loøng thöông xoùt? Tröôùc ñaây Ta ñaõ baèng nhieàu caùch noùi phaùp töø bi, taïi sao Tyø-kheo laïi ñaùnh maát taâm töø? Ñöùc Theá Toân baèng moïi caùch kheùo leùo quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: - Caùc oâng neân ñeán phaù boû caùi nhaø aáy. Caùc Tyø-kheo vaâng leänh lieàn ñeán trieät haï nhaø Ñaït-ni-ca. Luùc aáy, Ñaït-ni-ca töø trong nhaø böôùc ra, hoûi caùc Tyø-kheo: - Toâi khoâng xuùc phaïm quyù vò, taïi sao quyù vò ruû nhau ñeán phaù nhaø

toâi? Caùc Tyø-kheo traû lôøi: - Chaúng phaûi chuùng toâi töï yù laøm maø chuùng toâi laøm theo leänh Ñöùc Theá Toân. Ñaït-ni-ca noùi: - Ñöùc Phaùp Vöông ra leänh phaù thì toâi ñaâu daùm noùi gì. Caùc Tyø-kheo lieàn phaù huûy toaøn boä roài daãn Ñaït-ni-ca ñeán tröôùc Phaät vaø trình baøy ñaày ñuû moïi söï vieäc leân Ngaøi. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi Ñaït-ni-ca: - Thaät söï oâng coù laøm caùi nhaø ñoù khoâng? - Thaät ñuùng vaäy, baïch Ñöùc Theá Toân! Ñaït-ni-ca thöa. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch nhö treân roài baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay neáu coù Tyø-kheo naøo laøm nhaø baèng ñaát nung chín, phaïm Thaâu-lan-giaù, töï mình thi thoá ngheà gioûi, phaïm Ñoät-kieát-la.

Ñaït-ni-ca-laïi khôûi yù nieäm: “Tröôùc ñaây ta laøm am baèng tranh bò tieàu phu phaù ñeå laáy cuûi, sau laøm nhaø baèng ñaát nung thì traùi vôùi theå thoáng ngöôøi xuaát gia cuûa ñaáng Phaùp Vöông. Nay ta coù theå tìm goã toát ñeå laøm moät caùi nhaø lôùn cho ñöôïc laâu beàn, khoûi phaûi khoå naõo”. Ñaït-ni-ca-laïi nghó: “Ngöôøi coi caây goã trong thaønh Vöông-xaù laø baïn hoïc cuûa ta, ta seõ ñeán ñoù ñeå xin goã”. Laøm theo yù nghó, Ñaït-ni-ca ñeán noùi vôùi ngöôøi baïn: - Toâi caàn goã baïn coù theå cho toâi? Ngöôøi coi giöõ caây goã traû lôøi: - Toâi chæ coù boån phaän giöõ chöù khoâng coù quyeàn cho. Ñaït-ni-ca hoûi: - Vaäy thì ai coù quyeàn? - Nhaø Vua môùi coù quyeàn. Ñaït-ni-ca noùi: - Vua ñaõ cho toâi roài. Ngöôøi baïn coi giöõ caây goã noùi: - Neáu Vua ñaõ cho thì tuøy yù cöù laáy. Ñaït-ni-ca beøn ñoán laáy nhöõng caây goã lôùn duøng ñeå phoøng veä thaønh mang ñi. Khi aáy Ñaïi thaàn Vuõ-xaù ñi thanh tra caùc nôi, treân ñöôøng baét gaëp, ñeán hoûi ngöôøi giöõ goã: - Taïi sao laïi cho Tyø-kheo kia ñoán nhöõng caây goã lôùn duøng ñeå baûo veä thaønh nhö vaäy? Ngöôøi giöõ caây goã traû lôøi: - Chaúng phaûi toâi cho.

- Nhö vaäy ai cho? Ñaïi thaàn hoûi? - Vua cho. Ngöôøi coi giöõ caây goã ñaùp lôøi. Ñaïi thaàn Vuõ-xaù khoâng chuùt deø daët ñeán gaëp nhaø Vua hoûi ngay: - Vì lyù do gì Ñaïi vöông laïi cho Ñaït-ni-ca nhöõng caây goã lôùn duøng ñeå baûo veä thaønh. Nhaø Vua hoûi: - Ai noùi ta cho? Vuõ Xaù taâu: - Ngöôøi giöõ caây goã noùi. Nhaø Vua lieàn ra leänh quan haàu caän baét ngöôøi giöõ caây goã. Quan haàu caän thöøa leänh baét giaûi ñeán Vua. Thôøi ñieåm aáy Ñaït-ni-ca vaøo thaønh khaát thöïc, treân ñöôøng ñi thaáy vaäy hoûi: - Baïn phaïm toäi gì maø bò baét troùi nhö theá? Ngöôøi giöõ caây goã noùi: - Do Ñaïi ñöùc maø toâi phaïm phaûi toäi nhö theá naøy. Xin Ñaïi ñöùc cöùu toâi thoaùt khoûi cheát. Ñaït-ni-ca noùi: - Baïn ñeán tröôùc, toâi seõ ñeán sau. Khi ngöôøi giöõ goã ñaõ ñöôïc giaûi ñeán, Vua hoûi: - Taïi sao ngöôi laïi cho Ñaït-ni-ca ñoán nhöõng caây goã lôùn duøng ñeå baûo veä thaønh. Ngöôøi giöõ goã taâu: - Taâu Ñaïi vöông! Con ñaâu daùm laïm quyeàn cho nhö vaäy. Ñaït-ni-ca baûo ñaõ ñöôïc pheùp nhaø Vua neân con môùi cho ñoán. Nhaø Vua leänh goïi ñöông söï ñeán. Khi aáy Ñaït-ni-ca ñaõ coù maët ngoaøi cöûa. Nhaø Vua baûo vaøo trình dieän, Ñaït-ni-ca lieàn vaøo tröôùc Vua, Vua hoûi: - Traãm cho Tyø-kheo goã vaøo luùc naøo? Ñaït-ni-ca noùi: - Nhaø Vua haù khoâng nhôù, khi môùi leân ngoâi, nhaø Vua coù noùi: “Taát caû coû caây cuõng nhö nöôùc trong quoác noäi, boá thí cho Sa-moân, Baø-lamoân”. Nhaø Vua thôû ra noùi: - Traãm noùi boá thí laø ñoái vôùi nhöõng vaät khoâng coù chuû, quaùi thay Tyøkheo laïi laïm duïng ñieàu naøy ñeå laáy vaät cuûa ngöôøi. Nhaø Vua noùi: Ta laø vò Vua Quaùn-ñaûnh, ñaâu neân caàm tuø hay gieát haïi Sa-moân. Thaày neân sôùm veà gaëp Ñöùc Phaät, Ngaøi laø vò Phaùp Vöông seõ duøng phaùp trò thaày. Khi aáy coù ngöôøi nghe ñeàu kinh ngaïc noùi:

- Ñaït-ni-ca phaïm toäi ñaùng cheát, taïi sao chæ quôû traùch roài cho ñi. Toäi nhö vaäy ñöôïc tha thì ai khoâng laøm vieäc aên troäm. Ngöôøi ta laïi dò nghò: “Sa-moân Thích töû ñöôïc nhaø Vua cung caáp, laïi aên troäm goã cuûa Vua, nhö theá chuùng ta

ñaâu coøn gì ñeå lo sôï. Sa-moân Thích töû thöôøng ca ngôïi ngöôøi khoâng aên troäm, daïy ngöôøi boá thí, taïi sao chính mình laïi laøm vieäc cuûa keû giaëc? Nhöõng keû naøy khoâng coù haïnh cuûa Sa- moân, phaù phaùp Sa-moân". Tieáng xaáu naøy theo thôøi gian lan khaép. Trong nöôùc, caùc Tröôûng giaû, Cö só, Baø-la-moân v.v... khoâng tin öa Phaät phaùp cöù troâng thaáy Sa-moân lieàn baèng moïi caùch maéng nhieác. Caùc Tyø-kheo nghe cuøng hoûi ai aên troäm goã cuûa nhaø Vua maø coù tieáng xaáu nhö theá. Ñaït-ni-ca noùi: "Ñieàu ñoù chính toâi laøm". Caùc Tyø-kheo duøng moïi caùch quôû traùch: - Thaày laøm ñieàu phi phaùp, khoâng hôïp ñaïo. Ñöùc Theá Toân baèng nhieàu caùch cheâ bai vieäc laáy cuûa khoâng cho, khen ngôïi ngöôøi khoâng laáy troäm. Taïi sao nay thaày laøm vieäc cuûa keû giaëc? Caùc Tyø-kheo quôû traùch nhö vaäy roài daãn ñeán choã Phaät, trình baøy ñaày ñuû söï vieäc. Ñöùc Phaät nhaân vieäc naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Ñaït-ni-ca: - Thaät söï oâng coù laøm nhö vaäy khoâng? - Baïch Theá Toân coù. Ñaït-ni-ca thöa. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch nhö Tu-ñeà-na. Khi aáy, coù vò Ñaïi thaàn nöôùc Ma-kieät xuaát gia haønh ñaïo ñang ñöùng haàu Phaät, Ñöùc Phaät hoûi: - Vua A-xaø-theá quy ñònh ngöôøi trong nöôùc aên troäm bao nhieâu thì thoï toäi töû hình? - Töø naêm tieàn trôû leân thì thoï toäi töû hình. Tyø-kheo thöa. Ñöùc Phaät quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: - Ñeå coù möôøi ñieàu lôïi neân Ta vì caùc Tyø-kheo maø kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy neân noùi nhö vaày: "Neáu Tyø-kheo aên troäm naêm tieàn trôû leân thì phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung". Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä, khi aáy coù soá ñoâng Tyø-kheo noùi: - Ñöùc Phaät cheá giôùi caám laáy vaät nôi xoùm laøng chöù ñaâu coù caám laáy vaät nôi ñaát troáng. Caùc Tyø-kheo khaùc laïi noùi: Phaïm cuøng chaúng phaïm, cheá caám hay khoâng cheá caám, chaúng sao caû, cöù duïng taâm aên troäm vaät nôi ñaát troáng, coù chuû hay khoâng chuû thì söï laáy caép naøy coù can gì ai ñaâu? Kieåu aên caép naøy ñaõ xaûy ra vaø loøng sinh nghi ngôø, hoái haän. Caùc thaày ñeán choã Toân giaû A-nan hoûi, Toân giaû lieàn ñeán baïch Phaät, Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng vaø hoûi:

24 BOÄ LUAÄT 1

- Thaày coù nhö vaäy khoâng? - Kính baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch: - Xoùm laøng cuøng ñaát troáng khaùc nhau ôû choã naøo? Quôû traùch roài Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Neáu Tyø-kheo nôi xoùm laøng hoaëc choã ñaát troáng laáy vaät khoâng cho vôùi taâm troäm caép, hoaëc Vua hoaëc Ñaïi thaàn baét, troùi gieát, ñuoåi ra khoûi nöôùc, noùi: Ngöôi laø giaëc, ngöôi laø keû tieåu nhaân, ngöôi laø keû ngu si. Tyø-kheo naøy phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung". Xoùm laøng: Laø nôi coù thaønh quaùch, coù haøng bao quanh ba do-tuaàn, cho ñeán chæ moät caùi nhaø. Ngoaøi xoùm laøng: Ngoaøi xoùm laøng, tröø nôi ñöôøng ñi cuûa xoùm laøng goïi laø ñaát troáng. Ngoaøi xoùm laøng trong taàm teân baén, coù loái ñi veä sinh cho ngöôøi bieát xaáu hoå, goïi laø nôi ñi laïi cuûa xoùm laøng. Taâm aên troäm: Vaät thuoäc veà ngöôøi khaùc, hay vaät ñaõ coù ngöôøi baûo hoä khoâng cho maø laáy, laïi duøng taâm doái traù, quanh co, giaän döõ, khuûng boá ñeå laáy vaät cuûa ngöôøi cuõng goïi laø

taâm aên troäm. Mình laáy, sai ngöôøi laáy, vaät rôøi khoûi choã cuõ goïi laø khoâng cho maø laáy. Chuû nöôùc, chuû xoùm laøng, Vua Quaùn ñaûnh, Vua Chuyeån luaân ñeàu goïi laø chuû. Ñaïi thaàn laø vò troâng coi vieäc nöôùc. Naém tay hay naém toùc thì goïi laø baét. Duøng goâng cuøm, xieàng xích goïi laø troùi. Duøng dao gaäy v.v... ñeå chaám döùt maïng soáng goïi laø gieát. Ñuoåi ra khoûi moät truù xöù, cho ñeán ra khoûi nöôùc goïi laø ñuoåi. Xa lìa phaùp thieän, phaùp voâ kyù, rôi vaøo choã baát thieän goïi laø giaëc. Khoâng coù söï hieåu bieát goïi laø tieåu nhaân. Soáng trong söï toái taêm goïi laø si. Tröôøng hôïp phaïm: Vaät ôû trong ñaát, vaät ôû treân ñaát, vaät ôû trong hö khoâng, xoùm laøng, vaät cuûa xoùm laøng, tieäm, quaùn, vaät cuûa tieäm quaùn, ruoäng ñaát, vaät cuûa ruoäng ñaát, vöôøn töôïc, vaät cuûa vöôøn töôïc, phoøng xaù, vaät cuûa phoøng xaù, xe coä, vaät cuûa xe coä, gaùnh xaùch, vaät cuûa gaùnh xaùch, thuyeàn beø, vaät cuûa thuyeàn beø, ao hoà, vaät cuûa ao hoà, gôûi, traû, ngaên ñöôøng, rình ñöôøng, chæ choã, daãn ñöôøng, daïy caùch laáy, cuøng laáy, khoâng noäp thueá. Vaät trong ñaát: Neáu vaät coøn ôû trong loøng ñaát, Tyø-kheo vôùi yù nieäm: “Ta seõ troäm laáy”, khôûi taâm vaø taïo ñieàu kieän ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Ñaøo ñaát phaïm Ba-daät-ñeà. Naém laáy vaät phaïm Ñoät-kieát-la. Ñoäng ñeán vaät phaïm Thaâu-lan-giaù. Vaät lìa khoûi choã trò giaù naêm tieàn phaïm Ba-la-di,

döôùi naêm tieàn phaïm Thaâu-lan-giaù. Vaät ôû treân ñaát: Vaät ôû treân ñaát nhö giöôøng, giaù, gheá, saäp, cöûa, caây xaø ngang, ñoøn tay, rui meø, cho ñeán vaät treân nhaø, treân caây. Taát caû caùc vaät nhö vaäy ñeàu goïi laø vaät treân ñaát. Tyø-kheo khôûi yù nieäm: “Ta seõ laáy vaät aáy”, daáy taâm taïo phöông tieän cho ñeán naém laáy vaät ñeàu phaïm Ñoät-kieát- la, ñoäng ñeán vaät phaïm Thaâu-lan-giaù, vaät rôøi khoûi choã cuõ trò giaù naêm tieàn phaïm Ba-la-di, döôùi naêm tieàn phaïm Thaâu-lan-giaù. Vaät ôû trong hö khoâng: Neáu duøng thaàn löïc ñeå laáy trong hö khoâng, hoaëc coù chuû, hoaëc do chim tha, hoaëc gioù thoåi ñeán, Tyø-kheo vôùi yù nieäm: “Ta seõ laáy vaät aáy”, khôûi taâm taïo phöông tieän ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Ñoäng ñeán vaät phaïm Thaâu-lan-giaù. Dôøi vaät khoûi choã cuõ trò giaù naêm tieàn phaïm Ba-la-di, döôùi naêm tieàn phaïm Thaâu-lan-giaù. Xoùm laøng: Xung quanh ba do-tuaàn, cho ñeán choã moät caùi nhaø, Tyø- kheo vôùi yù nieäm: “Toâi seõ troäm laáy nhaø aáy”. Daáy taâm, taïo phöông tieän ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Ñoùng noïc laáy voà neän xuoáng phaïm Ba-daät-ñeà. Duøng daây ño löôøng tranh cho ñöôïc, trò giaù naêm tieàn phaïm Ba-la-di, döôùi naêm tieàn phaïm Thaâu-lan-giaù. Vaät trong xoùm laøng: Tuøy theo trong xoùm laøng coù vaät gì, Tyø-kheo coù yù nieäm: Ta seõ laáy troäm vaät aáy, laáy ñöôïc phaïm Ba-la-di. Tieäm quaùn: Tyø-kheo vôùi yù nieäm: Ta seõ laáy troäm quaùn, tieäm aáy. Khôûi taâm, taïo phöông tieän ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Ñoùng noïc, laáy voà ñaäp neän phaïm Ba-daät-ñeà. Duøng daây ño löôøng tranh cho ñöôïc, phaïm Ba-la- di. Vaät nôi quaùn tieäm: Tuøy theo trong quaùn, tieäm coù vaät gì, Tyø-kheo vôùi yù nieäm: Ta seõ laáy troäm vaät aáy, laáy ñöôïc phaïm Ba-la-di. Ruoäng: Coù loaïi ruoäng coù nöôùc hay khoâng nöôùc, Tyø-kheo vôùi yù nieäm, ta seõ laáy troäm ruoäng aáy. Khôûi taâm, taïo phöông tieän ñeàu phaïm

Ñoät-kieát-la. Ñoùng noïc, laáy voà neän xuoáng phaïm Ba-daät-ñeà. Laáy daây ño ñeå tranh cho ñöôïc, phaïm Ba-la-di. Vaät trong ruoäng: Trong caùc thöù ruoäng saûn xuaát naêm thöù luùa, Tyø- kheo vôùi yù nieäm: Ta seõ troäm vôùi vaät aáy, laáy ñöôïc, phaïm Ba-la-di. Vöôøn: Caùc vöôøn troàng caây traùi, Tyø-kheo vôùi yù nieäm: Ta seõ troäm vöôøn aáy. Khôûi taâm, taïo phöông tieän ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Ñoùng noïc, laáy voà neän xuoáng phaïm Ba-daät-ñeà. Duøng daây ño ñeå tranh cho ñöôïc, phaïm Ba-la-di. Vaät trong vöôøn: Tuøy theo trong vöôøn aáy coù saûn xuaát thöù gì, Tyø- kheo vôùi yù nieäm, toâi seõ troäm laáy vaät aáy, laáy ñöôïc, phaïm Ba-la-di. Nhaø: Nhaø treät hoaëc nhaø laàu, nôi ngöôøi taïi gia hay xuaát gia ôû. Tyø-

kheo vôùi yù nieäm, toâi seõ troäm laáy nhaø aáy. Khôûi taâm, taïo phöông tieän ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Ñoùng noïc, laáy voà neän xuoáng phaïm Ba-daät-ñeà. Duøng daây ño ñeå tranh cho ñöôïc, phaïm Ba-la-di. Vaät trong nhaø: Tuøy theo trong nhaø coù vaät gì, Tyø-kheo vôùi taâm nieäm, ta seõ laáy vaät aáy, laáy ñöôïc phaïm Ba-la-di. Xe: Chæ chung caùc loaïi xe nhö: xe voi, xe ngöïa, xe coä v.v... Tyø- kheo vôùi yù nieäm ta seõ troäm laáy xe aáy. Khôûi taâm, taïo phöông tieän cho ñeán naém caàm ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Ñoäng ñeán vaät phaïm Thaâu-lan-giaù. Vaät lìa khoûi choã trò giaù naêm tieàn phaïm Ba-la-di, döôùi naêm tieàn phaïm Thaâu-lan-giaù. Vaät trong xe: Tuøy theo trong xe coù vaät gì, Tyø-kheo vôùi yù nieäm: Ta seõ troäm laáy vaät aáy, laáy ñöôïc, phaïm Ba-la-di. Gaùnh: Ñoäi treân ñaàu, gaùnh nôi vai, vaùc nôi löng, xaùch nôi tay ñeàu goïi laø gaùnh caû. Tyø-kheo vôùi yù nieäm: Ta seõ troäm vaät gaùnh naøy. Khôûi taâm, taïo phöông tieän ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Ñoäng ñeán vaät phaïm Thaâu- lan-giaù, dôøi vaät khoûi choã trò giaù naêm tieàn phaïm Ba-la-di, döôùi naêm tieàn phaïm Thaâu-lan-giaù. Vaät cuûa gaùnh: Tuøy theo trong gaùnh coù nhöõng vaät gì, Tyø-kheo vôùi yù nieäm ta seõ troäm laáy vaät aáy, laáy ñöôïc, phaïm Ba-la-di. Thuyeàn: Thuyeàn baèng da, thuyeàn baèng ñaát nung, thuyeàn baèng caây, baèng tre v.v... ñeàu goïi laø thuyeàn. Tyø-kheo vôùi yù nieäm ta seõ laáy troäm thuyeàn naøy. Khôûi taâm, taïo phöông tieän ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Ñoäng ñeán vaät phaïm Thaâu-lan-giaù, vaät rôøi khoûi trò giaù naêm tieàn phaïm Ba-la-di, döôùi naêm tieàn phaïm Thaâu-lan-giaù. Vaät trong thuyeàn: Tuøy theo trong thuyeàn coù nhöõng vaät gì, Tyø-kheo vôùi yù nieäm ta seõ troäm laáy vaät aáy, laáy ñöôïc, phaïm Ba-la-di. Ao: Taát caû caùc vuõng, caùc hoà chöùa nöôùc ñeàu goïi laø ao, Tyø-kheo vôùi yù nieäm ta seõ troäm ao naøy. Khôûi taâm, taïo phöông tieän ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Ñoùng noïc, laáy voà neän xuoáng ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Duøng daây ño ñeå tranh cho ñöôïc trò giaù naêm tieàn phaïm Ba-la-di, döôùi naêm tieàn phaïm Thaâu-lan-giaù. Vaät trong ao: Tuøy theo trong ao coù saûn xuaát thöù gì, Tyø-kheo vôùi taâm nieäm ta seõ laáy troäm vaät aáy, laáy ñöôïc, phaïm Ba-la-di. Gôûi: Ngöôøi ñem gôûi vaät cho Tyø-kheo, Tyø-kheo vôùi taâm nieäm troäm khoâng traû vaät, taâm ngöôøi chuû coi nhö maát roài, trò giaù naêm tieàn phaïm Ba- la-di, döôùi naêm tieàn phaïm Thaâu-lan-giaù. Traû: Tyø-kheo nhaän vaät cuûa ngöôøi khaùc gôûi, vôùi taâm troäm khoâng traû laïi cho ngöôøi kia, trò giaù naêm tieàn phaïm Ba-la-di, döôùi naêm tieàn

phaïm Thaâu-lan-giaù. Ngaên ñöôøng: Tyø-kheo vì giaëc ngaên ñöôøng khoâng cho ngöôøi khaùc ñeán. Rình ñöôøng: Rình moø thaáy ngöôøi baùo vôùi giaëc. Chæ choã: Tyø-kheo chæ cho giaëc ñöôøng ñi choã ñeán. Daãn ñöôøng: Tyø-kheo daãn ñöôøng cho giaëc. Daïy caùch laáy: Tyø-kheo daïy cho giaëc phöông phaùp laáy troäm. Cuøng laáy: Tyø-kheo cuøng giaëc laáy troäm ñoà. Khoâng noäp thueá: Tyø-kheo neân noäp thueá maø khoâng noäp. Nhö caùc tröôøng hôïp treân, laáy vaät trò giaù naêm tieàn phaïm Ba-la- di, döôùi naêm tieàn phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu vaät cuûa ngöôøi khoâng cho maø laáy töø naêm tieàn trôû leân, Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni phaïm Ba-la-di. Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la ñuoåi ra khoûi chuøa. Vaät cuûa phi nhaân khoâng cho maø laáy, Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni phaïm Thaâu-lan-giaù. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di ni phaïm Ñoät-kieát-la. Vaät cuûa suùc sinh khoâng cho maø laáy ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Boán tröôøng hôïp laáy troïng vaät cuûa ngöôøi maø khoâng phaïm: 1. Töôûng cuûa mình laáy. 2. Taïm laáy. 3. Ñoàng yù laáy. 4. Khoâng coù taâm troäm laáy. Xong giôùi thöù hai.

28 BOÄ LUAÄT 1

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 2

Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ BOÁN PHAÙP BA LA DI (Tieáp Theo)

Ñöùc Phaät ôû taïi Tyø-xaù-ly. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo tu phaùp quaùn baát tònh thì ñöôïc quaû lôùn veà lôïi laïc. Keå töø aáy, caùc Tyø-kheo ñeàu tu taäp phaùp aáy caøng nhaøm chaùn, xaáu hoå, gôùm ghieác thaân naøy chaúng khaùc naøo moät thieáu nieân ñang hoàn nhieân trong traéng, thaân theå taém röûa thôm phöùc, maëc aùo môùi tinh, boãng ñaâu coù ba xaùc cheát treû môùi sinh ñem quaán vaøo coå, maùu muû chaûy nhôùp caû thaân, doøi boø nhung nhuùc khaép ngöôøi thieáu nieân kia. Caäu ta ñau khoå quaù söùc khoâng theå naøo töôûng töôïng noåi vaø roài vôùi yù nghó coøn laïi laø laøm theá naøo ñeå thoaùt khoûi thaân khoå naïn aáy. Caùc Tyø-kheo nhaøm chaùn, gheùt boû thaân naøy cuõng gioáng nhö vaäy. Trong soá nhöõng Tyø-kheo aáy, hoaëc coù vò töï saùt, hoaëc laàn löôït töøng maïng gieát haïi nhau, hoaëc thaét coå, hoaëc uoáng thuoác ñoäc. Coù moät Tyø-kheo

nhaøm chaùn thaân naøy roài, beøn ñeán choã ngöôøi Chieân-ñaø-la-di-laân noùi: “Haõy vì toâi, oâng ñoaïn maïng naøy ñi, y baùt aáy toâi cho oâng”. Ngay luùc ñoù, Chieân- ñaø-la vì y baùt neân ñaõ duøng dao chaët phöùt maïng soáng cuûa Tyø-kheo aáy. Chieác dao ñaãm maùu, ngöôøi Di-laân ñem ñeán soâng Baø-caàu-maït ñeå taåy röûa, boãng loøng ñaày hoái haän, lieàn gôïi leân yù nghó: “Nay ta laøm ñieàu baát thieän, taïi sao chæ vì chuùt lôïi nhoû maø saùt haïi tính maïng cuûa vò Sa-moân trì giôùi, toäi naøy trôøi ñaát khoâng dung tha”. Luùc aáy, Thieân ma coõi Töï Taïi bieát ñöôïc taâm nieäm ñoù, nhanh nhö caùi duoãi tay cuûa moät traùng só, Thieân ma töø döôùi nöôùc voït leân, ñöùng treân maët nöôùc, söøng söõng tröôùc Di-laân vôùi lôøi khen ngôïi: “Laønh thay! OÂng ñaõ ñöôïc ñieàu lôïi lôùn, do ñoaïn maïng vò Sa- moân trì giôùi, ñoä ngöôøi chöa ñöôïc ñoä, phöôùc ñöùc voâ löôïng, thieân thaàn ghi nhaän ñieàu ñoù, neân ta ñeán tin cho oâng bieát”. Thaät ñuùng luùc, Chieân-ñaø-la lieàn sinh taø kieán aùc ñoäc, loøng raát vui möøng noùi: “Nay ta seõ laïi ñoä ngöôøi

chöa ñoä”. Ngöôøi Chieân-ñaø-la aáy bieát roõ ñöôïc töôùng traïng thaân naøo ñaõ nhaøm chaùn, thaân naøo chöa nhaøm chaùn. Neáu Tyø-kheo phaøm phu chöa lìa duïc, khi ñöa dao ñeán, thaân hoï sôï seät, ñoù laø ngöôøi chöa nhaøm chaùn thaân, ta gieát ngöôøi naøy ñöôïc phöôùc quaù ít, nay ta neân tìm nhöõng vò ñaõ ñaéc ñaïo quaû, ngöôøi khoâng coù söï sôï seät. Vôùi yù nghó nhö theá, tay caám tröôøng ñao, oâng ta ñi töø phoøng naøy sang phoøng kia, töø choã kinh haønh naøy ñeán choã kinh haønh khaùc, cao gioïng lôùn tieáng rao: “Ai muoán dieät ñoä, toâi seõ ñoä cho”. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo nhaøm chaùn, eâ cheà veà thaân xaùc ñeàu saün saøng tìm ñeán ñeå nhôø ñoaïn maïng. Coù ngaøy oâng ta gieát möôøi vò, hai möôi vò, cho ñeán saùu möôi vò. Do nhaân duyeân nhö vaäy neân soá löôïng Taêng caøng giaûm, nhaát laø caùc Ñaïi ñöùc Thanh vaên ñeàu tuaàn töï vaéng boùng. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ra khoûi Tam-muoäi, ñöùng daäy, ñeán ngoài treân choã ñaát troáng, ñaïi chuùng vaây quanh. Ñöùc Phaät quan saùt Taêng chuùng, roài hoûi Toân giaû A-nan: - Hoâm nay sao Taêng chuùng laïi giaûm suùt nhö vaäy? Toân giaû A-nan baïch Phaät: - Coù moät thuoû, Ñöùc Theá Toân vì caùc Tyø-kheo noùi pheùp quaùn baát tònh, caùc Tyø-kheo tu taäp, nhaøm chaùn gheùt boû thaân xaùc khoå ñau naøy neân ñaõ laàn löôït cuøng nhau tìm caùi cheát tai haïi. Thaäm chí chæ noäi trong moät ngaøy maø Di Laân nhaãn taâm saùt haïi ñeán saùu möôi vò phaïm haïnh. Vì vaäy, hoâm nay soá löôïng Taêng giaûm nhieàu nhö theá. Laønh thay, Ñöùc Theá Toân! Cuùi xin Ngaøi chæ cho con ñöôøng phaùp thieän khaùc, khieán caùc Tyø-kheo soáng vöõng trong an laïc. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A-nan: - Nay oâng thoâng baùo cho caùc Tyø-kheo y chæ nôi Tyø-xaù-ly naøy veà hoäi hôïp taïi giaûng ñöôøng. Toân giaû laøm theo lôøi daïy, leänh goïi caùc Tyø-kheo veà hoäi. Sau khi taäp hôïp xong, Toân giaû ñeán baïch Phaät: - Ñaõ ñoâng ñuû, con xin cung thænh Theá Toân. Ñöùc Theá Toân lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeán giaûng ñöôøng ngoài uy nghi treân phaùp toøa. Ngaøi hoûi caùc Tyø-kheo: - Thaät coù söï vieäc nhö treân khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: - Baïch Theá Toân, coù söï thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: - Caùc oâng laø ngöôøi ngu si, laøm vieäc phi phaùp, caùc oâng haù khoâng nghe ta noùi, ñeå hoä

nieäm chuùng sinh thì phaûi coù loøng töø vaø söï kieân nhaãn, taïi sao caùc oâng khoâng nhôù ñieàu naøy.

30 BOÄ LUAÄT 1

Sau khi baèng nhieàu caùch quôû traùch, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Neáu ai töï saùt, phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Ñöùc Phaät laïi baûo: - Töø nay veà sau neân tu nieäm An-ban, quaùn Laïc tònh, quaùn Laïc hyû. Quaùn nhö vaäy roài, neân ñieàu aùc sinh ra thì phaùp baát thieän naøy coù theå tröø dieät. Do möôøi ñieàu lôïi, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo töï tay saùt haïi, gieát cheát maïng soáng cuûa chính mình, Tyø-kheo naøy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung”. Luùc aáy, soá ñoâng Tyø-kheo maéc troïng beänh, coù caùc Tyø-kheo ñeán thaêm hoûi: - Beänh tình cuûa Ñaïi ñöùc coù bôùt khoâng? Coù ñau ñôùn laém khoâng? Tyø-kheo beänh noùi: - Beänh chaéc khoù giaûm, ñau ñôùn khoù chòu laém. Tyø-kheo beänh laïi van xin caùc Tyø-kheo: - Cho toâi con dao hay sôïi daây, cho toâi thuoác ñoäc, cho toâi thöùc aên laøm cho beänh taêng theâm, ñem toâi ñeán choã bôø cao cuûa soâng. Tröôùc tình caûnh ñoù, caùc Tyø-kheo thuaän theo yù cuûa beänh nhaân. Tyø-kheo beänh ñaõ töï söû duïng moät trong caùc phöông tieän treân ñeå ñoaïn maïng. Sau khi caùc Tyø-kheo chöùng kieán ngöôøi beänh cheát, loøng ñaày hoái haän, thöa vôùi Toân giaû A-nan. Toân giaû ñeán choã Ñöùc Phaät trình baøy ñaày ñuû söï vieäc. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: - Thaät söï coù caùc vieäc nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: - Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Caùc thaày laø ngöôøi ngu si, töï ñoaïn maïng ngöôøi vaø ñöa dao khieán cho hoï töï saùt, khaùc nhau choã naøo? Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo töï ñoaïn maïng ngöôøi, caàm dao trao cho ngöôøi, phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung”. Laïi coù Tyø-kheo maéc troïng beänh, caùc Tyø-kheo ñeán thaêm hoûi (nhö treân)... baûo ñöa dao, daây, thuoác ñoäc cho toâi. Caùc Tyø-kheo noùi: “Ñöùc Phaät khoâng cho chuùng toâi ñöa duïng cuï cho ngöôøi töï saùt, song chuùng toâi coù ngöôøi thôï saên quen bieát, seõ vì thaày, keâu ngöôøi aáy ñeán ñeå ñoaïn maïng thaày”. Tyø-kheo beänh noùi: “Haõy vì toâi goïi hoï mau mau ñi”. Tyø-kheo kia hoái haû ñeán noùi vôùi ngöôøi thôï saên: “Naøy baïn! Coù Tyø-kheo bò beänh naëng, khoâng muoán soáng, baïn ñoaïn maïng vò aáy seõ ñöôïc phöôùc lôùn”. Ngöôøi thôï saên noùi: “Neáu saùt sinh ñöôïc phöôùc lôùn, thì ngöôøi laøm loø saùt sinh kia ñöôïc phöôùc lôùn laém hay sao?”. Caùc thaày Tyø-kheo töï nghó: “Mình coù loøng töø

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 2 31

bi, nay laïi baûo ngöôøi gieát, khaùc nhau choã naøo? Khi aáy caùc Tyø-kheo ñeàu sinh taâm hoái haän, ñeán noùi vôùi Toân giaû A-nan, Toân giaû cuøng ñöa ñeán choã Ñöùc Phaät vaø trình baøy ñaày ñuû söï vieäc leân Ngaøi. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Caùc thaày thaät söï coù nhö vaäy hay khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Töï mình gieát vaø

daïy ngöôøi gieát coù gì khaùc nhau?! Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö vaày: “Neáu Tyø-kheo töï mình gieát, daïy ngöôøi gieát, phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung”. Laïi coù Tyø-kheo maéc beänh naëng, caùc Tyø-kheo ñeán thaêm hoûi nhö treân, roài noùi vôùi Tyø-kheo beänh: Giôùi haïnh cuûa thaày ñaày ñuû neân nhaän laáy phöôùc cuûa coõi trôøi. Neáu thaày töï saùt chaéc ñöôïc sinh thieân, chuyeän gì phaûi nhaän laáy caùi khoå trieàn mieân theá naøy?! Tyø-kheo beänh noùi: Söï vieäc seõ nhö vaäy, tuy duø coù söï khoå ñaáy nhöng khoâng theå töï saùt. Taïi sao? Vì neáu töï saùt thì khoâng nhöõng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù maø coøn khoâng theå roäng tu phaïm haïnh. Vò aáy laïi quôû traùch: Töï tay mình gieát ngöôøi, daïy ngöôøi khaùc töï gieát ñaâu coù caùi gì khaùc, ñaõ laø Tyø-kheo caùc thaày laøm theo nghieäp aùc naøy chaêng! Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài cuøng ñöa caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy leân Ngaøi ñaày ñuû söï vieäc. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc thaày coù nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Baïch Theá Toân, coù ñuùng nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Caùc thaày ngu si, töï tay gieát ngöôøi, daïy ngöôøi khaùc töï gieát coù gì khaùc ñaâu. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo töï tay gieát ngöôøi, daïy ngöôøi khaùc töï gieát, phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung”. Laïi coù Tyø-kheo maéc beänh naëng, caùc Tyø-kheo ñeán thaêm gioáng nhö treân, cuõng noùi vôùi caùc Tyø-kheo beänh: Vôùi phaïm haïnh ñaõ laäp cuûa mình, thaày cheát chaéc chaén nhaän quaû an vui cuûa coõi trôøi, taïi sao khoâng töï saùt ñeå sinh thieân, laïi cam chòu khoå trieàn mieân vì beänh nhö theá naøy? Tyø-kheo beänh noùi: Duø cho coù nhö vaäy, toâi cuõng khoâng theå töï saùt. Taïi sao? Vì Ñöùc Phaät caám töï saùt, neáu töï saùt phaïm Thaâu-lan-giaù. Vaû laïi, khi ñöôïc laønh beänh toâi seõ tu phaïm haïnh. Vaøo thôøi gian aáy, ôû nöôùc noï, laïi coù giaëc giaõ, caùc cö só bò naïn coát nhuïc phaân ly, ñaày daãy khoå naõo. Tyø-kheo noùi: Caùc ngöôøi ñaõ tu phöôùc baùo sinh thieân, taïi sao khoâng töï saùt, laïi cam soáng trong noãi khoå coát nhuïc chia lìa, öu naõo theá naøy? Hoï traû lôøi: Chuùng toâi tuy chòu noãi khoå naõo, nhöng khoâng theå töï saùt. Taïi sao? Vì ôû ñôøi coù gaëp khoå môùi bieát tu ñaïo nghieäp. Hoï laïi quôû traùch: Ñaïo cuûa Sa-moân vì chuùng sinh maø töø bi, nhaãn nhuïc,

taïi sao laïi khen ngôïi söï cheát, thoâi thuùc ngöôøi töï saùt? Töï saùt hay khen ngôïi söï cheát ñaâu coù khaùc gì! Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài ñöa caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy ñaày ñuû söï vieäc leân Ngaøi. Nhaân söï vieäc naøy Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc thaày coù nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø- kheo thöa: Baïch Theá Toân, thaät vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Vieäc cuûa caùc thaày laøm laø phi phaùp, töï saùt vaø khen ngôïi söï cheát ñaâu coù gì khaùc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo, hoaëc ngöôøi, hoaëc töông tôï ngöôøi, hoaëc töï saùt, hoaëc ñöa dao hay thuoác ñoäc ñeå gieát, hoaëc daïy ngöôøi gieát, hoaëc daïy ngöôøi töï saùt, ñeà cao söï cheát, khích leä söï cheát, noùi: OÂi! OÂng soáng khoå quaù, soáng maø laøm gì, cheát söôùng hôn soáng, tuøy theo taâm saùt sinh khôûi

taâm nhö vaäy, nhö vaäy döôùi moïi hình thöùc khaùc nhau cuûa vaán ñeà, ñaõ laøm cho ngöôøi kia cheát vì nguyeân nhaân nhö theá, Tyø-kheo naøy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung". Töø khi vaøo thai meï cho ñeán boán möôi chín ngaøy goïi laø töông tôï ngöôøi, sau boán möôi chín ngaøy ñeán ra khoûi thai goïi laø ngöôøi. Töï tay mình caàm dao, gaäy, thuoác ñoäc... ñeå gieát goïi laø ñích thaân gieát. Ngöôøi naøo ñoù muoán töï saùt, tìm phöông tieän ñeå saùt, mình ñöa cho hoï dao, thuoác ñoäc goïi laø söï gieát do mình trao cho. Sai khieán ngöôøi khaùc, goïi laø baûo ngöôøi gieát. Daïy ngöôøi khaùc töï saùt: töùc laø baûo ngöôøi töï laøm cho mình cheát. Noùi cheát coøn hôn soáng goïi laø ñeà cao, khen ngôïi caùi cheát. Nhôø caäy quyû thaàn gieát theo yù mình goïi laø tuøy taâm saùt, sinh khôûi taâm saùt. Tröôøng hôïp phaïm: Töï gieát mình, sai khieán ngöôøi gieát, laàn löôït sai, sai laïi, chæ baøy lôøi leõ, noùi khi nguû, höôùng ñeán ngöôøi nguû noùi, noùi khi say, höôùng ñeán ngöôøi say noùi, noùi khi cuoàng, höôùng ñeán ngöôøi cuoàng noùi, noùi khi taâm loaïn, höôùng ñeán ngöôøi taâm loaïn noùi, vieát thö, ra daáu, noùi baèng tay, noùi töông tôï, moät mình töôûng laø moät mình, khoâng moät mình töôûng laø moät mình, moät mình töôûng laø khoâng moät mình, noùi giôõn, saéc, thanh, höông, vò, xuùc, öu ba ñaàu, öu ba xaø, öu ba haïi. - Töï mình gieát: Chính mình caàm dao gaäy... gieát, ngöôøi kia cheát, phaïm Ba-la-di. - Sai ngöôøi: Sai khieán gieát ngöôøi kia, ngöôøi kia cheát, phaïm Ba-la-di - Laàn löôït sai: Khieán oâng A gieát, oâng A khoâng gieát ñöôïc, roài sai oâng B gieát, ngöôøi kia cheát, phaïm Ba-la-di - Sai laïi: Ngöôøi ñaàu tieân nhaän, khoâng gieát ñöôïc, veà baùo vôùi Tyø- kheo. Tyø-kheo laïi sai ngöôøi khaùc gieát, ngöôøi kia cheát, phaïm Ba-la-di. - Chæ baøy: Chæ maët trôøi, maët traêng, tinh tuù, noùi vôùi ngöôøi kia: Phöôùc

cuûa oâng neân sinh ñeán ñoù, oâng neân töï saùt. Do theá hoï cheát, phaïm Ba-la- di. - Lôøi leõ: Noùi soáng laø toäi loãi, xaáu xa, khen ngôïi, taùn thaùn söï cheát. Do vaäy ngöôøi kia cheát, phaïm Ba-la-di. - Noùi khi nguû: Tyø-kheo trong khi nguû, noùi vieäc ñaõ nghó tröôùc: Coâng ñöùc cuûa oâng ñaõ thaønh, oâng coù theå töï saùt. Ngöôøi kia nghe roài, ñôïi Tyø- kheo thöùc daäy hoûi: Taïi sao thaày noùi lôøi aáy? Trong khi nguû toâi muoán oâng coù ñöôïc ñieàu lôïi ích nhö vaäy neân noùi theá. Nay oâng thöùc cuõng neân laøm theo lôøi noùi aáy. OÂng coù theå cheát theo lôøi noùi cuûa toâi. Ngöôøi kia do theá maø cheát, Tyø-kheo phaïm Ba-la-di. - Höôùng ñeán ngöôøi nguû noùi: Töùc höôùng ñeán ngöôøi nguû noùi leân ñieàu naøy: Coâng ñöùc cuûa oâng ñaõ thaønh, coù theå duøng dao... töï saùt. Quyû thaàn khieán ngöôøi nguû nghe, lieàn thöùc daäy hoûi: Taïi sao thaày noùi lôøi aáy? Ñaùp: Khi oâng nguû, toâi muoán taïo lôïi ích cho oâng neân noùi lôøi aáy, nay oâng thöùc cuõng neân laøm theo lôøi noùi ñoù. OÂng coù theå cheát theo lôøi noùi cuûa toâi. Do theá ngöôøi kia cheát, Tyø-kheo phaïm Ba-la-di. - Noùi khi say: Khi say noùi nhöõng ñieàu tröôùc ñoù ñaõ nghó: Coâng ñöùc cuûa oâng ñaõ thaønh, neân duøng dao... töï saùt. Ngöôøi kia nghe roài, ñôïi Tyø-kheo tænh daäy hoûi: Taïi sao thaày noùi lôøi aáy? Ñaùp: Khi toâi say muoán cho oâng coù ñöôïc lôïi ích, neân noùi lôøi aáy, nay tænh cuõng noùi nhö vaäy. OÂng coù theå cheát theo lôøi noùi cuûa toâi. Ngöôøi kia nhaân theá maø cheát, Tyø-kheo phaïm

Ba-la-di. - Höôùng tôùi ngöôøi say noùi, noùi nhö theá naøy: Coâng ñöùc cuûa oâng ñaõ thaønh, oâng coù theå duøng dao… töï saùt. Khi tænh say roài hoûi: Taïi sao thaày noùi lôøi aáy? Ñaùp: Vì muoán taïo lôïi ích cho oâng. Khi oâng say noùi nhö vaäy, nay oâng tænh cuõng noùi nhö vaäy, oâng coù theå theo lôøi noùi cuûa toâi maø cheát, nhaân ñaáy ngöôøi kia cheát, Tyø-kheo phaïm Ba-la-di. - Noùi khi cuoàng, höôùng veà ngöôøi cuoàng noùi, noùi khi taâm loaïn, höôùng veà ngöôøi taâm loaïn noùi, noùi luùc taâm beänh hoaïn, höôùng veà ngöôøi taâm beänh hoaïn noùi, cuõng nhö vaäy ñeàu phaïm Ba-la-di. - Vieát thö: Tyø-kheo vieát thö baûo ngöôøi kia cheát, khi vieát thö moãi chöõ phaïm moät Thaâu-lan-giaù. Thö ñeán ngöôøi kia, ngöôøi kia do theá maø cheát, Tyø-kheo phaïm Ba-la-di. - Ra daáu: Tyø-kheo noùi vôùi ngöôøi mình sai baûo: OÂng xem ta ngoài, ñöùng, ñöa tay leân, haï tay xuoáng, mieäng noùi khi laïnh khi noùng thì gieát ngöôøi kia. Ngöôøi aáy thaáy töôùng ra daáu beøn gieát. Ngöôøi kia cheát, phaïm Ba-la-di. - Noùi baèng tay: Baèng ngoân ngöõ taùc ñoäng tay daïy ngöôøi gieát, ngöôøi

kia tuøy theo ñoù maø gieát. Ngöôøi aáy cheát, phaïm Ba-la-di. - Noùi töông tôï: Tyø-kheo taùc ñoäng vôùi lôøi noùi töông tôï daïy ngöôøi gieát. Ngöôøi kia theo ñoù maø saùt haïi. Ngöôøi aáy cheát, Tyø-kheo phaïm Ba- la-di. - Moät mình töôûng laø moät mình, phaïm Ñoät-kieát-la. - Khoâng moät mình, töôûng laø moät mình, moät mình, töôûng laø khoâng moät mình, phaïm Thaâu-lan-giaù. - Noùi giöõn: Tyø-kheo noùi vui chôi: Coâng ñöùc cuûa oâng ñaõ thaønh, coù theå neân töï saùt. Ngöôøi kia hoûi: Taïi sao noùi lôøi aáy? Tyø-kheo traû lôøi: Tuy tröôùc ñaây toâi noùi giöõn, nay trong yù cuõng thaät nhö vaäy, oâng coù theå töï saùt. Do vaäy ngöôøi kia cheát, phaïm Ba-la-di. - Saéc: Tyø-kheo laøm chuù thuaät trieäu quyû thaàn saéc xaáu aùc khieán ngöôøi sôï seät, nhaân ñoù maø cheát, phaïm Ba-la-di. - Thanh: Neáu Tyø-kheo noùi leân ñieàu naøy: Cha meï, con caùi cuûa ngöôi ñaõ cheát, taøi saûn bò phaù tan, noùi nhö vaäy, nhaèm muoán cho ngöôøi kia lo raàu roài töï saùt, nhaân ñoù maø hoï cheát, Tyø-kheo phaïm Ba-la-di. - Höông: Duøng chaát ñoäc troän chung vôùi caùc loaïi höông, khieán cho ngöôøi kia ngöûi ñeå cheát, do ñoù maø cheát, phaïm Ba-la-di. - Vò: Duøng chaát ñoäc troän chung vôùi thöùc aên, khieán aên, nhaân ñoù maø hoï cheát, Tyø-kheo phaïm Ba-la-di. - Xuùc: Gieát baèng ñoäc döôïc ca-tyø, xoa nôi thaân khieán cho hoï cheát, Tyø-kheo phaïm Ba-la-di. - Öu ba ñaàu: Ñaøo haàm gaøi baåy ñeå saùt haïi taát caû chuùng sinh. Neáu ngöôøi rôùt xuoáng cheát thì phaïm Ba-la-di, phi nhaân rôùt xuoáng cheát thì phaïm Thaâu-lan-giaù, suùc sinh rôùt xuoáng cheát phaïm Ba-daät-ñeà. - Öu ba xaø: Laøm giöôøng yeáu phuû leân treân moät lôùp moûng, treân döôùi ñeàu coù ñaët duïng cuï gieát ngöôøi, khieán ngöôøi ngoài leân phaûi cheát. Do theá maø hoï cheát, Tyø-kheo phaïm Ba-la-di. - Öu ba haïi: Duøng noïc ñoäc cuûa truøng ñeå gieát ngöôøi, ngöôøi do theá maø cheát, Tyø-kheo phaïm Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo vôùi yù nieäm: Ta seõ gieát ngöôøi kia, khi khôûi taâm, phaïm Ñoät-kieát-la, khi taïo phöông tieän phaïm Thaâu-lan-giaù, ngöôøi kia cheát phaïm Ba-la-di. Neáu gieát phi nhaân phaïm Thaâu-lan-giaù, gieát suùc sinh phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni phaïm cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Vôùi taâm töø bi, khoâng coù taâm

saùt. Xong giôùi thöù ba. ----------

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 2 35

Ñöùc Phaät ôû taïi Tyø-xaù-ly, gaëp luùc maát muøa, khaát thöïc khoù ñaït, caùc Tyø-kheo vaøo thaønh khaát thöïc, khoâng nhaän ñöôïc thöùc aên gì. Tröôùc thôøi buoåi nhö vaäy, Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: Caùc thaày tuøy theo choã quen bieát neân ñeán ñoù an cö, ñöøng ôû nôi ñaây ñeå chòu söï ñoùi khaùt. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi. Moät soá vò ñeán nôi nöôùc Ma-kieät, moät soá khaùc veà caùc laøng ven soâng Baø-caàu-maït. Ñeán beân soâng, caùc Tyø-kheo hoïp laïi cuøng nhau baøn baïc: Nay gaëp luùc khaát thöïc khoù ñöôïc, trong xoùm laøng naøy coù nhöõng ngöôøi thaønh tín, chuùng ta neân khen gôïi nhau, nhö noùi: Vò kia ñaéc sô thieàn, toâi cuõng ñaéc sô thieàn, vò kia ñaéc nhò thieàn, tam thieàn, töù thieàn, boán xöù voâ löôïng, boán ñònh voâ saéc, toâi cuõng ñaéc nhö vaäy. Vò kia ñöôïc boán nieäm xöù, cho ñeán taùm chaùnh ñaïo phaàn, ba moân giaûi thoaùt, toâi cuõng ñöôïc nhö vaäy. Vò kia ñöôïc taùm giaûi thoaùt, chín ñònh thöù ñeä, möôøi nhaát theá nhaäp, möôøi tröïc ñaïo, toâi cuõng ñöôïc nhö vaäy. Vò kia ñaéc Kieân tín, Kieân phaùp, boán quaû Sa-moân, ba minh, saùu thaàn thoâng, toâi cuõng ñaéc nhö vaäy. Caùc cö só nghe aét sinh loøng caûm phuïc nhieàu hôn, hoï seõ baûo nhau: Chuùng ta ñöôïc nhieàu thieän lôïi neân môùi coù nhöõng vò ñaéc Thaùnh ñaïo nhö vaäy an cö nôi aáp cuûa chuùng ta. Hoï taát seõ mua caùc thöù ngon boå cuùng döôøng Sa-moân chuùng ta khoâng thieáu thoán, chuùng ta seõ soáng trong söï an laïc. Nghò baøn xong caùc Tyø-kheo lieàn vaøo trong thaønh, ñeán caùc nhaø giaøu cuøng nhau ca tuïng nhö treân. Tröôùc ñoù, caùc thaày noùi: Quyù vò ñöôïc ñieàu lôïi lôùn laém, ruoäng phöôùc cuûa Thaùnh chuùng ñaõ ñeán vôùi xoùm laøng cuûa quyù vò roài ñoù. Caùc cö só nghe, nöùc loøng vui, haân hoan vôùi söï vieäc chöa töøng ñöôïc gaëp. Hoï ñeàu giaûm phaàn chi duïng cuûa mình, boû qua vieäc teá töï, khoâng boá thí ngöôøi khaùc, chæ doàn vaøo vieäc cuùng döôøng. Thöôøng phaùp cuûa chö Phaät trong hai kyø ñaïi hoäi, cuoái thaùng muøa Xuaân, muøa haï, Tyø-kheo caùc nôi ñeàu veà ñeå thaêm hoûi nhau. Caùc Tyø-kheo nöôùc Ma-kieät an cö xong, oám gaày tieàu tuïy, ñeán choã Ñöùc Phaät ñaûnh leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân. Thöôøng phaùp cuûa Ñöùc Phaät, moãi khi Tyø-kheo ñeán ñeàu coù lôøi an uûi hoûi: Caùc thaày an cö coù hoøa hieäp, khaát thöïc coù deã ñöôïc, treân ñöôøng ñi coù vaát vaû laém khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Chuùng con an cö hoøa hôïp, treân ñöôøng ñi khoâng maáy nhoïc meät, chæ coù khaát thöïc khoù ñöôïc. Sau ñoù Ñöùc Phaät vì hoï, noùi töøng vaán ñeà veà caùc phaùp dieäu, chæ baøy söï lôïi ích trong nieàm vui vaø baûo hoï tuøy nghi cö truù. Caùc Tyø-kheo ôû beân soâng Baø Caàu-maït thaân theå maäp khoûe, sung tuùc, ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân. Ñöùc Phaät cuõng nhö thöôøng leä, an uûi hoûi. Caùc Tyø-kheo baïch: Chuùng con an cö hoøa hieäp, khaát thöïc deã daøng, treân ñöôøng ñi khoâng nhoïc meät. Ñöùc Phaät lieàn hoûi: Hieän nay nôi naøo cuõng maát muøa, khaát caàu khoù ñöôïc, taïi sao rieâng caùc thaày laïi noùi

36 BOÄ LUAÄT 1

laø deã. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: Chuùng con ôû taïi ñoù, do khaát thöïc khoù ñöôïc neân cuøng nhau khen ngôïi... (nhö treân ñaõ noùi ñaày ñuû). Ñöùc Phaät lieàn hoûi: Nhöõng ñieàu caùc thaày ca tuïng vôùi nhau laø söï thaät hay laø hö doái? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: Coù söï thaät vaø cuõng coù hö doái. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch söï hö doái: Caùc thaày laøm ñieàu phi phaùp, khoâng hôïp ñaïo lyù, ngöôøi xuaát gia khoâng neân laøm nhö vaäy, thaø nuoát vieân ñaù noùng ñoû hay uoáng nöôùc ñoàng soâi, chöù khoâng neân duøng lôøi hö doái maø aên cuûa tín thí. Caùc thaày haù khoâng nghe Ta cheâ traùch toäi voïng ngöõ, vaø baèng moïi caùch khen ngôïi ñöùc khoâng noùi lôøi doái traù hay sao? Taïi sao nay caùc thaày laïi vì lôïi döôõng maø hö doái töï noùi ñaéc phaùp vöôït khoûi ngöôøi. Ñöùc Phaät laïi quôû traùch caùc Tyø-kheo: ÔÛ ñôøi coù naêm haïng giaëc lôùn: - Moät laø haïng ngöôøi laøm chuû moät traêm ngöôøi cho ñeán moät ngaøn ngöôøi ñeå phaù hoaïi thaønh aáp, xoùm laøng, haïi ngöôøi laáy cuûa. - Hai laø caùc Tyø-kheo daãn caùc Tyø-kheo du haønh trong nhaân gian noùi phaùp taø maïng. - Ba-laø caùc Tyø-kheo xaáu aùc ñoái vôùi caùc phaùp do Phaät noùi töï xöng laø ta taïo ra. - Boán laø coù Tyø-kheo xaáu aùc khoâng tu phaïm haïnh, töï noùi laø ta tu phaïm haïnh. - Naêm laø coù Tyø-kheo xaáu aùc vì lôïi döôõng, khoâng coù phaùp vöôït hôn ngöôøi laïi töï xöng laø coù. Haïng giaëc thöù naêm naøy goïi laø haïng giaëc lôùn nhaát, toät cuøng nhaát cuûa caû Thieân, nhaân, Ma phaïm, Sa-moân, Baø-la-moân nôi theá gian. Taïi sao caùc thaày chæ vì moät chuùt lôïi döôõng maø laïi laøm keû giaëc lôùn nhaát naøy? Quôû traùch nhö vaäy roài Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo khoâng bieát, khoâng thaáy phaùp vöôït hôn ngöôøi theo Thaùnh lôïi moät caùch ñaày ñuû maø laïi xöng laø toâi bieát nhö vaäy, toâi thaáy nhö vaäy. Thôøi gian sau hoaëc coù ngöôøi hoûi hoaëc khoâng coù ngöôøi hoûi, vì muoán heát toäi ñeå ñöôïc thanh tònh neân töï mình noùi: Toâi khoâng bieát maø noùi bieát, khoâng thaáy maø noùi thaáy, hö cuoáng voïng ngöõ. Tyø-kheo naøy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä, coù soá ñoâng Tyø-kheo ít nghe khoâng hoïc, khoâng hoûi, khoâng coù phaùp vöôït hôn ngöôøi, töï cho laø toâi bieát, toâi thaáy, toâi chöùng. Moät thôøi gian sau, vò kia nghe caùc Tyø-kheo giaûng luaän veà traïng thaùi ñaéc ñaïo, chöa ñaéc ñaïo môùi toû roõ caùi sai veà ñaéc ñaïo cuûa mình, loøng ñaày xaáu hoå khôi daäy suy nghó: Tröôùc ñaây, chuùng ta chöa ñaéc

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 2 37

ñaïo maø noùi laø ñaéc ñaïo, haù khoâng phaïm toäi Ba-la-di! Laïi coù Tyø-kheo ít nghe, khoâng hoïc, khoâng hoûi, khoâng coù phaùp hôn ngöôøi, töï noùi laø ta bieát, ta thaáy, ta chöùng. Veà sau, vò naøy hoïc roäng caùc kinh, loøng ñaày hoå theïn hoái tieác, khôi daäy suy nghó: Nhö choã hieåu bieát cuûa ta ñoái vôùi Phaät phaùp hieän nay thì tröôùc kia ta chöa ñaéc ñaïo maø laïi noùi laø ñaéc ñaïo, laø taêng thöôïng maïn, haù khoâng phaïm toäi Ba-la-di! Laïi coù Tyø-kheo ít nghe, khoâng hoïc, khoâng hoûi, khoâng coù phaùp hôn ngöôøi, töï noùi laø toâi bieát, toâi thaáy, toâi chöùng. Veà sau vò kia roäng tu phaïm haïnh, ñaéc ñöôïc ñaïo quaû. Töø söï xaáu hoå aáy khôi daäy yù nieäm: Tröôùc ñaây ta chöa ñaéc ñaïo maø noùi laø ñaéc ñaïo, laø taêng

thöôïng maïn, haù khoâng phaïm toäi Ba-la-di! Caùc Tyø-kheo suy nghó nhö vaäy roài, lieàn ñeán choã Toân giaû A-nan ñeå hoûi vaán ñeà ñoù. Toân giaû cuøng ñöa caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy ñaày ñuû söï vieäc leân Ngaøi. Nhaân söï vieäc naøy Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, tuøy theo tröôøng hôïp moät, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï thaày coù nhö vaäy khoâng? Tyø-kheo thöa: Baïch Theá Toân, söï thaät ñuùng nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Coù naêm haïng hieän baøy phaùp hôn ngöôøi phaùp: Moät laø ngu si, hai laø taâm loaïn, ba laø chaïy theo xaáu aùc, boán laø taêng thöôïng maïn, naêm laø thaät coù. Neáu ngu si, taâm loaïn, taêng thöôïng maïn thaät coù phaùp hôn ngöôøi töï noùi laø ta chöùng ñaéc, phaïm Ba-la-di, ñieàu naøy khoâng coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo khoâng bieát, khoâng thaáy phaùp vöôït hôn ngöôøi theo Thaùnh lôïi moät caùch ñaày ñuû maø laïi töï xöng laø ta bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy. Thôøi gian sau, Tyø-kheo naøy hoaëc coù ngöôøi hoûi hoaëc khoâng coù ngöôøi hoûi, vì muoán khoûi toäi ñeå ñöôïc thanh tònh neân noùi: Toâi khoâng bieát maø noùi bieát, khoâng thaáy maø noùi thaáy, hö cuoáng voïng ngöõ, tröø taêng thöôïng maïn, Tyø-kheo naøy maéc toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung”. Khoâng bieát khoâng thaáy: Töùc laø khoâng bieát khoâng thaáy phaùp vöôït hôn ngöôøi. Taát caû phaùp quan troïng ra khoûi theá gian, nhö caùc thieàn ñònh, Tam-muoäi giaûi thoaùt, chaùnh thoï, caùc ñaïo quaû Thaùnh, goïi laø phaùp vöôït hôn ngöôøi. Ñoái vôùi lôøi Phaät daïy: Khoå, taäp, dieät, ñaïo ñaõ laøm xong moät caùch ñaày ñuû, khoâng coù choã mong caàu, nhö vaäy goïi laø Thaùnh lôïi troïn veïn. Töï noùi toâi thaáy bieát phaùp nhö vaäy, phaùp cuõng thaáy bieát veà toâi nhö vaäy goïi laø töï xöng toâi bieát nhö vaäy, toâi thaáy nhö vaäy. Hoaëc moät thaùng cho ñeán moät naêm sau, coù ngöôøi hoûi: Thaày ñaéc ñaïo theá naøo, ñaéc ôû ñaâu, ñaéc töø ai, do phaùp gì ñaéc? Hoaëc khoâng ai hoûi maø töï phaùt loà toäi ñaõ phaïm ñeå caàu giôùi tònh, taâm tònh, kieán tònh, nghi tònh neân noùi: Toâi khoâng bieát

khoâng thaáy khoå, taäp, dieät, ñaïo maø noùi coù bieát coù thaáy, laø hö cuoáng voïng ngöõ. Tuy phaùt loà nhö vaäy maø vaãn phaïm toäi Ba-la-di. Tröôøng hôïp phaïm: Coù hai haïng phaïm Ba-la-di: Moät laø tröôùc coù naûy sinh yù nieäm: Toâi ñang doái noùi laø ñaéc phaùp vöôït hôn ngöôøi. Hai laø khi ñang noùi coù yù nieäm: Toâi nay doái noùi ñaéc phaùp vöôït hôn ngöôøi. Laïi coù ba haïng phaïm Ba-la-di: Hai haïng nhö treân, haïng thöù ba laø vôùi yù nieäm: Toâi ñaõ doái noùi ñaéc phaùp vöôït hôn ngöôøi. Laïi coù boán haïng phaïm Ba-la- di: Ba haïng nhö treân, haïng thöù tö laø dò kieán noùi phaùp vöôït hôn ngöôøi. Laïi coù naêm haïng phaïm Ba-la-di: Boán haïng nhö treân, haïng thöù naêm laø di töôûng noùi phaùp vöôït hôn ngöôøi. Laïi coù saùu haïng phaïm Ba-la-di: Naêm haïng nhö treân, haïng thöù saùu laø dò nhaãn noùi phaùp vöôït hôn ngöôøi. Laïi coù baûy haïng phaïm Ba-la-di: Saùu haïng nhö treân, haïng thöù baûy laø di laïc noùi phaùp vöôït hôn ngöôøi. Laïi coù taùm haïng phaïm Ba-la-di: Baûy haïng nhö treân, haïng thöù taùm laø khoâng traû lôøi theo caâu hoûi ñaõ noùi veà phaùp vöôït hôn ngöôøi. Coù boán loaïi khoâng phaûi Thaùnh ngöõ, vaø boán loaïi Thaùnh ngöõ. Khoâng phaûi Thaùnh ngöõ: khoâng thaáy noùi thaáy,

khoâng nghe noùi nghe, khoâng hieåu noùi hieåu, khoâng bieát noùi bieát. Thaùnh ngöõ: thaáy noùi thaáy, nghe noùi nghe, hieåu noùi hieåu, bieát noùi bieát. Laïi coù taùm loaïi khoâng phaûi Thaùnh ngöõ vaø taùm loaïi Thaùnh ngöõ. Khoâng phaûi Thaùnh ngöõ: khoâng thaáy noùi thaáy, thaáy noùi khoâng thaáy, khoâng nghe noùi nghe, nghe noùi khoâng nghe, khoâng hieåu noùi hieåu, hieåu noùi khoâng hieåu, khoâng bieát noùi bieát, bieát noùi khoâng bieát. Ngöôïc vôùi nghóa treân, goïi laø taùm Thaùnh ngöõ. Laïi coù möôøi saùu loaïi khoâng phaûi Thaùnh ngöõ vaø möôøi saùu loaïi Thaùnh ngöõ. Khoâng phaûi Thaùnh ngöõ: khoâng thaáy noùi thaáy, khoâng nghe noùi nghe, khoâng hieåu noùi hieåu, khoâng bieát noùi bieát, thaáy noùi khoâng thaáy, nghe noùi khoâng nghe, hieåu noùi khoâng hieåu, bieát noùi khoâng bieát, thaáy nghi noùi khoâng nghi, nghe nghi noùi khoâng nghi, hieåu nghi noùi khoâng nghi, bieát nghi noùi khoâng nghi, thaáy khoâng nghi noùi nghi, nghe khoâng nghi noùi nghi, hieåu khoâng nghi noùi nghi, bieát khoâng nghi noùi nghi. Ngöôïc vôùi nghóa treân goïi laø möôøi saùu Thaùnh ngöõ. Tyø-kheo höôùng ñeán ngöôøi töï xöng ñaéc phaùp vöôït hôn ngöôøi, ñoái töôïng hieåu ñöôïc, phaïm Ba-la-di, khoâng hieåu ñöôïc phaïm Thaâu-lan-giaù. Höôùng ñeán phi nhaân noùi phaïm Thaâu-lan-giaù, höôùng ñeán suùc sinh noùi phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni phaïm cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na. Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm laø noùi ñuùng söï thaät.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 2 39

Ñoaïn 2: NOÙI VEÀ 13 PHAÙP TAÊNG TAØN

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Tröôûng laõo Öu-ñaø-di bò löûa duïc ñoát, thaân theå tieàu tuïy, khí löïc tieâu hao, duøng tay xuaát baát tònh môùi coù ñöôïc nieàm vui an oån. Coù Tyø-kheo khaùc cuõng bò gaày oám, Öu-ñaø-di thaáy theá hoûi: Taïi sao thaày maát söùc nhieàu vaäy? Tyø-kheo kia traû lôøi: Thöa tröôûng laõo, toâi bò löûa duïc thieâu ñoát cho neân nhö theá. Öu-ñaø-di noùi: Tröôùc ñaây toâi cuõng vaäy, duøng tay xuaát baát tònh môùi ñöôïc truï an laïc. Neáu thaày aùp duïng phöông phaùp cuûa toâi thì cuõng seõ nhö vaäy. Tyø-kheo kia noùi: Thaày laøm ñieàu phi phaùp, khoâng phaûi haïnh thanh tònh, phaù phaùp cuûa Sa-moân, khoâng hôïp chaùnh ñaïo. Ñöùc Theá Toân baèng moïi caùch quôû traùch veà duïc, töôûng veà duïc, caûm giaùc duïc, löûa duïc vaø khen ngöôøi ñoaïn töôûng duïc, tröø caûm giaùc veà duïc, dieät löûa duïc. Ngaøi noùi löûa duïc nhö xöông ñoû, nhö thuoác ñoäc. Taïi sao nay thaày duøng tay ñeå xuaát baát tònh, nhaän laáy cuûa tín thí, thaäm chí daïy ngöôøi vieäc ñoù? Quôû traùch roài, hoï cuøng daãn ñeán tröôùc Phaät, trình baøy söï vieäc. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Öu-ñaø-di: - Thaät söï thaày coù nhö vaäy khoâng? Öu-ñaø-di thöa: - Baïch Theá Toân! Coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät cuõng duøng moïi caùch quôû traùch nhö treân roài baûo caùc Tyø- kheo: - Do möôøi ñieàu lôïi, vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi- sa”. Baáy giôø, Tyø-kheo vôùi taâm khoâng an khi nguû, moäng töôûng xuaát baát tònh, thöùc daäy, vaán ñeà ñöôïc ñaët ra: Ta ôû trong moäng cuõng coù taâm, cuõng coù

ñoäng thaân, xuaát baát tònh, haù khoâng phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa? Do ñoù coù vò phaùt loà, coù vò haønh Ma-na-ñoûa, coù vò xin xuaát toäi, coù vò baïch thaúng söï vieäc vôùi Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: - Söï thaät caùc thaày coù nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: - Kính baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy! Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: - Caùc thaày khoâng neân nguû vôùi taâm taùn loaïn. Neáu nguû vôùi taâm taùn loaïn phaïm Ñoät-kieát-la. Nguû vôùi taâm taùn loaïn coù naêm ñieàu loãi laàm:

40 BOÄ LUAÄT 1

1. Bò moäng aùc.
2. Thieän thaàn khoâng hoä veä.
3. Khoâng coù ñöôïc töôûng aùnh saùng.
4. Khoâng coù taâm giaùc phaùp.
5. Xuaát baát tònh.

Nguû vôùi taâm khoâng taùn loaïn coù naêm coâng ñöùc:

1. Khoâng coù moäng aùc.
2. Thieän thaàn hoä veä.
3. Coù töôûng aùnh saùng.
4. Coù taâm giaùc phaùp.
5. Khoâng xuaát baát tònh.

Khi nguû coù naêm nhaân duyeân caên noåi daäy:

1. Ñaïi tieän thoâi thuùc.
2. Tieåu tieän thoâi thuùc.
3. ÖÙ hôi.
4. Truøng caén.
5. Taâm duïc thoâi thuùc.

Ñöùc Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo:

- Neáu chöa lìa duïc, nguû vôùi taâm saân si taùn loaïn thì chaéc chaén bò xuaát baát tònh, tuy chöa coù theå lìa duïc nhöng nguû vôùi taâm heä nieäm, vaãn khoâng coù nhöõng loãi laàm aáy.

Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö vaày: “Neáu Tyø-kheo coá yù xuaát baát tònh, tröø trong chieâm bao, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa”.

Coá yù xuaát baát tònh: Khôûi taâm, ñoäng thaân laøm cho baát tònh xuaát.

Taêng-giaø-baø-thi-sa: Toâi naøy coøn moät chuùt cô hoäi coù theå cöùu chöõa ñöôïc. Cô hoäi ñoù laø, giöõa Taêng caàn caàu ñeå tröø dieät môùi ñöôïc.

Baát tònh coù möôøi loaïi:

1. Saéc xanh.
2. Saéc vaøng.
3. Saéc hoàng.
4. Saéc ñen.

5. Saéc ñoû.
6. Saéc traéng.
7. Maøu söõa.
8. Maøu toâ.
9. Maøu ñaàu.
10. Maøu maät.
Neáu khôûi taâm ñoäng thaân muoán xuaát maøu xanh, maø xuaát maøu vaøng
SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 2 41

cho ñeán maøu maät ñeàu phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu khôûi taâm ñoäng thaân muoán xuaát maøu vaøng cho ñeán maøu maät maø xuaát caùc maøu khaùc cuõng nhö vaäy. Coù möôøi loaïi khôûi taâm ñoäng thaân xuaát baát tònh ñeàu phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa: Moät laø laøm thöû, hai laø tröø beänh, ba laø vì nhan saéc, boán laø vì söùc löïc, naêm laø vì vui, saùu laø boá thí, baûy laø vì sinh thieân, taùm laø vì hoäi teá trôøi cuûa ngoaïi ñaïo, chín laø vì chuûng töû, möôøi laø vì thôø löûa. Coù naêm loaïi khôûi taâm ñoäng thaân xuaát baát tònh ñeàu phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa: 1. Noäi saéc. 2. Ngoaïi saéc. 3. Hö khoâng. 4. Gioù. 5. Nöôùc. Noäi saéc: Laø töï nôi thaân mình. Ngoaïi saéc: Laø thaân ngöôøi khaùc. Hö khoâng: Ñoäng thaân giöõa hö khoâng. Gioù: Höôùng ngöôïc gioù ñeå laøm. Nöôùc: Höôùng ngöôïc nöôùc ñeå laøm. Laïi coù naêm loaïi khôûi taâm ñoäng thaân xuaát baát tònh phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa: 1. Ñaày ñaïi tieän. 2. Ñaày tieåu tieän. 3. ÖÙ hôi. 4. Truøng caén. 5. Ñaày duïc. Neáu khôûi taâm, thaân khoâng ñoäng, khoâng xuaát baát tònh, khôûi taâm thaân khoâng ñoäng, xuaát baát tònh ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Khôûi taâm, thaân ñoäng, khoâng xuaát baát tònh, phaïm Thaâu-lan-giaù. Khoâng khôûi taâm, thaân ñoäng, khoâng xuaát baát tònh, khoâng khôûi taâm, thaân khoâng ñoäng, xuaát baát tònh ñeàu khoâng phaïm. Khi nguû xuaát baát tònh, khi thöùc daäy khôûi taâm, thaân ñoäng phaïm Thaâu-lan-giaù. Khi nguû thaân ñoäng, khi thöùc daäy khôûi taâm, xuaát baát tònh phaïm Ñoät-kieát-la. Khi nguû khôûi taâm, khi nguû daäy thaân khoâng ñoäng, xuaát baát tònh khoâng phaïm. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù nhaát.

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Tröôûng laõo Öu-ñaø-di bò löûa duïc thieâu ñoát, naûy ra yù nghó: Coá yù xuaát baát tònh, Ñöùc Theá Toân ñaõ caám,

42 BOÄ LUAÄT 1

nay ta taïo ñieàu kieän cuøng ngöôøi nöõ xuùc chaïm ñeå laáy thuù vui nôi söï meàm maïi. Öu-ñaø-di beøn lau queùt trong phoøng, trang hoaøng giöôøng gheá ñeïp, roài laáy moät caùi gheá nhoû ngoài nôi choã ñaát troáng. Luùc aáy coù caùc ngöôøi nöõ ñeán vaõng caûnh, noùi vôùi Öu-ñaø-di: Chuùng toâi ñeán ñaây muoán xem caùc phoøng xaù. Öu-ñaø-di ñaùp: Caùc chò em cöù xem xeùt theo yù muoán cuûa mình. Öu-ñaø-di lieàn höôùng daãn hoï vaøo phoøng roài ñoùng cöûa ra vaøo, môû cöûa soå, baèng nhieàu kieåu xuùc chaïm hoï, hoaëc naém, hoaëc oâm, hoaëc boùp, hoaëc xoa, hoaëc ñöa leân, hoaëc ñeå xuoáng, hoaëc côõi, hoaëc coõng. Trong soá hoï, ngöôøi

thích thì noùi: Sao khoâng laøm caùi vieäc chaùnh, laøm chi nhöõng vieäc phuï nhö vaäy? Öu-ñaø-di noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp toâi laøm caùi vieäc chaùnh aáy. Nhöõng ngöôøi khoâng öa thì giaän döõ noùi: Xöa nay goïi choã naøy laø nôi an oån, giôø ngöôïc laïi thaønh choã ñaùng gheâ sôï, löûa boác chaùy trong nöôùc chöa ñuû ñeå so saùnh ñieàu quaùi gôõ naøy, keû cö só ôû taïi nhaø coøn xaáu hoå khi laøm vieäc naøy, taïi sao Tyø-kheo laïi laøm ñieàu aùc nhö theá. Hoï lieàn trôû veà nhaø, töøng ngöôøi moät neâu baøy cheâ bai. Nhöõng ngöôøi thieáu loøng tin khoâng öa Phaät phaùp tha hoà traùch cöù, maï lò: Chuùng ta laø cö só xuùc chaïm vôùi ñaøn baø, Sa-moân Thích töû cuõng laøm nhö vaäy, theá thì uoång phí caùi ñaàu ñöôïc caïo ñi, theá hoï vôùi ta khaùc gì naøo? Hoï khoâng coù haïnh cuûa baäc Sa-moân, hoï phaù phaùp Sa-moân, tieáng xaáu nhö vaäy ñoàn khaép thieân haï. Laïi coù moät Baø-la-moân daãn vôï ñi vaõng caûnh, laàn löôït hoï ñeán phoøng cuûa Öu-ñaø-di, noùi: Vôï choàng chuùng toâi muoán vaøo xem phoøng xaù. Öu-ñaø-di noùi: Khoâng ñöôïc cuøng moät luùc hai ngöôøi vaøo, coù theå ngöôøi tröôùc keû sau. Baø-la-moân noùi: Neáu khoâng ñöôïc vaøo moät löôït thì ñeå vôï toâi vaøo tröôùc. Ngöôøi vôï vaøo phoøng, Öu-ñaø-di cuõng laïi laøm bao nhieâu troø xuùc chaïm nhö tröôùc. Keùo daøi laâu laém ngöôøi phuï nöõ môùi ra khoûi phoøng. Ngöôøi choàng hoûi vôï: Chöù laøm chuyeän gì maø laâu theá, khoâng muoán ñi xem caùc phoøng khaùc hay sao? Baø vôï noùi: Thoâi! Thoâi! Ñöøng noùi ñieàu ñoù nöõa, chæ vaøo moät phoøng maø gaàn muoán cheát môùi ra ñöôïc ñaây, xem caùc phoøng khaùc laïi phaûi chòu noãi nhö theá sao?! Ngöôøi choàng hoûi lyù do, ngöôøi vôï trình baøy ñuùng söï thaät. Ngay khi aáy, ngöôøi Baø-la-moân lieàn traùch maéng: Caùi nghieäp aùc aáy, taïi sao Sa-moân Thích töû laïi laøm nhö theá? OÂng ta vaøo thaønh Xaù-veä, nôi ngaû tö ñöôøng, choã chôï buùa xoùm laøng, taän hang cuøng ngoõ heûm, cao gioïng lôùn tieáng reâu rao: “Sa-moân Thích töû ñaõ xuùc chaïm baäy baï vôùi vôï toâi”. Nhöõng ngöôøi khoâng coù loøng tin ñoái vôùi Phaät phaùp tha hoà maéng nhieác Sa-moân Thích töû laøm haïnh aùc nhö theá, taïi sao töï xöng laø tònh tu phaïm haïnh? Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe beøn quôû traùch ñuû thöù, roài trình baøy ñaày ñuû moïi söï vieäc leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc

naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Öu-ñaø-di: - Thaät söï oâng coù laøm nhö vaäy khoâng? Öu-ñaø-di thöa: - Baïch Theá Toân, coù söï thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng söï nghieâm khaéc quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo do loøng duïc thoâi thuùc laøm bieán daïng taâm, xuùc chaïm thaân ngöôøi nöõ, hoaëc naém tay, hoaëc vuoát toùc, hoaëc naém baát cöù ôû ñaâu treân phaàn thaân hoï, xoa rôø, tham ñaém söï meàm maïi, phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa”. Loøng duïc thoâi thuùc laøm bieán daïng taâm: Töùc laø höôùng veà taâm duïc, khôûi taâm maïnh, söï vieäc môùi ñöôïc hình thaønh, bieán phaùp thieän, phaùp voâ kyù, rôi vaøo choã baát thieän. Ngöôøi nöõ: Laø ngöôøi ñaøn baø keå caû treû môùi sinh. Xuùc chaïm: Baát cöù choã naøo treân thaân, baèng moïi caùch xoa rôø, cho ñeán chæ moät sôïi toùc. Coù naêm tröôøng hôïp, Tyø-kheo xuùc chaïm thaân ngöôøi nöõ phaïm

Taêng-giaø-baø-thi-sa: ngöôøi nöõ, töôûng ngöôøi nöõ, ngöôøi soáng theo kieåu nöõ, ngöôøi taâm nhieãm nöõ, do tình gaàn guõi xoa rôø xuùc chaïm coù caûm giaùc vaø thoï nhaän cho ñeán xuùc chaïm nôi toùc cuõng nhö vaäy. Naêm vieäc xuùc chaïm ngöôøi nöõ phaïm Thaâu-lan-giaù: ngöôøi nöõ, töôûng laø ngöôøi nöõ, ngöôøi soáng theo kieåu nöõ, khoâng do tình gaàn guõi xoa rôø xuùc chaïm coù caûm giaùc vaø thoï nhaän, cho ñeán xuùc chaïm nôi toùc cuõng nhö vaäy. Ngöôøi nöõ xuùc chaïm Tyø-kheo cuõng nhö theá. Naêm vieäc xuùc chaïm ngöôøi nöõ khoâng phaïm: ngöôøi nöõ, töôûng laø ngöôøi nöõ, ngöôøi soáng theo kieåu nöõ, ngöôøi taâm nhieãm nöõ, khoâng do tình thaân caän, caùc ngöôøi nöõ naøy naém Tyø-kheo, Tyø- kheo taïo phöông tieän ñeå thoaùt, tuy coù caûm giaùc, coù xuùc chaïm maø khoâng thoï nhaän, cho ñeán xuùc chaïm nôi toùc cuõng nhö vaäy. Laïi, ngöôøi nöõ, töôûng laø ngöôøi nöõ, nghi ngöôøi nöõ, ngöôøi nöõ khoâng caên, ngöôøi nöõ töôûng, töôûng nhò caên, xuùc chaïm phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ngöôøi nöõ töôûng laø nam, nöõ töôûng laø huyønh moân, xuùc chaïm phaïm Thaâu-lan-giaù. Nam, töôûng laø nam, nghi laø nam, nam töôûng laø huyønh moân, xuùc chaïm, phaïm Ñoät-kieát- la. Nam, töôûng laø nöõ, töôûng nam voâ caên, töôûng nam hai caên, xuùc chaïm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Huyønh moân cuõng nhö vaäy. Voâ caên, töôûng laø voâ caên, nghi voâ caên. Voâ caên, töôûng nhò caên, voâ caên, töôûng laø nöõ, xuùc chaïm, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Voâ caên töôûng laø nam, voâ caên töôûng laø huyønh moân, xuùc chaïm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Hai caên cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo cuøng vôùi nöõ khoâng coù y phuïc xuùc chaïm nhau, phaïm Taêng giaø ba thi xa, cuøng ngöôøi nöõ coù y phuïc xuùc chaïm nhau, phaïm Thaâu-lan-giaù. Ngöôøi nöõ

naém Tyø-kheo khoâng coù y, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, naém Tyø-kheo coù y, phaïm Thaâu-lan-giaù. Tyø-kheo cuøng ngöôøi nöõ, caû hai ñeàu coù y naém nhau, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo naém y cuûa ngöôøi nöõ, ngöôøi nöõ boû y cho Tyø-kheo, phaïm Thaâu-lan-giaù. Ngöôøi nöõ naém y Tyø-kheo, Tyø-kheo khoâng boû y cho ngöôøi nöõ, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo xuùc chaïm ngöôøi cheát laø nöõ, khoâng phaûi ngöôøi nöõ, phaïm Thaâu-lan-giaù, naém suùc sinh caùi phaïm Ñoät- kieát-la, Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù hai. ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Tröôûng laõo Öu-ñaø-di bò löûa duïc thieâu ñoát naûy sinh yù nghó, coá yù xuaát baát tònh, xuùc chaïm thaân ngöôøi nöõ, Ñöùc Theá Toân ñaõ ngaên caám, nay ta neân taïo ñieàu kieän khaùc, höôùng ñeán ngöôøi nöõ noùi lôøi thoâ tuïc ñeå tìm söï vui trong duïc laïc. Vôùi yù nghó aáy, Öu-ñaø-di lieàn lau queùt phoøng roài ngoài nôi choã ñaát troáng. Ngöôøi nöõ ñeán vieáng caûnh, daãn vaøo phoøng ñoùng cöûa, nhö tröôùc ñaõ noùi. Öu-ñaø-di beøn ôû trong phoøng, cuøng ngöôøi nöõ noùi nhöõng lôøi thoâ tuïc, baèng caùch hoûi soã saøng: Tay chaân, baép chaân, coå tay, eo löng, buïng, coå, vuù, ñaàu, maët, moùng tay, toùc, ñöôøng ñaïi tieåu tieän cuûa coâ gioáng nhö caùi gì? Laïi noùi: Naøy coâ em, tay chaân, cho ñeán ñöôøng ñaïi tieåu tieän cuûa coâ em choã naøo cuõng xaáu xí! Laïi noùi: Naøy coâ em, tay chaân, cho ñeán ñöôøng ñaïi tieåu tieän cuûa coâ em choã naøo

cuõng toát ñeïp! Laïi hoûi: Khi choàng coâ gaàn guõi coâ, laïi voã veà coâ ra sao? Neáu theo yù cuûa toâi, toâi seõ cho coâ chaâu baùu. Neáu coâ caàn gì, cho toâi ñöôïc bieát. Taát caû thieân thaàn ñeàu chöùng giaùm cho loøng toâi. Caùc ngöôøi nöõ nghe qua, ngöôøi vui thích, keû khoâng thích coù phaûn öùng nhö tröôùc ñaõ noùi. Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe ñöôïc, baèng moïi caùch quôû traùch, vaø ñem vaán ñeà naøy baïch Phaät. Ñöùc Phaät nhaân vieäc naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Öu-ñaø-di: - Thaät söï thaày coù nhö vaäy khoâng? Öu-ñaø-di thöa: - Baïch Theá Toân, coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Do möôøi ñieàu lôïi neân Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo loøng duïc thoâi thuùc laøm bieán daïng taâm, höôùng ñeán ngöôøi nöõ noùi nhöõng lôøi thoâ tuïc, tuøy theo vaán ñeà daâm duïc, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa”. Tröôøng hôïp phaïm: Cheâ khen, caàu xin, hoûi, hoûi laïi, chæ daãn. Tyø- kheo coù naêm söï vieäc cuøng ngöôøi nöõ noùi lôøi thoâ tuïc, ngöôøi nöõ, töôûng

ngöôøi nöõ, ngöôøi soáng theo caùch nöõ, ngöôøi taâm nhieãm nöõ, do tình thaân caän, töø cheâ khen cho ñeán chæ daãn, ngöôøi kia hieåu roõ, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng hieåu roõ phaïm Thaâu-lan-giaù. Cheâ: Cheâ bai ba choã cuûa ngöôøi nöõ, hoaëc nhoû, hoaëc lôùn, hình saéc xaáu xí. Khen: Ngôïi khen ba choã cuûa ngöôøi nöõ, khoâng nhoû, khoâng lôùn, hình saéc toát ñeïp. Xin: Ñeán ngöôøi nöõ xin ba choã, neáu coù theå cho toâi, toâi coù theå laøm theo yù cuûa coâ. Nguyeän: Muoán ñöôïc ba choã cuûa coâ, ñöôïc ba choã cuûa coâ laø ngöôøi phöôùc laïc. Hoûi: Nhö hoûi choàng coâ trong ba choã, haønh duïc choã naøo? Laøm gì khi naøo? Hoûi laïi: Nhö hoûi choàng coâ ñoái vôùi ba choã, khoâng laøm nhö vaäy hay sao? Chæ daãn: Nhö daïy: Coâ ñem ba choã ñaùp öùng theo yù ngöôøi nam thì ñöôïc ngöôøi nam luyeán aùi. Ngöôøi nöõ, töôûng laø ngöôøi nöõ, cho ñeán hai caên, töôûng laø hai caên, ñeàu nhö treân ñaõ ñeà caäp. Laïi coù naêm thöù: Sai söû, vieát thö, ra daáu, cöû ñoäng tay, noùi lôøi töông tôï. Ngöôøi kia hieåu roõ, phaïm Thaâu-lan-giaù, hieåu khoâng roõ, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo ñoái dieän cuøng ngöôøi nöõ noùi lôøi thoâ tuïc, ngöôøi nöõ hieåu, phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa, khoâng hieåu phaïm Thaâu-lan-giaù. Höôùng ñeán phi nhaân nöõ noùi lôøi thoâ tuïc, phaïm Thaâu-lan-giaù, höôùng ñeán suùc sinh caùi noùi lôøi thoâ tuïc phaïm Ñoät-kieát-la. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù ba. ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Tröôûng laõo Öu-ñaø-di bò löûa duïc thieâu ñoát, naûy sinh yù nghó: Coá yù laøm xuaát baát tònh, xuùc chaïm thaân ngöôøi nöõ, höôùng ñeán ngöôøi nöõ noùi lôøi thoâ tuïc, Ñöùc Phaät ñeàu ñaõ cheá caám, nay ta neân höôùng ñeán ngöôøi nöõ töï khen ngôïi vieäc hieán daâng thaân xaùc, nhaèm tìm laáy thuù vui thoûa thích. Öu-ñaø-di laïi lau queùt phoøng, laøm moïi vieäc nhö treân. Roài ôû trong phoøng noùi vôùi ngöôøi nöõ: Naøy coâ em! Coâ em cuùng döôøng Sa-moân, Baø-la-moân, cho ñeán caùc vò nhaäp thieàn ñònh, ñöôïc boán ñaïo quaû, khoâng baèng ñem söï daâm duïc cuùng döôøng ngöôøi trì giôùi. Caùc ngöôøi nöõ nghe qua, coù ngöôøi vui thích, coù ngöôøi khoâng thích… cho ñeán caâu: Ñöùc Phaät baèng

moïi caùch quôû traùch, nhö treân ñaõ noùi. Quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Do möôøi ñieàu lôïi neân Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo loøng duïc thoâi thuùc laøm bieán daïng taâm, höôùng ñeán ngöôøi nöõ töï khen vieäc ñem thaân cuùng döôøng, noùi: Coâ em ñem vieäc daâm duïc cuùng döôøng laø söï cuùng döôøng haïng nhaát, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa”. Neáu baèng nhieàu caùch noùi ñeå khen vieäc ñem thaân cuùng döôøng daâm

duïc thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu noùi: Khoâng baèng ñem daâm duïc ñeå cuùng döôøng thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi: Cuùng döôøng baèng daâm duïc laø söï cuùng döôøng baäc nhaát thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Duøng naêm vieäc töï khen cuùng döôøng thaân, ngöôøi nöõ, töôûng laø ngöôøi nöõ, ngöôøi nöõ soáng theo kieåu nöõ, ngöôøi taâm nhieãm nöõ, duøng tình gaàn guõi, noùi: Cuùng döôøng daâm duïc laø söï cuùng döôøng baäc nhaát, ngöôøi kia hieåu roõ, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng hieåu roõ phaïm Thaâu- lan-giaù. Ngöôøi nöõ, töôûng ngöôøi nöõ, cho ñeán hai caên, töôûng laø hai caên, sai ngöôøi cho ñeán noùi töông tôï, ñoái dieän cuøng ngöôøi nöõ noùi, höôùng ñeán phi nhaân nöõ, suùc sinh caùi ñeàu nhö tröôùc ñaõ noùi. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù tö. ----------

- Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy coù Tröôûng giaû teân laø Ca-löu, thoâng minh lôïi caên, kheùo ñoaïn nghi hoaëc cho ngöôøi. Trong thaønh Xaù- veä, heã coù söï vieäc gì, ñeán caû vieäc hoân nhaân khoâng ai laø khoâng ñeán hoûi yù kieán. Ca-löu noùi ñöôïc, hoï môùi laøm, noùi khoâng ñöôïc thì hoï khoâng laøm. Keát quaû toát thì hoï noùi: “Nhôø Ca-löu neân hoï môùi ñöôïc theá naøy, neân laøm theá naøo ñeå Ca-löu cuõng ñöôïc vui nhö ta”. Neáu keát quaû xaáu thì hoï cuõng noùi: “Do Ca-löu neân ta môùi ra noâng noãi theá naøy, laøm sao cho Ca-löu cuõng chòu noãi khoå nhö ta”. Nhö vaäy tieáng khen, tieáng cheâ ñoái vôùi Ca-löu khaép ñaày caû nöôùc. Thôøi gian sau, do loøng tin, Ca-löu xuaát gia hoïc ñaïo, nhöõng ngöôøi caàn hoûi yù kieán, theo ngaøy thaùng caøng ñoâng hôn, thaäm chí Vua Ba-tö-naëc cuõng ñích thaân ñeán hoûi vieäc nöôùc. Ñieàu hoan hyû, söï phaãn noä vang löøng gaáp boäi so vôùi tröôùc. Khi aáy coù moät quaû phuï, ñöùa con gaùi cuûa baø ta saéc ñeïp nhaát xöù, nhieàu ngöôøi ñeán caàu hoân, baø ñeàu khoâng nhaän lôøi. Baø ta noùi: Neáu ngöôøi naøo muoán cöôùi con gaùi cuûa baø thì phaûi ôû reå luoân thì baø môùi gaû cho. Baáy giôø, moät ngöôøi Baø-la-moân giaøu coù, tieàn cuûa khoâng sao keå xieát ñöôïc, noùi vôùi baø quaû phuï: Cho con trai toâi cöôùi con gaùi cuûa baø thì seõ coù söï soáng an laïc. Baø quaû phuï vaãn traû lôøi nhö luùc tröôùc. Bò töø choái, ngöôøi Baø-la-moân beøn doø la trong quaàn chuùng ñeå bieát ai laø ngöôøi thöôøng tôùi lui nhaø baø quaû phuï aáy. Coù ngöôøi cho bieát: Sa-moân Ca-löu laø ngöôøi thöôøng ñeán nhaø aáy. Ngöôøi Baø-la-moân lieàn môøi Ca-löu tôùi nhaø mình ñeå cuùng döôøng thöôøng xuyeân. Ñaõ trôû thaønh choã thaân giao, ngöôøi Baø-la-moân ñem söï vieäc thöa: Toâi muoán cöôùi con gaùi cuûa baø… laøm vôï cho con toâi, nhôø Ñaïi

ñöùc vì toâi noùi giuùp lôøi. Ca-löu lieàn maëc y böng baùt ñeán nhaø quaû phuï. Baø quaû phuï lieàn ra leã baùi hoûi chaøo. Ca-löu noùi: Coâ coù theå gaû con gaùi cuûa coâ cho con oâng ? Gia ñình oâng aáy giaøu coù, chaéc chaén con coâ ñöôïc an laïc. Baø quaû phuï vaãn traû lôøi nhö tröôùc. Ca-löu laïi noùi: Neáu khoâng gaû ñöùa con gaùi naøy, khi lôùn leân bò lôõ thì noù khoâng nghe lôøi baø nöõa ñaâu. Taïi sao laïi ñeå maát ñöùa con gaùi, laïi maát moät ngöôøi reå toát! Baø quaû phuï nghe noùi nhö vaäy lieàn ñoàng yù. Ca-löu trôû laïi nhaø trai vôùi lôøi baùo toát ñeïp. Cuoäc hoân nhaân thaønh töïu. Sau khi veà nhaø choàng, chòu nhieàu ñieàu cöïc khoå, coâ ta lieàn vieát thö nhôø meï noùi vôùi nhaø choàng caàu xin chuùt thong thaû. Baø meï baûo coâ ta: Vieäc naøy phaûi caàn Ca-löu ñeán noùi. Hoâm sau Ca-löu tôùi nhaø baø quaû phuï, baø noùi heát nhöõng ñieàu khoå cöïc cuûa con mình, vaø thöa: Do Ñaïi ñöùc maø coù cuoäc hoân nhaân naøy, Ñaïi ñöùc vì toâi ñeán noùi giuùp. Ca-löu traû lôøi: Con cuûa baø voâ phuùc môùi gaëp caûnh khoå naøy, neáu coù phuùc thì cô söï ñaâu ñeán noãi nhö vaäy. Phaùp cuûa Sa-moân, khoâng cho toâi bieát ñeán söï vieäc aáy cuûa ngöôøi theá tuïc. Baø quaû phuï lieàn maéng: Tröôùc kia bieát vieäc cuûa ngöôøi, nay laïi noùi khoâng bieát, ngöôøi aùc nhö theá thì cuoái cuøng seõ khoâng ra chi. Baø ta tru treùo ñuû caùch, ngoân töø heát söùc cay nghieät maéng nhieác Ca-löu. Ngöôøi haøng xoùm nghe ñeàu ñeán can, noùi: Con cuûa baø baïc phöôùc neân môùi chòu laém caùi khoå nhö vaäy, chöù can chi ñeán Sa-moân naøy maø maéng nhieác oâng ta thaäm teä nhö theá? Baø quaû phuï noùi: Caùc ngöôøi ñaâu coù bieát gì, do Sa-moân naøy xuoâi toâi gaû con neân con beù nhaø toâi môùi chòu khoå cöïc nhö vaäy. Luùc naøy, nhöõng ngöôøi thieáu loøng tin ñoái vôùi Phaät phaùp ñeàu buoâng lôøi mæa mai: Baø tin Sa-moân neân con baø chòu khoå laø ñaùng ñôøi! Neáu ai coøn tin lôøi hoï thì cöù coi ñoù maø tin! Moïi ngöôøi laïi maéng nhieác: Chuùng ta laø Cö só, söï thöôøng laøm mai moái, Sa-moân Thích töû cuõng laøm nhö vaäy. Vieäc laøm thöôøng tình naøy khieán hoï vaø ta coù khaùc gì ñaâu, khaùc chaêng laø caùi ñaàu troïc vaø chieác aùo hoaïi saéc! Tieáng xaáu aáy ñoàn vang khaép caû gaàn xa, caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe ñöôïc lieàn baèng moïi caùch quôû traùch, roài cuøng nhau ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy leân Ngaøi vieäc ñaõ xaûy ra. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Ca-löu:

48 BOÄ LUAÄT 1

- Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Ca-löu thöa: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Do möôøi ñieàu lôïi neân Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo naøo laøm mai moái, phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa”. Baáy giôø, caùc nhaø haøo phuù nôi thaønh Xaù-veä muoán laøm vieäc tö thoâng vôùi caùc ñoàng nöõ ñaõ lôùn tuoåi trong thaønh, nhöng hoï töï xaáu hoå khoâng daùm noùi leân yù muoán cuûa mình, laïi khoâng nhôø ñöôïc ai, beøn noùi vôùi nhoùm Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaày coù theå vì toâi noùi ñieàu ñoù, caàn chi toâi seõ lo lieäu. Moät ngaøy moät ñeâm cho ñeán moät laàn gaëp nhau laø bao nhieâu? Luïc quaàn Tyø-

kheo lieàn ñeán choã caùc ngöôøi nöõ, noùi roõ raøng vaán ñeà treân. Nhöõng ngöôøi thaáy bieát vieäc laøm aáy ñeàu cuøng nhau ñoàn ñaïi: Sa-moân Thích töû tònh tu phaïm haïnh, taïi sao nay laïi laøm nghieäp aùc naøy. Choã nhuïc nhaõ laø caâu keát, hôïp taùc vôùi ñaùm taø daâm, khoâng phaûi laø Cö só. Caùc Sa-moân naøy chaúng coøn chuùt hoå theïn naøo caû! Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài cuøng ñöa ñeán choã Phaät, trình baøy leân Ngaøi söï vieäc. Ñöùc Phaät nhaân vieäc naøy taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo Luïc quaàn: - Söï thaät caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Luïc quaàn Tyø-kheo thöa: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo laøm vieäc mai moái, hay laøm vieäc tö thoâng, ñem yù ngöôøi nam ñeán noùi vôùi ngöôøi nöõ, ñem yù ngöôøi nöõ ñeán noùi vôùi ngöôøi nam, cho ñeán moät laàn gaëp gôõ, phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa”. Coù möôøi haïng nam, möôøi haïng nöõ. Möôøi haïng nöõ: Cha meï baûo hoä, anh chò baûo hoä, baø con baûo hoä, töï baûo hoä, phaùp baûo hoä, töï yù mình nhaän y vaät, cuøng theà, coù chuû vaø taùc tín. Cha meï baûo hoä: Laø ngöôøi nöõ coù cha meï, cha meï coù quyeàn cöôùi gaû, coù quyeàn ñònh ñoaït. Anh chò, baø con cuõng nhö vaäy. Töï baûo hoä: Töï mình ñöôïc töï taïi, töï mình öng hay khoâng öng ai, töï mình quyeát ñònh. Phaùp baûo hoä: Laø chaùnh phaùp, xuaát gia tu haønh phaïm haïnh. Töï yù mình: Töï theo sôû thích cuûa mình. Y vaät: Laø nhaän y vaät cuûa ngöôøi khaùc. Cuøng theà: Cuøng ngöôøi höùa heïn. Coù chuû: Ngöôøi nöõ coù choàng. Taùc tín: Nhaän böu thieáp cuûa ngöôøi, ñöa ñeán söï höùa heïn moät ngaøy moät thaùng, cho ñeán moät laàn gaëp gôõ. Möôøi haïng nam cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-

kheo nhaän lôøi cuûa ngöôøi nam coù cha meï baûo hoä, phaïm Ñoät-kieát-la. Noùi vôùi ngöôøi nöõ coù cha meï baûo hoä, cho ñeán ngöôøi nöõ taùc tín, phaïm Thaâu-lan-giaù. Hoï khoâng chaáp thuaän, trôû laïi baùo, phaïm Thaâu-lan-giaù. Hoï höùa gaû trôû laïi baùo, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo nhaän lôøi noùi cuûa ngöôøi nam coù cha meï baûo hoä, noùi vôùi ngöôøi nöõ coù cha meï baûo hoä, ngöôøi nöõ noùi: Coù theå noùi vôùi cha meï toâi. Tyø-kheo ñem lôøi noùi naøy trôû laïi traû lôøi, phaïm Thaâu-lan-giaù. Ngöôøi nam coù cha meï baûo hoä laïi khieán Tyø- kheo noùi vôùi cha meï ngöôøi nöõ kia, nhaän lôøi noùi naøy, phaïm Ñoät-kieát-la. Noùi vôùi cha meï ngöôøi nöõ kia, cho ñeán khoâng chaáp thuaän, trôû laïi traû lôøi, phaïm Thaâu-lan-giaù, höùa thuaän trôû laïi traû lôøi, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nhaän lôøi noùi cuûa ngöôøi nam coù cha meï baûo hoä, noùi vôùi ngöôøi nöõ coù anh chò, baø con baûo hoä cuõng nhö vaäy. Cho ñeán nhaän lôøi noùi cuûa ngöôøi nam taùc tín, noùi vôùi ngöôøi nöõ coù cha meï baûo hoä, cho ñeán noùi vôùi ngöôøi nöõ taùc tín, cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo nhaän lôøi noùi cuûa ngöôøi nöõ coù cha meï baûo hoä, cho ñeán ngöôøi nöõ taùc tín, noùi vôùi ngöôøi nam coù cha meï baûo hoä, cho ñeán noùi vôùi ngöôøi nam taùc tín, cuõng laïi nhö vaäy. Coù saùu caùch noùi: Töï mình noùi, sai ngöôøi noùi, vieát thö noùi, sai ngöôøi naøy sai ngöôøi khaùc noùi, noùi lôøi töông töï, ra daáu. Neáu Tyø-kheo töï mình nhaän lôøi, töï mình noùi vôùi ngöôøi

kia, töï mình trôû laïi traû lôøi, phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo töï mình nhaän lôøi, sai ngöôøi ñeán noùi ngöôøi kia, sai ngöôøi trôû laïi traû lôøi, ñeàu phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Töï mình nhaän lôøi, cho ñeán ra daáu noùi vôùi ngöôøi kia, ra daáu trôû laïi traû lôøi, cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo nhaän lôøi noùi baèng caùch ra daáu, cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo vì ngöôøi beân nam hay ngöôøi beân nöõ, laøm vieäc mai moái, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Vì ngöôøi nam tieán haønh vieäc mai moái vôùi beân phi nhaân nöõ, phaïm Thaâu-lan-giaù. Vì ngöôøi nam, laøm vieäc mai moái, vôùi beân suùc sinh caùi, phaïm Ñoät-kieát-la. Vì ngöôøi nöõ cuõng nhö vaäy. Vì phi nhaân nam laøm mai moái vôùi beân ngöôøi nöõ phaïm Thaâu-lan-giaù. Vì suùc sinh ñöïc laøm mai moái vôùi beân ngöôøi nöõ, phaïm Ñoät-kieát-la. Vì ngöôøi nöõ laøm mai moái vôùi beân huyønh moân, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo vì ngöôøi nam möôïn ngöôøi nöõ, vì ngöôøi nöõ möôïn ngöôøi nam, ñeå sai khieán laâu daøi, phaïm Thaâu-lan-giaù. Tyø-kheo-ni phaïm cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng phaïm: Vì hoøa hôïp. Xong giôùi thöù naêm.

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, caùc Tyø-kheo ôû aáp A-ñoà-beä, töï xin vaät lieäu ñeå laøm phoøng xaù, ñeán caùc Cö só xin xe coä, trò giaù baèng xe

coä, xin nhaân coâng, trò giaù baèng nhaân coâng, goã caây tre truùc thöù gì cuõng xin. Cö só chaùn ngaáy, thaáy Tyø-kheo laø traùnh xa. Caùc Tyø-kheo xin khoâng ñöôïc thöù gì nöõa caû, beøn töï mình chaët caây phaùt coû, ñaøo ñaát laøm vaät lieäu. Coù moät Ñaïi ñöùc Tyø-kheo töï mình chaët caây cuûa vò thaàn, trong khi ñöùa con nhoû cuûa vò thaàn ñang vui chôi nôi caây, bò chaët ñöùt moät ngoùn tay. Thaàn caây ñau khoå voâ cuøng, yù aùc noåi daäy muoán ñeán ñaùnh Tyø-kheo, song lieàn nghó laïi: Vò naøy coù oai ñöùc lôùn, neáu ta ñaùnh lôõ tay bò cheát, chaéc chaén phaûi nhaän laáy taêm toái trieàn mieân cuûa bao ñieàu khoå naõo. Vò thaàn laïi nghó: Hieän nay Ñöùc Theá Toân ôû taïi thaønh naøy, ta neân ñeán trình baøy vieäc naøy, Ñöùc Phaät daïy sao thì ta phuïng haønh theá aáy. Vò thaàn lieàn ñeán Kyø-hoaøn trình baøy ñaày ñuû vaán ñeà leân Ñöùc Phaät. Ngay luùc aáy, Ñöùc Phaät taùn thaùn vò thoï thaàn: - Hay thay! Hay thay! OÂng coù ñöôïc nieäm thieän nhö theá! Hieän nay Tyø-kheo naøy thaät coù oai ñöùc, neáu ñaùnh, aét phaûi thoï khoå baùo. Ñöùc Phaät laïi baûo vò Thoï thaàn: - Nôi vuøng aáy coù moät caây raát lôùn chöa thuoäc veà cuûa ai, oâng coù theå ñeán ñoù nöông töïa. Nhaän lôøi chæ giaùo vò Thoï thaàn ra ñi. Vôùi söï vieäc nhö vaäy, treân ñöôøng du haønh, Ñöùc Phaät chaäm raûi veà aáp A-ñoà-beä. Tröôûng laõo Ñaïi Ca-dieáp, saùng sôùm ñaép y böng baùt vaøo thaønh khaát thöïc. Vì chuyeän treân, caùc Cö só troâng thaáy ñeàu laùnh maët. Tröôûng laõo laáy laøm laï, hoûi ngöôøi ñi ñöôøng, hoï noùi: Caùc Tyø-kheo ôû ñaây xin vaät lieäu ñeå laøm phoøng xaù khoâng bieát theá naøo laø chaùn, ngöôøi trong aáp lo nghó khoå taâm laém neân thaáy Toân giaû hoï traùnh laø vaäy. Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp sau khi thoï thöïc trôû veà laïi choã Ñöùc Phaät, trình baøy söï vieäc leân Ngaøi. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: - Söï thaät caùc thaày coù nhö

vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: - Baïch Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch vaø noùi: - Caùc thaày neân tu haïnh ít ham muoán, bieát vöøa ñuû, khoâng neân coù nhieàu söï caàu xin khoâng bieát nhaøm chaùn nhö vaäy. Ñöùc Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo: - Vaøo ñôøi quaù khöù coù moät Tieân nhaân ôû trong hang ñaù beân bôø soâng Haèng. Baáy giôø, Long vöông haèng ngaøy töø nöôùc xuaát hieän, nhieãu quanh vò Tieân nhaân baûy voøng, ñöa ñaàu leân xuoáng ñeå neâu baøy söï cung kính. Sau ñoù, vò Tieân nhaân du haønh trong nhaân gian, ngöôøi ñeä töû troâng coi caùi hang, con roàng cuõng nhö tröôùc kia, haèng ngaøy ñeán toû veû cung kính,

nhöng ngöôøi ñeä töû quaù hoaûng sôï ñaâm ra suy nhöôïc gaày ñi traàm troïng. Thôøi aáy, Ta ñang haønh ñaïo Boà-taùt, du hoùa beân bôø soâng Haèng chöùng kieán söï vieäc naøy, lieàn hoûi lyù do, ñöôïc ngöôøi hoïc troø cuûa Tieân nhaân thoå loä söï thaät. Ta laïi hoûi: Nay oâng khoâng muoán thaáy con roàng aáy nöõa phaûi khoâng? Ngöôøi ñeä töû traû lôøi: Ñuùng nhö vaäy. Ta hoûi: OÂng thaáy döôùi coå con roàng coù nhöõng vaät gì hay khoâng? Ngöôøi ñeä töû noùi: Coù haït ngoïc Ma-ni. Ta baûo: Khi con roàng tôùi, oâng chaáp tay höôùng ñeán noù, noùi leân yù muoán naøy: Nay ta caàn haït ngoïc Ma-ni ôû döôùi coå cuûa ngöôi, xin ngöôi cho ta. Ngöôøi ñeä töû cuûa Tieân nhaân ghi nhaän lôøi chæ veõ cuûa Ta neân ngay khi con roàng töø döôùi nöôùc xuaát hieän, lieàn ngoû lôøi xin haït minh chaâu. Con roàng nghe xin haït minh chaâu lieàn ñöùng söõng caû ngöôøi, laëng thinh. Ngöôøi ñeä töû Tieân nhaân laïi vì Long vöông noùi keä: Long vöông nay caàn ngöôi Cho haït chaâu döôùi coå Loøng ta raát öa thích! Côù sao laëng caû ngöôøi? Roàng lieàn duøng keä ñaùp: Taát caû gì ta caàn Ñeàu ñöôïc töø ngoïc chaâu Nay oâng theo caàu xin Vónh vieãn ta khoâng ñeán. Nhö tieáng löûa vôõ buøng Khieán loøng ngöôøi khieáp sôï Nay ta nghe oâng noùi Hoaûng hoát sôï nhieàu hôn. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân daãn tích xöa, noùi keä: Ngöôøi xin khoâng ai öa Xin maõi bò oaùn gheùt Long vöông nghe tieáng xin Moät ñi khoâng trôû laïi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Long vöông thoï nghieäp baùo töï nhieân, haõy coøn khoâng hoan hyû nghe tieáng caàu xin. Nay caùc Cö só laøm aên vaát vaû khoå nhoïc môùi coù ñöôïc cuûa tieàn, taïi sao caùc oâng khoâng bieát ñieàu ñoù, laïi cöù luoân luoân caàu xin. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Xöa kia, moät thôøi Ta ôû taïi thaønh Xaù-veä, coù Tyø-kheo an cö xong, ñeán choã Ta, nhaân ñoù Ta hoûi: Thaày an cö ôû ñaâu? An cö coù ñöôïc an oån khoâng? Khaát thöïc coù deã ñöôïc khoâng? Ñi ñöôøng coù nhoïc meät khoâng?

Tyø-kheo kia traû lôøi: Con an cö taïi khu röøng nôi söôøn nuùi Tuyeát, an cö ñöôïc an oån, khaát thöïc deã ñöôïc, treân ñöôøng ñi khoâng nhoïc meät, duy chæ coù moät ñieàu ñaùng lo laø caùc con chim ban ñeâm oàn aøo, neân khoâng chuyeân nieäm ñöôïc trong khi toïa thieàn tö duy. Ta hoûi Tyø-kheo aáy: Nay thaày coøn muoán vui vôùi khu röøng ñoù nöõa khoâng? Tyø-kheo aáy thöa: Baïch Theá Toân! Con raát thích. Ta noùi: Thaày veà laïi nôi ñoù luùc xaåm toái, muoân chim bay veà, thaày chaáp tay

höôùng ñeán noù noùi: Nay ta caàn nhöõng caùnh loâng cuûa caùc ngöôi, caùc ngöôi coù theå cho ta. Giöõa ñeâm, sau ñeâm cuõng noùi nhö vaäy. Tyø-kheo kia laøm y theo lôøi Ta baûo. Caùc con chim suoát ñeâm baøn noùi: Nay Tyø-kheo naøy xin ta ñieàu ñoù, chuùng ta coù neân cho hay khoâng? Chuùng noù ñeàu noùi: Khoâng theå cho ñöôïc, roài bay ñi luoân, khoâng trôû laïi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Loaøi chim coøn khoâng öa nghe tieáng caàu xin, huoáng chi laø ngöôøi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Thuôû ñôøi quaù khöù coù quoác vöông teân laø Ca-di, öa laøm vieäc boá thí, cung caáp cho ngöôøi ngheøo khoå. Khi aáy, coù vò Phaïm chí, ñöôïc nhaø Vua raát aùi troïng, nhöng chöa bao giôø ñeán nhaø Vua caàu xin thöù gì. Baáy giôø, nhaø Vua noùi keä: Phöông xa, ngöôøi ñeàu ñeán Khaép nôi tôùi ta xin Nay sao oâng taïi choã Khoâng xin, coù yù gì? Phaïm chí laïi duøng keä traû lôøi: Ngöôøi xin khoâng ai thích Khoâng cho gaây oaùn hôøn Theá neân im, khoâng xin Sôï lìa maát tình thaân Nhaø Vua laïi noùi keä: Ngöôøi trí ñaâu gheùt xin Laéng nghe roõ tieáng caàu Huoáng oâng, tình thaân aùi Bao dung seõ saün loøng. Cam ngheøo theïn caàu xin Choã ñaùng nhaän khoâng nhaän Maát ngöôøi roäng loøng phöôùc Laïi töï khoå laáy mình. An baàn caàu khoâng theïn Nhaän nôi choã ñaùng nhaän

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 2 53

Vun xôùi thieän cho ngöôøi Cho töï thaân an laïc. Ñieàu xin troøn ñöùc haïnh Cuõng khoâng loãi mieäng, thaân San seû giöõa coù khoâng Côù sao laïi choái töø! Phaïm chí laïi duøng keä traû lôøi: Ngöôøi hieàn khoâng noùi xin Noùi xin chaúng phaûi hieàn Im laëng khoâng caàu xin Ñaïi nhaân aáy ngöôøi hieàn. Nhaø Vua nghe keä noùi veà Hieàn nhaân, taâm raát hoan hyû, lieàn ñem moät con boø chuùa vaø moät ngaøn con boø khaùc ñeå bieáu taëng Hieàn nhaân Phaïm chí. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Moái quan heä giöõa nhaø Vua vôùi Phaïm chí tuy raát thaân tình, song coøn khoù xaûy ra söï caàu nhieàu nhö theá, huoáng chi laø caùc cö só, ñoái vôùi caùc thaày khoâng coù söï aùi kính maø caàu xin nhieàu sao? Ñöùc Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo: - Xöa kia coù moät ngöôøi con thuoäc nhaø danh giaù, teân laø La-tra-bala, cha meï raát yeâu quyù, nhöng töø khi xuaát gia khoâng heà xin cha meï thöù gì. Ngaïc nhieân, cha meï baèng lôøi keä hoûi con: Xa xoâi ngöôøi tìm tôùi Khaép nôi ñeán ta xin Con laø con yeâu quyù Khoâng xin coù yù gì? La-tra-ba-la cuõng duøng keä traû lôøi: Ngöôøi xin khoâng ai öa Ñaõ khoâng cho laïi gheùt Con ñaõ xuaát ra roài Khoâng neân caàu xin nöõa. - Naøy caùc Tyø-kheo! La-tra-ba-la ñöôïc cha meï yeâu quyù, coøn laáy côù xuaát gia khoâng trôû veà caàu xin, huoáng chi laø caùc Cö só, ñoái vôùi caùc thaày ñaâu coù thaân haäu gì maø laïi xin nhieàu nhö theá? Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc, quôû traùch nhö vaäy roài, baûo caùc Tyø- kheo: - Do möôøi ñieàu lôïi, neân Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo töï mình xin vaät lieäu laøm nhaø,

54 BOÄ LUAÄT 1

khoâng coù thí chuû, phaûi laøm ñuùng löôïng, beà daøi möôøi hai gang tay Phaät, beà roäng baûy gang tay Phaät, neân môøi caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã. Caùc Tyø- kheo phaûi chæ choã khoâng coù trôû ngaïi, choã coù ñöôøng ñi. Neáu khoâng môøi caùc

Tyø-kheo ñeán chæ choã, hoaëc laøm quaù löôïng, phaïm Taêng-giaø-baø-thi- sa". Töï mình xin: Tyø-kheo vì mình ñeán ngöôøi khaùc xin. Phoøng: Laø nôi coù theå ñi, ñöùng, ngoài, naèm, sinh hoaït theo boán oai nghi. Khoâng coù thí chuû: Khoâng coù ngöôøi daâng cuùng. Vì mình: Vì chính mình chöù khoâng vì ngöôøi khaùc, cuõng khoâng vì Taêng. Môøi caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã: Töùc laø môøi caùc Tyø-kheo bieát phaùp, trì luaät ñeán chæ choã cho mình. Caùc Tyø-kheo neân chæ choã khoâng coù trôû ngaïi, choã coù ñöôøng ñi: Choã trôû ngaïi laø choã ngaû tö ñöôøng, nhieàu ngöôøi tuï hoïp, vui ñuøa, choã daâm nöõ, choã chôï buùa, choã thaû traâu, choã sö töû, hoå lang, thuù döõ, beân bôø soâng nöôùc xoùi, choã coù ñaïi thoï ñöôïc thôø cuùng, choã coù ruoäng vöôøn toát, choã coù phaàn moä, choã quaù gaàn hay quaù xa thoân xoùm, choã coù ñöôøng ñi hieåm trôû. Nhö vaäy goïi laø choã trôû ngaïi. Khoâng coù caùc naïn treân ñaây thì goïi laø choã khoâng coù trôû ngaïi. Choã coù ñöôøng ñi: Laø choã xung quanh coù ñöôøng xe ñi ñöôïc. Nhö vaäy goïi laø choã coù ñöôøng ñi. Neáu choã coù caùc trôû ngaïi nhö treân ñoù laø choã khoâng coù ñöôøng ñi. Caùc Tyø-kheo chæ choã phaûi noùi vôùi caùc Tyø-kheo kia: Thaày ñöøng neân xaây caát ôû choã naøy. Neáu choã khoâng coù caùc trôû ngaïi nhö treân, choã coù ñöôøng ñi quanh thì caùc Tyø-kheo neân noùi vôùi Tyø-kheo kia: Thaày neân choïn xaây caát nôi choã naøy. Tyø-kheo ñöông söï phaûi ñeán choã Taêng caàu xin chæ choã xaây caát. Tyø-kheo ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái, chaáp tay taùc baïch tröôùc Taêng nhö sau: "Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø töï xin vaät lieäu laøm phoøng cho mình, khoâng coù thí chuû, nay ñeán xin Taêng chæ choã, cuùi xin Taêng hieän tieàn chæ choã cho toâi". Xin Ba laàn nhö vaäy. Taêng neân sai moät vò taùc baïch: Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe, Tyø-kheo naøy teân laø töï xin vaät lieäu laøm phoøng cho mình, khoâng coù thí chuû, nay ñeán xin Taêng chæ choã. Nay Taêng vì Tyø-kheo teân laø chæ choã khoâng coù trôû ngaïi, choã coù ñöôøng ñi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng, xin laéng nghe, Tyø-kheo naøy teân laø töï xin vaät

lieäu laøm phoøng cho mình, khoâng coù thí chuû, nay ñeán xin Taêng chæ choã. Nay Taêng vì Tyø-kheo teân laø chæ choã khoâng coù trôû ngaïi, choã coù ñöôøng ñi. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, ai khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ vì Tyø-kheo teân laø chæ choã khoâng trôû ngaïi, choã coù ñöôøng ñi roài, Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy phaûi thi haønh ñuùng nhö vaäy. Neáu Taêng chæ choã coù trôû ngaïi, choã khoâng coù ñöôøng ñi, thì Taêng phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu caát ôû choã trôû ngaïi naøy thì cuõng nhö vaäy. Khoâng môøi caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã, thì töø khi nghó ra vieäc xaây caát roài hình thaønh choã ñaát ñeán xem ñaát sô qua ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Laøm ñaát kyõ löôõng phaàn neàn, phaïm Thaâu-lan-giaù. Caát xong, phaïm Taêng-giaø-baø-thi- sa. Laøm baèng taïp kim, ngaân, chaâu baùu vaø laøm thaønh baèng ngoùi gaïch, cho ñeán laøm trong ñaát cuûa Taêng, ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù, Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù saùu

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 3

Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 2: NOÙI VEÀ 13 PHAÙP TAÊNG TAØN (Tieáp Theo)

Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Caâu-xaù-di. Baáy giôø, Tyø-kheo Xieån-ñaø, thöôøng tôùi lui caùc gia chuû ñeå noùi phaùp, lo lieäu xöû lyù coâng vieäc nhaø quan cuõng nhö chöõa trò cho caùc con beänh. Caùc quoác vöông, Ñaïi thaàn, tröôûng giaû, cö só khoâng ai laø khoâng kính troïng, thaân tình. Coù tröôøng hôïp caùc ngöôøi thuoäc nhöõng taàng lôùp cuøng ñeán thaêm vieáng, gaëp luùc Xieån-ñaø ñang ñi kinh haønh, hoï ñeán taän nôi ñaûnh leã saùt chaân. Xieån-ñaø vì hoï noùi phaùp dieäu, hoï vui möøng vì söï lôïi ích ñaõ ñöôïc chæ daïy. Khi moïi ngöôøi lui veà, Xieån-ñaø cuõng trôû veà phoøng mình, nhöng phoøng naøy ñaõ coù Thöôïng toïa ñeán tröng duïng roài. Cöù nhö vaäy phoøng naøo cuõng coù ngöôøi ôû, cho ñeán phoøng nhoû nhaát cuõng ñaõ coù chuû. Ñaõ maát choã ôû, Xieån-ñaø ñaønh phaûi du haønh trong nhaân gian. Sau ñoù, caùc ngöôøi thuoäc caùc taáng lôùp kia laïi ñeán thaêm vieáng, thaáy caùc Tyø-kheo ñang kinh haønh nôi ñaát troáng, hoï hoûi: Thaày cuûa chuùng toâi laø Xieån-ñaø, hieän nay ôû ñaâu? Caùc Tyø-kheo noùi: Chuùng toâi khoâng bieát. Hoï tìm khaép nôi nhöng khoâng keát quaû, ñaønh quay veà. Ra ñi roài laïi trôû veà, Xieån-ñaø maëc y, böng baùt ñeán caùc gia chuû cuõ cuûa mình. Hoï ñeàu ra ñoùn chaøo vaø thöa: Baïch Ñaïi ñöùc! Vöøa roài chuùng con coù tôùi Taêng phoøng tìm thaêm maø khoâng gaëp, vaäy nay Ñaïi ñöùc töø ñaâu ñeán? Xieån-ñaø noùi: Toâi laø haøng haï toïa nhoû nhaát, taát caû phoøng, caùc Thöôïng toïa ñeàu ôû heát, neân toâi phaûi du haønh, do ñoù caùc vò ñeán khoâng gaëp ñeå thaêm hoûi nhau. Caùc gia chuû thöa: Coù theå tìm nôi naøo ñoù, chuùng con seõ caát phoøng xaù cho Ñaïi ñöùc ôû, khoâng nhöõng chuùng con ñöôïc phöôùc maø Ñaïi ñöùc coù choã an oån ñeå tu haønh. Vaû laïi, khi chuùng con ñeán thaêm vieáng khoûi bò trôû

ngaïi. Xieån-ñaø traû lôøi: Toâi khoâng theå töï laøm vì seõ xao laûng vieäc haønh ñaïo. Khi tuoåi caøng lôùn, theo thöù töï, seõ coù ñöôïc choã ôû laø ñieàu dó nhieân. Caùc gia chuû laïi thöa: Chuùng con may maén coù vaät lieäu laïi coù taâm thieän. Cuûa caûi vaät duïng thì voâ thöôøng coøn taâm thieän khoù loøng giöõ maõi, vaäy xin Ñaïi ñöùc tìm choã, chuùng con muoán ñöôïc caát phoøng xaù ñeå cuùng döôøng.

Xieån-ñaø thaáy hoï quaù aân caàn, khoù loøng töø choái, beøn ñi khaép vuøng tìm ñaát ñeå laøm thaát. Nhaän thaáy ñòa ñieåm Thoï thaàn laø nôi raát toát cho vieäc taïo döïng phoøng xaù, neân Xieån-ñaø lieàn trieät haï caây coå thuï naøy. Vò thaàn nôi caây ñaïi thoï aáy, ngöôøi trong nöôùc ñeàu thôø phuïng, moïi söï khaán vaùi ñöôïc thaàn ñaùp öùng nhö yù nguyeän. Nay boãng nhieân chöùng kieán caây bò ñoán, ai naáy ñeàu voâ cuøng kinh ngaïc. Nhöõng ngöôøi khoâng coù loøng meán tin Phaät phaùp ñoàng loaït maéng: Sa-moân Thích töû thaät laø voâ ñaïo, chæ bieát lôïi cho mình maø laøm toån thöông ñeán trôøi, ngöôøi. Ngöôøi coù loøng meán tin Phaät phaùp thì noùi: Caây naøy coù thaàn ôû, moïi ngöôøi ñeàu kính sôï, ngaøy ñeâm ñeàu khaán nguyeän khoâng daùm ngaïo maïn xuùc phaïm, nay caùc Tyø-kheo chaët caây khoâng chuùt ngaïi nguøng. Nhöng roài nôi cö nguï aáy moïi saéc taâm vaãn an oån nhö thöôøng. Coù theå noùi vò thaàn aáy ñaõ voâ cuøng kính troïng Tyø-kheo. Lôøi khen tieáng cheâ ñoàn ñaõi khaép nöôùc, caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe ñöôïc baèng moïi caùch quôû traùch, roài cuøng ñöa Xieån-ñaø ñeán choã Phaät, trình baøy söï vieäc leân Ngaøi. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi Xieån-ñaø: - Thaät söï oâng coù laøm nhö vaäy khoâng? Xieån-ñaø thöa: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch nghieâm khaéc roài baûo caùc Tyø-kheo: - Do möôøi ñieàu lôïi, nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Tyø-kheo coù thí chuû, vì mình laøm phoøng xaù, neân môøi caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã. Caùc Tyø-kheo neân chæ choã khoâng bò trôû ngaïi, choã coù ñöôøng ñi. Neáu khoâng môøi caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa”. Coù thí chuû: Laø coù ngöôøi daâng cuùng. Ngoaøi ra nhö trong giôùi khoâng coù thí chuû vöøa roài ñaõ noùi. Xong giôùi thöù baûy ----------

58 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø Vua Bình-sa haèng ngaøy theo thöù töï thænh naêm traêm vò Taêng vaøo trong thaønh noäi ñeå thoï trai, thaàn daân cuõng ñoàng thöïc hieän nhö vaäy. Khi aáy, caùc Tyø-kheo ñeàu nghó ñeán vieäc haønh ñaïo, chöa coù ngöôøi chuyeân traùch phaân phoái theo thöù lôùp môøi ñi thoï trai. Luïc quaàn Tyø-kheo luoân luoân coù maët ôû choã toát aáy. Moïi ngöôøi hoûi: Chuùng con thænh Taêng theo thöù töï thoï trai, taïi sao caùc Tröôûng laõo thöôøng ñeán ñaây maø khoâng thaáy caùc vò khaùc? Hoï cheâ kheùo nhö vaäy maø vaãn khoâng chuùt töï troïng. Khi aáy, coù ngöôøi con cuûa löïc só Ñaø-baø, tuoåi möôøi boán, xuaát gia haønh ñaïo, trong choã yeân tònh ñaõ coù suy nghó: Nay Vua Bình-sa, haèng ngaøy theo thöù töï thænh naêm traêm vò Taêng thoï trai taïi thaønh noäi, thaàn daân cuõng laïi laøm nhö vaäy, song trong Taêng khoâng coù ngöôøi chuyeân traùch phaân phoái vieäc thoï trai, neân ñöa ñeán tình traïng Luïc quaàn cöù löïa choã toát maø ñeán, ñieàu naøy laøm maát söï ngöôõng voïng chung vaø laøm leäch yù nghó cuûa ngöôøi tín thí. Neáu ñeán tuoåi hai möôi, ta thoï giôùi Cuï tuùc, ñaéc A-la-haùn, coù ñöôïc saùu thaàn thoâng, seõ vì chuùng Taêng laøm ngöôøi chæ ñònh Taêng ñi phoù hoäi vaø phaân phoái ngoïa cuï. Ñeán tuoåi möôøi saùu, Ñaø-baø thaønh töïu quaû A-la-haùn, ñaéc saùu thaàn thoâng, hai möôi tuoåi thoï giôùi Cuï tuùc. YÙ nghó thuôû aáy laïi khôi

daäy trong Ñaø-baø: Tröôùc ñaây ta nguyeän vì chuùng Taêng laøm ngöôøi sai Taêng phoù hoäi vaø phaân phoái ngoïa cuï, nay ñaõ ñeán luùc laøm vieäc ñoù. Ñaø-baø ñi ngay ñeán thaønh Vöông-xaù, tröôùc caùc Tyø-kheo noùi leân lôøi nguyeän cuûa mình tröôùc ñaây. Vì lôøi nguyeän naøy, caùc Tyø-kheo baïch leân Phaät. Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi Ñaø-baø: - Thaät söï oâng coù muoán vì Taêng laøm ngöôøi sai Taêng phoù hoäi, vaø phaân phoái ngoïa cuï phaûi khoâng? Ñaø-baø thöa: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch khen haïnh thieåu duïc, tri tuùc, khen ngôïi giôùi, khen ngôïi ngöôøi trì giôùi roài baûo caùc Tyø-kheo: - Nay cho pheùp Ñaø-baø vì Taêng laøm ngöôøi chæ ñònh Taêng phoù hoäi vaø phaân phoái ngoïa cuï. Taêng neân sai moät Tyø-kheo baïch nhò Yeát-ma: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, nay Tyø-kheo Ñaø-baø naøy muoán vì Taêng laøm ngöôøi sai Taêng phoù hoäi vaø phaân phoái ngoïa cuï. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Tyø-kheo Ñaø-baø naøy muoán vì Taêng laøm ngöôøi sai Taêng phoù hoäi vaø phaân phoái ngoïa cuï. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ chaáp thuaän Tyø-kheo Ñaø-baø laøm ngöôøi sai Taêng phoù hoäi

vaø phaân phoái ngoïa cuï roài, Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thi haønh nhö vaäy. Ñaø-baø vôùi nhieäm vuï lieàn vì Taêng laøm ngöôøi sai Taêng phoù hoäi vaø phaân phoái ngoïa cuï. Ngöôøi thieåu duïc, tri tuùc thì ôû cuøng chuùng thieåu duïc, tri tuùc. Ngöôøi laïc tònh thì ôû cuøng chuùng laïc tònh. Ngöôøi tuïng Tu-ña-la thì ôû cuøng chuùng tuïng Tu-ña-la. Ngöôøi trì luaät thì ôû cuøng chuùng trì luaät. Ngöôøi laøm phaùp sö thì ôû cuøng chuùng phaùp sö. Ngöôøi taùn tuïng thì ôû cuøng chuùng taùn tuïng. Ngöôøi tu nôi A-lan-nhaõ thì ôû cuøng chuùng A-lan-nhaõ. Ngöôøi khaát thöïc thì ôû cuøng chuùng khaát thöïc. Ngöôøi ngoài thieàn thì ôû cuøng chuùng ngoài thieàn. Nhö vaäy, nhöõng ngöôøi do tu haïnh khaùc nhau maø Ñaø- baø ñaõ phaân thaønh caùc chuùng, tuøy theo ñaëc ñieåm maø chæ daãn nôi ôû vaø phoøng xaù. Taát caû caùc Tyø-kheo ñeàu ñöôïc choã ôû an oån. Tyø-kheo caùc nôi, höõu söï ñeán vaøo luùc xaåm toái cuõng voäi tôùi Ñaø-baø ñeå xin choã taïm truù nghæ ngôi. Ñaø-baø lieàn nhaäp Tam-muoäi Hoûa quang, tay beân traùi phoùng ra aùnh saùng, tay beân phaûi chæ choã ngoïa cuï moät caùch trung thöïc hôïp tình. Luùc aáy, caùc nôi xa xoâi ñeàu nghe tieáng Tyø-kheo Ñaø-baø ñaõ vì chuùng Taêng thaønh Vöông-xaù laøm ngöôøi chæ ñònh Taêng phoù hoäi vaø phaân ngoïa cuï ñaày ñuû ñöùc ñoä nhö vaäy, ñeàu haêm hôû thoå loä yù nghó: Ta seõ ñeán truù xöù aáy ñeå thaêm hoûi Ñöùc Theá Toân, luoân tieän dieän kieán Ñaø-baø cuõng nhö ñeå ñöôïc troâng thaáy thaàn löïc cuûa ngöôøi. Vôùi yù nghó nhö vaäy, hoï ra ñi vaø ñeán thaønh vaøo luùc xaåm toái. Hoï tôùi Ñaø-baø xin choã taïm truù. Nhö phaùp, Ñaø-baø saép xeáp choã ôû thích nghi. Vaø cuõng nhö vaäy, Ñaø-baø chæ ñònh hoï theo thöù töï ñeán döï hoäi. Baáy giôø, taïi thaønh Vöông-xaù coù tröôûng giaû Thieän-phaïn ñaõ thaáy ñöôïc phaùp vaø ñaéc quaû. Haèng ngaøy oâng ta ñích thaân môøi hai Tyø-kheo veà nhaø cuùng döôøng vôùi thöùc aên thöôïng vò. Phöôùc ñöùc töï thaân cuûa anh

em Töø-ñòa ñeàu moûng, neân khi chia ngoïa cuï cuõng nhö môøi ñi thoï trai thöôøng nhaän thöù thoâ xaáu vaø caáp baäc thaáp. Ñieàu may maén laïi ñeán, Töø-ñòa ñöôïc Taêng sai ñeán nhaø thí chuû naøy. Thieän-phaïn bieát roõ neân laïi naûy ra yù nghó: Hai vò naøy laø ngöôøi aùc, khoâng coù haïnh thanh tònh, taïi sao laïi ñöôïc nhaän thöùc aên thöôïng vò cuûa ta cuùng döôøng? Thieän-phaïn lieàn lui tìm gaëp vôï vaø caên daën: Hoâm nay baø chæ neân laøm thöùc aên ñôn giaûn, ñaïm baïc. Khi anh em Töø-ñòa ñeán, beân ngoaøi cöûa ñaõ coù ñöùa ôû traûi toøa phu cuï ñeå ñoùn. Ngöôøi vôï laøm theo lôøi daën cuûa choàng, chuaån bò thöùc aên thoâ keùm phaåm chaát. Anh em Töø-ñòa ñaõ ñeán luùc neân böng baùt tôùi, gia ñình Thieän-phaïn ngoài yeân nôi toøa cuûa mình. Ñaùm noâ tyø ra daâng cuùng thöùc aên thoâ keùm phaåm chaát. Töø-ñòa thaáy vaäy hoûi: Naøy chò em! Nhaø naøy thöôøng cuùng döôøng böõa aên raát ngon, taïi sao nay laïi cuùng thöùc aên thoâ dôû theá naøy? Noâ tyø noùi: Toâi laø keû thaáp heøn, laøm sao bieát ñöôïc lyù do aáy.

60 BOÄ LUAÄT 1

AÊn xong ra veà, treân ñöôøng ñi, Töø, Ñòa maéng thaàm Ñaø-baø, con cuûa Löïc só: Phen naøy caàn cho Ñaø-baø moät baøi hoïc ñích ñaùng. Veà ñeán truù xöù, tröôùc caùc Thöôïng toïa, ta seõ noùi roõ vieäc naøy: Ñaø-baø con cuûa Löïc só laøm vieäc theo caûm tính: Yeâu, gheùt, giaän, hôøn, si meâ, sôï haõi. Sôï ai thì cho ñoà toát, khoâng sôï ai thì cho ñoà xaáu. Caùc Tyø-kheo noùi: Caùc thaày chôù neân noùi nhöõng lôøi nhö theá, Tyø-kheo Ñaø-baø naøo coù tuøy tieän vì yeâu, gheùt, giaän hôøn, si meâ, sôï haõi. Taïo sao vaäy? Vì leõ Tyø-kheo Ñaø-baø ñaéc A-la-haùn, ñaày ñuû saùu thaàn thoâng maø laøm vieäc theo yeâu, gheùt, giaän hôøn, si meâ, sôï haõi laø ñieàu khoâng coù cô sôû. Töø, Ñòa noùi: Chính vì ñaéc thaàn thoâng neân bieát ñöôïc nhaø naøo coù thöùc aên ngon, nhaø naøo coù thöùc aên dôû, choã naøo ngon thì daønh cho ngöôøi khaùc, choã naøo dôû thì sai chuùng toâi ñeán, neân toâi keát luaän laø laøm vieäc theo yeâu gheùt, giaän hôøn, si meâ, sôï haõi. Noùi nhö vaäy chöa thoõa loøng, Töø-ñòa ñeán caùc nôi khaùc, vieäc haøng ñaàu laø reâu rao noùi xaáu Ñaø-baø. Sau ñoù, Töø-ñòa ñeán thaønh Vöông-xaù ñeå gaëp ngöôøi em gaùi teân laø Di-ña-la laø ni coâ. Di-ña-la thaáy hai anh ñeán ra nghinh ñoùn ñaûnh leã hoûi chaøo. Hai anh em Töø-ñòa ñeàu khoâng noùi naêng chi caû. Di-ña-la thöa: Em khoâng nhôù coù phaïm ñieàu chi, taïi sao hai anh coù thaùi ñoä theá naøy! Töø-ñòa traû lôøi: Em khoâng giuùp hai anh neân khieán cho Ñaø-baø laøm khoå hai anh nhö vaäy. Di- ña-la hoûi: Hai anh muoán em trôï giuùp baèng caùch naøo? Töø-ñòa baûo: Em haõy giuùp hai anh baèng caùch ñeán choã Ñöùc Phaät thöa: “Kính baïch Theá Toân, töø trong choã khoâng coù lo sôï, hoát hoaûng, xoay ngöôïc laïi thaønh choã khuûng boá, sôï haõi. Nay con khoâng coøn choã naøo ñeå tìm ñöôïc söï an oån! Ñaø- baø voán ñöôïc cho laø ngöôøi phaïm haïnh, giôø ñaây ñeán xuùc chaïm laøm hoen oá con, phaïm Ba-la-di”. Di-ña-la noùi: Ñaø-baø thanh tònh, neáu em huûy baùng ngöôøi thì aét Taêng seõ taùc phaùp Töï ngoân, ñuoåi em. Em ñaõ xuaát gia, caàn phaûi coù choã ñeå nöông töïa. Töø-ñòa noùi: Hai anh seõ laøm chöùng cho em ñeå Ñaø-baø bò ñuoåi, laøm gì coù chuyeän em bò taùc phaùp Töï ngoân vaø bò ñuoåi. Di-ña-la noùi: Neáu Taêng ñuoåi Ñaø-baø thì ta ñaâu coù ñöôïc theâm gì khaùc? Hai anh Töø-ñòa noùi: Ñieàu

caàn laø laøm cho Theá Toân ruoàng boû vaø Ñaø-baø vì ta neân bò ñuoåi ñi, töùc ta khoâng coøn khoå. Hai anh seõ ñöôïc soáng an laønh vôùi truù xöù. Coâ em gaùi vì kính troïng hai anh neân khoâng daùm traùi maïng. Di-ña-la ñeán choã Ñöùc Phaät vaø toá caùo nhö treân. Khi aáy, Ñaø-baø vaø La-haàu-la ñang ñöùng hai beân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät hoûi Ñaø-baø: OÂng coù nghe Di-ña-la noùi ñieàu gì khoâng? Ñaùp: Baïch Theá Toân, con coù nghe, nhöng ñieàu ñoù Theá Toân ñaõ töï bieát. Ñöùc Phaät hoûi ba laàn nhö vaäy vaø ba laàn Ñaø-baø cuõng traû lôøi nhö vaäy. Vôùi söï vieäc nhö theá, La-haàu-la baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! phieàn gì

phaûi ba laàn hoûi Ñaø-baø, chæ caàn taãn xuaát coâ ni naøy laø xong. Ñöùc Phaät hoûi laïi: Neáu Di-ña-la söû duïng vieäc naøy ñeå phæ baùng oâng thì oâng phaûi nhö theá naøo ñaây? La-haàu-la thöa: Con seõ noùi vieäc naøy Phaät töï bieát cho con. Ñöùc Phaät daïy: OÂng coù theå nhö theá song Ñaø-baø cuõng laïi noùi nhö vaäy ñöôïc sao? Ñöùc Phaät daïy Ñaø-baø: OÂng neân töï laøm saùng toû vaán ñeà, nay khoâng phaûi laø luùc im laëng. OÂng caàn vaän duïng kyù öùc cuûa mình, coù thì noùi coù, khoâng thì noùi khoâng, khoâng ñöôïc traùnh neù, noùi: Phaät töï bieát ñieàu naøy. Ñaø-baø lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, söûa laïi y phuïc roài quyø goái chaáp tay thöa: Kính Baïch Ñöùc Theá Toân! Töø khi con sinh ra ñeán nay duø laø trong moäng con cuõng chöa heà nghó töôûng ñeán vieäc naøy. Taïi sao nay vôùi söï vieäc nhö theá laïi coù ñöôïc trong trí nhôù con? Ñöùc Phaät khen: Laønh thay! Laønh thay! OÂng ñaõ quaû quyeát töï bieän minh. Ngöôøi muoán töï bieän minh neân noùi nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Neân trao cho Ñaø-baø Tyø-ni ÖÙc nieäm khoâng neân cöû toäi, phaûi Baïch-töù-yeát-ma trao cho Di-ña-la phaùp Töï ngoân dieät taãn. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Tyø-kheo-ni Di-ña-la naøy töï noùi Ñaø-baø laøm nhieãm oâ mình, nay Taêng trao cho pheùp Töï ngoân dieät taãn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Tyø-kheo-ni Di-ña-la naøy töï noùi Ñaø- baø laøm nhieãm oâ mình. Nay Taêng trao cho pheùp Töï ngoân dieät taãn. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng, neáu khoâng ñoàng yù xin noùi (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy). Taêng ñaõ ñoàng yù trao cho Tyø-kheo-ni Di-ña-la phaùp Töï ngoân dieät taãn roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Tyø-kheo-ni Di-ña-la sau khi bò dieät taãn, leâ böôùc lang thang vaøo nhaân gian. Anh em Töø-ñòa vaãn gioïng ñieäu cuõ noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Ñaø- baø con cuûa Löïc só phaù hoaïi phaïm haïnh cuûa em toâi cho neân ñöa ñeán söï vieäc nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät nhaân vieäc naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Caùc thaày phaûi phoái kieåm laïi vaø hoûi Töø-ñòa: OÂng noùi Ñaø-baø phaù hoaïi phaïm haïnh cuûa em oâng laø thaät hay laø hö doái? Caùc Tyø-kheo laøm theo söï chæ giaùo, hoûi Töø-ñòa, Töø-ñòa traû lôøi: Ñieàu toâi noùi laø söï thaät. Taêng laïi hoûi: OÂng thaáy khi naøo, thaáy choã naøo, vì sao thaáy? Töø-ñòa traû lôøi: Toâi thaáy choã ñoù, toâi thaáy khi ñoù, toâi thaáy nhö vaäy. Taêng hoûi tieáp Ñaø-baø: Khi aáy thaày ôû choã naøo? Ñaø-baø noùi: Toâi ôû choã ñoù. Taêng laïi hoûi Töø-ñòa: Ñòa ñieåm khoâng töông öùng, thôøi gian khoâng töông öùng, taïi sao

oâng noùi choã ñoù, luùc ñoù, thaáy nhö vaäy? Taêng laïi duøng lôøi thöùc tænh Töø-ñòa: Neáu ñoái tröôùc moät vò Tyø-kheo kieân tín maø noùi doái thì

62 BOÄ LUAÄT 1

toäi naëng nhö gieát haïi voâ soá chuùng sinh. Ñoái tröôùc moät vò kieân phaùp noùi doái toäi cuûa vò naøy thì toäi naëng gaáp moät traêm laàn ñoái vôùi vò kieân tín. Nhö vaäy, ñoái tröôùc Taêng maø cöù laàn löôït noùi doáithì toäi cuûa oâng naëng nhö ñoái vôùi moät traêm vò A-la-haùn. Taêng laïi vaën hoûi Töø-ñòa: Nay Taêng quy tuï veà hoäi hoïp khoâng tuøy thuoäc yeâu gheùt, giaän hôøn, si meâ, sôï haõi, thì ñieàu naøy oâng baûo laø söï thaät hay laø hö doái? Töø-ñòa noùi: Ñaø-baø laøm theo yeâu gheùt, giaän hôøn, si meâ, sôï haõi neân toâi phaûi noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo baèng moïi lyù leõ saéc beùn, baèng söï quôû traùch nghieâm khaéc, roài cuøng ñöa Töø-ñòa ñeán choã Ñöùc Phaät ñeå trình baøy söï vieäc. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Töø-ñòa: Thaät söï oâng ñaõ duøng Ba-la-di khoâng caên cöù ñeå huûy baùng Ñaø-baø phaûi khoâng? Töø-ñòa thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Thaät vaäy. Ñöùc Phaät baèng nhieàu hình thöùc quôû traùch: OÂng laø ngöôøi ngu si, taïi sao laïi duøng Ba-la-di khoâng caên cöù ñeå huûy baùng Tyø-kheo phaïm haïnh thanh tònh? OÂng haù khoâng nghe veà ba haïng ngöôøi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc: Moät laø ngöôøi phaïm giôùi, khoâng coù phaùp cuûa Sa-moân maø töï noùi mình coù, khoâng tu phaïm haïnh maø töï noùi mình tu. Vôùi haïng ngöôøi naøy laø giaëc trong Phaät phaùp. Hai laø haïng ngöôøi haønh ñoäng nhö vaày, thaáy nhö vaày, noùi daâm duïc khoâng phaûi laø ñieàu xaáu roài laøm vieäc phoùng daät. Ba laø haïng ngöôøi duøng Ba-la-di khoâng caên cöù ñeå huûy baùng vò Tyø-kheo phaïm haïnh thanh tònh. Ba haïng ngöôøi naøy chaéc chaén bò ñoïa vaøo ñòa nguïc. Taïi sao nay oâng laïi laøm vieäc aùc naøy? Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo töï mình khoâng bieát phaùp, vì xaáu aùc giaän döõ neân duøng Ba-la-di khoâng caên cöù ñeå huûy baùng Tyø-kheo khoâng phaïm Ba-la- di, muoán phaù hoaïi phaïm haïnh cuûa vò kia. Sau ñoù Tyø-kheo naøy, hoaëc coù ngöôøi hoûi, hoaëc khoâng coù ngöôøi hoûi, noùi: Vieäc naøy laø khoâng caên cöù vì giaän döõ neân toâi huûy baùng, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa”. Töï mình khoâng bieát phaùp: Töï mình laøm moïi vieäc khoâng nhö phaùp. Xaáu aùc giaän döõ: töùc laø chín phieàn naõo. Khoâng caên cöù: Khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi. Ngöôøi khoâng phaïm Ba-la-di: Töùc laø ngöôøi ñoái vôùi boán Ba-la-di khoâng phaïm moät toäi naøo. Muoán phaù phaïm haïnh cuûa vò kia: Laø muoán khieán cho vò kia hoaøn tuïc hay laøm ngoaïi ñaïo. Thôøi gian sau hoaëc coù ngöôøi hoûi hoaëc khoâng coù ngöôøi hoûi: Nghóa laø sau ñoù töï kieåm nghieäm laïi choã naøo, khi naøo, thaáy theá naøo. Söï vieäc coù boán thöù: Ngoân traùnh söï (Söï tranh caõi do lôøi noùi), Giaùo

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 3 63

giôùi traùnh söï (Söï tranh caõi do chæ daãn), Phaïm toäi traùnh söï (Söï tranh caõi do phaïm toäi, Söï traùnh söï (Söï tranh caõi do söï vieäc). Neáu Tyø-kheo khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi ngöôøi khaùc phaïm Ba-la-di maø duøng phaùp naøy huûy

baùng thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi- sa. Thaáy maø nghi, nghe maø nghi, nghi maø nghi, thaáy maø queân, nghe maø queân, nghi maø queân, roài duøng phaùp khoâng caên cöù ñeå huûy baùng, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu ngöôøi nghe söï huûy baùng maø hieåu roõ thì phaïm Taêng-giaø-baø- thi-sa, khoâng hieåu roõ phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu vieát thö, sai söû, ra daáu hieäu, noùi lôøi töông tôï, duøng lôøi baèng tay ñeå huûy baùng maø ngöôøi hieåu roõ, phaïm Thaâu-lan-giaù, khoâng hieåu roõ, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu huûy baùng Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni huûy baùng Tyø-kheo-ni phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Huûy baùng Tyø-kheo phaïm Ba-daät-ñeà, huûy baùng Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni huûy baùng naêm chuùng ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù taùm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan- ñaø, do vì Tyø-kheo Ñaø-baø laø baäc ñaït thaàn thoâng coù oai ñöùc lôùn, neân thöôøng tôùi lui thaêm vieáng, roài cuøng trong moät truù xöù ngoài ñeå nghe phaùp. Töø-ñòa thaáy vaäy neân tìm caùch phæ baùng. Nhaân moät böõa noï, töø treân nuùi Kyø-xaø-quaät ñi xuoáng, Töø-ñòa thaáy hai con khæ oâm nhau giao hôïp, laïi naûy sinh yù nghó: Nay ta neân möôïn boái caûnh hai con khæ naøy ñaët teân con ñöïc laø Ñaø-baø, con caùi laø Thaâu-la-nan-ñaø. Laøm theo yù nghó, Töø-ñòa noùi vôùi caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo: Tröôùc ñaây toâi duøng phaùp khoâng caên cöù huûy baùng Ñaø-baø, nay chính toâi thaáy Ñaø-baø cuøng Thaâu-la-nan-ñaø laøm haïnh baát tònh. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà naøy baïch Phaät, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo neân taäp hôïp Taêng ñeå kieåm vaán Töø-ñòa: OÂng noùi tröôùc ñaây oâng duøng phaùp khoâng caên cöù phæ baùng Ñaø-baø, nay chính oâng thaáy Ñaø- baø cuøng Thaâu-la-nan-ñaø laøm haïnh baát tònh laø söï thaät hay laø hö doái? Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy, taäp hôïp Taêng roài hoûi Töø-ñòa... cho ñeán caâu: OÂng noùi ñoù laø söï thaät hay laø hö doái (nhö treân ñaõ noùi). Ñeå traû lôøi cho caâu hoûi naøy, Töø-ñòa noùi: Thaät söï toâi khoâng thaáy Ñaø-baø laøm haïnh baát tònh. Toâi chæ thaáy Thaâu-la-nan-ñaø thöôøng tôùi lui choã Ñaø-baø, vì muoán phæ baùng neân möôïn boái caûnh hai con khæ giao hôïp toâi ñaõ thaáy khi töø treân nuùi

64 BOÄ LUAÄT 1

Kyø-xaø-quaät ñi xuoáng. Toâi taïm goïi con khæ ñöïc laø Ñaø-baø vaø con khæ caùi laø Thaâu-la-nan-ñaø roài keát luaän: Chính toâi thaáy hai ngöôøi laøm haïnh baát tònh maø thoâi. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao vôùi phaàn vieäc khaùc nhau, oâng laïi laáy ra moät maåu nhoû hay moät khía caïnh töông töï roài quy keát laø Ba-la-di ñeå phæ baùng Tyø-kheo khoâng phaïm Ba-la-di? Caùc Tyø-kheo cuøng ñeán choã Ñöùc Phaät ñeå trình baøy leân Ngaøi söï vieäc. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Töø-ñòa: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Töø-ñòa thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch nghieâm khaéc roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo töï thaân khoâng nhö phaùp vì giaän döõ, aùc yù,

töø trong phaàn khaùc laáy ra moät khía caïnh nhoû hay moät khía caïnh töông töï roài quy keát Ba-la-di ñeå phæ baùng Tyø-kheo khoâng phaïm Ba-la-di, nhaèm phaù hoaïi phaïm haïnh cuûa vò kia. Thôøi gian sau, Tyø-kheo naøy, hoaëc coù ngöôøi hoûi hoaëc khoâng coù ngöôøi hoûi, töï noùi: Vieäc naøy vì toâi giaän neân töø trong phaàn khaùc laáy ra moät phaàn nhoû hay moät khía caïnh töông töï ñeå phæ baùng, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa". Söï laø Ngoân traùnh söï, Giaùo giôùi traùnh söï, Phaïm toäi traùnh söï, Söï traùnh söï. Neáu Tyø-kheo thaáy ngöôøi khaùc phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc khi nhaäp ñònh töôûng hoï phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, vì giaän döõ, trong phaàn söï khaùc laáy moät maûnh hoaëc töông tôï moät maûnh ñeå phæ baùng Tyø-kheo khoâng phaïm Ba-la-di thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nghe, nghi cuõng nhö vaäy. Thaáy, nghe, nghi ngöôøi khaùc phaïm Thaâu-lan-giaù, phaïm Ba- daät-ñeà, phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Duøng Ba-la-di phæ baùng cuõng nhö vaäy. Ngoaøi ra nhö treân ñaõ noùi. Xong giôùi thöù chín. ----------

Ñöùc Phaät ôû trong röøng caây A-naäu thuoäc aáp Di Na. Khi aáy, caùc quyù toäc thuoäc gioøng hoï Thích, nhieàu ngöôøi ñeán vôùi Ñöùc Phaät xuaát gia hoïc ñaïo. Khoâng boû lôõ thôøi gian, Thích-ma-nan noùi vôùi A-na-luaät: Nay caùc quyù toäc ñeàu xuaát gia tu phaïm haïnh, taïi sao rieâng anh em chuùng ta khoâng xuaát gia? Neáu ta xuaát gia thì ngöôi coi ngoù vieäc nhaø. Neáu ngöôi xuaát gia thì ta ôû nhaø lo lieäu. A-na-luaät noùi: Anh cöù ñi xuaát gia, em seõ lo lieäu vieäc nhaø. Thích-ma-nan noùi: Tröôùc ñaây, vieäc nhaø coù anh lo, em chæ thoï höôûng sung söôùng, ñaâu coù bieát gian nan cöïc nhoïc laø gì. Tuy nhieân, xuaát gia haønh ñaïo, ñieàu cöïc khoå cuõng ñaâu laø keùm. Nay em ôû nhaø thì anh phaûi chæ veõ em phöông phaùp quaûn lyù gia nghieäp. Caùch quaùn xuyeán moïi vieäc

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 3 65

nghe anh noùi ñaây: Ban ngaøy phaûi thích öùng ra sao, ban ñeâm phaûi laøm gì, phöông phaùp laøm ruoäng, mua baùn, ñieàu haønh ngöôøi aên keû ôû, taát yeáu phaûi khoân kheùo duøng lôøi nhö vaäy. A-na-luaät noùi: Neáu quaûn lyù gia nghieäp maø phaûi nhö vaäy môùi coù ñöôïc keát quaû thì moät ngaøy em cuõng khoâng theå quaûn lyù noåi, thoâi anh ôû nhaø, em seõ ñi xuaát gia. Thích-ma-nan noùi: Phaùp cuûa chö Phaät Theá Toân, cha meï khoâng cho pheùp thì khoâng ñöôïc tu ñaïo, nay em phaûi ñeán xin pheùp meï, töï mình noùi leân yù nguyeän naøy. Tröôùc meï, A-na-luaät giaûi baøy lôøi xin: Thöa meï, con muoán vì Phaät phaùp maø xuaát gia hoïc ñaïo. Baø meï traû lôøi: Meï chæ coù hai anh em con, tình meï thöông yeâu hai con quaù saâu ñaäm, laøm sao soáng maø xa lìa nhau ñöôïc! Nhaø mình raát giaøu coù, thích hôïp vôùi vieäc tu coâng ñöùc, con phieàn gì phaûi xuaát gia, ñeå laøm ñau loøng meï! A-na-luaät tha thieát caàu xin ñeán laàn thöù ba, baø meï beøn noùi: Neáu Vua Baït-ñeà xuaát gia thì meï cuõng ñoàng yù cho con xuaát gia. Ñaõ töø laâu Vua Baït-ñeà cuøng A-na-luaät, A-nan, Nan-ñeà, Ñieàu-ñaït, Baø-baø, Kim-tyø-loâ v.v... raát naëng tình thöông meán, neân coù laøm vieäc gì, theà khoâng traùi yù nhau. Vôùi yù cuûa meï nhö theá, A-na-luaät ñeán ngoû lôøi leân Vua Baït- ñeà: Nay toâi coù chuùt öôùc nguyeän, öôùc nguyeän naøy chæ tìm thaáy töø lôøi theà cuûa Vua laø chuùng ta

ñaõ long troïng theà khoâng laøm traùi yù, neáu laøm traùi nhau thì ñaàu bò vôõ thaønh baûy maûnh. Vua noùi: Chæ khieán lôøi nguyeän cuûa khanh taát phaûi thuaän hôïp vôùi lôøi theà. A-na-luaät lieàn ñem yù kieán cuûa meï mình trình baøy leân Vua Baït-ñeà. Nhaø Vua nghe xong noùi: YÙ nguyeän cuûa khanh toâi chöa coù theå laøm lieàn ñöôïc. Taïi sao vaäy? Toâi nguyeän laøm Vua, caùi quaû naøy ngaøy nay toâi môùi baétt ñaàu. Thaân toäc toâi giaøu sang khoâng coù vieäc gì ñeå lo caû, laøm sao coù theå boû neáp soáng naøy ñeå xuaát gia hoïc ñaïo? A-na-luaät noùi: Neáu Vua xuaát gia thì nguyeän toâi môùi toaïi, tham ñaém söï phoàn vinh thì toâi phaûi traàm luaân laâu daøi, xin Vua suy nghó kyõ ñöøng ñeå traùi vôùi lôøi theà tröôùc kia. Vua Baït-ñeà noùi: Toâi seõ laøm theo nguyeän cuûa baïn, nhöng ñeå cho toâi sau baûy naêm, toâi seõ cuøng baïn xuaát gia hoïc ñaïo. A-na-luaät noùi: Sau baûy naêm chaéc gì Ñöùc Phaät coøn taïi theá?! Hôn nöõa maïng soáng cuûa toâi khoù coù theå baûo ñaûm ñöôïc. Taïi sao nay Vua laïi neâu ra kyø heïn naøy? Vua Baït-ñeà noùi: Baûy naêm, neáu coù laâu thì saùu naêm coù theå ñöôïc chaêng? A-na-luaät cuõng traû lôøi nhö treân, laïi heïn naêm, boán, ba, hai ñeán coøn moät naêm, roài töø baûy thaùng ñeán coøn moät thaùng, töø baûy ngaøy ñeán coøn moät ngaøy ñeàu cuõng nhö vaäy. Nhaø Vua noùi: Chuùng ta laø Tröôûng giaû ñaâu coù theå ñi moät caùch ñoät xuaát nhö vaäy. Chuùng ta caàn phaûi chuaån bò ñaày ñuû phöông tieän, xa giaù heát söùc trang nghieâm ñeå du haønh, nhaân ñoù môùi thöïc hieän chí nguyeän ñöôïc. Baây giôø baïn coù theå noùi yù ñònh naøy vôùi A-nan-ñaø v.v... A-na-luaät lieàn thoâng tin cho naêm ngöôøi baïn. Naêm ngöôøi

baïn raát haân hoan taâm ñaàu yù hôïp. Ngay trong ñeâm ñoù, boán binh chuûng ñöôïc trang bò hoaøn taát. Moät söï trang hoaøng heát söùc loäng laãy, oai nghieâm, vaøo luùc trôøi vöøa saùng, ñoaøn ngöôøi ra khoûi thaønh du haønh... Cuoái cuoäc du haønh thöôûng laõm, Öu-ba-ly ngöôøi thôï caïo toùc ñöôïc maät baùo... Baûy ngöôøi rôøi khoûi ñoaøn tuøy tuøng ñeán moät nôi heûo laùnh, vaéng veû, aån mình roài côûi y phuïc quyù giaù bieáu cho ngöôøi thôï caïo, nhôø oâng ta caïo toùc, caûi ñoåi y phuïc leân ñöôøng xuaát gia. Baûy ngöôøi ñi chöa bao laâu, Öu-ba-ly giöït mình nghó ngôïi: Caùc haøo toäc gioøng hoï Thích huøng cöôøng, neáu bieát ta caïo ñaàu cho baûy ngöôøi naøy, chaéc hoï seõ gieát ta. Hôn nöõa, caùc quyù toäc naøy coøn boû nhaø ñi xuaát gia, nay ta taïi sao khoâng boû ñoà ngheà hôùt toùc vaø caùc y phuïc quyù giaù naøy ñeå xuaát gia? Khoâng do döï, Öu-ba-ly lieàn caïo ñaàu, roài ñem caùc y phuïc quyù treo nôi goác caây, vôùi yù nghó, ai caàn thì laáy, roài ñi thaät nhanh, khoâng bao laâu ñuoåi theo kòp baûy ngöôøi vaø noùi: Nay toâi cuõng muoán theo quyù vò ñeå xuaát gia. Baûy ngöôøi keát naïp ngay. Hoï cuøng nhau ñi ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, roài thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Nay chuùng con muoán xuaát gia tònh tu phaïm haïnh, rieâng Öu-ba-ly laø ngöôøi noâ boäc cuûa chuùng con, xin Ngaøi ñoä cho oâng ta thoï giôùi Cuï tuùc tröôùc, sau ñoù môùi ñoä chuùng con, ñieàu caàn phaûi nhö theá ñeå cho chuùng con vaø caùc Thích chuûng phaù taâm kieâu maïn ñoái vôùi Öu-ba-ly. Ñöùc Phaät lieàn ñoä Öu-ba-ly tröôùc, ñoä baûy ngöôøi sau. Ngay sau thôøi gian naøy, Ñöùc Theá Toân coù nhöõng suy nghó:

Thaønh Ca-duy-la-veä caùch ñaây khoâng xa, caùc gioøng hoï Thích bieát ñöôïc coù theå gaây trôû ngaïi. Ñöùc Phaät cuøng ñöa taùm ngöôøi ñeán thaønh Baït-ñeà-la. Döôùi taøng caây Voõng Laâm, Ñöùc Phaät ñaõ vì hoï noùi phaùp dieäu: nhaõn voâ thöôøng, saéc voâ thöôøng, nhaõn thöùc, nhaõn xuùc, nhaõn xuùc laøm nhaân duyeân sinh thoï voâ thöôøng. Cho ñeán yù voâ thöôøng, phaùp voâ thöôøng, yù thöùc, yù xuùc, yù xuùc nhaân duyeân sinh thoï voâ thöôøng. Caùc ngöôøi laø Thaùnh ñeä töû neân phaûi thöïc hieän quaùn saùt nhö vaäy, sinh taâm chaùn lìa, sôû ñaéc trí tueä giaûi thoaùt, choã phaûi laøm ñaõ laøm xong, phaïm haïnh ñaõ laäp, khoâng thoï thaân sau. Sau khi nghe thuyeát phaùp, coù saùu ngöôøi ñoaïn heát laäu hoaëc, ñaéc A-la-haùn. A-nan vì haàu Phaät neân caùc laäu hoaëc khoâng ñoaïn heát, Ñieàu-ñaït, ngöôøi duy nhaát khoâng thu ñöôïc ñieàu gì. Vua Baït-ñeà sau khi ñaéc quaû A-la-haùn, taâm tònh khoâng coù sôï seät, hoaëc toïa thieàn hay kinh haønh döôùi taøng caây hay nôi vaéng veû, töï thaân lieàn ñöôïc söï vui söôùng thanh thaûn ñaõ thoát leân lôøi: Thích thay! Vui thay! AÂm thanh naøy ñöôïc moät Tyø-kheo khaùc nghe ñöôïc, taùc yù nghó: Chaéc Tyø- kheo Baït-ñeà nhôù ñeán nieàm vui theá tuïc, khoâng vui vôùi phaïm haïnh nöõa. Ngay sau ñoù, vò aáy ñeán baïch Phaät: Con ñaõ höôùng veà Baït-ñeà vaø nghe vò

naøy noùi: Thích thay! Vui thay! Chaéc oâng ta nhôù laïi nieàm vui khi coøn laøm Vua, khoâng thích soáng phaïm haïnh. Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo aáy goïi Baïtñeà ñeán ñaây. Vò kia ñeán choã Baït-ñeà noùi: Ñaïi sö goïi thaày. Baït-ñeà ñeán gaëp Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ñöùng qua moät beân. Ñöùc Phaät hoûi Baït- ñeà: Söï thaät oâng coù noùi: “Vui thay” hay khoâng? Baït-ñeà thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Thaät söï con coù noùi “Vui thay”. Ñöùc Phaät laïi hoûi Baït-ñeà: OÂng noùi “Vui thay” vôùi yù nghóa nhö theá naøo? Baït-ñeà thöa: Xöa kia ôû taïi gia, con soáng trong baûy lôùp thaønh vaây boïc, baûy haøng voi, baûy haøng ngöïa, baûy haøng xe, baûy haøng boä binh, boán binh chuûng bao quanh, aáy vaäy khi nghe moät aâm thanh khaùc laï thì loøng kinh sôï, loâng toùc döïng ngöôïc. Nay ôû döôùi taøng caây, nôi ñaát troáng maø thaûn nhieân khoâng chuùt lo sôï neân con ñaõ phaûi noùi lôùn “Vui thích” laø vaäy! Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo kia: Baït-ñeà ñaõ ñaéc A-la-haùn, maø khoâng vui vôùi neáp soáng phaïm haïnh laø ñieàu khoâng heà coù. Töø Baït-ñeà, baáy giôø Ñöùc Phaät noùi keä: Vui thay! A-la-haùn Khoâng coøn aân aùi buoäc Phaù ñöôïc duïc, saân, si Xoùa boû löôùi kieát söû. Nieát-baøn ñaõ ñeán nôi Ñaâu coøn taâm ueá tröôïc Nhieãm ñaém nôi theá gian Giaûi thoaùt döùt caùc laäu. Naêm aám töôøng taän roõ Baûy röøng phaùp du haønh Choã ñi cuûa roàng lôùn Cheá phuïc moïi sôï haõi. Thaønh töïu möôøi thöù ñöùc Vua ñöùc Tam-muoäi thieàn Moïi höõu laäu ñaõ saïch Laø ñeä nhaát theá gian. Baát ñoäng khoâng sôï haõi Khoâng thoï nhaän thaân sau Tòch dieät, ñeàu döùt saïch Baùo khoå, laïc haèng khoâng. Vöõng vaøng trí voâ hoïc Thaân naøy, thaân sau cuøng Phaïm haïnh kieân coá laäp Khoâng ñaâu maø khoâng tin.

Khaép caû theá gian naøy Coøn ñaâu caùc duïc laïc Vang löøng sö töû gaàm Naøo ai hôn Ñöùc Phaät. Söï vieäc Ñieàu-ñaït: Ñöùc Theá Toân cuøng caùc Ñaïi ñöùc Thanh vaên nhaän lôøi môøi cuûa Long vöông A-naäu-ñaït. Ñieàu-ñaït chöa ñaéc thaàn thoâng neân khoâng theå ñi ñöôïc, xaáu hoå voâ cuøng, do vaäy naûy sinh yù nghó: Nay ta caàn phaûi tìm phaùp hoïc tu thaàn thoâng. Ñieàu-ñaït ñeán baïch Phaät: Cuùi xin Phaät vì con daïy phaùp tu thaàn thoâng. Ñöùc Phaät höôùng daãn, Ñieàu-ñaït thoï giaùo. Trong thôøi gian an cö, Ñieàu-ñaït ñaéc thaàn thoâng. Vôùi keát quaû thu hoaïch ñöôïc, Ñieàu-ñaït tö duy: Ai neân giaùo hoùa tröôùc. Ñieàu-ñaït nghó ngay ñeán thaùi töû con Vua Bình-sa teân laø Chuùng Laïc, caàn daãn daét ngöôøi naøy tröôùc, roài sau môùi chæ baøy cho nhöõng ngöôøi khaùc. Laøm theo yù nghó, Ñieàu-ñaït töùc thì maát daïng khoûi Voõng laâm. Treân giöôøng cuûa thaùi töû, Ñieàu-ñaït hieän thaønh moät ñöùa treû nít naèm ngöûa, muùt ngoùn tay. Thaùi töû thaáy theá voâ cuøng hoaûng sôï, hoûi: Ngöôøi laø trôøi hay laø quyû thaàn? Ñöùa treû traû lôøi: Toâi laø Ñieàu-ñaït, ñöøng neân sôï seät chi caû! Thaùi töû noùi: Neáu laø Ñieàu-ñaït thì neân hieän nguyeân hình trôû laïi. Ñöùa treû lieàn bieán thaønh Ñieàu-ñaït, ñaày ñuû oai nghi nhö cuõ. Thaùi töû hoan hyû, toân Ñieàu-ñaït laøm thaày, haèng ngaøy ñích thaân ñeán thaêm hoûi, ñem theo naêm traêm chieác xe. Ñieàu-ñaït laïi hoùa thaønh naêm traêm ñöùa treû naèm ngöûa, muùt ngoùn tay treân moãi xe. Thaùi töû laïi duøng naêm traêm chieác xe chôû töøng loaïi thöùc aên sang troïng, ngon laønh ñeán cuùng döôøng. Baáy giôø, ngöôøi caùc nöôùc raát thaùn phuïc cuøng baûo nhau: Ñieàu-ñaït coù Ñaïi thaàn löïc neân môùi bieán hoùa ñöôïc nhö vaäy, khieán thaùi töû haèng ngaøy ñeán thaêm hoûi, cuùng döôøng quaù nhieàu caùc loaïi thöùc aên ngon boå. Veà phía Ñieàu-ñaït ñaõ khoâng töï löôïng söùc mình, neân cöù laøm theo yù muoán, chieâu duï, baûo boïc, nuoâi döôõng ñoà chuùng. Luùc aáy, Ñöùc Theá Toân rôøi Voõng Laâm ñi vaøo nhaân gian du haønh hoùa ñoä, ñeán nöôùc Caâu-xaù-di, truù nguï trong vöôøn Cuø-sö-la. Khi aáy, Toân giaû Muïc-lieân an truù ôû moät nôi vaéng veû. Taïi nöôùc naøy, tröôùc ñaây coù con cuûa Kieàu-traàn-nhö teân laø Kha-höu, tònh tu phaïm haïnh ñaéc quaû A-na-haøm, sinh leân coõi trôøi Phaïm thieân. Nöûa ñeâm luùc tónh laëng, töø coõi trôøi giaùng haï, phoùng ra aùnh saùng röïc rôõ, ñeán choã Toân giaû Muïc-lieân, ñaàu maët kính leã saùt chaân roài coù lôøi thöa baùo vôùi Toân giaû Muïc-lieân nhö sau: Nay Ñieàu-ñaït giaùo hoùa thaùi töû Chuùng Laïc, hieän caùc thaàn thoâng bieán hoùa. Sôï raèng Ñieàu-ñaït ñaõ chieâu daãn, nuoâi daïy ñoà chuùng, vôùi yù muoán nhaèm phaù hoøa hieäp Taêng. Vöøa döùt lôøi thöa, Kha-höu nhanh nhö chôùp bieán maát. Trôøi vöøa saùng, Toân giaû Muïc-lieân y phuïc chænh teà ñeán thaúng choã Ñöùc Phaät, trình baøy leân Ngaøi caùc söï vieäc

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 3 69

veà Ñieàu-ñaït maø Kha-höu ñaõ thöa baùo. Ñöùc Phaät hoûi Toân giaû Muïc-lieân yù oâng theá naøo? Neân cöùu xeùt lôøi cuûa Kha-höu noùi hay khoâng? Toân giaû Muïc-lieân thöa: YÙ con laø nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo Muïc-lieân: Khoâng neân noùi lôøi aáy. Taïi sao vaäy? Khaép theá gian naøy Ta khoâng thaáy Sa-moân, Baø- la-moân, chö Thieân, Ma phaïm naøo coù theå thoáng laõnh ñoà chuùng cuûa Phaät. Ñöùc Phaät laïi baûo Muïc-lieân: ÔÛ ñôøi coù naêm haïng thaày, hieän nay ñeàu coù maët: 1. Giôùi

khoâng thanh tònh, töï noùi thanh tònh. Caùc ñeä töû cuûa hoï ñeàu bieát söï thaät, nhöng che giaáu toäi loãi cuûa thaày ñeå mong caàu lôïi döôõng. 2. Taø maïng dua nònh doái traù, töï noùi mình chaùnh tröïc. Caùc ñeä töû cuõng che giaáu ñieàu ñoù. 3. Noùi ñieàu baát thieän, töï noùi laø lôøi thieän neân caùc ñeä töû vui möøng cho laø thieän. 4. Hieåu bieát khoâng thanh tònh, töï noùi laø thanh tònh, neân caùc ñeä töû heát lôøi ca tuïng hieåu bieát aáy laø tònh. 5. Noùi lôøi khoâng phaûi phaùp luaät, laïi noùi laø phaùp luaät neân caùc ñeä töû cuõng noùi theo laø ñuùng phaùp, vì theá khoâng theå thuyeát phuïc ñöôïc keû trí chaáp nhaän tin theo. Naøy Muïc-lieân! Giôùi cuûa Nhö Lai thanh tònh, khoâng coù doái traù, ñaâu noùi lôøi baát thieän, choã thaáy, choã hieåu bieát thanh tònh, ñieàu noùi ra nhö phaùp, keû trí chaáp nhaän tin töôûng, khoâng caàn ñeä töû huøa theo che giaáu vaø khen ngôïi. Baáy giôø, coù Tyø-kheo khaùc ôû thaønh Vöông-xaù an cö xong, maëc y mang baùt ñeán choã Ñöùc Phaät, baïch: Baïch Ñöùc Theá Toân! Ñieàu-ñaït giaùo hoùa Thaùi töû Chuùng Laïc, hieän laøm moät ñöùa treû… cho ñeán cuùng döôøng caùc thöùc aên ngon boå. Ñöùc Phaät baûo: Naøy Tyø-kheo! Ñöøng ham muoán theo kieåu Ñieàu-ñaït laøm caùc bieán hoùa ñoù… ñeå coù ñöôïc lôïi loäc cuùng döôøng. Söï cung kính cuùng döôøng aáy neáu coù caøng laøm taêng gaùnh naëng nôi ñeâm daøi sinh töû thoï caùc thoáng khoå maø thoâi. Cuõng nhö con choù döõ, duøng gaäy ñaùnh noù, noù caøng theâm döõ. Ñieàu-ñaït cuõng nhö vaäy, nhaän ñöôïc nhieàu phaåm vaät cuùng döôøng, phieàn naõo caøng nhanh choùng taêng leân. Ñöùc Theá Toân muoán laäp laïi yù nghóa aáy neân noùi keä: Ngöôøi ngu taêng ñieàu aùc AÙc sinh töø lôïi döôõng Ngöôøi si ñoaïn phaùp thieän Nhö ñaàu lìa khoûi thaân. Khoâng tu haïnh thanh tònh Laïi muoán chieâu daïy Taêng Muoán ngoài treân moïi ngöôøi

70 BOÄ LUAÄT 1

Voïng caàu moïi kính quy. Coù ngöôøi caàu lôïi döôõng Coù ngöôøi caàu Nieát-baøn Lôïi döôõng haïi phaùp thieän Tòch dieät tröø xan tham. Ñöùc Phaät laïi baûo caùcTyø-kheo: Caây chuoái, caây truùc, caây lau do traùi maø cheát. Con Cöï lö mang thai cuõng boû maïng. Nay Ñieàu-ñaït tham caàu lôïi döôõng cuõng nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân muoán nhaéc laïi nghóa naøy, noùi keä nhö sau: Do buoàng, caây chuoái cheát Do traùi, truùc lau dieät Cöï lö oâm thai cheát Keû só maát vì tham. Noái tieáp söï vieäc: Rôøi nöôùc Caâu-xaù-di, Ñöùc Theá Toân treân böôùc ñöôøng du haønh ñaõ ñeán thaønh Vöông-xaù, truù nguï trong nuùi Kyø-xaø-quaät. Ngaøi ñöôïc caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, quoác vöông, Ñaïi thaàn, Sa-moân, Baø-la-moân, Phaïm chí, Cö só cung kính toân troïng, taùn thaùn vaø cuùng döôøng thöùc aên, y phuïc, ngoïa cuï vaø thuoác men. Gioáng nhö boâng sen, Ngaøi khoâng heà ñaém tröôùc. Luùc aáy, ôû giöõa moät röøng ngöôøi ñuû moïi taàng lôùp vaây quanh laéng nghe Ngaøi thuyeát phaùp, Ñieàu-ñaït töø choã ngoài ñöùng daäy, söûa laïi y phuïc, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, quyø goái chaáp tay baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Cuùi xin Ngaøi ôû yeân trong söï an laïc, töø nay cho con xin ñöôïc laõnh ñaïo xöû lyù vieäc chuùng Taêng. Ñöùc Phaät noùi vôùi Ñieàu-ñaït: Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân coøn chöa theå thoáng laõnh ñoà chuùng cuûa Ta, huoáng nöõa oâng laø ngöôøi ngu si, nhö loaïi ñôøm daõi! Bò quôû traùch,

Ñieàu-ñaït loøng ñaày phaãn haän nghó: Taïi sao Ñöùc Theá Toân ñoái tröôùc ñaïi chuùng laïi nhuïc maï ta thaäm teä nhö theá! Do taâm aùc aáy naûy sinh nhaém ñeán Ñöùc Phaät neân Ñieàu-ñaït baét ñaàu toån giaûm thaàn tuùc. Ñieàu-ñaït laïi nghó: Ñöùc Phaät khen ngôïi Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân maø nhuïc maï ta. Ñieàu-ñaït laàn nöõa sinh taâm aùc ñoái vôùi Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân, neân thaàn tuùc cuûa Ñieàu-ñaït laïi bò toån giaûm laàn thöù hai. Ñieàu-ñaït trôû veà nôi cö nguï cuûa mình. Vaây quanh nghe Ñieàu-ñaït thuyeát phaùp laø quoác vöông vaø ñoâng ñaûo quaàn chuùng. Trong soá ngöôøi ñoâng ñaûo kia coù moät Tyø-kheo ñeán baïch Phaät: Nay quoác vöông vaø raát ñoâng quaàn chuùng vaây quanh Ñieàu-ñaït ñeå nghe noùi phaùp. Ñöùc Phaät baûo: Naøy Tyø- kheo, Ñieàu-ñaït khoâng nhöõng ñôøi naøy coù ñöôïc ñaïi chuùng maø ñôøi quaù khöù ñaõ töøng coù ñöôïc soá ñoâng Tyø-kheo vaây quanh. Veà ñôøi quaù khöù xa xöa, coù moät Ma-naïp ôû trong hang nuùi, tuïng ñoïc

saùch saùt lôïi. Moät con caùo ñoàng ôû saùt caïnh ñoù ñaõ chuyeân chuù nghe tuïng saùch aáy neân nôi taâm coù ñöôïc söï toû roõ, roài nghó ra ñöôïc ñieàu naøy: Nhö choã ta hieåu lôøi vaên trong saùch naøy, ñuû ñeå laøm Vua trong caùc loaøi thuù. Töø yù nieäm ñaõ coù, con caùo ñoàng lieàn leân ñöôøng. Treân ñöôøng du haønh, noù gaëp moät con caùo ñoàng khaùc oám yeáu, muoán gieát quaùch. Con caùo kia noùi: Taïi sao gieát toâi? Lieàn ñaùp: Ta laø Vua cuûa loaøi thuù, ngöôi khoâng thaàn phuïc ta thì bò gieát ngay. Con caùo kia vaâng lôøi: Xin oâng ñöøng gieát toâi, toâi xin laøm keû tuøy tuøng oâng. Theá laø hai con caùo cuøng nhau leân ñöôøng. Laïi gaëp moät con caùo khaùc, chuùng cuõng muoán gieát ngay. Hai beân ñoái ñaùp nhö treân. Con caùo kia laïi ngoû lôøi xin ñöôïc tuøy tuøng. Cöù nhö theá laàn löõa noù haøng phuïc taát caû loaøi caùo. Laïi duøng baày caùo haøng phuïc taát caû voi. Laïi duøng loaøi voi haøng phuïc hoå. Laïi duøng loaøi hoå haøng phuïc taát caû sö töû. Con caùo ñoàng kia taïm thôøi ñöôïc laøm Vua trong loaøi thuù. Ñaõ ñöôïc laøm Vua roài laïi naûy sinh yù nghó: Nay ta ñaõ laø Vua trong loaøi thuù, thì khoâng neân laáy loaøi thuù laøm vôï. Noù haønh ñoäng ngay treân löng voi chuùa traéng, vaây quanh noù laø voâ soá loaøi thuù, noù ra leänh vaây haõm ngaøn voøng thaønh Ca-di. Nhaø Vua sai söù hoûi: Caùc ngöôi laø loaøi thuù, taïi sao laøm nhö vaäy? Con caùo ñoàng kia traû lôøi: Ta laø Vua caùc loaøi thuù, neân caàn cöôùi con gaùi cuûa nhaø Vua. Neáu oâng thuaän yù ta thì toát laém, baèng khoâng, ta seõ tieâu dieät nöôùc oâng. Söù thaàn veà baùo nhö vaäy. Nhaø Vua taäp hôïp quaàn thaàn laïi ñeå cuøng nhau nghò baøn. Chæ tröø moät vò quan, soá coøn laïi ñeàu coù yù kieán laø neân gaû. Taïi sao vaäy? Vì leõ quoác gia chæ nöông vaøo uy saéc cuûa voi ngöïa, ta coù voi ngöïa, ñoái phöông laïi coù sö töû. Voi ngöïa nghe tieáng gaàm cuûa sö töû ñeàu khieáp vía, naèm saùt ñaát, do vaäy chieán cuoäc khoâng chaéc chaén thaéng ñöôïc, seõ bò caùc loaøi thuù tieâu dieät, ñaâu chæ vì moät ngöôøi con gaùi maø ñeå cho quoác gia bò tieâu vong. Khi aáy, vò Ñaïi thaàn thoâng minh ñaày möu löôïc kia taâu vôùi nhaø Vua: Xöa nay thaàn chöa heà nghe thaáy coù moät con gaùi cuûa nhaø Vua naøo ñem gaû cho loaøi thuù thaáp heøn. Thaàn tuy yeáu ñuoái thaät nhöng thaàn xin gieát cho kyø ñöôïc con caùo noï, khieán

baày thuù kia ñeàu phaûi chaïy taùn loaïn. Nhaø Vua hoûi: Möu keá ra sao khanh ñeà xuaát ñi? Vò Ñaïi thaàn taâu: Nhaø Vua chæ neân sai söù heïn ngaøy ñaùnh nhau. Tröôùc khi giao chieán, Vua yeâu caàu Vua thuù moät ñieàu, ñoù laø ra leänh sö töû ñaùnh tröôùc roài môùi gaàm sau. Chuùng noù töôûng ta sôï neân nhaát ñònh cho sö töû gaàm tröôùc roài ñaùnh sau. Ñeán ngaøy giao chieán, nhaø Vua phaûi ra leänh trong thaønh, moïi ngöôøi ñeàu nheùt loã tai laïi. Nhaø Vua aùp duïng möu keá naøy, sai söù heïn ngaøy giao chieán vaø yeâu caàu ñieàu treân. Tröôùc khi giao chieán, nhaéc laïi ñeà nghò treân roài môùi xuaát quaân. Khi traän chieán baét ñaàu, quaû thaät chaøng caùo kia ra leänh cho sö töû gaàm roáng tröôùc, nghe tieáng sö töû gaàm roáng, traùi tim chaøng caùo vôõ laøm

baûy maûnh, cheát töø treân löng voi vaø rôùt aøo xuoáng ñaát, ngay luùc aáy caùc loaøi thuù taùn loaïn, taåu thoaùt. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät noùi keä: Caùo ñoàng laém kieâu maïn Muoán tìm caàu vaây caùnh Keùo ñeán thaønh Ca-di Töï xöng laø Vua thuù. Ngöôøi kieâu maïn cuõng vaäy Muoán thoáng laõnh ñoà chuùng Taïi nöôùc Ma-kieät-ñaø Töï xöng laø phaùp chuû. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Vua Ca-di thuôû aáy, nay chính laø Ta. Vò Ñaïi thaàn thoâng tueä ñoù, nay laø Xaù-lôïi-phaát, Vua thuù caùo ñoàng kia laø Ñieàu-ñaït hieän nay. Naøy caùc Tyø-kheo! Xöa kia Ñieàu-ñaït doái traù ñeå ñöôïc thuoäc haï vaây caùnh, nay cuõng nhö vaäy. Naøy Xaù-lôïi-phaát! OÂng neân ñeán trong chuùng cuûa Ñieàu-ñaït coâng boá nhö sau: Ai chaáp nhaän naêm phaùp cuûa Ñieàu-ñaït thì ngöôøi aáy seõ khoâng thaáy Phaät, Phaùp, Taêng. Toân giaû Xaù- lôïi-phaát thöa: Xöa kia, con ñaõ töøng khen ngôïi Ñieàu-ñaït, laøm sao nay con laïi cheâ bai ñöôïc? Ñöùc Phaät daïy: Tröôùc kia oâng khen ngôïi laø ñuùng söï thaät hay khoâng? Xaù-lôïi-phaát thöa: Laø ñuùng söï thaät! Ñöùc Phaät daïy: Nay, Ñieàu-ñaït laø ngöôøi ñaùng cheâ, oâng cheâ, cuõng laø ñuùng söï thaät. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay neân baïch nhò Yeát-ma ñeå sai Xaù-lôïi-phaát ñeán trong chuùng cuûa Ñieàu-ñaït tuyeân boá lôøi cheâ traùch naøy. Moät Tyø-kheo baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñeán trong chuùng cuûa Ñieàu-ñaït coâng boá: Neáu vò naøo chaáp nhaän naêm phaùp cuûa Ñieàu-ñaït seõ khoâng thaáy Phaät, Phaùp, Taêng. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñeán trong chuùng cuûa Ñieàu-ñaït coâng boá: Neáu vò naøo chaáp nhaän naêm phaùp cuûa Ñieàu-ñaït seõ khoâng thaáy Phaät, Phaùp, Taêng. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi. Taêng ñaõ ñoàng yù sai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát roài, Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Thi haønh nhö vaäy neân Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñeán thaúng trong chuùng cuûa Ñieàu-ñaït doõng daïc xöôùng leân: Neáu vò naøo chaáp nhaän naêm phaùp cuûa Ñieàu-ñaït seõ khoâng thaáy Phaät, Phaùp, Taêng. Khi aáy, trong chuùng hoäi cuûa Ñieàu-ñaït moïi ngöôøi ñeàu la lôùn: Sa-moân Thích töû laïi ganh gheùt vôùi nhau, thaáy Ñieàu-ñaït nhaän ñöôïc nhieàu phaåm vaät cuùng döôøng neân ganh gheùt noùi

nhö theá. Baáy giôø, Vua Bình-sa cuõng ôû trong chuùng aáy tuyeân leänh: Ñöøng noùi nhö vaäy. Taïi sao? Chuùng ñeä töû Phaät thanh tònh, khoâng coù vaán ñeà ganh gheùt nhö theá. Ngay luùc aáy, Ñieàu-ñaït noùi vôùi chuùng: Ai muoán thaáy hoa Maïn-ñaø-la treân coõi trôøi? Caû chuùng ñeàu noùi, muoán thaáy. Ñieàu-ñaït lieàn bieán maát daïng tröôùc chuùng hoäi ñeán beân ao hoa vôùi söï ham thích beû laáy caønh hoa, thaàn tuùc töø ñoù maát luoân. Trôû veà laïi vò trí cuõ, Ñieàu-ñaït sau khi maát thaàn tuùc, ñaõ sinh taâm aùc muoán haïi Ñöùc Phaät, neân noùi vôùi thaùi töû: Nay phuï vöông cuûa oâng cai trò baèng chaùnh phaùp, theo choã toâi hieåu thì khoâng bieát khi naøo môùi suy taøn. Maïng ngöôøi voâ thöôøng, khoù baûo ñaûm ñöôïc hôi thôû sau, taïi sao vöông vò naøy phaûi keùo daøi thôøi gian laâu nhö vaäy ñoái vôùi thaùi töû? OÂng coù theå möu ñoà ñeå sôùm naém laáy boán bieån. Toâi seõ haïi Phaät thay theá ngoâi Phaùp vöông. Trong nöôùc Ma-kieät naøy seõ coù Vua môùi, Phaät môùi cuøng nhau hoaèng hoùa ñaïo, haù khoâng phaûi laø ñieàu toát chaêng? Thaùi töû traû lôøi: Coâng ôn cha meï lôùn hôn trôøi ñaát, coâng ôn nuoâi döôõng trôøi beå aáy toâi muoán baùo ñeàn nhöng chöa ñaùp ñöôïc, taïi sao thaày laïi chæ loái cho toâi laøm ñieàu phaûn nghòch nhö vaäy?! Ñieàu-ñaït nghe nhö theá, loøng vaãn khoâng xaáu hoå cöù duøng lôøi xaûo quyeät ñeå khuyeân duï thaùi töû, laøm cho thaùi töû chìm ñaém trong söï meâ muoäi, neân chaáp nhaän laøm theo lôøi cuûa Ñieàu-ñaït. Sau ñoù thaùi töû bí maät mang moät löôõi kieám beùn ñi vaøo cöûa vöông cung. Vì oâm loøng aùc ñoäc, phaûn nghòch neân baát giaùc bò giaèng xeù hoaûng sôï, laûo ñaûo teù nhaøo tröôùc vöông cung, roài laïi ñöùng daäy. Quan giöõ cöûa thaáy vaäy, lieàn nhaïy beùn trong yù nghó: Thaùi töû thöôøng vaøo ñaây vôùi oai nghi ñónh ñaïc, taïi sao hoâm nay laïi coù hieän töôïng nhö theá, chaéc coù lyù do gì, voäi vaøng ñeán hoûi. Thaùi töû traû lôøi: Toâi muoán gieát Vua cha neân môùi theá naøy. Vieân quan laïi hoûi: Ai xuùi giuïc thaùi töû laøm phaûn? Thaùi töû noùi: Ñieàu-ñaït. Caùc quan giöõ cöûa cuøng nhau baøn ñònh: Neân giaûi quyeát sao ñaây? Vò thöù nhaát ñeà nghò: Neân gieát saïch Sa-moân vaø thaùi töû Chuùng Laïc. Vò thöù hai neâu yù kieán: Tröôùc ñaây Ñöùc Phaät ñaõ sai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát tuyeân boá söï aùc nghòch cuûa Ñieàu-ñaït, taïi sao laïi muoán gieát heát Sa-moân? Chính toäi naøy chæ do thaùi töû vaø Ñieàu-ñaït, hai ngöôøi maø thoâi. Vò thöù ba kieán nghò: Chuùng ta khoâng voäi phaùn quyeát toäi naøy, caàn phaûi taâu leân nhaø Vua. Nhaø Vua seõ coù giaùo saéc, ta seõ thöøa leänh thi haønh. Nghò baøn nhö vaäy roài, caùc quan lieàn ñem vaán ñeà taâu leân nhaø Vua. Nhaø Vua hoûi: Chö thaàn, caùc oâng coù yù kieán gì ñaây? Caùc quan lieàn trình baøy ñaày ñuû vaán ñeà ñaõ baøn. Nhaø Vua lieàn ñuoåi vò quan coù yù kieán thöù nhaát, di chuyeån vò quan coù yù kieán thöù hai vaø trao theâm quyeàn haïn cho vò coù kieán nghò thöù ba. Nhaø Vua laïi cho taäp hôïp quaàn thaàn ñeå nghò baøn vieäc naøy. Caùc quan ñeàu noùi: Vò quan coù yù kieán thöù hai laø hôïp lyù maø nhaø Vua coøn

74 BOÄ LUAÄT 1

di chuyeån ñòa vò, xem theá thì roõ thaùnh taâm cuûa nhaø Vua laø khoâng nhaãn taâm taïo söï taùc haïi. Vôùi hình phaït chính ñaõ khoâng aùp duïng thì phaûi duøng haï keá. Caùc quan noùi: Ngoâi Vua, thaùi töû laø ngöôøi thöøa keá. Chæ vì thaùi töû muoán gaáp laøm Vua neân môùi phaûn nghòch, nay neân trao ngoâi vò Vua cho thaùi töû thì taâm aùc kia seõ chaám döùt. YÙ kieán ñoù hôïp vôùi loøng Vua, Vua lieàn thoaùi vò, truyeàn ngoâi cho thaùi töû vôùi vöông hieäu laø A-xaø-theá. Buoåi ñaàu ôû ngoâi Vua, thoï höôûng naêm duïc laïc neân taâm saùt nghòch taïm thôøi queân ñi. Sau moät thôøi gian ngaén, cho duø khoâng coù vieäc gì ñi nöõa, A-xaø-theá vaãn haõm haïi phuï meänh. Baáy giôø, Vua A-xaø-theá coù moät con voi raát hung haõn. Ñieàu-ñaït bí maät ñeán choã ngöôøi naøi voi noùi vôùi ngöôøi aáy: Ngaøy mai Sa-moân Cuø-ñaøm seõ ñi treân con ñöôøng naøy, OÂng vì toâi phuïc cho con voi thaät say, roài thaû ra nôi ñoaïn ñöôøng ñoù. Ñöùc Phaät vôùi taâm nhieàu kieâu ngaïo aét seõ ñi khoâng traùnh, do ñoù seõ bò noù ñaïp cheát. Ñoái vôùi oâng toâi seõ haäu taï. Saùng hoâm sau, ñeán giôø khaát thöïc, Ñöùc Phaät ñaép y, mang baùt cuøng naêm traêm ñeä töû vaøo thaønh. Tröôùc ñoù, ngöôøi naøi voi ñaõ cho voi uoáng röôïu say meøm. Töø xa thaáy Ñöùc Phaät ñi tôùi, oâng ta lieàn thaû voi ra. Nhöõng ngöôøi coù loøng tin, vui thích Phaät phaùp, thaáy voi say ñöôïc thaû ra, voäi vaøng ñeán baïch Phaät: Cuùi xin Ñöùc Theá Toân neân ñi con ñöôøng khaùc, naêm traêm vò ñeä töû vaø Toân giaû A-nan cuõng baïch Phaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät Ba laàn ñeàu traû lôøi: Khoâng can chi! Roàng coøn khoâng haïi ta ñöôïc, huoáng gì laø voi. Caùc ñeä töû do phaûn xaï töï nhieân rôøi Phaät ñi qua ñöôøng khaùc, chæ coù Toân giaû A-nan moät mình ñi theo Phaät. Khi aáy, nhöõng ngöôøi xem coi bao vaây xung quanh ñoâng ngheït, ai naáy ñeàu luaän baøn: Nay hai roàng thöû söùc, xem con naøo hôn. Ngoaïi ñaïo thì noùi: Voi roàng söùc ñeàu maïnh, chaéc laø thaéng so vôùi ngöôøi. Ñeä töû cuûa Phaät thì noùi: Ngöôøi roàng, ñaïo cao ñöùc troïng, chaéc haøng phuïc ñöôïc voi. Lôøi qua tieáng laïi khoâng ñi ñeán ñaâu, hoï caù nhau baèng tieàn ñeå phaân ñònh hôn thua. Ñoái vôùi voi say, khi töø xa thaáy Phaät ñi ñeán, noù ñaäp tai, hænh muõi, nhö söùc gioù maïnh xoâng thaúng veà phía Ñöùc Phaät. Toân giaû A-nan hoaûng hoát, khieáp sôï, baát giaùc chui ngay vaøo naùch Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät noùi: Naøy A-nan! Vöøa roài chính oâng ñaõ nghe Ba laàn ta noùi: Khoâng can chi. Taïi sao khoâng tin maø coøn hoaûng sôï ñeán theá? Ñöùc Phaät thaáy voi tieán tôùi, Ngaøi lieàn nhaäp Tam-muoäi Taâm töø vaø noùi keä: Ngöôi ñöøng haïi Ñaïi long Ñaïi long ra ñôøi khoù. Neáu ai haïi Ñaïi long, Ñôøi sau ñoïa coõi aùc. Con voi nghe keä roài, ñöa caùi voøi ra traûi leân ñaát, oâm chaân Ñöùc Theá

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 3 75

Toân. Trong choác laùt, vôùi ñoäng taùc kính caån aáy ñöôïc laäp laïi ba laàn, noù chieâm ngöôõng Ñöùc Phaät töø treân xuoáng döôùi. Voi ñi quanh beân phaûi ba voøng, böôùc lui laïi roài ra ñi. Töø ñoù veà sau noù thaønh moät con voi hieàn laønh. Ñaây chính laø moät ñieàu kyø laï! Moïi ngöôøi ñoàng thanh khen ngôïi: Sa-moân Thích töû khoâng duøng dao gaäy maø haøng phuïc ñöôïc con voi hung döõ naøy. Ngöôøi daân trong nöôùc khoâng coøn bò sôï haõi nöõa. Kyø dieäu thay! Caùc ngoaïi ñaïo thaûy ñeàu xaáu hoå. Coøn ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät thì hôùn hôû vui möøng.

Kieåm thu soá tieàn ñaéc cuoäc leân ñeán hôn baûy möôi vaïn. Sau khi haøng phuïc voi, Ñöùc Phaät laïi noùi keä: Voi say ñaày saân haän Tieán veà ñaáng Ñaïo sö Traêm hoï ñeàu thaáy roõ Hôn thu tieàn cöôïc nhau. Hình voi töïa Thaùi sôn Saùu möôi voi naøo hôn Vang doäi chuùng loøng ngöôøi Roáng leân phaù quaân ñòch. Ñaïi löïc cuûa Ñaïo sö Thöông chuùng sinh, xuaát theá Muoán ñoä con voi döõ Tröôùc noù ta ñöùng yeân. Voi laïy moïi ngöôøi bieát Ñaïo, tuïc ñeàu vui möøng Khen Ta haøng voi döõ Phaät laø Sö töû vöông. Ñieàu-ñaït chöùng kieán nhö vaäy roài, taâm aùc khaùc laïi naûy sinh: Nay haïi Phaät baèng phöông thöùc naøy khoâng ñöôïc roài, ta seõ tìm moät teân hung thuû, khoâng bieát Phaät laø ai, thueâ noù vôùi giaù ñaét ñeå noù gieát môùi ñöôïc. Laäp töùc, Ñieàu-ñaït ñi khaép nôi tìm kieám, gaëp ñöôïc moät ngöôøi ñaøn oâng vaïm vôõ, beøn noùi: OÂng vì toâi gieát Phaät, toâi seõ haäu taï. Ngöôøi kia ham cuûa neân ñoàng yù. Baáy giôø, Ñöùc Phaät ñang kinh haønh nôi ñaát troáng, töø xa ñaõ thaáy hung thuû, Ngaøi duøng Tam-muoäi taâm töø buûa khaép thaân ngöôøi aáy, ñöa tay vaãy goïi. Hung thuû baát giaùc buoâng dao, voäi ñeán vôùi Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, baïch Phaät: Nay con laø ngöôøi si cuoàng, muoán haïi Ñöùc Theá Toân. Con töï bieát coù toäi naëng, cuùi xin Ngaøi cho con saùm hoái. Ñöùc Phaät daïy: OÂng thaät laø ngöôøi ngu si neân môùi ham tieàn maø haïi Ñöùc Nhö Lai. Trong giaùo phaùp cuûa Ta, neáu ngöôøi bieát coù toäi maø saùm hoái thì seõ taêng tröôûng caên laønh. Lieàn theo ñoù Ñöùc Theá Toân noùi phaùp ñoä

oâng ta. Ngaøi phaân tích vaán ñeà boá thí, vaán ñeà trì giôùi, vaán ñeà sinh thieân, vaán ñeà nhieãm oâ cuûa keû taïi gia vaø vaán ñeà an vui cuûa ngöôøi xuaát theá. Taâm hoàn ngöôøi aáy vui möøng, Ñöùc Phaät bieát ñöôïc ñieàu ñoù neân laïi vì oâng ta noùi phaùp khoå, taäp, taän, ñaïo. Nghe caùc phaùp aáy, oâng ta buøng vôõ söï toû ngoä vaø vôùi caùc phaùp ñöôïc toû ngoä naøy, oâng ta xa lìa traàn caáu, ñaït ñöôïc maét phaùp trong saïch. Thaáy phaùp ñaéc quaû roài, oâng ta xin quy y Tam baûo, thoï trì naêm giôùi. Ñöùc Theá Toân baûo oâng ta trôû veà baèng con ñöôøng khaùc, vì Ñieàu- ñaït ñaõ thueâ hai ngöôøi ñoùn ñöôøng cuõ gieát ngöôøi naøy, ngoõ haàu bòt kín tieáng xaáu aùc. Tuaàn töï nhö vaäy, Ñieàu-ñaït thueâ boán ngöôøi, cho ñeán ba möôi hai ngöôøi. Hoï ñeàu ñeán tröôùc Ñöùc Phaät vaø ñöôïc Phaät thöù lôùp ñoä hoï nhö theá, sau cuøng Ngaøi noùi phaùp. Nghe phaùp hoï ñeàu chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn. Caùc Tyø-kheo nghe Ñieàu-ñaït thueâ ngöôøi haïi Phaät, cuøng nhau caàm ñao tröôïng ñeán ñeå hoä veä Ñöùc Theá Toân. Caùc Tyø-kheo phaân boá ñöùng khaép nôi. Neáp soáng cuûa chö Phaät laø moãi buoåi saùng khi maët trôøi moïc thì rôøi phoøng ra ngoaøi. Saùng hoâm noï, Ngaøi ñi ra khoûi phoøng thì thaáy caùc Tyø-kheo ñöùng hai beân, Ngaøi hoûi: Vì lyù do gì caùc thaày caàm ñao gaäy ñöùng ñaây? Caùc Tyø-kheo thöa: Chuùng con nghe Ñieàu-ñaït thueâ ngöôøi haïi Phaät, khoâng an taâm neân ñeán ñöùng ñaây. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nhö Lai maø bò cheát khoâng ñuùng luùc laø ñieàu khoâng coù theå. Naêm haïng thaày ôû ñôøi môùi caàn söï hoä veä, chö Nhö Lai thì khoâng, caùc thaày cöù an taâm trôû veà, töï baûo hoä laáy taâm mình. Ñieàu-ñaït bieát roõ söï thaát baïi, laïi nung naáu yù ñoà khaùc: AÂm möu cuûa ta haïi Phaät phen naøy cuõng bò thaát baïi. Ta tìm moät ngöôøi

phoái hôïp cuøng ta thöïc hieän seõ coù keát quaû hôn. Ñieàu-ñaït laäp töùc tìm ñöôïc moät ngöôøi, cuøng leo leân nuùi Kyø-xaø-quaät. Khi aáy, Ñöùc Theá Toân ñang ñi kinh haønh treân taûng ñaù phía döôùi nuùi. Ñieàu-ñaït voäi vaõ sai ngöôøi kia xoâ ñaù haïi Phaät, vöøa khôûi taâm xoâ ñaù thì tay chaân ngöôøi kia khoâng cöû ñoäng ñöôïc. Taâm nieäm oâng ta laïi nghó ñeán coâng ñöùc to lôùn cuûa Phaät. Vôùi taâm nieäm aáy tay chaân oâng ta bình phuïc nhö cuõ. Ñieàu-ñaït thaáy vaäy noåi giaän noùi: Taïi sao ngöôi khoán naïn theá, ngöôi ñi cho khuaát maét ta gaáp! Ñieàu-ñaït lieàn töï tay ñaåy moät taûng ñaù lôùn chui laên xuoáng haïi Phaät. Coù thaàn nuùi beân döôùi teân laø Kim-beä-loâ, ñôõ laáy hoøn ñaù quaêng ra ngoaøi xa, chæ coù moät maûnh nhoû quaêng truùng laøm bò thöông ngoùn chaân caùi cuûa Ñöùc Phaät. Ñöùc Theá Toân chöùng kieán nhö vaäy, noùi vôùi Ñieàu-ñaït: Nay oâng phaïm phaûi toäi voâ giaùn. Neáu ai vôùi taâm aùc laøm cho thaân Phaät chaûy maùu chaéc chaén seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc voâ giaùn A-tyø. Ñieàu-ñaït laïi nghó ra möu meïo khaùc: Ta ñaõ khoâng theå haïi ñöôïc Phaät, chæ coøn coù caùch laø phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng. Phaät coù Ñaïi thaàn löïc,

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 3 77

neáu ta coù theå phaù ñöôïc Taêng cuûa Ngaøi thì uy danh cuûa ta seõ chaán ñoäng khaép nôi. Ñöùc Phaät bieát ñöôïc yù nghó ñoù, lieàn noùi vôùi Ñieàu-ñaït: OÂng chôù neân phaù hoøa hôïp Taêng. Neáu Taêng bò phaù vaø ai coù theå hoøa hôïp laïi, ngöôøi ñoù seõ ñöôïc sinh leân coõi trôøi, nhaän laáy moät kieáp an vui. Neáu ngöôøi naøo phaù hoøa hôïp Taêng, ngöôøi ñoù bò ñoïa vaøo ñòa nguïc moät kieáp thoï khoå. Ñieàu-ñaït nghe roài, taïm thôøi xaû boû taâm aùc ñoù, nhöng sau thôøi gian laøm soáng daäy laïi taâm aáy. Ñöùc Phaät cuõng khuyeân can nhö tröôùc vaø noùi keä: Chuùng Taêng hoøa hôïp vui Hoøa hôïp thöôøng an oån Ai phaù hoøa hôïp Taêng Moät kieáp ñòa nguïc khoå. Chuùng Taêng hoøa hôïp vui Hoøa hôïp thöôøng an oån Haøn gaén Taêng bò phaù Thoï vui moät kieáp trôøi. Neáu chia reõ rieâng bieät Thöôøng noùi lôøi baát thieän Ñeå phaù hoøa hôïp Taêng Moät kieáp ñòa nguïc khoå. Khoâng chia reõ rieâng bieät Thöôøng hay noùi lôøi laønh Ñeå haøn gaén Taêng phaù Thoï vui moät kieáp trôøi. Ñieàu-ñaït nghe roài, taïm thôøi xaû boû taâm aùc aáy, nhöng thôøi gian sau taâm aùc aáy laïi soáng daäy maïnh hôn tröôùc. Caùc Tyø-kheo nghe Ñieàu-ñaït raép taâm phaù hoøa hôïp Taêng, lieàn ñeán baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baèng moïi phöông tieän chuyeån lôøi ñeán khieån traùch Ñieàu-ñaït, roài Ngaøi baûo caùc Tyø-kheo: Neân sai moät Tyø-kheo thaân tình noàng thaém vôùi Ñieàu-ñaït ñeán khuyeân can: Thaày ñöøng phaù hoøa hôïp Taêng, ñöøng laøm vieäc phaù Taêng, neân cuøng Taêng hoøa hôïp, Taêng hoøa hôïp neân hoan hyû khoâng tranh caõi, moät loøng cuøng hoïc nhö nöôùc vôùi söõa hoøa hôïp, cuøng nhau phaùt huy lôøi thaày daïy veà haïnh an laïc. Neáu Ñieàu-ñaït thuaän tuøng thì toát, baèng khoâng thì sai soá ñoâng Tyø-kheo ñeán khuyeân. Neáu Ñieàu-ñaït laïi cuõng khoâng nghe lôøi thì Taêng neân ñeán can giaùn. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy, ba laàn khuyeân nhö vaäy, Ñieàu-ñaït ñeàu khoâng nghe theo. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch roài, trình baøy vaán ñeà leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, laïi

cuõng baèng moïi phöông tieän chuyeån lôøi khieån traùch ñeán Ñieàu-ñaït vaø baûo caùc

78 BOÄ LUAÄT 1

Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo tìm phöông tieän ñeå laøm vieäc phaù hoøa hôïp Taêng, caùc Tyø-kheo neân noùi vôùi caùc Tyø-kheo kia: Thaày ñöøng tìm phöông tieän phaù hoøa hôïp Taêng. Thaày neân cuøng Taêng hoøa hôïp. Cuøng Taêng hoøa hôïp thì vui veû khoâng tranh caõi. Moät loøng cuøng hoïc nhö nöôùc vôùi söõa hoøa hôïp, cuøng nhau phaùt huy lôøi daïy cuûa Boån sö veà haïnh an laïc. Can giaùn nhö vaäy, ñöông söï kieân trì khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn boû thì toát, khoâng boû, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa”. Phaù Taêng: Tìm moïi phöông tieän ñeå phaù Taêng. Hoøa hôïp: Ñoàng Boá-taùt, Töï töù Yeát-ma, cuøng Taêng laøm nhöõng vieäc cuûa Taêng. Taêng: Töø boán vò trôû leân, Tyø-kheo kia muoán phaù Taêng, caùc Tyø- kheo khaùc thaáy, nghe, bieát neân sai moät Tyø-kheo thaân quen vôùi vò aáy ñeán can giaùn. Tyø-kheo aáy boû thì phaïm moät Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng boû thì sai soá ñoâng Tyø-kheo ñeán can giaùn, khi aáy chòu boû thì phaïm hai toäi Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu laïi khoâng boû thì Taêng ñeán can giaùn, khi aáy chòu boû thì phaïm ba toäi Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng boû thì Taêng Baïch-töù-yeát-ma can giaùn. Moät Tyø-kheo tuyeân boá nhö sau: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy haêng haùi taïo phöông tieän phaù hoøa hôïp Taêng. Taêng ñaõ can giaùn: Thaày khoâng neân haêng haùi taïo phöông tieän phaù hoøa hôïp Taêng. Khi can giaùn nhö vaäy maø kieân trì khoâng boû, nay Taêng Yeát-ma can giaùn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Baïch roài neân noùi vôùi Tyø-kheo kia: Taêng ñaõ baïch roài, coøn ba Yeát-ma nöõa, thaày neân boû vieäc phaù hoøa hôïp Taêng, ñöøng ñeå phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu vò kia boû thì trao cho ba Ñoät-kieát-la, moät Thaâu-lan-giaù hoái quaù. Neáu khoâng boû thì neân xöôùng tieáp: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy haêng haùi taïo phöông tieän phaù hoøa hôïp Taêng. Cho ñeán nay Taêng Yeát-ma can giaùn. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi. Roài laïi phaûi noùi vôùi Tyø-kheo kia: Taêng ñaõ Yeát-ma laàn thöù nhaát xong, coøn hai Yeát-ma nöõa. Thaày neân boû phaù hoøa hôïp Taêng, ñöøng ñeå phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu vò kia chòu boû thì trao cho ba Ñoät- kieát-la, hai Thaâu-lan-giaù hoái quaù. Neáu khoâng boû thì Yeát-ma laàn thöù hai, nhö treân. Yeát-ma laàn thöù hai xong, laïi phaûi noùi nhö treân. Neáu vò kia chòu boû thì trao cho ba Ñoät-kieát-la, ba Thaâu-lan-giaù hoái quaù. Neáu khoâng chòu boû thì Yeát-ma laàn thöù ba, nhö treân. Yeát-ma laàn thöù ba chöa xong, vò aáy

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 3 79

chòu boû thì trao cho ba Ñoät-kieát-la, ba Thaâu-lan-giaù hoái quaù. Yeát-ma laàn thöù ba xong, boû hay khoâng boû ñeàu phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Tyø- kheo-ni phaïm cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu taùc

baïch khoâng thaønh thì ba Yeát-ma ñeàu khoâng thaønh. Neáu taùc Yeát-ma khaùc, giaù Yeát-ma, phi phaùp Yeát-ma, khoâng can giaùn töï toû ñeàu khoâng phaïm. Xong giôùi thöù möôøi ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, nhöõng Tyø-kheo yeåm trôï Ñieàu-ñaït, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Nhöõng gì Ñieàu-ñaït noùi laø Ñieàu-ñaït bieát, chöù chaúng phaûi khoâng bieát maø noùi, noùi ñuùng phaùp chöù chaúng phaûi noùi phi phaùp, noùi ñuùng luaät chöù chaúng phaûi noùi sai luaät, taâm chuùng toâi ñeàu chaáp nhaän vaø vui möøng. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao caùc thaày noùi: Nhöõng gì Ñieàu-ñaït noùi laø Ñieàu-ñaït bieát, chöù chaúng phaûi khoâng bieát maø noùi, noùi ñuùng phaùp chöù chaúng phaûi noùi phi phaùp, noùi ñuùng luaät chöù chaúng phaûi noùi sai luaät, taâm chuùng toâi ñeàu chaáp nhaän vaø vui möøng?! Quôû traùch roài, ñem vaán ñeà baïch leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, sau khi chuyeån lôøi quôû traùch caùc Tyø-kheo yeåm trôï cho Ñieàu-ñaït, Ngaøi baûo caùc Tyø-kheo: Neân sai moät Tyø-kheo thaân quen vôùi caùc Tyø-kheo yeåm trôï Ñieàu-ñaït ñeán can giaùn hoï: Caùc thaày ñöøng noùi: Nhöõng gì Ñieàu-ñaït noùi laø Ñieàu-ñaït bieát, chöù khoâng phaûi khoâng bieát maø noùi, noùi ñuùng phaùp chöù chaúng phaûi noùi phi phaùp, noùi ñuùng luaät chöù chaúng phaûi noùi sai luaät, chuùng toâi ñeàu chaáp nhaän vaø vui möøng. Taïi sao vaäy? Ñieàu-ñaït chaúng phaûi bieát maø noùi, noùi phi phaùp, noùi phi luaät. Caùc thaày ñöøng yeåm trôï vieäc laøm phaù hoøa hôïp Taêng, neân yeåm trôï vieäc hoøa hôïp Taêng. Hoøa hôïp Taêng thì vui veû khoâng tranh caõi. Moät loøng ñoàng hoïc nhö nöôùc hoøa vôùi söõa, cuøng nhau hoaèng truyeàn lôøi daïy veà haïnh an laïc cuûa ñöùc Ñaïo sö. Neáu hoï chaáp nhaän thì toát, baèng khoâng neân sai soá ñoâng Tyø-kheo Taêng ñeán can giaùn. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy, can giaùn nhö vaäy Ba laàn, caùc Tyø-kheo yeåm trôï Ñieàu- ñaït ñeàu khoâng chaáp nhaän. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch roài, ñem söï vieäc trình baøy leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baèng nhieàu phöông tieän chuyeån lôøi quôû traùch ñeán caùc Tyø-kheo yeåm trôï Ñieàu-ñaït, roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay, giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo yeåm trôï vieäc phaù hoøa hôïp Taêng, hoaëc moät, hoaëc hai, hoaëc soá ñoâng, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo naøy noùi ra laø bieát chöù khoâng phaûi khoâng

bieát maø noùi, noùi nhö phaùp chöù khoâng noùi phi phaùp, noùi ñuùng luaät chöù khoâng noùi sai luaät. Nhöõng gì Tyø-kheo naøy noùi chuùng toâi chaáp nhaän vaø vui möøng. Caùc Tyø-kheo naøy noùi vôùi caùc Tyø-kheo kia: Caùc thaày ñöøng noùi: Nhöõng gì Tyø-kheo naøy noùi ra laø bieát chöù khoâng phaûi khoâng bieát maø noùi, noùi ñuùng phaùp chöù chaúng phaûi noùi phi phaùp, noùi ñuùng luaät chöù chaúng phaûi noùi sai luaät. Nhöõng gì Tyø-kheo naøy noùi chuùng toâi chaáp nhaän vaø vui möøng. Taïi sao vaäy? Vì Tyø-kheo aáy chaúng phaûi bieát maø noùi, khoâng noùi phaùp, khoâng noùi luaät. Caùc thaày chôù neân vui thích vôùi vieäc yeåm trôï phaù

hoøa hôïp Taêng, neân vui veû yeåm trôï vôùi vieäc hoøa hôïp Taêng. Taêng hoøa hôïp thì hoan hyû, khoâng tranh caõi. Moät loøng ñoàng hoïc nhö nöôùc hoøa vôùi söõa, cuøng nhau hoaèng truyeàn haïnh an laïc cuûa Ñaïo sö daïy. Can giaùn nhö vaäy maø kieân trì khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn boû thì toát, khoâng boû phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa". Yeåm trôï phaù Taêng: Baèng nhieàu caùch yeåm trôï taïo thaønh vieäc phaù Taêng. Hoøa hôïp: Ñoàng Boá-taùt, Töï töù. Sai moät ngöôøi thaân quen can giaùn, neáu boû thì phaïm Ñoät-kieát-la hoái quaù. Cho ñeán khoâng can giaùn maø töï boû ñeàu nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi. Xong giôùi thöù möôøi moät ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Caâu-xaù-di. Baáy giôø Tyø-kheo Xieån-ñaø phaïm caùc toäi: Vaøo nhaø baïch y baï giöôøng naøo cuõng naèm, ngoài, khoâng ñuùng phaùp, aên rieâng chuùng, aên phi thôøi laø chuyeän thöôøng ñoái vôùi oâng. Vaøo xoùm laøng Xieån-ñaø cuõng khoâng thöa vôùi Tyø-kheo thieän. Caùc Tyø-kheo thaáy vaäy chæ trích thaày phaïm pheùp taéc nhö theá laø coù loãi. Thaày phaûi nhìn thaáy ñieàu naøy maø saùm hoái, ñöøng ñeå maát söï thanh tònh ñoái vôùi vieäc tu phaïm haïnh. Khoâng leõ thaày soáng maõi vôùi ñeâm daøi toäi loãi naøy maø nhaän laáy caùc khoå naõo! Sao ñaønh ñeå cho thí chuû maát heát moïi coâng ñöùc! Xieån-ñaø traû lôøi: Ñaïi ñöùc! Caùc thaày khoâng neân daïy toâi, toâi daïy caùc thaày môùi phaûi: Taïi sao vaäy? Phaùp vöông Thaùnh sö laø chuû cuûa toâi, phaùp taéc toâi ruùt ra töø ñoù, khoâng dính döï gì ñeán caùc Ñaïi ñöùc. Gioáng nhö traän gioù lôùn thoåi caùc coû raùc dô ueá taäp trung laïi moät choã. Taát caû caùc Ñaïi ñöùc goàm nhieàu doøng hoï, goàm nhieàu gia ñình, goàm nhieàu quoác gia, xuaát gia cuõng bao goàm nhö vaäy. Taïi sao caùc thaày laïi muoán raên daïy toâi: Naøy caùc Ñaïi ñöùc, ñöøng noùi vôùi toâi ñieàu gì hoaëc toát, hoaëc xaáu, toâi cuõng khoâng noùi ñieàu gì vôùi caùc Ñaïi ñöùc hoaëc toát, hoaëc xaáu. Caùc Tyø-kheo laïi noùi vôùi

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 3 81

Xieån-ñaø: Thaày ñöøng töï cao, thaày khoâng theå khoâng duøng lôøi coäng taùc vôùi nhau. Thaày neân noùi vôùi caùc Tyø-kheo nhöõng chuyeän toát xaáu, caùc Tyø- kheo cuõng seõ noùi chuyeän vôùi thaày, nhöõng chuyeän toát xaáu. Söï trao ñoåi chæ giaùo cho nhau, giuùp nhau saùm hoái xuaát toäi nhö vaäy, laøm tröôûng thaønh chuùng Taêng cuûa Ñöùc Nhö lai. Caùc Tyø-kheo can giaùn nhö vaäy, Xieån-ñaø vaãn ngoan coá khoâng boû, neân caùc Tyø-kheo cuøng ñöa ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy leân Ngaøi söï vieäc. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Xieån-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân! Söï thaät con coù nhö vaäy, Xieån-ñaø thöa. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch: OÂng laø ngöôøi ngu si, taïi sao noùi khoâng theå duøng lôøi hôïp taùc vôùi nhau?! Caùc Tyø-kheo thaáy oâng phaïm toäi, neân khoâng muoán cuøng oâng Boá taùt, Töï töù, Yeát-ma, laøm nhöõng vieäc cuûa Taêng neân ruû loøng thöông maø quôû traùch, can giaùn oâng. Taïi sao oâng laïi khoâng thuaän chaáp nhaän?! Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Neân sai moät Tyø-kheo thaân thieän vôùi Xieån-ñaø tôùi can giaùn nhö treân, keá ñeán sai nhieàu chuùng Tyø-kheo, tieáp

theo laø Taêng ñeán can giaùn. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy, ba phen can giaùn maø Xieån-ñaø vaãn khoâng chòu nghe theo, neân môùi baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, roài baèng moïi caùch chuyeån lôøi ñeán khieån traùch Xieån-ñaø xong, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo coù taùnh aùc, khoù daïy, ñoái vôùi caùc Tyø-kheo ñoàng hoïc kinh luaät, thöôøng hay phaïm toäi, caùc Tyø-kheo nhö phaùp, nhö luaät can giaùn keû phaïm giôùi aáy. Vò aáy laïi noùi: Naøy Ñaïi ñöùc, thaày ñöøng noùi vôùi toâi ñieàu gì hoaëc toát hoaëc xaáu, toâi cuõng khoâng ñem ñieàu toát ñieàu xaáu noùi vôùi thaày. Caùc Tyø-kheo laïi noùi: Thaày ñöøng ngaïo maïn, khoâng theå khoâng cuøng nhau xaây döïng. Thaày neân vì caùc Tyø-kheo noùi nhö phaùp, caùc Tyø- kheo cuõng seõ vì thaày noùi nhö phaùp. Söï trao ñoåi chæ veõ cho nhau nhö vaäy seõ giuùp nhau loaïi tröø caùc toäi loãi, khieán chuùng Taêng cuûa Nhö Lai tröôûng thaønh. Can giaùn nhö vaäy maø kieân trì khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn boû thì toát, khoâng boû phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa". Taùnh aùc khoù daïy: Khoâng chaáp nhaän söï raên daïy söûa ñoåi, khoâng coù taâm cung kính, cho mình laø phaûi, cho ngöôøi laø traùi. Ñoàng hoïc kinh luaät: Kinh laø taát caû lôøi Phaät daïy, luaät laø Ba-la-ñeà- moäc-xoa. Khi sai moät Tyø-kheo thaân thieát ñeán can maø boû thì phaïm moät Ñoät-kieát-la hoái quaù, cho ñeán khoâng can maø töï boû ñeàu gioáng nhö giôùi treân ñaõ noùi. Xong giôùi thöù möôøi hai

82 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Theá Toân ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, nôi aáp Kieát La coù hai Tyø-kheo, moät ngöôøi teân laø AÙt-beä, ngöôøi thöù hai teân laø Phaân-na-baø cuøng haønh haïnh aùc, laøm nhô nhôùp nhaø ngöôøi, laøm nhöõng vieäc phi oai nghi nhö töï keát traøng hoa, daïy ngöôøi keát traøng hoa, töï mình mang, daïy ngöôøi mang traøng hoa, cuøng ngoài moät giöôøng vôùi ngöôøi nöõ, cuøng aên moät maâm, aên thòt, uoáng röôïu, ca muùa theo aâm nhaïc, giaû laøm aâm thanh caùc loaøi chim, cuõng laøm caùc loaøi chim ñaù nhau, khi thì baøi baïc, khi thì ñi ngaõ nghieâng cöôøi ñuøa, khi thì neùm baét, chæ tay nheo maét, höôùng ñeán ngöôøi nöõ laøm caùc troø heà ñeå treâu gheïo. Caû thaân, khaåu, yù laøm caùc ñieàu aùc nhö vaäy, phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi chaùnh maïng. Khi aáy coù naêm traêm Tyø-kheo oai nghi ñaày ñuû, töø nöôùc Ca-di ñeán aáp naøy, tôùi giôø mang baùt vaøo thoân khaát thöïc. Thaáy caùc nhaø sö, caùc Cö só ñeàu noùi: Caùc Tyø-kheo naøy töø ñaâu ñeán, sao laïi cuùi ñaàu laøm thanh gioáng nhö hieáu töû, khoâng bieát môû mieäng giao tieáp vôùi moïi ngöôøi. ÔÛ nôi aáp chuùng ta ñaõ coù saün hai Tyø- kheo hieàn ñuû taøi, laém ngheà, kheùo laøm ñeïp loøng ngöôøi, ñaâu coù phieàn gì ñeå haïng ngöôøi naøy ôû laïi aáp cuûa ta, döùt khoaùt khoâng cho hoï thöùc aên, ñeå hoï mang baùt khoâng maø ra veà. Luùc ñoù, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn- lieân cuõng treân ñöôøng töø Ca-di ñeán aáp naøy. Nghe tin aáy, nhoùm AÙt-beä lo laéng suy nghó: Hai vò naøy ñeán ñaây aét phaûi nghe vieäc laøm aùc noåi tieáng cuûa chuùng ta maø caét ñöùt moïi söï cuùng döôøng. Caû hai beøn ñeán noùi vôùi caùc Cö só: Khoâng bao laâu nöõa seõ coù hai Tyø-kheo ñeán ñaây, moät vò teân laø Muïc-lieân, raát taøi tình veà huyeãn

thuaät, hieän hieän, bieán hoùa ñuû moïi hình thöùc. Vò thöù hai teân laø Xaù-lôïi-phaát raát gioûi chuù phaùp, xaûo ngoân, kheùo meâ hoaëc ngöôøi. Caùc Phaät töû neân ñoàng taâm ñöøng ñeå bò meâ hoaëc! Chuùng toâi seõ ôû laïi ñaây. Neáu khoâng ñaït ñöôïc yeâu caàu chính ñaùng naøy thì chuùng toâi seõ ñi. Caùc Cö só noùi: Quyù Tröôûng laõo cöù an taâm, chuùng con seõ khoâng bao giôø bò hoï meâ hoaëc. Ñeán vôùi aáp naøy, hai vò ñöôïc caùc Cö só giaø treû lôùn nhoû ñeàu ra nghinh ñoùn hoûi chaøo, cung kính ñaûnh leã, roài ngoài qua moät beân. Nhaân luùc aáy Muïc-lieân hieän baøy thaàn bieán, chia thaân ra laøm traêm ngaøn roài hieäp laïi laøm moät, ñi xuyeân qua töôøng vaùch, ñi treân nöôùc nhö ñi treân ñaát, ngoài naèm treân hö khoâng nhö chim bay lieäng, thaân ñeán Phaïm thieân, tay sôø maët trôøi, maët traêng, phaàn treân cuûa thaân tuoân ra löûa, phaàn döôùi cuûa thaân tuoân ra nöôùc, phaàn treân cuûa thaân tuoân ra nöôùc, phaàn döôùi cuûa thaân tuoân ra löûa, hoaëc hieän nöûa thaân, hoaëc hieän toaøn thaân, voït ra nôi phöông Ñoâng, laën nôi phöông Taây, voït ra nôi phöông Taây, laën nôi phöông Ñoâng, voït ra nôi phöông Nam, laën nôi phöông Baéc, voït ra nôi phöông Baéc, laën nôi phöông Nam, voït ra nôi chính giöõa, laën maát vaøo moät beân, voït ra nôi

moät beân, laën maát vaøo chính giöõa. Hieän thaàn bieán roài trôû laïi ngoài vaøo choã cuõ. Baáy giôø, caùc Cö só ñeàu noùi vôùi nhau: Muïc-lieân huyeãn thuaät taøi tình, söï thaät naøy laø hieån nhieân. Ñeán phieân Xaù-lôïi-phaát giaûng noùi phaùp dieäu. Suoát töø ñaàu ñeán cuoái baøi thuyeát phaùp khoâng choã naøo laø khoâng deã hieåu, khoâng mang yù nghóa thieän, phaùp vò thieän vôùi ñaày ñuû hình töôùng thanh baïch phaïm haïnh. Noùi phaùp roài, Toân giaû ngoài yeân trong tö theá thieàn ñònh. Ñoái vôùi caùc Cö só hoï laïi cuøng nhau baøn noùi: Xaù-lôïi-phaát quaû coù taøi noùi phaùp. Duø cho caû hai ñaõ ñöôïc kieåm chöùng, aáy vaäy maø moïi ngöôøi vaãn khoâng tín thoï, khoâng coù söï cuùng döôøng. Vaøo thôøi ñieåm aáy, aáp naøy coù hai Öu-baø-taéc, moät teân laø Phuù Xaø, moät teân laø Öu-laâu-giaø, vôùi loøng tin vui theo Phaät Phaùp, thaáy roõ chaân lyù ñaõ ñaéc quaû, neân raát hoan hyû boá thí cuùng döôøng Sa-moân. Hai oâng naøy nghe Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân töø Ca-di ñeán, caû hai cuøng tôùi nghinh ñoùn, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân. Hai Toân giaû ñaõ vì hoï noùi phaùp dieäu vaø hoï raát vui möøng vì ñieàu lôïi ích ñöôïc chæ baøy. Sau khi nghe phaùp hai oâng thöa vôùi Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: Trong aáp naøy coù hai Tyø-kheo, qua nhieàu söï vieäc caû hai ñaõ haønh ñoäng khoâng coøn gì laø oai nghi (hoï trình baøy ñaày ñuû nhö treân). Gaàn ñaây coù naêm traêm vò Tyø-kheo, raát möïc oai nghi vaøo trong thoân khaát thöïc, ñaønh phaûi oâm baùt khoâng ra veà. Cuùi xin Ñaïi ñöùc ñem vieäc naøy baïch leân Ñöùc Phaät. Moät laàn nöõa Toân giaû vì hai Öu-baø- taéc giaûng noùi phaùp vi dieäu, chæ daïy ñieàu lôïi ích, laøm cho hoï ra veà ñaày vui möøng. Trôû veà thaønh Xaù-veä, hai Toân giaû baïch leân Ñöùc Phaät vaán ñeà treân moät caùch ñaày ñuû. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng roài baûo Toân giaû A-nan: OÂng ñeán aáp Kieát-la trao cho hai Tyø-kheo aáy phaùp Yeát-ma khu xuaát (ñuoåi khoûi aáp). Toân giaû A-nan baïch Phaät: Tyø-kheo aùc kieán kia chaúng phaûi Sa-moân, töï

noùi laø Sa-moân, thöôøng laøm ñieàu baát tònh, taâm hoï ñaõ baïi hoaïi ñeán theá, neáu moät mình con ñeán, chaéc chaén vôùi caùi aùc toät cuøng aáy, hai oâng tha hoà quaáy phaù, naõo loaïn. Ñöùc Phaät noùi vôùi Toân giaû A-nan: Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, nhaän xeùt cuûa oâng laø söï thaät. Nay oâng coù theå cuøng vôùi moät soá Tyø-kheo, nhieàu ít tuøy yù oâng, ñeán aáp Kieát La, tröôùc taäp hôïp chuùng, sau ñoù môùi cöû toäi nhoùm AÙt-beä, Baïch-töù-yeát-ma, ñuoåi ra khoûi aáp. Moät Tyø-kheo taùc phaùp nhö sau: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø ñaõ haønh xöû theo haïnh xaáu aùc laøm hoen oá nhaø ngöôøi. Veà haïnh xaáu aùc moïi ngöôøi cuõng ñeàu nghe thaáy vaø bieát roõ. Nay Taêng ñuoåi ra khoûi aáp naøy. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø haønh xöû theo haïnh xaáu aùc, laøm nhô nhôùp nhaø ngöôøi. Laøm haïnh xaáu aùc moïi ngöôøi ñeàu

thaáy nghe vaø bieát roõ, laøm nhô nhôùp nhaø ngöôøi, ai naáy cuõng ñeàu nghe thaáy vaø bieát roõ. Nay Taêng ñuoåi ra khoûi aáp naøy. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi. (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy) Taêng ñaõ ñoàng yù ñuoåi Tyø-kheo ra khoûi aáp roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thi haønh nhö vaäy. Toân giaû A-nan ghi nhaän vaø laøm theo lôøi Phaät daïy, cuøng ñöa naêm traêm Tyø-kheo ñeán aáp Kieát La. Caùc Cö só nghe Toân giaû A-nan cuøng naêm traêm Tyø-kheo ñeán aáp ñeàu ra nghinh ñoùn, hoûi chaøo vaø ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân. A-nan lieàn taäp hôïp chuùng, cho ñeán vieäc Yeát- ma. Taùc phaùp Yeát ma xong, hai Tyø-kheo aáy cuõng ngoan coá khoâng ñi. Caùc Tyø-kheo hoûi: Taïi sao hai thaày khoâng ñi? Hoï traû lôøi: Toân giaû A-nan ñaõ tuøy tieän laøm vieäc theo thöôøng gheùt, giaän hôøn, si meâ, sôï haõi, cho neân khoâng ñi. Taïi sao vaäy? Coù Tyø-kheo ñoàng toäi nhö theá maø coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi! Caùc Tyø-kheo noùi: Hai thaày ñöøng neân noùi Toân giaû A-nan tuøy tieän laøm vieäc theo thöôøng, giaän, si, sôï, coù Tyø-kheo ñoàng toäi nhö theá maø coù ngöôøi bò ñuoåi coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi. Caùc thaày haønh xöû theo haïnh xaáu aùc, laøm nhô nhôùp nhaø ngöôøi. Laøm haïnh xaáu aáy, moïi ngöôøi ñeàu nghe thaáy, bieát roõ, laøm nhô nhôùp nhaø ngöôøi ai naáy ñeàu quaù roõ, chaùn ngaáy. Caùc thaày neân ra khoûi choã naøy, khoâng neân ôû laïi ñaây. Caùc Tyø-kheo can giaùn nhö vaäy maø vaãn kieân trì khoâng boû. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc aáy veà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baèng moïi hình thöùc chuyeån lôøi khieån traùch hai Tyø-kheo kia roài, Ngaøi laïi baûo caùc Tyø-kheo: Neân sai moät vò thaân caän thaâm tình vôùi hai Tyø-kheo kia tôùi can giaùn nhö treân. Keá ñeán sai nhieàu chuùng Tyø-kheo, tieáp theo laø Taêng. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy, ba phen can giaùn maø ñöông söï vaãn khoâng chaáp nhaän neân ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, moät laàn nöõa chuyeån lôøi khieån traùch ñeán phaïm nhaân. Ngaøi laïi baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay, giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nöông töïa trong xoùm laøng, haønh xöû xaáu xa laøm nhô nhôùp

nhaø ngöôøi, haïnh xaáu xa aáy ai naáy ñeàu nghe bieát, vaø vieäc laøm nhô nhôùp nhaø ngöôøi, moïi ngöôøi cuõng ñeàu nghe bieát. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo naøy: Thaày haønh xöû haïnh xaáu xa, laøm nhô nhôùp nhaø ngöôøi. Haïnh xaáu xa naøy ai naáy cuõng ñeàu nghe bieát, vaø vieäc laøm nhô nhôùp nhaø ngöôøi ai naáy cuõng ñeàu nghe bieát. Thaày neân ñi khoûi choã naøy, khoâng neân ôû nôi ñaây. Tyø-kheo kia noùi: Caùc Ñaïi ñöùc tuøy tieän laøm vieäc theo yeâu, giaän, si, sôï. Taïi sao vaäy? Vì coù Tyø-kheo ñoàng toäi nhö theá maø coù ngöôøi bò ñuoåi coù ngöôøi

khoâng bò ñuoåi. Caùc Tyø-kheo laïi noùi: Thaày ñöøng cöôøng ñieäu noùi: Caùc Ñaïi ñöùc laøm vieäc theo yeâu, giaän, sôï, si, coù ngöôøi ñoàng toäi maø ngöôøi bò ñuoåi, ngöôøi khoâng bò ñuoåi. Thaày haønh xöû haïnh xaáu xa, laøm nhô nhôùp nhaø ngöôøi. Haïnh xaáu xa naøy moïi ngöôøi ñeàu nghe bieát vaø vieäc laøm nhô nhôùp nhaø ngöôøi ai naáy cuõng ñeàu nghe bieát. Thaày neân boû lôøi noùi yeâu, giaän, si, sôï. Thaày neân ra khoûi choã naøy, khoâng neân ôû laïi ñaây. Khi can giaùn nhö vaäy maø vaãn kieân trì khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Can giaùn laàn thöù hai, thöù ba, boû vieäc naøy thì toát, khoâng boû phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa". Haønh haïnh aùc: Thaân, khaåu, yù phaùt xuaát haïnh aùc. Laøm oâ ueá nhaø ngöôøi: Khieán cho nhaø ngöôøi maát ñi loøng tin töôûng nôi Phaät phaùp. Thaáy: Laø taän maét nhìn thaáy. Nghe: Laø nghe töø ngöôøi ñaùng tin caäy. Bieát: Laø xa gaàn ñeàu hay bieát. Sai moät Tyø-kheo thaân quen can giaùn, maø chòu boû thì phaïm Ñoät- kieát-la hoái quaù, cho ñeán khoâng can giaùn maø töï boû, ñeàu nhö treân ñaõ noùi. Xong giôùi thöù möôøi ba

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 4
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 3: NOÙI VEÀ HAI PHAÙP BAÁT ÑÒNH

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø thöôøng tôùi lui nhaø moät cö só. Vaøo moät buoåi saùng sôùm noï, Baït-nan-ñaø ñaép y mang baùt ñeán nhaø cö só aáy. ÔÛ nhaø chæ coù moãi moät vôï cö só, Baït-nan-ñaø traûi Ni-sö- ñaøn nôi choã vaéng veû roài cuøng baø ta ngoài noùi nhöõng lôøi xaáu xa, thoâ tuïc veà daâm duïc.

Khi aáy, Loäc-töû maãu Tyø-xaù-khö nghe Baït-nan-ñaø cuøng ngöôøi vôï cö só ngoài moät mình nôi choã vaéng noùi nhöõng lôøi thoâ aùc veà daâm duïc, nghó: Neáu cö só veà baét gaëp chaéc sinh taâm xaáu ñoái vôùi Tyø-kheo khaùc, cuõng nhö seõ khieán Baït-nan-ñaø trong ñeâm daøi sinh töû thoï nhaän nhieàu khoå naõo. Ta neân sai ngöôøi ñeán baïch vôùi Ñöùc Theá Toân. Baø lieàn baûo Baø-la- moân teân laø Na-laân-giaø, ngöôøi thöôøng ñöôïc baø sai ñeán cuùng döôøng Phaät: Ngöôi ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân Ngaøi, roài trình baøy roõ vieäc naøy. Ngöôøi Baø-la-moân lieàn ñeán baïch Phaät. Ñöùc Phaät vì Baø-la- moân Na-laân-giaø giaûng noùi phaùp dieäu roài baûo trôû veà. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï thaày coù nhö vaäy khoâng? Baït-nan-ñaø thöa: Thaät söï coù nhö vaäy, baïch Ñöùc Theá Toân... Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch, nhö trong giôùi daâm ñaõ noùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng vôùi moät ngöôøi nöõ, moät mình ngoài choã vaéng, choã coù theå haønh daâm, Öu-baø-di ñaùng tin thaáy, noùi moät trong ba phaùp, nghóa laø hoaëc noùi Ba-la-di, hoaëc noùi Taêng-giaø-baø- thi-sa, hoaëc noùi Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø-kheo ñoù coâng nhaän nhö lôøi ngöôøi Öu-baø-di ñaõ noùi, thì neân tuøy theo ñoù maø trò moät trong ba phaùp, goïi laø phaùp Baát ñònh”. Moät mình: Laø moät Tyø-kheo, moät ngöôøi nöõ chöù khoâng coù ngöôøi thöù ba. Choã vaéng: Laø choã maét khoâng thaáy. Ñaùng tin: Laø ngöôøi ñaõ thaáy boán

chaân ñeá, khoâng vì mình, khoâng vì ngöôøi, khoâng vì lôïi maø noùi doái. Öu- baø-di: Laø ngöôøi nöõ thoï ba töï quy, tuyeät ñoái chaám döùt vôùi taø ñaïo. Baát ñònh: Moät trong ba phaùp chöa nhaát ñònh laø phaùp naøo. Caùc Tyø- kheo Thöôïng toïa neân hoûi Tyø-kheo aáy: Thaày coù ñeán nhaø ñoù hay khoâng? Neáu Tyø-kheo noùi coù, thì chöa ñuû yeáu toá ñeå trò. Thöôïng toïa neân hoûi nheï nhaøng: Thaày cuøng vôùi ngöôøi nöõ, moät mình ngoài choã vaéng noùi lôøi thoâ aùc veà phaùp haønh daâm duïc phaûi khoâng? Neáu noùi khoâng thì Tyø-kheo Thöôïng toïa, Haï toïa neân noùi moät caùch tha thieát: Thaày neân noùi thaät, ñöøng neân noùi doái. Nhö lôøi Öu-baø-di noùi coù ñuùng hay khoâng? Neáu noùi: Nhö lôøi Öu-baø-di noùi laø ñuùng. Nhö vaäy tuøy theo ñoù môùi trò toäi. Sa-di phaïm Ñoät- kieát-la. Giôùi baát ñònh thöù hai laø cuøng ngöôøi nöõ ngoài choã troáng thì töø Ba- la-di, ngoaøi ra nhö treân ñaõ noùi. Choã troáng: Laø choã maét coù theå thaáy.

---

88 BOÄ LUAÄT 1

Ñoaïn 4: NOÙI VEÀ 30 PHAÙP XAÛ ÑOÏA

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân daïy caùc Tyø- kheo chæ ñöôïc caát chöùa ba y, vaäy maø caùc Tyø-kheo Luïc quaàn töôùc böõa aên, buoåi xeá chieàu, moãi thôøi gian maëc moät loaïi y khaùc nhau. Caùc Tyø- kheo thaáy theá hoûi: Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp chöùa y dö, caùc thaày khoâng nghe hay sao?

Luïc quaàn traû lôøi: Chuùng toâi coù nghe chöù, nhöng nhöõng y naøy cuûa chuùng toâi laø nhaän ñöôïc töø Taêng, hoaëc töø Cö só hay töø ñoà vaät boû. Vì nhu caàu ñaép maëc neân hoï cho toâi, voán khoâng khieán toâi vì naêm nhaø maø caát chöùa. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch, roài cuøng ñöa ñeán choã Ñöùc Phaät ñeå trình baøy vaán ñeà. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc thaày coù nhö vaäy khoâng? Luïc quaàn Tyø-kheo thöa: Söï thaät coù nhö vaäy, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch: Tröôùc ñaây caùc thaày khoâng nghe Ta khen ngôïi haïnh thieåu duïc, tri tuùc: AÙo caét roïc ñuû ñeå che thaân, côm aên ñuû ñeå nuoâi soáng hay sao?! Ví nhö caùc loaøi chim chæ coù ñoâi loâng caùnh, Tyø- kheo cuõng nhö vaäy, chæ mang theo ba y maø thoâi. Taïi sao nay caùc thaày laïi tích giöõ caát chöùa phi phaùp. Baèng moïi caùch quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay, giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo chöùa y dö, quaù moät ñeâm phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Keå töø aáy, caùc Tyø-kheo luùc caàn moãi moät y naøo, chuùng Taêng Yeát- ma, ñem soá vaät neân phaân maø phaân cho. Vaøo moät dòp noï, y cuûa A-na-luaät cuõ raùch hö hoaïi, caùc Tyø-kheo noùi: Y cuûa thaày cuõ raùch sao khoâng ñeán Taêng xin sai ngöôøi may moät ngaøy cho xong? A-na-luaät noùi: Toâi khoâng daùm xin, sôï moät ngaøy may khoâng xong, phaïm toäi Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ôû aáp Ba-lôïi vôùi yù muoán ñeán thaønh Xaù-veä ñeå haäu an cö, song khoâng coøn thôøi gian nöõa, neân hôïp yù nhau an cö taïi aáp Ta-beä-ñaø vaø ñaõ hoaøn taát. Ngaøy möôøi saùu cuøng nhau ñeán choã Phaät ôû. Vì möa neân suoát loä trình laày loäi öôùt aùt, ba y ñaõ thoâ naëng, bò öôùt caøng theâm naëng, caùc Tyø-kheo raát nhoïc meät vôùi gaùnh naëng naøy. Caùc Tyø-kheo ñeán nôi, kính leã saùt chaân Phaät roài ngoài lui qua moät beân. Phaät thaêm hoûi caùc Tyø-kheo: An cö coù vui hoøa khoâng? Treân ñöôøng ñi coù nhoïc meät laém khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Chuùng con an cö ñöôïc vui hoøa, khaát thöïc khoâng bò thieáu thoán. Chuùng con tröôùc ôû aáp Ba-lôïi yù muoán veà nôi ñaây an cö, nhöng trong ñoaøn coù nhieàu baïn quen neân khoâng khôûi haønh sôùm ñöôïc. Chuùng con töôûng ñeán kòp haäu an cö song cuõng vaãn khoâng kòp beøn tôùi an cö taïi Ta-beä-ñaø vaø ñaõ hoaøn taát. Ngaøy möôøi saùu leân ñöôøng veà ñaây,

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 4 89

treân ñöôøng ñi bò möa, ñöôøng laày loäi öôùt aùt, ba y ñaõ thoâ naëng bò öôùt caøng naëng neân raát vaát vaû suoát loä trình. Caùc Tyø-kheo nhaân vieäc naøy trình baøy leân Phaät vaán ñeà khoâng daùm xin may y cuûa A-na-luaät. Ñöùc Phaät cho taäp hôïp Tyø-kheo Taêng. Sau khi khen ngôïi haïnh thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, Ngaøi baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp thoï y Ca- hi-na, ñeå khoûi phaïm naêm vieäc: 1. AÊn rieâng chuùng. 2. Coù theå aên nhieàu laàn. 3. Tröôùc böõa aên, sau böõa aên ñi ñeán gia ñình naøo ñoù khoûi phaûi daën Tyø-kheo khaùc. 4. Chöùa y dö. 5. Nguû rieâng khoâng maát ba y. Khi aáy, caùc Tyø-kheo laïi coù yù nghó: Ñöùc Phaät cho thoï Y Ca-hi-na, cho pheùp chöùa y dö, khoâng bieát ñöôïc pheùp aáy vaøo luùc naøo. Vôùi suy nghó naøy laïi baïch Phaät. Phaät daïy: Khi ñaõ thoï

Ca-hi-na thì ñöôïc pheùp chöùa. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ba y ñaõ xong, y Ca-hi-na ñaõ xaû, chöùa y dö quaù moät ñeâm, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Luùc aáy, Toân giaû A-nan vì Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát maø nhaän hai tröông vaûi kíp boái. Vaøo luùc aáy Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát laïi ñi vaéng. Toân giaû A-nan aùy naùy nghó ngôïi: Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp chöùa y dö quaù moät ñeâm, nay Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát laïi khoâng coù maët ôû truù xöù phaûi giaûi quyeát vieäc naøy theá naøo ñaây?! Ñem nghi vaán naøy baïch Phaät, Ñöùc Phaät hoûi A-nan: Bao nhieâu ngaøy nöõa Xaù-lôïi-phaát trôû veà? A-nan thöa: Khoaûng möôøi ngaøy, hoaëc khoâng ñeán möôøi ngaøy. Do ñoù Ñöùc Phaät cho taäp hôïp Tyø-kheo Taêng vaø Ngaøi ñaõ heát lôøi khen ngôïi söï thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ba y ñaõ xong, y Ca-hi-na ñaõ xaû, chöùa y cho ñeán möôøi ngaøy, neáu quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Ba y ñaõ xong: Töùc laø giaët, nhuoäm, may ñaõ xong. Y Ca-hi-na ñaõ xaû: Töùc baïch nhò yeát-ma xaû. Y dö: Ngoaøi ba y ñeàu goïi laø dö. Y: Laø y kíp boái, y Khaâm-ba-la, y baèng tô taèm, y ñoän, y vaûi thoâ. Möôøi ngaøy: Neáu ngaøy thöù nhaát ñöôïc y neân xaû ngay trong ngaøy, hoaëc thoï trì, hoaëc cho ngöôøi, hoaëc tònh thí. Neáu khoâng xaû lieàn trong ngaøy, ngaøy thöù hai laïi ñöôïc y, neân xaû caû hai trong ngaøy naøy. Neáu ngaøy aáy khoâng xaû, ngaøy thöù ba cho ñeán ngaøy thöù möôøi laïi ñöôïc y, cuõng neân xaû heát trong ngaøy aáy. Neáu ngaøy naøy khoâng xaû, ñeán ngaøy thöù möôøi moät, khi töôùng maët trôøi xuaát hieän, y nhaän ñöôïc trong möôøi ngaøy ñeàu phaïm

90 BOÄ LUAÄT 1

Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Neáu coù y quaù möôøi ngaøy neân xaû cho Tyø-kheo Taêng, hoaëc xaû cho moät, hai, ba Tyø-kheo, khoâng ñöôïc xaû cho ngöôøi khaùc vaø phi nhaân. Xaû roài tieáp theo sau laø saùm hoái: Neáu khoâng xaû maø saùm hoái thì toäi kia caøng saâu. Tröø tröôøng hôïp ba y dö, neáu caùc y khaùc dö, cho ñeán khaên lau tay quaù möôøi ngaøy ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni phaïm cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát- la. Neáu tònh thí thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù nhaát ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc naøy nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi an cö xong muoán du haønh, laïi coù yù nghó: Chuùng ta seõ trôû veà laïi ñaây, ñem theo moät y laø ñuû, phieàn gì phaûi ñem nhieàu. Nghó sao laøm vaäy, caùc Tyø-kheo laáy khaên goùi caùc y coøn laïi ñem ñeå treân giaù, gôûi cho caùc Tyø-kheo taïi truù xöù, roài ra ñi. Cuõng vaøo luùc ñoù nhoùm saùu Tyø-kheo töø nôi khaùc trôû veà, noùi vôùi Tyø-kheo ôû truù xöù: Cung caáp phoøng cho toâi. Tyø-kheo taïi truù xöù chæ ngay phoøng cuûa nhoùm möôøi baûy ngöôøi ñeå y. Nhoùm saùu Tyø-kheo thaáy y ñeå treân giaù hoûi: Taïi sao caùc thaày caát chöùa caùc y dö naøy? Tyø-kheo truù xöù noùi: Ñaây laø y cuûa nhoùm möôøi baûy Tyø-kheo, an cö xong du haønh trong nhaân gian khoâng theå mang theo ñöôïc neân löu laïi gôûi cho toâi ñoù. Ñöôïc côù, nhoùm saùu Tyø-kheo tha hoà quôû traùch roài ñem vaán ñeà trình leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi nhoùm möôøi baûy Tyø-kheo:

Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân ñuùng nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch kheùo leùo quôû traùch: Caùc oâng ngu si, khoâng nghe Ta daïy: Vaät baát ly thaân cuûa moät Tyø-kheo laø ba y vaø bình baùt gioáng nhö con chim bay ñöôïc laø töï nhôø ñoâi caùnh loâng cuûa noù ñoù sao? Quôû traùch roài, Phaät baûo caùcTyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay, giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo ba y ñaõ xong, y Ca-hi-na ñaõ xaû, trong ba y, neáu lìa moãi moät y naøo, nguû quaù moät ñeâm phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Baáy giôø, moät Tyø-kheo noï coù moät y phaán taûo muoán ñeán aáp Sa-kieät- ñaø, nhöng y naëng khoâng theå mang theo, muoán xaû, khoâng bieát neân nhö theá naøo, baïch caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo cuøng ñöa ñeán choã Phaät ñeå trình leân Ngaøi söï vieäc. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu caùc Tyø-kheo thoï trì y phaán taûo naëng, muoán du haønh nôi khaùc, khoâng theå mang theo ñöôïc, Tyø-kheo aáy neân ñeán xin Taêng Yeát-ma khoâng maát y vôùi nghi thöùc nhö sau: Ñöông söï côûi giaøy deùp, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân Taêng, quyø goái, chaáp tay baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin

laéng nghe, toâi Tyø-kheo teân laø muoán du haønh ñeán xöù y phaán taûo naëng khoâng theå mang theo ñöôïc, muoán ñeå laïi. Nay ñeán xin Taêng Yeát- ma phaùp khoâng maát y. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng baïch xin nhö vaäy. Sau ñoù, moät Tyø-kheo trong Taêng xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Tyø-kheo teân laø muoán du haønh ñeán xöù y phaán taûo naëng khoâng theå mang theo ñöôïc, muoán ñeå laïi. Nay ñeán Taêng xin Yeát-ma khoâng maát y. Nay Taêng trao cho Yeát-ma khoâng maát y. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Tyø-kheo teân laø muoán du haønh ñeán xöù y phaán taûo naëng khoâng theå mang theo, muoán löu laïi, ñeán xin Taêng Yeát-ma khoâng maát y. Nay Taêng trao cho Yeát-ma khoâng maát y. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, ai khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo teân laø Yeát-ma khoâng maát y roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo thaáy Ñöùc Theá Toân cho pheùp Yeát-ma ly y, beøn thöôøng taùc Yeát-ma ly y ñeå nguû ñeâm, thaäm chí Yeát-ma ly heát caû ba y, chæ maëc y cuõ raùch ñeå ñi. Tyø-kheo Tröôûng laõo thaáy hoûi: Taïi sao caùc thaày maëc y cuõ raùch ñi nhö theá? Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät cho pheùp Yeát-ma ly y, cho neân chuùng toâi thöôøng Yeát-ma ly y ñeå nguû ñeâm, cuõng Yeát-ma ly ba y luoân. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch, roài cuøng ñöa ñeán Ñöùc Phaät trình baøy söï vieäc. Ñöùc Phaät daïy: Caùc thaày khoâng ñöôïc pheùp nhieàu laàn Yeát-ma ly y ñeå nguû ñeâm vaø Yeát-ma ly caû ba y. Ñaây laø hai Yeát-ma phi phaùp, Tyø-kheo Taêng phaïm hai toäi Ñoät-kieát-la. Ñoái vôùi Yeát-ma ly y ñeå nguû ñeâm naøy, moãi y, moät ñeâm ñeàu phaïm toäi maát y. Nay cho pheùp Tyø-kheo Yeát-ma löu y laïi, tieàn an cö ñöôïc chín thaùng, haäu an cö ñöôïc taùm thaùng, khoâng ñöôïc Yeát-ma löu y Taêng-giaø-leâ, An-ñaø-hoäi, cho pheùp Yeát-ma Öu-ña-la-taêng. Choã coù naïn giaëc cöôùp, trong ba y, y caét roïc naøo hôn heát, cho pheùp tuøy theo ñoù maø löu (gôûi). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau:

“Tyø-kheo naøo, ba y ñaõ xong, y Ca-hi-na ñaõ xaû, trong ba y, neáu lìa moãi moät y naøo, nguû quaù moät ñeâm, töø Taêng yeát-ma, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Ly y: Vöôøn, ñoàng giôùi khaùc giôùi; nhaø, ñoàng giôùi khaùc giôùi; Tinh xaù cuûa Tyø-kheo-ni, ñoàng giôùi khaùc giôùi; xoùm laøng, ñoàng giôùi khaùc giôùi; nhaø laàu, ñoàng giôùi khaùc giôùi; xe, ñoàng giôùi khaùc giôùi; thuyeàn, ñoàng giôùi khaùc giôùi; khoaûng ñaát roäng, ñoàng giôùi khaùc giôùi; nôi goác caây, ñoàng giôùi khaùc giôùi; ñaát troáng, ñoàng giôùi khaùc giôùi; treân ñöôøng ñi, ñoàng giôùi khaùc giôùi. Vöôøn ñoàng giôùi: Taêng Yeát-ma quy ñònh ranh giôùi khoâng maát y,

trong ñoù töï do tôùi lui. Khaùc giôùi: Taêng khoâng Yeát-ma quy ñònh ranh giôùi khoâng maát y, tuy laø cuøng moät vöôøn maø khoâng ñöôïc töï do tôùi lui trong ñoù. Nhaø, Tinh xaù Tyø-kheo-ni, xoùm laøng, nhaø laàu cuõng nhö vaäy. Xe ñoàng giôùi: Trong ñoù ñöôïc töï yù laáy hay di chuyeån. Khaùc giôùi: Trong ñoù khoâng ñöôïc töï yù laáy hay di chuyeån. Thuyeàn cuõng nhö vaäy. Khoaûng ñaát roäng ñoàng giôùi: Laø choã saân phôi luùa, ñöôïc töï yù laáy. Khaùc giôùi laø khoâng ñöôïc töï yù laáy. Nôi goác caây ñoàng giôùi: Choã coù boùng maùt che. Khaùc giôùi laø choã khoâng coù boùng maùt che. Ñaát troáng ñoàng giôùi: Laø choã ngoài kieát giaø caùch tröôùc maët baûy thöôùc. Khaùc giôùi laø ngoaøi baûy thöôùc. Treân ñöôøng ñi ñoàng giôùi: Laø caùch thaân hình baûy cung. Khaùc giôùi laø ngoaøi baûy cung, cho ñeán töôùng maët trôøi coù maët, khi aáy Tyø-kheo trôû veà tôùi giôùi, cho ñeán moät chaân vaøo trong giôùi cuõng khoâng maát y. Hoaëc laø mieäng töï noùi: Toâi xaû y ñoù, cuõng khoâng maát y. Neáu khoâng noùi xaû, khi töôùng maët trôøi coù maët thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Ngoaøi ba y cuûa Tyø-kheo, nhöõng thöù y thoï duïng khaùc, maø xa lìa ñeå nguû ban ñeâm thì phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù hai ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo y ñaõ ñuû, y Ca- hi-na ñaõ xaû, laïi ñöôïc y phi thôøi, caùc Tyø-kheo töï thaáy xaáu hoå noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi nhaän y phi thôøi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc thaày coù nhaän ñöôïc y phi thôøi maø töï xaáu hoå noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi nhaän y phi thôøi, phaûi vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo traû lôøi: Baïch Theá Toân thaät vaäy. Ñöùc Phaät baèng nhieàu caùch khen ngôïi haïnh thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp nhaän y phi thôøi. Khi aáy Luïc quaàn Tyø-kheo naûy sinh yù nghó: Ñöùc Theá Toân ñaõ cho pheùp nhaän y phi thôøi, chuùng ta coù theå tha hoà thoï nhaän. Nhaän nhieàu song hoï khoâng thoï trì, khoâng cho ngöôøi, cuõng khoâng tònh thí. Caùc Tyø-kheo thaáy vaäy hoûi: Caùc thaày khoâng nghe Ñöùc Theá Toân cheá caám khoâng ñöôïc chöùa y dö hay sao? Hoï traû lôøi: Tuy Ñöùc Phaät cheá caám chöùa y dö, nhöng cho pheùp nhaän y phi thôøi. Caùc Tyø-kheo hoûi: Coù phaûi baát cöù luùc naøo caùc thaày cuõng chöùa y phi thôøi, laïi khoâng thoï trì, khoâng

cho ngöôøi, khoâng tònh ví nhö theá hay sao? Hoï traû lôøi: Ñuùng nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo baèng moïi hình thöùc quôû traùch, trình leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân coù thaät nhö vaäy, Luïc quaàn thöa. Ñöùc Phaät baèng lôøi leõ nghieâm khaéc quôû traùch: Caùc oâng laø keû ngu si. Khoâng neân ham caàu xin quaù nhieàu nhö theá. Ñoái vôùi phaùp cuûa ngoaïi ñaïo, ngöôøi nhaän, nhaän maáy cuõng khoâng chaùn, keû cho laïi so löôøng tính toaùn. Trong chaùnh phaùp cuûa Ta thì thieåu duïc, tri tuùc, ngöôøi thí tuy tích cöïc roäng raõi, nhöng keû nhaän chæ nhaän ít maø thoâi. Quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: “Neáu Tyø-kheo naøo nhaän ñöôïc y phi thôøi, khoâng thoï trì, khoâng cho ngöôøi, khoâng tònh thí, cho ñeán moät ñeâm phaïm Ñoät-kieát-la”. Khi aáy, coù moät truù xöù noï, caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc nhieàu y, thoï trì, cho ngöôøi, tònh thí, coøn dö moät khuùc vaûi, cho caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo khoâng nhaän, noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi nhaän vaûi khoâng ñuû may y. Tyø-kheo cho vaûi laïi noùi: Cöù nhaän ñi, caàn ñuû vaûi thì seõ ñuû ngay. Coù Tröôûng laõo Giaø-tyø nhaän ñöôïc mieáng vaûi vöøa heïp vöøa ngaén, haèng ngaøy cöù keùo ra, hy voïng mieáng vaûi daøi roäng hôn tröôùc. Thöôøng leä, cöù moãi naêm ngaøy, Ñöùc Phaät ñi xem xeùt caùc phoøng, thaáy Giaø-tyø keùo vaûi, hoûi: Thaày laøm gì vaäy? Giaø-tyø thöa: Con nhaän ñöôïc mieáng vaûi nhoû naøy, khoâng thoï trì ñöôïc. Ñöùc Phaät hoûi: Thaày coù hy voïng nhaän ñöôïc choã naøo nöõa khoâng? Thöa coù, Giaø-tyø ñaùp. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Thôøi gian laâu mau nöõa seõ nhaän ñöôïc? Giaø-tyø ñaùp: Trong voøng moät thaùng. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät baèng nhieàu caùch khen ngôïi haïnh thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: “Töø nay cho pheùp chöùa y phi thôøi, neáu khoâng ñuû, chôø cho ñuû trong voøng moät thaùng”. Ñöùc Phaät ñaõ cho pheùp chöùa vaûi phi thôøi maø khoâng ñuû may y, caùc Tyø-kheo laïi mang vaûi naøy du haønh quaù moät thaùng. Caùc Tyø-kheo thaáy vaäy hoûi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chöùa vaûi phi thôøi, khoâng ñuû may y quaù moät thaùng, taïi sao caùc thaày laïi mang noù du haønh quaù moät thaùng? Sau khi baèng moïi caùch quôû traùch, caùc Tyø-kheo cuõng ñöa ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy söï vieäc leân Ngaøi. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ba y ñaõ ñuû, y Ca- hi-na ñaõ xaû, laïi ñöôïc vaûi phi thôøi, caàn thì nhaän, nhaän roài phaûi sôùm thoï trì, ñuû thì toát, neáu khoâng ñuû thì chôø ñôïi coù choã cho theâm ñuû ñeå may, cho ñeán moät thaùng, neáu quaù phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Y phi thôøi: Y nhaän ñöôïc sau khi xaû y Ca-hi-na, ñeàu goïi laø y phi

thôøi. Caàn: Trong ba y coù caùi cuõ raùch caàn ñeå boå sung. Hy voïng coù choã nhaän ñöôïc: Coù nôi naøo ñoù, hy voïng hoï seõ cho. Nhaän ñöôïc töø moät ngaøy cho ñeán moät thaùng: Neáu Tyø-kheo ngaøy thöù nhaát nhaän ñöôïc vaûi maø khoâng ñuû may y, ngay trong ngaøy laïi nhaän ñöôïc ñuû vaûi nhö öôùc muoán phaûi may thaønh y ñeå thoï trì, hoaëc cho ngöôøi hay tònh thí, neáu khoâng thoï trì, khoâng cho

ngöôøi, khoâng tònh thí, ñeán ngaøy möôøi moät khi töôùng maët trôøi xuaát hieän, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät- ñeà. Ngaøy thöù hai cho ñeán möôøi ngaøy cuõng vaäy. Ngaøy thöù möôøi moät coù hy voïng, neáu nhaän ñöôïc thì noäi nhaät neân may thaønh y, ñeå thoï trì, hoaëc cho ngöôøi hay tònh thí, ñeán ngaøy möôøi hai, khi töôùng maët trôøi xuaát hieän phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Cho ñeán ngaøy ba möôi cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù ba

---

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc naøy, nôi aáp Öu-thieän-na coù moät thieáu nieân cö só treân ñöôøng du lòch vui chôi gaëp moät ngöôøi con gaùi teân laø Lieân Hoa-saéc, saéc ñeïp nhö hoa ñaøo, töôùng nöõ troïn veïn. Ñaõ naëng tình kính yeâu töông hôïp, ngöôøi thieáu nieân aáy cöôùi coâ ta laøm vôï. Sau moät thôøi gian ngaén ngöôøi vôï coù thai. Gaàn ñeán ngaøy sinh, coâ ta veà laïi nhaø cha meï, vaø sinh ñöôïc moät ñöùa con gaùi. Vì ngöôøi vôï ôû cöõ neân ngöôøi choàng khoâng theå gaàn guõi ñöôïc. Anh ta laïi vuïng troäm tö thoâng vôùi meï cuûa coâ. Lieân Hoa-saéc bieát ñöôïc muoán vaát boû taát caû, caét ñöùt ñaïo vôï choàng nhöng laïi sôï lieân luïy ñeán cha meï, hôn nöõa vì thöông con neân phaûi oâm saàu, nuoát haän chòu tuûi nhuïc ñeå nuoâi con. Lieân Hoa-saéc veà laïi nhaø choàng nuoâi ñöùa con gaùi cuûa mình leân taùm tuoåi, sau ñoù môùi boû nhaø ra ñi, ñeán thaønh Ba- la-naïi, ñoùi khaùt meät laû ngöôøi, coâ ta ngoài nghæ beân meù nöôùc. Trong khi aáy, coù oâng Tröôûng giaû noï ñi du ngoaïn vöøa thaáy coâ ta ñaõ ñem loøng yeâu meán saâu naëng lieàn ngoû lôøi hoûi han: Cha meï, doøng hoï cuûa coâ ôû ñaâu? Hieän nay coâ coù bò ai raøng buoäc khoâng, hay coøn ñoäc thaân? Lieân Hoa-saéc traû lôøi: Toâi laø ñöùa con gaùi thuoäc doøng hoï nay toâi khoâng thuoäc sôû höõu cuûa ai. OÂng Tröôûng giaû laïi ngoû lôøi: Neáu khoâng thuoäc sôû höõu cuûa ai thì coù theå vì toâi laøm chaùnh thaát ñöôïc khoâng? Lieân Hoa-saéc noùi: Ngöôøi con gaùi laáy choàng taïi sao khoâng ñöôïc! OÂng Tröôûng giaû lieàn ñöa coâ ta leân xe trôû veà nhaø roài phong laøm vôï caû. Lieân Hoa-saéc giaûi quyeát saép ñaët chu toaøn moïi vieäc trong nhaø. Töø lôùn ñeán nhoû, hoøa thuaän sung tuùc, vôï choàng töông kính naëng nghóa laãn nhau. Sau taùm naêm, baáy giôø oâng Tröôûng giaû

noùi vôùi ngöôøi vôï: Toâi coù ñaàu tö voán taïi aáp Öu-thieän-na, kieåm tra soá nôï laõi taùm naêm qua theo soå saùch, keá toaùn cho ñeán nay laõi sinh töø soá voán aáy, leân ñeán soá caû öùc. Hoâm nay toâi muoán ñeán ñoù thu nôï laõi veà, chuùng ta taïm thôøi xa nhau. Ngöôøi vôï noùi: Phong tuïc taïi aáp ñoù ngöôøi nöõ thích phoùng daät, anh ñeán ñoù coi chöøng seõ bò maát tieát thaùo cuûa ngöôøi tröôïng phu. Cuûa caûi nhö phaán thoå sao laïi quaù baän loøng tính toaùn laøm chi! Ngöôøi choàng traû lôøi: Toâi tuy bieát roõ nhöôïc ñieåm cuûa mình nhöng khoâng ñeán noãi bò ñieàu ñoù meâ loaïn. Ngöôøi vôï laïi noùi: Neáu anh töï quyeát ñònh caàn phaûi ñi thì neân suy nghó vaø cho em nghe ñöôïc moät lôøi theà. Ngöôøi choàng noùi: Toát laém, anh theà: “Neáu anh coù khôûi taâm laøm ñieàu ñoù, thì khi anh trôû veà, luùc veà cöûa ngoõ anh seõ cheát vôùi taâm taø aáy”. Vôùi lôøi theà nhö theá, ngöôøi choàng ñeán

aáp Öu-thieän-na. Anh ta thu tieàn laõi nhieàu nôi neân traûi qua thôøi gian caû naêm. Xa nhaø caøng laâu ngaøy, nhôù nhaø caøng gaáp boäi, loøng sinh noï kia, naûy ra yù nghó: Ta neân giaûi quyeát theá naøo ñeå khoûi traùi vôùi lôøi theà tröôùc maø vaãn thoûa tình hieän nay! Tröôûng giaû laïi nghó: Neáu ta taø daâm thì traùi vôùi lôøi theà tröôùc vôï, thoâi thì taïo moät nhaø rieâng laø xong chuyeän, khoûi traùi vôùi lôøi theà. Trong khi trao ñoåi, doø la, oâng Tröôûng giaû gaëp moät ngöôøi con gaùi dung nhan tao nhaõ, dòu daøng, toaùt leân moät veû ñoan chính. OÂng yeâu thöông coâ ta moät caùch say ñaém, lieàn tìm ñeán caàu hoân. Cha ngöôøi con gaùi thaáy oâng Tröôûng giaû tieàn taøi sung tuùc, giaøu coù voâ cuøng, neân hoan hyû nhaän lôøi gaû con. Thu nôï xong, oâng Tröôûng giaû cuøng vôùi ngöôøi vôï môùi cöôùi trôû veà boån xöù, ñeán ôû yeân nôi moät toå aám rieâng, sau ñaáy oâng môùi trôû veà nhaø cuõ. Töø ñoù, oâng Tröôûng giaû saùng ñi chieàu veà, khaùc haún vôùi ngaøy tröôùc. Lieân Hoa-saéc ngaïc nhieân, aâm thaàm hoûi ngöôøi tuøy tuøng, ngöôøi aáy noùi: Ngoaøi aáy coù moät thieáu phuï neân môùi ñi nhö vaäy. Chieàu hoâm ñoù, ngöôøi choàng veà, Lieân Hoa-saéc hoûi: Anh coù ngöôøi haàu taïi sao giaáu em, khoâng cho em thaáy? OÂng Tröôûng giaû noùi: Sôï em bieát seõ haän anh, neân phaûi giaáu ngoaøi aáy. Ngöôøi vôï noùi: Em khoâng ghen gheùt, hieàm khích ñaâu, thaàn minh chöùng giaùm cho em ñieàu ñoù, anh neân goïi coâ aáy veà ñeå cuøng em lo lieäu vieäc nhaø. OÂng Tröôûng giaû beøn ñöa ngöôøi aáy veà vaø ngöôøi ñoù chính laø con gaùi cuûa Lieân Hoa-saéc. Meï con gaëp nhau maø khoâng heà hay bieát. Thôøi gian sau, nhaân luùc goäi ñaàu, ñeå yù nhìn kyõ töôùng maïo, Lieân Hoa-saéc môùi nghi laø con gaùi cuûa mình, baø ta kheùo leùo hoûi roõ veà laøng xaõ, cha meï, toäc taùnh cuûa thieáu phuï vaø thieáu phuï ñaõ traû lôøi caën keõ. Theá laø vôõ leõ! Lieân Hoa-saéc kinh hoaøng noùi: Xöa kia meï vaø con ñoàng moät choàng! Nay con vaø meï cuøng moät chaøng reå! Sinh töû meâ loaïn cho ñeán noãi naøy ö?! Neáu khoâng ñoaïn aùi duïc, xuaát gia hoïc ñaïo thì söï ñieân ñaûo meâ hoaëc naøy laøm sao chaám döùt ñöôïc?! Lieân Hoa-saéc

96 BOÄ LUAÄT 1

lieàn vaát boû taát caû ra ñi vaø ñeán ñöôïc cöûa Kyø-hoaøn, ñoùi khaùt meät laû, ngoài töïa vaøo goác caây. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ngoài giöõa moät röøng ngöôøi vaây quanh ñeå nghe Ngaøi thuyeát phaùp. Lieân Hoa-saéc thaáy haøng haøng lôùp lôùp ngöôøi taáp naäp ra vaøo tôùi lui, nghó laø tieát hoäi chaéc coù thöùc aên, beøn vaøo trong Tinh xaù, thaáy Ñöùc Theá Toân ñang vì moïi haïng ngöôøi giaûng noùi phaùp. Lieân Hoa-saéc nghe phaùp, laõnh hoäi ñöôïc vaán ñeà, söï ñoùi khaùt töø ñoù ñöôïc xua tan. Ngay luùc aáy, Ñöùc Theá Toân quan saùt khaép chuùng hoäi xem ai coù theå ñoä ñöôïc. Ngaøi thaáy roõ chæ coù Lieân Hoa-saéc laø ngöôøi seõ ñaéc ñöôïc ñaïo quaû, neân lieàn noùi phaùp boán chaân ñeá: Khoå, taäp, taän, ñaïo. Töø nôi choã ngoài Lieân Hoa-saéc lieàn ruõ saïch moïi traàn caáu, ñaït ñöôïc maét phaùp trong saïch. Khi ñaéc quaû roài, Lieân Hoa-saéc moät loøng chaáp tay höôùng ñeán Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät giaûng noùi phaùp xong, chuùng hoäi ñeàu ra veà. Lieân Hoa-saéc ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, kính leã saùt chaân, quyø goái, chaáp tay baïch Phaät: Con nguyeän xin ñöôïc xuaát gia trong chaùnh phaùp cuûa Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät lieàn

chaáp thuaän, roài baûo Tyø-kheo-ni Ba-xaø-ba-ñeà: Naøy Tyø-kheo-ni neân ñoä ngöôøi nöõ aáy thöïc haønh ñaïo. Ma-ha-ba-xaø-ba-ñeà thoï giaùo, lieàn ñoä cho xuaát gia thoï giôùi. Lieân Hoa-saéc sieâng naêng tinh taán haønh ñaïo, neân daãn ñeán thaønh baäc A-la-haùn, nhôø vui thuù trong caùc caûnh thieàn giaûi thoaùt, neân dung nhan, töôùng maïo caøng saùng röïc boäi phaàn so vôùi tröôùc. Ñeán giôø, Lieân Hoa-saéc mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc. Moät ngöôøi Baø-la-moân troâng thaáy lieàn meâ ñaém saéc ñeïp cuûa Lieân Hoa-saéc neân naûy sinh yù nghó: Ñaây laø Tyø-kheo-ni, ta khoâng theå chieám ñoaït, chæ coù moät caùch laø tìm ñeán choã ôû roài taïo phöông tieän ñeå haønh söï. Lieân Hoa-saéc khaát thöïc xong trôû veà nôi vöôøn An-ñaø, roài ñi vaøo truù phoøng. Ngöôøi Baø-la- moân kia theo quan saùt, bieát ñöôïc choã ôû cuûa Lieân Hoa-saéc. Hoâm sau, khi ñeán giôø khaát thöïc, vaéng ngöôøi, töø phía sau oâng ta ñoät nhaäp vaøo phoøng Tyø-kheo-ni Lieân Hoa-saéc naèm döôùi gaàm giöôøng. Suoát ngaøy aáy, caùc Tyø- kheo-ni nghe xong thôøi thuyeát phaùp thì trôøi ñaõ toái. Veà ñeán phoøng, vì meät moûi neân naèm xuoáng nguû say. Ngay luùc aáy, ngöôøi Baø-la-moân töø döôùi gaàm giöôøng boø ra laøm haïnh baát tònh. Tyø-kheo-ni lieàn thöùc daäy roài vuït bay leân hö khoâng. Luùc ñoù, ngöôøi Baø-la-moân töø ngay treân giöôøng ñoïa thaúng vaøo ñòa nguïc. Lieân Hoa-saéc nhaân ñoù bay ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân roài baïch Phaät vaán ñeà vöøa xaûy ra. Ñöùc Phaät hoûi: Ngay luùc aáy taâm con theá naøo? Lieân Hoa-saéc thöa: Luùc aáy nhö löôùi saét ñoát noùng ñoû röïc aùp vaøo thaân con. Ñöùc Phaät daïy: Nhö theá laø voâ toäi. Lieân Hoa-saéc laïi baïch Phaät: Nguû moät mình coù phaïm toäi hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: Ngöôøi ñaéc ñaïo thì khoâng phaïm.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 4 97

Baáy giôø, coù ñaùm giaëc taäp trung laïi cuøng nhau baøn luaän: Vaät duïng chuùng ta thu ñöôïc neân phaân chia nôi naøo ñoù ñeå deã daøng coù thöùc aên ngon laïi ñöôïc gaùi ñeïp. Chuùng ñeàu noùi: Nôi vöôøn An-ñaø naøy laø truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni, chaéc chaén coù saéc ñeïp vaø cuõng seõ coù nhieàu thöùc aên ngon cung caáp, ta ñeán ñoù phaân chia vaät duïng ñöông nhieân seõ ñöôïc nhö yù muoán. Trong khi aáy, teân caàm ñaàu ñaùm giaëc laïi coù loøng tin kính Phaät phaùp, nghe noùi nhö vaäy, laáy laøm lo laéng, oâng ta trong yù nghó hình dung moïi vieäc: Ngöôøi naøy chaéc seõ ñeán gaây naùo loaïn caùc Tyø-kheo-ni. Ta neân aâm thaàm cho ngöôøi ñeán baùo tröôùc. OÂng aáy lieàn sai ngöôøi ñeán noùi vôùi Tyø-kheo-ni: Toái nay seõ coù ñaùm ngöôøi aùc ñeán ñaáy khuûng boá aét seõ xaûy ra naõo loaïn, ñeå ñöôïc an laønh chö ni neân ñi traùnh. Caùc Tyø-kheo-ni nghe vaäy voäi vaõ vaøo trong thaønh Xaù-veä. Vò Ñaïi thaàn coi thaønh naøy tröôùc ñaây coù daønh rieâng moät ngoâi nhaø cho Tyø-kheo Taêng, nhöng hoâm ñoù khoâng coù Taêng ôû, caùc Tyø-kheo-ni xeá chieàu ñeán ñaáy, vaø ñeâm truù nguï taïi ngoâi nhaø aáy. Toái laïi ñaùm giaëc ñeán vöôøn An-ñaø tuyeät nhieân khoâng tìm thaáy moät ai. Vò chuû töôùng cuûa ñaùm giaëc vôùi yù nghó vui möøng: Chö Tyø-kheo-ni ñaõ thoaùt ñöôïc caûnh hoaïn naïn sæ nhuïc, khoâng gì vui baèng! OÂng ta laáy moät taám vaûi raát toát, goùi ñaày ñuû ñoà aên thöùc uoáng thôm ngon roài treo treân nhaùnh caây vôùi taâm nieäm:

Neáu Tyø-kheo-ni naøo ñaéc ñaïo thaàn thoâng thì ñeán laáy thöùc aên nôi goùi naøy. Caûm öùng ñöôïc, Tyø-kheo-ni Lieân Hoa-saéc nhanh nhö caùnh tay co duoãi cuûa moät löïc só, töø thaønh Xaù-veä ñeán vöôøn An-ñaø laáy thöùc aên treân nhaùnh caây. Saùng hoâm sau tôùi giôø aên, thay vì ñem aên, Lieân Hoa-saéc thieát doïn saün saøng ñeå cuùng döôøng Tröôûng laõo Öu-ba-tö-na vaø Baït-nan- ñaø. Ñeán giôø thoï thöïc, hai vò tôùi vaø thoï duïng töøng moùn aên aáy. AÊn xong hai vò röûa tay roài tieáp nhaän nöôùc uoáng. Lieân Hoa-saéc, tröôùc chuùng ngoài treân chieác gheá nhoû thænh caàu hai vò noùi phaùp dieäu. Sau khi Öu-ba-tö-na vì hoï thuyeát phaùp xong lieàn ñöùng daäy caùo töø ra veà. Baït-nan-ñaø ôû laïi, hoûi Lieân Hoa-saéc: Sö coâ ñöôïc thöùc aên ngon aáy töø ñaâu? Lieân Hoa-saéc trình baøy ñaày ñuû söï vieäc. Baït-nan-ñaø noùi: Coù theå cho toâi xem taám vaûi aáy ñöôïc khoâng? Coâ voäi ñem vaûi cho Baït-nan-ñaø xem. Baït-nan-ñaø thaáy taám vaûi ñeïp loøng tham noåi daäy, muoán chieám giöõ neân naøi næ theo xin. Lieân Hoa-saéc noùi: Ñieàu naøy khoâng theå ñöôïc. Taïi sao? Ngöôøi nöõ phöôùc moûng neân phaûi caát naêm y. Baït-nan-ñaø noùi: Nhö ngöôøi ñem voi ngöïa boá thí maø laïi khoâng cho daây cöông, sö coâ cuõng nhö vaäy. Taïi sao cuùng döôøng thöùc aên ngon ñöôïc maø laïi tieác taám vaûi khoâng cho? Baït-nan-ñaø baèng taøi aên noùi tìm moïi caùch naøi næ thuyeát phuïc xin cho kyø ñöôïc. Baát ñaéc dó Lieân Hoa-saéc phaûi trao cho. Baït-nan-ñaø ñöôïc taám vaûi roài veà laïi truù xöù. Caùc Tyø-kheo thaáy taám vaûi ñeïp noùi: Thaày laø ngöôøi phöôùc ñöùc neân môùi ñöôïc

taám vaûi toát aáy. Baït-nan-ñaø noùi: Toâi ñaâu coù phöôùc ñöùc gì, toâi naên næ Tyø- kheo-ni muoán gaõy löôõi môùi ñöôïc ñaáy. Caùc Tyø-kheo nghe theá baèng moïi caùch moïi caùch quôû traùch: Taïi sao thaày laïi cöôõng böùc baèng lôøi noùi ñeå ñoaït vaûi cuûa Tyø-kheo-ni! Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân lo ngaïi boán chuùng tôùi lui oàn aøo neân baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta muoán vaøo tónh thaát ba thaùng, khoâng cho ai ñeán choã ta ñang truù, chæ tröø Tyø-kheo ñem côm. Caùc thaày neân laäp quy cheá. Vaâng lôøi Phaät daïy caùc Tyø-kheo laäp ñònh cheá: Töø nay khoâng ai ñöôïc ñeán choã Phaät ôû, chæ tröø Tyø-kheo ñem côm. Neáu ngöôøi naøo vi phaïm, phaïm Ba- daät-ñeà. Trong khi aáy, Tröôûng laõo Öu-ba-tö-na khoâng nghe quy cheá cuûa Taêng, sau khi ñeán thaønh Xaù-veä hoûi Tyø-kheo khaùc ñeå bieát Ñöùc Phaät ôû phoøng naøo. Theo chæ daãn cuûa Tyø-kheo naøy, Öu-ba-tö-na ñeán tröôùc cöûa phoøng Phaät ñöa tay goõ cöûa. Ñöùc Phaät môû cöûa. Öu-ba-tö-na kính leã saùt chaân Phaät roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät hoûi Öu-ba-tö-na: Chuùng cuûa thaày raát möïc oai nghi thanh tònh, thaày giaùo hoùa caùch naøo maø ñöôïc nhö vaäy? Tröôûng laõo thöa: Neáu coù ngöôøi naøo ñeán con caàu xin xuaát gia, con daïy hoï möôøi hai haïnh Ñaàu ñaø. Con baûo: Phaûi troïn ñôøi laøm Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ, khaát thöïc, nhaát toïa thöïc, nhaát chuûng thöïc, nhaát thoï thöïc, tuaàn töï khaát thöïc, ôû nôi goø maû, maëc y phaán taûo, ba y, phu toïa tuøy thaân, ngoài beân goác caây, ngoài choã ñaát troáng. Kính baïch Ñöùc Theá Toân! Neáu ngöôøi naøo noùi troïn ñôøi coù theå phuïng haønh phaùp naøy thì ñöôïc nhaäp vaøo chuùng cuûa con, con laøm thaày hoï. Ñöùc Phaät khen: Hay laém! Hay laém! Nhö vaäy thaày coù theå

goïi laø haïng ngöôøi kheùo giaùo duïc ñoà chuùng. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Thaày bieát chuùng Taêng naøy coù quy cheá hay khoâng? Vò aáy thöa: Con khoâng bieát. Taïi sao vaäy? Con töøng nghe Phaät daïy: Nhöõng gì Phaät chöa cheá khoâng ñöôïc töï yù cheá, nhöõng gì Phaät ñaõ cheá neân phuïng haønh. Ñöùc Phaät thuaät laïi ñaày ñuû quy cheá treân. Vò aáy thöa: Con khoâng tuøy theo quy cheá cuûa Taêng maø saùm hoái toäi Ba-daät-ñeà ñöôïc. Ñöùc Phaät daïy: Hay laém, thaày nhaän xeùt nhö theá laø ñuùng! Khi ñoù, Tyø-kheo cöïu truù ñöùng ôû tröôùc phoøng, chôø Öu-ba-tö-na ñi ra ñeå noùi: Thaày phaïm quy cheá cuûa Taêng, neân taùc phaùp saùm Ba-daät-ñeà. Vò aáy traû lôøi: Toâi phaïm Ba-daät-ñeà naøo? Caùc Tyø-kheo trình baøy ñaày ñuû caùc quy cheá treân. Vò aáy traû lôøi: Toâi khoâng theå döïa theo quy cheá cuûa Taêng ñeå saùm hoái ñöôïc. Taïi sao? Chính toâi nghe Phaät daïy: Neáu Phaät khoâng cheá thì Taêng khoâng ñöôïc cheá. Neáu Phaät cheá roài thì Taêng khoâng ñöôïc traùi phaïm. Luùc aáy, Ñöùc Phaät ñích thaân ra noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Töø nay neáu coù Tyø-kheo A-lan-nhaõ naøo nhö Öu- ba-tö-na thì cho pheùp ñeán choã ta. Caùc Tyø-kheo nghe roài laïi coù yù nghó: Chuùng ta neân phuïng haønh haïnh Ñaàu ñaø ñeå ñöôïc ñeán choã Ñöùc Theá Toân.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 4 99

Quyù vò ñeàu ñua nhau tu khoå haïnh. Baáy giôø, caùc Cö só laäp neân caùc phoøng xaù cuùng döôøng, khoâng coù vò naøo nhaän. Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp boán chuùng ñöôïc töï do ñeán thaêm ta. Tyø-kheo-ni Ba-xaø-ba-ñeà nghe Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy, lieàn cuøng naêm traêm Tyø-kheo-ni leân ñöôøng ñeán thaêm Ñöùc Phaät, treân ñöôøng ñi gaëp Öu-ba-tö-na. Trong chuùng cuûa Öu-ba-tö-na coù moät Tyø-kheo maëc y thoâ raùch, Ba-xaø-ba-ñeà hoûi: Taïi sao Tröôûng laõo maëc chieác y nhö vaäy? Vò aáy traû lôøi: Vì khoâng coù chieác naøo khaùc! Tyø-kheo-ni laïi chæ vaøo chieác y cuûa mình maø noùi: Thaày coù theå maëc y naøy khoâng? Tröôûng laõo ñaùp: Coù theå. Laïi hoûi: Tröôûng laõo coù theå cho con chieác y ñang maëc khoâng? Coù theå. Hai beân lieàn trao ñoåi y. Khi ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, Tyø-kheo-ni ñaûnh leã saùt chaân Phaät roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät hoûi Cuø-ñaøm-di: Taïi sao coâ maëc chieác y raùch röôùi nhö theá? Cuø-ñaøm-di trình baøy söï vieäc vöøa xaûy ra. Ñöùc Phaät giaûng noùi phaùp cho Cuø-ñaøm-di nghe roài, baûo veà laïi truù xöù. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï oâng coù ñoåi chieác y thoâ xaáu raùch röôùi cuûa oâng ñeå laáy chieác y toát cuûa Tyø-kheo-ni khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät nghieâm khaéc quôû traùch: OÂng laø ngöôøi ngu si, nhieàu ham muoán. Caùc Tyø- kheo nhaân vieäc naøy, ñem vieäc cuûa Baït-nan-ñaø ra baïch Phaät. Ñöùc Phaät hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän laáy y töø Tyø-kheo-ni, phaïm Ni-taùt-kyø-ba- daät-ñeà”. Moät soá Tyø-kheo coù baø con laø Tyø-kheo-ni vaø nhieàu ngöôøi quen bieát, coù theå töø caùc ngöôøi naøy nhaän ñöôïc y vaät. Thaáy caùc Tyø-kheo maëc y xaáu raùch, caùc Tyø-kheo-ni baø con

hoûi: Taïi sao thaày maëc y xaáu raùch theá? Tyø-kheo noùi: Khoâng coù ngöôøi naøo ñeå xin. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Sao khoâng ñeán ñeå nhaän! Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät caám khoâng cho ñeán caùc Tyø-kheo-ni nhaän y. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Trong phaïm vi baø con thì bieát ñieàu neân cho vaø neân nhaän, xin thaày baïch Phaät vieäc naøy. Caùc Tyø-kheo lieàn baïch Phaät, nhaân vieäc aáy Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baèng nhieàu caùch khen ngôïi ngöôøi thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo ñeán Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con nhaän y, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät- ñeà". Baáy giôø, taïi thaønh Xaù-veä, Tyø-kheo vaø Tyø-kheo-ni nhaän ñöôïc y cuùng döôøng, cuøng nhau phaân chia. Vì coù Tyø-kheo nhaän laàm y cuûa Tyø-

kheo-ni, hay ngöôïc laïi. Caùc Tyø-kheo-ni thöa vôùi caùc Tyø-kheo: Cho chuùng con ñoåi y. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho chuùng toâi nhaän y töø Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con. Caùc Tyø-kheo-ni thöa: Duøng y ñoåi y taïi sao noùi laø nhaän y? Quyù vò beøn ñeán baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baèng nhieàu caùch khen ngôïi ngöôøi ít ham muoán, bieát vöøa ñuû, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo nhaän y töø Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con, tröø trao ñoåi, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Chaúng phaûi baø con: Khoâng lieân heä beân cha hay beân meï trong phaïm vi baûy ñôøi. Trao ñoåi: Hai beân ñeàu coù ích, laïi tuøy theo sôû thích cuûa moãi ngöôøi. Nhaän y töø Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát- la. Neáu ngöôøi baø con phaïm giôùi, coù taø kieán maø nhaän y nôi hoï, phaïm Ñoät-kieát-la. Sa-di nhaän y cuûa Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni, nhaän y phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coù taâm tìm caàu, hoï töï boá thí, hay bieát ngöôøi kia dö maø nhaän thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù tö ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø, trôøi vöøa saùng ñaõ maëc y böng baùt ñeán nôi choã ôû cuûa Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø. Caùch ngoài xuoáng hôù heânh cuûa coâ ni ñaõ ñeå loä hình. Baït-nan-ñaø nhìn thaáy khoâng kìm cheá noåi, xuaát baát tònh. Tyø-kheo-ni bieát, noùi: Tröôûng laõo thay y cho toâi giaët. Baït-nan-ñaø trao y ñaõ thay cho coâ ni. Coâ ta nhaän y dính nhôùp baát tònh, coâ laáy thöù baát tònh aáy ñaët vaøo aâm hoä cuûa mình. Laïi coù caùc Tyø-kheo khaùc cuõng ñöa y cho caùc Tyø-kheo-ni giaët, nhuoäm, ñaäp. Moät khi caùc Tyø-kheo-ni phaûi baän roän vôùi coâng vieäc nhö theá neân vieäc ñoïc tuïng, toïa thieàn, haønh ñaïo… bò xao laõng, boû pheá. Caùc baïch y thaáy theá, laïi laém lôøi cheâ traùch, mæa mai: Caùc Tyø-kheo-ni laáy vieäc giaët, nhuoäm, ñaäp y laøm söï nghieäp, ngöôøi tu haønh vôùi keû taïi gia ñaâu coù khaùc gì?! Vaøo dòp aáy, Tyø-kheo-ni Ma-ha Ba-xaø-ba-ñeà cuøng naêm traêm Tyø-kheo-ni ñeán choã ôû Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân Ngaøi, roài ngoài qua moät beân. Ñöùc Phaät hoûi Cuø-ñaøm-di: Taïi sao tay chaân cuûa caùc Tyø-kheo-ni laïi dính ñaày saéc maøu nhuoäm? Chö ni baïch Phaät ñaày ñuû vaán ñeà caùc Tyø-kheo sai giaët, nhuoäm. Ñöùc Phaät vì hoï giaûng noùi

phaùp dieäu xong, hoï veà laïi truù xöù. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc thaày coù sai caùc Tyø-kheo-ni giaët, nhuoäm, ñaäp y hay khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! coù thaät nhö vaäy. Nhaân vieäc aáy, caùc Tyø-kheo ñem vieäc cuûa Baït-nan-ñaø baïch Phaät. Ñöùc Phaät baèng moïi

hình thöùc quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo sai Tyø-kheo-ni giaët y cuõ hoaëc nhuoäm, hoaëc ñaäp, phaïm Ni kyø Ba-daät-ñeà”. Nhaân coù caùc Tyø-kheo giaø, beänh, khoâng theå töï giaët, nhuoäm hay ñaäp y cuûa mình ñöôïc, caùc Tyø-kheo-ni baø con coù khaû naêng laøm ñöôïc coâng vieäc naøy, vôùi yù muoán giuùp ñôõ ñeán xin nhaän laøm thay. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi sai Tyø-kheo-ni giaët nhuoäm hay ñaäp y. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Trong phaïm vi baø con môùi bieát ñöôïc vieäc laøm neân hay khoâng neân, xin thaày baïch Phaät cho ñieàu ñoù. Caùc Tyø-kheo lieàn baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, khen haïnh thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo sai Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con giaët y cuõ hoaëc nhuoäm, hoaëc ñaäp, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Y cuõ: Laø y ñaõ maëc, coù nhô nhôùp, baûo giaët giuõ maø khoâng nhuoäm, khoâng ñaäp; hoaëc baûo nhuoäm maø khoâng giaët, khoâng ñaäp; hoaëc baûo ñaäp maø khoâng giaët, khoâng nhuoäm; hoaëc baûo giaët nhuoäm maø khoâng ñaäp; hoaëc baûo giaët ñaäp maø khoâng nhuoäm; hoaëc khieán nhuoäm maø khoâng giaët; hoaëc khieán giaët nhuoäm, ñaäp ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Neáu baûo giaët, khoâng giaët maø nhuoäm; hoaëc khieán giaët, khoâng giaët maø ñaäp; hoaëc baûo giaët, khoâng giaët maø nhuoäm ñaäp, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Khieán nhuoäm khoâng nhuoäm maø giaët, maø ñaäp, maø giaët ñaäp. Khieán ñaäp khoâng ñaäp maø giaët maø nhuoäm. Khieán giaët nhuoäm, khoâng giaët nhuoäm maø ñaäp. Khieán giaët ñaäp khoâng giaët ñaäp maø nhuoäm. Khieán nhuoäm ñaäp khoâng nhuoäm ñaäp maø giaët, cuõng nhö vaäy. Neáu khieán chaúng phaûi baø con giaët, nhuoäm, ñaäp, maø baø con giaët, nhuoäm, ñaäp. Neáu khieán chaúng phaûi baø con giaët, nhuoäm, ñaäp maø baø con, chaúng phaûi baø con cuøng giaët, nhuoäm, ñaäp. Neáu khieán baø con, chaúng phaûi baø con cuøng giaët, nhuoäm, ñaäp maø baø con giaët, nhuoäm, ñaäp. Neáu khieán baø con, chaúng phaûi baø con cuøng giaët, nhuoäm, ñaäp, maø chaúng phaûi baø con giaët, nhuoäm, ñaäp. Neáu khieán baø con, chaúng phaûi baø con cuøng giaët, nhuoäm, ñaäp maø baø con, chaúng phaûi baø con cuøng giaët, nhuoäm, ñaäp, ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Neáu y chöa coù theå giaët, nhuoäm, ñaäp, maø khieán chaúng phaûi baø con giaët, nhuoäm, ñaäp, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khieán baø con giaët nhuoäm ñaäp maø chaúng phaûi baø con giaët, nhuoäm, ñaäp thì khoâng phaïm. Ngoaøi ra nhö trong giôùi nhaän y ñaõ noùi. Xong giôùi thöù naêm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, trong thaønh coù oâng Tröôûng giaû thích maëc loaïi aùo sang troïng. OÂng ta raát möïc tin yeâu Phaät phaùp, thöôøng ñeán choã Phaät nghe phaùp. Hoâm noï, oâng Tröôûng giaû maëc trong, ngoaøi hai saéc aùo toát cuøng vôùi caùc vò khaùch vaø tuøy tuøng ra khoûi thaønh, ñeán vieáng thaêm Ñöùc Theá Toân vaø caùc Tyø-kheo. Ñöùc Phaät vì hoï giaûng noùi phaùp. Hoï raát vui möøng vì ñaõ nghe Phaät chæ daïy nhöõng ñieàu lôïi ích. Hoï ñaûnh leã ra veà, ngay luùc aáy gaëp Baït-nan-ñaø. Baït-nan-ñaø laïi vì hoï noùi phaùp. Tröôùc khi ra veà, hoï noùi: Môøi Tröôûng laõo ngaøy mai ñeán thoï böõa côm ñaïm baïc. Baït-nan-ñaø noùi: Toâi khoâng thieáu aên, maø laïi bò khoå vì thieáu maëc. Tröôûng giaû coù theå cho bôùt toâi chieác aùo hieän oâng ñang maëc hay khoâng? OÂng Tröôûng giaû noùi: Seõ cho nhöng khoâng theå cho lieàn ñöôïc, veà nhaø toâi seõ tính sau. Baït-nan-ñaø noùi: Toâi nghe Tröôûng giaû öa laøm vieäc boá thí, taïi sao ñoái vôùi rieâng toâi laïi hôø höõng nhö theá? Baït-nan-ñaø noùi tieáp: Toâi noùi phaùp khieán oâng coù theå xa lìa sinh, laõo, beänh, töû, öu bi khoå naõo, ñeå laøm coâng vieäc cöùu ñoä neân xaû boû taát caû khoâng möu caàu gì cho chính baûn thaân. Taïi sao nay oâng laïi keo kieät ñoái vôùi chieác aùo naøy? Nghe phaûi, oâng Tröôûng giaû lieàn côûi aùo cho. Khi veà ñeán cöûa thaønh, ngöôøi giöõ cöûa hoûi: Ra ñi oâng maëc hai lôùp aùo, khi trôû veà thì nheï nhaøng, vì ngöôøi ñeïp maø côûi aùo cho hay bò ai ñoù töôùc ñoaït? OÂng Tröôûng giaû noùi: Toâi khoâng cho ngöôøi nöõ, cuõng khoâng bò ai cöôùp, maø laïi bò Sa-moân Thích töû cöôõng böùc xin, neân toâi phaûi cho. Ngöôøi giöõ cöûa noùi: OÂng ñöøng noùi nhö vaäy! Toâi nghe Sa-moân Thích töû ít ham muoán, bieát vöøa ñuû, coù ngöôøi cho coøn khoâng nhaän huoáng laø nay laïi cöôõng böùc xin vaät cuûa ngöôøi? OÂng tröôûng giaû keå laïi vieäc ñaõ xaûy ra cho ngöôøi giöõ cöûa nghe. Ñoái vôùi nhöõng ngöôøi khoâng coù loøng tin öa Phaät phaùp, nghe theá, lôùn tieáng mieät thò: Ñaây chính laø cöôùp ñoaït. Nhöõng ai gaàn guõi hoï cuõng seõ bò traán loät nhö theá. Ñích thò Sa-moân Thích töû thöôøng khen vieäc boá thí, cheâ vieäc khoâng cho maø laáy, nay cöôõng ñoaït y vaät cuûa ngöôøi thì ñaâu khaùc gì ñaùm cöôùp? OÂng Tröôûng giaû veà ñeán nhaø, ngöôøi trong nhaø hoûi, oâng Tröôûng giaû cuõng phaân traàn nhö treân. Söï vieäc naøy loït ñeán tai caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo. Baèng moïi caùch, caùc vò quôû traùch xong cuøng ñöa ñeán choã Ñöùc Phaät vaø baïch leân Ngaøi söï vieäc treân. Nhaân vieäc aáy Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan- ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät nghieâm khaéc quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñeán choã cö só hay vôï cö só xin y, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Luùc naøy, coù caùc Tyø-kheo maëc y thoâ xaáu raùch röôùi, caùc ngöôøi baø

con thaáy vaäy hoûi: Taïi sao thaày laïi maëc y vöùt ñi nhö theá? Haõy ñeán nôi con laáy y khaùc. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho chuùng toâi ñeán choã cö só hay vôï Cö só xin y. Neáu ñem y cuùng cho Taêng, toâi seõ nhaän töø Taêng thì ñöôïc. Caùc ngöôøi baø con noùi: Con chæ muoán cuùng cho thaày, chöù khoâng muoán cuùng cho Taêng, vì sôï vò khaùc nhaän ñöôïc. Caùc Tyø-kheo noùi: Neáu Ñöùc Phaät

cho pheùp chuùng toâi ñeán choã cö só hay vôi cö só baø con xin y thì chuùng toâi ñaâu coù maëc y xaáu raùch theá naøy! Caùc ngöôøi baø con thöa: Trong choã baø con vôùi nhau thì bieát luùc naøo neân nhaän vaø khoâng neân nhaän, xin thaày baïch leân Ñöùc Phaät ñieàu aáy. Caùc Tyø-kheo lieàn baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo ñeán choã cö só hay vôi cö só khoâng phaûi baø con xin y, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Baáy giôø, coù nhieàu chuùng Tyø-kheo ñi theo ñoaøn khaùch buoân, laïc ñöôøng, bò ñaùm cöôùp cöôùp ñoaït saïch, cöù ñeå mình traàn thaân truïi ñeán thaønh Xaù-veä. Ngöôøi ñi ñöôøng thaáy hoûi: OÂng laø ngöôøi naøo? Traû lôøi: Toâi laø Sa- moân Thích töû. Laïi hoûi: Y baùt cuûa oâng ñaâu? Laïi traû lôøi: Bò ñaùm cöôùp cöôùp saïch caû roài. Khi ñeán Kyø-hoaøn, caùc Tyø-kheo hoûi ñaùp vôùi nhau cuõng nhö vaäy. Laïi hoûi: Neáu oâng laø Tyø-kheo thì thoï giôùi, Boá-taùt, Töï töù phaûi nhö theá naøo? Laïi traû lôøi: Thoï giôùi nhö vaäy! Boá-taùt nhö vaäy! Töï töù nhö vaäy! Caùc Tyø-kheo hoûi roài vaãn khoâng ñöa y cho maëc. Quyù vò ñeán choã Phaät ôû. Ñöùc Phaät quôû traùch: Taïi sao caùc oâng loõa hình ñeán thaêm Nhö Lai! Caùc oâng ñaâu khoâng theå laáy laù caây hay coû che thaân laïi ñöôïc hay sao! Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay loõa hình ñeán tröôùc Nhö Lai, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: Ngaøi khoâng cho pheùp chuùng con ñeán choã cö só hay vôi cö só chaúng phaûi baø con xin y, trong khi ñoù, baø con cuûa chuùng con ôû caùch ñaây raát xa thì laøm sao coù y ñöôïc! Ñöùc Phaät hoûi: Caùc thaày ñaõ ñeán nôi ôû cuûa Tyø-kheo cöïu truù chöa? Thöa, chuùng con ñaõ ñeán roài. Taïi sao hoï khoâng ñöa y cho caùc thaày? Thöa, caùc thaày aáy vöøa thaáy chuùng con, lieàn hoûi: Thoï giôùi theá naøo? Boá-taùt theá naøo? Töï töù theá naøo? Tuy chuùng con traû lôøi nhö phaùp maø vaãn khoâng thaáy caùc thaày aáy ñöa cho y ñeå maëc. Ñöùc Phaät chuyeån lôøi quôû traùch caùc Tyø-kheo cöïu truù: Taïi sao chính maét troâng thaáy Tyø-kheo loõa hình maø khoâng trôï caáp gaáp! Ñoái vôùi Tyø-kheo maát y, Ngaøi khen haïnh ít ham muoán, bieát vöøa ñuû, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo ñeán choã cö só hay vôi cö só khoâng phaûi baø con xin y, tröø coù nhaân duyeân, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Coù nhaân duyeân laø: Y bò cöôùp, y bò maát, y bò chaùy, y bò nöôùc cuoán troâi, y bò raùch. Nhö vaäy goïi laø coù nhaân duyeân.

104 BOÄ LUAÄT 1

Neáu y bò ñoaït cho ñeán y bò hö hoaïi nhöng voán coù y khaùc vaø coù y ñeå choã khaùc thì khoâng ñöôïc xin. Tyø-kheo-ni cuõng y theo nhö vaäy. Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù saùu ---------- Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, nhieàu chuùng Tyø-kheo töø nôi aáp Ba-lôïi ñi ñeán choã Ñöùc Phaät, gaëp ñaùm cöôùp cöôùp maát y, cuøng nhau noùi: Coù tôùi naêm nhaân duyeân ñöôïc Ñöùc Phaät cho pheùp ñeán choã cö só hay vôi cö só khoâng phaûi baø con xin y. Tuy vaäy, ta cuõng khoâng bieát ñeán ai ñeå xin baây giôø! Ñöôïc cô hoäi, Luïc quaàn Tyø-kheo laïi naûy xin ra yù nghó: Caùc Tyø-kheo bò maát y naøy khoâng bieát ñeán ai xin y, ta neân ñi xin hoä cho hoï, neáu coù dö thì ta seõ laáy. Vôùi yù nghó ñoù, Luïc quaàn lieàn ñeán ñeà nghò vôùi caùc Tyø-kheo maát y. Caùc Tyø-kheo

maát y noùi: Hay laém! Toát laém! Ñöôïc thoûa thuaän nhö vaäy, Luïc quaàn Tyø-kheo ñi khaép trong thaønh, ñeán caùc Cö só hay vôï Cö só noùi: Caùc Tyø-kheo töø aáp Ba-lôïi veà haàu thaêm Ñöùc Theá Toân, khoâng may bò ñaùm giaëc cöôùp maát y, quyù vò coù theå giaûm bôùt choã caét may cuøng nhau ñem y ñeán cuùng. Caùc Cö só, vôï Cö só moãi ngöôøi tích thieåu thaønh ña, ñöôïc moät soá y phuïc khaù lôùn ñem ñeán cuùng. Moãi vò ñeàu ñaày ñuû. Caùc Tyø-kheo maát y noùi: Chuùng toâi ñuû roài, khoâng phieàn phaûi xin nöõa. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Caùc thaày coù nhaân duyeân xin y, coøn chuùng toâi thì khoâng ñöôïc pheùp. Chuùng toâi döïa vaøo nhaân duyeân cuûa thaày môùi coù lyù do ñeå xin. Caùc Tyø-kheo maát y noùi: Ñieàu ñoù tuøy yù caùc Tröôûng laõo. Nhö theá laø Luïc quaàn Tyø-kheo laïi ñi ñeán caùc nôi xin nöõa, thu ñöôïc soá y raát nhieàu. Khi aáy, caùc Cö só hoïp laïi cuøng neâu ra yù kieán: Tyø-kheo maát y khoâng coù bao nhieàu ngöôøi, trong thaønh chuùng ta, nam nöõ, lôùn nhoû ñeàu ñem y ñeán cuùng, nhö vaäy laø quaù ñuû roài, taïi sao coøn ñeán xin nöõa! Phaûi chaêng maáy oâng naøy muoán tích tröõ ñeå mua baùn trao ñoåi, khoâng tu phaïm haïnh? Khi caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe ñöôïc, baèng moïi caùch quôû traùch, roài ñem vieäc aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? - Baïch Theá Toân, thaät söï ñuùng nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay, giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, y bò cöôùp, bò maát, bò chaùy, bò troâi, bò hö hoaïi, ñeán choã cö só hay vôï cö só khoâng phaûi baø con xin y, neáu Cö só hay vôï Cö só muoán ñem nhieàu y ñeå cuùng, Tyø-kheo neân thoï hai y, neáu thoï quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi thì phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù baûy

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 4 105

Ñöùc Phaïât ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø thöôøng tôùi lui moät nhaø Cö só ñeå noùi phaùp, tröôøng hôïp hoï beänh hoaïn hay coù vieäc gì, Baït-nan-ñaø cuõng lo lieäu luoân. Coù moät Tyø-kheo vaøo buoåi saùng sôùm noï ñaép y böng baùt vaøo thaønh khaát thöïc, khi ñeán gia ñình naøy, gaëp luùc hai vôï choàng ñang cuøng nhau baøn noùi: Baït-nan-ñaø ñoái vôùi ta laø aân nhaân, neân söû duïng giaù tieàn may y nhö vaäy ñeå may y cuùng cho Toân giaû. Tyø-kheo khaát thöïc nghe nhö vaäy roài khi trôû veà noùi vôùi Baït-nan-ñaø: Thaày coù phöôùc ñöùc. Baït-nan-ñaø hoûi: Coù phöôùc ñöùc gì? Tyø-kheo aáy ñaùp: Toâi vöøa khaát thöïc, ñeán nhaø Cö só ñoù, nghe vôï choàng hoï baøn noùi: Baït-nan-ñaø ñoái vôùi ta laø aân nhaân, neân duøng giaù tieàn nhö theá may y nhö theá ñeå cuùng cho Toân giaû. Nay thaày ñeán ñoù, chaéc chaén ñöôïc y khoâng coù gì trôû ngaïi. Saùng sôùm hoâm sau, tôùi giôø khaát thöïc, Baït-nan-ñaø maëc y, böng baùt ñeán nhaø kia. Cö só voäi vaøng ra ñoùn chaøo. Baït-nan-ñaø hoûi: Phaät töû duøng soá tieàn nhö theá ñeå may y nhö theá cho toâi phaûi khoâng? Baïch thaày ñuùng nhö vaäy. Baït-nan- ñaø noùi: Phaät töû dö bieát toâi khoâng maëc y xaáu chöù? Neáu may toát thì toâi seõ maëc. Haõy nhôù cho, luùc Phaät töû coù beänh hoaïn hay coù vieäc chi toâi ñeàu lieäu lyù. Neáu y khoâng toát thì toâi cho ñeä töû hay ñem caát maø thoâi, nhö vaäy vaät naøy coi nhö

vaát ñi, vieäc cho khoâng coù taùc duïng phöôùc ñöùc. Baát bình, Cö só kia noùi vôùi ngöôøi xung quanh: Thaày naøy tham lam quaù, ai cung caáp noåi, laøm sao thoûa maõn ñöôïc. Ñaõ gaáp naêm, saùu laàn hôn, so vôùi choã phaùt taâm cuûa toâi maø vaãn khoâng thoûa loøng. Tröôùc ñaây toâi coù loøng toát nhö vaäy, nhöng nay thì khoâng coøn nöõa. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe nhö theá, baèng moïi caùch quôû traùch, roài ñem vieäc naøy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Thaät ñuùng nhö vaäy, baïch Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, Cö só hay vôï Cö só chaúng phaûi baø con baøn luaän: Neân duøng soá tieàn nhö vaäy may y nhö vaäy ñeå cuùng cho Tyø-kheo coù teân nhö vaäy. Tyø-kheo aáy, tröôùc khoâng ñöôïc môøi nhö yù muoán, beøn ñeán nhaø Cö só, vôï Cö só noùi: Ngöôøi vì toâi duøng soá tieàn nhö vaäy, may y nhö vaäy phaûi khoâng? Ngöôøi aáy traû lôøi: Ñuùng nhö vaäy. Tyø-kheo beøn noùi: Laønh thay Cö só, vôï Cö só coù theå may y nhö vaäy cho toâi, vì muoán ñeïp, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Tröôùc khoâng ñöôïc môøi nhö yù muoán: Nghóa laø tröôùc khoâng hoûi Tyø- kheo muoán thöù y naøo. Vì muoán ñeïp: Töùc laø yeâu caàu khieán may raát ñeïp, raát toát so vôùi tröôùc. Neáu ñeán ngöôøi baø con xin y toát, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù taùm

106 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baït-nan-ñaø thöôøng lui tôùi caùc gia ñình. Coù hai gia ñình, vôï choàng cuøng nhau baøn noùi: Chuùng ta moãi ngöôøi neân vì Toân giaû Baït-nan-ñaø söû duïng soá tieàn may y nhö vaäy ñeå may y cho Toân giaû Baït-nan-ñaø. Tyø-kheo khaát thöïc nghe, cuõng laïi veà noùi. Baït-nan- ñaø lieàn ñeán hoûi Cö só, vôï Cö só: Toâi nghe quyù vò moãi ngöôøi ñeàu vì toâi duøng soá tieàn nhö vaäy ñeå may y cho toâi phaûi khoâng? Hoï thöa: Thaät nhö theá. Baït-nan-ñaø noùi: Quyù vò coù theå hieäp laïi ñeå may moät y cho heát söùc toát. Neáu thaät toát thì toâi seõ maëc, ñeå luoân nhôù ñeán quyù vò. Neáu khoâng toát thì toâi xeáp boû vaøo moät choã. Nhö vaäy laø coi nhö vöùt ñi, vaät thí naøy khoâng coù taùc duïng phöôùc ñöùc nöõa. Khi aáy, Cö só, vôï Cö só ñuøng ñuøng noåi giaän noùi: OÂng naøy tham lam quaù, laøm sao cung caáp noåi, laøm sao thoûa maõn noåi. Tuy yeâu caàu hieäp laïi thaønh moät caùi, song so vôùi choã phaùt taâm cuûa chuùng toâi ñaõ nhieàu gaáp naêm, saùu laàn hôn, aáy theá cuõng khoâng thoûa loøng. Keû aùc theá naøy, khoâng ñuû ñeå toàn taïi, töø nay khoâng cho ñeán ñaây nöõa. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe nhö theá, baèng moïi caùch quôû traùch, roài cuøng ñeán choã Ñöùc Phaät trình baøy söï vieäc leân Ngaøi. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baït-nan-ñaø thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät heát söùc nghieâm khaéc quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu khoâng phaûi Cö só, vôï Cö só baø con cuøng nhau nghò baøn: Ta seõ cuøng duøng soá tieàn may y nhö vaäy, may y cho

Tyø-kheo coù teân nhö vaäy. Tyø-kheo aáy tröôùc khoâng ñöôïc môøi, tuøy yù ñeán noùi vôùi Cö só hay vôï Cö só: Quyù vò duøng soá tieàn may y nhö vaäy cho toâi phaûi khoâng? Thí chuû noùi: Ñuùng nhö theá. Tyø-kheo beøn noùi: Laønh thay! Cö só, vôï Cö só coù theå chung laïi may thaønh moät y cho toâi, vì muoán ñeïp, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Tyø-kheo- ni cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù chín ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, Ñaïi thaàn Vöông-xaù noùi vôùi ngöôøi döôùi quyeàn: Ngöôi ñeán choã Baït-nan-ñaø, nhaân danh ta ñaûnh leã thaêm hoûi, vaø ñem soá tieàn may y naøy cuùng cho Toân giaû. Söù giaû thöøa leänh ñeán choã Baït-nan-ñaø noùi: Ñaïi thaàn Vöông-xaù thaêm hoûi söùc khoûe vaø cho toâi ñem soá tieàn may y naøy cuùng Ñaïi ñöùc, xin Ñaïi ñöùc nhaän cho. Baït-nan-ñaø noùi: Toâi khoâng ñöôïc pheùp nhaän tieàn may y naøy, neáu ñöôïc tònh y thì seõ thoï trì. Söù giaû hoûi: Ñaïi ñöùc coù ngöôøi chaáp söï hay khoâng? Baït-nan-ñaø lieàn chæ choã ngöôøi chaáp söï. Söù giaû beøn ñeán choã

ngöôøi chaáp söï noùi: Ñaïi thaàn Vöông-xaù cho toâi ñem soá tieàn may y cuùng cho Toân giaû Baït-nan-ñaø, oâng haõy vì Toân giaû maø nhaän caát cho, khi naøo Baït-nan-ñaø ñeán laáy thì ñöa. Söù giaû ñöa tieàn roài trôû laïi choã Baït-nan-ñaø noùi: Ñaïi ñöùc chæ choã ngöôøi chaáp söï, toâi ñaõ ñöa tieàn roài, khi naøo Ñaïi ñöùc caàn y thì ñeán ñoù laáy. Söù giaû thöa nhö vaäy roài trôû veà. Sau moät thôøi gian, Ñaïi thaàn laïi sai ngöôøi ñeán hoûi Baït-nan-ñaø: Gaàn ñaây toâi coù sai söù ñem tieàn may y ñeán gôûi nôi ngöôøi chaáp söï, Ñaïi ñöùc ñaõ may maëc chieác y ñoù chöa? Baït-nan-ñaø noùi: Toâi chöa laáy ñeå maëc. Ngöôøi kia trôû veà thöa laïi nhö vaäy, Ñaïi thaàn ñaâm ra suy nghó: Ta thöïc hieän ñuùng caùch cho y. Ñaõ laâu roài sao chöa laáy maëc, chaéc y cuûa ta khoâng ñaùng giaù, cho neân Toân giaû khoâng ñeán laáy ñeå maëc. Ñaïi thaàn laïi baûo ngöôøi tin caäy ñeán noùi vôùi Baït- nan-ñaø: Ñaïi thaàn cuùng y laâu roài, vì sao khoâng maëc, neáu khoâng caàn thì traû laïi cho Ñaïi thaàn. Baït-nan-ñaø traû lôøi: Toâi raát caàn. Baït-nan-ñaø lieàn ñeán choã cuûa ngöôøi chaáp söï vaøo luùc phi thôøi, noùi: Nay toâi caàn y, coù theå cho toâi nhaän. Ngöôøi chaáp söï thöa: Xin Ñaïi ñöùc chôø moät chuùt, nay moïi ngöôøi nhoùm hoïp, toâi phaûi ñeán tham döï, neáu khoâng ñeán kòp seõ bò phaït naêm traêm kim tieàn. Baït-nan-ñaø noùi: Ñoái vôùi phaùp duyeân oâng thöôøng vui veû heát loøng, taïi sao nay laïi coi troïng vieäc theá tuïc. Ngöôøi chaáp söï nghe caâu noùi naøy ñaâm ra suy nghó: Duø coù bò phaït cuõng vaãn giao y cho xong sau roài môùi ñeán hoïp. Ngöôøi chaáp söï taát baät lo lieäu coù y ñeå giao. Quaù maát nhieàu thôøi gian môùi xong vieäc neân ñeán treã. Moïi ngöôøi hoûi: Taïi sao anh ñeán treã? Ñöông söï traû lôøi: Baït-nan-ñaø ñoøi y, phaûi lo lieäu ñeå giao, neân môùi ñeán treã. Moïi ngöôøi ñeàu noùi: Coi troïng moät Tyø-kheo maø xem nheï quy cheá cuûa nhieàu ngöôøi, theo lyù, khoâng theå tha thöù, phaûi noäp phaït. Ñöông söï bò phaït roài, noåi giaän noùi: Sa-moân Thích töû töï noùi coù ñaïo lyù, laøm lôïi ích cho moïi ngöôøi maø nay ngöôïc laïi khieán cho ta bò phaït. Ngöôøi khoâng coù loøng öa Phaät phaùp, ñoàng tình noùi:

OÂng tin kính Sa-moân ñeå roài ñeàn noåi bò phaït naëng nhö vaäy, neáu laïi cöù gaàn guõi seõ bò naëng hôn. Tieáng xaáu aùc ñoàn khaép caû thaønh Xaù-veä, loït ñeán tai caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo, baèng moïi caùch caùc vò aáy quôû traùch, roài cuøng ñöa ñeán choã Ñöùc Phaät trình baøy leân Ngaøi vaán ñeà. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baït-nan-ñaø thöa: Baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Vua hay Ñaïi thaàn, Baø-la-moân, Cö só vì Tyø- kheo neân sai söù giaû ñem tieàn may y ñeán. Söù giaû tôùi choã Tyø-kheo noùi: Ñaïi ñöùc, Ñaïi thaàn cuûa Vua, Baø-la-moân, Cö só ñöa soá tieàn may y naøy ñeán ñaây, Ñaïi ñöùc nhaän cho. Tyø-kheo naøy noùi: Toâi khoâng ñöôïc pheùp nhaän tieàn

may y, neáu ñöôïc y thanh tònh thì seõ nhaän thoï trì. Söù giaû hoûi: Ñaïi ñöùc coù ngöôøi chaáp söï hay khoâng? Tyø-kheo lieàn chæ choã ngöôøi chaáp söï. Söù giaû ñeán choã ngöôøi chaáp söï noùi: Ñaïi thaàn cuûa Vua teân ñoù, ñöa tieàn may y naøy ñeán cho Tyø-kheo teân ñoù, oâng vì Tyø-kheo neân caát cho, khi Tyø-kheo caàn laáy thì ñöa. Söù giaû ñöa roài trôû laïi choã Tyø-kheo noùi: Ñaïi ñöùc chæ ngöôøi chaáp söï, toâi ñaõ ñöa tieàn cho hoï roài, khi naøo Ñaïi ñöùc caàn y cöù ñeán ñoù laáy. Tyø-kheo aáy hai laàn, Ba laàn ñeán choã ngöôøi chaáp söï noùi: Toâi caàn y! Toâi caàn y! Neáu nhaän ñöôïc y thì toát, neáu khoâng nhaän ñöôïc boán laàn, naêm laàn, saùu laàn ñeán tröôùc ngöôøi chaáp söï ñöùng im laëng. Nhaän ñöôïc y thì toát, neáu ñeán quaù möùc ñoù ñeå caàu cho ñöôïc, thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Neáu khoâng ñöôïc y, tôùi choã ngöôøi söù giaû ñöa tieàn ñeán, hoaëc chính mình, hoaëc sai ngöôøi tin caäy ñeán noùi: Tröôùc ñaây oâng vì Tyø-kheo coù teân sai ngöôøi ñöa tieàn may y tôùi, cuoái cuøng Tyø-kheo ñoù khoâng nhaän ñöôïc y, oâng neân ñeán laáy laïi ñöøng ñeå maát. Vieäc nhö vaäy neân laøm nhö vaäy. Tyø-kheo- ni cuõng nhö theá. Ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù möôøi ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, chuùng Taêng nhaän ñöôïc nhieàu tô sôïi, cuøng nhau phaân chia. Caùc Tyø-kheo duøng tô ñeå may Taêng-giaø-leâ, Uaát-ña-la-taêng, An-ñaø-hoäi, vaø taát caû caùc loaïi y khaùc, laïi laøm daây löng, daây ngoài thieàn, cho ñeán daây coät cöûa, maø vaãn khoâng heát. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo laïi thueâ thôï deät, deät laøm moät y, tô sôïi vaãn con dö. Choã sôïi dö deät theâm moät taám loùt thì laïi khoâng ñuû, beøn ñi xin theâm, Tröôûng giaû, Cö só ñeàu cho. Ñöôïc deã daøng nhö vaäy, Luïc quaàn Tyø-kheo, “Nhaát daï sinh baù keá” noùi: Ta ñaït ñöôïc thieän lôïi, töø nay ta chæ neân laøm theo ngheà naøy. Luïc quaàn ñi xin nhieàu tô sôïi roài thueâ taát caû thôï deät ñeán deät. Khi aáy coù moät Cö só ñeán thueâ thôï deät, deät y. Thôï deät noùi: Toâi ñaõ höùa deät cho Tyø-kheo roài, neân khoâng theå nhaän deät ñöôïc. Ñi khaép caùc nôi, ngöôøi Cö só ñoù cuõng chæ nhaän caâu traû lôøi nhö theá cuûa thôï deät. Noåi giaän, Cö só noùi: Sa- moân Thích töû ít ham muoán, bieát vöøa ñuû, nay laïi ñi khaép thueâ taát caû caùc thôï deät, ham

hoá, bao nhieâu cuõng khoâng vöøa, loøng tham cuûa hoï ñaâu coù khaùc gì cuûa ngöôøi ñôøi?! Hoï khoâng coù haïnh cuûa Sa-moân, phaù phaùp cuûa Sa-moân! Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe theá baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch söï vieäc leân Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Luïc quaàn thöa: Thaät söï nhö vaäy, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät nghieâm khaéc quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay, giôùi

naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo töï mình ñi xin tô sôïi, roài thueâ thôï deät, deät thaønh y, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù möôøi moät ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, Baït-nan-ñaø thöôøng tôùi lui moät nhaø khaùch buoân noùi phaùp, chöõa beänh. Ngöôøi khaùch buoân noùi vôùi vôï: Baït-nan-ñaø laø aân nhaân cuûa ta, coù theå duøng soá tô sôïi naøy thueâ thôï deät thaønh y, khi ta trôû veà seõ ñem cuùng. Sau khi ngöôøi choàng ñi, baø vôï ñem tô sôïi ñeán choã thôï deät thueâ deät thaønh y. Baø ta noùi: OÂng tính cho ñuû, ñöøng ñeå dö, ñöøng ñeå thieáu. Baït-nan-ñaø bieát ñöôïc vieäc naøy, lieàn ñeán gia ñình khaùch buoân, ngöôøi vôï ra ñoùn chaøo thaêm hoûi vaø thöa: Choàng cuûa con baûo con vì Ñaïi ñöùc deät y, con ñaõ nhôø thôï deät ñang deät. Baït-nan-ñaø hoûi: Thueâ thôï naøo deät? Ngöôøi vôï ñaùp: Con thueâ thôï teân ñoù. Baït-nan-ñaø beøn ñeán nhaø thôï deät noùi: OÂng coù bieát chaêng? Y naøy hoï deät ñeå cuùng cho toâi, oâng deät cho toát, cho daøi, cho roäng, rieâng phaàn toâi ít nhieàu seõ traû ôn oâng. Ngöôøi thôï deät noùi: Baø aáy baûo toâi tính toaùn vöøa ñuû ñaâu vaøo ñoù roài, nay laøm sao toâi theo ñeà nghò cuûa thaày ñöôïc. Baït-nan-ñaø noùi: Cöù deät cho toát, neáu chæ sôïi khoâng ñuû, oâng cöù ñeán baûo baø ta cho toâi xin theâm sôïi, ñaûm baûo baø aáy seõ ñöa cho thoâi. Ngöôøi thôï deät nghe theo lôøi, deät heát chæ ñeán xin theâm. Baø vôï cuûa ngöôøi khaùch buoân noùi: Tröôùc ñaây toâi ñaõ baûo oâng tính cho ñuû kia maø, taïi sao nay laïi ñeán laáy theâm? OÂng thôï deät keå laïi ñaàu ñuoâi caâu chuyeän ñeå traû lôøi. Ngöôøi vôï beøn ñöa theâm chæ. Khi ngöôøi khaùch buoân trôû veà, hoûi baø vôï: Tröôùc ñaây toâi baûo baø vì Baït-nan-ñaø deät y, nay ñaõ deät xong chöa? Xong roài, ngöôøi vôï traû lôøi. Ñaâu, baø laáy ñem cho toâi xem vôùi. Ngöôøi vôï mang ñeán cho choàng xem. Thaáy y quaù toát, quaù daøy, ngöôøi choàng hoûi: Vôùi soá tô mình döï truø ít sao deät ñöôïc y daøy toát theá naøy? Baø vôï noùi: Baït-nan-ñaø laïi ñeán laáy theâm, cho neân ñöôïc theá naøy. Ngöôøi khaùch buoân noåi giaän maéng caøn: Baït-nan-ñaø, tuùi tham khoâng ñaùy, khoâng ai cung caáp, thoûa maõn noåi cho oâng ta ñaâu! Vôùi y nhö theá naøy laø gaáp hai laàn soá tô ta döï ñònh ban ñaàu. Tuy tröôùc kia laø aân nhaân nhöng baây giôø thì xin tuyeät giao, beøn khoâng cuùng y cho Baït-nan-ñaø nöõa. Nhö vaäy laø tieáng xaáu lan khaép gaàn xa, vaø loït ñeán tai caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo, baèng moïi caùch caùc vò quôû traùch roài cuøng ñöa ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy leân Ngaøi söï vieäc. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan- ñaø: Thaät söï oâng

coù nhö vaäy khoâng? Baït-nan-ñaø thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch, roài baûo caùc

Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Cö só, vôï Cö só vì Tyø-kheo baûo thôï deät, deät y. Tyø-kheo aáy tröôùc khoâng ñöôïc nhaän lôøi môøi tuøy yù, beøn ñeán choã thôï deät baûo: OÂng bieát khoâng? Y naøy hoï may ñeå cho toâi, oâng deät y cho toát, phaûi cho thaät daøy roäng, toâi seõ ñeàn ôn rieâng cho oâng. Sau ñoù duø traû theâm baèng moät böõa aên hay giaù trò baèng moät böõa aên, nhaän ñöôïc y, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù möôøi hai ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Baït-nan-ñaø noùi vôùi ngöôøi ñeä töû teân laø Ñaït-ma: Nay toâi muoán cuøng oâng ñi du haønh ñeán nöôùc Caâu- taùt-la. Ñaït-ma thöa: Nöôùc ñoù laïnh, khoâng coù y con khoâng theå ñi ñöôïc. Baït-nan-ñaø noùi: Neáu oâng coù theå ñi thì toâi seõ cho oâng y. Ñaït-ma noùi: Phaûi cho y con tröôùc roài sau môùi ñi. Baït-nan-ñaø ñem y cho ngay. Ñöôïc y roài, Ñaït-ma laïi khoâng chòu ñi. Baït-nan-ñaø noùi: OÂng noùi coù ñöôïc y seõ ñi, taïi sao nhaän y roài laïi khoâng chòu ñi? Neáu khoâng chaáp nhaän ñi thì traû y laïi cho toâi. Ñaït-ma thöa: Thaày ñaõ cho roài, taïi sao ñoøi laïi! Baït-nan-ñaø noùi: Chaúng phaûi toâi cho oâng, maø toâi muoán oâng cuøng du haønh neân môùi cho. Nay oâng khoâng ñi, khoâng coù lyù do gì maø oâng khoâng traû y laïi cho toâi. Baït-nan-ñaø cöôõng böùc laáy laïi y. Ñaït-ma lôùn tieáng khoùc la, Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, hoûi: Taïi sao khoùc? Ñaït-ma ñaùp: Thaày toâi ñoaït y toâi. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch Baït-nan-ñaø: Taïi sao goïi laø Tyø- kheo maø laïi ñoaït y cuûa ngöôøi ta? Baït-nan-ñaø noùi: Toâi muoán Ñaït-ma cuøng ñi vôùi toâi ñeán nöôùc Caâu-taùt-la neân môùi duøng y ñeå thueâ oâng aáy. OÂng ta nhaän ñöôïc y roài, khoâng chòu ñi, neân toâi laáy laïi, chöù khoâng phaûi cöôõng ñoaït. Caùc Tyø-kheo laïi baèng moïi caùch quôû traùch Ñaït-ma: Taïi sao oâng doái traù ñoái vôùi thaày, ñoøi cho y ñeå ñi, ñöôïc y roài laïi khoâng ñi?! Caùc Tyø-kheo ñöa caû hai ñeán choã Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù ñem y cho ñeä töû roài ñoaït laïi hay khoâng? Baïch Theá Toân, con coù cho y. Ñöùc Phaät laïi hoûi Ñaït-ma: Thaät söï oâng coù doái traù ñoái vôùi thaày oâng hay khoâng? Baïch Theá Toân, con coù doái traù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch hai Tyø-kheo roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay, giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñem y cho Tyø-kheo roài ñoaït laáy laïi, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, Luïc quaàn Tyø-kheo ñem y cho caùc Tyø-kheo roài baûo Sa-di hay ngöôøi giöõ vöôøn ñoaït laáy laïi. Caùc Tyø-kheo hoûi: Thaày khoâng nghe

Ñöùc Phaät caám, ñaõ ñem y cho Tyø-kheo roài khoâng ñöôïc laáy laïi hay sao? Luïc quaàn noùi: Coù nghe chöù! Nhöng nay toâi baûo Sa-di hay ngöôøi giöõ vöôøn ñoaït laïi neân khoâng traùi vôùi lôøi Phaät caám. Caùc Tyø-kheo noùi: Töï mình ñoaït laïi, daïy ngöôøi ñoaït ñaâu coù khaùc gì?! Baèng moïi caùch quôû traùch roài, caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo ñaõ ñem y cho Tyø-kheo khaùc, roài töï mình ñoaït laïi hay sai ngöôøi ñoaït laïi, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Coù caùc Tyø-kheo khaùc gôûi y cho Tyø-kheo cöïu truù roài ñi baët, laâu laém môùi trôû veà, sôï phaïm giôùi naøy neân khoâng daùm ñoøi laïi. Laïi coù caùc Tyø-kheo treân loä trình ñi, ñem y gôûi cho Tyø-kheo. Sau moät haønh trình daøi trôû veà, sôï phaïm giôùi naøy cuõng khoâng daùm ñoøi y laïi, hoaëc laø ñaõ ñoøi roài loøng laïi thaáy xaáu hoå vì nghó laø phaïm giôùi aáy neân taùc phaùp hoái Xaû ñoïa. Caùc Tyø-kheo ñem caùc vaán ñeà aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät khen ngôïi haïnh thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Neáu xin nhaän laïi y ñaõ gôûi maø phaïm Xaû ñoïa, ñieàu naøy khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo ñaõ ñem y cho Tyø-kheo khaùc, sau vì giaän, baát hoøa töï mình ñoaït laïi hay sai ngöôøi khaùc ñoaït laïi, noùi nhö vaày: Traû y laïi cho toâi, toâi khoâng cho thaày, phaïm Ni-taùt-kyø-ba- daät-ñeà". Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù möôøi ba

112 BOÄ LUAÄT 1

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 5
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 4: NOÙI VEÀ 30 PHAÙP XAÛ ÑOÏA (Tieáp Theo)

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø coù soá ñoâng Cö só ñoàng tình trong vieäc thænh Phaät vaø chuùng Taêng. Trong soá hoï, coù ngöôøi böûa cuûi, coù ngöôøi xaùch nöôùc, coù ngöôøi röôùi nöôùc ñeå queùt doïn, coù ngöôøi traûi toïa cuï, coù

ngöôøi raûi hoa, coù ngöôøi traûi phu cuï ôû toøa cao, coù ngöôøi lo trai soaïn. Saùng sôùm hoâm ñoù, Baït-nan-ñaø ñaép y, böng baùt ñeán tröôùc ngoâi nhaø coù moïi ngöôøi ñang chuaån bò cung thænh Phaät vaø Taêng. Tuøy theo coâng vieäc cuûa moãi ngöôøi, Baït-nan-ñaø noàng nhieät taùn döông. Baït-nan-ñaø laïi noùi tieáp: Vieäc laøm cuûa quyù vò hoâm nay laø raát thieän, raát toát, nieàm vui naøy thaät xöùng ñaùng. Moïi ngöôøi noùi: Chuùng con thaät söï vui möøng vôùi caùc vieäc laøm ñeå cuùng döôøng naøy. Ngoaøi vieäc cuùng döôøng ñoà aên thöùc uoáng, moãi thöù ñaày höông vò thôm ngon, chuùng con coøn cuùng döôøng y vaät cho chuùng Taêng nöõa. Baït-nan-ñaø noùi: Ñaõ ñöôïc nhieàu ngöôøi cuùng döôøng roài neân y vaät cuûa chuùng Taêng quaù thöøa thaõi. Neáu quyù vò tieáp tuïc cuùng nöõa thì hoùa ra chæ xeáp doàn laïi thaønh vaät voâ duïng, laøm sao coù ñöôïc taùc duïng cuûa phöôùc ñöùc. ÖØ nhæ! Sao laïi khoâng cho toâi, neáu cho toâi, toâi luoân maëc beân mình ñeå gaén lieàn söï nhôù nghó leân nhau,caùc söï vieäc nhö oám ñau, beänh taät v.v... laïi ñöôïc cuøng nhau lo lieäu, giaûi quyeát. Moïi ngöôøi nghe roài, cuøng hoïp laïi laáy yù kieán, coù ngöôøi noùi: Neáu Taêng khoâng caàn thì neân cho vò naøy ñeå söï cuùng döôøng cuûa chuùng ta coù taùc duïng cuûa phöôùc ñöùc. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Vôùi baûn nguyeän cuûa chuùng ta cuùng cho Taêng, taïi sao laïi taäp trung cuùng cho moät ngöôøi? YÙ kieán cho ñoâng hôn, neân toaøn y vaät ñöôïc cuùng cho Baït-nan-ñaø. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø vaùc caû moät vaùc naëng y vaät trôû veà truù xöù cuûa

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 5 113

Taêng, caùc Tyø-kheo khen: Thaày laø ngöôøi coù phöôùc ñöùc, laøm theá naøo môùi ñi ra moät laùt maø coù ñöôïc soá y nhö vaäy! Baït-nan-ñaø noùi: Kheùo mieäng neân ñöôïc chöù chaúng do phöôùc ñöùc gì caû. Baït-nan-ñaø lieàn keå laïi lyù do caâu chuyeän ñöôïc y. Theá laø vieäc naøy loït ñeán tai caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo, baèng nhieàu caùch caùc vò quôû traùch: Thaày laø ngöôøi ngu si, taïi sao xoay xôû vaät cuùng cho Taêng veà rieâng cho mình? Sao khi thieát doïn thöùc aên ñaày ñuû ñaâu vaøo ñaáy, caùc Cö só aáy sai ngöôøi ñeán thænh Phaät. Ñöùc Theá Toân maëc y, mang baùt ñi giöõa Tyø-kheo Taêng tôùi gia ñình ñöôïc choïn laøm nôi choán cuùng döôøng... Ngaøi vaø Taêng ngoài uy nghieâm vaøo toøa. Caùc Cö só ñích thaân haàu haï töøng thöùc aên. AÊn xong, hoï daâng nöôùc song chaúng coù phaåm vaät naøo cuùng döôøng. Soá ngöôøi tröôùc kia khoâng ñoàng yù cho Baït-nan-ñaø, thaàm thì vôùi nhau: Buoåi côm cuùng döôøng hoâm nay, ñaâu phaûi chuùng ta khoâng chuaån bò ñaày ñuû, taïi caùc ngöôøi aáy khoâng xeùt kyõ ñem y vaät cuùng cho Taêng, cuùng rieâng cho moät ngöôøi neân môùi thieáu ñaàu, thieáu ñuoâi nhö theá naøy, laøm sao khoâng hoå theïn ñöôïc. Caùc Tyø-kheo nghe hoûi: Caùc vò noùi nhoû to gì ñoù? Caùc Cö só traû lôøi baèng caùch keå laïi caâu chuyeän. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch Baït-nan-ñaø: Thaày laø ngöôøi ngu si, taïi sao xoay vaät cuùng cho Taêng veà rieâng cho mình? Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vì caùc Cö só giaûng noùi phaùp dieäu roài, Ngaøi rôøi choã ngoài ra veà. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät

coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo xoay vaät cuùng cho Taêng veà rieâng cho mình, phaïm Ni-taùt- kyø-ba-daät-ñeà". Bieát: Hoaëc töï mình bieát hoaëc nghe töø ngöôøi khaùc. Vaät nhaèm cuùng cho Taêng: Hoaëc ngöôøi phaùt taâm, noùi: Toâi seõ ñem phaåm vaät naøy cuùng cho chuùng Taêng kia. Neáu muoán xoay vaät cuùng cho Taêng veà cho ngöôøi khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà. Cho Taêng khaùc, Tyø-kheo-ni Taêng, hai boä Taêng, Taêng boán phöông, hay cho thaùp ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu xoay phaåm vaät daønh cuùng cho Tyø-kheo-ni Taêng, hai boä Taêng, Taêng boán phöông cuõng nhö vaäy. Neáu xoay phaåm vaät daønh cuùng cho phaùp veà mình, cho Tyø-kheo Taêng, Tyø-kheo-ni Taêng, hai boä Taêng, Taêng boán phöông, ngöôøi khaùc, thaùp khaùc cuõng ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu xoay phaåm vaät muoán cho ngöôøi cuõng nhö vaäy. Cho ñeán xoay moät mieáng aên ñònh cho suùc sinh naøy ñem cho suùc sinh khaùc cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni phaïm

cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu baïch Taêng, Taêng cho, hoaëc thí chuû töï yù xoay vaät daønh cuùng cho Taêng ñem cho mình thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù möôøi boán ----------

Ñöùc Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, Taát-laêng-giaø-baø- ta truù taïi nuùi Laêng-caàu-la, bay leân khoâng trung ñeå röôùi nöôùc doäi saïch nôi phoøng ôû. Trong khi aáy Vua Bình-sa daïo ñeán nuùi naøy. Taát-laêng-giaø troâng thaáy Vua, laäp töùc trôû veà laïi maët ñaát tröôùc Vua, ngoû lôøi chaøo: Laønh thay Ñaïi vöông môùi ñeán! Xin môøi Vua ngoài nôi naøy. Nhaø Vua ngoài, roài hoûi: Taïi sao thaày phaûi töï laøm luïng nhö vaäy? Khoâng coù ngöôøi giuùp vieäc chaêng? Taát-laêng-giaø noùi: Khoâng ai caû. Nhaø Vua lieàn ra leänh cho moät vò caän thaàn: Neân cung caáp ngöôøi giuùp vieäc cho Tyø-kheo naøy. Taát-laêng- giaø-baø-ta noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi nuoâi ngöôøi giuùp vieäc. Nhaø Vua noùi: Neân baïch Ñöùc Phaät veà ñieàu naøy. Sau khi ra veà, nhaø Vua ñeán baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng khen söï thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi xong, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay ta cho pheùp caùc Tyø-kheo nuoâi ngöôøi giöõ vöôøn (giuùp vieäc). Vì Ñaïi thaàn ñaõ nhaän leänh cuûa Vua, nhöng vì oâng khoâng coù loøng tin öa Phaät phaùp neân khoâng cung caáp ngöôøi. Taát-laêng-giaø-baø-ta tröôùc sau gì cuõng chæ coù moãi Taát-laêng-giaø-baø-ta. Baúng ñi moät thôøi gian, Taát-laêng- giaø-baø-ta ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc, nhaø Vua cuøng quaàn thaàn töø treân laàu cao nhìn thaáy, lieàn söïc nhôù laïi töï hoûi: Tröôùc ñaây ta coù höùa cung caáp ngöôøi giuùp vieäc cho Tyø-kheo, khoâng bieát ñaõ caáp chöa? Nhaø Vua lieàn hoûi laïi vò Ñaïi thaàn luùc tröôùc nhaän leänh. Vò quan taâu: Chöa caáp. Nhaø Vua laïi hoûi: Leänh cuûa ta ñeán nay ñöôïc bao nhieâu ngaøy? Vò quan aáy taâu: Ñaõ naêm traêm ngaøy. Nhaø Vua baûo tuøy theo soá ngaøy naøy maø cung caáp. Vò Ñaïi thaàn vaâng leänh lieàn laáy ngöôøi giuùp vieäc töø naêm traêm nhaø, moãi nhaø moät ngöôøi ñeå caáp. Khi nhaän leänh aáy,

naêm traêm nhaø moãi ngaøy sai moät ngöôøi ñeán truù xöù cuûa Taát-laêng-giaø-baø-ta ñeå lau queùt phoøng oác, nhaø cöûa, ngoaøi ra coøn laøm moïi vieäc khaùc. Baáy giôø, ngöôøi trong thoân noï ñeán ngaøy tieát hoäi, nam nöõ trang söùc y phuïc saëc sôõ daïo chôi vui ñuøa. Coù moät ngöôøi con gaùi nhaø ngheøo vöøa ñi vöøa khoùc lôùn. Thôøi ñieåm aáy, Taát-laêng-giaø-baø-ta vaøo xoùm khaát thöïc, thaáy ngöôøi con gaùi keâu khoùc, hoûi baø meï coâ gaùi: Con gaùi cuûa baø taïi sao khoùc loùc nhö vaäy? Baø ta ñaùp lôøi: Hoâm nay, moïi ngöôøi ñeàu aên maëc ñeïp ñeõ ñeå ñi chôi, nhaø toâi ngheøo khoå khoâng laáy chi chöng dieän nhö ngöôøi ta,

cho neân noù buoàn, noù khoùc. Ngay luùc aáy, Taát-laêng-giaø-baø-ta thaáy con boø ñang gaëm coû, thaày noùi vôùi baø meï coâ gaùi: Laáy ít coäng coû ñem ñeán ñaây! Baø ta lieàn nhaët coû ñöa cho thaày. Taát-laêng-giaø-baø-ta keát coû laïi, bieán hoùa thaønh hai traøng hoa baèng vaøng, ñöa cho meï coâ gaùi, noùi: Trong thieân haï coù hai loaïi vaøng toát hôn heát laø vaøng Dieâm-phuø-ñaøn vaø loaïi vaøng do thaàn tuùc bieán hoùa. Baø caàm laáy hai traøng hoa naøy ñöa cho con gaùi baø mang vaøo. Ngöôøi con gaùi aáy nhaän ñöôïc hai traøng hoa, raát vui möøng, thong dong mang vaøo daïo chôi. Troâng thaáy, moïi ngöôøi ñeàu ham muoán. Moät khi ñieàu laï naøy ñaäp vaøo maét ngöôøi ta thì aét phaûi sinh loøng ghen tî. Coù moät ngöôøi ñeán taâu vôùi Vua Bình-sa: Thoân ñoù, gia ñình ñoù, phaùt hieän ñöôïc moät kho chöùa vaät baùu, neân ngöôøi con gaùi cuûa gia ñình naøy mang traøng hoa baèng loaïi vaøng trong thieân haï khoâng ai saùnh kòp, haäu cung cuûa Ñaïi vöông cuõng chöa heà coù ñöôïc nhö theá. Nhaø Vua leänh cho goïi ngöôøi aáy ñeán hoûi: Ngöôi ñöôïc kho taøng choã naøo, coù theå chæ cho ta? Ngöôøi ñaøn baø thöa: Taâu Ñaïi vöông! Thaät söï toâi khoâng ñöôïc kho taøng. Nhaø Vua laïi hoûi: Vaät trang söùc con gaùi ngöôi mang ñoù, töø ñaâu coù? Ngöôøi aáy ñaùp: Vaät aáy laø do Taát-laêng-giaø-baø-ta keát coû bieán hoùa thaønh. Nhaø Vua nghe noùi nhö vaäy heát söùc kinh ngaïc vaø giaän döõ: Taïi sao coû maø bieán hoùa thaønh traøng hoa baèng vaøng! Nhaø Vua lieàn ra leänh cho caùc quan baét troùi vaø haï nguïc ngöôøi meï ñoù. Sau moät thôøi gian, Taát-laêng-giaø-baø-ta laïi ñeán nôi thoân aáy. Vöøa gaëp Taát-laêng-giaø-baø-ta, ngöôøi con gaùi baät khoùc nöùc nôû... Tyø-kheo hoûi: Vì lyù do gì nhaø ngöôi laïi khoùc nöùc nôû nhö theá? Ngöôøi con gaùi thöa: Meï cuûa con bò ngoài tuø. Taát-laêng-giaø-baø-ta hoûi: Phaïm phaûi nhöõng toäi gì vaäy? Daï thöa: Do Ñaïi ñöùc cho hai traøng hoa baèng vaøng. Laïi noùi: Thoâi ñöøng khoùc nöõa, ta seõ laøm cho meï coâ ñöôïc thaû ra. Taát-laêng-giaø-baø-ta laäp töùc ñeán tröôùc quan giöõ nguïc, quan giöõ nguïc cung kính chaøo hoûi: Ñaïi ñöùc coù vieäc gì phaûi haï coá ñeán ñaây? Taát-laêng-giaø-baø-ta ñaùp: Ngöôøi giuùp vieäc cuûa ta bò nhoát nôi nguïc tuø naøy, neân ta môùi ñeán ñaây. Nay oâng coù theå thaû noù ra ñöôïc khoâng? Quan coi nguïc noùi: Ngöôøi naøy ñöôïc kho taøng quyù baùu maø khoâng chæ cho nhaø Vua, neáu chæ cho nhaø Vua thì môùi coù theå ñöôïc thaû. Taát-laêng-giaø-baø-ta noùi: Ta keát coû laøm thaønh chöù chaúng phaûi laø cuûa kho taøng ñaâu. Quan giöõ nguïc noùi: Keát coû laøm thaønh vaøng laø ñieàu khoâng theå coù. Taát-laêng-giaø-baø-ta lieàn bieán choã ngoài cuûa oâng cai nguïc thaønh caùi giöôøng baèng vaøng vaø hoûi: Nay

oâng töï thaáy mình ngoài treân toøa naøo? Roõ raøng taän maét nhìn thaáy mình ñang ngoài treân chieác giöôøng baèng vaøng, ngöôøi giöõ nguïc hoaûng hoàn, lieàn xuoáng giöôøng cuùi ñaàu: Laïy Ñaïi ñöùc giaûi

tha cho con nhôø, neáu nhaø Vua nghe con ngoài treân giöôøng baèng vaøng thì chaéc chaén bò troïng toäi! Taát-laêng-giaø-baø-ta noùi: Thaû ngöôøi giuùp vieäc cuûa ta ra, roài ta môùi giaûi pheùp cho ngöôi. Quan giöõ nguïc noùi: Vieäc naøy khoâng phaûi quyeàn cuûa con. Laïi hoûi: Vaäy thì quyeàn cuûa ai? Daï thöa: Quyeàn cuûa Vua. Taát-laêng-giaø-baø-ta lieàn laøm pheùp xoùa maát giöôøng vaøng, roài bay ñeán choã nhaø Vua, ñöùng trong hö khoâng. Khi aáy, nhaø Vua töø treân laàu cao thaáy, lieàn ñaûnh leã, thöa: Ñaïi ñöùc coù vieäc gì ñeán ñaây? Taát-laêng-giaø-baø- ta noùi: Ngöôøi giuùp vieäc cuûa toâi bò ngoài tuø neân toâi ñeán ñaây, xin nhaø Vua thaû ra cho. Nhaø Vua noùi: Ngöôøi kia ñöôïc kho taøng baûo vaät, neáu chæ cho toâi thì môùi ñöôïc thaû. Taát-laêng-giaø-baø-ta noùi: Toâi keát coû laøm thaønh, chöù khoâng phaûi cuûa baùu trong kho taøng ñaâu. Nhaø Vua noùi: Keát coû laøm thaønh vaøng laø ñieàu khoâng theå coù. Ngay khi aáy, Taát-laêng-giaø-baø-ta laáy caây gaäy goõ vaøo truï coät laàu, caû toøa laàu cao lieàn bieán thaønh laàu vaøng, vaø noùi: Xin hoûi laàu cao cuûa Vua ñaây xaây caát baèng vaät lieäu gì? Chöùng kieán vieäc aáy, nhaø Vua raát hoan hyû ra leänh thaû ngay ngöôøi ñaøn baø kia. Taát-laêng-giaø- baø-ta cöù nhö vaäy bieán hieän boán thaàn tuùc töø nôi naøy sang nôi khaùc. Moät khi toaøn daân ñeàu nghe bieát söï bieán hoùa nhieäm maàu naøy, loøng tin kính Phaät phaùp ñoái vôùi hoï lôùn laém. Hoï cuùng döôøng Taêng ñaày ñuû: baùt na, böõa aên tröôùc, böõa aên sau, caùc loaïi nöôùc uoáng phi thôøi, duïng cuï duøng ñeå taém röûa, daàu thoa mình, daàu thoa chaân, daàu thaép ñeøn... Baáy giôø, chuùng Taêng nhaän ñöôïc nhieàu söõa soáng, söõa chín, daàu, ñöôøng, ñöôøng pheøn, aên khoâng heát. Caùc thöïc phaåm dö naøy ñöôïc doàn chöùa, caát giöõ treân saøn ñaát, töø ñoù bò ræ chaûy traøn lan laøm dính nhôùp y phuïc, giöôøng chieáu, ngoïa cuï. Caùc Cö só thaáy vaäy, hoûi: Vaät naøy cuûa ai? coù ngöôøi noùi: Ñaây laø cuûa Sa-moân Thích töû tích luõy chöùa caát. Caùc Cö só noùi: Sa-moân Thích töû töï noùi tieát cheá söï aên uoáng, maø doàn chöùa nhö theá naøy thì tha hoà aên uoáng. Nhöõng ngöôøi naøy vì caàu giaûi thoaùt, xa lìa sinh, laõo, töû maø nay laïi caàu thöùc aên myõ vò theá naøy, laø khoâng coù haïnh cuûa Sa-moân, phaù phaùp cuûa Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe vaäy, baèng moïi caùch quôû traùch roài trình vieäc naøy leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Caùc oâng thaät söï coù nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay khoâng cho pheùp aên ñoà aên caùch ñeâm, nhö söõa, daàu, ñöôøng, ñöôøng pheøn. Ngöôøi naøo vi phaïm, phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Khi aáy, coù nhieàu Tyø-kheo bò beänh, khoâng theå coù ñöôïc tònh nhaân ñeå thoï nhaän haøng ngaøy, cuõng khoâng coù tieàn ñeå mua, cuõng khoâng coù choã baùn, caùc Tyø-kheo khoâng bieát laøm theá naøo, ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân

vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, khen haïnh ít ham muoán, bieát ñuû, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo beänh nhaän söõa, daàu, ñöôøng, ñöôøng pheøn ñeå aên caùch ñeâm, cho ñeán ñeâm thöù saùu. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo laïi ñeå caùc thöïc phaåm ñoù quaù saùu ñeâm, Tyø-kheo Tröôûng laõo baèng moïi caùch quôû traùch roài, ñem vaán ñeà baïch leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Caùc oâng thaät söï coù nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo beänh ñöôïc uoáng boán thöù thuoác haøm tieâu, nhö söõa, daàu, ñöôøng vaø ñöôøng pheøn, moät laàn nhaän ñöôïc ñeå ñeán baûy ngaøy, neáu ñeå quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Neáu ngaøy thöù nhaát nhaän ñöôïc, ngaøy thöù hai laïi nhaän ñöôïc cho ñeán ngaøy thöù baûy cuõng laïi nhaän ñöôïc, löu laïi ñeán ngaøy thöù taùm, khi töôùng maët trôøi xuaát hieän, ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Vaät caát giöõ aáy neân thöa vaø xaû cho Taêng, Taêng cho baïch y hay Sa-di, hoaëc duøng ñeå thaép ñeøn, hoaëc duøng thoa chaân. Thuoác ñaõ bò xaû Tyø-kheo khoâng ñöôïc duøng vaø taát caû Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñeå vaøo mieäng. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù möôøi laêm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy coù ñaùm giaëc Thaùng taùm, thöôøng rình raäp baét ngöôøi gieát ñeå teá trôøi, taát caû daân chuùng vaø caùc Tyø-kheo, khoâng ai laø khoâng hoaûng sôï. Ngaøy teá saép ñeán maø chöa baét ñöôïc ngöôøi, luõ giaëc cuøng nhau hoïp laïi baøn baïc: Nôi A-lan-nhaõ chaéc coù Tyø-kheo, baét hoï khoâng khoù. Ngay luùc aáy, ñaùm giaëc tieán veà nôi A-lan-nhaõ noï. Nghe ñöôïc tin naøy, caùc Tyø-kheo, ai naáy tìm caùch laãn traùnh. Ñaùm giaëc bò thaát baïi, laïi baøn vôùi nhau: Ta seõ tôùi choã khaùc, ngaøy teá saép ñeán roài, khoâng ñöôïc pheùp bieáng treã. Trong ñaùm giaëc aáy coù moät ngöôøi tu xuaát, noùi vôùi chuùng: Toâi ñöôïc bieát Ñöùc Phaät daïy khoâng cho pheùp Tyø-kheo lìa y moät ñeâm, chuùng ta phaûi phuïc saün taïi ñaây, vaøo luùc môø môø saùng chaéc chaén hoï seõ veà. Chuùng noùi: Neáu hoï khoâng veà thì seõ gieát ngöôi. Neáu ngöôi khoâng aân haän hoái tieác, thì chuùng ta seõ ôû laïi ñaây. Ngöôøi aáy traû lôøi: Toát laém! Ñaõ ñöôïc cam keát nhö vaäy, ñaùm giaëc boá trí phuïc saün. Moät khi ñaõ sôï phaïm toäi lìa y nguû neân luùc trôøi vöøa gaø gaùy saùng, caùc Tyø-kheo ñeàu quay trôû veà truù xöù. Ñaùm giaëc hoûi: Caùc oâng töôûng chuùng toâi ñaõ ñi roài phaûi khoâng? Caùc Tyø-kheo traû lôøi: Chuùng toâi bieát caùc oâng coøn ôû laïi, nhöng Ñöùc Phaät

khoâng cho pheùp chuùng toâi lìa y nguû, cho neân chuùng toâi phaûi trôû veà. Ñaùm giaëc lieàn baét gieát, caàn maùu thì laáy maùu, caàn thòt thì laáy thòt. Caùc Tyø-kheo traùnh ñöôïc cuoäc taøn saùt naøy ñaõ coù söï suy nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng ta khi chöa heát caùc ngaøy thaùng taùm ñöôïc gôûi moät loaïi y naøo

nôi nhaø baïch y trong giôùi noäi thì ñaâu gaëp phaûi tai naïn nhö theá. Caùc Tyø-kheo trình leân Ñöùc Phaät söï suy nghó aáy. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, khen ngôïi haïnh thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp Tyø-kheo ôû nôi A- lan-nhaõ an cö ba thaùng, chöa heát thaùng taùm ñöôïc gôûi moät loaïi y naøo nôi nhaø baïch y trong giôùi noäi, vaø lìa y ñoù nguû ñeâm khoâng phaïm toäi. Coù caùc Tyø-kheo ôû gaàn xoùm laøng cuõng gôûi y nôi nhaø baïch y thuoäc giôùi noäi ñeå nguû ñeâm. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà naøy baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng cho pheùp Tyø-kheo ôû gaàn xoùm laøng maø lìa y nguû. Laïi coù Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ, choã khoâng coù söï khuûng boá maø lìa y nguû. Caùc Tyø- kheo ñem vieäc naøy baïch leân Ñöùc Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Cuõng khoâng cho pheùp Tyø-kheo ôû nôi A-lan-nhaõ khoâng coù söï sôï haõi laïi lìa y nguû. Neáu nôi naøo coù söï nghi ngôø seõ bò khuûng boá môùi cho pheùp. Trong thôøi ñieåm khaùc, caùc Tyø-kheo gôûi y nôi nhaø ngöôøi khaùc roài khoâng trôû laïi thaêm chöøng, laâu ngaøy bò aåm öôùt, baån nhôùp, truøng caén, muïc naùt. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Neân ñeán xem chöøng, hong phôi. Khi ñöôïc Phaät daïy nhö theá, caùc Tyø-kheo laïi thöôøng xuyeân ñeán thaêm chöøng, Cö só chaùn ngaáy vieäc laøm aáy cuûa Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp möôøi ngaøy ñeán thaêm chöøng moät laàn. Khi aáy, caùc Tyø-kheo coù vieäc Taêng, vieäc thaùp, vieäc nôi caùc Hoøa thöôïng, A- xaø-leâ vaø vieäc rieâng cuûa mình, hay vieäc cuûa ngöôøi caàn ra ñi ngoaøi phaïm vi giôùi, vì sôï lìa y neân khoâng daùm ñi, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu coù vieäc caàn thieát ñích thaân phaûi ñi ra ngoaøi phaïm vi giôùi, cho pheùp lìa y moät ñeâm. Coâng vieäc chöa xong, trôû laïi baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp saùu ñeâm. Ñaõ cho pheùp saùu ñeâm roài, caùc Tyø-kheo laïi maëc y cuõ raùch ñi quaù saùu ñeâm, Tyø-kheo Tröôûng laõo ñem vieäc aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Caùc oâng coù thaät söï nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ôû choã A-lan-nhaõ, an cö ba thaùng, chöa heát thaùng taùm, neáu choã coù söï khuûng boá, cho pheùp gôûi moät loaïi y naøo nôi nhaø baïch y trong giôùi noäi, neáu coù nhaân duyeân ra ngoaøi phaïm vi giôùi, lìa y nguû cho ñeán saùu ñeâm, neáu quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 5 119

An cö ba thaùng: Laø tieàn an cö. Chöa heát thaùng taùm: Laø haäu an cö. Moät loaïi y naøo: Hoaëc Taêng-giaø-leâ hoaëc Öu-ña-la-taêng, tuøy theo choã nhaän maø nhieàu laàn gôûi moät y. khoâng ñöôïc gôûi y An-ñaø-hoäi vì laø y ñang maëc che thaân. Leã baùi, nhaäp Taêng, khaát thöïc khoâng ñôn thuaàn maëc moãi moät y, khoâng ñöôïc gôûi hai y. Coù nhaân duyeân ra ngoaøi phaïm vi giôùi saùu ñeâm: Hoaëc coù vieäc cuûa thaùp, vieäc cuûa Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ vaø vieäc rieâng cuûa mình hay vieäc cuûa ngöôøi, löu laïi moät loaïi y naøo nôi nhaø baïch y ñeå ra ngoaøi phaïm vi giôùi

toái Ña-laø saùu ñeâm. Neáu moät ñeâm, hai ñeâm cho ñeán naêm ñeâm vieäc xong maø khoâng trôû veà, phaïm Ñoät-kieát-la. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù möôøi saùu ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, meï Loäc-töû Tyø-xaù-khö, ñònh vaøo moät buoåi saùng ngaøy noï, thieát leã trai phaïn, thænh Phaät vaø Taêng ñeå cuùng döôøng. Chính vaøo ngaøy aáy, trôøi noåi gioâng toá, möa xoái xaû, nhö thôøi gian co duoãi caùnh tay cuûa moät löïc só, nöôùc möa ñaày caû baùt nöôùc naøy ruùt ngay vaøo loøng ñaát nhö nhöõng gioït daàu rôi thaám vaøo ñoáng caùt noùng, baèng khoâng thì ñaõ trôû thaønh bieån nöôùc meânh moâng. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Xem traän möa trong Kyø-hoaøn hoâm nay, thì roõ söùc möa caû coõi Dieâm-phuø-ñeà cuõng nhö vaäy. Caùc oâng coù theå ra taém. Ñaây laø traän möa cuoái muøa ñeàu khaép nhö nhau. Caùc Tyø-kheo mình traàn truøng truïc uøa ra taém möa. Trong khi aáy, ngöôøi noâ tyø ñöôïc baø Tyø-xaù-khö sai ñeán baïch Phaät: “Thieát leã cuùng döôøng ñaõ söûa soaïn xong”. Ngöôøi noâ tyø ñeán Kyø-hoaøn troâng thaáy caùc Tyø-kheo, ai naáy ñeàu loõa hình taém möa, loøng aùi ngaïi, nghi: Ñaây laø ngoaïi ñaïo chöù chaúng phaûi Tyø-kheo. Coâ ta quay trôû veà baùo laïi nhö vaäy. Tyø-xaù-khö coù yù nghó: Chaéc laø Tyø-kheo taém giöõa ñaát troáng nhöng ñöùa tôù gaùi khoâng bieát cho ñoù laø ngoaïi ñaïo. Baø ta laïi baûo: Mi tôùi cöûa Kyø-hoaøn thöa lôùn nhö sau: “Thöùc aên ñaõ söûa soaïn xong, kính môøi quyù vò ñeán thoï trai”. Luùc noâ tyø ñeán tröôùc cöûa Kyø-hoaøn, caùc Tyø-kheo ñaõ taém xong, veà phoøng khoâng coøn moät vò naøo beân ngoaøi, noâ tyø muoán thöa lôùn lôøi daïy cuûa baø chuû nhöng laïi ngôù ngaån nghó: Vöøa roài, trong saân thaáy ñaày caû ngoaïi ñaïo, baây giôø laïi chaúng coøn moáng naøo thoâi thì trôû veà thöa laïi vaäy. Nghe noâ tyø baùo, Tyø-xaù-khö nghó: Chaéc caùc Tyø-kheo taém xong vaøo an nghæ. Baø ta laïi sai: Mi coù theå vaøo trong cöûa, ñöùng giöõa saân thöa... Noâ tyø vaâng lôøi, vaøo trong cöûa ngoõ Kyø-hoaøn, ñöùng giöõa saân thöa. Ñöùc Phaät nghe thöa, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-xaù-khö môøi thoï trai. Caùc oâng neân maëc y böng baùt ñeán phoù trai. Caùc Tyø-kheo vaâng

lôøi taäp hôïp nôi giaûng ñöôøng. Noâ tyø ñeán tröôùc giaûng ñöôøng baïch Phaät: Trai baøn ñaõ thieát cuùng xong, xin cung thænh quyù Ngaøi ñeán döï. Ñöùc Phaät baûo ngöôøi tôù gaùi: Ngöôi coù theå veà tröôùc, chö Taêng seõ ñeán sau. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân cuøng caùc Tyø-kheo, chôùp nhoaùng nhö löïc só co duoãi caùnh tay, bieán maát khoûi giaûng ñöôøng, roài xuaát hieän taïi nhaø baø Tyø-xaù-khö, an toïa nôi toøa, y phuïc laïi khoâng öôùt. Tyø-xaù-khö thaáy Ñöùc Phaät vaø Taêng hoát nhieân ngoài nôi toøa, y phuïc khoâng öôùt, loøng caûm phuïc, thaàm nghó: Ta ñöôïc thieän lôïi, cuùng döôøng ñaày ñuû cho baäc Thaùnh sö. Caùc Ngaøi ñi trong möa luõ maø khoâng heà öôùt y phuïc. Baø vui möøng hôùn hôû töï tay san seû caùc thöùc aên ngon boå. AÊn xong, baø daâng nöôùc, roài kính caån chaáp tay ngoài qua moät beân, baïch Phaät: Cuùi xin Ñöùc Theá Toân cho con lôøi öôùc nguyeän! Ñöùc Phaät baûo Tyø-xaù-khö: Phaät ñaõ vónh vieãn lìa caùc öôùc nguyeän cuûa theá gian. Tyø-xaù-khö

laïi thöa: Cuùi xin Ñöùc Phaät cho con phaùt nhöõng lôøi nguyeän thanh tònh. Ñöùc Phaät daïy: Laønh thay! Tyø-xaù-khö baïch Phaät: Saùng nay con sai ñöùa tôù gaùi tôùi thöa thænh Phaät vaø Taêng ñeán thoï trai, luùc aáy caùc Tyø-kheo ñang loõa hình taém, nhìn thaáy, noù chaïy veà baùo vôùi con laø: Trong Kyø-hoaøn ñeàu laø ngoaïi ñaïo, khoâng coù Tyø-kheo. Baïch Ñöùc Theá Toân: Taïi sao caùc Tyø-kheo loõa hình taém tröôùc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ! Cuùi xin Ñöùc Theá Toân cho pheùp caùc Tyø-kheo söû duïng y taém möa. Con nguyeän troïn ñôøi cung caáp y taém möa cho caùc Tyø-kheo trong thaønh Xaù-veä naøy. Baø laïi thöa: Thôøi gian gaàn ñaây, con coù chuùt vieäc, ñeán nôi soâng A-di-la, thaáy caùc Tyø-kheo-ni loõa hình taém röûa trong doøng soâng. Khi aáy, coù ngöôøi thaáy hình aûnh naøy ñeàu cheâ cöôøi: Ngöôøi nöõ maëc aùo che thaân coøn coi khoâng ñöôïc, huoáng laø ngöôøi nöõ xuaát gia maø laïi loõa theå. Cuùi xin Phaät cuõng cho Tyø-kheo-ni ñöôïc söû duïng y taém. Con cuõng xin nguyeän troïn ñôøi cung caáp y taém cho caùc Tyø-kheo-ni trong thaønh Xaù-veä naøy. Baø laïi thöa: Ñöùc Phaät daïy coù ba loaïi beänh, moät loaïi uoáng thuoác hay khoâng uoáng thuoác cuõng cheát. Loaïi thöù hai uoáng thuoác hay khoâng uoáng thuoác ñeàu qua khoûi beänh. Loaïi thöù ba, uoáng thuoác thì maïnh, khoâng uoáng thuoác thì cheát. Cuùi xin Phaät cho pheùp caùc Tyø-kheo ñöôïc uoáng caùc thöù thuoác. Con cuõng xin nguyeän troïn ñôøi cung caáp thuoác cho caùc Tyø-kheo trong thaønh Xaù-veä. Baø laïi thöa: Ñöùc Phaät daïy coù ba loaïi beänh, moät loaïi tuøy theo beänh ñöôïc aên thöùc aên, khoâng ñöôïc aên thöùc aên, tuøy theo beänh ñeàu cheát. Loaïi thöù hai: Tuøy theo beänh ñöôïc aên thöùc aên, khoâng ñöôïc aên thöùc aên, tuøy theo beänh ñeàu soáng. Loaïi thöù ba: Tuøy theo beänh ñöôïc aên thöùc aên thì laønh, khoâng ñöôïc aên thöùc aên thì theo beänh maø cheát. Cuùi xin Phaät cho pheùp caùc Tyø- kheo ñöôïc aên thöùc aên tuøy theo beänh. Con cuõng xin nguyeän troïn ñôøi cung caáp thöùc aên tuøy theo beänh cho caùc Tyø-kheo ôû taïi thaønh Xaù-veä naøy. Baø

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 5 121

laïi thöa: Ngöôøi nuoâi beänh, neáu phaûi ñi khaát thöïc thì laïi khoâng chu toaøn vieäc chaêm soùc. Cuùi xin Phaät cho pheùp caùc Tyø-kheo nuoâi ngöôøi beänh ñöôïc nhaän thöùc aên ñeå nuoâi beänh. Con cuõng xin nguyeän troïn ñôøi cung caáp thöùc aên cho caùc vò nuoâi ngöôøi beänh trong thaønh Xaù-veä naøy. Baø laïi thöa: Tyø-kheo khaùch töø xa môùi ñeán quaù meät moûi, hôn nöõa khoâng bieát choã naøo ñeå khaát thöïc. Cuùi xin Phaät cho pheùp caùc Tyø-kheo nhaän thöùc aên töø nôi con ñeå Tyø-kheo khaùch duøng trong thôøi gian nghæ ngôi vì meät moûi vaø chöa bieát choã khaát thöïc. Con cuõng xin nguyeän troïn ñôøi cung caáp thöùc aên cho quyù Tyø-kheo khaùch trong thaønh Xaù-veä naøy. Baø laïi thöa: Neáu coù Tyø-kheo naøo ñi xa, phaûi vaøo thoân khaát thöïc neân ñi khoâng kòp baïn ñoàng haønh, hoaëc gaëp phaûi ñaùm giaëc thaùng taùm, hay bò laïc ñöôøng, cuùi xin Phaät cho pheùp caùc Tyø-kheo ñi xa nhaän thöùc aên ñi xa cuûa con. Con xin nguyeän troïn ñôøi cuùng döôøng löông thöïc ñi ñöôøng xa cho caùc Tyø-kheo trong thaønh Xaù-veä naøy. Baø laïi thöa: Con nghe Ñöùc Theá Toân cho pheùp caùc Tyø-kheo ôû nöôùc A-na-taàn-ñaàu aên chaùo. Cuùi xin Ngaøi cho pheùp caùc Tyø-kheo ñöôïc thoï nhaän

chaùo nôi con cuùng döôøng. Con cuõng xin nguyeän troïn ñôøi cuùng döôøng chaùo cho caùc Tyø-kheo trong thaønh Xaù-veä naøy. Baø laïi baïch Ñöùc Phaät: Nguyeän Ñöùc Theá Toân, tron ñôøi nhaän y phuïc, aåm thöïc, thuoác thang cuûa con. Ñöùc Phaät hoûi baø Tyø-xaù-khö: Vôùi söï hieåu bieát veà yù nghóa cuûa söï lôïi laïc nhö theá naøo maø baø phaùt chín lôøi nguyeän nhö treân? Tyø-xaù-khö thöa: Vôùi ñaát nöôùc naøy luoân luoân coù caùc Tyø-kheo ôû khaép nôi veà vaán an thaêm hoûi Ñöùc Theá Toân, hoaëc coù tröôøng hôïp Tyø-kheo naøo ñoù ôû ñòa phöông naøo ñoù qua ñôøi, ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A na haøm, A-la-haùn, con seõ tìm hieåu, hoûi xem Tyø-kheo aáy ñaõ töøng veà thaønh Xaù-veä naøy hay khoâng? Neáu ñöôïc traû lôøi vò aáy ñaõ töøng ñeán ñaây, trong loøng con seõ coù ñöôïc suy nghó naøy: Vò Tyø-kheo aáy chaéc chaén ñaõ töøng nhaän nôi con, ít nhaát laø moät moùn cuùng döôøng, chöøng aáy thoâi cuõng ñuû ñeå con vui möøng vôùi caên laønh ñöôïc ñôm hoa keát traùi. Vôùi taâm thieän nhö vaäy, Ñöùc Theá Toân noùi vôùi Tyø-xaù-khö: Cho pheùp baø thöïc hieän taùm lôøi nguyeän, coøn moät lôøi nguyeän choùt khoâng theå chaáp thuaän ñöôïc. Ngay khi aáy, baø Tyø-xaù-khö laáy moät chieác gheá nhoû ngoài tröôùc Ñöùc Phaät, Ñöùc Phaät vì baø noùi keä tuøy hyû: Loøng vui cuùng aåm thöïc Cuùng döôøng Phaät, Thaùnh Taêng Phöôùc laäp, xan tham dieät Thoï baùo luoân an laïc Sinh coõi trôøi soáng laâu Sinh coõi traàn lìa caáu

122 BOÄ LUAÄT 1

Phaùp cuùng döôøng, quaû lôùn ÔÛ ñaâu cuõng maõi vui. Tieáp theo, Ñöùc Theá Toân laïi giaûng noùi caùc phaùp vi dieäu, Tyø-xaù- khö laïi raát vui möøng vì caùc ñieàu lôïi laïc ñaõ ñöôïc chæ baøy. Ñöùc Theá Toân vaø Thaùnh ñeä töû trôû veà laïi Kyø-hoaøn, taäp hôïp caùc Tyø-kheo, khen söï thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo nhaän y taém möa, caùc Tyø-kheo-ni nhaän y taém, nhaän thuoác tuøy theo beänh, nhaän thöùc aên tuøy theo beänh, ngöôøi nuoâi beänh ñöôïc nhaän thöùc aên, Tyø-kheo khaùch ñöôïc nhaän thöùc aên, Tyø-kheo ñi xa ñöôïc nhaän thöùc aên ñi ñöôøng, vaø Tyø-kheo ñöôïc aên chaùo. Sau khi ñöôïc Phaät cho pheùp, caùc Tyø-kheo naûy sinh yù nghó: Ñöùc Phaät cho pheùp ta chöùa y taém möa, vaäy ñi tìm xin ñeå caát giöõ. Ñaõ khoâng thoï trì, khoâng cho ngöôøi, khoâng tònh thí, oâm ñoøm caû gaùnh naëng ñi ñöôøng. Caùc Tyø-kheo khaùc thaáy hoûi: Thaày khoâng nghe Ñöùc Phaät caám chöùa y dö hay sao? Tyø- kheo traû lôøi: Tuy Phaät coù caám nhöng laïi cho pheùp chöùa y taém möa. Caùc Tyø-kheo laïi hoûi: Caùc thaày thöôøng chöùa y taém möa, khoâng thoï trì, khoâng cho ngöôøi, khoâng tònh thí phaûi khoâng? Caùc vò traû lôøi: Ñuùng nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Thaät söï coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, muøa Xuaân coøn moät thaùng, neân tìm y taém möa, coøn nöûa thaùng neân duøng. Neáu chöa ñeán moät thaùng maø tìm, tröôùc nöûa thaùng maø duøng, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Y taém möa: Laø y söû duïng

ñeå taém khi trôøi möa, khi taém vaøo muøa haï cuõng duøng y naøy. Neáu muøa Xuaân coøn moät thaùng, tröôùc ñoù coù ngöôøi höùa cho y taém möa, Tyø-kheo quen bieát neân ñeán noùi: Nay laø luùc may, nhuoäm y taém möa. Neáu nhaän ñöôïc thì toát, baèng khoâng neân noùi laïi: Caùc nôi ñeàu ñaõ may, nhuoäm y taém möa. Neáu nhaän ñöôïc thì toát, baèng khoâng laïi neân noùi: Tröôùc ñaây ngöôøi höùa cho Tyø-kheo ñoù y taém möa, nay chính laø luùc caàn nhaän. Neáu nhaän ñöôïc thì toát, baèng khoâng, Tyø-kheo aáy neân ñeán choã khaùc xin ñeå chöùa duøng, cho ñeán nöõa thaùng taùm, töùc moät traêm ba möôi laêm ngaøy. Neáu quaù thôøi haïn aáy, khoâng laøm y khaùc, khoâng thoï trì, khoâng cho ngöôøi khaùc, khoâng tònh thí, phaïm Ñoät-kieát-la. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù möôøi baûy

---

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 5 123

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo ñeán thoân nhaø buoân. Khaùch buoân noùi: Tröôûng laõo an cö nôi ñaây ñi. Sau chuyeán ñi, chuùng toâi veà seõ cuùng döôøng phaåm vaät an cö. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Muoán chuùng toâi ôû laïi ñaây an cö thì phaûi cuùng cho chuùng toâi, trong khi an cö chuùng toâi may y, an cö xong chuùng maëc ñeán thaêm vieáng Ñöùc Phaät. Khaùch buoân cuøng nhau baøn baïc: Chuùng ta neân cuùng tröôùc phaåm vaät an cö ñeå caùc Tyø-kheo ôû laïi, nhö vaäy laø gia ñình chuùng ta keû lôùn ngöôøi nhoû ñeàu ñöôïc nghe phaùp, thoï taùm phaàn giôùi, giöõ gìn trong saïch thaân, khaåu, yù. Hoï thoáng nhaát vieäc quyeân goùp vaät phaåm cuùng döôøng sau ñoù môùi leân ñöôøng. Nhaän ñöôïc phaåm vaät an cö roài vaø sau khi caùc nhaø buoân ra ñi, Luïc quaàn Tyø-kheo cuõng ñi nôi khaùc. Moät thôøi gian sau, caùc nhaø buoân thu ñöôïc lôïi nhuaän vaø trôû veà, noùi vôùi ngöôøi trong nhaø: Tuy tröôùc ñaây ta ñaõ cuùng phaåm vaät an cö cho caùc Tyø-kheo roài, nay ta buoân coù lôøi, an oån trôû veà, phaûi cuùng döôøng theâm, caùc ngöôøi cöù an taâm nghe phaùp. Ngöôøi nhaø traû lôøi: Caùc Tyø-kheo, sau ñoù, hoï cuõng ñi. Caùc nhaø buoân laïi ñeán truù xöù gaàn ñoù ñeå môøi caùc Tyø-kheo khaùc. Caùc Tyø-kheo aáy noùi: Caùc ngöôøi neân cuùng döôøng cho caùc Tyø-kheo ñaõ thænh tröôùc ñaây, chuùng toâi khoâng ñöôïc pheùp nhaän phaåm vaät cuùng döôøng cuûa caùc vò. Khi ñoù, caùc nhaø buoân noåi giaän noùi: Boån yù cuûa chuùng toâi cuùng döôøng laø ñeå ôû laïi thoân an cö, nhaän phaåm vaät roài laïi ñi, cuøng vôùi keû troäm ñaâu khaùc gì? Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe ñöôïc baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch vôùi Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Caùc oâng thaät söï coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch, roài baûo caùc Tyø- kheo: Töø nay khoâng ñöôïc pheùp trong khi an cö nhaän vaät phaåm an cö, phaïm ñieàu naøy laø toäi Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, nôi bieân giôùi coù giaëc, Vua Ba-tö-naëc sai AÁt-sö-ñaït-ña vaø Phuù-lan-na ñeán deïp giaëc. Hai vò cuøng nhau thaûo baøn: Nay chuùng ta ñi haønh quaân coù theå bò boû maïng, chuùng ta neân ñem phaåm vaät cuùng döôøng cho Tyø-kheo. Hai ngöôøi cuøng mang phaåm vaät ñeán choã Tyø-kheo thöa: Nay chuùng toâi ñi deïp giaëc, sôï khoâng trôû veà ñöôïc, xin cuùng döôøng caùc phaåm vaät, mong quyù thaày nhaän cho. Caùc

Tyø-kheo nhôù laïi ñieàu naøy: Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp chuùng ta trong khi an cö nhaän phaåm vaät an cö, bieát laøm theá naøo ñaây! Trình vieäc aáy leân Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Toân giaû A-nan: Coøn bao nhieâu ngaøy nöõa ñeán ngaøy Töï töù? A-nan thöa: Coøn möôøi ngaøy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch khen haïnh ít ham muoán, bieát ñuû, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo, tieàn an cö hay haäu an cö,

coøn möôøi ngaøy nöõa ñeán ngaøy Töï töù, ñöôïc nhaän y caáp thí. Caùc Tyø-kheo laïi thöôøng caát chöùa, khoâng thoï trì, khoâng cho ngöôøi, khoâng tònh thí, oâm ñoøm caû gaùnh naëng ñi du haønh khaép nôi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo thaáy vaäy, hoûi: Thaày khoâng nghe Ñöùc Phaät caám chöùa y dö hay sao? Vaâng, tuy Phaät coù caám nhöng laïi cho nhaän y caáp thí. Caùc Tyø-kheo laïi hoûi: Caùc thaày thöôøng chöùa y caáp thí, khoâng thoï trì, khoâng cho ngöôøi, khoâng tònh thí phaûi khoâng? Vaâng, ñuùng nhö theá. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch vôùi Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay khoâng cho pheùp thöôøng chöùa y caáp thí, khoâng thoï trì, khoâng cho ngöôøi, khoâng tònh thí, cho ñeán thôøi cuûa y. Vì ñaõ ñöôïc cho pheùp ñeán thôøi cuûa y, neân caùc Tyø-kheo coøn chöùa quaù thôøi cuûa y. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo baïch Phaät. Nhaân vieäc aáy Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo tieàn an cö coøn möôøi ngaøy nöõa môùi ñeán ngaøy Töï töù ñöôïc y caáp thí, caàn thì nhaän caát cho ñeán thôøi cuûa y, neáu quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Y caáp thí: Hoaëc haønh quaân, hoaëc saûn phuï gaàn sinh, ñoù laø tröôøng hôïp ñöôïc thí caáp thôøi, qua thôøi gian aáy khoâng thí ñöôïc. Thôøi cuûa y: Thoï y Ca-hi-na. Xaû y Ca-hi-na roài, goïi laø y phi thôøi. Tyø-kheo-ni phaïm cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù möôøi taùm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc naøy, khoâng phaûi thôøi xin baùt, Baït-nan-ñaø vaãn ñeán moät nhaø buoân, noùi: Nay toâi caàn bình baùt, cho toâi ñi! Nhaø buoân noùi: Ñaïi ñöùc ñôïi moät thôøi gian ngaén. Nay caùc nhaø coù phieân hoïp, neáu ai ñeán khoâng ñuùng giôø phaûi bò phaït naêm traêm tieàn. Baït-nan-ñaø noùi: Toâi ñöôïc nghe ngöôøi raát tinh taán trong vieäc cung caáp phöông tieän haønh ñaïo, taïi sao nay laïi boû vieäc laøm coâng ñöùc naøy maø laïi öu tieân coi troïng vieäc ñôøi. Nghe nhöõng lôøi nhö vaäy, ngöôøi nhaø buoân thöùc tænh nghó ngôïi: Duø coù bò phaït, vieäc quan troïng naøy ta cuõng phaûi thöïc hieän tröôùc. Ngöôøi nhaø buoân lieàn ñi mua baùt cuùng cho Baït-nan-ñaø, sau ñoù môùi ñi hoïp. Roõ raøng

phaûi ñeán treã giôø, thaáy oâng ta ñeán moïi ngöôøi ñeàu noùi: Phaûi

phaït toäi ñi treã giôø. Ngöôøi nhaø buoân noùi: Toâi khoâng phaûi vì vieäc rieâng maø vi phaïm quy cheá cuûa quyù vò. Coù moät Sa-moân ñeán toâi xin bình baùt, khoâng theå khoâng cho, phaûi lo cho xong, cho neân ñeán treã. Ngöôøi khoâng coù loøng vui tin theo Phaät phaùp noùi: Vì moät Sa-moân maø oâng vi phaïm quy cheá cuûa nhieàu ngöôøi, phaûi phaït thaät naëng laø xöùng ñaùng. Hoï thi haønh ngay. Bò phaït quaù naëng, ngöôøi nhaø buoân böïc töùc, giaän döõ noùi: Sa-moân Thích töû chaúng bieát ñieàu chuùt naøo, baûo chôø khoâng chòu, ñeå ñeán noãi toâi bò phaït naëng nhö theá naøy. Moïi ngöôøi naëng lôøi, naëng tieáng cheâ traùch: Caùc Sa-moân Thích töû naøy thöôøng noùi bieát ñieàu, naøo laø ít ham muoán, bieát vöøa ñuû, maø phi thôøi ñeán ngöôøi cöôõng böùc xin cho ñöôïc, hoï khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch vôùi Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân baèng moïi lôøi leõ quôû traùch naëng neà roài hoûi caùc Tyø-kheo: YÙ caùc oâng theá naøo? Baùt khoâng tyø veát haøn gaén aáy phaûi laø baùt khoâng? Ñaùp: Laø baùt. Baùt bò haøn gaén töø moät ñöôøng cho ñeán naêm ñöôøng aáy laø baùt phaûi khoâng? Vaâng laø baùt. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Baùt laønh laën, baùt coù daáu haøn gaén töø moät ñöôøng cho ñeán boán ñöôøng laø baùt, baùt haøn gaén naêm ñöôøng khoâng phaûi laø baùt. Do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo baùt chöa ñuû naêm ñöôøng haøn gaén, laïi xin baùt môùi, vì muoán ñeïp, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Baùt aáy neân xaû giöõa Taêng, Taêng neân laáy caùi baùt choùt (baùt khoâng vò naøo laáy) ñöa cho vaø noùi: Thaày neân thoï trì caùi baùt naøy cho ñeán vôõ. Phaùp xaû baùt laø nhö vaäy. Baùt coù ba loaïi: Baùt saét, Baùt-toâ ma, baùt saønh. Laïi coù ba côõ: Lôùn, nhoû vaø vöøa. Lôùn laø ñöïng ñöôïc ba baùt côm cuûa tín thí, töø canh vaø rau. Nhoû laø ñöïng ñöôïc moät baùt côm cuûa tín thí, töø canh vaø rau. Vöøa laø chaëng giöõa cuûa côõ lôùn vaø côõ nhoû. Vì muoán ñeïp: Mong caàu beàn chaéc vaø toát. Neáu ñaõ coù baùt khoâng haøn gaén boán ñöôøng laïi xin baùt laønh laën cho ñeán haøn gaén boán ñöôøng, nhaän ñöôïc, ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Neáu ñaõ coù baùt laønh laën, cho ñeán baùt haøn gaén boán ñöôøng, laïi xin baùt raøng ròt naêm ñöôøng, nhaän ñöôïc, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neân xaû giöõa Taêng: Baùt môùi nhaän ñöôïc neân xaû cho chuùng Taêng, khoâng ñöôïc xaû cho moät, hai, ba ngöôøi. Phaùp xaû: Ñöông söï phaûi ñeán giöõa Taêng thöa: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø coù baùt chöa ñuû naêm ñöôøng haøn gaén, laïi xin baùt môùi, phaïm Xaû ñoïa, nay xaû cho Taêng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Taêng neân baïch nhò Yeát-ma sai Tyø-kheo bieát

phaùp, ñeán giöõa Taêng thöïc haønh phaùp xaû, moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø coù baùt chöa ñuû naêm ñöôøng raøng,

laïi xin baùt môùi, nay xaû cho Taêng. Nay Taêng sai Tyø-kheo naøy teân laø laøm ngöôøi haønh baùt. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø coù baùt chöa ñuû naêm ñöôøng haøn, laïi xin baùt môùi, nay xaû cho Taêng. Taêng nay sai Tyø-kheo teân laø laøm ngöôøi haønh baùt. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ sai Tyø-kheo teân laø laøm ngöôøi haønh baùt roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, Tyø-kheo naøy neân coâng boá vaø taát caû Tyø- kheo ñeàu mang baùt cuûa mình ñeán. Sau ñoù ngöôøi haønh baùt ñem baùt xaû ñoù tôùi tröôùc Thöôïng toïa, hoûi: Thaày caàn caùi baùt naøy khoâng? Neáu vò Thöôïng toïa noùi caàn thì ngöôøi haønh baùt laáy baùt cuûa Thöôïng toïa xem xeùt. Neáu Thöôïng toïa khoâng coù baùt, hay baùt quaù lôùn, hoaëc quaù nhoû, hoaëc luûng loã, meùo moù thì khoâng neân ñoåi. Neáu khoâng coù naêm tröôøng hôïp treân thì neân trao cho (töùc ñoåi). Ñöa roài, laáy baùt cuûa Thöôïng toïa ñem ñeán vò Thöôïng toïa thöù hai, cho ñeán vò môùi thoï giôùi Cuï tuùc cuõng laøm y nhö vaäy. Taêng neân laáy baùt toái haäu naøy (töùc caùi baùt sau cuøng khoâng ai laáy) trao cho vò Tyø-kheo xaû baùt. Tröôøng hôïp haønh baùt, khoâng coù vò naøo laáy thì cho pheùp hoaøn baùt ñoù laïi cho ñöông söï. Taêng neân coù lôøi daïy: Ñaây laø baùt cuûa thaày. Thaày phaûi heát loøng traân troïng hoä trì, ñöøng ñaët böøa leân ñaát, ñöøng ñöïng nhöõng ñoà thöøa thaõi, ñöøng ñöïng thöùc aên caùch ñeâm, ñöøng ñöïng nöôùc noùng, ñöøng ñöïng höông, ñöøng ñöïng thuoác, caàn traân troïng gìn giöõ nhö theá. Neáu baùt bò beå thì cho pheùp thaày xin caùi khaùc. Tyø-kheo-ni cuõng thi haønh nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù möôøi chín ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø nhaän ñöôïc nhieàu baùt, moãi caùi duøng naêm, saùu ngaøy laïi ñem ñeå doàn xeáp xoù. Nhö vaäy soá baùt cuõ choã naøo cuõng coù ñeå. Caùc Tröôûng giaû thaáy vaäy hoûi: Baùt cuûa ai chaát ñoáng ñaây? Coù ai ñoù noùi: Cuûa Baït-nan-ñaø. Caùc Tröôûng giaû noùi: Sa-moân Thích töû thöôøng noùi thieåu duïc, tri tuùc, maø nay khoâng heà nhaøm chaùn, thu gom chaát chöùa nhö ngöôøi buoân baùn baùt, khoâng coù haïnh cuûa Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài cuøng ñöa ñeán choã Ñöùc Phaät, baïch leân Ngaøi söï vieäc aáy. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät

quôû traùch nghieâm khaéc roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo chöùa baùt dö cho ñeán moät ñeâm, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo ôû rieâng moät mình, nhaän ñöôïc hai caùi baùt, laïi khôi daäy yù nghó: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp ta chöùa baùt dö quaù moät ñeâm. Vôùi yù nghó naøy, vò Tyø-kheo lieàn ñem moät baùt cho Tyø-kheo khaùc. Sau khi cho, chieác baùt cuûa Tyø-kheo laïi bò beå, khoâng coù baùt ñeå du haønh. Caùc Tyø-kheo hoûi: Tröôùc ñaây

thaày coù hai caùi baùt, nay taïi sao khoâng coøn caùi naøo? Tyø-kheo traû lôøi baèng caùch keå laïi vaán ñeà. Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy baïch Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: OÂng ñem baùt cho moät thaày khaùc, sau ñoù ñöôïc maáy ngaøy thì baùt cuûa oâng bò beå? Baïch Theá Toân, möôøi ngaøy. Ñöùc Phaät khen haïnh ít ham muoán, bieát ñuû, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy neân noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo chöùa baùt dö cho ñeán möôøi ngaøy, neáu quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Khi nhaän ñöôïc hai baùt thì neân hoûi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ: Trong hai chieác baùt naøy caùi naøo toát hôn? Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ khoâng kheùo phaân bieät ñöôïc thì neân duøng moãi caùi naêm ngaøy, qua ñoù töï bieát caùi naøo toát hôn thì gìn giöõ thoï trì, caùi khoâng nhö yù thì cho ngöôøi. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù hai möôi ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi aáp A-ñoà-tyø. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo ñích thaân laøm ngoïa cuï baèng kieàu-xa-da (tô taèm), töï mình laøm laïi khieán ngöôøi laøm, töï mình gaùnh keùn cuõng khieán ngöôøi gaùnh keùn, töï mình naáu cuõng khieán ngöôøi naáu. Caùc Cö só thaáy, noùi: Chuùng ta öôm (naáu) keùn Tyø-kheo cuõng öôm keùn. Sa-moân Thích töû vôùi ta ñaâu coù khaùc gì? Nhöõng ngöôøi naøy thöôøng noùi thöông xoùt chuùng sinh, nay laïi chính mình öôm keùn, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp cuûa Sa-moân. Coù moät Tyø-kheo töï mình quay tô taèm roài nhôø caùc Tyø-kheo khaùc may ngoïa cuï, bò thieáu tô, ñeán nhaø ngöôøi laøm tô noùi: Toâi ñang may ngoïa cuï maø laïi thieáu tô, ít nhieàu cho toâi ñöôïc chöù? Ngöôøi aáy noùi: Coù theå vì toâi maø öôm cho vaäy. Ngöôøi aáy lieàn naáu keùn tröôùc maët Tyø-kheo. Tieáng nhoäng khua ñoäng trong keùn, Tyø-kheo baûo nhaän noù xuoáng nöôùc soâi. Ngöôøi öôm tô toû veû böïc mình maéng ngay: Thaày thöôøng noùi khoâng saùt sinh maø nay laïi baûo ngöôøi saùt sinh, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch,

roài baïch vôùi Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo laøm ngoïa cuï môùi baèng Kieàu- xa-da, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Kieàu-xa-da: Töùc tô laøm baèng keùn. Ngoïa cuï: Neäm naèm cho ñeán môùi thaønh ba naác khoâng hö hoaïi goïi laø ngoïa cuï. Neân xaû cho Taêng khoâng neân xaû cho ngöôøi khaùc. Taêng neân duøng traûi treân ñaát, hay treân giöôøng daây, giöôøng naèm. Tröø Tyø-kheo xaû ngoïa cuï. Ngoaøi ra taát caû Taêng tuøy theo thöù töï maø naèm ngoài. Khôûi taâm muoán laøm hay chuaån bò laøm ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Laøm thaønh phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Tuy khoâng töï mình laøm, ngöôøi khaùc cho maø nhaän cuõng phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù hai möôi moát. ---------- Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Caâu-xaù-di. Khi aáy phaàn ñoâng ngöôøi

Baït-kyø duøng loâng deâ ñen tuyeàn maøu laáp laùnh möôït maø raát quyeán ruõ laøm ñoà phuïc söùc, ngoïa cuï. Caùc Tyø-kheo Baït-kyø cuõng baét chöôùc laøm nhö vaäy. Baát chôït caùc Cö só vaøo phoøng xem chôi thaáy vaäy ñaâm hoaûng, e sôï caùc haøo toäc Baït-kyø taäp hôïp ñeå vui chôi. Tieän luùc coù ngöôøi ñi qua, caùc Cö só hoûi: Ñaây laø phuïc söùc cuûa quyù nhaân naøo? Ngöôøi aáy traû lôøi: Khoâng phaûi vaät duïng cuûa quyù nhaân, maø laø kieåu hoïc ñoøi cuûa Tyø-kheo Baït-kyø! Caùc Cö só dò nghò cheâ traùch: Caùc Tyø-kheo maø aên maëc nhö nhaø Vua, nhö Ñaïi thaàn, nhö haøo toäc luùc hoï caàn chöng dieän ñeå leân xe, xuoáng ngöïa. Toâi nghe Tyø-kheo maëc y caét roïc, caàu ñaïo voâ vi, nay lo caùi maëc sang troïng nhö theá naøy chaêng! Hoï khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp cuûa Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe theá baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Daï thöa: Thaät coù nhö vaäy, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo laøm ngoïa cuï môùi baèng loâng deâ hoaøn toaøn maøu ñen, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Hoaøn toaøn ñen: Loâng deâ ñen hay nhuoäm ñen. Neân xaû cho Taêng, Taêng duøng traûi treân giöôøng daây hay gheá ngoài, khoâng ñöôïc traûi treân ñaát. Ngoaøi ra nhö trong giôùi ngoïa cuï baèng Kieàu-xa-da ñaõ noùi. Xong giôùi thöù hai möôi hai

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 5 129

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Caâu-xaù-di. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo Baït-kyø laøm ngoïa cuï baèng loâng deâ maøu ñen troän theâm moät ít loâng traéng vaø loâng saéc keùm, vaø cho nhö theá laø tònh. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo thaáy vaäy hoûi: Thaày khoâng nghe Ñöùc Phaät caám laøm ngoïa cuï baèng loâng deâ toaøn ñen hay sao? Tyø-kheo Baït-kyø traû lôøi: Coù nghe, nhöng toâi ñaõ troän maøu traéng vaø maøu saéc keùm, ñaâu phaûi laø toaøn ñen. Caùc Tyø-kheo noùi: Toaøn ñen vôùi ñem pha moät ít maøu taïp thì ñaâu ñuû ñeå khaùc nhau? Baèng moïi caùch quôû traùch roài, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Thaät coù nhö vaäy. Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo laøm ngoïa cuï vôùi hai phaàn loâng deâ maøu toaøn ñen, phaàn thöù ba maøu traéng, phaàn thöù tö maøu saéc keùm. Do möôøi ñieàu lôïi, Ta vì caùc Tyø- kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo laøm ngoïa cuï môùi neân duøng hai phaàn loâng deâ maøu ñen, phaàn thöù ba maøu traéng, phaàn thöù tö maøu haï (xaùm). Neáu laøm quaù möùc löôïng naøy, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Neáu Tyø-kheo laøm ngoïa cuï boán möôi Ba-la thì neân duøng hai möôi Ba-la loâng maøu ñen, möôøi Ba-la maøu traéng. möôøi Ba-la maøu haï. Neáu maøu ñen dö moät Ba-la, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Ngoaøi ra nhö trong giôùi laøm ngoïa cuï baèng loâng deâ toaøn ñen ñaõ noùi. Xong giôùi thöù hai möôi ba ----------

Ñöùc Phaät taïi thaønh Caâu-xaù-di. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo Baït-kyø naûy ra yù nghó: Ñöùc Phaät ñaõ cho pheùp chuùng ta duøng hai phaàn loâng deâ maøu ñen, phaàn thöù ba maøu traéng, phaàn thöù tö maøu haï ñeå laøm ngoïa cuï. Vì theá, hoï tìm xin ñöôïc nhieàu ba loaïi loâng deâ aáy roài töï laøm vaø khieán ngöôøi laøm ngoïa cuï. Trong caùc truù xöù khoâng choã naøo laø khoâng coù vieäc laøm naøy. Caùc Cö só ñeán thaêm chôi, thaáy theá beøn hoûi: Vaät naøy cuûa ai? Ñöôïc traû lôøi: Cuûa Tyø-kheo Baït-kyø. Caùc Cö só dò nghò cheâ traùch, nhö trong giôùi chöùa baùt dö ñaõ noùi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe ñöôïc vieäc aáy, baèng moïi caùc quôû traùch roài baïch leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy neân noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo laøm ngoïa cuï môùi, neân caát ñeå duøng saùu naêm, chöa ñuû saùu naêm, hoaëc xaû hay khoâng xaû laïi laøm ngoïa cuï môùi, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo nhaän ra trong ngoïa cuï phaán taûo coù ñöôïc

nhieàu tieän lôïi neân caát giöõ caån thaän. Vì ngoïa cuï naøy khaù naëng neân khoâng theå mang theo luùc ñi xa. Vò Tyø-kheo aáy muoán ñi töø thaønh Xaù-veä veà aáp Ta-kieät-ñaø, khoâng bieát laøm theá naøo ñeå ñem theo ngoïa cuï aáy, neân baïch vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo cuøng ñeán choã Ñöùc Phaät baïch leân Ngaøi. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo naøy muoán ñeán aáp Ta-kieät-ñaø, vì taám ngoïa cuï naëng, nhöng nhaän thaáy coù ñieàu lôïi trong ñoù, neân khoâng theå xaû, laïi khoâng theå mang theo ñöôïc. Taêng neân baïch nhò Yeát-ma cho ñoåi caùi nheï hôn. Tyø-kheo neân ñeán giöõa Taêng noùi leân lôøi xin: Toâi Tyø-kheo teân laø ñaõ gìn giöõ ngoïa cuï phaán taûo beân mình vì thaáy trong aáy coù ñieàu lôïi. Nay toâi muoán du haønh ñeán choã ñoù, maø ngoïa cuï naëng neân khoâng theå mang theo ñöôïc, xin Taêng cho toâi ñoåi caùi ngoïa cuï nheï cuûa Taêng. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng xin nhö vaäy. Trong Taêng neân sai moät Tyø-kheo baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø töï mình chöùa ngoïa cuï, thaáy trong ñoù coù ñieàu lôïi, nay muoán du haønh ñeán choã kia, nhöng ngoïa cuï naëng khoâng theå mang theo ñöôïc, ñeán tröôùc Taêng xin ñoåi caùi nheï hôn. Nay Taêng cho ñoåi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Tyø-kheo naøy teân laø töï chöùa ngoïa cuï, thaáy trong ñoù coù ñieàu lôïi, muoán du haønh ñeán choã ñoù, maø ngoïa cuï naëng khoâng theå mang theo ñöôïc, neân ñeán xin Taêng ñoåi caùi nheï. Nay Taêng cho ñoåi. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø ñoåi laáy ngoïa cuï nheï hôn cuûa Taêng roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo laøm ngoïa cuï môùi, phaûi thoï trì (chöùa saùu naêm), chöa ñuû saùu naêm, hoaëc xaû hoaëc khoâng xaû, laïi saém ngoïa cuï môùi, tröø Taêng Yeát-ma,

phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Saùu naêm: Laø tính ñuû ngaøy trong saùu naêm. Ngoaøi ra, nhö trong giôùi laøm ngoïa cuï baèng loâng deâ ñen ñaõ noùi. Xong giôùi thöù hai möôi boán. ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Caâu-xaù-di. Baáy giôø, caùc ngöôøi Baït-kyø laøm Ni-sö-ñaøn baèng loâng deâ toaøn maøu ñen, Tyø-kheo ôû Baït-kyø cuõng xin loâng deâ ñeå laøm. Vieäc tìm toøi hoûi xin naøy laøm cho caùc Cö só raát phieàn haø, chaùn naûn. Sau ñoù hoï ñeán trong phoøng cuûa Taêng xem, thaáy caùc Tyø-kheo caát chöùa nhieàu neäm ngoài baèng loâng deâ toaøn maøu ñen, neân laém lôøi cheâ

traùch, nhö trong giôùi laøm ngoïa cuï toaøn ñen ñaõ noùi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo ñem nhöõng ñieàu ñaõ nghe ñöôïc, baïch leân Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Daï thöa, coù nhö vaäy, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo laøm Ni-sö-ñaøn môùi neân duøng moät mieáng baèng moät gang tay Ñöùc Thieän Theä ñeå laøm nhaèm hoaïi ñi saéc toát. Neáu khoâng laøm hoaïi saéc, phaïm Ni-taùt-kyø- ba-daät-ñeà". Moät gang tay Ñöùc Thieän Theä vuoâng vöùc hai thöôùc. Laøm hoaïi saéc: Laø tuøy yù phuû leân treân caùi môùi. Ngoaøi ra, nhö trong giôùi laøm ngoïa cuï baèng loâng deâ toaøn ñen ñaõ noùi. Xong giôùi thöù hai möôi laêm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo ngöôøi gaùnh, keû vaùc loâng deâ ñi theo ñöôøng. Ngöôøi ñi ñöôøng thaáy theá ñeàu cheâ traùch noùi: Chuùng ta vì gia ñình, vì mieáng côm manh aùo neân phaûi coøng löng gaùnh loâng deâ, caùc Tyø-kheo cuõng laøm nhö vaäy, thì haïng ngöôøi maëc y hoaïi saéc caét roïc, caïo ñaàu, khaát thöïc cuøng ta ñaâu coù khaùc gì? Hoï khoâng laøm theo haïnh cuûa Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Coù moät Tyø-kheo ôû treân nuùi thöôøng theo thoùi quen gaùnh loâng deâ ñi ñöôøng, hoâm ñoù quaù meät, laû ngöôøi, khi veà ñeán tröôùc saân cuûa Taêng phöôøng thì teù xæu xuoáng ñaát. Caùc Tyø-kheo thaáy töôûng laø bò ma quyû nhaäp vaøo, lieàn laáy nöôùc tieåu röôùi leân maët. Tyø-kheo kia hoûi: Taïi sao Tröôûng laõo laïi röôùi nöôùc nôi maët toâi? Tröôûng laõo ñaùp: Toâi sôï ma quyû nhaäp nôi thaày neân môùi xoái chöù! Vò Tyø-kheo tieáp lôøi: Ñaâu phaûi ma quyû nhaäp, taïi toâi gaùnh loâng deâ quaù naëng ñi ñöôøng moûi meät neân soát noùng ngaát xæu thoâi. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät cheá Tyø-kheo chæ thoï trì ba y vaø bình baùt, ví nhö chim bay ñöôïc nhôø ñoâi loâng caùnh, thaày ñaâu khoâng nghe maø laïi coøn gaùnh thöù aáy? Baèng moïi caùch quôû traùch roài, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo gaùnh loâng deâ ñi ñöôøng, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Vaøo moät dòp khaùc, coù Cö só vì Tyø-kheo laøm moät caùi phoøng, nghó: Tyø-kheo naøo ñeán ôû phoøng

naøy thì toâi cuùng döôøng vaø cung caáp y. Sau ñoù, coù moät Tyø-kheo ñeán ôû, Cö só beøn cuùng loâng deâ, Tyø-kheo khoâng nhaän,

132 BOÄ LUAÄT 1

Cö só noùi: Con ñeå doàn loâng deâ vôùi boån yù laø vì Tyø-kheo chöù khoâng phaûi vì baûn thaân. Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp toâi töï gaùnh loâng deâ thì laøm sao nhaän ñöôïc. Laïi coù tröôøng hôïp Tyø-kheo caàn loâng deâ laøm ngoïa cuï, töï mình khoâng bieát laøm, muoán nhôø Tyø-kheo khaùc, neân khoâng daùm nhaän, ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Ngöôøi maø oâng muoán nhôø ôû caùch oâng xa gaàn? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! ÔÛ caùch con ba do-tuaàn. Nghe theá, Ñöùc Theá Toân lieàn khen haïnh thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän ñöôïc loâng deâ, neáu caàn mang ñeán ñòa chæ naøo ñoù, thì töï mình mang ñi vaø chæ mang trong phaïm vi ba do-tuaàn, mang ñi quaù möùc ñònh, phaïm Ni-taùt- kyø-ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo nhaän ñöôïc loâng deâ, caàn mang ñeán ñòa chæ naøo ñoù, neân khieán tònh nhaân mang hoä, neáu khoâng coù tònh nhaân môùi cho pheùp mình mang, nhöng khoâng ñöôïc ñoäi treân ñaàu hay vaùc nôi löng, neáu ñoäpi, vaùc phaïm Ñoät-kieát-la. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng phaïm: Trong phaïm vi ba do-tuaàn, hay laàn löôït thay nhau mang, hoaëc coù ngöôøi mang theá, hoaëc mang trôû laïi ba do-tuaàn laàn thöù hai, hoaëc chæ mang naêm, saùu Ba-la ñuû ñeå laøm daây löng hay caùi maõo… Xong giôùi thöù hai möôi saùu ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo sai Tyø-kheo-ni giaët, nhuoäm, ñaäp loâng deâ. Caùc Tyø-kheo-ni vì vaán ñeà cuùng döôøng, khoâng daùm töø nan, do vaäy coâng vieäc caøng theâm beà boän neân pheá boû vieäc ñoïc tuïng, toïa thieàn, haønh ñaïo. Caùc Cö só nghe thaáy ñieàu naøy raát baát bình cheâ bai. Tyø-kheo-ni Ba-xaø-ba-ñeà cuøng naêm traêm Tyø-kheo-ni ñeán choã Ñöùc Phaät, nhö trong giôùi giaët y cuõ ñaõ noùi. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Theá Toân taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Thaät söï coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, Ta vì caùc Tyø- kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo sai Tyø- kheo-ni giaët, nhuoäm, chaûi loâng deâ, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo coù Tyø-kheo-ni baø con, cuõng nhö trong giôùi giaët y cuõ ñaõ noùi. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, khen haïnh ít ham muoán, bieát ñuû, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 5 133

kheo naøo sai Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con giaët loâng deâ, hoaëc nhuoäm, hoaëc chaûi, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Ngoaøi ra, nhö trong giôùi giaët y cuõ ñaõ noùi. Xong giôùi thöù hai möôi baûy ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø trao ñoåi moïi thöù, phaàn lôïi thuoäc veà mình, ngöôøi khaùc khoâng bao giôø ñöôïc lôïi töø söï trao ñoåi ñoù. Coù moät ngoaïi ñaïo nhaän ñöôïc moät taám vaûi chöa may thaønh, mang ñeán nhaø ngoaïi ñaïo noùi: May thaønh y cho toâi. Caùc ngöôøi noùi: Nhaø toâi nhieàu vieäc khoâng theå may ñöôïc. Sa-moân Thích töû nhaøn roãi khoâng coù vieäc gì, laïi nhaän ñöôïc nhieàu y boá thí, coù theå ñeán ñoù nhôø may, cuõng coù theå trao ñoåi, nhöng Sa-moân kia raát deûo moàm noåi tieáng laø moät nhaø buoân, oâng ñeán ñoù neân caån thaän. Theo lôøi höôùng daãn, ngoaïi ñaïo mang tôùi nôi Taêng ñang cö nguï doø hoûi: Ai coù theå vì toâi may chieác y naøy? Quyù vò ñeàu noùi khoâng theå may ñöôïc. Ñöông söï laïi hoûi Baït-nan-ñaø: Toâi nghe Ñaïi ñöùc coù nhieàu y ñaõ may xong, coù theå ñoåi cho toâi moät caùi ñöôïc khoâng? Baït-nan-ñaø noùi: Caùc ngoaïi ñaïo cuûa oâng, taâm khoâng döùt khoaùt, hay thay ñoåi baát thöôøng, ñoåi ñöôïc roài laïi noùi toát, xaáu loâi thoâi. Neáu sau khi ñoåi roài khoâng ñöôïc noùi gì thì toâi ñoåi cho. Ngoaïi ñaïo noùi: Ngöôøi khaùc thì coù theå ñoåi yù, chöù toâi thì khoâng bao giôø noùi tôùi, noùi lui. Nhö ñaéc yù, Baït-nan-ñaø laáy moät caùi y cuõ ñöôïc nhuoäm laïi baèng nöôùc hoà Kieáp boái, neùn eùp thaät laùng ñeå ñoåi. Ngoaïi ñaïo ñoåi ñöôïc y roài, ñem veà trong chuùng cuûa mình. Ñoàng baïn hoûi: Ñaõ may thaønh y chöa? Ñöông söï noùi: Ñaõ ñoåi ñöôïc y roài. Ñaâu ñöa chuùng toâi xem vôùi! Ñöông söï lieàn ñem ra trình xem. Caùc ngöôøi ngoaïi ñaïo xem qua ñeàu leân gioïng traùch: OÁi cha! Ñem taám vaûi quyù giaù ñoåi laáy caùi y xaáu teä theá naøy, khôø thaät, cheânh leäch gaáp naêm, saùu laàn, phaûi laáy vaûi laïi thoâi. Chuùng toâi seõ cuøng nhau boû coâng may cho. Ngöôøi ngoaïi ñaïo lieàn mang y traû laïi, noùi vôùi Baït-nan-ñaø: OÂng laø Thích töû, taïi sao doái toâi, duøng y xaáu teä theá naøy ñaùnh traùo cho toâi. Ñoåi laïi cho toâi ñi! Neáu khoâng toâi rao truyeàn tieáng xaáu cuûa oâng ñoù. Baït-nan-ñaø noùi: Toâi bieát taâm ngoaïi ñaïo khoâng döùt khoaùt, hay noùi tôùi, noùi lui, toâi khoâng muoán ñoåi kia maø. Vì oâng ñaõ moät lôøi döùt khoaùt neân toâi môùi theo yù oâng maø ñoåi, sao baây giôø laïi noùi nhö vaäy? Toâi khoâng ñoåi laïi ñaâu! Ngoaïi ñaïo beøn la lôùn. Caùc Cö só hoûi: Taïi sao oâng la lôùn theá? Ngoaïi ñaïo traû lôøi baèng caùch keå laïi chuyeän ñaõ xaûy ra. Caùc Cö só cheâ traùch noùi: Ngöôøi ñôøi mua baùn sau baûy ngaøy coøn ñoåi laïi ñöôïc, taïi sao Sa-moân môùi trong choác laùt laïi khoâng ñoåi ñöôïc? Hình thöùc aên maëc

coù khaùc vôùi ngöôøi ñôøi, song mua baùn thì quaù hôn hoï! Tieáng xaáu aáy lan khaép caùc nôi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe ñöôïc, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Daï thöa coù thaät nhö theá, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo mua baùn caùc thöù ñeå caàu lôïi, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Duøng caùi ñaõ laøm ñoåi caùi ñaõ laøm, duøng caùi ñaõ laøm ñoåi caùi chöa laøm, duøng caùi ñaõ laøm ñoåi caùi laøm chöa xong, duøng caùi chöa laøm ñoåi caùi chöa laøm, duøng caùi chöa laøm ñoåi caùi ñaõ laøm, duøng caùi

chöa laøm ñoåi caùi laøm chöa xong, duøng caùi laøm chöa xong ñoåi caùi laøm chöa xong, duøng caùi chöa xong ñoåi caùi ñaõ laøm, duøng caùi laøm chöa xong ñoåi caùi chöa laøm, ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Neáu Tyø-kheo muoán trao ñoåi neân baûo tònh nhaân noùi: Vì toâi laáy vaät naøy ñoåi vaät kia. Hôn nöõa, phaûi vôùi taâm nieäm: Phaûi laøm sao cho ngöôøi kia ñöôïc lôïi hôn ta, ta khoâng neân ñöôïc lôïi hôn ngöôøi kia. Neáu töï trao ñoåi thì neân trao ñoåi vôùi naêm chuùng xuaát gia. Neáu cuøng baïch y trao ñoåi phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni phaïm cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù hai möôi taùm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, Nan-ñaø, Baït-nan-ñaø duøng vaøng, baïc, tieàn baèng vaøng, tieàn baèng baïc, tieàn baèng taïp vaät ñeå mua vaät duïng hay baùn vaät duïng, thu vaøo caùc loaïi tieàn. Khi aáy coù ñaùm cöôùp ñeán thaønh Vöông-xaù, doø tìm, rình raäp caùc nhaø giaøu, thaáy hai Tyø-kheo duøng nhieàu vaøng baïc vaø tieàn mua vaøo baùn ra caùc vaät duïng ñeå thu vaøng, tieàn vaøo. Chuùng cuøng nhau baøn noùi: Quan saùt nôi thoân aáp naøy khoâng ai giaøu hôn Sa-moân Thích töû. Nhö vaäy nôi A-lan-nhaõ cöôùp ñoaït cuûa caûi Thích töû chaéc deã thoâi. Vaøo ngay hoâm sau, chuùng ñeán nôi A-lan-nhaõ, baét caùc Tyø- kheo ôû ñaáy tra khaûo ñeå laáy vaøng baïc vaø caùc loaïi tieàn. Caùc Tyø-kheo noùi: Chuùng toâi ñaõ xa lìa vaøng baïc vaø tieàn, khoâng thoï nhaän caát giöõ caùc thöù baát tònh aáy. Ñaùm cöôùp noùi: Caùc oâng noùi doái. Chính toâi thaáy Tyø-kheo duøng noù ñeå mua baùn. Hoï tra khaûo Tyø-kheo gaàn cheát, roài laáy heát y, baùt ñi. Caùc Tyø-kheo naøy chuyeån lôøi quôû traùch Nan-ñaø, Baït-nan-ñaø: Taïi sao xuaát gia laïi caát chöùa vaät baùu ñeå ñeán noãi gaây tai hoïa ñeán chuùng ta. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Nan-ñaø, Baït- nan-ñaø: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäây khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät

coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät nghieâm khaéc quôû traùch: Caùc oâng laø ngöôøi ngu si, neáu caùc oâng khoâng laøm vaäy thì caùc Tyø-kheo kia ñaâu coù bò tai hoïa nhö theá. Baèng moïi caùch quôû traùch xong roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo duøng vaøng baïc vaø caùc loaïi tieàn mua baùn, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Phaïm vaät neân xaû giöõa Taêng, khoâng neân duøng moät, hai, ba ngöôøi xaû vaät. Tyø-kheo aáy neân baïch Taêng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø duøng vaøng baïc vaø tieàn mua baùn phaïm Xaû ñoïa, nay xin ñoái tröôùc Taêng xaû. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Taêng neân baïch nhò Yeát-ma, sai moät Tyø-kheo laøm ngöôøi vaát boû vaøng baïc vaø tieàn. Moät Tyø-kheo baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe: Tyø-kheo naøy teân… duøng vaøng baïc vaø tieàn mua baùn, phaïm Xaû ñoïa, nay xaû cho Taêng. Taêng neân sai Tyø-kheo teân laø laøm ngöôøi vaát boû vaøng baïc vaø tieàn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe: Tyø-kheo aáy teân… duøng vaøng baïc vaø tieàn mua baùn, phaïm Xaû ñoïa, nay xaû cho Taêng. Taêng sai Tyø-kheo teân laøm ngöôøi vaát boû vaøng baïc vaø tieàn. Caùc Tröôûng laõo

naøo chaáp thuaän thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ sai Tyø-kheo teân laøm ngöôøi vaát boû vaøng baïc vaø tieàn roài, Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Tyø- kheo kia neân vaát boû vaät naøy trong haàm, trong löûa, trong doøng nöôùc, trong ñoàng hoang, vaát boû roài, khoâng neân ghi nhôù choã vaát boû. Hoaëc caàm ñem boû choã khaùc thì khoâng ñöôïc laáy laïi. Tyø-kheo kia khoâng neân hoûi Taêng: Vaät naøy neân laøm theá naøo? Taêng cuõng khoâng neân baûo phaûi laøm theá naøy, theá naøy. Neáu khoâng ñem vaát boû, khoâng hoûi Taêng, baûo tònh nhaân ñem ñoåi laáy thöùc aên hay y phuïc ñem ñeán cho Taêng, Taêng coù theå nhaän. Neáu ñem phaân chia thì chæ coù ngöôøi phaïm toäi khoâng ñöôïc nhaän phaàn. Tyø-kheo-ni phaïm cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng phaïm: Tuy ñaõ cho Tyø-kheo maø Tyø-kheo khoâng heà bieát, tònh nhaân nhaän roài mua tònh vaät. Xong giôùi thöù hai möôi chín ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, Nan-ñaø, Baït-nan-ñaø töï tay caàm vaøng baïc vaø tieàn, baûo ngöôøi caàm, ngöôøi cho cuõng nhaän. Caùc Cö só thaáy, cheâ traùch, nhö trong giôùi gaùnh loâng deâ ñaõ noùi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùc quôû traùch, roài baïch leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Nan-ñaø vaø Baït-nan-ñaø:

136 BOÄ LUAÄT 1

Thaät söï hai oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo töï mình caàm vaøng baïc vaø tieàn, hoaëc khieán ngöôøi caàm hay khôûi taâm thoï nhaän, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Ngoaøi ra, nhö trong giôùi söû duïng vaøng baïc vaø tieàn ñaõ noùi. Xong giôùi thöù ba möôi

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 6 137

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 6
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 5: NOÙI VEÀ 91 PHAÙP ÑOÏA

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo phaùp sö, teân laø Sa-lan, thoâng minh bieän taøi, taát caû boán chuùng, ngoaïi ñaïo, Sa-moân, Baø- la-moân khoâng ai saùnh kòp. Thaäm chí, thaày söû duïng ñieàu quaáy, sai cho laø ñuùng, ñuùng cho laø sai, bieát noùi chaúng bieát, chaúng bieát noùi bieát, luoân luoân duøng taøi aên noùi ñeå hôn ngöôøi. Caùc Tyø-kheo thaáy vaäy, ñeàu raát khaâm phuïc, hoûi: Thaày cuøng ngöôøi bieän luaän laáy quaáy laøm phaûi, yù thaày cho ñoù laø phaûi hay bieát laø quaáy? Sa-lan noùi: Thaät söï toâi bieát ñoù laø quaáy, nhöng vì só dieän sôï rôi vaøo choã bò thua neân phaûi noùi doái thoâi. Caùc thaày Tyø-kheo Tröôûng laõo baèng caùch nhaéc laïi lôøi Phaät ñeå quôû traùch: Ñöùc Phaät thöôøng khen ngôïi ngöôøi khoâng noùi doái, daïy ngöôøi khoâng noùi doái, nay thaày taïi sao muoán hôn ngöôøi maø laïi noùi doái. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Sa-lan: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo noùi doái, phaïm Ba-daät-ñeà”. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo thaáy Tyø-kheo-ni nhaàm noùi laø Tyø-kheo, thaáy Tyø-kheo noùi laø Tyø-kheo-ni, hoaëc thaáy nam noùi nöõ, thaáy nöõ noùi nam, hay thaáy ngoaïi ñaïo nhaàm noùi Thích töû, thaáy Thích töû noùi ngoaïi ñaïo. Caùc tröôøng hôïp thaáy moät caùch khaùc noùi theo moät caùch khaùc nhö vaäy, caùc Tyø-kheo kòp nhaän thaáy xaáu hoå, töï nhuû: Chuùng ta phaïm Ba-daät-ñeà hay khoâng?! Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo töø nôi taâm, do nhaàm maø noùi, phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo coá yù noùi doái phaïm Ba-daät-ñeà”. Coá yù noùi doái: Nhö trong giôùi voïïng ngöõ ñöôïc phaùp hôn ngöôøi ñaõ

noùi. Tyø-kheo-ni phaïm cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù nhaát ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo cuøng Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, ñoàng Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ sieâng naêng hoïc hoûi, ñaàu ñeâm cuoái ñeâm khoâng heà nguû nghæ. Luïc quaàn Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Nay caùc Tyø-kheo laàn löôït cuøng nhau daïy baûo, ñeâm ngaøy khoâng pheá boû, nhö theá naøy, khoâng bao laâu hoï seõ hôn ta, seõ thaáy loãi cuûa ta, seõ tìm nhöõng tyø veát cuûa ta. Chuùng ta caàn phaûi cuøng nhau huûy baùng gaây naõo loaïn, khieán hoï pheá boû vieäc hoïc. Luïc quaàn beøn ñeán noùi: Thaày laø haïng haï tieän, thuoäc taàng lôùp tieåu nhaân, thôï thuyeàn. Thaày töøng laøm caùc vieäc ñaïi aùc, khoâng nhaân töø, khoâng coù haïnh laønh. Caùc Tyø-kheo nghe lieàn sinh öu naõo, thoái chí pheá boû vieäc hoïc haønh. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi vôùi ngöôøi khaùc: Toâi ñaõ phaù hoaïi vieäc ñoïc tuïng, toïa thieàn, haønh ñaïo cuûa hoï. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao caùc thaày huûy baùng caùc Tyø-kheo, khieán hoï pheá boû vieäc hoïc taäp. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc

Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Xöa kia coù moät caùi thaønh teân laø Ñaéc-xoa-thi-la. Baáy giôø, trong thaønh aáy coù moät ngöôøi Baø-la-moân nuoâi moät con boø ñöïc, ñi nhanh, nhieàu söùc. Laïi coù moät Cö só cuõng nuoâi moät con boø, gioáng nhö con boø kia. Hai ngöôøi ñem hai con boø ñaáu söùc nhau, con naøo thua, chuû phaûi chung naêm möôi kim tieàn. Con boø cuûa ngöôøi Baø-la-moân ñaéc thaéng. Maát naêm möôi tieàn vaøng, ngöôøi Cö só bò nhuïc beøn tìm taäu moät con boø khaùc, söùc khoûe gaáp boäi con boø tröôùc. Cö só taêng tieàn cöôïc leân gaáp boäi. Ngöôøi Baø-la-moân lieàn noùi vôùi con boø mình: Ngöôøi Cö só kia vöøa taäu moät con boø khaùc, söùc cuûa noù phi phaøm, laïi ñaët tieàn ñaùnh caù leân gaáp boäi, ngöôi coù theå ñòch noåi hay khoâng? Con boø traû lôøi: Coù theå. Hoï lieàn taäp hôïp hai con boø laïi moät choã ñeå ñaáu söùc nhau. Khi aáy, ngöôøi Baø-la-moân sôï con boø khoâng thaéng, beøn ñoác suaát, ñoäng vieân baèng caùch noùi khích, cheâ con boø mình: caùi söøng cong khoå sôû, caùi coå yeáu ñuoái baïc nhöôïc, khoâng thaéng noåi, vöùt ñi thoâi! Nay con boø mình ñi ñöùng khoâng ngay thaúng. Con boø nghe nhöõng lôøi noùi aáy, söùc löïc lieàn bò suy suïp ngay vaø khoâng thaéng noåi con boø cuûa Cö só kia. Ngöôøi Baø-la-moân noäp gaáp boäi tieàn cöôïc roài, hoûi con boø: Vöøa roài ngöôi noùi vôùi ta laø coù theå, taïi sao baây giôø laïi thua. Con boø traû lôøi: Thaät söï toâi coù ñuû khaû naêng. Nhöng nghe nhöõng lôøi nhuïc maï cuûa oâng neân bò kieät söùc.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 6 139

OÂng coù theå cöôïc laïi gaáp boäi laàn tröôùc, ñieàu coát yeáu laø khi toâi doác toaøn löïc keùo moät traêm xe leân ngöôïc trieàn nuùi cao, oâng neân kheùo lôøi khuyeán duï, noùi caùi söøng toâi ñeïp, boä ñi cuûa toâi ngoaïn muïc, hình theå toâi phôi phôùi, nhaøn nhaõ, keùo traêm xe leân doác nuùi nhö chôi, thì oâng seõ thaéng cuoäc. Quaû thaät oâng ta ñaõ thaéng. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät lieàn noùi keä: Lôøi thieän vöøa loøng nhau Lôøi aùc ñau loøng ngöôøi Suùc sinh nghe lôøi kheùo Vui keùo naëng leân ñoài. Voâ ñòch söùc naøy thaéng Thaéng cuoäc raïng loøng vui Huoáng chi ñoái vôùi ngöôøi Khen cheâ quyeát thaønh baïi. Naøy caùc Tyø-kheo! Loaøi suùc sinh nghe lôøi huûy baùng coøn maát söùc keùo, huoáng chi laø ñoái vôùi ngöôøi. Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo huûy baùng Tyø-kheo, phaïm Ba-daät-ñeà”. Huûy baùng: Nhö noùi doøng haï tieän, doøng laøm thôï v.v... Tuy noùi thaät maø coù taâm huûy baùng, neáu ngöôøi kia nghe hieåu lôøi noùi naøy thì phaïm Ba- daät-ñeà, neáu khoâng nghe, khoâng hieåu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu noùi: Thaày laø doøng haï tieän, nhöng vò aáy noùi: Khoâng phaûi, laïi coá chöùng minh laø phaûi, moãi lôøi noùi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo huûy baùng Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni huûy baùng Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà, huûy baùng Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni huûy baùng naêm chuùng ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng phaïm: Lôøi noùi vì muoán lôïi ích, lôøi noùi vì raên daïy, lôøi noùi coù söï thoûa thuaän. Xong giôùi thöù

hai ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo sieâng naêng hoïc hoûi, nhö trong giôùi huûy baùng ñaõ noùi. Luïc quaàn Tyø-kheo laïi sôï hôn mình, beøn tìm caùch quaáy phaù. Luïc quaàn ñeán Tyø-kheo naøy noùi: Thaày vôùi toâi laø choã quen bieát thaân tình, aáy theá toâi laïi nghe Tyø-kheo kia noùi thaày laø haïng haï tieän, doøng hoï laøm thôï, tieåu nhaân, töøng laøm nhöõng vieäc ñaïi aùc, khoâng nhaân töø, khoâng coù haïnh laønh. Tyø-kheo kia noùi thaày nhö vaäy coi nhö noùi veà toâi khoâng khaùc. Luïc quaàn ñeán Tyø-kheo kia cuõng noùi nhöõng

lôøi nhö theá. Hai beân nghe nhö theá, taâm bò dao ñoäng, thoái chí pheá boû vieäc hoïc taäp, laïi giaän nhau khoâng theøm ñeám xæa ñeán nhau. Coù moät Tyø-kheo hoûi caùc Tyø-kheo: Taïi sao caùc thaày khoâng noùi chuyeän vôùi toâi? Tyø-kheo kia traû lôøi: Coù ngöôøi noùi: Thaày baûo toâi xaáu. Vò kia hoûi: Ai noùi? Ñaùp: Luïc quaàn Tyø-kheo noùi. Vò kia noùi: Luïc quaàn Tyø-kheo cuõng noùi caùc thaày noùi toâi xaáu. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch Luïc quaàn Tyø-kheo: Taïi sao caùc thaày laïi noùi ñaâm thoïc ñeå gaây xích mích? Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät nhaân vieäc naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch: Caùc oâng laø ngöôøi ngu si, taïi sao ñoàng soáng trong moät giaùo phaùp maø laïi ñaâm thoïc nhau? Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Thuôû ñôøi quaù khöù coù con sö töû teân laø Thieän nha vaø moät con coïp teân laø Thieän traûo, cuøng nhau laøm baïn thaân tình. Coù moät con choàn röøng thöôøng ñi theo aên ñoà thöøa. Sö töû vaø coïp khoâng noùi chuyeän vôùi noù. Sau ñoù, choàn röøng naûy ra yù nghó: Hai con thuù naøy raát laø yeâu meán nhau, ta seõ tìm caùch gaây roái ñeå ta thöøa höôûng thöùc aên dö cuûa hai beân ñöôïc nhieàu hôn. Choàn beøn ñeán coïp noùi keä: Thieän traûo oâng huøng maïnh Saéc töôùng khoûe, oai phong Thieän nha noùi oâng xaáu Toâi nghe khoâng vui loøng. Choàn laïi cuõng ñeán beân Sö töû noùi keä: Thieän nha oâng huøng maïnh Saéc töôùng khoûe, oai phong Thieän traûo noùi oâng xaáu Toâi nghe khoâng vui loøng. Hai con thuù nghe keä ñeàu khoâng vui vôùi nhau. Thieän nha thoâng minh neân nhìn thaày ngay vaán ñeà: Thieän traûo khoâng noùi ta nhö vaäy, maø chaéc laø choàn röøng muoán noäi tình gaây ñaáu loaïn ñaây. Sau ñoù, Thieän nha baét ñöôïc con traâu ngheù ñem cho Thieän traûo, Thieän traûo khoâng chòu aên. Khi aáy, Thieän nha lieàn noùi keä hoûi: Moài ngon toâi ñem bieáu Côù sao baïn khoâng duøng?! Tình thaân khoâng heà loãi Sao xoay maët buoàn ngô?! Lôøi choàn, keû voâ tín Coát ly giaùn tình ta! Tin theo, oâm tình haän

Roài ra thaønh oaùn cöøu. Vieäc naøy chaúng ai khaùc Chính choàn röøng gieøm pha Keû haï tieän roái ta Nay phaûi tìm gieát vaäy. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Suùc sinh coøn cho gaây roái laø baäy, huoáng chi laø ñoái vôùi ngöôøi. Nay Ta vì caùc

Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo duøng hai löôõi gaây tranh chaáp nôi caùc Tyø-kheo, phaïm Ba-daät-ñeà”. Ngoaøi ra nhö trong giôùi huûy baùng ñaõ noùi. Xong giôùi thöù ba ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, Baït-nan-ñaø thöôøng tôùi lui moät nhaø Cö só ñeå noùi phaùp, lo lieäu caùc vieäc quan, cöùu chöõa caùc beänh khoå. Thôøi gian sau gia ñình naøy bò suy taùn kieät queä, chæ con hai ngöôøi, moät meï choàng, moät naøng daâu thoâi. Vì tình thaân haäu, Baït-nan-ñaø noùi phaùp cho meï choàng nghe nhöng khi naøng daâu ñeán thì laïi thoâi. Khi vì naøng daâu noùi phaùp, nhöng luùc meï choàng ñeán thì cuõng thoâi nhö vaäy. Ñieàu naøy daãn tôùi nhöõng yù nghó nghi kî laãn nhau. Cöù ngôõ laø Baït-nan-ñaø muoán laøm haïnh baát tònh. Caû meï choàng laãn naøng daâu ñeàu neâu baøy söï nghi ngôø aáy khaép nôi. Nhöõng ngöôøi khoâng tin öa Phaät phaùp beøn cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû laøm haïnh phi phaùp, quaù hôn haïng ngöôøi daâm ñaõng ôû theá gian, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe ñöôïc, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baït-nan-ñaø thuù nhaän laø coù. Ñöùc Phaät nghieâm khaéc quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo vì ngöôøi nöõ noùi phaùp, phaïm Ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñaïi oai ñöùc, ñeán giôø, ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc, theo thöù töï tôùi moät gia ñình noï. Ngöôøi phuï nöõ böôùc ra traûi toøa môøi Tyø-kheo ngoài. Baø thieát cuùng ñoà aên thöùc uoáng ngon boå. Tyø-kheo aên xong, baø ta laáy moät chieác gheá nhoû ngoài phía tröôùc roài baïch: Ñaïi ñöùc vì con giaûng noùi phaùp. Tyø-kheo quaùn xeùt, bieát ngöôøi nöõ kia chæ khoâng bao laâu nöõa seõ bò truùng gioù cheát vaø ñoïa vaøo ñòa nguïc. Neáu baø ta nghe ñöôïc phaùp thì coù theå töø nôi choã ngoài xa traàn lìa caáu. Tuy bieát roõ nhö vaäy nhöng Tyø-kheo laïi nhôù ñieàu caám. Ñöùc Phaät khoâng cho vì phuï nöõ giaûng noùi phaùp, duø boû maïng ta cuõng khoâng ñöôïc phaïm, do vaäy

neân Tyø-kheo töø choái: Naøy Öu-baø-di, cöù an taâm nhö theá, chöù toâi khoâng theå noùi phaùp ñöôïc. Döùt lôøi, Tyø-kheo boû ñi. Sau ñoù khoâng laâu, quaû thaät ngöôøi phuï nöõ kia truùng gioù cheát. Tyø-kheo thöông taâm, khi trôû veà Taêng phoøng, keå laïi chuyeän ñoù cho caùc thaày nghe. Caùc Tyø-kheo cuøng ñöa ñeán choã Ñöùc Phaät ñeå trình baøy vieäc treân. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo aáy: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, thaät söï coù nt. Ñöùc Phaät laïi hoûi: OÂng neáu vì ngöôøi aáy giaûng noùi phaùp thì caàn bao nhieâu lôøi ñeå hoï hieåu? Tyø-kheo thöa: Baïch Theá Toân! Chöøng naêm, saùu lôøi. Raát baèng loøng, Ñöùc Phaät khen haïnh ít ham muoán, bieát ñuû, khen giôùi, khen nguôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo vì ngöôøi nöõ noùi phaùp ñeán naêm, saùu lôøi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo vì ngöôøi nöõ noùi phaùp, quaù naêm, saùu lôøi, phaïm Ba-daät-ñeà”.

Khi ñoù, caùc Tyø-kheo vaøo moät gia ñình khaùc ñöôïc ngöôøi phuï nöõ môøi noùi phaùp, Tyø-kheo noùi naêm, saùu lôøi roài ñöùng im laëng. Caùc phuï nöõ thöa: Chuùng con chöa hieåu xin thaày noùi laïi. Caùc Tyø-kheo noùi: Naøy Öu- baø-di, Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi vì ngöôøi nöõ noùi phaùp quaù naêm, saùu lôøi. Caùc phuï nöõ thöa: Coù theå vì caùc Tyø-kheo khaùc noùi, nhaân ñoù chuùng con ñöôïc hieåu. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi nhaân noùi phaùp cho Tyø-kheo ñeå ngöôøi khaùc nghe. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp nhaân noùi phaùp cho Tyø-kheo ñeå ngöôøi nöõ ñöôïc nghe. Luùc aáy, coù moät Tyø-kheo vaøo nhaø moät vò Ñaïi thaàn, khoâng coù Tyø-kheo baïn, caùc phuï nöõ môøi noùi phaùp, Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi vì ngöôøi nöõ noùi phaùp quaù naêm, saùu lôøi. Caùc phuï nöõ lieàn keâu tieåu nhi ñeán tröôùc maët roài thöa: Baïch Ñaïi ñöùc, coù theå vì thieáu nhi naøy noùi phaùp, nhaân ñoù, chuùng con ñöôïc hieåu. Tyø-kheo baûo: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp Tyø-kheo nhaân coù thieáu nhi noùi phaùp ñeå cho phuï nöõ nghe. Tyø- kheo baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp vì ngöôøi nöõ thuyeát phaùp vôùi ñieàu kieän coù ngöôøi nam hieåu bieát. Duø vaäy, caùc Tyø-kheo vaãn thaéc maéc: Tuy Ñöùc Phaät cho pheùp vì ngöôøi nöõ thuyeát phaùp vôùi nhaân duyeân laø coù ngöôøi nam hieåu bieát, song duø coù ngöôøi nam hieåu bieát ñi nöõa, thì söï hieåu bieát naøy ra sao vaãn khoâng roõ raøng. Do ñoù, caùc Tyø-kheo laïi khoâng noùi phaùp vaø ñem vaán ñeà baïch phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp tröôùc ngöôøi nam bieát phaân bieät ñöôïc lôøi noùi thieän, aùc, vì ngöôøi nöõ noùi phaùp. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo vì ngöôøi nöõ noùi phaùp quaù naêm, saùu lôøi, tröø coù ngöôøi nam bieát

phaân bieät ñöôïc lôøi noùi thieän aùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Khi ñoù, coù ngöôøi Öu-baø-taéc cöôùi moät ngöôøi vôï thuoäc gia ñình khoâng cuøng tín ngöôõng, oâng ta thöa vôùi caùc Tyø-kheo: Xin Ñaïi ñöùc noùi phaùp ñeå vôï con coù ñöôïc loøng tin kính ngoâi Tam baûo. Xin thoï ba quy y, naêm giôùi vaø taùm phaàn giôùi, möôøi ñieàu thieän, möôøi ñieàu baát thieän. Caùc Tyø-kheo taát nhieân khoâng noùi phaùp, ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp ngöôøi nöõ thoï ba quy y, naêm giôùi, taùm phaàn giôùi, noùi möôøi ñieàu thieän, möôøi ñieàu baát thieän. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni thì phaïm Ñoät-kieát-la. Naêm lôøi: Saéc voâ thöôøng, thoï, töôûng, haønh, thöùc voâ thöôøng. Saùu lôøi: Nhaõn voâ ngaõ, nhó, tyû, thieät, thaân, taâm voâ ngaõ. Neáu Tyø-kheo vì ngöôøi nöõ noùi naêm, saùu lôøi roài, laïi baûo: Naøy Öu-baø-di! Chaùnh phaùp ñöôïc neâu giaûng töøng aáy thoâi. Tyø-kheo ñöùng daïây ñi, song vì coù nhaân duyeân naøo ñoù neân quay trôû laïi ngoài xuoáng thuyeát phaùp, khoâng phaïm. Neáu noùi naêm, saùu lôøi roài, laïi coù ngöôøi nöõ khaùc ñeán, vì ngöôøi nöõ ñeán sau noùi, cöù nhö theá töông tieáp nhau cho ñeán bao nhieâu ngöôøi nöõ ñi nöõa vì hoï noùi phaùp cuõng khoâng phaïm. Neáu töï mình

tuïng kinh, ngöôøi nöõ ñeán nghe, ngöôøi nöõ hoûi nghóa, neáu caàn ñeå cho hoï ñöôïc hieåu, noùi quaù naêm, saùu lôøi ñeàu khoâng phaïm. Xong giôùi thöù tö ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Luïc quaàn Tyø-kheo coù uy löïc, caùc Tyø-kheo thieän khaùc khoâng coù uy löïc. Luïc quaàn Tyø-kheo thöôøng ngaên naêm loaïi Yeát-ma: Yeát-ma quôû traùch, Yeát-ma ñuoåi ñi, Yeát-ma y chæ, Yeát-ma cöû toäi, Yeát-ma y haï. Tyø-kheo bò naêm Yeát-ma naøy, Taêng muoán giaûi cuõng bò Luïc quaàn ngaên khoâng cho. Sau ñoù, Luïc quaàn Tyø- kheo khoâng coù uy löïc, caùc Tyø-kheo thieän coù uy löïc. chuùng Taêng coù vieäc caàn Yeát-ma, nhaèm luùc Luïc quaàn Tyø-kheo ñang may y, caùc Tyø-kheo noùi: Nay neân keâu Luïc quaàn Tyø-kheo ñeán cuøng Taêng laøm Taêng söï, neáu hoï caàn may y thì chuùc thoï, gôûi duïc nhö theá laø chuùng ñöôïc nhö phaùp haønh söï. Coù Tyø-kheo lieàn taäp hôïp Taêng, sai ngöôøi noùi vôùi Luïc quaàn Tyø-kheo: Nay Taêng taäp hôïp, caùc thaày neân ñeán. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Chuùng toâi coù vieäc, nay sai ngöôøi chuùc thoï. Luïc quaàn lieàn sai moät ngöôøi ñeán ñaïi chuùng chuùc thoï, gôûi duïc. Khi aáy, Taêng caàn thöïc hieän naêm thöù Yeát-ma, lieàn taùc baïch naêm thöù Yeát-ma. Taêng caàn giaûi naêm thöù Yeát-ma lieàn taùc baïch giaûi naêm thöù Yeát-ma. Yeát-ma xong, vò Tyø-kheo chuùc thoï gôûi duïc trôû veà laïi choã Luïc quaàn Tyø-kheo, Luïc quaàn Tyø-kheo hoûi: Taêng laøm vieäc gì? Vò aáy noùi: Ñieàu chuùng ta muoán Yeát-ma, Taêng ñeàu khoâng laøm, ñieàu

maø chuùng ta khoâng muoán, Taêng laïi laøm. Luïc quaàn Tyø-kheo laïi ñeán choã caùc Tyø-kheo bò Yeát-ma, noùi: Caùc thaày ñöøng lo buoàn, chuùng toâi seõ trôï löïc cho caùc thaày. Vöøa roài vì chuùng toâi khoâng bieát caùc thaày bò Yeát-ma neân môùi chuùc thoï, gôûi duïc, neáu bieát chuùng toâi seõ boû vieäc maø ñeán thì laøm gì ñuû duyeân ñeå cho Yeát-ma naøy ñöôïc thaønh töïu. Luïc quaàn laïi ñeán choã Tyø-kheo ñöôïc giaûi Yeát-ma, noùi: Toâi khoâng cho thaày giaûi Yeát-ma, khoâng nhaän söï saùm hoái cuûa thaày. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, quôû traùch Luïc quaàn Tyø-kheo: Taïi sao Taêng ñaõ nhö phaùp ñoaùn söï roài, thaày coøn phaùt khôûi laïi?! Caùc Tyø-kheo cuøng ñöa ñeán choã Ñöùc Phaät ñeå trình söï vieäc. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Luïc quaàn Tyø-kheo thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, Taêng ñaõ xöû ñoaùn söï roài, coøn phaùt khôûi laïi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Khi aáy, caùc Tyø-kheo khoâng bieát Taêng ñaõ xöû ñoaùn söï roài, neân phaùt khôûi, sau môùi bieát, sinh taâm xaáu hoå, hoaëc coù ngöôøi xuaát toäi hoái quaù. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo ñem vieäc aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tröôøng hôïp khoâng bieát Taêng xöû ñoaùn söï roài, coøn phaùt khôûi laïi, phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo bieát Taêng xöû ñoaùn söï roài, coøn phaùt khôûi laïi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Ñaõ coù tröôøng hôïp xöû ñoaùn söï khoâng nhö

phaùp, ñieàu naøy caùc Tyø- kheo laïi coù yù nghó: Neáu Ñöùc Phaät cho chuùng ta ñoái vôùi tröôøng hôïp, xöû ñoaùn söï khoâng nhö phaùp ñöôïc pheùp phaùt khôûi laïi laø ñieàu hay. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp tröôøng hôïp Taêng xöû ñoaùn söï khoâng nhö phaùp, ñöôïc phaùt khôûi laïi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo bieát Taêng xöû ñoaùn söï nhö phaùp roài, coøn phaùt khôûi laïi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu Taêng xöû ñoaùn söï nhö phaùp maø phaùt khôûi, phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Taêng khoâng baïch nhò Yeát-ma xöû ñoaùn söï maø laïi phaùt khôûi, phaïm Ñoät- kieát-la. Neáu phaùt khôûi vieäc rieâng, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù naêm ----------

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 6 145

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä, cuøng naêm traêm Tyø-kheo Taêng ñeán aáp A-ñoà-tyø. Khi aáy, Cö só kia coù yù nghó: Ñöùc Phaät laâu môùi ñeán ñaây, chöa ñöôïc gaëp, Ngaøi laïi ñi. Chuùng ta neân ñeán gaàn guõi caùc Tyø-kheo ñeå hoïc tuïng kinh keä, thöa hoûi ñieàu chöa hieåu, ngoõ haàu sau khi Ñöùc Theá Toân ñi, ta coù choã nöông döïa. Cö só lieàn ñeán choã caùc Tyø-kheo thöa: Ñaïi ñöùc daïy chuùng con ñoïc tuïng kinh keä. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi daïy ngöôøi Cö só tuïng kinh. Do ñoù quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp daïy baïch y tuïng kinh. Nhaân khi caùc Tyø-kheo töø nhieàu nöôùc xuaát gia neân aâm gioïng ñoïc tuïng kinh keä khaùc nhau khoâng ñoàng boä, caùc Cö só cheâ traùch noùi: Taïi sao Tyø-kheo ngaøy ñeâm gaàn guõi vôùi nhau maø khoâng bieát ñöôïc gioïng noùi naøo cuûa ngöôøi nam, ngöôøi nöõ, cuûa huyønh moân, hai caên vaø nhieàu ít ngöõ phaùp. Caùc Tyø-kheo nghe, ñeàu xaáu hoå, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo coâng nhaän laø coù. Ñöùc Phaät lieàn chuyeån lôøi quôû traùch caùc Cö só: Caùc ngöôi laø ngöôøi ngu si, taïi sao cheâ traùch aâm gioïng cuûa Tyø-kheo caùc nöôùc khaùc nhau tuïng kinh khoâng aên nhòp. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo daïy ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc tuïng kinh, phaïm Ba-daät-ñeà”. Sau ñoù, laïi coù caùc Cö só ñeán xin hoïc tuïng kinh, caùc Tyø-kheo noùi: Caùc ngöôøi cheâ aâm thanh cuûa chuùng toâi, khoâng chòu ñeán hoïc, nay oâng caàu xin, chæ uoång coâng thoâi. Cö só thöa: Thöa Ñaïi ñöùc! Con khoâng huûy baùng Phaät phaùp, khoâng caàu mong phöôùc ñieàn naøo khaùc. Ñaâu coù theå vì caùi loãi cuûa ngöôøi kia maø khoâng daïy con! Laïi nöõa, coù caùc Sa-di cuõng muoán hoïc kinh, caùc Tyø-kheo noùi: Chôø thoï giôùi Cuï tuùc roài môùi daïy cho. Caùc Sa-di thöa: Chuùng con xuaát gia caàn phaûi hoïc ñoïc tuïng kinh keä. Taïi sao phaûi ñôïi thoï giôùi Cuï tuùc roài môùi daïy ñoïc tuïng? Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp daïy ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc tuïng kinh, nhöng khoâng ñöôïc ñoàng tuïng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo daïy ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc tuïng kinh, ñoàng tuïng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Ñoàng tuïng, tuïng moät löôït, hoaëc

ngöôøi tuïng tröôùc chöa döùt ngöôøi kia ñaõ tuïng, hoaëc ngöôøi kia chöa döùt, ngöôøi naøy ñaõ tuïng. Moãi caâu ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Tröôùc heát neân chæ daãn: Ñôïi toâi noùi roài, sau ñoù môùi tuïng. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù saùu ----------

146 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Phaät ôû taïi aáp A-ñoà-tyø. Do Phaät saép ñi neân caùc Cö só noï ñeán choã truù nguï cuûa Tyø-kheo vaø nôi ñaây caùc Cö só cuøng caùc Tyø-kheo ngoài thieàn, hoaëc cuøng ñi kinh haønh, ñaàu ñeâm cuoái ñeâm ñeàu khoâng naèm nguû. Vaøo dòp naøy, caùc Tyø-kheo cöù naêm ngaøy thuyeát phaùp suoát ñeâm neân quaù moûi meät phaûi ñi naèm. Coù moät Tyø-kheo khoâng chuyeân caàn giöõ nieäm neân nguû quaù meâ, ñaïp tuoät chieác y rôøi khoûi thaân ñeå loä roõ hình ñang khôûi. Cö só thaáy vaäy laáy y phuû laïi, cho ñeán laàn thöù ba, beøn noåi giaän cheâ traùch: Nhöõng ngöôøi naøy thöôøng noùi taâm duïc laø ñieàu ñaùng cheâ traùch, nay phaùt khôûi loä hình nhö theá naøy, phaûi chaêng hoï khoâng vui soáng vôùi ñaïo, sao khoâng hoaøn tuïc? Tyø-kheo kia nghe loøng caûm thaáy xaáu hoå. Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe cuõng caûm thaáy hoå theïn, do ñoù baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch Tyø-kheo kia. Ta thöôøng khen ngôïi ngöôøi nguû khoâng coù taâm taùn loaïn neân khoâng coù naêm ñieàu aùc, nay oâng taïi sao nguû maø khoâng thaâu giöõ nieäm. Neáu Tyø-kheo ôû choã kinh haønh, ngoài thieàn, ñöùng, ngoài, naèm phi oai nghi, ngöôøi thaáy khoâng vui, khoâng sinh loøng tin, ngöôøi coù loøng tin thì thoaùi lui, nhö vaäy chaúng phaûi laø ngöôøi laøm aùnh saùng cho ñôøi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Ta vì caùc Tyø-kheo neân kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng ngöôøi chöa thoï ñaïi giôùi nguû ñeâm, phaïm Ba-daät-ñeà”. Sau ñoù, caùc Cö só laïi muoán ñeán choã caùc Tyø-kheo toïa thieàn, haønh ñaïo, caùc Tyø-kheo ñuoåi ra khoâng cho vaøo. Caùc Cö só thöa: Chuùng con khoâng muoán thaáy Ñaïi ñöùc xua ñuoåi nhö theá, chuùng con khoâng tìm caàu phöôùc ñieàn naøo khaùc, chuùng con chæ nöông nhôø Ñaïi ñöùc, khoâng leõ moät ngöôøi coù loãi maø ñuoåi heát bao nhieâu ngöôøi! Trong soá caùc Cö só, coù ngöôøi khoûe maïnh ñoät nhaäp vaøo phoøng, caùc Tyø- kheo khoâng ngaên chaän ñöôïc, beøn ra ngoaøi phoøng nguû, bò moøng muoãi, gioù möa, buïi baëm khoán ñoán. Baáy giôø, Ñöùc Phaät töø aáp A-ñoà-tyø ñeán nöôùc Caâu-xaù-di, nguï ôû vöôøn Cuø-sö-la. Rieâng mình La-haàu-la ñeán caên phoøng nôi Baø Kyø La, doïn deïp lau queùt röôùi nöôùc moät phoøng, traûi toïa cuï, laáy nöôùc xong, ñoùng cöûa roài ñeán choã Phaät. Sau ñoù, phoøng cuûa La-haàu-la ñöôïc vò Tyø-kheo phaân phoái ngoïa cuï giao laïi cho vò khaùc. Vò Tyø-kheo naøy nhaän phoøng vaøo ôû. La- haàu-la ñaàu ñeâm nghe phaùp xong, trôû veà phoøng ñeå doïn deïp. Nghe tieáng ñoäng Tyø-kheo aáy hoûi: Ai ñoù? Toâi laø La-haàu-la. Vò Tyø-kheo aáy hoûi tieáp: OÂng ñeán ñaây coù vieäc gì? La-haàu-la ñaùp: Ñaây laø phoøng cuûa toâi. Ñaùp: Tyø- kheo phaân phoái ngoïa cuï ñaõ giao cho toâi roài. La-haàu-la noùi: Tröôùc ñaây toâi ñaõ doïn queùt, traûi ngoïa cuï roài, taïm thôøi ñeán choã Phaät ñeå nghe phaùp,

taïi sao coù yù khoâng muoán traû phoøng laïi cho toâi?! Vò Tyø-kheo aáy noùi: Tuy oâng coù doïn queùt söûa soaïn, nhöng toâi laø Thöôïng toïa neân ñöôïc ôû phoøng naøy. La-haàu-la hoûi: Toâi coù theå cuøng ôû ñöôïc khoâng? Vò aáy traû lôøi: Khoâng ñöôïc. La-haàu-la xin ngoài, ñöùng trong phoøng hay ôû taïm ngoaøi haønh lang ñeàu khoâng chaáp nhaän. Vôùi theá cuøng naøy, La-haàu-la naûy ra yù nghó: Ta ñeán phoøng naøo khaùc thì roài cuõng nhö vaäy, chæ coøn coù caùch laø ñeán nguû nôi nhaø veä sinh laø yeân thaân hôn caû. La-haàu-la ñaønh ñeán nguû nôi nhaø veä sinh. Khi aáy, trong nhaø veä sinh coù moät con raén ñen. Do thieân nhaõn cuûa Ñöùc Phaät, Ngaøi thaáy ñöôïc vaø nghó: Neáu ta khoâng ñeán thì chæ trong choác laùt laø La-haàu-la bò raén caén cheát. Ñöùc Phaät lieàn ñeán nôi nhaø veä sinh khaûy moùng tay, taèng haéng. La-haàu-la cuõng traû lôøi baèng khaûy moùng tay, taèng haéng. Ñöùc Phaät hoûi: Ai ñoù? Con laø La-haàu-la. Ngaøi laïi hoûi: Taïi sao con ôû nôi ñaây? La-haàu-la traû lôøi baèng caùch keå roõ laïi caâu chuyeän. Bieát roõ vieäc nhö vaäy, Ñöùc Theá Toân daãn La-haàu-la veà nôi phoøng mình. Saùng ngaøy sau, taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï oâng khoâng dung chöùa La-haàu-la phaûi khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi söï nghieâm khaéc quôû traùch: OÂng laø ngöôøi ngu si. Laøm sao con caùo röøng laïi xua ñuoåi sö töû! Luùc naøy, caùc Tyø-kheo nhaân vieäc aáy baïch leân Phaät vaán ñeà caùc Cö só vaøo phoøng, Tyø-kheo ra nguû ngoaøi trôøi. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch khen haïnh ít ham muoán, bieát ñuû, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo cuøng ngöôøi chöa thoï ñaïi giôùi nguû hai ñeâm. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng ngöôøi chöa thoï ñaïi giôùi nguû quaù hai ñeâm, phaïm Ba-daät-ñeà”. Cuøng nguû: Cuøng nguû moät phoøng. Phoøng, treân coù lôïp, boán phía coù vaùch, hoaëc treân coù lôïp khoâng coù moät vaùch hay hai vaùch ñeàu phaïm Ba- daät-ñeà. Khoâng coù ba vaùch thì khoâng phaïm. Neáu coù boán vaùch, treân lôïp moät nöûa, hoaëc chöa ñöôïc moät nöûa, hoaëc hôn moät nöûa ñeàu phaïm Ba-daät- ñeà. Neáu chæ môùi lôïp chuùt ít thì khoâng phaïm. Ñoái vôùi nhöõng choã naøy, neáu quaù hai ñeâm, ñeán phaàn sau cuûa ñeâm, hoâng dính xuoáng giöôøng, cho ñeán trôû mình, ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Khoâng phaïm: Coù lôïp, ñeàu coù söï ngaên caùch, hoaëc beänh khoâng theå dôøi ñi ñöôïc, hoaëc coù caùc naïn, hoaëc thöôøng ngoài khoâng naèm, hoaëc ngöôøi kia naèm Tyø-kheo ngoài, hay ngöôøi kia ngoài Tyø-kheo naèm. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Xong giôùi thöù baûy ----------

148 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Phaät ôû taïi Tyø-xaù-ly. Khi aáy, nhaèm luùc maát muøa khaát thöïc khoù ñöôïc. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo, moãi vò tuøy theo söï quen bieát, ñeán ñoù an cö. Coù moät soá Tyø-kheo ñeán an cö ôû beân soâng Baø Caàu Maït, baèng moïi nhaân duyeân, nhö trong giôùi töï xöng mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi ñaõ noùi, cho ñeán caâu: Phaät hoûi: Caùc oâng khen ngôïi nhö vaäy laø thaät hay laø hö? Caùc Tyø-kheo aáy traû lôøi: Thaät cuõng coù, hö cuõng coù. Ñöùc Phaät daïy: Hö doái thì phaïm

Ba-la-di. Baèng moïi caùch quôû traùch caùc Tyø-kheo thaät söï laøm vieäc aáy noùi: Taïi sao caùc oâng höôùng ñeán ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc noùi mình ñaéc phaùp vöôït hôn ngöôøi? Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo höôùng ñeán ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc, töï noùi ñaéc phaùp hôn ngöôøi, nhö noùi toâi bieát nhö vaày, thaáy nhö vaày, phaïm Ba-daät-ñeà”. Phaùp hôn ngöôøi: Nhö treân ñaõ noùi, neáu höôùng ñeán ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc, töï noùi ñaéc phaùp hôn ngöôøi, moãi lôøi noùi phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu ngöôøi thoï ñaïi giôùi khoâng hoûi maø noùi, moãi lôøi phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät- kieát-la. Khoâng phaïm: Noùi tröôùc khi Neâ Hoaøn nhaäp dieät, ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc hoûi, neân noùi. Xong giôùi thöù taùm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc vì coá yù xuaát baát tònh, hoaëc cuøng ngöôøi nöõ thaân xaùc xuùc chaïm, hoaëc höôùng ñeán ngöôøi nöõ noùi lôøi thoâ tuïc, hoaëc höôùng ñeán ngöôøi nöõ töï khen mình ñeå ñöôïc cuùng döôøng baèng thaân. Coù vò ñeán Taêng xin Bieät truù, Taêng cho Bieät truù, hoaëc haønh Ma-na-ñoûa, hoaëc haønh Boån nhaät, hoaëc coù ngöôøi xuaát toäi. Luïc quaàn Tyø-kheo ôû trong chuùng chaâm bieám caùc vò naøy khieán caùc Tyø-kheo caøng theâm xaáu hoå. Moät Tyø-kheo phaïm toäi coá yù xuaát baát tònh, Taêng cho Bieät truù. Luùc aáy, ngöôøi ñaøn-vieät cuûa Tyø-kheo kia thænh Taêng duøng côm, traûi rieâng cho Tyø-kheo aáy moät toïa cuï raát toát. Luïc quaàn Tyø-kheo ñeán sôùm hôn nôi nhaø môøi côm, ngoài treân choã toïa cuï toát noï, Cö só noùi: Ñöøng ngoài choã aáy. Ñoù laø choã toâi daønh rieâng cho Tyø-kheo Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Tyø-kheo kia khoâng neân ngoài choã naøy. Cö só noùi: Neân cuøng khoâng neân toâi töï bieát ñieàu ñoù. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Vò kia tröôùc ñaây thì neân ngoài choã naøy, nhöng nay thì neân ngoài choã thaáp nhaát. Cö só laïi hoûi: Vì lyù gì nhö vaäy? Luïc quaàn noùi: Tyø-kheo kia coù toäi. Cö só laïi hoûi: Phaïm toäi gì? Luïc quaàn ñaùp: Toäi coá yù

xuaát baát tònh. Cö só beøn cheâ traùch noùi: Caùc Sa-moân naøy thöôøng noùi: Tröø tö töôûng veà duïc, chaám döùt löûa duïc, ñoaïn caûm giaùc ñoái vôùi duïc maø nay nhö theá naøy laø laøm oâ ueá ñaïo, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch Luïc quaàn Tyø-kheo: Taïi sao caùc thaày höôùng ñeán ngöôøi chöa thoï cuï giôùi noùi toäi thoâ aùc cuûa ngöôøi khaùc? Quyù Tyø-kheo baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo neân kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo höôùng ñeán ngöôøi chöa thoï cuï giôùi noùi toäi thoâ aùc cuûa ngöôøi khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo khoâng bieát laø toäi thoâ aùc, höôùng ñeán ngöôøi chöa thoï cuï giôùi noùi, sau môùi

bieát sinh loøng nghi: Phaûi chaêng ta ñaõ phaïm Ba-daät-ñeà?! Do ñoù, baïch Phaät, Ñöùc Phaät nhaân vieäc naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu Tyø-kheo khoâng bieát ngöôøi khaùc phaïm toäi thoâ, höôùng ñeán ngöôøi chöa thoï cuï giôùi noùi, phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo bieát ngöôøi khaùc phaïm toäi thoâ aùc, höôùng ñeán ngöôøi chöa thoï cuï giôùi noùi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ra leänh cho Taêng yeát-ma sai Toân giaû Xaù- lôïi-phaát ñeán trong chuùng cuûa Ñieàu-ñaït coâng boá: Neáu ngöôøi naøo thoï naêm phaùp cuûa Ñieàu-ñaït thì ngöôøi aáy khoâng thaáy Phaät, Phaùp, Taêng. Caùc Tyø- kheo laïi suy nghó veà ñieàu daïy naøy: Neáu höôùng ñeán ngöôøi chöa thoï cuï giôùi noùi toäi thoâ aùc cuûa ngöôøi khaùc caàn phaûi taùc Yeát-ma, baát taát phaûi nhö vaäy sao? Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu Taêng khoâng taùc Yeát-ma thì khoâng ñöôïc höôùng ñeán ngöôøi chöa thoï cuï giôùi noùi toäi thoâ aùc cuûa ngöôøi khaùc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo bieát Tyø-kheo khaùc phaïm toäi thoâ aùc, höôùng ñeán ngöôøi chöa thoï cuï giôùi noùi, tröø Taêng yeát-ma, phaïm Ba-daät-ñeà”. Toäi thoâ aùc: Laø Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ngöôøi ñöôïc Taêng Yeát-ma phaûi tuøy theo söï chæ giaùo cuûa Taêng, neáu Taêng baûo ñeán noùi vôùi A maø noùi vôùi B, baûo noùi toäi naøy laïi noùi toäi khaùc ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo noùi toäi thoâ cuûa Tyø-kheo-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni noùi toäi thoâ cuûa Tyø-kheo, cuûa Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma- na, Sa-di, Sa-di-ni noùi toäi thoâ aùc cuûa Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, phaïm Ñoät- kieát-la. Neáu ngöôøi chöa thoï cuï giôùi ñaõ nghe Tyø-kheo kia phaïm toäi thoâ, hoûi Tyø-kheo, Tyø-kheo hoûi laïi: Ngöôøi nghe nhö theá naøo? Ngöôøi kia noùi: Toâi nghe nhö vaäy, nhö vaäy. Sau ñoù, Tyø-kheo noùi: Toâi cuõng nghe nhö

vaäy, nhö vaäy thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù chín ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baèng nhieàu caùch khen ngôïi Tyø-ni, khen ngôïi ngöôøi tuïng Tyø-ni, khen ngôïi ngöôøi thoï trì Tyø-ni, khen ngôïi Öu-ba-ly: Tyø-kheo trì luaät coù naêm coâng ñöùc: 1. Töï mình kieân coá hoä trì giôùi phaåm. 2. Coù khaû naêng ñoaïn nghi cho ngöôøi coù hoå theïn. 3. Töï mình truï trong chaùnh phaùp. 4. Khi caàn noùi giöõa Taêng, khoâng coù söï sôï seät. 5. Haøng phuïc oaùn ñöch. Khi aáy, caùc Tyø-kheo khôi daäy yù nghó: Ñöùc Phaät vì chuùng ta daïy nhö vaäy, taïi sao chuùng ta laïi khoâng sieâng naêng ñoïc tuïng, hoïc hoûi Tyø-ni? Caùc Tyø-kheo lieàn heát söùc mình tuïng taäp suoát ngaøy ñeâm khoâng bieáng nhaùc. Luïc quaàn Tyø-kheo sinh loøng ñoá kî töï nghó: Nay caùc Tyø-kheo sieâng naêng ñoïc tuïng, hoïc hoûi Tyø-ni, chaéc chaén seõ thoâng toû caùc toäi töôùng, thaáy loãi cuûa chuùng ta, cuoái cuøng laøm toån haïi ta. Nay ta neân cuøng nhau cheâ bai Tyø-ni, cheâ bai ngöôøi hoïc Tyø-ni, khieán cho hoï pheá boû khoâng ñoïc tuïng hoïc taäp nöõa. Luïc quaàn Tyø-kheo beøn ñeán caùc Tyø-kheo hoûi: Thaày ñoïc tuïng thöù gì ñoù? Caùc thaày traû lôøi: Ñoïc tuïng Tyø-ni. Luïc quaàn noùi: Phieàn gì phaûi

hoïc taäp ñoïc tuïng caùc giôùi linh tinh ñoù? Sao khoâng ñoïc tuïng naêm aám, saùu nhaäp v.v... caùc nghóa cuûa kinh? Ñoïc tuïng Tyø-ni baát quaù laø boán vieäc, möôøi ba söï, hai phaùp baát ñònh, ñaâu phieàn chi phaûi bieát nhieàu, bieát nhieàu thaáy nhieàu caøng taêng theâm ñieàu nghi cho ngöôøi. Caùc Tyø-kheo noùi: Bieát nhieàu, nghi nhieàu, chuùng toâi cuõng thaáy nhö vaäy. Do ñoù, caùc Tyø-kheo khoâng tuïng taäp nöõa. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi vôùi nhau: Caùc Tyø-kheo kia khoâng tuïng taäp Tyø-ni nöõa, chuùng ta thoûa maõn, ñeå ñöôïc an laïc. Caùc Tyø-kheo nghe, hoûi: Caùc thaày noùi gì ñoù? Luïc quaàn noùi laïi söï thaät. Khi bieát ñöôïc nhö theá caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Thöa coù thaät, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø- kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo neân kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo noùi nhö vaày: Phieàn gì noùi nhöõng giôùi linh tinh ñoù, khi noùi caùc giôùi aáy, khieán cho ngöôøi lo buoàn, ai cheâ bai giôùi nhö vaäy, phaïm Ba-daät-ñeà". Giôùi: Töùc laø Ba-la-ñeà-moäc-xoa, giôùi kinh ñöôïc ñoïc nöûa thaùng moãi

laàn khi Boá-taùt. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm vôùi yù nghó: Muoán khieán cho ngöôøi xa lìa Tyø-ni, khoâng tuïng khoâng ñoïc, cheâ bai giôùi, phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm vôùi yù nghó: Ta seõ cheâ bai khieán cho Ba-la-ñeà-moäc- xoa khoâng ñöôïc toàn taïi töùc cheâ bai giôùi, phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu daïy ngöôøi xa lìa caùc kinh do Phaät noùi, cheâ bai nhö vaäy, phaïm Ba-daät-ñeà. Cheâ bai baèng moïi caùch muoán khieán cho chaùnh phaùp khoâng toàn taïi, phaïm Thaâu-lan-giaù. Tyø-kheo cheâ bai giôùi Tyø-kheo, phaïm Ba-daät-ñeà, cheâ bai giôùi Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät- kieát-la. Tyø-kheo-ni cheâ bai giôùi Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät- ñeà, cheâ bai giôùi Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni cheâ bai giôùi naêm chuùng, phaïm Ñoät-kieát-la. Naêm chuùng cheâ bai giôùi Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu sôï ngöôøi môùi thoï giôùi sinh taâm nghi, pheá boû, thoái taâm, neân daïy: Chöa coù theå tuïng giôùi thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù möôøi

---

Ñöùc Phaät töø nöôùc Caâu-taùt-la cuøng naêm traêm Tyø-kheo höôùng ñeán aáp A-ñoà-tyø. Khi nghe Phaät saép ñeán, caùc Tyø-kheo nôi ñaây coù nhöõng suy nghó: Nôi aáp naøy caùc Cö só khoâng coù loøng tin kính Phaät phaùp, laïi khoâng coù ñaïi giaûng ñöôøng, Phaät cuøng ñaïi chuùng ñeán seõ ôû ñaâu! Caùc vò lieàn taäp hôïp ñeå laáy quyeát ñònh chung: Phaûi cuøng chung söùc chaët ñoán caây coû ñeå xaây caát. Ñaây laø ñoäng cô ñeå caùc Cö só chæ trích: Chuùng ta laø Cö só chaët ñoán caây coû, ngöôøi xuaát gia do duyeân côù gì cuõng laøm nhö vaäy! Nhöõng ngöôøi naøy thöôøng noùi taâm töø, nhaãn nhuïc, hoä nieäm chuùng sinh, maø nay chaët ñoán caây coû, vieäc laøm toån thöông voâ ñaïo, thaät khoâng coù haïnh Sa- moân, phaù phaùp Sa-moân. Sau khi ñeán aáp, Ñöùc Phaät vaøo giaûng ñöôøng môùi caát roài an

toïa nôi toøa. Ngaøi hoûi caùc Tyø-kheo: Nhaø naøy ai caát? Caùc Tyø-kheo thöa: Chuùng con caát. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Ai chaët ñoán caây goã? Laïi thöa: Chuùng con töï ñoán. Ñöùc Phaät baèng söï nghieâm khaéc quôû traùch: Caùc oâng laø ngöôøi ngu si, khoâng neân laøm vieäc naøy, sinh maïng trong caây coû neân töôûng laø sinh maïng cuûa con ngöôøi. Caùc oâng laøm vieäc naøy chaúng khaùc gì ñem caùi aùc gieo vaøo loøng ngöôøi. Cheâ traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo saùt haïi coû caây soáng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo baûo ngöôøi giöõ vöôøn hoaëc Sa-di chaët ñoán caây coû. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo hoûi: Ñöùc Phaät haù khoâng caám vieäc saùt haïi söï soáng cuûa caây coû hay sao? Caùc Tyø-kheo traû lôøi: Chuùng toâi khieán ngöôøi

laøm thì khoâng traùi lôøi Phaät caám. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo noùi: Töï mình gieát, daïy ngöôøi gieát ñaâu coù khaùc gì! Tröôûng laõo baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Thöa coù thaät, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo töï mình saùt haïi söï soáng cuûa coû caây hoaëc baûo ngöôøi ñoán chaët, phaïm Ba-daät-ñeà”. Vaøo dòp noï, caùc Tyø-kheo ñònh laøm phoøng xaù môùi, coù caùc Cö só xem xeùt choã ôû, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Laønh thay, Ñaïi ñöùc, vaät lieäu laøm phoøng xaù naøy con xin cuùng heát, neân hoaøn thaønh sôùm ñeå chuùng con ñöôïc caùi phöôùc cuùng vaät duïng. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi töï chaët caây coû hoaëc sai ngöôøi chaët thì laøm sao hoaøn thaønh ñöôïc? Do vaäy, caùc Tyø-kheo khoâng coù phoøng xaù ñeå ôû vaø cuõng do vaäy maø ngoaøi saân coû moïc luùt ngöôøi, laïi thieáu taêm xæa raêng cuõng khoâng bieát laøm sao. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Coù boán loaïi maàm soáng: Maàm soáng do goác, maàm soáng do nhaùnh, maàm soáng do loùng, maàm soáng do haït. Phaøm caùc loaïi caây coû ñeàu do boán loaïi maàm soáng naøy maø sinh tröôûng. Neáu Tyø-kheo caàn duøng loaïi coû caây naøo thì noùi vôùi tònh nhaân: Ngöôøi bieát vieäc naøy cho: Neáu tònh nhaân khoâng hieåu, neân noùi laïi: Ngöôøi xem vieäc naøy cho! Neáu cuõng khoâng hieåu thì noùi laïi: Toâi caàn vieäc naøy! Neáu khoâng hieåu nöõa thì noùi: Cho toâi vieäc naøy! Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo töï mình chaët phaù thoân xoùm cuûa quyû thaàn, hoaëc khieán ngöôøi, noùi: Chaët caùi naøy, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coû soáng, töôûng laø coû soáng, nghi laø coû soáng maø chaët ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Coû khoâ, töôûng laø coû soáng, nghi laø coû khoâ maø chaët phaïm Ñoät- kieát-la. Coû khoâ, töôûng laø coû khoâ maø chaët thì khoâng phaïm. Neáu duøng dao buùa chaët, moãi nhaùt chaët phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni voâ cöù maø gieát coû caây soáng, phaïm Ñoät- kieát-la. Neáu coû caây ñaõ bò chaùy khoâng coøn söï soáng thì chaët ñoán, khoâng phaïm. Xong giôùi thöù möôøi moät ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo luoân luoân phaïm toäi, nhö leân giöôøng xuoáng giöôøng ñeàu khoâng ñuùng phaùp, luùc naøo cuõng aên, aên bieät chuùng, vaøo xoùm laøng phi thôøi khoâng thöa vôùi Tyø-kheo thieän. Caùc Tyø-kheo thaáy vaäy noùi: Caùc thaày chôù neân lieân tieáp phaïm caùc

toäi nhö vaäy. Caùc thaày neân töï thaáy toäi vaø höôùng ñeán chuùng Taêng saùm hoái, ñöøng neân phuï loøng cuûa tín thí ñeå roài nhieàu kieáp phaûi thoï khoå. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Toâi phaïm toäi gì? Caùc Tyø-kheo noùi: Thaày phaïm toäi nhö vaäy, nhö vaäy. Luïc quaàn Tyø-kheo khoâng traû lôøi laø phaïm hay khoâng phaïm, laïi noùi sang vieäc khaùc. Caùc Tyø-kheo noùi: Taïi sao thaày khoâng traû lôøi laø phaïm hay khoâng phaïm, laø ñieàu chuùng toâi hoûi, thaày laïi noùi vieäc khaùc, laø ñieàu chuùng toâi khoâng hoûi?! Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Toâi bieát caùc thaày khoâng hoûi vieäc ñoù maø toâi töï noùi. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Luïc quaàn Tyø-kheo thöa: Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo. Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo khoâng tuøy thuaän traû lôøi maø noùi sang vieäc khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Sau ñoù, Luïc quaàn Tyø- kheo cuõng phaïm toäi nhö tröôùc, caùc Tyø-kheo cuõng baûo saùm hoái. Luïc quaàn Tyø-kheo laïi nín thinh khoâng traû lôøi. Caùc Tyø-kheo hoûi: Ñöùc Phaät cheá giôùi khoâng cho pheùp khoâng tuøy thuaän traû lôøi, taïi sao thaày coá tình nín thinh? Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät caám khoâng tuøy thuaän traû lôøi, nay toâi khoâng noùi thì coù toäi gì? Caùc Tyø-kheo noùi: Noùi quanh vôùi khoâng noùi ñaâu coù khaùc gì? Baèng moïi caùch quôû traùch, roài caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Thöa coù thaät, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Noùi quanh vôùi khoâng noùi ñaâu coù khaùc gì? Quôû traùch xong, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo coá yù khoâng traû lôøi theo caâu hoûi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu khoâng traû lôøi theo caâu hoûi, moãi caâu hoûi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo- ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na. Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu traû lôøi nhaàm caâu hoûi, hay coù söï giaän nhau tröôùc, khoâng noùi chuyeän vôùi nhau neân khoâng traû lôøi thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù möôøi hai ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, Tyø-kheo Töø-ñòa noùi: Tyø-kheo Ñaø-baø tuøy theo sôû thích, giaän, si, sôï ñeå laøm vieäc. Caùc Tyø-kheo nghe, quôû traùch: Taïi sao thaày vu caùo ngöôøi ñöôïc Taêng sai laø laøm vieäc tuøy theo sôû thích, giaän, si, sôï? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo Töø-ñòa: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Töø-ñòa thöa: Baïch Theá Toân, thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät

baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo. Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo tröôùc maët nhieàu ngöôøi vu caùo ngöôøi ñöôïc Taêng sai, phaïm Ba-daät-ñeà”. Ñaõ caám nhö vaäy neân Töø-ñòa laïi khoâng vu caùo tröôùc maët, nhöng ôû choã moät mình vu caùo noùi: Tyø-kheo Ñaø-baø laøm vieäc tuøy theo sôû thích, giaän, si, sôï. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe lieàn quôû traùch: Ñöùc Phaät caám vu caùo tröôùc maët, taïi sao thaày coøn coá yù vu caùo ngöôøi ñöôïc Taêng sai? Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Töø-ñòa: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Vu caùo tröôùc maët vôùi vu caùo sau löng coù gì khaùc ñaâu! Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo vu caùo ngöôøi ñöôïc Taêng sai, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu ngöôøi ñöôïc Taêng sai baèng baïch yeát-ma, baïch nhò Yeát-ma, Baïch-töù-yeát-ma maø vu caùo, noùi ngöôøi naøy laøm vieäc theo söï öa muoán, giaän, si, sôï, moãi lôøi noùi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Taêng sai maø khoâng Yeát-ma vaø ñoái vôùi ngöôøi khaùc maø vu khoáng nhö vaäy, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu söï thaät coù laøm tuøy theo sôû thích, giaän, si, sôï, neân noùi: Toâi seõ noùi cho ngöôøi kia nghe, khoâng phaïm. Xong giôùi thöù möôøi ba

---

Ñöùc Phaät ôû taïi Tyø-xaù-ly. Coù moät tröù xöù ôû choã aåm thaáp, moät Tyø- kheo nhaän ñöôïc phoøng aåm thaáp, ñem ngoïa cuï ra traûi choã ñaát troáng ñeå phôi. Ñeán giôø, ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc. Sau khi ñi, trôøi möa lôùn, nöôùc ngaäp, ngoïa cuï phôi bò troâi maát. Khaát thöïc xong trôû veà, khoâng thaáy, lieàn voäi vaõ ñi tìm, hoaëc baét gaëp chieác giöôøng lôùn, hoaëc ñöôïc caùi gheá nhoû, caùc vaät duïng linh tinh, caùi meàn, caùc Tyø-kheo thaáy hoûi: Thaày ñöôïc ngoïa cuï vaø caùc vaät aáy ôû ñaâu? Tyø-kheo kia keå laïi caâu chuyeän nhö treân. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo quôû traùch: Thaày laøm ñieàu phi phaùp, Taêng coù ñöôïc ngoïa cuï laø ñieàu khoù, ñaõ ñem traûi phôi, taïi sao khoâng laáy voâ, ñeán giôø ñi khoâng doïn deïp ñeå ñeán noãi troâi maát nhö theá?! Neáu maát roài thì phoøng ñoù troáng khoâng. Quyù vò quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng?! Thöa coù thaät, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nôi ñaát troáng traûi ngoïa cuï cuûa Taêng, khi ñi khoâng doïn deïp, phaïm Ba-daät-ñeà”.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 6 155

Luùc aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo sai ngöôøi giöõ vöôøn, Sa-di, traûi ngoïa cuï cuûa Taêng nôi ñaát troáng khi ñi khoâng doïn deïp, bò chim caén, bò möa öôùt, laám buøn ñaát hö hoaïi, caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo thaáy, hoûi: Thaày khoâng nghe Phaät caám, nôi ñaát troáng khoâng ñöôïc traûi ngoïa cuï cuûa Taêng, khi ñi khoâng doïn deïp hay sao? Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Toâi sai ngöôøi traûi neân khoâng traùi lôøi Phaät daïy.

Caùc Tyø-kheo noùi: Töi mình traûi vôùi sai ngöôøi traûi ñaâu coù khaùc gì nhau? Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi hình thöùc Ñöùc Phaät quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo, nôi ñaát troáng töi mình traûi ngoïa cuï cuûa Taêng, hoaëc sai ngöôøi traûi, khi ñi khoâng doïn deïp, khoâng baûo ngöôøi doïn deïp, phaïm Ba- daät-ñeà". Coù caùc Tyø-kheo, nôi ñaát troáng traûi ngoïa cuï cuûa Taêng, Luïc quaàn Tyø-kheo ñeán sau, hoaëc naèm hoaëc ngoài treân ngoïa cuï ñoù, khi ñi khoâng doïn, Luïc quaàn Tyø-kheo töôûng laø Tyø-kheo ñeán tröôùc doïn. Nhöng khoâng ai doïn, caùc Tyø-kheo khoâng bieát theá naøo, ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo tröôùc neân daën Tyø-kheo sau, Tyø-kheo sau neân doïn. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo nôi choã ñaát troáng, töi mình traûi ngoïa cuï cuûa Taêng, hoaëc sai ngöôøi traûi, hoaëc ngöôøi khaùc traûi mình coù ngoài hay naèm, khi ñi khoâng töi mình doïn, khoâng baûo ngöôøi doïn, khoâng daën ngöôøi doïn, phaïm Ba-daät-ñeà". Coù caùc Tyø-kheo thaáy ngoïa cuï cuûa Taêng laám buøn nhô nhôùp baát tònh hoaëc bò tro, ñaát hoaëc bò phaân boø dính ôû treân neân ñem phôi. Hoï ôû trong cöông giôùi khoâng daùm ñi xa. Vieäc naøy ñöôïc baïch leân Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Neáu thu doïn kòp khoûi bò möa thì cho pheùp ñi xa. Laïi coù caùc Tyø-kheo vì phôi ngoïa cuï cuûa Taêng neân khoâng daùm ra ngoaøi cöông giôùi neân baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Neáu xeùt thaáy ñi veà maø khoâng bò möa thì cho pheùp ra ngoaøi giôùi. Laïi coù caùc Tyø-kheo phôi ngoïa cuï cuûa Taêng taïi moät beân toïa thieàn hoaëc nôi nguû say. Caùc Tyø-kheo ñem baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng cho pheùp phôi ngoïa cuï beân choã ngoài thieàn, nguû say, vi phaïm thì phaïm Ñoät-kieát-la. Laïi coù caùc Tyø-kheo phôi ngoïa cuï cuûa Taêng khoâng thu caát, phôi maõi ngoaøi trôøi neân bò hö hoaïi, caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Neáu khoâng ñem voâ ñuùng luùc, phaïm Ñoät-kieát-la. Laïi coù caùc Tyø-kheo thaáy ngoïa cuï cuûa Taêng traûi nôi ñaát troáng, do khoâng phaûi töi mình traûi, khoâng sai ngöôøi traûi, mình khoâng naèm ngoài,

neân khoâng doïn deïp, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu thaáy ngoïa cuï cuûa Taêng traûi nôi ñaát troáng maø khoâng doïn deïp, phaïm Ba-daät-ñeà. Coù caùc Cö só ñeán nôi Taêng phöôøng möôïn ngoïa cuï cuûa Taêng traûi choã ñaát troáng ñeå naèm ngoài, caùc Tyø-kheo khoâng cho, beøn giaän traùch. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân cho möôïn. Ñaõ cho möôïn roài sôùm ñoøi laïi, baûo hoï phaûi traû gaáp, baïch y laïi noåi giaän. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân baûo hoï traû gaáp, neân chôø hoï ñi roài môùi doïn caát. Neáu khoâng doïn caát, phaïm Ba-daät-ñeà. Laïi coù Cö só thænh Taêng, möôïn ngoïa cuï cuûa Taêng ñem veà nhaø traûi, caùc Tyø-kheo ngoài roài ñi khoâng doïn deïp. Phaät daïy: Neân doïn deïp, neáu khoâng doïn deïp phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu caùc Tyø-kheo ñeán nôi Taêng phöôøng cuûa Tyø-kheo-ni traûi ngoïa cuï cuûa Tyø-kheo-ni nôi khoaûng ñaát troáng, noùi chaúng phaûi laø ngoïa cuï cuûa Taêng, khoâng doïn deïp cuõng phaïm Ba-daät-ñeà. Laïi coù

caùc Tyø-kheo töï gaùnh giöôøng chieáu ñi, caùc cö só cheâ traùch noùi: Caùc Sa-moân naøy nhö ñaùm gaùnh haùt, nhö ñoaøn aûo thuaät löu ñoäng. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch phaät, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng cho pheùp töï gaùnh ñi, vi phaïm laø phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khi ñaïi hoäi, traûi ngoïa cuï cuûa Taêng nôi ñaát troáng, caùc Tyø-kheo moät laàn ngoài, khi ñöùng daäy lieàn doïn deïp, do ñoù mau bò hö hoaïi, ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu khoâng bò möa thì cho pheùp xong ñaïi hoäi môùi doïn deïp moät laàn. Ñöùc Phaät cho pheùp daën Tyø-kheo naøo ñeán ngoài, naèm sau phaûi doïn ngoïa cuï. Nhaän ñöôïc pheùp naøy, hoï laïi daën Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, ñoàng Hoøa thöôïng, A- xaø-leâ vaø caùc Ñaïi ñöùc cuõng nhö caùc Tyø-kheo beänh. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân daën Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, ñoàng Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ vaø caùc Ñaïi ñöùc cuõng nhö caùc Tyø-kheo beänh, vi phaïm laø phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo daën (giao) moät Tyø-kheo thu doïn. Chæ coù moät mình Tyø-kheo doïn deïp nhieàu ngoïa cuï neân quaù meät nhoïc, baïch Phaät. Phaät daïy: Tuøy theo ngoïa cuï nhieàu hay ít, neáu ít thì giao ít Tyø-kheo, nhieàu thì giao nhieàu Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân nhö theá naøo goïi laø nhaän lôøi daën, khoâng nhaän lôøi daën, baïch Phaät. Phaät daïy: Sai ngöôøi naøo ñoù bieát nhaän thì goïi laø nhaän lôøi daën. Neáu khoâng töï mình doïn, khoâng baûo ngöôøi doïn, moät chaân böôùc ra ngoaøi giôùi phaïm Ñoät-kieát-la, hai chaân böôùc ra ngoaøi giôùi phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng vaäy. Ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù möôøi boán

---

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 6 157

Ñöùc Phaät ôû taïi Tyø-xaù-ly. Coù moät truù xöù aåm thaáp, khi aáy, nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi an cö trong moät phoøng, khi ñi khoâng doïn deïp ngoïa cuï cuûa Taêng, neân bò hö muïc taát caû. Sau ñoù, Luïc quaàn Tyø-kheo ñeán, noùi vôùi Tyø-kheo cöïu truù: Cho toâi phoøng, môû cöûa phoøng vaø chæ choã ñeå ngoïa cuï. Tyø-kheo cöïu truù môû cöûa phoøng tröôùc ñaây nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi an cö ñeå giao cho Luïc quaàn Tyø-kheo. Luïc quaàn vaøo phoøng laáy ngoïa cuï, thì ngoïa cuï ñaõ muïc thaønh ñaát heát caû, hoûi Tyø-kheo cöïu truù: Tröôùc ñaây ai ôû phoøng naøy? Tyø-kheo cöïu truù baûo: Nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi. Luïc quaàn Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch nhoùm Tyø-kheo kia, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ba- ïch Theá Toân, thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ôû trong phoøng Taêng, töï mình traûi ngoïa cuï cuûa Taêng, hoaëc khieán ngöôøi traûi, mình coù ngoài hay naèm, khi ñi khoâng töï doïn, khoâng baûo ngöôøi doïn deïp, khoâng daën ngöôøi doïn, phaïm Ba-daät- ñeà”. Ngoaøi ra, nhö trong giôùi traûi ngoïa cuï nôi ñaát troáng ñaõ noùi. Xong giôùi thöù möôøi laêm

---

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi môùi ñeán ôû trong moät phoøng xaù, Luïc quaàn Tyø-kheo ñeán sau hoûi Tyø-kheo cöïu truù: Theo thöù töï thì chuùng toâi ôû phoøng naøo? Tyø-kheo cöïu truù hoûi laïi: Thaày thích ôû phoøng naøo? Ñaùp: Toâi muoán ôû phoøng cuûa nhoùm Tyø- kheo möôøi baûy ngöôøi môùi vaøo ôû ñoù. Tyø-kheo cöïu truù beøn phaân phoái theo yù muoán cuûa Luïc quaàn. Luïc quaàn Tyø-kheo ñeán phoøng aáy noùi: Caùc thaày ñi ra! Chuùng toâi seõ ôû nôi phoøng naøy. Nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi noùi: Phoøng naøy khaù lôùn, coù theå cuøng ôû vôùi nhau. Ngay khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo, coù taät giaät mình, suy nghó: Caùc Tyø-kheo naøy coù taâm hoå theïn, sieâng hoïc giôùi phaùp, ñaàu ñeâm sau ñeâm khoâng nguû, khoâng naèm, chaéc hoï thaáy loãi cuûa ta, khoâng neân ñeå hoï cuøng ôû vôùi ta. Luïc quaàn lieàn noùi: Chuùng toâi khoâng thích ôû chung, caùc thaày neân chuyeån sang phoøng khaùc. Nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi thöa: Neáu khoâng thích ôû chung thì Thöôïng toïa ôû nhaø tröôùc, chuùng con ôû phoøng sau. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Cuõng khoâng ñöôïc. Nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi xin ôû ngoaøi chaùi, ngoaøi saân, nôi ñaát troáng, Luïc quaàn cuõng khoâng cho. Beân kia ñaõ khoâng cho thì beân naøy cuõng khoâng ñi. Luïc quaàn cöôõng böùc keùo ra. Nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi keâu cöùu, caùc Tyø-kheo uøa ra hoûi: Taïi sao caùc “Caäu” la to theá? Daï

thöa: Luïc quaàn Tyø-kheo cöôõng böùc keùo chuùng con ra khoûi phoøng. Caùc Tyø-kheo quôû traùch Luïc quaàn Tyø-kheo: Taïi sao caùc thaày laïi cöôõng böùc keùo ngöôøi ra?! Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cöôõng böùc keùo caùc Tyø-kheo khaùc töø trong Taêng phoøng ra, phaïm Ba-daät-ñeà”. Bò caám khoâng ñöôïc töï haønh ñoäng nhö theá, Luïc quaàn Tyø-kheo laïi sai ngöôøi giöõ vöôøn hay Sa-di keùo ñi. Caùc Tyø-kheo thaáy vaäy hoûi: Phaûi chaêng Ñöùc Phaät khoâng caám keùo Tyø-kheo ra khoûi phoøng? Luïc quaàn traû lôøi: Chuùng toâi khoâng töï mình keùo. Caùc Tyø-kheo noùi: Töï mình keùo vaø sai ngöôøi khaùc keùo ñaâu coù khaùc gì? Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cöôõng böùc keùo ngöôøi trong Taêng phoøng ra, hoaëc töï keùo hay sai ngöôøi keùo, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tröôøng hôïp coù Tyø-kheo beänh ôû trong phoøng, muoán ra ngoaøi saân nhöng khoâng theå rôøi khoûi choã naèm, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Laønh thay! Xin tröôûng laõo keùo toâi ra khoûi phoøng! Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp toâi keùo Tyø-kheo ra khoûi phoøng. Laïi coù Tyø-kheo taém trong phoøng, bò teù xæu xuoáng ñaát, caùc Tyø-kheo khoâng daùm keùo ra, ñeán noãi phaûi cheát. Hai tröôøng hôïp ñöôïc quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Ngöôøi beänh caàn keùo ra

khoûi phoøng. Vieäc keùo naøy maø phaïm Ba-daät-ñeà laø vieäc khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo vì giaän khoâng vui, töï mình keùo Tyø-kheo ra khoûi Taêng phoøng, hoaëc sai ngöôøi keùo, noùi nhö vaày: Ñi ñi! Ñi khuaát ngay, ñöøng ôû trong ñaây, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu ôû nhaø sau keùo ñeán nhaø tröôùc, hoaëc ôû nhaø tröôùc keùo ra ngoaøi cöûa, hoaëc ôû ngoaøi cöûa keùo ra saân, hoaëc ôû trong saân keùo ra ngoaøi saân, ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu vaát y baùt ra, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu ñoái vôùi ngöôøi khoâng vöøa loøng ñeán ôû chung phoøng, tìm caùch ñeå hoï ñi ra, hoï ñi hay khoâng ñi, ñeàu phaïm Ñoät- kieát-la. Tyø-kheo keùo Tyø-kheo-ni ra, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni keùo Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni ra, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni xoâ ñuoåi Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni keùo naêm chuùng ra, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu ngöôøi khoâng bieát hoå theïn, hoaëc muoán haøng phuïc ñeä töû maø keùo ra, ñeàu khoâng phaïm. Xong giôùi thöù möôøi saùu

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 6 159

Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Caâu-taùt-la, cuøng ñaïi Tyø-kheo Taêng moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò hoäi ñuû. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo phaân phoái ngoïa cuï, hoaëc trong phoøng, hoaëc döôùi taøng caây, caùc Tyø-kheo ñeàu nhaän ñöôïc choã truù. Luïc quaàn Tyø-kheo ñeán giôø ñaép y mang baùt vaøo thoân khaát thöïc, sau khi aên xong, ñeán caùc truïc ñöôøng ngaû tö cuøng caùc Cö só, ngoaïi ñaïo, Sa-moân, Baø-la-moân luaän noùi chuyeän Vua, vieäc ñaáu chieán, vieäc lôïi haïi, khoâng vieäc naøo cuûa theá tuïc maø khoâng baøn. Caùc haïng ngöôøi treân ñeàu cheâ traùch noùi: Chuùng ta laø ngöôøi theá tuïc vì vaán ñeà gia nghieäp trong cuoäc ñôøi neân phaûi baøn noùi caùc vieäc aáy, Sa-moân Thích töû cuõng laïi baøn luaän vieäc cuûa ñôøi, vaäy cuøng ta coù khaùc gì? Maõi ñeán chieàu Luïc quaàn môùi veà ñeán truù xöù. Luïc quaàn laïi tieáp tuïc noùi chuyeän vôùi ngöôøi giöõ vöôøn cuøng caùc Sa-di, cho ñeán trôøi toái mòt môùi tìm ñeán moät phoøng noï. Luïc quaàn hoûi Tyø- kheo ñaõ ôû saün trong phoøng: Caùc oâng bao nhieâu tuoåi? Tyø-kheo kia traû lôøi: Toâi töøng aáy tuoåi. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: OÂng nhoû tuoåi, ñi ra! Thöôïng toïa neân ôû choã naøy. Caùc Tyø-kheo noùi: Vì yù gì Tröôûng laõo ñeán ñaây toái nhö theá? Luïc quaàn noùi: Toâi ñi sau Phaät ñeán ñaây. Caùc Tyø-kheo noùi: Toâi cuõng ñi theo sau Phaät ñeán ñaây. Neáu toâi tôùi xin phoøng khaùc thì laøm phieàn caùc Tyø-kheo kia cuõng nhö baây giôø Tröôûng laõo ñang xuùc naõo ñoái vôùi toâi. Luïc quaàn Tyø-kheo laïi traûi ngoïa cuï chính giöõa caùc Tyø-kheo kia maø naèm. Ñaàu ñeâm, cuoái ñeâm cao tieáng tuïng kinh, vaán naïn vôùi nhau, nöûa ñeân nguû ngaùy laøm trôû ngaïi caùc Tyø-kheo toïa thieàn, haønh ñaïo. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe baèng moïi caùch quôû traùch Luïc quaàn Tyø-kheo: Caùc thaày gaây naõo loaïn caùc Tyø-kheo chaúng phaûi laøm thöông toån cho Phaät phaùp sao?! Quôû traùch nhö vaäy roài, quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, neáu caùc Tyø-kheo tröôùc ñaõ traûi ngoïa cuï roài, mình ñeán sau laïi traûi nöõa,

phaïm Ba-daät-ñeà". Coù caùc Tyø-kheo tröôùc traûi ngoïa cuï roài, taïm thôøi ra ngoaøi, Luïc quaàn Tyø-kheo ñeán sau, khieán baïch y traûi ngoïa cuï. Caùc Tyø-kheo thaáy vaäy hoûi: Thaày khoâng nghe Phaät caám: Ngöôøi khaùc traûi ngoïa cuï roài, mình khoâng ñöôïc traûi nöõa hay sao? Luïc quaàn noùi: Toâi khieán baïch y traûi neân khoâng traùi lôøi caám. Caùc Tyø-kheo noùi: Töï mình traûi, khieán ngöôøi traûi coù gì khaùc ñaâu? Quyù vò laïi baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo neáu caùc Tyø-kheo tröôùc

traûi ngoïa cuï roài, mình ñeán sau, hoaëc töï traûi hoaëc khieán ngöôøi khaùc traûi, phaïm Ba-daät-ñeà". Coù caùc Tyø-kheo tröôùc traûi ngoïa cuï roài, taïm thôøi ra ngoaøi, Tyø-kheo ñeán sau khoâng bieát laïi traûi ngoïa cuï, Tyø-kheo traûi ngoïa cuï tröôùc trôû veà, Tyø-kheo traûi ngoïa cuï sau loøng sinh nghi: Phaûi chaêng ñaõ phaïm Ba-daät- ñeà?! Vieäc naøy ñöôïc baïch leân Phaät, vì theá, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu khoâng bieát Tyø-kheo tröôùc ñaõ traûi ngoïa cuï, mình ñeán sau laïi traûi, phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo, bieát ngöôøi tröôùc ñaõ traûi ngoïa cuï, mình ñeán sau, hoaëc töï traûi hay sai ngöôøi traûi, phaïm Ba-daät-ñeà". Baáy giôø, coù ñaïi hoäi, nhieàu Tyø-kheo taäp hôïp, phoøng xaù tuy nhieàu nhöng khoâng ñuû duøng, Tyø-kheo ñeán sau khoâng coù choã ôû, Tyø-kheo ñeán tröôùc traûi ngoïa cuï roài, keâu vaøo cuøng ôû. Tyø-kheo kia sôï phaïm toäi Ba- daät-ñeà neân khoâng daùm vaøo. Nhaân chuyeän naøy ñöôïc baïch leân Phaät, do vaäy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu khoâng gaây xuùc naõo cho nhau maø phaïm toäi Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo bieát ngöôøi khaùc tröôùc ñaõ traûi ngoïa cuï, ñeán sau cöôõng böùc töï mình traûi hay khieán ngöôøi traûi, vôùi yù nghó: Neáu ngöôøi kia khoâng vui, töï traùnh ñi choã khaùc, phaïm Ba-daät- ñeà". Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù möôøi baûy ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, taïi moät truù xöù noï, coù moät laàu gaùc hai taàng, moät Tyø-kheo ôû treân ñoù. Moät caùi giöôøng chaân nhoïn ñöôïc traûi phu cuï. Tyø-kheo naøy luoân luoân chaùnh nieäm khi naèm leân hay ngoài xuoáng, neân giöôøng khoâng gaây haïi cho ai. Dòp noï, coù moät Tyø-kheo khaùc ñeán laø baäc Thöôïng toïa neân vò kia nhöôøng choã. Tyø-kheo naøy thaân theå to lôùn, thieáu söï caån thaän, ngoài maïnh xuoáng giöôøng, chaân giöôøng suùt ra, rôùt xuoáng truùng ñaàu vò Tyø-kheo ôû taàng döôùi. Ñaàu bò thöông, vò aáy keâu la, vò Tyø-kheo ôû treân gaùc lieàn xuoáng xin loãi. Vò Tyø-kheo ôû taàng döôùi quôû traùch noùi: Vò Tyø-kheo ôû tröôùc kia, toâi khoâng heà nghe tieáng khua ñoäng khi ngoài naèm, taïi sao thaày môùi ñeán maø gaây côù söï theá naøy?! Thaày haù khoâng nghe Ñöùc Theá

Toân khen ngôïi söï buoäc giöõ nieäm hay sao? Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe lieàn ñeán hoûi, vò kia keå roõ caâu chuyeän. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Ñöùc Phaät nhaân vieäc naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï caùc oâng coù nhö

vaäy khoâng? Thöa thaät coù, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, treân nhaø gaùc cuûa Taêng, giöôøng daây, giöôøng caây coù chaân nhoïn, ngoài naèm maïnh, phaïm Ba-daät-ñeà”. Nhaø gaùc neân ñeå giöôøng coù chaân nhoïn taàng döôùi, giöôøng chaân khoâng nhoïn ñeå taàng treân. Tröôøng hôïp khoâng coù giöôøng chaân khoâng nhoïn thì neân duøng vaät gì chaän laïi, khoâng coù vaät gì chaän thì neân coät ngang qua, neáu khoâng coù choã ñeå coät ngang thì neân ñeå phuû treân maët ñaát. Neáu khoâng laøm nhö vaäy maø ngoài, naèm, cho ñeán ngoài naèm nôi giöôøng nhoïn moät chaân ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu duøng vaùn loùt treân gaùc hay coù saøng goã baûo ñaûm khoâng bò rôùt xuoáng thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù möôøi taùm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Caâu-xaù-di. Baáy giôø, Tyø-kheo Xieån-ñaø thöôøng tôùi lui caùc gia ñình… cho ñeán caâu: Xieån-ñaø thaáy hoï aân caàn khoù töø choái, nhö treân trong giôùi “Coù thí chuû vì mình laøm phoøng xaù” ñaõ noùi. Cöù nhö vaäy, Xieån-ñaø tìm ñöôïc choã ñaát toát ñeå caát thaát, ñaép neàn cao, duøng ñaát ñaép leân moät caùch gaáp gaùp, boán beân xaây vaùch raát naëng, beân treân lôïp nhieàu lôùp, taát caû bò suïp ñoå moät laàn, laøm hö hoaïi ruoäng luùa cuûa ngöôøi Baø-la-moân. Ngöôøi Baø-la-moân noåi giaän noùi: Ñaùm Sa-moân naøy muoán soáng troïn ñôøi troïn kieáp, muoán truyeàn töû löu toân hay sao? Lôïp moät, hai lôùp ñuû ñeå soáng moät ñôøi roài, chuyeän gì phaûi lôïp quaù naëng ñeå ñeán noãi suïp ñoå theá naøy?! Hoï laïi noùi: Ñaùm naøy söû duïng cuûa caûi khoâng hao toån ñeán cuûa cha meÏ neân hoï tha hoà laøm aùc theo yù muoán, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Xieån-ñaø: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, thaät coù vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo laøm phoøng xaù lôùn, töø ñaát baèng xaây leân, ñeán choã ñaët cöûa soå, phaûi cho beàn chaéc, lôïp hai, ba lôùp, neáu quaù phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu ñeán lôùp thöù tö hoaëc baèng tranh, hoaëc baèng ngoùi hay baèng caây, moãi lôùp tranh, hoaëc ngoùi hay caây ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Khi taïo phöông tieän nung ngoùi, chaët caây ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Lôïp xong phaïm Ba-daät-ñeà. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù möôøi chín

Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Caâu-xaù-di. Luùc aáy, Xieån-ñaø laøm phoøng xaù lôùn, duøng nöôùc coù truøng töôùi treân buøn treân coû, cuõng sai ngöôøi töôùi. Öu- ñaø-di söû duïng nöôùc coù truøng ñeå aên uoáng, taém röûa. Caùc Cö só thaáy Xieån- ñaø duøng nöôùc coù truøng töôùi treân buøn treân coû neân ñeán Öu-ñaø-di xin nöôùc uoáng. Tyø-kheo ñem nöôùc coù truøng cho. Cö só noùi: Nöôùc naøy coù truøng. Traû lôøi: Chæ uoáng nöôùc, chôù ñaâu coù uoáng truøng. Caùc Cö só noùi: Ñaïi ñöùc! Ñaõ uoáng nöôùc laøm sao khoâng uoáng truøng? Tyø-kheo khoâng theøm traû lôøi. Caùc sö só giaän traùch cheâ noùi: Caùc Sa-moân naøy thöôøng noùi töø bi hoä nieäm chuùng sinh, maø nay duøng nöôùc coù truøng töôùi treân buøn, aên uoáng, taém röûa, khoâng coù taâm töø bi, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài ñem vieäc aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Xieån- ñaø, Öu-ñaø-di: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo bieát nöôùc coù truøng, duøng töôùi treân buøn hoaëc aên uoáng… phaïm Ba-daät-ñeà”. Nöôùc coù truøng: Laø nöôùc duøng ñaõy loïc, thaáy coù truøng, hay duøng nhuïc nhaõn thaáy ñöôïc, neáu duøng töôùi treân buøn hay aên uoáng, moãi con truøng laø moät Ba-daät-ñeà. Coù truøng, töôûng coù truøng, coù truøng nghi, ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Khoâng truøng, töôûng coù truøng, khoâng truøng nghi, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Duøng nöôùc coù truøng, coù noäi duïng vaø ngoaïi duïng. Noäi duïng laø duøng aên uoáng, ngoaïi duïng laø duøng töôùi treân buøn (troän hoà) taém röûa v.v… Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Ba chuùng döôùi phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu xem kyõ maø khoâng thaáy, hay duøng ñaõy loïc maø khoâng coù thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù hai möôi ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo khoâng giaùo thoï Tyø-kheo-ni, khoâng vì hoï noùi phaùp, do ñoù hoï khoâng coù chöùng ñaéc, laïi maéng hoï: Do caùc ngöôøi neân khieán chaùnh phaùp cuûa Phaät giaûm bôùt naêm traêm naêm, khieán moïi ngöôøi khoâng kính Sa-moân, khinh reû Tyø-kheo, khoâng cuùng döôøng. Luùc aáy, Tyø-kheo-ni Ba-xaø-ba-ñeà cuøng naêm traêm Tyø-kheo-ni ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân roài ñöùng lui qua moät beân. Ñöùc Phaät hoûi Cuø-ñaøm-di: Coù Tyø-kheo Thöôïng toïa giaùo giôùi, thuyeát phaùp cho Tyø-kheo-ni ñeå hoï coù chöùng ñaéc khoâng? Cuø-ñaøm-di thöa: Baïch Theá Toân, khoâng. Baïch Ñöùc Theá Toân! Do caùc Tyø-kheo khoâng

giaùo giôùi, khoâng noùi phaùp cho Tyø-kheo-ni neân Tyø-kheo-ni khoâng chöùng ñaéc ñieàu gì. Caùc Tyø-kheo laïi maéng: Do caùc ngöôøi neân chaùnh phaùp cuûa Ñöùc Phaät giaûm bôùt naêm traêm naêm, moïi ngöôøi khoâng cung kính cuùng döôøng Sa-moân. Ñöùc Theá Toân vì caùc Tyø-kheo-ni noùi caùc phaùp, chæ veõ söï lôïi ích, chö ni hoan hyû roài, khieán hoï trôû veà truù xöù. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc Thöôïng toïa

khoâng giaùo giôùi, khoâng thuyeát phaùp cho Tyø-kheo-ni, maø laïi maéng hoï phaûi khoâng? Caùc Thöôïng toïa thöa: Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng neân maéng nhö vaäy. Neáu vi phaïm thì phaïm Ñoät-kieát-la. Töø nay caùc Tyø-kheo neân giaùo giôùi caùc Tyø-kheo-ni, neân vì hoï thuyeát phaùp. Vaâng lôøi daïy, caùc Tyø-kheo beøn giaùo giôùi, thuyeát phaùp cho Tyø-kheo-ni, chö ni ñöôïc chöùng ñaéc. Sau ñoù, Luïc quaàn Tyø-kheo laïi cuõng ñeán truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni noùi: Caùc coâ neân taäp hôïp! Toâi seõ giaùo giôùi, noùi phaùp cho. Caùc Tyø-kheo-ni lieàn taäp hôïp laïi moät choã. Luïc quaàn Tyø-kheo ñöôïc dòp noùi nhöõng lôøi thoâ aùc daâm duïc. Trong soá Tyø-kheo-ni nhöõng vò ñaéc caùc thieàn, Tam-muoäi giaûi thoaùt, chaùnh thoï ñeàu khoâng chaáp nhaän, coøn Luïc quaàn Tyø-kheo-ni thì khen ngôïi, noùi: Caùc Tyø-kheo naøy kheùo giaùo giôùi, khoâng ai hôn ñöôïc. Khi aáy, Tyø-kheo-ni Ba-xaø-ba-ñeà laïi cuøng naêm traêm Tyø-kheo-ni ñeán choã Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät hoûi Cuø-ñaøm-di: Caùc Tyø-kheo coù giaùo giôùi, noùi phaùp cho Tyø-kheo-ni hay khoâng? Cuø-ñaøm-di thöa: Coù caùc Tyø-kheo giaùo giôùi, thuyeát phaùp cho Tyø-kheo-ni, ñöôïc nhieàu lôïi ích. Laïi coù Luïc quaàn Tyø-kheo ñeán, baûo Tyø-kheo-ni taäp hôïp ñeå giaùo giôùi, nhöng noùi nhöõng ñieàu thoâ aùc, daâm duïc. Luïc quaàn Tyø-kheo-ni khen cho laø hay khoâng ai baèng. Ñöùc Phaät vì caùc Tyø-kheo-ni thuyeát phaùp roài khieán hoï veà laïi truù xöù. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø- kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Neáu Taêng khoâng sai giaùo giôùi Tyø-kheo-ni maø giaùo giôùi, phaïm Ba-daät-ñeà. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo laïi ra giôùi tröôøng, töï yù sai laãn nhau giaùo giôùi Tyø-kheo-ni, ñeán choã Tyø-kheo-ni noùi: Nay Taêng toâi sai ñeán giaùo giôùi ni. Caùc Tyø-kheo-ni cuõng taäp hôïp moät choã nhö tröôùc. Luïc quaàn Tyø-kheo cuõng noùi nhöõng lôøi thoâ aùc, daâm tuïc… cho ñeán caâu: Tyø-kheo- ni Ba-xaø-ba-ñeà ñeán choã Ñöùc Phaät… khieán veà laïi truù xöù, nhö treân ñaõ ñeà caäp. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù ra ngoaøi giôùi tröôøng, töï ñoäng sai nhau ñeán giaùo giôùi Tyø-kheo-ni hay khoâng? Luïc quaàn Tyø-kheo thöa: Baïch Theá Toân, coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-

kheo thaønh töïu möôøi phaùp, Taêng môùi sai giaùo giôùi Tyø-kheo-ni. Nhöõng gì laø möôøi phaùp? 1. Thaønh töïu giôùi, thaønh töïu oai nghi, thöôøng sôï loãi nhoû. 2. Ña vaên, kheùo hay lieãu ñaït, bieát roõ lôøi Phaät noùi, sô, trung haäu ñeàu thieän, thieän nghóa, thieän vò vaø ñaày ñuû töôùng thanh baïch phaïm haïnh. 3. Kheùo hay tuïng vaø hieåu roõ hai boä giôùi luaät. 4. Coù khaû naêng noùi naêng thuyeát giaûng, trình baøy lyù nghóa phaân minh. 5. Toäc taùnh xuaát gia, caùc caên thuø ñaëc. 6. ÔÛ trong Phaät phaùp chöa töøng ueá tröôïc. 7. Cöû chæ nhaõ nhaën, thaân khoâng taø vaïy, maëc phaùp phuïc thanh khieát teà chænh. 8. Chuùng Tyø-kheo-ni kính troïng. 9. Coù khaû naêng noùi phaùp tuøy thuaän daïy baûo cho lôïi ích an vui. 10. Ñuû hay hôn hai möôi tuoåi haï. Coù naêm phaùp khoâng neân sai, neáu ñaõ sai neân huûy boû: 1.

Nhöõng kinh hay giôùi ñaõ tuïng ñeàu bò queân. 2. Caùc caên khoâng ñaày ñuû. 3. Ña duïc. 4. Hieän töôùng aùc. 5. Daïy Tyø-kheo-ni gaàn guõi ngöôøi aùc. Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo, Taêng khoâng sai maø giaùo giôùi Tyø-kheo-ni, phaïm Ba- daät-ñeà". Khoâng sai: Töùc laø ngöôøi khoâng ñöôïc Taêng baïch nhò Yeát-ma sai maø giaùo giôùi, noùi taùm kính phaùp. Neáu khoâng ñöôïc sai maø giaùo giôùi Tyø- kheo-ni thì moãi lôøi noùi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Giaùo giôùi Thöùc-xoa-ma- na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù hai möôi moát

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 7 165

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 7
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 5: NOÙI VEÀ 91 PHAÙP ÑOÏA (Tieáp Theo)

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo, theo thöù töï, giaùo giôùi Tyø-kheo-ni, noùi vôùi Tyø-kheo-ni: Saùng mai tôùi phieân Tyø-kheo Ban-ñaøø giaùo giôùi, caùc coâ seõ ñeán ñoù thoï laõnh giaùo phaùp. Noùi nhö vaäy roài, quyù vò trôû veà truù xöù noùi vôùi Ban-ñaøø: Saùng sôùm thaày neân giaùo giôùi Tyø- kheo-ni. Tröôûng laõo Ban-ñaøø, saùng sôùm hoâm sau ñeán giôø aên, maëc y böng baùt vaøo thaønh khaát thöïc. Sau khi aên, trôû veà queùt doïn trong ngoaøi, muùc nöôùc saïch, ñeå saün khaên lau tay lau chaân, doïn choã ngoài nôi ñaát troáng, töï laáy giöôøng daây ngoài thieàn moät beân. Khi caùc Tyø-kheo-ni ñeán choã Ban- ñaøø, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài tôùi choã ngoài ñeå ngoài. Tieáp ñoù, Ban-ñaøø hoûi caùc Tyø-kheo-ni: Caùc coâ ñaõ töøng nghe Taùm kính phaùp chöa? Caùc coâ thöa: Ñaõ nghe. Ban-ñaøø noùi: Caùc coâ neân nghe laïi: 1. Chuùng Tyø-kheo-ni moãi nöûa thaùng neân ñeán chuùng Tyø-kheo thænh vò giaùo giôùi. 2. Chuùng Tyø-kheo-ni khi an cö caàn phaûi nöông nôi chuùng Tyø-kheo Taêng. 3. Tyø-kheo-ni khi Töï töù neân baïch nhò Yeát-ma, sai ba Tyø-kheo-ni ñeán chuùng Tyø-kheo thænh toäi thaáy, nghe, nghi. 4. Thöùc-xoa-ma-na, hai naêm hoïc saùu phaùp roài, neân ñoái tröôùc hai boä chuùng caàu thoï giôùi Cuï tuùc. 5. Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc maéng Tyø-kheo, khoâng ñöôïc noùi vôùi baïch y veà toäi phaïm giôùi, phaïm oai nghi, taø kieán, taø maïng cuûa Tyø- kheo. 6. Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc cöû toäi Tyø-kheo, nhöng Tyø-kheo ñöôïc quôû traùch Tyø-kheo-ni. 7. Tyø-kheo-ni phaïm toäi thoâ neân ñeán hai boä Taêng

caàu nöûa thaùng

166 BOÄ LUAÄT 1

haønh Ma-na-ñoûa, haønh Ma-na-ñoûa roài, haønh A-phuø-ha-na, neân ñeán tröôùc hai möôi vò Tyø-kheo vaø hai möôi vò Tyø-kheo-ni xuaát toäi. 8. Tyø-kheo-ni tuy thoï giôùi Cuï tuùc tröôùc moät traêm naêm, neân leã baùi Tyø-kheo môùi thoï ñaïi giôùi. Noùi taùm kính phaùp roài, Ban-ñaøø lieàn noùi keä: Muoán taâm ñöôïc toát ñöøng phoùng daät Sieâng hoïc phaùp thieän cuûa Thaùnh nhaân Nhaát taâm aáy laø ngöôøi trí hueä Hoïa öu saàu ñaâu nöõa phaûi lo. Noùi keä xong, Ban-ñaøø nhaém maét ngoài thaúng. Khi aáy caùc Tyø-kheo- ni troäm lôøi vôùi nhau: Tyø-kheo naøy chæ bieát coù moät baøi keä, laøm sao coù theå giaùo giôùi chuùng ta! Ban-ñaø nghe khôûi yù nieäm: Caùc Tyø-kheo-ni aáy khinh deå ta. Ban-ñaø lieàn bay vuït leân hö khoâng, hieän moät thaân thaønh voâ soá thaân, roài trôû laïi thaønh moät thaân, ñi xuyeân qua vaùch ñaù, ñi treân nöôùc nhö ñi treân ñaát, vaøo trong ñaát nhö vaøo trong nöôùc, hoaëc hieän nöûa thaân, hoaëc hieän toaøn thaân, hoaëc thaân treân tuoân ra khoùi, thaân döôùi tuoân ra löûa, hoaëc thaân treân tuoân ra löûa, thaân döôùi tuoân ra khoùi, hoaëc thaân treân tuoân ra nöôùc, thaân döôùi tuoân ra löûa, hoaëc thaân treân tuoân ra löûa, thaân döôùi tuoân ra nöôùc, hoaëc ngoài naèm treân hö khoâng nhö chim dang hai caùnh, hoaëc duøng tay sôø maët trôøi, maët traêng, hoaëc thaân ñöùng thaúng ñeán trôøi Phaïm Töï taïi. Hieän thaàn bieán nhö vaäy roài, Ban-ñaø trôû laïi choã cuõ, noùi keä nhö tröôùc. Caùc Tyø-kheo-ni thaáy caùc thöù thaàn bieán naøy taâm raát hoan hyû, baïch: Ñaïi ñöùc! Xin laïi duøng thaàn tuùc ñeå giaùo hoùa. Lieàn khi aáy, Ban-ñaø hieän ra nôi phöông Ñoâng chìm maát vaøo phöông Taây, hieän ra nôi phöông Taây chìm maát vaøo phöông Ñoâng. Caùc phöông khaùc cuõng vaäy. Hieän taát caû caùc thaàn bieán nhö vaäy roài trôû veà choã cuõ, laïi noùi baøi keä treân, cho ñeán maët trôøi laën, Ban-ñaø môùi cho ra veà. Baáy giôø, ñaõ xaåm toái roài, Tyø-kheo-ni ñeán cöûa thaønh, cöûa thaønh ñaõ ñoùng, goõ cöûa xin vaøo, ngöôøi giöõ cöûa hoûi: Caùc ngöôi laø ai? Ñaùp lôøi: Chuùng toâi laø Tyø-kheo-ni. Ngöôøi giöõ cöûa hoûi: Taïi sao ñi toái theá? Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Toân giaû Ban-ñaø giaùo giôùi chuùng toâi, cho neân veà treã. Ngöôøi giöõ cöûa noùi: Coù theå trôû veà laïi choã cuõ, chöù duø Vua ñeán, toâi cuõng khoâng daùm môû. Caùc Tyø-kheo-ni khoâng vaøo ñöôïc, hoaëc ôû beân cöûa, hoaëc ôû beân haøo, hoaëc nöông beân goác caây, suoát ñeâm bò moøng muoãi gioù buïi gaây naõo. Saùng ngaøy cöûa thaønh môû, caùc ni vaøo tröôùc hôn moïi ngöôøi. Caùc Cö só hoûi nhau: Caùc Tyø-kheo-ni naøy, töø ñaâu ñeán maø cöûa thaønh vöøa môû ñaõ vaøo tröôùc heát? Coù ngöôøi noùi: Chính laø hoï ñi tìm nam töû trôû veà. Nhöõng ngöôøi khoâng tin öa Phaät phaùp baèng moïi caùch cheâ bai noùi: Chuùng ta laø baïch y, khoâng tu phaïm haïnh… chöù caùc Tyø-kheo-ni naøy ñaàu khoâng toùc,

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 7 167

maëc ñoà hoaïi saéc maø cuõng nhö vaäy chaêng! Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe lieàn quôû traùch Ban-ñaø: Taïi sao giaùo giôùi Tyø-kheo-ni ñeán toái? Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Ban-ñaø: Thaät

söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Ban-ñaø coâng nhaän laø coù. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo Taêng sai giaùo giôùi Tyø-kheo-ni cho ñeán chieàu toái, phaïm Ba-daät-ñeà". Taêng sai: Töùc baïch nhò Yeát-ma sai. Neáu Tyø-kheo ñaõ ñöôïc Taêng sai thì neân noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: Naøy caùc coâ! Neáu luùc khoâng phaûi naïn thì neân giaùo giôùi, coøn khi coù naïn thì khoâng giaùo giôùi. Neáu nhaän tôùi truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni giaùo giôùi thì neân noùi: Caùc coâ traûi toøa, toâi seõ ñeán. Neáu khoâng ñeán ñöôïc, caàn giaùo giôùi taïi truù xöù cuûa mình thì lau queùt saïch seõ nhö tröôùc. Neân môøi theo moät Tyø-kheo khoûe laøm baïn, baèng khoâng coù thì môùi ñi moät mình. Noùi taùm kính phaùp roài, neáu coøn sôùm thì noùi theâm caùc phaùp khaùc cuõng toát. Neân truø tính xong sôùm kòp trong ngaøy veà ñeán truù xöù cuûa mình. Neáu noùi phaùp roài neân ñi tröôùc thì ñi. Neáu choã coù söï khuûng boá thì Tyø-kheo neân ñöa Tyø-kheo-ni veà tôùi nôi. Neáu Tyø-kheo giaùo giôùi cho Tyø-kheo-ni ñeán chieàu toái, moãi lôøi giaùo giôùi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù hai möôi hai ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy caùc Tyø-kheo, theo thöù töï giaùo giôùi Tyø-kheo-ni, Tyø-kheo-ni ñeàu ñaït ñöôïc caùc thieàn giaûi thoaùt, Tam- muoäi chaùnh thoï. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo, Taêng khoâng sai cuõng ñeán giaùo giôùi, chæ noùi nhöõng lôøi thoâ aùc, baát thieän, caùc Tyø-kheo-ni tröôûng laõo im laëng khoâng phuïc, coøn Luïc quaàn Tyø-kheo-ni thì khen ngôïi, noùi: Laønh thay! Khoâng ai hôn. Vôùi söï vieäc nhö vaäy, Tyø-kheo-ni Ba-xaø-ba-ñeà cuøng naêm traêm Tyø-kheo-ni ñeán choã Ñöùc Phaät, baùo laïi vieäc treân. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo vaøo trong truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà". Nhaân khi caùc Tyø-kheo coù nhaân duyeân hoaëc vieäc cuûa phaùp, vieäc cuûa Taêng, hay vieäc rieâng caàn vaøo truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni nhöng vì e ngaïi khoâng daùm vaøo, khoâng bieát neân theá naøo, ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu

khoâng vì nhaân duyeân giaùo giôùi thì khoâng cho pheùp vaøo. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo Taêng khoâng sai, do nhaân duyeân giaùo giôùi, vaøo truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà". Coù caùc Tyø-kheo tuy Taêng sai maø vaãn e ngaïi khoâng daùm vaøo, do ñoù, caùc Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc giaùo giôùi, neân khoâng chöùng ñaéc ñöôïc gì, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo ñöôïc Taêng sai, cho pheùp vaøo. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo Taêng khoâng sai, vì giaùo giôùi, coá vaøo truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà". Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-laâm beänh sai ngöôøi tin caäy ñeán baïch Toân giaû

Xaù-lôïi-phaát, môøi Toân giaû ñeán ñeå thuyeát phaùp laàn cuoái cuøng cho coâ nghe. Toân giaû noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp Taêng khoâng sai vì vaán ñeà giaùo giôùi maø coá vaøo trong truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni. Do ñoù, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Cho pheùp Taêng khoâng sai nhöng do Tyø-kheo-ni beänh ñöôïc ñeán thuyeát phaùp. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo Taêng khoâng sai, vì giaùo giôùi, coá vaøo truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät- ñeà". Nhaân duyeân: Laø Tyø-kheo-ni beänh, goïi laø nhaân duyeân. Neáu Taêng khoâng sai vì giaùo giôùi, coá vaøo truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni, tuøy theo vieäc vaøo nhieàu hay ít, moãi böôùc ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu moät chaân vaøo trong cöûa, phaïm Ñoät-kieát-la, Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù hai möôi ba ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo Thöôïng toïa, theo thöù töï giaùo giôùi Tyø-kheo-ni, caùc Tyø-kheo-ni hoaëc bieät thænh cuùng döôøng, hoaëc cuùng döôøng ñaõy ñöïng baùt, daây löng, daàu ñeøn, y thöïc, thuoác thang. Luïc quaàn Tyø-kheo thaáy vaäy noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Coù theå sai chuùng toâi laøm ngöôøi giaùo thoï. Caùc Tyø-kheo noùi: Theo lôøi Phaät daïy, sai ngöôøi thaønh töïu möôøi phaùp, caùc thaày khoâng coù, thì laøm sao sai? Luïc quaàn Tyø-kheo beøn noùi: Caùc Tyø-kheo vì lôïi döôõng nôi söï cuùng döôøng neân giaùo giôùi Tyø-kheo-ni. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi hình thöùc quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo noùi caùc Tyø-kheo vì lôïi döôõng neân giaùo giôùi

Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu noùi vì lôïi cuûa söï cuùng döôøng neân giaùo giôùi Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la". Neáu noùi Tyø-kheo haønh möôøi hai haïnh ñaàu ñaø, toïa thieàn, tuïng kinh, laøm caùc coâng ñöùc, ñeàu laø vì lôïi cuûa söï cuùng döôøng, moãi lôøi noùi ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù hai möôi boán ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, caùc Tyø-kheo cuøng vôùi Tyø- kheo-ni ngoài nôi choã vaéng, sinh taâm nhieãm, khoâng vui soáng phaïm haïnh, coù ngöôøi hoaøn tuïc, coù ngöôøi laøm ngoaïi ñaïo. Caùc Cö só thaáy, dò nghò cheâ traùch noùi: Nhöõng Sa-moân naøy cuøng Tyø-kheo-ni moät mình ngoài choã vaéng, gioáng nhö baïch y ñoái vôùi daâm nöõ, aên cuûa tín thí maø laøm vieäc nhö theá, khoâng coù haïnh cuûa Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch vôùi Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø- kheo kia: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo cuøng Tyø-kheo-ni ngoài choã vaéng, phaïm

Ba-daät-ñeà". Cuøng vôùi Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni ngoài choã vaéng cuõng nhö vaäy. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu soá ñoâng Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo-ni cuøng ngoài, hoaëc coù naïn söï khôûi, caàn phaûi cuøng ngoài nôi choã vaéng ñeàu khoâng phaïm. Xong giôùi thöù hai möôi laêm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo A-lan-nhaõ, truù nguï nôi A-lan-nhaõ, ban ñaàu khoâng thaân quen vôùi baát kyø ngöôøi naøo. Tyø-kheo kia, vaøo moät buoåi saùng, maëc y böng baùt vaøo thoân khaát thöïc, treân ñöôøng ñi gaëp hai Tyø-kheo-ni. Coâ ni naøy noùi vôùi coâ ni kia: Nay toâi muoán cuøng Tyø-kheo kia laøm quen, coâ ñoàng yù khoâng? Toát laém! Coâ ni kia traû lôøi. Khi Tyø-kheo kia ñeán, coâ ni taùc leã. Tyø-kheo im laëng khoâng noùi naêng gì caû. Hai coâ ni cuøng nhau baøn noùi: Tyø-kheo naøy khoâng muoán chuùng ta laøm quen giöõa ñöôøng, chuùng ta neân ñeán truù xöù cuûa Tyø-kheo ñeå baùi chaøo. Saùng sôùm hoâm sau, hai Tyø-kheo-ni ñeán choã Tyø-kheo leã baùi thaêm hoûi. Laïy moät laïy, laïy hai laïy, Tyø-kheo khoâng noùi gì, ñeán laïy thöù ba, Tyø-kheo môùi noùi: "Laõo thoï" (töø duøng ñeå ñaùp leã coù nghóa caàu chuùc

ñieàu toát laønh cho nhau). Hai Tyø-kheo-ni kính leã xong ra veà. Sau ñoù, Tyø- kheo kia vaøo thoân khaát thöïc, hai Tyø-kheo-ni gaëp nôi ñöôøng heûm, lieàn leã baùi hoûi chaøo, cuøng nhau noùi chuyeän. Hai Tyø-kheo-ni beøn duøng moät ñoaïn vaûi vaø chæ may nhuoäm roài, cuùng cho Tyø-kheo. Tyø-kheo thoï nhaän. Hai coâ ni laïi thöa: Ñaïi ñöùc coù moûi meät, môøi ñeán truù xöù cuûa chuùng con taïm nghæ moät chuùt roài ñi khaát thöïc. Tyø-kheo beøn ñeán ñoù nghæ. Nghæ xong, gaàn ñeán giôø khaát thöïc, Tyø-kheo-ni laïi thöa: Nôi ñaây coù rau töông, neáu ñöôïc thöùc aên roài môøi thaày veà laïi ñaây duøng. Tyø-kheo laïi nhaän lôøi, ñöôïc thöùc aên roài ñem veà ñoù, nhieàu laàn nhö vaäy. Coù khi Tyø-kheo khaát thöïc veà tröôùc, ñôïi Tyø-kheo-ni, coù khi Tyø-kheo-ni khaát thöïc veà tröôùc, ñôïi Tyø-kheo. Töø ñoù, thöôøng khen ngôïi laãn nhau khi ñeán gia ñình naøo ñoù. Moät hoâm, Tyø-kheo nhaän ñöôïc moät taám y toát, beøn khôûi taâm khoâng ñuùng ñaén, nghó nhö sau: Nay ta ñem y naøy bieáu cho Tyø-kheo-ni kia, chaéc chaén coâ ta khoâng nhaän, nhö theá ta seõ nhaän ñöôïc caùi aân hueä cho nhieàu hôn nöõa. Vôùi yù nghó nhö vaäy, vieäc tröôùc heát laø ñeán tröôùc caùc Tyø-kheo khen ngôïi Tyø-kheo-ni kia: Tyø-kheo-ni laø con nhaø gioøng doõi xuaát gia, loøng tin kieân ñònh, chaùnh tröïc, ít ham muoán, bieát vöøa ñuû. Caùc Tyø-kheo noùi: Ngöôøi xuaát gia nhö vaäy laø ñaùng khen. Sau ñoù, ñem y cho Tyø-kheo-ni kia, coâ ta nhaän y ngay. Möu ñoà bò vôõ, oâm loøng naõo haän, laïi ñeán caùc Tyø-kheo noùi: Tyø-kheo-ni tín taâm moûng manh, nhieàu ham muoán, khoâng bieát nhaøm chaùn. Caùc Tyø-kheo noùi: Thaày vöøa roài noùi Tyø-kheo-ni ít ham muoán, bieát vöøa ñuû, sao baây giôø laïi noùi nhö vaäy? Tyø-kheo toû baøy nhöõng laéc leùo cuûa loøng mình. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao taâm khoâng xaû vaät, ñaõ höùa cho ngöôøi maø coøn tính ñeán vieäc ngöôøi ta khoâng nhaän, laáy caûm tình ngöôøi ta baèng söï hö doái, voïng ngöõ naøy! Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo

kia: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñöông söï thuù nhaän laø coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Haù oâng khoâng nghe Ta khen ngôïi vôùi taâm xaû vaät cho ngöôøi môùi ñöôïc coâng ñöùc lôùn hay sao? Taïi sao nay oâng vôùi taâm khoâng xaû vaät maø doái ñem cho ngöôøi?! Quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cho y cho Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà”. Khi aáy, caùc Tyø-kheo coù Tyø-kheo-ni baø con, y phuïc ngoïa cuï ñeàu thoâ teä, ñau oám thuoác men cuõng khoâng theå coù ñöôïc. Caùc Tyø-kheo coù suy nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp ta cho y vaät cho Tyø-kheo-ni baø con thì ñaâu ñeán noãi nhö theá. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo cho y vaät cho Tyø-kheo-ni baø con. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo

cho y cho Tyø-kheo-ni khoâng phaûi thaân quyeán, phaïm Ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, taïi thaønh Xaù-veä, hai boä Taêng nhaän ñöôïc y ñaõ may thaønh, cuøng phaân chia cho nhau. Coù tröôøng hôïp Tyø-kheo nhaän ñöôïc cõ y cuûa Tyø-kheo-ni, coù tröôøng hôïp Tyø-kheo-ni nhaän ñöôïc cõ y cuûa Tyø-kheo, muoán trao ñoåi cho nhau maø khoâng daùm, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo-ni ñoåi y. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo cho y cho Tyø-kheo-ni chaúng phaûi baø con, tröø trao ñoåi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu cho y cho Tyø-kheo-ni baø con maø hoï laø ngöôøi phaù giôùi, phaù kieán, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu cho y cho Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni khoâng phaûi baø con, phaïm Ñoät-kieát-la. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu vì lo lieäu coâng vieäc, hoaëc vì kheùo noùi kinh phaùp, hoaëc vì tuïng nhieàu kinh giôùi neân cho y thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù hai möôi saùu

---

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, coù moät Tyø-kheo-ni ít ngöôøi quen bieát, nhaän ñöôïc vaûi y chöa may thaønh, maø töï mình khoâng bieát may, noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: Toâi khoâng bieát may y, nhôø caùc coâ may gi- uøm. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Naøy coâ! Chuùng toâi nhieàu vieäc khoâng theå may ñöôïc, coâ coù theå ñeán nôi chuùng Tyø-kheo thöa, coù thaày naøo ruû loøng thöông chaéc seõ may cho coâ. Coâ lieàn ñeán trong chuùng Tyø-kheo thöa: Con laø keû ít ngöôøi quen bieát, nhaän ñöôïc vaûi y nhöng chöa may thaønh, con khoâng töï may ñöôïc, mong caùc thaày may giuøm cho. Caùc Tyø-kheo cuõng ñeàu töø choái, vì baän vieäc. Coâ ñeán Tröôûng laõo Öu-ñaø-di thöa nhö treân. Öu-ñaø-di noùi: Toâi coù theå may ñöôïc, nhöng ñöøng luùc naøo cuõng ñeán thuùc hoái, tuøy toâi may khi naøo xong thì thoâi, ñoàng yù nhö vaäy toâi seõ may cho. Coâ thöa: Tuøy Tröôûng laõo, khi naøo may xong cuõng ñöôïc. Öu-ñaø-di nhaän laáy vaûi y caét may. Traûi qua thôøi gian laâu khoâng thaáy giao y, Tyø-kheo-ni ñeán hoûi: Thöa Ñaïi ñöùc y may xong chöa? Öu-ñaø-di noùi: Tröôùc ñaây toâi ñaõ giao heïn nhö vaäy, taïi sao nay ñeán hoái thuùc? Coâ ni thöa: Con ñeán hoûi ñeå bieát chöù khoâng daùm hoái thuùc. Coâ lieàn ruùt lui. Sau ñoù,

Öu-ñaø-di duøng caùc loaïi chæ ñuû maøu saéc, theâu thaønh hình nam nöõ giao hoäi treân phaàn vaûi giöõa taám y. Theâu xong, keâu coâ ni ñeán giao. Coâ ni ñeán nhaän, Öu-ñaø-di daën: Chöa coù theå tröông ra xem vaø cuõng ñöøng cho ai coi: Khi naøo Tyø-kheo-ni Ba- xaø-ba-ñeà ñeán choã Ñöùc Phaät, nôi ñaàu ñöôøng, khi ñoù môùi maëc. Tyø-kheo- ni nhaän ñöôïc y ñem veà, khoâng tröông ra xem cuõng khoâng ñöa ai xem. Khi Tyø-kheo-ni Ba-xaø-ba-ñeà ñeán choã Ñöùc Phaät, taïi ñaàu ñöôøng, coâ ni ñoù

maëc y vaøo, ngöôøi ñi ñöôøng thaáy, khoâng ai khoâng voã tay cöôøi lôùn, cuøng nhau noùi: Tyø-kheo-ni naøy thaät laø ngöôøi kheùo tay môùi coù theå theâu thaønh hình daâm duïc treân y nhö vaäy ñöôïc. Tyø-kheo-ni xaáu hoå heát söùc, trôû veà laïi truù xöù. Tyø-kheo-ni Ba-xaø-ba-ñeà cuoán caùi y ñoù mang ñeán choã Ñöùc Phaät tröông ra, thöa: Cuùi xin Ñöùc Theá Toân chöùng tri cho vieäc laøm naøy. Ñöùc Phaät vì Cuø-ñaøm-di noùi caùc phaùp roài baûo baø trôû veà truù xöù. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Öu-ñaø-di: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Öu-ñaø-di thuù nhaän laø coù. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch: OÂng laø ngöôøi ngu si, taïi sao theâu hình ngöôøi nhôùp nhuùa naøy leân treân y?! Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo may y cho Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tröôøng hôïp caùc Tyø-kheo coù Tyø-kheo-ni baø con, y phuïc bò hö raùch, xin ñöôïc moät khoå vaûi maø khoâng bieát may, caùc Tyø-kheo laïi coù suy nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp ta may y cho Tyø-kheo-ni baø con thì khoâng trôû ngaïi cho ñieàu naøy. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc aáy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo vì Tyø-kheo-ni baø con may y. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo may y cho Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo vì Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con nhaän vaûi, phaïm Ñoät-kieát-la, caét, may, nhuoäm phaïm Ba-daät-ñeà. Khi may, moãi muõi kim ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Ngoaøi ra nhö trong giôùi cho y ñaõ noùi. Xong giôùi thöù hai möôi baûy ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ôû nöôùc Ma-kieät Ñeà cuøng caùc Tyø-kheo-ni du haønh trong nhaân gian, hoaëc moät Tyø-kheo cuøng moät Tyø-kheo-ni ñi, cho ñeán soá ñoâng, hoaëc loäi qua nöôùc saâu, hoaëc leo leân gaønh cao, thaáy hình nhau, sinh taâm nhieãm ñaém, khoâng vui soáng phaïm haïnh, ñöa ñeán tình traïng hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc baïch y thaáy, deø bæu noùi: Ñaùm Sa-moân naøy, nhö ngöôøi ñôøi daãn vôï hay daâm nöõ ñi chôi... cheâ traùch ñuû caùch nhö trong giôùi ngoài moät mình nôi choã vaéng ñaõ noùi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø- kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng Tyø-kheo-ni ñi moät ñöôøng, phaïm

Ba-daät-ñeà”.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 7 173

Tröôøng hôïp caùc Tyø-kheo cuøng soá ñoâng baïn ñoàng ñi moät ñöôøng, thaáy caùc Tyø-kheo-ni cuõng ñi treân ñöôøng ñoù, beøn khôûi yù nghó: Chuùng ta coù phaïm Ba-daät-ñeà khoâng! Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu tröôùc khoâng cuøng heïn maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng Tyø-kheo-ni heïn tröôùc cuøng ñi moät ñöôøng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tröôøng hôïp caùc Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo-ni tröôùc ñaõ heïn ñi moät ñöôøng, sau khoâng daùm ñi, hoaëc hai beân traùnh nhau, do tröôùc coù heïn neân nghi, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu tröôùc cuøng Tyø-kheo-ni heïn ñoàng ñi moät ñöôøng, hoaëc khoâng ñi, hoaëc hai beân traùnh nhau maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng Tyø-kheo- ni, coù heïn tröôùc cuøng ñi moät ñöôøng, töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng kia, phaïm Ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo-ni, nôi ñoaïn ñöôøng nguy hieåm, thaáy moät Tyø-kheo, lieàn keâu: Ñaïi ñöùc ñeán mau, ñeå cuøng ñi vôùi nhau. Tyø-kheo kia ñeán noùi: Naøy coâ! Ñöùc Phaät caám khoâng cho pheùp cuøng Tyø-kheo-ni ñi moät ñöôøng. Tyø-kheo-ni thöa: Ñoaïn ñöôøng naøy nguy hieåm, maø con laø nöõ yeáu ôùt, xin ñöôïc nöông nôi Ñaïi ñöùc môùi coù theå ñi qua ñöôïc. Tyø-kheo vaãn noùi nhö tröôùc, roài boû ñi. Tyø-kheo-ni ñi sau bò giaëc cöôùp ñoaït y phuïc, loõa hình, keâu la lôùn: Giaëc loät ñoà con! Giaëc loät ñoà con! Tyø-kheo kia töø xa nghe. Khi veà ñeán truù xöù noùi vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo, neáu gaëp choã nguy hieåm, nghi ngôø coù söï khuûng boá, ñöôïc cuøng Tyø-kheo-ni ñoàng ñi moät ñöôøng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng Tyø-kheo-ni, tröôùc heïn cuøng ñi moät ñöôøng, töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng kia, töø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà”. Nhaân duyeân: Hoaëc coù nhieàu baïn, choã coù söï nghi ngôø, goïi laø nhaân duyeân. Neáu Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo-ni tröôùc heïn ñi moät ñöôøng, choã khoâng coù xoùm laøng, thì nöûa do-tuaàn phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu cuøng Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di-ni tröôùc heïn cuøng ñi moät ñöôøng cuõng nhö vaäy. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù hai möôi taùm ----------

174 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo nöôùc Ma-kieät Ñeà, cuøng caùc Tyø-kheo-ni ñoàng ñi treân moät thuyeàn, hoaëc moät Tyø-kheo cuøng moät Tyø-kheo-ni cuøng ñi moät thuyeàn, cho ñeán soá ñoâng. Khi leân xuoáng thuyeàn cuøng nhau thaáy hình theå. Baïch y cheâ traùch noùi: (nhö tröôùc). Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe… cho ñeán caâu: Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo… ñeàu nhö trong giôùi “Cuøng ñi moät ñöôøng” ñaõ noùi: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng Tyø-kheo-ni heïn tröôùc

ñoàng ñi moät thuyeàn, phaïm Ba-daät-ñeà". Coù moät Tyø-kheo-ni ñöùng beân bôø soâng A-di-la ñôïi ñoø ñeå qua soâng. Sau ñoù, coù moät Tyø-kheo ñeán, Tyø-kheo-ni thöa: Thöa Ñaïi ñöùc, nôi ñaây coù naïn nguy hieåm coù theå cho con cuøng qua moät chuyeán ñoø. Tyø-kheo traû lôøi: Ñöùc Phaät caám khoâng cho chuùng toâi cuøng Tyø-kheo-ni ñi treân cuøng moät ñoø. Ngöôøi laùi ñoø laïi noùi: Caû hai vò cuøng leân ñoø, moãi vò ngoài moät ñaàu. Tyø-kheo khoâng ñoàng yù. Tyø-kheo-ni thöa: Neáu khoâng ñöôïc thì môøi Ñaïi ñöùc qua tröôùc. Tyø-kheo lieàn qua chuyeán ñoø tröôùc. Chuyeán ñoø chöa ñeán beân kia, Tyø-kheo-ni ñaõ bò giaëc cöôùp traán loät. Ngöôøi laùi ñoø thaáy vaäy raát baát bình cheâ traùch: Caùc ngöôøi ñoàng xuaát gia maø khoâng theå baûo hoä nhau, huoáng chi laø ñoái vôùi ngöôøi ngoaøi, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Tyø-kheo kia trôû veà trong Taêng phöôøng, keå laïi caâu chuyeän cho caùc Tyø-kheo nghe. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà ñeán baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù xaûy ra nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: OÂng laø ngöôøi ngu si, taïi sao boû Tyø-kheo-ni laïi ñeå giaëc cöôùp ñoaït nhö theá! Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo cuøng Tyø-kheo-ni tröôùc coù heïn ñoàng ñi moät thuyeàn, hoaëc thuaän doøng nöôùc, hoaëc nghòch doøng nöôùc, tröø ñoø ngang, phaïm Ba-daät-ñeà". Ngoaøi ra, nhö trong giôùi "Ñoàng ñi moät ñöôøng" ñaõ noùi. Xong giôùi thöù hai möôi chín ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, Nan-ñaø, Baït-nan-ñaø aên thöùc aên do Tyø-kheo-ni khen ngôïi maø ñöôïc. Caùc Tyø-kheo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch. Luùc ñoù, hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân du haønh trong nhaân gian, tôùi thaønh Vöông-xaù. Coù moät Cö só nghe hai vò ñeán, ra nghinh ñoùn, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài luøi qua moät beân. Hai vò vì ngöôøi aáy giaûng noùi phaùp chæ baøy ñieàu lôïi ích, khieán hoï vui möøng. Cö só lieàn môøi saùng hoâm sau thoï trai, ñöôïc hai vò im laëng nhaän lôøi. Cö só

lieàn veà nhaø söûa soaïn caùc moùn aên thöùc uoáng, traûi toïa cuï toát. Hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân ñeán giôø, maëc y böng baùt tôùi nhaø ñoù. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñi tröôùc, muoán vaøo nhöng nghe tieáng noùi cuûa Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø ñaõ coù maët trong nhaø naøy roài, neân döøng laïi khoâng vaøo. Tyø-kheo-ni kia thaáy gia chuû söûa soaïn thöùc aên, traûi toïa cuï toát, hoûi: Nay gia chuû coù röôùc Vua hay laøm ñaùm cöôùi? Gia chuû traû lôøi: Khoâng röôùc Vua cuõng chaúng laøm ñaùm cöôùi, maø laø muoán cuùng döôøng Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Toân giaû Muïc-kieàn-lieân. Tyø-kheo-ni noùi: Taïi sao khoâng thænh baäc Ñaïi long maø laïi cuùng döôøng Tyø-kheo tieåu ñöùc naøy? Cö só hoûi: Vò naøo laø Ñaïi long? Ñaùp lôøi: Tyø-kheo Luïc quaàn. Coâ ni laïi noùi: Muoán thænh haøng Tyø-kheo toäc taùnh xuaát gia, tu ñaàu ñaø, boán nieäm xöù, cho ñeán taùm Thaùnh ñaïo phaàn, Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán A-la-haùn, muoán caàu ñöôïc ngöôøi reå toát, con toát, sinh thieân, giaûi thoaùt, hieän ñôøi naøy giaøu sang thì neân cuùng

döôøng cho Luïc quaàn Tyø-kheo. Coâ ni khen ngôïi nhö vaäy, roài im laëng. Sau ñoù, hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân môùi vaøo. Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø ñeán tröôùc hai vò hoûi chaøo roài noùi: Laønh thay Toân giaû! Môøi Toân giaû an toïa nôi ñaây. Coâ ni laïi noùi vôùi Cö só: Laønh thay Cö só! Nay ngöôøi ñöôïc phöôùc lôïi lôùn, môùi thænh ñöôïc Tyø-kheo haøng Ñaïi long nhö theá naøy. Cö só lieàn cheâ traùch noùi: Vöøa roài coâ noùi "Tieåu ñöùc", baây giôø laïi noùi "Ñaïi long"? AÊn noùi ngöôïc ngaïo nhö vaäy, taïi sao khoâng xaáu hoå? Töø nay ñeán sau coâ ñöøng tôùi nhaø naøy, toâi khoâng cuùng döôøng cho coâ nöõa ñaâu. Theá laø ngöôøi Cö só töï tay sôùt thöùc aên cuùng döôøng. AÊn xong daâng nöôùc, roài laáy chieác gheá nhoû ngoài tröôùc hai Toân giaû. Hai Toân giaû vì gia chuû giaûng noùi phaùp dieäu, xong lieàn rôøi toøa ngoài ra veà, ñeán choã Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät töø xa thaáy beøn noùi: Laønh thay Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân! Quyù vò aên côm khaùch töø ñaâu veà ñoù? Baïch Ñöùc Theá Toân! Vöøa roài chuùng con ñeán moät nhaø Cö só, coù moät Tyø-kheo-ni goïi chuùng con laø "Tieåu ñöùc" roài goïi laø "Ñaïi long". Ñöùc Phaät hoûi: Taïi sao goïi nhö theá? Hai Toân giaû keå roõ ñaàu ñuoâi caâu chuyeän. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù aên thöùc aên do Tyø-kheo-ni khen ngôïi maø ñöôïc hay khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo aên thöùc aên do Tyø-kheo-ni khen ngôïi maø ñöôïc, phaïm Ba-daät-ñeà". Coù caùc Tyø-kheo-ni khen ngôïi nôi choã vaéng, sau khi Tyø-kheo aên xong môùi bieát, beøn sinh hoå theïn: Phaûi chaêng ta ñaõ phaïm Ba-daät-ñeà?! Do ñoù, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu khoâng bieát do Tyø-kheo-ni khen ngôïi neân ñöôïc thöùc

aên maø aên, phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo bieát do Tyø-kheo-ni khen ngôïi ñöôïc thöùc aên maø aên, phaïm Ba-daät-ñeà". Baáy giôø, coù moät gia ñình thænh naêm traêm Tyø-kheo thoï trai. Tyø- kheo-ni do gia ñình naøy tröôùc ñaây ñaõ cuùng döôøng, coù noùi: Neân cuùng döôøng cho caùc Tyø-kheo ñöøng ñeå maát cô hoäi toát. Caùc Tyø-kheo nghe beøn sinh xaáu hoå, khoâng daùm aên, trôû veà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu Tyø-kheo-ni tröôùc khoâng khen ngôïi, ñeán khi aên môùi noùi: Neân cuùng döôøng thöùc aên toát cho caùc Tyø-kheo. Tyø-kheo aên thöùc aên naøy maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo bieát Tyø-kheo-ni do nhaân duyeân khen ngôïi, neân ñöôïc thöùc aên maø aên, töø ngöôøi ñaøn-vieät tröôùc coù yù phaùt taâm roài, phaïm Ba-daät-ñeà". Khen ngôïi: Khen ngôïi ñöôïc phaùp hôn ngöôøi. Neáu Thöùc-xoa-ma- na, Sa-di, Sa-di-ni khen ngôïi Tyø-kheo nhaân ñoù neân ñöôïc thöùc aên maø aên, phaïm Ñoät-kieát-la. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù ba möôi ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, coù moät Ñaïi thaàn thöôøng cuùng döôøng Phaät vaø Tyø-kheo Taêng. Coù moät ngöôøi ngheøo thaáy vaäy nghó: Nay vò Ñaïi thaàn naøy ñöôïc phöôùc lôïi lôùn môùi coù theå cuùng döôøng Phaät vaø Taêng nhö theá. Neáu ta coù cuûa cuõng seõ laøm nhö vaäy. Ngöôøi aáy laïi nghó: Nay ta khoâng coù taøi vaät thì neân söû duïng coâng vieäc ñi laøm thueâ chính ñaùng ñeå cuùng döôøng. Ngöôøi aáy lieàn ñi laøm thueâ cho moät ngöôøi chuû noï. Haèng ngaøy aên moät phaàn ñeå laïi moät phaàn. Ngöôøi chuû hoûi: Taïi sao ngöôi ñeå laïi moät phaàn khoâng aên? Toâi ñeå laïi moät phaàn sau seõ nhaän luoân. Vaäy laø thôøi gian troâi qua treân ngöôøi laøm thueâ vaø ngöôøi aáy bieát soá tieàn daønh duïm ñuû, beøn noùi vôùi ngöôøi chuû: Haõy laáy heát soá tieàn doàn laïi töø laâu, vì toâi laøm caùc thöùc aên cho ñaày ñuû. Ngöôøi chuû hoûi: Nay oâng ngheøo khoå, taïi sao duøng heát soá tieàn ñoù laøm caùc thöùc aên uoáng ñeå laøm gì? OÂng ta traû lôøi: Tröôùc ñaây toâi thaáy vò Ñaïi thaàn cuûa thaønh Vöông-xaù naøy thöôøng thænh Phaät vaø Taêng ñeå cuùng döôøng caùc thöùc aên, neân toâi phaùt nguyeän cuõng seõ laøm nhö vaäy. Do ñoù, toâi môùi ñi laøm thueâ cho oâng ñeå thöïc hieän yù muoán naøy. Nay tính ñaõ ñuû ñeå thieát laäp moät leã cuùng döôøng, baây giôø phaûi nhanh choùng chuaån bò thöùc aên. Ngöôøi chuû nghe nhö vaäy, moät söï xuùc ñoäng hieám thaáy trong loøng oâng, oâng nghó: Ngöôøi ngheøo khoå ñem thaân laøm thueâ, laøm möôùn nhö theá naøy, ñöôïc moät ít taøi vaät coøn duøng ñeå cuùng döôøng, huoáng chi laø ta giaøu

coù, neáu loøng ta muoán töùc khaéc coù ñuû moïi thöùc aên uoáng, theá maø khoâng theå laøm ñöôïc! Ngöôøi chuû lieàn xoay sang traû tieàn gaáp boäi cho ngöôøi laøm thueâ ñeå oâng tha hoà saém caùc thöùc aên cam myõ. Ñöôïc ngöôøi chuû taùc ñoäng nhö theá, oâng ta mang ngay taøi vaät aáy ñeán choã Ñöùc Phaät, roài saém söûa ñaày ñuû caùc thöùc aên ngon boå nhaát. Nhôø taám loøng thaønh naøy, neân caû quyû thaàn cuõng ñeán giuùp ñôõ. Chæ trong choác laùt töï nhieân ñaày ñuû thöùc aên. Hoâm ñoù, gaëp ngaøy tieát hoäi, nhieàu ngöôøi cuùng döôøng, hoï tranh nhau ñeán thænh chö Taêng veà nhaø thoï trai. Caùc Tyø-kheo baøn noùi vôùi nhau: Hoâm nay ngöôøi nhaø ngheøo naøy taän löïc ñeå cuùng döôøng, ñoái vôùi caùc gia ñình khaùc chuùng ta neân duøng moät ít thoâi. Tuy daën nhau laø aên raát ít, nhöng do nhieàu nhaø môøi neân khaù no. Khi ngöôøi nhaø ngheøo söûa soaïn xong, môøi thoï trai, caùc Tyø-kheo ñeàu taäp trung an toïa nôi toøa, chæ töø coù Ñöùc Phaät laø ôû taïi phoøng. Ngöôøi nhaø ngheøo phaán khôûi töï tay sôùt caùc thöùc aên, caùc Tyø-kheo thoï thöïc raát ít, ngöôøi nhaø ngheøo laïi coù yù nghó: Caùc Tyø-kheo vì thöông ta ngheøo khoå sôû khoâng daùm aên no, hay laø thöùc aên khoâng ngon neân caùc vò nuoát khoâng xuoáng?! Ngöôøi nhaø ngheøo lieàn ñaët vaán ñeà thaéc maéc hoûi: Trong soá Tyø-kheo coù vò loøng nghó sao noùi vaäy: Sôï oâng thöùc aên ít neân ñaõ aên tröôùc nôi caùc nhaø khaùc. Ngöôøi ngheøo buoàn, thöa: Taïi sao ñaõ nhaän lôøi môøi cuûa con maø laïi ñeán aên tröôùc nôi caùc nhaø khaùc?! Con quyeát doác heát moïi khaû naêng cuûa con ñeå cuùng döôùng cho baèng ñöôïc, nay caùc Ñaïi ñöùc khoâng theå duøng heát thì tuøy yù caùc thaày cöù mang heát, ñöøng ñeå dö. Caùc

Tyø-kheo nghe, beøn coá aên, nhöng vaãn khoâng heát phaân nöûa. chuùng Taêng duøng roài, ngöôøi ngheøo hoái tieác nhgó: Ta coá eùp chö Taêng duøng nhö vaäy khoâng bieát coù maéc toäi hay khoâng? Ngöôøi ngheøo ñeán baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Laønh thay, baàn só! Ngöôi thaáy ngöôøi laøm phöôùc maø ñem thaân ñi laøm thueâ ñeå ñöôïc laøm phöôùc nhö ngöôøi, tuy ngöôi ñang thoï thaân ngöôøi nhöng nhaân duyeân ñeå sinh leân coõi trôøi ñaõ ñaày ñuû. Töø khi ngöôi phaùt taâm muoán cuùng döôøng Phaät vaø Taêng ñeán nay, taát caû vieäc laøm cuûa ngöôi ñeàu coù voâ löôïng coâng ñöùc. Duø cho chuùng Taêng khoâng thoï thöïc moùn cuùng döôøng cuûa ngöôi moät haït côm ñi nöõa, thì coâng ñöùc cuûa ngöôi cuõng ñaày ñuû. Nay ngöôi seõ ñöôïc quaû baùo hieän ñôøi naøy. Ngöôøi ngheøo nghe Phaät daïy xong vui möøng hôùn hôû. Ñöùc Phaät laïi vì ngöôøi ngheøo giaûng noùi caùc phaùp vi dieäu. Ngöôøi ngheøo lieàn ôû nôi choã ngoài xa traàn lìa caáu, ñaït ñöôïc maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp roài, lieàn thoï ba phaùp quy y, phuïng trì naêm giôùi, töø choã ngoài ñöùng daäy ñaàu maët kính leã saùt chaân, nhieãu quanh Phaät roài caùo lui. Baáy giôø, coù naêm traêm ngöôøi laùi buoân, töø nöôùc Öu-thieàn-na ñeán, vôùi tuyeán ñöôøng xa xoâi neân ñaõ heát löông thöïc ba ngaøy. Hoï sai ngöôøi côõi ngöïa ñi tröôùc ñeå tìm thöùc aên ñaõ naáu saün. Ngöôøi aáy rao noùi: Chuùng toâi

goàm naêm traêm ngöôøi laùi buoân, töù nöôùc Öu-thieàn-na ñeán, heát löông thöïc ba ngaøy, neân sai toâi ñeán tröôùc tìm thöùc aên ñaõ naáu saün, neáu ai coù thì giaù naøo chuùng toâi cuõng xin mua. Ngöôøi trong thaønh noùi: Nôi ñaây khoâng coù ai, chæ coù moät ngöôøi ngheøo ñang cuùng döôøng taïi Taêng phöôøng, coù dö thöùc aên raát nhieàu, oâng coù theå ñeán ñaáy xem chaéc coù theå coù. Söù giaû kia beøn thuùc ngöïa ñeán ñoù, trình baøy tình caûnh nhö vaäy. Ngöôøi ngheøo traû lôøi: Nay toâi thieát leã cuùng döôøng khoâng vì taøi lôïi, caàn thì ñeán ñaây gaáp ñi, ñöøng nghó tôùi chuyeän giaù caû. Söù giaû nghe nhö vaäy, cho laø ngoaøi yù mong muoán cuûa mình, lieàn trôû veà baùo laïi. Trong choác laùt, ñoaøn khaùch buoân ñeán nôi, hoï caûm ñoäng noùi: Cho chuùng toâi aên mau, chuùng toâi seõ haäu taï. Ngöôøi ngheøo vaãn traû lôøi nhö tröôùc. Ñoaøn buoân aên voäi vaøng. Ñaõ ñöôïc no ñuû roài, hoï theo doø hoûi ngöôøi khaùc ñeå bieát söï nghieäp cuûa ngöôøi cho mình aên, môùi bieát ngöôøi naøy ngheøo maø thieát leã cuùng döôøng Phaät vaø Taêng. Ñoaøn khaùch buoân nghe roài caøng cho laø ñieàu hieám coù. Hoï goùp nhau moät traêm ngaøn löôïng vaøng ñeå traû ôn cho ngöôøi kia. Ñoaøn laùi buoân laïi hoûi thaêm: Taïi thaønh naøy coù ngöôøi teân laø hieän nay ôû ñaâu? Ñaùp: OÂng aáy qua ñôøi roài. Ñoaøn buoân laïi hoûi: OÂng aáy coøn con chaùu gì khoâng? Ñöôïc traû lôøi: Ngöôøi vöøa roài cho caùc oâng aên ñoù laø con cuûa oâng aáy. Caû ñoaøn laùi buoân nghe nhö theá lieàn thoát leân: Ñuùng roài, ngöôøi ngheøo ôi! Cuï thaân sinh cuûa oâng chính laø thaày cuûa chuùng toâi. Hoï lieàn laáy ra moät traêm ngaøn löôïng vaøng nöõa ñeå taëng goïi laø baùo ñaùp aân tình tröôùc kia. Ñaïi thaàn nôi thaønh Vöông-xaù vaø ngöôøi chuû thueâ möôùn tröôùc kia bieát roõ vieäc naøy raát ñoãi vui möøng, laïi moãi ngöôøi bieáu taëng moät ngaøn löôïng vaøng ñeå keát tình baïn toát. Cuõng trong ngaøy aáy, Vua Bình-sa taán phong cho ngöôøi ngheøo chöùc “Ñaïi

thaàn". Chæ trong moät ngaøy maø ngöôøi ngheøo kia trôû thaønh keû giaøu coù vaø quyeàn quyù. Ngöôøi trong nöôùc ban cho töôùc hieäu laø "Tröôûng giaû baát ngôø". Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi maø laïi aên tröôùc nôi nhaø khaùc khoâng? Caùc Tyø-kheo thuù nhaän laø coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Caùc oâng laø ngöôøi ngu si, taïi sao ñaõ nhaän lôøi thænh cuûa ngöôøi maø laïi ñi aên tröôùc nôi nhaø khaùc?! Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo aên nhieàu laàn, phaïm Ba-daät-ñeà". Khi aáy, Taát-laêng-giaø-baø-ta cuøng taùm möôi Tyø-kheo, ñeàu maéc troïng beänh khoâng theå aên moät laàn ñuû no. Nhaân vieäc naøy baïch Phaät, Ñöùc Phaät hôïp Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Cho pheùp Tyø-kheo beänh ñöôïc aên nhieàu laàn. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo aên nhieàu

laàn, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà". Nhaân duyeân laø khi beänh. Nhö vaäy goïi laø nhaân duyeân. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân cho pheùp caùc Tyø-kheo thoï y Ca-hi-na ñöôïc khoûi phaïm naêm vieäc. Caùc Tyø-kheo laïi naûy ra yù nghó: Khi thôøi cuûa y khoâng phaïm toäi aên nhieàu laàn, thôøi cuûa y xong roài coù phaïm hay chaêng? Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Thôøi cuûa y khoâng phaïm, ngoaøi thôøi cuûa y thì phaïm. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo aên nhieàu böõa, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà". Nhaân duyeân laø khi beänh, khi thôøi cuûa y, nhö vaäy goïi laø nhaân duyeân. Coù caùc baïch y bieát caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc pheùp aên nhieàu laàn, beøn nghó ra moät caùch: Ta neân taïo phöông tieän vì caùc Tyø-kheo may y, Tyø-kheo ñeán nhaän, nhaân ñoù ta cuùng döôøng. Hoï thöïc hieän ngay vieäc may y roài thænh caùc Tyø-kheo ñeán. Caùc Tyø-kheo noùi: Chuùng toâi khoâng ñöôïc pheùp aên, chæ nhaän y thoâi. Caùc Cö só thöa: Baïch Ñaïi ñöùc! Nhaän thöùc aên cuûa chuùng con roài môùi cuùng y. Caùc Tyø-kheo laïi suy nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp ta aên nhieàu böõa, trong tröôøng hôïp coù ngöôøi cuùng y thì coù theå khoûi bò thieáu y. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp Tyø-kheo vì thí y neân ñöôïc aên nhieàu laàn. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo ñöôïc aên nhieàu laàn, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà". Nhaân duyeân laø khi beänh, khi thôøi y, khi thí y. Nhö vaäy goïi laø nhaân duyeân. Vaøo moät ngaøy noï, Toân giaû A-nan ñeán nhaø Tröôûng giaû, oâng Tröôûng giaû baøy bieän caùc thöùc aên, Toân giaû A-nan queân tröôùc ñaõ nhaän lôøi môøi beøn thoï thöùc aên naøy, khi saép aên môùi nhôù laïi, lieàn noùi vôùi ngöôøi chuû: Xin loãi doïn caát ñi, tröôùc ñaây toâi ñaõ nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi khaùc roài, neân khoâng theå aên ñöôïc. OÂng Tröôûng giaû buoàn noùi: Taïi sao ñaõ thoï thöùc aên cuûa toâi laïi boãng döng hoái haän, khoâng aên. Nhö theá laø Toân giaû A-nan voäi vaøng veà baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Neáu coù nhaân duyeân nhö vaäy neân khôûi taâm nieäm nhöôøng laïi choã môøi tröôùc cho vò khaùc nhö sau: Phaàn thænh cuûa toâi, xin nhöôøng laïi cho

Tyø-kheo teân laø nghó nhö vaäy, roài coù theå aên. Neáu khoâng nghó nhö vaäy maø aên, phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, laïi coù tröôøng hôïp ngöôøi thænh tröôùc laïi doïn thöùc aên sau, coù tröôøng hôïp ngöôøi doïn thöùc aên tröôùc roài thænh sau, caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân nhö theá naøo, baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Khi thænh neân noùi: Choã naøo doïn tröôùc thì toâi seõ aên choã ñoù. AÊn nhieàu laàn: Tröôùc nhaän ngöôøi thænh sau laïi aên choã khaùc, nhö vaäy goïi laø aên nhieàu laàn. Tyø-kheo-ni cuõng vaäy, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu ñöôïc Taêng

sai, hoaëc aên phoøng rieâng, hoaëc baïch y ñeán thoï taùm giôùi, thieát trai cuùng döôøng, hay thöôøng thöïc thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù ba möôi moát

---

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, Ñieàu-ñaït tìm ngöôøi laøm vaây caùnh neân giaùo hoùa caùc Cö só. Theo leänh cuûa Ñieàu-ñaït, moãi moät nhaø thænh boán Taêng hoaëc naêm, hoaëc möôøi vò. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo quôû traùch caùc Tyø-kheo thoï thænh: Taïi sao vì vaán ñeà vaây caùnh cuûa Ñieàu-ñaït maø nhaän söï thænh aên rieâng chuùng? Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhaän söï thænh aên rieâng chuùng cuûa Ñieàu-ñaït khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän söï thænh aên rieâng chuùng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù moät Tyø-kheo daét Tyø-kheo beänh ñi khaát thöïc, neân beänh tình traàm troïng theâm. Caùc Cö só thaáy, noùi: Ñöøng daét Tyø-kheo beänh ñi khaát thöïc, cöù ñeán nhaø con laáy thöùc aên. Tyø-kheo noùi: Ñöùc Theá Toân kieát giôùi khoâng cho pheùp chuùng toâi nhaän môøi aên rieâng chuùng, neáu cuùng döôøng cho chuùng Taêng, trong ñoù coù phaàn chuùng toâi thì ñöôïc. Caùc Cö só noùi: Gia ñình chuùng con ngheøo khoâng theå cuùng nhieàu ñöôïc, chæ coù theå ñuû söùc cuùng cho ngöôøi beänh maø thoâi, neáu caàn thì Ñaïi ñöùc ñeán nhaän. Caùc Tyø- kheo khoâng bieát neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo beänh nhaän söï môøi aên rieâng chuùng. Thôøi cuûa y, khi thí y nhö trong giôùi aên nhieàu laàn ñaõ noùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän söï thænh aên rieâng chuùng, tröø nhaân duyeân, Ba-daät-ñeà”. Nhaân duyeân laø khi beänh, khi thôøi cuûa y, khi thí y. Nhö vaäy goïi laø nhaân duyeân. Coù caùc Tyø-kheo may y, phaûi ñi khaát thöïc neân y laâu xong, pheá boû vieäc haønh ñaïo, laïi coù yù nghó: Neáu khi may y maø Ñöùc Phaät cho pheùp ta nhaän söï môøi aên rieâng chuùng thì y may xong, khoâng pheá boû vieäc haønh ñaïo. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo, khi may y ñöôïc nhaän söï thænh aên rieâng chuùng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän söï môøi aên rieâng chuùng, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà”.

Nhaân duyeân laø khi beänh, thôøi gian cuûa y, khi thí y, khi may y. Nhö vaäy goïi laø nhaân duyeân. Coù caùc Tyø-kheo cuøng vôùi baïn ñoàng ñi ñeán moät xoùm laøng, noùi vôùi

caùc ngöôøi baïn: Chuùng toâi vaøo thoân khaát thöïc, coù theå chôø cho moät chuùt. Caùc ngöôøi baïn noùi: Khoûi phaûi khaát thöïc, chuùng toâi cung caáp thöùc aên cho. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi nhaän söï môøi aên rieâng chuùng. Noùi xong, vaøo thoân khaát thöïc. Caùc ngöôøi baïn boû ñi. Tyø- kheo khaát thöïc roài, ñi khoâng kòp baïn, bò giaëc cöôùp traán loät. Caùc Tyø-kheo nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng ta, khi ñi ñöôøng, ñöôïc nhaän söï môøi aên rieâng chuùng thì ñaâu bò tai naïn naøy! Coù caùc Tyø-kheo quaù giang thuyeàn cuûa ngöôøi ta, ñeán giôø khaát thöïc chuû thuyeàn boû ñi, gaëp caùc khoå naïn nhö treân. Hai vieäc aáy ñöôïc baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo, khi ñi ñöôøng, khi ñi thuyeàn, nhaän söï môøi aên rieâng chuùng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, nhaän söï môøi aên rieâng chuùng, tröø nhaân duyeân, Ba-daät-ñeà”. Nhaân duyeân laø khi beänh, khi thôøi cuûa y, khi thí y, khi may y, khi ñi ñöôøng, khi ñi thuyeàn. Nhö vaäy goïi laø nhaân duyeân. Leä thöôøng phaùp caùc Ñöùc Phaät, hai laàn ñaïi hoäi trong naêm vaøo thaùng cuoái muøa Xuaân vaø thaùng cuoái muøa haï, Tyø-kheo töø boán phöông tuï hoïp veà ñeå thaêm hoûi nhau. Vôùi soá chuùng ñoâng nhö vaäy, theo thöù töï thænh raát ít vaø khaát thöïc khoù ñöôïc, caùc Tyø-kheo khôûi yù nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng ta khi ñaïi hoäi ñöôïc nhaän söï thænh aên rieâng chuùng thì khoâng ñeán noãi bò khoå nhö theá. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo, khi ñaïi hoäi ñöôïc nhaän söï môøi aên rieâng chuùng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, nhaän söï môøi aên rieâng chuùng, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà”. Nhaân duyeân laø khi beänh, khi thôøi cuûa y, khi thí y, khi may y, khi ñi ñöôøng, khi ñi thuyeàn, khi ñaïi hoäi. Nhö vaäy goïi laø nhaân duyeân. Baáy giôø, em Vua Bình-sa teân laø Ca-löu, phuïng thôø moät ñaïo, ñaïo naøy haèng naêm môøi roäng chín möôi saùu haïng Sa-moân toå chöùc moät ñaïi hoäi, nghe Sa-moân Thích töû khoâng nhaän söï môøi aên rieâng chuùng vaø theo khaû naêng thì khoâng theå thænh caû chuùng Taêng. Do thieáu Sa-moân cuûa ñaïo Phaät neân oâng ta öu saàu khoâng vui, laïi coù yù nghó: Ta neân laøm theá naøo ñeå thænh ñöôïc Sa-moân Thích töû, chæ coù caùch laø nhôø nhaø Vua môùi coù theå ñöôïc keát quaû, beøn ñeán trình baøy vôùi Vua. Nhaän lôøi, nhaø Vua lieàn ñeán choã Ñöùc Phaät, neâu baøy ñaày ñuû sôû nguyeän cuûa em mình. Sau khi nhaø Vua ra veà, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø- kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo khi Sa-moân hoäi ñöôïc nhaän söï môøi aên rieâng chuùng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän söï môøi aên rieâng chuùng, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà”. Nhaân duyeân laø

khi beänh, khi thôøi cuûa y, khi thí y, khi may y, khi ñi ñöôøng, khi ñi thuyeàn, khi ñaïi hoäi, khi Sa-moân hoäi. Nhö vaäy goïi laø nhaân duyeân. Thænh aên rieâng chuùng: Laø ôû trong chuùng maø thænh rieâng boán vò trôû leân. Nhö vaäy goïi laø thænh aên rieâng chuùng. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu môùi baét ñaàu nhaän söï môøi aên rieâng chuùng, khi ñeán laïi chia ra, noùi thoï thænh khaùc, khoâng thaønh chuùng thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù ba möôi hai ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc naøy, caùc nôi bò ñoùi keùm, khaát thöïc khoù ñöôïc, taát caû caùc Tyø-kheo taäp trung veà thaønh Vöông-xaù. Ngöôøi ôû boán phöông xa xoâi noùi: Tröôùc ñaây, chuùng ta mai chieàu ñeàu thaáy caùc Tyø-kheo, taïi sao nay tuyeät nhieân khoâng thaáy nöõa? Coù ngöôøi baûo: Luùc naøy khaát thöïc khoù ñöôïc, taát caû ñeàu ñeán thaønh Vöông-xaù neân vaéng boùng Tyø-kheo. Caùc Cö só noùi: Chuùng ta coù theå kieán laäp moät caùi nhaø nhoû, moãi ngaøy lo cho moät Tyø-kheo nguû moät ñeâm, aên moät böõa. Neáu khoâng vò naøo ñeán duøng côm thì neân gom goùp laïi, ñöïi caùc Tyø-kheo ñeán sau. Hoï lieàn thöïc hieän. Khi aáy, coù moät gia ñình thöôøng laøm thöùc aên ngon, Luïc quaàn Tyø-kheo du haønh trong nhaân gian, thöôøng ñeán nhaø ñoù. Caùc Tyø-kheo khaùc ñeàu khoâng ñöôïc ñeán, noùi vôùi caùc Cö só: Caùc vò vì Taêng neân thieát laäp "nhaát tuùc thöïc", taïi sao toâi khoâng ñöôïc döï moät laàn naøo? Cö só thöa: Boån nguyeän cuûa toâi laø vì Taêng neân thieát laäp choã naøy, nhöng Luïc quaàn Tyø-kheo ôû maõi khoâng ñi, khieán toâi khoâng ñöôïc ñoùn tieáp vò Taêng naøo khaùc. Ñaây laø loãi taïi Luïc quaàn Tyø-kheo, chöù chaúng phaûi do toâi. Caùc Tyø- kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch Luïc quaàn Tyø-kheo, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo, choã cuùng moät böõa aên, aên quaù moät böõa, phaïm Ba-daät-ñeà". Khi aáy, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát bò truùng gioù, ñeán nôi cuùng moät böõa aên, aên moät böõa roài beøn muoán ñi choã khaùc. Caùc Tyø-kheo thöa: Tröôûng laõo beänh hoaïn khoâng neân ñi choã khaùc chuùng toâi seõ nhöôøng phaàn aên ñeå cuùng döôøng. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi: Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp choã nguû moät ñeâm, aên quaù moät böõa. Coù caùc Cö só nghe Toân giaû Xaù Lôïi Phaät bò beänh cuõng cuøng nhau thænh ôû laïi. Toân giaû cuõng traû lôøi nhö tröôùc, roài oâm beänh ra ñi. Caùc Tyø-kheo laïi coù nhöõng suy nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 7 183

cho pheùp Tyø-kheo beänh, ñoái vôùi choã cuùng moät böõa aên ñöôïc aên quaù moät böõa thì khoâng coù söï khoå taâm naøy. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo beänh, ñoái vôùi choã cuùng moät böõa, ñöôïc aên quaù moät böõa. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo, khoâng beänh maø ñoái vôùi choã cuùng

moät böõa aên, aên quaù moät böõa, phaïm Ba-daät-ñeà". Choã cuùng moät böõa aên, soá ñoâng Tyø-kheo vaøo buoåi chieàu ñoàng thôøi ñeán, neáu ñaøn-vieät coù cuùng nöôùc phi thôøi, hay daàu xoa chaân, cho pheùp theo thöù töï nhaän, saùng ngaøy, theo thöù töï aên. Neáu khoâng, thì chæ nghæ moät ñeâm, aên moät böõa roài neân ñi. Neáu ñaøn-vieät môøi ôû laïi thì ñöôïc pheùp ôû. Neáu ñi roài coù duyeân söï caàn trôû laïi, neân noùi vôùi chuû nhaân, chuû nhaân cho pheùp ôû thì ôû, khoâng cho pheùp thì neân ñi. Neáu Tyø-kheo ñeán sau neân nhaän thöùc aên ñuû aên moät böõa, coù dö neân cho Tyø-kheo do chuû nhaân löu laïi. Neáu Tyø-kheo ñeán, coù nhieàu choã cuùng moät böõa aên, caùc Tyø-kheo neân chia ra caùc nôi. Neáu nhaø baø con maø nhaän quaù moät böõa aên phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu coù caùc naïn khoâng ñi ñöôïc thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù ba möôi ba ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, coù moät ngöôøi nöõ saép veà laïi nhaø choàng, chuaån bò caùc thöù baùnh ñeå duøng laøm löông thöïc ñi ñöôøng. Coù moät Tyø-kheo theo thöù töï khaát thöïc ñeán nhaø aáy, ngöôøi nöõ hoûi: Thaày caàn gì? Tyø-kheo noùi: Toâi caàn thöùc aên. Coù theå aên Khö xaø ni ñöôïc khoâng? Ñaùp lôøi: Ñöôïc. Coâ gaùi beøn laáy bình baùt ñaët ñaày baùnh ñeå daâng. Tyø-kheo naøy nhaän ñöôïc baùnh roài laïi noùi caùc Tyø-kheo khaùc: Nhaø ñoù coù nhieàu thöùc aên ngon, thaày neân tôùi ñoù xin. Caùc Tyø-kheo nghe theo ñeàu ñeán xin. Taát caû caùc baùnh chín roài ñeàu ñem cho heát. Khi aáy, phía nhaø choàng cho ngöôøi tôùi giuïc. Coâ gaùi traû lôøi: Löông thöïc laøm chöa xong. Coâ ta laïi laøm caùc thöùc aên khaùc, nhö vaäy cho ñeán Ba laàn, Tyø-kheo cuõng ñeán xin ñeàu ñem cho heát. Nhaø choàng Ba laàn hoái thuùc, ngöôøi nöõ ñeàu traû lôøi nhö laàn ñaàu. OÂng choàng ñuøng ñuøng noåi giaän, nghó laø ngöôøi nöõ ñaõ ñoåi yù, beøn sai ngöôøi noùi: Ta ñaõ cöôùi ngöôøi vôï khaùc roài, khoâng caàn ñeán ngöôøi nöõ nhaém maét laïi nhö coâ nöõa. Nhö theá laø caû gia ñình ngöôøi nöõ noåi giaän noùi: Do Sa-moân Thích töû neân con ta bò ôû goùa. Hoï nhuïc mai ñuû thöù, khoâng chöøa moät lôøi thoâ bæ naøo. Ngöôøi xung quanh hoûi: Ngöôøi khaùc baïc beõo ñoái vôùi con baø, can döï gì ñeán Sa-moân maø baø nhuïc mai hoï? Gia ñình keå roõ laïi vaán ñeà. Ngöôøi khoâng tin Phaät phaùp ñeàu khoaùi chí: Do kính Sa-moân neân môùi nhö theá,

neáu gaàn guõi laïi coøn gaëp nhöõng ñieàu teä haïi hôn nöõa. Baáy giôø, laïi coù ngöôøi chuû khaùch buoân noùi vôùi caùc laùi buoân: Söûa soaïn löông thöïc, hoâm ñoù laø ngaøy toát, ta seõ khôûi haønh. Moïi ngöôøi ñeàu chuaån bò löông thöïc ñi ñöôøng. Coù moät Tyø-kheo, theo thöù töï khaát thöïc ñeán nhaø moät ngöôøi laùi buoân. Ngöôøi laùi buoân hoûi: Thaày caàn gì? Tyø-kheo noùi: Toâi caàn thöùc aên. Laïi hoûi: Baùnh buùn duøng ñöôïc khoâng? Tyø-kheo noùi: Ñöôïc. Ngöôøi laùi buoân lieàn laáy bình baùt ñaët moät baùt ñaày ñeå cho. Tyø-kheo nhaän ñöôïc roài, noùi vôùi caùc Tyø-kheo khaùc: Taïi nhaø ñoù coù nhieàu thöùc aên ngon, caùc thaày coù theå ñeán ñoù xin. Caùc Tyø-kheo tôùi ñoù xin ñeàu ñöôïc. Do vaäy, löông ñi ñöôøng cuûa ngöôøi laùi buoân heát saïch. Ngöôøi chuû khaùch buoân noùi: Ngaøy toát ñaõ

ñeán, chuùng ta neân khôûi haønh. Ngöôøi laùi buoân naøy noùi: Löông thöïc chöa xong. Ngöôøi chuû khaùch buoân noùi: Tröôùc ñaây toâi ñaõ boá caùo chuaån bò löông thöïc, taïi sao nay laïi noùi chöa xong? Ngöôøi laùi buoân noùi: Vì Sa-moân ñeán xin neân toâi cho heát. Ngöôøi chuû khaùch buoân baûo: Nay laø ngaøy toát, khoâng theå khoâng khôûi haønh, toâi ñi tröôùc, ngöôøi coù theå ñi sau. Ngöôøi chuû khaùch buoân beøn khôûi haønh. Sau chuyeán buoân trôû veà ñöôïc an oån, thu nhieàu lôïi nhuaän. Ngöôøi laùi buoân kia ñi sau, gaëp ñaùm cöôùp queùt saïch cuûa caûi, keâu la khoùc noùi: Do Sa-moân Thích töû neân toâi môùi bò khoán ñoán theá naøy! Ñaùm giaëc hoûi: Toâi cöôùp cuûa ngöôi, taïi sao laïi oaùn ngöôøi ta? Ngöôøi laùi buoân keå roõ ñaàu ñuoâi caâu chuyeän. Luõ giaëc nghe roài laïi noùi: Ngöôi gaàn guõi Sa-moân neân bò ñaùnh, bò gieát, bò cöôùp ñoà laø phaûi. Neáu coøn coù söï gaàn guõi nöõa cuõng seõ bò nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo kia: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñeán nhaø baïch y, hoï cho laáy thöùc aên theo yù muoán, hoaëc baùnh, hoaëc buùn, neáu caàn thì nhaän hai, ba baùt, nhaän quaù, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo beänh, vaøo thoân khaát thöïc, moät Cö só cho nhieàu thöùc aên, baûo laáy theo yù muoán, laáy quaù hai, ba baùt nhöng khoâng daùm thoï nöõa, ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta cho pheùp Tyø-kheo beänh nhaän quaù hai, ba baùt. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñeán nhaø baïch y, cho nhieàu thöùc aên, hoï yeâu caàu tuøy yù laáy, hoaëc baùnh hoaëc buùn, caàn thì neân laáy hai, ba baùt. Neáu khoâng beänh nhaän quaù, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo ñeán nhaø môøi thoï trai, aên roài laïi xin theâm mang ñi. Caùc Tyø-kheo mang vaán ñeà naøy baïch Phaät. Phaät daïy: Ñeán nhaø ngöôøi

môøi aên, khoâng ñöôïc xin theâm mang ñi. Neáu khoâng aên thì ñöôïc laáy mang veà. Coù caùc Tyø-kheo nhaän hai, ba baùt mang ñi roài, khoâng cho Tyø-kheo khaùc cuøng aên. Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neân cho caùc Tyø-kheo ñeå cuøng aên. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñeán nhaø baïch y, cuùng nhieàu thöùc aên, yeâu caàu tuøy yù nhaän, hoaëc baùnh hoaëc buùn, khoâng aên taïi nhaø ñoù, caàn thì neân nhaän hai, ba baùt, ra ngoaøi neân cho caùc Tyø-kheo cuøng aên. Neáu khoâng beänh, nhaän quaù möùc ñoù, vaø khoâng cho caùc Tyø-kheo khaùc aên, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tuøy yù cho thöùc aên: Töùc laø ñeán xin cho lieàn. Neáu Tyø-kheo nhaän baùt thöù nhaát, veà chuøa neân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Toâi ñaõ nhaän nôi nhaø ñoù moät baùt, coøn hai baùt, thaày caàn thì ñeán laáy. Neáu nhaän baùt thöù hai, neân noùi: Toâi ñaõ nhaän nhaø ñoù hai baùt, coøn moät baùt, caàn thì thaày ñeán nhaän. Neáu nhaän baùt thöù ba, neân noùi: Toâi ñaõ nhaän nhaø ñoù ba baùt roài, ñöøng ñeán nhaän nöõa. Neáu khoâng noùi phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy.

Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di, Sa ni di, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù ba möôi boán
---

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, caùc nôi bò ñoùi keùm, khaát thöïc khoù ñöôïc, caùc Tyø-kheo ñeàu trôû veà thaønh Vöông-xaù. Caùc Cö só nôi thaønh Vöông-xaù hoûi: Taêng coù bao nhieâu vò thoï trai vaø coù bao nhieâu ngöôøi höùa cuùng? Caùc Tyø-kheo traû lôøi: Taêng coù vò, coù ñaõ höùa. Khi aáy, caùc Cö só hoïp laïi vaø coù chung moät giaûi phaùp: Chuùng ta seõ vì caùc Tyø-kheo, tuøy theo khaû naêng töøng nhaø maø laøm thöùc aên, hoaëc moät ngöôøi lo thöùc aên töø moät cho ñeán möôøi Tyø-kheo. Hoaëc hai ngöôøi cho ñeán möôøi ngöôøi cuøng nhau lo thöùc aên cho moät Tyø-kheo ñeán möôøi Tyø-kheo. Saép xeáp vieäc aên ñaâu ñoù oån roài, caùc Cö só chuû tröông laïi coù yù nghó: Chuùng ta tuy tuøy theo khaû naêng laøm thöùc aên ñeå aên töø moät ngöôøi cho ñeán möôøi ngöôøi, sôï e khoâng chu ñaùo, nay caàn phaûi kieåm tra laïi caùc vaät phaåm ñeå laøm thöùc aên ñoàng ñeàu. Neáu coù tröôøng hôïp naøo khoâng ñaày ñuû ta seõ boå tuùc. Hoï thöïc hieän ngay vieäc kieåm tra laáy töøng vaät phaåm, trong soá ñoù coù ngöôøi ngheøo, tuy loøng hoï khoâng tieác cuûa nhöng hoï khoâng coù gaïo toát. Ñaäu, maïch… thuoäc caùc gia ñình ngheøo, do kieåm tra ñaõ sung vaøo moät loaïi. Caùc Cö só chuû tröông lieàn sai laøm caùc loaïi thöùc aên gaáp neân caùc thöùc aên uoáng ñeàu thoâ cöùng, xaáu xí. Caùc Tyø-kheo giaø beänh khoâng theå aên ñöôïc, ñem cho ngöôøi aên xin hay ngöôøi ngoaïi ñaïo, roài ñeán nhaø quen bieát

xin thöùc aên khaùc. Caùc Cö só bieát, dò nghò noùi: Chuùng toâi giaûm bôùt phaàn aên cuûa vôï con ñeå gieo gioáng phöôùc ñieàn, taïi sao Tyø-kheo laïi coi reû thöùc aên cuûa chuùng toâi?! Söû duïng cuûa ñi xin ñem cho ngöôøi aên xin vaø ngoaïi ñaïo, roài ñi tìm thöùc aên ngon khaùc laø sao?! Haïng ngöôøi naøy chuû ñích laø tìm giaûi thoaùt, ñeå khoûi giaø, beänh, cheát, taïi sao nay laïi tìm thöùc aên ngon, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Khi aáy, ngöôøi thí chuû cuûa Baït-nan-ñaø ñeán giaùm saùt böõa aên. Baït- nan-ñaø ñaõ aên vôùi chuùng roài, laïi ñeán nhaø ngöôøi thí chuû ñoøi thöùc aên ngon. Ngöôøi thí chuû hoûi: Vöøa roài Ñaïi ñöùc khoâng aên vôùi chuùng sao? Baït-nan-ñaø traû lôøi: Coù aên vôùi chuùng, nhöng sôï ñaøn-vieät maát phöôùc ñöùc cuùng rieâng, cho neân ñeán ñaây. Ngöôøi kia deø bæu noùi: Hieän nay ôû ñôøi ñoùi khoå, moïi ngöôøi kieät queä maø phaûi chung nhau laøm thöùc aên, taïi sao laïi coi nheï ñeå ñi tìm thöùc aên ngon?! Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Coù nhö vaäy, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo aên roài, laïi aên trôû laïi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Luùc aáy, Taát-laêng-giaø-baø-ta cuøng taùm möôi Tyø-kheo bò beänh, caùc Tyø-kheo vì hoï maø xin thöùc aên, hoï aên khoâng heát, boû tröôùc phoøng, caùc Cö só thaáy hoûi: Nhöõng thöùc aên naøo ñaây? Ñöôïc traû lôøi: Thöùc aên dö cuûa

caùc Tyø-kheo beänh. Caùc Cö só noùi: Sao khoâng laáy ít? Ñaùp: Vì caùc Tyø-kheo beänh coù ngöôøi aên nhieàu, coù ngöôøi aên ít, neân chuùng toâi khoâng theå laáy ít ñöôïc. Cö só laïi noùi: Hieän nay bò ñoùi keùm, ñem boá thí moät haït côm, phöôùc cuõng ñuû sinh thieân, taïi sao laïi vaát boû, khoâng ôn hueä ñeå boá thí. Coù ngöôøi laïi noùi: Caùc Sa-moân naøy, thöùc aên dö thaø hoï vaát boû chöù khoâng cho ai ñaâu. Chuùng ta ñaõ cuùng cho Taêng, moät haït côm rôi xuoáng ñaát cuõng coi ñoù laø moät toäi lôùn, taïi sao Tyø-kheo laïi khoâng tieác? Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch vôùi Phaät. Ñöùc Phaät hoûi Toân giaû A-nan: Coù ngöôøi naøo coù theå aên thöùc aên aáy hay khoâng? Toân giaû thöa: Tyø-kheo nuoâi beänh ñi xin thöùc aên aáy, vaäy maø chính hoï vaãn aên chöa ñuû. Hoï muoán aên thöùc aên dö aáy, nhöng khoâng daùm aên. Ñöùc Phaät nhaân vieäc naøy, taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo aên thöùc aên dö cuûa Tyø-kheo beänh. Baáy giôø, trong thaønh Vöông-xaù chuùng Taêng aên roài, coù Tyø-kheo töø beân ngoaøi nhaän ñöôïc thöùc aên ñem veà, caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Coù theå duøng thöùc aên naøy cho Tyø-kheo beänh. Quyù vò ñem cho, caùc Tyø-kheo beänh noùi: Thöùc aên naøy laøm

cho taêng theâm beänh, chuùng toâi khoâng duøng. Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Cho caùc Tyø-kheo ñeán beân Tyø-kheo beänh laøm phaùp taøn thöïc ñeå aên. Luùc aáy, trong thaønh Vöông-xaù, chuùng Taêng aên roài ñöùng daäy, laïi coù Tyø-kheo töø beân ngoaøi nhaän ñöôïc thöùc aên ñem veà, khieán Tyø-kheo heát beänh aên. Tyø-kheo naøy khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ñeán beân Tyø-kheo aên chöa xong, laøm phaùp taøn thöïc ñeå aên. Neáu khoâng coù vò naøo aên chöa xong, thì ñeán vò chöa aên ñeå laøm. Neáu trong chuùng khoâng coù Tyø-kheo naøo chöa aên thì neân tìm ñeán nôi gaàn nhaát, neáu nôi gaàn nhaát laïi cuõng khoâng coù, thì neân cho moät Sa-di ñuû ñieàu kieän thoï giôùi Cuï tuùc, thoï giôùi, roài ñeán beân vò taân Tyø-kheo ñoù laøm phaùp taøn thöïc ñeå aên. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo aên roài, khoâng laøm phaùp taøn thöïc maø aên, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù Tyø-kheo buoåi saùng môøi caùc Tyø-kheo duøng tieåu thöïc baèng thöùc aên Khö-ñaø-ni, thöùc aên Xa ñaø ni, caùc Tyø-kheo goïi ñoù laø tuùc thöïc, khoâng daùm aên nöõa, baïch Phaät. Phaät daïy: Ñaây khoâng goïi laø tuùc thöïc. Coù naêm thöùc aên goïi laø tuùc thöïc: Côm, côm khoâ, baùnh, buùn, caù vaø thòt. Ñoái vôùi naêm thöùc aên naøy, moãi thöùc aên coù naêm tröôøng hôïp goïi laø tuùc thöïc: 1. Coù thöùc aên. 2. Coù trao cho. 3. Coù nhaän aên. 4. Khoâng nhaän theâm. 5. Thaân lìa khoûi choã cuõ. Neáu lìa khoûi choã cuõ roài laïi nhaän ñöôïc thöùc aên côm, buùn, khoâng laøm phaùp taøn thöïc maø aên thì moãi mieáng aên phaïm Ba-daät-ñeà. Caùc Tyø- kheo khoâng bieát caùch laøm phaùp taøn thöïc, baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Ñeå thöùc aên vaøo bình baùt roài böng nôi tay, troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, baïch: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm: Toâi teân laø aên ñaõ ñuû, xin vì toâi laøm phaùp taøn thöïc. Tyø-kheo kia böng baùt, hoûi:

Thöùc aên naøy cho toâi phaûi khoâng? - Vaâng! Vò kia aên moät ít coøn bao nhieâu traû laïi, hoaëc hoaøn toaøn khoâng aên chæ böng roài ñöa laïi, noùi: Ñaây laø thöùc aên dö cuûa toâi, thaày duøng ñi! Nhö vaäy goïi laø laøm phaùp taøn thöïc. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa ni di, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù ba möôi laêm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, coù hai Tyø-kheo cuøng keát baïn thaân vôùi nhau, moät ngöôøi thoâng minh, moät ngöôøi aùm ñoän thöôøng

phaïm toäi aùc, ngöôøi thoâng minh luoân luoân neâu toäi kia vaø khuyeân baïn phaûi saùm hoái. Loøng ngöôøi aùm ñoän sinh ra giaän hôøn, daáy leân yù nghó: Nay ta cuõng seõ tìm toäi loãi cuûa baïn ta. Nhöng khoâng tìm ñöôïc beøn chôø ngöôøi baïn aên xong, khoâng laøm phaùp taøn thöïc, baûo baïn aên. Tyø-kheo kia do tình baïn beø neân khoâng nghi, beøn aên, aên xong oâng baïn aùm ñoän noùi: Thaày aên theâm maø khoâng laøm phaùp taøn thöïc, phaïm toäi caàn phaûi saùm hoái, ñöøng ñeå vi phaïm phaïm haïnh, nhieàu ñôøi chòu khoå. Tyø-kheo kia than phieàn: Toâi muoán ñem laïi ñieàu lôïi cho thaày neân cuøng nhau chæ veõ, taïi sao thaày giaän toâi ñöa toâi ñeán choã phaïm toäi?! Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng nhieàu caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Tyø- kheo kia nhaän laø coù. Baèng nhieàu caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo khoâng laøm phaùp taøn thöïc, naøi næ cho Tyø-kheo aên roài aên nöõa, muoán khieán cho ngöôøi kia phaïm toäi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù Tyø-kheo aên ñuû roài, caùc Tyø-kheo khoâng bieát laïi baûo khieán cho aên, Tyø-kheo kia noùi: Toâi aên xong roài. Caùc Tyø-kheo beøn sinh nghi: Ta coá baûo aên, coù phaïm Ba-daät-ñeà khoâng? Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu khoâng bieát ngöôøi kia aên xong roài, baûo hoï aên maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo bieát Tyø-kheo kia aên xong roài, khoâng laøm phaùp taøn thöïc, chæ naøi næ khieán aên, muoán cho ngöôøi kia phaïm toäi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu naøi næ Tyø-kheo aên, moãi mieáng phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa ni di, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù ba möôi saùu ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân chöa cheá Tyø-kheo ñöôïc nhaän thöùc aên ñeå aên. Ñoái vôùi caùc gia ñình quen bieát, caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc môøi maø aên, caùc baïch y cheâ traùch, noùi: Chuùng toâi khoâng thích thaáy ngöôøi aùc naøy, maëc aùo hoaïi saéc caét roïc, khoâng ñöôïc nhaän thöùc aên maø aên. AÊn thöùc aên khoâng ñöôïc ngöôøi môøi (trao) töùc laø laáy cuûa khoâng cho. Luùc naøy, Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp maëc y phaán taûo nhaët nhöõng thöùc aên ñaõ boû ñi khaép nôi hang cuøng, ngoõ heûm maø aên. Caùc Cö só thaáy vaäy raát baát bình, cheâ traùch: Sa-moân naøy gioáng nhö choù, ñöôïc ñoà aên thì aên khoâng

keå saïch dô, laøm sao ñeå cho hoï vaøo nhaø chuùng ta. Caùc Tyø- kheo Tröôûng laõo nghe hai vieäc nhö vaäy roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy,

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 7 189

Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, tröôùc heát hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng khoâng thoï thöïc maø aên hay khoâng? Caùc Tyø-kheo nhaän laø coù. Ñöùc Phaät baèng nhieàu caùch quôû traùch roài noùi vôùi Ca-dieáp: Tuy laø oâng thieåu duïc song laøm cho ngöôøi ta coi thöôøng, vaäy khoâng neân aên thöùc aên vaát boû, neáu aên thì phaïm Ñoät-kieát-la. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo khoâng nhaän thöùc aên maø ñeå thöùc aên vaøo mieäng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Khi aáy, caùc Tyø-kheo ñöôïc ngöôøi laøm thöùc aên môøi neám, khoâng daùm neám, neân khi bò maën, khi bò laït, hoï buoàn khoâng chòu phuïc vuï nöõa. Do vaäy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp vì ngöôøi naáu thöùc aên, neám thöùc aên nhöng khoâng ñöôïc nuoát vaøo. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo khoâng nhaän thöùc aên maø ñeå thöùc aên vaøo mieäng, tröø neám thöùc aên, phaïm Ba-daät-ñeà”. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo khoâng nhaän nhaønh döông (taêm xæa raêng) vaø nöôùc, khoâng daùm xæa raêng vaø suùc mieäng, thuùi mieäng, môø maét. Khi noùi chuyeän vôùi ai, hoï nghe hôi thoái naøy, hoûi: Taïi sao mieäng Ñaïi ñöùc thoái? Caùc Tyø-kheo raát xaáu hoå, beøn xin nhaän nhaønh döông vaø nöôùc, caùc ngöôøi noùi: Thaày töï ñi tìm laáy, chöù coù ai laïi trao cho thaày nhaønh döông vaø nöôùc. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp nhaän nhaønh döông vaø nöôùc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo khoâng nhaän thöùc aên maø ñeå thöùc aên vaøo mieäng, tröø neám thöùc aên, nhaønh döông vaø nöôùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát bò truùng gioù, Toân giaû Muïc-kieàn-lieân ñeán hoûi: Khi thaày coøn ôû nhaø ñaõ töøng coù chöùng beänh naøy chöa? Xaù-lôïi- phaát ñaùp: Coù bò roài. Hoûi: Trò baèng thöù gì laønh? Ñaùp: Baèng ngoù sen. Theá laø Muïc-kieàn-lieân ñeán ao A-naäu-ñaït laáy ngoù sen ñem veà. Xaù-lôïi-phaát hoûi: Laáy töø ñaâu? Muïc-kieàn-lieân traû lôøi: Nôi ao A-naäu-ñaït. Xaù-lôïi-phaát laïi hoûi Muïc-kieàn-lieân: Töø ai cho vaäy? Nhaän töø roàng. Xaù-lôïi-phaát khoâng daùm aên, baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp nhaän thöùc aên töø roàng. Khi aáy, Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp ñeán khaát thöïc nôi nhaø ngöôøi ngheøo, Thích-ñeà-hoaøn-nhaân khôûi yù nieäm: Nay Ñaïi ñöùc Ca-dieáp khaát thöïc nôi nhaø ngheøo, ta neân taïo phuông tieän ñeå cho Toân giaû nhaän thöùc aên nôi ta. Theo thöù töï khaát thöïc cuûa Ca-dieáp, Thích-ñeà-hoaøn-nhaân hoùa laøm moät ngöôøi thôï deät ngoài treân khung cöûi, laïi hoùa moät ngöôøi con gaùi ñöa thoi. Theo thöù töï, Ca-dieáp ñeán choã thôï deät, ngöôøi con gaùi laáy bình baùt ñaët ñaày thöùc aên baùch vò ñem daâng. Sau khi nhaän laïi bình baùt, Ca-dieáp lieàn coù yù

nghó: “Ngöôøi aáy baàn cuøng laøm sao coù ñöôïc thöùc aên naøy”, lieàn nhaäp ñònh ñeå xem xeùt bieát laø trôøi Ñeá Thích, beøn noùi: Naøy Kieàu Thi Ca! Sau naøy ñöøng laøm nhö vaäy. Do theá, Ca-dieáp khoâng daùm aên, baïch Phaät. Phaät daïy: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo nhaän thöùc aên töø haøng trôøi. Luùc naøy, Ñöùc Theá Toân du hoùa treân tuyeán ñöôøng xa xaêm, vaøo buoåi chieàu, ñeán thoân cuûa quyû Khoaùng daõ. Gaëp ñöôïc Phaät, quyû thaàn raát hoan hyû beøn thænh Phaät vaø Taêng thoï trai vaøo ngaøy mai. Ñöùc Phaät nhaän lôøi baèng caùch im laëng. Suoát ñeâm, quyû söûa soaïn caùc thöùc aên uoáng ñaày ñuû. Saùng sôùm, traûi toøa phu cuï thænh Phaät vaø Taêng. Phaät ra leänh cho caùc Tyø- kheo phaûi cuøng nhaän lôøi môøi cuûa quyû. Phaät vaø Taêng ñeán ñoâng ñuû roài ngoài vaøo toøa. Quyû thaàn töï tay san sôùt thöùc aên. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm thoï, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo nhaän thöùc aên töø loaøi quyû. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân du hoùa nôi röøng caây Ta-la, coù moät con khæ töø treân caây nhaûy xuoáng, ñònh laáy bình baùt Phaät ñem ñi, caùc Tyø-kheo naém laáy baùt khoâng cho. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Cöù ñeå khæ laáy baùt ñem ñi. Khæ laáy ngay baùt roài ñeán treân moät caây lôùn laáy ñaày baùt maät ong ñem daâng Phaät. Ñöùc Phaät thaáy coù ong con neân khoâng nhaän. Khæ nhìn kyõ thaáy ong con lieàn baét boû roài daâng Phaät. Ñöùc Phaät vì khæ nhaän baùt maät. Theá laø khæ vui möøng nhaûy muùa, hôùn hôû roài caùo töø. Ñöùc Phaät ñem bình baùt maät ong naøy cho caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo khoâng daùm aên, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp nhaän thöùc aên töø loaøi khæ trao. Khi ñoù, coù ngöôøi buoân ngöïa thænh Phaät vaø Taêng ñeán thoï trai. Söûa soaïn vöøa xong, coù ngöôøi ñeán baùo: Chuoàng ngöïa bò chaùy. Do vaäy ngöôøi buoân ngöïa khoâng töï trao thöùc aên ñöôïc, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Xin quyù vò töï laáy thöùc aên cho! Noùi xong lieàn boû chaïy… Caùc Tyø-kheo nghi ngaïi, khoâng daùm laáy thöùc aên, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu khoâng coù tònh nhaân, cho pheùp caùc Tyø-kheo, döïa theo lôøi ngöôøi thí chuû, töï laáy thöùc aên ñeå aên. Laïi coù caùc baïch y, töø xa neùm thöùc aên cho Tyø-kheo, Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch Phaä. Phaät daïy: Khoâng ñöôïc nhaän thöùc aên töø xa neùm ñeán. Coù caùc Tyø-kheo giaø beänh, maét laïi môø, khi nhaän ñöôïc thöùc aên xuùc chaïm tay tònh nhaân, phaûi röûa tay nhieàu laàn neân raát phieàn phöùc, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng laù caây traûi treân maët ñaát, laáy tay ñeø xung quanh, khieán hoï ñeå thöùc aên vaøo ñoù, vieäc naøy cuõng goïi laø thoï thöïc. Caùc Tyø-kheo beøn traûi roäng laù caây ra, ñem ñieàu naøy baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân traûi roäng, chæ traûi ngang baèng taàm tay vôùi tôùi. Coù caùc baïch y khinh gheùt Tyø-kheo khoâng chòu ñích thaân trao thöùc aên, boû treân ñaát tröôùc maët Tyø-kheo vaø noùi:

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 7 191

Töï laáy thöùc aên ñi! Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neáu thí chuû khinh gheùt khoâng chòu trao thöùc aên, cuõng cho pheùp döïa theo lôøi noùi cuûa hoï maø laáy thöùc aên. Coù boán caùch thoï: thaàn trao thaân nhaän, vaät trao vaät nhaän, tay trao tay nhaän, baûo laáy maø nhaän. Coù nöôùc muoái, Tyø-kheo khoâng thoï, khoâng daùm uoáng, baïch Phaät. Phaät daïy:

Neáu khoâng boû muoái vaøo maø töï noù maën thì cho pheùp khoâng thoï ñöôïc uoáng. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù ba möôi baûy

192 BOÄ LUAÄT 1

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 8
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 5: NOÙI VEÀ 91 PHAÙP ÑOÏA (Tieáp Theo)

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân chöa vì Tyø-kheo cheá giôùi caám aên phi thôøi. Caùc Tyø-kheo ñi khaát thöïc vaøo ban ñeâm, hoaëc bò rôi ngaõ vaøo haøo raõnh, hoaëc ñuïng phaûi nöõ nhaân, hoaëc gaëp keû cöôùp ñoaït, hoaëc bò caùc loaïi thuù, truøng laøm haïi, caùc Tyø-kheo aên baát keå ngaøy ñeâm, cheånh maûng vieäc tu phaïm haïnh. Khi aáy, Ca-löu-ñaø-di coù khuoân maët ñen, maét ñoû, laïi maëc y taïp saéc khaát thöïc trong ñeâm toái. Moät ngöôøi phuï nöõ mang thai thaáy boùng Ca-löu trong tia chôùp saùng, hoaûng hoàn, la lôùn: Tyø-xaù-giaø! Tyø-xaù-giaø! (ma! ma!) Ca-löu-ñaø-di: Toâi laø Sa- moân khaát thöïc, chöù khoâng phaûi laø Tyø-xaù-giaø ñaâu. Ngöôøi phuï nöõ trong côn sôï, töùc giaän maéng khoâng tieác lôøi: Taïi sao oâng khoâng laáy dao moå buïng ñi maø laïi khaát thöïc trong ñeâm toái? Caùc Sa-moân, Baø-la-moân khaùc chæ aên moät laàn laø ñuû, taïi sao oâng aên khoâng keå ngaøy ñeâm? Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Ca-löu-ñaø-di: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo aên phi thôøi, phaïm Ba- daät-ñeà”. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo bò noân thoác thuoác trong buïng ra ngoaøi, chöa ñeán böõa aên maø buïng laïi troáng khoâng neân ngaát xæu. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Duøng toâ thoa nôi thaân, neáu khoâng giaûm thì duøng boät gaïo thoa nôi thaân, vaãn khoâng laønh thì laáy toâ hoøa vôùi boät gaïo thoa nôi thaân, vaãn khoâng coù hieäu quaû thì Ñöùc Phaät baûo, laáy nöôùc noùng xoa röûa, neáu cuõng khoâng laønh thì cho uoáng nöôùc noùng, vaãn khoâng laønh, Ñöùc Phaät baûo laáy caùi chaäu ñöïng ñaày nöôùc

thòt môõ, roài ñaët ngoài trong ñoù. Duøng caùc phöông thöùc treân ñeå laøm sao keùo daøi cho ñeán saùng. Döùt khoaùt khoâng ñöôïc aên phi thôøi. Phi thôøi: Töø giöõa tröa cho ñeán khi töôùng maët trôøi chöa xuaát hieän goïi laø phi thôøi. Neáu Tyø-kheo phi thôøi, töôûng laø phi thôøi, nghi laø phi thôøi, phi thôøi töôûng laø thôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Thôøi, töôûng laø phi thôøi, nghi laø thôøi, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di- ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù ba möôi taùm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, Ñöùc Theá Toân chöa cheá giôùi caám Tyø-kheo aên thöùc aên caùch ñeâm. Coù moät thaàn mieáu noï laø nôi du ngoaïn. Moïi ngöôøi ñua nhau mang theo thöùc aên ngon ñeán ñaây ñeå chieâm baùi, thöôûng ngoaïn, hoaêc ôû laïi thaâu ñeâm vôùi nhieàu thöùc aên ngon boå, eâ heà. Caùc Tyø-kheo nôi ñaây ñöôïc cuùng döôøng nhieàu thöùc aên, aên khoâng heát, caát chöùa trong phoøng, khoâng choã naøo khoâng coù. Saâu, chuoät tìm ñeán, ñuïc khoeùt, phaù hoaïi laøm hoûng caû vaùch töôøng. Caùc Cö só thaáy hoûi: Ai caát chöùa thöùc aên ñaây? Coù ngöôøi noùi: Sa-moân Thích töû. Cö só cheâ traùch: Ñaùm troïc ñaàu naøy chæ bieát ham hoá nhaän cho nhieàu roài khoâng heà nghó tôùi vieäc phí phaïm, toån hao, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp cuûa Sa-moân. Laïi coù moät Tyø-kheo A-lan-nhaõ ôû choã vaéng veû, khôûi yù nieäm: “Ngaøy naøo cuõng ñi khaát thöïc, pheá boû vieäc haønh ñaïo”, beøn xin caùc thöùc aên ñeå daønh hoaëc phôi khoâ ñem caát. Khi aáy, caùc Tyø-kheo du haønh thaáy vaäy baûo: Ñöùc Theá Toân leõ naøo khoâng noùi: AÙo maëc laø ñeå che hình haøi, thöùc aên laø ñeå nuoâi soáng, taïi sao thaày doàn chöùa nhieàu thöùc aên, hong phôi böøa baõi nhö theá? Tyø-kheo kia traû lôøi: Choã naøy caùch xa laøng xoùm, ngaøy naøo cuõng ñi khaát thöïc pheá boû vieäc haønh ñaïo, neân toâi xin ñeå daønh cho khoûi phieàn baän. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo aên thöùc aên caùch ñeâm, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc aên caùch ñeâm: Thöùc aên thoï roài ñeå laïi ñeán ngaøy mai, goïi laø thöùc aên caùch ñeâm. Neáu Tyø- kheo aên thöùc naøy, moãi mieáng aên phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù ba möôi chín ----------

194 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc aáy, trong nöôùc bò maát muøa, khaát thöïc khoù ñöôïc, hai möôi taùm vò töôùng quaân quyû thaàn ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân: Hieän nay, ñôøi bò ñoùi khaùt, nguyeän xin Ñöùc Phaät du haønh trong nhaân gian, chuùng con seõ giaùo hoùa moïi ngöôøi, khieán hoï phaùt taâm thieän. Ñöùc Theá Toân chaáp thuaän baèng caùch im laëng. Keá ñeán, Töù Thieân vöông, Thích-ñeà- hoaøn-nhaân, Phaïm thieân vöông chuû theá giôùi Ta Baø cuõng ñeán ñaûnh leã saùt chaân Phaät roài ñöùng lui

qua moät beân, vaø cuõng baïch Phaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät cuõng im laëng chaáp thuaän. Luùc naøy, Ñöùc Theá Toân töø thaønh Vöông-xaù cuøng moät ngaøn hai traêm naêm möôi Ñaïi Tyø-kheo Taêng, laïi coù naêm traêm Tyø-kheo-ni, naêm traêm Öu-baø-taéc, naêm traêm Öu-baø-di, cuøng du haønh ñeán nöôùc Ma-kieät. Laïi coù moät ngaøn nam nöõ ngoaïi ñaïo, naêm traêm ngöôøi xin aên, cuøng thaùp tuøng theo sau Ñöùc Phaät ñeå aên thöùc aên doâi ra. Ñöùc Theá Toân ñeán choã naøo cuõng ñeàu ñöôïc söï cuùng döôøng noàng nhieät. Ngöôøi boán phöông xa gaàn mang thöùc aên ñeán cuùng döôøng khoâng xieát keå. Phaåm vaät cuùng döôøng khoâng caùch naøo duøng heát. Caùc Tyø-kheo ñem thöùc aên doâi ra cho nam nöõ ngoaïi ñaïo vaø ngöôøi aên xin. Caùc Cö só thaáy theá baát maõn noùi: Sa-moân Thích töû ai cho chi nhaän heát naáy, aên khoâng heát ñem cho ñaùm taø kieán, khoâng nhö ngöôøi vaét söõa coøn bieát löu laïi söõa cho beâ con. Hoaëc coù ngöôøi laïi noùi: Sa-moân Thích töû haõy coøn cuùng döôøng ngoaïi ñaïo, taïi sao vieäc naøy chuùng ta laïi khoâng phuïng söï ñöôïc. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ñi ñeán aáp An-na-taàn-ñaàu, nôi coù ñaïi Baø- la-moân teân laø Sa-moân, duøng naêm traêm coã xe chôû ñaày thöùc aên ñi theo Phaät. Vôùi thôøi gian hôn naêm thaùng ñeå chôø ñeán phieân mình ñöôïc cuùng döôøng, cuoái cuøng vaãn chöa ñöôïc. Ngöôøi nhaø ñeán baùo tin: Noâng vuï muoán quaù thôøi haïn, caàn veà ñeå lo vieäc noâng trang. Ñaõ ñeán luùc Baø-la-moân kia phaûi ñeán choã Toân giaû A-nan. Ngöôøi Baø-la-moân thöa vôùi Toân giaû A-nan: Naêm traêm chieác xe cuûa toâi chôû ñaày thöùc aên, muoán cuùng döôøng Phaät vaø Taêng, theo Phaät ñeán nay ñaõ hôn naêm thaùng maø chöa cuùng döôøng ñöôïc, nay ngöôøi nhaø ñeán baùo tin, phaûi veà, khoâng theå tieáp tuïc chôû theo ñöôïc nöõa. Toâi muoán ñem thöùc aên naøy traûi daøi treân ñöôøng roài môøi Phaät vaø Taêng ñi ngang qua, cho loøng toâi ñöôïc maõn nguyeän. Toân giaû A-nan noùi: Chôø toâi baïch Phaät ñaõ. Toân giaû A-nan baïch Phaät. Phaät daïy: OÂng coù theå hoäi yù vôùi ngöôøi Baø-la-moân aáy, xem xeùt thöùc aên maø caùc nhaø cuùng döôøng, thöù naøo thieáu thì laøm. Toân giaû A-nan vaâng lôøi vaø ñaõ trao ñoåi vôùi ngöôøi Baø-la-moân nhö vaäy. Ngöôøi Baø-la-moân thaáy khoâng coù chaùo vaø baùnh ram coù daàu vaø maät. OÂng ta cho naáu baûy thöù chaùo vaø laøm hai thöù baùnh. Saùng sôùm, oâng ta ñeán baïch Phaät: Baùnh vaø chaùo ñaõ laøm xong. Ñöùc Phaät baûo

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 195

Toân giaû A-nan: OÂng neân tieáp tay doïn ra. Toân giaû A-nan vaâng lôøi Phaät, doïn baøy ra baùnh vaø chaùo. Khi aáy, coù ngoaïi ñaïo, ngöôøi meï boàng moät ñöùa con gaùi nhoû, Toân giaû A-nan thaáy coù ñöùa nhoû neân cho baø ta hai caùi baùnh. Caùc ngoaïi ñaïo noùi: Tyø-kheo naøy ñaõ taâm nhieãm ñoái vôùi baø ta neân thieân vò cho hai caùi baùnh. Coù ngöôøi laïi noùi: Chính laø oâng ta cho ñöùa nhoû moät caùi chöù khoâng phaûi thieân vò. Hoï caõi nhau gaây söï naùo ñoäng. Toân giaû A-nan thaáy vaäy, töï thaáy loøng mình khoâng yeân, beøn ñeán choã Phaät, ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi A-nan: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø

nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñem thöùc aên cho nam nöõ ngoaïi ñaïo, phaïm Ba-daät-ñeà”. Laïi coù caùc Tyø-kheo ñem thöùc aên cho ngoaïi ñaïo loõa theå. Ngoaïi ñaïo kia goùi moät goùi baùnh ñem vaøo thaønh Vöông-xaù. Caùc ngöôøi hoûi: Töø ñaâu ñeán? Töø ñaùm Cö só troïc ñaàu ñeán. Laïi hoûi: Vaät gì trong goùi ñoù? Ñaùp: Baùnh ram coù maät. Hoûi tieáp: Ai cho? Ñaùp: Caùc Cö só thì laáy Sa-moân laøm ruoäng phöôùc, Sa-moân Thích töû laïi laáy toâi laøm ruoäng phöôùc, neân goùi baùnh naøy nhaän ñöôïc töø hoï ñaáy. Moïi ngöôøi beøn cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû khoâng bieát tieát cheá, tính löôøng, ham hoá thoï nhaän maáy cuõng khoâng chaùn. Chuùng toâi caét giaûm phaàn aên cuûa vôï con ñeå cuùng döôøng, laïi ñem cho ñaùm ngöôøi taø kieán aùc naøy. Neáu caàn cuùng döôøng thì chuùng toâi cuùng döôøng, phieàn chi phaûi nhôø Sa-moân. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Coù y phuïc hay loõa hình khaùc nhau choã naøo? Baèng moïi caùch quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cho thöùc aên cho nam nöõ ngoaïi ñaïo loõa theå, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc ngoaïi ñaïo khi Tyø-kheo aên, ñeán xin. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm cho, hoï noåi giaän maéng: Sa-moân Thích töû daïy ngöôøi boá thí maø chính mình laïi boûn seûn thì laøm gì coù ñaïo. Nghe nhö theá, ñeán caùc baïch y coù loøng tín kính cuõng cheâ traùch noùi: Taïi sao Sa-moân thöôøng ñeán ngöôøi xin, maø laïi khoâng cho ngöôøi khaùc. Laïi coù ngoaïi ñaïo do quen thaân ñeán Tyø-kheo xin, Tyø-kheo cuõng khoâng daùm cho, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo cho ngoaïi ñaïo aên, nhöng ñöøng töï tay mình ñöa. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo töï tay cho nam nöõ ngoaïi ñaïo loõa theå aên, phaïm Ba-daät-ñeà”.

196 BOÄ LUAÄT 1

Neáu ngoaïi ñaïo ñeán xin neân duøng moät vaét côm rieâng cuûa mình ñeå moät choã naøo ñoù, khieán hoï töï laáy, khoâng neân ñem thöùc aên cuûa Taêng cho. Neáu coù ngöôøi ñeán xin, treû nít ñeán xin, choù ñeán xin, chim ñeán xin, neân löôïng thöùc aên cuûa mình nhieàu hay ít, giaûm bôùt moät phaàn ñeå cho, chöù khoâng laáy ngoaøi phaàn mình ñeå cho. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu cha meï mình laø ngoaïi ñaïo, töï tay mình trao thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù boán möôi ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy coù caùc baïch y ñeán nôi Taêng phöôøng hoûi caùc Tyø-kheo: Taêng coù bao nhieâu vò? Caùc Tyø-kheo traû lôøi: Taêng coù vò. Caùc baïch y thöa: Saùng mai, chuùng con xin thænh chuùng Taêng haï coá ñeán nhaø chuùng con thoï böõa trai ñaïm baïc. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Neáu quyù Phaät töû cho toâi söõa, laïc, toâ, daàu, caù, thòt thì toâi seõ nhaän lôøi môøi. Baïnh y thöa: Chuùng con seõ vay möôïn ñeå ra chôï mua saém. Khoâng chaàn chöø, hoï caùo lui ngay. Hoaëc vay möôïn khoâng keát quaû hoaëc coù ra chôï mua thì cuõng khoâng ñöôïc. Saùng hoâm sau, söûa soaïn thöùc aên xong, hoï ñeán môøi phoù trai.

chuùng Taêng maëc y, böng baùt ñeán nôi nhaø thì chuû. Caùc vò an toïa nôi toøa. Ñang duøng nöôùc röûa toài môùi aên, Luïc quaàn Tyø-kheo hoûi: Taïi sao khoâng coù söõa, laïc, toâ, daàu, caù, thòt? baïch y thöa: Chuùng con nhôø caäy khoâng ñöôïc, maø mua ôû chôï cuõng khoâng coù. Luïc quaàn Tyø-kheo lieàn uùp baùt, boû veà. Caùc cö só deø bæu cheâ traùch: Laøm nhö theå hoï laø quoác vöông hay Ñaïi thaàn. Phaøm ngöôøi xuaát gia caàu giaûi thoaùt xin aên ñuû soáng, taïi sao nay ngöôïc laïi, ñaém tröôùc vaøo myõ vò, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñeán nhaø baïch y, ñoøi hoûi söõa, laïc, toâ, daàu, caù, thòt, phaïm Ba-daät-ñeà”. Sau ñoù, caùc Tyø-kheo ñöôïc thöùc aên ngon khoâng daùm aên, hoaëc aên roài xuaát toäi saùm hoái. Vieäc naøy ñöôïc baïch Phaät. Do theá, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu khoâng ñoøi hoûi thöùc aên ngon maø töï nhieân nhaän ñöôïc ñeå aên, phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñeán nhaø caùc baïch y ñoøi hoûi thöùc aên ngon nhö söõa, laïc, toâ, daàu, thòt, caù, neáu nhaän ñöôïc vaø aên phaïm Ba-daät-ñeà”.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 197

Tröôøng hôïp caùc Tyø-kheo beänh, thaày thuoác baûo aên thöùc aên ngon, caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi ñoøi hoûi caùc thöùc aên naøy, laøm sao coù ñöôïc?! Caùc Tyø-kheo beänh laïi gôïi leân nhöõng suy nghó: Neáu Ñöùc Phaät cho chuùng ta xin hoûi caùc thöùc aên naøy thì beänh môùi coù theå laønh. Ñem suy nghó aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp Tyø-kheo beänh ñöôïc hoûi xin thöùc aên ngon. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu trong caùc gia ñình coù caùc thöùc aên ngon nhö söõa, laïc, toâ, daàu, caùc, thòt, Tyø-kheo naøo khoâng beänh vì mình ñoøi ñeå ñöôïc aên, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu vì Tyø- kheo beänh maø hoûi xin, hoaëc töø nhaø baø con maø ñoøi, hoaëc hoûi xin nôi nhaø quen bieát, ñeàu khoâng phaïm. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù boán möôi moát

---

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc naøy, Baït-nan-ñaø thöôøng thoï nhaän söï cuùng döôøng cuûa moät Baø-la-moân. Thôøi gian sau, Baït-nan-ñaø maëc y böng baùt ñeán nhaø ñoù, oâng Baø-la-moân khoâng coù ôû nhaø, beøn cuøng vôùi ngöôøi vôï ngoài moät choã noùi chuyeän. Treân ñöôøng ñi, ngöôøi Baø-la-moân taâm duïc phaùt khôûi, lieàn trôû veà, thaáy Baït-nan-ñaø cuøng vôï mình ngoài noùi chuyeän, ñaõ coù suy nghó: Hieän nay, Tyø-kheo naøy noùi phaùp, chaúng phaûi luùc haønh duïc. OÂng ta laïi ra ngoaøi nhöng taâm duïc caøng taêng, trong khoaûnh khaéc laïi trôû vaøo. Baït-nan-ñaø vaãn chöa ñi. OÂng ta laïi nghó nhö tröôùc, öùc cheá taâm duïc, roài ñi ra. Trong khoaûnh khaéc laïi trôû vaøo, oâng ta noùi vôùi vôï: Cho Tyø-kheo aên mau

ñeå oâng ta ñi, keûo pheá boû vieäc haønh ñaïo. Ngöôøi vôï bieát yù choàng, khoâng muoán ñeå cho choàng theo taâm duïc, traùi vôùi leõ ñaïo, neân traû lôøi: Ñeå Tyø-kheo aên töø töø, chöù coù vieäc gì ñaâu gaáp? Ngöôøi choàng noùi ba laàn nhö vaäy, Baït-nan-ñaø vaãn khoâng chòu ñi. OÂng Baø-la-moân beøn noùi: Chuùng toâi laø baïch y, baän roän nhieàu vieäc, naøo coù ñuû thôøi gian nhaøn roãi ñeå gaàn guõi nhaø cöûa, vôï con. Taïi sao thaày ngoài hoaøi khoâng ñi? Ai bieát caùc thaày tu phaïm haïnh? Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, trong nhaø aên, cuøng ngoài vôùi ngöôøi nöõ, phaïm Ba-daät-ñeà”. AÊn: Nam nöõ duøng tình aùi giao caûm nhau. Ngoài: Bieát trôû ngaïi vieäc laøm cuûa hoï maø vaãn ngoài. Tyø-kheo-ni cuõng

nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu nhieàu ngöôøi cuøng ngoài, hoaëc coù vaät ngaên che, hoaëc ngaøy vôï choàng hoï thoï taùm giôùi thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù boán möôi hai ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Baït-nan-ñaø thöôøng nhaän söï cuùng döôøng cuûa moät ngöôøi Baø-la-moân. Sau ñoù, Baït-nan-ñaø ñeán nhaø, oâng Baø-la-moân ñi khoûi, cuøng vôùi baø vôï ngoài choã vaéng. OÂng Baø-la-moân trôû veà, noùi vôùi baø vôï: Baø cuøng vôùi Tyø-kheo ngoài choã vaéng, thaønh thaät maø noùi, toâi khoâng nghi ngôø gì, nhöng ngöôøi ta thaáy, chaéc chaén hoï seõ noùi baø laøm ñieàu aùc, thöông toån ñeán Sa-moân vaø nhuïc cho gia moân mình. OÂng Baø-la-moân laïi noùi vôùi Baït-nan-ñaø: Thaønh thaät toâi khoâng nghi Ñaïi ñöùc, Ñaïi ñöùc neân caån thaän veà tieáng xaáu naøy. Ngöôøi vôï töï yû mình coù nhan saéc thu huùt, nhieàu con, giaøu coù vaø kheùo leùo neân quôû traùch oâng choàng: Toâi cuøng vôùi Tyø-kheo ngoài, coát yeáu laø khoâng di haïi ñeán oâng, chuyeän gì oâng phaûi noùi nhöõng lôøi toäi loãi nhö theá? OÂng Baø-la-moân noåi giaän, traùch Baït-nan-ñaø: Chuùng toâi laø baïch y coøn khoâng cuøng vôùi vôï cuûa ngöôøi khaùc ngoài choã vaéng, huoáng chi laø caùc thaày Sa-moân laïi laøm vieäc nhö vaäy, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùc quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng vôùi ngöôøi nöõ moät mình ngoài choã vaéng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù boán möôi ba ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Baït-nan-ñaø thöôøng nhaän söï cuùng döôøng cuûa moät Baø-la-moân, sau ñoù ñeán nhaø. OÂng Baø-la-moân khoâng coù ôû nhaø, Baït-nan-ñaø cuøng vôùi ngöôøi vôï Baø-la-moân ngoài choã troáng… cho ñeán

caâu: Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch... nhö trong giôùi ngoài choã vaéng ñaõ noùi... baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo cuøng vôùi ngöôøi nöõ moät mình ngoài choã troáng, phaïm Ba-daät-ñeà". Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù boán möôi boán ----------

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 199

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, bieân cöông coù giaëc, Vua Ba- tö-naëc nghieâm leänh boán binh chuûng ñeå ñeán ñaùnh deïp. Luïc quaàn Tyø-kheo cuøng nhau baøn taùn: Ta nghe nhaø Vua Quaùn ñaûnh, moãi khi chinh phaït, quaân nghi heát söùc trang nghieâm, oai veä. Chuùng ta chöa töøng thaáy, coù theå cuøng nhau ñeán xem sao. Luïc quaàn beøn ñeán beân ñöôøng, quaân tieân phong thaáy Tyø-kheo, giaän noùi: Hoâm nay, taïi sao chuùng ta gaëp ngöôøi khoâng toát theá naøy! Chuùng ta ôû taïi gia nhaøm chaùn khoâng muoán thaáy haïng ngöôøi naøy, hoâm nay haønh quaân laïi khoâng traùnh khoûi. Neáu nhaø Vua khoâng tin kính thì ta chaët ñaàu heát ñaùm naøy. Khi aáy, nhaø Vua töø xa troâng thaáy Luïc quaàn Tyø- kheo cuõng khoâng haøi loøng, lieàn baûo ngöôøi hoûi: Taïi sao caùc Ñaïi ñöùc coù maët nôi ñaây? Luïc quaàn traû lôøi: Chuùng toâi nghe nhaø Vua Quaùn ñaûnh khi xuaát traän thì ñoaøn quaân heát söùc oai nghieâm huøng haäu. Chuùng toâi chöa töøng thaáy neân cuøng ñeán xem. Nhaø Vua nghó ngôïi: Ai coù theå ñem vieäc naøy baïch vôùi Phaät! Nhaø Vua laïi nghó: Baïch khoâng baïch, Ñöùc Phaät cuõng töï bieát. Nhaø Vua lieàn laáy ñöôøng pheøn vaø göøng khoâ gôûi cho Luïc quaàn Tyø-kheo vaø noùi: Ñaïi ñöùc vì toâi mang vaät naøy veà daâng Ñöùc Phaät, vôùi taát caû loøng chí kính voâ löôïng cuûa toâi. Luïc quaàn chôø taøn cuoäc haønh quaân môùi trôû veà, ñem phaåm vaät nhaø Vua gôûi, daâng leân Ñöùc Phaät, thöa: Ñaây laø phaåm vaät vôùi taát caû loøng chí kính cuûa Vua, daâng cuùng döôøng Phaät. Ñöùc Phaät hoûi Luïc quaàn: Trong tröôøng hôïp naøo caùc oâng gaëp nhaø Vua? Luïc quaàn trình baøy ñaày ñuû söï vieäc. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, baèng moïi caùch quôû traùch Luïc quaàn Tyø-kheo vaø noùi: Caùc oâng ngu si, laøm ñieàu phi phaùp. Khi quaân xuaát traän maø gaëp Sa-moân laø ñieàm khoâng toát. Ñieàu naøy caùc binh chuûng giaän döõ, cheâ traùch. Nhaø Vua cuõng böïc mình caùc oâng, cho neân môùi gôûi vaät naøy ñeán Ta. Quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo xem quaân ra traän, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu khôûi taâm muoán xem, chuaån bò, ñaõ baét ñaàu böôùc, thaáy maø khoâng nghe, hoaëc nghe maø khoâng thaáy, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Hoaëc nghe, hoaëc thaáy rieâng töøng binh chuûng trang phuïc, tieán veà phía tröôùc hay lui phía sau, ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu treân ñöôøng ñi, hoaëc choã kinh haønh gaëp maø khoâng ñöùng laïi xem thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù boán möôi laêm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, keû dò ñaïo luaän baøn: Nay Vua Ba-tö-naëc vaø caùc vò Ñaïi thaàn coù loøng tin chaùnh phaùp ñeàu khoâng coù

ôû nhaø, khoâng ai coù theå ngaên chaën ñöôïc vieäc laøm cuûa chuùng ta, chuùng ta seõ cuøng nhau hôïp löïc ñaøo oáng coáng cho nöôùc chaûy thoâng qua Kyø-hoaøn. Caùc Tyø-kheo nghe tin, noùi vôùi Öu-baø-taéc, Öu-baø-di: Quyù vò coù theå ñeán taâu vôùi nhaø Vua, chöù khaû naêng chuùng toâi khoâng theå ngaên caám ñöôïc. Ngay thôøi ñieåm aáy, nhaø Vua vaø Ñaïi thaàn AÁt Sö Ñaït Ña, Phuù-lan-na, Tu- ñaït-ña v.v... laâu ngaøy khoâng thaáy dung maïo caùc Tyø-kheo, sai ngöôøi ñeán thænh. Caùc Tyø-kheo baøn noùi: Neáu Ñöùc Phaät cho pheùp chuùng ta ñeán nôi quaân traän, chaéc chaén khoâng coù tröôøng hôïp keû dò ñaïo ñaøo oáng coáng cho nöôùc chaûy qua Kyø-hoaøn. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo ñeán trong quaân traän. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy, beøn nhaän lôøi môøi thænh cuûa nhaø Vua. Khi ñeán nôi ñem vaán ñeà taâu vôùi Vua. Vua lieàn ra leänh keû naøo ñaøo oáng coáng cho nöôùc chaûy qua Kyø-hoaøn seõ bò gieát caû hoï. Truyeàn leänh xong, nhaø Vua thieát leã cuùng döôøng caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñaõ nhaän ñöôïc thöùc aên ngon boå roài laïi khoâng chòu ra veà. Caùc quaân nhaân cheâ traùch, noùi: Nôi ñaây khoâng phaûi laø truù xöù A-lan-nhaõ, chuùng toâi laø baïch y khoâng theå traùch khoûi quaân traän, coøn Sa-moân lyù do gì laïi ôû nôi ñaây?! Hoaëc coù ngöôøi laïi noùi: Caùc Tyø-kheo naøy khoâng tin öa Phaät phaùp, choã naøo coù ñöôïc thöùc aên ngon boå beøn ôû, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø- kheo thöa:Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo coù nhaân duyeân tôùi trong quaân traïân cho ñeán hai, ba ñeâm, neáu quaù, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tuy coù nhaân duyeân maø duøng thö tín giaûi quyeát ñöôïc thì neân duøng thö tín, tröôøng hôïp caàn phaûi ñích thaân ñi môùi ñi. Söï vieäc xong neân trôû veà lieàn, khoâng ñöôïc ôû laïi ñeâm. Neáu vieäc chöa xong neân ôû laïi moät ñeâm, moät ñeâm khoâng xong neân ôû laïi ñeâm thöù hai, neáu laïi khoâng xong neân ôû laïi ñeâm thöù ba, vieäc xong hay khoâng xong, ôû quaù ñeâm thöù ba, phaïm Ba-daät-ñeà. Vieäc xong lieàn phaûi trôû veà khoâng neân ôû laïi ñeâm, ôû thì phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo- ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù boán möôi saùu ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo tôùi trong quaân traän ôû laïi ba ñeâm, xem binh lính caàm binh tröôïng daøn traän cho ñeán chieán ñaáu, chieán só thaáy Tyø-kheo noåi giaän noùi: Haïng ngöôøi xui xeûo naøy laïi ñeán

ñaây. Neáu nhaø Vua khoâng tin öa Phaät phaùp, ta seõ chaët ñaàu ñaùm naøy tröôùc khi gieát giaëc. Nhaân ñoù binh só loaïn chieán, baén nhaèm caùc Tyø-kheo, bò thöông nhieàu. Caùc Tyø-kheo cuøng dìu nhau veà laïi choã ôû. Ngöôøi ñi ñöôøng thaáy vaäy cuõng ñeàu giaän noùi: Nhö caùc Sa-moân naøy bò baén gieát laø phaûi, khoâng coù

côù gì ñi xem traän laøm chi, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Baïch Theá Toân, coù söï thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo coù nhaân duyeân vaøo trong quaân traän hai, ba ñeâm, ñeå xem quaân traän chieán ñaáu, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu xem chim, thuù ñaáu ñaù, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù boán möôi baûy ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, coù Tyø-kheo teân laø A-leâ-tra phaùt sinh taø kieán aùc, noùi: Toâi hieåu roõ lôøi Phaät daïy: Phaät noùi phaùp chöôùng ñaïo, thaät söï khoâng chöôùng ñaïo. Caùc Tyø-kheo hoûi: Thaät söï oâng coù noùi: OÂng hieåu roõ lôøi Phaät daïy: Phaät noùi phaùp chöôùng ñaïo, thaät söï khoâng chöôùng ñaïo hay khoâng? A-leâ-tra noùi: Ñuùng nhö theá. Caùc Tyø-kheo laïi hoûi: Taïi sao oâng hieåu nhö vaäy? A-leâ-tra noùi: Tröôøng hôïp naøy coù hai Tröôûng giaû Chaát Ña, Tu-ñaït-ña vaø caùc Öu-baø-taéc ñeàu soáng vôùi naêm duïc, bò duïc chi phoái, bò duïc thieâu ñoát, nay ñeàu ñaéc ñaïo quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A na haøm. Laïi coù caùc ngoaïi ñaïo khoâng boû ñònh kieán cuûa mình, xuaát gia trong chaùnh phaùp cuõng ñöôïc boán quaû Sa-moân. Do vaäy, cho neân taùc ñoäng toâi hieåu nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo muoán cho ñöông söï boû taø kieán aùc naøy neân can giaùn, baûo: Thaày chôù noùi nhö vaäy, chôù huûy baùng Ñöùc Theá Toân, chôù vu khoâng Ñöùc Theá Toân, Ñöùc Theá Toân khoâng noùi nhö theá. Thaày neân boû taø kieán aùc ñoù ñi. Ñöùc Theá Toân baèng moïi phöông tieän quôû traùch duïc, noùi duïc nhö ñoáng xöông ñoû, cho ñeán nhö chaát ñoäc. Neáu thoï höôûng naêm duïc, bò duïc thieâu ñoát, bò meâ loaïn vì caûm giaùc duïc vaø caùc ngoaïi ñaïo khoâng boû kieán giaûi cuõ cuûa mình maø ñaït ñöôïc boán quaû Sa-moân ñeàu laø nhöõng vieäc khoâng theå coù. Caùc Tyø-kheo can giaùn nhö vaäy, song ñöông söï laïi taêng theâm taø kieán, kieân trì khoâng boû. Caùc Tyø-kheo beøn ñeán choã Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, baïch: Baïch Ñaïi ñöùc, A-leâ-tra khôûi taø kieán nhö vaäy: (trình baøy ñaày ñuû nhö treân) cuùi xin Toân giaû ruû loøng thöông khuyeán

duï can giaùn cho boû vieäc aáy. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát chaáp thuaän baèng caùch im laëng. Toân giaû ñeán ngay choã A-leâ-tra ôû, hoûi chaøo thaêm vieáng roài ngoài qua moät beân, hoûi: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? A-leâ-tra traû lôøi: Ñuùng nhö vaäy (noùi ñaày ñuû nhö tröôùc). Toân giaû Xaù-lôïi-phaát can giaùn: Thaày chôù neân noùi nhö vaäy. Nhöõng ñieàu thaày noùi laø phi phaùp, phi luaät. Baèng moïi caùch Toân giaû quôû traùch, Tyø-kheo kia vaãn kieân trì khoâng boû. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy ñaày ñuû roài thöa: Cuùi xin Ñöùc Theá Toân ruû loøng thöông xoùt khuyeán duï Tyø-kheo A-leâ-tra xaû boû taø kieán aùc. Ñöùc Phaät lieàn baûo moät Tyø-kheo: OÂng keâu

A-leâ-tra ñeán ñaây. Vò kia vaâng lôøi ñeán baûo A-leâ-tra: Ñöùc Ñaïi sö goïi thaày. A-leâ-tra lieàn ñeán, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân Phaät roài ñöùng qua moät beân. Ñöùc Phaät hoûi A-leâ-tra: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? A-leâ-tra thöa: Baïch Theá Toân, thaät söï con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Taïi sao oâng hieåu Ta noùi nhö theá? A-leâ-tra traû lôøi nhö tröôùc. Ñöùc Phaät noùi: OÂng laø ngöôøi ngu si. OÂng chôù neân huûy baùng Nhö Lai, chôù neân vu khoáng Nhö Lai. Taïi sao vaäy? Ta noùi phaùp chöôùng ñaïo. Neáu thoï höôûng naêm duïc, bò löûa duïc thieâu ñoát, bò caûm giaùc duïc laøm meâ loaïn, vaø ngoaïi ñaïo khoâng xaû kieán giaûi cuõ maø chöùng ñaït boán quaû Sa-moân laø ñieàu khoâng theå coù. Ñöùc Theá Toân khuyeân daïy nhö vaäy maø A-leâ-tra vaãn khoâng boû. Ñöùc Phaät laïi noùi: Ta thaáy oâng khôûi taø kieán aùc, ñoù laø huûy baùng Ta, laø vu khoáng Ta, oâng trôû veà laïi truù xöù, Ta töï hoûi laïi caùc Tyø-kheo khaùc. A-leâ-tra ñi roài, Ñöùc Phaät muoán bieát roõ taø kieán aùc cuûa Tyø-kheo kia, neân hoûi caùc Tyø-kheo: Caùc oâng hieåu lôøi noùi cuûa Ta coù nhö A-leâ-tra hay khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Chuùng con khoâng hieåu nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân hoûi: Caùc oâng hieåu theá naøo? Caùc Tyø-kheo thöa: Phaät noùi phaùp chöôùng ñaïo, thaät söï laø chöôùng ñaïo (noùi ñaày ñuû nhö tröôùc). Ñöùc Phaät daïy: Laønh thay! Caùc oâng ñaõ kheùo hieåu yù cuûa Ta noùi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Neân sai moät Tyø-kheo thaân thieän vôùi A-leâ-tra, nôi choã vaéng duøng lôøi meàm moûng can giaùn: Thaày chôù neân noùi nhö vaäy, chôù neân huûy baùng Phaät. Ñöùc Phaät daïy phaùp chöôùng ñaïo, thaät söï laø chöôùng ñaïo. Thaày neân boû taø kieán aùc nhö vaäy. Boû thì toát, khoâng boû thì soá ñoâng Tyø-kheo ñeán can giaùn nhö treân. Boû thì toát, khoâng boû thì Taêng neân ñeán, cuõng can giaùn nhö treân, boû thì toát. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy can giaùn ba phen nhö vaäy. A-leâ-tra vaãn kieân trì khoâng boû. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, chuyeån lôøi quôû traùch A-leâ-tra roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo noùi nhö vaäy: Nhö choã toâi hieåu, nhöõng gì Ñöùc Phaät daïy laø phaùp chöôùng ñaïo thì thaät söï khoâng chöôùng ñaïo. Caùc Tyø-

kheo noùi vôùi Tyø-kheo naøy: Thaày chôù noùi nhö vaäy, chôù huûy baùng Phaät. Ñöùc Phaät noùi phaùp chöôùng ñaïo, thaät söï laø chöôùng ñaïo. Thaày neân boû taø kieán aùc ñoù. Khi can giaùn nhö vaäy ñöông söï kieân trì khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöùc hai, laàn thöù ba can giaùn maø boû vieäc naøy thì toát. Khoâng boû, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo kia khoâng boû taø kieán aùc, caùc Tyø-kheo hoaëc thaáy hoaëc nghe, sai moät Tyø-kheo can giaùn nôi choã vaéng, neáu ñöông söï boû thì trao cho moät Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng boû thì soá ñoâng Tyø-kheo ñeán can giaùn, chòu boû, thì trao cho hai Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng boû thì Taêng ñeán can giaùn, chòu boû, thì trao cho ba Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng boû neân Baïch-töù-yeát-ma ñeå can giaùn. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø sinh taø kieán aùc noùi nhö vaày: Nhö choã toâi hieåu, nhöõng gì Ñöùc Phaät noùi laø phaùp

chöôùng ñaïo, söï thaät khoâng chöôùng ñaïo. Taêng ñaõ can giaùn: Chôù noùi nhö vaäy, chôù huûy baùng Phaät, chôù vu khoáng Phaät. Ñöùc Phaät noùi phaùp chöôùng ñaïo, thaät söï laø chöôùng ñaïo. Taêng can giaùn nhö vaäy ñöông söï kieân trì khoâng boû. Nay Taêng Yeát-ma can giaùn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Taùc baïch roài neân noùi: Taêng ñaõ baïch roài, thaày neân boû taø kieán aùc ñoù ñi. Neáu ñöông söï chòu boû thì trao cho boán Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng boû thì neân xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân laø noùi nhö vaày: Theo choã toâi hieåu, nhöõng gì Ñöùc Phaät noùi laø chöôùng ñaïo, söï thaät khoâng chöôùng ñaïo. Taêng ñaõ can giaùn: Chôù noùi vaäy, chôù huûy baùng Phaät, chôù vu khoáng Phaät. Phaät noùi phaùp chöôùng ñaïo, söï thaät laø chöôùng ñaïo. Taêng can giaùn nhö theá, ñöông söï kieân trì khoâng boû. Nay Taêng Yeát-ma can giaùn. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp nhaän thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Xöôùng roài neân noùi: Taêng ñaõ Yeát-ma laàn thöù nhaát roài, thaày neân boû taø kieán aùc aáy ñi. Neáu ñöông söï chòu boû thì trao cho naêm Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng chòu boû thì neân xöôùng laàn thöùc hai nhö treân. Xöôùng xong laïi noùi: Taêng ñaõ Yeát-ma laàn thöù hai roài, thaày neân boû taø kieán aùc aáy ñi. Neáu boû thì trao cho saùu Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neáu khoâng boû neân xöôùng laàn thöù ba. Xöôùng laàn thöù ba chöa xong maø boû cuõng trao cho saùu Ñoät-kieát-la hoái quaù. Yeát-ma laàn thöù ba roài, boû hay khoâng boû cuõng phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù boán möôi taùm ----------

204 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, coù Tyø-kheo bieát A-leâ-tra khoâng boû taø kieán aùc cuøng ngoài, cuøng lôøi trao ñoåi, cuøng nguû, cuøng laøm vieäc. Caùc Tyø-kheo quôû traùch, noùi: A-leâ-tra khoâng boû taø kieán aùc, Taêng ñaõ Yeát- ma roài, taïi sao caùc thaày cuøng ngoài, cuøng chuyeän vaõn, cuøng nguû, cuøng laøm vieäc? Caùc Tyø-kheo nghe khoâng haøi loøng. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu caùc Tyø-kheo bieát Tyø-kheo kia khoâng nhö phaùp saùm hoái, khoâng boû taø kieán aùc, cuøng ngoài, cuøng noùi, cuøng nguû, cuøng laøm vieäc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo noùi chuyeän laâu hay mau, moãi lôøi noùi phaïm moät Ba-daät-ñeà, cuøng ngoài, moãi laàn ngoài phaïm moät Ba-daät-ñeà, cuøng nguû, moãi laàn nguû phaïm moät Ba-daät-ñeà, cuøng laøm vieäc, moãi vieäc laøm phaïm Ba- daät-ñeà. Tuy xaû taø kieán aùc, Taêng chöa giaûi Yeát-ma, cuõng phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu khôûi taø kieán aùc, Taêng chöa Yeát-ma, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng bieát, cho ñeán Yeát-ma khoâng nhö phaùp thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù boán möôi chín ----------

Ñöùc Phaät ôû thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø coù hai Sa-di sinh taø kieán aùc, noùi nhö vaày: Nhö choã toâi hieåu Ñöùc Phaät daïy: Thoï höôûng naêm duïc khoâng coù gì chöôùng ñaïo... cho ñeán caâu: Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät, nhö trong giôùi A-leâ-tra sinh taø kieán aùc ñaõ noùi: Ñöùc Phaät lieàn ra leänh moät Tyø-kheo: OÂng keâu hai Sa-di kia ñeán ñaây. Vaâng lôøi Phaät Tyø- kheo ñeán noùi: Ñaïi sö keâu hai oâng. Hai Sa-di voäi theo lôøi daïy ñeán ñaûnh leã saùt chaân Phaät, roài ñöùng lui qua moät beân. Ñöùc Phaät hoûi hai Sa-di: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät hoûi hai Sa-di: Caùc oâng hieåu lôøi noùi phaùp cuûa Ta nhö theá naøo? Hai Sa-di traû lôøi nhö A-leâ-tra ñaõ noùi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Neân goïi hai Sa-di naøy ñeán giöõa Taêng daïy baûo hoï xaû boû, neáu boû thì toát, khoâng boû, Taêng neân Baïch-töù-yeát-mA-dieät taãn. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Sa-di teân laø khoâng xaû boû taø kieán. Nay Taêng trao cho phaùp dieät taãn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Laïi xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Sa-di teân laø... khoâng boû taø kieán aùc. Nay Taêng trao cho phaùp dieät taãn. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù

hai, laàn thöù ba cuõng xöôùng nhö vaäy. Taêng trao cho Sa-di teân... phaùp dieät taãn roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Hai Sa-di kia ñaõ bò Taêng dieät taãn roài, beøn du haønh trong nhaân gian. Traùi laïi, Baït-nan-ñaø nuoâi hai Sa-di kia laïi cuøng noùi chuyeän, cuøng nguû. Caùc Tyø-kheo noùi: Taêng ñaõ Yeát-mA-dieät taãn hai Sa-di naøy roài, thaày chôù neân nuoâi, chôù neân cuøng noùi chuyeän, cuøng nguû. Baït-nan-ñaø noùi: Sa-di naøy laø anh cuûa toâi, neáu toâi khoâng chaêm soùc thì ai chaêm soùc? Ai coù theå baûo hoä söï coâ ñôn, khoå sôû, ñeå hoï ñöôïc an laïc?! Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu Sa-di noùi nhö vaày: Nhö choã toâi hieåu, nhöõng gì Phaät noùi, thoï höôûng naêm duïc, khoâng trôû ngaïi gì ñoái vôùi ñaïo. Caùc Tyø- kheo noùi vôùi Sa-di naøy: Ngöôøi ñöøng noùi nhö vaäy, ñöøng huûy baùng Phaät, ñöøng vu khoáng Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Thoï höôûng naêm duïc thaät söï coù trôû ngaïi ñoái vôùi ñaïo. Naøy Sa-di! Ngöôi neân xaû boû taø kieán aùc naøy. Khi daïy baûo nhö vaäy, Sa-di kieân trì khoâng boû, neân daïy baûo laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba daïy baûo, Sa-di boû thì toát, neáu khoâng boû, caùc Tyø-kheo neân noùi vôùi Sa-di aáy: Ngöôi ñi ñi! Töø nay ngöôi ñöøng noùi Phaät laø thaày cuûa toâi, ñöøng ñi theo sau Tyø-kheo, nhö caùc Sa-di khaùc. Caùc Sa-di khaùc ñöôïc cuøng phoøng Tyø-kheo nguû hai ñeâm, ngöôi cuõng khoâng ñöôïc pheùp ñieàu ñoù. Ngöôi laø ngöôøi ngu si neân ñi khoûi choã naøy, ñöøng ôû nôi ñaây nöõa. Neáu Tyø-kheo bieát Sa-di bò dieät taãn nhö vaäy maø nuoâi döôõng, cuøng ôû, cuøng noùi chuyeän vôùi hoï, phaïm

Ba-daät-ñeà". Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-ni-di, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù naêm möôi ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Tröôûng laõo Ca-löu-ñaø-di khoâng thích thaáy Tyø-kheo xaáu, cuõng khoâng thích thaáy caùc loaøi chim quaï. Luùc naøy, coù baày quaï taäp trung ñaäu treân noùc nhaø, laïi coù caùc baïch y caàm cung ñeán tìm baén. Ca-löu-ñaø-di noùi: Caùc loaøi chim quaï naøy ñaày ñuû möôøi phaùp cuûa Tyø-kheo teä aùc: 1. Boûn seûn. 2. Tham lam. 3. Maët ñaùng gheùt. 4. Chòu nhuïc.

5. Xaáu xí. 6. Khoâng töø bi. 7. Mong caàu. 8. Khoâng nhaøm ñuû. 9. Chöùa ñeå. 10. Öa queân. Loaøi chim naøy coù ñuû möôøi phaùp nhö vaäy, caùc ngöôøi muoán gieát noù khoâng? Ngöôøi khoâng tin toäi phöôùc noùi: Muoán gieát. Ca-löu-ñaø-di lieàn laáy caây cung vaø hoûi moïi ngöôøi: Muoán baén choã naøo? Coù ngöôøi noùi: Baén con maét beân traùi. Ca-löu-ñaø-di baén ngay nôi con maét beân traùi, chim cheát. Laïi coù ngöôøi noùi: Baén con maét beân phaûi. Ca-löu-ñaø-di lieàn baén ngay nôi con maét beân phaûi, chim cheát. Chæ trong choác laùt maø caû chuïc con chim bò cheát. Caùc ngöôøi khoâng tin Phaät phaùp cheâ traùch, noùi: Ñaùm Sa-moân naøy thöôøng noùi töø bi, hoä nieäm chuùng sinh, maø nay gieát haïi moät caùch voâ ñaïo, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Ca-löu-ñaø-di: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo ñoaïn maïng suùc sinh, phaïm Ba-daät-ñeà". Tröôøng hôïp caùc Tyø-kheo treân ñöôøng ñi, hoaëc keùo vaät duïng, hoaëc hong baùt, ngoä saùt caùc loaøi truøng, sinh loøng aân haän, coù ngöôøi hoái quaù xuaát toäi, ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Ngoä saùt chuùng sinh maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo coá taâm ñoaït maïng chuùng sinh, phaïm Ba-daät-ñeà". Suùc sinh: Töø loaøi roàng, ngoaøi ra ñeàu thuoäc suùc sinh. Coá taâm ñoaït maïng: Coá taâm muoán gieát, tröôùc khi gieát haïi. Neáu ñoaït maïng suùc sinh, tuøy theo nhieàu ít, ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù naêm möôi moát ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi ñeán truù xöù cuûa Luïc quaàn Tyø-kheo. Luïc quaàn Tyø-kheo laïi naûy ra yù nghó: Soá Tyø-kheo naøy coù taâm hoå theïn, tri tuùc, thieåu duïc, nay ñeán ñaây chaéc thaáy loãi laàm cuûa ta. Chuùng ta neân taïo ra phöông caùch khieán hoï sinh nghi hoái. Ñaõ sinh nghi hoái roài chaéc hoï seõ trôû veà choã cuûa thaày hoï. YÙ nghó

ñi lieàn vôùi haønh ñoäng, Luïc quaàn lieàn noùi: Quyù vò ñaõ kheùo thoï giôùi Cuï tuùc roài chöù? Thoï giôùi coù giôùi tröôøng hay khoâng? Yeát-ma coù nhö phaùp hay khoâng? Khoâng phaïm Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Ba-daät-ñeà, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Ñoät-kieát-la hay khoâng? Coù kheùo phoøng hoä thaân khaåu hay khoâng? Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cuûa quyù vò tröôùc kia coù kheùo thoï giôùi Cuï tuùc, cho ñeán kheùo hoä thaân khaåu khoâng? Nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi thöa: Chuùng con khoâng töï bieát, cuõng khoâng bieát Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ theá naøo! Nay chuùng con xin thöa hoûi Ñaïi ñöùc, xin Ñaïi ñöùc chæ veõ cho chuùng con: Khi chuùng con thoï giôùi Cuï tuùc, vaø Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cuûa chuùng con, taát caû coù nhö phaùp khoâng? Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Neáu toâi coù noùi thaät thì caùc oâng cuõng khoâng tin. Caùc oâng neân hoûi ngöôøi naøo caùc oâng töøng tin caäy. Khi aáy, Thaäp thaát quaàn beøn ñeán choã thaày mình ñeå hoûi söï vieäc treân. Thaày cuûa hoï traû lôøi: Moïi vieäc cuûa caùc con ñeàu nhö phaùp vaø xöa kia ta thoï giôùi cuõng nhö phaùp. Nhöng ai laø ngöôøi gaây söï nghi hoái aáy. Thaäp thaát quaàn thöa: Chính Luïc quaàn Tyø-kheo laø ngöôøi gaây nghi hoái naøy. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo khieán caùc Tyø-kheo sinh nghi ngôø, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tröôøng hôïp coù Tyø-kheo phaïm toäi, loøng sinh nghi ngôø, hoûi caùc Tyø-kheo:Toâi phaïm caùc vieäc nhö vaäy, nhö vaäy, thuoäc veà nhöõng toäi naøo? Caùc Tyø-kheo ñöôïc hoûi, laïi nghó ngay ñeán lôøi Phaät daïy: Ñöùc Phaät ñaõ kieát giôùi, khoâng cho pheùp khieán caùc Tyø-kheo sinh nghi ngôø. Do theá, caùc Tyø- kheo phaûi traû lôøi: Khoâng bieát, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng muoán khieán sinh nghi ngôø, maø noùi roõ choã toäi cuûa hoï phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo coá yù khieán Tyø-kheo khaùc sinh nghi ngôø khôûi yù nieäm: khieán Tyø-kheo kia sinh khoå naõo, duø chæ trong choác laùt, phaïm Ba-daät-ñeà”. Nghi ngôø: Nghi veà choã sinh, nghi veà thoï giôùi, nghi veà phaïm giôùi, nghi veà y phuïc. Neáu laøm cho Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni nghi ngôø, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø- kheo-ni khieán cho Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni sinh nghi ngôø, phaïm Ba-daät-ñeà. Laøm cho Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni nghi ngôø, phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni taïo ra nghi ngôø cho naêm chuùng, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù naêm möôi hai

208 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo coù theá löïc ngaên Yeát-ma vaø giaûi Yeát-ma cuûa Taêng, Taêng khoâng nghe theo thì hoï ñöùng daäy boû ñi, ñeán choã Tyø-kheo bò ñuoåi, noùi: Thaày ñöøng öu saàu, toâi ñaõ yeåm trôï thaày, ngaên Yeát-ma cuûa Taêng. Taêng khoâng theo yù toâi, toâi lieàn ñöùng daäy boû ñi, nhö vaäy Yeát ma aáy khoâng thaønh. Luïc quaàn Tyø-kheo ñeán choã

Tyø-kheo ñöôïc giaûi Yeát-ma, noùi: Thaày ñöøng töôûng laø Taêng ñaõ giaûi Yeát-ma cho thaày. Khi Taêng giaûi Yeát-ma, toâi ñaõ ngaên, Taêng khoâng theo yù toâi, toâi lieàn boû ñi. Nhö vaäy laø Yeát-ma giaûi khoâng thaønh, nay thaày coù theå töï caàu Taêng ñeå giaûi. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo khi Taêng xöû ñoaùn söï, ñöùng daäy boû ñi, phaïm Ba-daät-ñeà". Baáy giôø, caùc Tyø-kheo coù vieäc caàn ñi maø khoâng daùm ñi, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo, coù vieäc caàn, trao duïc, roài ñöùng daäy ñi. Trao duïc: Noùi vôùi moät ngöôøi: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm, nay Taêng xöû ñoaùn söï, toâi Tyø-kheo teân laø nhö phaùp Taêng söï, xin trao duïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo khi Taêng ñoaùn söï, khoâng trao duïc, ñöùng daäy boû ñi, phaïm Ba-daät-ñeà". Taêng ñoaùn söï: baïch yeát-ma, baïch nhò, Baïch-töù-yeát-ma. Neáu Yeát-ma trong thaát, tuøy theo ra khoûi thaát bao nhieâu laàn thì moãi laàn phaïm moät Ba-daät-ñeà. Neáu Yeát-ma nôi choã ñaát troáng, moãi laàn ñi caùch Taêng moät taàm thì phaïm moät Ba-daät-ñeà. Neáu ngöôøi coù thaàn thoâng thì ñi caùch ñaát boán ngoùn tay, phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Taêng khoâng Yeát-ma ñoaùn söï maø boû ñi ra thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu nôi phoøng rieâng ñoaùn söï, ñeán roài boû ra ñi, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Neáu Taêng khoâng Yeát-ma ñoaùn söï vaø ñoaùn söï nôi phoøng rieâng, Sa-di ñöôïc ôû trong ñoù, neáu ñöùng daäy ñi phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni cuõng nhö vaäy. Neáu Taêng khoâng nhö phaùp Yeát-ma, khoâng gôûi duïc, ñöùng daäy boû ñi, khoâng phaïm. Xong giôùi thöù naêm möôi ba ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo (nhoùm Tyø-kheo möôøi baûy ngöôøi) ñeán truù xöù cuûa Luïc quaàn Tyø-kheo, cuøng nhau thoïc leùt. Coù moät Tyø-kheo bò nhieàu Tyø-kheo thoïc leùt, khoâng

ngaên ñöôïc côn cöôøi, neân bò heát hôi, cheát. Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo thöông khoùc. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo hoûi: Taïi sao khoùc keå nhö theá? Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo thöa: Coù moät Tyø-kheo bò cöôøi giôõn quaù trôùn neân cheát, cho neân chuùng con thöông khoùc. Caùc Tröôûng laõo laïi hoûi: Vì sao ñöa ñeán söï vieäc nhö theá? Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo thöa: Chuùng con cuøng nhau thoïc leùt, vò aáy khoâng chaën ñöôïc côn cöôøi neân nguùt hôi cheát. Caùc Tyø-kheo quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo thoïc leùt Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà". Tyø-kheo thoïc leùt

Sa-di, cho ñeán suùc sinh, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù naêm möôi boán ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo ñeán soâng A-di-la laáy nöôùc, nhaân ñoù xuoáng taém, bôi loäi, laën huïp vui ñuøa, taùt nöôùc leân nhau. Vua Ba-tö-naëc cuøng phu nhaân Maït-lôïi, leân treân laàu cao, töø xa nhìn thaáy. Vua noùi vôùi phu nhaân: Ruoäng phöôùc cuûa "mình" kia kìa. Phu nhaân taâu vôùi Vua: Ñöùc Phaät chöa cheá giôùi, tuoåi nhoû xuaát gia, chöa hieåu giaùo phaùp, "mình" ñöøng thaáy vaäy, sinh loøng khoâng tin kính ñoái vôùi caùc Tyø-kheo khaùc, ñeå roài thoï khoå laâu ñôøi. Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo vui chôi ñuû kieåu roài ñöùng treân maët nöôùc maëc y. Phu nhaân thaáy, taâu vôùi Vua: "Mình" thöû xem kìa, ruoäng phöôùc cuûa em thôø laø ñoù. Maëc y xong, Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo laáy bình nöôùc neùm leân hö khoâng roài bay theo ñeå laáy. Töø treân laàu nhìn qua gioáng nhö nhaïn chuùa. Phu nhaân laïi taâu vôùi Vua: Kìa "mình" laïi xem ruoäng phöôùc cuûa em thôø laø ñoù. Nhaø Vua raát hoan hyû, loøng kính tin caøng taêng. Ngay sau ñoù, phu nhaân baûo Baø-la-moân Na-laân Giaø: Ngöôi ñeán choã Ñöùc Phaät ñeå kính trình vieäc naøy. Na-laân Giaø vaâng leänh ñeán trình söï vieäc. Ñöùc Phaät vì oâng noùi phaùp, chæ baøy choã lôïi ích, vui möøng, roài Phaät baûo ñi veà. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Kính baïch Theá Toân coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo ñuøa giôõn trong nöôùc, phaïm Ba-daät-ñeà". Ñuøa giôõn trong nöôùc cho ñeán duøng ñoà ñöïng nöôùc ñeå taït vôùi nhau, ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu vaét tuyeát, cho ñeán thoåi söông treân

ñaàu ngoïn coû ñeå chôi, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng nhaèm muïc ñích ñeå ñuøa giôõn thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù naêm möôi laêm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân chöa caám Tyø- kheo cuøng ngöôøi nöõ ñoàng nhaø nguû, neân hoaëc coù moät Tyø-kheo vaø moät ngöôøi nöõ, hoaëc nhieàu Tyø-kheo vaø soá ít ngöôøi nöõ, hoaëc soá ít Tyø-kheo vaø nhieàu ngöôøi nöõ ñoàng nhaø nguû, do vaäy sinh taâm nhieãm ñaém, coù ngöôøi hoaøn tuïc, coù ngöôøi laøm ngoaïi ñaïo. Caùc Cö só thaáy cheâ traùch, noùi: Caùc Sa-moân naøy cuøng ngöôøi nöõ ñoàng nhaø nguû, so vôùi baïch y ñaâu khaùc gì, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Khi aáy, coù ngöôøi ñaøn baø tuoåi treû, choàng cheát, naûy ra yù nghó: Nay ta neân baèng caùch naøo ñeå tìm ngöôøi vöøa yù. Ngöôøi ñaøn baø aáy laïi nghó: Ta khoâng theå ñeán goõ cöûa töøng nhaø, chi baèng laøm moät khaùch xaù ñeå cho ngöôøi taïi gia hay xuaát gia ñeán taïm nghæ theo yù muoán cuûa hoï, töø ñoù mình seõ choïn moät ngöôøi. Baø ta lieàn thöïc hieän ñuùng yù ñoà. Baø boá caùo khaùch ñi ñöôøng: Ai caàn nghæ ñeâm thì ñeán nghæ. Khi aáy,

A-na-luaät ñeán thoân kia thì trôøi ñaõ xaåm toái, tìm nôi nghæ laïi ñeâm, coù ngöôøi giôùi thieäu tôùi nôi nhaø baø ta. A-na-luaät lieàn ñeán xin taïm truù qua ñeâm. Tröôùc khi chöa xuaát gia, A-na-luaät voán ñaõ coù dung maïo ñeïp ñeõ, sau khi ñaéc ñaïo saéc töôùng coøn ñeïp hôn gaáp boäi. Ngöôøi ñaøn baø goaù choàng kia troâng thaáy A-na-luaät lieàn sinh taø yù: Nay ta coù cô hoäi ñöôïc moät ngöôøi choàng ñeïp trai. Baø ta lieàn chæ choã cho A-na-luaät vaøo nghæ. A-na-luaät vaøo nhaø ngoài kieát giaø. Ngoài chöa ñöôïc bao laâu thì coù ñoaøn khaùch buoân ñeán xin taù tuùc. Baø quaû phuï noùi: Tuy toâi laø chuû khaùch xaù naøy nhöng toâi ñaõ cho vò Tyø-kheo nghæ laïi ñeâm, quyù vò neân hoûi oâng ta. Ñoaøn khaùch buoân, theo lôøi ngöôøi chuû khaùch xaù ñeán hoûi A-na-luaät. A-na-luaät noùi vôùi ngöôøi ñaøn baø: Neáu do toâi thì hoï ñöôïc pheùp ñeán ôû. Ñoaøn buoân lieàn vaøo khaùch xaù ñeå nghæ. Ngöôøi ñaøn baø kia laïi naûy ra yù nghó: Neân môøi Tyø-kheo vaøo nhaø trong, vì seõ coù ngöôøi ñeán baát ngôø nöõa. Baø ta lieàn vaøo trong nhaø traûi giöôøng toát, ñoát ñeøn roài môøi A-na- luaät. A-na-luaät vaøo nhaø trong roài ngoài kieát giaø, buoäc yù nieäm tröôùc maét. Sau khi moïi ngöôøi ñaõ nguû, ngöôøi ñaøn baø ñeán noùi vôùi A-na-luaät: Ñaïi ñöùc coù bieát chuû yù cuûa toâi khi laøm khaùch xaù naøy khoâng? A-na-luaät noùi: Chuû yù cuûa baø muoán caàu phöôùc ñöùc neân laøm phöôùc xaù naøy. Ngöôøi ñaøn baø kia noùi: Boån yù khoâng phaûi vaäy maø laø choïn ngöôøi laøm choàng. A-na-luaät noùi: Thöa baø, chuùng toâi khoâng theå laøm ñieàu aùc aáy, Ñöùc Theá Toân cheá phaùp

cuõng caám laøm ñieàu ñoù. Ngöôøi nöõ goùa choàng noùi: Toâi con nhaø quyù toäc, ôû ñoä tuoåi doài daøo söùc löïc, leã nghi hoaøn bò, cuûa caûi nhieàu, muoán vì Ñaïi ñöùc cung caáp moïi thöù caàn duøng, nguyeän Ñaïi ñöùc thuaän yù cho. A-na-luaät vaãn traû lôøi nhö tröôùc. Baø goaù choàng laïi coù yù nghó taùo baïo: Keû nam töû bò meâ hoaëc vì saéc, ta caàn loä hình ñeán ñöùng tröôùc maët. Theá laø baø thoaùt y ñeán ñöùng tröôùc A-na-luaät, vöøa cöôøi, vöøa noùi kheâu gôïi. A-na-luaät nhaém maét ngoài thaúng, quaùn töôûng ñoáng xöông ñoû. Baø ta laïi nghó: Ta vaän duïng khaû naêng ñeán theá maø vaãn khoâng thuyeát phuïc ñöôïc ñoái phöông, beøn leo leân giöôøng cuøng ngoài. Ngay töùc thôøi, A-na-luaät vuït leân hö khoâng. Baø ta raát ñoãi theïn thuøng, taâm sinh xaáu hoå, voäi vaøng maëc laïi y, chaáp tay hoái quaù, thöa: Baïch Ñaïi ñöùc, con thaät laø ngu si, nay con khoâng coøn nghó ñeán nhöõng yù nghó xaáu aùc ñoù nöõa, nguyeän Ñaïi ñöùc duõ loøng thöông tha thöù cho con saùm hoái. A-na-luaät noùi: Toâi nhaän söï saùm hoái cuûa baø vaø nhaân ñoù A- na-luaät giaûng noùi caùc phaùp vi dieäu. Ñoaïn ñaàu, chaëng giöõa hay ñoaïn sau cuûa baøi phaùp ñeàu thieän, yù nghóa thieän vaø höông vò thieän, ñaày ñuû töôùng thanh baïch phaïm haïnh. Baø goaù phuï nghe phaùp roài lieàn xa traàn, lìa caàu, ñaït maét phaùp thanh tònh. Baáy giôø, A-na-luaät laïi ñi ñeán choã Ñöùc Phaät thu- aät laïi söï vieäc, luoân caû vieäc cuûa caùc Tyø-kheo tröôùc, trình baøy ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùc quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc

Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng ngöôøi nöõ ñoàng nhaø nguû, phaïm Ba-daät-ñeà”. Ngöôøi nöõ keå caû môùi sinh, vaø ngöôøi nöõ hai caên ñoàng nhaø nguû, Ba-daät-ñeà. Nhaø: Nhö trong giôùi cuøng ngöôøi chöa thoï Cuï tuùc ñaõ noùi. Neáu cuøng phi nhaân nöõ, suùc sinh nöõ, huyønh moân ñoàng nhaø nguû, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu nhaø coù lôïp, coù ngaên caùch, hoaëc ñaïi hoäi noùi phaùp, hoaëc meï hay chò em thaân thuoäc coù beänh maø coù ngöôøi nam töû hieåu bieát laøm baïn, khoâng naèm ñeàu khoâng phaïm. Xong giôùi thöù naêm möôi saùu ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Caâu-xaù-di. Luùc aáy, Ñöùc Theá Toân chöa caám Tyø-kheo uoáng röôïu. Coù caùc Tyø-kheo ôû trong haøng quaùn hay trong nhaø baïch y, uoáng nhieàu röôïu say tuùy luùy. Coù khi rôùt xuoáng haøo vaø va ñaàu vaøo vaùch, coù khi laøm cho y baùt beå, raùch, thöông toån ñeán thaân theå. Caùc baïch y thaáy cheâ traùch noùi: Chuùng ta laø baïch y coøn khoâng uoáng röôïu,

huoáng chi laø Sa-moân Thích töû boû ñôøi caàu ñaïo maø laïi uoáng röôïu quaù hôn ngöôøi ñôøi, khoâng xöùng maëc y hoaïi saéc caét roïc, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân töø nöôùc Caâu-xaù-di ñeán aáp Baït-ñaø-vieät. Khi aáy, nôi truù xöù cuûa Phaïm chí beän toùc coù moät con ñoäc long, thöôøng phun möa ñaù laøm haïi ruoäng vöôøn. Caùc cö daân ôû ñaáy thöôøng taâm nieäm: Trong soá Sa-moân, Baø-la-moân ai laø ngöôøi coù oai ñöùc coù theå haøng phuïc ñöôïc con roàng naøy! Nghe Ñöùc Phaät cuøng moät ngaøn hai traêm naêm möôi ñeä töû tôùi aáp khoâng ai laø khoâng vui möøng, hoï keùo ñeán nghinh ñoùn, ñaûnh leã saùt chaân Phaät roài thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Nôi aáp naøy thöôøng coù moät con ñoäc long aùc, phaù hoaïi ruoäng vöôøn, chuùng con haèng taâm nieäm: Mong sao coù ñöôïc moät baäc ñaïi oai ñöùc ñeå haøng phuïc noù. Luùc naøy, Sa-kieät-ñaø ñang ñöùng phía sau quaït haàu Phaät, Ñöùc Phaät lieàn quay laïi hoûi: OÂng coù nghe caùc Cö só naøy trình baøy söï vieäc khoâng? Baïch Theá Toân, coù nghe. Laàn thöù hai, laàn thöù ba Phaät hoûi vaø Sa-kieät-ñaø traû lôøi cuõng nhö vaäy. Sa-kieät-ñaø lieàn coù yù nghó: Ñöùc Theá Toân Ba laàn hoûi laø yù muoán ta haøng phuïc con ñoäc long naøy. Ngay luùc aáy, Sa-kieät-ñaø ñeán tröôùc Phaät kính leã saùt chaân Ngaøi roài nhieãu quanh vaø lui ra. Ñi veà choã ôû cuûa roàng, vôùi yù nieäm: Nay ta neân haøng phuïc con roàng naøy, laøm theá naøo ñöøng ñeå noù hö hoaïi thaân theå, baèng caùch thu thaân noù nhoû laïi nhö caùi que caây. Sa- kieät-ñaø lieàn vaøo trong nhaø Phaïm chí, ngoài lui qua moät beân. Thaân con roàng beøn tuoân ra khoùi, thaân cuûa Sa-kieät-ñaø cuõng tuoân ra khoùi. Caû thaân con roàng thaønh löûa. Löûa nôi roàng bieán thaønh naêm saéc, löûa cuûa Sa-kieät- ñaø cuõng bieán thaønh naêm saéc. Theá laø Sa-kieät-ñaø thu hoùa thaân roàng nhoû laïi nhö caây que, boû vaøo trong bình baùt ñem ñeán choã Phaät. Sa-kieät-ñaø thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Ñoäc long aùc naøy ñaõ ñöôïc haøng phuïc, nay neân ñeå noù vaøo choã naøo? Ñöùc Phaät daïy: Neân ñeå noù nôi trung gian theá giôùi. Sa-kieät-ñaø

vaâng lôøi Phaät daïy, trong chôùp nhoaùng nhö keû löïc só co duoãi caùnh tay, ñem noù ñeå nôi trung gian theá giôùi, roài trôû veà. Vaøo luùc naøy, Ñöùc Theá Toân coù yù muoán rôøi aáp Baït-ñaø-vieät trôû veà Caâu-xaù-di. Khi nghe Sa- kieät-ñaø haøng phuïc con ñoäc long, caùc Cö só aáp Baït-ñaø-vieät raát vui möøng, hoûi caùc Tyø-kheo: Sa-kieät-ñaø laø vò naøo? Khi aáy, Sa-kieät-ñaø ñang ñöùng phía sau Phaät. Caùc Tyø-kheo noùi: Ngöôøi ñöùng haàu phía sau Phaät ñaáy. Caùc Cö só lieàn ñeán tröôùc maët Sa-kieät-ñaø, kính leã saùt chaân vaø thöa: Xin Toân giaû nhaän lôøi thænh môøi cuûa chuùng con. Sa-kieät-ñaø im laëng nhaän lôøi. Caùc Cö só thöa: Ñaïi ñöùc caàn nhöõng thöùc aên gì? Sa-kieät-ñaø noùi: Khi toâi coøn laø baïch y, taùnh öa röôïu thòt. Cö só hoan hyû, voäi vaøng saém söûa ñaày ñuû. Sa-kieät-ñaø ñeán nhaø Cö só aáy ñöôïc môøi aên. Sau khi aên thòt uoáng röôïu heát söùc no ñuû, trôû veà laïi Caâu-xaù-di. Vöøa luùc ñeán ngoaøi Taêng phoøng vì

quaù say, neân teù xuoáng ñaát, oùi möûa, y baùt vung vaõi lung tung. Qua thieân nhaõn, Ñöùc Theá Toân ñaõ töø xa nhìn thaáy, Ngaøi baûo Toân giaû A-nan: OÂng cuøng Ta ra ngoaøi Taêng phöôøng maø xem. Vaâng lôøi daïy. Toân giaû ñi theo Phaät ra ngoaøi Taêng phöôøng chöùng kieán söï thaät veà caûnh say söa. Ñöùc Phaät cuøng Toân giaû khieâng Sa-kieät-ñaø ñaët caïnh gieáng nöôùc. Ñöùc Phaät töï xaùch nöôùc doäi, coøn A-nan thì lau röûa saïch seõ, roài maëc y vaøo, ñeå naèm treân giöôøng daây, ñaàu höôùng veà Ñöùc Phaät. Trong giaây laùt, Sa-kieät-ñaø laïi xoay chuyeån mình, co chaân ñaïp Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Sa-kieät-ñaø tröôùc ñaây coù kính troïng Ñöùc Phaät khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Coù kính troïng. Ngaøi laïi hoûi: Hieän nay coøn kính hay khoâng? Baát kính! Caùc Tyø-kheo thöa. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Coù neân uoáng röôïu ñeå roài maát baûn tính toát hay khoâng? Ñaùp: Khoâng neân, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Tröôùc ñaây Sa-kieät-ñaø coù theå haøng phuïc ñoäc long, nay coù theå haøng phuïc ñöôïc con eånh öông hay khoâng? Ñaùp: Baïch Theá Toân, khoâng. Caùc Tyø-kheo laïi ñem vieäc xaûy ra tröôùc kia baïch ñaày ñuû vôùi Ñöùc Phaät. Do nhaân duyeân naøy, Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch caùc Tyø-kheo roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo uoáng röôïu phaïm Ba-daät-ñeà”. Ñöùc Phaät cheá giôùi caám roài, neân Sa-kieät-ñaø khoâng daùm uoáng röôïu. Song thoùi quen tröôùc kia, neân côn ghieàn noåi leân laø ñöùt hôi muoán cheát, aên uoáng laïi khoâng tieâu. Vì khoâng bieát phaûi giaûi quyeát theá naøo, do theá baïch Phaät. Ñöùc Phaät baûo: Cho ngöûi ñoà ñöïng röôïu. Ngöûi ñoà ñöïng röôïu khoâng qua côn thì: Cho moät ít röôïu vaøo trong baùnh, trong chaùo hay trong canh cho aên, neáu vaãn khoâng khoûi ñöôïc thì Ñöùc Phaät baûo: Cho pheùp duøng röôïu ñeå chöõa beänh aên khoâng tieâu. Sa-kieät-ñaø nhôø vaäy maø laønh côn nghieän. Keát quaû naøy ñöôïc baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Laønh roài neân töø töø phaûi boû röôïu, keå caû vieäc ngöûi ñoà ñöïng röôïu. Muoán khoâng laïi thaønh ngöôøi xaáu thì khoâng ñöôïc ngöûi röôïu nöõa. Coù thöù röôïu coù saéc röôïu, vò röôïu, höông röôïu. Coù thöù röôïu coù höông röôïu, khoâng coù vò röôïu. Coù thöù röôïu coù saéc röôïu, khoâng coù höông röôïu.

Coù thöù röôïu khoâng coù saéc röôïu, höông vò röôïu, uoáng say, ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Coù loaïi chaúng phaûi röôïu, saéc röôïu, vò röôïu, höông röôïu, uoáng khieán cho ngöôøi say, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù loaïi chaúng phaûi röôïu, saéc röôïu, höông röôïu, vò röôïu khoâng khieán cho ngöôøi say, caàn uoáng thì cho uoáng nôi choã vaéng. Neáu Tyø-kheo uoáng röôïu, moãi laàn nuoát phaïm moät Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy, Thöùc-xoa-ma- na, Sa-di, Sa ni di, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù naêm möôi baûy

214 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo khoâng kính Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, khoâng kính giôùi, coù caùc Tyø-kheo cuõng baét chöôùc nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo vaø caùc Tyø-kheo: Caùc oâng thaät söï coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùcTyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo khinh thaày, phaïm Ba- daät-ñeà”. Tyø-kheo naøo khinh ba thaày vaø giôùi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu khinh Tyø-kheo khaùc phaïm Ñoät-kieát-la. Cho ñeán thaày sai queùt ñaát maø khoâng queùt, baûo queùt xuoâi gioù maø queùt ngöôïc gioù ñeàu phaïm Ñoät-kieát- la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa ni di, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù naêm möôi taùm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Caâu-taùt-la, cuøng Ñaïi Tyø-kheo Taêng naêm traêm vò hoäi ñuû, höôùng tôùi aáp A-ñoà-tyø. Khi aáy, caùc Tyø-kheo nôi aáp naøy, nghe Ñöùc Phaät seõ ñeán, maø khoâng coù nhaø giaûng ñöôøng, beøn cuøng nhau phaùt coû ñaøo ñaát ñeå laøm… cho ñeán caâu: Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch, nhö trong giôùi caát giaûng ñöôøng ñaõ noùi. Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo töï mình ñaøo ñaát laáy ñaát, phaïm Ba-daät-ñeà”. Khi ñaõ caám thì Luïc quaàn Tyø-kheo sai ngöôøi giöõ vöôøn, hay sai Sa- di ñaøo ñaát laáy ñaát, caùc Tyø-kheo thaáy, noùi: Ñöùc Phaät caám khoâng ñöôïc ñaøo ñaát, taïi sao nay caùc thaày laïi laøm nghieäp aùc naøy? Luïc quaàn traû lôøi: Toâi sai ngöôøi ñaøo. Caùc Tyø-kheo noùi: Sai ngöôøi ñaøo vôùi töï mình ñaøo coù khaùc gì ñaâu. Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo töï mình ñaøo ñaát hoaëc sai ngöôøi ñaøo, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù moät baïch y cuùng vaät lieäu ñeå laøm nhaø cho Taêng. Sau thôøi gian khaù laâu ñeán thaêm, thaáy chöa caát, hoûi Tyø-kheo phuï traùch vieäc xaây caát: Taïi sao khoâng laøm cho mau roài ñeå toâi hoaøn thaønh phöôùc ñöùc? Vò aáy traû lôøi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi töï ñaøo ñaát hay sai ngöôøi ñaøo ñaát thì laøm sao laøm thaønh. Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu caàn ñaát thì neân noùi vôùi tònh

nhaân: “Bieát vieäc naøy, xem vieäc naøy”. Toâi caàn nhö vaäy cho toâi nhö vaäy. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo töï tay ñaøo ñaát hoaëc sai ngöôøi ñaøo, noùi ñaøo nhö vaäy, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo-ni cuõng vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa ni di, khoâng coù vieäc gì maø ñaøo ñaát, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu laáy ñaát khoâ thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù naêm möôi chín

---

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo cuøng caùc Tyø-kheo tranh caõi. Tranh chaáp roài laïi ra ngoaøi cöûa leùn nghe. Nghe roài, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Taïi sao thaày noùi nhö vaäy? Vò kia hoûi: Thaày nghe noùi nhö vaäy? Ñaùp: Toâi ñöùng ngoaøi cöûa nghe. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe bieát vieäc aáy, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo nôi choã vaéng, leùn nghe Tyø khaùc noùi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Luùc naøy, coù caùc Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo tranh luaän ñeå toû roõ phaûi quaáy, coù Tyø-kheo ôû caùch vaùch nghe ñöôïc, sinh nghi: Ta haù khoâng phaïm Ba-daät-ñeà? Do ñoù, xuaát toäi hoái quaù, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo leùn nghe tranh luaän, lyù söï ñeå bieát phaûi quaáy maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng tranh chaáp roài leùn nghe, vôùi yù nieäm: Nhöõng gì caùc Tyø-kheo noùi, ta seõ ghi nhôù, phaïm Ba-daät-ñeà”. Leùn nghe Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa- di-ni noùi, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni nghe Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni noùi, phaïm Ba-daät-ñeà, nghe Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni noùi, phaïm Ñoät- kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni nghe leùn naêm chuùng noùi, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù saùu möôi

---

Ñöùùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, coù moät nhoùm treû con möôøi baûy ñöùa, cha meï raát möïc thöông yeâu. Meï chuùng thöôøng hay nghó ngôïi: Con ta khoâng quen chòu khoù nhoïc, theå taùnh yeáu ñuoái, neân cho noù hoïc ngheà naøo thaät toát kheùo ñeå noù ñöôïc sung söôùng troïn ñôøi. Cha chuùng noùi: Neân cho noù hoïc keá toaùn, hoäi hoïa. Meï chuùng noùi: Cho hoïc hoäi hoïa sôï hö

maét, cho hoïc keá toaùn sôï ñau ngoùn tay, roài ñi ñeán ñau tim. Cha meï chuùng cuøng baøn tính: Neân cho noù xuaát gia trong doøng hoï Thích, ñôøi naøy khoûi phaûi laøm gì, ñôøi sau ñöôïc vui söôùng. Ñaùm ñoàng töû möôøi baûy ñöùa ñeàu muoán xuaát gia, cuøng nhau noùi: Chuùng ta caàn chôø Öu-ba-ly veà ñeå noùi lôøi töø bieät. Khi Öu-ba-ly veà ñeán choã caùc ñoàng töû, caùc ñoàng töû noùi: Baïn coù bieát chaêng? Chuùng toâi muoán xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Nhö Lai, chôø

baïn veà ñeå noùi lôøi töø bieät. Öu-ba-ly nghe, cuõng muoán cuøng ñi xuaát gia, lieàn trôû veà xin cha meï. Cha meï lieàn cho pheùp, vôùi yù nghó: Neân cho noù laøm ñeä töû ai ñaây? Hai oâng baø laïi nghó: Taát-laêng-giaø-baø-ta ñem noù töø tay cuûa ñaùm giaëc trôû veà, nay neân cho noù laøm ñeä töû. Cha meï chuùng daãn ñeán Taát-laêng-giaø-baø-ta thöa: Baïch Ñaïi ñöùc! Ñaïi ñöùc ñoái vôùi ñöùa nhoû naøy laø keû ñaïi aân, nay toâi xin daâng noù cho Ñaïi ñöùc, xin nhaän noù laøm ñeä töû. Taát-laêng-giaø-baø-ta lieàn ñoä chuùng, cho thoï giôùi Cuï tuùc. Thoï giôùi roài, ban ñeâm, chuùng khoâng theå moät mình ñi ñeán nhaø veä sinh vaø nôi choã röûa tay, phaûi coù ngöôøi daãn. Coù khi trôøi toái, thaáy thaày maø khoâng bieát, goïi laø quyû, thaát thanh keâu lôùn: Tyø-xaù-giaø! Tyø-xaù-giaø! (quyû! Quyû!). Thaày noùi ñöøng sôï, thaày ñaây chöù khoâng phaûi quyû ñaâu. Hoaëc ban ñeâm ñoøi aên, thaày noùi: Taêng coù thöùc aên, saùng sôùm seõ cho con aên. Ñoàng töû hoûi: Neáu Taêng khoâng coù thöùc aên thì laáy ôû ñaâu? Thaày noùi: Neáu Taêng khoâng coù thöùc aên thì seõ ñi xin. Ñoàng töû nghe nhö vaäy beøn lôùn tieáng khoùc, noùi: Tyø- kheo ñi xin veà thì chuùng con ñaõ cheát roài. Ban ñeâm Ñöùc Phaät nghe tieáng khoùc, hoûi Toân giaû A-nan: Tieáng treû nhoû ôû ñaâu khoùc ñoù? Toân giaû trình baøy ñaày ñuû vaán ñeà. Nhaân vieäc naøy, saùng sôùm Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Taát-laêng-giaø-baø-ta: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch: OÂng khoâng neân cho ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi thoï giôùi Cuï tuùc. Chöa ñuû hai möôi tuoåi phaàn nhieàu khoâng theå kham nhaãn, coù theå ñöa ñeán vieäc phaù giôùi. Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cho ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi thoï giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Luùc aáy, ñoàng töû Ca-dieáp khoâng ñuû hai möôi tuoåi thoï Giôùi Cuï tuùc, sau môùi bieát, sinh nghi, khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Ñoàng töû Ca-dieáp coù chöùng ñaéc gì khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Ñaéc Tu-ñaø-hoaøn. Ñöùc Phaät daïy: Ngöôøi naøy môùi laø ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc baäc nhaát, nhöng khoâng goïi laø Baïch-töù-yeát-ma thoï giôùi nhö phaùp. Nay cho pheùp tính tuoåi trong thai ñeå ñuû hai möôi tuoåi. Neáu vaãn chöa ñuû thì cho pheùp tính thaùng nhuaän ñeå cho ñuû. Neáu khoâng ñuû laïi cho pheùp duøng ñeán naêm cuûa Sa-moân

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 8 217

ñeå cho ñuû. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo bieát ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi maø trao cho giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà”, Ngöôøi aáy khoâng ñaéc giôùi, caùc Tyø-kheo cuõng bò quôû traùch, nhö vaäy laø ñuùng phaùp. Chöa ñuû hai möôi, töôûng laø chöa ñuû hai möôi, nghi laø chöa ñuû hai möôi, phaïm Ba-daät-ñeà. Ñuû hai möôi, töôûng laø chöa ñuû, ñuû hai möôi maø nghi, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu bieát khoâng ñuû hai möôi, khôûi yù nieäm muoán cho thoï giôùi Cuï tuùc, cho ñeán taïo phöông tieän, cho ñeán Baïch-töù-yeát-ma chöa xong, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Yeát-ma laàn thöù tö xong, Hoøa thöôïng phaïm Ba-daät-ñeà, Sö Taêng khaùc phaïm Ñoät-kieát-la Xong giôùi thöù saùu möôi moát. ----------

Ñöùc Phaät ôû nöôùc Caâu-taùt-la, cuøng naêm traêm vò Ñaïi Tyø-kheo ñi ñeán thaønh Ca-duy-la-veä. Caùc ngöôøi gioøng hoï Thích nghe Phaät töø nöôùc Caâu- taùt-la ñeán, cuøng nhau laäp ra ñònh cheá: Neáu ai khoâng nghinh ñoùn Phaät seõ bò phaït naêm traêm kim tieàn. Do ñoù, lôùn beù ñeàu ra nghinh ñoùn Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân. Ñöùc Phaät vì hoï giaûng noùi phaùp chæ baøy söï lôïi ích, khieán hoï hoan hyû, cuøng nhau thænh Phaät vaø Taêng an cö boán thaùng muøa haï, Ñöùc Theá Toân im laëng nhaän lôøi. Moãi ngöôøi ñeàu tuøy theo khaû naêng cuùng döôøng, hoaëc moät gia ñình cuùng moät ngaøy cho ñeán möôøi ngaøy, hoaëc hai gia ñình cuùng moät ngaøy, cho ñeán möôøi gia ñình... hoaëc chæ cuùng moùn aên tröôùc hay moùn aên sau, hoaëc chæ laøm ñaùt baùt na, hoaëc chæ cuùng chaùo, hoaëc chæ cuùng nöôùc taém, hoaëc chæ cuùng nöôùc uoáng buoåi chieàu, hoaëc cuùng daàu thoa chaân, thoa tay, daàu thaép ñeøn. Luùc naøy, Thích-ma-nam khoâng coù ôû nhaø, chöa cuùng döôøng ñöôïc thöù gì, hoûi ngöôøi xung quanh: Vò naøo nhaän vaät cuùng döôøng cuûa toâi? Ñöôïc traû lôøi chöa coù ai nhaän. Laïi hoûi: Thöù naøo chöa ai cuùng döôøng Ñöùc Phaät vaø Taêng? Thöa thuoác trò beänh chöa ñöôïc ai cuùng. Thích-ma-nam xin cuùng thuoác chöõa beänh cho Phaät vaø Taêng trong boán thaùng muøa haï, baèng caùch hoaëc töï ñöa ñeán, hoaëc sai ngöôøi ñöa ñeán. Nhaø Vua laïi ñeán choã Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Ñaïi ñöùc caàn thuoác gì tuøy yù ñeán laáy. Luïc quaàn Tyø-kheo khôûi yù nghó: Nay Vua cuùng thuoác trò beänh cho Phaät vaø Taêng trong boán thaùng, hoaëc sai ngöôøi ñem ñeán hay töï ñem ñeán, laïi baûo ta töï ñeán nhaän, nhö theá laø taâm nhaø Vua coù söï khinh thöôøng chuùng ta. Chuùng ta chôø khi thaân toäc nhoùm hoïp, ñeán xin thöù thuoác khan hieám, chaéc nhaø Vua khoâng coù, phaûi bò hoå theïn. Luïc quaàn laïi nghó: Nhaø Vua naøy phöôùc ñöùc, cuõng coù theå laø khoâng thieáu thöù thuoác naøo. Tröôùc heát ta neân

tìm hieåu trong thieân haï thöù naøo khoâng coù roài seõ ñeán xin. Sau khi luïc loïi, tìm hieåu neân bieát ñöôïc moät thöù duy nhaát khoâng coù. Ngaøy ñôïi chôø naêm thaân thuoäc cuûa Vua nhoùm hoïp ñaõ tôùi, Luïc quaàn Tyø-kheo lieàn ñeán xin thuoác. Nhaø Vua sai ngöôøi ñi tìm khaép nöôùc khoâng coù. Vua noùi vôùi Luïc quaàn Tyø-kheo: Tìm kieám khaép nôi maø khoâng coù. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi vôùi Vua: Nhaø Vua töï thænh Phaät vaø Taêng cuùng thuoác chöõa beänh cho boán thaùng, maø nay khoâng cho chuùng toâi moät thöù naøo! Nhaø Vua thöa: Thöa Ñaïi ñöùc! Khoâng phaûi laø khoâng muoán cuùng, cuõng khoâng phaûi laø khoâng coù thuoác, chæ vì thöù thuoác naøy tuyeät nhieân tìm khoâng coù, hôn nöõa boán thaùng ñaõ qua, ñaâu coù gì laøm phieàn khoå cho nhau. Luïc quaàn Tyø-kheo laïi laøm nhuïc nhaø Vua tröôùc coâng chuùng: Tröôùc ñaây noùi vôùi chuùng toâi cöù ñeán laáy thuoác theo nhu caàu, maø nay khoâng nhaän ñöôïc moät thöù naøo! Caùc Tyø-kheo nghe, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Caùc thaày noùi theá naøo? Luïc quaàn Tyø-kheo ñem söï thaät theo yù mình traû lôøi. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät

coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän söï cuùng döôøng tuøy yù trong boán thaùng, neáu nhaän quaù thôøi haïn aáy, phaïm Ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo, vaøo muøa Thu thöôøng maéc phaûi beänh, Thích- ma-nam ñeán taän phoøng thaêm hoûi: Ñaïi ñöùc maéc phaûi beänh gì? Caùc Tyø- kheo noùi: Chuùng toâi maéc phaûi beänh muøa Thu. Ma-ha-nam lieàn thöa vôùi Tyø-kheo: Quyù thaày coù theå ñeán toâi laáy thuoác. Caùc Tyø-kheo noùi: Tröôùc ñaây Vua cuùng boán thaùng, nay ñaõ maõn, Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi nhaän thuoác quaù thôøi gian boán thaùng. Nhaø Vua laïi xin cuùng theâm moät thaùng. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi nhaän theâm moät thaùng. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo nhaän söï môøi thænh theâm moät thaùng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän söï môøi thænh tuøy yù boán thaùng, neáu nhaän quaù, tröø thænh laïi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Laïi coù caùc Cö só ñeán thaêm nôi caùc phoøng Taêng, thaáy caùc Tyø-kheo maéc beänh muøa Thu, hoûi: Caùc thaày caàn thuoác gì con seõ ñem ñeán? Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät chöa cho chuùng toâi nhaän thuoác do thí chuû ñem ñeán. Cö só khoâng bieát laøm sao, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo nhaän söï môøi thænh do thí chuû ñem ñeán. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän söï môøi thænh tuøy yù boán thaùng, neáu nhaän quaù, tröø

thænh laïi töï ñem ñeán, phaïm Ba-daät-ñeà”. Khi aáy, Thích-ma-nam laïi coù suy nghó: Luïc quaàn Tyø-kheo vì thuoác maø ñaõ nhuïc maï ta tröôùc moïi ngöôøi. Nay ta caàn taäp trung nhieàu thöù thuoác. Theá laø thuoác ñeå doàn veà. Ñaõ coù nhieàu thuoác roài, nhaø Vua laïi suy nghó: Theo ta thì soá thuoác naøy duøng troïn ñôøi cuõng khoâng heát, nay ta neân thænh caùc Tyø-kheo ñeå cuùng thuoác troïn ñôøi. Thöïc hieän ngay yù nghó, nhaø Vua ñeán caùc Tyø-kheo thænh cuùng thuoác laâu daøi. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi nhaän söï thænh cuùng laâu daøi nhö theá. Tröôùc söï khoù xöû aáy Ma-ha-nam ñeán baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo nhaän söï môøi thænh laâu daøi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän söï môøi thænh tuøy yù boán thaùng, neáu nhaän quaù, tröø thænh laïi, töï ñem ñeán, thænh laâu daøi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu ngöôøi cuùng thuoác cho Taêng thì Tyø-kheo giuùp vieäc cho chuùng neân hoûi: Thuoác naøy ñeå trong xoùm laøng hay ñeå nôi Taêng phöôøng? Neáu noùi ñeå trong xoùm laøng thì caàn neân baûo: Toâi caàn thöù thuoác ñoù haõy vì toâi maø soaïn cho ñöøng ñeå thieáu thoán. Neáu noùi ñeå nôi Taêng phöôøng thì neân ñeå ôû phoøng trung öông cho deã laáy. Taêng neân taùc phaùp baïch nhò Yeát-ma, sai moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay duøng phoøng… ñeå thuoác cho Taêng. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay duøng phoøng… ñeå thuoác cho Taêng.

Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ ñoàng yù duøng phoøng... ñeå ñöïng thuoác cho Taêng roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát ai laø ngöôøi neân giöõ thuoác cho Taêng, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Taêng neân baïch nhò Yeát-ma sai moät Tyø-kheo giöõ thuoác. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo teân laø... vì Taêng laøm ngöôøi giöõ thuoác. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, nay Taêng sai Tyø-kheo teân laø... vì Taêng laøm ngöôøi giöõ thuoác. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ sai Tyø-kheo teân laø... laøm ngöôøi giöõ thuoác roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Vì caùc Tyø-kheo sai Tyø-kheo voâ trí, khoâng kham vieäc giöõ thuoác, neân baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân sai Tyø-kheo voâ trí giöõ thuoác. Ngöôøi ñöôïc sai giöõ thuoác phaûi thaønh töïu naêm phaùp: Khoâng laøm theo aùi, saân, si, sôï, phaûi bieát roõ thuoác hay chaúng phaûi thuoác. Tyø-kheo giöõ thuoác cho Tyø- kheo Taêng neân duøng vaät duïng môùi ñeå ñöïng Ha-leâ-laëc, A ma laëc, Tyø heâ laëc, Taát baït la, göøng khoâ, ñöôøng mía, ñöôøng pheøn. Neáu ñoà ñöïng khoâng

ræ chaûy neân ñöïng toâ, daàu maät, neân duøng da bòt mieäng, ñeà teân thuoác vaøo. Neáu Tyø-kheo naøo beänh caàn thöù gì neân hoan hyû ñöa. Neáu ngöôøi beänh bieát neân duøng thuoác gì thì töï laáy duøng. Neáu khoâng bieát thì neân hoûi thaày thuoác. Neáu khoâng coù thaày thuoác thì neân hoûi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ: Con beänh nhö vaäy, nhö vaäy, neân uoáng thuoác gì? Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ khoâng bieát thì neân uoáng thöû Ba laàn, khoâng bôùt thì laáy thöù khaùc uoáng. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät- kieát-la. Xong giôùi thöù saùu möôi hai ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc naøy, Luïc quaàn Tyø-kheo thöôøng phaïm giôùi, caùc Tyø-kheo can ngaên: Caùc thaày thöôøng phaïm giôùi, neân töï mình thaáy toäi, nhö phaùp saùm hoái, ñöøng neân vì vieäc laøm aáy phuï loøng tin cuûa tín thí, phaûi thoï khoå laâu daøi. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Chuùng toâi khoâng hoïc giôùi naøy, tröôùc heát chuùng toâi caàn hoûi vò trì phaùp, trì luaät maø trí tueä hôn thaày. Caùc Tyø-kheo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Caùc oâng laø ngöôøi ngu si, khoâng neân taïo ra caùc nghieäp aùc nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo muoán khoâng cuøng caùc oâng Boá-taùt, Töï töù, laøm caùc Yeát-ma, do thöôøng nghó caùc oâng neân nhö phaùp can giaùn. Taïi sao caùc oâng noùi: Chuùng toâi khoâng hoïc giôùi naøy, tröôùc heát chuùng toâi caàn hoûi vò trì phaùp, trì luaät coù trí tueä hôn thaày ñaõ. Quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo thöôøng hay phaïm toäi, caùc Tyø-kheo nhö phaùp can ngaên, maø laïi

noùi: Toâi khoâng hoïc giôùi naøy, caàn hoûi Tyø-kheo trì phaùp, trì luaät khaùc ñaõ, phaïm Ba-daät-ñeà". Tyø-kheo muoán tìm hieåu thì neân hoûi vò trì phaùp, trì luaät laø ñieàu neân laøm. Trì phaùp: Laø ngöôøi trì tuïng nhöõng phaùp do Phaät noùi. Ngöôøi trì luaät coù naêm haïng: Moät laø tuïng boán vieäc cho ñeán hai Baát ñònh. Hai laø tuïng boán vieäc cho ñeán ba möôi vieäc. Ba-laø tuïng heát hai traêm naêm möôi giôùi. Boán laø tuïng heát hai boä luaät. Naêm laø tuïng heát taát caû luaät. Neáu Tyø-kheo khoâng tuïng giôùi, chaúng phaûi muøa an cö thì neân nöông vaøo boán haïng trì luaät tröôùc, trong muøa an cö neân nöông vaøo vò tuïng heát taát caû luaät. Neáu khoâng nöông vaøo thì phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù saùu möôi ba

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN QUYEÅN 9

Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 5: NOÙI VEÀ 91 PHAÙP ÑOÏA (Tieáp Theo)

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Luïc quaàn Tyø-kheo thöôøng phaïm giôùi. Caùc Tyø-kheo can giaùn, nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi, cho ñeán caâu: Ñöøng ñeå phaûi chòu khoå laâu daøi. Luïc quaàn Tyø-kheo hoûi: Ñöùc Phaät cheá giôùi naøy ôû ñaâu? Caùc Tyø-kheo noùi: Thaày khoâng bieát hay sao? Vaâng, khoâng bieát. Caùc Tyø-kheo noùi: Chuùng toâi seõ noùi cho thaày bieát, Ñöùc Phaät noùi giôùi naøy ôû ñaâu. Trong khi thuyeát giôùi beøn noùi: Ñöùc Phaät cheá giôùi naøy ôû ñaây. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Nay toâi môùi bieát, phaùp naøy, moãi nöûa thaùng Boá-taùt, noùi ra töø giôùi kinh. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø- kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo khi thuyeát giôùi, noùi nhö vaày: Nay toâi môùi bieát phaùp naøy, moãi nöûa thaùng Boá-taùt, noùi ra töø trong giôùi kinh. Caùc Tyø-kheo bieát Tyø-kheo naøy hai, Ba laàn khi noùi giôùi ñaõ ngoài nghe. Tyø-kheo naøy khoâng theå vì noùi khoâng bieát maø khôûi toäi. Tuøy theo choã phaïm toäi nhö phaùp trò, roài neân quôû traùch ñieàu khoâng bieát kia laø khoâng toát. Khi thuyeát giôùi khoâng nhaát taâm ñeå nghe, khoâng ñeå yù, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu Tyø-kheo cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc ñeå thaønh Tyø-kheo thì neân daïy cho hoï hoïc ñaày ñuû luaät. Neáu hai, Ba laàn hoï ñaõ ngoài nghe giôùi, bieát hay khoâng bieát, maø noùi nhö theá, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Xong giôùi thöù saùu möôi boán ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo thöôøng vaøo trong cung cuûa Vua Ba-tö-naëc, thaáy caùc myõ nöõ sinh taâm nhieãm ñaém, khoâng thích tu phaïm haïnh, coù vò ra ñôøi laøm ngoaïi ñaïo. Caùc Ñaïi thaàn thaáy, noùi: Taïi sao nhaø Vua khoâng ñeå caùc cung nöõ lui saâu vaøo choã kín ñaùo, maø cöù cho lui tôùi

khieán ai cuõng thaáy ñöôïc. Baáy giôø, Toân giaû A-nan thöôøng nhaän ñöôïc söï cuùng döôøng cuûa Vua, saùng sôùm, ñaép y böng baùt vaøo trong haäu cung. Khi aáy, Vua cuøng phu nhaân Maït-lôïi coøn ñang nguû chöa daäy. Phu nhaân Maït-lôïi thaáy Toân giaû vaøo, lieàn voäi vaõ maëc y böôùc xuoáng giöôøng. Y cuûa Phu nhaân ñang maëc raát mòn vaø trôn, voâ yù tuoät rôi xuoáng ñaát, phu nhaân xaáu hoå lieàn ngoài suïp xuoáng. Nhaø Vua böïc töùc noùi: Vieäc trieàu ñình nhoïc nhaèn baän roän thöôøng phaûi thöùc khuya môùi nguû khoâng theå daäy sôùm. Taïi sao Tyø-kheo saùng sôùm laïi ñi thaúng vaøo theá naøy? Toân giaû xaáu hoå lieàn trôû veà nôi choã Phaät, trình baøy ñaày ñuû vieäc caùc Tyø-kheo vaø vieäc cuûa chính mình vaøo cung Vua. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø- kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät laïi töï noùi leân söï vieäc cuûa Toân giaû A-nan. Baèng moïi caùch quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Vaøo trong haäu cung cuûa nhaø Vua coù möôøi ñieàu loãi laàm: Moät laø khi Vua say, gaàn guõi vôùi cung nöõ khaùc, luùc heát say hay queân, do queân neáu boãng nhieân cung nöõ kia coù thai, Tyø-kheo bò nghi. Hai laø cung nöõ thaáy Tyø-kheo hoaëc coù yù vui ñuøa, Tyø-kheo bò nghi laø coù tình töù. Ba laø nhaø Vua coù möu maät naøo bò tieát loä, Tyø-kheo bò nghi laø ñöa tin. Boán laø trong cung coù maát vaät quyù baùu naøo, Tyø-kheo bò nghi laø ngöôøi laáy. Naêm laø neáu vò quan naøo bò maát chöùc, ngöôøi ngoaøi nghi laø do Tyø- kheo. Saùu laø neáu coù ngöôøi bò toäi, ngöôøi ta nghi laø do Tyø-kheo saøm taáu. Baûy laø neáu coù ngöôøi naøo chöa ñaùng thaêng quan maø ñöôïc thaêng, ngöôøi ta nghi laø do theá löïc cuûa Tyø-kheo. Taùm laø nhaø Vua öa ñi du ngoaïn gaây nhieàu phieàn toán, Tyø-kheo cuõng bò nghi laø xui khieán. Chín laø trong cung nhieàu caùc myõ saéc, phuïc söùc ngoaïn muïc, Tyø- kheo thaáy sinh taâm nhieãm ñaém, phaïm giôùi, hoaøn tuïc. Möôøi laø neáu vöông töû coù söï phaûn nghòch, Tyø-kheo bò nghi laø ngöôøi höôùng daãn.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 9 223

Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo vaøo trong cung Vua, quaù ngaïch cöûa, phaïm Ba-daät-ñeà”. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo sau khi Phaät ñaõ cheá giôùi caám khoâng daùm böôùc qua cöûa thaønh ñeå khaát thöïc, khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp vaøo trong cöûa thaønh, nhöng khoâng ñöôïc quaù trong cöûa cuûa haäu cung. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo vaøo trong cung Vua, quaù ngaïch cöûa cuûa haäu cung, phaïm Ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, Vua Ba-tö-naëc haèng naêm cuøng caùc cung nöõ ra khoûi giôùi haïn cuûa nöôùc, neân caùc nôi ñeàu coù laøm haønh cung daønh cho Vua nghæ khi Vua ñi ngaém caûnh. Coù caùc Tyø-kheo vaøo buoåi chieàu ñi ñeán thoân xoùm, tìm nôi nghæ laïi ñeâm, caùc Cö só noùi: Nay Vua khoâng coù nôi haønh cung naøy, caùc thaày coù theå vaøo ñoù nghæ. Vua tin kính Phaät phaùp, neáu coù bieát cuõng hoan hyû thoâi. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm vaøo neân khoâng coù choã nghæ. Vieäc naøy ñöôïc baïch Phaät. Nhaân ñoù, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho

pheùp caùc Tyø-kheo vaøo nghæ trong haønh cung boû troáng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, Vua chöa ra khoûi choán ñoà baùu, ñoà baùu chöa ñöôïc thu caát, maø vaøo quaù haïn cöûa haäu cung, phaïm Ba-daät-ñeà”. Ñoà baùu: Vaät quyù troïng vaø caùc nöõ saéc ñeàu goïi laø baùu. Chöa ra: Nghóa laø ngöôøi nöõ coøn ôû trong cung. Chöa caát: Nghóa laø ngöôøi nöõ ôû trong cung chöa taøng aån. Khi aáy, neáu vaøo quaù haïn cöûa haäu cung, caû hai chaân, phaïm Ba-daät-ñeà. Tuøy theo söï vaøo trong xa hay gaàn moãi böôùc phaïm moät Ba-daät-ñeà. Neáu böôùc qua moät chaân phaïm Ñoät- kieát-la. Vaøo caùc nhaø Ñaïi thaàn, tröôûng giaû, vaøo quaù beân trong cöûa, phaïm Ñoät-kieát-la. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Vua môøi neân vaøo thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù saùu möôi laêm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, hai nöôùc Caâu-taùt-la vaø Ma- kieät xaâm chieám laãn nhau. Ñöôøng saù ñi laïi giöõa hai nöôùc bò caét ñöùt. Tyø-kheo nôi thaønh Vöông-xaù an cö xong, nghó ñeán Phaät neân coù yù nghó: Nay ta caàn phaûi cuøng vôùi ñaùm giaëc laøm baïn ñeå ñi, môùi coù theå ñeán vieáng thaêm Ñöùc Theá Toân ñöôïc. Duø lính canh phoøng bieân giôùi, noùi ta cuøng ñi vôùi giaëc maø baét, thì Vua Ba-tö-naëc tin öa Phaät phaùp cuõng khoâng keát toäi ta. Theá laø caùc Tyø-kheo cuøng vôùi giaëc ñi ñeán bieân giôùi, quaû nhieân laø bò baét giaûi ñeán ñoàn lính bieân phoøng. Lính thuù baùo: Ñaây laø giaëc. Töôùng bieân

phoøng hoûi: Coøn nhöõng ngöôøi maëc aùo caø sa naøy laø gì? Thöa, cuõng laø giaëc. Caùc Tyø-kheo beøn töï noùi: Chuùng toâi khoâng phaûi laø giaëc, maø laø Sa-moân Thích töû, an cö nôi thaønh Vöông-xaù xong, caàn ñeán vieáng thaêm Ñöùc Theá Toân, ñi ñöôøng nguy hieåm neân cuøng laøm baïn vôùi nhöõng ngöôøi naøy ñeå ñi. Töôùng bieân phoøng noùi: Caùc oâng khoâng phaûi laø Sa-moân Thích töû. Caùc oâng ñoäi loát ñeán ñaây ñeå laøm maät vuï. Töôùng bieân phoøng ra leänh aùp giaûi veà trieàu ñình. Caùc Tyø-kheo cuõng töï khai nhö tröôùc. Vua lieàn phoùng thích. Caùc quan taû höõu, coù ngöôøi khoâng tin ñoù laø Sa-moân noùi: Ñaây laø giaëc, giaû maëc aùo Tyø-kheo, vì Vua tin öa Phaät phaùp neân phoùng thích. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Caùc oâng thaät söï coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo naøo heïn cuøng giaëc laøm baïn ñoàng ñi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo cuøng moät ñöôøng ñi chung vôùi giaëc maø khoâng bieát, nhöng khi ñaõ bieát ñöôïc thì laáy laøm ray röùt vaø ngôõ mình ñaõ phaïm Ba- daät-ñeà, neân lui traùnh beân ñöôøng, hoaëc ñi sau. Giaëc hoûi: Taïi sao caùc oâng laøm nhö theá? Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät caám khoâng cho chuùng toâi cuøng laøm baïn ñi vôùi caùc oâng. Ñaùm giaëc nghe noùi, noåi giaän, ñaùnh caùc Tyø-kheo roài loät heát y aùo. Khi trôû laïi truù xöù, caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo:

Khoâng bieát laø giaëc, cuøng ñi vôùi hoï, maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, bieát giaëc maø laøm baïn ñoàng ñi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo, treân ñöôøng ñi, tình côø gaëp giaëc, beøn sinh hoå theïn, cho raèng mình phaïm Ba-daät-ñeà, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu khoâng heïn, tình côø gaëp giaëc treân ñöôøng ñi maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo heïn cuøng giaëc ñi moät ñöôøng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo heïn cuøng giaëc ñoàng ñi treân ñoaïn ñöôøng gaàn, roài laïi khoâng ñi, hoaëc ñi ñöôøng khaùc, nhöng vaãn sinh nghi: Chuùng ta haù khoâng phaïm Ba-daät-ñeà! Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tuy cuøng giaëc heïn ñoàng ñi moät ñoaïn ñöôøng gaàn, roài khoâng ñi, hoaëc ñi ñöôøng khaùc, maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng giaëc heïn ñi moät ñöôøng töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng kia, phaïm

Ba-daät-ñeà”. Neáu cuøng caùc Tyø-kheo aùc heïn cuøng ñi, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät- kieát-la. Neáu coù caùc naïn khôûi, heïn cuøng ñi thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù saùu möôi saùu ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo cuøng ngöôøi nöõ ñoàng ñi moät ñöôøng, hoaëc moät Tyø-kheo cuøng moät ngöôøi nöõ, cho ñeán soá ñoâng, hoaëc hai Tyø-kheo, cho ñeán soá ñoâng, cuøng moät ngöôøi nöõ, cho ñeán soá ñoâng cuøng loäi qua soâng, thaáy hình laõn nhau neân sinh taâm nhieãm, coù vò hoaøn tuïc, laøm ngoaïi ñaïo. Caùc Cö só thaáy vaäy cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû cuøng ngöôøi nöõ ñi moät ñöôøng, ñaâu coù khaùc gì cuøng ñi vôùi vôï, ai bieát nhöõng ngöôøi naøy tu phaïm haïnh, thaät laø khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Luùc aáy, coù moät Cö só thöôøng ñaùnh vôï, moät hoâm, ñaùnh vôï roài boû ñi. Ngöôøi vôï suy nghó: Choàng ta thöôøng ñaùnh ta, coù theå seõ aâm thaàm gieát ta, nay ta neân troán ñi. Theá laø baø ta boû nhaø rôøi xoùm laøng ra ñi. Gaëp moät Tyø-kheo, baø raát möøng ñeán hoûi: Ñaïi ñöùc ñi ñaâu? Tyø-kheo noùi: Toâi ñi ñeán choã ñoù. Laëng leõ ngöôøi nöõ beøn ñi theo sau Tyø-kheo. Choàng baø ta, sau khi ra ñi laïi hoài taâm: Vöøa roài ta ñaùnh vôï, coù theå noù töï töû. OÂng ta lieàn voäi trôû veà nhaø tìm vôï, khoâng thaáy laïi hoûi ngöôøi haøng xoùm. Hoï ñeàu noùi khoâng thaáy. OÂng ta beøn ñi ra ngoaøi xoùm laøng, gaëp moät ngöôøi nöõ ngoaïi ñaïo, hoûi: Coù thaáy ngöôøi ñaøn baø hình daùng nhö vaäy khoâng? Keû ngoaïi ñaïo noùi: Thaáy Sa-moân Thích töû daãn ñi. OÂng ta lieàn voäi vaõ ñuoåi theo, khi ñuoåi theo kòp, oâng ta hoûi Tyø-kheo: Lyù do naøo oâng daãn vôï toâi taåu thoaùt? Tyø-kheo noùi: Toâi khoâng laøm nghieäp aùc, vôï oâng cuøng ñi vôùi toâi moät ñöôøng maø thoâi. Khi aáy baø vôï noùi vôùi oâng choàng: Chôù coù taâm aùc ñoái vôùi Tyø-kheo naøy, toâi cuøng ñi, coi nhö ngöôøi thaân thuoäc chöù khoâng coù gì khaùc. OÂng choàng

nghe vôï noùi lieàn nghó: Noùi nhö vaäy laø löøa doái cho nhau, chöù chaéc chaén coù söï aùc. OÂng ta lieàn ñaùnh Tyø-kheo gaàn cheát môùi thoâi. Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Nay ta bò kieät söùc khoâng theå tieáp tuïc ñi ñöôïc, caàn nhaäp Tam-muoäi Hoûa quang, vaän duïng hôi thôû ñeå laáy laïi söùc khoûe, roài seõ tieáp tuïc ñi. Nghó xong lieàn thu xeáp y baùt, nhaäp Tam-muoäi Hoûa quang, nôi thaân tuoân ra khoùi. Ngöôøi ñaøn baø kia thaáy vaäy noùi vôùi choàng: OÂng khoâng tin lôøi toâi noùi, oâng xem nôi thaân cuûa Tyø-kheo tuoân ra khoùi ñoù khoâng? Trong choác laùt caû thaân cuûa vò Tyø-kheo kia ñeàu maát caû. Ngöôøi vôï laïi noùi: OÂng khoâng tin lôøi toâi! OÂng xem thaân cuûa Tyø-kheo theá naøo ñoù? Vò Tyø-kheo kia lieàn duøng söùc cuûa Tam-muoäi, ñeán nôi choã Ñöùc Phaät, ñem taát caû söï vieäc ñaõ

xaûy ra baïch vôùi Ngaøi. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng ngöôøi nöõ ñi moät ñöôøng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo cuøng ñi, treân ñöôøng thaáy caùc ngöôøi nöõ cuøng ñi nôi tuyeán ñöôøng aáy, taâm sinh nghi hoái: Chuùng ta coù phaïm Ba-daät-ñeà khoâng? Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo naøo khoâng heïn maø cuøng ngöôøi nöõ ñoàng ñi moät ñöôøng, phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng ngöôøi nöõ, heïn ñoàng ñi moät ñöôøng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo cuøng ngöôøi nöõ heïn ñoàng ñi moät ñöôøng, roài sau khoâng daùm ñi, hoaëc ñi ñöôøng khaùc, cuõng sinh nghi hoái, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo naøo, tuy tröôùc ñaõ cuøng ngöôøi nöõ heïn ñoàng ñi moät ñöôøng, roài khoâng ñi, hoaëc ñi ñöôøng khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo cuøng ngöôøi nöõ heïn ñoàng ñi moät ñöôøng, töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo- ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù saùu möôi baûy ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Caâu-taùt-la, cuøng chuùng Ñaïi Tyø-kheo Taêng moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò, du haønh trong nhaân gian. Caùc Tyø-kheo, hoaëc coù vò ôû trong nhaø, hoaëc coù vò ôû beân goác caây, hoaëc coù vò ôû nôi ñaát troáng. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo cuøng Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo taäp trung moät ñoáng lôùn cuûi töôi vaø coû nôi ñaát troáng roài ñoát vaø ngoài xung quanh söôûi aám. Coù moät con raén töø trong boäng caây chaïy ra, caùc Tyø-kheo thaáy, laáy vaät neùm noù. Con raén quay ñaàu trôû voâ, bò noùng laïi chaïy ra, caùc Tyø-kheo laïi neùm nöõa, noù laïi chaïy voâ. Trong choác laùt noù laïi phoùng thaúng ñeán choã Tyø-kheo neùm noù caén vò naøy cheát ngay. Caùc Tyø-kheo vaây quanh khoùc keå. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo hoûi: Chuyeän gì caùc thaày khoùc keå nhö theá? Thöa: Coù moät

Tyø-kheo bò raén caén cheát! Quyù vò trình baøy ñaày ñuû söï vieäc treân. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao caùc thaày thaáy raén chaïy ra Ba laàn maø khoâng traùnh, ñeå ñeán noãi bò noù caén cheát? Quôû traùch xong baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 9 227

hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhen ñoát löûa, phaïm Ba-daät-ñeà”. Sau ñoù, Luïc quaàn Tyø-kheo sai ngöôøi giöõ vöôøn, Sa-di ñoát löûa. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo thaáy quôû traùch: Caùc thaày haù khoâng nghe Ñöùc Phaät caám ñoát löûa? Chuùng toâi baûo ngöôøi giöõ vöôøn, Sa-di ñoát thì ñaâu coù phaïm. Caùc Tyø-kheo noùi: Töï mình ñoát, sai ngöôøi ñoát ñaâu coù khaùc gì?! Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø- kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñoát löûa, hay sai ngöôøi ñoát löûa, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo beänh, hoûi thaày thuoác, thaày thuoác noùi: Neân uoáng thöù thuoác… vaø taém baèng nöôùc noùng. Tyø-kheo beänh noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi ñoát löûa vaø sai ngöôøi ñoát, vaäy thaày neân cho duøng thöù thuoác khaùc. Thaày thuoác noùi: Ñaïi ñöùc, beänh naøy thì phaûi uoáng thöù thuoác aáy vaø taém nöôùc noùng. Caùc Tyø-kheo laïi ñaët ra vaán ñeà: Neáu Ñöùc Phaät cho pheùp chuùng ta ñoát löûa hay sai ngöôøi ñoát löûa thì beänh naøy ñöôïc laønh. Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp Tyø-kheo beänh ñöôïc ñoát löûa hoaëc sai ngöôøi ñoát. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo khoâng beänh, töï mình ñoát löûa hoaëc sai ngöôøi ñoát, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo caàn naáu canh naáu chaùo, khoâng daùm nhen löûa, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo naáu canh, naáu chaùo, chöù khoâng ñöôïc vì söôûi aám maø nhoùm löûa. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo khoâng beänh, vì söôûi aám maø nhen löûa, phaïm Ba-daät-ñeà”. Caùc Tyø-kheo muoán nhen löûa ñeå xoâng baùt vaø ngaên thuù döõ, hoaëc ñoát ñeøn löûa, khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo coù nhaân duyeân nhö vaäy ñöôïc ñoát löûa hay baûo ngöôøi ñoát löûa. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo khoâng beänh, vì söôûi aám maø töï mình nhoùm löûa hoaëc sai ngöôøi nhen, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu vì söôûi aám maø nhen löûa, ngoïn löûa leân cao cho ñeán boán ngoùn tay, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù saùu möôi taùm

228 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ñeán caùc nhaø quen bieát, thaáy ñoà trang söùc quyù baùu, caàm xem roài ñeå laïi choã cuõ. Ñoà quyù naøy sau ñoù bò ai laáy maát, ngöôøi chuû tìm khoâng thaáy. Coù ngöôøi noùi: Toâi thaáy Tyø-kheo caàm. Ngöôøi chuû ñeán hoûi Tyø-kheo: Toâi bò maát ñoà trang söùc nhö vaäy, nhö vaäy, thaày coù thaáy khoâng? Tyø-kheo noùi: Vöøa roài toâi coù caàm xem, roài ñeå laïi choã cuõ. Ngöôøi chuû noùi: Thaày nhaän ñaõ caàm laáy roài laïi baûo khoâng thaáy nöõa. Vaäy thaày neân traû laïi toâi. Tyø-kheo noùi: Thaät söï toâi khoâng laáy. Ngöôøi chuû khoâng tin, beøn gaùn cho Tyø-kheo tieáng xaáu. Laïi coù moät ngoaïi ñaïo mang moät tuùi ñaày naêm traêm kim tieàn, tôùi beân bôø soâng uoáng nöôùc, khi ñi boû queân laïi. Coù moät Tyø-kheo ñi sau ñeán baét gaëp, roài töï hoûi: Vaät naøy laø cuûa ai? Nhìn xung quanh, thaáy phía tröôùc xa coù moät ngöôøi ñi, beøn nghó: Chaéc cuûa ngöôøi aáy boû queân, ta neân mang ñeán ñeå ñöa cho hoï. Voäi vaõ Tyø-kheo mang ñi theo. Ngöôøi kia ñi chöa ñöôïc bao laâu, nhôù tuùi tieàn vaøng, lieàn voäi quay trôû laïi. Tyø-kheo thaáy hoûi: Vì sao oâng trôû laïi? Ngöôøi kia giaän, noùi: Thöù ngöôøi xui xeûo naøy, hoûi toâi laøm gì? Tyø-kheo noùi: Duø toâi laø vaät xui xeûo, oâng cuõng neân cho toâi bieát lyù do oâng trôû laïi. Ngöôøi kia noùi: Toâi queân tuùi kim tieàn nôi bôø soâng, neân trôû laïi tìm. Tyø-kheo lieàn ñöa caùi tuùi ra hoûi: Ñaây coù phaûi laø tuùi cuûa oâng khoâng? Ngöôøi kia nhaän ra tuùi cuûa mình roài, laïi noåi giaän, noùi: Thöù ngöôøi xui xeûo, taïi sao laïi caàm caùi tuùi cuûa toâi? OÂng ñôïi moät chuùt ñeå toâi kieåm tra laïi caùc vaät trong tuùi ñaõ! Tyø-kheo noùi: Toâi hoaøn toaøn khoâng bieát thöù gì ñöïng trong tuùi naøy, cuõng khoâng xem ñeán. Neáu toâi muoán laáy thì ñaâu coù ñöa oâng xem? Vì sôï oâng maát cuûa neân môùi ñem ñeán traû cho oâng. Ngöôøi kia noùi laïi: Trong caùi tuùi cuûa toâi coù moät ngaøn kim tieàn, nay thieáu naêm traêm, oâng traû cho toâi. Tyø-kheo traû lôøi tröôùc sau nhö moät. Ngöôøi kia cöôõng böùc ñoøi Tyø-kheo, roài ñöa ñeán quan ñoaùn söï. Moät khi quan ñoaùn söï laø ngöôøi khoâng tin öa Phaät phaùp neân xöû ñoaùn moät caùch phi lyù, lieàn haï leänh baét Tyø-kheo troùi caùnh gaø, ñaùnh troáng, aùp giaûi ñeán ngaû tö ñöôøng ñeå haønh quyeát (gieát). Luùc naøy, Vua Ba-tö-naëc töø treân laàu cao nhìn thaáy, hoûi caùc quan taû höõu: Ngöôøi ñoù laø ai? Caùc quan taâu: Sa-moân Thích töû. Nhaø Vua lieàn ra leänh: Ñem veà choã ñoaùn söï, ta seõ ñích thaân ñeán ñoù. Nhaø Vua voäi vaøng ñeán vaø hoûi ngöôøi kia: Taïi sao ngöôøi haønh haï Tyø-kheo naøy? Quan ñoaùn söï taâu roõ söï vieäc cho nhaø Vua nghe. Nhaø Vua hoûi Tyø- kheo. Tyø-kheo cuõng trình baøy nhö tröôùc. Nhaø Vua hoûi ngöôøi chuû cuûa caùi tuùi ñöïng kim tieàn: Caùi tuùi naøy laø cuûa ngöôi phaûi khoâng? Ngöôøi aáy traû lôøi: Phaûi. Nhaø Vua lieàn laáy naêm traêm kim tieàn boû vaøo trong tuùi. Caùi tuùi khoâng chöùa heát. Nhaø Vua laïi hoûi: Ngöôi noùi trong caùi tuùi ñoù coù moät ngaøn kim tieàn, taïi sao baây giôø noù khoâng ñöïng heát? Ngöôøi kia lieàn töï thuù

toäi noùi: Thaät söï chæ coù naêm traêm, toâi giaän neân vu khoáng cho Tyø-kheo. Nhaø Vua lieàn hoûi vò quan ñoaùn söï: Neáu coù ngöôøi khinh Vua ngay tröôùc maët thì toäi aáy theá naøo? Quan ñoaùn söï taâu: Ngöôøi aáy ñaùng cheát vaø tòch thu taøi

saûn. Nhaø Vua lieàn cho aùp duïng ñuùng phaùp: Tòch thu taøi saûn, troùi caùnh gaø ngöôøi kia, ñaùnh troáng aùp giaûi ñeán ngaû tö ñöôøng ñeå chaët ñaàu. Coù ngöôøi noùi: OÂng vu khoáng Sa-moân Thích töû, neân thoï toäi nhö vaäy, neáu laïi vu khoáng huûy baùng, toäi sau seõ naëng hôn nhieàu. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi: Sa-moân Thích töû, coù laàn ñaõ töøng laáy vaät baùu cuûa toâi, vaäy nay söï thaät naøy phaûi sôï ö! Khi aáy, Tyø-kheo taâu vôùi Vua: Neân cho ngöôøi naøy ñöôïc soáng, ñeå Phaät phaùp khoûi bò mang tieáng xaáu. Nhaø Vua lieàn phoùng thích. Nhaø Vua lieàn quôû traùch quan ñoaùn söï: Neáu sau naøy coøn ñoaùn söï moät caùch phi lyù nhö vaäy, seõ bò trò phaït. Nhöõng ngöôøi khoâng tin Phaät phaùp baèng moïi caùch cheâ traùch: Chuùng ta laø ngöôøi theá tuïc coøn bieát xaáu hoå, khi caàm ñeán vaät baùu huoáng laø Sa-moân Thích töû, sao laïi laøm nhö vaäy, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài ñem vieäc caû tröôùc laãn sau baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Söï thaät caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Quyù Tyø-kheo thöa: Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo hoaëc naém caàm caùc thöù baùu, hoaëc caùc vaät baùu, phaïm Ba-daät-ñeà”. Baáy giôø, Tyø-xaù-khö-maãu maëc aùo quyù baùu nhaát, thaân töôùng cuûa baø troâng thaät loäng laãy trang nghieâm. Baø cuøng caùc ngöôøi thaân du ngoaïn nôi vöôøn röøng gaàn Kyø-hoaøn. Xem xeùt kyõ moïi ngöôøi khoâng heà chaùn ngaùn trong söï vui chôi thoûa thích, baø ñaâm ra nghó ngôïi: Nay ta khoâng neân ñoàng phoùng daät vôùi hoï. Nhaân vieäc naøy ta neân ñeán vieáng thaêm Ñöùc Theá Toân. Baø lieàn cuøng caùc tyø nöõ ñeán Kyø-hoaøn. Khi ñeán cöûa Kyø-hoaøn, baø laïi nghó: Ta khoâng neân maëc ñoà sang troïng naøy ñeán yeát kieán Ñöùc Theá Toân. Baø côûi aùo quyù baùu ñeå nôi haøo cuûa thaønh. Khi aáy, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñang ñi kinh haønh, töø xa thaáy ñöôïc vieäc naøy. Tyø-xaù-khö-maãu ñeán tröôùc Phaät ñaûnh leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân. Ñöùc Phaät vì baø giaûng noùi phaùp, chæ baøy nhöõng lôïi ích, khieán baø vui möøng. Khoâng bao laâu baø lui veà vaø maõi suy nghó nhöõng ñieàu vöøa ñöôïc nghe, neân queân chieác aùo quyù. Treân ñöôøng veà, sau khi cöûa thaønh ñoùng, môùi nhôù laïi chieác aùo, baø nghó: Neáu ta noùi vôùi ai laø ta bò maát chieác aùo quyù baùu naøy, nhö theá coù theå toån thöông ñeán Phaät phaùp, neân im laëng ñeán saùng hoâm sau. Luùc Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñem vaán ñeà baïch Phaät. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû: Saùng sôùm ngaøy mai ñích thaân oâng ñem ñeán traû cho baø ta. Toân

giaû laøm ñuùng theo lôøi Phaät daïy. Tyø-xaù-khö-maãu taùn thaùn heát lôøi: Laønh thay! Toâi coù vò Ñaïi sö cuøng baäc ñoàng phaïm haïnh nhö vaäy. Neáu ngoaïi ñaïo khaùc löôïm ñöôïc cuûa baùu naøy thì ñaâu coù chuyeän traû laïi cho toâi. Ñeâm vöøa roài toâi ñaõ xaû vaät naøy, nay neân thöïc hieän. Baø lieàn ñem daâng cuùng cho Taêng boán phöông. Baø yeâu caàu Toân giaû Xaù-lôïi-phaát duøng cuûa naøy caát nhaø cho chieâu ñeà Taêng. Toân giaû khoâng daùm nhaän, baïch Phaät. Ñöùc Phaät

daïy: Neân nhaïân. Laïi coù caùc Cö só, cöù moãi naêm ngaøy ñeán Taêng phoøng thaêm vieáng moät laàn. Coù ngöôøi côûi nhaãn, coù ngöôøi côûi boâng tai, tröôùc khi vaøo Taêng phöôøng. Khi veà boû queân, caùc Tyø-kheo thaáy khoâng daùm laáy, coù ngöôøi khaùc thaáy, laáy ñem ñi maát. Caùc Cö só, khi trôû laïi Taêng phöôøng tìm, hoûi caùc Tyø-kheo: Toâi maát vaät baùu nhö vaäy, nhö vaäy, thaày coù thaáy khoâng? Tyø-kheo noùi: Toâi thaáy maø khoâng daùm laáy. Caùc Cö só noùi: Ñaïi ñöùc thaáy, taïi sao khoâng laáy? Ñaïi ñöùc neân traû laïi cho toâi, ngöôøi xuaát gia ñaâu caàn vieäc aáy. Caùc Tyø-kheo noùi: Thaät söï toâi khoâng laáy. Cö só khoâng tin, beøn gaùn tieáng aùc cho Tyø-kheo. Laïi coù caùc Tyø-kheo cuøng ngöôøi laøm baïn ñi ñöôøng, nghæ laïi ñeâm moät nôi noï, coù ngöôøi baïn boû queân laïi vaät ra ñi. Tyø-kheo thaáy khoâng daùm laáy, ngöôøi khaùc laáy ñi. Caùc ngöôøi baïn hoûi Tyø-kheo: Toâi maát vaät nhö vaäy, nhö vaäy, Ñaïi ñöùc coù thaáy khoâng? Tyø-kheo noùi: Toâi thaáy maø khoâng daùm laáy. Caùc ngöôøi baïn noùi: Ñaïi ñöùc thaáy, taïi sao khoâng laáy? Ñaïi ñöùc traû laïi cho toâi ñi! Ngöôøi xuaát gia ñaâu caàn vieäc aáy. Caùc Tyø-kheo noùi: Thaät söï toâi khoâng laáy. Ngöôøi kia khoâng tin, baùng boå Tyø-kheo khaép nôi. Töø ñoù caùc Tyø-kheo laïi coù nhöõng suy nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng ta töï mình caàm laáy hoaëc sai ngöôøi caàm laáy vaät baùu nôi Taêng phöôøng hay choã nghæ laïi ñeâm thì Cö só ñaõ khoâng maát ñoà maø chuùng ta khoûi bò tieáng xaáu. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo töï mình caàm hay sai ngöôøi caàm laáy vaät baùu, nôi Taêng phöôøng hoaëc choã nghæ laïi ñeâm. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, ñoái vôùi cuûa baùu hoaëc caùc vaät baùu, töï mình laáy hay daïy ngöôøi laáy, tröø nôi Taêng phöôøng hay choã nghæ laïi ñeâm, phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu trong Taêng phöôøng vaø choã nghæ ñeâm caàm laáy cuûa baùu hoaëc caùc vaät baùu khaùc, sau coù ngöôøi chuû ñeán ñoøi thì traû laïi hoï. Vaán ñeà nhö vaäy, phaûi giaûi quyeát nhö vaäy. Cuûa baùu: Chaân chaâu, Ma-ni, Löu ly, Ngoïc kha, Kim ngaân. Caùc vaät baùu: Laø chæ cho caùc vaät quyù khaùc. Taêng phöôøng: Laø choã Taêng ôû, ñaát thuoäc veà Taêng. Choã nghæ laïi ñeâm: Töùc ngoaøi Taêng phöôøng, nôi nhaø ngöôøi khaùc vaø nôi cuøng laøm baïn vôùi ngöôøi ñi daïo chôi. Tyø-kheo thaáy vaät baùu nôi Taêng phöôøng,

neân khieán tònh nhaân laáy, neáu khoâng coù tònh nhaân thì töï mình laáy caát. Coù ngöôøi ñeán ñoøi, neân hoïp Taêng hoûi roõ veà töôùng traïng cuûa vaät bò maát, sau ñaáy môùi traû. Neáu laáy caát roài, muoán ñi ñaâu, phaûi daën ngöôøi ôû nhaø. Neáu Tyø-kheo ñeán nhaø ngöôøi, thaáy coù vaät, neân khieán tònh nhaân caát, khoâng coù tònh nhaân thì töï mình laáy caát, coù ngöôøi, neân keâu ngöôøi chuû ra giao cho hoï, roài sau môùi ñi. Tyø-kheo cuøng ngöôøi laøm baïn ñi ñöôøng, thaáy vaät neân baûo tònh nhaân laáy, khoâng coù tònh nhaân neân töï mình laáy ñeå traû laïi cho hoï. Khi traû, neân taäp trung ngöôøi hoûi: OÂng maát vaät phaûi khoâng? Neáu ngöôøi aáy coù maát thì neân hoûi vaät gì. Ngöôøi aáy noùi ñuùng môùi traû. Neáu cuøng baïn ñi khaùc ñöôøng, khoâng gaëp nhau, ñeán xoùm laøng, thì neân göûi cho ngöôøi Öu-baø-taéc tin caäy ñeå traû laïi hoï. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa- ma-na,

Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù saùu möôi chín ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo moät ngaøy taém Ba laàn, duøng nhieàu boät thaùo ñaäu, caùc Cö só thaáy, cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo naøy taém maõi taém hoaøi, duøng thaùo ñaäu nhö Vua, nhö Ñaïi thaàn. Muïc ñích hoï xuaát gia laø muoán caàu giaûi thoaùt, khoâng nhôù nghó tuïng kinh, laïi chuù troïng phôi baøy caùc ñieàu xaáu, ngaøy ñeâm chæ lo thaân theå, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Baáy giôø, coù moät töôùng sö noùi vôùi Vua Bình-sa: Thieân vaên cho bieát, saép coù moät ngoâi sao baát thöôøng xuaát hieän, nhaø Vua neân taém nôi suoái nöôùc ñoù ñeå traùnh tai öông. Neáu khoâng taém coù theå ñöa ñeán maát nöôùc, hoaëc meänh heä cuûa Vua seõ laém öu phieàn. Nhaø Vua lieàn ra leänh caùc quan taû höõu xem xeùt ñònh lieäu con suoái aáy. Caùc quan vaâng leänh ñeán nôi thì thaáy caùc Tyø-kheo taém ñaày caû suoái. Caùc quan quay trôû veà taâu vôùi Vua, Vua noùi: Chôø Tyø-kheo taém xong. Suoát caû ngaøy ñeâm hoâm aáy, Ba laàn ñeán xem, ñeàu thaáy caùc Tyø-kheo thay nhau taém luoân khoâng ngôùt. Baø-la-moân töôùng sö laïi taâu vôùi Vua: Hung tinh kia saép xuaát hieän, sau khi hung tinh naøy xuaát hieän môùi taém thì khoâng coù ích gì. Nhaø Vua nghe caâu noùi naøy lieàn baûo chuaån bò xa giaù ñeå Vua ñeán suoái taém. Nhaø Vua taém döôùi doøng nöôùc. Caùc quan thaáy vaäy dò nghò: Sa-moân Thích töû khoâng bieát thôøi nghi, khoâng sieâng naêng, khoâng quaùn nieäm theå oâ tröôïc cuûa thaân, chæ lo taém röûa, trang ñieåm thaân theå, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû

traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo trong voøng nöûa thaùng taém, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo beänh, thaày thuoác baûo, phaûi taém röûa môùi laønh. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi luùc naøo cuõng taém ñöôïc, thaày neân höôùng daãn phöông phaùp khaùc. Thaày thuoác noùi: Chæ coù caùch taém röûa môùi heát, chöù khoâng coù caùch naøo khaùc. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nghó: Neáu Ñöùc Phaät cho pheùp khi coù beänh thöôøng ñöôïc taém thì beänh cuûa chuùng ta mau laønh. Laïi coù caùc Tyø-kheo laøm nhieàu vieäc, bò ñaát buøn nhôùp aùo, nhôùp thaân, do vaäy caøng theâm phieàn toaùi, laïi naûy ra yù nghó: Neáu Ñöùc Phaät cho pheùp khi laøm vieäc ñöôïc taém giaët thì aùo khoûi nhôùp, thaân khoûi nhôùp ñöôïc saïch seõ, bôùt meät. Laïi coù caùc Tyø-kheo ñi ñöôøng meät nhoïc, muoán taém giaët maø khoâng daùm, laïi suy nghó: Neáu Ñöùc Phaät cho pheùp khi ñi ñöôøng ñöôïc taém giaët thì söï meät nhoïc seõ bôùt ñi. Laïi coù caùc Tyø-kheo bò möa gioù bò buøn buïi laøm nhôùp aùo, laïi coù yù nghó: Neáu khi trôøi möa gioù, Ñöùc Phaät cho pheùp taém giaët thì coù theå khoâng bò buïi buøn laøm nhôùp. Muøa Xuaân coøn moät thaùng röôõi vaø moät thaùng ñaàu muøa Haï,

caùc Tyø-kheo bò noùng böùc, moà hoâi nheã nhaïi, laïi naûy ra yù nghó: Vaøo luùc noùng nöïc, neáu Ñöùc Phaät cho pheùp taém thì coù theå khoâng bò hoaïn khoå aáy. Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø- kheo khi beänh, khi laøm vieäc, khi ñi ñöôøng, khi möa gioù, khi noùng böùc ñöôïc taém röûa khoâng phaïm. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo trong voøng nöûa thaùng maø taém, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà". Nhaân duyeân laø khi beänh, khi laøm vieäc, khi ñi ñöôøng, khi möa gioù, khi noùng böùc, ñoù laø nhaân duyeân. Khi beänh: Laø khi coù chöùng beänh caàn taém röûa. Khi laøm vieäc: Laø khi lo lieäu coâng vieäc, cho ñeán queùt phoøng. Khi ñi ñöôøng: Laø khi ñi moät do-tuaàn, hai do-tuaàn, cho ñeán chæ nöûa do-tuaàn. Khi möa gioù: Laø khi trôøi gioù möa bò ñaát buøn nhô nhôùp. Khi noùng böùc: Laø luùc noùng böùc ñoå moà hoâi. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khi taém röûa cho thaày, hoaëc cho ngöôøi beänh, thaân hình mình bò öôùt, bò nhôùp thì taém röûa khoâng phaïm. Xong giôùi thöù baûy möôi ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo vöøa caát xong phoøng môùi, Luïc quaàn Tyø-kheo muoán ñeán ôû trong ñoù, ñuoåi

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 9 233

Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo ra. Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo khoâng chòu ra neân bò ñaùnh. Bò ñuoåi bò ñaùnh, Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo keâu khoùc inh oûi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, hoûi: Taïi sao keâu la lôùn tieáng nhö vaäy? Luïc quaàn Tyø-kheo ñaùnh ñaùm con. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, coù. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø- kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo ñaùnh Tyø-kheo, phaïm Ba-daät-ñeà". Coù Tyø-kheo aên bò ngheïn, nhôø Tyø-kheo khaùch ñaám löng, caùc Tyø- kheo khoâng daùm ñaám, neân ngheït thôû cheát, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu Tyø-kheo khoâng vì loøng giaän maø ñaùnh Tyø-kheo, phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo giaän ñaùnh Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu ñaùnh Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di, Sa-di-ni, ngöôøi khaùc hay suùc sinh, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo- ni ñaùnh Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà; ñaùnh Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, ngöôøi khaùc cuøng suùc sinh, phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di, Sa-di-ni ñaùnh naêm chuùng, ngöôøi khaùc, hay suùc sinh, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù baûy möôi moát ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Luïc quaàn Tyø-kheo laïi ñeán phoøng Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo tìm choã ôû. Thaäp thaát quaàn khoâng chòu ra, Luïc quaàn ñöa tay leân nhö muoán ñaùnh, Thaäp thaát quaàn cuõng laïi la lôùn. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, ra hoûi: Taïi sao caùc oâng la lôùn nhö theá? Luïc quaàn

Tyø-kheo muoán ñaùnh con. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo doïa ñaùnh Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà". Coù caùc Tyø-kheo khi noùi phaùp duøng tay nhaán maïnh lôøi noùi hoaëc chæ roõ vaán ñeà naøo ñoù, neân loøng laïi sinh nghi hoái: Phaûi chaêng ta ñaõ phaïm Ba- daät-ñeà. Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu Tyø-kheo khoâng do loøng giaän, doïa tay ñoái

vôùi Tyø-kheo khaùc, maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo vì giaän, duøng tay doïa ñaùnh Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu doïa tay ñaùnh, phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu doïa tay maø khoâng ñaùnh, phaïm Ñoät-kieát-la. Ngoaøi ra nhö trong giôùi ñaùnh Tyø-kheo ñaõ noùi. Xong giôùi thöù baûy möôi hai ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo haøi loøng vôùi phoøng vöøa nhaän ñöôïc. Luïc quaàn Tyø-kheo yû mình laø baäc Thöôïng toïa neân tuøy tieän vaøo ôû. Thaäp thaát quaàn phaûi traùnh qua nhöõng phoøng hai beân. Luïc quaàn Tyø-kheo cuøng nhau baøn luaän: Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo bieát hoå theïn caån thaän sôï toäi loãi, hoï ôû beân ta, chaéc thaáy ñöôïc toäi loãi cuûa ta. Chuùng ta neân taïo phöông tieän ñeå hoï taùch xa ta. Luïc quaàn beøn ñeán noùi: Phoøng naøy tröôùc ñaây boû khoâng, coù nhieàu söï ñaùng sôï seät, caùc oâng khoâng neân ôû ñaáy. Thaäp thaát quaàn noùi: Chuùng con ñoùng kyõ cöûa thì ñaâu coù sôï gì. Luïc quaàn Tyø-kheo, trong ñeâm toái laøm nhieàu hình töôùng ñeå khuûng boá Thaäp thaát quaàn. Saùng hoâm sau, hoûi Thaäp thaát quaàn: Ñeâm vöøa roài caùc oâng nguû ngon giaác khoâng? Thaäp thaát quaàn noùi: Chuùng con nghe tieáng ñaùng sôï seät, ñoùng kyõ cöûa tö duy neân ñaâu coù sôï gì. Luïc quaàn Tyø-kheo laïi cuøng nhau baøn luaän: Chuùng ta khoâng theå khuûng boá chuùng noù baèng kieåu ñoù, chuùng ta seõ chôø chuùng noù ra ngoaøi, roài leùn vaøo phoøng giaáu mình beân döôùi giöôøng cuûa chuùng. Luïc quaàn thöïc hieän ngay keá hoaïch, laãn trong ñeâm ñen, keùo aùo, keùo chaân, khieâng giöôøng cuûa Thaäp thaát quaàn ñeå choã khaùc. Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo hoaûng hoàn, lôùn tieán keâu la. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo ñeán hoûi: Chuyeän gì maø la lôùn tieáng theá? Thaäp thaát quaàn thöa: Nôi ñaây khoâng coù giaëc cöôùp maø khoâng bieát ai keùo aùo, keùo chaân, khieâng giöôøng chuùng con ñeå choã khaùc, caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo lieàn böng ñeøn ñeán soi roïi, thaáy Luïc quaàn Tyø-kheo ñang ngoài xoåm döôùi giöôøng, hoûi: Caùc thaày ngoài ñaâu laøm gì? Luïc quaàn noùi: Chuùng toâi ngoài ñaây ñeå khuûng boá. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät

baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo khuûng boá Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo hoûi Tyø-kheo cöïu truù: Trong phoøng naøy coù ñieàu gì ñaùng sôï seät khoâng? Vò kia hoaëc khoâng daùm noùi, hoaëc noùi roài sinh nghi,

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 9 235

sôï phaïm toäi Ba-daät-ñeà, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo Caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo naøo khoâng coá yù khuûng boá Tyø- kheo khaùc maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo coá taâm khuûng boá Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Ngoaøi ra nhö trong giôùi ñaùnh Tyø-kheo khaùc ñaõ noùi. Xong giôùi thöù baûy möôi ba ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Tyø-kheo Ñaït-ma khôûi yù nghó: Tröôùc ñaây Baït-nan-ñaø ñoaït y cuûa ta, do ñoù Ñöùc Phaät quôû traùch ta, roài vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Nay ta neân ñeán tröôùc Taêng noùi thaày aáy phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nghó roài, lieàn ñeán tröôùc Tyø-kheo Thöôïng toïa baùo: Baït-nan-ñaø cuøng ngöôøi nöõ, hai thaân ñuïng chaïm nhau, noùi lôøi thoâ aùc, khen ngôïi söï cung phuïng xaùc thaân. Caùc Tyø-kheo hoûi: Taïi sao thaày bieát? Ñaït-ma noùi: Toâi cuøng ñi, thaáy thaày aáy laøm vieäc nhö vaäy. Caùc Tyø- kheo Tröôûng laõo quôû traùch noùi: Taïi sao thaày, luùc khoâng giaän nhau thì che giaáu, luùc giaän nhau laïi baùo, neâu ra? Quyù vò quôû traùch roài, ñem baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Ñaït-ma: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaït-ma thöa: Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo che giaáu toäi thoâ aùc cuûa Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo khoâng bieát vò khaùc phaïm toäi thoâ aùc, sau môùi bieát, beøn sinh nghi hoûi: Ta haù khoâng phaïm Ba-daät-ñeà? Vò aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu khoâng bieát Tyø-kheo khaùc phaïm toäi thoâ aùc, maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo bieát Tyø-kheo khaùc phaïm toäi thoâ aùc maø che giaáu, qua moät ñeâm, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu töø luùc vöøa saùng cho ñeán luùc maët trôøi chöa xuaát hieän, moãi giôø phaïm Ñoät-kieát-la, maët trôøi xuaát hieän, phaïm Ba-daät-ñeà. Sa-di phaïm Ñoät-kieát- la. Neáu muoán noùi maø khoâng coù ngöôøi ñeå noùi, hoaëc sôï naïn khôûi leân neân che giaáu thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù baûy möôi boán ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, Baït-nan-ñaø khôûi yù nghó: Tyø- kheo Ñaït-ma höùa vôùi ta cuøng ñi, ñaõ laáy y cuûa ta nhöng roài khoâng chòu ñi, ta phaûi laáy laïi y kia, bò Ñöùc Theá Toân quôû traùch, roài vì caùc Tyø-kheo

236 BOÄ LUAÄT 1

kieát giôùi. Sau ñoù, Ñaït-ma laïi toá caùo toäi loãi cuûa ta, nay Ta neân duøng Taêng-giaø-baø-thi-sa khoâng caên cöù ñeå huûy baùng oâng ta. Nghó nhö vaäy roài, Baït-nan-ñaø ñeán noùi vôùi caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo: Thaät söï toâi coù xuùc chaïm thaân ngöôøi nöõ, coù noùi lôøi thoâ aùc, coù töï khen mình ñeå ñoøi hoûi söï cuùng döôøng xaùc thaân, Tyø-kheo Ñaït-ma cuõng nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo hoûi: Taïi sao thaày bieát? Baït-nan-ñaø noùi: Toâi cuøng ñi cho neân thaáy roõ. Caùc Tyø- kheo quôû traùch, noùi: Taïi sao thaày duøng Taêng-giaø-baø-thi-sa khoâng caên cöù ñeå huûy baùng Tyø-kheo khaùc? Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, duøng Taêng-giaø-baø-thi-sa khoâng caên cöù ñeå huûy baùng Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Huûy baùng Tyø-kheo- ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni huûy baùng Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà. Huûy baùng Thöùc-xoa-ma- na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni huûy baùng naêm chuùng, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù baûy möôi laêm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø khôûi yù nghó: Tyø-kheo Ñaït-ma höùa vôùi ta cuøng ñi... cho ñeán caâu: Laïi toá caùo toäi cuûa ta (nhö treân). Ta duøng Taêng-giaø-baø-thi-sa khoâng caên cöù ñeå huûy baùng, cuõng khoâng gaây toån haïi, nay Ta laïi duøng caùch khaùc ñeå trò môùi ñöôïc. Baït-nan- ñaø beøn ñeán choã Ñaït-ma noùi: OÂng laø ñeä töû cuûa toâi. Toâi laø thaày cuûa oâng. Tröôùc ñaây oâng vaø toâi gaây xích mích laãn nhau, nay chuùng ta neân hueà, ñöøng hieàm khích nhau nöõa, soáng laïi neáp soáng nhö tröôùc kia, cuøng nhau ñeán caùc giaø ñình, nhaän nhieàu thöùc aên ngon boå. Ñaït-ma lieàn hoøa giaûi, theo thaày cuøng ñi. Baït-nan-ñaø lieàn daãn ñeán nôi khoâng coù thöùc aên, neáu coù ai ñeán môøi thì nhaùy maét ra hieäu baûo hoï ñi ñi. Baït-nan-ñaø tính toaùn theá naøo, Ñaït-ma veà laïi chuøa laø treã giôø aên. Vì theá, Ñaït-ma nhaän leänh cuûa thaày nhö sau: Nay choã naøy khoâng coù thöùc aên, oâng neân veà chuøa. Ñaït- ma vöøa ñi, Baït-nan-ñaø ñeán gia ñình ñaõ môøi, aên nhieàu thöùc aên ngon boå. Ñaït-ma veà ñeán chuøa thì ñaõ quaù ngoï. Baït-nan-ñaø aên xong, veà chuøa hoûi Ñaït-ma: OÂng veà coù kòp giôø aên khoâng? Ñaït-ma ñaùp: Khoâng. Baït-nan-ñaø an uûi noùi: Nay oâng maát moät böõa aên, ngaøy mai ta seõ cho oâng moät böõa aên ngon boå gaáp boäi. Saùng mai, Baït-nan-ñaø laïi cuõng ñeán nhö tröôùc, cho ñeán Ba laàn nhö vaäy, roài noùi vôùi Ñaït-ma: Thôøi gian gaàn ñaây, toâi daãn oâng

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 9 237

ñeán nhöõng choã ñoù, ñeàu laø nhöõng nôi thöôøng nhaän ñöôïc thöùc aên ngon boå, nhöng khoâng nhaän ñöôïc, sôï e oâng bò “Keû beà treân” quôû traùch, hay thieân thaàn giaän, hoaëc laø do toäi nghieäp cuûa oâng neân môùi ñöa ñeán tình traïng nhö theá, oâng ñöøng oaùn toâi. OÂng coù theå mau trôû veà chuøa ñeå kòp giôø aên. Ñaït-ma voäi trôû veà chuøa, vaãn khoâng kòp giôø aên. Bò ñoùi maáy ngaøy lieàn

neân Ñaït-ma laû ngöôøi khoâng theå ñöùng daäy ñöôïc, vì quaù suy yeáu. Baït-nan-ñaø aên xong quay veà roài laïi ñeán hoûi: OÂng coù veà kòp aên khoâng? Ñaït-ma noùi: Khoâng kòp. Baït-nan-ñaø beøn noùi: OÂng ñaõ doái gaït thaày, neân phaûi bò trò phaït nhö vaäy. Sau naøy neáu oâng coøn coù thoùi ñoù seõ bò trò naëng hôn. Khi aáy, Ñaït-ma môùi bieát laø mình bò thaày doái, töùc giaän la lôùn: Taïi sao Tyø-kheo laïi laøm vieäc löøa doái khieán cho toâi ba ngaøy nhòn ñoùi gaàn cheát? Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo hoûi: Taïi sao thaày la om soøm theá? Ñaït-ma noùi: Baït-nan-ñaø ba ngaøy gaây naõo haïi toâi, khieán toâi bò ñoùi. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Ba- ïch Theá Toân, söï thaät con coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch, Ñöùc Phaät quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo noùi vôùi Tyø-kheo khaùc: Cuøng toâi ñeán caùc gia ñình kia, toâi seõ cho thaày nhieàu thöùc aên ngon boå, nhöng roài khoâng cho maø baûo trôû veà, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo daãn caùc Tyø-kheo ñeán nhieàu gia ñình maø khoâng nhaän ñöôïc thöùc aên naøo, sinh taâm xaáu hoå, laïi coù suy nghó: Phaûi chaêng laø ñaõ phaïm Ba-daät-ñeà? Do ñoù, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu Tyø-kheo khoâng vì gaây naõo haïi ngöôøi khaùc, khoâng nhaän ñöôïc thöùc aên, phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo noùi vôùi Tyø-kheo khaùc: Cuøng toâi ñeán caùc gia ñình kia, toâi seõ cho thaày thöùc aên ngon boå, vì coá yù gaây xuùc naõo, neân khoâng cho, laïi khieán ñi veà, phaïm Ba- daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo daãn Tyø-kheo nuoâi beänh ñeán caùc gia ñình, vì Tyø- kheo beänh ñeå xin thöùc aên, sôï ngöôøi beänh quaù giôø aên, khieán neân veà mau, ngöôøi kia ñi roài, beøn sinh aân haän: Ta coá yù baûo veà, phaûi chaêng laø ñaõ phaïm Ba-daät-ñeà? Do ñoù, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo naøo khoâng vì ñeå ñöôïc aên moät mình neân khieán Tyø-kheo khaùc veà, maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo noùi vôùi Tyø-kheo kia: Cuøng toâi ñi ñeán caùc gia ñình kia, toâi seõ cho thaày nhieàu thöùc aên ngon boå. Khi ñeán roài, khoâng cho, laïi noùi nhö vaày: OÂng ñi ñi, oâng cuøng

toâi hoaëc ngoài hoaëc noùi khoâng vui, toâi ngoài moät mình, noùi moät mình vui hôn, vì muoán gaây naõo haïi ngöôøi kia, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu Tyø-kheo gaây xuùc naõo Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, cho ñeán suùc sinh theo kieåu naøy, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo-ni gaây xuùc naõo Tyø- kheo, Tyø-kheo-ni theo kieåu naøy, phaïm Ba-daät-ñeà; gaây naõo Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, cho ñeán suùc sinh theo kieåu naøy, phaïm Ñoät-kieát- la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni gaây xuùc naõo naêm chuùng theo kieåu naøy, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù baûy möôi saùu ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, coù soá ñoâng Tyø-kheo cuøng baïn ñi ñeán nöôùc Caâu-taùt-la, treân ñöôøng gaëp giaëc ñoaït heát y baùt. Sau ñoù, ñi ñeán moät traïm canh, ngöôøi lính canh hoûi: Caùc Ñaïi ñöùc gaëp giaëc ôû choã naøo? Caùc Tyø-kheo traû lôøi: Gaëp giaëc ôû choã ñoù. Nhöõng ngöôøi lính canh cuøng nhau baøn luaän: Neáu nhaø Vua nghe caùc Tyø-kheo bò ñoaït y baùt trong phaïm vi traùch nhieäm cuûa ta, chaéc chaén ta seõ bò toäi. Lính gaùc lieàn noùi vôùi Tyø-kheo: Ñaïi ñöùc naùn ôû laïi ñaây, chuùng toâi seõ truy taàm ñaùm giaëc laáy laïi y baùt. Lính lieàn truy taàm vaø baét ñöôïc, thu laïi toaøn boä nhöõng gì chuùng ñaõ ñoaït, ñeå chung laïi moät ñoáng. Nhöõng ngöôøi lính baøn noùi: Neân traû laïi cho ai tröôùc? Coù yù kieán: Neân traû laïi cho caùc Tyø-kheo tröôùc. Nhaø Vua tin öa Phaät phaùp nghe ñöôïc chaéc chaén haøi loøng. Vôùi yù kieán ñoù hoï lieàn noùi vôùi Tyø-kheo: Caùc thaày ñeán laáy y baùt cuûa mình ñi! Caùc Tyø-kheo phaân vaân tröôùc ñoáng y, coù vò noùi laø y cuûa toâi, coù vò noùi laø khoâng phaûi y cuûa toâi, cho neân khoâng daùm laáy. Nhöõng ngöôøi lính hoûi: Taïi sao khoâng laáy? Caùc Tyø-kheo noùi: Toâi khoâng nhôù roõ y cuûa toâi neân khoâng daùm laáy. Caùc ngöôøi lính noùi: Coá nhôù laïi maø nhaän laáy mau. Ngay khi aáy, caùc ngoaïi ñaïo beøn laáy y toát cuûa Tyø-kheo, Tyø-kheo laáy sau neân phaûi laáy y xaáu cuûa ngoaïi ñaïo coøn boû laïi. Caùc ngöôøi lính bieát Sa-moân Thích töû ñeàu maëc y toát, maø nay laïi nhaän ñöôïc y xaáu cuûa ngoaïi ñaïo, neân noùi: Caùc thaày Sa-moân coù gì ñaëc bieät ñaâu? Hình töôùng caùi y cuûa mình coøn khoâng bieát thì laøm sao bieát taâm cuûa mình? Neáu caùc thaày bieát hình töôùng y cuûa mình thì ngoaïi ñaïo ñaâu coù lyù do gì laáy ñöôïc y toát cuûa caùc thaày. Caùc thaày Tyø-kheo khi veà ñeán choã Phaät ñem vaán ñeà naøy baïch leân Ngaøi. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo, hoûi: Thaät söï caùc oâng khoâng bieát hình töôùng chieác y cuûa mình phaûi khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät laø nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch xong, baûo caùc Tyø-kheo. Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-

kheo naøo nhaän ñöôïc y môùi, neân duøng ba loaïi maøu saéc ñeå laøm daáu, hoaëc maøu xanh, maøu ñen hay maøu moäc lan. Neáu khoâng duøng ba maøu ñoù ñeå laøm daáu, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu khoâng laøm daáu maø ñaép maëc thì moãi laàn maëc phaïm moät Ba-daät-ñeà. Neáu khoâng maëc, moãi ñeâm phaïm moät Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu y môùi nhaän ñöôïc ñaõ laøm daáu roài, thì khoâng laøm, khoâng phaïm. Xong giôùi thöù baûy möôi baûy ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo boû y baùt lung tung, khoâng thu doïn, Luïc quaàn Tyø-kheo laáy giaáu. Khi Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo bieát maát, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Y baùt cuûa con hình töôùng nhö vaäy, nhö vaäy, con ñeå choã naøy, con ñeå choã kia, ai laáy ñem ñi ñaâu? Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Choã naøy keû tôùi ngöôøi lui, bieát ai laáy maø hoûi? Thaäp thaát quaàn laïi hoûi: Ngöôøi vöøa roài ñeán ñaây, hoï ñi höôùng naøo? Ñaùp: Hoï ñi boán

phöông bieát ñaâu maø noùi... Nghe theá, Thaäp thaát quaàn Tyø- kheo toûa ra boán höôùng ñuoåi kòp ngöôøi môùi ñeán roài veà, lieàn hoûi: Toâi maát y baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim, caùc ngöôøi neân traû laïi cho toâi. Nhöõng ngöôøi aáy noùi: Thöa Ñaïi ñöùc! Toâi ñeán vì chaùnh phaùp chöù ñaâu ñeán ñeå aên troäm! Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo bò caâu noùi hoùc buùa aáy, xaáu hoå lieàn trôû veà. Luïc quaàn Tyø-kheo hoûi: Caùc oâng coù tìm gaëp ñöôïc hoï khoâng? Ñaùp: Coù gaëp. Laïi hoûi: Coù nhaän laïi ñöôïc y baùt khoâng? Ñaùp: Khoâng nhaän ñöôïc. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo ñem y baùt ra vaø noùi: Y baùt ñaây coù phaûi cuûa caùc oâng khoâng? Thöa phaûi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch Luïc quaàn, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo töï mình giaáu vaät cuûa Tyø-kheo khaùc, hoaëc y, hoaëc baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim, taát caû duïng cuï trong ñôøi soáng, hoaëc sai ngöôøi khaùc giaáu, phaïm Ba-daät-ñeà". Tröôøng hôïp coù Tyø-kheo khoâng thu caát y baùt, ñoà vaät cuûa mình, caùc Tyø-kheo khaùc thaáy maø khoâng daùm thu caát, boû ñi neân bò maát, do ñoù bò nghi, mang tieáng xaáu, beøn khôûi yù nghó: Phaûi chi Ñöùc Phaät cho pheùp chuùng ta vì ngöôøi kia thu caát ñoà vaät thì vò kia khoâng bò maát y baùt, maø ta khoâng bò mang tieáng xaáu. Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu khoâng coá yù giaáu, vì caùc

ngöôøi khaùc caát giuøm maø phaïm Ba-daät-ñeà laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: Tyø-kheo naøo vì coù yù ñuøa giôõn, giaáu y baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim cuûa Tyø-kheo khaùc, noùi chung laø taát caû duïng cuï sinh soáng cuûa Tyø-kheo khaùc, hoaëc sai ngöôøi giaáu, phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu giaáu vaät duïng cuûa Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, cho ñeán cuûa suùc sinh ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo-ni giaáu vaät cuûa Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà, giaáu vaät cuûa ngöôøi khaùc, phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, giaáu vaät cuûa naêm chuùng, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù baûy möôi taùm ----------

Ñöùc Theá Toân ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo coù theá löïc, caùc Tyø-kheo thieän khoâng coù theá löïc. Luïc quaàn Tyø-kheo ngaên caùc Tyø-kheo thieän Yeát-ma... cho ñeán caâu: "Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch" nhö trong giôùi "Nhö phaùp ñoaùn söï" tröôùc kia ñaõ noùi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo khi Taêng ñoaùn söï nhö phaùp gôûi duïc roài, sau laïi cheâ traùch, phaïm Ba-daät-ñeà". Sau laïi cheâ traùch, töùc laø noùi: Toâi voán khoâng gôûi duïc nhö vaäy. Tröôøng hôïp Taêng khoâng laøm Yeát-ma ñoaùn söï, maø sau laïi cheâ traùch thì phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù baûy möôi chín ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo caàn thöù y naøo thì chuùng Taêng ñaõ cung caáp, sau ñoù laïi ñöôïc nhaän theâm ñaõ ñuû ba y, cuøng nhau baøn noùi: Y naøy neân cuùng cho ai? Coù vò noùi: Tröôùc heát neân cuùng cho Ñöùc Theá Toân. Coù vò laïi noùi: Neân cuùng cho Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp. Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp thöôøng ñöôïc Ñöùc Theá Toân khen ngôïi, laïi nöõa laø baäc Thöôïng toïa cuûa chuùng ta. Luïc quaàn Tyø-kheo laïi noùi: Tröôùc heát neân cuùng cho Cuø Giaø Leâ. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Ñöùc Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: Toân giaû Ca-dieáp coù mong caàu ñöôïc nhieàu y hay khoâng? Ñaùp: Toân giaû Ca-dieáp khoâng caàu, coù cho môùi nhaän. Nhaân ñoù Ñöùc Phaät noùi keä: Y naøy, y khoâng duïc Khoâng cho ngöôøi coù duïc Ngöôøi khoâng ñieàu phuïc yù

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 9 241

Khoâng neân maëc caø sa. Ngöôøi ñaõ lìa tham duïc Thöôøng nhaát taâm nôi giôùi Ngöôøi ñieàu taâm nhö vaäy Môùi neân maëc y naøy. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo, neân ñem y naøy cuùng cho Toân giaû Ca- dieáp. Quyù vò lieàn vaâng lôøi. Luïc quaàn Tyø-kheo laïi noùi: Caùc Tyø-kheo ñem vaät cuûa Taêng cho ngöôøi mình quen bieát. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Ñöùc Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Hoï nhaän laø coù thaät nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo noùi: Caùc Tyø-kheo ñem vaät cuûa Taêng cho ngöôøi quen thaân cuûa mình, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù taùm möôi ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc naøy, Tyø-kheo Ñaït-ma khôûi yù nieäm: Baït-nan-ñaø tröôùc ñaây ñoaït y cuûa ta, Ñöùc Phaät quôû traùch ta, roài vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Ta noùi oâng aáy phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, oâng aáy laïi duøng Taêng-giaø-baø-thi-sa khoâng caên cöù huûy baùng ta vaø döùt phaàn aên cuûa ta cho ñeán ba ngaøy. Ta neân baèng caùch naøo ñeå traû moái haän aáy. Ñaït-ma nghó: OÂng aáy vöøa ñoái vôùi ta taùc tònh thí y, ta khoâng hoaøn laïi caùi y aáy laø ñuû ñeå traû moái nhuïc kia. Nghó nhö vaäy, neân khoâng hoaøn chieác y laïi. Baït-nan-ñaø, sau ñoù ñeán ñoøi laïi y. Ñaït-ma noùi: Tröôùc ñaây thaày boá thí roài, sao nay ñoøi laïi?! Baït-nan-ñaø noùi: Ta taùc tònh thí, chöù ta ñaâu boá thí! Duø vaäy Ñaït-ma vaãn khoâng hoaøn laïi. Baït-nan-ñaø beøn cöôõng böùc ñoaït laïi. Ñaït-ma beøn la lôùn. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, ñeàu ñeán hoûi: Chuyeän gì la to theá? Ñaït-ma traû lôøi: Baït-nan-ñaø ñoaït laáy y cuûa toâi. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo quôû traùch Baït-nan-ñaø: Taïi sao tònh thí cho ngöôøi khoâng ñaùng tin caäy, ñeå roài phaûi ñoaït laïi? Caùc Tröôûng laõo quôû traùch Ñaït-ma: Ngöôøi ta tònh thí y, taïi sao oâng khoâng hoaøn laïi? Caùc Tröôûng laõo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: OÂng laø ngöôøi ngu si, thaät söï oâng coù tònh thí y cho ngöôøi khoâng ñaùng tin caäy hay khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät laïi hoûi Ñaït-ma: OÂng laø ngöôøi ngu si,

thaät söï ngöôøi ta tònh thí y cho oâng roài, oâng khoâng hoaøn traû laïi phaûi khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö

vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng neân tònh thí cho naêm haïng ngöôøi sau ñaây: - Moät laø haïng ngöôøi khoâng quen bieát. - Hai laø haïng ngöôøi keùm hieåu bieát. - Ba-laø haïng ngöôøi khoâng gaàn guõi. - Boán laø haïng ngöôøi khoâng phaûi thaân höõu hay ñoàng sö. - Naêm laø loaïi ngöôøi hay thay ñoåi. Khoâng phaûi naêm haïng ngöôøi naøy thì neân tònh thí. Laïi coù hai phaùp khoâng neân tònh thí: - Moät laø khoâng theå khen ngôïi ngöôøi. - Hai laø khoâng theå laøm cho ngöôøi coù tieáng toát. Laïi coù hai phaùp khoâng neân tònh thí: - Moät laø haïng ngöôøi khoâng theå vì ngöôøi, nhaän laáy troïng vaät tònh thí roài giöõ laáy nhö cuûa mình. - Hai laø haïng ngöôøi coù troïng vaät khoâng theå tònh thí ñeå cho ai söû duïng vaø khoâng heà aân haän. Laïi coù hai phaùp khoâng neân tònh thí: - Moät laø haïng ngöôøi khoâng bieát hoï coøn soáng hay khoâng. - Hai laø haïng ngöôøi khoâng bieát hoï coøn tu hay khoâng. Töø aáy, caùc Tyø-kheo laïi coù suy nghó: Ñöùc Phaät cho chuùng ta tònh thí, vaäy neân tònh thí cho cha meï, anh em, chò em. Vieäc naøy laïi baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân tònh thí cho baïch y, neân tònh thí cho naêm chuùng. Coù caùc Tyø-kheo ôû rieâng moät mình trong phoøng, coù y dö khoâng bieát tònh thí baèng caùch naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân höôùng ñeán ngöôøi ôû caùch xa maø tònh thí. Neáu ñoái vôùi ba y, caàn ñoåi y naøo thì neân ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái, tay caàm y, taâm nghó, mieäng noùi: Y naøy laø cuûa toâi, goàm coù bao nhieâu ñieàu, nay toâi xin xaû. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Sau ñoù, môùi nhaän y dö, cuõng nhö phaùp tröôùc, taâm nghó, mieäng noùi: Toâi coù y naøy, goàm bao nhieâu ñieàu, nay toâi xin thoï. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Chieác y ñöôïc xaû, cuõng neân tònh thí, theo nhö phaùp tröôùc: Taâm nghó mieäng noùi: Ñaây laø chieác y dö cuûa toâi, xin tònh thí cho thaày... Roài töø nôi thaày kia maø laáy duøng. Neáu khoâng caàn thay ñoåi ngöôøi nhaän, thì chieác y dö kia neân tònh ví nhö vaäy. Phaùp tònh thí rieâng, ñeán ngaøy thöù möôøi moät, caàn phaûi nhö phaùp tröôùc, taâm nghó, mieäng noùi: Ñaây laø chieác y dö cuûa toâi, laáy laïi töø nôi thaày... Sau ñoù, laïi nhö phaùp tröôùc thoï trì tònh thí. Neáu ñoái vôùi ngöôøi tònh thí, neân nhö phaùp tröôùc laøm phaùp laàn löôït tònh thí: Tay caàm y, mieäng noùi: Ñaây laø chieác y dö cuûa toâi, xin ñoái vôùi Tröôûng laõo laøm phaùp tònh thí. Vò Tröôûng

laõo neân hoûi: Y naøy cuûa tröôûng laõo, taùc tònh thí ñoái vôùi toâi, toâi neân ñem cho vò naøo? Vò taùc tònh thí traû lôøi: Trong naêm chuùng, tuøy yù cho ai cuõng ñöôïc. Tyø-kheo Tröôûng laõo thoï tònh thí neân noùi lieàn: Nay toâi cho thaày... Neáu Tröôûng laõo caàn cöù ñeán vò aáy laáy duøng, vaø neân baûo veä noù cho toát. Sau ñoù vò Tyø-kheo thoï phaùp taùc tònh thí kia ñem vieäc naøy noùi vôùi vò Tyø-kheo ñöôïc xöng teân ñeå cho tröôùc kia. Tyø-kheo ñöôïc xöng teân kia sôï phaïm toäi tröôûng y neân khoâng daùm thoï, khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät.

Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng neân noùi vôùi Tyø-kheo ñöôïc xöng teân. Nay Ta vì caùc Tyø- kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo tònh thí y cho Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-a, Sa-di, Sa-di-ni roài ñoaït laáy laïi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Neáu cho y vò kia, sau ñoù xin laïi, vò kia cho, mình nhaän thì khoâng phaïm. Xong giôùi thöù taùm möôi moát ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø thöôøng thoï söï cuùng döôøng cuûa moät gia ñình, sau ñoù, gia ñình kia thænh Taêng. Ngaøy noï, Baït-nan-ñaø, saùng sôùm maëc y mang baùt vaøo thaønh, raûo khaép caùc gia ñình ñeå chuyeän vaõn… Ñeán giôø, chuùng Taêng ñöôïc cung thænh, caùc Tyø- kheo maëc y böng baùt ñeán nôi nhaø kia, vaø caû chuùng phaûi ngoài chôø laâu. Caùc vò noùi vôùi ngöôøi chuû: Giôø ngoï ñaõ gaàn qua, taïi sao khoâng môøi Taêng thoï thöïc. Ngöôøi chuû noùi: Toâi vì Baït-nan-ñaø neân thænh Taêng, vaäy phaûi chôø vò aáy ñeán ñaõ. Khi Baït-nan-ñaø ñeán thì ñaõ gaàn quaù ngoï. Caùc Tyø-kheo coù vò aên ñöôïc, coù vò aên ñöôïc ít, coù vò khoâng aên. Do ñoù ngöôøi chuû cheâ traùch Baït-nan-ñaø: Sa-moân Thích töû coù chuyeän gì gaáp ñaâu, taïi sao ñaõ nhaän lôøi môøi cuûa toâi, laïi ñi ñeán caùc nhaø khaùc, gaàn quaù ngoï môùi tôùi, khieán caùc Tyø-kheo khoâng aên kòp nhöõng thöùc aên do toâi cuùng döôøng. Caùc thöùc aên chuùng toâi laøm nhieàu nay thaønh ra voâ duïng. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch Baït-nan-ñaø: Thaày khoâng ñem laïi söï lôïi ích cho Phaät phaùp neân môùi gaây khoå naõo cho chuùng Taêng nhö vaäy. Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi, tröôùc böõa aên ñeán nhaø khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Sau ñoù, ngöôøi thí chuû cuûa Baït-nan-ñaø töï gaùnh thöùc aên naáu roài ñeán Taêng phöôøng ñeå cuùng döôøng Taêng vaø Baït-nan-ñaø. Baït-nan-ñaø aên

xong tröôùc, laïi ñeán nhaø khaùc. Do Baït-nan-ñaø khoâng coù maët neân gia chuû khoâng doïn thöùc aên, maëc duø chuùng Taêng ngoài ñaõ laâu. Caùc Tyø-kheo noùi: Giôø ngoï gaàn qua sao khoâng doïn môøi Taêng? Gia chuû noùi: Toâi voán vì Baït-nan-ñaø, chôø thaày aáy ñeán seõ doïn. Baït-nan-ñaø cuoái cuøng khoâng trôû laïi neân thöùc aên aáy khoâng ñöôïc doïn. Gia chuû ñaõ nhieàu lôøi traùch cöù Baït-nan-ñaø, caùc Tyø-kheo cuõng cheâ traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät con coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi, tröôùc böõa aên, sau böõa aên, ñeán nhaø khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Caùc Tyø-kheo, coù vieäc cuûa Taêng, vieäc cuûa thaùp, vieäc rieâng caàn ñeán nhaø khaùc maø khoâng daùm ñi, baïch Phaät. Nhaân

vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo baùo vôùi caùc Tyø-kheo khaùc tröôùc khi ñi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän lôøi môøi, tröôùc böõa aên, sau böõa aên, ñeán nhaø khaùc, khoâng baùo vôùi Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Hoaëc coù caùc Tyø-kheo hieàm nghi khoâng noùi chuyeän vôùi nhau, hoaëc ngoài thieàn hay nguû meâ, khoâng bieát baùo caùo vôùi ai khi ra ngoaøi cöûa ngoõ, thaáy caùc Tyø-kheo beøn chaïy ñuoåi theo, töø xa keâu lôùn ñeå baùo. Caùc Cö só thaáy, cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo chaïy nhö nai, nhö thoû, keâu la nhö chim cuù troïc ñaàu, thaät khoâng coù haïnh cuûa Sa-moân, phaù phaùp cuûa Sa-moân. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng neân töø xa maø baùo. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi, tröôùc böõa aên, sau böõa aên ñi ñeán nhaø khaùc, khoâng ñöùng gaàn ñeå baùo vôùi caùc Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Caùc Tyø-kheo laïi coù suy nghó: Thôøi gian cuûa y coù neân baïch hay khoâng? Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tröø thôøi gian cuûa y. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi, tröôùc böõa aên, sau böõa aên ñi ñeán nhaø khaùc, khoâng ñöùng gaàn ñeå baùo vôùi caùc Tyø-kheo khaùc, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà”. Nhaân duyeân laø: Thôøi gian cuûa y goïi laø nhaân duyeân. Neáu baùo ñeán nhaø A maø ñeán nhaø B, thì khoâng goïi laø baùo. Neáu khoâng baùo maø ñeán caùc gia ñình, moät chaân vaøo trong cöûa, phaïm Ñoät-kieát-la, hai chaân vaøo trong cöûa, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng

nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu baùo ñeán moät nhaø, nhaân ñoù ñeán moät nhaø khaùc thì khoâng phaïm. Neáu khoâng coù Tyø-kheo ñeå coù theå baùo cuõng khoâng phaïm. Xong giôùi thöù taùm möôi hai

---

Ñöùc Phaät du hoùa taïi nöôùc Caâu-taùt-la cuøng ñaày ñuû chuùng Ñaïi Tyø- kheo moät ngaøn hai traêm naêm möôi ngöôøi. Caùc Tyø-kheo, coù ngöôøi nhaän ñöôïc phoøng ñeå nguû, coù vò nguû ôû goác caây, coù vò naèm nôi ñaát troáng. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo vöøa saùng sôùm ñaõ maëc y böng baùt, nôi ñöôøng heûm, cuøng caùc baïch y noùi chuyeän veà theá söï, cho ñeán xaåm toái. Ngöôøi ñi ñöôøng thaáy, dò nghò noùi: Choã naøy khoâng phaûi laø choã cuûa ngöôøi xuaát gia noùi chuyeän, taïi sao khoâng ôû nôi A-lan-nhaõ giöõ gìn caùc caên, hoaëc coù ngöôøi noùi: Nhöõng vò naøy khoâng öa Phaät phaùp, khoâng kính giôùi luaät, ñöôïc nôi noùi chuyeän vui ñuøa laø queân caû thôøi gian. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch

roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo vaøo xoùm laøng phi thôøi phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo, coù duyeân söï, caàn vaøo xoùm laøng luùc phi thôøi, maø khoâng daùm vaøo, baïch Phaät: Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp coù duyeân söï ñöôïc vaøo xoùm laøng luùc phi thôøi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, phi thôøi vaøo xoùm laøng, khoâng ñeán gaàn ñeå baùo vôùi Tyø-kheo thieän, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà”. Nhaân duyeân laø khi coù naïn. Sa-di phaïm Ñoät- kieát-la. Neáu treân ñöôøng ñi, traûi qua xoùm laøng, hoaëc chieàu toái caàn phaûi nghæ ñeâm, hay laø coù taùm naïn khôûi, ñeàu khoâng phaïm. Xong giôùi thöù taùm möôi ba ----------

Ñöùc Phaät ôû thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, caùch thaønh khoâng xa coù moät caùi mieãu thôø thaàn caây, nhieàu ngöôøi phuïng thôø khi tieát hoäi, ñeán baûy ngaøy môùi xong, caùc loaïi hoa duøng ñeå daâng tieán leã, hoï vaát laïi ñoù. Sau ñaáy caùc Tyø-kheo laáy ñem veà ñoän vaøo giöôøng daây, giöôøng caây vaø laøm goái laøm neäm. Caùc baïch y thaáy, cheâ traùch noùi: Nhöõng vaät naøy hoâi haùm, thöôøng sinh caùc loaøi truøng, taïi sao caùc Tyø-kheo laïi ngoài naèm treân ñoù,

thaät khoâng coù haïnh cuûa Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân! Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch xong, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo duøng caùc loaïi hoa ñoän vaøo duïng cuï ngoài naèm, phaïm Ba-daät-ñeà”. Caùc loaïi hoa laø chæ cho hoa Lieãu, hoa Baïch döông, hoa Boà leâ, hoA-dieäm baø. Khi khôûi taâm vaø chuaån bò ñoän ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la, laøm thaønh phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu khoâng phaù boû ñi vaø neáu ngoài thì moãi moät khi ngoài phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu naèm moãi moät khi naèm phaïm Ba-daät-ñeà. Ngöôøi khaùc cho maø nhaän phaïm Ba-daät-ñeà. Chuû yeáu laø tröôùc heát phaûi xaû boû, roài môùi saùm hoái. Khoâng laøm nhö theá maéc toäi caøng naëng. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù taùm möôi boán ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo söû duïng loaïi giöôøng cao chaân, caùc Tyø-kheo giaø beänh, khi leo leân leo xuoáng, teù xuoáng ñaát bò thöông, hoaëc bò loä hình, caùc Cö só thaáy, cheâ traùch noùi: Caùc Tyø- kheo naøy nhö nhaø Vua, nhö caùc nhaø quyù phaùi, haøo toäc, khoâng bieát tieát kieäm. Baáy giôø, Vua Ba-tö-naëc cuùng chieác giöôøng naèm cuûa mình cho Tyø-kheo Baït-nan-ñaø. Baït-nan-ñaø nhaän ñöôïc chieác giöôøng roài ñem tröng baøy trong phoøng cuûa mình. Thöôøng phaùp cuûa Ñöùc Theá Toân laø cöù moãi naêm ngaøy ñeán xem xeùt phoøng cuûa caùc Tyø-kheo moät laàn. Baït-nan-ñaø khoe vôùi Phaät: Chieác giöôøng cuûa con ñaët nôi ñaây. Ñöùc Phaät lieàn quôû traùch: OÂng laø keû

ngu si, taïi sao an taâm ôû trong nhaø haàm nguy hieåm cuûa sinh töû, khoâng coù yù mong caàu ra khoûi?! OÂng khoâng neân söû duïng chieác giöôøng cao sang, trang söùc baèng gaám voùc theá naøy. Neáu traùi phaïm thì phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo töï mình laøm toïa cuï, giöôøng daây, giöôøng caây, chaân giöôøng chæ neân cao baèng taùm ngoùn tay cuûa ñöùc Thieän Theä, tröø khuùc vaøo loã moäng, neáu quaù, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu giöôøng aáy, töï mình laøm hay sai ngöôøi khaùc laøm, cao hôn möùc quy ñònh cuõng ñeàu phaûi caét boû, roài môùi saùm hoái toäi phaïm. Neáu nhaän ñöôïc giöôøng cuûa ngöôøi ta cho, cao quaù möùc, thì khi nhaän phaûi nhôù nghó ngay laø giöôøng naøy khoâng nhö phaùp, ta seõ caét boû. Neáu khoâng khôûi yù

nieäm nhö vaäy maø nhaän, phaïm Ba-daät-ñeà. Neân caét boû, roài sau môùi saùm hoái. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Xong giôùi thöù taùm möôi laêm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, caùc Tyø-kheo duøng xöông, raêng, söøng laøm oáng ñöïng kim. Caùc vò ñi tìm kieám khaép nôi, keå caû ñi bôùi löôïm nôi ñoáng raùc. Caùc Cö só thaáy, cheâ traùch noùi: Caùc Sa-moân naøy gioáng nhö choù, nhö chim, nhö thôï tieän söøng, nhô nhôùp ñaùng gôùm. Caùc Tyø-kheo ñeán nôi loø saùt sinh, chôø khi hoï gieát boø traâu ñeå xin. Caùc teân ñoà teå hieàm khích noùi xæa: Xem ra caùc Sa-moân naøy chæ muoán gieát nhieàu, thaáy gieát nhieàu thì thích. Ñaùm naøy ngaøy ñeâm thöôøng rao giaûng noùi töø bi hoä nieäm ñoái vôùi chuùng sinh, maø nay khoâng heà coù taâm traéc aån, nhaân töø. Baáy giôø, coù moät ngöôøi thôï tieän xöông, tin öa Phaät phaùp, thöôøng cung caáp caùc duïng cuï aáy cho caùc Tyø-kheo, hoaëc töï laáy xöông söøng cuûa mình caát giöõ ñeå laøm hoaëc tìm kieám xöông söøng ñeå laøm. Söï vieäc aáy, ñöa ñeán tình traïng ngöôøi thôï khoâng coù thì giôø raûnh ñeå laøm cho ngöôøi khaùc. Ngöôøi trong nhaø noùi vôùi nhau: Neáu cöù maõi laøm khoâng coâng cho caùc Sa-moân theá naøy thì chuùng ta moãi ngöôøi töï lo laáy söï soáng. Ngöôøi laùng gieàng baøn luaän: OÂng tin kính Sa-moân neân môùi khoán cuøng nhö theá. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø- kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo duøng xöông, raêng, söøng laøm oáng ñöïng kim, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu Tyø-kheo daáy taâm vaø taïo phöông tieän muoán laøm, phaïm Ñoät-kieát-la, laøm thaønh roài phaïm Ba-daät-ñeà. Taát caû ñeàu neân phaù huûy tröôùc roài sau môùi saùm hoái toäi ñoïa. Laøm oáng ñeå nhoû thuoác loã muõi thì khoâng phaïm. Ngoaøi ra nhö trong giôùi laøm giöôøng naèm ñaõ noùi. Xong giôùi thöù taùm möôi saùu ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo khoâng traûi toïa cuï maø ngoài treân giöôøng cuûa Taêng neân neäm bò nhôùp. Laïi coù moät Tyø-kheo bò soùn maø töôûng laø chæ coù gioù ra. Khi bieát ñöôïc ñem giaët, phôi tröôùc phoøng. Ñöùc Theá Toân thaáy, hoûi Toân giaû A-nan: Caùi neäm aáy cuûa ai? Toân

giaû A-nan trình baøy ñaày ñuû vaán ñeà. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng neân khoâng traûi toïa cuï maø ngoài treân giöôøng neäm cuûa Taêng, traùi phaïm thì phaïm Ñoät-kieát-la. Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo, ñeå baûo veä thaân, baûo veä y, baûo veä giöôøng neäm cuûa Taêng, ñöôïc duøng toïa cuï. Caùc Tyø-kheo laïi coù suy nghó: Ñöùc Phaät ñaõ cho pheùp chuùng ta duøng toïa cuï. Do theá quyù vò laïi laøm roäng lôùn, neân thoøng xuoáng ñaát bò nhôùp, caùc Cö só hoûi caùc Tyø-kheo: Ñaây laø y gì maø loøng thoøng queùt ñaát? Ñaùp: Ñaây laø toïa cuï cuûa chuùng toâi. Hoï deø bæu noùi: Thöa Ñaïi ñöùc! Sao khoâng laøm caân xöùng vôùi thaân? Tuy khoâng phaûi xuaát tieàn cuûa mình nhöng phaûi bieát tieát kieäm chöù. Thích töû thöôøng noùi: Ít muoán, bieát vöøa ñuû, maø nay laïi nhö theá naøy, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp cuûa Sa- moân, Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo laøm Ni-sö-ñaøn, neân laøm cho ñuùng löôïng, daøi hai gang tay cuûa Ñöùc Thieän Theä, roäng moät gang röôõi. Neáu laøm quaù löôïng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tröôûng laõo Öu-ñaø-di thaân hình lôùn, toïa cuï nhoû, ngoài coøn dö ra hai ñaàu goái. Khi Ñöùc Phaät ñeán xeùt caùc phoøng, Öu-ñaø-di naém keùo toïa cuï nhö keùo da traâu. Ñöùc Phaät hoûi: Taïi sao laøm vaäy? Öu-ñaø-di thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân, thaân hình con lôùn maø caùi toïa cuï nhoû, neân con keùo ra cho roäng. Ñöùc Phaät quôû traùch noùi: OÂng laø ngöôøi ngu si, khi naøo cuõng ñoùng kòch. Nay Ta cho pheùp theâm hai ñaàu moät gang tay nöõa. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo laøm Ni-sö-ñaøn phaûi laøm ñuùng löôïng, daøi hai gang tay, roäng moät gang tay röôõi cuûa Ñöùc Thieän Theä, roài theâm vuoâng vöùc moät gang. Neáu laøm quaù löôïng ñònh, phaïm Ba-daät-ñeà”. Theâm vuoâng vöùc moät gang tay: Roïc laáy ba phaàn noái ñaàu chieàu daøi, coøn moät phaàn ñieåm boán goùc, khoâng ñieåm thì thoâi. Töø Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni. Ngoaøi ra nhö trong giôùi laøm giöôøng ñaõ noùi. Xong giôùi thöù taùm möôi baûy ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, Tyø-kheo Tyø-la-ñoà thaân hình bò sinh gheû, maùu muû chaûy nhôùp nhuùa, maëc y phuïc, khi côûi ra, bò dính vaøo

gheû ñau. Ñöùc Phaät ñi tuaàn haønh caùc phoøng thaáy, hoûi Tyø-kheo kia: Beänh cuûa oâng coù thuyeân giaûm khoâng? Coù ñau nhöùc laém khoâng? Tyø-kheo beänh thöa: Beänh cuûa con khoâng thuyeân giaûm, ñau nhöùc quaù söùc! Maëc y phuïc, khi thay, gheû dính vaøo, loät caû da, ñau nhöùc khoâng theå töôûng töôïng. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo, vì hoä thaân, hoä y, hoä neäm ngoài cuûa Taêng, ñöôïc duøng y che gheû, duøng vaûi moûng mòn ñeå laøm. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nghó: Ñöùc Phaät cho pheùp chuùng ta laøm y che gheû, beøn laøm daøi, truøm caû treân ñaàu cho ñeán chaân, keùo leâ döôùi ñaát nhôùp y. Caùc Cö só thaáy, beøn cheâ traùch (nhö trong giôùi ni-sö-ñaøn ñaõ noùi). Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo laøm y che gheû, neân laøm ñuùng löôïng, daøi boán gang tay, roäng hai gang tay cuûa Tu-giaø-ñaø (Thieän Theä). Neáu laøm quaù löôïng ñònh, phaïm Ba-daät-ñeà”. Y che gheû, maëc khi coù gheû, gheû laønh neân tònh thí. Ngoaøi ra nhö trong giôùi toïa cuï ñaõ noùi. Xong giôùi thöù taùm möôi taùm ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Luùc aáy, Ñöùc Phaät cho pheùp Tyø-xaù-khö-maãu daâng cuùng aùo taém möa cho Taêng. Caùc Tyø-kheo laøm vöøa roäng vöøa daøi, caùc Cö só cheâ bai… cho ñeán caùc Tyø-kheo baïch Phaät, nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo laøm aùo taém möa, neân laøm cho ñuùng löôïng, daøi naêm gang tay, roäng hai gang röôõi tay cuûa Tu-giaø-ñaø, neáu laøm quaù löôïng ñònh phaïm Ba-daät-ñeà”. Ngoaøi ra nhö trong giôùi laøm y che gheû ñaõ noùi. Xong giôùi thöù taùm möôi chín ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, caùc Tyø-kheo may y cuûa mình baèng hay daøi hôn y cuûa Tu-giaø-ñaø. Cö só cheâ traùch noùi… cho ñeán caâu: Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, ñeàu nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo may y cuûa mình baèng hay daøi hôn cuûa Tu-giaø-ñaø, phaïm Ba-daät-ñeà”. Löôïng cuûa y mình baèng y cuûa Tu-giaø-ñaø töùc laø chieàu

250 BOÄ LUAÄT 1

daøi baèng chín gang tay, chieàu roäng baèng saùu gang tay cuûa Tu-giaø-ñaø. Nhö vaäy goïi laø löôïng y cuûa mình baèng y cuûa Tu-giaø-ñaø. Nan-ñaø thaáp hôn Ñöùc Phaät boán ngoùn tay, khoâng bieát neân may theo y löôïng naøo, baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp Nan-ñaø may y ngaén hôn y Phaät hai ngoùn tay. Laïi coù caùc Tyø-kheo thaáp hôn, khoâng bieát may theo löôïng naøo, baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp tuøy theo thaân hình ngöôøi cao hay thaáp ñeå may y. Ngoaøi ra, nhö trong giôùi y taém möa ñaõ noùi. Xong giôùi thöù chín möôi ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, Nan-ñaø, Baït-nan-ñaø cuøng nhau baøn noùi: Ñöùc Theá Toân ñaõ daïy xoay vaät cuûa Taêng veà cho mình, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Nay chuùng ta neân xoay veà cho nhau. Hai vò ñeàu noùi vôùi ñaøn-vieät, ñeå roài cuøng nhau thuû lôïi. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Nan-ñaø, Baït-nan-ñaø: Thaät söï hai oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo bieát vaät ñaøn-vieät muoán cuùng cho Taêng maø xoay veà cho ngöôøi khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Ngoaøi ra, nhö trong giôùi xoay vaät cuûa Taêng veà cho mình ñaõ noùi. Xong giôùi thöù chín möôi moát

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 10 251

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 10
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 6: NOÙI VEÀ BOÁN PHAÙP HOÁI QUAÙ

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Öu-baø- di teân Hoøa-giaø-la- maãu, tin öa Phaät phaùp, thöôøng cuùng döôøng Sa-moân, ñöôïc ngöôøi ca tuïng. Veà sau, vôùi loøng tin aáy baø xuaát gia, soáng thieåu duïc, tri tuùc song vaãn taïo nhieàu söï cuùng döôøng. Treân ñöôøng khaát thöïc veà, gaëp moät Tyø-kheo baø hoûi: Thaày ñi ñaâu ñaây? Tyø-kheo ñaùp: Ñi khaát thöïc. Baø laïi thöa: Coù theå nhaän thöùc aên naøy cuûa con khoâng? Tyø-kheo noùi: Coù theå. Baø lieàn daâng cuùng, roài laïi vaøo moät gia ñình khaát thöïc. Coù hai Tyø-kheo trao ñoåi vôùi nhau: Tyø-kheo-ni Hoøa-giaø-la-maãu coù khaû naêng nhaän ñöôïc thöùc aên, neân ñeán ñoù laáy. Caùc Tyø-kheo nghe theá, ñeán ñoù ñeàu nhaän ñöôïc. Tyø-kheo-ni naøy nhaän ñöôïc thöùc aên gì laïi ñeàu trao cuùng caû, vôùi yù nghó: Ta nhaän ñöôïc phaàn sau cuøng seõ ñem veà aên, laàn cuoái nhaän ñöôïc thöùc aên mang veà laïi gaëp moät Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni cuõng thöa hoûi nhö tröôùc, roài cuõng laïi trao cuùng. Tyø-kheo-ni baùt roãng khoâng ra veà. Caùc Tyø-kheo, sau khi aên xong, taäp hôïp laïi baøn thaûo vôùi nhau: Tyø-kheo-ni kia may maén coù theå nhaän ñöôïc nhieàu thöùc aên, chuùng ta phieàn gì phaûi ñi nhieàu choã caàu xin, haèng ngaøy chuùng ta chæ caàn keùo nhau ñi theo coâ ta laø ñöôïc. Theá laø saùng ngaøy hoâm sau, caùc Tyø-kheo kia vaøo tìm

coâ ni ñeå ñi theo. Tyø-kheo-ni kia nhaän ñöôïc thöùc aên ñeàu trao cuùng heát, ñaønh böng baùt khoâng trôû veà. Ñeán caû ba ngaøy ñeàu nhö vaäy. Saùng hoâm aáy, khi ñi khaát thöïc, vì muoán traùnh chieác xe ngöïa chôû Tröôûng giaû, Tyø-kheo-ni kia laûo ñaûo teù nhaøo xuoáng ñaát. Tröôùc ñoù, Vua Ba-tö-naëc coù ra leänh: Trong nöôùc, ai khinh maïn Sa-moân Thích töû seõ bò trò toäi naëng. Do ñoù, Tröôûng giaû kia hoaûng hoàn, lieàn xuoáng xe ñôõ Tyø-kheo-ni leân vaø xin loãi: Toâi khoâng ñuïng coâ sao coâ laïi teù nhö vaäy?! Coâ ni noùi: Thaät söï oâng khoâng ñuïng, nhöng vì toâi ñoùi neân teù. Vò Tröôûng giaû hoûi: Coâ khaát thöïc khoâng ñöôïc sao? Coâ ni ñaùp: Thöùc aên toâi

khaát thöïc ñöôïc ñeàu ñem cuùng heát cho Tyø-kheo, neân ñöa ñeán tình traïng xaáu naøy. OÂng Tröôûng giaû noùi: Xin sö coâ nhaän thöùc aên cuûa toâi ñaây. Coâ ni im laëng thuaän nhaän, roài cuõng ñem daâng cuùng cho caùc Tyø-kheo. Khi oâng Tröôûng giaû xuoáng xe, daân chuùng tuï hoäi laïi raát ñoâng, ñeàu cheâ traùch noùi: Tuy Tyø-kheo-ni naøy daâng cuùng khoâng bieát nhaøm chaùn, nhöng ngöôøi thoï nhaän phaûi bieát suy nghó chöù. Caùc ngöôøi aáy thöôøng noùi thieåu duïc, tri tuùc maø nay tham lam nhaän laáy thöùc aên cuûa ngöôøi ñoàng ñaïo cuùng döôøng, khieán hoï phaûi bò khoán khoå theá naøy! Lôøi oaùn traùch aáy ñeán tai caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo, baèng moïi caùch vaïch roõ sai laàm roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni naøy. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñeán choã Tyø-kheo-ni nhaän thöùc aên thì Tyø-kheo aáy neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo noùi leân lôøi aên naên: Toâi bò rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi ñöùc noùi leân lôøi aên naên, nhö vaäy goïi laø phaùp Hoái quaù”. Caùc Tyø-kheo coù Tyø-kheo-ni thaân quyeán coù khaû naêng nhaän ñöôïc thöùc aên, thaáy caùc Tyø-kheo khaát thöïc khoù khaên, noùi: Ñöøng neân töï mình nhaän laáy söï khoán khoå, haõy ñeán choã con nhaän laáy thöùc aên. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi nhaän laáy thöùc aên nôi Tyø-kheo-ni. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Quyù thaày neân baïch Phaät: Chæ ngöôøi thaân thuoäc bieát thì neân cuùng, bieát roõ neân nhaän. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo nhaän thöùc aên nôi caùc Tyø-kheo-ni thaân thuoäc. Töø nay phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni naøy neân noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ñeán nôi Tyø-kheo- ni chaúng phaûi thaân quyeán nhaän thöùc aên, Tyø-kheo aáy neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo noùi leân lôøi aên naên: Toâi bò rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi ñöùc noùi leân lôøi aên naên. Nhö vaäy goïi laø phaùp Hoái quaù”. Laïi coù caùc Tyø-kheo dìu Tyø-kheo beänh ñi khaát thöïc, neân beänh nguy kòch theâm. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Ñöøng neân töï chuoác laáy söï khoán khoå, cöù ñeán choã con nhaän thöùc aên. Tyø-kheo beänh noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp toâi nhaän thöùc aên töø Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con. Quyù vò baïch Phaät.

Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp Tyø-kheo beänh ñöôïc nhaän thöùc aên nôi Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con. Töø nay phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo khoâng beänh, nhaän thöùc aên nôi Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con, Tyø-kheo

aáy neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo noùi leân lôøi aên naên: Toâi bò rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi ñöùc noùi leân lôøi hoái quaù. Nhö vaäy goïi laø phaùp Hoái quaù”. Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni hoaëc ôû nôi Taêng phöôøng, hoaëc ôû taïi truù xöù cuûa mình, hoaëc taïi gia ñình vì caùc Tyø-kheo doïn böõa aên tröôùc, böõa aên sau baèng baùt ñaùt na (buùn) vaø chaùo, laïi chuaån bò caû nöôùc taém, caùc thöù daàu, toâ. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp nhaän thöùc aên do Tyø-kheo-ni cuùng, nhöng khoâng ñöôïc nhaän nôi ngaû tö, ñöôøng heûm. Töø nay phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo khoâng beänh, taïi nôi ñöôøng heûm, ñoái vôùi Tyø-kheo-ni khoâng phaûi thaân quyeán, töï tay nhaän laáy thöùc aên, Tyø-kheo naøy neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo noùi lôøi aên naên: Toâi bò rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi ñöùc noùi leân lôøi hoái quaù. Nhö vaäy goïi laø phaùp Hoái quaù”. Neáu Tyø-kheo ôû ngoaøi xoùm laøng, Tyø-kheo-ni ôû trong tu laïc nhaän thöùc aên, Tyø-kheo ôû trong xoùm laøng, Tyø-kheo-ni ôû ngoaøi xoùm laøng nhaän thöùc aên. Tyø-kheo ôû treân khoâng, Tyø-kheo-ni ôû döôùi ñaát nhaän thöùc aên, Tyø-kheo ôû döôùi ñaát, Tyø-kheo-ni ôû treân khoâng nhaän thöùc aên ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong phaùp thöù nhaát ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc aáy, coù Cö só thænh hai boä Taêng thoï trai Luïc quaàn Tyø-kheo cuøng Luïc quaàn Tyø-kheo-ni ngoài ñoái dieän, thay nhau baûo ngöôøi doïn aên ñem theâm thöùc aên cho nhau, neân caùc Tyø-kheo thieän khoâng nhaän ñöôïc thöùc aên, noùi vôùi ngöôøi chuû: Nay ngöôøi thænh Taêng sao khoâng ñem theâm thöùc aên. Gia chuû noùi: Taïi caùc Tyø-kheo naøy laøm toâi roái yù, khoâng bieát vò naøo neân theâm, vò naøo neân khoâng theâm. Ngöôøi chuû beøn cheâ traùch Luïc quaàn Tyø-kheo: Maáy oâng baø naøy cuøng khuyeán khích nhau aên gioáng nhö ngöôøi ñôøi daãn vôï ñi aên coã nhaø ngöôøi, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo, nhaø baïch y môøi thoï trai, trong khi aáy coù Tyø-kheo-ni noùi nhö vaày: Ñem côm cho Tyø-kheo naøy, ñem canh cho Tyø-kheo kia. Caùc Tyø-kheo

neân noùi vôùi Tyø-kheo-ni aáy: Sö coâ khoâng neân laøm nhö vaäy, chôø caùc Tyø-kheo duøng xong ñaõ. Neáu trong soá Tyø-kheo ñoù, khoâng coù moät Tyø-kheo naøo noùi vôùi Tyø-kheo-ni aáy: Sö coâ khoâng neân laøm nhö vaäy, chôø caùc Tyø- kheo duøng xong ñaõ, thì caùc Tyø-kheo neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo noùi lôøi aên naên: Toâi bò rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi ñöùc hoái quaù. Nhö vaäy goïi laø phaùp Hoái quaù". Baáy giôø, coù naêm traêm Tyø-kheo thoï trai taïi nhaø vò Tröôûng giaû. Gia ñình aáy thöôøng cuùng döôøng cho coâ Tyø-kheo-ni neân coâ ni aáy ñeán. Caùc Tyø-kheo ñoàng loaït noùi: Sö coâ lui laïi moät chuùt! Sö coâ lui laïi moät chuùt! Tyø-kheo-ni kia raát xaáu hoå, boû veà. Ngöôøi chuû thaáy vaäy hoûi caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo-ni naøy coù xuùc phaïm ñeán quyù vò khoâng? Taïi sao quyù thaày ñoàng loaït ñuoåi coâ ta? Coù ngöôøi laïi noùi: Caùc Sa-moân naøy sôï Tyø-kheo-ni ñoaït phaàn aên cuûa mình neân môùi ñuoåi nhö vaäy. Ñoàng xuaát gia vôùi nhau, maø ñoá kî nhau laøm ñieàu khoâng toát nhö vaäy huoáng chi laø ñoái vôùi ngöôøi khaùc. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu khi Tyø-kheo thoï trai, Tyø-kheo-ni khoâng laøm theo söï giaän, si, sôï maø baûo theâm thöùc aên, cho ñeán ñöùng im laëng maø phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo naøo, nhaø baïch y môøi thoï trai, coù Tyø-kheo-ni baûo ngöôøi phuïc vuï: Theâm côm cho Tyø-kheo naøy, theâm canh cho Tyø-kheo kia. Caùc Tyø-kheo neân noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni aáy: Sö coâ chôø moät chuùt, ñôïi caùc Tyø-kheo duøng xong ñaõ. Neáu trong chuùng cho ñeán khoâng coù moät ngöôøi noùi nhö theá, thì Tyø-kheo nhö vaäy neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo noùi leân lôøi aên naên: Toâi bò rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi ñöùc noùi leân lôøi aên naên. Nhö vaäy goïi laø phaùp Hoái quaù". Neáu coù Tyø-kheo-ni baûo theâm thöùc aên cho Tyø-kheo thì vò Tyø-kheo Thöôïng toïa thöù nhaát neân noùi. Neáu lôøi noùi cuûa vò Thöôïng toïa thöù nhaát khoâng taùc duïng thì vò Thöôïng toïa thöù hai neân noùi, nhö vaäy laàn löôït cho ñeán vò môùi thoï giôùi. Neáu Thöùc-xoa-ma- na, Sa-di-ni baûo theâm thöùc aên cho Tyø-kheo maø Tyø-kheo khoâng noùi: "luøi xuoáng moät chuùt" thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo baûo theâm thöùc aên cho Tyø-kheo khoâng coâng baèng, maø aên thì phaïm Ñoät-kieát-la. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong phaùp thöù hai ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Caâu-xaù-di. Baáy giôø, Tröôûng giaû Cuø-sö-la tin öa Phaät phaùp, thaáy phaùp ñaéc quaû, thöôøng cuùng döôøng Phaät vaø Tyø-kheo

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 10 255

Taêng. Sau moät thôøi gian, gia ñình Cuø-sö-la bò kieät queä, baø con quen bieát ñeàu mang thöùc aên ñeán cho. Caùc Tyø-kheo vaãn ñeán nhaø oâng ta laáy thöùc aên ñaày baùt mang ñi. Ngöôøi trong gia ñình Cuø-sö-la khoâng chòu noåi söï ñoùi khoå. Keû laùng gieàng thaáy vaäy ñeàu cheâ traùch: Ngöôøi boá thí tuy khoâng nhaøm chaùn, nhöng keû thoï nhaän phaûi bieát tri tuùc chöù! Taïi sao xaâm phaïm laøm toån haïi ñeán gia ñình ngöôøi ta? Taøi saûn cuûa hoï khaùnh taän, chuùng ta mang thöùc aên

ñeán cho hoï, côù sao vaãn coøn tôùi caét xeùn phaàn aên cuûa ngöôøi ta! Khoâng coù taâm töø bi, mieãn thoûa maõn vieäc aên uoáng cuûa mình, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Söï thaät caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân, söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo vì Tröôûng giaû Cuø-sö-la taùc phaùp hoïc gia, baèng baïch nhò Yeát-ma, khoâng cho pheùp moät Tyø-kheo naøo vaøo nhaø aáy. Neân sai moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Tröôûng giaû Cuø-sö-la naøy, caùc Tyø-kheo tôùi lui nhaø oâng ta laáy caùc thöùc aên ñaày baùt ñem veà, khoâng löu laïi cho chuû, ñeán noãi khieán gia ñình aáy taøi vaät khaùnh taän. Nay taùc phaùp Yeát-ma hoïc gia, khoâng cho pheùp baát cöù Tyø-kheo naøo vaøo nhaø aáy. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Tröôûng giaû Cuø-sö-la naøy, caùc Tyø- kheo tôùi lui nhaø oâng ta, laáy caùc thöùc aên ñaày baùt ñem veà, khoâng löu laïi cho chuû, ñeán noãi khieán gia ñình aáy taøi vaät khaùnh taän. Nay taùc phaùp Yeát- ma hoïc gia, khoâng cho pheùp baát cöù Tyø-kheo naøo vaøo nhaø oâng aáy. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ ñoàng yù taùc phaùp Yeát-ma Hoïc gia cho Tröôûng giaû Cuø-sö- la roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Khi aáy, caùc Tyø-kheo laïi taùc phaùp Yeát-ma hoïc gia caùc nhaø khaùc, roài baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng cho pheùp taùc phaùp Yeát-ma hoïc gia caùc nhaø khaùc moät caùch böøa baõi. Neáu vôï laø Thaùnh nhaân, choàng laø phaøm phu, hay vôï laø phaøm phu, choàng laø Thaùnh nhaân ñeàu khoâng neân taùc phaùp Yeát-ma hoïc gia. Tröôøng hôïp caû vôï laãn choàng ñeàu laø baäc Thaùnh khoâng coøn taâm boûn seûn, maø taøi vaät khaùnh taän môùi ñöôïc taùc phaùp Yeát-ma hoïc gia. Sau ñoù, taát caû caùc Tyø-kheo ñeàu khoâng daùm ñeán nhaø Cuø-sö-la, neân gia ñình aáy khoâng thaáy maët thaày naøo. luùc naøy, Cuø-sö-la ñeán trong Taêng phöôøng thöa vôùi caùc Tyø-kheo: Con quy ngöôõng Tam Toân chöù khoâng mong caàu phöôùc ñieàn naøo khaùc, xin Ñaïi ñöùc hoan hyû tôùi lui nhaø con. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät. Ñöùc Phaät cho pheùp ñeán. Caùc

Tyø-kheo ñeán maø khoâng daùm nhaän thöùc aên. OÂng Tröôûng giaû thöa: Con quy ngöôõng Tam baûo, chöù khoâng mong caàu phöôùc ñieàn naøo khaùc, xin quyù thaày nhaän thöùc aên nôi con. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp nhaän moät phaàn ba cuûa bình baùt. Ñöùc Phaät cho pheùp nhaïân moät phaàn ba cuûa bình baùt, caùc Tyø-kheo laïi keùo heát ñeán nhaän, taøi saûn cuûa gia ñình laïi kieät queä hôn tröôùc. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni aáy.

Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Coù caùc Hoïc gia, Taêng taùc phaùp Yeát-ma Hoïc gia. Neáu Tyø-kheo naøo nhaän thöùc aên nôi caùc Hoïc gia ñoù neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo noùi lôøi hoái quaù: Toâi rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi ñöùc noùi lôøi aên naên. Nhö vaäy goïi laø phaùp Hoái quaù”. Tröôùc khi taøi vaät cuûa gia ñình Cuø-sö-la chöa khaùnh kieät, Cuø-sö-la coù laäp rieâng moät choã tònh döôõng, môøi caùc Tyø-kheo beänh trong Taêng ñeå cuùng döôøng, laïi coù moät choã ñeå cuùng döôøng thuoác cuõng nhö vaäy. Caùc Tyø- kheo beänh, sau ñoù xaáu hoå khoâng daùm thoï nhaän. OÂng Tröôûng giaû thöa: Chuû yù cuûa con laø vì quyù Tyø-kheo beänh ôû trong Taêng neân laøm ra choã tònh döôõng naøy, cuõng nhö laäp choã ñeå cuùng döôøng thuoác, neáu quyù thaày khoâng nhaän thì con cuõng khoâng ñem veà. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nhöõng phaåm vaät naøy ñöôïc thí chuû thieát laäp khi gia ñình chöa khaùnh taän, nay cho pheùp caùc Tyø-kheo tuøy yù thoï. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Coù caùc hoïc gia, Taêng ñaõ taùc phaùp Yeát-ma hoïc gia, Tyø-kheo naøo khoâng beänh, tröôùc khoâng nhaän ñöôïc lôøi thænh, ñoái vôùi hoïc gia naøy nhaän thöùc aên, thì Tyø- kheo aáy neân höôùng ñeán caùc Tyø-kheo noùi leân lôøi hoái quaù: Toâi rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi ñöùc noùi lôøi aên naên. Nhö vaäy goïi laø phaùp Hoái quaù”. Laïi coù moät Tyø-kheo khoâng beänh nhaän thöùc aên töø Yeát-ma hoïc gia, nhaän roài sinh taâm nghi: Lieäu ta coù khoûi phaïm toäi Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni khoâng? Vò aáy ñem veà cho laïi caùc Tyø-kheo khaùc. Caùc Tyø-kheo khaùc aên roài hoûi: Taïi sao thaày khoâng aên? Toâi khoâng beänh maø nhaän thöùc aên töø Yeát-ma hoïc gia, sôï phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni! Tyø-kheo kia noùi: Nhö ñieàu thaày nghi, nay e toâi bò phaïm. Vò aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu nhaän thöùc aên töø Yeát-ma hoïc gia, khoâng aên, cho ngöôøi khaùc aên, ñeàu khoâng phaïm. Töø nay giôùi naøy

ñöôïc noùi nhö sau: “Coù caùc hoïc gia, Taêng taùc Yeát-ma hoïc gia, Tyø-kheo naøo khoâng beänh, tröôùc khoâng nhaän lôøi môøi, ñoái vôùi caùc hoïc gia aáy, töï tay nhaän thöùc aên, Tyø-kheo ñoù neân höôùng ñeán caùc Ñaïi ñöùc, noùi leân lôøi hoái quaù: Toâi rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi ñöùc noùi lôøi aên naên. Nhö vaäy goïi laø phaùp Hoái quaù”. Neáu hoïc gia taøi saûn cuûa hoï bò khaùnh taän, Taêng coù ruoäng vöôøn neân cho hoï quaûn lyù, ñeå coù thaëng dö hoï nhôø. Neáu khoâng coù ruoäng vöôøn, khi Taêng coù moùn cuùng döôøng naøo khaùc, khieán Hoïc gia kia laøm söù giaû ñeå hoï nhôø phaåm vaät thöøa. Neáu phöông tieän naøy vaãn khoâng coù thì khi ñi khaát thöïc veà, neân ñeán nhaø hoï aên, ñeå thöùc aên doâi cho hoï. Neáu khoâng theå thöïc hieän ñöôïc thì neân ñem hoï veà Taêng phöôøng cung caáp phoøng nhaø, toïa cuï, theo thöù töï cho hoï thöùc aên, nöôùc uoáng phi thôøi cuõng neân cho hoï. Neáu coù nhaän ñöôïc vaûi cuõng neân chia phaàn cho hoï. Caùc phuï nöõ cuûa nhaø Hoïc gia, caùc Tyø-kheo-ni cuõng neân lo lieäu nhö vaäy. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Xong phaùp thöù ba ----------

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Ca-duy-la-veä, vöôøn Ni-caâu-loaïi. Baáy giôø, coù caùc baïch y mang thöùc aên ñeán cuùng cho caùc Tyø-kheo soáng nôi A-lan-nhaõ, bò giaëc cöôùp laáy, caùc baïch y traùch cöù: Taïi sao caùc thaày khoâng baùo cho chuùng toâi bieát. Neáu bieát chuùng toâi seõ mang gaäy goäc theo ñeå töï veä, hay laø chuùng toâi khoâng mang ñeán. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni naøy. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo naøo ôû choán A-lan-nhaõ, nghi coù söï khuûng boá, khoâng tìm hieåu tröôùc, nhaän thöùc aên trong Taêng phöôøng, Tyø-kheo aáy neân höôùng ñeán caùc Tyø- kheo noùi leân lôøi hoái quaù: Toâi rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi ñöùc noùi lôøi aên naên. Nhö vaäy goïi laø phaùp Hoái quaù”. Baáy giôø, coù naêm traêm ngöôøi toâi tôù cuûa doøng hoï Thích laøm phaûn, aån naùu nôi röøng vaéng. Caùc phuï nöõ doøng hoï Thích muoán ñeán thaêm vieáng vaø cuùng döôøng chuùng Taêng. Caùc toâi tôù kia nghe, cuøng nhau baøn luaän: Chuùng ta seõ chaän giöõa ñöôøng ñeå ñoaït laáy phaåm vaät naøy. Caùc Tyø-kheo nghe, beøn ñeán baùo vôùi caùc phuï nöõ cuûa doøng hoï Thích: Trong khu röøng naøy coù ñaùm giaëc muoán cöôùp ñoaït, caùc ngöôøi ñöøng ñeán! Do ñoù caùc phuï nöõ huûy boû chuyeán ñi. Ñaùm toâi tôù nghó: Caùc phuï nöõ doøng hoï Thích sôû dó khoâng ñeán laø do caùc Tyø-kheo baén tin cho hoï bieát tröôùc, beøn hoûi caùc

Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khoâng noùi doái, neân traû lôøi ñuùng söï thaät. Ñaùm toâi tôù kia ñaùnh caùc Tyø-kheo gaàn cheát roài boû ñoù vaø cöôùp ñoaït heát y baùt. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân noùi coù giaëc maø chæ noùi ñöøng ñeán. Coù tröôøng hôïp caùc Tyø-kheo khoâng bieát coù ngöôøi beân ngoaøi saép ñeán. Ñieàu naøy ñöôïc baïch leân Phaät. Phaät daïy: Neân thöôøng ñeå yù nhìn thaät xa beân ngoaøi, neáu thaáy coù ngöôøi ñeán thì mau choùng baùo. Coù thöùc aên thì nhaän roài baûo hoï veà lieàn. Töø nay phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo naøo ôû nôi choán A-lan-nhaõ, nghi coù söï khuûng boá, khoâng ñeå yù quan saùt tröôùc, töï tay nhaän thöùc aên trong Taêng phöôøng, khoâng ra ngoaøi ñeå thoï, Tyø-kheo aáy phaûi höôùng ñeán caùc Tyø-kheo noùi leân lôøi hoái quaù: Toâi rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi ñöùc noùi lôøi aên naên. Nhö vaäy goïi laø phaùp Hoái quaù”. Coù ngöôøi baát ngôø ñem thöùc aên ñeán trong Taêng phöôøng roài, caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp moät ngöôøi vì hoï nhaän lieàn, roài truaát laáy phaàn cuûa mình, coøn bao nhieâu chuyeån cho chuùng. Laáy phaàn cuûa mình roài, giao moät ngöôøi trong chuùng chuyeån thöùc aên, vaø nhanh choùng khieán thí chuû ñi veà. Tröôøng hôïp khoâng ñi ñöôïc, neân giaáu hoï, côm nöôùc cho hoï ñöøng cho giaëc thaáy. Neáu khoâng giaáu ñöôïc neân cho hoï maëc aùo ca sa, roài khieán hoï ñi. Tröôøng hôïp khoâng thöïc hieän ñöôïc ñieàu treân thì quyeàn bieán caïo ñaàu, cho

hoï maëc aùo ca sa ñeå ñi. Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu quaân ñoäi ñi ngang qua, cho hoï thöùc aên, hay giaëc töi mang thöùc aên ñeán cho hoï thì khoâng phaïm. Xong phaùp thöù tö ----------

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 10 259

Ñoaïn 7: NOÙI VEÀ 100 PHAÙP CHUÙNG HOÏC

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo maëc y haï, hoaëc cao quaù, hoaëc thaáp quaù, hoaëc so le, hoaëc nhö laù caây Ña-la, hoaëc nhö loã muõi con voi, hoaëc nhö vieân naïi (tuùm laïi cho troøn veùn tröôùc buïng), hay xeáp nhoû, Cö só thaáy vaäy deø bæu noùi: Caùc Sa-moân naøy maëc y haï hoaëc gioáng nhö phuï nöõ, hoaëc gioáng nhö kyõ nöõ, laïi laáy ñoù laøm ñieàu toát, khoâng coù taùc phong. Maëc y coøn khoâng bieát huoáng nöõa laø ñoái vôùi chaân lyù. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp caàn phaûi hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Maëc y haï khoâng cao, khoâng thaáp, khoâng so le, khoâng nhö laù caây Ña-la, khoâng nhö muõi con voi, khoâng ñöôïc tuùm laïi cho troøn, khoâng xeáp nhoû, caàn phaûi hoïc”. Maëc cao: Nöûa oáng chaân trôû leân. Maëc thaáp: Töø nöûa oáng chaân trôû xuoáng. Maëc so le: Laø boán goùc khoâng baèng nhau. Maëc nhö laù caây Ña-la: Laø maëc tröôùc cao sau thaáp. Nhö muõi con voi: Laø thoøng moät goùc phía tröôùc. Nhö vieân naïn: Tuùm phía tröôùc cho troøn, ñeå veùn tröôùc buïng. Xeáp nhoû: Quaán choã eo löng thaønh töøng laèn nhoû. Neáu khoâng bieát, khoâng hoûi maø maëc, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu hieãu roõ maø maëc thieáu caån thaän cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Hieåu roõ maø khinh giôùi, khinh ngöôøi neân maëc nhö theá, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khi coù beänh, hoaëc bò trôøi möa buøn nhôùp thì khoâng phaïm. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông xaù. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo khoâng kheùo che thaân vaøo trong nhaø baïch y, hoaëc maëc nhö vaäy ngoài trong nhaø baïch y; hoaëc laät ngöôïc y leân vai beân traùi vaøo trong nhaø baïch y, hoaëc maëc nhö vaäy ngoài trong nhaø baïch y; hoaëc laät ngöôïc y leân vai beân phaûi vaøo trong nhaø baïch y, hoaëc maëc nhö vaäy ngoài trong nhaø baïch y… hoaëc laät ngöôïc y leân caû hai vai vaøo nhaø baïch y, hoaëc maëc nhö vaäy ngoài trong nhaø baïch y; hoaëc laéc lö thaân, laéc lö ñaàu, hoaëc laéc tay, hoaëc naém tay nhau, hoaëc truøm kín caû ngöôøi, hoaëc choáng naïnh, hoaëc choáng caèm, hoaëc ñaùnh ñaèng xa, vaøo trong nhaø baïch y, hoaëc vôùi daùng ñieäu ñoù, ngoài trong nhaø baïch y; hoaëc ngoù leân, hoaëc ngoù hai beân vaøo trong nhaø baïch y, hoaëc ngoài trong nhaø baïch y vôùi oai nghi naøy; hoaëc ñi nhoùn chaân vaøo nhaø baïch y, hoaëc vôùi oai nghi naøy ngoài trong nhaø baïch y; hoaëc ñi giaõn chaân vaøo trong nhaø

260 BOÄ LUAÄT 1

baïch y, hoaëc vôùi oai nghi naøy ngoài trong nhaø baïch y; hoaëc truøm ñaàu ñi vaøo nhaø baïch y, hoaëc vôùi oai nghi naøy ngoài trong nhaø baïch y; hoaëc ñuøa giôõn vaøo nhaø baïch y, hoaëc vôùi oai nghi naøy ngoài trong nhaø baïch y, hoaëc noùi lôùn tieáng vaøo nhaø baïch y, hoaëc vôùi oai nghi naøy ngoài trong nhaø baïch y; hoaëc khoâng chöõng chaøng vaøo nhaø baïch y, hoaëc vôùi oai nghi naøy ngoài trong nhaø baïch y. Caùc Cö só thaáy vaø cheâ traùch nhö tröôùc. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø- kheo kieát phaùp caàn neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Kheùo che thaân vaøo nhaø baïch y laø ñieàu caàn neân hoïc, cho neân ñeán caâu: Chöõng chaøng ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc”. Ñöùc Phaät du hoùa taïi nöôùc Baø-giaø, cuøng ñaày ñuû naêm traêm vò Ñaïi Tyø-kheo Taêng, ñi ñeán nuùi Thuû-ma-la, truù taïi röøng Khuûng-boá. Baáy giôø, coù thaùi töû Boà-ñeà Vöông, vöøa môùi xaây caát xong moät giaûng ñöôøng taïi nuùi aáy, chöa coù Sa-moân, Baø-la-moân naøo vaøo ngoài trong ñoù. Thaùi töû nghe Ñöùc Phaät ñeán nuùi naøy truù taïi röøng Khuûng Boá, baûo Ma-naïp-taùt-xaø-töû Ngöôi nhaân danh ta ñeán thaêm hoûi Ñöùc Theá Toân xem Ngaøi coù ñöôïc söùc khoûe, ít buoàn phieàn, ñi ñöùng coù ñöôïc nheï nhaøng khoâng vaø thöa: Ta ñaõ laäp ñöôïc moät giaûng ñöôøng môùi taïi nuùi naøy, chöa coù Sa-moân, Baø-la-moân naøo vaøo ngoài trong ñoù, cuùi xin Ñöùc Theá Toân cuøng chuùng Taêng, tröôùc heát ghi nhaän giaûng ñöôøng naøy vaø taïi ñaây ta xin ñöôïc cuùng döôøng moät böõa côm ñaïm baïc, khieán ta ñöôïc an oån laâu daøi. Ñöùc Phaät daïy theá naøo, ta seõ phuïng haønh. Ngöôi ñeán baïch Phaät nhö vaäy roài trôû veà gaáp baùo vôùi ta. Ma-naïp vaâng lôøi, sau khi ñeán choã Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân, trình baøy ñaày ñuû yù kieán cuûa thaùi töû. Ñöùc Phaät nhaän lôøi baèng caùch im laëng. Taùt-Xaø-Töû bieát ñaõ ñöôïc Ñöùc Phaät nhaän lôøi, beøn trôû veà baïch vôùi thaùi töû. Suoát ñeâm aáy, thaùi töû chuaån bò nhieàu thöùc aên ngon boå, saùng ngaøy töï tay ñöa ñeán giaûng ñöôøng. Beân trong vaø beân ngoaøi giaûng ñöôøng ñeàu traûi baèng vaûi nhieàu maøu saéc. Ñeán giôø, Thaùi töû tôùi thænh Phaät quang laâm ñeán giaûng ñöôøng. Ñöùc Phaät cuøng naêm traêm Tyø-kheo keû tröôùc ngöôøi sau vaây quanh ñeán ñöùng treân caùc töøng caáp cuûa ñöôøng ñi. Thaùi töû ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaáp tay baïch Phaät: Kính thænh Ñöùc Theá Toân böôùc leân giaûng ñöôøng sô saøi naøy ñeå con ñöôïc thoï nhaän söï an laïc laâu daøi. Ñöùc Phaät vaãn khoâng böôùc leân, cho ñeán laàn thænh cuoái cuøng laø laàn thöù ba, khi aáy, Ñöùc Phaät quay laïi ngoù Toân giaû A-nan. Toân giaû hieåu ñöôïc yù cuûa Phaät, noùi vôùi Thaùi töû, neân cuoán thaûm

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 10 261

vaûi nhieàu maøu naøy, Ñöùc Phaät khoâng böôùc leân treân thaûm, vì loøng thöông ñoái vôùi ñôøi sau. Thaùi töû lieàn ra leänh cuoán thaûm, roài nhö laàn tröôùc, thænh Phaät. Luùc naøy, Ñöùc Theá Toân cuøng chuùng Taêng ñeàu böôùc leân, ñeán toøa an

toïa. Thaùi töû töï tay daâng thöùc aên. Caùc Tyø-kheo duøng moät ngoùn tay, hoaëc hai ngoùn tay naém bình baùt ñöa xuoáng nhaän thöùc aên, baùt bò rôi, ñoà aên ñoå xuoáng nhôùp caû neàn nhaø baèng thuûy tinh. Caùc Cö só thaáy, cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo aáy gioáng nhö nhöõng ngöôøi ñoùng troø, ñuøa giôõn. Caùc Tyø- kheo tröôûng laõo nghe, heát lôøi quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khi nhaän thöùc aên phaûi chuù taâm, caàn phaûi hoïc”. Chuù taâm töùc laø tay beân traùi nhaát taâm böng bình baùt, tay beân phaûi ñôõ nôi mieäng baùt. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo nhaän thöùc aên ñaày baùt laøm ñoå chaûy hao toán côm canh, caùc baïch y cheâ traùch: Caùc Tyø-kheo naøy ham nhaän thöùc aên, khoâng bieát nhaøm chaùn, nhö ngöôøi ñoùi khaùt. Laïi coù caùc Tyø-kheo ñeán nhaø baïch y, nhaän ñöôïc côm lieàn aên heát, khoâng ñôïi canh, nhaän ñöôïc canh lieàn aên heát khoâng ñôïi côm. Caùc baïch y cheâ traùch, noùi: Caùc Tyø-kheo naøy ham aên quaù ñoãi. Laïi coù caùc Tyø-kheo moi khaép trong baùt ñeå laáy thöùc aên. Laïi coù Tyø-kheo khoeùt chính giöõa baùt ñeå laáy thöùc aên. Laïi coù Tyø-kheo cong ngoùn tay veùt thöùc aên trong baùt ñeå aên. Laïi coù Tyø-kheo ngöûi thöùc aên trong baùt khi aên. Caùc cö só thaáy ñeàu cheâ traùch. Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo cheá phaùp neân hoïc naøy. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng ñöôïc nhaän thöùc aên quaù ñaày, aên canh vaø côm ñeàu nhau. Khoâng moi khaép trong baùt ñeå laáy thöùc aên. Khoâng ñöôïc khoeùt giöõa baùt ñeå aên. Khoâng ñöôïc cong ngoùn tay veùt thöùc aên trong baùt. Khi aên khoâng ñöôïc ngöûi thöùc aên, caàn phaûi hoïc”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, caùc Tyø-kheo xoay laïi ngoù hai beân ngoùng troâng thöùc aên. Caùc baïch y cheâ traùch: Caùc Tyø-kheo naøy nhö choù, nhö chim, töï mình aên laïi doøm ngoù nôi ngöôøi, pheùp aên coøn khoâng bieát, huoáng laø caùc nghóa lyù saâu xa. Caùc Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù

nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Khi aên khoâng neân nhìn ngoù hai beân. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhìn ngoù, laïi nhaém maét maø aên, neân khoâng thaáy khi ñöôïc ngöôøi theâm côm canh. Luïc quaàn Tyø-kheo laáy thöùc aên aáy aên. Khi môû maét ra, hoûi: Ai laáy thöùc aên cuûa toâi? Luïc quaàn Tyø-kheo traû lôøi: Caùc thaày khoâng coù con maét ñeå ngoù hay sao maø phaûi hoûi ngöôøi ngoài gaàn? Tyø-kheo khaùc quôû traùch roài, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân!

Chuùng con söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp caàn phaûi hoïc aáy. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khi aên neân nhìn kyõ vaøo bình baùt, caàn phaûi hoïc”. Nhìn kyõ vaøo bình baùt laø taäp trung nhìn vaøo baùt, nhìn khi ngöôøi ta theâm thöùc aên. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo aên coøn thöøa thöùc aên, caùc Cö só cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo naøy aên nhö con nít. Laïi coù naêm traêm Tyø-kheo thoï trai taïi moät nhaø Cö só, trong soá caùc ngöôøi baïch y, coù ngöôøi noùi, Tyø-kheo aên heát, khoâng bao giôø ñeå thöøa, coù ngöôøi laïi noùi, coù boû thöøa. Hai ngöôøi caõi nhau. Caùc Tyø-kheo hoâm nay tình côø laïi aên khoâng ñeå thöøa, sau ñoù, khi thaáy aên nôi choã khaùc laïi coù ñeå thöøa. Caùc Cö só dò nghò nhö treân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Caùc oâng söï thaät coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät chuùng con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp caàn phaûi hoïc naøy. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng ñöôïc boû thöøa thöùc aên, caàn phaûi hoïc”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo duøng tay ñang boác thöùc aên, caàm ñoà ñöïng côm saïch, daàu môõ dính nhô nhôùp, Tyø- kheo khaùc thaáy gôùm, caùc Cö só cheâ traùch, noùi: Taïi sao laáy tay ñang boác thöùc aên caàm ñoà ñöïng côm saïch. Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Khi aên khoâng neân duøng tay beân maët caàm ñoà ñöïng côm saïch. Sau ñoù caùc baïch y ñem côm ñeán, Tyø-kheo duøng tay beân traùi nhaän, baïch y khoâng trao cho laïi coøn noùi: Caùc Tyø-kheo khoâng neân theá. Vieäc naøy ñöôïc baïch Phaät. Do theá, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neân röûa tay saïch caàm ñoà ñöïng côm. Nay Ta vì caùc Tyø-

kheo kieát phaùp caàn phaûi hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng neân duøng tay boác thöùc aên maø caàm ñoà ñöïng côm saïch, caàn phaûi hoïc”. Tay boác thöùc aên: Tay ñang boác thöùc aên bò dính daàu môõ nhôùp. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo aên baèng caùch huùp. Laïi coù caùc Tyø-kheo nhai thöùc aên coù tieáng. Caùc Cö só thaáy cheâ traùch, noùi: Caùc Tyø-kheo naøy aên nhö choù uoáng nöôùc. Laïi coù caùc Baø-la- moân môøi caùc Tyø-kheo duøng chaùo, caùc Tyø-kheo huùp chaùo coù tieáng. Coù moät Tyø-kheo noùi: Nay caùc Tyø-kheo aên chaùo nhö run vì laïnh. Noùi nhö vaäy roài sinh loøng aên naên hoái haän: Nay Ta phaïm toäi huûy baùng Taêng, khoâng bieát laøm sao, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi Tyø-kheo kia: OÂng noùi nhö vaäy coù yù nghóa theá naøo? Vò aáy thöa: Cuõng coù yù giaän maø cuõng coù yù noùi cho vui. Ñöùc Phaät daïy: Vôùi taâm giaän thì neân töï quôû traùch, chöù khoâng phaïm, vôùi yù noùi cho vui thì quôû traùch, phaïm Ñoät-kieát-la. Phaät baûo

caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng neân huùp thöùc aên khi aên, khoâng neân nhai thöùc aên coù tieáng, caàn phaûi hoïc”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo duøng löôõi lieám thöùc aên. Caùc Cö só thaáy cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo naøy aên nhö traâu. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät chuùng con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng ñöôïc duøng löôõi lieám thöùc aên, caàn phaûi hoïc”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo boác côm quaù ñaày tay neân thöùc aên ñoå xuoáng ñaát. Laïi coù caùc Tyø-kheo haû mieäng quaù lôùn ñeå aên. Laïi coù caùc Tyø-kheo côm chöa ñeán laø haû mieäng ñeå chôø, ruoài bay vaøo mieäng neân phaûi oùi ra. Laïi coù caùc Tyø-kheo cuùi maët xuoáng aên. Caùc Cö só thaáy ñeàu cheâ traùch. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng ñöôïc boác thöùc aên quaù ñaày tay, caàn phaûi hoïc. Khoâng ñöôïc haû mieäng quaù lôùn ñeå aên, caàn phaûi hoïc. Côm chöa ñeán khoâng ñöôïc haû mieäng lôùn ñeå chôø, caàn phaûi hoïc”. Caùc Tyø-kheo côm ñeán roài maø mieäng chöa daùm haû neân côm dính nhôùp hai beân mieäng, chaûy xuoáng ñaát. Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: “Khoâng

ñöôïc quaù xa, khoâng ñöôïc quaù gaàn, phaûi haû mieäng cho ñuùng luùc”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, caùc Tyø-kheo vöøa ngaïâm thöùc aên vöøa noùi chuyeän, hoaëc côm bò rôùt xuoáng ñaát, hoaëc côm bò rôùt treân y, hoaëc rôùt laïi trong baùt. Caùc Cö só thaáy ñeàu dò nghò cheâ traùch. Tyø-kheo tröôûng laõo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch, roài noùi: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng ñöôïc ngaäm thöùc aên maø noùi chuyeän, caàn phaûi hoïc”. Sau ñoù, caùc Tyø-kheo, khi baïch y ñem theâm thöùc aên ñeán, hoûi: Thaày caàn nöõa khoâng? Caùc Tyø-kheo khoâng daùm môû mieäng ñeå traû lôøi, beøn bò baïch y cheâ traùch: Caùc Tyø-kheo kieâu maïn, khoâng cuøng ngöôøi noùi chuyeän. Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Khi baïch y ñem theâm thöùc aên ñeán, cho pheùp noùi: Caàn hay khoâng caàn. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo ngaäm thöùc aên nhieàu ñeán noãi hai maù buùng ra. Caùc Cö só thaáy neân cheâ traùch, noùi caùc Tyø-kheo naøy aên nhö khæ. Laïi coù caùc Tyø-kheo caén phaân nöûa cuïc côm, coøn ñeå rôùt laïi trong baùt. Caùc

Cö só thaáy dò nghò, noùi: Caùc Tyø-kheo naøy aên uoáng baát tònh. Laïi coù caùc Tyø-kheo duoãi caùnh tay laáy thöùc aên. Caùc Cö só deø bæu, noùi: Caùc Tyø-kheo naøy duøng voøi laáy thöùc aên nhö voi. Laïi coù caùc Tyø-kheo choáng tay maø aên. Caùc Cö só cheâ traùch, noùi: Caùc Tyø-kheo naøy gioáng nhö voi raûy caùi voøi. Laïi coù caùc Tyø-kheo oùi ra roài lieám aên laïi. Caùc Cö só thaáy, cheâ traùch, noùi: Caùc Tyø-kheo naøy lieám aên nhö choù. Laïi coù caùc Tyø-kheo nuoát troâïng luoân caû mieáng aên, laïi coù caùc Tyø-kheo voø loïn mieáng côm töø xa quaúng vaøo mieäng. Caùc Cö só thaáy, ñeàu cheâ traùch. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, buoâng lôøi quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng ñöôïc buùng maù aên, khoâng ñöôïc caén phaân nöûa aên, khoâng ñöôïc duoãi tay aên, khoâng ñöôïc choáng caùnh tay aên, khoâng ñöôïc aên nuoát troäng, khoâng ñöôïc lieám thöùc aên ñeå aên, khoâng ñöôïc voø cuïc côm töø xa neùm vaøo mieäng, laø nhöõng ñieàu caàn phaûi hoïc”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo ñoå nöôùc röûa baùt trong nhaø baïch y. Caùc Cö só thaáy, cheâ traùch, noùi: Caùc Tyø-kheo naøy khoâng bieát nöôùc dô neân ñoå choã naøo, huoáng chi laø bieát vieäc gì xa xoâi.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 10 265

Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, beøn quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng neân ñoå nöôùc röûa baùt vaøo trong neàn nhaø baïch y. Coù caùc baïch y môùi caát nhaø trong xong, tin raèng ñöôïc nöôùc röûa baùt cuûa caùc Tyø-kheo röôùi vaøo neàn nhaø seõ gaëp may maén. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm röôùi. Caùc Cö só noùi: Caùc Tyø-kheo naøy khoâng gaéng nhaän söï cung kính cuûa ngöôøi. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà naøy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Cho pheùp caùc Tyø-kheo duøng nöôùc röûa baùt, khoâng coù thöùc aên, röôùi treân neàn nhaø. Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng ñöôïc duøng nöôùc röûa baùt coù thöùc aên röôùi treân neàn nhaø baïch y, caàn neân hoïc”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, caùc Tyø-kheo duøng côm phuû canh laïi, caùc baïch y töôûng laø chöa coù canh neân ñem canh ñeán, sau khi bieát coù roài neân cheâ traùch, noùi: Caùc Tyø-kheo naøy nhö con nít, duøng côm phuû canh laïi. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, beøn quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng neân duøng côm phuû canh. Coù caùc Tyø-kheo beänh, khoâng daùm duøng côm phuû canh, neân truøng sa vaøo canh khoâng theå boû ñöôïc, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo:

Cho pheùp duøng côm phuû canh, nhöng khoâng neân hy voïng ñöôïc theâm canh. Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi caàn phaûi hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng ñöôïc duøng côm phuû canh vôùi hy voïng ñöôïc theâm canh, caàn phaûi hoïc”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, coù caùc Tyø-kheo ñeán nhaø baïch y thoï trai, cheâ thöùc aên. Laïi coù caùc Tyø-kheo töï ñoøi theâm thöùc aên cho mình. Caùc Cö só cheâ traùch. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, buoâng lôøi quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng neân cheâ thöùc aên, ñoøi theâm thöùc aên cho mình. Caùc Tyø-kheo beøn khoâng daùm vì Tyø-kheo beänh ñoøi theâm thöùc aên, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Cho pheùp vì caùc Tyø-kheo khaùc ñoøi theâm thöùc aên, chöù khoâng

neân vì mình. Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng neân cheâ thöùc aên, caàn neân hoïc. Khoâng neân vì mình ñoøi theâm thöùc aên, caàn neân hoïc”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, caùc Tyø-kheo nhìn trong baùt cuûa vò ngoài gaàn xem thöùc aên nhieàu hay ít. Caùc Cö só thaáy, deø bæu noùi: Caùc Tyø-kheo naøy nhö con nít, xem trong baùt cuûa ngöôøi khaùc roài baûo: Thaày ñöôïc nhieàu, toâi ñöôïc ít, Thaày ñöôïc ít, toâi ñöôïc nhieàu. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, beøn quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng neân xem trong baùt ngöôøi ngoài gaàn coi thöùc aên nhieàu hay ít. Baáy giôø, coù naêm traêm vò Tyø-kheo thoï trai trong moät gia ñình, aên roài, cuøng nhau laém lôøi baøn taùn: Böõa aên naøy raát hy höõu! Tyø-kheo haï toïa noùi: Thöôïng toïa ñöôïc thöùc aên ngon, chuùng toâi khoâng ñöôïc. Caùc Tyø-kheo laïi coù yù nghó: Neáu Phaät cho pheùp chuùng ta xem trong baùt cuûa ngöôøi khaùc thì bieát ñöôïc vò naøo nhaän ñöôïc thöùc aên, vò naøo khoâng nhaän ñöôïc. Vò naøo khoâng nhaän ñöôïc thì baûo hoï ñem ñeán. Vôùi yù nghó ñoù caùc vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Cho pheùp xem trong baùt cuûa vò ngoài gaàn, nhöng khoâng ñöôïc sinh taâm ganh tî. Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi caàn neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng neân vôùi taâm ganh tî xem trong baùt vò ngoài gaàn, caàn neân hoïc”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ñöùng ñaïi tieåu tieän. Caùc Cö só thaáy, deø bæu noùi: Caùc Tyø-kheo naøy gioáng nhö löøa nhö ngöïa. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, buoâng lôøi quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng ñöôïc ñöùng ñaïi tieåu tieän, caàn

neân hoïc". Khi aáy, caùc Tyø-kheo beänh khoâng theå ngoài xoåm ñöôïc, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Cho pheùp khi caùc Tyø-kheo beänh ñöôïc ñöùng ñeå ñaïi tieåu tieän. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Khoâng ñöôïc ñöùng ñaïi tieåu tieän, tröø beänh, caàn neân hoïc". Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, caùc Tyø-kheo ñaïi tieåu tieän trong nöôùc, caùc Cö só cheâ traùch. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, beøn quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng,

hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Khoâng neân ñaïi tieåu tieän trong nöôùc, caàn phaûi hoïc". Coù caùc Tyø-kheo beänh, thaày thuoác baûo: Thaày caàn ñaïi tieåu tieän trong nöôùc ñeå toâi tìm hieåu beänh traïng môùi coù theå chöõa trò ñöôïc. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm, beøn noùi vôùi thaày thuoác: Thaày neân cho phöông thuoác khaùc. Thaày thuoác noùi: Chæ coù caùch ñoù môùi coù theå tìm hieåu beänh traïng ñöôïc. Caùc Tyø-kheo beøn nghó: Neáu Ñöùc Phaät cho pheùp chuùng ta ñaïi tieåu tieän trong nöôùc thì chuùng ta seõ ñöôïc laønh beänh. Nghó xong baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo beänh ñöôïc ñaïi tieåu tieän trong nöôùc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän trong nöôùc saïch, tröø beänh, caàn phaûi hoïc". Neáu ñaïi tieåu tieän treân caây, nhaân ñoù troâi vaøo trong nöôùc thì khoâng phaïm. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo ñaïi tieåu tieän treân rau coû. Caùc Cö só thaáy, cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo naøy gioáng nhö traâu nhö deâ. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, buoâng lôøi quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän treân rau coû, tröø beänh, caàn phaûi hoïc". Neáu ñaïi tieåu tieän ôû treân caây, töø ñoù troâi leân treân rau coû thì khoâng phaïm. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo vì ngöôøi mang guoác deùp noùi phaùp. Caùc Cö só thaáy, cheâ traùch noùi: Giaùo phaùp toân quyù vi dieäu ñeä nhaát maø caùc Tyø-kheo vì ngöôøi mang guoác deùp noùi, khinh maïn giaùo phaùp. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, buoâng lôøi quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Khoâng vì ngöôøi mang guoác, deùp noùi phaùp, caàn phaûi hoïc". Coù caùc ngöôøi beänh, côûi guoác deùp ra khoâng ñöôïc maø muoán nghe phaùp, caùc Tyø-kheo khoâng daùm noùi, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc

Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo vì

ngöôøi beänh neân cho hoï mang guoác deùp maø noùi phaùp. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Ngöôøi mang guoác khoâng neân vì hoï noùi phaùp, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. Ngöôøi mang deùp khoâng neân vì hoï noùi phaùp, tröø beänh, caàn phaûi hoïc”. Phaùp: Nhöõng gì do Ñöùc Phaät noùi, Thanh vaên noùi, Tieân nhaân noùi, chö Thieân noùi vaø taát caû nhöõng gì noùi nhö phaùp. Neáu coù nhieàu ngöôøi mang guoác deùp, khoâng theå baûo hoï côûi ra ñöôïc, thì nhaân nôi ngöôøi naøo khoâng mang maø noùi thì khoâng phaïm. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, caùc Tyø-kheo vì ngöôøi ñeå troáng ngöïc, cho ñeán ngöôøi caàm gaäy noùi phaùp. Caùc Cö só thaáy, cheâ traùch nhö treân. Caùc Tyø-kheo tröôûng laõo nghe, buoâng lôøi quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Ngöôøi ñeå troáng ngöïc khoâng neân vì hoï noùi phaùp, caàn neân hoïc”. Coù caùc ngöôøi beänh muoán nghe phaùp, caùc Tyø-kheo khoâng daùm noùi, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Cho pheùp vì ngöôøi beänh ñeå troáng ngöïc noùi phaùp. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Ngöôøi ñeå troáng ngöïc khoâng neân vì hoï noùi phaùp, tröø beänh, caàn neân hoïc”. Ngöôøi ngoài, Tyø-kheo ñöùng; ngöôøi ngoài choã cao, Tyø-kheo ngoài choã thaáp; ngöôøi naèm, Tyø-kheo ngoài; ngöôøi ñöùng tröôùc, Tyø-kheo ñöùng sau; ngöôøi ôû giöõa ñöôøng, Tyø-kheo ôû beân ñöôøng; vì ngöôøi che ñaàu, vì ngöôøi laät ngöôïc y, vì ngöôøi laät ngöôïc y caû hai beân, vì ngöôøi caàm duø, vì ngöôøi côõi ngöïa, vì ngöôøi caàm gaäy noùi phaùp ñeàu nhö treân ñaõ noùi. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo vì ngöôøi caàm ñao, ngöôøi caàm cung teân noùi söï khoå nôi ñòa nguïc. Ngöôøi kia nghe roài noåi giaän döõ ñoøi cheùm, baén Tyø-kheo cheát. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Ngöôøi caàm ñao khoâng neân vì hoï noùi phaùp, caàn phaûi hoïc. Khoâng neân noùi phaùp cho ngöôøi caàm cung teân, caàn phaûi hoïc”. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, Luïc quaàn Tyø-kheo vì Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo nhaän phaàn aên nôi nhaø ñöôïc thænh. Luïc quaàn Tyø-kheo coá yù xuùc naõo Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo neân khoâng ñem veà sôùm, ñeå ñôïi gaàn quaù ngoï môùi ñem veà. Thaäp thaát quaàn Tyø-kheo treøo leân caây cao ñeå troâng chöøng. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo thaáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta

vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp caàn phaûi hoïc. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Caây cao quaù ñaàu ngöôøi, khoâng ñöôïc treøo leân, caàn phaûi hoïc”. Khi aáy, coù

Tyø-kheo treân ñöôøng ñeán nöôùc Caâu-taùt-la, gaëp phaûi thuù döõ, khoâng daùm treøo leân caây, bò thuù laøm haïi. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Khoâng ñöôïc leo leân caây cao quaù ñaàu ngöôøi, tröø coù nhaân duyeân lôùn, caàn phaûi hoïc”. Nhaân duyeân lôùn: Laø gaëp thuù döõ hay caùc naïn, goïi laø nhaân duyeân lôùn. Tyø-kheo- ni, tröø ñaïi tieåu tieän treân rau coû soáng, ngoaøi ra ñeàu nhö Tyø-kheo. Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Xong 100 phaùp Chuùng hoïc ----------

Ñoaïn 8: NOÙI VEÀ 7 PHAÙP DIEÄT TRAÙNH

- Vaán ñeà neân aùp duïng Tyø-ni hieän tieàn thì phaûi aùp duïng Tyø-ni hieän tieàn: Xaûy ra taïi ñaâu? Taïi thaønh Chieâm-baø. Nhaân ai phaùt khôûi? Luïc quaàn Tyø-kheo. - Vaán ñeà neân aùp duïng Tyø-ni ÖÙc-nieäm thì phaûi aùp duïng Tyø-ni ÖÙc- nieäm: Xaûy ra taïi ñaâu? Taïi thaønh Vöông-xaù. Nhaân ai phaùt khôûi? Ñaø-baø Löïc Só Töû. - Vaán ñeà neân aùp duïng Tyø-ni Baát-si thì phaûi aùp duïng Tyø-ni Baát-si: Xaûy ra taïi ñaâu? Taïi thaønh Vöông-xaù. Nhaân ai phaùt khôûi? Tyø-kheo Giaø Giaø. - Vaán ñeà neân aùp duïng Phaùp töï ngoân thì phaûi aùp duïng Phaùp töï ngoân: Xaûy ra taïi ñaâu? Taïi thaønh Xaù-veä. Nhaân ai phaùt khôûi? Tyø-kheo Dò. - Vaán ñeà neân aùp duïng ña nhaân ngöõ thì phaûi aùp duïng ña nhaân ngöõ: Xaûy ra taïi ñaâu? Taïi thaønh Xaù-veä. Nhaân ai phaùt khôûi? Soá ñoâng Tyø- kheo. - Vaán ñeà neân aùp duïng nhö thaûo boá ñòa thì phaûi aùp duïng nhö thaûo boá ñòa: Xaûy ra taïi ñaâu? Taïi thaønh Xaù-veä. Nhaân ai phaùt khôûi? Soá ñoâng Tyø-kheo. - Vaán ñeà neân aùp duïng phaùp boån ngoân trò thì phaûi aùp duïng phaùp boån ngoân trò: Xaûy ra taïi ñaâu? Taïi thaønh Xaù-veä. Nhaân ai phaùt khôûi? Öu- ñaø-di.

270 BOÄ LUAÄT 1

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 11
Phaàn 2: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO NI

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ TAÙM PHAÙP BA LA DI

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Tröôûng laõo Öu-ba-ly thöa hoûi Ñöùc Phaät: Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi: Neáu Tyø-kheo naøo cuøng caùc Tyø-kheo ñoàng hoïc giôùi phaùp, giôùi suùt keùm, khoâng xaû maø haønh phaùp daâm duïc, cho ñeán cuøng vôùi loaøi suùc sinh. Tyø-kheo nhö vaäy phaïm

Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. Giôùi naøy neân thoï trì theá naøo? Neân thoï trì trong moät boä Taêng hay hai boä Taêng? Ñöùc Phaät daïy: Hai boä Taêng ñeàu neân thoï trì. Töø nay giôùi naøy ñuôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo cuøng caùc Tyø-kheo ñoàng hoïc giôùi phaùp, giôùi suùt keùm, khoâng xaû, tuøy yù haønh daâm, cho ñeán cuøng vôùi loaøi suùc sinh. Tyø-kheo-ni aáy phaïm Ba- la-di, khoâng ñöôïc soáng chung”. Baáy giôø, Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät: Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi: Tyø-kheo naøo nôi thoân xoùm hoaëc nôi ñaát troáng, laáy vaät khoâng cho vôùi taâm troäm caép… cho ñeán khoâng soáng chung. Con neân thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Hai boä Taêng ñeàu neân thoï trì. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo, nôi thoân xoùm hoaëc nôi ñaát troáng laáy vaät khoâng cho vôùi taâm troäm caép, bò Vua hoaëc Ñaïi thaàn, hoaëc baét hoaëc troùi, hoaëc gieát hoaëc taãn xuaát noùi: Coâ laø keû giaëc, coâ laø ngöôøi ngu si. Tyø-kheo-ni aáy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung”. Tröôûng laõo Öu-ba-ly laïi thöa hoûi Ñöùc Phaät: Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi: Tyø-kheo naøo ñoái vôùi ngöôøi hoaëc töông tôï ngöôøi, hoaëc töï saùt cho ñeán khoâng soáng chung. Con neân thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Hai boä Taêng ñeàu neân thoï trì. Töø nay giôùi naøy ñuôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñoái vôùi ngöôøi hoaëc töông tôï ngöôøi, hoaëc töï mình gieát, hoaëc ñöa dao hay thuoác ñoäc gieát, daïy ngöôøi gieát, hoaëc daïy ngöôøi töï gieát, ñeà cao caùi cheát, khen ngôïi caùi cheát: Ngöôøi ôi! Soáng xaáu xa nhö theá

neân cheát thì hôn! Noùi nhö vaäy vôùi taâm saùt nhö vaäy, ngöôøi kia do theá maø cheát. Tyø-kheo-ni aáy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung”. Tröôûng laõo Öu-ba-ly laïi thöa hoûi Ñöùc Phaät: Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi: Tyø-kheo naøo khoâng bieát, khoâng thaáy phaùp hôn ngöôøi, cho ñeán khoâng soáng chung. Con neân thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Hai boä Taêng ñeàu neân thoï trì. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo khoâng bieát, khoâng thaáy phaùp hôn ngöôøi, ñaày ñuû taøi lôïi cuûa Thaùnh, töï xöng laø mình bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy. Thôøi gian sau, Tyø-kheo-ni aáy, hoaëc ñöôïc hoûi hoaëc khoâng ñöôïc hoûi, muoán khoûi toäi, caàn söï thanh tònh, laïi noùi: Toâi khoâng bieát maø noùi bieát, khoâng thaáy maø noùi thaáy, hö cuoáng voïng ngöõ, tröø taêng thöôïng maïn. Tyø-kheo aáy phaïm Ba- la-di, khoâng ñöôïc soáng chung”. Luùc naøy, ngöôøi reå cuûa baø Tyø-xaù-khö teân laø Loäc-töû. Loäc-töû kính meán baø Tyø-xaù-khö nhö kính meán meï ñeû cuûa mình. Ngöôøi baáy giôø goïi baø laø Loäc-töû-maãu Tyø-xaù-khö. Loäc-töû coù ngöôøi chaùu teân laø Thi-lôïi-baït. Thi- lôïi-baït phaûi loøng Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø. Sau ñoù, Thi-lôïi-baït thænh Tyø-kheo-ni Taêng thoï trai, Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø caùo beänh khoâng ñeán döï, ôû nhaø coi chuøa, cuøng vôùi moät Sa-di-ni nhoû. Ñeán giôø thoï trai, Tyø-kheo-ni Taêng ñeàu ñeán nhaø Thi-lôïi-baït. Thi-lôïi-baït töï tay sôùt thöùc aên, roài hoûi: Taïi sao Thaâu-la-nan-ñaø khoâng ñeán? Tyø-kheo-ni hieän dieän traû lôøi: Coâ aáy bò beänh, Taêng sai ôû nhaø giöõ phoøng, cho neân khoâng ñeán. Thi-lôïi-baït sôùt côm cho quyù ni Thöôïng toïa xong, beøn voäi ñeán chuøa, hoûi: Coâ bò beänh theá naøo? Thaâu-la-nan-ñaø traû

lôøi: Xöông coát ñeàu bò ñau nhöùc! Thi-lôïi-baït lieàn ñaám boùp. Tyø-kheo-ni noùi: Cho pheùp oâng ñaám boùp toaøn thaân theå, nhöng khoâng ñöôïc haønh duïc. Ñaám boùp xong, Thi-lôïi-baït hoûi: Coâ caàn thöù gì? Coâ ni traû lôøi: Toâi caàn taùo khoâ. OÂng ta lieàn mua taùo ñem ñeán. Coâ ni caàm traùi taùo, hoûi: OÂng thaáy traùi taùo khoâ naøy khoâng? Ñaùp: Toâi coù thaáy. Tyø-kheo-ni noùi: Ngöôøi naøo taâm bò raøng buoäc nôi söï khoâng theå haønh duïc ñöôïc thì tinh thaàn bò teo laïi nhö traùi taùo naøy. Do ñoù, ngay luùc aáy, Thi-lôïi-baït lieàn cuøng Tyø-kheo-ni naøy baèng moïi caùch hai thaân xuùc chaïm nhau, roài ra veà. Caùc Tyø-kheo-ni thoï trai xong trôû veà, khi vaøo cöûa, töø xa thaáy Thi-lôïi-baït ñi ra, ñeàu sinh nghi laø oâng ta ñaõ cuøng vôùi Thaâu- la-nan-ñaø laøm haïnh baát tònh. Caùc Tyø-kheo-ni hoûi Thaâu-la-nan-ñaø: Coâ ñaõ phaù phaïm haïnh phaûi khoâng? Thaâu-la-nan-ñaø traû lôøi: Toâi khoâng phaù phaïm haïnh, chæ cuøng vôùi nam töû hai thaân xuùc chaïm nhau thoâi. Sa-di-ni nhoû cuõng noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo-ni buoâng lôøi quôû traùch: Ñöùc Phaät baèng nhieàu phöông tieän cheâ traùch vieäc laøm cuøng thaân ngöôøi nam xuùc chaïm nhau, vaø baèng nhieàu phöông tieän khen ngôïi vieäc laøm khoâng xuùc

chaïm thaân ngöôøi nam, taïi sao nay coâ laïi laøm vieäc xaáu aùc aáy? Quôû traùch roài chö ni ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy söï vieäc. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi Thaâu-la-nan-ñaø: Thaät söï coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Kính baïch Theá Toân! Söï thaät con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch nhö treân, roài baûo caùc Tyø-kheo: Do möôøi ñieàu lôïi neân nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo do duïc thaïnh bieán taâm, nhaän laáy moïi söï xuùc chaïm cuûa nam töû, töø maùi toùc trôû xuoáng, ñaàu goái trôû leân, khuyûu tay trôû ra sau. Tyø- kheo aáy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung”. Tyø-kheo-ni: Laø haïng Tyø-kheo ñöôïc Baïch-töù-yeát-ma ñeå thoï giôùi Cuï tuùc. Töø caâu: “Do duïc thaïnh bieán taâm” trôû xuoáng, giaûi thích nhö trong giôùi “Tyø-kheo xuùc chaïm thaân ngöôøi nöõ”, ñaõ noùi. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni nhaän söï naém tay, naém y cuûa nam töû, heïn vôùi nhau, moät mình cuøng ñi, cuøng ñöùng, cuøng noùi, cuøng ngoài moät choã, hai thaân gaàn keà vôùi nhau, do taâm nhieãm duïc naøy neân khoâng thích soáng vôùi ñaïo, hoaëc coù ngöôøi hoaøn tuïc, hay laøm ngoaïi ñaïo. Khi aáy, Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø maëc aùo môùi nhuoäm, thoa chaø thaân theå, keû mí maét, ñeán choã ñoâng ngöôøi, caùc nam töû naém tay, naém y, noùi: Tay coâ meàm maïi ñeïp quaù, aùo coâ trôn laùng toát quaù! Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo thaáy, quôû traùch ñuû caùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo-ni: Thaät söï caùc coâ coù laøm taùm phaùp treân phaûi khoâng? Ñaùp: Kính baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo vì duïc maïnh bieán caû taâm yù, nhaän laáy söï naém tay, naém y cuûa nam töû, heïn nhau, moät mình cuøng ñi, cuøng ñöùng, cuøng noùi, cuøng ngoài moät choã, thaân cuøng thaân nam töû gaàn

keà nhau, ñaày ñuû taùm phaùp thì Tyø-kheo-ni aáy phaïm toäi Ba- la-di, khoâng ñöôïc soáng chung". - Naém tay: Naém töø khuyûu tay trôû ra. - Naém y: Naém y ñang maëc. - Heïn nhau: Heïn ñeán choã naøo ñoù ñeå laøm pheùp haønh duïc hoaëc ñeå xoa chaø nôi thaân. - Cuøng ñi: Moät mình cuøng nam töû ñi moät ñöôøng. - Cuøng ñöùng: Moät mình cuøng nam töû ñöùng moät choã. - Cuøng noùi: Cuøng nam töû noùi chuyeän. - Cuøng ngoài: Cuøng nam töû ngoài moät giöôøng moät gheá. - Hai thaân gaàn keà: Ngoài moät choã, khi nghieâng mình thì ñuïng thaân nam töû.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 11 273

Neáu phaïm vieäc naém tay, cho ñeán hai thaân gaàn keà nhau moãi haønh ñoäng ñeàu maéc Thaâu-lan-giaù. Neáu phaïm baûy vieäc, tuy ñaõ tuøy theo ñoù saùm hoái, sau phaïm moät vieäc nöõa laø ñuû taùm, cuõng thaønh toäi Ba-la-di. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, Tyø-kheo Xieån-ñaø luoân luoân phaïm toäi, leân giöôøng xuoáng giöôøng ñeàu khoâng nhö phaùp, thöôøng aên bieät chuùng, vaøo xoùm laøng luùc phi thôøi, khoâng baïch vôùi Tyø-kheo thieän, Tyø-kheo Taêng trao cho phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi. Tyø-kheo-ni Öu-ta laø chò cuûa Xieån-ñaø, tôùi lui noùi chuyeän vaø cung caáp y thöïc. Caùc Tyø-kheo-ni thaáy noùi: Naøy coâ! Tyø-kheo naøy ñaõ ñöôïc Tyø-kheo Taêng hoøa hôïp trao cho phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi. Caùc Tyø-kheo ñaõ khoâng cuøng ôû chung, khoâng cuøng laøm vieäc, khoâng cuøng noùi chuyeän, taïi sao nay coâ laïi tôùi lui noùi chuyeän, cung caáp y thöïc? Tyø-kheo-ni Öu-ta noùi: Xieån-ñaø laø em cuûa toâi, toâi khoâng chaêm soùc thì ai chaêm soùc! Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, buoâng lôøi quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi Öu-ta: Thaät söï coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Kính baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Neân khieán moät Tyø-kheo-ni thaân thieän vôùi Öu-ta ñeán nôi choã vaéng khuyeân can: Coâ khoâng neân khoâng tuøy thuaän nôi Taêng Yeát-ma Tyø-kheo khoâng thaáy toäi. Neáu coâ ta nghe theo thì toát, baèng khoâng thì neân baûo nhieàu Tyø- kheo-ni ñeán can. Neáu coâ ta nghe theo thì toát, baèng khoâng thì Tyø-kheo-ni Taêng neân ñeán can. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi daïy cuûa Ñöùc Phaät ra leänh cho caùc Tyø-kheo-ni, khieán moät Tyø-kheo-ni ñeán khuyeân can... cho ñeán caâu: Tyø-kheo-ni Taêng ñeán can. Coâ ta ñeàu khoâng thuaän nghe. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baèng moïi caùch nhaén lôøi quôû traùch Öu-ta roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo bieát Taêng nhö phaùp trao cho Tyø-kheo phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi, caùc Tyø-kheo khoâng soáng chung, khoâng cuøng laøm vieäc, khoâng cuøng noùi chuyeän, maø tuøy thuaän nôi Tyø-kheo aáy. Caùc Tyø-kheo-ni noùi vôùi Tyø-kheo-ni ñoù: Naøy coâ, Tyø-kheo naøy, Tyø-kheo Taêng ñaõ trao phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi, caùc Tyø-kheo khoâng soáng chung, khoâng cuøng laøm vieäc, khoâng cuøng noùi chuyeän, coâ ñöøng tuøy thuaän. Can giaùn nhö vaäy maø kieân trì khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn boû thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo-ni aáy phaïm toäi Ba- la-di, khoâng

ñöôïc soáng chung". Ngoaøi ra nhö trong giôùi "Ñieàu-ñaït phaù Taêng" ñaõ noùi. Tröôøng hôïp khoâng phaïm cuõng nhö trong giôùi ñoù. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Tu-höu-ma vaø Tyø-kheo-ni Baø-phaû thöôøng ñi

ñöùng vôùi nhau. Sau ñoù, Tyø-kheo-ni Baø-phaû qua ñôøi, Tyø-kheo-ni Tu- höu-ma buoàn khoùc. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Coâ ñöøng khoùc nhö vaäy, taát caû phaùp höõu vi ñeàu phaûi tieâu hoaïi, nhö Ñöùc Phaät ñaõ noùi, aân aùi bieät ly, chöù ñaâu coøn maõi. Caùc phaùp höõu vi maø khoâng hö hoaïi, khoâng tan raõ laø ñieàu khoâng theå coù. Tyø-kheo-ni Tu-höu-ma noùi: Toâi khoâng vì coâ ta maø khoùc, maø khoùc vì luùc sinh tieàn coâ ta khoâng tu phaïm haïnh. Caùc Tyø-kheo-ni hoûi: Taïi sao coâ bieát? Tu-höu-ma ñaùp: Vì coâ ta cuøng ñi vôùi toâi, chính toâi thaáy coâ ta laøm vieäc daâm duïc vôùi nam töû. Caùc Tyø-kheo-ni quôû traùch: Taïi sao luùc coâ ta coøn soáng coâ laïi che giaáu toäi cuûa coâ ta, baáy giôø coâ ta cheát roài, coâ laïi phaùt loà? Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, beøn quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi Tu-höu-ma: Thaät söï coâ coù thaáy nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Theá Toân! Söï thaät con thaáy nhö vaäy. Baèng moïi caùch quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo thaáy Tyø-kheo-ni phaïm toäi Ba-la-di maø che giaáu, Tyø- kheo-ni kia, sau ñoù coøn soáng hay ñaõ cheát, hoaëc ñi xa hay bò taãn xuaát, hoaëc thoâi tu hay bieán hình, khi aáy môùi noùi: Tröôùc ñaây chính toâi thaáy coâ ni kia phaïm toäi Ba-la-di. Tyø-kheo-ni naøo nhö vaäy, phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung". Che giaáu: Töø saùng sôùm cho ñeán phaàn ñaàu cuûa ñeâm ñaàu, moãi giôø ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la, töø phaàn ñaàu cuûa ñeâm ñaàu cho ñeán töôùng maët trôøi chöa xuaát hieän, moãi giôø ñeàu phaïm moät Thaâu-lan-giaù, ñeán töôùng maët trôøi xuaát hieän, phaïm Ba-la-di. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu muoán noùi maø khoâng coù Tyø-kheo-ni neân chöa noùi, hoaëc khi nhaäp ñònh ñaïi xaû hay khi taùm naïn khôûi ñeàu khoâng phaïm. Taùm naïn: 1. Beänh. 2. Vua. 3. Giaëc. 4. Nöôùc. 5. Löûa. 6. Y baùt. 7. Maïnh soáng. 8. Phaïm haïnh. ----------

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 11 275

Ñoaïn 2: NOÙI VEÀ 17 PHAÙP TAÊNG TAØN

Baáy giôø, Tröôûng laõo Öu-ba-ly thöa hoûi Ñöùc Phaät: Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi: Neáu Tyø-kheo laøm phaùp mai moái, cho ñeán chæ moät laàn giao hoäi, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Con neân thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Neân thoï trì caû hai boä Taêng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo laøm phaùp mai moái, hoaëc vì vieäc tö thoâng, ñem yù ngöôøi nam noùi vôùi ngöôøi nöõ, ñem yù ngöôøi nöõ noùi vôùi ngöôøi nam, cho ñeán chæ moät laàn giao hoäi. Tyø-kheo-ni aáy vöøa laøm laø phaïm Taêng-giaø-baø-thi- sa, caàn phaûi hoái quaù". Tröôûng laõo Öu-ba-ly laïi thöa hoûi Ñöùc Phaät: Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi: Tyø-kheo naøo töï mình khoâng nhö phaùp, do giaän döõ neân

duøng phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù huûy baùng Tyø-kheo khoâng phaïm Ba-la-di, cho ñeán caâu: phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nay con neân thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Neân thoï trì caû hai boä Taêng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo töï mình khoâng nhö phaùp, do giaän döõ neân duøng phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù, huûy baùng Tyø-kheo-ni khoâng phaïm Ba-la-di, muoán phaù hoaïi phaïm haïnh cuûa vò aáy. Tyø-kheo-ni kia, moät thôøi gian sau hoaëc coù ngöôøi hoûi, hay khoâng bò hoûi, töï noùi: Vieäc aáy khoâng caên cöù, vì toâi giaän döõ neân huûy baùng, Tyø-kheo-ni kia vöøa laøm lieàn phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, neân hoái quaù". Tröôûng laõo Öu-ba-ly laïi thöa hoûi Ñöùc Phaät: Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi: Tyø-kheo naøo töï mình khoâng nhö phaùp, do giaän döõ neân laáy moät chi tieát cuûa phaàn vieäc khaùc, hoaëc moät chi tieát töông tôï, cho ñeán caâu: phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nay con neân thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Caû hai boä Taêng neân thoï trì. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo töï mình khoâng nhö phaùp, do giaän döõ neân laáy moät chi tieát cuûa phaàn vieäc khaùc, hoaëc moät chi tieát töông tôï phaùp Ba-la-di, huûy baùng Tyø-kheo-ni khoâng phaïm Ba-la-di, muoán phaù phaïm haïnh cuûa vò aáy. Tyø-kheo-ni kia, sau ñoù, hoaëc coù ngöôøi hoûi hay khoâng bò hoûi, töï noùi: Toâi vì giaän döõ neân laáy moät chi tieát cuûa phaàn vieäc khaùc, hoaëc moät chi tieát töông tôï ñeå huûy baùng. Tyø-kheo-ni kia vöøa laøm phaïm Taêng-giaø-baø-thi- sa, caàn phaûi hoái quaù". Baáy giôø, caùc ngöôøi trong doøng hoï Thích laäp quy uôùc: Chuùng ta khoâng cuøng vôùi haïng thöù daân laøm hoân nhaân. Neáu ngöôøi naøo vi phaïm seõ bò troïng toäi. Luùc naøy, trong doøng hoï Thích coù ngöôøi ñaøn baø teân laø Haéc- ly-xa choàng cheát, oâng em choàng muoán laáy laøm vôï, baø ta khoâng chòu. OÂng ta Ba laàn ngoû xin ñeàu khoâng ñöôïc baø thuaän höùa, neân nghó: Chaéc coâ

naøy coù ngoaïi tình, ta seõ gieát boû. OÂng ta giaû boä vì anh mình toå chöùc cuoäc leã vaø noùi vôùi baø chò daâu: Toâi vì anh toâi toå chöùc cuoäc leã, chò vì choàng neân ñeán ñeå haønh höông. Baø ta beøn ñeán. OÂng em choàng phuïc röôïu cho baø say roài laøm haïnh baát tònh, laïi duøng tay ñaùnh vaø caøo cho baø ta bò thöông tích. Sau ñoù, oâng ta baùo vôùi nhaø quan: "Haéc-ly-xa laø vôï cuûa toâi, nay noù tö thoâng vôùi ngöôøi ngoaøi". Nhaø quan lieàn truy taàm baét baø ta. Sau khi tænh röôïu, baø ta thaáy thaân theå choã naøo cuõng bò thöông tích, beøn nghó: OÂng naøy seõ gieát mình. Baø ta lieàn troán thoaùt chaïy veà thaønh Xaù-veä, ñeán truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni, xin xuaát gia hoïc ñaïo. Nhaø quan truy taàm khoâng ñöôïc, nhöng bieát phaïm nhaân ñaõ chaïy tôùi thaønh Xaù-veä, beøn gôûi coâng haøm ñeán Vua Ba-tö-naëc vôùi noäi dung: Trong nöôùc toâi coù ngöôøi ñaøn baø phaïm toäi ñaùng cheát, troán thoaùt vaøo nöôùc nhaø Vua, xin nhaø Vua giao hoaøn laïi cho. Neáu quyù quoác coù keû phaïm toäi chaïy qua nöôùc toâi, toâi cuõng seõ cho daãn ñoä. Nhaän coâng haøm, Vua Ba-tö-naëc lieàn hoûi caùc quan taû höõu: Coù ngöôøi ñaøn baø nhö vaäy vaøo nöôùc ta khoâng? Caùc quan taâu laø coù, nhöng caùc Tyø-kheo- ni ñaõ ñoä vaø cho hoïc ñaïo. Nhaø Vua tröôùc ñaây coù ra leänh: Trong nöôùc ta, ai xaâm phaïm

vaøo Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni seõ bò troïng toäi. Nay ngöôøi ñaøn baø aáy ñaõ xuaát gia neân khoâng daùm huûy nhuïc. Nhaø Vua beøn phuùc ñaùp: “Söï thaät coù ngöôøi ñaøn baø nhö vaäy chaïy vaøo nöôùc toâi, nhöng nay ñaõ xuaát gia, khoâng neân truy toäi. Neáu coù tröôøng hôïp khaùc, toâi seõ giao hoaøn”. Caùc Thích chuûng beøn traùch cöù, noùi: Phaøm coù toäi nhö theá maø khoâng baét ñöôïc ñeå trò, nöôùc seõ loaïn thoâi! Caùc Tyø-kheo-ni taïi sao khoâng bieát ngöôøi naøo coù theå ñoä, ngöôøi naøo khoâng theå ñoä, maø laïi ñoä nhö vaäy! Hoï khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo-ni: Thaät söï caùc coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch, Ñöùc Phaät quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo bieát ngöôøi nöõ coù toäi maø ñoä cho laøm Tyø-kheo-ni, Tyø-kheo-ni aáy laàn ñaàu laøm lieàn phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi- sa, caàn phaûi hoái quaù”. Laïi coù caùc ngöôøi nöõ laøm giaëc, laøm keû troäm, ngöôøi nöõ ñaùng phaûi cheát, caùc Cö só noùi: Neáu coù theå xuaát gia thì toâi coù theå cho soáng. Hoï beøn caàu xin xuaát gia, baïch caùc Tyø-kheo-ni, xin ñoä cho hoï ñeå ñöôïc thoaùt cheát. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi ñoä haïng ngöôøi nhö vaäy. Hoï baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu ngöôøi chuû cho pheùp thì chö Tyø-kheo-ni ñöôïc quyeàn ñoä hoï. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo bieát

ngöôøi nöõ coù toäi, ngöôøi chuû khoâng cho pheùp maø ñoä, Tyø-kheo-ni aáy vöøa laøm lieàn phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù”. Laïi coù ngöôøi nöõ phaïm toäi, khoâng ñöôïc xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Phaät, beøn vaøo trong ngoaïi ñaïo, sau ñoù, caùc Cö só thaáy, noùi: Ñaây laø ngöôøi nöõ phaïm toäi ñoái vôùi chuùng ta, neân ñoaït y phuïc ngoaïi ñaïo cuûa hoï. Hoaëc coù ngöôøi noùi: “Xuaát gia trong ngoaïi ñaïo ñaõ laø hình phaït naëng, coù theå boû qua”, beøn phoùng thích. Sau ñoù, caùc ngöôøi nöõ naøy ñeán nôi caùc Tyø- kheo-ni, thöa: Thöa caùc coâ! Chuùng con khoâng phaûi laø khoâng toân kính Ñöùc Phaät maø xuaát gia nôi ngoaïi ñaïo, nhöng vì caùc coâ khoâng chòu ñoä, neân ñaønh phaûi vaøo tu vôùi ngoaïi ñaïo thoâi. Nay ngöôøi ñaùng sôï cuûa chuùng con ñaõ cho pheùp chuùng con xuaát gia, xin caùc coâ ruû loøng thöông ñoä chuùng con. Caùc Tyø-kheo-ni khoâng bieát neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu ngöôøi nöõ coù toäi, tröôùc ñaõ xuaát gia, nay cho pheùp ñöôïc ñoä. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo bieát ngöôøi nöõ coù toäi, ngöôøi chuû khoâng cho pheùp maø ñoä, tröø tröôùc ñaõ xuaát gia, Tyø-kheo-ni aáy vöøa laøm lieàn phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù”. - Coù toäi: Hoaëc phaïm gian daâm, doái traù hoaëc aên troäm caép goïi laø coù toäi. - Chuû: Soáng cheát do ngöôøi aáy, goïi laø chuû. Neáu Tyø-kheo-ni phaùt khôûi yù muoán ñoä ngöôøi nöõ nhö vaäy, töø khi chuaån bò cho ñeán taäp hôïp Taêng, Ba laàn Yeát-ma chöa xong ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Ba laàn Yeát-ma xong roài, Hoøa thöôïng phaïm

Taêng-giaø-baø-thi-sa, caùc Taêng, Ni khaùc ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Öu-ta thöôøng phaïm toäi, leân giöôøng, xuoáng giöôøng ñeàu khoâng nhö phaùp, aên lieân tuïc, aên rieâng chuùng, vaøo nhaø ngöôøi phi thôøi. Tyø-kheo-ni Taêng trao cho phaùp "Khoâng thaáy toäi taãn xuaát". Khi aáy, Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø, bieát Öu-ta taâm chöa ñieàu phuïc, khoâng kính thuaän Taêng, khoâng theo leänh cuûa chuùng, coâ ta töï tieän cuøng vôùi ngöôøi thaân caän ra ngoaøi giôùi, giaûi toäi taãn xuaát Öu-ta. Tyø-kheo-ni Öu-ta ñaõ ñöôïc giaûi toäi taãn xuaát roài caøng theâm kieâu maïn khoâng kính chuùng Taêng. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo thaáy vaäy beøn quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi Thaâu-la-nan-ñaø: Thaät söï coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo- ni naøo bieát Taêng ñaõ nhö phaùp taãn xuaát Tyø-kheo-ni, Tyø-kheo-ni aáy taâm chöa ñöôïc ñieàu phuïc, khoâng tuøy thuaän chuùng Taêng, maø töï mình cuøng

vôùi quyeán thuoäc ra ngoaøi giôùi giaûi toäi cho coâ aáy. Tyø-kheo-ni nhö vaäy vöøa laøm lieàn phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù". Muoán giaûi toäi, taïo phöông tieän, cho ñeán ba phen Yeát-ma chöa xong, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Ba phen Yeát-ma xong, vò laøm Yeát-ma phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caùc Ni, Taêng kia ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni moät mình ñi treân ñöôøng, caùc baïch y thaáy choïc gheïo noùi lôøi thoâ tuïc veà daâm duïc, hoaëc naém hoaëc rôø, hoaëc muoán laøm vieäc baát tònh. Laïi coù soá ñoâng Tyø-kheo-ni laøm baïn vôùi khaùch buoân cuøng ñi. Thaâu-la-nan-ñaø thaáy moät nam töû, taâm sinh nhieãm ñaém, böôùc chaäm laïi ñeå ñi sau. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Taïi sao coâ khoâng ñi mau cho kòp baïn? Ñaây laø choã ñaùng sôï, ñöøng ñeå keû aùc töôùc ñoaït. Thaâu-la-nan-ñaø noùi: Caùc coâ coù thaáy ngöôøi ñi sau kia khoâng? Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Coù thaáy. Thaâu- la-nan-ñaø noùi: Toâi thaáy ngöôøi aáy, loøng raát say ñaém. Caùc Tyø-kheo-ni quôû traùch, noùi: Taïi sao treân ñöôøng ñi coâ laïi luyeán aùi vôùi nam töû? Laïi coù soá ñoâng Tyø-kheo-ni loäi qua soâng ñeå laáy phaân boø, khi loäi qua roài, nöôùc lôùn khoâng theå loäi trôû laïi bò giaëc cöôùp ñoaït. Laïi coù caùc Tyø- kheo-ni nguû moät mình, bò maát y baùt, phaù phaïm haïnh. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo-ni: Thaät söï caùc coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät chuùng con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo ñi moät mình, nguû moät mình, loäi nöôùc moät mình, moät mình ñi sau coù taâm nhieãm ñoái vôùi nam töû, Tyø-kheo-ni aáy vöøa laøm lieàn phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù". Khi aáy, coù caùc Tyø-kheo-ni ñi treân loä trình, coù söï nghi ngôø bò khuûng boá, beøn chaïy vaøo trong xoùm laøng, ñeán nhaø quen thaân. Laïi coù caùc Tyø- kheo-ni treân loä trình coù söï nhoïc meät, laïi coù

vò giaø beänh neân ñi khoâng kòp. Hoaëc coù choã chæ coù moät ít nöôùc, hoaëc coù caàu ñoø maø khoâng daùm moät mình ñi qua, hoaëc coù choã nghæ ñeâm nhöng sôï caùc nam töû maø khoâng daùm moät mình nguû caùc choã khaùc. Caùc Tyø-kheo-ni khoâng bieát neân giaûi quyeát nhö theá naøo, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu coù nhaân duyeân thì cho pheùp tuøy yù ñi moät mình. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñi moät mình, nguû moät mình, loäi nöôùc moät mình, moät mình ñi sau coù taâm nhieãm vôùi nam töû, tröø nhaân duyeân, Tyø-kheo-ni aáy vöøa laøm laø phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù”. Nhaân duyeân laø: Khi sôï seät phaûi chaïy, giaø beänh nhoïc meät ñi

khoâng kòp baïn, choã nöôùc caïn coù caàu ñoø, choã sôï coù nam töû, nhö vaäy goïi laø coù nhaân duyeân. Neáu ñi moät mình, choã khoâng coù xoùm laøng thì nöûa do-tuaàn, choã coù xoùm laøng thì töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng kia ñeàu phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu ñi ñaèng sau, töø xa troâng thaáy Tyø- kheo-ni nhöng khoâng nghe tieáng, hoaëc nghe tieáng maø khoâng thaáy hình ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng thaáy, khoâng nghe thì phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa. Neáu loäi nöôùc moät mình, beà roäng cuûa nöôùc baèng möôøi khuyûu tay, beà saâu cuûa nöôùc ñeán nöûa ñuøi veá thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, neáu caïn hôn thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu nguû ñeâm, ñöa tay ra phaûi ñuïng nhau, neáu tay khoâng ñuïng nhau thì ñaàu ñeâm vaø nöûa ñeâm phaïm Thaâu-lan-giaù, töôùng maët trôøi xuaát hieän phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, coù moät Tröôûng giaû ñem moät caên nhaø cuùng cho Tyø-kheo Taêng, Tyø-kheo Taêng laïi ñoåi cho Tyø-kheo-ni ñeå laáy ngoâi vöôøn An-ñaø- laâm. Sau ñoù, phu nhaân Maït-lôïi laïi ñem ngoâi vöôøn cuûa nhaø Vua cuùng cho Tyø-kheo-ni Taêng. Tyø-kheo-ni Taêng giôõ caùi nhaø cuõ trôû thaønh ñaát troáng. Khi aáy, con oâng Tröôûng giaû cuùng nhaø tröôùc kia, laïi coù yù nghó: Ngaøy tröôùc cha ta cuùng cho Taêng, Taêng ñem ñoåi cho Ni, nhöng caùc Tyø-kheo- ni laïi khoâng ôû nôi ñoù, giôõ nhaø ñi, boû ñaát troáng, ta neân laáy laïi ñeå canh taùc. Theá laø oâng ta laáy ñaát laïi. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: OÂng ñöøng coù laáy ñaát cuûa Taêng. Ngöôøi aáy traû lôøi: Tuy xöa cha toâi cuùng cho Taêng, Taêng laïi khoâng söû duïng, neân nay thuoäc veà cuûa toâi. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Chuùng toâi khoâng boû mieáng ñaát ñoù, oâng laáy, toâi kieän, oâng bò tòch thu ñöøng traùch. OÂng ta vaãn khoâng traû lôøi. Chö ni ñeán quan kieän, oâng ta laïi bò tòch thu taøi saûn. Caùc cö só thaáy theá, cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo-ni naøy taïi sao ñeán quan kieän, laøm cho ngöôøi ta bò tòch bieân taøi saûn! Caùc ngöôøi naøy nhaän cuûa ngöôøi ta cuùng döôøng maø coøn laøm nhö theá, huoáng gì laø ñoái vôùi ngöôøi khaùc, khoâng coù haïnh cuûa Sa-moân, phaù phaùp cuûa Sa-moân. Caùc Tyø-kheo- ni Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo-ni: Thaät söï caùc coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Theá Toân, söï thaät chuùng con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay

giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo- ni naøo ñeán quan kieän ngöôøi khaùc, Tyø-kheo-ni aáy vöøa laøm lieàn phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù”. Neáu Tyø-kheo-ni naøo bò ngöôøi khinh mieät thì neân noùi vôùi cha meï hoï, neáu khoâng noùi vôùi cha meï thì noùi vôùi baø con, khoâng coù baø con thì noùi vôùi Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di. Neáu Tyø-kheo, Tyø-kheo-

ni coù uy löïc maø khoâng baûo hoä thì phaïm Ñoät-kieát-la. Khi noùi, neân noùi: Ngöôøi kia khinh toâi, vì toâi can giaùn giuøm. Neáu ñeán cöûa quan ñeå kieän thì moãi laàn ñi veà laø phaïm moät Taêng-giaø-baø-thi-sa. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di- ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, coù moät ngöôøi khaùch buoân, vôï cheát, oâng ta laïi coù yù nghó: Neân ñeán ñaâu ñeå tìm ngöôøi vôï thích hôïp khaùc. Khi aáy, Tyø-kheo-ni Chieân- traø-tu-ma-na coù ngöôøi ñeä töû teân laø Tu-ma, nhan saéc tuyeät vôøi, ngöôøi khaùch buoân nhìn thaáy Tu-ma, lieàm ñem loøng say ñaém vaø nghó ñeán caùch chieám ñoaït: Ta duøng thöùc aên ñeå duï, chaéc chaén coù keát quaû. Ngöôøi khaùch buoân nhaõ nhaën noùi: Neáu coâ caàn toâ, daàu, maät, thaïch maät, Boâ-xaø-ni, Khö- xaø-ni, cöù ñeán nhaø toâi laáy. Tyø-kheo-ni Tu-ma beøn ñeán laáy. Sau khi ñöôïc thaân caän, oâng ta hoûi Tyø-kheo-ni: Coâ coù bieát toâi cho coâ thöùc aên vôùi yù nghó theá naøo khoâng? Coâ ni traû lôøi: OÂng vì caàu phuùc neân cho toâi aên. Ngöôøi khaùch buoân noùi: Toâi khoâng phaûi vì vieäc aáy, maø laø vì vôï toâi cheát, toâi thaáy coâ tu haønh thanh tònh neân ñem loøng tham aùi. Coâ coù theå thoûa maõn yù muoán cuûa toâi khoâng? Coâ ni döùt khoaùt traû lôøi: Khoâng theå ñöôïc. OÂng ta laïi noùi: Coâ laøm vôï toâi, toâi seõ cho coâ nhöõng ñoà quyù baùu, y phuïc xinh ñeïp, aên uoáng theo thôøi khoâng bao giôø thieáu thoán. Coâ ni vaãn traû lôøi nhö laàn ñaàu. Nhöõng ngöôøi khaùch buoân khaùc yeåm trôï oâng ta, noùi: Neáu coâ khoâng muoán laøm vôï ngöôøi ta sao coâ laïi nhaän thöùc aên cuûa hoï. Neáu quaû thaät coâ noùi: “Khoâng theå ñöôïc”, thì ñoaït heát y baùt coâ baây giôø. Coù ngöôøi laïi noùi: Phaûi giaûi taùn mau, ñöøng ñeå ngöôøi ta nghe. Neáu nhaø Vua bieát ñöôïc, chaéc chuùng ta phaûi bò troïng toäi. Caùc cö só nghe, cheâ traùch noùi: Taïi sao Tyø-kheo-ni laïi nhaän thöùc aên cuûa ngöôøi nam coù taâm nhieãm, haïng ngöôøi naøy khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp cuûa Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi Tyø-kheo-ni Tu-ma: Söï thaät coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Theá Toân, söï thaät con coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo nhaän thöùc aên cuûa nam töû coù taâm nhieãm ñaém, Tyø-kheo-ni aáy vöøa laøm lieàn phaïm Taêng-giaø-baø-thi- sa, caàn phaûi hoái quaù”. Coù caùc nam töû môøi Tyø-kheo-ni böõa aên tröôùc, böõa aên sau, vaøo thôøi gian aáy, sinh taâm nhieãm ñaém, caùc Tyø-kheo-ni bieát, khoâng daùm aên, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu Tyø-kheo-ni khoâng coù taâm nhieãm ñaém, nhaän thöùc aên cuûa nam töû coù taâm nhieãm ñaém maø phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa laø ñieàu khoâng theå coù. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi

nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo coù taâm nhieãm ñaém,

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 11 281

nhaän thöùc aên cuûa nam töû coù taâm nhieãm ñaém, Tyø-kheo-ni aáy vöøa laøm lieàn phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi saùm hoái”. Laïi coù moät Tyø-kheo-ni coù taâm nhieãm ñaém nhaän thöùc aên töø moät nam töû coù taâm nhieãm ñaém, nhaän roài sinh nghi: “Ta phaûi chaêng ñaõ phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa”, lieàn ñem thöùc aên aáy cho Tyø-kheo-ni khaùc. Tyø- kheo-ni khaùc hoûi: Thöùc aên ngon theá naøy taïi sao coâ khoâng daùm aên? Coâ ni kia traû lôøi baèng caùch trình baøy roõ raøng taâm tö cuûa mình. Tyø-kheo-ni khaùc noùi: Choã coâ sôï thì toâi cuõng sôï nhö vaäy, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo-ni naøo coù taâm nhieãm ñaém, töï tay nhaän laáy thöùc aên cuûa nam töû coù taâm nhieãm ñaém, roài khoâng aên, ñem cho ngöôøi khaùc aên ñeàu khoâng phaïm. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo coù taâm nhieãm ñaém, töï tay nhaän thöùc aên cuûa nam töû coù taâm nhieãm ñaém, Tyø-kheo-ni aáy vöøa laøm laø phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di- ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, ngöôøi khaùch buoân laïi coù yù nghó: Tröôùc ñaây ta duøng thöùc aên ñeå duï Tyø-kheo-ni kia, vôùi thôøi gian ngaén nguûi voäi vaøng neân khoâng keát quaû, nay ta duøng thöùc aên duï doã vôùi thôøi gian laâu daøi coù theå coâ ta xieâu loøng. OÂng ta beøn ñeán vôùi coâ ni, oân toàn noùi: Tröôùc ñaây toâi noùi vui ñuøa, ñöa ñeán söï phaät yù cuûa coâ, xin coâ nhaän söï saùm hoái cuûa toâi. Töø nay cöù nhö tröôùc ñaây, coâ ñeán nhaän thöùc aên nôi toâi. Tyø-kheo-ni kia noùi: Thoâi, thoâi! OÂng ôi! Tröôùc ñaây oâng ñaõ gaây naõo haïi neân toâi bò Ñöùc Phaät quôû traùch moät caùch ñau khoå vaø Ngaøi vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi, ngaøy nay côù gì laïi gaëp nhau ñeå oâng laøm nhuïc toâi nöõa. Hoøa thöôïng cuûa Tyø-kheo-ni aáy laïi noùi: Taïi sao tröôùc ñaây coâ nhaän ñöôïc nhieàu thöùc aên ngon boå, nay laïi khoâng nhaän ñöôïc? Tyø-kheo-ni Tu- ma thöa: Tröôùc ñaây, oâng aáy gaây xuùc naõo con, nhaân ñoù Phaät cheá giôùi caám, neân nay khoâng daùm nhaän trôû laïi. Hoøa thöôïng boån sö coâ ta laïi noùi: Mieãn laø coâ ñöøng sinh taâm nhieãm thì nhaän thöùc aên ñaâu coù can gì? Neáu oâng ta sinh taâm nhieãm ñaâu coù can gì ñeán coâ? Tyø-kheo-ni Tu-ma cheâ traùch Hoøa thöôïng, noùi: Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch vieäc gaàn guõi nam töû, khen ngôïi söï xa lìa, taïi sao thaày laïi baûo con nhaän thöùc aên cuûa nam töû coù taâm nhieãm ñaém?! Caùc Tyø-kheo-ni nghe, quôû traùch vò thaày kia: Taïi sao laïi baûo ñeä töû nhaän thöùc aên cuûa nam töû coù taâm nhieãm ñaém! Nghieâm khaéc quôû traùch roài quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi Chieân-traø Tu-ma-na: Thaät söï coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Theá Toân! Söï thaät con coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát

282 BOÄ LUAÄT 1

giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo baûo Tyø-kheo-ni khaùc: Mieãn laø coâ ñöøng sinh taâm nhieãm ñaém thì nhaän thöùc aên cuûa nam

töû sinh taâm nhieãm ñaém ñaâu coù can gì? Tyø-kheo-ni nhö vaäy vöøa laøm lieàn phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù". Tyø-kheo-ni baûo nhö theá, thì moãi lôøi noùi phaïm moät Taêng-giaø-baø-thi-sa. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Öu-ba-ly laïi thöa hoûi Ñöùc Phaät: Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi: Tyø-kheo-ni naøo laøm vieäc phaù hoøa hôïp Taêng, sieâng naêng, taïo phöông tieän... cho ñeán caâu: phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Con neân thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Caû hai boä Taêng ñeàu neân thoï trì. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo laøm vieäc phaù hoøa hôïp Taêng, noã löïc taïo phöông tieän, caùc Tyø-kheo-ni neân noùi vôùi Tyø-kheo-ni aáy: Coâ chôù neân laøm vieäc phaù hoøa hôïp Taêng, tích cöïc taïo phöông tieän. Coâ neân cuøng Taêng hoøa hôïp, cuøng Taêng hoøa hôïp hoan hyû khoâng tranh chaáp, moät loøng cuøng hoïc nhö nöôùc hoøa hôïp vôùi söõa, cuøng nhau neâu giaûng lôøi daïy veà haïnh an laïc cuûa thaày. Can giaùn nhö vaäy maø coâ ta kieân trì khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn maø boû thì toát, baèng khoâng boû thì Tyø-kheo-ni aáy, sau Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù". Öu-ba-ly laïi thöa hoûi Ñöùc Phaät: Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi: Tyø-kheo naøo trôï giuùp vaøo vieäc phaù hoøa hôïp Taêng, cho ñeán caâu: phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Con neân thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Caû hai boä Taêng neân thoï trì. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø- kheo-ni naøo trôï giuùp vieäc phaù hoøa hôïp Taêng, hoaëc moät hoaëc hai cho ñeán soá ñoâng, noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: Nhöõng gì Tyø-kheo-ni naøy noùi, laø coâ bieát môùi noùi, chöù khoâng phaûi khoâng bieát maø noùi, noùi ñuùng phaùp chöù khoâng phaûi phi phaùp, noùi ñuùng luaät chöù khoâng phaûi phi luaät, nôi taâm chuùng toâi ñeàu chaáp nhaän. Caùc Tyø-kheo-ni noùi vôùi Tyø-kheo-ni kia: Coâ chôù neân noùi nhö vaày: Nhöõng gì Tyø-kheo-ni naøy noùi, laø coâ bieát môùi noùi chöù khoâng phaûi khoâng bieát maø noùi, noùi ñuùng phaùp chöù khoâng phaûi phi phaùp, noùi ñuùng luaät chöù khoâng phaûi phi luaät, nôi taâm chuùng toâi ñeàu chaáp nhaän. Taïi sao? Vì Tyø-kheo-ni aáy chaúng phaûi bieát maø noùi, chaúng phaûi noùi ñuùng phaùp, chaúng phaûi noùi ñuùng luaät. Coâ khoâng neân vui thích giuùp ñôõ vieäc phaù hoøa hôïp Taêng. Coâ neân vui thích vieäc hoøa hôïp Taêng, Taêng hoøa hôïp neân hoan hyû, khoâng tranh caõi, moät loøng cuøng hoïc, nhö nöôùc hoøa hôïp vôùi söõa, cuøng neâu truyeàn lôøi daïy cuûa Boån sö, trong haïnh an laïc. Khi can giaùn nhö vaäy maø coâ ta kieân trì khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn boû thì toát,

khoâng boû, Tyø-kheo-ni aáy, sau Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø-thi- sa, caàn phaûi hoái quaù". Öu-ba-ly laïi thöa hoûi Ñöùc Phaät: Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi: Tyø-kheo naøo coù taùnh xaáu khoù daïy, cuøng caùc Tyø-kheo ñoàng hoïc giôùi kinh, thöôøng phaïm toäi, cho ñeán caâu: phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Con neân thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Neân thoï trì caû hai boä Taêng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo coù taùnh xaáu khoù daïy, cuøng caùc Tyø-kheo-ni ñoàng hoïc giôùi, thöôøng phaïm toäi. Caùc

Tyø-kheo-ni nhö phaùp nhö luaät can giaùn söï phaïm toäi cuûa vò kia. Vò kia noùi: Naøy caùc coâ! Caùc coâ ñöøng noùi vôùi toâi ñieàu gì hoaëc toát hay xaáu, toâi cuõng khoâng noùi vôùi caùc coâ ñieàu gì hoaëc toát hoaëc xaáu. Caùc Tyø-kheo-ni laïi noùi: Coâ ñöøng haønh xöû nhö vaäy, töï cho mình khoâng theå noùi chuyeän vôùi ai. Coâ neân vì caùc Tyø-kheo-ni noùi lôøi nhö phaùp, caùc Tyø-kheo-ni cuõng vì coâ noùi lôøi nhö phaùp nhö vaäy, cuøng nhau trao ñoåi daïy baûo nhau, xuaát toäi cho nhau, môùi thaønh Thaùnh chuùng cuûa Nhö Lai. Can giaùn nhö vaäy maø coâ ta kieân trì khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn, coâ ta boû thì toát, khoâng boû, Tyø-kheo-ni aáy, sau Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù". Öu-ba-ly laïi thöa hoûi Ñöùc Phaät: Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi: Tyø-kheo naøo nöông ôû nôi xoùm laøng, laøm haïnh aùc, hoen oá nhaø ngöôøi, cho ñeán caâu: phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Con neân thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Caû hai boä Taêng neân thoï trì. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo nöông ôû nôi xoùm laøng, laøm haïnh aùc, hoen oá nhaø ngöôøi. Laøm haïnh aùc ai naáy ñeàu thaáy, nghe, bieát, hoen oá nhaø ngöôøi moïi ngöôøi ñeàu thaáy, nghe, bieát. Caùc Tyø-kheo-ni noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni aáy: Coâ laøm haïnh aùc, hoen oá nhaø ngöôøi, laøm haïnh aùc ai naáy ñeàu thaáy, nghe, bieát, hoen oá nhaø ngöôøi moïi ngöôøi ñeàu nghe, thaáy, bieát. Coâ neân ñi khoûi choã naøy, khoâng neân ôû nôi ñaây nöõa. Tyø-kheo-ni kia noùi: Caùc coâ tuøy tieän laøm vieäc theo thöông, gheùt, si, sôï. Taïi sao vaäy? Vì coù Tyø-kheo-ni ñoàng toäi nhö vaäy, maø ngöôøi bò ñuoåi, ngöôøi khoâng bò ñuoåi. Caùc Tyø-kheo-ni noùi vôùi Tyø-kheo-ni aáy: Coâ ñöøng noùi: Caùc coâ tuøy tieän laøm vieäc theo thöông, gheùt, si, sôï, caùc Tyø-kheo-ni ñoàng toäi maø ngöôøi bò ñuoåi ngöôøi khoâng bò ñuoåi. Coâ laøm haïnh aùc, hoen oá nhaø ngöôøi, laøm haïnh aùc ai naáy ñeàu thaáy, nghe, bieát, hoen oá nhaø ngöôøi moïi ngöôøi ñeàu thaáy, nghe, bieát, coâ neân boû caâu noùi: Caùc coâ tuøy tieän laøm vieäc theo thöông, gheùt, si, sôï. Coâ neân ñi khoûi choã naøy, khoâng neân ôû ñaây nöõa. Khi can giaùn nhö vaäy maø coâ ta kieân trì khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn boû thì toát, khoâng boû, Tyø-kheo-ni aáy sau Ba laàn can giaùn,

phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù". Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Tu-höu-ma vaø Tyø-kheo-ni Baø-phaû cuøng laøm haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, laïi cuøng nhau che giaáu toäi loãi, xuùc naõo chuùng Taêng. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Caùc coâ laøm haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn vang. Caùc coâ khoâng neân cuøng ôû vôùi nhau, khoâng laøm vieäc xaáu, xuùc naõo chuùng Taêng, thì ôû trong phaùp Phaät môùi ñöôïc taêng theâm söï an laïc. Hai Tyø-kheo-ni aáy noùi: Chuùng toâi khoâng laøm haïnh aùc, khoâng coù tieáng xaáu ñoàn khaép, cuõng khoâng xuùc naõo chuùng Taêng, trong ñaây coù hai Tyø-kheo- ni khaùc cuøng nhau laøm haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn vang, xuùc naõo chuùng Taêng. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Coâ ñöøng noùi nhö vaäy. Taïi sao? Trong ñaây khoâng coù hai Tyø-kheo-ni naøo khaùc laøm ñieàu aùc, xuùc naõo chuùng Taêng maø chæ coù hai coâ. Hai coâ neân xa nhau, boû laøm ñieàu aùc, boû xuùc naõo chuùng Taêng, thì ôû trong Phaät phaùp môùi taêng theâm söï an

laïc. Khi can giaùn nhö vaäy, hoï kieân trì khoâng boû, caùc Tyø-kheo-ni baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi hai Tyø-kheo-ni kia: Thaät söï caùc coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch theá Toân, söï thaät chuùng con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Neân khieán moät Tyø-kheo-ni naøo thaân quen vôùi hai Tyø-kheo-ni kia, ñeán choã vaéng khuyeân can, neáu hoï chaáp nhaän thì toát, baèng khoâng thì neân duøng soá ñoâng Tyø-kheo-ni ñeán khuyeân can. Hoï chaáp nhaän thì toát, baèng khoâng thì neân vôùi danh nghóa Tyø-kheo-ni Taêng ñeán can giaùn. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi daïy, lieàn sai caùc Tyø-kheo-ni ñeán can Ba laàn ñeàu khoâng ñöôïc chaáp nhaän. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghieâm khaéc quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baèng moïi caùch nhaén traùch hai Tyø-kheo-ni kia roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Neáu hai Tyø-kheo-ni cuøng laøm haïnh aùc, tieáng xaáu lan khaép, laïi che giaáu toäi loãi cho nhau, xuùc naõo chuùng Taêng. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Hai coâ laø Tyø-kheo-ni laøm haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, laïi che giaáu toäi loãi cho nhau, xuùc naõo chuùng Taêng. Hai coâ neân xa lìa nhau, ñöøng laøm caùc haïnh aùc, ñöøng xuùc naõo chuùng Taêng, thì ôû trong Phaät phaùp môùi taêng theâm haïnh an laïc. Hai Tyø-kheo- ni kia noùi: Chuùng toâi khoâng laøm haïnh aùc, khoâng coù tieáng xaáu ñoàn khaép, khoâng che giaáu toäi cho nhau, khoâng xuùc naõo chuùng Taêng, nôi ñaây coù hai Tyø-kheo-ni khaùc cuøng nhau laøm haïnh aùc, xuùc naõo chuùng Taêng. Caùc Tyø-kheo-ni laïi noùi: Hai coâ ñöøng noùi nhö vaäy. Taïi sao? Trong ñaây khoâng coù hai Tyø-kheo-ni naøo khaùc maø chæ coù hai coâ. Hai coâ neân xa lìa nhau, ñöøng laøm haïnh aùc, ñöøng xuùc naõo chuùng Taêng, thì ôû trong Phaät phaùp taêng theâm haïnh an laïc. Khi can giaùn nhö vaäy maø hai coâ kieân

trì khoâng boû, thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn, boû thì toát, khoâng boû thì hai Tyø-kheo-ni kia, sau Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù”. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Tö-höu-ma vaø Tyø-kheo-ni Baø-phaû cuøng nhau laøm haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn khaép, cho ñeán caâu: ÔÛ trong Phaät phaùp ñöôïc taêng theâm söï an laïc truï (cuõng nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Hai Tyø-kheo-ni noùi: Chuùng toâi khoâng laøm haïnh aùc, khoâng xuùc naõo chuùng Taêng. Taêng thaáy chuùng toâi yeáu theá, khinh deå chuùng toâi neân noùi nhö vaäy. Caùc Tyø- kheo-ni laïi noùi: Caùc coâ ñöøng noùi nhö theá. Taïi sao? Khoâng phaûi Taêng thaáy caùc coâ yeáu theá maø khinh deå caùc coâ, töï caùc coâ laøm haïnh aùc, xuùc naõo chuùng Taêng, caùc coâ caàn xa lìa nhau, boû laøm haïnh aùc, ñöøng xuùc naõo chuùng Taêng, thì ôû trong Phaät phaùp môùi ñöôïc an laïc truï. Khi can giaùn nhö vaäy maø hai coâ kieân trì khoâng boû, caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (cuõng nhö trong giôùi tröôùc ñaõ noùi). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Hai Tyø-kheo-ni naøo cuøng nhau laøm haïnh aùc, tieáng xaáu ñoàn vang, laïi che giaáu toäi loãi cho nhau, xuùc naõo chuùng Taêng. Caùc Tyø-kheo-ni noùi. Hai coâ

laø Tyø-kheo-ni, ñöøng neân cuøng nhau laøm haïnh aùc, tieáng xaáu vang doäi, laïi che giaáu toäi cho nhau, xuùc naõo chuùng Taêng. Hai coâ neân xa nhau, boû caùc haïnh aùc, ñöøng xuùc naõo chuùng Taêng, thì ôû trong Phaät phaùp môùi sinh tröôûng ñöôïc an laïc truï. Hai Tyø-kheo-ni aáy noùi: Chuùng toâi khoâng laøm haïnh aùc, khoâng bò tieáng xaáu ñoàn khaép, khoâng che toäi cho nhau, khoâng xuùc naõo chuùng Taêng, töï Taêng thaáy chuùng toâi yeáu theá khinh deå chuùng toâi neân noùi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo-ni laïi noùi: Ñöøng noùi nhö theá. Taïi sao vaäy? Khoâng phaûi Taêng thaáy caùc coâ yeáu theá khinh deå caùc coâ ñaâu. Caùc coâ phaûi xa lìa nhau, boû laøm haïnh aùc, ñöøng xuùc naõo chuùng Taêng, thì ôû trong Phaät phaùp môùi ñöôïc taêng theâm söï an laïc truï. Khi can giaùn nhö vaäy maø hoï kieân trì khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn boû thì toát, khoâng boû, hai Tyø-kheo-ni aáy sau Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù". Ngoaøi ra nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, meï cuûa Xieån-ñaø teân laø Tu-ma-na, laø ngöôøi coù taùnh aùc. Ngöôøi thôøi aáy goïi baø laø Chieân-ñoà Tu-ma-na, öa cuøng vôùi ngöôøi khaùc tranh chaáp. Taêng xöû ñoaùn vieäc aáy, laïi noùi: Taêng laøm vieäc theo söï yeâu, gheùt, si, sôï. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Coâ ñöøng öa thích tranh chaáp vôùi ngöôøi khaùc vaø coâ ñöøng noùi: Taêng laøm vieäc theo söï yeâu, gheùt, si, sôï. Taïi sao vaäy? Vì Taêng khoâng laøm vieäc theo söï öa gheùt, si, sôï. Coâ neân boû caâu noùi aáy, thì ôû trong Phaät phaùp môùi ñöùng vöõng, söï an laïc seõ taêng leân. Khi

can giaùn nhö vaäy maø hoï kieân trì khoâng boû, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (cuõng nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo öa tranh chaáp cuøng ngöôøi khaùc, Taêng xöû ñoaùn vieäc aáy, laïi noùi: Taêng laøm vieäc theo söï öa gheùt, si, sôï. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Coâ ñöøng öa thích tranh chaáp cuøng vôùi ngöôøi khaùc. Coâ ñöøng noùi: Taêng laøm vieäc theo söï öa gheùt, si, sôï. Taïi sao vaäy? Vì Taêng khoâng laøm vieäc theo söï öa gheùt, si, sôï. Coâ boû lôøi noùi aáy thì ôû trong Phaät phaùp môùi ñöùng vöõng caøng coù theâm söï an laïc. Khi can giaùn nhö vaäy maø hoï kieân trì khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn boû thì toát, khoâng boû, Tyø-kheo-ni aáy, sau Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù". Ngoaøi ra, nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Chieân-ñoà Tu-ma-na öa thích tranh chaáp cuøng ngöôøi khaùc. Taêng xöû ñoaùn vieäc aáy, coâ ta beøn giaän döõ noùi: Toâi xaû Phaät, xaû Phaùp, xaû Taêng, xaû giôùi theo ngoaïi ñaïo. Sa-moân, Baø-la-moân khaùc cuõng coù hoïc giôùi, cuõng coù hoå theïn, toâi seõ ñeán vôùi hoï tònh tu phaïm haïnh. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Coâ ñöøng neân öa thích tranh chaáp vôùi ngöôøi khaùc, coâ ñöøng neân noùi: Toâi xaû Phaät, cho ñeán caâu: Toâi seõ ñeán vôùi hoï tu phaïm haïnh. Taïi sao vaäy? Vì Sa-moân, Baø-la-moân khaùc khoâng coù hoïc giôùi, khoâng coù hoå theïn, coâ laøm sao ñeán vôùi hoï maø tu phaïm haïnh ñöôïc?! Coâ neân xaû boû aùc kieán aáy, trong Phaät phaùp môùi ñöôïc taêng nhieàu an laïc truï. Khi can giaùn nhö vaäy maø hoï kieân trì

khoâng boû, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (cuõng nhö trong giôùi tröôùc ñaõ noùi). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo öa thích tranh chaáp vôùi keû khaùc, Taêng xöû ñoaùn vieäc aáy, beøn noùi: Toâi xaû Phaät, xaû Phaùp, xaû Taêng, xaû giôùi laøm ngoaïi ñaïo. Sa-moân, Baø-la-moân khaùc cuõng coù hoïc giôùi, cuõng coù hoå theïn, toâi seõ ñeán vôùi hoï tònh tu phaïm haïnh. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Coâ ñöøng neân öa thích tranh chaáp vôùi ngöôøi khaùc. Coâ ñöøng neân noùi: Toâi xaû Phaät, xaû Phaùp, xaû Taêng. Taïi sao vaäy? Vì Sa-moân, Baø-la-moân khaùc khoâng coù hoïc giôùi, khoâng coù hoå theïn, laøm sao coâ ñeán vôùi hoï maø tu phaïm haïnh ñöôïc?! Coâ neân boû aùc kieán aáy thì trong Phaät phaùp môùi coù theâm söï an laïc roäng lôùn. Khi can giaùn nhö vaäy maø hoï kieân trì khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba, can giaùn boû thì toát, khoâng boû, Tyø-kheo-ni aáy, sau Ba laàn can giaùn roài thì phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa, caàn phaûi hoái quaù”. Ngoaøi ra nhö trong giôùi tröôùc ñaõ noùi. Caùc phaùp Taêng Taøn ñaõ noùi xong.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 12 287

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 12
Phaàn 2: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO NI

Ñoaïn 3: NOÙI VEÀ BA MÖÔI PHAÙP XAÛ ÑOÏA

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi: Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi: Tyø-kheo naøo ba y ñaõ may xong, y Ca-hi-na ñaõ xaû, y dö ñöôïc chöùa ñeán möôøi ngaøy, neáu chöùa quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà, cho ñeán caâu: Tyø-kheo naøo töï tay caàm vaøng baïc vaø tieàn, hoaëc khieán ngöôøi caàm, hoaëc khôûi taâm thoï nhaän, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Chuùng con neân thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Caû hai boä Taêng neân thoï trì. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo, ba y ñaõ may xong, y Ca-hi-na ñaõ xaû, y dö ñöôïc chöùa cho ñeán möôøi ngaøy, neáu chöùa quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. “Tyø-kheo-ni naøo, y ñaõ may xong, y Ca-hi-na ñaõ xaû, trong naêm y neáu lìa moãi moät y naøo, nguû quaù moät ñeâm, töø Taêng Yeát-ma, phaïm Ni- taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. “Tyø-kheo naøo, y ñaõ may xong, y Ca-hi-na ñaõ xaû, ñöôïc y phi thôøi, neáu caàn thì nhaän, phaûi mau choùng laøm thaønh ñeå thoï trì. Neáu ñuû thì toát, khoâng ñuû, mong coù choã ñeå cho ñuû, chôø

moät thaùng, neáu chôø quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". "Tyø-kheo-ni naøo, ñeán choã cö só hay vôï cö só khoâng phaûi baø con xin y, tröø coù nhaân duyeân, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Nhaân duyeân laø: Y bò ñoaït, bò maát, bò chaùy, bò troâi, bò hö hoaïi, nhö vaäy goïi laø nhaân duyeân. "Tyø-kheo-ni naøo, y bò ñoaït, bò maát, bò chaùy, bò troâi, bò hö hoaïi, ñeán nôi Cö só hay vôï Cö só khoâng phaûi baø con xin y. Neáu Cö só, vôï Cö só muoán cuùng nhieàu y, Tyø-kheo-ni aáy neân nhaän hai y, neáu nhaän quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". "Tröôøng hôïp Cö só, vôï Cö só khoâng phaûi baø con cuøng nhau baøn lu- aän: Neân duøng soá tieàn may y nhö theá, may y cho Tyø-kheo-ni coù teân... Tyø-

kheo-ni aáy tröôùc khoâng ñöôïc môøi tuøy yù nhaän, beøn ñeán choã cö só, vôï Cö só hoûi: Ngöôøi vì toâi duøng soá tieàn may y nhö theá phaûi khoâng? Ngöôøi kia coâng nhaän laø coù. Tyø-kheo-ni noùi: Laønh thay! Cö só, vôï Cö só coù theå may y nhö vaäy, nhö vaäy cho toâi. Vì muoán ñeïp, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". "Tröôøng hôïp Cö só, vôï Cö só khoâng phaûi baø con cuøng nhau nghò baøn: Moãi ngöôøi chuùng ta neân duøng soá tieàn nhö theá ñeå may y cho Tyø- kheo-ni coù teân... Tyø-kheo-ni aáy tröôùc khoâng nhaän lôøi môøi theo yù muoán, maø ñeán hoûi Cö só, vôï Cö só: Quyù vò vì toâi duøng soá tieàn nhö theá ñeå may y cho toâi phaûi khoâng? Vaâng, ñuùng nhö vaäy. Tyø-kheo-ni beøn noùi: Laønh thay! Cö só, vôï Cö só coù theå hôïp laïi may moät y cho toâi. Vì muoán ñeïp neân phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". "Tröôøng hôïp Vua, Ñaïi thaàn, Baø-la-moân, cö só vì Tyø-kheo-ni neân sai söù giaû ñem tieàn may y ñeán. Söù giaû ñeán choã Tyø-kheo-ni noùi: Thöa sö coâ! Vua, Ñaïi thaàn... sai toâi mang soá tieàn may y naøy ñeán, sö coâ nhaän cho. Tyø-kheo-ni aáy noùi: Toâi khoâng ñöôïc pheùp nhaän tieàn ñeå may y. Neáu ñöôïc tònh y thì toâi seõ nhaän thoï trì. Söù giaû noùi: Sö coâ coù ngöôøi chaáp söï naøo khoâng? Tyø-kheo-ni lieàn chæ choã ngöôøi chaáp söï. Söù giaû ñeán choã ngöôøi chaáp söï noùi: Vua, Ñaïi thaàn sai toâi ñem soá tieàn may y naøy ñeán cho Tyø- kheo-ni teân... Ngöôøi vì sö coâ nhaän soá tieàn naøy ñeå may y cho sö coâ! Söù giaû giao tieàn roài, trôû laïi choã Tyø-kheo-ni noùi: Thöa sö coâ! Ngöôøi chaáp söï sö coâ chæ, toâi ñaõ giao tieàn roài. Khi naøo caàn y, sö coâ coù theå ñeán laáy. Khi caàn y, Tyø-kheo-ni aáy hai laàn, Ba laàn ñeán choã ngöôøi chaáp söï noùi: Toâi caàn y! Toâi caàn y! Neáu nhaän ñöôïc y thì toát, baèng khoâng thì ñeán laàn thöù tö, laàn thöù naêm, laàn thöù saùu ñöùng im laëng tröôùc ngöôøi chaáp söï. Nhaän ñöôïc y thì toát, neáu ñeán quaù saùu laàn ñeå mong caàu ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø- ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp cuoái cuøng khoâng nhaän ñöôïc y thì neân töï mình ñeán choã ngöôøi cuùng y, hoaëc sai ngöôøi ñeán noùi: Ngöôøi vì Tyø-kheo-ni... sai ngöôøi ñem tieàn cuùng y ñeán, cuoái cuøng Tyø-kheo-ni... khoâng nhaän ñöôïc y, ngöôøi neân ñeán laáy laïi chöù ñöøng ñeå maát. Söï vieäc nhö vaäy neân giaûi quyeát nhö vaäy". "Tyø-kheo-ni naøo töï mình ñi xin tô taèm, thueâ thôï deät, deät y, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". "Tröôøng hôïp Cö só, vôï Cö só thueâ thôï deät deät y, Tyø-kheo-ni aáy tröôùc khoâng nhaän ñöôïc lôøi, môùi tuøy yù maø ñeán thôï deät noùi: Ngöôøi bieát chaêng? Y naøy hoï vì toâi may, ngöôøi neân vì toâi deät cho toát, vöøa roäng vöøa daøi, beàn chaéc toâi seõ traû ôn rieâng cho oâng. Sau

ñoù traû ôn baèng moät böõa aên hay trò giaù baèng moät böõa aên. Khi nhaän ñöôïc y, phaïm Ni-taùt-kyø-ba- daät-ñeà".

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 12 289

"Tyø-kheo-ni naøo cho y cho Tyø-kheo-ni, sau vì giaän khoâng vui, töï mình ñoaït laïi, hay sai ngöôøi ñoaït laïi, noùi: Traû y laïi cho toâi, toâi khoâng cho coâ, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". "Tyø-kheo-ni naøo bieát ñaøn-vieät muoán cuùng vaät cho Taêng, maø xoay veà cho mình, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". "Tyø-kheo-ni beänh naøo ñöôïc uoáng boán thöù thuoác haøm tieâu nhö toâ, daàu, maät, thaïch maät, moät laàn thoï ñöôïc ñeå ñeán baûy ngaøy, neáu ñeå quaù phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". "Tyø-kheo-ni naøo hoaëc tieàn hay haäu an cö, coøn möôøi ngaøy nöõa môùi ñeán leã Töï töù, nhaän ñöôïc y caáp thí, neáu caàn thì nhaän, cho ñeán thôøi cuûa y, neáu ñeå quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". "Tyø-kheo-ni naøo bình baùt bò nöùt chöa ñuû naêm ñöôøng, laïi xin baùt môùi, vì muoán ñeïp, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". "Tyø-kheo-ni naøo mua baùn baèng moïi caùch ñeå caàu lôïi, phaïm Ni-taùt- kyø-ba-daät-ñeà". "Tyø-kheo-ni naøo duøng vaøng, baïc vaø tieàn ñeå trao ñoåi, mua baùn caùc loaïi, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". "Tyø-kheo-ni naøo töï tay caàm vaøng baïc vaø tieàn, hoaëc sai ngöôøi caàm, hay coù taâm thoï nhaän, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø ñeán xin baùt nôi ngöôøi baùn quaùn. Ngöôøi baùn quaùn mua baùt cho. Khi nhaän ñöôïc baùt, coâ ta laïi noùi: Toâi khoâng caàn baùt, coù theå cho toâi toâ. Ngöôøi baùn quaùn laïi cho toâ, roài ñem caùi baùt vöøa mua baùn laïi. Ngöôøi baùn quaùn keá beân thaáy vaäy noùi: Baùn caùc thöù hieän coù nôi quaùn khoâng ñuû soáng hay sao nay laïi vì ngöôøi baùn theâm baùt? Ngöôøi baùn quaùn noùi: Coâ ni Thaâu-la-nan-ñaø ñeán toâi xin baùt, toâi mua baùt cho. Coâ ta laïi noùi khoâng duøng, xin toâi toâ, toâi cho toâ, neân baùn laïi caùi baùt naøy. Moïi ngöôøi nghe ñeàu noùi: Phaøm pheùp ngöôøi ñi xin thì laáy caùi mình xin, taïi sao "Ñöôïc voi laïi ñoøi tieân" laø theá naøo?! Ñaùm ngöôøi naøy thöôøng noùi ít ham muoán, bieát vöøa ñuû, nay laïi khoâng heà bieát nhaøm chaùn, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi Thaâu-la-nan-ñaø: Thaät söï coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät con coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo vaät gì ñaõ xin tröôùc ñöôïc roài, laïi khoâng duøng, ñoøi xin thöù khaùc, phaïm Ni-taùt-kyø-ba- daät-ñeà". Tuøy theo vaät xin laïi nhieàu hay ít, moãi thöù ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø- ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la.

290 BOÄ LUAÄT 1

Luùc aáy, caùc Tyø-kheo-ni duøng y phi thôøi laøm y ñeå thoï trì, neân caùc Tyø-kheo-ni khaùch khoâng theå nhaän ñöôïc y. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo thaáy, beøn quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo-ni: Thaät söï caùc coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch

Ñöùc Theá Toân! Söï thaät chuùng con coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo duøng y phi thôøi laøm thôøi y, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Y naøy neân xaû cho Taêng, khoâng ñöôïc xaû cho moät, hai hoaëc ba Tyø-kheo-ni. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo-ni caáp haï toïa, ít ngöôøi quen bieát, nhaän ñöôïc vaûi chöa may thaønh y, laïi khoâng bieát may, mang ñeán choã caùc Tyø- kheo-ni noùi: Con laø haïnh toái haï toïa, khoâng quen bieát ai, caàu mong caùc coâ may giuøm y cho con. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Chuùng toâi coâng vieäc ña ñoan, khoâng theå may cho coâ ñöôïc. Coâ coù theå ñeán nôi Thaâu-la-nan-ñaø hoûi xem sao! Coâ aáy coù nhieàu y may ñaõ thaønh, coù theå trao ñoåi mua baùn, hoaëc laø coâ ta may giuøm. Tyø-kheo-ni aáy lieàn ñem vaûi ñeán thöa hoûi Thaâu- la-nan-ñaø. Thaâu-la-nan-ñaø laáy y ñaõ may saün ñoåi laáy vaûi. Tyø-kheo-ni haï toïa nhaän ñöôïc y roài ñem veà truù xöù. Caùc Tyø-kheo-ni hoûi: Coâ ñöôïc y chöa? Coâ ta ñaùp lôøi: Ñöôïc roài. Laïi hoûi: Coâ nhaän ñöôïc y töø vò naøo? Thöa: Thaâu-la-nan-ñaø. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Ñem y ñeán ñeå cuøng xem vôùi! Chieác y ñöôïc mang ra vaø caùc coâ xem xeùt. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Chieác y naøy toát hôn choã vaûi cuûa coâ gaáp boäi. Chöa coâ naøo ñöôïc ñieàu may maén nhö theá. Nay boãng döng coâ ñöôïc vieäc aáy laø ñieàu raát hy höõu. Khi ñoù, Thaâu-la-nan-ñaø ôû caùch vaùch nghe ñöôïc, beøn noùi vôùi Tyø-kheo-ni haï toïa: Coâ traû chieác y cuûa toâi laïi, toâi khoâng ñoåi cho coâ. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn quôû traùch cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (cuõng nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo, ñoåi y cho Tyø-kheo-ni khaùc, sau hoái tieác ñoøi trôû laïi, nhaän ñöôïc y, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu caû hai beân ñeàu hoái tieác, nhaän ñöôïc y, khoâng ñuùng nhö lôøi cam keát, thì laáy laïi, khoâng phaïm. Khi ñoù, meï cuûa Tyø-xaù-khö phaùt taâm cuùng cho Tyø-kheo-ni Taêng ñoà maëc khi coù nguyeät thuûy, sai ngöôøi ñeán ño kích côõ ñeå may. Chö ni ñeàu ñeå ño, chæ coù Thaâu-la-nan-ñaø khoâng cho ño laïi noùi vôùi ngöôøi thöøa leänh: Toâi ñaõ lìa duïc, khoâng coøn nguyeät thuûy, khoâng caàn ñoà maëc aáy. Tyø- xaù-khö-maãu may y xong, sai ngöôøi ñeán thöa vôùi caùc Tyø-kheo-ni: Y may ñaõ xong, môøi caùc coâ ñeán nhaän. Caùc Tyø-kheo-ni ñeàu ñeán ñeå nhaän. Khi

aáy, nhaèm luùc Thaâu-la-nan-ñaø ñang coù nguyeät thuûy, beøn nhaän y tröôùc. Theo thöù töï caùc Tyø-kheo-ni nhaän y, y bò thieáu khoâng ñuû, vò ni haï toïa khoâng nhaän ñöôïc y. Tyø-xaù-khö-maãu hoûi: Chö ni nhaän ñuû heát y chöù? Coù vò ñaùp: Vò ni haï toïa khoâng nhaän ñöôïc. Hoûi: Taïi sao vaäy? Caùc coâ noùi: Vì Thaâu-la-nan-ñaø tröôùc ñaây noùi khoâng caàn, neân khoâng cho ño côõ, nay laïi laáy tröôùc, neân thieáu y?! Tyø-xaù-khö-maãu noùi: Taïi sao tröôùc noùi khoâng caàn, nay laâm söï laïi laáy tröôùc, laøm cho ngöôøi khaùc phaûi thieáu! Caùc Tyø- kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (cuõng nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo,

caùc Tyø-kheo-ni noùi: Coâ laáy ñoà maëc khi coù nguyeät thuûy, töï mình noùi: “Khoâng duøng” ñeán khi ñoù laïi laáy tröôùc, phaïm Ni-taùt- kyø-ba-daät-ñeà”. Y naøy neân xaû cho Taêng, khoâng ñöôïc xaû cho moät, hai, ba vò Tyø-kheo-ni. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp tuy tröôùc noùi khoâng duøng, nhöng sau do y coù dö maø nhaän thì khoâng phaïm. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø thöôøng ra vaøo trong vöông cung cuûa Vua Ba-tö-naëc. Nhaø Vua noùi: Thöa coâ, coâ coù caàn gì cöù ñeán choã toâi laáy. Coâ ni noùi: Toâi caàn caùi y nhieàu lôùp (aùo aám). Nhaø Vua noùi: Coâ ñeán haäu cung laáy. Coâ ni laïi noùi: Toâi muoán chieác y Khaâm-baø-la Vua ñang maëc. Nhaø Vua lieàn cuùng. Caùc quan dò nghò, noùi: Tyø-kheo-ni naøy xuaát gia trong phaùp voâ vi, maëc aùo hoaïi saéc caét roïc, nay taïi sao laïi ñoøi xin aùo Vua ñang maëc. Tuy nhaø Vua khoâng tieác, nhöng ngöôøi thoï nhaän phaûi töï löôïng söùc cuûa mình chöù. Caùc ngöôøi naøy thöôøng noùi ít ham muoán, bieát vöøa ñuû maø nay khoâng nhaøm chaùn, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Khi aáy, Tyø-kheo-ni Haéc-ly-xa ñöôïc caùc Ly-xa ôû Tyø-xaù-ly cung kính cuùng döôøng, vì moïi ngöôøi khi bò kieän thöa, nhôø coâ ta giuùp ñôõ, hoï ñeàu hoan hyû noùi: Chuùng ta nhôø coâ ni ñöôïc khoûi toäi, nay hoûi coâ caàn thöù gì chuùng ta cuøng nhau phuïng söï. Coâ ni noùi: Toâi caàn y daøy (aùo aám). Hoï hoûi: Coâ caàn y daøy trò giaù bao nhieâu? Toâi caàn y daøy trò giaù moät ngaøn tieàn. Hoï beøn deø bæu: Chuùng ta duøng phí toån cho vieäc kieän thöa aáy, duø coù gaáp naêm, saùu laàn hôn cuõng khoâng baèng vôùi ngaân khoaûn naøy. Caùc ngöôøi naøy thöôøng noùi ít muoán, bieát ñuû maø nay khoâng nhaøm chaùn! Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe beøn nghieâm khaéc quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. (cuõng nhö treân). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo xin y daøy (aùo aám) thì neân nhaän laáy loaïi keùm giaù trò nhaát, ngang vôùi boán ñaïi tieàn maø thoâi, neáu nhaän caùi quyù giaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Y daøy laø y maëc trong khi laïnh. Thöùc-xoa-ma-na,

292 BOÄ LUAÄT 1

Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc naøy, Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø laïi ñeán Vua Ba-tö-naëc xin chieác “Y moûng” (aùo maëc muøa noùng) nhaø Vua ñang maëc vaø Tyø-kheo-ni Haéc-ly-xa ñeán caùc ngöôøi Ly-xa ñoøi “Y moûng” trò giaù naêm traêm tieàn. Caùc quan vaø moïi ngöôøi dò nghò… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (cuõng nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo- ni naøo xin “Y moûng” chæ neân nhaän thöù keùm giaù trò, ngang vôùi hai tieàn röôõi maø thoâi, neáu nhaän y quyù giaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Y moûng laø loaïi y maëc luùc noùng. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Sai-ma ñeán thaønh Xaù-veä, Boá-taùt nôi ñaát troáng, bò gioù möa ñaát buïi moøng muoãi gaây phieàn toaùi. Tyø-kheo-ni cöïu truù noùi vôùi moät Cö só: Nay Tyø-kheo-ni Taêng Boá-taùt giöõa trôøi, gaëp phaûi nhöõng phieàn toaùi nhö vaäy, nhö vaäy, nhö lôøi Phaät daïy: Neáu cuùng döôøng phoøng nhaø cho Taêng laø ñieàu toát nhaát. Laønh thay Cö só! Coù theå vì Taêng laøm nhaø Boá-taùt. Ngöôøi Cö só noùi: Toâi baän nhieàu vieäc khoâng theå töï mình laøm ñöôïc. Toâi coù theå cung caáp vaät

lieäu, nhôø coâ coi ngoù laøm giuøm, khi naøo xong noùi vôùi toâi, toâi seõ ñeán daâng cuùng cho Taêng. Caùc Tyø-kheo-ni sau khi nhaän ñöôïc phöông tieän laïi cuøng nhau baøn: Y phuïc chuùng ta bò raùch naùt, soá phöông tieän naøy coù theå chia cho nhau ñeå may y phuïc, chuùng ta chòu khoù Boá-taùt ngoaøi trôøi. Baøn nhö vaäy xong, hoï chia nhau may y, roài noùi vôùi Cö só: Ngöôøi neân hoan hyû, y phuïc cuûa caùc Tyø-kheo- ni bò raùch naùt, neân phöông tieän ñoù chö ni chia nhau ñeå may y roài. Cö só nghe roài, traùch cöù noùi: Toâi khoâng hoan hyû ñöôïc. Taïi sao vaäy? Tröôùc ñaây noùi: Cuùng döôøng nhaø Boá-taùt laø ñieàu toát nhaát, taïi sao nay laïi ñem may y phuïc?! Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe nghieâm khaéc quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (cuõng nhö treân). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo, vì Taêng laøm vieäc gì ñoù ñeán choã cö só xin phöông tieän, roài laïi ñem laøm vieäc khaùc, phaïm Ni-taùt- kyø-ba-daät-ñeà”. Neáu khôûi taâm muoán phaân chia cho ñeán taïo phöông tieän ñeå chia, phaïm Ñoät-kieát-la. Vaät aáy neân xaû cho Taêng, khoâng ñöôïc xaû cho moät, hai, ba Tyø-kheo-ni. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp tuy vì vieäc gì ñoù xin cuûa ñaøn-vieät, sau ñoù hoï ñoàng yù laøm vieäc khaùc thì khoâng phaïm. Khi aáy, Tyø-kheo-ni Sai-ma Boá-taùt giöõa trôøi… cho ñeán caâu: Bò moàng muoãi gaây phieàn toaùi (nhö tröôùc ñaõ noùi). Caùc Tyø-kheo-ni caàn laøm nhaø Boá-taùt ñi khaép nôi xin phöông tieän… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø- kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc ñaõ noùi). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo vì Taêng laøm vieäc gì ñoù, ñeán caùc nhaø Cö só xin phöông

tieän roài ñem laøm vieäc khaùc, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Ngoaøi ra, nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi. Luùc naøy, Tyø-kheo-ni Sai-ma khoâng coù choã ñeå nghæ ngôi, ñeán moät Cö só noùi: Toâi khoâng coù choã ñeå nghæ ngôi, laøm cho toâi moät Tinh xaù. Cö só noùi: Khoâng raûnh ñeå laøm, chæ xin cuùng vaät lieäu. Khi nhaän ñöôïc phöông tieän roài, Sai-ma laïi nghó: Y phuïc ta bò raùch naùt neân duøng phöông tieän ñeå may y, coøn nôi nghæ thì khoâng thieáu gì. Sau khi may y xong, Sai-ma noùi vôùi Cö só… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (cuõng nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo töï mình ñeán moät Cö só xin phöông tieän ñeå laøm vieäc gì ñoù, roài ñem duøng laøm vieäc khaùc, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Ngoaøi ra nhö tröôùc ñaõ noùi. Baáy giôø, Tyø-kheo Sai-ma khoâng coù nôi ñeå nghæ ngôi, ñeán nhieàu nhaø Cö só xin phöông tieän… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi (cuõng nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo, caàn laøm vieäc gì cho mình, ñeán nhieàu nhaø Cö só xin phöông tieän, roài ñem laøm vieäc khaùc, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà”. Ngoaøi ra nhö tröôùc ñaõ noùi. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni doàn chöùa nhieàu vaät duïng. Tröôùc chuøa, sau chuøa, trong chuøa choã naøo cuõng coù. Chuøa bò chaùy, chö ni di chuyeån ñoà vaät ra nhieàu voâ soá, caùc Cö só chöõa chaùy thaáy hoûi: Ñoà cuûa ai nhieàu theá? Ñöôïc traû lôøi: Vaät duïng naøy laø cuûa caùc Tyø-kheo-ni. Hoï dò nghò noùi: Haïng ngöôøi naøy chaúng laøm ñöôïc vieäc lôùn, xuaát gia trong phaùp voâ vi, maëc aùo hoaïi saéc caét roïc may thaønh, maø doàn chöùa vaät duïng nhieàu nhö

quoác vöông, Ñaïi thaàn. Hoï thöôøng noùi ít muoán, bieát vöøa ñuû maø nay laïi doàn chöùa khoâng nhaøm chaùn, khoâng coù haïnh cuûa Sa-moân, phaù phaùp Sa- moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch… cho ñeán caâu: Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (cuõng nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo doàn chöùa nhieàu vaät duïng, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Vaät duïng töùc ñoà duøng cho cuoäc soáng. Luaät chæ cho pheùp chöùa toâ, daàu, maät, höông döôïc, moãi thöù coù moät caùi bình ñeå ñöïng. Cho pheùp chöùa choõ, vaïc, thìa, Bình-saønh, moãi thöù moät caùi ñeå ñöïng thöùc aên, chöùa quaù möùc ñònh, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni doàn chöùa nhieàu bình baùt… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (cuõng nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo doàn chöùa nhieàu bình baùt, phaïm Ni- taùt-kyø-ba-daät-ñeà". Cho pheùp chöùa baûy loaïi baùt thoâ: 1. Ñöïng côm. 2. Ñöïng höông.

3. Ñöïng thuoác.
4. Ñöïng thöùc aên dö.
5. Ñöïng nöôùc.
6. Ñöïng raùc.
7. Ñöïng nöôùc tieåu.

Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la.

Caùc phaùp Xaû ñoïa ñaõ noùi xong.

Ñoaïn 4: NOÙI VEÀ HAI TRAÊM LEÛ BAÛY PHAÙP ÑOÏA

Ñöùc Phaät ôû thaønh Xaù-veä. Baáy giôø Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi: Ñöùc Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi: "Tyø-kheo naøo coá yù noùi doái phaïm Ba-daät-ñeà… cho ñeán giôùi: Tyø-kheo naøo bieát ñaøn-vieät muoán cuùng vaät cho Taêng maø xoay veà cho ngöôøi khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà". Chuùng cho neân thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Caû hai boä Taêng neân thoï trì. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo coá yù noùi doái, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo cheâ traùch Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo noùi hai löôõi gaây ñaáu loaïn cho Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo vì ngöôøi nam noùi phaùp quaù naêm, saùu lôøi, töø khi coù ngöôøi hieåu bieát phaân bieät lôøi noùi toát xaáu, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo bieát Taêng nhö phaùp phaùn ñoaùn söï vieäc roài, phaùt khôûi trôû laïi, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø- kheo-ni naøo daïy ngöôøi nöõ chöa thoï giôùi Cuï tuùc hoïc kinh vaø tuïng, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo cuøng ngöôøi nöõ chöa thoï giôùi Cuï tuùc ñoàng nguû moät nhaø quaù hai ñeâm, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo höôùng ñeán ngöôøi nöõ chöa thoï giôùi Cuï tuùc noùi mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, nhö noùi toâi bieát nhö vaäy, toâi thaáy nhö vaäy, duø laø söï thaät, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø- kheo-ni naøo bieát toäi thoâ aùc cuûa Tyø-kheo-ni ñeán noùi vôùi ngöôøi nöõ chöa thoï ñaïi giôùi, töø Taêng

Yeát-ma, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo noùi nhö vaày: Phieàn gì phaûi tuïng nhöõng giôùi vuïn vaët, khi tuïng giôùi naøy khieán cho ngöôøi phieàn naõo, cheâ bai giôùi nhö vaäy, phaïm Ba-daät-ñeà". Ñaõ noùi xong möôøi phaùp.

"Tyø-kheo-ni naøo töï mình chaët phaù thoân xoùm cuûa quyû thaàn, hoaëc sai ngöôøi chaët hay noùi: Chaët caây naøy, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo coá yù khoâng traû lôøi caâu hoûi, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo nôi ñaát troáng töï mình traûi toïa cuï cuûa Taêng, hoaëc sai ngöôøi traûi, hoaëc ngöôøi khaùc traûi maø mình naèm ngoài, khi ñi khoâng doïn, khoâng baûo ngöôøi doïn, khoâng

daën ai doïn, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo, trong phoøng cuûa Taêng, hoaëc sai ngöôøi traûi, töï mình traûi toïa cuï cuûa Taêng, hoaëc ngöôøi khaùc traûi maø mình naèm ngoài, khi ñi khoâng doïn, khoâng baûo ngöôøi doïn, khoâng daën ai doïn, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo vì giaän, khoâng vui, ôû trong phoøng cuûa Taêng töï mình keùo Tyø-kheo-ni ra, hoaëc sai ngöôøi keùo, noùi nhö vaày: Coâ ñi khoûi choã naøy, cho khuaát maét, ñöøng ôû nôi ñaây nöõa, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo bieát ngöôøi khaùc ñaõ traûi toïa cuï tröôùc, mình ñeán sau cöôõng böùc töï traûi, hay baûo ngöôøi traûi, vôùi yù nieäm: Neáu hoï khoâng vui seõ töï boû ñi choã khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo treân nhaø gaùc cuûa Taêng, ngoài maïnh treân giöôøng daây, giöôøng caây coù chaân nhoïn, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo bieát nöôùc coù truøng maø nhoài ñaát, töôùi caây, hay duøng trong vieäc aên uoáng, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo aên maõi aên hoaøi, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà". Nhaân duyeân: Khi beänh, khi daâng y goïi laø nhaân duyeân. Ñaõ noùi xong hai möôi phaùp.

"Tyø-kheo-ni naøo nhaän aên rieâng chuùng, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba- daät-ñeà". Nhaân duyeân laø khi beänh, khi thôøi cuûa y, khi daâng y, khi may y, khi ñi ñöôøng, khi ñi treân thuyeàn, khi ñaïi hoäi, nhö vaäy goïi laø nhaân duyeân. "Tyø-kheo-ni naøo khoâng beänh, nôi choã cuùng moät böõa aên, maø nhaän quaù moät böõa, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo ñeán nhaø baïch y, hoï cho nhieàu thöùc aên nhö baùnh nhö buùn, neáu khoâng vaøo taïi nhaø ñoù aên, nhaän hai, ba baùt ñem veà, neân chia cho caùc Tyø-kheo-ni khaùc cuøng aên. Neáu khoâng coù beänh maø nhaän quaù vaø khoâng chia cho caùc Tyø-kheo-ni khaùc cuøng aên, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo aên roài, khoâng laøm phaùp taøn thöïc maø aên, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo bieát Tyø-kheo-ni aên xong roài, khoâng laøm phaùp taøn thöïc, coá söùc naøi næ baûo aên, muoán cho coâ kia phaïm, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo khoâng thoï thöùc aên maø ñeå vaøo mieäng, tröø neám, caønh döông vaø nöôùc uoáng, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø- kheo-ni naøo trong nhaø aên, cuøng nam töû ngoài choã vaéng, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo xem coi quaân traän khôûi haønh, phaïm Ba-daät-ñeà". Ñaõ noùi xong ba möôi phaùp.

"Tyø-kheo-ni naøo coù nhaân duyeân ñeán trong quaân ñoäi, cho tôùi hai, ba ñeâm, neáu ôû quaù, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo coù nhaân duyeân tôùi trong

quaân ñoäi hai, ba ñeâm maø xem quaân ñoäi hôïp ñoàng chieán ñaáu, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo noùi nhö vaäy: Nhö choã toâi hieåu, nhöõng gì Phaät daïy laø phaùp chöôùng ñaïo thì khoâng coù gì laø chöôùng ñaïo caû. Caùc

Tyø-kheo-ni noùi vôùi Tyø-kheo-ni aáy: Coâ chôù neân noùi nhö vaäy, chôù huûy baùng Ñöùc Theá Toân, chôù vu khoáng Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân noùi phaùp chöôùng ñaïo, thaät söï laø chöôùng ñaïo. Coâ neân boû taø kieán aùc ñoù ñi. Khi can giaùn nhö vaäy maø kieân trì khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn, boû thì toát, khoâng boû, phaïm Ba-daät- ñeà. Tyø-kheo-ni naøo bieát Tyø-kheo-ni nhö vaäy khoâng nhö phaùp saùm hoái, khoâng boû taø kieán aùc maø cuøng chuyeän vaõn, cuøng ngoài, cuøng nguû, cuøng laøm vieäc, phaïm Ba-daät-ñeà. Sa-di-ni naøo noùi nhö vaäy: Nhö choã toâi hieåu bieát nhöõng lôøi ñöùc daïy laø thoï naêm duïc, khoâng coù gì trôû ngaïi ñoái vôùi ñaïo. Caùc Tyø-kheo-ni noùi vôùi Sa-di-ni aáy: Coâ chôù neân noùi nhö vaäy, chôù huûy baùng Phaät, chôù vu khoáng Phaät. Ñöùc Phaät noùi, naêm duïc laø phaùp chöôùng ñaïo thì söï thaät laø chöôùng ñaïo. Naøy Sa-di-ni! Coâ neân boû taø kieán aùc ñoù ñi. Khi khuyeân can nhö vaäy maø coâ aáy kieân trì khoâng boû, neân khuyeân can laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba, khoâng boû, caùc Tyø-kheo- ni neân noùi vôùi Sa-di-ni aáy: Coâ neân ñi khoûi choã naøy, töø nay ñöøng noùi: “Ñöùc Phaät laø thaày cuûa toâi nöõa”, coâ ñöøng neân ñi sau caùc Tyø-kheo-ni nhö caùc Sa-di-ni khaùc, ñöôïc pheùp cuøng phoøng nguû vôùi caùc Tyø-kheo-ni hai ñeâm, coâ cuõng khoâng ñöôïc vieäc aáy. Coâ laø keû ngu si neân mau ñi khoûi choã naøy, chôù ôû nôi ñaây nöõa, Tyø-kheo-ni naøo bieát Sa-di-ni ñaõ bò taãn xuaát nhö phaùp nhö vaäy maø ñem veà nuoâi, cuøng ôû cuøng noùi chuyeän, phaïm Ba-daät- ñeà. Tyø-kheo-ni naøo coá yù laøm cho Tyø-kheo-ni khaùc sinh nghi hoái vôùi yù nieäm: Khieán Tyø-kheo-ni kia nghi hoái, cho ñeán, duø chæ gaây xuùc naõo moät thôøi gian ngaén, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo, khi Taêng xöû ñoaùn söï, khoâng gôûi duïc maø ñöùng daäy boû ñi, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo thoïc leùt Tyø-kheo-ni khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo giôõn trong nöôùc, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo cuøng vôùi ñoàng nam töû cuøng nguû moät nhaø, phaïm Ba-daät-ñeà”. Ñaõ noùi xong boán möôi phaùp.

“Tyø-kheo-ni naøo uoáng röôïu, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo khinh thöôøng thaày, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo töï mình ñaøo ñaát, hoaëc sai ngöôøi ñaøo noùi: Ñaøo choã naøy, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo cuøng caõi loän roài laëng leõ leùn nghe vôùi yù nieäm: Caùc Tyø-kheo-ni coù noùi vieäc gì, ta seõ ghi nhôù, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo nhaän boán thaùng môøi nhö yù muoán, nhaän quaù, töø môøi laïi, töï ñöa thöùc aên ñeán, môøi thôøi gian laâu, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo thöôøng thöôøng phaïm toäi, caùc Tyø-kheo-ni nhö phaùp can giaùn, laïi noùi: Toâi khoâng hoïc giôùi naøy, seõ hoûi Tyø-kheo-ni khaùc, trì phaùp, trì luaät, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo khi

thuyeát giôùi, noùi nhö vaày: Nay toâi môùi bieát phaùp naøy, ruùt ra töø Giôùi kinh, moãi nöûa thaùng thuyeát moät laàn. Caùc Tyø-kheo-ni bieát Tyø-kheo-ni naøy coù ñeán hai, Ba laàn ngoài Boá-taùt. Tyø-kheo-ni aáy khoâng phaûi do khoâng bieát maø thoaùt khoûi toäi. Tuøy theo choã phaïm toäi nhö phaùp xöû trò, laïi coäng theâm caùi toäi khoâng ñeå yù nghe noùi: Ñieàu coâ laøm baát lôïi cho coâ, khi thuyeát giôùi, khoâng moät loøng laéng nghe, khoâng Öu-taâm ñeå nghe, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo heïn cuøng ñi vôùi ñaùm giaëc töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng kia, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo heïn vôùi nam töû cuøng ñi moät ñöôøng, töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng kia, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo khoâng beänh maø vì söôûi aám, töï mình coá yù nhoùm löûa hoaëc sai ngöôøi nhoùm, phaïm Ba-daät-ñeà". Ñaõ noùi xong naêm möôi phaùp.

"Tyø-kheo-ni naøo töï mình caàm hay sai ngöôøi caàm vaät baùu hay caùc vaät quyù, töø nôi Taêng phöôøng hay trong choã nghæ laïi ñeâm, phaïm Ba-daät- ñeà". Trong Taêng phöôøng hay choã nghæ ñeâm laáy vaät baùu hay caùc vaät quyù giaù, sau coù ngöôøi chuû ñeán ñoøi thì traû laïi. Vieäc nhö vaäy neân giaûi quyeát nhö vaäy. "Tyø-kheo-ni moãi nöûa thaùng taém moät laàn, töø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà". Nhaân duyeân laø khi beänh, khi laøm vieäc, khi ñi ñöôøng, khi möa gioù, khi noùng böùc, nhö vaäy goïi laø nhaân duyeân. "Tyø-kheo-ni naøo giaän döõ coá yù ñaùnh Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo giaän döõ ñöa tay toan ñaùnh Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo coá yù khuûng boá Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo duøng Taêng-giaø-baø-thi-sa khoâng caên cöù vu baùng Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo noùi Tyø-kheo-ni kia cuøng ñeán caùc nhaø seõ cho caùc thöùc aên ngon, khi ñeán roài khoâng cho, laïi noùi: Coâ ñi choã khaùc, cuøng coâ ngoài noùi chuyeän khoâng vui, ngoài moät mình noùi chuyeän moät vui hôn, coá yù gaây phieàn naõo cho coâ kia, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo nhaän ñöôïc y môùi, neân duøng ba loaïi maøu hoaëc xanh hoaëc ñen hoaëc lam ñeå laøm daáu, khoâng duøng phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo vì ñuøa giôõn giaáu y baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim cuûa Tyø-kheo-ni khaùc, cho ñeán taát caû nhöõng tö cuï duøng trong sinh hoaït haøng ngaøy, hoaëc sai ngöôøi giaáu, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo khi Taêng ñoaùn söï ñuùng phaùp, trao duïc roài, sau laïi traùch cöù, phaïm Ba-daät-ñeà". Ñaõ noùi xong saùu möôi phaùp.

"Tyø-kheo-ni naøo noùi nhö vaày: Caùc Tyø-kheo-ni tuøy theo söï quen bieát cuûa mình maø xoay vaät cuûa Taêng veà cho ngöôøi aáy, phaïm Ba-daät-

ñeà. Tyø-kheo-ni naøo tònh thí y cho Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma- na, Sa-di, Sa-di-ni, roài cöôõng ñoaït laáy laïi, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi khaùc, tröôùc böõa aên sau böõa aên ñi ñeán caùc nhaø khaùc, khoâng tieáp caän ñeå baùo cho Tyø-kheo-ni khaùc, töø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà. Nhaân duyeân laø thôøi gian cuûa y, goïi laø nhaân duyeân. Tyø-kheo-ni naøo duøng boâng ñaâu-la ñeå doài toïa cuï, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø- kheo-ni naøo töï

mình laøm vaät duïng naèm ngoài, giöôøng daây, giöôøng caây thì chaân cuûa noù neân cao taùm ngoùn tay cuûa Ñöùc Tu-giaø-ñaø, tröø phaàn vaøo loã moäng, neáu cao quaù, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo duøng xöông, raêng söøng laøm oáng ñöïng kim, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo may y neân may ñuùng löôïng y cuûa Ñöùc Tu-giaø-ñaø, neáu quaù, phaïm Ba-daät-ñeà. Löôïng y cuûa Tu-giaø-ñaø laø daøi chín gang tay, roäng saùu gang tay. Nhö vaäy goïi laø löôïng y cuûa ñöùc Tu-giaø-ñaø. Tyø-kheo-ni naøo bieát ñaøn-vieät muoán cuùng vaät cho Taêng maø xoay veà cho ngöôøi khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà". Ñaõ noùi xong saùu möôi taùm phaùp.

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni aên toûi soáng, toûi chín tröôùc giôø ngoï, sau giôø ngoï, hoaëc aên rieâng toûi, hoaëc aên vôùi thöùc aên, muøi toûi laøm hoâi haùm phoøng xaù. Caùc Cö só ñeán thaêm nghe muøi toûi cheâ traùch noùi: Gioáng heät nhaø beáp cuûa baïch y. Laïi coù Tyø-kheo-ni ñeán nhaø oâng Tröôûng giaû, oâng Tröôûng giaû nghe muøi hoâi cuûa toûi, noùi: Caùc coâ ñi ra khoûi choã naøy vì mieäng caùc coâ hoâi toûi quaù. Caùc Tyø-kheo-ni xaáu hoå. Laïi coù moät ngöôøi buoân toûi, cuùng toûi cho caùc Tyø-kheo-ni, do vieäc laøm naøy, ñöa ñeán söï sa suùt lieân tuïc veà khaåu phaàn aên uoáng, ngöôøi aên keû ôû trong gia ñình noùi: Neáu khoâng theå cung caáp söï soáng cho chuùng toâi thì ñeå chuùng toâi ñi tìm söï soáng nôi choã khaùc, oâng baø töï daøi löng ra maø laøm ñaày tôù cho ñaùm Tyø-kheo-ni kia. Ngöôøi haøng xoùm nghe theá ñeàu cheâ traùch noùi: Nhaø oâng baø ñaõ khoâng ñuû aên, taïi sao phaûi nuoâi caùc Tyø-kheo-ni?! Ñeå traû lôøi, nhaø buoân kia trình baøy söï thaät. Coù ngöôøi khoâng tin öa Phaät phaùp noùi: Do oâng gaàn guõi Tyø-kheo-ni neân ñöa ñeán tình traïng khoå nhö theá, neáu coøn tieáp tuïc gaàn guõi seõ coøn khoå hôn nöõa. Nhöõng ngöôøi naøy xuaát gia chuû yeáu laø caàu giaûi thoaùt, maø nay tham ñaém cuûa ngon vaät laï, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Cuõng nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: Tyø-kheo-ni naøo aên toûi phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu aên toûi soáng thì moät laàn nuoát phaïm moät Ba-daät-ñeà. AÊn toûi chín phaïm Ñoät-kieát- la. Neáu khi beänh aên, hay cöôøng löïc baét aên thì khoâng phaïm. Luùc naøy, coù caùc Tyø-kheo-ni duøng tay voã nöõ caên, ñeå phaùt sinh taâm

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 12 299

duïc, khieán ñaõ coù ngöôøi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Thaâu-la-nan-ñaø cuõng duøng tay voã nöõ caên, nöõ caên söng lôùn khoâng theå ñi ñöôïc. Ñeä töû ñeán nhöõng gia ñình thöôøng cuùng döôøng noùi: Thaày beänh caàn thöùc aên. Nhöõng gia ñình aáy lieàn cung caáp cho. Giôùi phuï nöõ trong gia ñình aáy tìm ñeán thaêm hoûi: Sö coâ beänh gì? Thaâu-la-nan-ñaø traû lôøi: Toâi beänh. Laïi hoûi: Chöùng beänh aáy nhö theá naøo? Chuùng ta ñoàng laø nöõ giôùi taïi sao khoâng toû baøy? Thaâu-la-nan-ñaø beøn noùi söï thaät. Theá laø caùc Cö só nöõ ñaâm ra dò nghò mæa mai: Nhöõng ngöôøi naøy thöôøng cheâ traùch veà duïc, veà töôûng ñeán duïc, bò duïc thieâu ñoát, caûm giaùc veà duïc, maø nay laïi laøm vieäc nhö vaäy, sao khoâng thoâi tu ñeå thoï höôûng naêm duïc laïc! Hoï khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp

Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (cuõng nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo duøng tay voã nöõ caên, phaïm Ba-daät-ñeà”. Duøng tay voã thì moãi laàn voã phaïm moät Ba- daät-ñeà, xuaát baát tònh thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Ñaõ noùi xong baûy möôi phaùp.

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni duøng hoà giao (keo) laøm nam caên ñeå vaøo nöõ caên nhaèm sinh taâm duïc, neân coù vò hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Laïi coù Tyø-kheo-ni coät “Hoà giao caên” vaøo goùt chaân roài ñaët vaøo nöõ caên. Luùc aáy, moät Thöùc-xoa-ma-na khöû daàu bò phaùt hoûa chaùy phoøng, Tyø-kheo-ni kia hoaûng hoàn queân môû caùi “Böûu boái” ñoù, mang noù chaïy ra ngoaøi. Moïi ngöôøi ñeán chöõa löûa, thaáy hoûi: Sö coâ mang caùi gì ôû goùt chaân vaäy? Sö coâ noùi söï thaät, lieàn bò ngöôøi cheâ traùch noùi... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Cuõng nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo laøm nam caên ñeå vaøo nöõ caên, phaïm Ba-daät-ñeà”. Xuaát baát tònh thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni hoaëc duøng moät ngoùn tay hoaëc caû naêm ngoùn tay ñeå röûa beân trong nöõ caên, neân bò toån thöông, ra maùu, ñöa ñeán beänh hoaïn. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Cuõng nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo duøng nöôùc röûa nöõ caên, phaïm Ba-daät-ñeà”. Ñaõ bò cheá caám nhö theá, neân khi trôøi noùng, nöõ caên baát tònh hoâi haùm sinh truøng. Tyø-kheo-ni Ba-xaø-ba-ñeà cuøng naêm traêm Tyø- kheo-ni ñeán choã Ñöùc Phaät, baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Ngöôøi nöõ chuùng con hình theå hoâi haùm, phaûi nhôø nöôùc ñeå röûa, xin Ngaøi chaáp thuaän

300 BOÄ LUAÄT 1

cho. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo-ni duøng nöôùc taùc tònh, Ñöùc Phaät cho pheùp roài, chö ni laïi duøng phöông phaùp nhö tröôùc, caùc Tyø-kheo-ni thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Baûo caùc Tyø-kheo... (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo- ni naøo duøng nöôùc röûa nöõ caên, chæ neân duøng hai ngoùn tay, ñöa vaøo ngang baèng moät ñoát ñeå röûa, neáu quaù möùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu trong caên coù gheû, hoaëc coù truøng, hoaëc coû hay caùt buïi vaøo thì duøng quaù moät loùng tay khoâng phaïm. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo-ni caïo loâng treân hai choã: Döôùi naùch vaø choã kín ñeå sinh taâm aùi duïc, neân coù ngöôøi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Luùc aáy, Thaâu-la-nan-ñaø cuõng töï mình caïo loâng choã kín. Nhaø ngöôøi thí chuû coù ngöôøi con gaùi saép laáy choàng, muoán gaëp Thaâu-lan-nan-ñaø, sai ngöôøi ñeán môøi. Tyø-kheo-ni lieàn tôùi. Khi aáy, gia ñình kia ñang vì ngöôøi con gaùi söûa soaïn nöôùc taém. Ngöôøi con gaùi noùi: Môøi Tyø-kheo-ni taém tröôùc. Hoï lieàn môøi Tyø-kheo-ni taém. Coâ ni noùi: Toâi khoâng caàn taém. Caùc ngöôøi nöõ beøn cöôõng böùc côûi y baét coâ ni taém. Nhaân

ñoù hoï bieát coâ ni caïo loâng choã kín, beøn hoûi: Vì lyù do gì sö coâ caïo nhö vaäy? Coâ ni hoûi laïi: Vaäy vì lyù do gì caùc em laïi caïo? Caùc ngöôøi nöõ noùi: Chuùng em vì nam töû neân caïo. Coâ ni noùi: Toâi cuõng vaäy. Caùc ngöôøi nöõ beøn cheâ traùch noùi: Caùc coâ thöôøng cheâ traùch duïc, maø nay laøm vieäc nhö vaäy, khoâng tu phaïm haïnh, taïi sao khoâng hoaøn tuïc ñeå tha hoà thoï höôûng naêm duïc?! Theá laø caùc coâ khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö treân). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo caïo loâng naùch vaø choã kín, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu caïo thì moãi löôõi dao caïo laø phaïm moät Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu vì coù gheû maø phaûi caïo, hay bò cöôøng löïc baét caïo thì ñeàu khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni cuøng Tyø-kheo moät mình ñöùng choã vaéng cuøng noùi chuyeän, neân sinh taâm nhieãm ñaém, coù vò hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc baïch y thaáy nghi ngôø: Tyø-kheo vaø Tyø-kheo-ni naøy moät mình choã vaéng cuøng ñöùng cuøng noùi chuyeän, chaéc chaén laø noùi vieäc daâm duïc, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø- kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo-ni naøo cuøng Tyø-kheo moät mình ôû choã vaéng cuøng ñöùng, cuøng noùi chuyeän, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát- la. Neáu ñoâng Tyø-kheo-ni vôùi moät Tyø-kheo, hoaëc khi coù taùm naïn thì khoâng phaïm.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 12 301

Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni cuøng baïch y vaø ngoaïi ñaïo moät mình cuøng ñöùng choã vaéng cuøng noùi chuyeän, ñöa ñeán vieäc thaân theå xuùc chaïm, noùi lôøi thoâ aùc veà daâm duïc, hoaëc cöôõng böùc laøm vieäc daâm duïc. Caùc Tyø-kheo- ni Tröôûng laõo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo cuøng baïch y vaø ngoaïi ñaïo moät mình cuøng ñöùng choã vaéng noùi chuyeän, phaïm Ba-daät-ñeà”. (Ngoaøi ra nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo-ni cuøng Tyø-kheo moät mình cuøng ñöùng nôi choã troáng cuøng noùi chuyeän, sinh taâm nhieãm ñaém, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo cuøng Tyø-kheo moät mình ñöùng nôi choã troáng cuøng noùi chuyeän, phaïm Ba-daät-ñeà”. (Ngoaøi ra nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni cuøng baïch y vaø ngoaïi ñaïo moät mình cuøng ñöùng choã troáng cuøng noùi chuyeän, ñöa ñeán vaán ñeà thaân theå xuùc chaïm, cho tôùi caâu: Nay Ta vì caùcTyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö treân). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo cuøng baïch y vaø ngoaïi ñaïo moät mình ñöùng choã troáng cuøng noùi chuyeän, phaïm Ba-daät-ñeà”. (Ngoaøi ra nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni cuøng Tyø-kheo moät mình cuøng ñöùng nôi ngaû tö, ñöôøng heûm, noùi vöøa ñuû nghe, baûo Tyø-kheo-ni baïn ñi traùnh xa. Caùc Cö só cheâ traùch. Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi

(Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo cuøng Tyø-kheo moät mình cuøng ñöùng nôi ngaû tö, ñöôøng heûm, noùi vöøa ñuû nghe, baûo Tyø-kheo- ni baïn ñi traùnh xa, phaïm Ba-daät-ñeà”. (Ngoaøi ra nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Baáy giôø, Tyø-kheo-ni cuøng baïch y vaø ngoaïi ñaïo moät mình cuøng ñöùng nôi ngaû tö, ñöôøng heûm, noùi vöøa ñuû nghe, khieán Tyø-kheo-ni baïn ñi traùnh xa. Cö só thaáy cheâ traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo cuøng baïch y, ngoaïi ñaïo moät mình cuøng ñöùng nôi ngaû tö, ñöôøng heûm, noùi vöøa ñuû nghe, khieán Tyø-kheo-ni baïn ñi traùnh xa, phaïm Ba-daät-ñeà”. (Ngoaøi ra nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Khi ñoù, caùc Tyø-kheo-ni loõa hình taém röûa, caùc baïch y thaáy, vaây quanh treâu choïc cöôøi giôõn. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo loõa hình taém röûa, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu ngaên khoâng cho ngöôøi ñeán, hoaëc taém choã vaéng, hoaëc coù caây hoaëc

coù vaät gì ñeå ngaên che ñeàu khoâng phaïm. Ñaõ noùi xong taùm möôi phaùp.

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni ñi khoâng mang aùo taém theo, khoâng bieát maëc caùi gì ñeå taém. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñi khoâng mang theo aùo taém, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu aùo taém ñang nhuoäm, giaët, ñaäp hoaëc bò chaùy, hay nöôùc troâi, hoaëc hö hoaïi thì khoâng phaïm. Khi aáy, ñeä töû cuûa Tyø-kheo-ni Chieân-ñoà-tu-ma-na, moät laàn nhaän ñöôïc caû naêm chieác y môùi, baïch vôùi thaày Hoøa thöôïng: Thænh thaày maëc tröôùc ñeå con ñöôïc phöôùc. Thaày Hoøa thöôïng maëc roài khoâng traû laïi. Coâ ñeä töû phaûi maëc y thoâ teä maø ñi. Caùc Tyø-kheo-ni thaáy hoûi: Coâ nhaän ñöôïc naêm chieác y môùi, taïi sao khoâng maëc? Coâ ni noùi: Tröôùc khi söû duïng, toâi cuùng döôøng ñeå Hoøa thöôïng toâi duøng tröôùc. Hoøa thöôïng toâi khoâng traû laïi. Caùc Tyø-kheo-ni cheâ traùch Chieân-ñoà-tu-ma-na: Taïi sao ñeä töû nhaän ñöôïc y môùi, cuùng döôøng cho mình maëc tröôùc, roài khoâng traû laïi? Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo ñem vieäc naøy baïch Phaät, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo nhaän ñöôïc y môùi, Hoøa thöôïng ñöôïc cuùng döôøng ñeå maëc tröôùc y môùi naøy xong, thaày Hoøa thöôïng maëc roài khoâng traû laïi cho ñeä töû, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu Tyø-kheo-ni nhaän ñöôïc y môùi cuùng döôøng cho Tyø-kheo-ni naøo ñoù. Tyø-kheo-ni aáy neân maëc moät ngaøy, neáu ngöôøi cuùng döôøng yeân caàu maëc theâm thì neân maëc, maëc laâu mau theo yù ngöôøi chuû, neáu maëc quaù haïn, phaïm Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di- ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, coù Tyø-kheo-ni ngaên caûn Taêng chia y, Tyø-kheo-ni khaùc ñôïi chia neân trôû ngaïi vieäc toïa thieàn, haønh ñaïo. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo quôû traùch: Taïi sao

Tyø-kheo-ni laïi ngaên Taêng chia y, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ngaên Taêng chia y, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu beänh khoâng ñeán ñöôïc hay khoâng nghe thì khoâng phaïm. Luùc naøy, coù moät Tyø-kheo-ni baäc haï toïa, nhaän ñöôïc vaûi chöa may thaønh y, töï mình khoâng bieát may maø cuõng khoâng quen bieát vôùi ai, mang vaûi ñeán choã Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø nhôø may. Thaâu-la-nan-ñaø vieän leõ baän vieäc khoâng may ñöôïc. Coâ ta mang ñeán caùc Tyø-kheo-ni khaùc, caùc

Tyø-kheo-ni khaùc may giuøm thaønh y. Thaâu-la-nan-ñaø hoûi: Ai may y cho coâ, ñem toâi xem coi coù ñuùng phaùp khoâng! Coâ ni ñem y cho Thaâu-la-nan- ñaø xem. Thaâu-la-nan-ñaø noùi: Y naøy may khoâng ñuùng phaùp, phaûi thaùo heát ra, toâi seõ may laïi giuøm cho coâ. Coâ ni lieàn thaùo ra mang ñeán. Thaâu- la-nan-ñaø laïi khoâng may. Coâ ni kia khoâng coù y neân phaûi maëc y thoâ teä ñi. Chieác y bò thaùo kia ñem phôi treân maùi nhaø. Baáy giôø, nhaø (Chuøa) bò phaùt hoûa, gioù thoåi, nhöõng maûnh vaûi bò chaùy, bay ñeán rôùt treân nhaø baïch y neân caùc nhaø naøy bò chaùy laây. Caùc baïch y thaáy löûa töø truù xöù cuûa caùc Tyø-kheo-ni bay ñeán chaùy nhaø mình, beøn noåi giaän noùi: Chuùng ta cuùng döôøng cho caùc Tyø-kheo-ni naøy nay trôû laïi thaønh oan gia. Caùc Tyø-kheo- ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo töï thaùo y cuûa Tyø-kheo-ni khaùc hoaëc sai ngöôøi thaùo, khoâng may laïi thaønh y, phaïm Ba-daät-ñeà”. Laïi coù moät Tyø-kheo-ni thaùo y cuûa Tyø-kheo-ni khaùc, moät ngaøy khoâng may laïi thaønh y, phaûi ñeán boán, naêm ngaøy môùi xong, neân ñem vieäc aáy baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp Tyø-kheo-ni thaùo y ra boán, naêm ngaøy phaûi may cho thaønh. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo thaùo y cuûa Tyø-kheo-ni khaùc, hoaëc sai ngöôøi thaùo, quaù boán, naêm ngaøy, khoâng may thaønh, phaïm Ba-daät-ñeà”. Laïi coù Tyø-kheo-ni thaùo y cuûa Tyø-kheo-ni khaùc, roài bò beänh khoâng theå may thaønh, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo-ni thaùo y cuûa ngöôøi khaùc roài, vì beänh ñöôïc pheùp may khoâng thaønh. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo thaùo y cuûa Tyø-kheo-ni khaùc roài, khoâng beänh, quaù boán, naêm ngaøy maø may khoâng thaønh, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni khoâng maëc naêm y maø maëc y thoâ teä ñeán caùc tö gia. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo khoâng maëc naêm y maø ñi ra ñöôøng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Khoâng maëc naêm y: Töø moät nhaø ñeán moät nhaø, cho ñeán ra khoûi cöûa cuûa truù xöù, phaïm Ba daït ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khi giaët, nhuoäm, ñaäp hay vaù thì khoâng phaïm. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo-ni laáy y cuûa Tyø-kheo-ni cho baïch y vaø

ngoaïi ñaïo nöõ. Hoï maëc ñi ñöôøng, baïch y khaùc thaáy höôùng ñeán laøm leã, hoï noùi:

304 BOÄ LUAÄT 1

Toâi laø baïch y, toâi laø ngoaïi ñaïo. Caùc baïch y beøn cheâ traùch, noùi: Taïi sao Tyø-kheo-ni laáy y cuûa Tyø-kheo-ni cho baïch y vaø ngoaïi ñaïo nöõ. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo duøng y cuûa Tyø-kheo-ni cho baïch y vaø ngoaïi ñaïo nöõ, phaïm Ba-daät-ñeà". Y cuûa Tyø-kheo-ni: Laø coù ñieàu coù vieàn coù ñieåm tònh. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Ngöôøi kia coù y Tyø-kheo-ni duøng ñeå trao ñoåi hay tröø traû nôï thì khoâng phaïm. Khi aáy, Tyø-kheo-ni Sai-ma muoán ñi ñeán thaønh Xaù-veä, Tyø-kheo-ni Chieân-ñoà-tu-ma-na nghe tin aáy, beøn ñeán ngöôøi thí chuû cuûa Sai-ma noùi: Tyø-kheo-ni Sai-ma saép ñeán ñaây, coù thöù gì ít nhieàu cuùng döôøng khoâng? Ngöôøi thí chuû noùi: Toâi cuõng nghe tin aáy, ñang chuaån bò thöùc aên myõ vò vaø y ñeå daâng cuùng. Tyø-kheo-ni Chieân-ñoà noùi: Sao khoâng duøng y ñeå cuùng cho Taêng, trong Taêng coù vò chính höôùng vaø chaùnh haïnh, khoù ai bì kòp, sao khoâng cuùng, laïi cuùng cho moät Tyø-kheo-ni? Ngöôøi thí chuû nghe nhö vaäy neân chuyeån cuùng cho Taêng. Tyø-kheo-ni Sai-ma ñeán, nhieàu thöùc aên myõ vò ñöôïc daâng cuùng, töï tay ngöôøi thí chuû hieán daâng. AÊn xong ngöôøi thí chuû noùi kheõ: Giôø naøy, chính laø luùc daâng y, maø Tyø-kheo-ni Chieân-ñoà-tu-ma-Na-laøm trôû ngaïi vieäc aáy. Caùc Tyø-kheo-ni hoûi: Caùc vò noùi gì? Caùc thí chuû trình baøy söï vieäc. Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao ngaên chaën vaät cuùng cho caù nhaân ñeå chuyeån cho Taêng. Caùc vò Tröôûng laõo laäp laïi söï quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo, gaây trôû ngaïi vaät thí cho caù nhaân chuyeån veà cho Taêng, phaïm Ba-daät-ñeà". Vaät thí cho caù nhaân: Cuùng rieâng cho ngöôøi naøo trong Taêng, goïi laø thí cho caù nhaân. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát- la. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Sai-ma ñeán thaønh Xaù-veä, Tyø-kheo-ni Chieân- ñoà-tu-ma-na noùi: Toâi seõ giôùi thieäu thí chuû ñeå hoï chaêm soùc coâ. Sai-ma noùi: Khoûi phieàn coâ laøm ñieàu ñoù. Chieân-ñoà-tu-ma-Na-laïi noùi: Coâ nhaän söï giôùi thieäu cuûa toâi, coâ ñöôïc lôïi laïi ñöôïc phöôùc ñoä ngöôøi. Nghe theá, Sai- ma im laëng chaáp thuaän. Chieân-ñoà-tu-ma-na beøn giôùi thieäu vôùi caùc thí chuû. Tyø-kheo-ni Sai-ma, do ñoù coù nhieàu quyeán thuoäc, haønh Tam-muoäi taâm töø, khoâng ai laø khoâng cung kính. Tyø-kheo-ni Chieân-ñoà-tu-ma-na khoâng ñöôïc ai cuùng döôøng, beøn sinh taâm ganh gheùt, noùi: Toâi giôùi thieäu thí chuû khieán cho coâ nhaän ñöôïc nhieàu söï cuùng döôøng, maø coâ laïi noùi xaáu ñoái vôùi toâi, khieán toâi khoâng nhaän ñöôïc thöùc aên. Caùc Tyø-kheo-ni baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao Tyø-kheo-ni vöøa baûo hoä laïi vöøa tieác laãn veà

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 12 305

gia chuû. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo baûo hoä maø tieác laãn veà thí chuû, phaïm Ba-daät-ñeà”. Baûo hoä maø tieác laãn veà thí chuû: Nghóa laø muoán cho thí chuû chæ cuùng cho mình khoâng cuùng cho ngöôøi khaùc. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la.

306 BOÄ LUAÄT 1

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 13
Phaàn 2: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO NI

Ñoaïn 4: NOÙI VEÀ HAI TRAÊM LEÛ BAÛY PHAÙP ÑOÏA (Tieáp Theo)

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni khoâng an cö, du haønh trong nhaân gian, hoaëc gaëp ñaùm giaëc thaùng taùm, hoaëc gaëp caùc naïn nöôùc, löûa. Caùc Tyø- kheo-ni Tröôûng laõo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao goïi laø Tyø- kheo-ni maø khoâng an cö kieát haï, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo khoâng haï an cö, phaïm Ba-daät-ñeà”. An cö: Coù tieàn an cö, haäu an cö. Neáu khoâng coù duyeân söï gì maø ñôïi ñeán haäu an cö, phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu coù taùm naïn khôûi thì khoâng phaïm. Ñaõ noùi xong chín möôi phaùp.

Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni an cö choã khoâng coù chuùng Tyø-kheo, coù caùc ñieàu nghi ngôø: Neân ñoä khoâng neân ñoä, neân cho thoï giôùi khoâng neân cho thoï giôùi, may y nhö phaùp khoâng nhö phaùp, ñoái vôùi giôùi luaät coù nhöõng ñieàu nghi ngôø nhö vaäy, khoâng bieát hoûi ai, laïi bò aùc nhaân ngoaïi ñaïo khinh mieät laán aùp. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo thaáy, nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo-ni: Thaät söï caùc coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch: Tröôùc ñaây, Ta haù khoâng noùi taùm kính phaùp, Tyø-kheo-ni phaûi nöông theo chuùng Tyø- kheo ñeå an cö hay sao! Sau khi quôû traùch, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo-ni naøo khoâng nöông theo chuùng Tyø-kheo an cö, phaïm Ba-daät- ñeà”. Tuy nöông töïa theo chuùng Tyø-kheo

maø khoâng ngöôøi giaùo thoï thì phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khi

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 13 307

an cö, chuùng Tyø-kheo dôøi ñi, hoaëc qua ñôøi, hay thoâi tu, hoaëc bò cöôøng löïc cöôõng cheá, hoaëc beänh ñeàu khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni an cö song vaãn du haønh neân gaëp caùc naïn löûa, giaëc... Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Cuõng nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo ñang ôû trong an cö maø du haønh, phaïm Ba-daät-ñeà". Du haønh: Töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng khaùc, neáu khoâng coù xoùm laøng thì ñi nöûa do-tuaàn, phaïm Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Taùm naïn khôûi thì khoâng phaïm. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo-ni an cö roài, khoâng ñeán trong Tyø-kheo Taêng thænh toäi thaáy, nghe, nghi, khoâng coù ngöôøi giaùo giôùi, neân khoâng theå hoïc ñöôïc giôùi luaät, ngu toái khoâng hieåu bieát ñöôïc gì. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo-ni: Thaät söï caùc coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch, noùi: Tröôùc ñaây, Ta haù khoâng noùi taùm kính phaùp, Tyø-kheo-ni an cö roài neân ñeán trong chuùng Tyø-kheo thænh toäi thaáy, nghe, nghi hay sao? Quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo an cö xong khoâng ñeán trong Tyø-kheo Taêng thænh toäi thaáy, nghe, nghi, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu Taêng khoâng hoøa hôïp, khoâng taäp hôïp ñöôïc hoaëc khi coù taùm naïn, khoâng phaïm. Luùc aáy, caùc Tröôûng giaû môøi Tyø-kheo-ni Sai-ma ñeán an cö nôi thaønh Xaù-veä, vôùi lôøi môøi: Neáu nhaän lôøi môøi thì chuùng con seõ tuøy thôøi cung caáp. Sai-ma nhaän lôøi môøi roài ñeán ôû luoân khoâng ñi nôi khaùc. Caùc Tröôûng giaû traùch cöù: Chuùng toâi caàn laøm bao nhieâu vieäc, caùc Tyø-kheo-ni khoâng bieát truø löôïng laïi cuõng khoâng bieát caùch ra ñi. Nhöõng ngöôøi naøy thöôøng noùi ít ham muoán, bieát vöøa ñuû, maø nay khoâng nhaøm chaùn. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo theo lôøi môøi ñeán an cö roài ôû laïi moät ñeâm khoâng ñi, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát- la. Neáu bò beänh hoaëc bò khuûng boá, hay chöa maõn thôøi haïn môøi, hoaëc chaúng phaûi choã nhaän söï môøi an cö, khoâng ñi, khoâng phaïm. Khi ñoù, caùc Tyø-kheo-ni ôû trong nöôùc, du haønh nhöõng nôi coù söï khuûng boá, khoâng coù keû cöùu hoä, bò aùc nhaân cöôùp ñoaït. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì

308 BOÄ LUAÄT 1

caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo ôû trong nöôùc, choã coù söï khuûng boá, khoâng coù ngöôøi ñeå

nöông nhôø, maø ñi moät mình, phaïm Ba-daät-ñeà". Tuy coù soá ñoâng Tyø- kheo-ni cuøng ñi maø khoâng coù baïch y laøm baïn coù söùc maïnh thì goïi laø ñi moät mình. Töø moät xoùm laøng ñeán moät xoùm laøng, neáu khoâng coù xoùm laøng thì ñi nöûa do-tuaàn laø phaïm Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu coù caáp naïn phaûi thoaùt chaïy thì khoâng phaïm. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni ra khoûi quoác noäi, ñi nôi coù söï khuûng boá, cuõng khoâng coù ngöôøi cöùu hoä, bò keû aùc cöôùp ñoaït, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo ra ngoaøi nöôùc, nôi coù söï khuûng boá, khoâng coù ngöôøi ñeå nöông töïa, ñi moät mình, phaïm Ba-daät-ñeà". (Ngoaøi ra nhö treân ñaõ noùi). Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni an cö taïi Tinh xaù do Tyø-xaù-khö-maãu laøm, an cö xong, khoâng göûi gaém cho ai, boû chuøa khoâng ra ñi. Sau ñoù chuøa bò chaùy, coù ngöôøi thaáy, ñeán baùo vôùi Tyø-xaù-khö-maãu: Tinh xaù baø caát cho Tyø-kheo-ni bò chaùy. Tyø-xaù-khö-maãu cho ngöôøi ôû ñeán cöùu chöõa, neân chöa chaùy heát. Sau ñoù, caùc Tyø-kheo-ni trôû veà laïi, Tyø-xaù-khö-maãu hoûi: Caùc coâ ni coù bò chaùy thöù gì khoâng? Caùc ni ñaùp: Chuùng toâi bò chaùy nhöõng thöù nhö vaäy, nhö vaäy. Nhöõng vaät dö duøng bò chaùy raát nhieàu. Tyø-xaù- khö-maãu cheâ traùch, noùi: Taïi sao an cö taïi Tinh xaù cuûa toâi, laïi khoâng göûi gaém ai, boû ñi, ñeán noãi bò chaùy, chaùy nhieàu vaät dö duøng nhieàu theá! Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo an cö roài, khoâng göûi gaém Tinh xaù cho ai maø boû ñi, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu khoâng göûi gaém maø böôùc moät chaân ra ngoaøi cöûa ngoõ, phaïm Ñoät-kieát-la, böôùc hai chaân ra ngoaøi cöûa ngoõ, phaïm Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coù Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni ñeán ôû, hoaëc khoâng coù ngöôøi coù theå göûi gaém thì khoâng phaïm. Khi ñoù, caùc Tyø-kheo-ni an cö taïi Tinh xaù cuûa Tyø-xaù-khö-maãu roài, khoâng trao traû Tinh xaù maø boû ñi. Sau ñoù, Tinh xaù bò chaùy, coù ngöôøi thaáy noùi vôùi Tyø-xaù-khö-maãu: Tinh xaù cuûa baø caát cho Tyø-kheo-ni bò phaùt hoûa. Tyø-xaù-khö-maãu noùi: Ñeå maëc cho noù chaùy heát. Tröôùc ñaây caùc Tyø-kheo- ni ñaõ khoâng göûi gaém cho ai boû ñi, bò chaùy roài, khi trôû veà noùi ñoà dö duøng bò chaùy quaù nhieàu, gaây tieáng xaáu aùc cho toâi. Tyø-kheo-ni kia sau ñoù trôû laïi, Tyø-xaù-khö-maãu hoûi: Khi caùc coâ ñi coù ñeå vaät gì trong Tinh xaù khoâng? Caùc ni ñaùp: Khoâng. Thí chuû cheâ traùch taïi sao khi ñi khoâng traû Tinh xaù laïi cho toâi ñeå bò chaùy heát nhö vaäy! Neáu coù noùi vôùi toâi thì toâi baûo veä khoâng

ñeán noãi chaùy nhö theá. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo an cö xong, khoâng traû Tinh xaù laïi cho thí chuû, boû ñi, phaïm Ba-daät-ñeà". (Ngoaøi ra nhö treân ñaõ noùi). Luùc aáy, Tyø-kheo-ni daïo xem cung ñieän cuûa nhaø Vua vaø xem phoøng trieån laõm, roài laïi du ngoaïn caùc nôi vui ñuøa, ñeán caû vöôøn hoa, beân ao nöôùc. Nhöõng nôi

ñaây khaù ñoâng ngöôøi tuï taäp ñeå xem caûnh. Tyø-kheo-ni noùi vôùi caùc nam töû: Caùc oâng coù theå traùnh ra moät tyù, ñöøng ñeán gaàn chuùng toâi. Caùc nam töû noùi: Haïng ngöôøi xui xeûo troïc ñaàu naøy, ñaõ maëc aùo caét roïc, khoâng neân ñeán nôi ñaây, maø ñaõ ñeán ñaây töùc laø caàu nam töû taïi sao laïi baûo chuùng ta traùnh xa? Caùc nam töû beøn naém tay keùo loâi, noùi lôøi thoâ aùc, daâm duïc. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo ñi daïo xem caùc thöù, phaïm Ba-daät-ñeà". Khôûi taâm muoán ñi vaø taïo phöông tieän, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khôûi söï ñi thì moãi böôùc phaïm moät Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng vì söï mua vui maø ñeán xem thì khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni cöù moãi nöûa thaùng Boá-taùt, khoâng ñeán trong Tyø-kheo Taêng caàu thænh thaày giaùo giôùi, do khoâng coù ngöôøi daïy giôùi neân ngu aùm khoâng bieát gì, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo-ni: Caùc coâ thaät söï coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät chuùng con coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo-ni: Tröôùc ñaây, Ta haù khoâng noùi taùm kính phaùp, daïy caùc coâ moãi nöûa thaùng phaûi caàu thænh thaày giaùo thoï hay sao? Quôû traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo nöûa thaùng khoâng ñeán trong Taêng caàu thænh thaày giaùo giôùi, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni khoâng caàu thænh giaùo giôùi, hoái quaù Ñoät-kieát-la. Neáu thænh maø khoâng ñöôïc hay beänh thì khoâng phaïm. Ñaõ noùi xong moät traêm phaùp.

Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Sai-ma qua ñôøi, caùc Tyø-kheo-ni xaây thaùp thôø coát trong Taêng phöôøng cuûa Tyø-kheo. Moãi ngaøy Ba laàn, quyeát thuoäc cuûa Sai-ma ñeán ñi quanh khoùc keå: "Ngöôøi cho toâi phaùp, ngöôøi cho toâi y thöïc,

saøng toïa, toïa cuï, y döôïc, sao maø môùi ñaây vónh bieät chuùng toâi!!!". Caùc Tyø-kheo böïc boäi do vieäc oàn aøo naøy laøm trôû ngaïi vaán ñeà toïa thieàn, haønh ñaïo. Khi aáy, Toân giaû Öu-ba-ly laïi ñeán Taêng phöôøng, hoûi nôi Tyø-kheo cöïu truù: Tieáng gì oàn vaäy? Ngöôøi ñöôïc hoûi trình baøy söï vieäc. Toân giaû Öu-ba-ly lieàøn sai ngöôøi ñaäp phaù thaùp. Caùc Tyø-kheo-ni nghe, cuøng nhau luaän baøn: Moãi ngöôøi chuùng ta caàm gaäy ñeán ñaùnh Tyø-kheo kia. Neáu coâ naøo khoâng ñeán seõ bò khai tröø. Nghò baøn roài, hoï lieàn mang gaäy ñeán Taêng phöôøng, thaáy Tyø-kheo beøn bao quanh muoán ñaùnh, nhöng bieát khoâng phaûi ñoái töôïng neân thoâi. Hoï tieán ñeán nôi ñöôøng heûm, gaëp Toân giaû Öu- ba-ly, keû tröôùc ngöôøi sau, chaën ñöôøng ñöa gaäy leân muoán ñaùnh. Toân giaû Öu-ba-ly lieàn duøng thaàn löïc bay ñeán choã Ñöùc Phaät, baïch leân Phaät ñaày ñuû söï vieäc. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi caùc Tyø- kheo-ni: Thaät söï caùc coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät coù nhö

vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch Tyø-kheo-ni: Vieäc laøm cuûa caùc coâ laø phi phaùp. Taïi sao Tyø-kheo-ni laïi ñaùnh Tyø-kheo? Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni vaøo trong truù xöù cuûa Tyø- kheo, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo-ni treân ñöôøng ñi thaáy Taêng phöôøng boû troáng, muoán vaøo leã baùi maø khoâng daùm, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo-ni vaøo trong Taêng phöôøng boû troáng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo vaøo trong truù xöù coù Tyø-kheo, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo-ni coù nhaân duyeân vaøo trong Taêng phöôøng maø khoâng daùm, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp Tyø-kheo-ni coù nhaân duyeân caàn vaøo Taêng phöôøng thì baïch vôùi Tyø-kheo. Tyø-kheo cho pheùp, sau môùi vaøo. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo vaøo truù xöù coù Tyø-kheo maø khoâng baïch vôùi Tyø-kheo, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù caùc Tyø-kheo-ni coù nhaân duyeân muoán vaøo Taêng phöôøng maø caùc Tyø-kheo hoaëc ñang toïa thieàn hoaëc nguû khoâng baïch ñöôïc, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo-ni vaøo Taêng phöôøng thaáy Tyø-kheo lieàn baïch. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo vaøo trong truù xöù coù Tyø- kheo, thaáy Tyø-kheo maø khoâng baïch, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù Tyø-kheo-ni khi coù caáp naïn muoán chaïy vaøo Taêng phöôøng traùnh naïn maø khoâng daùm, hoaëc bò giaëc cöôùp ñoaït, hoaëc bò thuù döõ laøm haïi, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-

kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo-ni, neáu khi gaëp naïn nguy caáp ñöôïc tuøy tieän vaøo Taêng phöôøng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo vaøo truù xöù coù Tyø-kheo, thaáy Tyø-kheo maø khoâng baïch, tröø khi gaëp naïn nguy caáp, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu khoâng thaáy Tyø-kheo, khoâng thöa ñöôïc maø vaøo, khi thaáy Tyø-kheo lieàn ñeán thöa. Tyø-kheo kia neân tính toaùn, neáu khi coù theå cho vaøo thì cho, neáu thaáy khoâng neân cho vaøo thì ñöøng cho. Thaáy maø khoâng baïch vaø khoâng cho pheùp maø vaøo, phaïm Ba- daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni chöa ñuû möôøi hai tuoåi (Tuoåi ñaïo) maø nuoâi ñeä töû, khoâng theå giaùo giôùi, khoâng theå quaûn lyù, ñeä töû ngu aùm khoâng bieát gì, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo chöa ñuû möôøi hai tuoåi (Haï) maø nuoâi ñeä töû, phaïm Ba-daät-ñeà”. Khoâng ñuû möôøi hai tuoåi: Laø thoï giôùi chöa ñuû möôøi hai naêm. Nuoâi ñeä töû laø vì ngöôøi laøm Hoøa thöôïng. Neáu khôûi taâm muoán nuoâi chuùng, cho ñeán Baïch-töù-yeát-ma chöa xong, phaïm Ñoät-kieát-la, Baïch-töù-yeát-ma xong, Hoøa thöôïng phaïm Ba-daät-ñeà, caùc Ni Taêng khaùc phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo-ni tuy ñuû möôøi hai tuoåi maø caâm ngoïng, ñieác ñui coù nhieàu chöùng beänh, khoâng coù söï hieåu

bieát maø nuoâi ñeä töû, khoâng theå giaùo giôùi, khoâng theå quaûn lyù. Ñeä töû ngu aùm, voâ tri, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi caùc Tyø- kheo-ni: Söï thaät caùc coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Thaät söï chuùng con coù nhö vaäy. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch roài, noùi: Taïi sao Tyø-kheo-ni caâm, ngoïng, ñieác, ñui, ñuû caùc thöù beänh maø nuoâi ñeä töû, khoâng ñuû khaû naêng giaùo giôùi, khoâng theå quaûn lyù, khieán ñeä töû ngu si, khoâng bieát gì, khoâng theå hoïc giôùi. Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø- kheo: Nay Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo baïch nhò Yeát-ma cho nuoâi chuùng. Tyø-kheo-ni ñoù neân ñeán trong Tyø-kheo-ni Taêng, côûi boû giaøy deùp, maëc y chöøa vai beân phaûi, quyø goái, chaáp tay, baïch: A-di Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo-ni teân laø... ñaõ ñuû möôøi hai tuoåi, muoán nuoâi chuùng, ñeán xin Taêng phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng. Laønh thay Ni Taêng cho toâi phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng. Xin nhö vaäy Ba laàn. Caùc Tyø-kheo-ni neân tìm hieåu, quan sAÙt-tyø-kheo-ni naøy coù theå nuoâi chuùng ñöôïc hay khoâng. Neáu khoâng theå thì khoâng neân cho phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng. Neáu coù theå thì neân cho. Ni Taêng neân sai moät Tyø-kheo-ni baäc Thöôïng toïa hay laø ngang baèng baäc Thöôïng toïa bieát phaùp, bieát luaät,

312 BOÄ LUAÄT 1

xöôùng nhö sau: A-di Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo-ni naøy teân... ñuû möôøi hai tuoåi muoán nuoâi coâ... laøm ñeä töû, neân ñeán xin Taêng phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng. Nay Taêng cho phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. A-di Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo-ni naøy teân... ñaõ ñuû möôøi hai tuoåi, muoán nuoâi coâ... laøm ñeä töû, neân ñeán Taêng xin phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng. Nay Taêng cho phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng, A-di naøo chaáp nhaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo-ni teân... phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng roài, Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñuû möôøi hai tuoåi, Taêng khoâng cho phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng, maø nuoâi, phaïm Ba-daät-ñeà”. (Ngoaøi ra nhö treân ñaõ noùi). Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni cho ngöôøi nöõ ñaõ coù choàng chöa ñuû möôøi hai tuoåi (tuoåi ñôøi) thoï giôùi Cuï tuùc, ngu aùm khoâng bieát gì, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo cho ngöôøi nöõ ñaõ coù choàng, chöa ñuû möôøi hai tuoåi thoï Giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Chöa ñuû möôøi hai tuoåi: Laø tuy ñaõ coù choàng maø chöa ñuû möôøi hai tuoåi. Coù choàng: Laø ñaõ traûi qua ñoái vôùi nam töû. (Ngoaøi ra nhö giôùi nuoâi chuùng ñaõ noùi). Luùc aáy, caùc Tyø-kheo-ni cho ngöôøi nöõ ñaõ coù choàng tuy ñuû möôøi hai tuoåi, nhöng caâm ngoïng, coù nhieàu chöùng beänh, thoï giôùi Cuï tuùc, ngu si voâ trí, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo-ni Baïch-

töù-yeát-ma, cho ngöôøi nöõ coù choàng, ñaõ ñuû möôøi hai tuoåi, thoï giôùi Cuï tuùc. Ngöôøi nöõ muoán thoï giôùi Cuï tuùc kia neân ñeán trong Tyø-kheo-ni Taêng, baïch: A-di Taêng laéng nghe! Toâi teân laø... ñaõ coù choàng, ñuû möôøi hai tuoåi, caàu Hoøa thöôïng hieäu... thoï giôùi Cuï tuùc. Nay ñeán Taêng xin thoï giôùi Cuï tuùc. Laønh thay Taêng, cho con thoï giôùi Cuï tuùc. Cuùi mong Taêng ruû loøng thöông ñoái vôùi con. Caàu xin nhö vaäy Ba laàn roài. Caùc Tyø-kheo-ni neân tìm hieåu neân cho hay khoâng neân cho thoï. Neáu neân cho thì Ni Taêng neân cöû moät Tyø-kheo taùc Yeát-ma, y nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo cho ngöôøi nöõ ñaõ coù choàng, ñuû möôøi hai tuoåi, thoï giôùi Cuï tuùc maø khoâng ñöôïc Taêng taùc phaùp Yeát-ma cho pheùp, phaïm Ba-daät-ñeà”. (Ngoaøi ra nhö trong giôùi nuoâi chuùng ñaõ noùi).

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 13 313

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni cho ñoàng nöõ chöa ñuû möôøi taùm tuoåi thoï hoïc giôùi, ngu aùm voâ tri, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo cho ñoàng nöõ, chöa ñuû möôøi taùm tuoåi thoï hoïc giôùi, phaïm Ba-daät- ñeà”. Ñoàng nöõ: Chöa töøng traûi qua vôùi nam töû. Phaùt khôûi yù muoán, taïo phöông tieän, cho ñeán baïch nhò Yeát-ma chöa ñaày ñuû, phaïm Ñoät-kieát-la, baïch nhò Yeát-ma roài, Hoøa thöôïng phaïm Ba-daät-ñeà. Caùc ni sö khaùc ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni cho ngöôøi ñoàng nöõ, tuy ñuû möôøi taùm tuoåi maø ñieác ngoïng, coù nhieàu chöùng beänh, thoï hoïc giôùi, cho ñeán caâu: Nay Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo-ni baïch nhò Yeát-ma cho ngöôøi ñoàng nöõ ñuû möôøi taùm tuoåi thoï hai naêm hoïc giôùi. Ngöôøi muoán thoï hoïc giôùi neân ñeán trong Tyø-kheo-ni Taêng, baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con teân laø... Hoøa thöôïng cuûa con hieäu laø... Nay ñeán Taêng xin hai naêm hoïc giôùi. Laønh thay, A-di Taêng cho con thoï hai naêm hoïc giôùi, ruû loøng thöông ñoái vôùi con. Xin nhö vaäy Ba laàn. Caùc Tyø-kheo-ni kheùo tìm hieåu, neân cho thoï hay khoâng neân cho thoï. Neáu cho, neân sai moät Tyø-kheo-ni, y theo nhö giôùi tröôùc Yeát-ma. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo, tuy ñoàng nöõ ñuû möôøi taùm tuoåi, Taêng khoâng Yeát-ma maø cho thoï hoïc giôùi, phaïm Ba-daät-ñeà”. (Ngoaøi ra nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Luùc aáy, vôï ngöôøi thí chuû cuûa Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø muoán caàu xuaát gia. Thaâu-la-nan-ñaø noùi: Tröôùc heát baø cho toâi y, toâi môùi ñoä baø. Vôï thí chuû cheâ traùch noùi: Toâi laø ngöôøi thí chuû, taïi sao ñoøi toâi cho y tröôùc roài sau môùi ñoä! Khoâng muoán ñoä thoaùt sinh, laõo, beänh, töû nôi toâi maø ngöôïc laïi ñoøi ñoä caùi lôïi veà y aùo nôi toâi! Nhöõng coâ naøy khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo noùi vôùi phuï nöõ baïch y: “Cho toâi y tröôùc, toâi môùi ñoä baø”, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo naøo noùi vôùi Thöùc-xoa-ma-na,

Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu ngöôøi kia maéc nôï, ñoøi traû nôï roài sau môùi ñoä thì khoâng phaïm. Khi ñoù, Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: Cho toâi phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Nhö lôøi Phaät daïy, ngöôøi ñuû ñieàu kieän môùi cho phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng. Thaâu-la-nan-ñaø beøn noùi: Caùc Tyø-kheo-ni laøm vieäc theo thöông, gheùt, si, sôï. Sôï ai thì

cho, ai khoâng sôï thì khoâng cho. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo, caùc Tyø-kheo-ni noùi: Nhö lôøi Phaät daïy, ñieàu kieän ñeå cho ngöôøi phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng thì coâ khoâng coù, beøn cheâ traùch caùc Tyø-kheo-ni, phaïm Ba- daät-ñeà”. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo-ni, khi giaùo giôùi khoâng ñeán nghe, khi Yeát- ma cuõng khoâng ñeán nghe, neân ngu aùm voâ tri, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo khi giaùo giôùi vaø Yeát-ma maø khoâng ñeán nghe, phaïm Ba-daät-ñeà”. Giaùo giôùi: Laø noùi taùm kính phaùp… Yeát-ma: Töùc baïch yeát-ma, baïch nhò Yeát-ma, Baïch-töù-yeát-ma. Ñaõ noùi xong moät traêm möôøi phaùp. ----------

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni coù hoïc giôùi ni ñuû hai naêm maø khoâng cho thoï giôùi Cuï tuùc. Sau ñoù, hoïc giôùi ni kia maéc phaûi troïng beänh, caâm ngoïng ñieác ñui vaø nhieàu beänh khaùc, bò trôû ngaïi nôi vaán ñeà thoï giôùi phaùp. Ñeä töû Tyø-kheo-ni Sai-ma hoïc giôùi ñuû hai naêm cuõng khoâng cho thoï giôùi Cuï tuùc. Sai-ma laïi noùi: Coâ neân hoïc theâm giôùi naøy. Sau ñoù, coâ ñeä töû maéc beänh baïch laïi, khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát beøn nghieâm khaéc quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo, Thöùc-xoa-ma-na, ñuû hai naêm hoc giôùi khoâng coù gì trôû ngaïi, maø khoâng cho thoï giôùi Cuï tuùc, laïi noùi: Coâ hoïc theâm giôùi naøy ñaõ, phaïm Ba- daät-ñeà”. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni ñoä daâm nöõ, khoâng thoï giaùo giôùi, ví nhö con traâu bò ñau nôi vai khoâng theå keùo xe ñöôïc, khi maéc vaøo xe chæ muoán ra khoûi goïng xe. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñoä daâm nöõ, phaïm Ba-daät-ñeà”. Khôûi taâm cho ñeán Baïch-töù-yeát-ma chöa xong, phaïm Ñoät-kieát-la, Baïch-töù-yeát-ma roài, Hoøa thöôïng phaïm Ba-daät-ñeà, caùc ni sö khaùc phaïm Ñoät-kieát-la. Ngöôøi nöõ kia nhaøm chaùn thaân xaáu aùc cuûa ngöôøi nöõ maø ñoä thì khoâng phaïm. Khi ñoù, caùc Tyø-kheo-ni cho coâ ni chöa ñuû hai naêm hoïc giôùi thoï giôùi Cuï tuùc. Coâ ni ngu aùm voâ tri, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni

Tröôûng laõo bieát, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo cho coâ ni chöa ñuû hai naêm hoïc giôùi, thoï giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà". (Ngoaøi ra nhö trong giôùi nuoâi ñeä töû ñaõ noùi). Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni cho coâ ni tuy ñuû hai naêm hoïc giôùi, maø bò caâm ngoïng, ñieác ñui vaø caùc chöùng beänh khaùc, thoï giôùi Cuï tuùc. Caùc Tyø- kheo-ni Tröôûng laõo bieát, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö trong giôùi ñoái vôùi ngöôøi nöõ coù choàng ñuû möôøi hai tuoåi ñaõ noùi). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo, coâ ni hoïc giôùi ñuû hai naêm, Taêng khoâng taùc Yeát-ma, cho thoï giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà". (Ngoaøi ra nhö trong giôùi nuoâi ñeä töû ñaõ noùi). Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni cho hoïc giôùi ni chöa ñuû hai naêm, khoâng hoïc giôùi maø thoï giôùi Cuï tuùc, ngu aùm, voâ tri, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo cho hoïc giôùi ni ñuû hai naêm, khoâng hoïc giôùi maø cho thoï giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà". (Ngoaøi ra nhö trong giôùi nuoâi ñeä töû ñaõ noùi). Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni cho ngöôøi nöõ coù thai thoï giôùi Cuï tuùc, khi vaøo thoân khaát thöïc, caùc baïch y thaáy cheá gieãu noùi: Tyø-kheo-ni naøy naëng mang naëng gaùnh neân cho thöùc aên mau. Coù ngöôøi noùi: Neân xem caùi buïng cuûa coâ ta. Coù ngöôøi noùi: Nhöõng coâ naøy khoâng tu phaïm haïnh. Coù ngöôøi noùi: Vieäc naøy xaûy ra khi chöa xuaát gia tu phaïm haïnh. Hoï cheâ traùch caùc Tyø-kheo-ni: Sao khoâng ñôïi sinh roài, seõ ñoä hoï xuaát gia, ñaây laø huûy nhuïc phaïm haïnh. Caùc Tyø-kheo-ni khoâng bieát neân ñoä, khoâng neân ñoä, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo, cho ngöôøi nöõ coù thai thoï giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà". Khôûi taâm cho ñeán Baïch-töù-yeát-ma xong (Ñeàu nhö tröôùc ñaõ noùi). Neáu muoán cho thoï giôùi Cuï tuùc thì tröôùc neân khaùm vuù söõa, khoâng coù töôùng coù haøi nhi thì khoâng phaïm. Neáu thoï giôùi roài môùi bieát coù thai cuõng khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni cho ngöôøi ñaøn baø môùi sinh thoï giôùi Cuï tuùc, moät tay böng baùt, moät tay boàng con ñi khaát thöïc. Caùc baïch y thaáy cheá gieãu: Mau mau cho hai ngöôøi aên. Caùc baïch y dò nghò, cheâ traùch. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo cho ñaøn baø môùi sinh thoï giôùi Cuï tuùc,

phaïm Ba-daät-ñeà". (Ngoaøi ra nhö trong giôùi nuoâi ñeä töû ñaõ noùi). Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni haèng naêm ñeàu ñoä ñeä töû thoï giôùi Cuï tuùc. Ñeä töû nhieàu khoâng theå giaùo giôùi chu ñaùo, nhieàu ngöôøi ngu aùm voâ tri, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc

noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo, naêm naøo cuõng cho ñeä töû thoï giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Tyø-kheo-ni caùch moät naêm môùi ñöôïc cho ñeä töû thoï giôùi Cuï tuùc. (Ngoaøi ra nhö trong giôùi nuoâi ñeä töû ñaõ noùi). Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni trao giôùi Cuï tuùc cho ñeä töû trong Tyø-kheo- ni Taêng, ñeå caùch ñeâm roài môùi ñeán trong Tyø-kheo Taêng thoï giôùi. Ngöôøi thoï giôùi ôû trong moät ñeâm maéc phaûi söï trôû ngaïi veà caùch ñeâm thoï giôùi, neân Tyø-kheo Taêng khoâng cho thoï giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñeå caùch ñeâm, cho ñeä töû thoï giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Töø khi khôûi taâm cho ñeán khi töôùng maët trôøi chöa xuaát hieän, phaïm Ñoät-kieát-la, töôùng maët trôøi xuaát hieän, Hoøa thöôïng phaïm Ba-daät-ñeà, caùc Ni sö khaùc phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Taêng khoâng hoøa hôïp, khoâng taäp hôïp ñöôïc, vaø taùm naïn khôûi thì khoâng phaïm. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo-ni môùi thoï giôùi Cuï tuùc, khoâng phuïc vuï Hoøa thöôïng, khoâng coù ngöôøi giaùo giôùi, ngu khoâng bieát gì, khoâng theå hoïc giôùi, caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo môùi thoï giôùi Cuï tuùc, khoâng phuïc vuï Hoøa thöôïng saùu naêm, hoaëc sai ngöôøi phuïc vuï, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Hoøa thöôïng khoâng caàn ngöôøi phuïc vuï thì khoâng phaïm. Ñaõ noùi xong moät traêm hai möôi phaùp. ----------

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni cho ñeä töû thoï giôùi Cuï tuùc roài, khoâng quaûn lyù, khoâng giaùo giôùi, khoâng daïy tuïng taäp, ngu aùm voâ tri, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo nuoâi ñeä töû trong saùu naêm, khoâng töï quaûn lyù, khoâng daïy ngöôøi quaûn lyù, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu ñeä töû khoâng choïn thoï giaùo thì khoâng phaïm.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 13 317

Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni cho ñeä töû thoï giôùi Cuï tuùc roài, khoâng ñöa hoï ñeán choã caùch xa boån xöù, nam töû quen bieát tröôùc ñaây troâng thaáy sinh taâm nhieãm oâ, treâu choïc, noùi lôøi thoâ aùc, daâm duïc. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, baèng moïi caùch quôû traùch, cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo nuoâi ñeä töû, töï mình khoâng ñem, hay khoâng khieán ngöôøi khaùc ñem ñi caùch boån xöù naêm, saùu do-tuaàn, phaïm Ba-daät-ñeà”. Boån xöù: Laø choã sinh hay choã laáy choàng. Neáu ñeä töû khoâng laøm theo thì khoâng phaïm. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo-ni, ngöôøi ñoàng hoïc beänh maø khoâng chaêm soùc, hoaëc khoâng sai ngöôøi chaêm soùc ñuùng luùc, ñöa ñeán ngöôøi beänh qua ñôøi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau:

“Tyø-kheo-ni naøo, ngöôøi ñoàng hoïc beänh, khoâng töï mình chaêm soùc, khoâng sai ngöôøi chaêm soùc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Ñoàng hoïc: Ñoàng Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ vaø thöôøng cuøng laøm baïn. Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng cuøng ôû moät choã thì khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni ñoä ñeä töû ñang bò leä thuoäc nhaø ngöôøi, caùc baïch y dò nghò noùi: Caùc Tyø-kheo-ni naøy khoâng bieát ai coù theå ñoä, ai khoâng theå ñoä. Caùc Cö só coù ngöôøi noùi: Neân ñoaït laáy y baùt, daãn ñeán nhaø quan. Coù ngöôøi noùi: Vua Ba-tö-naëc coù ra leänh: Ai khinh suaát Tyø-kheo-ni seõ bò troïng toäi, neân mau mau thaû hoï ñi, ñöøng ñeå coù ai bieát. Moïi ngöôøi ñeàu noùi: Caùc coâ naøy khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñoä phuï nöõ ñang thuoäc veà cuûa ngöôøi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thuoäc veà cuûa ngöôøi: Laø thuoäc veà quan hay thuoäc veà ngöôøi khaùc. Khi khôûi taâm cho ñeán Baïch-töù-yeát-ma roài (Cuõng nhö giôùi tröôùc). Neáu ngöôøi chuû cho pheùp thì khoâng phaïm. Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni ñoä ngöôøi nöõ coù beänh traàm kha, khoâng theå gaéng söùc hoïc giôùi, ngu aùm voâ tri. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñoä ngöôøi nöõ coù beänh traàm kha, phaïm Ba-daät-ñeà”. Beänh traàm kha: Laø muøa noùng, muøa laïnh ñeàu coù beänh. Töø khi khôûi taâm ñoä cho ñeán Baïch-töù-yeát- ma xong… (Cuõng nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Neáu sau khi thoï giôùi roài, maéc beänh aáy thì khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni ñoä ngöôøi ñaøn baø bò raøng buoäc do choàng,

baïch y cheâ traùch, hoaëc muoán ñoaït y, hoaëc muoán phoùng thích… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Ñeàu nhö trong giôùi ñoä phuï nöõ thuoäc quyeàn cuûa ngöôøi khac ñaõ noùi). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñoä phuï nöõ thuoäc quyeàn choàng cuûa hoï, phaïm Ba-daät- ñeà”. Khi khôûi taâm ñoä cho ñeán Baïch-töù-yeát-ma xong (Nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni ñoä ngöôøi nöõ coù maéc nôï… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (ñeàu nhö trong giôùi ñoä phuï nöõ thuoäc quyeàn cuûa ngöôøi ñaõ noùi). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo- ni naøo ñoä ngöôøi nöõ coù maéc nôï, phaïm Ba-daät-ñeà”. Khi khôûi taâm ñoä, cho ñeán Baïch-töù-yeát-ma xong (Cuõng nhö giôùi tröôùc). Neáu ngöôøi aáy noùi: Sau khi xuaát gia roài seõ traû, thì ñoä hoï khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni cuøng nam töû ñöùng nôi choã toái taêm chuyeän vaõn vôùi nhau, traùi tim ñaém say, nhieãm duïc lôùn nhanh, khoâng coøn vui thuù vôùi ñôøi tu phaïm haïnh, ñöa ñeán tình traïng coù ngöôøi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo cuøng nam töû ñöùng, noùi chuyeän choã toái taêm, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu noùi chuyeän choã toái taêm thì moãi lôøi noùi phaïm moät Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm

Ñoät- kieát-la. Neáu nghi laø choã coù söï sôï seät, hoaëc ñeøn taét baát ngôø thì khoâng phaïm. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo-ni tuøy theo gia ñình quen bieát, khi ñeán, voäi ngoài nôi giöôøng cuûa hoï. Caùc baïch y dò nghò noùi: Ta khoâng öa thaáy nhöõng haïng ngöôøi xui xeûo naøy, haïng ngöôøi khoâng bieát choã neân ngoài, choã khoâng neân ngoài, khoâng coù taùc phong. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo khoâng noùi vôùi ngöôøi chuû maø voäi ngoài treân giöôøng cuûa hoï, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu ngöôøi chuû baûo ngoài thì khoâng phaïm. Khi ñoù, caùc Tyø-kheo-ni töï tay cho baïch y vaø ngoaïi ñaïo nam töû thöùc aên. Hoï nghó: Chaéc Tyø-kheo-ni naøy coù taâm nhieãm ñaém neân cho ta thöùc aên, beøn treâu choïc noùi lôøi thoâ aùc, daâm duïc. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo töï tay cho ngoaïi ñaïo nam töû thöùc aên, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng töï tay cho vaø töï tay cho

baø con, ñeàu khoâng phaïm. Ñaõ noùi xong moät traêm ba möôi phaùp.

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni ñeán caùc baïch y noùi toäi loãi cuûa caùc Tyø- kheo: Tyø-kheo kia phaù giôùi, phaù kieán, phaù oai nghi. Caùc Tyø-kheo nghe noåi giaän khoâng giaùo giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo-ni: Thaät söï caùc coâ coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät caùc con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Tröôùc ñaây Ta khoâng vì caùc coâ noùi taùm kính phaùp hay sao? Baèng moïi caùch quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo ñeán nhaø baïch y noùi loãi cuûa caùc Tyø-kheo, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu baïch y tröôùc ñaõ coù nghe maø hoûi, thì neân hoûi laïi: Ngöôi nghe theá naøo? Neáu noùi: Toâi nghe nhö vaäy, nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo-ni nghe cuõng nhö vaäy, sau ñoù ñem söï thaät maø traû lôøi thì khoâng phaïm. Khi aáy, Tyø-kheo-ni Chieân-ñoà-tu-ma-na cuøng ngöôøi tranh chaáp roài töï ñaám ngöïc, töï ñaùnh trong ngöôøi, la lôùn, khoùc than. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo cuøng ngöôøi tranh chaáp roài, töï ñaùnh thaân mình, keâu khoùc, phaïm Ba-daät-ñeà". Töï mình ñaám ngöïc, töï mình ñaùnh thaân mình, moãi cuù ñaùnh, ñaám ñeàu phaïm moät Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni, phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni töø xa cuøng nhau chæ veà Chieân-ñoà-tu-ma- na noùi ñeán vieäc coâ ta tranh chaáp. Chieân-ñoà-tu-ma-na ngôõ raèng mình bò maéng chöûi, beøn la to: Caùc Tyø-kheo-ni maéng toâi. Caùc Tyø-kheo-ni lieàn ñeán hoûi: Chuùng toâi maéng coâ nhö theá naøo?

Coâ ta muø môø khoâng traû lôøi ñöôïc. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch: Taïi sao Tyø-kheo-ni khoâng laéng nghe roõ lôøi cuûa ngöôøi khaùc laïi voïng noùi laø maéng mình... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo khoâng nghe roõ lôøi noùi cuûa ngöôøi maø noåi giaän, noùi sai söï thaät ñoái vôùi ngöôøi khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni cuøng nhau tranh caõi, moãi ngöôøi ñeàu thoát leân lôøi theà: Neáu toâi nhö vaäy seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, thoï toäi nhö Ñieàu- ñaït, Cuø Giaø Leâ, toâi cuõng theà nhö vaäy. Coøn neáu toâi khoâng nhö vaäy thì

coâ seõ thoï toäi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo töï mình theà thoát, söï thaät nhaèm nguyeàn ruûa ngöôøi kia, phaïm Ba-daät-ñeà". Ngöôøi laäp lôøi theà, lôøi nguyeàn naøy, moãi lôøi phaïm moät Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di- ni phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni ñoå nöôùc tieåu, phaân dô ra ngoaøi töôøng raøo laøm boâi nhôùp ngöôøi vaø phi nhaân. Luùc naøy, coù Ñaïi thaàn Baø-la-moân vöøa bò caùch chöùc, laïi ra söùc chay tònh, thanh khieát thaân taâm. Saùng sôùm hoâm ñoù, oâng ta taém röûa saïch seõ, thoa höông, maëc y phuïc cuõng ñöôïc thoa höông thôm ngaùt, theo yù ñònh ñeán Thieân mieáu, ñeå caàu ñöôïc phuïc chöùc quan. OÂng ta truøm ñaàu ñi vì sôï phaûi thaáy haïng ngöôøi xui xeûo laø ñaùm caïo toùc, maëc y caét roïc. Khi ñeán beân ngoaøi töôøng chuøa, laïi gaëp ngay luùc caùc coâ ni ñoå phaân vaø nöôùc tieåu. OÂng ta laõnh ñuû caùc thöù naøy leân ñaàu vaø chaûy öôùt caû mình. Ñaày saàu haän, oâng ta noùi: Ta sôï gaëp haïng ngöôøi khoâng may maén, nay laïi bò ñoå phaân vaø nöôùc tieåu ñaày caû ngöôøi, chaéc chaén laø soá maïng cuûa ta gaëp phaûi chuyeän khoâng may. Duø vaäy, ta cuõng caàn phaûi ñeán Vua Ba- tö-naëc thöa kieän ñeå trò ñaùm nöõ troïc ñaàu naøy. Nuoát giaän, oâng ta ñaønh phaûi quay trôû veà, gaëp moät thaày töôùng Baø-la-moân. Töôùng sö Baø-la-moân hoûi: Taïi sao phaûi noâng noãi naøy? Vò quan vöøa bò caùch chöùc kia traû lôøi ñuùng söï thaät ñaõ xaûy ra. OÂng thaày töôùng noùi: Ñaây laø ñieàm raát may maén, hoâm nay oâng seõ ñöôïc moät ngaøn quan vaø laïi ñöôïc phuïc chöùc cuõ. Naøo coù ñöôïc nguoâi giaän, quan Baø-la-moân bò caùch chöùc kia mang caû thaân hình bò nhôùp nhuùa aáy ñeán thaúng choã nhaø Vua. Vua hoûi: Vì lyù do naøo nhö vaäy? Vò quan trình baøy laïi söï vieäc, nhaø Vua voã tay cöôøi lôùn vaø lieàn ra leänh ban cho moät ngaøn quan tieàn vaø cho phuïc chöùc cuõ. Caùc quan taû höõu cuûa nhaø Vua dò nghò noùi: "Quaêng phaân laøm nhôùp ngöôøi ta chöù ñaâu phaûi coù yù caàu ñaïo giuùp ngöôøi". Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo quaêng phaân nöôùc tieåu ra ngoaøi raøo töôøng, hay khieán ngöôøi quaêng, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni quaêng raùc buïi vaø thöùc

aên coøn dö ra ngoaøi raøo töôøng, laøm nhô nhôùp chung cho ngöôøi vaø phi nhaân. Caùc baïch y thaáy cheâ traùch noùi: Taïi sao Tyø-kheo-ni caùch vaïch töôøng maø quaêng raùc buïi laøm nhô nhôùp. Nhöõng ngöôøi naøy khoâng bieát phaùp lòch söï. Caùc Tyø-kheo- ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau:

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 13 321

“Tyø-kheo-ni naøo quaêng raùc buïi vaø thöùc aên dö ra ngoaøi töôøng vaùch hoaëc sai ngöôøi quaêng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Khi ñoù, tröôùc Tinh xaù trong vöôøn cuûa nhaø Vua, ñaát raát baèng phaúng, coù loaïi coû raát meàm maïi, moïi ngöôøi thöôøng ñeán vui chôi nôi ñoù, laøm loaïn ñoäng söï toïa thieàn, haønh ñaïo cuûa caùc Tyø-kheo-ni, caùc Tyø-kheo-ni böïc doïc chaùn naûn, beøn ruû nhau ñaïi tieåu tieän trong aáy, laøm cho nhô nhôùp, ñeå moïi ngöôøi khoûi tôùi. Sau ñoù moïi ngöôøi ñeán vui chôi nhö thöôøng leä, bò dính nhôùp caû tay caû chaân, y phuïc vaø ñoà ñaïc. Hoï noåi giaän noùi: Ai laïi ñaïi tieåu tieän nôi ñaây theá naøy?! Coù ngöôøi noùi laø Tyø-kheo-ni. Moïi ngöôøi ñeàu cheâ bai, noùi: Nhöõng ngöôøi naøy xuaát gia tu haønh ñaïo thanh tònh, taïi sao laïi laøm nhô nhôùp choã saïch seõ, khoâng ñeå cho moïi ngöôøi ñeán vui chôi nhö theá?! Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñaïi tieåu tieän nôi coû soáng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu bò beänh nguy caáp thì khoâng phaïm. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni laïi quaêng raùc, buïi, thöùc aên dö nôi vuøng ñaát tröôùc Tinh xaù trong vöôøn cuûa nhaø Vua, ñeå ñuoåi kheùo moïi ngöôøi. Caùc baïch y cheâ traùch. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo quaêng raùc, buïi, thöùc aên dö treân coû soáng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu quaêng trong haàm, khoâng phaûi choã saïch seõ thì khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni nguû ñeâm nôi nhaø “Coù thöùc aên”, nghe tieáng khi vôï choàng hoï giao hôïp, sinh taâm aùi duïc neân khoâng thích soáng vôùi ñaïo, coù ngöôøi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo nguû ñeâm nôi nhaø coù “Thöùc aên”, phaïm Ba-daät-ñeà”. Coù thöùc aên: Nôi nam nöõ coù tình töù giao hoäi. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät- kieát-la. Neáu coù beänh caàn ôû laïi hay caùc naïn khôûi thì khoâng phaïm. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo hoûi caùc Tyø-kheo-ni: Nhaø baø… ôû ñaâu? Con ñöôøng naøy ñi veà ñaâu? Caùc Tyø-kheo-ni khinh maïn khoâng traû lôøi. Caùc Tyø- kheo giaän traùch cöù khoâng giaùo giôùi, neân ngu aùm, voâ tri, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi

naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo, Tyø-kheo hoûi maø khoâng traû lôøi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo duøng lôøi thoâ aùc hoûi Tyø-kheo-ni. Tyø- kheo-ni tuy traû lôøi maø oâm loøng xaáu hoå, neân baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø- kheo-ni neáu Tyø-kheo nhö phaùp hoûi thì neân traû lôøi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo, neáu Tyø-kheo nhö phaùp hoûi maø khoâng traû lôøi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu tröôùc ñoù coù söï xích mích vôùi nhau, khoâng cuøng noùi chuyeän, khoâng traû lôøi thì khoâng phaïm. Ñaõ noùi xong moät traêm boán möôi phaùp.

Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni côõi xe ñeán nhaø baïch y. Caùc baïch y cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo-ni naøy nhö phu nhaân cuûa nhaø Vua, nhö phuï nöõ cuûa nhaø haøo quyù côõi xe ñi, khoâng coù nghi phaùp. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo côõi xe ñi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Côõi xe: Côõi caùc loaïi xe voi, ngöïa, cho ñeán mang guoác ñeàu goïi laø ñi xe. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di- ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu giaø beänh hay bò cöôøng löïc eùp buoäc, hay treân ñöôøng ñi chaân bò ñau, ñeàu khoâng phaïm. Ñaõ noùi xong moät traêm boán möôi moát phaùp.

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 14
Phaàn 2: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO NI

Ñoaïn 4: NOÙI VEÀ HAI-TRAÊM-LEÛ-BAÛY PHAÙP ÑOÏA (Tieáp Theo)

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni mang deùp da, caàm duø ñeán caùc nhaø baïch y. Caùc baïch y deø bæu noùi: Caùc Tyø-kheo-ni naøy ñi laïi nhö daâm nöõ. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo mang deùp da, caàm duø ñi, phaïm Ba-daät- ñeà”. Duø: Keå caû duø baèng coû. Deùp da: Cho ñeán chæ moät lôùp. Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la (Khoâng phaïm nhö treân). Khi aáy, coù hai vôï choàng xuaát gia cuøng

moät luùc. Vò Tyø-kheo choàng kia khaát thöïc roài ñem ñeán truù xöù vò Tyø-kheo-ni vôi ñeå aên. Vò Tyø-kheo-ni vôi ñem bình nöôùc ñeán tröôùc, roùt nöôùc môøi vaø ñöùng beân quaït haàu, vaán an söùc khoûe. Vò Tyø-kheo choàng kia cuùi ñaàu aên, khoâng ngoù, khoâng noùi chuyeän. Vò Tyø-kheo naøy khi coøn laø baïch y coù tö thoâng vôùi moät ngöôøi nöõ. Ngöôøi nöõ aáy cuõng ñaõ xuaát gia taïi truù xöù naøy. Coâ ta xuaát hieän ñeán gaëp Tyø-kheo (Ngöôøi tình cuõ). Tyø-kheo kia beøn cöôøi. Tyø-kheo-ni vôi taâm ghen lieàn phaùt khôûi, laáy bình ñöïng nöôùc ñaùnh Tyø-kheo choàng beå ñaàu. Caùc Tyø-kheo-ni quôû traùch: Taïi sao Tyø-kheo-ni laïi ñem bình nöôùc vaø quaït ñöùng tröôùc Tyø-kheo môøi nöôùc vaø quaït haàu roài ñaùnh Tyø-kheo beå ñaàu?! Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñem bình nöôùc vaø quaït ñöùng tröôùc Tyø-kheo, hoaëc môøi nöôùc hoaëc quaït haàu Tyø-kheo, phaïm Ba-daät- ñeà”. Neáu caàn môøi nöôùc thì môøi xong lieàn ñi veà chöù khoâng ñöùng ñoái dieän. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni tuïng kinh veà phöông phaùp trò beänh, caùc baïch y cheâ traùch noùi: Nhöõng ngöôøi naøy chæ hoïc y thuaät, khoâng coù yù

caàu ñaïo, sao khoâng duøng thì giôø aáy ñoïc kinh Phaät? Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñoïc kinh vì phöông phaùp trò beänh, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu vì mình beänh, hay vì loøng töø bi, hoaëc bò cöôøng löïc baét ñoïc thì khoâng phaïm. Khi ñoù, caùc Tyø-kheo-ni daïy ngöôøi khaùc ñoïc tuïng kinh veà phöông phaùp trò beänh, caùc baïch y cheâ traùch. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo daïy ngöôøi khaùc ñoïc tuïng kinh veà phöông phaùp trò beänh, phaïm Ba-daät- ñeà”. (Ngoaøi ra nhö giôùi treân ñaõ noùi). Luùc aáy, Tyø-kheo-ni hoøa hôïp naáu, giaõ caùc loaïi thuoác ñeå trò beänh cho ngöôøi, suoát ñeâm khoâng nghæ. Caùc baïch y thaáy vaäy cheâ traùch noùi: Nhöõng ngöôøi naøy nhö thaày thuoác hay hoïc troø cuûa thaày thuoác, taïi sao khoâng caàu ñaïo ñeå chöõa beänh sinh, töû, maø laïi kinh doanh nhöõng vieäc cuûa theá tuïc laøm gì? Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo vì ngöôøi trò beänh, ñeå laøm keá sinh nhai, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu vì loøng thöông hay bò cöôøng löïc baét buoäc, khoâng vì lôïi döôõng thì khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni daïy ngöôøi trò beänh. Caùc baïch y ñeán yeâu caàu noùi phaùp thì laïi noùi: Beänh noùng trò nhö theá naøy, beänh laïnh trò nhö theá naøy, beänh phong trò nhö theá naøy, phöông phaùp trò caùc beänh nhö theá naøy. Caùc baïch y noùi: Toâi vì phaùp ñeán ñaây chöù khoâng vì chöõa beänh. baïch y cheâ traùch noùi: Nhöõng ngöôøi naøy chæ hoïc y thuaät, khoâng

bieát chi ñaïo phaùp, neáu khoâng nhö vaäy taïi sao khoâng duøng phaùp daïy chuùng toâi?! Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo vì keá sinh nhai daïy ngöôøi trò beänh, phaïm Ba-daät-ñeà" (Ngoaøi ra nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni vì caùc gia ñình quen bieát laøm caùc coâng vieäc. Caùc Cö só traùch cöù noùi: Nhöõng ngöôøi naøy boû vieäc cuûa mình ñi laøm vieäc nhaø cuûa ngöôøi, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø- kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo vì söï aên uoáng maø laøm vieäc cho nhaø baïch y,

phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu vì loøng thöông hay bò cöôøng löïc aùp böùc thì khoâng phaïm. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni cuøng vôùi phuï nöõ baïch y vaø ngoaïi ñaïo ñoàng ñaép chung moät taám y, thaân hình xuùc chaïm nhau, sinh taâm aùi duïc, khoâng thích soáng phaïm haïnh, ñeán noãi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Sau ñoù, caùc phuï nöõ tuøy theo choã quen bieát cuûa mình noùi: Tyø-kheo-ni... coù thaân hình ñeïp nhö vaäy, nhö vaäy. Thôøi gian tieáp, caùc baïch y thaáy Tyø-kheo-ni noï beøn chæ choû treâu loäng noùi: Ngöôøi coù thaân hình ñeïp kia kìa! Tyø-kheo-ni naøy nhö vaäy, Tyø-kheo-ni kia nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo-ni do ñoù hoå theïn. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo cuøng phuï nöõ baïch y vaø ngoaïi ñaïo ñoàng ñaép chung moät chieác y, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu naèm ñoàng moät giöôøng, chung moät meàn thì phaûi maëc noäi y khieán cho caùch nhau. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni cuøng vôùi Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni ñoàng naèm ñaép chung moät chieác y... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo cuøng Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni, cuøng naèm ñaép chung moät chieác y, phaïm Ba-daät-ñeà". (Ngoaøi ra nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni cuøng vôùi phuï nöõ baïch y vaø ngoaïi ñaïo cuøng che phuû vôùi nhau ñeå nguû, cuøng thaáy hình theå nhau, sinh taâm aùi duïc... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo cuøng phuï nöõ baïch y vaø ngoaïi ñaïo che phuû laïi vôùi nhau ñeå nguû, phaïm Ba-daät-ñeà". (Ngoaøi ra nhö giôùi treân ñaõ noùi). Neáu tröôùc ñaõ coù che rieâng roài sau che phuû theâm thì khoâng phaïm. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni cuøng Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di-ni cuøng che phuû laïi vôùi nhau ñeå nguû neân cuøng thaáy hình theå nhau... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo cuøng Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di-ni, cuøng che phuû laïi vôùi nhau ñeå nguû, phaïm Ba-daät-ñeà". (Ngoaøi ra nhö giôùi treân ñaõ noùi). Ñaõ noùi xong moät traêm

maêm möôi phaùp.

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni duøng höông thoa vaøo thaân, cuõng khieán ngöôøi thoa vaøo thaân, neân sinh taâm aùi duïc, khoâng thích tu phaïm haïnh,

ñeán noãi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc baïch y nghe muøi höông thôm ñoù deø bæu noùi: Nhöõng ngöôøi naøy duøng höông thoa vaøo thaân, gioáng nhö daâm nöõ, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo- ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo duøng höông thoa vaøo thaân, phaïm Ba-daät-ñeà". Höông: Höông baèng goác caây, höông baèng nhaùnh caây, höông baèng laù caây, höông baèng hoa, höông baèng loaøi truøng, höông baèng nhöïa caây. Thöùc-xoa-ma- na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu vì trò beänh hay bò cöôøng löïc baét buoäc thoa thì khoâng phaïm. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni duøng caây khoâ ngaâm nöôùc maøi xaùt vaøo thaân khieán cho da ñöôïc saùng mòn. Caùc baïch y cheâ traùch noùi: Nhöõng ngöôøi naøy duøng caây khoâ ngaâm nöôùc maøi xaùt vaøo thaân khieán cho da ñöôïc saùng mòn nhö daâm nöõ, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo duøng caây khoâ ngaâm nöôùc maøi xaùt vaøi thaân, phaïm Ba-daät-ñeà". Khi aáy, Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-ca-tyø-la thaân theå bò khoâ, da bò nöùt, hoûi thaày thuoác, hoï noùi: Duøng caây khoâ ngaâm nöôùc maøi xaùt vaøo thaân. Coâ ni noùi, Phaät khoâng cho pheùp toâi duøng caây khoâ ngaâm nöôùc maøi xaùt vaøo thaân, thaày höôùng daãn cho caùch trò lieäu khaùc. Thaày thuoác noùi: Khoâng coù caùch naøo khaùc. Coâ ni caûm thaáy buoàn nghó ngôïi: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp khi coù beänh ñöôïc duøng caây khoâ ngaâm nöôùc maøi xaùt vaøo thaân thì mình khoûi phaûi beänh khoå naøy. Coâ ni baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta cho pheùp Tyø-kheo- ni khi beänh ñöôïc duøng caây khoâ ngaâm nöôùc maøi xaùt vaøo thaân. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo khoâng beänh maø duøng caây khoâ ngaâm nöôùc maøi xaùt vaøo thaân, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni caát giöõ traøng hoa hoaëc ñeo traøng hoa, sinh nhieãm ñaém, khoâng thích tu phaïm haïnh, ñöa ñeán vieäc hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo caát giöõ traøng hoa hoaëc ñeo traøng hoa, phaïm Ba-daät-ñeà". Cho ñeán duøng coû laù xaâu laïi ñoäi treân ñaàu laøm ñeïp cuõng ñeàu goïi laø ñeo traøng hoa. Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu bò cöôøng löïc baét buoäc thì khoâng phaïm.

Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo-ni ñeo anh laïc quyù baùu, sinh taâm aùi nhieãm, khoâng thích tu phaïm haïnh, ñeán noãi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo ñeo anh laïc quyù baùu, phaïm Ba-daät-ñeà". Cho ñeán duøng caây laøm anh laïc cuõng nhö vaäy. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di- ni, phaïm Ñoät-kieát-la. (Khoâng phaïm cuõng nhö giôùi tröôùc). Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni maëc aùo boù saùt vaøo thaân, khieán cho thaân hình nhö goùi laïi, sinh taâm aùi duïc... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo maëc aùo boù saùt thaân, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. (Khoâng phaïm nhö giôùi tröôùc). Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni caát chöùa caùc thöù trang ñieåm thaân hình neân sinh taâm aùi duïc... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo caát chöùa caùc thöù trang ñieåm thaân hình, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma- na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni caát chöùa ñaàu toùc... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo caát chöùa ñaàu toùc, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni ñeå toùc daøi, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni chöùa ñaàu toùc vaø ñeå toùc daøi khoâng caïo, phaïm Ñoät-kieát-la. Nöûa thaùng caïo moät laàn, quaù thôøi gian aáy goïi laø toùc daøi. Neáu khoâng coù ngöôøi caïo hay bò cöôøng löïc baét buoäc khoâng cho caïo thì khoâng phaïm. Khi ñoù, caùc Tyø-kheo-ni trang söùc baèng caùc ñoà cuûa ngöôøi nöõ baïch y trang söùc, sinh taâm aùi nhieãm. Luùc aáy, ngöôøi thí chuû cuûa Tyø-kheo-ni Thaâu-la-nan-ñaø môùi cöôùi vôï. Ngöôøi vôï ñöa ñoà trang söùc cuûa mình cho coâ ni trang söùc chôi. Coâ ni trang söùc roài truøm ñaàu naèm treân giöôøng nguû. Ngöôøi thí chuû ñi beân ngoaøi muoán ñeán gaàn vôùi vôï, vöøa môùi giôû ñaàu ra môùi bieát, beøn traùch: Neáu toâi khoâng giôû ñaàu ra thì toâi ñaõ haønh duïc, nhö vaäy ñaâu khoâng maéc phaûi toäi lôùn?! Taïi sao Tyø-kheo-ni laïi laøm nhö vaäy? Thaät laø khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo- ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo ñeo trang söùc baèng nhöõng ñoà trang söùc thaân hình, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp khoâng phaïm nhö giôùi tröôùc. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni vì ngöôøi laøm ñoà trang söùc thaân hình. Caùc

baïch y deø bæu noùi: Nhöõng ngöôøi naøy nhö daâm nöõ laøm ñoà trang söùc thaân hình. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo vì ngöôøi laøm ñoà trang söùc thaân hình, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo-ni keùo tô, caùc baïch y cheâ bai noùi: Nhöõng ngöôøi naøy y thöïc ñaõ nhôø

ngöôøi khaùc, sao khoâng nghó ñeán vieäc haønh ñaïo ñeå traû ôn tín thí, laïi keùo tô laøm gì?! Thaät laø khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo keùo tô, phaïm Ba-daät- ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu laøm sôïi daây ngoài thieàn hay caùi ñaõy ñöïng y thì khoâng phaïm. Ñaõ noùi xong moät traêm saùu möôi phaùp.

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni tuøy theo caùc nhaø baïch y quen bieát traûi toïa cuï naèm. Caùc baïch y cheâ traùch: Taïi sao boû nhaø mình ñeán nhaø ngöôøi ta naèm? Chuùng toâi khoâng muoán thaáy haïng ngöôøi xui xeûo naøy. Caùc Tyø- kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo khoâng hoûi baïch y maø töï tieän traûi toïa cuï trong nhaø ngöôøi ta naèm, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu naèm nôi nhaø baø con thì khoâng phaïm. Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni ôû trong nhaø baïch y töï tieän traûi ngoïa cuï cuûa ngöôøi chuû hoaëc sai ngöôøi traûi ñeå naèm ngoài, khi ñi khoâng doïn deïp, khoâng baûo ngöôøi doïn deïp. Caùc baïch y cheâ traùch: Taïi sao Tyø-kheo-ni traûi ngoïa cuï, toïa cuï cuûa ngöôøi ta, khi ra ñi khoâng doïn deïp, chuùng ta luoân luoân laøm toâi tôù cho nhöõng ngöôøi naøy. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo ñeán nhaø baïch y töï tieän traûi toïa cuï, ngoïa cuï cuûa ngöôøi, hoaëc sai ngöôøi traûi, khi ra ñi khoâng doïn deïp, khoâng baûo ngöôøi doïn deïp, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu coù nhôø ngöôøi doïn thì khoâng phaïm. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni töï naáu sinh vaät laøm thöùc aên. Caùc baïch y cheâ traùch noùi: Taïi sao Tyø-kheo-ni ñöôïc töï naáu sinh vaät! Maø ñaõ ñích thaân naáu ñeå laøm ra thöùc aên thì côù sao coøn phaûi ñeán ngöôøi ñeå xin? Thaät laø khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo

nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo töï naáu sinh vaät laøm thöùc aên, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu vì beänh thì khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni Sai-ma ñeán thaønh Xaù-veä, Tyø-kheo-ni Chieân-ñoà-tu-ma-na cho möôïn Tinh xaù ñeå ôû. Sai-ma ñaéc Tam-muoäi taâm töø, coù ñaïi oai ñöùc, thaønh töïu quyeán thuoäc, ñeä töû cuûa Chieân Ñoà ñeàu cuøng nhau toân troïng, ñeàu muoán ñi theo Sai-ma. Chieân Ñoà bieát ñieàu ñoù beøn giaän maéng: Toâi cho coâ möôïn Tinh xaù ñeå ôû, taïi sao laïi duï daãn ñeä töû cuûa toâi? Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao cho ngöôøi ta möôïn Tinh xaù roài sau laïi giaän hôøn huûy baùng... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau:

“Tyø-kheo-ni naøo tröôùc cho ngöôøi ôû, roài sau laïi noåi giaän huûy baùng, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu söï thaät ñuùng nhö vaäy maø saân haän thì khoâng phaïm. Luùc naøy, Tyø-kheo-ni Baït-ñaø-giaø-tyø-la trong baép veá coù muït nhoït, khoâng baïch vôùi Taêng maø voäi khieán nam y só moå ra naën muû roài ñaët thuoác vaøo. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo thaáy, quôû traùch: Coâ ñaõ lìa duïc cho neân laøm nhö vaäy khoâng sao, chöù neáu ngöôøi chöa lìa duïc khoâng traùnh khoûi phaïm ñaïi söï... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo khoâng baïch Taêng maø voäi nhôø nam töû trò beänh, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu muoán nhôø nam töû trò beänh thì phaûi ñaùnh kieàn chuøy taäp Taêng ñeán choã ngöôøi beänh. Sau ñoù duøng y truøm heát thaân theå, chæ chöøa choã caàn trò. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu nhôø ngöôøi nöõ trò thì khoâng phaïm. Khi ñoù, caùc Tyø-kheo-ni ban ñeâm môû cöûa ra ngoaøi khoâng daën ngöôøi naøo ñoùng. Ñeâm ñoù coù keû troäm ñeán cöôùp ñoaït y baùt caùc Tyø-kheo-ni. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ban ñeâm môû cöûa ra ngoaøi khoâng daën Tyø-kheo-ni khaùc ñoùng laïi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Nôi khoâng coù söï sôï seät thì khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni ñeán nhaø baïch y phi thôøi. Coù moät gia ñình raát giaøu, ñaùm troäm cöôùp thöôøng rình moø maø chöa coù cô hoäi. Chuùng hoûi thaêm, ai thöôøng tôùi lui nhaø naøy. Coù ngöôøi cho bieát, Tyø-kheo-ni Thaâu-la- nan-ñaø cuøng nhaø naøy thaân thieän thöôøng tôùi lui. Ñaùm cöôùp beøn tôùi noùi vôùi Thaâu-la-nan-ñaø: Thöa sö coâ, gia ñình... Môøi sö coâ... Theo lôøi môøi, chieàu ñoù Thaâu-la-nan-ñaø ñeán, ngöôøi chuû môû cöûa, luõ cöôùp ñoät nhaäp, ñoaït heát

taøi saûn. Ngöôøi chuû noåi giaän cheâ traùch noùi: Neáu Tyø-kheo-ni naøy khoâng ñeán phi thôøi, ta khoâng môû cöûa, thì ñaâu coù bò naïn naøy! Cuùng döôøng mong caàu ñöôïc phöôùc traùi laïi gaëp hoïa, gioáng nhö nuoâi oan gia ñaâu coù khaùc gì? Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo vaøo nhaø baïch y phi thôøi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Laïi coù caùc Tyø-kheo-ni ñöôïc baïch y môøi, khoâng daùm ñeán, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo-ni, neáu baïch y môøi thì ñöôïc ñeán. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo, baïch y khoâng môøi, phi thôøi ñeán nhaø hoï, phaïm Ba-daät-ñeà”. Phi thôøi: Töø giöõa ngaøy cho ñeán töôùng maët trôøi chöa xuaát hieän. Neáu baïch y môøi neân xeùt kyõ vaán ñeà, ngöôøi ñöa tin kia coù ñaùng tin caäy khoâng? Laïi neân xeùt hoûi ñeå bieát vieäc hö thaät. Neáu coøn coù söï nghi thì khi ñeán cöûa phaûi hoûi tröôùc, gia ñình ñoù coù môøi hay khoâng, vaäy sau môùi vaøo. Laïi coøn phaûi tính toaùn, coù phaûi luùc ñaùng sôï hay khoâng? Neáu ñeán nhaø baïch y phi thôøi thì böôùc ra cöûa moät chaân phaïm Ñoät-kieát-la, böôùc ra cöûa hai chaân phaïm

Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc naøy, coù caùc Cö só môøi Tyø-kheo-ni Taêng thoï trai. Tröôùc böõa aên Tyø-kheo-ni maëc y böng baùt ñeán nhaø kia. Chö ni ñeán choã ngöôøi laøm thöùc aên, ñoøi thöùc uoáng, ñoøi xoâi, ñoøi côm. Ngöôøi laøm thöùc aên nghó: Nay söûa soaïn thöùc aên ñaây laø vì nhöõng ngöôøi naøy, cho tröôùc cho sau cuõng vaäy thoâi. Nghó nhö vaäy neân hoï cho heát caû thöùc aên. Ñeán giôø, ngöôøi chuû ñaùnh kieàn chuøy hôïp Taêng, ra leänh ngöôøi laøm thöùc aên doïn ra. Ngöôøi laøm thöùc aên trình baøy ñaày ñuû söï vieäc, Cö só beøn cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo-ni naøy gioáng nhö con nít, khoâng theå chôø moät chuùt, ham aên nhö theá, laøm gì coù ñaïo?! Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo nhaän lôøi môøi, ngöôøi chuû chöa xöôùng “tuøy yù thöïc” maø aên, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu chöa xöôùng “tuøy yù thöïc” maø aên, moãi mieáng aên laø phaïm moät Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Ñaõ noùi xong moät traêm baûy möôi phaùp.

Baáy giôø, bò caùc Tyø-kheo-ni nhö phaùp taùc Yeát-ma khu xuaát (ñuoåi ñi) roài, Tyø-kheo-ni bò khu xuaát khoâng chòu ñi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch noùi: Ngöôøi bò Yeát-ma khu xuaát vôùi

ngöôøi khoâng bò Yeát-ma khu xuaát coù caùi gì khaùc ñaâu!… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo bò Yeát-ma khu xuaát maø khoâng ñi, phaïm Ba-daät-ñeà”. Yeát-ma khu xuaát: Laø Baïch-töù-yeát-ma. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu bò beänh hoaëc taùm naïn khôûi hay Yeát-ma phi phaùp, ñeàu khoâng phaïm. Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni taäp Taêng nhö phaùp, coù caùc Tyø-kheo-ni khoâng ñeán lieàn, caùc Tyø-kheo-ni phaûi ñôïi, neân trôû ngaïi vieäc haønh ñaïo. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo Taêng nhö phaùp taäp hôïp maø khoâng ñeán lieàn, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát- la. Neáu beänh, hoaëc khoâng nghe hay taùm naïn khôûi thì khoâng phaïm. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo-ni ñeán xem ca vuõ kyõ nhaïc, sinh taâm nhieãm ñaém, khoâng vui soáng vôùi ñaïo, coù vò hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc baïch y thaáy cheâ bai noùi: Nhöõng ngöôøi naøy xem muùa haùt kyõ nhaïc nhö daâm nöõ, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø- kheo-ni naøo xem ca muùa kyõ nhaïc, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. (Khoâng phaïm nhö trong giôùi xem cung Vua vaø xem trieån laõm ñaõ noùi). Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni ñeán choã bieân ñòa, bò ngöôøi bieân ñòa baét laøm noâ tyø, hoaëc ñoaït laáy y baùt, hoaëc phaù phaïm haïnh. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán

caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñeán choã bieân ñòa, phaïm Ba-daät-ñeà”. Bieân ñòa: Laø choã khoâng coù Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu ñi baèng caùch bay thì khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni ñoä ngöôøi hai caên, caùc baïch y cheâ traùch noùi: Taïi sao Tyø-kheo-ni laïi ñoä ngöôøi hai caên, ñoä ngöôøi khoâng ñaùng ñoä, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñoä ngöôøi hai caên, phaïm Ba-daät-ñeà”. Neáu nghi thì neân khaùm tröôùc. Khi khôûi taâm muoán ñoä cho ñeán Yeát-ma Ba laàn chöa xong phaïm Ñoät- kieát-la, Yeát-ma xong, Hoøa thöôïng phaïm Ba-daät-ñeà, caùc Ni Taêng khaùc phaïm Ñoät-kieát-la.

332 BOÄ LUAÄT 1

Khi ñoù, caùc Tyø-kheo-ni ñoä ngöôøi nöõ hai ñöôøng hieäp moät, caùc Tyø- kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñoä ngöôøi nöõ hai ñöôøng hieäp moät, phaïm Ba-daät- ñeà”. Neáu ñoä roài môùi coù beänh naøy thì khoâng phaïm. (Ngoaøi ra nhö giôùi treân ñaõ noùi). Luùc aáy, caùc Tyø-kheo-ni ñoä ngöôøi nöõ thöôøng coù nguyeät thuûy, ñi khaát thöïc maùu chaûy nhôùp chaân. Caùc baïch y thaáy gôùm, deø bæu noùi: Caùc Tyø-kheo-ni ñoä ngöôøi nöõ khoâng ñaùng ñoä, haïng ngöôøi nhö vaäy laøm nhôùp caû chieáu giöôøng ngöôøi ta, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo ñoä ngöôøi nöõ coù maõi nguyeät thuûy, phaïm Ba-daät-ñeà”. (Ngoaøi ra nhö treân ñaõ noùi). Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni khoâng kính leã, khoâng nghinh ñoùn, khoâng tieãn ñöa, cuõng khoâng môøi Tyø-kheo ngoài. Caùc Tyø-kheo giaän khoâng giaùo giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni ngu aùm voâ tri, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, nghieâm khaéc quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo-ni: Söï thaät caùc coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Chuùng con söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Tröôùc ñaây Ta haù khoâng noùi taùm kính phaùp, phaûi neân kính leã Tyø-kheo hay chaêng?! Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo thaáy Tyø-kheo, khoâng ñöùng daäy, khoâng kính leã, khoâng môøi ngoài, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu beänh hay tröôùc coù söï hieàm khích khoâng cuøng noùi naêng vôùi nhau thì khoâng phaïm. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni khôûi yù nghó: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng ta caïo loâng choã kín, nay neân duøng löûa ñoát, lieàn ngay caùc ni möôïn löûa ñoát loâng choã kín. Khi aáy coù ngöôøi Baø-la-moân maát deâ ñi tìm, ñeán nôi ñöôøng heûm gaàn choã Tyø-kheo-ni ôû, nghe muøi loâng kheùt, nghó laø Tyø-kheo- ni aên troäm deâ ñem thui, beøn ñeán kieän nôi nhaø Vua. Nhaø Vua lieàn keâu Tyø-kheo-ni ñeán hoûi: Caùc coâ ni coù gieát con deâ cuûa

Baø-la-moân khoâng? Caùc coâ ni traû lôøi: Khoâng gieát. Nhaø Vua noùi: Khoâng gieát sao coù muøi kheùt cuûa loâng? Caùc coâ ni duøng söï thaät ñeå traû lôøi. Nhaø Vua caû cöôøi roài baûo caùc coâ ni veà. Caùc quan nghe, cheâ traùch noùi: Taïi sao Tyø-kheo-ni khoâng nghó ñeán chuyeän haønh ñaïo, laïi ñoát loâng choã kín?! Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni

naøo ñoát loâng choã kín, phaïm Ba-daät-ñeà". (Ngoaøi ra nhö trong giôùi caïo loâng choã kín ñaõ noùi). Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni khoâng maëc Taêng-kyø-chi maø ñeán nhaø baïch y, gioù thoåi y treân bò bay, thaân hình bò loä. Caùc baïch y thaáy beøn cuøng nhau treâu ñuøa noùi lôøi thoâ tuïc, do ñoù chö ni xaáu hoå. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo khoâng maëc Taêng-kyø-chi maø vaøo nhaø baïch y, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu ñang giaët, nhuoäm, ñaäp, vaù hay khoâng coù thì khoâng phaïm. Ñaõ noùi xong moät traêm taùm möôi phaùp.

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni cuøng baïch y ngoài ñoái nhau, thaân keà nhau noùi phaùp, gioáng nhö noùi vieäc rieâng tö, trong soá ñoù, coù ngöôøi sinh taâm nhieãm ñaém, ñöa ñeán tình traïng hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc baïch y cheâ traùch. Quyù vò Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo cuøng baïch y ngoài ñoái nhau noùi phaùp, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni töï mình ca muùa. Caùc Cö só cheâ bai noùi: Tyø- kheo-ni naøy töï mình ca muùa nhö daâm nöõ. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo- ni naøo töï mình ca muùa, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo-ni ngaên thoï y Ca-hi-na. Caùc Tyø-kheo-ni ñôïi laâu khoâng ñeán, trôû ngaïi vieäc haønh ñaïo. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo ngaên thoï y Ca-hi-na, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu vì beänh hay khoâng nghe thì khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni ngaên xaû y Ca-hi-na... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo ngaên xaû y Ca-hi-na, phaïm Ba-daät-ñeà". (Ngoaøi ra nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Luùc naøy, Tyø-kheo-ni Sai-ma thoâng minh, gioûi bieän luaän, vaán naïn caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo khoâng theå traû lôøi ñöôïc, raát xaáu hoå, cho neân

thaáy caùc Tyø-kheo-ni lieàn traùnh ñi ñöôøng khaùc, ñöa ñeán tình traïng khoâng ai giaùo giôùi Tyø-kheo-ni, trôû thaønh ngu aùm, voâ tri, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo vaán naïn Tyø-kheo, phaïm Ba-daät- ñeà". Tröôøng hôïp caùc Tyø-kheo-ni coù choã nghi, khoâng daùm hoûi, do ñoù laïi ngu aùm, voâ tri, khoâng theå hoïc giôùi, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo-ni tröôùc phaûi baïch Tyø-kheo, Tyø-kheo cho pheùp hoûi môùi hoûi. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo khoâng baïch Tyø-kheo maø voäi hoûi nghóa kinh, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät- kieát-la. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø thöôøng tôùi lui nôi choã ôû cuûa Tyø-kheo-ni Thaâu- la-nan-ñaø. Moät hoâm, Baït-nan-ñaø ñaép y böng baùt ñeán, do ñöùng ngoài sô yù neân cuøng thaáy "Hình" nhau. Baït-nan-ñaø beøn xuaát baát tònh. Thaâu-la-nan- ñaø laáy noäi y ñem giaët, töï ñem baát tònh boû vaøo trong "Hình" cuûa mình, neân daãn ñeán coù thai. Caùc Tyø-kheo-ni thaáy vaäy hoûi: Sö coâ khoâng tu phaïm haïnh hay sao? Thaâu-la-nan-ñaø traû lôøi: Khoâng phaûi toâi khoâng tu phaïm haïnh, maø do toâi töï laáy baát tònh cuûa nam töû ñeå vaøo trong "Hình" cuûa toâi, neân ñöa ñeán tình traïng coù thai nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo laáy baát tònh cuûa nam töû töï ñeå vaøo nöõ caên cuûa mình, phaïm Ba-daät- ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo-ni laøm theo phaùp thôø löûa cuûa ngoaïi ñaïo, ñoát löûa vaø tuïng chuù ngöõ cuûa hoï. Caùc Cö só traùch cöù noùi: Nhöõng ngöôøi naøy khoâng coøn nhaän thaáy caùi trong saïch cuûa chính mình thì laøm gì coù ñaïo ñöôïc? Thaät laø khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo- ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo laøm phaùp thôø löûa cuûa ngoaïi ñaïo, ñoát löûa, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu laøm vôùi taø kieán thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu laøm caùc phaùp phuïng thôø cuûa caùc ngoaïi ñaïo ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Khi ñoù, caùc Tyø-kheo-ni taém choã coù ngöôøi, moïi ngöôøi thaáy doøm ngoù ñuøa bôõn. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo thaáy, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo taém choã coù ngöôøi, phaïm

Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni tuïng chuù thuaät cuûa ngoaïi ñaïo, caùc baïch y cheâ bai: Nhöõng ngöôøi naøy tuïng chuù thuaät cuûa ngoaïi ñaïo, khoâng coù taâm caàu ñaïo… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (Nhö trong giôùi phöông phaùp tuïng kinh trò beänh ñaõ noùi). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo tuïng chuù thuaät cuûa ngoaïi ñaïo, hoaëc daïy ngöôøi tuïng, phaïm Ba-daät-ñeà".

Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc naøy, caùc chuùng Tyø-kheo-ni töï mình trao giôùi Cuï tuùc. Ñöông söï ngu aùm, voâ tri, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo chæ moät chuùng trao giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà". Töø khi khôûi taâm cho ñeán khi Baïch-töù-yeát-ma chöa xong, phaïm Ñoät-kieát-la, Baïch-töù-yeát-ma xong, Hoøa thöôïng phaïm Ba-daät-ñeà, caùc sö Taêng khaùc phaïm Ñoät-kieát- la. Ñaõ noùi xong moät traêm chín möôi phaùp.

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni töï taùc phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng, töï taùc phaùp Yeát-ma hai naêm hoïc giôùi, töï trao hai naêm hoïc giôùi, maø khoâng theå giaùo giôùi ñeä töû, ñeä töû ngu aùm voâ tri, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo- ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo töï taùc phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng, phaïm Ba-daät-ñeà". Tyø-kheo-ni naøo töï taùc phaùp Yeát-ma hai naêm hoïc giôùi, phaïm Ba-daät-ñeà. Tyø-kheo-ni naøo töï trao hai naêm hoïc giôùi, phaïm Ba-daät-ñeà. (Ngoaøi ra nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo-ni taùc phaùp Yeát-ma hai naêm hoïc giôùi roài, ñeå caùch ñeâm môùi cho thoï giôùi Cuï tuùc, giöõa thôøi gian ñoù coù naïn xaûy ra khoâng ñöôïc thoï giôùi Cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo taùc phaùp Yeát-ma hai naêm hoïc giôùi roài, ñeå caùch ñeâm môùi cho thoï giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà". Khi khôûi taâm cho ñeán töôùng aùnh saùng chöa xuaát hieän, phaïm Ñoät-kieát-la, töôùng aùnh saùng xuaát hieän roài, Hoøa thöôïng phaïm Ba-daät-ñeà, sö chuùng khaùc phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu beänh hoaëc naïn khôûi hay Taêng khoâng taäp hôïp thì khoâng phaïm. Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni taùc phaùp Yeát-ma hai naêm hoïc giôùi roài, ñeå caùch ñeâm môùi trao hoïc giôùi cho ñöông söï, trong thôøi gian ñoù naïn khôûi

neân khoâng thoï ñöôïc. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo naøo taùc phaùp Yeát- ma hai naêm hoïc giôùi roài, ñeå caùch ñeâm môùi trao hoïc giôùi cho ñöông söï, phaïm Ba-daät-ñeà". Khi khôûi taâm cho ñeán khi töôùng aùnh saùng chöa xuaát hieän phaïm Ñoät-kieát-la, töôùng aùnh saùng xuaát hieän roài, Hoøa thöôïng phaïm Ba-daät-ñeà, sö chuùng khaùc phaïm Ñoät-kieát-la. (Tröôøng hôïp khoâng phaïm nhö giôùi treân). Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni töï deät laáy y cuûa mình, caùc baïch y dò nghò noùi: Taïi sao Tyø-kheo-ni khoâng nghó ñeán chuyeän haønh ñaïo maø laïi töï deät y cho mình nhö nhöõng ngöôøi thôï deät khaùc. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo töï deät y cho mình, phaïm Ba-daät-ñeà". Neáu deät baèng khung cöûi thì moät laàn ñöa

caùi thoi qua laø phaïm Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di- ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu deät daây löng hay daây ngoài thieàn thì khoâng phaïm. Luùc naøy, ngöôøi haàu caän cuûa Vua Ba-tö-naëc vaø caùc Tyø-kheo-ni ñi du ngoaïn nôi coù söï khuûng boá, bò ñaùm giaëc cöôùp ñoaït, coù vò bò phaù phaïm haïnh, hoaëc bò baét daãn ñi. Caùc Tyø-kheo-ni khaùc baùo vôùi nhaø Vua. Nhaø Vua noùi: Nay toâi khoâng ñöôïc quyeàn löïc thì ñaâu giuùp ñöôïc gì cho Tyø- kheo-ni! Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao laïi ñi du ngoaïn nôi coù caùc söï khuûng boá... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo ñi du haønh trong nöôùc, nôi coù söï khuûng boá, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu tröôùc ñi nôi ñöôøng loä, sau ñoù coù söï naïn khôûi thì khoâng phaïm. Khi ñoù, caùc Tyø-kheo-ni töï taïo töôïng cho mình, cuõng sai ngöôøi khaùc taïo. Khi aáy, Thaâu-la-nan-ñaø sai ngöôøi taïo töôïng, khi thaáy töôïng mình, Thaâu-la-nan-ñaø töï taâm sinh nhieãm ñaém, laïi coù yù nghó: Nhan saéc cuûa ta nhö vaäy, taïi sao huûy hoaïi ñeå tu phaïm haïnh! Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo bieát, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo töï taïo töôïng cho mình, hoaëc sai ngöôøi laøm, phaïm Ba-daät-ñeà". Taïo töôïng cho mình: Hoaëc veõ, hoaëc duøng caây, hoaëc duøng chaát deûo ñeå laøm. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu ngöôøi khaùc töï yù laøm cho mình thì khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni trang ñieåm cho ngöôøi nöõ, beøn sinh taâm

khoâng vui vôùi ñaïo, ñeán noãi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc baïch y cheâ traùch noùi: Taïi sao Tyø-kheo-ni laïi trang ñieåm cho ngöôøi nöõ, nhö theå trang ñieåm moät kieåu maãu, ñeå töï trang ñieåm cho chính mình, naøo coù khaùc xa gì maáy? Khoâng nghó ñeán vieäc haønh ñaïo, chæ laøm vieäc trang söùc baát chaùnh, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø- kheo-ni naøo trang ñieåm cho ngöôøi nöõ, phaïm Ba-daät-ñeà". Trang ñieåm: Chaûi ñaàu cho ñeán gaén moät ñoùa hoa, ñeo chieác xuyeán, moãi vieäc laøm phaïm moät Ba-daät-ñeà. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni taém röûa trong nöôùc, loäi ngöôïc doøng nöôùc taïo ra caûm xuùc duïc, sinh taâm aùi duïc, ñeán noãi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo loäi ngöôïc doøng nöôùc, phaïm Ba- daät-ñeà". Neáu loäi ngöôïc doøng nöôùc moãi böôùc loäi phaïm moät Ba-daät-ñeà. Maát baát tònh thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coù taâm duïc thì khoâng phaïm. Khi ñoù, caùc Tyø-kheo-ni naèm giöõa ngay choã nhaø bò doät, gioït nöôùc nhoû xuoáng, vaøo trong "Hình", sinh taâm aùi duïc, ñöa ñeán tình traïng hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch... cho ñeán caâu:

Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo naèm giöõa ngay choã nhaø bò doät, nöôùc nhoû xuoáng choã kín, phaïm Ba-daät-ñeà”. (Ngoaøi ra nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni ñeå eo ñöôïc thon, nhoû, ñeïp, duøng daây buoäc ngang eo löng khieán sinh taâm aùi duïc, caùc baïch y cheâ traùch noùi: Caùc ngöôøi naøy chaêm soùc cho eo löng nhoû, yeåu ñieäu nhö daâm nöõ, khoâng coù taâm ñaïo chæ laøm vieäc taø. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo laøm cho eo löng nhoû, yeåu ñieäu, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Ñaõ noùi xong hai traêm phaùp.

Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni baèng nhieàu caùch söûa soaïn thaân hình khieán cho ñeïp, sinh taâm aùi duïc… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo- ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-

ni naøo baèng nhieàu caùch söûa thaân cho ñeïp, phaïm Ba-daät-ñeà”. (Ngoaøi ra nhö giôùi tröôùc ñaõ noùi). Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni aên maëc theo caùch cuûa kyõ nöõ, sinh taâm khoâng vui soáng vôùi ñaïo, ñeán noãi hoaøn tuïc… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo maëc y nhö phaùp cuûa kyõ nöõ, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Khi ñoù, caùc Tyø-kheo-ni maëc y nhö phaùp cuûa baïch y phuï nöõ, sinh taâm khoâng vui soáng vôùi ñaïo… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo maëc y theo phaùp cuûa baïch y phuï nöõ, phaïm Ba-daät-ñeà”. (Ngoaøi ra nhö treân ñaõ noùi). Luùc aáy caùc Tyø-kheo-ni vôùi taâm duïc, töï trau chuoác theå hình cuûa mình, sinh taâm aùi duïc… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo duøng taâm duïc töï trau chuoác thaân theå cuûa mình, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni soi göông, sinh taâm khoâng vui soáng vôùi ñaïo… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo soi göông, phaïm Ba- daät-ñeà”. Neáu soi göông trong nöôùc phaïm Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma- na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu maët coù muït nhoït soi ñeå thaáy khoâng phaïm. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni töï mình boùi toaùn baèng nhieàu caùch, cuõng ñeán ngöôøi khaùc boùi toaùn. Caùc baïch y cheâ traùch noùi: Ñaùm naøy khoâng boû taø kieán, laøm sao ñaéc ñaïo? Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch… cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: “Tyø-kheo-ni naøo töï mình boùi toaùn, hoaëc ñeán ngöôøi boùi toaùn, phaïm Ba-daät-ñeà”. Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni cuøng nhau baøn luaän vieäc rieâng tö, nhö noùi chuùng ta xuaát gia seõ ñaït ñöôïc cöùu caùnh ñeå laøm gì? Khoâng ñaït ñöôïc cöùu caùnh thì sao? Neân boû

ñaïo hay khoâng neân boû ñaïo? Neáu boû ñaïo ñöôïc moät ngöôøi choàng toát chaêng? Sinh ñöôïc nhieàu ít con, phöôùc loäc, töôùng maïo theá naøo? Do luaän baøn nhöõng chuyeän theá tuïc nhö vaäy, neân khoâng vui soáng vôùi ñaïo, ñeán noãi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao Tyø-kheo-ni luaän baøn vieäc theá tuïc, queân vieäc ñaïo... cho ñeán caâu: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-

ni kieát giôùi (nhö tröôùc). Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo luaän baøn theo theá tuïc, phaïm Ba-daät-ñeà". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Ñaõ noùi xong hai traêm leõ baûy phaùp. ----------

Ñoaïn 5: NOÙI VEÀ TAÙM PHAÙP HOÁI QUAÙ

Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni öa aên toâ, thöôøng ñeán nhaø ngöôøi xin, caùc baïch y cheâ traùch noùi: Toâ laø chaát laøm cho ngöôøi laùng da maùt thòt, thöùc aên cuûa ngöôøi ñôøi, taïi sao Tyø-kheo-ni khoâng caàu phaùp vò, maø laïi ham hoá thöùc aên ngon, mong caàu nhan saéc cho ñeïp, so vôùi daâm nöõ ñaâu coù khaùc gì? Thaät laø khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni Tröôûng laõo nghe, nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo-ni: Thaät söï caùc coâ coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Söï thaät chuùng con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng nhieàu caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo-ni kieát giôùi Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo aên toâ, neân ñeán beân caùc Tyø-kheo-ni aên naên: Toâi rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch nay höôùng ñeán caùc sö coâ ñeå aên naên. Nhö vaäy goïi laø phaùp hoái quaù". Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni aên trong Taêng, ñöôïc ngöôøi môøi aên, hay khaát thöïc nhaän ñöôïc toâ khoâng daùm aên, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp Tyø-kheo-ni khoâng xin maø nhaän ñöôïc toâ thì neân aên. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo xin toâ ñeå aên, Tyø-kheo-ni aáy neân ñeán beân caùc Tyø-kheo-ni aên naên: Toâi rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc sö coâ ñeå aên naên. Nhö vaäy goïi laø phaùp hoái quaù". Coù caùc Tyø-kheo-ni beänh caàn toâ maø khoâng daùm xin, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp Tyø-kheo-ni beänh ñöôïc xin toâ ñeå aên. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Tyø-kheo-ni naøo khoâng beänh maø vì mình xin toâ ñeå aên, Tyø- kheo-ni aáy neân ñeán beân caùc Tyø-kheo-ni aên naên: Toâi rôi vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc sö coâ ñeå aên naên. Nhö vaäy goïi laø phaùp hoái quaù". Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni xin daàu, xin maät, xin ñöôøng pheøn, xin söõa, xin laïc (vaùng söõa), xin caù thòt ñeàu nhö treân ñaõ noùi. ----------

Ñoaïn 6: NOÙI VEÀ MOÄT TRAÊM PHAÙP CHUÙNG HOÏC

Baáy giôø, Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi Ñöùc Phaät: - Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc, nhö khoâng maëc y haï cao, caàn phaûi hoïc... cho ñeán caâu: Caây cao quaù ñaàu ngöôøi khoâng ñöôïc leo leân, tröø coù nhaân duyeân lôùn, caàn phaûi hoïc. Chuùng con neân thoï trì theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Neân thoï trì hai boä Taêng. Töø nay giôùi naøy ñöôïc noùi nhö sau: "Khoâng maëc y haï cao, caàn phaûi hoïc. Khoâng maëc y haï thaáp. Khoâng maëc y haï so le. Khoâng maëc y haï nhö laù caây Ña-la. Khoâng maëc y haï nhö voøi con voi. Khoâng maëc y haï nhö quaû naïi troøn. Khoâng maëc y haï xeáp thaønh laèn nhoû". "Khoâng maëc y cao. Khoâng maëc y thaáp. Khoâng maëc y so le". "Kheùo che thaân khi vaøo nhaø baïch y. Kheùo che thaân khi vaøo trong nhaø baïch y. Khoâng laät ngöôïc y leân vai beân phaûi khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng laät ngöôïc y leân vai beân phaûi khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng laät ngöôïc y leân vai beân traùi khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng laät ngöôïc y leân vai beân traùi khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng laät ngöôïc y leân caû hai vai khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng laät ngöôïc y leân caû hai vai khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng laéc thaân khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng laéc thaân khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng laéc ñaàu khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng laéc ñaàu khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng naém tay nhau khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng naém tay nhau khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng aån ngöôøi khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng aån ngöôøi khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc choáng naïnh khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc choáng naïnh khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc choáng maù khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc choáng maù khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc ñöa tay khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc ñöa tay khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc nhìn leân cao khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc nhìn leân cao khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc ngoù hai beân khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc ngoù hai beân khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc ñi xoaïc chaân khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc ngoài xoaïc chaân trong nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc ñi ngoùng maët khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc ngoài ngoùng maët trong nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc truøm ñaàu khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc truøm ñaàu khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc giôõn cöôøi khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc giôõn cöôøi khi ngoài trong nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc cao tieáng khi vaøo nhaø baïch y. Khoâng ñöôïc cao tieáng khi ngoài trong nhaø

baïch y. Ñöôøng hoaøng khi vaøo nhaø baïch y. Ñöôøng hoaøng khi ngoài trong nhaø baïch y". "Ñeå yù khi coù thöùc aên. Khoâng nhaän thöùc aên ñaày traøn baùt. Canh côm cuøng aên. Khoâng neân moi khaép trong baùt ñeå laáy thöùc aên. Khoâng neân khoeùt giöõa baùt ñeå aên. Khoâng cong ngoùn tay ñeå veùt baùt aên. Khoâng ngöûi thöùc aên khi aên. Nhìn kyõ baùt khi aên. Khoâng vaát boû thöùc aên. Khoâng duøng tay ñang boác thöùc aên caàm ñoà saïch. Khoâng huùp thöùc aên. Khoâng nhai thöùc aên coù tieáng. Khoâng lieám thöùc aên. Khoâng boác thöùc aên ñaày tay ñeå aên. Khoâng haû mieäng lôùn ñeå aên. Côm chöa ñeán khoâng neân môû mieäng lôùn ñeå chôø. Khoâng nheùo muõi khi aên. Khoâng ngaäm thöùc aên maø noùi. Khoâng buùng maù ñeå aên. Khoâng nhai phaân nöûa roài nuoát. Khoâng duoãi caùnh tay laáy thöùc

aên. Khoâng choáng tay ñeå aên. Khoâng le löôõi ra ñeå aên. Khoâng nuoát troïng thöùc aên. Khoâng voø côm töø xa neùm vaøo mieäng. Khoâng duøng nöôùc trong baùt coù thöùc aên röôùi trong nhaø baïch y. Khoâng duøng côm phuû canh mong ñöôïc theâm canh. Khoâng cheâ khen thöùc aên. Khoâng vì mình ñoøi theâm thöùc aên. Khoâng nhìn vaøo baùt ngöôøi ngoài gaàn vôùi taâm nghi kî". "Khoâng duøng ñaïi tieåu tieän, tröø beänh. Khoâng ñaïi tieåu tieän trong nöôùc saïch, tröø beänh. Khoâng ñaïi tieåu tieän trong rau coû töôi, tröø beänh. Ngöôøi mang guoác khoâng neân vì hoï noùi phaùp, tröø beänh. Ngöôøi mang deùp khoâng neân noùi phaùp, tröø beänh. Ngöôøi ñeå troáng ngöïc khoâng neân vì hoï noùi phaùp, tröø beänh. Ngöôøi ngoài, Tyø-kheo-ni ñöùng khoâng neân vì hoï noùi phaùp, tröø beänh. Ngöôøi ngoài choã cao, Tyø-kheo-ni ngoài choã thaáp khoâng neân vì hoï noùi phaùp, tröø beänh. Ngöôøi naèm, Tyø-kheo-ni ngoài khoâng neân vì hoï noùi phaùp, tröø beänh. Ngöôøi ôû tröôùc, Tyø-kheo-ni ôû sau khoâng neân vì hoï noùi phaùp, tröø beänh. Ngöôøi ôû giöõa ñöôøng, Tyø-kheo-ni ôû beân ñöôøng khoâng neân vì hoï noùi phaùp, tröø beänh. Khoâng vì ngöôøi truøm ñaàu noùi phaùp, tröø beänh. Khoâng neân vì ngöôøi laät ngöôïc y noùi phaùp, tröø beänh. Khoâng vì ngöôøi laät ngöôïc y leân hai vai noùi phaùp, tröø beänh. Khoâng vì ngöôøi caàm duø che thaân noùi phaùp, tröø beänh. Khoâng vì ngöôøi cöôõi ngöïa noùi phaùp, tröø beänh. Khoâng vì ngöôøi caàm gaäy noùi phaùp, tröø beänh. Khoâng vì ngöôøi caàm dao maø noùi phaùp. Khoâng vì ngöôøi caàm cung teân maø noùi phaùp. Caây cao quaù ñaàu ngöôøi khoâng ñöôïc leo leân, tröø coù tröôøng hôïp ñaëc bieät, caàn neân hoïc. Tröôøng hôïp ñaëc bieät: Bò thuù döõ hay caùc naïn, goïi laø tröôøng hôïp ñaëc bieät".

342 BOÄ LUAÄT 1

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 15
Phaàn 3: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: THOÏ GIÔÙI, BOÁ TAÙT, AN CÖ, TÖÏ TÖÙ, Y, GIAØY DEÙP DA, THÖÙC UOÁNG V.V...

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ PHAÙP THOÏ GIÔÙI

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù, baûo caùc Tyø-kheo: Thuôû ñôøi quaù khöù, coù nhaø Vua teân laø Uaát Ma. Vôï leû coù boán ngöôøi con, ngöôøi thöù nhaát teân Chieáu Muïc, ngöôøi thöù hai teân laø Thoâng Muïc, ngöôøi thöù ba teân Ñieàu Phuïc Töôïng, ngöôøi thöù teân Ni Laâu ñeàu thoâng minh hieåu roäng, coù oai ñöùc. Ñeä

nhaát phu nhaân coù moät ngöôøi con teân laø Tröôøng-sinh, ngu ñaàn xaáu xí, moïi ngöôøi ñeàu khinh mieät. Phu nhaân nghó: Con ta tuy laø lôùn nhöng taøi ñöùc khoâng baèng ai, coøn boán ñöùa kia laïi coù oai ñöùc, ngoâi vò cuûa nöôùc chaéc veà tay chuùng. Ta neân laäp möu keá theá naøo ñeå cuûng coá cô nghieäp cho con ta. Baø ta laïi nghó: Hieän nay nhaø Vua coi troïng vaø tin yeâu mình hôn caùc phu nhaân khaùc. Tröôùc heát ta neân duøng tình caûm, sau seõ duøng lyù ñeå giaûi quyeát. Nhö möu keá ñaõ nghó, baø ta beøn trang ñieåm heát söùc ñeïp ñeõ ñeå khi Vua ñeán laø chieám ñöôïc söï yeâu thöông vaø Vua muoán gaàn guõi vôùi baø ta ngay. Khi aáy, baø ta khoùc söôùt möôùt, nhaø Vua hoûi lyù do, baø ta traû lôøi: Em coù lôøi nguyeän nhoû, e khoâng toaïi, ñaønh phaûi cheát cho xong ñôøi. Nhaø Vua noùi: Em coù lôøi nguyeän theá naøo, neáu hôïp lyù thì anh ñaâu traùi ñöôïc. Baø ta beøn taâu vôùi nhaø Vua: Boán ñöùa con cuûa Vua ñeàu coù oai ñöùc, coøn ñöùa con cuûa em tuy lôùn, nhöng taøi ñöùc khoâng baèng ai, vaán ñeà keá thöøa ñaïi nghieäp e chuùng noù seõ ñoaït ñi thoâi. Neáu nhaø Vua taãn xuaát boán ñöùa kia thì em môùi yeân taâm. Nhaø Vua noùi: Boán ñöùa ñoù ñeàu coù hieáu ñeå, ñoái vôùi nöôùc khoâng coù loãi gì, nay ta laøm theá naøo taãn xuaát ñöôïc. Baø ta laïi noùi: Thaät ra vieäc nhaø caû vieäc nöôùc loøng em quaù ñoãi lo toan ñeàn ñaùp, vì boán ñöùa con cuûa Vua ñeàu coù oai ñöùc, daân chuùng ñeàu quyù meán, moät ngaøy naøo ñoù chuùng noù tranh giaønh nhau ngoâi vò aét haún seõ saùt haïi nhau vaø loäc nöôùc lôùn lao kia seõ bò tieâu dieät, mai sau laøm gì coù Vua?! Nhaø Vua noùi:

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 15 343

Thoâi! Thoâi ñöøng noùi theâm nöõa. Nhaø Vua lieàn keâu boán ngöôøi con, ra leänh phaûi ñi khoûi nöôùc. Boán ngöôøi con vaâng leänh, lieàn chuaån bò haønh trang. Khi aáy, baø meï cuûa boán ngöôøi con vaø caùc chò em ruoät ñeàu xin ñöôïc cuøng ñi. Khoâng nhöõng theá, caùc löïc só, baùch quan, Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só, taát caû daân chuùng haàu heát ñeàu vui loøng xin ñöôïc ñi theo. Nhaø Vua chaáp thuaän cho theo taát caû. Laø theá ñaáy, boán ngöôøi con baùi töø ra ñi. Qua ñöôïc beân kia soâng Kyø-la, hoï ñeán phía baéc Tuyeát sôn, nôi ñoù ñaát baèng phaúng roäng raõi, boán beà nguùt ngaøn söï trong laønh, tónh mòch, laïi nhieàu traùi ngoït, caây laønh, kyø hoa dò thaûo, vaø muoâng thuù ñuû loaïi. Nhaän ra ñaát laønh, boán ngöôøi con cho döøng laïi roài goïi Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só ñeán ñeå cuøng nhau baøn baïc: “Caùc nôi ñaõ ñi qua, khoâng nôi naøo hôn choã naøy, coù theå ñònh cö ñöôïc roài”. Taát caû ñeàu ñoàng yù, nôi ñaây laø queâ höông môùi. Hoï xaây döïng thaønh aáp vaø chæ trong thôøi gian vaøi naêm soá ngöôøi quy tuï ñoâng ñuùc, daàn daàn phoàn thònh trôû thaønh ñaïi quoác. Caùch sau vaøi naêm, Vua cha nhôù ñeán con, hoûi quaàn thaàn: Boán ñöùa con cuûa ta nay ôû ñaâu? Quaàn thaàn taâu: ÔÛ taïi phía baéc Tuyeát sôn, gaàn röøng Xaù-di, xaây döïng thaønh quaùch doanh aáp, muoân daân phaùt ñaït, ñaát ñai maøu môõ, aùo côm sung tuùc khoâng heà thieáu thoán. Nhaø Vua nghe roài Ba laàn khen ngôïi con ta coù ñuû khaû naêng! Nhaø Vua Ba laàn laäp laïi lôøi khen nhö theá. Töø ñoù, mang danh hieäu laø chuûng toäc Thích Ca. Ni-laâu coù con teân laø Töôïng-ñaàu-la. Töôïng-ñaàu-la coù con teân laø Cuø-ñaàu-la. Cuø-ñaàu-la coù con teân laø Ni-höu-la. Ni-höu-la coù boán ngöôøi con: Moät teân laø

Tònh Phaïn, hai teân laø Baïch Phaïn, ba teân laø Hoäc Phaïn, boán teân laø Cam Loà Phaïn. Vua Tònh Phaïn coù hai ngöôøi con: Moät teân laø Boà-taùt, hai teân laø Nan-ñaø. Baïch Phaïn coù hai ngöôøi con: Moät teân laø A- nan, hai teân laø Ñieàu-ñaït. Hoäc Phaïn coù hai ngöôøi con: Moät teân laø Ma-ha- nam, hai teân laø A-na-luaät. Cam Loà Phaïn coù hai ngöôøi con: Moät teân laø Baø-baø, hai teân laø Baït-ñeà. Boà-taùt coù con teân laø La-haàu-la. Khi coøn nhoû Boà-taùt ñaõ coù chí xuaát gia. Vua cha sôï con hoïc ñaïo, thöôøng duøng naêm duïc ñeå cho con vui chôi. Ñeán möôøi boán tuoåi, Boà-taùt oai nghieâm leân xa giaù du ngoaïn cöûa thaønh phía Ñoâng, thaáy moät ngöôøi giaø ñaàu baïc löng khoøm, choáng gaäy, böôùc ñi yeát ôùt, Boà-taùt hoûi ngöôøi ñaùnh xe: Ñoù laø ngöôøi gì? Teân ñaùnh xe thöa: Ñoù laø ngöôøi giaø. Boà-taùt laïi hoûi: Giaø laø theá naøo? Thöa Boà-taùt, giaø laø tuoåi ñaõ lôùn, caên coát chín muoài, hình daïng bieán ñoåi, saéc töôùng suy taøn, ñöùng ngoài khoå sôû, maïng soáng khoâng coøn bao laâu, cho neân goïi laø giaø. Boà-taùt hoûi: Ta coù traùnh khoûi tình traïng ñoù khoâng? Thöa Ngaøi laøm sao traùnh khoûi. Boà-taùt baûo quay xe veà laïi cung, töï nghó: Chöa lìa khoûi söï giaø neân saàu öu khoâng vui. Vua cha hoûi teân haàu ñaùnh xe: Thaùi

töû ñi chôi coù vui hay khoâng? Teân ñaùnh xe taâu: Khoâng vui. Taïi sao vaäy? Vì gaëp moät ngöôøi giaø neân Thaùi töû khoâng vui. Nhaø Vua sôï, theo lôøi oâng thaày töôùng, e Thaùi töû khoâng laâu nöõa seõ xuaát gia, laïi taêng theâm naêm duïc ñeå mua vui cho Thaùi töû. Sau thôøi gian laâu, Thaùi töû laïi ra leänh ngöôøi ñaùnh xe nghieâm xa giaù du quaùn cöûa thaønh phía Nam. Gaëp moät ngöôøi beänh hình theå yeáu oám, döïa cöûa thôû hoãn heãn. Thaùi töû hoûi ngöôøi ñaùnh xe: Ñoù laø ngöôøi gì? Thöa Boà-taùt: Ñoù laø ngöôøi beänh. Boà-taùt laïi hoûi: Theá naøo laø ngöôøi beänh? Thöa Ngaøi boán ñaïi taêng theâm söï toån giaûm, aên uoáng khoâng ñöôïc, söùc löïc yeáu daàn, maïng soáng ôû trong khoaûnh khaéc, neân goïi laø beänh. Boà-taùt hoûi: Ta coù traùnh khoûi tình traïng ñoù khoâng? Thöa Ngaøi, laøm sao traùnh khoûi. Thaùi töû baûo quay xe veà cung, töï nghó: Chöa lìa khoûi söï giaø beänh, laïi taêng theâm saàu öu. Nhaø Vua hoûi teân ñaùnh xe: Thaùi töû ñi chôi coù vui khoâng? Teân ñaùnh xe taâu: Laïi caøng khoâng vui! Vua laïi hoûi: Vì sao? Baåm Ñaïi vöông vì gaëp moät ngöôøi beänh cho neân khoâng vui. Nhaø Vua sôï Thaùi töû xuaát gia, neân taêng theâm naêm duïc ngaøy ñeâm ñeå cho Thaùi töû vui. Sau thôøi gian laâu, Boà-taùt laïi baûo ngöôøi ñaùnh xe nghieâm xa giaù, du quaùn cöûa thaønh phía Taây. Gaëp moät ngöôøi cheát, töû thi khieâng ñi tröôùc, gia ñình caû nam laãn nöõ ñi sau khoùc keå. Thaùi töû hoûi ngöôøi haàu xe: Ñoù laø ngöôøi gì? Thöa Thaùi töû, ñoù laø ngöôøi cheát. Laïi hoûi: Theá naøo goïi laø ngöôøi cheát? Thöa Ngaøi, hôi thôû chaám döùt, tinh thaàn khoâng bieát gì nöõa, vaát boû nôi ñoàng troáng, vónh vieãn xa lìa baø con, neân goïi laø cheát. Boà-taùt hoûi: Ta coù traùnh khoûi traïng huoáng ñoù khoâng? Ngöôøi haàu xe thöa: Laøm sao traùnh khoûi. Boà-taùt töï nghó: Chöa traùnh khoûi giaø beänh cheát, neân caøng taêng theâm saàu öu, lieàn quay xe trôû veà. Treân ñöôøng thaáy ngöôøi caïo boû raâu toùc, maëc phaùp phuïc, böng baùt, nhìn ñaát maø ñi, Thaùi töû hoûi ngöôøi ñaùnh xe: Ñoù laø ngöôøi gì maø y

phuïc khaùc vôùi ngöôøi ñôøi? Thöa Thaùi töû, ñoù laø ngöôøi xuaát gia. Laïi hoûi: Theá naøo goïi laø ngöôøi xuaát gia? Thöa Ngaøi, ngöôøi kheùo töï ñieàu phuïc, ñuû caùc oai nghi, thöôøng haønh nhaãn nhuïc, thöông xoùt chuùng sinh, neân goïi laø xuaát gia. Boà-taùt nghe roài, ba laàn thoát leân: Laønh thay! Ñaây laø söï soáng an laïc duy nhaát! Thaùi töû lieàn xuoáng xe ñeán gaàn cung kính hoûi: Taïi sao hình thöùc y phuïc cuûa Ngaøi khoâng gioáng ngöôøi ñôøi? (Caùch traû lôøi cuõng gioáng nhö treân). Boà-taùt laïi ba laàn khen: Laønh thay! Neáp soáng naøy laø an vui nhaát. Boà-taùt leân xe veà cung. Töø xa coù moät ngöôøi nöõ troâng thaáy Boà-taùt, traùi tim coâ ta bò rung ñoäng vì aùi duïc, lieàn noùi keä: Meï vui vì coù con Cha con vui cuõng theá Ngöôøi nöõ ñöôïc choàng naøy Vui hôn vaøo Neâ hoaøn.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 15 345

Boà-taùt nghe noùi tieáng Neâ hoaøn, hoan hyû voâ cuøng, töï nghó: Ta laøm theá naøo ñeå seõ chöùng ñöôïc Neâ hoaøn voâ thöôïng naøy? Trôû veà cung, Boà-taùt mieân man suy nghó ñeán caùc phaùp sinh, laõo, beänh, töû chöa ñöôïc xa lìa naøy... Nhaø Vua hoûi ngöôøi ñaùnh xe: Nay Thaùi töû ñi chôi coù vui hay khoâng? Ngöôøi haàu xe thöa: Khi ñi thì khoâng vui, nhöng luùc veà thì raát vui. Vua laïi hoûi: Taïi sao vaäy? Thöa Ngaøi khi ñi gaëp moät ngöôøi cheát neân khoâng vui, luùc veà thaáy moät Tyø-kheo cho neân raát vui. Nhaø Vua laïi nghó: Töôùng sö noùi Thaùi töû seõ xuaát gia chaéc laø ñuùng. Nhaø Vua taêng theâm naêm duïc caû ngaøy laãn ñeâm ñeå Thaùi töû vui chôi. Boà-taùt thöôûng thöùc troø vui cuûa caùc kyõ nöõ, taïm thôøi nguû ñöôïc. Sau ñoù, ñaùm kyõ nöõ ñeàu vuøi mình trong giaác nguû. Boà-taùt tænh daäy thaáy caùc kyõ nöõ cuøng goái nhau maø nguû, hoaëc loä hình theå chaúng khaùc naøo con ngöôøi baèng caây goã, nöôùc muõi, nöôùc maét, nöôùc daõi töø trong mieäng chaûy ra, ñaøn caàm, ñaøn saét, ñaøn tieâu... ngoån ngang döôùi ñaát, laïi thaáy cung ñieän cuõng nhö goø hoang. Chöùng kieán caûnh töôïng naøy, Boà- taùt phaûi Ba laàn thoát leân lôøi than: Hoïa thay! Hoïa thay! Boà-taùt lieàn chaïy ñeán cung ñieän cuûa phuï vöông ôû, bieán traïng cuûa cung ñieän cuõng laïi nhö vaäy. Boà-taùt laïi cuõng than: Hoïa thay! Hoïa thay! Chaùn ngaùn quaù roài! Phaûi xa lìa gaáp! Luùc aáy, Boà-taùt ra leänh cho teân haàu Xieån-ñaø: Ngöôi haõy thaéng con ngöïa, ñöøng cho ai hay! Xieån-ñaø thöa: Ban ñeâm khoâng phaûi laø luùc ñi, khoâng neân du quaùn. Hôn nöõa, ñaâu coù oaùn ñòch böùc baùch nôi hoaøng cung, khoâng bieát vì lyù do gì maø ban ñeâm baûo thaéng ngöïa? Thaùi töû traû lôøi: Coù ñaïi oaùn ñòch, ngöôi khoâng bieát ñaâu. Caùi oaùn ñòch laø giaø, beänh, cheát, oaùn ñòch ñoù môùi laø lôùn. Ngöôi phaûi thaéng ngöïa gaáp, khoâng neân trì hoaõn. Con baïch maõ ñöôïc thaéng xong, Xieån-ñaø ñem ra tröôùc saân roài thöa: Ngöïa ñaõ thaéng xong, ñem ñeán ñaây roài. Boà-taùt lieàn ñeán nôi con ngöïa, muoán côõi leân, con ngöïa lieàn hyù leân moät tieáng vôùi gioïng buoàn thaûm. Thieân thaàn sôï coù söï trôû ngaïi, lieàn duøng caùch laøm loaõng aâm thanh cuûa ngöïa, khieán cho ngöôøi khoâng nghe. Boà-taùt côõi ngöïa höôùng veà phía Ñoâng caùc, cöûa Ñoâng caùc lieàn môû, laïi höôùng veà cöûa thaønh, cöûa thaønh cuõng töï môû. Ra khoûi cöûa thaønh roài, Boà-taùt höôùng veà röøng A-naäu-da, caùch thaønh khoâng xa. Boà-taùt xuoáng ngöïa, côûi aùo quyù baùu, trao cho Xieån-ñaø vaø noùi: Ngöôi ñem con ngöïa vaø

chieác aùo naøy veà hoaøng cung, taâu leân: Hoâm nay ta baùi taï cha meï ñeå ñi hoïc ñaïo, khoâng laâu laém ñaâu, ta seõ trôû veà, xin song thaân ñöøng quaù buoàn raàu. Xieån-ñaø khoùc loùc, quyø goái thöa: Töôùng sö tröôùc kia coù noùi, Thaùi töû seõ laøn Chuyeån luaân Thaùnh vöông coù baûy thöù baùu, moät ngaøn ngöôøi con, laøm Vua boán coõi thieân haï, duøng chaùnh phaùp trò ñôøi, khoâng duøng binh tröôïng, töï nhieân thaùi bình, taïi sao nay laïi töø boû ngoâi Vua, côûi aùo quyù baùu, nhaän söï khoå nôi röøng nuùi hoang vu?! Boà-taùt hoûi

laïi: Töôùng sö luùc baáy giôø coøn noùi gì nöõa khoâng? Xieån-ñaø thöa, töôùng sö coøn noùi: Neáu khoâng vui soáng vôùi thieân haï, xuaát gia hoïc ñaïo seõ thaønh Chaùnh ñaúng giaùc voâ thöôïng. Boà-taùt noùi: Ngöôi nghe roõ nhö vaäy taïi sao nay laïi buoàn? Ngöôi phaûi mau trôû veà taâu vôùi song thaân ta: Duø cho xöông coát muïc naùt maø ta khoâng chaám döùt ñöôïc nguoàn goác cuûa sinh, laõo, beänh, töû thì ta khoâng trôû veà. Luùc aáy Xieån-ñaø buoàn khoùc, ñeán tröôùc kính leã, ñi nhieãu ba voøng, roài daét ngöïa, ñem y baùu veà cung. Boà-taùt tieán veà phía tröôùc, thaáy moät ngöôøi thôï saên maëc chieác aùo caø sa, lieàn ñeán choã oâng ta, duøng chieác aùo giaù ñaùng traêm ngaøn laàn ñoåi laáy chieác aùo kia roài maëc ñi. Boà-taùt höôùng ñeán caây Tu-ma-na, beân goác caây coù ngöôøi thôï caïo toùc, nhôø caïo ñaàu. Hoï lieàn caïo toùc cho Boà-taùt. Trôøi Thích- ñeà-hoaøn-nhaân, trong chôùp nhoaùng, nhö co duoãi caùnh tay, ñeán tröôùc Boà- taùt, laáy y, höùng toùc ñem veà Thieân cung. Caïo toùc roài, Boà-taùt nghó: Nay ta ñaõ laøm ngöôøi xuaát gia töï nhieân ñuû giôùi. Töø ñoù, Ngaøi tuaàn töï du haønh ñeán thaønh Vöông-xaù. Vua Bình-sa luùc thieáu thôøi coù naêm lôøi nguyeän: 1. Phuï vöông baêng haø ta seõ noái ngoâi. 2. Khi laøm Vua gaëp Phaät ra ñôøi. 3. Chính mình ñöôïc thaáy Phaät, gaàn guõi cuùng döôøng. 4. Phaùt taâm hoan hyû ñaëng nghe chaùnh phaùp. 5. Nghe phaùp roài lieàn ñöôïc tin hieåu. Boà-taùt vaøo thaønh khaát thöïc, oai nghi raïng rôõ, nhìn ñaát maø ñi. Khi aáy, chöa coù bình baùt, Ngaøi trì laù sen thay baùt ñi khaép moïi neûo ñöôøng, baùt laù sen coøn coäng. Luùc ñoù, nhaø Vua cuøng quaàn thaàn ôû treân voïng laàu, töø xa thaáy Boà-taùt laáy laøm kyø laï, quay laïi noùi vôùi quaàn thaàn: Chöa töøng nghe thaáy ai nhö ngöôøi naøy, chaéc laø thaàn thaùnh. Quaàn thaàn ñeàu taâu: Tröôùc ñaây coù nghe, phía baéc Tuyeát sôn, Vua thaønh Ca-duy-la-veä teân laø Tònh Phaïn, sinh ngöôøi con teân laø Boà-taùt. Thaày töôùng xem töôùng noùi: Neáu ôû nhaø thì seõ laøm Chuyeån luaân Thaùnh vöông, laøm chuû boán coõi thieân haï, baûy thöù baùu töï ñeán, töùc laø luaân baùu, töôïng baùu, maõ baùu, chaâu baùu, nöõ baùu, thaàn baùu vaø chuû binh baùu. Vua coù moät ngaøn ngöôøi con duõng kieän, söùc maïnh phi thöôøng, duøng phaùp cheá ngöï ñôøi, binh tröôïng khoâng duøng ñeán maø töï nhieân thaùi bình. Neáu khoâng vui soáng vôùi theá gian, xuaát gia hoïc ñaïo, chöùng thaønh Phaät ñaïo, ñoä sinh töû cho ngöôøi. Nghe Thaùi töû ñaõ xuaát gia chaéc laø ngöôøi naøy. Vua nghe noùi nhö theá, beøn raát vui möøng, noùi: Naêm lôøi nguyeàn cuûa ta tröôùc ñaây, moät lôøi ñaõ thöïc hieän, coøn boán lôøi nöõa, chaéc nay seõ toaïi nguyeän. Nhaø Vua lieàn saéc hai ngöôøi tôùi xem Boà-taùt truù nghæ taïi ñaâu ñeå nhaø Vua ñeán. Nhaän leänh, hai ngöôøi theo saùt ñeán taän

nôi, thaáy Boà-taùt khaát thöïc xong trôû veà nuùi Ba-la-naïi, ngoài kieát giaø höôùng veà

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 15 347

nöôùc Ba-tuaàn. Moät ngöôøi luoân theo ñeå quan saùt, moät ngöôøi veà taâu vôùi Vua. Nhaø Vua lieàn trang nghieâm xa giaù thaúng ñeán nôi. Boà-taùt hoát nhieân ñình chæ kieát giaø xuoáng nuùi, nhaø Vua ñang leo leân nuùi, ñeán choã Boà-taùt. Boà-taùt noùi: Laïi ñaây, laønh thay Ñaïi vöông! Vua seõ nhaän ñöôïc ñieàu an laønh. Nhaø Vua lieàn cuùi ñaàu kính leã saùt chaân roài ngoài lui qua moät beân, baïch Boà-taùt: Ngaøi sinh töø nöôùc naøo, xuaát gia töø hoï naøo? Boà-taùt traû lôøi: Sinh töø phía baéc Tuyeát sôn, nöôùc Xaù-di, thaønh Ca-duy-la-veä, cha teân laø Tònh Phaïn, hoï laø Cuø-ñaøm. Nhaø Vua muoán thöû Boà-taùt cho neân noùi: Toäc taùnh cuûa Tyø-kheo toân quyù, ngoâi Vua lôùn ôû ñôøi, Thaùnh ñöùc töï nhieân, bao truøm boán bieån, boán bieån khoâng moät ai khoâng troâng chôø. Neáu Ngaøi nhieáp chaùnh thì toâi cuõng höôùng veà phöông Baéc maø phuïng thôø. Boà-taùt traû lôøi: Ñòa vò naøo baèng ñòa vò Chuyeån luaân Thaùnh vöông maø toâi ñaõ boû huoáng laø boán bieån. Sôû dó toâi xuaát gia caàu ñaïo laø muoán vöôït khoûi taát caû caùi khoå lôùn cuûa sinh töû. Sao khoâng thænh toâi thaønh ñaïo roài ñoä Ñaïi vöông tröôùc maø laïi bo bo cho vieäc ñoù laø troïng yeáu?! Nhaø Vua noùi: Hay thay! Lôøi noùi ñoù raát laø vöøa yù! Xin Ngaøi thaønh ñaïo roài ñoä toâi vaø ngöôøi trong nöôùc naøy tröôùc. Boà-taùt chaáp thuaän. Nhaø Vua raát hoan hyû kính leã saùt chaân roài caùo lui. Sau khi nhaø Vua ñi, Boà-taùt beøn höôùng veà caây Boà-ñeà. Caùch caây Boà-ñeà khoâng xa coù moät ngöôøi caét coû, teân laø Kieát-an, Ngaøi tôùi xin moät ít coû, ñem ñeán traûi beân moät goác caây roài ngoài kieát giaø, thaúng ngöôøi, chaùnh yù, chaùnh nieäm tröôùc maét, lieàn töø ñöôïc naêm caùi, lìa duïc, lìa phaùp aùc baát thieän… Cuoái cuøng ñaéc ñeä töù thieàn vaø an truù trong ñoù, thoâng haïnh ba möôi baûy ñaïo phaåm. Do taâm tònh naøy maø ba minh raïng chieáu, töùc laø Tuùc maïng minh, Tha taâm minh vaø Laäu taän minh, nhö trong kinh Thuïy ÖÙng Boån Khôûi ñaõ noùi. Khi aáy, Ngaøi ñöùng daäy ñeán nôi laøng Uaát-tyø-la, ngoài döôùi röøng caây, khôûi ñaàu cho vieäc ñaéc thaønh Phaät ñaïo. Ñaàu ñeâm, Ngaøi quaùn möôøi hai nhaân duyeân nghòch vaø thuaän. Do duyeân caùi naøy neân caùi naøy hieän höõu, duyeân dieät thì caùi naøy dieät theo. Nghóa laø voâ minh duyeân haønh, haønh duyeân thöùc, thöùc duyeân danh saéc, danh saéc duyeân luïc nhaäp, luïc nhaäp duyeân xuùc, xuùc duyeân thoï, thoï duyeân aùi, aùi duyeân thuû, thuû duyeân höõu, höõu duyeân sinh, sinh duyeân laõo töû, öu bi, khoå naõo. Neáu voâ minh dieät thì haønh dieät, haønh dieät thì thöùc dieät, thöùc dieät thì danh saéc dieät, danh saéc dieät thì luïc nhaäp dieät, luïc nhaäp dieät thì xuùc dieät, xuùc dieät thì thoï dieät, thoï dieät thì aùi dieät, aùi dieät thì thuû dieät, thuû dieät thì höõu dieät, höõu dieät thì sinh dieät, sinh dieät thì laõo töû, öu bi, khoå naõo ñeàu dieät. Thaáy roõ nghóa duyeân khôûi naøy roài, Ngaøi beøn noùi keä: Caùc phaùp ñeàu duyeân sinh Phaïm chí baét ñaàu thieàn

348 BOÄ LUAÄT 1

Ñaõ roõ phaùp duyeân sinh Caùc nghi, coù theå tröø. Caùc phaùp ñeàu duyeân sinh Phaïm chí baét ñaàu thieàn Ñaõ roõ phaùp duyeân sinh Caùc khoå, coù theå tröø. Caùc phaùp ñeàu duyeân sinh Phaïm chí baét ñaàu thieàn Ma toái taêm phaù ñöôïc Nhö maët trôøi treân khoâng. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân maéc beänh caûm gioù, thaàn nuùi Ma-tu-la lieàn laáy traùi Ha-leâ-laëc daâng Phaät, thöa: Cuùi xin Phaät duøng traùi caây naøy ñeå tröø beänh caûm gioù. Ñöùc Phaät thoï nhaän vaø duøng, beänh caûm gioù lieàn heát, ngoài kieát giaø baûy ngaøy thoï söï an vui giaûi thoaùt. Sau baûy ngaøy, töø Tam-muoäi ñöùng daäy du haønh trong nhaân gian. Khi aáy coù naêm traêm khaùch buoân chôû haøng treân naêm traêm coã xe, trong ñoù coù hai ñaïi nhaân, moät teân laø Ly Vò, ngöôøi thöù hai teân laø Ba-lôïi. Xöa kia hai ngöôøi coù moät thieän trí thöùc qua ñôøi, xin laøm thieän thaàn, thöôøng ñi theo hoï, nghó: Nay Ñöùc Phaät môùi thaønh ñaïo cao caû, chöa coù ngöôøi daâng cuùng thöùc aên, ta neân khieán hai oâng baïn cuùng döôøng Ñöùc Phaät ñeå ñöôïc an laønh nhieàu kieáp. Vò thieän thaàn lieàn duøng thaàn löïc laøm cho ñoaøn xe ñeàu bò trôû ngaïi, moïi ngöôøi sôï seät, khaán vaùi boán phöông. Vò thieän thaàn töø khoâng trung noùi: Caùc ngöôøi ñöøng sôï! Caùc ngöôøi ñöøng sôï. Nay Ñöùc Phaät Theá Toân vöøa môùi thaønh ñaïo caû, ngoài yeân laëng baûy ngaøy, töø thieàn ñònh ñöùng daäy du haønh vaø hieän ngoài nôi goác caây kia, chöa coù ngöôøi daâng cuùng, hai oâng baïn neân ñem löông khoâ, maät, daâng cuùng ñeå ñöôïc an laïc nhieàu ñôøi. Moïi ngöôøi ñeàu hoan hyû, troän maät vôùi löông khoâ ñem ñeán ñeå cuùng. Töø xa, thaáy Ñöùc Theá Toân ngoài döôùi taøng caây, dung maõi ñónh ñaïc, caùc caên tòch ñònh, coù ba möôi hai töôùng cuûa ñaïi nhaân, aùnh saùnh toûa voøng quanh moät taàm, gioáng nhö nuùi vaøng. Hoï ñeán tröôùc maët, kính leã saùt chaân Phaät roài daâng cuùng löông khoâ troän vôùi maät. Ñöùc Theá Toân khôûi yù nghó: Caùc Ñöùc Phaät quaù khöù ñeàu duøng bình baùt ñeå thoï, caùc Ñöùc Phaät ñöông lai cuõng laïi nhö vaäy. Nay Ta cuõng neân duøng baùt ñeå thoï nhaän thöùc aên cuùng döôøng. Töù Thieân vöông bieát yù Phaät, moãi ngöôøi töï laáy moät caùi baùt baèng ñaù saïch coù muøi thôm töï nhieân ñem ñeán daâng Ñöùc Theá Toân, baïch: Cuùi xin Ngaøi nhaän laáy ñoà ñöïng naøy cuûa chuùng con ñeå thoï vaät daâng cuùng cuûa ngöôøi laùi buoân. Ñöùc Phaät laïi suy nghó: Neáu laáy moät caùi baùt cuûa moät Thieân vöông thì maáy vò kia khoâng baèng loøng. Ngaøi beøn laáy caû boán caùi ñeå vaøo trong baøn tay beân

traùi, duøng tay beân phaûi eùp laïi thaønh moät caùi, nhaän laáy vaät daâng cuùng. Thoï roài Ngaøi noùi: Caùc ngöôøi neân quy y Phaät, quy y Phaùp. Hoï lieàn thoï hai töï quy. Trong loaøi ngöôøi, hai nhaø buoân laø ngöôøi thoï hai töï quy ñaàu tieân. Ngaøi noùi phaùp tuøy hyû, chuù nguyeän baèng keä: Hai chaân, ngöôi an oån Boán chaân cuõng an oån Ñi cuõng ñöôïc an oån Veà cuõng ñöôïc an oån. Nhö ngöôøi caøy caàu mong Gieo gioáng vôùi hy voïng Ngöôi ñi bieån hy voïng Thu hoaïch nhö ngöôøi caøy. Ñöùc Theá Toân noùi keä naøy roài laïi vì khaùch buoân noùi caùc phaùp dieäu, chæ veõ lôïi ích ñeå hoï vui möøng. Sau ñoù, Ngaøi ñeán ngoài döôùi moät taøng caây thoï thöïc thöùc aên ñaõ thoï nhaän. Duøng löông khoâ troän maät xong, Ngaøi laïi ngoài kieát giaø nhaäp ñònh baûy ngaøy thoï söï vui trong giaûi thoaùt. Sau baûy ngaøy,

ñeán choã truù nguï cuûa roàng Vaên Laân, ngoài döôùi taøng caây. Con roàng ra khoûi nöôùc duøng thöùc aên khoâng phaûi cuûa loaøi ngöôøi daâng leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät nhaän vaø thoï thöïc roài laïi ngoài nhaäp ñònh baûy ngaøy, thoï söï vui giaûi thoaùt. Khi aáy baàu trôøi daøy ñaëc maây ñen, möa suoát baûy ngaøy, khieán ngöôøi hoaûng sôï. Con roàng khôûi yù nieäm: Nay, trôøi möa ñaùng sôï, ta neân bieán hoùa laøm thaønh thaân lôùn vaây quanh Ñöùc Phaät baûy voøng, laáy ñaàu che treân Ñöùc Phaät ñeå khoûi möa gioù moøng muoãi quaáy raày Ngaøi. Nghó xong, roàng lieàn thöïc hieän. Baûy ngaøy qua roài, Ñöùc Theá Toân töø Tam-muoäi ñöùng daäy. Roàng thaáy taïnh möa, voøm trôøi trong saùng, xaû boû thaân hình lôùn kia, bieán laøm thieáu nieân, cuùi ñaàu baïch Phaät: Con hoùa thaân lôùn, vaây quanh baûy voøng, ñaàu che treân Ñöùc Phaät, muoán cho gioù möa moøng muoãi ñöøng xuùc naõo ñeán Nhö Lai. Vì lyù do ñoù Ñöùc Phaät noùi keä: Xa lìa, vui choán tónh Nghe phaùp, thaáy phaùp, vui Khoâng naõo haïi ñôøi, vui Thöông chuùng sinh neân, vui. Lìa duïc theá gian, vui Vöôït heát aân aùi, vui Ngöôøi deïp ñöôïc ngaõ maïn Ñoù laø vui toái thöôïng. Ñöùc Phaät noùi keä roài, ñöùng daäy ñeán Uaát-tyø-la, thoân Tö-na, vaøo thoân khaát thöïc, sau ñoù ñeán nhaø cuûa Baø-la-moân Tö-na, ñöùng im laëng beân

ngoaøi cöûa, ngöôøi nöõ aáy teân laø Tu-xaø-ñaø, thaáy oai töôùng thaàn dieäu cuûa Ñöùc Phaät, lieàn ñeán tröôùc maët, laáy bình baùt cuûa Ñöùc Phaät ñöïng ñaày thöùc aên ngon boå, daâng cuùng Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät thoï thöïc roài noùi: Ngöôøi coù theå quy y Phaät, quy y Phaùp. Tu-xaø-ñaø lieàn thoï hai quy y. Trong soá ngöôøi nöõ, Tu-xaø-ñaø laø ngöôøi ñaàu tieân thoï hai töï quy, laøm ngöôøi Öu-baø- di. Ñöùc Phaät thoï thöïc roài, trôû laïi döôùi taøng caây Boà-ñeà, ngoài kieát giaø, nhaäp ñònh baûy ngaøy, thoï caùi vui giaûi thoaùt. Sau baûy ngaøy, töø Tam-muoäi ñöùng daäy, maëc y böng baùt trôû laïi nhaø aáy. Tö-na daâng thöùc aên roài thoï hai quy y (nhö treân ñaõ noùi). Sau ñoù, Ñöùc Phaät laïi ñeán nhaø aáy, ngöôøi ñaøn baø thaáy Ñöùc Phaät, daâng thöùc aên, roài thoï hai quy y nhö tröôùc. Sau ñoù, Ñöùc Phaät ñeán laàn nöõa, boán chò em cuûa nhaø kia thaáy Phaät, daâng thöùc aên, thoï hai quy y (cuõng nhö tröôùc). Ñöùc Phaät thoï thöïc xong, laïi trôû veà döôùi taøng caây Boà-ñeà, ngoài nhaäp ñònh baûy ngaøy. Khi xuaát ñònh, Ngaøi höôùng ñeán A-döï-ba-la, caây Ni-caâu-loaïi, giöõa ñöôøng thaáy moät ngöôøi nöõ ñang khuaáy laïc ñeå laøm toâ, beøn ñeán khaát thöïc, ngöôøi nöõ kia laáy baùt ñöïng ñaày laïc cuùng Phaät, roài thoï hai quy y nhö tröôùc. Ñöùc Phaät thoï thöïc roài ñeán goác caây phía tröôùc ngoài nhaäp ñònh Tam-muoäi baûy ngaøy. Qua baûy ngaøy roài, xuaát ñònh, khôûi yù nieäm: Phaùp Ta chöùng ñöôïc raát laø vi dieäu, khoù roõ, khoù thaáy, tòch mòch voâ vi, ngöôøi trí môùi bieát choã vi dieäu aáy, chaúng phaûi keû ngu hieåu ñöôïc. Chuùng sinh laïi öa ôû trong nhaø toái taêm ba coõi, keát deät thaønh nghieäp chöôùng laøm sao coù theå ngoä ñaïo möôøi hai nhaân duyeân saâu xa vi dieäu khoù thaáy naøy. Hôn nöõa, phaûi döùt taát caû haønh, caét döùt ngay söï löu chuyeån cuûa noù, taän dieät aân aùi thì roõ coäi nguoàn Neâ hoaøn voâ dö. Quaû thaät laø ñieàu raát khoù. Neáu Ta ñem noùi ra thì töï chuoác laáy caùi vaát vaû, caùi nhoïc nhaèn, cuoái cuøng

töï laáy caùi khoå voâ ích! Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân muoán noùi roõ lyù do vì sao khoâng theå giaûng noùi baèng keä: Ñaïo Ta thaønh raát khoù Neáu noùi cho nhaø toái Nghòch doøng xoaùy sinh töû Phaùp maàu raát khoù hieåu. Bò nhieãm duïc phuû che Ngu aùm khoâng thaáy ñöôïc Ngöôøi tham saân ngu si Khoâng theå hieåu phaùp naøy. Do vaäy, Ñöùc Theá Toân im laëng khoâng noùi phaùp. Luùc aáy, trôøi Phaïm thieân ôû treân coõi Phaïm thieân, töø xa bieát ñöôïc yù cuûa Ñöùc Phaät, khôûi nieäm: Nay Ñöùc Phaät chaùnh giaùc xuaát hieän ôû ñôøi, maø khoâng vì chuùng sinh noùi phaùp töï thaân ñaõ chöùng ngoä thì theá gian maõi ôû trong taêm toái, sau khi cheát

phaûi ñoïa vaøo ba ñöôøng döõ. Nghó nhö vaäy roài, nhö löïc só co duoãi caùnh tay, trong chôùp nhoaùng bieán daïng nôi coõi Phaïm thieân, xuaát hieän tröôùc Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân, baïch Phaät: Cuùi xin Ñöùc Theá Toân thöông xoùt chuùng sinh, vì hoï giaûng noùi phaùp. Vaãn coù chuùng sinh ñuû khaû naêng laõnh thoï lôøi Phaät daïy. Neáu hoï khoâng ñöôïc nghe phaùp seõ bò thoái ñoïa. Ba laàn thöa thænh nhö vaäy, trôøi Phaïm thieân laïi duøng nghóa naøy noùi keä thænh Phaät: Tröôùc ñaây Ma-kieät naøy Thöôøng noùi phaùp taïp ueá Nguyeän môû cöûa cam loà Dieãn noùi nghóa thuaàn tònh. Chính toâi ôû Phaïm cung Ñeàu thaáy Phaät xöa noùi Cuùi xin Ñaáng maét Tueä Cuõng môû Phaùp ñöôøng daïy. Cuùng sinh ñaày öu naõo Khoâng lìa sinh laõo töû Vì nhieàu ngöôøi öa thieän Xin noùi phaùp chieán thaéng. Luùc aáy, Ñöùc Theá Toân im laëng nhaän lôøi, roài duøng Phaät nhaõn xem khaép theá gian, thaáy chuùng sinh caên coù lôïi, ñoän, coù ngöôøi sôï ñôøi sau ñoïa trong ba ñöôøng döõ, coù ngöôøi coù khaû naêng thoï phaùp nhö bieån caû, coù ngöôøi nhö goác hoa sen ôû trong buøn, nhöng hoa ra khoûi nöôùc hay chöa ra khoûi nöôùc ñeàu khoâng bò nhieãm buøn. Ñöùc Phaät noùi keä: Tröôùc ngaïi vieäc voâ ích Khoâng noùi nghóa thaâm dieäu. Loái cam loà seõ môû Taát caû ñeàu neân nghe. Baáy giôø, trôøi Phaïm thieân nghe baøi keä roài vui möøng voâ haïn, ñeán tröôùc Phaät kính leã saùt chaân, ñi quanh beân phaûi ba voøng, boång nhieân bieán maát trôû veà Thieân cung. Ñöùc Phaät khôûi yù nieäm: Loái cam loà seõ môû, ai laø ngöôøi ñöôïc nghe tröôùc? Uaát-ñaàu-lam-phaát thoâng minh deã laõnh hoäi. Ngöôøi naøy neân ñöôïc nghe tröôùc. Ñaõ xaùc ñònh ñöôïc ñoái töôïng neân Ñöùc Phaät leân ñöôøng. Ngay luùc aáy, treân khoâng trung chö Thieân thöa: Uaát-ñaàu-lam-phaát qua ñôøi tröôùc ñaây baûy ngaøy. Ñöùc Phaät noùi: Khoå thay cho oâng ta ñaõ maát haún cô hoäi. Taïi sao khoâng ñöôïc nghe tieáng phaùp cam loà?! Ñöùc Phaät laïi nghó: Loái cam loà seõ môû, tieáp theo ai laø ngöôøi ñöôïc nghe? A-lan-ca-lan thoâng minh deã laõnh hoäi, ñaây laø ngöôøi keá tieáp neân ñöôïc

nghe. Ñöùc Phaät vöøa muoán ñi, chö Thieân laïi noùi: A-lan-ca-lan vöøa môùi qua ñôøi ñeâm roài. Ñöùc Phaät noùi: Khoå thaät! Trong phaùp cam loà maø khoâng ñöôïc nghe, sinh töû luaân hoài do ñaâu ñöôïc chaám döùt?! Ñöùc Phaät laïi suy nghó: Loái cam loà seõ môû, ai laø ngöôøi tieáp theo seõ ñöôïc nghe tröôùc? Xöa kia phuï vöông

sai naêm ngöôøi theo haàu Ta khoå cöïc, coâng ñöùc aáy Ta neân ñeàn traû. Naêm ngöôøi ñoù hieän nay ñang ôû nöôùc Ba-la-naïi, trong vöôøn Loäc Uyeån Tieân nhaân. Ñöùc Phaät nghó nhö vaäy roài lieàn ñi. Treân loä trình, Ngaøi gaëp Phaïm chí teân laø Öu-baø-kyø-baø. Töø xa troâng thaáy Ñöùc Theá Toân dung maïo ñónh ñaïc, caùc caên tòch ñònh, aùnh saùnh toûa ra moät taàm, gioáng nhö nuùi vaøng, Phaïm chí beøn hoûi: Ngaøi thôø thaày naøo? Ngaøi haønh theo phaùp naøo maø ñöôïc toân quyù nhö theá? Khi aáy Ñöùc Theá Toân duøng keä traû lôøi: Nhaát thieát trí laø hôn heát Khoâng luïy, khoâng bò nhieãm Khoâng thaày, Ta töï tu Töï nhieân thoâng Thaùnh ñaïo. Chæ moät vaø duy nhaát Khieán ñôøi ñöôïc an oån Seõ ôû Ba-la-naïi Ñaùnh troáng phaùp cam loà. Phaïm chí laïi hoûi: Ngaøi töï noùi laø toái thaéng, xin ñöôïc nghe nghóa aáy. Ñöùc Phaät laïi duøng keä traû lôøi: Ñaõ tröø heát raøng buoäc Dieät laäu hoaëc ba coõi Phaù tan caùc phaùp aùc Theá neân Ta toái thaéng. Phaïm chí khoâng chaáp nhaän, giuõ aùo boû ñi. Vò thieân thaàn baïn ñôøi tröôùc cuûa Phaïm chí töø treân khoâng lieàn noùi keä: Phaät vöøa môùi ra ñôøi Baäc toân kính theá gian Taïi sao baïn ñöôïc gaëp Laïi boû maø ra ñi?! Vò Phaïm chí tuy nghe baøi keä vaãn boû ñi khoâng ngoù laïi. Luùc aáy, Ñöùc Theá Toân höôùng ñeán Ba-la-naïi, nôi choã ôû cuûa naêm ngöôøi. Naêm ngöôøi töø xa thaáy Ñöùc Phaät ñeán, cuøng daën nhau: Sa-moân Cuø-ñaøm tröôùc kia aên moät ngaøy moät haït meø, moät haït thoùc coøn khoâng ñaéc ñaïo, neân nhieàu ham muoán caùch ñaïo caøng xa, chuùng ta chæ ñaët moät chieác gheá nhoû vaø ñöøng neân ñöùng daäy nghinh ñoùn, leã baùi hoûi chaøo. Nhöng khi Ñöùc Theá Toân tôùi, naêm ngöôøi ñaõ töï ñoäng ñöùng daäy kính leã, röôùc y baùt traûi choã ngoài toát,

laáy nöôùc röûa chaân, song vaãn coøn coi thöôøng Nhö Lai neân chæ goïi taùnh danh... cuûa Ngaøi ñeå môøi ngoài. Ñöùc Phaät baûo naêm ngöôøi: Caùc ngöôi laø keû ngu si, daën nhau theá naøo maø töï huûy boû. Caùc ngöôi chôù neân ñoái vôùi Phaät maø khinh, goïi baèng taùnh danh, ñeå roài phaûi thoï khoå baùo nhieàu kieáp. Ta nay ñaõ thaønh Chaùnh giaùc voâ thöôïng, neân phaûi cuøng nhau nhaát taâm laõnh thoï lôøi daïy. Neáu caùc ngöôi tuøy thuaän khoâng choáng traùi thì khoâng bao laâu seõ ñöôïc xuaát gia trong toäc taùnh, tònh tu phaïm haïnh, hieän chöùng ñaïo quaû, sinh töû ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, hieåu roõ naêm aám, an höôûng Neâ hoaøn. Naêm ngöôøi laïi noùi: Tröôùc ñaây oâng tu khoå haïnh, laøm nhöõng vieäc laøm khoù nhö vaäy maø coøn khoâng ñaéc phaùp vöôït hôn ngöôøi, ñaày ñuû lôïi ích cuûa baäc Thaùnh, huoáng chi nay boû khoå haïnh soáng phoùng tuùng nhieàu ham muoán, thì phaùp vöôït hôn ngöôøi laøm sao coù ñöôïc? Ñöùc Phaät laïi baûo: Caùc ngöôi ñöøng khinh Ñöùc Nhö Lai baäc Chaùnh giaùc voâ thöôïng. Phaät khoâng maát ñaïo cuõng khoâng ña duïc. Naêm ngöôøi nghe roài môùi boû yù nghó cuõ. Ñöùc Phaät laïi baûo: Ñôøi coù hai cöïc ñoan khoâng neân thaân caän, moät laø tham ñaém aùi duïc, noùi duïc laø khoâng coù toäi loãi, hai laø taø kieán khoå haïnh, khoâng heà coù daáu veát cuûa ñaïo. Xaû boû hai cöïc ñoan ñoù thì ñöôïc Trung ñaïo, phaùt sinh maét trí saùng suoát giaùc ngoä höôùng ñeán Nieát-baøn. Theá naøo goïi laø Trung ñaïo? Trung ñaïo laø taùm con ñöôøng chính: Chaùnh kieán,

Chaùnh tö, Chaùnh ngöõ, Chaùnh nghieäp, Chaùnh maïng, Chaùnh phöông tieän, Chaùnh nieäm vaø Chaùnh ñònh. Nhö vaäy goïi laø Trung ñaïo. Laïi coù boán Thaùnh ñeá: Khoå Thaùnh ñeá, Khoå taäp Thaùnh ñeá, Khoå dieät Thaùnh ñeá vaø Khoå dieät ñaïo Thaùnh ñeá. Khoå Thaùnh ñeá laø theá naøo? Nghóa laø sinh khoå, laõo khoå, beänh khoå, töû khoå, öu bi naõo khoå, oaùn gheùt gaëp nhau khoå, aùi bieät ly khoå, mong caàu maø bò maát khoå. Noùi moät caùch goïn: Naêm aám xí thaïnh laø khoå. Nhö vaäy laø khoå Thaùnh ñeá. Khoå taäp Thaùnh ñeá laø theá naøo? Nghóa laø höõu aùi vaø phieàn naõo caâu sinh, öa thích ñaém vöôùng khaép nôi. Nhö vaäy goïi laø Khoå taäp Thaùnh ñeá. Khoå dieät Thaùnh ñeá laø theá naøo? Nghóa laø traïng thaùi vaéng laëng sau khi ñoaïn heát aùi. Nhö vaäy goïi laø Khoå dieät Thaùnh ñeá. Khoå dieät ñaïo Thaùnh ñeá laø theá naøo? Nghóa laø taùm con ñöôøng chaùnh. Nhö vaäy goïi laø Khoå dieät ñaïo Thaùnh ñeá. Ñoù laø phaùp tröôùc ñaây Ta chöa töøng nghe. Nhaõn sinh, trí sinh, minh sinh, giaùc sinh, thoâng sinh, tueä sinh, phaùp nhö vaäy neân bieát. Tröôùc ñaây Ta chöa töøng nghe nhaõn sinh cho ñeán tueä sinh, phaùp nhö vaäy Ta ñaõ bieát. Tröôùc ñaây Ta chöa töøng nghe nhaõn sinh cho ñeán tueä sinh laø Khoå Thaùnh ñeá. Khoå Thaùnh ñeá nhö vaäy neân bieát, Khoå Thaùnh ñeá nhö vaäy Ta ñaõ bieát. Tröôùc ñaây Ta chöa töøng nghe nhaõn sinh cho ñeán tueä sinh laø Khoå taäp Thaùnh ñeá. Khoå taäp Thaùnh ñeá nhö vaäy neân ñoaïn, Khoå taäp Thaùnh ñeá nhö vaäy

Ta ñaõ ñoaïn. Tröôùc ñaây Ta chöa töøng nghe nhaõn sinh cho ñeán tueä sinh laø Khoå dieät Thaùnh ñeá. Khoå dieät Thaùnh ñeá nhö vaäy neân chöùng, Khoå dieät Thaùnh ñeá nhö vaäy ta ñaõ chöùng. Tröôùc ñaây Ta chöa töøng nghe nhaõn sinh cho ñeán tueä sinh laø Khoå dieät ñaïo Thaùnh ñeá. Khoå dieät ñaïo Thaùnh ñeá nhö vaäy neân tu, Khoå dieät ñaïo Thaùnh ñeá nhö vaäy Ta ñaõ tu. Tröôùc ñaây Ta chöa töøng nghe nhaõn sinh cho ñeán tueä sinh, Ta ñaõ bieát nhö thaät, ñoù laø Ba laàn chuyeån thaønh möôøi hai haønh phaùp luaân ñaëng thaønh Chaùnh giaùc voâ thöôïng. Khi Phaät giaûng noùi phaùp naøy, quaû ñaát rung chuyeån saùu caùch. Kieàu-traàn-nhö xa traàn lìa caáu, ôû trong caùc phaùp ñaït ñöôïc maét phaùp trong saïch. Ñöùc Phaät hoûi oâng Kieàu-traàn-nhö: OÂng hieåu chöa? OÂng hieåu chöa? OÂngKieàu-traàn-nhö traû lôøi: Baïch Ñöùc Theá Toân! Toâi ñaõ hieåu. Vò ñòa thaàn nghe roài baùo leân thaàn Hö khoâng, thaàn Hö khoâng baùo leân Töù Thieân vöông, Töù Thieân vöông baùo leân Ñao-lôïi thieân, nhö vaäy laàn löôït baùo ñeán trôøi Phaïm thieân: Nay Ñöùc Phaät ôû nôi Ba-la-naïi chuyeån baùnh xe phaùp voâ thöôïng, tröôùc ñaây chöa töøng ñöôïc chuyeån. Sa-moân, Baø-la-moân, Thieân, Ma, Phaïm, taát caû theá gian chöa heà ai chuyeån. Chö Thieân hoan hyû möa xuoáng baèng caùc loaïi hoa, ñeàu coù aùnh saùng nhö caùc ngoâi sao rôi xuoáng ñaát. Trong hö khoâng nhaïc trôøi troåi leân. Luùc aáy, Kieàu-traàn-nhö töø choã ngoài ñöùng daäy ñaûnh leã saùt chaân Phaät, baïch: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Xin cho con xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Ñöùc Phaät noùi: - Laønh thay Tyø-kheo, laïi ñaây thoï giôùi Cuï tuùc, ôû trong phaùp luaät kheùo noùi cuûa Ta coù theå döùt heát taát caû khoå, tònh tu phaïm haïnh. Kieàu-traàn-nhö raâu toùc töï rôi xuoáng, caø sa maëc vaøo thaân, bình baùt böng nôi

tay. Nhö vaäy laø Kieàu-traàn-nhö ñaõ ñöôïc xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Töø ñaây veà sau goïi laø A-nhaõ-kieàu-traàn-nhö. Ñöùc Phaät laïi vì boán ngöôøi kia noùi phaùp giaùo giôùi. Baït-ñeà, Baø-phaû hai ngöôøi ñaït ñöôïc maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû. Thaáy phaùp ñaéc quaû roài, töø choã ngoài ñöùng daäy ñaûnh leã saùt chaân Phaät, baïch: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Nguyeän cho con ñöôïc xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Ñöùc Phaät noùi: - Laønh thay Tyø-kheo! Cho ñeán caâu: Bình baùt böng nôi tay (nhö treân ñaõ noùi). Ñöùc Phaät laïi vì hai ngöôøi nöõa noùi phaùp giaùo hoùa, AÙt-beä, Ma-ha- naïp ñaït ñöôïc maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû. Thaáy phaùp ñaéc quaû roài, töø choã ngoài ñöùng daäy kính leã saùt chaân Phaät, baïch:

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 15 355

- Baïch Ñöùc Theá Toân! Cho chuùng con ñöôïc xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Phaät noùi: - Laønh thay Tyø-kheo! Cho ñeán caâu: Bình baùt böng nôi tay (nhö treân ñaõ noùi). Ñöùc Phaät baûo naêm Tyø-kheo: - Caùc oâng moät loøng caàu chaùnh ñoaïn phieàn naõo, tröôùc ñaây Ta cuõng moät loøng caàu chaùnh ñoaïn phieàn naõo neân ñöôïc thaønh Chaùnh giaùc voâ thöôïng. Caùc oâng nghó theá naøo? Saéc laø thöôøng hay laø voâ thöôøng? Thöa Ngaøi: - Saéc laø voâ thöôøng. Laïi hoûi: - Neáu laø voâ thöôøng thì khoå hay vui? Thöa: - Laø khoå. Laïi hoûi: - Neáu laø khoå thì ngaõ hay phi ngaõ? Thöa: - Laø phi ngaõ. Thoï, töôûng, haønh, thöùc cuõng hoûi nhö vaäy, ñaùp cuõng nhö treân. Do ñoù, naøy caùc Tyø-kheo! Saéc duø trong, duø ngoaøi, duø quaù khöù, vò lai, hieän taïi ñeàu neân thaáy ñuùng nhö thaät laø phi ngaõ. Thoï, töôûng, haønh, thöùc cuõng nhö vaäy. Laø Thaùnh ñeä töû neân quaùn nhö vaäy, nhaøm chaùn, xa lìakhoâng nhieãm ñaém thì ñöôïc giaûi thoaùt, ñöôïc trí giaûi thoaùt, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc caàn laøm ñaõ laøm. Khi giaûng noùi phaùp nhö vaäy, naêm Tyø-kheo ñeàu döùt heát laäu hoaëc, ñaéc A-la-haùn. Baáy giôø trong theá gian coù saùu vò A-la-haùn. Laïi coù con oâng Tröôûng giaû teân laø Da-xaù, baûn taùnh hieàn thieän, nhaøm chaùn muoán xa lìa theá gian, öa thích nghe phaùp. Ñöùc Theá Toân khôûi yù nieäm: Da-xaù, con oâng Tröôûng giaû kia seõ duøng loøng tin xuaát gia. Ñöùc Theá Toân beøn ñeán beân doøng soâng Baø-la, traûi coû nghæ laïi ñeâm. Khi aáy, con oâng Tröôûng giaû thoï höôûng naêm duïc roài, taïm thôøi nguû, taát caû kyõ nöõ cuõng ñeàu naèm nguû. Trong giaây laùt con oâng Tröôûng giaû thöùc daäy thaáy quang caûnh nôi nhaø mình nhö baõi tha ma, xem caùc kyõ nöõ nhö ngöôøi goã. Hoï goái leân nhau maø nguû, nöôùc muõi, nöôùc daõi töø trong mieäng chaûy ra. Ñaøn caàm, ñaøn saét, oáng tieáu, oáng saùo, ñoà ñaïc ngoån ngang, raát laø ñaùng sôï, sinh loøng nhaøm chaùn muoán xa lìa, beøn chaïy ñeán choã cha ôû, cuõng thaáy nhö vaäy, caøng sinh nhaøm chaùn muoán xa lìa, lieàn höôùng ñeán cöûa hoâng, cöûa töï nhieân môû, höôùng ñeán cöûa caùi vaø cöûa cuûa ñaïi thaønh cuõng ñeàu töï

356 BOÄ LUAÄT 1

nhieân môû. OÂng ñi quanh ñeán beân doøng soâng Baø La, cao gioïng keâu lôùn: Toâi ñang saàu khoå, khoâng coù choã nöông nhôø! Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân duoãi caùnh tay saéc vaøng vaãy goïi: Naøy ñoàng töû, ñeán ñaây! Ñaây laø choã yeân laëng

khoâng coù saàu khoå! Da-xaù nghe tieáng noùi cuûa Phaät, taát caû saàu khoå boãng nhieân tieâu maát, beøn côûi ñoâi giaøy löu ly ñang mang ñeå nôi bôø soâng, loäi qua, ñeán choã Ñöùc Phaät. Töø xa, thaáy Ñöùc Theá Toân saéc dieän ñaëc bieät, nhö nuùi vaøng roøng, Da-xaù sinh taâm hoan hyû, ñeán nôi, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân Phaät roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät vì Da-xaù giaûng noùi caùc phaùp vi dieäu, chæ veõ söï lôïi ích khieán cho vui möøng. Keá ñoù, Phaät noùi Töù ñeá: khoå, taäp, dieät, ñaïo. Da-xaù lieàn töø choã ngoài xa traàn lìa caáu, ñaït maét phaùp trong saïch. Sau ñaáy, ñaùm kyõ nöõ thöùc daäy, cuøng nhau tìm kieám Da-xaù, khoâng bieát ôû ñaâu, ñeán baùo vôùi cha meï cuûa Da-xaù. Cha meï oâng buûa ra tìm kieám khaép nôi, vaø rao truyeàn cho moïi ngöôøi: Ai bieát con toâi ôû ñaâu, toâi seõ duøng chieác aùo quyù giaù ñang maëc trong mình bieáu cho. Trong ñeâm, cha cuûa Da xaù ñeán nôi cöûa thaønh ñôïi cöûa thaønh môû môùi ra ñöôïc, thaáy daáu giaày beøn truy taàm theo. Khi tôùi beân bôø soâng thaáy ñoâi giaày löu ly ñeå nôi bôø, vöøa möøng, vöøa lo, lieàn boû ñoâi giaày, loäi qua soâng. Ñöùc Phaät töø xa troâng thaáy, sôï trôû ngaïi taâm thieän cuûa ngöôøi con, neân phöông tieän hoùa vaät caùch che khieán con thaáy cha maø cha khoâng thaáy con. Ngöôøi cha hoûi Ñöùc Phaät: Sa-moân coù thaáy con cuûa toâi hay khoâng? Ñöùc Phaät noùi: Neân ngoài nghæ ñaõ, neáu coù nôi ñaây thì lo gì khoâng thaáy. Nghe caâu noùi aáy, ngöôøi cha nghó: Chaéc Sa-moân khoâng noùi doái. Ngöôøi cha lieàn ñeán kính leã saùt chaân Phaät roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät vì ngöôøi cha giaûng noùi caùc pheùp maàu chæ veû söï lôïi ích, khieán vui möøng. Caùc phaùp Ñöùc Phaät ñaõ giaûng noùi ñoù laø luaän veà boá thì, luaän veà trì giôùi, luaän veà sinh thieân, vaø noùi naêm duïc laø toäi loãi, xuaát xinh caùc laäu hoaëc, taïi gia laø nhieãm oâ, xuaát gia laø khoâng vöôùng maéc. Ñöùc Phaät noùi caùc phaùp trôï ñaïo Boà-ñeà roài, giaûng noùi caùc phaùp maø chö Phaät thöôøng noùi laø khoå, taäp, taän, ñaïo. OÂng ta lieàn töø choã ngoài xa traàn lìa caáu, ñaït ñöôïc maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû. Thaáy phaùp ñaéc quaû roài, thoï ba töï quy, keá tieáp thoï naêm giôùi. Trong chuùng Öu-baø-taéc, cha con oâng Da-xaù laø ngöôøi ñaàu tieân thoï ba quy, naêm giôùi. Da-xaù nghe Ñöùc Phaät vì cha mình giaûng noùi phaùp boán chaân ñeá, laäu hoaëc heát, taâm yù thoâng giaûi. Sau ñoù, Ñöùc Phaät khieán cho cha con hai beân thaáy nhau. Ngöôøi cha noùi vôùi con: Con neân veà laïi nhaø, meï cuûa con maát con, öu saàu muoán cheát! Ñöùc Phaät noùi vôùi ngöôøi cha: Neáu ngöôøi naøo ñaõ giaûi thoaùt khoûi laäu hoaëc thì coù theå trôû veà ñeå thoï

duïc hay khoâng? Ngöôøi cha traû lôøi: - Khoâng theå. Ñöùc Phaät daïy: Khi toâi vì oâng giaûng noùi phaùp, Da-xaù quaùn caùc phaùp laäu hoaëc heát, taâm ñöôïc giaûi thoaùt. Ngöôøi cha baïch Phaät: - Ñöùc Phaät vì toâi noùi phaùp, khieán cho Da-xaù thu ñöôïc thieän lôïi. Khi aáy, Da-xaù töø choã ngoài ñöùng daäy, baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Cho con xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy: - Laønh thay, ñeán ñaây Tyø-kheo! Cho ñeán caâu: Bình baùt böng nôi tay (nhö treân). Baáy giôø trong theá gian coù baûy vò A-la-haùn. Khi aáy, cha oâng Da-xaù töø choã ngoài ñöùng daäy, ñaûnh leã saùt chaân Phaät, baïch Phaät: Cuùi xin Ñöùc Theá Toân cuøng Da-xaù

nhaän böõa cuùng döôøng vaøo ngaøy mai taïi nhaø con. Ñöùc Phaät nhaän lôøi baèng söï im laëng. OÂng ta ñaûnh leã saùt chaân Phaät, nhieãu ba voøng roài caùo lui. Sau khi trôû laïi nhaø, oâng cho söûa soaïn ñaày ñuû thöùc aên thöùc uoáng myõ vò. Ñeán giôø, Ñöùc Phaät cuøng oâng Da-xaù ñaép y böng baùt ñeán nhaø, an toïa nôi toøa. Vôï choàng Tröôûng giaû töï tay sôùt thöùc aên, aên roài Phaät duøng nöôùc uoáng vaø nöôùc röûa raát chu ñaùo. Baø laáy chieác gheá nhoû ngoài tröôùc Phaät. Ñöùc Phaät noùi: - Naøy coâ! Coâ neân quy y Phaät, quy y Phaùp vaø quy y Tyø-kheo Taêng. Vôï choàng oâng Tröôûng giaû lieàn thoï ba quy y vaø keá ñoù thoï naêm giôùi. Nhö vaäy, vôï oâng Tröôûng giaû, meï cuûa Da-xaù laø ngöôøi ñaøn baø ñaàu tieân thoï ba quy y vaø naêm giôùi. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vì meï oâng Da-xaù vaø caû nhaø lôùn nhoû, giaûng noùi caùc phaùp dieäu, chæ veõ söï lôïi ích, khieán hoï vui möøng. Taát caû ñeàu xa traàn lìa caáu, ñaït ñöôïc maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû. Thaáy phaùp ñaéc quaû roài, ñeàu thoï ba quy y vaø naêm giôùi. Da-xaù coù boán ngöôøi baïn, moät teân laø Maõn-tuùc, hai teân laø Thieän- baùc, ba teân laø Ly-caáu, boán teân laø Ngöu-chuû, nghe Da-xaù xuaát gia tu phaïm haïnh choã cuûa Sa-moân Cuø-ñaøm, ñeàu cuøng baøn noùi: Ñaïo naøy chaéc laø hôn heát neân khieán cho keû haøo toäc khoâng ñoaùi hoaøi ñeán ñòa vò vinh hoa

cuûa ñôøi. Chuùng ta coù theå cuøng ñeán choã Ñaïi Sa-moân ñeå tu phaïm haïnh. Boán ngöôøi beøn ñeán choã Da-xaù, vôùi taâm hoàn moä ñaïo, hoûi: Nôi baïn tu phaïm haïnh, coù khaû naêng ñaày ñuû cho söï toái thaéng hay khoâng? Da-xaù ñaùp: - Ñaïo naøy laø voâ löôïng toái thaéng. Da-xaù beøn daãn boán ngöôøi ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaûnh leã saùt chaân Phaät roài ngoài qua moät beân. Ñöùc Phaät vì hoï giaûng noùi caùc phaùp nhieäm maàu, chæ veõ söï lôïi ích, khieán ñöôïc vui veû. Caû boán ngöôøi töø nôi choã ngoài, ñeàu xa traàn lìa caáu, ñaït ñöôïc maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû roài, ñaûnh leã saùt chaân Phaät, baïch: - Cuùi xin Ñöùc Theá Toân cho chuùng con xuaát gia thoï Giôùi Cuï tuùc. Ñöùc Phaät noùi: - Laønh thay, ñeán ñaây caùc Tyø-kheo! Cho ñeán caâu: Bình baùt böng nôi tay (nhö treân). Thoï giôùi chöa bao laâu, sieâng tu khoâng bieáng nhaùc, hoï ñaéc quaû A- la-haùn. Luùc aáy trong theá gian coù möôøi moät vò A-la-haùn. OÂng Da-xaù tröôùc kia giao du laïi coù naêm möôi ngöôøi quen, nghe oâng ta xuaát gia tu phaïm haïnh vôùi Sa-moân Cuø-ñaøm, cuøng nhau baøn tính roài ñi xuaát gia... cho ñeán caâu ñaéc quaû A-la-haùn (nhö treân). Baáy giôø treân theá gian coù saùu möôi moát vò A-la-haùn. OÂng thaày töôùng A-di bieát Boà-taùt thaønh Phaät, seõ chuyeån baùnh xe phaùp trong vöôøn Loäc Uyeån nôi ôû cuûa Tieân nhaân, nöôùc Ba-la-naïi. OÂng ta laïi nghó: Sau khi ta qua ñôøi, trong caùc ñeä töû cuûa ta, Ma-naïp Na-la seõ keá thöøa ta, caùc vaät phaåm cuùng döôøng ta seõ thuoäc veà haén. Chaéc haén tham ñaém khoâng löu yù maø nhôù ñeán vieäc Ñöùc Phaät ra ñôøi. Nay ta neân ñeán beân vöôøn Loäc Uyeån caát nhaø ôû, giaùo duïc haén moãi ngaøy Ba laàn nhôù ñeán vieäc Ñöùc Phaät seõ ra ñôøi vaø daën: Neáu khi Phaät xuaát theá con neân ñeán tu phaïm haïnh nôi Ngaøi. Nghó xong lieàn thöïc hieän vaø giaùo duïc ñeä töû nhö yù nieäm. Khoâng bao laâu A-di qua ñôøi, quaû thöïc Na-la nhaän ñöôïc vaät cuùng döôøng, taâm tham ñaém

saâu ñaäm, khoâng heà nghó ñeán vieäc Ñöùc Phaät seõ ra ñôøi. Khi aáy, Long vöông Y-la-baùt coù nhöõng suy nghó: Xöa kia Ñöùc Phaät Ca-dieáp coù huyeàn kyù vôùi Ta: "Ñôøi ñöông lai sau traêm ngaøn vaïn öùc naêm, Ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni xuaát hieän ôû ñôøi, Ngaøi seõ huyeàn kyù cho ngöôi veà thôøi gian thoaùt khoûi thaân roàng". Nay chính laø luùc ta neân ñeán ñeå gaëp Ñöùc Phaät. Roàng kia vì caàn gaëp Phaät neân trong saùu ngaøy chay, thöôøng ôû trong soâng Haèng duøng baùt baèng vaøng ñöïng ñaày thoùc baèng baïc, duøng baùt baèng baïc ñöïng ñaày thoùc baèng vaøng, laïi trang söùc loäng laãy cho hai ngöôøi

con gaùi maø noùi keä: Vua naøo treân caùc Vua? Baäc naøo nhieãm cuøng khoâng? Laøm sao ñöôïc voâ caáu? Ngöôøi naøo goïi laø ngu? Ngöôøi naøo bò doøng cuoán? Ñöôïc gì goïi laø trí? Laøm sao doøng khoâng cuoán? Ñeå goïi laø giaûi thoaùt? Long vöông noùi baøi keä naøy roài nghó: Neáu ai coù theå giaûi ñöôïc baøi keä naøy thì töùc laø Phaät, neáu ai nghe töø Ñöùc Phaät thì hoï seõ chæ cho ta ôû choã Phaät ôû. Nay ta khoâng thaáy coù Sa-moân, Baø-la-moân, chö Thieân, Ma, Phaïm taát caû trong theá gian giaûi ñöôïc baøi keä naøy. Nghó nhö vaäy roài lieàn rao truyeàn: Neáu ai coù theå giaûi ñöôïc baøi keä aáy toâi seõ bieáu cho baùt baèng vaøng, baïc ñöïng luùa baèng baïc, vaøng vaø hai ngöôøi con gaùi naøy. Luùc aáy, coù quaù nhieàu Sa-moân, Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só tranh nhau muoán vì Long vöông giaûi baøi keä naøy. Long vöông noùi keä khoâng ai giaûi ñöôïc. Baáy giôø Ma-naïp Na-la laø ngöôøi ñöôïc nöôùc Ma-kieät toân kính. Moïi ngöôøi noùi: Ma-naïp naøy coù tri kieán lôùn, chaéc coù theå giaûi ñöôïc, beøn cuøng ñeán yeâu caàu. Ma-naïp suy nghó: Ta ñöôïc caû nöôùc toân kính, neáu noùi khoâng giaûi ñöôïc thì bò moïi ngöôøi boû rôi. Tuy ta chöa giaûi ñöôïc nhöng taïo phöông tieän ñeå baûo toàn danh döï, neân traû lôøi: Moïi ngöôøi cuøng toâi ñeán choã Long vöông, toâi seõ giaûi cho. Theá laø moïi ngöôøi cung kính vaây quanh Ma-naïp cuøng ñeán choã Long vöông noùi: Long vöông noùi keä, toâi seõ giaûi ñaùp cho. Long vöông lieàn noùi keä. Ma-naïp noùi: Baøi keä naøy raát deã hieåu, sau baûy ngaøy toâi seõ giaûi ñaùp. Ma-naïp beøn ñoïc thuoäc baøi keä, roài tröôùc heát ñem ñeán hoûi Sa-moân, Baø-la-moân, Luïc sö Baát-la Ca-dieáp v.v... Taát caû ñeàu khoâng ai giaûi ñöôïc, hoï ñeàu caùu gaét maéng laø doái traù, quyû quyeät, hoaëc noùi laø voâ nghóa, muoán duøng thuû ñoaïn daáu bôùt chöõ ñeå khoâng giaûi ñöôïc. Ma- naïp laïi nghó: Xöa kia thaày ta baûo ta: Phaät seõ xuaát theá neân ñeán ñoù ñeå tu phaïm haïnh. Nay Sa-moân Cuø-ñaøm ôû nôi vöôøn Nai chaéc coù theå giaûi ñöôïc, ta neân ñeán hoûi. Nhöng, Ma-naïp laïi nghó: Luïc sö laø haïng thaâm nieân, baùc hoïc coøn chöa giaûi ñöôïc huoáng laø Sa-moân Cuø-ñaøm tuoåi nhoû, môùi xuaát hieän laøm sao giaûi ñöôïc. Tuy vaäy, Ma-naïp laïi coù suy luaän: Thoâng minh hay ngu toái laø ñieàu töï nhieân, khoâng theå döïa vaøo tuoåi taùc, Cuø-ñaøm tuy nhoû nhöng khoâng theå khinh ñöôïc. Nghó roài, beøn ñeán choã Phaät, ñaûnh leã saùt chaân roài ñöùng qua moät beân, noùi baøi keä cuûa Long vöông ñeå hoûi Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät lieàn duøng keä traû lôøi:

Vua thöù saùu treân heát Ngöôøi bò nhieãm cuøng khoâng Khoâng nhieãm laø khoâng caáu Ngöôøi nhieãm goïi laø ngu. Ngöôøi ngu bò doøng cuoán Ngöôøi döùt ñöôïc laø trí Boû doøng khoâng trôû laïi Nhö theá laø giaûi thoaùt. Ma-naïp nghe noùi baøi keä roài khaúng ñònh ñaây laø trí thaâm dieäu cuûa Phaät, lieàn tuïng taäp thoï trì. Ngaøy thöù baûy ñeán choã Long vöông, khi aáy taùm möôi boán ngaøn ngöôøi tuï taäp hai beân bôø soâng Haèng ñeå nghe Ma-naïp giaûng noùi nghóa baøi keä. Ma-naïp noùi vôùi Long vöông: Ngöôi noùi baøi keä cuûa ngöôi tröôùc. Long vöông ñoïc baøi keä. Ma-naïp lieàn noùi baøi keä ñaõ ñöôïc nghe nôi Ñöùc Phaät ñeå giaûng giaûi. Long vöông nghe baøi keä hoan hyû voâ cuøng, nghó: Phaät ñaõ ra ñôøi, nay ta nhôø vaán ñeà naøy maø ñöôïc thaáy Phaät. Vì sao? Ta khoâng thaáy coù Sa-moân, Baø-la-moân, Ma, Phaïm, taát caû trong theá gian ai coù theå giaûi ñöôïc nghóa aáy. Nghó nhö vaäy roài, hoûi Ma- naïp: OÂng neân noùi thaät vôùi toâi. Baøi keä oâng vöøa noùi laø oâng nghe töø ai? Vì hieän nay toâi chöa thaáy Sa-moân, Baø-la-moân, taát caû theá gian ngöôøi naøo coù theå noùi baøi keä naøy, chæ töø Ñöùc Phaät. OÂng nghe töø Ñöùc Phaät phaûi khoâng? Ma-naïp noùi: Toâi xin noùi thaät vôùi oâng, Ñöùc Phaät ñaõ xuaát theá, toâi nghe töø Ngaøi. Long vöông vui möøng hoûi: Nay Ñöùc Phaät ôû ñaâu, toâi muoán yeát kieán Ngaøi. Ma-naïp quyø goái ñöa tay maët chæ veà höôùng Ñöùc Phaät ôû, noùi: Hieän nay Ñöùc Phaät ñang ôû ñoù. Long vöông caøng theâm vui möøng, Ba laàn xöng taùn: Nam moâ Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc. Long vöông noùi vôùi Ma-naïp: OÂng coù theå ñöa toâi ñeán choã Phaät ñeå thaêm hoûi Ñöùc Theá Toân ñöôïc khoâng? Ñöôïc, Ma-naïp traû lôøi. Long vöông lieàn hieän laïi thaân hình, thaân theå daøi lôùn, con maét nhö caùi bình baùt to, hôi thôû nhö saám, mieäng tuoân ra hoûa quang, ngöôïc doøng nöôùc maø ñi. Taùm möôi boán ngaøn ngöôøi cuøng ñeàu tuøy tuøng. Khi ñeán nôi baõi nhoû, Long vöông laïi hoùa laøm Chuyeån luaân Thaùnh vöông, leân bôø ñeán choã Ñöùc Phaät. Töø xa thaáy Ñöùc Phaät dung maïo ñaëc thuø gioáng nhö nuùi vaøng, Long vöông hoan hyû caøng taêng theâm loøng kính trong voâ löôïng. Ñöùc Phaät thaáy Long vöông lieàn goïi teân: Laønh thay! Long vöông Y-la-baùt ñeán ñaây! Long vöông nghe roài laïi theâm vui möøng kính troïng, nghó: Ñöùc Theá Toân bieát teân ta! Thieän Theä bieát teân ta! Long vöông ñaûnh leã saùt chaân Phaät roài ñöùng lui qua moät beân, noùi baøi keä ñoù ñeå thöa hoûi Ñöùc Phaät. Ñöùc

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 15 361

Phaät noùi laïi baøi keä ñaõ noùi vôùi Ma-naïp. Long vöông nghe roài, tröôùc heát raát hoan hyû, sau laïi buoàn khoùc. Ñöùc Phaät hoûi Long vöông: - Taïi sao chæ trong choác laùt vui ñoù roài laïi buoàn ñoù? Long vöông thöa: Baïch Ñöùc Theá Toân! Con nhôù ñôøi quaù khöù, con tònh tu phaïm haïnh choã Ñöùc Phaät Ca-dieáp. Thôøi gian sau, con caàm moät caønh hoa maøu tím ñeán choã Phaät Ca-dieáp, hoûi: Baïch Theá Toân! Neáu Tyø-kheo laøm cheát loaïi caây coû naøy thì maéc nhöõng toäi gì? Phaät Ca-dieáp noùi: Do nhaân duyeân aáy coù theå bò ñoïa vaøo ñòa nguïc raát khoå. Con nghe caâu noùi aáy khoâng tin, khoâng kính. Con laïi ñaâm vaøo laù caây Y La vôùi yù nghó: Thöû xem coù quaû baùo theá naøo. Cuoái cuøng, con khoâng boû aùc kieán aáy, cuõng khoâng saùm hoái vaø sau khi cheát sinh vaøo trong loaøi roàng soáng laâu. Do

nghieäp aáy, neân con mang teân laø roàng Y-la-baùt. Sau khi thoï thaân roàng roài, con trôû laïi hoûi Ñöùc Phaät Ca-dieáp: Khi naøo con seõ thoaùt khoûi thaân roàng naøy? Ñöùc Phaät Ca- dieáp noùi: Ñôøi ñöông lai, sau traêm ngaøn vaïn öùc naêm, coù Ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni xuaát hieän ôû ñôøi, Ngaøi seõ cho ngöôi bieát khi naøo thoaùt khoûi thaân roàng. Nay con ñaõ thaáy ñöôïc Ñöùc Theá Toân sinh taâm hy höõu, môùi bieát lôøi noùi cuûa chö Phaät khoâng dö hoái, neân con haân hoan. Con laïi nghó xöa kia do traùi lôøi Phaät daïy nay laïi khoâng theå thoï minh giôùi cuûa Phaät, cho neân con buoàn khoùc. Roàng laïi baïch Phaät: - Nguyeän xin Theá Toân cho con bieát khi naøo toâi thoaùt khoûi thaân roàng naøy? Ñöùc Phaät daïy: Ñôøi vò lai sau traêm ngaøn öùc vaïn naêm coù Ñöùc Phaät Di Laëc xuaát hieän ôû ñôøi, khi aáy ngöôi ñöôïc thoaùt khoûi thaân roàng, xuaát gia thoï giôùi, roäng tu phaïm haïnh, döùt heát khoå. Ñöùc Phaät cho roàng thoï ba quy y, laøm Öu-baø-taéc. Phaät laïi vì taùm möôi boán ngaøn ngöôøi giaûng noùi caùc phaùp vi dieäu, chæ veõ söï lôïi ích, khieán cho hoï vui möøng, nhö noùi veà phaùp boá thí... cho ñeán xuaát ly laø nieàm vui. Hoï hoan hyû roài, Phaät laïi vì hoï giaûng noùi caùc phaùp chö Phaät thöôøng noùi laø khoå, taäp, taän, ñaïo. Taùm vaïn boán möôi ngaøn ngöôøi ñeàu töø choã ngoài xa traàn lìa caáu, ñaït maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû, thaáy phaùp ñaéc quaû roài thoï ba quy y, tieáp theo thoï naêm giôùi. Khi aáy, Long vöông noùi vôùi Ma-naïp: Nay oâng ñaâu caàn gì ñeán Long nöõ nöõa? Long nöõ nhieàu saân haän, hoaëc duøng löûa ñoäc, laøm haïi cho nhau, tuy oâng caàn vaøng baïc vaät baùu, toâi

seõ bieáu heát cho oâng. Ma-naïp noùi: Thoâi ñi, Long vöông! Toâi khoâng caàn Long nöõ, cuõng khoâng caàn vaøng baïc. Toâi nghe Ñöùc Phaät noùi baøi keä sau cuøng neân lìa ham muoán cuûa coõi duïc roài. Ñöùc Phaät thuyeát phaùp roài, noùi vôùi Long vöông: - OÂng coù theå trôû veà choã ôû. Long vöông vaâng lôøi ñaûnh leã vaø caùo lui. Sau khi Long vöông ñi, Ma-naïp ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, ñaûnh leã saùt chaân, roài baïch: Baïch Ñöùc Theá Toân! Nguyeän cho con xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy: - Laønh thay ñeán ñaây Tyø-kheo! Cho tôùi caâu: Bình baùt böng nôi tay (nhö tröôùc). Xuaát gia chöa bao laâu, Ma-naïp sieâng naêng tu haønh khoâng bieáng nhaùc, ñaït quaû A-la-haùn. Baáy giôø trong theá gian coù saùu möôi hai vò A- la-haùn. Khi aáy, Ñöùc Theá Toân töø vöôøn Nai tuaàn töï du hoùa ñeán röøng Ta La, ngoài döôùi taøng caây. Caùch röøng khoâng xa, coù moät khu vöôøn ñeå daïo chôi. Luùc naøy, coù ba möôi ngöôøi ñoàng baïn ñöa vôï ñeán nôi vöôøn ñeå vui chôi, trong soá ñoù coù moät ngöôøi chöa vôï, thueâ moät daâm nöõ, cho möôïn y phuïc toát maëc, cuøng nhau daïo chôi nôi vöôøn naøy, cuoäc tình vöøa ñeán ñænh cao, ngöôøi daâm nöõ ñöôïc maëc ñoà toát ñeïp kia thình lình chaïy troán thoaùt thaân. Ñaùm thanh nieân cuøng nhau truy taàm, ñeán röøng Ta La, töø xa troâng thaáy Ñöùc Theá Toân dung maïo ñónh ñaïc gioáng nhö nuùi vaøng, loøng hoï bò cheá ngöï cho laø hieám thaáy, hoï cuøng ñeán choã Phaät, ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài qua moät beân vaø hoûi Phaät: - Ñaïi Sa-moân coù thaáy moät ngöôøi nöõ ñeán ñaây khoâng? Ñöùc Phaät hoûi laïi: - Töï tìm mình vaø tìm moät ngöôøi khaùc, ñieàu naøo neân laøm? Ñaùm thanh nieân thöa: - Töï tìm laáy mình hôn laø tìm ngöôøi nöõ. Ñöùc

Phaät daïy: - Caùc ngöôøi ngoài laïi ñaây ta giaûng noùi phaùp cho nghe. Hoï vaâng lôøi kính leã roài ngoài. Ñöùc Phaät vì hoï giaûng noùi caùc phaùp vi dieäu, chæ veõ söï lôïi ích ñeå hoï vui möøng... cho ñeán caâu: Khoå, taäp, taän, ñaïo. Ba möôi ngöôøi ñeàu xa traàn lìa caáu, ñaït maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû. Thaáy phaùp ñaéc quaû roài, baïch Phaät:

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 15 363

- Xin cho chuùng con xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy: - Laønh thay, ñeán ñaây caùc Tyø-kheo!... cho ñeán caâu: Ñaéc quaû A-la- haùn, cuõng nhö treân. Khi aáy, trong theá gian coù chín möôi hai vò A-la-haùn. Baáy giôø, laïi coù saùu möôi ngöôøi laøm vieäc hoân nhaân ñi qua röøng Ta La, töø xa thaáy Ñöùc Theá Toân dung maïo ñónh ñaïc gioáng nhö nuùi vaøng, beøn ñeán tröôùc Ñöùc Phaät ñaûnh leã saùt chaân. Ñöùc Phaät vì hoï giaûng noùi phaùp... cho ñeán caâu: Ñaéc quaû A-la-haùn, ñeàu nhö tröôùc. Luùc naøy, theá gian coù moät traêm naêm möôi hai vò A-la-haùn.

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN

QUYEÅN 16

Phaàn 3: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: THOÏ GIÔÙI, BOÁ TAÙT, AN CÖ, TÖÏ TÖÙ, Y, GIAØY DEÙP DA, THÖÙC UOÁNG V.V...

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ PHAÙP THOÏ GIÔÙI (Tieáp Theo)

Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: Caùc oâng moãi moãi ngöôøi ñeàu ôû nôi phaàn boä du haønh trong theá gian, coù nhieàu ngöôøi hieàn thieän coù theå thoï söï giaùo giôùi. Nay ta rieâng moät mình seõ ñeán coõi Öu-vi, choã cuûa Uaát-tyø-la Ca-dieáp ñeå khai hoùa. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi daïy chia nhau ñi. Ñöùc Theá Toân beøn ñeán choã Ca-dieáp. Ca-dieáp thôø moät con ñoäc long ñeå rieâng trong moät ngoâi nhaø vaéng, khoâng ai daùm vaøo, chæ töø Ca-dieáp. Ñöùc Phaät coá yù ñeán vaøo buoåi chieàu ñeå xin ôû laïi ñeâm nôi ngoâi nhaø coù con roàng. Ca-dieáp noùi: - Ñoù laø ñieàu khoâng theå chaáp nhaän, vì trong nhaø coù con ñoäc long sôï noù laøm haïi. Ñöùc Phaät noùi: - Khoâng can chi, con roàng khoâng haïi toâi ñaâu. Ca-dieáp noùi: - Neáu khoâng sôï thì tuøy yù cöù vaøo nghæ. Ñöùc Phaät lieàn ñem coû vaøo nhaø traûi ra ñeå ngoài, vôùi yù nghó: Ta seõ laøm cho thaân con roàng nhoû laïi nhö que ñuõa ñeå trong bình baùt, ñieàu phuïc noù. Ñöùc Phaät môùi ngoài trong giaây

laùt, con roàng noåi giaän caû thaân ñeàu tuoân khoùi ra, Phaät cuõng cho khoùi tuoân ra. Caû thaân roàng thaønh moät ñoáng löûa chaùy, caû thaân Phaät cuõng tuoân ra löûa. Caû hai ngoïn löûa höøng höïc chaùy, laøm cho caû nhaø cuûa roàng tung toùe ra aùnh saùng choùi loïi. Khi aáy, Ca-dieáp vaø caùc ñeä töû ñeán ñi quanh nhaø con roàng, buoàn than noùi: Ñaùng tieác laø Ñaïi Sa-moân khoâng chòu nghe lôøi ta, ñeå roài baây giôø bò

roàng haïi! Saùng ngaøy, Ñöùc Phaät duøng bình baùt ñöïng roàng ñem ra vaø noùi vôùi Ca-dieáp: Ñoäc long ôû trong baùt naøy, moïi ngöôøi ñeàu sôï, nay ñaõ bò haøng phuïc. Ca-dieáp taâm nieäm: Ñaïi Sa-moân naøy tuy coù thaàn löïc nhöng khoâng baèng chaân ñaïo cuûa ta. Ñöùc Phaät lieàn duøng thaàn löïc, nhö ngöôøi löïc só co duoãi caùnh tay, chæ trong chôùp nhoaùng ñem con roàng ñeán ñeå ngoaøi theá giôùi roài trôû veà choã Ca-dieáp. Ca-dieáp hoûi Phaät: - Ñeå con roàng choã naøo? Phaät ñaùp: - Ñeå nôi ngoaøi theá giôùi. Ca-dieáp laïi nghó: Ñaïi Sa-moân naøy raát coù thaàn löïc, chæ trong choác laùt ñaõ ñem con roàng ñeán ñeå nôi ngoaøi theá giôùi. Tuy vaäy khoâng baèng ta ñaõ ñaït ñöôïc ñaïo A-la-haùn. Ca-dieáp baïch Phaät: - Môøi Ñaïi Sa-moân ôû laïi ñaây toâi seõ cuùng döôøng. Ñöùc Phaät noùi: - Neáu haèng ngaøy oâng coù theå ñeán môøi thì toâi coù theå nhaän lôøi. Ca-dieáp noùi: - Toát laém! Caùch choã Ca-dieáp khoâng xa coù moät khu röøng raäm, Ñöùc Phaät taïm ôû nôi ñoù. Ban ñeâm, Töù Thieân vöông giaùng haï ñeán haàu Phaät vaø ñeán nghe phaùp. AÙnh saùng cuûa Töù Thieân vöông nhö boán ñoáng löûa, Ca-dieáp ban ñeâm thöùc daäy thaáy beân Ñöùc Phaät nhö coù boán ñoáng löûa lôùn, khoâng bieát caùi gì, saùng ngaøy ñeán thænh Phaät: - Thöùc aên ñaõ xong, xin môøi Ngaøi ñeán thoï. Ca-dieáp laïi hoûi: - Ñeâm vöøa roài nôi ñaây coù boán aùnh saùng lôùn, gioáng nhö löûa maø khoâng phaûi. Vaäy ñoù laø caùi gì? Ñöùc Phaät noùi: - Ñeâm vöøa roài Töù Thieân vöông xuoáng cuùng döôøng vaø nghe phaùp, ñoù laø aùnh saùng cuûa hoï. Ca-dieáp laïi nghó: Ñaïi Sa-moân naøy coù ñaïi oai thaàn neân môùi khieán Töù Thieân vöông töï ñeán cuùng döôøng, tuy nhieân vaãn khoâng baèng ta ñaõ ñaït ñöôïc ñaïo A-la-haùn.

Ñöùc Phaät noùi vôùi Ca-dieáp: - OÂng veà tröôùc, ta seõ ñeán sau. Ca-dieáp vöøa ñi, Ñöùc Phaät nhö keû löïc só co duoãi caùnh tay, chæ trong chôùp nhoaùng tôùi caây Dieâm-phuø ñeå laáy traùi ñem ñeán. Ca-dieáp chöa veà tôùi nôi, Phaät ñaõ ñeán ngoài roài. Ca-dieáp veà sau, thaáy Phaät hoûi: - Toâi khoâng ñi ñöôøng khaùc trôû veà, cuõng khoâng gheù nôi naøo, khoâng thaáy Ñaïi Sa-moân, vaäy Ñaïi Sa-moân ñi ñöôøng naøo ñeán ñaây? Ñöùc Phaät noùi: - Sau khi oâng vöøa ra veà, toâi ñeán nôi caây Dieâm-phuø haùi traùi ñem tôùi ñaây. Traùi naøy thôm ngon coù theå aên ñöôïc, nay toâi bieáu oâng aên thöû. Ca-dieáp laïi nghó: Ñaïi Sa-moân coù Ñaïi thaàn löïc nhöng khoâng baèng ta, ñaõ ñaït ñöôïc ñaïo A-la-haùn. Ñöùc Phaät thoï trai xong, trôû veà laïi khu röøng. Ban ñeâm, Thích-ñeà- hoaøn-nhaân ñích thaân xuoáng haàu haï vaø muoán nghe phaùp. AÙnh saùng cuûa trôøi Ñeá Thích chieáu khaép khu röøng

hôn gaáp boäi cuûa Töù Thieân vöông. Ca-dieáp ban ñeâm thaáy cuõng khoâng bieát laø aùnh saùng gì, saùng ngaøy tôùi thænh Phaät ñeán thoï trai vaø hoûi yù nghóa cuûa aùnh saùng. Ñöùc Phaät noùi: - Ñeâm vöøa qua Thích-ñeà-hoaøn-nhaân cuùng döôøng vaø nghe phaùp, ñoù laø aùnh saùng cuûa hoï. Ca-dieáp laïi nghó: Ñaïi Sa-moân naøy laø haïng thaàn löïc khuoân maãu cuûa thaàn löïc neân môùi khieán trôøi Ñeá Thích töï ñeán cuùng döôøng, song khoâng baèng ta, ñaõ ñaït ñöôïc ñaïo A-la-haùn. Ñöùc Phaät baûo oâng Ca-dieáp: - OÂng veà tröôùc, toâi seõ ñeán sau. Ca-dieáp vöøa ñi, Phaät ñeán beân caïnh Dieâm-phuø-ñeà nôi röøng Ha-leâ- laëc haùi traùi ñem tôùi. Ca-dieáp chöa veà ñeán nôi maø Ñöùc Phaät ñaõ ngoài nôi toøa. Ca-dieáp veà tôùi sau, cuõng hoûi nhö treân. Ñöùc Phaät noùi: - Sau khi oâng vöøa ñi, toâi ñeán beân caïnh Dieâm-phuø-ñeà, nôi röøng Ha- leâ-laëc haùi traùi ñem tôùi ñaây. Traùi naøy thôm ngon, coù theå aên ñöôïc, nay toâi bieáu oâng aên thöû. Ca-dieáp laïi nghó nhö tröôùc. Ñöùc Phaät thoï trai xong laïi veà khu röøng. Trong ñeâm, Phaïm Thieân vöông, chuû theá giôùi Ta Baø xuoáng haàu hai vaø muoán nghe phaùp. AÙnh saùng cuûa trôøi Phaïm thieân gaáp boäi so vôùi aùnh saùng cuûa Ñeá Thích. Ca-dieáp ban ñeâm thaáy cuõng khoâng bieát laø aùnh saùng gì, saùng ngaøy ñeán thænh Phaät thoï trai roài cuõng hoûi yù nghóa cuûa aùnh saùng.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 16 367

Ñöùc Phaät noùi: - Ñeâm vöøa roài Phaïm Thieân vöông ñeán cuùng döôøng vaø nghe phaùp, ñoù laø aùnh saùng cuûa hoï. Ca-dieáp laïi nghó: Ñaây laø Ñaïi Sa-moân thuoäc haïng thaàn löïc khuoân maãu cuûa thaàn löïc neân môùi khieán trôøi Phaïm thieân ñeán cuùng döôøng, song khoâng baèng ta, ñaõ ñaït ñöôïc ñaïo A-la-haùn. Ñöùc Phaät baûo Ca-dieáp: - OÂng veà tröôùc, toâi seõ ñeán sau. Ca-dieáp vöøa ñi, Ñöùc Phaät ñeán beân caïnh Dieâm-phuø-ñeà nôi röøng A- ma-laëc haùi traùi ñem ñeán... nhö tröôùc ñaõ noùi. Ñöùc Phaät thoï trai xong trôû laïi khu röøng. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân caàn nöôùc ñeå röûa, soâng Ni-lieân-thieàn chaûy quanh laïi, ñi qua beân Ñöùc Phaät, khieán Phaät söû duïng ñöôïc. Saùng ngaøy, Ca-dieáp laïi ñeán thænh Phaät thoï trai thaáy khuùc soâng chaûy quanh lieàn hoûi: - Ai ñaøo khuùc soâng naøy? Ñöùc Phaät noùi: - Vöøa roài Ta caàn nöôùc, nöôùc töï chaûy quanh ñeán. Ca-dieáp laïi nghó: Ñaây laø Ñaïi Sa-moân thuoäc haïng thaàn löïc khuoân maãu cuûa thaàn löïc neân môùi khôûi yù nieäm caàn nöôùc, nöôùc lieàn chaûy ñeán, song khoâng baèng ta, ñaõ ñaït ñöôïc ñaïo A-la-haùn. Ñöùc Phaät noùi vôùi Ca-dieáp: - OÂng veà tröôùc, toâi seõ ñeán sau. Ca-dieáp vöøa ñi, Ñöùc Phaät ñeán nôi Caâu-da-ni laáy söõa boø nôi ñoù... (ngoaøi ra nhö tröôùc ñaõ noùi). Ñöùc Phaät thoï trai xong trôû veà laïi khu röøng. Baáy giôø, coù tôù gaùi cuûa Baø-la-moân Tö-na cheát, boû chieác aùo nôi goø maû, Ñöùc Phaät laáy ñem veà, vôùi yù nghó neân giaët nhö theá naøo? Khi vöøa nghó nhö vaäy Thích-ñeà-hoaøn- nhaân lieàn ñeán duøng tay chæ xuoáng ñaát nöôùc lieàn tuoân ra thaønh caùi ao, roài baïch Phaät: - Ngaøi coù theå giaët nôi ñaây. Sôn thaàn A-tyø Thích-ca ñöa ñeán moät caùi boàn baèng ñaù lôùn, cuõng baïch Phaät: - Ngaøi coù theå duøng caùi boàn naøy ñeå giaët. Phaät laïi nghó: Ta ñöùng nôi caùi gì ñeå giaët y naøy? Caùch ao khoâng xa coù caây Kha-haàu, vò thaàn caây beû cong moät nhaùnh caây xuoáng ñeå Phaät vòn nôi ñoù. Ñöùc Phaät giaëc y roài, phôi nôi hö

khoâng. Ca-dieáp saùng ngaøy ñeán thænh Phaät thoï trai, thaáy vaán ñeà giaët y ñeàu thöa hoûi Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät keå laïi roõ raøng caâu chuyeän. Ca-dieáp cuõng vôùi

taâm nieäm nhö tröôùc. Ñöùc Phaät noùi vôùi Ca-dieáp: - OÂng veà tröôùc, toâi seõ ñeán sau. Ca-dieáp vöøa ñi, Ñöùc Phaät ñeán nôi chaâu Uaát-ñôn-vieät laáy loaïi luùa taùm caùnh... (ngoaøi ra nhö treân ñaõ noùi). Ñöùc Phaät thoï trai xong, trôû veà laïi khu röøng. Saùng hoâm aáy, nhaân luùc coù tieát hoäi, Ca-dieáp nghó: Nay ta khoâng thænh Phaät thoï trai, vì moïi ngöôøi thaáy Ngaøi chaéc hoï seõ boû ta maø tranh nhau phuïng söï Ngaøi, do vaäy khoâng thænh. Ñöùc Phaät bieát vieäc aáy neân ñeán chaâu Uaát-ñôn-vieät laáy thöùc aên ñeå aên. Ngaøy aáy qua roài. Ca-dieáp laïi ñeán thænh Phaät thoï trai vaø hoûi: - Hoâm vöøa qua toâi khoâng ñeán thænh, Ngaøi aên thöù gì? Ñöùc Phaät noùi: - Ngaøy tieát hoäi vöøa qua oâng nghó: Neáu Phaät ñeán moïi ngöôøi thaáy, chaéc seõ boû ta, tranh nhau phuïng söï Ngaøi. Cho neân ta ñeán chaâu Uaát-ñôn- vieät laáy thöùc aên maø aên. Ca-dieáp laïi nghó: Ñaây laø ñaïi Sa-moân thaàn löïc thuoäc haïng thaàn löïc khuoân maãu, neân môùi bieát yù nieäm cuûa ngöôøi khaùc, song khoâng baèng ta, ñaõ ñaït ñöôïc ñaïo A-la-haùn. Hoâm aáy, Ñöùc Phaät cuøng Ca-dieáp ñeán nhaø thoï trai, roài trôû laïi khu röøng. Baáy giôø, naêm traêm ñeä töû cuûa Ca-dieáp cuøng nhau böûa cuûi, nhöng caùi buùa giôû khoâng leân. Ñeä töû thöa vôùi thaày vieäc naøy. Thaày noùi: Sôï Ñaïi Sa-moân laøm nhö vaäy, caùc oâng neân ñeán hoûi Ngaøi. Hoï lieàn ñeán hoûi Phaät. Ñöùc Phaät hoûi: - Caùc oâng muoán giôû leân hay khoâng? Hoï thöa: - Muoán. Ñöùc Phaät noùi: - Caùc oâng cöù ñi ñi, caùi buùa töï giôû leân. Khi giôû leân roài, ñeå xuoáng laïi khoâng ñöôïc. Hoï laïi thöa vôùi thaày, thaày hoï baûo thöa hoûi Phaät. Ñöùc Phaät hoûi: - Muoán ñeå xuoáng hay khoâng? Hoï noùi: - Muoán. Ñöùc Phaät baûo: - Coù theå cöù ñi, buùa seõ töï ñeå xuoáng. Khi ñeå xuoáng roài, buùa töï dính luoân nôi cuûi khoâng theå böûa ñöôïc. Ñeä töû laïi thöa thaày, thaày hoï baûo hoûi Phaät. Ñöùc Phaät hoûi:

- Muoán böûa ñöôïc phaûi khoâng?

Hoï thöa:

- Vaâng!

Ñöùc Phaät noùi:

- Cöù ñi ñi, caùi buùa töï söû duïng ñöôïc.

Caùi buùa lieàn ñaéc duïng. Hoï muoán nhen löûa, löûa khoâng chòu chaùy, hoï laïi thöa vôùi thaày, thaày hoï baûo hoûi Phaät.

Ñöùc Phaät noùi:

- Coù theå cöù ñi, löûa noù seõ töï chaùy. Löûa lieàn töï chaùy.

Khi ñaõ chaùy roài laïi khoâng taét ñöôïc, hoï laïi hoûi thaày, thaày hoï baûo hoûi Phaät.

Ñöùc Phaät hoûi:

- Muoán cho löûa taét phaûi khoâng?

Hoï thöa:

- Vaâng.

Ñöùc Phaät noùi:

- Cöù ñi, löûa töï seõ taét. Löûa lieàn töï taét.

Hoï muoán doäi nöôùc ñeå taét than, nöôùc laïi ôû trong bình khoâng chòu chaûy ra, hoï thöa thaày, thaày hoï baûo hoûi Phaät.

Ñöùc Phaät hoûi:

- Muoán cho nöôùc chaûy ra phaûi khoâng?

Hoï thöa:

- Vaâng.

Ñöùc Phaät noùi:

- Cöù ñi, nöôùc seõ töï chaûy ra. Nöôùc lieàn töï chaûy ra.

Khi ñaõ chaûy ra roài laïi khoâng döøng laïi, hoï thöa thaày, thaày hoï baûo hoûi Phaät.

Ñöùc Phaät hoûi:

- Muoán cho nöôùc ngöøng chaûy phaûi khoâng?

Hoï thöa:

- Vaâng.

Ñöùc Phaät noùi:

- Cöù ñi, nöôùc seõ töï ngöng. Nöôùc lieàn töï ngöng chaûy.

Baáy giôø, maây u aùm möa lôùn baûy ngaøy, nhaø Ca-dieáp thaønh moät bieån nöôùc meânh moâng, Ñöùc Phaät ôû trong röøng, Ca-dieáp sôï Phaät bò cuoán troâi, ñi thuyeàn ñeán xem, thaáy Ñöùc Theá Toân ñi kinh haønh treân doøng soâng Ni-lieân-thieàn. Ca-dieáp laïi nghó: Ñaây laø Ñaïi Sa-moân coù thaàn löïc thuoäc loaïi thaàn laàn khuoân maãu, neân nöôùc lôùn nhö vaäy maø khoâng bò cuoán troâi,

môùi ñi kinh haønh treân nöôùc, song khoâng baèng ta, ñaõ ñaït ñöôïc ñaïo A-la- haùn. Khi aáy, Ñöùc Theá Toân bay treân hö khoâng baûo Ca-dieáp: - OÂng khoâng phaûi laø A-la-haùn, taïi sao hö doái töï xöng laø ñaéc ñaïo? Ca-dieáp baïch: - Baïch Theá Toân! Thaät vaäy! Baïch Theá Toân! Thaät vaäy! Ca-dieáp laïi baïch Phaät: - Xin ñöôïc xuaát gia choã Ñaïi Sa-moân, thoï giôùi Cuï tuùc. Ñöùc Phaät noùi: - OÂng ñaõ baùo cho ñeä töû chöa? Ca-dieáp thöa: - Chöa. Ñöùc Phaät noùi: - Neân baùo cho hoï tröôùc. Ca-dieáp vaâng lôøi, lieàn trôû veà noùi vôùi haøng ñeä töû: - Caùc oâng bieát chaêng, ta muoán tònh tu phaïm haïnh choã cuûa Ñaïi Sa- moân, caùc oâng ngöôøi naøo theo ta thì toát, baèng khoâng vui theo tuøy yù. Naêm traêm ngöôøi ñeä töû ñoàng thanh noùi: - Khi chuùng con thaáy Phaät haøng phuïc roàng, ñaõ sinh loøng, chæ ñôïi yù kieán cuûa thaày maø thoâi. Chuùng con xin ñöôïc tuøy tuøng. Theá laø thaày troø cuøng nhau ñeán choã Phaät, baïch Phaät: - Thaày troø chuùng con ñeàu muoán xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy: - Laønh thay, caùc Tyø-kheo ñeán ñaây, thoï giôùi Cuï tuùc, trong phaùp luaät kheùo noùi cuûa Ta, coù theå chaám döùt taát caû khoå, tònh

tu phaïm haïnh. Ca-dieáp cuøng vôùi naêm traêm ñeä töû raâu toùc töï ruïng, aùo caø sa maëc vaøo thaân, bình baùt böng nôi tay. Khi ñaõ thoï giôùi roài, nhöõng duïng cuï, y phuïc thôø löûa tröôùc kia ñeàu ñem boû nôi doøng soâng Ni-lieân-thieàn. Nhö vaäy Ca-dieáp vaø naêm traêm ñeä töû thoï giôùi Cuï tuùc xong. Ca-dieáp coù hai ngöôøi em, ngöôøi lôùn teân laø Na-ñeà Ca-dieáp, ngöôøi nhoû teân laø Giaø-da Ca-dieáp. Ngöôøi em lôùn coù ba traêm ñeä töû, ngöôøi em nhoû coù hai traêm ñeä töû. ÔÛ caùch anh moät do-tuaàn veà phía haï löu soâng Ni- lieân, hai ngöôøi em thaáy duïng cuï thôø löûa cuûa anh mình troâi theo doøng soâng, hoaûng kinh, sôï anh mình bò ngöôøi aùc haïi boû troâi theo doøng nöôùc. Hai ngöôøi em lieàn daãn naêm traêm ñeä töû ngöôïc doøng nöôùc leân ñeán choã anh, thaáy thaày troø cuûa anh mình ñeàu laøm Sa-moân, laáy laøm laï, hoûi: - Taïi sao theá naøy? Ngöôøi anh traû lôøi:

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 16 371

Phaùp cuûa ñaïo naøy noùi leân ñöôïc yeáu toá thuø thaéng toái thöôïng, khoâng ai hôn ñöôïc. Hai ngöôøi em cuøng naêm traêm ñeä töû nghò baøn: Trí tueä ñeä nhaát nhö anh mình maø nay vui soáng vôùi ñaïo naøy thì chaéc ñaïo aáy laø toái thaéng. Do ñoù, hoï cuøng vôùi ñeä töû ñoàng nhö ngöôøi anh xuaát gia. Hoï lieàn ñeán choã Ñöùc Phaät ñaûnh leã saùt chaân, roài baïch: - Xin cho chuùng con xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc. Ñöùc Phaät noùi: - Laønh thay, caùc Tyø-kheo ñeán ñaây!... cho ñeán caâu: Bình baùt böng nôi tay nhö tröôùc ñaõ noùi. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân coù suy nghó: Phaûi giaùo giôùi cho moät ngaøn Tyø-kheo Taêng Phaïm chí môùi xuaát gia. Nôi naøo coù ñuû aåm thöïc, ngoïa cuï cho Tyø-kheo ñeå giaùo giôùi? Nôi nuùi Giaø-da coù ñuû aåm thöïc, ngoïa cuï. Nghó nhö vaäy roài, Ñöùc Phaät daãn moät ngaøn Tyø-kheo ñeán ñoù, duøng ba vieäc ñeå maø giaùo hoùa: Moät laø, thaàn tuùc. Hai laø, thuyeát phaùp. Ba-laø, giaùo saéc. Thaàn tuùc giaùo giôùi laø theá naøo? Nhö trong muïc thaàn thoâng ñaõ noùi. Thuyeát phaùp giaùo giôùi laø theá naøo? Nhö noùi Tyø-kheo neân suy nghó theá naøy, khoâng neân suy nghó theá naøy, neân nhôù nghó theá naøy, khoâng neân suy nghó theá naøy, neân tu theá naøy, neân ñoaïn theá naøy, neân y theo nhö vaäy maø tu haønh. Giaùo saéc giaùo giôùi laø theá naøo? Nhö noùi Tyø-kheo ñoát chaùy taát caû. Theá naøo laø ñoát chaùy taát caû? Ñoát chaùy nhaõn, ñoát chaùy saéc. Nhaõn thöùc, nhaõn xuùc, nhaõn xuùc laøm nhaân duyeân sinh thoï cuõng ñoát chaùy. Ñoát chaùy caùi gì? Ñoát chaùy löûa duïc, ñoát chaùy saân duïc, si duïc... cho ñeán yù phaùp cuõng nhö theá. Ñeä töû cuûa baäc Thaùnh nghe phaùp nhö vaäy, sinh taâm nhaøm chaùn xuaát ly, khoâng coù nhieãm vöôùng, beøn ñöôïc giaûi thoaùt, trí giaûi thoaùt sinh, vieäc laøm ñaõ xong, phaïm haïnh ñaõ laäp, khoâng coøn taùi sinh. Khi giaûng noùi phaùp nhö vaäy moät ngaøn Tyø-kheo döùt heát laäu hoaëc, taâm ñöôïc giaûi thoaùt. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân khôûi yù nieäm: Tröôùc ñaây ta cuøng Vua Bình- sa coù lôøi keát laø khi ñaéc ñaïo thì ñoä oâng ta, nay neân ñeán ñoù. Ñöùc Phaät beøn cuøng moät ngaøn Tyø-kheo keû tröôùc ngöôøi sau vaây quanh, tuaàn töï du haønh ñeán thaønh Vöông-xaù. Vua Bình-sa nghe Phaät thaønh ñaïo, ñoä ba anh em oâng Öu-vi-ca-dieáp vaø moät ngaøn ñeä töû, nay ñeán aáp naøy, lieàn ra leänh trong nöôùc coù boán möôi hai ngaøn thoân, moãi thoân choïn hai vò haøo kieät ñeå ñeán cung nghinh Ñöùc Phaät. Taùm vaïn boán ngaøn ngöôøi côõi voi ngöïa, xe tröôùc

sau noái ñuoâi nhau. Luùc naøy, vaøo thaùng cuoái muøa Xuaân khí haäu raát noùng, moïi ngöôøi ñeàu nghó: Laøm sao coù ñöôïc chuùt boùng maùt. Khi aáy, trôøi Thíchñeà-hoaøn-nhaân bieát ñöôïc yù nieäm ñoù lieàn hoùa laøm loïng baùu baèng maây, gioù maùt phaûng phaát, töï hoùa laøm Phaïm thieân maëc aùo saéc vaøng caàm caây tröôïng baèng baûy baùu, caùi phaát traàn khaûm baèng baûy baùu, caùch ñaát moät khuyûu tay ñi tröôùc höôùng daãn. Luùc ñoù, ngöôøi nöôùc Ma-kieät muoán laán Phaät ñi tröôùc, bò trôøi Ñeá Thích ñuoåi chaïy. Hoï cheâ traùch, noùi keä: Hình nhö töôïng Phaïm thieân Caàm tröôïng ñi caùch ñaát Mieäng noùi lôøi nhu hoøa Vì ai laøm phuïc vuï? Thích-ñeà-hoaøn-nhaân duøng keä traû lôøi: Giaûi thoaùt taát caû troùi Ñieàu ngöï só toái thöôïng ÖÙng Cuùng baäc Thieän Theä Ta phuïc vuï vì Ngaøi. Baáy giôø, Vua Bình-sa khôûi yù nieäm: Nôi Ñöùc Phaät nghæ ngôi, ta seõ ñem choã naøy cuùng Phaät, ñeå laäp Tinh xaù. Ñöùc Phaät bieát yù ñoù, chieàu toái ñeán nghæ ngôi vöôøn truùc Ca-lan-ñaø. Khi aáy, quaàn chuùng ñeàu sinh nghi nieäm: Khoâng bieát Ñöùc Phaät cuøng Öu-vi-ca-dieáp ai laø ñeä töû? Ñöùc Phaät bieát yù nieäm cuûa quaàn chuùng beøn höôùng ñeán Öu-vi-ca-dieáp noùi keä: Öu Vi oâng thaáy gì Maø boû phaùp thôø löûa? Nay chính ta hoûi oâng OÂng caàn nhö thaät ñaùp. Öu-vi-ca-dieáp duøng keä traû lôøi: Thöôøng tham nhöõng myõ vò Taâm chaïy theo thanh saéc Toâi thaáy caáu ueá naøy, Neân boû nghieäp thôø löûa. Luùc naøy, ñaïi chuùng tuy nghe Ñöùc Phaät cuøng Ca-dieáp ñeàu noùi moät baøi keä, chöa roõ ñöôïc yù chæ neân coøn hoà nghi. Ñöùc Phaät bieát taâm cuûa ñaïi chuùng, laïi duøng keä hoûi: Nguõ vò ngoït mieäng ngöôøi Saéc thanh vui loøng ngöôøi OÂng thaáy caáu ueá naøy Do ñaâu maø ñöôïc khoâng? Öu-vi-ca-dieáp duøng keä traû lôøi:

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 16 373

Toâi thaáy ñaïo tòch dieät Taát caû khoâng ñaém chaáp Khoâng khaùc, khoâng theå khaùc Do vaäy boû thôø löûa. Baáy giôø, ñaïi chuùng tuy hai laàn nghe keä, vaãn coøn hoaøi nghi do döï. Phaät bieát taâm hoï, beøn baûo Ca-dieáp: - OÂng laáy quaït, quaït toâi. - Ca-dieáp lieàn vaâng lôøi, laáy quaït quaït Phaät. Ñöùc Phaät laïi baûo Ca-dieáp: - Hieän thaàn thoâng bieán hoùa cuûa oâng xem naøo! Ca-dieáp lieàn thò hieän caùc loaïi thaàn bieán, phaân thaân thaønh traêm öùc, laïi hieäp thaønh moät, vaùch ñaù ñeàu ñi xuyeân qua ñöôïc, vaøo trong ñaát nhö vaøo trong nöôùc, ñi treân nöôùc nhö ñi treân ñaát, ngoài naèm trong khoâng trung, nhö chim bay löôïn, caû thaân böøng chaùy choùi saùng, tuoân khoùi vuït leân maây, laáy tay rôø maët trôøi, maët traêng, ñöùng thaúng ñeán trôøi Phaïm Töï Taïi voâ ngaïi. Hoaëc treân thaân tuoân ra nöôùc, döôùi thaân tuoân ra löûa, hoaëc treân thaân böøng chaùy, thaân döôùi tuoân ra nöôùc, sau ñoù giaùng haï cuùi ñaàu ñaûnh leã saùt chaân Phaät, ñi quanh beân phaûi ba voøng, quyø goái, chaáp tay, baïch Phaät: - Theá Toân laø thaày cuûa con, con laø ñeä töû cuûa Theá Toân. Thöa nhö vaäy Ba laàn roài, noùi vôùi ñaïi chuùng: - Nhöõng söï hieåu bieát cho ñeán caùc thaàn bieán cuûa toâi ñeàu do aân cuûa Ñaïi sö. Khi aáy, ñaïi chuùng môùi bieát Ca-dieáp laø ñeä töû cuûa Phaät, neân ñoái vôùi Ñöùc Phaät heát söùc hoan hyû, loøng cung kính voâ löôïng. Thöôøng phaùp cuûa chö Phaät laø

nhaân taâm chöa rung chuyeån thì khoâng vì hoï giaûng noùi phaùp. Ñöùc Phaät bieát ñaïi chuùng ñaõ vui veû cung kính, neân giaûng noùi caùc phaùp dieäu, chæ veõ söï lôïi ích, khieán hoï vui möøng vaø giaûng noùi thöôøng phaùp cuûa chö Phaät laø khoå, taäp, taän, ñaïo. Vua Bình-sa vaø taùm vaïn boán ngaøn ngöôøi lieàn töø choã ngoài xa traàn lìa caáu, ñaït ñöôïc maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû, roài thoï ba quy y, naêm giôùi. Luùc naøy, Vua Bình-sa cuùi ñaàu thænh Phaät vaø Taêng saùng ngaøy thoï trai. Ñöùc Phaät nhaän lôøi baèng söï im laëng. Nhaø Vua vui veû trôû veà cung, ra leänh chuaån bò caùc thöùc aên ngon boå. Saùng ngaøy traûi toïa cuï nôi vöôøn truùc, ñích thaân ñeán thænh Phaät thoï trai. Ñöùc Phaät cuøng ñaïi chuùng theo thöù töï maø ngoài. Nhaø Vua töï tay sôùt thöùc aên vui veû khoâng moûi meät. Phaät vaø Taêng aên roài, daâng nöôùc röûa xong, nhaø Vua ñöùng qua moät beân, baïch Phaät: Con xin cuùng döôøng vöôøn truùc naøy leân Ñaáng Theá Toân.

374 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Phaät daïy: - Neân cuùng cho Taêng phöôùc ñöùc nhieàu hôn. Nhaø Vua laïi baïch Phaät: - Cuùi xin Ngaøi thoï nhaän. Ñöùc Phaät daïy: - Neân cuùng cho Taêng, trong ñoù coù toâi. Nhaø Vua vaâng theo lôøi daïy daâng cuùng cho Taêng boán phöông. Sau ñoù, Vua laáy chieác gheá nhoû ngoài tröôùc Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät giaûng noùi phaùp tuøy hyû, chuù nguyeän baèng baøi keä, nhö vì Tyø-lan-nhaõ giaûng noùi. Noùi keä roài giaûng noùi caùc phaùp vi dieäu roài baûo Vua veà laïi choã ôû. Nhaø Vua töø choã ngoài ñöùng daäy ñaûnh leã saùt chaân Phaät, ñi quanh beân phaûi ba voøng roài caùo lui. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ôû Tinh xaù Truùc Vieân thuoäc thaønh La-duyeät- kyø, nôi ñoù coù moät aáp teân laø Na-la-ñaø, coù Phaïm chí teân laø Sa-nhieân, ñeä töû thoï hoïc hai traêm naêm möôi ngöôøi. Trong moân ñoà coù hai vò cao tuùc, moät teân laø Öu-ba-ñeà-xaù, ngöôøi thöù hai teân laø Caâu-luaät-ñaø. Baáy giôø, AÙt-tyø maëc y böng baùt vaøo thaønh khaát thöïc, saéc dieän hoøa dòu, caùc caên tòch ñònh, y phuïc teà chænh, nhìn ñaát maø ñi. Khi aáy, Öu-ba-ñeà-xaù daïo chôi, töø xa thaáy AÙt-tyø oai nghi roõ neùt, khen chöa töøng coù, ñôïi ñeán beøn hoûi: - Thaày theo baäc phaùp naøo maø y phuïc khaùc thöôøng? Coù theå cho toâi bieát quyù danh cuûa baäc Toân sö? AÙt-tyø nhìn thaúng traû lôøi: - Sa-moân Cuø-ñaøm laø Ñaïi sö cuûa toâi. Chuùng toâi toân thôø Ngaøi, theo hoïc vôùi Ngaøi. Öu-ba-ñeà-xaù noùi: - Ñaïi sö cuûa quyù vò giaûng noùi nhöõng phaùp gì? AÙt-tyø noùi: - Toâi coøn non treû, môùi hoïc ñaïo chöa bao laâu, ñaâu coù theå noùi ñöôïc nghóa lyù roäng lôùn cuûa thaày toâi. Nay toâi chæ coù theå vì oâng noùi caùc nghóa yeáu löôïc. Thaày toâi daïy: Caùc phaùp töø duyeân sinh, cuõng töø duyeân dieät. Taát caû caùc phaùp laø khoâng, khoâng coù chuû theå. Öu-ba-ñeà-xaù nghe roài, taâm ngoä yù giaûi, ñöôïc maét phaùp trong saïch, beøn trôû veà choã ôû, roài vì Caâu-luaät-ñaø noùi laïi caùc phaùp ñaõ nghe. Caâu-luaät- ñaø nghe xong cuõng xa traàn lìa caáu, ñaït ñöôïc maét phaùp trong saïch, lieàn hoûi: - Ñöùc Nhö Lai du hoùa, hieän nay ôû ñaâu? - Hieän ôû vöôøn truùc Ca-lan-ñaø. Caâu-luaät-ñaø noùi:

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 16 375

- Ñöùc Nhö Lai laø thaày cuûa chuùng ta, chuùng ta neân cuøng ñeán ñeå kính leã thaêm hoûi. Öu-ba-ñeà-xaù noùi: - Coøn hai traêm naêm möôi ñeä töû? Khi thaày gaàn qua ñôøi coù di chuùc, chuùng ta caàn thaønh töïu cho nhau, coù theå naøo khoâng thoâng baùo cho hoï maø xeù leû ra ñi? Hai ngöôøi lieàn ñeán choã ñeä töû noùi: - Chuùng toâi muoán theo Sa-moân Cuø-ñaøm ñeå tònh tu phaïm haïnh, caùc oâng moãi ngöôøi tuøy yù thích löïa choïn. Khi aáy, hai traêm naêm möôi ngöôøi ñeä töû ñeàu muoán ñi theo. Hai ngöôøi beøn daãn ñeä töû cuøng ñeán vöôøn truùc. Ñöùc Theá Toân töø xa troâng thaáy, baûo caùc Tyø-kheo: - Hai ngöôøi saép ñeán kia, moät teân laø Öu-ba-ñeà-xaù, ngöôøi thöù hai teân laø Caâu-luaät-ñaø. Hai ngöôøi naøy seõ laø baäc toái thöôïng thuû trong haøng ñeä töû cuûa ta, trí hueä voâ löôïng, thaàn tuùc baäc nhaát. Trong choác laùt hai ngöôøi ñeán, Ñöùc Phaät vì hoï tuaàn töï giaûng noùi phaùp, luaän veà vieäc boá thí, trì giôùi vaø sinh thieân, cheâ traùch duïc baát tònh, khen ngôïi haïnh xuaát ly. Töø nôi choã ngoài, hoï lieàn döùt heát caùc laäu hoaëc, taâm yù hieåu roõ ñeàu ñeán tröôùc Ñöùc Phaät xin ñöôïc xuaát gia tònh tu phaïm haïnh. Ñöùc Phaät daïy: - Laønh thay caùc Tyø-kheo ñeán ñaây, ôû trong phaùp cuûa Ta tònh tu phaïm haïnh, ñaëng döùt heát nguoàn goác khoå, lieàn ñöôïc goïi laø xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân du hoùa nôi thaønh La-duyeät-kyø, anh em Uaát-tyø-la Ca-dieáp vaø moät ngaøn ngöôøi ñeä töû, Xaù-lôïi-phaát. Muïc-kieàn-lieân vaø hai traêm naêm möôi ñeä töû ñeàu xuaát gia hoïc ñaïo. Caùc haøo quyù toäc taùnh, Tröôûng giaû, Cö só nôi thaønh La-duyeät-kyø cuõng ñeàu xuaát gia. Ñaïi chuùng vaây quanh tuï hoäi nôi nöôùc naøy, Ñöùc Phaät vì hoï giaûng noùi phaùp. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, Ñöùc Theá Toân chöa daïy caùc Tyø-kheo caàn coù Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ. Do khoâng coù Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ neân oai nghi bò thaát thoaùt, maëc y thöôïng, haï ñeàu khoâng nhö phaùp, khoâng bieát vieäc tònh hay baát tònh, khoâng buoäc nieäm tröôùc maët, khoâng kheùo hoä trì caùc caên. Vaøo xoùm laøng khaát thöïc thoï thöïc baát tònh, töï tay nhaän laáy thöùc aên khoâng nhaän töø ngöôøi daâng. Khi ngöôøi trao thöùc aên, chính nôi tay ngöôøi kia moi bôùi leân maø laáy, xoøe tay caàm nôi mieäng baùt, khoâng ñöa cao baùt leân maø thoï. Khi lôùn tieáng noùi oàn, ngöôøi khoâng tin öa Phaät phaùp cheâ traùch, noùi: Caùc Sa-moân naøy quaù hôn ngoaïi ñaïo, khoâng coù oai nghi… cho ñeán caâu: Cao tieáng noùi oàn, khoâng coù phaùp cuûa Sa-moân,

phaù haïnh Sa-moân. Choã naøo hoï khoâng ñi qua ñeàu ñöôïc thieän lôïi. Laïi coù moät Tyø-kheo beänh khoâng ai chaêm soùc, do ñoù phaûi qua ñôøi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, lieàn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: - Thaät söï caùc thaày coù nhö vaäy khoâng? - Baïch Theá Toân coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: - Taïi sao caùc oâng laïi taâm taùn loaïn cuûa mình, ñi, ñöùng, naèm, ngoài ñeàu khoâng nhö phaùp. Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Neáu maëc y thöôïng, y haï khoâng nhö phaùp… cho ñeán caâu: Khi aên cao tieáng noùi oàn ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Töø nay do möôøi ñieàu lôïi, cho pheùp caùc Tyø-kheo phaûi coù Hoøa thöôïng. Hoøa thöôïng töï nhieân sinh taâm aùi nieäm ñoái vôùi ñeä töû nhö

ñoái vôùi con. Ñeä töû töï nhieân sinh taâm kính troïng ñoái vôùi Hoøa thöôïng nhö cha meï, sieâng giaùo giôùi cho nhau, töông kính, chia buøi xeû ngoït cho nhau, thì coù theå môû roäng Phaät phaùp, khieán ñöôïc laâu daøi. Phaùp thænh Hoøa thöôïng: Ngöôøi thænh ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái, hai tay oâm chaân Hoøa thöôïng, thöa: Con teân laø... nay caàu thaày laøm Hoøa thöôïng. Thaày vì con laøm Hoøa thöôïng. Con tha thieát mong thaày laøm Hoøa thöôïng cho con nöông döïa. Nhôø thaày laøm Hoøa thöôïng neân con ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc. Caàn caàu nhö vaäy Ba laàn. Hoøa thöôïng neân traû lôøi: Ñöôïc toát! Toâi seõ giaùo giôùi oâng. OÂng chôù buoâng lung! Ñeä töû neân phuïng thôø Hoøa thöôïng: Neáu khoâng thöa vôùi Hoøa thöôïng maø vaøo xoùm laøng, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu cuøng ñi vôùi Tyø-kheo khaùc, cuõng phaûi baïch vôùi Hoøa thöôïng, neáu khoâng baïch hay khoâng cho maø ñi ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo khaùc keâu cuøng ñi cuõng nhö vaäy. Neáu muoán ñeán choã Tyø-kheo khaùc laáy y baùt, giaøy deùp cuûa mình cuõng phaûi thöa. Neáu khoâng thöa, hay khoâng cho pheùp maø laáy ñeàu phaïm Ñoät-kieát- la. Neáu muoán cho Tyø-kheo khaùc y baùt cuõng nhö theá. Neáu Tyø-kheo khaùc muoán vì mình gaùnh y baùt vaø vì mình laáy y baùt, cuõng phaûi baïch. Neáu khoâng baïch hay baïch maø khoâng cho pheùp vaãn laáy ñeàu phaïm Ñoät-kieát- la. Neáu Tyø-kheo khaùc nhôø gaùnh y baùt hay khieán laáy cuõng nhö vaäy. Phaøm laøm vieäc gì cho ñeán caïo toùc, hoaëc vì ngöôøi caïo ñeàu phaûi thöa, chæ tröø ñaïi tieåu tieän vaø laáy taêm xæa raêng. Neáu Hoøa thöôïng phaïm toäi thoâ aùc ñeä töû neân coá gaéng taïo phöông tieän, khieán sôùm tröø dieät, neáu khoâng taïo phöông tieän thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Taêng trao cho Hoøa thöôïng phaùp Bieät truù hoaëc haønh Ma-na-ñoûa, hay haønh Baûn nhaät, haønh A-phuø-ha-na, ñeä töû phaûi coá

gaéng taïo phöông tieän caàu Taêng mau cho pheùp Bieät truù... cho ñeán haønh A-phuø-ha-na, neáu khoâng coá gaéng laøm thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu ngaøy Hoøa thöôïng ñöôïc xuaát toäi, ñeä töû neân lau queùt röôùi nöôùc traûi choã ngoài, chuaån bò theû Xaù La, taäp Taêng caàu Tyø-kheo Yeát-ma, neáu khoâng laøm nhö vaäy, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Taêng trao Hoøa thöôïng phaùp Yeát-ma quôû traùch, Yeát-ma khu xuaát, Yeát-ma y chæ, Yeát-ma cöû toäi, Yeát-ma haï yù, ñeä töû neân coá gaéng caàu Taêng khieán Taêng ñöøng laøm, neáu khoâng caàu Taêng, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Taêng chaéc chaén phaûi laøm caùc Yeát-ma ñoù, ñeä töû mong caàu ñöøng traùi phaùp, neáu khoâng mong caàu, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Hoøa thöôïng beänh, ñeä töû phaûi tuùc tröïc giuùp ñôõ. Neáu Hoøa thöôïng coù vaät gì neân thöa ñeå laáy ñoåi, tuøy theo beänh lo thöùc aên, tuøy theo beänh lo thuoác thang. Neáu Hoøa thöôïng khoâng coù gì maø mình coù thì neân trao ñoåi. Neáu mình cuõng khoâng coù vaät gì thì neân tìm xin. Laïi neân mai chieàu vì beänh taät cuûa Hoøa thöôïng noùi phaùp. Hoøa thöôïng chöa laønh beänh khoâng neân du haønh. Neáu khoâng vaäy, phaïm Ñoät-kieát-la. Ñeä töû phaïm toäi thoâ aùc... cho ñeán caâu: Beänh chöa laønh, Hoøa thöôïng chaêm soùc cuõng nhö vaäy. Baáy giôø, coù caùc Tyø-kheo noùi moät lôøi: “Ngöôøi quy y Phaät”, trao cho giôùi. Laïi coù Tyø-kheo noùi

hai lôøi: “Ngöôøi quy y Phaät, quy y Phaùp” trao cho giôùi. Laïi coù Tyø-kheo noùi ba lôøi: “Ngöôøi quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng” trao cho giôùi. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân baûo noùi moät lôøi, hai lôøi, ba lôøi roài trao cho giôùi. Laïi coù Tyø-kheo noùi: “Laønh thay, ñeán ñaây Tyø-kheo” trao cho giôùi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo cheâ traùch: Taïi sao thaày laïi baét chöôùc Phaät noùi: “Laønh thay, laïi ñaây Tyø-kheo”, roài trao cho giôùi? Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân noùi: “Laønh thay, ñeán ñaây Tyø-kheo!” maø trao cho giôùi. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo khôûi yù nghó: Ñöùc Phaät cho Tyø-kheo trao giôùi, chuùng ta cuõng ñöôïc pheùp. Neáu ñöôïc thì neân trao baèng caùch naøo? Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Nay cho pheùp caùc thaày trao giôùi cho Tyø- kheo baèng phaùp Baïch-töù-yeát-ma ñeå trao. Ngöôøi muoán thoï giôùi, ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, kính leã Taêng, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con teân… theo Hoøa thöôïng hieäu… thoï giôùi Cuï tuùc. Nay ñeán Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc. Cuùi xin Taêng teá ñoä con, ruû loøng thöông, thöông con. Thöa xin nhö vaäy Ba laàn. Trong chuùng neân sai Tyø-kheo bieát phaùp, baäc Thöôïng toïa hay ngang baèng vôùi Thöôïng toïa baïch giöõa Taêng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø… muoán thoï giôùi cuï tuùc, Ñaïi ñöùc… laøm Hoøa thöôïng. Nay Taêng cho… thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa

thöôïng hieäu… Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø… muoán thoï giôùi cuï tuùc, Ñaïi ñöùc… laøm Hoøa thöôïng. Nay Taêng cho… thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu… caùc Tröôûng laõo vò naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taêng ñaõ chaáp thuaän cho… thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu… roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Khi aáy, caùc Tyø-kheo goàm boán ngöôøi cho ñeán chín ngöôøi cho moät ngöôøi, cho ñeán nhieàu ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo quôû traùch, roài baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp chuùng möôøi ngöôøi trao giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo duøng phi nhaân, baïch y, ngöôøi bò dieät taãn, ngöôøi bò cöû toäi, ngöôøi töï ngoân, ngöôøi baát ñoàng chaùnh kieán, ngöôøi cuoàng, ngöôøi taâm taùn loaïn, ngöôøi taâm beänh hoaïi, Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di-ni vaøo trong soá chuùng möôøi ngöôøi, trao giôùi cuï tuùc. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng möôøi vò Tyø-kheo nhö phaùp ñeå trao giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi nguû, ngöôøi say, ngöôøi cuoàng, ngöôøi taâm taùn loaïn, ngöôøi taâm beänh hoaïi, ngöôøi dò kieán. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi nguû… cho ñeán ngöôøi dò kieán. Neân duøng möôøi Tyø-kheo nhö phaùp, trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi nhö phaùp. Caùc Tyø-kheo duøng ngöôøi nguû, ngöôøi say, ngöôøi cuoàng, ngöôøi taâm taùn loaïn, ngöôøi taâm beänh hoaïi laøm Hoøa thöôïng. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân duøng nhöõng ngöôøi naøy laøm Hoøa thöôïng. Caùc Tyø-kheo laïi duøng hai ngöôøi cho ñeán möôøi ngöôøi laøm Hoøa thöôïng. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng moät ngöôøi laøm Hoøa thöôïng, khoâng neân

duøng hai cho ñeán möôøi ngöôøi. Coù caùc ngöôøi muoán thoï giôùi cuï tuùc maø khoâng theå coù ñuû möôøi Tyø-kheo nhö phaùp, neân khôûi yù nieäm: Neáu Ñöùc Phaät cho pheùp ta khi Boá-taùt, khi Töi töù, khi Taêng tuï taäp trao giôùi cho ngöôøi thì ñaâu coù khoå theá naøy. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp khi Boá-taùt, khi Töi töù, khi Taêng tuï taäp cho ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo cuøng vôùi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ khoâng hoøa hôïp beøn gaây trôû ngaïi cho ngöôøi thoï giôùi. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi thoï giôùi neáu khoâng coù naïn söï thì khoâng neân gaây trôû ngaïi, neáu gaây trôû ngaïi thì phaïm Ñoät-kieát-la. Laïi coù caùc Tyø-kheo do vieäc nhoû nhaët maø cöôõng böùc gaây trôû ngaïi cho ngöôøi thoï giôùi, hoaëc noùi hình nhö bò muø loøa, hoaëc noùi chaân bò kieãng, hoaëc thaáy thaáp nhoû beøn noùi chöa ñuû hai möôi tuoåi, hoaëc noùi cha meï hình nhö chöa cho xuaát gia. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân döïa vaøo

vieäc nhoû nhaët laøm trôû ngaïi cho ngöôøi thoï giôùi, neáu laøm trôû ngaïi, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo vaãn gaây trôû ngaïi. Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ hôïp lyù thì neân cho thoï giôùi. Laïi coù caùc Tyø-kheo ôû trong moät cöông giôùi maø trao giôùi bieät chuùng. Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Neân ra ngoaøi giôùi baïch nhò Yeát-ma kieát tieåu giôùi ñeå trao giôùi. Tröôùc heát sai moät Tyø-kheo xöôùng töôùng boán phöông cuûa giôùi, moät Tyø-kheo baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nhö töôùng boán phöông cuûa giôùi, do Tyø-kheo... ñaõ xöôùng, nay Taêng kieát laøm giôùi ñaøn, cuøng soáng chung, cuøng Boá-taùt, cuøng nhaän cuûa thí. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nhö töôùng boán phöông cuûa giôùi maø Tyø-kheo... ñaõ xöôùng, nay Taêng kieát laøm giôùi ñaøn, cuøng soáng chung, cuøng Boá-taùt, cuøng nhaän cuûa thí. Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ kieát theo töôùng giôùi cuûa Tyø-kheo... xöôùng laøm giôùi ñaøn, cuøng soáng chung, cuøng Boá-taùt, cuøng nhaän cuûa thí roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo kieát giôùi ñaøn roài khoâng xaû maø ñi. Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Neân baïch nhò Yeát- ma xaû giôùi roài seõ ñi. Moät Tyø-kheo baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Choã kieát giôùi naøy, nay Taêng xaû giôùi aáy. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! choã kieát giôùi naøy nay Taêng xaû giôùi aáy. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ xaû giôùi naøy roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Khi aáy, caùc Tyø-kheo daãn ngöôøi muoán thoï giôùi ñeán choã thoï giôùi, thöa vôùi Thöôïng toïa: Xin thaày vì ngöôøi naøy taùc Yeát-ma. Thöôïng toïa noùi: Toâi khoâng tuïng Yeát-ma. Cho ñeán haï toïa cuõng noùi nhö vaäy, neân ngöôøi aáy khoâng ñöôïc thoï giôùi. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Vò naøo cuõng phaûi tuïng Yeát-ma. Neáu möôøi tuoåi veà sau maø khoâng tuïng ñöôïc thì phaïm Ñoät- kieát-la. Caùc Tyø-kheo daãn hai ngöôøi muoán thoï giôùi ñeán choã thoï

giôùi, hai ngöôøi muoán thoï giôùi tranh nhau thoï tröôùc, neân khoâng thoï ñöôïc. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi naøo ñeán choã thoï giôùi tröôùc thì neân cho thoï tröôùc. Neáu hai ngöôøi cuøng ñeán moät laàn thì ngöôøi naøo lôùn tuoåi neân cho thoï tröôùc. Neáu ñoàng moät tuoåi thì Hoøa thöôïng cuûa vò naøo lôùn hôn thì cho

thoï tröôùc. Neáu Hoøa thöôïng cuøng ñoàng nhau thì Yeát-ma moät laàn, nhöng ngöôøi naøo ñöôïc xöôùng teân tröôùc thì thoï tröôùc. Ba ngöôøi cuõng nhö vaäy. Toân giaû Öu-ba-ly hoûi Phaät: - Nhöõng vieäc khaùc cuõng ñöôïc Yeát-ma ba ngöôøi hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Ñöôïc. Öu-ba-ly laïi hoûi: - Ñöôïc cho boán ngöôøi taùc Yeát-ma hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Taát caû khoâng ñöôïc taùc Yeát-ma boán ngöôøi. Caùc Tyø-kheo daãn ngöôøi muoán thoï giôùi ñeán choã thoï giôùi ñeå thoï, gaëp giaëc cöôùp ñoaït, haønh hung gaàn cheát, phaûi trôû laïi. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng ta ôû trong Taêng phöôøng laäp giôùi traøng ñeå thoï thì khoûi bò naïn naøy. Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Nay cho pheùp ôû trong Taêng phöôøng baïch nhò Yeát-ma kieát laøm giôùi traøng ñeå thoï. Tröôùc heát neân baïch nhò Yeát-ma ñeå xaû giôùi cuûa Taêng phöôøng. Moät Tyø-kheo bieát phaùp xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Moät truù xöù naøy, Taêng soáng chung, chung Boá-taùt, chung nhaän vaät boá thí, tröôùc kieát giôùi naøy nay xaû. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Moät truù xöù naøy, Taêng soáng chung, chung Boá-taùt, chung nhaän vaät boá thí, tröôùc kieát giôùi naøy nay xaû. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ giaûi giôùi tröôùc ñaây kieát roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Giaûi giôùi cuûa Taêng phöôøng roài, vaäy sau môùi kieát giôùi traøng. Moät Tyø-kheo xöôùng töôùng boán phöông cuûa giôùi traøng. Moät Tyø-kheo baïch nhò Yeát-ma nhö treân ñaõ noùi. Kieát giôùi tröôøng roài laïi kieát giôùi Taêng phöôøng. Moät Tyø-kheo xöôùng töôùng boán phöông cuûa giôùi, laïi xöôùng tröø noäi ñòa. Moät Tyø-kheo taùc baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... naøy xöôùng töôùng boán phöông cuûa giôùi, tröø noäi ñòa. Nay Taêng kieát laøm ñaïi giôùi soáng chung, chung Boá-taùt, chung nhaän vaät boá thí. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... naøy xöôùng töôùng boán phöông cuûa giôùi, tröø noäi ñòa. Nay Taêng kieát laøm ñaïi giôùi soáng chung, chung Boá-taùt, chung nhaän vaät boá thí. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi:

Taêng ñaõ theo töôùng giôiù boán phöông, tröø noäi ñòa do Tyø-kheo... xöôùng laøm ñaïi giôùi cuûa Taêng soáng chung, chung Boá-taùt, chung nhaän vaät boá thí roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Baáy giôø, coù moät Ma-naïp ngoaïi ñaïo muoán xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc trong chaùnh phaùp,

ñeán choã Toân giaû Xaù-lôïi-phaát thöa: Cho con xuaát gia thoï cuï tuùc. Xaù-lôïi-phaát khoâng cho thoï. Nhö vaäy, Ma-naïp tuaàn töï ñi ñeán khaép choã naêm traêm Tyø-kheo, ñeàu khoâng vò naøo cho thoï neân khoùc loùc trôû veà. Ñöùc Phaät duøng thieân nhaõn xem thaáy hoûi Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: Ma-naïp naøy, taïi sao khoùc loùc ra veà? Xaù-lôïi-phaát trình baøy ñaày ñuû söï vieäc. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Ngöôøi naøy ñaõ töøng coù moät laàn noùi moät lôøi noùi laønh ñoái vôùi caùc Tyø-kheo hay khoâng? Xaù-lôïi-phaát thöa: Coù. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Lôøi noùi laønh aáy laø theá naøo? Xaù-lôïi-phaát thöa: Tröôùc ñaây con ñi khaát thöïc ngöôøi naøy khen con: "Sa-moân Thích töû naøy thieän haûo, coù ñöùc neân cho thöùc aên". Ñöùc Phaät daïy: AÂn aáy neân traû. OÂng coù theå ñoä hoï. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaâng lôøi Phaät cho thoï giôùi cuï tuùc. Laïi coù moät Ma-naïp ngoaïi ñaïo baïc phöôùc khaát thöïc khoâng ñöôïc, khôûi yù nieäm: Sa-moân Thích töû khaát thöïc deã ñöôïc, ñau oám thuoác men coù ngöôøi giuùp ñôõ. Nay ta neân ñeán ñoù xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Nghó roài, Ma- naïp beøn ñeán Taêng phöôøng baïch caùc Tyø-kheo: Cho con xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo lieàn cho thoï giôùi cuï tuùc. Do baïc phöôùc neân theo thöù töï môøi ñi thoï thöïc bò Taêng gaùc laïi. Caùc Tyø-kheo noùi: Thaày coù theå maëc y böng baùt ñi khaát thöïc. Ma-naïp noùi: Thöa Ñaïi ñöùc, toâi sôï ñi khaát thöïc laém neân môùi ñi xuaát gia trong giaùo phaùp cuûa Phaät, nay taïi sao laïi baûo toâi ñi khaát thöïc? Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñoä haïng ngöôøi naøy, neáu ñoä phaïm Ñoät-kieát-la. Khi ñoä neân phaûi hoûi tröôùc: Ngöôi vì caùi gì maø ñi xuaát gia? Neáu noùi vì aåm thöïc, thì khoâng neân ñoä. Neáu noùi vì caàu phaùp thieän, nhaøm chaùn sinh, laõo, beänh, töû öu bi khoå naõo thì neân ñoä. Tröôùc khi trao giôùi cuï tuùc neân noùi vieäc phaûi nöông töïa, ñoù laø maëc y phaán taûo, ñi khaát thöïc, nöông ngoài döôùi taøng caây, thoï duøng taøn khí döôïc. Ngöôi coù theå troïn ñôøi nöông theo boán vieäc naøy hay khoâng? Neáu noùi coù theå thì neân cho thoï. Neáu noùi khoâng theå, thì khoâng neân cho thoï.

382 BOÄ LUAÄT 1

Coù ñaïi Tröôûng giaû Baø-la-moân nhaøm chaùn theá gian phieàn baän, ñaõ coù nhöõng suy nghó: Sa-moân Thích töû phuïng haønh chaáp phaùp, roäng tu phaïm haïnh, xuaát gia nôi ñoù ñöôïc döùt heát nguoàn goác khoå. Nghó nhö vaäy roài ñeán trong Taêng phöôøng caàu xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo noùi: Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi boán ñieàu nöông döïa, neáu oâng coù theå troïn ñôøi nöông theo môùi cho xuaát gia, thoï giôùi cuï tuùc. Baø- la-moân noùi: Boán ñieàu nöông döïa laø nhöõng gì? Caùc Tyø-kheo lieàn noùi roõ. Baø-la-moân noùi: Boán ñieàu naøy ñoái vôùi theá gian laø teä maït, toâi khoâng theå nöông ñöôïc. Neáu Ñaïi ñöùc cho toâi thoï giôùi Cuï tuùc tröôùc, vaäy sau môùi noùi laø vieäc ñaõ roài, toâi coù theå laøm theo. Theá laø ngöôøi Baø-la-moân trôû veà. Caùc Tyø-kheo nghó: Neáu Ñöùc Phaät cho pheùp chuùng ta trao giôùi cuï tuùc roài, vaäy sau môùi noùi boán ñieàu nöông döïa, thì ngöôøi naøy ñaõ khoâng thoái taâm. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï giôùi Cuï tuùc roài, vaäy sau môùi noùi boán ñieàu nöông döïa. Luùc naøy, coù caùc Tyø-kheo truyeàn giôùi cuï tuùc roài, ñi veà tröôùc, ngöôøi môùi thoï giôùi ñi sau, gaëp ngöôøi daâm nöõ, tình nhaân cuõ. Daâm nöõ noùi: Anh

khoâng theå sinh soáng ñöôïc neân vaøo ñaïo phaûi khoâng? Ngöôøi môùi thoï giôùi noùi: Toâi nhaøm chaùn sinh, laõo, beänh, töû, öu bi khoå naõo, muoán döùt heát goác khoå neân vaøo ñaïo phuïng haønh chaùnh phaùp, roäng tu phaïm haïnh. Daâm nöõ noùi: Nhö lôøi anh noùi thì vaán ñeà giao hoäi khoâng coøn coù nöõa, nay coù theå cuøng em haønh duïc moät laàn cuoái! Ngöôøi môùi thoï giôùi thuaän tình, haønh duïc, chieàu toái môùi veà. Caùc Tyø-kheo hoûi: Taïi sao thaày ôû laïi sau? Tyø-kheo môùi traû lôøi ñuùng söï thaät. Caùc Tyø-kheo beøn ñuoåi ñi vaø noùi: Thaày ñi ñi! Thaày ñi ngay ñi! Trong phaùp cuûa Tyø-kheo, neáu laøm vieäc naøy chaúng phaûi laø Sa-moân, chaúng phaûi laø Thích chuûng töû. Tyø-kheo môùi nghe vaäy buoàn raàu, ngaát xæu, noùi: Neáu khi thoï giôùi noùi vôùi toâi, thì duø coù maát maïng toâi ñaâu phaïm ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Thoï giôùi cuï tuùc roài phaûi noùi möôøi hai phaùp: boán phaùp ñoïa, boán phaùp duï, boán phaùp y. Khi aáy, Ñöùc Phaät chöa cho pheùp caùc Tyø-kheo coù A-xaø-leâ. Luùc Hoøa thöôïng cuûa Tyø-kheo qua ñôøi, do khoâng coù Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ neân hoï maëc y treân döôùi khoâng nhö phaùp, cho ñeán aên noùi oàn aøo nhö tröôùc. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Töø nay vì möôøi ñieàu lôïi, cho pheùp caùc Tyø-kheo coù A-xaø-leâ. A-xaø-leâ töï nhieân sinh taâm xem ñeä töû nhö con, ñeä töû töï nhieân xem A-xaø-leâ nhö cha. Moïi vieäc thôø kính nhö trong phaùp thôø Hoøa thöôïng ñaõ noùi. Ñöùc Phaät cho pheùp coù A-xaø-leâ, quyù thaày khoâng bieát coù maáy haïng A-xaø-leâ, baïch Phaät. Phaät daïy: Coù naêm haïng A-xaø-leâ: A-xaø-leâ xuaát gia, A-xaø-leâ giaùo thoï, A-xaø-leâ Yeát-ma,

A-xaø-leâ thoï kinh, vaø A-xaø-leâ y chæ. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát theá naøo laø naêm haïng A-xaø-leâ aáy, baïch Phaät. Phaät daïy: Môùi baét ñaàu ñoä cho thoï giôùi Sa-di goïi laø A-xaø-leâ xuaát gia. Khi thoï giôùi Cuï tuùc, ngöôøi daïy oai nghi goïi laø A-xaø-leâ giaùo thoï. Khi thoï giôùi cuï tuùc, ngöôøi taùc phaùp Yeát-ma goïi laø A-xaø-leâ Yeát-ma. Ngöôøi daïy kinh cho ñeán chæ moät ngaøy goïi laø A-xaø-leâ thoï kinh. Ngöôøi mình y chæ duø chæ moät ñeâm, goïi laø A-xaø-leâ y chæ. Ñöùc Phaät ñaõ cho pheùp coù A-xaø-leâ y chæ, beøn y chæ Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa- ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, ngöôøi taâm cuoàng, taâm beänh hoaïi, ngöôøi bò cöû toäi, ngöôøi bò taãn xuaát, ngöôøi ôû khaùc choã, ngöôøi bieät truù, ngöôøi haønh Ma-na- ñoûa, ngöôøi haønh boån nhaät, ngöôøi neân xuaát toäi, ngöôøi töï ngoân, ngöôøi ña nhaân ngöõ, ngöôøi laøm caùc Yeát-ma. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân y chæ nhöõng ngöôøi nhö treân, chæ coù pheùp y chæ Tyø-kheo nhö phaùp. Trong vaán ñeà naøy, coù tröôøng hôïp thaønh töïu vieäc xin y chæ, coù tröôøng hôïp khoâng thaønh töïu vieäc xin y chæ, coù tröôøng hôïp thaønh töïu cho y chæ, coù tröôøng hôïp khoâng thaønh töïu cho y chæ, coù tröôøng hôïp thaønh töïu thoï y chæ, coù tröôøng hôïp khoâng thaønh töïu thoï y chæ. Tröôøng hôïp khoâng thaønh töïu xin y chæ: Neáu Tyø-kheo xin y chæ vôùi Tyø-kheo-ni, hay Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, cho ñeán xin y chæ vôùi caùc vò Yeát-ma. Nhö vaäy goïi laø khoâng thaønh töïu vaán ñeà xin y chæ. Neáu xin y chæ vôùi Tyø-kheo nhö phaùp maø khoâng noùi: Con teân... nay caàu Ñaïi ñöùc laøm y chæ. Ñaïi ñöùc vì con laøm y chæ. Con y chæ nôi Ñaïi ñöùc ñeå ôû.

Ñaïi ñöùc seõ giaùo giôùi con. Con seõ vaâng lôøi daïy baûo cuûa Ñaïi ñöùc. Khoâng noùi nhö vaäy cuõng khoâng thaønh töïu vaán ñeà xin y chæ. Thaønh töïu vaán ñeà xin y chæ: Ñeán tröôùc Tyø-kheo nhö phaùp thöa xin nhö treân thì goïi laø thaønh töïu vaán ñeà xin y chæ. Khoâng thaønh töïu vaán ñeà cho y chæ: Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, cho ñeán caùc vò Yeát-ma cho Tyø-kheo y chæ. Nhö vaäy goïi laø khoâng thaønh töïu cho y chæ. Neáu ñoái tröôùc Tyø-kheo nhö phaùp, caàu xin nhö phaùp roài, maø vò ñöôïc caàu xin khoâng noùi: Ngöôi chôù buoâng lung, nhö vaäy cuõng khoâng thaønh töïu cho y chæ. Ñoù goïi laø khoâng thaønh töïu cho y chæ. Thaønh töïu vaán ñeà cho y chæ: Ñoái vôùi Tyø-kheo nhö phaùp, caàu xin nhö phaùp roài, vò ñöôïc caàu xin noùi: Ngöôi chôù phoùng daät. Nhö vaäy goïi laø thaønh töïu vaán ñeà cho y chæ. Khoâng thaønh töïu vaán ñeà thoï y chæ: Tyø-kheo tôùi nôi Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, cho ñeán caùc vò taùc Yeát-ma thoï y chæ, ñeàu khoâng goïi laø thoï y chæ. Neáu ñoái vôùi Tyø-kheo nhö phaùp khoâng thöa lôøi nhö vaày: Con teân laø... nay caàu Ñaïi ñöùc y chæ... cho ñeán caâu: Con seõ vaâng lôøi Ñaïi ñöùc daïy baûo, cuõng khoâng thaønh thoï y chæ. Nhö vaäy goïi laø

khoâng thaønh töïu thoï y chæ. Thaønh töïu thoï y chæ: Ñoái vôùi Tyø-kheo nhö phaùp thöa nhö vaày: Con teân laø... nay caàu Ñaïi ñöùc y chæ... cho ñeán caâu: Con seõ vaâng lôøi daïy baûo cuûa Ñaïi ñöùc. Nhö vaäy goïi laø thaønh töïu thoï y chæ. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo caùch vaùch thoï y chæ, hoaëc khoâng cung kính, truøm ñaàu, truøm vai, mang giaøy deùp, ngoài, naèm thoï y chæ. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái, chaáp tay, quay maët laïi thöa: Con teân laø... nay caàu Ñaïi ñöùc laøm y chæ... cho ñeán caâu: Con seõ vaâng lôøi Ñaïi ñöùc daïy baûo. Luùc naøy, Luïc quaàn Tyø-kheo khoâng kính Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, khoâng kính giôùi, caùc Tyø-kheo khaùc cuõng coù vò baét chöôùc theo. Caùc Tyø- kheo Tröôûng laõo baïch Phaät, Ñöùc Phaät hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo vaø caùc Tyø-kheo: - Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? - Söï thaät chuùng con coù nhö vaäy, baïch Theá toân. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: - Caùc oâng ngu si, taïi sao khoâng kính thaày, khoâng kính giôùi? Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay caùc Tyø-kheo neáu khoâng kính Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, khoâng kính giôùi thì phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo vaãn coøn coù ngöôøi khoâng kính, quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Neân taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng. Caùc Tyø-kheo laïi taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng suoát ñôøi, cuõng khoâng gaëp nhau, hoaëc ñuoåi ra khoûi choã ôû. Cuõng cuøng vôùi Tyø-kheo ngu si, Tyø-kheo voâ toäi, taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng. Laïi khoâng noùi toäi cuûa ngöôøi kia maø taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng. Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân vì khoâng kính Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ maø taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng suoát ñôøi. Ngöôøi si, ngöôøi voâ toäi khoâng neân taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng, cuõng khoâng neân khoâng noùi toäi cuûa ngöôøi kia maø taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng. Khoâng cuøng noùi naêng coù naêm tröôøng hôïp: - Moät laø noùi: OÂng ñöøng noùi gì vôùi toâi. - Hai laø noùi: OÂng laøm gì ñöøng thöa vôùi toâi. - Ba-laø noùi: OÂng ñöøng

vaøo phoøng toâi. - Boán laø noùi: OÂng ñöøng caàm y baùt vaø giuùp toâi laøm moïi vieäc. - Naêm laø noùi: OÂng ñöøng thaáy maët toâi. Caùc Tyø-kheo laïi do vieäc nhoû maø taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân vì moät vieäc nhoû maø taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng. Neáu ñeä töû taïo naêm vieäc thì thaày neân taùc phaùp

khoâng cuøng noùi naêng: Ñoái vôùi thaày khoâng hoå, khoâng theïn, khoâng cung kính, khoâng meán, khoâng cuùng döôøng. Ñoù laø naêm vieäc. Khoâng coù naêm vieäc naøy thì khoâng neân taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng. Coù caùc Tyø-kheo ñaõ taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng vôùi ñeä töû roài laïi cuøng noùi, cuøng ôû neân ñeä töû caøng theâm kieâu maïn. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân ñaõ taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng roài laïi cuøng noùi, cuøng ôû. Ta khoâng vì khieán cho ngöôøi kia maát söï y chæ maø taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng, chæ vì nhaèm ñieàu phuïc ñeå chaám döùt, höôùng ñeán Nieát-baøn neân taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng. Neáu trôû laïi cuøng noùi thì phaïm Ñoät-kieát-la. Laïi coù caùc Tyø-kheo vì ñeä töû taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng, caùc Tyø-kheo khaùc voäi vaøng cuøng noùi naêng, do ñoù ñeä töû caøng kieâu maïn ñoái vôùi thaày. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân cuøng noùi naêng vôùi ñeä töû cuûa ngöôøi khaùc maø hoï ñaõ taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng. Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp ngöôøi khaùc cuøng noùi naêng, do vaäy ñöông söï hoaøn tuïc hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu muoán daïy ngöôøi kia aên naên ñoái vôùi thaày thì cho pheùp ñöôïc cuøng noùi naêng. Khi aáy, coù thaày taùc phaùp khoâng cuøng noùi naêng ñoái vôùi caùc ñeä töû, ñeä töû khoâng chòu aên naên. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân khoâng aên naên, neân saùm hoái nhö vaày: Ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, laáy hai tay oâm chaân thaày. Vôùi taát caû söï kheùp neùp, baïch: Con coøn nhoû daïi ngu si, sau khoâng daùm taùi phaïm. Baáy giôø, coù thaày khoâng nhaän laáy söï saùm hoái cuûa ñeä töû. Quyù vò baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neáu ñeä töû hoài taâm bieát xaáu hoå, cung kính, quyù meán, cuùng döôøng thì khoâng neân khoâng nhaän söï saùm hoái, ngöôøi chòu saùm hoái thì toäi tieâu tröø. Luùc naøy, coù caùc thaày khoâng bieát ñeä töû phaïm giôùi hay khoâng phaïm giôùi, aên naên hay khoâng aên naên, thaáy ñeä töû phaïm giôùi khoâng daïy baûo la raày. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Thaày neân bieát ñeä töû phaïm giôùi hay khoâng phaïm giôùi, aên naên hay khoâng aên naên, thaáy ñeä töû phaïm giôùi neân daïy baûo la raày, neáu khoâng bieát hay khoâng la raày daïy baûo, phaïm Ñoät- kieát-la. Baáy giôø, Tyø-kheo thöôøng truù khoâng kính leã Tyø-kheo vaõng lai, Tyø- kheo vaõng lai cuõng khoâng kính leã Tyø-kheo thöôøng truù. Tyø-kheo thöôøng truù cuõng khoâng kính leã nhau. Coù moät Tyø-kheo ñeán moät truù xöù khoâng kính leã caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo hoûi: Thaày ôû ñaâu ñeán? Tyø-kheo aáy ñaùp: Toâi ôû... ñeán. Caùc Tyø-kheo noùi: Xem theá thì bieát caùc Tyø-kheo nôi truù xöù cuûa thaày ñeàu kieâu maïn nhö thaày. Chuùng toâi khoâng theå ôû chung.

386 BOÄ LUAÄT 1

Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Taát caû phaûi kính leã nhau, neáu khoâng kính leã phaïm Ñoät-kieát-la. Laïi coù caùc Tyø-kheo hoaëc caùch vaùch maø kính leã, hoaëc töø xa maø kính leã, hoaëc naèm roài mieäng noùi: Hoøa nam (kính leã), hoaëc ñöa thaúng tay leân, hoaëc cuùi ñaàu moät chuùt. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân kính leã nhö vaäy, neân moät laàn cung kính, côûi boû giaøy deùp, ñeå troáng vai beân phaûi, hai ñaàu goái saùt ñaát, tieáp giaùp vôùi chaân maø kính leã. Coù caùc Tyø-kheo ñaûnh leã khaép taát caû caùc Tyø-kheo neân bò laïc baïn, baïch Phaät. Phaät daïy: Chæ neân kính leã baäc thaày vaø leã chung heát caùc vò khaùc roài ñi. Khi aáy, Tyø-kheo Öu-ba-tö-na hai tuoåi haï, daãn ñeä töû moät tuoåi haï ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài lui qua moät beân. Sau ñoù, ngöôøi ñeä töû leã Phaät, caùi ñaõy ñöïng baùt rôi treân ñaàu goái Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät hoûi Öu-ba-tö-na: - Thaày naøy laø ñeä töû ai? - Baïch Theá Toân! Ñeä töû cuûa con. - Thaày bao nhieâu tuoåi haï? - Con hai tuoåi haï, baïch Theá toân. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: - Thaày laøm ñieàu phi phaùp. Taïi sao chính mình chöa rôøi khoûi baàu söõa maø laïi laøm baàu söõa cho ngöôøi! Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng neân môùi moät tuoåi haï cho ñeán chín tuoåi haï maø trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. Möôøi tuoåi haï nhö phaùp, vaäy sau môùi ñöôïc trao giôùi. Neáu chöa ñuû möôøi tuoåi haï vaø khoâng nhö phaùp maø trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi thì phaïm Ñoät-kieát-la. Chín tuoåi haï coøn phaûi nöông döïa ngöôøi khaùc.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 17 387

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN

QUYEÅN 17

Phaàn 3: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: THOÏ GIÔÙI, BOÁ TAÙT, AN CÖ, TÖÏ TÖÙ, Y, GIAØY DEÙP DA, THÖÙC UOÁNG V.V...

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ PHAÙP THOÏ GIÔÙI (Tieáp Theo)

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, coù moät ngoaïi ñaïo loõa hình raát thoâng minh, ngöôøi trong nöôùc Ma-kieät goïi laø keû bieát nhieàu thaáy roäng, oâng ta ñeán trong Taêng phöôøng hoûi: Sa-moân Thích töû coù ai daùm cuøng ta luaän nghò? Thôøi ñieåm aáy caùc Tyø-kheo ñang an truù trong thieàn ñònh, khoâng ai chòu luaän nghò, cuõng khoâng ai chòu noùi chuyeän. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát khôûi yù

nieäm: Ngöôøi naøy noùi nhö vaäy, neáu khoâng coù vò naøo luaän nghò, chaéc seõ huûy nhuïc Phaät phaùp. Nay ta coù theå cuøng ngöôøi naøy luaän nghò. Hôn nöõa, Ni-kieàn naøy ñöôïc ngöôøi trong nöôùc Ma-kieät toân kính, neáu ta duøng moät cuù nghóa ñeå hoûi, khoâng theå thoâng suoát, chaéc maát tieáng ñoàn coù theå trôû veà vôùi ñaïi phaùp. Nay ta neân duøng thôøi gian baûy ngaøy ñeå luaän nghò. Nghó nhö vaäy roài, tuyeân boá: Toâi seõ cuøng oâng luaän nghò trong baûy ngaøy. Baáy giôø, thaønh Vöông-xaù, Tröôûng giaû, Cö só, Sa-moân, Baø-la-moân ñeàu cuøng nghó: Sa-moân Thích töû Xaù-lôïi-phaát laø ñeä nhò sö heïn cuøng Ni- kieàn ñeä nhaát sö baûy ngaøy luaän nghò, chuùng ta seõ cuøng nhau ñeán nghe. Thôøi haïn töø ngaøy thöù nhaát ñeán ngaøy thöù saùu luaän noùi bao nhieâu vieäc ñeàu khieán cho Ni-kieàn thaét löôõi laïi, ñeán ngaøy thöù baûy, Xaù-lôïi-phaát noùi: Duïc töø tö töôûng sinh. Ni-kieàn-töû noùi: Duïc töø ñoái caûnh sinh. Khi aáy, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi keä: Theá gian duïc laø goác Ñeàu töø tö töôûng sinh Truï theá gian do duïc Neân coù taâm nhieãm ñaém. Ni-kieàn lieàn duøng keä naïn vaán laïi:

Neáu duïc do töôûng sinh Do ñoù sinh nhieãm ñaém Tyø-kheo giaùc quaùn aùc Beøn maát ngay phaïm haïnh? Xaù-lôïi-phaát laïi duøng keä traû lôøi: Neáu töôûng khoâng sinh duïc Maø töø ñoái töôïng sinh Thaày oâng thaáy caùc saéc Taïi sao khoâng thoï duïc? Ni-kieàn nghe keä naøy roài khoâng theå traû lôøi theâm ñöôïc gì beøn sinh taâm thieän, muoán xuaát gia hoïc ñaïo trong giaùo phaùp cuûa Ñöùc Phaät. Ngay luùc aáy, Baït-nan-ñaø laø ngöôøi coù töôùng maïo cao ñeïp nhaát trong chuùng, coøn Xaù-lôïi-phaát laïi hình dung thaáp nhoû, Ni-kieàn khôûi yù nghó: Tyø-kheo thaáp nhoû naøy maø taøi trí coøn nhö vaäy, huoáng chi laø ngöôøi vôùi töôùng maïo ñöôøng ñöôøng kia. Ni-kieàn lieàn ñeán choã Baït-nan-ñaø thöa: Cho con xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Baït-nan-ñaø lieàn ñoä. Xaù-lôïi-phaát luaän nghò xong, ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân roài ngoài lui ra moät beân. Ñöùc Phaät hoûi: - Thaày cuøng Ni-kieàn luaän nghò baûy ngaøy nhö theá naøo? Xaù-lôïi-phaát trình baøy ñaày ñuû. Ñöùc Phaät khen: - Laønh thay! Laønh thay Xaù-lôïi-phaát! Thaày coù nhieàu söï thöông xoùt, coù nhieàu söï lôïi ích. Tyø-kheo-Ni-kieàn kia hoûi Baït-nan-ñaø veà kinh luaät, ñeàu khoâng theå traû lôøi ñöôïc, beøn khinh khi Phaät phaùp, cho laø caùc Tyø-kheo ñeàu khoâng bieát gì, trôû veà laïi ngoaïi ñaïo. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo hoûi, quôû traùch: Taïi sao Tyø-kheo möôøi tuoåi haï maø khoâng bieát phaùp, khoâng theå vì ñeä töû giaûi quyeát söï nghi hoaëc khieán hoï trôû veà laïi vôùi ngoaïi ñaïo? Quyù vò baïch Phaät. Ñöùc Phaät hoûi Baït-nan-ñaø: - Söï thaät thaày coù nhö vaäy khoâng? - Baïch Theá Toân! Söï thaät con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät quôû traùch nhö treân roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Neáu chính mình khoâng bieát phaùp maø cho ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo naøo thaønh töïu möôøi phaùp ñöôïc trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi: Thaønh töïu giôùi, thaønh töïu oai nghi, caån thaän sôï toäi nhoû. Ña vaên, coù khaû naêng thoï trì phaùp Phaät noùi. Tuïng raønh hai boä luaät, phaân bieät nghóa lyù. Ñuû khaû naêng daïy ñeä töû taêng giôùi hoïc, taêng taâm hoïc, taêng tueä hoïc. Coù

khaû naêng tröø nghi cho ñeä töû, cuõng khieán cho ngöôøi tröø nghi cuûa hoï. Coù khaû naêng trò beänh cho ñeä töû, cuõng coù khaû naêng khieán cho ngöôøi trò beänh cuûa hoï, ñeä töû sinh taø kieán aùc coù theå daïy cho hoï boû, cuõng coù theå khieán cho ngöôøi daïy boû. Neáu quoác ñoä naøo, ñeä töû hieåu bieát coøn sai laàm thì coù khaû naêng xoay yù höôùng cho hoï, cuõng coù khaû naêng khieán cho ngöôøi xoay chuyeån vieäc ñoù. Ñuû möôøi tuoåi hay hôn möôøi tuoåi. Laïi thaønh töïu möôøi phaùp neân trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi: Bieát toäi naëng, bieát toäi nheï. Bieát toäi thoâ, bieát phi toäi thoâ. Bieát toäi höõu dö, bieát toäi voâ dö. Bieát toäi coù Yeát-ma, bieát toäi khoâng Yeát-ma. Bieát nhaân duyeân cuûa toäi. Ñuû möôøi tuoåi hay hôn möôøi tuoåi. Laïi phaûi thaønh töïu naêm phaùp neân trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi: Coù khaû naêng daïy ñeä töû taêng giôùi hoïc, taêng taâm hoïc, taêng tueä hoïc, xeùt kyõ vieäc laøm cuûa mình, buoäc nieäm tröôùc maét. Laïi thaønh töïu naêm phaùp: (ba phaùp tröôùc nhö treân) Thoâng minh, Bieän taøi. Laïi thaønh töïu naêm phaùp: Giôùi thaønh töïu, Ñònh thaønh töïu, Tueä thaønh töïu, Giaûi thoaùt thaønh töïu, Giaûi thoaùt tri kieán thaønh töïu. Laïi thaønh töïu naêm phaùp: Chính mình truï nôi giôùi, daïy ngöôøi truï nôi giôùi. Töï mình truï nôi ñònh, daïy ngöôøi truï nôi ñònh. Töï mình truï nôi tueä, daïy ngöôøi truï nôi tueä. Töï mình truï nôi giaûi thoaùt, daïy ngöôøi truï nôi giaûi thoaùt. Töï mình truï nôi giaûi thoaùt tri kieán, daïy ngöôøi truï nôi giaûi thoaùt tri kieán. Laïi thaønh töïu naêm phaùp: Thaønh töïu giôùi chuùng voâ hoïc, ñònh chuùng voâ hoïc, tueä chuùng voâ hoïc, giaûi thoaùt chuùng voâ hoïc, giaûi thoaùt tri kieán chuùng voâ hoïc. Laïi thaønh töïu naêm phaùp: Coù khaû naêng daïy ñeä töû taêng thöôïng giôùi, taêng thöôïng phaïm haïnh. Bieát phaïm, bieát khoâng phaïm. Bieát saùm hoái, chöa saùm hoái. Ñuû möôøi tuoåi hoaëc hôn möôøi tuoåi. Neân trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi. Ñoä Sa-di hay vì ngöôøi laøm y chæ cuõng nhö vaäy. Coù moät ngoaïi ñaïo muoán xuaát gia, ñeán trong Taêng phöôøng thöa vôùi caùc Tyø-kheo: Baïch Ñaïi ñöùc cho toâi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Caùc Tyø- kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Tröôùc heát neân baïch nhò Yeát-ma cho hoï bieät truù boán thaùng ñeå thöû thaùch hoï. Neáu hôïp yù vôùi caùc Tyø-kheo, vaäy sau môùi cho hoï xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Khi taùc phaùp Yeát-ma neân baûo ngoaïi ñaïo côûi boû giaøy deùp, ñeå troáng vai beân phaûi, kính leã saùt chaân taát caû Taêng, quyø goái chaáp tay, thöa: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con teân laø... tröôùc ñaây laø ngoaïi ñaïo, nay caàu xin xuaát gia trong phaùp luaät naøy, ñeán xin Taêng boán thaùng Bieät truù, xin Taêng ruû loøng thöông cho con laøm phaùp Bieät truù. Neáu hôïp yù vôùi caùc Tyø-kheo thì sau ñoù cho con xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Xin nhö vaäy Ba laàn. Taêng neân sai moät Tyø-kheo nhö phaùp baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... tröôùc ñaây laø ngoaïi

ñaïo, nay muoán xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc trong phaùp luaät naøy, nay ñeán xin Taêng phaùp boán thaùng Bieät truù. Nay Taêng cho phaùp boán thaùng Bieät truù.

Neáu sau ñoù hôïp yù vôùi Taêng seõ cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... tröôùc ñaây laø ngoaïi ñaïo, nay muoán xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc trong phaùp luaät naøy, ñeán Taêng xin boán thaùng Bieät truù. Nay Taêng cho boán thaùng Bieät truù. Neáu sau ñoù hôïp yù vôùi Taêng seõ cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän xin im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ cho ngoaïi ñaïo teân laø... phaùp boán thaùng Bieät truù roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Khoâng hôïp yù vôùi Taêng: Nghóa laø saùng sôùm vaøo xoùm laøng chieàu toái môùi veà, hoaëc thöôøng tôùi lui nhaø ñaøn baø, daâm nöõ, ñoàng nöõ lôùn tuoåi, thöôøng cuøng vôùi chuùng noùi naêng, tìm caàu saéc duïc baèng moïi phöông tieän, hoaëc nghe cheâ bai ngoaïi ñaïo tröôùc ñaây ñaõ theo thì oâm loøng giaän döõ, nghe khen ngôïi Tam baûo khoâng vui, khoâng thích, khoâng öa thích oai nghi Tyø-kheo, khoâng öa tuïng taäp kinh Phaät, khoâng öa thoï giaùo giôùi. Nhö vaäy goïi laø khoâng hôïp yù vôùi Taêng. Neáu ngöôïc laïi laø hôïp yù thì neân cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ñoä ngöôøi maéc nôï cho thoï giôùi cuï tuùc. Thoï giôùi cuï tuùc roài vaøo trong thaønh khaát thöïc, chuû nôï thaáy, noùi: Ngöôøi traû nôï cho toâi, ai cho ngöôøi xuaát gia? Coù ngöôøi noùi: Neân ñoaït laáy y baùt, baét ñem ñeán cöûa quan. Coù ngöôøi noùi: Hoï ñaõ vaøo trong thaønh voâ uùy, neân thaû ñi cho roài. Taïi sao vaäy? Vua Bình-sa coù ra leänh: Trong nöôùc, neáu ai huûy nhuïc Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni seõ bò troïng toäi. Ngöôøi chuû nôï beøn cheâ traùch noùi: Caùc Sa-moân naøy, khoâng bieát ngöôøi naøo neân ñoä, ngöôøi naøo khoâng neân ñoä, taïi sao laïi ñoä keû maéc nôï, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa- moân. Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe beøn nghieâm khaéc quôû traùch roài baïch Phaät. Ñöùc Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: - Thaät söï caùc thaày coù nhö vaäy khoâng? - Baïch Theá Toân! Söï thaät chuùng con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Khoâng neân ñoä ngöôøi maéc nôï, cho thoï giôùi cuï tuùc. Khi ñoä vaø trao giôùi cuï tuùc, tröôùc heát neân hoûi: Ngöôi coù maéc nôï ai khoâng? Neáu noùi khoâng maéc nôï thì neân ñoä, neân cho thoï giôùi. Neáu noùi coù maéc nôï thì khoâng ñoä, khoâng neân cho thoï giôùi, neáu ñoä, cho thoï giôùi ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng hoûi cuõng nhö theá. Ñoä ñaày tôù cuõng nhö vaäy. Khi aáy, coù moät thieáu nhi cha meï baûo ñeán thaày hoïc chöõ vaø caùc kyõ

thuaät. OÂng thaày daïy hoïc sai laøm caùc vieäc vaø thöôøng ñaùnh ñoøn. Thieáu nhi boû thaày veà laïi nhaø. Cha meï lieàn baûo trôû laïi nhaø thaày. Thieáu nhi nghó: OÂng thaày haønh haï ta, cha meï laïi khoâng beânh ta. Nay ta neân baèng caùch naøo ñeå cho thoaùt khoûi naïn naøy? Chæ coù moät caùch xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Nghó xong, lieàn ñeán Taêng phöôøng thöa vôùi Tyø-kheo: Cho con xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo beøn ñoä. OÂng thaày giaùo maát hoïc troø, ñeán hoûi cha meï noù, cha meï noù noùi: Toâi baûo noù trôû laïi nôi thaày, taïi sao khoâng coù! Theá laø cha meï noù vaø oâng thaày ñi tìm khaép nôi, ñeán Taêng phöôøng hoûi caùc

Tyø-kheo... Caùc Tyø-kheo ñeàu noùi khoâng thaáy, trong ñoù chæ vò aáy ñöùng im laëng. Thaày giaùo vaø cha meï noù tìm khoâng ñöôïc neân ra veà. Sau ñaáy, thieáu nhi naøy vaøo thaønh khaát thöïc, thaày giaùo thaáy cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû thöôøng noùi khoâng noùi doái, taïi sao ñoä ngöôøi cuûa toâi laïi noùi khoâng thaáy? Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñoä ngöôøi cuûa keû khaùc, cuõng nhö treân ñaõ noùi. Töø nay neáu ñoä ngöôøi neân daãn ñeán töøng phoøng ñeå leã Taêng, töï xöng danh töï khieán cho Taêng ñeàu bieát. Luùc naøy, nôi thaønh Xaù-veä coù nhoùm ñoàng töû möôøi baûy ngöôøi, chöa ñuû hai möôi tuoåi, Taát-laêng-giaø-baø-ta cho thoï giôùi cuï tuùc, khoâng theå kham nhaãn ñöôïc söï ñoùi reùt neân keâu khoùc ñoøi aên (nhö trong giôùi kinh ñaõ noùi). Khi cho thoï giôùi cuï tuùc neân hoûi ñaõ ñuû hai möôi tuoåi chöa? Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ñoä ñaùm giaëc ôû choã A-luyeän-nhaõ cho thoï giôùi cuï tuùc, sau ñoù vaøo thaønh Vöông-xaù khaát thöïc, caùc Cö só noùi: Ngöôøi naøy tröôùc ñaây gieát toâi nhö vaäy, nhö vaäy, hoï ñaõ cöôùp laáy cuûa caûi cuûa toâi. Coù ngöôøi noùi neân baét ñem ñeán noäp cho quan... cho ñeán caâu: Phaät baûo Tyø- kheo khoâng neân ñoä (nhö treân ñaõ noùi). Laïi coù caùc ñaùm giaëc nhaøm chaùn vieäc aùc, caàu xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp ñem ñeán choã khoâng ai bieát hoï, cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Khi ñoù, coù moät ngöôøi gaây tai hoïa cho thoân aáp, nhaø chöùc traùch taâu vôùi Vua: Xin Vua ra leänh cho noù ñöøng laøm aùc. Vua baûo: Caùc ngöôi daãn noù ñeán ñaây ta seõ cho ngöôøi gieát noù. Thuû phaïm nghe ñöôïc lieàn troán thoaùt. Truy tìm khoâng ra, nhaø chöùc traùch laïi taâu vôùi Vua. Vua lieàn ra leänh: Neáu baét ñöôïc cho pheùp gieát lieàn. Thuû phaïm nghe, khôûi yù nieäm: Nay ta troán choã naøo cho ñöôïc an toaøn taùnh maïng? Chæ nôi ñaïo Sa-moân Thích töû môùi cöùu ñöôïc ta. Thuû phaïm beøn ñeán trong Taêng phöôøng caàu xuaát gia. Caùc Tyø-kheo lieàn ñoä. Sau ñoù vaøo thaønh Vöông-xaù khaát thöïc, moïi ngöôøi thaáy, muoán baét gieát. Coù ngöôøi noùi: Xuaát gia roài coi nhö ñaõ cheát, khoûi phaûi gieát laøm chi. Coù ngöôøi noùi: Ngöôøi naøy ñaõ vaøo trong thaønh voâ uùy... cho ñeán

caâu: Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng neân ñoä (nhö tröôùc ñaõ noùi). Luùc aáy, Baït-nan-ñaø coù hai Sa-di, moät teân laø Kieån-traø, moät teân laø Ma-kieät-ñaø, haønh daâm laãn nhau. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Ñöùc Phaät hoûi Baït-nan-ñaø: - Söï thaät oâng coù nuoâi hai Sa-di khoâng? - Baïch Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Khoâng neân nuoâi hai Sa-di, neáu nuoâi thì phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, coù moät gia ñình bò phi nhaân laøm haïi chæ coøn hai cha con. OÂng cha khôûi yù: Nhaø ta bò tai öông, tang khoù chöa maõn laïi bò ñoùi khoå cuøng cöïc, neân ñeán nôi naøo ñeå traùnh khôûi hoïa naøy! OÂng ta laïi nghó: Sa- moân Thích töû ñöôïc nhieàu söï cuùng döôøng, ñau oám coù thuoác thang. Nay ta coù theå daãn haøi nhi vaøo ñoù xin xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Nghó roài lieàn ñeán Taêng phöôøng thöa caùc Tyø-kheo: Cho con xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo beøn cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc.

Khi vaøo thaønh khaát thöïc, Tyø- kheo kia, moät tay boàng con moät tay böng bình baùt, caùc baïch y thaáy cheâ bai noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng tu phaïm haïnh. Hoaëc coù ngöôøi noùi, khi chöa xuaát gia, haøi nhi naøy ñaõ coù roài. Nhöng caùc Tyø-kheo sao khoâng ñôïi haøi nhi lôùn roài môùi ñoä hoï, ñeå ngöôøi naøy phaûi boàng con khaát thöïc. Ai maø khoâng laàm töôûng ngöôøi naøy phaù phaïm haïnh?! Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñoä ngöôøi coù tieåu nhi. Khi ñoù, ngöôøi nöôùc Ma-kieät maéc phaûi baûy thöù troïng beänh: Caû ngöôøi moïc muït gheâ tôûm, ung nhoït, huûi traéng, nöûa ngöôøi khoâ da quaùi gôõ, loang loã töøng chaám ñoû, môõ chaûy ra. Chöõa trò caùc chöùng naøy chæ coù Kyø- vöùc, ngoaøi ra khoâng ai chöõa ñöôïc. Vua Bình-sa coù ra leänh cho Kyø-vöùc: Ngöôi neân trò beänh cho noäi cung cuûa ta vaø Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, khoâng ñöôïc trò cho ngöôøi khaùc. Do ñoù, caùc beänh nhaân ñeàu tìm caùch xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, caùc Tyø-kheo ñeàu cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Vì phaûi tìm döôïc thaûo vaø baøo cheá thuoác neân baän roän nhieàu vieäc, neân Tyø-kheo beâ treã vieäc haønh ñaïo. Caùc baïch y thaáy cheâ traùch, noùi: Caùc Sa-moân nhö thaày thuoác, nhö ñeä töû cuûa thaày thuoác thöôøng baøo cheá thang döôïc ñoä ngöôøi troïng beänh, khoâng caân nhaéc ngöôøi ñaùng ñoä hay khoâng ñaùng ñoä, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Tröôøng hôïp coù moät Tröôûng giaû, boãng nhieân maéc phaûi baûy thöù troïng beänh, ñeán noùi vôùi Kyø-vöùc: Chöõa giuøm beänh cho toâi: Kyø-vöùc traû lôøi: OÂng khoâng nghe nhaø Vua ra leänh hay chaêng? OÂng Tröôûng giaû noùi: OÂng bí maät vì toâi chöõa beänh, toâi seõ taï oâng traêm ngaøn kim tieàn. Kyø-vöùc traû lôøi nhö ban ñaàu. OÂng Tröôûng giaû laïi höùa taëng theâm hai traêm, ba traêm, boán

traêm, naêm traêm ngaøn kim tieàn, cho ñeán giao heát gia taøi söï nghieäp vaø caû vôï con ñeàu laøm noâ tyø. Kyø-vöùc vaãn traû lôøi nhö luùc ñaàu. OÂng Tröôûng giaû khôûi yù nieäm: Ñeán theá naøy vaãn khoâng keát quaû, chæ coøn coù caùch xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. OÂng beøn ñeán Taêng phöôøng baïch vôùi caùc Tyø-kheo xin xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo lieàn cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Kyø-vöùc chöõa suoát baûy ngaøy laø laønh heát caùc troïng beänh neân khoâng coøn thì giôø ñeå trò beänh cho ngöôøi trong cung Vua. Beänh nhaân trong cung coù ngöôøi phaûi cheát. OÂng Tröôûng giaû kia laønh beänh roài lieàn hoaøn tuïc. Kyø- vöùc thaáy, hoûi: OÂng ñaõ xuaát gia taïi sao laïi boû ñaïo. OÂng Tröôûng giaû noùi: Söï thaät toâi khoâng coù yù xuaát gia, do oâng khoâng chòu chöõa beänh cho toâi, neân toâi quyeàn bieán xuaát gia, nay beänh laønh roài thì hoaøn tuïc. Khi aáy, Kyø- vöùc ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy ñaày ñuû söï vieäc vaø thöa: Neáu nhaø Vua bieát vieäc naøy thì toäi toâi khoâng phaûi nhoû, nguyeän xin Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo khoâng neân ñoä ngöôøi coù troïng beänh. Ñöùc Phaät vì Kyø-vöùc noùi caùc phaùp dieäu roài khieán oâng veà laïi choã ôû. Ñöùc Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: - Thaät söï caùc thaày coù ñoä ngöôøi troïng beänh hay khoâng? - Baïch Ñöùc Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Khoâng neân ñoä ngöôøi coù troïng beänh (nhö treân). Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ñoä ngöôøi thuoäc

veà cuûa nhaø quan. Khi vaøo thaønh Vöông-xaù khaát thöïc, caùc Cö só thaáy, bieát, cheâ traùch, noùi: Taïi sao Sa-moân Thích töû ñoä ngöôøi thuoäc cuûa nhaø quan, caùc ngöôøi naøy khoâng bieát ai laø ngöôøi neân ñoä, ai khoâng neân ñoä, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Hôn nöõa, Vua A-xaø-theá coù moät kieän töôùng, söùc maïnh baèng moät ngaøn ngöôøi, ngöôøi ñôøi baáy giôø goïi laø löïc só thieân nhaân. OÂng nhaøm chaùn ñôøi khoå, neân coù suy nghó: Caùc Sa-moân Thích töû ñeàu phuïng haønh chaùnh phaùp, ta neân ñeán ñoù xuaát gia ñeå döùt tröø goác khoå. OÂng ñeán trong Taêng phöôøng caàu ñoä, caùc Tyø-kheo lieàn ñoä. Sau ñoù, nhaø Vua muoán xuaát quaân, khoâng thaáy coù ngöôøi naøy, lieàn hoûi phaàn haønh thuoäc oâng ta quyeàn. Hoï taâu vôùi Vua: Khoâng bieát löïc só thieân nhaân ôû ñaâu. Nhaø Vua lieàn ra leänh: Neáu quaân ñoäi taäp hôïp quaân só naøo khoâng ñeán, seõ duøng quaân phaùp trò toäi. Ngaøy quaân ñoäi taäp hôïp, nhaø Vua laïi hoûi: Kieän töôùng ñeán chöa? Taâu chöa ñeán. Nhaø Vua noùi: Boä binh maø khoâng coù ngöôøi naøy cuõng nhu töôïng quaân khoâng coù ñeä nhaát töôïng. Khi quaân giaùp ñaõ giaûi taùn, môùi nghe Sa-moân Thích töû ñoä cho xuaát gia, nhaø Vua noåi giaän: Nhö theá naøy thì khoâng laâu laém Sa-moân Thích töû seõ ñoä heát binh chuûng cuûa ta. Nhaø Vua lieàn nghieâm caám: Neáu ñoä quan nhaân seõ cheû gaân coát vò Hoøa thöôïng, caét löôõi A-xaø-leâ, coøn caùc Taêng khaùc seõ trò thaät naëng, laáy caùt loät

da ñaùnh taùm roi, ñuoåi ra khoûi nöôùc. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Ñöùc Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: - Söï thaät caùc thaày coù nhö vaäy khoâng? - Baïch Ñöùc Theá Toân! Coù thaät nhö theá. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Khoâng neân ñoä ngöôøi thuoäc cuûa nhaø quan (cuõng nhö tröôùc). Khi aáy, caùc Tyø-kheo ôû maõi nôi thaønh Vöông-xaù, caùc Cö só deø bæu, noùi: Ngoaïi ñaïo coøn coù bieát tuøy thôøi ñi ôû. Sa-moân Thích töû coät chaët nieàm vui moät choã, boán muøa khoâng thay ñoåi cuøng ngöôøi ñôøi ñaâu coù khaùc? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A-nan: OÂng phoå bieán ñeán caùc Tyø-kheo: Nay Nhö Lai seõ du haønh veà phöông Nam, vò naøo muoán thaùp tuøng thì tuøy yù. Toân giaû A-nan vaâng lôøi Phaät ñi phoå bieán chæ thò naøy. Trong soá caùc Tyø-kheo töø moät tuoåi haï cho ñeán chín tuoåi haï, thoâng minh bieát hoå theïn, muoán hoïc giôùi, khôûi yù nieäm: Neáu Hoøa thöôïng A-xaø-leâ cuûa ta ñi thì ñi theo caùc thaày coøn khoâng ñi thì cuõng ñöôïc. Taïi sao vaäy? Neáu ôû ñaây ta thænh y chæ, ñeán ñoù laïi cuøng thænh y chæ thì laém chuyeän, laém vieäc, pheá boû vieäc haønh ñaïo. Luùc Ñöùc Phaät khôûi haønh, caùc vò tuøy tuøng raát ít. Ñöùc Phaät cuøng soá ít Tyø-kheo du haønh veà phöông Nam. Chaäm raõi thôøi gian ñi qua, Ñöùc Phaät laïi trôû veà thaønh Vöông-xaù. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Toân giaû A-nan: Taïi sao caùc Tyø-kheo cuøng ta du haønh veà phöông nam quaù ít? Toân giaû A-nan trình baøy ñaày ñuû vaán ñeà. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch khen ngôïi ngöôøi thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi roài, baûo caùc Tyø-kheo: Ngöôøi naøo thaønh töïu naêm phaùp ñöôïc lìa y chæ: Giôùi thaønh töïu, ñònh thaønh töïu, tueä thaønh töïu, giaûi thoaùt thaønh töïu, giaûi thoaùt tri kieán thaønh töïu. (ñeàu

nhö trong giôùi “Ñöôïc trao giôùi cho ngöôøi” ñaõ noùi. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ôû taïi nöôùc Thích Ca, caùc Tyø-kheo ñoä ngöôøi chöa ñöôïc cha meï hoï cho pheùp. Caùc Cö só dò nghò, noùi (nhö treân). Sau ñoù, Ñöùc Theá Toân saùng sôùm ñaép y böng baùt ñeán cung Vua Tònh Phaïn. Khi aáy, meï cuûa La-haàu-la daãn La-haàu-la leân treân laàu cao, töø xa thaáy Phaät ñi ñeán, noùi: - Con thaáy Sa-moân kia khoâng La-haàu-la thöa: - Con coù thaáy. Gia Du laïi noùi: - Ñoù laø cha cuûa con, con coù theå ñeán ñoøi cuûa caûi. Ñöùc Phaät vaøo trong cung, ngoài nôi choã ñaát troáng tröôùc saân. La-

haàu-la chaïy xuoáng laàu tôùi choã Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân roài ñöùng trong boùng cuûa Ñöùc Phaät, thöa: - Boùng maùt naøy thích quaù. Nguyeän Phaät cho cuûa caûi cuûa cha con. Ñöùc Phaät noùi: - Con nghó kyõ, coù muoán ñöôïc hay khoâng? La-haàu-la thöa: - Con muoán ñöôïc. Ñöùc Phaät beøn daãn veà choã ôû, baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: - OÂng coù theå ñoä ñöùa nhoû naøy. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät: - Tröôùc ñaây Ñöùc Theá Toân caám khoâng ñöôïc nuoâi hai Sa-di, con ñaõ coù Chaâu-na roài, khoâng theå ñoä nöõa. Ñöùc Phaät daïy: - Nay cho pheùp nhöõng ngöôøi nhö oâng, coù khaû naêng giaùo giôùi ñöôïc nuoâi hai Sa-di. Theå thöùc ñoä nhö sau: Tröôùc heát trao cho ba phaùp quy y cuûa Öu- baø-taéc, daïy hoï noùi: Con teân laø... quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Tyø-kheo Taêng. Noùi nhö vaäy Ba laàn. Laïi daïy noùi: Con teân laø... quy y Phaät roài, quy y Phaùp roài, quy y Tyø-kheo Taêng roài. Cuõng noùi ba laàn: Con laø Öu-baø-taéc cuûa Phaät Baø-giaø-baø. Laïi neân daïy noùi: Con teân laø... troïn ñôøi khoâng saùt sinh, troïn ñôøi khoâng troäm caép, troïn ñôøi khoâng taø daâm, troïn ñôøi khoâng noùi doái, troïn ñôøi khoâng uoáng röôïu. Laïi neân daïy noùi: Con teân laø... quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Tyø-kheo Taêng. Noùi nhö vaäy Ba laàn. Nay con ôû trong chaùnh phaùp cuûa Thích Ca Maâu Ni Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc, xuaát gia laøm Sa-di, Hoøa thöôïng phaùp hieäu... Keá tieáp daïy noùi: Troïn ñôøi khoâng saùt sinh laø giôùi cuûa Sa-di. Troïn ñôøi khoâng aên troäm laø giôùi cuûa Sa-di. Troïn ñôøi khoâng daâm duïc laø giôùi cuûa Sa-di. Troïn ñôøi khoâng noùi doái laø giôùi cuûa Sa-di. Troïn ñôøi khoâng uoáng röôïu laø giôùi cuûa Sa-di. Troïn ñôøi khoâng ca muùa xöôùng haùt, khoâng xem nghe laø giôùi cuûa Sa-di. Troïn ñôøi khoâng ñeo traøng hoa, thoa ñoà thôm vaøo mình laø giôùi cuûa Sa-di. Troïn ñôøi khoâng ngoài naèm treân giöôøng cao roäng laø giôùi cuûa Sa-di. Troïn ñôøi khoâng nhaän vaø chöùa caát vaøng baïc, tieàn cuûa laø giôùi cuûa Sa-di. Troïn ñôøi khoâng aên quaù giôø ngoï laø giôùi cuûa Sa-di. Ñaây laø möôøi giôùi cuûa Sa-di. Khi aáy, Vua Tònh Phaïn nghe Phaät ñaõ ñoä La-haàu-la, neân raát aùo naõo, ñeán choã Phaät baïch: Xöa kia Phaät xuaát gia coøn coù Nan-ñaø khoâng laøm cho toâi aùo naõo nhö vaäy. Nan-ñaø ñaõ laïi xuaát gia, coøn chuùt hy voïng kyù thaùc nôi ñöùa chaùu naøy, nay laïi xuaát gia! Vaán ñeà thöøa keá vieäc nöôùc, vieäc nhaø theá laø ñoaïn tuyeät! Keû chöa döùt ñöôïc voïng tình laøm sao nhaãn chòu?! Nhaø Vua

laïi nhaân tröôøng hôïp cuûa mình, baïch Phaät: Söï luyeán aùi ñoái vôùi con chaùu coøn hôn coát tuûy, taïi sao caùc Tyø-kheo laïi leùn duï daãn con ngöôøi ta ñoä cho laøm ñaïo, cuùi xin Phaät töø nay ra leänh caùc Tyø-kheo: Cha meï khoâng cho pheùp thì khoâng ñöôïc ñoä. Ñöùc Phaät vì nhaø Vua noùi caùc phaùp maàu, chæ veõ söï lôïi ích khieán ñöôïc hoan hyû roài, nhaø Vua caùo töø trôû veà cung. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: - Cha meï cuûa hoï khoâng cho pheùp, thaät söï caùc oâng coù ñoä hoï cho thoï giôùi cuï tuùc hay khoâng? Ñaùp: Baïch Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay cha meï khoâng cho khoâng ñöôïc ñoä (cuõng nhö tröôùc). Luùc ñoù, taïi thaønh Vöông-xaù coù moät Tröôûng giaû ñaïi phuù tin öa Phaät phaùp, thöôøng ñaõi côm cho Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di. Sau ñoù bò phi nhaân laøm haïi, chæ coøn hai ñöùa nhoû, ngheøo khoå baàn cuøng, thöôøng löôïm thöùc aên dö ñeå soáng. Hai ñöùa nhoû tröôùc kia thöôøng thaáy caùc Tyø-kheo, cho neân töø xa thaáy caùc Tyø-kheo beøn chaïy ñeán, caàm y baùt, ngoài treân baép veá cuûa Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo sôï nhôùp y baùt neân traùnh xa noù. Caùc Cö só thaáy, cheâ traùch, noùi: Nhaø naøy, tröôùc ñaây giaøu coù, taát caû Sa- moân khoâng ngaøy naøo laø khoâng ñeán, nay thaáy keû moà coâi, baàn cuøng laïi traùnh ñi xa, khoâng bieát ôn nuoâi döôõng, chæ coù thöùc aên môùi gaàn, khoâng phaïm haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Ñöùc Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: - Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? - Baïch Ñöùc Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài hoûi Toân giaû A-nan: - Hai ñöùa nhoû kia bao nhieâu tuoåi? Coù theå ñuoåi quaï nôi nhaø aên ñöôïc hay chöa? Toân giaû A-nan thöa: - Coù theå ñuoåi ñöôïc. Ñöùa lôùn taùm tuoåi, ñöùa nhoû baûy tuoåi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Nay ta cho pheùp ñoä hai ñöùa nhoû... cho ñeán caâu: Coù theå ñuoåi quaï. Caùc Tyø-kheo ñoä hai ñöùa nhoû roài, sai noù ñuoåi quaï nôi nhaø aên maø khoâng cho thöùc aên chaùnh. Caùc Cö só thaáy, noùi: Caùc Sa-moân naøy thöôøng khen ngôïi söï boá thí, aên bình ñaúng, nay ñoä hai ñöùa nhoû naøy chæ sai ñuoåi quaï maø khoâng cho thöùc aên chaùnh. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Nhö phaàn aên cuûa Thöôïng toïa nhaän ñöôïc, phaàn cuûa Sa-di cuõng nhö vaäy, ñöùa nhoû ñuoåi quaï cuõng cho bình ñaúng nhö treân. Baáy giôø, coù moät thanh nieân haïi meï, suy nghó veà toäi naëng, thöôøng

coù söï hoái haän sôï seät, khoâng bieát laøm theá naøo ñeå tieâu dieät toäi naøy, nghó: Sa-moân Thích töû ñeàu phuïng haønh chaùnh phaùp, tònh tu phaïm haïnh, neáu ta vaøo ñoù xuaát gia toäi seõ nheï bôùt. Nghó xong, ngöôøi thanh nieân beøn ñeán Taêng phöôøng thöa caùc Tyø-kheo: Cho toâi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo hoûi thanh nieân: Ngöôi laø ngoaïi ñaïo, khoâng kính tin Phaät phaùp, taïi sao nay laïi muoán xuaát gia ôû nôi ñaây? Thanh nieân ñem söï thaät ñeå traû lôøi. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Ngöôøi haïi cha meï ñoái vôùi giaùo phaùp cuûa Ta khoâng sinh laïi, khoâng neân cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc thì neân dieät taãn (ñuoåi

ñi). Luùc aáy, coù giaëc ôû A-luyeän-nhaõ gieát moät Tyø-kheo ôû A-luyeän-nhaõ, töø ñoù veà sau, oâng ta, taâm thöôøng bò ñoát chaùy, naõo loaïn, gioáng nhö tro noùng bò nöôùng chaùy thaân hình, ngaøy ñeâm thoáng khoå, khoâng moät chuùt bình yeân, beøn nghó: Sa-moân Thích töû ñeàu phuïng haønh chaùnh phaùp, tònh tu phaïm haïnh, neáu ta xuaát gia nôi ñoù coù theå traùnh khoûi noãi nhieät naõo naøy. Nghó roài lieàn ñeán Taêng phöôøng caàu xin xuaát gia. Caùc Tyø-kheo noùi: OÂng laø giaëc ôû A-luyeän-nhaõ thöôøng öa gieát ngöôøi cöôùp ñoaït cuûa caûi cuûa ngöôøi, khoâng coù taâm thöông xoùt, nay taïi sao laïi muoán xuaát gia trong phaùp luaät cuûa Phaät? Ñöông söï baøy toû söï thaät ñeå traû lôøi. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Tyø-kheo bò gieát kia laø vò A-la-haùn, neân keû saùt naøy ñoái vôùi giaùo phaùp cuûa Ta khoâng sinh laïi, khoâng neân cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc thì neân dieät taãn. Khi ñoù, Ñieàu-ñaït vôùi taâm aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu, caùc Tyø-kheo khoâng bieát phaûi neân ñaõi ngoä theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Vôùi taâm aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu, ñoái vôùi giaùo phaùp cuûa Ta khoâng sinh laïi, khoâng neân cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc thì neân dieät taãn. Ñieàu-ñaït phaù Taêng cuõng nhö vaäy, khoâng neân cho xuaát gia. Baáy giôø, Ñöùc Phaät du hoùa ôû nöôùc Caâu-taùt-la, cuøng vôùi Ñaïi Tyø- kheo Taêng moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò ñaày ñuû, tuaàn töï du haønh ñeán beân soâng Haéc-aùm, döøng chaân döôùi röøng Ta la. Coù moät Tyø-kheo töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaáp tay, baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Röøng Ta la naøy laø nôi phaù phaïm haïnh soá ñoâng Tyø-kheo-ni. Ñöùc Phaät hoûi: - Taïi sao ngöôi bieát? - Baïch Theá Toân! Khi aáy con ôû ñaây.

Ñöùc Phaät laïi hoûi: - Ngöôi coù phaù phaïm haïnh cuûa Tyø-kheo-ni khoâng? Tyø-kheo aáy thöa: Coù. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Ngöôøi phaïm daâm Tyø-kheo-ni ñoái vôùi giaùo phaùp cuûa Ta khoâng sinh laïi, khoâng neân cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc thì neân dieät taãn. Luùc naøy, coù moät A-tu-la töû nhaøm chaùn sinh laõo beänh töû, khôûi yù nieäm: Sa-moân Thích töû ñeàu phuïng haønh chaùnh phaùp, tònh tu phaïm haïnh, ta neân ñeán ñoù xuaát gia, seõ döùt heát caùc goác khoå. Nghó roài, hoùa thaønh hình ngöôøi ñeán Taêng phöôøng caàu xin xuaát gia, caùc Tyø-kheo lieàn cho thoï giôùi Cuï tuùc. Tyø-kheo môùi naøy aên phaàn aên cuûa moät ngöôøi cho ñeán baûy ngöôøi maø vaãn khoâng no, aên caû thöùc aên dö cuûa Taêng maø vaãn khoâng ñuû. Khi aáy, thaønh Vöông-xaù coù hai Cö só, cuøng moät ngaøy, moãi nôi môøi naêm traêm vò Taêng thoï trai. Caùc Tyø-kheo ñoàng ñeán moät nhaø, chæ rieâng moät Tyø-kheo hoùa thaân naøy ñeán moät nhaø, trong choác laùt aên heát naêm traêm phaàn aên, caùc Cö só cheâ traùch, noùi: Taïi sao caùc Tyø-kheo laïi ñoä phi nhaân. Tyø-kheo kia bieát ngöôøi ta bieát roõ mình roài, voäi vaõ trôû veà vò trí cuõ. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: ÔÛ trong giaùo phaùp cuûa Ta phi nhaân khoâng sinh laïi, khoâng neân cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc thì neân dieät taãn. Khi thoï giôùi cuï tuùc neân hoûi: Ngöôi coù phaûi laø phi nhaân

khoâng? Baáy giôø, Thieän Töû taïi Long vöông nhaøm chaùn sinh, laõo, beänh, töû, khôûi yù nghó muoán xuaát gia, hoùa thaønh thanh nieân... cho ñeán caâu: Caùc Tyø-kheo ñoä cho thoï giôùi cuï tuùc, cuõng nhö treân. Theo pheùp cuûa loaøi roàng coù hai thôøi gian khoâng theå bieán hình, moät laø khi haønh duïc, hai laø khi nguû. Sau ñoù, Tyø-kheo môùi naøy nguû, thaân ñaày caû moät phoøng, hôi thôû nghe nhö tieáng saám, trôû ngaïi caùc Tyø-kheo toïa thieàn, quyù vò ñeán xem. Tyø-kheo kia nghe tieáng ngöôøi ñeán beøn thöùc daäy, trôû laïi laøm thaân hình cuûa Tyø-kheo, ngoài kieát giaø. Caùc Tyø-kheo keâu: Môû cöûa! Tyø-kheo kia môû cöûa. Caùc Tyø-kheo hoûi: Thaày laø ai? Toâi laø Sa-moân Thích töû. Caùc Tyø-kheo noùi: Thaày ñöøng noùi doái. Tyø-kheo kia beøn traû lôøi ñuùng söï thaät. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Suùc sinh ôû trong giaùo phaùp cuûa Ta khoâng sinh laïi, khoâng neân cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu thoï giôùi Cuï tuùc roài thì neân dieät taän. Töø nay khi thoï giôùi khoâng bieát thì neân ñeå baûy ngaøy xem thöû. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo ñoä ngöôøi huyønh moân cho thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi aáy keâu caùc Sa-di vaø ngöôøi giöõ vöôøn cuøng laøm haïnh baát tònh, ñi ra

ngoaøi thaáy ngöôøi khaùc cuõng laøm nhö vaäy. Caùc baïch y thaáy cheâ bai, noùi: Sa-moân Thích töû ñoä caùc Huyønh moân, chaéc seõ cuøng laøm haïnh baát tònh, ñaùm ngöôøi naøy khoâng bieát ngöôøi naøo neân ñoä, ngöôøi naøo khoâng neân ñoä... cho ñeán caâu: Neáu ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc thì neân dieät taän, cuõng nhö treân. Khi thoï giôùi cuï tuùc neân hoûi tröôùc: Ngöôi coù phaûi laø tröôïng phu hay chaêng? Hai caên cuõng nhö vaäy. Khi aáy, coù moät gia ñình bò phi nhaân laøm haïi, chæ coøn soáng soùt oâng chuû nhaø, oâng ta nghó: Nay ta cuøng cöïc ñoùi khoå, neân tìm phöông caùch naøo ñeå cöùu toaøn taùnh maïng! OÂng ta nghó: Sa-moân Thích töû ñöôïc nhieàu y thöïc, ñau oám coù thuoác thang. Ta nay neân töï caïo ñaàu, maëc aùo caø sa ôû nhaø roài haèng ngaøy ñeán nôi Taêng phöôøng theo thöù töï nhaän thöùc aên. Nghó nhö vaäy roài lieàn caïo ñaàu laøm Tyø-kheo, ñeán truù xöù cuûa Tyø-kheo tìm thöùc aên. Caùc Tyø-kheo kính leã vò aáy ñeàu nhaän, vò aáy cuõng kính leã Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo hoûi: Taïi sao thaày kính leã ngöôøi khaùc, laïi nhaän ngöôøi khaùc kính leã? Thaày bao nhieâu tuoåi? Thoï giôùi khi naøo? Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cuûa thaày laø ai? Tyø-kheo aáy ñaùp: Toâi töï caïo ñaàu maëc phaùp phuïc, khoâng coù Hoøa thöôïng, khoâng coù naêm thaùng thoï giôùi. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neáu töï caïo ñaàu, töï xöng Tyø-kheo, ôû trong giaùo phaùp cuûa Ta khoâng sinh, khoâng neân cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc thì phaûi dieät taän. Baáy giôø, ñeä töû cuûa Baït-nan-ñaø laø Tyø-kheo-Ni-kieàn, tröôùc kia boû ñaïo sau laïi ñeán xin xuaát gia. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Ngöôøi ngoaïi ñaïo ñaõ töøng boû chaùnh phaùp, ôû trong phaùp cuûa ta khoâng sinh, khoâng neân cho thoï giôùi cuï tuùc, neáu ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc thì phaûi dieät taän. Luùc naøy, Baït-kyø Töû Toân Ñaø La Nan-ñaø khoâng xaû giôùi, haønh daâm duïc. Veà sau vò naøy töï noùi ra choã sai phaïm aáy. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi

quyeát theá naøo, ñem vaán ñeà baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neáu töï noùi phaïm bieân toäi, ôû trong chaùnh phaùp Ta khoâng theå sinh tröôûng, khoâng neân cho thoï giôùi Cuï tuùc. Neáu ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc roài thì phaûi dieät taãn. Khi thoï giôùi phaûi hoûi: OÂng tröôùc ñaây xuaát gia coù tònh tu phaïm haïnh khoâng? Khi ñoù, caùc Tyø-kheo khoâng thoï y chæ maø truï, khoâng coù ngöôøi giaùo giôùi neân ngu aùm, khoâng bieát gì, khoâng theå hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Phaûi thoï y chæ, neáu moät ñeâm khoâng thoï y chæ, khoâng ñöôïc pheùp ôû, keå caû uoáng nöôùc trong Taêng phöôøng, neáu uoáng thì phaïm Ñoät-kieát-la. Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp khoâng thoï y chæ neân khoâng daùm ôû trong Taêng phöôøng. Khi aáy, coù moät Tyø-kheo traùnh nôi nghæ ngôi, ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân roài ñöùng qua moät

beân, Ñöùc Phaät hoûi: Thaày töø ñaâu ñeán? Tyø-kheo thöa: Con töø... ñeán. Ñöùc Phaät hoûi: Truù xöù ñoù, ñeä nhaát Thöôïng toïa, ñeä nhò, ñeä tam Thöôïng toïa laø ai? Baïch Ñöùc Theá Toân! Con khoâng bieát. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Truù xöù gaàn ñoù, ai laø Thöôïng toïa? Laïi ñaùp: Con cuõng khoâng bieát. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Taïi sao thaày khoâng bieát? Laïi ñaùp: Con traùnh truù xöù, khoâng vaøo trong chuùng kia, cho neân khoâng bieát. Ñöùc Phaät hoûi: Taïi sao thaày traùnh truù xöù? Ñaùp: Vì Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp khoâng thoï y chæ, cho ñeán khoâng cho pheùp uoáng nöôùc trong Taêng phöôøng, cho neân con traùnh. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch Tyø-kheo kia: Thaày laøm ñieàu phi phaùp, khoâng neân vì vaán ñeà thoï y chæ maø traùnh truù xöù. Quôû traùch roài Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Neáu vì vaán ñeà thoï y chæ maø traùnh truù xöù, phaïm Ñoät-kieát-la. Laïi coù Tyø-kheo treân ñöôøng ñi thaáy Taêng phöôøng beøn vaøo thoï y chæ, gaëp luùc caùc Tyø-kheo ngoài thieàn hoaëc luùc böïc boäi khoâng thoï y chæ ñöôïc, do ñoù khoâng ñi kòp ñoaøn, hoaëc thoï y chæ roài lieàn ñi, caùc Tyø-kheo khaùc hoûi: Taïi sao thaày thoï y chæ roài lieàn ñi. Ñaùp: Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp vaán ñeà thoï y chæ maø traùnh truù xöù ñi, nay toâi thaáy choã nghæ ngôi cuûa Taêng khoâng daùm khoâng ñeán thoï y chæ, laïi caàn ñi cho kòp ñoaøn, do vaäy neân ñi lieàn. Coù vò vì ñi khoâng kòp baïn neân giöõa ñöôøng gaëp giaëc. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Nay cho pheùp ñöôïc moät ñeâm thoï y chæ. Tuy ñöôïc pheùp moät ñeâm song vaãn coøn gaëp naïn, quyù vò laïi baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Nay cho pheùp khoâng thoï y chæ cho ñeán ñeâm thöù 6. Laïi coù caùc Tyø-kheo qua saùu ñeâm roài maø khoâng thoï y chæ, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng cho pheùp quaù saùu ñeâm, neáu quaù, phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, caùc Tyø-kheo voäi vaõ laøm y chæ cho ngöôøi cuõng voäi vaõ y chæ vôùi ngöôøi, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Taát caû khoâng neân nhö vaäy, neân y chæ vôùi Tröôûng laõo, caùc Tyø-kheo thieän nhö phaùp, coù khaû naêng chuyeån veà giaùo giôùi. Neáu ngöôøi thoï y chæ muoán dôøi choã khaùc, tröôùc heát neân thöa Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ bieát nôi ñoù coù ngöôøi coù theå y chæ, vaäy sau môùi ñi. Coù caùc ñeä töû khi gaàn ñi môùi caùo töø Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng cho pheùp khi gaàn ñi môùi caùo töø, caàn phaûi thöa tröôùc vôùi thaày hai, ba ngaøy. Vò thaày neân tìm hieåu choã ñeán coù theå coù ngöôøi y chæ môùi cho

ñeä töû ñi. Khi tôùi nôi, tröôùc heát phaûi leã thaùp, keá ñeán leã Hoøa thöôïng, roài xin phoøng xaù, vaäy sau môùi caàu y chæ. Tyø-kheo cho phaùp y chæ neân hoûi: Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cuûa thaày laø ai? Tröôùc ñaây thaày ôû ñaâu vaø tuïng kinh gì? Neáu traû lôøi nhö phaùp thì neân taùc phaùp cho y chæ. Neáu traû lôøi khoâng nhö phaùp thì neân noùi: Thaày khoâng bieát toâi, toâi khoâng bieát thaày, thaày neân ñeán vò naøo bieát thaày ñeå caàu y chæ. Neáu tröôøng hôïp nghi thì noùi: Thaày chôø

thôøi gian. Ngöôøi thoï y chæ neân chôø, cho ñeán thôøi gian saùu ñeâm ñeå xem xeùt, hôïp yù thì neân cho y chæ, neáu khoâng hôïp yù thì noùi nhö treân. Laïi coù Tyø-kheo beänh caàu y chæ, Tyø-kheo kia khôûi yù nieäm: Ñöùc Phaät daïy Tyø-kheo neân xem ñeä töû nhö vaäy, nhö vaäy, nay ngöôøi naøy beänh ta khoâng theå chaêm soùc ñöôïc, beøn khoâng cho Tyø-kheo beänh y chæ. Quyù vò khoâng bieát theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Nay cho pheùp khi beänh khoâng thoï y chæ, laønh beänh roài sau ñaáy môùi thoï. Laïi coù Tyø-kheo ñang nuoâi beänh caàu y chæ, Tyø-kheo kia noùi: Ñöùc Phaät daïy Tyø-kheo neân chaêm soùc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ nhö vaäy, nhö vaäy, nay thaày ñang nuoâi beänh khoâng theå cho thaày y chæ. Tyø-kheo nuoâi beänh khoâng ñöôïc y chæ, xaáu hoå beøn boû beänh nhaân ñi caàu y chæ, ngöôøi beänh khoâng coù ai chaêm soùc, beänh tình nguy kòch theâm, hoaëc ñöa ñeán maïng chung. Quyù vò baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Nay cho pheùp Tyø-kheo ñang nuoâi beänh khoâng thoï y chæ, ñôïi beänh nhaân laønh, sau ñaáy môùi thoï. Laïi coù Tyø-kheo ñoái vôùi choã xöùng yù, haønh ñaïo ñaéc ñaïo quaû caàu y chæ, caùc Tyø-kheo khoâng cho beøn maát ñaïo quaû, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neáu laø choã xöùng yù haønh ñaïo ñaéc ñaïo quaû maø khoâng coù ngöôùi cho taùc y chæ thì cho pheùp ôû trong chuùng kia ñoái vôùi baäc Thöôïng toïa hay laø ngang baèng vôùi baäc Thöôïng toïa, taâm sinh y chæ, kính nhö phaùp kính thaày ñeå ôû. Khi aáy, caùc Tyø-kheo, A-xaø-leâ hoaëc qua ñôøi, hoaëc thoâi tu, hoaëc ñi xa, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo, hoaëc ra ngoaøi giôùi, khoâng bieát maát y chæ hay khoâng, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Maát y chæ coù taùm tröôøng hôïp” Hoaëc y chæ sö ñi xa, hoaëc thoâi tu, hoaëc cheát, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo, hoaëc gaëp laïi Hoøa thöôïng tröôùc (cuûa mình), hoaëc y chæ sö noùi: OÂng trôû laïi thaày… thoï y chæ, hoaëc y chæ sö ra ngoaøi giôùi caùch ñeâm, hoaëc ñuû naêm tuoåi, thoâng minh, bieän taøi, ñeán khi töôùng maët trôøi xuaát hieän. Ñoù laø taùm tröôøng hôïp ñeàu maát y chæ. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo phaân phaåm vaät an cö cho Sa-di baèng vôùi mình, Sa-di beøn khoâng kính Taêng, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neân duøng phaàn cuûa moät Tyø-kheo, cho ba Sa-di, Sa-di vaãn khoâng cung kính, laïi baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neân phaït Sa-di. Caùc Tyø-kheo khoâng hoûi thaày cuûa Sa-di maø phaït hoï, neân hoï khoâng vui, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neân noùi vôùi thaày cuûa hoï. Thaày cuûa hoï laøm phi phaùp ñeå yeåm trôï hoï. Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Thaày khoâng neân laøm phi phaùp ñeå yeåm trôï troø. Laïi coù moät Sa-di, Taêng phaït ñoaïn phaàn aên. Ngöôøi thí chuû noï, sau ñoù thænh Taêng thoï trai. Caùc Tyø-kheo ñeán theo thöù töï ngoài xong, ngöôøi thí chuû khoâng doïn thöùc aên, caùc Tyø-kheo noùi: Giôø thoï trai ñaõ ñeán, sao

khoâng doïn thöùc aên? Ngöôøi thí chuû ñaùp: Ñôïi Taêng taäp. Caùc Tyø-kheo noùi: Taêng ñaõ taäp roài. Thí chuû noùi: Vò Sa-di toâi cuùng döôøng chöa ñeán. Caùc Tyø-kheo noùi: Vò aáy khoâng ñöôïc ñeán. Thí chuû hoûi: Taïi sao? Taêng ñaùp: Bò phaït khoâng cho aên. Ngöôøi thí chuû noùi: Coù bao nhieâu caùch ñeå phaït, taïi sao nhaãn taâm ñoaïn khaåu phaàn! Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân ñoaïn khaåu phaàn, neân phaït baèng caùch baét queùt ñaát, doïn deïp coû raùc, söûa choã ñi kinh haønh, laøm caùc caáp nôi ñöôøng ñi. AÙp duïng nhöõng caùch nhö vaäy ñeå phaït. Luùc naøy, coù moät Tyø-kheo nam caên bieán maát, nöõ caên hieän ra. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neân duøng vaán ñeà thoï giôùi, vaàn ñeà thænh sö, vaán ñeà tuoåi taùc cuûa ñöông söï chuyeån qua truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni, y theo phaùp Tyø-kheo-ni maø soáng. Neáu tröôùc kia phaïm coäng giôùi cuûa Tyø-kheo-ni neân hoái quaù trong Tyø- kheo-ni. Neáu tröôùc kia phaïm giôùi baát coäng thì khoûi phaûi hoái quaù. Tyø- kheo-ni caên bieán cuõng nhö vaäy. Coù moät Thöùc-xoa-ma-na caên bieán, khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng vaán ñeà xuaát gia cuûa ñöông söï, neáu tuoåi ñuû hai möôi thì trong chuùng Tyø-kheo ñuû möôøi vò cho thoï giôùi cuï tuùc, neáu tuoåi chöa ñuû hai möôi töùc laø Sa-di, Sa-di-ni cuõng nhö vaäy. Coù moät Sa-di caên bieán, khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neân duøng vaán ñeà xuaát gia cuûa ñöông söï, neáu tuoåi ñuû thì cho hai naêm hoïc giôùi, lieàn ñoái tröôùc chuùng Tyø-kheo-ni thoï hai naêm hoïc giôùi, neáu tuoåi chöa ñuû thì khoâng cho hai naêm hoïc giôùi, chæ laøm Sa-di-ni. Khi ñoù, coù moät Tyø-kheo bò löûa duïc thieâu ñoát khoâng theå kham nhaãn töï chaët ñöùt “hình nam caên” cuûa mình. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät quôû traùch: Ngöôi laø ngöôøi ngu si, caùi khoâng neân chaët laïi chaët, caùi neân chaët laïi khoâng chaët. Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Neáu chaët caùi ñaàu aâm cho ñeán phaân nöûa thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu chaët heát thì phaïm Thaâu-lan- giaù. Neáu khöû ñi moät tinh hoaøn, thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu khöû caû hai tinh hoaøn thì neân dieät taãn. Neáu bò thuù döõ caén hoaëc bò oan gia laøm haïi vaø töï thoái naùt hö hoaïi, khoâng phuïc hoài khaû naêng ngöôøi nam nöõa ñeàu neân dieät taãn. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ñoä ngöôøi tay chaân bò chaët, cho thoï giôùi cuï tuùc, caùc Cö só thaáy, cheâ traùch, noùi: Sa-moân Thích töû khoâng bieát ngöôøi naøo neân ñoä, ngöôøi naøo khoâng neân ñoä, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng ñoä nhöõng ngöôøi nhö vaäy, neáu ñoä cho hoï giôùi cuï tuùc, sö taêng phaïm Ñoät- kieát-la. Töø nay ngöôøi bò chaët tay, chaët chaân, tay chaân bò chaët, söùt tai, söùt

muõi, tai muõi bò söùt, chaët ngoùn tay, chaët nam caên, maát ñaàu aâm, maét loä, bò trò phaït baèng roi laøm cho hö hoaïi töôùng toát, phaïm toäi nhaø quan. (Toäi bò xaâm ñoát ñeå laïi veát tích treân ngöôøi), tay chaân co quaép, khaäp kheãnh, maát aâm thanh, trong thaân, ngoaøi thaân bò böôùu, thaân beân trong cong, thaân beân

ngoaøi cong, caû trong laãn ngoaøi thaân bò cong, maét leù, moät tay daøi, moät tay ngaén, tay beân taû nhaéc leân, caâm, ñieác, ñui, beänh caøn tieâu, beänh huûi, cuoàng, quaù giaø, khoâng coù oai nghi, xaáu xí, huûy nhuïc chuùng Taêng. Nhöõng haïng ngöôøi nhö vaäy ñeàu khoâng neân ñoä. Neáu ñoä cho thoï giôùi cuï tuùc... (nhö treân ñaõ ñeà caäp). Caùc Tyø-kheo ñoä ngöôøi noùi caø laêm, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñoä ngöôøi noùi caø laêm, cho thoï giôùi cuï tuùc. Laïi coù caùc Tyø-kheo tröôùc khoâng cho thoï giôùi Sa-di laïi cho thoï giôùi cuï tuùc. Laïi coù caùc Tyø-kheo khoâng thænh Hoøa thöôïng laïi cho thoï giôùi cuï tuùc. Laïi coù caùc Tyø-kheo ñöông söï khoâng xin thoï giôùi cuï tuùc laïi cho thoï giôùi cuï tuùc. Laïi coù caùc Tyø-kheo cho ngöôøi loõa hình thoï giôùi cuï tuùc. Laïi coù caùc Tyø-kheo cho ngöôøi khoâng ñuû y, baùt thoï giôùi cuï tuùc. Quyù vò baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân cho thoï nhö vaäy. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo möôïn y baùt cuûa ngöôøi khaùc thoï giôùi Cuï tuùc, thoï giôùi Cuï tuùc roài caùc Tyø-kheo noùi: Thaày maëc y böng baùt cuøng ñi khaát thöïc. Tyø-kheo kia noùi: Toâi khoâng coù y, baùt. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät haù khoâng caám ngöôøi khoâng coù y, baùt khoâng ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc ñoù sao? Tyø-kheo kia noùi: Ñöùc Phaät coù caám, nhöng toâi möôïn y, baùt cuûa ngöôøi ñeå thoï. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Cho pheùp daãn ngöôøi muoán thoï giôùi, ñeán beân ngoaøi giôùi ñaøn, ñeå ñöùng ôû choã maét thaáy, tai khoâng nghe, thænh chuùng möôøi vò leân giôùi ñaøn. Hoøa thöôïng neân noùi sö Yeát-ma: Tröôûng laõo, nay laøm Yeát-ma. Laïi neân noùi vôùi sö giaùo thoï: Tröôûng laõo, nay thoï Yeát-ma. Sö Yeát-ma neân baïch Taêng nhö vaày: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ngöôøi teân laø... caàu Ñaïi ñöùc hieäu... thoï giôùi Cuï tuùc, Ñaïi ñöùc hieäu... laøm giaùo sö. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø taùc baïch. Sö giaùo thoï neân töø choã ngoài ñöùng daäy ñeán tröôùc Hoøa thöôïng thöa hoûi: Ñaïi ñöùc ñaõ ñoä ngöôøi naøy hay chöa? Neáu noùi chöa ñoä thì neân noùi phaûi ñoä hoï tröôùc. Neáu noùi ñaõ ñoä, neân hoûi: Ñaõ vì hoï laøm Hoøa thöôïng chöa? Neáu noùi chöa laøm, neân noùi phaûi vì hoï laøm Hoøa thöôïng, neân hoûi ngöôøi ñeä töû: Y baùt ñuû chöa? Neáu noùi chöa ñuû, neân noùi tröôùc heát phaûi ñuû y baùt. Neáu noùi ñaõ ñuû, neân hoûi töï mình coù hay möôïn cuûa ngöôøi? Neáu noùi möôïn cuûa ngöôøi, neân noùi, caàn khieán ngöôøi chuû xaû noù. Neáu noùi töï mình

coù, neân ñeán an uûi, noùi vôùi ngöôøi muoán thoï giôùi: Ngöôi chôù neân sôï seät, trong giaây laùt nöõa ta seõ ñöa ngöôi ñeán choã cao caû thuø thaéng. Tröôùc heát neân tìm hieåu nhau, khoâng neân khi thoï giôùi Cuï tuùc maø môø mòt. Khi sö giaùo thoï daïy ñaép y, neân kín ñaùo tìm xem coù nhö phaùp khoâng, coù troïng beänh khoâng? Laïi neân hoûi: Ba y cuûa ngöôi, caùi naøo laø Taêng-giaø-leâ, caùi naøo laø Öu-ña-la-taêng, caùi naøo laø An-ñaø-hoäi? Neáu ñöông söï khoâng bieát, neân noùi: Caùi naøy laø Taêng-giaø-leâ, caùi naøy laø Öu-ña-la-taêng, caùi naøy laø An-ñaø-hoäi. Neân cho thoï ba y vaø baùt. Laïi neân noùi: Ngöôi teân... laéng nghe! Nay laø luùc caàn noùi söï thaät! Nay ta hoûi ngöôi, neáu thaät noùi laø thaät, khoâng thaät noùi laø

khoâng thaät: Ngöôi coù caùc chöùng beänh huûi traéng, huûi ung thö, caøn tieâu, ñieân cuoàng, tró, laäu nhieät, phuø thuõng hay khoâng? Neáu noùi khoâng, laïi hoûi: Ngöôi coù maéc nôï ai khoâng? Ngöôi chaúng phaûi quan nhaân chöù? Chaúng phaûi toâi tôù chöù? Laø tröôïng phu phaûi khoâng? Laø ngöôøi phaûi khoâng? Ñuû hai möôi tuoåi khoâng? Coù ñuû y baùt khoâng? Thoï Hoøa thöôïng chöa? Teân ngöôi laø gì? Hoøa thöôïng teân gì? Ngöôi ñaõ töøng xuaát gia chöa? Neáu noùi ñaõ töøng xuaát gia, neân hoûi: Tröôùc kia ngöôi xuaát gia coù trì giôùi ñaày ñuû khoâng? Cha meï coù cho pheùp khoâng? Ngöôi muoán thoï giôùi cuï tuùc khoâng? Trong chuùng cuõng seõ hoûi ngöôi nhö vaäy, ngöôi cuõng traû lôøi ñuùng söï thaät nhö vaäy. Neáu nhöõng caâu hoûi ñeàu ñöôïc traû lôøi nhö phaùp, sö giaùo thoï trôû laïi leân giôùi ñaøn noùi vôùi vò Yeát-ma: Toâi ñaõ giaùo thoï... nhö phaùp roài. Sö Yeát- ma laïi neân baïch Taêng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ngöôøi teân... caàu Ñaïi ñöùc hieäu... thoï giôùi cuï tuùc, Ñaïi ñöùc... nhö phaùp giaùo thoï roài, neân khieán cho hoï vaøo. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Sö giaùo thoï neân daãn hoï vaøo, theo thöù töï ñaûnh leã Taêng. Ñaûnh leã Taêng roài, ñeán tröôùc sö Yeát-ma, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, chaáp tay, daïy hoï xin thoï giôùi cuï tuùc. Lôøi daïy: Con teân laø... caàu Ñaïi ñöùc... laøm Hoøa thöôïng thoï giôùi cuï tuùc, nay ñeán Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, nguyeän Taêng cöùu vôùt con, ruû loøng thöông ñoái vôùi con. Xin nhö vaäy Ba laàn. Vò sö giaùo thoï daïy roài trôû veà laïi choã ngoài cuõ. Sö Yeát-ma neân baïch Taêng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... caàu Ñaïi ñöùc... thoï giôùi cuï tuùc, ñeán Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc. Nay toâi seõ hoûi nan söï cuûa ñöông söï, ñeå roài caùc Yeát-ma thoï giôùi cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Keá ñoù neân noùi vôùi ngöôøi thoï giôùi: Baây giôø laø luùc caàn noùi thaät. Nay toâi hoûi oâng, thaät noùi laø thaät, khoâng thaät noùi laø khoâng thaät. OÂng coù caùc

chöùng beänh nhö huûi baïch, huûi... cho ñeán caâu: OÂng muoán thoï giôùi cuï tuùc hay khoâng? (Cuõng nhö tröôùc ñaõ noùi). Caùc caâu traû lôøi nhö phaùp roài, sö Yeát-ma noùi: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ngöôøi naøy teân... caàu Ñaïi ñöùc... thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi naøy teân... töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ba y vaø baùt ñuû, ñaõ thoï Hoøa thöôïng, cha meï ñaõ cho pheùp, nay ñeán tröôùc Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc. Nay Taêng cho teân... thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng phaùp hieäu... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ngöôøi naøy teân... caàu Ñaïi ñöùc... thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi naøy teân... töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ba y vaø baùt ñuû, ñaõ thoï Hoøa thöôïng, cha meï ñaõ cho pheùp, nay ñeán tröôùc Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc. Nay Taêng cho teân... thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng phaùp hieäu... caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, neáu khoâng ñoàng yù thì noùi. (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy). Taêng ñaõ cho... thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng phaùp hieäu... roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng, vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Neân noùi vôùi ngöôøi thoï giôùi: Naøy oâng... laéng

nghe! Ñöùc Theá Toân ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi boán phaùp ñoïa, neáu Tyø-kheo phaïm moät phaùp naøo thì chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi Thích chuûng töû: OÂng hoaøn toaøn khoâng ñöôïc, cho ñeán duøng taâm duïc nhieãm xem ngoù nöõ nhaân. Tyø-kheo naøo haønh phaùp daâm, cho ñeán suùc sinh, thì chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi Thích chuûng töû. Troïn ñôøi oâng khoâng neân phaïm. Neáu coù theå giöõ ñöôïc thì neân noùi: Giöõ ñöôïc. OÂng hoaøn toaøn khoâng ñöôïc, cho ñeán laù caây ngoïn coû, khoâng cho maø laáy. Tyø-kheo naøo hoaëc trong xoùm laøng hoaëc nôi ñaát troáng, vaät thuoäc ngöôøi khaùc baûo veä, troäm laáy naêm tieàn, hay vaät ñaùng giaù naêm tieàn, thì chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi Thích chuûng töû. Troïn ñôøi oâng khoâng neân phaïm. Neáu coù theå giöõ ñöôïc thì neân noùi: Giöõ ñöôïc. OÂng hoaøn toaøn khoâng ñöôïc, cho ñeán gieát loaøi kieán. Tyø-kheo naøo hoaëc ngöôøi hoaëc loaøi ngöôøi, töï tay gieát hoaëc daïy ngöôøi gieát, hoaëc tìm dao ñöa cho hoï, hoaëc daïy cho hoï cheát, hoaëc khen söï cheát, noùi: Naøy tröôïng phu vôùi neáp soáng ñoù, cheát hôn laø soáng, thì chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi Thích chuûng töû. Troïn ñôøi oâng khoâng neân phaïm. Neáu coù theå giöõ ñöôïc thì neân noùi: Giöõ ñöôïc. OÂng hoaøn toaøn khoâng ñöôïc, cho ñeán noùi doái ñeå vui chôi. Tyø-kheo naøo thaät söï khoâng coù phaùp hôn ngöôøi, töï xöng laø ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, ñaït caùc thieàn giaûi thoaùt, Tam-muoäi chaùnh thoï vaø caùc ñaïo quaû, thì chaúng

phaûi Sa-moân, chaúng phaûi Thích chuûng töû. Troïn ñôøi oâng khoâng neân phaïm. Neáu coù theå giöõ ñöôïc thì neân noùi: Giöõ ñöôïc. Chö Phaät Theá Toân vì thò hieän söï vieäc neân kheùo noùi thí duï. Cuõng nhö ngöôøi cheát thì troïn khoâng theå duøng thaân naøy sinh trôû laïi. Nhö caây kim thieáu loã xaâu chæ thì hoaøn toaøn khoâng ñöôïc duøng laøm caây kim. Nhö caây Ña la ñaõ bò chaët töø loõi thì khoâng theå moïc trôû laïi. Nhö hoøn ñaù bò vôõ thì khoâng theå hôïp laïi ñöôïc. Neáu Tyø-kheo phaïm moät phaùp ñoïa naøo, laïi ñaït ñöôïc phaùp Tyø-kheo, laø ñieàu khoâng theå xaûy ra. Laïi noùi: Naøy… laéng nghe! Ñöùc Theá Toân ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi phaùp töù y: Ñaõ laø ngöôøi xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo suoát ñôøi phaûi nöông töïa vaøo y phaán taûo ñeå soáng. Neáu oâng coù theå giöõ ñöôïc thì neân noùi: Giöõ ñöôïc. Veà sau, neáu ñöôïc y Kíp boái, y Khaâm-baø-la, y Caâu- xaù-da, y Tha da ñeàu ñöôïc caát duøng. Ñaõ laø ngöôøi xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo troïn ñôøi nöông nôi söï khaát thöïc ñeå soáng. Neáu oâng coù theå giöõ ñöôïc thì neân noùi: Giöõ ñöôïc. Veà sau, Taêng nhaän ñöôïc böõa aên tröôùc, böõa aên sau, thöùc aên ñöôïc môøi, ñeàu ñöôïc söû duïng. Ñaõ laø ngöôøi xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo troïn ñôøi nöông nôi goác caây ñeå soáng. Neáu oâng coù theå giöõ ñöôïc thì neân noùi: Giöõ ñöôïc. Veà sau, neáu nhaän ñöôïc nhaø lôùn, nhaø nhoû, nhaø gaùc thì ñöôïc söû duïng. Ñaõ laø ngöôøi xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo troïn ñôøi nöông nôi thuoác dö boû ñeå soáng. Neáu oâng coù theå giöõ ñöôïc thì neân noùi: Giöõ ñöôïc. Veà sau, neáu nhaän ñöôïc toâ, daàu, maät, thaïch maät thì ñöôïc söû duïng. Tieáp theo laïi noùi: Naøy oâng… laéng nghe! OÂng ñaõ ñöôïc Baïch-töù-yeát- ma nhö phaùp thoï giôùi cuï tuùc roài. Ñieàu naøy ñaõ ñöôïc chö Thieân, long, quyû, thaàn

töøng phaùt lôøi nguyeän: “Ñeán khi naøo ta ñöôïc thaân ngöôøi thì xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc trong chaùnh phaùp luaät”. OÂng, hieän taïi ñaõ ñaït ñöôïc lôøi nguyeän cuûa chö Thieân… nhö theá, oâng laø ngöôøi nhaän ñöôïc quaû vò cao quyù. Vöông vò naøy chính laø oâng ñaõ thoï phaùp Tyø-kheo. Ñöông nhieân phaûi cuøng nhau noùi leân lôøi cung kính, saün saøng tieáp nhaän söï giaùo giôùi veà caùc giôùi coøn laïi. Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñang roäng loøng vì oâng sôùm giaûng giaûi ñeå cho oâng hoïc ñaày ñuû caùc giôùi Tyø-kheo oâng ñaõ thoï. Hoïc ñeå ñöôïc giôùi, ñònh, tueä, ñeå dieät ba löûa: tham, saân, si, xa lìa ba coõi, khoâng coøn caùc ueá tröôïc, thaønh töïu quaû A-la-haùn. Baáy giôø, ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc khoâng bieát naêm thaùng, khoâng bieát thôøi gian thoï giôùi, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neân daïy khieán cho hoï bieát, noùi nhö sau: OÂng nay thoï giôùi naêm naøo, thaùng naøo, ngaøy naøo, giôø naøo, troïn ñôøi oâng phaûi nhôù roõ vieäc aáy.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 17 407

Laïi coù caùc Tyø-kheo phaïm toäi thoâ Bieät truù, nhaøm chaùn Bieät truù, beøn xaû giôùi thoâi tu. Laïi coù vò haønh Ma-na-ñoûa, Baûn nhaät trò, vaø A-phuø- ha-na, bò Yeát-ma quôû traùch, Yeát-ma khu xuaát, Yeát-ma y chæ, Yeát-ma cöû toäi, Yeát-ma haï yù. Caùc Tyø-kheo nhö vaäy ñeàu nhaøm chaùn boû ñaïo, thôøi gian sau laïi muoán xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc trong chaùnh phaùp luaät, caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neân hoûi hoï tröôùc: OÂng coù theå trôû laïi haønh caùc vieäc tröôùc kia, coù theå tuøy thuaän Taêng, caàu Taêng töø dieät vieäc tröôùc kia hay khoâng? Neáu noùi khoâng theå thì khoâng neân cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu noùi coù theå thì neân cho xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Khi ñaõ thoï giôùi roài, neáu tröôùc kia ñang bieät truù thì khieán trôû laïi bieät truù… cho ñeán tröôùc kia ñang taùc phaùp Yeát-ma haï yù thì trôû laïi trao cho taùc phaùp Yeát-ma haï yù. Laïi coù caùc Tyø-kheo, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ thoâi tu, sau laïi ñeán ñeä töû caàu xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp hoï xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, ñeä töû tröôùc kia neân cho y baùt, giuùp ñôõ khieán cho thaønh töïu ñöôïc vieäc xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Vò kia laïi caàu ngöôøi ñeä töû mình tröôùc kia laøm thaày, caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp ngöôøi ñeä töû tröôùc kia ñöôïc laøm thaày. Laïi khoâng bieát ai cung kính ai, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Ngöôøi thoï giôùi sau, laïi neân nhö phaùp cung kính thaày. Baáy giôø, Toân giaû Öu-ba-ly baïch Phaät: Caùc Tyø-kheo tröôùc ñaõ thoï giôùi baèng moät lôøi noùi, thoï giôùi baèng hai lôøi, baèng ba lôøi noùi, cho ñeán caû thoï giôùi baèng noùi caâu “Thieän lai Tyø-kheo”, thoï giôùi khi nguû, khi say, taâm cuoàng, taâm taùn loaïn, taâm beänh hoaïi maø thoï giôùi, Hoøa thöôïng khi nguû, cho ñeán taâm beänh hoaïi, hai vò cho ñeán möôøi vò ñeàu laøm Hoøa thöôïng thoï giôùi, nhöõng tröôøng hôïp nhö vaäy ñöôïc goïi laø thoï giôùi cuï tuùc hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: Tröôùc khi chöa cheá giôùi thì ñöôïc goïi laø thoï giôùi cuï tuùc. Sau khi cheá giôùi roài thì nhöõng tröôøng hôïp aáy khoâng ñöôïc goïi laø thoï giôùi cuï tuùc. Luùc naøy, caùc Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Ma-ha Muïc-kieàn-lieân, Ñaïi Ca- dieáp, Ma-ha Caâu-ly-la, Ma-ha Ca-chieân-dieân, A-na-luaät,

Phuù-laâu-nA- di-ña-la-ni-töû, La-haàu-la, A-nan, Nan-ñaø, nhöõng vò Ñaïi A-la-haùn naøy ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân, ñoàng thanh nhö Toân giaû Öu-ba-ly hoûi Phaät, Ñöùc Phaät traû lôøi cuõng nhö treân. Khi ñoù, caùc Tyø-kheo ngoài khoâng coù treân döôùi, khoâng cung kính

nhau, caùc Cö só thaáy, cheâ traùch, noùi: caùc Sa-moân naøy ngoài khoâng bieát thöôïng, trung, haï, khoâng coù lôùn nhoû, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: - Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? - Baïch Theá Toân! Coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, hoûi caùc Tyø-kheo: - Ai neân nhaän choã ngoài thöù nhaát, nhaän cuûa thí thöù nhaát vaø nhaän cung kính leã baùi thöù nhaát? Caùc Tyø-kheo, hoaëc coù ngöôøi noùi: - Saùt lôïi, Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só xuaát gia neân thoï. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Ngöôøi tuïng Tyø-ni, Phaùp sö, A-luyeän-nhaõ, haønh möôøi hai haïnh Ñaàu-ñaø, cho ñeán ñaéc quaû A-la-haùn neân thoï. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: - Neáu khoâng neân nhö vaäy thì ai laø ngöôøi neân thoï? Ñöùc Phaät daïy: - Ñôøi quaù khöù xa xöa, beân bôø bieån coù caây Ni-caâu-luaät, boùng caây che phuû caû naêm traêm coã xe. Khi aáy, coù ba con thuù ôû beân goác caây naøy, moät laø chim tró, hai laø con khæ lôùn, Ba-laø con voi, tuy laø thaân höõu maø khoâng coù söï suy kính nhau. Sau thôøi gian chuùng baøn luaän: Chuùng ta ñaõ laø thaân höõu, taïi sao khoâng suy kính nhau? Neân döïa theo naêm, ngöôøi naøo lôùn hôn laø toân, ngöôøi naøo nhoû hôn laø ty. Luaän baøn roài, hoûi voi: Baïn nhôù vieäc laâu xa nhö theá naøo? Voi noùi: Toâi nhôù caây naøy khi noù ngang buïng toâi. Laïi hoûi khæ lôùn, khæ lôùn noùi: Toâi nhôù khi toâi ñöùng thaúng caén tôùi ñoït caây naøy. Laïi hoûi chim tró, chim tró noùi: Toâi nhôù xöa kia ôû nôi choã ñoù, toâi aên haït caây naøy, ñeán ñaây nhaû ra, haït ñoù beøn moïc leân caây aáy. Theá laø suy toân con chim tró laø lôùn, con khæ lôùn baäc trung, con voi nhoû nhaát. Khi caàn ñi, khæ lôùn coõng chim tró, voi coõng khæ lôùn. Chim tró daïy hai con kia laøm möôøi nghieäp thieän, chuùng ñeàu vaâng laøm. Ngöôøi ñôøi nghe ñeàu ghi nhaän söï giaùo hoùa ñoù, beøn goïi haønh thieän laø phaïm haïnh tró. Ngöôøi phuïng haønh phaùp ñoù khi maïng chung ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Naøy caùc Tyø-kheo! Suùc sinh coøn bieát coù toân ty huoáng chi laø trong chaùnh phaùp cuûa Ta laïi khoâng coù töông kính hay sao?! Töø nay caùc oâng, ngöôøi naøo thoï giôùi cuï tuùc tröôùc neân thoï choã ngoài thöù nhaát, vaät cuùng thöù nhaát, cung kính leã baùi thöù nhaát, neân phuïng haønh nhö vaäy.

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN QUYEÅN 18

Phaàn 3: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: THOÏ GIÔÙI, BOÁ TAÙT, AN CÖ, TÖÏ TÖÙ, Y, GIAØY DEÙP DA, THÖÙC UOÁNG V.V...

Ñoaïn 2: NOÙI VEÀ PHAÙP BOÁ TAÙT

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, Sa-moân ngoaïi ñaïo, Baø- la-moân, caùc ngaøy moàng taùm, möôøi boán, raèm trong thaùng, cuøng nhau taäp hôïp moät choã hoøa hôïp Boá-taùt thuyeát phaùp, nhieàu ngöôøi tôùi lui cuùng döôøng. Vua Bình-sa thaáy vaäy khôûi yù nghó: Ñeä töû trong chaùnh phaùp cuõng laøm nhö vaäy, aâu cuõng laø ñieàu toát ñeïp? Ta seõ höôùng daãn caùc quan, quyeán thuoäc ñeán ñoù nghe phaùp, cung kính cuùng döôøng, khieán cho moïi ngöôøi ñöôïc an oån laâu daøi. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân cuõng khôûi yù nieäm nhö vaày: Ta vì caùc Tyø- kheo kieát giôùi, maø caùc Tyø-kheo coù ngöôøi khoâng nghe, khoâng theå tuïng hoïc, khoâng theå nhôù thoï trì. Nay Ta neân cho pheùp caùc Tyø-kheo Boá-taùt, thuyeát giôùi. Vua Bình-sa nghó roài, ñeán choã Phaät, ñaàu maët leã nôi chaân roài ngoài lui qua moät beân, ñem yù nghó ñoù baïch Phaät. Ñöùc Phaät vì Vua noùi caùc phaùp dieäu, chæ veõ söï lôïi ích, khieán ñöôïc hoan hyû roài, nhaø Vua lieàn veà laïi cung. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng ñem lôøi baïch cuûa Vua Bình-sa vaø yù nieäm cuûa mình, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Nay do möôøi ñieàu lôïi cho pheùp caùc Tyø-kheo Boá-taùt thuyeát giôùi. Ñöùc Phaät ñaõ cho pheùp Boá-taùt thuyeát giôùi, caùc Tyø-kheo laïi Boá-taùt haèng ngaøy. Quyù vò baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo laïi hai ngaøy, ba ngaøy ñeán naêm ngaøy moät laàn Boá-taùt. Quyù vò baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Cuõng khoâng neân nhö vaäy, cho pheùp moàng taùm, möôøi boán noùi phaùp, ngaøy raèm Boá-taùt. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát noùi phaùp gì, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neân khen ngôïi Tam baûo, noùi nieäm xöù, chaùnh caàn, thaàn tuùc, caên, löïc, giaùc ñaïo, vì caùc thí chuû khen ngôïi chö Thieân. Caùc Tyø-kheo beøn hôïp thanh khen ngôïi Tam baûo. Quyù vò baïch

Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, neân môøi moät vò. Caùc Tyø-kheo thænh ngöôøi phaù giôùi, phaù kieán, Tyø-kheo nhaân ñaây maø ñöôïc theá löïc. Quyù vò baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, neân thænh ngöôøi hoïc giôùi. Caùc Tyø-kheo laïi thænh Tyø-kheo muø loøa coù caùc beänh, huûy nhuïc chuùng Taêng. Quyù vò baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, neân thænh vò coù caùc caên ñaày ñuû, thaønh töïu kyù luaän, thoï trì A-haøm. Khi aáy, trong chuùng coù nhieàu haïng ngöôøi naøy, caùc Tyø-kheo khoâng bieát thænh ai, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neân thænh theo thöù töï. Tyø-kheo ñöôïc thænh thuyeát phaùp moûi meät, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neân thænh ngöôøi thay phieân. Caùc Tyø-kheo noùi phaùp baèng gioïng ca vònh, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Khi noùi phaùp chuùng hoäi ñoâng, nghe khoâng ñöôïc heát, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân traûi nôi toøa cao, ngoài treân ñoù ñeå noùi, nhöng vaãn khoâng nghe heát, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ñöùng ñeå nghe. Ñöùng laâu chaân bò thuõng, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân vöøa ñi vöøa nghe. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo Boá-taùt nôi ñaát troáng, bò moøng muoãi, gioù möa, buïi ñaát laøm khoán khoå, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laøm nhaø Boá-taùt. Nôi nhaø Boá-taùt kia

khoâng coù thöù gì traûi treân ñaát, nhôùp chaân caùc Tyø-kheo, thöôøng röûa neân sinh beänh, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng buøn treùt treân ñaát laøm cho ñaát ñöôïc saïch, cuõng cho pheùp traûi möôøi loaïi y, keå caû Baø baø... caùc loaïi coû meàm maïi. Ñöùc Phaät cho pheùp duøng y ñeå traûi, laïi ñem traûi nôi ñaát, caùc Cö só thaáy cheâ traùch, noùi: Caùc Sa-moân naøy nhö Ñaïi thaàn cuûa nhaø Vua. Quyù vò baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân ñi kinh haønh treân gaám. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo duøng hoa raûi treân toøa cuûa Tyø- kheo Thöôïng toïa, caùc Cö só thaáy, cheâ traùch, noùi: Nhö Ñaïi thaàn cuûa Vua. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân vaäy. Laïi coù caùc baïch y, vì cuùng döôøng phaùp neân muoán duøng hoa raûi treân toøa cuûa Tyø-kheo Thöôïng toïa, caùc Tyø-kheo khoâng cho, hoï noåi giaän traùch noùi: Caùc Tyø-kheo khoâng thoï nhaän söï cuùng döôøng. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Baïch y muoán raûi hoa thì tuøy yù hoï. Neáu hoa rôùt treân ñaàu Tyø-kheo vaø treân y thì neân phuûi xuoáng, neáu rôùt treân toøa thì khoâng can gì. Khi aáy, caùc baïch y nghe phaùp hoan hyû muoán cuùng döôøng, caùc Tyø-kheo sôï rôi vaøo tình traïng xem nhö laøm thueâ, neân khoâng daùm nhaän, baïch Phaät. Phaät daïy: Vì phaùp cuùng döôøng thì cho pheùp nhaän. Baáy giôø, Tyø-kheo noùi phaùp moät thôøi gian ngaén roài nghæ, chö Thieân, quyû thaàn töôûng heát beøn ñi. Trong choác laùt, Tyø-kheo tieáp tuïc noùi phaùp, caùc vò kia quay trôû laïi nghe, chaúng phaûi moät maø nhieàu laàn nhö vaäy. Hoï noåi giaän noùi: Caùc Tyø-kheo naøy khoâng quy ñònh thôøi gian ñeå noùi phaùp, gioáng nhö con nít giôõn chôi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Neân quy

ñònh thôøi gian ñeå thuyeát phaùp, noùi phaùp roài neân chuù nguyeän. Khi aáy, Toân giaû Kieáp-taân-na ôû nôi nuùi AÁt-sö-la, khôûi yù nghó: Nay ta caàn ñeán choã Taêng taäp hôïp ñeå Boá-taùt hay chaêng? Roài laïi nghó: Ta thöôøng thanh tònh phieàn gì phaûi ñeán. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân bieát yù nghó cuûa Kieáp-taân-na, boãng nhieân vaéng maët nôi thaønh Vöông-xaù, vaø hieän ra tröôùc maét Kieáp-taân-na, an toïa nôi toøa, noùi: Thaày chôù neân nghó "Ta thöôøng thanh tònh phieàn gì phaûi ñeán Boá-taùt". Neáu thaày khoâng ñeán, khoâng cung kính Boá-taùt thì ai cung kính?! Ñöùc Theá Toân daïy nhö vaäy roài beøn cuøng Kieáp-taân-na vaéng maët taïi ñoù, roài hieän veà thaønh Vöông-xaù. Nhaân vieäc naøy Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, noùi leân ñieàu Kieáp-taân-na nghó vaø lôøi daïy cuûa mình, roài baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo hoøa hôïp Boá-taùt, neáu ai khoâng ñeán, phaïm Ñoät-kieát-la. Moät Tyø-kheo bieát phaùp hoaëc Thöôïng toïa hoaëc ngang baèng Thöôïng toïa noùi: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay laø ngaøy thöù möôøi laêm Boá-taùt thuyeát giôùi, Taêng nhaát taâm taùc phaùp Boá-taùt thuyeát giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Caùc Ñaïi ñöùc! Nay Boá-taùt noùi veà Ba-la-ñeà-moäc-xoa, taát caû cuøng nghe kheùo suy nieäm. Neáu coù toäi neân phaùt loà, khoâng coù toäi thì im laëng. Do söï im laëng neân bieát toâi vaø caùc Ñaïi ñöùc thanh tònh. Nhö baäc Thaùnh im laëng, toâi vaø Ñaïi ñöùc cuõng nhö vaäy, Tyø-kheo naøo, trong chuùng xöôùng leân nhö theá cho ñeán Ba laàn, nhôù coù toäi maø khoâng phaùt loà, maéc toäi coá yù

voïng ngöõ. Toäi coá yù voïng ngöõ, Ñöùc Phaät noùi laø phaùp ngaên ñaïo. Ngöôøi phaùt loà ñöôïc an laïc. Trong ñaây, Ba-la-ñeà-moäc-xoa nghóa laø giôùi naøy phoøng hoä caùc caên, taêng tröôûng phaùp thieän, ñoái vôùi caùc phaùp thieän noù laø cöûa ngoõ ban ñaàu, neân goïi laø Ba-la-ñeà-moäc-xoa. Laïi nöõa, thöôøng phaân bieät danh cuù cuûa giôùi phaùp naøy, neân goïi chung laø Ba-la-ñeà-moäc-xoa. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân coù maáy caùch Boá-taùt, baïch Phaät. Phaät daïy: Coù naêm caùch Boá-taùt: - Moät laø taâm nieäm mieäng noùi. - Hai laø höôùng ngöôøi khaùc noùi tònh. - Ba laø roäng hay löôïc thuyeát giôùi. - Boán laø Boá-taùt Töï töù. - Naêm laø Boá-taùt hoøa hôïp. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân coù maáy caùch thuyeát giôùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Coù naêm caùch thuyeát giôùi: - Moät laø noùi baøi töïa cuûa giôùi roài, noùi caùc ñieàu khaùc chö Taêng thöôøng nghe.

- Hai laø noùi baøi töïa cuûa giôùi vaø boán phaùp ñoïa roài, noùi caùc ñieàu khaùc chö Taêng thöôøng nghe.
- Ba laø noùi baøi töïa cuûa giôùi... cho ñeán möôøi ba vieäc roài, noùi caùc ñieàu khaùc chö Taêng thöôøng nghe.
- Boán laø noùi baøi töïa cuûa giôùi... cho ñeán hai phaùp baát ñònh, roài noùi caùc ñieàu coøn laïi chö Taêng thöôøng nghe.
- Naêm laø noùi ñaày ñuû.

Caùc Tyø-kheo khoâng bieát coù maáy haïng trì luaät, baïch Phaät. Phaät daïy: Coù naêm haïng trì luaät, nhö tröôùc ñaõ noùi. Tyø-kheo trì luaät coù naêm thöù coâng ñöùc, cuõng nhö tröôùc ñaõ noùi. Tyø-kheo trì luaät coù ñöôïc baûy khaû naêng:

1. Ña vaên caùc phaùp.
2. Coù theå suy tính laø phaùp hay phi phaùp.
3. Kheùo tính toaùn Tyø-ni.
4. Kheùo tieáp thu lôøi daïy cuûa thaày.
5. Ñeán choã khaùc noùi naêng khoâng sôï.
6. Chính mình truï nôi Tyø-ni.
7. Bieát giôùi coäng baát coäng.

Laïi coù baûy nghò löïc:

1. Chính mình truï nôi giôùi, thaønh töïu oai nghi, caån thaän sôï toäi nhoû.
2. Ña vaên coù khaû naêng thoï trì phaùp Phaät giaûng noùi.
3. Tuïng hai boä giôùi.
4. Bieát phaïm.
5. Bieát khoâng phaïm.
6. Bieát saùm hoái.
7. Bieát khoâng saùm hoái.

Laïi coù baûy söï thích nghi:

1. Nhö treân.

2. Nhö treân.
3. Nhö treân.
4. Khoâng tuøy theo aùi.
5. Khoâng tuøy theo saân.
6. Khoâng tuøy theo si.
7. Khoâng tuøy theo sôï.

Khi aáy, caùc Tyø-kheo ôû trong cöông giôùi, taùc phaùp Boá-taùt bieät chuùng khoâng nhö phaùp. Laïi coù Boá-taùt hoøa hôïp maø khoâng nhö phaùp.

Laïi coù Boá-taùt nhö phaùp maø bieät chuùng. Laïi coù Boá-taùt nhö phaùp maø hoøa

hôïp, baïch Phaät. Phaät daïy: Ba caùch Boá-taùt tröôùc coù loãi, Yeát-ma khoâng thaønh, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùch Boá-taùt sau khoâng coù loãi, Yeát-ma thaønh töïu, khoâng phaïm. Baáy giôø, Vua Bình-sa quy ñònh naêm naêm coù moät thaùng nhuaàn, Sa-moân ngoaïi ñaïo, Baø-la-moân ñeàu y theo maø tính coâng vieäc, rieâng caùc Tyø-kheo khoâng chòu aùp duïng, caùc quan vaø daân ñeàu dò nghò noùi: Sa-moân Thích töû ôû trong laõnh thoå cuûa Vua maø khoâng aùp duïng thaùng nhuaàn cuûa Vua. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Neân tuøy theo vöông phaùp. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát tuøy theo vöông phaùp baèng caùch naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp Boá-taùt thieáu moät ñeâm. Caùc Tyø-kheo lieàn thöôøng Boá-taùt thieáu moät ñeâm, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân thöôøng Boá-taùt thieáu moät ñeâm, neân Ba laàn ñuû, moät laàn thieáu, nhö vaäy naêm naêm tính doàn laïi ñuû moät thaùng, thuaän theo thaùng nhuaàn cuûa Vua. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo vaøo ngaøy thuyeát giôùi ñeán caùc choã Boá-taùt, hoaëc gaëp löûa nôi ñoàng troáng, hoaëc gaëp nöôùc lôùn, hoaëc gaëp giaëc thaùng taùm, hoaëc bò naïn veà phaïm haïnh, naïn veà y baùt, naïn veà maïng soáng, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân vaøo ngaøy thuyeát giôùi vì thuyeát giôùi maø ñeán choã khaùc, neáu ñi thì phaïm Ñoät-kieát-la, cho pheùp taïi truù xöù, nôi choã ñaát baèng, hoaëc choã coù coû meàm maïi, hoaëc coù caây lôùn, hoaëc coù taûng ñaù lôùn, neân baïch nhò Yeát-ma keát laøm choã Boá-taùt. Moät Tyø-kheo baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay kieát nôi ñaây laøm choã Boá-taùt. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay kieát nôi ñaây laøm choã Boá-taùt. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ kieát laøm choã Boá-taùt roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy thoï trì nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo Boá-taùt nôi choã ñaát troáng, bò gioù möa, moøng muoãi gaây khoán khoå, baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp laáy phoøng chính giöõa, nôi deã lui tôùi, baïch nhò Yeát-ma kieát laøm nhaø Boá-taùt, nhö treân ñaõ noùi. Caùc Tyø-kheo laïi muoán Yeát-ma nôi phoøng coù ñoâng chuùng laøm choã Boá-taùt, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp kieát. Caùc Tyø-kheo laïi tranh ngoài tröôùc, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp Yeát-ma phoøng ñoâng chuùng laøm choã Boá-taùt. Coù caùc Cö só ñeán, vaøo Taêng phöôøng, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Neáu Boá-taùt trong phoøng do chuùng toâi

laøm, chuùng toâi seõ cuùng böõa aên tröôùc, böõa aên sau, Ñaùt-baùt-na, daàu thoa chaân, thoa thaân, daàu thaép ñeøn. Caùc Tyø-kheo nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân laïi cho pheùp Yeát-ma laøm choã

414 BOÄ LUAÄT 1

Boá-taùt nôi phoøng ñoâng chuùng, thì khoâng laøm cho chuùng ta maát phaåm vaät cuùng döôøng naøy. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp trôû laïi Yeát-ma nôi phoøng ñoâng chuùng laøm choã Boá-taùt, theo thöù töï maø Boá-taùt. Phoøng nhoû khoâng dung heát, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp ngoài döôùi maùi tranh tröôùc vaø sau, cuõng nhö trong saân. Caùc Tyø-kheo nghe tieáng khoâng roõ, sôï khoâng thaønh Boá-taùt, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu vì Boá-taùt maø ôû nôi ñoù, ñöôïc goïi laø Boá-taùt. Caùc Tyø-kheo khi Boá-taùt khoâng xaùc ñònh thôøi gian neân pheá boû vieäc toïa thieàn haønh ñaïo. Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Neân xöôùng: “Ñeán giôø…”, hoaëc ñaùnh kieàn chuøy, hoaëc ñaùnh troáng, hoaëc thoåi oác. Caùc Tyø-kheo laøm troáng baèng vaøng, baèng baïc. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng ñoàng thieác, saønh hay caây, laáy da bòt nôi ñaàu. Khoâng bieát giao ai ñaùnh, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân sai Sa-di, hay ngöôøi giöõ vöôøn ñaùnh. Hoï ñaùnh nhieàu, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ñaùnh ba hoài. Ñaùnh roài treo giöõa saân, ngöôøi ngoaøi ñeán ñaùnh maõi, caùc Tyø-kheo töôûng haønh Taêng söï, ñeàu taäp hôïp, pheá boû vieäc haønh ñaïo, hoaëc trôøi möa öôùt, ñaùnh khoâng keâu, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân treo trong nhaø, choã vaéng. Coù Sa-di khaùch ñeán, phaân coâng ñaùnh, khoâng bieát roõ giôø giaác, ñaùnh lung tung, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi cöïu truù neân ñaùnh. Cho pheùp saém troáng Taêng, troáng rieâng, troáng Taêng boán phöông, moät caùi döï bò. Caùc Tyø-kheo laïi laøm caùi oác baèng vaøng, baèng baïc, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân thoåi baèng oác bieån, hoaëc duøng söøng ñeå laøm. Sa-di hay ngöôøi giöõ vöôøn thoåi… cho pheùp ñöôïc coù saün moät caùi oác döï phoøng, cuõng nhö treân ñaõ noùi. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát duøng goã gì laøm kieàn chuøy, baïch Phaät. Phaät daïy: Tröø caây sôn, caây ñoäc, ngoaøi ra loaïi caây naøo coù tieáng keâu ñeàu cho pheùp laøm. Neáu khoâng coù Sa-di thì Tyø-kheo cuõng ñaùnh ñöôïc (ngoaøi ra nhö treân). Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân giao ai xöôùng Ba laàn: Ñeán giôø… beøn baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp Sa-di hay ngöôøi giöõ vöôøn xöôùng. Taêng trong truù xöù nhieàu, nghe khoâng khaép, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ôû choã cao maø xöôùng. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát taäp hôïp hay chöa, baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo ngoài gaàn neân noùi cho bieát. Sau coù Tyø-kheo khaùch ñeán khoâng bieát, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ñeám soá. Caùc Tyø-kheo ñeám roài laïi queân, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân haønh truø ñeå laáy soá muïc. Moät ngöôøi haønh truø, roài töï mình thu laáy, loän xoän, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân sai moät ngöôøi thu rieâng. Caùc Tyø-kheo laøm theû baèng vaøng, baèng baïc, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng ñoàng, thieác, raêng, söøng, xöông, tre, caây, ñeå laøm, tröø caây sôn, caây ñoäc. Caùc Tyø-kheo laøm coù loaïi ngaén, loaïi daøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Ngaén khoâng neân ngaén hôn naêm ngoùn tay, daøi khoâng ñöôïc daøi quaù moät

khuyûu tay. Caùc Tyø-kheo laøm hoaëc lôùn hoaëc nhoû, baïch Phaät. Phaät daïy: Lôùn khoâng neân lôùn hôn ngoùn tay uùt, nhoû khoâng neân nhoû hôn chieác ñuõa, neân sôn roài ñöïng trong oáng, treo treân nhaø Boá-taùt. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát ai neân haønh truø, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân sai Tyø-kheo haï toïa haønh truø. Tyø-kheo haï toïa khoâng bieát haønh truø baïch Phaät. Phaät daïy: Neân choïn ngöôøi bieát. Coù Tyø-kheo neùm theû truø cho Taêng, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân trao taän tay. Thaâu roài khoâng ñeám, ñeám roài khoâng xöôùng, baïch Phaät. Phaät daïy: Thaâu roài phaûi ñeám, ñeám roài phaûi xöôùng. Xöôùng: Thaønh phaàn Tyø-kheo xuaát gia coù bao nhieâu vò, Sa-di coù bao nhieâu vò, toång coäng laø bao nhieâu vò. Khi aáy, coù baïch y nghe Boá-taùt, sau caùc Tyø-kheo phaïm toäi, baïch y neâu toäi leân, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân cho baïch y nghe, Sa-di cuõng nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo, tuy khieán Sa-di ñeán choã khoâng thaáy maø vaãn coøn nghe ñöôïc, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ñeå ôû choã khoâng thaáy, khoâng nghe. Laïi coù caùc Sa-di bieát seõ Boá-taùt, vaøo naèm döôùi giöôøng, vaãn nghe ñöôïc giôùi, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân coi döôùi giöôøng, laáy löûa soi cho khaép. Löûa soi khoùi ñen caû nhaø, hoaëc bò chaùy ñoà chaûy döôùi ñaát, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân laøm caùi loàng ñeøn, caùi chaân ñeøn, Taêng vaø caù nhaân ñeàu coù theå caát ñeå duøng. Caùc Tyø-kheo duøng vaøng, baïc ñeå laøm, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng ñoàng, thieác, saønh vaø goã ñeå laøm. Coù caùc baïch y caát nhaø môùi xong, thænh caùc Tyø-kheo ñeán Boá-taùt thuyeát phaùp tröôùc ñeå cuùng döôøng khi veà nhaø môùi, caùc Tyø-kheo khoâng bieát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï. Laïi coù baïch y gia ñình bò phi nhaân gaây naõo, thænh caùc Tyø-kheo trong chuùng ñeán Boá-taùt thuyeát phaùp ñeå ñöôïc an laïc, cuùng döôøng, caùc Tyø-kheo khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï. Coù Cö só daâng nöôùc mía, caùc Tyø- kheo khoâng daùm thoï, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï. Coù caùc Cö só hoûi caùc Tyø-kheo: Hoâm nay laø ngaøy bao nhieâu? Caùc Tyø-kheo noùi khoâng bieát, hoï beøn dò nghi noùi: Sa-moân Thích töû ngaøy thaùng coøn khoâng bieát, huoáng hoà laø thaâm lyù. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu muoán ñeán nhaø baïch y neân hoûi tröôùc thaày: Nay laø ngaøy bao nhieâu? Neáu thaày khoâng bieát thì neân hoûi ngöôøi khaùc. Baáy giôø, caùc Cö só, ngaøy Boá-taùt, ñem thöùc aên ñuùng thôøi, ñoà uoáng ñuùng thôøi, thuoác baûy ngaøy, thuoác troïn ñôøi ñeán Taêng phöôøng cuùng döôøng, muoán nghe phaùp thoï taùm phaàn giôùi, caùc Tyø-kheo khoâng ñeå yù ñeán hoï, hoï noåi giaän mang veà. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Thöôïng toïa neân khieán haï toïa queùt ñaát, laáy nöôùc, khieán tònh nhaân ñem ñoà ñeå ñöïng caùc trai vaät. Caùc Tyø-kheo aên heát khoâng cho khaùch, khaùch dò nghò cheâ traùch noùi: Sa-moân

Thích töû thöôøng khen ngôïi boá thí, chæ coù nhaän söï boá thí cuûa ngöôøi maø khoâng chòu boá thí cho ai. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân cho khaùch aên. Khi cho aên, caùc Tyø-kheo laïi ñeå trong tay hoï, chöù khoâng coù ñoà ñöïng, hoï cheâ

traùch noùi: Caùc Tyø-kheo coi hoï nhö con nít. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng ñoà ñeå ñöïng thöùc aên, khi cho hoï aên xong, Thöôïng toïa hay vò ngang baèng vôùi Thöôïng toïa vì hoï noùi phaùp vaø chuù nguyeän. Sau ngöôøi khaùch ñi, coù boán vò hay treân boán vò neân Boá-taùt ñaày ñuû. Neáu hai vò hay ba vò thì neân höôùng vôùi nhau noùi leân söï thanh tònh, Tröôûng laõo ghi nhaän cho... noùi nhö vaäy Ba laàn. Neáu chæ coù moät vò thì neân ñôïi, coù vò naøo ñeán thì cuøng Boá-taùt. Neáu khoâng coù ai ñeán thì ñeå troáng vai beân phaûi, quyø goái chaáp tay, taâm nieäm mieäng noùi: Nay ngaøy möôøi boán, möôøi laêm chuùng Taêng Boá-taùt, toâi taâm thoï Boá-taùt. Noùi nhö vaäy Ba laàn. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Ñaây laø phaùp Boá-taùt, töø nay neân troïn ñôøi phuïng haønh nhö vaäy, khoâng laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, caùc Cö só vaøo trong Taêng phöôøng hoûi caùc Tyø-kheo: Taêng coù bao nhieâu vò? Ñaùp: Taêng coù... vò. Cö só thöa: Chuùng toâi môøi Taêng ngaøy mai thoï trai. Caùc Tyø-kheo ôû truù xöù gaàn ñoù nghe, saùng ngaøy mai keùo heát ñeán, neân thöùc aên khoâng ñuû. Caùc Tyø-kheo noùi: Caùc ngöôøi thænh Taêng taïi sao khoâng cho toâi aên? Ñaùp: Ngaøy hoâm qua, toâi hoûi Taêng, tuøy theo soá ñoù maø söûa soaïn, tröôùc khoâng môøi maø ñeán ñoøi hoûi, khoâng thænh maø aên, quaù hôn ngoaïi ñaïo, nhöõng vò naøy khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng thænh khoâng neân ñeán, neáu ñeán, phaïm Ñoät-kieát-la. Laïi coù caùc Tyø-kheo, coù duyeân söï caàn gaëp, gaëp ngaøy gia chuû môøi aên, xaáu hoå khoâng daùm ñeán, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng vì aên thì ñöôïc pheùp ñeán. Luùc naøy, coù Cö só môøi Taêng thoï trai, coù Tyø-kheo khaùch ñeán, caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân noùi vôùi ngöôøi chuû: Coù Tyø-kheo khaùch ñeán, ñöôïc pheùp môøi vaøo khoâng? Neáu ñöôïc pheùp môøi vaøo caøng hay, baèng khoâng neân noùi: Cho chuùng toâi phaàn aên, chuùng toâi töï chia nhau bình ñaúng ñeå aên. Neáu ñöôïc thì hay, baèng khoâng ñöôïc moãi ngöôøi töï laáy baùt nhaän phaàn aên cuûa mình roài ra ngoaøi chia nhau cuøng aên. Neáu ñöôïc thì hay baèng khoâng ñöôïc thì trong Taêng phöôøng coù thöùc aên gì neân ñem ra cuùng döôøng khaùch Taêng ñoù. Naêm ñoù maát muøa khaát thöïc khoù ñöôïc, Tyø-kheo khaép nôi ñeàu taäp trung veà thaønh Vöông-xaù, Taêng phoøng ñeàu boû troáng, khoâng coù ngöôøi coi ngoù, phoøng xaù, ngoïa cuï hoaëc bò löûa chaùy, hoaëc bò thaám nöôùc, hoaëc

bò truøng caén, baïch Phaät. Phaät daïy: Caùc truù xöù xung quanh gaàn thaønh Vöông-xaù, ñeàu neân baïch nhò Yeát-ma nhö treân ñeå xaû giôùi, sau ñoù, baïch nhò Yeát-ma, nhö treân, thoâng keát laøm thaønh moät ñaïi giôùi, khieán cho caùc Tyø-kheo khoâng boû choã ôû cuõ maø ñöôïc nhaän phaàn cuùng döôøng... Thôøi gian sau, caùc nôi trôû laïi sung tuùc an laïc, tín ñoà muoán gaëp caùc Tyø-kheo, sai ngöôøi tin caäy baïch: Xin quyù vò du haønh nhaân gian ñeå chuùng con cung caáp y thöïc. Khi aáy, Vua Bình-sa cuõng muoán caùc Tyø-kheo du haønh giaùo hoùa neân noùi: Xin quyù vò du haønh, neáu coù thieáu thoán, toâi seõ ra leänh cho caùc sôû taïi cung caáp nhöõng gì quyù vò caàn duøng. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Tröôùc heát,

baïch nhò Yeát-ma, nhö treân, ñeå xaû giôùi nôi thaønh Vöông-xaù, vaäy sau moãi nôi tuøy yù kieát, xöôùng giôùi töôùng, kieát tieåu giôùi. Coù caùc Tyø-kheo A-lan-nhaõ khoâng bieát cöông giôùi cuûa mình ngang baèng bao nhieâu, baïch Phaät. Phaät daïy: Töï nhieân giôùi caùch thaân dieän hai caâu-loâ-xaù, kieát cöông giôùi tuøy xa gaàn. Khi aáy, caùc Tyø-kheo kieát khoâng coù bieân giôùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu kieát khoâng bieân giôùi, khoâng thaønh kieát giôùi, ngöôøi phaïm maéc toäi Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo laïi kieát cöông giôùi möôøi hai do-tuaàn, möôøi do-tuaàn, khi thuyeát giôùi phaûi ñi boán, naêm ngaøy môùi ñeán, hoaëc gaëp phaûi löûa nôi ñoàng hoang, hoaëc bò nöôùc lôùn, hoaëc gaëp giaëc cöôùp ñoaït, coù naïn phaïm haïnh, naïn y baùt, cho ñeán naïn maïng, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu kieát cöông giôùi möôøi hai do-tuaàn, möôøi do-tuaàn, khoâng thaønh kieát giôùi, phaïm Ñoät-kieát-la. Nay Ta cho pheùp, xa nhaát laø ba do-tuaàn. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo khoâng xöôùng boán phöông cuûa giôùi töôùng maø kieát giôùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng xöôùng giôùi töôùng khoâng thaønh kieát giôùi, phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, caùc Tyø-kheo duøng chuùng sinh vaø khoùi löûa laøm giôùi töôùng, hoaëc luoân caû giôùi, hoaëc hai giôùi nhaäp vaøo nhau, baïch Phaät. Phaät daïy: Ñeàu khoâng thaønh kieát giôùi, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù hai truù xöù, caùc Tyø-kheo muoán kieát giôùi vaø Boá-taùt cuøng nhaän cuûa cuùng, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp moãi beân baïch nhò Yeát-ma giaûi giôùi cuõ, vaäy sau taäp hôïp laïi baïch nhò Yeát-ma keát cuøng moät giôùi. Laïi coù caùc Tyø-kheo muoán kieát giôùi soáng chung, chung Boá-taùt, cuøng nhaän cuûa cuùng, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp giaûi giôùi cuõ roài sau taäp hôïp laïi kieát giôùi. Laïi coù caùc Tyø-kheo muoán kieát giôùi soáng chung, cuøng nhaän cuûa cuùng maø Boá-taùt rieâng, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, phaïm Thaâu-lan-giaù. Laïi coù moät truù xöù, caùc Tyø-kheo muoán kieát giôùi soáng rieâng, Boá-taùt rieâng, nhaän vaät cuùng rieâng, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp giaûi giôùi cuõ

roài moãi beân kieát trôû laïi. Laïi coù caùc Tyø-kheo muoán kieát giôùi soáng rieâng, Boá-taùt rieâng, nhaän vaät cuùng chung, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp kieát. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Taát caû soâng, taát caû hoà ao, taát caû bieån ñeàu khoâng ñöôïc kieát laøm giôùi. Neáu ñi ñöôøng thuûy, trong chuùng ngöôøi naøo coù söùc khoûe nhaát taït nöôùc ra ñeán ñaâu thì laáy ñoù laøm giôùi töï nhieân. Ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn truùc, Toân giaû A-nhaõ-kieàu-traàn-nhö ôû nuùi Laêng-caàu-la, ngaøy Boá-taùt hoùa laøm caùi caàu voàng maøu xanh, ngoài kieát giaø trong ñoù, ñeán choã Ñöùc Phaät, coù raát ñoâng ngöôøi ñöùng coi, neân töø ñoù veà sau A-nhaõ-kieàu-traàn-nhö ñi boä ñeán, do y phaán taûo naëng, neân khaù nhoïc meät treân ñöôøng ñi. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp caùc Tyø-kheo ôû trong xoùm laøng hay bieân giôùi cuûa xoùm laøng kieát laøm giôùi khoâng maát y, khieán caùc vò Tröôûng laõo khoûi phaûi bò nhoïc meät nhö vaäy. Quyù vò baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Baèng moïi caùch khen ngôïi giôùi, khen ngöôøi trì giôùi roài, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp caùc Tyø- kheo trong xoùm laøng hay laø bieân giôùi cuûa xoùm laøng baïch nhò Yeát-ma kieát laøm giôùi khoâng maát

y. Sai moät Tyø-kheo baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay kieát giôùi trong xoùm laøng hay bieân giôùi cuûa xoùm laøng naøy soáng chung, chung Boá-taùt, chung nhaän phaåm vaät cuùng döôøng, nay kieát giôùi laøm khoâng maát y. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay kieát giôùi trong xoùm laøng hay bieân giôùi cuûa xoùm laøng naøy soáng chung, chung Boá-taùt, chung nhaän phaåm vaät cuùng döôøng, nay kieát laøm giôùi khoâng maát y. Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ kieát laøm giôùi khoâng maát y roài, Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Khi aáy, caùc Tyø-kheo kieát giôùi khoâng maát y tröôùc, sau môùi kieát ñaïi giôùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu kieát ñaïi giôùi tröôùc, sau y nôi ñoù môùi kieát giôùi khoâng maát y. Caùc Tyø-kheo laïi duøng taát caû thôøi kieát giôùi khoâng maát y, ñeå y thoâ teä roài ñi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, neân baïch nhò Yeát-ma giaûi, moät Tyø-kheo baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Kieát giôùi trong xoùm laøng hay bieân giôùi cuûa xoùm laøng naøy, tröôùc kieát laøm giôùi khoâng maát y, nay Taêng giaûi kieát vieäc naøy. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Kieát giôùi nôi choã naøy... cho ñeán caâu: Nay Taêng giaûi kieát giôùi vieäc naøy, caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 18 419

Taêng ñaõ giaûi giôùi khoâng maát y tröôùc ñaây roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo tröôùc giaûi ñaïi giôùi, sau giaûi y giôùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân tröôùc giaûi y giôùi, sau giaûi ñaïi giôùi. Khi aáy, Tyø-kheo vì phoøng hoä thaân neân maát y giôùi vaø vì baûo veä y giôùi cho neân thaân maát ñi söï phoøng hoä, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp kieát y giôùi trôû laïi. Baáy giôø, coù moät truù xöù, ngaøy Boá-taùt, ñeä töû xin caùo töø Hoøa thöôïng muoán ñi ñeán choã khaùc, Hoøa thöôïng khoâng bieát neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Hoøa thöôïng neân truø lieäu, neáu treân ñöôøng ñi coù söï nghi ngôø, sôï seät maø Hoøa thöôïng cho pheùp ñi, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng cho maø ñeä töû cöôõng ñi, maéc toäi khinh thaày, phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu treân ñöôøng ñi khoâng coù söï nghi ngôø sôï seät, maø nôi ñeán, khaát thöïc khoù ñöôïc, hoaëc baïn ñoàng ñi khoâng hieåu bieát, khoâng tuïng giôùi, khoâng bieát Boá-taùt, khoâng bieát Yeát-ma Boá-taùt, hoaëc nôi ñoù khoâng coù ngöôøi trì phaùp, trì luaät, hieåu roõ luaät nghi, hoaëc nôi ñoù öa thích tranh chaáp, hoaëc nôi ñoù coù ngöôøi phaù Taêng, hoaëc nôi ñoù maéc beänh khoâng coù thöùc aên tuøy theo beänh, thuoác thang, ngoïa cuï, ngöôøi nuoâi beänh, hoaëc nôi ñoù y thöïc khoù ñöôïc, maø cho ñi, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coù caùc vieäc nhö treân thì cho ñi, khoâng phaïm. Coù moät truù xöù, ngaøy thöù möôøi laêm caùc Tyø-kheo taäp hôïp ñeå Boá-taùt thuyeát Ba-la-ñeà-moäc-xoa, môøi ñeä nhaát Thöôïng toïa thuyeát giôùi, Thöôïng toïa noùi: Queân khoâng tuïng ñöôïc. Ñeä nhò Thöôïng toïa cho ñeán haï toïa ñeàu noùi khoâng tuïng, neân khoâng Boá-taùt ñöôïc. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Neân baïch nhò Yeát-ma sai moät Tyø-kheo chuùng khaùc tuïng

giôùi, hoaëc toùm löôïc hoaëc tuïng ñuû, trong ngaøy trôû veà, neáu khoâng ñöôïc thì khoâng neân ôû truù xöù nhö vaäy. Neáu ôû, phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo phaïm toäi khoâng hoái quaù maø Boá-taùt. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, neáu phaïm, maéc Ñoät- kieát-la. Laïi coù caùc Tyø-kheo höôùng ñeán ngöôøi phaïm toäi ñeå hoái quaù. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Coù moät truù xöù, ngaøy Boá-taùt, taát caû Taêng ñeàu phaïm toäi, caùc Tyø- kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp baïch nhò Yeát-ma, sai moät Tyø-kheo ñeán chuùng khaùc hoái quaù thanh tònh roài trôû veà, caùc Tyø-kheo khaùc ñeán beân Tyø-kheo aáy hoái quaù, neáu ñöôïc thì toát, baèng khoâng neân taäp trung heát nôi nhaø Boá-taùt, moät Tyø-kheo baïch nhò Yeát-ma: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng ñeàu phaïm toäi naøy khoâng

theå hoái quaù ñöôïc, nay cuøng nhau gaùc laïi ñoù, sau seõ hoái quaù. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, nay Taêng ñeàu coù toäi naøy... cho ñeán caâu: sau seõ hoái quaù. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi: Taêng ñaõ ñoàng yù gaùc toäi naøy laïi roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Ñaõ ñuùng phaùp thì phaûi Boá-taùt, khoâng neân khoâng Boá-taùt. Coù moät Tyø-kheo beänh, phaïm toäi, noùi vôùi moät Tyø-kheo: Ñaïi ñöùc! Toâi phaïm toäi. Vò kia traû lôøi: Toâi cuõng phaïm toäi. Khoâng hoái quaù ñöôïc maø maïng chung. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp höôùng ñeán Tyø- kheo coù toäi ñeå hoái quaù thì Tyø-kheo naøy khoûi phaûi gaëp tröôøng hôïp khoâng hoái quaù maø maïng chung. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp höôùng ñeán Tyø-kheo coù toâïi hoái quaù, chæ khoâng ñöôïc höôùng ñeán ngöôøi ñoàng toäi hoái quaù. Coù moät truù xöù ñeàu ñoàng phaïm moät toäi, khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cuõng neân nhö treân gaùc toäi laïi. Coù moät Tyø-kheo beänh phaïm toäi, noùi vôùi moät Tyø-kheo: Ñaïi ñöùc! Toâi phaïm toäi naøy. Vò kia noùi: Toâi cuõng phaïm toäi naøy. Do vaäy khoâng ñöôïc hoái quaù maø qua ñôøi. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp höôùng ñeán Tyø-kheo ñoàng phaïm moät toäi maø hoái quaù thì Tyø-kheo naøy khoûi gaëp phaûi tröôøng hôïp khoâng ñöôïc hoái quaù maø maïng chung. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Nay cho pheùp höôùng ñeán ngöôøi ñoàng toäi hay khoâng ñoàng toäi ñeå hoái quaù. Coù moät truù xöù, caùc Tyø-kheo taäp hôïp Boá-taùt noùi giôùi, moät Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo noùi giôùi: Xin ngöng laïi! Toâi nhôù coù toäi, toâi muoán hoái quaù. Caùc Tyø-kheo cheâ traùch noùi: Taïi sao khi noùi giôùi laïi laøm trôû ngaïi?! Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khi noùi giôùi, neáu nhôù coù toäi, cho pheùp höôùng ñeán Tyø-kheo ngoài gaàn noùi, hoaëc mieäng noùi taâm nghó: Toâi coù toäi nhö vaäy, noùi giôùi roài seõ hoái quaù, khoâng neân gaây trôû ngaïi. nghi coù toäi cuõng nhö vaäy. Coù moät truù xöù, caùc Tyø-kheo khoâng bieát Boá-taùt, khoâng bieát Yeát-ma Boá-taùt. Coù Tyø-kheo bieát phaùp trì luaät hieåu roõ luaät nghi ñeán, caùc Tyø-kheo khoâng ñeå yù tieáp ñoùn, khoâng cung caáp ngoïa cuï,

Tyø-kheo kia beøn ñi. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Phaûi tieáp ñoùn toát, cung caáp ngoïa cuï, neáu khoâng vaäy, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät truù xöù, Taêng ñeàu phaïm toäi, khoâng bieát toäi phaïm thuoäc veà thieân naøo, coù moät Tyø-kheo bieát phaùp trì luaät hieåu roõ luaät nghi ñeán,

trong caùc Tyø-kheo coù moät vò tôùi hoûi: Phaïm nhö vaäy, nhö vaäy laø thuoäc veà chöông naøo cuûa toäi? Tyø-kheo kia noùi: Laø thuoäc veà thieân toäi... aáy. Vò ñoù noùi: Taát caû Taêng trong truù xöù naøy ñeàu phaïm toäi nhö vaäy. Tyø-kheo ñoù lieàn ñeán beân Tyø-kheo kia hoái quaù. Hoái quaù roài trôû veà noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Chuùng ta tröôùc ñaây phaïm toäi nhö vaäy, thuoäc veà thieân toäi..., neân cuøng saùm hoái, ñöøng ñeå oâ nhieãm vieäc tu phaïm haïnh phaûi thoï khoå nhieàu ñôøi. Caùc Tyø-kheo khaùc noåi giaän noùi: Taïi sao thaày höôùng ñeán toâi noùi nhö vaäy? Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Caùc Tyø-kheo neân ñeán nôi vò Tyø-kheo bieát phaùp kia ñeå hoái quaù, chaúng phaûi khoâng neân noùi, chæ khoâng neân voäi noùi vôùi ngöôøi, neáu voäi noùi thì phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñeán truù xöù cuûa Luïc quaàn Tyø-kheo, thaáy hoï phaïm giôùi noùi: Caùc thaày chôù neân laøm ñieàu aáy. Luïc quaàn Tyø- kheo beøn xuùc naõo, hoûi: Nhöõng gì neân laøm, nhöõng gì khoâng neân laøm? Hoï gaây xuùc naõo suoát ñeâm. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät, baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch Luïc quaàn Tyø-kheo: Caùc oâng laø ngöôøi ngu si, Tyø-kheo Thöôïng toïa thöông xoùt daïy caùc oâng, taïi sao laïi gaây xuùc naõo suoát ñeâm. Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Chaúng phaûi khoâng neân daïy, chæ khoâng neân voäi daïy ngöôøi, neáu phaïm toäi, töï bieát coù loãi, sau ñoù môùi daïy. Luùc naøy, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân du haønh trong nhaân gian laø baäc thaày ñaùng kính cuûa boán chuùng, quoác vöông, Ñaïi thaàn, Sa-moân, Baø-la-moân, ñeán truù xöù cuûa moät Tyø-kheo noï. Caùc ñaøn-vieät vì hai vò cuùng döôøng chuùng Taêng, boá thí y vaät giaù trò. Keå caû ngöôøi giöõ vöôøn cuõng ñöôïc phaàn Khaâm-baø-la trò giaù möôøi hai ngaøn kim tieàn. Ba laàn ñöôïc xöôùng leân: Ai caàn ñeán laáy. Cuoái cuøng khoâng ai nhaän, neân hoaøn laïi cho thí chuû. Khi aáy, soá Tyø-kheo tuï hoäi tuaàn töï du haønh trôû veà choã Phaät. Thöôøng phaùp cuûa chö Phaät laø an uûi caùc Tyø-kheo roài hoûi: Hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân du haønh coù ñöôïc thuaän lôïi khoâng? Baïch Theá Toân! Raát laø thu- aän lôïi. Ñöùc Theá Toân laïi thaáy moät ñieàu hy höõu laø chuùng Taêng ñeàu ñöôïc moät Khaâm-baø-la trò giaù möôøi hai ngaøn kim tieàn, Ba laàn xöôùng cho caùc Tyø-kheo maø khoâng vò naøo laáy, neân hoaøn laïi cho thí chuû. Luùc ñoù, coù hai Tyø-kheo Ma-ha-loâ ôû caùch Phaät khoâng xa nghe roài, moät ngöôøi noùi nhö vaày: Caùc Thöôïng toïa kia laø ngöôøi ngu si, chính mình maát lôïi döôõng maø khieán cho thí chuû khoâng ñöôïc ñaïi phöôùc, neáu toâi coù maët taïi ñoù seõ nhaän. Moät ngöôøi laïi noùi: Toâi laø Thöôïng toïa thì toâi seõ nhaän, ñöa ñeán söï tranh caõi, Ñöùc Phaät thaáy vaäy lieàn noùi keä: Hai ngöôi, Ma-ha-loâ Khoâng ôû trong chuùng kia

Do ñoù, khoâng tranh tuïng Y quyù traû laïi chuû. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, Toân giaû Öu-ba-ly cuøng caùc vò trì luaät du haønh ñeán truù xöù cuûa Tyø-kheo, vì hoï neân taùc phaùp Yeát-ma quôû traùch, Yeát-ma khu xuaát, Yeát-ma y chæ, Yeát-ma cöû toäi, Yeát-ma haï yù, thì ñeàu taùc phaùp. Vì hoï neân taùc phaùp bieät truù, Ma-na-ñoûa, Baûn nhaät, A-phuø-ha-na, thì ñeàu taùc phaùp. Neáu cöông giôùi caàn giaûi thì giaûi, neân kieát thì kieát. Vì hoï phaûi taùc Yeát-ma giaùo giôùi Tyø-kheo-ni thì taùc Yeát-ma giaùo giôùi vôùi ngöôøi khoâng gaéng nhaän giaùo giôùi. Vì hoï phaûi giaûi Yeát-ma giaùo giôùi thì vì hoï giaûi Yeát-ma giaùo giôùi. Caùc Tyø-kheo khaùc nghe, nghó: Caùc Tyø-kheo trì luaät naøy ñeán chaéc chaén khieán chuùng ta coù nhieàu nghi hoái, neân beøn doïn ngoïa cuï, ñoùng cöûa boû truù xöù ñi. Laïi coù caùc Tyø-kheo-ni thaáy Toân giaû Öu-ba-ly, noåi giaän maéng noùi: Tyø-kheo naøy thöôøng thöa hoûi Ñöùc Theá Toân: Giôùi naøy neân thoï trì caû hai boä Taêng hay chæ thoï trì moät boä Taêng? Ñöùc Phaät beøn khieán hai boä Taêng thoï trì, do ñoù khieán ta coù nhieàu khoán khoå. Nhöõng Tyø-kheo do Toân giaû Öu-ba-ly höôùng daãn, veà ñeán choã Phaät. Thöôøng phaùp cuûa chö Phaät laø thaêm hoûi roài, laïi hoûi: - Nôi Öu-ba-ly du haønh söï cuùng döôøng coù doài daøo hay khoâng? - Baïch Theá Toân! Khoâng ñaày ñuû. Phaät laïi hoûi: - Taïi sao? - Thöa Theá Toân! Vì caùc Tyø-kheo boû truù xöù ñi vaø Tyø-kheo-ni giaän maéng. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo kia: - Söï thaät caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? - Baïch Theá Toân! Thaät söï coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: - Caùc oâng ngu si, khoâng cung kính Tyø-kheo trì luaät thì cung kính ai? Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Nay ta vì caùc Tyø-kheo kieát phaùp neân hoïc ban ñaàu: Tyø-kheo naøo nghe Tyø-kheo trì luaät ñeán, khoâng neân ñi traùnh, neân lau queùt röôùi nöôùc, söûa soaïn phoøng xaù, ngoïa cuï. Nghe vò aáy gaàn ñeán neân ra ngoaøi nöûa do- tuaàn nghinh ñoùn, neáu nghi coù naïn söï thì cuõng phaûi ra khoûi cöûa. Neáu Tyø- kheo trì luaät coù y vaät thì neân thay theá xaùch vaøo, söûa soaïn nöôùc röûa, khaên lau tay chaân, chuaån bò ñoà ñeå taém, thöùc uoáng quaù giöõa ngaøy, thænh thuyeát

phaùp. Neáu thaät söï caàn giaûi thích, thì Tyø-kheo trì luaät neân nhö phaùp ñeå traû lôøi, neáu hoûi vôùi taâm xuùc naõo thì khoâng neân ñaùp. Saùng sôùm laøm böõa aên tröôùc, Ñaùt baùt ma, keá ñoù laøm böõa aên sau. Neân höôùng daãn thí chuû thænh ôû laïi an cö. Laïi neân tìm ñaøn-vieät daâng y. Neân laøm caùc vieäc cuùng döôøng nhö vaäy, baèng khoâng thì phaïm Ñoät-kieát-la. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Luùc aáy, Ñöùc Theá Toân, ngaøy Boá- taùt cuøng caùc Tyø-kheo keû tröôùc ngöôøi sau vaây quanh ngoài nôi ñaát troáng. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Caùc oâng im laëng, nay seõ Boá-taùt, noùi Ba- la-ñeà-moäc-xoa. Coù moät Tyø-kheo töø choã ngoài ñöùng daäy, baïch Phaät: Tyø- kheo Giaø giaø gaàn nhö maéc beänh cuoàng, coù khi tôùi coù khi khoâng tôùi, cuõng laïi khoâng nhôù tôùi cuøng khoâng tôùi, do vaäy beâ treã vieäc haønh Taêng söï, nay laïi khoâng tôùi. Ñöùc Phaät daïy: Sai moät Tyø-kheo keâu ñeán. Moät vò vaâng lôøi Phaät daïy ñeán keâu, tìm khaép khoâng thaáy, trôû veà, baïch Phaät. Phaät daïy: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo, töø xa cuøng

taùc phaùp baïch nhò Yeát-ma cuoàng si. Moät Tyø-kheo baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... maéc beänh cuoàng si, hoaëc tôùi hoaëc khoâng tôùi, cuõng laïi khoâng nhôù tôùi hay khoâng tôùi, do vaäy boû pheá haønh Taêng söï. Nay Taêng töø xa, trao cho Tyø-kheo... phaùp Yeát-ma cuoàng si. Hoaëc coù maët hoaëc khoâng coù maët khi haønh Taêng söï. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo... naøy maéc beänh cuoàng si... cho ñeán caâu: Hoaëc khoâng coù maët khi haønh Taêng söï. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo... phaùp Yeát-ma cuoàng si roài, Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Sau ñoù, vò kia ñöôïc laønh beänh, caàu xin giaûi Yeát-ma, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp baïch nhò Yeát-ma ñeå giaûi. Tyø-kheo beänh laønh neân ñeán giöõa Taêng, ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái chaáp tay, baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con laø Tyø-kheo... tröôùc ñaây maéc beänh cuoàng si, hoaëc ñeán hoaëc khoâng ñeán, cuõng laïi khoâng nhôù ñeán cuøng khoâng ñeán. Taêng ñaõ trao cho con phaùp Yeát-ma cuoàng si. Nay con ñaõ laønh beänh, ñeán Taêng xin giaûi Yeát-ma cuoàng si. Xin nhö vaäy Ba laàn. Taêng sai moät Tyø-kheo baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo... naøy tröôùc ñaây cuoàng si, hoaëc ñeán hoaëc khoâng ñeán, cuõng laïi khoâng nhôù ñeán hay khoâng ñeán, Taêng trao cho phaùp Yeát-ma cuoàng si. Nay beänh ñaõ laønh, ñeán Taêng xin giaûi Yeát-ma cuoàng si. Nay Taêng cho giaûi Yeát-ma cuoàng si. Neáu thôøi gian

thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo... naøy tröôùc ñaây maéc beänh cuoàng si... cho ñeán caâu: Nay Taêng cho giaûi phaùp Yeát-ma cuoàng si. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo... giaûi phaùp Yeát-ma cuoàng si roài, Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vaøo ngaøy Boá-taùt, cuøng caùc Tyø-kheo, keû tröôùc ngöôøi sau vaây quanh, ngoài nôi ñaát troáng. Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Caùc thaày im laëng, nay Boá-taùt thuyeát giôùi. Coù moät Tyø-kheo töø choã ngoài ñöùng daäy, baïch Phaät: Tyø-kheo... maéc beänh, khoâng ñeán ñöôïc. Ñöùc Phaät daïy: Neân khieán moät Tyø-kheo daãn tôùi. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát baèng caùch naøo daãn tôùi. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Moät ngöôøi laøm caây truï cho hoï vòn, moät ngöôøi ñôõ hoï, neáu khoâng theå ñöôïc thì laáy y khieâng hoï ñeán. Vaâng lôøi Phaät daïy, quyù thaày khieâng tôùi. Do khua ñoäng neân nhoïc meät, beänh traïng theâm khoán khoå, coù tröôøng hôïp töû vong. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân laáy duïc thanh tònh ñem ñeán. Trong ñoù, coù tröôøng hôïp ñöôïc goïi laø trao duïc thanh tònh, coù tröôøng hôïp khoâng ñöôïc, coù tröôøng hôïp ñöôïc goïi laø thoï duïc thanh tònh, coù tröôøng hôïp khoâng ñöôïc, coù tröôøng hôïp goïi laø trì duïc thanh tònh ñeán, coù tröôøng hôïp khoâng ñöôïc. Khoâng ñöôïc goïi laø gôûi duïc thanh tònh: Neáu gôûi duïc thanh tònh cho Tyø-kheo- ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, hoaëc gôûi duïc thanh tònh cho ngöôøi taâm cuoàng, taâm loaïn, taâm

beänh hoaïi, ngöôøi bò taãn xuaát, ngöôøi bò cöû toäi, ngöôøi töï noùi toäi, ngöôøi ôû khaùc cöông giôùi. Neáu khoâng nhö phaùp noùi ba laàn: Nay toâi gôûi duïc thanh tònh cho thaày, thaày nhaän duïc thanh tònh cuûa toâi... cho ñeán caâu: Trong Taêng söï nhö phaùp, vì toâi xöng danh noùi vaø naém giöõ theû, ñeàu khoâng goïi laø gôûi duïc thanh tònh. Neáu ngöôïc laïi nhö treân, goïi laø gôûi duïc thanh tònh. Khoâng goïi laø thoï duïc thanh tònh: Töï mình khoâng nhö phaùp, khoâng bieát danh taùnh ngöôøi kia, ngoaøi ra nhö treân, ñeàu khoâng goïi laø thoï duïc thanh tònh. Ngöôïc laïi, ñaây goïi laø thoï duïc thanh tònh. Ñöôïc goïi laø trì duïc thanh tònh ñeán: Neáu Tyø-kheo trì duïc thanh tònh ñeán trong choã Boá-taùt roài nguû, hoaëc taâm cuoàng, taâm taùn loaïn, taâm beänh hoaïi, hoaëc ngöôøi bò Taêng trao taùc phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi, Yeát-ma khoâng boû aùc kieán, Yeát-ma khoâng hoái quaù, hoaëc bieán thaønh hai caên, huyønh moân, khoâng caên, hoaëc queân noùi, nhö vaäy cuõng ñöôïc goïi laø trì duïc thanh tònh ñeán. Neáu nguû hoaëc queân khoâng noùi ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu giöõa ñöôøng nguû... cho ñeán queân noùi ñeàu khoâng ñöôïc goïi laø trì duïc thanh tònh ñeán. Laïi coù caùc Tyø-kheo beänh khoâng theå noùi duïc thanh tònh, do ñoù baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng thaân gôûi duïc thanh tònh. Caùc Tyø-kheo khoâng

bieát duøng thaân ñeå gôûi duïc thanh tònh nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Hoaëc ñöa tay leân, hoaëc chæ tay, hoaëc lay ñoäng thaân, lay ñoäng ñaàu, cho ñeán nhaùy maét ñöôïc goïi laø duøng thaân gôûi duïc thanh tònh. Laïi coù caùc Tyø-kheo beänh khoâng theå duøng thaân gôûi duïc thanh tònh, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân caû chuùng ñeán choã ngöôøi beänh, roài môøi Tyø- kheo noùi giôùi ngoài chính giöõa ñeå noùi, khieán caùc Tyø-kheo beänh höôùng ñeán vò noùi giôùi. Laïi coù caùc Tyø-kheo beänh khoâng theå höôùng ñeán vò noùi giôùi, xoay löng hay ngoài naèm, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ra ngoaøi giôùi Boá-taùt, khoâng neân ôû trong giôùi maø bieät chuùng taùc phaùp Boá-taùt. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vaøo ngaøy thuyeát giôùi, cuøng caùc Tyø-kheo keû tröôùc ngöôøi sau vaây quanh, ngoài nôi ñaát troáng. Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Caùc thaày im laëng, nay seõ Boá-taùt, thuyeát giôùi. Coù moät Tyø-kheo töø choã ngoài ñöùng daäy, baïch Phaät: Tyø-kheo... bò nhaø quan baét, khoâng ñeán ñöôïc. Ñöùc Phaät daïy: Neân sai moät Tyø-kheo noùi lyù do ñeå xin veà Boá-taùt, neáu ñöôïc thì toát, baèng khoâng thì noùi baïch y lui ra moät chuùt ñeå laáy duïc thanh tònh, neáu ñöôïc thì toát, baèng khoâng thì neân noùi: Taát caû Taêng neân ñeán nôi choã Tyø-kheo ñoù Boá-taùt, neáu ñöôïc thì toát, baèng khoâng thì neân ra ngoaøi giôùi Boá-taùt, chöù khoâng neân ôû trong giôùi maø Boá-taùt bieät chuùng. Coù moät truù xöù ôû A-lan-nhaõ, caùc Tyø-kheo vaøo ngaøy möôøi laêm taäp hôïp Boá-taùt thuyeát giôùi, khi aáy coù giaëc ñeán, caùc Tyø-kheo thaáy beøn thoâi khoâng tuïng giôùi, caùc teân giaëc hoûi: Taïi sao ngoài nín thinh? Caùc Tyø-kheo noùi: Ñieàu chuùng toâi noùi khoâng neân cho baïch y nghe. Ñaùm giaëc laïi hoûi: Nhöõng ñieàu noùi ñoù khoâng phaûi laø Phaät noùi hay sao? Caùc Tyø-kheo noùi: Chính laø ñieàu Phaät noùi. Ñaùm giaëc hoûi: Laø ñieàu Phaät noùi thì ai laïi khoâng ñöôïc nghe? Nay caùc oâng taäp hôïp chaéc muoán luaän baøn nhöõng vieäc khoâng lôïi cho chuùng

toâi. Ñaùm giaëc noùi xong lieàn ñaùnh caùc Tyø-kheo vaø cöôùp ñoaït y baùt. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Töø nay, caùc Tyø-kheo, neáu thaáy giaëc ñeán neân tuïng qua caùc kinh khaùc, ñöøng ñeå ñöùt ñoaïn. Luùc aáy, coù moät nhaø Vua teân laø Öu-ñaø-dieân raønh veà khoa töôùng soá. Moät phu nhaân teân laø Nguyeät Quang, dung nhan xinh ñeïp, aâm thanh vaø ñieäu muùa hôn ngöôøi. Moät hoâm, phu nhaân ôû nôi laàu cao muùa cho nhaø Vua xem. Vua thaáy töôùng töû xuaát hieän, khoâng theå soáng hôn moät naêm. Nhaø Vua khoâng vui khi thaáy roõ taâm nieäm vaø nhan saéc aáy. Phu nhaân thaáy vaäy lieàn taâu: Em muùa khoâng ñöôïc hay laém phaûi khoâng? Taïi sao nhaø Vua khoâng vui? Nhaø Vua noùi: Khoâng neân hoûi ta ñieàu ñoù. Phu nhaân khoå taâm hoûi ñeán Ba laàn. Nhaø Vua khoâng töø choái ñöôïc neân phaûi noùi roõ söï vieäc. Phu nhaân taâu vôùi Vua: Neáu thaät vaäy thì xin cho em xuaát gia. Nhaø Vua noùi: Ta vaø em thöông yeâu kính troïng nhau, duø cheát cuõng khoâng lìa nhau,

haõy troïn vui vôùi caùi ít oûi coøn laïi, sao phaûi soáng chia lìa? Phu nhaân laïi taâu vôùi Vua: Chæ nhieãm moät chuùt vinh hoa cuûa ñôøi maø meâ muoäi ñaïo nghieäp. Ñaây laø vieäc böùc xuùc, trì höôõn chæ ñem laïi söï khoå cho nhau, xin Vua ruû loøng thöông cho em xuaát gia. Nhaø Vua noùi: Phu nhaân coøn nhoû tu ñaïo vôùi söï quyeát taâm saùng suoát chaéc ñöôïc sinh thieân, neáu trôû laïi laøm ngöôøi chuùng ta gaëp laïi, vieäc naøy tuøy theo yù cuûa em. Phu nhaân thöa: Nguyeän naøy ñöôïc thaønh, theà khoâng traùi lôøi höùa. Nhaø Vua beøn cho xuaát gia. Theá laø phu nhaân taï töø ra ñi. Haønh ñaïo khoâng laâu chöùng ñöôïc quaû A-na-haøm, maïng soáng cuõng lieàn chaám döùt, sinh leân coõi Phaïm thieân, laïi khôûi leân yù nieäm: Ta ñöôïc xuaát gia laø aân cuûa nhaø Vua, troïng aân aáy neân traû, lôøi höùa môùi khoâng traùi. Lieàn hieän xuoáng taïi vöông cung, ñöùng trong hö khoâng, noùi vôùi nhaø Vua: Phu nhaân Nguyeät Quang töùc laø thaân cuûa toâi ñaây, tröôùc kia coù höùa vôùi nhaø Vua cho neân ñeán ñaây ñeå toû loøng thaønh tín. Nhaø Vua noùi: Toâi khoâng bieát ñöôïc loaøi trôøi, coù theå hieän laïi thaân cuõ. Phu nhaân lieàn bieán thaønh thaân hình ngaøy xöa, ñöùng tröôùc nhaø Vua. Nhìn thaáy thaân hình aáy, loøng laïi naëng tình, nhaø Vua lieàn ñeán saùt gaàn muoán oâm laáy. Phu nhaân lieàn bay leân hö khoâng noùi vôùi nhaø Vua: Taïi sao Vua coøn quen theo neáp soáng aùi duïc? Duïc laø voâ thöôøng, khoå, khoâng, baát tònh, suy tö ñöôïc nghóa naøy coù theå giaûi thoaùt khoâng vaäy, chaéc chaén ñoïa trong ba ñöôøng, töï mình caûi thieän laø ñieàu khoù. Nhaø Vua nghe caâu noùi naøy, taâm lieàn ñöôïc ñieàu phuïc, beøn ñem ngoâi Vua giao cho thaùi töû, xuaát gia hoïc ñaïo. Nhaø Vua ngoài tu trong moät khu nuùi röøng khoâng xa vöông thaønh. Thaùi töû thaáy cha xuaát gia maø khoâng rôøi ôû xa haún, loøng nôn nôùp sôï cha hoái tieác trôû laïi ñoaït ngoâi, neân thaùi töû nguyeän xin phuï vöông ñi ñeán nöôùc khaùc. Khi aáy, nhaø Vua nay laø Tyø-kheo suy nghó: Ta phuïng haønh lôøi Phaät daïy maø chöa thaáy ñöôïc Ñöùc Phaät, nay neân ñeán ñoù ñeå kính leã Ñöùc Theá Toân. Nghó roài beøn ñi. Khi aáy, thaùi töû cuøng caùc Baø-la-moân ôû treân laàu cao thaáy Vua cha rôøi röøng ra ñi, caùc Baø-la-moân noùi vôùi taân vöông: Tyø-kheo Vua nay ñaõ ñi roài, Thaùi töû raát haøi loøng. Nhöng

chôït nhôù ra ñeå queân caùi toïa cuï, Tyø-kheo Vua lieàn trôû laïi laáy. Caùc Baø-la-moân laïi noùi vôùi taân vöông: Tyø-kheo Vua ñaõ trôû laïi, phaûi chaêng vieäc aáy laøm cho thaùi töû hoaûng sôï, neân thaùi töû ra leänh cho caùc quan: Ngöôi ñeán gieát lieàn. Taát caû Sa-moân Thích töû cuõng ñeàu gieát heát. Taân vöông laïi ra leänh: Neáu ngöôøi ñoù sôï cheát, taïo nhieàu phöông tieän, xin muoán gaëp ta, cuõng ñöøng tha cheát. Keû thi haønh leänh voäi vaõ ñeán nôi noùi: Taân vöông ra leänh toâi gieát Tyø-kheo. Tyø-kheo hoûi: Taïi sao gieát toâi? Phaàn haønh ñaùp: Do Tyø-kheo ra khoûi röøng roài trôû laïi, taân vöông hoaûng sôï bò cöôùp ngoâi Vua neân ra leänh gieát. Tyø-kheo Vua noùi: Toâi khoâng tham vöông vò, vöøa roài vì queân toïa cuï

neân taïm trôû laïi laáy, nhö vaäy chuyeän gì phaûi gieát toâi?! Söù giaû noùi: Nhaø Vua laïi ra leänh döùt khoaùt, neáu ngöôøi ñoù sôï cheát, baèng nhieàu caùch naøi næ van xin thì cuõng ñöøng vì theá maø khoâng gieát, ñeå roài trôû laïi gaëp ta. Nay toâi laøm sao maø daùm laøm ngöôïc laïi? Tyø-kheo Vua laïi noùi: Toâi xuaát gia, sôû caàu chöa ñaït ñöôïc, ngöôi hoaõn laïi cho toâi moät chuùt, ñôïi boùng caây kia ngaõ ñeán ñaây. Söù giaû thuaän cho. Tyø-kheo Vua lieàn tinh taán tö duy, lieàn ñaéc Tu-ñaø-hoaøn. Boùng caây vöøa ngaõ ñeán. Söù giaû noùi: Boùng caây ñaõ ngaõ ñeán ñoù roài. Tyø-kheo Vua laïi noùi: Sôû caàu trong vieäc xuaát gia cuûa toâi chöa ñaït heát, coù theå hoaõn cho toâi moät con boùng. Söù giaû thuaän cho. Hoaõn boán laàn nhö vaäy, Tyø-kheo chöùng ñöôïc boán quaû Sa-moân, beøn noùi vôùi söù giaû: Ngöôi coù theå thi haønh maïng leänh, roài trôû veà baùo vôùi Vua cuûa ngöôi: Ta khoâng tham vöông vò, ñaõ ra ñi nhöng vì queân toïa cuï neân taïm trôû laïi laáy maø thoâi. Vua cuûa ngöôi vì vieäc naøy maø gieát ta, töùc gieát cha, gieát A-la- haùn. Ta nghó: Ngöôøi aáy seõ thoï ñaïi khoå laâu daøi. Noùi roài truùt hôi thôû cuoái cuøng! Söù giaû gieát roài, trôû veà choã Vua. Nhaø Vua töø xa troâng thaáy vaäy lieàn sinh taâm hoái haän. Söù giaû ñeán tröôùc Vua, Vua hoûi: Ngöôi ñaõ gieát chöa? Taâu Vua gieát roài. Vua laïi hoûi: Phuï vöông khi laâm chung coù noùi lôøi gì khoâng? Söù giaû thôû ra ngheïn ngaøo taâu laïi ñaày ñuû söï vieäc nhö treân. Nghe nhöõng lôøi nhaén göûi cuûa cha, huyeát töø trong mieäng nhaø Vua phuït ra, ñang soáng maø thaân ñoïa vaøo ñòa nguïc. Trong thôøi gian naøy, Vua Bình-sa cuøng caùc laân quoác nhanh choùng ñöôïc nghe baùo leänh gieát heát Sa-moân Thích töû cuûa Vua aáy vaøo trong bieân giôùi cuûa mình, neân hai leänh cho caùc tröôïng só baûo veä Tyø-kheo. Thi haønh saéc leänh, tröôïng só caån maät khoâng rôøi Tyø- kheo. Baáy giôø, moät truù xöù nôi thaønh Vöông-xaù coù naêm traêm Tyø-kheo, ngaøy thöù möôøi laêm taäp hôïp, baûo tröôïng só lui ra moät chuùt, chuùng toâi saép Boá-taùt. Tröôïng só traû lôøi: Chuùng toâi vaâng leänh cuûa Ñaïi vöông khoâng ñöôïc taïm rôøi quyù vò, ñaâu daùm traùi leänh cuûa Ñaïi vöông! Caùc Tyø-kheo khoâng bieát caùch giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu hoï khoâng chòu ñi thì chæ noùi töïa cuûa giôùi, roài noùi tieáp caùc ñieàu khaùc Taêng thöôøng nghe, neân Boá-taùt nhö vaäy, chöù khoâng neân khoâng Boá-taùt. Khi aáy, caùc Tyø-kheo vaøo ngaøy Boá-taùt, taäp hôïp muoán thuyeát giôùi, Luïc quaàn Tyø-kheo tranh tuïng khoâng thoâi, khoâng Boá-taùt ñöôïc. Vua Bình- sa ñeán, hoï beøn taïm ñình chæ, sau ñoù tranh chaáp trôû

laïi, khoâng thuyeát giôùi ñöôïc. Quyù vò khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu tröôøng hôïp nhö Vua Bình-sa, Tyø-kheo coù söï kieâng neå, khi taïm thôøi ñình chæ vieäc tranh chaáp, beøn noùi baøi töïa cuûa giôùi roài noùi caùc vieäc khaùc nhö Taêng thöôøng nghe. Neân Boá-taùt nhö vaäy, chöù khoâng neân khoâng Boá-taùt. luùc Taêng Boá-taùt, muoán taùc Yeát-ma, Luïc quaàn Tyø-kheo thoï duïc thanh

tònh cuûa vò khaùc, roài khoâng ñeán trong Taêng, beøn ra ngoaøi giôùi khieán cho Taêng Yeát-ma khoâng thaønh. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Phaät daïy: Taêng ñöôïc thaønh Yeát-ma, ngöôøi thoï duïc thanh tònh aáy phaïm Ñoät- kieát-la. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo thöôøng thuyeát giôùi toùm löôïc, caùc Tyø-kheo nieân thieáu noùi: Ñaïi ñöùc neân thuyeát giôùi ñaày ñuû vì chuùng con chöa töøng nghe. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân thöôøng thuyeát giôùi toùm löôïc. Coù möôøi nhaân duyeân cho pheùp thuyeát giôùi toùm löôïc: 1. Coù quyù nhaân. 2. Coù thuù döõ. 3. Coù truøng ñoäc. 4. Ñaát coù coû soáng. 5. Ñaát coù gai goác. 6. Coù hang cuûa raén ñoäc. 7. Beänh. 8. Toái taêm. 9. Ñaát coù buøn laày. 10. Ngoài quaù chaät. Nhö vaäy goïi laø nhaân duyeân. Neáu coøn thuyeát giôùi ñöôïc trong naêm caùch thì hay, baèng khoâng thì neân noùi: Nay laø ngaøy thöù möôøi boán, möôøi laêm Boá-taùt, moãi chuùng ta ñeàu cuøng chaùnh thaân, khaåu, yù, chôù phoùng daät. Ñaây cuõng ñöôïc goïi laø Boá-taùt. Neân Boá-taùt nhö vaäy chöù khoâng neân khoâng Boá-taùt. Coù moät truù xöù, khi thuyeát giôùi laïi coù Tyø-kheo ñeán, hoaëc nhieàu, hoaëc baèng, hoaëc ít hôn. Laïi coù moät truù xöù, thuyeát giôùi roài, taát caû chöa ñöùng daäy, laïi coù Tyø-kheo ñeán hoaëc nhieàu, hoaëc baèng, hoaëc ít hôn. Laïi coù moät truù xöù, thuyeát giôùi roài, caùc Tyø-kheo, caùc vò ñaõ ñöùng daäy ñi, coù vò chöa ñöùng daäy ñi, laïi coù Tyø-kheo ñeán hoaëc nhieàu, hoaëc baèng, hoaëc ít hôn. Laïi coù moät truù xöù, thuyeát giôùi roài, caùc Tyø-kheo, caùc vò ñaõ ñöùng daäy ñi, laïi coù Tyø-kheo ñeán hoaëc nhieàu, hoaëc baèng, hoaëc ít hôn. Caùc Tyø- kheo khoâng bieát caùch giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu khi thuyeát giôùi, laïi coù Tyø-kheo ñeán hoaëc nhieàu, hay baèng neân vì hoï Boá-taùt thuyeát giôùi laïi, neáu ít hôn thì neân cho pheùp soá giôùi coøn laïi. Neáu thuyeát giôùi roài, taát caû Tyø-kheo chöa ñöùng daäy, laïi coù Tyø-kheo ñeán, hoaëc nhieàu hoaëc baèng neân vì hoï Boá-taùt thuyeát giôùi laïi, neáu ít hôn, hoï neân ñöùng giöõa Taêng, quyø goái noùi: Thanh tònh. Neáu thuyeát giôùi roài, caùc Tyø-kheo coù vò ñöùng daäy ñi, coù vò chöa ñöùng daäy ñi, laïi coù Tyø-kheo ñeán, hoaëc nhieàu, hay baèng, neân vì hoï Boá-taùt thuyeát giôùi laïi. Neáu ít hôn thì neân

doác caàu Tyø-kheo tröôùc hoøa hôïp Boá-taùt thuyeát giôùi laïi, neáu ñöôïc thì hay baèng khoâng neân ra ngoaøi giôùi Boá-taùt, khoâng neân trong giôùi Boá-taùt rieâng. Neáu thuyeát giôùi roài, taát caû Tyø-kheo ñaõ ñöùng daäy ñi, laïi coù Tyø-kheo ñeán cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo cöïu truù taäp hôïp, neáu Tyø-kheo cöïu truù ñeán, neáu Tyø-kheo khaùch ñeán, neáu Tyø-kheo cöïu vaø khaùch ñeán, neáu Tyø-kheo

khaùch taäp hôïp, neáu Tyø-kheo khaùch ñeán, neáu Tyø-kheo cöïu truù ñeán, neáu Tyø-kheo cöïu vaø khaùch ñeán, neáu Tyø-kheo cöïu truù ñeán, neáu Tyø-kheo khaùch ñeán, hoaëc nhieàu, hoaëc baèng, hay ít hôn... cho ñeán taát caû Tyø-kheo ñaõ ñöùng daäy ñi, ñeàu nhö treân ñaõ noùi. Coù moät truù xöù khi Boá-taùt, caùc Tyø-kheo taäp hôïp muoán thuyeát giôùi, thaáy coù giöôøng daây, y baùt khaùc maø khoâng thaáy Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khoâng nghó trong truù xöù naøy coù Tyø-kheo hay khoâng Tyø-kheo, beøn cuøng nhau thuyeát giôùi. Coù moät truù xöù, khi Boá-taùt caùc Tyø-kheo taäp hôïp, muoán thuyeát giôùi, thaáy giöôøng daây, y baùt khaùc maø khoâng thaáy Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Trong ñaây khoâng coù Tyø-kheo, beøn thuyeát giôùi. Coù moät truù xöù, khi Boá-taùt, caùc Tyø-kheo taäp hôïp muoán thuyeát giôùi, thaáy giöôøng daây, y baùt khaùc maø khoâng thaáy Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Trong ñaây coù Tyø-kheo hay khoâng coù Tyø-kheo, caàn thuyeát giôùi beøn thuyeát giôùi. Coù moät truù xöù, khi Boá-taùt, caùc Tyø-kheo taäp hôïp muoán thuyeát giôùi, thaáy giöôøng daây, y baùt khaùc maø khoâng thaáy Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Trong ñaây coù Tyø-kheo maø ñi ñaâu maát roài, thuyeát giôùi vôùi taâm phaù hoøa hôïp Taêng. Coù moät truù xöù, khi Boá-taùt, caùc Tyø-kheo taäp hôïp muoán thuyeát giôùi, thaáy giöôøng daây, y baùt khaùc maø khoâng thaáy Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Trong ñaây coù Tyø-kheo, maø khoâng tìm khoâng kieám, beøn thuyeát giôùi. Coù moät truù xöù, khi Boá-taùt, caùc Tyø- kheo taäp hôïp muoán thuyeát giôùi, thaáy giöôøng daây, y baùt khaùc maø khoâng thaáy Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Trong ñaây coù Tyø-kheo, tìm kieám maø khoâng thaáy, beøn thuyeát giôùi. Coù moät truù xöù, khi Boá-taùt, caùc Tyø-kheo taäp hôïp muoán thuyeát giôùi, thaáy giöôøng daây, y baùt khaùc maø khoâng thaáy Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Trong ñaây coù Tyø-kheo, tìm kieám thaáy, cuøng thuyeát giôùi. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Tröôøng hôïp moät, hai, ba vaø naêm thuyeát giôùi ñeàu coù loãi, Yeát-ma khoâng thaønh, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôøng hôïp boán cuõng coù loãi, Yeát-ma khoâng thaønh, phaïm Thaâu-lan-giaù. Tröôøng hôïp saùu khoâng loãi, Yeát-ma khoâng thaønh, khoâng phaïm. Tröôøng hôïp baûy khoâng loãi, Yeát- ma thaønh, khoâng phaïm. Neáu Tyø-kheo cöïu truù taäp hôïp, khoâng thaáy Tyø-kheo cöïu truù, khoâng thaáy Tyø-kheo khaùch, khoâng thaáy Tyø-kheo cöïu vaø khaùch. Neáu Tyø-kheo

khaùch taäp hôïp, khoâng thaáy Tyø-kheo khaùch, khoâng thaáy Tyø-kheo cöïu truù, khoâng thaáy Tyø-kheo khaùch vaø cöïu. Neáu Tyø-kheo cöïu vaø khaùch taäp hôïp, khoâng thaáy Tyø-kheo cöïu vaø khaùch, khoâng thaáy Tyø-kheo cöïu truù, khoâng thaáy Tyø-kheo khaùch, coù loãi, khoâng loãi ñeàu nhö treân. Coù moät truù xöù, khi Boá-taùt, caùc Tyø-kheo taäp hôïp, nghe Tyø-kheo taèng haéng ho, nhaûy muõi hoaëc tieáng giuõ y, khoâng khôûi yù nieäm: Trong ñaây coù Tyø-kheo, khoâng coù Tyø-kheo, beøn thuyeát giôùi... Cho ñeán coù moät truù xöù, khi Boá-taùt, caùc Tyø-kheo taäp hôïp, nghe Tyø-kheo taèng haéng, ho, nhaûy muõi hoaëc tieáng giuõ y, khôûi yù nieäm nhö vaày: Trong ñaây coù Tyø-kheo roài tìm ñöôïc cuøng thuyeát giôùi. Caùc Tyø-kheo

khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Coù loãi khoâng loãi ñeàu nhö treân. Coù moät Tyø-kheo, thoï duïc thanh tònh cuûa moät Tyø-kheo, moät Tyø-kheo Boá-taùt. Coù hai Tyø-kheo thoï duïc thanh tònh cuûa hai Tyø-kheo, hai Tyø-kheo Boá-taùt. Coù ba Tyø-kheo thoï duïc thanh tònh cuûa ba Tyø-kheo, ba Tyø-kheo Boá-taùt. Coù soá ñoâng Tyø-kheo thoï duïc thanh tònh cuûa soá ñoâng Tyø-kheo, soá ñoâng Tyø-kheo Boá-taùt. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Ñeàu khoâng neân nhö vaäy, nay cho pheùp nhieàu Tyø-kheo taäp hôïp, ít Tyø-kheo trì duïc thanh tònh ñeán. Coù moät truù xöù, caùc Tyø-kheo taäp hôïp muoán Boá-taùt thuyeát giôùi, thaáy Tyø-kheo ôû khaùc choã, khôûi töôûng ñoàng truù, thaáy roài khoâng nhôù, khoâng hoûi, beøn thuyeát giôùi. Coù moät truù xöù, caùc Tyø-kheo taäp hôïp muoán Boá-taùt thuyeát giôùi, thaáy Tyø-kheo ôû choã khaùc, khôûi töôûng ñoàng truù, thaáy roài nhôù maø khoâng hoûi beøn thuyeát giôùi. Coù moät truù xöù, caùc Tyø-kheo taäp hôïp muoán Boá-taùt thuyeát giôùi, thaáy Tyø-kheo ôû choã khaùc, khôûi töôûng ñoàng truù, thaáy roài nhôù hoûi cuøng thuyeát giôùi. Coù moät truù xöù, caùc Tyø-kheo taäp hôïp muoán Boá-taùt thuyeát giôùi, thaáy Tyø-kheo ôû choã khaùc, ñoái vôùi giôùi nghi, ñoái vôùi Tyø-kheo khoâng nghi, khoâng nhôù khoâng hoûi beøn thuyeát giôùi. Coù moät truù xöù, caùc Tyø-kheo taäp hôïp muoán Boá-taùt thuyeát giôùi, thaáy Tyø- kheo ôû choã khaùc, ñoái vôùi giôùi nghi, ñoái vôùi Tyø-kheo khoâng nghi, nhôù hoûi cuøng thuyeát giôùi. Coù moät truù xöù, caùc Tyø-kheo taäp hôïp muoán Boá-taùt thuyeát giôùi, thaáy Tyø-kheo ôû choã khaùc, ñoái vôùi Tyø-kheo nghi, ñoái vôùi giôùi khoâng nghi, khoâng nhôù, khoâng hoûi beøn thuyeát giôùi. Coù moät truù xöù, caùc Tyø-kheo taäp hôïp muoán Boá-taùt thuyeát giôùi, thaáy Tyø-kheo ôû choã khaùc, ñoái vôùi Tyø-kheo nghi, ñoái vôùi giôùi khoâng nghi, nhôù khoâng hoûi beøn thuyeát giôùi. Coù moät truù xöù, caùc Tyø-kheo taäp hôïp muoán Boá-taùt thuyeát giôùi, thaáy Tyø-kheo ôû choã khaùc, ñoái vôùi Tyø-kheo nghi, ñoái vôùi giôùi khoâng nghi, nhôù hoûi cuøng thuyeát giôùi. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Saùu tröôøng hôïp tröôùc coù loãi, Yeát-ma khoâng thaønh, phaïm Ñoät-kieát- la. Ba tröôøng hôïp sau khoâng loãi, Yeát-ma thaønh, khoâng phaïm. Ñoàng truù

cuõng nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo khaùch noùi ngaøy möôøi boán, Tyø-kheo cöïu truù noùi ngaøy möôøi laêm, caùc Tyø-kheo khoâng bieát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø- kheo khaùch neân theo Tyø-kheo cöïu truù. Khoâng coù Tyø-kheo cöïu truù maø Tyø-kheo khaùch töï coäng taùc, khaùc vôùi treân, khoâng bieát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Keû ñeán sau neân theo ngöôøi ñeán tröôùc. Coù Tyø-kheo khaùch ñeán cuøng luùc, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân hoûi Tyø-kheo ôû truù xöù gaàn, neáu truù xöù gaàn khoâng coù Tyø-kheo thì neân hoûi ngaøy maø quan quy ñònh ñeå aùp duïng theo. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo, töø truù xöù coù Tyø-kheo ñeán truù xöù coù Tyø-kheo Boá-taùt, ñeán truù xöù khoâng coù Tyø-kheo Boá-taùt, ñeán truù xöù coù Tyø-kheo maø hieän khoâng coù Tyø-kheo Boá-taùt, ñeán truù xöù cuûa Tyø-kheo tranh chaáp Boá- taùt, ñeán truù xöù cuûa Tyø-kheo phaù Taêng Boá-taùt. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Ngaøy Boá-taùt ñeán boán choã tröôùc, phaïm Ñoät-kieát-la,

ñeán moät choã sau phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù moät truù xöù, ngaøy Boá-taùt, Baït-nan-ñaø laø Thöôïng toïa, chuùng Taêng môøi thuyeát giôùi, Baït-nan-ñaø traû lôøi: Tuïng bò queân. Caùc Tyø-kheo noùi: Neáu queân, sao laïi ngoài nôi choã Thöôïng toïa? Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Thöôïng toïa neân thuyeát giôùi, neáu khoâng thuyeát, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát ngang möùc tuoåi naøo laø Thöôïng toïa, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng coù ngöôøi naøo treân nöõa goïi laø Thöôïng toïa. Caùc Tyø-kheo khi thuyeát giôùi, nöûa chöøng bò queân, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi ngoài gaàn neân nhaéc, neáu coøn queân nhaéc laàn nöõa, queân laàn thöù ba, neân sai ngöôøi khaùc tuïng tieáp theo, chöù khoâng neân tuïng laïi. Baáy giôø, Luïc quaàn Tyø-kheo, ñeâm Boá-taùt tranh chaáp, trôû ngaïi vieäc Taêng tuïng giôùi, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu toång soá ngöôøi ñöôïc thuyeát giôùi ñöùng daäy ít, thì neân trôû laïi taäp hôïp thuyeát giôùi. Neáu ngöôøi ñöùng daäy nhieàu hôn hay phaân nöûa, neân ñeå saùng ngaøy Boá-taùt. Neáu noùi luaät, noùi phaùp, luaän nghò, nhaän ñöôïc nhieàu phaåm vaät cuùng döôøng, khoâng ñuû thì giôø thuyeát giôùi, ñeàu cho pheùp ñeå saùng ngaøy thuyeát giôùi. Caùc Tyø-kheo tröôùc khoâng môøi ngöôøi tuïng giôùi, do ñoù trôû ngaïi vieäc thuyeát giôùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân môøi vò thuyeát giôùi tröôùc. Khi aáy, caùc Tyø-kheo thuyeát giôùi tröôùc, sau môùi taùc caùc phaùp Yeát-ma, Luïc quaàn Tyø-kheo thuyeát giôùi roài lieàn ñi, khoâng cuøng Taêng hoøa hôïp laøm caùc phaùp Yeát-ma, laøm cho caùc phaùp Yeát-ma khoâng nhö phaùp. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân laøm caùc Yeát-ma tröôùc, vaäy sau môùi thuyeát giôùi, ñeå giöõ chaân Taêng laïi, khieán hoï khoâng ñi ñöôïc. Khi aáy, caùc Tyø-kheo cuøng tuïng giôùi, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy:

Khoâng neân cuøng tuïng giôùi, neân môøi moät vò tuïng. Coù Tyø-kheo thuyeát giôùi vôùi gioïng ngaâm nga, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân tuïng ngay thaúng. Luùc ñoù, moät truù xöù Boá-taùt, Baït-nan-ñaø laø Thöôïng toïa, xöôùng: Nay laø ngaøy thöù möôøi laêm, Taêng Boá-taùt thuyeát giôùi, caùc Tyø-kheo khoâng ñeán coù thuyeát duïc vaø thanh tònh, nay Taêng laøm gì? Vì hoûi caùc Tyø-kheo laøm vieäc gì? Neân caùc Tyø-kheo traû lôøi: Tyø-kheo… neân trao cho phaùp Yeát-ma quôû traùch, Yeát-ma khu xuaát, Yeát-ma y chæ, Yeát-ma cöû toäi, Yeát-ma haï yù. Tyø-kheo neân trao cho Bieät truù, Ma-na-ñoûa, Baûn nhaät, A-phuø-ha-na. Baït-nan-ñaø noùi: Toâi khoâng bieát Yeát-ma. Caùc Tyø-kheo hoûi: Neáu khoâng bieát taïi sao hoûi Taêng vaø caùc Tyø-kheo laøm vieäc gì? Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Thöôïng toïa neân thuyeát giôùi, vò trì luaät neân Yeát-ma. Khi aáy, caùc Tyø-kheo hoaëc laät ngöôïc y, hoaëc choáng naïnh, hoaëc mang giaøy deùp, hoaëc truøm ñaàu, hoaëc naèm hoaëc döïa, laøm caùc oai nghi khoâng cung kính nhö vaäy khi nghe thuyeát giôùi. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân gia taâm cung kính, khoâng neân laät ngöôïc y… cho ñeán naèm, döïa maø nghe thuyeát giôùi. Neáu vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Ngaøy Boá-taùt coù moät Tyø-kheo nguû, neân thuyeát giôùi roài thöùc daäy hôùt haõi noùi: Taêng taäp cuøng nhau thuyeát giôùi. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Töø nay khoâng ñöôïc nguû ngaøy. Laïi coù caùc Tyø-kheo chaáp söï bò Yeát-ma, khoâng nguû

ñöôïc neân meät moûi thaân baát an, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp nguû nôi kín vaéng, neân noùi vôùi Tyø-kheo quen bieát: Toâi nguû choã ñoù, neáu coù Taêng söï keâu toâi. Laïi coù moät Tyø-kheo khi thuyeát giôùi nguû, thöùc daäy, noùi vôùi caùc Tyø- kheo: Sao khoâng thuyeát giôùi? Caùc Tyø-kheo hoûi: Thaày nhôù chuyeän gì? Toâi nguû. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nguû khi thuyeát giôùi, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät truù xöù Boá-taùt, caùc Tyø-kheo thuyeát giôùi choã kín vaéng, Tyø- kheo khaùch ñeán khoâng bieát choã naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu khoâng coù naïn söï khoâng neân thuyeát giôùi choã kín vaéng. Coù Tyø-kheo khoâng bieát ngaøy thuyeát giôùi ñeán, baûo Tyø-kheo haï toïa doïn queùt traûi toøa, chuaån bò theû haønh truø, vaø ñeøn löûa. Caùc Tyø-kheo nhaân vieäc nhoû beøn nhôø ngöôøi khaùc. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp nhaân vieäc nhoû maø nhôø caùc Tyø-kheo khaùc. Muoán trang nghieâm nhaø Boá-taùt neân treo côø phöôùn, loïng baùu, raûi hoa, cuùng döôøng Taêng ngoï trai, cuõng nhaân vieäc naøy daâng y vaät, laïi muoán duøng keä taùn thaùn Phaät, Phaùp, Taêng. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Nhöõng vieäc aáy ñeàu cho pheùp. Neáu coù caùc vieäc phöôùc cuõng neân kòp thôøi thöïc haønh.

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN

QUYEÅN 19

Phaàn 3: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: THOÏ GIÔÙI, BOÁ TAÙT, AN CÖ, TÖÏ TÖÙ, Y, GIAØY DEÙP DA, THÖÙC UOÁNG V.V...

Ñoaïn 3: NOÙI VEÀ PHAÙP AN CÖ

Ñöùc Phaät ôû thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, caùc Tyø-kheo, Xuaân, Haï, Ñoâng taát caû thôøi du haønh, ñaïp cheát truøng coû, mang y vaät naëng meät nhoïc treân loä trình, caùc cö só thaáy cheâ traùch noùi: Caùc Sa-moân ngoaïi ñaïo, Baø-la- moân coøn bieát muøa Haï trong ba muøa thì An cö. Caùc loaøi chim laïi laøm toå, laøm hang ñeå ôû yeân trong muøa naøy. Ngöôïc laïi, caùc Tyø-kheo khoâng bieát ba muøa, muøa naøo neân ñi muøa naøo khoâng neân ñi. Caùc Tyø-kheo thöôøng noùi thieåu duïc, töø bi, hoä nieäm chuùng sinh, maø nay giaäm ñaïp, khoâng coù taâm nhaân töø, traéc aån, laø khoâng haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø- kheo Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: - Söï thaät caùc oâng coù nhö vaäy

khoâng? - Baïch Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: - Khoâng neân taát caû thôøi ñeàu du haønh, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Töø nay cho pheùp muøa Haï phaûi An cö. Kieát phaùp An cö: Ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái, chaáp tay, höôùng ñeán moät Tyø-kheo thöa: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm: Toâi Tyø-kheo... an cö muøa Haï nôi truù xöù naøy, ba thaùng tröôùc, nöông nôi xoùm laøng... phoøng xaù... neáu phoøng xaù coù hö hoaïi neân tu boå. Noùi nhö vaäy Ba laàn. Vò kia noùi toâi ghi nhaän. Caùc Tyø-kheo ngaøy naøo cuõng kieát An cö, hoaëc hai ngaøy cho ñeán naêm ngaøy, moät laàn kieát, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân kieát nhö vaäy, neân ngaøy Boá-taùt cuoái muøa Xuaân, chia phoøng xaù ngoïa cuï, roài ngaøy moàng moät muøa Haï kieát An cö. Coù Tyø-kheo muoán nöông nôi döôùi con voi, hoaëc nöông nôi xe coä

kieát An cö. Laïi coù Tyø-kheo muoán nöông nôi nhaø bò phuù baùt An cö. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Ñeàu khoâng neân kieát nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Cho pheùp kieát nôi choã ñuû ngoài kieát giaø vaø y baùt khoâng bò möa öôùt maø An cö. Coù caùc Tyø-kheo An cö nôi choã khoâng coù söï cöùu hoä, bò giaëc cöôùp ñoaït. Laïi coù caùc Tyø-kheo An cö nôi goø maû, bò phi nhaân gaây naõo. Laïi coù caùc Tyø-kheo An cö treân caây, bò raén ñoäc laøm khoán khoå. Laïi coù caùc Tyø-kheo An cö trong nhaø lôïp baèng da, beân trong loã muõi bò sinh thòt. Laïi coù caùc Tyø-kheo An cö nôi choã ñaát troáng da bò loät, baïch Phaät. Phaät daïy: Nhöõng choã treân ñeàu khoâng kieát kieát. Baáy giôø, caùc baïch y thænh Tyø-kheo An cö ôû choã khoâng coù söï cöùu hoä, baïch: Ñaïi ñöùc coù theå An cö nôi choã ñoù, toâi coù theå töø xa laøm vieäc cöùu hoä. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Cho thoï. Laïi coù Tyø-kheo nôi goø maû, lo ngaïi nôi nhaân gian khoâng coù phoøng xaù ngoïa cuï, muoán ôû laïi goø maû An cö, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu coù theå heä nieäm taïi tieàn, khoâng coù söï sôï seät thì cho pheùp. Laïi coù caùc Tyø-kheo, muoán boá trí moät choã treân luøm caây trong khoâng trung ñeå An cö, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp, nhöng tröôùc heát neân duøng ñaù neùm treân caây, hoaëc laáy caây saøo ñaäp, laéng nghe coù aâm thanh naøo phaùt ra hay ñeå coù vaät gì chaïy ra. Neáu khoâng coù tieáng gì khaùc, khoâng coù vaät gì chaïy ra, sau ñoù môùi vaøo. Laáy buøn keát dính caùc choã hieåm yeáu ñeå coù söï baèng phaúng, chung quanh laøm vaùch ñaát, ñaët cöûa ñeå ñoùng môû. Luùc aáy, Long vöông A-naäu-ñaït thænh caùc Tyø-kheo An cö nôi hang ôû trong cung, duøng naêm traêm kim ngaân vaø caùc chaâu baùu laøm thaønh, caùc Tyø-kheo khoâng daùm ñeán, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp ñeán. Caùc Tyø- kheo muoán laøm caáp ñeå ñi, loùt ñaù ñeå ngoài, vaø ñaù ñeå röûa chaân, ñeàu duøng baèng vaøng, baïc, xaáu hoå khoâng daùm, baïch Phaät. Phaät daïy: Vaøng baïc nôi ñoù cuõng nhö ñaát ñaù ôû ñaây, tuøy yù söû duïng. Laïi coù caùc Tyø-kheo An cö nôi coù caùc naïn veà giaëc, quan laïi, ngöôøi thaân beøn baïch Phaät. Phaät daïy: Neân traùnh ñi choã khaùc An cö. Coù hai thöù An cö: tieàn An cö vaø haäu An cö. Neáu khoâng coù vieäc gì thì neân tieàn An cö, coù vieäc gì thì cho pheùp haäu An cö. Tyø-kheo haäu An cö ñeán choã khaùc, Tyø-kheo kia khoâng cung caáp phoøng xaù ngoïa cuï, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân cung caáp. Ñaõ caáp roài khoâng ôû, laïi

ñoaït phoøng cuûa ngöôøi khaùc, baïch Phaät. Phaät daïy: Nhaän ñöôïc phoøng naøo ôû phoøng naáy. Tyø-kheo khi muoán An cö, neân truø lieäu tröôùc, choã naøy coù naïn, khoâng naïn, khoâng naïn neân ôû, coù naïn neân ñi. Baáy giôø, taïi thaønh Xaù-veä, coù Tröôûng giaû teân laø Öu-ñaø-dieân tin öa

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 19 435

Phaät phaùp, thöôøng cung caáp cho caùc Tyø-kheo. Khi An cö, vì Taêng laøm phoøng xaù, thieát trai nhaäp xaù, muoán nhaân vieäc aáy ñem phoøng daâng cuùng, môøi caùc Tyø-kheo ôû caùc truù xöù chung quanh, caùc Tyø-kheo e ngaïi khoâng daùm thoï. Tröôûng giaû dò nghò cheâ traùch noùi: Toâi hao toán taøi vaät ñeå laøm thöùc aên, maø caùc Tyø-kheo khoâng chòu thoï thænh. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï. Neáu laøm nhaø cho Tyø-kheo-ni vaø phoøng cho ngoaïi ñaïo, cho ñeán laøm theàm caáp ñöôøng ñi, thieát trai môøi cuùng döôøng, ñeàu cho pheùp thoï. Neáu coù ngöôøi thænh hay khoâng ñöôïc thænh, phaûi ra ngoaøi cöông giôùi, taát caû tröôøng hôïp ñeàu cho pheùp baûy ngaøy phaûi trôû laïi. Coù moät Tyø-kheo töï mình khoâng bieát luaät, nhöng khoâng nöông nôi ngöôøi trì luaät, trong khi An cö sinh nghi, khôûi yù nieäm: Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp ta khi An cö du haønh, khoâng coù choã ñeå hoûi, khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp An cö choã coù Tyø-kheo trì luaät. Neáu choã Tyø-kheo trì luaät phoøng xaù chaät heïp, cho pheùp ôû choã gaàn Tyø-kheo trì luaät, moãi baûy ngaøy tôùi moät laàn, trong khi ñoù, taâm nieäm, töø xa nöông vò trì luaät maø An cö. Coù moät Tyø-kheo, chia phoøng xaù ngoïa cuï roài, khoâng khôûi yù nieäm: Nay toâi An cö, mieäng cuõng khoâng noùi, sau sinh nghi hoái: Ta khoâng kieát An cö, coù thaønh An cö khoâng? Baïch Phaät. Phaät daïy: Vì An cö, thoï phoøng xaù, traûi ngoïa cuï, tuy khoâng phaùt taâm, mieäng noùi ñeå kieát, cuõng ñöôïc goïi laø An cö. Luùc naøy, nôi thaønh Xaù-veä, ngöôøi ta muoán ñaøo con keânh thoâng nöôùc nôi Kyø-hoaøn, Vua Ba-tö-naëc nghe ra leänh: Ai ñaøo keânh thoâng nöôùc nôi Kyø-hoaøn phaûi bò ñaïi toäi. Sau ñoù, nôi bieân giôùi coù vieäc, Vua töï xuaát chinh. Caùc ngoaïi ñaïo muoán cuøng taäp trung löïc löôïng ñaøo keânh thoâng nöôùc. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc aáy noùi vôùi caùc Öu-baø-taéc, Öu-baø-taéc noùi: Vieäc naøy khoâng phaûi thuoäc quyeàn ngaên caám cuûa chuùng toâi, caàn phaûi ñeán taâu vôùi Vua. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp trong khi An cö ñi quaù baûy ngaøy. Nhaø Vua hieän ôû caùch xa ñaây laøm sao ñeán kòp. Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay coù vieäc Phaät, Phaùp, Taêng hay caùc vieäc tö, caàn ñi ngoaøi baûy ngaøy, cho pheùp baïch nhò Yeát-ma thoï möôøi laêm ngaøy hoaëc moät thaùng ñeå ra ngoaøi giôùi. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân… vì coâng vieäc… muoán ñi ra ngoaøi cöông giôùi, ngoaøi baûy ngaøy thoï ba möôi ñeâm, seõ trôû laïi ñaây An cö. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân… vì coâng vieäc…

436 BOÄ LUAÄT 1

muoán ñi ra ngoaøi cöông giôùi, ngoaøi baûy ngaøy laïi thoï ba möôi ñeâm, roài trôû laïi ñaây An cö. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi. Taêng ñaõ thuaän cho Tyø-kheo... laïi thoï ba möôi ñeâm ra ngoaøi cöông giôùi roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Coù moät Tyø-kheo An cö, thöùc aên cuõng khoâng ñuû, khôûi yù nieäm: Ta ôû ñaây, trong khi An cö, thöùc aên cuõng khoâng ñuû, song Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp phaù An cö, ta neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Vì nhaân duyeân aáy, cho pheùp phaù An cö, khoâng coù toäi. Laïi coù moät Tyø-kheo An cö, coù moät Tyø-kheo-ni quyeán ruõ cuøng taùc haïnh baát tònh. Tyø-kheo aáy nghó: Loøng ngöôøi deã thay ñoåi, sau coù theå ta ñoåi yù, nhöng Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp phaù An cö, ta neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Vì lyù do aáy cho pheùp phaù An cö, khoâng coù toäi. Thöùc-xoa-ma-na, cho ñeán huyønh moân cuõng ñöôïc nhö vaäy. Neáu quoác vöông muoán phaù hoaïi phaïm haïnh, cho ñeán cha meï thaân thích cuõng ñöôïc nhö vaäy. Coù moät Tyø-kheo An cö, baét gaëp moät kho taøng quyù giaù, khôûi yù nghó: Cuûa kho taøng naøy ñuû nuoâi soáng moät ñôøi ta, neáu ôû laâu, yù nieäm naøy coù theå bò lung laïc, nhöng Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp phaù An cö, ta neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Vì nhaân duyeân naøy cho pheùp phaùp An cö, khoâng toäi. Neáu chöùng kieán söï vui söôùng, khoå ñau cuûa quoác vöông, cuûa ngöôøi toân quyù, keå caû cuûa cha meï, vì sôï maát ñaïo yù, ñeàu cuõng giaûi quyeát nhö vaäy. Coù moät Tyø-kheo An cö, nghe coù Tyø-kheo muoán phaù Taêng, khôûi yù nieäm: Neáu coù phaù Taêng söï, Taêng khoâng ñöôïc hoøa hôïp, khoâng ñöôïc an laïc, do Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp phaù An cö, ta neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp vì nhaân duyeân aáy phaù An cö, khoâng coù toäi. Laïi coù moät Tyø-kheo An cö, nghe truù xöù khaùc coù Tyø-kheo muoán phaù Taêng, maø laø choã thaân haäu, khôûi yù nghó: Neáu ta ñeán can giaùn chaéc nghe lôøi ta, song Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp ta phaù An cö, ta neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp, vì nhaân duyeân aáy phaù An cö, khoâng coù toäi. Neáu coù theå sai ngöôøi can giaùn vì vieäc naøy maø ñi, nôi ñoù Taêng ñaõ phaù heát, töï mình hoøa hôïp, hoaëc khieán ngöôøi hoøa hôïp, vì vieäc naøy maø ñi, cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo-ni coù theå hoøa hôïp Taêng, cuõng nhö vaäy. Baáy giôø, coù ñoaøn khaùch buoân döøng nghæ, caùc Tyø-kheo muoán nöông theo hoï An cö, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp nöông ñoaøn khaùch buoân An cö. Trong khi An cö, boãng nhieân hoï laïi ñi, caùc Tyø-kheo khoâng bieát

neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp ñi theo hoï. Caùc khaùch buoân chia laøm hai ñoaøn, caùc Tyø-kheo khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Ñoaøn naøo coù loøng tin öa, phong phuù, vui veû, thì ñi theo. Tyø-kheo coù trì luaät, nôi ñoù coù nhieàu vò trì luaät, cho pheùp theo boä naøy maø ñi. Neáu nöông nôi ngöôøi chaên traâu, chaên deâ, ngöôøi laøm beø, ngöôøi ñi thuyeàn An cö, ñeàu cuõng nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo trong khi An cö, phoøng xaù, ngoïa cuï bò chaùy khoâng coù choã ôû, khoâng bieát neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu bò löûa chaùy, nöôùc troâi, naïn Vua, naïn giaëc, naïn phi nhaân, naïn sö töû, hoå lang,

caùc truøng ñoäc cho ñeán loaøi kieán, nöôùc, gioù ñeàu cho pheùp phaù An cö, khoâng coù toäi. Khi aáy, Baït-nan-ñaø thoï An cö Boá-taùt roài, ñi giöõa ñöôøng thaáy hai truù xöù, nhieàu y thöïc ñöôïc daâng cuùng, Baït-nan-ñaø beøn vaøo hai nôi ñoù, moãi choã ñeàu nhaän phaân nöûa phaåm vaät. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: OÂng laø ngöôøi ngu si, taïi sao ñaõ thoï thænh cuûa ngöôøi khaùc, vì lôïi döôõng ñeán An cö hai truù xöù? Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay, Tyø-kheo naøo nhaän söï môøi cuûa ngöôøi khaùc nôi tieàn An cö, Boá-taùt roài ñeán giöõa ñöôøng, thaáy hai truù xöù, nhieàu y thöïc ñöôïc daâng cuùng beøn ôû laïi, thì khoâng thaønh tieàn hay haäu An cö, maéc toäi traùi vôùi lôøi noùi, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø- kheo naøo nhaän söï môøi cuûa ngöôøi khaùc thuoäc tieàn An cö, Boá-taùt roài maø ñi chöa tôùi nôi, ñeán ngaøy möôøi baûy, töôùng aùnh saùng xuaát hieän, Tyø-kheo aáy khoâng thaønh tieàn An cö maø thaønh haäu An cö, khoâng phaù An cö, maéc toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu nhaän söï môøi cuûa ngöôøi khaùc thuoäc tieàn An cö, Boá-taùt roài, ñeán kieát An cö, khoâng thoï baûy ngaøy ra ngoaøi giôùi, trong voøng baûy ngaøy, trôû laïi hay khoâng trôû laïi, Tyø-kheo aáy khoâng thaønh tieàn An cö, neáu coù haäu An cö, thì khoâng phaù An cö, khoâng maéc toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi khaùc thuoäc tieàn An cö, Boá-taùt roài, ñeán kieát An cö, thoï baûy ngaøy ra ngoaøi giôùi, khoâng trôû laïi, khoâng thaønh tieàn An cö, neáu coù haäu An cö, thì khoâng phaù An cö, nhöng maéc toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu trong voøng baûy ngaøy maø trôû laïi, khoâng phaù An cö, khoâng phaïm toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi khaùc thuoäc tieàn An cö, Boá-taùt roài, ñeán kieát An cö, tröôùc Töï töù baûy ngaøy, khoâng coù taùc phaùp baûy ngaøy maø ra ngoaøi giôùi, cuõng khoâng thaønh tieàn An cö, maø thaønh haäu An cö, khoâng phaù An cö, maéc toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu coù taùc phaùp baûy ngaøy maø ra ngoaøi giôùi, khoâng phaù phaùp An cö, khoâng phaïm toäi traùi vôùi lôøi noùi. Tyø-kheo naøo, nhaän lôøi cuûa ngöôøi khaùc thuoäc tieàn An cö, ñeán nôi kia Boá-taùt, cuõng nhö vaäy.

438 BOÄ LUAÄT 1

Tyø-kheo naøo, nhaän lôøi cuûa ngöôøi khaùc, haäu An cö, Boá-taùt roài, ñeán giöõa ñöôøng, thaáy hai truù xöù coù nhieàu y thöïc daâng cuùng, beøn ôû laïi khoâng ñi, phaù phaùp An cö, traùi vôùi lôøi noùi, phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu nhaän lôøi cuûa ngöôøi khaùc, haäu An cö, Boá-taùt roài ñi khoâng ñeán, ñeán ngaøy möôøi baûy, töôùng aùnh saùng xuaát hieän, Tyø-kheo aáy phaù An cö, traùi vôùi lôøi noùi, phaïm hai toäi. Neáu nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi khaùc, haäu An cö, Boá-taùt roài ñeán kieát An cö, khoâng thoï baûy ngaøy ra ngoaøi giôùi, trong baûy ngaøy trôû laïi hay khoâng trôû laïi, vaø thoï baûy ngaøy, trong baûy ngaøy khoâng trôû laïi, ñeàu phaù An cö, traùi vôùi lôøi noùi, maéc hai toäi. Neáu trong baûy ngaøy trôû laïi, khoâng phaù An cö, khoâng phaïm toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi khaùc, haäu An cö, Boá-taùt roài ñeán kieát An cö, tröôùc Töï töù baûy ngaøy, khoâng coù phaùp maø ra ngoaøi giôùi baûy ngaøy, phaù An cö, traùi vôùi lôøi noùi, maéc hai

toäi. Neáu coù baûy ngaøy ra ngoaøi giôùi, khoâng phaù An cö, khoâng phaïm toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi khaùc, haäu An cö, ñeán choã kia Boá-taùt, cuõng nhö vaäy. Coù moät Tyø-kheo tìm choã An cö, thaáy coù caùi hang khoâng, khôûi yù nieäm: Ta seõ An cö nôi ñaây. Laïi coù soá ñoâng Tyø-kheo thaáy, cuõng laïi coù yù nieäm nhö vaäy maø khoâng bieát nhau. Tröôùc khi An cö ñeán ngaøy Boá-taùt, hai beân cuøng taäp hôïp nôi ñoù, ñeàu noùi: Tröôùc ñaây toâi ñaõ tìm ra caùi hang naøy. Khoâng bieát ai ñöôïc ôû, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu ai ñeán tröôùc neân laøm daáu, hoaëc ñeà teân mình nôi vaùch, hoaëc noùi vôùi ngöôøi ôû chung quanh hang, sau laáy ñoù laøm chöùng, thì ngöôøi naøy ñöôïc ôû. Laïi coù Tyø-kheo tröôùc chieám truù xöù, sau roài khoâng ñeán, Tyø-kheo khaùc khoâng daùm ôû, beøn boû troáng truù xöù ñoù, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân xoùa caùi daáu, hoaëc noùi ñeå cho moïi ngöôøi ñeàu bieát, khieán Tyø-kheo khaùc ñöôïc ôû.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 19 439

Ñoaïn 4: NOÙI VEÀ PHAÙP TÖÏ TÖÙ

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, soá ñoâng Tyø-kheo ôû moät choã An cö, cuøng nhau baøn noùi: Chuùng ta neáu cuøng nhau noùi naêng, hoaëc ñöa ñeán söï nhieàu chuyeän, neân cuøng nhau laäp quy cheá, chôù coù nhöõng lôøi leõ gì vôùi nhau. Neáu ai khaát thöïc veà tröôùc thì lau queùt, röôùi nöôùc choã doïn aên, laáy nöôùc ñaày bình, ñem khaên lau tay, lau chaân ra, traûi caùc toïa cuï, ñeå ñoà ñöïng thöùc aên dö, löôøng thöùc aên, coù dö thì sôùt bôùt ñeå vaøo ñoù, ngöôøi naøo aên thieáu laáy ñoù maø aên, aên roài theo thöù töï doïn deïp, neáu moät mình khoâng theå laøm ñöôïc thì ra daáu nhôø baïn cuøng laøm. An cö nhö vaäy ñöôïc soáng an laïc, khoâng coù caùi hoïa phaûi quaáy, theâm bôùt. Luaän baøn nhö vaäy roài lieàn thöïc hieän. An cö xong, thöôøng phaùp cuûa chö Phaät, moät naêm coù hai laàn hoäi hoïp, khi ñeán choã Phaät, caùc Tyø-kheo ñaàu maët leã nôi chaân, roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät an uûi hoûi: - Caùc thaày an cö hoøa hôïp, khaát thöïc khoâng thieáu, treân ñöôøng ñi khoâng nhoïc meät chöù? - Baïch Theá Toân! Chuùng con An cö hoøa hôïp, khaát thöïc khoâng thieáu, treân ñöôøng ñi khoâng nhoïc meät. Ñöùc Phaät laïi hoûi: - Caùc thaày An cö baèng caùch naøo ñöôïc hoøa hôïp? Caùc Tyø-kheo lieàn traû lôøi ñaày ñuû nhö treân. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: - Caùc thaày ngu si, nhö oan gia ôû vôùi nhau, laøm sao maø ñöôïc hoøa hôïp an laïc. Ta ñaõ duøng voâ soá phöông tieän daïy caùc thaày soáng chung, caàn phaûi nhaéc nhôû nhau, xaây döïng, giaùc ngoä cho nhau, ñeå laøm troøn ñaïo ng- hieäp. Taïi sao nay caùc thaày laïi thöïc haønh phaùp caám?! Töø nay neáu laïi laäp caùi phaùp khoâng cuøng noùi naêng vôùi nhau thì phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, Luïc quaàn Tyø-kheo thöôøng thöôøng phaïm toäi. Caùc Tyø- kheo duøng lôøi Phaät daïy, cuøng nhau khuyeân raên noùi: Caùc thaày thöôøng thöôøng phaïm toäi, neân töï thaáy loãi maø tu caûi hoái, chôù ñeå oâ nhieãm phaïm haïnh, töï ñeå laïi caùi khoå lôùn cho mình, phuï loøng tin cuûa tín thí, roát cuoäc khoâng ñöôïc gì! Luïc quaàn Tyø-kheo khoâng töï caûi hoái, trôû laïi vu khoáng noùi vôùi caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo phaïm caùc toäi. Caùc

Tröôûng laõo nghe roài, xaáu hoå, ñeán choã Phaät, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: - Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? - Baïch Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo:

Neáu coù Tyø-kheo phaïm toäi, tröôùc neân hoûi: toâi muoán khuyeân thaày, thaày coù cho pheùp toâi hay khoâng? Vò aáy noùi cho pheùp, thì khuyeân, khoâng cho pheùp thì thoâi. Neáu khoâng cho pheùp thì phaïm Ñoät-kieát-la. Luïc quaàn Tyø-kheo, thôøi gian sau phaïm toäi, beøn hoûi ngöôïc laïi Tyø-kheo Tröôûng laõo: Toâi muoán khuyeân thaày, thaày coù cho pheùp toâi hay khoâng? Vò kia khôûi yù nieäm: Phaät cheá khoâng ñöôïc cho pheùp, beøn noùi: Tuøy yù thaày cöù noùi! Luïc quaàn Tyø-kheo laïi noùi: Neáu tuøy yù toâi noùi thì nghe toâi noùi: Toäi gì, noùi khi naøo, noùi choã naøo? Vò kia nghe noùi nhöõng lôøi naøy beøn ñi theo sau, khoâng daùm rôøi xa. Quyù vò baïch Phaät, Phaät laïi hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: - Söï thaät caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: - Neáu thaønh töïu naêm phaùp, khoâng neân hoûi, xin pheùp noùi toäi. Khoâng xaáu hoå, ngu si, ít nghe, töï mình khoâng bieát phaùp, caåu thaû, trình baøy vieäc aùc cuûa ngöôøi. Neáu coù xaáu hoå, nghe nhieàu, trí tueä, töï mình bieát phaùp, thöïc söï muoán khieán cho ngöôøi xa lìa toäi aùc, môùi neân hoûi, cho pheùp noùi toäi. Laïi coù naêm phaùp khoâng neân hoûi, cho pheùp noùi toäi: laøm theo aùi, saân, sôï, si, khoâng bieát ñuùng luùc hay khoâng ñuùng luùc. Ngöôïc laïi treân thì neân hoûi, cho pheùp noùi toäi: Neáu thaønh töïu naêm phaùp aùc maø hoûi, khoâng neân kính caån cho pheùp noùi toäi, neáu thaønh töïu naêm phaùp thieän maø hoûi neân kính caån cho pheùp noùi toäi. Khi aáy, caùc Tyø-kheo nghò baøn nhö sau: Nhö Ñöùc Theá Toân daïy: Neân cho pheùp hoûi, khoâng neân cho pheùp hoûi, neân kính caån cho pheùp, khoâng neân kính caån cho pheùp, chæ coù La haùn vaäy sau môùi neân hoûi, chuùng ta laøm sao ñöôïc pheùp ñieàu naøy. Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: - Thaät söï caùc thaày coù nghò baøn nhö vaäy khoâng? - Baïch Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay do möôøi ñieàu lôïi, vì caùc Tyø-kheo laøm phaùp Töï töù. Neân yeâu caàu Taêng Töï töù noùi toäi: Xin caùc Ñaïi ñöùc, neáu thaáy toäi cuûa toâi, hoaëc nghe toäi cuûa toâi, hoaëc nghò toäi cuûa toâi, ruû loøng thöông tuøy yù noùi, toâi seõ thaáy toäi, saùm hoái. Noùi nhö vaäy Ba laàn. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Ñöùc Theá Toân daïy chuùng ta Töï töù neân cuøng nhau phuïng haønh, beøn ngaøy naøo cuõng Töï töù, hoaëc hai ngaøy, ba ngaøy cho ñeán naêm ngaøy moät laàn Töï töù. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, neân ngaøy cuoái cuøng cuûa ba thaùng haï Töï töù. Caùc

Tyø-kheo beøn ñoái tröôùc Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni Töï töù, hoaëc ñoái tröôùc baïch y, ngoaïi ñaïo, taâm cuoàng, taâm loaïn, taâm beänh hoaïi, ngöôøi bò cöû, dieät taãn, dò kieán ñeå Töï töù. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân

Töi töù nhö vaäy, neân Töi töù trong chuùng Tyø-kheo nhö phaùp. Coù caùc Tyø-kheo ngoài treân giöôøng Töi töù. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo Töi töù ôû döôùi ñaát nhôùp y phuïc, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân söûa soaïn nôi ñaát cho saïch seõ, traûi coû leân treân, Töi töù. Luïc quaàn Tyø-kheo noùi: Ñeán phieân toâi, toâi seõ xuoáng ñaát. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Tröôùc heát moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay ñeán giôø Töi töù cuûa chö Taêng, Taêng neân hoøa hôïp ñeå Töi töù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Sau ñoù, taát caû ñeàu xuoáng ñaát quyø goái Töi töù. Caùc Tyø-kheo Töi töù chöa xong, Thöôïng toïa giaø beänh, khoâng theå quyø laâu, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp Töi töù roài trôû laïi choã ngoài. Caùc Tyø-kheo Töi töù xong beøn ñi ra, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân ra tröôùc, phaûi ñôïi xong roài ra moät löôït. Caùc Tyø-kheo nhaát thôøi höôùng ñeán Thöôïng toïa Töi töù, khoâng bieát ai ñaõ Töi töù ai chöa Töi töù, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhaát thôøi Töi töù. Caùc Tyø-kheo laïi moãi vò ñeán Thöôïng toïa Töi töù. Coù caùc baïch y muoán cuùng döôøng nghe phaùp, laâu khoâng theå ñôïi, beøn cheâ traùch noùi: Chuùng toâi baän nhieàu vieäc, phaûi pheá boû ñeán ñaây, maø caùc Tyø-kheo khoâng coù thì giôø thoï thí, vì toâi noùi phaùp. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân moãi vò, moãi vò Töi töù. Cho pheùp taùm vò Thöôïng toïa Töi töù rieâng, ngoaøi ra ñoàng tuoåi vôùi ñoàng tuoåi moät thôøi Töi töù. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát Töi töù roài ñeán choã naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân baïch nhò Yeát-ma sai ngöôøi Töi töù, hoaëc hai hay nhieàu vò. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo… vaø Tyø-kheo… naøy coù theå vì Taêng laøm ngöôøi Töi töù. Nay Taêng sai Tyø-kheo… Tyø-kheo… laøm ngöôøi Töi töù. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Tyø-kheo… Tyø-kheo… coù theå vì Taêng laøm ngöôøi Töi töù. Nay Taêng sai Tyø-kheo… Tyø-kheo… laøm ngöôøi Töi töù. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ sai Tyø-kheo… Tyø-kheo… laøm ngöôøi Töi töù roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sai Tyø-kheo voâ trí laøm ngöôøi Töi töù, baïch Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi bò chi phoái do naêm phaùp sau khoâng neân sai: laøm theo yù muoán, thöông, giaän, si, sôï, khoâng bieát thôøi, phi thôøi, ngöôïc laïi vôùi treân

thì neân sai. Tyø-kheo sai neân ñöùng daäy noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Nhöõng vò ñoàng tuoåi ngoài laïi moät choã. Ngöôøi Töi töù khoâng bieát mình neân Töi töù vaøo luùc naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Theo thöù töï, ñeán mình thì neân Töi töù. Caùc Tyø-kheo Töi töù theo theå thöùc nhö vaäy vaãn coøn laâu, caùc baïch y cheâ traùch noùi nhö treân. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi ñöôïc sai neân xöôùng: Moãi vò höôùng vaøo nhau Töi töù. Caùc Tyø-kheo Töi töù roài laïi boá taùt, baïch Phaät. Phaät daïy: Yeát-ma Töi töù cuõng goïi laø boá taùt. Luùc naøy, Ñöùc Theá Toân vaøo ngaøy Töi töù, cuøng caùc Tyø-kheo, keû tröôùc ngöôøi sau xoay quanh, ngoài nôi ñaát troáng. Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay ñaõ ñeán giôø Taêng hoøa hôïp Töi töù, neân cuøng nhau Töi töù. Coù moät Tyø- kheo ñöùng daäy baïch Phaät: Coù Tyø-kheo beänh

khoâng ñeán ñöôïc. Ñöùc Phaät daïy: Neân sai moät Tyø-kheo dìu tôùi... cho ñeán caâu: Ra ngoaøi giôùi Töï töù, nhö trong muïc thuyeát giôùi ñaõ noùi. Luïc quaàn Tyø-kheo coù toäi maø Töï töù, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, maéc toäi Ñoät-kieát-la. Hoï vaãn coá coù toäi maø Töï töù, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ngöng Töï töù. Caùc Tyø-kheo khi chöa Yeát-ma beøn ngöng, choã Töï töù khaùc laïi coù Töï töù roài, môùi ngöng, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, Yeát-ma roài khi chöa Töï töù neân ngöng. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Coù boán phaùp khoâng nhö phaùp ngöng Töï töù, boán phaùp nhö phaùp ngöng Töï töù. Nhöõng gì laø boán phaùp khoâng nhö phaùp ngöng Töï töù? Nghóa laø ngöng vì voâ caên phaù giôùi, voâ caên phaù kieán, voâ caên phaù oai nghi, voâ caên phaù chaùnh maïng. Neáu ngöôïc laïi vôùi treân laø boán phaùp nhö phaùp ngöng Töï töù. Laïi coù baûy phaùp khoâng nhö phaùp ngöng Töï töù, baûy phaùp nhö phaùp ngöng Töï töù. Nhöõng gì laø baûy phaùp khoâng nhö phaùp ngöng Töï töù? Nghóa laø ngöng vì voâ caên Ba-la-di, voâ caên Taêng-giaø-baø-thi-sa, voâ caên Thaâu- lan-giaù, voâ caên Ba-daät-ñeà, voâ caên Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, voâ caên Ñoät-kieát- la, voâ caên thuyeát aùc. Ngöôïc laïi vôùi treân laø baûy phaùp nhö phaùp ngöng Töï töù. Laïi coù taùm phaùp khoâng nhö phaùp ngöng Töï töù, taùm phaùp nhö phaùp ngöng Töï töù. Nhöõng gì laø taùm phaùp khoâng nhö phaùp ngöng Töï töù? Nghóa laø ngöng voâ caên phaù giôùi voâ taùc, voâ caên phaù kieán voâ taùc, voâ caên phaù oai nghi voâ taùc, voâ caên phaù chaùnh maïng voâ taùc. Ngöôïc laïi vôùi treân laø taùm phaùp nhö phaùp ngöng Töï töù. Laïi coù chín phaùp khoâng nhö phaùp ngöng Töï töù, chín phaùp nhö phaùp ngöng Töï töù. Theá naøo laø chín phaùp khoâng nhö phaùp ngöng Töï töù? Nghóa laø voâ caên phaù giôùi taùc baát taùc, voâ caên phaù kieán, voâ caên phaù oai nghi cuõng nhö vaäy. Ngöôïc laïi vôùi treân laø chín phaùp nhö phaùp ngöng Töï töù.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 19 443

Laïi coù möôøi phaùp nhö phaùp ngöng Töï töù, möôøi phaùp khoâng nhö phaùp ngöng Töï töù. Nhöõng gì laø möôøi phaùp nhö phaùp ngöng Töï töù? Coù moät Tyø-kheo duøng töôùng naøy, duøng söï naøy thoï Yeát-ma nhö phaùp trò toäi. Tyø-kheo naøo thaáy vò kia duøng töôùng naøy, duøng vieäc naøy, thoï Yeát-ma nhö phaùp trò toäi, Tyø-kheo nhö vaäy sau ñoù ñoái tröôùc Taêng khaùc noùi vò kia ñaõ thoï Yeát-ma nhö phaùp trò toäi, ngöng Töï töù vò aáy. Nhö vaäy goïi laø nhö phaùp ngöng Töï töù. Neáu khi ngöng vò kia Töï töù, coù naïn söï xaûy ra Taêng ñeàu phaân taùn ñi, sau thaáy vaäy, laïi nhö tröôùc kia ngöng Töï töù. Nhö theá laø nhö phaùp ngöng Töï töù. Neáu xaû giôùi, hoaëc phaïm Ba-la-di, hoaëc phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc phaïm Thaâu-lan-giaù, hoaëc phaïm Ba-daät-ñeà, hoaëc phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, hay phaïm Ñoät-kieát-la, hay phaïm thuyeát aùc. Tyø-kheo naøo duøng töôùng naøy, duøng vieäc naøy, ñoái giöõa Taêng noùi vò kia phaïm, ngöng Töï töù vò kia. Nhö vaäy goïi laø nhö phaùp ngöng Töï töù. Ngöôïc laïi vôùi treân thì goïi laø khoâng nhö phaùp ngöng Töï töù. Khi aáy, Toân giaû Öu-ba-ly hoûi Phaät: - Baïch Theá Toân! Tyø-kheo duøng bao nhieâu phaùp ngöng Töï töù ngöôøi khaùc? Ñöùc Phaät daïy: - Duøng naêm phaùp ngöng Töï töù ngöôøi khaùc:

Duøng thaät khoâng duøng hö. Duøng thôøi khoâng duøng phi thôøi. Duøng coù lôïi ích khoâng duøng khoâng lôïi ích. Duøng taâm töø khoâng duøng yù aùc. Duøng lôøi nhu hoøa khoâng duøng lôøi thoâ baïo. Laïi hoûi Ñöùc Theá Toân: - Muoán ngöng Töï töù cuûa ngöôøi khaùc, neân duøng bao nhieâu phaùp ñeå töï truø löôïng? Ñöùc Phaät daïy: Neân duøng naêm phaùp ñeå töï truø löôïng: Neân truø löôïng: Mình ngöng Töï töù kia laø thaät hay laø hö. Neáu hö thì khoâng neân ngöng, neáu thaät thì neân xeùt ñònh laïi laø ñuùng thôøi hay phi thôøi, neáu phi thôøi thì khoâng neân ngöng, neáu ñuùng thôøi thì neân xeùt ñònh laïi laø coù lôïi ích hay khoâng lôïi ích, neáu khoâng lôïi ích thì khoâng neân ngöng, neáu coù lôïi ích thì neân xeùt ñònh laïi laø nhaân vieäc naøy khôûi leân tranh caõi phaù hoøa hôïp Taêng hay khoâng phaù, neáu phaù thì khoâng neân ngöng, neáu khoâng phaù thì neân xeùt ñònh laïi. Laïi neân truø löôïng: Ta ngöng Töï töù kia thì Tyø-kheo nhö phaùp trì phaùp, trì luaät, hieåu roõ luaät nghi, thoâng minh bieän taøi, hoïc giôùi coù trôï giuùp ta hay khoâng. Neáu caùc vò kia chaéc chaén trôï giuùp cuõng neân xeùt laïi. Xeùt roài duøng ñuùng luùc ngöng Töï töù. Toân giaû Öu-ba-ly laïi hoûi Ñöùc Theá Toân:

Muoán ngöng Töï töù ngöôøi khaùc neân chính mình töï quaùn bao nhieâu phaùp? Ñöùc Phaät daïy: Neân töï quaùn naêm phaùp: Töï quaùn thaân haønh thanh tònh, khaåu haønh thanh tònh, yù haønh thanh tònh, tuïng nhieàu Tu-ña-la, kheùo giaûi A-tyø-ñaøm hay khoâng? Neáu thaân, khaåu, yù haønh khoâng thanh tònh, caùc Tyø-kheo seõ noùi: Thaân khaåu yù cuûa thaày haønh khoâng thanh tònh laøm sao ngöng ngöôøi khaùc? Neáu khoâng tuïng nhieàu Tu-ña-la, caùc Tyø-kheo seõ noùi: Thaày nghe töø ai? Trong kinh naøo noùi nhö vaäy? Chöa coù theå laøm thaày cho mình laøm sao laøm thaày cho ngöôøi khaùc? Neáu khoâng kheùo giaûi A-tyø-ñaøm, caùc Tyø- kheo seõ noùi: Lôøi thaày noùi coù nghóa gì? Töï thaày khoâng bieát nghóa laøm sao ngöng ngöôøi khaùc?! Toân giaû Öu-ba-ly laïi hoûi Phaät: - Coù bao nhieâu phaùp ngöng ngöôøi khaùc Töï töù, sau khoâng hoái haän? Ñöùc Phaät daïy: - Coù naêm phaùp ngöng ngöôøi khaùc Töï töù, sau khoâng hoái haän: vì töø bi, vì lôïi ích, muoán cöùu vôùt, khieán ra khoûi giôùi aùc, truï trong giôùi hoaøn toaøn. Ñöùc Phaät laïi baûo Toân giaû Öu-ba-ly: - Coù naêm phaùp ngöng ngöôøi khaùc Töï töù, sau sinh hoái haän. Caùc Tyø-kheo noùi: - Thaày noùi toäi cuûa ngöôøi khaùc khoâng thaät, thaày neân thoâi. Thaày noùi khoâng ñuùng luùc, thaày neân thoâi. Thaày noùi khoâng coù lôïi ích, thaày neân thoâi. Thaày duøng yù aùc noùi toäi cuûa ngöôøi khaùc, chaúng phaûi laø taâm töø, thaày neân thoâi. Lôøi thaày noùi thoâ baïo chaúng phaûi nhu hoøa, thaày neân thoâi. Neáu ngöôïc laïi vôùi treân, sau khoâng sinh taâm hoái haän. Tyø-kheo hai beân ngöng Töï töù, coù naêm vieäc khoâng neân lo. Caùc Tyø-kheo noùi: Vò kia khoâng nhö thaät ngöng thaày Töï töù, thaày khoâng neân lo. Vò kia ngöng thaày Töï töù khoâng ñuùng luùc, thaày khoâng neân lo. Vò kia ngöng thaày Töï töù khoâng lôïi ích, thaày khoâng neân lo. Vò kia vôùi yù aùc ngöng thaày Töï töù, thaày khoâng neân lo. Vò kia khoâng duøng lôøi nhu hoøa ngöng thaày Töï töù, thaày khoâng neân lo. Toân giaû Öu-ba-ly hoûi Phaät: - Tyø-kheo vaøo trong Taêng neân duøng bao nhieâu phaùp? Ñöùc Phaät daïy: Neân duøng naêm phaùp: 1. Khieâm toán.

2. Taâm töø. 3. Cung kính. 4. Bieát ngoài theo thöù töï. 5. Khoâng luaän noùi vieäc khaùc. Laïi coù naêm phaùp: 1. Khoâng neân laät ngöôïc y. 2. Khoâng neân laät ngöôïc y leân hai vai. 3. Khoâng choáng naïnh. 4. Khoâng neân truøm ñaàu. 5. Neân cung kính Taêng. Toân giaû Öu-ba-ly hoûi Phaät: - Tyø-kheo coù bao nhieâu phaùp ñöôïc cuøng Taêng hoøa hôïp Yeát-ma. Ñöùc Phaät daïy: - Coù naêm phaùp ñöôïc cuøng Taêng hoøa hôïp Yeát-ma. Neân ñoàng kieán, neân tuøy Taêng, neân tin coù vieäc, neân töï mình ñeán, hay noùi gôûi duïc. Naøy Toân giaû Öu-ba-ly! Neáu coù Taêng söï khoâng neân khoâng ñeán, neáu khoâng ñeán thì khaùc vôùi Taêng. Coù naêm thöù kieán ñoái vôùi Taêng söï laø khoâng nhö phaùp: Neân taâm nieäm maø taùc phaùp mieäng noùi, neân taùc phaùp mieäng noùi maø taâm nieäm, phi phaùp trôï Taêng, trôï ngöôøi phi phaùp, phaïm noùi khoâng phaïm. Ngöôïc laïi vôùi treân laø nhö phaùp. Coù moät Tyø-kheo, ngaøy Töï töù, phaïm toäi Ñoät-kieát-la höôùng ñeán Tyø-kheo khaùc noùi: Moät beân noùi laø Ñoät-kieát-la, moät beân noùi laø thuyeát aùc. Trong hai ñeàu coù ngöôøi trì luaät, thoâng minh trí tueä, coù taâm hoå theïn, öa hoïc giôùi phaùp, cuøng nhau tranh luaän khoâng quyeát ñònh ñöôïc, do ñoù ngöng Töï töù. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân sai moät Tyø-kheo daãn ñeán choã maét thaáy tai khoâng nghe, daïy taùc phaùp hoái quaù thuyeát aùc, roài trôû laïi baïch Taêng: Tyø-kheo kia ñaõ taùc phaùp roài, Taêng neân Töï töù. Caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc hoûi taùc phaùp gì. Ngöôøi naøo hoûi, phaïm Ñoät-kieát-la. Laïi coù moät Tyø-kheo, ngaøy Töï töù, phaïm Ñoät-kieát-la, höôùng ñeán caùc Tyø-kheo noùi: Moät beân laø Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, moät beân laø Ñoät-kieát- la… cho ñeán moät beân noùi laø Ba-la-di, moät beân noùi laø Ñoät-kieát-la. Trong hai beân ñeàu coù ngöôøi trì luaät, thoâng minh, trí tueä, coù taâm hoå theïn, öa hoïc giôùi phaùp, cuøng nhau tranh caõi khoâng quyeát ñoaùn ñöôïc, do vaäy ngöng Töï töù. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân sai moät Tyø-kheo daãn ñeán choã maét thaáy tai khoâng nghe, daïy taùc phaùp hoái quaù Ñoät-kieát-la, roài trôû laïi baïch Taêng: Tyø-kheo kia ñaõ taùc phaùp roài, Taêng neân Töï töù. Caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc hoûi taùc phaùp gì.

Ngöôøi naøo hoûi, phaïm Ñoät-kieát-la. Phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni… cho ñeán Thaâu-lan-giaù, cuõng nhö vaäy. Neáu phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc phaïm Ba-la-di, neân baïch yeát-ma ñình chæ vieäc naøy: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, nay ñình chæ vieäc naøy, sau khi Töï töù roài seõ nhö phaùp quyeát ñoaùn. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Taùc baïch naøy roài neân Töï töù, khoâng neân khoâng Töï töù. Coù moät Tyø-kheo, ngaøy Töï töù, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Coù vaät khoâng ngöôøi, nhaân ñoù cuøng luaän veà caùi “Khoâng”. Moät beân noùi coù vaät khoâng ngöôøi, moät beân noùi coù ngöôøi khoâng vaät, cuøng nhau tranh luaän phaân vaân. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân taùc baïch ñình vieäc naøy, roài Töï töù. Khoâng neân khoâng Töï töù. Neáu taùc baïch ñình roài, coù ngöôøi naøo phaùt khôûi vieäc luaän baøn naøy laïi, phaïm Ba-daät-ñeà. Coù

Tyø-kheo beänh ngöng Tyø-kheo beänh Töi töù. Tyø-kheo beänh ngöng Tyø-kheo khoâng beänh Töi töù. Tyø-kheo khoâng beänh ngöng Tyø-kheo beänh Töi töù, khoâng thuaän tuøng nhau. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Ngöôøi vi phaïm ñeàu phaïm Ñoät-kieát- la. Neáu Tyø-kheo beänh ngöng Tyø-kheo beänh Töi töù, caùc Tyø-kheo neân noùi: Hieän nay thaày beänh laøm sao ngöng ngöôøi khaùc? Neáu Tyø-kheo beänh ngöng Tyø-kheo khoâng beänh Töi töù, cuõng neân noùi nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo khoâng beänh ngöng Tyø-kheo beänh Töi töù, caùc Tyø-kheo neân noùi: Thaày neân thoâi! Tyø-kheo naøy beänh, coù theå ñôïi laønh roài seõ ngöng. Coù caùc Tyø-kheo sai söù ngöng ngöôøi khaùc Töi töù, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân sai söù ngöng ngöôøi khaùc Töi töù, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, Baït-nan-ñaø vaãn sai söù ngöng ngöôøi khaùc Töi töù, caùc Tyø- kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi thoï sai maéc Ñoät-kieát-la, Baït-nan-ñaø phaïm Ba-daät-ñeà. Hoaëc Tyø-kheo ngu si ngöng Tyø-kheo ngu si Töi töù, hoaëc Tyø-kheo ngu si ngöng Tyø-kheo trí tueä Töi töù, hoaëc Tyø-kheo trí tueä ngöng Tyø-kheo ngu si Töi töù, khoâng thuaän tuøng nhau, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, ai phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo naøo ngöng Tyø-kheo khaùc Töi töù, chuùng Taêng bieát roõ ngöôøi kia thaân, khaåu, yù nghieäp khoâng thanh tònh, ít nghe, ngu si thì khoâng neân nghe theo vò aáy, neân cöù Töi töù. Neáu Taêng bieát ngöôøi kia thaân, khaåu, yù nghieäp coù thanh tònh, khoâng thanh tònh vaø ít nghe, ngu si, cuõng nhö vaäy. Neáu Taêng bieát ngöôøi kia thaân, khaåu, yù thanh tònh, ña vaên, trí tueä thì nghe lôøi vò aáy, nhöng phaûi hoûi: Thaày thaáy vò kia coù toäi nhö theá naøo, phaù giôùi,

phaù kieán, phaù oai nghi, phaù chaùnh maïng? Neáu noùi phaù giôùi, thì hoûi: Thaày bieát töôùng phaù giôùi chaêng? Neáu noùi: Khoâng bieát. Caùc Tyø-kheo neân cheâ traùch, khieán cho xaáu hoå noùi: Thaày khoâng bieát töôùng phaù giôùi maø ôû giöõa Taêng noùi vò kia phaù giôùi. Neáu Taêng khoâng laøm vieäc quôû traùch naøy thì ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu noùi: Bieát. Caùc Tyø-kheo hoûi: Phaù nhöõng giôùi gì? Neáu noùi: phaïm Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu noùi phaù kieán, neân hoûi: Thaày bieát töôùng phaù kieán hay chaêng? Neáu noùi khoâng bieát, caùc Tyø- kheo neân quôû traùch nhö treân, neáu khoâng quôû traùch thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu noùi bieát thì phaûi hoûi: Nhöõng gì laø phaù kieán? Ñaùp: Khoâng ñôøi naøy, khoâng ñôøi sau, khoâng coù quaû baùo do toäi phöôùc, khoâng cha, khoâng meï, khoâng A-la-haùn. Neáu noùi phaù oai nghi, neân hoûi: Thaày bieát töôùng phaù oai nghi hay khoâng? Neáu noùi khoâng bieát, caùc Tyø-kheo neân quôû traùch nhö treân, neáu khoâng quôû traùch ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu noùi bieát, neân hoûi: Phaù nhöõng oai nghi naøo? Ñaùp: Phaïm Ba-daät-ñeà, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Ñoät-kieát-la, thuyeát aùc. Neáu noùi phaù chaùnh maïng, caùc Tyø-kheo phaûi hoûi: Thaày bieát töôùng phaù chaùnh maïng hay khoâng? Neáu noùi khoâng bieát, caùc Tyø-kheo neân quôû traùch nhö treân, neáu khoâng quôû traùch ñeàu phaïm Ñoät- kieát-la. Neáu noùi bieát, neân hoûi: Phaù nhöõng chaùnh maïng naøo? Neáu noùi: Taâm doái traù, do caàu lôïi döôõng. Taêng laïi neân hoûi laïi: Thaày do thaáy, do nghe, do nghi? Neáu

noùi do thaáy, neân hoûi: Thaáy theá naøo? Thaáy khi naøo? Thaáy choã naøo? Thaáy ôû choã naøo? Ngöôøi kia ôû choã naøo? Neáu hoûi nhö vaäy maø khoâng traû lôøi ñöôïc thì neân nhö phaùp trò roài Töï töù, khoâng neân khoâng Töï töù. Nghe, nghi cuõng nhö vaäy. Coù moät truù xöù chuùng Taêng An cö nôi ñoù, ba thaùng ñeàu ñöôïc chöùng ñaïo, khôûi yù nieäm: Neáu ñuû ba thaùng maø Töï töù seõ di chuyeån ñi, maát söï vui naøy. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo, ba thaùng, ngaøy Töï töù, ñeàu taäp hôïp laïi moät choã, sai moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, chuùng ta An cö nôi ñaây ñöôïc moät loøng thích hôïp an vui, neáu Töï töù phaûi ñi, thì maát söï vui naøy, nay cuøng nhau ñình chæ vieäc aáy ñeán thaùng taùm, ñuû boán thaùng seõ Töï töù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaõ baïch nhö vaäy roài, neáu coù Tyø-kheo muoán ñi xa, cho pheùp Töï töù ñeå ñi. Neáu coù ngöôøi muoán ngöng söï Töï töù kia, Taêng neân nhö phaùp kieåm xeùt khieán ñöôïc Töï töù ñeå ñi. Neáu Tyø-kheo ñi, muoán ngöng söï Töï töù cuûa Tyø-kheo sau, caùc Tyø-kheo neân noùi: Chuùng toâi chöa Töï töù, laøm sao thaày ngöng ñöôïc. Neáu vò kia ñi roài, ñeán khi ngaøy Töï töù sau, trôû laïi ngöng caùc Tyø-kheo Töï töù, caùc Tyø-kheo neân nhö phaùp kieåm xeùt roài neân Töï töù. Coù caùc Tyø-kheo An cö moät choã, nghe caùc Tyø-kheo ôû truù xöù naøo

ñoù, öa tranh chaáp seõ ñeán, neân luaän baøn nhö vaày: Hoï ñeán chaéc hoï ngaên söï Töï töù cuûa chuùng ta. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Coøn hai, ba ngaøy nöõa Töï töù, neân Töï töù ñeå ñi. Neáu nghe ngaøy hoâm nay hoï ñeán, neân Töï töù lieàn ñeå ñi. Neáu nghe hoï ñaõ vaøo trong giôùi, neân mau mau ra ngoaøi giôùi Töï töù roài trôû veà. Neáu khoâng ñöôïc, neân ra ñoùn röôùc, leã baùi, hoûi chaøo, röôùt y baùt, söûa soaïn duïng cuï taém röûa, môøi vaøo phoøng taém ñeå taém, ñöa daàu, maät thoa thaân cho hoï, roài ra ngoaøi giôùi Töï töù. Neáu cuõng khoâng ñöôïc, neân söûa soaïn thöùc aên, tuøy theo trong hay ngoaøi giôùi, neáu doïn aên trong giôùi, khi hoï aên neân ra ngoaøi giôùi Töï töù, neáu doïn aên ngoaøi giôùi, khi aên neân ôû trong giôùi Töï töù. neáu cuõng khoâng ñöôïc, neân cuøng taäp hôïp Töï töù, sai moät Tyø-kheo cöïu truù baïch vôùi caùc Tyø-kheo cöïu truù: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, nay cuøng Boá-taùt thuyeát giôùi, sau ñaây ngaøy thöù möôøi laêm khoâng traêng thuoäc thaùng thöù tö (30/7) seõ Töï töù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Tyø-kheo khaùch neáu noùi: Taïi sao vaøo ngaøy thöù möôøi laêm khoâng traêng thaùng thöù tö Töï töù? Tyø-kheo cöïu truù neân ñaùp: Thaày khoâng cuøng An cö, khoâng neân hoûi toâi. Neáu Tyø-kheo khaùch, ngaøy thöù möôøi laêm khoâng traêng laïi ñeán, Tyø-kheo cöïu truù neân baïch nhö tröôùc. Sau ngaøy möôøi laêm coù traêng seõ Töï töù… cho ñeán caâu… khoâng neân hoûi toâi, cuõng nhö tröôùc. Tyø-kheo khaùch ngaøy thöù möôøi laêm coù traêng laïi ñeán, laïi neân laøm thöùc aên nhö tröôùc. Neáu ñöôïc thì toát, baèng khoâng, neân cöôõng böùc cuøng hoøa hôïp Töï töù, khoâng ñöôïc khoâng Töï töù.

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 20
Phaàn 3: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: THOÏ GIÔÙI, BOÁ TAÙT, AN CÖ, TÖÏ TÖÙ, Y, GIAØY DEÙP DA, THÖÙC UOÁNG V.V...

Ñoaïn 5: NOÙI VEÀ PHAÙP Y

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, nhuõ maãu cuûa Kyø-vöùc taém cho Kyø-vöùc, xem kyõ thaáy töôùng cuûa Kyø-vöùc, nhuõ maãu loä ngay saéc giaän cuûa mình. Kyø-vöùc bieát ngay vaán ñeà hoûi meï: Taïi sao meï nhìn con vôùi daùng veû giaän nhö vaäy? Nhuõ maãu noùi: Meï giaän vì thaân con coù töôùng thuø ñaëc maø taâm yù cuûa con chöa gaàn ñöôïc Phaät, Phaùp, Taêng. Kyø-vöùc nghe roài, khen: Laønh thay! Laønh thay! Meï ñaõ daïy con ñieàu ñoù. Kyø-vöùc lieàn maëc aùo môùi, ñi ñeán choã Ñöùc Phaät. Töø xa thaáy Ñöùc Theá Toân dung maïo ñónh ñaïc, coù ba möôi hai töôùng cuûa baäc ñaïi nhaân, vaàng aùnh saùng toûa ra moät taàm gioáng nhö nuùi vaøng, lieàn sinh loøng tín kính. Kyø-vöùc ñeán tröôùc Phaät, kính leã saùt chaân Ngaøi, roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät vì Kyø-vöùc noùi caùc pheùp nhieäm maàu, chæ veõ söï lôïi ít ñeå ñöôïc hoan hyû, nhö luaän veà vieäc boá thí, trì giôùi vaø sinh thieân, taïi gia laø nhieãm luïy, xuaát gia khoâng ñaém vöôùng, nhöõng phaùp trôï ñaïo nhö vaäy laøm saùng toû vaán ñeà. Ñöùc Phaät laïi noùi tieáp nhöõng phaùp chö Phaät thöôøng noùi laø Khoå, Taäp, Dieät, Ñaïo. Kyø-vöùc lieàn töø choã ngoài xa traàn, lìa caáu, ñaëng maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû roài quy y Phaät, Phaùp, Taêng vaø thoï naêm giôùi. Kyø-vöùc kheùo phaân bieät ñöôïc ngoïn, ngaønh, töôùng cuûa aâm thanh, Ñöùc Phaät daãn Kyø-vöùc ñeán nôi goø xöông coát, Ngaøi chæ ñaàu laâu cuûa naêm ngöôøi. Kyø-vöùc goõ töøng caùi, baïch Phaät: Ñaàu laâu thöù nhaát naøy, sinh vaøo ñòa nguïc. Ñaàu laâu thöù hai sinh nôi suùc sinh. Caùi thöù ba sinh nôi ngaï quyû. Caùi thöù tö sinh vaøo coõi ngöôøi. Caùi thöù naêm sinh vaøo coõi trôøi. Ñöùc Phaät daïy: Laønh thay! OÂng noùi ñuùng caû! Ñöùc Phaät laïi chæ moät caùi ñaàu laâu, Kyø-vöùc goõ Ba laàn, khoâng bieát sinh ôû ñaâu, baïch Phaät: Con khoâng bieát ngöôøi naøy sinh vaøo coõi naøo. Ñöùc Phaät daïy: OÂng khoâng bieát laø phaûi. Taïi sao vaäy? Ñaây laø ñaàu

laâu cuûa vò A-la-haùn, khoâng coøn coù choã sinh. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân, thaân bò beänh nheï, baûo Toân giaû A-nan: - Beänh cuûa Ta neân uoáng thuoác thoå haï. Toân giaû A-nan baïch Phaät: - Neân noùi vôùi Kyø-vöùc. - Ñöôïc. A-nan ñeán thoâng

baùo, Kyø-vöùc noùi: - Toâi khoâng theå duøng thuoác thöôøng ñeå chöõa beänh cuûa Ngaøi. Toâi seõ baøo cheá thöù thuoác cuûa Chuyeån luaân Thaùnh vöông duøng ñeå daâng leân Ñöùc Theá Toân. Kyø-vöùc duøng döôïc huaân, ba loaïi hoa Öu-baùt-la, ñem ñeán choã Ñöùc Phaät baïch: - Xin Ngaøi ngöûi hoa naøy. Ngöûi moät hoa seõ coù möôøi laàn haï (phong), ba hoa seõ coù ba möôi laàn, beänh seõ khoûi hoaøn toaøn. Ñöùc Theá Toân lieàn ngöûi hai hoa, ñöôïc haï (phong) hai möôi laàn, moät hoa coøn laïi ñöôïc chín laàn. Khoâng bao laâu sau, Kyø-vöùc laïi ñeán choã Phaät, baïch: - Ngöûi hoa coù haï ñöôïc khoâng? Haï nhieàu hay ít? Ñöùc Phaät daïy: - Ngöûi thuoác tuy haï ñöôïc, nhöng coøn thieáu moät caùi. Kyø-vöùc baïch Phaät: - Neân uoáng nöôùc noùng, beøn haï theâm ñöôïc moät caùi, beänh ñöôïc laønh haún. Kyø-vöùc laïi thöa: - Caàn phaûi boå döôõng, con seõ tuøy thôøi cuùng döôøng nhöõng thöù caàn duøng. Ñöùc Phaät thoï nhaän baèng caùch im laëng. Kyø-vöùc naáu canh baèng gaïo chieân-ñaø daâng cuùng Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng roài, Kyø-vöùc laïi baïch: - Con trò beänh cho quoác vöông, quan, daân, nhaän ñöôïc haèng traêm ngaøn löôïng vaøng, baûy thöù baùu nhieàu voâ soá, hoaëc nhaän ñöôïc thoân xoùm, hoaëc nhaän ñöôïc moät aáp, cuùi xin Ñöùc Theá Toân nhaän cho con moät lôøi nguyeän nhoû. Ñöùc Phaät daïy: - Caùc Ñöùc Phaät Nhö Lai ñaõ vöôït qua caùc nguyeän. Kyø-vöùc laïi baïch Phaät: - Xin Phaät cho con ñöôïc nguyeän moät lôøi. Ñöùc Phaät daïy:

- Neáu hôïp lyù thì khoâng traùi vôùi yù cuûa ngöôi. Khi aáy, Kyø-vöùc lieàn duøng moät chieác y quyù, trò giaù baèng nöûa nöôùc, daâng leân Ñöùc Phaät, baïch: - Ñaây laø chieác y, trong caùc chieác y, noù laø toái thaéng, xin Ngaøi ruû loøng thöông thoï nhaän cho. Kyø-vöùc laïi xin Phaät cho pheùp caùc Tyø-kheo ñöôïc nhaän y cuûa gia chuû. Ñöùc Phaät thoï nhaän vaø cho pheùp caùc Tyø-kheo ñöôïc nhaän y cuûa gia chuû. Ñöùc Phaät vì Kyø-vöùc noùi caùc phaùp dieäu roài khieán veà choã cuõ. Nhaân vieäc naøy, Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø- kheo: - Kyø-vöùc trò beänh cuûa Ta laønh, laïi ñem moät thöôïng y daâng cho Ta, xin cho caùc Tyø-kheo ñöôïc pheùp thoï söï daâng cuùng y cuûa gia chuû. Ta thoï nhaän vaø cuõng cho pheùp caùc Tyø-kheo thoï söï daâng cuùng y cuûa gia chuû. Töø nay caùc Tyø-kheo muoán maëc y cuûa gia chuû, cho pheùp thoï, song keû thieåu duïc, tri tuùc maëc y phaán taûo laø ñieàu Ta khen ngôïi. Baáy giôø, nôi thaønh Vöông-xaù, caùc Cö só nghe Phaät cho pheùp caùc Tyø-kheo thoï söï daâng cuùng y cuûa gia chuû, cuøng nhau ñem ba ngaøn tröông Kíp boái thuaàn maøu xanh, vaøng, ñoû, ñeán daâng cuùng cho caùc Tyø-kheo. Do coù caùc maøu saéc neân caùc Tyø-kheo sinh nghi, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï nhöng neân giaët cho phai maøu saéc roài nhuoäm laïi ñeå maëc. Coù caùc Tyø-kheo ñeán nôi goø maû quaùn töû thi, töø chaân ñeán ñaàu, khôûi quaùn baát tònh, döïng töû thi daäy, quyû nhaäp vaøo trong töû thi, tröông maét, le löôõi, ñaïp caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo hoaûng sôï, phi nhaân ñöôïc cô hoäi, ñoaït laáy tinh khí, coù vò phaûi cheát. Laïi coù moät Tyø-kheo, ñeán nôi goø maû, quaùn töø chaân ñeán ñaàu, thaây cuûa ngöôøi nöõ môùi cheát, sinh taâm duïc, haønh baát tònh, do ñoù, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng quaùn töø chaân tröôùc. Laïi coù Tyø-kheo quaùn moät beân ngöôøi cheát, döïng töû thi daäy, quyû laïi nhaäp vaøo

trong töû thi, tröông maét, le löôõi, laáy tay ñaùnh, do vaäy, baïch Phaät. Phaät daïy: Ñöøng neân quaùn moät beân maø neân quaùn phía tröôùc ñaàu. Laïi coù Tyø-kheo vì y neân ñaøo thaây ngöôøi môùi cheát leân, caùc Cö só thaáy cheâ traùch, noùi: Sa-moân Thích töû naøy hoâi thoái, baát tònh, taïi sao haïng ngöôøi naøy laïi ñeán trong nhaø ta? Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng ñöôïc ñaøo thaây ngöôøi cheát, vi phaïm, phaïm Ñoät- kieát-la. Laïi coù Tyø-kheo ñem xöông ngöôøi cheát ñeå trong Taêng phöôøng, coù ngöôøi ñem ñaàu laâu cuûa ngöôøi cheát ñeå choã kinh haønh, hoaëc döôùi giöôøng. Caùc Cö só thaáy cheâ traùch, noùi: Caùc Tyø-kheo baát tònh, khaû oá, taïi sao ñem

xöông ngöôøi cheát ñeå trong Taêng phöôøng, gioáng nhö goø maû, chöùa ñaàu laâu ngöôøi cheát nhö chöùa bình baùt?! Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà naøy baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, cuõng nhö khoâng neân laáy tay caàm laáy xöông ngöôøi cheát, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù Tyø-kheo ñau maét, thaày thuoác baûo: Laáy xöông traùn cuûa ngöôøi maøi ñeå nhoû vaøo maét. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp chuùng toâi caàm xöông ngöôøi cheát, neân cho phöông thuoác khaùc. Thaày thuoác noùi: Khoâng coù phöông thuoác naøo khaùc coù theå trò ñöôïc. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp khi coù beänh ñöôïc naém xöông ngöôøi cheát thì beänh naøy coù theå laønh ñöôïc, do ñoù, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp ôû choã vaéng laáy xöông, lôùn nhö hai ngoùn tay maøi ñeå nhoû maét. Coù caùc Tyø-kheo aên meø, maät, caù, thòt, ñeán nôi goø maû tìm y phaán taûo, quyû thaàn khoâng vui. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân aên caùc vaät naøy maø ñeán nôi goø maû. Coù caùc Tyø-kheo ôû trong Taêng vaø nhaø baïch y, aên meø, maät, caù, thòt, treân loä trình phaûi xuyeân qua goø maû, sôï ñi traùnh ñöôøng khaùc, do ñoù, bò laïc ñoaøn, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu khoâng sôï thì cho pheùp ñi qua moät beân. Coù caùc Tyø-kheo thöôøng ñeán nôi goø maû, khi xin ñöôïc caù, thòt aên, khoâng daùm trôû laïi nôi aáy, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu khoâng sôï thì cho pheùp trôû laïi. Coù caùc Tyø-kheo, ngaøy moàng taùm, möôøi boán, möôøi laêm trong thaùng, tôùi lui nôi goø maû tìm y phaán taûo, caùc quyû thaàn vaøo nhöõng ngaøy aáy cuõng taäp hôïp, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Nay laø ngaøy chuùng toâi taäp hôïp, lyù do gì caùc thaày laïi ñeán? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Nhöõng ngaøy aáy khoâng neân ñeán nôi goø maû. Tyø-kheo thöôøng ôû nôi goø maû vaø treân loä trình, ngaøy aáy ñeàu khoâng daùm tôùi nôi goø maû, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu khoâng sôï thì ñöôïc pheùp. Coù caùc Tyø-kheo ñaïi tieåu tieän nôi goø maû, caùc quyû thaàn cheâ traùch noùi: Taïi sao laïi ñaïi tieåu tieän nôi truù xöù cuûa chuùng toâi? Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù goø maû roäng xa, caùc Tyø-kheo ñi ngang qua khoâng daùm haønh söï, do ñoù bò beänh, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân khaåy moùng tay tröôùc vaäy sau môùi ñaïi tieåu tieän. Neáu quyû thaàn muoán nghe kinh ñieån neân tuïng kinh noùi phaùp, ñoù laø ñieàu neân laøm. Khi aáy, Vua Ca-di ñem y baùu Khaâm-baø-la taëng cho Kyø-vöùc. Kyø- vöùc lieàn ñem ñeán Taêng phöôøng cuùng cho Taêng, caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân thoï duïng ñeå

trang nghieâm baûo thaùp. Coù caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc thaûm, luïa taïp saéc loâng daøi hay ngaén vaø

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 20 453

khoâng coù loâng, khoâng daùm thoï, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï, neáu taïp saéc thì cho pheùp giaët cho hoaïi saéc roài maëc. Neáu khoâng theå khieán cho saéc thuaàn kia hoaïi ñi thì cho pheùp maëc trong Taêng phöôøng. Coù caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc daï ñaõ thaønh vaø chöa thaønh, khoâng daùm thoï ñeå may, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï nhaän ñeå may. Coù caùc Tyø-kheo muoán löôïm y phaán taûo nôi ngaû tö ñöôøng heûm, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp löôïm. Khi aáy, coù baïch y nôi ñöôøng heûm côûi y ñeå ñaïi tieåu tieän, caùc Tyø- kheo töôûng laø y phaán taûo, laáy. Ngöôøi kia noùi: Ñaïi ñöùc, ñöøng laáy y cuûa toâi. Tyø-kheo noùi: Toâi töôûng laø y phaán taûo cho neân laáy. Baïch y laïi noùi: Thaày khoâng ngoù kyõ ñeå laáy, laáy nhö vaäy thaønh laáy troäm. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Neân xem xeùt kyõ coù buïi baëm, coù naùm naéng, coù veû laâu cuõ, nhaän xeùt kyõ roài hoûi ngöôøi, vaäy sau môùi laáy. Caùc Tyø-kheo löôïm y phaán taûo, chöa giaët maø ñem vaøo trong phoøng, hoâi thoái, baát tònh, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân chöa giaët maø ñem vaøo trong phoøng. Coù caùc Tyø-kheo löôïm y phaán taûo khoâng giaët lieàn, ñeå sinh truøng, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân giaët saïch lieàn. Coù caùc Tyø-kheo nôi ao saïch vaø trong doøng nöôùc saïch maø giaët y phaán taûo, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù caùc Tyø- kheo laáy chaäu saïch giaët y phaán taûo, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm vaäy. Ñöùc Phaät töø thaønh Vöông-xaù, cuøng vôùi chuùng Ñaïi Tyø-kheo Taêng moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò du haønh trong nhaân gian. Caùc Tyø-kheo vaùc y phaán taûo, troâng thaáy vieäc naøy, Ñöùc Phaät khôûi yù nieäm: Ta neân vì caùc Tyø-kheo quy ñònh thôøi haïn y cuûa gia chuû daâng cuùng. Baáy giôø, Vua Bình-sa nghe Ñöùc Phaät cuøng moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø-kheo du haønh trong nhaân gian khôûi yù nieäm: Nay ta coù theå duøng boán loaïi binh, nhaèm thò veä Ñöùc Theá Toân du haønh trong lónh vöïc cuûa nöôùc ta. Nghó roài lieàn ra leänh trang nghieâm boán loaïi binh theo haàu sau Ñöùc Phaät. Tuaàn töï qua caùc nôi, Ñöùc Phaät ñi ñeán soâng Haèng, muoán tôùi nöôùc Baït-kyø phaûi loäi qua soâng. Toân giaû Muïc-lieân nghó: Neáu duøng thuyeàn ñeå qua sôï nhaø Vua chôø laâu, pheá boû coâng vieäc, nay ta neân duøng thaàn löïc kh- ieán cho nöôùc caïn. Nghó roài lieàn khieán cho nöôùc caïn, Ñöùc Phaät cuøng caùc Tyø-kheo ñoàng loaït loäi qua. Ñöùc Phaät ñeán bôø beân kia, noùi keä: Tinh taán laø thuyeàn beø Vöôït qua soâng roäng saâu Ai ngöôøi thaáy vieäc naøy Khoâng phaùt taâm tín kính?

454 BOÄ LUAÄT 1

Khi aáy, Vua Bình-sa khôûi yù nieäm: Ñöùc Phaät ñaõ ra khoûi bieân cöông cuûa nöôùc ta, ta neân lui veà. Vua lieàn chaáp tay töø xa kính leã roài trôû lui. Ñeán nôi thoân Quaät Traø, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Coù boán phaùp, Ta vaø caùc oâng, khi chöa ñaït ñöôïc thì ôû trong sinh töû luaân hoài khoâng bôø beán. Boán phaùp ñoù laø gì? Ñoù laø: Thaùnh giôùi, Thaùnh ñònh, Thaùnh hueä vaø Thaùnh giaûi thoaùt.

Nay ñaõ ñaït roài, sinh töû ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong. Ñöùc Phaät vì caùc Tyø-kheo noùi keä: Giôùi ñònh tueä giaûi thoaùt Nay Ta giaùc ngoä roài Ñoaïn heát caùc nguoàn khoå Neân vì caùc oâng noùi. Luùc naøy, Ñöùc Phaät höôùng daãn naêm traêm Tyø-kheo du haønh nôi nöôùc Baït-kyø, muoán ñeán thaønh Tyø-xaù-ly. Nôi ñoù coù daâm nöõ teân laø A- phaïm-hoøa-lôïi, nghe Ñöùc Phaät Theá Toân coù ñaïi danh ñöùc, hieäu Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc, nhöõng lôøi Ngaøi daïy ñaàu, ñuoâi, chaëng giöõa ñeàu thieän, ñaày ñuû töôùng phaïm haïnh thanh tònh, ñang du haønh nôi caùc nöôùc, saép ñeán thaønh naøy, vui möøng noùi: Laønh thay, ta nguyeän muoán yeát kieán. Baø lieàn cho trang hoaøn xe boán ngöïa, vôùi naêm traêm kyõ nöõ tuøy tuøng, ra nghinh ñoùn Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät töø xa troâng thaáy, baûo caùc Tyø- kheo: Caùc thaày, moãi ngöôøi ñeàu neân heä nieäm taïi tieàn, töï phoøng hoä taâm mình, ñoù laø lôøi daïy cuûa chö Phaät. Theá naøo goïi laø heä nieäm? Nghóa laø thöïc haønh boán nieäm xöù, quaùn noäi thaân, tuaàn töï quaùn nôi thaân ñeå tröø voâ minh, khoå cuûa theá gian. Quaùn ngoaïi thaân, noäi, ngoaïi thaân vaø thoï, taâm phaùp cuõng nhö vaäy. Taïi tieàn laø theá naøo? Nghóa laø ñi, ñöùng, ngoài, naèm, nguû, thöùc, tôùi, lui, doøm ngoù tröôùc sau, co giaõn, cuùi ngöûa, maëc y, böng baùt, aên uoáng, ñaïi tieåu tieän, noùi, nín, thöôøng truï taâm nôi ñoù. AÁy laø lôøi daïy cuûa Ta. A-phaïm-hoøa-lôïi töø xa troâng thaáy Ñöùc Theá Toân dung maïo thuø thaéng, caùc caên tòch ñònh, coù ba möôi hai töôùng cuûa baäc ñaïi nhaân, toûa saùng quanh moät taàm, gioáng nhö nuùi vaøng, ñieàu hoan hyû, nieàm tín kính caøng taêng leân, baø ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân. Ñöùc Phaät vì baø noùi caùc phaùp nhieäm maàu, chæ veõ söï lôïi ích, baø vui möøng roài baïch Phaät: Baïch Theá Toân! Nguyeän xin Ñöùc Phaät vaø chö Taêng nghæ ñeâm nôi vöôøn cuûa con vaø ngaøy mai con xin môøi thoï trai. Ñöùc Phaät nhaän lôøi baèng söï im laëng. A-phaïm-hoøa-lôïi bieát Ñöùc Phaät nhaän lôøi môøi roài beøn kính leã, nhieãu quanh vaø caùo lui. Khi aáy, naêm traêm Ly xa nghe Ñöùc Phaät cuøng Tyø-kheo Taêng du haønh trong nöôùc höôùng ñeán thaønh naøy, cuøng nhau laäp quy öôùc nghinh ñoùn Ñöùc Phaät, neáu ai khoâng ñi ñoùn seõ vò phaït naêm traêm kim tieàn. Tuaân

haønh quy öôùc moïi ngöôøi ñeàu ñi, hoaëc côõi ngöïa xanh, xe xanh thì y phuïc cuûa taát caû quyeán thuoäc cuõng ñeàu xanh. Vaøng, ñen, ñoû, traéng ñeàu cuõng nhö vaäy. A-phaïm-hoøa-lôïi giöõa ñöôøng gaëp hoï, khoâng chòu traùnh ñöôøng. Caùc Ly xa noùi: Lyù do gì khoâng traùnh ñöôøng khieán cho xe ngöïa ñuïng nhau? A-phaïm-hoøa-lôïi noùi: Toâi thænh Phaät vaø Taêng nghæ laïi nôi vöôøn cuûa toâi vaø saùng mai cuùng döôøng neân khoâng coù ñuû thì giôø ñeå traùnh. Caùc Ly xa noùi: Chuùng toâi cuõng muoán thænh Phaät, baø ñeå chuùng toâi thænh tröôùc. Baø ta ñaùp: Ñöùc Phaät ñaõ nhaän lôøi thænh cuûa toâi roài, toâi khoâng theå nhöôøng ñöôïc. Caùc Ly xa noùi: Toâi bieáu baø naêm traêm ngaøn löôïng vaøng, baø ñeå toâi thænh tröôùc. Baø ta vaãn traû lôøi nhö treân. Caùc Ly xa laïi noùi: Bieáu cho baø taøi vaät phaân nöûa nöôùc coù ñöôïc khoâng? Baø ta noùi: Giaù nhö caû nöôùc cuõng khoâng theå ñöôïc. Neáu caùc oâng coù theå baûo ñaûm ba vieäc naøy cho toâi khoûi

maát thì toâi môùi chaáp thuaän. Caùc Ly xa hoûi: Ba vieäc aáy laø gì? Moät laø baûo ñaûm thaân maïng toâi khoâng bò cheát yeåu. Hai laø baûo ñaûm cuûa caûi toâi khoâng bò toån thaát. Ba-laø baûo ñaûm Phaät thöôøng ôû ñaây chöù khoâng ñi choã khaùc. Caùc Ly xa noùi: Taøi saûn toån thaát chuùng toâi coù theå cho ñöôïc, neáu Ñöùc Phaät ñi choã khaùc chuùng toâi coù theå môøi ôû laïi, nhöng söï nguy khoán cuûa maïng soáng nôi baø ai daùm baûo ñaûm? Ly xa noùi xong, noåi giaän boû ñi. Ñöùc Phaät töø xa thaáy caùc Ly xa ñeán, baûo caùc Tyø-kheo muoán bieát chö Thieân ôû coõi Ñao-lôïi xuaát nhaäp nhö theá naøo thì hình aûnh caùc Ly xa ñaây khoâng khaùc. Caùc Ly xa thaáy Phaät dung maïo thuø thaéng... gioáng nhö nuùi vaøng, lieàn xuoáng xe ñi boä, tieán ñeán tröôùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân. Luùc ñoù trong chuùng kia coù moät thanh nieân teân Taân-kyø-da, töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, quyø goái, chaáp tay, baïch Phaät: Con muoán duøng keä khen ngôïi Theá Toân. Ñöùc Phaät daïy: Tuøy yù oâng. Ngöôøi thanh nieân lieàn noùi: Bình-sa ñöôïc thieän lôïi Öông giaø mang giaùp baùu Phaät xöa sinh nôi ñaây Tieáng vang nhö saám seùt. Cuõng nhö hoa môùi nôû Ngaït ngaøo, ngaùt muøi thôm Xem Phaät thaân saùng toûa Nhö maët trôøi röïc rôõ. Nhö traêng troøn vaèng vaëc Treân voøm trôøi khoâng maây Theá Toân thaân saùng choùi Loàng loäng khoâng gì hôn.

456 BOÄ LUAÄT 1

Phaät hueä soi cuøng khaép Tieâu dieät loøng toái taêm Cho theá gian con maét Quyeát ñoaùn caùc nghi hoaëc. Caùc Ly xa nghe keä ñeàu hoan hyû, lieàn taëng cho naêm traêm chieác aùo, ngöôøi thanh nieân noùi: Toâi khoâng caàn aùo, nguyeän ñöôïc thænh Phaät tröôùc. Ñöùc Phaät daïy Ly xa: Coù theå cho pheùp thænh tröôùc. Ma-naïp lieàn thænh Phaät vaø Taêng. Y vaãn ñöôïc taëng. Ma-naïp nhaän ñöôïc y lieàn daâng cuùng Phaät. Ñöùc Phaät thoï nhaän, baûo caùc Ly xa: ÔÛ ñôøi coù naêm ñieàu quyù baùu raát khoù ñöôïc gaëp. 1. Chö Phaät Theá Toân. 2. Nhöõng lôøi do Ñöùc Phaät daïy. 3. Hieåu roõ lôøi Phaät daïy. 4. Laøm theo ñieàu ñaõ nghe. 5. Ngöôøi khoâng queân aân nhoû. Caùc Ly xa nghe phaùp hoan hyû, cuøng nhau nghò baøn: Ñöùc Phaät khoâng ôû ñaây laâu, moãi ngöôøi cuùng rieâng reû khoâng theå naøo giaùp khaép ñöôïc. Nay ta neân taäp trung taát caû phaåm vaät roài tuøy theo ñoù maø cuùng döôøng haèng ngaøy. Chaúng phaûi chuûng toäc ta thì khoâng cho pheùp döïa vaøo. A-phaïm-hoøa-lôïi suoát ñeâm laøm caùc thöùc aên ngon boå roài, saùng ngaøy ñem ñeán nôi vöôøn, traûi toïa cuï xong, thænh Phaät vaø Taêng thoï trai. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Caùc thaày heä nieäm, cuøng thoï böõa trai naøy. Taát caû ñeàu an toïa nôi toøa. Naïi nöõ töï tay pha cheá thöùc aên moät caùch hoan hyû, khoâng laãn loän. Thoï trai xong, duøng nöôùc roài, Naïi nöõ ñöùng lui qua moät beân, baïch Phaät: Caùc vöôøn nôi Tyø-xaù-ly, vöôøn naøy laø ñeä nhaát, con söûa soaïn nôi vöôøn naøy laø muoán laøm vieäc phöôùc, nay xin daâng cuùng Ñöùc Theá Toân, xin Ngaøi nhaän laáy. Ñöùc Phaät daïy: Neân cuùng cho Taêng ñeå ñöôïc quaû baùo lôùn. Naïi nöõ laïi moät laàn nöõa xin cuùng cho Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neân cuùng cho Taêng, trong Taêng coù Ta. Naïi nöõ vaâng lôøi Phaät daïy, lieàn daâng cuùng cho Taêng, roài laáy caùi gheá nhoû, ngoài tröôùc Ñöùc Phaät, Ñöùc Phaät vì Naïi nöõ noùi keä tuøy

hyû, nhö keä Ñöùc Phaät ñaõ noùi cho Tyø-lan-nhaõ… Ñöùc Phaät laïi noùi caùc phaùp vi dieäu, chæ baøy söï lôïi ích, baø hoan hyû, lieàn töø nôi choã ngoài ñöôïc maét phaùp trong saïch. Keá ñoù, thoï ba quy vaø naêm giôùi, roài töø choã ngoài ñöùng daäy kính leã Ñöùc Phaät vaø caùo lui. Sau ñoù, caùc Ly xa cuùng döôøng theo keá hoaïch ñaõ nghó baøn. Ñöùc Phaät töø Tyø-xaù-ly tuaàn töï du haønh ñeán phaùp Baùt-giaø-la. Khi aáy vaøo muøa Ñoâng, Phaät maëc moät chieác aùo, nguû nôi ñaát troáng. Phaàn ñaàu cuûa

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 20 457

ñeâm vöøa qua, caûm thaáy laïnh, laïi maëc theâm moät chieác aùo. Quaù giöõa ñeâm, caûm thaáy laïnh, laïi maëc theâm moät chieác aùo nöõa. Khoâng thaáy khoán khoå do laïnh, Phaät khôûi yù nghó: Vò lai caùc Tyø-kheo neáu khoâng phaûi höùng chòu söï laïnh leõo thì neân chöùa ñuû ba y ñeå cheá ngöï. Nay Ta coù theå vì caùc Tyø-kheo quy ñònh chöùa ba y. Do vieäc naøy, saùng ngaøy Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tröôùc ñaây, khi du haønh nôi thaønh Vöông-xaù, thaáy caùc Tyø-kheo phaûi mang naëng vì y, baáy giôø muoán quy ñònh möùc löôïng y cuûa gia chuû cuùng thí. Ñeâm vöøa qua, thôøi tieát raát laïnh, tröôùc heát Ta maëc moät y, giöõa ñeâm caûm thaáy laïnh, laïi maëc theâm moät y, cuoái ñeâm coøn caûm thaáy laïnh, laïi maëc theâm moät y nöõa. Ta thaáy an oån vì coù ñuû söï aám aùp, lieàn khôûi yù nghó: Vò lai caùc Tyø-kheo, muoán khoûi chòu reùt vì laïnh neân maëc ba y, ñeå cheá ngöï noù. Ta nay coù theå vì caùc Tyø-kheo quy ñònh cho chöùa caát ba y. Nay do möôøi ñieàu lôïi neân vì caùc Tyø-kheo quy ñònh chöùa ba y, khoâng cho pheùp chöùa dö. Neáu y bò hö hoaïi cho pheùp tu boå, duøng kim chæ vaù laïi, bò luûng loã cuõng cho pheùp vaù laïi cho thaúng. Khi aáy, caùc Tyø-kheo chöùa y Caâu-tu-la, caùc Cö só thaáy, dò nghò noùi: Tyø-kheo maëc Caâu-tu-la, ñaâu coù khaùc gì chuùng ta maëc y truøm ñaàu? Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp maëc y Caâu-tu-la, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät Tyø-kheo, y An-ñaø-hoäi bò hö hoaïi, quyeàn bieán hieäp laïi may thaønh Caâu-tu-la ñeå maëc, sau ñoù sinh nghi hoái, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp taïm thôøi may ñeå maëc. Coù caùc Tyø-kheo caát chöùa y truøm ñaàu vaø coù tuï y Caâu nhieáp maëc leân treân. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp chöùa y truøm ñaàu vaø y coù tay, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu nhaän ñöôïc cho pheùp thoï nhaän roài phaù ra laøm y khaùc. Coù moät ngoaïi ñaïo duøng chæ taïp saéc may vaù treân y, laøm ñieàu böùc, sau ñoù, xuaát gia trong Phaät phaùp cuõng maëc y aáy, caùc Cö só thaáy cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû maëc y ngoaïi ñaïo, khoâng theå phaân bieät ñöôïc, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp maëc y ngoaïi ñaïo, vi phaïm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu khoâng bieát ñoù laø y ngoaïi ñaïo, nhöng chaúng phaûi ñöôïc Phaät cho pheùp, ñeàu neân phaù ra. Neáu bieát laø y cuûa ngoaïi ñaïo thì neân quaêng xuoáng loùt ñaát, khieán cho ngöôøi ñaïp leân treân cho mau hö hoaïi. Coù caùc Tyø-kheo ngoài thieàn beân goác caây, bò chim laøm oàn vaø laøm nhôùp thaân theå, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp ñuoåi chim ñi hay laøm nhaø ngoài thieàn. Coù caùc Tyø-kheo muoán ñeán nôi goø maû ñeå laáy y cuûa ngöôøi cheát,

baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laáy. Quyù vò beøn laáy, sau ñoù Tyø-kheo khaùc cuõng ñeán laáy y, thaáy Tyø-kheo ñeán laáy tröôùc noùi: chia cho toâi vôùi. Tyø-kheo kia khoâng chia, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân cuøng chia. Coù caùc Tyø-kheo coù maët tröôùc nôi goø maû, nhaän ñöôïc y, chia cho Tyø-kheo ñeán sau, khi chia laïi coù Tyø-kheo ñeán ñoøi chia cho mình, caùc Tyø-kheo khoâng chia, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân cuøng chia. Chia phaàn roài, moãi ngöôøi ñeàu muoán ra veà, laïi coù Tyø-kheo ñeán ñoøi chia, caùc Tyø-kheo khoâng chia, baïch Phaät. Phaät daïy: Cuõng neân chia cho nhau. Chia roài, moãi ngöôøi ñeàu saép ra khoûi goø maû, laïi coù Tyø-kheo ñeán ñoøi chia phaàn, caùc Tyø-kheo khoâng chia, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân chia cho nhau. Chia roài moãi vò ñeàu ra khoûi goø maû, laïi coù Tyø-kheo ñeán ñoøi chia phaàn, caùc Tyø-kheo khoâng chia, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân chia. Coù moät Tyø-kheo maëc y, böng baùt vaøo thoân khaát thöïc, khôûi yù nieäm: Giôø naøy vaøo thoân khaát thöïc, coøn sôùm, beøn vaøo goø maû, nhaän ñöôïc nhieàu y, nhaän ñöôïc roài laïi khôûi yù nghó: Neáu ñem vaøo thoân thì naëng vaø xaáu hoå, muoán ñem veà, nhöng khi aáy laïi sôï quaù giôø, beøn ñem thu giaáu, roài ñi khaát thöïc. Laïi coù moät Tyø-kheo, sau khi aên xong veà tröôùc, ñeán nôi goø maû ñeå tìm y, thaáy y cuûa Tyø-kheo tröôùc thu giaáu, beøn laáy ñem ñi. Tyø-kheo tröôùc, aên xong ñeán laáy y, choã y khoâng coøn nöõa. Quay veà Taêng phöôøng thaáy moät Tyø-kheo ñang giaët y ñoù, noùi: Thaày ñöøng giaët y cuûa toâi. Tyø- kheo kia noùi: Khoâng phaûi cuûa thaày. Tyø-kheo tröôùc trình baøy ñaày ñuû söï vieäc. Tyø-kheo kia noùi: Vaät nôi goø maû khoâng coù chuû laáy gì laøm chöùng? Baïch Phaät. Phaät daïy: Neân thuoäc veà Tyø-kheo tröôùc, töø nay neáu nhaän ñöôïc y nôi goø maû neân laøm daáu. Coù Tyø-kheo laáy xöông cuûa ngöôøi cheát laøm daáu, caùc Tyø-kheo ñeán sau töôûng laø chim tha rôi leân treân y, neân laáy y ñi. Baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laáy xöông ngöôøi cheát laøm daáu. Laïi coù Tyø-kheo duøng nöôùc maøu ñoû laøm daáu, caùc Tyø-kheo töôûng laø maùu nhôùp, beøn laáy y ñi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân duøng nöôùc maøu ñoû laøm daáu, neân duøng maøu xanh, maøu ñen, maøu lam, hoaëc laáy mieáng y caø sa daùn leân treân. Coù caùc Tyø-kheo cuøng nhau phaân coâng, phaân nöûa vaøo thoân khaát thöïc, phaân nöûa ñeán goø maû tìm y, khi trôû veà cuøng chia nhau. Giao öôùc nhö vaäy roài ñi. Ngöôøi ñeán baõi tha ma tìm ñöôïc nhieàu y, hoái haän nghó: Ta ñöôïc y thuoäc veà cuûa ta, quyù vò kia nhaän ñöôïc nhieàu thöùc aên thuoäc veà quyù vò, khoâng theå chia cho nhau. Tyø-kheo khaát thöïc, khi trôû veà, ñem thöùc aên chia, Tyø-kheo tìm ñöôïc y khoâng nhaän, noùi nhö treân. Tyø-kheo khaát thöïc noùi: Tröôùc cuøng nhau giao öôùc roõ raøng, taïi sao laïi thay ñoåi? Quyù vò baïch

Phaät. Phaät daïy: Neân cuøng chia cho nhau. Tyø-kheo laáy y, khi ñöôïc y roài giao öôùc, neáu coù theå mang y naøy veà choã ôû, seõ chia ra hai phaàn. Khi mang veà ñeán nôi, laïi ñoåi yù kieán khoâng cho, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân chia cho nhau. Giaët y cuõng vaäy. Coù moät Tyø-kheo ñeán nôi goø maû, thaáy moät ngöôøi môùi

cheát, muoán laáy chieác y cuûa hoï, döïng ñöùng xaùc cheát leân, quyû nhaäp vaøo ngöôøi cheát, noùi thaønh tieáng: Ñaïi ñöùc ñöøng laáy y cuûa toâi. Tyø-kheo noùi: Ngöôi ñaõ cheát chaúng phaûi laø y cuûa ngöôi. Noùi xong, cöôõng ñoaït y. Ngöôøi cheát keâu lôùn, theo ñeán Taêng phöôøng. Caùc quyû thaàn thieän khoâng cho vaøo, beøn ñöùng ngoaøi cöûa. Thaáy Tyø-kheo ra vaøo, noùi: Coù moät Tyø-kheo ñoaït y cuûa toâi ñi vaøo ñaây, nhôø noùi vò aáy hoaøn laïi cho toâi. Caùc Tyø-kheo vaøo hoûi: Coù moät ngöôøi ñöùng ngoaøi cöûa noùi: Coù Tyø-kheo ñoaït y cuûa hoï ñi vaøo ñaây, ai laø ngöôøi ñoaït y aáy? Tyø-kheo laáy y noùi: Y naøy laø cuûa ngöôøi ñaõ cheát, chöù khoâng phaûi cuûa ngöôøi soáng. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu thaân ngöôøi môùi cheát chöa hö hoaïi, döïng ñöùng thaây cheát daäy, quyû vaãn coù theå nhaäp vaøo, khoâng neân laáy y aáy, caàn phaûi traû laïi. Neáu laáy y cuûa ngöôøi môùi cheát, thaân chöa hö hoaïi, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo kia lieàn ñem y traû laïi. Thaây cheát nhaän ñöôïc y lieàn ngaõ xuoáng ñaát. Tyø-kheo kia baïch Phaät. Phaät daïy: Coù theå mang ñeán nôi goø maû. Tyø-kheo lieàn ñem y ñi, thaây cheát kia ñöùng daäy ñi theo sau. Khi ñeán goø maû, ñem y traûi xuoáng ñaát thaây cheát laïi ngaõ xuoáng. Coù moät Tyø-kheo ñeán nôi goø maû thaáy moät ngöôøi maëc chieác y Khaâm- baø-la môùi, naèm trong boùng caây, töôûng laø ngöôøi cheát, khôûi yù nieäm: Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp ta laáy y ngöôøi cheát, thaân chöa hö hoaïi, beøn muoán ñaùnh beå ñaàu ngöôøi kia. Ngöôøi kia hoaûng hoàn ñöùng daäy noùi: Ñaïi ñöùc, naøo coù phaïm ñieàu gì maø ñaùnh beå ñaàu toâi? Tyø-kheo noùi: Toâi töôûng oâng laø ngöôøi cheát. Ngöôøi kia noùi: Thaày haù khoâng thaáy toâi coøn thôû sao? Taïi sao vì chieác y maø muoán ñoaït maïng soáng cuûa toâi! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân töï mình ñaùnh hoaëc sai ngöôøi ñaùnh xaùc ngöôøi cheát ñeå khieán cho y hö hoaïi. Neáu vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc y Kíp boái, khoâng caét phaàn tua vaûi ôû ñaàu maø maëc, caùc Cö só dò nghò, noùi: Sa-moân Thích töû cuõng maëc loaïi y naøy, cuøng chuùng ta ñaâu coù khaùc gì? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân maëc, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc naøy, Ñöùc Theá Toân cuøng ñaày ñuû moät ngaøn hai traêm naêm möôi Ñaïi Tyø-kheo du haønh nhaân gian veà nôi phöông Nam. Töø treân nuùi nhìn xuoáng thaáy caùc thöûa ruoäng nöôùc, xung quanh ñaép bôø raát kheùo, Ñöùc Phaät nghó: Caùc Tyø-kheo cuûa ta neân may y nhö vaäy. Ngaøi lieàn hoûi Toân giaû

460 BOÄ LUAÄT 1

A-nan: - OÂng coù thaáy caùc thöûa ruoäng naøy khoâng? - Baïch Theá Toân! Coù thaáy. Phaät baûo Toân giaû A-nan: - Caùc Tyø-kheo neân maëc y nhö vaäy, oâng coù theå thöïc hieän ñöôïc khoâng? Baïch Theá Toân! Con coù theå laøm theo. Vaâng lôøi daïy, A-nan töï may, cuõng daïy cho caùc Tyø-kheo may, hoaëc moät ñoaïn daøi, moät ñoaïn ngaén, hoaëc hai ñoaïn daøi, moät ñoaïn ngaén, hoaëc ba ñoaïn daøi moät ñoaïn ngaén, laù ñieàu beân traùi thì gaáp xeáp veà phía beân traùi, laù ñieàu beân phaûi thì gaáp xeáp veà phía beân phaûi, laù ñieàu chính giöõa thì phuû ñeàu qua hai beân. May xong, maëc thaät thích nghi. Ñöùc Phaät thaáy roài baûo caùc Tyø-kheo: Toân giaû A-nan coù ñaïi trí tueä, nghe Ta löôïc noùi maø may ñuùng nhö phaùp. Ñaây goïi

laø y caét roïc, khoâng gioáng baát cöù y naøo, so cuøng y caùc ngoaïi ñaïo thì khaùc haún. Oan gia, ñaïo taëc laïi khoâng laáy ñeå laøm gì. Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo caét roïc may thaønh ba y, neáu bò raùch neân vaù laïi. Ñöùc Phaät ôû thaønh Tyø-xaù-ly, coù moät truù xöù, ñaát thaáp raát aåm öôùt, nhieàu loaïi moøng muoãi, caùc Tyø-kheo khoâng theå ôû ñöôïc. Caùc vò veà caùc thaønh: Xaù-veä, Chieâm-baø, Ca-duy-la-veä, Vöông-xaù ñeå An cö. Truù xöù aáy bò boû troáng. Caùc Cö só noùi: Ñaïi ñöùc coù theå ôû ñaây An cö, chuùng con seõ cung caáp thöùc aên uoáng. Caùc Tyø-kheo noùi: Nôi ñaây coù nhieàu moøng muoãi khoâng theå ôû ñöôïc. Caùc Cö só laïi thöa: Mieãn Ñaïi ñöùc ôû laïi chuùng con seõ ñöa maøn ñeán. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát coù ñöôïc pheùp nhaän hay khoâng, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp nhaän. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát may lôùn nhoû theá naøo. Baïch Phaät. Phaät daïy: Neân tuøy theo giöôøng lôùn nhoû maø may. Caùc Tyø-kheo thöôøng maëc moät y vaøo trong xoùm laøng roài veà laïi Taêng phöôøng, khoâng thay ñoåi y, y bò moà hoâi laøm nhôùp nhuùa baát tònh. Caùc Cö só thaáy cheâ bai noùi: Sa-moân Thích töû baát tònh, gôùm ghieác, thöôøng maëc moät y ra vaøo trong xoùm laøng. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: ÔÛ nôi Taêng phöôøng neân maëc y loùt, khoâng neân maëc y baån nhôùp vaøo trong laøng xoùm. Caùc Tyø-kheo khoâng coù phoøng xaù ñeå ôû, muoán laøm phoøng môùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp ôû trong Taêng phöôøng, vì Taêng maø laøm. Caùc Tyø-kheo khaùc khoâng yeåm trôï, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân yeåm trôï. Caùc Tyø-kheo beøn yeåm trôï laâu daøi, trôû ngaïi vieäc toïa thieàn haønh ñaïo, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân yeåm trôï laâu daøi, neáu ñöông söï khoâng ñuû söùc thì môùi yeåm trôï. Caùc Tyø-kheo khi laøm vieäc y bò nhô nhôùp hö

hoaïi, thöôøng phaûi giaët vaø vaù neân trôû ngaïi vieäc ngoài thieàn, haønh ñaïo, baïch Phaät. Phaät daïy: Taêng neân may loaïi y ñeå maëc khi laøm vieäc. Caùc Tyø-kheo xaáu hoå khoâng daùm maëc y loùt mình, baïch Phaät. Phaät daïy: Vì Taêng, khi laøm vieäc, cho pheùp tuøy yù maëc. Caùc Tyø-kheo maëc y cuûa Taêng hôi nhôùp moät chuùt, beøn ñem giaët, do ñoù mau raùch, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân giaët thöôøng xuyeân, laøm xong vieäc sau ñoù môùi giaët. Caùc Tyø-kheo muoán laøm choã kinh haønh môùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laøm. Caùc Tyø-kheo laïi laøm khoâng thaúng, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân laøm thaúng. Caùc Tyø-kheo muoán laøm ñöôøng kinh haønh cao, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laøm cao. Hai beân ñöôøng ñi kinh haønh laïi bò hö, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp duøng ñaát thoå traéng, cuõng cho pheùp duøng vaûi, hay coû Baø baø ñaép leân treân. Khi ñaïi hoäi, ngöôøi nhieàu phoøng ít, caùc Tyø-kheo khoâng coù choã ôû, baïch Phaät. Phaät daïy: Trong phoøng coù nhieàu choã ñeå ngoài, cho pheùp traûi vaûi ngoài ñeå troáng chính giöõa. Caùc Tyø-kheo ôû cuøng moät phoøng laïi cuøng nhau laøm oàn. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng vaûi ngaên laïi, cuõng cho pheùp laøm caùi loã hoång. Caùc Tyø-kheo ngoài döïa nôi vaùch, caùc Cö só thaáy cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû naøy giaø roài môùi xuaát gia neân khoâng coù oai nghi, taïi sao laïi döïa nôi vaùch maø ngoài? Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy:

Khoâng neân ngoài döïa nôi vaùch. Coù caùc Tyø-kheo giaø beänh khoâng theå töï mình naém laáy coû keát choã ngoài ñeå döïa, laøm nhô nhôùp trong phoøng, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân buoäc coû ñeå döïa, cho pheùp laøm caùc daây ngoài thieàn, kín ñaùo nôi gheá. Caùc Tyø-kheo laøm daây ngoài thieàn roäng, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm quaù taùm ngoùn tay. Caùc Tyø-kheo laïi laøm daây ngoài thieàn heïp, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân heïp hôn naêm ngoùn tay. Caùc Tyø-kheo laïi laøm daây ngoài thieàn baèng taïp saéc, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân laøm moät maøu, neáu caùc loaïi taïp saéc thì neân giaët nhuoäm cho hoaïi saéc, vaäy sau môùi cho pheùp duøng. Luùc aáy, Tröôûng laõo Kha-höu nhaän ñöôïc moät chieác y, muoán laøm An-ñaø-hoäi thì daøi quaù, muoán laøm Taêng-giaø-leâ, Öu-ña-la-taêng thì laïi thieáu, neân thöôøng phaûi keùo cho noù roäng ra. Ñöùc Phaät ñi ñeán caùc phoøng, thaáy hoûi: Thaày laøm gì vaäy? Ñöông söï trình baøy ñaày ñuû söï vieäc. Phaät daïy: Neáu khoâng ñuû thì neân laøm ba daøi, moät ngaén, neáu laïi khoâng ñuû thì neân laøm hai daøi, moät ngaén, neáu cuõng khoâng ñuû thì laøm moät daøi, moät ngaén. Neáu laïi cuõng khoâng ñuû nöõa thì cho pheùp may eùp laøm thaønh laù. Tröôûng laõo Kha-höu laïi nhaän ñöôïc moät taám vaûi, thieáu khoâng ñuû caét roïc may ba y, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp caét roïc may Taêng-giaø-leâ, Öu-ña-la- taêng vaø Man-an-ñaø-hoäi.

462 BOÄ LUAÄT 1

Khi coù ñaïi chuùng hoäi hôïp, caùc baïch y ñem y cuùng döôøng, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp nhaän. Caùc baïch y muoán chuù nguyeän, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân vì hoï chuù nguyeän. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát chuù nguyeän, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân khieán vò Duy na chuù nguyeän. Quyù vò khoâng bieát ñem ñeå choã naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân nhö tröôùc, baïch nhò Yeát-ma, ñeå ngay chính giöõa phoøng. Quyù vò khoâng bieát giao ai giöõ laáy, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân nhö tröôùc, baïch nhò Yeát-ma, sai moät Tyø- kheo giöõ laáy. Caùc Tyø-kheo beøn Yeát-ma, sai Tyø-kheo voâ trí, khoâng phaân bieät ñöôïc y toát xaáu, baïch Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi coù naêm phaùp sau ñaây khoâng neân sai giöõ laáy y: aùi, saân, sôï, si, khoâng bieát y toát xaáu. Caùc Tyø- kheo chia y nôi choã oàn aøo, y bò maát, Tyø-kheo giöõ y bò mang tieáng xaáu, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân chia nôi choã vaéng. Luùc chia y coù Tyø-kheo khaùch ñeán, Tyø-kheo cöïu truù hoûi: Hoâm ñoù, thaày ôû ñaâu? Toâi ôû choã aáy, caùc Tyø-kheo noùi: Chuùng toâi nhaän ñöôïc y ngaøy aáy, Tyø-kheo naøy ôû trong giôùi, vaán ñeà chia y naøy khoâng thaønh, baïch Phaät. Phaät daïy: Ngaøy nhaän ñöôïc y, coù Tyø-kheo, töôûng coù Tyø-kheo, chia y khoâng thaønh, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù Tyø-kheo, nghi cuõng nhö vaäy. Khoâng Tyø-kheo, töôûng coù Tyø-kheo, thaønh chia y, maéc toäi Ñoät-kieát-la. Khoâng Tyø-kheo, nghi cuõng nhö vaäy. Khoâng Tyø-kheo, töôûng khoâng Tyø-kheo, thaønh chia y, khoâng phaïm. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo khoâng coù ñoà loùt thaân, naèm treân ngoïa cuï cuûa Taêng oâ ueá baát tònh. Laïi coù moät Tyø-kheo khoâng coù ñoà loùt thaân, naèm treân ngoïa cuï cuûa Taêng, chaân ñaïp ngoïa cuï bò hoûng, baïch Phaät. Phaät daïy: Vì hoä thaân, hoä y, hoä ngoïa cuï cuûa Taêng cho pheùp saém Ñôn phu, traûi treân ngoïa cuï cuûa Taêng. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo, do Phaät khoâng cho pheùp duøng ñoà loùt

thaân, naèm treân ngoïa cuï cuûa Taêng duøng vaät roäng vaøi taác laøm phu cuï traûi treân ngoïa cuï cuûa Taêng, baïch Phaät. Phaät daïy: Beà daøi, beà roäng neân nhö ngoïa cuï. Caùc Tyø-kheo khoâng heä nieäm, nguû bò xuaát baát tònh, nhôùp Ñôn phu, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng toïa cuï traûi treân Ñôn phu. Coù caùc Tyø-kheo bò moït caén, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laøm rieâng moät caùi roäng daøi hôn caùi Ñôn phu, traûi xuoáng döôùi, thoøng xuoáng xung quanh giöôøng moãi beân moät thöôùc. Baáy giôø, Toân giaû Öu-ba-ly hoûi Phaät: Baïch Theá Toân! Coù bao nhieâu loaïi y neân thoï trì? Ñöùc Phaät daïy: Coù ba loaïi y neân thoï trì: (y Phaán taûo, y Taêng-giaø-leâ, y An-ñaø-hoäi). Ngoaøi ra y loùt thaân, y ñaép, y taém möa, y che gheû, y ngaên moøng muoãi, y traûi choã ñi kinh haønh, y ngaên moït, y ñôn phu, y toïa cuï, y baûo veä ñaàu goái, y baûo veä goùt chaân, y baûo veä ñaàu, caùc loaïi

khaên lau thaân, lau tay, lau maët, ñaõy ñöïng kim chæ, ñöïng baùt, ñöïng giaøy deùp, loïc nöôùc, neáu töông töï nhö y ñeàu neân thoï trì. Coù moät Tyø-kheo baïch Phaät: Baïch Theá Toân! Ngaøi thöôøng khen ngôïi keû thieåu duïc, tri tuùc, con raát vui möøng, con nguyeän xin ñöôïc soáng loõa hình. Ñöùc Phaät daïy: Ngöôi laø ngöôøi ngu si, muoán laøm theo nghi phaùp cuûa ngoaïi ñaïo, vi phaïm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù caùc Tyø-kheo baïch Phaät: Hoaëc coù ngöôøi muoán laøm y baèng toùc, y baèng da nai, y baèng da deâ, y baèng loâng chim, y baèng loâng ngöïa, y baèng ñuoâi traâu, y baèng coû, baèng voû caây, baèng laù. Ñöùc Phaät daïy: Ngöôi laø keû ngu si, muoán laøm caùc phaùp nghi cuûa ngoaïi ñaïo. Taát caû phaùp nghi cuûa ngoaïi ñaïo ñeàu khoâng laøm, neáu laøm thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù moät Tyø-kheo baïch Phaät, chuùng con xin ñöôïc pheùp beân trong maëc y Quaùn ñaàu, phuû leân treân baèng y Baït na. Ñöùc Phaät daïy: Ngöôi laø keû ngu si, muoán laøm theo phaùp nghi cuûa baïch y, vi phaïm, phaïm Ñoät- kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo muoán laøm y Quaùn ñaàu beân trong, y Kíp boái beân ngoaøi, hoaëc muoán may y Toâ ma, y Ban kíp boái, hoaëc muoán mang nhaãn nôi ngoùn tay, keõ loâng maøy, mang giaøy deùp taïp saéc, baïch Phaät. Phaät daïy: Ngöôi laø keû ngu si, ñoù laø nghi phaùp cuûa baïch y, taát caû nghi phaùp cuûa baïch y ñeàu khoâng neân laøm, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät Tyø-kheo baïch Phaät, cho pheùp chuùng con maëc y thuaàn maøu xanh, vaøng, ñoû, traéng, ñen. Ñöùc Phaät daïy: Y maøu thuaàn ñen laø y cuûa ñaøn baø maëc khi sinh ñeû, vi phaïm, phaïm Ba-daät-ñeà, coøn boán saéc kia thì phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy caùc Tyø-kheo ñaàu bò laïnh, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp duøng y truøm leân, cuõng cho pheùp laøm caùi maõo ñoäi cho aám. Coù caùc Tyø- kheo khoâng maëc Taêng-kyø-chi, vaøo trong xoùm laøng, hoâng vaø ngöïc bò baøy ra, caùc ngöôøi thaáy bôõn côït, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vaøo xoùm laøng phaûi maëc Taêng-kyø-chi, vi phaïm, phaïm Ñoät- kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo maëc Taêng-kyø-chi, bò gioù thoåi, bay xuoáng ñaát, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng daây coät laïi. Coù caùc Tyø-kheo ñöùng treân choã cao coät daây, caùc ngöôøi nöõ ôû choã thaáp thaáy hình theå cöôøi côït, caùc Tyø-kheo xaáu hoå, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp khi laøm vieäc, laáy y töø phía sau choaøng ñeán coät veà phía tröôùc. Luùc ñoù, Baït-nan-ñaø bieát truù xöù chöa chia phaåm vaät cuùng An cö,

lieàn ñeán noùi: Taïi sao khoâng chia gaáp ñi, neáu khoâng chia, hoaëc bò truøng caén, hoaëc bò naïn nöôùc löûa v.v... neáu chia coù theå ñöôïc töï duïng, hoaëc cho ñeä töû

hay laøm caùc vieäc phöôùc. Caùc Tyø-kheo lieàn chia. Baït-nan-ñaø noùi: Caùc thaày khoâng raønh caùi naøo quyù caùi naøo keùm. Caùc Tyø-kheo noùi: Neáu thaày khaù raønh, haõy vì chuùng toâi chia giuøm vaø thaày töï laáy phaàn mình. Ñöôïc cô hoäi, Baït-nan-ñaø lieàn chia, roài laáy phaàn cuûa mình mang ñi ngay. Laïi ñeán truù xöù khaùc cuõng laøm nhö vaäy chöù khoâng phaûi moät choã: Ñöôïc moät gaùnh naëng, Baït-nan-ñaø veà laïi truù xöù. Caùc Tyø-kheo troâng thaáy khen: Thaày laø ngöôøi ñaïi phöôùc ñöùc neân môùi ñöôïc soá y nhö vaäy. Baït-nan-ñaø noùi: Ñaâu phaûi do coù phöôùc maø ñöôïc, do ñeán caùc truù xöù An cö duøng xaûo ngoân maø ñöôïc. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch cheâ traùch: Taïi sao An cö moät choã maø laïi nhaän phaåm vaät nhieàu choã? Quyù vò baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân! Söï thaät con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Ta thöôøng noùi thieåu duïc, tri tuùc, taïi sao oâng laïi thoï nhaän nhieàu maø khoâng nhaøm chaùn? Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø- kheo: Khoâng neân An cö moät choã maø nhaän phaåm vaät An cö nhieàu choã, neáu vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, caùc Tyø-kheo chæ maëc y thöôïng vaø haï vaøo trong xoùm laøng, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo maëc y loän ngöôïc vaøo xoùm laøng, caùc Tyø-kheo thaáy noùi: Maëc y loän ngöôïc cuøng vôùi maëc y khoâng caét roïc coù gì khaùc ñaâu, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo khi chöa vaøo thoân vaø khi ra khoûi thoân, bò coû caây moùc y raùch, buïi ñaát vaøo trong caùc phaàn laù, muoán loän ngöôïc y laïi maø khoâng daùm, baïch Phaät. Phaät daïy: Vì baûo veä y, neân khi chöa vaøo thoân vaø luùc ra khoûi thoân, cho pheùp loän y laïi. Coù caùc Tyø-kheo nhuoäm, laøm ñieàu leân Man y, laïi coù may caùi laù dính vaøo y, hoaëc may aùp laù y hoaëc laøm aùp laù y phaân nöûa höôùng leân treân, phaân nöûa höôùng xuoáng döôùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo maëc y taïp saéc, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo, khi möa, maëc y loän ngöôïc, nöôùc vaøo trong laù y, hö muïc, baïch Phaät. Phaät daïy: Khi möa khoâng neân maëc y loän ngöôïc, neáu luùc khoâng möa thì tuøy yù maëc. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo coù y, baùt caùc vaät, muoán duøng ñeå cuùng cho Taêng, baïch Phaät. Phaät daïy: Coù chín caùch nhaän ñöôïc cuûa thí ñeàu cho pheùp cuùng cho Taêng: 1. Giôùi vöùc ñöôïc thí.

2. Caàn thieát ñöôïc thí. 3. Haïn ñöôïc thí. 4. Taêng ñöôïc thí. 5. Taêng hieän tieàn ñöôïc thí. 6. Taêng An cö ñöôïc thí. 7. Hai boä Taêng ñöôïc thí. 8. Giaùo ñöôïc thí. 9. Ngöôøi ñöôïc thí. Giôùi vöùc ñöôïc thí: Thí chuû noùi: Cuùng cho Taêng trong cöông giôùi naøy. Nhö vaäy goïi laø giôùi vöùc ñöôïc thí. Caàn thieát ñöôïc thí: Khi Taêng An cö ôû

caùc cöông giôùi cuøng quy ñònh, moät truù xöù nhaän ñöôïc cuûa thí ñeàu chia cho nhau. Nhö vaäy goïi laø caàn thieát ñöôïc thí. Haïn ñöôïc thí: Thí chuû noùi: Daâng cuùng cho vò Taêng nhö vaäy, nhö vaäy. Nhö theá goïi laø haïn ñöôïc thí. Taêng ñöôïc thí: Thí chuû cuùng cho Taêng, Taêng neân bieát vaät thí nhö theá tuøy nghi phaân chia. Nhö vaäy goïi laø Taêng ñöôïc thí. Taêng hieän tieàn ñöôïc thí: Thí chuû ñoái dieän cuùng cho Taêng. Nhö vaäy goïi laø Taêng hieän tieàn ñöôïc thí. Taêng An cö ñöôïc thí: Thí chuû noùi: Cuùng cho Taêng An cö nôi ñaây. Nhö vaäy goïi laø Taêng An cö ñöôïc thí. Hai boä Taêng ñöôïc thí: Thí chuû cuùng cho hai boä Taêng, neáu Tyø-kheo nhieàu, Tyø-kheo-ni ít, hay Tyø-kheo-ni nhieàu, Tyø-kheo ít ñeàu neân chia ñoâi. Neáu coù Tyø-kheo maø khoâng coù Tyø-kheo-ni thì Tyø-kheo neân chia heát. Neáu coù Tyø-kheo-ni maø khoâng coù Tyø-kheo thì Tyø-kheo-ni neân chia heát. Nhö vaäy goïi laø hai boä Taêng ñöôïc thí. Giaùo ñöôïc thí: Thí chuû yeàu caàu Taêng, söû duïng nhö vaäy, nhö vaäy, thì cuõng chia. Nhö theá goïi laø giaùo ñöôïc thí. Ngöôøi ñöôïc thí: Thí chuû noùi: Con cuùng cho thaày… nhö vaäy goïi laø ngöôøi ñöôïc thí. Laïi coù naêm caùch ñöôïc thí: Cuùng cho Phaät vaø Taêng, cuùng cho Phaät vaø Tyø-kheo-ni, cuùng cho Phaät vaø hai boä Taêng, vì ngöôøi cuùng cho Taêng vôùi thôøi gian daøi. Coù moät Sa-di qua ñôøi, caùc Tyø-kheo khoâng bieát xöû söï theá naøo caùc vaät cuùng cuûa oâng ta, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu khi coøn soáng ñaõ cho ai thì neân cho hoï, neáu khi coøn soáng khoâng cho ai thì neân chia cho Taêng hieän tieàn. Coù moät Tyø-kheo ít ngöôøi quen qua ñôøi, coù y thöôïng, haï vaø phi y,

caùc Tyø-kheo khoâng bieát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu khi sinh tieàn khoâng höùa cho ai thì Taêng hieän tieàn neân chia. Neáu luùc sinh tieàn ñaõ höùa cho vò naøo maø chöa ñöa, Taêng neân baïch nhò Yeát-ma ñöa cho hoï. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Tyø-kheo teân… qua ñôøi ôû nôi ñaây, luùc sinh tieàn coù sôû höõu hoaëc y hoaëc phi y, Taêng hieän tieàn neân chia, tröôùc ñaõ cho Tyø-kheo… neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Tyø-kheo teân… qua ñôøi ôû nôi ñaây, luùc sinh tieàn coù sôû höõu hoaëc y hoaëc phi y, Taêng hieän tieàn neân chia, nay cho Tyø-kheo… caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng y thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo… y roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Coù moät Tyø-kheo coù nhieàu ngöôøi quen, ñöôïc quoác vöông, Ñaïi thaàn nhieàu ngöôøi cuùng döôøng, qua ñôøi, raát nhieàu cuûa caûi, caùc Tyø-kheo khoâng bieát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu luùc sinh tieàn ñaõ höùa cho ai thì neân baïch nhò Yeát-ma ñeå cho. Neáu luùc sinh tieàn khoâng höùa cho ai, thì coù thöù neân chia, coù thöù khoâng neân chia. Nhö y Baø-na, y Toâ-ma, y Kíp boái, loâng caâu nhieáp daøi naêm ngoùn tay, hoaëc Taêng-giaø-leâ, Öu-ña-la-taêng, An-ñaø-hoäi, hoaëc y haï, hoaëc Xaù-laëc, hoaëc Ñôn-phu, hoaëc y loùt thaân, hoaëc meàn, hoaëc toïa cuï, hoaëc ñaõy ñöïng kim chæ, ñaõy loïc nöôùc, ñaõy ñöïng baùt, ñaõy ñöïng giaøy deùp, hoaëc baùt lôùn, baùt nhoû, moùc cöûa, nhöõng vaät nhö vaäy thì coù theå chia, Taêng hieän taïi ñeàu neân chia. Neáu laø gaám, luïa laø, loâng baøng daï, loâng caâu nhieáp quaù naêm ngoùn tay,

hoaëc aùo taém möa, aùo che gheû, muøng maøn, kinh haønh phu, hoaëc ñôn phu ngaên moït, toïa cuï, giöôøng naèm, giöôøng ngoài, tröø loaïi baùt baèng saønh lôùn hay nhoû, ñoà töôùi nöôùc, ngoaøi ra taát caû caùc ñoà baèng sinh, tröø baùt baèng saét lôùn hay nhoû, moùc cöûa, kim, vaät caét moùng tay, ngoaøi ra taát caû ñoà baèng saét, tröø caùc loaïi laøm baèng ñoàng, nhö Ña-la thaïnh nhaõn vaät laøm thuoác, ngoaøi ra taát caû loaïi laøm baèng ñoàng nhö taùn caùi, tích tröôïng, taát caû nhöõng vaät nhö vaäy ñeàu khoâng neân chia, maø thuoäc ñoà duøng cuûa Taêng. Coù caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc phaåm vaät cuùng An cö maø chöa chia, hoaëc coù ngöôøi qua ñôøi, coù ngöôøi hoaøn tuïc, coù ngöôøi laøm ngoaïi ñaïo, coù ngöôøi ñi xa, coù ngöôøi laøm Sa-di, coù ngöôøi thoï ñaïi giôùi laïi, coù ngöôøi bieán thaønh hai caên, coù ngöôøi caên bò tieâu dieät, caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân giaûi quyeát nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: An cö nhaän ñöôïc phaåm vaät cuùng maø chöa chia, neáu qua ñôøi, luùc sinh tieàn vò aáy ñaõ höùa cho ai, thì neân

baïch nhò Yeát-ma ñeå cho. Neáu sinh tieàn vò aáy khoâng höùa cho ai, Taêng hieän tieàn neân chia. Ngöôøi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo, ñi xa, bieán thaønh hai caên, caên tieâu dieät cuõng nhö vaäy. Laøm Sa-di thì neân chia theo phaàn Sa-di, thoï ñaïi giôùi laïi thì neân chia theo phaàn cuûa ñaïi Tyø-kheo. Coù caùc Tyø-kheo khi An cö chöa nhaän ñöôïc phaåm vaät cuùng An cö, hoaëc qua ñôøi, cho ñeán caên bieán, sau ñoù nhaän ñöôïc vaät cuùng, cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo-ni cuõng nhö theá. Baáy giôø, Ñieàu-ñaït nhaän ñöôïc phaåm vaät cuùng An cö chöa chia, Taêng bò phaù, caùc Tyø-kheo khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu Taêng chöa phaù maø nhaän ñöôïc vaät phaåm thì neân chia ñeàu, neáu Taêng phaù roài, sau ñoù môùi nhaän ñöôïc vaät thì neân tuøy theo choã daâng cuùng maø chia. Coù Tyø-kheo khoâng ñoàng cöông giôùi Taêng bò phaù, sau ñoù, muoán laøm caùc Yeát-ma, cho ngöôøi thoï giôùi Cuï tuùc, khoâng bieát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu Taêng ñaõ bò phaù, tuy ñoàng cöông giôùi, cho pheùp taùc Yeát-ma, haønh Taêng söï, khoâng phaïm bieät chuùng. Coù moät truù xöù, chæ moät Tyø-kheo ôû, chaúng phaûi thôøi gian An cö nhaän ñöôïc y daâng cuùng cho Taêng, vò aáy khôûi yù nieäm: Phaät daïy: Boán ngöôøi trôû leân goïi laø Taêng, nay ta chæ coù moät ngöôøi khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân thoï trì, hoaëc tònh thí, hay cho ngöôøi, neáu khoâng vaäy, Tyø-kheo khaùc ñeán neân cuøng chia. Neáu coù truù xöù cuûa Tyø-kheo, chaúng phaûi thôøi gian An cö nhaän ñöôïc vaät cuùng cho Taêng, neáu khoâng coù Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni neân chia. Neáu truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi thôøi gian An cö nhaän ñöôïc vaät cuùng cho Tyø-kheo-ni Taêng, neáu khoâng coù Tyø-kheo-ni, Tyø-kheo neân chia. Neáu coù truù xöù cuûa Tyø-kheo, chaúng phaûi thôøi gian An cö, Tyø-kheo qua ñôøi, khoâng coù Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni neân chia. Neáu truù xöù cuûa Tyø- kheo-ni, chaúng phaûi thôøi gian An cö, Tyø-kheo-ni qua ñôøi, khoâng coù Tyø- kheo-ni, Tyø-kheo neân chia. Thôøi gian An cö nhaän ñöôïc vaät cuùng, ñeàu cuõng nhö vaäy. Coù moät ñeä töû cuûa ngoaïi ñaïo, xuaát gia trong phaùp luaät cuûa Phaät, caùc thaân toäc ngöôøi aáy ñeàu noùi: Taïi sao boû ñaïo A-la-haùn cuûa ta, laïi xuaát gia trong Sa-moân Thích töû, neân baét trôû laïi.

Hoï laïi noùi: Neáu ñöông söï nghe, hoaëc coù theå troán thoaùt, Sa-moân Thích töû khoâng phaù An cö. Khi aáy ñeán baét, chaéc ñöôïc khoâng coù nghi ngôø gì. Tyø-kheo kia nghe khoâng bieát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp phaù An cö ñi. Tyø-kheo kia beøn töø moät truù xöù ñeán moät truù xöù, khoâng bieát neân nhaän phaàn phaåm vaät An cö

nôi truù xöù naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu ôû truù xöù naøo nhieàu ngaøy hôn thì nhaän phaåm vaät An cö nôi truù xöù ñoù. Coù hai Tyø-kheo cuøng ñi treân moät loä trình, moät Tyø-kheo beänh, moät Tyø-kheo nuoâi beänh. Tyø-kheo kia qua ñôøi, Tyø-kheo nuoâi beänh ñem y baùt ñeán choã Ñöùc Theá Toân, baïch Phaät vieäc aáy. Nhaân vieäc naøy Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nuoâi beänh raát khoù khoå nay cho pheùp ñem ba y vaø baùt baïch nhò Yeát-ma cho ngöôøi nuoâi beänh. Moät Tyø- kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Tyø-kheo… qua ñôøi, ba y vaø baùt Taêng hieän tieàn neân chia, nay ñem cho ngöôøi nuoâi beänh. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Tyø-kheo teân… qua ñôøi, ba y vaø baùt Taêng hieän tieàn neân chia, nay ñem cho ngöôøi nuoâi beänh. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo… y baùt roài, Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Coù moät Tyø-kheo nhaùc nhôùm khoâng tieáp tay coâng vieäc cuûa chuùng, cuõng khoâng haàu haï Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, khi maéc beänh, khoâng coù ai chaêm soùc, phaân nöôùc tieåu nhôùp caû thaân, baát tònh hoâi haùm. Ñöùc Phaät ñi xem xeùt caùc phoøng thaáy, töï tay Ngaøi taém röûa, giaët giuõ y cuûa beänh nhaân, tröø khöû baát tònh, ñôõ naèm treân giöôøng vaø ngoài moät beân an uûi: Thaày ñöøng lo sôï, thaày seõ ñöôïc laønh, khoâng sao ñaâu. Tyø-kheo kia nghe roài hoan hyû. Ñöùc Phaät laïi noùi caùc phaùp dieäu, Tyø-kheo beänh xa traàn lìa caáu, ôû trong caùc phaùp ñaëng maét phaùp trong saïch. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi Toân giaû A-nan: Tyø-kheo… beänh, taïi sao khoâng coù ngöôøi chaêm nom? A-nan trình baøy ñuùng söï thaät. Ñöùc Phaät baûo A- nan: Caùc oâng laøm ñieàu phi phaùp, Tyø-kheo khoâng coù cha meï, chính mình khoâng töï chaêm soùc thì ai chaêm soùc. Naøy caùc oâng! Nay cho pheùp caùc Tyø- kheo phaûi cöû ngöôøi nuoâi beänh. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát cöû ai nuoâi beänh, baïch Phaät. Phaät daïy: Ñeä töû phaûi chaêm soùc Hoøa thöôïng, Hoøa thöôïng phaûi chaêm soùc ñeä töû. A-xaø-leâ ñoàng Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo khaùch ñeán beänh, khoâng coù Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, cuõng khoâng coù ñoàng sö, khoâng coù ai chaêm soùc, caùc Tyø-kheo khoâng bieát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Tröôùc heát neân khuyeân moät ngöôøi nuoâi beänh, neáu khoâng coù ngöôøi naøy, neân moãi ngaøy theo thöù töï sai moät ngöôøi, neáu ngöôøi naøo khoâng nhaän chòu thì nhö phaùp trò. Khi aáy, caùc Tyø-kheo tranh nhau chaêm soùc, gaây naõo loaïn cho ngöôøi beänh, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, neân hai, ba ngöôøi ñeán lo lieäu caùc vieäc maø ngöôøi beänh

caàn. Khi aáy, ngöôøi nuoâi beänh tìm xin thuoác khoù khaên, maø ngöôøi beänh khoâng chòu uoáng, trôû ngaïi cho vieäc haønh ñaïo, baïch Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi beänh coù naêm vieäc khoù nuoâi: Khoâng theå töï tieát löôïng thöùc aên. Khoâng chòu uoáng thöù thuoác maø theo chöùng beänh caàn. Khoâng chòu noùi beänh tình cho ngöôøi nuoâi beänh. Khoâng theo lôøi khuyeân cuûa ngöôøi nuoâi beänh. Khoâng theå luoân quaùn voâ thöôøng. Coù naêm vieäc khoâng theå laøm ngöôøi nuoâi beänh: Ngöôøi khoâng bieát thöù thuoác naøo ngöôøi beänh caàn uoáng. Khoâng theå cho aên thöùc aên theo chöùng beänh. Khoâng theå vì ngöôøi beänh noùi phaùp, chæ veõ söï lôïi ích ñeå hoï vui möøng. Gôùm gheùt nhöõng phaân tieåu, ñaøm daõi cuûa ngöôøi beänh. Vì lôïi neân chaêm soùc chöù khoâng vì loøng töø. Coù caùc ngöôøi nuoâi beänh, hoaëc vì ngöôøi beänh, hoaëc vì chuyeän rieâng tö, boû ñi, sau ñaáy ngöôøi beänh qua ñôøi, ngöôøi khaùc nhaän ñöôïc y baùt cuûa ngöôøi ñoù, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân cho ngöôøi nhö vaäy maø neân cho ngöôøi nuoâi beänh coù thuûy chung. Coù moät Tyø-kheo beänh, ngöôøi nuoâi beänh nhieàu, caùc Tyø-kheo khoâng bieát bao nhieâu ngöôøi neân ñöôïc y, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu Tyø-kheo qua ñôøi, y neân cho hai ngöôøi: Tyø-kheo vaø Sa-di, tuy cha meï, anh em cuõng khoâng ñöôïc cho. Neáu Tyø-kheo-ni qua ñôøi neân cho y ba ngöôøi: Tyø-kheo- ni, Thöùc-xoa-ma-na vaø Sa-di-ni. Coù caùc Tyø-kheo chia phaàn nuoâi beänh cho Sa-di baèng moät phaàn ba, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân chia ñoàng nhau. Coù Tyø-kheo qua ñôøi, tröôùc ñem y tònh thí cho caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo khoâng chòu traû laïi, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu vò kia voán khoâng phaûi laø thaân lyù, khoâng coù thieän yù cho, ñeàu neân traû laïi. Baáy giôø, caùc Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân Töï töù xong, du haønh caùc nôi. Ñoàng An cö vaø truù xöù gaàn, soá ñoâng coù caùc Tyø-kheo tuøy tuøng theo, caùc baïch y thaáy, moïi ngöôøi ñeàu nghó: Neân vì Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân cuùng y An cö cho Taêng. Nghó xong, hoï lieàn daâng cuùng. Nhaän ñöôïc moät soá löôïng lôùn, caùc Tyø-kheo nôi choã nhaän ñöôïc vaät cuùng, noùi vôùi hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân: Cuøng chia soá y naøy. Chuùng toâi khoâng ñoàng An cö, chæ coù theå nhaän thöùc aên, chöù khoâng chia phaàn y naøy, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân cuøng chia heát. Luùc naøy, AÁt-sö-ñaït-ña, Baït-ñaø-la Töï töù xong, cuõng cuøng soá ñoâng Tyø-kheo du haønh caùc nôi. Caùc baïch y thaáy noùi: Neáu Tyø-kheo An cö nôi truù xöù ta, ta daâng y naøy, cuõng vôùi soá löôïng nhieàu. Caùc Tyø-kheo khaùch kia ñoøi chia phaàn, ñöôïc traû lôøi: Ñaây laø cuûa cuùng cho Tyø-kheo An cö trong cöông giôùi cuûa chuùng toâi, khoâng ñöôïc pheùp chia cho caùc thaày. Quyù

vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân cuøng chia. Baáy giôø, coù khaùch buoân mang Khaâm-baø-la töø nöôùc Ba-lôïi ñeán Caâu-xaù-la, nghe Ñöùc Phaät ra ñôøi, coù ñaïi oai thaàn, caùc ñeä töû cuõng nhö vaäy, beøn duøng moät soá lôùn y Khaâm-baø-la cuùng cho Taêng. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi thoï y Khaâm-baø-la, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï. Khaùch

buoân laïi cuùng rieâng cho Thöôïng toïa, cuõng khoâng daùm thoï, noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi nhaän rieâng y Khaâm-baø-la, baïch Phaät. Phaät daïy: Cuõng cho pheùp nhaän rieâng. Khi aáy, Tyø-xaù-khö-maãu noùi: Neáu ôû nôi phoøng do toâi laøm, thì neân söû duïng ba y cuûa toâi vaø y maëc loùt, y ñaép, y taém möa, y che gheû, y ñôn phu, y ngaên moït, muøng maøn, khoâng ñöôïc söû duïng y cuûa ngöôøi khaùc. Caùc Tyø-kheo töôûng ñaây laø thuoäc Taêng boán phöông khoâng daùm maëc y loùt, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu thí chuû hieän taïi cho pheùp thì maëc y loùt thaân. Coù caùc Tyø-kheo-ni ñem y baùt vaø caùc vaät khaùc cuùng cho caùc Tyø- kheo, caùc Tyø-kheo khoâng daùm thoï. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Chuùng con laïi phaûi caàu phöôùc ñieàn nôi naøo?! Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp tuøy yù nhaän. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc y Kíp boái kinh Khaâm-baø- la vó khoâng daùm nhaän, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp nhaän. Baáy giôø, nôi thaønh Xaù-veä, ngöôøi söõa chöõa Khaâm-baø-la thaáy caùc Tyø-kheo maëc y Khaâm-baø-la, noùi: Ñaïi ñöùc maëc loaïi y ñoù neân giaët ñaïp, khieán cho loâng noù hieän ra môùi thaät laø toát ñeïp, caùc Tyø-kheo khoâng daùm, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp giaët ñaïp, neáu khoâng bieát thì cho pheùp nhôø ngöôøi laøm. Coù caùc Tyø-kheo giaët ñaïp Khaâm-baø-la nôi choã ñaát troáng, caùc baïch y thaáy deø bæu noùi: Tyø-kheo naøy gioáng nhö thôï ñaïp Khaâm-baø- la. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ñaïp nôi choã vaéng. Quyù vò muoán caét phaàn ñaàu Khaâm-baø-la, khoâng bieát duøng caùi gì ñeå caét, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân saém dao ñeå xeùn. Caùc Tyø-kheo maëc y Ban saéc dieân chöùc, caùc baïch y thaáy, cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû cuøng vôùi ngöôøi ñôøi ñaâu coù khaùc. Caùc Tyø- kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân maëc y Ban saéc dieân chöùc, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät ngöôøi nöõ sinh haøi nhi, bò cheát yeåu, sau ñoù sinh moät ñöùa trai, ñem ñeán choã caùc Tyø-kheo, xin y caø sa cho noù ñeo, caùc Tyø-kheo khoâng daùm cho, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân cho. Coù moät Tyø-kheo ít ngöôøi quen khoâng coù y, caùc ngöôøi nöõ xin y, khoâng laáy gì cho. Hoï noùi: Toâi xuaát cuûa vaø cho toâi nhuoäm y. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm cho nhuoäm, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân cho hoï nhuoäm. Khi aáy, Taát-laêng-giaø-baø-ta, cha meï ngheøo khoå, muoán ñem y cuùng döôøng maø

khoâng daùm, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu coù ngöôøi trong moät traêm naêm, vai beân phaûi coõng cha, vai beân traùi coõng meï, cha meï ñaïi tieåu tieän luoân treân ñoù, vaø duøng y thöïc raát quyù hieám ôû treân ñôøi cuùng döôøng, cuõng chöa theå taï ôn trong muoân moät. Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo suoát ñôøi heát loøng cuùng döôøng cha meï, neáu khoâng cuùng döôøng, maéc toäi raát naëng.

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 21
Phaàn 3: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: THOÏ GIÔÙI, BOÁ TAÙT, AN CÖ, TÖÏ TÖÙ, Y, GIAØY DEÙP DA, THÖÙC UOÁNG V.V...

Ñoaïn 5: NOÙI VEÀ PHAÙP Y (Tieáp Theo)

Baáy giôø, nöôùc Xaù-di coøn tuaân theo cöïu ñieån, khoâng cho nhöõng ngöôøi khaùc hoï ñöôïc cöôùi nhau. Vua Ba-tö-naëc ham meâ ngöôøi nöõ cuûa hoï aáy, yû mình quaân söï maïnh, sai söù khuyeán caùo: Neáu khoâng cho ta cöôùi, seõ tieâu dieät nöôùc cuûa ngöôi. Caùc ngöôøi doøng hoï Thích cuøng nhau nghò baøn: Neân töông keá töïu keá theá naøo ñeå traùnh khoûi ñieàu baïo ngöôïc maø laïi khoâng traùi vôùi cöïu ñieån cuûa nöôùc ta. Moïi ngöôøi ñeàu nhaát trí, choïn moät ñöùa tôù gaùi ñeïp, coù daùng daáp thuøy mò, trang ñieåm vôùi ñoà trang söùc ñeïp nhaát ñöøi, goïi laø doøng hoï Thích, ñeå ñaùp öùng cho nhaø Vua. Nghò baøn xong, lieàn thoâng baùo cho Vua Ba-tö-naëc saém ñuû leã cöôùi röôùc veà. Sau sinh ñöôïc moät con trai, dieän maïo tuaán tuù. Nhaø Vua ra leänh cho caùc thaày töôùng döïa theo töôùng maø ñaët teân. Caùc thaày töôùng noùi: Nhaø Vua voán duøng oai maø cöôùi meï ñöùa nhoû naøy, y theo nghóa ñoù neân ñaët teân ñöùa nhoû laø Löu Ly. Ñeán naêm taùm tuoåi, nhaø Vua muoán môøi thaày daïy Löu Ly hoïc, Vua nghó: Trong caùc ngheà, ngheà baén cung laø hôn heát. Trong coõi Dieâm-phuø-ñeà chæ coù doøng hoï Thích. Khi Phaät coøn laø Boà-taùt baén xa moät do-tuaàn vôùi moät Caâu-loâ-xaù. Thích-ma-nam baén xa moät do-tuaàn, tay baén thaáp nhaát baén xa khoâng döôùi moät Caâu-loâ-xaù. Ta neân cho noù veà beân ngoaïi ñeå hoïc. Vua lieàn ra leänh cho Ñaïi thaàn, töû ñeä thò tuøng thaùi töû ñeán Thích-ma-nam ñeå thoï giaùo ngheà baén. Luùc naøy, caùc ngöôøi doøng hoï Thích môùi xaây moät toøa nhaø lôùn, cuøng nhau giao öôùc, tröôùc heát phaûi cuùng döôøng Phaät vaø caùc ñeä töû cuûa Ngaøi, vaäy sau chuùng ta môùi ôû. Thaùi töû Löu Ly cuøng vôùi quyeán thuoäc voäi vaøo trong toøa nhaø aáy vui chôi. Caùc ngöôøi doøng hoï Thích thaáy, noåi giaän maéng: “Con cuûa ñöùa tôù haï tieän, ta khoâng coi ngöôi laø nôi phöôùc ñieàn toát, taïi

sao Ñöùc Theá Toân chöa vaøo ngoài maø ngöôi daùm vaøo tröôùc”. Thaùi töû Löu Ly lieàn phaãn haän, ra leänh cho moät ngöôøi tuøy tuøng: Ngöôi nhôù kyõ ñieàu naøy, khi ta laøm Vua, taâu laïi vôùi ta. Thaùi töû noùi roài boû ra ñi. Sau ñoù caùc ngöôøi doøng hoï Thích ñaøo boû toøa nhaø lôùn ñoù, laøm laïi choã ñaát môùi. Coâng vieäc hoaøn taát môùi thænh Phaät vaø Taêng vaøo trong, cuùng döôøng vaø dieãn noùi phaùp dieäu. Thaùi töû Löu Ly hoïc xong ngheà baén, trôû veà thaønh Xaù-veä. Tuoåi

coøn thieáu nieân, Löu Ly ñaõ noái ngoâi Vua vaø nhöõng ngöôøi cuøng hoïc ngaøy tröôùc ñeàu giao cho chöùc quan troïng. Vò Ñaïi thaàn tröôùc kia nhaän leänh phaûi ghi nhôù, taâu vôùi Vua: Nhaø Vua coù nhôù khi aáy caùc ngöôøi doøng hoï Thích maéng hay khoâng? Nhaø Vua noùi: Ta nhôù. Ñaïi thaàn laïi taâu: Nay khoâng traû thuø coøn ñôïi luùc naøo nöõa? Nghe lôøi aáy, nhaø Vua lieàn ra leänh: Chænh ñoán boán binh chuûng ñeå ñeán chinh phaït doøng hoï Thích. Khi hay tin, Ñöùc Theá Toân voäi ñeán beân loä ngoài caïnh caây Xaù-di, moät loaïi caây khoâng coù boùng maùt. Nhaø Vua töø xa thaáy Ñöùc Phaät, xuoáng xe ñi boä ñeán, ñaàu maët kính leã saùt chaân Phaät vaø baïch: Kính baïch Ñöùc Theá Toân! Caây toát raát nhieàu, vì lyù do gì Ngaøi laïi ngoài nôi caây khoâng coù boùng maùt? Ñöùc Theá Toân traû lôøi: Thaân toäc laø boùng maùt vui thích nhaát. Nhaø Vua bieát yù Phaät: Ngaøi ñaõ ruû loøng thöông ñeán caùc ngöôøi doøng hoï Thích, lieàn lui binh trôû veà. Laàn thöù hai, vò Ñaïi thaàn kia cuõng laïi taâu vôùi Vua nhö tröôùc, nhaø Vua laïi ra leänh nghieâm giaù binh chuûng ñeå ñeán chinh phaït caùc ngöôøi doøng hoï Thích. Ñöùc Phaät bieát roõ caùc ngöôøi doøng hoï Thích khoâng theå traùnh khoûi tuùc nghieäp phaûi ñoái ñaàu naøy, neân Ngaøi khoâng xuaát hieän. Caùc ngöôøi doøng hoï Thích nghe Vua Löu Ly ñeán chinh phaït ñaát nöôùc mình, cuõng chænh ñoán boán binh chuûng ra choáng traû. Caùch moät do-tuaàn, duøng teân baén vaøo quaân ñòch: Teân xuyeân qua saùt loã tai, teân laøm ñöùt toùc, teân goït saïch toùc raâu, khieán cho raâu, loâng maøy khoâng coøn soùt moät sôïi naøo vaø caùc chieán cuï cuûa ñoái phöông nhaát loaït bò phaù hoaïi nhöng khoâng thöông toån ñeán da thòt. Vua Löu Ly hoûi caùc quan taû höõu: Caùc ngöôøi doøng hoï Thích ôû caùch ñaây xa gaàn? Caùc quan taâu: Caùch ñaây moät do-tuaàn. Nhaø Vua raát sôï haõi noùi: Traän chieán chöa xaùp chieán maø ñaõ nhö theá naøy, huoáng laø khi chaïm traùn nhau, quaân ta thua laø ñieàu chaéc chaén, neân ruùt quaân veà laø ñieàu hay nhaát. Khi aáy, moät Ñaïi thaàn taâu: Doøng hoï Thích ñeàu giöõ naêm giôùi, thaø cheát chöù khoâng haïi ai, Vua neân tieán quaân, ñöøng lo chuyeän baïi traän. Nhaø Vua nghe theo, ra leänh tieán quaân. Doøng hoï Thích ruùt vaøo trong thaønh ñoùng cöûa töï thuû. Vua Löu Ly sai söù rao: Môû cöûa thaønh lieàn, seõ coù söï tha thöù, neáu ñeå ta phaù thaønh thì khoâng moät ngöôøi naøo thoaùt cheát. Luùc naøy,

474 BOÄ LUAÄT 1

Toân giaû Muïc-lieân nghe Vua Löu Ly muoán coâng phaù thaønh Xaù-di, baïch Phaät: Xin Phaät cho pheùp con hoùa laøm moät caùi loàng baèng saét ñeå truøm laáy caû ñaïi thaønh. Ñöùc Phaät baûo Muïc-lieân: Tuy oâng coù thaàn löïc, laøm sao coù theå caûi ñöôïc nhaân duyeân ñònh baùo naøy. Do yù nghóa aáy, Ñöùc Phaät noùi keä: Luaän nghieäp coù traéng ñen Khoâng coù chuyeän hö thoái Tuy laâu cuõng seõ ñeán Trôû laïi mình phaûi chòu. Vaøo trong khoâng, bieån caû Hay vaøo trong nuùi ñaù Khoâng theå ñeán choã naøo Maø traùnh khoûi quaû kia. Baùo öùng seõ ñöa ñeán Khoâng gaàn xa, thaâm u Töï nhieân höôùng ñeán noù Khoâng nhaát ñònh nôi naøo. Baáy giôø, caùc Thích chuûng thaáy quaân cuûa ñoái phöông ñoâng ñuùc, coù ngöôøi noùi, môû cöûa thaønh ñeå ñöôïc toaøn thaân, coù ngöôøi noùi, duø cheát cuõng coá thuû, phaân vaân khoâng nhaát trí, neân phaûi boû phieáu, phía ít phuïc tuøng phía

ñoâng. Khi aáy, ma Ba-tuaàn yeåm trôï cho phe môû cöûa thaønh, neân baûy laàn boû phieáu, phe môû cöûa thaønh ñeàu nhieàu phieáu hôn, neân cöûa thaønh ñöôïc môû. Vua Löu Ly chieám ñöôïc thaønh roài, ra leänh cho ba quaân: Taát caû doøng hoï Thích ñeàu gieát heát, neáu chaúng phaûi ngöôøi doøng hoï Thích thì caån thaän ñöøng laøm haïi. Ba öùc ngöôøi doøng hoï Thích nghe, ñeàu caàm coû lau chaïy ra, noùi: Toâi laø ngöôøi caét coû cho doøng hoï Thích, quaân giöõ cöûa thaønh tin theo lôøi, ñeå cho chaïy. Thích-ma-nam töùc toác ñeán choã Vua Löu Ly. Vì laø oâng ngoaïi neân ñöôïc Vua Löu Ly thöa hoûi: OÂng ngoaïi caàu ñieàu gì? Thích-ma-nam noùi: Xin ñöøng gieát caùc ngöôøi thaân toäc cuûa toâi nöõa. Nhaø Vua noùi: Ñieàu ñoù khoâng theå ñöôïc, coù theå nguyeän caàu ñieàu khaùc. Thích-ma-nam laïi noùi: Xin cho toâi töø khi laën xuoáng nöôùc cho ñeán luùc noåi leân, trong thôøi gian aáy, cho pheùp caùc ngöôøi doøng hoï Thích ñöôïc pheùp chaïy ra, ñöøng gieát hoï. Vua Löu Ly nghó: Thôøi gian moät hôi thôû ôû döôùi ñaùy nöôùc ngaén nguûi, chuyeän gì khoâng chaáp thuaän. Vua beøn ñoàng yù. Thích-ma-nam beøn xoå ñaàu toùc laën xuoáng, laáy toùc coät vaøo goác caây döôùi nöôùc, neân khoâng troài leân. Thaáy ñaõ khaù laâu, Vua laáy laøm laï, sai ngöôøi laën xuoáng nöôùc xem, thì ra Thích-ma-nam ñaõ cheát vì laáy toùc coät vaøo goác caây. Söù giaû taâu vôùi Vua, Vua lieàn khen: Môùi hay vì thaân quyeán, khoâng

tieác thaân maïng! Vua lieàn ra leänh cho ba quaân: Neáu ngöôøi naøo coøn gieát doøng hoï Thích seõ bò quaân phaùp nghieâm trò. Khi aáy, caùc Tyø-kheo nghe Vua Löu Ly taøn saùt ngöôøi nöôùc Xaù-di, baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Vua Löu Ly ngu si, baûy ngaøy sau seõ thoï toäi, haïi oâng thaày ñaõ daïy mình, caû quyeán thuoäc cuûa nhaø Vua keû lôùn ngöôøi nhoû cuõng ñeàu chung moät soá phaän. Vua Löu Ly nghe Phaät noùi nhö theá, taâm nieäm: Lôøi noùi cuûa Phaät khoâng bao giôø sai. Vua thaàm nghó: Trong caùc noãi khoå khaùc haõy coøn coù theå traùnh, chæ sôï bò löûa ñoát, lieàn cuøng quyeán thuoäc duøng thuyeàn vaøo trong soâng A-di. Thôøi haïn baûy ngaøy ñeán, nöôùc soâng boãng nhieân lôùn kinh khuûng, theá laø thuyeàn bò chìm, nhaát loaït cheát heát. Caùc ngöôøi doøng hoï Thích coøn soáng soùt, bò loät heát y phuïc, ñeán choã caùc Tyø-kheo noùi: Toâi laø doøng hoï Thích, thaân toäc vôùi Ñöùc Theá Toân, cho toâi xin moät ít y. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm cho vôùi yù nghó: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng ta cho y cho doøng hoï Thích. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Ñöôïc pheùp cho. Laïi coù Öu-baø-taéc naêm giôùi cuõng bò caûnh nhö treân, ñeán choã caùc Tyø-kheo möôïn y, caùc Tyø-kheo khoâng daùm cho möôïn, noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi cho Öu-baø-taéc möôïn y. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Ñöôïc pheùp cho möôïn, neáu traû laïi thì laáy, khoâng traû thì cho luoân. Luùc naøy, Baït-nan-ñaø vì vaät cuùng An cö neân kieát An cö hai choã, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Moãi choã neân laáy phaân nöûa phaàn. Khi aáy, caùc Tyø-kheo treân ñöôøng ñi khoâng daùm veùn y leân, bò vöôùng ñaát nhôùp, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la, neân laøm ñaõy ñeå ñöïng. Caùc Tyø-kheo laøm ñaõy quaù daøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, daøi nhaát laø phía tröôùc tôùi ruùn, phía sau tôùi eo löng.

Caùc Tyø-kheo duøng vaät quyù giaù laøm ñaõy ñöïng y, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö theá, neân duøng vaät thoâ ñeå may. Coù caùc Tyø-kheo treân ñöôøng ñi, nhôø ngöôøi gaùnh y hoaëc gaùnh y cho ngöôøi, hoaëc töï maát y, hoaëc maát y ngöôøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö theá, neáu nhôø ngöôøi gaùnh y, tröôùc phaûi môû ra ñeám cho hoï thaáy, neáu gaùnh y cho ngöôøi cuõng phaûi xem tröôùc. Caùc Tyø-kheo ñöïng y ñaày ñaõy roài may mieäng laïi, khi muoán laáy bò khoù khaên, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, neân laøm daây buoät laïi, neáu khoâng laáy duøng thöôøng, thì cho pheùp may. Caùc Tyø-kheo ñeå y Khaâm-baø-la vaø Kíp boái chung laïi moät choã neân sinh truøng caén hö naùt, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ñeå Kíp boái caùch Khaâm-baø-la roài duøng höông Khuaát-thi-la, höông Na-tyø-la, höông Thanh moäc boû vaøo, nhöõng loaïi höông naøy laøm cho caùc loaïi truøng traùnh xa. Sau ñoù, caùc Tyø-kheo laáy y nhaàm, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ñeà teân hay laøm

daáu. Neáu Tyø-kheo gôûi y, traûi qua möôøi hai naêm maø khoâng trôû laïi laáy, neân taäp hôïp Taêng bình giaù, ñeå cho Taêng boán phöông duøng. Neáu sau ñoù Tyø-kheo kia trôû laïi, duøng vaät cuûa Taêng boán phöông traû laïi, vò aáy khoâng nhaän caøng hay. Luùc ñoù, Toân giaû A-nan nhaän ñöôïc y maø khoâng duøng, vì Toân giaû Xaù-lôïi-phaát neân thoï, sai moät Tyø-kheo mang ñeán choã Toân giaû Xaù-lôïi-phaát. Tyø-kheo kia sinh yù nghó: Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát laø ngöôøi may maén nhaän ñöôïc nhieàu söï cuùng döôøng, maø ta thì khoâng coù y, nay ta neân sinh yù töôûng vò aáy ñoàng yù ñeå laáy. Laáy roài beøn maëc, sau ñoù vò aáy sinh nghi, baïch Phaät. Phaät daïy: Vò kia tuy laø thoï maø chöa xaû, neân ñoái vôùi Tyø- kheo ñöôïc cho, khôûi yù töôûng ñoàng yù ñeå laáy thoï trì thì chaúng phaûi laø laáy thoï trì ñuùng. Neáu ñoái vôùi Tyø-kheo seõ ñöôïc cho, taùc yù töôûng ñoàng yù ñeå laáy thoï trì thì môùi laø laáy thoï trì ñuùng. Toân giaû A-nan laïi nhaän ñöôïc sôïi daây löng maø khoâng duøng, vì A-na-luaät neân thoï, cuõng sai moät Tyø-kheo ñem ñeán noùi: Ñaây laø sôïi daây ñaõ thuoäc veà A-na-luaät. Tyø-kheo kia cuõng khôûi yù nieäm nhö tröôùc ñeå laáy, roài sau sinh nghi, baïch Phaät. Phaät daïy: Vò kia ñaõ noùi laø thuoäc veà A-na-luaät, nhö vaäy laø ñaõ xaû roài. Neáu ñoái vôùi Tyø- kheo ñöôïc cho, taùc töôûng ñoàng yù ñeå laáy thoï trì, thì goïi laø laáy ñuùng ñeå thoï trì, neáu ñoái vôùi Tyø-kheo sai ñi, taùc töôûng ñoàng yù ñeå laáy thoï trì, thì chaúng phaûi laø laáy ñuùng ñeå thoï trì. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo khoâng maëc y loùt thaân, bò nhô nhôùp baát tònh, chuoät caén hö hoaïi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo may y loùt thaân, lôùn nhoû nhö Taêng-kyø- chi, hoaëc nhö Neâ hoaøn taêng, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân may nhö vaäy, neân may ba loaïi: loaïi thöôïng töø truøm ñaàu cho ñeán maét caù, duoãi ra phuû caû tay beân taû, uùp laïi khieán cho baèng nhau. Loaïi trung, töø phuû ñaàu cho ñeán nöûa oáng chaân, phuû caùnh tay beân taû, uùp laïi baèng vôùi coå tay. Loaïi haï, töø phuû ñaàu cho ñeán ñaàu goái, duoãi ra phuû caùnh tay beân taû, uùp laïi baèng vôùi nöûa khuyûu tay. Caùc Tyø-kheo khoâng duøng y loùt thaân, phuû chung caû caùnh tay beân phaûi, thoâng caû y neân nhô nhôùp baát tònh, bò chuoät

nhaám, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo khi thoï kinh, khi thaêm hoûi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, maëc y bò leäch qua moät beân, thoøng xuoáng ñaát, hoaëc ban ñeâm ñöùng daäy ñi khoâng theå veùn leân, vöùt boû döôùi ñaát nhô nhôùp, baïch Phaät. Phaät daïy: Khi thoï kinh, thaêm hoûi maëc leäch beân traùi, phaûi caùch ñaát, ban ñeâm khi thöùc daäy neân veùn leân thoâng reõ ra, ñöøng ñeå bò ñaát nhôùp. Caùc Tyø-kheo maëc y bò raùch khoâng vaù, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân vaù laïi. Khoâng bieát ai vaù. Phaät daïy: Boán thaùng muøa Ñoâng, ba thaùng muøa haï, ngöôøi söû duïng neân vaù.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 21 477

Coù caùc Tyø-kheo ôû nôi A-lan-nhaõ, khi ñi khoâng doïn ngoïa cuï cuûa Taêng, ñeå bò hö muïc, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân gôûi nôi xoùm laøng, neáu khoâng coù choã gôûi, neân traû laïi ngöôøi chuû cuûa phoøng, neáu coù nghi sôï daân chuùng trong xoùm laøng thì neân di chuyeån ñi heát, hay neân dôøi ñeán choã an oån. Caùc Tyø-kheo khoâng lui veà ñeå tìm xem ngoïa cuï coù coøn soùt laïi hay rôi rôùt, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân lui veà troâng chöøng. Ñaõ ñöa ñeán choã an oån roài, caùc Tyø-kheo môùi tôùikhoâng cho phoøng ôû, cuõng khoâng cho phoøng ñeå caát ñaët caùc y vaät, baïch Phaät. Phaät daïy: Phaûi cho phoøng ñaày ñuû. Neáu choã ôû tröôùc khoâng laäp trôû laïi neân söû duïng choã hieän ôû. Neáu sau ñoù laäp trôû laïi, neân ñem nhöõng caùi khaùc hoaøn laïi. Neáu ñaõ heát khoâng coù thöù gì, Tyø- kheo ôû choã kia neân ít nhieàu chia cho. Coù caùc Tyø-kheo laáy ngoïa cuï phoøng naøy ñeán phoøng kia duøng, caùc vò chuû phoøng cheâ traùch noùi: Taïi sao laáy vaät phoøng cuûa toâi, ñem ñeán phoøng khaùc duøng, nôi ñaây khoâng cho laáy, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo khaùch muoán thaêm vieáng thaày vaø thoï kinh, mang ngoïa cuï nôi phoøng ôû ñeán nôi phoøng kia, Tyø-kheo chuû phoøng khoâng cho pheùp, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân noùi tröôùc vôùi Tyø-kheo cuûa baûn phoøng, neáu cho pheùp thì toát, baèng khoâng cho pheùp cuõng cöù mang ñi. Neáu töø ñoù ñi xa, neân ñem traû laïi cho phoøng cuõ. Coù caùc Tyø-kheo maëc y cuûa Taêng vaøo trong nhaø söôûi aám vaø choã laøm thöùc aên, vaøo aên trong Taêng vaø xung quanh nôi tieän lôïi, khoùi xoâng nhô nhôùp, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo beänh caàn maëc ñeán caùc nôi, maø khoâng daùm, baïch Phaät. Phaät daïy: Coù beänh thì cho pheùp maëc ñeán caùc choã khaùc, nhöng phaûi heát söùc baûo hoä noù, tuyeät ñoái, khoâng ñöôïc maëc ñi ñaïi tieåu tieän lôïi. Baáy giôø, Luïc quaàn Tyø-kheo maëc y thöôïng, haï vaø caàm moät taám vaûi roäng baèng naêm ngoùn tay, töông ñöông vôùi ba y maø vaøo trong xoùm laøng, caùc Tyø-kheo thaáy, vaën hoûi: Ñöùc Theá Toân haù khoâng cheá caám, khoâng maëc ba y khoâng ñöôïc vaøo xoùm laøng hay chaêng? Luïc quaàn Tyø-kheo lieàn chæ vaøo vaûi maø noùi: Ñaây laø ñuû ba y cuûa toâi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe beøn quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Töø nay cho pheùp laøm ba y: thöôïng, trung, haï, nhö löôïng y loùt thaân. Coù moät truù xöù,

Taêng nhaän ñöôïc y coù theå chia, moät Tyø-kheo mang ñeán treân giôùi traøng, rieâng moät mình laáy thoï trì, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la, Taêng hieän coù maët neân chia.

478 BOÄ LUAÄT 1

Coù moät Tyø-kheo Thöôïng toïa, cuøng caùc Tyø-kheo du haønh trong nhaân gian, trong ñoù coù khaùch, coù cöïu, nhaän ñöôïc y neân chia, vì ít khoâng ñuû ñeå chia, baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo cöïu truù neân noùi vôùi Tyø-kheo khaùch: Tröôûng laõo, y naøy ít khoâng theå chia. Neáu Tyø-kheo khaùch noùi: Cuøng nhau thoï trì, ñöa cho caùc vò thì neân giöõ laáy. Neáu noùi: Cho ñeán moät sôïi chæ cuõng khoâng töông nhöôïng, thì neân cuøng chia. Tyø-kheo khaùch noùi vôùi Tyø-kheo cöïu truù cuõng vaäy. Coù Tyø-kheo laáy y phuû treân moà, ngöôøi chuû moà thaáy maát y, nhôø ngöôøi tìm hoûi: Ai laáy y treân moà cuûa toâi. Coù ngöôøi noùi: Caùc Tyø-kheo laáy. Hoï beøn noåi giaän cheâ traùch: Caùc Tyø-kheo aên troäm y cuûa Tieân nhaân toâi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân vaäy. Neáu xoùm laøng dôøi ñi maø sau ñoù coøn y, cho pheùp khôûi yù töôûng laø y phaán taûo ñeå laáy. Coù caùc Tyø-kheo laáy phöôùn loïng trong mieáu thaàn cuõng vaäy. Coù caùc Tyø-kheo ñeán choã chieán ñaáu, laáy y cuûa ngöôøi cheát, quaân nhaân dò nghò noùi: Caùc Tyø-kheo naøy muoán khieán cho chuùng toâi gieát nhieàu ngöôøi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo ít ngöôøi quen bieát, muoán tôùi choã chieán ñaáu ñeå laáy y ngöôøi cheát maø khoâng daùm ñeán, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp sau khi quaân nhaân ñi roài ñeán laáy. Coù caùc baïch y, sau khi quaân nhaân ñi, thu löôïm xöông coát ñeå mai taùng, thaáy caùc thaây cheát ñeàu bò loät traàn, khoâng theå nhaän dieän, beøn traùch cöù noùi: Taïi sao Tyø-kheo laïi loät y cuûa baø con toâi, neáu coøn y phuïc thì coù theå nhôù laïi ñöôïc. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laáy khi khoâng coù ngöôøi thaáy. Ñeán choã gieát ngöôøi laáy y cuõng nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo laáy y ngöôøi cheát, khoâng laøm cho hoaïi saéc maø laøm y Tyø-kheo ñeå maëc, caùc baïch y thaáy, noùi: Ñaây laø y cuûa baø con toâi, beøn ñeán keâu khoùc, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Neân laøm cho hoaïi saéc lieàn, môùi laøm y Tyø-kheo ñeå maëc. Neáu nhöõng ñoà baèng saét neân mau laøm thaønh baùt lôùn, baùt nhoû hay caùi moùc cöûa hoaëc caùc ñoà duøng. Coù moät gia ñình raát giaøu coù, giaëc cöôùp ñeán laáy, khoâng theå mang ñi heát, chuùng ñem giaáu trong ñoáng raùc, ngaøy sau trôû laïi laáy, vì ban ngaøy khoâng daùm ñeán, töø xa rình ñôïi thaêm chöøng. Coù moät Tyø-kheo löôïm y phaán taûo, ñeán choã ñoáng raùc giaáu ñoà ñoù thaáy caùi cheùo y baøy ra beøn keùo laáy y. Ñaùm giaëc töø xa noùi: Ñaïi ñöùc ñöøng laáy vaät cuûa chuùng toâi. Lính ñi tuaàn tra keû cöôùp nghe, bieát ñoù laø ñaùm giaëc cöôùp, lieàn baét troùi aùp giaûi ñeán cöûa quan, quan ra leänh gieát heát. Khi ñaùm giaëc bò troùi, ñau khoå noùi: Neáu

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 21 479

Tyø-kheo khoâng laáy y cuûa toâi, lính tuaàn tra laøm sao bieát toâi, nhö vaäy laø Tyø-kheo gieát toâi chöù chaúng phaûi ai khaùc. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät

daïy: Neáu khi keùo leân thaáy naëng thì khoâng neân laáy. Coù caùc Tyø-kheo nôi ngaû tö ñöôøng heûm, ngoù ñaát maø ñi, caùc baïch y thaáy, hoaëc coù ngöôøi noùi tìm tieàn, hoaëc coù ngöôøi noùi tìm y phaán taûo. Coù moät ñeä töû ngoaïi ñaïo, duøng y goùi tieàn, ñeå giöõa ñöôøng, Tyø-kheo thaáy löôïm ñi. Ngöôøi aáy beøn noùi vôùi moïi ngöôøi: Caùc Tyø-kheo quaû thaät laø tìm tieàn. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laáy vaät gì coù goùi laïi nôi ngaû tö ñöôøng heûm. Coù moät Tyø-kheo vì caàn y neân ñeán nôi goø maû, thaáy moät ngöôøi nöõ môùi cheát, tröôùc ñaàu coù moät caùi hoäp, Tyø-kheo töôûng laø caùi hoäp khoâng, beøn laáy ñem veà nôi truù xöù, môû ra xem, thaáy coù caùc ñoà nöõ trang, khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Khi laáy neân môû ra coi tröôùc, neáu khoâng coi tröôùc maø laáy, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo cuøng vôùi moät ngoaïi ñaïo ñi treân moät loä trình. Ngoaïi ñaïo bò giaëc gieát, Tyø-kheo laáy y cuûa hoï maø khoâng laøm hoaïi saéc, ñem laøm y Tyø-kheo, ngoaïi ñaïo khaùc thaáy noùi: Ñaây laø y cuûa doøng hoï ta, chaéc caùc Tyø-kheo gieát roài laáy. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laáy, neáu ñaõ laáy, lieàn neân laøm cho hoaïi saéc, roài môùi laøm y cuûa Tyø-kheo. Coù caùc Tyø-kheo thieåu duïc, tri tuùc khoâng nhaän y cuûa gia chuû daâng cuùng, caùc Cö só luaän baøn: Chuùng ta baèng phöông tieän naøo, khieán Tyø- kheo kia nhaän y cuûa chuùng ta daâng cuùng. Chuùng ta neân xeù raùch hay ñoát chaùy sô sô, ñeå khaép nôi ngaû tö ñöôøng heûm, chôø khi vò aáy vaøo xoùm laøng noùi: Thaày xem xung quanh neáu coù thaáy thöù chi thì laáy. Hoï lieàn laøm theo söï luaän baøn. Tyø-kheo kia thaáy khôûi yù nghó: Chuùng ta khoâng nhaän y do gia chuû daâng cuùng, chaéc laø caùc Cö só vì chuùng ta maø laøm theá naøy, ñem vaán ñeà baïch Phaät. Phaät daïy: Neân khôûi töôûng phaán taûo maø laáy. Coù moät Tyø-kheo qua ñôøi, caùc Tyø-kheo ñeå naèm ngöûa giöõa saân, khoâng laáy y phuû laïi, loä hình nam caên tröôùng leân, caùc Cö só thaáy cheâ bai noùi: Sa-moân Thích töû khoâng tu phaïm haïnh neân nam caên môùi lôùn nhö theá. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân ñeå naèm ngöûa loä hình, phaûi laáy y che laïi, neáu vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät Tyø-kheo maäp phì qua ñôøi, caùc Tyø-kheo ñem ñeå treân coû töôi soáng, môõ chaûy ra cheát caùc coû töôi soáng, caùc ngoaïi ñaïo thaáy, cheâ bai noùi: Sa-moân Thích töû töï noùi töø nieäm, nay taïi sao laøm toån haïi ñeán coû töôi soáng. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân ñeå treân vaät coøn soáng, neân choân hay ñoát, hoaëc ñeå treân ñaù.

480 BOÄ LUAÄT 1

Coù moät Tyø-kheo bò cheát troâi, y baùt treo treân nhaùnh caây trong noäi giôùi, caùc Tyø-kheo thaáy, töôûng y baùt trong noäi giôùi cuûa Taêng, thì thuoäc veà Taêng, khoâng daùm laáy, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp xem nhö y phaán taûo ñeå laáy. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát coù bao nhieâu y phaán taûo, baïch Phaät. Phaät daïy: Coù möôøi loaïi y phaán taûo: khi Vua thoï vò, boû y cuõ, y nôi goø maû, y phuû naám moà, y nôi ñöôøng heûm, ngöôøi nöõ môùi laáy choàng boû y cuõ, khi ngöôøi nöõ laáy choàng, y noùi leân söï tieát thaùo, y cuûa saûn phuï, y traâu nhôi, y chuoät gaëm, y löûa chaùy. Khi aáy, caùc Tyø-kheo maëc y, maøu saéc saùng röïc, baïch y cheâ

traùch, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân maëc y maøu saéc saùng röïc, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù Tyø-kheo chöùa y taém möa, khoâng ñuû naêm khuyûu tay, baïch Phaät. Phaät daïy: Y taém möa, khoâng ñöôïc giaûm naêm khuyûu tay, vi phaïm, phaïm Ba-daät-ñeà. Luùc ñoù, caùc Cö só, trong thôøi gian An cö, vì nöõ nhi caïo ñaàu, neân ñem y cuùng cho Taêng, caùc Tyø-kheo thoï roài, muoán xoay veà thaønh phaåm vaät cuùng An cö, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, ñaây goïi laø daâng cuùng tuøy theo söï vieäc, Taêng hieän taïi neân chia, vi phaïm, phaïm Ñoät- kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo, tröôùc ñaõ thoï ba y, khoâng xaû, laïi thoï y khaùc. Do tröôùc kia caùi y ñaõ thoï tònh thí vaø thí cho ngöôøi, sau nhôù laïi baïch Phaät. Phaät daïy: Ñöôïc goïi laø thoï laïi, cuõng goïi laø tònh thí, thí cho ngöôøi, chæ khoâng xaû môùi phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, caùc Tyø-kheo coù y Ni-taùt-kyø chöa xaû, chöa hoái quaù, maø bò löûa chaùy, nöôùc cuoán troâi, giaëc cöôùp, hö hoaïi, khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Ñaây töùc laø xaû, chæ neân taùc phaùp hoái quaù Ba-daät-ñeà. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo chöùa y khoâng tònh thí, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät truù xöù, chuùng Taêng nhaän ñöôïc gaám, cuùng cho caùc Tyø- kheo, khoâng bieát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân thoï roài duøng ñeå trang nghieâm thaùp, hoaëc laøm ñoà duøng cho thaùp, hoaëc laøm ñoà duøng cho Taêng. Coù moät truù xöù, Taêng muoán chia y, coù Tyø-kheo thieåu duïc khoâng nhaän phaàn maø chæ caàn caùi daây löng, daây ngoài thieàn, caùi maõo, ñaõy loïc nöôùc, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Neân cho. Cho roài laïi ñoøi phaàn, baïch Phaät. Phaät daïy: Khi chia vaät neân hoûi tröôùc: Thaày coù nhaän phaàn hay khoâng? Neáu noùi: nhaän, thì neân chia ñeàu. Neáu noùi: caàn daây löng... neân

cho moät phaàn ba, neáu laïi ñoøi nöõa thì khoâng neân cho. Coù moät Tyø-kheo coù caùi caâu nhieáp, Taêng boán phöông coù Taêng-giaø- leâ muoán trao ñoåi, caùc Tyø-kheo khoâng daùm cho ñoåi, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp ñoåi, neáu caùi caâu nhieáp giaù trò cao hôn thì Taêng neân boài cho Tyø-kheo, neáu Taêng-giaø-leâ cao giaù hôn, Tyø-kheo neân boài cho Taêng, neáu ngheøo khoâng coù vaät gì ñeå hoài cho Taêng hay laø thieåu duïc, tri tuùc cuõng ñöôïc pheùp cho. Caùc loaïi y khaùc cuõng nhö vaäy. Baáy giôø, Tyø-kheo Ly-baø-ña bò laïnh chaân, ñeán ngöôøi Baø-la-moân xin y Khaâm-baø-la ñeå truøm chaân, xin roài sinh nghi: Ñöùc Theá Toân cheá giôùi khoâng cho pheùp chuùng ta xin y nôi ngöôøi khoâng phaûi laø baø con, khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Do nhaân duyeân nhö vaäy cho pheùp ñöôïc xin caùc loaïi y caàn thoï trì, nhö y che goùt, y che baép, baû vai, y che ñaàu, khaên lau tay, lau maët, lau thaân hình... Khi aáy, caùc Tyø-kheo ñoái vôùi Taêng, Taêng boán phöông vaø thaùp, vôùi ngöôøi khoâng ñoàng yù ñeàu khôûi töôûng ñoàng yù ñeå laáy y, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, ñoái vôùi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, ñoàng Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ hoaëc ñeä töû vaø caùc ngöôøi ñoàng yù môùi ñöôïc khôûi töôûng ñoàng yù ñeå laáy. Coù caùc Tyø-kheo chöa qua ñôøi, ñoái vôùi vaán ñeà phaân chia y vaät noùi: Sau khi toâi cheát, duøng y vaät naøy cho... duøng y vaät naøy vaøo vieäc nhö vaäy, nhö vaäy, baïch Phaät. Phaät daïy:

Khoâng neân nhö theá, vi phaïm, phaïm Ñoät- kieát-la, cho khoâng thaønh cho, söû duïng khoâng thaønh söû duïng. Baáy giôø, Toân giaû A-nan thöôøng tôùi lui gia ñình Löïc só Loâ-di, sau ñoù ñeán khoâng coù Loâ-di ôû nhaø, khôûi töôûng ñoàng yù laáy Kíp boái quyù giaù, vaãn sinh nghi hoái, khôûi yù nieäm: Phaät chöa cho pheùp chuùng ta ñoái vôùi baïch y khôûi töôûng ñoàng yù ñeå laáy y, baïch Phaät. Phaät daïy: Cuõng cho pheùp ñoái vôùi baïch y khôûi töôûng ñoàng yù ñeå laáy. Khi aáy, caùc Tyø-kheo lìa y taém möa, khoâng bieát luùc taém neân maëc y naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Coù naêm nhaân duyeân ñöôïc lìa y taém möa: khoâng möa, khoâng nghi laø coù möa, khoâng loäi qua soâng, aên khi beänh, may chöa xong. Coù naêm nhaân duyeân ñöôïc gôûi Taêng-giaø-leâ: Khi möa, khi nghi laø coù möa, loäi qua soâng, aên khi beänh, may chöa xong. Coù moät truù xöù, Taêng muoán chia y, coù Tyø-kheo khaùch ñeán, caùc Tyø- kheo vì nhaän ñöôïc ít y neân muoán chia, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho ñeán chæ nhaän ñöôïc trò giaù baèng moät sôïi daây löng cuõng neân chia, neáu ít khoâng ñuû chia, neân baïch nhò Yeát-ma, cho moät Tyø-kheo khoâng coù y. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Taêng naøy nhaän ñöôïc y, hoaëc phi y, nay ñeàu ñem cho Tyø-kheo... neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch.

482 BOÄ LUAÄT 1

Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Taêng naøy nhaän ñöôïc y, hoaëc phi y... cho ñeán caâu: Neáu vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo... y roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. ----------

Ñoaïn 6: NOÙI VEÀ PHAÙP GIAØY DEÙP DA

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Toân giaû Ma ha Ca-chieân- dieân ôû nôi nöôùc A-thaáp-ba-a vaân ñaàu, truï trong nuùi ba-laâu-ña. Nôi nöôùc ñoù coù oâng Tröôûng giaû teân laø Sa-moân ÖÙc-nhó, tin öa Phaät phaùp, thöôøng cuùng döôøng cho caùc Tyø-kheo, thaáy phaùp ñaéc quaû, thoï ba quy, naêm giôùi, thöôøng vaøo Taêng phöôøng ñeå nghe phaùp. Luùc naøy, Sa-moân ÖÙc-nhó ôû choã vaéng töï nghó: Nhö Ñöùc Phaät daïy: Taïi gia nhieãm vöôùng, khoâng theå roäng tu phaïm haïnh, xuaát gia khoâng vöôùng maéc cuõng nhö hö khoâng! Nay ta sao khoâng ôû trong phaùp voâ vi, caïo boû raâu toùc, xuaát gia hoïc ñaïo. Nghó roài, saùng sôùm ñeán choã Toân giaû Ca-chieân-dieân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, trình baøy ñaày ñuû yù nghó, muoán caàu xuaát gia, thoï giôùi Cuï tuùc. Toân giaû Ca-chieân-dieân noùi: Taïi gia nhieãm vöôùng, ñuùng nhö lôøi oâng vöøa noùi, chæ coù xuaát gia môùi ñuû ñieàu kieän tònh tu phaïm haïnh, moät mình ngoài beân goác caây, ngaøy aên moät böõa. Nhöng, oâng voán giaøu sang thì ñaây laø moät ñieàu raát khoù. ÖÙc-nhó nghe roài, beøn trôû veà nhaø mình. Ba laàn nhö vaäy, thaáy roõ yù nuoán cuûa ñöông söï, beøn cho xuaát gia. Taïi nöôùc aáy, khoâng ñuû chuùng möôøi ngöôøi, neân phaûi laøm Sa-di ñeán saùu naêm. Toân giaû Ca-chieân-dieân beøn duøng thaàn löïc taäp hôïp chuùng möôøi ngöôøi ôû nöôùc khaùc, ñeå trao giôùi cuï tuùc. ÖÙc-nhó thoï giôùi roài beøn nghó: Ta nghe Ñöùc Nhö Lai laø baäc ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc maø chöa ñöôïc phuïng kieán, nay ta neân ñeán ñeå thaêm hoûi Ñöùc Theá Toân. Nghó

roài, ñeán choã Toân giaû Ca-chieân-dieân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, xin pheùp tôùi haàu Phaät. Toân giaû Ca-chieân-dieân noùi: Toát laém! Toâi tuøy theo söï hoan hyû cuûa oâng, oâng neân ñi lieàn. OÂng coù theå nhaân danh toâi thaêm hoûi Ñöùc Theá Toân vaø thöa xin Ñöùc Phaät naêm ñieàu: 1. Nöôùc A-thaáp-ba-a-vaân-ñaàu khoâng coù ñuû chuùng möôøi vò, neân ÖÙc-nhó phaûi laøm Sa-di ñeán saùu naêm, khoâng ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc, Toân giaû Ca-chieân-dieân duøng söùc thaàn thoâng taäp trung Taêng caùc nöôùc khaùc, vaäy sau môùi ñöôïc thoï. Cuùi xin Ñöùc Theá Toân cho pheùp nöôùc naøy, khoâng ñuû chuùng möôøi vò, ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc. 2. Nöôùc naøy coù nhieàu soûi ñaù choâng gai, xin Theá Toân cho pheùp Tyø- kheo nöôùc naøy ñöôïc mang giaøy guoác hai lôùp goùt.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 21 483

3. Nöôùc naøy ñeàu duøng da loùt treân ñaát laøm toïa, ngoïa cuï, xin Theá Toân cho pheùp Tyø-kheo nöôùc naøy duøng da loùt treân ñaát. 4. Ngöôøi nöôùc naøy ngaøy naøo cuõng taém röûa, xin Theá Toân cho pheùp Tyø-kheo ôû nöôùc naøy haèng ngaøy taém röûa. 5. Coù Tyø-kheo gôûi y cho Tyø-kheo ôû phöông khaùc, y chöa ñeán, coù Tyø-kheo noùi cho Tyø-kheo, Tyø-kheo sinh nghi sôï phaïm chöùa y dö, xin Theá Toân vì Tyø-kheo naøy tröø nghi. ÖÙc-nhó vaâng lôøi thaày daïy ra ñi. Khi ñeán choã Ñöùc Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã saùt chaân Phaät, tuyeân lôøi thaêm hoûi cuûa Hoøa thöôïng boån sö leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A-nan: Traûi ngoïa cuï cho Tyø-kheo khaùch nghæ. Toân giaû A-nan nghó: Ñöùc Phaät muoán cho Tyø-kheo naøy cuøng nghæ, neân khieán ta traûi ngoïa cuï, do ñoù lieàn traûi ngay nôi phoøng cuûa Phaät. Ñöùc Phaät vaø ÖÙc-nhó cuøng nghæ moät phoøng. Ñaàu ñeâm, giöõa ñeâm im laëng khoâng noùi chuyeän, cho ñeán cuoái ñeâm, Ñöùc Phaät khôûi yù nghó: Ñaây laø con nhaø toäc taùnh, oai nghi ñieàu phuïc, neân khieán noùi phaùp, Ñöùc Phaät beøn baûo: Thaày coù theå noùi phaùp! ÖÙc-nhó vaâng lôøi, lieàn noùi möôøi saùu nghóa phaåm kinh, noùi roài ñöùng im laëng. Ñöùc Phaät daïy: Laønh thay! Ngöôøi trong nöôùc thaày ñeàu noùi ñöôïc nhö vaäy chaêng? ÖÙc-nhó thöa: Coù ngöôøi hôn con! Ñöùc Phaät laïi hoûi: Taïi sao thaày ôû laâu nôi nöôùc ñoù maø khoâng ñeán gaëp Ta? ÖÙc-nhó thöa: Con bieát ñieàu loãi ñoù, vì coù nhaân duyeân neân khoâng ñeán sôùm ñöôïc. Nhaân ñoù Ñöùc Theá Toân noùi keä: Thaáy loãi laàm cuûa ñôøi Töï thaân nöông phaùp haønh Keû hieàn khoâng öa aùc Vì aùc khoâng thích thieän. Khi aáy, ÖÙc-nhó khôûi yù nghó: Hoøa thöôïng baûo ta xin Phaät naêm vieäc, nay chính laø luùc, beøn baïch Phaät. Saùng ngaøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng baûo ÖÙc-nhó: OÂng coù theå noùi laïi naêm ñieàu maø Toân giaû Ca-chieân-dieân xin. ÖÙc-nhó lieàn noùi laïi. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch khen ngôïi ngöôøi thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp nôi nöôùc A-thaáp-ba-a-vaân-ñaàu vaø taát caû bieân ñòa, choã thieáu Tyø-kheo, naêm ngöôøi trì luaät, trao giôùi cuï tuùc, cuõng cho pheùp nhöõng nôi coù soûi ñaù choâng gai ñöôïc mang guoác deùp, hai lôùp goùt, cuõng cho pheùp choã coù caùc loaïi da, laøm ngoïa cuï baèng da, cuõng cho pheùp choã caàn taém röûa, neáu Tyø-kheo gôûi y cho Tyø-kheo choã khaùc, tuy Tyø-kheo tröôùc coù nghe bieát, y chöa vaøo tay, khoâng phaïm toäi chöùa y dö. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo laøm caùc loaïi

guoác deùp baèng nhieàu kieåu, caùch, laém maøu saéc, vieäc naøy ñöôïc baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp

484 BOÄ LUAÄT 1

laøm guoác deùp khaùc hình, khaùc maøu saéc, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù Tyø-kheo laøm guoác deùp baèng da ngöïa, da voi, da ngöôøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp. Neáu duøng da ngöôøi thì phaïm Thaâu- lan-giaù, neáu da ngöïa, da voi phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc naøy, Baït-nan-ñaø thöôøng tôùi lui moät gia ñình chaên boø, maëc y böng baùt ñeán nhaø aáy. Nhaø naøy coù moät con boø ngheù saéc loâng lang loã, Baït- nan-ñaø nhìn kyõ, sinh loøng ham thích, öôùc gì ñöôïc da con ngheù naøy laøm phu cuï. Ngöôøi chuû hoûi: Taïi sao sö ñaêm ñaêm nhìn con ngheù nhö theá? Baït- nan-ñaø noùi: Con ngheù naøy coù saéc loâng lang loã khaû aùi coù theå laøm phu cuï. Ngöôøi chuû lieàn thöa: Ñaïi ñöùc thöôøng lo lieäu coâng vieäc cho nhaø con, con ñaâu coù tieác gì con ngheù maø khoâng daâng cuùng. Ngöôøi chuû lieàn gieát con ngheù tröôùc maët meï noù ñeå laáy da cuùng. Baït-nan-ñaø nhaän ñöôïc taám da roài ñem veà Taêng phöôøng. Con boø meï theo sau roáng keâu buoàn naõo, caùc Tyø- kheo buoàn hoûi: Con boø naøy taïi sao roáng keâu buoàn naõo ñi theo thaày? Baït- nan-ñaø noùi: Khoâng bieát. Caùc Tyø-kheo laïi hoûi: Con boø naøy theo thaày chôù khoâng theo ngöôøi khaùc, taïi sao thaày khoâng bieát?! Khi aáy, Baït-nan-ñaø môùi ñem söï thaät noùi ra. Caùc Tyø-kheo lieàn quôû traùch roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân! Coù thaät nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay khoâng cho pheùp chöùa taát caû caùc loaïi da. Sau ñoù, caùc Tyø-kheo caàn moät mieáng da nhoû maø khoâng daùm duøng, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp duøng moät mieáng da nhoû. Coù caùc Tyø-kheo töø ngoaøi trôû veà ñaïp treân ngoïa cuï cuûa Taêng, buøn nhô baát tònh, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp mang guoác ra vaøo. Coù caùc Tyø-kheo giaø beänh, ôû nôi choã coù söï sôï seät, cuøng baïn ñoàng ñi, ñi chaäm khoâng kòp, caùc baïn noùi: Ñaïi ñöùc ñi mau, ñöøng ñeå bò cöôùp ñoaït. Vò aáy noùi: Chuùng toâi giaø beänh khoâng theå ñi kòp. Caùc baïn noùi: Ñaây coù voi, ngöïa, löøa, laïc ñaø, xe boø thaày coù theå côõi ñeå ñi. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm, baïch Phaät. Phaät daïy: Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo giaø beänh ñöôïc cuôõi ngöïa, chæ khoâng ñöôïc cöôõi suùc sinh caùi. Coù caùc baïch y duøng kieäu baèng da cuùng cho chö Taêng, caùc Tyø-kheo khoâng daùm thoï, baïch Phaät. Phaät daïy: Cuõng cho pheùp thoï, nhöng thay da baèng thöù vaûi khaùc. Coù caùc baïch y duøng caùi kieäu baèng da cuùng rieâng cho Thöôïng toïa, Thöôïng toïa khoâng daùm thoï, baïch Phaät. Phaät daïy: Cuõng cho pheùp nhaän rieâng nhöng cuõng thay da nhö treân. Caùc Tyø-kheo Thöôïng toïa giaø beänh, muoán ñi kieäu vaøo xoùm laøng maø khoâng daùm, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp. Quyù vò khoâng bieát khieán ai khieâng, baïch Phaät. Phaät daïy: Nhôø tònh nhaân khieâng.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 21 485

Coù caùc Tyø-kheo ôû choã coù söï sôï seät, muoán qua soâng maø khoâng coù ñoø, coù ngöôøi chaên boø, luøa boø qua soâng noùi coù theå naém ñuoâi boø ñeå qua soâng, caùc Tyø-kheo khoâng daùm, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp naém. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo naém ñuoâi cuûa con boø caùi ñeå qua soâng, laáy tay thoïc vaøo muït gheû cuûa noù, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng ñöôïc pheùp naém ñuoâi suùc sinh caùi ñeå qua soâng. Coù caùc Tyø-kheo muoán qua soâng, cuõng khoâng coù suùc sinh ñeå coù theå naém, khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp buoäc coû caây laøm beø ñeå qua. Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo saém phao noåi, hoaëc laøm baèng da deâ hay da boø. Taêng vaø Taêng boán phöông ñeàu neân saém. Ñöùc Phaät ôû thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, laø Vua Bình-sa, hai nöôùc Ma-kieät vaø Öông Giaø coù boán möôi hai ngaøn thoân laøng. Caùc haøo kieät nôi ñoù, khoâng ngöôøi naøo khoâng tin Phaät, Phaùp, Taêng, chæ tröø trong thaønh Chieâm-baø, coù con oâng Tröôûng giaû teân laø Thuû-laâu-na, oâng ta raát giaøu, coù Hai-möôi-öùc tieàn, ngöôøi ñöông thôøi goïi oâng laø Thuû-laâu-na Hai-möôi-öùc. OÂng ta höôûng söï vui söôùng ngay luùc chaøo ñôøi, tay chaân meàm maïi, döôùi chaân moïc loâng. Vua Bình-sa khôûi yù nghó: Trong cöông giôùi cuûa ta chæ coù Hai-möôi-öùc chöa tin Phaät phaùp. Ta neân laøm theá naøo khieán cho oâng ta tin. Neáu ta ñeán nhaø oâng aáy, oâng seõ hoaûng sôï, neáu keâu oâng ta tôùi, chaéc seõ coù söï nghi sôï. Ta neân thoâng tri cho sau möôi gia ñình haøo kieät trong thaønh Chieâm-baø ñeán döï leã hoân nhaân cuûa Vöông töû. Nhaân cuoäc gaëp gôõ naøy ta seõ höôùng daãn oâng ñeán vôùi ñaïo phaùp. Nhaø Vua nghó xong lieàn cho thoâng tri. Khi aáy, thaân toäc ñeàu taâu vôùi Vua: Hai-möôi-öùc chöa töøng böôùc xuoáng ñaát, döôùi chaân loâng moïc nhö toùc treân ñaàu khoâng theå tuaân leänh ñeán ñöôïc, xin nhaø Vua ñaëc bieät mieãn tröø cho moät ngöôøi naøy. Nhaø Vua noùi: Coù theå côõi voi, ngöïa, xe, kieäu. Thaân toäc taâu: Thaân theå oâng ta raát meàm cuõng khoâng theå ñi baèng caùc phöông tieän ñoù ñöôïc. Nay Vöông töû laøm leã thaønh hoân caàn söï hieän dieän, cho pheùp thaân toäc cuûa oâng taän duïng moïi phöông tieän ñöa oâng aáy ñeán. Thaân toäc cuøng nhau nghò baøn: Chæ coøn coù caùch laø ñaøo con keânh thoâng thuyeàn ñöa oâng ta ñi ngaøy vaøi daëm môùi khoûi nhoïc meät, ñeå cung kính phuïng meänh nhaø Vua. Hoï beøn duøng keá hoaïch naøy ñöa Hai-möôi-öùc ñeán thaønh Vöông-xaù. Thaân toäc taâu: Hai- möôi-öùc vöøa ñeán nôi, nguyeän xin ñöôïc nhö neáp soáng ôû nhaø. Nhaø Vua noùi: Neáp soáng ôû nhaø nhö theá naøo? Taâu ñöùc Vua: Duøng vaûi traûi treân ñaát roài ñi leân ñoù. Nhaø Vua noùi: Ñöôïc. Nhaø Vua lieàn ra leänh. Laïi traûi vaûi mòn treân toøa, khieán oâng ta ngoài treân ñoù. Nhaø Vua hoûi: Döôùi chaân oâng thaät coù moïc loâng hay khoâng? Taâu Ñaïi vöông, thaät coù. Vua noùi: Ta muoán xem. Hai-möôi-öùc taâu: Xin sai ngöôøi tin caäy ñeå xem. Nhaø Vua noùi: Ta muoán

thaáy taän maét. Hai-möôi-öùc taâu: Xin pheùp Vua cho ñöôïc duoãi chaân ra. Nhaø Vua noùi: Ñöôïc. Hai-möôi-öùc lieàn duoãi chaân ra, chæ cho nhaø Vua. Ñuùng nhö lôøi ñoàn, aùnh saùng cuûa loâng toûa ra, laøm cho maét nhaø Vua khoâng theå nhìn kyõ ñöôïc. Vua sinh loøng hy höõu, nghó: Nöôùc ta ñaïi phöôùc ñöùc môùi sinh ñöôïc

con ngöôøi phöôùc ñöùc naøy. Vua nhìn hai beân, tröôùc Vua coù ba ñaïi Cö só, baây giôø coù caû Hai-möôi-öùc laø boán. Nhaø Vua hoûi: Moãi ngöôøi coù bao nhieâu cuûa ñöôïc goïi laø Cö só? Ngöôøi thöù nhaát noùi: Soá tieàn cuûa toâi coù laø möôøi ba öùc. Ngöôøi thöù hai noùi: Toâi coù möôøi boán öùc. Ngöôøi thöù ba noùi: Toâi coù möôøi boán öùc vaø laïi moät ngoïc Ma-ni voâ giaù. Hai-möôi-öùc noùi: Toâi coù Hai-möôi-öùc, laïi coù naêm traêm ngoïc Ma-ni, moät ma-ni baûo saøng. Nhaø Vua hoûi Hai-möôi-öùc: Do ñaâu oâng coù cuûa aáy? Hai- möôi-öùc taâu: Cuûa aáy khoâng phaûi cha meï ñeå laïi, cuõng khoâng phaûi do kinh doanh maø coù, toâi nguû treân laàu cao, khi thöùc daäy beøn thaáy cuûa aáy tröôùc maët toâi. Nhaø Vua nghe caâu noùi naøy raát ñoãi ngaïc nhieân, khoù hieåu, nghó: Phöôùc ñöùc cuûa ngöôøi naøy chæ coù Ñöùc Phaät môùi bieát, ngoaøi ra khoâng ai hieåu noåi. Nhaø Vua lieàn nghieâm giaù ñeán choã Phaät, roài ñaàu maët kính leã saùt chaân, baïch Phaät: Baïch Theá Toân! Hai-möôi-öùc coù naêm traêm ngoïc Ma-ni, moät Ma-ni baûo saøng, töø ñaâu maø coù? Ñöùc Phaät daïy: Ngöôøi naøy tröôùc kia ôû nôi cung trôøi Ñaâu suaát, coù naêm traêm thieân nöõ, cuøng nhau raát aùi kính. Sau ñoù, ngöôøi aáy sinh tôùi ñaây, thieân nöõ ñeàu nghó: Thieân töû cuûa chuùng ta nay sinh nôi naøo? Hoï duøng thieân nhaõn xem, thaáy sinh nôi ñaây, moãi ngöôøi mang moät ngoïc ma-ni vaø caùi baûo saøng tröôùc kia naèm bieán hoùa khieán cho töông xöùng vôùi thaân hieän nay, ñem ñeå tröôùc maët roài ñi. Vua nghe Phaät daïy roài kính leã caùo lui. Trôû veà thaønh Chieâm-baø, taäp hôïp saùu möôi haøo kieät tuyeân boá: Nay ta phong cho Hai-möôi-öùc laø baäc Cö só toái ñaïi ôû trong thaønh kia, caùc ngöôi phaûi toân kính. Nhaø Vua laïi noùi vôùi Hai- möôi-öùc vaø saùu möôi ngöôøi: Ta laø Vua cuûa caùc ngöôøi, duøng phaùp trò hoùa, ñaõ cuøng caùc ngöôøi laøm vieäc lôïi ích cho hieän theá, nay coù Ñöùc Phaät Theá toân ôû taïi nuùi Kyø-xaø-quaät, chuùng ta ñeàu coù theå ñeán ñoù ñeå caàu ñieàu lôïi cho haäu theá. Moïi ngöôøi ñeàu vaâng leänh ñeán ñoù. Khi aáy, Tröôûng laõo Ta-kieät- ñaø ôû trong nuùi, kinh haønh treân baøn thaïch, caùc Cö só ñeán choã aáy thöa: Ñaïi ñöùc vì chuùng con, baïch Phaät: Hai-möôi-öùc vaø saùu möôi Cö só ôû thaønh Chieâm-baø muoán ñeán thaêm hoûi Ñöùc Theá Toân. Ta-kieät-ñaø ôû treân baøn tha- ïch, tröôùc maët caùc Cö só maát taêm daïng roài xuaát hieän tröôùc Ñöùc Phaät, trình baøy ñaày ñuû vaán ñeà leân Ñöùc Phaät. Phaät daïy: Thaày coù theå veà tröôùc treân baøn thaïch, traûi toøa ngoài, Ta seõ ñeán sau. Vaâng lôøi daïy, tröôùc Ñöùc Phaät, Ta-kieät-ñaø chìm khuaát daïng roài xuaát hieän nôi baøn thaïch, tröôùc maët chuùng Cö só, vì Ñöùc Phaät traûi toøa ngoài. Ñöùc Phaät vôùi oai nghi thöôøng coù

ñi boä ñeán sau. Caùc Cö só nghó: Tyø-kheo naøy coù Ñaïi thaàn löïc, vaéng maët vaø xuaát hieän nôi baøn thaïch cuõng nhö vaøo trong nöôùc. Khi Ñöùc Theá Toân ung dung xuaát hieän hoï voâ cuøng cung kính. Ñöùc Theá Toân ñeán roài, an toïa nôi toøa. Thöôøng phaùp cuûa chö Phaät, tröôùc heát khieán cho ngöôøi khôûi taâm hoan hyû roài sau môùi noùi phaùp, Ñöùc Phaät noùi vôùi Ta-kieät-ñaø: OÂng ñöùng daäy quaït Phaät. Vaâng lôøi daïy, Ta-kieät-ñaø ñöùng daäy quaït trong giaây laùt, hieän caùc thöù thaàn bieán nhö Öu-vi-ca-dieáp, roài trôû laïi tröôùc Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã saùt

chaân, baïch Phaät: Ñöùc Phaät laø Ñaïi sö cuûa con, con laø ñeä töû cuûa Phaät. Thöa nhö vaäy Ba laàn, roài ngoài laïi choã cuõ. Khi aáy caùc Cö só khôûi yù nghó: Ñeä töû maø thaàn löïc nhö theá huoáng gì laø baäc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc. Hoï beøn höôùng veà chaêm chuù chieâm ngöôõng Phaät. Ñöùc Phaät vì hoï noùi caùc phaùp dieäu chæ baøy söï lôïi ích ñeå hoï hoan hyû... cho ñeán caâu: Khoå, taäp, taän, ñaïo. Hoï ñeàu töø nôi choã ngoài ñöôïc maét phaùp trong saïch, thoï ba quy y, naêm giôùi. Hai-möôi-öùc töø choã ngoài ñöùng daäy, ñi chaân khoâng ñeán choã Ñöùc Phaät, cuùi ñaàu taùc leã, Ñöùc Phaät beøn mæm cöôøi. Ta-kieät-ñaø khôûi yù nieäm: Do nhaân duyeân gì maø Ñöùc Phaät cöôøi. Nghó roài, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeå troáng vai beân phaûi, quyø goái baïch Phaät: Do nhaân duyeân gì maø nay Ñöùc Phaät mæm cöôøi? Ñöùc Phaät noùi vôùi Ta-kieät-ñaø: Hai-möôi-öùc naøy, chín möôi moát kieáp vöøa qua, nay môùi böôùc chaân xuoáng ñaát. Ta-kieät-ñaø lieàn hoûi: Hai-möôi-öùc, do nhaân duyeân gì maø chín möôi moát kieáp chaân khoâng böôùc xuoáng ñaát? Ñöùc Phaät daïy: Thuôû ñôøi quaù khöù, khi aáy coù Ñöùc Phaät Theá toân xuaát hieän nôi ñôøi, teân laø Tyø-baø-thi, phuï vöông cai trò nôi thaønh daøi möôøi hai do-tuaàn, roäng baûy do-tuaàn, daân chuùng ñoâng ñuùc an oån phong phuù, vui veû. Ñöùc Phaät Tyø-baø- thi cuøng Ñaïi Tyø-kheo Taêng 68.000 ngöôøi ñaày ñuû, ñeàu laø baäc A-la-haùn, truï ôû nôi ñoù. Nhaø Vua aáy haèng ngaøy thænh Phaät vaø Taêng thoï trai trong cung. Luùc naøy, trong ñaïi chuùng coù moät ngöôøi teân laø Tu-tyø-xa cuøng moïi ngöôøi ñeán choã nhaø Vua, taâu: Nay Vua laøm caùc coâng ñöùc, nguyeän xin cho pheùp chuùng toâi cuøng ñöôïc döï vaøo. Nhaø Vua noùi: Nay Phaät vaø chuùng Taêng goàm coù 68.000 ngöôøi, sôï caùc ngöôøi khoâng chuaån bò ñöôïc, coù khi laïi laøm phieàn cho Taêng. Hoï laïi taâu vôùi Vua: Chuùng toâi töï kham noåi, xin nhaø Vua cho pheùp. Nhaø Vua noùi: Toát laém! Nhaø Vua coøn sôï hoï khoâng chuaån bò kòp neân ra leänh cöù laøm thöùc aên nhö thöôøng leä, neáu hoï khoâng chu toaøn seõ duøng vaøo thöùc aên ñoù. Do choã hoï thieát cuùng hôn thöùc aên cuûa nhaø Vua nhieàu ngaøy nhö vaäy, cho neân thöùc aên do nhaø Vua cho laøm cuoái cuøng khoâng thieát trai ñöôïc. Tu-tyø-xa tuaàn töï thieát cuùng, sai ngöôøi ñaøo ñöôøng, duøng ñaát meàm maïi traûi leân treân, laáy buøn thôm treùt, hai beân döïng taùm möôi caây truï quyù baùu, duøng chaâu Ma-ni taïp saéc gaén treân ñaàu truï,

treo phöôùn ñuû maøu, tröông maøn taïp saéc, phuû khaép treân loä trình, treân ñöôøng ñi ñeå caùc loaïi nöôùc uoáng, trong nhaø trang bò 68.000 choã ngoài, moãi Tyø-kheo ngoài moät choã, duøng naêm traêm caùi chaûo naáu canh ñeå cuùng döôøng. Daâng cuùng cho moãi Tyø-kheo hai tröông vaûi kíp boái, moät ñoâi giaøy da. Laïi vì Taêng boán phöông laøm moät caùi phoøng, döôùi ñaát traûi ngoïa cuï ñeàu baèng thöù dieäu haûo. Tu-tyø-xa thôøi aáy, nay laø Hai-möôi-öùc. Töø ñoù veà sau thoï phöôùc ngang baèng vôùi loaøi ngöôøi treân coõi trôøi khoâng coù sai khaùc. Neáu nay khoâng thaáy Ta, thì Hai-möôi-öùc chaân vaãn chöa ñaïp ñaát. Baáy giôø, Hai-möôi-öùc quyø goái baïch Phaät: Cho pheùp con xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Ñöùc Phaät hoûi: Cha meï ngöôøi ñaõ cho pheùp chöa? Baïch, chöa. Cha meï khoâng cho

pheùp khoâng ñöôïc xuaát gia. Hai-möôi-öùc thöa: Con seõ trôû veà nhaø xin pheùp cha meï. Phaät daïy: Toát laém, nay chính laø ñuùng luùc. Khi aáy, Hai-möôi-öùc kính leã saùt chaân Phaät, nhieãu quanh beân phaûi, roài trôû veà thaønh Chieâm-baø, thöa vôùi cha meï: Nay con muoán xuaát gia hoïc ñaïo. Baø meï noùi: Thoâi! Thoâi! Chuyeän gì phaûi xuaát gia! Cha meï chæ coù moät mình con, duø cheát, cha meï coøn khoâng muoán caùch xa nhau, laøm sao coøn soáng maø xa lìa? Nay nhaø ta cuûa caûi, chaâu baùu, toâi tôù, ruoäng nhaø nhieàu voâ soá, con tuøy yù laøm vieäc phöôùc, thoï vui naêm duïc, Hai-möôi- öùc thaønh khaån caàu xin Ba laàn, môùi ñöôïc cha meï ñoàng yù, lieàn ñeán tröôùc meï, kính leã saùt chaân, ñi quanh beân phaûi ba voøng, roài trôû laïi choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, quyø goái baïch: Meï cuûa con ñaõ cho pheùp, xin Phaät cho con ñöôïc xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy: Tyø-kheo ñeán ñaây! Xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, roäng tu phaïm haïnh, Ta seõ noùi phaùp ñeå döùt heát goác khoå. Khi Phaät noùi lôøi nhö vaäy, Hai-möôi-öùc raâu toùc töï ruïng, Taêng-giaø-leâ maëc vaøo ngöôøi, bình baùt böng nôi tay. Xuaát gia khoâng bao laâu, ôû nôi röøng Thi-ñaø tinh taán kinh haønh, chaân bò thöông toån, maùu chaûy, chim choùc ñi theo ñeå aên, Hai-möôi-öùc khôûi yù nieäm: Trong haøng ñeä töû cuûa Phaät, veà tinh taán khoâng ai hôn ta, maø nay chöa heát ñöôïc caùc goác khoå, gia ñình cuûa ta may maén coù nhieàu cuûa caûi, ta coù theå hoaøn tuïc, vui thích laøm caùc coâng ñöùc. Ñöùc Phaät bieát yù nieäm ñoù, töø nuùi Kyø-xaø-quaät ñi xuoáng, thaáy chim choùc ñang moå maùu aên, hoûi Toân giaû A-nan: Vì sao coù maùu nôi ñaây, chim choùc tranh nhau aên theá naøy? Toân giaû A-nan thöa: Hai-möôi-öùc kinh haønh nôi ñaây, chaân bò thöông maùu chaûy neân chim tranh nhau aên. Ñöùc Theá Toân lieàn ñeán choã ñoù, hoûi Hai-möôi-öùc: Thaät söï oâng coù nghó nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân, söï thaät con coù nghó nhö vaäy. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Nay Ta hoûi oâng, tuøy yù oâng traû lôøi: Khi oâng coøn ôû taïi gia, kheùo söû duïng caây ñöøn caàm phaûi khoâng? Ñaùp: Baïch Theá toân, phaûi. Hoûi: Khi daây cuûa ñöøn quaù thaúng tieáng ñöøn coù hay khoâng?

Ñaùp: Baïch Theá toân, khoâng. Hoûi: Khi daây ñöøn khoâng thaúng tieáng coù toát khoâng? Ñaùp: Khoâng toát. Hoûi: Vaäy daây ñöøn phaûi nhö theá naøo tieáng ñöøn môùi toát? Ñaùp: Baïch Theá Toân! Khoâng caêng quaù, khoâng duøn quaù tieáng ñaøn môùi toát. Ñöùc Phaät daïy: ÔÛ trong giaùo phaùp cuûa Ta cuõng nhö vaäy, gaáp quaù hoaõn quaù ñaâu ñaéc ñaïo ñöôïc, tinh taán vôùi möùc trung bình, khoâng bao laâu seõ heát goác khoå. Hai-möôi-öùc nghe Phaät noùi roài, lieàn nôi choã kinh haønh döùt heát caùc laäu hoaëc. Do döôùi baøn chaân cuûa Hai-möôi-öùc bò thöông tích, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp Hai-möôi-öùc mang deùp da daøy moät lôùp. Hai-möôi-öùc baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Con boû Hai-möôi-öùc tieàn, naêm traêm baûo chaâu ma-ni, moät caùi giöôøng ma-ni baûo, hai möôi phu nhaân, voâ löôïng theå nöõ, baáy giôø mang deùp da moät lôùp, ngöôøi ta seõ cheâ bai con: boû cuûa caûi nhö vaäy, maø coøn ham thoï nhaän mang deùp da moät lôùp. Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp taát caû Tyø-kheo ñeàu mang thì con seõ mang. Ñöùc Phaät beøn khen ngôïi ngöôøi thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi,

roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø- kheo mang deùp da moät lôùp. Coù caùc Tyø-kheo mang deùp da hai lôùp, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp, ai vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo mang deùp da ñi kinh haønh tröôùc hay sau Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, coù caùc Tyø-kheo khaùc cuõng baét chöôùc laøm nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân mang deùp da tröôùc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu coù nhaân duyeân thì ôû tröôùc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ mang deùp da, khoâng phaïm. Neáu ñaát coù choâng gai, hoaëc ñaát coù coû nhoïn, hoaëc ñaát coù ñaù soûi, hoaëc khi beänh hay luùc trôøi toái thì mang cuõng khoâng phaïm. Khi ñoù, caùc Tyø-kheo mang guoác baèng vaøng, baïc, ngaø voi, ñaù, caùc Cö só thaáy, cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo naøy nhö Ñaïi thaàn cuûa nhaø Vua, thöôøng noùi ít ham muoán, bieát vöøa ñuû, maø nay phung phí voâ ñoä, thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch, roài baïch Phaät. Ñöùc Phaät nhaân vieäc naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø- kheo: Töø nay khoâng cho pheùp mang guoác deùp nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Ñöùc Phaät ôû taïi Tyø-xaù-ly. Coù moät truù xöù aåm thaáp, mang deùp da bò aåm öôùt sinh truøng hö muïc, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp caùc Tyø-kheo mang deùp baèng coû Baø-baø, coû Thi-la, coû Vaên-nhu, coû Löu- thi… Caùc Tyø-kheo mang loäi qua nöôùc sau ñoù chaân bò thaám nöôùc, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp duøng da soáng loùt döôùi ñaùy. Coù caùc Tyø-kheo mang guoác goã, giaøy goã ñi trong Taêng phöôøng coù tieáng khua laøm oàn

caùc Tyø-kheo toïa thieàn. Laïi coù moät Tyø-kheo mang guoác goã ñi tieåu ban ñeâm ñaïp raén cheát, baïch Phaät, Ñöùc Phaät nhaân vieäc naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay khoâng cho pheùp mang guoác goã, giaøy goã, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la, cho pheùp ba choã ñöôïc mang guoác vì khoâng phaûi thöôøng ñi laïi: choã ñaïi tieän, choã tieåu tieän, choã röûa chaân. Coù caùc Tyø-kheo mang deùp da ñoän Ñaâu-la, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo bò lôû ngoùn chaân do muõi nhoïn cuûa deùp da, baïch Phaät, Phaät cho pheùp duøng vaät meàm ñoän nôi muõi nhoïn. Coù caùc Tyø-kheo goùt chaân bò nöùt ra, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp duøng môõ gaáu thoa, laáy da gaáu bao laïi. Khi aáy, Taát-laêng-giaø-baø-ta thöôøng chaùnh nieäm vaøo vieäc ñi, khoâng hay bieát ñeán ngoùn chaân bò thöông, Ñöùc Phaät thaáy vaäy, baûo caùc Tyø- kheo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo mang Phuù-la. Caùc Tyø-kheo laøm Phuù la saâu quaù, caùc Cö só cheâ traùch noùi: Tyø-kheo naøy mang giaøy Phuù-la nhö giaøy uûng cuûa chuùng ta, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm giaøy uûng saâu quaù, cho pheùp laøm ñeán treân maét caù. Coù caùc Tyø-kheo laøm nhö giaøy uûng, caùc Cö só cheâ traùch nhö treân, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân hôû phía tröôùc. Coù caùc Tyø-kheo mang giaøy coù veõ hình, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân mang nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la, neáu nhaän ñöôïc, cho pheùp laøm cho hoaïi saéc ñeå mang. Baáy giôø, Toân giaû Ly-baø-ña ôû nöôùc Ñaø-baø du haønh trong nhaân gian, gaëp luùc tuyeát laïnh thaønh baêng, chaân bò thöông tích.

Khi ñeán Kyø-hoaøn, ñaàu maët kính leã saùt chaân Phaät, roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät hoûi: Taïi sao chaân nhö vaäy? Ly-baø-ña trình baøy söï vieäc roõ raøng. Ñöùc Phaät hoûi: Ngöôøi nôi nöôùc ñoù hoï coù mang thöù gì khoâng? Ly-baø-ña thöa: Ngöôøi nôi ñoù mang Phuù-la, mang deùp da. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch khen ngôïi haïnh ít muoán, bieát ñuû, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi roài, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp nôi quoác ñoä coù tuyeát laïnh ñöôïc mang Phuù-la, mang deùp da, hoaëc giaû nôi nöôùc hoï coù mang thöù gì cuõng cho pheùp mang. Coù caùc Tyø-kheo ñi trong tuyeát laïnh chaân bò hö hoaïi vì tuyeát ñoùng, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp duøng muoái söõa, môõ gaáu thoa, duøng da gaáu laøm uûng. Coù caùc Tyø-kheo ñi treân loä trình khoâng bieát duøng caùi gì ñeå ñöïng löông thöïc, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp duøng da cöøu, da boø, da nai vaø Kíp boái ñeå laøm caùi ñaõy. Coù caùc Tyø-kheo duøng da ñöïng thöùc aên bò dô nhôùp, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân röûa cho saïch. Caùc Tyø-kheo beøn giaët caùi ñaõy da, hong phôi bò hö hoaïi, truøng sinh, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân giaët caùi ñaõy da, neân laät ngöôïc noù vaø lau, neáu saïch thì toát,

baèng khoâng thì khoâng neân duøng. Coù caùc Tyø-kheo truù xöù ôû A-lan-nhaõ chöùa phu cuï baèng da, caùc thuù döõ nghe muøi, ñeán saùt haïi caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: ÔÛ choã A-lan-nhaõ khoâng neân duøng phu cuï baèng da, neân ñem cho caùc truù xöù ôû xoùm laøng, duøng loùt nôi caáp ñi. Coù caùc Tyø-kheo ñi sau Phaät, chaân bò gai chích khoâng theå ñi ñöôïc, caùc Cö só thaáy noùi: Thöa Ñaïi ñöùc! Ñöùc Phaät ñi ñaõ xa roài, sao khoâng ñi nhanh cho kòp? Ñaùp: Toâi bò ñaïp gai khoâng theå ñi ñöôïc. Caùc Cö só thaáy noùi: Coù theå mang giaøy ñöôïc khoâng? Tyø-kheo khoâng daùm mang, ñi ñeán tröôùc baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp mang. Coù Tyø-kheo ôû nôi goø maû ñöôïc deùp da, khoâng daùm laáy, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laáy. Coù Tyø-kheo ñuôïc loaïi deùp da ñuû loaïi, ñuû maøu saéc, khoâng daùm laáy, baïch Phaät. Phaät daïy: Tröø da ngöôøi, da ngöïa, da voi, ngoaøi ra cho pheùp laáy, laøm cho noù hö hoaïi maøu saéc cuõ, neáu maøu saéc cuõ khoâng theå laøm hö hoaïi thì neân mang trong Taêng phöôøng, ñöøng neân mang ra ngoaøi. Coù caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc deùp da môùi khoâng daùm thoï, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï, baûo tònh nhaân mang ñi baûy böôùc roài mang. Coù caùc Tyø-kheo ñoái vôùi deùp da, giaøy Phuù la bò raùch khoâng bieát baûo ai vaù, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân nhôø ngöôøi vaù, neáu khoâng nhôø ñöôïc thì Tyø-kheo coù theå töï vaù, cuõng cho pheùp saém caùi duøi lôùn, duøi nhoû, dao lôùn, dao nhoû daây cöôùc ñeå vaù da. Coù caùc Tyø-kheo vì Tyø-kheo phaù kieán vaù deùp da vaø caùc vaät khaùc cho hoï, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân vì haïng ngöôøi nhö vaäy maø laøm, neân vì ngöôøi bieát xaáu hoå muoán hoïc giôùi maø laøm. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát duøng caùi gì ñeå ñöïng duïng cuï baèng da, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng caùi ñaõy baèng da ñeå ñöïng.

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN

QUYEÅN 22

Phaàn 3: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: THOÏ GIÔÙI, BOÁ TAÙT, AN CÖ, TÖÏ TÖÙ, Y, GIAØY DEÙP DA, THÖÙC UOÁNG V.V...

Ñoaïn 7: NOÙI VEÀ THÖÙC UOÁNG

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo maéc phaûi chöùng beänh muøa Thu. Ñöùc Phaät ñeán caùc phoøng thaáy, khôûi yù nghó: Ngöôøi ñôøi duøng toâ, daàu, maät, thaïch maät ñeå laøm thuoác, nay Ta neân cho pheùp caùc Tyø-kheo uoáng. Do ñoù, Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng vaø baûo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo beänh uoáng boán thöù thuoác: Toâ, daàu, maät, thaïch maät. Caùc Tyø-kheo uoáng toâ, muøi khoù chòu, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp naáu chín, hoaëc töï mình naáu, hay nhôø ngöôøi naáu. Neáu khoâng coù tònh ñòa thì cho pheùp naáu nôi phi tònh ñòa. Caùc Tyø-kheo uoáng toâ bò noân muoán möûa, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp duøng traùi Ha-leâ-laëc, A-ma-laëc, hoaëc maät hoaëc toûi, hoaëc löông khoâ, caùc vaät thích nghi ñeå thoa vaøo mieäng cho maát muøi. Coù moät Tyø-kheo maéc beänh nhieät caàn uoáng toâ, caùc Tyø-kheo ñi xin toâ khoâng ñöôïc maø laïi ñöôïc söõa, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân nhôø tònh nhaân naáu thaønh toâ, naáu chín khieán cho khoâng coù muøi thöùc aên ñeå thoï thöùc uoáng baûy ngaøy. Coù moät Tyø-kheo maéc beänh phong caàn uoáng daàu, caùc Tyø-kheo ñi xin khoâng ñöôïc maø laïi ñöôïc meø, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân nhôø tònh nhaân naáu thaønh daàu, laøm cho khoâng coøn muøi thöùc aên ñeå thoï thöùc uoáng baûy ngaøy. Coù moät Tyø-kheo maéc beänh nhieät caàn uoáng thaïch maät, caùc Tyø- kheo ñi xin khoâng ñöôïc maø laïi ñöôïc mía, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân nhôø tònh nhaân laøm thaønh thaïch maät, laøm cho maát muøi cuûa thöùc aên ñeå thoï thöùc uoáng baûy ngaøy. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát naáu bao laâu thì ñöôïc, baïch Phaät. Phaät daïy: Laáy caùi muoảng muùc ñoå xuoáng, nöôùc chaûy lieân tuïc khoâng

ñöùt ñoaïn laø ñöôïc. Coù caùc Tyø-kheo maéc beänh phong caàn uoáng môõ boø, môõ löøa, môõ laïc ñaø, môõ caù, caùc Tyø-kheo ñi xin khoâng ñöôïc maø ñöôïc thòt môõ cuûa boán loaïi môõ ñoù, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân nhôø tònh nhaân raùn ñeå laáy môõ roài coâ cho keïo laïi. Neáu naáu ñuùng thôøi, coâ ñuùng thôøi, loïc ñuùng thôøi vaø phi thôøi thoï, khoâng ñöôïc ñeå caùch ñeâm uoáng. Neáu naáu ñuùng thôøi, coâ ñuùng thôøi, loïc ñuùng thôøi vaø thôøi thoï thì ñöôïc uoáng baûy ngaøy. Coù caùc

Tyø-kheo maéc beänh muøa Thu neân uoáng reã thuoác, baïch Phaät. Phaät daïy: Taát caû reã thuoác ñöôïc pheùp uoáng, traùi cuûa thuoác cuõng nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo maéc beänh muøa Thu neân uoáng thaûo döôïc, baïch Phaät. Phaät daïy: Taát caû caùc thaûo döôïc cho pheùp ñöôïc uoáng. Coù caùc Tyø-kheo maéc beänh phong caàn laøm thoaùt moà hoâi, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laøm thoaùt moà hoâi. Coù caùc Tyø-kheo maéc beänh phong neân uoáng caùc loaïi muoái traéng ñoû, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp uoáng. Coù caùc Tyø-kheo bò beänh phong caàn hoøa hôïp nöôùc tieåu vôùi daàu, tro, röôïu ñaéng, duøng thoa nôi thaân theå, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp hoøa hôïp ñeå thoa. Coù caùc Tyø-kheo bò beänh gheû lôû muït nhoït, muoán chöõa, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân chöõa. Coù Tyø-kheo bò beänh ung thö caàn duøng dao moå ñeå thoa thuoác, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp. Coù caùc Tyø-kheo chaân bò ñau caàn mang giaøy uûng baèng da gaáu, thoa môõ gaáu, laïi caàn duøng boät gaïo, da raén, môõ gaáu, toâ ñeå trong traùi khoå qua ngaâm nöôùc, baïch Phaät. Phaät daïy: Ñeàu cho pheùp. Coù Tyø-kheo muït nhoït moïc choã kín, thaày thuoác duøng dao moå, Ñöùc Phaät ñi qua gaàn phía tröôùc, ngöôøi thaày thuoác baïch Phaät: Caùi dao ñaõ ñeán ñaïi tieän moân, xin Ñöùc Theá Toân nhìn kyõ. Phaät noùi: Ñoù laø choã khoù baûo veä, neáu khieán cho phaøm phu boû maïng thì maát lôïi lôùn. Töø nay khoâng cho pheùp duøng dao moå choã kín, vi phaïm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù Tyø-kheo maéc beänh thôøi haønh nhieät. Phaät daïy: Neân uoáng thoå haï döôïc, haïng cheá thöùc aên, tuøy theo beänh maø aên. Coù Tyø-kheo nhaëm maét. Phaät daïy: Cho pheùp laøm thuoác nhoû maét. Khi aáy, Ly-baø-ña aên thaïch maät phi thôøi, A-na-luaät noùi: Ñöøng neân aên phi thôøi, toâi thaáy khi laøm thaïch maät coù taùn nhoû gaïo boû vaøo. Ly-baø-ña lieàn sinh nghi, baïch Phaät, nhaân vieäc naøy Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi A-na-luaät: OÂng thaáy laøm thaïch maät thì taùn boät boû vaøo, taïi sao ngöôøi

kia laøm nhö vaäy? A-na-luaät thöa: Phöông phaùp laøm phaûi nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch khen ngôïi ngöôøi ít ham muoán, bieát vöøa ñuû, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay, neáu baøo cheá thuoác phaûi nhö vaäy thì cho pheùp uoáng phi thôøi. Luùc aáy, Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Thôøi döôïc hoøa vôùi phi thôøi döôïc, neân duøng bao laâu? Ñöùc Phaät daïy: Neân theo thôøi döôïc maø duøng khoâng neân theo phi thôøi döôïc. Thuoác baûy ngaøy vôùi thuoác troïn ñôøi cuõng nhö vaäy. Öu-ba-ly laïi hoûi: Phi thôøi döôïc hôïp vôùi thaát nhöït döôïc, neân duøng bao laâu? Ñaùp: Neân duøng theo phi thôøi döôïc, khoâng neân ñeå caùch ñeâm maø duøng. Thuoác troïn ñôøi cuõng nhö vaäy. Laïi hoûi: Thuoác baûy ngaøy hieäp vôùi thuoác troïn ñôøi neân duøng bao laâu? Phaät daïy: Neân duøng theo thuoác baûy ngaøy khoâng neân duøng theo thuoác troïn ñôøi.

Ñoaïn 8: NOÙI VEÀ THÖÙC AÊN

Ñöùc Phaät ôû nöôùc Ba-la-naïi. Baáy giôø, naêm Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Chuùng con neân aên thöùc aên naøo? Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp caùc oâng aên baèng thöùc aên khaát thöïc. Laïi baïch Phaät: Neân duøng caùi gì ñeå ñöïng? Phaät daïy: Cho pheùp duøng bình baùt. Khi aáy, caùc Tyø-kheo xin ñöôïc côm luùa taùm thôm, khoâng daùm aên, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp tuøy yù thoï thöïc. Vaøo luùc naøy, caùc Tyø-kheo hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi côm, hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi baùnh, hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi löông khoâ, hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi ñaäu maïch chín, hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi luùa maïch rau, vaø gaïo neáp, hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi canh, hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi röôïu ñaéng vaø nöôùc traùi caây, hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi muoái, hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi thòt, hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi caù, hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi söõa laïc, hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi rau, hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi reã caây, ngoù sen..., hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi nhaùnh mía ngoït... hoaëc xin ñöôïc caùc loaïi döøa traùi... ñeàu khoâng daùm thoï, baïch Phaät. Phaät daïy: Ñeàu cho pheùp tuøy yù thoï thöïc. Ñöùc Phaät ôû taïi Tyø-xaù-ly. Khi ñoù, gaëp luùc maát muøa ñoùi khaùt, khaát

thöïc khoù ñöôïc, caùc Tyø-kheo ñem thöùc aên ñeå choã khaùc bò maát, khôûi yù nieäm: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng ta cuøng nguû moät choã vôùi thöùc aên thì ñaâu ñeán noãi khoå theá naøy, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp cuøng nguû moät choã vôùi thöùc aên. Caùc Tyø-kheo laøm thöùc aên ôû choã khaùc bò maát, khôûi yù nieäm: Neáu ñöôïc Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng ta laøm thöùc aên taïi truù xöù thì ñaâu ñeán noãi coù caùi khoå theá naøy, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laøm thöùc aên taïi truù xöù. Caùc Tyø-kheo nhôø ngöôøi laøm thöùc aên phaûi traû tieàn, phaûi cho thöùc aên maø hoï coøn aên caép, khôûi yù nieäm: Neáu ñöôïc Ñöùc Phaät cho pheùp chuùng ta töï laøm thöùc aên thì coù theå khoûi phí toån naøy, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp töï laøm thöùc aên. Caùc Tyø-kheo ñaõ töï laøm thöùc aên, caàn ngöôøi ñeå trao, hoï laïi ñoøi traû tieàn, khôûi yù nieäm: Neáu ñöôïc Ñöùc Phaät cho pheùp chuùng ta töï ñem thöùc aên ñeán khoâng phaûi nhôø ngöôøi trao thì coù theå khoûi caùi phí toån naøy, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp töï ñem thöùc aên ñeán khoâng caàn khieán ngöôøi trao. Caùc Tyø-kheo ñaëng traùi caây, khoâng coù ngöôøi trao, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp töôûng nhö caây maø laáy aên. Caùc Tyø- kheo nhaän ñöôïc traùi trong ao, khoâng coù ngöôøi trao, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp ñeán nôi ao nöôùc maø thoï. Caùc Tyø-kheo muoán aên traùi, khoâng coù tònh nhaân ñeå khieán taùc tònh, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp tröôùc heát loaïi boû caùc haït roài sau aên. Ñöùc Phaät ôû taïi Tyø-xaù-ly. Luùc naøy, Ñöùc Theá Toân bò beänh gioù, Toân giaû A-nan töï naáu thuoác, chaùo daâng leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät hoûi: Ai naáu thuoác ñaây? Ñaùp: Baïch Theá Toân, con naáu. Ñöùc Phaät baûo A-nan: Tröôùc ñaây ta cho pheùp Tyø-kheo cuøng nguû vôùi thöùc aên trong truù xöù, laøm thöùc aên, töï laøm thöùc aên, töï ñem ñeán ngöôøi thoï, nay caùc oâng coøn aùp duïng caùc phaùp nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Coøn duøng. Ñöùc Phaät daïy: Vieäc laøm cuûa caùc oâng laø phi phaùp. Tröôùc ñaây vì thieáu thöùc aên ta cho pheùp, taïi sao nay vaãn coøn duøng phaùp

aáy? Töø nay neáu ai vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä, hoûi Toân giaû A-nan: Tröôùc ñaây Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo töôûng nhö caây ñeå laáy traùi caây, ñeán ao nöôùc laáy traùi cuûa ao, khoâng coù tònh nhaân laøm tònh quaû, boû haït roài aên, nay caùc oâng coøn aùp duïng phaùp ñoù hay khoâng? Ñaùp: Baïch Theá toân, coøn duøng. Ñöùc Phaät daïy: Caùc oâng laøm ñieàu phi phaùp, tröôùc ñaây vì luùc thieáu thöùc aên Ta cho pheùp, taïi sao nay vaãn coøn duøng phaùp naøy?! Töø nay, ai phaïm thì phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, trong thaønh Xaù-veä coù ngöôøi Öu-baø-di töï laø Tu-tyø, kính tin Phaät phaùp, thaáy phaùp ñaéc quaû, quy y Tam baûo, thöôøng thænh taát caû Taêng, cung caáp thuoác thang. Sau thôøi gian, ngöôøi aáy ñeán Taêng phöôøng

thaáy moät Tyø-kheo uoáng thuoác thoå haï, hoûi: Nay Ñaïi ñöùc caàn gì? Vò aáy noùi: Toâi uoáng thuoác thoå haï bò kieät söùc, nghó muoán aên thòt. Ngöôøi Öu-baø- di noùi: Thöa Ñaïi ñöùùc, saùng mai seõ ñöa ñeán, xin Ñaïi ñöùc nhaän cho con. Ngöôøi aáy veà nhaø, saùng ngaøy mai ngöôøi caàm tieàn ñi mua thòt. Ngaøy aáy, Vua Ba-tö-naëc ra leänh: Neáu ai gieát thuù vaät seõ bò troïng toäi. Chaúng tìm ñaâu ra thòt ñeå mua, ngöôøi aáy trôû veà baùo laïi. Baø laïi sai ngöôøi caàm tieàn ñi tìm khaép nôi ñeå mua, baø noùi: “Ñöøng keå chi giaù caû, ñaét maáy cuõng mua”. Cuõng vaãn mua khoâng ñöôïc. Öu-baø-di khôûi yù nieäm: Hoâm qua ta ñaõ höùa, neáu khoâng coù, vò Ñaïi ñöùc coù theå bò boû maïng! Baø lieàn caàm dao vaøo trong nhaø töï xeûo thòt nôi baép veá, ñöa cho ñöùa ôû naáu ñem ñeán cho Tyø-kheo. Tyø-kheo nhaän ñöôïc, beøn aên beänh ñöôïc laønh. Khi ngöôøi choàng veà, khoâng thaáy vôï lieàn hoûi: Tu-tyø ñaâu? Ngöôøi trong nhaø noùi: Beänh, ôû trong nhaø. Ngöôøi choàng lieàn vaøo hoûi: Mình beänh gì? Ngöôøi vôï trình baøy söï vieäc. Ngöôøi choàng noùi: Sôï beänh tình naøy mình khoâng qua khoûi, khoâng laâu nöõa seõ cheát, neân thænh Phaät vaø Taêng mai thoï trai. Ngöôøi vôï noùi: Toát laém! Vôï baûo choàng tôùi thænh Phaät vaø Taêng. Ñeán choã Phaät, oâng ta ñaàu maët kính leã saùt chaân, baïch Phaät: Nguyeän Phaät vaø Taêng haï coá, tröa mai con xin ñöôïc cuùng döôøng, Ñöùc Phaät nhaän lôøi baèng söï im laëng, oâng ta veà, suoát ñeâm lo chuaån bò nhieàu thöùc aên ngon boå, saùng ngaøy traûi toøa, baûo ngöôøi ñeán baïch Phaät: Thænh Phaät vaø Taêng phoù trai. Phaät cuøng chuùng Taêng keû tröôùc, ngöôøi sau vaây quanh ñeán gia chuû, töïu toøa an toïa. OÂng choàng töï mình daâng nöôùc röûa, Ñöùc Phaät khoâng thoï, noùi: Baûo Öu-baø-di Tu-tyø ra ñaây. OÂng choàng lieàn sai ngöôøi vaøo noùi: Ñöùc Theá Toân goïi baø. Baø traû lôøi: Coù theå nhaân danh ta thaêm hoûi Ñöùc Theá Toân, vì beänh ta khoâng theå ra haàu Ngaøi ñöôïc. Ñöôïc ngöôøi ñaïi dieän thöa nhö theá, nhöng Ñöùc Phaät vaãn cho goïi laïi ñeán laàn thöù ba, ngöôøi nhaø phaûi khieâng baø ñeán choã Ñöùc Phaät. Khi thaáy Ñöùc Theá Toân thì choã thöông tích cuûa baø boãng nhieân tieâu maát, da thòt keùo lieàn nhö tröôùc. Baø sinh taâm hy höõu: Ta coù ñöôïc baäc Ñaïi sö vaø caùc ñoàng phaïm haïnh nhö vaäy! Baø sung söôùng voâ cuøng, töï tay daâng thöùc aên. Phaät vaø Taêng thoï trai xong, baø daâng nöôùc, roài laáy chieác gheá nhoû ngoài tröôùc Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät vì baø giaûng noùi keä tuøy hyû, nhö ñaõ noùi cho Tyø-lan-nhaõ. Ñöùc Phaät laïi noùi caùc phaùp dieäu, chæ baøy söï lôïi

ích vui veû, roài trôû veà choã ôû. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi vò Tyø-kheo kia: Vöøa roài oâng aên thöù gì? Vò aáy thöa: Con aên thòt. Ñöùc Phaät laïi hoûi: Thòt coù ngon khoâng? Thöa: Ngon. Ñöùc Phaät daïy: OÂng laø ngöôøi ngu si, taïi sao khoâng hoûi maø aên thòt ngöôøi! Töø nay aên thòt maø khoâng hoûi, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu aên thòt ngöôøi, phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù caùc Tyø-kheo aên thòt voi. Khi voi cuûa Ba-tö-naëc cheát lieàn ñöa

ñeán caùc quyû thaàn, nhöng do caùc Tyø-kheo aên thòt voi neân khi gieát caùc con voi, Tyø-kheo khieán caùc tònh nhaân laáy thòt ñem veà. Caùc Cö só thaáy, cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng ù thòt gì maø hoï khoâng aên, coøn hôn laø dieàu haâu, taïi sao aên nuoát ñoà baát tònh naøy, hoâi thoái maø laïi ñeán nhaø ta? Thaät khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Theá Toân: Söï thaät coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay aên thòt voi phaïm Ñoät-kieát-la, aên thòt ngöïa cuõng nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo aên thòt sö töû, thòt coïp, thòt beo, thòt gaáu, caùc loaøi thuù nghe hôi beøn ñeán gieát Tyø-kheo. Caùc Cö só thaáy, hoûi taïi sao nhö vaäy? Coù ngöôøi noùi: Do aên thòt ñoàng loaïi cuûa chuùng noù. Cö só cheâ traùch... cho ñeán caâu... baûo caùc Tyø-kheo. Töø nay aên thòt boán loaøi naøy, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo aên thòt choù, caùc con choù nghe muøi, chaïy theo sau suûa. Caùc Cö só thaáy vaäy hoûi: Taïi sao choù laïi chæ chaïy theo Tyø-kheo suûa? Coù ngöôøi noùi: Do aên thòt choù. Hoï beøn quôû traùch... cho ñeán caâu, baûo caùc Tyø-kheo (cuõng nhö treân). Töø nay aên thòt choù phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo aên thòt raén, caùc Cö só cheâ traùch. Long vöông Thieän Töï Taïi hoùa laøm thaân ngöôøi ñeán choã Ñöùc Phaät, cuùi ñaàu baïch: Caùc Long vöông cuûa con coù Ñaïi thaàn löïc, hieän nhieàu hình saéc du haønh trong nhaân gian, nay caùc Tyø-kheo aên thòt raén, hoaëc coù theå laø roàng laøm toån thöông Tyø-kheo, cuùi xin Ñöùc Phaät caám ñöøng cho caùc Tyø-kheo aên thòt raén. Ñöùc Phaät vì Long vöông noùi caùc phaùp dieäu chæ veõ söï lôïi ích vui veû roài baûo veà choã ôû. Nhaân vieäc naøy, Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo, ñem lôøi cuûa Long vöông Thieän Töï Taïi, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay aên thòt raén, phaïm Ñoät-kieát-la. Ñöùc Phaät ôû taïi Vöông-xaù. Luùc aáy, coù Tröôûng giaû thænh Phaät vaø Taêng. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo hoûi Ñöùc Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Neáu coù ngöôøi thænh Taêng thì neân thænh ai? Ñöùc Phaät daïy: Neáu ngöôøi naøo laø baäc chaùnh thuù, chaùnh höôùng ñeàu ñöôïc thænh. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Nhö nhöõng vò trong boán phöông naøy vaø treân coõi trôøi khoâng choã naøo laø khoâng coù, chuùng ta bò phaïm toäi aên bieät chuùng ö? Do ñoù, khoâng daùm phoù trai, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu ôû trong moät cöông giôùi maø thænh rieâng boán vò trôû leân goïi laø aên bieät chuùng, neáu theo thöù töï thænh thì khoâng phaïm. Coù caùc Tyø-kheo khôûi yù nieäm: Caùc Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di cuõng ôû trong cöông giôùi thì coù phaïm toäi aên bieät chuùng khoâng? Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu thænh Taêng thì hai

chuùng thoï thöïc, töùc Tyø-kheo vaø Sa-di, neáu thænh hai boä Taêng thì naêm chuùng thoï thöïc, töùc Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, vaø

Sa-di-ni. Coù caùc Tyø-kheo phaøm phu toïa thieàn sinh yù nghó: Nhö Ñöùc Theá Toân daïy: Neáu thænh Taêng thì ngöôøi chaùnh thuù, chaùnh höôùng ñeàu ñöôïc thænh, nay ta phaøm phu chöa phaûi laø chaùnh thuù, chaùnh höôùng, khoâng coù thöùc aên, khoâng cho laáy thöùc aên sao? Baïch Phaät, Phaät hoûi caùc Tyø-kheo kia: Caùc oâng khoâng vì giaûi thoaùt maø xuaát gia hay sao? Caùc Tyø-kheo phaøm phu thöa: Chuùng con vì giaûi thoaùt. Ñöùc Phaät daïy: Neáu khi thænh Taêng Thaùnh nhaân, ngöôøi toïa thieàn ñeàu neân thoï thöïc. Coù caùc Tyø-kheo phaøm phu tuïng kinh sinh yù nieäm: Chuùng ta khoâng phaûi laø ngöôøi toïa thieàn, cuõng nhö treân, sinh nghi, baïch Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi tuïng kinh cuõng ñöôïc thoï trai. Coù caùc Tyø-kheo giuùp vieäc cho chuùng khôûi yù nieäm: Chuùng ta chaúng phaûi ngöôøi ngoài thieàn, tuïng kinh, cuõng nhö treân sinh nghi, baïch Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi giuùp vieäc cho chuùng Taêng cuõng ñöôïc thoï trai. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Neáu khi thænh Taêng, tröø ngöôøi giôùi aùùc, ngoaøi ra taát caû Taêng ñeàu ñöôïc thoï trai. Ñöùc Phaät du hoùa nôi aáp A-na-taân-ñaàu. Taïi aáp aáy, coù moät vò Ñaïi thaàn, teân laø Haûo-thieåu, thænh Phaät vaø Taêng thoï trai, chuaån bò caùc thöùc aên ngon boå, saùng ngaøy ñeán giôø thoï trai, traûi toøa ngoài baïch: Thöùc aên ñaõ söûa soaïn xong, xin quyù Thaùnh tri thôøi. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo laïi thoï thöùc aên cuûa ngöôøi khaùc tröôùc vaø aên ñaõ no. Ñöùc Phaät cuøng ñaïi Taêng, keû tröôùc ngöôøi sau, ñeán nôi gia chuû, an toïa nôi toøa. Ñaïi thaàn Haûo-thieåu töï tay sôùt thöùc aên, song caùc Tyø-kheo ñeàu khoâng theå aên. Ñaïi thaàn thöa: Taïi sao quyù thaày khoâng duøng moät caùch thoaûi maùi maø chöùng ít nhö vaäy, hay laø thöùc aên khoâng hôïp khaåu vò? Caùc Tyø-kheo traû lôøi: Chaúng phaûi thöùc aên khoâng hôïp khaåu vò, maø cuõng khoâng phaûi aên ít. Saùng nay ñaõ aên no roài, neân khoâng theå aên ñöôïc. Vò Ñaïi thaàn aáy lieàn töùc giaän noùi: Taïi sao ñaõ nhaän lôøi môøi nôi toâi laïi ñeán choã khaùc aên cho no. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu ñaõ nhaän söï môøi thænh cuûa ngöôøi naøo thì buoåi saùng chæ cho pheùp duøng chaùo loûng (chaùo loûng laø chaùo laáy coäng coû veõ ngang khoâng coøn nguyeân neùt). Neáu nhaän ñöôïc chaùo ñaëc vaø thöùc aên thì neân noùi vôùi ngöôøi chuû: Toâi ñaõ thoï thænh roài, neân môøi vò khaùc. Baáy giôø, Ñöùc Phaät cuøng Ñaïi Tyø-kheo Taêng moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò ñaày ñuû du haønh töø Vöông-xaù ñeán Tyø-xaù-ly, khoaûng giöõa hai nöôùc coù thaønh Vöông-xaù. Tröôûng giaû teân laø Töôïng-haønh, höôùng daãn naêm traêm coã xe töø Tyø-xaù-ly ñi ñeán, töø xa thaáy Ñöùc Theá Toân, dung maïo ñaëc bieät, gioáng nhö nuùi vaøng, phaùt taâm hoan hyû, tieán ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Con coù moät ít ñöôøng cuïc muoán daâng cuùng Ñöùc Theá Toân vaø caùc Tyø-kheo Taêng. Ñöùc Phaät nhaän lôøi baèng caùch im laëng. Tröôûng giaû lieàn daâng cuùng, caùc

Tyø-kheo khoâng daùm thoï, baïch Phaät, Phaät khen ngôïi söï thieåu duïc, tri tuùc, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo duøng ñeå aên khi ñoùi, khi khaùt, hoøa vôùi nöôùc maø uoáng. Tröôûng giaû kia duøng moät bình thaïch maät ñem daâng cuùng khaép caû Phaät vaø ñaïi chuùng, nhöng vaãn khoâng heát, baïch Phaät: Con duøng moät bình thaïch maät daâng cuùng khaép trong ñaïi chuùng, maø vaãn coøn dö, neân cho ai? Ñöùc Phaät daïy: OÂng coù theå ñem boû choã ñaát khoâng coù coû töôi, hoaëc trong nöôùc khoâng coù truøng. OÂng Tröôûng giaû lieàn vaâng lôøi daïy ñem ñoå trong nöôùc khoâng coù truøng, nöôùc lieàn soâi leân taïo thaønh tieáng ñoäng, nhö saét noùng boû vaøo nöôùc. Tröôûng giaû hoaûng hoàn, trôû laïi baïch Phaät. Ñöùc Phaät vì oâng noùi caùc phaùp dieäu, chæ veõ nhöõng ñieàu lôïi ích, hoan hyû nhö: Vieäc boá thí, vieäc trì giôùi, vieäc sinh thieân vaø noùi duïc laø tai hoïa, taïi gia laø baän buoäc, xuaát gia laø khoâng ñaém nhieãm, keá ñeán noùi thöôøng phaùp cuûa chö Phaät laø khoå, taäp, taän, ñaïo. Töø nôi choã ngoài, oâng Tröôûng giaû lieàn xa traàn, lìa caáu, ñoái vôùi caùc phaùp ñaït maét phaùp trong saïch. Ñöùc Phaät laïi tieáp tuïc haønh trình, gaëp moät ngöôøi thôï noåi tieáng, coù moät ngöôøi con gaùi raønh ngheà naáu canh, môøi Phaät vaø Taêng thuaàn duøng thöù canh naøy sau khi aên. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän, noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi duøng thöù canh naøy, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp duøng laøm thöùc aên sau theo yù muoán. Ñöùc Phaät tuaàn töï du hoùa ñeán Tyø-xaù-ly, truù taïi giaûng ñöôøng Truøng caùc beân bôø soâng Di haàu. Coù moät töôùng quaân teân laø Sö Töû, ñeä töû cuûa Ni- kieàn, nghe Ñöùc Theá Toân du hoùa ñeán nôi thaønh naøy, coù danh xöng lôùn khen ngôïi Ngaøi, laø hieäu Nhö Lai, ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc. OÂng ta hoan hyû noùi: Laønh thay vaø nguyeän ñöôïc yeát kieán cuøng thænh môøi moät vò Phaät nhö vaäy. Töôùng quaân lieàn söûa soaïn xa giaù ñeå xuaát haønh. Töø xa, thaáy ñöôïc Ñöùc Theá Toân, nhan maïo ñaëc bieät, gioáng nhö nuùi vaøng, lieàn ñeán tröôùc maët, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät vì oâng noùi caùc pheùp maàu... cho ñeán noùi khoå, taäp, taän, ñaïo. Töø choã ngoài, oâng ñöôïc maét phaùp trong saïch, lieàn ñöùng daäy, chaáp tay, quyø goái baïch: Nguyeän Phaät vaø Taêng saùng mai haï coá ñeán nhaø con thoï böõa côm ñaïm baïc. Ñöùc Phaät nhaän lôøi baèng caùch im laëng. Töôùng quaân bieát Ñöùc Phaät nhaän lôøi roài, beøn trôû veà nhaø, sai ngöôøi ra chôï mua, vôùi lôøi daën: Taát caû soá thòt ñaõ laøm roài, ñaét maáy cuõng mua heát. Vaâng , bao nhieâu thòt ôû chôï ñeàu mua saïch. Suoát ñeâm laøm caùc thöùc aên ngon boå, saùng sôùm, traûi toøa, töôùng quaân ñích thaân ñeán baïch Phaät: Thöùc aên ñaõ söûa soaïn xong, xin Ngaøi tri thôøi. Ñöùc Phaät cuøng Tyø-kheo Taêng, keû tröôùc ngöôøi sau vaây quanh ñeán gia chuû, an toïa nôi toøa. Töôùng quaân töï tay sôùt thöùc aên moät caùch hoan hyû, chaêm chuù. Khi aáy, caùc Ni-kieàn nghe töôùng quaân Sö Töû

thænh Phaät vaø Taêng, cuùng döôøng raát thònh soaïn, sinh loøng ganh gheùt, lieàn ñeán nôi ngaû tö ñöôøng heûm ñem heát söùc mình coâng boá: Töôùng quaân Sö Töû phaûn thaày khoâng coøn tình nghóa gì caû, nay trôû laïi phuïng söï Sa-moân

Cuø-ñaøm, töï tay gieát traâu, deâ ñeå cuùng döôøng. Caùc Tyø-kheo nghe, khoâng daùm aên. Töôùng quaân Sö Töû quyø goái baïch Phaät: Caùc Ni-kieàn naøy luùc naøo cuõng huûy baùng Phaät. Nay con cho ñeán troïn ñôøi khoâng bao giôø coá yù saùt haïi, cuùi xin Tyø-kheo chôù sinh hieàm nghi, cöù thoï thöïc ñaày ñuû. Ñöùc Phaät lieàn baûo caùc Tyø-kheo: Tuøy yù aên cho no ñuû. Thoï trai vaø uoáng nöôùc xong, töôùng quaân laáy moät chieác gheá nhoû ngoài phía tröôùc, Ñöùc Phaät vì oâng noùi keä tuøy hyû nhö tröôùc, roài töø toøa ra veà. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Coù ba loaïi thòt khoâng aên ñöôïc: hoaëc thaáy, hoaëc nghe, hoaëc nghi. Thaáy laø töï mình thaáy, hoï vì mình maø gieát. Nghe laø nghe töø ngöôøi ñaùng tin caäy noùi, hoï vì mình maø gieát. Nghi laø nghi hoï vì mình maø gieát. Neáu khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi töùc laø tònh nhuïc cho pheùp tuøy yù thoï thöïc. Neáu vì Tyø-kheo gieát, Tyø-kheo, Sa-di khoâng neân aên, nhöng cho pheùp Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di aên. Neáu vì Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di gieát cuõng nhö vaäy. Khi aáy, daân chuùng caùc nöôùc Ma-kieät, Öông-giaø, Ca-di, Caâu Taùt La, Baït-kyø, Maõn-la, Toâ-ma nghe Ñöùc Phaät ra ñôøi, coù ñaïi oai ñöùc, ñeä töû cuõng vaäy, ñeàu tuï hôïp taïi thaønh Tyø-xaù-ly. Trong thaønh nhaø nhaø, ngöôøi ngöôøi ñeàu duøng xe ngöïa baûy baùu ñeå nghinh ñoùn khaùch, ñaày ngheït caû thaønh phoá. Ngoaøi ra coøn coù moät vaïn hai ngaøn chieác xe, trong thaønh khoâng theå chöùa heát, phaûi ñeå ngoaøi thaønh. Moïi ngöôøi tranh nhau mang thöùc aên thôøi thöïc, phi thôøi thöïc, thaát nhaät thöïc, chung thaân thöïc ñeán daâng cuùng Phaät vaø Taêng, taäp trung chaát thaønh ñoáng lôùn ngoaøi saân, doïc ngang böøa baõi, ñaát buïi nhô nhôùp, chim choùc taäp trung laïi ñeå aên. Ñöùc Theá Toân tuaàn tra caùc phoøng thaáy, xoay laïi hoûi Toân giaû A-nan: Taïi sao coù nhöõng thöùc aên boû trong saân? Toân giaû A-nan trình baøy ñaày ñuû söï vieäc: Vì khoâng coù choã ñeå neân môùi ñöa ñeán tình traïng nhö vaäy. Ñöùc Phaät khen ngôïi haïnh thieåu duïc, tri tuùc, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp duøng moät nôi trong phoøng, baïch nhò Yeát-ma laøm tònh xöù ñeå ñeå thöùc aên. Moät Tyø- kheo xöôùùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay duøng caùi phoøng… laøm choã tònh ñeå thöùc aên cho Taêng. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay duøng caùi phoøng… laøm choã tònh ñeå ñeå thöùc aên cho Taêng. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng, vò

naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ chaáp thuaän duøng caên phoøng… laøm choã tònh ñeå ñeå thöùc aên cho Taêng roài, Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Sau khi Taêng duøng heát, caùc Tyø-kheo söû duïng phoøng aáy naáu canh, naáu chaùo, saéc thuoác, tröôùc böõa aên, sau böõa aên, ñaàu ñeâm, giöõa ñeâm, sau ñeâm, coù caû tieáng choù suûa, nam nöõ, dao, gheá. Ñöùc Phaät hoûi Toân giaû A- nan: Taïi sao trong phoøng laïi coù caùc tieáng nhö theá? Toân giaû A-nan trình baøy ñaày ñuû. Baèng moïi caùch Ñöùc Phaät quôû traùch: Taïi sao trong phoøng Taêng, choã tònh ñeå thöùc aên laïi saéc thuoác, töø nay vò naøo phaïm thì phaïm Ñoät-kieát-la. Ñöùc Phaät nôi thaønh Vöông-xaù. Caùc Tyø-kheo maéc

chöùng beänh muøa Thu, caàn hoøa hôïp thuoác thang tuøy theo chöùng beänh neân thôøi hay phi thôøi ñeàu vaøo trong xoùm laøng, gaëp phaûi nöôùc, löûa, giaëc cöôùp, xaûy ra naïn y baùt, naïn phaïm haïnh, naïn thaân maïng. Coù moät ngöôøi thôï deät, giöõa loä trình caát nhaø ñeå deät, thaáy caùc Tyø-kheo vaøo xoùm laøng ñuùng thôøi vaø phi thôøi, beøn noùi: Neáu coù caàn laøm thì coù theå laøm nôi ñaây, muoáân coù choã löu laïi thì coù theå löu laïi nôi ñaây. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laøm tònh thaát nôi nhaø baïch y. Caùc vò laøm oàn aøo, gaây phieàn cho ngöôøi chuû, trôû ngaïi vieäc deät cuûa ngöôøi thôï kia. Ngöôøi thôï deät nghó: Ta voán vì vaán ñeà deät neân laøm caùi nhaø naøy, nay ñaõ khoâng deät ñöôïc, laïi thaønh choã cuùng cho Taêng laøm tònh thaát, neân lieàn cuùng cho Taêng. Caùc Tyø-kheo coi ñoù laø nhaø cuûa Taêng, khoâng daùm laøm thöùc aên hay ñun thuoác, hoøa thuoác ôû ñaáy, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laøm thöùc aên ôû trong tònh thaát cuûa Taêng. Coù caùc Tyø-kheo môùi laøm truù xöù, chöa coù tònh thaát cuûa Taêng, khoâng bieát neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu laøm truù xöù môùi, tröôùc heát neân chæ choã naøo ñoù, laøm tònh ñòa, thì coù theå ñeå thöùc aên nôi aáy. Neáu chöa Yeát-ma, Tyø-kheo khoâng ñöôïc vaøo trong ñoù, cho ñeán khi töôùng maët trôøi xuaát hieän. Coù moät truù xöù caùc Tyø-kheo boû ñi laâu roài, Tyø-kheo ñeán sau, khoâng bieát nôi naøo laø tònh thaát, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu boû khoâng möôøi hai naêm, cho pheùp caùc Tyø-kheo tuøy yù laøm tònh thaát laïi. Coù moät truù xöù khoâng coù tònh thaát cuûa Taêng, laïi chöa ñuû möôøi hai naêm, Tyø-kheo ñeán sau khoâng bieát laøm tònh ñòa choã naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu choã naøo khoâng ai ñi ñeán vaø choã khoâng caàn duøng vieäc gì thì neân taïm duøng laøm tònh xöù. Coù caùc Tyø-kheo laøm thöùc aên trong tònh thaát bò ngöôøi laáy troäm, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân taùc Yeát-ma laáy phoøng giöõa laøm tònh xöù.

502 BOÄ LUAÄT 1

Coù caùc Tyø-kheo muoán taùc Yeát-ma beân trong töôøng ngaên moät phoøng laøm tònh ñòa, baïch Phaät, Phaät cho pheùp. Coù caùc Tyø-kheo muoán taùc Yeát-ma moät phoøng ngang baèng vôùi caùi thaát, löu laïi moät choã laøm tònh ñòa, baïch Phaät, Phaät cho pheùp. Coù caùc Tyø-kheo muoán taùc Yeát-ma trong saân laøm tònh ñòa, baïch Phaät, Phaät cho pheùp. Coù caùc Tyø-kheo muoán taùc Yeát-ma moät goùc phoøng hoaëc nöûa phoøng laøm tònh ñòa, baïch Phaät, Phaät cho pheùp. Coù caùc Tyø-kheo muoán taùc Yeát-ma nôi caùi giaù, caùi gheá laøm tònh xöù ñeå thöùc aên, baïch Phaät, Phaät khoâng cho pheùp. Chuû yeáu laø phaûi nöông nôi ñaáy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo muoán taùc Yeát-ma taàng treân cuûa thaát laøm tònh xöù, baïch Phaät, Phaät khoâng cho pheùp, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo muoán taùc Yeát-ma töø taàng gaùc cuûa thaát trôû xuoáng kieát laøm tònh xöù, baïch Phaät, Phaät cho pheùp. Coù caùc Tyø-kheo muoán taùc Yeát-ma treân chieác xe laøm tònh xöù, baïch Phaät, Phaät khoâng cho pheùp, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo muoán taùc Yeát-ma trong Taêng phöôøng laøm chung tònh ñòa, baïch Phaät, Phaät cho pheùp. Neân baïch nhò Yeát-ma, moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Moät truù xöù naøy, cuøng ôû,

cuøng Boá-taùt, cuøng nhaän phaåm vaät cuùng döôøng. Nay Taêng kieát laøm tònh ñòa, tröø choã (naøo ñoù) neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Moät truù xöù naøy... cho ñeán, tröø choã (naøo ñoù). Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ kieát laøm tònh ñòa roài, Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, nôi thaønh Baït-ñeà coù Tröôûng giaû teân laø Vaên Traø, coù phöôùc ñöùc lôùn, taát caû vôï con, con daâu vaø ñaày tôù ñeàu coù phöôùc ñöùc. Khi Tröôûng giaû vaøo nôi kho (boà), trong khoâng trung möa luùa rôi xuoáng, Tröôûng giaû ra môùi heát rôi. Ngöôøi vôï laáy boàn côm ñeå phaân boá trong ngoaøi, laáy bao nhieâu ñaày baáy nhieâu khoâng coù cuøng taän. Ngöôøi con caàm ñaõy vaøng truùt ra thì tieàn vaøng chaûy ra khoâng ngôùt. Vôï cuûa con laáy moät hoäc gaïo ñeå beân noäi, beân ngoaïi aên moät thaùng maø cuõng khoâng heát. Ngöôøi trai caøy khi caøy ñaát thì lieàn thaønh baûy khoaûnh. Ñöùa tôù gaùi xay baûy löôïng höông xoa ñeå thoa beân noäi, beân ngoaïi cuûa gia ñình cuõng khoâng giaûm heát. Ngöôøi boán phöông nghe, khoâng ai laø khoâng toø moø tôùi xem. Vua Bình-sa nghe cuõng muoán ñeán xem. Khoâng thoâng baùo, ñoät xuaát cuøng quyeán thuoäc ñeán nhaø Tröôûng giaû aáy! OÂng Tröôûng giaû nghe Vua tôùi, voäi nghinh ñoùn, thaáy Vua lieàn vaán an: Laønh thay Ñaïi vöông! May maén thay ñöôïc Ñaïi vöông haï coá! Nhaø Vua hoûi: Ngöôi coù

nghe tin tröôùc ta ñeán khoâng? Ñaùp: Taâu Ñaïi vöông, khoâng nghe. Nhaø Vua noùi: Binh maõ cuûa ta ñoâng nhö theá naøy nhaø ngöôi khoù coù theå phuïc vuï heát ñöôïc. OÂng Tröôûng giaû taâu: Con coù theå phuïc vuï ñöôïc, chính con seõ phuïc vuï nhaø Vua vaø caùc Ñaïi thaàn, con cuûa con seõ phuïc vuï thaùi töû, vôï cuûa con phuïc vuï haäu cung, noâ tyø cuûa con phuïc vuï cho taát caû binh só, luùa vaø coû cuõng ñuû ñeå cho voi, ngöïa aên, xin Ñaïi vöông cöù giaùng laâm. Nhaø Vua vaøo nhaø ngoài roài, noùi: Ta nghe oâng Tröôûng giaû cuøng taát caû vôï con vaø vôï cuûa con cuõng nhö toâi tôù ñeàu coù phöôùc ñöùc, nay ta muoán thaáy nhöõng ñeàu ñoù. OÂng Tröôûng giaû taâu: Con khoâng daùm che giaáu. Tröôûng giaû ra leänh, tröø trong kho gaïo, röôùi nöôùc queùt xung quanh roài traûi toøa môøi Vua vaøo nhaø ngöï toïa. Sau ñoù Tröôûng giaû vaøo kho, töï nhieân naêm loaïi thoùc töø khoâng trung rôi xuoáng. Nhaø Vua laáy laøm laï khen. Nhaø Vua laïi muoán thaáy söùc maïnh phöôùc ñöùc cuûa vôï oâng Tröôûng giaû. OÂng Tröôûng giaû lieàn laáy moät caùi ñoà ñöïng côm ñeå tröôùc ngöôøi vôï, ngöôøi vôï lieàn laáy ñeå phaân boá taát caû binh lính, ñeàu ñöôïc no ñuû, cuõng khoâng giaûm heát. Nhaø Vua laïi muoán thaáy söùc maïnh veà phöôùc ñöùc cuûa con oâng Tröôûng giaû. OÂng Tröôûng giaû lieàn baûo con caàm caùi ñaõy baèng vaøng truùt vaøng ra ñeå daâng cho Vua vaø ñaïi chuùng, moïi ngöôøi ñeàu tuøy yù laáy cuõng vaãn khoâng heát. Nhaø Vua laïi muoán thaáy phöôùc ñöùc cuûa ngöôøi daâu. OÂng Tröôûng giaû lieàn ra leänh laáy moät hoäc gaïo ñeå cung caáp cho nhaø Vua vaø ñaïi chuùng moät thaùng maø khoâng heát. Nhaø Vua laïi muoán thaáy phöôùc ñöùc cuûa ñöùa ôû. OÂng Tröôûng giaû ra leänh, caøy lieàn

thaønh baûy khoaûnh. Nhaø Vua laïi muoán thaáy phöôùc ñöùc cuûa ñöùa tôù gaùi. OÂng Tröôûng giaû lieàn ra leänh xay nöûa löôïng höông xoa ñeå thoa cho soá ngöôøi trong nöûa do-tuaàn, cuõng vaãn khoâng heát. Nhaø Vua cuøng ñaïi chuùng thaáy phöôùc ñöùc nhö vaäy ñeàu khen ngôïi heát lôøi, roài trôû veà cung. Khi aáy, Ñöùc Theá Toân cuøng Ñaïi Tyø-kheo Taêng moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò ñaày ñuû, du haønh nôi nhaân gian, ñeán thaønh Baït-ñeà. Tröôûng giaû Vaên Traø nghe Ñöùc Phaät Theá Toân nay ñeán nôi ñaây, ôû nôi coäi caây Voõng laâm, muoán ñeán cung nghinh leã baùi, thaêm hoûi. Caùc ngoaïi ñaïo nghe lieàn ñeán noùi: OÂng khoâng neân tôùi cung nghinh Sa-moân Cuø-ñaøm, Sa-moân Cuø-ñaøm neân ñeán yeát kieán oâng. Taïi sao vaäy? OÂng phöôùc ñöùc hôn ngöôøi, taát caû Sa-moân, Baø-la-moân, Quoác vöông, Tröôûng giaû coù ai laïi khoâng ñeán cöûa ngoõ nhaø oâng. Tröôûng giaû nghe nhö vaäy roài, beøn thay ñoåi yù kieán, sau ñoù laïi nghó: Sa-moân Cuø-ñaøm ñeán ñaây ñaõ laâu, khoâng yeát kieán ta, ñaïo cuûa Ngaøi chaéc hôn ta, ñaâu coù lyù do gì maø ta ngoài yeân, khoâng ñeán kính leã ngöôøi? Tröôûng giaû lieàn söûa soaïn xe coä ñeå ñeán. Töø xa troâng thaáy dung maïo cuûa Ñöùc Theá Toân thuø ñaëc, gioáng nhö nuùi vaøng, lieàn ñeán tröôùc Ñöùc

Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ñöùng qua moät beân. Ñöùc Phaät vì oâng noùi caùc phaùp nhieäm maàu... cho ñeán khoå, taäp, taän, ñaïo. Töø choã ngoài, oâng lieàn ñaéc maét phaùp trong saïch, beøn töø choã ngoài ñöùng daäy baïch Phaät: Con xin thænh Phaät vaø Taêng thoï trai vaøo ngaøy mai. Ñöùc Phaät nhaän lôøi baèng söï im laëng. Tröôûng giaû veà nhaø söûa soaïn nhieàu thöùc aên ngon boå, saùng ngaøy, khi laøm thöùc aên xong, ñích thaân ñeán baïch Phaät: Cuùi xin Ngaøi tri thôøi. Ñöùc Phaät cuøng Tyø-kheo Taêng keû tröôùc ngöôøi sau vaây quanh ñeán nhaø thí chuû, an toïa nôi toøa. OÂng Tröôûng giaû töï tay sôùt thöùc aên, aên xong daâng nöôùc, roài cuøng vôùi keû lôùn ngöôøi nhoû trong gia ñình ñeán ngoài tröôùc Phaät, Phaät vì hoï noùi caùc phaùp dieäu... cho ñeán caâu khoå, taäp, taän, ñaïo. Hoï ñeàu ñaït maét phaùp trong saïch, thoï ba quy y, naêm giôùi. OÂng Tröôûng giaû baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Vôï vaø con cuûa con, con daâu, cuõng nhö toâi tôù, ñeàu coù phöôùc ñöùc, vaäy phöôùc ñöùc naøy ñeán laø do söùc phöôùc cuûa ai? Xin Ñöùc Phaät daïy cho. Ñöùc Phaät daïy: Caùc ngöôi cuøng coù phöôùc ñöùc naøy. OÂng Tröôûng giaû laïi hoûi: Taïi sao laïi cuøng coù? Ñöùc Phaät daïy: Xöa kia taïi thaønh Vöông-xaù coù moät ngöôøi thôï deät, coù vôï, vôï coù moät ngöôøi con trai, ñöùa con trai laïi cuõng coù vôï, gia ñình coù moät ñöùa ôû vaø moät ñöùa tôù gaùi. Trong moät böõa côm cuøng aên, coù moät vò Phaät-bích-chi ñeán khaát thöïc. Ngöôøi thôï deät noùi: Caùc ngöôi cöù aên, laáy phaàn aên cuûa ta cuùng cho sö. Ngöôøi vôï noùi: Laáy phaàn cuûa toâi ñeå cho. Ngöôøi con cho ñeán ñöùa tôù gaùi cuõng ñeàu noùi nhö vaäy. Ñöùc Phaät Bích Chi noùi: Quyù vò ñeàu nhòn phaàn cuûa mình ñeå cho toâi, taâm thieän ñaày ñuû, vaäy moãi ngöôøi coù theå sôùt moät ít cho toâi, khieán quyù vò khoâng thieáu maø toâi cuõng ñöôïc no. Moãi ngöôøi ñeàu laáy moät muoång thöùc aên cuûa mình ñeå vaøo baùt cuûa Phaät-bích-chi, ñaày baùt, Phaät-bích-chi nhaän ñöôïc thöùc aên, aên roài, ôû trong hö khoâng hieän caùc thöù thaàn bieán, sau ñoù Ñöùc Phaät ra ñi. Gia

ñình aáy sau khi maïng chung sinh leân coõi trôøi Töù Thieân vöông, ñôøi soáng heát, sinh nôi trôøi Ñao Lôïi laàn löôït sinh ñeán coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, baûy phen nhö vaäy, dö phöôùc môùi sinh laïi coõi naøy, quyeán thuoäc cuûa ngöôøi thôï deät baáy giôø, nay laø caùc ngöôi. Luùc aáy, oâng Tröôûng giaû, tröôùc maët Ñöùc Phaät, thænh Taêng: Nay con xin ñöôïc thænh taát caû Taêng ñeå cuùng theo nhu caàu voâ haïn, neáu caàn duøng thöù gì, tuøy thôøi, nhieàu hay ít cöù ñeán nôi nhaø con nhaän. Caùc Tyø- kheo khoâng daùm thoï, nghó laø Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng ta nhaän vaät cuùng döôøng khoâng coù möùc löôïng, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp tuøy yù nhaän. Coù caùc Tyø-kheo muoán ñi xa ñeán xin löông thöïc ñi ñöôøng, Tröôûng

giaû lieàn sai ngöôøi ñem bieáu vaøng, baïc, tieàn, phaåm vaät tieãn ñöa. Chuyeán ñi ñaõ hoaøn taát maø löông thöïc coøn dö nhieàu, sai ngöôøi ñem traû laïi, noùi: Löông thöïc ñi ñöôøng nay coøn dö nhieàu xin hoaøn traû laïi. OÂng Tröôûng giaû noùi: Con ñaõ cuùng döôøng, khoâng neân traû laïi, thaày cöù ñem veà Taêng phöôøng ñeå cuùng cho Taêng. Söù giaû ñem cuùng cho Taêng, caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp tònh nhaân cuûa Taêng vì Taêng nhaän, ñoåi laáy vaät Taêng caàn duøng, caùc Tyø-kheo khoâng neân bieát ñeán vieäc naøy. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân töø Voõng laâm du haønh trong nhaân gian, Tröôûng giaû Vaên-traø chôû ñaày thöùc aên theo sau, döï tính ñeán choã hoang vaéng, choã khoâng ngöôøi, seõ daâng cuùng moät ngaøn hai traêm naêm möôi thôùt voi, moät ngaøn hai traêm naêm möôi con boø caùi, moät ngaøn hai traêm naêm möôi con boø ñöïc, ngöôøi aùp taûi naêm traêm coã xe, vôùi caùc thöùc aên ngon boå. Khi ñeán nôi hoang vaéng, thuaàn khieát, döøng laïi ñeå nghæ, suoát ñeâm söûa soaïn thöùc aên, saùng sôùm, döôùi moãi boùng maùt cuûa moät thôùt voi, traûi toøa cho moät Tyø-kheo ngoài. Boùng maùt cuûa con voi chuùa lôùn nhaát, traûi toøa thænh Ñöùc Theá Toân ngoài. Ñeán giôø môøi Phaät vaø Taêng thoï trai, caùc Tyø- kheo khoâng daùm ngoài, nghó: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng ta ngoài döôùi boùng maùt cuûa chuùng sinh, baïch Phaät, Phaät cho pheùp ngoài. Ñaïi chuùng oån ñònh choã ngoài xong, tröôùc heát oâng Tröôûng giaû cho ngöôøi vaét söõa moät con boø, cuùng cho moät Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo khoâng daùm thoï, nghó: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng ta uoáng söõa coøn noùng cuûa boø, baïch Phaät, Phaät cho pheùp uoáng. Uoáng roài, oâng Tröôûng giaû töï tay daâng thöùc aên, aên roài daâng nöôùc röûa, daâng nöôùc röûa xong, ngoài tröôùc Ñöùc Phaät, Phaät vì Tröôûng giaû noùi keä tuøy hyû, nhö ñaõ noùi cho Tyø-lan-nhaõ, laïi vì oâng noùi caùc phaùp dieäu, chæ veõ söï lôïi ích, vui veû. Sau ñoù, Tröôûng giaû trôû veà laïi nhaø. Ñöùc Phaät cuøng ñaïi chuùng töø toøa ñöùng daäy, tuaàn töï veà phía Baéc, höôùng ñeán truù xöù cuûa ngoaïi ñaïo beän toùc Keá-na, Keá-na nghe Ñöùc Phaät töø doøng hoï Thích xuaát gia thaønh baäc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc, chieàu naøy seõ ñeán, taùc yù nieäm nhö vaày: Ñôøi quaù khöù caùc vò Tieân tu phaïm haïnh, sau giöõa ngaøy khoâng aên, maø uoáng caùc thöù nöôùc phi thôøi, nhö nöôùc traùi Am-baø, nöôùc traùi Dieâm-baø, nöôùc traùi Chaâu-ñaø, nöôùc traùi Ba-laâu, nöôùc traùi Boà-ñaøo, nöôùc traùi

Caâu-la, nöôùc Cam-giaù, nöôùc maät, Sa-moân Cuø-ñaøm cuõng neân duøng thöù naøy, ta phaûi chuaån bò theát ñaõi. Söûa soaïn xong, cuøng naêm traêm ñeä töû ra nghinh ñoùn Ñöùc Theá Toân. Töø xa troâng thaáy dung maïo cuûa Ñöùc Theá Toân thuø ñaëc gioáng nhö nuùi vaøng, caøng sinh hoan hyû ñeán tröôùc Ñöùc Phaät ñöùng yeân, kính caån chaøo: Laønh thay, Ñöùc Cuø-ñaøm ñeán ñaây! Môøi Ngaøi haï coá vaøo nhaø toâi ngoài. Ñöùc Phaät

cuøng caùc Tyø-kheo vaøo nhaø theo thöù töï an toïa. Phaïm chí ñem nöôùc phi thôøi daâng cuùng, caùc Tyø-kheo khoâng daùm thoï, nghó: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng ta uoáng nöôùc phi thôøi, baïch Phaät, Phaät cho pheùp uoáng. Caùc Tyø-kheo laïi baïch Phaät: Do nhaân duyeân gì maø ñöôïc uoáng? Phaät daïy: Khaùt neân ñöôïc uoáng. Phaïm chí laïi khôûi yù nghó: Nay ta neân vì caùc Sa- moân Cuø-ñaøm chuaån bò thöùc aên cuûa ngöôøi Tieân ñeå cuùng döôøng vaøo ngaøy mai, nhö côm gaïo khoâng coù nhöïa, gaïo teû, gaïo coù chaát ñaéng, gaïo Tuù, gaïo Caâu löu. Saùng ngaøy söûa soaïn xong, thænh Phaät vaø ñaïi chuùng ñeán phoù trai, taát caû an toïa nôi toøa, Phaïm chí töï tay sôùt thöùc aên. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm thoï thöïc, nghó: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp aên thöùc aên cuûa tieân nhaân. Baïch Phaät, Phaät cho pheùp duøng. AÊn xong röûa tay roài, Phaïm chí laáy moät chieác gheá nhoû ngoài tröôùc Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät noùi keä tuøy hyû, nhö ñaõ noùi ôû Tyø-lan-nhaõ. Phaät laïi vì Phaïm chí noùi caùc phaùp nhieäm maàu, chæ veõ söï lôïi ích, vui veû roài, beøn töø choã ngoài ñöùng daäy höôùng veà thoân xoùm A-maâu. Khi aáy, nôi xoùm naøy coù cha con ngöôøi thôï hôùt toùc xuaát gia, nghe Ñöùc Theá Toân saép ñeán, lieàn baøn tính: Nôi ñaây caùc Cö só khoâng kính Tam baûo, neáu Ñöùc Phaät tôùi ñaây, chaéc khoâng ai cuùng chaùo, cha con mình neân cuøng nhau ñi hôùt toùc ñeå laáy tieàn laøm vieäc ñoù. Baøn tính xong lieàn thöïc hieän vaø coù ñuû taøi vaät ñeå baøy bieän cuùng chaùo. Saùng sôùm thænh Phaät vaø Taêng... sau khi Taêng aên roài, Ñöùc Phaät hoûi hai Tyø-kheo: Taïi sao hai vò coù phöông tieän ñeå cuùng chaùo naøy? Hai Tyø-kheo (cha con ngöôøi thôï hôùt toùc) ñem söï thaät baïch Phaät. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Hai oâng laøm vieäc phi phaùp, taïi sao laøm vieäc cuùp toùc thueâ cho baïch y. Töø nay, neáu thôï hôùt toùc xuaát gia, khoâng cho pheùp chöùa caát duïng cuï hôùt toùc, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Treân loä trình ñeán aáp Ba tuaàn, caùc löïc só nôi aáp naøy nghe Ñöùc Phaät saép tôùi, lieàn cuøng nhau nghò baøn: Neáu ai khoâng ra nghinh ñoùn Ñöùc Phaät seõ bò phaït naêm traêm kim tieàn, neân taát caû lôùn nhoû ñeàu ra nghinh ñoùn Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät vì hoï noùi caùc phaùp dieäu, chæ veõ söï lôïi ích, hoï vui möøng roài, lieàn thænh Phaät vaø Taêng haï An cö boán thaùng. Ñöùc Phaät nhaän lôøi baèng söï im laëng. Caùc löïc só bieát Ñöùc Phaät nhaän lôøi roài, hoaëc moät ngöôøi saém söûa thöùc aên moät ngaøy, hay hai ngaøy, cho ñeán möôøi ngaøy, hoaëc hai ngöôøi cuøng saém söûa thöùc aên moät ngaøy, cho ñeán möôøi ngöôøi cuøng saém söûa thöùc aên moät ngaøy, hoaëc chæ cuùng döôøng böõa aên tröôùc, hoaëc chæ naáu chaùo, hoaëc chæ laøm Ñaùt baùt na. Luùc naøy, coù moät ngöôøi töï laø Loâ-di, laø baïn thaân cuûa Toân giaû A- nan, khi coøn baïch y,

hoûi caùc Tyø-kheo: Toân giaû A-nan nay laøm gì ôû ñaâu? Ñöôïc traû lôøi: Toân giaû A-nan kính Phaät, Phaùp, Taêng, nay ñöùng phía sau

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 22 507

Ñöùc Phaät. Loâ-di lieàn ñeán choã Toân giaû A-nan, kính leã saùt chaân roài ñöùng lui qua moät beân. Toân giaû A-nan noùi: Thaáy baïn nghinh ñoùn Ñöùc Phaät toâi raát vui möøng! Loâ-di traû lôøi: Toâi ñeán khoâng phaûi vì kính Ñöùc Phaät, chæ vì söï quy ñònh cuûa thaân toäc, neáu khoâng ñoùn Ñöùc Phaät seõ bò phaït naêm traêm kim tieàn, cho neân toâi ñeán. Toân giaû A-nan nghe roài, xem ñoù laø ñieàu ñaùng buoàn: Taïi sao baïn thaân cuûa ta maø khoâng kính Ñöùc Phaät, Phaùp vaø chuùng Taêng! Toân giaû lieàn ñeán baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Con mong muoán baïn con kính tin Phaät phaùp. Ñöùc Phaät noùi vôùi Toân giaû: Baïn oâng tin Phaät, khoâng phaûi laø ñieàu khoù oâng chôù buoàn lo. Ñöùc Phaät lieàn duøng loøng töø raûi khaép nôi thaân cuûa Loâ-di roài vaøo phoøng ñoùng cöûa an toïa. Sau ñoù, Loâ-di suy nghó: Ñöùc Theá Toân nhö traâu meï quyeán luyeán traâu con. Loâ-di thaáy soá ñoâng Tyø-kheo ñi kinh haønh nôi ñaát troáng, hoûi: Ñöùc Phaät ôû ñaâu? Caùc Tyø-kheo chæ nôi phoøng vaø noùi: Ngaøi ôû nôi phoøng lôùn, cöûa ñoùng aáy, oâng coù theå ñi nheï nheï ñeán ñoù taèng haéng hay goõ cöûa, Ñöùc Theá Toân duõ loøng thöông ñoái vôùi oâng seõ môû. Loâ-di laøm theo lôøi höôùng daãn, cöûa phoøng ñöôïc môû. Sau khi vaøo phoøng, Loâ-di tay oâm chaân Ñöùc Phaät, töï xöng teân hoï, cuùi ñaàu kính leã. Ñöùc Phaät vì Loâ-di noùi caùc phaùp nhieäm maàu, chæ veõ ñieàu lôïi ích ñeå ñöôïc vui möøng, nhö noùi vieäc boá thí, cho ñeán noùi khoå, taäp, taän, ñaïo. Loâ-di lieàn xa traàn lìa caáu, ñaït maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû roài thoï ba quy y, naêm giôùi, baïch Phaät: Baïch Theá Toân, con xin ñöôïc thænh Phaät vaø Tyø-kheo Taêng luoân luoân nhaän thöùc aên töø nôi con, ñöøng nhaän nôi khaùc. Ñöùc Phaät daïy: Caùc hoïc nhaân ñeàu coù lôøi nguyeän naøy, ta ñaõ nhaän caùc ngöôøi naøy môøi boán thaùng haï, khoâng theå thaát höùa. Loâ-di khôûi yù nieäm: Coù thöùc aên naøo chöa coù ngöôøi cuùng, ta seõ cuùng ñeå khoûi maát phöôùc ñieàn naøy? Khö-ñaø-ni (moùn aên phuï) laø moùn duy nhaát chöa thaáy ai cuùng döôøng. Moùn aên naøy lieàn ñöôïc saém söûa vaø Loâ-di voäi ñem ñeán cuùng döôøng. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän vaø nghó: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng ta aên Khö-ñaø-ni, (moùn aên phuï), baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp ñöôïc duøng. Baáy giôø, meï cuûa Tyø-xaù-khö daâng cuùng trai phaïn cho Taêng coù haïn löôïng, laïi ñònh roõ thôøi gian vaø ñòa ñieåm ñeán nhaän. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Phaät cho nhaän. Coù caùc Cö só thænh caùc Tyø-kheo cuùng döôøng theo yù cuûa mình. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhaän theo yù cuûa ngöôøi cuùng. Ngöôøi cuùng khoâng neân duøng vaøng, baïc, vaät baùu, nöõ saéc cuùng cho Taêng. Neáu Tyø-kheo naøo thoï vaät cuùng döôøng nhö vaäy phaïm Ñoät-kieát-la. Vò naøo thoï, nhö phaùp trò. Coù caùc baïch y theo thöù töï thænh Taêng, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Neân theo thöù töï sai thoï. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát sai ai, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân baïch nhò Yeát-ma,

508 BOÄ LUAÄT 1

sai moät Tyø-kheo laøm ngöôøi sai thoï thænh. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo... laøm ngöôøi sai thoï thænh. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo... laøm ngöôøi sai thoï thænh, caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ sai Tyø-kheo... laøm ngöôøi sai thoï thænh roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo laïi sai Tyø-kheo voâ trí khoâng bieát thöù töï, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân sai Tyø-kheo voâ trí. Ngöôøi coù naêm phaùp khoâng neân sai: laøm theo yù muoán, laøm theo söï giaän hôøn, laøm theo söï si meâ, laøm theo söï sôï seät, khoâng bieát sai hay chöa sai. Coù caùc baïch y hay thöôøng laøm thöùc aên taëng cho caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân nhö theá naøo, baïch Phaät, Phaät cho pheùp thoï. Coù caùc baïch y vì Taêng laøm caùc phoøng xaù nhaø söôûi aám (nhaø aám), phoøng taém roài, laøm thöùc aên daâng cuùng nôi phoøng môùi ñoù, khieán caùc Tyø-kheo ñeán nhaän, caùc vò khoâng bieát ai neân ñeán nhaän, baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo naøo ôû nôi phoøng ñoù thì neân ñeán nhaän. Ñöùc Phaät ôû Tyø-xaù-ly. Baáy giôø, gaëp luùc maát muøa, ñoùi keùm, khaát thöïc khoù ñöôïc, caùc Tyø-kheo Phaïm chí khôûi yù nghó: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng ta troàng caây aên traùi thì coù theå traùnh khoûi naïn ñoùi, baïch Phaät, Phaät cho pheùp troàng. Khi caây coù traùi, vì caùc Tyø-kheo töï tay troàng neân nghi khoâng daùm aên, baïch Phaät, Phaät cho pheùp: Tuøy yù aên. Coù caùc Tyø-kheo treøo leân caây laáy tay boùp thöû xem traùi ñaõ chín chöa, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân leo leân caây ñuïng chaïm ñeán traùi. Coù caùc Tyø-kheo thaáy traùi ruïng nôi phi tònh ñòa, baûo ngöôøi löôïm doàn laïi moät ñoáng ñeå caùch ñeâm, khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu khoâng bieát nôi ñaát ñoù laø tònh hay phi tònh thì cho pheùp aên. Neáu bieát choã ñaát ñoù chaúng phaûi tònh thì khoâng neân aên. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo laáy traùi toát aên tröôùc, caùc Tyø-kheo thieän khaùc khoâng ñöôïc aên, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân baïch nhò Yeát-ma sai moät Tyø-kheo laøm ngöôøi chia traùi. Neáu traùi nhieàu thì tuøy yù aên. Luïc quaàn Tyø-kheo laáy traùi cuûa Taêng ñem taëng baïch y, baïch y laïi ñeán caùc Tyø-kheo khaùc xin, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laáy traùi cuûa Taêng taëng cho baïch y, neáu vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc baïch y ñeán trong Taêng phöôøng thaáy traùi caây, xin caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo khoâng daùm cho, hoï traùch cöù, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân cho.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 22 509

Ñöùc Phaät ôû Tyø-xaù-ly. Khi aáy, gaëp luùc ñoùi keùm, khaát thöïc khoù ñöôïc, neân Tyø-kheo phaïm chí khôûi yù nieäm: Neáu Ñöùc Theá Toân cho pheùp chuùng ta troàng rau thì coù theå ñuû aên, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp troàng (nhö tröôøng hôïp troàng caây aên traùi ñaõ noùi). baïch y troàng rau treân ñaát cuûa Taêng, neáu Taêng caàn thì ñöôïc xin Ba laàn. Caùc Tyø-kheo baûo tònh nhaân röûa rau choã chaúng phaûi tònh, röûa chöa xong, töôùng aùnh saùng xuaát hieän, sinh nghi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm. Khoâng coù tònh nhaân, caùc Tyø-kheo khoâng bieát baûo ai daâng thöùc aên cho Taêng, baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo

neân thoï roài töï tieän duøng. Coù caùc ñoà baèng goã haønh thöïc bò nhô nhôùp khoâng saïch, vì chaát beùo, duøng gaïch ñaù chuøi röûa, ñoà haønh thöïc bò beå, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân duøng gaïch, ñaù chuøi röûa, neân duøng tro vaø nöôùc noùng ñeå chuøi röûa. Coù bình ñöïng toâ, daàu, maät caàn ñaäy laïi maø khoâng coù Tònh nhaân, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân duøng vaät môùi ñeå ñaäy, ñöøng cho ñuïng tay vaøo. Coù bình bò nghieâng ñoå baát ngôø, khoâng coù Tònh nhaân ñeå ñôõ leân, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân töï mình döïng leân nhöng ñöøng ñeå cho vaät kia rôøi ñaát. Coù moät Tyø-kheo hieàm giaän vò khaùc, ñem bình ñöïng toâ cuûa vò aáy ñeå choã phi tònh ñòa, caùch ñeâm, muoán cho vò kia khoâng aên trôû laïi ñöôïc, baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo ñem ñeå ñoù thì toâ aáy bò baát tònh, Tyø-kheo chuû cuûa bình toâ ñöôïc aên, vò ñem ñeán choã baát tònh, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo duøng thuyeàn xe chôû thöùc aên, khoâng coù tònh nhaân laùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu khoâng coù tònh nhaân thì cho pheùp Tyø-kheo ñöôïc laùi. Baáy giôø, chuùng Taêng muoán duøng xe chôû gaïo, coù moät Baø-la-moân duøng moät naém gaïo baát tònh cuûa Taêng neùm vaøo trong xe, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu coù theå ñeå rieâng caøng hay, baèng khoâng thì ñeå ra moät naém. Coù con caùo ñoàng laáy troäm bình toâ cuûa Tyø-kheo, ñem ñeå choã baát tònh, caùch ñeâm, khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp aên, khoâng phaïm. Coù thaân caây aên traùi moïc nôi baát tònh ñòa, nhaùnh phuû qua nôi tònh ñòa, Tyø-kheo cuõng ôû nôi baát tònh ñòa, ñem thöùc aên treo treân nhaùnh caây, caùch ñeâm, khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Nhaùnh caây cuûa thaân caây töø baát tònh ñòa, khoâng ñöôïc aên. Coù thaân caây aên traùi moïc nôi ñaát tònh, nhaùnh caây phuû qua ñaát baát tònh, Tyø-kheo cuõng ôû nôi ñaát tònh, ñem thöùc aên treo treân nhaùnh caây, caùch ñeâm, khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp aên, khoâng phaïm. Coù caây aên traùi moïc choã tònh, baát tònh, nhaùnh caây phuû qua choã tònh, baát tònh, Tyø-kheo cuõng tuøy theo ôû choã tònh, baát tònh, traùi caây ruïng nôi tònh, baát tònh, caùch ñeâm, khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng do Tyø-kheo laøm ra ñeàu ñöôïc aên, khoâng phaïm. Coù Tyø-kheo laáy ñaát nôi tònh ñòa, caát thaát nôi baát tònh

ñòa, Tyø-kheo ñem thöùc aên ñeå trong ñoù, goïi laø tònh, baïch Phaät. Phaät daïy: Caên cöù nôi ñaát laø tònh, neáu baát tònh thì khoâng ñöôïc aên. Coù Tyø-kheo laáy ñaát nôi baát tònh, caát thaát nôi tònh ñòa, khoâng daùm ñem thöùc aên ñeå trong ñoù, baïch Phaät. Phaät daïy: Ñeå thöùc aên, khoâng phaïm. Coù con höôu, con nai... cheát troâi, khoâng coù tònh nhaân laáy, Tyø-kheo töï loäi xuoáng nöôùc vôùt laáy, khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Ñeán nôi bôø, khieán tònh nhaân caét boû choã maø tay Tyø-kheo caàm, ngoaøi choã ñoù ra aên khoâng phaïm. Coù truù xöù, Tyø-kheo coù nhieàu xoaøi, aên coøn dö cho Tònh nhaân, saùng hoâm sau Tònh nhaân ñem naáu canh, daâng cho Tyø-kheo, Tyø-kheo khoâng daùm aên, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng coù yù aên trôû laïi, ñeàu cho pheùp aên, khoâng phaïm. Coù caùc Tyø-kheo, khi aên khoâng chia cho ngöôøi khoâng nhaän ñöôïc thöùc

aên, coù baïch y cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû gioáng nhö meøo, choàn aên khoâng chia cho nhau, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Neân chia cho nhau, cho ñeán khoâng chia cho moät ngöôøi, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät Baø-la-moân ñem löông khoâ gôûi cho Tyø-kheo, Tyø-kheo ñem ñeå ôû choã baát tònh, caùch ñeâm, saùng ngaøy ñeán laáy phaân chia cuùng cho Tyø-kheo, Tyø-kheo nghó, mình ñaõ ñem veà ñeå choã phi tònh ñòa neân khoâng nhaän ñeå aên, baïch Phaät. Phaät daïy: Voán laø löông khoâ cuûa baïch y, cho pheùp nhaän ñeå aên, khoâng phaïm. Ñöùc Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo: Tuy laø ñieàu chính ta cheá caám, maø nôi khaùc khoâng cho ñoù laø thanh tònh, ñeàu khoâng neân duøng, tuy chaúng phaûi laø ñieàu chính ta cheá caám, maø nôi khaùc thaáy caàn neân laøm, ñeàu khoâng ñöôïc khoâng laøm.

Ñoaïn 9: NOÙI VEÀ PHAÙP Y CA HI NA

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, caùc Tyø-kheo, trong ba y, neáu caàn caùi naøo thì ñeán trong Taêng laáy. Baáy giôø, y cuûa Toân giaû A-na-luaät bò hö raùch, caùc Tyø-kheo noùi: Ñaïi ñöùc coù theå ñeán trong Taêng ñeå laáy vaûi may. Toân giaû traû lôøi: Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp chöùa y (vaûi) dö, toâi khoâng theå may moät ngaøy xong, sôï phaïm toäi chöùa y (vaûi) dö. Laïi coù Tyø- kheo coù nhieàu ngöôøi quen bieát ôû aáp Ba-lôïi, ñeán thaønh Xaù-veä haäu an cö, nhöng chæ coøn moät ñeâm khoâng theå ñi kòp, neân phaûi an cö nôi Ta-kieät-ñaø. An cö xong, ngaøy möôøi saùu, mang chieác y naëng vì bò möa öôùt ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân. Thöôøng phaùp cuûa Ñöùc Theá Toân laø an uûi hoûi Tyø-kheo khaùch: Caùc thaày An cö coù hoøa hôïp khoâng? Khaát thöïc coù deã khoâng? Treân ñöôøng ñi coù nhoïc meät

khoâng? Caùc vò thöa: An cö hoøa hôïp, khaát thöïc khoâng thieáu, treân ñöôøng ñi gaëp möa, y bò öôùt, mang ñi vaát vaû. Caùc Tyø-kheo cuõng ñem vaán ñeà cuûa Toân giaû A-na-luaät baïch vôùi Phaät luoân. Do hai vieäc treân, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baèng moïi caùch khen ngôïi haïnh thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo thoï y Ca-hi-na, thoï y Ca-hi-na ñöôïc khoûi phaïm naêm vieäc: aên rieâng chuùng, aên nhieàu laàn, vaøo xoùm laøng khoûi baùo vôùi caùc Tyø-kheo khaùc, chöùa y dö, lìa y nguû. Neáu ñaøn-vieät ñem y vaät Ca-hi-na ñeán cuùng cho Taêng, trong caùc Tyø-kheo, ngöôøi naøo thieáu y neân baïch nhò Yeát-ma, cho hoï. Moät Tyø-kheo tuyeân caùo: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Taêng ñöôïc nhaän y vaäy Ca-hi-na naøy, nay ñem cho Tyø-kheo… neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Taêng ñöôïc nhaän y vaäy Ca-hi-na naøy, nay ñem cho Tyø-kheo… caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo… y vaät Ca-hi-na naøy roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Tyø-kheo kia nhaän ñöôïc y roài, noäi nhaät phaûi giaët nhuoäm vaø may cho

xong. Moät mình coù theå laøm xong thì toát, neáu khoâng theå xong, Taêng neân baïch nhò Yeát-ma sai moät Tyø-kheo, hoaëc hai hay ba, cho ñeán soá ñoâng Tyø-kheo tieáp tay vaøo. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay sai Tyø-kheo... Tyø-kheo... v.v... giuùp Tyø-kheo... may y. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay sai Tyø-kheo... Tyø-kheo... v.v... giuùp Tyø-kheo... may y. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ sai Tyø-kheo... Tyø-kheo... v.v... giuùp Tyø-kheo... may y roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Neáu y ñaõ may xong, Tyø-kheo ñöôïc Taêng döï ñònh cho, neân ñem y ñeán giöõa Taêng, ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái baïch: Taêng nhaän ñöôïc y vaät Ca-hi-na naøy, ñaõ giaët nhuoäm, ñaäp, may nhö phaùp xong, xin Taêng thoï laøm y Ca-hi-na. Baïch nhö vaäy roài, laïi ñöùng daäy ñem ñeán khaép trong chuùng Taêng ñeå trình baøy, caùc Tyø-kheo neân traû lôøi: Thöa Tröôûng laõo! Chuùng toâi tuøy hyû trao y cho thaày. Vaäy sau, Taêng baïch nhò Yeát-ma ñeå thoï. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Taêng nhaän ñöôïc y vaät Ca-hi-na naøy,

giaët nhuoäm, ñaäp, may nhö phaùp roài, nay thoï laøm y Ca-hi-na. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Taêng nhaän ñöôïc y vaät Ca-hi-na naøy, giaët nhuoäm, ñaäp, may nhö phaùp xong, nay thoï laøm y Ca-hi-na. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi. Taêng ñaõ ñoàng yù thoï laøm y Ca-hi-na roài, Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Tyø-kheo ñöôïc Taêng trao y vaät aáy laïi phaûi ñi khaép, noùi: y naøy Taêng ñaõ thoï laøm y Ca-hi-na. Caùc Tyø-kheo ñeàu neân noùi: Y naøy Taêng ñaõ thoï laøm y Ca-hi-na, ñoù laø thieän thoï, coâng ñöùc trong vaán ñeà naøy cuoái cuøng thuoäc veà toâi. Coù tröôøng hôïp thaønh thoï y Ca-hi-na, coù tröôøng hôïp khoâng thaønh thoï y Ca-hi-na. Tröôøng hôïp khoâng thaønh thoï y Ca-hi-Na-laø: giaët, ñaäp, nhuoäm, may khoâng nhö phaùp, hoaëc nhoû hoaëc lôùn hoaëc y baèng gaám, the, hoaëc thoï khi chöa Töï töù xong, hoaëc tham lôïi döôõng, hoaëc muoán coá yù xaû naêm vieäc, ñeàu khoâng thaønh thoï. Ngöôïc laïi nhöõng ñieàu treân laø thaønh thoï. Coù taùm tröôøng hôïp maát y Ca-hi-na. 1. Maõn haïn. 2. Y bò maát. 3. Nghe y bò maát. 4. Ñi xa. 5. Söï hy voïng bò maát. 6. Y ra ngoaøi giôùi. 7. Ngöôøi ra ngoaøi giôùi. 8. Baïch nhò Yeát-ma xaû. - Coù hai nhaân duyeân khoâng ñöôïc thoï y Ca-hi-na: 1. May y chöa xong. 2. Boû truù xöù ñi. Thoï y Ca-hi-na coù ba möôi ngaøy, xaû y Ca-hi-na cuõng coù ba möôi ngaøy. Neáu tieàn an cö thì möôøi saùu thaùng baûy thoï, ñeán möôøi laêm thaùng möôøi moät xaû. Neáu möôøi baûy thaùng baûy cho ñeán möôøi laêm thaùng taùm thoï thì cho ñeán möôøi saùu thaùng möôøi moät, tôùi möôøi boán thaùng möôøi hai xaû. Neáu haäu an cö thì möôøi saùu thaùng taùm thoï, ñeán möôøi laêm thaùng möôøi hai xaû. Neáu thôøi gian cuûa y xong, neân baïch nhò Yeát-ma ñeå xaû. Moät Tyø- kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng xaû y Ca-hi-na. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch.

Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng xaû y Ca-hi-na, caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 22 513

Taêng ñaõ ñoàng yù xaû Ca-hi-na roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy.

514 BOÄ LUAÄT 1

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 23
Phaàn 4: NOÙI VEÀ PHAÙP DIEÄT TRAÙNH VAØ YEÁT MA

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ PHAÙP DIEÄT TRAÙNH

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo cuøng nhau tranh chaáp laïi cuøng nhau tranh tuïng. Tyø-kheo vôùi Tyø-kheo tranh nhau, Tyø-kheo vôùi Tyø-kheo-ni tranh nhau, Tyø-kheo-ni vôùi Tyø-kheo-ni tranh nhau, Tyø-kheo-ni vôùi Tyø-kheo tranh nhau. Khi aáy, Xieån-ñaø boû Tyø-kheo yeåm trôï Tyø-kheo-ni, vieäc chöa xaûy ra tranh tuïng laïi khôi roäng laøm cho sinh chuyeän, vieäc ñaõ xaûy ra tranh tuïng laïi khôi roäng theâm ra, chöa chaám döùt thì khoâng theå chaám döùt, ñaõ chaám döùt thì laøm cho phaùt khôûi laïi. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc aáy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø- kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: - Thaät söï caùc thaày coù nhö vaäy khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Thaät söï coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: - Vieäc laøm cuûa caùc thaày laø phi phaùp, khoâng phaûi ñaïo tuøy thuaän. Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay Tyø-kheo vôùi Tyø-kheo tranh nhau... cho ñeán caâu: boû Tyø- kheo yeåm trôï Tyø-kheo-ni ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Coù boán thöù tranh chaáp: 1. Do lôøi noùi. 2. Do giaùo giôùi. 3. Do phaïm toäi. 4. Do söï vieäc. Do caùc söï vieäc naøy neân Phaät vì caùc Tyø-kheo kieát baûy phaùp Dieät traùnh. Neáu coù caùc söï tranh chaáp khôûi leân ñöôïc duøng ñeå dieät töø: 1. Neân trao cho phaùp Tyø-ni Hieän tieàn thì trao phaùp Tyø-ni Hieän

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 23 515

tieàn. 2. Neân trao cho phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm thì trao cho phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm. 3. Neân trao cho phaùp Tyø-ni Baát si thì trao cho phaùp Tyø-ni Baát si. 4. Neân trao

cho phaùp Töï ngoân thì trao cho phaùp Töï ngoân. 5. Neân trao cho phaùp Ña nhaân ngöõ thì trao cho phaùp Ña nhaân ngöõ. 6. Neân trao cho phaùp Thaûo phuù ñòa thì trao cho phaùp Thaûo phuù ñòa. 7. Neân trao cho phaùp Boån ngoân trò thì trao cho phaùp Boån ngoân trò. Theá naøo goïi laø do lôøi noùi? Neáu Tyø-kheo cuøng nhau tranh caõi, coù ngöôøi noùi laø phaùp, coù ngöôøi noùi laø phi phaùp, laø luaät phi phaùp, laø phaïm phi phaùp, laø troïng phi troïng, laø höõu dö phi höõu dö, laø toäi thoâ phi toäi thoâ, laø caàn duøng Yeát-ma xuaát toäi, khoâng caàn duøng Yeát-ma xuaát toäi, laø Phaät thuyeát giaûng, phi Phaät thuyeát giaûng, laø do Phaät cheá, phi do Phaät cheá, do ñoù ñöa ñeán giaän döõ maéng nhieác nhau. Nhö vaäy goïi laø söï tranh chaáp do lôøi noùi. Theá naøo goïi laø do giaùo giôùi? Tyø-kheo giaùo giôùi Tyø-kheo noùi: Thaày nhôù coù phaïm Ba-la-di khoâng? Nhôù coù phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, Thaâu- lan-giaù, Ba-daät-ñeà, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Ñoät-kieát-la, aùc thuyeát khoâng? Tyø-kheo kia khoâng vui khoâng chaáp nhaän, do ñoù ñöa ñeán söï tranh caõi. Nhö vaäy goïi laø tranh chaáp do giaùo giôùi. Theá naøo goïi laø do phaïm toäi? Tyø-kheo phaïm Ba-la-di, cho ñeán aùc thuyeát, hôn nöõa do söï tranh chaáp cuøng nhau traùch maéng khieán thaân, khaåu, yù tuoân ra ñieàu xaáu aùc, nhö vaäy goïi laø söï tranh chaáp do phaïm toäi. Theá naøo goïi laø do söï vieäc? Taát caû caùc vieäc laøm cuûa Taêng ñeàu Yeát-ma vaø caùc vieäc caàn laøm, ñöa ñeán söï tranh caõi. Nhö vaäy goïi laø tranh chaáp do söï vieäc. Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi Ñöùc Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Tranh caõi do lôøi noùi thì duøng bao nhieâu vieäc ñeå chaám döùt? Ñöùc Phaät daïy: - Duøng Tyø-ni Hieän tieàn, ña nhaân ngöõ ñeå chaám döùt. Laïi hoûi: - Laøm theá naøo ñöôïc chaám döùt? Ñöùc Phaät daïy: - Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi Tyø-kheo tranh caõi: Laø phaùp phi phaùp, cho ñeán do Phaät cheá, phi do Phaät cheá. Taêng nhö phaùp, nhö Tyø-ni, nhö lôøi

Phaät daïy ñeå chaám döùt. Neáu vò kia noùi: Laø phaùp, laø lôøi Phaät daïy, chaáp nhaän ñaây laø ñieàu phaûi nhaãn nhòn thì goïi laø Tyø-ni Hieän tieàn chaám döùt. Theá naøo goïi laø Hieän tieàn? Hieän tieàn coù ba thöù: Taêng hieän tieàn, Nhaân hieän tieàn vaø Tyø-ni hieän tieàn. Theá naøo goïi laø Taêng hieän tieàn? Taêng taäp trung hoøa hôïp, nhö theá goïi laø Taêng hieän tieàn. Theá naøo goïi laø Nhaân hieän tieàn? Ngöôøi cuøng tranh caõi nhau coù maët, nhö vaäy goïi laø Nhaân hieän tieàn. Theá naøo goïi laø Tyø-ni Hieän tieàn? Neân duøng phaùp naøo, duøng luaät naøo, duøng lôøi daïy naøo cuûa Phaät ñeå chaám döùt ñöôïc thì duøng ñeå chaám döùt, nhö vaäy goïi laø Tyø-ni Hieän tieàn. Neáu ñaõ chaám döùt nhö vaäy roài, vò naøo khôi trôû laïi thì phaïm toäi Ba-daät-ñeà. Laïi nöõa, neáu chaám döùt tranh chaáp do lôøi noùi nhö vaäy, song söï chaám döùt naøy khoâng laøm cho Tyø-kheo vui loøng nghe theo thì Tyø-kheo ôû truù xöù khaùc hoaëc moät, hoaëc hai, hoaëc ba Tyø-kheo cho ñeán moät chuùng thoâng minh, trí tueä, hieåu roõ Ba-la-ñeà-moäc-xoa, phaûi suy nghó coù traùch nhieäm ñeán ñeå chaám döùt vieäc naøy. Ñaây laø vieäc laøm toát ñeïp phaûi ñeán ñeå chaám döùt. Tröôùc heát xin ñeán vôùi trong chuùng aáy, vò Tyø-kheo bieát phaùp, phaûi ngoû lôøi ñeà caäp ñeán ngoïn ngaønh cuûa vaán ñeà, sau ñoù môùi yeâu caàu hôïp Taêng. Taêng hôïp roài neân noùi: Thaày neân traùnh

xa, chuùng toâi cuøng nhau baøn luaän vieäc cuûa thaày, Tyø-kheo aáy ñi traùnh roài, Taêng neân cuøng nhau nghò baøn. Neáu Tyø-kheo kia thaät loøng baøy toû lôøi yeâu caàu chuùng ta nhö phaùp, nhö luaät maø chaám döùt vieäc naøy, chuùng ta neân cuøng nhau nhö phaùp, nhö luaät maø chaám döùt. Neáu Tyø-kheo kia khoâng noùi nhö söï thaät, chuùng ta khoâng ñöôïc nhö phaùp, nhö luaät chaám döùt vieäc ñoù. Tyø-kheo tranh caõi nhau kia cuõng neân nghò baøn: Neáu Taêng nhö phaùp, nhö luaät ñuùng möùc vôùi söï vieäc, ngaøy nay, ngaøy mai hay ngaøy moát chaám döùt söï vieäc cuûa chuùng ta, chuùng ta neân ñoái vôùi Taêng trình baøy ñaày ñuû goác, ngoïn cuûa söï vieäc ñeå nhôø Taêng chaám döùt. Ñöông söï ñaõ ñeán trong Taêng trình baøy ñaày ñuû söï vieäc. Coù hai caùch ñeå Taêng ñöa ra: Hoaëc noùi neân nhö theá naøy, hoaëc noùi khoâng neân nhö theá naøy, khoâng theå quyeát ñònh, Taêng neân noùi: Tuøy thaày choïn trong hai caùch noùi, moãi beân môøi boán vò laøm ñoaùn söï. Taêng noùi Tyø-kheo caõi nhau moãi beân môøi boán vò roài, Taêng phaûi baïch nhò Yeát-ma ñeå sai. Tröôùc heát neân Yeát-ma hai laàn ba vò, sau Yeát-ma hai vò. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo... vaø Tyø-kheo... laøm ngöôøi ñoaùn söï, nhö phaùp, nhö luaät ñeå chaám döùt vaán ñeà caõi nhau kia. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo... vaø Tyø-kheo...

laøm ngöôøi ñoaùn söï, nhö phaùp, nhö luaät ñeå chaám döùt vieäc tranh caõi kia. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ sai Tyø-kheo... vaø Tyø-kheo... v.v... laøm ngöôøi ñoaùn söï. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Nhö vaäy goïi laø duøng Tyø-ni Hieän tieàn ñeå chaáâm döùt vieäc tranh caõi do lôøi noùi. Khi aáy, caùc Tyø-kheo sai Tyø-kheo voâ trí laøm ngöôøi ñoaùn söï, baïch Phaät. Phaät daïy: Thaønh töïu naêm phaùp neân sai: Ñieàm tónh ghi nhaän lôøi leõ ngöôøi khaùc, khoâng giaän, kheùo ghi nhôù lôøi noùi cuûa ngöôøi khaùc, kheùo tìm hieåu yù cuûa lôøi noùi, hoûi thì noùi, khoâng hoûi khoâng noùi, khi noùi khoâng cöôøi. Ngöôïc laïi naêm phaùp naøy khoâng neân sai. Laïi coù naêm phaùp neân sai: Khoâng laøm theo yù muoán, söï giaän hôøn, söï si meâ, söï sôï seät, khoâng noùi leùn. Ngöôïc laïi naêm phaùp ñaây khoâng neân sai. Neáu Tyø-kheo khoâng ñöôïc Taêng sai, hoaëc moät, hoaëc hai, hoaëc ba tuy thoâng minh trí tueä, ngoài ôû choã ngoài cao song muoán gaây loaïn cho ñoaùn söï, Taêng neân môøi ra ngoaøi. Laïi coù Tyø-kheo tuy ñoïc tuïng nhieàu maø khoâng hieåu roõ yù nghóa, muoán gaây roái cho ñoaùn söï, ngöôøi ñoaùn söï neân noùi: Nghóa cuûa kinh khoâng phaûi nhö vaäy. AÙp duïng nhö vaäy ñeå chaám döùt söï tranh caõi, goïi laø duøng Tyø-ni Hieän tieàn ñeå chaám döùt. Neáu khi duøng caùch thöùc nhö vaäy ñeå chaám döùt söï tranh caõi, coù Tyø-kheo noùi: Neân duøng ña nhaân ngöõ ñeå chaám döùt vieäc naøy, Taêng neân noùi: Thaày noùi hay ñaáy, nhöng thaày coù hieåu roõ ña nhaân ngöõ hay khoâng? Neáu noùi, khoâng hieåu roõ. Taêng neân töøng vò moät quôû traùch: Thaày khoâng hieåu roõ ña nhaân ngöõ, taïi sao noùi, neân duøng ña nhaân ngöõ ñeå chaám döùt vieäc naøy? Neáu Taêng khoâng

quôû traùch thì ñeàu phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu noùi, hieåu roõ. Taêng neân hoûi: Duøng nhö theá naøo goïi laø ña nhaân ngöõ? Vò aáy ñaùp: Duøng Yeát-ma ña nhaân ngöõ ñeå chaám döùt. Laïi hoûi: Do ñaâu bieát laø nhieàu? Ñaùp: Neân haønh truø. Taêng laïi hoûi: Thaày noùi hay ñaáy, nhöng thaày hieåu roõ bao nhieâu phaùp haønh truø ñuùng phaùp, bao nhieâu phaùp haønh truø khoâng ñuùng phaùp khoâng? Neáu noùi khoâng bieát, Taêng cuõng neân quôû traùch nhö treân. Neáu noùi bieát thì Taêng neân baûo noùi möôøi caùch haønh truø khoâng nhö phaùp vaø möôøi caùch nhö phaùp. Theá naøo laø möôøi caùch khoâng nhö phaùp? Neáu do vieäc nhoû maø ruùt theû ñeå haønh truø. Do khoâng bieát roõ vaán ñeà maø ruùt theû ñeå haønh truø. Do khoâng tìm hieåu roõ caên baûn cuûa vaán ñeà maø ruùt theû haønh truø. Phi phaùp maø ruùt theû haønh truø. Muoán soá baát nhö phaùp nhieàu maø ruùt theû haønh truø. Bieát soá baát nhö phaùp nhieàu maø ruùt theû haønh truø. Ruùt theû haønh truø ñeå phaù Taêng. Bieát haønh truø thì Taêng seõ bò phaù maø ruùt theû. Khoâng tuøy theo thieän tri thöùc haønh truø maø

ruùt theû. Taêng khoâng hoøa hôïp haønh truø maø ruùt theû. Ngöôïc laïi möôøi ñieàu treân laø nhö phaùp. Neáu thaønh töïu möôøi boán phaùp thì Taêng neân sai laøm ngöôøi haønh truø: Bieát möôøi ñieàu nhö phaùp laïi khoâng laøm theo yù muoán, söï giaän hôøn, söï si meâ, söï sôï seät. Nhö vaäy laø möôøi boán phaùp. Taêng neân laøm hai loaïi theû, moät thöù nhö phaùp, moät thöù khoâng nhö phaùp. Xöôùng: Neáu noùi nhö phaùp thì ruùt theû nhö phaùp, neáu noùi khoâng nhö phaùp thì ruùt theû khoâng nhö phaùp. Xöôùng xong baét ñaàu thi haønh. Chính mình thaâu theû roài ñeán choã vaéng ñeå kieåm. Neáu theû khoâng nhö phaùp nhieàu neân khieán ñöùng daäy: caùch xa tröôùc choã ngöôøi ngoài, noùi rieâng: Ñaây laø lôøi Phaät daïy phaùp ngöõ, luaät ngöõ. Ñaïi ñöùc neân boû phi phaùp, phi luaät, phi lôøi Phaät daïy. Noùi nhö vaäy roài, haønh truø laïi. Neáu ngöôøi khoâng nhö phaùp coøn nhieàu, neân xöôùng: Nay Taêng chöa giaûi quyeát ñöôïc vieäc naøy, quyù vò coù theå tuøy yù giaûi taùn, sau seõ giaûi quyeát, chöù khoâng neân duøng phi phaùp giaûi quyeát. Neáu ngöôøi nhö phaùp nhieàu neân baïch nhò Yeát-ma ñeå chaám döùt söï vieäc. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng duøng ña nhaân ngöõ chaám döùt söï tranh chaáp naøy. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Taêng nay duøng ña nhaân ngöõ ñeå chaám döùt söï tranh chaáp naøy. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng duøng ña nhaân ngöõ chaám döùt söï tranh chaáp naøy roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Nhö vaäy goïi laø duøng ña nhaân ngöõ ñeå chaáâm döùt vieäc tranh caõi do lôøi noùi. Toân giaû Öu-ba-ly laïi thöa hoûi Ñöùc Phaät: - Söï tranh caõi do giaùo giôùi duøng bao nhieâu vieäc ñeå chaám döùt? Ñöùc Phaät daïy: - Duøng Tyø-ni Hieän tieàn, Tyø-ni ÖÙc nieäm, Tyø-ni Baát si, Boån ngoân trò ñeå chaám döùt. Toân giaû Öu-ba-ly laïi hoûi: - Laøm theá naøo ñeå chaám döùt? Phaät daïy: - Neáu Tyø-kheo hoûi moät Tyø-kheo: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba- la-di vaø bieân toäi Ba-la-di hay khoâng? Tyø-kheo aáy traû lôøi: Khoâng nhôù. Hoûi ñeán laàn thöù

ba vaãn ñaùp nhö laàn ñaàu. Tyø-kheo nhö vaäy Taêng neân Baïch-töù-yeát-ma trao cho phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, khoâng neân trò toäi Tyø- kheo kia. Tyø-kheo bò hoûi neân ñeán giöõa Taêng, ñeå troáng vai beân phaûi, côûi

boû giaøy deùp, kính leã saùt chaân Taêng, quyø goái baïch: Toâi Tyø-kheo teân laø... bò Tyø-kheo teân laø... Ba laàn ñeán toâi hoûi: Thaày coù nhôù phaïm troïng toäi Ba-la-di hay laø bieân toäi Ba-la-di hay khoâng? Toâi cuõng traû lôøi laø khoâng nhôù, neân ñeán Taêng xin phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, nguyeän Taêng cho toâi phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm ñeå cho vò kia khoûi phaûi hoûi toâi maõi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng xin nhö vaäy. Taêng neân caân nhaéc Tyø- kheo naøy, tröôùc ñaây khoâng khuyeát giôùi, oai nghi nhö phaùp hay khoâng? Thaân, khaåu, yù thanh tònh hay chaêng? Öa hoïc giôùi hay khoâng? Ñeán moät Tyø-kheo hoûi, ñeán hai, ba vò vaø Taêng hoûi xem noùi coù choã maâu thuaãn khoâng? Taêng caân nhaéc nhö vaäy, neáu bieát Tyø-kheo naøy tröôùc khuyeát giôùi, ñuû caùc ñieàu baát thieän, thì khoâng neân trao. Neáu bieát khoâng phaïm Ba-la-di vaø bieân toäi Ba-la-di, neân Baïch-töù-yeát-ma trao cho phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... ñeán tröôùc Taêng trình baøy: Tyø-kheo kia teân laø... Ba laàn ñeán choã toâi hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba-la-di hay bieân toäi Ba-la-di khoâng? Toâi cuõng Ba laàn traû lôøi laø khoâng nhôù, nay ñeán Taêng xin phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, nguyeän Taêng cho toâi phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, khieán Tyø-kheo kia khoûi phaûi ñeán hoûi toâi maõi. Nay Taêng trao cho Tyø-kheo... phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, ñeå Tyø-kheo kia khoûi phaûi ñeán hoûi toâi maõi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... ñeán tröôùc Taêng trình baøy: Tyø-kheo kia teân laø... Ba laàn ñeán choã toâi hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba-la-di hay bieân toäi Ba-la-di khoâng? Toâi cuõng Ba laàn traû lôøi laø khoâng nhôù, nay ñeán Taêng xin phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, nguyeän Taêng cho toâi phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, ñeå Tyø-kheo kia khoûi phaûi ñeán toâi hoûi maõi. Nay Taêng cho Tyø-kheo... phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm, khieán Tyø-kheo kia khoûi ñeán hoûi toäi naøy maõi. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taêng cho Tyø-kheo... phaùp Tyø-ni ÖÙc nieäm roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Nhö vaäy goïi laø duøng Tyø-ni Hieän tieàn, Tyø-ni ÖÙc nieäm chaám döùt söï tranh caõi do giaùo giôùi. Neáu Tyø-kheo ñeán choã moät Tyø-kheo hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba-la-di hay bieân toäi Ba-la-di khoâng? Tyø-kheo kia traû lôøi khoâng nhôù. Tröôùc ñaây toâi bò taâm cuoàng, taâm taùn loaïn, taâm beänh hoaïi neân laøm nhieàu phaùp phi Sa-moân. Vò kia Ba laàn hoûi, toâi cuõng traû lôøi nhö laàn ñaàu. Tyø-kheo nhö vaäy Taêng neân trao cho phaùp Tyø-ni Baát si, khoâng neân trò toäi

Tyø-kheo ñoù. Tyø-kheo ñoù neân ñeán giöõa Taêng, ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, kính leã saùt chaân Taêng, quyø goái baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo kia teân laø... Ba laàn ñeán choã toâi hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba-la-di hay bieân toäi Ba-la-di khoâng? Toâi cuõng Ba laàn traû lôøi laø khoâng nhôù. Tröôùc ñaây toâi bò taâm cuoàng, taâm taùn loaïn, taâm beänh hoaïi neân laøm nhieàu phaùp phi Sa-moân. Nay ñeán Taêng xin phaùp Tyø-ni Baát si, nguyeän Taêng cho toâi phaùp Tyø-ni Baát si, ñeå Tyø-kheo kia khoûi ñeán hoûi toâi maõi. Xin nhö vaäy Ba laàn. Taêng neân caân nhaéc Tyø-kheo naøy, tröôùc ñaây khoâng khuyeát giôùi, oai nghi nhö phaùp khoâng? Thaân, khaåu, yù, nghieäp thanh tònh khoâng? Öa hoïc giôùi khoâng? Ñeán moät Tyø-kheo hoûi, cho ñeán hai, ba vò vaø Taêng hoûi xem noùi coù choã khaùc nhau khoâng? Neáu Taêng bieát Tyø-kheo ñoù, tröôùc kia coù caùc vieäc aùc thì khoâng neân cho. Neáu khoâng nhö vaäy thì Baïch-töù-yeát-ma trao cho phaùp Tyø-ni Baát si. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... ñeán Taêng trình baøy: Tyø-kheo kia teân laø... Ba laàn ñeán choã toâi hoûi: Thaày nhôù phaïm troïng toäi Ba-la-di hay bieân toäi Ba-la-di khoâng? Toâi cuõng Ba laàn traû lôøi: Khoâng nhôù. Tröôùc ñaây toâi bò taâm cuoàng, taâm taùn loaïn, taâm beänh hoaïi neân laøm nhieàu phaùp phi Sa-moân. Nay ñeán Taêng xin Tyø-ni Baát si, nguyeän Taêng cho toâi phaùp Tyø-ni Baát si, ñeå Tyø-kheo kia khoûi ñeán hoûi toâi maõi. Nay Taêng cho phaùp Tyø-ni Baát si, ñeå Tyø-kheo kia khoâng ñeán hoûi toäi naøy nöõa. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... ñeán Taêng trình baøy: Tyø-kheo kia teân laø... Ba laàn ñeán choã toâi... cho ñeán caâu: Nay Taêng cho phaùp Tyø-ni Baát si ñeå Tyø-kheo kia khoûi ñeán hoûi toäi naøy nöõa. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo teân laø... phaùp Tyø-ni Baát si roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Nhö vaäy goïi laø duøng Tyø-ni Hieän tieàn, Tyø-ni Baát si chaám döùt söï tranh caõi do giaùo giôùi. Neáu Tyø-kheo ñeán choã moät Tyø-kheo hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba-la-di hoaëc bieân toäi Ba-la-di khoâng? Vò kia traû lôøi: Khoâng nhôù. Ba laàn hoûi, môùi traû lôøi: Toâi nhôù coù phaïm toäi nheï. Laïi hoûi trôû laïi: Thaày phaïm toäi nheï coøn khoâng noùi vôùi ai, huoáng hoà laø phaïm troïng toäi, thaày neân kheùo suy nghó ñieàu ñoù! Ñöông söï traû lôøi: Toâi hoaøn toaøn khoâng nhôù. Hoûi laàn nöõa môùi traû lôøi: Toâi nhôù coù phaïm Ba-la-di hoaëc bieân toäi Ba-la-di. Traû

lôøi nhö vaäy roài, laïi tìm caùch noùi: Toâi khoâng nhôù phaïm troïng toäi, noùi cho vui vaäy thoâi. Tyø-kheo nhö vaäy, Taêng neân trao cho Boån ngoân trò. Boån ngoân trò coù hai thöù: Moät laø coù theå saùm hoái. Hai laø khoâng theå saùm hoái. Tyø-kheo kia ñaõ noùi phaïm troïng toäi, neân trao cho phaùp troïn ñôøi khoâng theå saùm hoái, Baïch-töù-yeát-ma. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo ñaây teân laø... Tyø-kheo kia teân laø... ñeán Tyø-kheo ñoù hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi Ba-la-di hoaëc bieân toäi Ba-la-di khoâng? Traû lôøi: Khoâng

nhôù. Hoûi laàn thöù hai cuõng noùi khoâng nhôù, sau Ba laàn hoûi môùi noùi: Khoâng nhôù phaïm troïng toäi, nhôù coù phaïm toäi nheï. Laïi hoûi: Toäi nheï thaày coøn khoâng phaùt loà huoáng hoà laø toäi naëng. Nay, thaày chaéc chaén nhôù phaïm toäi naëng hay khoâng? Vaãn traû lôøi: Khoâng nhôù. Hoûi laïi, cuõng noùi khoâng nhôù... Hoûi ñeán laàn thöù saùu, vaäy sau môùi noùi: Toâi nhôù phaïm troïng toäi Ba-la-di hoaëc bieân toäi Ba-la-di. Traû lôøi nhö vaäy roài laïi tìm caùch noùi laïi: Toâi khoâng nhôù coù phaïm troïng toäi, nhöng noùi cho vui vaäy thoâi. Nay Taêng trao phaùp Yeát-ma Boån ngoân trò, suoát ñôøi khoâng theå saùm hoái. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp Thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... Tyø-kheo kia teân laø... ñeán choã ñoù hoûi: Thaày nhôù coù phaïm troïng toäi... cho ñeán caâu: Nay Taêng trao phaùp Yeát-ma Boån ngoân trò, suoát ñôøi khoâng theå saùm hoái. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taêng ñaõ thuaän cho Tyø-kheo teân laø... phaùp Yeát-ma Boån ngoân trò, suoát ñôøi khoâng theå saùm hoái roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Nhö vaäy goïi laø duøng Tyø-ni Hieän tieàn Boån ngoân trò chaám döùt vieäc tranh caõi do giaùo giôùi. Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi Ñöùc Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Tranh caõi do phaïm toäi duøng bao nhieâu vieäc ñeå chaám döùt? Ñöùc Phaät daïy: - Duøng Tyø-ni Hieän tieàn, Thaûo phuû ñòa, Töï ngoân ñeå chaám döùt. Laïi hoûi: - Baèng caùch naøo ñöôïc chaám döùt? Phaät daïy: - Nhö moät Tyø-kheo ñeán choã moät Tyø-kheo, ñeå troáng vai beân phaûi, quyø goái, chaáp tay: Ñaïi ñöùc! Toâi teân laø... phaïm toäi nhö vaäy, nay ñeán Ñaïi ñöùc saùm hoái. Tyø-kheo kia neân hoûi: Thaày töï thaáy toäi hay khoâng? Vò aáy

noùi: Toâi töï thaáy toäi. Laïi neân hoûi: Thaày muoán saùm hoái phaûi khoâng? Ñaùp: Vaâng, toâi muoáân saùm hoái! Tyø-kheo kia noùi: Sau naøy thaày ñöøng neân taùi phaïm. Nhö vaäy goïi laø duøng Tyø-ni Hieän tieàn Töï ngoân ñeå chaám döùt söï tranh caõi do phaïm toäi. Neáu moät Tyø-kheo ñeán choã hai Tyø-kheo, ba Tyø-kheo, chuùng ñoâng Tyø-kheo, hoaëc hai Tyø-kheo cho ñeán chuùng ñoâng Tyø-kheo ñeán choã moät Tyø-kheo cho ñeán chuùng ñoâng Tyø-kheo cuõng nhö vaäy. Neáu coù Tyø-kheo tranh caõi, cuøng maéng nhieácnhau, laøm nghieäp aùc cho thaân, khaåu, yù. Sau laïi nghó: Chuùng ta tranh caõi cuøng nhau maéng nhieác laøm nghieäp aùc cho thaân, khaåu, yù, nay coù theå ñeán giöõa Taêng tröø toäi taùc phaùp Thaûo phuù ñòa saùm hoái hay khoâng? Caùc Tyø-kheo naøy, cho pheùp giöõa Taêng tröø toäi. Taêng neân trao cho phaùp baïch nhò Yeát-ma saùm hoái nhö Thaûo phuù ñòa. Tyø-kheo tranh caõi kia neân taäp trung heát ñeán giöõa Taêng, ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Chuùng toâi cuøng nhau tranh caõi, cuøng nhau maï lò, gaây nghieäp aùc cho thaân, khaåu, yù, sau roài khôûi yù nieäm nhö vaày: Chuùng ta cuøng nhau tranh caõi, cuøng nhau maï lò, gaây nghieäp aùc nôi thaân, khaåu, yù. Nay coù theå ñoái tröôùc Taêng tröø toäi baèng phaùp aên naên laáy coû che ñaát hay chaêng? Nay ñeán tröôùc Taêng xin phaùp aên naên nhö coû che ñaát. Thöa Ba laàn nhö vaäy roài, duoãi hai tay xuoáng

goái moïp saùt ñaát, höôùng ñeán thaày Yeát-ma moät loøng thích thoï Yeát-ma. Thaày Yeát-ma xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy cuøng nhau tranh caõi, cuøng nhau maï lò, gaây nghieäp aùc nôi thaân, khaåu, yù, sau ñoù khôûi yù nieäm nhö vaày: Chuùng ta cuøng nhau tranh caõi, cuøng nhau maï lò, gaây nghieäp aùc nôi thaân, khaåu, yù. Nay coù theå ñoái tröôùc Taêng tröø toäi baèng phaùp aên naên laáy coû che ñaát hay chaêng? Nay ñeán tröôùc Taêng xin phaùp aên naên nhö coû che ñaát. Baáy giôø, Taêng trao cho phaùp aên naên nhö laáy coû che ñaát. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp Thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Caùc Tyø-kheo naøy cuøng nhau tranh caõi, cuøng nhau maï lò... cho ñeán caâu: Nay Taêng trao cho phaùp aên naên nhö coû che ñaát. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ cho caùc Tyø-kheo naøy phaùp aên naên nhö laáy coû che ñaát. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Ñaây goïi laø Tyø-ni Hieän tieàn nhö coû che ñaát, chaám döùt söï tranh caõi do phaïm toäi.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 23 523

Theá naøo goïi laø nhö coû che ñaát? Caùc Tyø-kheo kia khoâng noùi laïi caên nguyeân cuûa söï tranh caõi, Taêng cuõng khoâng hoûi laïi nguoàn goác cuûa vaán ñeà. Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Tranh caõi do söï vieäc, duøng bao nhieâu vieäc ñeå chaám döùt? Ñöùc Phaät daïy: - Tuøy theo söï tranh caõi, duøng baûy vieäc ñeå chaám döùt. Neáu moät Tyø- kheo ñeán choã moät Tyø-kheo ñem phi phaùp, phi luaät, phi lôøi Phaät daïy, ñeå chaám döùt söï tranh caõi, maø noùi: Laø phaùp, laø luaät, laø lôøi Phaät daïy. Neáu aùp duïng nhö vaäy ñeå chaám döùt söï tranh caõi naøy, goïi laø chaám döùt phi phaùp. Neáu moät Tyø-kheo ñeán hai Tyø-kheo, cho ñeán choã Taêng, hoaëc hai Tyø- kheo cho ñeán choã Taêng, ñeán choã moät Tyø-kheo cho ñeán choã Taêng cuõng nhö vaäy. Neáu moät Tyø-kheo ñeán choã moät (hai) Tyø-kheo ñem nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy ñeå chaám döùt söï tranh caõi, noùi: Laø phaùp, laø luaät, laø lôøi Phaät daïy. AÙp duïng nhö vaäy ñeå chaám döùt söï tranh caõi, goïi laø chaám döùt nhö phaùp. Neáu moät Tyø-kheo ñeán hai, ba Tyø-kheo, cho ñeán choã Taêng, hoaëc hai Tyø-kheo cho ñeán choã Taêng, ñeán moät Tyø-kheo cho ñeán choã Taêng cuõng nhö vaäy.

Ñoaïn 2: NOÙI VEÀ PHAÙP YEÁT MA

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng che giaáu, khoâng bieát neân theá naøo, hoûi caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo cuõng khoâng bieát, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa khoâng che giaáu nhö vaäy, nay cho pheùp Taêng trao cho Tyø-kheo kia phaùp Baïch-töù-yeát-ma, saùu ñeâm haønh Ma-na-ñoûa. Tyø-kheo phaïm toäi phaûi ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, kính leã saùt chaân Taêng roài quyø goái baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø...

coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng che giaáu, nay ñeán Taêng xin saùu ñeâm thi haønh Ma-na-ñoûa, nguyeän Taêng cho toâi saùu ñeâm thi haønh Ma- na-ñoûa. Xin nhö vaäy Ba laàn. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng che giaáu, nay ñeán Taêng xin saùu

ñeâm thi haønh Ma-na-ñoûa. Nay Taêng cho Tyø-kheo saùu ñeâm haønh Ma- na-ñoûa. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... coá yù xuaát baát tònh... cho ñeán caâu: Nay Taêng trao cho Tyø-kheo saùu ñeâm haønh Ma-na- ñoûa. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng xöôùng nhö vaäy. Taêng cho Tyø-kheo naøy teân laø... saùu ñeâm haønh Ma-na-ñoûa. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy thoï trì nhö vaäy. Tyø-kheo kia neân haèng ngaøy ñeán giöõa Taêng ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, kính leã saùt chaân Taêng, quyø goái baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng che giaáu, ñeán Taêng xin saùu ñeâm haønh Ma-na-ñoûa, Taêng ñaõ cho toâi saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Nay toâi haønh Ma-na-ñoûa ñaõ ñöõïc (bao nhieâu ngaøy) coøn (bao nhieâu ngaøy) xin Ñaïi ñöùc ghi nhaän chöùng tri cho. Haønh saùu ñeâm Ma-na-ñoûa roài, neân ñeán Taêng xin phaùp A-phuø-ha-na, baïch nhö sau: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng che giaáu, ñeán Taêng xin saùu ñeâm haønh Ma-na-ñoûa, Taêng ñaõ cho toâi saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Toâi ñaõ saùu ñeâm haønh Ma-na-ñoûa roài, nay ñeán Taêng xin phaùp A-phuø-ha-na, nguyeän Taêng cho toâi phaùp A-phuø-ha-na. Xin nhö vaäy Ba laàn. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng che giaáu, ñeán Taêng xin saùu ñeâm haønh Ma-na-ñoûa, Taêng ñaõ cho toâi saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Tyø-kheo kia haønh Ma-na-ñoûa roài, nay ñeán Taêng xin phaùp A-phuø-ha-na. Nay Taêng cho Tyø- kheo... A-phuø-ha-na. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... coá yù xuaát baát tònh... cho ñeán caâu: Nay Taêng trao cho Tyø-kheo phaùp A-phuø-ha-na. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng xöôùng nhö vaäy. Taêng cho Tyø-kheo... phaùp A-phuø-ha-na roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Coù moät Tyø-kheo coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, che giaáu moät ñeâm, khoâng bieát neân theá naøo, hoûi caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo cuõng khoâng bieát, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp Taêng Baïch-töù-yeát-ma, trao

cho Tyø-kheo naøy moät ñeâm haønh phaùp Bieät truù. Tyø-kheo phaïm toäi neân ñeán giöõa Taêng baïch nhö vaày: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, che giaáu moät ñeâm. Nay ñeán Taêng xin Bieät truù moät ñeâm. Xin Taêng cho phaùp Bieät truù moät ñeâm. Xin nhö vaäy Ba laàn. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, che giaáu moät ñeâm. Nay ñeán Taêng xin Bieät truù moät ñeâm. Nay Taêng trao cho Tyø-kheo phaùp Bieät truù moät ñeâm. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... coá yù xuaát baát tònh... cho ñeán caâu: Nay Taêng cho Tyø-kheo... phaùp moät ñeâm Bieät truù. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng xöôùng nhö vaäy. Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo... moät ñeâm Bieät truù roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Tyø-kheo kia haønh moät ñeâm Bieät truù roài, neân ñeán Taêng xin haønh Ma-na-ñoûa... cho ñeán caâu: A-phuø-ha-na. Taêng cuõng nhö treân maø trao cho. Coù moät Tyø-kheo coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng che giaáu, ñeán Taêng xin haønh Ma-na-ñoûa, trong saùu ñeâm laïi phaïm cuõng khoâng che giaáu, khoâng bieát neân theá naøo hoûi caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo cuõng khoâng bieát, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho pheùp Tyø-kheo kia laïi ñeán Taêng xin haønh Ma-na-ñoûa. Taêng cuõng neân Baïch-töù-yeát-ma laïi cho Tyø-kheo kia haønh Ma-na-ñoûa. Tyø-kheo kia haønh saùu ñeâm Ma-na-ñoûa roài, neân laïi ñeán Taêng xin haønh Boån Ma-na-ñoûa. Taêng cuõng neân Baïch-töù-yeát-ma cho thi haønh. Tyø-kheo kia laïi ñeán Taêng xin: Toâi Tyø-kheo kia teân laø... tröôùc ñaây coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng che giaáu, ñeán Taêng xin haønh Ma-na-ñoûa, Taêng cho toâi haønh Ma-na- ñoûa. Trong saùu ñeâm ñoù, toâi laïi phaïm, khoâng che giaáu, nay ñeán Taêng xin haønh Ma-na-ñoûa, nguyeän cho haønh Ma-na-ñoûa laïi. Xin nhö vaäy Ba laàn. Moät Tyø-kheo nhö lôøi xin kia, Baïch-töù-yeát-ma cho thi haønh. Vò kia haønh saùu ñeâm roài laïi ñeán Taêng xin haønh Boån saùu ñeâm Ma-na-ñoûa, thöa: Toâi Tyø-kheo teân laø... tröôùc coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng che giaáu, ñeán Taêng xin haønh Ma-na-ñoûa. Trong saùu ñeâm ñoù toâi laïi phaïm, khoâng che giaáu, laïi ñeán Taêng xin saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Toâi

ñaõ haønh saùu ñeâm Ma-na-ñoûa roài, nay ñeán Taêng xin haønh Boån saùu ñeâm Ma-na-ñoûa, nguyeän Taêng cho toâi haønh saùu ñeâm Boån Ma-na-ñoûa. Xin nhö vaäy Ba laàn. Moät Tyø-kheo theo nhö lôøi xin cuûa vò aáy Baïch-töù-yeát-ma trao cho. Tyø-kheo kia haønh Boån saùu ñeâm Ma-na-ñoûa roài, neân nhö treân maø xin phaùp A-phuø-ha-na. Taêng cuõng nhö treân maø trao cho. Coù moät Tyø-kheo coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, che giaáu moät ñeâm, Taêng trao cho moät ñeâm Bieät truù. Trong thôøi gian ñoù laïi phaïm cuõng che giaáu moät ñeâm, khoâng bieát neân nhö theá naøo, hoûi caùc Tyø- kheo, caùc Tyø-kheo cuõng khoâng bieát,

baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Nay cho Tyø-kheo kia laïi ñeán giöõa Taêng xin moät ñeâm Bieät truù. Taêng cuõng neân Baïch-töù- yeát-ma cho moät ñeâm Bieät truù. Vò kia haønh moät ñeâm Bieät truù roài, laïi phaûi ñeán Taêng xin Boån moät ñeâm Bieät truù, Taêng cuõng neân Baïch-töù-yeát-ma cho thi haønh. Tyø-kheo kia ñeán Taêng xin moät ñeâm Bieät truù, noùi: Toâi Tyø- kheo teân laø... tröôùc ñaây coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, che giaáu moät ñeâm ñeán Taêng xin moät ñeâm Bieät truù, Taêng cho toâi moät ñeâm Bieät truù, trong khi ñoù toâi laïi phaïm cuõng che giaáu moät ñeâm, nay laïi ñeán Taêng xin moät ñeâm Bieät truù. Nguyeän Taêng laïi cho toâi moät ñeâm Bieät truù. Xin nhö vaäy Ba laàn. Moät Tyø-kheo y theo lôøi xin Baïch-töù-yeát-ma cho. Vò kia haønh moät ñeâm Bieät truù roài, laïi ñeán Taêng xin Boån moät ñeâm Bieät truù, noùi: Toâi Tyø-kheo teân laø... tröôùc ñaây coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa, che giaáu moät ñeâm, ñeán Taêng xin moät ñeâm Bieät truù, trong thôøi gian ñoù toâi laïi phaïm, laïi che giaáu moät ñeâm, cuõng ñeán xin Taêng moät ñeâm Bieät truù, Taêng cho toâi moät ñeâm Bieät truù, toâi ñaõ haønh moät ñeâm Bieät truù roài, nay ñeán Taêng xin Boån moät ñeâm Bieät truù, nguyeän Taêng cho toâi Boån moät ñeâm Bieät truù. Xin nhö vaäy Ba laàn. Moät Tyø-kheo y theo lôøi xin Baïch-töù-yeát-ma cho thi haønh. Tyø-kheo kia haønh Boån moät ñeâm Bieät truù roài, neân nhö treân xin haønh saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Haønh Ma-na-ñoûa roài, laïi nhö treân xin A-phuø-ha-na. Taêng ñeàu neân nhö treân cho Baïch-töù-yeát- ma ñeå thi haønh. Coù moät Tyø-kheo coá yù xuaát baát tònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, che giaáu moät ñeâm, nhö treân, Taêng cho moät ñeâm Bieät truù, trong thôøi gian aáy laïi phaïm cuõng che giaáu moät ñeâm, Taêng laïi nhö treân cho moät ñeâm Bieät truù, haønh xong, Taêng cuõng laïi nhö treân cho Boån nhaát daï Bieät truù, haønh xong, Taêng laïi nhö treân cho saùu ñeâm Ma-na-ñoûa, trong aáy laïi phaïm, khoâng che giaáu Taêng cuõng laïi nhö treân cho saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Vò kia haønh saùu ñeâm roài, Taêng laïi nhö treân cho haønh Boån Ma-na-ñoûa. Thi haønh xong, tieáp theo nhö treân cho A-phuø-ha-na. Neáu Tyø-kheo phaïm

Taêng-giaø-baø-thi-sa, cho ñeán soá nhieàu, che giaáu hai ñeâm cho ñeán nhieàu ñeâm, neáu Taêng cho Bieät truù, chæ keå thôøi gian cho che giaáu laâu nhaát, tuøy theo soá ngaøy ñoù maø cho Bieät truù. Neáu sau khi Taêng cho Bieät truù laïi taùi phaïm, maø che giaáu, Taêng neân tuøy theo soá ngaøy laïi cho Bieät truù. Neáu khoâng che giaáu Taêng neân nhö treân maø cho saùu ñeâm Ma-na-ñoûa, laïi Bieät truù roài, Ma-na-ñoûa roài, Taêng laïi nhö treân cho Boån Bieät truù, Boån Bieät truù roài, cho saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Neáu khi ñoù laïi phaïm, Taêng laïi trao cho saùu ñeâm Ma-na-ñoûa. Thi haønh xong, Taêng laïi neân nhö tröôùc trao cho Boån Ma-na-ñoûa, tieáp theo nhö treân trao cho A-phuø-ha-na. Coù moät Tyø-kheo phaïm hai Taêng-giaø-baø-thi-sa, ñoàng che giaáu moät ñeâm maø ñeán Taêng noùi phaïm moät vaø che giaáu moät ñeâm. Taêng trao cho moät ñeâm Bieät truù, Bieät truù moät ñeâm roài, taâm sinh hoái haän: Ta thaät söï phaïm hai Taêng-giaø-baø-thi-sa, taïi sao chæ noùi phaïm moät vaø che giaáu moät ñeâm, ñeán Taêng baïch: Toâi thaät söï

phaïm hai Taêng-giaø-baø-thi-sa, ñoàng che giaáu moät ñeâm. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Laïi cho pheùp moät ñeâm Bieät truù. Tyø-kheo kia neân trình baøy ñaày ñuû Ba laàn ñeå xin. Moät Tyø-kheo y theo lôøi xin kia Baïch-töù-yeát-ma trao cho thi haønh. Coù moät Tyø-kheo phaïm moät Taêng-giaø-baø-thi-sa, che giaáu hai ñeâm, ñeán Taêng noùi che giaáu moät ñeâm. Taêng trao cho Bieät truù moät ñeâm, Bieät truù moät ñeâm xong, taâm sinh hoái haän: Thaät söï ta che giaáu hai ñeâm, taïi sao noùi moät ñeâm, laïi ñeán Taêng trình baøy söï thaät aáy, caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp Taêng laïi cho moät ñeâm Bieät truù. Tyø-kheo kia neân noùi roõ raøng ñaày ñuû nhö treân ñeå xin. Taêng cuõng y theo lôøi xin, Baïch-töù-yeát-ma cho thi haønh. Coù moät Tyø-kheo phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, che giaáu roài thoâi tu. Veà sau laïi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, ngay ngaøy hoâm aáy, noùi toäi phaïm tröôùc ñaây, caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Neân caên cöù vaøo soá ngaøy che giaáu cuûa Tyø-kheo aáy, khi chöa thoâi tu maø trao cho Bieät truù. Coù Tyø-kheo phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng che giaáu, chöa haønh Ma-na-ñoûa roài thoâi tu. Sau ñoù trôû laïi thoï giôùi Cuï tuùc roài che giaáu. Vaán ñeà ñöôïc baïch Phaät. Phaät daïy: Neân y theo (söï vi phaïm cuûa) Tyø-kheo kia vaø sau khi thoï giôùi laïi, theo soá ngaøy (chöa thi haønh) ñoù maø cho Bieät truù. Neáu Tyø-kheo phaïm hai Taêng-giaø-baø-thi-sa, che giaáu moät, khoâng che giaáu moät, roài thoâi tu. Sau ñoù trôû laïi thoï giôùi Cuï tuùc, toäi tröôùc kia khoâng che giaáu laàn phaïm naøy laïi che giaáu, toäi tröôùc kia laïi che giaáu laàn phaïm naøy laïi khoâng che giaáu. Neân laàn theo soá ngaøy che giaáu tröôùc ñoù cuûa Tyø- kheo aáy cho ñeán khi thoâi tu vaø soá ngaøy che giaáu veà sau, keå töø khi thoï giôùi laïi maø trao soá ngaøy Bieät truù. Neáu Tyø-kheo phaïm Taêng-giaø-baø-thi-

sa che giaáu roài thoâi tu, sau trôû laïi thoï giôùi Cuï tuùc roài laïi che giaáu, neân tuøy theo soá ngaøy tröôùc vaø sau maø Tyø-kheo kia ñaõ che giaáu trao cho Bieät truù. Tyø-kheo phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng che giaáu, roài thoâi tu, sau laïi thoï giôùi Cuï tuùc roài cuõng khoâng che giaáu, neân cho saùu ñeâm Ma-na- ñoûa. Tyø-kheo phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, laøm Sa-di, taâm cuoàng, taâm taùn loaïn, taâm beänh hoaïi, Taêng trao cho taùc Yeát-ma khoâng thaáy toäi, Yeát-ma khoâng aên naên, Yeát-ma khoâng boû taø kieán aùc, ñeàu nhö muïc thoâi tu ñaõ noùi. Tyø-kheo phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, bieát soá löôïng nhieàu ít, hoaëc cuøng moät toäi, hoaëc khaùc toäi, che giaáu roài thoâi tu, sau thoï giôùi roài khoâng che giaáu, hoaëc tröôùc khoâng che giaáu roài thoâi tu, sau thoï giôùi roài che giaáu, hoaëc tröôùc che giaáu phaân nöûa, phaân nöûa khoâng che giaáu, sau thoï giôùi roài, ñieàu tröôùc che giaáu hay laïi khoâng che giaáu, ñieàu tröôùc khoâng che giaáu hay laïi che giaáu, hoaëc tröôùc, sau ñeàu che giaáu, haønh phaùp Bieät truù ñeàu nhö tröôùc ñaõ noùi. Neáu tröôùc sau ñeàu khoâng che giaáu, trao cho saùu ñeâm Ma-na-ñoûa cuõng nhö vaäy. Neáu laøm Sa-di… cho ñeán Yeát-ma khoâng xaû taø kieán aùc cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo trong khi Bieät truù thoâi tu, sau trôû laïi thoï giôùi cuï tuùc, neân tính soá ngaøy Bieät truù tröôùc, chæ ôû theâm cho ñuû. Khieán haønh cho ñuû, Boån Bieät truù cuõng nhö vaäy. Neáu laøm Sa-di… cho ñeán Yeát-ma khoâng xaû taø kieán aùc

cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo trong khi haønh Ma-na-ñoûa thoâi tu, sau khi thoï giôùi cuï tuùc, tính ñuû ngaøy cuõng nhö vaäy, haønh Boån Ma-na-ñoûa cuõng nhö vaäy. Neáu laøm Sa-di… cho ñeán Yeát-ma khoâng xaû taø kieán aùc cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo haønh Bieät truù roài, haønh Boån Bieät truù roài, chöa trao cho Ma-na-ñoûa, thoâi tu, sau laïi thoï giôùi cuï tuùc, neân khieán maø haønh Ma-na-ñoûa. Neáu haønh Ma-na-ñoûa roài vaø haønh Boån Ma-na-ñoûa roài, chöa trao cho phaùp A-phuø-ha-na, sau trôû laïi thoï giôùi cuï tuùc, neân trao cho phaùp A-phuø-ha-na. Neáu laøm Sa-di… cho ñeán Yeát- ma khoâng xaû taø kieán aùc cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa, bieát soá muïc phaïm, bieát ngaøy che giaáu, nhö phaùp ñeán Taêng xin Bieät truù, nhö phaùp ñeán Taêng xin Ma-na-ñoûa, nhö phaùp ñeán Taêng xin Boån nhaät, nhö phaùp ñeán Taêng xin phaùp A-phuø-ha-na, Taêng ñeàu nhö phaùp cho, ngöôøi nhö vaäy goïi laø thanh tònh. Neáu Taêng khoâng nhö phaùp cho moät vieäc naøo, ngöôøi nhö vaäy goïi laø khoâng thanh tònh. Coù hai Tyø- kheo phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, moät Tyø-kheo bieát phaïm, moät Tyø-kheo khoâng bieát phaïm, ñeàu che giaáu, baïch Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi bieát phaïm neân cho Bieät truù, ngöôøi khoâng bieát phaïm neân cho Ma-na-ñoûa. Nhôù, khoâng nhôù cuõng nhö vaäy. Coù hai Tyø-kheo phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, che giaáu, moät Tyø-kheo cho laø moät toäi, moät Tyø-kheo khoâng xaùc ñònh toäi hoaëc noùi laø Ba-la-di, hoaëc noùi laø Thaâu-lan-giaù… cho ñeán AÙc thuyeát, baïch

Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi xaùc ñònh toäi neân cho Bieät truù, ngöôøi khoâng xaùc ñònh toäi naøo neân cho Ma-na-ñoûa. Coù caùc Tyø-kheo, hoaëc khi haønh Bieät truù, hoaëc khi haønh Ma-na-ñoûa, hoaëc khi haønh phaùp A-phuø-ha-na, maïng chung, caùc Tyø-kheo baïch Phaät: Caùc vò kia maïng chung cuï giôùi, hay laø maïng chung phaù giôùi? Ñöùc Phaät daïy: Ñeàu laø cuï giôùi. Coù Tyø-kheo phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa khoâng bieát soá löôïng cuûa toäi, cuõng khoâng nhôù che giaáu laâu hay mau, baïch Phaät. Phaät daïy: Keå töø khi nhôù phaïm veà sau trao cho Bieät truù. Nghi cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo ñoái vôùi moïi ngöôøi ñeàu che giaáu, coù Tyø-kheo ñoái vôùi ngöôøi kia che giaáu, ñoái vôùi ngöôøi naøy khoâng che giaáu. Coù Tyø-kheo ñoái vôùi choã naøy che giaáu, ôû choã kia laïi khoâng che giaáu, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Taát caû che giaáu goïi laø che giaáu. Neáu ñoái vôùi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ baäc ñaùng kính sôï nghe, che giaáu khoâng goïi laø che giaáu, ñoái vôùi ngöôøi khaùc nghe che giaáu goïi laø che giaáu. Neáu ñoái vôùi quoác ñoä naøy do nhieàu ngöôøi bieát kính troïng, khoâng muoán cho hoï bieát, che giaáu khoâng goïi laø che giaáu, ñoái vôùi choã kia che giaáu goïi laø che giaáu.

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN
QUYEÅN 24
Phaàn 4: NOÙI VEÀ PHAÙP DIEÄT TRAÙNH VAØ YEÁT MA

Ñoaïn 2: NOÙI VEÀ PHAÙP YEÁT MA (Tieáp Theo)

Ñöùc Phaät ôû thaønh Caâu-xaù-di. Baáy giôø coù moät Tyø-kheo phaïm giôùi maø khoâng bieát phaïm, noùi vôùi caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo coù vò noùi phaïm, coù vò noùi khoâng phaïm. Ngöôøi noùi khoâng phaïm thì noùi: Thaày khoâng phaïm giôùi. Vò kia nghe roài beøn sinh yù töôûng khoâng phaïm giôùi. Ngöôøi noùi coù phaïm thì noùi: Thaày phaïm giôùi, neân töï thaáy toäi, saùm hoái, ñöøng ñeå oâ nhieãm phaïm haïnh, phuï loøng ngöôøi tín thí, thoï khoå nhieàu ñôøi. Tyø-kheo kia noùi: Toâi khoâng phaïm toäi, taïi sao laïi phaûi töï thaáy toäi saùm hoái?! Caùc Tyø-kheo cho laø coù phaïm beøn trao cho vò kia phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi. Vò kia bò cöû toäi roài, beøn vaøo trong thaønh Caâu-xaù-di tìm baïn beø ñeå yeåm trôï, noùi: Toâi khoâng phaïm toäi, caùc Tyø-kheo kia cöôõng böùc noùi: Toâi coù toäi, trao cho toâi phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi. Yeát-ma nhö vaäy khoâng thaønh. Caùc Ñaïi ñöùc neân nhö phaùp, nhö luaät, cöùu trôï cho toâi. Ñöông söï laïi ñeán ngoaøi thaønh choã caùc Tyø-kheo ôû cuõng yeâu caàu cöùu trôï nhö treân. Caùc Tyø-kheo nghe ñeàu cuøng nhau cöùu trôï. Luùc naøy, Ñöùc Theá Toân bieát Taêng ñaõ bò phaù, töø choã ngoài ñöùng daäy ñeán choã chuùng Tyø-kheo yeåm trôï cho Tyø-kheo bò cöû, noùi: Caùc Tyø-kheo ñöøng neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo kia khoâng phaïm toäi. Neáu Tyø-kheo kia thaät khoâng phaïm toäi maø bò cöû, caùc thaày cuõng neân noùi: Neân töï thaáy toäi saùm hoái. Vò kia beøn khôûi yù nghó nhö vaày: Neáu ta noùi khoâng thaáy toäi, Taêng seõ trao cho ta Yeát-ma khoâng thaáy toäi, khoâng cuøng ta ôû, khoâng cuøng ta Boá-taùt, Töï töù laøm caùc Taêng söï. Caùc thaày laïi noùi nhö theá ñeå ñöa ñeán söï tranh caõi, khieán cho Taêng khoâng hoøa hôïp, chia reõ, sinh caùc traàn caáu. Baèng moïi caùch traùnh ñieàu naøy, neân khieán cho ñöông söï töï thaáy toäi saùm hoái. Ñöùc Theá Toân noùi nhö vaäy roài. Laïi ñeán nôi chuùng Tyø-kheo cöû toäi kia, noùi: Caùc thaày ñöøng cöôõng böùc cöû toäi ngöôøi khaùc. Neáu thaät ngöôøi kia phaïm toäi, Taêng neân noùi: Thaày töï

thaáy toäi. Neáu vò kia noùi: Toâi khoâng coù toäi laøm sao thaáy? Taêng neân caân nhaéc: Neáu chuùng ta trao cho phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi, khoâng cuøng ôû, khoâng cuøng Boá-taùt, Töï töù laøm caùc Taêng söï, do ñoù ñöa ñeán söï tranh caõi, maï lò laãn nhau, khieán cho Taêng khoâng hoøa hôïp, chia reõ, sinh caùc traàn caáu. Caùc thaày neân sôï ñieàu naøy, ñöøng neân cöû toäi xaû trí. Caùc Tyø-kheo tuy nghe Phaät noùi maø vaãn tranh caõi khoâng thoâi, trong böõa aên cao gioïng maéng nhau, ñaû kích nhau. Ñöùc Phaät laïi noùi: Khoâng neân maéng nhau, khoâng neân treân

böõa aên cao gioïng, vi phaïm, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu ai ñaùnh nhau, phaïm Thaâu-lan-giaù. Caùc Tyø-kheo tuy nghe lôøi Phaät noùi, vaãn tranh caõi nhau khoâng thoâi, trong cuøng moät cöông giôùi laøm Taêng söï rieâng. Ñöùc Phaät laïi baûo: Neáu Taêng ñaõ bò phaù, trong moät cöông giôùi taùc Yeát-ma rieâng, nhö phaùp nhö luaät cuõng goïi laø Yeát-ma thaønh töïu. Taïi sao vaäy? Hai boä, kieán giaûi khaùc nhau khoâng ñoàng ôû vôùi nhau. Khoâng ñoàng ôû coù hai loaïi: Coù tröôøng hôïp töï mình taïo ra vieäc khoâng ñoàng truï, coù tröôøng hôïp Taêng taùc phaùp Yeát-ma khoâng ñoàng truï. Caùc Tyø-kheo tuy nghe lôøi cuûa Phaät noùi vaãn tieáp tuïc tranh caõi. Ñöùc Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo: Caùc thaày chôù neân cuøng nhau tranh chaáp, cuøng nhau phæ baùng, cuøng nhau maï lò, neân cuøng nhau hoøa ñoàng, taäp hôïp moät choã, nhö nöôùc hoøa vôùi söõa, cuøng neâu truyeàn lôøi daïy cuûa thaày. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Xin Ngaøi soáng an oån, tuy Phaät laø Phaùp chuû, nhö chuùng con cuõng töï bieát. Ñöùc Phaät Ba laàn ngaên, caùc Tyø-kheo cuõng vaãn traû lôøi nhö vaäy. Ñöùc Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo: Töø ñôøi quaù khöù, nöôùc Caâu-taùt-la coù nhaø Vua teân laø Tröôøng-thoï, cai trò moät nöôùc nhoû, binh chuûng ít oûi yeáu keùm. Laân quoác laø Ca-di, Vua teân Phaïm-ñaït, thoáng trò moät nöôùc roäng lôùn, binh chuûng cöôøng thònh, laàn laàn xaâm laêng cöôùp ñoaït nöôùc Caâu-taùt-la. Vua Phaïm-ñaït tieáp thu ñöôïc vò Ñaïi thaàn cuûa Vua Tröôøng-thoï, ñaõi ngoä raát haäu, ñöôïc Vua tin duøng vaøo vieäc quoác söï. Khi aáy, Vua Tröôøng-thoï mình traàn, thaân truïi cuøng phu nhaân laøm ngöôøi Baø-la-moân chaïy thoaùt veà nöôùc Ba-la-naïi, truù nguï trong nhaø ngöôøi thôï loø goám. Phu nhaân baát thaàn naûy ra yù nghó: Öôùc nguyeän sao luùc maët trôøi vöøa loù daïng, coù nöôùc maøi dao chieán ñaáu cuûa boán binh chuûng nôi ngaû tö ñöôøng ñeå laáy uoáng. Nghó roài taâu vôùi Vua: Neáu yù muoán aáy khoâng thöïc hieän ñöôïc thì em seõ cheát ôû nôi naøy. Nhaø Vua noùi: Ñieàu aáy khoâng theå ñöôïc. Chöùng beänh thieáu thöïc teá cuûa em aét phaûi cheát, khoâng coøn nghi ngôø gì. Nhaø Vua laïi noùi: Neáu Phaïm-ñaït nghe, bieát mình ôû ñaây,

aét baét troùi, ñaùnh troáng rao, haønh hình, phanh thaây ta laøm naêm phaàn. Thoâi em haõy raùng chôø xem, ta seõ bí maät ñeán gaëp vò Ñaïi thaàn nöôùc kia, vaán yù ñieàu naøy. Lieàn ngay sau lôøi noùi, nhaø Vua tìm caùch ñeán gaëp vò cöïu thaàn ñeå vaán keá. Vò cöïu thaàn noùi: Haï thaàn caàn gaëp phu nhaân, tröôùc khi coù yù kieán. Vò Ñaïi thaàn lieàn ñeán choã phu nhaân. Töø xa troâng thaáy phu nhaân, beøn ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu maët taùc leã, Ba laàn xöng tuïng: Nay phu nhaân ñang mang thai ngöôøi con ñaïi phöôùc ñöùc, quoác gia Caâu-taùt-la coù ngöôøi thöøa keá. Vò Ñaïi thaàn taâu vôùi Vua: Saùng mai, nguyeän voïng cuûa phu nhaân seõ coù keát quaû. Vò Ñaïi thaàn noùi xong, lieàn trôû veà choã Phaïm-ñaït, taâu: Ñaïi vöông bieát chaêng? Coù moät vò tinh tuù nhö vaäy xuaát hieän, caàn phaûi taäp hôïp boán binh chuûng vaøo saùng sôùm ngaøy mai, taïi boán ngaû tö ñöôøng hai beân dieãn taäp xaùp chieán, roài taát caû ñeàu maøi dao laáy nöôùc naøy ñeå tröø tai öông kia. Neáu khoâng nhö vaäy aét phaûi chòu nguy khoán lôùn. Vua Phaïm- ñaït lieàn noùi: Caàn thöïc hieän ngay. Theá laø vò Ñaïi thaàn lieàn ra leänh boán binh chuûng nghieâm

tuùc chuaån bò öùng chieán. Saùng sôùm ngaøy mai, nôi ngaû tö ñöôøng, hai beân xaùp chieán roài, taát caû ñeàu maøi dao. Ñöôïc leänh maät, phu nhaân ñöùng vaøo moät ñòa ñieåm vaø nhaän ñöôïc nöôùc maøi dao cuûa vò Ñaïi thaàn. Ñöôïc nöôùc, phu nhaân uoáng ngay vaø baøo thai ñöôïc nuoâi döôõng. Maõn nguyeät khai hoa, ngöôøi con ra ñôøi, vôùi dung maïo thuø dieäu, töï laø Tröôøng-sinh. Khi leân möôøi tuoåi, ngöôøi cha noùi vôùi con: Phaïm-ñaït xaâm ñoaït nöôùc ta, cha cuøng meï cuûa con troán thoaùt ñeán ñaây. Con ñaõ lôùn nhanh leân trong nhöõng thaùng ngaøy daøi lao khoå cuûa cha meï. Phaïm-ñaït coù theå bieát ñöôïc choã ôû cuûa cha con mình, seõ gieát heát caû hai, con coù theå ñi xa, ñöøng quyeán luyeán cha meï. Tröôøng-sinh buoàn khoùc, kính leã saùt chaân cha meï, nhieãu ba voøng roài ñi. Tröôøng-sinh hoïc taäp kyõ ngheä, toaùn soá, vaên töï, baén cung, cöỡi ngöïa, ñieàu phuïc voi ngöïa, aâm nhaïc, khoâng moät moân hoïc naøo khoâng hôn ngöôøi. Tröôøng-sinh doác loøng phuïng thôø thaày daïy voi ñeå bieát heát ngheä thuaät ñieàu khieån voi. Ngöôøi thôï hôùt toùc xöa kia cuûa Vua Tröôøng-thoï, sau naøy laïi laøm ngöôøi hôùt toùc cho Phaïm-ñaït. Nhaän ñöôïc leänh hôùt toùc, oâng ta tìm ñeán choã Vua. Do vì bieát roõ choã ôû cuûa Vua Tröôøng-thoï, oâng ta khoâng daùm che giaáu, khi Phaïm-ñaït xeùt hoûi ñaõ khai baùo roõ nôi aån troán cuûa Vua Tröôøng-thoï. Phaïm-ñaït nghe roài lieàn ra leänh baét troùi caû vôï laãn choàng, ñaùnh troáng rao khaép hang cuøng ngoõ heûm roài ñem taïi ngaû tö ñeå phaân thaây laøm naêm phaàn. Bò baét vaø thuï aùn theo leänh Vua, Tröôøng-sinh nghe tin naøy, voäi vaõ ñeán hieän tröôøng, ñöùng beân leà ñöôøng thaáy vaäy, naùt ruoät naùt gan, caêm hôøn suy nghó: Noãi oaùn haän cuûa cha meï khoâng cho pheùp ta ñoäi trôøi chung, nay ta laøm sao maø nhaãn chòu cho ñöôïc! Vôùi loøng thaønh cuûa keû thaát phu coøn ñuû ñeå coù ñöôïc söï caûm

hoùa. Tröôøng-sinh muoán thí maïng ñeå traû moái nhuïc thuø naøy. Cha meï töø xa thaáy con, bieát ñöôïc loøng con khôûi nieäm baùo thuø, beøn nhö ngöôøi cuoàng cao caát tieáng noùi moät mình: Con ñöøng thaáy laâu daøi, cuõng khoâng thaáy ngaén nguûi, duøng oaùn traû oaùn, oaùn khoâng do ñaâu maø döùt, duøng ñöùc traû oaùn, oaùn kia môùi heát. Thuaän theo loøng cha meï môùi goïi laø con coù hieáu, laøm theo yù chí rieâng cuûa mình, khoâng phaûi laø caùi ñaïo cuûa cha. Khi aáy, ngöôøi ñi xem ñeàu noùi: Vua Tröôøng-thoï vì sôï seät neân noùi cuoàng, chæ coù Tröôøng-sinh nghe môùi hieåu ñöôïc thaâm yù cuûa cha neân ñeø neùn ñöôïc loøng mình ñeå taïm yeân, tuy loøng daï naùt tan nhöng khoâng ñeå loä roõ beân ngoaøi. Ñaõ cheá ngöï ñöôïc loøng vaø laáy laïi ñöôïc söï bình tónh, Tröôøng-sinh trôû veà laïi choã thaày daïy voi, tuy nhieân anh ta vaãn khoâng queân ñöôïc haän, tìm caùch baùo thuø. Sau ñoù, nôi chuoàng voi, nöûa ñeâm, tieáng ñôøn caàm laïi vang leân, aâm thanh naøy lan toûa trong thanh tònh ñaõ loït vaøo tai Phaïm-ñaït. Nhaø Vua lieàn hoûi: Nôi chuoàng voi, ai coù khaû naêng chôi ñaøn caàm, aâm thanh laïi tuyeät nhö theá? Caän thaàn thöa: Töôïng sö teân laø... coù ngöôøi hoïc troø, chính ngöôøi naøy coù khaû naêng ñoù. Ñöôïc leänh Vua goïi, Tröôøng-sinh voäi ñeán daïo khuùc ñôøn caàm cho Vua nghe. Nghe xong, Vua coù suy nghó: Töø khi ta laøm Vua chöa töøng nghe ñöôïc aâm thanh

tuyeät vôøi naøy. Phaïm-ñaït lieàn tín nhieäm cho pheùp Tröôøng-sinh ñöôïc ôû laïi beân mình. Sau moät thôøi gian, nhaø Vua lieàn ra leänh nghieâm giaù boán binh chuûng, daãn caùc cung nhaân, quaàn thaàn, thaùi töû du ngoaïn ñeå saên baén. Trong khi binh chuûng töù taùn röôït theo caùc con nai, thì Tröôøng-sinh laïi baûo veä nhaø Vua, tieàn quaân caùch xa xe Vua ñeán ba do-tuaàn, khoâng coøn ai bieát ñeán Vua. Baáy giôø, nhaø Vua meät moûi, noùi vôùi Tröôøng-sinh: Ta muoán naèm nghæ moät chuùt, ngöôi coù theå baûo veä cho ta khoâng? Tröôøng-sinh taâu: Nhaø Vua cöù yeân nghæ, con coù theå baûo veä ñöôïc. Vua lieàn naèm beân goác caây, goái nôi ñaàu goái cuûa Tröôøng-sinh maø nguû. Caây kieám hoä thaân cuûa Vua, töï nhieân tuoät ra tröôùc maët Tröôøng-sinh. Tröôøng-sinh beøn khôûi yù nghó: Nhaø Vua naøy ñoái vôùi ta coù moái thuø lôùn nhö vaäy, hoâm nay gaëp cô hoäi naøy, ñaâu coù theå boû qua. Lieàn ñöùng daäy caàm laáy thanh göôm, ñònh chaët coå Vua. Thoaït nhieân, yù nieäm naøy xaûy ñeán: Troïng aân cuûa cha meï lôùn hôn trôøi ñaát, tröôùc khi ruùt hôi thôû cuoái cuøng, ngöôøi coù daïy ta: Con ñöøng thaáy laâu daøi cuõng ñöøng thaáy ngaén nguûi. Laáy oaùn baùo oaùn, oaùn khoâng do ñaâu chaám döùt... Taïi sao ta laïi traùi lôøi daïy aáy! Nghó xong lieàn ñeå caây kieám laïi vaø baûo veä cho Vua nguû. Khi ñoù, nhaø Vua thöùc daäy vôùi veû hoaûng hoát. Tröôøng- sinh hoûi: Vì lyù do gì nhaø Vua coù veû kinh haõi vaäy? Nhaø Vua traû lôøi: Ta naèm moäng thaáy con cuûa Vua Tröôøng-thoï caàm kieám muoán ñoaït maïng ta. Tröôøng-sinh taâu: Ñaây laø nôi ñoàng khoâng moâng quaïnh, duyeân côù naøo

boãng nhieân coù con cuûa Vua Tröôøng-thoï, aét laø sôn thaàn khuûng boá Vua hay chaêng! Vua cöù yeân nghæ chôù neân lo ngaïi. Söï vieäc nhö vaäy xaûy ra Ba laàn. Ñeán giaác nguû sau cuøng cuûa Vua, Tröôøng-sinh laïi khôûi yù nieäm: Cha meï ta tröôùc khi töø traàn, daïy ta moät caùch thoáng thieát: Duøng ñöùc baùo oaùn, oaùn kia môùi heát, taïi sao naõy giôø Ba laàn ta muoán traùi phaïm?! Töø nay ta ñaõ khaéc phuïc, vôùi yù nieäm: Thôø Vua nhö thôø ngöôøi thaân, döùt khoaùt khoâng sinh khôûi moät maûy may yù nieäm saùt haïi. Tröôøng-sinh nghó nhö vaäy roài, nhaø Vua thöùc daäy vôùi veû maët raát hoan hyû. Tröôøng-sinh hoûi vì lyù do naøo maø nhaø Vua raát hoan hyû? Vua noùi: Ta naèm moäng thaáy con cuûa Vua Tröôøng-thoï muoán thôø ta nhö ngöôøi thaân, khoâng oâm loøng oaùn haïi, cho neân ta vui. Luùc aáy, Tröôøng-sinh lieàn taâu vôùi Vua: Con cuûa Vua Tröôøng- thoï chính laø con ñaây. Vua haïi cha meï cuûa con, con nuoâi chí gieát Vua, Ba laàn nhôù laïi lôøi di chuùc cuûa cha con neân Vua môùi khoûi cheát. Tuy vaäy, taâm aáy khoù baûo ñaûm, sau naøy coù theå phaùt sinh, xin nhaø Vua giuùp cho con ñöôøng loái giaûi quyeát, ñöøng ñeå laïi moái lo aâu veà sau. Nhaø Vua noùi: Ta ñaõ laøm vieäc voâ ñaïo, coøn cha con cuûa oâng thì laïi naëng loøng nhaân töø, nay côù sao ta phaûi soáng vôùi lo aâu vaây buûa?! OÂng ñaõ cho ta maïng soáng naøy laïi theà khoâng phuï nhau. Vua Phaïm-ñaït lieàn ra leänh quaân quay trôû veà roài taäp hôïp quaàn thaàn, cuøng thaûo luaän vaán ñeà Vua ñaët ra: Neáu baét ñöôïc con cuûa Vua Tröôøng-thoï thì seõ xöû trò theá naøo? Coù ngöôøi noùi phaûi chaët tay chaët chaân, coù ngöôøi noùi phaûi xeûo muõi xeûo tai, coù ngöôøi noùi phaûi duøng buùa böûa noù ra, coù ngöôøi noùi phaûi laáy

caây xaâu noù ñeå nöôùng. Nhaø Vua lieàn chæ tay noùi: Ngöôøi naøy chính laø con cuûa Vua Tröôøng-thoï. Chính ngöôøi naøy ñaõ cho ta maïng soáng, nay ta seõ duøng maïng soáng ñeå ñeàn traû laïi. Taát caû khoâng ñöôïc ai coù yù aùc ñoái vôùi ngöôøi naøy. Giaûi quyeát xong, veà laïi cung, nhaø Vua ñem ngöôøi con gaùi gaû cho Tröôøng-sinh. Tay beân traùi böng maâm vaøng, tay beân phaûi nhaø Vua böng bình vaøng ñöïng nöôùc roùt leân tay cuûa Tröôøng-sinh luùc Tröôøng-sinh ñöôïc ñöa trôû veà boån quoác ñeå phuïc nhaäm Vua nöôùc Caâu-taùt-la. Caùc nöôùc laân caän cuøng coù moái giao haûo hoøa hôïp nhieàu lôøi nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Ngöôøi ñôøi, Vua moät nöôùc coøn taïo ñieàu kieän hoøa giaûi ñöôïc moái thuø lôùn naøy, ñeàu do vaän duïng khoâng moät nieäm aùc ñeå bieán thaønh thaân haäu. Caùc thaày xuaát gia caàu ñaïo voâ vi, taïi sao vieäc nhoû cuøng nhau tranh chaáp ñeå maát caùi lôïi lôùn! Neân boû taâm aáy cuøng nhau hoøa ñoàng, nhö söõa hoøa vôùi nöôùc, cuøng truyeàn baù lôøi daïy cuûa baäc thaày, ñeå cuøng nhau soáng trong söï an laïc. Caùc Tyø-kheo laïi baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Xin Ngaøi soáng an aån. Ñöùc Phaät tuy laø ngoâi vò Phaùp vöông nhöng chuùng con töï bieát. Do vaäy coá yù khoâng xaû.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 535

Ñöùc Phaät beøn bay leân hö khoâng, noùi keä: Tuoân caùc aùc leân nhau Chaúng coøn ñaâu thaéng phaùp Taêng phaù chia thaønh hai Haïi naøy do lôøi aùc. Maïng ngöôøi, coát nhuïc lìa Cöôùp traâu, ngöïa, taøi saûn Oaùn phaù nöôùc, dieät gioøng Hoøa hôïp vaãn coøn ñöôïc. Ví hai caây coï nhau Phaùt hoûa töï ñoát chaùy Ñaâu khoâng phaûi leõ thöôøng Ngu oaùn haän cuõng vaäy. Caùc thaày nhuïc maï nhau Sao cöù chaáp khoâng boû Hoïa oaùn naøo döùt ñöôïc Ngaøy ñeâm caøng choân saâu. Theâm nhieàu tieáng aùc maéng Neáu ñöôïc, ñöøng baùo thuø Nhaãn naøy, khoâng gaây oaùn Oaùn coù töï nhieân tröø. Neáu laáy oaùn tröø oaùn Oaùn troïn ñôøi khoâng tieâu Oaùn tröø töø xaû boû Ñaáy söùc maïnh voâ song. Ñöùc Theá Toân noùi keä naøy roài, lieàn duøng thaàn löïc bay ñeán laøng Bala, truï döôùi taøng caây Baït-ñaø-baø-la, khoâng coù thò giaû. Khi aáy, taïi ñoù coù moät con voi lôùn, bò caùc con voi con gaây naõo. Luùc muoán uoáng nöôùc, caùc con voi con ñi tröôùc laøm cho nöôùc bò ñuïc. Luùc muoán aên coû, caùc con voi con ñi tröôùc aên roài ñaïp leân treân laøm cho dô nhôùp. Con voi kia nghó: Nay ta bò ñaùm voi nhoû gaây khoán khoù, thaø laø traùnh ñi, nghó roài lieàn ñi. Voi lôùn haèng ngaøy ñaõ ñöôïc nöôùc trong coû toát roài tuaàn töï ñi ñeán röøng Baït-ñaø-baøla, thaáy Ñöùc Phaät voi raát hoan hyû. Voi vì Phaät laáy nöôùc vaø doïn coû hai beân choã Phaät ôû. Ñöùc Phaät cuõng nhö con voi naø, xa lìa ñöôïc ñoàng loaïi quaáy phaù neân an laïc trong söï yeân tònh, Phaät noùi keä: Hai roàng loøng ñeàu bò Keû haäu coân gaây naõo Boû laïi ñi moät mình

536 BOÄ LUAÄT 1

Nay vui nôi röøng vaéng. Ñöùc Phaät noùi keä roài, Ngaøi töø röøng Baït-ñaø-baø-la qua thaønh Xaù- veä, truù trong Tinh xaù Kyø-hoaøn. Khi aáy, caùc Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, quoác vöông, Ñaïi thaàn, Tröôûng giaû, Cö só, ngoaïi ñaïo Baø-la-moân,

cuùng döôøng cung kính toân troïng taùn thaùn, neân nhaän ñöôïc nhieàu thöùc aên, thöùc uoáng, y phuïc. Ñöùc Theá Toân khoâng heà ñaém vöôùng gioáng nhö hoa sen. Trong luùc naøy, nôi thaønh Caâu-xaù-di caùc Öu-baø-taéc ñeàu coù chung moät yù nghó: "Chuùng ta nay maát ñaïi lôïi, do caùc Tyø-kheo öa tranh chaáp neân Ñöùc Theá Toân khoâng ôû ñaây, caàn phaûi taïo phöông tieän khieán hoï lìa xa nôi naøy". Beøn daën nhau, khoâng tieáp xuùc vaø cuùng döôøng vaät thöïc cho caùc Tyø-kheo aáy. Caùc Tyø-kheo aáy cuõng nghó: "Do toäi loãi cuûa chuùng ta gaây neân, khieán Ñöùc Theá Toân boû nôi naøy maø ñi, nay ta neân cuøng nhau ñeán choã Ñöùc Phaät tha thieát saùm hoái". Caùc Tyø-kheo aáy beøn maëc y böng baùt ñeán choã Ñöùc Theá Toân. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát nghe caùc Tyø-kheo tranh chaáp kia ñeán, beøn cuøng naêm traêm Tyø-kheo tôùi choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, baïch Phaät: Caùc Tyø-kheo tranh chaáp nôi Caâu-xaù-di saép ñeán ñaây, chuùng con seõ neân ñoái xöû vôùi hoï nhö theá naøo? Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: - Thaày neân cho pheùp hai beân töï noùi leân yù nghó cuûa mình, neáu nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy thì kheùo ñoái xöû hoï bình thöôøng nhö ngöôøi baïn. Toân giaû laïi hoûi: - Baïch Theá toân! Coù bao nhieâu vieäc ñeå bieát caùc vò kia noùi nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy? Coù bao nhieâu vieäc ñeå bieát caùc vò laïi noùi phi phaùp, phi luaät, phi lôøi Phaät daïy? Ñöùc Phaät daïy: - Neáu taïo neân möôøi boán phaùp: Phaùp noùi laø phi phaùp... cho ñeán caâu: Laø lôøi Phaät cheá noùi chaúng phaûi laø lôøi Phaät cheá, nhö vaäy goïi laø phi phaùp, phi luaät, phi lôøi Phaät daïy. Neáu ngöôïc laïi nhöõng ñieàu treân töùc laø phaùp, laø luaät, laø lôøi Phaät daïy. Khi aáy, Tyø-kheo-ni Ma-ha-ba-xaø-ba-ñeà nghe caùc Tyø-kheo tranh chaáp kia ñeán, lieàn cuøng naêm traêm Tyø-kheo-ni ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Caùc Tyø-kheo tranh chaáp nôi Caâu-xaù-di saép tôùi ñaây, chuùng con seõ neân ñoái xöû vôùi hoï nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy:

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 537

- Quyù vò neân ñeå hoï noùi leân yù kieán cuûa hai beân. Neáu nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy thì kheùo ñoái xöû vôùi hoï, neân ñeán Tyø-kheo nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy sieâng caàu naêm vieäc. Tyø-kheo-ni moãi nöûa thaùng phaûi ñeán Tyø-kheo nhö phaùp caàu ngöôøi giaùo thoï. Tyø-kheo-ni caàn phaûi nöông nôi choã coù Tyø-kheo nhö phaùp maø an cö muøa haï, an cö roài phaûi ñeán Tyø-kheo nhö phaùp caàu thænh toäi kieán, vaên, nghi. Thöùc- xoa-ma-na hoïc giôùi hai naêm roài neân ñoái tröôùc hai Taêng thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo-ni phaïm toäi thoâ aùc phaûi ñoái giöõa hai boä Taêng haønh phaùp Ma- na-ñoûa nöûa thaùng, haønh phaùp Ma-na-ñoûa roài neân ñoái tröôùc hai boä Taêng, moãi beân hai möôi vò caàu phaùp xuaát toaïi. Neáu Tyø-kheo-ni Taêng laïi coù nhöõng vieäc gì khaùc neân doác caàu Tyø-kheo nhö phaùp chæ giaùo. Baáy giôø, Tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc nghe caùc Tyø-kheo tranh chaáp kia saép ñeán, lieàn cuøng naêm traêm Öu-baø-taéc tôùi choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, baïch: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Caùc Tyø-kheo tranh chaáp ôû Caâu-xaù-di saép tôùi ñaây, chuùng con neân cung kính ñoái xöû nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - OÂng neân ñeå hoï noùi leân yù kieán

cuûa moãi beân, neáu nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy thì tieáp nhaän söï raên daïy cuûa hoï, cho ñeán vieäc cung kính cuùng döôøng caàn phaûi bình ñaúng. Taïi sao vaäy? Ví nhö thaät laø thoûi vaøng duø coù chaët laøm hai ñoaïn thì ñoaïn naøo cuõng vaãn laø vaøng. Meï cuûa Tyø-xaù-khö cuøng naêm traêm Öu-baø-di ñeán choã Ñöùc Phaät, baïch nhö treân, Ñöùc Phaät cuõng traû lôøi nhö treân. Khi aáy, Toân giaû A-nan thaáy caùc Tyø-kheo kia vaøo thaønh Xaù-veä, beøn ñeán baïch Phaät: - Tyø-kheo tranh chaáp aáy ñaõ vaøo ñaây, con phaûi traûi ngoïa cuï nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Neân trao cho hoï phoøng beân caïnh, neáu khoâng ñuû choã thì trao cho hoï phoøng giöõa, khoâng ñöôïc ñeå cho Thöôïng toïa aáy khoâng coù choã nöông truù. Toân giaû A-nan vaâng lôøi Phaät daïy, lieàn saép xeáp choã ôû. Luùc naøy, Tyø-kheo bò cöû toäi kia, nôi choã vaéng khôûi yù nieäm: Ta laø ngöôøi coù toäi, ñaâu phaûi laø ngöôøi khoâng coù toäi, ñaõ trôû thaønh keû bò cöû toäi hay khoâng trôû thaønh keû bò cöû toäi, Yeát-ma nhö phaùp hay laø khoâng nhö phaùp, ta nay coù theå caån troïng y theo kinh, luaät maø tö duy? Tö duy roài bieát mình coù toäi, bieát thaønh nhö phaùp Yeát-ma bò cöû toäi, beøn ñeán choã caùc Tyø-kheo beø baïn noùi: Toâi ñaõ töï thaáy toäi, caùc Ñaïi ñöùc vì toâi yeâu caàu hoøa

hôïp giaûi Yeát-ma tröôùc ñaây. Caùc Tyø-kheo beøn daãn ñeán choã Tyø-kheo ñaõ trao cho phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi, thöa: Tyø-kheo naøy ñaõ töï thaáy toäi, nguyeän vì ñöông söï giaûi Yeát-ma tröôùc ñaây. Theá laø, hai boä Taêng ñöa Tyø-kheo bò cöû toäi ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo naøy phaïm toäi chöù khoâng phaûi khoâng phaïm toäi, thaønh keû bò cöû toäi chöù khoâng phaûi khoâng thaønh keû bò cöû toäi, Yeát-ma thaønh töïu, chöù khoâng phaûi khoâng thaønh töïu. Nay Taêng neân trao cho phaùp giaûi Yeát- ma tröôùc ñaây. Laïi neân baïch nhò Yeát-ma ñeå taùc phaùp hoøa hôïp. Tyø-kheo kia neân ñeán tröôùc Taêng, kính leã saùt chaân thöa: Toâi Tyø-kheo teân laø... Taêng ñaõ vì toâi taùc phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi, nay toâi ñaõ thuaän theo Taêng saùm hoái, cuùi xin Taêng giaûi Yeát-ma khoâng thaáy toäi. Nguyeän Taêng ruû loøng thöông vì toâi giaûi. Thöa xin nhö vaäy Ba laàn. Moät Tyø-kheo xöôùng ñoïc: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Caùc Tyø-kheo naøy tröôùc ñaây cuøng nhau tranh chaáp, cuøng nhau maï lò, coù ngöôøi noùi phaïm, coù ngöôøi noùi khoâng phaïm, coù ngöôøi noùi thaønh bò cöû, coù ngöôøi noùi khoâng thaønh bò cöû, coù ngöôøi noùi Yeát-ma thaønh töïu, coù ngöôøi noùi Yeát-ma khoâng thaønh töïu. Caùc Tyø-kheo naøy, nay töï thaáy coù phaïm toäi, chöù chaúng phaûi khoâng phaïm toäi, thaønh bò cöû chöù khoâng phaûi khoâng thaønh bò cöû, Yeát-ma thaønh töïu chaúng phaûi khoâng thaønh töïu. Nay Taêng vì hoï giaûi Yeát-ma khoâng thaáy toäi, trôû laïi taùc phaùp hoøa hôïp. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nhöõng Tyø-kheo naøy tröôùc ñaây cuøng nhau tranh chaáp... cho ñeán caâu: Trôû laïi taùc phaùp hoøa hôïp. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ vì caùc Tyø-kheo... giaûi Yeát-ma, trôû laïi taùc phaùp hoøa hôïp roài. Taêng

ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy: - Ñaõ Yeát-ma xong thì phaûi cuøng nhau hoøa hôïp ñeå Boá-taùt. Khi aáy, Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Tyø-kheo thaønh töïu bao nhieâu phaùp ñöôïc cöû söï? Ñöùc Phaät daïy: - Nhö trong phaùp Töï töù ñaõ noùi. Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Chieâm-baø, truï beân soâng Haèng, caùch thaønh Vöông-xaù khoâng xa. Moät truù xöù coù moät Tyø-kheo hoï laø Ca-dieáp, laøm tri söï, vôùi lôøi nguyeän: Nguyeän Tyø-kheo boán phöông, soá ñoâng taäp hôïp

veà ñaây, khieán cho caùc Öu-baø-taéc, Öu-baø-di nhaân cô hoäi naøy laøm ñöôïc nhieàu coâng ñöùc. Truù xöù kia roäng raõi, do lôøi nguyeän aáy sau ñöôïc keát quaû. Khi aáy, soá ñoâng Tyø-kheo coù quen bieát ñeán truù xöù kia, Tyø-kheo Ca-dieáp ra nghinh ñoùn, leã baùi chaøo hoûi, röôùc y baùt, laáy nöôùc röûa chaân, daâng caùc thöùc uoáng sau giôø ngoï, saùng ngaøy cuùng döôøng böõa aên tröôùc, böõa aên sau, cuõng daâng cuùng y phuïc, nhieàu ngaøy nhö vaäy. Tyø-kheo khaùch cuøng nhau baøn nghò: Tyø-kheo naøy coù hoå theïn, tu phaïm haïnh, muoán chuùng ta ôû laïi ñaây laâu, chuùng ta coù theå an cö nôi ñaây. Nghò baøn nhö vaäy roài, cuøng nhau ôû laïi. Tyø-kheo Ca-dieáp sau ñoù nghó: Tyø-kheo khaùch naøy ñaõ heát meät moûi, ñaõ quen bieát xoùm laøng, ta khoâng theå haèng ngaøy khuyeán hoùa böõa aên tröôùc, böõa aên sau. Nghó nhö vaäy roài beøn chaám döùt söï cuùng döôøng. Tyø-kheo khaùch noåi giaän cuøng nhau nghò baøn: Tyø-kheo aáy muoán cho chuùng ta sôùm ñi khoûi choã naøy, chaéc chaén laø Tyø-kheo aùc, khoâng coù hoå theïn, khoâng tu phaïm haïnh, chuùng ta neân cuøng nhau taùc Yeát-ma khoâng thaáy toäi. Nghò baøn roài, beøn cuøng nhau cöû toäi. Tyø-kheo Ca-dieáp khôûi yù nieäm: Mình coù toäi hay laø khoâng coù toäi, thaønh keû bò cöû hay khoâng thaønh keû bò cöû, Yeát-ma thaønh töïu hay khoâng thaønh töïu? Ñöùc Theá Toân hieän nay ôû beân soâng Haèng, ta neân ñeán thöa hoûi Ngaøi, neáu Ngaøi daïy baûo theá naøo ta seõ phuïng haønh. Nghó roài lieàn maëc y, böng baùt ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân. Ñöùc Phaät an uûi hoûi: - Thaày töø ñaâu ñeán, khaát thöïc coù thieáu thoán khoâng, treân ñöôøng ñi coù nhoïc meät khoâng? Toân giaû Ca-dieáp thöa: - Khaát thöïc khoâng thieáu thoán, treân ñöôøng ñi khoâng nhoïc meät, nhöng caùch thaønh Vöông-xaù khoâng xa coù moät truù xöù, con laøm tri söï, con töø ñoù ñeán ñaây... töùc trình baøy caùc nhaân duyeân treân moät caùch ñaày ñuû vôùi Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Thaày khoâng coù phaïm toäi, khoâng coù toäi gì caû, thaày cöù trôû veà an taâm löu truù nôi ñoù. Toân giaû Ca-dieáp thoï giaùo, kính leã saùt chaân, ñi nhieãu beân phaûi roài caùo lui. Caùc Tyø-kheo khaùch khoâng thaáy Ca-dieáp trôû veà cuøng nhau nghò baøn: Chuùng ta baát thieän, taïi sao laïi cöû toäi vò Tyø-kheo thanh tònh voâ toäi, neân cuøng nhau ñeán choã Phaät saùm hoái ñeå tröø toäi. An cö Töï töù xong, hoï ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân. Ñöùc Phaät an uûi, hoûi:

- Khaát thöïc coù bò thieáu thoán khoâng? Treân ñöôøng ñi coù nhoïc meät laém khoâng? An cö nôi truù xöù naøo? Caùc Tyø-kheo khaùch thöa: - Khaát thöïc khoâng bò thieáu thoán, treân ñöôøng ñi khoâng nhoïc meät, nhöng caùch thaønh Vöông-xaù khoâng xa, coù moät truù xöù chuùng con an cö nôi ñoù. Ñöùc Phaät hoûi: - Caùc thaày ôû nôi truù xöù ñoù, trao cho Tyø-kheo kia Yeát-ma khoâng thaáy toäi phaûi khoâng? - Baïch Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät hoûi: - Vì sao cöû toäi nhö vaäy? - Baïch Theá Toân, khoâng coù vieäc gì caû. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: - Caùc thaày laøm ñieàu phi phaùp, khoâng neân taïo nghieäp aùc nhö vaäy, taïi sao laïi trao Yeát-ma khoâng thaáy toäi cho Tyø-kheo thanh tònh, khoâng coù toäi! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Chuùng con ngu si ñaõ laøm vieäc nhö vaäy, chuùng con ñeàu sinh taâm hoái haän, nay ñeán xin saùm hoái, cuùi xin Ngaøi thöông xoùt nhaän söï saùm hoái cuûa chuùng con. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø- kheo: Neáu do khoâng coù vieäc gì maø taùc phaùp Yeát-ma thì Yeát-ma ñeàu khoâng thaønh töïu. Coù caùc Tyø-kheo taùc phaùp Yeát-ma quôû traùch, Yeát-ma khu xuaát, Yeát-ma y chæ, Yeát-ma cöû toäi, Yeát-ma haï yù, nhöng vaéng maët ñöông söï, laïi vaéng maët khi laøm taùc phaùp Bieät truù, Boån nhaät trò, Ma-na-ñoûa, A-phuø- ha-na, laïi vaéng maët maø kieát giôùi, giaûi giôùi, laïi vaéng maët maø giaûi ngöôøi ñöôïc Taêng sai, laïi vaéng maët maø sai ngöôøi chöa ñöôïc Taêng sai, laïi vaéng maët maø sai ngöôøi chöa ñöôïc Taêng sai. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu vaéng maët ñöông söï maø laøm phaùp Yeát-ma quôû traùch... cho ñeán caâu: Vaéng maët maø taùc Yeát-ma sai ngöôøi chöa ñöôïc Taêng sai. Nhöõng Yeát-ma naøy ñeàu khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh. Luùc naøy, Luïc quaàn Tyø-kheo ôû ngoaøi giôùi maø laøm Yeát-ma quôû traùch khoâng nhö phaùp... cho ñeán Yeát-ma haï yù, thöïc hieän roài laïi vaøo trong giôùi noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Chuùng toâi ôû ngoaøi cöông giôùi cuøng trao cho Tyø-kheo... v.v... vaø v.v... Yeát-ma quôû traùch... cho ñeán Yeát-ma haï yù, caùc

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 541

Ñaïi ñöùc neân cho pheùp khieán thaønh Yeát-ma nhö phaùp. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo baûo: Neáu Tyø-kheo ôû ngoaøi cöông giôùi laøm naêm loaïi Yeát-ma khoâng nhö phaùp... cho ñeán Yeát-ma sai ngöôøi chöa ñöôïc Taêng sai, tuy trôû laïi noùi vôùi caùc Tyø-kheo ôû trong giôùi, khieán cho pheùp thaønh Yeát-ma, taát caû ñeàu khoâng thaønh. Khi aáy, caùc Tyø-kheo, moät Tyø-kheo cuøng moät Tyø-kheo cho ñeán cuøng soá ñoâng Tyø-kheo cuøng Yeát-ma, hai Tyø-kheo cho ñeán soá ñoâng Tyø-kheo cuõng nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Nhöõng Yeát-ma nhö vaäy ñeàu khoâng thaønh, laïi maéc toäi Ñoät-kieát-la. Ñöùc Phaät laïi daïy: Neáu taùc Yeát-ma, ñoái dieän Yeát-ma maø khoâng taùc baïch, khoâng thaønh Yeát-ma. Neáu taùc Yeát-ma maø ñieàu neân noùi tröôùc laïi noùi sau, ñieàu neân noùi sau laïi noùi tröôùc, cuõng ñeàu khoâng thaønh. Neáu khi Yeát-ma coù ngöôøi ñuû quyeàn quôû traùch, khoâng ñoàng yù cuõng khoâng thaønh, laïi phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo duøng phaùp khaùc luaät khaùc taùc Yeát-ma, caùc Tyø-kheo baïch

Phaät. Phaät daïy: Yeát-ma khoâng thaønh. Caùc Tyø-kheo laïi taùc Yeát-ma phi phaùp bieät chuùng, Yeát-ma phi phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma nhö phaùp bieät chuùng, Yeát-ma nhö phaùp hoøa hôïp, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo, baûo: Ta khoâng cho pheùp ba Yeát-ma tröôùc, chæ cho pheùp Yeát-ma nhö phaùp hoøa hôïp. Coù naêm loaïi Yeát-ma: Yeát-ma phi phaùp, Yeát-ma bieät chuùng, Yeát-ma tôï phaùp bieät chuùng, Yeát-ma tôï phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma nhö phaùp. Theá naøo goïi laø Yeát-ma phi phaùp? Ngöôøi neân ñeán khoâng ñeán, neân göûi duïc maø khoâng göûi duïc, coù ngöôøi ñöôïc quyeàn quôû traùch, khoâng ñoàng yù, maø cöôõng laøm Yeát-ma, neân baïch nhò Yeát-ma, song chæ baïch maø khoâng Yeát-ma, chæ Yeát-ma maø khoâng baïch, hoaëc laäp laïi lôøi baïch maø khoâng Yeát-ma, laäp laïi Yeát-ma maø khoâng baïch, neân Baïch-töù-yeát-ma, song chæ baïch chöù khoâng Ba laàn Yeát-ma, chæ Ba laàn Yeát-ma maø khoâng baïch, nhö vaäy goïi laø Yeát-ma phi phaùp. Theá naøo goïi laø Yeát-ma bieät chuùng? Ngöôøi neân ñeán khoâng ñeán, ngöôøi neân göûi duïc khoâng göûi duïc, khi Yeát-ma ngöôøi ñöôïc quyeàn quôû traùch khoâng ñoàng maø cöôõng laøm Yeát-ma, nhö vaäy goïi laø Yeát-ma bieät chuùng. Theá naøo goïi laø Yeát-ma tôï phaùp bieät chuùng? Ngöôøi neân ñeán khoâng ñeán, ngöôøi neân göûi duïc khoâng göûi duïc, neáu Yeát-ma baïch nhò, baïch töù, Yeát-ma tröôùc baïch sau. Khi Yeát-ma ngöôøi coù quyeàn quôû traùch khoâng ñoàng yù maø cöôõng laøm Yeát-ma, nhö vaäy goïi laø Yeát-ma tôï phaùp bieät chuùng.

Theá naøo goïi laø Yeát-ma tôï phaùp hoøa hôïp? Ngöôøi neân ñeán coù ñeán, ngöôøi neân göûi duïc coù göûi duïc thoï, neáu baïch nhò, Baïch-töù-yeát-ma, Yeát- ma tröôùc baïch sau. Khi Yeát-ma ngöôøi coù quyeàn quôû traùch khoâng quôû traùch, nhö vaäy goïi laø Yeát-ma tôï phaùp hoøa hôïp. Theá naøo goïi laø Yeát-ma nhö phaùp? Ngöôøi neân ñeán coù ñeán, ngöôøi neân göûi duïc coù göûi duïc thoï. Khi Yeát-ma ngöôøi ñöôïc quyeàn quôû traùch khoâng quôû traùch, baïch nhò, Baïch-töù-yeát-ma ñeàu baïch tröôùc sau môùi Yeát- ma, nhö vaäy goïi laø Yeát-ma nhö phaùp. Neáu khi vì Tyø-kheo taùc Yeát-ma quôû traùch phi phaùp, trong Taêng coù baûy ngöôøi cuøng tranh caõi: Moät ngöôøi noùi ñaây laø Yeát-ma phi phaùp, moät ngöôøi noùi ñaây laø Yeát-ma bieät chuùng, moät ngöôøi noùi ñaây laø Yeát-ma tôï phaùp bieät chuùng, moät ngöôøi noùi ñaây laø Yeát-ma tôï phaùp hoøa hôïp, moät ngöôøi noùi ñaây laø Yeát-ma nhö phaùp hoøa hôïp, moät ngöôøi noùi thaønh taùc Yeát-ma, moät ngöôøi noùi khoâng thaønh taùc Yeát-ma. Trong baûy ngöôøi naøy, coù hai ngöôøi noùi nhö phaùp, goïi laø Yeát-ma phi phaùp khoâng thaønh taùc Yeát-ma. Neáu vì Tyø-kheo laøm Yeát-ma quôû traùch bieät chuùng, Yeát-ma quôû traùch tôï phaùp bieät chuùng, Yeát-ma quôû traùch tôï phaùp hoøa hôïp, cuõng nhö vaäy. Neáu khi vì Tyø-kheo taùc Yeát-ma quôû traùch nhö phaùp, coù baûy ngöôøi noùi: Hai ngöôøi noùi nhö phaùp, goïi laø Yeát-ma nhö phaùp hoøa hôïp, thaønh taùc Yeát-ma. Yeát-ma khu xuaát, Yeát-ma y chæ, Yeát-ma cöû toäi, Yeát-ma haï yù cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo tranh chaáp, caùc Tyø-kheo nghò baøn: Tyø-kheo naøy öa tranh chaáp, luoân luoân sinh söï, chuùng ta coù theå hoøa hôïp taùc phaùp Yeát-ma quôû traùch nhö phaùp, lieàn cuøng

nhau hoøa hôïp, muoán cuøng nhau taùc Yeát-ma quôû traùch nhö phaùp, maø ngöôïc laïi taùc Yeát-ma quôû traùch khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi taùc Yeát-ma quôû traùch tôï phaùp hoøa hôïp cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo kia laïi thay ñoåi choã ôû, caùc Tyø-kheo ôû choã khaùc nghò baøn: Tyø-kheo naøy öa tranh chaáp, caùc Tyø-kheo kia vì taùc phaùp Yeát-ma quôû traùch tôï phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma khoâng thaønh. Chuùng ta coù theå cuøng taùc phaùp Yeát-ma quôû traùch nhö phaùp hoøa hôïp. Muoán cuøng nhau laøm Yeát-ma quôû traùch nhö phaùp hoøa hôïp, maø ngöôïc laïi laøm khoâng nhö phaùp. Yeát-ma khu xuaát... cho ñeán laøm ngöôïc laïi Yeát-ma khu xuaát nhö phaùp, Yeát-ma ñeàu khoâng thaønh... cho ñeán laøm ngöôïc laïi, Yeát-ma haï yù cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo laøm haïnh aùc nhô nhôùp nhaø ngöôøi, caùc Tyø-kheo nghò baøn: Tyø-kheo naøy laøm haïnh aùc nhô nhôùp nhaø ngöôøi, chuùng ta coù theå hoøa hôïp cuøng laøm Yeát-ma khu xuaát nhö phaùp, muoán cuøng nhau laøm Yeát-ma khu xuaát nhö phaùp, maø laøm ngöôïc laïi Yeát-ma khu xuaát khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán laøm ngöôïc laïi Yeát-ma khu xuaát tôï phaùp hoøa hôïp cuõng nhö vaäy. Tyø-

kheo kia beøn di chuyeån ôû choã khaùc, caùc Tyø-kheo ôû choã khaùc cuõng nghò baøn: Tyø-kheo naøy laøm haïnh aùc nhô nhôùp nhaø ngöôøi, bò caùc Tyø-kheo laøm phaùp Yeát-ma tôï phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma khoâng thaønh, chuùng ta coù theå trao cho phaùp Yeát-ma khu xuaát nhö phaùp, beøn cuøng nhau muoán laøm Yeát-ma khu xuaát nhö phaùp, maø ngöôïc laïi laøm Yeát-ma y chæ khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh.... cho ñeán ngöôïc laïi, laøm Yeát-ma y chæ nhö phaùp ñeàu khoâng thaønh Yeát-ma... cho ñeán laøm Yeát-ma quôû traùch cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo ngu si, voâ trí luoân luoân phaïm toäi, caùc Tyø-kheo nghò baøn: Tyø-kheo naøy ngu si, voâ trí luoân luoân phaïm toäi, chuùng ta coù theå hoøa hôïp trao cho phaùp Yeát-ma, beøn cuøng nhau muoán laøm Yeát-ma y chæ nhö phaùp, maø ngöôïc laïi laøm Yeát-ma y chæ khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm Yeát-ma y chæ tôï phaùp hoøa hôïp, cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo kia-di chuyeån ñeán ôû choã khaùc, caùc Tyø-kheo ôû choã khaùc nghò baøn: Tyø-kheo naøy ngu si, voâ trí luoân luoân phaïm toäi, caùc Tyø-kheo kia laøm phaùp Yeát-ma y chæ tôï phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma khoâng thaønh. Chuùng ta coù theå laøm phaùp Yeát-ma y chæ nhö phaùp, beøn trao cho phaùp Yeát-ma y chæ nhö phaùp, song ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi, laøm Yeát-ma cöû toäi nhö phaùp, Yeát-ma cuõng ñeàu khoâng thaønh... cho ñeán, ngöôïc laïi, laøm Yeát-ma khu xuaát cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo phaïm toäi song khoâng thaáy toäi, khoâng saùm hoái, khoâng xaû taø kieán aùc, caùc Tyø-kheo nghò baøn: Tyø-kheo naøy phaïm toäi maø khoâng thaáy toäi, khoâng saùm hoái, khoâng boû taø kieán aùc, chuùng ta coù theå hoøa hôïp trao cho phaùp Yeát-ma cöû toäi nhö phaùp, beøn muoán cuøng nhau laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi nhö phaùp, song ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm Yeát-ma cöû toäi tôï phaùp hoøa hôïp, cuõng nhö vaäy. Tyø- kheo kia-di chuyeån choã ôû khaùc, Tyø-kheo ôû choã khaùc nghò baøn: Tyø-kheo naøy

phaïm toäi, khoâng thaáy toäi, khoâng saùm hoái, khoâng xaû taø kieán aùc, caùc Tyø-kheo kia laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi, tôi phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma khoâng thaønh. Chuùng ta coù theå laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi nhö phaùp, beøn muoán cuøng nhau laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi nhö phaùp, song ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma haï yù khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm Yeát-ma haï yù nhö phaùp, Yeát-ma cuõng ñeàu khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm Yeát-ma y chæ cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo noùi lôøi thoâ aùc, maéng caùc baïch y, caùc Tyø-kheo nghò baøn: Tyø-kheo naøy noùi lôøi thoâ aùc, maéng caùc baïch y, chuùng ta coù theå hoøa hôïp trao cho phaùp Yeát-ma haï yù nhö phaùp beøn muoán cuøng laøm phaùp Yeát- ma haï yù nhö phaùp, maø ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma haï yù khoâng nhö phaùp,

Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma haï yù tôi phaùp hoøa hôïp, cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo kia-di chuyeån choã ôû khaùc, caùc Tyø- kheo ôû choã khaùc nghò baøn: Tyø-kheo naøy noùi lôøi thoâ aùc, maéng caùc baïch y, Tyø-kheo kia laøm phaùp Yeát-ma haï yù tôi phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma khoâng thaønh. Chuùng ta coù theå vì ñöông söï laøm phaùp Yeát-ma haï yù nhö phaùp, beøn muoán cuøng nhau laøm phaùp Yeát-ma haï yù nhö phaùp, song ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma quôû traùch khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma quôû traùch nhö phaùp, Yeát-ma cuõng ñeàu baát thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi cuõng nhö vaäy. Coù naêm haïng Taêng: Taêng boán Tyø-kheo, Taêng naêm Tyø-kheo, Taêng möôøi Tyø-kheo, Taêng hai möôi Tyø-kheo, vaø Taêng voâ löôïng Tyø-kheo. Taêng boán Tyø-kheo: Tröø Yeát-ma thoï giôùi, Yeát-ma xuaát toäi, ngoaøi ra caùc Yeát-ma khaùc ñeàu ñöôïc laøm. Taêng naêm Tyø-kheo: Nôi trung quoác (nôi coù nhieàu Taêng) tröø Yeát-ma thoï giôùi vaø xuaát toäi, choán bieân quoác (nôi coù ít Taêng) tröø Yeát-ma xuaát toäi, ngoaøi ra caùc Yeát-ma khaùc ñeàu ñöôïc thöïc hieän. Taêng möôøi vò: Tröø Yeát-ma xuaát toäi, ngoaøi ra caùc Yeát-ma khaùc ñeàu ñöôïc laøm. Taêng hai möôi vò: Taát caû Yeát-ma ñeàu ñöôïc laøm. Neáu Yeát-ma maø Taêng laø boán Tyø-kheo, ngöôøi thöù tö khoâng ñuùng phaùp khoâng ñuùng Tyø-ni (khoâng ñuû phaùp Tyø-kheo) Yeát-ma khoâng thaønh, Taêng coù loãi. Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Neáu khi Taêng Yeát-ma, coù ngöôøi quôû traùch (ngaên), ai laø ngöôøi thaønh quôû traùch, ai laø ngöôøi khoâng thaønh quôû traùch? Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi bò Yeát-ma quôû traùch, vì vaäy maø khoâng thaønh quôû traùch, Tyø-kheo caùch vaùch quôû traùch khoâng thaønh quôû traùch. Tyø-kheo-ni, Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni quôû traùch, ñeàu khoâng thaønh quôû traùch. Tyø- kheo ñoàng cöông giôùi quôû traùch... cho ñeán khieán vò ngoài nghe laø thaønh quôû traùch. Coù ba haïng ngöôøi khoâng neân cho giaûi phaùp Yeát-ma, neáu cho giaûi thì khoâng thaønh giaûi. Ba haïng aáy laø: Tyø-kheo phaïm toäi maø khoâng thaáy toäi, Tyø-kheo neân saùm hoái maø khoâng chòu saùm hoái, Tyø-kheo neân boû taø kieán aùc maø khoâng chòu boû taø kieán aùc. Ba haïng laø nhö vaäy, neáu chöa taùc phaùp Yeát-ma trao cho thì neân taùc phaùp Yeát-ma trao cho, neáu ñaõ taùc phaùp Yeát-ma trao cho thì ñoù laø

thieän taùc Yeát-ma. Neáu ngöôïc laïi treân, chöa trao cho Yeát-ma giaûi thì neân trao cho Yeát-ma giaûi, neáu ñaõ trao cho Yeát-ma giaûi thì goïi laø thieän giaûi. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø coù hai Tyø-kheo, moät teân laø Baøn Nha, moät teân laø Loâ heâ öa cuøng nhau tranh caõi, cuõng tranh chaáp laøm naõo loaïn ngöôøi khaùc, chöa sinh tranh chaáp beøn sinh, ñaõ sinh tranh chaáp

thì khuaáy roäng ra, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi hai Tyø-kheo kia: Söï thaät coù phaûi nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Thaät söï coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Caùc ngöôi laø ngöôøi ngu si, laøm vieäc phi phaùp, khoâng neân laøm nghieäp aùc nhö vaäy. Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay neáu coù Tyø-kheo naøo nhö vaäy, Taêng neân trao cho phaùp Yeát-ma quôû traùch. Neáu hoï khoâng boû thì neân tuøy theo söï vieäc Baïch-töù-yeát-ma Taêng theâm toäi kia. Coù ba phaùp neân trao cho phaùp Yeát-ma quôû traùch: Ñaõ töï mình tranh chaáp, laïi tranh chaáp vôùi ngöôøi khaùc, tröôùc sau chaúng phaûi moät. Laïi coù ba phaùp: Thaân caän baïn aùc, cuøng ngöôøi aùc laøm baïn, chính mình öa laøm ñieàu aùc, cuõng neân trao cho phaùp Yeát-ma quôû traùch. Laïi coù ba phaùp: Phaù Taêng thöôïng giôùi, phaù Taêng thöôïng kieán, thaân caän tuøy thuaän baïch y, cuõng neân trao cho phaùp Yeát-ma quôû traùch. Coù ba loaïi Yeát-ma quôû traùch khoâng thaønh: Ngöôøi bò quôû traùch neân coù maët maø laïi quôû traùch vaéng maët. Caàn hoûi Taêng, neân trao cho phaùp Yeát-ma quôû traùch khoâng, nhöng khoâng hoûi. Neân khieán ngöôøi bò quôû traùch töï noùi toäi loãi cuûa mình maø khoâng khieán hoï töï noùi. Laïi coù ba thöù Yeát-ma khoâng thaønh: Neân taùc Yeát-ma hieän tieàn maø khoâng hieän tieàn, phi phaùp bieät chuùng, neân khieán hoï töï noùi toäi loãi cuûa mình maø khoâng khieán. Tyø-kheo thoï Yeát-ma quôû traùch neân nghieâm chænh thuaän Taêng, nghóa laø tuaân haønh: Khoâng neân ñoä ngöôøi, khoâng neân trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi, khoâng neân cho ngöôøi y chæ, khoâng neân nuoâi Sa-di, khoâng neân laøm ngöôøi haønh truø, neáu Taêng sai cuõng khoâng neân nhaän, khoâng neân giaùo giôùi Tyø-kheo-ni, neáu Taêng sai cuõng khoâng neân nhaän, Taêng sai baát cöù ñieàu gì khoâng neân nhaän, neáu khi haønh Taêng söï khoâng ñöôïc coù yù kieán, khoâng ñöôïc maéng caùc Tyø-kheo khaùc, khoâng ñöôïc döïa theá nhaø Vua, khoâng ñöôïc yû theá cuûa mình, khoâng ñöôïc yû theá cuûa thaân toäc, chæ neân nöông vaøo uy löïc cuûa Phaät, Phaùp, Taêng, neân aên naên töï traùch, khoâng choáng traùi yù cuûa Taêng, caàn caàu giaûi Yeát- ma. Sau ñoù, hai Tyø-kheo kia thuaän tuøng ñoái vôùi Taêng, caûi hoái töï traùch, caàn caàu giaûi Yeát-ma quôû traùch. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Taêng neân Baïch-töù-yeát-ma giaûi. Tyø-kheo kia neân ñeán giöõa Taêng, kính leã saùt chaân Taêng, caàu xin giaûi Yeát-ma quôû traùch Ba laàn. Taêng neân sai moät Tyø-kheo xöôùng ñoïc: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... öa cuøng nhau tranh chaáp laïi tranh chaáp laøm naõo loaïn ngöôøi naøy, ngöôøi noï, neân chöa sinh tranh chaáp laïi sinh, ñaõ sinh thì lan roäng, tröôùc ñaây Taêng ñaõ trao Yeát-ma quôû traùch maø khoâng töø boû, neân gia taêng theâm toäi kia. Nay ñöông söï ñaõ thuaän

tuøng Taêng, aên naên töï traùch, sieâng caàu giaûi Yeát-ma. Nay

546 BOÄ LUAÄT 1

Taêng taùc phaùp giaûi Yeát-ma, neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp Thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... öa cuøng nhau tranh chaáp... cho ñeán caâu: Nay Taêng giaûi Yeát-ma. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo... phaùp giaûi Yeát-ma quôû traùch roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Baáy giôø, ôû caùch thaønh Xaù-veä khoâng xa coù khu röøng Am-ma-laëc. Beân caïnh khu röøng aáy coù oâng Tröôûng giaû teân laø Chaát-ña-la, coù loøng tin kính Phaät phaùp, thöôøng cung caáp cho caùc Tyø-kheo. Nôi röøng Am-ma- laëc coù moät Tyø-kheo teân laø Thieän Phaùp, baäc cöïu truù nôi ñaây, laøm tri söï. Tröôûng giaû Chaát-ña-la khi muoán thænh Taêng cuùng y thöïc hay boá thí vaät gì cho ai ñeàu tin cho Tyø-kheo Thieän Phaùp bieát tröôùc. Baáy giôø, hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân cuøng naêm traêm Tyø-kheo du haønh nôi khu röøng aáy. Tröôûng giaû nghe, lieàn ñích thaân ra nghinh ñoùn, khi ñeán nôi ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân. Sau khi nghe phaùp dieäu, ñieàu lôïi ích ñöôïc chæ baøy roài, Tröôûng giaû hoan hyû baïch: Môøi quyù vò saùng mai thoï trai nôi nhaø toâi, quyù vò nhaän lôøi baèng söï im laëng. Bieát ñöôïc söï nhaän lôøi roài, Tröôûng giaû trôû veà nhaø, ñeán nôi choã Tyø-kheo Thieän Phaùp noùi: Toâi môøi hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân... saùng mai thoï trai, Ñaïi ñöùc ñeán duøng côm vôùi caùc vò aáy. Tyø-kheo Thieän Phaùp khôûi yù nghó: Tröôûng giaû aùc naøy taâm hoàn ñaõ bò baïi hoaïi, töø laâu nay, khi caàn thænh Taêng ñeàu cho ta bieát tröôùc, taïi sao nay thænh hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân cuøng naêm traêm Tyø-kheo maø khoâng cho ta bieát. Nghó roài laïi noùi: Saùng mai toâi seõ ñeán. OÂng Tröôûng giaû trôû veà nhaø, suoát ñeâm lo söûa soaïn caùc thöùc aên ngon boå, nhöõng thöùc aên quyù giaù nhaát trong theá gian khoâng thieáu thöù gì. Saùng ngaøy mai traûi toøa ngoài, Tyø-kheo Thieän Phaùp ñeán, thaáy söûa soaïn nhö vaäy, khoâng thieáu moät thöù myõ thuaät naøo. Do gia ñình oâng Tröôûng giaû coù eùp daàu neân Thieän Phaùp noùi: Caùc thöù aên ñaày ñuû caû, chæ thieáu moùn baùnh daàu "Hoà ma". OÂng Tröôûng giaû nghe roài, beøn noåi giaän noùi: Ñaïi ñöùc uyeân thaâm giaùo lyù maø tuoân ra nhöõng lôøi aùc nhö vaäy! OÂng Tröôûng giaû lieàn noùi ví duï: Xöa kia coù ngöôøi khaùch buoân töø phöông Baéc ñem moät con gaø maùi ñeán nöôùc Ba-tuaàn, nöôùc Ba-tuaàn khoâng coù gaø troáng, cho con quaï raäp vôùi noù, ñeû ra tröùng, aáp nôû ra thaønh con quaï con, khi lôùn leân noù phaùt ra tieáng gaø khoâng ñöôïc, noù keâu tieáng con quaï cuõng khoâng xong. Nay Ñaïi ñöùc cuõng nhö vaäy, uyeân thaâm giaùo lyù maø tuoân ra lôøi noùi aùc. Tyø-kheo Thieän Phaùp nghe roài noåi giaän noùi: Tröôûng giaû nhuïc

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 547

maï toâi moät caùch quaù ñaùng, laøm sao toâi ôû ñaây ñöôïc, toâi seõ ñi phöông xa. OÂng Tröôûng giaû laïi noùi: Ñaïi ñöùc ñöøng noåi giaän, neân löu laïi ñaây, toâi seõ nhö thöôøng cung caáp y thöïc. Noùi nhö vaäy Ba laàn, Tyø-kheo Thieän Phaùp vaãn khoâng chòu ôû laïi. OÂng Tröôûng giaû noùi: Ñaïi ñöùc muoán ñi ñeán ñaâu? Tyø-kheo ñaùp: Toâi muoán ñeán choã Ñöùc Phaät. OÂng Tröôûng giaû noùi: Neáu ñeán choã Ñöùc Phaät, toâi xin kính lôøi vaán an Ñöùc Theá Toân vaø xin Ñaïi ñöùc trình baøy ñuùng söï thaät, chôù neân theâm bôùt. Tyø-kheo Thieän Phaùp noùi: Ñöôïc roài! Baây giôø oâng Tröôûng giaû traûi toïa cuï xong, ñeán baïch: Trai soaïn xong, giôø thoï trai ñaõ ñeán, xin kính môøi. Hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc- kieàn-lieân, ñaïi chuùng vaây quanh, ñeán nhaø oâng Tröôûng giaû. OÂng Tröôûng giaû töï tay daâng thöùc aên, aên xong daâng nöôùc röûa, roài laáy chieác gheá nhoû, ngoài phía tröôùc, hai Toân giaû vì gia chuû noùi caùc phaùp maàu, chæ veõ söï lôïi ích, ñeå ñöôïc vui veû roài töø toøa ra veà. Sau khi aên xong, Tyø-kheo Thieän Phaùp trôû veà röøng, maëc y böng baùt ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân, ñem chuyeän cuûa Tröôûng giaû Chaát- ña-la trình baøy ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät lieàn quôû traùch: Thaày laø ngöôøi ngu si, taïi sao laïi duøng lôøi haï tieän gaùn cho oâng Tröôûng giaû kia? Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät lieàn taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay neân trao cho nhöõng Tyø-kheo nhö theá phaùp haï yù, baèng Baïch-töù- yeát-ma, xin loãi baïch y kia. Moät Tyø-kheo ñoïc lôùn: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo ñaây teân… duøng lôøi haï tieän gaùn cho baïch y teân laø… nay Taêng trao cho phaùp Yeát-ma haï yù, xin loãi baïch y kia. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo ñaây teân… duøng lôøi haï tieän gaùn cho baïch y teân laø… nay Taêng trao cho phaùp Yeát-ma haï yù, xin loãi baïch y kia. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo… phaùp haï yù Yeát-ma roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Laïi neân baïch nhò Yeát-ma sai moät Tyø-kheo baïn cuûa moät Tyø-kheo kia cuøng ñi xin loãi baïch y kia. Moät Tyø-kheo ñoïc lôùn: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo… baïn cuûa Tyø-kheo… ñeán duøng lôøi xin loãi baïch y. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo… baïn cuûa Tyø- kheo… ñeán duøng lôøi xin loãi baïch y. Caùc Tröôûng laõo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi.

548 BOÄ LUAÄT 1

Taêng ñaõ sai Tyø-kheo… baïn cuûa Tyø-kheo… ñeán duøng lôøi xin loãi baïch y. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Tyø-kheo neân daãn Tyø-kheo ñöôïc Taêng sai ñeán, naém tay baïch y noùi lôøi xin loãi: Tröôùc ñaây toâi ñaõ duøng lôøi haï tieän gaùn cho oâng, nay toâi aên naên, xin oâng nhaän söï aên naên cuûa toâi. Neáu baïch y chaáp nhuaän thì toát, baèng khoâng, Tyø-kheo ñöôïc Taêng sai ñeán neân daãn Tyø-kheo kia tôùi choã maét thaáy tai khoâng nghe, baûo laøm phaùp Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neân noùi: Toâi, Tyø-kheo teân laø… ñaõ duøng

lôøi thoâ aùc gaùn cho baïch y teân… phaïm toäi Ñoät-kieát-la, nay höôùng ñeán Tröôûng laõo aên naên. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taát nhieân sau ñoù, Tyø-kheo ñöôïc Taêng sai, moät mình trôû laïi choã baïch y noùi: Taêng ñaõ trò Tyø-kheo kia, vöøa roài toâi cuõng nghieâm trò, oâng caàn nhaän söï aên naên cuûa vò aáy. Tieáp theo cuõng vaäy, Tyø-kheo kia laïi neân ñeán noùi lôøi nhaän loãi nhö treân. Neân thuaän tuøng Taêng, nhö trong phaùp Yeát-ma quôû traùch ñaõ noùi. Vò kia thuaän tuøng Taêng roài, aên naên, töï traùch, yeâu caàu giaûi Yeát-ma. Taêng neân trao cho phaùp giaûi Yeát-ma. Phaùp giaûi Yeát-ma cuõng nhö tröôùc ñaõ noùi.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 25 549

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN

QUYEÅN 25

Phaàn 5: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: PHAÙ TAÊNG, NGOÏA CUÏ, TAÏP PHAÙP, OAI NGHI, NGAÊN BOÁ TAÙT, BIEÄT TRUÙ V.V…

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ PHAÙP PHAÙ TAÊNG

Baáy giôø, laàn thöù ba Ñieàu-ñaït suy nghó: Nay ta phaù Taêng cuûa Sa- moân Cuø-ñaøm, thì teân cuûa ta ñöôïc vang löøng, moïi ngöôøi seõ noùi: Sa-moân Cuø-ñaøm coù Ñaïi thaàn löïc maø Ñieàu-ñaït coù theå phaù ñöôïc Taêng cuûa oâng ta. Nghó nhö vaäy roài, Ñieàu-ñaït beøn noùi vôùi quyeán thuoäc: AÁt-tyø-phaân-na, Baø-taåu-ban-na, Loâ-heâ-giaø, Loâ-ñeá-xaù-cuø-gia, Ly-khieân-traø-ñaø-baø, Tam-vaên-ñaït-ña… Trong soá ngöôøi ñoù, Tam-vaên-ñaït-ña-laø baäc ñaïi thoâng minh, noùi vôùi Ñieàu-ñaït: Sa-moân Cuø-ñaøm coù ñaïi oai ñöùc, Taêng cuûa oâng ta laøm sao coù theå bò phaù ñöôïc? Ñieàu-ñaït noùi: Ta seõ thuyeát minh naêm phaùp giöõa Taêng, caàn neân suoát ñôøi thoï trì: 1. Khoâng aên muoái. 2. Khoâng aên toâ vaø söõa. 3. Khoâng aên caù thòt, neáu aên thì phaùp thieän khoâng sinh. 4. Khaát thöïc, neáu nhaän söï môøi aên cuûa ngöôøi thì phaùp thieän khoâng sinh. 5. Taùm thaùng cuûa muøa Xuaân vaø muøa haï neân ngoài nôi ñaát troáng, boán thaùng muøa Ñoâng thì ôû trong am tranh, neáu nhaän phoøng xaù cuûa ngöôøi thì phaùp thieän khoâng sinh. Daân chuùng trong hai nöôùc Ma-kieät vaø Öông-giaø ñeàu tin öa khoå haïnh. Chuùng ta thöïc haønh naêm phaùp naøy, soá ngöôøi theo ta chaéc chaén seõ nhieàu, ñuû ñeå phaù Taêng. Tam-vaên-ñaït-ña nghe roài cuøng taùn ñoàng vôùi Ñieàu-ñaït: Coù theå chia reõ ñöôïc khoái chuùng Taêng cuûa Ñöùc Phaät, tieáng taêm seõ ñöôïc vang doäi. Tam-vaên-ñaït-ña cuõng theo luoân. Khi aáy, Ñieàu-ñaït coù ngöôøi ñeä töû

Öu-baø-taéc, teân laø Hoøa-tu-ñaït, thöôøng cuùng döôøng Ñieàu-ñaït, Ñieàu-ñaït nhieàu laàn thuyeát phuïc neân oâng ta cuõng taùn ñoàng. Hoâm aáy vaøo

ngaøy möôøi laêm Boá-taùt, giöõa chuùng Taêng, Ñieàu-ñaït neâu ra naêm vieäc treân, chính mình haønh truø, xöôùng: Vò naøo ñoàng yù naêm ñieàu aáy thì ruùt theû naøy. Luùc naøy, naêm traêm Tyø-kheo ñeàu ruùt theû, chæ tröø Toân giaû A-nan vaø moät Tyø-kheo Tu-ñaø-hoaøn khoâng ruùt truø. Hoâm ñoù, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân, caùc ñaïi La haùn ñeàu khoâng coù maët trong kyø Boá-taùt aáy. Ñieàu-ñaït haønh truø xong, lieàn cuøng naêm traêm Tyø-kheo hoøa hôïp Boá-taùt. Toân giaû A-nan vaø moät Tyø-kheo Tu-ñaø-hoaøn khoâng ruùt theû, lieàn boû ñi ra, ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët kính leã saùt chaân, ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Ñöùc Phaät nhaân vieäc ñoù noùi keä: Ngöôøi thieän, deã hoäi nhau Ngöôøi aùc, thieän khoù hoäi Ngöôøi aùc, deã hoäi nhau Ngöôøi thieän, aùc khoù hoäi. Baáy giôø, Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân nghe söï vieäc aáy, beøn ñeán choã Ñöùc Phaät. Töø xa, Ñöùc Phaät thaáy, Ngaøi boãng vui khen ngôïi: - Thieän lai! Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân! Hai thaày coù theå ñeán trong chuùng cuûa Ñieàu-ñaït daãn naêm traêm Tyø-kheo trôû veà. Hai vò thoï giaùo, kính leã saùt chaân Phaät roài ñi. Khi aáy, Tyø-kheo Tu-ñaø-hoaøn ñi theo Toân giaû A-nan, thaáy Xaù-lôïi- phaát, Muïc-lieân ra ñi, beøn buøi nguøi khoùc lôùn. Ñöùc Phaät hoûi Tyø-kheo aáy: - Taïi sao khoùc nhö vaäy? Tyø-kheo thöa: - Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân laø ñeä töû baäc nhaát cuûa Ñöùc Phaät, nay cuõng ñeán vôùi chuùng Ñieàu-ñaït, con sôï hai Toân giaû hoïc theo phaùp cuûa Ñieàu- ñaït, chính vì theá maø con khoùc. Ñöùc Phaät noùi vôùi Tyø-kheo aáy: - Thoâi ñi, oâng ñöøng khoùc nöõa! Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân, khoâng bao laâu hoï seõ daãn naêm traêm Tyø-kheo trôû veà. Khi Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân ñi thaúng vaøo choã chuùng cuûa Ñieàu-ñaït, thì Tam-vaên-ñaït-ña töø xa troâng thaáy lieàn chaïy vaøo noùi vôùi Ñieàu-ñaït: Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân laø haøng ñeä töû baäc nhaát cuûa Sa-moân Cuø-ñaøm, nay ñeán ñaây, nhaèm phaù yù ñònh cuûa caùc Tyø-kheo, khoâng neân noùi chuyeän, cuõng ñöøng neân môøi ngoài. Ñieàu-ñaït chuû quan vôùi naêm phaùp laøm ñöôøng höôùng, khoâng chaáp nhuaän lôøi cuûa Tam Vaên cuõng khoâng baän taâm ñeán vaán ñeà. Khi Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân ñeán nôi, Ñieàu-ñaït beøn noùi: Thieän lai Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân coù theå ñeán ngoài nôi choã naøy, roài noùi tieáp: Laø ngöôøi coù trí, ñieàu gì tröôùc chöa nghe, nay nghe ñeå nhaän laáy maø haønh

trì. Hai vò, tröôùc laø haøng ñeä töû baäc nhaát cuûa Sa-moân Cuø-ñaøm, nay laïi ñeán ñaây laøm ñeä töû baäc nhaát cuûa toâi, aâu cuõng laø ñieàu toát! Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân im laëng khoâng traû lôøi, Ñieàu-ñaït töôûng ñoù laø chaáp thuaän lôøi noùi cuûa mình. Ñieàu-ñaït lieàn phoûng theo neáp soáng cuûa Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân: Quyù thaày coù theå vì chuùng hoäi noùi phaùp, toâi bò ñau löng, naèm nghæ moät chuùt. Ñieàu-ñaït xeáp Taêng-giaø-leâ thaønh boán lôùp ñeå goái, naèm nghieâng phía beân phaûi, hai chaân choàng leân nhau, nhöng khoâng

heä nieäm tieàn neân chæ trong giaây laùt nguû muoài, laên qua phía beân traùi, xoaûi ngöôøi leân ñaát, ngaùy khoø khoø... Khi aáy, Toân giaû Muïc-lieân hieän caùc thaàn löïc theo chuyeân moân cuûa mình coøn Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi caùc phaùp maàu, ñoaïn tröôùc, ñoaïn sau cuøng, chaëng giöõa ñeàu thieän, nghóa thieän, vò thieän, vôùi töôùng phaïm. Naêm traêm Tyø-kheo nghe roài, lieàn nôi toøa ngoài xa traàn, lìa caáu, ñoái vôùi caùc phaùp, ñaëng maét trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû roài, beøn noùi vôùi nhau: Chuùng ta coù theå ñöùng daäy trôû veà choã Ñöùc Phaät. Hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, cuøng naêm traêm Tyø-kheo trôû veà choã Ñöùc Phaät. Luùc ñoù, Tam-vaên-ñaït-ña duøng ngoùn chaân ñuïng nheï vaøo Ñieàu-ñaït vaø maéng: Toâi tôù doøng hoï Thích haõy thöùc daäy! Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân duøng nhöõng phöông tieän daãn caùc Tyø-kheo ñi roài! Ñieàu-ñaït thöùc daäy kinh haõi maéng: Ñích thò laø Tyø-kheo aùc duïc, môùi ñoù coù thieän yù, taïi sao boãng laïi sinh taâm aùc duøng phöông tieän daãn heát Tyø-kheo cuûa ta ñi! Vì quaù giaän döõ vaø sôï seät neân maùu noùng töø loã muõi traøo ra, ngay nôi thaân coøn soáng maø ñoïa vaøo ñòa nguïc. Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-lieân veà ñeán choã Ñöùc Phaät roài, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, ngoài lui qua moät beân. Toân giaû Muïc-lieân baïch Phaät: - Con muoán khieán naêm traêm Tyø-kheo naøy thoï laïi giôùi Cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy: - Khoûi phaûi thoï laïi. Taïi sao? Naêm traêm Tyø-kheo naøy ngu si neân duøng phaùp töôûng ruùt thaêm, nay chæ cho pheùp Taêng khieán hoï taùc phaùp hoái quaù Thaâu-lan-giaù. Toân giaû Muïc-lieân baïch Phaät: - Kyø laï thay! Baïch Ñöùc Theá Toân! Ñieàu-ñaït baét chöôùc Phaät ñoïa vaøo xöù khoå nhö theá. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaûi chæ baây giôø, Ñieàu-ñaït baét chöôùc Ta maø ñoïa vaøo ñòa nguïc, xöa kia cuõng ñaõ töøng baét chöôùc Ta, phaûi ñoïa vaøo xöù khoå. Toân giaû Muïc-lieân laïi thöa hoûi Phaät:

- Chuyeän aáy nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Thuôû ñôøi quaù khöù, nôi choã roäng vaéng coù moät ao nöôùc, moät con voi lôùn vaøo trong ao laáy ngoù sen röûa saïch roài aên, söùc khoûe ñöôïc doài daøo. Laïi coù moät con voi cuõng baét chöôùc vaøo ao laáy ngoù sen, khoâng röûa maø aên, ñöa ñeán troïng beänh roài cheát. Nhaân söï vieäc naøy Ñöùc Phaät lieàn noùi keä: Ñöøng baét chöôùc voi chuùa Baét chöôùc khoâng theå ñöôïc Baét chöôùc sai voi chuùa Neân aên buøn roài cheát. Ñöùc Phaät baûo Muïc-lieân: - Con voi lôùn chính laø thaân Ta, coøn con kia laø Ñieàu-ñaït. Xöa baét chöôùc Ta neân môùi boû maïng, nay baét chöôùc Ta neân phaûi nhaän laáy caùi khoå nhö vaäy. Toân giaû Muïc-lieân baïch Phaät: - Kyø laï thay! Baïch Ñöùc Theá Toân: Ñieàu-ñaït theo Phaät nghe phaùp, tuïng taùm möôi boán ngaøn phaùp taïng, ñaëng naêm thaàn thoâng, taïi sao laïi phaûn, kieâu maïn ñoái vôùi Ñöùc Theá Toân? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng nhöõng ñôøi naøy maø xöa kia Ñieàu-ñaït cuõng töøng theo Ta nghe phaùp nhöng khinh maïn ñoái vôùi Ta. Toân giaû Muïc-lieân baïch Phaät: - Chuyeän aáy nhö theá naøo? Ñöùc Phaät noùi: - Thuôû ñôøi quaù khöù, coù moät Töôïng sö (ngöôøi naøi daïy voi) raát cao tay ngheà ñieàu phuïc voi, ñöôïc nhaø Vua ñoái xöû raát troïng haäu. Khi aáy, coù moät ngöôøi ñeán choã vò Töôïng sö, thöa: Daïy cho con ngheà ñieàu phuïc voi, con xin laøm ñeä töû. Töôïng sö lieàn daïy, khoâng

giaáu moät thuaät naøo. Ngöôøi kia bieát ñöôïc roài, beøn sinh taâm ñoá kî, ñeán choã nhaø Vua taâu: Söï hieåu bieát cuûa ngöôøi kia ñaâu hôn gì toâi, taïi sao cung caáp nhö theá maø khoâng nghó gì ñeán toâi? Nhaø Vua keâu vò Töôïng sö hoûi: OÂng cuøng ñeä töû oâng, ai hôn ai? Töôïng sö ñaùp: Xin nhaø Vua cho pheùp lui veà, sau baûy ngaøy seõ thöïc hieän phaùp ñieàu töôïng. Nhaø Vua chaáp thuaän. Töôïng sö trong baûy ngaøy laïi ñieàu khieån caùc con voi: Baûo tôùi thì ñi thuït luøi, baûo luøi thì ñi tôùi, baûo ngoài thì baét noù laïi ñöùng, baûo ñöùng thì baét noù laïi ngoài, ñieàu khieån caùc con voi vôùi nhöõng ñoäng taùc ngöôïc laïi nhö vaäy. Ñuùng baûy ngaøy, ñoái tröôùc nhaø Vua, Töôïng sö cuøng ñeä töû bieåu dieãn caùc thuaät ñieàu khieån voi. Ban ñaàu caû hai ngöôøi chöa ai coù caùi gì khaùc laï, nhaø Vua hoûi ngöôøi ñeä töû: Nhaø ngöôi coù

thuaät naøo khaùc laï hay khoâng? Ngöôøi ñeä töû ñaùp: Taâu beä haï, khoâng. Nhaø Vua laïi hoûi ngöôøi thaày cuûa oâng ta: Ngöôi coù phöông phaùp naøo khaùc laï nöõa hay khoâng? Töôïng sö ñaùp: Taâu beä haï, coù. Nhaø Vua baûo bieåu dieãn. Töôïng sö ñieàu voi laøm ngöôïc laïi nhöõng ñieàu sai baûo, voi raêm raép laøm theo. Khi aáy, nhaø Vua môùi bieát ngöôøi ñeä töû cuûa Töôïng sö tröôùc ñaây ñaõ noùi hö doái. Nhaø Vua noåi giaän, noùi: Taïi sao ngöôi daùm khi doái ñoái vôùi ta? Vò Töôïng sö taâu vôùi Vua: Ngöôøi naøy laø hoïc troø cuûa toâi, tröôùc ñaây toâi daïy cho noù heát loøng, noù chöa bieát heát, thoaùng choác laïi ñaõ khinh doái, nay xin ñöôïc noùi ví duï, nguyeän nhaø Vua cho pheùp daãn chuyeän: Xöa kia coù moät ngöôøi, thaùng cuoái muøa Xuaân mang ñoâi giaøy moät lôùp, ñaát noùng neân giaøy bò co laïi, giaøy sieát chaët neân chaân bò thöông… Boån yù laø muoán baûo hoä ñoâi chaân thì phaûn laïi laøm cho ñoâi chaân bò toån thöông. Toâi cuõng nhö vaäy, tröôùc kia daïy ñeä töû, hy voïng laø coù ích, nhöng laïi bò haïi. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân noùi keä: Nhö ngöôøi mang giaøy da Duïng yù baûo veä chaân Khi naéng noùng baát ngôø Giaøy ruùt chaân bò thöông. Theá gian keû ngu aùc Khoâng nghó mình mang ôn Ôn thaày daïy kyõ thuaät Laïi phaûn, vu khoáng thaày. Ñöùc Phaät daïy: - Töôïng sö chính laø tieàn thaân cuûa Ta, ngöôøi ñeä töû laø Ñieàu-ñaït, ñôøi naøo cuøng theo Ta thoï hoïc maø trôû laïi khinh maïn ñoái vôùi Ta. Toân giaû Muïc-lieân baïch Phaät: - Baïch Theá toân, thaät hy höõu! Toân giaû Xaù-lôïi-phaát moät laàn thuyeát phaùp maø phaù caû chuùng cuûa Ñieàu-ñaït. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng nhöõng ñôøi naøy, maø xöa kia Xaù-lôïi-phaát cuõng ñaõ töøng noùi phaùp ñeå phaù chuùng cuûa Ñieàu-ñaït. Muïc-lieân thöa hoûi: - Chuyeän aáy nhö theá naøo? Ñöùc Phaät noùi: - Thuôû ñôøi quaù khöù, coù moät Xaï sö teân laø Caâu-hoøa-ly. Coù ngöôøi theo hoïc phaùp baén, saùu naêm daïy neân caàm caây cung nhö theá naøy, voùt caùi teân nhö theá naøy, maø chöa daïy caùch baén. Sau ñoù, ngöôøi ñeä töû nghó: Trong saùu naêm ta hoïc caàm caây cung, voùt caùi teân maø chöa baén laàn naøo,

nay ta thöû baén xem sao. Ngöôøi ñeä töû nhaém baén vaøo moät caây ñaïi thoï teân xuyeân thuûng qua khoûi caây roài rôi vaøo loøng ñaát. Ngöôøi thaày nghe ñöôïc hoûi:

OÂng ñaõ baén moät muõi teân phaûi khoâng? Ñeä töû ñaùp: Vaâng, con ñaõ baén. Ngöôøi thaày laïi hoûi: OÂng baén vaøo choã naøo? Ngöôøi hoïc troø chæ vaøo caây ñaïi thoï maø mình ñaõ baén. Ngöôøi thaày noùi: OÂng ñaõ thaønh xaï thuû, toâi laø haïng nhaát oâng laø haïng hai. Ngöôøi thaày laïi noùi: Nôi ñòa ñieåm ñoù coù naêm traêm teân giaëc cöôùp chaën ñöôøng, khoâng ai daùm ñi qua nôi aáy. OÂng coù theå ñeán taûo thanh ñaùm cöôùp nôi truïc loä ñoù, seõ coù coâng raát lôùn. OÂng thaày lieàn giao cho moät chieác xe ngöïa, moät myõ nöõ, cuøng vôùi caùi baùt baèng vaøng vaø naêm traêm muõi teân. Baáy giôø, ngöôøi ñeä töû cöôõi xe, chôû ngöôøi nöõ, caàm cung nhö yù, mang naêm traêm muõi teân vaâng leänh ra ñi. Chính luùc aáy, ñaùm giaëc ñöôøng ñang cuøng phaân chia caùc vaät, sai ngöôøi canh phoøng nôi hieåm yeáu. Ngöôøi canh phoøng töø xa thaáy, voäi vaõ chaïy ñeán taâu vôùi töôùng soaùi cuûa giaëc. Töôùng soaùi cuûa giaëc noùi vôùi ñoàng boïn: Chuùng ta laøm giaëc, chöa töøng thaáy coù moät ngöôøi, moät mình daãn moät ngöôøi ñaøn baø ñi treân truïc loä naøy. Ngöôøi naøy chaéc laø keû duõng kieän khoâng sôï baát cöù ai, neân ñeå hoï ñi qua, ñöøng gaây neân phieàn toaùi. Xaï thuû kia beøn döøng chaân moät nôi, khieán ngöôøi ñaøn baø böng baùt baèng vaøng ñeán choã ñaùm giaëc, xöng teân mình ñeå khaát thöïc. Ngöôøi ñaøn baø aáy laøm cho ñaùm giaëc raát thích, chuùng laïi ham caùi baùt baèng vaøng, lieàn cuøng nhau nghò baøn: Nöõ saéc nhö theá ñoù, baùt baèng vaøng nhö theá ñoù, taïi sao chuùng ta laïi cho pheùp hoï ñi. Töôùng soaùi cuûa giaëc laïi noùi: Ngöôøi kia chaéc töï löôïng söùc cuûa mình khoâng sôï neân môùi laøm vieäc nhö vaäy, caàn phaûi nhaãn naïi, chaän söï noùng giaän, ñöøng neân chieâu laáy tai hoïa. Ñoàng boïn nghe roài beøn cho ñaày baùt vôùi thöùc aên ngon. Ngöôøi ñaøn baø mang thöùc aên trôû laïi, xaï thuû kia laïi baûo ñeán noùi: Caùc oâng chia vaät, cho toâi moät phaàn vôùi. Ñaùm giaëc caû giaän: Con meï naøy laø ngöôøi gì laïi döïa vaøo ngöôøi choàng kia daùm khinh caû boïn mình. Chuùng ta phaûi gieát ngay, ñöøng oâm laáy caùi nhuïc naøy. Töôùng soaùi cuûa giaëc vaãn noùi nhö tröôùc. Ñaùm giaëc chia cho moät phaàn roài quay trôû laïi. Xaï thuû kia laïi baûo ñeán noùi vôùi ñaùm giaëc: Coù theå cuøng toâi chieán ñaáu chöù khoâng theå ñeå yeân nhö theá naøy ñöôïc. Luõ giaëc laïi noùi: Ngöôøi naøy thöøa thaéng xoâng leân, khinh mieät ta quaù ñaùng, khoâng theå nhaãn chòu ñöôïc. Töôùng soaùi cuûa giaëc khuyeân duï nhöng khoâng ñöôïc. Côn giaän cuûa ñaùm giaëc noåi leân queân löôøng ñöôïc söï nguy haïi cuøng nhau duøng söùc tieán ñaùnh hai con ngöôøi kia. Ngöôøi xaï thuû lieàn baén moät phaùt, gieát ngay moät ngöôøi, boán traêm chín möôi chín phaùt, gieát cheát boán traêm chín möôi chín teân, coøn moät phaùt ñeå haàu teân töôùng soaùi, song teân giaëc laãn traùnh theo ngöôøi phuï nöõ neân khoâng baén ñöôïc. Tay xaï thuû beøn khieán ngöôøi ñaøn baø loõa hình ñöùng tröôùc teân

giaëc, teân töôùng soaùi taâm loaïn, nhaân ñoù bò moät phaùt, cheát luoân. Caùm caûnh naøy, ngöôøi ñaøn baø kia lieàn noùi keä: Tuy coù cung teân beùn Chöa töøng baén moät phaùt Töû thöông ñaõ ñaày daãy Taïi sao khoâng hoái haän? Ngöôøi xaï thuû cuõng duøng keä traû lôøi: Ta coù cung kyø dieäu Taâm hôïp neân tay cung Gieát moät sinh vui lieàn Taïi sao phaûi aên naên. Ta voán ñi ñöôøng naøy Vì ngöôøi tröø

oaùn haïi Khoâng heà tieác thaân maïng Ñeå thaønh ngöôøi duõng kieän. Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi thôï baén kia laø tieàn thaân cuûa Ta, ngöôøi ñeä töû cuûa ngöôøi thôï baén laø Xaù-lôïi-phaát, naêm traêm teân giaëc laø naêm traêm Tyø-kheo hieän nay, töôùng soaùi cuûa giaëc chính laø Ñieàu-ñaït. Xöa kia Xaù-lôïi-phaát duøng nhöõng muõi teân phaù luõ giaëc, nay moät thôøi thuyeát phaùp phaù chuùng cuûa Ñieàu-ñaït. Toân giaû Muïc-lieân laïi baïch Phaät: - Baïch Theá toân, laï luøng thay! Ñieàu-ñaït maéng: Tyø-kheo aùc duïc, lieàn khi aáy thaân coøn soáng maø ñoïa vaøo ñòa nguïc. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng nhöõng baây giôø maø xöa kia Ñieàu-ñaït cuõng ñaõ töøng duøng aùc khaåu, hieän coøn soáng maø thoï ñaïi khoå. Muïc-lieân laïi hoûi: - Chuyeän aáy nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Thuôû ñôøi quaù khöù, beân bôø ao cuûa nöôùc A-lan-nhaõ, coù hai con nhaïn cuøng moät con ruøa keát laøm baïn thaân, sau moät thôøi gian, nöôùc trong ao bò khoâ caïn, hai con nhaïn baøn baïc vôùi nhau: Nay ao nöôùc naøy bò khoâ caïn, baïn thaân cuûa ta chaéc bò ñaïi khoå. Nghó roài noùi vôùi ruøa: Nöôùc trong ao bò caïn, baïn khoâng coù caùch naøo soáng ñöôïc, baïn coù theå ngaäm giöõa caùi caây, chuùng toâi moãi ñöùa ngaäm moät ñaàu, ñem baïn ñeán choã nhieàu nöôùc, nhöng vôùi ñieàu laø khi ngaäm caùi caây, baïn thaän troïng ñöøng neân noùi. Ñoàng yù, chuùng lieàn thöïc hieän, nhöng khi bay ngang qua moät xoùm noï, ñaùm treû

nít thaáy vaäy ñeàu la aàm leân: Nhaïn ngaäm ruøa bay ñi! Nhaïn ngaäm ruøa bay ñi!! Con ruøa lieàn noåi giaän buoâng mieäng noùi: Vieäc naøy dính döï gì ñeán chuùng baây? Mieäng ruøa tuoät ra khoûi caây, ruøa rôùt xuoáng ñaát cheát ngay. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân nhaân vieäc naøy noùi keä: Ñôøi soáng keû só Buùa ôû trong mieäng Sôû dó cheùm mình Do nôi lôøi aùc. Neân cheâ laïi khen Neân khen laïi cheâ Töï nhaän laáy hoïa Troïn khoâng coù vui. Neáu giaønh nhau taøi lôïi AÙc aáy chöa phaûi lôùn Taâm aùc höôùng veà Phaät AÙc ñaây môùi laø to. A-phuø coù traêm ngaøn Ni-la, ba möôi saùu AÙc yù vôùi ngöôøi hieàn Phaûi ñoïa ñòa nguïc ngay. Ñöùc Phaät daïy: - Con ruøa kia chính laø Ñieàu-ñaït, xöa kia do noùi lôøi giaän maø cheát ñau khoå, nay laïi giaän maéng, ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Neáu Ta thaáy nôi Ñieàu-ñaït coù moät phaùp thieän baèng sôïi loâng thì hoaøn toaøn khoâng ghi nhaän söï ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc thoï moät kieáp khoå cuûa Ñieàu-ñaït. Ví nhö moät ngöôøi bò chìm döôùi haàm phaân, neáu coù ngöôøi muoán cöùu hoï, maø khoâng thaáy nôi thaân hoï coù moät choã naøo saïch, baèng moät sôïi loâng ñeå coù theå caàm ñöôïc. Ta quaùn saùt nôi Ñieàu-ñaït cuõng laïi nhö vaäy. Ñöùc Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo: - Ta khoâng thaáy phaùp naøo phaù hoaïi taâm ñaïo voâ thöôïng cuûa con ngöôøi baèng tieáng khen vaø lôïi döôõng. Ñieàu-ñaït sôû dó phaù Taêng laø do lôïi döôõng. Ñieàu-ñaït gaây taïo taùm phi phaùp cho neân phaù Taêng: lôïi, khoâng lôïi, khen, khoâng khen, kính, khoâng kính, öa aùc vaø nhaän thöùc laøm theo ñieàu aùc. Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi Phaät: - Theá naøo ñöôïc goïi laø phaù Taêng? Ñöùc Phaät daïy:

- Coù boán vieäc goïi laø phaù Taêng: Noùi naêm phaùp, töï haønh truø, ruùt thaêm, trong noäi giôùi laøm Taêng söï rieâng. Toân giaû Öu-ba-ly laïi hoûi: - Theá naøo goïi laø Taêng khoâng hoøa hôïp maø chaúng phaûi phaù? Ñöùc Phaät daïy: - Neáu Vua trôï löïc phaù Taêng, khieán cho Taêng khoâng hoøa hôïp, thì chaúng phaûi phaù. Neáu Ñaïi thaàn, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, Tyø-kheo-ni, Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, moät Tyø-kheo cho ñeán baûy Tyø-kheo trôï löïc phaù Taêng cuõng nhö vaäy. Neáu khoâng hoûi Thöôïng toïa maø haønh Taêng söï, töùc laø khoâng hoøa hôïp maø cuõng chaúng phaûi phaù Taêng, neáu khoâng cuøng ñoàng thoï thöïc, trong khi aên, khaùc choã ngoài, tranh caõi maï lò cuõng nhö vaäy. Chuû yeáu phaûi laø ôû trong moät giôùi, taùm Tyø-kheo, chia laøm hai boä, laøm Taêng söï rieâng thì môùi goïi laø Taêng bò phaù. Toân giaû Öu-ba-ly laïi hoûi: - Trong soá ñoù, ai laø ngöôøi phaù Taêng? Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi naøo chuû ñoäng. Toân giaû Öu-ba-ly laïi hoûi: - Ai laø ngöôøi phaûi ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc moät kieáp maø khoâng theå cöùu? Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi naøo ñoùng vai chuû ñoäng. Toân giaû Öu-ba-ly laïi hoûi: - Heã ngöôøi phaù Taêng ñeàu bò ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc thoï khoå moät kieáp phaûi khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng nhaát thieát ñeàu bò ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc moät kieáp ñeå thoï khoå. Coù taùm ngöôøi phaù Taêng thoï moät kieáp khoå nôi ñaïi ñòa nguïc: Hoaëc phaùp, phaùp töôûng maø noùi laø phi phaùp; hoaëc phi phaùp, phi phaùp töôûng maø noùi laø phaùp; hoaëc phaùp, phi phaùp töôûng maø noùi laø phaùp; hoaëc phi phaùp, phaùp töôûng maø noùi laø phi phaùp; hoaëc phaùp, phi phaùp, phaùp töôûng maø noùi laø phaùp; hoaëc phaùp, phi phaùp nghi maø noùi laø phaùp; hoaëc phaùp phi phaùp nghi maø noùi laø phi phaùp. Coù saùu ngöôøi phaù Taêng khoâng bò ñoïa vaøo ñaïi ñòa nguïc moät kieáp ñeå thoï khoå: Hoaëc phaùp, phaùp töôûng maø noùi laø phaùp; hoaëc phi phaùp, phi phaùp töôûng maø noùi laø phi phaùp; hoaëc phaùp, phi phaùp töôûng maø noùi laø phi phaùp; hoaëc phi phaùp, phaùp töôûng maø noùi laø phaùp; hoaëc phaùp, phi phaùp, phi phaùp töôûng maø noùi laø phi phaùp; hoaëc phaùp, phi phaùp, phaùp töôûng maø noùi laø phaùp.

558 BOÄ LUAÄT 1

Ñoaïn 2: NOÙI VEÀ PHAÙP NGOÏA CUÏ

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, Tyø-kheo AÙt-beä haàu Phaät, sau ñoù ñaép y böng baùt vaøo thaønh khaát thöïc, oai nghi roõ neùt, ngoù xuoáng ñaát maø ñi. Coù moät Tröôûng giaû thaáy, khôûi yù nghó: Ta chöa töøng gaëp moät ngöôøi naøo nhö theá naøy, beøn ñeán hoûi: Thaày laø ai? Thaày laø ñeä töû ai? Xuaát gia vôùi ai? Phuïng haønh ñaïo phaùp cuûa vò naøo? Khi aáy, Ñöùc Phaät môùi thaønh ñaïo, ngöôøi ñôøi ñeàu goïi Ngaøi laø Ñaïi Sa-moân. Vò Tyø-kheo traû lôøi: Toâi teân AÙt-beä, Ñaïi Sa-moân laø thaày cuûa toâi, toâi xuaát gia vôùi Ngaøi, phuïng haønh ñaïo phaùp cuûa Ngaøi. OÂng Tröôûng giaû nghe roài, khen: - Chöa töøng coù ngöôøi naøo nhö vaày, töï coù oai nghi nhö vaày, maø theo Ñaïi Sa-moân xuaát gia, phuïng haønh ñaïo phaùp cuûa Ngöôøi. OÂng Tröôûng giaû laïi hoûi: - Hieän nay thaày ôû ñaâu? Tyø-kheo ñaùp: - Toâi ôû nôi A-lan-nhaõ, beân caây Sôn Nham, choã ñaát troáng goø maû laø choã cuûa toâi. OÂng Tröôûng giaû nghe roài laïi caøng theâm hoan hyû,

khen: - Oai nghi roõ neùt hoøa nhaõ, vò naøy chaéc chaén laø hôn heát, maø laïi ôû choã vaéng veû nhö vaäy! OÂng Tröôûng giaû laïi hoûi: - Laáy thöù gì traûi ngoài? - Toâi duøng coû Thi, coû Caâu-thi, coû Baø-baø, coû Vaên-nhu, cho ñeán laù caây... keå caû caùt ñaát, toâi ñeàu coù theå traûi ngoài. OÂng Tröôûng giaû nghe roài laïi theâm vui möøng cung kính, khen: - Laïi coù theå soáng vôùi neáp soáng thieåu duïc nhö vaäy! OÂng Tröôûng giaû laïi hoûi: - Neáu toâi vì Ñaïi ñöùc laøm caùi phoøng thì coù theå thoï duïng hay khoâng? Vò Tyø-kheo traû lôøi: - Ñöùc Theá Toân chöa cho pheùp chuùng toâi thoï duïng phoøng xaù. OÂng Tröôûng giaû thöa: - Ñaïi ñöùc coù theå ñem vaán ñeà naøy baïch Phaät, toâi cuõng seõ ñích thaân ñeán baïch. AÙt-beä im laëng nhaän lôøi ñeà nghò. Sau khi thoï trai xong, trôû laïi choã

Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, khen ngöôøi thieåu duïc, tri tuùc, khen giôùi, khen ngöôøi trì giôùi roài baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay cho caùc Tyø-kheo nhaän caùc phoøng xaù cuûa ngöôøi cuùng. OÂng Tröôûng giaû kia, sau ñoù ñeán choã Ñöùc Phaät, töø xa thaáy dung maïo cuûa Ñöùc Theá Toân thuø thaéng ñaëc bieät, gioáng nhö nuùi vaøng, trong loøng ñaày aép söï vui möøng, cung kính, ñeán tröôùc Ñöùc Phaät kính leã saùt chaân, roài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät vì oâng noùi caùc phaùp dieäu... cho ñeán khoå, taäp, taän, ñaïo. Ngay töø choã ngoài, oâng ñaëng maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû, thoï Tam quy vaø Nguõ giôùi, roài baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Con muoán caát phoøng xaù cuùng döôøng cho caùc Tyø-kheo, xin Ngaøi chaáp thuaän. Ñöùc Phaät ñoàng yù baèng söï im laëng. OÂng Tröôûng giaû bieát Ñöùc Phaät chaáp thuaän roài, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeán tröôùc kính leã saùt chaân Phaät, ñi quanh beân phaûi ba voøng roài caùo lui. Lieàn trong ngaøy aáy, oâng cho caát saùu möôi phoøng xaù, laïi cuùng döôøng aåm thöïc cho Phaät vaø Taêng. Toaøn gia quyeán cuûa oâng ñeàu cuøng nhau lo lieäu cuùng döôøng nhöõng myõ vò quyù giaù nhaát trong ñôøi khoâng thieáu moät thöù gì. Ngöôøi böûa cuûi, ngöôøi laáy nöôùc, ngöôøi laøm thöùc aên, ngöôøi queùt doïn, ngöôøi röôùi nöôùc hoa treân ñaát, keû traûi choã ngoài, ngöôøi raûi hoa, keû traûi toøa cao. Baáy giôø, trong thaønh Xaù-veä coù Tröôûng giaû teân laø Tu-ñaït-ña, xuaát ba möôi vaïn kim tieàn cho ngöôøi nôi thaønh Vöông-xaù vay, haèng naêm ñeán thu veà. OÂng Tröôûng giaû thaønh Vöông-xaù thöôøng ra moät do-tuaàn nghinh ñoùn, ñaõi ñaïi tieäc. Ñeán laàn naøy khoâng coù Tröôûng giaû ra tieáp, Tu-ñaït-ña laïi coù suy nghó: OÂng ta, hoaëc bò naïn cuûa nhaø Vua hay naïn nöôùc, löûa, giaëc cöôùp, nhaân, phi nhaân neân khoâng ra nghinh ñoùn? Khi ñeán nôi, Tu-ñaït-ña tôùi nhaø oâng Tröôûng giaû tröôùc, thaáy baøy bieän traân troïng caùc thöùc aên myõ vò, hoûi: - OÂng laøm ñaùm cöôùi, môû hoäi hay röôùc nhaø Vua? OÂng Tröôûng giaû traû lôøi: - Chaúng phaûi laøm ñaùm cöôùi, môû hoäi, cuõng chaúng phaûi röôùc nhaø Vua. Laïi hoûi: - Khoâng vaäy, taïi sao söûa soaïn thöùc aên uoáng myõ dieäu theá naøy? OÂng Tröôûng giaû noùi: - Ñöùc Phaät ra ñôøi coù ñaïi oai ñöùc, caùc ñeä töû cuûa Ngaøi cuõng ñeàu nhö

vaäy. Nay toâi thænh quyù Ngaøi ñeå cuùng döôøng, cho neân khoâng ra ñeå cuøng nghinh ñoùn oâng ñöôïc. Tu-ñaït-ña noùi: - Toâi cuõng thöôøng nghe noùi Phaät ra ñôøi, hieäu laø Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Tuùc, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñieàu Ngö Tröôïng Phu, Thieân Nhaân Sö, Phaät, Theá Toân. Ngöôøi maø nay oâng thænh laø Phaät sao? Hay khoâng phaûi laø Phaät? Tröôûng giaû ñaùp: - Chính laø Phaät. Laïi hoûi: - Hieän nay Ngaøi ôû ñaâu? OÂng Tröôûng giaû kia lieàn ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, tay beân phaûi chæ veà choã Ñöùc Phaät ôû, noùi: - Phaät ôû nôi ñoù. Tu-ñaït-ña nghe roài, vui möøng phaán khôûi, ñeå troáng vai beân phaûi voïng höôùng veà choã Ñöùc Phaät ôû kính leã Ba laàn. Ñeâm ñeán, oâng ta nieäm danh hieäu: Nam moâ Phaät. Duø nhoïc meät oâng vaãn nguû ñöôïc. Ngöôøi thieän tri thöùc ñôøi tröôùc cuûa oâng ta laø vò thaàn uûng hoä. Vò thaàn nghó: Ta seõ khieán oâng Tröôûng giaû naøy khoâng phaûi ñôïi qua moät ñeâm, môùi ñöôïc thaáy Ñöùc Phaät. Vò thaàn lieàn khieán cho trong ñeâm saùng röïc leân, Tu-ñaït-ña töôûng laø trôøi ñaõ saùng, lieàn thöùc daäy ñeán cöûa thaønh, cöûa thaønh töï môû, ra khoûi cöûa töï ñoùng, boãng nhieân trôøi toái laïi. Tu-ñaït-ña hoaûng sôï nghó vaø noùi: Vöøa roài ta ñaâu phaûi laø cuoàng! Vò thaàn bieát yù nieäm ñoù, lieàn noùi keä: Nay laø luùc ñeán Phaät Moãi moät böôùc chaân ñi Lôïi hôn thí ngaøn vaøng Voi ngöïa khoâng saùnh kòp. Vò thaàn laïi noùi: Ñöøng hoát hoaûng. Ñöøng sôï haõi, cöù tieán böôùc, tieán böôùc trong giaây laùt seõ thaáy Phaät. Tu-ñaït-ña nghe roài söï sôï haõi bieán maát, haêng haùi böôùc tôùi, töø xa thaáy Ñöùc Theá Toân dung maïo thuø ñaëc, gioáng nhö nuùi vaøng. Ñöùc Theá Toân thaáy oâng Tröôûng giaû, khen: - Laønh thay! Ñeán ñaây Tu-ñaït-ña! Tu-ñaït-ña nghe, raát vui möøng: Ñöùc Phaät laïi bieát luoân caû teân do cha meï ta ñaët! Tu-ñaït-ña ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät vì Tröôûng giaû noùi caùc phaùp dieäu... cho ñeán khoå, taäp, taän, ñaïo. Ngay nôi choã ngoài, oâng aáy ñaëng maét phaùp trong saïch. Thaáy phaùp ñaéc quaû roài, Tu-ñaït-ña lieàn thoï Tam quy, Nguõ giôùi vaø baïch Phaät:

- Baïch Ñöùc Theá Toân! Nguyeän Phaät vaø Taêng nhaän lôøi môøi cuûa con, an cö muøa haï nôi thaønh Xaù-veä. Thænh Ba laàn nhö vaäy, Ñöùc Phaät ñeàu im laëng, ñeán laàn thöù tö Ngaøi môùi baûo: Neáu choã naøo khoâng coù söï oàn aøo, yeân tònh, khoâng coù tieáng ñoäng, chö Phaät môùi an cö nôi ñoù. OÂng Tröôûng giaû baïch Phaät: - Con ñaõ hieåu lôøi daïy cuûa Ñöùc Theá Toân, xin Ngaøi sai moät Tyøkheo, ngöôøi coù kinh nghieäm cho vieäc thieát laäp naøy. Ñöùc Phaät hoûi: - Nay oâng muoáân vò naøo? - Baïch Theá toân! Con muoán nhôø Toân giaû Xaù-lôïi-phaát. Ñöùc Phaät lieàn noùi vôùi Toân giaû: - Thaày coù theå ñeán ñoù laøm ngöôøi troâng coi coâng vieäc. Toân giaû vaâng lôøi ra ñi. Baáy giôø, vò Tröôûng giaû thaønh Vöông-xaù, vaøo buoåi saùng ñích thaân ñeán baïch Phaät: - Thöùc aên ñaõ söûa soaïn xong, xin Thaùnh tri thôøi. Ñöùc Phaät cuøng Tyø-kheo Taêng maëc y böng baùt, keû tröôùc ngöôøi sau vaây quanh ñeán nôi nhaø thoï trai, an toïa theo thöù töï. OÂng

Tröôûng giaû töï tay sôùt thöùc aên, aên xong daâng nöôùc röûa roài baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Con xin daâng cuùng ngoâi vöôøn vaø phoøng xaù naøy cho Taêng boán phöông Ñöùc Phaät nhaän lôøi baèng söï im laëng. Bieát Ñöùc Phaät nhaän lôøi roài, Tröôûng giaû laáy chieác gheá nhoû ngoài phía tröôùc, Ñöùc Phaät beøn vì oâng, tuøy hyû noùi keä chuù nguyeän: Vì ngaên gioù laïnh noùng Vaø ngaên caùc thuù döõ Che möa söông vaø buïi Cuøng tröø naïn moøng muoãi. Cuùng döôøng ngöôøi trì giôùi Toïa thieàn, thuyeát, tuïng phaùp Ai nghe hieåu nghóa naøy Tröø heát caùc goác khoå. Ñöùc Phaät noùi keä roài, laïi noùi caùc phaùp dieäu, chæ veõ ñieàu lôïi ích ñeå ñöôïc hoan hyû roài trôû veà truù xöù. Ngaøy veà, Tröôûng giaû Tu-ñaït ñöa Toân giaû Xaù-lôïi-phaát trôû laïi thaønh

562 BOÄ LUAÄT 1

Xaù-veä. Qua caùc xoùm laøng, nôi naøo Tröôûng giaû cuõng ñeàu rao truyeàn: Ñöùc Phaät ra ñôøi, coù ñaïi oai ñöùc, caùc ñeä töû cuûa Ngaøi cuõng nhö vaäy, toâi ñaõ thænh Ngaøi an cö nôi thaønh Xaù-veä, caùc ngöôøi ai naáy ñeàu söûa soaïn nhaø cöûa, tu boå ñöôøng saù vaø caùc caàu ñoø, chuaån bò moïi thöù ñeå ñoùn Ñöùc Theá Toân. Daân chuùng nôi caùc xoùm laøng aáy nghe rao truyeàn nhö vaäy, bieát Ñöùc Phaät Theá toân seõ ñi qua nôi mình ôû neân raát vui möøng ghi nhaän laøm theo lôøi rao kia moät caùch cung kính. Tröôûng giaû Tu-ñaït, khi ñeán Xaù-veä nghó: Choã naøo toát nhaát ñeå caát Tinh xaù? Choã duy nhaát nôi thaønh naøy laø Kyø laâm cuûa Ñoàng Töû, nôi coù vöôøn caây aên traùi quyù giaù, caûnh saéc toát töôi, nöôùc trong thanh khieát, suoái roùc raùch, ao taém, hoa thôm thaät hoaøn chænh, ta neân mua nôi ñoù ñeå xaây caát. Nghó roài lieàn ñeán choã chuû nhaân ngoâi vöôøn, ngoû lôøi: - Toâi muoán mua sôû vöôøn, oâng coù theå baùn khoâng? Ñaùp: - OÂng haõy duøng kim tieàn traûi khaép heát maët ñaát, khoâng boû troáng moät choã naøo, ñöôïc nhö vaäy toâi seõ cuøng oâng trao ñoåi. Tu-ñaït lieàn duøng kim tieàn traûi khaép maët ñaát. Kyø-ñoàng-töû baûo: - Noùi ñuøa nhö theá thoâi, chöù toâi khoâng muoán trao ñoåi. Tu-ñaït noùi laïi: - Ñieàu kieän naøy laø töø lôøi cuûa oâng noùi laøm thaønh moät giaù trò, ñaâu ñöôïc hoái tieác ñeå laøm khaùc ñi. Hai beân giaèng co tranh caõi neân phaûi ñöa ñeán cöûa quan. Quan y theo phaùp luaät xöû, Tu-ñaït thaéng cuoäc. Kyø-ñoàng-töû hoûi Tu-ñaït: - Vì lyù do gì maø oâng khoâng tieác vaøng baïc ñeå mua khu vöôøn naøy vôùi giaù nhö vaäy? Tu-ñaït traû lôøi: - Ñöùc Phaät ra ñôøi, coù ñaïi oai ñöùc, caùc ñeä töû cuûa Ngaøi cuõng nhö vaäy. Toâi ñaõ môøi Ngaøi ñeán an cö nôi ñaây, do ñoù, toâi truùt heát gia taøi cuõng khoâng heà tieác nuoái. Kyø-ñoàng-töû laïi noùi: - Neáu ñeå toâi ñöôïc ñaët teân vöôøn laø Tinh xaù Kyø vieân, thì toâi seõ ñeå cho. Tu-ñaït noùi: - Toát! Tu-ñaït lieàn ra leänh ñem kim tieàn traûi leân maët ñaát, tính luoân caû nhöõng goác caây cuõng ñeàu traûi cho ñaày ñuû. Sau ñoù, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 25 563

laáy daây ño ñaïc, tính toaùn laøm choã ñi kinh haønh, giaûng ñöôøng, nhaø giöõ aám, nhaø aên, nhaø taém, vaø caùc phoøng xaù, taát caû ñeàu ñaày ñuû tieän nghi. Khi aáy, caùc phoøng xaù duøng buøn treùt khoâng ñöôïc kín, gioù buïi, raén, chuoät vaøo

phaù ngoïa cuï cuûa Taêng, gaây xuùc naõo cho caùc Tyø-kheo. Vaán ñeà naøy ñöôïc baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp duøng buøn boïc trong ngoaøi vaø caùc ngöôõng cöûa. Taêng neân saém buùa, rìu, dao, cöa..., gheá thang caùc duïng cuï ñeå laøm nhaø, cuõng cho pheùp nhöõng choã bò nöôùc taït laøm cöûa soå coù voøng moùc pheân che, laøm khoùa cöûa. Khoâng cho pheùp laøm nhö caùn dao ñeo nôi löng, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo chaáp taùc bò ñaát buøn laøm nhôùp thaân caàn phaûi taém, Phaät cho pheùp taém. Choã taém coù buøn... Phaät daïy: Cho pheùp duøng gaïch ñaù hay taám vaùn ñeå treân maët ñaát. Coù caùc Tyø-kheo ôû nôi goø maû löôïm ñöôïc phu cuï, giöôøng daây khoâng daùm laáy. Phaät daïy: Cho pheùp laáy, neáu lôùn neân caét ra. Baáy giôø, giöõa hai thaønh Vöông-xaù vaø Xaù-veä coù moät truù xöù, caùc cö só ñem cuùng cho caùc Tyø-kheo maø khoâng coù ai ôû. Phaät daïy: Cho pheùp caùc baïch y môøi tri söï ôû vaø cung caáp cho hoï moïi thöù caàn duøng. Khi aáy, caùc truù xöù khoâng coù haøng raøo, boø ngöïa vaøo ra laøm hö hoaïi choã kinh haønh, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp ñaøo haøo vaø raøo chung quanh. Boø ngöïa vaãn tìm caùch vaøo ñöôïc. Phaät daïy: Cho pheùp duøng caùc loaïi caây gai keùo chung quanh. Boø ngöïa vaãn tuoâng phaù vaøo ñöôïc. Phaät daïy: Cho pheùp ñaép ñaát laøm töôøng hoaëc xaây töôøng gaïch, beân treân coù maùi che, cho pheùp laøm nhaø canh giöõ. Hö cuõng cho pheùp laøm laïi, cho pheùp laøm hai pheân cöûa. Coù caùc Tyø-kheo duøng nhaùnh döông chaø raêng, röûa tay, röûa maët, röûa chaân trong phoøng, laøm cho ñaát bò aåm thaáp, hö ngoïa cuï cuûa Taêng. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo giaø beänh khi trôøi laïnh khoâng theå ra ngoaøi röûa ñöôïc. Phaät daïy: Cho pheùp duøng caùc chaäu ñöïng nöôùc röûa vaø vieân gaïch duøng keâ chaäu. Coù phoøng xaù bò ñaát buõn noåi leân. Phaät daïy: Neân duøng ñaát buøn ñeå treùt vaø duøng moät trong möôøi loaïi y traûi leân treân. Coù caùc Tyø-kheo haï toïa röûa chaân tröôùc, sau ñoù Thöôïng toïa ñeán röûa chaân, vò haï toïa röûa chöa xong, bò ñuoåi ñi. Phaät daïy: Neáu haï toïa röûa tröôùc neân cho pheùp röûa cho xong. Coù caùc Tyø-kheo kinh haønh nôi ñaát troáng, khi trôøi möa y bò öôùt, neân pheá boû vieäc kinh haønh. Phaät daïy: Cho pheùp laøm caùi haønh lang. Coù caùc Tyø-kheo ñi trong saân, khi trôøi möa ñaát nhaõo nhôùp chaân. Phaät daïy: Cho pheùp laøm ñaù gaïch loùt laøm ñöôøng ñi. Coù caùc Tyø- kheo ôû choã khoâng coù nöôùc. Phaät daïy: Cho pheùp ñaøo gieáng, hoaëc nöôùc ao taùc tònh. Caùc Tyø-kheo muoán laøm neäm traûi treân giöôøng. Phaät daïy: Cho pheùp duøng moät trong möôøi thöù y roài ñoän loâng deâ, loâng laïc ñaø, hoa Kieáp boái... cho ñeán loaïi coû meàm vaøo beân trong ñeå laøm neäm. Caùc Tyø-kheo laøm

neäm quaù daøy. Phaät daïy: Daøy nhaát laø taùm ngoùn tay, cho pheùp Taêng laøm moät loaïi daønh cho Taêng boán phöông vaø laøm moät loaïi rieâng. Phu cuï cuûa Taêng hö hoaïi, khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân nhôø ngöôøi giaët vaù tu boå laïi. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo phaân ngoïa cuï cho Taêng haøng ngaøy. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, cho pheùp ngaøy cuoái muøa Xuaân, ngaøy ñaàu muøa haï khi kieát giôùi An cö thì phaân ngoïa cuï. Luïc quaàn Tyø-kheo choïn löïa phoøng toát, ngoïa cuï toát ñeå laáy phaàn. Phaät daïy: Khoâng

neân laøm nhö vaäy, neân baïch nhò Yeát-ma sai moät Tyø-kheo laøm ngöôøi phaân ngoïa cuï. Tyø-kheo ñöôïc sai neân ghi roõ ñeå bieát ngoïa cuï naøo thuoäc phoøng naøo, tuøy theo thöù caáp Thöôïng toïa maø chia, neáu coù dö maø coøn toát, Thöôïng toïa caàn thì neân ñöa, neáu Thöôïng toïa khoâng caàn thì tieáp theo, tuøy theo haï toïa, theo choã ngoài maø phaân. Neáu coù Tyø-kheo ñeán sau, tuøy theo lôùn nhoû, theo thöù töï phaân boá, töø phoøng keá laàn löôït cho ñeán phoøng choùt, neáu haï toïa khoâng coù phoøng thì thoâi. Caùc Tyø-kheo muoán laøm giöôøng daây, giöôøng caây môùi. Phaät daïy: Cho pheùp laøm. Neáu khoâng coù thôï kheùo thì Tyø-kheo coù theå töï laøm cuõng ñöôïc. Cho pheùp duøng möôøi loaïi tô sôïi, laøm giöôøng daây cuõng ñöôïc. Coù caùc Tyø-kheo muoán ñoän neäm trong giöôøng daây, Phaät cho pheùp ñoän. Coù caùc Tyø-kheo ñi ñöùng treân giöôøng daây, daây bò ñöùt. Phaät daïy: Khoâng neân ñi ñöùng treân giöôøng daây. Coù caùc Tyø-kheo nhoû ngöôøi thaáp, muoán moùc caùi y hay laáy caùi y treân giaù, voùi khoâng tôùi. Phaät daïy: Cho pheùp chaùnh nieäm, quyø goái treân giöôøng daây ñeå laáy. Coù caùc Tyø-kheo-ni ngoài treân giöôøng daây coù ñoän, nguyeät thuûy nhôùp, baát tònh, thoái naùt, hö hoaïi. Phaät daïy: Tyø-kheo-ni khoâng neân ngoài treân giöôøng daây coù ñoän. Coù Sa-di nhoû naèm treân giöôøng daây coù ñoän, ñaùi daàm, baát tònh, hö muïc. Phaät daïy: Sa-di nhoû cuõng khoâng ñöôïc naèm treân giöôøng daây coù ñoän. Coù caùc Tyø-kheo ôû treân giöôøng cao maø nghe kinh, hoûi nghóa. Phaät daïy: Nghe kinh, hoûi nghóa ñeàu neân ngoài nôi choã thaáp. Trong saân cuûa truù xöù caùc Tyø-kheo coû moïc, Phaät cho pheùp khieán tònh nhaân doïn theo luaät. Nôi phoøng bò buïi baëm laøm nhôùp giöôøng, ngoïa cuï, Phaät cho pheùp tuøy yù lau queùt. Khi ñaïi hoäi, caùc Tyø-kheo ñeán ñoâng, phoøng xaù lôùn maø thieáu choã ôû. Phaät daïy: Trong phoøng theo thöù töï traûi ngoïa cuï vöøa ñuû naèm maø naèm, neáu muoán duøng y ngaên phía tröôùc thì cho pheùp, vò naøo cuõng ñöôïc ngaên. Neáu ñuû thì toát, baèng khoâng ñuû thì beân ngoaøi coù choã ñaát troáng naøo cho pheùp laøm am thaát, Tyø-kheo cöïu truù neân ñöùng ra laøm. Caát am thaát, ñaïi hoäi xong, khoâng giôû boû, bò löûa chaùy, chaùy luoân caû truù xöù, Ñöùc Phaät daïy: Ñaïi hoäi xong, phaûi giôû boû roài môùi ñi. Neáu Tyø-kheo cöïu truù tieác khoâng cho giôû, Tyø-kheo khaùch phaûi daën doø Tyø-kheo cöïu truù roài môùi ñi. Luùc

trôøi möa lôùn, caùc Tyø-kheo khoâng coù choã tuï hoäi. Phaät daïy: Cho pheùp laøm nhaø lôùn. Muøa laïnh, caùc Tyø-kheo tuï taäp bò reùt, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp laøm nhaø söôûi aám. Baáy giôø, do Tyø-xaù-khö-maãu muoán xaây döïng neân Toân giaû Xaù- lôïi-phaát cho xaây caát nhaø lôùn môùi, baø ñem luùa gaïo ñeán cuùng cho Taêng boán phöông, caùc Tyø-kheo khoâng daùm thoï. Phaät daïy: Neáu vì Taêng boán phöông, khi laøm cho pheùp tuøy yù thoï thöïc. Coù caùc Tyø-kheo khaát thöïc, trôû laïi cuùng cho Taêng boán phöông, khoâng bieát ai neân thoï. Phaät daïy: Vì Taêng boán phöông maø laøm thì ñöôïc thoï thöïc. Coù phoøng xaù bò hö hoaïi, caùc Tyø-kheo khoâng söûa chöõa. Phaät daïy: Neân khuyeán hoùa, baïch nhò Yeát-ma giao cho keû ñaïo tuïc muoán söûa chöõa, cho hoï söûa chöõa. Moät Tyø-kheo neân xöôùng ñoïc: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Caùi phoøng... hö hoaïi khoâng coù ngöôøi söûa

chöõa, keû ñaïo tuïc... muoán söûa chöõa, nay Taêng giao cho ngöôøi aáy söûa chöõa. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Caùi phoøng... hö hoaïi... cho ñeán caâu: Nay Taêng trao cho ngöôøi aáy söûa chöõa. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ ñoàng yù giao cho... söûa chöõa phoøng cuõ, soá... roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Neáu muoán ñeà teân ngöôøi ñaøn-vieät ñaõ söûa chöõa vaøo phoøng aáy thì cho pheùp ñeà. Ngoïa cuï cuõng nhö vaäy. Coù moät truù xöù nöôùc lôùn bò ngaäp. Caùc Tyø-kheo ai naáy lo doïn deïp ngoïa cuï phoøng cuûa mình, phoøng khoâng coù Tyø-kheo ôû, khoâng ai thu doïn, bò nöôùc troâi vaø hö muïc, sau ñoù nhöõng ngöôøi ñaøn-vieät cuûa nhöõng phoøng aáy thaáy vaäy, noåi saân, cheâ traùch caùc Tyø-kheo: Taïi sao chæ coù ngoïa cuï phoøng cuûa toâi cuùng bò öôùt, hö hoaïi maø thoâi?! Ñöùc Phaät daïy: Neáu khi bò thuûy hoûa neân la lôùn, ñaùnh kieàn chuøy khieán cho taát caû Taêng ñeàu cuøng nhau hoã trôï doïn deïp. Neáu vò naøo khoâng hoã trôï doïn deïp thì phaïm Ñoät- kieát-la. Baáy giôø, La-haàu-la ñeán thoân Na-la, moät ngöôøi Öu-baø-taéc thaân tín vì La-haàu-la caát moät caùi phoøng, khi caát xong, La-haàu-la coù moät duyeân söï nhoû neân du haønh trong nhaân gian. Luùc ñoù, Toân giaû A-nan ñeán nôi thoân kia, vò Öu-baø-taéc aáy laïi ñem phoøng cuùng cho Toân giaû A-nan. Khi La-haàu-la trôû veà, baûo Toân giaû A- nan ñi choã khaùc. A-nan noùi: Tröôùc kia tuy ngöôøi ta cuùng cho thaày, nhöng thaày ñi, sau ñoù ngöôøi ta cuùng cho toâi thì phoøng naøy laø cuûa toâi. Theá laø caû

hai vò ñeàu ñeán ngöôøi Öu-baø-taéc hoûi ñeå hoï quyeát ñònh laø phoøng cuûa ai. Ngöôøi Öu-baø-taéc traû lôøi: Tuy tröôùc kia toâi cuùng cho Toân giaû La-haàu-la, nhöng La-haàu-la boû ñi, sau ñoù toâi môùi cuùng cho Toân giaû A-nan. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Öu-baø-taéc khoâng nhöõng ñôøi naøy maø xöa kia cuõng ñaõ töøng laøm nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo thöa hoûi: - Chuyeän aáy xaûy ra nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Thuôû ñôøi quaù khöù, coù nhaø Vua teân laø Baø-laâu, trong cöông giôùi nöôùc cuûa Vua coù hai vò Tieân, moät teân laø La-haàu-la öa toïa thieàn, moät teân laø A-nan ña vaên voâ uùy. Nhaø Vua kia, tröôùc thaáy La-haàu-la, raát kính troïng neân caát moät caùi phoøng ñeå cuùng. Phoøng laøm xong thì La-haàu-la xuaát haønh trong nhaân gian. Sau ñoù, A-nan laïi ñeán, nhaø Vua cuõng kính troïng neân ñem caùi phoøng ñoù cuùng cho A-nan. Khi La-haàu-la veà, baûo A- nan ñi vaø noùi: Phoøng naøy laø cuûa toâi. A-nan cuõng noùi phoøng naøy laø cuûa mình. Caû hai ñeàu ñeán nhaø Vua hoûi, ñeå quyeát ñònh laø phoøng cuûa ai. Nhaø Vua noùi: Tuy tröôùc ñaây toâi cuùng cho La-haàu-la, nhöng La-haàu-la boû ñi, sau ñoù toâi môùi cuùng cho A-nan, vaäy nay laø phoøng cuûa A-nan. Baáy giôø, caùc thieân, long, quyû, thaàn ñeàu noùi: Nhaø Vua naøy laøm phi phaùp, taïi sao tröôùc ñaõ cuùng cho La-haàu-la, sau laïi töï yù ñoaït laïi cuùng cho A-nan, chuùng ta seõ phaù hoaïi quyeán thuoäc cuûa nhaø Vua. Hoï lieàn cuøng nhau ñeán cung Vua, duøng ñaù neùm, ñaùnh gieát haïi quyeán thuoäc cuûa nhaø Vua. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät noùi keä: Vua cuùng

khoâng tröôùc sau Tieân nhaân cuøng tranh caõi Laøm cho quyû thaàn giaän Chuoác haïi quyeán thuoäc mình. Neáu xöû söï theo aùi Khoâng ñöôïc ngöôøi trí khen Do vaäy neân xaû aùi Hoan hyû noùi ñuùng nghóa. Ñöùc Phaät daïy: - Tieân nhaân teân La-haàu-la tröôùc kia, nay laø La-haàu-la. Tieân nhaân teân A-nan tröôùc kia, nay laø A-nan. Quoác vöông tröôùc kia, nay laø Öu-baø- taéc. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo:

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 25 567

Töø nay khoâng cho pheùp nhaän phoøng tröôùc ñoù thí chuû ñaõ cuùng cho ngöôøi khaùc, vò naøo phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, Ñöùc Phaät cuøng ñaïi Tyø-kheo Taêng moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò ñaày ñuû du haønh trong nhaân gian, ôû nöôùc Caâu-taùt-la höôùng ñeán aáp Ngaät-la Ngaät-lieät. Taïi ñoù coù naêm Tyø-kheo cöïu truù, nghe Phaät cuøng ñaïi chuùng seõ ñeán, cuøng nhau nghò baøn: Trong chuùng cuûa Phaät coù caùc Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân, chaéc chaén seõ gaây xuùc naõo cho chuùng ta. Chuùng ta coù theå phaân chia phoøng xaù, ngoïa cuï, vöôøn caây traùi trong truù xöù naøy laøm naêm phaàn thaønh tö höõu cuûa moãi ngöôøi. Baøn baïc xong lieàn phaân chia. Ñöùc Phaät vaø chuùng Taêng ñeán nôi, caùc Tyø-kheo baûo: Caùc thaày môû phoøng traûi ngoïa cuï, chuùng toâi caàn coù choã ôû. Naêm Tyø-kheo noùi: Ñöùc Phaät laø vò phaùp chuû, môû cöûa phoøng haïng nhaát môøi Ngaøi ôû, ngoaøi ra chuùng toâi ñaõ phaân chia heát, laø vaät rieâng khoâng phaûi thuoäc cuûa Taêng, quyù vò coù theå vaøo trong xoùm laøng, tuøy theo söï quen bieát maø tìm choã ôû. Khi aáy, hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân khoâng coù choã ôû, ñeâm aáy phaûi nguû nhôø nôi hieân phoøng Ñöùc Phaät nghæ. Saùng ngaøy, Ñöùc Phaät nhaân vieäc naøy taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Coù naêm thöù thuoäc Taêng boán phöông khoâng ñöôïc giöõ laáy, khoâng ñöôïc baùn, khoâng ñöôïc chia. Naêm thöù aáy laø gì? 1. Ñaát cuûa truù xöù. 2. Phoøng xaù. 3. Vaät caàn duøng. 4. Caây aên traùi. 5. Hoa quaû. Taát caû Tyø-kheo Sa-moân Thích töû ñeàu coù phaàn trong ñoù. Ai giöõ laáy, baùn hay phaân chia ñeàu phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Choã naêm Tyø-kheo kia phaân chia, sau ñoù Taêng boán phöông ñeán taäp hôïp laïi cuøng nhau phaân chia, tieáp ñeán Tyø-kheo khaùch tôùi, noùi: Môû phoøng ñeå toâi vaøo ôû. Caùc Tyø-kheo tôùi tröôùc noùi: Chuùng toâi laø Taêng boán phöông ñeán thì ñaây laø phaàn cuûa chuùng toâi, ñaõ cuøng nhau chia roài, khoâng thuoäc veà cuûa thaày, thaày coù theå ñeán trong xoùm laøng tìm nôi ñeå ôû. Tyø- kheo tôùi sau, beøn ñeán trong xoùm laøng tìm choã ôû. Caùc baïch y noùi: Thöa Ñaïi ñöùc! ÔÛ nôi ñoù coù Taêng phoøng taïi sao khoâng ôû maø ñeán ñaây? Caùc Tyø-kheo trôû laïi choã Taêng phoøng, luùc aáy trôøi ñaõ toái neân treân ñöôøng ñi bò coïp laøm haïi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tröôùc nay Ta haù ñaõ khoâng noùi, Taêng boán phöông coù naêm thöù khoâng ñöôïc chieám giöõ, khoâng ñöôïc baùn, khoâng ñöôïc chia hay sao? Taïi sao ngöôøi baûo veä truù xöù cuûa Taêng laïi khoâng cho

568 BOÄ LUAÄT 1

Tyø-kheo tôùi sau ôû, ñeå ñeán noãi bò coïp laøm haïi? Baèng moïi caùch quôû traùch roài, Ñöùc Phaät laïi noùi: Vò naøo chieám ñoaït, baùn hay chia cuûa Taêng boán

phöông ñeàu phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Coù caùc Tyø-kheo ôû beân bôø bieån, caây goã khoù ñöôïc, khoâng theå caát thaát ñeå ôû. Nôi ñoù laïi coù nhieàu loaïi xöông cuûa loaøi caù lôùn, muoán duøng ñeå caát, baïch Phaät. Phaät daïy: Ñöôïc pheùp söû duïng. Caùc Tyø-kheo sôï hoâi muøi xöông caù. Phaät daïy: Cho pheùp duøng buøn coù muøi thôm ñeå traùt. Coù caùc Tyø-kheo xaây döïng laøm truù xöù cho Taêng, laøm roài, Tyø-kheo khaùch ñeán laø baäc Thöôïng toïa, ñuoåi ngöôøi ôû trong phoøng ra. Vò kia giaän döõ noùi: Toâi xaây döïng khoå cöïc maø khoâng ñöôïc ôû yeân, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp ngöôøi chuû xaây döïng tuøy yù ôû phoøng naøo mình thích. Caùc Tyø-kheo laïi ôû vôùi thôøi gian daøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân tính theo coâng phu cuûa ngöôøi kia nhieàu hay ít, nhieàu nhaát laø cho pheùp ôû möôøi hai naêm. Neân baïch nhò Yeát-ma trao cho. Moät Tyø-kheo ñoïc lôùn: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... laøm chuû xaây döïng, nay Taêng cho tuøy yù ôû phoøng theo sôû thích, thôøi gian laø (bao nhieâu) naêm. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... laøm chuû xaây döïng, nay Taêng cho tuøy yù ôû phoøng theo sôû thích, vôùi thôøi gian laø (bao nhieâu) naêm. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... tuøy yù ôû phoøng theo sôû thích roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo laøm giöôøng caây, giöôøng daây ñeå trong phoøng, hoaëc treùt ñaát, hay khi tu boå nho nhoû, beøn xin choã tuøy yù ôû. Phaät daïy: Khoâng neân xin. Neáu tu boå phoøng coâng phu ít nhaát laø moät phaàn ba thì cho pheùp ñeán xin Taêng choã ôû tuøy yù.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 569

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN

QUYEÅN 26

Phaàn 5: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: PHAÙ TAÊNG, NGOÏA CUÏ, TAÏP PHAÙP, OAI NGHI, NGAÊN BOÁ TAÙT, BIEÄT TRUÙ V.V...

Ñoaïn 3: NOÙI VEÀ TAÏP PHAÙP

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo cuøng baïch y aên thöùc aên ñaët chung trong cuøng moät ñoà ñöïng, tay va chaïm nhau, neân phaûi röûa maõi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân cuøng baïch y aên chung trong cuøng moät ñoà ñöïng. Coù Tyø-kheo ñeán nôi nhaø baø con, baø con

noùi: Chuùng ta chaúng phaûi ai xa laï, cuõng chaúng phaûi laø baát tònh, sao khoâng cuøng aên chung vôùi nhau? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp chaùnh nieäm, ñeå cuøng aên vôùi nhau, chæ ñöøng neân khieán cho tay va chaïm nhau. Coù Tyø-kheo cuøng baïch y aên chung thöùc aên trong moät ñoà ñöïng nhoû neân tay va chaïm nhau, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp tay beân traùi caàm ñoà ñöïng maø aên. Caùc Tyø-kheo khi aên kính leã nhau. Khi Taêng aên, khi aên chaùo, khi aên traùi caây, khi ñi kinh haønh, khi khoâng maëc ba y, khi trôøi toái, khi khoâng cuøng noùi chuyeän, kính leã, giaän nhau nôi choã vaéng, kính leã, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Nhöõng luùc aáy ñeàu khoâng neân kính leã, vò naøo phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù naêm haïng ngöôøi khoâng neân kính leã: Ngöôøi bò Yeát-ma quôû traùch, Yeát-ma khu xuaát, Yeát-ma y chæ, Yeát-ma cöû toäi vaø Yeát-ma haï yù. Laïi coù naêm haïng ngöôøi khoâng neân kính leã: Ngöôøi bò cöû, baát coäng ngöõ, döõ Boån ngoân trò, Tyø-kheo-ni, Sa-di. Laïi coù naêm haïng ngöôøi khoâng neân kính leã: Ngöôøi taâm cuoàng, taâm taùn loaïn, taâm beänh hoaïi, baïch y vaø ngoaïi ñaïo. Laïi coù naêm haïng ngöôøi khoâng neân kính leã: Ngöôøi Bieät truù, neân haønh Ma-na-ñoûa, haønh Ma-na-ñoûa, Boån nhaät, A-phuø-ha-na. Coù naêm haïng ngöôøi neân kính leã: Phaät, Phaät-bích-chi, Thöôïng toïa nhö phaùp, Hoøa

thöôïng, A-xaø-leâ. Khi aáy, caùc Tyø-kheo ñeå toùc daøi, taâm khoâng vui soáng vôùi ñaïo, coù ngöôøi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc baïch y cheâ traùch noùi: Chuùng ta laø keû baïch y ñeå toùc daøi, Sa-moân Thích töû cuõng laïi nhö vaäy, coù khaùc gì ñaâu? Chæ maëc aùo hoaïi saéc caét roïc maø thoâi sao? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân ñeå toùc daøi, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo caïo toùc nôi choã laøm thöùc aên, cho ñeán giaûng ñöôøng, trong nhaø söôûi aám, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Neáu vò naøo giaø beänh khoâng theå chòu laïnh thì cho pheùp caïo toùc trong nhaø söôûi aám. Khi aáy, caùc Tyø-kheo caïo toùc theo thöù töï, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoûi phaûi theo thöù töï, neáu coù vò gaáp thì cho pheùp caïo tröôùc, khoâng vieäc gaáp thì ngöôøi naøo goïi tröôùc caïo tröôùc. Coù caùc Tyø-kheo caïo toùc khaép nôi trong saân roài khoâng queùt doïn, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân caïo moät choã, caïo roài phaûi queùt doïn, boû trong nöôùc, boû trong löûa hay laø choân. Neáu khoâng coù thôi caïo thì Tyø-kheo coù theå caïo, cuõng cho pheùp saém dao caïo. Coù caùc Tyø-kheo loâng muõi daøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Saém nhíp ñeå nhoå. Caùc Tyø-kheo duøng vaøng baïc laøm nhíp. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Cho pheùp duøng ñoàng, thieác, raêng, söøng, truùc, caây, tröø caây Sôn ñeå laøm. Coù caùc Tyø-kheo trong loã tai coù cöùt raùy. Phaät daïy: Cho pheùp saém caùi ngoaùy tai, ngoaøi ra cuõng nhö treân. Coù caùc Tyø-kheo aên côm dính vaøo keõ raêng laøm mieäng bò thoái. Phaät daïy: Cho pheùp duøng taêm xæa raêng, ngoaøi ra cuõng nhö treân. Baáy giôø, Vua Bình-sa suy nghó: Ta neân duøng vaät gì ñeå cuùng cho Taêng, thaáy thöù gì cuõng ñaõ coù ngöôøi cuùng, chæ coù taêm xæa raêng laø chöa coù ngöôøi cuùng, beøn laøm ñaày moät xe ñeå cuùng cho caùc Tyø-kheo nhaân moät böõa cuùng thöùc aên, caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän, baïch Phaät, Phaät cho pheùp nhaän. Ñöùc Phaät ôû

taïi nöôùc Toâ-ma, töï laøm baùt ñeå laøm maãu cho ñôøi sau, khieán ngöôøi thôï ñoà goám nung. Ngöôøi thôï ñoà goám laøm soá nhieàu hoïp laïi nung moät laàn luoân, khi môû cöûa loø thaáy ñeàu thaønh baùt baèng vaøng, hoaûng sôï noùi: Ñaây laø thaàn löïc cuûa Ñaïi Sa-moân, neáu nhaø Vua nghe, chaéc seõ noùi mình nhieàu kim baûo, neân ñem choân heát. Ñöùc Phaät laøm caùi khaùc, khieán nung, ñeàu thaønh baùt baèng baïc, maøu xanh ñeïp nhö caây Dieâm-phuø, trao cho caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän. Phaät daïy: Cho pheùp chöùa duøng. Coù Tyø-kheo baùt bò vôõ, khoâng coù baùt ñi du haønh. Phaät daïy: Neân tìm xin caùi baùt khaùc, neáu coù theå töï laøm ñöôïc thì cho pheùp laøm. Caùc Tyø-kheo

nung baùt thaønh maøu ñoû, Ñöùc Phaät baûo neân xoâng khoùi. Coù caùc Tyø-kheo chöùa baùt baèng vaøng, baïc, baûy baùu, raêng, ñoàng, ñaù, caây, caùc Cö só cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo naøy nhö Vua, nhö Ñaïi thaàn, thöôøng noùi ít ham muoán, bieát vöøa ñuû maø nay laïi chöùa caùc loaïi baùt toát. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay khoâng cho pheùp chöùa caùc loaïi baùt nhö treân. Neáu chöùa baùt baèng vaøng, baïc... cho ñeán baùt baèng ñaù ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la, neáu chöùa baùt baèng goã phaïm Thaâu-lan-giaù. Khi aáy, coù ngöôøi Baø-la-moân teân laø Öu-kha-la, coù moät ngöôøi con gaùi, thöôøng duøng caùi baùt baèng ñoàng traéng ñeå aên. Ngöôøi con gaùi aáy sau khi xuaát gia cuõng duøng caùi baùt tröôùc kia ñeå khaát thöïc. Caùc Cö só cheâ traùch, noùi: Sa-moân Thích töû cuõng duøng caùi baùt baèng ñoàng, cuøng vôùi ngoaïi ñaïo ñaâu coù khaùc gì? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp duøng baùt baèng ñoàng cuûa ngoaïi ñaïo, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát- la. Phaät cho pheùp duøng ba loaïi baùt: baùt thieác, baùt saønh, baùt toâ ma. Luùc naøy, nôi thaønh Tyø-xaù-ly caùc Ly-xa ñaëng baùt baèng chieân-ñaøn, cuøng nhau nghò baøn: Baùt naøy neân cuùng cho ai? Coù ngöôøi noùi neân cuùng cho Ñöùc Theá Toân, coù ngöôøi noùi neân cuùng cho Taùt-giaù Ni-kieàn-töû. Soá ñoâng muoán cuùng cho Theá Toân, do ít phaûi theo nhieàu, beøn ñöïng nhieàu baùt baèng ñöôøng pheøn traéng vieân thaønh hoaøn raát xinh xaén daâng cuùng leân Ñöùc Theá Toân, baïch: Chuùng con cuøng nhau nhaän ñöôïc chieác baùt naøy, xin ñöôïc daâng cuùng leân Ñöùc Theá Toân, cuùi xin Ngaøi thöông xoùt naïp thoï. Ñöùc Phaät nhaän ñöôøng vieân hoan hyû, coøn chieác baùt traû laïi vaø noùi: Baùt naøy laø cuûa ngoaïi ñaïo, Phaät khoâng neân chöùa duøng. Hoï cuøng nhau nghò baøn: Chuùng ta daâng chieác baùt leân Ñöùc Theá Toân, Ngaøi khoâng nhaän, nay chuùng ta coù theå duøng ñeå cuùng cho Taêng. Baøn xong, hoï lieàn ñem chieác baùt ñeán Taêng phöôøng cuùng cho caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp nhaän roài cheû laøm höông ñeå xoâng. Sau ñoù, caùc Ly-xa laïi nhaän ñöôïc chieác baùt baèng ngöu ñaàu chieân-ñaøn, treo leân ñaàu caây neâu cao, xöôùng: Ai coù thaàn löïc laáy ñöôïc thì cho. Khi aáy, Taân-ñaàu-loâ noùi vôùi Muïc-lieân: Ñöùc Theá Toân noùi thaày laø baäc thaàn thoâng ñeä nhaát, sao khoâng laáy chieác baùt naøy? Muïc-lieân noùi: Thaày cuõng coù thaàn tuùc coù theå ñeán laáy. Taân-ñaàu-loâ lieàn laáy ñem cuùng cho Taêng.

Caùc Tyø-kheo khoâng bieát neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp nhaän roài cheû ra laøm höông ñeå xoâng. Khi aáy, boán vò ñaïi Thanh vaên: Ca-dieáp, Muïc-lieân, A-na-luaät, Taân- ñaàu-loâ cuøng nghò baøn: Hieän nay nôi thaønh Vöông-xaù coù moät soá ngöôøi khoâng tin öa Phaät, Phaùp, Taêng, chuùng ta neân cuøng nhau khieán cho hoï

tin öa. Nghò baøn xong quan saùt khaép gaàn xa chæ thaáy coù Tröôûng giaû Baït- ñeà vaø ngöôøi chò cuûa oâng ta khoâng tin öa Phaät, Phaùp, Taêng. Ba vò Thanh vaên noùi: Khoâng leõ giaùo hoùa Baït-ñeà thoâi chaêng? Taân-ñaàu-loâ noùi: Coù theå giaùo hoùa ngöôøi chò cuûa Baït-ñeà nöõa. Nhaø oâng Tröôûng giaû aáy laøm baûy lôùp cöûa, coù ba boä kyû, khi muoán aên baûy cöûa ñeàu ñoùng, moät thöùc aên ñaët treân moät boä kyû. Luùc oâng Tröôûng giaû aên, A-na-luaät ñöùng ngay tröôùc maët xin. OÂng Tröôûng giaû hoûi: OÂng töø ñaâu vaøo? A-na-luaät ñaùp: Toâi vaøo töø cöûa. OÂng Tröôûng giaû hoûi ngöôøi giöõ cöûa: Taïi sao ngöôi cho ngöôøi aên xin vaøo? Ngöôøi giöõ cöûa noùi: Cöûa ñoùng nhö thöôøng leä, khoâng thaáy ngöôøi naøo vaøo. OÂng Tröôûng giaû beøn laáy moät mieáng baùnh meø ñeå vaøo trong baùt vaø noùi: Ñi ñi! OÂng coù vaät naøy ñeå laøm thöùc aên ñaáy. A-na-luaät nhaän ñöôïc roài lieàn ñi. Vaøo luùc böõa aên sau, Ca-dieáp laïi ñöùng tröôùc xin. Caùch hoûi vaø traû lôøi cuõng nhö tröôùc. OÂng Tröôûng giaû laïi noùi ngöôøi giöõ cöûa: Taïi sao ngöôi laïi coá yù cho ngöôøi aên xin ñoät nhaäp vaøo cöûa nhaø ta? Ngöôøi giöõ cöûa noùi: Cöûa ñoùng nhö thöôøng leä, khoâng thaáy ai vaøo. OÂng Tröôûng giaû laïi laáy moät mieáng caù boû vaøo trong baùt vaø noùi: Ñi ñi! OÂng coù vaät naøy ñeå laøm thöùc aên ñaáy. Sau khi Ca-dieáp ñi, vôï oâng Tröôûng giaû hoûi: YÙ oâng theá naøo? Cöù ngôõ Tyø-kheo naøy khoâng theå coù thöùc aên neân ñeán ñaây xin phaûi khoâng? OÂng Tröôûng giaû noùi: Chính nhö vaäy. Ngöôøi vôï noùi: OÂng coù bieát vò Tyø-kheo tröôùc laø ai khoâng? OÂng Tröôûng giaû noùi: Khoâng bieát. Ngöôøi vôï noùi: OÂng aáy teân laø A-na-luaät, con doøng Thích chuûng, boû cung ñieän ba muøa, boû caùi vui naêm duïc, xuaát gia hoïc ñaïo. Ngöôøi vôï laïi hoûi: OÂng coù bieát Tyø-kheo ñeán sau laø ai khoâng? Ngöôøi choàng noùi: Khoâng bieát. Baø vôï noùi: Vò aáy laø con cuûa doøng hoï lôùn Ma-noäp-taát-ba-la-dieân, boû chín traêm chín möôi ruoäng, nhaø, traâu, boø, xuaát gia hoïc ñaïo, ruû loøng thöông ñoái vôùi oâng cho neân ñeán xin thöùc aên ñaáy. OÂng Tröôûng giaû nghe vôï noùi roài trong taâm khôûi söï kính phuïc. Ngay khi aáy, Muïc-lieân bay leân hö khoâng vì oâng Tröôûng giaû noùi phaùp chæ veõ söï lôïi ích, ñeå vui möøng... cho ñeán caâu: Lieàn töø nôi choã ngoài xa traàn, lìa caáu, ñaëng maét phaùp trong saïch, thaáy phaùp ñaéc quaû roài, thoï Tam quy, Nguõ giôùi. Töø ñoù veà sau, oâng Tröôûng giaû thöôøng cuùng döôøng cho Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di vaø caùc ngoaïi ñaïo. Baáy giôø, ba vò Thanh vaên noùi vôùi Taân-ñaàu-loâ: Chuùng toâi ñaõ giaùo hoùa Baït-ñeà tin öa phaùp Phaät roài, nay ñeán phieân thaày giaùo hoùa baø chò gaùi cuûa oâng ta. Theá laø Taân-ñaàu-loâ vaøo buoåi saùng maëc y, böng baùt vaøo thaønh khaát thöïc, theo thöù töï ñeán nhaø baø ta. Luùc aáy, chò oâng Tröôûng giaû töï tay ñang laøm baùnh, boãng nhieân thaáy Taân-ñaàu-loâ beøn cuùi ñaàu nhaém maét. Taân-ñaàu-loâ

cuõng nhaát taâm nhìn vaøo caùi bình baùt. Baø ta beøn noùi: Quyeát ñònh khoâng cho oâng, nhaát taâm nhìn vaøo baùt laøm gì cho uoång coâng? Taân-ñaàu-loâ beøn

trong thaân tuoân ra khoùi. Baø ta noùi: Caû thaân coù tuoân ra khoùi, quyeát cuõng khoâng cho oâng. Taân-ñaàu-loâ caû thaân tuoân ra löûa. Baø ta laïi noùi: Caû thaân tuoân ra löûa, cuõng quyeát ñònh khoâng cho oâng. Taân-ñaàu-loâ lieàn bay leân hö khoâng, cuõng quyeát ñònh khoâng cho oâng. Taân-ñaàu-loâ beøn loän nhaøo leân khoâng trung, cuõng quyeát ñònh khoâng cho oâng. Taân-ñaàu-loâ khôûi yù nieäm: Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp chuùng ta cöôõng böùc ñeå xin cho ñöôïc, beøn ra ñi. Caùch thaønh Vöông-xaù khoâng xa coù moät taûng ñaù lôùn, Taân-ñaàu-loâ ngoài treân ñoù roài keïp taûng ñaù bay vaøo trong thaønh Vöông-xaù. Ngöôøi trong thaønh thaáy ñeàu heát hoàn heát vía, sôï taûng ñaù rôùt xuoáng, moïi ngöôøi voäi vaõ chaïy troán. Bay ñeán nhaø chò oâng Tröôûng giaû, Taân-ñaàu-loâ ñeán ñoù khoâng ñi. Baø ta thaáy roài lieàn hoaûng vía kinh hoàn, loâng toùc döïng ngöôïc, voøng tay thöa: Xin Toân giaû tha maïng cho con, ñem taûng ñaù ñeå laïi choã cuõ, con seõ cuùng cho Toân giaû. Taân-ñaàu-loâ beøn ñem taûng ñaù ñeå laïi choã cuõ, roài trôû laïi ñöùng tröôùc nhaø. Chò oâng Tröôûng giaû khôûi yù nieäm: Ta khoâng theå cho caùi baùnh lôùn, neân laøm caùi baønh nhoû ñeå cho. Baø ta vieân troøn caùi baùnh coøn chuùt xíu, baùnh nhoû lieàn bieán thaønh caùi baùnh raát lôùn. Ba laàn nhö vaäy, noù cuõng bieán thaønh caùi baùnh lôùn, baø ta luùng tuùng nghó: Ta muoán laøm caùi baùnh nhoû, noù laïi thaønh caùi baùnh lôùn, nay ta cöù laáy ñaïi moät caùi ñeå cho quaùch. Baø ta lieàn laáy moät caùi ñeå cho thì caùc baùnh coøn laïi ñeàu dính theo luoân, ñeán noãi caùi thaåu ñöïng baùnh cuõng lieàn dính vaøo baùnh. Baø ta laáy tay caàm caùi thaåu, tay cuûa baø cuõng bò dính vaøo thaåu, vôùi veû khoù chòu baø môùi noùi vôùi Taân-ñaàu-loâ: OÂng caàn baùnh, toâi cho heát baùnh keå caû caùi thaåu ñöïng toâi cuõng khoâng tieác, taïi sao oâng baét toâi phaûi laøm gì maø khieán tay toâi dính chaët vaøo caùi thaåu? Taân-ñaàu-loâ noùi: Toâi khoâng caàn baùnh vaø caùi thaåu, cuõng khoâng caàn baø. Chuùng toâi boán ngöôøi ñaõ cuøng baøn ñònh, giaùo hoùa baø vaø giaùo hoùa em cuûa baø. Ba vò kia ñaõ giaùo hoùa em cuûa baø, nay toâi giaùo hoùa baø, neân toâi môùi laøm nhö vaäy. Chò oâng Tröôûng giaû hoûi: Vaäy baây giôø oâng muoán toâi laøm vieäc gì? Taân-ñaàu-loâ baûo: Toâi muoán chò em baø, coù theå chôû soá baùnh naøy ñi theo toâi, ñeán cuùng döôøng Phaät vaø Taêng. Baø ta lieàn chôû baùnh ñi theo Taân-ñaàu-loâ. Taân-ñaàu-loâ lieàn bieán hoùa con ñöôøng ñi ngang qua cöûa ngoõ ngöôøi khaùc, khieán cho moïi ngöôøi ñeàu thaáy. Khi ñeán choã Ñöùc Phaät, töï tay baø cuùng döôøng Ñöùc Phaät vaø moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò Tyø-kheo. Taát caû caùc vò thoï duøng ñaày ñuû song cuõng khoâng heát baùnh. Baùnh doâi ra mang ñeán baïch Phaät: Con coù moät ít baùnh cuùng döôøng Phaät vaø moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò Tyø-kheo ñeàu no ñuû maø cuõng khoâng heát, nay neân ñeå nôi naøo? Ñöùc Phaät baûo: Coù theå ñeå nôi choã ñaát khoâng coù coû soáng, hay choã nöôùc khoâng coù truøng. Ngöôøi nöõ kia beøn ñem ñoå vaøo choã nöôùc khoâng coù truøng, nöôùc soâi thaønh tieáng nhö saét noùng

boû vaøo choã ít nöôùc. Baø hoaûng sôï, loâng trong ngöôøi baø döïng ngöôïc leân. Quay trôû laïi choã Phaät, baø ta, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân. Ñöùc Phaät vì baø ta noùi caùc pheùp maàu... cho ñeán caâu ñaëng maét phaùp trong saïch, thoï Tam quy, Nguõ giôùi, cuùng döôøng cho boán chuùng, caàu ñaïo nhö ngöôøi em khoâng khaùc. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo ñem vaán ñeà naøy baïch Phaät, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Taân-ñaàu-loâ: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Taân-ñaàu-loâ thöa: Baïch Theá toân, söï thaät con coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay khoâng cho pheùp hieän thaàn tuùc, neáu hieän thì phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, Vua Bình-sa coù khu vöôøn caây quaû Am-la, ba muøa ñeàu sum sueâ töôi toát, thöôøng laáy hoa quaû cuùng döôøng caùc Tyø-kheo theo nhu caàu. Caùc Tyø-kheo aên traùi ñoù vaøo böõa aên tröôùc vaø böõa aên sau, khoâng luùc naøo khoâng aên, hoaëc ñöïng ñaày caû baùt mang ñi, hoaëc aên phaân nöûa roài quaêng xuoáng ñaát. Thôøi gian sau, laân quoác sai söù ñeán taâu leân Vua Bình- sa: Toâi nghe nhaø Vua coù caùi vöôøn caây quaû Am-la, ba muøa ñeàu sum sueâ töôi toát, mong sao ñöôïc thaáy traùi Am-la naøy. Nhaø Vua ra leänh haùi. Khi aáy quaû ñaõ heát saïch vì caùc Tyø-kheo ñaõ haùi aên. Vieäc naøy ñöôïc taâu leân nhaø Vua, caùc quan caän thaàn cuûa Vua ñeàu cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû ñuû roài vaãn khoâng bieát nhaøm chaùn, tuy nhaø Vua khoâng tieác maø ngöôøi thoï duïng caàn phaûi teá nhò löôïng tính, taïi sao caû moät vöôøn traùi caây cuøng nhau aên heát. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: Söï thaät caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Ñöùc Theá Toân! Thaät söï coù nhö vaäy. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay khoâng cho pheùp aên traùi chöa taùc tònh, neáu aên phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät cö só môøi Taêng aên traùi caây, Tyø-kheo sai ngöôøi taùc tònh töøng traùi moät neân quaû nöûa ngaøy khoâng aên ñöôïc. Cö só dò nghò noùi: Caùc Sa-moân naøy gioáng nhö treû nít, sai ngöôøi taùc tònh töøng traùi moät neân khoâng kòp giôø ngoï, nay ta giaûi quyeát theá naøo soá traùi caây naøy ñaây! Söï vieäc ñöôïc baïch Phaät. Phaät daïy: Coù naêm loaïi chuûng töû: caên chuûng töû, tieáp chuûng töû, tieát chuûng töû, quaû chuûng töû vaø töû chuûng töû. Neáu aên traùi caây neân laøm naêm chuûng tònh, laø phaùp cuûa Sa-moân: hoûa tònh, ñao tònh, ñieåu tònh, thöông tònh vaø chöa thaønh chuûng tònh. Neáu aên caùi goác cuõng neân laøm naêm chuûng tònh, laø phaùp cuûa Sa-moân: tònh baèng boùc voû, tònh baèng caét, tònh baèng boùp cho beå, tònh baèng röûa, tònh baèng hô löûa. Neáu aên caønh laù cuõng laøm ba chuûng tònh, laø phaùp cuûa Sa-moân: tònh baèng dao, tònh baèng löûa, tònh baèng röûa. Khi taùc tònh neân taùc tònh chung. Chung moät ñoáng, trong moät ñoà ñöïng, neáu taùc tònh moät caùi töùc laø taùc tònh heát.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 575

Coù moät Tyø-kheo naáu nöôùc trong nhaø taém, cuûi chaùy, raén töø trong boäng caây chaïy ra, caén nôi chaân, cheát lieàn. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy:

Tyø-kheo kia khoâng bieát taùm loaïi raén, khoâng höôùng loøng töø ñeán goïi raén, laïi khoâng ñoïc chuù, neân bò raén laøm haïi. Taùm loaïi raén aáy laø: raén Ñeà-laâu-laïi-traù, raén Ñaùt-xa, raén Y-la-man, raén Xaù-baø-töû, raén Cam-ma-la-a-thaáp-ba-la-ha, raén Tyø-laâu-la-a-xoa, raén Cuø-ñaøm, raén Nan-ñaø Baït-nan-ñaø. Chuù raén: Ta thöông caùc Long vöông Treân trôøi vaø theá gian Do taâm töø ta ñaây Dieät ñöôïc caùc saân ñoäc. Ta duøng söùc trí tueä Duøng ñeå gieát ñoäc naøy Vò ñoäc khoâng vò ñoäc Bò dieät vaøo loøng ñaát. Ñöùc Phaät daïy: Neáu Tyø-kheo kia duøng chuù naøy ñeå töï veä, khoâng bò raén ñoäc gieát cheát. Laïi coù Tyø-kheo bò noïc raén caén, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Thaày duøng chuù naøy, chuù nguyeän, khieán vò kia ñöôïc an oån. Tyø-kheo naøy vaâng lôøi daïy ñeán chuù nguyeän, vò kia ñöôïc laønh beänh. Laïi coù caùc Tyø-kheo ôû choã naøo cuõng bò raén caén, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laøm chuù thuaät, tuøy nghi trò lieäu. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo aên nhieàu thöùc aên myõ vò, do ñoù taêng theâm caùc beänh. Saùng sôùm, Kyø-vöùc ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Nay caùc Tyø-kheo aên nhieàu thöùc aên myõ vò, do ñoù taêng theâm caùc beänh, xin Ngaøi cho pheùp vaøo trong nhaø taém taåy töø caùc beänh aáy. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, ñem lôøi cuûa Kyø-vöùc baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø- kheo laøm nhaø taém ñeå trò beänh, neân taém trong ñoù. Laïi coù caùc Tyø-kheo loõa hình taém, xoa chaø cho nhau, laïi loõa hình ñi ra ngoaøi nhaø taém, caùc baïch y cheâ traùch noùi: Caùc Sa-moân naøy ñeàu nhö Ni-kieàn khoâng coù ñaïo phong. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp maëc y taém, khoâng cho pheùp loõa hình taém, loõa hình xoa chaø cho nhau, vi phaïm, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo khi taém ñi ra ngoaøi coï löng nôi vaùch hay nôi goác caây, roài trôû voâ doäi nöôùc, thaân hình bò xaây xaùt, thöông tích, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, cho pheùp laøm da Boà ñaøo, da Ma laâu, Thaùo ñaäu v.v... laøm vaät taåy baån. Caùc Tyø-kheo tuøy theo söï quen bieát maø cho Thaùo

ñaäu, Ñöùc Phaät daïy: Neân cho bình ñaúng. Ñöùc Phaät ôû thaønh Xaù-veä. Baáy giôø Baït-nan-ñaø maëc caùi Caâu nhieáp laät ngöôïc nôi choã toái, laøm thaønh boán chaân ñeå ñi, khuûng boá caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Neáu maëc laät ngöôïc caùi Caâu nhieáp laøm boán chaân ñeå ñi, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo ôû trong phoøng bò noùng muoán maëc laät ngöôïc caùi Caâu nhieáp. Phaät daïy: Trong phoøng thì cho pheùp. Coù caùc Tyø-kheo khi nguû khoâng coù goái, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm goái. Coù caùc Tyø-kheo sôï raän, Ñöùc Phaät cho pheùp baét noù boû ñi. Caùc Tyø-kheo baét boû noù trong phoøng, noù boø trôû laïi vaøo trong y. Phaät daïy: Cho pheùp baét boû noù ngoaøi phoøng. Khi möa, caùc Tyø-kheo baét boû noù trong nöôùc, Ñöùc Phaät daïy: Neân baét boû noù trong caùi vaät xaáu, khôûi loøng töø. Coù caùc Tyø-kheo bò naïn boø cheùt, Ñöùc Phaät daïy: Traûi vaät xuoáng ñaát roài queùt ñi, neáu noù ôû trong chieáu laùt thì phôi cho noù ñi. Coù caùc Tyø-kheo bò caùi naïn moït, Ñöùc Phaät

daïy: Cho pheùp tröø noù baèng caùch boû noù choã buøn kín ñaùo. Coù caùc Tyø-kheo giaø beänh bò laïnh, muoán nhoùm löûa trong phoøng. Phaät daïy: Khi laïnh cho pheùp nhoùm. Caùc Tyø-kheo nhoùm löûa laøm chaùy hö ñoà traûi döôùi ñaát vaø xoâng khoùi leân nhaø. Phaät daïy: Cho pheùp laøm caùi loø ôû beân ngoaøi nhaø ñeå nhoùm löûa, khoùi bay vaøo, caùc Tyø-kheo khoâng bieát laáy vaät gì ñeå laøm. Phaät daïy: Cho pheùp duøng ñoàng, thieác, buøn, ñaù ñeå laøm, cho pheùp Taêng, Taêng boán phöông duøng rieâng, laïi cho pheùp laøm loø nôi maët ñaát. Caùc Tyø-kheo duøng bình baùt ñeå uoáng nöôùc sau giôø ngoï. Phaät daïy: Sau giôø ngoï khoâng neân duøng bình baùt ñeå uoáng, cho pheùp duøng ñoàng, thieác, saønh laøm vaät duïng rieâng ñeå uoáng nöôùc. Coù moät Tyø-kheo ôû nöôùc Ñöùc-xoa-thi-la, an cö muøa haï xong ñeán Xaù-veä - Kyø-hoaøn, choã Ñöùc Phaät ôû, ñaàu maët kính leã saùt chaân, baïch Phaät: Quoác ñoä naøy aên chaùo loûng, quoác ñoä kia uoáng nöôùc löông khoâ, xin cho pheùp caùc Tyø-kheo buoåi saùng ñöôïc uoáng nöôùc boät löông khoâ, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp uoáng. Caùc Tyø-kheo khi uoáng caàn muoái, baïch Phaät cho pheùp duøng muoái, cho pheùp Taêng, Taêng boán phöông chöùa duøng rieâng, cho pheùp laøm ñoà rang muoái. Caùc Tyø-kheo lieàn laøm hình chuùng sinh hoaëc laøm caùi baøn tay ngöôøi caàm ñoà rang muoái. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp laøm caùc hình ñoù. Baáy giôø, caùc baïch y duøng caùi maâm ñöïng thöùc aên cuùng cho caùc Tyø- kheo, caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän, beøn cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû khoâng nhaän vaät cuùng döôøng, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp nhaän. Coù caùc Tyø-kheo ñöïng chaùo trong baùt, noùng böng khoâng ñöôïc. Phaät daïy: Cho pheùp laøm ñoà ñöïng chaùo rieâng. Caùc Tyø-kheo böng thöùc aên ñöa leân

naëng, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp ñeå trong caùi gheá nhoû. Caùc Tyø-kheo beøn laøm gheá hình caùi chaân, Phaät khoâng cho pheùp laøm. Caùc Tyø-kheo ñeán nhaø baïch y, hoï laøm gheá hình caùi chaân ñeå thöùc aên, caùc Tyø-kheo khoâng daùm aên. Phaät daïy: Nôi nhaø baïch y cho pheùp thoï, chæ khoâng cho pheùp mình töï chöùa maø thoâi. Caùc Tyø-kheo caàn caùi Kieàn töù, Phaät cho pheùp chöùa duøng, duøng ñoàng, thieác, saønh, ñaù ñeå laøm. Coù caùc baïch y ñem chaùo cuùng cho caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo khoâng bieát ñeå choã naøo chia, Ñöùc Phaät cho pheùp laøm caùi boàn coù quai ñeå ñöïng. Khi chia chaùo neân hoûi: Coù chaùo rieâng cho ngöôøi beänh hay khoâng? Neáu khoâng thì neân cho ngöôøi beänh tröôùc. Luùc aáy, Tyø-xaù-khö-maãu muoán chuùng Taêng naáu chaùo taïi trong truù xöù, Ñöùc Phaät cho pheùp. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát ñeå gaïo ôû choã naøo. Phaät daïy: Neân ñeå ôû treân chieác chieáu tre daøy. Trong gaïo coù thoùc, khoâng bieát laøm theá naøo, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp saém caùi noài, caùi chaøy, khieán tònh nhaân giaõ. Khoâng bieát laøm baèng caùch naøo ñeå boû thoùc. Phaät daïy: Cho pheùp saém caùi nia, caùi saøng ñeå saøng. Caùc Tyø-kheo caàn caùi choõ, Phaät cho pheùp chöùa duøng, duøng ñoàng, thieác, saønh, ñaù ñeå laøm. Caùc Tyø-kheo caàn caùi thìa, Phaät cuõng cho pheùp duøng, tröø loaïi caây sôn, caùc loaïi caây khaùc ñeàu cho pheùp duøng. Coù caùc Tyø-kheo beänh caàn chaùo ngon. Phaät daïy: Cho pheùp tònh nhaân

naáu, neáu khoâng coù tònh nhaân, cho pheùp Tyø-kheo röûa saïch, ñoå nöôùc vaøo duïng cuï naáu, nhôø tònh nhaân vo ñaäu, gaïo boû vaøo trong, sau ñoù Tyø-kheo nhen löûa naáu. Chaùo chín laïi nhôø tònh nhaân nhaän ñem cho ngöôøi beänh. Caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc nhieàu gaïo, khoâng coù choã ñeå, Ñöùc Phaät cho pheùp duøng buøn nhuyeãn treùt moät caùi phoøng cho saïch ñaát ñeå chöùa gaïo. Gaïo heát, caùc Tyø-kheo ñeán phoøng chöùa nghe muøi gaïo. Phaät daïy: Cho pheùp duøng loaïi buøn coù chaát thôm treùt treân ñaát. Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Caâu-taùt-la, du haønh trong nhaân gian, cuøng ñaày ñuû chuùng Ñaïi Tyø-kheo moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò, ñeán xoùm laøng Ñoâ-di cuûa Baø-la-moân, traûi toøa ngoài nghæ döôùi taøng caây Ta-la beân leà ñöôøng. Ñöùc Phaät mæm cöôøi. Toân giaû A-nan khôûi yù nghó: Chö Phaät khoâng boãng döng khoâng vì nhaân duyeân naøo ñoù maø cöôøi, nay Phaät mæm cöôøi chaéc coù nhaân duyeân. Toân giaû lieàn ñeå troáng vai beân phaûi, quyø goái, thöa hoûi Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Naøy A-nan! Thuôû ñôøi quaù khöù, coù Vua teân laø Caám-mò, coù moät ngöôøi con gaùi khi sinh töï nhieân mang moät traøng hoa baèng vaøng, lieàn taâïp hôïp caùc quan nghò baøn vieäc ñaët teân, taát caû ñeàu noùi: Neân hoûi thaày töôùng Baø-la-moân. Vua lieàn ra leänh taäp hôïp thaày töôùng, baûo hoï ñaët teân. Thaày

töôùng noùi: Ngöôøi nöõ naøy khi sinh ñeo caùi traøng hoa töï nhieân maøu vaøng, neân ñaët teân laø Ma-leâ-ni. Teân aáy ñöôïc choïn, nhaø Vua raát yeâu meán, tìm hoûi trong nöôùc, ngöôøi nöõ naøo cuøng sinh trong moät ngaøy vôùi con mình ñeå duøng laøm haàu haï. Khi aáy, trong nöôùc coù naêm traêm ngöôøi nöõ cuøng sinh ngaøy ñoù, ñöôïc ñöa vaøo danh boä cuûa nhaø Vua, sung vaøo laøm ngöôøi sai kh- ieán. Khi Ma-leâ-ni tuoåi ñaõ khoân lôùn, nhaø Vua ra leänh baûo con cuùng döôøng naêm traêm Baø-la-moân maø nhaø Vua thöôøng cuùng döôøng. Nhaø Vua noùi: Con neân nhö cha haèng ngaøy naáu naêm traêm noài canh, theo sôû thích cuûa quyù vò aáy maø cuùng döôøng. Ngöôøi con gaùi lieàn nhö lôøi daïy, cuùng döôøng caùc Baø-la-moân. Quyù vò duøng xong, Ma-leâ-ni lieàn cuøng naêm traêm ngöôøi nöõ duøng xe boán ngöïa daïo chôi caùc khu vöôøn, töø vöôøn naøy sang vöôøn kia, töø caûnh quan naøy ñeán caûnh quan kia, ngaøy naøo cuõng nhö vaäy. Baáy giôø, Ñöùc Phaät Ca-dieáp ôû trong moät ngoâi vöôøn, ngöôøi ñaùnh xe ñeán ngoâi vöôøn, choã Phaät ôû, lieàn quay xe khoâng vaøo. Ma-leâ-ni hoûi: Trong quoác giôùi cuûa ta, khoâng vöôøn naøo khoâng vaøo, taïi sao ngöôi thöôøng traùnh vöôøn naøy? Ngöôøi ñaùnh xe traû lôøi: Trong vöôøn aáy coù moät Sa-moân caïo ñaàu, teân laø Ca-dieáp, khoâng neân thaáy oâng ta cho neân khoâng vaøo. Ma-leâ- ni noùi: Sa-moân Ca-dieáp ñaâu coù dính döï gì ñeán vieäc ngöôi, ngöôi coù theå quay xe vaøo trong vöôøn naøy ñeå xem. Ngöôøi ñaùnh xe lieàn quay laïi, vaøo ñeán choã xe heát ñi ñöôïc, Ma-leâ-ni beøn ñi boä vaøo trong vöôøn. Töø xa thaáy Phaät Ca-dieáp dung maïo thuø ñaëc, gioáng nhö nuùi vaøng. Thaáy roài, Ma- leâ-ni phaùt taâm hoan hyû, ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân roài ñöùng luøi qua moät beân. Ñöùc Phaät vì Ma-leâ-ni noùi caùc phaùp dieäu, chæ baøy söï lôïi ích, ñeå ñöôïc hoan hyû... cho ñeán caâu: Thaáy phaùp ñaéc quaû roài thoï Tam quy, Nguõ giôùi, töø choã ngoài ñöùng

daäy, kính leã saùt chaân Phaät, ñi voøng quanh beân phaûi roài caùo lui. Ñi khoâng laâu, Ma-leâ-ni khôûi yù nieäm: Ta thöôøng duøng naêm traêm noài canh, haèng ngaøy cuùng döôøng Baø-la-moân, ñaây khoâng phaûi laø phöôùc ñieàn, khoâng neân nhaän cuûa thí, thaø laøm thöùc aên raát myõ vò ñeå cuùng döôøng Ñöùc Theá Toân Ca-dieáp. Ma-leâ-ni nghó roài lieàn ra leänh haèng ngaøy laøm thöùc aên ñeán cuùng döôøng. Luùc naøy, caùc Baø-la- moân nghe Ma-leâ-ni ñaõ laøm ñeä töû Phaät Ca-dieáp, laïi duøng thöùc aên ngon boå ñeå cuùng döôøng Phaät, neân sinh taâm ganh gheùt, cuøng nhau nghò baøn: Chuùng ta phaûi taïo phöông tieän ñeå cuøng gieát ngöôøi nöõ naøy. Thôøi ñieåm aáy, Vua Caám-mò naèm thaáy möôøi moät ñieàu moäng: Moäng thaáy caây daøi boán ngoùn tay maø laïi coù hoa. Moäng thaáy caùi hoa lieàn thaønh traùi. Moäng thaáy con boø con thì caøy, con boø lôùn laïi ñöùng xem. Moäng thaáy ba caùi choõ ñeàu naáu côm, hai caùi hai beân côm soâi nhaûy vaøo nhau nhöng khoâng rôi vaøo caùi chính giöõa. Moäng thaáy con laïc ñaø coù hai caùi ñaàu aên coû. Moäng thaáy

con ngöïa meï laïi buù con ngöïa con. Moäng thaáy caùi baùt vaøng vaän haønh giöõa hö khoâng. Moäng thaáy nöôùc tieåu cuûa con caùo hoang ôû trong caùi baùt baèng vaøng. Moäng thaáy con khæ ñoät ngoài treân caùi giöôøng baèng vaøng. Moäng thaáy con boø bò gieát, caùi ñaàu baèng chieân-ñaøn, gioáng nhö coû muïc. Moäng thaáy trong vuõng nöôùc, chính giöõa thì ñuïc, xung quanh laïi trong. Saùng ngaøy nhaø Vua taäp hôïp quaàn thaàn noùi roõ caùc ñieàm chieâm bao, roài hoûi yù kieán: Nhöõng ñieàm moäng aáy laø theá naøo? Quaàn thaàn ñeàu noùi: Neân hoûi thaày töôùng Baø-la-moân. Nhaø Vua lieàn trieäu ñeán hoûi. Caùc Baø-la-moân khôûi yù nghó: Chuùng ta ñònh gieát ngöôøi nöõ naøy, ñaây laø cô hoäi toát. Hoï beøn taâu vôùi nhaø Vua nhöõng ñieàu chieâm bao naøy khoâng toát, hoaëc seõ bò maát nöôùc hay laø maát maïng. Nhaø Vua hoûi: Coù phöông tieän naøo traùnh khoûi tai öông hay khoâng? Thaày töôùng taâu: Coù. Nhöng chæ coù ñieàu laø choã nieäm tình thöông meán cuûa nhaø Vua, chaéc khoâng theå thöïc hieän ñöôïc. Nhaø Vua baûo: Cöù noùi. Thaày töôùng taâu: Voi… cuûa nhaø Vua, ngöïa… cuûa nhaø Vua, Ñaïi thaàn… cuûa nhaø Vua, ñaïi Baø-la-moân… cuûa nhaø Vua, daãn naêm traêm con boø ñöïc, naêm traêm con traâu, naêm traêm con ngheù caùi, naêm traêm con ngheù ñöïc, naêm traêm con deâ ñen, naêm traêm con deâ khoûe maïnh, vöông nöõ Ma-leâ-ni vaø naêm traêm ngöôøi phuïc vuï, sau baûy ngaøy, nôi giöõa ngaû tö ñöôøng, seõ gieát ñeå teá thieân thaàn thì tai öông naøy coù theå tieâu dieät, neáu khoâng laøm thì hoïa khoâng caùch naøo traùnh khoûi. Nhaø Vua nghe roài, caû tin, lieàn ra leänh chuaån bò. Nhaø Vua cho keâu ngöôøi con gaùi cuûa mình noùi roõ söï vieäc, vaø cho pheùp trong voøng saùu ngaøy tuøy yù sôû nguyeän. Ma-leâ-ni taâu vôùi Vua cha: Con khoâng sôï cheát nhöng xin nguyeän: Ngaøy thöù nhaát cuøng daân chuùng nam nöõ lôùn nhoû trong thaønh ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Nhaø Vua thuaän cho, töùc khaéc trieäu taäp daân chuùng trong thaønh keû tröôùc ngöôøi sau vaây quanh ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Ñöùc Phaät vì hoï noùi phaùp nhieäm maàu, chæ veõ söï lôïi ích ñeå hoï hoan hyû… cho ñeán caâu: Thaáy phaùp ñaéc quaû, thoï Tam quy, Nguõ giôùi.

Nguyeän ngaøy thöù hai cuøng caùc Ñaïi thaàn cuûa Vua, ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Nguyeän ngaøy thöù ba cuøng caùc vöông töû ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Nguyeän ngaøy thöù tö cuøng caùc vöông nöõ ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Nguyeän ngaøy thöù naêm cuøng caùc phu nhaân vaø theå nöõ ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Nguyeän ngaøy thöù saùu cuøng Vua cha ñeán choã Phaät Ca-dieáp. Nhaø Vua ñeàu thuaän cho. Taát caû ñeàu thaáy phaùp ñaéc quaû, thoï Tam quy, Nguõ giôùi, nhö tröôùc ñaõ noùi. Nhaø Vua ñaéc quaû roài, ñem möôøi moät ñieàm moäng thöa hoûi Phaät Ca-dieáp: Nhöõng ñieàm moäng naøy coù baùo öùng theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Möôøi moät ñieàm chieâm bao naøy thuoäc veà ñôøi sau chöù khoâng phaûi ñôøi naøy: Moäng thaáy caùi caây nhoû maø sinh hoa laø ñôøi sau coù Ñöùc Phaät ra ñôøi trong loaøi ngöôøi chæ soáng moät traêm tuoåi,

goïi laø Thích Ca Maâu Ni Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc. Khi aáy, ngöôøi ba möôi tuoåi, ñaàu ñaõ baïc. Moäng thaáy caùi hoa lieàn thaønh traùi, laø baáy giôø ngöôøi môùi hai möôi maø ñaõ sinh con. Moäng thaáy con boø con caøy maø con boø lôùn laïi ñöùng xem, laø luùc aáy ngöôøi treû laïi thoáng laõnh vieäc nhaø, cha meï khoâng ñöôïc töï taïi. Moäng thaáy ba caùi noài ñeàu naáu côm, hai caùi noài hai beân soâi nhaûy vaøo nhau, maø khoâng rôùt vaøo noài chính giöõa, laø khi aáy ngöôøi giaøu cuøng cho nhau maø ngöôøi ngheøo khoâng nhaän ñöôïc. Moäng thaáy con laïc ñaø hai caùi ñaàu aên coû, laø khi aáy nhaø Vua coù quaàn thaàn ñaõ höôûng boång loäc cuûa Vua laïi laáy vaät cuûa daân. Moäng thaáy con ngöïa meï laïi buù con ngöïa con, laø khi aáy baø meï, con gaùi ñaõ laáy choàng roài, laïi ñeán noù caàu thöïc. Moäng thaáy caùi baùt vaøng vaän haønh giöõa hö khoâng, laø khi aáy möa khoâng ñuùng thôøi tieát, cuõng khoâng möa khaép. Moäng thaáy nöôùc tieåu con caùo hoang ôû trong baùt vaøng, laø khi aáy daân chuùng chæ choïn ngöôøi giaøu maø keát hoân chöù khoâng löïa boån taùnh. Moäng thaáy con khæ ñoät ngoài treân caùi giöôøng baèng vaøng, laø luùc aáy quoác vöông duøng phi phaùp cai trò, baïo ngöôïc voâ ñaïo. Moäng thaáy con boø caùi ñaàu baèng chieân-ñaøn bò gieát ñoàng giaù trò vôùi coû muïc, laø khi aáy Sa-moân doøng hoï Thích tham lôïi döôõng neân cuøng baïch y noùi phaùp. Moäng thaáy trong vuõng nöôùc maø chính giöõa ñuïc, chung quanh laïi trong, laø khi aáy Phaät phaùp laø trung taâm cuûa nöôùc dieät tröôùc, nôi ven bieân cöông laïi thaïnh. Ñöùc Phaät daïy: Möôøi moät ñieàm moäng nhaø Vua naèm thaáy laø nhö vaäy, ñoái vôùi baûn thaân cuûa Ñaïi vöông khoâng coù vieäc baát töôøng. Nhaø Vua lieàn töø choã ngoài ra leänh quaàn thaàn: Nhöõng phaåm vaät ñònh duøng ñeå teá thaàn trôøi nay ñeàu ñem boá thí, khoâng coù vieäc gì phaûi lo sôï. Töø nay ta thaø töï maát maïng chöù khoâng coá yù saùt sinh, huoáng laø baûo gieát ngöôøi, khoâng coá yù laøm toån thöông ñeán loaøi truøng kieán, huoáng laø con gaùi ta vaø moïi ngöôøi. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A-nan: Ñöùc Phaät Ca-dieáp sau khi Neâ-hoaøn, nhaø Vua kia vì Ngaøi xaây thaùp baèng vaøng, baïc, doïc ngang nöûa do-tuaàn, cao moät do-tuaàn, theâm vaøo nhöõng vieân ngoùi baèng vaøng, baèng baïc, xen vaøo nhau, hieän nay vaãn coøn trong loøng ñaát. Ñöùc Phaät lieàn ra choã thaùp chæ roõ cho boán chuùng. Toaøn thaân xaù lôïi cuûa Phaät Ca-dieáp, nghieãm nhieân nhö cuõ.

Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät laáy moät naém buøn, noùi keä: Tuy ñöôïc vaøng Dieâm-phuø Lôïi traêm ngaøn kim baûo Khoâng baèng moät naém buøn Vì Phaät xaây baûo thaùp. Maùch baûo roài, trôû veà choã cuõ, Ñöùc Phaät laáy boán naém buøn traùt nôi

choã ngoâi thaùp ngaàm döôùi maët ñaát, moät ngaøn hai traêm naêm möôi Tyø- kheo moãi vò cuõng duøng boán naém buøn treùt leân choã ñoù. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo muoán vì Phaät Ca-dieáp xaây ngoâi thaùp nôi ñaát buøn aáy. Ñöùc Phaät cho pheùp xaây. Chuùng Tyø-kheo cuøng nhau xaây. Ñaây laø baûo thaùp ñaàu tieân ñöôïc xaây treân coõi Dieâm-phuø-ñeà. Sau ñoù, caùc Tyø-kheo muoán vì A-la-haùn, caùc Thanh vaên, Phaät-bích-chi xaây thaùp, Ñöùc Phaät daïy: Coù boán haïng ngöôøi neân xaây thaùp: Nhö Lai, Thaùnh ñeä töû cuûa Nhö Lai, Phaät-bích-chi vaø Chuyeån luaân Thaùnh vöông. Caùc Tyø-kheo muoán laøm thaùp loä thieân, thaùp nhö caùi nhaø, thaùp khoâng coù vaùch, muoán beân trong laøm hình töôïng khaùm, beân ngoaøi laøm lan thuaãn: Muoán laøm moät taûng ñaù lôùn ñöõ caùi thaùp loä thieân, muoán ôû tröôùc thaùp laøm caây truï baèng ñoàng, baèng saét, baèng ñaù, baèng caây, treân ñaàu caây truï coù hình ñaàu sö töû, caùc loaïi hình caàm thuù, muoán troàng caây xung quanh thaùp, Ñöùc Phaät ñeàu cho pheùp. Khi aáy, caùc ngoaïi ñaïo cuõng töï xaây thaùp, cuùng döôøng moïi thöù, daân chuùng thaáy khôûi loøng tin öa. Caùc Tyø-kheo khôûi yù nghó: Neáu Ñöùc Phaät cho pheùp chuùng ta cuùng döôøng thaùp baèng moïi thöù, daân chuùng cuõng seõ khôûi loøng tin vui theo, Ñöùc Phaät cho pheùp. Caùc Tyø-kheo töï mình ca muùa ñeå cuùng döôøng thaùp, caùc baïch y cheâ traùch, noùi: Baïch y ca muùa, Sa- moân Thích töû cuõng nhö vaäy, cuøng chuùng ta ñaâu khaùc gì?! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo khoâng neân töï mình ca muùa ñeå cuùng döôøng thaùp, cho pheùp nhôø ngöôøi laøm vieäc ñoù, cho pheùp Tyø-kheo töï mình khen ngôïi Phaät, duøng höông hoa, phöôùn loïng cuùng döôøng thaùp. Caùc Tyø-kheo khi khaát thöïc coù ngöôøi cuùng hoa khoâng daùm nhaän, caùc baïch y cheâ traùch, noùi: Sa-moân Thích töû khoâng daùm nhaän söï cuùng döôøng, laïi khoâng muoán cuùng döôøng thaùp. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï. Caùc vò khoâng bieát ñeå choã naøo, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp laøm ba loaïi ñaõy: ñaõy ñöïng hoa, ñaõy ñöïng thöùc aên, ñaõy loïc nöôùc. Coù caùc Tyø-kheo töï mình ñi haùi hoa, töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng khaùc, ra ngoaøi xoùm laøng bò giaët cöôùp ñoaït, caùc baïch y cheâ traùch noùi: Caùc Sa-moân naøy gioáng nhö thôï keát traøng hoa hay ñeä töû cuûa thôï keát voøng hoa, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng cho pheùp ra ngoaøi xoùm laøng ñeå haùi hoa. Caùc Tyø-kheo duøng chæ xaâu hoa cuùng döôøng, baïch y cheâ traùch nhö treân. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân duøng chæ xaâu, chæ neân raûi ra ñeå cuùng döôøng. Neáu coù hoa heùo maø ngoaïi hình coøn xanh toát, cho pheùp nhaët ra, laáy tay naén nheï caùnh hoa Ba laàn, hoa töï heù nôû ñöôïc. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, caùc Tyø-kheo ñeå moùng tay daøi, sinh taâm nhieãm ñaém, khoâng muoán tu phaïm haïnh, coù ngöôøi hoaøn tuïc, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo, caùc baïch y cheâ traùch: Caùc Sa-moân naøy nhö

ngöôøi thoï duïc laïc, trang söùc moùng tay khoâng coù taâm töø boû. Coù moät Tyø-kheo moùng tay daøi vaøo xoùm laøng khaát thöïc, moät ngöôøi nöõ thaáy, baûo cuøng nhau haønh duïc, Tyø-kheo noùi: Toâi laø ngöôøi xuaát gia khoâng laøm vieäc aáy. Ngöôøi nöõ noùi: Neáu khoâng laøm theo yù toâi, toâi seõ laøm cho oâng bò tieáng xaáu. Coâ ta duøng moùng tay töï xeù aùo vaø laøm thöông tích trong thaân theå, roài la lôùn: Tyø-kheo cöôõng böùùc naém keùo toâi, toâi khoâng chòu, neân gaây toån thöông nôi ngöôøi toâi, xeù aùo roài coøn gaây thöông tích thaân toâi. Moïi ngöôøi ñeán xem, coù ngöôøi tin coù ngöôøi khoâng tin. Ngöôøi tin thì noùi: Tyø-kheo naøy coù moùng tay daøi, chaéc laøm vieäc aáy. Ngöôøi khoâng tin thì noùi ngöôøi nöõ naøy laø haïng baát löông neân vu baùng Tyø-kheo. Caû hai haïng ngöôøi ñeàu cheâ traùch: Taïi sao Tyø-kheo laïi ñeå moùng tay daøi?! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp ñeå moùng tay daøi, vi phaïm, phaïm Ñoät- kieát-la. Phaät cho pheùp duøng dao hôùt moùng tay, moät ñaàu laøm caùi moùc raùy loã tai. Coù caùc Tyø-kheo nhuoäm moùng tay ñoû, caùc baïch y cheâ traùch, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo vì laøm ñeïp cho neân may y. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät Tyø-kheo giöõ phoøng cuûa Taêng, ngöôøi ñöa thöùc aên cho Tyø-kheo ñeán treã, Tyø-kheo leo leân caây ñeå troâng bò rôùt xuoáng gaõy hoâng. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp leo leân caây, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo coù chuùt duyeân côù caàn leo leân caây, Ñöùc Phaät cho pheùp leo, nhöng khoâng ñöôïc leo cao quaù ñaàu ngöôøi. Coù caùc Tyø-kheo muoán treøo leân ñaàu caây cao laáy nhaùnh khoâ laøm cuûi, Phaät cho pheùp leo leân caùi thang ñeå laáy, chöù khoâng ñöôïc leo leân caây. Laïi coù caùc Tyø-kheo gaëp nöôùc, löûa, thuù döõ, giaëc cöôùp muoán treøo leân caây maø khoâng daùm, neân bò naïn khoán ñoán. Phaät daïy: Gaëp caùc tai naïn nhö vaäy, cho pheùp tuøy yù leo. Coù hai Tyø-kheo cuøng ñi, khoâng coù ñaõy loïc nöôùc, khaùt nöôùc uoáng, thaáy trong nöôùc coù truøng, moät Tyø-kheo uoáng, moät Tyø-kheo khoâng uoáng neân bò cheát. Tyø-kheo uoáng nöôùc ñeán choã Phaät, ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo kia coù taâm hoå theïn, môùi coù theå giöõ giôùi maø cheát, töø nay khoâng cho pheùp khoâng coù ñaõy loïc nöôùc maø ñi, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo ñi ñöôøng gaàn, khoâng coù ñaõy loïc nöôùc khoâng daùm ñi, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp trong voøng nöûa do-tuaàn khoâng coù ñaõy loïc nöôùc ñöôïc ñi. Laïi coù hai Tyø-kheo cuøng ñi treân moät loä trình, moät Tyø-kheo coù ñaõy loïc nöôùc, moät Tyø-kheo khoâng, khoâng chòu möôïn nhau, neân bò khaùt nöôùc quaù söùc, baïch Phaät. Phaät daïy: Tröôùc ñaây Ta haù ñaõ khoâng cheá, khoâng coù ñaõy loïc nöôùc thì khoâng ñöôïc ñi quaù nöûa do-tuaàn? Neáu khoâng coù ñaõy

loïc nöôùc, coù theå duøng caùi cheùo y ñeå loïc. Khi muoán ñi phaûi nghó ñeán ñaõy loïc nöôùc, cuõng cho pheùp duøng caùi oáng tre ñeå loïc nöôùc. Caùc Tyø-kheo laïi duøng vaøng, baïc, vaät quyù ñeå laøm. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, cho

pheùp duøng ñoàng, thieác, tre, caây, saønh, ñaù ñeå laøm caùi oáng, roài duøng moät trong möôøi loaïi y moûng, mòn do gia chuû cuùng ñeå bít caùi mieäng oáng, khoâng cho pheùp duøng y phaán taûo, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát bò caûm gioù, coù moät traùi Ha-leâ-laëc ñeå beân chaân giöôøng, Cuø-giaø-ly ñeán, laø baäc Thöôïng toïa, neân baûo Xaù- lôïi-phaát traùnh choã, Xaù-lôïi-phaát lieàn ñi, queân traùi Ha-leâ-laëc. Cuø-giaø-ly thaáy noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Ñöùc Theá Toân khen ngôïi Xaù-lôïi-phaát laø thieåu duïc, tri tuùc, maø nay caát chöùa, coøn chuùng ta laïi khoâng. Toân giaû Xaù-lôïi- phaát nghe, khôûi yù nghó: Taïi sao nay ta do caùi vieäc nhoû maø bò cheâ traùch, beøn laáy traùi Ha-leâ-laëc quaêng. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñaïi ñöùc bò caûm gioù caàn duøng traùi Ha-leâ-laëc ñoù laø vò thuoác, chôù neân boû ñi, neân löôïm laïi ñeå duøng. Xaù-lôïi-phaát noùi: Do moät vaät nhoû maø khieán cho ngöôøi ñoàng phaïm haïnh dò nghò ñeán nhö theá, ta ñaõ quaêng roài, döùt khoaùt khoâng löôïm laïi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Xaù-lôïi-phaát khoâng nhöõng ñôøi naøy boû thöù thuoác ñoù khoâng chòu laáy laïi, maø thuôû quaù khöù cuõng töøng nhö vaäy. Ñôøi quaù khöù coù moät con Haéc xaø caén moät con boø ngheù, roài chaïy vaøo trong hang. Coù moät Chuù thuaät sö duøng thaàn chuù deâ ñen laøm pheùp cho con raén ra khoûi hang, maø noù khoâng ra. Chuù thuaät sö beøn ñoát löûa tröôùc con boø ngheù ñeå laøm pheùp, hoùa thaønh ong löûa bay vaøo trong boäng caây, ñoát chích con Haéc xaø. Con Haéc xaø chòu khoâng noåi phaûi boø ra boäng caây. Con deâ ñen duøng caùi söøng haát con raén ñeå tröôùc Chuù thuaät sö. Chuù thuaät sö noùi: Ngöôi lieám laïi noïc ñoäc, baèng khoâng ta quaêng vaøo trong löûa. Haéc xaø lieàn noùi keä: Ta ñaõ nhaû ñoäc naøy Nhaát ñònh khoâng thu laïi Neáu coù phaûi bò cheát Thaø cheát khoâng chòu luøi. Theá laø Haéc xaø khoâng chòu thu laïi noïc ñoäc, töï gieo mình vaøo löûa. Ñöùc Phaät daïy: Haéc xaø khi ñoù chính laø Xaù-lôïi-phaát, xöa kia chaáp nhaän caùi cheát ñau khoå, chöù khoâng thu laïi noïc ñoäc, huoáng laø nay laïi löôïm thöù thuoác ñaõ boû. Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo chöùa thuoác ñeå duøng. Luïc quaàn Tyø-kheo laïi tích tuï nhieàu thuoác, caùc baïch y cheâ traùch: Caùc Sa-moân naøy muoán laøm thaày thuoác, muoán mua baùn thuoác, töï noùi thieåu duïc, tri tuùc maø khoâng nhaøm chaùn bieát ñuû. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân chöùa nhieàu thuoác, cho pheùp chöùa caùc thöù taïp döôïc, moãi loaïi moät A-

ñaø-la, neáu bò beänh laâu daøi cho pheùp tuøy nghi chöùa trôû laïi. Coù caùc Tyø-kheo khoâng coù dao duøng mieáng tre lau caét y, y bò hö, Phaät cho pheùp duøng dao ñeå roïc vaät duïng. Caùc Tyø-kheo laïi saém caùi dao lôùn, ñaùm cöôùp ñeán laáy ñöôïc duøng haïi Tyø-kheo. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp chöùa dao lôùn, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Cho pheùp chöùa loaïi dao daøi moät ngoùn tay, moät beân laøm beùn nhoïn, duøng caây laøm caùi caùn, tröø caây sôn. Caùc Tyø-kheo nhaän ñöôïc kim, khoâng daùm thoï, baïch Phaät, Phaät cho pheùp thoï caát ñeå duøng. Caùc Tyø-kheo laïi chöùa nhieàu. Phaät daïy: Khoâng neân chöùa nhieàu, cho pheùp chöùa ba caây maø thoâi, coù dö neân tònh thí. Khi aáy, truù xöù A-naäu-da ôû Tyø-xaù-ly bò thaáp, aåm öôùt sinh moøng muoãi roài hôi noùng xoâng leân, caùc Tyø-kheo bò

noùng böùc, Phaät cho pheùp duøng caây quaït ñeå quaït. Caùc Tyø-kheo duøng ñuoâi ngöïa ñeå phaát, truøng bò cheát. Phaät daïy: Khoâng neân duøng ñuoâi ngöïa ñeå laøm caùi phaát, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo duøng caùi baùt chöùa thöùc aên ñeå treân ñaát bò laät ñoå, Phaät cho pheùp duøng caùi ñeá, duøng ñoàng, thieác, raêng, söøng, gaïch, ñaù, tre, caây (tröø caây sôn), ñeå laøm, cho ñeán beän coû ñeå ñeå, cuõng cho pheùp. Coù caùc Tyø-kheo xoâng baùt bò troùc. Phaät daïy: Neân xoâng laïi. Coù caùc Tyø-kheo cho thöùc aên cho ngöôøi laøm, khoâng löôøng nhieàu ít, tuy nhieàu hoï cuõng giaän. Phaät daïy: Cho pheùp chöùa caùi hoäc, caùi ñaáu, caùi thaêng ñeå löôøng, Taêng hay Taêng boán phöông cho ñeán caù nhaân cuõng cho pheùp chöùa, cuõng neân coù moät caùi ñeå phoøng ngöøa. Caùc Tyø-kheo thueâ ngöôøi laøm toâ, daàu, maät, thaïch maät khoâng caân löôïng ñeå cho, tuy cho nhieàu hoï vaãn noåi giaän. Phaät daïy: Neân chöùa caùi caân cuõng nhö treân. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo hoïc chöõ, caùc baïch y cheâ traùch: Sa-moân Thích töû sao khoâng sieâng naêng ñoïc tuïng, laïi hoïc chöõ laøm gì! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân hoïc chöõ. Sau ñoù caùc Tyø-kheo saép xeáp coâng vieäc khoâng ghi cheùp neân queân. Phaät daïy: Cho pheùp hoïc chöõ, chæ khoâng cho pheùp vì öa ñeïp maø pheá boû ñaïo nghieäp. Caùc Tyø-kheo muoán hoïc chuù thuaät ñeå tröø caùc noïc ñoäc cuûa ong, raén v.v... Phaät daïy: Cho pheùp hoïc. Caùc Tyø-kheo saém ruoäng vöôøn, quaùn xaù, caùc baïch y cheâ traùch: Chuùng ta coù vôï con gia ñình cho neân saém ruoäng vöôøn, quaùn xaù, caùc Tyø-kheo cuõng laïi nhö vaäy, cuøng chuùng ta ñaâu khaùc gì?! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp laøm vieäc nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc baïch y ñem ruoäng, nhaø, quaùn xaù cuùng cho Taêng, caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän, cuõng laïi cheâ traùch noùi: Caùc Tyø-kheo naøy khoâng chaáp nhaän söï cuùng döôøng, baïch Phaät, Phaät cho pheùp Taêng thoï nhaän, roài khieán tònh nhaân giöõ theo luaät. Coù caùc Tyø-kheo ñeán hoûi thaêm Phuù-lan-na Ca-dieáp, Maïc-giaø-ly v.v... laø caùc sö ngoaïi ñaïo. Phaät daïy: Khoâng neân thaêm hoûi,

vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo hoïc boùi toaùn, caùc baïch y cheâ traùch: Sa-moân Thích töû khoâng theå töï tònh tri kieán cuûa mình, laøm sao bieát ñöôïc vieäc chöa xaûy ñeán. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp hoïc, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo hoïc chuù thuaät meâ hoaëc ngöôøi, baïch Phaät, Phaät khoâng cho pheùp, vi phaïm, phaïm Thaâu-lan- giaù. Caùc Tyø-kheo hoïc chuù thuaät laøm cho ngöôøi cheát ñöùng daäy. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp, vi phaïm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Caùc Tyø-kheo hoûi caùc thaày boùi toaùn muoán bieát mình toát hay xaáu. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo ñoïc tuïng saùch beân ngoaøi, caùc baïch y thaáy cheâ traùch: Sa-moân Thích töû naøy khoâng tin öa phaïm haïnh, boû giôùi kinh cuûa Phaät, ñoïc tuïng saùch ngoaøi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Phaät khoâng cho pheùp. Coù caùc Tyø-kheo cuøng ngoaïi ñaïo luaän ñaøm, khoâng bieát neân xaáu hoå, nghó: Neáu Ñöùc Phaät cho pheùp chuùng ta ñoïc saùch ngoaøi thì khoâng ñeán noãi bò xaáu hoå theá naøy. Phaät daïy: Vì haøng phuïc ngoaïi ñaïo, cho pheùp ñoïc saùch

ngoaøi, nhöng khoâng ñöôïc theo saùch ñoù maø sinh tri kieán. Coù caùc Tyø-kheo chöùa nhieàu loaïi aâu baèng ñoàng nho nhoû, caùc baïch y cheâ traùch: Sa-moân Thích töû naøy chöùa nhieàu loaïi ñoà duøng naøy, cuøng vôùi ta ñaâu coù khaùc! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân chöùa nhieàu loaïi aâu baèng ñoàng nho nhoû, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù hai anh em ngöôøi Baø-la-moân tuïng saùch Xieån-ñaø - Pheä ñaø, sau xuaát gia trong chaùnh phaùp, nghe caùc Tyø-kheo ñoïc kinh khoâng nghieâm chænh, cheâ traùch noùi: Caùc Ñaïi ñöùc xuaát gia ñaõ laâu maø khoâng bieát lôøi noùi nam nöõ, moät lôøi noùi, nhieàu lôøi noùi, lôøi noùi hieän taïi, quaù khöù vaø vò lai, aâm daøi ngaén, aâm naëng nheï môùi ñoïc tuïng kinh Phaät nhö vaäy. Tyø-kheo nghe xaáu hoå. Hai Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Phaät, trình baøy roõ raøng. Phaät daïy: Cho pheùp tuøy theo aâm ngöõ cuûa nöôùc maø ñoïc tuïng, nhöng khoâng ñöôïc sai leäch yù cuûa Phaät, khoâng cho pheùp duøng lôøi noùi cuûa Phaät laøm lôøi noùi cuûa ngoaïi ñaïo, vi phaïm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù caùc Tyø-kheo khoâng buoäc y haï, vaøo xoùm bò suùt rôi xuoáng loä hình, caùc ngöôøi nöõ cöôøi, maéc côõ. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp khoâng buoäc y haï maø vaøo xoùm laøng, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la, cho pheùp saém daây löng. Caùc Tyø-kheo laøm daây löng quaù daøi, coät ñeán boán, naêm voøng. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp laøm daøi, daøi nhaát coät hai, ba voøng, caùc Tyø-kheo may daây löng quaù roäng. Phaät daïy: Cho pheùp roäng nhaát baèng boán ngoùn tay, heïp nhaát khoâng döôùi moät ngoùn tay. Caùc Tyø-kheo duøng taïp saéc may daøi, Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp, cho pheùp duøng moät maøu maø thoâi. Coù caùc Tyø-kheo maëc y moûng vaøo xoùm laøng, gioù thoåi, loä hình, caùc ngöôøi nöõ cöôøi, maéc côõ. Phaät daïy: Cho pheùp laøm caùi nuùt, caùi voøng coät laïi, duøng ñoàng, thieác, raêng, söøng, tre, caây ñeå

laøm caùi nuùt, tröø loaïi caây sôn, cho ñeán laøm daây ñeå buoäc. Caùc Tyø-kheo cöù maëc caùi y theo moät chieàu, phaàn döôùi y deã bò hö. Phaät daïy: Cho pheùp maëc loän ngöôïc y laïi, beà treân, beà döôùi ñeàu tra caùi nuùt, caùi voøng vaø sôïi daây coät. Coù caùc Tyø-kheo tuïng chuù thuaät khoâng aên muoái. khoâng nguû treân giöôøng, xöng ñoäc lôøi: “Nam moâ Baø-giaø-baø”, neân sinh nghi hay laø ta theo taø kieán cuûa thaày khaùc? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Thaàn chuù phaùp aáy laø nhö vaäy, chæ ñöøng neân theo tri kieán ñoù. Baáy giôø, Tyø-kheo Töø-ñòa noùi vôùi Loâ-di, con cuûa Löïc só: Tyø-kheo Ñaø-baø cuøng vôï oâng tö thoâng. Loâ-di nghe roài lieàn hoûi Ñaø-baø: Thaät söï thaày coù nhö vaäy khoâng? Ñaø-baø khoâng traû lôøi. Loâ-di beøn noùi: Ñaø-baø phaïm daâm xaáu hoå neân khoâng coøn lôøi ñeå ñoái ñaùp vôùi ta. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp trao cho Loâ-di, con cuûa Löïc só phaùp phuù baùt, baèng phaùp baïch nhò Yeát-ma, taát caû khoâng ñöôïc ñeán nhaø Loâ-di. Sai moät Tyø-kheo ñoïc lôùn nhö sau: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Loâ-di, con cuûa Löïc só hö doái, vu khoáng Ñaø-baø phaïm daâm cuøng vôï cuûa mình. Nay Taêng trao cho phaùp Yeát-ma phuù baùt, taát caû khoâng ñöôïc ñeán nhaø Loâ-di. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp Ttuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Loâ-di, con cuûa Löïc só hö

doái, vu khoáng Ñaø-baø phaïm daâm cuøng vôï cuûa mình. Nay Taêng trao cho phaùp Yeát-ma phuù baùt, taát caû khoâng ñöôïc ñeán nhaø Loâ-di. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ trao cho Loâ-di, con cuûa Löïc só phaùp Yeát-ma phuù baùt roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Neáu Taêng ñaõ trao cho phaùp Yeát-ma phuù baùt, taát caû boán chuùng ñeàu khoâng ñöôïc lai vaõng noùi chuyeän. Coù caùc Tyø-kheo cuøng caùc Öu-baø-taéc tranh tuïng vieäc vuïn vaët, beøn trao cho phaùp Yeát-ma phuù baùt. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân vì nhöõng vieäc vuïn vaët maø trao cho baïch y phaùp Yeát-ma phuù baùt. Phaûi taïo neân taùm phaùp môùi neân trao cho: Öu-baø-taéc ñoái tröôùc caùc Tyø-kheo huûy baùng Tam baûo vaø giôùi, muoán cho caùc Tyø-kheo baát lôïi, gaây cho caùc Tyø-kheo bò tieáng xaáu aùc, muoán ñoaït truù xöù cuûa caùc Tyø-kheo, phaïm Tyø-kheo-ni, ñoù laø taùm phaùp. Toân giaû A-nan khi coøn baïch y laø baïn thaân haäu vôùi Loâ-di, Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A-nan: Thaày ñeán choã Loâ-di noùi: Taêng ñaõ trao cho baïn phaùp Yeát-ma phuù baùt. A-nan vaâng lôøi ñeán nhaø Loâ-di. Ngöôøi giöõ cöûa vaøo baùo: A-nan ñöùng ngoaøi cöûa. Loâ-di baûo: Môøi vaøo. A-nan noùi: Hieän nay, toâi khoâng ñöôïc pheùp vaøo cöûa nhaø baïn. Loâ-di nghe, lieàn ra hoûi: Taïi sao boãng nhieân thaày laïi khoâng vaøo nhaø toâi? A-nan ñaùp: Taêng ñaõ trao cho baïn phaùp Yeát-ma phuù baùt, taát caû boán chuùng khoâng ñöôïc cuøng baïn noùi chuyeän. Loâ-di noùi: Neáu nhö lôøi thaày

noùi töùc laø gieát toâi roài. Loâ-di lieàn teù xæu xuoáng ñaát. A-nan noùi: OÂng baïn ñöùng daäy, ñeán taï toäi vôùi Ñaø-baø, Taêng seõ vì oâng baïn giaûi phaùp Yeát-ma phuù baùt. Loâ-di lieàn ñöùng daäy ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, baïch Phaät: Con thaät khoâng thaáy Ñaø-baø cuøng vôï con tö thoâng, maø tin theo lôøi cuûa Töø-ñòa. Ñöùc Phaät daïy: OÂng coù theå duøng lôøi taï toäi vôùi Ñaø-baø, Taêng seõ giaûi phaùp Yeát-ma phuù baùt cho oâng. Loâ-di vaâng lôøi lieàn ñeán choã Ñaø-baø, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, tay oâm chaân Ñaø-baø baïch: Con ngu si neân tin theo lôøi cuûa ngöôøi, phæ baùng Ñaïi ñöùc, xin Ñaïi ñöùc nhaän söï saùm hoái cuûa con.Tyø-kheo Ñaø-baø nhaän söï saùm hoái aáy. Loâ-di taï toäi roài ñeán choã Ñöùc Phaät, baïch: Con ñaõ taï toäi vôùi Tyø-kheo Ñaø-baø roài. Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo: Cho pheùp Taêng baïch nhò Yeát-ma ñeå giaûi. Loâ-di, con cuûa Löïc só neân ñeán giöõa Taêng, ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, kính leã saùt chaân taát caû Taêng, quyø goái, chaáp tay, baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con teân laø Loâ-di, con cuûa Löïc só, vu khoáng Ñaø-baø cuøng vôï cuûa con tö thoâng. Taêng ñaõ trao cho con phaùp Yeát- ma phuù baùt, khoâng cho pheùp taát caû boán chuùng tôùi lui nhaø con. Con ñaõ coù lôøi taï toäi vôùi Ñaø-baø roài, nay chính thöùc nhaän theo Taêng, ñeán Taêng xin giaûi Yeát-ma phuù baùt. Ngöôõng caàu Taêng ruû loøng thöông xoùt con maø giaûi Yeát-ma phuù baùt. Xin nhö vaäy Ba laàn. Taêng sai Tyø-kheo ñoïc lôùn: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con teân laø Loâ-di, con cuûa Löïc só, vu khoáng Ñaø-baø thoâng daâm vôùi vôï cuûa mình. Taêng ñaõ trao cho con phaùp Yeát-ma phuù baùt, khoâng cho pheùp taát caû boán chuùng tôùi lui cuøng noùi chuyeän. Loâ-di coù lôøi taï toäi vôùi Ñaø-baø, nay ñeán Taêng xin giaûi phaùp

Yeát- ma phuù baùt. Nay Taêng giaûi: Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Loâ-di, con cuûa Löïc só vu khoáng Ñaø- baø... cho ñeán caâu: Nay Taêng giaûi. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi: Taêng ñaõ ñoàng yù giaûi Yeát-ma phuù baùt cho Loâ-di, con cuûa Löïc só roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Coù caùc Öu-baø-taéc vì vieäc nhoû maø giaän hôøn Tyø-kheo beøn khoâng kính tín. Ñöùc Phaät daïy: Öu-baø-taéc khoâng neân vì vieäc nhoû maø khoâng kính tín Tyø-kheo. Neáu Tyø-kheo gaây taïo taùm phaùp thì sau ñoù khoâng neân kính tín: Huûy baùng Tam baûo vaø giôùi, muoán caùc Öu-baø-taéc baát lôïi, gaây tieáng xaáu aùc cho Öu-baø-taéc. Muoán ñoaït truù xöù cuûa Öu-baø-taéc duøng phi phaùp cho laø chaân chaùnh, khi doái Öu ba taéc. Ñoù laø taùm phaùp. Neáu Öu-baø-taéc giaän Tyø-kheo, Tyø-kheo khoâng neân ñeán nhaø ñoù, neáu caû xoùm laøng ñeàu giaän Tyø-kheo, Tyø-kheo khoâng neân ñeán xoùm laøng aáy.

588 BOÄ LUAÄT 1

Baáy giôø, Baït-nan-ñaø caàm duø mang deùp da, xoû caùi ñaõy ñöïng bình baùt vaøo ñaàu caây gaäy, vaùc treân vai ñi. Coù moät Öu-baø-taéc cuøng moät ñeä töû cuûa ngoaïi ñaïo ñi sau, töø xa thaáy töôûng laø ngoaïi ñaïo, noùi vôùi ngöôøi cuûa ñeä töû ngoaïi ñaïo: Xem thaày cuûa oâng ñi ñaèng tröôùc kia coù oai nghi hay khoâng? Ñeä töû cuûa ngoaïi ñaïo noùi: Caùc ngöôi coù thaáy ai khoâng coù oai nghi ñeàu goïi ñoù laø ngoaïi ñaïo, roõ thaät kia maø, ngöôøi naøy laø Thích töû. Hai ngöôøi cuøng caõi nhau, roài ñaùnh caù, hoï ñuoåi theo kòp, hoûi roõ thì ra quaû thaät laø Thích töû. Ngöôøi Öu-baø-taéc ñaõ bò maát tieàn laïi raát xaáu hoå. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp laøm theo nghi phaùp ñoù maø ñi ngoaøi ñöôøng, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo treân ñöôøng ñi, vì baûo thaùp, Tyø-kheo ñöôïc cuùng vaûi laøm duø, khoâng daùm thoï, caùc Cö só cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng muoán cuùng döôøng thaùp, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï, chæ khoâng ñöôïc laøm oai nghi cuûa ngoaïi ñaïo maø ñi. Coù caùc Tyø-kheo giaø beänh caàn choáng gaäy, mang caùi ñaõy ñöïng bình baùt ñi khaát thöïc. Phaät daïy: Cho pheùp ñeán Taêng xin. Tyø-kheo kia phaûi ñeán giöõa Taêng thöa: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... vì giaø beänh, nay ñeán Taêng xin pheùp duøng caây gaäy ñeå choáng, mang ñaõy bình baùt ñi khaát thöïc, cuùi xin Taêng cho pheùp. Thöa xin nhö vaäy Ba laàn. Taêng neân caân nhaéc neân cho hay khoâng neân cho. Neáu thaät khoâng giaø beänh thì khoâng neân cho. Neáu thaät giaø beänh thì neân baïch nhò Yeát-ma cho. Moät Tyø-kheo ñoïc lôùn: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo giaø beänh naøy teân laø... nay ñeán Taêng xin pheùp duøng caây gaäy ñeå choáng, mang ñaõy bình baùt ñi khaát thöïc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo giaø beänh naøy teân laø... cho ñeán caâu... Nay Taêng cho pheùp. Caùc Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ cho pheùp Tyø-kheo giaø beänh... naøy duøng gaäy ñeå choáng, mang ñaõy ñöïng bình baùt ñi khaát thöïc. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc

nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo muoán saém caùi ñaõy vaø caây gaäy. Phaät daïy: Neân laøm. Ngöôøi ñöôïc Taêng Yeát-ma môùi ñöôïc pheùp chöùa caùi ñaõy ñöïng vaø caây gaäy. Neáu coù Tyø-kheo-ni thaân quen cuõng cho pheùp laøm, ñeå vò kia coù duøng. Coù caùc Tyø-kheo ñi khaát thöïc gaëp trôøi möa, y bò phai maøu. Phaät daïy: Cho pheùp caàm duø, ñeán cöûa boû duø xuoáng ñaát, khaát thöïc ñöôïc roài trôû laïi caàm ñeå ñi. Coù caùc Tyø-kheo caàm duø ñi khaát thöïc, khi trôû veà ñeå duø nôi

nhaø oân ñöôøng, nhaø giaûng, choã aên vaø caùc choã khaùc neân nöôùc töø duø thaám öôùt ñaát, nhaõo thaønh buøn. Phaät daïy: Cho pheùp laøm caùi nhaø ñeå duø, ñöøng laøm trôû ngaïi cho nhau. Coù caùc Tyø-kheo muoán laøm caùi duø rieâng, Phaät cho pheùp laøm, vuoâng troøn tuøy yù, duøng caây laøm caùi ñaàu, töø caây sôn, laáy laù hay coû che leân treân, cuõng cho pheùp duøng trong möôøi loaïi y phuû leân treân. Taêng hay Taêng boán phöông, hoaëc caù nhaân ñeàu cho pheùp caát giöõ, cuõng cho pheùp chöùa theâm moät caùi ñeå döï bò. Coù moät Tyø-kheo bò beänh con maét, Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp duøng thuoác nhoû maét ñeå nhoû vaøo muõi, duøng daàu, toâ, thoa treân ñaûnh, duøng toâ maën thoa döôùi chaân. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát duøng vaät gì ñeå laøm caùi oáng nhoû vaøo loã muõi, Ñöùc Phaät daïy: Töø caây sôn, coøn caùc loaïi oáng cuûa caây goã, tre khaùc, ñoàng, thieác, raêng, söøng ñeàu laøm ñöôïc. Coù Tyø-kheo teân laø Cuø di sau böõa aên lieàn nhai laïi, caùc Tyø-kheo thaáy nghi laø phaïm thöùc aên phi thôøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo naøy naêm traêm kieáp veà tröôùc thöôøng sinh trong loaøi boø, dö baùo sinh vaøo loaøi ngöôøi, phaøm aên thöù gì khoâng nhai laïi thì khoâng tieâu, töø nay caùc Tyø-kheo nhö vaäy, nhai phi thôøi khoâng phaïm. Coù caùc Tyø-kheo, hoaëc y chæ Taêng ñeå ôû, hoaëc y chæ Taêng boán phöông ñeå ôû, hoaëc y chæ thaùp ñeå ôû, khoâng coù ngöôøi giaùo giôùi, ngu si khoâng bieát, khoâng theå hoïc giôùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp y chæ Taêng, Taêng boán phöông vaø thaùp ñeå ôû, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Cho pheùp y chæ nôi Thöôïng toïa vaø Tyø-kheo nhö phaùp coù khaû naêng giaùo giôùi. Khi aáy, caùc Tyø-kheo cuøng nhau truøm meàn laïi nguû chung, thaân xuùc chaïm nhau, sinh taâm nhieãm ñaém, khoâng muoán tu phaïm haïnh, Ñöùc Phaät daïy: Khoâng cho pheùp truøm meàn cuøng nhau nguû, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu vò naøo khoâng coù y ñeå truøm thì coù caùi aùo loùt khaùc, ñöôïc quyeàn truøm. Neáu truù xöù vöøa laøm xong, chöa quen bieát nhau, cho pheùp ñoàng ngoài moät giöôøng, nhöng khoâng ñöôïc nguû, neáu nguû cuøng moät giöôøng phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät choã troáng vaéng, löûa nôi ñoàng hoang muoán chaùy ñeán, Tyø-kheo khoâng bieát laøm caùch naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Thaày ñeán ñoù daäp taét ñi. Vaâng lôøi daïy ñeán daäp maø löûa khoâng taét, trôû laïi baïch Phaät. Phaät daïy: Coù theå nhaân danh Ta ñeán noùi vôùi thaàn löûa: Ñöùc Theá Toân muoán khieán ngöôøi taét, vaâng lôøi daïy ñeán noùi, thaàn löûa lieàn taét, trôû laïi baïch Phaät. Phaät daïy: Thaàn löûa naøy khoâng nhöõng ñôøi naøy nghe teân Ta maø lieàn taét, thuôû ñôøi quaù khöù trong bieån coù moät hoøn ñaûo, baûy naêm thöôøng bò löûa ñoát. Treân hoøn ñaûo coù moät röøng

coû, trong ñoù coù moät con tró sinh moät con phöôïng, cha meï thaáy löûa muoán chaùy lan ñeán lieàn boû ñi, con phöôïng kia tröông caùnh vaø ñöa chaân ra, duøng baøi keä noùi vôùi thaàn löûa: Coù chaân chöa ñi ñöôïc

590 BOÄ LUAÄT 1

Coù caùnh chöa bay ñöôïc Cha meï thaáy boû ñi Chæ xin maïng ñöôïc soáng Thaàn löûa duøng lieàn keä traû lôøi: Tröùng soáng ngoaøi yù muoán Maø nay ñeán xin ta Nay ta seõ cho ngöôi Boán maët ñeàu moät taàm. Ñöùc Phaät daïy: Con phöôïng tró khi aáy chính laø thaân Ta, thaàn löûa luùc ñoù nay vaãn laø thaàn löûa, xöa ñaõ vì Ta daäp taét löûa, nay laïi vì Ta maø laøm löûa taét. Neáu khi naøo löûa ñoàng hoang chaùy ñeán, neân ñaùnh kieàn chuøy, hoaëc xöôùng lònh, Taêng ñoàng taäp hôïp khieán tònh nhaân caét coû xung quanh, ñeå chaän ngoïn löûa laïi, duøng hai thöù nöôùc, ñaát caùt daäp taét löûa, hoaëc laáy vaûi, y taåm nöôùc tieâu dieät ngoïn löûa. Coù caùc truù xöù, côø phöôùn loïng baùu trong thaùp thöøa thaûi boû trong saân lung tung daäp ñaïp treân ñoù, caùc baïch y cheâ traùch noùi: Caùc Sa-moân naøy khoâng tieác vaät cuûa ngöôøi ta cuùng döôøng ñeå hö muïc, chaúng phaûi phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Tröø thaùp Phaät vaø Phaät-bích-chi, ngoaøi ra, caùc thaùp khaùc, vaät dö, cho pheùp Taêng boán phöông söû duïng, neáu sau, thaùp naøy caàn thì laáy laïi vaät cuûa Taêng boán phöông. Khi aáy caùc Tyø-kheo aên toûi soáng, böõa aên tröôùc, böõa aên sau, khoâng luùc naøo khoâng aên, cuõng coù luùc aên khoâng, cho neân trong phoøng xaù bò hoâi haùm, caùc baïch y vaøo trong phoøng nghe muøi hoâi cheâ traùch noùi: Truù xöù caùc Sa-moân naøy hoâi muøi toûi gioáng nhö nôi nhaø beáp. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng cho pheùp, khoâng coù nhaân duyeân maø aên toûi. Neáu khi coù nhaân duyeân aên toûi thì khoâng ñöôïc ñi hay ñöùng treân ñaàu gioù nôi coù caùc Tyø-kheo. Coù moät Tyø-kheo vì caùi nhaân duyeân nhoû maø aên toûi, Ñöùc Nhö Lai noùi phaùp khoâng daùm nghe. Ñöùc Phaät hoûi: Taïi sao khoâng ñeán nghe phaùp? Baïch Ñöùc Theá Toân! Ngaøi khoâng cho ngöôøi ñöôïc pheùp aên toûi maø ñi hay ñöùng treân ñaàu gioù nôi coù Tyø-kheo, cho neân con khoâng daùm ñeán. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch Tyø-kheo kia: Thaày laø ngöôøi ngu si laøm vieäc phi phaùp, ham aêm ñoà hoâi haùm maø maát caùi lôïi voâ löôïng cuûa muøi vò phaùp. Quôû roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay khoâng cho pheùp vì nhaân duyeân nhoû maø aên toûi, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo aên toûi neân chaùnh thuaän caùc Tyø-kheo. Chaùnh thuaän laø baûy ngaøy khoâng ñöôïc vaøo trong oân ñöôøng, giaûng ñöôøng, nhaø aên, nhaø taém, nhaø xí, phoøng ngöôøi khaùc, ñi ngang qua beân thaùp hay xoùm laøng. Sau baûy ngaøy caàn phaûi ñaäp giuõ ngoïa cuï thì ñaäp giuõ, caàn giaët thì giaët, neân hong phôi thì hong phôi, neân xoâng muøi thôm thì xoâng, xoâng phôi queùt

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 26 591

trong nhaø, treùt buøn khaép beân trong, töï giaët y phuïc, taém goâïi thaân theå, vaäy sau môùi vaøo. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo coù caùi aâu ñoàng côõ lôùn, caùc baïch y thaáy hoûi: Caùi naøy cuûa ai? Coù ngöôøi noùi: Cuûa caùc Tyø-kheo. Hoï beøn cheâ

traùch noùi: Sa-moân naøy nhö Ñaïi thaàn cuûa nhaø Vua, chöùa caát caùi aâu ñoàng lôùn naøy ñeå laøm gì? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Töø nay khoâng cho pheùp chöùa caùi aâu lôùn, neáu caát aâu loaïi moät thaêng trôû leân thì phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo tieåu tieän lung tung, hoâi thoái baát tònh, caùc baïch y cheâ traùch, noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng coù oai nghi, tieåu tieän lung tung, hoâi thoái baát tònh. Coù caùc Tyø-kheo tieåu tieän choã khoâng neân tieåu tieän, Quyû thaàn naém nam caên keùo ñeán choã vaéng, noùi: Ñaïi ñöùc neân tieåu tieän choã naøy. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng ñöôïc tieåu tieän lung tung, neân laøm choã tieåu tieän nôi vaéng veû, vi phaïm, phaïm Ñoät- kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo khaùch khoâng bieát choã tieåu tieän. Phaät daïy: Cho pheùp hoûi Tyø-kheo cöïu truù. Coù caùc Tyø-kheo giaø beänh khoâng ñeán choã tieåu tieän ñöôïc. Phaät daïy: Cho pheùp saém ñoà ñeå tieåu tieän. Caùc Tyø-kheo ñeå ñoà tieåu tieän ôû trong phoøng, hoâi haùm. Phaät daïy: Khoâng neân ñeå trong phoøng. Caùc Tyø-kheo ñeå ngoaøi phoøng, truøng aùc vaøo trong ñoù. Phaät daïy: Neáu caàn ñeå trong phoøng thì neân ñaäy caùi mieäng ñöïng tieåu laïi cho kín. Neáu ñeå ngoaøi phoøng cho ñoå nöôùc vaøo trong. Coù caùc Tyø-kheo ñaïi tieän lung tung, caùc baïch y cheâ traùch nhö treân. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, cho pheùp nôi choã vaéng ñaøo ñaát laøm caùi hoá xí, treân coù lôïp, laøm ñöôøng leân xuoáng vaø lan can, khi ñaày phaûi ñoå, neáu sinh truøng thì phaûi ñaøo haàm ñoå xuoáng, neáu chöa sinh truøng thì ñem caën men röôïu ñoå xuoáng haàm xí ñeå khoûi sinh truøng. Coù caùc Tyø-kheo khoâng xæa raêng, mieäng hoâi, aên khoâng tieâu. Coù caùc Tyø-kheo cuøng Thöôïng toïa noùi chuyeän, gheâ tôûm muøi hoâi nôi mieäng. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Phaät daïy: Neân xæa raêng. Xæa raêng coù naêm coâng ñöùc: aên tieâu, tröø laïnh noùng, theøm aên, kheùo phaân bieät muøi vò, mieäng khoâng hoâi, maét saùng. Coù caùc Tyø-kheo laáy caây xæa raêng. Phaät daïy: Coù naêm loaïi caây khoâng neân xæa: caây Sôn, caây Ñoäc, caây Xaù-di, caây Ma ñaàu, caây Boà-ñeà, ngoaøi ra caùc caây khaùc ñieàu xæa ñöôïc. Baáy giôø, Tyø-kheo muoán trang nghieâm choã Töï töù, Phaät cho pheùp ñöôïc trang nghieâm. Ñeán ngaøy Töï töù xong, ban ñeâm neân thuyeát phaùp, khoâng bieát giao ai phuï traùch. Phaät daïy: Neân giao cho vò coù khaû naêng. Caùc Tyø-kheo vieän lyù do beänh neân khoâng chòu thuyeát phaùp. Phaät daïy: Khoâng neân vì lyù do beänh sô sô maø töø choái khoâng thuyeát phaùp. Coù truù xöù bò caùc thuù döõ xaâm nhaäp. Phaät daïy: Cho pheùp ñaùnh troáng, ñaùnh moõ, la lôùn, keå caû ñoát löûa. Coù truù xöù bò truøng ñoäc xaâm nhaäp. Phaät daïy: Neân baét noù ñem boû choã xa. Caùc Tyø-kheo laáy tay baét neân bò noù caén. Phaät

daïy: Cho pheùp tìm caùch cho noù vaøo trong caùi bình roài ñem ñi. Coù truù xöù khoâng ñoùng cöûa, bò maát y. Phaät daïy: Neân laøm caùi khoùa cho keû gian khoâng môû ñöôïc. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát bò caûm gioù, Vua Ba-tö-naëc noùi: Neân duøng con eånh öông khoân xoâng muõi, khoâng daùm duøng, Phaät cho pheùp duøng. Coù caùc Tyø-kheo muoán nhuoäm y. Phaät daïy: Cho pheùp duøng caây, nhaùnh, boâng, laù, voû maø nhuoäm. Coù caùc Tyø-kheo muoán nhuoäm Khaâm-baø-la, Ñöùc Phaät

daïy: Cho pheùp duøng caây Thi thi baø, caây Khö tha, caây Boà ñaøo ñeå nhuoäm. Caùc Tyø-kheo laïi nhuoäm maøu thuaàn ñen. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân taïo y thuaàn maøu ñen. Nan-ñaø coù ba möôi hai töôùng, tuy khoâng baèng Phaät, caùc Tyø-kheo töø xa thaáy, töôûng laø Ñöùc Theá Toân, thöôøng ñöùng daäy chaøo, Nan-ñaø hoå theïn khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp Nan-ñaø may y khaùc hình töôùng ñoái vôùi y cuûa Phaät. Coù caùc Tyø-kheo thoï möôøi hai phaùp Ñaàu-ñaø nôi A-lan-nhaõ khoâng xaû, laïi thoï thònh truï taïi nhaân gian, cho ñeán phoøng xaù v.v... baïch Phaät. Phaät daïy: Taát caû ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la, cho pheùp gaàn xoùm laøng cho ñeán moät Caâu-loâ-xaù, neáu khoâng theå neân xaû. Coù caùc Tyø-kheo thôø cuùng quyû thaàn. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng ñöôïc vì quyû thaàn, cho ñeán ngoaïi ñaïo sö, xaây thaùp, cuõng nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo xaây thaùp cho quyû thaàn, quyû thaàn nöông ôû nôi ñoù, sau phaù, quyû thaàn giaän. Phaät daïy: Ñaõ xaây thì khoâng neân phaù, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo ñaïi tieåu tieän trong thaùp quyû thaàn hoaëc ñi quanh phía beân traùi, quyû thaàn giaän. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu treân loä trình ñi beân traùi thì cho pheùp ñi theo loä trình. Coù caùc Tyø-kheo khaéc caây laøm hình nam nöõ, caàm thuù, laïi laøm caùc ñoà chôi cho treû nhoû cuûa caùc baïch y. Phaät daïy: Khoâng neân cho nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo töï mình ca muùa, daïy ngöôøi ca muùa, töï mình ñaùnh nhaïc. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 27 593

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN

QUYEÅN 27

Phaàn 5: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: PHAÙ TAÊNG, NGOÏA CUÏ, TAÏP PHAÙP, OAI NGHI, NGAÊN BOÁ TAÙT, BIEÄT TRUÙ v.v...

Ñoaïn 4: NOÙI VEÀ PHAÙP OAI NGHI

Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø coù moät Baø-la-moân xuaát gia, saïch seõ quaù möùc thöôøng leä, töø nhôøm gôùm ñaïi tieåu tieän cuûa mình, laøm saïch baèng coû lôïi xí, caét ñöùt da thòt laøm thöông toån, chaûy maùu dính nhôùp y vaø ngoïa cuï cuûa Taêng, caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch, noùi: Thaày töï gôùm nhôøn phaàn ñaïi, tieåu tieän cuûa thaày, laøm sao thaày coù theå saên soùc

beänh cuûa caùc Tyø-kheo, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân duøng coû xí. Khi aáy, Tyø-kheo loõa hình leân nhaø xí, caùc baïch y cheâ traùch, noùi: Tyø-kheo naøy chính laø Ni-kieàn-töû. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân loõa hình leân nhaø xí. Loõa hình leân nhaø xí phaïm Ñoät-kieát-la. Coù Tyø-kheo ôû choã A-lan-nhaõ caùch xa nhaø xí, bò ñaïi tieän caáp baùch khoâng theå ñeán nôi nhaø xí, baïch Phaät. Phaät daïy: Tröôøng hôïp khoâng theå ñi kòp, cho pheùp ngoù boán höôùng khoâng coù ngöôøi thì coù theå giaûi quyeát. Coù Tyø-kheo tröôùc ñaõ vaøo nhaø xí, sau ñoù coù Tyø-kheo khoâng heä nieäm leân nhaø xí, khoâng khaûy moùng tay cuõng khoâng taèng haéng, môû cöûa ñoät nhaäp, Tyø-kheo ôû trong xaáu hoå, giaän traùch, Tyø-kheo ñeán sau phaûi xin loãi. Laïi coù Tyø-kheo leân nhaø xí tuy coù khaûy moùng tay, maø Tyø-kheo ôû trong khoâng traû lôøi, cuõng vaøo, ñöa ñeán tình traïng giaän traùch, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân ñeå roái loaïn taâm khi leân nhaø xí. Roái loaïn taâm leân nhaø xí phaïm Ñoät-kieát-la. Nay Ta vì caùc Tyø-kheo quy ñònh phaùp taéc leân nhaø xí ñaàu tieân caàn phaûi hoïc. Ñaây laø vaán ñeà Tyø-kheo troïn ñôøi phaûi hoïc, neáu khoâng hoïc phaïm Ñoät-kieát-la. Khi Tyø-kheo leân nhaø xí caàn xem tröôùc sau vaø hai beân, ñeán tröôùc nhaø xí thì phaûi taèng haéng, khaûy moùng tay khieán ngöôøi beân trong vaø phi nhaân bieát. Ngöôøi trong nhaø xí cuõng phaûi khaûy moùng tay, taèng haéng.

594 BOÄ LUAÄT 1

Vaøo trong nhaø xí roài caàn phaûi xem tröôùc sau vaø hai beân, ngoù khaép trong nhaø xí, xem coù raén, boø caïp, truøng ñoäc hay khoâng. Khoâng neân maùng y hai beân caùnh cöûa, phaûi thu veùn y sao cho goïn, ñònh taâm an oån roài ngoài. Khoâng ñöôïc laøm vaáy nhôùp treân nhaø xí. Hoaëc ngöôøi ñi tröôùc hay töï mình laøm nhôùp ñeàu phaûi lau chuøi saïch seõ, caàn röûa thì röûa, caàn lau thì lau, caàn doïn coû nhôùp thì phaûi doïn sau ñoù môùi ra ñi. Caån thaän kheùo veùn y ñöøng ñeå nhôùp. Ñeán choã tieåu tieän vaø choã röûa ñaïi tieåu tieän cuõng neân nhö vaäy. Neáu khi duøng nöôùc, tröôùc heát neân xem coù truøng hay khoâng. Khoâng ñöôïc duøng nhieàu nöôùc, coát yeáu laø duøng vöøa ñuû. Suùc ñoà ñöïng nöôùc phaûi caån thaän nheï tay, ñöøng cho noù va chaïm, ñöa ñeán söï hö beå. Duøng nöôùc, neáu heát, phaûi laáy cho ñaày, neáu coù vieäc gaáp caàn phaûi ñi, cuõng phaûi laáy laïi cho ñuû moät ngöôøi duøng roài ñaäy laïi môùi ñi. Coù caùc Tyø-kheo ngoài thieàn beân nhaø xí, naèm nguû, nhuoäm vaù y phuïc, thoï kinh, kinh haønh, trôû ngaïi caùc Tyø-kheo leân nhaø xí, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo, truù xöù quaù heïp, khoâng theå laøm nhaø xí caùch ra xa, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu truù xöù quaù heïp cho pheùp duøng vaûi che, cho khoûi trôû ngaïi nhau. Coù caùc Tyø-kheo leân nhaø xí xæa raêng, caùc Tyø-kheo nhôøm gôùm laïi trôû ngaïi caùc Tyø-kheo leân nhaø xí, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù Tyø-kheo xæa raêng beân nhaø xí. Phaät daïy: Cuõng khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo xæa raêng roài caém caây taêm nôi moùc cuûa vaùch nhaø xí laøm cho y cuûa caùc Tyø-kheo bò hö, hoaëc bò toån thöông nôi da thòt. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo xæa raêng roài boû taêm nôi caønh caây hay beân goác caây, thoï thaàn saân haän. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy.

Coù caùc Tyø-kheo ñaïi tieåu tieän roài khoâng coù vaät gì röûa chuøi, nhôùp thaân hình vaø y phuïc. Phaät daïy: Neân duøng coû chuøi, Tyø-kheo laïi duøng mieáng tre, mieáng lau ñeå chuøi bò thöông toån nôi ñoù. Phaät daïy: Khoâng neân duøng vaät beùn laøm ñoà chuøi, neân roùc boû caùc caïnh, tröø caây sôn, caùc caây khaùc ñeàu ñöôïc duøng. Caùc Tyø-kheo laøm ñoà chuøi quaù daøi hay quaù ngaén, quaù thoâ hay quaù teá. Phaät daïy: Neân laøm côõ vöøa phaûi. Caùc Tyø-kheo duøng coû chuøi roài, nheùt vaøo trong loå caàu tieâu. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo quaêng coû chuøi lung tung nôi ñaát. Phaät daïy: Neân laøm caùi ñoà ñeå ñöïng, neáu ñaày, ngöôøi naøo ñoù thaáy ñaày neân ñem ñoå vaøo haàm, hoaëc baûo ngöôøi ñoát. Caùc Tyø-kheo röûa ñaïi tieåu tieän nhôùp tay. Phaät daïy: Neân duøng tro, ñaát, phaân boø röûa cho saïch. Caùc Tyø-kheo röûa ñaïi tieåu tieän roài, laáy tay chaø

nôi vaùch cho saïch, vaùch bò hö. Phaät daïy: Khoâng neân chaø nhö vaäy, neân duøng gaïch, ñaù maø chuøi röûa. Caùc Tyø-kheo duøng tro, ñaát, phaân boø boû nôi ñaát nhô nhôùp. Phaät daïy: Neân duøng ñoà ñöïng. Coù caùc Tyø-kheo duøng caây xæa raêng quaù daøi. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, cho pheùp, daøi nhaát laø moät gang tay. Coù caùc Tyø-kheo laøm caây xæa raêng quaù ngaén, thaáy Phaät, vì söï cung kính, beøn nuoát vaøo trong hoïng, nhôø oai thaàn cuûa Phaät khieán cho noù khoâng bò nguy hieåm. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, ngaén nhaát cho pheùp daøi naêm loùng tay, cuõng khoâng neân quaù thoâ, hay quaù nhoû. Caùc Tyø-kheo khoâng ñöùng moät choã xæa raêng maø xæa boû lung tung. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo nôi A-lan-nhaõ ñöùng moät choã xæa raêng, ñöôøng xa, trôû ngaïi vieäc khaát thöïc, laïi khoâng nhaän ñöôïc phaàn cuùng döôøng. Phaät daïy: Tyø-kheo nôi A-lan-nhaõ cho pheùp nhaát taâm, vöøa ñi vöøa xæa raêng. Coù caùc Tyø-kheo ñeán nôi gieáng xæa raêng. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo duøng taêm xæa raêng roài, khoâng röûa, truøng aên bò cheát. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, duøng roài neân röûa saïch môùi boû. Coù caùc Tyø-kheo thieáu caây xæa raêng. Phaät daïy: Cho pheùp caét boû khuùc xæa roài, khuùc chöa duøng caát ñeå duøng. Coù moät Tyø-kheo duøng caùi ñaõy ñeå ñöïng giaøy deùp, ñöïng taêm xæa raêng, taêm xæa raêng bò nhôùp. Phaät daïy: Neân duøng vaät khaùc ñeå ñöïng. Coù caùc Tyø-kheo laïi xæa raêng nôi nhaø söôûi aám, giaûng ñöôøng, nhaø aên, choã laøm thöùc aên, tröôùc Thöôïng toïa, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo beänh, Thöôïng toïa, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ chaêm soùc, khoâng daùm xæa raêng tröôùc caùc vò aáy. Phaät daïy: Khi beänh thì cho pheùp. Caùc Tyø-kheo xæa raêng tröôùc baïch y, baïch y cheâ traùch, noùi: Sa-moân Thích töû chæ sieâng naêng söûa sang haøm raêng. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo laïi khoâng daùm ñoái tröôùc taát caû caùc baïch y xæa raêng. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, neáu haïng baïch y haøo quyù thì khoâng neân xæa raêng tröôùc hoï. Coù caùc Tyø-kheo xæa raêng tröôùc ngoaïi ñaïo, cuõng bò cheâ traùch nhö treân. Phaät daïy: Cuõng khoâng neân laøm nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo laïi khoâng daùm xæa raêng tröôùc taát caû ngoaïi ñaïo, hoï laïi noùi: Sa-moân Thích töû cung kính chuùng ta, khoâng daùm xæa raêng

tröôùc chuùng ta. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Neáu haïng ngöôøi gaây toån haïi ñoái vôùi Phaät phaùp thì khoâng neân xæa raêng tröôùc hoï. Ñöùc Phaät daïy: Ta vì caùc Tyø-kheo quy ñònh phaùp hoïc sô ñaúng veà vieäc leân nhaø xí v.v... neân thoï trì suoát ñôøi.

596 BOÄ LUAÄT 1

Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo khaát thöïc khoâng heä nieäm taïi tieàn (khoâng ñeå yù), vaøo trong nhaø ngöôøi, khoâng nhôù loái ra, neân ñi theo moät choã khaùc ñeå ra, thaáy moät ngöôøi nöõ ôû trong nhaø, naèm ngöûa loä hình. Tyø-kheo hoát hoaûng voäi vaõ chaïy nhanh ra khoûi nhaø. Ngöôøi chuû nhaø ñi veà thaáy Tyø- kheo chaïy ra moät caùch hoát hoaûng, neân nghó: Tyø-kheo naøy vaøo nhaø ta, chaéc coù laøm vieäc gì baát chính, lieàn vaøo trong nhaø xem thaáy ngöôøi vôï naèm ngöûa loä hình, beøn nghó Tyø-kheo ñaõ tö thoâng vôùi vôï mình, voäi vaøng chaïy theo Tyø-kheo keâu: Ñöùng laïi! OÂng laøm vieäc nhö vaäy, nhö vaäy trong nhaø toâi. Tyø-kheo noùi: OÂng ñöøng noùi caâu ñoù, phaùp cuûa Tyø-kheo chuùng toâi khoâng laøm vieäc aùc nhö vaäy. Ngöôøi kia khoâng tin, ñaùnh Tyø-kheo gaàn cheát, ñoaït y baùt roài thaû ñi. Tyø-kheo kia khi trôû veà trong Taêng phöôøng keå laïi söï vieäc vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao thaày khoâng heä nieäm taïi tieàn, vaøo nhaø ngöôøi ta maø khoâng nhôù ñöôøng ñi ra. Vaán ñeà ñöôïc baïch Phaät. Phaät daïy: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo khaát thöïc, quy ñònh phaùp ñaàu tieân caàn phaûi hoïc, neân thoï trì troïn ñôøi, neáu khoâng hoïc phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo khaát thöïc phaûi nhaát taâm daäy sôùm, xuoáng giöôøng mang deùp, laáy noäi y ñeå maëc, ñaäp giöõ saïch buïi baëm, daây thaét löng cuõng vaäy, maëc y haï cho ngay ngaén, töø goùt chaân trôû leân moät caùch gang tay, beân traùi, phía treân eùm hai beân, xeáp hai beân, ngay phía sau xeáp hai laàn, roài buoäc daây, chaäm raõi laáy deùp mang ñi ñöôøng, khoâng neân mang nhaàm laãn, nhaát taâm laáy Taêng-giaø-leâ vaø bình baùt. Khi röûa baùt neân ngoài xoåm khoâng neân ñöùng, neáu röûa baùt baèng thieác thì cho pheùp caùch ñaát moät thöôùc, baùt toâ ma thì caùch ñaát boán loùng tay, baùt saønh thì khoaûng caùch giöõa baèng möùc hai loaïi baùt kia. Röûa roài khoâng neân ñeå choã deã laên ngaõ, cuõng khoâng neân ñeå choã beân treân coù vaät, coù theå rôùt xuoáng, khoâng ñöôïc lau vaø phôi luùc giöõa ngaøy, coù theå duøng ñeå uoáng nöôùc döôùi boùng maùt, nöôùc röûa baùt neân ñoå giöõa tröa. Khi ra ngoaøi neân nhaát taâm, caàn ñoùng cöûa thì ñeå bình baùt ñaët giöõa hai chaân, sau ñoù môùi ñoùng cöûa. Chìa khoùa neân caát choã naøo ñöøng cho ai thaáy. Caùch xoùm laøng khoâng xa, choã ñaát naøo baèng phaúng, coù coû meàm maïi, ñeå bình baùt xuoáng, ñaäp giuõ y Taêng-giaø-leâ vaø y Trung haï, maëc vaøo ngay thaúng, tay beân traùi naém y, tay beân phaûi böng baùt, cuùi ñaàu nhìn tröôùc chaân maø ñi, neân nhôù kyõ caùc ngoõ heûm, phaân bieät cöûa nhaø ngöôøi, töôùng maïo cuûa noù. Khi ñeán cöûa neân khaûy moùng tay hay taèng haéng khieán cho coù tieáng, ñeå ngöôøi hay phi nhaân beân trong bieát. Vaøo cöûa roài neân tính toaùn, neân ñöùng choã naøo, neáu coù ngöôøi noùi: Ñaïi ñöùc vaøo, thì thaâu giöõ taâm vaøo, neáu coù ngöôøi cho thöùc aên, khoâng neân ñeán nôi thöùc aên maø thoï. Neáu ngöôøi nöõ trao thöùc aên, khoâng neân cuøng noùi chuyeän, khoâng neân

ngoù chaêm chaêm, khoâng neân löu yù töôùng toát, xaáu cuûa hoï. Neáu moät nhaø ñuû thì toát, baèng khoâng thì ñeán nhaø khaùc. Ñuû roài thì thoâi. Nhaän ñuû thöùc aên, ra khoûi xoùm laøng, caùch xa roài, ñeå bình baùt xuoáng ñaát, côûi y Taêng-giaø-leâ, ñaäp giuõ buïi, neáu coù buøn nhôùp neân lau cho saïch, xeáp laïi, vaét leân vai ñi. Veà ñeán truù xöù môû cöûa ngoõ vaøo, ñeå y baùt vaøo choã cuõ, ñaäp giuõ giaøy deùp lau cho saïch, sau ñoù thaâu giöõ taâm, röûa chaân, lau cho khoâ, trôû laïi mang deùp vaøo phoøng, môû cöûa vaøo phoøng, maùng y baùt vaøo choã thöôøng leä. Neáu muoán duøng daàu thoa chaân thì cho pheùp thoa baøn chaân. Queùt saïch choã ngoài aên, traûi toïa cuï, laáy nöôùc saïch, chuaån bò khaên lau tay lau chaân. Neáu taïi truù xöù coù canh rau, daám, töông muoái neân döï tính ñeå vaøo moät choã, röûa ñoà ñöïng thöùc aên dö, nhaém thöùc aên mình aên khoâng heát thì sôùt tröôùc ñeå trong ñoù. Neáu thaáy Thöôïng toïa mang thöùc aên veà sau, neân ñöùng daäy ñoùn röôùc, caàm y baùt ñeå vaøo choã cuõ cuûa Thöôïng toïa vaø thöa: Y baùt ñeå choã naøy. Roài vì ngöôøi côûi giaøy deùp, neáu coù dính ñaát thì ñeå ngoaøi cöûa. Ñeán giôø ñaùnh kieàn chuøy, hoaëc xöôùng leänh ñeå taäp hôïp. Taäp hôïp roài, tröôùc heát ñi xem ñoà ñöïng thöùc aên dö, coù dö sôùt bôùt vaøo trong ñoù, neáu thieáu thì ñeán laáy theâm cho ñuû, vaäy sau môùi sôùt töông rau. Khi ñang aên, neáu Tyø-kheo ñeán sau, neân ñöa nöôùc cho vò aáy. Vò aáy nhaän nöôùc thì trao thöùc aên ñöïng trong ñoà ñoù, neáu khoâng nhaän nöôùc, töùc laø vò kia ñaõ aên roài. Chuùng aên roài, neân thu xeáp toïa cuï, doïn nhöõng thöù nhôùp roài queùt ñaát cho saïch, röûa ñoà ñöïng thöùc aên dö, uùp laïi ñeå choã cuõ, caát bình nöôùc, ñeán trong phoøng Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, coù vieäc gì neân thì laøm, sau ñoù môùi veà laïi phoøng, hoaëc ñoïc tuïng, hoaëc toïa thieàn, hoaëc kinh haønh, ñeå cho taâm thanh tònh, tröø caùc trieàn caùi. Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cuõng khoâng neân vì vieäc nhoû maø baûo ñeä töû ôû laïi. Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ seõ vì boán chuùng noùi phaùp, ñeä töû neân queùt doïn choã noùi phaùp, traûi toïa cuï, laáy nöôùc vaøo bình, laáy khaên lau tay, lau chaân, neáu coù nöôùc uoáng phi thôøi neân loïc cho saïch, ñeå moät choã, noùi phaùp roài neân thu doïn toïa cuï vaø caùc vaät. Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ caàn taém röûa neân söûa soaïn nhöõng thöù caàn trong phoøng taém, caàn nöôùc laïnh thì laáy nöôùc laïnh, caàn nöôùc noùng thì laáy nöôùc noùng. Thaày vaøo nhaø taém roài neân thöa: Con caàn vaøo hay khoâng? Neáu caàn thì vaøo, vaøo roài neân ôû sau löng. Thaày taém xong, haàu thaày veà laïi phoøng, thaày khoâng theå ñi thì neân dìu, hoaëc ñöa y cho thaày. Thaày caàn nöôùc phi thôøi neân daâng cho thaày. Thaày caàn keâu Tyø-kheo naøo thì neân keâu, caàn ñeøn thì ñoát ñeøn. Neáu khoâng coù ñeøn khi trao nöôùc neân thöa cho roõ: Nöôùc con daâng ñaây ñaõ loïc roài, thaày duøng. Ban ñeâm neân thöa hoûi thaày: Con neân nguû taïi ñaây khoâng? Thaày noùi: Caàn, thì neân ôû laïi, neáu thaày noùi khoâng, thì trôû veà laïi phoøng, haønh ñaïo nhö treân. Saùng ngaøy neân ñeán thöa hoûi thaày: Nguû ngon giaác

khoâng, neân tìm böõa aên tröôùc, böõa aên sau, chaùo, Ñaùt-baùt-na cho thaày, trong Taêng coù, neân nhaän phaàn cho thaày, coù choã naøo môøi theo thöù töï, cuõng neân nhaän phaàn cho thaày. Neáu muoán vaøo xoùm laøng, neân thöa: Thaày caàn maëc y daøy hay y moûng? Thaày caàn thöù naøo, daâng thöù aáy. Neáu thaày baûo: OÂng caàn ñi vôùi toâi, thì ñi. Ñeán nhaø ngöôøi, neáu khoâng ñuôïc vaøo thì khoâng neân giaän. Neáu vaøo cöûa ngoõ roài maø khoâng ñöôïc môøi ngoài cuõng khoâng neân giaän, neân ñöùng sau löng thaày. Neáu ñaøn-vieät cho thöùc aên, neân nhaän, khoâng cho cuõng khoâng neân giaän. Noùi phaùp nôi nhaø baïch y, khoâng neân loaïn ngöõ. Neáu thaày noùi lôøi vuïng veà, phaûi kheùo bieát kænh giaùc. Thaày veà, theo veà, haønh ñaïo nhö treân. Ñaây laø phaùp hoïc ban ñaàu cuûa Tyø-kheo khaát thöïc nôi A-lan-nhaõ, neân thoï trì troïn ñôøi. Baáy giôø, soá ñoâng Tyø-kheo ôû moät truù xöù, haï an cö, ñaõ kieát giôùi roài, khoâng coù ngöôøi lo lieäu böõa aên tröôùc, böõa aên sau vaø chaùo Ñaùt-baùt-na, neân trong thôøi gian an cö caùc Tyø-kheo raát bò thieáu thoán, Töï töù xong beøn ñi. Sau khi ñi, Tyø-kheo cöïu truù ñeán caùc Cö só, noùi: Caùc ngöôøi neân sinh taâm vui möøng, coù Tyø-kheo nhö vaäy, nhö vaäy tu haønh toát, an cö nôi ñaây. Caùc Cö só noùi: Nhö theá taïi sao chuùng con khoâng hay bieát chi caû? Caùc vò ñoù laø tri thöùc cuûa caùc thaày, taïi sao coù quyù Tyø-kheo tu haønh toát nhö vaäy, nhö vaäy ñeán ñaây maø caùc thaày khoâng noùi vôùi chuùng con! Chuùng con thöôøng tìm thænh maø khoâng coù ñöôïc, nay caùc vò ñeán ñaây maø chuùng con laïi khoâng ñöôïc cuùng döôøng! Luùc naøy, Luïc quaàn Tyø-kheo ñeán truù xöù cuûa ngöôøi, noùi vôùi Tyø- kheo cöïu truù: Môû cöûa phoøng traûi ngoïa cuï cho toâi nghæ. Moät Tyø-kheo trong soá Luïc quaàn Tyø-kheo vaøo tröôùc, khoâng heä nieäm taïi tieàn, con raén töø treân rôùt xuoáng, caén cheát, caùc Tyø-kheo kia khoùc aùo naõo. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, voäi chaïy ñeán hoûi, Luïc quaàn trình baøy söï vieäc, caùc Tyø- kheo Tröôûng laõo quôû traùch: Taïi sao khoâng heä nieäm taïi tieàn trong khi vaøo phoøng troáng khoâng! Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät ñaày ñuû. Phaät daïy: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo cöïu vaø khaùch cheá phaùp hoïc ban ñaàu, neân thoï trì troïn ñôøi, neáu khoâng hoïc phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø-kheo cöïu truù nghe Thöôïng toïa Tyø-kheo khaùch du haønh trong nhaân gian, saép ñeán truù xöù, neân söûa soaïn phoøng xaù, ñaäp giuõ giöôøng chieáu, phôi ngoïa cuï, queùt doïn trong phoøng, söûa sang phoøng oác, laáy nöôùc saïch ñaäy laïi ñeå saün moät nôi, chuaån bò khaên lau tay, lau chaân. Nghe tôùi nôi phaûi ra cöûa ñoùn, baûo Tyø-kheo haï toïa caàm y baùt. Khi vaøo roài, traûi toøa ngoài, cung caáp nöôùc röûa chaân, röûa chaân cho thaày, ñöa khaên lau tay, lau chaân vaø lau giaøy deùp. Neáu vò Thöôïng toïa khaùch, ñoà haønh lyù vaø quyeán thuoäc ñoâng thì neân cung caáp hai phoøng, neân thöa hoûi: AÙo loùt theo cô õ

naøo, tuøy theo phaùp y baäc thöôïng, trung, haï, trao ngoïa cuï thích nghi. Neáu Tyø-kheo khaùch beänh, neân giao phoøng gaàn hoá xí, neáu caàn taém thì söûa soaïn ñoà caàn duøng trong nhaø taém, caàn uoáng nöôùc phi thôøi thì cung caáp, ñeâm ñeán neân taäp hôïp noùi phaùp, saùng ngaøy söûa soaïn böõa aên tröôùc, böõa aên sau vaø chaùo Ñaùt-baùt-na, môøi thaày ôû laïi an cö, khuyeán hoùa moïi ngöôøi

cuùng döôøng. Tyø-kheo khaùch kia muoán ñeán Taêng phöôøng, neáu tröôùc ñoù laät ngöôïc y thì neân laät xuoáng, neáu tröôùc ñoù choáng naïnh thì khoâng neân choáng, neáu tröôùc ñoäi y thì neân laáy xuoáng maùng treân vai, côûi giaøy deùp ñaäp giuõ lau cho saïch, duøng coû hay laù goùi ñem vaøo ñeå coù choã, ngoài nghæ moät chuùt, neân hoûi Tyø-kheo cöïu truù: Thöôïng toïa ôû phoøng naøo? Bieát choã roài, neân ñeán leã baùi thaêm hoûi chuyeän. Neáu coøn sôùm neân leã thaùp, leã thaùp roài theo thöù töï leã caùc Thöôïng toïa. Sau ñoù môùi röûa tay, röûa chaân roài neân hoûi: Truù xöù naøy, ai laø ngöôøi phaân phoái ngoïa cuï cho Taêng? Bieát roài neân hoûi: Toâi ñöôïc... haï, coù chia phoøng hay khoâng? Neáu noùi coù, thì hoûi phoøng naøo? Nhaän phoøng roài hoûi: Phoøng naøy coù ngöôøi ôû hay khoâng? Neáu noùi khoâng, neân tröôùc cöûa phoøng, tröôùc heát laáy gaïch ñaù quaêng vaøo trong phoøng laéng nghe coù tieáng ñoäng hay khoâng, neáu coù, khoâng neân vaøo, neáu khoâng, môùi môû cöûa, roài ñöùng traùnh beân cöûa, khoâng coù vaät gì chaïy ra, môùi vaøo, ñôïi moät chuùt ñeå quen vôùi aùnh saùng trong phoøng roài quan saùt kyõ khaép phoøng, laáy caây gaäy quô treân giöôøng, döôùi giöôøng, coi chöøng coù truøng ñoäc hay khoâng, roài töø töø môùi môû cöûa soå. Neáu coøn sôùm thì neân ñem ngoïa cuï daäp giuõ roài phôi. Neáu phoøng khoâng coù ngoïa cuï thì neân ñeán Tyø-kheo phaân phoái ngoïa cuï hoûi. Nhaän ñöôïc ngoïa cuï roài hoûi: Phoøng naøy ñaàu ñeâm neân ñeà phoøng thöù gì? Nöûa ñeâm vaø cuoái ñeâm neân ñeà phoøng thöù gì? Neáu noùi: Ñaàu ñeâm neân ñeà phoøng giaëc A-lan-nhaõ. Neân hoûi: Toâi phaûi laøm sao? Neáu ñöôïc traû lôøi: Neân töï veä nhö vaäy, nhö vaäy thì neân aùp duïng. Nöûa ñeâm vaø cuoái ñeâm cuõng nhö theá. Laïi neân hoûi: Phoøng naøy coù thöùc aên khoâng? Xoùm laøng naøy naáu thöùc aên sôùm hay treã? Nôi naøo Taêng taùc Yeát-ma hoïc gia? Nôi naøo Taêng taùc Yeát-ma phuù baùt? Nôi naøo coù choù döõ? Nôi naøo coù daâm nöõ, ñoàng nöõ lôùn tuoåi vaø ñaøn baø goùa choàng? Trong ñaây Boá-taùt choã naøo? Nôi ñaây neáu coù Taêng söï ñeàu neân coù maët sôùm, khoâng neân beâ treã. Ñoù laø phaùp hoïc ñaàu tieân cuûa Tyø-kheo cöïu truù vaø Tyø-kheo khaùch, troïn ñôøi neân thoï trì. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, coù soá ñoâng Cö só môøi Taêng thoï trai, hoaëc coù caùc Tyø-kheo môùi maëc y, hoaëc coù ngöôøi ñaõ aên, hoaëc coù ngöôøi trôû veà giaûi y, hoaëc coù ngöôøi mang baùt ñeán, hoaïêc coù ngöôøi ñaõ trôû veà röûa baùt, hoaëc coù ngöôøi ra khoûi Taêng phöôøng, hoaëc coù ngöôøi môùi vöøa veà, hoaëc coù ngöôøi môùi aên xong, hoaëc coù ngöôøi môùi baét ñaàu aên,

caùc Cö só cheâ traùch, noùi: Ngoaïi ñaïo khaùc coøn bieát cuøng ñeán aên ñuùng giôø, Sa-moân Thích töû khoâng coù pheùp taéc, chuùng ta khoâng bieát vò naøo ñaõ aên vò naøo chöa aên. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baèng moïi caùch quôû traùch roài baïch Phaät. Phaät daïy: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo Thöôïng toïa quy ñònh phaùp hoïc ñaàu tieân veà vaán ñeà thoï trai, troïn ñôøi phaûi neân thoï trì, neáu khoâng hoïc, phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu coù baïch y môøi Taêng maø baïch y aáy thöôøng tôùi lui vôùi caùc Tyø-kheo, neân baïch vôùi Thöôïng toïa, Thöôïng toïa neân baûo ñi môøi caùc Tyø- kheo: Hoâm nay ñaøn-vieät môøi thoï trai, taát caû ñeàu taäp hôïp chænh

teà oai nghi vaø khieán chuû nhaân thöôøng tôùi lui vôùi Tyø-kheo, noùi tröôùc thôøi giôø bieát ñeå ñeán. Saùng sôùm, khi chöa söûa soaïn thöùc aên, Thöôïng toïa caàn thì ñeán nôi khaùc, cho pheùp daãn Tyø-kheo ñi, chuû yeáu laø phaûi veà lieàn khoâng ñöôïc löu laïi. Khi taäp hôïp tôùi nhaø thí chuû, ñeàu phaûi heä nieäm taïi tieàn, bieát choã ngoài keá tieáp daønh cho ngöôøi chöa ñeán. Coù caùi giöôøng daây chöa coù daây, duøng vaûi traûi leân giöôøng, Tyø-kheo khoâng bieát, ngoài leân, bò teù, loä hình xaáu hoå. Phaät daïy: Khi muoán ngoài, phaûi laáy tay kieåm soaùt tröôùc, vaäy sau môùi ngoài. Coù caùc Tyø-kheo ngoài treân giöôøng daây, ngoài maïnh neân giöôøng hö. Phaät daïy: Tröôùc neân ngoài nheï nheï, sau môùi ngoài. Khi ñaøn- vieät haønh thuûy neân hoûi: Coù ñoà höùng nöôùc khoâng? Neáu coù khoâng neân ñeå nöôùc rôi xuoáng ñaát, neáu khoâng, khoâng neân ñeå nöôùc tuï laïi moät choã thaønh buøn. Neáu nhaän ñöôïc coäng, nhaùnh, laù, traùi khoâng bieát caùch aên, neân chôø ngöôøi hai beân aên, vaäy sau môùi aên. Coù caùc Tyø-kheo sôùt côm chöa xong ñaõ aên, baïch y cheâ traùch, noùi: Caùc Tyø-kheo naøy khoâng ñôïi taát caû nhaän ñöôïc côm roài aên moät löôït, gioáng nhö treû nít. Phaät daïy: Khoâng neân aên nhö vaäy, caàn phaûi ñôïi nhaän ñuû heát, vaäy sau môùi aên. Coù choã, Taêng nhieàu Thöôïng toïa, khoâng bieát ñaõ nhaän ñuû heát chöa. Phaät daïy: Neân lôùn tieáng xöôùng “Taêng baït”. Caùc Tyø-kheo aên roài nín thinh ra veà, caùc baïch y cheâ traùch, noùi: Caùc ngoaïi ñaïo kia, aên cuûa ngöôøi khaùc, aên roài chuù nguyeän roài môùi ñi, Sa-moân Thích töû aên roài nín thinh khoâng moät lôøi caùm ôn, thí chuû khoâng bieát coù haøi loøng khoâng. Phaät daïy: Thöôïng toïa neân chuù nguyeän roài môùi ñi. Caùc Tyø-kheo ñi, khoâng ñôïi Thöôïng toïa. Phaät daïy: Cho pheùp taùm vò Thöôïng toïa neân ñôïi nhau, caùc vò khaùc thì tuøy yù. Coù moät truù xöù, Xaù-lôïi-phaát laø baäc toái thöôïng, La-haàu-la laø baäc toái haï, thoï trai nôi nhaø thí chuû, ngöôøi thí chuû duøng canh baèng toâ daâng cho Thöôïng toïa, canh baèng daàu ñöa cho thöù toïa, canh baèng vaät thöøa thaõi ñöa cho haï toïa. La- haàu-la sau khi aên, ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ngoài qua moät beân, Ñöùc Phaät hoûi La-haàu-la: Hoâm nay oâng aên thöùc aên theá naøo? La-haàu-la lieàn noùi keä:

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 27 601

Ngöôøi aên daàu coù söùc Ngöôøi aên toâ coù saéc AÊn canh loaõng heùo khoâ Khoâng söùc huoáng laø saéc! Noùi keä xong, baïch Phaät: Hoâm nay con aên thöù canh loaõng naáu vôùi ñoà thöøa. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát sau khi aên xong veà ñeán choã Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân, Ñöùc Phaät hoûi Toân giaû Xaù-lôïi- phaát: Hoâm nay thaày aên thöùc aên theá naøo? Thöa: Thöùc aên baèng toâ naáu canh. Ñöùc Phaät quôû: Hoâm nay thaày aên thöùc aên baát thieän. Taïi sao Tyø-kheo Thöôïng toïa aên thöùc aên baèng toâ, Trung toïa aên thöùc aên baèng daàu, haï toïa aên thöùc aên baèng ñoà thöøa? Xaù-lôïi-phaát nín thinh khoâng traû lôøi, beøn vaøo trong choã vaéng laøm cho oùi heát thöùc aên ra. Ñöùc Phaät daïy: Töø nay, khi coù ngöôøi môøi côm, Thöôïng toïa neân noùi vôùi ngöôøi chuû: Taát caû thöùc aên ñeàu bình ñaúng. Khi ñaøn-vieät ñem thöùc aên ñeán, Thöôïng toïa neân noùi vôùi Tyø-kheo haï toïa queùt choã doïn aên, traûi toøa ngoài laáy nöôùc, ñem ñoà ñöïng

thöùc aên dö ra, noùi chung nhöõng gì caàn duøng cho vieäc cuùng döôøng ñeàu phaûi söûa soaïn. Ñeán giôø neân xöôùng hoaëc ñaùnh kieàn chuøy, khieán teà töïu ñeå thoï trai. Neáu ngöôøi chuû söûa soaïn chaäm neân nhaéc hoï cho mau, ñöøng ñeå quaù ngoï. Ñoù laø moät phaùp ban ñaàu noùi veà vaán ñeà khi Thöôïng toïa thoï trai, phaûi thoï trì suoát ñôøi. Khi aáy, coù Tyø-kheo ôû choã A-lan-nhaõ vì löôøi bieáng khoâng laáy nöôùc uoáng, khoâng laáy nöôùc röûa tay, chaân, khoâng laáy nöôùc beân hoá xí. Luùc naøy, coù ñaùm giaëc A-lan-nhaõ ñeán tìm nöôùc ñeå uoáng, Tyø-kheo noùi: Khoâng coù. Hoï tìm nöôùc röûa tay, chaân cuõng noùi: Khoâng coù. Hoï noùi vôùi Tyø-kheo: Sa- moân Thích töû caùc oâng thöôøng ñaày ñuû ba loaïi nöôùc, taïi sao nay khoâng coù? Tyø-kheo traû lôøi: Toâi khoâng laáy neân khoâng coù. Ñaùm giaëc noùi: Chæ cho toâi nöôùc uoáng hoâm nay, sau toâi khoâng ñeán nöõa. Tyø-kheo cuõng traû lôøi nhö ban ñaàu. Hoï laïi hoûi: Taïi sao khoâng coù nöôùc? Tyø-kheo ñaùp: Toâi laø ngöôøi löôøi bieáng neân khoâng laáy nöôùc ñeå chöùa saün. Ñaùm giaëc beøn cöôùp ñoaït y baùt vaø ñaùnh Tyø-kheo gaàn cheát roài boû ñi. Laïi coù Tyø-kheo ôû nôi A-lan- nhaõ khoâng phaân bieät caùc vì sao veà ban ñeâm. Coù ñaùm giaëc nguû nhôø, daën Tyø-kheo: Chuùng toâi nguû moät chuùt, trôøi gaàn saùng noùi cho chuùng toâi bieát. Ñaùm giaëc nguû moät chuùt roài, hoûi Tyø-kheo gaàn saùng chöa? Tyø-kheo noùi: Coøn sôùm. Ba laàn nhö vaäy, ñeâm ñaõ veà saùng, vaãn noùi laø coøn sôùm. Ngöôøi luøng tìm ñaùm giaëc ñeán baét chuùng daãn ñi. Ñaùm giaëc noåi saân noùi: Neáu Tyø- kheo noùi vôùi ta laø gaàn saùng thì chuùng ta ñaõ khoâng nguû theâm, nay ta ñaõ bò baét laø do Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch ñuû leân Ñöùc Phaät. Phaät daïy: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo ôû nôi A-lan-nhaõ quy ñònh phaùp hoïc

ban ñaàu, neân thoï trì troïn ñôøi, neáu khoâng hoïc, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ neân kheùo bieát töôùng boán phöông, kheùo bieát cô nghi, kheùo phaân bieät tinh tuù veà ban ñeâm, bieát thôøi tieát sôùm muoän, bieát nhôù ngaøy trong thaùng, nöûa thaùng, cuõng neân nhôù ngaøy thaùng trong naêm. Bieát töôùng boán phöông coù nhöõng lôïi ích gì? Neáu bieát phöông höôùng, khi coù giaëc ñeán môùi bieát ñöôøng traùnh. Kheùo bieát cô nghi coù nhöõng lôïi ích gì? Khi giaëc ñeán nôi, tö duy: Neân chaïy troán, neân ra röôùc, neân noùi phaùp, neân cung caáp, neân cô nghi ñeå tuøy theo ñoù maø öùng duïng. Kheùo phaân bieät tinh tuù veà ban ñeâm coù nhöõng lôïi ích gì? Bieát ñaàu ñeâm hình töôùng tinh tuù theá naøo, giöõa ñeâm vaø cuoái ñeâm hình töôùng tinh tuù nhö theá naøo, bieát ñöôïc môùi bieát giôø naøo laø giôø nguû, giôø naøo laø giôø haønh ñaïo, neáu coù giaëc ñeán hoûi môùi bieát sôùm muoän ñeå traû lôøi, neáu giaëc baét daãn ñi roài thaû, xem tinh tuù bieát ñöôøng veà. Kheùo bieát soá ngaøy trong thaùng, nöûa thaùng coù nhöõng lôïi ích gì? Do ñaáy môùi bieát ngaøy Boá-taùt, ñeán trong laøng xoùm caàu saùm hoái Boá-taùt thanh tònh. Kheùo bieát ngaøy thaùng trong naêm coù nhöõng lôïi ích gì? Neáu ñeán muøa Xuaân, bieát bao nhieâu ngaøy nöõa ñeán thôøi gian an cö, trong khi an cö bieát coøn bao nhieâu ngaøy nöõa ñeán ngaøy Töï töù, neân ñeán trong xoùm laøng ñeå caàu saùm hoái Töï töù thanh tònh. Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ neân ôû choã ñaát baèng phaúng, neáu ôû beân goác caây, laøm choã ñeå röûa chaân, ñeå vaät duïng röûa

chaân, ñeå nöôùc röûa chaân, ngoài choã thöôøng ngoài, neáu coù ngöôøi ñeán neân hoan hyû chaøo hoûi, neáu coù ñaùm giaëc ñoøi nöôùc, neân côûi boû giaøy deùp, röûa tay cho saïch, böng nöôùc cho hoï, hoï hoûi nöôùc laïnh, nöôùc noùng tuøy theo ñoù maø traû lôøi. Neáu Öu-baø-taéc hoûi nöôùc, cuõng neân nhö vaäy. Neáu ngoaïi ñaïo ñeán hoûi nöôùc, keû ñoù coù khaû naêng laøm toån thöông cho Phaät phaùp cuõng aùp duïng nhö treân, khoâng phaûi haïng treân thì mang guoác deùp, hai tay böng nöôùc ñöa cho hoï, ñöøng khieán cho hoï nghó: Tyø-kheo cung kính ta. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo khaát thöïc nôi xoùm laøng veà, khoâng ñaäy naép baùt, bò nöôùc tieåu con dieàu haâu rôùt trong baùt, Tyø-kheo khoâng bieát, aên, bò beänh caøn tieâu. Laïi coù moät Tyø-kheo cuõng töø trong xoùm khaát thöïc veà, khoâng ñaäy naép bình baùt, con chim Caâu Laâu Ñoà ngaäm con raén bay ngang qua, con raén rôùt vaøo trong bình baùt, Tyø-kheo tuy boû lôùp côm treân, aên lôùp côm döôùi vaãn bò cheát, caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu muoán aên taïi trong xoùm laøng, thì cho pheùp ñöùng laïi aên. Neáu muoán mang veà thì neân ñaäy naép bình baùt. Coù caùc Tyø-kheo giaø beänh khaát thöïc böng bình baùt treân tay trôû veà. Phaät daïy: Cho pheùp laøm caùi ñaõy ñöïng baùt roài mang döôùi naùch. Coù Tyø-kheo mang bình baùt döôùi naùch moà hoâi chaûy ra

nhôùp. Phaät daïy: Cho pheùp duøng khaên lau tay xaùch ñem veà. Khi aáy, coù Tyø-kheo khaát thöïc trôû veà nôi A-lan-nhaõ, giaëc theo sau, chuùng coù yù nghó: Neáu Tyø-kheo naøy khoâng cho ta duø chæ moät vaét côm ñeå aên, ta seõ gieát. Veà ñeán nôi, thaáy giaëc töø xa ñeán, Tyø-kheo lieàn môøi aên. Giaëc aên xong, noùi: Thaät hy höõu! Nay oâng ñöôïc coâng ñöùc lôùn töï boá thí maïng mình, ñeå cho toâi maïng soáng, roài töï noùi leân yù nieäm tröôùc. Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu Tyø-kheo kia mang thöùc aên ñeán A-lan-nhaõ, coù ngöôøi tôùi neân cho hoï aên, khoâng coù ngöôøi tôùi neân ñôïi moät chuùt, ñôïi laâu chöa coù ngöôøi ñeán, Tyø-kheo ñoùi, neân aên tröôùc moät nöûa, laïi vaãn chöa coù ngöôøi ñeán neân aên moät nöûa coøn laïi, nhöng ñeå laïi moät vaét. Coù caùc Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ aên heát thöùc aên, giaëc ñeán xin thöùc aên, Tyø-kheo khoâng coù ñeå cho, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp Tyø-kheo A-lan-nhaõ ñöôïc chöùa thöùc aên. Neáu thöùc aên khoù kieám ñöôïc, Tyø-kheo ôû xoùm laøng neân cho, neáu khoâng coù tònh nhaân, cho pheùp töï mang veà, tuøy yù ñeå choã ñaát tònh hay baát tònh. Coù Tyø-kheo töï mang thöùc aên veà nôi A-lan-nhaõ ñeå nôi ñaát baát tònh, giaëc khoâng ñeán xin, khoâng bieát laøm theá naøo. Phaät daïy: Neân cho ngöôøi laøm hoaëc ngöôøi giöõ vöôøn hay Sa-di. Neáu coù caùc Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ caàn bình, chaäu, ñoà ñöïng, Tyø-kheo ôû xoùm laøng neân cho, caàn ngoïa cuï cuõng neân cho. Treân ñöôøng haønh ñaïo, coù caây hay coû trôû ngaïi loái ñi cuûa Tyø-kheo hoaëc bò caây gai moùc hö y. Phaät daïy: Veït coû qua hai beân leà ñöôøng, hoaëc duøng vaät gì ngaên caûn noù, cho pheùp buoäc nhaùnh caây vaøo thaân caây. Khi veït coû hay buoäc nhaùnh caây maø nhaùnh laù bò gaõy. Phaät daïy: Khoâng coá yù thì khoâng phaïm. Coù Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ saùng sôùm ra vaøo bò söông, thaám öôùt y, y bò hoaïi saéc. Phaät daïy: Cho pheùp maëc cao leân treân, cuõng cho pheùp duøng caây

gaäy ñaäp cho söông rôùt heát roài ñi. Gaàn ñeán xoùm laøng phaûi maëc y ñuùng phaùp trôû laïi, caây gaäy ñaäp cho söông rôùt ñeå moät choã naøo ñoù, khi trôû veà laáy veà. Coù Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ caàn ñaát ñeå nhoài buøn. Phaät daïy: Neáu khoâng coù tònh nhaân thì cho pheùp laáy ñaát nôi bôø bò lôû, khoâng coù bôø bò lôû cho pheùp laáy nöôùc töôùi leân ñaát, traûi coû leân roài giaäm cho thaønh buøn ñeå duøng. Coù Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ khi ñi khoâng doïn deïp giöôøng daây, giöôøng daây, ngoïa cuï cuûa Taêng, bò hö haïi, bò löûa chaùy. Phaät daïy: Neân doïn deïp ñeå moät choã khoùa cöûa, giaáu chìa khoùa, ñeå choã khoâng coù möa, ghi nhôù, roài ñi, neáu coù Tyø-kheo khaùc ñeán, neân noùi choã ñeå chìa khoùa. Khi aáy, caùc Tyø-kheo may y, khoâng ño côõ maø caét, hoaëc daøi hoaëc ngaén hoaëc bò leäch khoâng thaønh y, raùp laïi cuõng khoâng ñöôïc. Laïi coù caùc Tyø-kheo thöôøng maëc moät y, trong truù xöù hay vaøo xoùm laøng cuõng chæ coù y aáy. Laïi coù caùc Tyø-kheo duøng ba y goùi traùi caây hay rau caûi, phaân boø.

604 BOÄ LUAÄT 1

Coù caùc Tyø-kheo duøng baùt ñöïng thöùc aên chöùa raùc röôùi, chöùa thöùc aên dö, chöùa thöùc uoáng sau giöõa ngaøy, chöùa höông vaø thuoác, hoaëc khoâng röûa caát, hoaëc ñeå giöõa trôøi, hoaëc ñeå döôùi ñaát, hoaëc ñeå choã nguy hieåm, caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Phaät daïy: Nay Ta vì caùc Tyø-kheo quy ñònh phaùp hoïc ban ñaàu veà y baùt, neân thoï trì troïn ñôøi, neáu khoâng hoïc, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo nhaän ñöôïc y môùi (vaûi môùi), tröôùc heát neân giaët, ño côõ, vaäy sau môùi caét, caét roài neân may, may roài neân nhuoäm, laät ngöôïc ñeå phôi, nhuoäm roài traûi xuoáng ñaát, neáu muoán treo thì phía treân, phía döôùi phaûi laøm khuy, neáu laø Taêng-giaø-leâ thì neân nhö phaùp Taêng-giaø-leâ maø chöùa caát, khoâng ñöôïc duøng goùi caùc vaät. Öu-ña-la-taêng, An-ñaø-hoäi caùc y thoï trì cuõng ñeàu nhö vaäy, neân baûo veä caån thaän nhö baûo veä da boïc thaân. Thoï trì baùt ñuùng phaùp cuûa baùt, khoâng ñöôïc duøng böøa baõi nhö treân, phaûi baûo veä caån thaän nhö baûo veä con maét cuûa mình.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 28 605

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN

QUYEÅN 28

Phaàn 5: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: PHAÙ TAÊNG, NGOÏA CUÏ, TAÏP PHAÙP, OAI NGHI, NGAÊN BOÁ TAÙT, BIEÄT TRUÙ V.V...

Ñoaïn 5: NOÙI VEÀ PHAÙP NGAÊN BOÁ TAÙT

Ñöùc Phaät ôû nöôùc Chieâm-baø, beân soâng Haèng. Hoâm aáy nhaèm ngaøy möôøi laêm Boá-taùt, Ñöùc Theá Toân cuøng chuùng Tyø-kheo keû tröùôc ngöôøi sau vaây quanh ngoài nôi ñaát troáng, Ngaøi nhìn khaép trong chuùng Taêng roài im laëng ñình chæ Boá-taùt. Ñaàu ñeâm ñaõ qua, Toân giaû A-nan töø choã ngoài ñöùng daäy, ñeán tröôùc Phaät kính leã saùt chaân, quyø goái, chaáp tay baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Ñaàu ñeâm ñaõ qua, chuùng Taêng ngoài ñaõ laâu, cuùi xin Ngaøi vì caùc Tyø-kheo thuyeát giôùi. Ñöùc Theá Toân im laëng, A-nan trôû veà choã ngoài. Giöõa ñeâm laïi qua, Toân giaû A-nan laïi baïch nhö vaäy, Phaät cuõng im laëng. Cuoái ñeâm, Toân giaû A-nan laïi baïch: - Töôùng aùnh saùng ñaõ saép xuaát hieän, chuùng Taêng ngoài ñaõ laâu cuùi xin Ngaøi vì caùc Tyø-kheo thuyeát giôùi. Ñöùc Phaät noùi vôùi Toân giaû A-nan: - Chuùng khoâng thanh tònh, Nhö Lai khoâng theå noùi giôùi. Khi aáy, Toân giaû Muïc-lieân khôûi yù nghó: "Nay trong chuùng naøy ai laø ngöôøi khoâng thanh tònh, neân Ñöùc Theá Toân môùi noùi lôøi nhö vaäy", beøn quan saùt khaép chuùng thaáy moät Tyø-kheo ngoài gaàn beân Ñöùc Phaät laø phi Tyø-kheo maø töï noùi laø Tyø-kheo, phi Sa-moân töï noùi laø Sa-moân, khoâng tu phaïm haïnh töï noùi laø tu phaïm haïnh, thaønh töïu phaùp aùc, che giaáu loãi aáy, khoâng boû taø kieán. Muïc-lieân töø choã ngoài ñöùng daäy ñeán tröôùc Tyø-kheo kia, noùi: "Ñöùc Nhö Lai ñaõ thaáy thaày, thaày phaûi ñi ra khoûi choã naøy lieàn, ñöøng ngoài nôi ñaây nöõa", beøn naém tay keùo boû ra ngoaøi cöûa, roài Muïc-lieân trôû veà ngoài laïi choã cuõ.

606 BOÄ LUAÄT 1

Ñöùc Phaät noùi vôùi Muïc-lieân: - Naøy Muïc-lieân! Laï thaät! Quaùi thaät! Chöa töøng coù ngöôøi ngu si nhö theá, khoâng töï bieát toäi loãi cuûa mình, ñeå ñeán noãi khieán ngöôøi ta keùo tay mình boû ra ngoaøi. Ngay khi aáy, Toân giaû A-nan laïi töø choã ngoài ñöùng daäy baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Trong chuùng ñaõ thanh tònh, xin Ngaøi vì caùc Tyø-kheo noùi giôùi. Ñöùc Phaät baûo: - Töø nay caùc oâng töï cuøng nhau thuyeát giôùi. Ta khoâng theå vì Tyø- kheo maø giaûng noùi. Taïi sao vaäy? Neáu trong chuùng khoâng thanh tònh maø Nhö Lai noùi giôùi thì ngöôøi phaïm toäi kia, ñaàu hoï bò beå laøm baûy phaàn. Ñöùc Phaät laïi baûo Toân giaû A-nan: - Bieån caû coù taùm thöù chöa töøng coù: A-tu-la thích ôû trong ñoù. Taùm thöù aáy laø gì? Bieån caû saâu töø töø, nöôùc thuûy trieàu khoâng quaù haïn, khoâng dung naïp töû thi, traêm soâng chaûy veà, khoâng coù teân rieâng, vaïn doøng nöôùc chaûy veà maø khoâng taêng giaûm, xuaát sinh caùc chaâu baùu nhö chaân chaâu, ma-ni, san hoâ, löu ly, ngoïc kha, vaøng, baïc, pha leâ, chuùng sinh coù thaân hình lôùn ñeàu ôû trong ñoù, ñoàng moät vò maën. Ñoù laø taùm thöù. Chaùnh phaùp cuûa Ta ñaây laø nhö vaäy, coù taùm thöù chöa töøøng coù, caùc Tyø-kheo ñeàu cuøng vui soáng trong aáy. Taùm thöù ñoù laø gì? Cheá caám töø töø, giaùo giôùi töø töø, hoïc hoûi töø töø, caùc ñeä töû cuûa Ta ñoái vôùi nhöõng giôùi ñaõ cheá caám troïn ñôøi khoâng daùm vöôït qua, coù toäi bò loaïi ra ngoaøi, taát caû chuûng toäc xuaát gia ñeàu boû toäc taùnh rieâng maø xöng laø Sa-moân Thích töû, caùc thieän nam, thieän nöõ xuaát gia nhieàu vò ñaéc

Nieát-baøn Voâ dö maø phaùp khoâng theâm bôùt, coù caùc phaùp baûo nhö laø boán nieäm xöù, cho ñeán taùm Thaùnh ñaïo phaàn, caùc phaùp trôï ñaïo, coù caùc Ñaïi nhaân, A-la-haùn höôùng A-la-haùn, cho ñeán Tu-ñaø- hoaøn höôùng Tu-ñaø-hoaøn, ôû trong chaùnh phaùp, ngöôøi naøo vaøo trong ñoù ñöôïc höôûng vò giaûi thoaùt. Ñoù laø taùm thöù. Baáy giôø, Luïc quaàn Tyø-kheo phaïm toäi khoâng saùm hoái maø Boá-taùt, coù Tyø-kheo cuõng baét chöôùc nhö vaäy, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö theá, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo vaãn coá yù phaïm toäi khoâng saùm hoái maø Boá-taùt. Phaät daïy: Neân ngaên vieäc Boá-taùt. Coù caùc Tyø-kheo hoaëc chöa Boá-taùt beøn ngaên, hoaëc Boá-taùt roài môùi ngaên... nhöõng caùch ngaên Boá-taùt nhö vaäy ñeàu nhö phaùp ngaên trong vaán ñeà Töï töù ñaõ noùi.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 28 607

Ñoaïn 6: NOÙI VEÀ PHAÙP BIEÄT TRUÙ Baáy giôø, caùc Tyø-kheo bieät truù ñoä Sa-di cho thoï giôùi Cuï tuùc, laøm y chæ sö, nuoâi Sa-di, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù nhaän söï cung kính cuûa Tyø-kheo thieän khaùc, sai khieán xaùch y baùt, giaøy deùp. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù thaáy Tyø-kheo nhö phaùp ñeán traùnh ñi choã khaùc sôï bieát mình laø bieät truù. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù môøi Taêng thoï trai roài trôû veà phoøng rieâng ñeå aên. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, neân ôû döôùi Ñaïi Tyø-kheo doïn thöùc aên. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù ñi tröôùc Tyø-kheo nhö phaùp. Phaät daïy: khoâng neân ñi nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù muoán ñeán nhaø baïch y, cuøng Tyø-kheo nhö phaùp ñi. Phaät daïy: Khoâng neân ñi nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù hoaëc phaïm laïi toäi cuõ, hoaëc laïi phaïm toäi aùc khaùc. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù ôû tröôùc Tyø-kheo nhö phaùp maø khoâng maëc y. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù thöôøng maëc ba y laøm dính buøn nhô nhôùp. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù cuøng Tyø-kheo nhö phaùp ngoài moät giöôøng, hoaëc töï mình ngoài caùi giöôøng toát. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù cuøng Tyø-kheo nhö phaùp kinh haønh, hoaëc chính mình ñi kinh haønh choã toát hôn. Phaät daïy: Khoâng neân ñi nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù nhaän Taêng sai thuyeát giôùi kinh. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù laøm caùc Yeát-ma, nhö Yeát-ma quôû traùch, Yeát-ma khu xuaát, Yeát-ma y chæ, Yeát-ma cöû toäi, Yeát- ma haï yù. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù cuøng Tyø-kheo nhö phaùp noùi chuyeän. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù muoán vì boán chuùng noùi phaùp. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù khoâng nhôù soá ngaøy trong thaùng, nöûa thaùng, moät naêm. Phaät daïy: Neân bieát. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù ôû tröôùc Tyø-kheo nhö phaùp laät ngöôïc y, choáng naïnh, mang giaøy deùp, truøm ñaàu thoâng caû hai vai,

hoaëc ngoài hoaëc naèm. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù khoâng thuaän tuøng theo phaùp Tyø-kheo bieät truù. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù, Tyø-kheo khaùch ñeán khoâng baïch, khoâng baïch Tyø-kheo ñi. Phaät daïy: Neân baïch. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù ngaøy naøo cuõng baïch Taêng. Phaät daïy: Neân baïch khi Boá-

taùt, neáu haønh Ma-na-ñoûa thì neân baïch haèng ngaøy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù muoán ñi xa, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân xaû roài ñi. Neân taùc phaùp nhö theá naøy roài xaû. Ñeán moät Tyø-kheo nhö phaùp thöa: Ñaïi ñöùc xin laéng nghe! Nay toâi xaû phaùp bieät truù, sau seõ phuïng haønh laïi. Thöa nhö vaäy Ba laàn. Neáu khoâng xaû maø ñi, treân ñöôøng ñi thaáy Tyø-kheo phaûi töï noùi mình laø bieät truù. Caùc Tyø-kheo bieät truù treân ñöôøng ñi noùi roäng vaán ñeà bieät truù, caùc baïch y nghe noùi: Tyø-kheo naøy coù toäi gì maø saùm hoái? Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Phaät daïy: Treân ñöôøng ñi khoâng neân noùi roäng nhö vaäy, chæ neân noùi: Thöa Ñaïi ñöùc, toâi laø Tyø-kheo... phuïng haønh phaùp bieät truù ñaõ ñöôïc (bao nhieâu) ngaøy, coøn (bao nhieâu) xin Ñaïi ñöùc nhôù cho. Tyø-kheo xaû bieät truù kia ñeán choã khaùc, neân caàu Taêng nôi ñoù ñeå haønh bieät truù laïi. Taêng nôi ñoù neân cho pheùp haønh phaùp bieät truù laïi, neáu khoâng cho thì phaïm Ñoät-kieát-la. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù thoï phaùp bieät truù roài ñeán choã khoâng coù Tyø-kheo ôû, trong thôøi gian bieät truù laïi phaïm toäi aùc. Phaät daïy: Tyø-kheo bieät truù khoâng ñöôïc ôû rieâng moät mình, khoâng neân phaïm laïi toäi aùc, neáu phaïm thì phaïm Ñoät-kieát-la. Laïi coù caùc Tyø-kheo bieät truù, thoï bieät truù roài ñeán choã Tyø-kheo khoâng nhö phaùp ôû. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, neáu nôi ñoù coù moät Tyø-kheo nhö phaùp thì cho pheùp ôû, neáu vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù cuøng Tyø-kheo nhö phaùp ñoàng ôû moät nhaø. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Laïi coù Tyø-kheo bieät truù cuøng Tyø-kheo nhö phaùp ñoàng taém moät nhaø taém. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Cho pheùp oâm cuûi vaøo trong nhaø taém, doïn deïp trong nhaø taém cho saïch seõ, ñem tro, ñaát, thaùo ñaäu vaøo, söûa choã ngoài cho caùc Tyø-kheo, côûi aùo, giaøy deùp roài laáy daàu thoa chaø nôi chaân, caùc vò caàn nhôø gì thì laøm. Laïi coù Tyø-kheo khoâng ñoàng bieät truù cuøng taém moät nhaø taém. Phaät daïy: Cho pheùp, nhöng theo thöù töï cung caáp nhöõng thöù caàn duøng. Tyø-kheo bieät truù coù ba vieäc: ôû ñaâu, ôû choã naøo cuõng thaáp nhaát, ñi sau caùc Ñaïi Tyø-kheo, duøng ngoïa cuï toái haï, ôû phoøng xaù toái haï. Tyø-kheo bieät truù coù ba vieäc theo neáp soáng cuõ: khi Taêng nhaän ñöôïc cuùng döôøng, khi Taêng Töï töù, khi Taêng haønh baùt. Tyø-kheo Bieät truù coù taùm tröôøng hôïp maát phaùp bieät truù: ÔÛ nôi ñòa xöù khoâng baïch, Tyø-kheo töø ngoaøi ñeán khoâng baïch, töï mình ñi ra khoâng baïch, vò khaùch ñi khoâng baïch, moät mình ôû moät choã, trong khi bieät truù laïi phaïm toäi aùc, cuøng vôùi Tyø-kheo nhö phaùp ôû chung moät nhaø, ñi xa maø khoâng xaû bieät truù, treân ñöôøng ñi thaáy Tyø-kheo maø khoâng baïch, (baïch ñang bieät truù). Haønh Ma-na-ñoûa cuõng do taùm vieäc naøy bò maát. Tröø ôû rieâng moät choã, nôi khoâng ñuû Taêng hai möôi vò maø

phuïng haønh, coøn baûy vieäc kia nhö treân.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 28 609

Ñoaïn 7: NOÙI VEÀ PHAÙP ÑIEÀU PHUÏC

Baáy giôø, Tröôûng laõo Öu-ba-ly thöa hoûi Ñöùc Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Tu-ñeà-na Ca-lan-ñaø-töû coù phaûi phaïm Ba-la- di hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Laàn ñaàu ñeàu khoâng phaïm. Laïi hoûi: - Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ aáy coù phaïm hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Phaïm. Coù moät Tyø-kheo bò beänh cuoàng loaïn, haønh duïc luùc beänh cuoàng loaïn, sinh nghi hoûi Phaät: Phaät daïy: Ngöôøi cuoàng loaïn ñeàu khoâng phaïm. Taâm taùn loaïn, taâm beänh hoaïi cuõng nhö vaäy. Toân-ñaø-la-nan-ñaø-baït-kyø- töû khoâng xaû giôùi, haønh phaùp duïc, sau nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Phaïm. Coù moät Tyø-kheo cuøng ngöôøi nöõ hai caên haønh duïc, coù moät Tyø- kheo cuøng ngöôøi nöõ hai ñöôøng hieäp laïi haønh duïc, coù moät Tyø-kheo cuøng huyønh moân haønh duïc, coù moät Tyø-kheo cuøng nam töû haønh duïc, coù moät Tyø-kheo cuøng tieåu nhi haønh duïc, sau ñeàu sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Ñeàu phaïm. Coù moät Tyø-kheo cuøng tieåu nöõ haønh duïc, tieåu nöõ cheát, nghi phaïm hai toäi Ba-la-di, hoûi Phaät. Phaät daïy: Daâm phaïm Ba-la-di, tieåu nöõ cheát, phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù moät Tyø-kheo laøm moät töôïng ngöôøi nöõ baèng caây, haønh duïc, sau nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Xuaát baát tònh phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa, khoâng xuaát phaïm Thaâu-lan-giaù, töôïng ngöôøi nöõ baèng buøn hay veõ cuõng vaäy. Coù moät Tyø-kheo cuøng vôùi voi haønh duïc, sau khi nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Phaïm. Taát caû suùc sinh cuõng nhö vaäy. Luùc naøy, taïi thaønh Vöông-xaù coù moät Öu-baø-di tin ngu khôûi leân yù kieán: “Duøng daâm duïc ñeå boá thí laø baäc nhaát”, beøn môøi Tyø-kheo ñeán ñeå boá thí. Caùc Tyø-kheo noùi: Chò em khoâng neân laøm nhö vaäy, ñoù laø ñieàu Ñöùc Phaät caám. Ngöôøi nöõ laïi noùi: Naèm maø laøm thì phaïm chöù ñöùng maø laøm khoâng goïi laø phaïm. Tyø-kheo lieàn laøm theo lôøi noùi, sau ñoù nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Phaïm. Ngoài laøm, sau löng daâm nöõ, ngöôøi nöõ ñoäng, Tyø- kheo khoâng ñoäng cuõng nhö vaäy. Luùc aáy, nôi thaønh Xaù-veä coù Öu-baø-di tin ngu, teân laø Thieän Khinh, khôûi leân yù kieán: “Duøng phaùp daâm duïc laø caùch boá thí baäc nhaát”, beøn môøi caùc Tyø-kheo ñeán boá thí. Caùc Tyø-kheo noùi: Chò em khoâng neân laøm nhö vaäy, ñoù laø ñieàu Phaät caám. Ngöôøi nöõ laïi noùi: Ba choã thì phaïm chöù nôi

baép veá, nôi ruùn, taát caû caùc choã nhö theá khoâng goïi laø phaïm. Tyø-kheo lieàn laøm theo lôøi noùi, sau ñoù nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Xuaát baát tònh ñeàu phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng xuaát ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Khi ñoù, coù Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ naèm nguû meâ nôi choã ñaát troáng, coù ngöôøi nöõ thaáy, ôû beân treân haønh daâm. Tyø-kheo thöùc daäy thaáy ñoà baát tònh nhôùp thaân, laïi thaáy ngöôøi nöõ töø choã mình ñi ra, sinh nghi, thöa hoûi Phaät. Phaät hoûi: OÂng coù thoï laïc hay khoâng? Tyø-kheo thöa: Khoâng thoï laïc. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng nguû meâ nôi ñaát troáng, phaïm Ñoät-kieát-la, môû cöûa phoøng nguû cuõng

nhö vaäy. Laïi coù moät Tyø-kheo naèm nguû meâ nôi ñaát troáng, coù ngöôøi nöõ thaáy, ôû beân treân haønh daâm, Tyø-kheo khi thöùc daäy thoï laïc, sinh nghi hoûi Phaät, Phaät noùi: Phaïm. Nôi Tyø-xaù-ly coù moät Tyø-kheo chöùng A-la-haùn bò beänh phong, caû cô theå ñeàu cöùng thaúng, ngöôøi nuoâi beänh ñeå naèm nôi ñaát troáng, vaøo xoùm khaát thöïc. Coù ngöôøi nöõ ñi ñeán, ôû beân treân haønh daâm. Haønh daâm roài nam caên cuûa Tyø-kheo vaãn cöông thaúng nhö cuõ, caùc ngöôøi nöõ noùi: "Ñaây laø huøng só", lieàn duøng höông thoa, traøng hoa ñeo nôi "Ñaàu" ñaûnh leã roài ñi. Ngöôøi nuoâi beänh trôû veà thaáy ñoà baát tònh nhôùp caû thaân theå vò aáy, khôûi yù nghó: "Tyø-kheo naøy khoâng tu phaïm haïnh, phaù giôùi tònh, ta seõ tröôûng tònh cho Tyø-kheo aáy", nhöng laïi nghó: "Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp tröôûng tònh cho Tyø-kheo beänh", neân ñôïi vò kia laønh ñaõ. Vò Tyø-kheo beänh kia laønh roài beøn tröôûng tònh cho vò aáy, noùi: Tröôùc ñaây, khi thaày beänh, thaày phaù giôùi. Tyø-kheo kia traû lôøi: Khi toâi bò beänh nhö vaäy, thaân theå cöôøng tröïc, khoâng theå töï hoaït ñoäng, chaúng phaûi laø phaù giôùi. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Tyø-kheo naøy ñaõ chöùng A-la-haùn, bò beänh phong neân cöôøng tröïc, khoâng theå töï hoaït ñoäng, khoâng thoï laïc neân khoâng phaïm. Tyø-kheo nuoâi beänh ñeå beänh nhaân naèm nôi ñaát troáng maø ñi, phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, coù Tyø-kheo laáy nam caên chaâm vaøo mieäng cuûa Tyø-kheo khaùc, sau ñeàu sinh nghi thöa hoûi Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Neáu ngöôøi chaâm maø vì vui chôi thì phaïm Thaâu-lan-giaù, ngöôøi thoï chaúng phaûi vì vui chôi thì phaïm Ba-la-di, neáu ngöôøi thoï maø vui chôi thì phaïm Thaâu-lan-giaù, ngöôøi chaâm chaúng phaûi vì vui chôi thì phaïm Ba-la-di, neáu caû hai ñeàu vì vui chôi thì phaïm Thaâu-lan-giaù, neáu caû hai ñeàu chaúng phaûi vì vui chôi thì ñeàu phaïm Ba-la-di. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo cuøng baïch y taém chung trong moät nhaø taém, baïch y löu yù hình töôùng cuûa quyù vò ñem noùi vôùi caùc ngöôøi nöõ, hôn nöûa thaân va chaïm nhau sinh taâm nhieãm ñaém, ñöa ñeán tình traïng hoaøn tuïc,

hoaëc laøm ngoaïi ñaïo. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân taém nhö vaäy. Neáu cuøng baïch y taém trong moät nhaø taém, phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù moät Tyø-kheo Ma-ha-la trong moäng cuøng vôùi boån nhò haønh daâm, thöùc daäy chaïy ra ngoaøi phoøng cao gioïng la lôùn: Toâi chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi Thích chuûng töû. Caùc Tyø-kheo hoûi: Vì sao? Ma-ha-la traû lôøi: Toâi cuøng vôùi boån nhò haønh daâm. Caùc Tyø-kheo hoûi: Boån nhò cuûa thaày nay ôû ñaâu? Tyø-kheo noùi: ÔÛ taïi aáp..., sinh quaùn cuûa toâi. Caùc Tyø-kheo hoûi: Ngöôøi aáy ñeán ñaây hay laø thaày ñeán ñoù? Ngöôøi aáy khoâng ñeán ñaây maø toâi cuõng khoâng ñeán ñoù. Caùc Tyø-kheo laïi hoûi: Nhö vaäy laøm nhö theá naøo cuøng nhau haønh daâm? Ñaùp: Haønh daâm trong moäng. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng khoâng heä nieäm taïi tieàn maø nguû, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät Tyø-kheo ñöùng tieåu tieän, con choù ñeán ngaäm nam caên, sinh nghi, thöa hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng ñöùng maø tieåu tieän, phaïm Ñoät-kieát-la. Truù xöù cuûa Tyø-kheo khoâng neân nuoâi suùc sinh nhö

vaäy, neáu nuoâi, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo nam caên daøi, do taâm duïc töï mình chaâm vaøo ñöôøng ñaïi tieän, sinh nghi, thöa hoûi Phaät. Phaät daïy: Phaïm. Coù moät Tyø-kheo thaân theå meàm, laáy nam caên töï ñeå vaøo trong mieäng cuõng nhö vaäy. Coù moät Tyø-kheo toïa thieàn, ma nöõ ñeán ñöùng tröôùc maët, Tyø-kheo thaáy sinh taâm nhieãm ñaém, boãng ñöùng daäy naém ngöôøi nöõ kia, ngöôøi nöõ beøn chaïy, Tyø-kheo cuõng chaïy theo. Ngöôøi nöõ ñeán nôi xaùc cuûa moät con ngöïa cheát, roài bieán maát, Tyø-kheo beøn haønh daâm nôi con ngöïa, lieàn sinh taâm hoái haän noùi vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp Taêng trao cho Tyø-kheo kia phaùp Ba-la-di, baèng Baïch-töù-yeát-ma. Tyø-kheo kia neân ñeán giöõa Taêng, côûi boû giaøy deùp, ñeå troáng vai beân phaûi, kính leã saùt chaân Taêng, quyø goái, chaáp tay, baïch: Toâi Tyø-kheo teân laø... phaïm daâm, lieàn sinh taâm aên naên, khoâng che giaáu, nay ñeán tröôùc Taêng xin phaùp Yeát-ma Ba-la-di, cuùi xin Taêng cho toâi phaùp Yeát-ma Ba-la-di. Xin nhö vaäy Ba laàn. Taêng sai moät Tyø- kheo bieát phaùp ñoïc: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... phaïm daâm, lieàn sinh taâm aên naên, khoâng che giaáu, ñeán Taêng xin Yeát-ma Ba-la-di. Nay Taêng trao cho phaùp Yeát-ma Ba-la-di. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... phaïm daâm... cho ñeán caâu: Nay Taêng trao cho phaùp Yeát-ma Ba-la-di. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng nhö vaäy.

612 BOÄ LUAÄT 1

Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo... phaùp Yeát-ma Ba-la-di roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Tyø-kheo kia troïn ñôøi khoâng ñöôïc thoï thöùc aên nôi Ñaïi Tyø-kheo maø töï mình thoï nôi tònh nhaân. Khi Boá-taùt, Töï töù, laøm caùc phaùp Yeát-ma, vò aáy ñeán thì toát, khoâng ñeán hai beân (Taêng vaø ñöông söï) khoâng phaïm. Coù Tyø-kheo cuøng vôùi Thieân nöõ, Long nöõ, A-tu-la nöõ haønh daâm, sinh nghi baïch Phaät. Phaät daïy: Ñeàu phaïm. Coù moät Tyø-kheo ñeán nhaø ngöôøi, nôi laøm thöùc aên, laáy moät baùt canh, sinh nghi, hoûi Phaät, Phaät noùi: Thaày laáy vôùi taâm gì? Tyø-kheo thöa: Con laáy vôùi taâm troäm caép. Ñöùc Phaät daïy: Neáu trò giaù naêm tieàn thì phaïm Ba-la-di, neáu döôùi naêm tieàn thì phaïm Thaâu-lan-giaù, vaøo trong vöôøn cuûa ngöôøi haùi caây, rau traùi cuõng tính nhö vaäy. Coù Tyø-kheo bò cöôùp, cöôùp ñoaït giaønh laïi ñöôïc y vaät, sinh nghi, thöa hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm. Laïi coù Tyø-kheo bò giaëc cöôùp ñoaït, vaät ñaõ vaøo trong tay giaëc, hoaëc giaëc ñaõ mang ñi, sau ñoù chaïy theo laáy laïi ñöôïc, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Taâm cuûa thaày ñaõ xaû chöa? Tyø-kheo thöa: Chöa xaû. Ñöùc Phaät daïy: Chöa xaû khoâng phaïm, ñaõ xaû thì phaïm. Coù Tyø-kheo ôû nôi A-lan-nhaõ thaáy con heo röøng bò baén chaïy ñeán, cuøng nhau baøn noùi: Ñöøng chæ cho thôï saên. Thôï saên tìm ñeán hoûi Tyø-kheo: Thaáy con heo röøng bò baén chaïy ñeán ñaây khoâng? Tyø-kheo noùi: Choã naøo coù heo? Heo cuûa ai? Khoâng coù heo. Sau ñoù, Tyø-kheo laïi nghó: Ta noùi khoâng coù heo, ñaâu khoâng maéc toäi giaáu heo, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm. Neáu coù nhaân duyeân

nhö vaäy, nhöõng caùch noùi ñeå ñaùnh laïc höôùng cuûa ngöôøi kia ñeàu khoâng phaïm toäi. Coù Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ thaáy ngöôøi thôi saên baét ñöôïc con nai soáng coät laïi, roài boû ñi, Tyø-kheo do loøng töø bi neân môû thaû, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, song khoâng neân ñoái vôùi vaät cuûa ngöôøi maø töï tieän thaû nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Vì loøng töø bi maø thaû taát caû suùc vaät cuûa ngöôøi cuõng ñeàu nhö vaäy. Coù Tyø-kheo thaáy Caâu-laâu-ñoà ngaäm mieáng thòt doài leân ñeå chôi, baûo noù nhaû ra, sinh nghi, thöa hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, song khoâng neân ñoái vôùi vieäc voâ ích maø tìm caùch laøm maát phaàn cuûa noù, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät Tyø-kheo thaáy con boø cuûa ngöôøi ñi treân ñöôøng, vôùi taâm troäm caép röôït ñuoåi, lieàn sinh hoái haän, xaû boû, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng maéc toäi Thaâu-lan-giaù. Coù Tyø-kheo thaáy vaät troâi treân nöôùc vôùt ñöôïc, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Neáu trò giaù naêm tieàn thì phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo ñi caùch Kyø-hoaøn khoâng xa, thaáy moät ngöôøi caøy ruoäng, noùi: Ñaây laø ruoäng cuûa Taêng, oâng ñöøng caøy. Ngöôøi caøy nghó: Caùc Tyø-kheo coù theá löïc, neáu

kieän tuïng thì ta seõ bò thua, beøn khoâng caøy. Tyø-kheo lieàn trôû veà Kyø-hoaøn, hoûi caùc Tyø-kheo: Ruoäng aáy cuûa ai? Caùc Tyø-kheo noùi: Ruoäng aáy cuûa Cö só teân laø..., beøn sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng trong tröôøng hôïp voâ ích maø noùi khieán cho hoï maát, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy ñaùm möôøi baûy Ñoàng töû bò giaëc baét, cha meï chuùng khoùc keå aùo naõo, Taát-laêng-giaø-baø-ta ñi khaát thöïc qua ñoù, thaáy theá hoûi hoï: Vieäc gì vaäy? Hoï trình baøy ñaày ñuû söï vieäc. Taát-laêng-giaø-baø-ta lieàn nhaäp ñònh ñeå quan saùt thì thaáy ñaùm giaëc ñem ñeå nôi A-di-la-haø-chaâu, beøn duøng thaàn tuùc baét trôû laïi, moãi ñöùa ñöôïc ñöa veà nhaø chuùng treân taàng laàu. Taát-laêng-giaø-baø- ta noùi vôùi cha meï chuùng: Ñöøng neân khoùc nöõa, con cuûa caùc ngöôøi nay ñaõ trôû veà giöõn chôi treân töøng laàu. Sau ñoù nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng maéc toäi Ñoät-kieát-la. Coù Tyø-kheo vì lôïi döôõng töï noùi mình lôùn tuoåi ñoái vôùi ngöôøi khaùc, sau nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng coá yù voïng ngöõ maéc toäi Ba-daät-ñeà. Coù moät truù xöù, Tyø-kheo cuøng baïch y duøng chung moät caùi gieáng, baïch y vôùi taâm troäm caép laáy nhieàu nöôùc hôn, Tyø-kheo cuõng vôùi taâm troäm caép, khôûi yù nieäm: Nay ta chuyeän gì phaûi chæ moät mình khoâng laáy nhieàu, nhöng chöa laáy, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Neáu laáy nöôùc cuûa ngöôøi maø laáy dö, trò giaù naêm tieàn thì phaïm Ba-la-di. Coù Tyø-kheo ôû nôi choã kia, laáy troäm y cuûa ngöôøi, trò giaù naêm tieàn, ñeán choã naøy baùn khoâng ñöôïc naêm tieàn, nghó laø khoâng phaïm Ba-la-di, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Nôi laáy caép trò giaù naêm tieàn phaïm Ba-la-di. Neáu ôû choã kia khoâng trò giaù naêm tieàn, ñeán ñaây baùn trò giaù naêm tieàn thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù Tyø-kheo troäm kinh Phaät cuûa ngöôøi, cho laø lôøi Phaät daïy khoâng phaïm, sau nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Tính theo giaáy buùt vaø coâng phu cuûa saùch, trò giaù naêm tieàn thì phaïm. Baáy giôø, taïi Caâu-xaù-di coù moät oâng Tröôûng giaû, thaáy phaùp ñaéc quaû, thöôøng cung caáp cho caùc Tyø-kheo. OÂng

Tröôûng giaû vaø ngöôøi chò moãi ngöôøi coù moät ngöôøi con. Hai ngöôøi thöôøng cuøng nhau cuùng döôøng Tyø-kheo Tröôûng laõo A-thuø. OÂng Tröôûng giaû khi gaàn laâm chung, chæ choã choân caát cuûa baùu cho Tyø-kheo A-thuø vaø noùi: Sau khi con qua ñôøi, trong hai ñöùa nhoû naøy, ñöùa naøo tin öa Phaät phaùp, ñoái vôùi caùc Tyø-kheo thöôøng khoâng tieác cuûa thì thaày chæ choã choân caát cuûa baùu naøy cho noù. Noùi roài lieàn truùt hôi thôû cuoái cuøng. Sau ñoù, Tyø-kheo A-thuø xeùt thaáy trong hai ñöùa nhoû, thaèng con cuûa oâng Tröôûng giaû laïi quay löng vôùi chaùnh phaùp, ngöôøi con cuûa baø chò laïi tin öa Phaät phaùp, beøn noùi vôùi ñöùa con cuûa baø chò bieát choã choân cuûa baùu. Con cuûa oâng Tröôûng giaû nghe lieàn ñeán choã Toân giaû A-nan hoûi: Taøi saûn cuûa cha ñeå laïi neân thuoäc veà cuûa ai? Toân giaû A-nan

noùi: Neân thuoäc veà ngöôøi con. Con oâng Tröôûng giaû lieàn noùi vôùi Toân giaû A-nan: Cuûa baùu cuûa cha toâi caát giaáu, Tyø-kheo A-thuø laïi giao cho con cuûa coâ toâi. A-nan lieàn ñeán noùi vôùi A-thuø: Thaày chaúng phaûi laø Sa-moân, chaúng phaûi laø Thích chuûng töû. A-thuø traû lôøi: Toâi laø Sa-moân, laø Thích chuûng töû, chính toâi ñuû tö caùch y theo caùc kinh, luaät ñeå phaùn quyeát vieäc naøy. A-nan noùi: Vieäc naøy noù nhö vaäy, caàn gì ñeán Kinh, Luaät. Khi aáy, caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo ñeàu yeåm trôï cho chuû tröông cuûa A-thuø. Hai chuùng cuûa A-nan vaø A-thuø chia reõ nhau, trong thôøi gian saùu naêm khoâng hoøa hôïp, cuøng an cö moät truù xöù maø khoâng Boá-taùt, Töï töù. Tieáng ñoàn khaép heát, ñeán taän trôøi Phaïm thieân. Baáy giôø, La-haàu-la du hoùa nôi thaønh Ca-duy-la-veä, caùc Thích chuûng nöõ ñeàu cuøng nhau ra nghinh ñoùn, trình baøy ñaày ñuû vieäc treân vaø than phieàn: Taïi sao Ñöùc Theá Toân Neâ hoaøn chöa bao laâu, chuùng Taêng laïi keùo daøi khoâng hoøa hôïp saùu naêm?! Chuùng con muoán chuùng Taêng hoøa hôïp maø khoâng coøn bieát laøm caùch naøo! La-haàu-la noùi: Toâi seõ chæ cho caùc ngöôøi khieán cho quyù vò ñoù hoøa hôïp nhö sau: Theá naøo Toân giaû A-nan cuõng ñeán ñaây, caùc ngöôø coù con nhoû ñeàu neân boàng ra ñeå ñoùn tieáp Toân giaû. Khi aáy, caùc ngöôø ñeå caùc haøi nhi xuoáng ñaát, theá naøo caùc haøi nhi cuõng seõ khoùc, Toân giaû seõ hoûi: Taïi sao caùc baø khoâng boàng noù leân? Caùc baø seõ traû lôøi: Neáu Tröôûng laõo cuøng A-thuø hoøa hôïp, sau ñoù chuùng con môùi boàng caùc chaùu leân. Caùc baø duøng phöông tieän naøy coù theå khieán cho caùc vò aáy hoøa hôïp. Thôøi gian khoâng laâu sau, A-nan ñeán, naêm traêm Thích nöõ boàng caùc haøi nhi ra ñoùn, vaø ñeå caùc chaùu xuoáng döôùi ñaát, tröôùc maët A-nan, caùc haøi nhi lieàn khoùc lôùn, quaû thaät Toân giaû A-nan noùi: Taïi sao khoâng boàng caùc chaùu leân? Caùc baø ñoàng thanh traû lôøi: Neáu Tröôûng laõo cuøng vôùi A- thuø hoøa hôïp, khi aáy chuùng con môùi boàng caùc chaùu leân. Toân giaû A-nan caûm thoâng ñöôïc noãi loøng cuûa caùc baø, laïi thöông caùc haøi nhi neân noùi: Chò em boàng caùc chaùu leân, toâi seõ cuøng vôùi A-thuø hoøa hôïp. Toân giaû A-nan lieàn trôû veà hoïp chuùng Taêng. Öu-ba-ly hoûi A-nan: Tyø-kheo khoâng cho maø laáy coù maáy haïng phi Sa-moân, phi Thích chuûng töû? A-nan traû lôøi: Coù ba haïng: Töï mình laáy, daïy ngöôøi laáy, khieán cho ngöôøi laáy. Öu-ba-ly hoûi A-thuø: Thaày coù

töï laáy, coù daïy ngöôøi laáy, coù khieán ngöôøi laáy hay khoâng? A-thuø traû lôøi: Khoâng. Öu-ba-ly laïi hoûi A-nan: Tyø-kheo A-thuø coù loãi gì? A-nan noùi: A-thuø khoâng coù loãi, chính toâi laø ngöôøi coù loãi. Theá laø A-nan giöõa Taêng doõng daïc noùi lôùn: Chính toâi, A-nan coù loãi, A-thuø khoâng coù loãi. A-nan beøn höôùng ñeán A-thuø saùm hoái ñeå hoøa hôïp. Coù moät Tyø-kheo voán laø moät ñöùa treû aên troäm, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Coù theå cuøng toâi ñeán xoùm laøng kia laáy vaät duïng. Caùc Tyø-kheo beøn laøm theo lôøi noùi cuûa vò aáy ñeán tröôùc ñeå laáy. Tyø-kheo kia sau ñoù sinh nghi, hoûi

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 28 615

Phaät: Con daïy ngöôøi laáy troäm vaät nhö vaäy, phaïm Ba-la-di hay khoâng? Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng maéc toäi Thaâu-lan-giaù. Coù Tyø-kheo laáy y phuû treân goø maû cuûa ngöôøi ta, laáy côø phöôùn treân goø maû, y trong goø maû, vaät trong mieãu thaàn coù ngöôøi giöõ gìn, sinh taâm che giaáu, hoûi Phaät. Phaät daïy: Taâm ngöôøi khaùc chöa xaû maø laáy, trò giaù naêm tieàn ñeàu phaïm Ba- la-di, vaät ôû trong mieáu tuy khoâng coù chuû, maø laø nhaø quan baûo hoä, cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo giaän ngöôøi khaùc, hoaëc ñoát nhaø cuûa hoï, hoaëc ñoát ruoäng luùa cuûa hoï, taøi saûn cuûa hoï, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng maéc toäi Thaâu-lan-giaù, vì giaän maø phaù hoaïi vaät cuûa ngöôøi khaùc cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo löôïm caùi ñaõy ñöïng moät ngaøn löôïng vaøng trong hang chuoät, laáy vôùi taâm tham, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Thuoäc veà vaät cuûa chuoät, khoâng phaïm, nhöng maéc toäi Thaâu-lan-giaù, neáu vôùi taâm troäm caép ñoaït cuûa caàm thuù, cuõng nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo nôi böõa aên, voäi aên phaàn cuûa ngöôøi khaùc, ngöôøi khaùc hoûi: Ai aên phaàn cuûa toâi? Tyø-kheo kia noùi: Toâi aên. Ngöôøi kia noåi saân, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Chaúng phaûi taâm troäm caép thì khoâng phaïm, nhöng khoâng neân voäi nghó ñöôïc söï ñoàng yù maø aên phaàn cuûa ngöôøi, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù Tyø-kheo ñaùnh baïc laáy tieàn cuûa ngöôøi, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng maéc toäi Ñoät-kieát-la. Coù hai Tyø-kheo ñoàng yù maëc y cuûa nhau, sau giaän nhau huûy baùng cho laø aên troäm, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng khoâng voäi ñoàng yù maëc y cuûa ngöôøi khaùc, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Baáy giôø, Baït-nan-ñaø cuøng vôùi ngöôøi khaùch buoân ñoàng ñi treân moät loä trình, khi ñeán choã thueá quan, ngöôøi khaùch buoân ñeán Baït-nan-ñaø möôïn caùi ñaõy, aâm thaàm boû vieân ngoïc ñaïi quyù giaù vaøo trong, roài traû caùi ñaõy laïi, Baït-nan-ñaø khoâng bieát qua khoûi choã quan theá roài, ngöôøi khaùch buoân ñoøi laïi vieân ngoïc trong ñaõy, Baït-nan-ñaø noùi: Toâi khoâng laáy ngoïc cuûa ngöôøi. Ngöôøi khaùch buoân noùi: Thaät söï thaày khoâng laáy ngoïc cuûa toâi, nhöng vöøa roài toâi möôïn caùi ñaõy cuûa thaày, toâi boû vieân ngoïc vaøo trong ñaõy, Baït-nan- ñaø lieàn traû laïi vieân ngoïc, roài sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng muoán qua khoûi choã quan thueá, coù ngöôøi möôïn vaät gì, khi traû laïi caàn ñaäp giuõ vaø xem kyõ, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc ñoù, coù ñeä töû cuûa Tyø-kheo-ni Chieân-ñoà-tu-ma-na, ñeán nôi nhaø ñaøn-vieät cuûa thaày, noùi doái: Thaày beänh, caàu ba thöù chaùo thuoác, nhaän ñöôïc roài, ra ngoaøi aên. Vôï ngöôøi

chuû nhaø sau ñoù ñeán thaêm, hoûi: Sö coâ beänh laønh chöa? Tyø-kheo-ni noùi: Toâi ñaâu coù beänh, taïi sao laïi hoûi? Ngöôøi ñaøn-vieät trình baøy söï vieäc ñaày ñuû. Sö coâ noùi vôùi ñeä töû: Coâ aên troäm chaùo cuûa toâi. Coâ ñeä töû noùi: Thaät söï con khoâng aên troäm, ñoái vôùi Hoøa thöôïng

con coù khôûi yù nghó laø ñoàng yù con môùi laáy, roài sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng khôûi taâm aên troäm thì khoâng phaïm, nhöng coá yù voïng ngöõ neân maéc toäi Ba-daät-ñeà. Coù Tyø-kheo thaáy ruoäng cuûa ngöôøi chuû khoâng coù nöôùc, thaùo nöôùc cuûa ngöôøi khaùc ñeå töôùi, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Neáu trò giaù naêm tieàn thì phaïm. Coù Tyø-kheo ôû choã cao quaêng y cuûa ngöôøi khaùc cho Tyø- kheo ôû döôùi thaáp, caû hai ñeàu sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Neáu vôùi taâm aên troäm maø quaêng thì phaïm Ba-la-di, khoâng coù taâm troäm maø laáy phaïm Thaâu-lan-giaù, neáu khoâng coù taâm troäm maø quaêng thì phaïm Thaâu-lan-giaù, vôùi taâm troäm maø laáy, phaïm Ba-la-di, caû hai ñeàu vôùi taâm troäm thì ñeàu phaïm Ba-la-di, caû hai ñeàu khoâng coù taâm troäm ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù Tyø-kheo vôùi taâm troäm ñoåi laáy vaät toát cuûa Taêng, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Vaät ñoåi trò giaù naêm tieàn thì phaïm. Khi aáy, coù Tyø-kheo laáy ñaù quaêng con raén laïi nhaém truùng ngöôøi cheát, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Thaày quaêng vôùi taâm gì? Tyø-kheo thöa: Muoán quaêng cho con raén cheát. Ñöùc Phaät daïy: Ngöôøi cheát, khoâng phaïm, quaêng con raén, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù Tyø-kheo gieát con khæ caùi gioáng con ngöôøi, sinh nghi hoûi Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Ñoaït maïng soáng cuûa suùc sinh, phaïm Ba-daät-ñeà. Coù moät ngöôøi ñaøn baø, choàng ñi vaéng khoâng coù ôû nhaø, tö thoâng vôùi ngöôøi haøng xoùm, coù thai, ñeán vò Tyø-kheo thöôøng cuùng döôøng xin thuoác ñeå phaù thai, vò Tyø-kheo cho thuoác, thai bò hö maø baø meï khoâng cheát, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Phaïm. Neáu muoán phaù thai meï cheát maø thai khoâng cheát phaïm Thaâu-lan-giaù, neáu ñeàu cheát phaïm Ba-la-di, neáu ñeàu khoâng cheát phaïm Thaâu-lan-giaù. Ñeø buïng cho ñoïa thai cuõng nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo khoâng öa tu phaïm haïnh, maø khoâng boû ñaïo, trôû thaønh ngöôøi haï tieän, tìm söï cheát baèng caùch töø treân cao lao mình xuoáng, truùng nhaèm treân mình ngöôøi döôùi, ngöôøi ôû döôùi cheát maø mình khoâng cheát, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Thaày laøm nhö vaäy vôùi taâm gì? Ñöông söï thöa: Muoán töï huûy mình. Phaät daïy: Ngöôøi kia cheát khoâng phaïm, nhöng taïo phöông tieän ñeå töï huûy mình ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù hai Tyø-kheo tröôùc giaän nhau, cuøng nhau ñi treân moät ñöôøng, treân ñöôøng ñi ñaùnh nhau, moät ngöôøi bò cheát, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Thaày laøm nhö vaäy vôùi taâm nieäm gì? Ñöông söï thöa: Vôùi taâm giaän. Phaät daïy: Khoâng coù taâm saùt, khoâng phaïm, nhöng giaän Tyø-kheo khaùc, maéc toäi Ba-daät-ñeà. Töø nay khoâng cho pheùp ngöôøi cuøng giaän nhau, chöa saùm hoái taï toäi maø cuøng nhau ñi moät ñöôøng, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù Tyø-kheo ñaùnh quyû cheát, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù Tyø-kheo

muoán gieát ngöôøi naøy maø nhaàm ngöôøi kia, sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng maéc toäi Thaâu-lan-giaù. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo vì lôïi döôõng, baèng moïi caùch khen ngôïi ngöôøi khaùc thaønh töïu giôùi, thaønh töïu ñònh, tueä giaûi thoaùt, giaûi thoaùt tri kieán, aâm thaàm töï cho mình laø toát, roài sinh nghi hoûi Phaät. Phaät daïy: Neáu taát caû ñeàu nhö vaäy, khoâng phaân minh töï thuyeát, thì ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Taïi Tyø-xaù-ly coù moät ñaïi thoï, boùng maùt che ñöôïc naêm traêm coã xe, Tyø-kheo-ni Hoa-saéc thaáy, noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: Khi toâi ôû treân coõi trôøi, chieác hoa "Chuùy nhó bieân" lôùn... nhö caây naøy. Caùc Tyø-kheo-ni goïi ñoù laø ñieàu voâ lyù, baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao Tyø-kheo-ni laïi töï noùi ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Treân coõi trôøi thaät coù chieác hoa nhö vaäy, Tyø-kheo-ni Hoa-saéc noùi thaät, khoâng phaïm. Tyø-kheo-tyø-la-traø-tö-ha bò beänh gheû goàm naêm traêm muït, lôû loùi hoâi haùm khoâng theå nhìn ñöôïc. Tyø-kheo-ni Hoa-saéc cuøng naêm traêm Tyø-kheo- ni ñeán thaêm. Hoa-saéc thaáy roài beøn cöôøi. Caùc Tyø-kheo-ni quôû traùch: Taïi sao khoâng coù taâm töø bi thaáy Tyø-kheo nhö vaäy laïi cöôøi. Hoa-saéc traû lôøi: Tyø-kheo naøy ñôøi quaù khöù laø moät vò quoác vöông, teân laø Tyø Kieät Baø, luùc aáy toâi laø ñeä nhaát phu nhaân. Nhaø Vua ñaõ cöôõng böùc laáy naêm traêm ñoàng nöõ, phaù hoûng cuoäc ñôøi cuûa hoï, do nhaân duyeân aáy, voâ soá traêm ngaøn vaïn naêm bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, bò khoå ñoäc thieâu ñoát, vaø dö baùo nhaän laáy naêm traêm muït gheû aáy. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Khoâng coù lyù naøy, baèng moïi caùch quôû traùch: Taïi sao Tyø-kheo-ni laïi xöng ñaéc phaùp hôn ngöôøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo kia thaät söï coù nhö vaäy, Hoa-saéc noùi ñuùng söï thaät, khoâng phaïm. Khi aáy, Tröôûng laõo Muïc-lieân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Toâi thaáy ao A-naâu-ñaït coù boâng sen lôùn nhö baùnh xe, caùc Tyø-kheo khoâng tin, cho laø hö doái noùi ñeå ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Thaät coù boâng sen naøy, Muïc-lieân noùi ñuùng söï thaät, khoâng phaïm. Coù caùc Tyø-kheo noùi doái ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, noùi nhö theá naøy: Toâi coù nhaân duyeân nghieäp baùo veà Thieân nhaõn, Thieân nhó, Tha taâm trí, sau nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng maéc toäi Thaâu-lan-giaù. Coù caùc Tyø-kheo noùi doái ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, noùi nhö theá naøy: Toâi ñöôïc Thieân nhaõn, Thieân nhó, Tha taâm trí, ñaõ heát caùc laäu, sau nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Phaïm. Coù moät Baø-la-moân môøi Taêng thoï trai, thöa: Ñaïi ñöùc, chö La haùn phoù trai, thoï trai xong noùi: Caùc La haùn quy baûn sôû. Caùc Tyø-kheo sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Ngöôøi ta töï noùi lôøi khen ngôïi aáy neân khoâng phaïm. Coù caùc Tyø-kheo vì lôïi döôõng ngoài daäy, ñi ñöùng, noùi naêng an töôøng, do ñoù hieän ñöôïc töôùng ñaïo, muoán cho ngöôøi bieát, sau nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy:

618 BOÄ LUAÄT 1

Hieän nhöõng töôùng khaùc laï nhö vaäy ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù caùc Tyø-kheo khi gaàn maïng chung theo nghieäp phaûi ñoïa ñòa nguïc, ñeàu thaáy caùc töôùng ñòa nguïc A baøn taïi tieàn. Laïi coù Tyø-kheo theo nghieäp ñöôïc sinh thieân,

ñeàu thaáy chö Thieân, cung ñieän, nghe thaáy aâm nhaïc, thieân töû, thieân nöõ taïi tieàn, noùi naêng ñeàu duøng tieáng noùi cuûa loaøi ngöôøi, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Ñoù laø ñoan töôùng seõ ñöôïc sinh, chaúng phaûi voïng ngöõ, khoâng phaïm. Coù caùc Tyø-kheo voán muoán noùi vieäc khaùc, sau chaúng phaûi duïng yù noùi phaùp hôn ngöôøi, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Chaúng phaûi laø boån yù, khoâng phaïm, nhöng maéc toäi Thaâu-lan-giaù. Coù caùc Tyø-kheo noùi vôùi baïch y: Neáu coù ngöôøi ôû trong phoøng cuûa ngöôøi ñeàu thaønh töïu ñaïo quaû nhö vaäy, nhö vaäy, sau töï ñeán ôû, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Söû duïng nhöõng phöông tieän nhö vaäy ñeàu phaïm Thaâu- lan-giaù. Coù caùc Tyø-kheo töï noùi ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, muoán khieán cho ngöôøi nghe maø phi nhaân nghe, laïi muoán cho phi nhaân nghe maø ngöôøi nghe, laïi muoán ngöôøi cuøng phi nhaân nghe maø khoâng ai nghe, ñeàu sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Baáy giôø, Toân giaû Muïc-lieân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Vôï Cö só… seõ sinh con trai, khi ngöôøi vôï Cö só ñang sinh ra, thai chuyeån thaønh nöõ. Vua Ba- tö-naëc cuøng Vua A-xaø-theá, hai beân chieán ñaáu, Muïc-lieân noùi: Vua Ba- tö-naëc seõ thaéng, nhöng ngöôïc laïi, khoâng nhö vaäy, sau laïi taäp hôïp binh só ñeå chieán ñaáu, Muïc-lieân laïi noùi: Vua A-xaø-theá seõ thaéng, cuõng ngöôïc laïi, khoâng nhö vaäy, caùc Tyø-kheo cheâ traùch noùi: Taïi sao doái noùi ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Nhö lôøi Muïc-lieân noùi, chæ quan saùt giai ñoaïn tröôùc, khoâng quan saùt giai ñoaïn sau, neân nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo gaõi choã kín, xuaát baát tònh, sinh nghi hoûi Phaät, Phaät noùi: OÂng laøm vôùi taâm nieäm theá naøo? Tyø-kheo thöa: Tröôùc sau ñeàu khoâng coù yù cho xuaát. Phaät daïy: Khoâng phaïm, neáu coù yù muoán cho noù xuaát thì phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa, muoán xuaát maø khoâng xuaát, phaïm Thaâu-lan-giaù. Duøng nöôùc noùng taém, hay laø hô löûa maø baát tònh xuaát ñeàu nhö vaäy. Coù Tyø-kheo nhôù vieäc haønh duïc maø xuaát baát tònh, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät noùi: OÂng nhôù vôùi yù gì? Tyø-kheo thöa: Con nhôù vieäc haønh duïc, baát tònh töï xuaát. Phaät daïy: Khoâng phaïm, nhöng nhôù vieäc haønh duïc, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù Tyø- kheo coá duøng “Hình” choáng ñôõ caùi y, xuaát baát tònh, nghó laø khoâng phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoûi Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo nhö vaäy maø xuaát baát tònh thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng xuaát thì phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù Tyø-kheo ôû beân töôïng ngöôøi nöõ, xuaát baát tònh, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Neáu xuaát baát tònh thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng xuaát thì phaïm Thaâu-lan-giaù.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 28 619

Luùc naøy, coù Tyø-kheo duøng khuyûu tay naâng thaân ngöôøi nöõ, laïi coù Tyø-kheo duøng caùi moùc bình baùt keùo ngöôøi nöõ, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu naém y cuûa hoï, keùo ñaåy daây, gaäy cuûa hoï cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo, ngöôøi nöõ ôû treân giöôøng, treân thuyeàn, treân xe, treân caây, vôùi taâm duïc laøm lay ñoäng, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo nhö vaäy ñeàu phaïm Thaâu-lan-giaù. Baáy giôø, coù ngöôøi nöõ maëc thanh y, Tyø-kheo thaáy noùi chò em höùa cho tuoåi thanh xuaân, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Phaïm Thaâu-lan-giaù, neáu nhaân hình daùng nhö vaäy maø noùi aùc ngöõ ñeàu nhö

vaäy. Baáy giôø coù vôi choàng caõi nhau khoâng hoøa hôïp, Tyø-kheo ñi ñeán muoán taïo hoøa hôïp, sinh nghi, hoûi Phaät. Phaät daïy: Neáu nghóa vôi choàng ñaõ xa lìa maø taïo hoøa hôïp thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, neáu chöa lìa thì khoâng phaïm.

620 BOÄ LUAÄT 1

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN

QUYEÅN 29

Phaàn 5: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: PHAÙ TAÊNG, NGOÏA CUÏ, TAÏP PHAÙP, OAI NGHI, NGAÊN BOÁ TAÙT, BIEÄT TRUÙ V.V...

Ñoaïn 8: NOÙI VEÀ PHAÙP TYØ KHEO NI

Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân trôû veà Xaù-di, chöa ñeán thaønh Ca-duy-la- veä, döøng chaân beân goác caây Ni-caâu-loaïi. Vua Tònh Phaïn ra nghinh ñoùn, töø xa thaáy dung maïo Ñöùc Theá Toân ñaëc thuø, gioáng nhö nuùi vaøng, ñeán tröôùc Ñöùc Phaät kính leã saùt chaân, noùi keä: Khi sinh thaày töôùng ñoaùn Toâi nghe kính leã ñaàu Laàn hai cuùi leã caây Laàn Ba-laïi thaønh ñaïo. Nhaø Vua noùi keä roài lieàn ngoài qua moät beân, Ñöùc Phaät vì Vua giaûng noùi caùc phaùp dieäu... cho ñeán caâu: Thaáy phaùp ñaéc quaû, töø choã ngoài ñöùng daäy ñeå troáng vai beân phaûi, quyø goái chaáp tay, baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Cho toâi ñöôïc xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Ñöùc Phaät lieàn quan saùt vaán ñeà, thaáy nhaø Vua xuaát gia khoâng thuaän tieän, lieàn taâu: - Ñöøng phoùng daät, tuaàn töï seõ ñöôïc phaùp dieäu naøy. Khi aáy, nhaø Vua caàu thoï Tam quy, Nguõ giôùi. Thoï naêm giôùi roài, Ñöùc Phaät laïi noùi caùc phaùp dieäu, chæ veõ söï lôïi ích khieán Vua vui möøng roài trôû veà choã cuõ. Nhaø Vua veà ñeán tröôùc saân hoaøng cung, Ba laàn thöù ban leänh: Ai muoán xuaát gia trong chaùnh phaùp luaät cuûa Nhö Lai thì tuøy nguyeän. Khi aáy, Cuø-ñaøm-di Ma-ha-ba-xaø-ba-ñeà nghe nhaø Vua ra leänh nhö vaäy, lieàn cuøng naêm traêm Thích nöõ keû tröôùc, ngöôøi sau vaây quanh, mang hai chieác y môùi ñeå choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, roài baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Töï tay con deät hai chieác y naøy, nay xin daâng

cuùng, mong Theá Toân ruû loøng thöông thoï nhaän. Ñöùc Phaät daïy: - Neân cuùng cho Taêng ñeå ñöôïc quaû baùo lôùn. Baø laïi baïch nhö treân. Ñöùc Phaät daïy: - Neân cuùng cho Taêng, trong Taêng coù Nhö Lai. Baø laïi baïch nhö treân. Ñöùc Phaät daïy: -

Nhö Lai nhaän moät, coøn laïi moät cuùng cho Taêng. Khi aáy, baø môùi vaâng theo lôøi daïy, daâng cuùng cho Phaät vaø Taêng. Cuø-ñaøm-di laïi baïch Phaät: Xin cho pheùp nöõ giôùi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc trong chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai. Ñöùc Phaät daïy: - Thoâi, thoâi ñöøng noùi ñieàu ñoù. Taïi sao? Xöa kia caùc Ñöùc Phaät ñeàu khoâng coù ngöôøi nöõ xuaát gia. Caùc ngöôøi nöõ, töï mình nöông nôi Phaät, ôû taïi gia, caïo ñaàu, maëc aùo caø sa, sieâng naêng tinh taán tu haønh, ñöôïc ñaéc ñaïo quaû. Caùc Ñöùc Phaät vò lai, cuõng nhö vaäy. Nay Ta cho pheùp ngöôøi nöõ duøng ñieàu naøy laøm phöông phaùp. Cuø-ñaøm-di thöa xin nhö treân ñeán laàn thöù ba, Ñöùc Phaät cuõng Ba laàn khoâng chaáp thuaän. Khi aáy, baø Cuø-ñaøm-di lôùn tieáng than khoùc, ñaûnh leã saùt chaân vaø lui ra. Ñöùc Phaät töø Ca-duy-la-veä cuøng chuùng Ñaïi Tyø-kheo moät ngaøn hai traêm naêm möôi ñaày ñuû, du haønh nôi nhaân gian. Baø Cuø-ñaøm-di cuøng naêm traêm Thích nöõ töï ñoäng cuøng nhau caïo ñaàu, maëc y caø sa, khoùc keå, ñi theo sau, luoân luoân taù tuùc nhöõng nôi Ñöùc Theá Toân taù tuùc. Ñöùc Phaät tuaàn töï du haønh ñeán thaønh Xaù-veä truï nôi Kyø-hoaøn. Baø Cuø-ñaøm-di cuøng naêm traêm Thích nöõ ñöùng khoùc beân ngoaøi cöûa ngoõ. Saùng sôùm, Toân giaû A-nan thaáy vaäy lieàn hoûi: - Taïi sao quyù vò khoùc? Baø Cuø-ñaøm-di thöa: - Baïch Ñaïi ñöùc! Ñöùc Theá Toân khoâng cho ngöôøi nöõ xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neân chuùng toâi buoàn tuûi maø khoùc, xin Toân giaû vì chuùng toâi baïch Ñöùc Theá Toân cho chuùng toâi ñöôïc toaïi nguyeän. Toân giaû A-nan lieàn trôû vaøo, ñaàu maët kính leã saùt chaân, baïch Phaät ñaày ñuû. Ñöùc Phaät ngaên Toân giaû A-nan nhö ñaõ ngaên baø Cuø-ñaøm-di tröôùc kia. Toân giaû A-nan laïi baïch Phaät:

- Ñöùc Theá Toân sinh môùi maáy ngaøy, meï Ngaøi maïng chung, Cuø- ñaøm-di nuoâi naáng Theá Toân cho ñeán khoân lôùn, coù caùi aân nhö theá taïi sao khoâng baùo ñeàn? Ñöùc Phaät noùi: - Ta ñoái vôùi Cuø-ñaøm-di cuõng coù caùi aân lôùn, baø nhôø Ta maø bieát ñöôïc Phaät, Phaùp, Taêng ñeå sinh chaùnh tín. Ngöôøi naøo nhôø thieän tri thöùc bieát ñöôïc Phaät, Phaùp, Taêng sinh loøng tín kính, duø cho ngöôøi aáy duøng y thöïc, thuoác thang cuùng döôøng troïn ñôøi thieän tri thöùc, cuõng khoâng theå baùo ñöôïc aân aáy. Toân giaû A-nan laïi baïch Phaät: - Ngöôøi nöõ xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc coù theå ñaéc boán quaû Sa-moân hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Coù theå ñaéc. Toân giaû A-nan thöa: - Neáu ñaéc boán ñaïo quaû, vì lyù do gì Theá Toân khoâng cho hoï xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc? Ñöùc Phaät daïy: - Nay Ta cho pheùp Cuø-ñaøm-di thoï taùm phaùp khoâng ñöôïc vöôït qua, ñöôïc vaäy thì xuaát gia ñöôïc thoï giôùi Cuï tuùc. Nhöõng gì laø taùm? Tyø-kheo- ni nöûa thaùng phaûi ñeán chuùng Tyø-kheo caàu ngöôøi giaùo thoï. Tyø-kheo-ni khoâng neân an cö nôi vuøng khoâng coù Tyø-kheo. Tyø-kheo-ni khi Töï töù phaûi ñeán chuùng Tyø-kheo thænh ba vieäc toäi kieán, vaên, nghi. Thöùc-xoa-ma-na hoïc giôùi hai naêm roài, phaûi ôû tröôùc hai boä Taêng thoï giôùi cuï tuùc. Tyø- kheo-ni khoâng ñöôïc maéng Tyø-kheo, khoâng ñöôïc ñoái vôùi nhaø baïch y noùi Tyø-kheo phaù giôùi, phaù oai nghi, phaù kieán. Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc cöû toäi Tyø-kheo, maø Tyø-kheo ñöôïc cheâ traùch Tyø-kheo-ni. Tyø-kheo-ni phaïm toäi thoâ aùc phaûi ñeán tröôùc hai boä Taêng haønh

Ma-na-ñoûa nöûa thaùng, haønh Ma-na-ñoûa nöûa thaùng roài neân ñoái tröôùc moãi boä Taêng goàm hai möôi vò ñeå caàu xuaát toäi. Tyø-kheo-ni tuy thoï giôùi moät traêm naêm, vaãn phaûi leã baùi, ñöùng daäy nghinh ñoùn Tyø-kheo môùi thoï giôùi. Toân giaû A-nan vaâng lôøi Phaät daïy lieàn ra noùi vôùi baø Cuø-ñaøm-di: - Baø neân laéng nghe, toâi noùi laïi lôøi Ñöùc Phaät daïy. Baø Cuø-ñaøm-di söûa laïi y phuïc, töø xa kính leã Phaät tuùc, quyø goái chaáp tay moät loøng laéng nghe. Toân giaû A-nan noùi ñaày ñuû nhö treân, baø Cuø-ñaøm-di noùi: Cuõng nhö thieáu nieân nam nöõ trong traéng, töï mình vui thích vôùi söï taém röûa thaân theå, maëc aùo môùi, coù ngöôøi aân hueä ñem traøng hoa Chieâm-

baø, traøng hoa Baø-sö, traøng hoa Öu-baùt-la, traøng hoa A-ñeà-muïc-ña-giaø, ngöôøi kia vui möøng hai tay ñoùn nhaän roài ñoäi leân treân ñaàu, nay toâi ñaûnh leã thoï giaùo phaùp cuûa Ñöùc Theá Toân, cuõng nhö vaäy. Cuø-ñaøm-di laïi baïch vôùi Toân giaû A-nan: - Xin Toân giaû vì toâi baïch vôùi Ñöùc Theá Toân: Toâi ñaõ ñaûnh thoï taùm phaùp, trong taùm phaùp muoán xin moät ñieàu, cho pheùp Tyø-kheo-ni tuøy theo lôùn nhoû maø kính leã Tyø-kheo, chöù taïi sao Tyø-kheo-ni moät traêm tuoåi laïi kính leã Tyø-kheo môùi thoï giôùi? Toân giaû A-nan laïi vì baø Cuø-ñaøm-di vaøo baïch Phaät. Ñöùc Phaät baûo A-nan: - Neáu Ta cho pheùp Tyø-kheo-ni tuøy theo lôùn nhoû maø kính leã Tyø- kheo laø ñieàu khoâng theå coù. Ngöôøi nöõ coù naêm ñieàu trôû ngaïi: Khoâng ñöôïc laøm Thieân Ñeá Thích, Ma Thieân Vöông, Phaïm Thieân Vöông, Chuyeån lu- aân Thaùnh vöông, Phaùp Vöông Tam Giôùi. Neáu khoâng cho ngöôøi nöõ xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc thì chaùnh phaùp cuûa Phaät truï theá moät ngaøn naêm, nay cho hoï xuaát gia thì giaûm naêm traêm naêm, cuõng nhö nhaø ngöôøi naøo ñoù, con gaùi nhieàu, con trai ít, neân bieát nhaø ñoù seõ khoâng laâu bò suy taøn. Ñöùc Phaät laïi baûo A-nan: - Neáu ngöôøi nöõ khoâng xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc trong giaùo phaùp cuûa Ta, thì sau khi Ta Neâ hoaøn, caùc Öu-baø-taéc, Öu-baø-di seõ ñem boán thöù cuùng döôøng ñi theo sau Tyø-kheo vaø thöa: Ñaïi ñöùc thöông xoùt xin nhaän söï cuùng döôøng cuûa con. Neáu hoï ra ngoaøi cöûa ngoõ thaáy thì keùo tay vaøo noùi: Ñaïi ñöùc ñoái vôùi con coù aân, môøi Ñaïi ñöùc vaøo nhaø con ngoài taïm ñeå con ñöôïc an laønh. Neáu hoï gaëp treân loä trình, hoï ñeàu xoå ñaàu toùc lau chaân Tyø-kheo, traûi toùc ra môøi Tyø-kheo giaäm leân treân maø ñi, nay cho ngöôøi nöõ xuaát gia, ñieàu ñoù haàu nhö bò maát heát. Toân giaû nghe qua roài, buoàn haän rôi nöôùc maét, baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Tröôùc ñaây con khoâng nghe, khoâng bieát ñieàu ñoù neân môùi doác caàu cho ngöôøi nöõ xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc, neáu tröôùc ñaây con bieát thì ñaâu coù ba phen caàu xin. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A-nan: - Chôù neân khoùc keå. Ma che ñaäy loøng oâng neân môùi nhö theá. Nay Ta ñaõ cho ngöôøi nöõ xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc roài, caàn phaûi tuøy thuaän theo söï cheá caám cuûa Ta, khoâng neân traùi nghòch, nhöõng gì Ta khoâng cheá caám thì khoâng ñöôïc tuøy tieän cheá. Toân giaû A-nan lieàn trôû ra, noùi laïi nhöõng gì ñaày ñuû Ñöùc Phaät ñaõ daïy cho baø Cuø-ñaøm-di nghe. Baø Cuø-ñaøm-di nghe roài hoan hyû phuïng haønh, ngay khi aáy, baø trôû thaønh ngöôøi xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc.

Cuø-ñaøm-di laïi thöa vôùi Toân giaû A-nan:
- Naêm traêm Thích nöõ naøy nay phaûi nhö theá naøo ñeå thoï giôùi Cuï tuùc?
Nhôø Toân giaû thöa vôùi Ñöùc Phaät giuøm.
A-nan laïi baïch Phaät. Phaät daïy:
- Cho pheùp Tyø-kheo-ni Ba-xaø-ba-ñeà laøm Hoøa thöôïng, ñoái tröôùc chuùng Tyø-kheo laøm möôøi vò, Baïch-töù-yeát-ma cho hoï thoï giôùi cuï tuùc.
Cho pheùp moãi laàn Yeát-ma chæ ba ngöôøi, khoâng ñöôïc quaù. Thoï roài, Tyøkheo-ni Ma-ha-ba-xaø-ba-ñeà cuøng naêm traêm Tyø-kheo-ni ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët leã saùt chaân, baïch Phaät:
- Baïch Ñöùc Theá Toân! Chuùng con maëc y theá naøo?
Phaät daïy:
- Nhö phaùp cuûa Tyø-kheo.
Laïi hoûi:
- AÊn nhö theá naøo?
Phaät daïy:
- Cho pheùp khaát thöïc...
Laïi hoûi:
- Boá-taùt theá naøo?
Phaät daïy:
- Cho pheùp Boá-taùt rieâng. Nöûa thaùng ñeán Tyø-kheo Taêng caàu giaùo thoï.
Laïi hoûi:
- Kieát haï an cö nhö theá naøo?
Phaät daïy:
- Cho pheùp kieát haï ba thaùng an cö trong nhaø (chuøa).
Laïi hoûi:
- Töï töù theá naøo?
Phaät daïy:
- Cho pheùp Töï töù rieâng, ñeán Tyø-kheo Taêng thænh toäi veà kieán, vaên, nghi.
Laïi hoûi:
- Thoï y Ca-hi-na nhö theá naøo?
Phaät daïy:
- Cho pheùp baïch nhò Yeát-ma, thoï trong boán thaùng.
Laïi hoûi:
- Chöùa deùp da theá naøo?
Phaät daïy:
- Cho pheùp laøm guoác deùp ñeå ñi laïi.
SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 29 625

Laïi hoûi: - Dieät traùnh baèng caùch naøo? Phaät daïy: - Cho pheùp baûy caùch dieät traùnh ñeå chaám döùt boán söï tranh chaáp. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni, tröôùc khoâng trao cho ñeä töû hai naêm hoïc giôùi, beøn trao ñaïi giôùi, ngu si khoâng bieát gì, khoâng theå hoïc giôùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôùc neân trao cho hai naêm: khoâng ñöôïc saùt sinh, khoâng ñöôïc laáy cuûa khoâng cho, khoâng ñöôïc daâm duïc, khoâng ñöôïc noùi doái, khoâng ñöôïc uoáng röôïu, khoâng ñöôïc aên phi thôøi. Khi aáy coù moät Tyø-kheo-ni laøm mai moái, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, khoâng bieát giaûi quyeát theá naøo, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp hai boä Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Cho pheùp hai boä Taêng Baïch-töù-yeát-ma trao cho Tyø-kheo-ni nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Tyø-kheo-ni kia neân ñeán trong Taêng, ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, kính leã saùt chaân hai boä Taêng, baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con Tyø-kheo-ni teân laø... laøm mai moái, phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa, nay ñeán Taêng xin nöûa thaùng Ma-na- ñoûa, xin Taêng cho con nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Xin nhö vaäy Ba laàn. Moät Tyø-kheo ñoïc roõ: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con Tyø-kheo-ni teân laø... laøm mai moái, phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa, nay ñeán Taêng xin nöûa thaùng Ma-na- ñoûa, xin Taêng cho con nöûa thaùng Ma-na-ñoûa. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Con Tyø-kheo-ni teân laø... laøm mai moái, phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa, nay ñeán Taêng xin nöûa thaùng Ma-na-ñoûa, xin Taêng cho con nöûa thaùng Ma-na-ñoûa, caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì xin im laëng. Ai khoâng ñoàng yù xin noùi. Noùi nhö vaäy Ba laàn. Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo-ni teân laø... nöûa thaùng Ma-na-ñoûa roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Taêng ñaõ trao phaùp Ma-na-ñoûa roài, ñöông söï lo thöùc daäy sôùm lau queùt truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni, laáy buøn söûa chöõa neàn vaø töôøng nôi caùc phoøng, choã caàn coù nöôùc thì phaûi laáy cho ñaày, caùc vieäc laøm ñeàu phaûi neân laøm. Neáu coù Tyø-kheo-ni khaùch ñeán, hay Tyø-kheo-ni ñi cuõng ñeàu phaûi baïch. Laïi neân cuøng moät Tyø-kheo-ni laøm baïn ñeán truù xöù cuûa Tyø-kheo, coù vieäc gì neân laøm phaûi caàn laøm nhö treân. Neáu coù Tyø-kheo khaùch ñeán, hay Tyø-kheo ñi cuõng ñeàu phaûi baïch. Ngaøy ngaõ veà chieàu, trôû veà truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni. Nöûa thaùng phuïng haønh nhö vaäy roài, ñoái tröôùc hai boä Taêng, moãi beân hai möôi vò, caàu xin Yeát-ma xuaát toäi nhö phaùp cuûa Tyø-kheo.

626 BOÄ LUAÄT 1

Khi aáy, caùc Tyø-kheo-ni khoâng kính leã Tyø-kheo, khoâng ngöôøi giaùo giôùi, ngu si khoâng bieát gì, khoâng theå hoïc giôùi, baïch Phaät, Phaät quôû traùch: Tröôùc ñaây Ta ñaõ noùi taùm phaùp khoâng ñöôïc vöôït quaù, Tyø-kheo-ni moät traêm tuoåi kính leã Tyø-kheo môùi thoï giôùi, taïi sao khoâng kính leã? Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo tuøy theo thöù töï kính leã baäc Thöôïng toïa. Caùc Tyø-kheo-ni kính leã taát caû caùc Tyø-kheo, cuõng tuøy theo thöù töï kính leã laãn nhau. Thöùc-xoa-ma-na kính leã taát caû Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, cuõng tuyø theo thöù töï kính leã laãn nhau. Sa-di cuõng nhö vaäy. Sa-di-ni kính leã

taát caû caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma- na vaø Sa-di, cuõng tuøy theo thöù töï kính leã laãn nhau. Coù Tyø-kheo-ni ôû choã cao kính leã Tyø-kheo ôû choã thaáp, hoaëc ôû phía sau Tyø-kheo, hoaëc ôû beân Tyø-kheo maø kính leã, hoaëc laáy tay caàm chaân, hoaëc ñaàu goái saùt ñaát kính leã, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, cho pheùp Tyø-kheo-ni caùch Tyø-kheo khoâng gaàn khoâng xa, chaáp tay cuùi ñaàu noùi: Cung kính! Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni toùc daøi, Phaät baûo: Neân caàu ngöôøi nöõ caïo cho, neáu khoâng coù ngöôøi nöõ, cho pheùp caàu ngöôøi nam, nhöng khoâng ñöôïc xuùc chaïm, khoâng ñöôïc khieán hoï caàm naém, coù Tyø-kheo-ni baïn khaùc, nhôø hoï caàm, vaäy sau nhôø hoï caïo. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo-ni ñeán Tyø-kheo-ni thoï kinh, tuïng khoâng theå ñöôïc. Laïi coù moät Tyø-kheo-ni ñeán Tyø-kheo-ni thoï moät Ba-la-ñeà-moäc- xoa, nhieàu ngaøy khoâng theå ñöôïc, sau ñoù, ñeán Tyø-kheo thoï, lieàn ñöôïc, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp Tyø-kheo-ni ñeán nôi Tyø-kheo thoï kinh. Neáu trong kinh coù noùi lôøi thoâ aùc, cho pheùp vieát chöõ trao, neáu khoâng bieát chöõ, cho pheùp duøng söï ngaên caùch ñeå trao, neáu khoâng coù caùi gì ñeå ngaên caùch, cho pheùp xoay löng laïi ñeå trao. Coù caùc Tyø-kheo-ni cuøng Tyø-kheo ñoàng Boá-taùt, thaáy caùc Tyø-kheo phaïm toäi beøn muoán cöû toäi, baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc cuøng Tyø-kheo Boá-taùt, neân nöûa thaùng môøi moät Tyø-kheo, khieán ñeán moät Tyø-kheo Taêng xin moät vò giaùo giôùi. Caùc Tyø-kheo khoâng chòu cung öùng. Phaät daïy: Cho pheùp Tyø-kheo-ni laøm caùc thöù cuùng döôøng nhö ñaõy ñöïng baùt, ñaõy loïc nöôùc, daây löng, höông daàu, böõa aên tröôùc, böõa aên sau, hoaëc chöa Boá-taùt maø baïch, hoaëc Boá-taùt roài môùi baïch. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, neân trong khi xöôùng: Caùc Tyø-kheo khoâng ñeán, muoán thanh thònh, töø choã ngoài ñöùng daäy ñeán tröôùc Taêng baïch: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tinh xaù... Tyø-kheo-ni Taêng hoøa hôïp, ñaûnh leã Taêng tuùc Tyø-kheo hoøa hôïp caàu xin vò giaùo thoï. Neáu tröôùc ñoù, Taêng ñaõ sai vò giaùo thoï, Thöôïng toïa neân traû lôøi: Ñeán Tyø-kheo... ñeå thoï. Neáu Taêng khoâng coù ngöôøi ñeå sai, khoâng coù khaû naêng thuyeát phaùp,

neân traû lôøi: Trong ñaây khoâng coù ngöôøi ñeå sai giaùo thoï, laïi khoâng coù ngöôøi coù khaû naêng noùi phaùp, quyù vò chôù buoâng lung. Caùc Tyø-kheo-ni, saùng sôùm ñeán thöa hoûi: Vaán ñeà xin Tyø-kheo giaùo thoï, ñaõ baïch Taêng chöa? Tyø-kheo naøy neân trao truyeàn lôøi nhö Thöôïng toïa ñaõ daïy. Coù caùc Tyø-kheo-ni cuøng Tyø-kheo thöù töï, Tyø-kheo-ni muoán ñeán taäp hôïp nôi Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ ñeå Töï töù, doïc ñöôøng gaëp giaëc, nöôùc, löûa, naïn maïng, naïn phaïm haïnh, naïn y baùt, laïi phaûi ñôïi chôø, löu laïi ñeå Töï töù, baïch Phaät. Phaät daïy:Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc cuøng Tyø-kheo Töï töù rieâng, ñeán Tyø-kheo Taêng thænh toäi kieán, vaên, nghi. Khi aáy, trong laøng khoâng coù Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo-ni ñeán nôi A-lan-nhaõ thænh toäi kieán, vaên, nghi, hoaëc ñöôøng xa ñi khoâng ñeán, hoaëc Tyø-kheo kia khoâng hoøa hôïp, khoâng thænh ñöôïc, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp caùc Tyø-kheo ôû A-lan-nhaõ vì Tyø-kheo-ni ñeán xoùm laøng Töï töù, vì hoï hoøa hôïp. Caùc Tyø- kheo-ni neân tröôùc taäp hôïp chuùng Töï töù, vaäy

sau môùi sai Tyø-kheo-ni ñeán Tyø-kheo Taêng thænh toäi kieán, vaên, nghi. Ñeán nôi ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, töø xa kính leã saùt chaân Taêng, sau ñaáy vaøo trong Taêng, chaáp tay cuùi ñaàu, baïch: Tinh xaù... Tyø-kheo-ni Taêng hoøa hôïp, ñaûnh leã saùt chaân. Tyø-kheo Taêng hoøa hôïp, baïch: Tyø-kheo-ni Taêng chuùng con hoøa hôïp thænh Ñaïi ñöùc Taêng Töï töù, noùi toäi kieán, vaên, nghi. Thænh nhö vaäy Ba laàn. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo-ni Ba-xaø-ba-ñeà: Coâ khoâng coù Hoøa thöôïng, khoâng thaønh xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc. Baø Tyø-kheo-ni Ba-xaø-ba-ñeà sinh nghi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khi baø thoï taùm phaùp khoâng ñöôïc vöôït qua, ñaõ laø xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc roài. Coù Tyø-kheo-ni khuyeán duï ñuøa bôõn Tyø-kheo noùi: Toâi laø toäc taùnh leã nghi hoaøn bò, moät ngöôøi nöõ ñaày ñuû coâng haïnh, yù muoán giuùp ñôõ thaày. Tyø-kheo kia beøn sinh taâm nhieãm ñaém, khoâng thích neáp soáng ñaïo, ñöa ñeán vieäc hoaøn tuïc. Caùc Tyø- kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo-ni khoâng neân khuyeán duï ñuøa bôõn vôùi Tyø-kheo, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo-ni ñeán truù xöù cuûa Tyø-kheo, hoaëc ñeå loä naùch ngöïc, hoaëc ñeå loä baép chaân, oáng chaân, Tyø-kheo thaáy sinh taâm nhieãm ñaém, khoâng vui soáng vôùi ñaïo, hoaøn tuïc, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy. Töø nay khoâng cho pheùp Tyø-kheo-ni vaøo truù xöù cuûa Tyø-kheo. Khoâng ñöôïc pheùp vaøo neân khoâng coù söï giaùo giôùi, caùc Tyø- kheo-ni bò ngu aùm, khoâng bieát gì, khoâng theå hoïc giôùi, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu Tyø-kheo-ni soáng ñuùng phaùp thì cho vaøo, Taêng cuõng neân keâu ñeán, keâu maø khoâng ñeán. Phaät daïy: Keâu maø khoâng ñeán phaïm Ñoät-kieát- la. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo-ni khoâng cuøng Tyø-kheo noùi naêng, khoâng coù söï

giaùo giôùi, ngu si khoâng bieát gì, khoâng theå hoïc giôùi, caùc Tyø-kheo-ni baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Khi Tyø-kheo-ni Öu-ta thöôøng phaïm giôùi, Tyø-kheo-ni Taêng taùc phaùp trao cho Yeát-ma khoâng thaáy toäi, laïi keâu khoùc: Toâi ngu si, Taêng taùc phaùp trao cho toâi Yeát-ma khoâng thaáy toäi, trong luùc aáy, coù theå toâi laïi phaïm toäi thoâ, nguyeän xin Taêng vì toâi giaûi Yeát-ma naøy. Caùc Tyø-kheo-ni baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân vì theá maø giaûi Yeát-ma, neân baïch nhò Yeát-ma sai moät Tyø-kheo-ni baïn vôùi coâ ta cuøng noùi naêng, cuøng soáng ñeå ngaên chaän. Moät Tyø-kheo-ni ñoïc roõ: A-di Taêng laéng nghe! Nay sai Tyø- kheo-ni teân laø... baïn cuûa Tyø-kheo-ni Öu-ta, cuøng noùi naêng, cuøng soáng ñeå ngaên chaän. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. A-di Taêng laéng nghe! Nay sai Tyø-kheo-ni teân laø... baïn cuûa Tyø- kheo-ni Öu-ta, cuøng noùi naêng, cuøng soáng ñeå ngaên chaän. Caùc A-di naøo chaáp thuaän thì xin im laëng. Ai khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ sai Tyø-kheo-ni teân laø... baïn cuûa Tyø-kheo-ni Öu-ta roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö theá, thoï trì nhö theá. Coù Tyø-kheo-ni nguyeät thuûy ra nhôùp chaân vaø y, vaøo xoùm laøng khaát thöïc, caùc baïch y thaáy cheâ bai. Phaät daïy: Neáu khi Tyø-kheo-ni nguyeät thuûy ra, khoâng cho pheùp vaøo xoùm laøng khaát thöïc, cho pheùp chuaån bò löông khoâ, cuõng cho

pheùp ñeä töû khaát thöïc theá, neáu khoâng coù ñeä töû, cho pheùp maëc y nguyeät thuûy khaát thöïc. Coù caùc quyù toäc nöõ xuaát gia khoâng maëc y phuù kieân, caùc baïch y thaáy vai, caùnh tay, cuøng nhau treâu choïc, caùc vò ni naøy laáy laøm xaáu hoå. Caùc Tyø-kheo-ni baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp maëc y phuù kieân. Khi aáy ñeä töû Tyø-kheo-ni, hoïc giôùi hai naêm, khoâng thuaän yù maø vaãn trao cho giôùi cuï tuùc. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät- kieát-la. Töø nay khieán cho pheùp hôïp yù Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, môùi trieäu taäp chuùng möôøi vò ñeán choã thoï giôùi, daãn ngöôøi muoán thoï giôùi ñeán choã maét thaáy, tai khoâng nghe. Hoøa thöôïng neân hoï vì caàu thaày Yeát-ma vaø thaày giaùo giôùi. Caàu ñöôïc roài, thaày Yeát-ma neân Yeát-ma, thaày giaùo giôùi baûo hoï ra ngoaøi ñeå chæ daïy. Vò aáy ñoïc roõ: A-di Taêng laéng nghe! Ngöôøi naøy teân laø... caàu vò sö teân laø... thoï giôùi Cuï tuùc, vò sö teân laø... thaày giaùo giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Thaày giaùo giôùi kia neân haønh sô phaùp, tröôùc hoûi Hoøa thöôïng: Ngöôøi muoán thoï giôùi Cuï tuùc ñaõ hoïc giôùi ñuû hai naêm chöa? Y baùt coù ñuû khoâng? Neáu noùi: Khoâng ñuû. Neân baûo: Phaûi ñuû. Neáu noùi: Ñuû. Laïi neân hoûi: Cuûa mình hay laø möôïn? Neáu noùi: Möôïn.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 29 629

Ngöôøi chuû cho möôïn phaûi xaû cho. Xong nhö vaäy roài môùi ñeán choã ngöôøi muoán thoï giôùi noùi: Coâ chôù neân sôï seät, trong giaây laùt nöõa toâi seõ ñöa coâ ñeán choã cao thaéng. Neáu khoâng bieát roõ thì toái thieåu phaûi tröông y ra xem xeùt, ñeå khoâng trôû ngaïi phaùp thoï giôùi, neân hoûi: y Taêng-giaø-leâ, Öu-ña-la-taêng, An-ñaø-hoäi, Phuù kieân, y taém röûa cho coâ laø nhö theá naøo? Neáu ñöông söï khoâng bieát thì neân hoûi cho bieát, tieáp theo trao cho phaùp y baùt, nhö trong phaùp thoï Tyø-kheo ñaõ noùi. Laïi neân noùi: Naøy coâ laéng nghe! Baây giôø laø luùc caàn noùi thaät. Nay toâi hoûi coâ, neáu coù thì neân noùi coù, neáu khoâng thì neân noùi khoâng. Ngöôøi nöõ coù nhöõng beänh huûi, beänh huûi traéng, beänh caøn tieâu, beänh laùt, beänh cuoàng, beänh ung thö, laäu, beänh chaûy môõ, caùc troïng beänh nhö vaäy, coâ coù hay khoâng? Coâ coù maéc nôï khoâng? Chaúng phaûi vôï cuûa ngöôøi khaùc chöù? Phu chuû cho pheùp coâ tu khoâng? Coâ khoâng thuoäc haïng quan chöùc chöù? Coâ khoâng phaûi laø tôù gaùi chöù? Coâ laø ngöôøi chöù? Coâ laø ngöôøi nöõ chöù? Nöõ caên cuûa coâ ñaày ñuû chöù? Coâ khoâng phaûi laø huyønh moân chöù? Coâ khoâng phaûi laø thaïch nöõ chöù? Coâ khoâng bò hai ñöôøng hieäp chöù? Nguyeät thuûy coâ coù ra khoâng? Noù khoâng thöôøng bò ra phaûi khoâng? Hai naêm hoïc giôùi ñaõ ñaày ñuû chöa? Ñaõ caàu thænh Hoøa thöôïng chöa? Cha meï cho pheùp coâ tu khoâng? Coâ coù muoán thoï giôùi cuï tuùc khoâng? Nhö nhöõng gì toâi ñaõ hoûi baây giôø thì sau ñaây Taêng cuõng hoûi coâ nhö vaäy. Coâ neân traû lôøi nhö ñaõ traû lôøi vôùi toâi. Thaày giaùo giôùi neâu trôû laïi trong Taêng, ñöùng thaúng baïch: Toâi ñaõ hoûi roài. Thaày Yeát-ma neân baïch Taêng. A-di Taêng laéng nghe! Ngöôøi nöõ teân laø... caàu ni sö teân laø... thoï giôùi cuï tuùc, vò giaùo giôùi teân laø... ñaõ hoûi roài, nay cho pheùp daãn ñeán. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Thaày giaùo giôùi

neân daãn vaøo, daïy kính leã saùt chaân Taêng. Kính leã roài, daãn ñeán tröôùc thaày Yeát-ma, baûo quyø goái, chaáp tay höôùng veà thaày Yeát-ma, tuøng Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc. Daïy thöa: Con teân laø... caàu Hoøa thöôïng teân laø... thoï giôùi cuï tuùc. Nay ñeán Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu... Taêng cöùu giuùp con, ruû loøng thöông ñoái vôùi con. Thöa xin nhö vaäy Ba laàn. Xong phaàn naøy, thaày giaùo giôùi quay laïi choã ngoài. Thaày Yeát-ma neân baïch Taêng. A-di Taêng xin laéng nghe! Ngöôøi nöõ naøy teân laø... caàu ni sö hieäu... thoï giôùi cuï tuùc. Ñöông söï ñeán Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc. Hoøa thöôïng hieäu... nay toâi ñoái giöõa Taêng hoûi caùc naïn söï. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Neân noùi: Naøy coâ, neân laéng nghe: baây giôø laø luùc caàn noùi söï thaät, nay toâi hoûi coâ, coù thì noùi coù, khoâng thì noùi khoâng.... Cho ñeán caâu: Coâ muoán thoï giôùi khoâng? Ñieàu nhö treân ñaõ hoûi. Hoûi nhö treân roài, thaày Yeát-

ma neân ñoïc: A-di Taêng laéng nghe! Ngöôøi nöõ naøy teân laø... caàu ni sö hieäu... thoï giôùi cuï tuùc. Ñöông söï ñeán Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, töï noùi khoâng coù caùc chöôùng naïn, hoïc giôùi hai naêm, naêm y, bình baùt ñaày ñuû, ñaõ caàu thænh Hoøa thöôïng, cha meï cho pheùp, muoán thoï giôùi cuï tuùc. Nay Taêng trao ngöôøi teân laø... giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. A-di Taêng laéng nghe! Ngöôøi nöõ naøy teân laø... caàu ni sö hieäu... thoï giôùi cuï tuùc... cho ñeán caâu: Hoøa thöôïng hieäu... caùc A-di naøo ñoàng yù thì xin im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng nhö vaäy. Taêng ñaõ ñoàng yù cho ngöôøi nöõ teân laø... thoï giôùi cuï tuùc... Hoøa thöôïng hieäu... roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ kia laïi neân trieäu taäp möôøi Tyø-kheo-ni Taêng, daãn ngöôøi thoï giôùi ñeán trong Tyø-kheo Taêng, taïi nôi caùch thaày Tyø-kheo Yeát-ma moät chuùt, hai ñaàu goái saùt ñaát, xin thoï giôùi cuï tuùc. Thaày Yeát-ma neân daïy noùi: Con teân laø... caàu Hoøa thöôïng hieäu... thoï giôùi cuï tuùc, ñaõ ôû trong moät chuùng thoï giôùi cuï tuùc roài, thanh tònh, khoâng coù naïn söï, ñaõ hoïc giôùi ñuû hai naêm, y baùt ñaày ñuû, ñaõ caàu thænh Hoøa thöôïng, cha meï cho pheùp, khoâng phaïm toäi thoâ aùc, muoán thoï giôùi cuï tuùc. Nay theo Taêng thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu... Taêng giuùp ñôõ cho con, ruû loøng thöông cho con nhôø. Xin nhö vaäy Ba laàn. Xin Ba laàn roài thaày Yeát-ma neân baïch: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi nöõ naøy teân laø... caàu ni sö hieäu... thoï giôùi cuï tuùc, ñaõ ôû trong moät chuùng thoï giôùi cuï tuùc roài, thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ñaõ hoïc giôùi ñuû hai naêm, nhöõng vieäc caàn laøm ñaõ laøm, y baùt ñaày ñuû, ñaõ caàu thænh Hoøa thöôïng, cha meï ñaõ cho pheùp, khoâng phaïm caùc toäi thoâ aùc, muoán caàu thoï giôùi cuï tuùc. Nay ñeán Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu... nay Taêng trao ngöôøi nöõ teân laø... thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi nöõ naøy teân laø... caàu ni sö hieäu... thoï giôùi cuï tuùc, cho ñeán caâu: Nay Taêng trao cho ngöôøi

nöõ teân laø… thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu… caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng nhö vaäy. Taêng ñaõ ñoàng yù trao cho ngöôøi nöõ teân laø… thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu… roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Laïi neân noùi: Naøy ngöôøi nöõ… laéng nghe: Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 29 631

Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi taùm phaùp Ba-la-di, neáu Tyø-kheo-ni phaïm moãi moät phaùp naøo, thì chaúng phaûi laø Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ: taát caû khoâng ñöôïc daâm… cho ñeán caâu: Duøng taâm nhieãm vöôùng ngaém xem nam töû. Neáu Tyø-kheo-ni haønh phaùp daâm duïc, cho ñeán loaøi suùc sinh, thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Ñaây laø ñieàu troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, neáu coù theå giöõ ñöôïc neân noùi laø coù theå. Taát caû khoâng ñöôïc troäm caép, cho ñeán laù caây ngoïn coû, neáu Tyø- kheo-ni hoaëc nôi xoùm laøng hoaëc nôi ñaát troáng, vaät coù ngöôøi coi giöõ, troäm caép naêm tieàn trôû leân, thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Ñaây laø ñieàu troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, neáu coù theå giöõ ñöôïc thì neân coù theå. Taát caû khoâng ñöôïc saùt sinh, cho ñeán con kieán, neáu Tyø-kheo- ñoái vôùi ngöôøi hay töông tôï ngöôøi, töï tay mình ñoaïn maïng, caàm dao trao cho, daïy ngöôøi gieát, daïy caùch gieát, khen söï cheát, thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Ñaây laø ñieàu troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, neáu coù theå giöõ ñöôïc, neân noùi laø coù theå. Taát caû khoâng noùi doái, cho ñeán noùi ñuøa, neáu Tyø-kheo-ni töï mình khoâng ñöôïc pheùp vöôït hôn ngöôøi, hoaëc noùi caùc thieàn giaûi thoaùt, Tam- muoäi, chaùnh thoï, hoaëc ñaïo, hoaëc quaû thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Ñaây laø ñieàu troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm. Neáu coù theå giöõ ñöôïc thì noùi coù theå. Taát caû khoâng ñöôïc thaân caän nam töû, neáu Tyø-kheo-ni duïc buøng chaùy, taâm xao ñoäng, xuùc chaïm thaân nam töû, töø maùi toùc trôû xuoáng, ñaàu goái trôû leân, hoaëc nam töû laøm nhöõng haønh ñoäng nhö vaäy cuõng khoâng ñöôïc chaáp thuaän, hoaëc ñeø, hoaëc boùp, hoaëc boàng leân, hoaëc ñeå xuoáng, hoaëc naém, hoaëc keùo thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Ñaây laø ñieàu troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, neáu coù theå giöõ ñöôïc thì noùi coù theå. Taát caû khoâng ñöôïc cuøng vôùi nam töû ñöùng, cuøng noùi chuyeän, neáu Tyø-kheo-ni duïc buøng chaùy, taâm xao ñoäng chaáp nhaän nam töû hoaëc naém tay, naém y, heïn cuøng ñi, hoaëc moät mình cuøng ñi, moät mình cuøng ñöùng, moät mình cuøng noùi, moät mình cuøng ngoài, duøng thaân gaàn nhau, ñuû taùm vieäc naøy, thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Ñaây laø ñieàu troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, neáu coù theå giöõ ñöôïc thì noùi coù theå. Taát caû khoâng ñöôïc tuøy thuaän noùi chuyeän vôùi Tyø-kheo phi phaùp, neáu Tyø-kheo-ni bieát Tyø-kheo Taêng hoøa hôïp nhö phaùp cöû toäi Tyø-kheo, maø tuøy thuaän Tyø-kheo naøy. Caùc Tyø-kheo-ni noùi: Naøy coâ, Tyø-kheo naøy bò Tyø-kheo Taêng hoøa hôïp nhö phaùp cöû toäi coâ chôù neân tuøy thuaän. Can

632 BOÄ LUAÄT 1

giaùn nhö vaäy maø Tyø-kheo-ni kia khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn boû thì toát, khoâng boû thì khoâng phaûi Tyø-kheo-ni, khoâng phaûi Thích chuûng nöõ. Ñaây laø ñieàu troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, neáu coù theå giöõ ñöôïc thì noùi coù theå. Taát caû khoâng ñöôïc che giaáu toäi thoâ aùc cuûa ngöôøi khaùc, neáu Tyø- kheo-ni bieát Tyø-kheo-ni khaùc phaïm toäi Ba-la-di, sau khi coâ kia thoâi tu, hoaëc cheát, hoaëc ñi xa, hoaëc bò cöû, hoaëc caên bieán, beøn noùi vôùi caùc Tyø- kheo-ni nhö vaày: Tröôùc ñaây toâi bieát Tyø-kheo-ni kia phaïm toäi Ba-la-di. Bieát maø khoâng baïch vôùi Taêng, khoâng höôùng ñeán ngöôøi khaùc noùi thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Ñaây laø ñieàu troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, neáu coù theå giöõ ñöôïc thì noùi coù theå. Caùc Ñöùc Phaät Theá Toân kheùo hay noùi ví duï ñeå chæ roõ söï vieäc: ví nhö caây kim bò söùt phaàn coù loã xaâu chæ khoâng theå may vaù ñöôïc. Ví nhö ngöôøi cheát khoâng theå soáng laïi. Ví nhö ruoät caây Ña-la bò chaët khoâng theå sinh tröôûng nöõa. Ví nhö hoøn ñaù bò vôõ khoâng theå hieäp laïi ñöôïc. Neáu Tyø-kheo-ni ñoái vôùi taùm phaùp naøy maø phaïm baát cöù phaùp naøo, trôû laïi ñaëng taùnh Tyø-kheo-ni laø ñieàu khoâng theå coù. Laïi neân noùi: Naøy coâ… laéng nghe: Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi taùm phaùp khoâng theå vöôït qua, suoát ñôøi, coâ khoâng neân vöôït qua: Tyø-kheo-ni moãi nöûa thaùng neân ñeán chuùng Tyø-kheo caàu ngöôøi giaùo giôùi, Tyø-kheo-ni khoâng neân ôû choã khoâng coù Tyø-kheo maø haï An cö, Tyø-kheo-ni khi Töï töù neân ñeán trong chuùng Tyø-kheo thænh ba vieäc toäi kieán, vaên, nghi, Thöùc-xoa-ma-na hai naêm hoïc giôùi roài neân ñeán tröôùc hai boä Taêng caàu thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc maéng Tyø-kheo, khoâng ñöôïc ñoái vôùi baïch y noùi Tyø-kheo phaù oai nghi, phaù giôùi, phaù kieán, Tyø-kheo-ni khoâng neân cöû toäi Tyø-kheo, Tyø-kheo ñöôïc cheâ traùch Tyø-kheo-ni, Tyø-kheo-ni phaïm toäi thoâ aùc neân ñoái tröôùc hai boä Taêng haønh Ma-na-ñoûa nöûa thaùng, haønh Ma-na-ñoûa nöûa thaùng xong, ñoái tröôùc hai boä Taêng, moãi beân hai möôi vò caàu xin xuaát toäi, Tyø-kheo-ni tuy thoï giôùi tröôùc moät traêm naêm vaãn neân leã baùi, ñöùng daäy ñoùn tieáp Tyø-kheo môùi thoï giôùi. Laïi neân noùi: Naøy coâ… laéng nghe: Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi boán phaùp nöông theo ñeå soáng (töù y), troïn ñôøi nöông theo xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc: nöông theo y phaán taûo xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, neáu coù theå giöõ ñöôïc neân noùi: coù theå. Neáu ñöôïc y dö, y Kíp-boái, y Khaâm-baø-la, y Caâu-xaù-da, y vaûi thoâ, y Soâ-di, y Baø-xaù-da, y A-ha-na, y Cuø-traø-giaø, y baèng boá neân nhaän. Nöông theo phaùp khaát thöïc xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, neáu coù theå giöõ ñöôïc thì noùi giöõ ñöôïc. Neáu ñöôïc thöùc aên dö,

thöùc aên cuûa Taêng, böõa aên tröôùc, böõa aên sau, ngöôøi môøi aên thì neân thoï. Nöông nôi ngoïa cuï thoâ teä xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, neáu coù theå giöõ ñöôïc thì noùi coù theå. Neáu nhaän ñöôïc am thaát dö, nhaø gaùc, phoøng lôùn nhoû, nhaø vuoâng troøn thì neân nhaän. Nöông nôi thuoác reû tieàn xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, neáu coù theå giöõ ñöôïc, neân noùi coù theå. Neáu nhaän ñöôïc toâ, daàu, maät, thaïch maät dö thì neân thoï. Laïi neân noùi: Naøy coâ… laéng nghe: Coâ ñaõ ñöôïc

Baïch-töù-yeát-ma thoï giôùi cuï tuùc roài, Yeát-ma nhö phaùp, chö Thieân, long, quyû thaàn, Caøn-thaùt- baø thöôøng nguyeän nhö vaày: Chuùng toâi ñeán khi naøo môùi ñöôïc thaân ngöôøi, ñöôïc xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, nay coâ ñaõ ñöôïc, nhö ngöôøi ñöôïc thoï vöông vò, coâ thoï ñöôïc phaùp Tyø-kheo cuõng nhö vaäy. Coâ neân thoï nhaän trao ñoåi, cuøng nhau noùi naêng, giaùo giôùi cho nhau, neân hoïc ba giôùi, dieät ba ñoäc, ra khoûi ba coõi, thaønh töïu quaû A-la-haùn. Ngoaøi ra nhöõng gì chöa bieát, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ seõ vì coâ noùi. Baáy giôø, coù moät daâm nöõ teân laø Baùn-ca-thi, xuaát gia trong chaùnh phaùp luaät, muoán ñeán truù xöù A-lan-nhaõ, thoï giôùi cuï tuùc. Ñaùm giaëc nghe, muoán ñoùn ñöôøng rình baét, ngöôøi daâm nöõ cuõng nghe neân khoâng daùm ñi. Caùc Tyø-kheo-ni ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp Baïch-töù-yeát-ma, töø xa höôùng ñeán thoï giôùi cuï tuùc. Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cuûa vò kia, tröôùc heát trieäu taäp möôøi vò Tyø-kheo-ni Taêng trao cho giôùi cuï tuùc, ñem ngöôøi xin thoï giôùi ñeå moät choã, môøi möôøi Tyø-kheo-ni Taêng ñeán nôi A-lan-nhaõ. Taát caû kính leã döôùi chaân Tyø-kheo Taêng, thaày Yeát- ma vì hoï xin tuøng Taêng, xin giôùi: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Ngöôøi nöõ teân... caàu ni sö... thoï giôùi Cuï tuùc, ôû trong moät chuùng thoï giôùi cuï tuùc xong, thanh tònh khoâng coù caùc naïn söï, ñaõ hoïc giôùi hai naêm ñaày ñuû, tröôùc heát nhöõng vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, y baùt ñaày ñuû, ñaõ caàu thænh Hoøa thöôïng, cha meï ñaõ cho pheùp, khoâng phaïm toäi thoâ aùc, muoán thoï giôùi cuï tuùc. Nay ñeán tuøng Taêng xin thoï giôùi Cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu... xin Taêng ruû loøng thöông teá ñoä cho ñöông söï! Xin nhö vaäy Ba laàn. Thaày Yeát-ma Tyø-kheo neân döïa theo lôøi caàu xin treân Baïch-töù-yeát-ma. Yeát-ma roài Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñöa möôøi vò Tyø-kheo-ni Taêng trôû veà choã thoï giôùi tröôùc ñoù, keâu ngöôøi thoï giôùi ñeán baûo kính leã Taêng tuùc, quyø goái chaáp tay tröôùc thaày Yeát-ma. Thaày Yeát-ma neân vì hoï noùi vieäc laøm Baïch-töù-yeát-ma cuûa Taêng, khieán cho hoï nghe roài, sau ñoù theo nhö treân noùi taùm phaùp ñoïa, boán thí duï, taùm phaùp khoâng theå vöôït qua, boán phöông tieän nöông ñeå soáng (töù y)... cho ñeán caâu: Ngoaøi ra nhöõng ñieàu khoâng bieát, Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ seõ vì ngöôi noùi. Caùc Tyø-kheo-ni maëc y saùng röïc ñeå laøm ñeïp, caùc baïch y cheâ traùch

634 BOÄ LUAÄT 1

noùi: Tyø-kheo-ni tôi nhö daâm nöõ, muoán tìm nam töû. Caùc Tyø-kheo-ni baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo-ni keõ chaân maøy. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo-ni bò beänh ñau maét, caàn vaïch ra, Ñöùc Phaät daïy: Ngöôøi bò ñau maét cho pheùp vaïch. Coù caùc Tyø-kheo-ni ñi tröôùc Tyø-kheo. Phaät daïy: Khoâng neân ñi nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo-ni, thaáy Tyø-kheo töø xa ñeán, beøn ñöùng laïi khoâng daùm ñi tröôùc neân trôû ngaïi vieäc khaát thöïc, Ñöùc Phaät daïy: Neáu caùch xa thì cho pheùp ñi tröôùc. Coù caùc Tyø-kheo-ni ñi tröôùc Tyø- kheo nhoå nöôùc mieáng xuoáng ñaát neân hoâi haùm. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo-ni ngoài choàng leân goùt chaân, nguyeät thuûy chaûy ra nhôùp

chaân, ngöôøi thaáy cheâ bai. Laïi coù moät Tyø-kheo-ni ngoài choàng leân goùt chaân, con boï hung boø vaøo trong nöõ caên laøm cho sinh beänh, baïch Phaät. Phaät daïy: Taát caû Tyø-kheo-ni neân ngoài xeáp chaân laïi, neáu ngoài choàng leân goùt chaân thì thay ñoåi duoãi ra moät chaân, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù Cö só muoán cuøng Tyø-kheo-ni trao ñoåi choã ôû, caùc Tyø-kheo-ni khoâng daùm. Phaät daïy: Cho pheùp trao ñoåi. Coù caùc Tyø-kheo-ni nhö phaùp theâu hoa, tröông y ra theâu. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, neáu y bò cuoán laïi cho pheùp may y vieàn. Coù caùc Tyø-kheo- ni ñaïi tieåu tieän lung tung nôi truù xöù neân bò hoâi thoái. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la, neân laøm nhaø veä sinh. Caùc Tyø- kheo-ni laøm caùi hoá xí quaù saâu, trong hoá naøy coù caùi thai bò saûo. Ngöôøi doïn hoá xí thaáy, cheâ traùch: Ñaùm ngöôøi naøy thöôøng khen ngôïi lìa duïc, töôûng lìa duïc, noùi duïc laø löûa ñoát maø laøm vieäc naøy, sôï ngöôøi bieát neân truïc thai boû vaøo hoá xí, sao khoâng thoâi tu ñeå thoï höôûng naêm duïc laïc. Caùc Tyø- kheo-ni baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laøm hoá xí quaù saâu, saâu nhaát laø moät khuyûu tay, laøm caùi mieäng nhoû. Coù caùc Tyø-kheo-ni laøm caùi baùt, cho ñeán caùi ñaõy ñöïng caùi thai, saùng sôùm ñem boû. Khi aáy, Vua Ba-tö-naëc, nôi bieân cöông coù vieäc, caàn ñem quaân chinh phaït. Coù ngöôøi tin öa Phaät phaùp khôûi yù nghó: “Nay ta neân tröôùc heát cuùng döôøng trai phaïn cho ngöôøi xuaát gia, vaäy sau môùi ñi”. Lieàn sai ngöôøi tín caån ñi tìm, gaëp Tyø-kheo-ni kia môøi veà ñeå cuùng thöùc aên. Tyø-kheo-ni kia noùi: Ngöôi neân ñi tröôùc ñi, toâi theo sau ñeán cuõng ñöôïc. Söù giaû tha thieát môøi, daãn coâ ni cuøng veà. Ñeå ñaët thöùc aên vaøo baùt, oâng ta giôû bình baùt ra, thaáy baøo thai beân trong baùt. Baèng moïi caùch cheâ traùch, noùi: Ñaùm ngöôøi naøy thöôøng noùi töø bi hoä nieäm chuùng sinh, maø nay chính mình gieát thai nhi, khoâng coù haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø-kheo-ni baïch vôùi caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: Khi Tyø-kheo-ni ñi khaát thöïc, thaáy Tyø-kheo

neân giôû baùt ra cho Tyø-kheo xem. Caùc Tyø-kheo-ni ñeàu xuaát trình baùt, phaûi nghieâng nhìn. Vieäc naøy maát thôøi giôø laøm trôû ngaïi vieäc khaát thöïc. Phaät daïy: Chæ neân giôû ñeå chöùng toû baùt khoâng laø ñöôïc. Coù moät Tyø-kheo- ni sinh moät nam nhi, khoâng bieát giaûi quyeát caùch naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp baïch nhò Yeát-ma sai moät Tyø-kheo-ni laøm baïn. Moät Tyø- kheo-ni ñoïc roõ giöõa Taêng: A-di Taêng laéng nghe! Tyø-kheo-ni naøy teân laø… sinh nam nhi, nay sai Tyø-kheo-ni teân… laøm baïn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. A-di Taêng laéng nghe! Tyø-kheo-ni teân… sinh nam nhi, nay sai Tyø- kheo-ni… laøm baïn. Caùc A-di naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ sai Tyø-kheo-ni… laøm baïn vôùi Tyø-kheo-ni… roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy phaûi thoï trì nhö vaäy. Hai Tyø-kheo-ni daét haøi nhi, sinh nghi. Phaät daïy: Khoâng phaïm. Hai Tyø-kheo-ni cuøng nguû vôùi haøi nhi, sinh nghi. Phaät daïy: Cuõng khoâng phaïm. Söûa soaïn cho haøi nhi roài hun noù. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, cho pheùp taém röûa, cho buù. Neáu rôøi boû ñöôïc söï chaêm soùc aüm boàng thì neân

cho Tyø-kheo, khieán noù xuaát gia. Neáu khoâng muoán cho xuaát gia thì giao cho baø con nuoâi döôõng cho noù khoân lôùn. Coù caùc Tyø-kheo-ni, Tyø-kheo Taêng goïi, khoâng theo thöù töï ñeán. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, neân theo thöù töï sai ñeán. Coù caùc Tyø- kheo-ni vaøo trong xoùm laøng, khoâng buoäc y haï, bò suùt, loä hình. Phaät daïy: Neân duøng daây löng buoäc laïi. Hoï laøm daây löng daøi quaù. Phaät daïy: Cho pheùp quaán moät voøng. Laøm daây löng roäng quaù. Phaät daïy: Roäng laém laø baèng moät ngoùn tay. Laøm daây löng baèng taïp saéc. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, cho pheùp laøm moät maøu. Coù caùc Tyø-kheo-ni maëc y nheï vaøo xoùm laøng, gioù thoåi, loä hình. Phaät daïy: Cho pheùp treân vaø döôùi duøng caùi khaâu höôøn buoäc dính laïi. Coù caùc ngöôøi nöõ quyù toäc xuaát gia böng baùt ñi khaát thöïc. Phaät daïy: Cho pheùp may caùi ñaõy ñöïng bình baùt ñi khaát thöïc. Mang baùt döôùi naùch moà hoâi chaûy ra nhôùp. Phaät daïy: Cho pheùp laøm caùi khaên tuû leân baùt. Coù caùc Tyø-kheo-ni laäp keá ñoäc haïi muoán gieát chuùng sinh. Phaät daïy: Neáu laäp keá hoaëc ñoäc haïi muoán gieát chuùng sinh, phaïm Thaâu-lan- giaù. Laøm chuù thuaät khieán cho ngöôøi cheát ñöùng daäy, muoán gieát chuùng sinh cuõng nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo-ni chöùa ñuû caùc loaïi y taïp saéc, caùc baïch y deø bæu, noùi: Caùc Tyø-kheo-ni naøy gioáng heät daâm nöõ. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc Tyø-kheo coù

thöùc aên caùch ñeâm, caùc Tyø-kheo-ni khoâng coù thöùc aên, khoâng daùm cho. Phaät daïy: Cho pheùp cho khoâng phaïm. Tyø-kheo-ni coù thöùc aên caùch ñeâm, cho Tyø-kheo cuõng nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo ñeán truù xöù cuûa Tyø-kheo- ni, khoâng coù tònh nhaân trao thöùc aên. Phaät daïy: Khi khoâng coù tònh nhaân, cho pheùp Tyø-kheo-ni trao thöùc aên cho Tyø-kheo, khoâng phaïm. Tyø-kheo trao thöùc aên cho Tyø-kheo-ni cuõng vaäy. Coù caùc Tyø-kheo-ni naáu röôïu, nhieàu ngöôøi cheâ traùch. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù caùc Tyø-kheo-ni nuoâi boø caøy ruoäng, nuoâi ngöôøi ôû, ñích thaân coi vieäc caøy caáy, caùc baïch y dò nghò: Caùc Tyø-kheo-ni cuõng ñích thaân coi vieäc caøy caáy, cuøng ta ñaâu khaùc gì. Phaät daïy: Khoâng neân töï mình coi, neân sai tònh nhaân, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø- kheo-ni coù ñöôïc tieàn trong saûn nghieäp hay lôïi töùc. Nhieàu ngöôøi cheâ traùch. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù caùc Tyø-kheo-ni nuoâi daâm nöõ roài cho thueâ möôùn, nhieàu ngöôøi cheâ traùch. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù caùc Tyø-kheo-ni eùp daàu baùn, nhieàu ngöôøi cheâ traùch. Phaät daïy: Khoâng neân laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù caùc Tyø-kheo-ni ñaïp treân chaân ñeå chôi, nhieàu ngöôøi cheâ traùch, Phaät daïy, khoâng neân laøm nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Treo sôïi daây, ñeo chôi cuõng nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo-ni truù xöù bò phaùt hoûa. Phaät daïy: Neân ñaùnh kieàn chuøy keâu la ñeå taäp trung chöõa chaùy, duøng ñaát phuû leân, duøng nöôùc töôùi vaøo, duøng quaû nhuùng nöôùc ñeå daäp taét. Khi aáy, coù soá ñoâng Cö só môøi Tyø-kheo-ni Taêng thoï trai, caùc Tyø- kheo-ni saùng sôùm ñaép y böng baùt ñeán

nhaø thí chuû, môùi hoûi thaêm nhau ñeå bieát lôùn nhoû, neân treã giôø aên, Cö só cheâ traùch: Caùc Tyø-kheo-ni naøy gioáng nhö phaùi nöõ cuûa Baø-la-moân, hoûi nhau ñeå bieát lôùn nhoû moät caùch quaù tæ mæ, nay ta môøi aên maø bò treã giôø, bieát laøm sao ñaây, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu khi ñaïi chuùng nhoùm hoïp, cho pheùp taùm vò Thöôïng toïa hoûi nhau bieát lôùn nhoû, theo thöù töï ñeå ngoài, ngoaøi ra caùc vò khaùc thì tuøy tieän cöù ngoài.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 30 637

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN

QUYEÅN 30

Phaàn 5: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: PHAÙ TAÊNG, NGOÏA CUÏ, TAÏP PHAÙP, OAI NGHI, NGAÊN BOÁ TAÙT, BIEÄT TRUÙ V.V...

Ñoaïn 9: NOÙI VEÀ PHAÙP NGUÕ BAÙCH KEÁT TAÄP

Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân Neâ hoaøn chöa bao laâu, Toân giaû Ñaïi Ca- dieáp ôû taïi giaûng ñöôøng Truøng Caùc, beân bôø soâng Di haàu nôi Tyø-xaù-ly, cuøng ñaày ñuû chuùng Ñaïi Tyø-kheo Taêng naêm traêm vò, ñeàu laø baäc A-la-haùn chæ tröø Toân giaû A-nan, baûo caùc Tyø-kheo: Tröôùc ñaây, toâi töø nöôùc Ba-tuaàn ñi ñeán thaønh Caâu-di, giöõa hai nöôùc, nghe Phaät Theá toân ñaõ Baùt-nieát-baøn, luùc aáy loøng toâi meâ loaïn khoâng theå töï chuû. Nôi caùc xoùm laøng, caùc Tyø- kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, ngöôøi thì quyùnh caû hai chaân, ngöôøi thì nhaûy khoùc teù nhaøo xuoáng ñaát, khoâng ai laø khoâng bi ai khoùc than: Mau quaù! Theá gian coøn gì nöõa! Con maét cuûa theá gian bò maát roài! Khi ñoù, Baït-nan-ñaø ñaõ coù maët tröôùc ôû ñaây, noùi vôùi moïi ngöôøi: Laõo giaø (töùc laø Phaät) kia thöôøng noùi: Neân laøm theá naøy, khoâng neân laøm theá kia, neân hoïc theá naøy, khoâng neân hoïc theá kia. Keå töø nay, chuùng ta môùi thoaùt khoûi caùi khoå ñoù, ñöôïc laøm theo yù muoán, khoâng bò baét buoäc, taïi sao caùc ngöôøi laïi cuøng nhau khoùc keå? Toâi nghe caâu noùi aáy caøng theâm öu naõo cho söï ñoäc haïi naøy. Ñöùc Phaät tuy Neâ hoaøn, Tyø-ni hieän coøn ñoù, chuùng ta neân cuøng nhau coá gaéng kieát taäp, ñöøng ñeå cho ñaùm Baït-nan-ñaø bieät laäp beø nhoùm, phaù hoaïi chaùnh phaùp. Caùc Tyø-kheo ñeàu cho ñoù laø ñieàu hay, baïch vôùi Toân giaû Ca-dieáp: Toân giaû A-nan thöôøng haàu caän Ñöùc Theá Toân, thoâng tueä ña vaên, thoï trì ñaày ñuû phaùp taïng, nay neân cho pheùp ôû trong soá Tyø-kheo kieát taäp naøy. Ca-dieáp noùi: A-nan coøn trong quaû vò höõu hoïc, hoaëc theo aùi, saân, si,

sôï khoâng neân dung naïp ñöôïc. Thôøi ñieåm aáy, Toân giaû A-nan ôû taïi Tyø-xaù-ly, thöôøng vì boán chuùng ngaøy ñeâm noùi phaùp, moïi ngöôøi tôùi lui gaàn nhö Phaät coøn taïi theá. Tyø-kheo Baït-kyø toïa thieàn treân gaùc thöôïng, bò naùo loaïn khoâng theå an truù trong caùc Tam-muoäi giaûi

thoaùt, khôûi yù nieäm: A-nan nay ôû nôi hoïc ñòa, coù vieäc caàn laøm, khoâng laøm, laïi noùi nhieàu, soáng trong neáp soáng oàn aøo. Baït-kyø nhaäp ñònh quaùn xeùt thaáy coù vieäc caàn laøm, beøn khôûi yù nieäm: Nay ta neân noùi phaùp nhaøm chaùn, khieán cho A-nan nhaân ñaáy maø ngoä. Baït-kyø beøn ñeán choã Toân giaû A-nan noùi keä: Ngoài choã vaéng beân caây Taâm höôùng nôi Neâ hoaøn Neân thieàn, ñöøng buoâng lung Noùi nhieàu ñeå laøm gì!? Caùc Tyø-kheo cuõng noùi vôùi A-nan: OÂng neân tu gaáp ñi, Ñaïi Ca-dieáp nay muoán kieát taäp phaùp Tyø-ni, khoâng cho oâng ôû trong soá ñoù. A-nan ñaõ nghe Tyø-kheo Baït-kyø noùi keä, laïi nghe Ca-dieáp khoâng cho ôû trong tuùc soá kieát taäp Tyø-ni, neân ñaàu, giöõa, vaø sau ñeâm sieâng naêng kinh haønh, tö duy mong caàu giaûi thoaùt, song vaãn chöa ñaït ñöôïc. Ñeâm gaàn taøn, qua nhieàu coá gaéng, thaân theå moûi meät, muoán naèm nghæ moät chuùt, ñaàu vöøa chaïm goái, hoaùt nhieân döùt saïch caùc laäu hoaëc. Caùc Tyø-kheo bieát, lieàn baïch vôùi Ca- dieáp, A-nan ñeâm vöøa roài ñaõ ñöôïc giaûi thoaùt, nay cho pheùp ôû trong tuùc soá kieát taäp Tyø-ni. Ca-dieáp thuaän cho. Ñoái vôùi Ca-dieáp coù nhöõng suy nghó bao quaùt: Nôi naøo coù ñuû ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng naèm, ngoïa cuï ñeå cung caáp cho vieäc kieát taäp Tyø-ni naøy? Thaønh Vöông-xaù, chæ coù nôi aáy môùi ñuû cung caáp moïi thöù maø thoâi. Ca-dieáp lieàn ñoïc lôùn giöõa Taêng: Trong ñaây, naêm traêm A-la-haùn, neân ñeán thaønh Vöông-xaù an cö, ngoaøi ra khoâng moät ngöôøi naøo ñöôïc ñi. Laäp quy cheá nhö theá roài, naêm traêm vò A-la-haùn ñeán thaønh Vöông- xaù, thaùng ñaàu muøa haï, söûa chöõa phoøng xaù, ngoïa cuï, thaùng thöù hai hieän baøy dieäu duïng veà caùc thieàn giaûi thoaùt, thaùng thöù ba môùi taäp trung moät choã. Ñi saùt vôùi keá hoaïch chæ ñaïo, Ca-dieáp baïch Taêng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay toâi ñoái vôùi giöõa Taêng hoûi Toân giaû Öu-ba-ly veà nghóa Tyø-ni. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Toân giaû Öu-ba-ly cuõng baïch Taêng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay toâi seõ ñaùp lôøi Toân giaû Ca-dieáp veà nghóa Tyø-ni. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ca-dieáp lieàn hoûi Öu-ba-ly: - Ñöùc Phaät cheá giôùi ñaàu tieân ôû taïi choã naøo? Öu-ba-ly noùi: - Taïi Tyø-xaù-ly.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 30 639

Laïi hoûi:

- Vì ai maø cheá?

Ñaùp:

- Vì Tu-ñeà-na, con cuûa Ca-lan-ñaø.

Laïi hoûi:

- Vì sao maø cheá?
Ñaùp:
- Cuøng ngöôøi vôï cuõ haønh daâm.
Laïi hoûi:
- Coù cheá laàn thöù hai hay khoâng?
Ñaùp:
- Coù. Vì coù Tyø-kheo cuøng vôùi khæ caùi haønh daâm.
Ca-dieáp laïi hoûi:
- Cheá giôùi thöù hai ôû choã naøo?
Ñaùp:
- Taïi thaønh Vöông-xaù.
Laïi hoûi:
- Vì ai maø cheá?
Ñaùp:
- Vì Ñaït-ni-tra.
Laïi hoûi:
- Vì sao maø cheá?
Ñaùp:
- Vì aên troäm goã cuûa Vua Bình-sa.
Ca-dieáp laïi hoûi:
- Cheá giôùi thöù ba taïi choã naøo?
Ñaùp:
- Taïi Tyø-xaù-ly.
Laïi hoûi:
- Vì ai maø cheá?
Ñaùp:
- Vì moät soá ñoâng Tyø-kheo.
Laïi hoûi:
- Vì vieäc gì maø cheá?
Ñaùp:
- Töï cuøng nhau haïi maïng.
Ca-dieáp laïi hoûi:
- Giôùi thöù tö cheá taïi choã naøo?
640 BOÄ LUAÄT 1

Ñaùp: - Taïi Tyø-xaù-ly. Laïi hoûi: - Vì ai maø cheá? Ñaùp: - Vì caùc Tyø-kheo ôû soâng Baø-caàu-ma. Laïi hoûi: - Vì vieäc gì maø cheá? Ñaùp: - Doái xöng ñöôïc phaùp hôn ngöôøi. Ca-dieáp laïi hoûi veà taát caû vaán ñeà Tyø-ni nhö vaäy roài, ôû giöõa Taêng xöôùng: Ñaây laø Tyø-ni cuûa Tyø-kheo, ñaây laø Tyø-ni cuûa Tyø-kheo-ni, hôp laïi goïi laø Taïng Tyø-ni. Ca-dieáp laïi baïch Taêng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay toâi

muoán ñoái tröôùc Taêng hoûi Toân giaû A-nan veà Tu-ña-la. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. A-nan cuõng baïch Taêng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay toâi seõ ñaùp lôøi Toân giaû Ca-dieáp veà nghóa cuûa Tu-ña-la. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ca-dieáp lieàn hoûi A-nan: Ñöùc Phaät noùi kinh Taêng nhaát ôû choã naøo? Noùi kinh Taêng thaäp ôû choã naøo? Kinh ñaïi nhaân duyeân, kinh Taêng kyø ñaø, kinh quaû Sa-moân, kinh Phaïm Ñoäng, nhöõng kinh naøo vì Tyø-kheo noùi? Nhöõng kinh naøo vì Tyø- kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, caùc Thieân töû, Thieân nöõ noùi? A-nan ñeàu tuøy theo choã Phaät noùi maø traû lôøi. Ca-dieáp hoûi nhö vaäy ñoái vôùi taát caû Tu-ña-la roài, giöõa Taêng coâng boá: Ñaây laø kinh daøi, nay taäp hôïp laïi laøm moät boä, goïi laø Tröôøng A Haøm. Ñaây laø kinh khoâng daøi, khoâng ngaén, nay taäp hôïp laïi laøm thaønh moät boä, goïi laø Trung A Haøm. Ñaây laø nhöõng vieäc taïp toaùi vì Tyø-kheo, Tyø-kheo- ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, Thieân töû, Thieân nöõ noùi, nay taäp hôïp laïi laøm thaønh moät boä, goïi laø Taïp A Haøm. Ñaây laø töø moät phaùp taêng leân ñeán möôøi moät phaùp, taäp hôïp laïi laøm thaønh moät boä, goïi Taêng Nhaát A Haøm. Ngoaøi ra töø nhieàu vaán ñeà ñöôïc ñeà caäp ñeán, nay taäp hôïp laïi laøm thaønh moät boä goïi laø Taïp Taïng Tu-ña-la. Chuùng ta ñaõ kieát taäp phaùp xong, töø nay veà sau, nhöõng gì Phaät khoâng cheá caám, khoâng neân tuøy tieän cheá, nhöõng gì Phaät ñaõ cheá caám

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 30 641

khoâng ñöôïc traùi phaïm. Nhö lôøi Ñöùc Phaät ñaõ daïy neân kính caån tu hoïc. A-nan laïi baïch Ca-dieáp: Toâi thaân caän, nghe töø Ñöùc Phaät: Sau khi Ta neâ hoaøn, neáu muoán boû bôùt nhöõng giôùi nho nhoû thì cho pheùp boû. Ca- dieáp lieàn hoûi: OÂng muoán giôùi naøo laø giôùi nho nhoû? Ñaùp: Khoâng bieát. Laïi hoûi: Taïi sao khoâng bieát? Ñaùp: Vì khoâng hoûi Ñöùc Theá Toân. Laïi hoûi: Taïi sao khoâng hoûi? Ñaùp: Khi aáy, Ñöùc Phaät meät neân sôï phieàn Ngaøi. Ca-dieáp lieàn keát toäi: OÂng khoâng hoûi nghóa naøy, phaïm toäi Ñoät-kieát-la, neân thaáy toäi töï saùm hoái. A-nan thöa: Thöa Ñaïi ñöùc! Chaúng phaûi toâi khoâng kính giôùi maø khoâng hoûi nghóa naøy, vì sôï naõo ñoäng Ñöùc Theá Toân neân khoâng daùm hoûi. Trong vaán ñeà naøy toâi khoâng thaáy töôùng toäi, nhöng vì kính tín Ñaïi ñöùc neân nay xin saùm hoái. Ca-dieáp laïi gaïn hoûi A-nan: oâng vaù Taêng-giaø-leâ cho Ñöùc Theá Toân duøng ngoùn chaân ñaïp leân phaïm Ñoät-kieát-la, neân thaáy toäi saùm hoái. A-nan thöa: Khoâng phaûi toâi khoâng kính Phaät maø vì khoâng coù ai caàm neân toâi phaûi duøng chaân keïp laïi. Trong vaán ñeà naøy toâi khoâng thaáy töôùng toäi, nhöng vì kính tín Ñaïi ñöùc neân nay xin saùm hoái. Ca-dieáp laïi gaïn hoûi A-nan: OÂng ba phen caàu thænh Ñöùc Theá Toân cho ngöôøi nöõ xuaát gia trong chaùnh phaùp, phaïm Ñoät-kieát-la, neân thaáy toäi saùm hoái. A-nan thöa: Chaúng phaûi toâi khoâng kính phaùp, chæ vì Ma-ha- ba-xaø-ba-ñeà Cuø-ñaøm-di laø ngöôøi nuoâi döôõng Ñöùc Theá Toân cho ñeán lôùn xuaát gia, ñeán thaønh ñaïi ñaïo, coâng ñöùc naøy caàn phaûi baùo ñaùp, neân toâi môùi xin thænh Ba laàn nhö vaäy. Trong vaán ñeà naøy toâi khoâng thaáy töôùng toäi, nhöng vì kính tín Ñaïi ñöùc neân nay xin saùm hoái. Ca-dieáp laïi gaïn hoûi A-nan: Ñöùc Phaät khi gaàn Neâ hoaøn hieän töôùng

noùi vôùi oâng: Ngöôøi coù ñöôïc boán thaàn tuùc, muoán ôû ñôøi moät kieáp hay hôn moät kieáp ñeàu coù theå ñöôïc. Nhö Lai thaønh töïu voâ löôïng phaùp ñònh, Ngaøi hieän töôùng noùi vôùi oâng nhö vaäy Ba laàn, oâng khoâng thænh Phaät truï theá moät kieáp hay hôn moät kieáp, phaïm Ñoät-kieát-la, neân thaáy toäi saùm hoái. A-nan thöa: Chaúng phaûi toâi khoâng muoán thænh Phaät truï laâu nôi theá gian maø vì ma aùc Ba-tuaàn che laáp loøng toâi, cho neân môùi nhö vaäy. Trong vaán ñeà naøy toâi cuõng khoâng thaáy töôùng toäi, nhöng vì kính tín Ñaïi ñöùc neân nay xin saùm hoái. Ca-dieáp laïi gaïn hoûi A-nan: Tröôùc ñaây, Ñöùc Phaät Ba laàn thöù baûo oâng ñöa nöôùc, oâng khoâng daâng nöôùc cho Ngaøi, phaïm Ñoät-kieát-la, cuõng neân thaáy toäi saùm hoái. A-nan thöa: Chaúng phaûi toâi khoâng muoán daâng nöôùc maø khi aáy coù naêm traêm coã xe ñi qua beân treân doøng nöôùc, nöôùc bò ñuïc, chöa trong, sôï Ngaøi uoáng bò beänh neân khoâng daâng. Ñoái vôùi toâi trong vaán ñeà naøy cuõng khoâng thaáy töôùng toäi, nhöng vì kính tín Ñaïi ñöùc

neân nay xin saùm hoái. Ca-dieáp laïi gaïn hoûi: OÂng cho pheùp ngöôøi nöõ kính leã Xaù-lôïi tröôùc, phaïm Ñoät-kieát-la, cuõng neân thaáy toäi saùm hoái. A-nan thöa: Chaúng phaûi toâi muoán khieán ngöôøi nöõ kính leã Xaù-lôïi tröôùc, maø sôï chieàu toái hoï vaøo thaønh khoâng kòp, do vaäy neân cho pheùp hoï kính leã tröôùc. Trong vaán ñeà naøy toâi cuõng khoâng thaáy töôùng toäi, nhöng vì kính tín Ñaïi ñöùc neân nay xin saùm hoái. A-nan kính tín Ñaïi Ca-dieáp cho neân lieàn ñoái tröôùc chuùng Taêng taùc phaùp saùm hoái saùu toäi Ñoät-kieát-la. Ca-dieáp laïi noùi vôùi A-nan: Neáu chuùng ta cho Chuùng Hoïc phaùp laø giôùi nho nhoû, Tyø-kheo khaùc laïi noùi ñeán Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni cuõng laø giôùi nho nhoû. Neáu chuùng ta noùi cho ñeán boán Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni cuõng laø giôùi nho nhoû, Tyø-kheo khaùc beøn noùi cho ñeán Ba-daät-ñeà cuõng laø giôùi nho nhoû. Neáu chuùng ta noùi cho ñeán Ba-daät-ñeà cuõng laø giôùi nho nhoû, Tyø- kheo khaùc beøn noùi ñeán Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà cuõng laø giôùi nho nhoû. Nhö vaäy thaønh boán yù kieán laøm sao quyeát ñònh? Ca-dieáp laïi hoûi: Neáu chuùng ta khoâng bieát giôùi töôùng naøo laø nho nhoû maø tuøy tieän loaïi boû, caùc ngoaïi ñaïo seõ noùi: Sa-moân Thích töû, phaùp cuûa hoï gioáng nhö khoùi. Khi thaày coøn taïi theá nhöõng ñieàu cheá caám ñeàu phuïng haønh, sau khi thaày Neâ hoaøn laïi khoâng chòu hoïc taäp. Ca-dieáp laïi ñoái giöõa Taêng ñoïc lôùn: Chuùng ta ñaõ kieát taäp phaùp xong, neáu nhöõng ñieàu gì khoâng ñöôïc Phaät cheá caám, khoâng neân tuøy tieän cheá, nhöõng ñieàu ñaõ cheá caám khoâng ñöôïc traùi phaïm, nhö lôøi Phaät daïy neân kính caån tu hoïc. Khi aáy, Tröôûng laõo Phuù-lan-na ôû phöông Nam, nghe Ñöùc Phaät Baùt Neâ-hoaøn taïi thaønh Caâu-di, caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo cuøng nhau taäp hôïp nôi thaønh Vöông-xaù, luaän phaùp Tyø-ni, neân chính mình cuøng quyeán thuoäc, chæ trong khoaûnh khaéc nhö co duoãi caùnh tay ñaõ ñeán trong chuùng, hoûi Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp: Toâi nghe Ñöùc Phaät neâ hoaøn, Tyø-kheo Thöôïng toïa ñeàu cuøng vaân taäp nôi ñaây baøn phaùp Tyø-ni, coù thaät nhö vaäy khoâng? Ca-dieáp traû lôøi: Coù thaät nhö vaäy, thöa Ñaïi ñöùc! Phuù-lan-na noùi: Coù theå luaän baøn laïi ñöôïc khoâng? Ca-dieáp lieàn luaän baøn laïi, nhö ñaõ luaän baøn. Luaän baøn roài,

Phuù-lan-na noùi vôùi Ca-dieáp: Chính toâi nghe töø Ñöùc Phaät: Ñöôïc nguû vôùi thöùc aên, naáu trong phoøng, töï naáu, töï mang thöùc aên ñeán ngöôøi thoï, töï laáy traùi caây ñeå aên, ñeán nôi ao nöôùc laáy thöùc aên, khoâng coù tònh nhaân taùc tònh traùi caây tröø boû haït ñeå aên. Ca-dieáp traû lôøi: Thöa Ñaïi ñöùc! Baûy ñieàu ñoù laø khi Ñöùc Phaät ôû taïi Tyø-xaù-ly, gaëp luùc maát muøa ñoùi keùm, khaát thöïc khoù ñöôïc neân Phaät quyeàn bieán cho pheùp nhö vaäy. Sau ñaáy cuõng taïi nôi ñoù, laïi cheá caám boán ñieàu, roài ñeán thaønh Xaù-veä cheá caám ba ñieàu. Phuù-lan-na noùi: Ñöùc Theá Toân khoâng laøm caùi vieäc cheá caám roài

laïi cho pheùp, cho pheùp roài laïi cheá caám! Ca-dieáp noùi: Ñöùc Phaät laø ñaáng Phaùp vöông, ñoái vôùi phaùp töï taïi, cheá caám roài laïi cho pheùp, cho pheùp roài laïi cheá caám, ñaâu coù loãi gì? Phuù-lan-na noùi: Nhöõng ñieàu khaùc toâi chaáp nhaän coøn ñoái vôùi baûy ñieàu naøy khoâng theå thi haønh. Ca-dieáp laïi ôû giöõa Taêng ñoïc lôùn: Nhöõng gì Phaät ñaõ cheá caám khoâng neân voïng cheá, nhöõng gì Phaät ñaõ cheá caám khoâng neân traùi phaïm, nhö lôøi Phaät daïy neân kính caån tu hoïc. Baáy giôø, nôi Caâu-xaù-di, Tyø-kheo Xieån-ñaø xuùc naõo chuùng Taêng khoâng cuøng hoøa hôïp. Coù moät Tyø-kheo an cö roài ñeán choã Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp, trình baøy ñaày ñuû vaán ñeà. Ca-dieáp noùi vôùi A-nan: Thaày ñeán Caâu-xaù-di duøng lôøi cuûa Phaät, duøng lôøi cuûa Taêng taùc phaùp Phaïm ñaøn trò phaït Xieån-ñaø. A-nan laøm theo lôøi sai, cuøng naêm traêm Tyø-kheo ñeán ñoù, Xieån-ñaø nghe A-nan cuøng naêm traêm Tyø-kheo ñeán lieàn ra nghinh ñoùn, hoûi A-nan: Ñeán ñaây coù vieäc gì? Ñaâu khoâng muoán gaây söï voâ ích cho toâi chaêng? A-nan noùi: Vì muoán ñem söï höõu ích cho thaày. Xieån-ñaø hoûi: Coù ích cho toâi nhö theá naøo? A-nan noùi: Nay toâi seõ duøng lôøi Phaät, duøng lôøi Taêng taùc phaùp Phaïm ñaøn trò phaït thaày. Xieån-ñaø lieàn hoûi: Theá naøo goïi laø phaùp Phaïm ñaøn? A-nan noùi: Phaùp Phaïm ñaøn laø taát caû caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di khoâng cuøng thaày qua laïi noùi naêng. Xieån-ñaø nghe roài, lieàn ngaát xæu teù xuoáng ñaát, noùi vôùi A-nan: Ñaáy, haù khoâng phaûi laø gieát toâi! A-nan noùi: Chính toâi nghe töø Ñöùc Phaät: Thaày seõ töø nôi toâi maø ñaéc ñaïo. Thaày ñöùng daäy, toâi seõ vì thaày noùi phaùp. Xieån-ñaø laéng loøng ñöùng daäy, A-nan noùi phaùp dieäu, chæ veõ söï lôïi ích ñeå ñöôïc vui möøng. Xieån-ñaø lieàn xa traàn lìa caáu, ñoái vôùi caùc phaùp ñaëng maét phaùp trong saïch. Khi vaân taäp ñeå kieát phaùp Tyø-ni, Tröôûng laõo A-nhaõ-kieàu-traàn-nhö trong ngoâi vò ñeä nhaát Thöôïng toïa, Phuù-lan-Na-laø ñeä nhò Thöôïng toïa, Ñaøm-di laø ñeä tam Thöôïng toïa, Ñaø-baø Ca-dieáp laø ñeä töù Thöôïng toïa, Baït-ñaø Ca-dieáp ñeä nguõ Thöôïng toïa, Ñaïi Ca-dieáp laø ñeä luïc Thöôïng toïa, Öu-ba-ly laø ñeä thaát Thöôïng toïa, A-na-luaät laø ñeä baùt Thöôïng toïa. Do con soá troøn naêm traêm vò A-la-haùn khoâng nhieàu, khoâng ít, tham döï kieát taäp cho neân goïi laø Nguõ baùch kieát taäp Phaùp taïng.

---

644 BOÄ LUAÄT 1

Ñoaïn 10: NOÙI VEÀ PHAÙP THAÁT BAÙCH KEÁT TAÄP

Sau khi Phaät Neâ hoaøn moät traêm naêm, taïi Tyø-xaù-ly caùc Tyø-kheo Baït-kyø ñeà khôûi leân möôøi phi phaùp: 1. Muoái göøng hôïp laïi ñeå caùch ñeâm, ñöôïc pheùp aên. 2. Duøng hai ngoùn tay xuùc thöùc aên, ñöôïc pheùp aên. 3. (AÊn roài) ngoài trôû laïi, ñöôïc pheùp aên. 4. Qua xoùm laøng khaùc, ñöôïc pheùp aên. 5. Toâ, daàu, maät, thaïch maät hoøa vôùi laïc ñöôïc pheùp aên. 6. Röôïu Caùc laâu giaø ñöôïc pheùp uoáng. 7. Laøm toïa cuï lôùn nhoû theo yù mình, ñöôïc pheùp ngoài. 8. Quen theo neáp soáng tröôùc laø tònh. 9. Caàu thính laø tònh. 10. Nhaän chöùa vaøng, baïc, tieàn laø tònh. Caùc Tyø-kheo Baït-kyø thöôøng duøng bình baùt ñöïng nöôùc, trong thaùng vaøo nhöõng ngaøy muøng taùm, möôøi boán, raèm, taäp hôïp ngoài choã ñoâng ngöôøi, ñeå bình baùt tröôùc maët goïi laø ñieàm laønh, muïc ñích laø ñeå caàu ngöôøi boá thí. Khi aáy, caùc baïch y nam nöõ, lôùn nhoû ñi qua phía tröôùc, beøn chæ trong baùt nöôùc, noùi: Trong ñaáy laø ñieàm laønh, coù theå ñaët vaøo trong ñoù: y, baùt, giaøy deùp, thuoác thang. Ngöôøi muoán cho thì hoï cho, ngöôøi khoâng muoán cho beøn cheâ traùch noùi: Sa-moân Thích töû khoâng nhaän chöùa vaøng baïc vaø tieàn, duø coù ngöôøi cho cuõng khoâng duøng maét ñeán ñeå nhìn, taïi sao nay laïi laøm vieäc naøy ñeå caàu xin boá thí? Luùc ñoù, Tröôûng laõo Da-xaù, con cuûa Ca-lan-ñaø, ôû treân giaûng ñöôøng Truøng caùc, beân soâng Di-haàu, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Caùc thaày chôù caàu xin söï boá thí theá naøy, chính toâi nghe Ñöùc Phaät daïy: Neáu coù ngöôøi caàu thí phi phaùp, vaø ngöôøi thí cho keû caàu phi phaùp, caû hai ñeàu maéc toäi. Noùi vôùi caùc Tyø-kheo roài laïi noùi vôùi caùc baïch y nam nöõ lôùn nhoû: Caùc ngöôøi ñöøng neân boá thí theá naøy, chính toâi nghe töø Ñöùc Phaät daïy: Neáu caàu thí phi phaùp, hoaëc thí cho ngöôøi caàu phi phaùp, caû hai ñeàu maéc toäi. Caùc Tyø-kheo Baït-kyø nhaän ñöôïc vaøng, baïc, tieàn roài, noùi vôùi Da- xaù: - Ñaïi ñöùc coù theå nhaän laáy phaàn naøy. Da-xaù noùi: - Toâi khoâng nhaän phaàn do söï caàu phi phaùp maø ñöôïc. Caùc Tyø-kheo laïi noùi: - Neáu khoâng nhaän cho mình thì nhaän roài cuùng cho Taêng.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 30 645

Da-xaù noùi: - Toâi ñaõ khoâng nhaän, taïi sao laïi cuùng cho Taêng?! Theá laø caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc Da-xaù ñaõ neâu daïy tröôùc baïch y nhö vaäy laø söï nhuïc maï baïch y, neân trao cho Da-xaù phaùp Yeát-ma haï yù. Taùc Yeát-ma roài, Da-xaù noùi: - Chính toâi nghe Ñöùc Phaät daïy: Neáu Taêng trao cho phaùp Yeát-ma haï yù thì neân sai moät Tyø-kheo laøm baïn ñeå ñeán xin loãi baïch y. Caùc Tyø- kheo beøn baïch nhò Yeát-ma sai moät Tyø-kheo laøm baïn ñeå cuøng vôùi Da-xaù ñeán nhaø baïch y. Da-xaù vaø baïn ñeán nôi thì nhaèm luùc naêm traêm Öu-baø-taéc taäp trung laïi moät choã. Da-xaù noùi: - Quyù vò neân bieát: Ñuùng phaùp toâi noùi laø ñuùng phaùp, phi phaùp toâi noùi laø phi phaùp. Tyø-ni toâi noùi laø Tyø-ni, phi Tyø-ni toâi noùi laø phi Tyø-ni. Lôøi Phaät daïy toâi noùi laø lôøi Phaät daïy, chaúng phaûi laø lôøi Phaät daïy toâi noùi chaúng phaûi laø lôøi Phaät daïy. Tröôùc ñaây nhöõng gì toâi noùi khieán caùc Öu-baø-taéc giaän, nay toâi xin loãi. Caùc Öu-baø-taéc raát ngaïc nhieân noùi: - Thöa Ñaïi ñöùc! Luùc naøo Ñaïi ñöùc vì chuùng con noùi laø phaùp, laø Tyø- ni,

laø lôøi Phaät daïy, laøm sao chuùng con laïi giaän maø nay Ñaïi ñöùc ñeán xin loãi?! Da-xaù laïi noùi vôùi moïi ngöôøi: - Thuôû aáy, Ñöùc Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông-xaù, nôi vöôøn Kyø-vöùc Yeâm La, baáy giôø Vua Bình-sa vaø caùc Ñaïi thaàn cuøng taäp hôïp nôi vöông moân, luaän baøn theá naøy: Sa-moân Thích töû neân nhaän chöùa vaøng baïc, chaâu baùu vaø söû duïng ñeå mua baùn? Khi aáy, trong soá ñoâng ñoù coù moät vò Ñaïi thaàn teân laø Chaâu Keá noùi vôùi moïi ngöôøi: "Ñöøng neân ñeà caäp ñeán vaán ñeà naøy. Sa-moân Thích töû khoâng neân thoï vaø chöùa vaøng baïc, chaâu baùu hay söû duïng ñeå mua baùn". Söï vieäc aáy, Chaâu Keá beøn voäi ñeán baïch leân Ñöùc Theá Toân: YÙ kieán cuûa con neâu ra nhö theá coù ñöa ñeán sai laàm naøo khoâng? Ñöùc Phaät daïy: Ñieàu oâng noùi leân nhö vaäy laø ñuùng vôùi chaùnh phaùp. Taïi sao vaäy? Nhö Lai thöôøng noùi roõ ñieàu naøy: Sa-moân Thích töû khoâng nhaän chöùa vaøng baïc, chaâu baùu vaø söû duïng ñeå mua baùn. Vò Ñaïi thaàn Chaâu Keá baïch Phaät: Cuùi xin Ñöùc Theá Toân neân phoå bieán cho moïi ngöôøi bieát, yù kieán cuûa con laø khoâng nhaàm laãn. Ñöùc Phaät noùi: Hay laém! Ñöùc Phaät laïi baûo Chaâu Keá: Ví nhö maët trôøi, maët traêng bò khoùi, maây buïi, A-tu-la, boán thöù ñoù che khuaát neân khoâng trong suoát saùng ngôøi. Sa-moân, Baø-la-moân cuõng bò boán thöù ñoù nhö vaäy: Hoaëc khoâng ñoaïn aùi duïc haønh phaùp daâm, hoaëc ñam meâ aên uoáng khoâng theå ñoaïn tröø, hoaëc chuyeân laøm taø maïng

ñeå nuoâi soáng, hoaëc nhaän chöùa vaøng baïc, chaâu baùu söû duïng ñeå mua baùn. Neáu ngöôøi naøo cho naêm duïc laø tònh thì ngöôøi aáy cho nhaän chöùa vaøng baïc chaâu baùu vaø söû duïng vaøo mua baùn laø tònh. Neáu ngöôøi naøo cho vieäc thoï nhaän caát chöùa vaøng baïc chaâu baùu vaø söû duïng mua baùn laø tònh thì ngöôøi aáy cho naêm duïc laø tònh. Neáu ngöôøi naøo nöông theo Ta xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc maø cho vieäc nhaän chöùa vaøng baïc chaâu baùu vaø söû duïng vaøo mua baùn laø tònh thì caû quyeát raèng, ngöôøi aáy khoâng tin vaøo phaùp luaät cuûa Ta. Tuy Ta thöôøng noùi caàn xe thì duøng xe, caàn ngöôøi thì duøng ngöôøi, tuøy theo nhu caàu ñeàu cho pheùp duøng, maø hoaøn toaøn khoâng ñöôïc cho nhaän vaø caát chöùa vaøng baïc, chaâu baùu vaø söû duïng ñeå mua baùn. Da-xaù noùi nhö vaäy roài noùi tieáp: - Tröôùc ñaây toâi noùi laø phaùp, phi phaùp, laø luaät, phi luaät, laø lôøi Phaät daïy, chaúng phaûi laø lôøi Phaät daïy, laø lôøi Phaät noùi, chaúng phaûi laø lôøi Phaät noùi. Caùc Öu-baø-taéc noùi: - Chuùng con ñoái vôùi nhöõng lôøi noùi aáy ñaâu khoâng tin öa. Hieän nay nôi Tyø-xaù-ly naøy chæ coù Ñaïi ñöùc laø Sa-moân Thích töû, cuùi xin Ñaïi ñöùc nhaän lôøi môøi cuûa chuùng con ôû laïi ñaây ñeå troïn ñôøi chuùng con ñöôïc cuùng döôøng töù söï. Da-xaù xin loãi caùc Öu-baø-taéc roài cuøng vôùi Tyø-kheo söù giaû cuûa Taêng trôû veà Taêng phöôøng. Tyø-kheo Baït-kyø hoûi Tyø-kheo söù giaû: - Tyø-kheo Da-xaù ñaõ xin loãi caùc Öu-baø-taéc chöa? Ñaùp: - Ñaõ xin loãi roài, nhöng chæ coù ñieàu laø caùc baïch y ñeàu tin theo lôøi noùi cuûa Tyø-kheo Da-xaù, hoï caûm ñoäng noùi: Hieän nay nôi Tyø-xaù-ly naøy chæ coù Ñaïi ñöùc. Hoï môøi ôû laïi ñeå troïn ñôøi cuùng döôøng töù söï. Ñoái vôùi chuùng ta laïi khoâng ñöôïc lôïi ích gì. Tyø-kheo Baït-kyø laïi ñem vaán ñeà tröôùc ñaây Da-xaù,

khuyeân daïy caùc Tyø-kheo laø vieäc laøm nhuïc maï Taêng, phaïm Ba-daät-ñeà, vaø noùi: - Thaày phaûi thaáy toäi ñeå saùm hoái. Tyø-kheo Da-xaù traû lôøi: - Toâi khoâng coù toäi laøm sao coù theå thaáy toäi ñeå saùm hoái. Tyø-kheo Baït-kyø beøn taäp hôïp Taêng ñeå trao cho phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi. Theá laø, Da-xaù lieàn duøng thaàn tuùc bay ñeán nöôùc Ba-tuaàn. Luùc naøy, ôû nôi aáp Ba-lôïi coù saùu möôi Tyø-kheo ñeàu ôû A-lan-nhaõ, ñôøi soáng vôùi ba y vaø khaát thöïc, thöôøng vôùi y phaán taûo, ngoài nôi ñaát troáng, ñaày ñuû ba minh, saùu thoâng, taát caû laø ñeä töû cuûa Toân giaû A-nan, ñoàng loaït

bay ñeán Tyø-xaù-ly. Da-xaù thaáy caùc vò, beøn ñeå y baùt nôi hö khoâng nhö ñeå treân ñaát, hoûi chaøo caùc Tyø-kheo kia, trình baøy roõ raøng möôøi ñieàu phi phaùp cuûa Tyø-kheo Baït-kyø vaø ñeà nghò: Thöa caùc Ñaïi ñöùc, chuùng ta neân cuøng nhau baøn luaän phaùp Tyø-ni ñeå chaám döùt vieäc phi phaùp kia, ñöøng neân ñeå Tyø-kheo Baït-kyø phaù hoaïi chaùnh phaùp. Soá Tyø-kheo kia ñoàng yù muoán cuøng nhau chaám döùt. Laïi coù ba möôi Tyø-kheo Taêng nôi aáp Ba-lôïi cuõng ñoàng yù nhö vaäy vaø caùc vò cuõng laø ñeä töû cuûa Toân giaû A-nan. ÔÛ taïi nöôùc Ma-thaâu-la, Da- xaù cuøng vôùi saùu möôi Tyø-kheo cuõng ñaõ baøn luaän ñeán vaán ñeà aáy vaø noùi: Ñöôïc ba möôi Tyø-kheo naøy ñoàng tình vôùi chuùng ta chaéc ñöôïc nhö phaùp dieät söï aùc kia. Nghò baøn roài beøn cuøng nhau bay ñeán choã caùc Tyø-kheo kia trình baøy ñaày ñuû nhö treân. Caùc vò ôû ñaây ñeàu thoáng nhaát muoán cuøng nhau chaám döùt vieäc phi phaùp ñaõ xaûy ra. Laïi coù ba möôi Tyø-kheo ôû nôi aáp Ba-lôïi, nghe söï vieäc vaø cuõng ñoàng tình nhö treân. Caùc vò cuõng laø ñeä töû cuûa Toân giaû A-nan. Taïi aáp A- laïp-beä, Da-xaù laïi cuøng vôùi chín möôi ngöôøi cuõng nghò baøn vieäc aáy roài ñeán taän caùc nôi trình baøy roõ söï vieäc nhö treân. Nôi naøo cuõng ñoàng tình, mong muoán chaám döùt ñieàu phi phaùp aáy. Baáy giôø, Tröôûng laõo Tam-phuø-ñaø ôû treân nuùi A Hoâ, Da-xaù laïi cuøng moät traêm hai möôi ngöôøi cuõng luaän baøn vieäc treân, roài ñeán taän caùc nôi ôû ñaáy noùi roõ vieäc phi phaùp nhö treân. Nôi naøo cuõng ñoàng tình, muoán chaám döùt vieäc ñoù. Khi ñoù, Tröôûng laõo Ly-baø-ña ôû thaønh Caâu-xaù-di ñöôïc Tam-muoäi taâm töø, coù ñaïi quyeán thuoäc, Da-xaù cuøng vôùi moät traêm hai möôi moát vò cuøng baøn thaûo vieäc treân, roài ñeán taän caùc nôi ôû ñaây noùi roõ vieäc phi phaùp nhö ñaõ noùi. ÔÛ ñaâu cuõng ñoàng tình, muoán chaám döùt vieäc aáy. Baáy giôø, Tyø-kheo Baït-kyø nghe Da-xaù ñeán choã Ly-baø-ña nôi Caâu- xaù-di, beøn chôû ñaày caû thuyeàn y, baùt vaø vaät duïng caàn thieát cuûa Sa-moân cuõng ñeán nôi ñoù, muoán tìm caùch mua chuoäc caàu yeåm trôï. Trong thuyeàn coù Tyø-kheo trì luaät teân laø Sa-lan, töï thaân thaàm nghó: Tyø-kheo Baït-kyø laø nhö phaùp hay khoâng? Döïa vaøo caùc kinh luaät ñeå xeùt thì vieäc laøm ñoù khoâng nhö phaùp. Luùc naøy, trong khoâng trung coù vò thaàn ba phen xöôùng: “Vieäc laøm cuûa Tyø-kheo Baït-kyø laø phi phaùp, phi phaùp nhö vaäy, nhö vaäy, ñuùng nhö choã thaáy cuûa thaày”. Caùc Tyø-kheo Baït-kyø ñeán Caâu-xaù-di cuøng nhau leân bôø, ñeán choã Tröôûng laõo Ly-baø-ña thöa: Chuùng toâi coù chôû nhieàu nhöõng vaät caàn duøng cuûa Sa-moân ñeán ñeå daâng cuùng cho Tröôûng laõo, xin Tröôûng laõo

hoan hyû naïp thoï.

648 BOÄ LUAÄT 1

Ly-baø-ña traû lôøi: - Y baùt cuûa toâi ñaày ñuû, khoâi caàn theâm nöõa. Baït-kyø laïi thöa: - Neáu Tröôûng laõo khoâng nhaän nhieàu thì xin nhaän chuùt ít. Ly-baø-ña noùi: - Y baùt cuûa toâi ñaõ ñaày ñuû, khoâng neân vì thaày thoï ñeå roài traùi vôùi chaùnh phaùp. Ly-baø-ña coù moät ngöôøi ñeä töû teân laø Ñaït-ma, thöôøng ngaøy haàu haï beân caïnh. Caùc Tyø-kheo Baït-kyø beøn ñeán choã ngöôøi ñeä töû noùi: - Toâi coù caùc vaät caàn duøng cuûa Sa-moân, neáu oâng coù thieáu thì cöù laáy duøng. Ngöôøi ñeä töû cuûa Ly-baø-ña noùi: - Toâi ñeàu coù ñuû, khoâng coù thieáu thoán. Caùc Tyø-kheo Baït-kyø laïi noùi: - Khi Phaät coøn taïi theá, ngöôøi ta ñeán cuùng cho Ngaøi, Phaät khoâng nhaän thì cuùng cho A-nan, A-nan ñeàu thoï. A-nan ñaõ thoï töùc laø Phaät thoï. Ñaït-ma nghe vaäy, neân thoï moät vaät. Thoï roài hoûi: - Vôùi yù ñoà naøo, quyù vò laïi buoäc toâi nhaän vaät cuùng cuûa quyù vò? Ñaùm Baït-kyø noùi: - Chuùng toâi muoán oâng vì chuùng toâi thöa vôùi Hoøa thöôïng duøng uy tín yeåm trôï chuùng toâi, ñöøng ñeå Da-xaù phaù hoaïi phaùp luaät cuûa chuùng toâi. Ñaït-ma beøn vì hoï ñeán choã Hoøa thöôïng thöa: - Hoøa thöôïng coù theå yeåm trôï cho Tyø-kheo Baït-kyø. Hoøa thöôïng daïy: - Ngöôøi laøm phi phaùp ta khoâng theå yeåm trôï ñöôïc. Ñaït-ma laïi thöa: - Xin caân nhaéc kyõ ñieàu ñoù. Ly-baø-ña noùi: - Nay oâng khuyeân ta yeåm trôï ngöôøi phi phaùp, töùc chaúng phaûi laø ñeä töû cuûa ta, töø nay ñöøng neân haàu haï ta nöõa, ta cuõng khoâng noùi gì vôùi oâng nöõa. Ñaït-ma xaáu hoå sôï seät, ñeán choã caùc Tyø-kheo Baït-kyø. Hoï laïi hoûi: - Hoøa thöôïng cuûa oâng coù yeåm trôï yù kieán cuûa chuùng toâi khoâng? Ñaït-ma ñaùp: - Khoâng. Naøo ngôø, vì caùc oâng maø toâi bò thaày toâi quôû traùch, khoâng noùi ñeán toâi vaø ñuoåi toâi.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 30 649

Caùc Tyø-kheo Baït-kyø hoûi: - Nay oâng bao nhieâu tuoåi? Ñaùp: - Hai möôi tuoåi. Vôùi tuoåi cuûa oâng vaø vôùi ñöùc ñoä nhö vaäy ñaâu caàn phaûi sôï khoâng ñöôïc noùi naêng vaø bò ñuoåi. Söï vieäc nhö vaäy, Tröôûng laõo Ly-baø-ña khôûi yù nieäm: Neáu ta ôû ñaây chaám döùt vieäc phi phaùp kia, thì ngöôøi gaây neân söï vieäc aét seõ phaùt khôûi laïi. Nay ta cuøng ñeán Tyø-xaù-ly ñeå chaám döùt vieäc ñoù. Nghó roài beøn ra ñi cuøng vôùi ñaïi chuùng, bao goàm chuùng cuûa thaønh Tyø-xaù-ly. Nôi thaønh aáy, tröôùc ñoù ñaõ coù Tyø-kheo teân laø Nhaát-theá-khöù, ñoái vôùi Sa-moân Thích töû nôi Dieâm-phuø-ñeà laø baäc Thöôïng toïa toái thaéng, chöùng A-la-haùn, ñaït ba minh, saùu thoâng, cuõng laø ñeä töû lôùn nhaát cuûa Toân giaû A-nan. Luùc coøn ôû ngoaøi Taêng phöôøng, Da-xaù noùi vôùi Ly-baø-ña: Ñaïi ñöùc coù theå ñeán nôi phoøng Thöôïng toïa traûi ngoïa cuï nghæ ñeâm, nhaân ñoù trình baøy ñaày ñuû söï vieäc. Saùng sôùm toâi cuõng seõ ñeán thaêm hoûi Thöôïng toïa. Moïi ngöôøi ñaõ ñeán Taêng phöôøng, vò Thöôïng toïa kia söûa soaïn nöôùc taém vaø nöôùc uoáng sau giôø ngoï. Ly-baø-ña moät mình ñeán trong phoøng Thöôïng toïa, traûi ngoïa cuï nghæ ñeâm. Ly-baø-ña trong ñeâm suy nghó: Vò Thöôïng toïa Nhaát-theá-khöù naøy giaø yeáu maø vaãn coøn sieâng naêng ngoài thieàn thaâu ñeâm, nay ta ñaâu ñöôïc pheùp

nghæ ngôi. Thöôïng toïa Nhaát-theá-khöù cuõng laïi nghó nhö vaày: Tyø-kheo khaùch naøy ñi ñöôøng meät nhoïc, laïi baän caû vieäc taém giaët maø coøn toïa thieàn haønh ñaïo suoát ñeâm. Giôø ñaây sao ta laïi an taâm naèm nghæ. Hai vò töï saùch taán nhau maø suoát ñeâm toïa thieàn. Ñeán cuoái ñeâm, Nhaát-theá-khöù hoûi Ly-baø-ña: - Ñeâm nay phaàn nhieàu thaày an truù nôi ñònh naøo? Ly-baø-ña noùi: - Baûn taùnh cuûa toâi nhieàu loøng töø, ñeâm nay phaàn nhieàu an truù nôi ñònh aáy. Nhaát-theá-khöù noùi: - Ñaây laø ñònh thoâ. Laïi hoûi: - Thaày laø A-la-haùn phaûi khoâng? Ñaùp: - Phaûi. Ly-baø-ña, keá ñoù hoûi Nhaát-theá-khöù: - Ñeâm nay Thöôïng toïa phaàn nhieàu an truù nôi ñònh naøo? Nhaát-theá-khöù noùi:

650 BOÄ LUAÄT 1

- Taùnh toâi öa quaùn khoâng, ñeâm nay phaàn nhieàu an truù nôi ñònh ñoù. Ly-baø-ña hoûi: - Ñaây laø vieäc laøm cuûa baäc Ñaïi nhaân. Taïi sao vaäy? Tam-muoäi khoâng laø phaùp cuûa Ñaïi nhaân. Laïi hoûi: - Thöôïng toïa laø A-la-haùn phaûi khoâng? Ñaùp: - Phaûi. Ñeâm ñaõ qua roài, Tyø-kheo Da-xaù ñeán tröôùc phoøng buùng moùng tay, Thöôïng toïa môû cöûa lieàn vaøo thaêm hoûi. Thaêm hoûi roài, Ly-baø-ña hoûi Nhaát-theá-khöù: - Muoái vôùi göøng hôïp laïi ñeå caùch ñeâm coù tònh hay khoâng? Nhaát-theá-khöù noùi: - Vieäc naøy neân hoûi giöõa Taêng, neáu hoûi rieâng toâi sôï ngöôøi phi phaùp cho toâi laø tö vò, khoâng chaáp nhaän toâi ôû trong tuùc soá nhöõng ngöôøi luaän phaùp Tyø-ni. Theá laø Ly-baø-ña muoán baøn luaän Tyø-ni maø vì laém lôøi oàn aøo, neân baïch Taêng: Hoâm nay muoán cuøng luaän baøn phaùp Tyø-ni, maø vì laém lôøi oàn aøo khoâng theå quyeát ñoaùn ñöôïc. Chuùng hai phía neân moãi beân thænh caàu Taêng boán vò ñeå baïch nhò Yeát-ma, sai ngöôøi chuû ñoaùn söï. Tröôùc heát Tyøkheo Baït-kyø thænh caàu boán vò: 1. Nhaát-theá-khöù. 2. Ly-baø-ña. 3. Baát-xaø-toâng. 4. Tu-ma-na. - Tyø-kheo aáp Ba-lôïi cuõng thænh caàu boán vò: 1. Tam-phuø-ñaø. 2. Sa-lan. 3. Tröôøng Phaùt. 4. Baø-sa-lam. Caùc Thöôïng toïa ñöôïc Taêng sai roài cuøng nhau nghò baøn: Ñòa ñieåm naøo roäng raõi khoaùng ñaït yeân tònh coù theå cuøng nhau luaän baøn phaùp Tyøni? Xem xeùt khaép nôi thì chæ thaáy nôi ngoâi vöôøn do ngöôøi nöõ Tyø-la-da cuùng laø toát nhaát. Ly-baø-ña lieàn baûo Ñaït-ma ñeán ñoù söûa soaïn traûi toøa, khi Thöôïng toïa ñeán thì oâng traùnh ñi. Ñaït-ma vaâng leänh ñeán traûi toøa. Caùc Thöôïng toïa ñeán theo thöù töï an toïa. Hoäi nghò baét ñaàu: Ly-baø-ña hoûi

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 30 651

Thöôïng toïa Nhaát-theá-khöù:
- Muoái hoøa vôùi göøng ñeå caùch ñeâm coù tònh hay khoâng?
Traû lôøi:
- Khoâng tònh.
Laïi hoûi:
- Ñieàu ñoù cheá caám ôû ñaâu?
Traû lôøi:
- Cheá caám taïi thaønh Vöông-xaù.

Laïi hoûi:
- Vì ai maø cheá caám?
Traû lôøi:
- Nhaân vì moät Tyø-kheo A-lan-nhaõ.
Laïi hoûi:
- Phaïm vieäc gì?
Traû lôøi:
- Phaïm tuùc thöïc Ba-daät-ñeà.
Ly-baø-ña noùi:
- Ñaây laø Phaùp, laø Luaät, laø lôøi Phaät daïy, vieäc laøm cuûa Tyø-kheo
Baït-kyø laø phi phaùp, phi luaät, chaúng phaûi laø lôøi Phaät daïy. Ra leänh ruùt moät theû.
Ly-baø-ña laïi hoûi:
- Hai ngoùn tay xuùc thöùc aên ñeå aên coù tònh hay khoâng?
Thöôïng toïa hoûi:
- Hai ngoùn tay xuùc thöùc aên ñeå aên laø theá naøo? Tònh khoâng?
Ly-baø-ña noùi:
- Tyø-kheo aên xong roài laïi ñöôïc aên trôû laïi thì duøng hai ngoùn tay xuùc thöùc aên ñeå aên.
Traû lôøi: Khoâng tònh.
Laïi hoûi:
- Ñieàu naøy cheá caám ôû ñaâu?
Traû lôøi:
- Taïi thaønh Vöông-xaù.
Laïi hoûi:
- Vì ai maø cheá caám?
Traû lôøi:
- Vì Baït-nan-ñaø.
Laïi hoûi:
- Phaïm vieäc gì?
652 BOÄ LUAÄT 1

Traû lôøi:
- Phaïm khoâng laøm phaùp taøn thöïc maø aên, phaïm Ba-daät-ñeà.
Ly-baø-ña noùi:
- Ñaây laø phaùp... cho ñeán caâu: Chaúng phaûi laø lôøi Phaät daïy. Ra leänh ruùt theû thöù hai.
Ngoài trôû laïi ñöôïc pheùp aên, qua xoùm laøng khaùc ñöôïc pheùp aên, cuõng nhö vaäy. Ra leänh ruùt theû thöù ba vaø theû thöù tö.
Ly-baø-ña laïi hoûi:

- Toâ, daàu, maät, thaïch maät hoøa vôùi laïc ñöôïc uoáng laø theá naøo?
Ly-baø-ña noùi:
- Uoáng phi thôøi. Traû lôøi khoâng tònh.
Laïi hoûi:
- Cheá caám ñieàu naøy ôû ñaâu?
Traû lôøi:
- Taïi thaønh Xaù-veä.
Laïi hoûi:
- Vì ai maø cheá?
Traû lôøi:
- Vì Ca-löu-ñaø-di.
Laïi hoûi:
- Phaïm vieäc gì?
Traû lôøi:
- Phaïm phi thôøi thöïc, phaïm Ba-daät-ñeà.
Ly-baø-ña noùi:
- Ñaây laø phaùp... cho ñeán caâu: Chaúng phaûi laø lôøi Phaät daïy. Ra leänh ruùt theû thöù naêm.
Ly-baø-ña laïi hoûi:
- Röôïu xaø laâu giaø tònh hay khoâng?
Thöôïng toïa hoûi:
- Röôïu xaø laâu giaø laø nhö theá naøo?
Ly-baø-ña noùi:
- Gaây men röôïu maø chöa chín. Traû lôøi: Khoâng tònh.
Laïi hoûi:
- Cheá caám ñieàu naøy ôû ñaâu?
Traû lôøi:
- Taïi Caâu-xaù-di.
Laïi hoûi:
- Vì ai maø cheá?
SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 30 653

Traû lôøi:
- Vì Sa-kieät-ñaø.
Laïi hoûi:
- Phaïm vieäc gì?
Traû lôøi:
- Uoáng röôïu, phaïm Ba-daät-ñeà.
Ly-baø-ña noùi:

- Ñaây laø phaùp… cho ñeán caâu: Chaúng phaûi laø lôøi Phaät daïy: Ra leänh ruùt theû thöù saùu.

Ly-baø-ña laïi hoûi:

- Laøm toïa cuï lôùn, nhoû theo yù mình tònh hay khoâng?

Traû lôøi:

- Khoâng tònh.

Laïi hoûi:

- Cheá caám ñieàu naøy ôû ñaâu?

Traû lôøi:

- Taïi thaønh Xaù-veä.

Laïi hoûi:

- Vì ai maø cheá?

Traû lôøi:

- Vì Ca-löu-ñaø-di.

Laïi hoûi:

- Phaïm vieäc gì?

Traû lôøi:

- Phaïm Ba-daät-ñeà.

Ly-baø-ña noùi:

- Ñaây laø phaùp… cho ñeán caâu: Chaúng phaûi laø lôøi Phaät daïy. Ra leänh ruùt theû thöù baûy.

Ly-baø-ña laïi hoûi:

- Quen theo neáp soáng tröôùc tònh hay khoâng?

Thöôïng toïa hoûi:

- Quen theo neáp soáng tröôùc laø theá naøo?

Ly-baø-ña noùi:

- Quen theo vieäc laøm khi coøn laø baïch y.

Thöôïng toïa noùi:

- Hoaëc coù thoùi quen coù theå chaáp nhaän, hoaëc coù thoùi quen khoâng theå chaáp nhaän.

Ly-baø-ña noùi:

654 BOÄ LUAÄT 1

- Ñaây laø phaùp… cho ñeán caâu: Chaúng phaûi laø lôøi Phaät daïy. Ra leänh ruùt theû thöù taùm.

Ly-baø-ña-laïi hoûi:

- Caàu thính tònh hay khoâng?

Thöôïng toïa hoûi:

- Caàu thính laø theá naøo?

Ly-baø-ña noùi:

- Taùc phaùp Yeát-ma rieâng, söï vieäc ñaõ roài sau môùi ñeán caàu ngöôøi khaùc cho pheùp.
Traû lôøi:
- Khoâng tònh.
Laïi hoûi:
- Ñieàu nay caám ôû ñaâu?
Traû lôøi:
- Taïi nöôùc Thieåm Baø.
Laïi hoûi:
- Vì ai maø caám?
Traû lôøi:
- Vì Luïc quaàn Tyø-kheo.
Laïi hoûi:
- Phaïm vieäc gì?
Traû lôøi:
- Tuøy theo vieäc Yeát-ma.
Ly-baø-ña noùi:
- Ñaây laø phaùp... cho ñeán caâu: Chaúng phaûi laø lôøi Phaät daïy. Ra leänh ruùt theû thöù chín.
Ly-baø-ña laïi hoûi:
- Nhaän chöùa vaøng, baïc, tieàn, tònh hay khoâng?
Traû lôøi:
- Khoâng tònh.
Laïi hoûi:
- Cheá caám ñieàu naøy ôû choã naøo?
Traû lôøi:
- Taïi thaønh Vöông-xaù.
Laïi hoûi:
- Nhaân ai maø cheá?
Traû lôøi:
- Vì Nan-ñaø, Baït-nan-ñaø.
SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 30 655

Laïi hoûi: - Phaïm vieäc gì? Traû lôøi: - Phaïm nhaän chöùa vaøng baïc vaø tieàn, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Ly-baø-ña noùi: - Ñaây laø phaùp... cho ñeán caâu: Chaúng phaûi laø lôøi Phaät daïy. Ra leänh ruùt theû thöù möôøi. Hoûi xong, cuøng nhau trôû laïi taäp hôïp Taêng, Ly-baø-ña ñoái tröôùc ñaïi chuùng hoûi laïi töøng vaán ñeà moät nhö ñaõ hoûi Nhaát-theá-khöù, ruùt theû thöù nhaát cho ñeán theû thöù möôøi. Ñeå ñuùc keát vaán ñeà, Ly-baø-ña ñoïc lôùn: Chuùng ta ñaõ luaän baøn Tyø-ni xong, nhöõng gì Ñöùc Phaät khoâng cheá caám, khoâng ñöôïc tuøy tieän cheá, nhöõng gì Ñöùc Phaät ñaõ cheá caám khoâng ñöôïc traùi phaïm, nhö lôøi Ñöùc Phaät daïy

phaûi kính caån hoïc taäp. Baáy giôø, chuùng luaän phaùp Tyø-ni naøy, bao goàm: Ñeä nhaát Thöôïng toïa laø Nhaát-theá-khöù, moät traêm ba möôi saùu haï laïp, ñeä nhò Thöôïng toïa laø Ly-baø-ña, moät traêm hai möôi haï laïp, ñeä tam Thöôïng toïa laø Tam Phuø Ñaø, ñeä töù Thöôïng toïa laø Da-xaù ñeàu moät traêm möôøi haï laïp. Con soá hôïp chung troøn baûy traêm vò A-la-haùn khoâng nhieàu khoâng ít, cho neân goïi laø Thaát baùch keát taäp phaùp.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 71

DI SA TAÉC NGUÕ PHAÀN GIÔÙI BOÅN (BIEÄT BAÛN)

SOÁ 1422

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1422

DI SA TAÉC NGUÕ PHAÀN GIÔÙI BOÅN Haùn dòch: Ñôøi Löu Toáng, Tam taïng Phaät Ñaø Thaäp, ngöôøi nöôùc Keá Taân.

Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ñang laø muøa Xuaân, coøn thieáu moät ñeâm thì moät thaùng troâi qua, coøn laïi ba thaùng coù dö moät ñeâm. Söï giaø cheát ñeán raát gaàn, phaùp Phaät saép huûy dieät. Caùc Ñaïi ñöùc vì söï ñaéc ñaïo neân phaûi chuyeân taâm, tinh taán. Vì sao phaûi nhö vaäy? Chö Phaät nhôø nhaát taâm, tinh taán, neân chöùng ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, huoáng chi laø caùc phaùp thieän khaùc. Nay, Taêng ñaõ hoøa hôïp, ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc ñaõ ra khoûi ñaây, tröôùc heát xin hoûi Taêng hoøa hôïp ñeå laøm vieäc gì? (Moät ngöôøi thöa ñeå Boátaùt thuyeát giôùi). Caùc Ñaïi ñöùc! Caùc Tyø-kheo khoâng ñeán, coù thuyeát duïc vaø thanh tònh? (Moät ngöôøi thöa ñaõ thuyeát duïc xong) Cung kính chaáp ñoâi tay Cuùng döôøng Ñaáng Thích Toân Toâi nay saép noùi giôùi Taêng moät loøng laéng nghe. Duø laø moät toäi nhoû Taâm phaûi lo sôï lôùn Luoân nhaát taâm saùm hoái Sau ñöøng taùi phaïm nöõa. Taâm ngöïa chaïy ñöôøng aùc Buoâng lung khoù kìm cheá Phaät giaûng noùi giôùi phaùp Cuõng nhö cöông haøm beùn. Töø mieäng Phaät giaùo giôùi

660 BOÄ LUAÄT 1

Ngöôøi thieän luoân tin nhaän Ngöôøi naøy ngöïa ñieàu thuaän Phaù ñöôïc quaân phieàn naõo. Neáu khoâng tuaân lôøi daïy Cuõng khoâng yeâu thích giôùi Ngöôøi naøy ngöïa khoâng ñieàu Chìm trong quaân phieàn naõo. Laø ngöôøi giöõ gìn giôùi Nhö traâu mao thöông ñuoâi Buoäc taâm khoâng phoùng daät Nhö khæ bò xieàng giöõ xích. Ngaøy ñeâm thöôøng tinh taán Caàu trí tueä chaân thaät Ngöôøi naøy trong phaùp Phaät Ñöôïc maïng soáng thanh tònh. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay laø ngaøy möôøi laêm Boá-taùt, Thuyeát giôùi. Taêng moät loøng chí thaønh Boá-taùt, Thuyeát giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp nhaän nghe giôùi thì moät loøng cuøng nhau chí thaønh Boá-taùt. Ñaây laø lôøi taùc baïch! Caùc

Ñaïi ñöùc! Nay Boá-taùt noùi Ba-la- ñeà-moäc-xoa, xin taát caû cuøng laéng nghe, kheùo tö duy ñeå nghó ñeán giôùi. Neáu coù toäi thì phaûi phaùt loà, ai khoâng toäi thì im laëng. Do im laëng neân nhaän bieát ñöôïc toâåi vaø caùc Ñaïi ñöùc thanh tònh. Nhö vò Thaùnh im laëng, toâi vaø caùc Ñaïi ñöùc cuõng im laëng nhö vò Thaùnh. Hoûi caùc Tyø-kheo trong chuùng Ba laàn nhö vaäy, neáu nhôù mình coù toäi maø khoâng phaùt loà thì phaïm toäi coá yù voïng ngöõ. Toäi coá yù voïng ngöõ, nhö lôøi Phaät daïy laø toäi ngaên caùch ñaïo phaùp. Ngöôøi giaûi baøy saùm hoái laø ngöôøi ñöôïc nieàm vui an oån. Khoâng giaûi baøy saùm hoái toäi choàng chaát theâm saâu. Caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi töïa Giôùi kinh roài, nay hoûi caùc Ñaïi ñöùc trong chuùng ñaây thanh tònh khoâng? (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy). Trong chuùng naøy, caùc Ñaïi ñöùc thanh tònh, neân im laëng, vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. BOÁN PHAÙP BA LA DI Caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø boán phaùp Ba-la-di, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi caùc Tyø-kheo ñoàng hoïc giôùi phaùp nhöng giôùi bò suy yeáu khoâng xaû, leùn luùt haønh daâm keå caû haønh daâm vôùi loaøi suùc sinh, Tyø-kheo naøy phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung. 2. Neáu Tyø-kheo, hoaëc trong xoùm laøng hoaëc choã hoang vaéng, coù

taâm troäm caép, vaät khoâng cho maø laáy. Neáu Vua hay Ñaïi thaàn haønh xöû hoaëc baét, hoaëc troùi, hoaëc gieát, hoaëc ñaøy aûi, maéng: “OÂng laø ñoà giaëc, loaïi tieåu nhaân, loaïi ngu si”, Tyø-kheo naøy phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung. 3. Neáu Tyø-kheo, ñoái vôùi ngöôøi hoaëc gioáng nhö ngöôøi, hoaëc töï mình gieát hoaëc ñöa dao, hay trao thuoác ñoäc ñeå gieát, hoaëc höôùng daãn ngöôøi khaùc gieát, hoaëc chæ caùch hoï töï saùt, ñeà cao caùi cheát, ca ngôïi söï cheát: “Naøy ngöôøi kia! Khoå sôû nhö vaäy soáng maø laøm gì, thaø cheát coøn hôn soáng”. Nhö vaäy, tuøy theo taâm saùt haïi maø sinh khôûi taâm nhö theá ñeå roài taïo ra moïi nhaân duyeân maø gieát, do vaäy, ngöôøi kia phaûi cheát. Tyø-kheo naøy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. 4. Neáu Tyø-kheo, khoâng bieát, khoâng thaáy “phaùp vöôït hôn ngöôøi” hoaøn toaøn ñaày ñuû lôïi ích cuûa baäc Thaùnh, laïi töï xöng: Toâi bieát nhö vaäy, toâi thaáy nhö vaäy. Thôøi gian sau, Tyø-kheo naøy, hoaëc ñöôïc hoûi hay khoâng ñöôïc hoûi, vì lyù do muoán tröø boû toäi ñeå caàu thanh tònh neân töï giaûi baøy: Toâi khoâng bieát noùi bieát, toâi khoâng thaáy noùi thaáy, hoaøn toaøn doái traù, voïng ngöõ, tröø taêng thöôïng maïn, Tyø-kheo naøy phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung. Baïch caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-di. Tyø-kheo naøo phaïm moãi moät giôùi thì khoâng ñöôïc soáng chung vôùi chö Taêng, gioáng nhö tröôùc kia soáng ñôøi theá tuïc, sau khi phaïm toäi cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo naøy ñaõ phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung vôùi Taêng. Nay hoûi caùc Ñaïi ñöùc trong caùc giôùi naøy thanh tònh khoâng? (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy). Caùc Ñaïi ñöùc, trong caùc giôùi naøy ñeàu thanh tònh, do caùc vò im laëng neân vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. 13 PHAÙP TAÊNG GIAØ BAØ THI SA Baïch caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo Giôùi kinh. 1. Tyø-kheo naøo coá yù xuaát baát tònh, tröø moäng tinh, phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa. 2. Tyø-kheo naøo duïc tình quaù maïnh laøm xaùo troän

taâm hoàn, xuùc chaïm thaân ngöôøi nöõ, hoaëc naém tay, vuoát toùc, hoaëc naém baát cöù choã naøo nôi da thòt hoï, xoa rôø, ñaém say söï trôn laùng mòn maøng, phaïm Taêng-giaø- baø-thi-sa. 3. Tyø-kheo naøo duïc tình quaù maïnh laøm xaùo troän taâm hoàn, noùi vôùi ngöôøi nöõ nhöõng lôøi thoâ bæ, ñem caùc ñieàu daâm duïc ra noùi, phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa.

4. Tyø-kheo naøo duïc tình quaù maïnh laøm cho taâm hoàn bò xaùo troän, tìm ñeán ngöôøi nöõ, töï ñeà cao thaân noùi: Coâ em! Haõy cuùng döôøng cho toâi söï daâm duïc, ñaây laø söï cuùng döôøng haïng nhaát, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 5. Neáu Tyø-kheo laøm vieäc mai moái hay laøm vieäc thoâng ñoàng giöõa trai gaùi, ñem yù muoán ngöôøi nam ñeán noùi vôùi ngöôøi nöõ, ñem yù muoán ngöôøi nöõ ñeán noùi vôùi ngöôøi nam daãn ñeán chæ moät laàn hoï giao hoäi, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 6. Neáu Tyø-kheo, khoâng coù ai giuùp ñôõ, töï xin vaät lieäu laøm nhaø cho mình, neân phaûi laøm ñuùng löôïng quy ñònh: beà daøi möôøi hai gang tay Phaät, beà roäng baûy gang tay Phaät, phaûi ñeán caùc Tyø-kheo xin choã laøm thaát. Caùc Tyø-kheo neân chæ nôi caát, choã naøy khoâng coù caùch trôû hay caùc naïn, phaûi coù loái ñi v.v... Neáu khoâng ñeán caùc Tyø-kheo xin chæ choã ñeå xaây döïng hoaëc laøm thaát quaù löôïng ñònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 7. Neáu Tyø-kheo, coù thí chuû giuùp ñôõ laøm phoøng nhaø cho mình, phaûi ñeán caùc Tyø-kheo xin choã ñeå caát. Caùc Tyø-kheo neân chæ choã xaây döïng, nôi ñaây khoâng coù caùc naïn, coù ñöôøng ñi laïi v.v... Neáu khoâng ñeán caùc Tyø-kheo xin ñòa ñieåm xaây caát, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 8. Neáu Tyø-kheo, töï mình saân haän, aùc kieán, khoâng ñuùng nhö phaùp, ñem giôùi Ba-la-di khoâng caên cöù ñeå huûy baùng Tyø-kheo khoâng phaïm Ba- la-di nhaèm phaù hoaïi phaïm haïnh cuûa vò kia. Thôøi gian sau, Tyø-kheo naøy, hoaëc ñöôïc hoûi hay khoâng ñöôïc hoûi, baûo: Söï vieäc toâi noùi ñoù laø khoâng cô sôû, khoâng caên cöù, vì saân haän maø huûy baùng thoâi, phaïm Taêng-giaø-baø-thi- sa. 9. Neáu Tyø-kheo, khoâng ñuùng nhö phaùp, töï thaân vì aùc kieán, saân haän neân töø trong phaàn vieäc khaùc nhau laáy ra moät phaàn nhoû hay khía caïnh töông töï roài quy heát thaønh toäi Ba-la-di ñeå huûy baùng Tyø-kheo khoâng phaïm Ba-la-di nhaèm phaù hoaïi phaïm haïnh vò kia. Thôøi gian sau, Tyø-kheo naøy, hoaëc ñöôïc hoûi hay khoâng ñöôïc hoûi, baûo: Söï vieäc toâi noùi tröôùc ñaây chæ laø moät chi tieát nhoû chuyeän töông tôï, moät khía caïnh trong phaàn vieäc khaùc nhau, toâi laáy ra thoâi. Vì saân haän toâi neân huûy baùng nhö theá, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 10. Tyø-kheo naøo phaù hoøa hôïp Taêng, thì phöông tieän caàn ñeán laø caùc Tyø-kheo phaûi ñem lôøi khuyeân Tyø-kheo kia: Thaày ñöøng laøm vieäc phaù hoøa hôïp Taêng, tìm phöông tieän neân cuøng Taêng hoøa hôïp. Taêng hoøa hôïp thì ñöôïc söï hoan hyû khoâng tranh caõi. Moät loøng cuøng hoïc moät thaày, nhö nöôùc, söõa hoøa hôïp, cuøng nhau truyeàn baù haïnh an laïc maø ñöùc Ñaïo sö ñaõ daïy. Can giaùn nhö vaäy, Tyø-kheo kia vaãn kieân trì khoâng töø boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn, neáu töø boû

thì toát, neáu khoâng boû, thì Tyø-kheo kia phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 11. Tyø-kheo naøo hoã trôï ñeå phaù hoøa hôïp Taêng, hoaëc hai ngöôøi, hoaëc ba ngöôøi, hoaëc soá ñoâng, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Ñieàu Tyø-kheo naøy noùi ra, thì ñaáy coù bieát môùi noùi chöù chaúng phaûi khoâng bieát maø noùi, noùi ñuùng phaùp khoâng noùi sai phaùp, noùi ñuùng luaät khoâng noùi sai luaät. Taâm chuùng toâi vui chaáp nhaän bao nhieâu ñieàu ñaõ noùi ra”. Caùc Tyø-kheo khuyeân Tyø- kheo kia: Thaày ñöøng neân noùi: “Vaán ñeà Tyø-kheo naøy noùi ra thì thaät bieát môùi noùi, chöù chaúng phaûi khoâng bieát maø noùi, noùi ñuùng phaùp khoâng noùi sai phaùp, noùi ñuùng luaät khoâng noùi sai luaät. Taâm chuùng toâi vui, chaáp nhaän bao nhieâu ñieàu ñaõ noùi”. Taïi sao vaäy? Vì chính ñaây laø Tyø-kheo chaúng bieát gì maø noùi, khoâng noùi ñuùng phaùp, khoâng noùi ñuùng luaät. Thaày chôù neân thích thuù hoã trôï phaù hoøa hôïp Taêng. Neân vui möøng hoã trôï Taêng hoøa hôïp. Taêng ñöôïc hoøa hôïp thì ñöôïc hoan hyû khoâng tranh caõi. Moät loøng, cuøng hoïc moät thaày, moät giôùi khoâng hai, nhö nöôùc, söõa hoøa hôïp, cuøng nhau truyeàn baù haïnh an laïc maø Ñaïo sö ñaõ daïy. Can giaùn nhö vaäy, vò aáy vaãn coá chaáp khoâng töø boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn neáu boû thì toát, khoâng boû, thì vò aáy phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 12. Tyø-kheo naøo taùnh tình hung aùc, khoù hoøa thuaän, cuøng hoïc kinh luaät vôùi caùc Tyø-kheo, chuyeän gaây goå, phaïm toäi thöôøng thöôøng xaûy ra. Caùc Tyø-kheo nhö phaùp, nhö luaät khuyeân can söï phaïm toäi cuûa vò kia. Vò aáy ñaùp: Ñaïi ñöùc! Thaày ñöøng noùi vôùi toâi ñieàu gì hoaëc toát hoaëc xaáu. Toâi cuõng khoâng ñem vieäc toát, xaáu noùi laøm gì. Caùc Tyø-kheo laïi baûo vò kia: Thaày ñöøng ngaõ maïn töï phuï, khoâng theå khoâng cuøng nhau xaây döïng. Thaày neân vì caùc Tyø-kheo noùi lôøi nhö phaùp, caùc Tyø-kheo cuõng seõ vì thaày noùi lôøi nhö phaùp. Laàn löôït trao ñoåi chæ veõ cho nhau nhö vaäy seõ laøm chuyeån ñoåi, boû caùc toäi loãi, coù theá, môùi thaønh chuùng Taêng cuûa Nhö Lai. Can giaùn nhö vaäy vaãn kieân trì khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba khuyeân can boû ñöôïc thì toát, coøn khoâng boû thì vò aáy phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 13. Tyø-kheo naøo soáng nöông töïa vaøo xoùm laøng, haønh xöû xaáu xa laøm hoen oá tín ñoà. Haønh ñoäng xaáu xa naøy ai naáy ñeàu thaáy, ñeàu nghe, ñeàu bieát vaø vieäc laøm hoen oá tín ñoà, moïi ngöôøi cuõng thaáy, nghe vaø bieát. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo kia: “Thaày haønh xöû xaáu xa, laøm hoen oá tín ñoà. Haønh ñoäng xaáu xa naøy ai cuõng ñeàu thaáy, nghe, bieát vaø vieäc laøm hoen oá tín ñoà moïi ngöôøi cuõng thaáy, nghe, bieát. Thaày neân ñi ra khoûi xoùm laøng naøy, khoâng neân soáng nôi ñaây nöõa”. Tyø-kheo kia noùi: “Caùc Ñaïi ñöùc, caùc vò ñaõ bò leä thuoäc vaøo caûm tính: Yeâu, giaän, si, sôï. Taïi sao? Vì coù Tyø-

kheo cuõng ñoàng toäi nhö vaäy song coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi”. Caùc Tyø-kheo laïi noùi: Thaày ñöøng cho: “Caùc Ñaïi ñöùc bò leä thuoäc vaøo

caûm tính: yeâu, giaän, si, sôï, coù Tyø-kheo cuøng toäi nhö vaäy song coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi". Thaày laøm vieäc aùc, laøm hoen oá tín ñoà. Haønh ñoäng xaáu xa, ai cuõng thaáy, nghe, bieát vaø vieäc laøm hoen oá tín ñoà, moïi ngöôøi cuõng thaáy, nghe, bieát. Thaày ñöøng noùi: "Bò leä thuoäc vaøo caûm tính: yeâu, giaän, si, sôï". Thaày ñi ra khoûi nôi ñaây, khoâng neân soáng trong xoùm laøng naøy. Can giaùn nhö vaäy vaãn ngoan coá khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn maø boû thì toát, coøn khoâng boû thì Tyø-kheo kia phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Baïch chö Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi xong möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø- thi-sa. Chín giôùi tröôùc vöøa phaïm laø thaønh toäi, boán giôùi tieáp theo phaûi qua Ba laàn khuyeân baûo can giaùn môùi keát toäi. Neáu Tyø-kheo phaïm moãi moät Taêng-giaø-baø-thi-sa, bieát roõ phaïm maø coá tình che giaáu thì tuøy theo thôøi gian che giaáu, Taêng buoäc thi haønh Ba-lôïi-baø-sa (Parivaøsa: coâ laäp soáng rieâng) baáy nhieâu thôøi gian. Sau heát thôøi gian coâ laäp soáng rieâng bieät, ñöông söï tieáp tuïc thi haønh saùu ñeâm Ma-na-ñoûa (Maønatta: loøng thanh thaûn). Xong saùu ñeâm thi haønh "Loøng vui thanh thaûn" thì ñeán Taêng ñeå caàu A-phuø-ha-na (Abbhaøna: giaûi toäi). Taêng xem xeùt quaù trình ñöông söï thi haønh nhö phaùp xong thì cho giaûi toäi. Vieäc giaûi tröø toäi Taêng-giaø- baø-thi-sa ñöôïc thöïc hieän giöõa hoäi ñoàng Taêng ñuû soá laø hai möôi vò. Neáu thieáu moät, khoâng hoäi ñuû hai möôi vò thì vieäc giaûi toäi cho Tyø-kheo kia khoâng thaønh. Hoäi ñoàng Taêng khoâng hoäi ñuû kia, nhö phaùp bò khieån traùch. Ñaây laø phaùp öùng xöû phaûi nhö vaäy (Thi phaùp öùng nhó). Nay hoûi caùc Ñaïi ñöùc trong caùc giôùi Taêng-giaø-baø-thi-sa coù thanh tònh khoâng? (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy). Caùc Ñaïi ñöùc trong caùc giôùi naøy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. HAI PHAÙP BAÁT ÑÒNH Caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø hai phaùp Baát ñònh, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. 1. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi moät ngöôøi nöõ, ngoài ôû nôi vaéng veû, che khuaát, choã coù theå haønh daâm, Öu-baø-di coù loøng tin thaáy vaäy, ñoái vôùi trong ba phaùp, nöõ tín taâm kia noùi Tyø-kheo phaïm moãi moät trong ba, hoaëc phaïm Ba-la-di, hoaëc phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc phaïm Ba-daät-ñeà. Tuøy theo choã quy keát phaïm cuûa ngöôøi nöõ aáy vaø Tyø-kheo kia coâng nhaän, Taêng neân xeùt vaø caên cöù vaøo choã quy keát moät trong ba phaùp cuûa ngöôøi nöõ heát loøng vôùi ñaïo phaùp kia maø trò phaït Tyø-kheo ñöông söï. Ñaây laø phaùp

Baát ñònh thöù nhaát. 2. Neáu Tyø-kheo, cuøng vôùi moät ngöôøi nöõ, ngoài ôû choã troáng, trao ñoåi ngoân ngöõ thoâ tuïc, daâm duïc, Öu-baø-di coù loøng tin troâng thaáy, ñoái vôùi trong hai phaùp, nöõ tín taâm kia noùi Tyø-kheo phaïm moät trong hai, hoaëc phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc phaïm Ba-daät-ñeà. Tuøy theo choã quy keát phaïm cuûa tín nöõ vaø Tyø-kheo coâng nhaän ñuùng, Taêng neân xeùt vaø caên cöù vaøo lôøi noùi phaïm moät trong hai phaùp cuûa ngöôøi nöõ heát loøng vôùi ñaïo maø trò phaït Tyø-kheo ñöông söï. Ñaây laø phaùp Baát ñònh thöù hai. Baïch caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi xong hai phaùp Baát ñònh. Nay hoûi caùc Ñaïi ñöùc trong hai phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy).

Caùc Ñaïi ñöùc, trong hai phaùp naøy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. 30 PHAÙP NI TAÙT KYØ BA DAÄT ÑEÀ Baïch caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. 1. Neáu Tyø-kheo, ba y ñaày ñuû, y Ca-hi-na (Kathina: y coâng ñöùc) ñaõ xaû, ñöôïc pheùp giöõ y dö möôøi ngaøy. Neáu giöõ quaù möôøi ngaøy thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 2. Neáu Tyø-kheo, ba y ñaõ coù ñuû, y Ca-hi-na ñaõ xaû, qua moät ñeâm ñöôïc pheùp lìa moät trong ba y ñeå nguû, neáu quaù moät ñeâm, tröø Taêng Yeát- ma cho pheùp, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 3. Neáu Tyø-kheo, ba y ñaõ coù ñuû, y Ca-hi-na ñaõ xaû, coù vaûi ngoaøi thôøi gian cho pheùp, neáu caàn thì nhaän, nhöng nhanh choùng may thaønh y maø thoï trì. Neáu ñuû thì toát coøn khoâng ñuû vaûi thì naùn ñôïi nôi naøo coù, cho theâm vaûi ñuû ñeå may thaønh y. Ñieàu naøy chæ ñöôïc pheùp keùo daøi trong moät thaùng. Quaù moät thaùng vaãn giöõ vaûi phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 4. Neáu Tyø-kheo nhaän y töø Tyø-kheo-ni khoâng baø con quyeán thuoäc, tröø vieäc ñoåi chaùc, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 5. Neáu Tyø-kheo sai baûo Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con quyeán thuoäc giaët y cuõ, hoaëc nhuoäm, hoaëc ñaäp, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 6. Neáu Tyø-kheo ñeán xin y nôi cö só hay vôï cö só chaúng phaûi baø con thaân thuoäc, tröø tröôøng hôïp coù lyù do, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Lyù do aáy laø: y bò cöôùp, bò maát, bò chaùy, bò nöôùc cuoán troâi, bò huûy hoaïi, nhö vaäy goïi laø tröôøng hôïp coù lyù do. 7. Neáu Tyø-kheo, y bò cöôùp, bò maát, bò chaùy, bò nöôùc cuoán troâi, bò huûy hoaïi, ñeán xin y nôi cö só hay vôï cö só chaúng phaûi baø con, thaân thuoäc. Neáu cö só hay vôï cö só coù nhaõ yù cuùng nhieàu y thì Tyø-kheo chæ neân nhaän

hai y, neáu nhaän quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 8. Neáu coù cö só hay vôï cö só khoâng phaûi thaân quyeán, hoï baøn baïc vôùi nhau: “Neân may y töông xöùng vôùi soá tieàn nhö vaäy ñeå cuùng cho Tyø- kheo teân nhö vaäy”. Tyø-kheo aáy, tröôùc khoâng ñöôïc môøi nhaän cuùng theo yù muoán, aáy vaäy, vaãn ñeán nhaø cö só vaø vôï cö só, hoûi: “OÂng, baø söû duïng soá tieàn nhö vaäy ñeå may y nhö theá cuùng cho toâi phaûi khoâng?”. Cö só thöa: “Ñuùng theá”. Cö só, vôï cö só lieàn nhaän ñöôïc lôøi khen cuûa Tyø-kheo: “Laønh thay! Caùc cö só! Vì toâi muoán y ñeïp, haõy may y nhö vaäy cuùng cho toâi”. Neáu ñöôïc y, Tyø-kheo phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 9. Neáu coù cö só, vôï cö só khoâng phaûi baø con, hoï baøn tính vôùi nhau: “Ta neân goùp chung soá tieàn nhö vaäy may y töông xöùng nhö theá ñeå cuùng cho Tyø-kheo teân nhö vaäy”. Tyø-kheo aáy, tröôùc khoâng ñöôïc thænh tuøy yù, aáy vaäy, vaãn ñeán nhaø cö só, vôï cö só, hoûi: “Muoán cuùng y cho toâi neân moãi ngöôøi ñeàu goùp soá tieàn nhö vaäy may y nhö theá phaûi khoâng?”. Cö só thöa: “Vaâng”. Cö só, vôï cö só lieàn nhaän ñöôïc lôøi taùn thaùn cuûa Tyø-kheo: “Laønh thay! Caùc cö só! Muoán cho y thaät hoaøn haûo, neân hôïp chung tieàn may moät y coù giaù trò, cuùng cho toâi”. Neáu ñöôïc y, Tyø-kheo phaïm Ni-taùt-kyø- ba-daät-ñeà. 10. Vì muoán cuùng y cho Tyø-kheo, neân: Hoaëc Vua, hoaëc Ñaïi thaàn, Baø-la-moân, Cö só sai ngöôøi mang tieàn saém y ñeán truù xöù Tyø-kheo, oâng ta thöa: “Thöa Ñaïi ñöùc! Ñaây laø soá tieàn saém y cho Ñaïi ñöùc cuûa Vua..., sai toâi mang ñeán cuùng thaày, xin Ñaïi ñöùc

nhaän cho". Tyø-kheo aáy noùi: "Toâi khoâng ñöôïc pheùp nhaän tieàn saém y, neáu laø y thanh tònh thì toâi môùi nhaän ñeå thoï trì". Ngöôøi thöøa leänh Ñaïi thaàn thöa: "Thöa Ñaïi ñöùc, thaày coù ngöôøi giuùp vieäc khoâng?". "Coù", Tyø-kheo chæ roõ ngöôøi giuùp vieäc. Ngöôøi thöøa leänh lieàn ñeán nôi ngöôøi giuùp vieäc, baûo: "Ñaïi thaàn, Vua teân... sai toâi mang tieàn saém y ñeán cuùng cho Tyø-kheo... OÂng nhaän giuùp soá tieàn naøy saém y cho Ñaïi ñöùc roài oâng trao cho thaày tieän lôïi hôn". Sau khi trao tieàn cho ngöôøi chaáp söï, ngöôøi thöøa leänh quay trôû laïi choã Tyø-kheo thöa: "Baïch Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ ñeán choã ngöôøi giuùp vieäc maø thaày ñaõ chæ choã vaø trao cho oâng ta soá tieàn cuûa Ñaïi thaàn toâi trao cuùng. Xin baùo cho Ñaïi ñöùc bieát, luùc naøo caàn y, thaày coù theå ñeán ñoù nhaän". Khi Tyø-kheo caàn y ñeán choã ngöôøi chaáp söï laàn thöù hai roài laàn thöù ba, laàn naøo cuõng baûo: "Toâi caàn y, xin cho toâi nhaän y". Neáu nhaän ñöôïc thì toát, khoâng nhaän ñöôïc thì tieáp tuïc laàn thöù tö, laàn thöù naêm vaø laàn thöù saùu ñeán tröôùc ngöôøi chaáp söï ñöùng im laëng. Neáu nhaän ñöôïc thì toát, khoâng nhaän ñöôïc maø ñeán quaù saùu laàn ñeå caàu nhaän ñöôïc, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Neáu khoâng nhaän ñöôïc y thì neân baùo cho ngöôøi nhaän nhieäm vuï cuûa Ñaïi thaàn bieát, hoaëc ñích thaân

hoaëc nhôø ngöôøi tin caäy ñeán baùo: "Soá tieàn maø oâng mang ñeán giao cho ngöôøi giuùp vieäc ñeå saém y cho Tyø-kheo... roát cuoäc Tyø-kheo aáy khoâng nhaän ñöôïc y, oâng neân ñích thaân quay laïi ñoù laáy laïi tieàn ñöøng ñeå maát". Ñaây laø vieäc neân laøm. 11. Neáu Tyø-kheo ñích thaân ñi xin tô sôïi roài thueâ thôï deät, deät vaûi may thaønh y, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 12. Neáu cö só, vôï cö só, vì Tyø-kheo, thueâ thôï deät, deät laøm thaønh y. Tyø-kheo aáy, tröôùc khoâng ñöôïc nhaän tuøy yù, aáy vaäy, laïi ñeán choã thôï deät daën doø: Naøy oâng! Y naøy hoï may ñeå cuùng cho toâi, oâng vui loøng cuõng vì toâi maø deät cho kheùo, thaät saéc saûo, khoå cho roäng, ñöông nhieân toâi haäu taï rieâng. Sau ñoù, Tyø-kheo baùo ôn thôï deät trò giaù baèng moät böõa aên. Neáu ñöa theâm trò giaù moät böõa aên ñeå ñöôïc y thì Tyø-kheo phaïm Ni-taùt-kyø-ba- daät-ñeà. 13. Neáu Tyø-kheo ñem y cho Tyø-kheo khaùc, sau vì giaän, baát hoøa, hoaëc töï mình ñoaït laáy laïi hoaëc sai ngöôøi ñoaït laïi, noùi: Traû y laïi cho toâi, toâi khoâng cho thaày, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 14. Neáu Tyø-kheo bieát ngöôøi Ñaøn-vieät muoán ñem vaät naøo ñoù cuùng cho Taêng, laïi xoay veà laøm cuûa rieâng mình thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät- ñeà. 15. Neáu Tyø-kheo coù beänh, ñöôïc pheùp uoáng boán loaïi thuoác deã tieâu hoùa. Cöù moät laàn nhaän ñöôïc toâ, daàu, ñöôøng vaø ñöôøng pheøn thì ñöôïc ñeå uoáng ñeán baûy ngaøy. Neáu ñeå quaù baûy ngaøy thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät- ñeà. 16. Neáu Tyø-kheo cö truù ôû A-lan-nhaõ, an cö ba thaùng, chöa heát thaùng taùm. Neáu choã coù naïn khuûng boá thì cho pheùp göûi moãi moät y ôû nhaø baïch y trong cöông giôùi. Neáu coù nhaân duyeân ra ngoaøi cöông giôùi, rôøi khoûi y göûi naøy vaø thôøi gian ñöôïc pheùp lìa y aáy nguû laø saùu ñeâm. Neáu quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 17. Neáu Tyø-kheo, muøa Xuaân coøn moät thaùng neân tìm y taém möa, coøn nöûa thaùng cho söû duïng. Neáu chöa ñeán moät thaùng maø tìm vaø

tröôùc nöûa thaùng laïi söû duïng, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 18. Neáu Tyø-kheo, tieàn an cö, haäu an cö coøn möôøi ngaøy nöõa môùi ñeán ngaøy Töï töù, ñöôïc y cuùng gaáp, neáu caàn thì nhaän caát cho ñeán thôøi haïn cuûa y, neáu quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 19. Neáu Tyø-kheo, baùt chöa ñuû naêm choã haøn gaén, laïi xin baùt môùi, vì muoán coù baùt toát, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Caùi baùt môùi aáy phaûi xaû ôû giöõa Taêng. Taêng neân laáy baùt cuõ xaáu nhaát trong chuùng trao cho vaø noùi: Thaày duøng caùi baùt naøy cho ñeán vôõ. Phaùp xaû baùt laø nhö vaäy.

668 BOÄ LUAÄT 1

20. Neáu Tyø-kheo, ñöôïc giöõ caát baùt dö möôøi ngaøy, neáu quaù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 21. Neáu Tyø-kheo laøm ngoïa cuï môùi baèng tô taèm, (Kieàu-xa-da) phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 22. Neáu Tyø-kheo laøm ngoïa cuï môùi toaøn baèng loâng deâ toaøn ñen, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 23. Neáu Tyø-kheo muoán laøm ngoïa cuï môùi thì neân söû duïng hai phaàn loâng deâ maøu ñen, loâng traéng baèng moät phaàn ba loâng ñen vaø loâng xaáu baèng moät phaàn tö loâng traéng. Neáu quaù, maø cöù laøm thaønh, phaïm Ni-taùt- kyø-ba-daät-ñeà. 24. Neáu Tyø-kheo, laøm ngoïa cuï môùi thì phaûi duøng ñuû saùu naêm. Chöa ñuû saùu naêm hoaëc boû hay khoâng boû laïi laøm ngoïa cuï môùi, tröø Taêng yeát-ma cho pheùp, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 25. Neáu Tyø-kheo, laøm Ni sö ñaøn môùi, toaøn baèng loâng deâ ñen thì phaûi phaù maøu saéc ñeïp naøy baèng caùch laáy moät mieáng Ni sö ñaøn cuõ vuoâng baèng moät gang tay Ñöùc Phaät, may leân Ni sö ñaøn môùi. Neáu khoâng laøm hoaïi saéc, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 26. Neáu Tyø-kheo, coù ñöôïc loâng deâ muoán mang xaùch ñeán nôi naøo ñoù thì töï mình ñem ñi, nhieàu laém laø ba do-tuaàn. Neáu mang ñi quaù möùc naøy, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 27. Neáu Tyø-kheo, sai baûo Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con giaët, nhuoäm, chaûi loâng deâ, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 28. Neáu Tyø-kheo, caàu lôïi neân mua baùn ñoåi chaùc, mua reû baùn ñaét caùc thöù, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 29. Neáu Tyø-kheo, söû duïng vaøng, baïc vaø caùc loaïi tieàn ñeå mua baùn, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 30. Neáu Tyø-kheo, töï mình caàm vaøng, baïc vaø tieàn hoaëc khieán ngöôøi caàm hay khôûi taâm thoï nhaän, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Caùc Ñaïi ñöùc, toâi ñaõ noùi ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Nay xin hoûi: Caùc Ñaïi ñöùc trong caùc giôùi naøy thanh tònh khoâng? (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy). Caùc Ñaïi ñöùc, trong caùc giôùi naøy ñeàu thanh tònh, do im laëng, vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. 91 PHAÙP BA DAÄT ÑEÀ Caùc Ñaïi ñöùc, tieáp ñaây laø chín möôi moát phaùp Ba-daät-ñeà, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo, coá yù noùi doái, phaïm Ba-daät-ñeà. 2. Neáu Tyø-kheo huûy baùng Tyø-kheo, phaïm Ba-daät-ñeà.

SOÁ 1422 - DI SA TAÉC NGUÕ PHAÀN GIÔÙI BOÅN 669

3. Neáu Tyø-kheo noùi hai löôõi gaây caõi vaõ trong chuùng Tyø-kheo, phaïm Ba-daät-ñeà. 4. Neáu Tyø-kheo thuyeát phaùp cho ngöôøi nöõ thì khoâng noùi quaù naêm, saùu lôøi, tröø khi coù ngöôøi nam bieát phaân bieät lôøi thieän, aùc, phaïm Ba-daät- ñeà. 5. Neáu Tyø-kheo, bieát Taêng ñaõ nhö phaùp giaûi quyeát döùt ñieåm

vaán ñeà roài, maø khôi laïi vaán ñeà, phaïm Ba-daät-ñeà. 6. Neáu Tyø-kheo, daïy kinh cho ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc vaø cuøng ñoïc tuïng vôùi hoï, phaïm Ba-daät-ñeà. 7. Neáu Tyø-kheo, cuøng nguû vôùi ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc, quaù ba ñeâm, phaïm Ba-daät-ñeà. 8. Neáu Tyø-kheo höôùng ñeán ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc, töï noùi toâi ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, raèng toâi bieát nhö vaäy, toâi thaáy nhö vaäy, söï thaät laø vaäy, phaïm Ba-daät-ñeà. 9. Neáu Tyø-kheo, bieát Tyø-kheo khaùc phaïm toäi naëng laïi ñem noùi vôùi ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc bieát, tröø Taêng yeát-ma sai, phaïm Ba-daät-ñeà. 10. Neáu Tyø-kheo chæ trích: “Caùc giôùi vuïn vaët lænh kænh aáy, naøo ích gì? Khi tuïng caùc giôùi aáy chæ laøm cho ngöôøi ta lo, buoàn thoâi! Mæa mai, xem thöôøng giôùi nhö theá, phaïm Ba-daät-ñeà. 11. Neáu Tyø-kheo, töï mình hoaëc sai khieán ngöôøi khaùc chaët phaù caây coái, choã ôû cuûa quyû thaàn… phaïm Ba-daät-ñeà. 12. Neáu Tyø-kheo, coá yù khoâng traû lôøi ñuùng theo caâu hoûi, phaïm Ba- daät-ñeà. 13. Neáu Tyø-kheo, tròch thöôïng, vu khoáng ngöôøi ñöôïc Taêng sai, phaïm Ba-daät-ñeà. 14. Neáu Tyø-kheo, naèm hoaëc ngoài leân ngoïa cuï cuûa Taêng traûi nôi ñaát troáng, do mình traûi, hoaëc sai ngöôøi khaùc traûi hay ai ñoù traûi, khi ñi khoâng ñích thaân thu doïn, khoâng baûo ai doïn, cuõng khoâng daën doø ai doïn hoä, hoaëc tröôøng hôïp thaáy Taêng ngoïa cuï traûi nôi ñaát troáng maø khoâng thu doïn, boû ñi, phaïm Ba-daät-ñeà. 15. Neáu Tyø-kheo, naèm hay ngoài leân ngoïa cuï cuûa Taêng traûi trong phoøng Taêng, ngoïa cuï do mình traûi, hoaëc sai ngöôøi khaùc traûi hay ai ñoù traûi, khi ñi, khoâng ñích thaân doïn deïp, khoâng baûo ai doïn, cuõng khoâng daën doø nhôø thu doïn, phaïm Ba-daät-ñeà. 16. Neáu Tyø-kheo, noùng giaän, böïc töùc, loâi keùo Tyø-kheo töø trong phoøng ra ngoaøi, hoaëc sai khieán ngöôøi khaùc keùo, naëng lôøi: “Ñi ra ngay! Ñöøng ôû trong naøy nöõa”, phaïm Ba-daät-ñeà. 17. Neáu Tyø-kheo, bieát ngoïa cuï ai ñoù ñaõ traûi saün, mình ñeán sau laïi

coá chieám choã, ñích thaân traûi hoaëc sai ngöôøi khaùc traûi phu cuï vôùi duïng yù: “Neáu hoï khoâng baèng loøng thì töï nhieân hoï phaûi ra ñi”, phaïm Ba-daät-ñeà. 18. Neáu Tyø-kheo, treân gaùc nhaø Taêng coù voõng hay giöôøng caây coù chaân nhoïn yeáu, coá söùc naèm ngoài maïnh, phaïm Ba-daät-ñeà. 19. Neáu Tyø-kheo, laøm phoøng xaù lôùn thì leân töôøng theo saùt maët moùng, choã chöøa cöûa song, cöûa caùnh cöïc chaéc, keát caáu nhau thaät kieân coá vöõng chaûi, maùi lôïp hai, ba lôùp laø vöøa. Neáu lôïp quaù ba lôùp, phaïm Ba- daät-ñeà. 20. Neáu Tyø-kheo, bieát nöôùc coù truøng laáy töôùi leân buøn hoaëc duøng vaøo vieäc aên uoáng vaø caùc sinh hoaït, phaïm Ba-daät-ñeà. 21. Neáu Tyø-kheo, Taêng khoâng sai maø vaãn giaùo giôùi Tyø-kheo-ni, phaïm Ba-daät-ñeà. 22. Neáu Tyø-kheo, Taêng sai giaùo giôùi Tyø-kheo-ni maø giaùo giôùi cho ñeán chieàu toái, phaïm Ba-daät-ñeà. 23. Neáu Tyø-kheo, Taêng khoâng sai maø vaãn coá yù ñi giaùo giôùi ñeå ñöôïc vaøo truù xöù cuûa Tyø-kheo-ni, tröø nhaân duyeân ni oám ñau, phaïm Ba- daät-ñeà. 24. Neáu Tyø-kheo, noùi nhö vaày: “Caùc Tyø-kheo vì lôïi döôõng ñöôïc cuùng döôøng cho neân giaùo giôùi Tyø-kheo-ni”, phaïm Ba-daät-ñeà. 25. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi Tyø-kheo-ni, hoaëc cuøng Thöùc-xoa-ma- na hay Sa-di-ni, chæ hai ngöôøi ngoài choã vaéng, phaïm Ba-daät-ñeà.

26. Neáu Tyø-kheo ñem y cho Tyø-kheo-ni khoâng phaûi thaân quyeán, töø ñoåi chaùc, phaïm Ba-daät-ñeà. 27. Neáu Tyø-kheo, may y cho Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con cuûa mình, phaïm Ba-daät-ñeà. 28. Neáu Tyø-kheo, heïn töôùc vôùi Tyø-kheo-ni cuøng ñi chung moät ñöôøng, töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng kia, töø nhaân duyeân, phaïm Ba- daät-ñeà. Nhaân duyeân aáy laø: Nhieàu baïn beø cuøng ñi, gaëp choã nghi sôï baát oån. Ñaây goïi laø nhaân duyeân. 29. Neáu Tyø-kheo, heïn töôùc vôùi Tyø-kheo-ni cuøng ñi chung chuyeán thuyeàn, hoaëc ngöôïc doøng hoaëc xuoâi doøng, töø ñi ñoø ngang, phaïm Ba- daät-ñeà. 30. Neáu Tyø-kheo, bieát roõ thöùc aên coù ñöôïc kia laø do nguyeân nhaân Tyø-kheo-ni khen ngôïi thí chuû, maø vaãn aên. Töø töôùc ñoù, Ñaøn-vieät phaùt taâm cuùng döôøng, phaïm Ba-daät-ñeà. 31. Neáu Tyø-kheo, aên nhieàu laàn, töø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà. Nhaân duyeân aáy laø: Khi beänh, khi thôøi cuûa y, khi ñöôïc cuùng döôøng y. Ñaây goïi laø nhaân duyeân.

32. Neáu Tyø-kheo, nhaän lôøi môøi thí chuû, aên rieâng chuùng, phaïm Ba- daät-ñeà, töø nhaân duyeân. Nhaân duyeân laø: Gaëp luùc beänh, luùc thuoäc thôøi cuûa y, luùc ñöôïc cuùng y, luùc may y, luùc ñi döôøng, luùc ngoài thuyeàn ñi, luùc ñaïi hoâïi, luùc leã hoäi Sa-moân. Goïi ñaây laø nhaân duyeân. 33. Neáu Tyø-kheo, nôi naøo chæ cuùng moät böõa aên, khoâng beänh, Tyø- kheo nhaän aên quaù moät böõa, phaïm Ba-daät-ñeà. 34. Neáu Tyø-kheo ñeán nhaø baïch y, gaëp nhaø cuùng nhieàu thöùc aên uoáng theo khaát caàu, naøo laø baùnh, buùn, mieán… Tyø-kheo khoâng duøng böõa taïi nhaø aáy maø caàn nhaän hai, ba baùt. Nhaän ñöôïc, ra veà, ñem san seû thöùc aên aáy cho caùc Tyø-kheo khaùc cuøng aên. Neáu khoâng beänh maø thoï nhaän quaù möùc vaø khoâng san seû cho caùc Tyø-kheo khaùc cuøng aên thì phaïm Ba-daät-ñeà. 35. Neáu Tyø-kheo, aên xong roài, khoâng laøm phaùp thöïc aên dö maø aên tieáp phaïm Ba-daät-ñeà. 36. Neáu Tyø-kheo bieát Tyø-kheo khaùc aên xong roài, vì muoán ñeå cho vò naøy phaïm toäi, neân naøi eùp môøi moïc ñeå vò naøy cuøng aên laïi nhöng khoâng laøm phaùp aên dö, Tyø-kheo môøi phaïm Ba-daät-ñeà. 37. Neáu Tyø-kheo, vôùi taát caû caùc loaïi thöùc aên khoâng nhaän lôøi môøi trao, maø töï cho vaøo mieäng, töø neám thöùc aên, taêm xæa raêng vaø nöôùc, phaïm Ba-daät-ñeà. 38. Neáu Tyø-kheo, aên phi thôøi, phaïm Ba-daät-ñeà. 39. Neáu Tyø-kheo, aên thöùc aên ñeå caùch ñeâm, phaïm Ba-daät-ñeà. 40. Neáu Tyø-kheo, töï tay ñöa thöùc aên cho nam hay nöõ ngoaïi ñaïo loõa hình, phaïm Ba-daät-ñeà. 41. Neáu trong caùc gia ñình coù caùc thöùc aên ngon nhö: söõa, laïc, toâ, daàu, caù, thòt, Tyø-kheo naøo khoâng beänh, ñích thaân ñoøi hoûi caùc thöùc aên naøy, nhaän ñöôïc thöùc aên, phaïm Ba-daät-ñeà. 42. Neáu Tyø-kheo, trong “Nhaø aên” cuøng vôùi ngöôøi nöõ ngoài laâu, phaïm Ba-daät-ñeà. 43. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi nöõ, chæ hai ngöôøi ngoài nôi choã vaéng, phaïm Ba-daät-ñeà. 44. Neáu Tyø-kheo, cuøng vôùi ngöôøi nöõ, chæ hai ngöôøi ngoài nôi choã ñaát troáng, phaïm Ba-daät-ñeà. 45. Neáu Tyø-kheo, xem caùc binh chuùng xuaát quaân ra traän, phaïm Ba-daät-ñeà. 46. Neáu Tyø-kheo, coù lyù do ñeán ôû trong quaân traän, toái ña ñöôïc nguû laïi hai, ba ñeâm, neáu quaù, phaïm Ba-daät-ñeà. 47. Neáu Tyø-kheo, coù nhaân duyeân ñeán trong quaân, nguû laïi hai, ba

ñeâm ñeå xem quaân traän chieán ñaáu, phaïm Ba-daät-ñeà. 48. Neáu Tyø-kheo, noùi nhö vaày: “Nhö toâi hieåu nhöõng ñieàu Phaät daïy giaùo: Laøm ngaên trôû ñaïo nghieäp thì khoâng coù khaû naêng laøm trôû ngaïi ñaïo nghieäp”. Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo aáy: “Thaày ñöøng neân noùi nhö vaäy, ñöøng huûy baùng Phaät, chôù vu khoáng Phaät. Phaät daïy: Phaùp laøm ngaên trôû ñaïo nghieäp thì thaät söï laøm cho ñaïo nghieäp bò ngaên trôû. Thaày haõy loaïi boû kieán chaáp aùc taø ñoù”. Ñem lôøi can giaùn nhö vaäy maø vaãn ngoan coá, khoâng boû thì tieáp tuïc can giaùn laàn thöù hai, thöù ba. Boû ñöôïc thì ñaây laø vieäc toát, khoâng boû thì phaïm Ba-daät-ñeà. 49. Neáu Tyø-kheo, bieát Tyø-kheo kia khoâng nhö phaùp saùm hoái, khoâng boû taø kieán aùc maø cuøng ngoài, cuøng chuyeän troø, cuøng nguû nghæ, cuøng laøm vieäc, phaïm Ba-daät-ñeà. 50. Neáu coù Sa-di, noùi: “Nhö toâi hieåu nhöõng ñieàu Phaät noùi: Thoï höôûng naêm duïc laïc khoâng heà laøm ngaên trôû ñaïo nghieäp”. Caùc Tyø-kheo baûo Sa-di aáy: “Ngöôi ñöøng noùi theá, ñöøng phæ baùng Phaät, chôù vu khoáng Phaät nhö vaäy! Ñöùc Phaät daïy: Naêm duïc laïc laø chöôùng ñaïo thì thaät söï laøm cho ñaïo nghieäp bò che laáp. Naøy Sa-di! Haõy boû kieán chaáp xaáu xa aáy ñi”. Ñaõ daïy baûo nhö vaäy nhöng Sa-di vaãn cöùng coûi ngoan coá khoâng boû thì neân daïy baûo laàn thöù hai, thöù ba. Laàn thöù hai, thöù ba daïy baûo maø Sa-di töø boû ñöôïc thì ñaây laø vieäc toát ñeïp. Coøn khoâng boû thì caùc Tyø-kheo haõy baûo: Ngöôi böôùc ra khoûi nôi naøy! Töø nay ngöôi ñöøng goïi Phaät laø Thaày, khoâng ñöôïc pheùp ñi theo sau caùc Tyø-kheo nhö caùc Sa-di khaùc. Caùc Sa- di khaùc ñöôïc nguû cuøng phoøng vôùi Tyø-kheo hai ñeâm, ngöôi cuõng khoâng ñöôïc pheùp ñieàu ñoù. Ngöôi laø ngöôøi ngu neân ñi khoûi choã naøy, ñöøng ôû nôi ñaây nöõa. Neáu Tyø-kheo bieát Sa-di bò ñuoåi ñi ñuùng phaùp maø chöùa chaáp, cho pheùp cuøng ôû cuøng noùi naêng, phaïm Ba-daät-ñeà. 51. Neáu Tyø-kheo, coá taâm saùt haïi maïng soáng loaøi vaät, phaïm Ba- daät-ñeà. 52. Neáu Tyø-kheo, coá tình khieán cho Tyø-kheo khaùc nghi ngôø vôùi duïng yù laøm cho Tyø-kheo kia phieàn muoän chæ trong choác laùt, phaïm Ba- daät-ñeà. 53. Neáu Tyø-kheo, trong luùc Taêng ñang phaân xöû vieäc, khoâng gôûi duïc ñöùng daäy boû ñi, phaïm Ba-daät-ñeà. 54. Neáu Tyø-kheo, thoïc leùt Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà. 55. Neáu Tyø-kheo, ñuøa giôõn trong nöôùc, Ba-daät-ñeà. 56. Neáu Tyø-kheo, cuøng nguû chung nhaø coù ngöôøi nöõ, phaïm Ba-daät- ñeà. 57. Neáu Tyø-kheo, uoáng caùc loaïi röôïu phaïm Ba-daät-ñeà.

58. Neáu Tyø-kheo, khinh cheâ thaày vaø giôùi, phaïm Ba-daät-ñeà. 59. Neáu Tyø-kheo töï tay ñaøo ñaát hoaëc sai khieán ngöôøi ñaøo, baûo ñaøo nhö vaày... phaïm Ba-daät-ñeà. 60. Neáu Tyø-kheo, theo doõi laéng nghe caùc Tyø-kheo khaùc tranh caõi roài nghó: “Nhöõng ñieàu caùc Tyø-kheo noùi ta luoân ghi nhôù”, phaïm Ba-daät- ñeà. 61. Neáu Tyø-kheo, bieát ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi maø vaãn cho hoï thoï giôùi Cuï tuùc, phaïm Ba-daät-ñeà. Ngöôøi aáy khoâng ñaéc giôùi, caùc Tyø-kheo cuõng bò quôû traùch, nhö vaäy laø ñuùng phaùp. 62. Neáu Tyø-kheo, nhaän thænh tuøy yù thuoác duøng trong boán thaùng, neáu nhaän quaù thôøi gian môøi, töø: Thænh caàu

nhaän laïi, töï mang thuoác ñeán môøi, thænh nhaän laâu daøi, phaïm Ba-daät-ñeà. 63. Neáu Tyø-kheo, phaïm toäi nhieàu, caùc Tyø-kheo nhö phaùp can giaùn, laïi baûo: Toâi ñaâu coù hoïc giôùi aáy. Toâi caàn phaûi hoûi laïi caùc Tyø-kheo trì phaùp, trì luaät khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø-kheo muoán tìm hieåu neân hoûi vò trí phaùp, trì luaät thì ñieàu ñoù khoâng phaïm. 64. Neáu Tyø-kheo, khi thuyeát giôùi, noùi nhö vaày: "Nay toâi môùi bieát phaùp naøy ruùt ra töø trong Giôùi kinh noùi ra vaøo moãi nöûa thaùng Boá-taùt". Caùc Tyø-kheo bieát roõ Tyø-kheo naøy ñaõ hai, Ba laàn ngoài nghe khi noùi giôùi. Tyø-kheo naøy khoâng theå vieän côù khoâng bieát ñeán ñeå ñöôïc chaïy toäi, tuøy theo choã phaïm toäi, nhö phaùp trò. Trò roài phaûi quôû traùch söï khoâng bieát cuûa Tyø-kheo naøy laøm aûnh höôûng khoâng toát trong khi noùi giôùi, khoâng moät loøng nghe giôùi, khoâng khaéc ghi giôùi vaøo loøng, phaïm Ba-daät-ñeà. 65. Neáu Tyø-kheo, Vua chöa rôøi cuûa baùu vaø chöa caát baùu vaät maø vaøo quaù giôùi haïn cöûa haäu cung, phaïm Ba-daät-ñeà. 66. Neáu Tyø-kheo, heïn vôùi giaëc ñi cuøng moät ñöôøng, töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà. 67. Neáu Tyø-kheo cuøng heïn vôùi ngöôøi nöõ ñi chung moät ñöôøng töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà. 68. Neáu Tyø-kheo, khoâng beänh, ñích thaân ñoát löûa hay sai baûo ngöôøi khaùc ñoát löûa ñeå söôûi aám, phaïm Ba-daät-ñeà. 69. Neáu Tyø-kheo, ñoái vôùi chaâu baùu hay caùc vaät baèng chaâu baùu, hoaëc töï mình laáy hay chæ baûo ngöôøi khaùc laáy, töø trong Taêng-giaø-lam vaø choã nghæ qua ñeâm, phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu ôû trong Taêng-giaø-lam vaø nôi nghæ qua ñeâm coù nhaët cuûa baùu vaø caùc vaät baèng chaâu baùu, sau coù chuû xin laïi thì neân hoaøn traû. Ñaây laø laøm vieäc ñuùng phaùp. 70. Neáu Tyø-kheo, taém trong voøng nöûa thaùng, töø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà. Nhaân duyeân laø: khi coù beänh, khi laøm vieäc, khi ñi

ñöôøng, khi möa gioù, khi noùng böùc. Ñaây goïi laø nhaân duyeân. 71. Neáu Tyø-kheo, vì noùng giaän ñaùnh Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät- ñeà. 72. Neáu Tyø-kheo, do noùng giaän quô tay doïa ñaùnh Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà. 73. Neáu Tyø-kheo, coá tình khuûng boá Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät- ñeà. 74. Neáu Tyø-kheo, bieát Tyø-kheo khaùc phaïm toäi thoâ aùc maø che giaáu qua moät ñeâm, phaïm Ba-daät-ñeà. 75. Neáu Tyø-kheo, söû duïng phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa khoâng cô sôû ñeå phæ baùng Tyø-kheo khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà. 76. Neáu Tyø-kheo, baûo vôùi Tyø-kheo kia: "Thaày cuøng toâi ñeán caùc gia ñình, thaày seõ ñöôïc cuùng caùc thöùc aên uoáng ngon tuyeät". Khi ñeán ñoù, ñaõ khoâng cho maø coøn xua ñuoåi, noùi: "Thaày ñi ñi! Toâi ngoài noùi chuyeän vôùi thaày chaúng vui chuùt naøo! Toâi ngoài moät mình noùi moät mình coøn vui hôn", vì muoán laøm cho vò kia buoàn phieàn, phaïm Ba-daät-ñeà. 77. Neáu Tyø-kheo, nhaän ñöôïc y môùi may thì phaûi ñaùnh daáu y baèng ba loaïi maøu: hoaëc xanh, hoaëc ñen, hoaëc moäc lan. Neáu khoâng duøng ba loaïi maøu naøy ñeå laøm daáu y, phaïm Ba-daät-ñeà. 78. Neáu Tyø-kheo, vì coá yù ñuøa giôõn, giaáu caát caùc vaät duïng Tyø-kheo khaùc nhö y, baùt, toïa cuï, oáng ñöïng kim... caùc duïng cuï sinh hoaït, hoaëc sai ngöôøi giaáu caát, phaïm Ba-daät-ñeà. 79. Neáu Tyø-kheo, khi Taêng xöû ñoaùn vieäc ñaõ nhö phaùp gôûi

duïc roài sau ñoù laïi cheâ traùch, phaïm Ba-daät-ñeà. 80. Neáu Tyø-kheo noùi nhö vaày: “Caùc Tyø-kheo ñem vaät cuûa Taêng cho ngöôøi quen thaân”, phaïm Ba-daät-ñeà. 81. Neáu Tyø-kheo, ñaõ tònh thí y cho Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni maø ñoaït laáy laïi, phaïm Ba-daät-ñeà. 82. Neáu Tyø-kheo, ñaõ nhaän lôøi môøi aên cuûa thí chuû naøo ñoù, tröôùc böõa aên, hoaëc sau böõa aên ñeán nhaø thí chuû khaùc, cuõng khoâng ñeán gaàn ñeå baùo cho caùc Tyø-kheo khaùc, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà. Nhaân duyeân laø: Thôøi cuûa y. Ñaây laø nhaân duyeân. 83. Neáu Tyø-kheo, phi thôøi ñi vaøo xoùm laøng maø khoâng ñeán gaàn caùc Tyø-kheo thanh tònh ñeå thöa ñi, tröø nhaân duyeân, phaïm Ba-daät-ñeà. Nhaân duyeân laø: Gaëp luùc coù naïn. Ñaây laø nhaân duyeân. 84. Neáu Tyø-kheo duøng caùc loaïi boâng thieân nhieân ñeå doài caùc duïng cuï naèm, ngoài, phaïm Ba-daät-ñeà. 85. Neáu Tyø-kheo, töï laøm giöôøng daây, giöôøng caây ñeå naèm, ngoài

thì chaân giöôøng cao taùm ngoùn tay Ñöùc Nhö lai, tröø khuùc vaøo moäng, neáu quaù, phaïm Ba-daät-ñeà. 86. Neáu Tyø-kheo söû duïng xöông, raêng, söøng laøm oáng ñöïng kim, phaïm Ba-daät-ñeà. 87. Neáu Tyø-kheo, laøm Ni sö ñaøn thì phaûi ñuùng kích côõ: Daøi hai gang tay, roäng moät gang tay röôõi Ñöùc Phaät roài theâm vuoâng vöùc moät gang tay. Neáu laøm quaù löôïng naøy, phaïm Ba-daät-ñeà. 88. Neáu Tyø-kheo, may y che gheû thì phaûi laøm ñuùng quy ñònh: Daøi boán gang tay, roäng hai gang röôõi tay Ñöùc Phaät. Neáu quaù löôïng ñònh naøy, phaïm Ba-daät-ñeà. 89. Neáu Tyø-kheo, laøm aùo taém möa thì phaûi laøm ñuùng kích côõ: Daøi naêm gang tay, roäng hai gang röôõi tay Tu-giaø-ñaø, neáu laøm quaù löôïng ñònh phaïm Ba-daät-ñeà. 90. Neáu Tyø-kheo, coù may y thì may baèng côõ y cuûa Ñöùc Phaät, neáu quaù löôïng ñònh, phaïm Ba-daät-ñeà. Kích côõ y cuûa Phaät laø: Daøi chín gang, roäng saùu gang tay. Ñaây laø kích côõ y Phaät. 91. Neáu Tyø-kheo, bieát thí chuû coù yù ñònh ñem vaät cuùng cho Taêng laïi xoay xôû ñeå ñem cuùng cho ngöôøi khaùc, phaïm Ba-daät-ñeà. Baïch caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi xong chín möôi moát phaùp Ba-daät- ñeà. Nay xin hoûi: Caùc Ñaïi ñöùc trong caùc phaùp Ba-daät-ñeà naøy thanh tònh khoâng? (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy). Caùc Ñaïi ñöùc trong caùc giôùi Ba-daät-ñeà ñeàu thanh tònh, vì im laëng, vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. BOÁN PHAÙP BA LA ÑEÀ XAÙ NI Baïch caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, cöù moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh. 1. Neáu Tyø-kheo, khoâng beänh, treân ñöôøng khaát thöïc, töï tay nhaän laáy thöùc aên töø Tyø-kheo-ni khoâng phaûi thaân quyeán ñeå aên, thì Tyø-kheo aáy phaûi ñeán caùc Tyø-kheo khaùc noùi leân loãi ñaùng quôû traùch: “Toâi phaïm vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi ñöùc xin saùm hoái”. Ñaây goïi laø phaùp Hoái quaù. 2. Neáu Tyø-kheo, ñöôïc gia chuû môøi aên, coù maët Tyø-kheo-ni, Tyø-kheo-ni chæ baûo ngöôøi nhaø: “Theâm ñaày côm cho Tyø-kheo naøy, theâm canh cho Tyø-kheo kia”. Caùc Tyø-kheo neân noùi vôùi Tyø-kheo-ni aáy: “Naøy coâ! Haõy chôø moät luùc, ñôïi caùc thaày aên xong”. Neáu trong chuùng khoâng ai noùi lôøi aáy thì caùc Tyø-kheo naøy phaûi höôùng ñeán caùc Tyø-kheo khaùc ñeå hoái loãi. “Toâi ñaõ phaïm vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay tröôùc caùc Ñaïi ñöùc xin baøy toû toäi

naøy". Ñaây goïi laø phaùp Hoái quaù.

676 BOÄ LUAÄT 1

3. Neáu coù caùc "Hoïc gia" maø Taêng ñaõ taùc phaùp Yeát-ma laøm "Hoïc gia", Tyø-kheo naøo khoâng beänh, tröôùc khoâng ñöôïc thænh caàu thoï trai, töï tay nhaän thöùc aên nôi hoïc gia aáy thì Tyø-kheo aáy phaûi höôùng ñeán caùc Tyø-kheo khaùc maø hoái loãi: "Toâi phaïm vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay ñeán tröôùc caùc Ñaïi ñöùc xin baøy toû loãi naøy". Ñaây goïi laø phaùp Hoái quaù. 4. Neáu Tyø-kheo, truù nguï nôi A-lan-nhaõ, vaéng veû, coù nghi ngôø, lo sôï veà an ninh nhöng thieáu thaêm doø, caûnh baùo tröôùc cho tín thí ñeán cuùng döôøng ñeà phoøng, khoâng ra ngoaøi truù xöù ñeå thoï nhaän maø töï tay nhaän thöùc aên cuùng döôøng beân trong khuoân vieân cuûa Taêng do chuû mang vaøo. Tyø-kheo naøy phaûi höôùng ñeán caùc Tyø-kheo khaùc noùi loãi: "Toâi phaïm vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay ñeán tröôùc caùc Ñaïi ñöùc xin baøy toû hoái haän loãi naøy". Ñaây goïi laø phaùp Hoái quaù. Baïch caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, nay xin hoûi: Caùc Ñaïi ñöùc trong caùc giôùi naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng nhö vaäy) Caùc Ñaïi ñöùc trong boán phaùp naøy ñeàu thanh tònh, vì im laëng, vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. PHAÙP CHUÙNG HOÏC Baïch caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø phaùp Chuùng hoïc, moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Khoâng maëc noäi y cao, caàn phaûi hoïc. 2. Khoâng maëc noäi y thaáp, caàn phaûi hoïc. 3. Khoâng maëc noäi y so le, caàn phaûi hoïc. 4. Khoâng maëc noäi y gioáng nhö laù caây Ña-la, caàn phaûi hoïc. 5. Khoâng maëc noäi y gioáng nhö muõi con voi, caàn phaûi hoïc. 6. Khoâng maëc noäi y tuùm troøn ôû tröôùc, caàn phaûi hoïc. 7. Khoâng maëc noäi y xeáp laèn nhoû, caàn phaûi hoïc. 8. Khoâng khoaùc y cao, caàn phaûi hoïc. 9. Khoâng khoaùc y thaáp, caàn phaûi hoïc. 10. Khoâng khoaùc y so le, caàn phaûi hoïc. 11. Veùn kheùo y che kín thaân khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 12. Veùn kheùo y che kín thaân khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 13. Khoâng laät ngöôïc y vaét leân vai phaûi khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 14. Khoâng laät ngöôïc y vaét leân vai phaûi khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 15. Khoâng laät ngöôïc y vaét leân vai traùi khi vaøo nhaø baïch y, caàn

SOÁ 1422 - DI SA TAÉC NGUÕ PHAÀN GIÔÙI BOÅN 677

phaûi hoïc. 16. Khoâng laät ngöôïc y vaét leân vai traùi khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 17. Khoâng reõ ngöôïc y traùi, phaûi vaét leân hai vai khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 18. Khoâng reõ ngöôïc y phaûi, traùi vaét leân hai vai khi vaøo ngoài nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 19. Khoâng laéc thaân khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 20. Khoâng laéc thaân khi ngoài ôû nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 21. Khoâng laéc ñaàu khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 22. Khoâng laéc ñaàu khi ngoài ôû nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 23. Khoâng nhuùn vai khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 24. Khoâng nhuùn vai khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 25. Khoâng caàm tay nhau khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 26. Khoâng caàm tay nhau khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 27. Khoâng aån ngöôøi khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 28. Khoâng ngoài aån ngöôøi trong nhaø baïch y,

caàn phaûi hoïc. 29. Khoâng choáng naïnh khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 30. Khoâng choáng naïnh khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 31. Khoâng choáng maù khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 32. Khoâng choáng maù khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 33. Khoâng ñöa tay ñaùnh ñaøng xa khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 34. Khoâng ñöa tay ñaùnh ñaøng xa khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 35. Khoâng ñöôïc ngaång cao nhìn, khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 36. Khoâng ñöôïc ngaång cao nhìn, khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 37. Khoâng ñöôïc nhìn ngoù lung tung khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 38. Khoâng ñöôïc nhìn ngoù lung tung khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 39. Khoâng ñöôïc xoaïc chaân khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 40. Khoâng ñöôïc xoaïc chaân khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 41. Khoâng nhoùn chaân khi ñi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 42. Khoâng ngoài nhoùn chaân trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc.

678 BOÄ LUAÄT 1

43. Khoâng truøm ñaàu khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 44. Khoâng truøm ñaàu khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 45. Khoâng ñuøa giôõn cöôøi côït khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 46. Khoâng cöôøi côït ñuøa giôõn khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 47. Khoâng noùi oang oang khi vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 48. Khoâng noùi oang oang khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 49. Trang nghieâm vaøo nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 50. Trang nghieâm khi ngoài trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc. 51. Taâm nieäm taäp trung khi nhaän thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 52. Khi nhaän thöùc aên, baùt khoâng quaù ñaày, caàn phaûi hoïc. 53. AÊn côm canh ñeàu nhau, caàn phaûi hoïc. 54. Khoâng löïa thöùc aên trong baùt, caàn phaûi hoïc. 55. Khoâng khoeùt loõm giöõa baùt ñeå aên. 56. Khoâng laän ngoùn tay veùt thöùc aên trong baùt, caàn phaûi hoïc. 57. Khoâng ngöûi thöùc aên khi aên, caàn phaûi hoïc. 58. Xem xeùt kyõ thöùc aên trong baùt, khi aên, caàn phaûi hoïc. 59. Khoâng boû möùa côm vaø thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 60. Khoâng duøng tay boác thöùc aên ñeå caàm laáy duïng cuï saïch ñöïng côm, caàn phaûi hoïc. 61. Khoâng neân huùp thöùc aên maø aên, caàn phaûi hoïc. 62. Khoâng neân nhai thöùc aên ra tieáng, caàn phaûi hoïc. 63. Khoâng laáy löôõi lieám aên, caàn phaûi hoïc. 64. Khoâng voác thöùc aên ñaày tay, caàn phaûi hoïc. 65. Khoâng haù mieäng quaù lôùn ñeå aên, caàn phaûi hoïc. 66. Khoâng haû roäng mieäng chôø thöùc aên ñeán, caàn phaûi hoïc. 67. Khoâng hænh muõi leân maø aên, caàn phaûi hoïc. 68. Khoâng ngaäm thöùc aên noùi chuyeän, caàn phaûi hoïc. 69. Khoâng ñeå thöùc aên chung buùng trong maù, caàn phaûi hoïc. 70. Khoâng caén ñoâi thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 71. Khoâng duoãi thaúng tay laáy thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 72. Khoâng raûy caùnh tay luùc aên, caàn phaûi hoïc. 73. Khoâng le löôõi aên, caàn phaûi hoïc. 74. Khoâng nuoát troäng ñoà aên, caàn phaûi hoïc. 75. Khoâng voø côm neùm töø xa vaøo mieäng, caàn phaûi hoïc. 76. Khoâng neân duøng nöôùc röûa baùt coù laãn thöùc aên röôùi trong nhaø baïch y, caàn phaûi hoïc.

SOÁ 1422 - DI SA TAÉC NGUÕ PHAÀN GIÔÙI BOÅN 679

77. Khoâng laáy côm che laáp canh ñeå mong ñöôïc theâm canh, caàn phaûi hoïc. 78. Khoâng cheâ bai thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 79. Khoâng ñoøi thöùc aên thaät nhieàu cho mình, caàn phaûi hoïc. 80. Khoâng neân coù taâm ñoá kî nhìn xem baùt vò ngoài gaàn, caàn phaûi hoïc. 81. Khoâng ñöùng ñaïi tieåu tieän, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 82. Khoâng ñaïi tieåu tieän vaøo nöôùc saïch, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 83. Khoâng ñöôïc ñaïi tieåu tieän leân coû töôi vaø rau xanh, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 84. Ngöôøi mang guoác goã, khoâng neân noùi phaùp cho hoï, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 85. Ngöôøi mang deùp khoâng neân noùi phaùp cho hoï, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 86. Vôùi ngöôøi ñeå hôû ngöïc khoâng neân vì hoï thuyeát phaùp, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 87. Tyø-kheo ñöùng, ngöôøi ngoài, khoâng neân noùi phaùp cho hoï, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 88. Tyø-kheo ñöùng döôùi thaáp, ngöôøi ñöùng ôû choã cao, khoâng neân noùi phaùp cho hoï, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 89. Tyø-kheo ngoài, ngöôøi naèm, khoâng neân noùi phaùp cho hoï, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 90. Ngöôøi ñöùng ôû phía tröôùc, Tyø-kheo ôû ñaèng sau, khoâng neân noùi phaùp cho hoï, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 91. Tyø-kheo ñöùng ngoaøi leà ñöôøng khoâng neân noùi phaùp cho ngöôøi ñöùng ôû giöõa ñöôøng, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 92. Khoâng neân noùi phaùp cho ngöôøi truøm ñaàu laïi, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 93. Khoâng neân noùi phaùp cho ngöôøi vaét ngöôïc y leân, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 94. Khoâng neân noùi phaùp cho ngöôøi vaét loän ngöôïc y veà phía phaûi vaø traùi, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 95. Khoâng noùi phaùp cho ngöôøi caàm duø che thaân, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 96. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi ñang ñi xe, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 97. Khoâng noùi phaùp cho ngöôøi caàm gaäy, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 98. Khoâng noùi phaùp cho ngöôøi caàm dao, tröø beänh, caàn phaûi hoïc.

99. Khoâng noùi phaùp cho ngöôøi caàm cung teân, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 100. Khoâng ñöôïc leo leân caây cao quaù ñaàu ngöôøi tröø nhaân duyeân, caàn phaûi hoïc. Baïch caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi xong phaùp Chuùng hoïc, nay xin hoûi: Caùc Ñaïi ñöùc ñoái vôùi caùc giôùi naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng nhö vaäy). Caùc Ñaïi ñöùc ñoái vôùi caùc giôùi naøy ñeàu thanh tònh, vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. BAÛY PHAÙP DIEÄT TRAÙNH Baïch caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø baûy phaùp Dieät traùnh, moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Vaán ñeà neân thi haønh Tyø ni hieän tieàn thì phaûi thi haønh Tyø ni hieän tieàn. 2. Vaán ñeà neân thi haønh Tyø ni öùc nieäm thì phaûi thi haønh Tyø ni öùc nieäm. 3. Vaán ñeà neân thi haønh Tyø ni baát si thì phaûi thi haønh Tyø ni baát si. 4. Vaán ñeà neân thi haønh Boån ngoân trò thì phaûi thi haønh Boån ngoân trò. 5. Vaán ñeà neân thi haønh Töï ngoân trò thì phaûi thi haønh Töï ngoân trò. 6. Vaán ñeà neân thi haønh Ña nhaân ngöõ thì phaûi thi haønh Ña nhaân ngöõ. 7. Vaán ñeà neân thi haønh Thaûo boá ñòa thì phaûi thi haønh Thaûo boá ñòa. Baïch caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi xong baûy phaùp Dieät traùnh, nay xin hoûi: Caùc Ñaïi ñöùc ñoái vôùi baûy phaùp Dieät traùnh naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng nhö vaäy). Caùc Ñaïi ñöùc ñoái vôùi caùc phaùp naøy ñeàu thanh tònh, vì im

laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy.

Baïch caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi töïa cuûa Giôùi kinh, ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-di, ñaõ noùi möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, ñaõ noùi hai phaùp Baát ñònh, ñaõ noùi ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà, ñaõ noùi chín möôi moát phaùp Ba-daät-ñeà, ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, ñaõ noùi phaùp Chuùng hoïc, ñaõ noùi baûy phaùp Dieät traùnh. Taát caû caùc phaùp naøy ñöôïc ñöa vaøo trong Giôùi kinh Phaät, moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng Ba-la-ñeà-moäc-xoa, coøn caùc giôùi phaùp khaùc tuøy theo vieäc ñaïo maø keát hôïp. Ñoái vôùi nhöõng giôùi phaùp, caùc Ñaïi ñöùc moät loøng hoøa hôïp hoan hyû khoâng tranh caõi, haïnh an laïc phaûi nhö nöôùc hoøa vôùi söõa, ñieàu naøy caàn phaûi hoïc.

SOÁ 1422 - DI SA TAÉC NGUÕ PHAÀN GIÔÙI BOÅN 681

Ñöùc Phaät Tyø-baø-thi, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri, vì chuùng
Taêng tòch tónh neân löôïc noùi Giôùi kinh:
Nhaãn nhuïc: Ñaïo baäc nhaát
Nieát-baøn Phaät khen ngôïi
Xuaát gia laøm ngöôøi buoàn
Khoâng goïi laø Sa-moân.
Ñöùc Phaät Thi Khí, Ñaáng Nhö Lai Chaùnh Bieán Tri, vì chuùng Taêng tòch tónh neân löôïc noùi Giôùi kinh:
Nhö ngöôøi ñoâi maét saùng
Traùnh ñöôïc ñöôøng nguy hieåm
Ngöôøi thoâng minh trong ñôøi
Thöôøng xa lìa caùc aùc.
Ñöùc Phaät Tyø Dieäp Baø, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri, vì chuùng Taêng tòch tónh neân löôïc noùi Giôùi kinh:
Khoâng buoàn, khoâng noùi loãi
Laøm theo giôùi ñaõ daïy
Uoáng aên bieát vöøa ñuû
An vui nôi choã vaéng
Taâm laéng vui tinh taán
Laø lôøi chö Phaät daïy.
Ñöùc Phaät Caâu Löu Toân, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri, vì chuùng Taêng thanh tònh neân löôïc noùi Giôùi kinh:
Nhö ong huùt maät hoa
Khoâng laøm hoaïi höông, saéc
Laáy vò ngoït roài ñi
Tyø-kheo vaøo xoùm laøng
Khoâng laøm hoûng vieäc ngöôøi
Khoâng nghó laøm, khoâng laøm

Chæ töi quaùn thaân mình
Quaùn saùt thieän, khoâng thieän.
Ñöùc Phaät Caâu Na Haøm Maâu Ni, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán
Tri, vì chuùng Taêng thanh tònh neân löôïc noùi Giôùi kinh:
Muoán taâm ñöôïc toát ñöøng buoâng lung
Phaùp thieän Thaùnh nhaân phaûi sieâng hoïc
Neáu coù trí ngöôøi laéng nhaát taâm
Khoâng coøn lo buoàn vaø tai hoïa.
Ñöùc Phaät Ca-dieáp, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri vì chuùng
Taêng thanh tònh löôïc noùi Giôùi kinh:
682 BOÄ LUAÄT 1

Moïi ñieàu aùc chôù laøm
Ñieàu thieän luoân hoaøn bò
Töï laéng yù chí mình
Laø lôøi chö Phaät daïy.
Ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri, vì chuùng
Taêng thanh tònh neân löôïc noùi Giôùi kinh:
Laønh thay! Hoä trì thaân
Hoä trì mieäng cuõng thieän
Hoä trì yù, laønh thay!
Heát thaûy hoä trì thieän
Tyø-kheo hoä trì thaûy
Lieàn ñöôïc xa caùc khoå
Tyø-kheo giöõ mieäng, yù
Thaân khoâng phaïm caùc aùc
Laø ba nghieäp thanh tònh
Ñaéc ñaïo cuûa baäc Thaùnh.
Neáu ai ñaùnh maéng, khoâng baùo traû
Vôùi ngöôøi saân haän, taâm khoâng haän
Vôùi ngöôøi saân, trong loøng bình thaûn
Thaáy ngöôøi laøm aùc, mình khoâng laøm.
Baûy Phaät laø Theá Toân
Thöôøng cöùu giuùp theá gian
Phaät ñaõ noùi Giôùi kinh
Toâi ñaõ noùi roõ xong
Chö Phaät vaø ñeä töû
Cung kính Giôùi kinh naøy
Ñaõ cung kính Giôùi kinh
Heát thaûy cung kính nhau

Hoå theïn ñöôïc ñaày ñuû
Chöùng ñaéc ñaïo Voâ vi.
Baïch caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi xong Ba-la-ñeà-moäc-xoa, Taêng moät loøng Boá-taùt ñöôïc vieân maõn.

SOÁ 1422 - DI SA TAÉC NGUÕ PHAÀN GIÔÙI BOÅN 683

NGUÕ PHAÀN GIÔÙI BOÅN (CUÕNG GOÏI LAØ DI TAÉC GIÔÙI BAÛN)

Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ñang laø muøa Ñoâng, thieáu moät ñeâm thì qua moät thaùng, trong ba thaùng tieáp coù dö theâm moät ñeâm, söï giaø cheát ñeán gaàn, phaùp Phaät saép huûy dieät. Caùc Ñaïi ñöùc haõy vì söï ñaéc ñaïo maø neân moät loøng sieâng caàu tinh taán. Taïi sao phaûi theá? Vì chö Phaät moät loøng sieâng caàu tinh taán neân ñaõ chöùng ñaéc Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, huoáng gì laø caùc phaùp thieän khaùc. Taêng nay ñaõ hoøa hôïp, ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc ñaõ ra khoûi ñaây, tröôùc heát xin hoûi Taêng hoøa hôïp ñeå laøm vieäc gì? (Moät ngöôøi thöa ñeå Boá-taùt, thuyeát giôùi). Caùc Ñaïi ñöùc! Vì caùc Tyø-kheo ñôøi vò lai maø thuyeát giôùi, gôûi duïc vaø thanh tònh. Cung kính chaáp ñoâi tay Cuùng döôøng Ñaáng Thích Toân Toâi nay saép noùi giôùi Taêng moät loøng laéng nghe. Duø laø moät toäi nhoû Taâm phaûi lo sôï lôùn Luoân moät loøng saùm hoái Sau ñöøng taùi phaïm nöõa. Taâm ngöïa chaïy ñöôøng aùc Buoâng lung khoù kìm cheá Phaät giaûng noùi giôùi phaùp Cuõng nhö cöông haøm beùn. Töø mieäng Phaät giaùo giôùi Ngöôøi thieän luoân tin nhaän Ngöôøi naøy “Ngöïa” ñieàu thuaän Phaù ñöôïc quaân phieàn naõo. Neáu khoâng tuaân lôøi daïy Cuõng khoâng yeâu thích giôùi Ngöôøi naøy “Ngöïa” khoâng thuaàn Chìm trong quaân phieàn naõo. Laø ngöôøi hoä trì giôùi Nhö traâu mao thöông ñuoâi Buoäc taâm khoâng buoâng lung Nhö khæ bò xieàng giöõ Ngaøy ñeâm thöôøng tinh taán Caàu trí tueä chaân thaät

684 BOÄ LUAÄT 1

Ngöôøi naøy trong phaùp Phaät Ñöôïc maïng soáng thanh tònh. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay laø ngaøy möôøi laêm Boá-taùt thuyeát giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp nhaän nghe giôùi thì moät loøng cuøng nhau Boá-taùt. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Vò naøo coù toäi thì phaûi phaùt loà, khoâng toäi thì im laëng. Do im laëng neân bieát caùc Ñaïi ñöùc thanh tònh. Trong chuùng, neáu Tyø-kheo bieát nhö vaäy qua Ba laàn xöôùng hoûi, nhôù coù toäi maø khoâng phaùt loà thì phaïm toäi coá yù noùi doái. Ñöùc Phaät daïy toäi coá yù noùi doái laøm ngaên caùch ñaïo phaùp. Trong chuùng, neáu Tyø-kheo nhö vaäy, muoán caàu phaùp thanh tònh, nhôù coù toäi thì phaûi phaùt loà, phaùt loà thì ñöôïc an oån. Khoâng phaùt loà toäi caøng theâm saâu naëng. Caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi töïa Giôùi kinh xong, nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc: Trong chuùng naøy thanh tònh khoâng? (Ba laàn hoûi nhö vaäy). Caùc Ñaïi ñöùc trong ñaây thanh tònh, do im laëng, vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. BOÁN PHAÙP BA LA DI Caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø boán phaùp Ba-la-di, moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo, chuùng Taêng ñaõ hoøa hôïp thoï giôùi Cuï tuùc,

phaïm giôùi khoâng hoaøn giôùi, khoâng ra khoûi töôûng, haønh daâm keå caû haønh daâm cuøng vôùi loaøi suùc sinh, Tyø-kheo naøy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. 2. Neáu Tyø-kheo, vaät ôû trong laøng xoùm, hoaëc nôi ñaát troáng hoang vaéng, khoâng cho maø laáy goïi laø aên troäm vaät. Neáu vaät ñaõ khoâng cho maø coá laáy, Vua hoaëc quan baét troùi hoaëc gieát, hoaëc keát toäi troäm caép, hoaëc noùi "Ngöôi laø tieåu nhaân, keû ngu si, laø giaëc". Tyø-kheo coù caùc töôùng traïng nhö vaäy thì Tyø-kheo naøy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. 3. Neáu Tyø-kheo, ñoái vôùi ngöôøi hoaëc gioáng ngöôøi ñích thaân gieát hoaëc baûo ngöôøi gieát, töï mình caàm dao ñöa, hoaëc baûo ngöôøi caàm dao ñöa cho hoï, hoaëc khuyeân baûo gieát, hoaëc ca ngôïi cheát, hoaëc noùi: "OÂi! Ngöôi soáng xaáu aùc nhö vaäy ñeå laøm gì, cheát ñi coøn hôn soáng". Ngöôøi naøy do ñoäng cô nhö vaäy maø cheát thì Tyø-kheo naøy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. 4. Neáu Tyø-kheo, khoâng bieát, khoâng thaáy maø noùi phaùp hôn ngöôøi, töï xöng: Bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy. Veà sau, caùc Tyø-kheo, hoaëc hoûi, hoaëc khoâng hoûi, vì caàu thanh tònh neân phaùt loà: Khoâng bieát noùi bieát, khoâng thaáy noùi thaáy, tröø taêng thöôïng maïn. Tyø-kheo naøy phaïm toäi Ba- la-di, khoâng ñöôïc soáng chung.

SOÁ 1422 - DI SA TAÉC NGUÕ PHAÀN GIÔÙI BOÅN 685

Caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-di, neáu Tyø-kheo phaïm moãi moät giôùi trong boán giôùi naøy laø phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. Nhö tröôùc khi chöa thoï giôùi, sau khi phaïm cuõng vaäy. Tyø-kheo phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc, trong boán giôùi Ba-la-di naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi Ba laàn nhö vaäy). Caùc Ñaïi ñöùc trong caùc giôùi naøy ñeàu thanh tònh do im laëng, vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. 13 PHAÙP TAÊNG GIAØ BAØ THI SA Caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, moãi nöûa thaùng tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo coá laøm cho ra baát tònh, tröø trong moäng, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 2. Neáu Tyø-kheo taâm duïc bieán loaïn cuøng xuùc chaïm vôùi ngöôøi nöõ, hoaëc naém tay, toùc, caùnh tay, xuùc chaïm treân döôùi ñaém vöôùng söï trôn laùng mòn maøng, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 3. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi ngöôøi nöõ nhöõng lôøi baát tònh, phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa. 4. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi ngöôøi nöõ: Chuùng toâi laø ngöôøi trì giôùi, phaïm haïnh, tu caùc phaùp thieän, ñem vieäc daâm duïc cuùng döôøng chuùng toâi ñoù laø phaùp cuùng döôøng treân heát, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 5. Neáu Tyø-kheo laøm vieäc mai moái, ñem yù ngöôøi nam ñeán noùi vôùi ngöôøi nöõ, ñem yù ngöôøi nöõ ñeán noùi vôùi ngöôøi nam, hoaëc ñeå hoï laáy laøm vôï, hoaëc laøm vieäc tö thoâng, daãn ñeán chæ moät laàn giao hoäi, phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa. 6. Neáu Tyø-kheo, khoâng coù thí chuû, vì mình töï xin vaät lieäu laøm choã ôû lôùn phaûi hoûi caùc Tyø-kheo choã laøm khoâng coù caùc naïn, chaúng phaûi choã trôû ngaïi. Neáu khoâng hoûi caùc Tyø-kheo maø laøm quaù möùc löôïng ñònh, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 7. Neáu Tyø-kheo coù thí chuû, muoán laøm choã ôû lôùn cho mình, phaûi hoûi caùc Tyø-kheo choã laøm khoâng coù naïn, choã khoâng trôû ngaïi. Neáu khoâng hoûi maø laøm, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 8. Neáu Tyø-kheo giaän Tyø-kheo khaùc, söû duïng phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù huûy baùng nhaèm phaù haïnh thanh tònh cuûa

Tyø-kheo kia. Tyø-kheo naøy hoaëc ñöôïc hoûi hay khoâng ñöôïc hoûi, bieát ñaây laø vieäc laøm voâ côù, lieàn noùi: “Toâi saân haän neân noùi nhö vaäy”, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 9. Neáu Tyø-kheo giaän ngöôøi khaùc neân khoâng vui, trong phaàn vieäc khaùc nhau, laáy ra moät khía caïnh hoaëc khía caïnh töông tôï, chaúng phaûi vieäc Tyø-kheo phaïm Ba-la-di, söû duïng laøm phaùp Ba-la-di huûy baùng nhaèm

coá phaù haïnh thanh tònh cuûa Tyø-kheo kia. Tyø-kheo naøy bieát roõ ñaây laø söï vieäc trong phaàn vieäc khaùc nhau laáy ra moät chi tieát roài theâu deät thaønh chuyeän, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 10. Neáu Tyø-kheo, muoán phaù hoøa hôïp Taêng, tìm moïi phöông tieän ñeå phaù caùc vieäc lieân heä ñeán Taêng. Caùc Tyø-kheo neân can giaùn: Ñaïi ñöùc phaûi cuøng Taêng hoøa hôïp, ñöøng möôïn caùc phöông tieän phaù moái lieân heä cuûa Taêng. Phaûi cuøng Taêng hoøa hôïp. Taïi sao? Vì Taêng hoøa hôïp neân hoan hyû, khoâng tranh caõi, moät loøng cuøng hoïc moät thaày, haïnh an laïc nhö nöôùc vaø söõa hoøa hôïp. Khi can giaùn nhö vaäy ñeán laàn thöù ba, boû vieäc phaù hoøa hôïp Taêng laø toát, khoâng boû, Tyø-kheo kia phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 11. Neáu Tyø-kheo coù cuøng moät yù kieán nhöng khaùc bieät veà lôøi noùi, hoaëc moät, hoaëc hai laàn. Tyø-kheo naøy noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Ñöøng neân can giaùn Tyø-kheo aáy. Taïi sao vaäy? Vì Tyø-kheo ñoù bieát môùi noùi chöù chaúng phaûi khoâng bieát maø noùi”. Caùc Tyø-kheo phaûi can giaùn nhö theá naøy: Ñaïi ñöùc phaûi hoã trôï Taêng hoøa hôïp, ñöøng hoã trôï phaù hoøa hôïp Taêng. Taïi sao vaäy? Vì Taêng hoøa hôïp neân hoan hyû khoâng tranh caõi, moät loøng cuøng hoïc moät thaày, haïnh an laïc nhö nöôùc vaø söõa hoøa hôïp. Khi can giaùn nhö vaäy ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû, Tyø-kheo kia phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 12. Neáu Tyø-kheo ôû nôi xoùm laøng, thaønh aáp, laøm nhöõng chuyeän xaáu aùc, hoen oá tín ñoà, moïi ngöôøi ñeàu thaáy, nghe vaø bieát roõ. Caùc Tyø- kheo phaûi noùi vôùi Tyø-kheo naøy: “Ñaïi ñöùc, thaày laøm nhöõng chuyeän xaáu xa hoen oá tín ñoà, ai cuõng ñeàu thaáy, nghe, bieát vieäc xaáu aùc cuûa thaày. Thaày phaûi ñi, khoâng ñöôïc soáng nôi naøy nöõa”. Tyø-kheo naøy noùi vôùi caùc Tyø-kheo khaùc: Lôøi noùi cuûa caùc thaày theo caûm tính thöông, giaän, si, sôï, coù Tyø-kheo toäi cuõng ñoàng nhö vaäy, coù ngöôøi bò ñuoåi, coù ngöôøi laïi khoâng bò ñuoåi. Khi can giaùn nhö vaäy ñeán laàn thöù ba boû thì toát, khoâng boû, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. 13. Neáu Tyø-kheo taùnh tình xaáu xa, khoù hoøa thuaän vôùi ai, cuøng tuïng kinh, tuïng luaät nhöng thöôøng tranh caõi. Caùc Tyø-kheo nhö phaùp, nhö luaät nhö giôùi kinh khuyeân Tyø-kheo naøy. Tyø-kheo naøy meâ môø khoâng chaáp nhaän lôøi khuyeân can, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Ñaïi ñöùc! Thaày ñöøng noùi vôùi toâi ñieàu toát, xaáu, toâi cuõng khoâng noùi vôùi caùc thaày ñieàu toát, xaáu”. Caùc Tyø-kheo laïi khuyeân: “Thaày vì caùc Tyø-kheo noùi, chuùng toâi cuõng vì caùc Tyø-kheo noùi nhö phaùp, nhö luaät khieán cho chuùng Nhö Lai ñöôïc taêng tröôûng”. Khi can giaùn nhö vaäy, ñeán laàn thöù ba, boû thì toát, khoâng boû, Tyø-kheo kia thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa. Caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa. Chín

giôùi ñaàu phaïm thaønh toäi, boán giôùi sau can giaùn Ba laàn môùi phaïm. Tyø-kheo naøo phaïm moãi moät giôùi, tuøy theo thôøi gian che giaáu toäi maø cho thi haønh baáy nhieâu ngaøy soáng rieâng. Thi haønh (Ma-na-ñoâa) xong Bieät truï tieáp ñeán laø thi haønh saùu ñeâm "Loøng vui thanh thaûn", sau cuøng ñeán vieäc Giaûi toäi. Thöïc hieän ñuùng nhö vaäy roài, trong vieäc Giaûi toäi phaûi ñuû hai möôi vò. Neáu thieáu moät vò, khoâng hoäi ñuû hai möôi thì vieäc xuaát toäi cuûa Tyø-kheo naøy khoâng thaønh. Neáu taùc phaùp nhö vaäy thì phaûi khieån traùch ñuùng phaùp. Phaùp öùng xöû laø phaûi nhö vaäy. Nay hoûi caùc Ñaïi ñöùc trong caùc giôùi Taêng-giaø-baø-thi-sa thanh tònh khoâng? (Hoûi Ba laàn nhö vaäy) Caùc Ñaïi ñöùc trong caùc giôùi naøy ñeàu thanh tònh, vì im laëng, vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. HAI PHAÙP BAÁT ÑÒNH Caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø hai phaùp Baát ñònh, moãi nöûa thaùng tuïng theo trong Giôùi kinh. 1. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi moät ngöôøi nöõ, ôû choã vaéng coù che khuaát, choã coù theå haønh daâm, Öu-baø-di coù loøng tin thaáy ñöôïc haønh ñoäng cuûa Tyø- kheo naøy roài trong ba phaùp, noùi phaïm moãi moät phaùp: hoaëc Taêng-giaø-baø- thi-sa, hoaëc Ba-la-di, hoaëc Ba-daï-ñeà. Tuøy theo söï thaáy cuûa Öu-baø-di coù loøng tin noùi phaïm maø nhö phaùp thi haønh. 2. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi moät ngöôøi nöõ, ngoài choã khoâng bò che chaén vaéng veû, choã khoâng theå haønh daâm. Tuøy theo söï thaáy cuûa Öu-baø-di coù loøng tin veà haønh ñoäng cuûa Tyø-kheo naøy roài trong hai phaùp noùi phaïm moãi moät phaùp: hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeà. Tuøy theo söï thaáy cuûa Öu-baø-di coù loøng tin noùi phaïm maø nhö phaùp thi haønh. Caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi xong hai phaùp Baát ñònh. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc trong hai phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi Ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc ñoái vôùi hai phaùp naøy ñeàu thanh tònh, vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. 30 PHAÙP NI TAÙT KYØ BA DAÄT ÑEÀ Caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà, moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo Giôùi kinh. 1. Neáu Tyø-kheo, ba y ñaõ coù ñaày ñuû, y Ca-hi-na ñaõ xaû, ñöôïc giöõ y dö ñeán möôøi ngaøy, neáu quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 2. Neáu Tyø-kheo, ba y ñaõ coù ñöôïc ñaày ñuû, y Ca-hi-na ñaõ xaû, trong ba y neáu rôøi moãi moät y ôû choã khaùc ñeå nguû thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï- ñeà. 3. Neáu Tyø-kheo, ba y ñaõ coù ñöôïc ñaày ñuû, y Ca-hi-na ñaõ xaû, nhaän ñöôïc y phi thôøi thì ñöôïc caát giöõ ñeán möôøi ngaøy, neáu quaù thì phaïm Ni-

taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 4. Neáu Tyø-kheo, nhaän y töø Tyø-kheo-ni chaúng phaûi baø con, tröø vieäc ñoåi chaùc thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 5. Neáu Tyø-kheo sai baûo Tyø-kheo-ni chaúng phaûi baø con giaët y cuõ thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 6. Neáu Tyø-kheo, xin y nôi cö só khoâng phaûi baø con, tröø nhaân duyeân, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 7. Neáu Tyø-kheo, y bò ñoaït, y bò maát, y bò nöôùc cuoán troâi, ñeán cö só, vôï cö só chaúng phaûi baø con ñeå xin y, neân nhaän y thöôïng, haï. Neáu nhaän quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 8. Neáu Tyø-kheo, coù cö só, vôï cö só chaúng phaûi baø con, vì muoán saém y giaù trò cho Tyø-kheo, neân suy nghó: "Ñem

soá tieàn vaûi nhö vaäy mua saém y nhö vaäy cuùng cho Tyø-kheo teân…”, Tyø-kheo naøy tröôùc ñoù khoâng ñöôïc môøi nhaän tuøy yù, vì muoán y toát neân ñeán nhaø cö só, vôï cö só noùi nhö vaày: “Haõy vì toâi saém y giaù trò nhö theá”. Neáu nhaän ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 9. Neáu Tyø-kheo, coù cö só, vôï cö só chaúng phaûi baø con, vì muoán saém y toát cho Tyø-kheo, neân suy nghó: “Laáy soá tieàn töông xöùng vaûi nhö vaäy mua saém y nhö vaäy cuùng cho Tyø-kheo teân…”, Tyø-kheo naøy tröôùc khoâng ñöôïc nhaän môøi nhaän tuøy yù, vì muoán y thaät toát neân ñeán nhaø cö só, vôï cö só baûo: “Haõy vì toâi saém y giaù trò nhö vaäy, caùc vò chung tieàn laïi may moät y thaät toát cuùng cho toâi”. Neáu nhaän ñöôïc y naøy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba- daï-ñeà. 10. Neáu Tyø-kheo, hoaëc Vua hay quan, Baø-la-moân, hoaëc cö só, cho ngöôøi ñeán choã Tyø-kheo thöa: “Ñaïi ñöùc bieát khoâng? Vôùi soá tieàn vaûi y ñaây, ñöôïc nhaø Vua, quan, Baø-la-moân, cö só naøy cho toâi mang ñeán cuùng thaày, xin Ñaïi ñöùc nhaän cho”. Tyø-kheo noùi: “Theo phaùp Tyø-kheo, toâi khoâng ñöôïc pheùp nhaän tieàn vaûi y nhö vaäy”. Ngöôøi söù aáy hoûi Tyø-kheo: “Thöa, coù tònh nhaân giuùp thaày nhaän khoâng?”. Tyø-kheo baûo: “Laø ngöôøi naøy”. Ngöôøi söù ñeán choã tònh nhaân giuùp vieäc noùi: “Vôùi soá tieàn vaûi y naøy cuùng cho Tyø-kheo teân… oâng haõy nhaän cho”. Tyø-kheo naøy sau ñoù, luùc caàn y, ñeán tònh nhaân, ngöôøi chaáp vieäc naøy, noùi: “Toâi caàn y, toâi caàn y”, ñöôïc saùu laàn ñeán ñöùng im laëng tröôùc ngöôøi giuùp söï ñeå hoûi. Nhaän ñöôïc y thì toát. Neáu ñeán quaù ñeå xin thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà… baèng khoâng nhaän ñöôïc tieàn may y thì phaûi ñeán choã ngöôøi ñem tieàn vaûi ñeán giao, hoaëc ñích thaân, hoaëc sai ngöôøi noùi cho hoï bieát. Ñaây laø vieäc neân laøm. 11. Neáu Tyø-kheo may phu cuï môùi baèng tô taèm thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà.

SOÁ 1422 - DI SA TAÉC NGUÕ PHAÀN GIÔÙI BOÅN 689

12. Neáu Tyø-kheo may phu cuï toaøn baèng loâng deâ ñen thì phaïm Ni- taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 13. Neáu Tyø-kheo may phu cuï môùi thì löôïng loâng deâ phaûi hai phaàn ñen, moät phaàn ba traéng, moät phaàn tö loâng xaáu, neáu khoâng nhö vaäy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 14. Neáu Tyø-kheo may phu cuï môùi phaûi duøng ñuû saùu naêm, neáu döôùi saùu naêm, khoâng xaû phu cuï cuõ laïi laøm phu cuï môùi, tröø Taêng Yeát-ma cho pheùp, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 15. Neáu Tyø-kheo may phu cuï môùi thì phaûi laáy moät mieáng nôi phu cuï cuõ vuoâng vöùc moät gang tay Phaät may leân caùi môùi nhaèm laøm hoaïi saéc. Khoâng thöïc hieän vieäc naøy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 16. Neáu Tyø-kheo treân loä trình ñi nhaän ñöôïc loâng deâ, mang vaùc ñi quaù ba do-tuaàn thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 17. Neáu Tyø-kheo sai baûo Tyø-kheo-ni chaúng phaûi baø con giaët, nhuoäm, ñaäp loâng deâ thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 18. Neáu Tyø-kheo töï tay nhaän laáy vaøng baïc hoaëc sai ngöôøi nhaän thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 19. Neáu Tyø-kheo söû duïng caùc loaïi baèng vaøng thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 20. Neáu Tyø-kheo mua reû baùn ñaét, mua baùn caùc thöù thì phaïm Ni- taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 21. Neáu Tyø-kheo ñöôïc caát giöõ baùt dö ñeán möôøi ngaøy, neáu quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 22. Neáu Tyø-kheo, baùt cuûa mình caát giöõ tröôùc ñaây maø chöa ñuû naêm ñöôøng haøn gaén, vì muoán baùt toát laïi caát giöõ baùt môùi thì phaïm

Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 23. Neáu Tyø-kheo sai thôï deät chaúng phaûi baø con deät vaûi thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 24. Neáu Tyø-kheo, coù cö só hoaëc vôï cö só chaúng phaûi baø con khieán thôï deät deät vaûi may y cho Tyø-kheo. Tyø-kheo naøy tröôùc khoâng ñöôïc nhaän môøi tuøy yù, vì muoán y toát, ñeán nhaø ngöôøi thôï deät noùi: Haõy vì toâi deät cho kheùo khieán ñöôïc saéc saûo, roäng, daøy, ñöông nhieân phaûi theâm cho oâng ít tieàn. Hoaëc töï ngoû lôøi hoaëc sai ngöôøi ngoû lôøi naøy, sau ñoù nhaän ñöôïc y naøy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 25. Neáu Tyø-kheo, tröôùc ñaõ cho ngöôøi khaùc vaät duïng, sau vì saân haän, chieám ñoaït laïi vaät, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 26. Neáu Tyø-kheo ba thaùng haï ñaõ qua, coù nhuaàn thaùng taùm chöa maõn, gôûi y nhaø cö só, ñöôïc ñeán saùu ñeâm thì phaûi ñeán choã y gôûi naøy, sang

saùng sôùm ngaøy thöù baûy môùi ñeán thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 27. Neáu Tyø-kheo, coøn möôøi ngaøy nöõa môùi ñeán tuoåi haï, coù y cuùng gaáp. Tyø-kheo naøy neáu caàn y thì ñöôïc töï tay nhaän roài caát ñeán thôøi haïn cuûa y. Neáu quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 28. Neáu Tyø-kheo, coøn moät thaùng môùi heát muøa Xuaân, neân tìm aùo taém möa, ñöôïc pheùp caát giöõ nöûa thaùng, neáu caát giöõ quaù thì phaïm Ni-taùt- kyø Ba-daï-ñeà. 29. Neáu Tyø-kheo, bieát vaät cuùng cho Taêng laïi töï xoay veà cho mình thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. 30. Neáu Tyø-kheo, Phaät cho pheùp Tyø-kheo beänh uoáng boán loaïi thuoác deã tieâu hoùa. Toâ, daàu, maät, ñöôøng pheøn ñöôïc ñeå ñeán baûy ngaøy ñeå duøng. Neáu ñeå quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi xong ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc trong ba möôi phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi Ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc, ñoái vôùi caùc phaùp naøy ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. 90 PHAÙP BA DAÄT ÑEÀ Caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø chín möôi phaùp Ba-daï-ñeà, moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo coá yù noùi doái thì phaïm Ba-daï-ñeà. 2. Neáu Tyø-kheo maéng, huûy baùng ngöôøi khaùc thì phaïm Ba-daï-ñeà. 3. Neáu Tyø-kheo laøm loaïn ñaùnh Tyø-kheo khaùc thì phaïm Ba-daï- ñeà. 4. Neáu Tyø-kheo bieát Taêng ñaõ nhö phaùp giaûi quyeát xong söï vieäc, xong laïi khôi laïi thì phaïm Ba-daï-ñeà. 5. Neáu Tyø-kheo vì ngöôøi nöõ thuyeát phaùp, noùi quaù naêm, saùu lôøi thì phaïm Ba-daï-ñeà, tröø coù ngöôøi nam hieåu bieát. 6. Neáu Tyø-kheo duøng loái keä Xieån-ñaø ñeå daïy cho ngöôøi chöa thoï Cuï giôùi thì phaïm Ba-daï-ñeà. 7. Neáu Tyø-kheo noäi löïc thaät coù phaùp hôn ngöôøi laïi ñeán ngöôøi chöa thoï Cuï giôùi ñeå noùi thì phaïm Ba-daï-ñeà. 8. Neáu Tyø-kheo bieát Tyø-kheo khaùc phaïm toäi Taêng taøn, ñem noùi cho ngöôøi chöa thoï Cuï giôùi bieát thì phaïm Ba-daï-ñeà. 9. Neáu Tyø-kheo tröôùc cuøng vôùi Taêng hoøa hôïp roài, sau noùi nhö vaày: “Caùc Tyø-kheo tuøy theo choã baïn beø thaân thuoäc maø ñem vaät duïng cuûa Taêng cho hoï”, thì phaïm Ba-daï-ñeà. 10. Neáu Tyø-kheo khi noùi giôùi, laïi noùi: “Moãi nöûa thaùng ñeàu noùi nhöõng giôùi vuïn vaët, lænh kænh naøy laøm gì! Chæ khieán cho Tyø-kheo khaùc

öu saàu khoâng vui! Sinh taâm phaûn giôùi thoâi". Noùi leân lôøi khinh cheâ giôùi naøy thì phaïm Ba-daï-ñeà. 11. Neáu Tyø-kheo phaù haïi caùc loaïi caây coû thì phaïm Ba-daï-ñeà. 12. Neáu Tyø-kheo maéng nhieác hieàm haän thì phaïm Ba-daï-ñeà. 13. Neáu Tyø-kheo möôïn vieäc khaùc laøm buoàn Tyø-kheo khaùc thì phaïm Ba-daï-ñeà. 14. Neáu Tyø-kheo traûi ngoïa cuï nôi ñaát troáng cho ñeán saùng, khoâng töï thu doïn cuõng khoâng baûo ai doïn thì phaïm Ba-daï-ñeà. 15. Neáu Tyø-kheo traûi ngoïa cuï trong phoøng roài ñi ra ngoaøi cöông giôùi thì phaïm Ba-daï-ñeà. 16. Neáu Tyø-kheo noùng giaän, caùu gaét khoâng vui, trong phoøng loâi keùo ngöôøi ra ngoaøi thì phaïm Ba-daï-ñeà. 17. Neáu Tyø-kheo bieát Tyø-kheo khaùc tröôùc ñoù ñaõ traûi ngoïa cuï ôû trong phoøng, sau ñeán chieám choã traûi ngoïa cuï thì phaïm Ba-daï-ñeà. 18. Neáu Tyø-kheo, treân nhaø gaùc ñaët giöôøng chaân nhoïn laïi coá söùc naèm, ngoài maïnh thì phaïm Ba-daï-ñeà. 19. Neáu Tyø-kheo, lôïp maùi nhaø, phaàn thöù nhaát phuû che kín maùi, phaàn thöù hai lôïp che giaáu ñaàu, phaàn thöù Ba-laø lôïp ñuùng theo thoâng leä. Lôïp quaù thoâng leä naøy thì phaïm Ba-daï-ñeà. 20. Neáu Tyø-kheo bieát nöôùc coù truøng, laáy nöôùc aáy töôùi leân coû ñaát thì phaïm Ba-daï-ñeà. 21. Neáu Tyø-kheo, Taêng khoâng sai giaùo giôùi Tyø-kheo-ni maø vaãn giaùo giôùi thì phaïm Ba-daï-ñeà. 22. Neáu Tyø-kheo, Taêng tuy sai giaùo giôùi Tyø-kheo-ni maø giaùo giôùi ñeán chieàu toái thì phaïm Ba-daï-ñeà. 23. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo khaùc: "Tyø-kheo naøy vì taøi vaät cho neân giaùo giôùi Tyø-kheo-ni maø thoâi", thì phaïm Ba-daï-ñeà. 24. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi Tyø-kheo-ni ñi chung ñöôøng, ñeán moät xoùm laøng, thì phaïm Ba-daï-ñeà. 25. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi Tyø-kheo-ni ñi chung moät thuyeàn thì phaïm Ba-daï-ñeà, tröø nhaân duyeân. 26. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi Tyø-kheo-ni, chæ hai ngöôøi ngoài choã vaéng coù che chaén thì phaïm Ba-daï-ñeà. 27. Neáu Tyø-kheo cho y Tyø-kheo-ni chaúng phaûi baø con thì phaïm Ba-daï-ñeà. 28. Neáu Tyø-kheo may y cho Tyø-kheo-ni chaúng phaûi baø con thì phaïm Ba-daï-ñeà. 29. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi nöõ, chæ hai ngöôøi ngoài nôi choã

692 BOÄ LUAÄT 1

troáng thì phaïm Ba-daï-ñeà. 30. Neáu Tyø-kheo bieát thöùc aên coù ñöôïc laø do söï khen ngôïi cuûa Tyøkheo-ni, maø vaãn aên thì phaïm Ba-daï-ñeà. 31. Neáu Tyø-kheo thöôøng aên luoân mieäng thì phaïm Ba-daï-ñeà. 32. Neáu Tyø-kheo, nôi naøo coù laøm phöôùc ñöùc aên quaù moät böõa thì phaïm Ba-daï-ñeà. 33. Neáu Tyø-kheo ñeán nhaø cö só, hoï laáy buùn, baùnh, côm... trao cho tuøy yù, ñöôïc pheùp nhaän laáy moät baùt, nhaän quaù thì phaïm Ba-daï-ñeà. 34. Neáu Tyø-kheo khoâng thoï phaùp aên dö maø aên laïi thì phaïm Badaï-ñeà. 35. Neáu Tyø-kheo bieát Tyø-kheo khaùc aên xong, khoâng thoï phaùp thöùc aên dö, vì muoán coá laøm phieàn vò kia, laïi khuyeán eùp vò aáy aên cho ñöôïc thì phaïm Ba-daï-ñeà. 36. Neáu Tyø-kheo aên rieâng chuùng thì phaïm Ba-daï-ñeà, tröø nhaân duyeân. 37. Neáu Tyø-kheo aên phi thôøi, thì phaïm Ba-daï-ñeà. 38. Neáu Tyø-kheo trao thöùc aên dö caùch ñeâm, hoï aên thì phaïm Badaï-ñeà. 39. Neáu Tyø-kheo khoâng ñöôïc môøi nhaän aên maø boû ñoà aên vaøo trong mieäng, tröø nöôùc uoáng vaø taêm xæa raêng thì phaïm Ba-daï-ñeà. 40. Neáu

Tyø-kheo khoâng beänh, vì mình maø xin söõa, laïc, sinh toâ, caù, thòt, nem thì phaïm Ba-daï-ñeà. 41. Neáu Tyø-kheo bieát nöôùc coù truøng maø laáy duøng thì phaïm Badaï-ñeà. 42. Neáu Tyø-kheo trong "Nhaø aên", hoaëc naèm, ngoài thì phaïm Badaï-ñeà. 43. Neáu Tyø-kheo, trong "Nhaø aên" cuøng vôùi ngöôøi nöõ ngoài thì phaïm Ba-daï-ñeà. 44. Neáu Tyø-kheo, coù ngoaïi ñaïo loõa hình xin maø töï tay trao thöùc aên cho hoï thì phaïm Ba-daï-ñeà. 45. Neáu Tyø-kheo ñi xem quaân ñoäi phaùt binh ra traän thì phaïm Badaï-ñeà. 46. Neáu Tyø-kheo ñeán ôû trong quaân ñoäi quaù hai ñeâm thì phaïm Badaï-ñeà. 47. Neáu Tyø-kheo ñeán xem vuõ khí trong quaân ñoäi... thì phaïm Badaï-ñeà. 48. Neáu Tyø-kheo giaän ngöôøi aáy neân giô tay leân doïa hoï thì phaïm Ba-daï-ñeà.

49. Neáu Tyø-kheo giaän ngöôøi aáy, ñöa tay leân ñaùnh thì phaïm Ba- daï-ñeà. 50. Neáu Tyø-kheo bieát vò aáy phaïm Ba-la-di maø che giaáu toäi qua moät ñeâm thì phaïm Ba-daï-ñeà. 51. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo khaùc: Ñeán choã toâi, toâi ñöa thaày ñeán nhaø aáy. Thaày ñöôïc aên ngon, hoaëc vaøo cöûa hoaëc chöa vaøo cöûa, quay laïi boû ñi veà thì phaïm Ba-daï-ñeà. 52. Neáu Tyø-kheo, khi Taêng giaûi quyeát vieäc, ñaõ gôûi duïc nhö phaùp, sau laïi hoái tieác vieäc naøy thì phaïm Ba-daï-ñeà. 53. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi chöa thoï Cuï giôùi nguû moät choã, quaù hai ñeâm thì phaïm Ba-daï-ñeà. 54. Neáu Tyø-kheo ñoát löûa nôi ñaát troáng thì phaïm Ba-daï-ñeà, tröø khi coù beänh. 55. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo khaùc: Toâi bieát nghóa phaùp Phaät nhö vaày: "Haønh daâm duïc khoâng theå ngaên che ñaïo". Caùc Tyø-kheo Baïch- töù-yeát-ma Ba laàn can giaùn, vaãn khoâng xaû boû thì phaïm Ba-daï-ñeà. 56. Neáu Tyø-kheo, trong chuùng ñuùng phaùp ñaõ daïy baûo ñuoåi ngöôøi aáy ñi, maø mình laïi baûo boïc nuoâi hoï, roài khieán cuøng laøm vieäc vôùi nhau thì phaïm Ba-daï-ñeà. 57. Neáu Tyø-kheo, Sa-di ñaõ theo phaùp daïy baûo ñuoåi ñi, mình laïi baûo boïc nuoâi roài khieán cuøng laøm vieäc vôùi nhau thì phaïm Ba-daï-ñeà. 58. Neáu Tyø-kheo hoaëc vaät baùu hoaëc gioáng vaät baùu, neáu töï laáy, daïy ngöôøi laáy thì phaïm Ba-daï-ñeà. 59. Neáu Tyø-kheo maëc y môùi maø khoâng laøm hoaïi saéc thì phaïm Ba- daï-ñeà. 60. Neáu Tyø-kheo, noäi trong voøng nöûa thaùng maø taém röûa, tröø nhaân duyeân thì phaïm Ba-daï-ñeà. 61. Neáu Tyø-kheo coá yù gieát haïi suùc sinh thì phaïm Ba-daï-ñeà. 62. Neáu Tyø-kheo gaây phieàn muoän cho Tyø-kheo khaùc thì phaïm Ba-daï-ñeà. 63. Neáu Tyø-kheo laáy ngoùn tay thoïc leùt nhau thì phaïm Ba-daï-ñeà. 64. Neáu Tyø-kheo laáy tay ñuøa giôõn trong nöôùc thì phaïm Ba-daï-ñeà. 65. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi nöõ nguû chung phoøng thì phaïm Ba-daï-ñeà. 66. Neáu Tyø-kheo gaây hoaûng hoát sôï haõi cho Tyø-kheo khaùc thì phaïm Ba-daï-ñeà. 67. Neáu Tyø-kheo giaáu y, baùt cuûa ngöôøi khaùc khieán hoï lo sôï, hoát hoaûng thì phaïm Ba-daï-ñeà.

68. Neáu Tyø-kheo, tröôùc ñaõ cho y naêm chuùng roài töï yù laáy laïi duøng thì phaïm Ba-daï-ñeà. 69. Neáu Tyø-kheo ñem toäi Taêng taøn ñeå huûy baùng Tyø-kheo khaùc thì phaïm Ba-daï-ñeà. 70. Neáu Tyø-kheo cuøng ngöôøi nöõ ñi chung moät ñöôøng

ñeán moät xoùm laøng thì phaïm Ba-daï-ñeà. 71. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi keû aên troäm ñi chungï ñeán moät xoùm laøng thì phaïm Ba-daï-ñeà. 72. Neáu Tyø-kheo, ngöôøi chöa ñuû hai möôi tuoåi maø cho thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daï-ñeà. 73. Neáu Tyø-kheo töï ñaøo ñaát hoaëc sai khieán ngöôøi ñaøo thì phaïm Ba-daï-ñeà. 74. Neáu Tyø-kheo, choã coù nhieàu "phöôùc ñöùc" thænh Taêng cuùng boán thaùng taát caû caùc döôïc phaåm, neáu nhaän quaù thôøi gian aáy thì phaïm Ba- daï-ñeà. 75. Neáu Tyø-kheo, ñoái vôùi boán phaùp Ba-la-di, noùi: Toâi khoâng thoï phaùp naøy, phaûi hoûi vò trì luaät, trì luaän khaùc, thì phaïm Ba-daï-ñeà. 76. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi khaùc tranh caõi ñaõ keát thuùc maø mình laïi ñeán troäm laéng nghe thì phaïm Ba-daï-ñeà. 77. Neáu Tyø-kheo, Taêng ñang giaûi quyeát vieäc, laëng leõ ñöùng daäy boû ñi, khoâng thöa vôùi Tyø-kheo thanh tònh thì phaïm Ba-daï-ñeà. 78. Neáu Tyø-kheo khoâng cung kính Thöôïng toïa thì phaïm Ba-daï- ñeà. 79. Neáu Tyø-kheo uoáng röôïu thì phaïm Ba-daï-ñeà. 80. Neáu Tyø-kheo quaù giöõa ngaøy vaøo xoùm laøng thì phaïm Ba-daï-ñeà, tröø nhaân duyeân. 81. Neáu Tyø-kheo vì ngöôøi khaùc troâng coi vieäc cuûa Taêng, neáu tröôùc ngoï, sau ngoï ñeán nhaø khaùc thì phaïm Ba-daï-ñeà. 82. Neáu Tyø-kheo, choã Vua Saùt-ñeá-lôïi, ñeâm chöa saùng, baûo vaät chöa caát, neáu böôùc qua cöûa cung Vua hoaëc böôùc qua khoûi cöûa haäu cung thì phaïm Ba-daï-ñeà, tröø nhaân duyeân. 83. Neáu Tyø-kheo ñoái vôùi boán phaùp Ba-la-di, noùi: Toâi môùi bieát phaùp naøy, moãi nöûa thaùng ñeàu thuyeát, ruùt ra töø trong Giôùi kinh. Caùc Tyø- kheo bieát Tyø-kheo naøy coù ñeán hai, Ba laàn trong chuùng nghe noùi giôùi. Ngoài khoâng toân troïng, khoâng taäp trung laéng tai nghe giôùi thì phaïm Ba- daï-ñeà. 84. Neáu Tyø-kheo laøm oáng ñöïng kim baèng xöông, raêng, söøng thì phaïm Ba-daï-ñeà.

SOÁ 1422 - DI SA TAÉC NGUÕ PHAÀN GIÔÙI BOÅN 695

85. Neáu Tyø-kheo laøm giöôøng caây maø cao quaù taùm ngoùn tay Phaät thì phaïm Ba-daï-ñeà. 86. Neáu Tyø-kheo laøm phu cuï baèng coû, hoa caây thì phaïm Ba-daï- ñeà. 87. Neáu Tyø-kheo saém aùo taém möa quaù kích côõ quy ñònh thì phaïm Ba-daï-ñeà. 88. Neáu Tyø-kheo may y che thaân quaù kích côõ quy ñònh thì phaïm Ba-daï-ñeà. 89. Neáu Tyø-kheo may Ni sö ñaøn thì daøi hai gang tay Phaät, roäng moät gang röôõi laïi theâm moãi beà moät gang tay Phaät nöõa. Quaù löôïng naøy phaïm Ba-daï-ñeà. 90. Neáu Tyø-kheo may y baèng kích côõ y cuûa Phaät thì phaïm Ba-daï- ñeà. Caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi xong chín möôi phaùp phaùp Ba-daï-ñeà. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc trong caùc giôùi Ba-daï-ñeà naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi Ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc trong ñaây ñeàu thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. BOÁN PHAÙP BA LA ÑEÀ XAÙ NI Caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, moãi nöûa thaùng tuïng theo Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo khoâng beänh vaøo xoùm laøng, ñeán Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con, töï tay nhaän thöùc aên cuûa hoï thì phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. 2. Neáu Tyø-kheo thoï nhaän thöùc aên, theo söï höôùng daãn cuûa Tyø- kheo-ni maø aên thì phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. 3. Neáu Tyø-kheo coù Hoïc gia naøo ñoù, tröôùc khoâng nhaän lôøi môøi cuûa hoï, sau laïi ñeán töï tay nhaän thöùc aên thì phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. 4. Neáu Tyø-kheo, Taêng chöa taùc phaùp Yeát-ma, töï tay nhaän

thöùc aên cuûa ngöôøi naøy ngoaøi phoøng Taêng thì phaïm Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. Caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi xong boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc trong boán phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi Ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc ñoái vôùi boán phaùp naøy ñeàu thanh tònh, vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. PHAÙP CHUÙNG HOÏC Caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø phaùp Chuùng hoïc, moãi nöûa thaùng tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Khoâng maëc noäi y cao, caàn phaûi hoïc. 2. Khoâng maëc noäi y thaáp, caàn phaûi hoïc. 3. Khoâng maëc noäi y so le, caàn phaûi hoïc.

4. Khoâng maëc noäi y nhö laù Ña-la, caàn phaûi hoïc. 5. Khoâng maëc noäi y gioáng nhö muõi voi, caàn phaûi hoïc. 6. Khoâng maëc noäi y tuùm troøn laïi, caàn phaûi hoïc. 7. Khoâng maëc noäi y xeáp nhieàu neáp nhoû, caàn phaûi hoïc. 8. Khoâng maëc y cao, caàn phaûi hoïc. 9. Khoâng maëc y thaáp, caàn phaûi hoïc. 10. Khoâng maëc y so le, caàn phaûi hoïc. 11. Kheùo che kín thaân khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 12. Kheùo che kín thaân khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 13. Khoâng lieác nhìn khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 14. Khoâng lieác nhìn khi ngoài ôû nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 15. Khoâng loâi thoâi khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 16. Khoâng loâi thoâi khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 17. Khoâng hít muõi khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 18. Khoâng hít muõi khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 19. Khoâng quaù töï cao khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 20. Khoâng quaù töï cao khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 21. Kheõ tieáng khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 22. Kheõ tieáng khi ngoài ôû nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 23. Khoâng quyø goái khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 24. Khoâng quyø goái khi ngoài ôû nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 25. Khoâng truøm ñaàu khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 26. Khoâng truøm ñaàu khi ngoài ôû nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 27. Khoâng bòt khaên ñaàu khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 28. Khoâng bòt khaên ñaàu khi ngoài ôû nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 29. Khoâng choáng naïnh khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 30. Khoâng choáng naïnh khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 31. Khoâng ñeå hôû ngöïc khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 32. Khoâng ñeå hôû ngöïc khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 33. Khoâng ñeå hôû naùch khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 34. Khoâng ñeå hôû naùch khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 35. Khoâng vaét ngöôïc y khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 36. Khoâng vaét ngöôïc y khi ngoài ôû nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 37. Khoâng vaét ngöôïc y hai beân khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 38. Khoâng vaét ngöôïc y hai beân khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 39. Khoâng boû y nhaûy khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 40. Khoâng boû y nhaûy khi ngoài ôû nhaø cö só, caàn phaûi hoïc.

41. Khoâng laéc tay khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 42. Khoâng laéc tay khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 43. Khoâng laéc vai khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 44. Khoâng laéc vai khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 45. Khoâng laéc ñaàu khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 46. Khoâng laéc ñaàu khi ngoài nôi nhaø cö

só, caàn phaûi hoïc. 47. Khoâng laéc thaân khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 48. Khoâng laéc thaân khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 49. Khoâng naém tay nhau khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 50. Khoâng naém tay nhau khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 51. Khoâng ñi khoeøo hai chaân khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 52. Khoâng ñi khoeøo hai chaân khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 53. Khoâng nhoùn chaân khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 54. Khoâng nhoùn chaân khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 55. Khoâng choáng maù khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 56. Khoâng choáng maù khi ngoài trong nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 57. Chuù taâm nhaän canh, caàn phaûi hoïc. 58. Chuù taâm nhaän côm, caàn phaûi hoïc. 59. Côm, canh aên ñeàu nhau, caàn phaûi hoïc. 60. Khoâng nhaän thöùc aên ñaày baùt, caàn phaûi hoïc. 61. Khoâng löøa thöùc aên moät beân, caàn phaûi hoïc. 62. Khoâng choïn thöùc aên ngon giöõa baùt, caàn phaûi hoïc. 63. Khoâng vo lôùn côm thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 64. Vaét côm vöøa mieáng aên, caàn phaûi hoïc. 65. Khoâng haù mieäng ñôïi thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 66. Khoâng ngaäm ñoà aên maø noùi, caàn phaûi hoïc. 67. Khoâng caén phaân nöûa côm, caàn phaûi hoïc. 68. Khoâng nhai thöùc aên thaønh tieáng, caàn phaûi hoïc. 69. Khoâng nuoát troäng thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 70. Khoâng aên tieáp khi thöùc aên chöa xuoáng coå hoïng, caàn phaûi hoïc. 71. Khoâng le löôõi aên, caàn phaûi hoïc. 72. Khoâng ngöûi thöùc aên luùc aên, caàn phaûi hoïc. 73. Khoâng lieám thöùc aên nôi tay, caàn phaûi hoïc. 74. Khoâng laáy ngoùn tay veùt baùt aên, caàn phaûi hoïc. 75. Khoâng vöùt boû côm, thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 76. Khoâng raûy tay ñeå aên, caàn phaûi hoïc. 77. Khoâng laáy tay nhô nhaän bình, taùch nöôùc uoáng, caàn phaûi hoïc.

78. Tyø-kheo khoâng beänh khoâng ñöôïc xin côm canh cho mình, caàn phaûi hoïc. 79. Khoâng laáy côm phuû laáp canh mong laïi ñöôïc theâm, caàn phaûi hoïc. 80. Khoâng ñöôïc coù taâm ganh tî xem thöùc aên trong baùt ngöôøi ngoài caïnh, caàn phaûi hoïc. 81. Chuù taâm aên nhìn vaøo baùt, caàn phaûi hoïc. 82. AÊn theo thöù töï, caàn phaûi hoïc. 83. Nöôùc röûa baùt khoâng ñöôïc ñoå trong nhaø cö só, tröø ñaõ noùi vôùi ngöôøi chuû, caàn phaûi hoïc. 84. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi ñang ñi xe, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 85. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi ñöùng tröôùc, mình ñöùng sau, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 86. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi ñöùng ôû trong ñöôøng, mình ñöùng ôû ngoaøi ñöôøng, caàn phaûi hoïc, tröø beänh. 87. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi ñöùng ôû treân cao, mình ñöùng döôùi thaáp, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 88. Khoâng thuyeáp phaùp cho ngöôøi ngoài, Tyø-kheo ñöùng, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 89. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi naèm, Tyø-kheo ngoài, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 90. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi truøm ñaàu, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 91. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi quaán khaên treân ñaàu, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 92. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi ñöùng choáng naïnh, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 93. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi ñeå hôû ngöïc, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 94. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi ñeå hôû naùch, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 95. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi vaét ngöôïc y, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 96. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi vaét ngöôïc y hai

beân, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 97. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi boû y nhuùn nhaûy, tröø beänh, caàn phaûi hoïc.

SOÁ 1422 - DI SA TAÉC NGUÕ PHAÀN GIÔÙI BOÅN 699

98. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi mang guoác, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 99. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi caàm duø, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 100. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi caàm gaäy, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 101. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi naém ñao naêm thöôùc, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 102. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi naém ñao nhoû, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 103. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi naém cung teân vaø caùc loaïi binh khí, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 104. Khoâng neân ñaïi tieåu tieän vaø nhoå nöôùc mieáng leân coû töôi, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 105. Khoâng neân ñaïi tieåu tieän vaø nhoå nöôùc mieáng vaøo nöôùc saïch ñeå duøng, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 106. Khoâng neân ñöùng ñaïi tieåu tieän, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 107. Khoâng neân leo leân caây cao quaù ñaàu ngöôøi, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. Caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi xong phaùp Chuùng hoïc. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc trong phaùp Chuùng hoïc naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi Ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc ñoái vôùi caùc giôùi naøy ñeàu thanh tònh, vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. BAÛY PHAÙP DIEÄT TRAÙNH Caùc Ñaïi ñöùc! Ñaây laø baûy phaùp Dieät traùnh, moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Ngöôøi neân thi haønh Tyø ni hieän tieàn thì phaûi thi haønh Tyø ni hieän tieàn. 2. Ngöôøi neân thi haønh Tyø ni öùc nieäm thì phaûi thi haønh Tyø ni öùc nieäm. 3. Ngöôøi neân thi haønh Tyø ni baát si thì phaûi thi haønh Tyø ni baát si. 4. Ngöôøi neân thi haønh Töï ngoân trì thì phaûi thi haønh Töï ngoân trì. 5. Ngöôøi neân thi haønh Mích toäi töôùng thì phaûi thi haønh Mích toäi töôùng. 6. Ngöôøi neân thi haønh nhieàu ngöôøi mích toäi töôùng thì phaûi thi haønh nhieàu ngöôøi mích toäi töôùng. 7. Trong Taêng sinh ra tranh caõi, caàn tröø dieät nhö coû phuû laáp ñaát, neân phaûi hoïc.

700 BOÄ LUAÄT 1

Caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi xong baûy phaùp Dieät traùnh. Nay xin hoûi caùc Ñaïi ñöùc trong baûy phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Hoûi Ba laàn). Caùc Ñaïi ñöùc ñoái vôùi caùc giôùi naøy thanh tònh, vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy.

Caùc Ñaïi ñöùc! Toâi ñaõ noùi xong töïa Giôùi kinh, ñaõ noùi boán phaùp Ba- la-di, ñaõ noùi möôøi ba phaùp Taêng taøn, ñaõ noùi hai phaùp Baát ñònh, ñaõ noùi ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà, ñaõ noùi chín möôi phaùp Ba-daï-ñeà, ñaõ noùi boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, ñaõ noùi phaùp Chuùng hoïc vaø baûy phaùp Dieät traùnh. Caùc giôùi ñieàu naøy laø Phaät daïy ñuùc keát thaønh Giôùi kinh neân moãi nöûa thaùng theo trong Giôùi kinh noùi giôùi. Neáu coøn coù ñieàu hoïc khaùc thì phaûi moät loøng hoïc. Nhö söõa nöôùc hoøa hôïp môùi ñöôïc haïnh an laïc. Caàn phaûi hoïc taäp. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Phaät Tyø-baø-thi, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, ban ñaàu löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa: Nhaãn nhuïc, ñaïo thöù nhaát Nieát-baøn, Phaät khen ngôïi Xuaát

gia laøm ngöôøi buoàn Khoâng goïi laø Sa-moân. Thöù hai, Ñöùc Phaät Thi Khí, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, ban ñaàu löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa: Nhö ngöôøi ñoâi maét saùng Traùnh ñöôïc ñöôøng nguy hieåm Ngöôøi thoâng minh trong ñôøi Thöôøng xa lìa caùc aùc. Thöù ba, Ñöùc Phaät Tyø Baùt Thi, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, ban ñaàu löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa: Khoâng huûy cuõng khoâng phaïm Nhö giôùi ñeå thöïc haønh Uoáng aên bieát vöøa ñuû Thöôøng vui nôi choã vaéng Taâm thöôøng vui tinh taán Ñaây lôøi chö Phaät daïy. Thöù tö, Ñöùc Phaät Caâu Laâu Toân, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, ban ñaàu löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa: Nhö ong huùt maät hoa Khoâng laøm hoaïi höông saéc

SOÁ 1422 - DI SA TAÉC NGUÕ PHAÀN GIÔÙI BOÅN 701

Laáy vò ngoït roài ñi
Tyø-kheo vaøo xoùm laøng
Khoâng laøm hoûng vieäc ngöôøi
Khoâng nghó laøm, khoâng laøm
Chæ töï quaùn thaân mình
Quaùn xeùt thieän, khoâng thieän.
Thöù naêm, Ñöùc Phaät Caâu Na Haøm Maâu Ni, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, ban ñaàu löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa:
Muoán taâm ñöôïc toát ñöøng buoâng lung
Phaùp thieän Thaùnh nhaân phaûi sieâng hoïc
Neáu coù trí, ngöôøi laéng nhaát taâm Khoâng coøn lo buoàn vaø tai hoïa.
Thöù saùu, Ñöùc Phaät Ca-dieáp, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, ban ñaàu löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa:
Moïi ñieàu aùc chôù laøm
Ñieàu thieän luoân hoaøn bò
Töï laëng yù chí mình
Laø lôøi chö Phaät daïy.
Thöù baûy, Ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, ban ñaàu löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa:
Laønh thay! Hoä trì thaân
Hoä trì mieäng cuõng thieän
Hoä trì yù laønh thay!
Heát thaûy hoä trì thieän .
Tyø-kheo hoä trì thaûy
Lieàn ñöôïc xa caùc khoå

Tyø-kheo giöõ mieäng, yù
Caùc aùc, thaân khoâng phaïm
Laø ba nghieäp thanh tònh
Ñaéc ñaïo cuûa baäc Thaùnh.
Neáu ai ñaùnh maéng, khoâng baùo traû
Vôùi ngöôøi saân haän, taâm khoâng haän
Vôùi ngöôøi saân, trong loøng bình thaûn
Thaáy ngöôøi laøm aùc, mình khoâng laøm.
Baûy Phaät laø Theá Toân
Thöôøng cöùu giuùp theá gian
702 BOÄ LUAÄT 1

Phaät ñaõ noùi Giôùi kinh
Toâi ñaõ noùi roõ xong
Chö Phaät vaø ñeä töû
Cung kính Giôùi kinh naøy
Ñaõ cung kính Giôùi kinh
Heát thaûy cung kính nhau
Hoå theïn ñöôïc ñaày ñuû
Chuùng ñaéc ñaïo voâ vi.
Taêng moät loøng boá-taùt.
Toâi ñaõ noùi Giôùi kinh xong.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 71

NGUÕ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN SOÁ 1423

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1423

NGUÕ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN Haùn dòch: Ñôøi Löông, chuøa Kieán Sô, Sa-moân Thích Minh Huy keát taäp.

Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Muøa Xuaân: thieáu moät ñeâm thì qua moät thaùng, coøn trong ba thaùng coù dö ra moät ñeâm. Giaø cheát ñeán gaàn, phaùp
Phaät saép dieät. Caùc ñaïi tyû Taêng, vì söï ñaéc ñaïo maø moät loøng sieâng naêng tinh taán. Vì sao? Vì chö Phaät moät loøng chuyeân caàn tinh taán neân chöùng ñaéc
Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc Voâ thöôïng, huoáng chi caùc phaùp thieän khaùc.
Cung kính chaáp ñoâi tay Cuùng döôøng Ñaáng Thích Toân Toâi nay saép noùi giôùi
Taêng moät loøng laéng nghe.
Duø chæ moät toäi nhoû

Taâm phaûi lo sôï lôùn
Coù toäi moät loøng saùm
Sau ñöøng taùi phaïm nöõa.
Taâm “Ngöïa chaïy ñöôøng aùc”
Buoâng lung khoù kìm giöõ
Phaät noùi giôùi tu haønh
Cuõng nhö cöông haøm beùn.
Töø mieäng, Phaät giaùo giôùi
Ngöôøi thieän luoân tin nhaän
Ngöôøi naøy “Ngöïa” ñieàu thuaän
Quaân phieàn naõo phaù ñöôïc.
Neáu khoâng tuaân lôøi daïy
Cuõng khoâng yeâu thích giôùi
706 BOÄ LUAÄT 1

Ngöôøi naøy “Ngöïa” khoâng ñieàu Chìm trong quaân phieàn naõo. Laø ngöôøi giöõ gìn giôùi Nhö traâu mao thöông ñuoâi Buoäc taâm khoâng buoâng lung Nhö khæ kia xieàng giöõ. Ngaøy ñeâm thöôøng tinh taán Coá caàu chaân trí tueä Laø ngöôøi trong phaùp Phaät Ñöôïc maïng soáng thanh tònh. Ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc ra chöa? (Coù thì y theo lôøi môøi ra, khoâng thì thöa: ÔÛ ñaây, khoâng coù ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc). Caùc ñaïi tyû! Caùc Tyø-kheo-ni khoâng ñeán Boá-taùt coù thuyeát duïc vaø thanh tònh khoâng? (Coù thì y lôøi maø thöa, khoâng thì thöa: ÔÛ ñaây khoâng ai thuyeát duïc). Taêng nay hoøa hôïp tröôùc laøm vieäc gì? (Thöa: Ñeå Yeát-ma thuyeát giôùi) Ñaïi tyû Taêng laéng nghe! Nay ngaøy möôøi laêm Boá-taùt thuyeát giôùi, Taêng moät loøng thöïc hieän Boá-taùt thuyeát giôùi, neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän, ñaây laø lôøi taùc baïch. Caùc Ñaïi tyû! Nay Boá-taùt noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa, taát caû cuøng laéng nghe, kheùo suy xeùt nhôù nghó, neáu coù toäi thì phaûi phaùt loà, khoâng toäi thì im laëng. Do im laëng neân bieát ñöôïc, toâi vaø caùc Ñaïi tyû thanh tònh. Nhö vò Thaùnh im laëng, toâi vaø caùc Ñaïi tyû im laëng cuõng nhö vaäy. Ba laàn xöôùng hoûi caùc Tyø-kheo-ni trong chuùng nhö vaäy. Haõy nhôù: Coù toäi maø khoâng phaùt loà thì phaïm toäi coá yù voïng ngöõ. Toäi coá yù voïng ngöõ, nhö lôøi Phaät daïy laø toäi laøm ngaên caùch ñaïo phaùp. Ngöôøi phaùt loà thì ñöôïc an laïc, khoâng phaùt loà, toäi caøng choàng chaát theâm saâu. Caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi töïa cuûa Giôùi kinh, nay hoûi: Caùc Ñaïi tyû trong ñaây thanh tònh khoâng? (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy). Caùc Ñaïi tyû trong chuùng naøy thanh tònh, do im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. TAÙM PHAÙP BA LA DI Caùc Ñaïi tyû! Ñaây laø taùm phaùp Ba-la-di, moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng vôùi caùc Tyø-kheo-ni ñoàng hoïc giôùi phaùp, giôùi suùt keùm khoâng xaû theo yù muoán maø haønh daâm keå caû cuøng vôùi loaøi suùc sinh thì Tyø-kheo-ni naøy phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung. 2. Neáu Tyø-kheo-ni, hoaëc nôi xoùm laøng, hoaëc nôi ñaát troáng vaéng, vôùi taâm troäm caép khoâng cho maø laáy, hoaëc bò Vua hay Ñaïi thaàn baét, hoaëc

troùi, hoaëc gieát, hoaëc ñuoåi, maéng: Coâ laø giaëc, keû tieåu nhaân, keû ngu si thì Tyø-kheo-ni naøy phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung. 3. Neáu Tyø-kheo-ni, ñoái vôùi ngöôøi hoaëc gioáng nhö ngöôøi, hoaëc ñích thaân gieát hoaëc ñöa dao hay thuoác ñoäc cho ngöôøi khaùc gieát, hoaëc sai baûo ngöôøi gieát, hoaëc chæ caùch töï gieát, ñeà cao caùi cheát, khen ngôïi caùi cheát: "Ngöôøi ôi! Soáng vôùi söï xaáu xa laøm gì! Cheát ñi coøn hôn soáng!". Tuøy theo taâm saùt maø khôûi taâm nhö vaäy vaø cöù nhö vaäy döôùi moïi hình thöùc khaùc nhau, ngöôøi kia do vaäy phaûi cheát thì Tyø-kheo-ni naøy phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung. 4. Neáy Tyø-kheo-ni, khoâng bieát, khoâng thaáy phaùp ñaày ñuû lôïi ích cuûa baäcThaùnh vöôït treân ngöôøi maø töï xöng ta bieát nhö vaïây, ta thaáy nhö vaäy. Thôøi gian sau, Tyø-kheo-ni naøy hoaëc ñöôïc hoûi hoaëc khoâng ñöôïc hoûi, vì muoán loaïi boû toäi, caàu söï thanh tònh neân noùi leân: Toâi khoâng bieát noùi bieát, khoâng thaáy noùi thaáy, hö caáu, doái gaït, voïng ngöõ, tröø taêng thöôïng maïn, thì Tyø-kheo-ni naøy phaïm toäi Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung. 5. Neáu Tyø-kheo-ni, duïc quaù maïnh, taâm bieán loaïn, ñoàng yù cho ngöôøi nam vôùi nhieàu hình thöùc xuùc chaïm, töø maùi toùc trôû xuoáng, ñaàu goái trôû leân, voøng ra sau khuyûu tay thì Tyø-kheo-ni naøy phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung. 6. Neáu Tyø-kheo-ni, duïc quaù maïnh, taâm bieán loaïn, ñoàng yù cho ngöôøi nam naém tay, naém y, moät mình cuøng heïn gaëp, moät mình cuøng ñi chung, moät mình cuøng ñöùng chung, moät mình cuøng troø chuyeän, moät mình cuøng ngoài moät choã ngoài, thaân aùp saùt vaøo ngöôøi nam, taùm phaùp khoâng soùt phaùp naøo thì Tyø-kheo-ni naøy phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung. 7. Neáu Tyø-kheo-ni, bieát Taêng nhö phaùp taùc phaùp Yeát-ma khoâng nhaän toäi cho Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo khoâng chung soáng, khoâng cuøng laøm vieäc, khoâng cuøng noùi chuyeän maø Tyø-kheo-ni thuaän theo Tyø-kheo naøy. Caùc Tyø-kheo-ni noùi vôùi Tyø-kheo-ni aáy: "Naøy coâ! Tyø-kheo naøy Taêng ñaõ taùc phaùp Yeát-ma khoâng nhaän toäi, caùc Tyø-kheo khoâng chung soáng, khoâng cuøng laøm vieäc, khoâng cuøng noùi chuyeän, coâ ñöøng tuøy thuaän". Can giaùn nhö vaäy maø cöông quyeát khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn, boû thì toát, khoâng boû thì Tyø- kheo-ni aáy phaïm Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung. 8. Neáu Tyø-kheo-ni, thaáy Tyø-kheo-ni phaïm Ba-la-di maø che giaáu. Tyø-kheo-ni kia, thôøi gian sau, coøn soáng hoaëc cheát, hoaëc ñi xa, hoaëc bò ñuoåi, hoaëc thoâi tu, hoaëc thay ñoåi hình saéc, noùi leân lôøi naøy: "Chính toâi, tröôùc kia, thaáy coâ ni kia phaïm toäi Ba-la-di" thì Tyø-kheo-ni aáy phaïm Ba-

la-di khoâng ñöôïc soáng chung. Caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi taùm phaùp Ba-la-di, neáu Tyø-kheo-ni phaïm moãi moät giôùi thì khoâng ñöôïc soáng chung, gioáng nhö tröôùc kia soáng theá tuïc vaø sau khi phaïm toäi cuõng nhö vaäy, Tyø-kheo-ni naøy phaïm toäi Ba-la- di khoâng ñöôïc soáng chung. Nay hoûi caùc Ñaïi tyû: Trong taùm phaùp Ba-la-di naøy coù thanh tònh khoâng? (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng hoûi

nhö vaäy). Caùc Ñaïi tyû! Ñoái vôùi caùc giôùi naøy thanh tònh vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. 17 PHAÙP TAÊNG GIAØ BAØ THI SA Caùc Ñaïi tyû! Ñaây laø möôøi baûy phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, moãi nöûa thaùng tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo-ni laøm vieäc mai moái hoaëc vì vieäc thoâng daâm leùn luùt, ñem yù ngöôøi nam ñeán noùi vôùi ngöôøi nöõ, ñem yù ngöôøi nöõ ñeán noùi vôùi ngöôøi nam, daãn ñeán chæ moät laàn giao hoäi thì Tyø-kheo-ni naøy, ngay töø ñaàu ñaõ phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 2. Neáu Tyø-kheo-ni, töï thaân khoâng nhö phaùp, saân giaän aùc yù ñem phaùp Ba-la-di khoâng caên cöù huûy baùng Tyø-kheo-ni khoâng phaïm Ba-la- di, nhaèm phaù hoaïi phaïm haïnh cuûa vò aáy. Tyø-kheo-ni aáy, moät thôøi gian sau, hoaëc ai coù hoûi hoaëc khoâng hoûi, töï noùi: “Vieäc aáy khoâng caên cöù, vì toâi trong luùc giaän döõ neân baùng boå thì Tyø-kheo-ni naøy, ngay töø ñaàu haønh ñoäng ñaõ phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 3. Neáu Tyø-kheo-ni, töï thaân khoâng nhö phaùp, noùng giaän aùc yù, ñoái vôùi trong phaàn vieäc khaùc ruùt ra moät khía caïnh, hoaëc khía caïnh töông tôï laøm thaønh toäi Ba-la-di ñeå huûy baùng Tyø-kheo-ni khoâng phaïm Ba-la-di, nhaèm phaù hoaïi phaïm haïnh vò kia. Tyø-kheo-ni naøy, thôøi gian sau, hoaëc coù ai hoûi hoaëc khoâng hoûi, töï noùi: “Vieäc naøy trong phaàn khaùc, toâi laáy ra moät khía caïnh, hoaëc khía caïnh töông tôï, vì toâi trong noùng giaän neân baùng boå thoâi, thì ngay töø ñaàu haønh ñoäng, Tyø-kheo-ni naøy phaïm Taêng-giaø-baø- thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 4. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ngöôøi nöõ coù toäi, song chuû coâ ta khoâng cho pheùp tu maø vaãn ñoä, töø töôùc kia coù xuaát gia, thì ngay töø ñaàu haønh ñoäng, Tyø-kheo-ni naøy phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 5. Neáu Tyø-kheo-ni, bieát Taêng nhö phaùp taãn xuaát Tyø-kheo-ni vôùi coâ ni naøy taâm chöa ñieàu phuïc, khoâng tuøy thuaän Taêng maø töï mình cuøng vôùi nhoùm thaân nhau ra ngoaøi cöông giôùi, giaûi toâi taãn xuaát cho coâ aáy, thì Tyø-kheo-ni naøy, ngay töø ñaàu haønh ñoäng ñaõ phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 6. Neáu Tyø-kheo-ni, nguû moät mình, loäi qua nöôùc moät mình, treân

ñöôøng ñi, ñi sau moät mình, say ñaém ngöôøi nam, töø nhaân duyeân, thì Tyø-kheo-ni naøy, ngay töø ñaàu haønh ñoäng, ñaõ phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. Nhaân duyeân laø khi bò khuûng boá phaûi chaïy, khi giaø yeáu, ñau beänh, quaù meät moûi khoâng theo kòp baïn. Choã nöôùc heïp caïn coù caàu ñoø, choã sôï coù ngöôøi nam thì ñaây goïi laø nhaân duyeân. 7. Neáu Tyø-kheo-ni ñeán quan thöa kieän ngöôøi khaùc thì Tyø-kheo-ni naøy, ngay töø ñaàu haønh ñoäng ñaõ phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 8. Neáu Tyø-kheo-ni coù taâm nhieãm ñaém, töï tay nhaän thöùc aên cuûa ngöôøi nam taâm ñaém nhieãm vaø aên thì Tyø-kheo-ni naøy, ngay töø ñaàu haønh ñoäng ñaõ phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 9. Neáu Tyø-kheo-ni, chæ baûo Tyø-kheo-ni naøo ñoù: Mieãn coâ ñöøng sinh taâm nhieãm ñaém thì nhaän thöùc uoáng aên cuûa ngöôøi nam nhieãm ñaém coù phieàn gì ñaâu? Tyø-kheo-ni naøy, ngay töø ñaàu haønh ñoäng ñaõ phaïm Taêng- giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 10. Neáu Tyø-kheo-ni, vì muoán phaù hoøa hôïp Taêng neân tìm phöông tieän. Caùc Tyø-kheo-ni noùi vôùi Tyø-kheo-ni naøy:

Coâ ñöøng vì phaù hoøa hôïp Taêng maø caàn ñeán phöông tieän, neân cuøng Taêng hoøa hôïp. Taêng ñöôïc hoøa hôïp, hoan hyû khoâng tranh caõi, moät loøng cuøng hoïc moät thaày thì nhö nöôùc vôùi söõa hoøa hôïp, cuøng nhau laøm lôùn roäng haïnh an laïc maø ñöùc Ñaïo sö ñaõ daïy. Can giaùn nhö vaäy maø kieân trì khoâng boû, neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba maø boû thì aáy laø vieäc toát, khoâng boû thì Tyø-kheo-ni naøy, qua Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø- thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 11. Neáu Tyø-kheo-ni, hoã trôï phaù hoøa hôïp Taêng, hoaëc moät, hoaëc hai hoaëc soá ñoâng noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: “Vieäc Tyø-kheo-ni naøy noùi leân, phaûi bieát môùi noùi chöù chaúng phaûi khoâng bieát maø noùi, noùi ñuùng phaùp khoâng noùi phi phaùp, noùi ñuùng luaät khoâng noùi phi luaät, caùc ñieàu aáy laøm cho chuùng toâi vui chaáp nhaän”. Caùc Tyø-kheo-ni noùi vôùi Tyø-kheo-ni naøy: “Coâ ñöøng neân noùi lôøi aáy: Tyø-kheo-ni naøy bieát môùi noùi chöù chaúng phaûi khoâng bieát maø noùi, noùi ñuùng phaùp khoâng noùi phi phaùp, noùi ñuùng luaät khoâng noùi phi luaät, caùc ñieàu aáy laøm cho chuùng toâi vui chaáp nhaän”. Taïi sao vaäy? Vì Tyø-kheo-ni naøy chaúng phaûi bieát maø noùi, chaúng phaûi noùi ñuùng phaùp, chaúng phaûi noùi ñuùng luaät. Coâ ñöøng vui hoã trôï phaù hoøa hôïp Taêng, neân vui hoã trôï hoøa hôïp Taêng. Taêng ñöôïc hoøa hôïp hoan hyû, khoâng tranh caõi, moät loøng hoïc moät giôùi thì nhö nöôùc vôùi söõa hoøa hôïp, cuøng nhau hoaèng truyeàn lôøi daïy cuûa Ñaïo sö, ñaït ñöôïc haïnh an laïc. Can giaùn nhö vaäy maø ngoan coá khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba.

710 BOÄ LUAÄT 1

Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn maø boû thì toát, khoâng boû, thì Tyø-kheo-ni naøy, sau Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 12. Neáu Tyø-kheo-ni taùnh hung aùc, khoù daïy baûo, cuøng caùc Tyø-kheo- ni ñoàng hoïc giôùi kinh, thöôøng phaïm toäi. Caùc Tyø-kheo-ni nhö phaùp, nhö luaät can giaùn toäi coâ ni aáy maéc phaûi. Coâ ñaùp: “Ñaïi tyû! Coâ ñöøng noùi vôùi toâi hoaëc toát, hoaëc xaáu, toâi cuõng khoâng ñem ñieàu toát, xaáu ñeå noùi vôùi coâ”. Caùc Tyø-kheo-ni laïi noùi: “Coâ ñöøng töï cao cho mình khoâng theå cuøng ai noùi chuyeän. Coâ phaûi vì caùc Tyø-kheo-ni noùi ñieàu nhö phaùp, caùc Tyø-kheo- ni cuõng seõ vì coâ noùi ñieàu nhö phaùp. Söï trao ñoåi chæ veõ cho nhau roäng raõi nhö vaäy seõ laøm chuyeån ñoåi, loaïi ra caùc toäi loãi, môùi thaønh chuùng Taêng cuûa Nhö Lai”. Can giaùn nhö vaäy maø kieân trì khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn maø boû thì toát, khoâng boû, thì Tyø-kheo-ni naøy, sau Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø- thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 13. Neáu Tyø-kheo-ni, soáng nöông töïa xoùm laøng, haønh ñoäng xaáu xa laøm hoen oá tín ñoà, haønh vi xaáu naøy moïi ngöôøi ñeàu thaáy, nghe, bieát, hoen oá tín ñoà ai cuõng thaáy, nghe, bieát. Caùc Tyø-kheo-ni noùi vôùi Tyø-kheo- ni naøy: “Coâ haønh ñoäng xaáu xa laøm hoen oá tín ñoà. Haønh ñoäng xaáu xa ai cuõng thaáy, nghe, bieát, laøm hoen oá tín ñoà ai cuõng ñeàu thaáy, nghe, bieát. Coâ haõy ra ñi, khoâng neân soáng trong xoùm laøng”. Tyø-kheo-ni kia noùi: “Caùc Ñaïi tyû giaûi quyeát theo thöông, giaän, si, sôï. Taïi sao vaäy? Vì coù Tyø-kheo- ni cuõng ñoàng caùc

toäi nhö theá, nhöng coù ngöôøi bò ñuoåi ñi, coù ngöôøi laïi khoâng bò ñuoåi". Caùc Tyø-kheo-ni laïi noùi: "Coâ ñöøng phaùt lôøi nhö vaäy, baûo caùc Ñaïi tyû giaûi quyeát tuøy thuoäc vaøo thöông, giaän, si, sôï. Coù Tyø-kheo-ni cuõng ñoàng caùc toäi nhö theá, coù ngöôøi bò ñuoåi ñi, coù ngöôøi khoâng bò ñuoåi. Coâ haønh ñoäng xaáu xa laøm hoen oá tín ñoà. Haønh vi xaáu xa naøy ai cuõng thaáy, nghe, bieát. Laøm hoen oá tín ñoà moïi ngöôøi cuõng nghe, thaáy, bieát. Coâ phaûi boû lôøi noùi: Laøm theo thöông, giaän, si, sôï. Coâ haõy ra ñi khoâng neân soáng trong xoùm laøng naøy". Can giaùn nhö vaäy maø kieân trì khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn maø boû thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo-ni naøy, qua Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 14. Neáu hai Tyø-kheo-ni cuøng nhau laøm haïnh aùc tieáng xaáu ñoàn vang, laïi che giaáu cho nhau, xuùc naõo chuùng Taêng. Caùc Tyø-kheo-ni baûo: "Hai coâ laø Tyø-kheo-ni haønh ñoäng aùc, tieáng xaáu vang khaép, laïi cuøng nhau che giaáu toäi, xuùc naõo chuùng Taêng. Hai coâ neân rôøi xa nhau, boû caùc thoùi xaáu naøy, ñöøng laøm vieäc xuùc naõo Taêng chuùng thì ôû trong phaùp Phaät môùi taêng ích roäng raõi, ñaït ñöôïc ñôøi soáng an laïc". Hai Tyø-kheo-ni aáy noùi:

SOÁ 1423 - NGUÕ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN 711

"Chuùng toâi khoâng laøm vieäc aùc, khoâng bò tieáng xaáu ñoàn vang, khoâng che giaáu toäi cho nhau, khoâng xuùc naõo Taêng. ÔÛ nôi ñaây laïi coù hai Tyø-kheo- ni khaùc cuøng nhau laøm vieäc aùc, xuùc naõo chuùng Taêng". Caùc Tyø-kheo-ni laïi noùi: "Hai coâ ñöøng noùi leân lôøi naøy! Vì sao vaäy? Vì trong ñaây khoâng heà coù hai Tyø-kheo-ni naøo khaùc laøm aùc, xuùc naõo Taêng maø chæ coù hai coâ thoâi! Hai coâ phaûi rôøi xa nhau, boû vieäc laøm aùc, xuùc naõo chuùng Taêng thì ôû trong phaùp Phaät môùi taêng ích roäng raõi, ñaït ñöôïc ñôøi soáng an laïc". Can giaùn nhö vaäy maø vaãn kieân trì khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn maø boû ñöôïc thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo-ni naøy, qua Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 15. Neáu hai Tyø-kheo-ni cuøng laøm vieäc aùc tieáng xaáu ñoàn vang, laïi che giaáu toäi cho nhau, xuùc naõo chuùng Taêng. Caùc Tyø-kheo-ni baûo: "Hai coâ laø Tyø-kheo-ni cuøng laøm vieäc aùc, tieáng xaáu ñoàn vang, laïi che giaáu toäi cho nhau, xuùc naõo chuùng Taêng. Hai coâ neân rôøi xa nhau, boû ñi thoùi laøm aùc naøy vaø xuùc naõo chuùng Taêng thì ôû trong phaùp Phaät môùi taêng ích roäng raõi, ñaït ñöôïc ñôøi soáng an laïc". Hai Tyø-kheo-ni noùi: "Chuùng toâi khoâng laøm vieäc aùc, khoâng coù tieáng xaáu ñoàn vang, khoâng che giaáu toäi nhau, khoâng xuùc naõo chuùng Taêng. Taêng thaáy chuùng toâi yeáu keùm, khinh deå chuùng toâi neân noùi lôøi nhö vaäy". Caùc Tyø-kheo-ni laïi noùi: "Hai coâ ñöøng noùi leân lôøi naøy. Vì sao vaäy? Vì Taêng khoâng thaáy hai coâ keùm yeáu, khinh deå caùc coâ. Caùc coâ neân rôøi xa nhau, boû ñi vieäc laøm aùc vaø xuùc naõo Taêng thì ôû trong phaùp Phaät môùi taêng ích roäng raõi, ñaït ñöôïc ñôøi soáng an laïc". Can giaùn nhö vaäy maø kieân trì khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn maø boû thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo-ni naøy, qua Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 16. Neáu Tyø-kheo-ni öa

tranh caõi vôùi ngöôøi khaùc, Taêng xöû ñoaùn vieäc aáy, laïi noùi: “Taêng xöû ñoaùn tuøy thuoäc öa, gheùt, si, sôï”. Caùc Tyø- kheo-ni noùi: “Coâ ñöøng thích tranh caõi cuøng ngöôøi khaùc, ñöøng cho Taêng xöû ñoaùn theo caûm tính: yeâu, gheùt, si, sôï. Taïi sao vaäy? Vì Taêng khoâng leä thuoäc vaøo yeâu, gheùt, si, sôï, caùc coâ phaûi boû ñi lôøi noùi naøy thì ôû trong phaùp Phaät môùi taêng ích roäng raõi, ñaït ñöôïc ñôøi soáng an laïc”. Can giaùn nhö vaäy maø cöông quyeát khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn maø boû thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo-ni naøy, qua Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. 17. Neáu Tyø-kheo-ni thích tranh caõi vôùi ngöôøi khaùc, Taêng xöû ñoaùn vieäc aáy, laïi noùi: “Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng, xaû giôùi laøm ngoaïi ñaïo, Sa-moân, Baø-la-moân khaùc cuõng coù hoïc giôùi, cuõng coù hoå theïn, toâi seõ ñeán

ñoù tu phaïm haïnh”. Caùc Tyø-kheo-ni baûo: “Coâ ñöøng thích tranh caõi vôùi ngöôøi khaùc, ñöøng noùi: Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng. Taïi sao vaäy? Vì Sa-moân, Baø-la-moân khaùc khoâng hoïc giôùi, khoâng coù hoå theïn. Coâ laøm sao tu phaïm haïnh vôùi hoï ñöôïc? Coâ loaïi boû aùc kieán naøy thì ôû trong phaùp Phaät môùi taêng ích roäng lôùn, ñaït ñöôïc ñôøi soáng an laïc”. Can giaùn nhö vaäy maø cöông quyeát khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn maø boû thì toát, khoâng boû thì Tyø-kheo-ni naøy, qua Ba laàn can giaùn, phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaûi saùm hoái toäi. Caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi möôøi baûy phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa. Chín giôùi ñaàu phaïm thaønh toäi ngay, taùm giôùi tieáp theo, sau Ba laàn can giaùn môùi thaønh toäi. Tyø-kheo-ni naøo phaïm moãi moät toäi thì phaûi giöõa hai boä Taêng, nöûa thaùng saùm “Ma-na-ñoûa”, tieáp theo vieäc giaûi toäi, sau khi nhö phaùp caàu xin thì vieäc giaûi toäi cho ñöông söï phaûi giöõa hai boä Taêng, moãi boä ñuû hai möôi vò. Neáu thieáu moät thì vieäc giaûi toäi khoâng thaønh, caùc Tyø- kheo-ni cuõng bò quôû traùch. Phaùp öùng xöû phaûi nhö vaäy. Nay xin hoûi caùc Ñaïi tyû trong möôøi baûy phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy). Caùc Ñaïi tyû ñoái vôùi möôøi baûy phaùp naøy thanh tònh, vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. 30 PHAÙP NI TAÙT KYØ BA DAÄT ÑEÀ Caùc Ñaïi tyû! Ñaây laø ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà, moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo-ni, naêm y ñaõ coù ñuû, y Ca-hi-na ñaõ xaû, y dö ñöôïc caát ñeán möôøi ngaøy, neáu quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 2. Neáu Tyø-kheo-ni, y ñaõ ñuû, y Ca-hi-na ñaõ xaû, trong naêm y rôøi moãi moät y ñeå nguû, quaù moät ñeâm, tröø Taêng Yeát-ma, thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba- daät-ñeà. 3. Neáu Tyø-kheo-ni, y ñuû soá, y Ca-hi-na ñaõ xaû, ñöôïc vaûi y phi thôøi, neáu caàn thì neân nhaän may ñeå thoï trì. Neáu ñuû vaûi thì toát coøn khoâng ñuû thì chôø ñôïi nôi naøo ñoù coù cho theâm khieán ñuû vaûi may thaønh y. Vieäc naøy chæ keùo daøi moät thaùng, neáu quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 4. Neáu Tyø-kheo-ni ñeán cö só, vôï cö só khoâng phaûi baø con ñeå xin y, tröø nhaân duyeân, thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Nhaân duyeân laø: Y bò ñoaït, y bò maát, y bò chaùy, y bò nöôùc cuoán troâi, y cuõ hö, aáy laø

nhaân duyeân. 5. Neáu Tyø-kheo-ni, y bò ñoaït, y bò maát, y bò chaùy, y bò nöôùc cuoán troâi, y hö cuõ, ñeán cö só, vôï cö só khoâng phaûi baø con xin y. Neáu cö só, vôï cö só muoán cho nhieàu y, thì Tyø-kheo-ni naøy neân nhaän hai y, neáu nhaän quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 6. Neáu cö só, vôï cö só chaúng phaûi baø con cuøng baøn baïc vôùi nhau:

SOÁ 1423 - NGUÕ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN 713

“Neân laáy soá tieàn y naøy may y cho Tyø-kheo-ni aáy”. Tyø-kheo-ni naøy tröôùc khoâng ñöôïc môøi nhaän tuøy yù, lieàn ñeán hoûi cö só, vôï cö só: “Caùc vò söû duïng soá tieàn y nhö vaäy ñeå may y cho toâi phaûi khoâng?”. Hoï thöa: “Ñuùng nhö vaäy”. Tyø-kheo-ni khen: “Laønh thay! Neân may y nhö vaäy, nhö vaäy cuùng cho toâi, vì muoán cho toát”, thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 7. Neáu cö só, vôï cö só chaúng phaûi baø con cuøng nhau baøn baïc: “Neân söû duïng soá tieàn y cuûa moãi chuùng ta nhö theá ñeå may y cuùng cho Tyø-kheo- ni aáy”. Tyø-kheo-ni naøy tröôùc khoâng ñöôïc môøi nhaän tuøy yù lieàn ñeán cö só, vôï cö só noùi: “Rieâng moãi vò söû duïng soá tieàn y cuûa mình ñeå may y cuùng cho toâi phaûi khoâng?”. Hoï ñaùp: “Ñuùng nhö vaäy!”. Tyø-kheo-ni lieàn khen: “Laønh thay! Caùc vò coù theå goùp tieàn laïi may moät y maø thoâi ñeå cuùng cho toâi, vì coá cho toát”, thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 8. Neáu Vua hoaëc Ñaïi thaàn, Baø-la-moân, cö só, vì Tyø-kheo-ni sai ngöôøi mang soá tieàn y ñeán cuùng. Ngöôøi söù giaû ñeán choã Tyø-kheo-ni thöa: “Ñaïi tyû! Ñaïi thaàn, Vua aáy cho toâi mang soá tieàn y naøy ñeán ñaây cuùng, xin nhaän cho”. Tyø-kheo-ni naøy noùi: “Toâi khoâng ñöôïc pheùp nhaän tieàn y naøy, neáu ñöôïc y thanh tònh thì toâi môùi nhaän ñeå thoï trì”. Ngöôøi söù noùi: “Naøy coâ! Coù ngöôøi naøo giuùp vieäc khoâng?”. Tyø-kheo-ni lieàn chæ choã ngöôøi ñoù. Ngöôøi söù lieàn ñeán choã ngöôøi chaáp söï noùi: “Ñaïi thaàn, nhaø Vua teân... sai toâi mang soá tieàn y ñeán ñaây cuùng cho Tyø-kheo-ni teân laø..., coâ haõy vì Tyø- kheo-ni nhaän tieàn may y, luùc aáy coâ trao cuùng cho Tyø-kheo-ni thì tieän hôn”. Ngöôøi söù giaû sau khi trao tieàn cho ngöôøi chaáp söï lieàn quay trôû laïi choã Tyø-kheo-ni baïch: “Ñaïi tyû! Ngöôøi chaáp söï maø coâ chæ, toâi ñaõ trao tieàn y roài. Ñaïi tyû caàn y thì coù theå ñeán ñoù laáy”. Tyø-kheo-ni naøy hai phen, ba phen ñeán choã ngöôøi chaáp söï noùi: “Toâi caàn y! Toâi caàn y!”. Neáu nhaän ñöôïc y thì toát, coøn khoâng ñöôïc thì phen thöù tö, phen thöù naêm, phen thöù saùu ñeán tröôùc ngöôøi chaáp söï ñöùng im laëng. Neáu nhaän ñöôïc thì toát, neáu quaù saùu phen maø nhaän ñöôïc thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Tröôøng hôïp khoâng ñöôïc y thì neân tìm ñeán choã ôû ngöôøi söù giaû cuûa Ñaïi thaàn, hoaëc ñích thaân hoaëc sai ngöôøi thaân tín noùi: “OÂng ñaõ vì Tyø-kheo-ni teân laø... mang soá tieàn y ñeán cuùng, song Tyø-kheo-ni naøy cuoái cuøng chaúng nhaän ñöôïc, oâng ñích thaân quay trôû laïi ñoù ñoøi laïi ñöøng ñeå bò maát”. Vieäc naøy laø neân laøm. 9. Neáu Tyø-kheo-ni ñích thaân ñi xin tô taèm thueâ thôï deät, deät laøm y thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 10. Neáu cö só, vôï cö só vì Tyø-kheo-ni thueâ thôï deät deät laøm y. Tyø- kheo-ni naøy tröôùc khoâng môøi nhaän tuøy yù, lieàn ñeán choã thôï deät noùi nhö vaày: OÂng bieát khoâng? Y naøy laø may cho toâi, oâng coá gaéng vì toâi maø deät cho kheùo vöøa roäng vöøa saéc saûo, ñöông nhieân ñaëc bieät ñeàn ôn

xöùng. Sau ñoù hoaëc trao cho moät böõa aên hoaëc trò giaù tieàn moät böõa aên, nhaän ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 11. Neáu Tyø-kheo-ni cho y Tyø-kheo-ni khaùc, sau giaän khoâng vui, hoaëc töï ñoaït laïi hoaëc sai ngöôøi ñoaït, noùi nhö vaày: Traû laïi y cho toâi, toâi khoâng cho coâ nöõa, thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 12. Neáu Tyø-kheo-ni, bieát vaät ñoù ñaøn-vieät muoán cuùng cho Taêng laïi xoay veà cuùng cho mình thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 13. Neáu Tyø-kheo-ni beänh ñöôïc pheùp uoáng boán loaïi thuoác deã tieâu hoùa, moät laàn nhaän ñöôïc: söõa, daàu, maät, ñöôøng pheøn ñeå duøng ñeán baûy ngaøy. Neáu quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 14. Neáu Tyø-kheo-ni, tieàn hoaëc haäu an cö coøn möôøi ngaøy môùi ñeán Töï töù, nhaän ñöôïc y cuùng gaáp, neáu caàn neân nhaän ñeå ñeán thôøi cuûa y, neáu quaù thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 15. Neáu Tyø-kheo-ni, baùt chöa ñuû naêm ñöôøng haøn, laïi xin baùt môùi, vì muoán ñöôïc toát thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 16. Neáu Tyø-kheo-ni, caàu lôïi mua reû baùn ñaét, mua baùn caùc thöù thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 17. Neáu Tyø-kheo-ni, söû duïng vaøng, baïc vaø tieàn ñeå mua baùn caùc loaïi thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 18. Neáu Tyø-kheo-ni töï caàm laáy vaøng, baïc vaø tieàn, hoaëc sai ngöôøi caàm hoaëc khôûi taâm thoï nhaän thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 19. Neáu Tyø-kheo-ni, vaät tröôùc ñaõ xin ñöôïc, khoâng duøng, laïi xin vaät khaùc thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 20. Neáu Tyø-kheo-ni, y phi thôøi nhaän laøm y ñuùng thôøi thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 21. Neáu Tyø-kheo-ni, ñoåi y cho Tyø-kheo-ni khaùc, sau tieác neân ñoøi trôû laïi, ñoøi ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 22. Neáu Tyø-kheo-ni, caùc Tyø-kheo-ni noùi: Coâ laáy ñoà maëc ñeå che nguyeät thuûy, töï mình noùi khoâng söû duïng, ñeán khi caàn laïi laáy tröôùc thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 23. Neáu Tyø-kheo-ni xin y daøy muøa laïnh thì neân nhaän loaïi y keùm nhaát, trò giaù boán ñaïi tieàn thoâi. Neáu nhaän loaïi y quyù giaù thì phaïm Ni-taùt- kyø-ba-daät-ñeà. 24. Neáu Tyø-kheo-ni xin y moûng muøa noùng thì neân nhaän loaïi y keùm nhaát, trò giaù hai ñaïi tieàn röôõi thoâi. Neáu nhaän y quyù giaù thì phaïm Ni-taùt- kyø-ba-daät-ñeà. 25. Neáu Tyø-kheo-ni, vì Taêng laøm coâng vieäc naøy ñeán moät cö só xin phöông tieän nhöng ñem söû duïng vaøo vieäc khaùc thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-

daät-ñeà. 26. Neáu Tyø-kheo-ni, vì Taêng laøm coâng vieäc naøy, ñeán nhieàu ngöôøi cö só xin phöông tieän nhöng söû duïng vaøo vieäc khaùc thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 27. Neáu Tyø-kheo-ni laøm coâng vieäc cho mình, ñeán moät cö só xin phöông tieän roài töï ñoåi yù söû duïng phöông tieän naøy vaøo vieäc khaùc thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 28. Neáu Tyø-kheo-ni laøm coâng vieäc cho mình, ñeán nhieàu ngöôøi cö só xin phöông tieän, töï ñoåi yù söû duïng phöông tieän naøy vaøo vieäc khaùc thì phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 29. Neáu Tyø-kheo-ni tích luõy caát giaáu nhieàu vaät duïng thì phaïm Ni- taùt-kyø-ba-daät-ñeà. 30. Neáu Tyø-kheo-ni gom

goùp chöùa nhieàu bình baùt thì phaïm Ni-taùt- kyø-ba-daät-ñeà. Caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà. Nay xin hoûi caùc Ñaïi tyû trong ba möôi phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy). Caùc Ñaïi tyû trong ba möôi giôùi naøy thanh tònh, vì im laëng. Vieäc naøy, toâi ghi nhaän nhö vaäy. 210 PHAÙP BA DAÄT ÑEÀ Caùc Ñaïi tyû! Ñaây laø hai traêm möôøi phaùp Ba-daät-ñeà, moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Neáu Tyø-kheo-ni coá yù noùi doái thì phaïm Ba-daät-ñeà. 2. Neáu Tyø-kheo-ni maéng, huûy baùng Tyø-kheo-ni khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 3. Neáu Tyø-kheo-ni noùi hai löôõi, tranh caõi vôùi Tyø-kheo-ni khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 4. Neáu Tyø-kheo-ni noùi phaùp cho ngöôøi nam quaù naêm, saùu lôøi, töø coù ngöôøi nöõ hieåu bieát phaân bieät lôøi noùi toát, xaáu thì phaïm Ba-daät-ñeà. 5. Neáu Tyø-kheo-ni bieát Taêng nhö phaùp xöû ñoaùn vieäc roài, khôi trôû laïi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 6. Neáu Tyø-kheo-ni daïy kinh cho ngöôøi nöõ chöa thoï giôùi Cuï tuùc vaø cuøng tuïng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 7. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng vôùi ngöôøi nöõ chöa thoï giôùi Cuï tuùc maø ñoàng nguû moät nhaø quaù ba ñeâm thì phaïm Ba-daät-ñeà. 8. Neáu Tyø-kheo-ni ñeán vôùi ngöôøi nöõ chöa thoï giôùi Cuï tuùc töï noùi chöùng ñaéc phaùp vöôït treân ngöôøi: “Toâi bieát nhö vaäy, toâi thaáy nhö vaäy”, thaät coù ñi nöõa thì cuõng phaïm Ba-daät-ñeà.

716 BOÄ LUAÄT 1

9. Neáu Tyø-kheo-ni bieát Tyø-kheo-ni khaùc phaïm toäi naëng maø ñem noùi cho ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc bieát, töø Taêng Yeát-ma, thì phaïm Ba- daät-ñeà. 10. Neáu Tyø-kheo-ni noùi nhö vaày: Coù ích gì khi noùi caùc giôùi vuïn vaët naøy, khi noùi giôùi naøy chæ khieán ngöôøi ta phieàn naõo”, cheâ bai giôùi nhö vaäy thì phaïm Ba-daät-ñeà. 11. Neáu Tyø-kheo-ni töï chaët phaù thoân xoùm cuûa quyû thaàn, hoaëc sai ngöôøi chaët phaù thì phaïm Ba-daät-ñeà. 12. Neáu Tyø-kheo-ni coá yù traû lôøi khoâng theo vaán ñeà ñöôïc hoûi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 13. Neáu Tyø-kheo-ni vu khoáng ngöôøi ñöôïc Taêng sai thì phaïm Ba- daät-ñeà. 14. Neáu Tyø-kheo-ni, nôi ñaát troáng ñích thaân traûi ngoïa cuï cuûa Taêng hay sai ngöôøi traûi, hoaëc ngöôøi khaùc traûi, hoaëc naèm hay ngoài, khi ñi khoâng töï doïn caát, khoâng baûo ngöôøi caát, khoâng daën ngöôøi thu doïn, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 15. Neáu Tyø-kheo-ni ôû trong phoøng Taêng, töï mình traûi ngoïa cuï cuûa Taêng, hoaëc sai ngöôøi traûi, hoaëc ngöôøi khaùc traûi, hoaëc ngoài, hay naèm, khi ñi khoâng töï doïn caát, khoâng baûo ai doïn deïp, khoâng daën nhôø doïn caát, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 16. Neáu Tyø-kheo-ni töùc giaän khoâng vui ôû trong khu vöïc cuûa Taêng töï mình loâi keùo Tyø-kheo-ni khaùc ra khoûi phoøng, hoaëc sai khieán ngöôøi loâi keùo, noùi nhö vaày: “Ra ngay! Ñi cho khuaát maét! Ñöøng ôû trong ñaây nöõa!” thì phaïm Ba-daät-ñeà. 17. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ngöôøi khaùc, tröôùc ñaõ traûi ngoïa cuï, sau chieám choã töï traûi, hoaëc sai ngöôøi traûi vôùi yù nghó: “Neáu hoï ngöôøi kia khoâng vui thì töï phaûi ra ñi”, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 18. Neáu Tyø-kheo-ni, treân gaùc nhaø Taêng ñaët giöôøng daây, giöôøng caây coù chaân nhoïn maø coá söùc ngoài naèm leân thì phaïm Ba-daät-ñeà. 19. Neáu Tyø-kheo-ni bieát nöôùc coù truøng, hoaëc laáy töôùi leân buøn hoaëc duøng vaøo caùc vieäc aên, uoáng... thì phaïm Ba-daät-ñeà. 20. Neáu Tyø-kheo-ni

thöôøng aên nhieàu böõa, töø nhaân duyeân, thì phaïm Ba-daät-ñeà. Nhaân duyeân laø: khi beänh, khi may y, khi cuùng y, ñoù laø nhaân duyeân. 21. Neáu Tyø-kheo-ni nhaän lôøi môøi aên rieâng chuùng, töø nhaân duyeân, thì phaïm Ba-daät-ñeà. Nhaân duyeân laø: khi beänh, khi cuùng y, khi may y, khi ñi ñöôøng, khi ñi thuyeàn, khi ñaïi hoäi. Ñaây goïi laø nhaân duyeân. 22. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh, nôi cuùng moät böõa aên, aên quaù moät

böõa thì phaïm Ba-daät-ñeà. 23. Neáu Tyø-kheo-ni ñeán nhaø cö só ñöôïc cuùng ñoà aên thöùc uoáng moät caùch tuøy hyû, naøo baùnh, naøo buùn... Neáu khoâng aên taïi choã nhaø aáy, caàn thì nhaän hai, ba baùt roài ra ngoaøi, neân san seû cho caùc Tyø-kheo-ni khaùc cuøng aên. Neáu khoâng beänh maø nhaän quaù möùc naøy vaø khoâng san seû cho Tyø- kheo-ni khaùc cuøng aên thì phaïm Ba-daät-ñeà. 24. Neáu Tyø-kheo-ni aên xong roài, aên laïi maø khoâng laøm phaùp taøn thöïc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 25. Neáu Tyø-kheo-ni, bieát Tyø-kheo-ni ñoàng phaïm haïnh aên xong roài laïi naøi eùp, khuyeân aên cho baèng ñöôïc, nhöng khoâng laøm phaùp thöùc aên dö, khieán cho vò aáy aên ñeå phaïm, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 26. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc môøi maø ñeå thöùc aên vaøo mieäng, töø neám thöùc aên, taêm xæa raêng vaø nöôùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 27. Neáu Tyø-kheo-ni aên phi thôøi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 28. Neáu Tyø-kheo-ni aên thöùc aên dö ñeå caùch ñeâm thì phaïm Ba-daät- ñeà. 29. Neáu Tyø-kheo-ni trong “Nhaø aên” cuøng ngoài vôùi ngöôøi nam thì phaïm Ba-daät-ñeà. 30. Neáu Tyø-kheo-ni xem binh lính haønh quaân thì phaïm Ba-daät- ñeà. 31. Neáu Tyø-kheo-ni coù nhaân duyeân ñeán trong quaân ñoäi, ñöôïc ôû ñeán hai, ba ñeâm, neáu quaù thì phaïm Ba-daät-ñeà. 32. Neáu Tyø-kheo-ni coù nhaân duyeân ñeán ôû trong quaân ñoäi hai, ba ñeâm, xem quaân traän chieán ñaáu thì phaïm Ba-daät-ñeà. 33. Neáu Tyø-kheo-ni noùi lôøi nhö vaày: “Nhö toâi hieåu choã Phaät daïy thì phaùp chöôùng ngaïi ñaïo khoâng heà chöôùng ngaïi ñaïo”. Caùc Tyø-kheo-ni noùi vôùi Tyø-kheo-ni naøy: “Coâ ñöøng noùi leân lôøi naøy, ñöøng huûy baùng Phaät, ñöøng vu khoáng Phaät! Phaät daïy phaùp laøm ngaên che ñaïo thì thaät söï laøm ngaên che ñaïo, coâ neân boû taø kieán xaáu aùc naøy”. Khi can giaùn maø ngoan coá khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can giaùn maø boû, aáy laø toát, khoâng boû, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 34. Neáu Tyø-kheo-ni bieát Tyø-kheo-ni naøy khoâng nhö phaùp saùm hoái toäi, khoâng boû taø kieán aùc, maø cuøng ôû chung, cuøng noùi chuyeän, cuøng nguû, cuøng laøm vieäc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 35. Sa-di-ni naøo noùi lôøi nhö vaày: “Nhö toâi hieåu lôøi Phaät daïy: “Neáu thoï naêm duïc thì khoâng heà ngaên che ñaïo”. Caùc Tyø-kheo-ni noùi vôùi Sa- di-ni naøy: “Sa-di-ni chôù noùi lôøi aáy, ñöøng huûy baùng Phaät, ñöøng vu khoáng Phaät. Phaät daïy naêm duïc laø ngaên che ñaïo thì thaät söï laøm ngaên che ñaïo.

Sa-di-ni! Coâ haõy boû taø kieán aùc naøy”. Can giaùn nhö vaäy maø ngoan coá khoâng boû thì neân can giaùn laàn thöù hai, laàn thöù ba. Laàn thöù hai, laàn thöù ba can

giaùn maø boû, aáy laø toát, neáu khoâng boû, caùc Tyø-kheo-ni neân noùi vôùi Sa-di-ni naøy: “Coâ ñi ra khoûi ñaây, töø nay ñöøng goïi Phaät laø thaày toâi, ñöøng ñi theo sau caùc Tyø-kheo-ni. Caùc Sa-di-ni khaùc ñöôïc nguû cuøng caùc Tyø- kheo-ni hai ñeâm, coâ cuõng khoâng ñöôïc vieäc naøy. Naøy ngöôøi ngu, ñi ra ngay, ñi khoûi ñaây, ñöøng soáng nôi ñaây nöõa”. Neáu Tyø-kheo-ni bieát Sa-di- ni ñaõ bò nhö phaùp ruoàng ñuoåi maø giöõ laïi cuøng ôû chung, cuøng noùi chuyeän thì phaïm Ba-daät-ñeà. 36. Neáu Tyø-kheo-ni coá yù gieát suùc vaät thì phaïm Ba-daät-ñeà. 37. Neáu Tyø-kheo-ni coá tình laøm cho Tyø-kheo-ni khaùc nghi ngôø hoái haän vôùi chuû yù khieán Tyø-kheo-ni naøy buoàn phieàn duø chæ thoaùng choác thì phaïm Ba-daät-ñeà. 38. Neáu Tyø-kheo-ni, khi Taêng xöû ñoaùn vieäc khoâng giöõ duïc maø ñöùng daäy ra ñi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 39. Neáu Tyø-kheo-ni thoïc leùt Tyø-kheo-ni khaùc thì phaïm Ba-daät- ñeà. 40. Neáu Tyø-kheo-ni ñuøa giôõn trong nöôùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 41. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng nguû moät nhaø coù ngöôøi nam, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 42. Neáu Tyø-kheo-ni uoáng röôïu thì phaïm Ba-daät-ñeà. 43. Neáu Tyø-kheo-ni khinh deå thaày thì phaïm Ba-daät-ñeà. 44. Neáu Tyø-kheo-ni töï ñaøo ñaát hoaëc sai ngöôøi ñaøo, baûo ñaøo choã naøy thì phaïm Ba-daät-ñeà. 45. Neáu Tyø-kheo-ni sau khi cuøng caõi vaõ, im laëng ghim laáy yù nghó: “Ñieàu gì caùc Tyø-kheo-ni noùi, ta seõ ghi nhôù” thì phaïm Ba-daät-ñeà. 46. Neáu Tyø-kheo-ni nhaän boán thaùng môøi nhö yù muoán, nhaän quaù möùc naøy, töø ñöôïc môøi laïi, ñích thaân mang ñeán môøi, môøi laâu daøi, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 47. Neáu Tyø-kheo-ni thöôøng phaïm toäi, caùc Tyø-kheo-ni nhö phaùp can giaùn, laïi noùi nhö vaày: “Toâi khoâng hoïc giôùi naøy, toâi seõ hoûi Tyø-kheo- ni trì luaät, trì phaùp khaùc” thì phaïm Ba-daät-ñeà. 48. Neáu Tyø-kheo-ni, khi noùi giôùi laïi noùi: “Toâi nay môùi bieát phaùp naøy”, nhöng phaùp naøy moãi nöûa thaùng Boá-taùt ñeàu noùi theo trong giôùi kinh. Caùc Tyø-kheo-ni bieát Tyø-kheo-ni kia ñaõ ñeán hai, Ba laàn trong ñaây ngoài nghe noùi giôùi, Tyø-kheo-ni kia khoâng theå vieän côù khoâng bieát maø chaïy toäi, phaûi tuøy theo choã phaïm toäi maø nhö phaùp trò, phaûi khieån traùch toäi khoâng bieát cuûa coâ naøy, haønh ñoäng cuûa coâ laø khoâng toát, khi thuyeát

giôùi khoâng moät loøng laéng nghe, khoâng taäp trung taâm vaøo vieäc naøy thì phaïm Ba-daät-ñeà. 49. Neáu Tyø-kheo-ni heïn cuøng ñi vôùi ñaùm giaëc moät ñöôøng, töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 50. Neáu Tyø-kheo-ni heïn cuøng ñi moät ñöôøng vôùi ngöôøi nam, töø xoùm laøng naøy ñeán xoùm laøng khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 51. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh, vì muoán söôûi aám neân ñoát löûa hoaëc sai ngöôøi ñoát löûa thì phaïm Ba-daät-ñeà. 52. Neáu Tyø-kheo-ni ñoái vôùi caùc loaïi vaät quyù baùu töï mình laáy hoaëc sai ngöôøi laáy, töø ôû trong Taêng phöôøng vaø nôi nghæ qua ñeâm, thì phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu trong Taêng phöôøng vaø nôi nghæ laïi ñeâm, nhaët ñöôïc vaät baùu caùc loaïi, sau coù chuû xin thì traû laïi. Vieäc naøy phaûi öùng xöû ñuùng nhö vaäy. 53. Neáu Tyø-kheo-ni noäi trong nöûa thaùng maø taém, töø nhaân duyeân, thì phaïm Ba-daät-ñeà. Nhaân duyeân laø: khi beänh, khi laøm vieäc, khi ñi ñöôøng, luùc gioù, möa, khi noùng böùc, aáy laø nhaân duyeân. 54. Neáu Tyø-kheo-ni vì giaän coá yù

ñaùnh Tyø-kheo-ni khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 55. Neáu Tyø-kheo-ni vì giaän laáy tay doïa ñaùnh Tyø-kheo-ni khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 56. Neáu Tyø-kheo-ni coá yù gaây hoaûng hoát sôï haõi cho Tyø-kheo-ni khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 57. Neáu Tyø-kheo-ni söû duïng voâ caên cöù toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa ñeå vu baùng Tyø-kheo-ni khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 58. Neáu Tyø-kheo-ni noùi vôùi Tyø-kheo-ni khaùc: "Ñi theo toâi ñeán caùc nhaø, coâ seõ ñöôïc cuùng caùc thöùc aên uoáng ngon laønh". Khi cuøng ñeán, khoâng ñöôïc cuùng maø coøn bò xua ñuoåi, noùi: Coâ ñi ñi! Ngoài vôùi coâ, noùi chuyeän vôùi coâ khoâng vui! Toâi ngoài moät mình, noùi moät mình vui hôn", nhaèm laøm vò aáy buoàn, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 59. Neáu Tyø-kheo-ni, y môùi thì phaûi laøm daáu baèng ba loaïi maøu: hoaëc xanh, hoaëc ñen, hoaëc moäc lan. Neáu khoâng laáy ba loaïi maøu naøy laøm daáu thì phaïm Ba-daät-ñeà. 60. Neáu Tyø-kheo-ni vì ñuøa giôõn giaáu y baùt, hoaëc toïa cuï, oáng ñöïng kim hay baát cöù duïng cuï sinh hoaït naøo cuûa Tyø-kheo-ni khaùc, hoaëc sai khieán ngöôøi giaáu, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 61. Neáu Tyø-kheo-ni, khi Taêng xöû ñoaùn vieäc, nhö phaùp giöõ duïc xong, sau laïi traùch cöù thì phaïm Ba-daät-ñeà. 62. Neáu Tyø-kheo-ni noùi lôøi nhö vaày: "Caùc Tyø-kheo-ni tuøy theo

choã quen bieát, xoay vaät cuûa Taêng veà cho hoï", thì phaïm Ba-daät-ñeà. 63. Neáu Tyø-kheo-ni, y ñaõ tònh thí cho Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni roài chieám ñoaït laáy laïi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 64. Neáu Tyø-kheo-ni nhaän lôøi môøi aên cuûa ngöôøi khaùc, tröôùc böõa aên, sau böõa aên ñi ñeán caùc nhaø thí chuû khoâng ñeán baùo cho caùc Tyø-kheo-ni khaùc, tröø nhaân duyeân, thì phaïm Ba-daät-ñeà. Nhaân duyeân laø: Thôøi gian cuûa y. Ñoù laø nhaân duyeân. 65. Neáu Tyø-kheo-ni duøng boâng Ñaâu-la ñeå doàn toïa cuï, ngoïa cuï thì phaïm Ba-daät-ñeà. 66. Neáu Tyø-kheo-ni töï mình laøm giöôøng daây, giöôøng caây naèm, ngoài thì chaân giöôøng cao baèng taùm ngoùn tay Ñöùc Phaät tröø khuùc vaøo moäng, neáu quaù thì phaïm Ba-daät-ñeà. 67. Neáu Tyø-kheo-ni laøm oáng ñöïng kim baèng xöông, raêng, söøng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 68. Neáu Tyø-kheo-ni may y thì kích côõ y baèng kích côõ y cuûa Nhö Lai, neáu quaù thì phaïm Ba-daät-ñeà. Kích côõ y cuûa Ñöùc Phaät laø: Daøi chín gang tay, roäng saùu gang taø. Ñaây goïi laø côõ y cuûa Ñöùc Phaät. 69. Neáu Tyø-kheo-ni bieát ñaøn-vieät muoán cuùng vaät cho Taêng laïi xoay veà cho ngöôøi khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 70. Neáu Tyø-kheo-ni aên toûi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 71. Neáu Tyø-kheo-ni laáy tay voã nöõ caên thì phaïm Ba-daät-ñeà. 72. Neáu Tyø-kheo-ni laøm nam caên ñeå vaøo trong nöõ caên thì phaïm Ba-daät-ñeà. 73. Neáu Tyø-kheo-ni laáy nöôùc röûa nöõ caên, neân söû duïng hai ngoùn tay ñöa vaøo chöøng moät ñoát ñeå röûa, neáu quaù thì phaïm Ba-daät-ñeà. 74. Neáu Tyø-kheo-ni caïo loâng naùch vaø loâng choã kín thì phaïm Ba- daät-ñeà. 75. Neáu Tyø-kheo-ni, nôi choã thanh vaéng, moät mình vôùi Tyø-kheo cuøng ñöùng, cuøng noùi chuyeän thì phaïm Ba-daät-ñeà. 76. Neáu Tyø-kheo-ni, nôi choã thanh vaéng, moät mình vôùi baïch y vaø ngoaïi ñaïo cuøng ñöùng, cuøng noùi chuyeän thì phaïm Ba-daät-ñeà. 77. Neáu Tyø-kheo-ni, ôû choã troáng, moät mình vôùi Tyø-kheo cuøng ñöùng cuøng noùi chuyeän thì phaïm Ba-daät-ñeà. 78. Neáu Tyø-kheo-ni, ôû choã troáng, moät mình vôùi

baïch y vaø ngoaïi ñaïo cuøng ñöùng cuøng noùi chuyeän thì phaïm Ba-daät-ñeà. 79. Neáu Tyø-kheo-ni, nôi ngaû tö, ñöôøng heûm vôùi Tyø-kheo cuøng ñöùng noùi keà tai ñuû nghe, laïi baûo baïn Tyø-kheo-ni phaûi ñi traùnh ra xa thì phaïm Ba-daät-ñeà.

SOÁ 1423 - NGUÕ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN 721

80. Neáu Tyø-kheo-ni ñi trong ñöôøng heûm moät mình vôùi baïch y vaø ngoaïi ñaïo cuøng ñöùng, cuøng keà tai noùi chuyeän ñuû nghe, laïi baûo baïn Tyø- kheo-ni phaûi ñi traùnh xa thì phaïm Ba-daät-ñeà. 81. Neáu Tyø-kheo-ni loõa hình taém röûa thì phaïm Ba-daät-ñeà. 82. Neáu Tyø-kheo-ni ñi khoâng mang theo aùo taém thì phaïm Ba-daät- ñeà. 83. Neáu Tyø-kheo-ni nhaän ñöôïc y môùi cuûa Tyø-kheo-ni khaùc, tröôùc duøng ñeå töôïng tröng cuùng döôøng, maø khoâng traû laïi, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 84. Neáu Tyø-kheo-ni ngaên chaän Taêng phaân chia y thì phaïm Ba- daät-ñeà. 85. Neáu Tyø-kheo-ni nhaän y cuûa Tyø-kheo-ni khaùc ñaõ ñöôïc thaùo tung ra, khoâng beänh, maø quaù boán, naêm ngaøy may laïi khoâng thaønh y thì phaïm Ba-daät-ñeà. 86. Neáu Tyø-kheo-ni rôøi naêm y maø ñi ñöôøng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 87. Neáu Tyø-kheo-ni laáy y cuûa mình ñem cho baïch y vaø nöõ ngoaïi ñaïo thì phaïm Ba-daät-ñeà. 88. Neáu Tyø-kheo-ni laáy bôùt vaät cuùng cho caù nhaân ñem cuùng cho Taêng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 89. Neáu Tyø-kheo-ni cai quaûn vieäc nhaø ngöôøi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 90. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng an cö thì phaïm Ba-daät-ñeà. 91. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng nöông vaøo chuùng Tyø-kheo an cö thì phaïm Ba-daät-ñeà. 92. Neáu Tyø-kheo-ni ñang an cö maø ñi ñaây ñoù thì phaïm Ba-daät- ñeà. 93. Neáu Tyø-kheo-ni an cö xong khoâng ñeán thænh Tyø-kheo Taêng veà toäi thaáy, nghe, nghi cuûa mình thì phaïm Ba-daät-ñeà. 94. Neáu Tyø-kheo-ni ñöôïc môøi ñeán an cö xong roài, khoâng ñi nguû laïi moät ñeâm thì phaïm Ba-daät-ñeà. 95. Neáu Tyø-kheo-ni, ôû trong nöôùc nôi bò khuûng boá, khoâng coù choã nöông nhôø maø ñi moät mình thì phaïm Ba-daät-ñeà. 96. Neáu Tyø-kheo-ni ra ngoaøi nöôùc, nôi coù khuûng boá, khoâng coù choã nöông caäy maø ñi moät mình thì phaïm Ba-daät-ñeà. 97. Neáu Tyø-kheo-ni an cö xong khoâng göûi gaém Tinh xaù cho ai maø boû ra ñi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 98. Neáu Tyø-kheo-ni an cö xong, boû Tinh xaù, khoâng hoaøn traû laïi cho chuû ra ñi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 99. Neáu Tyø-kheo-ni daïo chôi xem ñuû moïi thöù thì phaïm Ba-daät-

722 BOÄ LUAÄT 1

ñeà. 100. Neáu Tyø-kheo-ni nöûa thaùng khoâng ñeán trong Taêng caàu xin thaày giaùo giôùi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 101. Neáu Tyø-kheo-ni vaøo truù xöù coù Tyø-kheo, thaáy Tyø-kheo maø khoâng baïch, tröø khi gaëp naïn khaån caáp, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 102. Neáu Tyø-kheo-ni chöa ñuû möôøi hai haï laïp maø nuoâi ngöôøi laøm thaân thuoäc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 103. Neáu Tyø-kheo-ni ñuû möôøi hai haï laïp Taêng khoâng taùc phaùp Yeát-ma cho nuoâi chuùng maø vaãn nuoâi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 104. Neáu Tyø-kheo-ni cho ngöôøi nöõ ñaõ coù choàng chöa ñuû möôøi hai tuoåi thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 105. Neáu Tyø-kheo-ni, ngöôøi nöõ ñaõ coù choàng ñuû möôøi hai naêm, Taêng khoâng taùc phaùp Yeát-ma cho pheùp maø cho thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 106. Neáu Tyø-kheo-ni cho ñoàng

nöõ chöa ñuû möôøi taùm tuoåi thoï Hoïc giôùi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 107. Neáu Tyø-kheo-ni, tuy ñoàng nöõ ñuû möôøi taùm tuoåi, Taêng khoâng taùc phaùp Yeát-ma cho pheùp maø cho thoï Hoïc giôùi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 108. Neáu Tyø-kheo-ni noùi vôùi ngöôøi nöõ baïch y xin quy y: "Neáu cho toâi y, toâi seõ ñoä cho coâ", thì phaïm Ba-daät-ñeà. 109. Neáu Tyø-kheo-ni, caùc Tyø-kheo-ni baûo: Nhö lôøi Phaät daïy "Phaûi taùc phaùp Yeát-ma cho nuoâi chuùng". Ñieàu naøy coâ khoâng thöïc hieän, beøn cheâ traùch caùc Tyø-kheo-ni, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 110. Neáu Tyø-kheo-ni khi Yeát-ma vaø giaùo giôùi khoâng ñeán nghe thì phaïm Ba-daät-ñeà. 111. Neáu Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na ñuû hai naêm, khoâng coù ñieàu trôû ngaïi, khoâng cho thoï giôùi Cuï tuùc, laïi noùi: "Coâ caàn hoïc theâm giôùi naøy ñaõ", thì phaïm Ba-daät-ñeà. 112. Neáu Tyø-kheo-ni ñoä daâm nöõ thì phaïm Ba-daät-ñeà. 113. Neáu Tyø-kheo-ni cho ni chöa ñuû hai naêm hoïc giôùi maø cho thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 114. Neáu Tyø-kheo-ni, ni ñuû hai naêm hoïc giôùi, nhöng Taêng khoâng taùc Yeát-ma maø cho thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 115. Neáu Tyø-kheo-ni, cho ni ñuû hai naêm hoïc giôùi maø khoâng hoïc giôùi, lieàn cho thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 116. Neáu Tyø-kheo-ni cho ngöôøi nöõ mang thai thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 117. Neáu Tyø-kheo-ni cho ñaøn baø môùi sinh thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm

Ba-daät-ñeà. 118. Neáu Tyø-kheo-ni cöù haøng naêm cho ñeä töû thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 119. Neáu Tyø-kheo-ni (Taêng ñaõ taùc phaùp roài) ñeå sang ngaøy khaùc môùi cho ñeä töû thoï giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 120. Neáu Tyø-kheo-ni môùi thoï giôùi Cuï tuùc khoâng tieáp tuïc nöông töïa vaøo Hoøa thöôïng saùu naêm, hoaëc sai ngöôøi nöông töïa thì phaïm Ba- daät-ñeà. 121. Neáu Tyø-kheo-ni nuoâi ñeä töû ni trong saùu naêm maø khoâng ñích thaân daïy baûo, khoâng nhôø ai daïy baûo thì phaïm Ba-daät-ñeà. 122. Neáu Tyø-kheo-ni nuoâi ñeä töû maø khoâng ñích thaân ñöa ñeâi töû ñi, khoâng sai ngöôøi ñöa ñeä töû rôøi xa boån xöù naêm, saùu do-tuaàn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 123. Neáu Tyø-kheo-ni, ngöôøi ñoàng hoïc beänh, khoâng ñích thaân chaêm soùc, khoâng baûo ngöôøi chaêm soùc, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 124. Neáu Tyø-kheo-ni ñoä phuï nöõ thuoäc veà ngöôøi khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 125. Neáu Tyø-kheo-ni ñoä ngöôøi nöõ coù beänh traàm kha thì phaïm Ba-daät-ñeà. 126. Neáu Tyø-kheo-ni ñoä phuï nöõ coù choàng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 127. Neáu Tyø-kheo-ni ñoä ngöôøi nöõ coù maéc nôï thì phaïm Ba-daät- ñeà. 128. Neáu Tyø-kheo-ni, ôû choã toái, vôùi ngöôøi nam cuøng ñöùng cuøng noùi chuyeän thì phaïm Ba-daät-ñeà. 129. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng noùi vôùi ngöôøi chuû maø voäi ngoài treân giöôøng hoï thì phaïm Ba-daät-ñeà. 130. Neáu Tyø-kheo-ni töï tay trao thöùc aên cho baïch y vaø ngöôøi nam ngoaïi ñaïo thì phaïm Ba-daät-ñeà. 131. Neáu Tyø-kheo-ni noùi loãi cuûa Tyø-kheo cho baïch y nghe thì phaïm Ba-daät-ñeà. 132. Neáu Tyø-kheo-ni sau khi cuøng ngöôøi khaùc tranh caõi laïi töï ñaùnh mình, keâu khoùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 133. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng nghe roõ lôøi noùi cuûa ngöôøi maø noåi giaän, noùi sai söï thaät vôùi ngöôøi khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 134. Neáu Tyø-kheo-ni töï theà thoát, thaät ra laø ñeå chöôûi ruûa truø yeám ngöôøi

khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 135. Neáu Tyø-kheo-ni quaêng phaån, nöôùc tieåu ra ngoaøi töôøng raøo, hoaëc sai ngöôøi quaêng thì phaïm Ba-daät-ñeà.

136. Neáu Tyø-kheo-ni quaêng raùc röôûi vaø thöùc aên dö ra ngoaøi töôøng, raøo, hoaëc sai ngöôøi quaêng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 137. Neáu Tyø-kheo-ni ñaïi tieåu tieän leân coû soáng thì phaïm Ba-daät- ñeà. 138. Neáu Tyø-kheo-ni quaêng ñoà dô baån vaø thöùc aên dö leân treân coû soáng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 139. Neáu Tyø-kheo-ni, nôi nhaø coù "thöùc aên" maø nguû thì phaïm Ba- daät-ñeà. 140. Tyø-kheo-ni naøo, neáu Tyø-kheo nhö phaùp hoûi maø khoâng traû lôøi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 141. Neáu Tyø-kheo-ni cöôõi caùc loaïi xe ñi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 142. Neáu Tyø-kheo-ni mang deùp da, caàm duø ñi laïi thì phaïm Ba- daät-ñeà. 143. Neáu Tyø-kheo-ni caàm bình nöôùc vaø quaït ñöùng tröôùc Tyø-kheo, hoaëc môøi nöôùc hoaëc haàu quaït thì phaïm Ba-daät-ñeà. 144. Neáu Tyø-kheo-ni trò beänh baèng phöông caùch tuïng kinh thì phaïm Ba-daät-ñeà. 145. Neáu Tyø-kheo-ni daïy ngöôøi khaùc trò beänh baèng phöông caùch tuïng kinh thì phaïm Ba-daät-ñeà. 146. Neáu Tyø-kheo-ni laáy vieäc trò beänh cho ngöôøi laøm ngheà sinh soáng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 147. Neáu Tyø-kheo-ni daïy ngöôøi khaùc trò beänh, laáy ñoù laøm ngheà sinh soáng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 148. Neáu Tyø-kheo-ni, vì söï aên uoáng maø laøm vieäc nhaø cho baïch y thì phaïm Ba-daät-ñeà. 149. Neáu Tyø-kheo-ni naèm ñaép chung neäm chieáu vôùi phuï nöõ baïch y vaø ngoaïi ñaïo, thì phaïm Ba-daät-ñeà. 150. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng vôùi Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di-ni naèm ñaép chung chieác meàn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 151. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng vôùi phuï nöõ baïch y vaø ngoaïi ñaïo cuøng phuû kín chaên laïi nguû thì phaïm Ba-daät-ñeà. 152. Neáu Tyø-kheo-ni chung vôùi Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa- di-ni truøm kín chaên laïi nguû thì phaïm Ba-daät-ñeà. 153. Neáu Tyø-kheo-ni duøng höông thôm thoa vaøo thaân thì phaïm Ba-daät-ñeà. 154. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng beänh, duøng caây khoâ ngaâm nöôùc xoa chaø leân thaân thì phaïm Ba-daät-ñeà. 155. Neáu Tyø-kheo-ni caát giöõ traøng hoa hoaëc ñeo traøng hoa thì

phaïm Ba-daät-ñeà. 156. Neáu Tyø-kheo-ni gaén vaät baùu quanh eo löng thì phaïm Ba-daät- ñeà. 157. Neáu Tyø-kheo-ni maëc boù saùt thaân thì phaïm Ba-daät-ñeà. 158. Neáu Tyø-kheo-ni caát giöõ caùc vaät duïng trang ñieåm thaân hình thì phaïm Ba-daät-ñeà. 159. Neáu Tyø-kheo-ni chöùa caát ñaàu toùc giaû thì phaïm Ba-daät-ñeà. 160. Neáu Tyø-kheo-ni ñeå toùc daøi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 161. Neáu Tyø-kheo-ni ñeo caùc vaät duïng trang söùc thaân thì phaïm Ba-daät-ñeà. 162. Neáu Tyø-kheo-ni laøm caùc thöù trang söùc thaân cho ngöôøi khaùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 163. Neáu Tyø-kheo-ni keùo tô thì phaïm Ba-daät-ñeà. 164. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng hoûi baïch y maø töï tieän traûi ngoïa cuï trong nhaø hoï naèm nghæ thì phaïm Ba-daät-ñeà. 165. Neáu Tyø-kheo-ni ñeán nhaø baïch y traûi toïa cuï, ngoïa cuï trong nhaø hoï hoaëc sai ngöôøi traûi, khi ñi khoâng töï thu doïn, khoâng daën ngöôøi doïn thì phaïm Ba-daät-ñeà. 166. Neáu Tyø-kheo-ni töï naáu sinh vaät laøm thöùc aên thì phaïm Ba-

daät-ñeà. 167. Neáu Tyø-kheo-ni, tröôùc chaáp nhaän cho ôû, sau giaän neân maéng hoï,ï thì phaïm Ba-daät-ñeà. 168. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng baïch Taêng maø voäi nhôø ngöôøi nam trò beänh thì phaïm Ba-daät-ñeà. 169. Neáu Tyø-kheo-ni ban ñeâm hoái haû môû toan cöûa ñi ra laïi khoâng daën Tyø-kheo-ni khaùc ñoùng laïi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 170. Neáu Tyø-kheo-ni, baïch y khoâng môøi ñeán maø ñeán nhaø hoï phi thôøi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 171. Neáu Tyø-kheo-ni nhaän lôøi môøi, ngöôøi chuû chöa xöôùng môøi duøng böõa maø tuøy yù aên thì phaïm Ba-daät-ñeà. 172. Neáu Tyø-kheo-ni bò Yeát-ma ñuoåi ñi maø khoâng ñi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 173. Neáu Tyø-kheo-ni, Taêng nhö phaùp trieäu taäp hoäi hoïp maø khoâng ñeán ngay thì phaïm Ba-daät-ñeà. 174. Neáu Tyø-kheo-ni xem ca muùa kyõ nhaïc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 175. Neáu Tyø-kheo-ni ñeán choã bieân ñòa thì phaïm Ba-daät-ñeà. 176. Neáu Tyø-kheo-ni ñoä ngöôøi hai caên thì phaïm Ba-daät-ñeà. 177. Neáu Tyø-kheo-ni ñoä ngöôøi nöõ hai ñöôøng hieäp laïi moät thì phaïm

Ba-daät-ñeà. 178. Neáu Tyø-kheo-ni ñoä ngöôøi nöõ thöôøng hay coù nguyeät thuûy thì phaïm Ba-daät-ñeà. 179. Neáu Tyø-kheo-ni thaáy Tyø-kheo, khoâng ñöùng daäy, khoâng kính leã, khoâng môøi ngoài thì phaïm Ba-daät-ñeà. 180. Neáu Tyø-kheo-ni ñoát loâng choã kín thì phaïm Ba-daät-ñeà. 181. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng maëc Taêng-kyø-chi maø vaøo nhaø baïch y thì phaïm Ba-daät-ñeà. 182. Neáu Tyø-kheo-ni cuøng vôùi baïch y ngoài ñoái dieän, thaân ngoài saùt gaàn nhau maø thuyeát phaùp thì phaïm Ba-daät-ñeà. 183. Neáu Tyø-kheo-ni töï mình ca muùa thì phaïm Ba-daät-ñeà. 184. Neáu Tyø-kheo-ni ngaên chaän thoï y Ca-hi-na thì phaïm Ba-daät- ñeà. 185. Neáu Tyø-kheo-ni ngaên xaû y Ca-hi-na thì phaïm Ba-daät-ñeà. 186. Neáu Tyø-kheo-ni khoâng baïch Tyø-kheo maø voäi hoûi nghóa kinh thì phaïm Ba-daät-ñeà. 187. Neáu Tyø-kheo-ni laáy baát tònh cuûa ngöôøi nam töï ñaët vaøo trong nöõ caên thì phaïm Ba-daät-ñeà. 188. Neáu Tyø-kheo-ni laøm caùc vieäc cuûa ngoaïi ñaïo: ñoát löûa, thôø löûa thì phaïm Ba-daät-ñeà. 189. Neáu Tyø-kheo-ni nôi coù ngöôøi maø taém thì phaïm Ba-daät-ñeà. 190. Neáu Tyø-kheo-ni tuïng chuù thuaät ngoaïi ñaïo hoaëc daïy ngöôøi tuïng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 191. Neáu Tyø-kheo-ni chæ coù moät chuùng maø trao giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 192. Neáu Tyø-kheo-ni töï mình taùc phaùp Yeát-ma nuoâi chuùng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 193. Neáu Tyø-kheo-ni töï taùc phaùp Yeát-ma hai naêm hoïc giôùi thì phaïm Ba-daät-ñeà. 194. Neáu Tyø-kheo-ni töï thoï hai naêm hoïc giôùi thì phaïm Ba-daät- ñeà. 195. Neáu Tyø-kheo-ni taùc phaùp hai naêm hoïc giôùi roài, Yeát-ma ñaõ qua ñeâm môùi trao cho giôùi Cuï tuùc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 196. Neáu Tyø-kheo-ni taùc phaùp Yeát-ma hai naêm hoïc giôùi roài, qua caùch ñeâm môùi trao hoïc giôùi cho thì phaïm Ba-daät-ñeà. 197. Neáu Tyø-kheo-ni töï deät vaûi may y maëc thì phaïm Ba-daät-ñeà. 198. Neáu Tyø-kheo-ni, trong nöôùc nôi coù khuûng boá, laïi ñi qua laïi du haønh thì phaïm Ba-daät-ñeà.

199. Neáu Tyø-kheo-ni töï taïo töôïng cho mình hoaëc sai ngöôøi laøm thì phaïm Ba-daät-ñeà. 200. Neáu Tyø-kheo-ni trang ñieåm cho ngöôøi nöõ thì phaïm Ba-daät-

ñeà. 201. Neáu Tyø-kheo-ni trong doøng nöôùc ñi nghòch doøng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 202. Neáu Tyø-kheo-ni naèm ngöûa, ñeå choã kín ngay treân nöôùc rôi xuoáng thì phaïm Ba-daät-ñeà. 203. Neáu Tyø-kheo-ni laøm cho eo löng nhoû thon thì phaïm Ba-daät- ñeà. 204. Neáu Tyø-kheo-ni baèng moïi hình thöùc söûa thaân cho ñeïp thì phaïm Ba-daät-ñeà. 205. Neáu Tyø-kheo-ni maëc y nhö kyõ nöõ thì phaïm Ba-daät-ñeà. 206. Neáu Tyø-kheo-ni maëc y nhö phuï nöõ baïch y thì phaïm Ba-daät- ñeà. 207. Neáu Tyø-kheo-ni vôùi taâm duïc ngaém nhìn theå hình cuûa mình thì phaïm Ba-daät-ñeà. 208. Neáu Tyø-kheo-ni soi göông thì phaïm Ba-daät-ñeà. 209. Neáu Tyø-kheo-ni töï boùi toaùn cho mình hoaëc ñeán ngöôøi boùi toùan thì phaïm Ba-daät-ñeà. 210. Neáu Tyø-kheo-ni baøn luaän theo theá tuïc thì phaïm Ba-daät-ñeà. Caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi hai traêm möôøi phaùp Ba-daät-ñeà. Nay xin hoûi caùc Ñaïi tyû trong hai traêm möôøi giôùi naøy thanh tònh khoâng? (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy). Caùc Ñaïi tyû vôùi hai traêm möôøi giôùi naøy thanh tònh, vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. TAÙM PHAÙP BA LA ÑEÀ XAÙ NI Caùc Ñaïi tyû! Ñaây laø taùm phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Tyø-kheo-ni naøo khoâng beänh, töï ñi xin toâ ñeå aên, thì Tyø-kheo-ni naøy neân ñeán beân caùc Tyø-kheo-ni hoái toäi: Toâi ñaõ phaïm vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi tyû xin hoái toäi, ñaây goïi laø phaùp Hoái quaù. 2. Tyø-kheo-ni naøo khoâng beänh, töï ñi xin daàu ñeå aên, thì Tyø-kheo- ni naøy neán ñeán beân caùc Tyø-kheo-ni ñeå hoái toäi: Toâi ñaõ phaïm vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi tyû xin hoái toäi. Ñaây goïi laø phaùp Hoái quaù. 3. Tyø-kheo-ni naøo khoâng beänh, töï ñi xin maät ñeå aên, thì Tyø-kheo- ni naøy neân ñeán beân caùc Tyø-kheo-ni ñeå hoái toäi: Toâi ñaõ phaïm vaøo phaùp

ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi tyû xin hoái toäi. Ñaây goïi laø phaùp Hoái quaù. 4. Tyø-kheo-ni naøo khoâng beänh, töï ñi xin ñöôøng pheøn ñeå aên, thì Tyø-kheo-ni naøy neân ñeán beân caùc Tyø-kheo-ni hoái toäi: Toâi ñaõ phaïm vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi tyû xin hoái toäi. Ñaây goïi laø phaùp Hoái quaù. 5. Tyø-kheo-ni naøo khoâng beänh, töï ñi xin söõa ñeå aên, thì Tyø-kheo-ni naøy neân ñeán beân caùc Tyø-kheo-ni hoái toäi: Toâi ñaõ phaïm vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi tyû xin hoái toäi. Ñaây goïi laø phaùp Hoái quaù. 6. Tyø-kheo-ni naøo khoâng beänh, töï ñi xin laïc ñeå aên, thì Tyø-kheo-ni naøy neân ñeán beân caùc Tyø-kheo-ni hoái toäi: Toâi ñaõ phaïm vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay ñeán caùc Ñaïi tyû xin saùm hoái. Ñaây goïi laø phaùp Hoái quaù. 7. Tyø-kheo-ni naøo khoâng beänh, töï ñi xin caù ñeå aên, thì Tyø-kheo- ni naøy neân ñeán beân caùc Tyø-kheo-ni ñeå hoái toäi: Toâi ñaõ phaïm vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi tyû xin hoái toäi. Ñaây goïi laø phaùp Hoái quaù. 8. Tyø-kheo-ni naøo khoâng beänh, töï ñi xin thòt ñeå aên, thì Tyø-kheo- ni naøy neân ñeán beân caùc Tyø-kheo-ni ñeå hoái toäi: Toâi ñaõ phaïm vaøo phaùp ñaùng quôû traùch, nay höôùng ñeán caùc Ñaïi tyû xin hoái toäi. Ñaây goïi laø phaùp Hoái quaù. Caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi taùm phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni. Nay xin hoûi caùc Ñaïi tyû trong taùm phaùp naøy thanh tònh khoâng? (Laàn thöù hai, laàn

thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy). Caùc Ñaïi tyû trong taùm phaùp naøy thanh tònh, vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy. PHAÙP CHUÙNG HOÏC Caùc Ñaïi tyû! Ñaây laø phaùp Chuùng hoïc, moãi nöûa thaùng ñeàu tuïng theo trong Giôùi kinh: 1. Khoâng maëc haï y cao, caàn phaûi hoïc. 2. Khoâng maëc haï y thaáp, caàn phaûi hoïc. 3. Khoâng maëc haï y so le, caàn phaûi hoïc. 4. Khoâng maëc haï y gioáng nhö laù Ña-la, caàn phaûi hoïc. 5. Khoâng maëc haï y nhö muõi voi, caàn phaûi hoïc. 6. Khoâng maëc haï y maø quaán troøn, caàn phaûi hoïc. 7. Khoâng maëc haï y nhieàu xeáp laèn nhoû, caàn phaûi hoïc. 8. Khoâng vaét cao y, caàn phaûi hoïc. 9. Khoâng vaét thaáp y, caàn phaûi hoïc. 10. Khoâng vaét so le y, caàn phaûi hoïc.

11. Kheùo phuû kín thaân khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 12. Kheùo phuû kín thaân khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 13. Khoâng maëc vaét ngöôïc y leân vai traùi khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 14. Khoâng maëc vaét ngöôïc y leân vai traùi khi ngoài trong nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 15. Khoâng maëc vaét ngöôïc y leân vai phaûi khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 16. Khoâng maëc vaét ngöôïc y leân vai phaûi khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 17. Khoâng maëc vaét ngöôïc y sang phaûi, traùi leân hai vai khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 18. Khoâng maëc vaét ngöôïc y sang phaûi, traùi leân hai vai khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 19. Khoâng laéc thaân khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 20. Khoâng laéc thaân khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 21. Khoâng laéc ñaàu khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 22. Khoâng laéc ñaàu khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 23. Khoâng laéc vai khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 24. Khoâng laéc vai khi ngoài ôû nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 25. Khoâng ñöôïc naém tay khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 26. Khoâng ñöôïc naém tay khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 27. Khoâng aån ngöôøi khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 28. Khoâng aån ngöôøi khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 29. Khoâng choáng naïnh khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 30. Khoâng choáng naïnh khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 31. Khoâng ñöôïc choáng maù khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 32. Khoâng ñöôïc choáng maù khi ngoài ôû nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 33. Khoâng ñöôïc laéc tay khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 34. Khoâng ñöôïc laéc tay khi ngoài ôû nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 35. Khoâng ngaång nhìn cao khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 36. Khoâng ngaång nhìn cao khi ngoài ôû nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 37. Khoâng xoay nhìn hai beân khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 38. Khoâng xoay nhìn hai beân khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 39. Khoâng ñi xoaïc chaân khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 40. Khoâng ngoài xoaïc chaân khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 41. Khoâng ñi kieãng chaân vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc.

42. Khoâng ngoài kieãng chaân trong nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 43. Khoâng truøm ñaàu khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 44. Khoâng truøm ñaàu khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 45. Khoâng ñuøa giöõn khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 46. Khoâng ñuøa giöõn khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 47. Khoâng lôùn tieáng

khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 48. Khoâng lôùn tieáng khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 49. Nghieâm trang khi vaøo nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 50. Nghieâm trang khi ngoài nôi nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 51. Chuù taâm nhaän thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 52. Khoâng nhaän thöùc aên ñaày baùt, caàn phaûi hoïc. 53. Canh côm aên ñeàu nhau, caàn phaûi hoïc. 54. Khoâng moi khaép trong baùt ñeå laáy thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 55. Khoâng neân khoeùt giöõa baùt ñeå aên, caàn phaûi hoïc. 56. Khoâng cong ngoùn tay veùt baùt aên, caàn phaûi hoïc. 57. Khoâng ngöûi thöùc aên luùc aên, caàn phaûi hoïc. 58. Nhìn kyõ vaøo baùt khi aên, caàn phaûi hoïc. 59. Khoâng vaát boû côm, thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 60. Khoâng duøng tay boác thöùc aên ñeå caàm duïng cuï saïch ñöïng nöôùc uoáng, caàn phaûi hoïc. 61. Khoâng aên huùp thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 62. Khoâng nhai thöùc aên ra tieáng, caàn phaûi hoïc. 63. Khoâng lieám laáy thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 64. Khoâng voác thöùc aên ñaày tay ñeå aên, caàn phaûi hoïc. 65. Khoâng haû mieäng lôùn ñeå aên, caàn phaûi hoïc. 66. Khoâng haû mieäng lôùn ñeå ñôïi côm chöa ñeán, caàn phaûi hoïc. 67. Khoâng buùng maù ñeå aên, caàn phaûi hoïc. 68. Khoâng caén phaân nöûa thöùc aên ñeå aên, caàn phaûi hoïc. 69. Khoâng hænh muõi leân aên, caàn phaûi hoïc. 70. Khoâng ngaäm thöùc aên noùi chuyeän, caàn phaûi hoïc. 71. Khoâng duoãi caùnh tay laáy thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 72. Khoâng raûy tay ñeå aên, caàn phaûi hoïc. 73. Khoâng le löôõi lieám thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 74. Khoâng nuoát troäng thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 75. Khoâng voø côm neùm töø xa vaøo mieäng, caàn phaûi hoïc. 76. Khoâng laáy nöôùc röûa thöùc aên trong baùt röôùi leân nhaø cö só, caàn phaûi hoïc. 77. Khoâng laáy côm phuû canh mong ñöôïc theâm canh, caàn phaûi

hoïc. 78. Khoâng hieàm cheâ thöùc aên, caàn phaûi hoïc. 79. Khoâng ñoøi theâm thöùc aên cho mình, caàn phaûi hoïc. 80. Khoâng neân lieác nhìn baùt ngöôøi ngoài caïnh vôùi taâm ganh tî, caàn phaûi hoïc. 81. Khoâng ñöùng ñaïi tieåu tieän, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 82. Khoâng ñaïi tieåu tieän vaøo nöôùc saïch, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 83. Khoâng ñaïi tieåu tieän leân rau, coû soáng, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 84. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi mang guoác, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 85. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi mang giaøy deùp, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 86. Khoâng neân thuyeát phaùp cho ngöôøi ñeå hôû ngöïc, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 87. Khoâng neân thuyeát phaùp cho ngöôøi ngoài, Tyø-kheo-ni ñöùng, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 88. Khoâng neân thuyeát phaùp cho ngöôøi ñöùng nôi cao, Tyø-kheo-ni ñöùng choã thaáp, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 89. Khoâng neân thuyeát phaùp cho ngöôøi naèm, Tyø-kheo-ni ngoài, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 90. Khoâng neân thuyeát phaùp cho ngöôøi ñöùng tröôùc, Tyø-kheo-ni ñöùng sau, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 91. Khoâng neân thuyeát phaùp cho ngöôøi ôû giöõa ñöôøng, Tyø-kheo-ni ôû beân ñöôøng, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 92. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi truøm ñaàu, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 93. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi vaét ngöôïc y, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 94. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi vaét y sang hai beân phaûi, traùi, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 95. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi caàm duø che thaân, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 96. Khoâng thuyeát phaùp cho

ngöôøi cöôõi xe, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 97. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi choáng gaäy, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 98. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi caàm dao, tröø beänh, caàn phaûi hoïc.

732 BOÄ LUAÄT 1

99. Khoâng thuyeát phaùp cho ngöôøi caàm cung, teân, tröø beänh, caàn phaûi hoïc. 100. Khoâng leo leân caây cao quaù ñaàu ngöôøi, tröø nhaân duyeân lôùn, caàn phaûi hoïc. Nhaân duyeân laø: caùc naïn, thuù döõ. Ñaây goïi laø nhaân duyeân. Caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi phaùp Chuùng hoïc. Nay xin hoûi caùc Ñaïi tyû trong caùc giôùi naøy thanh tònh khoâng? (Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy). Caùc Ñaïi tyû trong caùc giôùi naøy thanh tònh, vì im laëng. Vieäc naøy toâi ghi nhaän nhö vaäy.

Caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi töïa cuûa Giôùi kinh, ñaõ noùi taùm phaùp Bala-di, ñaõ noùi möôøi baûy phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, ñaõ noùi ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeà, ñaõ noùi hai traêm möôøi phaùp Ba-daät-ñeà, ñaõ noùi taùm phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, ñaõ noùi phaùp Chuùng hoïc. Taát caû caùc giôùi naøy do Phaät daïy, ghi vaøo trong Giôùi kinh, moãi nöûa thaùng theo ñaây maø noùi Bala-ñeà-moäc-xoa. Ngoaøi caùc giôùi phaùp khaùc, caùc ñieàu giôùi trong kinh naøy, caùc Ñaïi tyû moät loøng hoøa hôïp, hoan hyû, khoâng tranh caõi, haïnh an laïc phaûi nhö nöôùc vôùi söõa hoøa hôïp, caàn phaûi hoïc. Ñöùc Phaät Tyø-baø-thi, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa. Nhaãn nhuïc: ñaïo thöù nhaát Nieát-baøn Phaät khen ngôïi Xuaát gia laøm ngöôøi buoàn Khoâng goïi laø Sa-moân. Ñöùc Phaät Thi Khí, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa Nhö ngöôøi ñoâi maét saùng Traùnh ñöôïc ñöôøng hieåm ngheøo Ngöôøi thoâng minh trong ñôøi Thöôøng xa lìa caùc aùc. Ñöùc Phaät Tyø Khí Baø, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa: Khoâng phieàn, khoâng noùi loãi Thöïc haønh theo giôùi luaät Bieát uoáng aên vöøa ñuû Thöôøng vui nôi choã vaéng Taâm laéng vui tinh taán Ñaây lôøi chö Phaät daïy.

SOÁ 1423 - NGUÕ PHAÀN TYØ KHEO NI GIÔÙI BOÅN 733

Ñöùc Phaät Caâu Löu Toân, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa:

Nhö ong huùt maät hoa
Khoâng laøm hoaïi höông, saéc
Laáy vò ngoït roài ñi
Tyø-kheo vaøo xoùm laøng
Khoâng laøm hoûng vieäc ngöôøi
Khoâng nghó laøm, khoâng laøm
Chæ quaùn xeùt töï thaân
Xeùt kyõ thieän, hay aùc.

Ñöùc Phaät Caâu Na Haøm Maâu Ni, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa:

Muoán taâm ñöôïc toát ñöøng buoâng lung
Phaùp thieän Thaùnh nhaân phaûi sieâng hoïc
Ngöôøi coù trí nhaát taâm tòch tónh
Khoâng coøn lo buoàn vaø tai hoïa.
Ñöùc Phaät Ca-dieáp, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa:
Moïi ñieàu aùc chôù laøm
Ñieàu thieän luoân hoaøn bò
Töï laéng yù chí mình
Laø lôøi chö Phaät daïy.
Ñöùc Phaät Thích Ca Maâu Ni, Ñaáng Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Bieán Tri, vì söï tòch tónh cuûa Taêng, löôïc noùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa:
Laønh thay! Hoä trì thaân
Hoä trì mieäng cuõng thieän
Hoä trì yù laønh thay!
Heát thaûy hoä trì thieän
Tyø-kheo hoä trì thaûy
Lieàn ñöôïc xa caùc khoå
Tyø-kheo giöõ mieäng, yù
Thaân khoâng phaïm caùc aùc
Laø ba nghieäp thanh tònh
Ñaéc ñaïo cuûa baäc Thaùnh.
Neáu ngöôøi ñaùnh maéng, khoâng baùo traû
Vôùi ngöôøi saân haän, taâm khoâng haän
Vôùi ngöôøi saân, trong loøng bình thaûn
Thaáy ngöôøi laøm aùc, mình khoâng laøm.
734 BOÄ LUAÄT 1

Baûy Phaät laø Theá Toân
Thöôøng cöùu giuùp theá gian
Phaät ñaõ noùi Giôùi kinh
Toâi ñaõ noùi roõ xong
Chö Phaät vaø ñeä töû
Cung kính Giôùi kinh naøy
Ñaõ cung kính Giôùi kinh
Heát thaûy cung kính nhau
Hoå theïn ñöôïc hoaøn haûo
Chöùng ñaéc ñaïo voâ vi.
Caùc Ñaïi tyû! Toâi ñaõ noùi xong Ba-la-ñeà-moäc-xoa, Taêng moät loøng,
Boá-taùt ñöôïc vieân maõn.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 71

DI SA TAÉC YEÁT MA BOÅN SOÁ 1424

HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1424

BOÅN DI SA TAÉC YEÁT MA Haùn dòch: Ñôøi Ñöôøng, chuøa Khai Nghieäp, Sa moân AÙi Ñoàng soaïn Nguõ Phaàn Yeát Ma.

Phaøm caùc pheùp taéc yeát-ma ñeàu öùng duïng cho caû phaøm vaø Thaùnh, taùc phaùp xöôùng roõ goïi laø bieän söï. Söï ñaõ nhieàu voâ soá thì phaùp ñaâu coù theå haïn cuoäc. Khuoân pheùp roäng lôùn laøm sao coù theå hôïp ñöôïc lôøi noùi. Do ñoù, toâi ñöa ra möôøi phaùp ñeå goàm thaâu chung caùc vieäc, moãi söï vieäc ñeàu döïa vaøo nhöõng phaùp naøy ñeå neâu ra pheùp taéc ñaày ñuû: 1. Duyeân khôûi taùc phaùp. 2. Keát giaûi caùc giôùi. 3. Thoï xaû caùc giôùi. 4. Y döôïc thoï tònh. 5. Nghi thöùc Boá-taùt. 6. Phaùp taéc an cö. 7. Thanh tònh Töï töù. 8. Thoï thí chia y. 9. Saùm hoái caùc toäi. 10. Truï trì phaùp linh tinh. I. DUYEÂN KHÔÛI TAÙC PHAÙP (Caàn ñuû baûy nguyeân nhaân môùi thaønh yeát-ma, coù maø khoâng ñuû thì phaûi khai ngaên). 1. Löôïng vieäc ñuùng sai: Yeát-ma ñaõ neâu roõ söï vieäc, söï vieäc neâu ra caàn ñuùng nhö phaùp, traùi giaùo phaùp, phaïm giôùi thì Ñöùc Phaät khoâng cho pheùp. Söï vieäc tuy nhieàu nhöng ñaïi khaùi chia laøm ba loaïi: - Tình nhö laø ngöôøi thoï giôùi. - Phi tình nhö laø kieát giôùi.

738 BOÄ LUAÄT 1

- Hai tröôøng hôïp cuøng chung nhö laø chæ choã. Hoaëc noùi ba nghóa laø ngöôøi, phaùp vaø söï. Ngöôøi töùc laø ngöôøi thoï giôùi... Phaùp töùc laø phaùp Töï töù... Söï töùc laø keát giôùi... Saùu loaïi naøy ñeàu goïi laø söï. Coøn nhö hoaëc ñuû hoaëc ñôn lìa hôïp thì khoâng ñuùng. Caàn phaûi ñuùng vôùi giaùo phaùp laø khoâng traùi giôùi thì khoâng phaïm. Neáu nhö phaïm vaøo nhöõng quy ñònh naøy thì phaùp nhaát ñònh khoâng thaønh. Neáu pheùp taéc sai thì cuõng rôi vaøo tröôøng hôïp aáy. 2. Phaùp khôûi giaû xöù: Luaät Taêng Kyø ghi: Choã phi Yeát-ma thì khoâng ñöôïc nhaän duïc, laøm vieäc Taêng söï. Luaät Töù Phaàn ghi: Neáu taùc phaùp Yeát-ma tröôùc tieân phaûi kieát giôùi. Nhöng giôùi coù hai loaïi, neáu giôùi töï nhieân chæ taùc phaùp Yeát-ma kieát giôùi moät phaùp. Coøn nhöõng phaùp khaùc cuûa Taêng thì taùc phaùp ôû troïng giôùi. Neáu ñoái ñaàu taâm nieäm hai phaùp thì chung caû hai giôùi. 3. Taäp hoïp Taêng phaân haïn: Phaùp khôûi ôû choã khoâng ñuùng, caên cöù theo giôùi taäp hoïp Taêng. Giôùi coù hai loaïi: Töï nhieân taùc phaùp hoaëc hai rieâng bieät nghóa laø ñaïi giôùi tröôøng. Caên cöù trong Töù Phaàn thì coù ba tieåu giôùi. Luaät naøy noùi ñeán giôùi hoaëc coù hoaëc khoâng coù. Moät loaïi tieåu giôùi khoâng ñöôïc taäp hôïp beân ngoaøi. Ñaïi giôùi tröôøng thì khoâng coù giôùi haïn taäp hôïp laø bao nhieâu. Neáu giôùi töï nhieân trong Töù Phaàn thì ranh giôùi laø xoùm laøng, lan nhaõ,

ñöôøng ñi vaø nöôùc. Xoùm laøng coù hai loaïi coù theå phaân bieät hoaëc khoâng phaân bieät. Neáu phaân bieät, luaät Taêng Kyø tính baûy caây töùc laø coù saùu möôi ba böôùc. Coù theå phaân bieät thì trong luaät Thaäp Tuïng khoâng coù giôùi haïn taäp hôïp. Lan nhaõ cuõng coù hai laø coù naïn vaø khoâng coù naïn. Neáu tröôøng hôïp khoâng coù naïn thì luaät naøy ghi: Tyø-kheo A-luyeän- nhaõ khoâng bieát giôùi cuûa mình laø bao nhieâu. Ñöùc Phaät daïy: Giôùi töï nhieân caùch thaân mình khoaûng hai caâu-loâ-xaù. Caùc boä khaùc ña soá noùi moät caâu- loâ-xaù vaø lôùn nhoû khoâng ñònh. Vaû laïi, theo kinh Taïp Baûo Taïng laáy naêm lyù laøm chuaån. Neáu coù naïn, nhö luaän Thieän Kieán laø baûy Baøn-ñaø-la töùc laø hai möôi taùm khuyûu tay. Luaän tính chung goàm naêm möôi taùm böôùc boán thöôùc taùm taác. Giôùi ñöôøng ñi luaät Thaäp Tuïng roäng raõi thì saùu traêm thöôùc. Giôùi ôû nöôùc, luaät naøy noùi: Ñöùng treân thuyeàn taùc phaùp duøng söùc ngöôøi laáy caùt hoaëc nöôùc neùm ñeán choã naøo thì tính ranh giôùi ôû choã ñoù. Saùu tröôøng hôïp naøy laø töï nhieân ñeàu laáy thaân laøm taâm ñieåm ñònh ranh giôùi, Taêng caàn phaûi taäp hôïp heát trong phaàn ñaõ haïn ñònh ñoù. Taäp hôïp Taêng thì phöông thöùc caùc giaùo ñeàu gioáng nhau. Luaät naøy taäp hôïp Taêng töï chia boán tröôøng hôïp khaùc nhau: - Xöôùng Ba laàn, ñeán giôø sai Sa-di giöõ vöôøn ñöùng choã cao xöôùng. - Ñaùnh kieàn chuøy tröø caây sôn vaø caây ñoäc, duøng caây goã coù tieáng

SOÁ 1424 - BOÅN DI SA TAÉC YEÁT MA 739

laøm. - Ñaùnh troáng, tröø baïc, thieác duøng ñoàng, saét vaø saønh laøm. - Thoåi oác neân thoåi oác bieån. Coøn kieàn chuøy chæ moät loaïi. Neáu khoâng coù ngöôøi thì Tyø-kheo ñaùnh, cuõng khoâng vöôït quaù ba ñieàu chung. Phoù phaùp taïng laø sai ngöôøi cao lôùn ñaùnh. Trong tam thieân oai nghi coù noùi roõ kích thöôùc vaø loaïi chuøy. 4. Löïa choïn chuùng ñuùng sai: Baûn theå laø Tyø-kheo, nhö phaùp thanh tònh laø ngöôøi taùc phaùp, ngoaøi quy ñònh naøy laø sai. Do ñoù caàn phaûi löïa choïn. Luaät naøy coù möôøi ba ngöôøi khoâng tính ñuû Taêng soá. - Phi nhaân. - Baïch y. - Dieät taãn. - Bò cöû toäi. - Töï noùi toäi. - Khoâng cuøng thaày. - Ñieân cuoàng. - Taâm taùn loaïn. - Ngöôøi coù taâm beänh. - Tyø-kheo-ni. - Thöùc-xoa-ma-na. - Sa-di. - Sa-di-ni. Nhöng trong luaät Töù Phaàn coù ñöa ra boán tröôøng hôïp roõ raøng: - Laø ñuû soá löôïng khoâng neân quôû traùch, nghóa laø quôû traùch ngöôøi Töù yeát-ma laø ñuùng. - Khoâng ñuû soá löôïng neân quôû traùch, nghóa laø ngöôøi muoán thoï ñaïi giôùi. - Khoâng ñuû soá löôïng khoâng ñöôïc quôû traùch, nghóa laø ni, boán chuùng. Ngöôøi coù möôøi ba naïn, Ba laàn cöû, hai laàn dieät taãn, hoaëc bieät truù, hoaëc treân giôùi tröôøng hay giöõa ñaát troáng, hoaëc khoâng coù maët, hoaëc lìa choã thaáy nghe, hoaëc ngöôøi cuûa ngöôøi. Möôøi taùm ngöôøi naøy laø ñuùng. Ngöôøi che giaáu boán ngaøy vaø che giaáu xong, boån nhaät trò vaø saùu ñeâm xong. Baûy haïng ngöôøi keå treân khoâng keå tuùc soá. Luaät Thaäp Tuïng laïi ghi: Ngöôøi nguû, ngöôøi noùi lung tung, ngöôøi roái raém, ngöôøi nhaäp ñònh, ngöôøi caâm, ngöôøi ngoïng, ngöôøi ñieân, ngöôøi taâm loaïn, ngöôøi taâm beänh hoaïn, ngöôøi ôû treân caây vaø ngöôøi baïch y. Möôøi hai haïng ngöôøi naøy khoâng tính ñuû soá löôïng thoï giôùi khoâng thaønh. Luaän Ma Ñöùc Laëc Giaø ghi: Ngöôøi coù beänh naëng, ngöôøi ôû bieân ñòa, ngöôøi ngu ñoän. Ba haïng ngöôøi naøy khoâng theå

tính ñuû tuùc soá. Luaät Taêng Kyø ghi: Hoaëc ngöôøi giöõ duïc, hoaëc ngaên caùch, hoaëc che moät nöûa thaân tay khoâng ñuïng nhau, hoaëc chuùng Taêng ñi maø taùc phaùp yeát-ma ñöùng ngoài vaø naèm... ñeàu xem laø khoâng ñuû tuùc soá. Luaät naøy ngöôøi beänh ñeàu yeát-ma noùi giôùi. Ñöùc Phaät daïy: Rieâng chuùng nhö trong xaû giôùi, beân trong khoâng cuøng nhau giaûi giôùi... ñeàu khoâng xem laø ñuû tuùc soá. Nhöõng haïng ngöôøi ôû treân ñeàu khoâng tính ñuû soá cuõng khoâng ñöôïc quôû traùch. - Ñöôïc tính ñuû soá, quôû traùch. Tyø-kheo thieän cuøng soáng chung moät giôùi, khoâng lìa choã thaáy nghe cho ñeán quôû traùch ngöôøi ñeàu laø ñuùng. Nhöõng ngöôøi khoâng ñuû tuùc soá ôû tröôùc, neáu vì töôùng ñuû thì cuõng khoâng yeát-ma. 5. Hoøa hôïp khoâng rieâng: Neân ñeán hay khoâng ñeán, neân trao hay khoâng trao. Khi yeát-ma ñöôïc quôû traùch, ngöôøi khoâng ñoàng yeát-ma cöôõng yeát-ma thì goïi laø bieät chuùng. Trong vaên naøy coù ba bieät chuùng vaø bieät danh muïc hoøa, hoøa chæ laø moät phaùp daën doø trao, seõ neâu ra ñaày ñuû ôû phía sau. 6. Hoûi ñaùp khi taùc phaùp: Khi taùc phaùp neân hoûi: Nay Taêng hoøa hôïp tröôùc tieân laøm vieäc gì? Moät ngöôøi trong chuùng khoâng traû lôøi: Taùc phaùp yeát-ma... Nhöng vieäc coù chung vaø rieâng thì traû lôøi taát caû hai. Neáu kieát giôùi thì khoâng caàn traû lôøi. 7. Yeát-ma nhö phaùp: Ñuû saùu ñeàu kieän ôû treân, hoøa hôïp taùc phaùp yeát-ma. Phaùp yeát-ma laïi coù nhöõng loãi nhö vaäty Neáu khoâng coù nhöõng loãi aáy thì môùi goïi laø vieäc ñaõ thaønh töïu. Löôïc neâu töôùng loãi vaø vieäc thaønh töïu nhö phaùp. Vaên Taêng phaùp yeát-ma coù saùu loãi: Trong vieäc baøn luaän loãi hoaëc moät, boán, naêm. Caên cöù theo töôùng toång luaän thì khoâng quaù saùu loaïi. Neáu chuaån theo vaên khaùc vaø luaät Töù Phaàn thì coù quôû traùch khoâng ngaên loãi töùc laø laøm thaønh baûy. 1. Yeát-ma luaät khaùc, phaùp khaùc: Vieäc cuûa choã Taêng phaùp tuøy theo moät thì khoâng ñuùng, vieäc yeát-ma ñeàu khoâng thaønh töïu, khoâng coù nghi thöùc ñuùng thì khoâng theå thuyeát phuïc ñöôïc ñeàu goïi laø dö (khaùc). Caên cöù theo toång thuyeát, vaên sau ñaây seõ noùi rieâng. 2. Yeát-ma phi phaùp bieät chuùng: Töø caâu theâm hoaëc bôùt, khoâng theo Thaùnh giaùo, ngöôïc laïi phi phaùp töùc laø nhö phaùp, nghieân cöùu vaên seõ hieåu ñöôïc. Bieät chuùng coù ba tröôøng hôïp treân ñaõ trình baøy. Ba loaïi töôùng hoøa hôïp ngöôïc laïi laø ñuùng. 3. Yeát-ma phi phaùp hoøa hôïp: Tuy ngöôøi hoøa hôïp nhöng phaùp laïi rôi vaøo tình traïng phi phaùp.

4. Yeát-ma nhö phaùp bieät chuùng: Tuy yeát-ma ñuùng nhöng chuùng khoâng cho phaùp taäp hôïp. 5. Yeát-ma gioáng phaùp bieät chuùng: Ngoân, töø, caâu loän xoän, bieät chuùng gioáng nhö tröôùc. 6. Yeát-ma gioáng phaùp hoøa hôïp: Gioáng phaùp ñoàng nhö tröôùc, hoøa hôïp thì khaùc. Chuaån theo vaên laïi coù voâ söï taùc phi phaùp söï, giôùi khoâng hieän tieàn, baøy laøm ôû ngoaøi giôùi, baûn theå chöa thaønh Taêng khoâng neân giaûi, vieäc Taêng giôùi naøy khoâng ñuùng theo Thaùnh giaùo, thuoäc veà phi phaùp thöù nhaát, khoâng trình baøy rieâng. II. PHAÙP KEÁT GIAÛI CAÙC GIÔÙI Giôùi coù ba loaïi: 1. Nhieáp Taêng giôùi laø goàm thaâu ngöôøi ñeå

cuøng phaùp khieán cho khoâng laøm rieâng chuùng. 2. Nhieáp y giôùi laø goàm thaâu y ñeå cuøng ngöôøi khieán khoâng phaïm toäi, lìa chuùng nguû. 3. Nhieáp thöïc giôùi laø goàm thaâu thöùc aên ñeå ngaên Taêng khieán cho beân trong khoâng coù loãi chia reõ. Nay theo ba tuaàn töï naøy ñeå baøn luaän. 1. Phaùp Keát Giaûi Taêng Giôùi: Luaät ghi: Gaëp thôøi buoåi ñoùi keùm, Tyø-kheo ôû caùc nôi khaùc ñeàu taäp trung veà thaønh Vöông-xaù, Taêng phöôøng ñeàu boû khoâng, khoâng coù ngöôøi troâng coi. Do ñoù Ñöùc Phaät cho pheùp giaûi caùc giôùi cuõ roài keát chung moät giôùi. Sau khi thôøi buoåi sung tuùc trôû laïi thì giaûi giôùi chung kia keát laïi giôùi nhoû. Laïi nhaân duyeân thöù nhaát. Khi vì noäi giôùi khoâng taäp hôïp bieät chuùng, thoï giôùi beøn khai giôùi ngoaøi keát tieåu giôùi ñeå thoï, goïi laø giôùi ñaøn. Neáu khi thoï giôùi xong neân xaû tröø beân trong taùc phaùp thoï giôùi. Laïi vì Tyø-kheo daãn ngöôøi thoï giôùi ñeán choã ñaøn gaëp giaëc gieát cheát. Nhaân ñaây, cho pheùp ôû beân trong phöôøng laøm Tröôøng-thoï giôùi. Tröôùc neân xaû giôùi taêng phöôøng, sau ñoù keát giôùi giôùi tröôøng, xöôùng töôùng tröø ñaát beân trong. Laïi keát giôùi Taêng phöôøng, ñaây thì tröôùc heát keát giôùi tröôøng roài sau môùi keát ñaïo giôùi. Keát giôùi beân trong tröôùc laø ñuùng, nhöng ñoái vôùi giôùi nhoû thì raát khoù keát. Phi phaùp thì ñuùng vôùi giôùi tröôøng. Neáu ñuùng thì taïi sao khieán xaû, taïi sao töø xöa ñeán nay ñeàu cho: Duyeân thöù nhaát cuûa Nguõ Phaàn ñaët giôùi tröôøng ôû ngoaøi giôùi, caên cöù theo vaên thì khoâng ñuùng. Nay theo thöù töï thì noù coù hai vò trí: moät laø giôùi tröôøng, hai laø ñaïi giôùi. Nay theo ñaây nöông vaøo nghi keát giaûi ñaày ñuû. Phaùp keát giôùi tröôøng: Khi muoán keát giôùi tröôøng, döïa theo tröôùc taäp hôïp Taêng. Luaät Töù Phaàn ghi: Khoâng ñöôïc thuyeát duïc. Ñaây tuy khoâng mang yù nghóa ñoù nhöng cuõng ñoàng vôùi kia. Taäp hôïp chuùng, hoûi chuùng

hoøa hôïp vaø ñaày ñuû phöông tieän xong. Tröôùc heát xöôùng boán phöông giôùi töôùng roài sau ñoù môùi baïch nhò keát. Phaùp xöôùng boán phöông giôùi töôùng: Tröôùc tieân moät Tyø-kheo neân xöôùng boán phöông giôùi töôùng (töôùng cuûa giôùi). Neáu khoâng xöôùng töôùng thì keát giôùi khoâng thaønh, phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Khoâng ñöôïc laáy chuùng sinh vaø löûa khoùi laøm töôùng, khoâng ñöôïc cho töôùng hai giôùi saùp nhaäp vaøo nhau ñeàu keát giôùi khoâng thaønh, phaïm Ñoät-kieát-la. Luaät Töù Phaàn ghi: Neân sai Tyø-kheo truï laâu xöôùng töôùng coát laø bieát roõ giôùi töôùng. Duø cho khoâng phaûi truï laâu nhöng bieát haønh phöông sôû thì cuõng ñöôïc sai xöôùng. Ngöôøi xöôùng töôùng neân coù ñaày ñuû oai nghi, traûi ni sö ñaøn, côûi giaøy deùp ñaûnh leã Taêng roài chaáp tay thöa nhö sau: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... vì Taêng xöôùng töôùng boán phöông cuûa giôùi tröôøng, töø neâu... ôû goùc Ñoâng nam naøy ñeán caùi neâu... ôû goùc Taây nam; töø neâu... goùc Taây baéc naøy ñeán neâu... Ñoâng baéc; töø ñaây trôû laïi neâu... ôû goùc Ñoâng nam. Ñaây laø töôùng giôùi tröôøng keát moät voøng (noùi ba laàn. Neáu coù bao hang cöûa cong vaø nhaø, ñeàu phaûi coâng boá töøng vieäc roõ raøng. Töôùng cuûa neâu caàn phaûi heát söùc roõ raøng. Neáu xeâ dòch tôùi lui traùi ngöôïc vôùi vaên vaø xöôùng sai thì ñeàu keát giôùi khoâng thaønh. Ñaây

laø ñeàu caên baûn caàn phaûi tìm hieåu roõ raøng). Phaùp chính keát giôùi tröôøng. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nhö Tyø- kheo teân laø... ñaõ xöôùng töôùng cuûa giôùi. Nay Taêng keát nôi naøy laøm giôùi ñaøn cuøng soáng chung, cuøng Boá-taùt vaø cuøng ñöôïc thí. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nhö Tyø-kheo teân laø... ñaõ xöôùng töôùng cuûa giôùi. Nay Taêng keát nôi naøy laøm giôùi ñaøn cuøng soáng chung, cuøng Boá- taùt, cuøng ñöôïc thí. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ keát choã... maø Tyø-kheo teân laø... xöôùng töôùng cuûa giôùi ñaøn laøm giôùi ñaøn cuøng truù xöù, cuøng Boá-taùt vaø cuøng ñöôïc thí roài, Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp giaûi giôùi tröôøng (Caùc Tyø-kheo ñaõ keát giôùi tröôøng, khoâng xaû giôùi laïi boû ñi. Ñöùc Phaät daïy, neân baïch nhò Yeát-ma xaû giôùi, phöông tieän gioáng nhö tröôùc). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Choã keát giôùi naøy, nay Taêng xaû. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Choã keát giôùi naøy, nay Taêng xaû. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ xaû giôùi naøy roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy, nay toâi xin ghi

nhaän nhö vaäy (Vaên khoâng cuõng chung vôùi ba, vì traùi vôùi giôùi). 2. Phaùp Keát Ñaïi Giôùi. Luaät ghi: Sau khi keát giôùi tröôøng xong, laïi keát giôùi Taêng phöôøng. Moät Tyø-kheo xöôùng töôùng boán phöông cuûa giôùi, laïi xöôùng tröø ñaát beân trong ra töùc caên cöù theo vaên naøy, neân ñaët hai töôùng neâu choàng leân. Moät laø töôùng ngoaøi ñaïi giôùi, hai töôùng trong ñaïi giôùi. Töôùng beân ngoaøi laø truï xöù vuoâng hay troøn, cong hay thaúng, lôùn hay nhoû kích côõ khoâng ñònh. Do ñoù, trong caùc luaän ñòa hình cuûa giôùi coù naêm hay möôøi baûy loaïi, tuøy theo söï vieäc voán coù tröôùc cuûa noù maø laøm neâu, cöù beân ngoaøi beân trong neâu tuøy yù laáy laøm töôùng cuûa giôùi. Töôùng neâu chuaån theo tröôùc chæ tröø truï xöù roäng heïp bao nhieâu nhöng phaûi phaân hai giôùi roõ raøng, khoâng neân nhaäp chung laïi. Ngöôøi xöa cho: Laáy moät khuyûu tay, thaân laøm truï noái lieàn, coøn phöông tieän xöôùng töôùng chæ chuaån theo ôû tröôùc. Phaùp xöôùng töôùng (oai nghi gioáng nhö tröôùc). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... vì Taêng xöôùng töôùng trong ngoaøi boán phöông cuûa ñaïi giôùi. Xöôùng töôùng beân ngoaøi. Töø neâu... ôû goùc Ñoâng nam naøy cho ñeán giaùp moät voøng trôû laïi neâu... ôû goùc Ñoâng nam. Ñaây laø chu vi moät voøng töôùng beân ngoaøi cuûa ñaïi giôùi (noùi ba laàn). Töôùng beân trong cuõng gioáng nhö vaäy, chæ xöng noäi töôùng laø khaùc. Moãi caùi noùi ba laàn, sau cuøng noùi chung, ñaây laø töôùng beân ngoaøi, kia laø töôùng beân trong; ñaây laø töôùng trong ngoaøi giaùp ba voøng cuûa ñaïi giôùi. Phaùp chính keát giôùi. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... xöôùng töôùng boán phöông cuûa giôùi vaø tröø ñaát beân trong. Nay Taêng keát laøm ñaïi giôùi cuûa Taêng cuøng soáng chung, cuøng Boá-taùt vaø cuøng ñöôïc thí. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... xöôùng töôùng boán phöông cuûa

giôùi vaø tröø ñaát beân trong. Nay Taêng keát laøm ñaïi giôùi cuûa Taêng cuøng soáng chung, cuøng Boá-taùt vaø cuøng ñöôïc thí. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi ra. Taêng ñaõ keát choã maø Tyø-kheo naøy teân laø... xöôùng töôùng boán phöông cuûa giôùi vaø tröø ñaát beân trong laøm ñaïi giôùi cuûa Taêng cuøng soáng chung, cuøng Boá-taùt vaø cuøng ñöôïc thí roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Neáu nhaän giôùi tröôøng khoâng tröø ñaát beân trong thì chæ coù caâu tröø ñaát beân trong laø khaùc). Phaùp giaûi ñaïi giôùi (Caùch thöùc gioáng nhö tröôùc). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Moät truï xöù naøy Taêng cuøng soáng chung, cuøng Boá-taùt vaø cuøng ñöôïc thí, tröôùc keát giôùi naøy, nay giaûi. Neáu thôøi gian

thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Moät truï xöù naøy Taêng cuøng soáng chung, cuøng Boá-taùt vaø cuøng ñöôïc thí, tröôùc keát giôùi naøy, nay giaûi. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ giaûi giôùi tröôùc ñaõ keát roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc naøy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Giaûi giôùi naøy vaên cuõng noùi ba laàn. Khaùc ôû choã theo cho giôùi tröôøng lôùn hay nhoû). Phaùp keát giaûi giôùi y (Söï vieäc naøy do Toân giaû Kieàu-traàn-nhö mang y phaán taûo, treân ñöôøng ñi raát meät moûi cho neân khai phaùp naøy. Tröôøng hôïp giôùi lôùn hôn Giaø lam môùi caàn keát giôùi naøy, coøn Giaø lam lôùn hoaëc baèng thì khoâng caàn duøng). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Choã keát giôùi ôû trong thoân naøy (Nghóa beân trong thaønh, caùi haøo hoaëc haøng raøo). Neáu giôùi ôû trong thoân (Nghóa laø choã ñi cuûa ngöôøi beân ngoaøi haøng raøo hay haøo... vaø coù ngöôøi löôøi bieáng neân laøm choã ñaïi tieåu tieän treân hai choã. Luaät Töù Phaàn vaø Thaäp Tuïng ñeàu boû, nay khoâng boû thì...) cuøng soáng chung, cuøng Boá-taùt vaø cuøng ñöôïc thí, nay keát laøm giôùi khoâng maát y. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Choã keát giôùi naøy naèm trong giôùi thoân xoùm Taêng cuøng soáng chung, cuøng Boá-taùt vaø cuøng ñöôïc thí, nay keát laøm giôùi khoâng maát y. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi ra. Taêng ñaõ keát laøm giôùi khoâng maát y roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp giaûi giôùi. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Keát giôùi naøy ôû trong thoân xoùm hoaëc giôùi thoân xoùm, tröôùc ñaõ keát laøm giôùi khoâng maát y. Nay Taêng giaûi giôùi naøy. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Keát giôùi naøy ôû trong thoân xoùm hoaëc giôùi thoân xoùm, tröôùc ñaõ keát laøm giôùi khoâng maát y. Nay Taêng giaûi giôùi naøy. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi ra. Taêng ñaõ giaûi giôùi khoâng maát y roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Neáu tröôùc keát Taêng tröôùc thì sau khi giaûi thì giaûi Taêng sau). 3. Phaùp Keát Giôùi Thöùc AÊn: (Tònh coù ba loaïi vaên gioáng nhau ñeå neâu ñaày ñuû). - Tha xöù tònh (Coù moät ngöôøi thôï deät caát nhaø ôû treân ñöôøng. Tyø-kheo

muoán ôû trong nhaø naøy laøm thöùc aên ñeå aên. Ñöùc Phaät daïy cho pheùp ôû trong nhaø baïch y laøm nhaø tònh. Sau ñoù ñem cuùng döôøng cho Taêng cuõng cho pheùp laøm nhaø tònh). - Choã chia tònh thöïc (Ñöùc Phaät daïy: Neáu laøm truï xöù môùi neân tröôùc chæ choã... laøm tònh ñòa laïi coù theå caát thöùc aên. Neáu chöa Yeát-ma thì khoâng ñöôïc vaøo trong ñoù cho ñeán khi maët trôøi moïc. Coù choã noùi: Chöa Yeát-ma coù nghóa laø yeát-ma ñôn giaûn laøm tònh ñòa. Nay chính laáy choã chia laøm yeát-ma). - Yeát-ma tònh (Caùc Tyø-kheo mang thöùc aên ñeán trong nhaø tònh, bò ngöôøi aên troäm. Ñöùc Phaät daïy: Neân yeát-ma trong phoøng laøm tònh xöù. Caùc Tyø-kheo muoán yeát-ma moät phoøng beân trong töôøng, hoaëc choã baèng vôùi phoøng, hoaëc ôû trong saân, hoaëc ôû moät goùc trong phoøng, hoaëc nöûa phoøng laøm tònh xöù. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp neân keát ôû ngoaøi vieän. Tuy khoâng coù vaên nghóa neân xöôùng veà töôùng). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... vì Taêng xöôùng choã ñaët thöùc aên. Trong gian nhaø beáp ôû phía Ñoâng trong Giaø lam naøy keát laøm tònh ñòa (Noùi ba laàn hoaëc trong saân, trong phoøng hoaëc döôùi caùc caây ñeàu tuøy theo ñoù ñeå xöôùng). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay laáy phoøng... laøm choã tònh caát thöùc aên cho Taêng. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay laáy phoøng... laøm choã tònh caát thöùc aên cho Taêng. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi ra. Taêng ñaõ duøng phoøng... laøm choã tònh caát thöùc aên. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp giaûi (Trong luaät khoâng coù vaên giaûi, chæ ngöôïc laïi vôùi keát laø giaûi). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Phoøng... kia ñaõ laøm choã tònh caát thöùc aên cho Taêng. Nay giaûi choã naøy. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Phoøng... kia tröôùc ñaõ laøm choã tònh, caát thöùc aên cho Taêng. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi ra. Taêng ñaõ giaûi phoøng... laøm choã tònh caát thöùc aên cho Taêng roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. (Neáu coù nhieàu choã neâu teân giaûi keát cuõng ñöôïc. Neáu choã tònh phaân chia vaät thì laïi laáy choã aáy giaûi).

746 BOÄ LUAÄT 1

Phaùp keát chung Taêng phöôøng laøm tònh ñòa (Coù Tyø-kheo muoán yeát- ma chung trong Taêng phöôøng laøm tònh ñòa. Ñöùc Phaät cho pheùp). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Moät truï xöù cuøng soáng chung, cuøng Boá- taùt vaø cuøng ñöôïc thí naøy, nay Taêng keát laøm tònh ñòa tröø choã... (Coù choã noùi: Tröø choã... nghóa laø tröø tònh ñòa, neân bieát ñaây laø phaùp tònh ñòa giaûn löôïc. Nay cho: Tröø nghóa laø tuïc xöù cuûa Taêng laøm choã keát chung. Sôû dó noùi tröø ñaây töùc laø vaên keát chöù khoâng phaûi phaùp giaûn löôïc). Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Moät truï xöù cuøng soáng chung, cuøng Boá- taùt vaø cuøng ñöôïc thí naøy, nay Taêng keát

laøm tònh ñòa, tröø choã… Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi ra. Taêng ñaõ keát laøm tònh ñòa roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy, nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp giaûi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Moät truï xöù naøy tröôùc ñaõ keát laøm tònh ñòa. Nay Taêng giaûi choã naøy. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Moät truï xöù naøy tröôùc ñaõ keát laøm tònh. Nay Taêng giaûi choã naøy. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi ra. Taêng ñaõ giaûi tònh ñòa naøy roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Vieäc aáy nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Tònh ñòa naøy ñöôïc ngaên laøm hai, beân trong naáu ñeâm laø thöùc aên thuoác, giaùo goïi laø baát tònh. Vì ñaây maø aên caáu nghieäp raát naëng ñeå giöõ thanh tònh. Caùc giaùo neâu raát roõ. Nhöng aên ñoàng maïng soáng, Thaùnh phaøm ñeàu phaûi nöông vaøo ñoù. Tònh giaùo thì ñaïo toàn taïi, phaûi neân caân nhaéc caån thaän). III. XAÛ THOÏ CAÙC GIÔÙI YÙ nghóa cuûa thoï: 1. Ngaên ngöøa chaúng phaûi ñoaïn tröø nghieäp hoaëc. 2. Vì sinh phöôùc chöùng ngoä phaùp thaân. Kinh giôùi ghi: Giôùi laøm cho thaân thanh tònh, ñònh laøm tònh taâm, hueä laéng trong phieàn naõo. Neáu hueä khoâng toû thì khoâng tröø ñöôïc phieàn naõo. Neáu khoâng chaùnh ñònh thì aùnh saùng hueä khoâng phaùt, neáu khoâng giôùi caám thì chaùnh ñònh khoâng thaønh. Caùc baäc Thaùnh nhaân nghieäp hoaëc ñaõ heát maø vaãn trì giôùi caám vöõng chaéc nhö kim cang. Ba giaùo neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Coâng ñöùc ñuùng ra chaúng phaûi moät, nhöng vì giôùi caám khoâng thöôøng phaân ra nhieàu phaåm, töø tröôùc ñeán nay, neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi

Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ra naêm khoa: 1. Tam quy. 2. Naêm giôùi. 3. Taùm giôùi. 4. Möôøi giôùi. 5. Giôùi cuï tuùc. Ngöôøi thoï giôùi coù baûy baäc töùc laø baûy chuùng, seõ noùi ñaày ñuû ôû chöông sau). 1. Phaùp thoï Tam quy: Phaät, Phaùp vaø Taêng laø choã quy y chaân chaùnh, hay sinh phöôùc trí, hay ñöôïc che chôû. Heát loøng quy y thì ra khoûi boán coõi ma. Nhieàu luaät ghi: Vì Tam baûo laø choã trôû veà, muoán khieán cöùu hoä khoâng ñöôïc xaâm phaïm. Kinh Nieát-baøn ghi: Quy y thì bieát roõ vöôït khoûi aùch naïn, xa lìa ñöôøng taø neân neâu laøm ñaàu. Ñöùc Phaät nghóa laø phaùp thaân thanh tònh, hai trí hieån chöùng chöùng thaønh laäp naêm phaàn. Phaùp laø dieät ñeá. Taêng laø ñeä nhaát nghóa ñeá. Taêng ôû trong caûnh naøy thaønh taâm quyeát ñònh, cung kính, höôùng ñeán Taêng thoï khoâng nghi ngôø. Hai thaày trao heát loøng thoï nhaän roõ raøng môùi thaønh. Con teân laø… suoát ñôøi quy y Phaät, quy y Phaùp vaø quy y Tyø-kheo Taêng (noùi ba laàn). Con teân laø… suoát ñôøi ñaõ quy y Phaät, quy y Phaùp vaø ñaõ quy y Tyø-kheo Taêng roài (noùi ba laàn). 2. Phaùp thoï naêm giôùi: Thaät hy höõu khoù coù theå ño löôøng coâng ñöùc. Kinh ghi: Ñöùc Phaät daïy A-nan: Neáu Ñöùc Nhö Lai ñaày khaép trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhö ñem luùa, mì, tre, lau hoaëc ngöôøi töù söï cuùng döôøng ñaày ñuû heát hai vaïn naêm, sau khi caùc Ñöùc Phaät kia-dieät ñoä, moãi vò ñeàu xaây thaùp roài laïi ñem caùc loaïi höông hoa cuùng döôøng. Phöôùc aáy tuy nhieàu

nhöng khoâng baèng coâng ñöùc coù ngöôøi duøng taâm thuaàn tònh quy y Phaät, Phaùp vaø Taêng thì traêm phaàn khoâng baèng moät, ngaøn phaàn traêm ngaøn cho ñeán toaùn soá thí duï cuõng khoâng theå baèng ñöôïc. Laïi thöïc haønh möôøi giôùi thieän trong chöøng khoaûnh khaéc gaûy moùng tay thì phöôùc ñöùc thuø thaéng hôn ngöôøi tröôùc nhieàu. Moät ngaøy moät ñeâm thoï trì taùm giôùi, hoaëc suoát ñôøi thoï trì naêm giôùi, hoaëc giôùi Sa-di hoaëc giôùi Sa-di-ni, hoaëc giôùi Thöùc-xoa-ma-na, hoaëc giôùi Tyø-kheo vaø Tyø-kheo-ni thì phöôùc thuø thaéng hôn tröôùc khoâng theå ví duï. Nhöng tröôùc khi thoï giôùi caàn phaûi hoûi caën keõ. Cho neân kinh Thieän Sinh ghi: OÂng khoâng aên troäm vaät cuûa Taêng hieän tieàn chöù? Ñoái vôùi luïc thaân cuûa Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni choã haønh haïnh baát tònh, cha meï, chò em coù beänh thì boû ñi. Khoâng ñaùnh maát söï phaùt taâm Boà-ñeà cuûa chuùng sinh. Hoûi ñaày ñuû nhö vaäy roài, neáu traû lôøi khoâng thì

neân thuyeát phaùp khai môû ñaïo taâm cho hoï, ñeå hoï sinh loøng tin öa. Trong luaän Ñaïi Trí Ñoä laø thôøi haïn quy ñònh troïn ñôøi nghóa laø naêm giai ñoaïn moät phaàn, phaàn ít phaàn nhieàu vaø taát caû ñoaïn daâm. Trong luaän Caâu Xaù coù naêm loaïi haïn ñònh khoâng phaùt khôûi luaät nghi. Giaùo ñaõ ñöôïc öùng hôïp vôùi caên cô thì chæ haønh duïng. Kinh A Haøm ghi: Tröôùc khi thoï giôùi phaûi saùm hoái toäi roài sau ñoù môùi cho thoïï. Con teân laø... quy y Phaät, quy y Phaùp vaø quy y Taêng, suoát ñôøi laøm Öu-baø-taéc. Ñöùc Nhö Lai Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc laø Theá Toân cuûa con (noùi ba laàn). Con teân laø... quy y Phaät, quy y Phaùp vaø quy y Taêng, suoát ñôøi laøm Öu-baø-taéc. Ñöùc Nhö Lai Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc laø Theá Toân cuûa con (Thöa Ba laàn roài ñaéc giôùi xong neân noùi töôùng cho hoï). Suoát ñôøi khoâng ñöôïc saùt sinh laø giôùi cuûa Öu-baø-taéc. Ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Coù theå thoï trì. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc troäm caép laø giôùi cuûa Öu-baø-taéc. Ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Coù theå thoï trì. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc taø daâm laø giôùi cuûa Öu-baø-taéc. Ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Coù theå thoï trì. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc noùi doái laø giôùi cuûa Öu-baø-taéc. Ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Coù theå thoï trì. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc uoáng röôïu laø giôùi cuûa Öu-baø-taéc. Ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Coù theå thoï trì. Nhö kinh Öu Baø Taéc Nguõ Giôùi Töôùng ñaõ noùi vaø coù saùu troïng, hai möôi taùm khinh. Nhö kinh Thieän Sinh... ñaõ noùi roõ. Nhöng caàn phaûi phaùt nguyeän daãn haïnh khieán taêng tröôûng theå. Nhöng coù kinh laïi noùi: Chæ coù trì giôùi khoâng phaùt nguyeän thì ñöôïc phöôùc ít. (Daãn caùi xöa ñeå chöùng minh). 3. Phaùp thoï taùm giôùi: Kinh Thieän Sinh, Taêng Nhaát A Haøm ghi: Ñöùc Phaät baûo caùc Öu-baø-taéc, vaøo ngaøy moàng taùm hay ngaøy möôøi laêm neân ñeán Tröôûng laõo Tyø-kheo thoï taùm giôùi. Trong luaän thì noùi cho pheùp chung caû naêm chuùng thoï, neáu khi khoâng coù ngöôøi thì töï thoï cuõng ñöôïc. Trong luaän Thaønh Thaät: Naêm giôùi, taùm giôùi ñeàu chung caû thôøi gian daøi, ngaén hoaëc moät naêm, moät thaùng, nöûa ngaøy, nöûa ñeâm, thoï theâm hay giaûm bôùt ñeàu ñaéc giôùi phaùp.

Con teân laø... ñaõ quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng roài laøm Öu-baø- taéc tònh haïnh (moät ngaøy, moät ñeâm, tuøy theo thôøi gian daøi hay ngaén ñeå thöa), laøm Öu-baø-taéc tònh haïnh. (noùi ba laàn) Con teân laø... ñaõ quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng roài laøm Öu-baø- taéc tònh haïnh (noùi ba laàn). Nhö chö Phaät suoát ñôøi ñöôïc khoâng saùt sinh. Ngöôøi moät ngaøy moät ñeâm khoâng saùt sinh, coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Coù theå ñöôïc. Nhö vaäy khoâng ñöôïc troäm caép, khoâng ñöôïc taø daâm, khoâng ñöôïc noùi doái, khoâng ñöôïc uoáng röôïu, lìa boû hoa höông, anh laïc vaø daàu thôm xoa thaân, töø boû giöôøng toøa cao toát, töø boû chôi aâm nhaïc hay coá yù ñeán xem nghe, khoâng aên phi thôøi (taát caû ñeàu hoûi, ñaùp nhö treân). Nhöng coù choã laáy taùm giôùi tröôùc laø giôùi, coøn lìa phi thôøi thöïc laø trai; hoaëc laáy baûy giôùi tröôùc goäp laïi vôùi giôùi thöù taùm thaønh baûy giôùi, coøn aên phi thôøi laø giôùi thöù taùm. 4. Phaùp thoï möôøi giôùi: Töø ñaây trôû ra ba phaåm sau laø giôùi cuûa ngöôøi xuaát gia, nhöng vieäc lôïi ích cuûa xuaát gia khoù coù theå noùi ñöôïc. Kinh Xuaát Gia Coâng Ñöùc ghi: Coâng ñöùc cuûa ngöôøi xuaát gia cao nhö nuùi Tu-di, saâu nhö bieån lôùn, roäng nhö hö khoâng, aùnh saùng voâ löôïng, voâ bieân gaáp ngaøn laàn maét ngöôøi. Luaät Taêng Kyø ghi: Moät ngaøy xuaát gia tu phaïm haïnh dieät ñöôïc söï khoå ñau nôi ñöôøng aùc trong hai möôi kieáp. Kinh Ñaïi bi daïy: Neáu duøng boán taác caø-sa ñeo vaøo thaân thì coù naêm loaïi coâng ñöùc, ôû trong kieáp xuaát hieàn seõ chöùng ñöôïc thaùnh quaû ba Hieàn. Neáu phaïm toäi laøm chöôùng ngaïi xuaát gia thì raát naëng, trong giaùo phaùp raát roõ khoâng caàn gì phaûi neâu ra ñaây. Tröôùc noùi taùc phaùp nuoâi chuùng: Theo trong phaùp thoï giôùi. Neáu ngöôøi trao giôùi Cuï tuùc, ñoä Sa-di laøm ngöôøi, y chæ ñeàu phaûi ñuû nhöõng phaåm chaát coâng ñöùc, nghóa laø thaønh töïu giôùi, thaønh töïu oai nghi, sôï haõi moät toäi nhoû, ña vaên, coù khaû naêng thoï trì nhöõng lôøi Ñöùc Phaät daïy, kheùo tuïng hai boä luaät, phaân bieät nghóa lyù, bieát daïy toát ñeä töû taêng giôùi, taêng taâm vaø taêng tueä. Coù tröø söï nghi hoaëc cho ñeä töû. Coù khaû naêng sai ngöôøi tröø, bieát trò beänh cho ñeä töû, hay sai ngöôøi trò. Coù khaû naêng daïy ñeä töû boû taø kieán aùc hay coù theå sai ngöôøi khaùc daïy xaû boû. Coù khaû naêng ñöa ñeä töû töø quoác ñoä khaùc veà hay sai ngöôøi khaùc ñöa veà. Hoaëc ñuû möôøi tuoåi haï, traùi phaïm Ñoät-kieát-la. Trong Ni giôùi ghi: Tyø-kheo-ni tuy ñuû möôøi hai tuoåi haï maø coù beänh khoâng hieåu bieát, khoâng theå hoïc giôùi. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp Tyø-kheo-ni baïch Nhò yeát-ma roài sau ñoù môùi nuoâi chuùng. Tyø-kheo cuõng chuaån theo nghóa Ni neân laøm nhö vaäy. Laïi trong luaät Töù Phaàn: Khi caùc Tyø-kheo töï tieän ñoä ngöôøi maø khoâng bieát daïy doã neân phaïm caùc loãi laàm. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp Taêng cho pheùp ngöôøi thoï

giôùi Cuï tuùc nhöng phaûi baïch Nhò yeát-ma roài môùi nuoâi. Y chæ, Sa-di cuõng nhö vaäy. Vaên ghi: Neân ñeán trong Taêng côûi giaøy deùp, ñeå loä vai beân phaûi, quyø xuoáng chaáp tay thöa nhö sau: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... ñaõ ñuû möôøi tuoåi haï muoán nuoâi chuùng ñieäu. Nay toâi ñeán trong Taêng

xin yeát-ma nuoâi chuùng. Cuùi xin Taêng cho toâi laøm yeát-ma nuoâi chuùng (xin Ba laàn nhö vaäy). Ñöùc Phaät daïy: Caùc Tyø-kheo neân truø löôïng, tìm hieåu kyõ, Tyø-kheo naøy coù khaû naêng nuoâi chuùng ñöôïc khoâng? Neáu khoâng ñöôïc thì khoâng neân cho yeát- ma, neáu coù khaû naêng thì neân cho yeát-ma. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ñaõ ñuû möôøi tuoåi haï, muoán nuoâi ngöôøi... laøm chuùng, ñeán trong Taêng xin yeát-ma nuoâi chuùng. Nay Taêng cho pheùp laøm yeát-ma nuoâi chuùng. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ñaõ ñuû möôøi tuoåi haï, muoán nuoâi ngöôøi... laøm chuùng, ñeán trong Taêng xin yeát-ma nuoâi chuùng. Nay Taêng cho pheùp laøm yeát-ma nuoâi chuùng. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi ra. Taêng ñaõ cho pheùp Tyø-kheo teân laø... laøm yeát-ma nuoâi chuùng roài. Taêng ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp ñoä Sa-di: Trong Luaät ghi: Cho pheùp ñoä thieáu nhi baûy tuoåi, tuoåi coù theå ñuoåi quaï ñöôïc. Luaät Taêng Kyø ghi: Neáu ngöôøi quaù möôøi baûy tuoåi maø vaãn chöa ñi ñöôïc thì khoâng ñöôïc ñoä, neáu coù khaû naêng tu taäp caùc nghieäp cuõng neân cho xuaát gia vaø noùi nhöõng vieäc khoå vôùi hoï: aên moät böõa, ôû moät choã, nguû ít thöùc nhieàu. Neáu ngöôøi naøo coù khaû naêng thì neân ñoä. Luaät naøy neáu muoán ñoä ngöôøi phaûi ñi ñeán töøng phoøng Taêng ñaûnh leã, töï xöng teân ñeå Taêng bieát heát. Theo luaät Töù Phaàn laøm hình phaùp hoûi hai laàn, ñôn baïch yeát-ma ñoä, nghi thöùc ôû trong Sao khoâng caàn thuaät laïi. Phaùp chính thöùc thoï möôøi giôùi: Con teân laø... quy y Phaät, quy Phaùp vaø quy y Tyø-kheo Taêng. Nay con xuaát gia laøm Sa-di vôùi Ñöùc Thích Ca Maâu Ni Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc, Hoøa thöôïng hieäu laø... (noùi ba laàn). Suoát ñôøi khoâng ñöôïc saùt sinh laø giôùi cuûa Sa-di, ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Suoát ñôøi khoâng ñöôïc troäm caép, khoâng ñöôïc taø daâm, khoâng ñöôïc noùi doái, khoâng ñöôïc uoáng röôïu, khoâng ñöôïc ca muùa vui chôi aâm nhaïc, khoâng ñöôïc coá yù ñeán xem nghe, khoâng ñöôïc ñeo hoa xöùc nöôùc hoa treân thaân, khoâng ñöôïc ngoài giöôøng cao roäng lôùn, khoâng ñöôïc nhaän giöõ vaøng

SOÁ 1424 - BOÅN DI SA TAÉC YEÁT MA 751

baïc vaø tieàn, (ñeàu hoûi ñaùp nhö treân. Theo kinh thænh Taêng phöôùc ñieàn. Sa-di neân bieát naêm ñöùc möôøi soá). 5. Phaùp thoï ñaïi giôùi: Giôùi laø chieác thuyeàn vöôït qua bieån sinh töû, ñònh hueä laøm neàn taûng, ba thaân boán trí ñeàu nöông vaøo ñoù. Caàn phaûi duyeân phaùp töông öng xöùng giaùo cuï tuùc, chæ moät chuùt traùi phaïm phaåm giôùi thì khoâng sinh. Nhöng duyeân buoäc raát nhieàu ñaâu coù theå neâu ra beà boän. Nay chæ neâu ñaïi khaùi naêm ñieàu nhö phaùp: a. Ngöôøi coù khaû naêng thoï nhö phaùp. Tröôøng hôïp naøy coù naêm loaïi: - Ñuùng laø ngöôøi. - Caùc caên ñaày ñuû. - Thaân khí thanh tònh. - Ñuû töôùng xuaát gia. - Ñaït ñöôïc ít phaùp. b. Ñoái caûnh nhö phaùp. Tröôøng hôïp naøy coù baûy loaïi: - Laø keát giôùi thaønh töïu. - Coù theå taùc phaùp Taêng. - Ñaày ñuû Taêng soá. - Keát hôïp ôû trong noäi giôùi. - Yeát-ma nhö phaùp. - Tö duyeân ñaày ñuû. - Trong thôøi phaùp Phaät. c. Phaùt taâm xin thoï giôùi. d. Taâm caûnh töông öùng. e. Vieäc thaønh töïu roát raùo:

Nghóa laø töø khi thænh sö cho ñeán khi thoï giôùi xong, tröôùc sau khoâng thieáu thaønh töïu ñuû söï, trong luùc chính thöùc trao giôùi caàn phaûi ñuû chín phaùp: - Phaùp thænh Hoøa thöôïng: Luaät ghi: Caùc Tyø-kheo khoâng coù Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ neân oai nghi khoâng hôïp, khoâng buoäc nieäm hieän tieàn, khoâng kheùo hoä caùc caên khi vaøo thoân xoùm khaát thöïc, lôùn tieáng phaùt ngoân böøa baõi bò cheâ cöôøi. Laïi coù Tyø-kheo beänh khoâng coù ngöôøi chaêm soùc do ñoù bò cheát. Veà möôøi ñieàu lôïi ích, töø nay trôû ñi Ñöùc Phaät cho pheùp Tyø- kheo coù Hoøa thöôïng. Hoøa thöôïng töï nhieân sinh taâm yeâu thöông ñeä töû nhö con, ñeä töû sinh taâm kính troïng Hoøa thöôïng nhö cha. Khuyeân baûo daïy doã kính nhöôøng vui veû vôùi nhau laøm cho phaùp Phaät taêng tröôûng, truï theá laâu. Vò Hoøa thöôïng ñöôïc thænh caàn phaûi coù ñuû phaåm chaát laø thaønh töïu oai nghi, sôï toäi loãi, ña vaên, tuïng hai boä luaät, kheùo daïy ñeä töû taêng giôùi, taâm, tueä, coù khaû naêng döùt söï nghi ngôø cho ñeä töû, trò beâïnh khieán boû taø kieán, bieát quoác ñoä, hoaëc ñuû möôøi hai tuoåi haï. Luaät coù nhieàu caùch

khoâng theå noùi heát ñöôïc. Ñoä Sa-di hoaëc cho y chæ cuõng nhö vaäy. Phaùp bieät haønh kia nhö trong luaät ñaõ noùi roõ. Caùch thænh phaùp neân ñeå loä vai beân phaûi, côûi giaøy deùp, quyø xuoáng chaáp tay thöa thænh nhö sau: Con teân laø... nay caàu thaày laøm Hoøa thöôïng. Thaày vì con laøm Hoøa thöôïng. Con raát vui khi ñöôïc thaày laøm Hoøa thöôïng ñeå con ñöôïc thoï giôùi Cuï tuùc (Noùi ba laàn). Hoøa thöôïng neân ñaùp: Coù theå ñöôïc. Hoaëc noùi: Seõ laøm giaùo thoï cho oâng. Hoaëc noùi: Chôù buoâng lung. (Hai vò A-xaø-leâ cuõng thænh nhö vaäy). - Daãn ngöôøi thoï giôùi: Ñöùc Phaät daïy: Neân daãn ngöôøi thoï giôùi ñeán beân ngoaøi giôùi ñaøn choã maét thaáy tai khoâng nghe. - Phaùp sai giaùo sö: Hoøa thöôïng neân noùi vôùi thaày yeát-ma: Nay tröôûng laõo laøm yeát-ma. Laïi noùi vôùi thaày giaùo thoï: Nay tröôûng laõo laøm thaày giaùo thoï. Sai nhö vaäy xong, thaày yeát-ma noùi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi teân laø... caàu vò hieäu laø... thoï giôùi Cuï tuùc, vò hieäu laø... laøm thaày giaùo thoï. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Giaùo thoï kieåm: Thöù nhaát hoûi Hoøa thöôïng. Thöù hai hoûi ngöôøi thoï giôùi. Tröôùc khi hoûi Hoøa thöôïng neân ñöùng daäy ñeán tröôùc Hoøa thöôïng hoûi: Ñaõ ñoä ngöôøi naøy chöa? Neáu noùi chöa thì neân noùi: Tröôùc ñoä ngöôøi naøy chöa? Neáu noùi ñaõ ñoä thì neân noùi: Laøm Hoøa thöôïng chöa? Neáu noùi chöa thì neân noùi: Vì ngöôøi naøy laøm Hoøa thöôïng. Neáu noùi roài thì neân hoûi: Ñeä töû coù y baùt ñaày ñuû chöa? Neáu noùi chöa coù ñuû thì neân chuaån bò y baùt ñaày ñuû cho ñeä töû. Neáu noùi ñuû roài thì neân hoûi: Laø töï coù hay möôïn cuûa ngöôøi khaùc? Neáu noùi möôïn cuûa ngöôøi khaùc thì neân baûo traû laïi. Neáu töï coù thì ñeán daïy ngöôøi thoï giôùi: Ngöôi chôù sôï haõi, laùt nöõa ta daãn ngöôi ñeán choã thuø thaéng. Chieác naøo laø Taêng-giaø-leâ, chieác naøo laø Öu-ñaø-la-taêng, chieác naøo laø An-ñaø- hoäi? Neáu noùi khoâng hieåu thì neân daïy giôùi cho hoï. Neân cho ba y baùt. Neáu tröôùc khoâng cuøng bieát thì khoâng neân luùc maây söông u aùm chæ daïy. Khi maëc neân kín thaân- khoâng beänh naëng chöù? Laïi hoûi: Ngöôi haõy laéng nghe! Nay chính laø luùc caàn noùi lôøi chaân thaät.

Nay ta hoûi ngöôi: Neáu thaät thì ngöôi traû lôøi thaät, khoâng thaät thì noùi khoâng thaät. Luaät Taêng Kyø ghi: Neáu ngöôi traû lôøi khoâng thaät laø löøa doái trôøi, ma, Phaïm, Sa-moân, Baø-la-moân, chö Thieân, theá nhaân, cuõng löøa Nhö Lai vaø chuùng Taêng, töï phaïm toäi lôùn. Ngöôi khoâng gieát cha chöù? Ngöôi khoâng gieát meï chöù? Ngöôi khoâng gieát A-la-haùn chöù? Ngöôi khoâng phaûi vôùi taâm aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu chöù? Ngöôi khoâng phaù hoøa hôïp Taêng chöù? Ngöôi khoâng xaâm

phaïm Tyø-kheo-ni chöù? Ngöôi khoâng phaûi phi nhaân chöù? Ngöôi khoâng phaûi suùc sinh chöù? Ngöôi khoâng phaûi huyønh moân chöù? Ngöôi khoâng phaûi nhò hình chöù? Ngöôi khoâng töï caïo ñaàu töï xöng Tyø-kheo chöù? Ngöôi khoâng boû noäi ngoaïi ñaïo chöù? Ngöôi khoâng laøm Taêng xuaát gia trì giôùi khoâng ñaày ñuû chöù? Neáu traû lôøi khoâng thì neân noùi: Ngöôi coù nhöõng caên beänh nhö caùc, huûi, ung thö, can tieâu, ñieân cuoàng, laäu nhieät, phuø thuûng khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi maéc nôï chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi cuûa quan chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ñaày tôù chöù? Ngöôi ñuû hai möôi tuoåi chöa? Y baùt coù ñaày ñuû khoâng? Hoøa thöôïng ñaõ nhaän lôøi thænh chöa? Ngöôi teân gì? Hoøa thöôïng cuûa ngöôi hieäu gì? Cha meï cuûa ngöôi coù cho pheùp khoâng? Ngöôi muoán thoï giôùi Cuï tuùc khoâng? (Hoûi vaø ñaùp nhö vaäy). Laïi noùi: Khi vaøo trong chuùng cuõng hoûi ngöôi nhö vaäy, ngöôi cuõng neân traû lôøi thaät. - Phaùp goïi vaøo chuùng: Giaùo thoï sö neân trôû vaøo trong giôùi ñaøn ñöùng noùi vôùi thaày Yeát-ma: Toâi ñaõ chæ daïy ngöôøi naøy nhö phaùp roài. Thaày yeát- ma neân taùc baïch: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi teân laø... caàu vò Hoøa thöôïng hieäu laø... thoï giôùi Cuï tuùc. Vò... ñaõ chæ daïy nhö phaùp roài, neân sai daãn vaøo. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Daïy xin giôùi: Giaùo thoï sö neân daãn ñeán trong Taêng, theo thöù töï ñaûnh leã Taêng, roài höôùng ñeán thaày yeát-ma ñeå loä vai beân phaûi, quyø xuoáng chaáp tay, giaùo thoï sö daïy xin giôùi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Con teân laø... caàu vò Hoøa thöôïng hieäu laø... thoï giôùi Cuï tuùc. Nay con ñeán Taêng xin thoï giôùi Cuï tuùc, cuùi xin Taêng thöông xoùt teá ñoä con (Noùi ba laàn, roài giaùo thoï sö trôû veà choã cuõ). - Phaùp giôùi sö hoûi baïch: Thaày yeát-ma neân taùc baïch: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi teân laø... caàu vò Hoøa thöôïng hieäu laø... thoï giôùi Cuï tuùc. Nay ñeán Taêng xin thoï giôùi Cuï tuùc. Nay toâi hoûi caùc naïn söï vaø cho laøm yeát-ma thoï giôùi Cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. - Phaùp thaày yeát-ma hoûi: Neân hoûi: Nay chính luùc neân noùi lôøi chaân thaät cho ñeán muoán thoï giôùi Cuï tuùc khoâng? Moãi moãi phaùp gioáng nhö thaày giaùo thoï ñaõ hoûi. - Phaùp chính thöùc trao giôùi: (Trong luaät Taùt Baø Ña ghi: Phaøm ngöôøi muoán thoï giôùi, tröôùc heát thuyeát phaùp môû ñöôøng cho hoï thaønh taâm mong caàu, khieán cho hoï ôû treân taát caû caùc tình caûnh khôûi taâm töø bi, theà cöùu ñoä taát caû chuùng sinh, ñeå hoï lìa khoûi naêm ñöôøng chöùng quaû ba thöøa, chôù caàu töï ñoä, thoï trì giôùi caám. Khi khôûi taâm taêng thöôïng naøy laïi ñöôïc

giôùi taêng thöôïng. Hôn nöõa giôùi laø chaùnh nhaân cuûa caùc thieän caên Boà-ñeà. Chæ khoâng chöôùng naïn trong nhaân ñaïo thì ñöôïc thoï giôùi naøy. Nay ngöôi ñöôïc laøm ngöôøi laïi khoâng coù chöôùng naïn coù theå thoï giôùi Cuï tuùc, thaät laø hy höõu. Ngöôøi neân nhaát taâm chuyeân chuù ñöùng tröôùc chuùng Taêng maø caàu giôùi phaùp naøy, nhö beänh nghó ñeán thaày thuoác, nhö ñoùi muoán aên, yeát-ma thaàn nghieäm, chuùng Taêng coù uy löïc lôùn trong khoaûnh khaéc coù theå ñem taát caû coâng ñöùc khaép phaùp giôùi ñaët vaøo trong thaân oâng. Ngöôi neân hoan hyû nhaát taâm laéng loøng thoï nhaän. Khi daïy nhö vaäy roài neân taùc baïch nhö sau:) Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi teân laø... caàu vò Hoøa thöôïng hieäu laø... thoï giôùi Cuï tuùc. Ngöôøi naøy töï noùi thanh tònh, khoâng coù chöôùng naïn, ba y vaø baùt ñaày ñuû, ñaõ nhaän Hoøa thöôïng, cha meï cho pheùp, ñaõ ñeán trong Taêng xin thoï giôùi Cuï tuùc. Nay Taêng cho ngöôøi teân laø... Hoøa thöôïng hieäu laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Luaät Taêng Kyø ghi: Taùc baïch xong, hoûi Taêng coù thaønh töïu khoâng? Cho ñeán yeát-ma laàn thöù nhaát, thöù hai vaø thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy. Ñaõ hoûi thì caàn phaûi traû lôøi thaønh hay khoâng thaønh. Luaät Thaäp tuïng ghi: Khi yeát-ma thì neân nhaát taâm laéng nghe, chôù suy nghó, nhaän bieát vieäc khaùc, kính troïng chaùnh tö duy, taâm haèng ghi nhôù phaân bieät, neáu traùi phaïm Ñoät-caùt-la). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi teân laø... caàu vò Hoøa thöôïng hieäu laø... thoï giôùi Cuï tuùc. Ngöôøi naøy töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ba y vaø baùt ñaày ñuû, ñaõ nhaän Hoøa thöôïng, cha meï cho pheùp, ñaõ ñeán trong Taêng xin thoï giôùi Cuï tuùc. Nay Taêng cho ngöôøi teân laø... thoï giôùi Cuï tuùc vôùi Hoøa thöôïng hieäu laø... Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi ra (Noùi ba laàn). Taêng ñaõ cho ngöôøi teân laø... thoï giôùi Cuï tuùc vôùi Hoøa thöôïng hieäu laø... roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Tieáp theo noùi töôùng Ñoïa (Khi caùc Tyø-kheo ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc xong trôû veà laïi choã cuõ. Ngöôøi môùi thoï giôùi phaïm troïng toäi. Ñöùc Phaät daïy: Khi ngöôøi môùi thoï giôùi xong, neân noùi cho hoï möôøi hai phaùp: Boán phaùp ñoïa, Boán phaùp duï vaø Boán phaùp y). Ngöôøi teân laø... haõy laéng nghe. Ñöùc Theá Toân ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi boán phaùp ñoïa naøy. Neáu Tyø-kheo naøo phaïm moãi moät phaùp thì chaúng phaûi laø con doøng hoï Thích. Ngöôøi troïn ñôøi khoâng ñöôïc phaïm cho ñeán vôùi taâm nhieãm duïc nhìn ngöôøi nöõ. Neáu Tyø-kheo haønh phaùp daâm duïc cho ñeán cuøng vôùi suùc sinh thì

chaúng phaûi Sa-moân vaø chaúng phaûi con doøng hoï Thích. Ngöôi troïn ñôøi khoâng neân phaïm. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Ngöôi nhaát quyeát khoâng ñöôïc laáy cuûa vaät khi ngöôøi khaùc khoâng cho duø chæ laáy laù caây coäng coû. Neáu Tyø-kheo naøo aên caép naêm tieàn hoaëc vaät coù giaù trò naêm tieàn thì chaúng phaûi Sa-moân vaø chaúng phaûi con doøng hoï Thích. Ngöôi troïn ñôøi khoâng neân phaïm. Ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Ngöôøi

nhaát quyeát khoâng ñöôïc saùt sinh duø chæ con kieán nhoû. Neáu Tyø-kheo naøo hoaëc ngöôøi hoaëc ñoàng loaïi vôùi ngöôøi maø töï tay gieát hay daïy ngöôøi gieát, hoaëc caàm dao trao cho ngöôøi hoaëc daïy caùch cheát hoaëc khen söï cheát, quaùt thaùo hung döõ vaø duøng lôøi aùc noùi cheát hôn soáng thì chaúng phaûi Sa-moân vaø chaúng phaûi con doøng hoï Thích. Ngöôi troïn ñôøi khoâng neân phaïm. Ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Ngöôøi nhaát quyeát khoâng ñöôïc noùi doái duø chæ ñuøa giöõn. Neáu Tyø- kheo naøo quaû thaät khoâng ñaït phaùp hôn ngöôøi maø töï noùi ñaït phaùp hôn ngöôøi, caùc thieàn ñònh giaûi thoaùt Tam-muoäi, chaùnh thoï vaø caùc ñaïo quaû thì chaúng phaûi Sa-moân vaø chaúng phaûi con doøng hoï Thích. Ngöôi troïn ñôøi khoâng neân phaïm. Ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Chö Phaät Theá Toân vì thò hieän vieäc thieän maø noùi thí duï: Gioáng nhö ngöôøi cheát ñi thì maõi maõi khoâng coù laïi ñöôïc thaân naøy, nhö loã kim bò hö thì vónh vieãn khoâng duøng ñöôïc nöõa, nhö ruoät caây Ña-la bò chaët thì khoâng soáng vaø taêng tröôûng ñöôïc, nhö ñaù bò beå khoâng theå gheùp laïi ñöôïc. Neáu Tyø-kheo naøo phaïm moãi moät phaùp ñoïa naøy maø vaãn ñaéc phaùp Tyø-kheo thì khoâng coù chuyeän aáy. Thoï phaùp Töù Y: Ngöôøi teân laø... haõy laéng nghe! Ñöùc Theá Toân ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi phaùp töù y (boán nöông döïa). Tyø-kheo troïn ñôøi neân nöông vaøo y phaán taûo ñeå soáng xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu sau naøy ñöôïc y kieáp-boái, y khaâm-baø-la, y caâu-xaù-na vaø y tha-da ñeàu laø ñöôïc y dö. Tyø-kheo naøo troïn ñôøi nöông vaøo khaát thöïc ñeå soáng xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu sau naøy ñöôïc Taêng thænh aên böõa aên tröôùc böõa aên sau ñeàu laø ñöôïc thöùc aên dö. Tyø-kheo suoát ñôøi nöông vaøo nôi goác caây ñeå soáng xuaát gia thoï giôùi

cuï tuùc. Ngöôøi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu sau naøy ñöôïc phoøng lôùn nhoû, phoøng troïng ñeàu goïi laø ñöôïc phoøng dö. Tyø-kheo suoát ñôøi nöông vaøo thuoác taøn khí ñeå soáng xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi coù thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu sau naøy ñöôïc toâ, daàu, maät vaø ñöôøng pheøn ñeàu laø ñöôïc cuûa dö. Ngöôøi teân laø... haõy laéng nghe. Ta Baïch-töù-yeát-ma ñöôïc nhö phaùp thoï giôùi cuï tuùc roài. Caùc trôøi, roàng vaø quyû thaàn ñeàu nguyeän nhö theá naøy: Khi naøo ta ñöôïc laøm thaân ngöôøi seõ ôû trong chaùnh phaùp luaät xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Nay ngöôi ñaõ ñöôïc gioáng nhö ngöôøi ñöôïc laøm Vua, oâng thoï phaùp Tyø-kheo cuõng nhö vaäy, neân cung kính thoï giôùi. Coøn nhöõng giôùi khaùc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ seõ chæ daïy roõ cho ngöôi. Ngöôi seõ sôùm ñaéc giôùi cuï tuùc, hoïc ba giôùi ñeå daäp taét ba ngoïn löûa, lìa khoûi ba coõi. Khoâng coøn caùc caáu ueá thaønh töïu A-la-haùn. (Khi ngöôøi thoï giôùi khoâng bieát tuoåi vaø thôøi gian thoï giôùi. Ñöùc Phaät daïy: Neân ïchæ daïy cho hoï bieát, ngöôøi thoï giôùi vaøo ngaøy... thaùng... naêm... Ngöôi suoát ñôøi neân nhôù vieäc naøy. Caùc luaät vaø luaän ñeàu ghi: Hoøa thöôïng A-xaø-leâ ghi nhôù cho thôøi gian xuaân haï vaø ñoâng, ngaøy... thaùng... cho ñeán löôïng caûnh. Luaät naøy ghi laïi: Baáy giôø, Tyø-kheo khoâng coù baäc treân döôùi, khoâng cung kính laãn nhau, bò ngöôøi ñôøi

cheâ bai. Ñöùc Phaät daïy: Loaøi suùc sinh coøn coù treân döôùi, huoáng gì trong chaùnh phaùp cuûa Ta laïi khoâng cung kính laãn nhau. Caùc oâng töø nay trôû ñi, ngöôøi thoï giôùi tröôùc neân nhaän choã ngoài thöù nhaát, ñöôïc cuùng döôøng boá thí cung kính leã baùi thöù nhaát, cöù phuïng haønh nhö vaäy. Luaät Töù Phaàn ghi: Seõ khieán ngöôøi thoï giôùi cuï tuùc ñi tröôùc). Phaùp thænh y chæ sö: (Caùc Tyø-kheo Hoøa thöôïng maát, vì khoâng coù Hoøa thöôïng A-xaø-leâ neân maëc y treân döôùi khoâng nhö phaùp. Ñöùc Phaät daïy: Vì möôøi ñieàu lôïi ích, töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo coù A-xaø-leâ töï nhieân sinh taâm xem ñeä töû nhö con, ñeä töû töï nhieân xem A-xaø-leâ nhö cha. Trong vieäc Hoøa thöôïng ñaõ noùi cho ñeán vaên A-xaø-leâ ghi: Ñeå loä vai beân phaûi, côûi giaøy deùp, quyø xuoáng chaáp tay thænh nhö sau:) Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Con teân laø... nay caàu thaày laøm y chæ. Nay xin thaày vì con laøm y chæ, con nöông thaày ñeå soáng vaø daïy giôùi cho con, con seõ nhaän lôøi y chæ cuûa thaày (Trong luaät khoâng daïy noùi ba laàn, chæ noùi moät laàn laø ñuû. Vò A-xaø-leâ neân traû lôøi): Ngöôi chôù buoâng lung. Naêm loaïi phaùp baát coäng ngöõ (Baáy giôøi, Luïc quaàn Tyø-kheo khoâng kính giôùi, ñoái vôùi thaày khoâng bieát hoå theïn, khoâng kính khoâng yeâu vaø khoâng cuùng döôøng. Ñöùc Phaät daïy: Neân laøm naêm phaùp baát coäng ngöõ). 1. Khoâng noùi chuyeän vôùi ta.

2. Vaät cuûa ngöôøi khoâng thöa vôùi ta. 3. Khoâng ñöôïc vaøo phoøng ta. 4. Khoâng ñöôïc caàm y baùt vaø giuùp laøm vieäc chuùng cuûa ta. 5. Khoâng neân ñeán gaëp ta. Ñeä töû saùm hoái loãi (Ñöùc Phaät daïy: Ñeä töû saùm hoái loãi: traïch vai aùo beân phaûi, goái phaûi quyø xuoáng ñaát, duøng hai tay naâng chaân thaày, haï thaáp mình thöa nhö sau): Con coøn nhoû ngu si, sau khoâng daùm laøm nöõa (neáu thaày nhaän söï saùm hoái thì toäi cuûa ñeä töû döùt töø). Phaùp ni chuùng trao giôùi (Luaän Thieän Kieán ghi: Ni laø nöõ, ma laø meï, vì troïng ni neân goïi nhö vaäy. Luaän Trí Ñoä ghi: Ni ñöôïc voâ löôïng luaät nghi, neân ñöôïc ñöùng sau Tyø-kheo. Ñöùc Phaät vì nghi thöùc khoâng tieän neân ñeå ñöùng sau Sa-di). Phaùp trao giôùi Sa-di ni: (Phaùp yeát-ma nuoâi vaø caïo toùc xuaát gia, taát caû ñeàu noùi gioáng nhö trong Tyø-kheo, chæ coù Hoøa thöôïng caàn phaûi ñuû möôøi hai tuoåi haï vaø theâm chöõ “Ni” laø khaùc. Ni ñoä Sa-di-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Ñaïi Tyø-kheo-ni ñeàu rieâng caàn phaûi yeát-ma nuoâi chuùng vì ni moãi naêm ñoä ñeä töû phaïm toäi. Hoaëc phaùp xaû nuoâi chuùng. Phaùp xin chuùng chuaån theo ñoù thì bieát, khoâng neâu laïi). Phaùp trao giôùi Thöùc-xoa-ma-na: (Luaät ghi: Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni khoâng trao tröôùc giôùi cho ñeä töû, hai naêm laïi cho thoï ñaïi giôùi neân ngu si khoâng hieåu bieát, khoâng theå hoïc giôùi. Ñöùc Phaät daïy: Cho yeát-ma hai naêm coù theå bieát coù khoâng. Nhöng saùu phaùp taâm tònh, hai naêm taâm tònh. Theo luaät Töù Phaàn, möôøi taùm ñoàng nöõ, möôøi tuoåi ñaõ laáy choàng. Nhöõng ngöôøi naøy cho hai naêm hoïc giôùi ñuû möôøi hai tuoåi thoï giôùi cuï tuùc. Theo trong luaät naøy, hoaëc coù theå nhö vaäy, hoaëc möôøi taùm ñoàng nöõ chöa lao khoå chí tieát chöa thaønh, cho pheùp hai naêm ñuû möôøi hai tuoåi ñeán luùc laáy choàng, vì traûi qua lao khoå giöõ haïnh ñeå tröôûng thaønh lieàn cho thoï giôùi cuï tuùc, khoâng caàn hoïc giôùi

chæ caàn taùc phaùp Baïch-töù-yeát-ma, truø löôïng hoï coù khaû naêng hay khoâng. Trong giôùi ni ghi: Tuy ñuû möôøi hai tuoåi ñaõ laáy choàng maø coù caùc loaïi beänh ñieác caâm. Caùc Tyø-kheo-ni cho thoï giôùi cuï tuùc, ngu si khoâng hieåu bieát, khoâng coù khaû naêng hoïc giôùi. Ñöùc Phaät daïy: Nay cho pheùp caùc Tyø-kheo-ni Baïch-töù-yeát-ma cho ngöôøi nöõ möôøi hai tuoåi, tuoåi ñaõ laáy choàng thoï giôùi Cuï tuùc. Ngöôøi kia muoán thoï giôùi Cuï tuùc neân ñeán trong Tyø-kheo-ni Taêng thöa. A-di Taêng laéng nghe. Con teân laø... ñaõ laáy choàng ñuû möôøi hai tuoåi, caàu xin Hoøa thöôïng hieäu laø... thoï giôùi cuï tuùc. Nay ñeán

Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc. Cuùi xin Taêng thöông xoùt cho con thoï giôùi cuï tuùc. Xin nhö vaäy Ba laàn. Caùc Tyø-kheo-ni neân truø löôïng coù theå cho thoï hay khoâng cho thoï). Moät Tyø-kheo-ni yeát-ma nhö tröôùc (Nghóa laø nhö phaùp cho nuoâi chuùng ôû tröôùc, hoaëc coù theå laøm yeát-ma theo caâu töø nhö trình baøy ôû tröôùc, khoâng noùi nhöõng lôøi yeát-ma khaùc). Vaên naøy (Chính laø thoï giôùi cuï tuùc). Phaùp xin hai naêm hoïc giôùi (Ñöùc Phaät daïy: Ngöôøi muoán thoï giôùi ñeán trong Tyø-kheo-ni taêng xin Ba laàn, oai nghi ñaày ñuû, ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, ñaûnh leã Taêng, roài quyø xuoáng chaáp tay thöa nhö sau): A-di Taêng laéng nghe! Con teân laø... Hoøa thöôïng hieäu laø... Nay ñeán Taêng xin hai naêm hoïc giôùi. Cuùi xin A-di Taêng thöông xoùt cho con hai naêm hoïc giôùi (Thöa Ba laàn nhö vaäy roài, Sa-di-ni neân ñeán choã maét thaáy tai khoâng nghe). Phaùp cho hai naêm hoïc giôùi: A-di Taêng laéng nghe! Sa-di naøy teân laø... Hoøa thöôïng hieäu laø... Nay ñeán Taêng xin hai naêm hoïc giôùi. Nay Taêng cho Sa-di naøy teân laø... Hoøa thöôïng hieäu laø... hai naêm hoïc giôùi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. A-di Taêng laéng nghe! Sa-di-ni naøy teân laø... Hoøa thöôïng hieäu laø... Nay ñeán Taêng xin hai naêm hoïc giôùi. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ cho Sa-di naøy teân laø... Hoøa thöôïng hieäu laø... Nay ñeán Taêng xin hai naêm hoïc giôùi. taêng ñaõ ñoàng yù thì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Tieáp theo noùi phaùp cuûa giôùi töôùng. (Ñöùc Phaät daïy neân cho noùi teân saùu phaùp). Ngöôøi teân laø... haõy laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Ñaúng Giaùc noùi saùu phaùp khoâng ñöôïc phaïm. Nhaát quyeát khoâng ñöôïc phaïm daâm duïc cho ñeán vôùi taâm oâ nhieãm nhìn ngöôøi nam khaùc. Neáu Thöùc-xoa-ma-na haønh phaùp daâm duïc cho ñeán loaøi suùc sinh thì chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Nhaát quyeát khoâng ñöôïc troäm caép cho ñeán laù caây, coäng coû. Neáu Thöùc-xoa-ma-na hoaëc ôû trong laøng xoùm hay ôû nôi ñoàng troáng vaät cuûa ngöôøi khaùc giöõ maø aên troäm naêm tieàn thì chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na,

chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Nhaát quyeát khoâng ñöôïc saùt sinh

cho ñeán con kieán nhoû. Neáu Thöùc- xoa-ma-na töï tay gieát ngöôøi, caàm dao trao cho ngöôøi daïy gieát, daïy caùch gieát vaø khen ngôïi söï cheát ngöôøi gieát thì chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Nhaát quyeát khoâng ñöôïc noùi doái cho ñeán ñuøa giôõn. Neáu Thöùc-xoa- ma-na töï mình khoâng ñaéc phaùp hôn ngöôøi maø töï noùi coù caùc thieàn giaûi thoaùt, Tam-muoäi chaùnh thoï hoaëc chöùng ñaéc ñaïo quaû thì chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Khoâng ñöôïc uoáng röôïu. Neáu Thöùc-xoa-ma-na uoáng röôïu thì chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Khoâng ñöôïc aên phi thôøi. Neáu Thöùc-xoa-ma-na aên phi thôøi thì chaúng phaûi Thöùc-xoa-ma-na, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. (Boán giôùi tröôùc laø caên baûn, hai giôùi sau laø tuøy hyû laøm, cho neân rieâng ñeå ngöôøi kia hai naêm hoïc giôùi. Neáu phaïm boán giôùi tröôùc thì seõ ñuoåi ñi. Neáu phaïm hai giôùi sau, theo luaät Töù Phaàn thì neân cho thoï giôùi laïi. Nhöng trong giôùi naøy gioáng vôùi boán giôùi tröôùc töùc laø töù troïng phöông tieän, nghóa laø cuøng vôùi ngöôøi nam xuùc chaïm nhau, aên troäm döôùi naêm tieàn, gieát suùc sinh, noùi lôøi doái gaït nhoû, neáu phaïm boán giôùi naøy cuõng cho thoï giôùi laïi. Taát caû phaùp ni giôùi caàn phaûi hoïc, tröø töï tay laáy thöùc aên vaø trao thöùc aên cho ngöôøi khaùc, tuøy thuaän thöïc haønh möôøi taùm vieäc. Neáu ngaøy thaùng khoâng ñuû hai naêm thì khoâng cho thoï giôùi cuï tuùc. Trong luaät Töù Phaàn noùi moät naêm laø möôøi hai thaùng). Phaùp Tyø-kheo-ni thoï giôùi: (Theo toâng naøy, ni coù saùu phaùp thoï giôùi: 1. Taùm kính. 2. Möôøi moät chuùng. 3. Hai möôi chuùng. 4. Thoï töø xa. 5. Möôøi hai tuoåi laáy choàng. 6. Nghóa laäp bieân ñòa möôøi ngöôøi. Luùc ñaàu Ba-xaø chæ moät ngöôøi. Chuaån theo naêm traêm Thích nöõ. Coøn boán tröôøng hôïp khaùc thoï chung vôùi taát caû).

760 BOÄ LUAÄT 1

1. Tröôùc heát noùi roõ boån phaùp (Caàn phaûi ñaày ñuû taùm duyeân) Phaùp thænh Hoøa thöôïng (YÙ caàn thænh trong giôùi Tyø-kheo ñaõ giaûi thích, neân ñeå loä vai beân phaûi, côûi giaøy deùp, quyø xuoáng chaáp tay thænh nhö sau): Con teân laø... nay caàu thaày laøm Hoøa thöôïng. Thaày vì con laøm Hoøa thöôïng. Con raát vui khi ñöôïc thaày laøm Hoøa thöôïng. Thaày laøm Hoøa thöôïng con nöông ôû neân ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc (Noùi ba laàn): Coù theå (hay noùi): Ta seõ daïy giôùi cho ngöôi (hoaëc noùi): Ngöôi chôù buoâng lung. 2. Daãn ngöôøi thoï giôùi ñeán (Trong Luaät ghi: Ñeä töû caùc Tyø-kheo hoïc hai naêm, giôùi khoâng thaønh töïu laïi thoï giôùi cuï tuùc. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, phaïm Ñoät-kieát-la. Töø nay cho pheùp phaûi hôïp yù cuûa Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, roài taäp hoïp chuùng möôøi ngöôøi, daãn ngöôøi thoï giôùi ñeán choã thoï giôùi ñöùng choã maét thaáy tai khoâng nghe). 3. Phaùp sai giaùo thoï sö (Hoøa thöôïng neân noùi vôùi thaày yeát-ma): Tröôûng laõo nay nhaän yeát-ma (Sau khi ñöôïc sai nhö vaäy, thaày yeát- ma noùi): A-di Taêng laéng

nghe! Ngöôi teân laø... caàu Hoøa thöôïng hieäu laø... thoï giôùi cuï tuùc, vò hieäu laø... laøm giaùo thoï sö. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. 4. Phaùp giaùo thoï sö kieåm hoûi: (Moät hoûi Hoøa thöôïng, hai hoûi ngöôøi thoï giôùi, neân ñeán tröôùc Hoøa thöôïng hoûi): Ñaõ ñoä ngöôøi naøy chöa (Ñaùp: Chöa. Neân noùi: Tröôùc ñoä ngöôøi naøy chöa. Neáu noùi ñaõ ñoä neân noùi): Vì ngöôøi naøy laøm Hoøa thöôïng chöa? (Neáu noùi chöa thì noùi vì ngöôøi naøy laøm Hoøa thöôïng. Neáu noùi ñaõ laøm thì neân hoûi): Ngöôøi thoï giôùi naøy hai naêm hoïc giôùi ngaøy thaùng ñaõ ñuû chöa? Y baùt coù ñaày ñuû khoâng? (Ñaùp: Khoâng ñaày ñuû noùi khieán cho ñaày ñuû thì laïi hoûi): Töï coù hay möôïn cuûa ngöôøi khaùc? (Neáu traû lôøi möôïn thì neân noùi vôùi ngöôøi chuû boû, roài sau ñoù ñeán choã ngöôøi thoï giôùi noùi): Ngöôi khoâng neân sôï haõi, laùt nöõa ta seõ daãn ngöôi ñeán choã cao thaéng (Ñaùp: Xin vaâng. Neáu tröôùc chöa bieát roõ veà hoï thì khoâng neân voäi vaõ daïy baûo. Khi maëc y thì neân leùn xem hoï coù bò beänh naëng khoâng?) Ñaây coù phaûi laø Taêng-giaø-leâ, Uaát-ñaø-la-taêng, An-ñaø-hoäi, Phuù-kieán- y vaø y taém khoâng? (Neáu ngöôøi kia khoâng bieát neân noùi cho bieát. Tieáp theo neân cho ngöôøi thoï giôùi baùt. Laïi neân noùi): Ngöôi teân laø... haõy laéng nghe. Nay chính laø luùc caàn noùi lôøi chaân thaät. Nay ta hoûi ngöôi: Neáu coù thì neân traû lôøi coù. Khoâng traû lôøi khoâng.

SOÁ 1424 - BOÅN DI SA TAÉC YEÁT MA 761

Ngöôi khoâng gieát cha chöù? Ngöôi khoâng gieát meï chöù? Ngöôi khoâng gieát A-la-haùn chöù? Ngöôi khoâng coù taâm aùc laøm thaân Phaät chaûy maùu chöù? Ngöôi khoâng coù phaù hoøa hôïp Taêng chöù? Ngöôi khoâng phaïm Tyø-kheo tònh haïnh chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø phi nhaân chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø suùc sinh chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø huyønh moân chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø nhò hình chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø keû töï caïo ñaàu xöng mình laø Tyø-kheo-ni chöù? Ngöôi khoâng boû noäi ngoaïi ñaïo chöù? Ngöôi chöa töøng xuaát gia trì giôùi khoâng ñaày ñuû chöù? (Neáu theo caâu hoûi traû lôøi laø khoâng thì neân hoûi tieáp). Ngöôøi nöõ coù caùc caên beänh nhö sau: beänh huûi, beänh huûi traéng, beänh ung thö, beänh caên tieâu, beänh ñieân cuoàng, beänh laäu, beänh môõ chaûy ra. Ngöôi coù nhöõng caên beänh nan y nhö vaäy khoâng? Ngöôi khoâng maéc nôï ngöôøi ta chöù? Ngöôi chaúng phaûi laø vôï cuûa ngöôøi khaùc chöù? Choàng ngöôi coù cho pheùp khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø ngöôøi cuûa quan chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø ñaày tôù chöù? Ngöôi laø ngöôøi phaûi khoâng? Nöõ caên ñaày ñuû khoâng? Ngöôi khoâng phaûi laø huyønh moân chöù? Ngöôi khoâng phaûi laø thaïch nöõ chöù? Ngöôi khoâng phaûi hai ñöôøng hôïp moät chöù? Beänh nguyeät thöôøng xuaát ra khoâng? Ngöôi hai naêm hoïc giôùi ngaøy thaùng coù ñaày ñuû khoâng? Ngöôi ñaõ caàu Hoøa thöôïng chöa? Cha meï coù cho pheùp khoâng? Ngöôi muoán thoï giôùi cuï tuùc khoâng? (Tuøy theo töøng caâu hoûi traû lôøi ñuùng nhö phaùp. Laïi neân daïy): Nhö ta ñaõ daïy ngöôi, laùt nöõa vaøo trong Taêng cuõng hoûi nhö vaäy. Ngöôi cuõng neân traû lôøi ñuùng nhö vaäy. 5. Phaùp goïi vaøo trong chuùng. (Thaày giaùo giôùi kia neân trôû vaøo trong chuùng ñöùng thöa): Toâi ñaõ hoûi xong (Thaày yeát-ma neân baïch): A-di Taêng laéng nghe! Ngöôøi teân laø... caàu Hoøa thöôïng hieäu laø... thoï

giôùi cuï tuùc, vò hieäu laø... hoûi ñaõ xong. Nay cho pheùp daãn ñeán. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. (Thaày giaùo thoï neân daãn ñeán daïy ñaûnh leã Taêng). 6. Phaùp daïy xin giôùi. (Ñaûnh leã döôùi chaân Taêng roài, daãn ñeán choã thaày yeát-ma quyø xuoáng chaáp tay baïch thaày yeát-ma theo Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc. Daïy): Con teân laø... caàu Hoøa thöôïng hieäu laø... thoï giôùi cuï tuùc. Nay ñeán Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu laø... cuùi xin Taêng thöông xoùt teá ñoä con (xin Ba laàn roài, thaày giaùo giôùi sau ñoù trôû laïi ngoài). 7. Giôùi sö baïch Hoøa thöôïng (Thaày yeát-ma neân baïch nhö sau): A-di Taêng laéng nghe! Ngöôøi teân laø... caàu Hoøa thöôïng hieäu laø... thoï giôùi cuï tuùc, ñeán trong Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc vôùi Hoøa thöôïng hieäu

laøø... Nay toâi ôû trong Taêng neâu caùc vaán naïn vaø laøm yeát-ma thoï giôùi cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. 8. Phaùp thaày yeát-ma hoûi. (Neân noùi: Ngöôøi teân laø... haõy laéng nghe! Nay chính laø luùc caàn noùi chaân thaät cho ñeán muoán thoï giôùi cuï tuùc khoâng? (Taát caû nhö thaày giaùo thoï hoûi ôû treân, ngöôøi kia cuõng traû lôøi ñaày ñuû nhö vaäy). 9. Chính thöùc trao boån phaùp. (Thaày yeát-ma tuøy theo caên cô chæ daïy ñeå hoï phaùt taâm voâ thöôïng, khieán ñaày ñuû boån phaùp, roài taùc baïch nhö sau): A-di Taêng laéng nghe! Ngöôøi teân laø... caàu vò Hoøa thöôïng hieäu laø... thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi kia ñeán trong Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ñaõ ñuû hai naêm hoïc giôùi, naêm y baùt ñaày ñuû, ñaõ caàu Hoøa thöôïng, cha meï ñaõ cho pheùp, raát muoán thoï giôùi cuï tuùc. Cuùi xin Taêng nay cho ngöôøi teân laø... thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu laø.... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. A-di Taêng laéng nghe! Ngöôøi teân laø... caàu vò Hoøa thöôïng hieäu laø... thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi kia ñeán trong Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, töï noùi thanh tònh, khoâng coù caùc naïn söï, ñaõ ñuû hai naêm hoïc giôùi, naêm y baùt ñaày ñuû, ñaõ caàu Hoøa thöôïng, cha meï ñaõ cho pheùp, raát muoán thoï giôùi cuï tuùc. Cuùi xin Taêng nay cho ngöôøi teân laø... thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu laø... Caùc A-di naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi ra. (Noùi ba laàn) Taêng ñaõ cho ngöôøi teân laø... thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu laø... Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. - Phaùp boån phaùp ni ñeán trong ñaïi Taêng thoï giôùi: (Luaät ghi: Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ neân taäp hoïp möôøi Tyø-kheo-ni, Taêng daãn ngöôøi thoï giôùi ñeán trong Tyø-kheo Taêng. Ñuùng leõ neáu ni Taêng töï kieát ñaïi giôùi laø phaïm toäi bieät chuùng). Phaùp thænh thaày yeát-ma (Trong luaät khoâng coù chaùnh vaên, theo Tyø- kheo thoï giôùi ôû tröôùc cuõng khieán thænh theâm, neân daïy): Con teân laø... nay thænh Ñaïi ñöùc laøm yeát-ma A-xaø-leâ, cuùi xin Ñaïi ñöùc vì con laøm yeát-ma A-xaø-leâ, con nöông Ñaïi ñöùc neân ñöôïc thoï ñaïi giôùi, töø maãn coá! (Thænh ba laàn, vò kia neân traû lôøi): Coù theå. Phaùp xin thoï ñaïi giôùi: (Luaät ghi: Neân ñoái tröôùc thaày Tyø-kheo yeát-ma hai goái quyø xuoáng ñaát xin thoï giôùi cuï tuùc. Thaày yeát-ma ni neân daïy noùi):

SOÁ 1424 - BOÅN DI SA TAÉC YEÁT MA 763

Con teân laø... caàu Hoøa thöôïng hieäu laø... thoï giôùi cuï tuùc ñaõ ôû trong chuùng thoï giôùi cuï tuùc roài, thanh tònh khoâng coù naïn söï, ñaõ ñuû hai naêm hoïc giôùi, y baùt ñaày ñuû, ñaõ caàu Hoøa thöôïng, cha meï ñaõ cho pheùp, khoâng phaïm toäi thoâ aùc, raát muoán thoï giôùi cuï tuùc. Nay ñeán Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc vôùi Hoøa thöôïng hieäu laø... Cuùi xin Taêng töø bi thöông xoùt teá ñoä con (Noùi ba laàn) Phaùp thaày yeát-ma hoûi: (Luaät ghi: Phaùp hoûi laïi xin trong, ñaõ hoûi thanh tònh. Nhöng trong caùc boä cuøng haønh phaùp hoûi, neân kieåm vaán. Thaày yeát-ma muoán noùi caën keõ neân taùc baïch nhö sau): Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôi naøy teân laø... caàu vò hieäu laø... thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi kia ñeán trong Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc. Nay toâi seõ hoûi caùc naïn söï vaø laøm taùc phaùp yeát-ma thoï giôùi cuï tuùc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Phaùp chính thöùc hoûi chöôùng naïn: (Tröôùc heát neân an uûi, nhö treân ñaõ noùi. Laïi hoûi: Nay chính laø luùc caàn noùi lôøi chaân thaät cho ñeán muoán thoï giôùi cuï tuùc khoâng? Moãi moãi ñeàu gioáng nhö treân phaùp thaày ñaõ hoûi). Phaùp chính thöùc thoï giôùi theå: (Thuyeát phaùp khai ñaïo giôùi ñeå khieán cho hoï chuyeân taâm thoï nhaän giôùi phaùp, nhö tröôùc ñaõ noùi). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi teân laø... caàu vò hieäu laø... thoï giôùi cuï tuùc, ñaõ ôû trong moät chuùng thoï giôùi cuï tuùc roài, thanh tònh khoâng coù caùc naïn söï, ñaõ ñuû hai naêm hoïc giôùi, nhöõng gì tröôùc neân laøm ñaõ laøm xong, y baùt ñaày ñuû, ñaõ caàu Hoøa thöôïng, cha meï ñaõ cho pheùp, khoâng phaïm toäi thoâ aùc, muoán thoï giôùi cuï tuùc. Nay ñeán Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc vôùi Hoøa thöôïng hieäu laø... Cuùi xin Taêng nay cho ngöôøi teân laø... thoï giôùi cuï tuùc vôùi Hoøa thöôïng hieäu laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Ngöôøi teân laø... caàu vò hieäu laø... thoï giôùi cuï tuùc, ñaõ ôû trong moät chuùng thoï giôùi cuï tuùc roài, thanh tònh khoâng coù caùc naïn söï, ñaõ ñuû hai naêm hoïc giôùi, nhöõng gì tröôùc neân laøm ñaõ laøm xong, y baùt ñaày ñuû, ñaõ caàu Hoøa thöôïng, cha meï ñaõ cho pheùp, khoâng phaïm toäi thoâ aùc, muoán thoï giôùi cuï tuùc. Nay ñeán Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu laø... Cuùi xin Taêng nay cho ngöôøi teân laø... thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu laø... Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ cho ngöôøi teân laø... thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng hieäu laø... roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy.

764 BOÄ LUAÄT 1

Phaùp noùi töôùng ñoïa: Ngöôøi teân laø... haõy laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi phaùp Ñoïa. Neáu Tyø-kheo naøo phaïm moãi moät phaùp naøy thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Nhaát quyeát khoâng ñöôïc phaïm daâm duïc cho ñeán vôùi taâm oâ nhieãm nhìn ngöôøi nam khaùc. Neáu Tyø-kheo-ni naøo haønh phaùp daâm duïc cho ñeán loaøi suùc sinh thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå giöõ ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Nhaát

quyeát khoâng ñöôïc troäm caép cho ñeán laù caây, coäng coû. Neáu Tyø-kheo-ni naøo ôû trong laøng xoùm hay treân ñoàng troáng aên troäm vaät thuoäc cuûa ngöôøi khaùc baûo hoä naêm tieàn hoaëc hôn naêm tieàn thì chaúng phaûi Tyø- kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Nhaát quyeát khoâng ñöôïc gieát haïi cho ñeán con kieán nhoû. Neáu Tyø- kheo-ni naøo töï tay gieát ngöôøi, caàm dao trao cho ngöôøi daïy gieát, daïy caùch cheát vaø khen ngôïi söï cheát ngöôøi gieát thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Nhaát quyeát khoâng ñöôïc noùi doái cho ñeán ñuøa giôõn. Neáu Tyø-kheo- ni töï mình khoâng ñaéc phaùp hôn ngöôøi hoaëc noùi coù caùc thieàn giaûi thoaùt, Tam-muoäi chaùnh thoï, hoaëc ñaïo, hoaëc quaû thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Nhaát quyeát khoâng ñöôïc gaàn guõi vôùi ngöôøi nam. Neáu Tyø-kheo-ni naøo duïc phaùt khôûi maïnh taâm bieán loaïn xuùc chaïm treân thaân cuûa ngöôøi nam töø maùi toùc xuoáng ñaàu goái, töø ñaàu goái trôû leân, hoaëc ngöôøi nam xuùc chaïm nhö vaäy cuõng khoâng ñöôïc nhaän, hoaëc ñeø xuoáng, hoaëc naém, hoaëc ñôõ leân, hoaëc ñaët xuoáng, hoaëc keùo thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Nhaát quyeát khoâng ñöôïc gaàn guõi vôùi ngöôøi nam. Neáu Tyø-kheo-ni naøo duïc phaùt khôûi maïnh taâm bieán loaïn nhaän söï naém tay, naém y, hoaëc heïn cuøng ñi, hoaëc cuøng ñi vôùi nhau khoâng coù ai, hoaëc cuøng ñöùng rieâng vôùi nhau, hoaëc cuøng noùi chuyeän rieâng, cuøng ngoài chung, hoaëc hai thaân saùt nhau, ñaày ñuû taùm vieäc thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc.

SOÁ 1424 - BOÅN DI SA TAÉC YEÁT MA 765

Nhaát quyeát khoâng ñöôïc tuøy thuaän phi phaùp theo lôøi Tyø-kheo-ni. Neáu Tyø-kheo-ni naøo bieát Tyø-kheo taêng hoøa hôïp nhö phaùp cöû toäi Tyø- kheo maø tuøy thuaän Tyø-kheo naøy. Caùc Tyø-kheo-ni neân noùi: Naøy chò em! Tyø-kheo naøy bò Taêng hoøa hôïp nhö phaùp cöû toäi, coâ chôù coù tuøy thuaän theo. Khi can giaùn nhö vaäy maø kieân trì khoâng boû, neân hai Ba laàn can giaùn. Hai Ba laàn can giaùn boû vieäc naøy thì toát, neáu khoâng boû thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Nhaát quyeát khoâng neân che giaáu toäi thoâ aùc cuûa ngöôøi khaùc. Neáu Tyø-kheo-ni bieát Tyø-kheo-ni khaùc phaïm toäi Ba-la-di. Sau moät thôøi gian, ngöôøi kia boû ñaïo, hoaëc cheát, hoaëc ñi xa, hoaëc bò cöû toäi, hay caên bieán ñi noùi vôùi Tyø-kheo khaùc nhö vaäy: Tröôùc ñaây toâi bieát Tyø-kheo naøy phaïm toäi Ba-la-di maø khoâng baïch Taêng, khoâng noùi vôùi ngöôøi khaùc thì chaúng phaûi Tyø-kheo-ni, chaúng phaûi Thích chuûng nöõ. Trong giôùi naøy suoát ñôøi khoâng ñöôïc phaïm, ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Chö Phaät Theá Toân kheùo noùi chæ daïy vieäc hieän tieàn, gioáng nhö caùi kim bò hö loã

thì khoâng theå söû duïng ñöôïc, gioáng nhö ngöôøi cheát roài khoâng sinh laïi ñöôïc thaân naøy nöõa, gioáng nhö ruoät caây Ña-la bò chaët khoâng theå sinh tröôûng ñöôïc, gioáng nhö vieân ñaù bò vôõ khoâng theå gaén laïi ñöôïc. Neáu Tyø-kheo-ni naøo ôû trong taùm phaùp naøy phaïm moãi moät phaùp maø trôû laïi thaønh Tyø-kheo-ni thì khoâng theå coù chuyeän aáy Tieáp theo noùi taùm kính phaùp. Ngöôøi teân laø... haõy laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi taùm phaùp khoâng theå traùi. Ngöôi suoát ñôøi khoâng neân vi phaïm: Tyø-kheo-ni moãi nöûa thaùng neân ñeán chuùng Tyø-kheo xin ngöôøi giaùo giôùi. Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc ôû choã khoâng coù Tyø-kheo an cö ba thaùng haï. Khi Tyø-kheo-ni töï töù neân ñeán choã Tyø-kheo Taêng thænh ba vieäc thaáy nghe vaø nghi toäi. Thöùc-xoa-ma-na hai naêm hoïc giôùi xong neân thoï giôùi cuï tuùc trong hai boä ñaïi Taêng. Tyø-kheo khoâng ñöôïc maéng nhieác Tyø- kheo. Khoâng ñöôïc ôû trong nhaø baïch y noùi Tyø-kheo phaù giôùi, phaù oai nghi, phaù kieán. Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc cöû toäi Tyø-kheo, traùi laïi Tyø-kheo ñöôïc pheùp quôû traùch Tyø-kheo-ni. Tyø-kheo-ni phaïm toäi thoâ aùc trong moãi nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa ôû trong hai boä Taêng. Sau khi moãi nöûa thaùng haønh Ma-na-ñoûa xong neân ôû trong hai möôi vò Taêng maø xuaát toäi. Tyø- kheo-ni tuy thoï giôùi tröôùc moät traêm tuoåi cuõng phaûi ñaûnh leã, ñöùng daäy nghinh ñoùn Tyø-kheo môùi thoï giôùi. Tieáp theo noùi phaùp boán y.

766 BOÄ LUAÄT 1

Ngöôøi teân laø... haõy laéng nghe! Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Ñaúng Chaùnh Giaùc noùi boán phaùp y naøy, suoát ñôøi thoï phaùp töù y laø ngöôøi xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Nöông vaøo y phaán taûo xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc y dö, y kieáp boái, y khaâm-ñaø-la, caâu-xaù-da, y cuø-ñoà-giaø vaø y gai neân nhaän. Nöông phaùp khaát thöïc, xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc thöùc aên dö, thöùc aên cuûa Taêng böõa aên tröôùc, böõa aên sau hoaëc thöùc aên thænh neân thoï. Nöông vaøo ngoïa cuï thoâ xaáu xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc nhaø dö nhö am thaát, thaønh thaát, nhaø lôùn, nhaø nhoû, nhaø vuoâng troøn neân nhaän. Nöông vaøo thuoác haï tieän xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, ngöôi coù theå thoï trì ñöôïc khoâng? Ñaùp: Ñöôïc. Neáu ñöôïc thuoác dö nhö toâ, daàu, maät vaø ñöôøng neân nhaän. Ngöôi teân laø... haõy laéng nghe! Ngöôi ñaõ Baïch-töù-yeát-ma, thoï giôùi cuï tuùc roài. Caùc trôøi, roàng, thaàn, Caøn-thaùt-baø thöôøng nguyeän: Khi naøo chuùng ta ñöôïc laøm thaân ngöôøi seõ xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Ngöôøi naøy ñaõ ñöôïc nhö ngöôøi ñöôïc vöông vò. Nay ngöôøi thoï phaùp Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Ngöôøi neân vui veû nhaãn nhuïc, vui veû cuøng noùi chuyeän, cuøng nhaän giaùo giôùi, neân hoïc ba giôùi ñeå dieät tröø ba ñoäc, vöôït qua ba coõi, chöùng ñaéc quaû A-la-haùn. Coùn nhöõng gì chöa bieát Hoøa thöôïng A-xa-leâ seõ daïy cho ngöôi. IV. PHAÙP Y DÖÔÏC THOÏ TÒNH , THOÏ TRÌ Y PHAÙP: (Ba y cuûa ñaïo tieâu bieåu cho phaøm Thaùnh ñoàng phuïc ñaõ khaùc ngoaïi ñaïo, laïi döùt tham saân, ñoàng töôùng giaûi thoaùt, caàn taêng theâm Thaùnh phaùp, ngöôïc taø vaø khaùc tuïc, cho neân cheá coù ba. Hôn nöõa nhieàu

luaän ghi: Vì laäp nghóa neân che noùng laïnh, tröø söï khoâng hoå theïn, vì vaøo soáng ôû trong laøng xoùm, giöõ oai nghi thanh tònh môùi cheá ba y. Ni cheá naêm y cuõng vaäy. Coâng naêng dó nhieân laø theå neân phaûi höôùng vaøo phaùp naøy, ñaày ñuû boán caùi môùi coù theå thoï trì. Moät laø loâng gaám, hai laø saéc, Ba-laø löôïng, boán laø laøm. Theå laø möôøi loaïi y. Khaùc ôû choã laø coû caây da vaø toùc. Xaû ñoïa taø ma- ïng laø loâng gaám, boâng vaø luïa the ñeàu khoâng thaønh y. Saéc nghóa laø hoaïi saéc, naêm loaïi vaên hoa gaám theâu phi tuïc cuõng khoâng cho pheùp. Löôïng laø ba khuyûu tay hoaëc naêm khuyûu tay. Trong caùc luaän noùi y khoaûng hai khuyûu tay, boán khuyûu tay cuõng cho pheùp laøm An-ñaø-hoäi. Laøm nghóa laø ñieàu xeáp möùc thöôùc caét may nhö phaùp. Hai ñieàu keá sau giaùo ñeàu gioáng nhau. Taêng-giaø-leâ nhieàu luaän phaân laøm chín phaåm. Neáu töï taêng hoaëc giaûm may thaønh thoï coù loãi. Kia maëc thoï duïng, luaät coù noùi giôùi laø giöõ gìn

thanh tònh kính phuïng gioáng nhö thaùp, taâm aùc huûy hoaïi phaïm toäi cuõng nhö vaäy. Khi ñi phaûi mang theo beân mình nhö ñoâi caùnh cuûa con chim. Daïy ñaõ caën keõ coøn noùi gì nöõa). Phaùp thoï An-ñaø-hoäi: (Trong luaät coù vaên thoï rieâng. Nay chuaån theo vaên aáy ñeå ñoái chieáu). Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... thoï y An-ñaø-hoäi naêm ñieàu naøy. Phaùp thoï Uaát-ñaø-la-taêng. Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... thoï y Uaát-ñaø-la-taêng baûy ñieàu naøy (noùi ba laàn). Phaùp thoï y Taêng-giaø-leâ. Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... thoï y Taêng-giaø-leâ chín ñieàu naøy (tuøy theo soá ñieàu nhieàu hay ít maø xöôùng Ba laàn). Phaùp thoï y Taêng-kyø-chi. Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... laøm y Taêng-kyø-chi naøy nhö phaùp. Toâi thoï trì (noùi ba laàn). Phaùp thoï Phuù-kieân y. Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... y Phuù-kieân naøy laøm nhö phaùp. Toâi thoï trì (noùi ba laàn). Phaùp xaû y (Neân ñeå loä vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø xuoáng caàm y, phaùt taâm mieäng thöa): Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Y Taêng-giaø-leâ chín ñieàu naøy, nay toâi xaû (Noùi ba laàn. Coøn caùc y khaùc cuõng chuaån theo ñoù ñeå bieát taâm nieäm thoï xaû ñeàu gioáng nhö vaäy, chæ töø caâu Ñaïi ñöùc nhaát taâm. Naêm y cuûa ni cuõng gioáng nhö vaäy). Phaùp Ni-sö-ñaøn. Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... Ni-sö-ñaøn naøy laøm ñuùng löôïng, nay toâi thoï trì (noùi ba laàn). Phaùp thoï Baùt-ña-la. Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... Baùt-ñaø-la naøy thoï ñuùng löôïng thöôøng duøng. Phaùp thoï thuoác. (Khi thaân theå coù beänh thì thaân theå caàn phaûi chaêm soùc uoáng thuoác coøn khoâng beänh thì chæ duøng thöùc aên. Caùc boä luaän neâu caùc loaïi thuoác phaân chung goàm boán loaïi khoâng theå duøng chung, cho neân Ñöùc Phaät chia ra boán loaïi. Moät laø thuoác nhaát thôøi, hai laø thuoác phi thôøi, Ba-laø thuoác baûy ngaøy, boán laø thuoác troïn ñôøi. Thuoác nhaát thôøi chæ duøng tay nhaän, coøn

ba loaïi thuoác sau coù hai caùch nhaän lôøi noùi vaø tay. Nhieàu luaän noùi: Tay nhaän coù naêm nghóa, tay nhaän sôï maát neân coù theâm phaùp noùi. Theo Thaäp Tuïng vaø luaän ñeàu coù phaùp nhaän baèng lôøi noùi, coøn caùc luaät ñeàu khoâng coù vaên naøy). Thoï thôøi döôïc. (Luaät naøy, theå nôi thôøi döôïc phaân möôøi loaïi. Luaät Töù Phaàn: Naêm chaùnh vaø naêm phi chaùnh ñeàu thuoäc veà phi döôïc. Bieát danh vaø theå roài, taâm caûnh töông öùng, oai nghi nhö phaùp, theo giaùo thoï nhaän. Nhöng trong luaät naøy thoï nhaän coù boán: 1. Thaân trao thaân thoï. 2. Vaät trao vaät thoï. 3. Tay trao tay thoï. 4. Daïy laáy maø aên (Nghóa laø thí chuû ñöa qua nhanh khoâng kòp nhaän thöùc aên, gaëp giaëc aùc Tyø-kheo khoâng theå ñeán gaàn ñeå ñöôïc trao. Vì thöùc aên ñeå döôùi ñaát neân noùi: Coù theå laáy aên cuõng cho pheùp. Vì ngöôøi kia noùi chính laø thoï thöïc). Phaùp thoï thuoác phi thôøi. (Nghóa laø quaû Am-baø... vaø taùm loaïi nöôùc uoáng, thöùc aên khoâng phaûi taïp thôøi, nhö phaùp taùc tònh, coù caùc duyeân nhö khaùt v.v, nhöng sau ñoù nhö phaùp. Nghóa gia ghi): Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... nay vì nhaân duyeân khaùt, beänh. Ñaây laø nöôùc uoáng cuûa quaû Am-baø, vì muoán qua côn khaùt phi thôøi. Nay toâi ôû beân Ñaïi ñöùc thoï. (Noùi ba laàn. Caùc thöù nöôùc uoáng khaùc chuaån theo ñaây. Neáu khoâng coù beänh khaùt thì phaïm toäi). Phaùp thoï thuoác baûy ngaøy. (Baáy giôø, caùc Tyø-kheo bò beänh gioù, noùng. Ñöùc Phaät cho pheùp duøng boán loaïi: Toâ, daàu, maät vaø ñöôøng pheøn laøm thuoác, thoï duøng trong baûy ngaøy naøy vì muoán duøng qua ñeâm. Nay toâi ôû beân Ñaïi ñöùc thoï (noùi ba laàn). Phaùp thoï thuoác troïn ñôøi. (Coù caùc Tyø-kheo maéc beänh muøa thu. Ñöùc Phaät daïy: Neân duøng thuoác quaû, reã vaø taát caû nhöõng thöù khaùc nhö maën ñaéng cay vaø noàng, khoâng theå laøm thöùc aên, nhöng vì coù nhaân duyeân beänh cho pheùp duøng suoát ñôøi. Nghóa gia ghi): Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... nay vì nhaân duyeân beänh khí neân göøng tieâu naøy nhaän laøm thuoác troïn ñôøi. Nay toâi muoán cuøng chöùa nguû qua ñeâm neân ôû beân Ñaïi ñöùc nhaän (noùi ba laàn). Phaùp y dö thuyeát tònh.

SOÁ 1424 - BOÅN DI SA TAÉC YEÁT MA 769

(Theå cuûa y dö theo luaät coù hai. Neáu chöùa ba y dö quaù möôøi ngaøy môùi phaïm toäi xaû ñoïa. Neáu chöùa y khaùc cho ñeán khaên tay ñeàu phaïm Ñoät- kieát-la. Kim ba chæ moät loaïi, nhöõng caùi naøy ôû ngoaøi ñeàu caàn thuyeát tònh. Khoâng nhö keát tònh thí coù hai: 1. Vaät chaân thaät trao cho ngöôøi kia. 2. Laàn löôït xöng teân taùc phaùp, neáu cöôõng ñoaït phaïm toäi, chæ chaân thaät coù theå xöng teân thì khoâng coù nghóa cöôõng ñoaït). Phaùp thænh ngöôøi laøm chuû thí y: (Tònh chuû chaân thaät, luaät cheá. Choïn löïa moät naêm hay nhö vaên laàn löôït noùi roõ. Neáu chuaån theo vaên khaùc thì neân caàu ngöôøi trì giôùi ña vaên ñaày ñuû. Luaät khoâng coù phaùp thænh. Vì nghóa gia ghi): Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... Nay thænh Ñaïi ñöùc laøm tònh thí chuû laàn löôït veà y, thuoác vaø baùt. Cuùi xin Ñaïi ñöùc vì toâi laøm tònh thí chuû laàn löôït veà y, thuoác vaø baùt (noùi ba laàn). Phaùp chaùnh thuyeát phaùp tònh. (Neáu chuùng nhieàu y vaät, noùi rieâng töøng vaät hoaëc goùp chung laïi moät choã roài noùi chung cuõng ñöôïc). Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi coù y dö naøy ñeán beân Ñaïi ñöùc laøm tònh thí

(Ngöôøi kia neân hoûi). Tröôûng laõo y naøy laøm tònh thí ôû beân toâi. Toâi mang cho ai? (Ñaùp: Vò teân laø... Ngöôøi kia neân noùi): Nay toâi cho vò teân laø... Neáu tröôûng laõo caàn thì ñeán vò kia nhaän duøng. Phaùp ôû moät mình taùc tònh: (Coù Tyø-kheo ôû trong phoøng moät mình khoâng bieát tònh ví nhö theá naøo. Ñöùc Phaät daïy: Cho pheùp laøm tònh thí chæ töø xa, taâm phaùt mieäng noùi): Toâi coù y dö naøy tònh thí cho vò teân laø... ñeán vò kia laáy duøng (Phaùp tònh thí rieâng, cho ñeán möôøi moät ngaøy laïi neân noùi nhö phaùp tröôùc, taâm phaùt mieäng noùi): Toâi coù y dö naøy, ñeán ngöôøi teân laø laáy laïi. Phaùp kim tuùc tònh thí. (Taùt-baø-ña ghi: Tieàn, baùu, luùa thoùc ñeàu gioáng vôùi y dö, möôøi ngaøy noùi tònh. Töù Phaàn ghi: Seõ mang ñeán ngöôøi Öu-baø-taéc ñaùng tin caäy hoaëc ngöôøi giöõ vöôøn baûo): Ñaây laø caùc vaät khoâng phaûi cuûa toâi, ngöôi neân bieát. V. PHAÙP TAÊNG CUØNG BOÁ TAÙT (Ngoaïi tröø nhöõng nhaân duyeân thænh ôû beân ngoaøi maø cheá, ñeå gaëp gôõ toân troïng nhau laøm cho nhöõng ngöôøi phaïm caøng taêng theâm söï trì giôùi.

770 BOÄ LUAÄT 1

Luaän Ma Ñaéc Laëc Giaø ghi: Theá naøo goïi laø Boá-taùt? Boû caùc phaùp aùc baát thieän, chöùng ñaéc baïch phaùp phaïm haïnh cöùu caùnh. Nöûa thaùng töï xem xeùt phaïm hay khoâng phaïm, laøm thanh tònh thaân khaåu). Phaùp Taêng chuùng thuyeát giôùi. (Luaät ghi: Caùc Tyø-kheo muoán trang nghieâm giaûng ñöôøng Boá-taùt neân treo aûnh, raûi hoa vaø thí ñoà uoáng quaù tröa vaø thí y vaät. Laïi muoán duøng keä taùn thaùn Phaät, Phaùp, Taêng. Ñöùc Phaät daïy: Ñeàu cho pheùp. Neáu coù vieäc phöôùc neân laøm kòp thôøi. Thaùnh giaùo cuõng vaäy, ñaëc bieät caàn phaûi kính troïng moãi moãi töôùng, khuyeán khích nöông theo phaùp ñeå tu haønh. Ñeán ngaøy Boá-taùt, queùt töôùi saân vieän, trang hoaøng trong ñöôøng (nhaø Boá-taùt), toøa thuyeát giôùi phaûi trang nghieâm moïi thöù. Xöôùng thôøi gian ñaõ ñeán, boán loaïi taäp hôïp Taêng khieán cho chuùng ñeàu bieát roõ töï giaùc taäp hoïp. Nhöng giôùi laø phaùp tònh chaúng phaûi khai cho keû phaïm. Neáu coù phaïm thì neân saùm hoái ñeå ñöôïc thanh tònh, chöa saùm hoái thì Thaùnh môû baøy cho phaùt loà. Nay theo thöù töï neâu ñaày ñuû nghi thöùc cuûa noù). Phaùp Taêng phaïm saùm hoái: (Coù moät truù xöù, ngaøy Boá-taùt taát caû Taêng ñeàu phaïm toäi. Ñöùc Phaät daïy: Neân baïch nhò yeát-ma, moät ngöôøi ñeán chuùng khaùc saùm hoái toäi, sau ñoù ngöôøi khaùc höôùng ñeán ngöôøi kia töø toäi. Neáu khoâng ñöôïc thì taát caû Taêng taäp hoïp keát trong giaûng ñöôøng Boá-taùt baïch nhò yeát-ma, töø boû toäi aáy): Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay Taêng ñeàu phaïm toäi naøy khoâng theå saùm hoái ñöôïc. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay Taêng ñeàu phaïm toäi naøy, khoâng theå saùm hoái ñöôïc. Nay cuøng döùt boû toäi aáy roài sau ñoù seõ saùm hoái. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ döùt boû toäi naøy roài, Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (sau ñoù neân Boá-taùt). Phaùp gaàn ñeán giôø Boá-taùt, moät ngöôøi phaùt loà: (Neân höôùng ñeán vò ñoái dieän, taâm nieäm, mieäng noùi): Toâi coù toäi naøy. (Neân noùi teân loaïi, khoâng ñöôïc noùi thaúng toäi naøy). Noùi giôùi xong seõ saùm hoái. Phaùp giaùo giôùi ni chuùng: (Ni voán mang thaân hình nghieäp chöôùng,

thöôøng maéc phaûi nhöõng loãi laàm, caàn söï giaùo huaán. Ñöùc Ñaïi Thaùnh töø bi neân cheá ra nghi thöùc naøy khieán ni ñeán Taêng thænh ngöôøi giaùo giôùi. Taêng sai ngöôøi ñaày ñuû ñöùc chæ daïy ñieàu chöa nghe, nhöng phaùp coù roäng, coù löôïc, trong luaät giaùo ñaõ noùi ñaày ñuû neân hoøa hôïp phuïng haønh, khoâng neân löôøi bieáng pheá boû. Nhöng

hieän nay, Taêng ni xem thöôøng giaùo luaät, hôn nöõa caùc baäc cuï tuùc raát hieám coù neân nghi thöùc giaùo giôùi roäng chöa nghe, thöïc haønh böøa baõi, löôïc boû nghi thöùc pheùp taéc ñeå hôïp vôùi thôøi ñaïi. Ni sai söù ñeán Taêng thænh, ghi nhaän lôøi daën cuûa Tyø-kheo, luùc... xin. Phaùp trong luaät ni laïi ghi: Ngay khi aáy neân noùi: Caùc Tyø-kheo khoâng ñeán coù thuyeát duïc vaø thanh tònh khoâng? Khi muoán thanh tònh, ngöôøi nhaän duïc neân rôøi khoûi choã ngoài ñöùng daäy tröôùc Taêng baïch): Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo-ni Taêng ôû chuøa... hoøa hôïp ñaûnh leã Tyø-kheo Taêng hoøa hôïp xin ngöôøi giaùo giôùi (Noùi ba laàn. Roài neân ñeán choã Thöôïng toïa thöa: Ñaïi ñöùc thöông xoùt, coù theå giaùo thoï ni ñöôïc khoâng? Neáu traû lôøi khoâng theå, laïi ñeán vò möôøi hai trôû leân, moãi vò cuõng ñeàu hoûi nhö vaäy. Neáu khoâng coù vò naøo nhaän lôøi thì trôû laïi choã Thöôïng toïa thöa: Ñi hoûi khaép chuùng Taêng nhöng khoâng coù ai nhaän lôøi. Thöôïng toïa neân laøm phaùp löôïc giaùo giôùi: Saùng mai Tyø-kheo-ni ñeán neân baùo vôùi hoï: Toái hoâm qua vì ni ñaõ caàu phaùp maø khoâng coù vò naøo nhaän lôøi caû, neân noùi vôùi ni chuùng laø tinh taán haønh ñaïo, caån thaän chôù buoâng lung. Saùng mai tuyeân boá lôøi chæ daïy cuûa Thöôïng toïa vôùi ngöôøi söù cuûa ni. Söù cuûa ni trôû veà trong chuøa taäp hôïp chuùng thuyeát duïc. Sö ni hoûi hoøa hôïp vaø tuyeân boá lôøi Thöôïng toïa daïy. Ni chuùng chaáp tay kính caån ghi nhaän. Moãi ngöôøi ñeàu noùi: Kính vaâng thoï trì. Sau ñoù ñaûnh leã Phaät roài giaûi taùn). Phaùp gôûi duïc thanh tònh: (Khi tôùi ngaøy thuyeát giôùi, Tyø-kheo coù beänh khoâng ñeán. Ñöùc Phaät daïy: Cho naèm vaøo trong y khieâng ñeán. Neáu sôï beänh naëng theâm thì neân laáy duïc thanh tònh mang ñeán. Neáu khoâng theå noùi ñöôïc thì ñöa tay, ñöa ngoùn tay, laéc ñaàu nhöôùng maét ñöôïc goïi laø thaân cho duïc thanh tònh. Neáu laïi khoâng ñöôïc thì neân khieâng ngöôøi beänh ñeán choã thuyeát giôùi, cho maët ngöôøi beänh höôùng ñeán choã ngöôøi thuyeát giôùi. Neáu laïi khoâng theå höôùng ñeán ngöôøi thuyeát giôùi thì neân xuaát giôùi ra ngoaøi Boá-taùt. Neáu tröôøng hôïp cho ni hoaëc boán chuùng ñieân loaïn, bò dieät taãn ñeàu khoâng goïi laø gôûi duïc thanh tònh. Neáu ñeán trong Taêng ñieân loaïn noåi leân ñeàu khoâng goïi laø gôûi duïc. Tröôøng hôïp nguû hoaëc queân ñöôïc goïi laø trì duïc, phaïm Ñoät-kieát-la. Laïi khi Taêng coù vieäc loaïn xaûy ra neân boû ñi. Neân chænh ñoán oai nghi ñoái tröôùc nhö phaùp noùi): Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Nay Taêng coù ñoaïn söï. Toâi Tyø-kheo teân laø... gôûi duïc nhö phaùp Taêng söï (khoâng caàn noùi ba laàn chæ noùi moät laàn laø ñöôïc). Trong Taêng noùi: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... nhö phaùp taêng söï, gôûi

duïc thanh tònh (noùi moät laàn). Phaùp chuyeån duïc. (Luaät Töù Phaàn ghi: Ngöôøi gôûi duïc töï coù vieäc khoâng ñeán ñöôïc trong Taêng, cho pheùp chuyeån trao cho Tyø-kheo. Neân noùi nhö vaày): Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... ñaõ nhaän duïc thanh tònh cho nhieàu Tyø-kheo. Hoï cuøng vôùi toâi ñoái vôùi Taêng söï nhö phaùp naøy gôûi duïc thanh tònh (vò kia ñeán trong Taêng noùi tröïc tieáp). Phaùp baûo thanh tònh. (Ñöùc Phaät daïy: Neáu thuyeát giôùi xong taát caû chöa ñöùng daäy, coù Tyø-kheo ñeán hoaëc nhieàu hôn hoaëc baèng neân Boá-taùt laïi. Neáu ít hôn thì ôû trong Taêng quyø xuoáng, chaáp tay thöa): Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... thanh tònh. Phaùp naêm loaïi thuyeát giôùi: (Nhö boä khaùc noùi coù taùm naïn duyeân khaùc, khai löôïc thuyeát giôùi. Ñaây tuy khoâng coù duyeân nhöng choã khai cuõng gioáng nhö vaäy. Moät roäng boán löôïc taïo thaønh naêm caùch thuyeát giôùi). Thuyeát lôøi töïa cuûa giôùi moät laàn xong. (Noùi): Chö Ñaïi ñöùc, boán phaùp ñoïa naøy Taêng thöôøng nghe (Möôøi ba Taêng taøn, hai phaùp Baát ñònh, ba möôi Xaû ñoïa, chín möôi toäi Ñoïa, boán Ñeà-xaù-ni vaø phaùp Chuùng hoïc. Moãi moät phaùp chæ neâu teân vaø noùi Taêng thöôøng nghe). Noùi lôøi töïa cuûa giôùi Ba laàn, boán toäi Ñoïa, möôøi ba phaùp Taêng taøn vaø hai Baát ñònh xong (Nhöõng phaùp khaùc chæ noùi Taêng thöôøng nghe). Phaùp hai ba ngöôøi Boá-taùt (chænh ñoán oai nghi chaáp tay noùi): Nay laø ngaøy thöù möôøi laêm, Taêng Boá-taùt. Toâi Tyø-kheo teân laø... thanh tònh (noùi ba laàn). Phaùp moät ngöôøi taâm nieäm Boá-taùt (Oai nghi nhö tröôùc): Nay laø ngaøy thöù möôøi laêm, chuùng Taêng Boá-taùt (Taâm nghó, mieäng noùi ba laàn). VI. PHAÙP TAÊNG CUØNG AN CÖ. (Khoâng coù lyù do ñi du haønh, laïi giaãm ñaïp leân sinh vaät, coøn boû vieäc tu taäp. Neâu vieäc beân ngoaøi ñeå noùi leân vieäc beân trong, neân cheá ra phaùp naøy). Phaùp noùi ba laàn an cö: (Söûa soaïn oai nghi ñoái caûnh nhö phaùp noùi): Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... ôû truù xöù naøy an cö vaøo muøa haï, ba thaùng tröôùc nöông Taêng-giaø-lam... Neáu phoøng xaù hö hoaïi seõ söûa laïi (noùi ba laàn. Ñaùp): Toâi bieát (Luaät ghi: Seõ nöông vaøo ngöôøi trì luaät an cö. Neáu choã ôû oàn aøo böùc baùch thì qua baûy ngaøy ñöôïc trôû veà choã cuõ, taâm nieäm nöông töø xa. Luaät Töù Phaàn ghi: Trong muøa haï an cö

neân nöông vaøo ñeä nguõ luaät sö tuïng ñaày ñuû hai boä luaät, neáu traùi phaïm Ba-daät-ñeà. Theo yù nghóa luaät neân hoûi): Ngöôi ai trì luaät? Ñaùp: Nöông luaät sö... (noùi): Coù nghi ngôø neân hoûi (Neáu chaúng phaûi Taêng-giaø-lam caàn phaûi boû. Phoøng xaù hö neân noùi söûa chöõa laïi. Neáu haäu an cö thì chæ xöng ba thaùng sau laø khaùc). Phaùp taâm nieäm an cö. (Chuaån theo noùi ba laàn ôû tröôùc, chæ tröø caâu ñaàu). Phaùp thoï phoøng xaù an cö. (Baáy giôø, coù phaân chia phoøng xaù vaø ngoïa cuï, chia xong khoâng khôûi taâm nieäm, mieäng cuõng khoâng noùi sinh nghi, baïch Ñöùc Phaät, Ngaøi daïy: Vì an cö neân phaûi thoï phoøng xaù vaø ngoïa cuï, cuõng thaønh an cö. Ñaõ noùi, cuõng khoâng taâm nieäm, neân coù taâm nieäm an cö): Phaùp thoï ngaøy xuaát giôùi. (Vaên ghi: Tröôûng giaû thænh Taêng sôï khoâng daùm nhaän, nhaân ñoù bò cheâ bai. Ñöùc Phaät daïy: Hoaëc thænh hoaëc khoâng thænh caàn phaûi xuaát ra ngoaïi giôùi. Taát caû ñeàu cho pheùp baûy ngaøy,

roài trôû laïi. Laïi coù caùc ngoaïi ñaïo muoán cho nöôùc chaûy quanh Kyø-hoaøn. Vua xuaát binh chinh phaït muoán ñeán hoûi han. Ñöùc Phaät daïy: Neáu coù vieäc Phaät, Phaùp, Taêng hay vieäc rieâng baûy ngaøy cho pheùp baïch nhò, thoï möôøi laêm ngaøy ñeâm hoaëc ba möôi ñeâm, laáy ñeâm ñeå tính, khoâng gioáng caùc boä khaùc duyeân ñuùng, duyeân sai, giaùo töï neâu roõ, truøng hay khoâng truøng cöù nöông vaøo caùch thöùc thöôøng laøm. Neáu coù hai naïn cho pheùp phaù khoâng coù toäi. Khai khoâng truøng neân haï an cö khoâng phaù thaønh töïu. Hoaëc coù theå theo vaên ñaõ cho pheùp choã kia thoï an cö chia y, an cö choã kia thaønh nghóa cuõng khoâng maát). Phaùp Yeát-ma thoï ngaøy. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... vì vieäc... muoán xuaát giôùi ñi ra ôû ngoaøi baûy ngaøy laïi thoï (möôøi laêm ñeâm hoaëc ba möôi ñeâm) roài trôû laïi an cö choã naøy. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... vì vieäc... muoán xuaát giôùi ñi ra ôû ngoaøi baûy ngaøy laïi thoï (möôøi laêm ñeâm hoaëc ba möôi ñeâm) roài trôû laïi an cö choã naøy. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo naøy teân laø... thoï theâm (möôøi laêm ñeâm hoaëc ba möôi ñeâm) xuaát giôùi ñi roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp noùi ba laàn thoï ngaøy.

774 BOÄ LUAÄT 1

(Luaät khoâng noùi töø thoï, noùi theo yeát-ma): Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... vì vieäc... muoán xuaát giôùi ñi ra ngoaøi roài trôû veà laïi an cö ôû ñaây (noùi ba laàn). VII. PHAÙP TAÊNG TÖÏ TÖÙ (Cuøng soáng chung tu taäp ñaïo, hoaëc coù loãi laàm neân ñeå ngaøy cuoái cuøng cuûa ba thaùng haï, ôû trong chuùng Tyø-kheo nhö phaùp, boâi ñaát traûi coû ôû treân, töï töù thænh ngöôøi khaùc cöû toäi). Phaùp sai ngöôøi thoï Töï töù. (Taùc phaùp Taêng ñeàu döïa vaøo nghi thöùc thoâng thöôøng. Ngöôøi coù naêm loaïi ñöùc neân sai ñeå thoï, nghóa laø khoâng theo duïc, töùc giaän, ngu si, sôï haõi vaø bieát thôøi, phi thôøi. Hoaëc hai hoaëc nhieàu trong vaên ñeàu cho pheùp). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! ÔÛ truï xöù... Tyø-kheo teân laø... coù theå vì Taêng laøm ngöôøi Töï töù. Nay Taêng sai vò teân laø... laøm ngöôøi Töï töù. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! ÔÛ truï xöù... naøy Tyø-kheo teân laø... coù theå laøm ngöôøi töï töù cho Taêng. Nay Taêng sai vò teân laø... ôû truï xöù... naøy laøm ngöôøi töï töù. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi ra. Taêng ñaõ sai Tyø-kheo teân laø... ôû truï xöù... laøm ngöôøi töï töù roài. Taêng ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp naêm ñöùc ñaõ ñöôïc sai, ñôn baïch goàm thaâu chuùng. (Vì caùc Tyø-kheo taïp loaïn khoâng theo tröôùc sau töï töù, neân cheá ra taùc baïch ñeå chænh ñoán oai nghi). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay ñeán ngaøy chuùng Taêng töï töù, Taêng hoøa hôïp taùc phaùp töï töù. Ñaây laø lôøi taùc baïch (Sau ñoù ñeàu quyø xuoáng töï töù). Phaùp chính thöùc Töï töù: Caùc Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thaáy toâi coù toäi, hoaëc nghe toâi coù toäi, hoaëc nghi toâi coù toäi, cuùi xin Taêng thöông xoùt töï töù cho, toâi seõ thaáy toäi saùm hoái (noùi ba laàn). Phaùp löôïc Töï töù: (Vì caùc baïch y muoán boá thí vaø

nghe phaùp maø caùc Tyø-kheo Töï töù laâu quaù, ñeán noãi bò nhöõng ngöôøi cheâ traùch. Nhaân ñoù khai tröø baäc Thöôïng toïa, taùm ngöôøi moãi moãi Töï töù, coøn Haï toïa cuøng tuoåi töï töù cuøng moät luùc. Ngoaøi ra duyeân taùm naïn coù khai ôû boä khaùc. Choïn ngöôøi coù ñöùc sai nhö tröôùc. Ñaõ noùi roõ ngöôøi coù ñuû naêm ñöùc ñöôïc sai roài, neân ñöùng daäy baïch chuùng nhö sau):

SOÁ 1424 - BOẢN DI SA TAÉC YEÁT MA 775

Tröø Thöôïng toïa taùm ngöôøi, coøn Haï toïa cuøng tuoåi ngoài moät choã töï töù (Neáu töï töù coøn chaäm neân baïch chuùng): Phaùp boán ngöôøi moãi moãi höôùng ñeán nhau töï töù roài, Haï toïa töï töù (Trong phaùp töï töù tuy khoâng noùi vaên naøy chæ caên cöù theo Boá-taùt vaø caùc vaên khaùc). Phaùp boán ngöôøi ñoái thuù Töï töù, noùi ba laàn: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Nay laø ngaøy chuùng Taêng Töï töù. Toâi Tyø- kheo teân laø... thanh tònh (noùi ba laàn, moïi ngöôøi ñaõ theå hieän söï thanh tònh neân töï töù vôùi ngöôøi khaùc. Ba ngöôøi, hai ngöôøi cuõng vaäy). Phaùp moät ngöôøi taâm nieäm Töï töù: Nay laø ngaøy chuùng Taêng Töï töù. Toâi taâm nieäm thoï töï töù (noùi ba laàn. Vò kia thuyeát duïc cuõng nhö Boá-taùt ôû tröôùc, chæ coù khaùc laø ñoåi töø Töï töù. Trong luaät Taêng Kyø: Khi Töï töù khoâng cho thuyeát duïc, sôï traùnh vieäc cöû toäi neân khoâng gioáng vôùi nay). Phaùp Ni sai ngöôøi Töï töù: (Ñöùc Phaät daïy: Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc cuøng töï töù vôùi Tyø-kheo. Neân taäp hoïp chuùng Töï töù tröôùc, sau ñoù sai ngöôøi ñeán choã Tyø-kheo Taêng thænh kieán, vaên, nghi toäi. Luaät Töù Phaàn ghi: Neáu Taêng Ni ñuû naêm ngöôøi khoâng ñeán töï töù thì sau ñoù sai ngöôøi ñeán choã Tyø-kheo Taêng thænh toäi kieán, vaên, nghi toäi. Luaät Töù Phaàn ghi: Neáu Taêng Ni khoâng ñuû naêm ngöôøi ñeán töï töù, Tyø-kheo-ni ñeán Tyø-kheo Taêng ñaûnh leã thaêm hoûi. Nghóa chuaån theo moãi ñuû naêm ngöôøi, neân taäp hoïp Taêng caàn muoán hoûi duyeân. Ñaùp: Sai. Yeát-ma töï töù neân noùi): A-di Taêng laéng nghe! Nay sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo-ni Taêng neân ñeán trong Ñaïi Taêng thænh kieán, vaên vaø nghi toäi. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. A-di Taêng laéng nghe! Nay sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo-ni Taêng neân ñeán trong Ñaïi Taêng thænh kieán, vaên vaø nghi toäi. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Ni Taêng ñaõ sai Tyø-kheo-ni teân laø... vì Tyø-kheo Taêng neân ñeán trong ñaïi Taêng thænh thaáy, nghe vaø nghi toäi roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Luaät Töù Phaàn ghi: Khoâng ñöôïc ñi moät mình maø neân sai hai ba ngöôøi ñi laøm baïn. Luaät naøy ghi: Ni kia ñeán trong Taêng roài, traïch aùo vai beân phaûi, côûi giaøy deùp, töø xa ñaûnh leã Taêng, sau ñoù vaøo trong Taêng chaáp tay taùc baïch): Tinh xaù... Tyø-kheo-ni Taêng thanh tònh hoøa hôïp ñaûnh leã Tyø-kheo Taêng hoøa hôïp. Chuùng con Tyø-kheo Taêng hoøa hôïp thænh Ñaïi ñöùc töï töù noùi thaáy, nghe vaø nghi toäi (noùi nhö vaäy Ba laàn, ñôïi moät laùt. Neáu khoâng coù ngöôøi cöû toäi, Thöôïng toïa trong chuùng neân baûo vôùi ngöôøi söù):

776 BOÄ LUAÄT 1

Tyø-kheo-ni chuùng thænh Ba laàn thaáy, nghe vaø nghi toäi, trong chuùng töø Thöôïng toïa ñeán Haï toïa ñeàu im laëng, thaät do ni chuùng haønh ñaïo nhö phaùp, caån thaän chôù buoâng lung (Söù ni ñaûnh leã lui ra. Khi trôû veà ñeán trong chuøa, taäp hôïp Ni chuùng tuyeân boá khaép lôùi Taêng daïy, nhö noùi trong giaùo giôùi). VIII. PHAÙP THOÏ THÍ CHIA Y: (Maëc y phaán taûo baäc Thaùnh tröôùc khen ngôïi. Nhaân Kyø Vöïc thænh thoï gia thí y, nhöng y phaán taûo ñaõ khoâng coù thí chuû, theo duyeân coù möôøi nhaø thí y vôùi taâm thí sai khaùc. Vaên phaân coù chín loaïi). 1. Giôùi ñöôïc thí: (Nghóa laø taâm thí chuû caên cöù nôi giôùi maø thí, tuøy theo yù thí cho Taêng ôû trong giôùi). 2. Caàn ñöôïc thí: (Hai giôùi cuøng chia y, sau ñoù coù vaät thí, tuøy theo yeâu caàu maø nhaän). 3. Giôùi haïn ñöôïc thí: (Nghóa laø taâm thí chuû ñaõ khôûi soá ngöôøi nhaát ñònh. Vaên trong luaät noùi thí cho ngöôøi nhö vaäy). 4. Taêng ñöôïc thí: (Nghóa laø thí cuøng khaép möôøi phöông phaøm Thaùnh, phaùt taâm roäng lôùn thí phöôùc cuùng raát nhieàu. Laïi theo boån taâm Taêng boán phöông nhaän). 5. Taêng hieän tieàn ñöôïc thí: (Thí chuû ñoái dieän caên cöù nôi caûnh laøm haïn ñònh). 6. Taêng an cö ñöôïc thí: (Khoâng coù taâm nghó ñònh boá thí Taêng an cö naøy). 7. Hai boä Taêng ñöôïc thí: (Taâm cuûa thí chuû boá thí cho hai boä Taêng, duø soá löôïng bao nhieâu cuõng phaân chia heát cho caùc vò trong hai boä Taêng. Neáu chæ moät boä thì chæ moät boä ñöôïc nhaän. Trong vaên cuûa Töù Phaàn khoâng chia cho Sa-di, trong phaàn cuûa Tyø-kheo khoâng coù Sa-di-ni. Tyø-kheo neân phaân, nghóa döïa theo ñaây. Y vaät cuûa ngöôøi maát, Ñöùc Phaät baûo thuoäc hai boä Taêng, khoâng thuoäc veà moät boä naøo caû. Tuy khoâng coù thí chuû nhöng cuõng döïa vaøo ñaáy phaân chia cho ñuùng caùch. 8. Daïy ñöôïc thí: (Thí ba giaùo Taêng khoâng coù nhaân duyeân nhö vaäy). 9. Ngöôøi ñöôïc thí: (Thí chuû töï noùi: Thí cho ngöôøi... vì chín tröôøng hôïp thí tröôùc chæ thuoäc trong chuùng. Trong hoäi chuùng bao goàm rieâng Taêng ñuùng thôùi vaø phi thôøi. Taêng ñöôïc moät loaïi hoaëc thöôøng truù ñem nhaäp vaøo Taêng boán phöông. Neáu chaúng phaûi thöôøng truï, theo nhö trong toâng naøy thì ñöôïc tieáp phaân chia nhö vaäy. Khoâng caàn yeát-ma. Do ñoù, vaên ghi: Coù moät truï xöù, vaøo luùc khoâng an cö Taêng ñöôïc thí y thì nghó: Ñöùc Phaät daïy: Boán ngöôøi trôû leân goïi laø Taêng. Nay chæ moät mình khoâng

bieát phaûi laøm theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: Neân thoï trì, neáu laø ngöôøi tònh thí. Neáu khoâng nhö vaäy thì Tyø-kheo khaùc ñeán thì neân phaân chia. Ñaây chæ moät ngöôøi noùi thoï trì, khoâng ghi taâm nieäm noùi, duø coù Taêng cuõng khoâng yeát-ma. Laïi ghi: Coù moät ngöôøi ôû trong Taêng ñöôïc y, coù theå phaân chia nhöng coù moät Tyø-kheo mang ñeán trong giôùi tröôøng nhaän rieâng moät mình. Ñöùc Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, phaïm Ñoät-kieát-la, Taêng hieän tieàn neân chia. Neáu theo caùc boä khaùc thì Taêng phaûi yeát-ma. Vì vaät ñaõ thí cho Taêng chia caàn phaûi nhö phaùp. Ba ngöôøi trôû xuoáng ñoái dieän cuøng chia. Tröôïng ñaõ baèng vaøng theo ñoù maø duøng khoâng giöõ. Taùm phaùp khaùc ñeàu chia tröïc tieáp, theo söï tuy khaùc nhöng vaãn khoâng yeát-ma). Phaùp chia vaät Tyø-kheo cheát. (Thoaùt tuïc trôû thaønh roàng trong bay vaøo ñaïo. Beân trong chöùa Thaùnh

giôùi, beân ngoaøi trang hoaøng oai nghi Thaùnh. Vì ñoåi phöôùc ñieàn nhaän tònh vaät cuùng döôøng. Do nöông vaøo Taêng ñöôïc lôïi döôõng, thaân maát thì nhaäp vaøo Taêng, chæ giaùo phaân khai cheá vaät khaùc naëng nheï thuoäc hai boä Taêng phaân chia coù pheùp taéc roõ raøng. Muoán neâu töôùng aáy caàn phaûi laøm möôøi tröôøng hôïp. a. Cuøng soáng chung cuøng taøi lôïi. (Chuû yeáu keát cuøng taøi lôïi ñeàu laø vaät chuû, ngoaøi thaân mình ñeàu hoøa hôïp chia cho Taêng. Neáu coù thì khoâng sôï cöù theo soá lieäu maø keát. Cuøng soáng cuøng ôû chung thì chung rieâng ñeàu coù ngöôøi khaùc ôû ñoù neân truø löôïng phaân chia. Caàn phaûi xem xeùt roõ raøng thöïc hieän theo giaùo phaùp. Neáu vì töï lôïi seõ coù hai söï toån thaát). b. Maéc nôï ñeàn traû (Neáu vaät maéc nôï ngöôøi khaùc ñuùng lyù neân traû tröôùc. Neáu vaät maéc nôï traû roài thì giöõ laáy moät phaàn. Duø vaät khinh hay vaät troïng ñeàu caên cöù vaøo goác cuûa noù. c. Trao thaønh khoâng? (Ngöôøi cheát luùc laâm chung laáy vaät cho ngöôøi, noùi phoù chuùc tay nhaän ñeàu coù thaønh khoâng? Coù theå bieát caùc boä coù neâu tröôøng hôïp aáy. Luaät naøy noùi roõ chæ hai loaïi cho roài mang ñi, töùc laø ngöôøi kia nhö ôû taïi boån xöù thì caàn Taêng taùc phaùp. Cho neân, luaät ghi: Neáu khi coøn soáng khoâng laáy cho ngöôøi thì neân chia cho Taêng hieän tieàn. Neáu ñem cho ngöôøi maø ngöôøi ñoù chöa giöõ thì Taêng neân baïch nhò yeát-ma taùc phaùp cho). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ñaõ qua ñôøi ôû ñaây, cuûa caûi khi coøn soáng hoaëc y hoaëc phi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Nay cho vò teân laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ñaõ qua ñôøi ôû ñaây, cuûa

caûi khi coøn soáng hoaëc y hoaëc phi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Nay cho vò teân laø... Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng, vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi ra. Taêng ñaõ cho vò teân laø... y roài. Taêng ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Taùc phaùp nhö vaäy roài trao vaät cho ngöôøi aáy). d. Xöù thôøi chia vaät (Thôøi coù nghóa laø an taùng xong, xöù laø trong ñaïi giôùi. Taêng Kyø ghi: Neáu Tyø-kheo cheát, ñeä töû laø ngöôøi khoâng ñaùng tin caäy neân mang chia khoùa giao cho vò tri söï cuûa Taêng. Sau ñoù cuùng döôøng xaù lôïi. Maãu luaän ghi: Tröôùc heát ñem ngöôøi cheát taùng theo luaät, sau ñoù ñem vaät cuûa ngöôøi cheát ñeán tröôùc Taêng, taäp hôïp Taêng chia. Luaät naøy ghi: Chæ moät Tyø-kheo mang vaøo trong giôùi ñaøn. Ñöùc Phaät daïy, phaïm Ñoät-kieát-la. Neân chia cho Taêng hieän tieàn. e. Caét roïc naëng nheï (Neáu muoán caét naëng nheï, tröôùc khieán xaû vaät. Töù Phaàn ghi: Ñem vaät cuûa ngöôøi cheát ñeán trong chuùng, neân taùc phaùp nhö vaäy. Nghóa chuaån theo, neân theå hieän oai nghi, quyø xuoáng chaáp tay, taùc baïch nhö sau): Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ñaõ qua ñôøi ôû ñaây, nhöõng cuûa caûi khi coøn soáng hoaëc y hoaëc phi y neân chia cho Taêng hieän tieàn (noùi ba laàn). Toâi Tyø-kheo teân laø... nay xaû cho Taêng (Xaû nhö vaäy roài neân chính thöùc chia. Luaät ghi: Coù moät hoaëc nhieàu Tyø-kheo tri thöùc qua ñôøi. Vaät cuûa hoï raát nhieàu. Ñöùc Phaät daïy: Khi coøn soáng ñaõ cho ngöôøi neân baïch nhò yeát-ma. Neáu khoâng cho ngöôøi thì coù theå chia hay khoâng theå chia. Coù theå

chia laø y Baø-na, y Toâ-ma, y Kieáp-boái, ba y chaáp lao, hoaëc haï y, xaù laëc ñôn phu hoaëc y meàn ñaép thaân, toïa cuï, oáng ñöïng kim, ñaõy loïc nöôùc, baùt lôùn nhoû vaø chìa khoùa. Nhöõng vaät nhö vaäy ñeàu phaân chia cho Taêng hieän tieàn. Neáu gaám luïa, y loâng daøy, y taém mua, y ñi veä sinh, bích phong, toïa cuï giöôøng, giöôøng ngoài, tröø baùt saønh lôùn nhoû ñöïng nöôùc, coøn taát caû nhöõng ñoà saønh khaùc; tröø baùt saét lôùn nhoû, chìa khoùa, dao caét moùng tay vaø kim, coøn taát caû ñoà saét khaùc; tröø kieàn chuøy baèng ñoàng, Sa-la ñoàng thaønh nhaõn döôïc vaät, coøn taát caû ñoàng khaùc, hoaëc duø trích tröôïng, nhöõng vaät nhö vaäy thì khoâng theå chia neân thuoäc veà Taêng). f. Löôïng ñöùc thöôûng vaät: (Luaät ghi: Coù moät Tyø-kheo löôøi bieáng khoâng chòu giuùp laøm vieäc chuùng, khoâng cung phuïng sö tröôûng. Khi beänh khoâng coù ngöôøi chaêm soùc naèm lieät treân giöôøng ñaày phaân ueá. Ñöùc Theá Toân ñích thaân taém röûa vaø doïn deïp cho vò aáy, ñoàng thôøi Ngaøi thuyeát phaùp cho vò aáy lìa caáu chöùng ñaïo. Nhöng sau ñoù Ngaøi baûo caùc Tyø-kheo: Caùc thaày khoâng coù cha meï, khoâng töï chaêm soùc laãn nhau thì ai chaêm soùc caùc ngöôøi? Nhaân ñoù Ngaøi cheá giôùi thaày vaø ñeä töû chaêm soùc cho nhau. Khoâng coù thaày ñeä töû khuyeân

baûo thöù töï sai. Nhöng ngöôøi beänh khoù chaêm soùc, nuoâi beänh ñöùc coù ñuû hay khoâng ñuû? Khoù nuoâi coù naêm tröôøng hôïp: 1. Khoâng theå löôïng ñuùng thöùc aên. 2. Khoâng uoáng thuoác ñuùng. 3. Khoâng noùi beänh traïng. 4. Khoâng cho ngöôøi khaùc daïy. 5. Khoâng quaùn voâ thöôøng. Deã nuoâi thì ngöôïc laïi. Coù naêm tröôøng hôïp khoâng theå nuoâi beänh: 1. Khoâng bieát cho uoáng thuoác. 2. Khoâng bieát nhaän thöùc aên tuøy theo beänh. 3. Khoâng theå vì ngöôøi beänh thuyeát phaùp. 4. Gheâ tôûm ngöôøi beänh, ñoå ñoà dô, khaïc nhoå. 5. Vì lôïi ích chöù khoâng coù taâm töø. Ngöôøi coù khaû naêng nuoâi beänh laø noùi ngöôïc laïi. Caùc boä khaùc cuõng noùi ñaïi khaùi nhö vaäy. ÔÛ trong chuùng tìm hieåu xem xeùt ngöôøi coù ñuû ñöùc sau ñoù môùi thöôûng. Neáu vì ngöôøi beänh ñang ñi xa kieám thuoác thang, thaân tuy ôû ngoaøi nhöng nöông theo ñoù ñeå thöôûng. g. Chính thöùc noùi roõ phaùp thöôûng: (Thöôûng ôû caùc boä luaät khaùc laø ba y vaø saùu vaät hoaëc thuoác taøn. Luaät naøy chæ ñem y baùt). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... qua ñôøi, ba y baùt neân chia cho Taêng hieän tieàn, nay ñem cho ngöôøi nuoâi beänh teân laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... qua ñôøi, ba y baùt neân chia cho Taêng hieän tieàn, nay ñem cho ngöôøi nuoâi beänh teân laø... Tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ cho Tyø-kheo teân laø... y baùt roài. Taêng ñaõ doàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Ba y, baùt hoaëc ngoïa cuï tuøy ngöôøi coù ñöùc thì thöôûng. Tyø-kheo-ni qua ñôøi neân cho hai ngöôøi hoaëc ñem vaät cuûa ni qua ñôøi cho ba ngöôøi laø nhöõng ngöôøi naøy ôû trong chuùng. Ngoaøi chuùng thì duø ngöôøi nuoâi beänh cuõng khoâng ñöôïc cho). h. Chính thöùc chia vaät nheï: (Luaät ghi: Chia vaät khoâng coù phaùp yeát-ma, chuaån theo Taêng ñöôïc vaät tröôùc maø chia tröïc tieáp, vì ñaây kia ñeàu thuoäc vaät cuûa Taêng. Taêng chia roài vaät naøy laïi khoâng thuoäc

vaät cuûa rieâng. Bieát duøng caùch naøo ñaây? Ñaùp: Vì ñaây cho ngöôøi khaùc. Vaên theâm baïch nhò. Vì vaät cuûa Taêng naøy khoâng thuoäc cuûa ngöôøi khaùc, neáu khoâng duøng thì phaùp naøy ñaâu thuoäc veà ngöôøi kia. Cho neân thöôûng ngöôøi nuoâi beänh vaø trao cho ngöôøi, vaät

thieáu khoâng chia Taêng neân chia cho moät ngöôøi ñeàu coù yeát-ma. Laïi theo caùc boä luaät khaùc cuõng ñeàu coù yeát-ma. Vì vaät cuûa Taêng ñaây ñeàu thuoäc veà boán phöông. Neáu khoâng duøng phaùp ñeå ñònh thì Taêng hieän tieàn laøm sao coù theå goàm thaâu ñöôïc. Nhöng chuaån theo Taêng thì haønh söï thuû xaû ñeàu khoâng gioáng nhau. Moät hoaëc hai boä phaän coù theå ñuû thuaät töø, vaên roõ ñònh lyù hai phaùp laøm tröôûng (dö). 1. Sai ngöôøi. 2. Chia trao. Tuy chaúng phaûi laáy keát cuïc cuûa boä naøy laøm chuaån nhöng duøng cuõng khoâng sai, cho neân neâu ñaày ñuû. Neáu coù naêm ngöôøi neân taùc phaùp baïch nhò löôõng truøng: 1. Sai ngöôøi. 2. Phaân trao. Neáu chæ boán ngöôøi khoâng hoøa hôïp sai ngöôøi thì neân theo luaän Tyø Ni Maãu, tröïc tieáp taùc moät phaùp chia trao cho). Phaùp sai ngöôøi chia y: (Vaät ñaõ thuoäc veà Taêng, chia vaät khoâng yeát-ma thì khoâng coù söï roõ raøng. Trong vaên ngöôøi chia ngoïa cuï, sai ngöôøi thoï thænh ngöôøi giöõ vaät... ñeàu coù phaùp sai. Töù Phaàn sai ngöôøi cuõng gioáng nhö vaäy. ÔÛ ñaây nghóa chuaån ghi): Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... coù theå vì Taêng laøm ngöôøi chia y. Taêng nay sai vò teân laø...laøm ngöôøi chia y. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... coù theå vì Taêng laøm ngöôøi chia y. Taêng nay sai vò teân laø... laøm ngöôøi chia y. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ sai vò teân laø... laøm ngöôøi chia y roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp ñem vaät giao chia. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ñaõ qua ñôøi ôû truï xöù naøy, cuûa caûi khi coøn soáng hoaëc y hoaëc phi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Nay Taêng ñem cho Tyø-kheo teân laø... vò kia seõ trao laïi cho Taêng ñaõ cho vò teân laø... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ñaõ qua ñôøi ôû truï xöù naøy, cuûa caûi khi coøn soáng hoaëc y hoaëc phi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Nay Taêng ñem cho Tyø-kheo teân laø... vò kia seõ trao laïi cho Taêng ñaõ cho vò teân laø... Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù

thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù trao cho Tyø-kheo teân laø... Tyø-kheo teân laø... seõ traû laïi cho Taêng roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp boán ngöôøi tröïc tieáp chia: Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ñaõ qua ñôøi ôû truï xöù naøy, cuûa caûi khi coøn soáng hoaëc y hoaëc chaúng phaûi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... ñaõ qua ñôøi ôû truï xöù naøy, cuûa caûi khi coøn soáng hoaëc y hoaëc chaúng

phaûi y neân chia cho Taêng hieän tieàn. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù chia vaät naøy roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Neáu muoán thöôûng cho ngöôøi beänh, neân duøng phaùp ba ngöôøi laáy y baùt vaät cho, neân noùi): Chö Ñaïi ñöùc Taêng! Tyø-kheo teân laø... qua ñôøi ñem y baùt vaø vaät cho ngöôøi nuoâi beänh teân laø... (noùi ba laàn). Hai ngöôøi hoøa hôïp, thöôûng cuõng nhö vaäy. Phaùp chuùng nhieàu ngöôøi noùi ba laàn chia y: Nhò Ñaïi ñöùc. Tyø-kheo teân laø... qua ñôøi hoaëc y hoaëc chaúng phaûi y neân thuoäc veà chuùng toâi (noùi ba laàn. Hai ngöôøi khaùc cuõng noùi nhö vaäy). Phaùp moät ngöôøi taâm nieäm chia y. Tyø-kheo teân laø... qua ñôøi ôû truù xöù naøy, hoaëc y hoaëc chaúng phaûi y ñeàu neân thuoäc veà chuùng toâi (noùi ba laàn). Phaùp cuøng cho moät ngöôøi: (Luaät ghi: Neáu y thieáu khoâng muoán chia, neân baïch nhò cho moät ngöôøi khoâng coù y). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Taêng nay ñöôïc y hoaëc chaúng phaûi y. Nay ñeàu cho Tyø-kheo teân laø... Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Taêng nay ñöôïc y hoaëc chaúng phaûi y. Nay ñeàu cho Tyø-kheo teân laø... Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo teân laø... y roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. j. Cuøng thuoäc veà hai chuùng: (Vaên ghi: Neáu coù Tyø-kheo truï xöù, khoâng phaûi luùc an cö, Tyø-kheo

qua ñôøi khoâng coù Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni neân chia. Neáu truï xöù Tyø-kheo- ni khoâng phaûi luùc an cö, Tyø-kheo qua ñôøi, khoâng coù Tyø-kheo-ni, Tyø- kheo neân chia. Luùc an cö cuõng nhö vaäy. Taêng ñöôïc thí vaät cuõng nhö vaäy. Trong luaät Töù Phaàn cho ñeán khoâng coù moät Sa-di thì Tyø-kheo neân chia, nhö tröôùc ñaõ noùi. Luaät kia laïi ghi: Neáu khoâng coù truï xöù Taêng, Ni qua ñôøi, neáu coù ngöôøi xuaát gia trong naêm chuùng ñeán tröôùc thì cho. Neáu khoâng coù ngöôøi ñeán thì ñem cho Giaø lam ôû gaàn). k. Caùc boä taïp minh: (Caùc boä nhaän chia. Ñaïi luaän coù möôøi loaïi: 1. Laáy y phaán taûo. Nhö luaät naøy ngöôøi bò cheát roài. 2. Thaáy tröôùc laáy. Nhö luaät Thaäp Tuïng ngöôøi hoïc hoái giöõ giôùi cuøng soáng chung. 3. Ñoàng thaáy laáy. Nhö luaät Töù Phaàn hai boä cuøng cheát. 4. Coâng naêng laáy. Luaät Töù Phaàn hai ngöôøi cöû cheát cuøng vaøo yeát- ma cöû Taêng. 5. Hai boä laáy. Nhö luaät Töù Phaàn khoâng truï xöù cheát. 6. Höôùng ñeán tröôùc maët laáy. Nhö luaän, cheát trong hai giôùi. 7. Nhaäp Hoøa thöôïng. Nhö Taêng Kyø, Sa-di cheát. 8. Vaøo nhaø baïch y. Nhö trong ña luaän ngöôøi bò dieät taän cheát. 9. Tuøy choã ñöôïc laáy. Nhö Thaäp Tuïng giôùi cho ngöôøi. 10. Yeát-ma laáy. Nhö luaät khaùc, cheát ôû trong chuùng, luaät naøy cuõng nhö vaäy). IX. PHAÙP SAÙM HOÁI CAÙC TOÄI (Phaøm nghieäp nhö huyeãn hoùa, taùnh töôùng khoâng ñònh, gaëp duyeân thì sinh, khoâng maø boãng nhieân coù. Gaëp duyeân maø dieät, coù roài laïi hoùa khoâng. Neáu khoâng sinh taâm hoå theïn aên naên töï traùch toäi loãi tröôùc ñaây thì traûi qua traêm ngaøn kieáp khoâng theå tröø dieät. Khi duyeân ñaõ chín chaéc seõ thoï nhaän, neáu heát loøng hoái haän nhaát taâm tu söûa, chæ trong moät nieäm seõ tieâu dieät heát. Cho neân, kinh Vò Taèng Höõu ghi: Taâm tröôùc taïo aùc nhö maây che maët

trôøi, taâm sau laøm thieän nhö ngoïn ñuoác phaù toái taêm. Laïi nhö kinh Nghieäp Baùo Sai Vieät ghi: Neáu ngöôøi taïo toäi naëng, laïi töï nhaän quôû traùch hoái haän khoâng laøm nöõa thì coù theå döùt ñöôïc nghieäp caên baûn. Laïi nhö kinh Nieát-baøn ghi: Neáu ngöôøi tu taäp thaân, giôùi, taâm, hueä coù theå khieán nhöõng khoå ñau naëng trong ñòa nguïc hieän ñôøi ñöôïc giaûm nheï. Kinh giaùo ñaõ noùi raát nhieàu laøm sao neâu cho heát ñöôïc. Nhöng phaïm thì coù taùnh ngaên. Saùm hoái chia ra lyù vaø söï. Trong hai saùm laïi chia ra lôùn vaø nhoû. Neáu tu taäp toû tueä, quaùn ngaõ, phaùp ñeàu khoâng, phöôùc theå coøn khoâng thì toäi laøm sao coù lyù naøy? Theo caên cô töï noù bao haøm coù lôùn nhoû. Trong Ñaïi thöøa pheùp

taéc saùm hoái khoâng gioáng nhau. Quaùn theå Phaät töôïng, tuïng trì chuù, toäi voâ khinh troïng ñeàu dieät heát. Trong luaät, söï saùm chæ thanh tònh traùi vôùi giaùo. Treân ñaõ neâu ra nhöõng ñieàu hoaøn toaøn khaùc, neân ñaõ khoâng coù caên cô toát thuoäc theá gian. Nhöng phaùp söï trong Luaät toâng chæ laáy kieán vaên, ñaõ phaù luaät nghi cuoái cuøng caàn phaûi quy ñònh. Coù phaïm giôùi thì neân nöông vaøo phaùp maø saùm hoái. Nhöng giaùo phaùp bao la khoâng phaân bieät phaøm Thaùnh. Nay nöông theo naëng nheï moãi thöù ñeàu neâu roõ ñaày ñuû). Phaùp saùm hoái Ba-la-di: (Teân phaïm Ba-la-di laø hö hoaïi reã goác, chaët ñaù beå, ñoaïn ñaàu haù laïi coøn soáng hay toaøn veïn ñöôïc sao? Trong phaùp saùm hoái cuûa Ñaïi thöøa tuy noùi tröø dieät, nhöng ñoái vôùi toâng phaùp thì vónh vieãn khoâng duøng Taêng. Ñaây laø ñieàu boån caám khoâng gioáng vôùi caùc toäi khaùc, thoï trì neân caån thaän duø naùt thaân cuõng neân giöõ gìn vöõng chaûi. Nhöng phaøm tình deã buoâng lung theo caûnh, neáu khoâng coù nhaát nieäm che chôû. Trong luaät cho pheùp ngöôøi phaïm toäi naøy hoái caûi chæ coù theå saïch nghieäp phaïm kia, coøn Taêng phaùp ñaâu coù theå ñöôïc döï. Phaøm bieát saùm hoái laø ñaõ quyù. Noùi ñaày ñuû nhö trong phaàn Sao). Phaùp saùm hoái Taêng-giaø-baø-thi-sa: (Ñaõ goïi laø hình taøn pheá, gaàn gioáng nhö ñoaïn maïng, caàn nhôø chuùng thanh tònh môùi tröø ñöôïc nghieäp naëng. Bao goàm boán phaùp neâu roõ trong vaên. Caû hai boä ñeàu coù pheùp taéc. Phaùp ñaõ coù raát nhieàu, ñaây ñaâu coù theå neâu ra ñöôïc, gaëp chuyeän haønh duïng coù khaùc trong vaên sao). Phaùp saùm hoái Thaâu-lan-giaù. (Toäi naøy töø duyeân thoâng ñeán nhaân quaû. Nhaân quaû naëng nheï laïi chia ra ba phaåm. Nhö phaù phaùp luaân, troäm thöùc aên cuûa Taêng, troäm boán tieàn laø nhaân troïng cuûa Thieân thöù nhaát goïi laø phaåm thöôïng, neân saùm hoái trong Taêng. Neáu phaù yeát-ma, troäm ba tieàn trôû xuoáng ñeàu coù theå nöông vaøo xuùc laø nhaân khinh cuûa Thieân thöù nhaát vaø nhaân troïng cuûa Thieân thöù hai neân goïi laø phaåm trung, neân saùm hoái tröôùc hai ba ngöôøi. Neáu aên thòt ngöôøi, duøng toùc cuûa ngöôøi, maëc y cuûa ngoaïi ñaïo vaø nhaân khinh cuûa hai Thieân goïi laø phaåm haï, neân saùm hoái tröôùc moät ngöôøi. ÔÛ tröôùc Taêng, tröôùc heát neân xin Ba laàn bieät thænh, saùm chuû ñôn baïch, Taêng hoøa hôïp noùi ba laàn saùm hoái. Neáu hai hoaëc ba ngöôøi chæ tröø xin maø laïi baïch, theâm ñieàu hoûi ngöôøi beân caïnh, moät ngöôøi, laïi tröø hoûi ngöôøi beân caïnh chæ baïch. Coøn caâu töø thì gioáng nhö trong saùm hoái Ba-daät-ñeà ñaõ noùi. Chæ teân toäi coù

khaùc, söï ñaõ ít, giaûn löôïc noùi ñaïi cöông, gaëp chuyeän haønh duïng ñaõ noùi roõ trong phaàn Sao). Phaùp saùm hoái Ba-daät-ñeà:

784 BOÄ LUAÄT 1

(Xaû ñoïa do taøi lôïi ñeå thaønh, ñôn ñeà khoâng chæ giôùi haïn nôi y. Phaïm bieät luaän xaû. Tuy khaùc nhöng caên cöù vaøo xaû ñoïa thì ñoàng vôùi ba möôi, saùm hoái gioáng nhö Taêng bieät. Ñôn ñeà chæ saùm hoái rieâng. Cho neân, phaân chia nghóa tröôùc sau laø ôû choã ñoù). Tröôùc saùm hoái xaû ñoïa, ñoái Taêng taùc phaùp. (Vaên ghi: Neân xaû cho Taêng, neáu moät ngöôøi hai ngöôøi trong ba ngöôøi thì khoâng ñöôïc, cho ngöôøi khaùc vaø phi nhaân, xaû roài neân saùm hoái. Neáu khoâng xaû maø saùm hoái thì toäi aáy caøng naëng theâm. Trong luaät Töù Phaàn ghi: Coù boán phaùp: 1. Xaû taøi vaät. 2. Xaû toäi. 3. Traû laïi taøi vaät. 4. Khoâng traû laïi keát toäi. Chia thaûm, cuï ñieäp chuaån theo duøng khoâng maát. Nay chæ döïa vaøo ba caùi tröôùc ñeå noùi nghi giôùi). 1. Xaû taøi vaät. (Trong xaû taøi vaät naøy caàn bieát naêm phaùp: - Xaû taâm taøi vaät, nghóa laø duøng taâm tham laáy vaät naøy traùi vôùi giaùo thaønh nghieäp seõ nhaän quaû baùo khoå. Baäc Thaùnh ñaõ cheá chaân thaät khoâng hö, neáu khoâng saùm hoái tröø dieät thì trong töông lai nhaát ñònh thoï quaû baùo. Suy nghó nhö vaäy roài, sinh taâm raát nhaøm chaùn ñoái vôùi taøi vaät naøy, vónh vieãn ñem xaû khoâng tieác thöù gì. - Taøi vaät ñöôïc xaû nghóa laø y, baùt, thuoác vaø vaät baùu, nhöng cheá ngöôøi xaû phaûi taäp hôïp laïi xaû keát. - Choã xaû taøi vaät nghóa laø Taêng ba ngöôøi trôû leân. Luaät Töù Phaàn ghi khoâng ñöôïc xaû rieâng chuùng. Neáu xaû khoâng thaønh, phaïm Ñoät-kieát-la. - Oai nghi xaû taøi vaät, nghóa laø traûi Ni-sö-ñaøn, côûi giaøy deùp ñaûnh leã, quyø xuoáng chaáp tay. Neáu ñoái vôùi ngöôøi nhoû hôn khoâng caàn ñaûnh leã. - Phaùp xaû taøi vaät ñoái vôùi Taêng neân noùi): Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... coá yù giöõ chöøng aáy y dö, phaïm xaû ñoïa (Hoaëc lìa y theo vieäc maø goïi). Y naøy nay xaû cho Taêng (Noùi ba laàn. Xaû nhö vaäy roài neân giao cho Taêng. Ñoái vôùi tröôøng hôïp sau caâu töø cuõng nhö vaäy, chæ ñoåi noùi hai laàn ñaàu vaø sau laø khaùc). 2. Xaû toäi. (Saùm hoái toäi vôùi Taêng caàn phaûi coù saùu phaùp. - Xin. - Thænh. - Baïch. - Hoái.

SOÁ 1424 - BOÅN DI SA TAÉC YEÁT MA 785

- Daïy. - Thoï. Saùu phaùp naøy caùc giaùo ñeàu noùi roõ. Caàn phaûi ñaày ñuû môùi thaønh saùm hoái). a. Ñoái vôùi chuùng trình baøy xin (Söûa soaïn ñuû oai nghi, quyø xuoáng chaáp tay): Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø...coá chöùa chöøng aáy y dö phaïm toäi xaû ñoïa, y naøy ñaõ xaû cho Taêng. Nay coù chöøng aáy toäi Ba-daät-ñeà ñeán Taêng xin saùm hoái. Cuùi xin Taêng töø bi thöông xoùt cho toâi Tyø-kheo teân laø... saùm hoái (noùi ba laàn). b. Thænh chuû saùm hoái (Phaøm chuû saùm hoái caàn phaûi thanh tònh. Ngöôøi kia mình bò troùi buoäc thì laøm sao giaûi cho ngöôøi khaùc, luùc ngöôøi beänh naëng thì khoâng thanh tònh. Tröôùc khai khoâng ñoàng phaïm, sau khai ñoàng phaïm). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Toâi Tyø-kheo teân laø... nay thænh Ñaïi ñöùc laøm chuû saùm hoái toäi Ba-daät-ñeà. Cuùi xin Ñaïi ñöùc ruû loøng thöông xoùt laøm chuû cho toâi saùm hoái toäi Ba-daät-ñeà. c.

Ñôn baïch hoøa hôïp. (Ñaõ ñoái nghóa chuùng thanh tònh khoâng thoï lieàn, neân caàn phaûi hoûi baïch ñeå laáy phöông tieän tình caûm hoøa hôïp cuûa chuùng nhö thöôøng leä. Traû lôøi: Nhaän yeát-ma saùm hoái Ba-daät-ñeà). Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... coá chöùa y dö, phaïm toäi xaû ñoïa. Y naøy ñaõ xaû cho Taêng, trong naøy coù toäi Ba-daät-ñeà, nay ñeán Taêng xin saùm hoái. Toâi teân laø... nhaän saùm hoái cuûa vò teân laø... neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng. Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. d. Chính thöùc saùm hoái tröø toäi. (Toäi chöùa y dö soá loaïi quaù nhieàu, hoaëc moät, hai, ba cho ñeán chín loaïi teân phaïm, chæ kieát laø Ba-daät-ñeà. Saùu loaïi laø phaùt sinh, ba loaïi laø caên baûn. Nay theo thöù töï noùi sô löôïc töôùng cuûa noù. - Nhö chöùa moät y dö phaïm toäi Ba-daät-ñeà, bieát coù phaïm toäi naøy maø coøn khôûi taâm che giaáu roài nguû chung vôùi ngöôøi thanh tònh ñoàng giôùi thì phaïm toäi Ñoät-kieát-la che giaáu. Ñaây laø moät phaåm toäi tuøy theo y phaùt khôûi, neân ñònh chung laø toäi phuù taøng. Nhöng phuù taøng Ñoät-kieát-la cuõng caàn phaûi phaùt loà, neáu che giaáu khoâng chòu phaùt loà thì cuõng sinh che giaáu, do che giaáu maø sinh neân goïi laø toäi tuøy phuù taøng Ñoät-kieát-la. Toäi nhaát phaåm naøy cuõng theo ñeâm sinh, neáu soá tuy nhieàu nhöng goïi toång quaùt tuøy phuù (Tuøy che giaáu, ôû treân coù ba phaåm toäi. Moät laø ñeà (Ba-daät-ñeà), hai laø kieát (Ñoät-kieát-la). Ñeà laø töø caên baûn, kieát laø sinh, che töø hai, ba, khoâng che thì chæ moät).

786 BOÄ LUAÄT 1

- Phaøm chöùa y dö cöû theå sinh toäi. Neáu vò kia maëc duøng thì phaïm toäi Ñoät-kieát-la, theo taâm côûi ra thì khoâng phaïm. Haù khoâng phaùt loà cuõng coù phuù taøng. Nhö ba phaåm naëng nheï tröôùc laø khaùc. - Phaïm caùc toäi tröôùc khi Taêng thuyeát giôùi, hoûi Ba laàn khoâng phaùt loà phaïm Ñoät-kieát-la. Sinh töø hai phuù (che) cuõng ñoàng nhö ôû treân. Töø treân trôû xuoáng ba hai hôïp thaønh chín. Phaåm coù ñuû vaø khoâng ñuû, theo söï suy nghó. Ngöôøi haønh saùm hoái ñaëc bieät phaûi bieát roõ, xöng teân ñeám soá nhaøm chaùn sinh hoå theïn. Laäp ñaïo ñeå ñoái trò, phaûi caån thaän cheá ngöï thaân taâm, caâu töø khoâng sai môùi thaønh saùm hoái, tröôùc nheï sau naëng thöù töï döùt tröø. Hai ñieàu kieän noùi nhaéc laïi môùi keát loaïi cuûa noù. Thöùc saùm hoái ba baäc phuù, tuøy vaø phuù thaønh saùu, vì loaïi naëng nheï cuûa noù gioáng nhau. Thöù hai maëc duøng maø queân, hai toäi kieát laø cô baûn. Thöù ba saùm hoái toäi Ba-daät-ñeà do chöùa y dö. Theo söï tuy nay ñaõ roõ pheùp taéc. Tröôùc noùi saùm hoái Ba-daät-ñeà. Nhöõng tröôøng hôïp khaùc nheï chuaån theo ñaây maø duøng. Vaên ghi: Tyø-kheo phaïm toäi neân ñeå loä vai beân phaûi, quyø xuoáng chaáp tay. Vaên khaùc thì ngöôïc laïi caàn coù naêm phaùp. Ñaây theâm ñeå loä vai toång coäng thaønh saùu phaùp. Ñaïi ñöùc toâi teân laø... coá chöùa y dö phaïm toäi Ba-daät-ñeà, höôùng ñeán Ñaïi ñöùc saùm hoái (noùi ba laàn, caùc boä laïi coù töø khaùc. Theo toâng naøy chæ hôïp laø nhö vaäy). e. Giôùi trôï giuùp khieán ñoaïn. (Vò kia neân hoûi: Thaày coù töï thaáy toäi khoâng? Ñaùp: Toâi töï thaáy. Vò kia laïi hoûi: Thaày muoán saùm hoái chöù? Ñaùp: Toâi muoán saùm hoái. Vò kia laïi noùi: Töø ñaây veà sau oâng khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy nöõa? Vaø laäp theà nguyeän). Ñaùp: Vaâng hoaëc noùi: Ghi nhôù thoï trì (töø tröôùc ñeán nay goïi laø

saùm hoái xong). 3. Traû y laïi. (Neáu xaû cho Taêng thì Taêng phaûi traû y laïi. Xaû cho ngöôøi khaùc thì ngöôøi khaùc cuõng traû y laïi. Vì toäi chöôùng ñaõ thaønh taâm thanh tònh coù theå tieâu vaät lôïi döôõng ñeå taêng tröôûng ñaïo nghieäp. Luaät Töù Phaàn ghi: Taêng neân traû y laïi cho Tyø-kheo naøy baïch nhò yeát-ma, neáu Taêng khoâng traû laïi vaø coá laøm hö ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la, chæ tröø naêm phu cuï, hai vaät baùu vaø thuoác baûy ngaøy. Taùm caùi naøy khoâng traû laïi, nhöng Taêng kia muoán traû laïi thì coù hai caùch. - Thöôïng toïa chuyeån trao, nghóa laø chuùng Taêng taäp hôïp ñoâng, hoaëc Tyø-kheo coù nhaân duyeân muoán ñi xa, Taêng neân hoûi: Y naøy thaày cho ai. Tuøy theo vò kia noùi maø cho. Neáu khoâng coù hai nhaân duyeân naøy, thì

saùng mai tröïc tieáp traû laïi. - Thöôïng toïa tröïc tieáp trao, nghóa laø khoâng caàn ñeå qua ñeâm neân trao. Nhöng phaûi coù ñuû naêm ngöôøi môùi ñöôïc pheùp chuyeån trao, neáu boán ngöôøi chæ ñöôïc trao tröïc tieáp, neáu ba ngöôøi trôû xuoáng thì taùc phaùp baèng lôøi traû laïi). Phaùp Thöôïng toïa chuyeån trao. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... coá chöùa chöøng aáy y dö phaïm toäi xaû ñoïa. Y naøy ñaõ xaû cho Taêng, nay Taêng ñem y naøy cho Tyø-kheo teân laø... vò kia seõ traû lôøi cho Tyø-kheo naøy. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... naøy coá chöùa töøng aáy y dö phaïm toäi xaû ñoïa. Y naøy ñaõ xaû cho Taêng. Taêng mang y naøy cho Tyø- kheo teân laø... vò kia seõ traû laïi cho Tyø-kheo naøy. Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñem y naøy cho Tyø-kheo teân laø... vò kia seõ traû laïi cho Tyø-kheo naøy roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy. Phaùp Thöôïng toïa tröïc tieáp trao. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... coá lìa Taêng-giaø-leâ nguû phaïm toäi xaû ñoïa. Y naøy ñaõ xaû cho Taêng. Taêng nay mang y naøy traû laïi cho Tyø-kheo teân laø... neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, Taêng ñoàng yù. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... coá lìa Taêng-giaø-leâ nguû phaïm toäi xaû ñoïa. Y naøy ñaõ xaû cho Taêng. Taêng nay mang y naøy traû laïi cho Tyø-kheo teân laø... Caùc tröôûng laõo naøo ñoàng yù thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì noùi ra. Taêng ñaõ ñem y naøy traû laïi cho Tyø-kheo teân laø... roài. Taêng ñaõ ñoàng yù vì im laëng. Nay toâi xin ghi nhaän nhö vaäy (Taùc yeát-ma xong mang y trao laïi cho vò kia). Phaùp ñoái tröôùc chuùng nhieàu ngöôøi xaû saùm hoái. (Xaû taøi vaät gioáng nhö treân, chæ mieäng noùi hoøa hôïp vôùi ngöôøi khaùc, khoâng duøng ñôn baïch). Phaùp thoï saùm hoái mieäng noùi hoøa hôïp. Vò tröôûng laõo laéng nghe! Toâi nhaän saùm hoái cuûa Tyø-kheo teân laø... thì toâi seõ nhaän (Ngöôøi nhaän saùm hoái traû y, coù theå döïa theo caùch duøng ôû tröôùc). Phaùp ñoái vôùi tröôùc moät ngöôøi xaû saùm. (Neân daãn Tyø-kheo ñeán giôùi töï nhieân, hoaëc treân giôùi tröôøng gom

heát taøi vaät ñaõ phaïm chôù ñeå thaát laïc, söûa sang oai nghi gioáng nhö phaùp Taêng ôû treân, chæ xöng caûnh laø khaùc. Chæ moät mình neân khoâng caàn noùi hoøa hôïp, chính thöùc saùm hoái traû laïi cuõng gioáng nhö vaäy). Saùm hoái hai toäi Ñoät-kieát-la. (Neân thænh ngöôøi chuû saùm hoái. Oai nghi noùi nhö tröôùc). Ñaïi ñöùc toâi teân laø... phaïm toäi maëc duøng y baát tònh vaø traûi qua Taêng thuyeát giôùi maø vaãn maëc nhieân noùi doái, ñeàu phaïm toäi Ñoät-kieát-la, khoâng nhôù ñöôïc soá, nay höôùng ñeán Ñaïi ñöùc saùm hoái. Phaùp saùm hoái phuù taøng vaø tuøy phuù taøng Ñoät-kieát-la. Ñaïi ñöùc, toâi teân laø... phaïm toäi Ba-daät-ñeà coá chöùa y dö vaø maëc duøng y baát tònh, traûi qua Taêng thuyeát giôùi maø vaãn maëc nhieân noùi doái Ñoät-kieát-la, moãi moãi ñeàu coù toäi Ñoät-kieát-la che giaáu (phuù taøng) vaø laàn löôït che giaáu khoâng nhôù soá, nay höôùng ñeán Ñaïi ñöùc saùm hoái. Phaùp saùm hoái ñôn Ba-daät-ñeà: (Chæ theo teân laø khaùc, döïa theo tröôùc maø noùi). Phaùp saùm hoái Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni: (Thænh chuû saùm hoái, söûa oai nghi gioáng nhö treân, trình caùc toäi ñaõ phaïm laø khaùc). Ñaïi ñöùc toâi teân laø... phaïm toäi nhaän thöùc aên töø tay Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con. Chöøng aáy toäi Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, nay höôùng ñeán Ñaïi ñöùc saùm hoái (Ngoaøi ra hoûi Ba laàn, traû lôøi cuõng gioáng nhö tröôùc). Saùm hoái Ñoät-kieát-la. (Luaät ghi: Maëc y cao thaáp, neáu khoâng giaûi khoâng hoûi maø laøm phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu giaûi khoâng thuaän cuõng phaïm toäi Ñoät-kieát- la. Hai loaïi toäi Ñoät-kieát-la naøy khoâng coi nheï naëng vì baèng neân traùch taâm saùm hoái. Neáu giaûi khinh nheï giôùi khinh nheï ngöôøi maø taùc phaùp thì phaïm toäi Ba-daät-ñeà. Saùm hoái toäi Ba-daät-ñeà naøy gioáng tröôùc coù theå bieát. Taâm traùch toäi Ñoät-kieát-la khoâng neân ñoái caûnh, neân söûa sang oai nghi roài noùi): Toâi teân laø... phaïm toäi Ñoät-kieát-la maëc y cao thaápï, nay taâm töï traùch saùm hoái (chæ noùi moät laàn). X. PHAÙP TRUÏ TRÌ LINH TINH (Chæ taùc tu ñaày ñuû, töï tha ñeàu lôïi, giaùo haïnh nhaân quaû chöùng cöù caàn phaûi trình baøy roõ raøng. Tröôùc trình baøy roõ veà toâng naøy, sau ngaên thuyeát caùc boä khaùc). Taùc phaùp saùu nieäm: (Luaät ghi: Tyø-kheo bieát soá ngaøy moãi nöûa thaùng bieát ngaøy Boá-taùt saùm hoái thanh tònh. Laïi ghi: Tröôùc neân khôûi taâm boá thí thöùc aên, neáu

khoâng khôûi taâm boá thí thöùc aên maø aên phaïm Ñoät-kieát-la. Nhöng vaên naøy laïi loän xoän khoâng theo thöù töï pheùp taéc luïc nieäm ruùt ra ôû trong Taêng Kyø. Nay nöông theo vaên nghóa chuaån laøm phaùp. Noù thöôøng laøm neân ghi ôû ñaàu). 1. Nghó bieát soá ngaøy thaùng (neân noùi): Hoâm nay laø ngaøy khoâng traêng, nhoû laø ngaøy moàng moät (cho ñeán ngaøy möôøi boán. Neáu lôùn thì noùi lôùn, nghóa laø ngaøy traêng troøn laø lôùn khoâng phaûi nhoû. Coù theå tuøy theo thôøi gian ñeå goïi). 2. Nghó bieát choã thöùc aên (Neáu thöôøng xin thöùc aên neân noùi: Toâi thöôøng xin thöùc aên. Neáu xin thöùc aên cuûa Taêng thì neân noùi: Toâi xin thöùc aên cuûa Taêng. Neáu thöùc aên töï laøm thì neân noùi: Toâi aên thöùc aên töï laøm. Neáu nhaän thöùc aên ngöôøi thænh moät böõa muoán ñi ñeán choã thænh thì neân noùi: Toâi aên thöùc aên cuûa nhaø teân... Neáu nhaän thænh nhieàu choã khoâng theå töï ñi heát ñöôïc, neân töï ñi ñeán moät choã thænh. Coøn nhöõng choã khaùc

neân boá thí cho ngöôøi. Ngöôøi boá thí laø Tyø-kheo hay Sa-di, chæ ôû tröôùc ngöôøi ñöôïc thí taùc phaùp trao): Tröôûng laõo... ñaøn-vieät... boá thí cho toâi naêm moùn aên chính naøy, toâi coù nhaân duyeân khoâng ñeán ñöôïc, nay ñem boá thí laïi cho Ñaïi ñöùc (Neáu thôøi gian quaù gaáp khoâng coù ngöôøi boá thí laïi. Luaät môû baøy neân taâm nieäm thí cho, ngöôøi neân taâm nieäm nhö sau): Phaàn toâi thænh cho Tyø-kheo... Neáu khoâng ñònh thöïc xöù thì neân noùi: Toâi khoâng boû thænh thöïc. 3. Nghó bieát thoï soá thôøi an cö muøa haï. (Neân noùi: Toâi ôû döôùi chöøng aáy boùng caây moät thöôùc vaøo ngaøy... thaùng... naêm... thoï giôùi cuï tuùc khoâng haï. Neáu moät haï hay nhieàu haï thì cöù theo soá maø goïi). 4. Nghó bieát y baùt thoï tònh (Neân noùi: Toâi ba y vaø bình baùt ñaày ñuû thoï trì y dö vaø thuyeát tònh. Neáu thieáu y baùt hoaêc chöa thoï trì vaø chöa thuyeát tònh neân nghó töø nghó thuyeát tònh, tuøy theo vieäc ñeå goïi). 5. Nghó bieát thaân maïnh yeáu, neân noùi: Nay toâi khoâng beänh coù theå haønh ñaïo ñöôïc. Neáu coù beänh neân noùi: Toâi coù beänh caàn phaûi ñieàu trò. Taùc phaùp taøn thöïc (thöùc aên dö): (Ñöùc Phaät daïy: Giöõ thöùc aên trong baùt thuû hình ñoái vôùi Tyø-kheo chöa ñuû thöùc aên, tròch vai aùo beân phaûi, quyø goái phaûi xuoáng ñaát noùi nhö sau): Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm! Toâi teân laø... thöùc aên ñaõ ñuû, xin tröôûng laõo vì toâi laøm phaùp taøn thöïc. (Tyø-kheo kia laáy thöùc aên roài hoûi: Thöùc aên naøy cho toâi phaûi khoâng? Ñaùp: Cho. Neân traû thöùc aên laïi cho ngöôøi khaùc, khoâng neân aên chæ laáy moät ít roài traû laïi. Laïi noùi: Thöùc aên naøy toâi ñaõ laøm

pheùp taøn thöïc cho tröôûng laõo roài. Phaùp baïch ñoàng lôïi thöïc tröôùc sau vaøo thoân xoùm: Ñaïi ñöùc nhaát taâm nieäm! Toâi Tyø-kheo teân laø... tröôùc thoï thænh vò... nay coù duyeân söï... muoán vaøo thoân xoùm... ñeán nhaø... toâi thöa vôùi Ñaïi ñöùc bieát. Phaùp baïch phi thôøi vaøo xoùm laøng. Baïch tröôûng laõo! Toâi phi thôøi vaøo xoùm laøng. Luaät Thaäp Tuïng ghi: Ñeán thaønh aáp, xoùm laøng... nhaø... (Ngöôøi tröôùc ñaùp): Coù theå. Phaùp phoøng hoä mua baùn caàu lôïi: (Luaät ghi: Neáu Tyø-kheo muoán mua baùn neân sai tònh nhaân noùi: Vì toâi ñem vaät naøy buoân baùn. Laïi neân nghó: Thaø sai ngöôøi kia ñöôïc lôïi cho mình, mình khoâng ñöôïc laøm lôïi cho mình. Phaùp ñeä töû muoán töø giaû ñi Hoøa thöôïng löôïng nghi: (Neáu treân ñöôøng coù nghi sôï, hoaëc ñi vôùi baïn khoâng hieåu bieát, khoâng bieát tuïng giôùi yeát-ma, Boá-taùt, hoaëc ngöôøi kia môùi khaát thöïc, khoù trì ñöôïc phaùp luaät, hieåu luaät nghi cuûa ngöôøi, hoaëc thích tranh chaáp, phaù Boá-taùt Taêng söï, hoaëc ngöôøi kia môùi maéc beänh, khoâng tuøy theo beänh maø cho thuoác vaø thöùc aên, khoâng ngöôøi nuoâi beänh. Neáu coù moät vieäc trong caùc vieäc aáy thì khoâng cho pheùp ñi. Neáu ñeä töû cöôõng ñi thì phaïm toäi Ba- daät-ñeà, khinh thaày. Neáu Hoøa thöôïng truø löôïng cho pheùp ñi phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Phaùp Tyø-kheo trì luaät ñeán neân ra nghinh ñoùn cuùng döôøng: (Ñöùc Phaät daïy: Nay vì caùc Tyø-kheo keát öùng hoïc phaùp ñaàu tieân. Neáu nghe Tyø-kheo trì luaät ñeán khoâng neân traùnh ñi, phaûi queùt töôùi, söûa sang phoøng oác vaø ngoïa cuï roài ñi ra nöûa do-tuaàn nghinh ñoùn. Choã nghi coù naïn neân mang y vaät duøng, laøm öôùt vaø soaït thöùc aên ngoï neân thænh thuyeát phaùp, neáu thaät caàu söï hieåu bieát neân

nhö phaùp thöa. Neáu hoûi böïc boäi thì khoâng neân traû lôøi. Saùng laøm thöùc aên tröôùc, thöùc aên sau, caàu thænh ôû laïi an cö, neân caàu vì ñaøn-vieät thí y. Caàn phaûi cuùng döôøng nhöõng thöù nhö vaäy, neáu khoâng phaïm toäi Ñoät-kieát-la). (Tyø-kheo trì luaät coù baûy nghi: 1. Ña vaên caùc phaùp. 2. Coù theå bieát ñöôïc phaùp vaø phi phaùp. 3. Truø löôïng Tyø-kheo-ni. 4. Kheùo giöõ lôøi thaày daïy. 5. Khi ñeán noùi ôû choã khaùc khoâng sôï. 6. Soáng trong giôùi luaät. 7. Bieát giôùi coäng vaø baát coäng).

SOÁ 1424 - BOÅN DI SA TAÉC YEÁT MA 791

Phaùp ngöôøi neân tuïng giôùi: (Coù moät truï xöù, Baït-nan-ñaø laøm Thöôïng toïa. Chuùng Taêng thænh thuyeát giôùi. Ñaùp: Tuïng queân roài. Caùc Tyø-kheo noùi: Tuïng queân taïi sao ôû treân choã Thöôïng toïa? Ñem vieäc naøy baïch Ñöùc Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Thöôïng toïa phaûi thuyeát giôùi, neáu khoâng thuyeát giôùi phaïm toäi Ñoät-kieát- la. Khoâng bieát thì laøm sao laøm Thöôïng toïa? Ñöùc Phaät daïy: ÔÛ treân moïi ngöôøi ñeàu goïi laø Thöôïng toïa). Phaùp toân ty leã kính cuûa hai chuùng Taêng Ni: (Ñöùc Phaät daïy: Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo tuøy thöù töï leã Thöôïng toïa. Caùc Tyø-kheo-ni ñaûnh leã taát caû caùc Tyø-kheo vaø cuõng tuøy theo thöù ñaûnh leã. Thöùc-xoa-ma-na ñaûnh leã taát caû Tyø-kheo vaø Tyø-kheo-ni cuõng tuøy theo thöù töï ñaûnh leã. Sa-di cuõng nhö vaäy. Phaùp kính leã: Cho pheùp Tyø-kheo-ni caùch Tyø-kheo khoâng gaàn khoâng xa chaáp tay ñeå ñaàu thöa: Hoøa na. Luaät Töù Phaàn ghi: Thaùp cuõng ñaûnh leã nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy: Khi aên chaùo, quaû, khi ñi kinh haønh, khi khoâng maëc ba y, khi toái, khi khoâng cuøng noùi, töùc giaän nhau nôi choã vaéng, taát caû nhöõng tröôøng hôïp naøy ñeàu khoâng ñaûnh leã. Phaïm laø toäi Ñoät-kieát-la. Yeát-ma naêm ngöôøi. Ngöôøi bò cöû khoâng cuøng noùi chuyeän. Boån noùi trò. Taâm taùn loaïn, ñieân, beänh hoaïi taâm, bieät tuïc, haønh Ma-na-ñoûa, Boån nhaät, A phuù ha na ñeàu khoâng neân ñaûnh leã. Tònh naêm sinh chuûng. Neáu aên quaû khoâng laøm naêm loaïi tònh chuûng (Löûa tònh, dao tònh, chim tònh, höông tònh vaø chöa thaønh chuûng tònh). Neáu aên reã neân laøm naêm loaïi chuûng tònh (Caét tònh, loät tònh, phaù tònh, röûa tònh vaø hoïa tònh). Neáu aên laù quaû neân laøm ba loaïi chuûng tònh (dao tònh, löûa tònh, vaø röûa tònh). Gom laïi trong moät ñoà ñöïng, neáu tònh moät goïi laø toång tònh). Phaùp maëc y cao thaáp. (Ñöùc Phaät daïy: Maëc y döôùi töø ñaàu goái trôû xuoáng chaân chöøng moät khuyûu tay, giöõ ôû treân cho hai beân ñeàu nhau, giöõ chaët ñaèng sau vaø coät chaët laïi). Phaùp thoï thænh öùng cuùng. (Baáy giôø coù tröôûng giaû thænh Phaät vaø Taêng. Tyø-kheo hoûi Ñöùc Phaät: Neáu ngöôøi thænh Taêng laø thænh ai? Ñöùc Phaät daïy: Neáu höôùng ñuùng ñeán ngöôøi ñoù ñaàu ñaûnh leã thænh. Tuy chaúng ñuùng höôùng ñeán, neáu vì ngöôøi xuaát gia giaûi thoaùt, hoaëc ngöôøi toïa thieàn, hoaëc ngöôøi ñoïc tuïng kinh, hoaëc ngöôøi sieâng laøm vieäc chuùng, tröø ngöôøi giôùi aùc coøn taát caû Taêng ñeàu neân aên. Neáu thænh Taêng neân aên caû hai chuùng. Tyø-kheo vaø Sa-di. Neáu thænh hai boä thì naêm chuùng aên). Coù naêm loaïi vaät boán phöông Taêng chuùng khoâng theå giöõ, khoâng

792 BOÄ LUAÄT 1

theå baùn vaø khoâng theå chia: 1. Ñaát ôû truï xöù. 2. Phoøng xaù. 3. Phaàn caàn duøng. 4. Quaû caây. 5. Hoa quaû. Taát caû Tyø-kheo Sa-moân Thích töû ñeàu coù phaàn trong ñoù. Neáu giöõ baùn hoaëc chia ñeàu phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Caùc oâng phaûi neân buoäc nieäm hieän tieàn, töï phoøng hoä taâm (Theá naøo goïi laø buoäc nieäm? Nghóa laø quaùn haønh boán nieäm xöù, trong thaân quaùn chieáu töø boû voâ minh ôû theá gian, hoaëc hoä quaùn ngoaøi thaân vaø cheá ngöï taâm, phaùp cuõng nhö vaäy. Theá naøo goïi laø taïi tieàn? Nghóa laø khi ñi, khi ñöùng, khi ngoài, khi naèm, hoaëc nguû, hoaëc thöùc, hoaëc ñi, hoaëc ñeán, xem xeùt tröôùc sau, hoaëc che thaân phuû ngöôõng, hoaëc maëc y trì baùt, hoaëc aên uoáng tieän lôïi, hoïaêc noùi, hoaëc im laëng thöôøng phaûi coù taâm aáy. Ñaây laø lôøi daïy cuûa Ta). Ñöùc Phaät baûo caùc Ly-xa: (Theá gian coù naêm baùu raát laø khoù gaëp 1. Taát caû chö Phaät Theá Toân. 2. Giaùo phaùp kheùo noùi cuûa chö Phaät. 3. Nghe phaùp khoù hieåu. 4. Theo giaùo phaùp thöïc haønh. 5. Khoâng queân aân nhoû). Phaùp cung döôõng cha meï(Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo, neáu ngöôøi traûi qua moät traêm naêm vai phaûi coõng meï, vai traùi coõng cha ôû treân ñaïi tieåu tieän, hoaëc ñem nhöõng vaät chaâu baùu quyù giaù, y phuïc, thöùc aên uoáng cuõng khoâng ñeàn ñaùp ñöôïc moät phaàn nhoû cuûa aân ñöùc sinh thaønh döôõng duïc. Töø nay cho pheùp caùc Tyø-kheo heát loøng, doác söùc cung döôõng cha meï, neáu khoâng cung döôõng thì phaïm toäi naëng.

LINH SÔN PHAÙP BAÛO ÑAÏI TAÏNG KINH TAÄP 71

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
SOÁ 1425
(QUYEÅN 1
10)
HOÄI VAÊN HOÙA GIAÙO DUÏC LINH SÔN ÑAØI BAÉC XUAÁT BAÛN

SOÁ 1425

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ Haùn Dòch: Ñôøi Ñoâng Taán, Tam taïng Phaät Ñaø Baït Ñaø La, ngöôøi Thieân Truùc vaø Sa-moân Phaùp Hieån.

QUYEÅN 1

Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ 4 PHAÙP BA LA DI

1. GIÔÙI: DAÂM DUÏC Neáu thieän nam coù loøng tin thuaàn thaønh, muoán ñöôïc naêm vieäc lôïi ích, phaûi giöõ gìn troïn veïn Luaät naøy. Theá naøo laø naêm vieäc lôïi ích? 1. Neáu thieän nam muoán xaây döïng phaùp Phaät, phaûi giöõ gìn troïn veïn Luaät naøy. 2. Neáu muoán chaùnh phaùp ñöôïc toàn taïi laâu daøi, phaûi giöõ gìn troïn veïn Luaät naøy. 3. Neáu muoán khoûi nghi ngôø, hoái haän, khoûi thöa hoûi

ngöôøi khaùc, phaûi giöõ gìn troïn veïn Luaät naøy. 4. Vì ñeå laøm choã nöông töïa cho nhöõng Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni do phaïm toäi maø sinh lo sôï, neân phaûi giöõ gìn troïn veïn Luaät naøy. 5. Vì muoán du hoùa moïi nôi maø khoâng bò chöôùng ngaïi, neân phaûi giöõ gìn troïn veïn Luaät naøy. Ñoù goïi laø thieän nam coù loøng tin thuaàn thaønh nhôø giöõ gìn Luaät naøy maø ñöôïc naêm vieäc lôïi ích. Neáu muoán giöõ troïn veïn Oai nghi do Phaät cheá

796 BOÄ LUAÄT 1

Thaønh töïu naêm coâng ñöùc Phaûi nghe Theá Toân daïy. Ngöôøi giöõ gìn Luaät naøy Kheùo nghe roõ yù nghóa Neáu giöõ ñöôïc troïn veïn Giôùi Luaät cuûa Ñöùc Phaät Laø xaây döïng phaùp Phaät Chính danh chaân Phaät töû. Phaùp Phaät ñöôïc truï laâu Chaùnh phaùp ñöôïc truyeàn baù Chaúng nghi ngôø ñieàu chi Khoûi phaûi hoûi keû khaùc. Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni Phaïm toäi coù choã döïa Ñi du hoùa phöông naøo Ñeàu khoâng gaëp chöôùng ngaïi. Ñöùc Theá Toân Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc töø luùc phaùt taâm tu taäp cho ñeán nay ñaõ thaønh töïu, vì muoán ñoä ngöôøi neân an truù taïi thaønh Xaù-veä. Chö Thieân, nhaân loaïi cung kính cuùng döôøng, toân troïng taùn thaùn, danh vang khaép möôøi phöông, xem Ngaøi nhö baäc toái thaéng trong caùc baäc ñaùng cuùng döôøng. Chuùng sinh naøo caàu phöôùc ñöùc, Ngaøi ban cho phöôùc ñöùc. Chuùng sinh naøo caàu keát quaû, Ngaøi ban cho keát quaû. Chuùng sinh naøo khoå naõo Ngaøi laøm cho an oån. Ngaøi vì chö Thieân, nhaân loaïi maø môû cöûa cam loà. Theá neân, möôøi saùu nöôùc lôùn khoâng nöôùc naøo laø khoâng phuïc tuøng. Nhöõng ai chính mình thaáy bieát caùch an truù cuûa Phaät thì ñeàu hieåu ñoù laø caùch an truù cuûa chö Thieân, laø caùch an truù cuûa Phaïm Thieân, laø caùch an truù cuûa Hieàn Thaùnh, laø caùch an truù cao caû nhaát, laø caùch an truù vôùi trí tueä tuyeät vôøi, ñöôïc töï taïi, tuøy yù maø an truù. Do ñoù, Ñöùc Nhö Lai an truù taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñang ngoài kieát giaø nhaäp ñònh moät mình taïi nôi thanh vaéng, sau khi xuaát ñònh lieàn suy nghó: “Vì nhaân duyeân gì maø sau khi chö Phaät dieät ñoä, giaùo phaùp khoâng toàn taïi laâu daøi? Vaø vì nhaân duyeân gì maø sau khi chö Phaät dieät ñoä, giaùo phaùp ñöôïc toàn taïi laâu daøi?”. Theá roài vaøo luùc xeá chieàu, sau khi xuaát ñònh, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñi ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ngoài sang moät beân. Ngoài xong, Toân giaû baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Con ngoài nhaäp ñònh taïi moät nôi thanh vaéng, sau khi xuaát ñònh, con suy nghó vì nhaân duyeân gì maø chö Phaät sau khi dieät ñoä, giaùo phaùp khoâng toàn taïi laâu daøi?

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 1 797

Vì nhaân duyeân gì maø sau khi chö Phaät dieät ñoä, giaùo phaùp ñöôïc toàn taïi laâu daøi?”. Khi aáy, Phaät baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: “Naøy Xaù-lôïi-phaát! Coù nhöõng Ñöùc Nhö Lai khoâng noùi roäng cho caùc ñeä töû caùc kinh nhö: Tu-ña- la, Ky-daï, Tho-kyù, Giaø-ñaø, Öu-ñaø-na. Nhö Thò ngöõ, Baûn-sinh, Phöông- quaûng, Vò-taèng-höõu. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Coù nhöõng Ñöùc Nhö Lai khoâng cheá giôùi cho caùc Thanh vaên, khoâng quy ñònh caùch thöùc tuïng Ba-la-ñeà- moäc-xoa (giôùi). Do

ñoù, sau khi Ñöùc Nhö Lai dieät ñoä giaùo phaùp khoâng toàn taïi laâu daøi. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Ví nhö thôï laøm hoa vaø ñeä töû ñem caùc thöù hoa coù nhieàu maøu saéc ñeå treân baøn, maø khoâng duøng chæ xaâu laïi, neáu coù gioù töø boán phöông thoåi ñeán, thì hoa seõ bay töù taùn. Vì sao theá? Vì khoâng duøng chæ xaâu laïi. Cuõng vaäy, naøy Xaù-lôïi-phaát! Ñöùc Nhö Lai naøo khoâng noùi roäng chín boä kinh cho caùc ñeä töû, khoâng cheá giôùi cho Thanh vaên, khoâng quy ñònh tuïng Ba-la-ñeà-moäc-xoa, thì sau khi Ñöùc Nhö Lai dieät ñoä giaùo phaùp khoâng toàn taïi laâu daøi. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Ñöùc Nhö Lai naøo noùi roäng chín boä kinh cho caùc ñeä töû, cheá giôùi cho Thanh vaên, quy ñònh tuïng Ba- la-ñeà-moäc-xoa, thì sau khi Ñöùc Nhö Lai dieät ñoä, giaùo phaùp toàn taïi laâu daøi. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Ví nhö thôï laøm hoa vaø ñeä töû ñem caùc thöù hoa coù nhieàu maøu saéc duøng chæ xaâu laïi, thì duø coù gioù töø boán phöông thoåi ñeán cuõng khoâng bay töù taùn. Vì sao vaäy? Vì ñaõ coù chæ xaâu. Cuõng vaäy, naøy Xaù- lôïi-phaát! Ñöùc Nhö Lai naøo noùi roäng chín boä kinh, cheá giôùi cho Thanh vaên, quy ñònh tuïng Ba-la-ñeà-moäc-xoa, thì sau khi Ñöùc Nhö Lai dieät ñoä, giaùo phaùp seõ toàn taïi laâu daøi. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Vì caùc nhaân duyeân aáy maø giaùo phaùp hoaëc toàn taïi laâu daøi, hoaëc khoâng toàn taïi laâu daøi". Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Kính xin Theá Toân noùi roäng chín boä kinh, kheùo cheá giôùi cho Thanh vaên, quy ñònh caùch thöùc tuïng Ba-la-ñeà-moäc-xoa, ñeå cho giaùo phaùp toàn taïi laâu daøi. Theá Toân haõy vì chö Thieân, nhaân loaïi maø môû cöûa cam loà". Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: "Neáu chöa coù nhaân duyeân laàm loãi thì Nhö Lai chöa cheá giôùi cho ñeä töû vaø chöa quy ñònh caùch thöùc tuïng Ba-la-ñeà- moäc-xoa. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Ví nhö Chuyeån luaân Thaùnh vöông chöa ñaët ra hình phaït, neáu nhö Baø-la-moân, cö só chöa phaïm phaûi loãi laàm. Cuõng vaäy, naøy Xaù-lôïi-phaát! Nhö Lai cuõng theá, neáu chöa coù nhaân duyeân laàm loãi thì Nhö Lai chöa cheá giôùi cho ñeä töû, chöa quy ñònh caùch thöùc tuïng Ba-la-ñeà-moäc-xoa. Nhöng naøy Xaù-lôïi-phaát! Trong vò lai, nhöõng thieän nam coù loøng tin chaân chaùnh ñoái vôùi phaùp Phaät, ñaõ boû nhaø xuaát gia, nhöng coù ngöôøi vì taâm loaïn ñieân ñaûo, khôûi leân töôûng tònh (Töôûng laàm

saéc ñeïp laø trong saïch), do ba ñoäc maõnh lieät maø phaïm caùc toäi loãi. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Chæ khi aáy, Nhö Lai môùi cheá giôùi cho caùc ñeä töû vaø quy ñònh caùch thöùc tuïng Ba-la-ñeà-moäc-xoa. Haõy thoâi ñi Xaù-lôïi-phaát, Nhö Lai töï bieát luùc naøo caàn phaûi laøm gì".

Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch: "Thöa vaâng! Baïch Theá Toân! Con hieåu

Ñöùc Nhö Lai bieát luùc naøo caàn phaûi laøm gì".

Baáy giôø Xaù-lôïi-phaát

Chaép tay baøy vai aùo

Tuøy ñaáng Chuyeån phaùp luaân.

Thænh caàu phaùp toái thaéng

Cung thænh Ñöùc Theá Toân

Nay thaät laø ñuùng luùc
Xin vì caùc ñeä töû
Maø cheá ñònh luaät nghi.
Ñeå giaùo phaùp cuûa Phaät
Ñöôïc toàn taïi maõi maõi.
Mong môû cöûa cam loà
Khai hoùa caû nhaân thieân.
Baäc truï thaân toái haäu
Ñaõ thöa thænh nhö vaäy.
Baáy giôø, Theá Toân daïy:
Toân giaû Xaù-lôïi-phaát
Ñeä töû chöa coù toäi
Taêng chuùng ñeàu thanh tònh
Chö Phaät chöa bao giôø
Chöa loãi maø cheá giôùi.
Ví nhö Chuyeån Luaân Vöông
Cai trò khaép theá giôùi
Khi ngöôøi chöa coù loãi
Maø ñaët ra hình phaït.
Ñaây cuõng ví nhö theá
Phaät laø thaày trôøi ngöôøi
Neáu ñeä töû chöa loãi
Thì chöa cheá giôùi luaät.
Khi coù ngöôøi phaïm toäi
Laàm loãi ñaõ phaùt sinh
Thì baäc thaày, trôøi, ngöôøi,
Môùi cheá ra luaät nghi.
SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 1 799

Quaù khöù nhö vò lai Maét Phaät ñaâu chaúng thaáy. Tuøy theo vieäc naëng nheï Maø cheá giôùi naëng nheï. Phaùp naøy ñöôïc tuyeân thuyeát Taïi ngoâi röøng Kyø-hoaøn Xaù-lôïi-phaát cung thænh Theá Toân daïy nhö vaäy. Khi aáy, caùc Tyø-kheo baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Vì sao caùc Tyø- kheo chöa coù loãi laàm maø Toân giaû Xaù-lôïi-phaát laïi cung thænh Theá Toân cheá giôùi, quy ñònh caùch thöùc tuïng Ba-la-ñeà-moäc-xoa?”. Phaät daïy caùc Tyø-kheo: “Xaù-lôïi-phaát khoâng nhöõng ngaøy nay chöa coù loãi laàm xaûy ra laïi thænh caàu Ta cheá giôùi, xöa kia, taïi moät thoân xoùm nôi moät thaønh aáp noï, daân chuùng cö só chöa coù loãi laàm maø oâng cuõng thænh caàu Ta cheá ra caùc hình phaït”. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Chaúng leõ ngaøy xöa ñaõ töøng coù vieäc nhö theá sao?”. Phaät daïy: “Ñuùng nhö theá”. Caùc Tyø-kheo laïi baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Xin Theá Toân vui loøng keå laïi, chuùng con muoán nghe”. Phaät daïy caùc Tyø-kheo: “Trong thôøi

quaù khöù coù moät thaønh teân Ba- la-naïi, nöôùc teân Ca-thi, vò quoác vöông trò vì luùc aáy hieäu laø Ñaïi Danh Xöng, duøng phaùp cai trò, khoâng coù keû thuø oaùn, luoân haønh boá thí, giöõ giôùi, thöông yeâu daân chuùng, thaâu phuïc quyeán thuoäc, trong nöôùc daân chuùng ñoâng ñuùc, giaøu coù, an vui, thoân aáp xoùm laøng gaø bay gaëp nhau. Muoân daân caû nöôùc ñeàu thöông kính nhau, duøng ñuû thöù ngheä thuaät ñeå cuøng chung höôûng an laïc. Khi aáy, coù vò Ñaïi thaàn teân laø Ñaøo-lôïi, coù nhieàu möu keá, suy nghó nhö sau: "Ngaøy nay taïi vöông quoác naøy töï nhieân giaøu coù maø daân chuùng ñoâng ñuùc, thaønh aáp xoùm laøng gaø bay gaëp nhau. Muoân daân caû nöôùc ñeàu thöông kính nhau, duøng ñuû thöù ngheä thuaät ñeå cuøng nhau höôûng an laïc". Roài vò Ñaïi thaàn aáy ñeán taâu vôùi quoác vöông: "Ngaøy nay ñaát nöôùc naøy töï nhieân giaøu coù, daân chuùng ñoâng ñuùc, thaønh aáp xoùm laøng gaø bay gaëp nhau. Muoân daân caû nöôùc ñeàu thöông kính nhau, duøng ñuû thöù ngheä thuaät ñeå cuøng nhau chung höôûng an laïc. Xin Ñaïi vöông ngay luùc naøy haõy cheá ra hình phaït, chôù ñeå vui quaù maø sinh ra nhöõng loãi laàm". Vua noùi: "Thoâi thoâi, lôøi ñeà nghò aáy khoâng theå ñöôïc. Vì sao theá? Vì loãi laàm chöa phaùt sinh maø cheá ra hình phaït laøm chi".

800 BOÄ LUAÄT 1

Vò Ñaïi thaàn laïi taâu vôùi Vua: "Neân ñeà phoøng vieäc chöa xaûy ra, chôù ñeå vui quaù maø sinh ra loãi laàm".

Khi aáy, nhaø Vua suy nghó: "Vò Ñaïi thaàn naøy thoâng minh, möu trí, giao tieáp roäng, khoù coù theå kìm cheá ngay ñöôïc, giôø ñaây neáu ta khieån traùch thì y seõ naûy sinh oaùn haän". Theá roài, ñeå baûo ban teá nhò vò Ñaïi thaàn, nhaø Vua lieàn noùi keä nhö sau:

Ngöôøi theá löïc deã saân,
Khoù maø khieån traùch lieàn.
Deã khieán hoï phaïm loãi
Vieäc naøy thaät khoâng theå.
Ñaïi nhaân giaøu loøng töø
Ngöôøi trí coù loãi thaät
Coøn phaûi xem xeùt laïi
Thöông xoùt khi tröøng phaït.
Ngöôøi aùc laøm phieàn ngöôøi
Khoâng xeùt kyõ loãi hoï
Maø gia taêng hình phaït
Toån mình tieáng aùc taêng
Nhö Vua öa phaãn noä, Haïi oan gia löông thieän.
Tieáng aùc ñoàn boán phöông
Khi cheát rôi ñöôøng aùc.
Ñem chaùnh phaùp daïy daân
Thaân mieäng yù thanh tònh

Nhaãn nhuïc tu töù ñaúng
Môùi laø Vua muoân daân.
Vua ñöùng treân moïi ngöôøi
Phaûi kìm cheá phaãn noä
Thöông yeâu keû coù toäi
Tha thöù giaûm hình phaït.
Vò Ñaïi thaàn nghe Vua noùi, caûm thaáy hoan hyû, lieàn ñoïc keä:
Ñaïi vöông baäc toái thaéng
Xin maõi che chôû daân.
Nhaãn nhuïc töï ñieàu phuïc
Keû oaùn seõ caûm aân.
Ñöùc cuûa Vua buûa khaép
Cô nghieäp vöõng muoân ñôøi
Duøng ñaïo trò thieân haï
SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 1 801

Thöôøng laøm Vua ngöôøi trôøi. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: “Quoác vöông Danh Xöng luùc aáy ñaâu phaûi ai khaùc maø chính laø Ta ñaây, vaø Ñaïi thaàn Ñaøo-lôïi laø Toân giaû Xaù- lôïi-phaát vaäy. Khi aáy caùc tröôûng giaû cö só ôû caùc thaønh aáp xoùm laøng chöa coù loãi laàm gì maø oâng xin Ta cheá ñònh hình phaït. Ngaøy nay caùc Tyø-kheo cuõng chöa coù loãi laàm gì maø oâng laïi xin Ta vì caùc ñeä töû cheá ra giôùi luaät vaø quy ñònh caùch thöùc tuïng Ba-la-ñeà-moäc-xoa”. Sau khi Ñöùc Theá Toân an truù an laïc taïi thaønh Xaù-veä, lieàn cuøng vôùi naêm traêm Ñaïi Tyø-kheo vaây quanh tröôùc sau du haønh trong nhaân gian ñeán nöôùc Kieàu-taùt-la, xoùm Canh-ñieàn Baø-la-moân, khi ñeán nôi, lieàn an truù taïi röøng Canh-ñieàn. Roài vaøo luùc xeá chieàu, Ñöùc Theá Toân xuaát ñònh, quan saùt treân döôùi, xung quanh boán phía, nhìn khoaûnh ñaát baèng phaúng tröôùc maët vöøa mæm cöôøi vöøa ñi kinh haønh. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát thaáy Theá Toân sau khi xuaát ñònh, quan saùt treân döôùi khaép nôi, nhìn khoaûnh ñaát tröôùc maët baèng phaúng vöøa mæm cöôøi vöøa ñi kinh haønh. Thaáy vaäy, Toân giaû lieàn ñeán choã caùc Tyø- kheo, noùi vôùi caùc thaày: “Caùc vò Tröôûng laõo! Vöøa roài toâi thaáy Ñöùc Theá Toân, sau khi xuaát ñònh, quan saùt khaép nôi... ñi kinh haønh lui tôùi. Naøy caùc Tröôûng laõo! Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri khoâng khi naøo khoâng coù lyù do maø laïi mæm cöôøi . Neáu ñeán thöa hoûi, aét haún chuùng ta seõ nghe Phaät daïy veà nhöõng vieäc tieàn kieáp xa xöa. Ngaøy nay chuùng ta haõy ñeán thöa hoûi Theá Toân veà yù nghóa aáy, xem Phaät daïy theá naøo, chuùng ta seõ phuïng haønh”. Caùc Tyø-kheo nghe Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi theá, lieàn cuøng Xaù-lôïi- phaát ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, ñoaïn cuøng Phaät ñi kinh haønh. Theá roài, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch vôùi Phaät: “Vöøa roài, con thaáy Theá Toân sau khi xuaát ñònh, quan saùt boán phöông... ñi kinh haønh lui tôùi, con lieàn ñeán choã caùc Tyø-kheo, noùi vôùi caùc Tyø-kheo nhö sau: “Naøy caùc Tröôûng laõo! Vöøa roài toâi thaáy Theá Toân sau khi xuaát ñònh, quan saùt boán phöông... ñi

kinh haønh lui tôùi. Naøy caùc Tröôûng laõo! Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri khoâng khi naøo voâ cöù maø laïi mæm cöôøi. Neáu chuùng ta ñeán thöa hoûi, aét seõ nghe Theá Toân noùi veà nhöõng vieäc tieàn kieáp xa xöa. Ngaøy nay chuùng ta phaûi ñeán thöa hoûi Theá Toân veà yù nghóa aáy, xem Phaät daïy theá naøo, roài chuùng ta seõ phuïng haønh". Baïch Theá Toân! chaúng hay vì nhaân duyeân gì maø Theá Toân laïi mæm cöôøi?". Luùc naøy, Ñöùc Theá Toân ñöa caùnh tay saéc vaøng, chæ xuoáng ñaát noùi vôùi Xaù-lôïi-phaát: "OÂng thaáy khoaûnh ñaát naøy chaêng?". Toân giaû Xaù-lôïi-phaát thöa: "Thöa vaâng Theá Toân, con ñaõ thaáy".

802 BOÄ LUAÄT 1

Phaät daïy: "Khoaûnh ñaát naøy laø khu vöôøn xöa kia cuûa Ñöùc Phaät Ca- dieáp, coøn choã kia laø Tinh xaù cuûa Ngaøi, nôi kia laø choã ñi kinh haønh, vaø choã noï laø nôi ngoài thieàn". Khi aáy, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát lieàn laáy y Taêng-giaø-leâ xeáp laïi laøm tö, roài ñaët vaøo choã ñaát aáy. Ñaët xong, tròch aùo baøy vai phaûi, quyø goái phaûi treân ñaát, chaép tay baïch Phaät: "Kính mong Theá Toân ngoài leân toøa naøy, ñeå cho khoaûnh ñaát naøy thaønh ra hai choã ngoài cuûa hai Ñöùc Phaät". Ñöùc Theá Toân chaáp nhaän lôøi thænh caàu, lieàn ngoài leân ñoù. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ngoài sang moät beân maø baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Coù bao nhieâu vieäc lôïi ích maø Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri vì ñeä töû cheá ra giôùi luaät vaø quy ñònh caùch thöùc tuïng Ba-la-ñeà-moäc-xoa?". Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: "Coù möôøi vieäc lôïi ích neân chö Phaät Nhö Lai vì ñeä töû cheá giôùi, quy ñònh caùch thöùc tuïng Ba-la-ñeà-moäc-xoa. Möôøi vieäc lôïi ích ñoù laø: 1. Vì thaâu phuïc Taêng chuùng. 2. Vì nhaèm trieät ñeå thaâu phuïc Taêng chuùng. 3. Vì muoán cho Taêng chuùng an laïc. 4. Vì ñeå thaâu phuïc nhöõng ngöôøi khoâng bieát hoå theïn. 5. Vì ñeå cho nhöõng ngöôøi bieát hoå theïn cö truù yeân oån. 6. Vì ñeå cho nhöõng ngöôøi khoâng tin khieán hoï tin töôûng. 7. Vì ñeå cho nhöõng ngöôøi ñaõ tin taêng theâm loøng tin. 8. Vì muoán döùt heát phaùp laäu hoaëc ngay trong hieän taïi. 9. Vì ñeå cho nhöõng laäu hoaëc chöa sinh khoâng theå sinh khôûi. 10. Vì muoán cho chaùnh phaùp ñöôïc toàn taïi laâu daøi. Chính vì muoán duøng möôøi vieäc lôïi ích naøy ñeå môû cöûa cam loà cho chö Thieân vaø nhaân loaïi maø Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri cheá giôùi cho caùc ñeä töû, quy ñònh caùch thöùc tuïng Ba-la-ñeà-moäc-xoa". Baáy giôø Xaù-lôïi-phaát Tròch vai phaûi chaép tay Tuøy thuaän chuyeån phaùp luaân Thöa hoûi Ñöùc Toái Thaéng. Vò thoï thaân cuoái cuøng Chaép tay thöa hoûi xong Baáy giôø Ñöùc Toái Thaéng Noùi vôùi Xaù-lôïi-phaát: Coù möôøi thöù coâng ñöùc Maø Nhö Lai ñaõ bieát

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 1 803

Neân cheá ra giôùi luaät Cho taát caû ñeä töû. Thaâu giöõ Taêng trieät ñeå Khieán Taêng truù an laïc Thaâu phuïc keû voâ sæ Ngöôøi hoå theïn yeân oån Ngöôøi khoâng tin khieán tin Ngöôøi ñaõ tin, tin hôn. Hieän taïi heát laäu hoaëc Laäu chöa sinh, khoâng sinh. Chaùnh phaùp toàn taïi maõi, Môû caùnh cöûa cam loà Chaùnh phaùp naøy ñöôïc thuyeát ÔÛ taïi röøng Canh-ñieàn. Xaù-lôïi-phaát thöa hoûi, Theá Toân ñaùp nhö vaäy. Sau khi Ñöùc Theá Toân an truù an laïc taïi xoùm Canh-ñieàn thuoäc

nöôùc Kieàu-taùt-la, lieàn töø ñaây ñi ñeán nöôùc Baït-kyø. Theá Toân cuøng naêm traêm Tyø-kheo, sau khi ñeán nöôùc Baït-kyø, thaønh Tyø-xaù-ly, lieàn an truù taïi moät Tinh xaù coù laàu gaùc trong röøng raäm. Baáy giôø taïi thaønh Tyø-xaù-ly, daân chuùng ñoùi khoå, nguõ coác thieáu thoán, xöông traéng ñaày ñöôøng, khaát thöïc khoù khaên. Taïi thaønh Tyø-xaù-ly naøy coù moät ngöôøi con trai cuûa tröôûng giaû teân Da-xaù, coù loøng tin, boû nhaø xuaát gia. Vì thaân phuï oâng teân Ca-lan-ñaø, neân caùc ngöôøi tu haønh ñeàu goïi oâng laø Ca-lan-ñaø con. Luùc aáy bò maát muøa, khaát thöïc khoù khaên, neân moãi khi ñeán giôø aên, oâng thöôøng veà nhaø thoï trai. Ngöôøi meï noùi vôùi Da-xaù: “Naøy con, con thaät quaù khoå, caïo boû raâu toùc, khoaùc maëc aùo xaáu, caàm baùt ñi xin aên, bò ngöôøi ñôøi cheâ cöôøi. Ngaøy nay trong nhaø ta coøn taøi saûn raát nhieàu, tieàn cuûa cha meï con vaø nhöõng cuûa baùu cuûa toå tieân, nay giao heát cho con, con muoán laøm gì thì laøm. Hôn nöõa ngöôøi vôï yeâu cuûa con nay vaãn coøn ñoù, ñang cuøng soáng vôùi gia ñình, vaäy maø con phaûi cam chòu nhöõng lao khoå nhö theá laøm gì! Con neân veà nhaø höôûng thuù vui cuûa naêm duïc, tha hoà boá thí cuùng döôøng Tam baûo gieo troàng caùc coâng ñöùc”. Da-xaù thöa vôùi meï: “Xin meï haõy thoâi ñi, con chæ thích tu phaïm haïnh maø thoâi”. Meï oâng laïi khuyeân ñeán laàn thöù hai thöù ba nhö laàn ñaàu, vaø Da-xaù cuõng traû lôøi nhö tröôùc. Ngöôøi meï laïi baûo moät laàn nöõa: “Neáu con khoâng thích soáng ôû nhaø thì phaûi löu laïi gioøng gioáng cuûa nhaø ta ñeå

noái doõi toâng ñöôøng, ñöøng ñeå cho nhaø cöûa bò tuyeät dieät, cuûa caûi bò sung coâng”. Da-xaù thöa vôùi meï: “Neáu meï muoán con löu laïi gioøng gioáng thì con xin vaâng lôøi”. Meï oâng raát hoan hyû, laäp töùc vaøo phoøng vôï oâng, noùi vôùi ngöôøi vôï môùi cöôùi aáy: “Con haõy söûa soaïn gaáp, maëc nhöõng y phuïc gì maø tröôùc kia Da-xaù thích nhaát ñeå ra gaëp noù”. Ngöôøi vôï ñaùp: “Xin vaâng”, lieàn trang ñieåm nhö meï choàng daïy. Baáy giôø, Da-xaù cuøng vôùi vôï mình giao hoan, nhö ngöôøi theá tuïc. Ngöôøi vôï lieàn thoï thai, ñuû thaùng beøn sinh con. Gia ñình cuøng baøn baïc: “Tröôùc kia nhaân xin ñeå laïi gioøng gioáng, vì theá, giôø ñaây neân ñaët teân ñöùa beù laø Tuïc Chuûng. Bôûi vaäy, ngöôøi ñôøi baáy giôø ñeàu goïi noù laø Tuïc Chuûng, ngöôøi cha cuõng goïi Tuïc Chuûng, meï cuõng goïi Tuïc Chuûng, toå tieân Tuïc Chuûng keå caû tieàn cuûa cuõng ñeàu goïi laø Tuïc Chuûng. Vì theá maø tieáng xaáu truyeàn ñi khaép, keû ñaïo ngöôøi tuïc ñeàu nghe tieáng. Khi aáy, Da-xaù nghe tieáng xaáu loan truyeàn con mình laø Tuïc Chuûng neân raát hoå theïn veà nhöõng ñieàu nghe ñöôïc, lieàn suy nghó: “Trong caùc Sa- moân doøng hoï Thích chöa töøng nghe vieäc nhö theá bao giôø. Ñieàu ñoù ñuùng phaùp hay phi phaùp. Nay ta neân ñem vieäc naøy thöa roõ vôùi Toân giaû Xaù-lôïi- phaát, ñeå Xaù-lôïi-phaát ñem vieäc naøy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân, tuøy Theá Toân daïy nhö theá naøo, ta seõ phuïng haønh”. Theá roài, Da-xaù laäp töùc ñi ñeán choã Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, noùi roõ vieäc treân. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát lieàn cuøng vôùi Da-xaù ñi ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ngoài sang moät beân. Ngoài xong, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñem vieäc treân thöa ñaày ñuû vôùi Theá Toân. Baáy

giôø, Phaät hoûi Da-xaù: “OÂng quaû thaät coù laøm vieäc aáy chaêng?”. Da-xaù ñaùp: “Thaät coù! Baïch Theá Toân”. Phaät noùi: “Theá laø Da-xaù ñaõ phaïm loãi naëng. Trong caùc Tyø-kheo taêng chöa coù vieäc aáy. OÂng laø keû ngu si, ñaàu tieân môû caùnh cöûa phaïm troïng toäi, chöa coù laäu hoaëc maø khôûi leân laäu hoaëc. Thieân ma Ba-tuaàn thöôøng tìm ñeán choã yeáu keùm cuûa Tyø-kheo maø chöa coù cô hoäi. Nay oâng laø ngöôøi ñaàu tieân môû ra con ñöôøng ngaén cuûa ma aùc. Nay oâng ñaõ phaù huûy caây côø chaùnh phaùp maø döïng leân caây côø cuûa ma Ba-tuaàn. OÂng laø keû ngu si, thaø duøng dao beùn caét ñöùt thaân sinh (döông vaät), hoaëc laø ñeå vaøo trong mieäng raén ñoäc, hoaëc ñeå trong mieäng choù daïi, hoaëc ñeå treân ngoïn löûa döõ, hoaëc ñeå treân loø than hoàng, chôù khoâng neân cuøng giao hoan vôùi phuï nöõ. Naøy Da-xaù! OÂng khoâng töøng nghe Ta duøng voâ soá phöông tieän ñeå cheâ traùch söï daâm duïc hay sao? Naøo laø duïc töùc say meâ, duïc laø löûa döõ ñoát heát

goác thieän cuûa ngöôøi, duïc laø hoïa lôùn. Ta laïi duøng voâ soá phöông tieän ca ngôïi ly duïc, ñoaïn duïc, vöôït qua duïc. Nay vì sao oâng laøm ñieàu baát thieän nhö theá hôõi Da-xaù? Ñieàu ñoù laø phi phaùp, phi luaät, chaúng phaûi lôøi Phaät daïy, khoâng theå duøng noù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän”. Khi aáy, caùc Tyø-kheo baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Vì sao trong chuùng Taêng chöa coù laäu hoaëc maø Tyø-kheo Da-xaù naøy laïi khôûi leân laäu hoaëc, ñaàu tieân môû ra cöûa toäi loãi?”. Phaät daïy caùc Tyø-kheo: “Ngöôøi naøy khoâng phaûi chæ coù ngaøy nay, trong luùc giaùo phaùp cuûa Ta chöa coù laäu hoaëc maø khôûi leân laäu hoaëc ñaâu”. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Trong quaù khöù oâng ta ñaõ töøng coù vieäc nhö theá chaêng?”. Phaät baûo: “Ñuùng theá”. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Chuùng con mong ñöôïc nghe”. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Trong thôøi quaù khöù, luùc theá giôùi naøy ñaõ ñeán giai ñoaïn keát thuùc, caùc chuùng sinh ñeàu leân coõi trôøi Quang AÂm, neân quaû ñaát naøy ñöôïc hình thaønh. Roài caùc chuùng sinh töø coõi trôøi Quang AÂm trôû laïi coõi naøy. Luùc ñoù, thaân cuûa caùc chuùng sinh aáy ñeàu coù aùnh saùng ñeïp, coù thaàn tuùc töï taïi, laáy nieàm vui thieàn ñònh laøm thöùc aên, caùc vaät caàn thieát (muoán chi coù naáy). AÙnh saùng cuûa caùc chuùng sinh aáy chieáu qua laãn nhau, khoâng coù maët trôøi, maët traêng, tinh tuù, cuõng khoâng coù ngaøy ñeâm, cuõng khoâng tính moät thaùng, nöûa thaùng. hay moät naêm boán muøa gì heát. Khi aáy, quaû ñaát naøy, chaát ñaát töï nhieân coù muøi vò, maøu saéc, höông thôm, ngoït ngon ñuû caû, chaúng khaùc gì vò cam loà treân coõi trôøi. Baáy giôø, coù moät chuùng sinh khinh suaát, thoâ thaùo, ham muoán, lieàn neám thöû vò ñaát, thaáy coù muøi thôm, daàn daàn laáy duøng, lieàn sinh taâm tham ñaém. Caùc chuùng sinh khaùc thaáy vieäc nhö theá, laàn hoài baét chöôùc, tranh nhau laáy aên. Luùc chuùng sinh aên vò ñaát roài, thaân theå naëng neà, aùnh saùng lieàn maát, say ñaém naêm duïc, maát heát thaàn tuùc, vì theá maø theá giôùi coù maët trôøi, maët traêng, tinh tuù, toái saùng, nöûa thaùng, moät thaùng, Xuaân, Haï, Thu, Ñoâng”. Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo: “Chuùng sinh khinh suaát, thoâ thaùo aáy chaúng ai xa laï, maø chính laø Tyø-kheo Da-xaù ñoù. Thôøi aáy

chuùng sinh chöa coù laäu hoaëc maø Da-xaù khôûi leân laäu hoaëc ñaàu tieân. Ngaøy nay laïi ôû trong Taêng chuùng thanh tònh maø ñaàu tieân môû cöûa laäu hoaëc". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Tyø-kheo Da-xaù naøy töø tröôùc ñeán nay ñeàu nhö theá sao? Vì leõ gì meï oâng laïi kheùo baøy phöông tieän, duøng söï daâm duïc ñeå duï doã, löøa doái con mình?".

806 BOÄ LUAÄT 1

Phaät baûo vôùi caùc Tyø-kheo: "Khoâng nhöõng ngaøy nay meï Da-xaù kheùo baøy phöông tieän ñeå duï doã löøa doái con mình, maø trong quaù khöù cuõng ñaõ duï doã, löøa doái". Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Ñaõ töøng coù nhö theá sao?". Phaät noùi: "Ñuùng theá". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Chuùng con muoán ñöôïc nghe". Phaät baûo vôùi caùc Tyø-kheo: "Vaøo thôøi quaù khöù coù moät kinh thaønh teân Ba-la-naïi, nöôùc teân Ca-thi. Baáy giôø, coù Vua hieäu laø Ñaïi Danh Xöng, xa lìa moïi oaùn thuø, haønh boá thí, giöõ giôùi, yeâu thöông ngöôøi vaät, duøng chaùnh phaùp cai trò, kheùo thaâu phuïc quyeán thuoäc. Moät hoâm, ñeä nhaát phu nhaân cuûa Vua vaøo luùc saùng sôùm, leân laàu cao ñeå xem tinh tuù, boãng thaáy moät con nai chuùa saéc vaøng, töø phöông Nam ñi qua treân hö khoâng vaø ñi xuoáng phöông Baéc. Phu nhaân thaáy roài, lieàn suy nghó: "Neáu ta ñöôïc taám da cuûa con nai vaøng naøy duøng laøm neäm thì khoâng coøn gì aân haän nöõa, nhöôïc baèng khoâng ñöôïc thì coøn laøm ñeä nhaát phu nhaân laøm chi?". Lieàn töï nhuû, neáu ta noùi vôùi ngöôøi khaùc laø thaáy moät con nai chuùa saéc vaøng thì ai maø tin ñöôïc. Laïi nghó nhö sau: "Neáu baûo laø nai thì khoâng theå ñi treân hö khoâng; coøn neáu baûo ñi treân hö khoâng thì khoâng theå noùi laø nai". Theá roài, phu nhaân buoàn raàu, sôï khoâng ai tin, lieàn côûi boû ngoïc anh laïc, maëc y phuïc xaáu xí ñi vaøo phoøng öu saàu. Baáy giôø, Vua giaûi quyeát xong coâng vieäc trieàu chính, lieàn töø cung ñieän trôû veà phoøng rieâng, khoâng thaáy ñeä nhaát phu nhaân, lieàn hoûi ngöôøi haàu, ngöôøi haàu ñaùp: "Phu nhaân vöøa môùi vaøo nghæ trong phoøng Öu naõo". Vua lieàn ñeán ñoù, hoûi phu nhaân: "Ai xuùc phaïm aùi khanh theá? Ñaïi thaàn hay vöông töû? Hay caùc phu nhaân vaø keû haàu naøo khaùc? Neáu keû naøo xuùc phaïm aùi khanh, traãm seõ vì aùi khanh maø nghieâm trò hoï. Nay khanh coøn caàn thöù gì nöõa khoâng? Neáu thích vaøng baïc, chaâu baùu höông hoa anh laïc, traãm seõ cung caáp; hoaëc muoán töøng phaït ai thì haõy noùi". Vua hoûi ñuû ñieàu nhö theá, nhöng phu nhaân khoâng traû lôøi. Vua lieàn ñi ra noùi vôùi caùc phu nhaân khaùc, keå caû Ñaïi thaàn, thaùi töû vaø moïi ngöôøi: "Caùc khanh haõy ñeán hoûi xem yù phu nhaân theá naøo". Moïi ngöôøi vaâng lôøi, cuøng ñeán hoûi phu nhaân ñuû ñieàu, nhöng phu nhaân vaãn im laëng khoâng traû lôøi. Vua beøn sai ngöôøi haàu gaùi kyø cöïu ñeán hoûi phu nhaân moät laàn nöõa. Vì ngöôøi haàu naøy sinh tröôûng trong cung Vua, coù nhieàu kinh nghieäm lieàn ñi vaøo phoøng hoûi phu nhaân: "Vua laø choã nöông töïa cuûa phu nhaân maø sao Vua hoûi phu nhaân laïi im laëng khoâng ñaùp? Neáu phu nhaân coù yeâu caàu ñieàu chi

thì coù lyù do gì maø khoâng ñöôïc. Ai xuùc phaïm phu nhaân? Ñaïi thaàn, vöông töû hay caùc phu nhaân khaùc? Neáu phu nhaân muoán tröøng trò keû naøo haõy taâu vôùi Ñaïi vöông, chöù phu nhaân im laëng, oaùn haän, chaúng thieät thoøi laém sao? Neáu phu nhaân ruûi coù cheát, thì Ñaïi vöông cuõng khoâng theå cheát theo, maø aâu saàu laø cuøng. Trong nhöõng ngaøy thaùng aáy, trong nöôùc seõ coù caùc vò Saùt-ñeá-lôïi, Baø-la-moân, tröôûng giaû, cö só, nhöõng ai coù con gaùi ñeïp, ñoan trang (aét seõ ñem ñeán daâng Vua), Vua seõ cuøng hoï thoï höôûng hoan laïc, lieàn queân heát öu saàu. Roát cuoäc, phu nhaân seõ cheát voâ ích maø thoâi. Neáu phu nhaân khoâng noùi, coù khaùc naøo ngöôøi caâm naèm moäng trong luùc nguû, ai maø thaáy ñöôïc". Luùc aáy, phu nhaân nghe lôøi noùi cuûa ñaùm thanh y (ngöôøi haàu), lieàn töï suy nghó: "Ñaây quaû laø lôøi noùi chí lyù", lieàn noùi vôùi ñaùm thanh y: "Khoâng ai xuùc phaïm ta caû. Ta nhôù moät chuyeän maø khoù noùi quaù, caùc ngöôi haõy nghe ta noùi: Moät buoåi saùng sôùm gaàn ñaây, ta leân laàu xem tinh tuù, khi aáy ta thaáy moät con nai chuùa saéc vaøng, töø phöông Nam ñi ñeán treân hö khoâng sang phöông Baéc. Neáu ta baûo vôùi keû khaùc con nai ñi treân hö khoâng thì ai tin. Ta muoán ñöôïc taám da cuûa noù ñeå laøm neäm maø khoâng ñöôïc, do theá maø öu saàu töï nghó: Laøm phu nhaân cuûa Vua maø laøm gì!". Nghe xong nhöõng lôøi aáy, caùc thanh y lieàn ñeán taâu vôùi nhaø Vua. Vua bieát ñöôïc yù cuûa phu nhaân neân raát ñoãi vui möøng, lieàn hoûi nhöõng keû beà toâi beân caïnh: "Ai coù theå laáy ñöôïc taám da cuûa con nai vaøng aáy? Nay ta caàn noù ñeå duøng laøm taám neäm". Caùc quan ñaùp: "Ñaïi vöông neân hoûi caùc thôï saên". Vua lieàn baûo caùc quan haõy truyeàn leänh cho taát caû thôï saên trong nöôùc ta phaûi taäp trung heát veà ñaây, nhö lôøi keä: Chö Thieân tuøy nieäm caûm Vua chuùa ban leänh truyeàn Ngöôøi giaøu caäy cuûa caûi Keû ngheøo caäy söùc löïc. Sau khi leänh Vua ban truyeàn nhö theá, taát caû thôï saên trong nöôùc ñeàu taäp trung veà heát, roài taâu vôùi Vua: "Chaúng hay Ñaïi vöông truyeàn daïy ñieàu chi?". Vua baûo caùc thôï saên: "Nay ta ñang caàn gaáp taám da cuûa con nai vaøng ñeå laøm chieác neäm, caùc khanh haõy vì ta maø gaáp ruùt tìm kieám noù". Caùc thôï saên lieàn taâu Vua: "Xin Ñaïi vöông haõy cho chuùng thaàn veà trong ít laâu ñeå chuùng thaàn cuøng baøn vieäc naøy". Vua noùi: "Traãm chaáp thuaän". Ñoaïn caùc thôï saên trôû veà cuøng nhau baøn baïc: "Caùc vò saên baén laâu nay coù ai ñaõ töøng nghe thaáy con nai saéc vaøng chöa nhæ?". Hoï traû lôøi nhau: "Toå tieân cuûa chuùng toâi töø xöa ñeán nay thöôøng ñi saên baén, maø chöa töøng nghe teân con nai saéc vaøng, chöù ñöøng noùi laø chính maét troâng thaáy".

808 BOÄ LUAÄT 1

Theá roài caùc thôï saên cuøng nhau laäp öôùc: "Nay chuùng ta ñeán traû lôøi Ñaïi vöông, ñöøng ñeå coù nhöõng yù kieán baát ñoàng". Do vaäy, khi ñeán yeát kieán Vua, moãi ngöôøi ñeàu taâu: "Toå tieân chuùng toâi töø xöa ñeán nay keá thöøa ngheà saên baén, maø chöa töøng nghe ai noùi ñeán teân con nai saéc vaøng, chöù ñöøng noùi chính maét thaáy noù". Roài noùi keä: Vua coù quyeàn töï do Caàu muoán chi ñöôïc naáy. Vua beøn ra leänh quan Höõu ty baét caùc thôï saên giam vaøo nguïc. Khi aáy, coù moät thôï saên teân laø San-xaø, söùc löïc maïnh meõ, ñuoåi kòp loaøi thuù, khi

baén chim bay, baùch phaùt baùch truùng. Y suy nghó: Ñaùm thôï saên chuùng ta voâ toäi maø bò giam trong nguïc, ta phaûi nghó keá gì ñeå thoaùt khoûi noãi khoå naøy. Vaäy ta phaûi taâu Vua, xin Vua cho ñi tìm nai. Neáu tìm ñöôïc thì toát, baèng khoâng tìm ñöôïc ta seõ giaûi thoaùt caùc baïn beø ra khoûi nhaø giam. Nghó theá, y lieàn taâu vôùi Vua: "Taâu Ñaïi vöông, ñaõ coù ngöôøi naøo nghe hay thaáy con nai saéc vaøng chöa?". Vua noùi vôùi ngöôøi thôï saên: "Ngöôi coù theå ñeán hoûi phu nhaân". Ñoaïn, ngöôøi thôï saên lieàn ñeán vöông cung hoûi phu nhaân: "Thöa phu nhaân! Ñaõ coù ai thaáy hay nghe con nai saéc vaøng chaêng?". Phu nhaân ñaùp: "Chính ta ñích thaân thaáy noù". Ngöôøi thôï saên hoûi: "Thaáy noù ôû ñaâu?" Phu nhaân ñaùp: "Vaøo luùc tôø môø saùng, ta leân laàu xem tinh tuù, boãng thaáy moät con nai chuùa saéc vaøng töø phöông Nam, ñi qua treân hö khoâng roài xuoáng phía Baéc". Ngöôøi thôï saên naøy voán laønh ngheà xem töôùng caàm thuù, neân bieát con nai vaøng chuùa aáy hieän cö truù ôû phöông Nam, nhöng ñi kieám aên phöông Baéc. Nôi noù cö truù hoaøn toaøn khoâng theå bieát ñöôïc, phaûi ñeán choã noù kieám aên tìm caùch baét noù maø thoâi. Theá roài, ngöôøi thôï saên caàm laáy cung teân, ñi laàn veà phöông Baéc, ñeán Tuyeát Sôn. Baáy giôø, trong nuùi aáy coù moät vò Tieân nhaân cö truù, xung quanh nôi aáy coù suoái chaûy, ao hoà vaø hoa traùi sum sueâ. ÔÛ ñaây vò Tieân nhaân aùp duïng hai phöông phaùp ñeå tröø loøng tham duïc: Moät laø khoå haïnh. Hai laø nhaøn cö. Luùc naøy, ngöôøi thôï saên giaáu caùc duïng cuï saên baén, aên maëc giaû ngöôøi thöôøng, ñeán choã vò Tieân nhaân, leã baùi thöa hoûi. Vò Tieân nhaân naøy ôû trong hoác nuùi laâu ngaøy, ít khi gaëp ai, neân luùc thôï saên ñeán thaêm, raát ñoãi vui möøng, beøn môøi ngoài, roài ñem quaû ngon, nöôùc ngoït ra thieát ñaõi aân caàn. Ngöôøi thôï saên lieàn noùi: "Toân giaû ôû nôi naøy ñaõ laâu hay môùi ñaây?". Tieân nhaân ñaùp: "Töø luùc ñeán ñaây tôùi nay ñaõ traûi qua thôøi gian nhö

theá...". Thôï saên laïi hoûi Tieân nhaân: "Töø ngaøy Toân giaû ñeán ñaây tôùi nay ñaõ töøng thaáy coù vieäc gì khaùc thöôøng chaêng?". Tieân nhaân ñaùp: "Ñaõ töøng thaáy". Thôï saên laïi hoûi: "Theá, Toân giaû thaáy chuyeän gì?". Tieân nhaân ñaùp: "ÔÛ phía nam nuùi naøy coù moät caây Ni-caâu-luaät, thöôøng coù moät con nai chuùa saéc vaøng, bay ñeán treân caây, aên laù caây aáy no neâ roài bay ñi". Ngöôøi thôï saên nghe theá, raát ñoãi vui möøng, lieàn suy nghó: "Chaéc coù leõ ñoù laø con nai chuùa saéc vaøng maø phu nhaân ñaõ thaáy. Ngaøy nay ta ñöôïc nghe vieäc naøy, theá laø nguyeän voïng ta saép thaønh töïu roài, beøn noùi giaû laû sang chuyeän khaùc, chôït hoûi: "Ñöôøng ñeán caây Ni-caâu-luaät ôû höôùng naøo?". Tieân nhaân lieàn traû lôøi: "Töø ñaây ra ñi, ôû khoaûng giöõa coù ñoaïn ñöôøng cong v.v..." ñaâu ñoù noùi roõ raøng. Chaøng thôï saên nghe xong, vui möøng, chuùc laønh roài ra ñi, trôû veà choã caát duïng cuï saên baén, caàm laáy, roài thaúng ñöôøng ñi tôùi ñoù. Töø xa, anh troâng thaáy caây aáy caønh laù thöa thôùt, nhöng boùng raâm che khuaát khaù roäng. Anh ta ñeán beân caây, tìm kieám nai chuùa, nhöng khoâng thaáy tung tích vaø choã aên cuûa noù ñaâu caû. Anh lieàn ngoài nuùp döôùi caây, laëng leõ theo doõi. Theo doõi khoâng laâu, anh boãng thaáy con nai chuùa gioáng nhö con nhaïn

chuùa, töø hö khoâng bay ñeán, ñaäu leân treân caây, maøu saéc ngôøi saùng, chieáu roõ hang nuùi, aên laù no neâ, roài veà phöông Nam. Ñoaïn anh suy nghó: “Caây naøy cao vuùt, khoâng theå duøng löôùi buûa hay cung teân baén tôùi ñöôïc, bieát laøm theá naøo ñeå baét noù? Nay ta haõy trôû veà thaønh Ba-la-naïi, nôi ñaây coù nhieàu vò Ñaïi thaàn, vöông töû thoâng minh, trí tueä, ta haõy vaán keá hoï”. Theá roài, anh trôû laïi cung ñình, taâu vôùi nhaø Vua: “Taâu Ñaïi vöông! Ñuùng nhö phu nhaân thaáy, nhöng choã con nai truù, khoâng theå duøng löôùi buûa hay cung teân baén tôùi, khoâng coù caùch naøo baét ñöôïc noù”. Vua baûo ngöôøi thôï saên: “Ngöôi haõy ñeán thöa roõ vôùi phu nhaân”. Thôï saên lieàn ñeán thöa phu nhaân: “Toâi ñaõ thaáy con nai chuùa saéc vaøng, nhöng khoâng theå duøng löôùi buûa hay cung teân baén tôùi, khoâng bieát laøm sao ñeå baét ñöôïc noù”. Phu nhaân hoûi: “Choã ôû cuûa con nai aáy taïi nôi naøo?”. Ñaùp: “Noù ôû treân caây Ni-caâu-luaät, aên laù caây no, roài trôû veà phöông Nam”. Lieàn noùi keä: Saùt-lôïi traêm phöông tieän Baø-la-moân gaáp boäi

Vua coù ngaøn möu keá Phuï nöõ keá voâ löôïng. Phu nhaân cuûa Vua coù nhieàu möu keá nhö theá neân baûo thôï saên: “Ngöôi mang maät ñeán caây aáy, roài leo leân boâi vaøo laù caây. Con nai nghe muøi thôm cuûa maät, seõ aên laù caây, aên heát choã aáy, ngöôi seõ boâi laàn ñeán choã buûa löôùi”. Thôï saên theo lôøi chæ baûo, vaøo laïi trong nuùi, mang maät leân caây, boâi vaøo laù caây. Con nai aáy bay ñeán, cöù theo laù caây coù maät maø aên, choã naøo khoâng coù maät boâi thì nai khoâng aên, choã naøo coù maät thì laàn löôït aên tôùi, nhö keä noùi: Thuù röøng tin muõi mình Phaïm chí tin saùch töôùng Vua chuùa caäy höõu ty Ai coù nieàm tin naáy. Con nai aáy cöù theo muøi thôm maø aên laù caây, laàn laàn xuoáng ñeán choã giaêng löôùi. Thôï saên suy nghó: “Neáu ta gieát noù laáy da thì chöa thaät laø quyù, ta phaûi baét soáng ñem veà môùi ñöôïc”. Theá roài, thôï saên baét nai nhoát vaøo cuõi, ñem ñi ngang qua choã cuûa vò Tieân nhaân. Vò Tieân nhaân töø xa troâng thaáy, thaát kinh than: “OÂi, tai hoïa thaûm khoác! Duø coù theå bay treân hö khoâng maø khoâng theå thoaùt khoûi tay keû aùc naøy”. Lieàn hoûi teân thôï saên aùc ñoäc: “OÂng duøng noù ñeå laøm gì?”. Thôï saên ñaùp: “Vò ñeä nhaát phu nhaân cuûa nöôùc Ca-thi caàn da ñeå laøm moät taám neäm”. Tieân nhaân laïi hoûi: “Con nai naøy sau khi cheát maøu saéc nhö theá naøo oâng coù bieát khoâng? Vì beân trong coøn sinh khí neân maøu saéc cuûa noù môùi nhö theá, baét soáng noù ñem veà oâng môùi ñöôïc thöôûng”. Laïi hoûi tieáp: “OÂng duøng phöông phaùp naøo maø baét ñöôïc noù?”. Thôï saên ñaùp: “Toâi duøng phöông phaùp nhö theá maø baét ñöôïc noù”. Baáy giôø, Tieân nhaân töï laáy laøm möøng vì mình ñaõ kheùo soáng aån daät, neân môùi khoâng phaïm nhöõng ñieàu aùc ñoù, nghó thöông phu nhaân ñaõ söû duïng phöông tieän aùc ñoäc vaø ñau xoùt cho con nai chuùa vì tham muøi vò maø bò khoán khoå. Theá roài, Tieân nhaân ñoïc baøi keä: AÙc nhaát treân ñôøi naøy Khoâng gì hôn tham vò Noù meâ hoaëc phaøm phu. Vaø daõ thuù trong röøng. Do tham tröôùc höông vò Maø phaûi chòu khoå naõo.

Luùc aáy, thôï saên hoûi Tieân nhaân: “Toâi phaûi duøng phöông tieän gì ñeå nuoâi döôõng con nai naøy haàu ñem veà ñeán trong nöôùc maø vaãn coøn soáng?”. Tieân nhaân ñaùp: “Laáy maät boâi leân laù caây duøng ñeå nuoâi noù, vaø khi veà ñeán kinh thaønh, laáy maät hoøa vôùi löông khoâ maø nuoâi döôõng noù”. Ñoaïn thôï saên laàn hoài ñi ngang qua nhaân gian maø trôû veà nöôùc. Con nai naøy thaân hình thon thaû dung saéc nhö vaøng roøng, söøng traéng nhö ngoïc, maét maøu da cam, taát caû nhöõng ngöôøi troâng thaáy, khoâng ai khoâng cho laø tuyeät ñeïp. Khi thôï saên ñem nai veà gaàn ñeán thaønh Ba-la-naïi, Vua nghe nai ñaõ veà, lieàn ra leänh trong thaønh söûa sang ñöôøng saù, queùt doïn, ñoát höông, doäng chuoâng, ñaùnh troáng ñeå ñoùn tieáp nai chuùa. Ngöôøi ñi xem ñoâng nhö maây tuï, khoâng ai laø khoâng hoan hyû, chuùc möøng nhaø Vua ñaõ ñöôïc ñieàm laønh töø phöông xa ñeán. Luùc phu nhaân troâng thaáy vui möøng khaáp khôûi, khoâng theå kìm cheá ñöôïc, lieàn tôùi oâm choaøng laáy nai chuùa.Cuõng vì tröôùc ñaây taâm cuûa phu nhaân yeâu thích, tham ñaém quaù naëng, neân saéc vaøng cuûa nai chuùa bieán maát. Vua noùi vôùi phu nhaân: “Saéc vaøng cuûa nai chuùa boãng nhieân bieán maát, bieát laøm sao ñaây?”. Phu nhaân traû lôøi nhaø Vua: “Con nai naøy giôø ñaây trôû thaønh vaät voâ duïng, vaäy neân thaû noù ñi”. Baáy giôø, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Con nai chuùa saéc vaøng thuôû aáy ñaâu phaûi ai khaùc, chính laø Tyø-kheo Da-xaù ngaøy nay, vaø phu nhaân tröôùc kia laø meï cuûa Da-xaù hoâm nay. Töø xöa ñeán nay baø ñaõ duøng nhieàu phöông tieän ñeå quyeán ruõ con mình khieán sinh ra tham ñaém, phaûi chòu nhieàu khoå naõo”. Roài Phaät baûo caùc Tyø-kheo: “Nhöõng Tyø-kheo naøo cö truù taïi thaønh Tyø-xaù-ly haõy baûo hoï taäp trung veà caû ñaây”. Khi ñoù, Theá Toân nhaân söï vieäc aáy höôùng ñeán caùc Tyø-kheo noùi roäng nhöõng nhaân duyeân khieán sinh ra caùc loãi laàm, khieån traùch nhöõng ngöôøi ñaõ taïo ra loãi laàm, roài tuøy thuaän thuyeát phaùp cho caùc Tyø-kheo. Theá Toân daïy: “Vì möôøi vieäc lôïi ích maø Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri cheá giôùi cho caùc ñeä töû, quy ñònh caùch thöùc tuïng Ba-la-ñeà-moäc- xoa. Veà möôøi vieäc lôïi ích nhö treân kia ñaõ noùi roõ. Vì leõ ñoù maø Nhö Lai töø nay trôû ñi phaûi cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, ñeå cho nhöõng ai chöa nghe, khieán ñöôïc nghe, nhöõng ai nghe roài neân nghe laïi: - Neáu Tyø-kheo naøo ñaõ thoï giôùi giöõa chuùng Taêng hoøa hôïp maø haønh daâm, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung (vôùi chuùng Taêng). Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Tyø-xaù-ly (noùi roäng nhö treân), luùc aáy taïi thaønh Tyø-xaù-ly coù hai ngöôøi con gioøng hoï Ly-xa, thuoäc gia

ñình coù nieàm tin, boû nhaø xuaát gia. Vì ôû thaønh Tyø-xaù-ly naøy ai cuõng bieát caùc oâng, neân ñöôïc cuùng döôøng boán thöù ñaày ñuû. Khi ñeán giôø khaát thöïc, caùc Tyø-kheo naøy khoaùc y caàm baùt vaøo xoùm laøng trong thaønh khaát thöïc, vì khoâng thaâu phuïc thaân, mieäng, yù, khoâng giöõ nieäm hieän tieàn vaø khoâng thaâu phuïc caùc caên, neân taâm yù taùn loaïn, nhieãm ñaém saéc duïc, cho saéc duïc laø saïch seõ, loøng duïc maõnh lieät, lieàn suy nghó: “Ta maëc phaùp phuïc maø haønh duïc thì thaät laø baát tieän. Ta phaûi côûi boû phaùp phuïc, maëc aùo theá tuïc, khoâng trôû veà Taêng chuùng trong voøng baûy ngaøy, ñeå töï do haønh ñoäng”. Suy

nghó theá roài hai thaày côûi boû caø-sa, maëc aùo theá tuïc vaø haønh daâm thoûa maõn. Qua heát baûy ngaøy, hai thaày maëc laïi phaùp phuïc, veà vôùi Taêng chuùng. Sau khi veà soáâng vôùi Taêng chuùng hai thaày töï thaáy nhôøm tôûm veà nhöõng vieäc mình ñaõ laøm, beøn suy nghó: “Thaät chöa töøng nghe thaáy moät vò Sa- moân naøo laïi laøm moät vieäc nhö theá. Nay ta haõy ñem vieäc naøy thöa vôùi Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, nhôø Xaù-lôïi-phaát ñi ñeán Theá Toân trình baøy ñaày ñuû söï vieäc aáy. Neáu Phaät coù daïy ñieàu chi thì ta haõy phuïng haønh”. Theá roài hai Tyø-kheo ñi ñeán Toân giaû Xaù-lôïi-phaát trình baøy ñaày ñuû nhö treân. Ñoaïn Toân giaû Xaù-lôïi-phaát daãn hai Tyø-kheo ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem söï vieäc keå treân baïch roõ vôùi Theá Toân. Phaät baûo Xaù-lôïi-phaát: “Phaûi baûo hoï rôøi khoûi ñaây, ñoù laø nhöõng keû ngu si, khoâng ñöôïc xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc trong giaùo phaùp cuûa Nhö Lai nöõa”. Nhöng Xaù-lôïi-phaát vì loøng thöông xoùt, tròch vai aùo phaûi, quyø goái chaép tay, baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Trong vò lai coù nhöõng thieän nam, coù loøng tin giaùo phaùp Theá Toân, boû nhaø xuaát gia, nhöng vì taâm yù meâ muoäi, ñieân ñaûo, khôûi leân töôûng tònh (cho saéc ñeïp laø saïch seõ), do ba nghieäp quaù maïnh ñeán noãi khoâng bieát hoå theïn. Kính xin Theá Toân môû ra phöông tieän ñeå cho caùc thieän nam aáy ñöôïc xuaát gia thoï giôùi Cuï tuùc laïi trong giaùo phaùp cuûa Ñöùc Nhö Lai”. Baáy giôø, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: “Haõy goïi caùc Tyø-kheo ñang cö truù taïi thaønh Tyø-xaù-ly taäp trung caû veà ñaây. Ta seõ cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: - Neáu Tyø-kheo naøo ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc giöõa chö Taêng hoøa hôïp, trong khi chöa xaû giôùi maø haønh daâm, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc coäng truù. Laïi moät tröôøng hôïp nöõa xaûy ra trong luùc Phaät an truù taïi thaønh Tyø- xaù-ly (noùi roäng nhö treân). Khi aáy, caùc Tyø-kheo an cö taïi nhieàu nôi, an cö xong, ñi veà Tyø-xaù-ly, ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã, thaêm hoûi. Thaêm

hoûi xong, theo thöù töï nhaän phoøng an truù, phoøng heát khoâng ñuû choã, neân coù ngöôøi phaûi taïm truù nôi haønh lang cuûa nhöõng thaûo am beân goác caây ôû giöõa ñaùm ñaát troáng. Luùc aáy coù moät Tyø-kheo ñang ngoài beân goác caây suy nghó nhö sau: “Xuaát gia theo Phaät giaùo thaät laø quaù khoå, tu phaïm haïnh cuõng quaù khoù khaên, ban ngaøy thì gioù taùp, naéng thieâu, ban ñeâm thì bò raén ñoäc, muoãi moøng caén ñoát. Tu phaïm haïnh trong giaùo lyù Ñöùc Phaät thaät söï ta khoâng kham noåi”. Khi vò Tyø-kheo aáy buïng nghó, mieäng noùi nhö theá, thì caùc Tyø-kheo khaùc nghe ñöôïc, hoï lieàn hoûi thaày: “Thaày ñònh xaû giôùi sao?”. Vò aáy ñaùp: “Khoâng xaû giôùi. Toâi chæ nghó theá, vì sôï mình khoâng kham noåi tu phaïm haïnh trong giaùo phaùp cuûa Ñöùc Nhö Lai maø thoâi”. Caùc Tyø-kheo beøn ñem nhaân duyeân (söï kieän) aáy ñeán baïch vôùi Theá Toân Tyø-kheo kia ñònh xaû giôùi. Baáy giôø, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: “Goïi thaày Tyø-kheo kia ñeán ñaây”. Khi vò aáy ñeán, Phaät hoûi: “OÂng xaû giôùi thaät sao?”. Thaày ñaùp: “Baïch Theá Toân! Khoâng xaû”. Phaät hoûi: “Vì nhaân duyeân gì maø ñeán nhö theá?” Thaày ñaùp: “Baïch Theá Toân! Con ngoài beân goác caây, loøng nghó, mieäng noùi: Boû nhaø xuaát gia, soáng

trong giaùo phaùp cuûa Phaät thaät quaù cöïc khoå, ta khoâng kham noåi tu phaïm haïnh trong giaùo phaùp cuûa Phaät". Phaät noùi vôùi Tyø-kheo aáy: "Vì sao oâng ñaõ coù nieàm tin, boû nhaø xuaát gia, soáng trong giaùo phaùp cuûa Nhö Lai maø laïi nghó ta khoâng ñuû gaéng nhaãn tu phaïm haïnh trong giaùo phaùp cuûa Nhö Lai?". Ñoaïn Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Thaày Tyø-kheo aáy khoâng phaûi laø xaû giôùi, ñoù goïi laø giôùi suùt keùm; thaày chæ noùi leân nhöõng lôøi noùi veà giôùi suùt keùm cuûa mình, theá neân, phaïm toäi Thaâu-lan-giaù". Theá roài Phaät baûo caùc Tyø-kheo: "Goïi taát caû Tyø-kheo cö truù taïi thaønh Tyø-xaù-ly khieán hoï taäp trung heát veà ñaây, nhöõng ai chöa nghe thì phaûi nghe, ai nghe roài thì neân nghe laïi: - Neáu Tyø-kheo naøo ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc giöõa chuùng Taêng hoøa hôïp, chöa traû giôùi, giôùi suùt keùm, khoâng xaû giôùi maø haønh daâm, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc coäng truù. Laïi moät tröôøng hôïp khaùc khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä. Khi aáy, taïi thaønh Xaù-veä coù moät tröôûng giaû teân Nan-ñeà, thuoäc gia ñình coù tín taâm, boû nhaø xuaát gia; vì ôû ñaây ai cuõng bieát oâng, neân ñöôïc cuùng döôøng boán thöù ñaày ñuû. Coù nhieàu vò khaùc cuõng teân Nan-ñeà, nhöng chæ coù Tröôûng laõo Nan-ñeà naøy thì khi ñi cuõng thieàn, khi ñöùng cuõng thieàn, khi

ngoài cuõng thieàn vaø khi naèm cuõng thieàn. Cho neân ngöôøi thôøi aáy goïi thaày laø Thieàn Nan-ñeà. Luùc naøy, Nan-ñeà caát moät thaûo am trong röøng Khai Nhaõn duøng ñeå tu taäp. Vaøo ñaàu ñeâm, giöõa ñeâm vaø cuoái ñeâm, thaày ñeàu laáy haïnh tu taäp laøm söï nghieäp, neân ñöôïc thieàn ñònh cuûa theá tuïc, nhö vaäy traûi ñöôïc baûy naêm. Nhöng sau baûy naêm, thaày thoái thaát (maát) thieàn ñònh, neân thöôøng nöông töïa beân moät coäi caây ñeå tu taäp, mong tìm laïi thieàn ñònh ñaõ maát. Khi aáy, hoï haøng nhaø ma thöôøng duøng phöông tieän rình raäp, tìm choã sô hôû cuûa nhöõng ngöôøi tu theo chaùnh phaùp, môùi bieán thaønh hình ngöôøi ñoan chaùnh khoâng gì saùnh baèng, duøng ñuû thöù höông hoa, anh laïc trang ñieåm thaân mình, ñeán tröôùc Nan-ñeà, goïi thaày, noùi: "Naøy Tyø-kheo, haõy ñeán ñaây, cuøng ta giao hoan". Nan-ñeà laäp töùc noùi: "Loaøi taø aùc, cuùt nhanh! Loaøi taø aùc, cuùt nhanh!". Mieäng thaày noùi, nhöng maét khoâng nhìn ñeán. Thieân nöõ laïi noùi nhö treân ñeán laàn thöù hai, thöù ba, vaø Nan-ñeà cuõng ñaùp laïi hai Ba laàn: "Loaøi taø aùc, cuùt nhanh! Loaøi taø aùc, cuùt nhanh!", maø khoâng nhìn ñeán. Luùc naøy, Thieân nöõ beøn côûi boû anh laïc, ñeå loä thaân theå, ñöùng tröôùc Nan-ñeà, noùi vôùi thaày: "Naøo, chuùng ta cuøng nhau haønh daâm". Khi aáy, Nan-ñeà nhìn thaáy thaân theå Thieân nöõ, loøng duïc phaùt sinh, lieàn ñaùp: "Ñöôïc thoâi". Ñoaïn Thieân nöõ töø töø ñi lui. Nan-ñeà goïi theo: "Ngöôi haõy döøng laïi moät tí, ñeå chuùng ta cuøng nhau giao hoan". Nan-ñeà ñi tôùi, thì Thieân nöõ raûo böôùc nhanh hôn. Nan-ñeà ñuoåi theo ñeán beân haøo Kyø-hoaøn. Trong haøo aáy coù moät xaùc cheát cuûa con ngöïa nhaø Vua. Thieân nöõ ñeán beân xaùc ngöïa lieàn aån hình khoâng hieän nöõa. Khi aáy, Nan-ñeà vì loøng duïc khôûi leân quaù maïnh, lieàn haønh daâm vôùi xaùc ngöïa, ñeán luùc loøng duïc laéng xuoáng, lieàn suy nghó: "Ta ñaõ laøm moät vieäc raát teä haïi, khoâng phaûi laø phaùp cuûa Sa-moân, ta vì loøng

tin xuaát gia, maø nay phaïm toäi Ba-la- di thì coøn maëc phaùp phuïc, thoï duïng cuûa tín thí laøm chi nöõa". Ñoaïn thaày côûi phaùp phuïc vaét leân tay phaûi, tay traùi che thaân, ñi ñeán Kyø-hoaøn, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Thöa caùc Tröôûng laõo, toâi phaïm Ba-la-di, toâi phaïm Ba-la-di". Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ñang ñi kinh haønh chaäm raõi tröôùc saân Kyø- hoaøn, suy nghó veà nghieäp cuûa mình, beøn baûo nhau: "Ñoù laø thaày toïa thieàn Nan-ñeà, ngöôøi tu phaïm haïnh, khoâng phaûi phaïm Ba-la-di". Nan-ñeà laïi noùi: "Thöa caùc Tröôûng laõo, khoâng phaûi theá, toâi phaïm Ba-la-di thaät maø". Caùc Tyø-kheo lieàn hoûi do nguyeân nhaân gì maø phaïm. Nan-ñeà beøn

trình baøy ñaày ñuû söï vieäc nhö treân. Caùc Tyø-kheo lieàn ñem vieäc aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Chính thieän nam Nan-ñeà töï noùi mình phaïm troïng toäi, neân phaûi ñuoåi ñi". Ñoaïn caùc Tyø-kheo theo lôøi Phaät daïy, ñuoåi Nan-ñeà ñi, roài baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao Tröôûng laõo Nan-ñeà tu phaïm haïnh ñaõ laâu maø coøn bò coâ thieáu nöõ aáy meâ hoaëc?". Phaät baûo caùc Tyø-kheo: "Khoâng phaûi ngaøy nay Tyø-kheo Nan-ñeà môùi bò Thieân nöõ meâ hoaëc khieán cho thoái thaát phaïm haïnh maø trong quaù khöù cuõng bò Thieân nöõ aáy meâ hoaëc laøm cho maát phaïm haïnh". Caùc Tyø-kheo laïi baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Ñaõ töøng coù nhö theá sao?". Phaät noùi: "Ñuùng theá!". Roài baûo vôùi caùc Tyø-kheo: "Trong thôøi quaù khöù, coù moät thaønh teân Ba-la-naïi, nöôùc teân Ca-thi. Baáy giôø, taïi nöôùc A-baøn-ñeà ôû phöông Nam coù ngöôøi ngoaïi ñaïo xuaát gia, thuoäc gioøng hoï Ca-dieáp, thoâng minh, hoïc roäng, laõo luyeän ñoái vôùi caùc ñieån tòch, tinh xaûo moïi ngheä thuaät, khoâng gì laø khoâng am töôøng. Vò ngoaïi ñaïo aáy giuùp Vua trò nöôùc. Khi Vua nöôùc aáy duøng caùc hình phaït ñeå trò toäi boïn gian taëc nhö: Chaët tay, chaân, xeûo tai muõi, raát laø ñau ñôùn. Baáy giôø, vò ngoaïi ñaïo aáy traàm ngaâm suy nghó: "Ta ñaõ xuaát gia, taïi sao laïi cuøng vôùi nhaø Vua tham döï vieäc naøy?". Lieàn taâu vôùi Vua: "Xin Ñaïi vöông cho toâi xuaát gia". Vua lieàn ñaùp: "Thaày ñaõ xuaát gia roài, vì sao coøn xin xuaát gia nöõa?". Vò aáy noùi: "Taâu Ñaïi vöông! Toâi nay tham döï vaøo caùc loaïi hình phaït laøm khoå naõo chuùng sinh theá naøy thì sao goïi laø xuaát gia?". Vua lieàn hoûi: "Nay thaày muoán xuaát gia theo ñaïo naøo?". Vò aáy ñaùp: "Taâu Ñaïi vöông! Toâi muoán xuaát gia ñeå hoïc ñaïo tieân". Vua noùi: "Ñöôïc, tuøy yù thaày". Baáy giôø, caùch thaønh Ba-la-naïi khoâng xa, coù moät daõy nuùi haøng traêm ngoïn, trong ñoù coù suoái chaûy, hoà nöôùc, hoa quaû sum seâ, oâng lieàn vaøo nuùi aáy, caát moät tinh xaù, roài tu taäp theo phaùp moân ngoaïi ñaïo, ñaït ñöôïc thieàn ñònh theá tuïc, vaø ñaéc nguõ thaàn thoâng. Vaøo tieát thaùng tö, oâng aên caùc quaû döa, do boán ñaïi khoâng thích hôïp, neân luùc ñi tieåu, tinh khí theo ra. Luùc aáy coù ñaøn nai ñang soáng töøng baày, thöôøng ñi theo nhau, nhaân khaùt nöôùc ñi tìm nöôùc uoáng, moät con ñaõ uoáng nhaàm nöôùc tieåu aáy khieán chaát baát tònh (tinh khí) thaám vaøo mieäng roài theo ñöôøng sinh duïc vaøo trong töû cung - quaû baùo cuûa chuùng sinh khoù maø nghó noåi - do ñoù maø thuï thöù hai. Con nai aáy thöôøng aên coû, uoáng nöôùc beân trieàn nuùi, ñeán khi ñuû thaùng, tôùi ngaøy

sinh nôû, gaëp luùc vò Tieân nhaân ñi haùi quaû. Nhaân vì sinh con khoù neân con nai keâu la bi thieát, vò Tieân nhaân ngôõ laø nai bò thuù döõ laøm haïi, neân ñeán cöùu, lieàn thaáy noù sinh moät em beù trai. Tieân nhaân thaáy theá, laáy laøm quaùi laï, lieàn suy nghó: "Vì sao suùc vaät laïi sinh ra ngöôøi!". Roài nhaäp ñònh tö duy, thaáy ñöôïc nguyeân nhaân, ñoù chính laø con mình, neân ñaâm ra yeâu meán ñöùa treû aáy, beøn duøng y boïc laïi ñem veà nuoâi döôõng, vaø thöôøng ñem noù ñeán choã nai meï ñeå nai cho buù, daàn daàn lôùn leân, ñöôïc ñaët teân laø Loäc-ban. Vì do meï sinh neân treân mình loang loå gioáng nhö meï, theá neân ñaët teân Loäc-ban. Ñoàng töû aáy laàn laàn khoân lôùn, ñeán naêm baûy tuoåi thì bieát kính troïng toân tröôûng, nhaân aùi hieáu töø, thöôøng haùi quaû, mang nöôùc cuùng döôøng Tieân nhaân. Khi aáy, Tieân nhaân thaàm nghó: "Caùi ñaùng sôï nhaát trong thieân haï khoâng gì hôn laø phuï nöõ". Lieàn daïy con: "Caùi ñaùng sôï nhaát khoâng gì hôn laø phuï nöõ, neàn chính trò baïi vong, ñöùc haïnh bò baêng hoaïi, ñeàu do noù caû". Daïy nhö theá roài, oâng lieàn duøng thaàn thoâng nhaäp ñònh, töï hoùa, nhö baøi keä taû: Heát thaûy moïi chuùng sinh Khoâng ai traùnh khoûi cheát Ra ñi tuøy theo nghieäp Töï nhaän laáy quaû baùo. Laøm thieän sinh leân trôøi Taïo aùc vaøo ñaïi nguïc Haønh ñaïo tu phaïm haïnh Heát laäu, ñöôïc Nieát-baøn. Theá roài Tieân nhaân meänh chung. Baáy giôø, ñoàng töû tònh tu phaïm haïnh, ñaït ñöôïc boán thieàn cuûa ngoaïi ñaïo, phaùt sinh naêm thaàn thoâng, ñöôïc Ñaïi thaàn löïc, coù theå dôøi nuùi, chaän döùng doøng nöôùc, hoaëc rôø maët trôøi, maët traêng. Luùc naøy, Ñeá Thích côõi voi traéng du haønh trong theá gian ñeå xem ai hieáu thuaän cha meï, cuùng döôøng Sa-moân, Ba-la-moân, ai boá thí, giöõ giôùi, tu phaïm haïnh. Luùc Ñeá Thích ñang du haønh, boãng thaáy ñoàng töû Tieân nhaân aáy, lieàn thaàm nhuû: "Neáu ñoàng töû naøy muoán caàu Ñeá Thích, Phaïm Vöông, ñeàu coù theå ñöôïc, vaäy ta caàn sôùm loaïi tröø y", nhö lôøi keä: Chö Thieân vaø loaøi ngöôøi Taát caû moïi chuùng sinh Khoâng ai thoaùt troùi buoäc Do hai thöù kieát söû Keo kieät vaø ganh tî

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 1 817

Cheát phaûi sinh coõi aùc. Ñoaïn noùi veà chö Thieân, hoï coù ba loaïi troáng duøng trong ba luùc: Luùc chö Thieân vaø A-tu-la ñaùnh nhau, thì ñaùnh troáng thöù nhaát. Luùc caùc loaøi hoa trong vöôøn Caâu-tyø-la nôû, thì ñaùnh troáng thöù hai. Khi taäp hoïp chö Thieân taïi giaûng ñöôøng thieän phaùp ñeå nghe phaùp, thì ñaùnh troáng thöù ba. Khi aáy, Ñeá Thích ñaùnh troáng thuyeát phaùp, voâ soá traêm ngaøn Thieân töû ñeàu taäp hoïp veà ñoù. Hoï beøn hoûi Ñeá Thích: "Coù ñieàu chi daïy baûo chaêng?". Ñeá Thích noùi vôùi hoï: "Coõi Dieâm-phuø-ñeà coù Tieân nhaân ñoàng töû teân laø Loäc-ban, y coù coâng ñöùc lôùn, ta muoán duøng phöông tieän ñeå haõm haïi y". Voâ soá Thieân töû nghe noùi theá khoâng vui, lieàn töï nhuû thaàm: "Neáu haõm haïi ngöôøi aáy thì chö Thieân seõ suy giaûm, maø chuùng A-tu-la seõ taêng theâm". Nhöng trong chö Thieân coù ngöôøi bình tónh suy nghó: "Khoâng neân chuû tröông söï thaønh baïi". Laïi coù haïng ngöôøi vui loøng taùn thaùn yù ñoà haõm haïi vò Tieân nhaân aáy. Ñoaïn moät vò Thieân töû hoûi: "Ngöôøi naøo neân ñi?". Boãng coù ngöôøi

ñaùp: “Vò Thieân nöõ kia neân ñi”. Luùc naøy, chö Thieân ñang daïo chôi caùc khu vöôøn, hoaëc taïi vöôøn Hoan-hyû, hoaëc taïi vöôøn Taïp-saéc, hoaëc taïi vöôøn Loäc saùp. Thieân nöõ phaûi ñeán caùc nôi ñoù goïi hoï veà. Töùc thì, traêm ngaøn Thieân nöõ ñeàu taäp hoïp veà. Coù moät Thieân nöõ teân A-lam-phuø, vì toùc coâ coù boán maøu xanh vaøng ñoû traéng pha taïp neân goïi laø taïp saéc, Ñeá Thích lieàn sai Thieân nöõ naøy xuoáng Dieâm-phuø ñeå phaù hoaïi ñoàng töû Loäc-ban. Thieân nöõ aáy baïch vôùi Ñeá Thích: “Toâi töø tröôùc tôùi nay ñaõ nhieàu laàn phaù nhöõng ngöôøi tu phaïm haïnh, vì vaäy maø maát thaàn thoâng, xin Thieân ñeá sai Thieân nöõ khaùc ñoan chaùnh, ñeïp ñeõ coù theå laøm cho ngöôøi ta vui loøng”. Luùc aáy, Ñeá Thích laïi ñoïc moät baøi keä ñeå khuyeán duï Thieân nöõ, ñaïi khaùi: “Ngöôøi coù söù meänh phaûi ñi huûy hoaïi Caâu-xaù-taàn-ñaàu (Tieân nhaân ñoàng töû)”, nhö trong kinh Baûn Sinh noùi. Theá roài, Thieân nöõ beøn ñi phaù hoaïi ñoàng töû Tieân nhaân. Phaät lieàn baûo vôùi caùc Tyø-kheo: “Ñoàng töû Tieân nhaân Caâu-xaù-taàn- ñaàu thuôû aáy naøo phaûi ai khaùc ñaâu maø chính laø Thieàn Nan-ñeà ngaøy nay. Coøn Thieân nöõ A-lam-phuø cuõng chính laø coâ Thieân nöõ ngaøy nay. Nan-ñeà ngaøy xöa ñaõ töøng bò coâ aáy phaù hoaïi, ngaøy nay laøm Tyø-kheo, cuõng bò coâ ta haïi nöõa”. Roài Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo naøo haønh daâm ngay caû vôùi loaøi suùc vaät cuõng phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông-xaù (noùi roäng nhö treân), coù caùc Tyø-kheo kieát haï an cö nôi naøy nôi khaùc. An cö xong, hoï ñi veà thaønh Vöông-xaù leã baùi, thaêm vieáng Ñöùc Theá Toân. Moãi ngöôøi tuøy thích

choïn choã an truù, hoaëc ôû Tinh xaù Tyø-ba-la, hoaëc ôû tinh xaù Baïch-sôn, hoaëc ôû tinh xaù Phöông-sôn, hoaëc ôû trong ñoäng cuûa Tieân nhaân, hoaëc ôû trong hang nuùi Kyø-xaø-quaät, hoaëc ôû trong hang nuùi Bieän-taøi, hoaëc ôû tinh xaù trong vöôøn Caâu-lôïi, hoaëc ôû tinh xaù trong vöôøn Laïi-tra, hoaëc ôû tinh xaù trong vöôøn Sö-töû, hoaëc ôû tinh xaù trong vöôøn Thaát-dieäp, hoaëc ôû tinh xaù OÂn-tuyeàn, hoaëc ôû trong hang Taùn caùi, hoaëc ôû trong hang Am-la, hoaëc ôû trong hang Ty-thi, hoaëc ôû tinh xaù Vieân-haàu. Khi caùc Tyø-kheo khaùch ñeán tinh xaù Vieân-haàu naøy, lieàn ñeán vò Tyø-kheo tri thöùc cöïu truù ñeå cuøng chuùc tuïng vaán an. Chuùc tuïng xong, vò Tyø-kheo cöïu truù lieàn cung caáp nöôùc taém, nöôùc röûa tay chaân, nöôùc uoáng duøng tröa vaø chieàu, chæ choã phoøng nghæ. Do vaäy, caùc Tyø-kheo khaùch ñeàu coù choã an nghæ. Luùc aáy, treân ñænh nuùi coù moät con vöôïn caùi, töø treân nuùi xuoáng, ñeán tröôùc Tyø-kheo cöïu truù, ñöùng quay löng laïi, hieän töôùng muoán ñöôïc haønh daâm. Tyø-kheo cöïu truù lieàn quaùt thaùo ñuoåi ñi. Noù laïi ñeán tröôùc caùc Tyø- kheo khaùch, ñöùng quay löng laïi, cuõng hieän töôùng muoán ñöôïc haønh daâm nhö theá. Khi aáy, caùc Tyø-kheo khaùch suy nghó: “Phaøm loaøi daõ thuù, voán hay sôï haõi vì sao con vaät naøy bò xua ñuoåi maø vaãn khoâng ñi, vieäc naøy aét coù uaån khuùc gì ñaây; bieát ñaâu ôû choán naøy laïi khoâng coù keû naøo ñoù duøng con vöôïn caùi naøy ñeå laøm ñieàu baát tònh (haønh daâm)?”. Nghó theá, caùc Tyø-kheo khaùch noùi vôùi Tyø-kheo cöïu truù: “Naøy Tröôûng laõo, giôø ñaây chuùng toâi muoán ra ñi, thaày coù theå thu laïi

giöôøng neäm”. Vò cöïu Tyø-kheo noùi: “Caùc Tröôûng laõo, hieän giôø ôû truù xöù naøy coù giöôøng neäm toát, ngaøy aên hai böõa, an oån, vui veû, mong caùc Tröôûng laõo xem laïi maø cuøng an truù nôi ñaây”. Caùc Tyø-kheo khaùch ñaùp: “Khoâng ôû”. Vò Tyø-kheo cöïu truù aân caàn môøi ñeán Ba laàn, nhöng caùc Tyø-kheo khaùch vaãn khoâng chuaån thuaän lôøi thænh caàu cuûa thaày, cöù vieäc ra ñi. Khi aáy, nhöõng Tyø-kheo khaùch naøo loøng khoâng nghi ngôø, heã ra khoûi truù xöù lieàn ñi luoân, coøn nhöõng Tyø-kheo khaùch naøo loøng coù ngôø vöïc, thì aån thaân moät nôi gaàn ñoù ñeå theo doõi söï vieäc. Cöïu Tyø-kheo thaáy khaùch Tyø-kheo ñaõ ñi heát, lieàn thu doïn ngoïa cuï, thu xeáp xong, röûa chaân roài ngoài nghæ. Baáy giôø con vöôïn caùi laïi töø treân ñænh nuùi ñi xuoáng, ñeán tröôùc cöïu Tyø-kheo quay löng laïi. Theá roài, vò cöïu Tyø-kheo cuøng vôùi con vöôïn caùi naøy laøm ñieàu phi phaùp (haønh daâm). Caùc khaùch Tyø-kheo töø xa troâng thaáy theá, lieàn cuøng baûo nhau: “Nhöõng gì ta nghi ngôø, giôø ñaây ñaõ hieän roõ”. Vì nhaân duyeân ñoù, hoï lieàn ñi ñeán baïch leân Theá Toân: “Baïch Theá Toân! Trong vöôøn Tröôøng-vó (Vieân haàu) thaày Tyø-kheo cöïu truù ñaõ laøm

moät vieäc toài teä nhö theá...”. Phaät daïy: “Haõy goïi Tyø-kheo aáy ñeán ñaây”. Khi Tyø-kheo aáy ñeán, Phaät hoûi thaày: “OÂng coù laøm vieäc ñoù thaät khoâng?”. Thaày ñaùp: “Thaät coù vaäy, baïch Theá Toân!”. Phaät noùi vôùi thaày: “OÂng khoâng bieát raèng Ta ñaõ cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm hay sao?”. Thaày ñaùp: “Baïch Theá Toân! Con bieát Phaät ñaõ cheá giôùi, nhöng con nghó, khoâng ñöôïc haønh daâm vôùi loaøi ngöôøi vaø phi nhaân, chôù khoâng phaûi vôùi suùc sinh”. Phaät noùi: “Tyø-kheo haønh daâm vôùi suùc sinh cuõng maéc toäi Ba-la-di. Caùc Tyø-kheo neân bieát, coù ba vieäc phaïm Ba-la-di. Ñoù laø: Tyø-kheo haønh daâm vôùi loaøi ngöôøi, loaøi phi nhaân vaø suùc sinh, nhö vaäy laø ba vieäc”. Laïi nöõa, khi Phaät truù taïi thaønh Xaù-veä (noùi roäng nhö treân), baáy giôø coù moät Tyø-kheo, ñeán giôø khaát thöïc, khoaùc y caàm baùt vaøo thaønh khaát thöïc, tuaàn töï ñi ñeán moät nhaø kia, boãng coù moät phuï nöõ goïi baûo Tyø-kheo: “Ñaïi ñöùc haõy vaøo ñaây, cuøng toâi laøm vieäc nhö theá (haønh daâm)”. Thaày Tyø-kheo ñaùp: “Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm”. Ngöôøi phuï nöõ laïi noùi: “Toâi bieát khoâng theå haønh daâm baèng con ñöôøng thoâng thöôøng (aâm ñaïo), nhöng coù theå haønh daâm baèng con ñöôøng khaùc (haäu moân, hoaëc mieäng)”. Theá roài, thaày Tyø-kheo aáy cuøng vôùi ngöôøi phuï nöõ haønh daâm baèng con ñöôøng khaùc. Haønh daâm xong thaày sinh hoà nghi, lieàn ñi ñeán choã Theá Toân baïch leân söï kieän aáy. Phaät noùi vôùi thaày: “OÂng khoâng bieát raèng Ta cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm hay sao?” Thaày ñaùp: “Baïch Theá Toân! Con bieát Phaät ñaõ cheá giôùi, nhöng con nghó laø khoâng ñöôïc haønh daâm theo con ñöôøng thoâng thöôøng, chöù khoâng phaûi haønh daâm theo con ñöôøng khaùc”. Phaät lieàn noùi vôùi thaày Tyø-kheo aáy: “Con ñöôøng khaùc cuõng phaïm Ba-la-di”. Laïi moät tröôøng hôïp khaùc, Phaät cuõng an truù taïi thaønh Xaù-veä (noùi roäng nhö treân), baáy giôø coù moät Tyø-kheo ñeán giôø khaát thöïc, beøn khoaùc y caàm baùt ñi vaøo thaønh, tuaàn töï khaát thöïc ñeán moät nhaø kia. Luùc aáy coù moät ngöôøi con trai töø trong nhaø

goïi Tyø-kheo, noùi: “Ñaïi ñöùc, coù theå vaøo ñaây, chuùng ta cuøng laøm vieäc nhö theá (haønh daâm)”. Thaày Tyø-kheo ñaùp: “Ñöùc Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm”.

820 BOÄ LUAÄT 1

Caäu trai aáy baûo: “Toâi bieát Phaät cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm vôùi phuï nöõ, coøn toâi laø nam giôùi”. Theá laø thaày lieàn thuaän theo yù ñoà cuûa Y (cuøng haønh daâm). Khi haønh ñoäng xong, thaày sinh hoà nghi, hoái haän, lieàn ñi ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät noùi vôùi thaày: “OÂng khoâng bieát Ta cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm sao?”. Thaày ñaùp: “Baïch Theá Toân! Con bieát Ñöùc Theá Toân coù cheá giôùi, nhöng con töï nghó laø khoâng ñöôïc haønh daâm vôùi phuï nöõ, chöù khoâng phaûi vôùi nam giôùi”. Phaät noùi vôùi Tyø-kheo aáy: “Haønh daâm vôùi nam giôùi cuõng phaïm Ba-la-di”. Moät tröôøng hôïp khaùc, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä (noùi roäng nhö treân), coù moät Tyø-kheo ñeán giôø khaát thöïc, khoaùc y caàm baùt vaøo thaønh, laàn löôït khaát thöïc ñeán moät nhaø kia, trong nhaø aáy coù moät ngöôøi hoaøng moân (phi nam phi nöõ), goïi Tyø-kheo aáy noùi: “Ñaïi ñöùc coù theå vaøo ñaây, cuøng toâi laøm vieäc nhö theá”. Thaày Tyø-kheo ñaùp: “Ñöùc Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm”. Ngöôøi aáy noùi: “Toâi bieát Phaät cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm vôùi phuï nöõ vaø nam giôùi, coøn toâi laø phi nam phi nöõ”. Theá roài, thaày Tyø-kheo lieàn tuøy thuaän theo yù ñoà cuûa y. Nhöng khi haønh ñoäng xong, thaày sinh hoà nghi, hoái haän, beøn ñi ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn hoûi thaày Tyø-kheo aáy: “OÂng khoâng bieát raèng Ta cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm sao?”. Thaày ñaùp: “Baïch Theá Toân! Con bieát Ñöùc Theá Toân coù cheá giôùi, nhöng nghó laø khoâng ñöôïc haønh daâm vôùi phuï nöõ vaø nam giôùi, coøn ngöôøi hoaøng moân naøy laø phi nam phi nöõ kia”. Phaät daïy: “Tyø-kheo haønh daâm vôùi keû hoaøng moân cuõng phaïm Ba- la-di”. Vaø Phaät daïy tieáp: “Tyø-kheo haønh daâm vôùi ba ñoái töôïng sau ñaây phaïm Ba-la-di: Vôùi ngöôøi nam, ngöôøi nöõ vaø hoaøng moân. Ñoù laø ba ñoái töôïng”. Laïi nöõa, luùc Phaät an truù taïi thaønh Tyø-xaù-ly (noùi roäng nhö treân), baáy giôø coù moät Tyø-kheo ñeán giôø khaát thöïc, lieàn khoaùc y, caàm baùt, ñi vaøo thoân xoùm trong thaønh ñeå khaát thöïc, tuaàn töï ñi ñeán moät nhaø kia, trong nhaø aáy coù moät phuï nöõ goïi thaày Tyø-kheo aáy noùi: “Ñaïi ñöùc coù theå vaøo ñaây, cuøng toâi laøm chuyeän nhö theá”. Thaày Tyø-kheo ñaùp: “Ñöùc Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 1 821

daâm”. Ngöôøi phuï nöõ noùi: “Toâi bieát khoâng ñöôïc, nhöng thaày coù theå maëc y, coøn toâi thì khoûa thaân”. Ñoaïn thaày Tyø-kheo beøn tuøy thuaän yù ñoà cuûa coâ aáy. Haønh ñoäng xong, thaày ñaâm nghi ngôø, hoái haän, lieàn ñi ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn khieån traùch thaày: “OÂng khoâng bieát Ta cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm sao?”. Thaày ñaùp: “Baïch Theá Toân! Con bieát Phaät coù cheá giôùi, nhöng ôû ñaây con maëc y, coøn coâ aáy khoûa thaân”. Phaät lieàn noùi vôùi Tyø-kheo aáy: “Moät ñaøng maëc y, moät ñaøng khoûa thaân, cuõng phaïm

Ba-la-di". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Tyø-xaù-ly (noùi roäng nhö treân), baáy giôø coù moät Tyø-kheo ñeán giôø khaát thöïc, lieàn khoaùc y, caàm baùt ñi vaøo trong thaønh ñeå khaát thöïc. Thaày khaát thöïc tuaàn töï ñeán moät nhaø kia, khi aáy coù moät phuï nöõ goïi thaày noùi: "Ñaïi ñöùc coù theå vaøo ñaây, cuøng toâi laøm vieäc nhö theá". Thaày Tyø-kheo ñaùp: "Ñöùc Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm". Ngöôøi phuï nöõ noùi: "Toâi bieát, nhöng thaày coù theå khoûa thaân, coøn toâi thì che thaân". Thaày lieàn tuøy thuaän theo yù ñoà cuûa coâ aáy. Nhöng sau khi haønh ñoäng, thaày boãng sinh nghi ngôø, hoái haän, lieàn ñi ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät beøn khieån traùch thaày: "OÂng khoâng bieát raèng Ta ñaõ cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm sao?". Thaày ñaùp: "Baïch Theá Toân! Con bieát Phaät coù cheá giôùi, nhöng ôû ñaây coâ aáy che thaân, coøn con khoûa thaân". Phaät daïy: "Coâ aáy che thaân, coøn oâng khoûa thaân cuõng phaïm Ba-la- di, thaäm chí hai caên (döông vaät vaø aâm hoä) chæ chaïm nhau baèng haït meø cuõng phaïm Ba-la-di". Laïi nöõa, luùc Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä (noùi roäng nhö treân), baáy giôø coù thaày Tyø-kheo töø phöông khaùc ñeán, thaày coù nam caên (döông vaät) daøi lôùn, lieàn töï ñuùt vaøo haäu moân ñeå thoûa maõn tính duïc. Haønh ñoäng xong, thaày sinh nghi ngôø, hoái haän lieàn ñi ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät beøn khieån traùch thaày: "OÂng khoâng bieát laø Phaät ñaõ cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm sao?". Thaày ñaùp: "Baïch Theá Toân! Con bieát Phaät coù cheá giôùi, nhöng con nghó laø caám ñoái vôùi ngöôøi khaùc chöù khoâng phaûi vôùi chính mình".

822 BOÄ LUAÄT 1

Phaät daïy: "Haønh daâm vôùi chính mình, cuõng phaïm Ba-la-di". Laïi nöõa, luùc Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä (noùi roäng nhö treân), baáy giôø coù moät Tyø-kheo töø phöông Nam ñeán, tröôùc kia thaày voán laø moät vuõ coâng, neân thaân theå tay chaân meàm maïi, luùc aáy tình duïc khôûi leân maõnh lieät, thaày lieàn ñuùt döông vaät vaøo mieäng ñeå haønh daâm. Haønh daâm xong, thaày sinh nghi ngôø, hoái haän, lieàn ñi ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn khieån traùch thaày: "OÂng khoâng bieát laø Ta cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm sao?". Thaày ñaùp: "Baïch Theá Toân! Con bieát Phaät coù cheá giôùi, nhöng con nghó laø khoâng caám töï ñuùt (döông vaät) vaøo mieäng mình". Phaät daïy: "Töï ñuùt vaøo mieäng mình cuõng phaïm Ba-la-di. Neáu Tyø- kheo haønh daâm ôû ba choã laø: Mieäng, ñöôøng tieåu tieän vaø ñaïi tieän, ñeàu phaïm Ba-la-di". Laïi nöõa, luùc Phaät an truù taïi thaønh Vöông-xaù (noùi roäng nhö treân) khi aáy coù moät Tyø-kheo ñeán giôø khaát thöïc, lieàn khoaùc y, caàm baùt vaøo thoân xoùm, tuaàn töï khaát thöïc, khi ñeán nhaø cuûa moät daâm nöõ, daâm nöõ beøn goïi Tyø-kheo noùi: "Ñaïi ñöùc coù theå vaøo ñaây cuøng toâi laøm chuyeän nhö theá". Thaày Tyø-kheo ñaùp: "Ñöùc Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm". Coâ daâm nöõ noùi: "Toâi cuõng bieát khoâng ñöôïc haønh daâm, nhöng ôû ñaây haønh daâm nôi aâm hoä vaø xuaát tinh ôû ngoaøi (thì ñaâu coù sao)". Thaày beøn tuøy theo yù cuûa coâ ta. Khi haønh ñoäng xong, thaày sinh nghi ngôø, hoái haän lieàn ñi ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn khieån traùch thaày: "OÂng khoâng bieát laø Phaät ñaõ cheá giôùi

khoâng ñöôïc haønh daâm sao?". Thaày ñaùp: "Baïch Theá Toân! Con bieát Phaät coù cheá giôùi, nhöng ôû ñaây haønh daâm nôi aâm hoä vaø xuaát tinh ôû ngoaøi". Phaät noùi: "Haønh daâm beân trong (aâm hoä) vaø xuaát tinh ôû ngoaøi, hay haønh daâm ôû ngoaøi roài xuaát tinh ôû trong, thaäm chí hai caên (döông vaät vaø aâm hoä) chæ chaïm nhau moät tí baèng haït meø cuõng phaïm Ba-la-di". Laïi nöõa, luùc Phaät an truù taïi thaønh Vöông-xaù (Noùi roäng nhö treân) baáy giôø coù caùc khaùch buoân töø phöông Baéc xa xoâi ñeán ñoù, hoï suy nghó: "Chuùng ta töø phöông xa ñeán ñaây an oån, khoâng gaëp naïn giaëc cöôùp, neân töï aên möøng, lieàn baøy ra caùc thöùc aên uoáng, môøi caùc nhaïc coâng ñeán (muùa haùt), roài cuøng nhau aên uoáng vui veû. Baáy giôø, trong thaønh Vöông-xaù cuõng coù naêm traêm daâm nöõ cuõng tuï taäp moät choã. Luùc aáy, caùc thöông khaùch lieàn sai moät ngöôøi tín caån noùi vôùi moät daâm nöõ tuyeät dieäu nhaát: "Coâ haõy ñeán truy hoan cuøng chuùng toâi". Daâm nöõ ñaùp: "Toâi ñaõ heïn tröôùc vôùi nhaø Vua ñeâm nay phaûi ñeán ôû

laïi trong cung. Neáu oâng goïi ban ngaøy, toâi coù theå ñeán vôùi oâng". Thöông nhaân giaän döõ noùi: "Khoâng hieåu vaät toài teä maø coâ nhaän ñöôïc khi coâ ñeán choã nhaø Vua laø vaät gì? Hoâm nay neáu coâ chòu ñeán truy hoan vôùi chuùng toâi, chuùng toâi seõ taëng coâ nhieàu moùn baûo vaät". Vì tham vaät baùu, daâm nöõ lieàn höùa vôùi thöông nhaân, roài gian traù trang ñieåm moät tyø nöõ ñoan chaùnh nhaát giaû daïng mình, baûo y ñeán vôùi nhaø Vua, laïi caên daën: "Ngöôi ñeán choã nhaø Vua, phaûi kheùo duøng phöông tieän laøm sao cho thaät gioáng vôùi hình daïng cuûa ta, ñöøng ñeå Vua bieát laø khoâng phaûi ta". Luùc ñoù Vua taém xong, maëc ñoà töôm taát, ngoài chôø daâm nöõ, mô töôûng ñeán coâ, boãng choác coâ hieän ñeán. Nhöng töø xa Vua troâng thaáy, bieát ñoù laø ñöùa ñaày tôù chöù khoâng phaûi daâm nöõ, lieàn chaän laïi maéng: "Ngöôi laø ai maø laïi ñeán ñaây?". Tyø nöõ hoaûng sôï lieàn taâu thaät vôùi Vua: "Caùc thöông nhaân ôû phöông Baéc xa xoâi mang baûo vaät ñeán, ñaõ ñem nhieàu vaät quyù taëng chuû nhaân toâi. Chuû nhaân toâi vì thaáy nhieàu cuûa quyù, khôûi loøng tham, neân sai toâi ñi thay ñeå ñaùp lôøi höùa tröôùc, nhöng töôûng Ñaïi vöông khoâng bieát". Vua nghe tyø nöõ noùi, lieàn noãi giaän maéng: "Con tieän tyø kia, sao ngöôi daùm coi thöôøng, löøa doái ta". Lieàn sai lính haàu caét boû hình nöõ (aâm hoä) cuûa coâ. Ñoaïn noùi veà caùc thöông nhaân, töø xa troâng thaáy söù giaû ñeán, hoï bieát laø do Vua sai tôùi, lieàn xa chaïy cao bay. Söù giaû lieàn baét daâm nöõ, caét boû hình nöõ. Ñeán khi söù giaû cuûa Vua veà heát, caùc thöông nhaân trôû laïi choã cuõ, thaáy daâm nöõ nhö theá, ai naáy ñeàu ñoäng loøng thöông caûm. Hoï lieàn goïi löông y ñeán, troïng thöôûng, nhôø chöõa trò veát thöông cho daâm nöõ. Vò y só naøy taøi gioûi, neân chöõa trò veát thöông bình phuïc raát nhanh. Khi aáy, Toân giaû Öu-ba-ly, nhaân söï vieäc daâm nöõ nhö theá, bieát ñuùng luùc beøn hoûi Theá Toân: "Baïch Theá Toân! Neáu coù ngöôøi caét nöõ hình boû ñi, roài Tyø-kheo haønh daâm nôi choã hö hoaïi aáy, coù phaïm Ba-la-di khoâng?". Phaät daïy: "Phaïm Ba-la-di". Laïi hoûi: "Baïch Theá Toân! Neáu nöõ hình lìa khoûi thaân, haønh daâm nôi nöõ hình aáy, coù phaïm Ba-la-di khoâng?". Phaät daïy: "Maéc toäi Thaâu-lan-giaù". Laïi hoûi tieáp: "Baïch Theá Toân! Neáu nöõ hình raùp laïi vôùi

thaân maø veát thöông chöa laønh, haønh daâm nôi aáy, coù phaïm Ba-la-di khoâng?". Phaät daïy: "Phaïm Ba-la-di". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông-xaù (noùi roäng nhö treân), baáy giôø Vua A-xaø-theá sinh moät ñoàng töû, ñaët teân laø Öu-ñaø-di-baït-ñaø-la, döông vaät cuûa caäu beù naøy bò nhieãm truøng, ñaõ duøng moïi thöù thuoác chöõa

trò nhöng vaãn khoâng laønh. Thaáy ñöùa beù bò veát thöông haønh haï ñau ñôùn, ngöôøi vuù nuoâi thöôøng duøng mieäng ngaäm döông vaät, hôi aám truyeàn vaøo, neân giaûm bôùt söï ñau ñôùn. Baø vuù thöôøng ngaäm luoân, döông vaät ñöôïc tieáp xuùc vôùi hôi aám, do ñoù xuaát tinh. Khi xuaát tinh, vi truøng lieàn theo tinh khí ra ngoaøi. Nhôø theá, ñöùa treû daàn daàn laønh beänh, döùt heát thoáng khoå. Töø ñoù trôû ñi, noù thöôøng söû duïng phöông phaùp haønh daâm nôi ñöôøng mieäng, laâu ngaøy thaønh thoùi quen, do ñoù, noù cöôõng böùc nhöõng baø vuù nuoâi khaùc ñeå noù haønh daâm nôi ñöôøng mieäng. Caäu ta coù moät ngöôøi vôï, coâ naøy suy nghó: "Choàng ta ñaõ taäp quen thoùi aáy, seõ khoâng caàn ñeán ta nöõa, vaäy ta phaûi duøng phöông tieän gì ñeå ngaên chaën nhöõng chuyeän xaáu aáy". Theá roài, coâ khoaùc y, truøm leân maët, ñeå thaân theå loõa loà, ñi ñeán choã meï choàng, leã baùi thöa hoûi meï. Meï choàng maéng: "Ngöôi ñieân roài sao? Taïi sao laøm nhö theá?". Coâ ñaùp: "Khoâng ñieân, chæ vì con cuûa ñaïi gia (meï) boû con ñöôøng thoâng thöôøng maø söû duïng ñöôøng mieäng, cho neân con che mieäng laïi". Roài coâ trình baøy ñaày ñuû söï vieäc treân cho meï choàng nghe. Baáy giôø, trong cung ai naáy ræ tai nhau, khieán moïi ngöôøi ôû ngoaøi ñeàu hay bieát caû. Do ñoù, nhieàu ngöôøi baét chöôùc haønh daâm nôi ñöôøng mieäng. Bieát vieäc nhö theá, caùc Baø-la-moân, cö só ôû thaønh Vöông-xaù, cuøng ñi ñeán choã Vua taâu: "Taâu Ñaïi vöông, trong nöôùc hieän nay ñang löu haønh moät thoùi xaáu. Vì sao mieäng laø choã aên uoáng maø laïi duøng laøm söï baát tònh (haønh daâm)?". Vua nghe lôøi taâu aáy, cho laø vieäc khoâng theå naøo chaáp nhaän ñöôïc, lieàn ra leänh: "Töø nay trôû ñi, neáu ai laøm vieäc ñoù, hoaëc xuùi keû khaùc laøm, phaûi trò toäi thaät naëng". Luùc naøy, Toân giaû Öu-ba-ly bieát ñuùng luùc, neân hoûi Ñöùc Theá Toân: "Baïch Theá Toân! Neáu Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo haønh daâm nôi ñöôøng mieäng, coù phaïm Ba-la-di khoâng?". Phaät daïy: "Caû hai ñeàu phaïm Ba-la-di". Toân giaû laïi baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Tyø-kheo cuøng Sa-di haønh daâm nôi ñöôøng mieäng, coù phaïm Ba-la-di khoâng?". Phaät daïy: "Tyø-kheo phaïm Ba-la-di, coøn Sa-di thì ñuoåi ñi". Laïi baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Tyø-kheo cuøng baïch y haønh daâm nôi ñöôøng mieäng thì theá naøo?". Phaät daïy: "Tyø-kheo phaïm Ba-la-di, coøn baïch y thì theo söï quy ñònh cuûa luaät phaùp theá gian". Laïi baïch Theá Toân: "Tyø-kheo cuøng Tyø-kheo-ni haønh daâm nôi

ñöôøng mieäng thì theá naøo?". Phaät daïy: "Caû hai ñeàu phaïm Ba-la-di". Toân giaû laïi hoûi: "Baïch Theá Toân! Neáu ngoaïi ñaïo xuaát gia cuøng Tyø- kheo haønh daâm nôi ñöôøng mieäng thì theá naøo?". Phaät daïy: "Tyø-kheo phaïm Ba-la-di, nhöng

ngoaïi ñaïo thì theo söï quy ñònh cuûa hoï bieát laøm theá naøo ñöôïc!”.

826 BOÄ LUAÄT 1

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
QUYEÅN 2
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ 4 PHAÙP BA LA DI (Tieáp Theo)

1. GIÔÙI DAÂM DUÏC (Phaàn coøn laïi) Laïi nöõa, khi Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä, nhö treân ñaõ noùi. Baáy giôø taïi nöôùc Uaát-xaø-ni coù ngöôøi vôï cuûa moät chaøng thanh nieân tính tình gian daâm, cuøng giao hoan vôùi ngöôøi khaùc. Ngöôøi choàng töùc giaän khieån traùch tröïc tieáp naøng nhöng roài naøng vaãn theá, neân anh ta muoán tröøng phaït nghieâm khaéc, song naøng vaãn khoâng chòu boû. Ngöôøi choàng rình luùc hoï haønh daâm, lieàn baét caû hai ñem leân trình vôùi nhaø Vua, vaø taâu: “Taâu Ñaïi vöông, ngöôøi ñaøn baø naøy laø keû baát löông ñaõ cuøng vôùi oâng naøy laøm tình, xin Ñaïi vöông haõy tröøng trò nghieâm khaéc ñeå ngaên ngöøa veà sau”. Khi aáy, nhaø Vua voâ cuøng töùc giaän beøn ra leänh quan Höõu ty chaët tay chaân coâ ta, roài ñem vöùt ngoaøi nghóa ñòa. Quan Höõu ty lieàn daãn coâ ta ra nghóa ñòa, chaët tay chaân, roài boû naèm ngöûa taïi ñoù. Baáy giôø, coù thaày Tyø-kheo ñi qua nghóa ñòa, thaáy ngöôøi phuï nöõ aáy ñang naèm loõa theå treân ñaát, vì thaày tö duy khoâng chaân chaùnh, neân phaùt sanh töôûng duïc, beøn baûo ngöôøi phuï nöõ kia cuøng laøm vieäc aáy (haønh daâm). Coâ ta lieàn ñaùp: “Thaân hình toâi nhö theá naøy maø coù theå laøm ñöôïc vieäc aáy sao?”. Thaày Tyø-kheo noùi: “Coù theå ñöôïc”. Coâ ta beøn ñoàng yù, neân hai ngöôøi cuøng haønh daâm. Sau khi xong vieäc, thaày Tyø-kheo lieàn boû ñi. Luùc naøy, nhöõng baïn beø thaân quyeán cuûa ngöôøi phuï nöõ aáy cuøng baûo nhau ra nghóa ñòa xem coâ ta ñaõ cheát hay coøn soáng. Theá roài, hoï cuøng keùo nhau ra nghóa ñòa, thaáy coâ ta bò chaët caû tay chaân, ñang naèm ngöûa treân ñaát vaø treân thaân coøn daáu veát vöøa môùi haønh daâm. Hoï ñeàu noåi giaän baûo vôùi coâ: “Ngöôi ñang bò thoáng khoå, maø coøn laøm chuyeän aáy, con ngöôøi ta sao coù theå voâ lieâm só ñeán theá?”.

Ngöôøi phuï nöõ aáy ñaùp: “Ngöôøi ta ñeán cöôõng böùc toâi, chôù khoâng phaûi loãi cuûa toâi”. Hoï beøn hoûi: “Keû cöôõng böùc laø ai vaäy?”. Coâ ta ñaùp: “Ñoù laø

Sa-moân gioøng hoï Thích". Moïi ngöôøi ñeàu thaát kinh laáy laøm quaùi laï baûo nhau: "Haïng Sa-moân Thích töû ñoái vôùi moät ngöôøi ñaøn baø taøn pheá theá naøy maø khoâng töø boû, huoáng gì nhöõng ngöôøi thaân theå coøn toaøn veïn. Chuùng ta phaûi ñeà phoøng gìn giöõ, chôù ñeå hoï tôùi gaàn nhaø. Ñoù laø haïng ngöôøi baïi hoaïi, naøo coù ñaïo ñöùc gì". Vò Tyø-kheo kia, sau ñoù hoái haän, nghi ngôøø lieàn baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät daïy: "Naøy Tyø-kheo! Thaày khoâng nghe Ta cheá giôùi khoâng ñöoïc haønh daâm sao?". Thaày Tyø-kheo ñaùp: "Con bieát Theá Toân coù cheá giôùi nhöng töôûng laø ñoái vôùi ngöôøi thaân theå veïn toaøn, chöù coøn ngöôøi ñaøn baø naøy cuït tay chaân". Phaät daïy: "Ngöôøi ñaøn baø bò chaët moät tay traùi vaø moät chaân phaûi hay bò chaët moät tay phaûi vaø moät chaân traùi, neáu Tyø-kheo haønh daâm vôùi hoï, ñeàu phaïm Ba-la-di". Laïi nöõa, khi Phaät ôû thaønh Vöông-xaù, nhö ñaõ noùi ôû treân. Coù moät Tyø-kheo taïi tinh xaù Kyø-hoaøn, sau khi aên xong, vaøo trong röøng Khai Nhaõn toïa thieàn. Baáy giôø, taïi röøng Khai Nhaõn coù moät phuï nöõ noåi côn ñieân, naèm treân ñaát nguû, gioù thoåi bay vaït aùo, khieán thaân theå loä ra. Khi aáy, Tyø-kheo khoâng tö duy chaân chaùnh, taâm duïc phaùt khôûi, lieàn haønh daâm vôùi ngöôøi aáy. Khi haønh daâm xong, lieàn hoái haän, ngôø vöïc, beøn baïch ñaày ñuû vieäc aáy leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo vôùi Tyø-kheo: "Ngöôi khoâng bieát laø Ta cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm sao?". Thaày Tyø-kheo ñaùp: "Con coù bieát Phaät cheá giôùi, nhöng ngöôøi phuï nöõ naøy ñieân cuoàng, naèm nguû". Phaät daïy: "Haønh daâm vôùi phuï nöõ ñieân cuoàng naèm nguû cuõng phaïm Ba-la-di". Laïi nöõa, khi Phaät truù taïi thaønh Tyø-xaù-ly, noùi roäng nhö tröôùc v.v... Luùc aáy coù moät ngöôøi vôï cuûa cö só ôû nhaø cha meï laâu ngaøy, nhaø choàng sai ngöôøi ñeán baùo tin naøng aáy phaûi veà gaáp. Naøng beøn laøm caùc thöùc aên ñem theo, treân ñöôøng ñi naøng truùng phaûi gioù ñoäc neân maïng vong. Nôi thaønh Tyø-xaù-ly naøy khí haäu aåm thaáp, ngöôøi cheát khoâng theå ñeå laâu ngaøy. Baáy giôø, nhöõng ngöôøi thaân quyeán taäp hoïp laïi, hoï baûo nhau phaûi ñöa gaáp töû thi ñeán nghóa ñòa, keûo ñeå hö thoái khieán ngöôøi ta nhôøm tôûm. Nhöng khi röôùc töû thi, gaëp möa gioù lôùn, hoï beøn ñaët töû thi taïi moät choã, duøng coû phuû

leân, ñònh saùng hoâm sau ñem ñi thieâu. Song, ñeâm ñoù möa taïnh trôøi trong, traêng saùng, luùc aáy coù moät Tyø-kheo ñi tôùi nghóa ñòa. Khi ñeán choã ñeå töû thi, nghe muøi höông töø trong thaân theå töû thi môùi cheát toûa ra, ngôõ laø ngöôøi soáng. Vò Tyø-kheo naøy khoâng chaùnh tö duy, taâm duïc sinh khôûi, lieàn haønh daâm vôùi töû thi. Khi haønh daâm xong, thaày thaáy chöa chaùn, beøn vaùc töû thi ñem veà truù xöù, tieáp tuïc haønh daâm suoát ñeâm, ñeán saùng sôùm, beøn ñoùng cöûa, vaøo laøng khaát thöïc. Saùng sôùm hoâm aáy, thaân quyeán cuûa ngöôøi phuï nöõ naøy, mang höông daàu, cuûi, löûa, ñònh ñem thieâu xaùc coâ ta, nhöng hoï tôùi choã cuõ thì khoâng thaáy töû thi, laïi cuõng khoâng thaáy daáu veát gì do chim muoâng aên caû. Hoï tìm khaép maø khoâng thaáy, hoï lieàn môû cöûa thaûo am cuûa Tyø-kheo thì thaáy töû thi trong ñoù, vaø treân töû thi coøn daáu veát vöøa môùi haønh daâm. Thaáy theá, hoï lieàn baûo nhau: "Quaùi laï thay! Sa-moân Thích töû,

ngöôøi cheát coøn khoâng tha, huoáng gì laø ngöôøi soáng! Töø nay trôû ñi chuùng ta caàn phaûi phoøng hoä, chôù ñeå Sa-moân böôùc chaân vaøo nhaø. Nhöõng loaïi naøy laø suùc vaät baïi hoaïi, chöù naøo coù ñaïo haïnh gì!". Sau ñoù thaày Tyø-kheo caûm thaáy hoái haän, ngôø vöïc, beøn baïch ñaày ñuû söï vieäc leân Theá Toân. Phaät daïy: "Naøy Tyø-kheo! Thaày khoâng bieát laø Ta cheá giôùi khoâng ñöôïc haønh daâm sao?". Vò Tyø-kheo ñaùp: "Con bieát Phaät coù cheá giôùi, nhöng ñoù laø ngöôøi ñaøn baø cheát". Phaät daïy: "Haønh daâm vôùi ngöôøi ñaøn baø cheát cuõng phaïm Ba-la-di". Coù ba tröôøng hôïp thaày Tyø-kheo haønh daâm phaïm Ba-la-di, ñoù laø haønh daâm vôùi ngöôøi thöùc, ngöôøi nguû vaø ngöôøi cheát. Khi aáy, Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo ñang cö truù taïi Tyø-xaù-ly phaûi taäp hôïp laïi taát caû, roài vì möôøi ñieàu lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø- kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: - Neáu Tyø-kheo ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc ôû tröôùc chuùng Taêng hoøa hôïp, giôùi yeáu keùm khoâng traû giôùi, khoâng ra khoûi (chuùng Taêng) maø haønh daâm, thaäm chí haønh daâm vôùi suùc dinh, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. (Phaàn duyeân khôûi cuûa Ba-la-di ñeán ñaây laø heát) GIAÛI THÍCH: Tyø-kheo: Ñaõ thoï Cuï tuùc, kheùo thoï giôùi Cuï tuùc, ñuùng phaùp chöù khoâng phaûi khoâng ñuùng phaùp, hoøa hôïp, chöù khoâng phaûi khoâng hoøa hôïp, ñaùng khen ngôïi, chôù khoâng phaûi khoâng ñaùng khen ngôïi, ñuû hai möôi tuoåi, chöù khoâng phaûi chöa ñuû. Ñoù laø Tyø-kheo. Thoï giôùi Cuï tuùc ôû tröôùc Taêng chuùng hoøa hôïp: Neáu Tyø-kheo luùc

thoï Cuï tuùc kheùo thoï Cuï tuùc töùc laø: Moät laàn baïch, Ba laàn Yeát-ma, khoâng bò chöôùng phaùp, (giaø naïn). Taêng chuùng hoøa hôïp, khoâng bieät chuùng, ñuû möôøi vò Taêng (Giôùi sö) hoaëc hôn möôøi vò. Ñoù laø Tyø-kheo thoï giôùi Cuï tuùc ôû giöõa chuùng Taêng hoøa hôïp. Khoâng traû giôùi: (Ñeå roõ söï vieäc, tröôùc haõy noùi veà "Traû giôùi") Traû giôùi: Luùc vò Tyø-kheo bò öu saàu khoâng vui, yù muoán boû phaùp Sa-moân, khoâng thích laøm Tyø-kheo, khoâng öa laøm ngöôøi con Phaät, noùi: "Toâi muoán laøm Sa-di, toâi muoán laøm ngoaïi ñaïo; toâi muoán laøm ngöôøi theá tuïc, höôûng thoï naêm thöù duïc laïc nhö xöa", roài höôùng vaøo moät Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-ni, Sa-di, Sa-di ni, ngoaïi ñaïo, ngöôøi xuaát gia hoaëc ngöôøi theá tuïc taïi gia noùi: "Toâi boû Phaät, boû Phaùp, boû Taêng, boû moân hoïc, boû thuyeát (giôùi), boû coäng truù, boû coäng lôïi, boû Kinh Luaän, boû Tyø- kheo, boû Sa-moân, boû doøng hoï Thích. Toâi khoâng phaûi Tyø-kheo, khoâng phaûi Sa-moân, khoâng phaûi doøng hoï Thích. Toâi laø Sa-di, laø ngoaïi ñaïo, laø ngöôøi theá tuïc, nay toâi seõ thoï höôûng naêm duïc nhö tröôùc". Ñoù goïi laø traû giôùi. Theá naøo laø boû Phaät? Boû Phaät: Boû baäc Chaùnh giaùc, boû Ñöùc toái thaéng, boû Ñaáng Nhaát thieát trí, boû baäc Thaày taát caû, boû baäc thaáy khoâng soùt thöù gì, boû phuï thaân cuûa La-haàu-la, boû Ñaáng coù thaân nhö vaøng roøng, boû baäc coù aùnh saùng vieân maõn, boû ba möôi hai töôùng, boû taùm möôi töôùng phuï toát ñeïp. Neáu xaû boû moãi moãi danh hieäu Phaät, ñeàu goïi laø boû Phaät. Boû Phaät nhö vaäy, thì goïi laø boû giôùi. Nhöng neáu noùi boû Phaät quaù khöù, vò lai thì khoâng goïi laø boû giôùi, song phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu khoâng noùi boû

Phaät quaù khöù, vò lai maø noùi thaúng laø boû Phaät, ñoù goïi laø boû giôùi. Hoaëc noùi: “Boû Phaät-bích-chi”, ñoù goïi laø boû giôùi. Veà quaù khöù, vò lai gioáng nhö tröôøng hôïp boû Phaät ôû treân. Vaû laïi, taát caû caùc ñeä töû xuaát gia cuûa haøng Luïc sö ngoaïi ñaïo, hoï cuõng ñeàu baûo coù Phaät. Neáu Tyø-kheo thaät söï muoán boû Phaät aáy, roài baûo toâi boû Phaät, thì khoâng goïi laø boû giôùi nhöng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Song neáu vì ñuøa côït, noùi: “Toâi boû Phaät” thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Theá nhöng, neáu cuoàng ñieân, noùi baäy baï thì khoâng coù toäi. Theá naøo laø boû phaùp? Phaùp laø khoâng thuoäc vaøo ba ñôøi, töôùng cuûa phaùp thöôøng truï, laø Nieát-baøn voâ vi, lìa caùc phieàn naõo, vónh vieãn döùt saïch taát caû khoå naõo. Neáu noùi toâi boû nhöõng phaùp aáy, töùc laø boû giôùi. Nhöng neáu noùi boû phaùp quaù khöù, vò lai, thì khoâng goïi laø boû giôùi, song phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Theá nhöng, neáu khoâng noùi boû phaùp quaù khöù, vò lai maø noùi thaúng laø boû phaùp, thì ñoù laø boû giôùi. Taát caû ngoaïi ñaïo cuõng ñeàu coù phaùp. Neáu Tyø-

kheo thaät söï muoán boû phaùp naøy vaø noùi raèng toâi boû phaùp aáy, thì ñoù khoâng goïi laø boû giôùi. Nhöng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi ñuøa laø mình boû phaùp, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu vì cuoàng ñieân noùi baäy baï thì khoâng coù toäi. Theá naøo laø boû Taêng? Taêng laø ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân, laø caùc baäc höôùng chaùnh, höôùng trí, höôùng phaùp, höôùng tuøy thuaän phaùp haønh, nghóa laø töù song baùt boái (boán Höôùng, boán Quaû), Tín thaønh töïu, Giôùi thaønh töïu, Vaên thaønh töïu, Tam muoäi thaønh töïu, Tueä thaønh töïu, Giaûi thoaùt thaønh töïu, Giaûi thoaùt tri kieán thaønh töïu, ñaùng ñöôïc toân kính, laø phöôùc ñieàn voâ thöôïng. Neáu Tyø- kheo noùi toâi boû Taêng nhö theá thì goïi laø boû giôùi. Nhöng neáu noùi toâi boû quaù khöù, vò lai Taêng, thì khoâng goïi laø boû giôùi, song phaïm toäi Thaâu-lan- giaù. Neáu khoâng noùi quaù khöù, vò lai Taêng maø noùi thaúng laø “boû Taêng”, thì goïi laø boû giôùi. Gioáng nhö Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni cuõng theá. Neáu noùi: “Toâi boû nhieàu vò Tyø-kheo” thì khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Thaâu- lan-giaù. Neáu noùi: “Toâi boû nhieàu Tyø-kheo quaù khöù, vò lai” thì khoâng goïi laø boû giôùi, song phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu khoâng noùi boû nhieàu Tyø-kheo quaù khöù, vò lai maø noùi thaúng laø “Toâi boû nhieàu Tyø-kheo” thì cuõng khoâng goïi laø boû giôùi, song phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Gioáng nhö nhieàu Tyø-kheo, nhieàu Tyø-kheo-ni cuõng nhö theá. Neáu noùi: “Toâi boû moät Tyø-kheo” thì khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu noùi: “Toâi boû moät Tyø-kheo quaù khöù, vò lai” thì khoâng goïi laø boû giôùi, song phaïm toäi Vieät- tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Neáu khoâng noùi: “Toâi boû moät Tyø-kheo quaù khöù, vò lai”, maø noùi thaúng laø: “Toâi boû moät Tyø-kheo” thì cuõng khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Gioáng nhö moät Tyø-kheo, moät Tyø-kheo- ni cuõng theá. Neáu noùi: “Toâi boû Hoøa thöôïng”, ñoù goïi laø boû giôùi. Nhöõng sai bieät gioáng nhö tröôøng hôïp boû Taêng ñaõ noùi ôû treân. Neáu noùi: “Toâi boû thaày (A-xaø-leâ)”, thì khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi: “Toâi boû thaày quaù khöù, vò lai”, thì khoâng goïi laø boû

giôùi, nhöng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu khoâng noùi boû thaày quaù khöù, vò lai" maø noùi thaúng laø boû thaày, thì khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi ñuøa laø boû thaày, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu cuoàng ñieân noùi baäy baï, thì khoâng coù toäi. Caùc haøng ngoaïi ñaïo cuõng ñeàu töï xöng laø Taêng. Neáu Tyø-kheo thöïc söï muoán boû haïng Taêng aáy, vaø noùi: "Toâi boû ngoaïi ñaïo Taêng", thì khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi ñuøa: "Toâi boû Taêng", thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu vì ñieân cuoàng noùi baäy baï, thì khoâng coù toäi.

Theá naøo goïi laø boû moân hoïc? Caùc moân hoïc goàm ba thöù laø: Giôùi hoïc taêng thöôïng, YÙ (taâm) hoïc taêng thöôïng vaø Tueä hoïc taêng thöôïng. Giôùi hoïc taêng thöôïng: Giôùi Ba-la-ñeà-moäc-xoa, ñöôïc thuyeát minh roäng raõi hay ñôn giaûn. YÙ hoïc taêng thöôïng: Chín naác thieàn ñònh (chaùnh thoï). Tueä hoïc taêng thöôïng: Boán Thaùnh ñeá. Caùc giôùi hoïc taêng thöôïng, yù hoïc taêng thöôïng vaø tueä hoïc taêng thöôïng aáy ñeàu ñöôïc goïi laø caùc moân hoïc. Neáu Tyø-kheo noùi: "Toâi boû nhöõng moân hoïc aáy", töùc laø boû giôùi, nhö tröôøng hôïp boû Phaät ñaõ noùi ôû treân. Theá gian moãi ngaønh ñeàu coù moân hoïc rieâng, nhö coâng nghieäp, toaùn soá, kyõ thuaät v.v... ñeàu goïi laø moân hoïc. Neáu Tyø-kheo muoán boû nhöõng moân hoïc aáy, vaø noùi: "Toâi boû moân hoïc ñoù", thì khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc nhö ngoaïi ñaïo moãi phaùi ñeàu coù moät moân hoïc rieâng. Neáu Tyø-kheo muoán boû nhöõng moân hoïc ñoù vôø vónh noùi: "Toâi boû caùc moân hoïc ngoaïi ñaïo" thì khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi ñuøa: "Toâi boû moân hoïc", thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu vì cuoàng ñieân noùi baäy baï thì khoâng coù toäi. Theá naøo goïi laø boû thuyeát (giôùi)? Thuyeát giôùi coù ba tröôøng hôïp, hoaëc thuyeát giôùi vaøo ngaøy möôøi boán, hoaëc ngaøy möôøi laêm, hoaëc trung gian thuyeát giôùi (Boá-taùt). Ngaøy möôøi boán laø: Vaøo muøa Ñoâng, Boá-taùt laàn thöù ba vaø thöù baûy. Muøa Xuaân, Boá-taùt laàn thöù ba vaø thöù baûy. Muøa Haï Boá-taùt laàn thöù ba vaø thöù baûy. Ñoù laø trong moät naêm coù saùu laàn Boá-taùt vaøo ngaøy möôøi boán. Ngoaøi ra, möôøi taùm laàn Boá-taùt coøn laïi vaøo ngaøy möôøi laêm, coäng chung laïi goàm coù hai möôi boán laàn Boá-taùt, vaø ñöôïc goïi laø Boá-taùt ngaøy möôøi boán, Boá-taùt ngaøy möôøi laêm vaø trung gian Boá-taùt. Khi Tyø-kheo laøm leã Boá-taùt, neáu Taêng khoâng hoøa hôïp (neân khoâng Boá-taùt ñöôïc) maø coù moät Tyø-kheo xöôùng leân: "Ñôïi khi naøo Taêng hoøa hôïp seõ Boá-taùt" (thì Taêng khoâng phaïm toäi). Neáu khoâng coù moät Tyø-kheo naøo xöôùng nhö theá, thì Taêng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán möôøi laêm ngaøy maø Taêng khoâng hoøa hôïp thì ñeán ngaøy keá tieáp phaûi Boá-taùt. Neáu ngaøy keá tieáp cuõng khoâng hoøa hôïp thì ngaøy thöù hai cho ñeán ngaøy thöù möôøi hai phaûi Boá-taùt. Neáu ngaøy thöù möôøi hai cuõng khoâng hoøa hôïp thì ñeán ngaøy thöù möôøi ba phaûi Boá-taùt. Neáu kyø Boá-taùt ñoù chæ coù möôøi boán ngaøy, thì ngaøy thöù möôøi ba khoâng ñöôïc trung gian Boá-taùt, maø phaûi doàn vaøo ngaøy möôøi boán Boá-taùt chung moät laàn. Ngaøy Boá-taùt ñoù cuõng goïi laø trung gian Boá-taùt, vaø cuõng goïi laø

ngaøy Boá-taùt chính thöùc. Neáu gaëp thaùng ñuû (30 ngaøy), thì ñeán ngaøy thöù

möôøi ba coù theå laøm trung gian Boá-taùt khi maø Taêng chuùng hoøa hôïp. Neáu Taêng chuùng baát hoøa thì khoâng ñöôïc Boá-taùt vaøo ngaøy thöù möôøi boán maø ñeå sang ngaøy thöù möôøi laêm Boá-taùt luoân moät laàn. Laàn Boá-taùt naøy vöøa goïi laø trung gian Boá-taùt, vöøa goïi laø chính thöùc Boá-taùt. Vì sao vaäy? Vì khoâng ñöôïc Boá-taùt hai ngaøy lieàn nhau maø phaûi ñeå caùch moät ngaøy Boá-taùt. Ñoù goïi laø trung gian Boá-taùt. (Neáu tröôøng hôïp) ñaùng Boá-taùt vaøo ngaøy thöù möôøi boán thì khoâng neân dôøi laïi ngaøy möôøi laêm môùi Boá-taùt, traùi laïi ñaùng Boá-taùt vaøo ngaøy thöù möôøi laêm thì cuõng khoâng ñöôïc Boá-taùt vaøo ngaøy möôøi boán. Nhöng neáu coù lyù do chính ñaùng thì coù theå Boá-taùt ñöôïc. Hoaëc ngaøy möôøi boán, hoaëc ngaøy möôøi laêm, hoaëc trung gian Boá-taùt, ñeàu goïi laø thuyeát (giôùi). Neáu noùi raèng toâi boû söï thuyeát giôùi aáy, thì goïi laø boû giôùi, nhö tröôøng hôïp boû Phaät ñaõ noùi ôû treân. Caùc haøng ngoaïi ñaïo khaùc cuõng ñeàu coù söï thuyeát giôùi. Neáu thaät söï muoán boû söï thuyeát giôùi aáy, giaû vôø noùi: “Toâi boû söï thuyeát giôùi cuûa ngoaïi ñaïo”, thì khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi ñuøa: “Toâi boû thuyeát giôùi”, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu taâm trí cuoàng ñieân noùi baäy baï thì khoâng coù toäi. Theá naøo laø boû coäng truù? Coäng truù goàm coù hai loaïi: Moät laø Coäng truù thanh tònh. Hai laø Coäng truù töông tôï. 1. Coäng truù thanh tònh: Taêng chuùng ñeàu thanh tònh, cuøng nhau Boá- taùt, ñoù goïi laø Coäng truù thanh tònh. 2. Coäng truù töông tôï: Khoâng thanh tònh maø laøm ra veû thanh tònh ñeå cuøng vôùi ngöôøi thanh tònh laøm leã Boá-taùt, ñoù goïi laø Coäng truù töông tôï. Hai loaïi Coäng truù thanh tònh vaø Coäng truù töông tôï ñeàu ñöôïc goïi laø coäng truï. Neáu noùi: “Toâi boû coäng truù”, thì goïi laø boû giôùi, nhö tröôøng hôïp boû Phaät ñaõ noùi ôû treân. Caùc haøng ngoaïi ñaïo cuõng coù söï coäng truù. Neáu thaät söï muoán boû söï coäng truù aáy, giaû vôø noùi: “Toâi boû söï coäng truù aáy”, thì khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi ñuøa: “Toâi boû coäng truù” thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu taâm trí ñieân cuoàng noùi baäy baï: “Toâi boû coäng truù”, thì khoâng coù toäi. Theá naøo laø boû coäng lôïi? Coäng lôïi goàm coù hai loaïi: Moät laø Phaùp lôïi. Hai laø Y thöïc lôïi. 1. Phaùp lôïi laø: Thoï tuïng, thöa hoûi. 2. Y thöïc lôïi laø: Cuøng nhaän moät söï boá thí. Phaùp lôïi vaø Y thöïc lôïi naøy noùi chung laø Coäng lôïi. Neáu Tyø-kheo noùi: “Toâi boû nhöõng thöù lôïi naøy” thì goïi laø boû giôùi. Ngoaøi ra nhö boû Phaät

ñaõ noùi roõ ôû treân. Neáu noùi: “Toâi boû Phaùp lôïi” töùc laø boû giôùi, nhöng neáu chæ noùi: “Toâi boû Y thöïc lôïi”, thì khoâng goïi laø boû giôùi, song phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi: “Toâi boû Y thöïc lôïi cuûa quaù khöù, vò lai”, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Caùc haøng ngoaïi ñaïo cuõng coù coäng lôïi. Neáu thaät tình muoán boû thöù coäng naøy, giaû vôø noùi: “Toâi boû thöù coäng lôïi kia”, thì khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi ñuøa: “Toâi boû coäng lôïi” thì

phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu vì taâm trí cuoàng ñieân noùi baäy baï: “Toâi boû coäng lôïi”, thì khoâng coù toäi. Theá naøo laø boû Kinh Luaän? Caùc Kinh Luaän goàm coù chín boä loaïi. Neáu Tyø-kheo noùi: “Toâi boû Kinh Luaän naøy”, thì goïi laø boû giôùi. Neáu noùi: “Toâi boû Kinh Luaän quaù khöù, vò lai”, thì khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu duøng vaên chöông thi hoùa lôøi Phaät daïy ñeå ngaâm ca xöôùng tuïng, roài noùi: “Toâi boû lôøi Phaät daïy trong nhöõng xöôùng tuïng aáy”, thì goïi laø boû giôùi. Caùc haøng ngoaïi ñaïo cuõng coù Kinh Luaän. Neáu thaät söï muoán boû thöù Kinh Luaän naøy, vaø noùi: “Toâi boû Kinh Luaän cuûa hoï” thì khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi ñuøa: “Toâi boû Kinh Luaän”, thì khoâng goïi laø boû giôùi, nhöng phaïm toäi Vieät-tyø-niù. Neáu taâm trí cuoàng loaïn noùi baäy baï: “Toâi boû Kinh Luaän”, thì khoâng phaïm toäi. Laïi nöõa, neáu Tyø-kheo noùi: “Toâi boû Phaät, Phaät boû toâi, toâi lìa Phaät, Phaät lìa toâi, toâi xa Phaät, Phaät xa toâi, toâi chaùn Phaät, Phaät chaùn toâi, toâi thoâi Phaät, Phaät thoâi toâi…” nhö vaäy ñeàu goïi laø boû giôùi. Hoaëc laø boû Kinh Luaän cuõng nhö theá, ñeàu goïi laø boû giôùi. Khoâng phaûi boû giôùi: Neáu vì giaän döõ, vì boác ñoàng maø noùi, hoaëc noùi moät mình, hoaëc noùi maø khoâng roõ, hoaëc nhaân tranh luaän hoaëc töôûng töôïng moät mình maø noùi, hoaëc noùi vôùi ngöôøi khoâng hieåu, hoaëc noùi vôùi ngöôøi nguûû, hoaëc noùi vôùi ngöôøi ñieân, hoaëc noùi vôùi ngöôøi ñang khoå naõo, hoaëc noùi vôùi treû con, hoaëc noùi vôùi phi nhaân, hoaëc noùi vôùi suùc sinh v.v... noùi traû giôùi trong nhöõng tröôøng hôïp nhö theá thì khoâng goïi laø boû giôùi. Giôùi yeáu keùm: Ngöôøi aáy suy nghó: “Chi baèng ta boû Phaät, Phaùp, Taêng, boû luoân Kinh Luaän”. Laïi suy nghó: “Ta neân laøm Sa-di, laøm ngöôøi theá tuïc, laøm ngoaïi ñaïo”. Ngöôøi naøy taâm nieäm, mieäng noùi, nhöng chöa quyeát ñònh höôùng ñeán ngöôøi khaùc noùi, ñoù goïi laø giôùi yeáu keùm. Neáu ngöôøi naøy noùi ra veà giôùi yeáu keùm cuûa mình, thì moãi lôøi, moãi lôøi ñeàu phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc ngöôøi aáy taâm nieäm mieäng noùi: “Chi baèng ta boû Phaät…” cho ñeán noùi: “Chi baèng ta laøm ngöôøi theá tuïc nhö tröôùc”, laïi noùi: “Ta boû Phaät laø toát nhaát” cho ñeán noùi: “Ta soáng laïi ñôøi soáng theá

tuïc laø toát nhaát”, ñoù goïi laø giôùi yeáu keùm. Neáu noùi leân giôùi yeáu keùm cuûa mình, thì moãi lôøi, moãi lôøi ñeàu phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Ñoù goïi laø giôùi yeáu keùm. Haønh daâm: Cuøng vôùi ngöôøi nöõ coù sinh meänh haønh daâm taïi ba choã (aâm hoä, haäu moân vaø mieäng), luùc baét ñaàu, giai ñoaïn giöõa vaø luùc cuoái caûm thaáy khoaùi laïc, ñoù goïi laø söï haønh daâm. Neáu Tyø-kheo giôùi yeáu keùm, haønh daâm thì phaïm toäi Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung (vôùi Taêng chuùng). Neáu Tyø-kheo haønh daâm vôùi ngöôøi phuï nöõ ñang soáng hay cheát, taïi ba choã nhö treân, luùc ñaàu, giai ñoaïn giöõa vaø luùc cuoái caûm thaáy khoaùi laïc thì phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc neáu haønh daâm vôùi loaøi phi nhaân nöõ, suùc sinh caùi trong caùc tröôøng hôïp nhö treân, cuõng phaïm toäi nhö vaäy, khoâng ñöôïc cuøng soáng chung (vôùi Taêng chuùng). Neáu Tyø-kheo haønh daâm vôùi ngöôøi nam coøn soáng hay ñaõ cheát, loaøi phi nhaân nam coøn soáng hay ñaõ cheát, loaøi suùc sinh ñöïc coøn soáng hay ñaõ cheát, taïi hai choã (haäu moân vaø cöûa mieäng) vaø

vaøo ba giai ñoaïn ñaàu, giöõa vaø cuoái caûm thaáy khoaùi laïc thì phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung vôùi Taêng chuùng. Neáu Tyø-kheo haønh daâm vôùi ngöôøi hoaøng moân (laïi caùi) coøn soáng hay ñaõ cheát, loaøi phi nhaân hoaøng moân coøn soáng hay ñaõ cheát, loaøi suùc sanh hoaøng moân coøn soáng hay ñaõ cheát, taïi hai choã, vaøo ba giai ñoaïn, maø caûm thaáy khoaùi laïc, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo haønh daâm vôùi thaân con voi, ngöïa ñeán thaân con gaø nhoû, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu... thaân con voi nhoû, cho ñeán thaân con gaø lôùn, thì phaïm toäi Ba-la-di. Theá neân noùi "Cho ñeán cuøng vôùi suùc sinh phaïm toäi Ba-la-di". Ba-la-di: Ñoái vôùi chaùnh phaùp taâm trí bò lui suït, ñoïa laïc khoâng ñaït ñöôïc ñaïo quaû, ñoù goïi laø Ba-la-di. Nhö vaäy laø ñoái vôùi caùc trí nhö vò trí, ñaúng trí, tha taâm trí, khoå taäp taän ñaïo trí, taän trí, voâ sinh trí, ñeàu bò lui suït, ñoïa laïc, khoâng ñaït ñöôïc ñaïo quaû, ñoù goïi laø Ba-la-di. Ba-la-di coøn coù nghóa laø: Ñoái vôùi Nieát-baøn bò lui suït, ñoïa laïc, khoâng chöùng ñaït ñöôïc, ñoù goïi laø Ba-la-di. Ba-la-di coøn coù nghóa laø: Ñoái vôùi phaïm haïnh bò lui suït, ñoïa laïc, khoâng ñaït ñöôïc ñaïo quaû, ñoù goïi laø Ba-la-di. Ba-la-di coøn coù nghóa laø: Nhöõng toäi ñaõ phaïm khoâng chòu phaùt loà saùm hoái, neân goïi laø Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo ñem taâm nhieãm oâ ñeå xem phuï nöõ thì phaïm toäi Vieät- tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Neáu maét thaáy hoï, tai nghe tieáng hoï, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Coøn nhö caû hai loõa theå chaïm xuùc nhau, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu nhö nam caên ñöa vaøo nöõ caên, duø chæ chaïm nhau nhö haït meø, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu nam caên lôùn, tuy ñuùt vaøo nhöng chæ

ôû ngoaøi meù nöõ caên, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Coù nhöõng chuùng sinh chæ coù moät ñöôøng, vöøa duøng ñeå aên uoáng, vöøa ñeå ñaïi tieåu tieän, hoaëc coøn soáng, hoaëc laø ñaõ cheát, neáu Tyø-kheo haønh daâm vôùi hoï maø caûm thaáy laïc thuù trong ba giai ñoaïn ñaàu, giöõa vaø cuoái, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu thaân ngöôøi nöõ bò caét doïc thaønh hai phaàn maø (Tyø-kheo) haønh daâm nôi moãi phaàn, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu ñem buoäc cho dính laïi thaønh moät roài haønh daâm, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu thaân ngöôøi nöõ bò caét laøm ba phaàn: Thöôïng, trung, haï, maø Tyø-kheo ñeán haønh daâm hai phaàn thöôïng vaø haï thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu haønh daâm ôû phaàn trung thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu haønh daâm vôùi thaân cuûa moät ngöôøi nöõ baàm xanh, sình chöông, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu thaân aáy ñaõ hö hoaïi, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu thaân aáy coøn toaøn veïn nhöng ñaõ phôi khoâ, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng neáu ñem daàu hay nöôùc taåm öôùt laøm cho töôi nhuaän, nguyeân veïn, roài haønh daâm, thì phaïm toäi Ba-la-di. Coøn nhö ñem taåm öôùt maø raõ ra roài haønh daâm, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Coøn nhö haønh daâm vaøo nhöõng ñoát xöông dính vaøo nhau ñaày maùu huyeát, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu nhö haønh daâm vaøo nhöõng ñoát xöông khoâ, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu nhö haønh daâm vaøo töôïng phuï nöõ baèng goã ñaù, hay baèng hình veõ, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo khoâng noùi traû giôùi, khoâng noùi khoâng traû giôùi, hoaëc vì giôùi yeáu keùm maø khoâng noùi traû giôùi, cuõng khoâng noùi khoâng traû giôùi, roài laøm

ngöôøi theá tuïc, thì tuøy theo söï vi phaïm maø nhö phaùp trò toäi, hoaëc laøm ngoaïi ñaïo cuõng nhö theá. Khi haønh daâm neáu moät ngöôøi loõa theå, moät ngöôøi coù y phuïc, hoaëc caû hai cuøng loõa theå, neáu nam caên vaøo trong nöõ caên ngang möùc baèng haït meø, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo khoâng traû giôùi, hoaëc vì giôùi yeáu keùm maø khoâng cho ai bieát, roài maëc ñoà theá tuïc vaø phaïm toäi, thì tuøy theo söï vi phaïm maø keát toäi. Neáu Tyø-kheo cöôõng daâm Tyø-kheo-ni, thì Tyø-kheo phaïm toäi Ba- la-di. Neáu Tyø-kheo-ni caûm thaáy khoaùi laïc, thì cuõng phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo-ni cöôõng daâm Tyø-kheo, thì Tyø-kheo-ni phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo caûm thaáy khoaùi laïc cuõng phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo cuøng haønh daâm vôùi Tyø-kheo, thì caû hai cuøng phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo haønh daâm vôùi Sa-di, thì Tyø-kheo phaïm toäi Ba-la-di, vaø Sa-di phaûi bò truïc xuaát. Neáu Tyø-kheo haønh daâm vôùi ngöôøi theá tuïc, thì Tyø-kheo phaïm toäi Ba-la-di, nhöng ngöôøi theá tuïc khoâng phaïm. Ñoái vôùi ngoaïi ñaïo cuõng theá.

836 BOÄ LUAÄT 1

Neáu Tyø-kheo haønh daâm vôùi ba chuûng loaïi: Ngöôøi, phi nhaân, suùc sinh, vôùi ba giôùi tính: Nöõ, nam, hoaøng moân, taïi ba choã: Cöûa mieäng, ñöôøng tieåu tieän vaø ñaïi tieän, trong ba tröôøng hôïp: ñang thöùc, luùc nguû, hoaëc thaây cheát, ñeàu phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo ñang nguû, ñieân cuoàng hay nhaäp ñònh maø coù ngöôøi nöõ ñeán cöôõng daâm, roài Tyø-kheo hay bieát vaø coù khoaùi laïc trong ba giai ñoaïn ñaàu, giöõa hay cuoái, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo ñang nguû hay nhaäp ñònh maø coù ngöôøi nöõ ñeán cöôõng daâm, Tyø-kheo lieàn hay bieát, nhöng luùc ñaàu khoâng thaáy khoaùi laïc, song luùc giöõa vaø luùc cuoái thaáy khoaùi laïc, thì phaïm toäi Ba-la-di. Giaù nhö Tyø-kheo luùc ñaàu, luùc giöõa khoâng thaáy khoaùi laïc, nhöng luùc cuoái thaáy khoaùi laïc, thì phaïm toäi Ba-la-di. Traùi laïi, neáu caû ba giai ñoaïn: Ñaàu, giöõa vaø cuoái ñeàu khoâng thaáy khoaùi laïc thì khoâng coù toäi. Theá naøo goïi laø caûm thaáy khoaùi laïc? Theá naøo goïi laø khoâng caûm thaáy khoaùi laïc? Khoaùi laïc nghóa laø nhö ngöôøi ñoùi maø ñöôïc caùc thöùc aên ngon, vì ngöôøi aáy xem thöùc aên laø khoaùi laïc nhaát. Hoaëc nhö ngöôøi ñang khaùt maø ñöôïc caùc thöùc uoáng boå döôõng, vì ngöôøi aáy xem thöùc uoáng laø laïc thuù nhaát. Duïc laïc (caùi vui cuûa nhuïc duïc) cuõng nhö theá. Khoâng caûm thaáy khoaùi laïc nghóa laø: Ví nhö ngöôøi ñang saïch seõ maø duøng caùc thöù xaùc cheát buoäc vaøo treân coå, hoaëc nhö phaù vôõ muït nhoït, hay bò thanh saét noùng ñoát thaân; khoâng thaáy khoaùi laïc cuõng nhö theá. Neáu Tyø-kheo haønh daâm trong caùc tröôøng hôïp: Hoaëc do mua daâm, hoaëc do thueâ bao, hoaëc vì aân nghóa maø ñöôïc, hoaëc do quen bieát maø ñöôïc, hoaëc do ñuøa côït maø ñöôïc, hoaëc do thaùch thöùc maø ñöôïc... ñeàu phaïm toäi Ba-la-di. Neáu vì taâm trí ñieân cuoàng khoâng hay bieát, thì khoâng coù toäi. Theá neân noùi: - Neáu Tyø-kheo ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc tröôùc chuùng Taêng hoøa hôïp, khoâng traû giôùi, giôùi yeáu keùm, khoâng ra khoûi (Taêng chuùng) maø haønh daâm, thaäm chí haønh daâm vôùi suùc sinh thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung (vôùi Taêng chuùng). (Giaûi thích Giôùi thöù nhaát ñeán ñaây laø heát). Baáy giôø Ñöùc Theá Toân ôû taïi thaønh

Tyø-xaù-ly. Sau böõa aên, Ngaøi ngoài quay maët veà höôùng Ñoâng, luùc boùng xeá ñoä nöûa thaân ngöôøi, ngaøy möôøi hai thaùng thöù naêm cuûa muøa Ñoâng, saùu naêm sau khi thaønh ñaïo, vì Tröôûng laõo Da-xaù con cuûa Ca-lan-ñaø maø cheá giôùi naøy. Nhöõng gì Phaät ñaõ cheá thì phaûi tuøy thuaän chaáp haønh. Ñoù goïi laø phaùp tuøy thuaän.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 2 837

2. GIÔÙI TROÄM CAÉP Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông-xaù, noùi roäng nhö treân... Baáy giôø, con cuûa ngöôøi thôï goám laø Tröôûng laõo Ñaït-nò-giaø (Sudinna) ñi quyeân goùp veà xaây caát taêng phoøng cao lôùn, trang nghieâm ñeïp ñeõ, roài ñieâu khaéc, chaïm troã vaên veû, laïi duøng daàu thôm röôùi leân neàn coù maøu saéc löu ly, vaø baøy bieän caùc thöùc aåm thöïc. Baây giôø coù vò Tröôûng laõo Tyø-kheo ñeán, hoûi Ñaït-nò-giaø: "Tröôûng laõo bao nhieâu tuoåi?". Ñaït-nò-giaø ñaùp: "Tuoåi chöøng ñoù". Khaùch Tyø-kheo noùi: "Thaày coøn nhoû, toâi neân ôû trong phoøng naøy". Theá roài Ñaït-nò-giaø nhöôøng phoøng laïi cho Thöôïng toïa ôû roài ñi khuyeán hoùa veà caát moät caên phoøng thöù hai. Laïi moät Tröôûng laõo Tyø-kheo khaùc ñeán, thaày cuõng nhöôøng phoøng nhö tröôùc, roài ñi quyeân goùp xaây caát caên phoøng thöù ba. Laàn naøy cuõng coù moät Tröôûng laõo Tyø-kheo khaùc ñeán, vaø thaày cuõng nhöôøng phoøng nhö hai laàn tröôùc. Khi aáy, Ñaït-nò-giaø suy nghó: "Ta traûi bao gian khoå xaây phoøng, nhöng khoâng ñöôïc ôû, vaäy ta phaûi tìm caây goã vaø nhaân coâng ôû ñaâu ñeå xaây laïi caên phoøng khaùc? Ta bò möa gioù noùng laïnh, muoãi ruoài laøm khoán ñoán, neân tìm caùch xaây ñöôïc caên phoøng vöøa môùi hoaøn thaønh, thì keû khaùc ñaõ chöïc saün nhö meøo rình chuoät, vöøa laøm xong laø ñoaït maát. Vaäy phaûi laøm sao ñaây?". Beøn suy nghó: "Ta voán laø thôï kheùo, laïi coù söùc löïc, ta neân xaây moät caên phoøng baèng gaïch treân taûng ñaù ñen beân hang nuùi cuûa caùc vò Tieân nhaân, roài nung cho chín ñeå ôû". Khi Ñaït-nò-giaø suy nghó theá roài, beøn xaây moät caên phoøng baèng gaïch treân taûng ñaù ñen beân hang nuùi caùc Tieân nhaân, roài nung chín thaønh ngoâi nhaø, ñoàng thôøi chaïm troå vaø ñaët caùc caùnh cöûa, chæ tröø caùnh cöûa, then cöûa vaø giaù aùo, ngoaøi ra caùc caùi khaùc ñeàu ñöôïc nung chín, maøu saéc ñoû au nhö Öu-ñaøm-baùt. Luùc naøy, sau côn möa trôøi taïnh. Ñöùc Theá Toân ñang ñi kinh haønh beân trieàn nuùi Kyø-xaø-quaät. Vôùi Phaät nhaõn Ñöùc Nhö Lai khoâng vieäïc gì chaúng thaáy, khoâng coù söï gì chaúng nghe, khoâng coù ñieàu gì chaúng bieát, vì nhaân duyeân aáy, Ngaøi muoán thuyeát Kheá kinh ñeå cho giôùi luaät ñöôïc toàn taïi laâu daøi. Do ñoù tuy bieát, Ngaøi vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: "Treân taûng ñaù ñen beân hang nuùi cuûa caùc Tieân nhaân, coù vaät gì gioáng nhö hoa Öu-ñaøm- baùt vaäy?". Caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Tyø-kheo Ñaït-nò-giaø tröôùc kia ñi khuyeán hoùa veà laøm taêng phoøng roài ñieâu khaéc chaïm troå cöïc kyø trang nghieâm, khi hoaøn thaønh thì coù vò Thöôïng toïa ñeán chieám laáy, thaày beøn laøm caùi thöù hai, thöù ba, laïi cuõng bò chieám laáy nhö tröôùc. Theá neân, giôø ñaây thaày môùi xaây rieâng moät caên phoøng baèng

ngoùi nung chín

838 BOÄ LUAÄT 1

coù maøu saéc ñeïp ñeõ nhö hoa Öu-ñaøm-baùt treân taûng ñaù ñen, beân hang nuùi cuûa Tieân nhaân". Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân beøn baûo A-nan ñem y ñeán cho Ngaøi, A-nan lieàn ñem y daâng leân Ñöùc Nhö Lai. Theá roài, Theá Toân khoaùc y, ñi ñeán choã taûng ñaù ñen beân hang nuùi cuûa caùc Tieân nhaân. Vì Ñöùc Theá Toân ñaõ thaønh töïu toái thaéng caùc oai nghi ñi, ñöùng, naèm, ngoài (neân thoaït hieän moät caùch töï nhieân) khoâng caàn phaûi duïng taâm. Vì sao vaäy? Vì coâng ñöùc cuûa haïnh nghieäp töï nhieân thuø thaéng neân chö Thieân, Phaïm vöông khoâng theå saùnh baèng, nhö trong kinh Oai Nghi ñaõ moâ taû ñaày ñuû. Luùc naøy, Ñöùc Theá Toân duøng oai nghi thuø thaéng ñi ñeán caên phoøng gaïch cuûa Ñaït-nò-giaø . Thieân thaàn beøn laøm cho caùnh cöûa töï môû, tuy caên phoøng nhoû heïp, nhöng Ñöùc Nhö Lai ñi vaøo töï nhieân, khoâng thaáy nhoû heïp chuùt naøo. Khi Ñöùc Nhö Lai vaøo phoøng cuûa Ñaït-nò-giaø xong, beøn duøng baøn tay vaøng sôø vaøo vaùch töôøng, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Caùc thaày haõy xem Tyø-kheo Ñaït-nò-giaø ñaõ trang hoaøng caên phoøng naøy thaät kheùo leùo. Tyø-kheo Ñaït-nò-giaø naøy tuy ñaõ xuaát gia maø vaãn chöa chaùn ngheà nghieäp thuôû tröôùc, chöa chòu töø boû nhöõng kyõ thuaät kheùo leùo, laïi coøn nung ñoát caên phoøng laøm thöông toån chuùng sinh. Vaû laïi caên phoøng gaïch naøy khi laïnh thì raát laïnh, khi noùng thì raát noùng, coù theå laøm hö maét ngöôøi ta, khieán ngöôøi ta sinh nhieàu beänh. Vì coù nhöõng ñieàu baát tieän nhö theá, neân caùc thaày phaûi phaù noù ñi, chôù ñeå sau naøy caùc Tyø-kheo laïi baét chöôùc laøm kieåu phoøng aáy. Vì ñôøi vò lai caùc Tyø-kheo seõ baûo: "Khi Theá Toân coøn taïi theá, caùc Tyø-kheo moãi ngöôøi töï laøm phoøng ñeå ôû, do ñoù caàn phaûi phaù boû". Theá roài caùc Tyø-kheo beøn ñaäp boû caên phoøng aáy. Ñöùc Theá Toân sai ñaäp boû caên phoøng aáy xong, lieàn trôû veà nuùi Kyø- xaø-quaät. Khi Tröôûng laõo Tyø-kheo Ñaït-nò-giaø töø thoân xoùm khaát thöïc trôû veà, thaáy caên phoøng mình ñaõ bò ñaäp phaù, beøn hoûi caùc Tyø-kheo: "Ai phaù caên phoøng naøy?". Luùc aáy coù moät Tyø-kheo noùi vôùi Ñaït-nò-giaø: "Nay thaày ñöôïc lôïi ích raát lôùn. Vì sao vaäy? Vì Ñöùc Nhö Lai ñaõ haï coá ñeán caên phoøng naøy, thaày nhôø caên phoøng naøy maø ñöôïc höôûng phöôùc laây. Ñöùc Theá Toân bieát thôøi, neân ñaõ sai ngöôøi ñaäp phaù caên phoøng naøy". Khi Ñaït-nò-giaø nghe nhö theá, thaày hoan hyû cöïc ñoä, neân suoát caû baûy ngaøy queân heát ñoùi khaùt. Nhöng sau baûy ngaøy, thaày lieàn suy nghó: "Ta bieát tìm caây goã ôû ñaâu ñeå xaây laïi caên phoøng môùi, vieân quan kieåm laâm cuûa Vua Bình-sa laø Da-thaâu-ñaø voán laø baïn cuõ cuûa ta, aét coù caây goã". Nghó theá thaày beøn khoaùc y thöôøng maëc, caàm baùt ñi ñeán nhaø Da-thaâu-

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 2 839

ñaø, uûy laïo: "OÂng khoâng beänh, Tröôøng-thoï chöù? Toâi muoán caát moät caên phoøng maø chöa coù caây goã, oâng coù theå uûng hoä caây goã ñöôïc khoâng?". Vieân Ñaïi thaàn ñaùp: "Nhaø toâi khoâng coù caây, maø caây cuûa Vua cuõng heát caû, khi naøo goã chôû ñeán toâi seõ caáp cho thaày". Ñaït-nò-giaø lieàn noùi: "Chôù

noùi nhö theá, leõ naøo caây cuûa Vua maø laïi heát ñöôïc?". Vieân Ñaïi thaàn laïi noùi: "Toân giaû, neáu thaày khoâng tin, haõy thaân haønh ñeán xem". Baáy giôø Ñaït-nò-giaø lieàn ñeán choã vöôøn caây, troâng thaáy naêm caây goã lôùn, beøn choïn laáy hai caây ñem veà laøm phoøng. Theo pheùp cuõ cuûa tieân vöông, cöù naêm ngaøy Vua phaûi ñi tuaàn haønh quan saùt kho laãm, kho chöùa vaøng baïc, nôi cung nhaân cö truù, caùc chuoàng voi ngöïa, nhaø ñeå xe coä, keá tieáp ñi ñeán nôi caát caùc caây goã, Vua thaáy thieáu maát hai caây lieàn hoûi Da- thaâu-ñaø: "Caùc caây goã vì sao thieáu maát hai caây ?". Da-thaâu-ñaø ñaùp: "Taâu Ñaïi vöông! Taát caû ñeàu coøn chöù ñaâu coù thieáu". Nhö vaäy Vua ñi tuaàn haønh laàn thöù hai, laàn thöù ba, ñeàu hoûi Da- thaâu-ñaø vì sao thieáu maát hai caây goã, nhöng Da-thaâu-ñaø ñeàu taâu vôùi Vua coøn ñuû chöù khoâng coù thieáu. Vua lieàn noåi giaän noùi: "Chaúng phaûi ngöôi ñaõ ñoát caây goã cuûa ta sao? Hay laø ñaõ ñem goã cuûa ta cho nöôùc ñòch?". Lieàn ra leänh quan Höõu ty baét troùi Da-thaâu-ñaø. Da-thaâu-ñaø bò baét troùi lieàn suy nghó: "Gaàn ñaây Toân giaû Ñaït-nò-giaø töøng ñeán xin caây maø khoâng coù, hay ñaõ laáy ñi chaêng?". OÂng lieàn sai ngöôøi tín caån ñeán hoûi Ñaït-nò-giaø: "Thöa Toân giaû, thaày töøng ñeán xin caây, vaäy thaày coù laáy hai caây goã kia ñi chaêng?". Toân giaû ñaùp: "Coù laáy ñi". Da-thaâu-ñaø laïi sai söù giaû ñeán baïch vôùi Toân giaû: "Vì toâi ñeå maát caây goã neân bò baét giam vaøo nguïc, Toân giaû haõy duøng phöông tieän gì bieän baïch khoûi phaïm loãi ñeå toâi sôùm ra khoûi lao tuø". Ñaït-nò-giaø lieàn thoâng baùo laïi: "OÂng chæ caàn taâu vôùi Vua laø tröôùc ñaây Tyø-kheo Ñaït-nò-giaø coù ñeán toâi xin caây, hay laø oâng ta ñaõ laáy ñi, xin haõy ra leänh tra xeùt". Vua lieàn sai söù goïi Ñaït-nò-giaø, Ñaït-nò-giaø beøn ñeán trieàu khuyeát. Tröôûng laõo Ñaït-nò-giaø voán laø ngöôøi ñoan nghieâm, dung nghi thanh nhaõ, trôøi, ngöôøi ñeàu toân kính, neân Vua vöøa troâng thaáy ñaõ hoan hyû, beøn hoûi thaày: "Toân giaû Ñaït-nò-giaø, thaày khoâng laáy hai caây goã cuûa traãm ñaáy chöù?". Toân giaû ñaùp: "Toâi coù laáy".

Vua hoûi: "Toân giaû, vì sao ngöôøi xuaát gia maø laáy cuûa ngöôøi ta khoâng cho?". Ñaït-nò-giaø noùi: "Ñaïi vöông tröôùc kia ñaõ höùa cho chöù khoâng phaûi khoâng cho". Vua hoûi: "Ai cho?". Ñaùp: "Ñaïi vöông chöù ai?" Vua noùi: "Thöa Toân giaû! Traãm laø Vua moät nöôùc nhieàu vieäc baän roän neân khoâng nhôù ñöôïc, xin thaày nhaéc laïi, theá naøo laø höùa cho?". Ñaït-nò-giaø noùi: "Ñaïi vöông khoâng nhôù khi môùi leân ngoâi, caùc quan Ñaïi thaàn trong trieàu taäp hoïp laïi, ñi laáy nöôùc cuûa caùc ao hoà soâng suoái ñem veà röôùi leân caùc maàm caây vaø döôïc thaûo, laïi ñoå nöôùc aáy trong ngaø voi traéng, ñem roùt treân ñaàu Ñaïi vöông, toân Ñaïi vöông leân ngoâi baùu. Luùc aáy chính töø mieäng Ñaïi vöông tuyeân boá: "Nay traãm laø Vua, taát caû caây coû, nöôùc non trong xöù ñeàu boá thí Sa-moân Baø-la-moân". Ñoù laø Vua ñaõ cho chöù khoâng phaûi khoâng cho". Vua noùi: "Toân giaû! Traãm cho nhöõng vaät trong nöôùc khoâng coù ngöôøi gìn giöõ, chöù khoâng phaûi cho nhöõng vaät coù ngöôøi gìn giöõ. Sao thaày daùm xuyeân taïc nhöõng lôøi tröôùc kia, nguïy bieän, vu khoáng ta". Theá roài, Vua hai leänh thaû Da-thaâu-ñaø ra. Nhöõng Baø-la-moân vaø thieän nam tín nöõ trong nöôùc ñeàu hoan hyû, noùi: "Laønh thay!

Toân giaû Ñaït- nò-giaø ñaõ duøng phöông tieän trí tueä kheùo leùo ñaùp Ñaïi vöông maø thoaùt khoûi toäi hoâm nay. Vua laïi coøn haï leänh cho Da-thaâu-ñaø an oån ra khoûi lao nguïc". Khi aáy, taïi thaønh Vöông-xaù, nhöõng keû khoâng tin phaùp Phaät ñeàu oaùn haän baûo: "Vì sao oâng Sa-moân Ñaït-nò-giaø naøy laïi traùo trôû, nguïy bieän löøa doái nhaø Vua ñeå khoûi maéc toäi? E raèng töø nay trôû ñi nhöõng caây coái trong nhaø cuûa chuùng ta cuõng seõ bò oâng ta laáy ñem ñi, roài baûo tröôùc kia Vua ñaõ höùa cho. Phaûi laøm sao ñaây? Ñoù laø keû ñoài baïi, naøo coù ñaïo haïnh gì!". Caùc Tyø-kheo lieàn ñem nhöõng lôøi dò nghò aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo ñi goïi Tyø-kheo Ñaït-nò-giaø ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät hoûi: "Coù thaät thaày laáy caây goã cuûa nhaø Vua chaêng?". Ñaùp: "Coù laáy thaät!". Phaät noùi: "Thaày laø ngöôøi xuaát gia, vì sao vaät cuûa ngöôøi ta khoâng cho maø laáy?". Ñaït-nò-giaø ñaùp: "Baïch Theá Toân! Tröôùc kia nhaø Vua coù höùa cho chöù khoâng phaûi khoâng höùa cho". Phaät hoûi: "Vua cho theá naøo?".

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 2 841

Ñaït-nò-giaø ñaùp: "Luùc Vua môùi leân ngoâi, chính mieäng Vua tuyeân boá: Nhöõng nöôùc non caây coû trong quoác ñoä, traãm boá thí cho Sa-moân, Baø- la-moân. Ñoù laø höùa cho chöù khoâng phaûi khoâng höùa cho". Phaät baûo: "Ngöôi laø ngöôøi ngu, Vua cho vaät khoâng coù ngöôøi giöõ, chöù khoâng phaûi cho vaät coù ngöôøi giöõ. Nay nhöõng caây goã cuûa Vua coù ngöôøi giöõ vì sao baûo laø cho? Ñaït-nò-giaø, thaày haù khoâng nghe Ta duøng nhieàu nhaân duyeân khieån traùch tröôøng hôïp khoâng cho maø laáy, vaø khen ngôïi caùc tröôøng hôïp cho roài môùi laáy ñoù sao? Vì sao nay thaày laïi laáy cuûa khoâng cho? Ñaït-nò-giaø, ñaây laø ñieàu phi phaùp, phi luaät, chaúng phaûi ñieàu Ta daïy, vieäc naøy khoâng theå laøm taêng theâm phaùp thieän ñöôïc". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao Tyø-kheo Ñaït-nò-giaø naøy laàn ñaàu tieân phaïm toäi khoâng cho maø laáy?". Phaät baûo caùc Tyø-kheo: "OÂng Ñaït-nò-giaø naøy khoâng nhöõng ngaøy nay ñaàu tieân phaïm toäi khoâng cho maø laáy, maø trong ñôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng phaïm toäi khoâng cho maø laáy ñaàu tieân". Caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: "Ñaõ töøng coù theá sao?". Phaät noùi: "Ñuùng nhö theá. Trong thôøi quaù khöù, luùc theá giôùi naøy ñeán thôøi kieáp taän, caùc chuùng sinh sinh leân coõi trôøi Quang AÂm. Khi theá giôùi hoaøn thaønh, chö Thieân coõi Quang AÂm xuoáng laïi theá gian. Luùc aáy, chö Thieân ñi laïi treân hö khoâng laáy nieàm vui thieàn ñònh laøm thöùc aên, du haønh ñaây ñoù, soáng ñôøi khoaùi laïc, thuaàn thieän, aùnh saùng cuûa thaân theå choùi roïi laãn nhau, khoâng caàn ñeán aùnh saùng cuûa maët trôøi, maët traêng. Khi aáy chuùng sinh khoâng coù ngaøy ñeâm, maët trôøi, maët traêng vaø naêm thaùng thôøi tieát. Khi nöôùc vöøa ruùt thì vò ñaát lieàn sinh nhö vò cam loà cuûa coõi trôøi. Baáy giôø coù moät chuùng sinh thoâ thaùo tham tröôùc muøi vò, neám vò ñaát ñoù thaáy coù muøi thôm ngon laønh, taâm lieàn sanh tham ñaém. Caùc chuùng sinh khaùc baét chöôùc neám thöû cuõng caûm thaáy ngon laønh, neân cuøng laáy aên. AÊn roài thaân theå naëng neà, maát heát thaàn thoâng, aùnh saùng taét nguùm. Do ñoù, theá gian môùi coù maët trôøi, maët traêng, toái saùng, naêm thaùng, thôøi tieát. Baáy giôø, chuùng sinh chaúng phaûi nam, chaúng phaûi nöõ, nhöng aên vò ñaát laâu ngaøy hình

saéc thaønh ra sai khaùc. Nhöõng ai aên nhieàu thì saéc thaân thoâ xaáu. Nhöõng ai aên ít thì saéc thaân ñoan chaùnh. Khi aáy, nhöõng keû ñoan chaùnh töï cho mình hôn ngöôøi, thaáy keû thoâ xaáu khinh hoï khoâng baèng mình, yû mình ñoan chaùnh neân sinh ra kieâu maïn. Vì sinh toäi kieâu maïn, neân vò ñaát bieán maát. Theá roài, ñaát sinh ra vaùng muøi vò nhö maät nguyeân chaát. Luùc naøy, caùc chuùng sinh ñeàu kinh haõi than: Vì sao vò ñaát boãng nhieân bieán maát, beøn cuøng nhau aên vaùng ñaát, nhöõng ai aên nhieàu thì hình saéc thoâ xaáu, coøn nhöõng keû aên ít thì thaân saéc ñoan chaùnh. Roài nhöõng keû

ñoan chaùnh taêng theâm kieâu maïn. Vì theá vaùng ñaát laïi bieán maát. Khi vaùng ñaát ñaõ bieán maát, ñaát laïi sinh ra loaïi naám, vò nhö ñöôøng pheøn. Nhöõng ai aên nhieàu thì xaáu xí, nhöõng keû aên ít thì ñeïp ñeõ, laïi cuõng nhö tröôùc, ngöôøi ñoan chaùnh sinh kieâu maïn caøng nhieàu. Do theá, naám ñaát laïi boãng nhieân bieán maát vaø ñaát töï nhieân hoùa sinh luùa neáp. Loaïi luùa neáp naøy laáy roài laïi coù, khoâng heà taêng giaûm, laáy buoåi mai, buoåi chieàu laïi coù, laáy buoåi chieàu, buoåi mai coù laïi. Caùc Tyø-kheo neân bieát! Khi chuùng sinh thaáy vaùng ñaát bieán maát lieàn sinh saàu naõo, gioáng nhö keû tröôïng phu bò saàu naõo böùc baùch. Maëc duø bò saàu naõo böùc baùch, nhöng hoï khoâng bieát laø toäi loãi do mình. Theá roài chuùng sinh laïi aên loaïi luùa neáp töï nhieân aáy. AÊn luùa neáp laâu ngaøy daàn daàn sinh ra thaân hình nam nöõ, roài nhieãm tröôùc nhau, khôûi leân daâm duïc, thaønh ra vôï choàng. Caùc chuùng sinh khaùc thaáy theá giaän döõ ñaùnh ñaäp, neùm ñaù, nguyeàn ruûa: “Vì sao theá gian boãng sinh ra ñieàu phi phaùp? Vieäc aáy khoâng phaûi laø phaùp ñöôïc sinh leân trôøi. Töø nay trôû ñi phaûi tu phaùp thieän ñeå ñöôïc sinh leân trôøi”. Phaät baûo caùc Tyø-kheo: “Khi aáy, nhöõng chuùng sinh laøm ñieàu phi phaùp caûm thaáy hoå theïn, oâ ueá, aån thaân, khoâng xuaát ñaàu loä dieän, hoaëc moät ngaøy, hai ngaøy cho ñeán moät thaùng. Vì theá, hoï xaây caát phoøng oác ñeå che khuaát kín ñaùo maø laøm ñieàu phi phaùp. Luùc aáy, chuùng sinh beøn suy nghó: “Vì sao chuùng ta phaûi lao khoå suoát ngaøy, chi baèng buoåi sôùm ta laáy luùa veà duøng cho caû ngaøy mai”. Theá roài, ngaøy mai coù chuùng sinh khaùc ñeán ruû ngöôøi aáy cuøng ñi laáy luùa, thì ngöôøi aáy ñaùp: “Hoâm qua toâi ñaõ laáy luoân phaàn hoâm nay roài”. Keû kia noùi: “Ñoù quaû laø ñieàu toát”. Roài baét chöôùc laáy moät laàn cho caû möôøi ngaøy, hai möôi ngaøy, moät thaùng, hai thaùng. Vì loøng tham tích tröõ, neân luùa neáp sinh ra traáu caùm, choã naøo buoåi mai gaët thì buoåi chieàu khoâng sinh laïi. Khi ñoù, chuùng sinh beøn hoäi hoïp laïi baûo nhau: “Chuùng ta ngaøy xöa ñeàu töï nhieân bay ñi, laáy nieàm vui thieàn ñònh laøm thöùc aên, khoaùi laïc, an oån, roài chuùng ta aên vò ñaát, nhöng luùc aáy trong chuùng sinh chöa coù phaùp aùc. Ñeán khi phaùp aùc sinh khôûi thì vò ñaát bieán maát, vaø sinh ra vaùng ñaát. Vaùng ñaát sinh ra coù höông vò thôm ngon. Tieáp ñeán ñaát sinh ra naám, roài laïi sinh ra luùa neáp vaãn coøn thôm ngon. Ngaøy nay chuùng ta phaûi laäp ra ñònh cheá, chia nhöõng ñaùm ruoäng luùa ra thaønh bôø ngaên roài giao cho nhau: Phaàn naøy thuoäc veà toâi, phaàn kia thuoäc veà baïn”. Nhöng coù moät chuùng sinh suy nghó theá naøy: “Neáu ta töï laáy phaàn mình thì

khoâng bao laâu seõ heát, vaäy ta haõy laáy moät ít phaàn cuûa ngöôøi ñeå phaàn cuûa ta coøn ñöôïc laâu daøi". Nhöõng chuùng sinh khaùc thaáy chuùng sinh naøy laáy cuûa khoâng cho,

lieàn noùi vôùi y: "Vì sao vaät ngöôøi ta khoâng cho maø ngöôi laïi laáy? Chôù coù laøm theá nöõa". Nhöng chuùng sinh aáy vaãn laáy, khoâng thoâi, chuùng sinh kia baét gaëp y laáy troäm ñeán laàn thöù ba lieàn baûo: "Vì sao chuùng sinh laïi coù keû troäm caép cho ñeán laàn thöù ba? Töø nay trôû ñi, neáu ngöôi coøn troäm caép thì phaûi bò tröøng phaït". Theá nhöng y vaãn khoâng chöøa. Ngöôøi kia baét ñöôïc lieàn duøng roi gaäy ñaùnh y thaät ñau, y bò aên ñoøn, beøn keâu lôùn: "Vì sao theá gian laïi coù phaùp aùc naøy, khieán chuùng sinh naøy duøng gaäy ñaùnh chuùng sinh kia?". Khi aáy ngöôøi ñaùnh lieàn neùm gaäy xuoáng ñaát vaø cuõng keâu lôùn leân: "Vì sao theá gian laïi coù thöù phaùp aùc aáy? Do ñaâu coù ngöôøi laáy vaät maø ngöôøi ta khoâng cho, vaø caøng noùi caøng khoâng bieát xaáu hoå?". Töø ñoù theá gian coù ba phaùp aùc xuaát hieän, ñoù laø: 1. Khoâng cho maø laáy. 2. Noùi doái. 3. Duøng gaäy ñaùnh ngöôøi. Ñoù laø ba phaùp aùc xuaát hieän sôùm nhaát. Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Khi aáy, chuùng sinh laáy cuûa khoâng cho ñaàu tieân naøo phaûi ai khaùc maø chính laø Tyø-kheo Ñaït-nò-giaø con ngöôøi thôï goám naøy ñaây. OÂng Ñaït-nò-giaø naøy töø quaù khöù laáy cuûa khoâng cho ñaàu tieân, ngaøy nay ôû trong chaùnh phaùp cuûa Ta, laïi cuõng laø ngöôøi ñaàu tieân laáy cuûa khoâng cho". Baáy giôø, caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Vì sao Tyø-kheo Ñaït-nò- giaø naøy mang aân Theá Toân ñöôïc khoaùc aùo caø-sa khieán Vua Bình-sa thaáy thaày lieàn thaû ñi?". Phaät daïy: "Ñuùng theá. Naøy caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo Ñaït-nò-giaø ñaây khoâng nhöõng ngaøy nay nhôø khoaùc aùo caø-sa cuûa Ta neân thoaùt khoûi toäi maø trong thôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng mang ôn Ta môùi ñöôïc ñoä thoaùt. Ñoù laø: Veà ñôøi quaù khöù, beân bôø ñaïi haûi coù moät caây Vieân-baø-lôïi, treân caây coù con chim caùnh vaøng (Kim-sí-ñieåu) to lôùn, hai caùnh caùch nhau tôùi moät traêm naêm möôi do-tuaàn. Caùch soáng cuûa chim caùnh vaøng laø duøng roàng laøm thöùc aên. Khi muoán aên thòt roàng tröôùc heát noù duøng ñoâi caùnh quaït maïnh treân bieån, khieán nöôùc hai beân veït ra, thaân roàng xuaát hieän, lieàn baét laáy aên thòt. Theo truyeàn thoáng cuûa loaøi roàng laø sôï chim caùnh vaøng, neân thöôøng tìm aùo caø-sa treo ôû tröôùc cöûa cung. Chim thaáy aùo caø-sa sinh loøng cung kính, neân khoâng tieán vaøo baét aên caùc loaøi roàng aáy. Baáy giôø, con chim ñoù duøng caùnh quaït nöôùc bieån, thaáy ñöôïc roàng muoán aên thòt. Con roàng raát kinh haõi lieàn duøng chieác caø-sa khoaùc leân ñænh ñaàu, leân bôø chaïy troán. Luùc ñoù noù hoùa ra hình ngöôøi, con chim caùnh vaøng hoùa ra hình Baø-la-moân ñuoåi theo con roàng ñoù vaø maéng: "Sao ngöôi khoâng chòu vöùt

caø-sa ñi?". Con roàng ñoù sôï cheát, giöõ chaët chieác aùo caø-sa, duø cheát cuõng khoâng chòu boû. Baáy giôø, treân haûi ñaûo coù vò Tieân nhaân cö truù, nôi ñaây coù hoa traùi sum sueâ, luùc ñoù con roàng quaù sôï haõi maø khoâng coù choã naøo

nöông töïa, lieàn chaïy ñeán choã cö truù cuûa Tieân nhaân. Vò Tieân nhaân naøy coù uy ñöùc lôùn neân chim caùnh vaøng khoâng daùm bay vaøo maø töø xa höôùng ñeán Tieân nhaân ñoïc keä: Con roàng aùc nghieät kia Giôøø bieán thaønh thaân ngöôøi Sôï cheát, caàu thoaùt thaân Maø chaïy vaøo trong ñoù. Vì ñöùc haïnh Tieân nhaân Ta phaûi nhòn ñoùi khaùt Thaø chòu maát thaân maïng Khoâng daùm aên roàng naøy. Luùc aáy, Tieân nhaân suy nghó: "Ai ñoïc keä ñoù nhæ?". Lieàn ñöùng daäy böôùc ra xem, thaáy con roàng kia bò chim caùnh vaøng röôït ñuoåi, beøn ñoïc keä ñaùp chim caùnh vaøng: Mong ngöôi ñöôïc Tröôøng-thoï Thöôøng höôûng thieân cam loà Nhòn ñoùi khoâng aên roàng Vì loøng kính troïng ta. Khi ñoù, chim caùnh vaøng nhôø uy ñöùc cuûa Tieân nhaân lieàn heát ñoùi khaùt. Theá roài, Tieân nhaân noùi vôùi chim caùnh vaøng: "Vì ngöôi phaïm giôùi neân môùi mang thaân chim naøy, nay laïi muoán saùt sinh, aét phaûi ñoïa ñòa nguïc (noùi roõ möôøi ñieàu aùc cho ñeán taø kieán). Nhö vaäy, moãi moãi ñeàu phaûi ñoïa ñòa nguïc, suùc sanh, ngaï quyû vaø A-tu-la. Nay ngöôi neân cuøng vôùi con roàng naøy saùm hoái ñeå sau naøy khoâng thuø oaùn nhau nöõa". Chuùng lieàn saùm hoái. Saùm hoái xong moãi con ñeàu trôû veà choã cuõ. Phaät lieàn baûo caùc Tyø-kheo: "Thuôû aáy vò Tieân nhaân kia naøo phaûi ai khaùc maø chính laø Ta ñaây. Con chim caùnh vaøng laø Vua Bình-sa, con roàng laø Tyø-kheo Ñaït-nò-giaø, Tyø-kheo Ñaït-nò-giaø naøy ngaøy xöa nhôø aùo caø-sa cuûa Ta maø thoaùt naïn chim caùnh vaøng, ngaøy nay cuõng laïi nhôø aùo caø-sa cuûa Ta maø thoaùt khoûi vöông naïn". Khi aáy, caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: "Vì sao Vua Bình-sa thaáy Tyø- kheo Ñaït-nò-giaø lieàn thaû cho ñi?". Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Khoâng nhöõng ngaøy nay maø xöa kia ñaõ töøng coù vaäy".

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 2 845

Caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: "Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao?". Phaät daïy: "Ñuùng theá. Trong thôøi quaù khöù coù moät vò Vua kheùo giaùo hoùa ngöôøi vaø vaät khieán chuùng lìa xa thuø oaùn, nguõ coác phoàn vinh, daân chuùng an laïc, soáng coù tieát nghóa aân tình, nhaân ñöùc hieáu thuaän, boá thí, giöõ giôùi. Baáy giôø, trong nöôùc aáy coù teân thôï saên voi, nhaø y ngheøo cuøng, laïi sinh nhieàu con, caùc con y xuùm nhau ñoøi aên, ñoøi uoáng. Khi aáy, vôï ngöôøi thôï saên baûo choàng: "Nhaø ta ngheøo khoå cô haøn theá naøy, sao oâng khoâng sieâng naêng laøm aên?". Thôï saên traû lôøi: "Baø muoán toâi laøm vieäc gì?". Ngöôøi vôï ñaùp: "Vì sao khoâng sieâng naêng laøm ngheà cuûa oâng cha?". Khi aáy, ngöôøi thôï saên beøn chuaån bò löông thöïc mang theo duïng cuï saên baén, ñeán beân nuùi Tuyeát Sôn. Baáy giôø, ôû chaân nuùi coù con voi traéng saùu ngaø, voán laø moät con voi coù trí tueä, lieàn suy nghó: "Vì lyù do gì maø ngöôøi ta muoán gieát haïi ta? Taïi vì muoán laáy ngaø neân hoï môùi gieát ta?". Luùc aáy, con voi naøy khi toå tieân cheát, noù nhaët laáy ngaø ñem caát taïi moät choã, ñeán khi cha cheát noù laïi laáy ngaø ñem caát cuøng choã, roài taùch khoûi ñaøn voi, thong thaû ñi kieám aên. Baáy giôø, ngöôøi thôï saên laàn löôït ñi saên baén, qua caùc nuùi röøng, roài ñeán choã voi. Voi thaáy thôï saên lieàn khôûi suy nghó: "Keû tröôïng phu kia laø ai maø laïi ñeán ñaây, haù chaúng phaûi laø thôï saên muoán ñeán gieát ta sao?". Lieàn ñöa voøi leân toû yù vôøi goïi thôï saên. Thôï saên voán laø ngöôøi hieåu roõ töôùng voi, neân nghó: "Neáu ta khoâng ñeán noù

aét haïi ta", lieàn ñeán choã voi, voi lieàn hoûi: "Ngöôi ñeán ñaây caàu vieäc gì?". Thôï saên beøn noùi yù mình vôùi noù. Voi lieàn noùi: "Neáu ngöôi khoâng ñeán ñaây nöõa, ta seõ cung caáp cho ngöôi nhöõng gì ngöôi caàn". Thôï saên lieàn ñaùp: "Neáu ta ñöôïc nhöõng gì caàn thieát, ta coøn khoâng muoán ra khoûi cöûa, huoáng gì ñeán ñaây". Baáy giôø, voi lieàn ñem ngaø cuûa toå tieân ra cho thôï saên. Thôï saên nhaän ñöôïc roài, hoan hyû trôû veà coá quoác. Theá roài y lieàn suy nghó: "Ta ñem soá ngaø voi naøy veà lo vieäc aên maëc cho vôï con aét chaúng ñöôïc bao laâu, ta neân tìm choã vaéng veû maø ôû ñeå höôûng thuï moät mình. Neáu ta khoûe maïnh seõ coù vôï con. Theá roài moät buoåi saùng y caàn coù naêm tieàn, beøn mang soá ngaø voi kia ñeán moät quaùn röôïu. Khi chuû quaùn thaáy y ñi ñeán, lieàn suy nghó: "Ngöôøi naøy töø ñaâu ñeán vaäy? Hoâm nay ta aét ñöôïc moät ít lôïi loäc", beøn söûa giöôøng neäm ñeå ñôïi ngöôøi vaùc ngaø voi kia ñeán, roài môøi y ngoài. Thöøa luùc y ñang ñoùi khaùt, chuû quaùn lieàn chuoác röôïu cho say, say roài beøn baét ghi soå nôï, soá röôïu thì raát ít maø soá nôï thì raát nhieàu. Ngaøy hoâm sau tænh côn say, y laïi ñoøi röôïu, chuû quaùn röôïu lieàn noùi:

"Vì sao oâng coøn ñoøi nöõa? Hình nhö oâng chöa hieåu, vaäy chuùng ta haõy cuøng nhau tính soå, neáu coøn thöøa tieàn toâi seõ ñöa röôïu". Nhöng khi tính toaùn xong, khoâng coøn dö moät ñoàng ten. Anh ta beøn suy nghó: "Ta bieát tìm ñaâu ñeå coù ñöôïc tieàn? Hay laø ta laïi vaøo nuùi gieát con voi aáy". Roài y trôû vaøo nuùi ñeán choã voi ôû, con voi thaáy teân thôï saên, lieàn hoûi: "Vì sao oâng coøn ñeán ñaây?". Ngöôøi thôï saên beøn noùi roõ yù mình vôùi voi. Voi lieàn hoûi: "Nhöõng thöù toâi ñöa oâng luùc tröôùc, giôø ñaây ñaâu roài?". Y ñaùp: "Vì toâi voâ trí sinh ra phoùng daät, neân ñaõ duøng heát". Voi noùi: "Neáu oâng khoâng coøn phoùng daät nöõa, toâi seõ cho oâng". Thôï saên ñaùp: "Toâi ñaõ hoái haän vieäc laøm tröôùc ñaây, leõ naøo coøn taùi phaïm nöõa. Neáu voi cho toâi laàn nöõa, toâi seõ khoâng ra khoûi cöûa". Voi laïi ñem soá ngaø cuûa cha ra cho y. Thôï saên lieàn mang ngaø voi veà nöôùc vaø cuõng ñem duøng böøa baõi heát saïch nhö tröôùc, roài suy nghó: "Ta phaûi gieát con voi aáy, laàn naøy tôùi ñoù ñöøng ñeå noù thaáy ta". Vaøo thaùng cuoái xuaân khí trôøi noùng böùc con voi aáy xuoáng ao taém, taém xong leân bôø, ñang naèm nghæ maùt döôùi goác caây, tröôùc daøn voi. Baáy giôø, thôï saên beøn duøng teân coù taåm thuoác ñoäc baén con voi aáy, truùng vaøo vai noù, maùu chaûy thaám vaøo maét. Con voi ngaång ñaàu leân xem thöû teân töø ñaâu ñeán, lieàn thaáy teân thôï saên, beøn töø xa traùch y: "Ngöôi laø quaân teä aùc, loøng daï phaûn phuùc, söùc ta giôø ñaây coù theå gieát ngöôi, nhöng vì kính troïng caø-sa neân ta khoâng gieát", beøn goïi thôï saên: "Ngöôøi haõy ñeán nhanh caét laáy ngaø ta". Roài duøng thaân che chôû teân thôï saên aáy khoâng ñeå nhöõng con voi khaùc laøm haïi. Luùc aáy, trong röøng coù moät thieân thaàn, ñoïc keä: Trong khoâng lìa si aùm. Ngoaøi giaû maëc caø-sa. Loøng oâm aáp ñoäc haïi, Khoâng ñaùng maëc caø-sa. Thieàn ñònh trong voâ töôùng Vónh vieãn dieät phieàn naõo. Noäi taâm thöôøng vaéng laëng Môùi ñaùng maëc caø-sa. Phaät baûo caùc Tyø-kheo: "Con voi chuùa thuôû aáy naøo phaûi ai khaùc ñaâu maø chính laø Vua Bình-sa ngaøy nay. Coøn ngöôøi thôï saên ngaøy nay laø Tyø-kheo

Ñaït-nò-giaø naøy ñaây. Vua Bình-sa vì toân kính caø-sa neân ñaõ tha thöù ngöôøi thôï saên aáy. Ngaøy nay laïi vì Ñaït-nò-giaø khoaùc y caø-sa neân khoâng baét toäi".

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 2 847

Caùc Tyø-kheo laïi baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao Vua Bình-sa naøy thaáy Ñaït-nò-giaø uy nghi teà chænh, khoâng khôûi taâm aùc?". Phaät baûo caùc Tyø-kheo: "Vua Bình-sa naøy khoâng chæ coù ngaøy nay môùi quyù troïng uy nghi, khoâng khôûi taâm aùc maø ngaøy xöa ñaõ töøng coù". Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Ñaõ töøng coù vaäy sao?". Phaät daïy: "Ñuùng nhö vaäy. Trong thôøi quaù khöù coù moät vì Vua kheùo giaùo hoùa daân chuùng vaø moïi vaät xa lìa söï thuø oaùn, trong nöôùc nguõ coác phoàn thònh, daân chuùng an laïc, soáng coù tieát nghóa aân tình, nhaân ñöùc, hieáu töø, boá thí, giöõ giôùi. thöông yeâu khaép ngöôøi vaät. Nhaø Vua coù moät thôùt voi teân laø Ñaïi Thaân, hung aùc khoù ñieàu phuïc, uy danh vang khaép xa gaàn. Khi aáy, caùc nöôùc ñòch khoâng nöôùc naøo ñöông cöï noåi, neáu coù choã naøo phaûi chinh phaït thì quaân giaëc bò ñaùnh tan taønh. Neáu coù keû naøo vi phaïm vöông phaùp ñeàu khieán con voi naøy duøng chaân chaø cheát. Vì Vua coù voi aáy neân yû laïi khoâng sôï. (Nhöng moät hoâm) chuoàng voi bò hö voi lieàn phoùng chaïy ñeán beân caïnh moät Tinh xaù troâng thaáy caùc Tyø-kheo uy nghi teà chænh, laïi nghe lôøi tuïng kinh: "Saùt sinh chòu khoå, khoâng gieát ñöôïc phöôùc". Voi nghe lôøi kinh aáy, taâm trôû neân nhu thuaän. Baáy giôø, coù keû phaïm phaùp ñaùng toäi cheát, Vua ra leänh quan Höõu ty khieán voi chaø cheát. Nhöng voi duøng muõi ngöûi toäi nhaân Ba laàn maø khoâng coù taâm gieát haïi. Vieân quan giaùm saùt lieàn ñem vieäc aáy taâu leân Vua: "Voi thaáy toäi nhaân chæ duøng muõi ngöûi maø hoaøn toaøn khoâng coù yù gieát haïi". Vua nghe lôøi aáy raát laáy laøm öu saàu, beøn hoûi laïi vieân quan kia: "Voi laøm nhö theá thaät sao?". Vò aáy ñaùp: "Thaät nhö theá!". Vua lieàn môøi caùc Ñaïi thaàn ñeán hoïp baøn vieäc aáy. Ñaïi thaàn taäp hoïp xong, Vua noùi vôùi hoï: "Nay ta laøm Vua, khoâng ai thaéng noåi, chính laø nhôø con voi naøy, nay boãng nhieân noù laïi nhö theá, phaûi laøm sao ñaây?". Baáy giôø, caùc Ñaïi thaàn beøn goïi ngöôøi quaûn töôïng ñeán hoûi: "Gaàn ñaây, chuoàng voi bò hö, voi ñi ñeán nôi naøo?". Ngöôøi quaûn töôïng ñaùp: "Ñeán taïi tinh xaù". Caùc Ñaïi thaàn voán thoâng minh, ñoaùn: "Con voi naøy thaáy caùc Tyø-kheo, aét ñöôïc nghe kinh phaùp, taâm yù nhu hoøa, khoâng muoán saùt sinh", beøn baûo teân quaûn töôïng laøm caùc nhaø ñaùnh baïc, loø saùt sinh, nhaø tuø beân caïnh chuoàng voi, ñeå voi ôû gaàn caùc nhaø aáy. Theá roài, voi thaáy ngöôøi ñaùnh baïc thì môû to maét, muùa tay, caát tieáng keâu lôùn, thaáy keû ñoà teå thì taøn saùt suùc vaät, thaáy chuû nguïc thì tra khaûo kìm keïp. Voi thaáy theá roài, taâm aùc sinh trôû laïi, neân khi Vua boû toäi nhaân vaøo chuoàng, voi lieàn chaø cheát. Luùc aáy, chö Thieân lieàn noùi keä: "Voi thaáy thieän giôùi Luaät,

848 BOÄ LUAÄT 1

Vaø nghe ñieàu toäi phöôùc Taâm thieän ngaøy ñeâm taêng AÙc haïnh daàn tieâu dieät Gaàn guõi caùc nghieäp aùc, Taâm tröôùc khôûi trôû laïi, Chæ coù baäc minh trí Thaúng tieán khoâng luøi böôùc". Phaät baûo vôùi caùc Tyø-kheo: "Con voi lôùn thuôû

aáy naøo phaûi ai khaùc ñaâu maø chính laø Vua Bình-sa. Vua Bình-sa trong ñôøi tröôùc töøng thaáy Tyøkheo uy nghi teà chænh, loøng sinh yeâu meán hoan hyû, nay thaáy Ñaït-nò-giaø uy nghi teà chænh, loøng raát hoan hyû neân khoâng hoûi toäi. Khi aáy, Ñaït-nò-giaø lieàn suy nghó: "Ta laøm caên phoøng thöù nhaát Thöôïng toïa ñeán chieám laáy, ñuoåi ta ra ñi, ñeán caên phoøng thöù hai, thöù ba ta cuõng bò ñuoåi ñi, sau ñoù ta xaây caên phoøng baèng gaïch nung thì Theá Toân sai ngöôøi ñaäp phaù. Ta laïi laáy caây goã cuûa Vua ñem veà laøm nhaø, laïi bò Ñöùc Theá Toân khieån traùch ñuû ñieàu. Thaät laø uoång coâng gian khoå, chaúng ñöôïc vieäc gì! Töø nay trôû ñi ta chaám döùt vieäc lao khoå naøy, nöông vaøo chuùng Taêng , vui khoå qua ngaøy". Theá roài Ñaït-nò-giaø taäp haïnh voâ söï, ngaøy ñeâm tinh thaønh chuyeân tu ñaïo nghieäp, ñöôïc caùc thieàn ñònh, thaønh töïu ñaïo quaû, ñaéc saùu thaàn thoâng, bieát mình ñaõ chöùng, loøng ñaày phaán khích, Ñaït-nò-giaø noùi keä an uûi mình: "Muoán höôûng nieàm vui thieàn, Phaûi tu phaùp Sa-moân. Giöõ thaân maïng tònh chæ Nhö raén vaøo hang chuoät. Muoán höôûng nieàm vui thieàn, Phaûi tu phaùp Sa-moân. Y thöïc caàn cho mình, Xaáu toát tuøy theo chuùng. Muoán höôûng nieàm vui thieàn Phaûi tu phaùp Sa-moân. Nhaát thieát phaûi tri tuùc Chuyeân tu ñaïo Nieát-baøn". Baáy giôø, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Haõy baûo caùc Tyø-kheo xung quanh thaønh Vöông-xaù taäp hoïp heát veà ñaây, duø cho nhöõng ai ñaõ nghe roài, cuõng phaûi nghe laïi: - Neáu Tyø-kheo laáy cuûa maø ngöôøi ta khoâng cho thì phaïm toäi Ba-la-

di, khoâng ñöôïc soáng chung (vôùi Taêng chuùng). Laïi nöõa, khi Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù (noùi roäng nhö treân) coù moät Tyø-kheo, ñeán giôø lieàn khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh tìm y phaán taûo, nhöng tìm khaép thaønh Vöông-xaù maø khoâng ñöôïc roài ñeán ven soâng tìm cuõng khoâng ñöôïc, cuoái cuøng ñeán choã giaët y ñeå tìm. Khi aáy, ngöôøi thôï giaët, giaët aùo xong, lieàn ñeán moät choã khuaát noùi chuyeän vôùi ngöôøi khaùc. Baáy giôø, Tyø-kheo ñeán choã phôi aùo, coù moät ngöôøi ñaøn oâng khaùc troâng thaáy beøn noùi vôùi ngöôøi thôï giaët: "Ngöôøi xuaát gia kia muoán laáy aùo cuûa oâng ñaáy". Thôï giaët hoûi: "Ngöôøi xuaát gia aáy theo ñaïo naøo?". Ñaùp: "Xuaát gia theo doøng hoï Thích". Ngöôøi thôï giaët noùi: "Khoûi lo, Sa-moân con doøng hoï Thích heã cuûa ngöôøi ta khoâng cho thì khoâng laáy". Trong choác laùt, Tyø-kheo beøn laáy aùo aáy. Vaø ngöôøi ñaøn oâng kia laïi noùi vôùi ngöôøi thôï giaët: "Sa-moân ñaõ laáy aùo cuûa oâng roài". Ngöôøi thôï giaët cuõng vaãn ñaùp nhö tröôùc: "Khoûi lo, Sa-moân con doøng hoï Thích heã cuûa ngöôøi ta khoâng cho thì khoâng laáy". Khi aáy, thaày Tyø-kheo beøn keïp nhöõng chieác aùo ñoù mang ñi. Ngöôøi ñaøn oâng kia laïi noùi vôùi ngöôøi thôï giaët: "Sa-moân con doøng hoï Thích ñaõ ñem aùo ñi roài". Ngöôøi thôï giaët lieàn ñi tôùi xem, thì than oâi! Quaû thaät thaày ñaõ laáy mang ñi, beøn chaïy theo goïi: "Toân giaû, Toân giaû, aùo aáy laø cuûa Vua, cuûa Ñaïi thaàn kia, cuûa tröôûng giaû noï, caùi naøo cuõng coù chuû caû, xin Toân giaû chôù mang ñi". Tyø-kheo coá yù mang ñi, khoâng chòu boû laïi. Ngöôøi thôï giaët lieàn maéng: "Keû Sa-moân coù haønh vi baïi hoaïi, neáu khoâng traû aùo cho ta, ta seõ trò ngöôi nhö vaäy, nhö vaäy ñoù". Tyø-kheo caàm aùo veà ñeán

truù xöù, môû cöûa, ñeå aùo leân giöôøng, ñoùng cöûa, ngoài thieàn. Baáy giôø, ngöôøi thôï giaët mang theo naêm thöù tro ñi vaøo Kyø-hoaøn, caùc Tyø-kheo khaùc ñang ñi kinh haønh tröôùc cöûa tinh xaù Kyø-hoaøn, hoaëc ñang tònh toïa tö duy lieàn hoûi ngöôøi thôï giaët: "Vì sao oâng keâu la om soøm nhö theá?". Ngöôøi thôï giaët ñaùp: "Hoâm nay toâi bò maát aùo, vì sao laïi hoûi toâi voâ cöù keâu la lôùn tieáng?". Caùc Tyø-kheo hoûi: "Ai laáy aùo cuûa oâng ñem ñi". Y ñaùp: "Ngöôøi xuaát gia". Hoï beøn hoûi: "Xuaát gia theo ñaïo naøo?" Y ñaùp: "Doøng hoï Thích". Caùc Tyø-kheo hoûi: "Mang ñeán nôi naøo?".

Ngöôøi thôï giaët ñaùp: "Vaøo trong phoøng naøy". Caùc Tyø-kheo lieàn ñeán phoøng ñoù, duøng tay goõ cöûa, goïi: "Tröôûng laõo haõy môû cöûa". Nhöng vò Tyø-kheo aáy im laëng khoâng ñaùp. Coù moät Tyø-kheo treû tuoåi, khoûe maïnh, lieàn beû cöûa böôùc vaøo. Thaày Tyø-kheo troäm aùo caûm thaáy hoå theïn, cuùi ñaàu khoâng noùi. Theá roài thaày Tyø-kheo treû beøn vaøo giöôøng laáy caùc chieác aùo ñem ra, ñeám soá aùo ñoù, roài hoûi ngöôøi thôï giaët coù ñuùng vôùi soá aùo cuûa anh maát hay khoâng, thì anh ñaùp laø ñuùng vaø traû cho anh. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo noùi vôùi ngöôøi thôï giaët: "Trong haøng xuaát gia coù nhieàu loaïi ngöôøi, ví nhö baøn tay coù naêm ngoùn khoâng ñeàu, nhieàu hoï xuaát gia laøm sao ñoàng nhaát ñöôïc. OÂng laø ngöôøi hieàn laønh toát buïng, chôù neân loan truyeàn vôùi ngöôøi khaùc. Chuùng toâi seõ baïch vieäc naøy leân Theá Toân". Khi aáy, ngöôøi thôï giaët beøn noùi: "Sa-moân doøng hoï Thích coù theá löïc cuûa Vua chuùa, theá löïc cuûa Baø-la-moân, tröôûng giaû, tröôùc ñaây toâi chæ sôï maát heát caùc aùo naøy, baây giôø ñaõ laáy laïi ñöôïc, coøn noùi vôùi ai laøm gì". Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ñem nhaân duyeân aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät baûo goïi Tyø-kheo kia ñeán, vaø hoï ñaõ goïi ñeán. Roài Phaät hoûi thaày: "OÂng coù thaät nhö vaäy chaêng?". Thaày ñaùp: "Thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân!". Phaät baûo thaày: "OÂng khoâng nghe Ta cheá giôùi khoâng ñöôïc troäm caép hay sao?". Thaày ñaùp: "Baïch Theá Toân! Con bieát Phaät coù cheá giôùi, nhöng con töôûng raèng chæ caám nôi thaønh aáp thoân xoùm, chöù khoâng bieát laø caám caû nhöõng nôi hoang vaéng". Phaät noùi: "Keû ngu kia, laáy vaät khoâng cho ôû trong laøng xoùm vaø laáy vaät khoâng cho ôû nôi hoang vaéng, khaùc nhau choã naøo? Ñaây laø vieäc laøm phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Phaät daïy, khoâng theå duøng vieäc aáy ñeå laøm taêng theâm phaùp thieän". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao ngöôøi thôï giaët aáy khoâng tin ngöôøi khaùc ñeå bò thaày Tyø-kheo kia löøa gaït". Phaät baûo caùc Tyø-kheo: "Ngöôøi thôï giaët aáy khoâng nhöõng ñôøi naøy khoâng tin (ngöôøi khaùc) maø trong ñôøi quaù khöù cuõng ñaõ khoâng tin". Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Ñaõ töøng coù nhö theá sao?". Phaät daïy: "Ñuùng nhö theá. Trong ñôøi quaù khöù coù hai Baø-la-moân ñeán Nam Thieân truùc hoïc kinh luaän cuûa ngoaïi ñaïo, hoïc xong trôû veà nöôùc. Treân ñöôøng trôû veà, hoï ñi qua vuøng hoang daõ nôi ñoàng coû deâ aên, thaáy hai con deâ ñöïc ñang huùc nhau giöõa ñöôøng, pheùp giao ñaáu cuûa loaøi deâ

laø tieán tôùi roài luøi laïi. Khi aáy, ngöôøi ñi ñaàu vì ngu si, caû tin, beøn noùi vôùi ngöôøi baïn ñi sau: “Haõy xem hai con deâ ñöïc kia voán laø loaøi thuù boán chaân maø cuõng bieát leã nhöôïng, thaáy ta laø Baø-la-moân trì giôùi, ña vaên, neân töø töø nhöôøng böôùc, môû ñöôøng”. Ngöôøi baïn ñi sau noùi: “Naøy Baø-la-moân, oâng ñöøng coi thöôøng, tin baäy maø baûo loaøi deâ coù tình höõu nghò. Ñoù khoâng phaûi laø noù kính troïng môû ñöôøng traùnh ta, maø vì phaùp giao ñaáu cuûa deâ laø tieán tôùi roài laïi luøi”. Ngöôøi ñi tröôùc khoâng tin lôøi aáy, neân bò deâ huùc phaûi, laøm thöông tích hai ñaàu goái, naèm laên quay treân ñaát, baát tænh, aùo muõ bò raùch naùt taû tôi. Luùc aáy, coù vò Thieân ñoïc keä nhö sau: “Y phuïc raùch taû tôi, Bò thöông naèm baát ñoäng. Ngöôøi ngu chuoác hoïa naøy, Laø do tin muø quaùng”. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Thuôû aáy, ngöôøi Baø-la-moân ñi ñaàu naøo phaûi ai khaùc ñaâu maø chính laø ngöôøi maát aùo hoâm nay. Coøn ngöôøi Baø-la- moân ñi sau thuôû aáy chính laø ngöôøi ñaøn oâng baùo tin kia. Con deâ ñöïc thuôû aáy nay chính laø Tyø-kheo troäm aùo. Ngöôøi maát aùo vì tröôùc kia khoâng tin neân bò deâ huùc, nay cuõng khoâng tin neân laïi maát aùo, ngaøy xöa ñaõ khoâng tin lôøi noùi cuûa ngöôøi ñi sau, nay tuy chaân thaønh thoâng baùo laïi cuõng khoâng tin”. Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng xung quanh thaønh Xaù-veä ñeàu phaûi taäp hoïp laïi, nhöõng ai nghe roài, cuõng phaûi nghe laïi nöõa: “Neáu Tyø-kheo ôû nôi xoùm laøng, choã vaéng veû, cuûa ngöôøi ta khoâng cho maø laáy troäm ñuû soá (quy ñònh) thì phaïm toäi Ba-la-di khoâng ñöôïc soáng chung (vôùi Taêng chuùng)”.

852 BOÄ LUAÄT 1

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
QUYEÅN 3
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ 4 PHAÙP BA LA DI (Tieáp Theo)

2. GIÔÙI: TROÄM CAÉP (Phaàn coøn laïi) Laïi nöõa, khi Phaät ôû taïi thaønh Vöông-xaù, noùi roäng nhö treân, pheùp trò ngöôøi coù toäi trong thôøi toå tieân cuûa Vua Bình-sa nhö sau: - Neáu coù keû aên troäm thì duøng tay taùt vaøo ñaàu ñeå nghieâm trò, keû aáy seõ thaáy xaáu hoå chaúng khaùc gì saép cheát, veà sau khoâng daùm taùi phaïm. Ñeán ñôøi oâng noäi cuûa Vua, pheùp tröøng trò keû aên troäm nhö sau: - Neáu coù keû aên troäm thì baét ñöùng moät choã, duøng tro raéc chung quanh,

moät laùt thì thaû ñi, keû troäm ñoù seõ raát xaáu hoå chaúng khaùc gì ngöôøi cheát, veà sau khoâng taùi phaïm. Ñeán ñôøi phuï vöông cuûa Vua, pheùp trò toäi keû aên troäm nhö sau: - Neáu coù keû aên troäm thì ñuoåi ra khoûi thaønh, keû troäm seõ laáy laøm xaáu hoå nhö ngöôøi cheát khoâng khaùc, veà sau khoâng daùm taùi phaïm nöõa. Coøn pheùp trò toäi cuûa Vua Bình-sa nhö sau: - Neáu coù keû aên troäm thì ñuoåi ra khoûi nöôùc, laáy ñoù laøm ñieàu raên ñe. Baáy giôø, coù keû troäm ñaõ bò truïc xuaát baûy laàn, nhöng y vaãn trôû laïi cöôùp cuûa gieát ngöôøi nôi caùc thaønh aáp. Khi aáy, coù ngöôøi baét ñöôïc y troùi laïi, ñem ñeán Vua, taâu vôùi Vua: "Teân troäm naøy ñaõ bò truïc xuaát baûy laàn, nhöng vaãn trôû laïi cöôùp cuûa gieát ngöôøi taïi caùc thaønh aáp, xin Ñaïi vöông haõy nghieâm trò thaät naëng" Vua noùi vôùi vò Ñaïi thaàn aáy: "Ñem teân troäm naøy ñi, tuøy theo toäi maø tröøng trò". Vò Ñaïi thaàn beøn taâu: "Thoâi ñi, thoâi ñi Ñaïi vöông. Ñaïi vöông haõy töï trò toäi y, chôù giao cho haï thaàn. Haï thaàn sao daùm chuyeân quyeàn qua maët Ñaïi vöông. Meänh leänh cuûa Ñaïi vöông giôø ñaây vaãn ñöôïc toân troïng, pheùp

tröøng trò phaùt xuaát töø Ñaïi vöông, haõy coøn laâu daøi". Vua noùi: "Haõy ñem haén ra chaët ngoùn tay uùt ñi". Quan Höõu ty vaâng leänh lieàn caáp toác ñem toäi nhaân ra chaët ngoùn tay uùt cuûa haén, vì sôï Vua seõ sinh hoái haän. Khi aáy, Vua lieàn caén thöû ngoùn tay mình beøn caûm thaáy ñau ñôùn khoâng chòu noåi, lieàn sai ngöôøi ñeán truyeàn leänh cho Ñaïi thaàn: "Chôù chaët ngoùn tay cuûa haén". Vò Ñaïi thaàn beøn traû lôøi vôùi Vua: "Ñaõ chaët ngoùn tay cuûa haén roài". Vua raát hoái haän, aâu saàu, lieàn töï nghó: "Ta nay chính laø vò phaùp vöông cuoái cuøng, chöù chaúng phaûi laø vò phaùp vöông ñaàu tieân. Phaøm laøm Vua thì phaûi lo nghó ñeán daân chuùng vaø muoân loaøi, chöù leõ naøo laøm Vua ngöôøi ta maø laïi chaët tay ngöôøi ta". Theá roài, Vua Bình-sa ra leänh caáp toác chuaån bò xa giaù ñi ñeán Theá Toân. Ñeán nôi, Vua ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ngoài sang moät beân, baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Pheùp trò nhöõng keû coù toäi cuûa taèng toå traãm laø duøng tay taùt vaøo ñaàu, laàn hoài traûi qua caùc ñôøi Vua cho ñeán ñôøi cuûa traãm, thì phaùp aùc moãi ngaøy moãi gia taêng, chaùnh leänh daàn daàn suy giaûm. Traãm may maén ñöôïc laøm Vua, laïi laøm thöông toån ñeán thaân ngöôøi, töï traùch mình voâ ñaïo, thaáy hoå theïn, sôï haõi cöïc ñoä". Phaät hoûi: "Ñaïi vöông! Theo pheùp nöôùc thì keû aên troäm bao nhieâu tieàn bò toäi töû hình? AÊn troäm bao nhieâu tieàn thì bò truïc xuaát ra khoûi nöôùc? AÊn troäm bao nhieâu tieàn thì duøng ñeán hình phaït roi gaäy?". Baáy giôø, Vua Bình-sa baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Cöù moät Keá- lôïi-sa-baøn laø möôøi chín tieàn chia laøm boán phaàn, neáu aên troäm moät phaàn (4,75 tieàn) hay hôn moät phaàn thì ñaùng toäi töû hình". Khi aáy, Ñöùc Theá Toân tuøy thuaän thuyeát phaùp giaûng daïy cho Vua Bình-sa, khieán Vua ñöôïc lôïi ích, hoan hyû, nhöõng moái hoái haän phieàn muoän lieàn tröø dieät, Vua beøn leã Phaät, roài töø bieät. Vua ñi khoâng laâu sau ñoù, Theá Toân lieàn ñi ñeán choã coù ñoâng caùc Tyø- kheo, traûi toøa maø ngoài, roài noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Vöøa roài Vua Bình-sa ñeán choã Ta, ñaûnh leã Ta roài ngoài sang moät beân, baïch vôùi Ta: "Baïch Theá Toân! Pheùp trò toäi cuûa taèng toå traãm laø duøng

tay taùt vaøo ñaàu toäi nhaân, vaø chaùnh leänh giaùo hoùa ñöôïc keá thöøa cho ñeán ñôøi cuûa traãm". Ta lieàn hoûi nhaø Vua: "Ñaïi vöông, aên troäm bao nhieâu tieàn thì ñaùng toäi cheát? Cho ñeán aên troäm bao nhieâu thì bò hình phaït roi gaäy?". Vua noùi: "Cöù moät Keá-lôïi- sa-baøn laø möôøi chín tieàn, trong möôøi chín tieàn chia laø boán phaàn, neáu aên troäm moät phaàn (4,75 tieàn) hay hôn moät phaàn thì ñaùng toäi töû hình". Ta vì Vua Bình-sa tuøy thuaän thuyeát phaùp, sau khi nghe phaùp, nhaø Vua ñaõ hoan hyû, töø giaõ ra ñi. Naøy caùc Tyø-kheo! Töø nay phaûi bieát: Cöù möôøi chín

ñoàng tieàn xöa ñöôïc goïi laø moät Keá-lôïi-sa-baøn, chia moät Keá-lôïi-sa-baøn ra laøm boán phaàn, neáu laáy troäm moät phaàn (4,75 tieàn) hay hôn moät phaàn thì phaïm toäi Ba-la-di". Baáy giôø, caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao Vua Bình-sa sôï toäi ñeán nhö theá?". Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Vua Bình-sa khoâng nhöõng ñôøi naøy sôï toäi nhö vaäy, maø trong ñôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng sôï toäi". Caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao?". Phaät daïy: "Ñuùng nhö vaäy! Trong ñôøi quaù khöù coù moät thaønh teân Ba-la-naïi, nöôùc teân Ca-thi. Khi aáy, coù moät vò Vua teân laø Danh Xöng. Daân chuùng trong nöôùc luùc baáy giôø ñeàu duøng nhöõng kyõ thuaät kheùo leùo ñeå sinh soáng nhö kyõ nhaïc, ca xöôùng, hoaëc duøng caùc duïng cuï ñeå trang söùc nhö vaøng baïc, chaâu baùu voøng hoa anh laïc, hoaëc ñieàu khieån voi ngöïa vaø laøm caùc ñaïo thuaät, thöù gì cuõng kheùo leùo, khoâng gì laø khoâng tinh xaûo, duøng nhöõng phöông tieän aáy laøm keá sinh soáng. Neáu keû naøo khoâng bieát nhöõng kyõ thuaät kheùo leùo, thì ñöôïc xem laø ngöôøi ngu. Hoaëc coù keû naøo aên troäm cuõng ñöôïc goïi laø ngöôøi ngu si. Baáy giôø, coù moät ngöôøi aên troäm, daân chuùng bieát ñöôïc, troùi y ñem leân Vua, thöa: "Taâu Ñaïi vöông! Keû naøy laøm vieäc ngu si, xin Ñaïi vöông tröøng trò haén". Vua noùi: "Thoâi ñi, thoâi ñi, ngöôøi ñôøi keû thì maát cuûa, keû thì aên troäm, leõ naøo ta laïi theâm vieäc aùc nöõa". Theá roài Vua suy nghó: "Ta duøng phöông tieän gì ñaây ñeå chænh ñoán quoác phaùp, khieán cho quaàn thaàn khoâng bieát (vieäc naøy), phaùp aùc khoâng sinh khôûi?". Vua laïi suy nghó: "Töø xöa ñeán nay, giôø ñaây môùi coù ngöôøi ngu. Nhöõng ngöôøi ngu khoâng ñeán ngaøn ngöôøi. Ta phaûi sai keû haàu caän ñem ngöôøi ngu naøy giao laïi cho moät vò Ñaïi thaàn vaø baûo khi naøo ñuû ngaøn ngöôøi ngu, seõ baûo laïi cho ta hay, ta seõ môû moät ñaïi hoäi". Vieân Ñaïi thaàn aáy beøn nhaän laáy ngöôøi ngu, roài giam vaøo moät choã. Lieàn sau ñoù, Vua suy nghó: "Keû ngu si kia chöa cheát ñoùi chaêng?", lieàn baûo quan Ñaïi thaàn daãn keû ngu ñeán, laïi nhaéc nhôû oâng: "Phaûi kheùo troâng nom ngöôøi naøy chôù ñeå cho y ñau oám, ñem y vaøo soáng trong vöôøn Voâ öu cuûa ta, roài cung caáp caùc thöù nguõ duïc aâm nhaïc tieâu khieån". Vieân Ñaïi thaàn tuaân chæ, ñoái xöû vôùi ngöôøi ngu aáy nhö nhöõng gì Vua ñaõ caên daën. Luùc aáy, laïi coù moät keû ngu khaùc nghe Vua baét ñöôïc moät ngöôøi ngu, roài ñöa vaøo an trí trong vöôøn Voâ öu, cung caáp caùc thöù kyõ nhaïc, beøn daãn thaân ñeán choã quan vieân Ñaïi thaàn thöa: "Toâi laø keû ngu si". Vieân Ñaïi thaàn vì muoán tuaân thuû meänh leänh cuûa Vua, lieàn ñöa y vaøo trong vöôøn Voâ

öu. Laøm nhö vaäy khoâng bao laâu thì ñaõ ñuû soá ngaøn ngöôøi. Vieân Ñaïi thaàn lieàn

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 3 855

taâu leân nhaø Vua: “Nhöõng keû ngu nay ñaõ ñöôïc ngaøn ngöôøi, beä haï muoán laøm gì thì haõy laøm gaáp”. Vua nghe lôøi taâu aáy raát ñoãi öu saàu, töï nhuû: “Töø xöa laïi ñaây laâu xa laém môùi coù moät keû ngu si, vì sao ngaøy nay trong thôøi gian khoâng laâu maø ñaõ coù caû ngaøn ngöôøi, hay laø ñôøi maït theá phaùp aùc taêng tröôûng?”. Theá roài, Vua ra leänh quaàn thaàn queùt doïn, ñoát höông, treo côø phöôùn, loïng baùu, söûa soaïn caùc thöùc aåm thöïc ngon laønh taïi vöôøn Voâ öu. Caùc beà toâi beøn tuaân leänh laøm ñaày ñuû caùc vieäc maø Vua ñaõ ban truyeàn. Khi aáy, Vua cuøng caùc quan, möôøi taùm boä chuùng du haønh ñeán vöôøn Voâ öu. Ñeán nôi, an toïa xong, Vua hoûi caùc quan: “Nhöõng ngöôøi ngu nay ôû ñaâu haõy goïi caû ñeán ñaây”. Nhöõng ngöôøi ngu ñeàu ñeán ñaày ñuû. Vua thaáy nhöõng ngöôøi ngu soáng laâu trong vöôøn quaàn aùo dô baån, moùng tay daøi, toùc roái, lieàn ra leänh caùc quan: “Daãn nhöõng ngöôøi ngu naøy ñi taém röûa, thay quaàn aùo môùi, hôùt toùc, caét moùng tay, roài môùi daãn ñeán ñaây”. Khi hoï ñaõ trôû laïi, Vua lieàn ban caùc thöùc aên uoáng, ñem cho cuûa caûi vaø caùc thöù caàn thieát, roài truyeàn leänh: “Caùc ngöôi haõy trôû veà nhaø lo cung caáp cho cha meï, sieâng lo nghieäp nhaø, chôù coù aên troäm nöõa”. Baáy giôø, nhöõng ngöôøi ngu nghe Vua truyeàn leänh, ñeàu hoan hyû phuïng haønh. Theá roài, nhaø Vua aáy beøn ñem ngoâi baùu truyeàn laïi cho thaùi töû, xuaát gia, vaøo nuùi, hoïc phaùp cuûa Tieân nhaân. Khi aáy, nhaø Vua ñoïc keä: “Xöa tìm ngaøn ngöôøi ngu, Môû ñaïi hoäi khoù ñöôïc. Vì sao chaúng bao laâu, Ñaõ ñuû soá ngaøn ngöôøi? Phaùp aùc ngaøy ñeâm taêng Ñaïi hoäi töø nay thoâi. Muoán lìa xa keû aùc Giôø ñaây neân xuaát gia”. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Quoác vöông Danh Xöng thuôû aáy ñaâu phaûi ngöôøi naøo khaùc maø chính laø Vua Bình-sa ngaøy nay vaäy. Vua Bình- sa töø xöa ñeán nay thöôøng sôï toäi baùo, ngaøy nay laøm Vua laïi tieáp tuïc sôï toäi”. Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Vì sao Vua Bình-sa ra leänh thi haønh roài, phuùt choác laïi hoái haän?”. Phaät baûo vôùi caùc Tyø-kheo: “Vua Bình-sa naøy khoâng nhöõng ngaøy nay ra leänh thi haønh roài lieàn hoái haän, maø trong ñôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng hoái haän”. Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: “Ñaõ töøng coù nhö theá sao?”. Phaät daïy: “Ñuùng nhö vaäy. Trong ñôøi quaù khöù, coù moät ngöôøi Baø-

856 BOÄ LUAÄT 1

la-moân khoâng coù tieàn cuûa, laáy ngheà aên xin ñeå nuoâi soáng. Vôï ngöôøi Baø-la-moân naøy khoâng sinh con, nhöng trong nhaø coù con truøng Na-caâu-la (?) sinh ñöôïc moät con. Vì khoâng coù con neân ngöôøi Baø-la-moân naøy xem (243c) con cuûa Na-caâu-la nhö con trai cuûa mình, ñoàng thôøi con cuûa Na- caâu-la cuõng xem oâng Baø-la-moân nhö cha mình. Baáy giôø, oâng Baø-la-moân ñeán chôi nhaø ngöôøi khaùc, neáu ñöôïc söõa, bô vaø baùnh thòt ñeàu ñem veà nhaø cho Na-caâu-la. Sau ñoù vôï oâng boãng nhieân mang thai, khi ñuû möôøi thaùng lieàn sanh moät con trai, beøn suy nghó: “Coù leõ nhôø Na-caâu-la sinh ra ñöùa con toát laønh (Caùt töôøng)

neân ta môùi coù con". Khi aáy, Baø-la-moân muoán ñi khaát thöïc, beøn baûo vôï: "Neáu baø coù ñi ñaâu, phaûi ñem con theo, caån thaän chôù ñeå noù ôû nhaø". Ngöôøi vôï Baø-la-moân cho con aên xong beøn ñeán nhaø laùng gieàng möôïn coái giaõ gaïo. Luùc aáy, ñöùa con baø aên toâ laïc coù muøi höông thôm, neân moät con raén ñoäc ñaùnh hôi boø ñeán, haû mieäng nhaû ñoäc, muoán gieát ñöùa beù. Na-caâu-la lieàn suy nghó: "Cha ta ñaõ ra ñi, meï ta cuõng khoâng coù ôû nhaø, theá maø con raén ñoäc naøy laïi muoán gieát em ta, beøn ñoïc keä: "Ñoäc xaø, Na-caâu-la Chim bay vaø chim keâu Sa-moân, Baø-la-moân Meï keá, con ñôøi tröôùc Thöôøng mang loøng ganh gheùt, Muoán haõm haïi laãn nhau". Khi aáy, Na-caâu-la lieàn gieát raén ñoäc, chaët laøm baûy khuùc, roài suy nghó: "Nay ta gieát raén ñeå em ñöôïc soáng, cha meï bieát ñöôïc aét khen thöôûng ta, roài laáy maùu boâi leân mieäng ra ñöùng chôø ngoaøi cöûa, mong raèng cha meï thaáy thì seõ raát vui möøng". Luùc naøy, oâng Baø-la-moân ñang treân ñöôøng trôû veà, töø xa troâng thaáy baø vôï ôû nhaø haøng xoùm, beøn noåi giaän maéng: "Ta ñaõ baûo baø coù ñi ñaâu thì ñem con theo, vì sao laïi ñi moät mình?". Roài oâng ñònh vaøo nhaø, thì thaáy trong mieäng Na-caâu-la coù maùu, lieàn töï nghó: "Vôï choàng ta ñi vaéng, Na-caâu-la ôû nhaø ñaõ baét gieát con ta aên thòt roài chaêng?", beøn noåi giaän noùi: "Uoång coâng ta nuoâi ñoà suùc vaät naøy, ñeán noãi bò noù laøm haïi", lieàn saán ñeán duøng gaäy ñaäp cheát Na-caâu-la. Ñoaïn böôùc vaøo trong nhaø, thì thaáy ñöùa con trai ñang muùt tay vui ñuøa, laïi thaáy beân caïnh noù baûy khuùc thaân con raén ñoäc. Thaáy söï vieäc nhö theá, oâng raát öu saàu, hoái haän, beøn töï thoáng traùch mình: "Na-caâu-la naøy raát coù nhaân tình, ñaõ cöùu maïng con ta, maø ta khoâng xem xeùt caån thaän, laïi ñaäp cheát noù, thaät ñaùng xoùt thöông. Theá roài, oâng naèm laên quay treân ñaát baát

tænh. Luùc aáy coù vò thieân nhaân ñang ôû treân khoâng trung ñoïc keä: "Neân quan saùt caån thaän, Chôù noåi giaän boác ñoàng Lìa baïn toát ñaùng yeâu, Haïi oan ngöôøi löông thieän Ví nhö Baø-la-moân Gieát Na-caâu-la noï". Phaät baûo caùc Tyø-kheo: "Ngöôøi Baø-la-moân thuôû aáy ñaâu phaûi ai khaùc maø chính laø Vua Bình-sa. Ngaøy xöa oâng ñaõ töøng laøm vieäc khinh suaát roài sau laïi hoái haän, ngaøy nay cuõng laïi nhö vaäy". Theá roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo ñang soáng xung quanh thaønh Vöông-xaù phaûi taäp hoïp laïi taát caû, duø cho ai nghe roài, cuõng phaûi nghe laïi, beøn cheá giôùi nhö sau: "Neáu Tyø-kheo ôû trong xoùm laøng hoaëc nôi vaéng veû maø laáy vaät ngöôøi ta khoâng cho, bò Vua baét, hoaëc gieát, hoaëc troùi, hoaëc taãn xuaát, noùi: "OÂi nam töû! Ngöôi laø keû troäm chaêng? Laø keû ngu si chaêng?". Tyø-kheo aên troäm nhö vaäy thì phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung (vôùi Taêng chuùng). (Giôùi thöù hai (troäm caép) ñeán ñaây laø heát) GIAÛI THÍCH: Tyø-kheo: Laø ngöôøi ñaõ thoï giôùi Cuï tuùc, ñaõ kheùo thoï giôùi Cuï tuùc, tuoåi ñuû hai möôi, khoâng bò caùc giaø naïn, thoï giôùi tröôùc möôøi vò thaày (thaäp sö) hay hôn möôøi vò, traûi qua moät laàn taùc baïch vaø Ba laàn yeát-ma. Ñoù goïi laø Tyø-kheo. Xoùm laøng: (Tuï-laïc) laø nôi coù nhöõng bôø töôøng vaây quanh hoaëc coù nhöõng haøng raøo, bôø soâng, kinh ñaøo vaây quanh. Xoùm laøng coøn coù nghóa:

Vuøng ñaát thaû boø, khu ñaát treû em vui chôi, baõi ñaäu xe, choã boø naèm nghæ, nôùi coù töø boán caên hoä vaø moät choã chaát cuûi cuõng goïi laø xoùm laøng. Choã ñaát troáng: (khoâng ñòa): Choã ñaát troáng laø nôi ôû ngoaøi bôø töôøng, ngoaøi thieàn vieän, töø ranh giôùi cuûa xoùm laøng, ngoaøi ra ñeàu laø choã ñaát troáng. Ranh giôùi cuûa xoùm laøng: Khoâng xa choã ôû, nôi ñöôøng caùi ngöôøi ta ñi laïi, goïi laø ranh giôùi cuûa xoùm laøng, nhö ôû beân ngoaøi bôø ñeâ, haøo möông, haøng raøo, töø ranh giôùi cuûa xoùm laøng, ngoaøi ra ñeàu laø choã ñaát troáng. Vuøng ñaát thaû boø: ÔÛ ngoaøi xa ranh giôùi cuûa nhaø cöûa xoùm laøng, töø ranh giôùi cuûa xoùm laøng, ngoaøi ra ñeàu laø choã ñaát troáng. Nhöõng coâng vieân treû em vui chôi: Laø choã ôû raát xa baõi xe, töø ranh giôùi cuûa xoùm laøng, ngoaøi ra ñeàu laø vuøng ñaát troáng.

858 BOÄ LUAÄT 1

Baõi ñaäu xe (doanh xa Tuï-laïc): Nhöõng baõi ñaäu xe caùch xa xoùm laøng, töø ranh giôùi cuûa xoùm laøng, ngoaøi ra ñeàu laø choã ñaát troáng. Choã boø naèm nghæ (ngöu mieân Tuï-laïc): ÔÛ beân ngoaøi raát xa nhaø cöûa, töø ranh giôùi cuûa xoùm laøng, ngoaøi ra ñeàu laø choã ñaát troáng. Xoùm laøng coù töø boán ngoâi nhaø vaø moät choã ñeå cuûi: Choã caùch nhaø cöûa raát xa, töø ranh giôùi cuûa xoùm laøng, ngoaøi ra ñeàu laø choã ñaát troáng. Khoâng cho: Hoaëc laø nam, hoaëc laø nöõ, hoaëc laø keû hoaøng moân phi nam phi nöõ, hoaëc laø cö só, hoaëc ngöôøi xuaát gia, duøng taâm troäm caép ñeå laáy vaät maø ngöôøi ta khoâng cho, thì tuøy theo vaät laáy troäm... Caùc vaät aáy coù taùm loaïi: 1. Thôøi döôïc (thuoác duøng ñuùng thôøi). 2. Daï phaàn döôïc (thuoác duøng ban ñeâm). 3. Thaát nhaät döôïc (thuoác duøng trong voøng baûy ngaøy). 4. Taän hình döôïc (thuoác duøng suoát ñôøi). 5. Tuøy vaät (vaät tuøy thaân). 6. Troïng vaät (vaät quan troïng). 7. Baát tònh vaät (vaät khoâng thanh tònh). 8. Tònh baát tònh vaät (vaät vöøa thanh tònh vöøa khoâng thanh tònh). Ñoù goïi laø taùm vaät. Laáy: Nghóa laø caàm vaät dôøi khoûi choã cuõ, ñoù goïi laø laáy. Tuøy theo aên troäm: Khoâng gioáng nhö möôøi saùu tröôøng hôïp giaùm hoä, chaúng haïn laáy troäm cuûa nhaø Vua moät moùn tieàn nhoû ñeå mua döa aên maø bò Vua baét gieát. Vì Vua khoâng coù pheùp nhaát ñònh maø tuøy theo yù mình, hoaëc aên troäm chuùt ít maø bò gieát, hoaëc aên troäm nhieàu maø khoâng bò gieát. Nhö tröôøng hôïp Ñöùc Theá Toân hoûi veà phaùp cuûa Vua Bình-sa sau ñaây: “Ñaïi vöông trò nöôùc, aên troäm chöøng bao nhieâu tieàn thì bò töû hình? Bao nhieâu tieàn thì bò truïc xuaát? Bao nhieâu tieàn thì bò ñaùnh khaûo?”. Vua Bình-sa traû lôøi Phaät: “Cöù möôøi chín tieàn laø moät keá-lôïi-sa-baøn, moät keá-lôïi-sa-baøn chia laøm boán phaàn, neáu laáy moät phaàn, hay hôn moät phaàn, thì ñaùng toäi cheát. Nay tuøy theo möùc ñoä aên troäm maø laáy ñoù laøm chuaån”. Vua: Nghóa laø Saùt-ñeá-lôïi, Baø-la-moân, tröôûng giaû, cö só nhaän chöùc laøm Vua. Vua baét: Vua sai ngöôøi baét, hoaëc hoï naém tay, hoaëc naém caùc choã khaùc, thì goïi laø baét. Gieát: Keát lieãu maïng soáng thì goïi laø gieát. Hoaëc giam: Hoaëc giam trong nhaø, hoaëc giam trong thaønh, hoaëc giam trong thoân, hoaëc goâng cuøm, hoaëc xieàng xích, thì goïi laø giam.

Taãn xuaát: Truïc xuaát ra khoûi xoùm laøng, truïc xuaát ra khoûi thaønh thò, truïc xuaát ra khoûi nöôùc, thì goïi laø taãn xuaát. Than oâi, keû nam töû: Neáu Tyø-kheo bò nhöõng lôøi khieån traùch nhö: Ngöôi laø keû troäm, ngöôi laø keû si meâ, ngöôi laø keû ngu muoäi, thì phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung (vôùi Taêng chuùng). Ba-la-di: Nghóa laø ñoái vôùi giaùo phaùp, taâm trí bò lui suït, ñoïa laïc, khoâng ñöôïc ñaïo quaû. Ñoù goïi laø Ba-la-di. Nhö vaäy cho ñeán taän trí, voâ sinh trí, ñoái vôùi caùc trí aáy bò lui suït, ñoïa laïc, khoâng ñöôïc ñaïo quaû, thì goïi laø Ba-la-di. Ba-la-di coøn coù nghóa laø: Ñoái vôùi ñaïo quaû Nieát-baøn bò lui suït, ñoïa laïc, khoâng chöùng ñaéc, thì goïi laø Ba-la-di. Ba-la-di coøn coù nghóa laø: Vi phaïm giôùi khoâng laáy troäm, lui suït, ñoïa laïc, thì goïi laø Ba-la-di. Ba-la-di laïi coøn coù nghóa laø: Nhöõng toäi vi phaïm khoâng theå phaùt loà saùm hoái, neân goïi laø Ba-la-di. Thôøi döôïc: Taát caû caùc reã caây, taát caû caùc thöù nguõ coác, taát caû caùc thöù thòt. Reã caây: Thuoác trò beänh, reã coû, reã sen, reã tre, reã khoai nöôùc, reã nho, reõ haønh, thì goïi laø reã. Nguõ coác: Goàm möôøi baûy loaïi. Ñoù laø: 1. Luùa. 2. Luùa ñoû. 3. Tieåu maïch. 4. Ñaïi maïch. 5. Ñaäu nhoû. 6. Ñaäu hoà. 7. Ñaäu lôùn. 8. Ñaäu ñaêng. 9. Luùa teû. 10. Luùa maï. 11. Meø. 12. Göøng. 13. Xaø trí. 14. Ba taùt ñaø. 15. Haït coû laùt. 16. Chæ na caâu. 17. Caâu Ñaø-baø. Ñoù goïi laø möôøi baûy loaïi meã coác.

Thòt: Thòt cuûa caùc loaøi treân ñaát vaø döôùi nöôùc. Theá naøo laø loaøi vaät ôû döôùi nöôùc? Loaøi vaät ôû döôùi nöôùc laø: Caù, ruøa, ñeà-di, chi-la, tu-la, tu-tu -la, tu-tu-ma-la. Nhöõng loaøi ôû trong nöôùc coù theå aên thòt ñöôïc nhö vaäy goïi laø caùc loaøi ôû trong nöôùc. Theá naøo laø loaøi vaät ôû treân ñaát? Loaøi vaät ôû treân ñaát laø: Loaøi hai chaân, boán chaân, khoâng chaân, nhieàu chaân, nhö vaäy ñeàu goïi laø loaøi vaät ôû treân ñaát. Caùc thöùc aên baèng reã, baèng haït, baèng thòt nhö vaäy ñeàu thuoäc veà thôøi thöïc (thöùc aên ñuùng luùc). Vì sao vaäy? Vì ñuùng giôø môùi ñöôïc aên, khoâng ñuùng giôø thì khoâng ñöôïc aên, neân goïi laø thôøi thöïc. Neáu Tyø-kheo vôùi taâm troäm caép, xuùc chaïm caùc thöù thuoác ñuùng thôøi (thôøi döôïc) thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu lay ñoäng vaät aáy thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû (naêm tieàn) thì phaïm toäi Ba-la-di. Loaïi thuoác duøng ban ñeâm (daï phaàn döôïc): Goàm möôøi boán loaïi nöôùc traùi caây (töông) nhö sau: 1. Nöôùc traùi Am la. 2. Nöôùc traùi leâ. 3. Nöôùc traùi löïu. 4. Nöôùc ñieän ña leâ (?). 5. Nöôùc nho. 6. Nöôùc Ba-laâu sa. 7. Nöôùc kieàn kieàn. 8. Nöôùc chuoái. 9. Nöôùc Keá giaø ñeà. 10. Nöôùc kieát phaû la. 11. Nöôùc buø lung cöø. 12. Nöôùc mía. 13. Nöôùc Kha leâ ñaø. 14. Nöôùc Khö ba leâ. Caùc loaïi nöôùc naøy, neáu nhaän ñöôïc vaøo luùc toái thì uoáng vaøo luùc toái, neáu nöûa ñeâm nhaän ñöôïc thì uoáng vaøo luùc nöûa ñeâm, neáu cuoái ñeâm nhaän ñöôïc thì uoáng vaøo luùc cuoái ñeâm, hoaëc tröôùc böõa aên nhaän ñöôïc ñeå ñeán chieàu toái uoáng, thì goïi laø thuoác duøng ban ñeâm (daï phaàn döôïc). Neáu Tyø- kheo coù taâm laáy troäm xuùc chaïm vaøo loaïi thuoác duøng ban ñeâm naøy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni.

Neáu laøm lay ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu di chuyeån khoûi choã cuõ ñuû soá (quy ñònh) thì phaïm toäi Ba-la-di. - Thuoác duøng trong baûy ngaøy: Söõa, daàu, maät, ñöôøng pheøn, môõ, söõa

töôi. - Söõa: Caùc loaïi söõa nhö söõa boø, söõa traâu, söõa deâ, söõa linh döông, söõa laïc ñaø v.v... - Daàu: daàu meø, daàu xaø laùch, daàu hoaøng-lam, daàu a-ñaø-tö, daàu tyø -ma, daàu tyû-laâu, daàu tyû-chaâu-maïn-ñaø, daàu ca-lan-giaù, daàu sa-la, daàu a-ñeà muïc-ña, daàu maïn-ñaàu, daàu ñaïi-ma, vaø caùc loaïi daàu khaùc thì goïi laø daàu. - Maät: Caùc thöù maät quaân traø, maät boá-ñeå, maät ong ruoài, maät ong ñaát, ñeàu goïi laø maät. - Ñöôøng khoái: Nhö ñöôøng baøn-ñaø, ñöôøng Na-la, ñöôøng maïn-xaø, ñöôøng ma-ha-tyø-leâ v.v... thì goïi laø ñöôøng khoái. - Môõ: Nhö môõ caù, môõ gaáu, môõ bi, môõ tu-tu-la, môõ heo. Nhöõng thöù môõ naøy khoâng coù xöông, khoâng coù thòt, khoâng coù maùu, khoâng coù muøi hoâi, khoâng phaûi thöùc aên chính, neáu Tyø-kheo beänh nhaän ñöôïc thì cho pheùp duøng trong baûy ngaøy. Ñoù goïi laø môõ. - Söõa töôi: Nhö caùc thöù söõa töôi cuûa boø, deâ v.v... ñöôïc loïc saïch, khoâng phaûi thöùc aên chính, neáu boãng nhieân nhaän ñöôïc thì ñöôïc pheùp uoáng trong baûy ngaøy. Ñoù goïi laø thuoác duøng trong baûy ngaøy. Neáu Tyø-kheo vôùi taâm troäm caép, xuùc chaïm loaïi thuoác duøng trong baûy ngaøy, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu laøm lay ñoäng vaät ñoù, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. - Thuoác duøng suoát ñôøi: Ha-le-laëc, Tyø-leâ-laëc, A-ma-laëc, caây laù loát, tieâu, göøng, quaû soáng ñôøi (Tröôøng-thoï), quaû ñaøo tieân, quaû vuù söõa, quaû ñaäu ñoû, quaû Ba-la-taát-ña, quaû chuoái, (baøn na); loaïi coù naêm reã nhoû, loaïi naêm reã lôùn, taát caû caùc thöù muoái, taát caû caùc loaïi tro tröø taùm loaïi tro, taát caû caùc thöù ñaát, tröø ñöôøng khoái, ñaát soûi; nhöõng loaïi thuoác naøy khoâng phaûi laø thöùc aên. Neáu vöøa môùi nhaän thì Tyø-kheo beänh coù theå ñeå uoáng suoát ñôøi. Ñoù goïi laø loaïi thuoác uoáng suoát ñôøi. Neáu Tyø-kheo vôùi taâm troäm caép xuùc chaïm loaïi thuoác duøng suoát ñôøi thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu laøm lay ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu di chuyeån khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la- di. - Vaät tuøy thaân: Ba y, toïa cuï, y che gheû, aùo möa, baùt, ñaïi kieàn tö, tieåu kieàn tö, ñaõy ñöïng baùt, tuùi ñöïng ñoà taém, ñaõy loïc nöôùc, hai loaïi ñai thaét löng, dao caïo, muoãng baèng ñoàng, baùt nhoû, oáng ñöïng kim, bình nöôùc,

caùi gaùo ñeå taém, bình ñöïng daàu, bình con, tích tröôïng, giaøy da, duø, quaït vaø caùc vaät duïng caàn thieát khaùc. Ñoù goïi laø vaät tuøy thaân. Laïi coù nhöõng vaät tuøy thaân cuûa ngöôøi theá tuïc nhö khí giôùi, dao, gaäy, quaàn aùo vaø caùc vaät duïng caàn thieát khaùc cuûa ngöôøi baïch y cuõng goïi laø vaät tuøy thaân. Neáu Tyø-kheo duøng taâm troäm caép xuùc chaïm vaøo caùc vaät aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu lay ñoäng vaät ñoù thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. - Vaät naëng (troïng vaät): Nhö

giöôøng, vaät duøng ñeå naèm vaø caùc vaät naëng khaùc. - Giöôøng, vaät duøng ñeå naèm: Giöôøng naèm, giöôøng ñeå ngoài, meàn nhoû, meàn lôùn, khuùc goã, taám ra, caùi goái, vaø caùc vaät naëng khaùc nhö caùc vaät baèng ñoàng, baèng goã, baèng tre, baèng gaïch v.v... - Caùc vaät baèng ñoàng: Bình ñoàng, noài ñoàng, chaûo ñoàng, muoãng ñoàng vaø caùc duïng cuï baèng ñoàng khaùc, goïi laø duïng cuï baèng ñoàng. - Caùc vaät baèng goã vaø tre: Hoäp baèng goã, bình goã, chaäu baèng goã, cheùn goã, thìa baèng goã, caùi gioû tre, chieáu tre, caùi soït baèng tre, vaø taát caû caùc vaät baèng goã, baèng tre khaùc, goïi laø caùc vaät baèng goã vaø baèng tre. - Vaät baèng ñaát: Töø caùi voø lôùn cho ñeán caùi cheùn duøng laøm ñeøn ñeàu goïi laø vaät baèng ñaát, gaïch. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép rôø vaøo caùc vaät naëng aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu lay ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. - Vaät baát tònh laø: Tieàn, vaøng, baïc; vì Tyø-kheo khoâng ñöôïc chaïm ñeán neân goïi laø vaät baát tònh (vaät khoâng tinh khieát). Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép sôø vaøo caùc vaät baát tònh thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu lay ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. - Vaät thanh tònh vaø khoâng thanh tònh: Chaân chaâu, löu ly, ngoïc trai, san hoâ, pha leâ, xaø cöø, maõ naõo, ngoïc bích. Vì caùc baûo vaät aáy coù theå rôø ñuïng maø khoâng theå mang vaøo mình, neân goïi laø vaät thanh tònh vaø khoâng thanh tònh. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép sôø vaøo vaät thanh tònh vaø khoâng thanh tònh thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu lay ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 3 863

- Laïi coù möôøi saùu loaïi vaät khaùc: Ñaát, vaät trong ñaát, nöôùc, vaät trong nöôùc, thuyeàn, vaät trong thuyeàn, xe, vaät treân xe, loaøi boán chaân, vaät ôû treân loaøi boán chaân, loaøi hai chaân, vaät ôû treân loaøi hai chaân, loaøi khoâng chaân, vaät ôû treân loaøi khoâng chaân, hö khoâng, vaät ôû treân hö khoâng. 1. Theá naøo laø ñaát? - Moû vaøng, moû baïc, moû ñoàng, moû thieác, moû baïch laïp, khoâng thanh thö (?), ñaù vaøng, ñaù dieâm sinh, buïi, ñaát ñoû, ñaát traéng deûo vaø caùc thöù ñaát thôï goám duøng ñeàu goïi laø ñaát. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép sôø vaøo caùc loaïi ñaát aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu lay ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. 2. Vaät ôû trong ñaát: Neáu ngöôøi ta choân daáu caùc thöù vaøo trong ñaát nhö: Tieàn, vaøng, baïc, pha leâ, ngoïc trai, chaân chaâu, xa cöø, maõ naõo, bình söõa, bình daàu, bình ñöôøng khoái vaø caùc loaïi caây, reã, caønh, laù, quaû duøng laøm thuoác v.v... cho ñeán taùm vaät caát giaáu vaøo trong ñaát thì goïi laø vaät trong ñaát. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép sôø vaøo caùc vaät trong ñaát aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu lay ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. 3. Nöôùc: Nöôùc goàm coù möôøi loaïi: Nöôùc soâng, nöôùc ao, nöôùc gieáng, nöôùc ñaàm saâu coù roàng ôû, nöôùc trong, nöôùc suoái noùng, nöôùc khoâng nhieãm beänh, nöôùc möa ñaõ loïc, nöôùc treân khoâng trung, nöôùc ñang chaûy; coù nôi thì nöôùc raát quyù, coù nôi thì nöôùc

khoâng quyù, hoaëc moät ñoàng ñöôïc boán naêm bình, hoaëc ñoåi taát caû vaät sôû höõu môùi ñöôïc moät bình, nhö ôû gaàn thoân aáp thaønh thò maø coù nöôùc toát, thì moät ñoàng ñöôïc naêm saùu bình. Nhö coù ngöôøi khaùch buoân phaûi ñi qua nhöõng con ñöôøng xa xoâi hoang vaéng, hoaëc naêm do-tuaàn, hoaëc möôøi do-tuaàn, cho ñeán naêm traêm do-tuaàn, treân ñöôøng ñi khoâng coù nöôùc, caùc vò khaùch buoân aáy ñeàu phaûi ñem nöôùc theo, hoaëc töï tìm laáy, hoaëc phaûi mua laáy. Khi aáy, coù moät khaùch buoân coøn moät ít nöôùc, khoâng ñuû duøng, vì khaùt böùc baùch, suy nghó: "Neáu ta coøn soáng, seõ kieám ra tieàn, coøn neáu ta khaùt nöôùc maø cheát thì tieàn duøng ñeå laøm gì?", beøn ñem taát caû taøi vaät ñoåi laáy moät bình nöôùc. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñi theo ngöôøi khaùch buoân, ngöôøi naøy thöôøng cung caáp nöôùc cho Tyø-kheo; nhöng khi chöa ñeán nôi thì nöôùc saép heát, luùc aáy ngöôøi khaùch buoân noùi vôùi Tyø-kheo: "Ñöôøng ñi coøn xa maø nöôùc laïi saép heát, vaäy xin hieán soá nöôùc naøy cho Toân giaû, vaø soá nöôùc naøy ñeå toâi uoáng".

864 BOÄ LUAÄT 1

Tyø-kheo phaûi löôïng soá nöôùc maø khaùch buoân ñaõ cho ñeå duøng, neáu daáy taâm aên troäm uoáng nhieàu nöôùc, ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu chöa ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu khaùch buoân noùi: "Nöôùc toâi cung caáp cho Toân giaû, xin chôù cho ngöôøi khaùc", nhöng neáu luùc aáy coù ngöôøi giaø caû beänh hoaïn bò khaùt böùc baùch, ñeán Tyø-kheo xin nöôùc uoáng, vì loøng töø bi, Tyø-kheo muoán cung caáp nöôùc cho ngöôøi beänh aáy, beøn suy nghó: "Chuû nhaân tuy ñaõ noùi nhö theá, nhöng ngöôøi beänh naøy ñaùng thöông, nay ta neân ñem nöôùc cho oâng". Neáu chuû nhaân cuõng coù loøng chieáu coá, ñoàng yù, khoâng khieån traùch thì khoâng phaïm. Coù ngöôøi duøng thuyeàn chôû nöôùc, Tyø-kheo vì khaùt nöôùc böùc baùch, daáy taâm troäm caép chaïm vaøo nöôùc treân thuyeàn cuûa oâng ta thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu duøng baùt hoaëc gaùo muùc nöôùc aáy maø chöa rôøi khoûi thuyeàn thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu ñaõ mang nöôùc ñi maø thaân theå vaø y phuïc ñeàu rôøi khoûi thuyeàn, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo khoeùt bình chöùa nöôùc cuûa ngöôøi aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu duøng oáng ñuùt qua loã troáng uoáng nöôùc, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu thoaét uoáng thoaét nghæ, thì moãi hôùp phaïm moãi toäi Thaâu-lan- giaù. Neáu ñoà ñöïng nöôùc tröôùc ñoù ñöôïc ñaäy naép maø Tyø-kheo daáy taâm troäm caép môû naép ra thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi ñang roùt nöôùc thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Roùt xong maø ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu luùc ñang roùt nöôùc, lieàn sanh taâm hoái haän, sôï phaïm toäi naëng, beøn ñoå nöôùc vaøo laïi trong bình, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu muoán keùo thuyeàn ñi ñeå laáy troäm nöôùc, khi keùo thuyeàn tôùi, ñuoâi thuyeàn quaù choã ñaàu thuyeàn thì phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc keùo ngöôïc thuyeàn veà phía sau, khi ñaàu thuyeàn qua khoûi choã ñuoâi thuyeàn, hoaëc keùo qua beân phaûi, khi beân traùi thuyeàn qua khoûi choã beân phaûi, hay ngöôïc laïi, lieàn phaïm toäi Ba-la-di. Neáu thuyeàn nhoû deã lay ñoäng maø Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép ñuïng vaøo thuyeàn thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng noù

thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cu,õ ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 3 865

Neáu coù ngöôøi ñaép bôø ngaên nöôùc (chaûy vaøo ruoäng) moãi ñeâm ñaùng giaù moät tieàn cho ñeán hai, ba, boán, naêm tieàn maø Tyø-kheo vì phaùp Phaät Taêng khôûi taâm troäm caép phaù hoaïi bôø cuûa hoï thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu nöôùc chaûy vaøo ruoäng mình thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo khoâng muoán tröïc tieáp phaù hoaïi maø duøng phöông tieän keùo gaïch, caây ñi qua khieán cho bôø vôõ, nöôùc chaûy thì luùc keùo qua phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu chaûy vaøo ruoäng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù Ñuû soá quy ñònh, phaïm toäi Ba-la-di. Neáu duøng phöông tieän luøa boø, deâ, laïc ñaø ñi qua laøm hö bôø cuõng nhö theá. Neáu Tyø-kheo coù taâm ganh tî, phaù bôø cho nöôùc chaûy thoaùt thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi khaùch buoân ñi qua vuøng hoang daõ, coù ngöôøi noùi: “Ngaøy mai seõ tôùi choã coù nöôùc”. Luùc aáy coù ngöôøi khaùch buoân ñang gaùnh nöôùc ñi, Tyø-kheo vì khaùt nöôùc, ñeán xin Y maø khoâng ñöôïc, lieàn noåi giaän maéng: “Keû teä aùc kia! Vì sao ngöôi keo kieät quaù theá? Mang nöôùc ñi nhieàu maø khoâng daùm uoáng, cuõng khoâng cho loaøi suùc vaät, cuõng khoâng cho Sa-moân, Baø-la-moân, chaúng bao laâu cuõng phaûi boû, chôù duøng noù laøm gì nöõa?”. Tyø-kheo lieàn phaù thuøng nöôùc cuûa y, vì taâm aùc neân phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu coù ngöôøi duøng boàn chöùa nöôùc ñeå taïi nhaø, roài nhöõng baø con, baïn beø cuûa Tyø-kheo bò chaùy nhaø, Tyø-kheo daáy taâm laáy troäm nöôùc ñeå chöõa löûa, neáu ñuïng vaøo nöôùc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu laøm lay ñoäng boàn nöôùc cuûa hoï thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu duøng nöôùc töôùi leân löûa ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu töï suy nghó: “Ta seõ traû laïi ñuû soá nöôùc ñaõ laáy duøng”, thì khoâng phaïm. Neáu nhaø cuûa ngöôøi aáy bò chaùy duøng nöôùc cuûa Y ñeå töôùi löûa taét thì khoâng phaïm. Neáu gaëp luùc haïn haùn möôøi naêm, hai möôi naêm, nöôùc ao hoaëc nöôùc gieáng coù ngöôøi giöõ gìn maø Tyø-kheo daáy taâm troäm caép mang thuøng ñeán laáy nöôùc, chaïm vaøo nöôùc aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu muùc nöôùc thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu gaùnh nöôùc rôøi khoûi ao, ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu hoà naèm ôû trong vöôøn, hoï ñoùng coảng laïi, maø Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép, duøng oáng töø xa huùt nöôùc uoáng, khi nöôùc ñang chaûy lieân tuïc khoâng ngöøng maø ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di.

866 BOÄ LUAÄT 1

Neáu uoáng töøng hôùp töøng hôùp roài döøng laïi, thì moãi hôùp phaïm moãi toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu nöôùc ôû döôùi gieáng, Tyø-kheo daáy taâm laáy troäm, thì khi muùc nöôùc, phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi ñaõ muùc nöôùc ñoå vaøo thuøng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Vaø khi mang nöôùc rôøi khoûi gieáng, ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Coù nhöõng nhaø ngoaïi ñaïo duøng bình chöùa nöôùc, khi nhaø bò chaùy, hoï hoaûng sôï maø khi aáy Tyø-kheo suy nghó: “Keû ngoaïi ñaïo taø aùc nhö

theá, nhö theá thöôøng ñoáá kî phaùp Phaät, huûy baùng Sa-moân Thích töû, nay ngöôi ñang bò hoïa". Lieàn ñi tôùi duøng gaäy ñaäp vôõ bình nöôùc, vì taâm aùc phaù hoaïi ñoà cuûa ngöôøi ta neân phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Coù caùc loaïi nöôùc danh tieáng nhö nöôùc Chieâm-ba coù nöôùc cuûa soâng Haèng, taïi thaønh Vöông-xaù coù nöôùc suoái noùng, taïi aáp Ba-lieân-phaát coù soâng Thöù-noâ, taïi nöôùc Ba-la-naïi coù nöôùc ao Phaät-du-haønh, taïi nöôùc Sa- kyø coù nöôùc Huyeàn-chuù, taïi thaønh Xaù-veä coù nöôùc Boå-ña-leâ, taïi nöôùc Ma- thaâu-la coù loaïi nöôùc Dieâu-boà-na, taïi nöôùc Taêng-giaø-xaù coù nöôùc Thaïch- maät. Coù nhöõng nhaø quyeàn quyù sai ngöôøi ñi laáy caùc thöù nöôùc aáy, treân ñöôøng veà nhaø, nghæ ôû doïc ñöôøng, neáu Tyø-kheo vì khaùt nöôùc böùc baùch, daáy taâm troäm caép rôø vaøo nöôùc aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu roùt nöôùc aáy vaøo bình cuûa mình thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu roùt vöøa döùt maø ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu luùc ñang roùt maø sanh taâm hoái haän, sôï phaïm toäi naëng, beøn ñoå nöôùc vaøo bình trôû laïi thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Coù nhöõng haøng quyù toäc ñi chôi ôû hoa vieân, beøn xaây caùi hoà, pha daàu thôm vaøo nöôùc, roài coù Tyø-kheo daáy taâm laáy troäm, laáy nöôùc aáy, nhöng nöôùc khoâng ñaùng giaù tieàn, thì tính theo thôøi giaù daàu thôm (pha vaøo nöôùc) maø quy ñònh möùc phaïm toäi. Ñoù goïi laø caùc thöù nöôùc. 4. Vaät ôû trong nöôùc: Ñoù laø caùc thöù sinh trong nöôùc nhö: Öu-baùt- la, Baùt-ñaøm-ma, Caâu-vaät-ñaàu, Phaân-ñaø-lôïi, Tu-kieàn-ñeà, reã sen v.v... vaø caùc vaät sinh ra trong nöôùc khaùc, neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép, ñuïng chaïm vaøo caùc vaät sinh trong nöôùc naøy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu laøm lay ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu chæ laáy moät hoa maø trò giaù ñuû soá quy ñònh, cuõng phaïm toäi Ba-la-di. Neáu chöa ñuû soá quy ñònh thì moãi hoa phaïm moãi toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng haùi hoa ñeå treân ñaát thì chöa phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc vì boù hoa lôùn naëng khoâng dôõ leân noåi, duø keùo ñi hôi xa cuõng khoâng phaïm Ba-

la-di. Nhöng neáu ñaõ dôõ leân khoûi ñaát, thì phaïm toäi Ba-la-di. Keå caû caùc vaät sinh trong nöôùc cuõng nhö theá. Neáu caùc nhaø quyeàn quyù laøm caùc loaïi hoa baèng vaøng baïc vaø caùc loaïi thuyeàn coù hình caùc gioáng chim nhö le le, nhaïn, uyeân öông, ñeå ôû hoà taém, khu giaûi trí, maø Tyø-kheo daáy taâm laáy troäm, ñuïng vaøo caùc vaät ñoù, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc coù ngöôøi ñem caùc vaät nhö vaøng, baïc, löu ly, xa cöø, maõ naõo, san hoâ, hoå phaùch, ngoïc trai, xích chaâu vaø taùm loaïi khaùc caát giaáu döôùi nöôùc maø Tyø-kheo daáy taâm troäm caép, chaïm vaøo caùc vaät aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø nhöõng vaät ôû trong nöôùc. 5. Thuyeàn: Thuyeàn coù caùc loaïi nhö: Thuyeàn Tyø-caâu-la, thuyeàn Caâu-ha-tra, thuyeàn Baït-cuø-leâ, thuyeàn Tyø-thi-giaø, thuyeàn maët ngöïa, thuyeàn maët voi, thuyeàn maët deâ, thuyeàn maët caù, hoaëc moät taàng cho ñeán baûy taàng, hoaëc coù vaùch ngaên, hoaëc khoâng coù vaùch ngaên, hoaëc duøng chôû voi,

hoaëc duøng chôû ngöïa, hoaëc duøng chôû cuûa caûi, hoaëc chôû gaïch ngoùi, hoaëc chôû da, hoaëc chôû kim loaïi, cho ñeán nhöõng caùi beø chôû lieáp. Neáu nhöõng thuyeàn beø aáy buoäc taïi moät choã maø Tyø-kheo sinh taâm troäm caép chaïm vaøo chuùng, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu caét daây buoäc thuyeàn maø chöa dôøi khoûi choã cuõ, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc ñaõ ñôøi khoûi choã cuõ maø chöa caét daây buoäc, cuõng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu ñaõ caét daây buoäc vaø rôøi khoûi choã cuõ thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu yù muoán troäm thuyeàn, khoâng ñònh troäm vaät, nhöng sôï ngöôøi ta bieát, beøn laáy caû vaät mang ñi, thì duø rôøi khoûi choã cuõ cuõng chöa phaïm Ba-la-di. Nhöng neáu boû vaät laïi, chæ laáy thuyeàn, thì rôøi khoûi choã cuõ, lieàn phaïm toäi Ba-la-di. Neáu coù yù ñònh troäm vaät, khoâng troäm thuyeàn, maø sôï ngöôøi ta phaùt giaùc, neân mang caû thuyeàn ñi thì chöa phaïm Ba-la-di. Nhöng boû thuyeàn laïi laáy vaät mang ñi, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu muoán laáy troäm caû thuyeàn vaø vaät, thì khi thuyeàn rôøi khoûi choã

cuõ lieàn phaïm Ba-la-di. Neáu muoán boû vaät xuoáng ñaùy soâng ñeå laáy troäm thì luùc vaät chìm khuaát, phaïm Ba-la-di. Neáu coù ngöôøi buoäc thuyeàn beân bôø soâng, leân ngoài nghæ moät choã khuaát, coù Tyø-kheo ñònh laáy troäm thuyeàn, baáy giôø coù ngöôøi khaùc noùi vôùi chuû thuyeàn: “Coù ngöôøi xuaát gia muoán laáy troäm thuyeàn cuûa oâng ñaáy”. Khi aáy, chuû thuyeàn hoûi: “Ngöôøi xuaát gia aáy theo ñaïo naøo?”. Ñaùp: “Sa-moân Thích töû”. Chuû thuyeàn noùi: “Khoûi lo, Sa-moân Thích töû khoâng laáy cuûa khoâng cho”. Nhöng luùc aáy thaân Tyø-kheo ñaõ chaïm ñeán thuyeàn, ngöôøi kia laïi noùi vôùi chuû thuyeàn: “Thaày Tyø-kheo kia ñaõ laáy thuyeàn cuûa oâng roài”. Chuû thuyeàn lieàn sanh nghi: Leõ naøo vò Tyø-kheo kia laïi muoán laáy troäm thuyeàn cuûa ta sao? Beøn hoûi: “Toân giaû ñònh laøm gì ñaáy?”. Luùc aáy Tyø-kheo im laëng, khoâng ñaùp lieàn duøng saøo cheøo thuyeàn ñi. Chuû thuyeàn lieàn ñuoåi theo goïi: “Toân giaû! Thuyeàn aáy laø thuyeàn cuûa Vua, cuûa Ñaïi thaàn, cuûa Baø-la-moân, tröôûng giaû, cö só, laø thuyeàn ñeå laøm phöôùc, thuyeàn ñeå chôû ngöôøi”. Laïi haêm doïa Tyø-kheo, noùi: “Quaân teä aùc, neáu ngöôi laáy thuyeàn ta ñi, thì ta seõ tröøng trò ngöôi thích ñaùng”. Thaày Tyø-kheo aáy tuy cheøo thuyeàn ñi xa, nhöng neáu chuû thuyeàn khoâng nghó laø thuyeàn ñaõ maát, vaø Tyø-kheo cuõng khoâng nghó laø ñaõ ñöôïc, thì chöa phaïm toäi Ba-la-di. Traùi laïi neáu chuû thuyeàn nghó laø thuyeàn ñaõ maát vaø Tyø-kheo nghó laø ñaõ ñöôïc, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu chuû thuyeàn buoäc thuyeàn beân bôø soâng, roài coù khaùch Tyø-kheo ñeán noùi vôùi chuû thuyeàn: “Laõo tröôïng (Tröôøng-thoï) chôû giuùp toâi ñi”. Chuû thuyeàn ñaùp: “Chæ coù moät ngöôøi maø toâi chôû theá naøo ñöôïc”. Tyø-kheo laïi noùi: “Laõo tröôïng, giôø aên cuûa toâi ñaõ ñeán, chôù laøm cho toâi maát böõa aên. Nay oâng chôû toâi töùc laø cho toâi aên, laø boá thí nieàm vui cho toâi. Nay toâi vôùi oâng nguyeän ñôøi naøy ñôøi sau giuùp ñôõ laãn nhau”. Chuû thuyeàn laïi noùi: “OÂng khoâng coù ñoàng xu naøo, thì laøm sao muoán giuùp ñôõ ngöôøi ta? Chaân oâng nhö con quaï ñoùi, khoâng ñaäu nhaát ñònh choã naøo, thì ai

seõ giuùp oâng?". Tyø-kheo beøn haï gioïng khaån caàu. Chuû thuyeàn laïi hoûi: "Toâi töi ñoä (giuùp mình) ñöôïc. Toân giaû giôø ñaây chæ coù moät mình, thì baûo chôû laøm sao?". Tyø-kheo ñaùp: "Laõo tröôïng! OÂng chæ caàn caàm laùi, ñeå toâi cheøo cho". Chuû thuyeàn beøn ñoàng yù, lieàn baûo Tyø-kheo leân thuyeàn. Khi ñeán giöõa soâng, thaày Tyø-kheo beøn caàm maùi cheøo ñaùnh chuû thuyeàn, maéng: "Quaân teä aùc, daùm huûy nhuïc Sa-moân Thích töû!". Maéng roài laïi ñaùnh chuû thuyeàn, laøm cho tay chaân bò thöông tích traàm troïng, ñoaïn ñem vöùt xuoáng nöôùc, thì

phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu chuû thuyeàn cheát, maø tröôùc ñoù Tyø-kheo coù taâm gieát haïi, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu tröôùc khoâng coù taâm saùt haïi, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Luùc aáy, neáu Tyø-kheo laáy troäm thuyeàn cuûa Y, hoaëc laáy troäm haønh lyù, maø ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu chöa ñuû soá thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo coù taâm aùc nhaän chìm thuyeàn cuûa y, hoaëc phaù huûy, hoaëc thaû troâi ñi, vì laøm hö hoûng, maát maùt vaät cuûa ngöôøi khaùc neân phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Coù ngöôøi muoán taïo phöôùc neân duøng thuyeàn chôû ngöôøi, neáu Tyø- kheo töï cheøo thuyeàn aáy qua soâng, thì phaûi buoäc thuyeàn vaøo bôø ñeå ngöôøi sau coøn ñi nöõa; neáu Tyø-kheo laáy troäm thuyeàn hoaëc haønh trang cuûa hoï maø ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu nhaän chìm trong nöôùc, hoaëc phaù hoûng, hoaëc thaû cho troâi ñi, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Tyø-kheo neáu cheøo thuyeàn ñeán bôø beân kia, thì phaûi buoäc thuyeàn vaøo bôø ôû choã troáng traûi ñeå ngöôøi sau coøn söû duïng, khoâng ñöôïc buoäc thuyeàn ôû choã khuaát. Ñoù goïi laø Thuyeàn. 6. Vaät ôû treân thuyeàn: Caùc vaät ôû treân thuyeàn nhö vaøng, baïc, chaân chaâu, tieàn cuûa, hoå phaùch, löu ly, ngoïc trai, san hoâ, xa cöø, xích chaâu, kieáp boái, cho ñeán taát caû y phuïc, nguõ coác vaø taùm thöù vaät, hoaëc ñöôïc che phuû, hoaëc khoâng che phuû maø Tyø-kheo daáy taâm laáy troäm rôø vaøo caùc vaät aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng caùc vaät aáy thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. 7. Xe: Hoaëc xe haønh khaùch, hoaëc xe chôû haøng, hoaëc xe ba gaùc, hoaëc xe xích loâ, cho ñeán caùc loaïi xe treû con chôi, ñoù goïi laø xe. Neáu Tyø-kheo laáy troäm xe hai baùnh, ñaåy tôùi tröôùc maø ñuoâi xe qua khoûi ñaàu xe, ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc ñaåy lui maø ñaàu xe qua khoûi ñuoâi xe, thì phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc ñaåy sang hai beân maø baùnh traùi qua khoûi baùnh phaûi hay baùnh phaûi qua khoûi baùnh traùi, cuõng phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc Tyø-kheo ñaäp phaù xe aáy, roài laáy troäm töøng khuùc goã, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Chöa ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc xe nhoû coù theå mang ñi, neáu chaïm ñeán thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng noù thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø caùc loaïi xe.

8. Vaät ôû treân xe: Hoaëc da sö töû duøng ñeå che, hoaëc da coïp, hoaëc hoaøng khaâm baø la (?) vaø caùc vaät duøng ñeå che khaùc, taát caû caùc vaät duøng ñeå loùt

vaø taát caû caùc vaät duøng ñeå trang trí xe. Ñoù goïi laø caùc vaät ôû treân xe. - Taát caû nhöõng vaät ñeå trong xe: Ñoù laø: vaøng, baïc, löu ly, xaø cöø, maõ naõo, chaân chaâu, ngoïc trai, san hoâ, hoå phaùch, xích baûo v.v... y phuïc, aåm thöïc vaø taùm thöù vaät, hoaëc ñöôïc che kín, hoaëc khoâng ñöôïc che kín, neáu Tyø-kheo duøng taâm troäm caép sôø vaøo nhöõng vaät aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø- ni. Neáu di ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø nhöõng vaät ñeå trong xe. 9. Loaøi vaät boán chaân: Ñoù laø voi, ngöïa, laïc ñaø, boø, löøa, la, deâ, caû ñeán chuoät, choù soùi v.v... Neáu Tyø-kheo muoán aên troäm voi, daét noù ñi, khi noù ñaõ dôõ leân töø moät chaân cho ñeán ba chaân, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Khi noù ñaõ dôõ leân caû boán chaân, rôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Keå caû ngöïa, laïc ñaø cho ñeán deâ cuõng nhö vaäy. Neáu con vaät aáy nhoû coù theå vaùc ñi ñöôïc thì khi chaïm vaøo noù phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng noù phaïm toäi Thaâu-lan-giaù, neáu rôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø caùc con vaät boán chaân. 10. Nhöõng vaät duïng ôû treân loaøi boán chaân: Ñoù laø caùc duïng cuï duøng ñeå trang bò cho voi, keå caû caùc duïng cuï trang bò cho chuoät, choù soùi vaø taùm loaøi vaät khaùc, hoaëc ñöôïc che kín, hoaëc khoâng che kín; neáu Tyø-kheo duøng taâm troäm caép sôø vaøo caùc vaät ñoù, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni; neáu di ñoäng chuùng, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù; neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø nhöõng vaät duïng ôû treân loaøi boán chaân. 11. Loaøi vaät hai chaân: Ñoù laø ngöôøi vaø chim v.v... Neáu Tyø-kheo troäm ngöôøi (thuoäc quyeàn quaûn lyù) cuûa ngöôøi khaùc, hoaëc quyeán ruõ di theo, hoaëc duøng dao gaäy böùc hieáp, khi ngöôøi aáy dôõ leân moät chaân thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôõ caû hai chaân thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu ngöôøi aáy nhoû coù theå coõng, vaùc ñi, maø chaïm ñeán hoï thì phaïm toäi Vieät-tyø- ni; neáu di ñoäng hoï thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù; neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Keå caû caùc loaøi chim cuõng nhö theá. Ñoù goïi laø loaøi vaät hai chaân. 12. Nhöõng vaät duïng ôû treân loaøi hai chaân: Ñoù laø nhöõng vaät trang ñieåm cuûa phuï nöõ, nhöõng vaät trang ñieåm cuûa nam giôùi, cho ñeán nhöõng thöù trang ñieåm treân mình chim oanh vuõ.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 3 871

- Nhöõng vaät trang ñieåm cuûa phuï nöõ: Ñoù laø xoa, xuyeán, y phuïc v.v... - Nhöõng vaät trang ñieåm cuûa nam giôùi: Nhö aùo, maõo ngoïc, anh laïc v.v... Cho ñeán nhöõng thöù trang ñieåm treân chim oanh vuõ nhö vaøng, ngoïc, luïc laïc ñeo vaøo coå, chaân cuûa chuùng, vaø taùm thöù vaät khaùc, hoaëc ñöôïc che kín, hoaëc khoâng che kín. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép chaïm vaøo caùc vaät treân loaøi hai chaân aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng chuùng, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu rôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø nhöõng vaät duïng ôû treân loaøi hai chaân. 13. Loaøi vaät khoâng chaân: Ñoù laø raén, traên, hoaëc aên hoa, aên traùi, aên thòt, hay chæ thôû baèng khoâng khí, hoaëc raén ñöôïc nhoát trong loï hay trong loàng. Coù moät Tyø-kheo voán laø ngöôøi nuoâi raén, veà sau xuaát gia. Vò naøy muoán baét troäm con raén cuûa moät

ngöôøi khaùc, nhöng sôï ngöôøi chuû hay bieát, lieàn xaùch caû caùi loàng ñi, thì chöa phaïm toäi Ba-la-di. Nhöng neáu baét raén, boû loàng laïi, ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Nhöng neáu chæ coù yù troäm loàng, khoâng troäm raén, maø vì sôï chuû bieát, neân laáy luoân caû raén thì chöa phaïm toäi Ba-la-di. Neáu boû raén laáy loàng, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu ñònh troäm caû loàng vaø raén, thì khi xaùch ñi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, phaïm toäi Ba-la-di. Neáu baét troäm con raén trong loï maø ñuoâi raén chöa ra khoûi mieäng loï thì chöa phaïm Ba-la-di. Neáu caû ñaàu vaø ñuoâi ñeàu ra khoûi loï, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu töùc giaän, khieån traùch keû aáy, maéng: “Quaân aùc ñoäc, vì sao laïi duøng loàng ñeå nhoát chuùng sinh”. Lieàn môû loàng ñeå cho raén boø ra, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép chaïm vaøo loaøi khoâng chaân, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng chuùng, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø nhöõng loaøi vaät khoâng chaân. 14. Nhöõng ñoà vaät ôû treân loaøi khoâng chaân: Ñoù laø vaøng, baïc, chaân chaâu, xaø cöø, hoå phaùch, san hoâ, ngoïc trai, löu ly, xích chaâu cho ñeán taùm loaøi vaät, hoaëc ñöôïc che kín, hoaëc khoâng che kín, vì ngöôøi ta sôï loaøi vaät khoâng chaân naøy neân khoâng daùm laáy (vaät treân noù). Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép chaïm vaøo nhöõng ñoà vaät ôû treân loaøi khoâng chaân naøy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni.

872 BOÄ LUAÄT 1

Neáu di ñoäng caùc vaät aáy thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø nhöõng vaät ôû treân loaøi khoâng chaân. 15. Vaät khoâng trung: Ñoù laø caây Am-la, caây Chieâm-baëc, caây Dieâm- phuø, caây Ña-töû, caây Chæ-ba-la, caây Long hoa, caây Caùt töôøng, quaû, cho ñeán taát caû caây coù hoa traùi. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép laáy troäm caùc caây ñoù, khi laáy moät caây maø ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu chöa ñuû soá quy ñònh, tuøy theo möùc ñoä, nhö nhoå caùc caây con thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu nhoå caây con ñeå laïi moät choã thì chöa phaïm toäi Ba-la-di. Neáu mang ñi khoûi khu ñaát aáy, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la- di. Neáu caây naëng, keùo ñi maø chöa rôøi khu ñaát duø ñaõ ñi xa thì chöa phaïm toäi Ba-la-di. Neáu ñem ñi khoûi khu ñaát thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép ñuïng vaøo vaät treân hö khoâng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu lay ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø vaät khoâng trung. 16. Vaät ôû treân khoâng trung: Ñoù laø quaû Am-la (xoaøi) cho ñeán quaû Caùt töôøng. Neáu Tyø-kheo daáy taâm laáy troäm caùc loaïi traùi caây aáy ñeå aên, neáu aên moät traùi maø ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu chöa ñuû, thì cöù moãi mieáng phaïm moãi toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo ñuïng vaøo caây, traùi rôi xuoáng ñaát, thì chöa phaïm Ba- la-di. Neáu nhaët traùi mang ñi, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu hai ngöôøi ñi haùi troäm quaû, moät ngöôøi leân caây haùi quaû neùm xuoáng, moät ngöôøi döôùi ñaát nhaët quaû, thì chöa phaïm toäi Ba-la-di. Neáu ngöôøi treân caây ñaõ xuoáng tôùi ñaát, mang quaû ñi, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Laáy

troäm taát caû caùc loaïi quaû khaùc cuõng nhö theá. Neáu taïi caùc nôi nhö Phaät ñaûn sinh, ñaéc ñaïo, chuyeån phaùp luaân, choã Toân giaû A-nan môû ñaïi hoäi, La-haàu-la môû ñaïi hoäi, Ban-giaù-vu-saét môû ñaïi hoäi, coù troàng caùc haøng caây, vaø treân caùc caây ñöôïc trang trí caùc thöù chaâu baùu vaø taùm loaïi vaät, hoaëc ñöôïc che kín, hoaëc khoâng che kín. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép sôø vaøo caùc vaät baùu ñoù, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu lay ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 3 873

Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di.
Ñoù goïi laø nhöõng vaät ôû treân khoâng trung.
Trong möôøi saùu vaät ñaõ keå treân, neáu Tyø-kheo duøng taâm troäm caép ñuïng vaøo chuùng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni.
Neáu lay ñoäng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù.
Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di.
Laïi coù möôøi ba tröôøng hôïp sai bieät. Ñoù laø:
1. Vaät sai bieät.
2. Xöù sai bieät.
3. Baát ñònh sai bieät.
4. Töôøng vaùch sai bieät.
5. Loàng sai bieät.
6. Kyù sai bieät.
7. Taïp sai bieät.
8. Phöông sai bieät.
9. Töôùng sai bieät.
10. Caây coïc sai bieät.
11. Vöôøn sai bieät.
12. AÂn troäm sai bieät.
13. Thueá sai bieät.
1. Vaät sai bieät: Vaät goàm coù taùm loaïi:
a. Thuoác duøng ñuùng thôøi.
b. Thuoác duøng ban ñeâm.
c. Thuoác duøng trong voøng baûy ngaøy.
d. Thuoác duøng suoát ñôøi.
e. Vaät tuøy thaân.
g. Vaät naëng.
h. Vaät khoâng thanh tònh.
j. Vaät thanh tònh vaø khoâng thanh tònh.
Ñoù goïi laø nhöõng vaät sai bieät.
Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép chaïm vaøo caùc vaät aáy thì phaïm toäi

Vieät-tyø-ni.

Neáu di ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù.

Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di.

2. Xöù sai bieät: Ñoù laø ñaát vaø nhöõng vaät trong ñaát, nöôùc vaø nhöõng vaät trong nöôùc, thuyeàn vaø nhöõng vaät treân thuyeàn, xe vaø nhöõng vaät treân xe, loaøi boán chaân vaø nhöõng ñoà vaät treân loaøi boán chaân, loaøi hai chaân vaø nhöõng ñoà vaät treân loaøi hai chaân, loaøi khoâng chaân vaø nhöõng ñoà vaät treân

loaøi khoâng chaân, khoâng trung vaø nhöõng vaät treân khoâng trung. Ñoù goïi laø xöù sai bieät. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép sôø vaøo nhöõng vaät ñoù, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. 3. Baát ñònh sai bieät: Coù tröôøng hôïp bieát maø noùi doái, phaïm toäi Ba- daï-ñeà. Coù tröôøng hôïp khoâng bieát maø noùi doái, phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Hoaëc bieát maø noùi doái phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc bieát maø noùi doái phaïm toäi Taêng- giaø-baø-thi-sa. Hoaëc bieát maø noùi doái phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc bieát maø noùi doái phaïm toäi Vieät-tyø-ni. - Bieát maø noùi doái phaïm toäi Ba-la-di: Neáu Tyø-kheo khoâng thaät söï ñaït ñöôïc phaùp sieâu vieät hôn ngöôøi maø noùi: “Toâi ñaéc quaû A-la-haùn”, thì ñoù laø bieát maø noùi doái, khoâng phaûi phaïm toäi Ba-daï-ñeà maø laø phaïm toäi Ba-la-di. - Bieát maø noùi doái phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa: Neáu Tyø-kheo voâ côù vu khoáng Tyø-kheo khaùc phaïm toäi Ba-la-di, thì ñoù laø bieát maø noùi doái, khoâng phaûi phaïm toäi Ba-daï-ñeà maø laø phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. - Bieát maø noùi doái phaïm toäi Thaâu-lan-giaù: Neáu Tyø-kheo noùi: “Toâi laø baäc A-la-haùn”, thì ñoù laø bieát maø noùi doái, neân khoâng phaûi phaïm toäi Ba-daï-ñeà maø laø phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. - Bieát maø noùi doái phaïm toäi Vieät-tyø-ni: Neáu Tyø-kheo töï noùi: “Toâi laø A-la-haùn chaêng?”. Ñoù laø bieát maø noùi doái, khoâng phaûi phaïm toäi Ba- daï-ñeà, maø phaïm toäi Vieät-tyø-ni. - Bieát maø noùi doái, phaïm Ba-daï-ñeà: Tröø caùc vieäc treân, ngoaøi ra taát caû nhöõng lôøi noùi doái ñeàu thuoäc veà bieát maø noùi doái, phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Laïi coù caùc tröôøng hôïp: Taøn haïi caây coû, phaïm Ba-la-di. Coù tröôøng hôïp taøn haïi caây coû phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù tröôøng hôïp taøn haïi caây coû phaïm Ba-daï-ñeà. - Tröôøng hôïp taøn haïi caây coû phaïm Ba-la-di: Nhö caây coái hoa quaû coù chuû giöõ gìn maø Tyø-kheo daáy taâm troäm caép ñònh laáy roài laøm taøn haïi chuùng, neáu ñuû soá quy ñònh, thì khoâng phaûi phaïm toäi Ba-daï-ñeà maø laø phaïm toäi Ba-la-di. - Taøn haïi caây coû phaïm Thaâu-lan-giaù: Neáu caây coái hoa quaû coù chuû giöõ gìn maø Tyø-kheo daáy taâm troäm caép, laáy troäm chuùng, chöa ñuû soá quy ñònh thì khoâng phaûi toäi Ba-daï-ñeà maø laø toäi Thaâu-lan-giaù. - Taøn haïi caây coû phaïm Ba-daï-ñeà: Taøn haïi taát caû caây coû ñeàu phaïm toäi Ba-daï-ñeà.

Coù tröôøng hôïp aên phi thôøi phaïm Ba-la-di. Coù tröôøng hôïp aên phi thôøi phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù tröôøng hôïp aên phi thôøi phaïm Ba-daï-ñeà. - AÊn phi thôøi

(khoâng ñuùng giôø) phaïm Ba-la-di: Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép laáy troäm thöùc aên cuûa ngöôøi khaùc roài aên phi thôøi, neáu ñuû soá quy ñònh thì khoâng phaûi phaïm Ba-daï-ñeà maø laø phaïm Ba-la-di. - AÊn phi thôøi phaïm Thaâu-lan-giaù: Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép laáy thöùc aên cuûa ngöôøi khaùc aên luùc phi thôøi maø chöa ñuû soá quy ñònh thì khoâng phaûi phaïm Ba-daï-ñeà maø laø phaïm Thaâu-lan-giaù. - AÊn phi thôøi phaïm Ba-daï-ñeà: Neáu Tyø-kheo nhaän thöùc aên hôïp phaùp nhöng aên luùc phi thôøi, thì phaïm Ba-daï-ñeà. Khoâng phaûi uoáng röôïu chæ phaïm Ba-daï-ñeà, maø coù tröôøng hôïp uoáng röôïu phaïm Ba-la-di. Coù tröôøng hôïp uoáng röôïu phaïm Thaâu-lan-giaù. Coù tröôøng hôïp uoáng röôïu phaïm Ba-daï-ñeà. - Tröôøng hôïp uoáng röôïu phaïm Ba-la-di: Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép, laáy röôïu cuûa ngöôøi khaùc uoáng, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. - Tröôøng hôïp uoáng röôïu phaïm Thaâu-lan-giaù: Neáu Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép laáy röôïu cuûa ngöôøi khaùc uoáng, chöa ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. - Tröôøng hôïp uoáng röôïu phaïm Ba-daï-ñeà: Neáu Tyø-kheo nhaän ñöôïc röôïu hôïp phaùp maø uoáng thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép xuùc chaïm vaøo caùc vaät baát ñònh sai bieät thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø caùc vaät baát ñònh sai bieät. 4. Töôøng vaùch sai bieät: Chuoàng voi, chuoàng ngöïa, chuoàng laïc ñaø, chuoàng löøa, boø, deâ, vöôøn rau, vöôøn caûi, vöôøn döa, vöôøn mía v.v... Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép baét voi cuûa ngöôøi ta, voi dôõ leân moät chaân cho ñeán boán chaân, ra tôùi cöûa chuoàng, nhöng thaân noù chöa ra khoûi cöûa thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù, khi thaân ra khoûi cöûa thì phaïm toäi Ba-la-di. Keå caû caùc con vaät khaùc kia cuõng theá. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép baét deâ cuûa ngöôøi ta, deâ sôï boû chaïy, beøn noåi giaän ñaùnh cheát thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo caét thòt noù neùm ra ngoaøi haøng raøo thì chöa phaïm Ba- la-di, nhöng khi mình ra khoûi haøng raøo, roài mang thòt rôøi khoûi khu vöïc ñoù ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc trôû laïi trong chuoàng, aên thòt, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi

Ba-la-di. Neáu hai Tyø-kheo ñi baét troäm deâ, moät ngöôøi ôû ngoaøi raøo, moät ngöôøi ôû trong raøo, ngöôøi ôû trong caét thòt neùm ra ngoaøi raøo, thì chöa phaïm Ba- la-di. Neáu ngöôøi aáy ra ngoaøi, mang thòt rôøi khoûi khu vöïc ñoù, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép ñi nhoå caûi troäm, neáu nhoå moät caây maø ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu chöa ñuû, thì khi nhoå, cöù moãi caây phaïm moãi toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu nhoå chaát laïi moät ñoáng, thì chöa phaïm Ba-la-di, nhöng khi mang ra khoûi vöôøn thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu nhoå nhöõng goác lôùn khoâng theå mang ñi ñöôïc, duø keùo ñi hôi xa, cuõng chöa phaïm Ba-la-di. Neáu ñaõ rôøi khoûi ñaùm ñaát, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Taát caû caùc thöù rau cho ñeán döa cuõng nhö theá. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép, chaët troäm mía cuûa ngöôøi, aên ñuùng thôøi, duø moät caây maø ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu chöa ñuû soá quy

ñònh, thì cöù moãi caây phaïm moãi toäi Thaâu-lan- giaù. Neáu chaët vöùt ra ngoaøi haøng raøo thì chöa phaïm Ba-la-di, maø phaïm Ba-daï-ñeà. Neáu ra khoûi vöôøn, mang ñi, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la- di. Neáu Tyø-kheo coù taâm troäm caép, laïi xaûo traù laáy mía buoäc döôùi goùt chaân keùo ñi, duø ñi hôi xa, vaãn chöa phaïm Ba-la-di. Neáu rôøi khoûi khu ñaát, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo ôû trong vöôøn chaët mía vöùt ra cho Tyø-kheo ôû ngoaøi vöôøn, thì chöa phaïm Ba-la-di. Neáu ngöôøi aáy ra roài vaùc mía rôøi khoûi khu vöôøn, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu luùc Tyø-kheo vaùc mía ñi, tuy chaïm vaøo caây vaø laù mía, nhöng chöa rôøi khoûi vöôøn, thì chöa phaïm Ba-la-di. Sau khi ñaõ rôøi khoûi vöôøn, thì phaïm Ba-la-di. Toùm laïi, neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép, chaïm vaøo caùc vaät keå treân, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. 5. Loàng sai bieät: Ñoù laø caùc gioáng chim nhö Oanh vuõ v.v... caùc

gioáng thuù nhö sö töû v.v... Neáu Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép, khi laáy troäm chæ muoán troäm chim khoâng muoán troäm loàng, nhöng sôï ngöôøi ta phaùt giaùc neân xaùch caû loàng ñi, thì chöa phaïm Ba-la-di. Neáu boû loàng laïi baét chim ñi, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu muoán troäm loàng, khoâng troäm chim, nhöng sôï ngöôøi ta bieát neân ñem caû chim ñi, thì chöa phaïm Ba-la-di. Neáu thaû chim ra, xaùch loàng ñi, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba- la-di. Neáu muoán laáy troäm caû loàng vaø chim ñi, khi mang ñi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép, khi tay coøn ñang baét chim trong loàng, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi moät chaân chim ra khoûi loàng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Khi hai chaân ra khoûi loàng maø caùnh, ñuoâi chöa ra khoûi mieäng loàng thì chöa phaïm toäi Ba-la-di. Khi hoaøn toaøn rôøi khoûi loàng, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la- di. Neáu Tyø-kheo baét troäm sö töû maø tay coøn ôû trong chuoàng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu keùo ra ñöôïc moät chaân (sö töû) thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng khi boán chaân ra khoûi chuoàng maø ñuoâi chöa ra khoûi, thì chöa phaïm Ba-la-di. Neáu hoaøn toaøn ra khoûi, thì phaïm toäi Ba-la-di. Taát caû caùc loaøi thuù khaùc cuõng nhö vaäy. Toùm laïi, neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép chaïm vaøo caùc vaät ôû trong loàng sai bieät nhö vaäy, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. 6. Kyù gôûi sai bieät: Neáu Hoøa thöôïng, thaày, ñeä töû baïn höõu gôûi vaät nhôø ai ñoù giöõ giuùp, nhö baùt, y vaø caùc vaät khaùc, maø ngöôøi nhaän suy nghó: “Ngöôøi gôûi ñaõ ñi xa, maø vaät gôûi khoâng bieát thöù gì, vaäy vaät naøy ta phaûi xöû duïng”, beøn sinh taâm troäm caép laáy vaät ñoù, töø döôùi ñaát ñeå leân ñaàu goái, töø ñaàu goái ñaët xuoáng ñaát, töø vai traùi ñaët leân vai phaûi, cho ñeán töø ñaàu ñeå leân vai, moãi moãi söï di ñoäng, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo nhaän gôûi gaám roài, beøn ñi qua soâng, hoaëc loäi qua ao, hoaëc qua choã nöôùc xoaùy, hoaëc gaëp möa, sôï öôùt neân môû ra xem, thaáy y aáy ñeïp, lieàn suy nghó: “Ngöôøi gôûi aáy ñaõ ñi xa, ngöôøi hieän tieàn khoâng

bieát, vaät naøy ta neân söû duïng". Beøn sinh taâm troäm caép laáy vaät aáy, töø ñaát ñeå leân ñaàu goái, töø ñaàu goái ñaët xuoáng ñaát, töø vai traùi ñaët qua vai phaûi, hoaëc töø vai ñeå leân ñaàu, moãi moãi söï di ñoäng, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Vò Tyø-kheo nhaän kyù gôûi ñang ñi treân ñöôøng, thaáy vò Tyø-kheo khaùc töø choã ôû tröôùc kia ñeán, lieàn hoûi Tyø-kheo aáy: "Tröôûng laõo töø nôi naøo ñeán vaäy?". Ñaùp: "Töø choã noï ñeán". Hoûi: "Bieát vò Tyø-kheo kia chaêng?". Ñaùp: "Bieát". Lieàn hoûi: "Vò Tyø-kheo aáy coù bình an khoâng?". Ñaùp: "Cheát" hoaëc "Ñaõ nhaäp Nieát-baøn". Neáu theá, thì caùc y phuïc vaø vaät duïng aáy phaûi thuoäc veà hieän tieàn Taêng. Nhöng neáu vò Tyø-kheo nhaän vaät kyù gôûi bieát phaùp maø gian traù, lieàn suy nghó: "Toäi gì maø ta chia cho vò Tyø-kheo naøy", lieàn im laëng boû vò Tyø-kheo aáy, ñi tôùi choã khuaát khoâng theå nghe thaáy, roài noùi: "Vò Tyø-kheo moã giaùp kia ñaõ quaù coá, ñaõ nhaäp Nieát-baøn. Caùc y baùt vaø vaät duïng khaùc cuûa vò aáy neân chia cho Taêng chuùng hieän tieàn, nhöng hieän tieàn khoâng coù Taêng chuùng, neân toâi phaûi nhaän laáy". Vò Tyø-kheo naøy duøng taâm gian traù ñeå ñoäc chieám caùc vaät ñoù, neân phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc giaû, vò Tyø-kheo nhaän ñoà kyù gôûi muoán ñi thuyeàn qua soâng, boãng coù vò Tyø-kheo khaùc töø bôø kia ñi qua. Vò naøy hoûi vò aáy: "Thaày töø ñaâu ñeán?". Ñaùp: "Töø choã aáy ñeán". Laïi hoûi: "Coù bieát vò Tyø-kheo kia chaêng?". Ñaùp: "Bieát". Laïi hoûi: "Vò Tyø-kheo aáy bình an chaêng?". Ñaùp: "Ñaõ cheát, ñaõ nhaäp Nieát-baøn". Baáy giôø, y phuïc vaø vaät duïng (cuûa Tyø-kheo quaù coá) phaûi thuoäc veà Taêng chuùng hieän tieàn, nhöng thaày Tyø-kheo naøy bieát phaùp maø gian traù, laøm yeát-ma ñeå ñoäc chieám y vaät, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc vò Tyø-kheo nhaän ñoà kyù gôûi ñi thuyeàn ñeán giöõa soâng thì gaëp moät Tyø-kheo khaùc töø beân kia ñi laïi, thaày lieàn hoûi: "Tröôûng laõo töø ñaâu ñeán?" v.v... cho ñeán duøng taâm yeát-ma gian traù thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc giaû thaày Tyø-kheo nhaän ñoà kyù gôûi ñeán bôø beân kia, xuoáng thuyeàn, lieàn gaëp moät Tyø-kheo khaùc saép leân thuyeàn v.v... cho ñeán duøng taâm yeát-ma gian traù thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc Tyø-kheo nhaän ñoà kyù gôûi ñaõ leân khoûi bôø, gaëp moät Tyø-kheo

khaùc töø beân kia ñi laïi, lieàn hoûi: "Tröôûng laõo töø ñaâu ñeán?". Ñaùp: "Töø nôi aáy ñeán" v.v... cho ñeán duøng taâm gian traù laøm pheùp yeát-ma thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Thaày Tyø-kheo aáy hoaëc suy nghó: "Hieän taïi thaáy coù nhieàu ngöôøi cuøng teân, vaäy phaûi laøm caùch naøo ñeán ñöôïc nôi aáy?". Ñeán nôi aáy roài, lieàn hoûi vò Tyø-kheo kia coù ñöôïc bình an khoâng thì ñöôïc bieát, hoaëc ñaõ cheát, hoaëc ñaõ nhaäp Nieát-baøn. Khi aáy, y vaät ñöông nhieân thuoäc veà Taêng chuùng hieän tieàn. Thaày Tyø-kheo naøy tuy bieát phaùp, nhöng gian traù suy nghó: "Y aáy vì sao phaûi chia cho nhieàu ngöôøi?" Lieàn goïi rieâng thaày Tyø-kheo quen bieát ra ngoaøi giôùi tröôøng, baûo: "Thaày Tyø-kheo moã giaùp ñaõ quaù coá, ñaõ nhaäp Nieát-baøn, y baùt vaø caùc taïp vaät neân chia cho Taêng hieän tieàn, giôø ñaây hai chuùng ta laø ngöôøi hieän dieän, neân nhaän laáy". Caùch nhaän aáy laø pheùp yeát-ma gian traù,

neân phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo naøy suy nghó: “Tröôùc ñaây (vò aáy) baûo ta taëng y naøy cho thaùp, cho Taêng, maø nay thaày ñaõ maát, ñaõ nhaäp Nieát-baøn”, lieàn mang vaät aáy trôû veà laïi choã cuõ (truù xöù cuûa Tyø-kheo ñaõ maát), thì khoâng phaïm toäi. Ñoù goïi laø kyù gôûi sai bieät. Toùm laïi, neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép chaïm vaøo vaät kyù gôûi thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Cho ñeán dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. 7. Taïp vaät sai bieät: Nhö ngöôøi chaên nuoâi, chaên caùc loaøi suùc vaät nhö: voi, ngöïa, boø, laïc ñaø, löøa, deâ v.v... - Voi: Voi coù nhieàu thöù, nhö voi toát, thuaàn döôõng, ñeïp ñeõ, khoûe maïnh, chaïy nhanh. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép baét laáy voi, leo leân cöôõi roài thuùc voi veà moät phöông naøo ñoù nhö phöông Ñoâng, nhöng voi noåi khuøng chaïy veà phöông Nam, Taây, Baéc thì chöa phaïm Ba-la-di. Hoaëc muoán daét voi veà phöông Nam, nhöng voi phaùt khuøng chaïy veà phöông Taây, Baéc, Ñoâng, thì chöa phaïm Ba-la-di; hoaëc veà phöông Taây, Baéc cuõng theá. Nhöng neáu muoán daét troäm voi veà phöông Ñoâng maø voi ñi veà phöông Ñoâng, thì phaïm Ba-la-di; phöông Nam, Taây, Baéc cuõng theá. Neáu luùc ñaàu khoâng ñònh phöông höôùng, tuøy nôi maø ñi, thì khi voi dôõ leân ñuû boán chaân, phaïm toäi Ba-la-di. - Ngöïa: Ngöïa coù nhieàu loaïi, coù loaøi thuaàn döôõng, saéc ñeïp, chaïy nhanh. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép, baét con ngöïa aáy, roài leo leân ngöïa thuùc veà phöông Ñoâng, nhöng ngöïa noåi cuoàng chaïy veà phöông Nam, Taây, Baéc thì chöa phaïm Ba-la-di.

880 BOÄ LUAÄT 1

Cuõng vaäy, caùc phöông Nam, Taây, Baéc kia cuõng theá, ngöïa tuøy phöông ñi nhö treân ñaõ noùi. Neáu khoâng ñònh phöông höôùng, tuøy choã maø ñi, thì khi ngöïa ñaõ dôõ leân caû boán chaân, phaïm Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo troäm con ngöïa toát, cöôõi chaïy, roài chuû ngöïa hay ñöôïc, leân ngöïa ñuoåi theo, nhöng chuû chöa cho laø ñaõ maát ngöïa, Tyø-kheo khoâng nghó laø mình ñaõ ñöôïc, thì chöa phaïm Ba-la-di. Neáu chuû ngöïa nghó laø ñaõ maát ngöïa, Tyø-kheo töôûng laø ñaõ ñöôïc ngöïa, thì phaïm Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép, duøng moài hoaëc coû nhöû ngöïa ngöôøi ta ñem ñeán choã khoâng thaáy, khoâng ghe ñöôïc nöõa, thì phaïm toäi Ba-la-di. - Boø: Boø coù nhieàu loaïi, coù loaïi thuaàn döôõng, loâng mòn, saéc ñeïp, chaïy nhanh. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép, caàm roi ñuoåi boø veà phöông Ñoâng, phaïm vaø khoâng phaïm nhö ñaõ noùi trong tröôøng hôïp voi. Cho ñeán, neáu chuû boø hay ñöôïc, ñuoåi theo, maø chuû khoâng nghó laø ñaõ maát boø, Tyø-kheo cuõng khoâng nghó laø ñaõ ñöôïc, thì chöa phaïm Ba-la-di. Nhöng neáu chuû boø nghó laø ñaõ maát, Tyø-kheo nghó mình ñaõ ñöôïc, thì phaïm Ba-la-di. Neáu khôûi taâm troäm caép duøng moài hay coû nhöû boø ngöôøi ta daét ñi, hoaëc duøng daây daøi buoäc daét tôùi choã khoâng coøn ai troâng thaáy nöõa, thì phaïm Ba-la-di. Tröôøng hôïp troäm laïc ñaø, löøa, deâ cuõng nhö theá. Ñoù goïi laø taïp vaät sai bieät. Toùm laïi, neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép, chaïm vaøo caùc vaät keå treân thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Cho ñeán rôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. 8. Côø phöôùn sai bieät: Neáu taïi caùc nôi Phaät ñaûn sinh, ñaéc ñaïo, chuyeån phaùp luaân, choã A-nan môû ñaïi hoäi, La-haàu-la môû ñaïi hoäi, Ban-

giaù-vu-saét môû ñaïi hoäi, ñöôïc trang caùc thöù nhö treo bieåu ngöõ, che loïng vaø caùc thöù linh quyù; neáu Tyø-kheo daáy taâm laáy troäm côø phöôùn, môû ñöôïc moät ñaàu daây thì chöa phaïm Ba-la-di. Khi môû caû hai ñaàu, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép noùi gaït laø mình ñi treo côø phöôùn caùc nôi thì chöa phaïm Ba-la-di. Khi laáy roài mang ñi luoân, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo laáy troäm voøng hoa, môùi môû moät ñaàu thì chöa phaïm Ba-la-di. Khi môû caû hai ñaàu xong, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm Ba-la-di.

Neáu hai Tyø-kheo cuøng ñi laáy troäm côø phöôùn trong choã toái khoâng thaáy nhau, moãi ngöôøi môû moät ñaàu cuoán laïi, gaëp nhau ôû choã giöõa, lieàn hoûi: “OÂng laø ai?”. Ngöôøi nghe hoûi hoaûng sôï boû côø phöôùn maø chaïy, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu hai Tyø-kheo ñuïng ñoä, hoûi nhau, moãi ngöôøi ñeàu noùi mình laáy troäm côø phöôùn, roài laáy mang ñi, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu nhieàu laù côø coù nhieàu maøu cuøng coät moät daây naëng neà, moãi ngöôøi môû moät ñaàu rôi xuoáng ñaát, nhöng vì naëng mang khoâng noåi, keùo leâ ñi, tuy xa choã cuõ, vaãn chöa phaïm toäi Ba-la-di. Khi ñaõ dôõ leân khoûi ñaát, caû hai ñeàu phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo naøy suy nghó: “Ñaây laø vaät trang trí thaùp maø laáy ñi, thì mang toäi naëng. Ta chæ caàn moät caùi hai maøu”. Roài laáy caùi aáy, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu nghó: “Ta chæ caàn nöûa maøu”, roài laáy caùi aáy, chöa ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba- la-di. Neáu hai Tyø-kheo laáy troäm côø trong choã toái, caû hai khoâng bieát nhau, moãi ngöôøi môû moät ñaàu cuoán laïi, ñeán choã giöõa gaëp nhau, beøn hoûi: “OÂng laø ai?”. Roài hoaûng sôï boû côø maø chaïy, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Moät Tyø-kheo khaùc buoåi saùng sôùm ñi nhieãu thaùp, thaáy côø aáy rôi xuoáng ñaát, lieàn khôûi taâm troäm caép laáy ñi, neáu ñuû soá quy ñònh, thì phaïm Ba-la-di. Coù ngöôøi duøng baûy thöù baùu trang trí cuùng döôøng caây Boà-ñeà nhö: vaøng, baïc, chaân chaâu, caùc laù côø hoa daây vaøng, kim tuyeán, moùc vaøng, linh treo, aùnh vaøng röïc rôõ caû nuùi. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép, laáy caùc vaät aáy, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Laïi nöõa, caùc thaùp cuûa ngoaïi ñaïo cuõng coù caùc thöù luïa laø röïc rôõ cuùng döôøng. Neáu Tyø-kheo duøng taâm troäm caép ñeå laáy, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu gioù thoåi laøm rôi (caùc vaät kia) xuoáng ñaát, (maø Tyø-kheo) bieát ñoù laø caùc vaät cuùng döôøng cuûa thaùp, thì khoâng neân laáy. Neáu bò gioù thoåi bay xa buïi baëm vaáy baån, mình töôûng laø vaät phaán taûo (vöùt boû) maø laáy, thì khoâng coù toäi. Hoaëc trong thieân töï (chuøa thôø trôøi) coù caùc y vaät, Tyø-kheo daáy taâm troäm caép ñeå laáy, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu (caùc vaät aáy) bò gioù thoåi bay xa, buïi baëm vaáy baån, mình töôûng laø ñoà boû maø laáy, thì khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø côø phöôùn sai bieät. Toùm laïi, neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép chaïm vaøo caùc thöù côø

phöôùn sai bieät aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. 9. Töôùng sai bieät: Neáu coù nhaø tröôûng giaû ñeå y phuïc, chuoãi anh laïc böøa baõi chöa thu caát, khi aáy Tyø-kheo daãn Sa-di ñeán nhaø, troâng thaáy roài sinh taâm troäm caép, laáy y vaät ñoù boû vaøo trong xaùch, baûo Sa-di mang ñi, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi Sa-di ñem ñi khoûi phaïm vi nhaø, thì (Tyø-kheo) phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu (Tyø-kheo) nghó mình ñaõ ñöôïc, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu khi aáy chuû nhaân phaùt hieän, lieàn hoûi Tyø-kheo: "Tröôûng laõo laøm gì theá?". Ñaùp: "Laõo gia, toâi sôø thöû ñoù maø", thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo baûo ngöôøi theá tuïc mang ñi, thì cuõng phaïm toäi nhö treân ñaõ noùi. Nhö tröôøng hôïp daãn deâ loâng daøi ñi cuõng theá. Neáu Tyø-kheo vaøo nhaø tröôûng giaû, deâ con thaáy saéc y cuûa Tyø-kheo töôûng laø meï noù, noù beøn chaïy tôùi, thì Tyø-kheo phaûi ñuoåi noù trôû laïi, nhöôïc baèng duøng moài hay coû nhöû noù chaïy theo, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi daãn noù ñi chöa khoûi ranh giôùi, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Khi ra khoûi ranh giôùi thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu trong luùc thoï trai, Tyø-kheo sinh taâm troäm caép, boû cheùn, thìa vaøo trong baùt mình, roài baûo ñeä töû mang ñi thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi ñeä töû ra khoûi ranh giôùi thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu nghó laø mình ñaõ ñöôïc, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo ñeä töû bieát ñöôïc, lieàn hoûi: "Tröôûng laõo laøm gì theá?". Ñaùp: "Ta ñuøa ñaáy maø", thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi khaùch buoân ñi ñöôøng, giöõa ñöôøng laïi gaëp moät ñoaøn khaùch buoân töø beân kia ñi laïi. Roài hai ñoaøn cuøng nghæ moät choã. Nöûa ñeâm, Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép, ñem xe cuûa ngöôøi naøy ñoåi xe cuûa ngöôøi khaùc, ñem ñaøn oâng cuûa ngöôøi naøy hoaùn vò ñaøn oâng cuûa ngöôøi kia, ñem phuï nöõ cuûa ngöôøi naøy hoaùn vò phuï nöõ cuûa ngöôøi kia, ñem treû con cuûa ngöôøi naøy hoaùn vò treû con cuûa ngöôøi kia, muoán hai ñoaøn khaùch mang ñi laãn loän. Khi laøm nhö vaäy, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi hoï rôøi khoûi ranh giôùi choã taïm truù, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu nghó laø mình ñaõ ñöôïc, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø töôùng traïng sai bieät cuûa vaät. Toùm laïi, neáu Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép, chaïm vaøo caùc töôùng sai bieät cuûa vaät thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 3 883

Neáu di ñoäng chuùng, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. 10. Caây coïc sai bieät: Caùc nôi nhö choã Phaät ñaûn sinh, choã Phaät thaønh ñaïo, choã chuyeån phaùp luaân, choã A-nan môû ñaïi hoäi, choã La-haàu-la môû ñaïi hoäi, choã Ban-giaù-vu-saét ñaïi hoäi, coù caùc vaät trang trí ñeïp ñeõ taïi caùc tinh xaù, caùc côø loïng nhieàu maøu saéc treo treân caùc caây coïc ñoù ñaây, caùc loaïi chaâu baùu treo treân caùc caây coïc v.v... neáu Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép ñònh laáy caùc baùu vaät treân caùc caây coïc aáy, ñöa tay laáy baùu vaät maø chöa gôõ khoûi daây buoäc vaøo coïc, thì chöa phaïm toäi Ba-la-di. Nhöng khi rôøi khoûi coïc thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu daây buoäc cöùng chaéc, khi laáy baùu vaät daây buoäc rôøi khoûi caây coïc, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu muoán laáy troäm caû coïc, thì khi tay chaïm vaøo seõ phaïm toäi Vieät- tyø-ni.

Neáu laøm lay ñoäng caây coïc aáy thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu treân coïc treo caùc bình söõa, bình daàu, bình maät, hoaëc baùt, tô luïa maø Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép laáy bình söõa aáy, thì khi duøng tay dôõ leân, do daây meàm coïc thaúng, neân tuy dôõ, chöa phaïm Ba-la-di. Khi taát caû rôøi khoûi coïc, thì phaïm Ba-la-di. Neáu daây cöùng chaéc coïc cong, tuy dôõ chöa phaïm Ba-la-di. Khi taát caû ñeàu rôøi khoûi coïc ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu daây cöùng chaéc maø coïc laïi thaúng, thì khi dôõ leân lieàn phaïm Ba-la- di. Neáu khoeùt cho luûng bình thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi roùt töø bình kia qua bình mình thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Khi ngöng roùt, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu khi ñang roùt maø boãng hoái haän, sôï phaïm toäi naëng, beøn truùt laïi vaøo trong bình thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Caùc bình daàu, bình maät kia cuõng theá. Neáu Tyø-kheo muoán laáy troäm baùt, khi duøng tay dôõ leân, do daây meàm coïc thaúng, neân duø dôõ vaãn chöa phaïm Ba-la-di. Khi baùt rôøi khoûi coïc thì phaïm Ba-la-di. Neáu daây cöùng chaéc maø coïc cong, thì duø dôõ vaãn chöa phaïm Ba-la- di. Khi rôøi khoûi coïc thì phaïm Ba-la-di. Neáu daây meàm truï cong, thì duø dôõ caàm vaãn chöa phaïm Ba-la-di. Khi rôøi khoûi coïc thì phaïm Ba-la-di.

884 BOÄ LUAÄT 1

Neáu daây cöùng chaéc, coïc thaúng, thì dôõ leân lieàn phaïm Ba-la-di. Neáu laáy troäm tô luïa thì cuõng gioáng nhö tröôøng hôïp ñaõ noùi ôû treân. Laïi nöõa, khi aên troäm tô luïa, neáu suy nghó: “Ta caàn moät ít luïa”, roài leo leân coïc cuoán laáy luïa thì khi cuoán chöa xong chöa phaïm Ba-la-di. Khi ñaõ caét ñöùt luïa, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Khi Tyø-kheo cuoán laáy luïa, nhöng cuoán chöa xong, lieàn hoái haän, sôï phaïm toäi naëng, beøn ñeå laïi choã cuõ, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Ñoù goïi laø caây coïc sai bieät. Toùm laïi, neáu Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép chaïm vaøo nhöõng caây coïc sai bieät, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu lay ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. 11. Vöôøn sai bieät: Baáy giôø, coù moät tröôûng giaû thuoäc haøng ñaïi phuù, coù moät Tyø-kheo teân Caâu-loâ thöôøng vaøo ra nhaø oâng. Gia ñình oâng, cha meï anh em thöôøng soáng chung moät nhaø, nhöng khi cha meï cheát thì trong nhaø baát hoøa, ngöôøi em muoán chia gia taøi maø ngöôøi anh khoâng baèng loøng, muoán soáng chung cho coù tình nghóa. Ngöôøi em ñoøi chia gia taøi maõi, ngöôøi anh baát ñaéc dó phaûi ñoàng yù. Theá roài hoï baøn baïc: “Ai coù theå chia ñöôïc?”, vaø cuøng nhau nhaát trí laø chæ coù thaày Caâu-loâ, vì khi cha meï coøn soáng, cuùng döôøng thaày raát troïng haäu, trong nhaø coù gì hay khoâng thaày bieát raát roõ. Luùc aáy, ngöôøi em gian manh lieàn ñeán Caâu-loâ leã baùi roài thöa: “Thöa thaày, thaày ñöôïc cha meï toâi toân troïng, anh em toâi kính meán, trong nhaø coù gì hay khoâng thaày ñeàu bieát roõ. Khi cha meï coøn sinh tieàn, anh em soáng vôùi nhau, nay cha meï ñaõ qua ñôøi, trong nhaø baát hoøa, muoán chia gia taøi, neân toâi ñeán ñaây thöa vôùi thaày, sau khi ôû rieâng toâi seõ cuùng döôøng thaày, vaø seõ töï nuoâi soáng vôùi nhöõng vaät cuùng döôøng coøn laïi, mong khi chia gia taøi, thaày daønh phaàn toát cho toâi”. Neáu Tyø-kheo nhaän lôøi ngöôøi aáy, thì phaïm toäi

Vieät-tyø-ni. Khi giöõ laïi vaät toát thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Khi ñaõ chia vaät duïng xong, thì phaïm toäi Ba-la-di. Luùc saép chia vaät duïng, Tyø-kheo hoûi: "Neân chia vaät gì tröôùc heát?". Chuû nhaân ñaùp: "Tröôùc heát chia loaøi hai chaân vaø boán chaân". Tyø-kheo lieàn chia loaøi hai chaân tröôùc. Trong haøng noâ tyø nhöõng ngöôøi giaø caû khoù sai baûo, khoâng tin caäy ñöôïc chia thaønh moät phaàn, coøn nhöõng ngöôøi trai treû, khoâng beänh, deã sai baûo, tin caäy ñöôïc chia thaønh moät phaàn. Khi chia loaøi boán chaân thì trong ñaøn boø nhöõng con giaø nua maát söùc, xaáu xí, khoù duøng, khoâng sinh saûn, ít söõa, hoaëc coù söõa maø khoâng vaét ñöôïc, chia thaønh moät phaàn, coøn nhöõng con raêng nhoû, maäp maïp, lanh leï, deã söû duïng, maén

ñeû, nhieàu söõa, hieàn laønh, deã daïy, chia thaønh moät phaàn. Khi chia phoøng xaù thì xeáp caùc loaïi cuõ kyõ, muïc naùt, thaønh moät phaàn, coøn nhöõng ngoâi nhaø môùi ñeïp ñeõ, xeáp thaønh moät phaàn. Veà laàu gaùc, haøng quaùn cuõng nhö theá. Cho ñeán chia ruoäng thì xeáp nhöõng ñaùm caèn coãi, ñaát xaáu thaønh moät phaàn, nhöõng ñaùm phì nhieâu, ñaát toát thaønh moät phaàn. Trong vöôøn, nhöõng choã ñaát cheát, ít hoa traùi chia thaønh moät phaàn, coøn choã ñaát toát, hoa traùi sum seâ chia thaønh moät phaàn. Laïi saép chia luùa thoùc, vaøng baïc, cuûa caûi. Baáy giôø, ngöôøi anh noùi vôùi Tyø-kheo: "Thaày laø ngöôøi maø cha meï toâi kính meán, anh em toâi toân troïng, vì sao chia cuûa laïi chia nhö theá?". Thaày aáy beøn suy nghó laïi veà Phaät daïy: "Neáu Tyø-kheo ñem caùi taâm nhö theá maø chia cuûa cho ngöôøi ta, thì duø chuû khoâng ñoàng yù nhaän phaàn, cuõng phaïm toäi Vieät-tyø-ni". Khi Caâu-loâ trôû veà roài, hai anh em ngöôøi aáy beøn baøn baïc: "Vaäy thì ai laø ngöôøi maø cha meï kính troïng, laø baäc kyø cöïu Ñaïi ñöùc bieát trong nhaø coù gì hay khoâng coù, ñeå nhôø hoï chia cuûa? Neáu khoâng chia nhanh, sôï Vua nghe ñöôïc hoaëc coù theå ñaùnh thueá ñoaït maát". Hoï nghó laïi thì thaáy Caâu-loâ khoâng coù loãi, neân anh em baøn nhau môøi Caâu-loâ chia gia taøi trôû laïi. Theá roài, hoï ñi ñeán Caâu-loâ, leã baùi thaêm hoûi, roài ngoài sang moät beân, baïch vôùi Caâu-loâ: "Thaày laø ngöôøi maø cha meï toâi kính troïng, trong nhaø coù gì hay khoâng thaày ñeàu bieát, nay haõy vì chuùng toâi maø chia giuùp gia taøi naøy". Luùc aáy, Caâu-loâ töùc giaän, vì tröôùc ñoù hoï khoâng chòu nhaän söï phaân chia, neân baûo: "Anh em ngöôi baïc nghóa, ña nghi, baát tín, ai coøn nhaãn naïi ñeå chia gia taøi cho boïn ngöôi nöõa?". Anh em hoï lieàn thöa: "Tröôùc ñaây vì chuùng toâi boàng boät neân caûm thaáy hoå theïn vôùi thaày, trong nhaø cuûa caûi nhieàu ít thaày ñeàu bieát roõ, nay xin thaày haõy chia giuùp taøi saûn naøy. Neáu ñeå quan thueá bieát ñöôïc, e hoï ñaùnh thueá cöôùp maát, cho neân chuùng toâi muoán chia cho nhanh". Tyø-kheo hoûi laïi: "Caùc ngöôi nhaát ñònh muoán nhôø ta chia sao?". Ñaùp: "Ñuùng theá thöa thaày". Tyø-kheo aáy lieàn baûo: "Neáu ñaõ nhaát quyeát thì phaûi cam keát, sau khi chia cuûa, ñöôïc phaàn lieàn nhaän, khoâng ai ñöôïc noùi gì nöõa, thì ta môùi chia cho caùc ngöôi". Hoï ñoàng thanh ñaùp: "Xin vaâng lôøi daïy, khoâng daùm traùi lôøi nöõa". Thaày Tyø-kheo aáy khi ñaõ nhaän lôøi thænh caàu cuûa hoï phaûi chia phaàn baèng nhau. Khi chia ruoäng phaûi duøng daây caêng ra ño ñaát, neáu ñem taâm

thieân vò maø ño ñaát thì duø cheânh leäch nhau moät buoäi luùa, Tyø-kheo naøy lieàn phaïm toäi Ba-la-di. Vì ñaát voán laø vaät voâ giaù. Ñoù goïi laø vöôøn (ñaát) sai bieät.

886 BOÄ LUAÄT 1

Toùm laïi, neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép chaïm vaøo caùc vöôøn sai bieät naøy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Cho ñeán ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. 12. AÊn troäm sai bieät: Coù caùc Tyø-kheo ñang ñi ñöôøng bò ñaùm cöôùp cöôùp cuûa, nhöng giaëc cöôùp ít, Tyø-kheo ñoâng. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo beøn baûo nhau: "Nay ñaùm cöôùp ít maø chuùng ta ñoâng, ta phaûi hôïp nhau laáy laïi vaät ñaõ maát", beøn cuøng nhau caàm gaïch, ñaù, ñuoåi theo ñaùm cöôùp aáy maø maéng lôùn: "Quaân troäm cöôùp teä aùc toäi loãi kia! Chuùng ta ñaõ töï mình caïo boû raâu toùc, caùc ngöôi töôûng ta caét boû luoân caû tay roài chaêng?". Luùc aáy, ñaùm cöôùp lieàn vöùt y baùt, tìm ñöôøng taåu thoaùt. Neáu caùc Tyø-kheo aáy chöa nghó laø mình ñaõ maát cuûa, roài laáy laïi vaät cuõ thì khoâng coù toäi. Neáu nghó laø mình ñaõ maát, roài laáy laïi vaät aáy, töùc laø keû cöôùp laáy ñoà cuûa keû cöôùp, heã ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Coù caùc Tyø-kheo ñang ñi ñöôøng bò giaëc cöôùp cöôùp ñoaït. Caùc Tyø- kheo maát y baùt roài, vaøo nuùp trong röøng, ñaùm cöôùp suy nghó: "Nhoùm cuûa chuùng ta ñoâng maø vaät naøy thì ít, chia nhau sao ñuû? Ta phaûi tìm theâm chuùt ít nöõa". Lieàn ñem y baùt caát giaáu moät choã, roài cöôùp cuûa nhöõng ngöôøi ñang ñi ñöôøng khaùc. Khi aáy, caùc Tyø-kheo thaáy ñöôïc caùc vaät chuùng caát giaáu, rình chôø ñaùm cöôùp ñi khoûi, beøn laáy laïi y baùt. Neáu caùc Tyø-kheo aáy tröôùc ñoù khoâng nghó laø mình ñaõ maát cuûa, roài laáy laïi vaät cuõ, thì khoâng coù toäi. Neáu nghó laø ñaõ maát thì khoâng neân laáy. Neáu laáy töùc laø ñi cöôùp ñoà cuûa keû cöôùp, heã ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Laïi coù Tyø-kheo ñi ñöôøng bò ñaùm cöôùp cöôùp ñoaït y baùt cuûa Tyø- kheo, roài thuaän ñöôøng ñi tieáp. Khi aáy, Tyø-kheo troâng chöøng xem chuùng ñi ñaâu, roài theo saùt chuùng khoâng ngöøng. Ñeán moät laøng kia, ñaùm cöôùp lieàn chia ñoà vaät. Tyø-kheo beøn noùi vôùi chuùng: "Caùc laõo tröôïng! Toâi laø ngöôøi xuaát gia, xin cuûa ngöôøi khaùc ñeå nuoâi soáng. Caùc vò coù theå xin y baùt cuûa toâi, nhöng caùc vò ñaâu coù duøng y baùt naøy laøm gì?". Neáu Tyø-kheo noùi nhö theá maø ñoøi laïi ñöôïc, thì khoâng coù toäi. Neáu ñaùm cöôùp maéng: "Naøy keû Sa-moân teä aùc! Ta ñònh xin caû tính maïng cuûa ngöôi. Sao ngöôi coøn daùm tôùi ñaây mong ñoøi laïi y baùt?". Tyø-kheo suy nghó: "ÔÛ ñaây gaàn laøng xoùm, ñaùm cöôùp naøy aét khoâng daùm haïi ta, ta phaûi doïa chuùng". Lieàn noùi vôùi ñaùm cöôùp: "Caùc ngöôi töôûng ta khoâng coù ai che chôû sao? Ta seõ taâu vôùi Vua vaø caùc quan Ñaïi thaàn bieát caùc ngöôi laø ñaùm cöôùp". Neáu ñe doïa chuùng maø ñöôïc, thì khoâng coù toäi. Neáu quaân cöôùp noåi giaän noùi: "Ta nhaát ñònh khoâng cho, ngöôi muoán ñi thöa tuøy yù", maø Tyø-kheo trình baùo vôùi xaõ tröôûng, roài oâng ta baét ñaùm

cöôùp hoaëc troùi, hoaëc gieát, thì khoâng neân baùo. Neáu baùo vôùi xaõ tröôûng tìm phöông tieän khuyeán duï hoï maø ñöôïc laïi y baùt, thì khoâng coù toäi. Laïi coù thaày

Tyø-kheo coù nhieàu y baùt, nuoâi ñeä töû ñoâng ñuùc, maø ñeä töû cuûa thaày thì khoâng tu giôùi haïnh, neân hoï nghó nhö sau: “Haõy ñeán phoøng cuûa thaày Hoøa thöôïng laáy troäm caùc y baùt. Y baùt cuûa toâi cuõng ñeå trong phoøng cuûa thaày”. Beøn heïn nhau: “Neáu oâng ñöôïc y baùt thì chia cho toâi, neáu toâi ñöôïc cuõng chia cho oâng”, roài vaøo trong phoøng, ñeán choã moùc y, laáy y cuûa Hoøa thöôïng ñem ñeå vaøo choã y cuûa mình. Neáu chöa rôøi khoûi moùc y cuõ, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu ñaõ laáy y cuûa thaày ra khoûi moùc y, ñem ñeå vaøo choã y cuûa mình, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu y cuûa thaày coøn vöôùng ôû moùc y, hoaëc laø daây tô chöa rôøi khoûi moùc y thì chöa phaïm toäi Ba-la-di, khi taát caû ñeàu rôøi khoûi moùc y, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu thaày Hoøa thöôïng nghi ñeä töû coù theå laáy troäm y baùt cuûa mình, beøn laáy y baùt ñoù ñem caát moät choã khaùc. Ngöôøi ñeä töû beøn vaøo trong phoøng toái aên troäm nhaàm y baùt cuûa mình, khi ra ngoaøi khoâng phaân bieät ñöôïc. Neáu trong nöûa soá y ñoù maø ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Coù moät Tyø-kheo Ma-ha-la (baùn theá xuaát gia), ñaõ xuaát gia maø khoâng kheùo giöõ giôùi haïnh, neân coù moät Tyø-kheo khaùc ruû: “Tröôûng laõo! Chuùng ta haõy ñi aên troäm”. Ma-ha-la ñaùp: “Luùc coøn ôû nhaø, toâi khoâng laøm keû troäm, nay ñaõ xuaát gia leõ naøo laïi laøm keû troäm?”. Tyø-kheo kia noùi: “Thaày khoâng muoán aên troäm thì chæ caàn giöõ cöûa, toâi seõ chia phaàn cho thaày”. Ma-ha-la suy nghó: “Ta khoâng aên troäm maø ñöôïc chia phaàn baèng nhau, vì sao khoâng ñi”, beøn ñaùp: “Ñöôïc”. Theá roài hai ngöôøi cuøng ñi. Ma-ha-la giöõ cöûa, thaày Tyø-kheo kia vaøo nhaø aên troäm ñoà ñaïc. Luùc chaïm vaøo ñoà ñaïc, thì caû hai cuøng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi di ñoäng ñoà ñaïc thì caû hai phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì caû hai phaïm toäi Ba-la- di. Neáu coù Tyø-kheo khaùch ñeán, roài nghæ taïi phoøng aên, hoaëc taïi phoøng toïa thieàn, ñeán saùng sôùm ra ñi, beøn queân y baùt vaø caùc vaät khaùc. Baáy giôø, Tyø-kheo tri khaùch (Ma-ma-ñeá) ñi tuaàn haønh caùc phoøng oác ñeå xem Tyø- kheo khaùch kia ñi hay chöa, boãng thaáy y baùt lieàn sinh taâm troäm caép, laáy y baùt dôøi sang moät choã khaùc (caát giaáu), thì phaïm toäi Ba-la-di.

888 BOÄ LUAÄT 1

Laïi coù Tyø-kheo khaùc ñeán troâng thaáy y baùt cuõng sinh taâm troäm caép, lieàn laáy dôøi moät choã khaùc caát giaáu, cuõng phaïm Ba-la-di. Laïi moät ngöôøi thöù ba ñeán troâng thaáy laïi sinh taâm troäm caép, ñem caát giaáu moät choã khaùc nöõa, cuõng phaïm Ba-la-di. Tuøy soá ngöôøi nhieàu ít khôûi taâm troäm caép di chuyeån (caùc vaät aáy), taát caû ñeàu phaïm toäi Ba-la-di. Nhöng neáu ngöôøi chuû y vaät khi ñaõ ñi xa boãng nhôù laïi, beøn quay veà choã taïm truù, nhaän laïi ñöôïc y vaät, thì khoâng coù toäi. Coù Tyø-kheo queân y baùt, Tyø-kheo khaùc thaáy, lieàn sinh taâm troäm caép, nhöng khoâng töï tay laáy maø khieán Tyø-kheo thò giaû (Ma-ha-la) laáy. Tyø-kheo thò giaû töôûng laø y baùt cuûa thaày aáy beøn caàm laáy. Khi chaïm vaøo y baùt thì Tyø-kheo coù taâm troäm caép kia phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi di ñoäng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Khi dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Coøn Tyø-kheo thò giaû vì khoâng coù taâm troäm caép, neân caû ba luùc ñeàu khoâng coù toäi. Neáu vò kia ban ñaàu baûo thò giaû laáy y baùt roài seõ chia

phaàn, maø thò giaû sinh taâm troäm caép chaïm vaøo thì ngay luùc aáy caû hai ñeàu phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi di ñoäng, caû hai phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì caû hai phaïm toäi Ba-la- di. Neáu thò giaû thaáy roài, suy nghó: "Vieäc gì phaûi chia phaàn cho oâng aáy? Ta haõy ñoäc chieám", roài laáy ñi thì phaïm toäi Ba-la-di. Coøn vò Tyø-kheo kia phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo muoán laøm thaùp Phaät maø khoâng coù vaät lieäu, trong khi chuùng Taêng coù vaät lieäu, lieàn suy nghó: "Trôøi ngöôøi sôû dó cuùng döôøng chuùng Taêng laø ñeàu mong aân Phaät, cuùng döôøng Phaät töùc laø cuùng döôøng chuùng Taêng", beøn ñem vaät cuûa chuùng Taêng söûa chöõa thaùp, thì Tyø-kheo kieán thieát aáy phaïm toäi Ba-la-di. Neáu thaùp coù vaät lieäu maø chuùng Taêng khoâng coù, lieàn suy nghó: "Cuùng döôøng Taêng thì Phaät cuõng coù trong ñoù", lieàn ñem vaät cuûa thaùp cuùng döôøng chuùng Taêng, thì vò Tyø-kheo kieán thieát naøy phaïm toäi Ba-la-di. Neáu thaùp khoâng coù vaät lieäu maø chuùng Taêng coù vaät lieäu thì ñöôïc pheùp möôïn duøng, nhöng phaûi laøm bieân baûn ghi roõ: Luùc naøo möôïn duøng, luùc naøo traû laïi; traùi laïi, neáu Taêng khoâng coù vaät lieäu maø thaùp coù vaät lieäu, thì ñöôïc pheùp möôïn duøng cuõng nhö theá. Khi baøn giao, thaày tri söï phaûi ñoïc bieân baûn baøn giao roõ raøng giöõa chuùng Taêng, neáu khoâng ñoïc bieân baûn, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø möôïn duøng taïm.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 3 889

Hai Tyø-kheo coù taøi vaät chung phaûi chia nhau, nhöng moät Tyø-kheo sinh taâm troäm caép ñoäc chieám, thì tröø ra phaàn cuûa thaày, phaàn kia ñuû soá quy ñònh seõ phaïm toäi Ba-la-di. Neáu thaày kia ñoàng yù, thì giöõ laáy khoâng coù toäi. Hoaëc suy nghó: "Nay toâi möôïn duøng, sau naøy seõ traû laïi", thì khoâng coù toäi. Coù hai Tyø-kheo chuyeân giaùo hoùa cuøng cam keát vôùi nhau: "Töø nay trôû ñi neáu toâi hoaëc thaày ñöôïc phaåm vaät thì phaûi chia hai". Nhöng sau ñoù, moät ngöôøi ñöôïc moät taám y ñeïp, beøn suy nghó: "Neáu sau naøy ñöôïc caùi khaùc chöa chaéc ñöôïc nhö theá naøy", lieàn noùi vôùi baïn: "Töø nay trôû ñi loäc cuûa ai thì thuoäc veà ngöôøi aáy. Neáu thaày ñöôïc thì thaày töï giöõ laáy, neáu toâi ñöôïc thì toâi töï giöõ laáy". Vì chieác y vöøa ñöôïc kia traùi vôùi cam keát, neân moät nöûa trong ñoù maø ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo naøy nhaän boá thí, chuù nguyeän xong roài, noùi vôùi thí chuû: "Haõy ñeå vaät naøy ôû choã oâng, sau naøy toâi seõ laáy", beøn noùi vôùi baïn: "Tröôûng laõo! Töø nay trôû ñi loäc cuûa ai thì ngöôøi aáy giöõ laáy. Neáu thaày ñöôïc thì thaày giöõ, neáu toâi ñöôïc thì toâi giöõ". Khi noùi lôøi aáy thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo naøy nghe coù ngöôøi kia ñònh boá thí y, lieàn noùi tröôùc vôùi baïn: "Tröôûng laõo! Töø nay trôû ñi loäc cuûa ai thì ngöôøi aáy giöõ laáy. Neáu toâi ñöôïc thì toâi giöõ, neáu thaày ñöôïc thì thaày giöõ". Khi noùi nhö theá thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Coù hai Tyø-kheo theo haïnh phaán taûo y, cuøng cam keát: "Töø nay trôû ñi neáu ñöôïc phaán taûo y, thì chuùng ta chia nhau". Luùc aáy moät Tyø-kheo ñöôïc y phaán taûo ñeïp, lieàn suy nghó: "Y naøy raát ñeïp, sau naøy neáu ñöôïc nöõa thì chöa chaéc ñöôïc nhö vaäy", beøn noùi vôùi baïn: "Tröôûng laõo! Töø nay trôû ñi loäc cuûa ai thì ngöôøi aáy giöõ laáy. Neáu thaày ñöôïc thì thaày giöõ, neáu toâi ñöôïc thì toâi giöõ". Vì Tyø-kheo naøy traùi lôøi cam keát

tröôùc, neân trong nöûa phaàn y aáy maø ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo naøy ñöôïc y phaán taûo ñeïp maø khoâng mang veà, laïi ñem caát giaáu, laáy coû, gaïch phuû leân, roài trôû veà giaûi lôøi cam keát nhö treân ñaõ noùi, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo naøy thaáy y phaán taûo ñeïp nhöng khoâng laáy cuõng khoâng caát giaáu maø trôû veà giaûi lôøi cam keát nhö treân ñaõ noùi, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Caùc Tyø-kheo phaûi bieát vaät cuûa Taêng coù tröôøng hôïp neân cho, coù tröôøng hôïp khoâng neân cho. Theá naøo laø neân cho? Hoaëc laø vì toån haïi, hoaëc

laø vì lôïi ích. Theá naøo laø vì toån haïi? Coù boïn cöôùp ñeán chuøa ñoøi caùc thöùc aåm thöïc, neáu khoâng cho, thì chuùng coù theå ñoát chuøa cöôùp cuûa, neân duø khoâng ñaùng cho maø vì sôï chuùng gaây söï toån haïi, do ñoù, ta phaûi tuøy nghi cho chuùng nhieàu ít. Theá naøo laø vì lôïi ích? Khi söûa chöõa phoøng oác cuûa chuùng Taêng, neân cho caùc thôï neà, thôï moäc, thôï veõ, cai thaàu aên böõa saùng vaø böõa chieàu, vaø cho caùc thöù daàu thoa, nöôùc giaûi khaùt v.v... Hoaëc Vua vaø caùc ngöôøi coù theá löïc lôùn, ta phaûi cho hoï aên uoáng. Ñoù goïi laø vì lôïi ích neân phaûi cho. Coù Tyø-kheo maát y baùt, vaät duïng, neáu chöa nghó xaû boû noù, maø sau ñoù bieát noù ôû ñaâu roài ñeán ñoù tìm, tìm ñöôïc thì khoâng phaïm. Traùi laïi, neáu ñaõ nghó ñaõ xaû boû noù, thì duø bieát noù ôû ñaâu cuõng khoâng neân ñeán tìm, vì tìm thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu khi maát, buïng thaàm nhuû: Sau naøy neáu bieát noù ôû ñaâu ta seõ ñeán tìm, thì khi tìm ñöôïc seõ khoâng coù toäi. Coù hai Tyø-kheo cuøng cam keát: Cuøng thoï trì kinh chung, cuøng tuïng kinh chung. Nhöng veà sau, khoâng thoï trì, khoâng ñoïc tuïng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø vaät aên troäm sai bieät. Neáu Tyø-kheo daáy taâm troäm caép chaïm vaøo nhöõng vaät aên troäm sai bieät aáy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng chuùng, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. 13. Thueá sai bieät: Coù moät Tyø-kheo ñi ñöôøng cuøng vôùi khaùch buoân. Tyø-kheo naøy coù ñoà chuùng ñoâng ñaûo. Khi aáy, khaùch buoân noùi vôùi moät Tyø-kheo: “Thaày cuûa oâng laø baäc ñaïi ñöùc, ñeán choã thueá quan, ai maø daùm kieåm tra. OÂng haõy vì toâi caàm vaät naøy boû vaøo trong xaùch y cuûa thaày oâng, ñi qua choã thueá quan”. Ngöôøi ñeä töû aáy baèng loøng, caàm vaät kia boû vaøo trong xaùch y cuûa thaày, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Coøn thaày khoâng bieát neân khoâng coù toäi. Neáu ñi qua choã thueá quan thì ñeä töû phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Thaày khoâng phaïm. Neáu qua khoûi choã thueá quan thì ñeä töû phaïm toäi Ba-la-di. Thaày khoâng phaïm. Neáu khaùch buoân noùi vôùi vò thaày: “Thaày laø ngöôøi phöôùc ñöùc, ñoà chuùng cuøng ñi ai daùm kieåm tra, xin thaày vì toâi ñem ít vaät naøy boû vaøo tuùi

xaùch cuûa ñeä töû thaày ñeå qua choã quan thueá”. Thaày aáy lieàn ñoàng yù, laáy boû vaøo trong tuùi xaùch cuûa ñeä töû, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñeä töû khoâng bieát neân khoâng coù toäi. Neáu ñeán choã quan thueá, thì thaày phaïm toäi

Thaâu-lan-giaù. Ñeä töû khoâng coù toäi. Neáu qua khoûi choã quan thueá, thì thaày phaïm toäi Ba-la-di. Ñeä töû khoâng coù toäi. Neáu khaùch buoân noùi vôùi caû hai thaày troø vaø hai ngöôøi ñeàu ñoàng yù, thì caû hai phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán choã quan thueá, thì caû hai phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu qua khoûi choã quan thueá, thì caû hai phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo ñi ñöôøng cuøng vôùi khaùch buoân, ñeán nôi xoùm laøng, Tyø-kheo röûa tay, khaùch buoân hoûi: "Tröôûng laõo ñònh ñi ñaâu?". Ñaùp: "Ta ñònh ñi khaát thöïc". Khaùch buoân noùi: "Thaày khoûi ñi khaát thöïc, toâi seõ cho ñoà aên", beøn cho Tyø-kheo caùc thöùc aên ngon. Khi aên xong, noùi vôùi Tyø-kheo: "Thaày haõy vì toâi caàm moät ít vaät naøy qua choã quan thueá". Tyø-kheo noùi: "Ñöùc Theá Toân cheá giôùi khoâng cho pheùp ta mang vaät phaûi ñoùng thueá qua cöûa thueá quan". Khaùch buoân suy nghó: "Qua cöûa thueá quan cuõng maát, cho Tyø-kheo cuõng maát, caû hai ñeàu maát, nhöng cho Tyø-kheo coù theå ñöôïc phöôùc ñöùc", beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Haõy ñöùng theo thöù töï, toâi muoán boá thí", lieàn tuaàn töï boá thí. Trong baùt cuûa moãi ngöôøi ñeàu ñaày nhöõng vaät baùu. Khi boá thí xong, khaùch buoân beøn ñi qua cöûa khaåu, döøng laïi ñôïi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo sau ñoù ñi ñeán. Ngöôøi khaùch buoân aáy lieàn ñaûnh leã döôùi chaân caùc Tyø-kheo, baïch: "Caùc toân ñöùc coù bieát khoâng?". Caùc Tyø-kheo ñaùp: "Bieát". Laïi hoûi: "Coù bieát tröôùc ñaây toâi boá thí khoâng?". Ñaùp: "Bieát". Hoûi: "Neáu bieát, thì vì sao toâi boá thí?". Ñaùp: "Vì oâng muoán laøm phöôùc". Khaùch buoân noùi: "Ñuùng vaäy! Nhöng vôï con toâi ñang caàn ñeán côm aùo. Maéc nôï thì phaûi traû. Vaäy xin traû laïi caùc vaät tröôùc ñaây". Tyø-kheo neân noùi: "Keû teä aùc! Sao ngöôi daùm khinh thöôøng chuùng toâi ñeán theá? Tröôùc ñaây baûo laø laøm phöôùc, baây giôø thì ñoøi laïi". Noùi theá roài maø keû aáy vaãn coá ñoøi, Tyø-kheo traû laïi thì khoâng phaïm. Neáu tröôùc kia bieát hoï khoâng thaät boá thí maø Tyø-kheo vaãn nhaän, ñem haøng qua cöûa thueá quan, thì duø traû laïi vaãn phaïm toäi Ba-la-di.

892 BOÄ LUAÄT 1

Neáu Tyø-kheo ñi cuøng khaùch buoân, cho ñeán noùi: "Phaät khoâng cho mang giuùp vaät phaûi ñoùng thueá, qua cöûa thueá quan". Maø khaùch buoân noùi vôùi Tyø-kheo: "Toâi khoâng nhôø thaày mang vaät naøy qua cöûa khaåu, maø chæ nhôø thaày giöõ giuùp cho toâi, toâi muoán gaëp ngöôøi giöõ cöûa khaåu moät tí, giaây laùt seõ trôû laïi". Theá roài, Tyø-kheo nhaän vaät gôûi gaám, khaùch buoân ñi qua khoûi cöûa khaåu, döøng laïi ñôïi Tyø-kheo. Tyø-kheo chôø laâu, khoâng bieát giao vaät ñoù cho ai, beøn mang qua cöûa khaåu, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo cuøng ñi ñöôøng chung vôùi khaùch buoân... cho ñeán "Phaät khoâng cho mang giuùp vaät phaûi ñoùng thueá qua cöûa khaåu". Roài khaùch buoân noùi: "Toâi khoâng baûo Tyø-kheo mang vaät naøy qua cöûa khaåu, maø chæ nhôø giöõ giuùp cho toâi, toâi ñi gaëp ngöôøi giöõ cöûa khaåu moät tí roài trôû laïi". Tyø-kheo lieàn giöõ giuùp, vaø noùi: "Neáu oâng khoâng trôû laïi, toâi seõ boû vaät cuûa oâng maø ñi". Khaùch buoân laïi suy nghó: "Tyø-kheo tuy noùi vaäy, nhöng seõ khoâng boû vaät cuûa ta maø ñi ñaâu", lieàn ñi qua khoûi cöûa khaåu, döøng laïi ñôïi Tyø-kheo. Tyø-kheo döøng laïi laâu maø khoâng thaáy y trôû laïi, beøn boû vaät taïi ñoù, ñi qua cöûa khaåu. Khaùch

buoân beøn hoûi Tyø-kheo: “Haøng hoùa cuûa toâi ñaâu roài?”. Tyø-kheo noåi giaän noùi: “Ngöôi daùm ñuøa côït vôùi ta sao? Tröôùc ñaây ta haù khoâng baûo: “Neáu trong choác laùt ngöôi khoâng trôû laïi, thì ta boû haøng hoùa cuûa ngöôi maø ñi laø gì? Haøng hoùa cuûa ngöôi vaãn coøn taïi choã cuõ haõy trôû laïi maø laáy”. Neáu Tyø-kheo laøm nhö vaäy thì khoâng phaïm. Tyø-kheo cuøng ñi chung ñöôøng vôùi khaùch buoân... cho ñeán “Phaät khoâng cho mang giuùp haøng hoùa phaûi ñoùng thueá qua cöûa khaåu” roài khaùch buoân noùi vôùi Tyø-kheo: “Toâi khoâng baûo Tyø-kheo mang haøng hoùa qua cöûa khaåu, maø chæ nhôø giöõ giuøm toâi, toâi ñeán gaëp ngöôøi giöõ cöûa khaåu moät laùt roài trôû laïi”. Tyø-kheo beøn giöõ giuùp, vaø noùi: “Neáu oâng khoâng trôû laïi thì toâi seõ ñem haøng hoùa cuûa oâng gôûi cho ngöôøi giöõ cöûa khaåu”. Khaùch buoân suy nghó: “Tyø-kheo tuy noùi vaäy, nhöng leõ naøo laïi ñang taâm ñem haøng hoùa cuûa ta gôûi cho ngöôøi giöõ cöûa khaåu?”, beøn ñi qua cöûa khaåu, döøng laïi ñôïi Tyø-kheo. Tyø-kheo chôø laâu khoâng thaáy Y trôû laïi, beøn ñem haøng hoùa cuûa Y gôûi cho ngöôøi giöõ cöûa khaåu, noùi: “Coù khaùch buoân dieän maïo nhö theá, teân hoï nhö theá thì oâng haõy thaâu thueá theo haøng hoùa vaø traû haøng laïi cho y”... Roài Tyø-kheo ñi qua cöûa khaåu. Khaùch buoân hoûi: “Haøng hoùa cuûa toâi ñaâu roài?”. Tyø-kheo noåi giaän noùi: “Ngöôi daùm ñuøa côït vôùi ta sao? Tröôùc ñaây ta haù khoâng baûo, neáu trong choác laùt ngöôi khoâng trôû laïi, thì ta ñem haøng hoùa cuûa ngöôi gôûi cho ngöôøi giöõ cöûa khaåu laø gì? Haøng hoùa

cuûa ngöôøi giôø ñaây ôû choã ngöôøi giöõ cöûa khaåu, haõy ñeán ñoù maø laáy”. Neáu Tyø-kheo laøm nhö vaäy thì khoâng phaïm. Tinh xaù cuûa Tyø-kheo ôû gaàn ñaïi loä, coù moät Tyø-kheo ñang ñi kinh haønh (trong aáy), roài khaùch buoân (troâng thaáy) noùi vôùi Tyø-kheo: “Toâi coù moùn haøng phaûi ñoùng thueá, xin Tröôûng laõo mang vaøo thaønh giuùp toâi”. Tyø-kheo ñaùp: “Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp ta mang haøng hoùa phaûi ñoùng thueá qua cöûa thueá quan. Nhöng nay ta baøy cho ngöôi moät caùch: Ngöôi haõy ñi baêng qua ñöôøng, hoaëc ñi ngang qua haøng raøo, hoaëc ñi ngang qua caùi ngoøi, hoaëc coù theå chaát leân xe haøng ñaõ ñoùng thueá, hoaëc coù theå gôûi vaøo trong xe haøng cuûa nhaø Vua, hoaëc gôûi vaøo trong thuøng nöôùc cuûa noâ tyø, hoaëc giaáu döôùi loâng cuûa con deâ maø ñi qua”. Neáu chæ veõ cho hoï nhö vaäy thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Töø trong thaønh chæ veõ cho hoï ra ngoaøi thaønh cuõng nhö theá. Neáu Tyø-kheo bieát haøng phaûi ñoùng thueá maø khoâng bieát raèng ñem haøng phaûi ñoùng thueá qua cöûa khaåu seõ phaïm Ba-la-di, thì khi ñem haøng aáy qua cöûa khaåu, ñuû soá quy ñònh, seõ phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc Tyø-kheo bieát ñem haøng phaûi ñoùng thueá qua cöûa khaåu seõ phaïm Ba-la-di, maø khoâng bieát haøng aáy phaûi ñoùng thueá, thì khi ñem haøng aáy qua khoûi cöûa khaåu, ñuû soá quy ñònh, phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc Tyø-kheo bieát haøng phaûi ñoùng thueá, cuõng bieát raèng ñem haøng phaûi ñoùng thueá qua cöûa khaåu phaïm Ba-la-di, thì khi moùn haøng aáy qua khoûi cöûa khaåu, ñuû soá quy ñònh, phaïm toäi Ba-la-di. Tyø-kheo khoâng bieát haøng phaûi ñoùng thueá, cuõng khoâng bieát ñem haøng phaûi ñoùng thueá qua cöûa khaåu phaïm

Ba-la-di, thì ñem qua khoâng phaïm. - Theá naøo laø vaät khoâng phaûi ñoùng thueá? - Theá naøo laø vaät phaûi ñoùng thueá? Caùc vaät cuûa Tyø-kheo, Tyø-kheo ni ñeä töû cuûa Theá Toân, vaø vaät cuûa taát caû nhöõng ngöôøi ngoaïi ñaïo xuaát gia, ñoù laø vaät khoâng phaûi ñoùng thueá. Neáu mua baùn caùc vaät ñoù thì phaûi noäp thueá. Ñoù goïi laø thueá sai bieät. Toùm laïi, neáu Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép chaïm vaøo caùc vaät phaûi ñoùng thueá sai khaùc naøy, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu nhö ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu moät Tyø-kheo coù taâm troäm caép chaïm vaøo thuoác ñuùng thôøi, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng chuùng, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di.

Hoaëc hai, hoaëc ba cho ñeán nhieàu Tyø-kheo khôûi taâm troäm caép, chaïm vaøo thuoác ñuùng thôøi thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Cho ñeán ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo sai moät Tyø-kheo coù taâm troäm caép, chaïm vaøo thuoác ñuùng thôøi, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Cho ñeán ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu sai hai ngöôøi, ba ngöôøi, cho ñeán sai nhieàu Tyø-kheo coù taâm troäm caép chaïm vaøo thuoác ñuùng thôøi, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Cho ñeán ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo ñöôïc sai khieán laïi sai moät Tyø-kheo khaùc, hoaëc sai hai ngöôøi, ba ngöôøi, cho ñeán nhieàu Tyø-kheo coù taâm troäm caép, chaïm vaøo thuoác ñuùng thôøi thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu di ñoäng chuùng thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu dôøi khoûi choã cuõ, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Keå caû caùc loaïi thuoác (thöùc aên) duøng ban ñeâm, duøng baûy ngaøy, duøng suoát ñôøi, cho ñeán nhöõng vaät thanh tònh vaø khoâng thanh tònh cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo coù naêm phaùp ñaày ñuû, laáy cuûa khoâng cho, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. - Ñuû naêm yeáu toá sau ñaây, phaïm Ba-la-di. Ñoù laø: 1. Ñuû soá quy ñònh (ñuû naêm tieàn). 2. Coù chuû. 3. Bieát laø coù chuû. 4. Sinh taâm troäm caép. 5. Rôøi khoûi choã cuõ. Laïi ñuû naêm yeáu toá laáy cuûa khoâng cho, ñuû soá quy ñònh, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù laø: 1. Bieát laø vaät cuûa ngöôøi ta khoâng cho. 2. Bieát laø khoâng phaûi cuûa mình. 3. Bieát laø coù chuû. 4. Bieát laø hoï khoâng ñoàng yù. 5. Khoâng nghó laø mình möôïn taïm. Laïi coù naêm yeáu toá ñaày ñuû khoâng phaïm Ba-la-di. - Ñuû naêm yeáu toá sau ñaây, khoâng phaïm Ba-la-di. Ñoù laø: 1. Töôûng laø ngöôøi ta cho. 2. Töôûng laø cuûa mình. 3. Töôûng laø vaät voâ chuû. 4. Töôûng laø ngöôøi chuû ñoàng yù. 5. Nghó laø mình möôïn taïm. Ñoù laø naêm tröôøng hôïp Tyø-kheo laáy cuûa khoâng cho, khoâng phaïm

Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo laáy cuûa khoâng cho, taïi phöông Ñoâng, Taây, Baéc, Nam, treân hö khoâng, choã truù xöù, ñeàu phaïm Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo sai ñaày tôù, hoaëc ngöôøi giuùp vieäc, hoaëc ngöôøi quen bieát, hoaëc laøm thöû, hoaëc chöa töøng laøm maø laøm, hoaëc ngu si, hoaëc khoâng bieát xaáu hoå töôûng laø vieäc toát, ñi laáy cuûa khoâng cho, thì ñeàu phaïm toäi. - Tröôøng hôïp khoâng phaïm: Neáu taâm

loaïn ñieân cuoàng thì khoâng coù toäi. Theá neân noùi: Neáu Tyø-kheo laáy cuûa khoâng cho nôi laøng xoùm, choã hoang vaéng, tuøy theo vaät laáy troäm, khieán Vua baét, hoaëc gieát, hoaëc troùi, hoaëc truïc xuaát, noùi: “OÂi, keû nam töû! Ngöôi laø keû troäm sao? Ngöôi laø keû ngu si sao?”. Neáu Tyø-kheo laø keû aên troäm nhö theá, thì phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung (cuøng Taêng chuùng). Khi aáy, Ñöùc Theá Toân truù taïi thaønh Vöông-xaù, sau böõa thoï trai, Ngaøi ngoài quay maët veà höôùng Ñoâng, boùng xeá daøi chöøng hai ngöôøi, vaøo ngaøy thöù möôøi giöõa thaùng thöù hai cuûa muøa ñoâng, saùu naêm sau khi thaønh Phaät, vì Tröôûng laõo Ñaït-nò-giaø con cuûa ngöôøi thôï goám nhaân lieân heä ñeán Vua Bình-sa vaø Tyø-kheo maëc y phaán taûo maø cheá giôùi naøy. Nhöõng gì Phaät ñaõ cheá phaûi tuøy thuaän chaáp haønh. Ñoù goïi laø phaùp tuøy thuaän.

896 BOÄ LUAÄT 1

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
QUYEÅN 4
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 1: NOÙI VEÀ 4 PHAÙP BA LA DI (Tieáp Theo)

3. GIÔÙI SAÙT SINH Khi Phaät ôû taïi thaønh Tyø-xaù-ly, coù moät Tyø-kheo bò beänh laâu ngaøy khoâng bôùt. Thaày Tyø-kheo nuoâi beänh ñaâm ra moûi meät chaùn ngaùn, lieàn noùi vôùi Tyø-kheo coù beänh: “Tröôûng laõo! Toâi nuoâi beänh ñaõ laâu ngaøy, khoâng ñöôïc phuïng söï Hoøa thöôïng, thaày Giaùo-thoï, cuõng khoâng ñöôïc thoï trì kinh, tuïng kinh vaø tö duy haønh ñaïo. Tröôûng laõo mang beänh ñaõ laâu ngaøy, chöõa trò cuõng khoâng heát, toâi cuõng khoå sôû laây”. Thaày Tyø-kheo coù beänh noùi: “Theá thì phaûi laøm sao? Toâi cuõng ñau ñôùn thoáng khoå khoâng sao chòu noåi. Neáu thaày coù theå gieát toâi cheát thì hay laém”. Thaày Tyø-kheo aáy lieàn gieát vò kia. Caùc Tyø-kheo hay ñöôïc lieàn ñem ñaày ñuû moïi tình tieát baïch leân Theá Toân. Theá Toân daïy: “Goïi Tyø-kheo aáy ñeán”. Khi thaày aáy ñeán roài, Phaät beøn hoûi kyõ caùc vieäc treân: “Tyø-kheo! OÂng coù laøm vieäc aáy thaät chaêng?” Ñaùp: “Coù thaät, baïch Theá Toân”. Phaät khieån traùch: “Naøy keû ngu si! OÂng khoâng töøng nghe ta duøng nhieàu phöông tieän ca ngôïi nhöõng ngöôøi soáng phaïm haïnh coù thaân töø aùi, mieäng töø aùi vaø yù töø aùi, cuùng döôøng cung caáp nhöõng thöù caàn thieát cho hoï laø gì? Nay vì sao oâng töï tay saùt haïi maïng soáng cuûa ngöôøi? Ñoù laø ñieàu phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Phaät daïy, khoâng theå

duøng vieäc aáy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc". Baáy giôø, Phaät ra leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Tyø- xaù-ly phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi ñieàu lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: - Neáu Tyø-kheo töï tay mình saùt haïi maïng ngöôøi, thì phaïm toäi Ba-

la-di, khoâng ñöôïc soáng chung vôùi Taêng chuùng. Laïi nöõa, khi Phaät ôû taïi thaønh Tyø-xaù-ly, coù moät Tyø-kheo bò beänh, chöõa trò laâu ngaøy maø khoâng döùt. Thaày Tyø-kheo nuoâi beänh meät moûi, chaùn ngaùn, beøn noùi vôùi Tyø-kheo coù beänh: "Tröôûng laõo! Töø ngaøy toâi nuoâi beänh ñeán nay ñaõ laâu maø khoâng ñöôïc phuïng söï Hoøa thöôïng, thaày Giaùo thoï, khoâng ñöôïc thoï trì kinh, tuïng kinh, tö duy haønh ñaïo. Tröôûng laõo mang beänh ñaõ laâu ngaøy chöõa trò khoâng döùt, maø toâi cuõng khoå laây". Thaày Tyø-kheo coù beänh noùi: "Theá thì phaûi laøm sao? Toâi cuõng ñaõ chaùn noãi thoáng khoå naøy khoâng theå chòu noåi. Neáu thaày coù theå gieát toâi cheát thì raát toát". Thaày Tyø-kheo aáy noùi: "Ñöùc Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc töï tay mình gieát ngöôøi". Tyø-kheo coù beänh noùi: "Neáu thaày khoâng theå töï tay mình gieát toâi, thì thaày coù theå vì toâi ñi tìm moät keû caàm dao ñeán ñaây". Luùc aáy, thaày Tyø-kheo nuoâi beänh beøn ñi ñeán choã moät ngoaïi ñaïo laø Loäc Tröôïng, noùi: "Laõo tröôïng, oâng coù theå gieát vò Tyø-kheo moã giaùp kia, thì toâi cho oâng y baùt". Y beøn theo lôøi, gieát thaày aáy roài laáy y baùt. Caùc Tyø-kheo bieát ñöôïc vieäc ñoù, lieàn ñem ñaày ñuû moïi söï tình baïch leân Theá Toân. Phaät baûo: "Ñi goïi thaày Tyø-kheo nuoâi beänh ñeán ñaây". Khi Tyø-kheo aáy ñeán, Phaät hoûi: "Coù thaät oâng laøm vieäc ñoù chaêng?". Ñaùp: "Ñuùng vaäy". Phaät khieån traùch: "Ngöôi chaúng töøng nghe Ta duøng voâ löôïng phöông tieän khen ngôïi nhöõng ngöôøi soáng phaïm haïnh coù thaân töø aùi, mieäng töø aùi, yù töø aùi, cuùng döôøng cung caáp nhöõng vaät caàn thieát cho hoï laø gì? Nay vì sao oâng tìm ngöôøi caàm dao gieát cheát maïng ngöôøi? Ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, chaúng phaûi ñieàu ta daïy, khoâng theå duøng vieäc aáy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc". Theá roài Phaät ra leänh cho caùc Tyø-kheo soáng chung quanh thaønh Tyø- xaù-ly phaûi taäp hoïp laïi ñaày ñuû. Ngaøi beøn vì möôøi lôïi ích cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: - Neáu thaày Tyø-kheo töï tay gieát ngöôøi, hoaëc tìm ngöôøi caàm dao ñeán gieát, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung (vôùi Taêng chuùng). Laïi nöõa, khi Phaät ôû taïi thaønh Tyø-xaù-ly, coù moät Tyø-kheo bò beänh laâu ngaøy. Roài thaày Tyø-kheo nuoâi beänh noùi vôùi Tyø-kheo bò beänh dai daúng aáy nhö sau: "Toâi khoâng thoï trì kinh, tuïng kinh, tö duy haønh ñaïo ñöôïc. Laïi phaûi ñi ñeán ngöôøi ta tìm kieám nhöõng thöùc aên uoáng, thuoác thang phuø hôïp vôùi ngöôøi beänh khieán thieân haï ñeàu chaùn ngaáy toâi. Toâi cuõng khoå sôû chaúng keùm". Thaày Tyø-kheo beänh noùi: "Theá thì phaûi laøm sao? Toâi cuõng

chaùn noãi ñau ñôùn naøy, khoâng theå chòu noåi nöõa. Neáu thaày gieát toâi cheát thì toát laém". Tyø-kheo aáy lieàn noùi: "Thaày khoâng nghe Theá Toân cheá giôùi

khoâng ñöôïc töï tay gieát ngöôøi hay sao?". Tyø-kheo beänh noùi: "Neáu vaäy thì thaày vì toâi ñi goïi giuùp ngöôøi caàm dao ñeán ñaây". Tyø-kheo aáy laïi noùi: "Thaày khoâng nghe Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc ñi tìm ngöôøi caàm dao veà gieát ngöôøi hay sao?". Tyø-kheo beänh noùi: "Theá thì thaày baûo phaûi laøm sao?". Tyø-kheo nuoâi beänh ñaùp: "Thaày chæ caàu ñöôïc soáng khoâng muoán cheát, chöù neáu muoán cheát thì thaày coù theå tìm dao deå töï saùt, hoaëc laø uoáng thuoác ñoäc, hoaëc duøng daây töï thaét coå, hoaëc nhaûy xuoáng hoá, lao vaøo löûa, hoaëc oâm ñaù dìm mình xuoáng soâng, phöông phaùp töï saùt thaät laø ña daïng". Ca ngôïi nhö theá roài, thaày beøn ra khoûi truù xöù. Sau ñoù Tyø-kheo coù beänh beøn töï saùt. Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Theá Toân daïy: "Haõy goïi Tyø-kheo nuoâi beänh ñeán ñaây". Khi vò aáy ñeán, Phaät hoûi kyõ söï vieäc treân: "OÂng coù laøm thaät nhö theá chaêng?". Ñaùp: "Thaät nhö theá". Phaät noùi: "OÂng khoâng töøng nghe Ta duøng voâ soá phöông tieän khen ngôïi nhöõng ngöôøi soáng phaïm haïnh, coù thaân töø aùi, mieäng töø aùi vaø yù töø aùi, vaø khuyeân cuùng döôøng cung caáp cho hoï nhöõng thöù caàn thieát laø gì? Nay vì sao oâng laïi ca ngôïi söï cheát? Ñieàu ñoù laø phi phaùp, phi luaät, khoâng ñuùng lôøi ta daïy. Khoâng theå duøng vieäc naøy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän". Theá roài Phaät ra leänh cho caùc Tyø-kheo soáng xung quanh thaønh Tyø- xaù-ly taäp hoïp laïi taát caû, nhöõng ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi vaø caên cöù möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo nhö sau: - Neáu Tyø-kheo töï tay mình gieát ngöôøi, hoaëc ñi tìm ngöôøi caàm dao ñeán gieát, hoaëc baûo hoï cheát, ca ngôïi söï cheát, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung vôùi chuùng Taêng. Laïi nöõa, khi Phaät ôû taïi thaønh Tyø-xaù-ly, noùi roäng nhö treân... Khi Loäc Tröôïng ngoaïi ñaïo gieát Tyø-kheo roài, loøng raát saàu naõo, suy nghó: "Ta nay vì sao laïi gieát ngöôøi soáng phaïm haïnh, taïo toäi aùc nhö theá? Sau khi ta meänh chung, laøm sao khoûi rôi vaøo ñöôøng aùc, sa vaøo ñòa nguïc?" Baáy giôø, Thieân ma Ba-tuaàn thöôøng taïo ñieàu kieän ñeå laøm taêng tröôûng caùc vieäc aùc, lieàn töø treân khoâng trung noùi vôùi ngoaïi ñaïo: "OÂng chôù neân öu saàu lo sôï ñoïa vaøo ñöôøng aùc. Vì sao theá? Vieäc laøm cuûa oâng hoâm nay laø khieán cho ngöôøi ta thoaùt ñöôïc khoå hoaïn, nhöõng ai chöa ñöôïc ñoä thì ñöôïc ñoä, thaät laø coâng ñöùc voâ löôïng". Khi ñoù, ngoaïi ñaïo aáy suy nghó: "Ta gieát Tyø-kheo, aét thu ñöôïc phöôùc lôùn, cho neân chö Thieân tuøy hyû khen laø vieäc toát". Suy nghó theá roài, y beøn caàm dao beùn ñi ñeán caùc taêng

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 4 899

phoøng vaø nhöõng choã kinh haønh rao lôùn cho caùc Tyø-kheo nghe: "Ai muoán thoaùt khoå, ai muoán ñöôïc ñoä, ta seõ laøm cho heát khoå, ta seõ ñoä cho". Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân giaûng veà phaùp moân quaùn Baát tònh cho caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo tu phaùp quaùn baát tònh chaùn ngaáy noãi khoå cuûa thaân, trong soá hoï coù ngöôøi duøng daây thaét coå, coù ngöôøi uoáng thuoác ñoäc, coù keû duøng dao töï saùt, coù keû nhaûy xuoáng hoá, keû lao vaøo löûa, töï vaãn raát ñoâng. Hoï coøn bò Loäc tröôïng ngoaïi ñaïo tröôùc sau gieát khoâng phaûi moät ngöôøi, hai ngöôøi, ba, boán, naêm ngöôøi, möôøi ngöôøi maø caû thaûy saùu möôi ngöôøi. Luùc

aáy vaøo ngaøy raèm haèng thaùng, Ñöùc Theá Toân ñang ngoài giöõa chuùng Taêng, ñònh laøm leã Boá-taùt. Ngaøi nhìn xung quanh thaáy chuùng Taêng thöa thôùt, beøn hoûi A-nan: “Hoâm nay chuùng Tyø-kheo vì sao maø ít theá? Vì sao khoâng thaáy Tyø-kheo A, B, v.v...?”. A-nan lieàn baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Tröôùc ñaây Theá Toân ñaõ vì caùc Tyø-kheo giaûng veà phaùp quaùn Baát tònh, ca ngôïi coâng ñöùc tu taäp phaùp quaùn Baát tònh. Caùc Tyø-kheo sieâng naêng tu phaùp quaùn Baát tònh... Sau khi tu phaùp quaùn Baát tònh hoï raát chaùn caùi thaân naøy. Do theá coù ngöôøi caàm dao töï saùt. Thaäm chí coù ngöôøi coøn nhôø Loäc tröôïng ngoaïi ñaïo gieát mình, chæ trong nöûa thaùng maø maát saùu möôi ngöôøi. Nhöõng ai khoâng ñeán ñeàu ñaõ meänh chung, raát mong Theá Toân daïy cho phaùp khaùc, ñeå caùc Tyø- kheo khoûi chaùn xaùc thaân maø töï saùt, haàu caùc baäc Hieàn Thaùnh coøn toàn taïi laâu ôû theá gian, ñem laïi lôïi ích cho trôøi, ngöôøi”. Theá roài, Phaät baûo A-nan: “Coù phaùp thieàn ñònh khaùc khieán caùc Tyø-kheo thích thuù, sieâng tu maø khoâng nhaøm chaùn xaùc thaân. Ñoù laø phaùp nieäm hôi thôû voâ vaø hôi thôû ra. A-nan! Theá naøo laø Tyø-kheo tu taäp phaùp nieäm hôi thôû voâ hôi thôû ra, ñöôïc thaønh töïu, chöùng ngoä, hieän baøy dieäu duïng trong an laïc? Ñoù laø, neáu Tyø-kheo cö truù nôi thaønh aáp, xoùm laøng, khi ñeán giôø, khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh khaát thöïc, thu giöõ thaân, khaåu, yù, kheùo nghó nhôù ñeán thaân mình, khoâng ñeå taâm dong ruoåi, thöôøng giöõ chaùnh ñònh, thaâu giöõ caùc caên maø ñi khaát thöïc. Khaát thöïc xong, trôû veà truù xöù tìm moät choã vaéng veû maø ngoài yeân. Nghóa laø tìm moät choã troáng, khe suoái, hang nuùi hay nghóa trang maø ngoài thieàn roài ñoaïn tröø tham duïc, saân haän, nguû nghæ, traïo cöû, hoaøi nghi vaø dieät tröø caùc chöôùng ngaïi, trí tueä saùng toûa, buoäc nieäm taïi hôi thôû, khi hít vaøo bieát laø hít vaøo, khi thôû ra bieát laø thôû ra. 1. Khi hít vaøo daøi bieát laø hít vaøo daøi, khi thôû ra daøi bieát laø thôû ra daøi. 2. Khi hít vaøo ngaén bieát laø hít vaøo ngaén. Khi thôû ra ngaén, bieát laø thôû ra ngaén. 3. Khi hôi thôû vaøo khaép thaân theå, bieát laø hôi thôû vaøo khaép thaân theå.

900 BOÄ LUAÄT 1

Khi hôi thôû ra khaép thaân theå, bieát laø hôi thôû ra khaép thaân theå. 4. Khi hôi thôû vaøo thaân buoâng xaû, bieát laø hôi thôû vaøo thaân buoâng xaû. Khi hôi thôû ra thaân buoâng xaû, bieát laø hôi thôû ra thaân buoâng xaû. 5. Khi thôû vaøo hoan hyû, bieát laø thôû vaøo hoan hyû. Khi thôû ra hoan hyû, bieát laø thôû ra hoan hyû. 6. Khi thôû vaøo an laïc, bieát laø thôû vaøo an laïc. Khi thôû ra an laïc, bieát laø thôû ra an laïc. 7. Khi thôû vaøo coù yù thöùc, bieát laø thôû vaøo coù yù thöùc. Khi thôû ra coù yù thöùc, bieát laø thôû ra coù yù thöùc. 8. Khi thôû vaøo coù yù haønh xaû, bieát laø thôû vaøo coù yù haønh xaû. Khi thôû ra coù yù haønh xaû, bieát laø thôû ra coù yù haønh xaû. 9. Khi thôû vaøo coù taâm hieän dieän, bieát laø thôû vaøo coù taâm hieän dieän. Khi thôû ra coù taâm hieän dieän, bieát laø thôû ra coù taâm hieän dieän. 10. Khi thôû vaøo taâm vui veû, bieát laø thôû vaøo taâm vui veû. Khi thôû ra taâm vui veû, bieát laø thôû ra taâm vui veû. 11. Khi thôû vaøo taâm ñònh tónh, bieát laø thôû vaøo taâm ñònh tónh. Khi thôû ra taâm ñònh tónh, bieát laø thôû ra taâm ñònh tónh. 12. Khi thôû vaøo taâm giaûi thoaùt, bieát laø thôû vaøo taâm giaûi thoaùt. Khi thôû ra

taâm giaûi thoaùt, bieát laø thôû ra taâm giaûi thoaùt. 13. Khi thôû vaøo voâ thöôøng, bieát laø thôû vaøo voâ thöôøng. Khi thôû ra voâ thöôøng, bieát laø thôû ra voâ thöôøng. 14. Khi thôû vaøo ñoaïn dieät, bieát laø thôû vaøo ñoaïn dieät. Khi thôû ra ñoaïn dieät, bieát laø thôû ra ñoaïn dieät. 15. Khi thôû vaøo khoâng tham duïc, bieát laø thôû vaøo khoâng tham duïc. Khi thôû ra khoâng tham duïc, bieát laø thôû ra khoâng tham duïc. 16. Khi thôû vaøo töch dieät, bieát laø thôû vaøo töch dieät. Khi thôû ra töch dieät, bieát laø thôû ra töch dieät. Nhö theá ñoù A-nan, suy nghó nhö vaäy, goïi laø thích thuù, kheùo hoïc, khoâng nhaøm chaùn xaùc thaân, khieán cho caùc baäc Hieàn Thaùnh an truù laâu ôû theá gian, laøm lôïi ích cho trôøi, ngöôøi. Roài Phaät ra leänh cho caùc Tyø-kheo soáng xung quanh Tyø-xaù-ly taäp hoïp laïi heát, ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi, vì möôøi lôïi ích cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo nhö sau: - Neáu Tyø-kheo töï tay gieát ngöôøi, hoaëc tìm ngöôøi caàm dao ñeán gieát, hoaëc xuùi giuïc töï töû, hoaëc ca ngôïi söï cheát, nhö noùi: “OÂi! Keû nam töû, soáng vôùi caùi thaân nhô ueá ñeå laøm gì, cheát coøn hôn soáng”. Duøng phöông tieän ca ngôïi raèng cheát laø thích thuù, vôùi yù nghó nhö theá, tö töôûng nhö theá chöù khoâng coù gì khaùc, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung vôùi Taêng chuùng.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 4 901

GIAÛI THÍCH: Tyø-kheo: (Ñaõ chuù thích ôû giôùi thöù nhaát) Töï tay mình: Ñoù laø: Töï thaân, thaân phaàn, thaân theá löïc. Töï thaân: Duøng caû toaøn thaân mình ñeø leân ñeå gieát ngöôøi thì phaïm Ba-la-di. Ñoù goïi laø töï thaân. Thaân phaàn: Hoaëc duøng tay, cuøi choû, goùt chaân, ñaàu goái, hoaëc caùc boä phaän khaùc ñeå gieát ngöôøi, thì phaïm Ba-la-di. Ñoù goïi laø thaân phaàn. Thaân theá löïc: Hoaëc duøng gaäy, duøng ñaù, duøng gaïch, töø xa ñeå neùm gieát ngöôøi thì phaïm Ba-la-di. Ñoù goïi laø thaân theá löïc. Ngöôøi: Thuoäc loaøi ngöôøi, coù maïng soáng. Gieát cheát: Khieán cho boán ñaïi cuûa ngöôøi aáy bò phaân taùn, maïng soáng khoâng coøn tieáp tuïc. Ñoù goïi laø gieát cheát. Ñi tìm: Laø ñi tìm ngöôøi caàm dao hoaëc laø nam, nöõ, lôùn, nhoû, hoaëc xuaát gia, taïi gia. Dao: Hoaëc laø kieám kích, hoaëc dao daøi, dao ngaén, hoaëc xaø maâu, voøng saét, taát caû nhöõng khí giôùi saét beùn cho ñeán caây kim v.v... Khen ngôïi söï cheát: Töùc laø noùi: Soáng vôùi caùi thaân oâ ueá ñeå laøm gì, cheát coøn hôn soáng. YÙ nghó nhö vaäy laø yù nghó saùt haïi, tö töôûng nhö vaäy laø tö töôûng saùt haïi. Khen ngôïi cheát laø thích thuù ñeå mong ngöôøi aáy cheát, chöù khoâng coù lyù do naøo khaùc. Do ñoù maø hoï cheát, thì Tyø-kheo aáy phaïm Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. Ba-la-di: (Ñaõ giaûi thích ôû giôùi thöù nhaát) Tyø-kheo gieát ngöôøi: Hoaëc duøng dao gieát, hoaëc duøng thuoác ñoäc gieát, hoaëc boâi thuoác leân mình, hoaëc cho möûa ra, cho ñaïi tieän, hoaëc laøm ñoïa thai ñeå gieát, hoaëc noùi veà töôùng traïng, hoaëc ca ngôïi söï töï saùt. Gieát baèng dao: Hoaëc duøng göôm, dao lôùn, dao nhoû, cho ñeán duøng kim v.v... Khi coù taâm saùt haïi maø thaân ñoäng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi chaïm ñeán thaân hoï, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Do ñoù maø hoï cheát chöù khoâng coù lyù do naøo khaùc, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø gieát baèng dao. Gieát baèng thuoác ñoäc: Thuoác ñoäc coù ba loaïi, laø: Thuoác ñoäc soáng, thuoác ñoäc baøo cheá, chaát ñoäc cuûa loaøi vaät.

Thuoác ñoäc soáng: Coù nhöõng nöôùc, ñaát ôû ñoù sinh ra caây thuoác ñoäc, nhö nöôùc Ngheâ Laâu Sinh coù caây thuoác ñoäc thaéng cöø, nöôùc Uaát-xaø-ni sinh coù caây thuoác ñoäc giaø la. Ñoù goïi laø thuoác ñoäc soáng. Thuoác ñoäc baøo cheá: Nhö tröôøng hôïp thôï saên duøng reã, caønh, hoa, laù hôïp laïi cheá thaønh thuoác ñoäc. Ñoù goïi laø thuoác ñoäc baøo cheá. Chaát ñoäc cuûa loaøi vaät: Nhö chaát ñoäc cuûa raén, chaát ñoäc cuûa loaøi

902 BOÄ LUAÄT 1

Na-caâu-la, chaát ñoäc cuûa meøo, chaát ñoäc cuûa chuoät, chaát ñoäc cuûa choù, chaát ñoäc cuûa gaáu, chaát ñoäc cuûa ngöôøi (?). Caùc chaát ñoäc nhö theá goïi laø chaát ñoäc cuûa loaøi vaät. Boâi leân mình: Neáu Tyø-kheo vì muoán gieát ngöôøi beøn duøng tay caàm ba loaïi thuoác ñoäc, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu boâi leân mình hoï thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Ngöôøi aáy do theá maø cheát, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø gieát baèng thuoác. Boâi thuoác maø gieát: Neáu Tyø-kheo muoán gieát ngöôøi, töï tay caàm thuoác ñoäc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni, thoa thuoác vaøo thaân phaàn ngöôøi khaùc, phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu ngöôøi aáy do ñoù maø cheát, phaïm toäi Ba-la-di. Cho thuoác möûa ra: Neáu Tyø-kheo vì muoán gieát ngöôøi neân cheá ra thuoác möûa, suy nghó: “Ta ñöa loaïi thuoác naøy cho ngöôøi aáy uoáng ñeå cho y möûa ra maùu huyeát, gan maät”, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi ñöa thuoác cho ngöôøi aáy thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Ngöôøi aáy vì uoáng thuoác möûa ñoù maø cheát, thì phaïm toäi Ba-la-di. Cho thuoác ñaïi tieän: Neáu Tyø-kheo vì muoán gieát ngöôøi neân cheá ra thuoác ñaïi tieän, vaø suy nghó: “Ta ñöa thuoác naøy cho ngöôøi aáy uoáng, ñeå y ñaïi tieän ra maùu huyeát vaø gan maät”, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñöa thuoác cho ngöôøi aáy, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu ngöôøi aáy do thuoác ñoù maø cheát thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø duøng thuoác ñaïi tieän ñeå gieát. Laøm ñoïa thai ñeå gieát: Neáu Tyø-kheo muoán gieát baø meï maø laøm cho ñoïa thai, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc muoán laøm ñoïa thai maø baø meï cheát, thì cuõng phaïm toäi Vieät- tyø-ni. Neáu muoán gieát ngöôøi meï maø ngöôøi meï cheát, thì phaïm toäi Ba-la- di. Neáu muoán laøm ñoïa thai maø moät phaàn cuûa thai nhi, hoaëc caû thai bò truïc ra, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu laøm ñoïa thai loaøi vaät thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø laøm ñoïa thai ñeå gieát. Noùi töôùng traïng: Neáu Tyø-kheo noùi vôùi ngöôøi kia: “Theo choã thaáy cuûa toâi hieän giôø thì oâng nhaát ñònh seõ cheát. OÂng neân töï saùt, chöù soáng khoå sôû ñeå laøm gì!” Ngöôøi aáy do theá maø cheát, thì Tyø-kheo naøy phaïm toäi Ba- la-di. Hoaëc noùi: “Nhö toâi thaáy trong moäng thì nay oâng nhaát ñònh seõ cheát” Hoaëc noùi: “Toâi nghe tieáng choù soùi, chim cuù, chim quaï keâu. Nay toâi

thaáy treân muõi oâng hieän leân saéc ñen, oâng chaéc chaén seõ cheát. OÂng neân töï saùt, chöù soáng khoå sôû ñeå laøm gì”. Ngöôøi ñoù do theá maø cheát, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc hoûi: “OÂng bao nhieâu tuoåi?”. Ñaùp: “Toâi chöøng aáy tuoåi”. Laïi noùi: “Toâi raát raønh soá maïng. Naêm nay oâng chaéc chaén seõ cheát, chi baèng oâng töï saùt laø hôn, chöù ñeå caùi thaân oâ ueá naøy soáng maø

laøm gì". Ngöôøi ñoù do theá maø cheát, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc hoûi: "OÂng thuoäc veà sao gì?". Ñaùp: "Toâi thuoäc veà sao nhö theá". Laïi noùi: "Toâi hieåu roõ sao ñoù, neân bieát naêm nay oâng nhaát ñònh seõ cheát, khoâng nghi ngôø gì nöõa. Vì sao oâng khoâng töï saùt maø soáng khoå sôû ñeå laøm gì?". Hoaëc hoûi: "OÂng teân gì?". Ñaùp: "Toâi teân laø A". Laïi noùi: "Toâi bieát taát caû caùc teân tuoåi. OÂng nhaát ñònh seõ cheát". Laïi hoûi: "OÂng hoï gì?". Ñaùp: "Toâi hoï Moã". Laïi noùi: "Toâi bieát raát raønh caùc doøng hoï, naêm nay oâng nhaát ñònh seõ cheát". Laïi hoûi: "OÂng aên thöù gì?". Ñaùp: "Toâi aên thöùc aên nhö theá". Beøn baûo hoï möûa ra. Möûa roài, lieàn noùi: "OÂng aên thöùc aên nhö theá chaéc chaén seõ cheát, khoâng nghi ngôø gì nöõa". Laïi hoûi: "OÂng aên taïi ñaâu?". Ñaùp: "AÊn taïi choã ñoù". Beøn baûo hoï möûa ra. Möûa roài, lieàn noùi: "Choã ñoù coù chaát ñoäc. Nay oâng chaéc chaén seõ cheát, sao khoâng töï saùt cho roài, chöù soáng khoå sôû ñeå laøm gì?" Ngöôøi ñoù do theá maø cheát, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di. Toùm laïi, neáu Tyø-kheo vì muoán gieát ngöôøi neân coá yù noùi veà töôùng traïng, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ngöôøi ñoù nghe lôøi duøng phöông tieän ñònh töï saùt, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu hoï ñaõ töï saùt, thì phaïm toäi Baladi. Ñoù goïi laø noùi töôùng traïng ñeå gieát. Ca ngôïi söï töï saùt: Neáu Tyø-kheo hoûi moät ngöôøi boá thí, hoaëc trì giôùi coù keát quaû: "OÂng coù boá thí khoâng?". Ñaùp: "Coù boá thí". Tyø-kheo noùi: "OÂng ñaõ taïo ñöôïc coâng ñöùc, aét sinh vaøo coõi thieän, sao khoâng töï saùt ñi maø soáng khoå sôû ñeå laøm gì?". Ñoù laø tröôøng hôïp boá thí. Hoaëc Tyø-kheo hoûi moät ngöôøi trì giôùi: "OÂng coù giöõ giôùi khoâng?". Ñaùp: "Coù giöõ giôùi". Laïi noùi: "Ñöùc Theá Toân daïy: Keû trì giôùi seõ sinh veà hai nôi, hoaëc treân trôøi, hoaëc coõi ngöôøi; sao oâng khoâng töï saùt maø coøn soáng khoå sôû ñeå laøm gì?". Ñoù goïi laø ca ngôïi keát quaû giöõ giôùi. Tyø-kheo laïi noùi: "OÂng ñaõ ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, khoâng coøn ñoïa vaøo ñöôøng aùc, toái ña laø sinh laïi trong coõi trôøi ngöôøi baûy laàn nöõa roài chaám döùt khoå ñau, ñoùng cöûa coõi aùc, sao khoâng töï saùt maø coøn soáng khoå sôû ñeå laøm gì?".

904 BOÄ LUAÄT 1

Hoaëc noùi: "OÂng ñaõ ñöôïc quaû Tö-ñaø-haøm, coøn moät laàn sinh laïi theá gian roài chaám döùt khoå ñau, sao khoâng töï saùt maø soáng khoå sôû ñeå laøm gì?". Hoaëc noùi: "OÂng ñaõ ñöôïc quaû A-na-haøm, khoâng coøn trôû laïi theá gian nöõa, moïi khoå ñau ñaõ keát thuùc sao khoâng töï saùt, maø coøn soáng khoå sôû ñeå laøm gì?". Hoaëc noùi: "OÂng ñaõ ñöôïc quaû A-la-haùn, saïch heát daâm, noä, si, khoâng vöôùng phieàn naõo, taâm ñöôïc töï taïi, sao khoâng töï saùt maø coøn soáng khoå sôû ñeå laøm gì?". Toùm laïi, neáu Tyø-kheo vì muoán gieát ngöôøi neân ca ngôïi keát quaû cuûa söï boá thí, trì giôùi, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi ngöôøi aáy tìm phöông tieän ñeå töï saùt, thì phaïm toäi Thaâu-lan- giaù. Neáu hoï ñaõ töï saùt thì phaïm toäi Ba-la-di. Laïi coù caùc tröôøng hôïp gieát ngöôøi khaùc: Hoaëc ñi, hoaëc ñaët caïm baãy, hoaëc duøng Tyø-ñaø-la chuù, hoaëc thuoác boät, hoaëc oâ maõn thoå, hoaëc haàm hoá, hoaëc a ba khaâm maõn, hoaëc chæ ñöôøng, hoaëc chæ soâng, hoaëc Ñaïi thaàn, hoaëc Taêng phöôøng, hoaëc coïp, hoaëc ngoaïi ñaïo... Gieát khi ñi: Hoaëc möôøi ngöôøi, hoaëc hai möôi ngöôøi cuøng ñi treân ñöôøng, roài Tyø-kheo vì tröôùc ñoù coù

thuø oaùn, muoán haïi ngöôøi ñi tröôùc maø haïi laàm ngöôøi ñi giöõa, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc muoán haïi ngöôøi ñi giöõa maø haïi laàm ngöôøi ñi sau cuõng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc muoán haïi ngöôøi ñi sau maø haïi laàm ngöôøi ñi giöõa cuõng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc muoán haïi ngöôøi ñi giöõa maø haïi laàm ngöôøi ñi ñaàu cuõng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng muoán haïi ngöôøi ñi ñaàu maø haïi ñuùng ngöôøi ñi ñaàu thì phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc muoán haïi ngöôøi ñi giöõa maø haïi ñuùng ngöôøi ñi giöõa cuõng phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc coù yù muoán gieát taát caû, thì tuøy ngöôøi naøo bò gieát lieàn phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø gieát khi ñi. Gieát baèng ñaët caïm baãy: Neáu Tyø-kheo coù taâm gieát haïi, laøm caïm baãy, thì khi ñem caïm baãy ñaët ôû giöõa ñöôøng lieàn phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi ngöôøi aáy bò ñau ñôùn, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu ngöôøi aáy cheát, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø gieát baèng ñaët caïm baãy.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 4 905

Gieát baèng Tyø-ñaø-la chuù: Neáu Tyø-kheo muoán gieát ngöôøi, beøn laøm tyø ñaø la chuù thì khi laøm chuù, phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi ngöôøi aáy ñaâm ra sôï haõi, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Khi ngöôøi aáy cheát thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø duøng chuù Tyø ñaø la ñeå gieát. Gieát baèng thuoác boät: Neáu Tyø-kheo vì muoán gieát ngöôøi neân laøm thuoác boät. Khi laøm nghó: “Ta seõ ñem moùn thuoác naøy ñeán gieát ngöôøi aáy”, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu thuoác ñoù chaïm ñeán ngöôøi aáy, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu ngöôøi aáy cheát, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø gieát baèng thuoác boät. Gieát baèng oâ-maõn-thoå: Neáu Tyø-kheo vì muoán gieát ngöôøi neân laøm oâ-maõn-thoå (?) giöõa ñöôøng, thì khi laøm lieàn phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ngöôøi aáy vì theá maø ñau ñôùn, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu y cheát, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø gieát baèng oâ-maõn-thoå. Gieát baèng haàm saäp: Neáu Tyø-kheo vì muoán gieát ngöôøi neân ñaøo haàm ôû giöõa ñöôøng, roài ñaët caùc thöù hung khí saéc beùn, duøng coû, ñaát phuû leân treân, ñeå ngöôøi ñoù rôi xuoáng cheát, thì khi laøm lieàn phaïm toäi Vieät-tyø- ni. Khi ngöôøi ñoù bò ñau ñôùn thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu y cheát thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø gieát baèng haàm saäp. Gieát baèng a-ba-khaâm-maõn: Neáu Tyø-kheo vì muoán gieát ngöôøi neân laøm a-ba-khaâm-maõn (?) ôû giöõa ñöôøng, thì khi laøm lieàn phaïm toäi Vieät-tyø- ni. Khi ngöôøi aáy bò ñau ñôùn, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu y cheát thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø gieát baèng a-ba-khaâm-maõn. Gieát baèng caùch chæ ñöôøng: Neáu Tyø-kheo ñang ñi kinh haønh ôû beân ñöôøng coù ngöôøi ñeán hoûi: “Tröôûng laõo! Toâi muoán ñeán khu laøng nhö theá, phaûi ñi ñöôøng naøo?”. Tyø-kheo vì tröôùc ñoù coù moái thuø vôùi ngöôøi aáy, lieàn suy nghó: “Ta nay gaëp ñöôïc keû naøy, neân chæ con ñöôøng nguy hieåm, khieán cho y chæ coù cheát maø thoâi”. Lieàn chæ nhöõng con ñöôøng nguy hieåm nhö: naïn Vua, naïn sö töû, hoå baùo, naïn raén ñoäc... thì khi chæ nhöõng con ñöôøng hieåm nhö theá, phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ngöôøi aáy bò thoáng khoå, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu y cheát, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø gieát baèng caùch chæ ñöôøng. Gieát baèng chæ loái qua soâng: Neáu Tyø-kheo ñang ñi kinh haønh ôû beân soâng coù ngöôøi ñeán hoûi: “Tröôûng

laõo! Toâi muoán ñi ñeán choã nhö theá, neân ñi loái naøo?". Tyø-kheo naøy tröôùc ñaây voán coù moái thuø vôùi ngöôøi aáy, lieàn suy nghó: "Nay ta gaëp ñöôïc keû naøy, neân chæ y ñi qua choã hieåm trôû, khieán cho y khoâng theå naøo thoaùt cheát", lieàn chæ caùc loái ñi hieåm trôû nhö: choã nöôùc xoaùy, choã ñaù ngaàm, choã ñaát suïp, loøng chaûo v.v... hoaëc ñoaïn bôø soâng Vua caám, hoaëc coù boïn cöôùp soâng, hoaëc coù naïn sö töû, hoå baùo,

truøng ñoäc v.v... khi chæ cho ngöôøi aáy loái ñi hieåm trôû thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi ngöôøi aáy bò thoáng khoå, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Khi y cheát thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø gieát baèng chæ loái qua soâng. Ñaïi thaàn: Neáu coù quan Ñaïi thaàn baïo ngöôïc voâ ñaïo, tham lam laáy cuûa ngöôøi ñem veà cho mình, khoâng sôï hình phaït, buoâng lung phoùng tuùng, suy nghó nhö sau: "Thaø laøm con quaï hoâm nay hôn laø laøm con coâng ngaøy mai". Vua nghe ñöôïc lôøi aáy, beøn baét y giam vaøo tuø ñeå trò toäi. Y sôï cheát, neân duøng taát caû taøi saûn ñeå chuoäc maïng. Khi aáy, coù moät Tyø-kheo thöôøng lui tôùi nhaø ñoù, beøn ñeán an uûi hoûi han nhöõng noåi vui buoàn cuûa gia ñình hoï. Ngöôøi vôï noùi: "Nhaø toâi vöøa gaëp chuyeän raéc roái ñang bò giam trong tuø, thì laøm sao vui ñöôïc? Thaày coù bieát khoâng? Hieän giôø nhaø toâi sôï toäi phaûi bò töû hình, neân ñem taát caû cuûa caûi ñeå chuoäc laáy tính maïng. Neáu tieàn cuûa heát thì phaûi baàn cuøng, khoâng coøn gì ñeå soáng nöõa". Tyø-kheo noùi: "Baø chôù saàu naõo! Ta seõ baûo choàng baø khoâng neân duøng ñeán taøi saûn", beøn ñeán nhaø giam an uûi oâng ta: "Laõo tröôïng! Khoâng beänh chöù?". Vieân Ñaïi thaàn thaáy Tyø-kheo ñeán, loøng raát hoan hyû noùi: "Thaày ôû ngoaøi coù nghe ñieàu gì chaêng?". Tyø-kheo ñaùp: "Nghe oâng saép phaûi cheát, neân muoán duøng heát gia taøi ñeå chuoäc laáy tính maïng. Neáu nhö theá thì vôï con oâng sau naøy seõ ñoùi khaùt khoán cuøng phaûi ñi aên xin, maø tieáng xaáu gia ñình oâng seõ coøn truyeàn maõi". Vieân Ñaïi thaàn hoûi: "Theá thì phaûi laøm sao?". Tyø-kheo noùi: "Teân Vua naøy voâ ñaïo, giaû söû coù thu heát taøi saûn cuûa oâng cuõng chaúng ñeå oâng soáng ñaâu, caån thaän, chôù giao cuûa cho haén maø phaûi tính toaùn cho kyõ löôõng". Neáu vieân Ñaïi thaàn ñoù nghe theo lôøi aáy, thì Tyø-kheo phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu y phaûi chòu thoáng khoå, thì Tyø-kheo phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu y cheát, thì Tyø-kheo phaïm toäi Ba- la-di. Nhöng neáu vò Ñaïi thaàn nghe Tyø-kheo aáy noùi beøn ñaùp: "Thaày laø baïn tri kyû cuûa toâi maø tieác tieàn cuûa khoâng muoán toâi soáng, neáu toâi cheát roài giaû söû maët trôøi maët traêng khoâng moïc nöõa, thì cuõng chaúng phaûi ñieàu maø toâi lo, huoáng gì vieäc khaùc. Thaày haõy veà suy nghó nhöõng lôøi Phaät daïy, coøn vieäc caùt hung toát xaáu khoâng lieân quan gì ñeán thaày", thì Tyø- kheo phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu sau ñoù vò Ñaïi thaàn suy nghó: "Ñuùng nhö Tyø-kheo noùi, teân Vua naøy voâ ñaïo, giaû söû cho heát taøi saûn, chung cuïc haén cuõng gieát ta. Ta cheát ñaõ voâ ích maø vôï con coøn bò ñoùi khaùt, khoâng laáy gì ñeå soáng, gia ñình bò sæ nhuïc. OÂi! Caùi cheát thaät ñau ñôùn! Ta nay chòu laáy moät mình, khoâng ñem cho taøi saûn". Theá roài oâng bò cheát. Duø oâng khoâng laäp töùc nghe lôøi cuûa Tyø-kheo, nhöng vì tröôùc ñoù Tyø-kheo ñaõ baøy keá aáy, neân phaïm toäi

Thaâu-lan-giaù. Coù ngöôøi vi phaïm quoác phaùp, vieân chöùc hình söï baét troùi ñem ñeán

trình Vua. Vua baûo ñem y ra tra xeùt, tuøy toäi xöû trò. Luùc aáy, vieân chöùc tö phaùp beøn duøng hoa Giaø-tyø la trang ñieåm leân ñaàu toäi nhaân, troùi chaët hai tay, ñaùnh troáng, thoåi tuø vaø, loan baùo saéc leänh khaép nôi. Loan baùo leänh xong beøn ñem y ra khoûi cöûa thaønh, ñeán nôi phaùp tröôøng. Baáy giôø, coù Tyø-kheo Ma-ha-la (baùn theá xuaát gia), chöa raønh giôùi luaät, thöông keû toäi nhaân aáy ñau khoå, beøn noùi vôùi teân ñao phuû: "Ngöôøi naøy thaät ñaùng thöông, ñöøng laøm cho oâng ta ñau ñôùn. OÂng chæ neân cheùm y moät nhaùt". Neáu luùc aáy teân ñao phuû ñaùp: "Toâi seõ y lôøi", roài caàm dao beùn cheùm phaét moät nhaùt, thì Tyø-kheo Ma-ha-la phaïm toäi Ba-la-di. Neáu teân ñao phuû traû lôøi vôùi Tyø-kheo: "OÂng neân bieát mình phaûi laøm gì. Toâi seõ laøm theo meänh leänh cuûa Vua. OÂng haõy trôû veà maø suy nghó nhöõng lôøi Phaät daïy ñi", thì Tyø-kheo phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu sau ñoù teân ñao phuû suy nghó, roài môùi aùp duïng lôøi noùi cuûa Tyø-kheo, cheùm toäi nhaân moät nhaùt maø khoâng laøm ngay laäp töùc, thì Tyø-kheo Ma-ha-la phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Ñoù goïi laø Ñaïi thaàn. Taêng phöôøng: Coù Tyø-kheo khaùch ñeán chuøa, theo thöù töï nhaän phoøng ôû. Thaày Tyø-kheo tri khaùch vì tröôùc ñoù coù hieàm khích vôùi vò naøy, beøn suy nghó: "Ta nay gaëp ñöôïc ngöôi, phaûi cho ngöôi caên phoøng ñoå naùt, ñeå ngöôi cheát toi maïng", beøn giao cho caên phoøng hö, töôøng coät ñoå naùt hö hoaïi, gaàn choã Tyø-ñaø-la (?) ñaùng sôï, choã caùc loaøi aùc quyû Phuù-ñôn-na, gaàn choã raén rít. Khi giao phoøng cho ngöôøi kia, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi ngöôøi kia bò thoáng khoå, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu thaày aáy cheát, thì phaïm toäi Ba-la-di. Tyø-kheo khaùch buoåi saùng daäy sôùm hoûi vò Tyø-kheo cöïu truù vaät röûa tay ôû choã naøo? Tyø-kheo cöïu truù laáy bình chöùa ñaày ong noïc, rít, raén ñoäc, roài ñaäy naép laïi, noùi vôùi vò Tyø-kheo khaùch: "Bình naøy coù chöùa nöôùc röûa tay. Ngaøi cöù töï yù söû duïng". Khi vò khaùch caàm ñeán bình ñoù thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni, khi bò ñau ñôùn, phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu cheát phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù goïi laø duøng taêng phöôøng ñeå gieát. Coïp: Caùc nôi hoang vaéng thöôøng coù coïp laøm haïi ngöôøi. Luùc aáy, chuùng Taêng beøn taäp hoïp laïi baøn baïc: "Naøy caùc Tröôûng laõo! Taïi nôi hoang vaéng naøy coù coïp, sôï noù laøm haïi ngöôøi, vaäy ai coù theå töø ñöôïc con coïp naøy?". Baáy giôø, trong chuùng coù Tyø-kheo A, voán coù hieàm khích vôùi Tyø-kheo B, beøn noùi vôùi moïi ngöôøi: "Toâi coù theå töø ñöôïc coïp". Roài vaøo luùc chieàu toái, Tyø-kheo A naøy mang cung teân ra ñi, khi aáy thaày Tyø-kheo B maëc y vaøng, ñaàu coù maøu ñen, ñi ñeán choã caàu tieâu, roài Tyø-kheo A ñònh gieát Tyø-kheo B nhöng gieát nhaàm coïp, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc ñònh gieát coïp nhöng gieát nhaàm Tyø-kheo B, cuõng phaïm toäi

Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu muoán gieát Tyø-kheo B maø gieát ñuùng Tyø-kheo B, thì phaïm toäi Ba-la-di. Nhöng neáu muoán gieát coïp maø gieát ñuùng coïp thì phaïm toäi

Ba-daï-ñeà. Neáu ñònh gieát caû hai, thì tuøy theo gieát ñoái töôïng naøo, phaïm toäi theo ñoái töôïng ñoù: Gieát Tyø-kheo phaïm toäi Ba-la-di, gieát coïp phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Ñoù goïi laø coïp. Ngoaïi ñaïo: Coù caùc ngoaïi ñaïo thôø maët trôøi, maët traêng, neân moãi khi nhaät thöïc, nguyeät thöïc thì nhöõng ngöôøi Baø-la-moân naøy tuï taäp ñoà ñaûng, tay caàm khí giôùi, lôùn tieáng goïi nhau ñi cöùu maët trôøi maët traêng. Do ñoù, hoï ñi ngang qua gaàn tinh xaù, vöøa troâng thaáy caùc Tyø-kheo, lieàn noåi giaän maéng: "Boïn Sa-moân Thích töû kia laø beø ñaûng cuûa A-tu-la, nay phaûi gieát chuùng". Khi caùc Tyø-kheo nghe nhöõng lôøi thoâ aùc aáy, lieàn ñaùnh kieàn chuøy (257b) taäp hoïp Taêng chuùng. Roài moät Tyø-kheo noùi: "Hoâm nay chuùng ta phaûi cuøng nhau laäp theä öôùc tröøng trò boïn ngoaïi ñaïo taø aùc naøy, khoâng ñeå moät maïng naøo soáng soùt". Vì theà nguyeàn phi phaùp, cho neân taát caû chuùng Taêng ñeàu phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu boïn hoï phaûi chòu ñau khoå thì taát caû chuùng Taêng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu boïn hoï cheát thì taát caû Taêng chuùng phaïm toäi Ba-la-di. Neáu cuøng nhau theà nguyeàn: "Khoâng neân laøm cho chuùng cheát maø chæ laøm chuùng ñau khoå ñeå caûi aùc laøm laønh", thì taát caû chuùng Taêng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu boïn hoï chòu ñau khoå thì taát caû Taêng chuùng phaïm toäi Thaâu- lan-giaù. Neáu luùc aáy caùc Tyø-kheo baûo nhau: "Caùc Tröôûng laõo! Khoâng neân haïi boïn chuùng cuõng khoâng neân laøm cho hoï ñau khoå, vì Ñöùc Theá Toân ñaõ daïy: "Neáu Tyø-kheo bò boïn giaëc hung baïo duøng cöa, dao caét ñöùt thaân theå, thì luùc aáy taâm khoâng neân khôûi leân nieäm aùc, mieäng khoâng neân noùi lôøi aùc ñoäc vôùi chuùng maø phaûi khôûi taâm töø bi, taâm lôïi ích, taâm nhaãn nhuïc". Do ñoù caùc Tyø-kheo cuøng suy nghó: "Trong kinh Cuù Ñaïo Duï, Theá Toân ñaõ duøng phöông tieän daïy ta phaûi nhaãn nhuïc". Theá roài, caùc thaày ñoùng chaët caùc cöûa ngoõ, lôùn tieáng la vang ñeå boïn ngoaïi ñaïo khieáp sôï, thì khoâng coù toäi. Taát caû chuùng Taêng ñeàu cuøng phaùt theä nhö theá, thì taát caû Taêng khoâng coù toäi. Coù moät Tyø-kheo ñaùnh con cuûa Baø-la-moân gaàn cheát lieàn töï suy nghó: "Ngöôøi naøy neáu cheát, thì phaùp Sa-moân Thích töû seõ bò hoen oá. Giôø ñaây ta phaûi ñi tìm thuoác cöùu haén soáng laïi". Roài coù moät Tyø-kheo khaùc hoûi Tyø-kheo aáy: "Thaày ñang laøm gì theá?". Ñaùp: "Toâi ñaùnh ngöôøi Baø- la-moân naøy gaàn cheát, roài toâi suy nghó: "Neáu keû naøy cheát thaät thì phaùp

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 4 909

Sa-moân Thích töû seõ bò hoen oá. Giôø ñaây ta phaûi ñi tìm thuoác cöùu haén soáng laïi". Neáu Tyø-kheo kia noùi: "Thaày cöù ñi tìm thuoác, ñeå toâi giöõ haén cho". Theá roài sau khi Tyø-kheo ñaùnh ngöôøi ñi khuaát, vò Tyø-kheo kia beøn keát lieãu sinh maïng cuûa haén. Trong tröôøng hôïp naøy, Tyø-kheo tröôùc ñaùnh ngöôøi, phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Tyø-kheo sau gieát ngöôøi, phaïm toäi Ba-la- di. Ñoù goïi laø ngoaïi ñaïo. Neáu moät Tyø-kheo vì ñònh gieát ngöôøi maø caàm dao thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu chaïm ñeán thaân ngöôøi aáy, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu ngöôøi aáy cheát, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu hai, ba cho ñeán nhieàu ngöôøi vì muoán gieát ngöôøi maø caàm dao, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Cho ñeán ngöôøi aáy cheát, thì phaïm toäi Ba-la-di. Moät Tyø-kheo ñöôïc (ngöôøi khaùc) sai ñi gieát ngöôøi,

beøn sai laïi moät Tyø- kheo khaùc caàm dao, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni... cho ñeán cheát phaïm toäi Ba-la-di. Nhö theá, sai ngöôøi thöù hai thöù ba cho ñeán sai nhieàu Tyø-kheo caàm dao, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Cho ñeán cheát, phaïm toäi Ba-la-di. Toùm laïi gieát baèng thuoác ñoäc, gieát baèng boâi thuoác leân mình, gieát baèng thoå (möûa) hay taû (ñi caàu), gieát baèng laøm ñoïa thai, gieát baèng noùi töôùng traïng, gieát baèng khen ngôïi söï cheát cuõng ñeàu theá caû. Tröôøng hôïp gieát ngöôøi hoäi ñuû naêm ñieàu kieän sau ñaây, thì phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù laø: 1. Ñuùng laø ngöôøi. 2. Töôûng laø ngöôøi. 3. Taïo phöông tieän. 4. Coù taâm gieát haïi. 5. Keát thuùc maïng soáng. Ñoù goïi laø naêm ñieàu kieän. Hoaëc sai ñaày tôù gieát, hoaëc sai ngöôøi laøm coâng, hoaëc baïn beø, hoaëc laøm thöû, hoaëc chöa töøng laøm, voâ trí, khoâng bieát xaáu hoå, töôûng laø laøm khoâng sao, ñeàu phaïm toäi. Traùi laïi, neáu vì cuoàng taâm, loaïn trí maø gieát ngöôøi thì khoâng phaïm toäi. Theá neân noùi: Neáu Tyø-kheo töï tay mình gieát ngöôøi, hoaëc tìm ngöôøi caàm dao ñeán gieát, hoaëc khuyeân hoï cheát, ca ngôïi söï cheát, noùi: OÂi nam töû! Ñeå caùi thaân oâ ueá naøy soáng laøm gì, cheát coøn hôn soáng. Coù yù nghó nhö theá, coù tö töôûng nhö theá, duøng phöông tieän khen ngôïi raèng cheát laø thuù vò, khieán cho ngöôøi aáy cheát, chöù khoâng coù lyù do naøo khaùc; thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. Luùc aáy, Ñöùc Theá Toân ñang truù taïi thaønh Tyø-xaù-ly, tröôùc böõa aên, Ngaøi ngoài quay maët veà höôùng Baéc, boùng maët trôøi xieân ñoä moät ngöôøi

910 BOÄ LUAÄT 1

röôõi, ngaøy moàng chín, nöûa thaùng thöù ba muøa Ñoâng sau khi thaønh ñaïo saùu naêm, vì nhöõng Tyø-kheo nuoâi beänh ñaõ nhôø Loäc tröôïng ngoaïi ñaïo gieát caùc Tyø-kheo, maø cheá giôùi naøy. Nhöõng gì Phaät ñaõ cheá phaûi tuøy thuaän chaáp haønh, ñoù goïi laø phaùp tuøy thuaän. (Giaûi thích giôùi thöù ba ñeán ñaây laø heát)

---

4. GIÔÙI ÑAÏI VOÏNG NGÖÕ Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, taïi moät laøng kia coù hai Taêng ñoaøn an cö. Luùc an cö xong, moät nhoùm veà thaønh Xaù-veä thaêm vieáng Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã chaân Phaät, roài ngoài sang moät beân. Ñöùc Theá Toân tuy bieát maø vaãn hoûi: “Naøy caùc Tyø-kheo, caùc thaày an cö ôû ñaâu roài ñeán ñaây?”. Ñaùp: “An cö taïi laøng aáy”. Phaät laïi hoûi: “Caùc thaày an cö coù vui khoâng? Khaát thöïc coù deã khoâng? Haønh ñaïo coù ñuùng phaùp khoâng? Sau khi an cö xong coù ñöôïc y an cö khoâng? Caùc Öu-baø-taéc coù thöôøng lui tôùi chaêng?”. Caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Haï an cö vui, haønh ñaïo ñuùng phaùp nhöng khaát thöïc khoù ñöôïc, y vaät khoâng ñuû, caùc Öu-baø- taéc khoâng thöôøng lui tôùi”. Phaät baûo vôùi caùc Tyø-kheo: “Ngöôøi xuaát gia ñaâu coù theå nhaän ñöôïc cuûa theá gian hoaøi! Caùc Tyø-kheo neân bieát: ÔÛ ñôøi coù taùm phaùp thöôøng theo saùt ngöôøi ta, vaø ngöôøi ñôøi cuõng thöôøng theo saùt taùm phaùp naøy. Taùm phaùp naøy laø: 1. Lôïi. 2. Khoâng lôïi. 3. Khen. 4. Khoâng khen. 5. Ca ngôïi. 6. Phæ baùng. 7. Vui. 8. Khoå. Nhöõng Tyø-kheo naøo ngu si, phaøm phu, ít nghe, ít bieát ôû trong chaùnh phaùp maø taâm khoâng ñieàu phuïc, ôû

trong phaùp cuûa Hieàn Thaùnh maø trí khoâng môû mang, khi theá lôïi sinh khôûi khoâng kheùo quaùn saùt: Theá lôïi sinh khôûi töùc laø phaùp voâ thöôøng, hoaïi dieät, neân tuy coù sinh khôûi chuùng

seõ choùng hoaïi dieät, khoâng theå coøn maõi. Neáu khoâng quaùn saùt yù nghóa cuûa phaùp ñuùng nhö theá, thì ñoù laø keû phaøm phu, khoâng thaät coù trí tueä, tuøy thu- aän theá phaùp. Cuõng theá, töø söï khoâng coù lôïi cho ñeán vui, khoå cuõng khoâng bieát quaùn saùt: Nieàm vui tuy phaùt sinh, nhöng noù laø phaùp voâ thöôøng hoaïi dieät, maø ñaõ mang tính chaát voâ thöôøng hoaïi dieät, thì noù seõ choùng taøn, khoâng theå coøn maõi. Neáu ai khoâng bieát quaùn saùt yù nghóa chaân thaät nhö theá thì ñoù laø keû phaøm phu, khoâng thaät coù trí tueä, tuøy thuaän theo theá phaùp. Caùc Tyø-kheo neân bieát raèng, nhöõng ai ñoái vôùi theá phaùp naøy khoâng quaùn saùt, neân khi theá lôïi phaùt khôûi thì sinh ra tham tröôùc, neáu noù khoâng sinh khôûi, thì ñaâm ra lo aâu, cho ñeán caùc khía caïnh vui, khoå kia cuõng theá. Naøy caùc Tyø-kheo, nhö vaäy laø ba thoï taêng tröôûng. Ba thoï ñaõ taêng tröôûng; thì boán thuû seõ löøng laãy. Boán thuû löøng laãy thì coù sinh duyeân. Do ñoù maø khoå aám taäp khôûi taêng tröôûng maïnh meõ, sinh laõo beänh töû, öu bi khoå naõo, taâm loaïn phaùt cuoàng. Caùc Tyø-kheo neân bieát: Caùc ñeä töû Hieàn Thaùnh, ña vaên trí tueä thì ôû trong chaùnh phaùp taâm kheùo ñieàu phuïc, ôû trong phaùp cuûa Hieàn Thaùnh, taâm ñöôïc môû mang, khi theá lôïi phaùt sinh, thì neân kheùo quan saùt: Theá lôïi tuy sinh khôûi, nhöng noù laø phaùp voâ thöôøng hoaïi dieät maø ñaõ voâ thöôøng hoaïi dieät thì noù seõ choùng taøn, khoâng theå coøn maõi, cho ñeán hai yeáu toá vui, khoå kia cuõng laïi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo neân bieát: Khi quaùn saùt nhö theá, thì luùc theá lôïi sinh khôûi seõ khoâng tham tröôùc; luùc theá lôïi khoâng sinh khôûi, taâm khoâng saàu naõo; cho ñeán vui, khoå kia cuõng theá. Do ñoù yeâu gheùt khoâng sinh, caûm nhaän tuøy nghi, lìa moïi saàu khoå; cho ñeán vui khoå caùc uaån ñeàu dieät taän, lieàn ñöôïc Nieát-baøn. Khi Theá Toân thuyeát phaùp aáy roài, beøn laäp laïi baèng theå keä: “Lôïi suy vaø huûy döï, Xöng cô cuøng khoå vui. Taùm phaùp thöôøng xen nhau, Qua laïi ñoåi thay luoân. Taùm phaùp naøy bieán hoùa, Tan hoaïi coù beàn ñaâu. Theá neân Thaùnh ñeä töû, Caàm göông voâ thöôøng soi. Xem kyõ taùm phaùp aáy, Khoaûnh khaéc khoâng taïm döøng. Trong boán thöù lôïi laïc, Chöa töøng bò dao ñoäng.

912 BOÄ LUAÄT 1

Neáu gaëp ngöôøi huûy baùng, Loøng khoâng thaáy khoå ñau. Neáu lìa taùm phaùp naøy, Môùi laø keû trí tueä. Ra khoûi soâng aùi duïc, Vöôït qua bieån sinh töû”. Khi caùc Tyø-kheo nghe Phaät daïy nhö theá ñeàu raát hoan hyû, lieàn baïch Phaät: “Laønh thay Ñöùc Theá Toân, ñaõ duøng phöông tieän thieän xaûo noùi veà taùm phaùp ôû ñôøi, thaät laø chöa töøng coù”. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, tam ñaït voâ ngaïi naêng löïc trí tueä nhö aùnh traêng raèm, noùi veà taùm phaùp ôû ñôøi coù chi laø kyø laï. Ngaøy xöa Ta laøm chim oanh vuõ trong loaøi suùc sinh, vì caùc loaøi chim khaùc, noùi taùm phaùp aáy, theá môùi

laø kyø ñaëc". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch Phaät: "Ñaõ töøng coù theá sao?". Phaät ñaùp: - Ñuùng theá. Trong thôøi quaù khöù coù moät vò Vua nuoâi hai con chim oanh vuõ, moät con teân La-ñaïi, moät con teân Ba-la ñeàu hieåu ñöôïc tieáng ngöôøi, neân Vua raát yeâu thöông, nhoát trong loàng vaøng, cho aên thöùc ngon. Luùc aáy, coù moät Ñaïi thaàn ñem hieán cho Vua moät con khæ con, tình ñôøi voán chuoäng cuûa môùi, neân Vua raát yeâu thích cho aên uoáng nuoâi döôõng coøn kyõ hôn oanh vuõ. Baáy giôø, oanh vuõ Ba-la beøn noùi vôùi La-ñaïi baèng baøi keä: "Tröôùc ñaây aên cuøng Vua Vò ngon nhaát theá gian. Baây giôø, khæ cöôùp maát, Ñaønh phaûi chòu thieáu thoán". Luùc aáy, La-ñaïi noùi: "Vieäc ñoù roài cuõng voâ thöôøng, chaúng bao laâu nöõa con khæ con naøy cuõng seõ maát phaàn lôïi döôõng maø thoâi", beøn ñaùp Bala baèng baøi keä: "Lôïi suy vaø huûy döï, Xöng cô cuøng khoå vui. Ñeàu laø phaùp voâ thöôøng. Coù gì ñaâu buoàn vui". Theá roài Ba-la laïi ñoïc keä: "Gaëp chi cuõng chaúng vui, Khoâng coù gì thích thuù. Chæ nghe tieáng cheâ bai, Khoâng ñöôïc ai khen ngôïi.

Ta nay ñöôïc laøm chim, Vì sao chòu khoå naøy?". Luùc khæ con coøn nhoû, saéc loâng möôït maø, nhaûy nhoùt vui nhoän neân ai cuõng thích ñuøa vôùi noù. Ñeán luùc lôùn leân, saéc loâng xô xaùc, ai thaáy cuõng chaùn gheùt. Noù laïi coøn veånh tai chu mieäng, ñe doïa treû con. Khi aáy, oanh vuõ La-ñaïi beøn noùi vôùi Ba-la baèng baøi keä naøy: "Veånh tai nhaên maët laïi, Chu mieäng nhaùt treû con. Töï mình gaây toäi loãi, Chaúng bao laâu heát lôïi". Con khæ aáy lôùn leân, loøng thöông cuûa Vua lieàn döùt, neân Vua ra leänh keû taû höõu ñem noù buoäc ngoaøi coät chuoàng ngöïa. Luùc aáy hoaøng töû coøn beù tay caàm thöùc aên ñeán beân con khæ. Khæ ñoøi thöùc aên, hoaøng töû khoâng cho, noù beøn noåi giaän caøo maët khieán hoaøng töû bò thöông vaø raùch caû y phuïc. Hoaøng töû kinh haõi, keâu la inh oûi. Vua beøn hoûi keû taû höõu vì sao con mình keâu khoùc. Keû taû höõu beøn ñem söï vieäc aáy taâu leân nhaø Vua. Vua raát giaän döõ, beøn sai ngöôøi ñaäp cheát, ñem vöùt beân haøo ñeå cho kyø ñaø aên. Khi aáy, oanh vuõ Ba-la beøn noùi vôùi La-ñaïi baèng baøi keä: "Baïn laø baäc trí tueä, Thaáy tröôùc vieäc chöa ñeán. Anh em ta chöa cheát, Maø khæ ñaõ cheát roài". Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Luùc aáy, chim oanh vuõ La-ñaïi naøo phaûi ai khaùc maø chính laø Ta ñaây, coøn chim oanh vuõ Ba-la chính laø A-nan vaäy. Khi Ta laøm chim oanh vuõ maø coøn vì thaày aáy noùi veà taùm phaùp voâ thöôøng chuyeån bieán ôû ñôøi khoâng theå coøn maõi, huoáng chi ngaøy nay ñaõ thaønh Chaùnh Giaùc laïi coøn noùi veà taùm phaùp aáy, thì coù chi laø kyø laï. Khi ñoù, Taêng ñoaøn thöù hai an cö xong, cuõng ñi ñeán haàu thaêm, ñaûnh leã Theá Toân, roài ngoài qua moät beân. Ñöùc Theá Toân tuy bieát maø vaãn hoûi: "Caùc Tyø-kheo an cö ôû ñaâu roài ñeán ñaây?". Ñaùp: "Baïch Theá Toân! An cö taïi choã aáy". Phaät lieàn hoûi caùc Tyø-kheo: "An cö coù vui khoâng? Haønh ñaïo coù vaát vaû khoâng? Khaát thöïc coù deã daøng khoâng? Sau khi an cö xong, coù ñöôïc y an cö khoâng? Caùc Öu-baø-taéc coù thöôøng lui tôùi khoâng?". Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: "Haï an cö vui veû, haønh ñaïo khoâng vaát vaû, khaát thöïc deã daøng, coù nhieàu y an cö, caùc Öu-baø-taéc lui tôùi ñoâng ñuùc". Phaät laïi hoûi: "Vì lyù do gì hai chuùng cuøng an cö taïi moät laøng maø chæ

coù moät chuùng ñöôïc cuùng döôøng nhieàu, coøn moät chuùng khoâng ñöôïc?". Caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Chuùng con duøng voâ löôïng phöông tieän ca ngôïi Tam baûo, cuõng thöôøng ca ngôïi caùc ñaïi ñeä töû cuûa Phaät nhö Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân v.v... vaø töï ca ngôïi veà coâng ñöùc tu taäp cuûa chính mình". Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: "Nhöõng ñieàu caùc thaày ca ngôïi coù thaät nhö theá khoâng?". Ñaùp: "Baïch Theá Toân! Tam baûo vaø Toân giaû Xaù-lôïi-phaát maø chuùng con ca ngôïi laø coù thaät, coøn töï ca ngôïi mình thì khoâng thaät". Phaät khieån traùch: "Naøy caùc Tyø-kheo! Ñoù laø vieäc aùc. Taïi sao chæ vì lôïi döôõng cho baûn thaân maø laïi ca ngôïi nhöõng ñieàu mình khoâng thöïc coù? Thaø aên tro buïi, nuoát phaân ñaát, duøng dao beùn moå buïng, chöù khoâng neân duøng lôøi doái traù ca ngôïi mình coù phaùp hôn ngöôøi (quaù nhaân phaùp) ñeå ñöôïc cuùng döôøng". Roài Phaät nhaán maïnh: "Ta thöôøng khen ngôïi ít muoán, bieát ñuû, vì sao caùc thaày laïi ña duïc khoâng thoûa maõn, caàu nhieàu khoâng bieát chaùn? Ñoù laø ñieàu phi phaùp, phi luaät, khoâng phaûi vieäc ta daïy, khoâng theå duøng vieäc aáy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän". Sau khi Theá Toân duøng caùc bieän phaùp khieån traùch caùc Tyø-kheo aáy roài, caùc Tyø-kheo an cö taïi laøng aáy khi vaøo laøng khaát thöïc, nhöõng ai töï ca ngôïi mình thì khaát thöïc deã daøng coøn nhöõng ai khoâng töï ca ngôïi thì khaát thöïc raát khoù khaên. Luùc aáy, moät Tröôûng laõo Tyø-kheo töï suy nghó: "Vì sao ta laïi duøng lôøi doái traù töï ca ngôïi mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi ñeå ñöôïc nuoâi soáng? Töø nay trôû ñi ta khoâng ñöôïc duøng lôøi doái traù ñeå töï khen mình nöõa". Roài vaøo buoåi saùng sôùm thaày khoaùc y, caàm baùt vaøo laøng khaát thöïc. Khi ñoù, coù ngöôøi hoûi thaày: "Tröôûng laõo ñoái vôùi quaû thaùnh, thaày coù ñaït ñöôïc gì khoâng?". Thaày Tyø-kheo naøy khoâng töï ca ngôïi mình, neân ñi khaát thöïc choã naøy choã kia ñeàu khoâng ñöôïc. Maët trôøi saép xeá boùng, ñoùi khaùt khoán ñoán, thaày beøn töï ca ngôïi, khaát thöïc lieàn ñöôïc. Coù vò Tyø-kheo khaùc nghe vò Tröôûng laõo aáy luùc thì noùi thaät, luùc thì noùi doái, lieàn ñeán baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao Tröôûng laõo Tyø-kheo aáy taâm chí baïc nhöôïc, khoâng giöõ ñöôïc kieân coá, khinh suaát nhö vaäy?". Phaät noùi vôùi Tyø-kheo aáy: "Vò Tröôûng laõo aáy khoâng nhöõng ngaøy nay taâm chí baïc nhöôïc, khinh suaát khoâng giöõ ñöôïc kieân coá, maø trong ñôøi quaù khöù cuõng ñaõ nhö theá". Caùc Tyø-kheo laïi baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao?". Phaät ñaùp: "Ñuùng nhö theá! Trong thôøi quaù khöù coù traän möa traùi

muøa lieân tuïc baûy ngaøy khoâng döùt. Caùc muïc ñoàng khoâng ra khoûi nhaø suoát baûy ngaøy. Luùc aáy, coù con choù soùi ñoùi, thaát theåu ñi tìm thöùc aên khaép xoùm laøng, ñi ñeán baûy thoân maø khoâng ñöôïc thöù gì caû. Roài noù töï baûo: "Chi baèng hoâm nay ta giöõ chay laït maø an truï" beøn trôû veà röøng nuùi, aån mình trong hang, phaùt nguyeän: "Mong taát caû chuùng sinh ñeàu ñöôïc yeân oån". Theá roài, noù nhieáp thaân an toïa, nhaém maét suy nghó. Lòch trình cuûa Ñeá

Thích cöù vaøo caùc ngaøy chay haèng thaùng nhö ngaøy moàng taùm, möôøi boán, ngaøy raèm, cöôõi roàng traéng y la xuoáng quaùn saùt theá gian, xem thöû chuùng sinh naøo hieáu thuaän vôùi cha meï, cuùng döôøng Sa-moân, Baø-la-moân, boá thí, giöõ giôùi tu phaïm haïnh, thoï trì baùt trai giôùi. Khi Thích Ñeà Hoaøn Nhaân quan saùt khaép nôi lieàn ñeán hang nuùi aáy, thaáy con choù soùi kia ñang nhaém maét tö duy, beøn suy nghó: "OÂi, con choù soùi naøy laø loaøi muoâng thuù maø thaät laø kyø ñaëc. Con ngöôøi coøn khoâng coù taâm nhö theá, huoáng gì choù soùi maø ñöôïc nhö vaäy". Beøn muoán thöû xem ñeå bieát hö thöïc. Ñeá Thích lieàn bieán thaønh moät con deâ, ñöùng tröôùc hang, lôùn tieáng goïi ñaøn. Khi aáy, choù soùi thaáy deâ lieàn nghó: "Kyø thay, phöôùc baùo chay laït boãng döng ñeán. Ta ruoàng caû baûy thoân tìm thöùc aên maø khoâng ñöôïc, nay taïm thôøi giöõ chay laït thì thöùc ngon töï nhieân ñeán. Thöùc aên nhaø beáp ñaõ ñöa ñeán, giôø phaûi aên thoâi, aên xong roài haõy giöõ chay laït". Soùi beøn ra khoûi hang, lao ñeán choã deâ. Deâ thaáy soùi ñeán kinh haõi boû chaïy. Soùi lieàn ñuoåi theo, deâ chaïy khoâng döøng. Ñuoåi moät ñoaïn xa, deâ lieàn bieán ra choù, mieäng vuoâng, tai lôùn, quay laïi ñuoåi soùi, suûa leân inh oûi. Soùi thaáy choù röôït, sôï haõi chaïy lui. Choù ñuoåi gaáp theo, soùi chaïy thoaùt ñöôïc, trôû veà laïi hang, beøn suy nghó: "Ta muoán aên thòt noù, ngöôïc laïi, noù ñoøi xôi ta". Khi aáy, Ñeá Thích beøn giaû laøm con deâ queø, keâu be be tröôùc maët choù soùi. Soùi nghó: "Tröôùc kia laø con choù, maø ta vì ñoùi hoa maét laïi töôûng laàm laø deâ. Giôø ñaây thaáy roõ, con naøy môùi ñuùng laø deâ". Soùi beøn ñònh thaàn xem kyõ, thì thaáy söøng tai loâng ñuoâi hoaøn toaøn laø deâ thaät. Soùi beøn ra khoûi hang ñuoåi theo, deâ sôï boû chaïy. Soùi saép chuïp ñöôïc, thì deâ laïi hoùa thaønh choù, ñuoåi ngöôïc laïi soùi, cuõng nhö laàn tröôùc. Soùi nghó: "Ta muoán aên haén, maø roài haén laïi muoán xôi ta". Luùc aáy, Ñeá Thích lieàn hoùa thaønh con deâ con, ñöùng tröôùc soùi keâu meï, goïi baày. Soùi noåi giaän noùi: Ngöôi bieán thaønh cuïc thòt, ta cuõng khoâng ra khoûi hang, huoáng laø hoùa thaønh deâ con ñeå hoøng gaït ta". Roài soùi giöõ chay laït trôû laïi, laéng loøng suy nghó. Khi aáy, Ñeá Thích bieát taâm nieäm cuûa soùi muoán giöõ chay laït trôû laïi, neân vaãn mang hình thöùc deâ con ñöùng tröôùc hang soùi. Theá roài, soùi ñoïc keä: "Neáu quaû thaät laø deâ, Ta cuõng khoâng theøm ra.

916 BOÄ LUAÄT 1

Huoáng gì laø giaû daïng, Khuûng boá ta nhö tröôùc. Thaáy ta giöõ trai giôùi, Ngöôi laïi ñeán thöû ta. Giaû söû laø cuïc thòt, Ta cuõng khoâng theå tin. Huoáng gì giaû deâ con, Laøm boä keâu be be". Baáy giôø, Theá Toân ñoïc keä: "Neáu coù ngöôøi xuaát gia, Giöõ giôùi caùch hôøi hôït, Khoâng theå boû lôïi döôõng, Nhö soùi giöõ trai giôùi". Khi aáy, Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Choù soùi luùc aáy ñaâu phaûi ai khaùc maø chính laø thaày Tyø-kheo naøy. Ngaøy xöa laøm soùi, taâm chí khoâng kieân coá maø ngaøy nay tuy ñaõ xuaát gia vaãn cöù khinh suaát". Baáy giôø, Theá Toân truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Xaù- veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi, vaø vì möôøi lôïi ích cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo nhö sau: - Neáu Tyø-kheo chöa bieát, chöa chöùng, maø töï xöng laø ñaõ ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, coù tri kieán thuø thaéng cuûa baäc thaùnh, bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy,

thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. Laïi nöõa, khi Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Luùc aáy coù hai Tyø-kheo soáng nôi röøng nuùi hoang vaéng. Moät Tyø-kheo taïm thaønh töïu Caên löïc, Giaùc chi, Thaùnh ñaïo, Tham saân khoâng sinh khôûi, beøn noùi vôùi vò Tyø-kheo thöù hai: "Tröôûng laõo laø thieän tri thöùc, ngöôøi maø toâi kính troïng, nay muoán noùi vôùi Tröôûng laõo moät vieäc bí maät". Vò kia hoûi: "Thaày muoán noùi ñieàu chi?". Ñaùp: "Tröôûng laõo! Toâi ñaõ chöùng A-la-haùn". Vò kia noùi: "Tröôûng laõo! Ñöùc Theá Toân coøn taïi theá, chuùng ta ñích thaân laõnh thoï giaùo phaùp, tinh taán sieâng tu, thaønh töïu ñaïo quaû laø chuyeän ñöông nhieân". Thaày Tyø-kheo aáy sau ñoù du haønh nôi caùc laøng maïc buoâng thaû caùc caên, boû tu chæ quaùn, lieàn khôûi phieàn naõo, si aùi phaùt sinh, beøn noùi vôùi baïn: "Tröôùc ñaây toâi töôûng ñaõ chöùng ñaéc, hoùa ra chöa chöùng. Vì sao bieát ñöôïc? Vì toâi töï thaáy trong taâm phieàn naõo vaãn coøn". Vò Tyø-kheo kia noùi: "Tröôûng laõo ñaõ noùi doái raèng mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi neân phaïm toäi Ba-la-di". Tyø-kheo naøy noùi: "Khoâng phaûi laø toâi bieát maø coá noùi doái, maø

vì toâi töôûng laø thaät chöùng". Caùc Tyø-kheo ñem vieäc aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân: "Baïch Theá Toân! Tyø-kheo moã giaùp noùi doái raèng mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi". Phaät goïi thaày aáy ñeán. Khi ñeán roài, Phaät hoûi: "Tyø-kheo, coù phaûi thaày hö voïng töï xöng mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi chaêng?". Thaày ñaùp: "Baïch Theá Toân! Khoâng phaûi con töï xöng mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, maø vì con töôûng laø ñaõ thaät chöùng, do ñoù neân môùi noùi". Phaät beøn hoûi thaày: "Vì lyù do gì maø thaày noùi nhö theá?". Tyø-kheo lieàn baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Khi con soáng nôi röøng vaéng, tu taäp caên, löïc, giaùc chi, thaùnh ñaïo, thì phieàn naõo khoâng sinh khôûi, neân con töôûng laø ñaõ ñaéc quaû A-la-haùn, beøn noùi vôùi baïn laø mình ñaõ chöùng ñaéc. Nhöng sau ñoù con du haønh caùc laøng maïc khoâng thu giöõ caùc caên, neân phieàn naõo sinh khôûi, lieàn sinh nghi ngôø beøn trình baøy vôùi Tyø- kheo aáy, chöù khoâng phaûi noùi doái". Baáy giôø, Theá Toân baûo vôùi caùc Tyø-kheo: "Thaày Tyø-kheo aáy khoâng phaûi coá yù voïng ngöõ noùi mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi nhöng neân bieát raèng Tyø-kheo aáy chính laø ngöôøi taêng thöôïng maïn". Roài Phaät baûo Tyø-kheo aáy: - Vì sao ñoái vôùi chaùnh phaùp, oâng coù loøng tin töø boû gia ñình soáng khoâng gia ñình, xuaát gia maø coøn khôûi taâm taêng thöôïng maïn? OÂng phaûi kheùo leùo ñoaïn tröø taêng thöôïng maïn, môùi ñaït ñöôïc A-la-haùn. Khi ñoù, Tyø-kheo aáy raát xaáu hoå lieàn ngay tröôùc Phaät vaän duïng söùc tinh taán, tu taäp chæ quaùn, ñoaïn tröø taêng thöôïng maïn, chöùng quaû A-la- haùn. Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Thaät laø ly kyø baïch Theá Toân! Thaày Tyø-kheo naøy nöông ñöùc töø bi cuûa Phaät, sieâng naêng tu taäp chæ quaùn, maø tröø ñöôïc taêng thöôïng maïn, chöùng quaû A-la-haùn". Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Tyø-kheo aáy khoâng nhöõng ngaøy nay nöông nhôø ôn ta, vaän duïng tinh taán, tu taäp chæ quaùn, tröø taêng thöôïng maïn, chöùng quaû La Haùn, maø ñôøi quaù khöù, cuõng ñaõ nhôø ta, sieâng tu khoâng nhaùc, ñöôïc quaû baùo lôùn". Caùc Tyø-kheo laïi baïch Phaät: "Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao?". Phaät noùi vôùi caùc

Tyø-kheo: “Ñuùng theá. Trong thôøi quaù khöù coù moät nöôùc teân Ca-thi, thaønh phoá teân Ba-la-naïi. Baáy giôø, trong nöôùc daân chuùng giaøu coù, ba ñoäc maõnh lieät, coù moät ngöôøi Baø-la-moân baàn cuøng, töø ngoaøi thoân ñi vaøo thaønh phoá. Nhaân ngaøy leã hoäi, neân daân chuùng trong thaønh coù ngöôøi cöôõi voi, coù keû cöôõi ngöïa, coù ngöôøi ñi xe, coù ngöôøi ñi kieäu. Hoï taém röûa saïch seõ, thoa öôùp höông thôm, maëc y phuïc môùi, tha hoà höôûng

thuï naêm thöù duïc laïc, caùc moân giaûi trí. Khi aáy, oâng Baø-la-moân, taâm khaùt aùi phaùt sinh beøn hoûi ngöôøi khaùc: “Nhöõng boïn ngöôøi aáy ñaõ taïo nhaân duyeân gì maø höôûng ñöôïc khoaùi laïc nhö theá?”. Ñaùp: “Baø-la-moân! OÂng khoâng bieát sao?”. OÂng traû lôøi: “Khoâng bieát!”. Ngöôøi aáy beøn noùi vôùi Baø-la-moân: “Nhöõng ngöôøi aáy ñôøi tröôùc tu haønh coâng ñöùc, ñôøi naøy laïi chaêm chæ gaày döïng cô nghieäp, neân ñöôïc an laïc nhö theá”. Luùc aáy, Baø-la-moân lieàn suy nghó: “Nhöõng haïng ngöôøi naøy thaân theå tay chaân chaúng khaùc gì ta. Nay ta caàn phaûi gaéng coâng noã löïc seõ ñöôïc taøi saûn, tha hoà vui chôi, chaúng khaùc chi hoï”. OÂng beøn veà nhaø noùi vôùi baø vôï: “Toâi muoán ñi xa, gaéng söùc caàu taøi”. Vôï oâng ñaùp: “OÂng ñi tìm kieám caùc thöùc aên uoáng cho vôï con ôû gaàn ñaây cuõng ñöôïc, vieäc gì phaûi ñi xa”. Baø-la-moân noùi: “Vì vieäc ñoù khoâng thöïc hieän ñöôïc, neân ta phaûi ñi xa”. Baø vôï suy nghó: “OÂng aáy nhaát quyeát muoán ñi, bieát laøm sao ñöôïc”. Beøn noùi vôùi oâng Baø-la-moân: “Ñi, ôû tuøy yù oâng, nhöng phaûi töï baûo troïng”. Baø-la-moân beøn ra leänh cho vôï: “Baø-phaûi caån thaän troâng chöøng thaèng beù”. Theá roài, Baø-la-moân ra ñi, ñeán moät khu laøng ven bieån thaáy caùc khaùch buoân tuï hoïp taïi moät ñình laøng, truyeàn leänh nhö sau: “Coù ai ra bieån tìm chaâu baùu chaêng?”. Baø-la-moân ñaùp: “Toâi muoán ra bieån”. Khaùch buoân hoûi: “OÂng coù tieàn baïc haøng hoùa gì khoâng?”. Ñaùp: “Toâi khoâng coù tieàn baïc haøng hoùa gì caû, chæ muoán theo caùc oâng xin aên vaø chuù nguyeän giuùp caùc oâng”. Khi aáy, caùc thöông khaùch vì caàu phöôùc, neân baûo oâng leân thuyeàn. Thuyeàn gaëp gioù thuaän, ñi ñeán moät khu laøng nôi bôø bieån. Luùc aáy, Baø-la-moân vaøo xoùm khaát thöïc, doác söùc tìm tieàn baïc, ñöôïc vaøng roøng ba möôi hai daät, möôøi boán haït ngoïc ma ni, roài theo beø baïn trôû laïi Dieâm- phuø-ñeà. Khi thuyeàn caäp beán, Baø-la-moân khoaùc laùc vôùi caùc khaùch buoân: “Ñem haøng hoùa ñi, nay ñöôïc cuûa caûi trôû veà thì coù gì laø kyø laï. Tröôùc ñaây ta ñi tay khoâng, nay ñöôïc chaâu baùu theá naøy, môùi goïi laø kyø ñaëc”. Roài oâng ta vui möøng quaù möùc tay caàm chaâu baùu, nhaûy nhoùt khoâng ngöøng; baát ñoà, chaâu baùu rôi toõm xuoáng bieån. Luùc aáy, Baø-la-moân raát laø saàu naõo, than thôû: Ta ñaõ quaù cöïc khoå môùi ñöôïc chaâu baùu theá naøy, vì sao boãng choác laïi rôi caû xuoáng nöôùc! Ta phaûi duøng saøo kheàu leân ñeå tìm laïi chaâu baùu. OÂng beøn leân bôø tìm ñöôïc moät khuùc caây, ñem ñeán thôï moäc, noùi: “Phieàn oâng laøm giuùp toâi moät caùi muoãng”. Thôï moäc laøm xong. OÂng laïi ñem ñeán thôï tieän nhôø tieän giuùp, roài ñem ñeán thôï saét nhôø hoï bòt saét. Xong ñaâu ñoù, oâng trôû laïi bieån, veùn tay aùo leân, roài duøng caùi muoãng kheàu nöôùc bieån. Khi aáy, coù vò thaàn bieån, thaáy theá suy nghó: “OÂng

Baø-la-moân naøy ñònh laøm gì theá, ta hoûi thöû xem". Beøn bieán hình daïng moät Baø-la-moân, ñeán caïnh oâng ta, duøng keä maø hoûi:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 4 919

"Xaén aùo leân taän vai,
Voäi vaøng tôï vieäc gaáp.
Neân toâi ñeán hoûi oâng,
Ñònh laøm vieäc gì theá?".
Baø-la-moân duøng keä ñaùp laïi:
"Nöôùc bieån caû naøy ñaây,
Saâu roäng, chuùa traêm soâng.
Nay toâi duøng phöông tieän,
Chæ muoán muùc cho heát".
Khi aáy, thaàn bieån laïi ñoïc keä:
"Bieån lôùn chöùa traêm soâng,
Coù loãi gì vôùi oâng?
Maø oâng duøng phöông tieän,
Mong muùc heát saïch khoâng?".
Baø-la-moân laïi ñoïc keä:
"Toâi traûi qua khoå cöïc,
Vöôït bieån tìm chaâu baùu.
Ñöôïc baêm hai daät vaøng,
Ma ni möôøi boán haït.
Ñònh rôøi thuyeàn leân bôø,
Goùi ñoà rôi xuoáng bieån.
Vì tìm laïi baûo vaät,
Muoán muùc caïn bieån naøy".
Baáy giôø, thaàn bieån laïi ñoïc keä:
"Bieån lôùn quaù roäng saâu,
Chuùa teå caû traêm soâng.
Giaû söû traêm ngaøn naêm,
Muùc hoaøi vaãn khoâng heát".
(260c) Baø-la-moân laïi noùi keä ñaùp:
"Nhaät nguyeät chieáu soi khoâng taän cuøng,
Muoãng caây caùn saét khoù hö hoaïi,
Chuyeân caàn noå löïc khoâng ngôi nghæ
Bieån caû lo gì chaúng caïn vôi".
Khi Baø-la-moân noùi keä xong, beøn muùc nöôùc bieån, ñoå leân bôø, nöôùc laïi chaûy xuoáng. Luùc aáy, thaàn bieån xem xeùt taâm yù Baø-la-moân bieáng nhaùc hay kieân coá thì thaáy oâng ta raát chuyeân caàn, khoâng heà thoái chí. Thaàn bieån

lieàn suy nghó: “Giaû söû muùc nöôùc bieån naøy traûi qua traêm naêm thì nöôùc cuõng khoâng suy giaûm, nhö nöôùc thaám loâng toùc maø thoâi. Nhöng vì caûm
920 BOÄ LUAÄT 1

ñoäng ñöùc tính chuyeân caàn cuûa Baø-la-moân, neân thaàn bieån hoaøn laïi chaâu baùu vaø ñoïc keä: “Traùng só thaät sieâng naêng, Taâm chí khoâng ngôi nghæ. Vì caûm ñöùc chuyeân caàn, Tuy maát roài laïi ñöôïc”. Phaät baûo vôùi caùc Tyø-kheo: “Thaàn bieån khi aáy naøo phaûi ai khaùc ñaâu maø chính laø Ta ñaây, coøn Baø-la-moân chính laø Tyø-kheo naøy. Trong ñôøi quaù khöù oâng ñaõ nhôø Ta ra söùc sieâng naêng neân ñöôïc quaû baùo lôùn. Ngaøy nay cuõng laïi nhôø Ta, tinh caàn chaêm chæ, tu taäp chæ quaùn, tröø taêng thöôïng maïn maø ñaït ñöôïc A-la-haùn”. Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Xaù-veä ñeàu taäp hôïp taát caû, ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi, vaø vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo nhö sau: - Neáu Tyø-kheo chöa bieát, chöa chöùng, maø töï xöng mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, coù tri kieán thuø thaéng cuûa baäc thaùnh, bieát nhö theá, thaáy nhö theá; sau ñoù, vò naøy bò kieåm tra, hoaëc khoâng bò kieåm tra, nhöng sôï phaïm toäi vaø muoán ñöôïc thanh tònh neân noùi nhö sau: - Thöa Tröôûng laõo! Toâi khoâng bieát maø noùi raèng bieát, khoâng thaáy maø noùi raèng thaáy. Ñoù laø lôøi noùi hö doái khoâng thaät. Tröø tröôøng hôïp taêng thöôïng maïn ra, Tyø-kheo naøy phaïm toäi Ba-la- di, khoâng ñöôïc soáng chung vôùi Taêng chuùng. GIAÛI THÍCH: Tyø-kheo: (Ñaõ giaûi thích ôû giôùi thöù nhaát). Chöa bieát: Vì khoâng coù trí. Chöa lieãu (chöùng): Vì chöa ñoaïn tröø (caùc laäu hoaëc). Töï xöng: Noùi veà baûn thaân mình. Nhaân phaùp (phaùp cuûa ngöôøi): Ñoù laø: naêm duïc, naêm kieát haï phaàn, saùu thuù, saùu cô sôû tranh caõi, baûy söû, taùm taø vaïy ôû ñôøi, taùm phaùp, chín maïn, chín naõo, möôøi haønh tích thieän, möôøi haønh tích aùc. Nhaân phaùp coøn coù: Nhö caùc thieân nhaân duøng keä hoûi Phaät: “Ngöôøi naøo sinh ñöôøng thieän? Ai ñöôïc sinh, coõi trôøi? Keû naøo suoát ngaøy ñeâm, Nuoâi lôùn caùc coâng ñöùc?”. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân duøng keä ñaùp caùc thieân nhaân: “Ñaøo gieáng beân ñöôøng ñi, Troàng caây boá thí traùi.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 4 921

Röøng caây cho boùng maùt, Caàu ñoø ñöa ngöôøi qua. Boá thí tu tònh giôùi, Trí tueä boû xan tham. Coâng ñöùc ngaøy ñeâm taêng, Thöôøng sinh coõi trôøi ngöôøi”. Ñoù laø nhaân phaùp. Laïi nöõa, hieáu thuaän cha meï, cuùng döôøng Sa-moân, Baø-la-moân vaø caùc baäc tu phaïm haïnh ñaùng toân kính, ñoù laø nhaân phaùp. Phaùp hôn ngöôøi (quaù nhaân phaùp): Thaäp trí, phaùp trí, vò tri trí, ñaúng trí, tha taâm trí, khoå taäp dieät ñaïo trí, taän trí, voâ sinh trí, dieät taän giaûi thoaùt, taêng thöôïng taâm thieän, thuaàn thuïc thieän caên, tònh baát tònh giaûi thoaùt, hieåu roõ quaû Tu-ñaø-hoaøn vaø phaùp thieàn ñònh tuøy thuoäc, kheùo nhaäp, xuaát truï vaø theå nghieäm caùc phaùp thieàn ñònh goïi laø chæ quaùn ba Tam-muoäi, ba minh; boán nieäm xöù, boán chaùnh caàn, boán nhö yù tuùc, boán thieàn, boán taâm voâ löôïng, boán ñònh voâ saéc, boán thaùnh ñaïo, boán thaùnh chuûng, boán thaùnh ñeá, boán quaû Sa-moân; naêm chi ñònh, naêm caên, naêm löïc, naêm xöù giaûi thoaùt;

saùu phaùp voâ thöôïng, saùu thaùnh phaùp, saùu giôùi xuaát yeáu, saùu nieäm, saùu thoâng; baûy taøi, baûy phaùp voâ tröôùc, baûy tam muoäi, baûy laäu taän löïc, baûy giaùc chi; taùm chaùnh ñaïo, taùm thaéng xöù, taùm giaûi thoaùt, taùm höôùng ñaïo tích; chín töôûng, chín phaùp hoan hyû, chín tònh haïnh maõn tuùc, chín ñònh thöù ñeä; möôøi truï xöù Hieàn Thaùnh, möôøi nhaát thieát nhaäp, möôøi ly phaùp xí nhieân, möôøi phaùp voâ hoïc, möôøi chuûng laäu taän löïc. Ñoù goïi laø phaùp hôn ngöôøi. Thaùnh tri kieán: Tri kieán cuûa Phaät vaø ñeä töû Phaät, hoaëc töï xöng bieát maø khoâng thaáy, hoaëc töï xöng thaáy maø khoâng bieát, hoaëc töï xöng vöøa bieát vöøa thaáy, hoaëc khoâng bieát khoâng thaáy. Bieát maø khoâng thaáy: Nhö noùi: Toâi bieát khoå taäp dieät ñaïo, maø khoâng noùi: Toâi coù thieân nhaõn thanh tònh, thaáy ngöôøi cheát ôû ñaây roài sinh ñeán coõi thieän, coõi aùc kia hoaëc quyù, hoaëc tieän. Laïi cuõng khoâng noùi: Toâi ñöôïc thieân nhó hôn ngöôøi, nghe ñöôïc tieáng ngöôøi, tieáng loaøi phi nhaân, hoaëc gaàn hoaëc xa; Laïi cuõng khoâng noùi: Toâi bieát ñöôïc taâm ngöôøi khaùc, coù thaàn tuùc bay treân hö khoâng töï bieát ñöôïc ñôøi tröôùc v.v... Ñoù goïi laø bieát maø khoâng thaáy. Thaáy maø khoâng bieát: Töï noùi: Toâi ñöôïc thieân nhaõn thanh tònh, cho ñeán töï bieát tuùc maïng maø khoâng noùi. Toâi bieát töù thaùnh ñeá. Ñoù goïi laø thaáy maø khoâng bieát. Vöøa bieát vöøa thaáy: Nhö noùi: Toâi bieát boán Thaùnh ñeá, cho ñeán töï

bieát ñöôïc tuùc maïng; Ñoù goïi laø vöøa bieát vöøa thaáy. Khoâng bieát khoâng thaáy: Khoâng noùi: Toâi bieát boán thaùnh ñeá, cho ñeán töï bieát tuùc maïng. Ñoù goïi laø khoâng bieát khoâng thaáy. Ñöôïc söï thuø thaéng: Bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy, hoaëc thaät khoâng bieát maø noùi bieát, khoâng thaáy maø noùi thaáy. Veà sau ñöôïc kieåm tra, hoaëc khoâng kieåm tra. Kieåm tra: Coù ngöôøi hoûi: “Tröôûng laõo! Ngaøi ñöôïc quaû thaùnh chaêng? Theo phaùp sö naøo maø hoïc ñöôïc quaû aáy? Ngaøi ñaït ñöôïc taïi ñaâu? Khi ñaït ñöôïc nhö theá naøo?”. Ñoù goïi laø kieåm tra. Khoâng kieåm tra: Khoâng ai hoûi. Neáu khoâng thaät söï ñöôïc phaùp hôn ngöôøi maø noùi laø mình ñöôïc, thì duø coù ai kieåm tra hay khoâng kieåm tra cuõng phaïm toäi Ba-la-di. Caàu thanh tònh: Vì muoán ñöôïc thanh tònh, neân noùi: Toâi khoâng bieát maø noùi raèng bieát, khoâng thaáy maø noùi raèng thaáy. Hö: Troáng khoâng. Cuoáng: Khoâng ñuùng söï thaät. Voïng ngöõ: Töï noùi moät caùch hö doái. Tröø taêng thöôïng maïn: Theá Toân theå taát. Ba-la-di: (Nhö treân ñaõ noùi) Laïi coù Ba-la-di khoâng phaûi do noùi doái maø do thoaùi hoùa, ñoïa laïc. Ñoù goïi laø Ba-la-di. Laïi coù Ba-la-di: Toäi ñaõ vi phaïm khoâng theå phaùt loà saùm hoái, goïi laø Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo töï noùi: “Toâi laø baäc phaùp trí chaêng?”, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu noùi: “Toâi laø baäc phaùp trí”, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi: “Toâi ñaõ ñöôïc phaùp trí”, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo noùi: “Toâi ñoaïn tröø nhö vaäy, tu taäp nhö vaäy, chöùng ngoä nhö vaäy v.v...” cho ñeán noùi: “Toâi laø baäc laäu taän löïc chaêng?” thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu noùi: “Toâi laø baäc laäu taän löïc”, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi: “Toâi ñöôïc laäu taän löïc”, thì phaïm toäi Ba-la-di. (hoaëc noùi): Ñoaïn nhö vaäy, tu nhö vaäy, chöùng nhö vaäy v.v... cuõng nhö theá. Neáu Tyø-kheo chuyeân ñi giaùo hoùa, ñeán nhaø ñaøn-vieät, noùi vôùi

ngöôøi ñaøn baø: “Naøy Öu-baø-di, caùc Tyø-kheo an cö taïi choã aáy ñeàu chaúng phaûi laø phaøm phu”, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu noùi: “Toâi cuõng ôû trong soá ñoù”, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu hoï hoûi: “Tröôûng laõo ñaõ ñöôïc phaùp aáy sao?”

Ñaùp: “Ñaõ ñöôïc”, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo noùi: “Naøy Öu-baø-di! Caùc Tyø-kheo an cö taïi choã kia ñeàu ñöôïc quaû A-la-haùn”, cho ñeán noùi: “Toâi cuõng ñöôïc phaùp aáy”, thì phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc Tyø-kheo noùi: “Caùc Tyø-kheo an cö taïi choã kia ñeàu ñöôïc phaùp thuø thaéng”, cho ñeán noùi: “Toâi ñöôïc phaùp aáy”, thì phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc noùi: “Caùc Tyø-kheo an cö taïi choã kia ñaõ xong…” cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi Öu-baø-taéc, Öu-baø-di: “Caùc Tyø-kheo töï töù taïi choã kia ñeàu chaúng phaûi phaøm phu, ñeàu laø A-la-haùn, ñeàu ñöôïc phaùp thuø thaéng”; cho ñeán noùi: “Toâi ñöôïc phaùp aáy”, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi Öu-baø-di: “Caùc Tyø-kheo truù taïi töï vieän kia ñeàu chaúng phaûi phaøm phu, ñeàu laø A-la-haùn, ñeàu ñöôïc phaùp thuø thaéng”, cho ñeán noùi: “Toâi ñöôïc phaùp aáy”, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi Öu-baø-di: “Caùc Tyø-kheo Thöôïng toïa ôû taïi choã kia ñeàu chaúng phaûi phaøm phu, ñeàu laø A-la-haùn, ñeàu ñöôïc phaùp thuø thaéng”. Roài ngöôøi aáy hoûi: “Tröôûng laõo coù ñöôïc phaùp aáy chaêng?”. Ñaùp: “Toâi cuõng ñöôïc phaùp aáy” thì phaïm toäi Ba-la-di. Taïi nhaø quoác vöông, nhaø Ñaïi thaàn, nhaø tröôûng giaû, nhaø cö só ôû trong thaønh, trong vieän, cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo noùi: “Caùc Tyø-kheo ôû nhaø baø, caùc Tyø-kheo thoï trai nhaø baø, caùc Tyø-kheo daïy kinh cho baø con cuûa baø, ñeàu khoâng phaûi laø phaøm phu, maø laø A-la-haùn, ñaõ ñöôïc phaùp thuø thaéng”, cho ñeán noùi: “Toâi ñaõ ñöôïc phaùp aáy”, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu noùi: “Tyø-kheo caàm baùt nhö theá, maëc y nhö theá, aên thöùc aên nhö theá, ñi nhö theá, ñöùng nhö theá, naèm nhö theá, ñeàu khoâng phaûi laø phaøm phu, maø laø A-la-haùn, ñaõ ñöôïc phaùp thuø thaéng”, cho ñeán noùi: “Toâi ñaõ ñöôïc phaùp aáy”, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu noùi: “Caùc Tyø-kheo treân ñaây ñeàu ñöôïc phaùp trí, toâi cuõng ñöôïc phaùp trí chaêng?”, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu noùi: “Toâi laø baäc phaùp trí”, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi: “Toâi ñaõ chöùng ñaéc phaùp trí”, maø khoâng thaät chöùng, thì phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc noùi: “Toâi bieát nhö theá, toâi ñoaïn nhö theá, toâi tu nhö theá”, noùi nhö theá, cho ñeán “Ñöôïc laäu taän löïc, ñaõ chöùng ñaéc”, cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo duøng ngoân ngöõ thuû ñoâ noùi vôùi ngöôøi ôû bieân thuøy, hoaëc duøng ngoân ngöõ ôû bieân thuøy noùi vôùi ngöôøi ôû thuû ñoâ, hoaëc duøng ngoân ngöõ thuû ñoâ noùi vôùi ngöôøi ôû thuû ñoâ, hoaëc duøng ngoân ngöõ bieân thuøy noùi

vôùi ngöôøi ôû bieân thuøy, chæ noùi nghóa maø khoâng noùi aån yù, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi aån yù maø khoâng noùi nghóa, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu noùi caû aån yù laãn nghóa, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu khoâng noùi nghóa cuõng khoâng noùi aån yù maø hieän töôùng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Noùi nghóa

khoâng noùi aån yù: Töï xöng noùi veà mình (ngaõ) maø khoâng xöng noùi La Haùn. Noùi aån yù khoâng noùi nghóa: Xöng noùi veà La Haùn maø khoâng xöng noùi veà mình. Noùi caû nghóa laãn aån yù: Töï xöng noùi "Ta laø La Haùn". Khoâng noùi nghóa cuõng khoâng noùi aån yù: Hieän töôùng La-haùn, hoaëc nhaém maét laïi, duøng tay chæ vaøo mình, noùi vôùi Öu-baø-di: "Baø laø keû ngu si khoâng bieát baäc ñaùng toân kính, ví nhö hoa Öu ñaøm baùt, laâu laém môùi xuaát hieän moät laàn maø khoâng bieát traân quyù". Laøm ra töôùng traïng nhö vaäy, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo vieát ra chöõ hoaëc baèng daáu hieäu, hoaëc ra daáu tay, hieän nghóa maø khoâng hieän aån yù, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc hieän aån yù khoâng hieän nghóa cuõng phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Neáu hieän caû nghóa laãn aån yù, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu khoâng hieän nghóa cuõng khoâng hieän aån yù, thì khoâng coù toäi. Tröø caên, löïc, giaùc chi, thaùnh ñaïo, chuûng, coøn caùc thöù phaùp thieän theá gian, caùc oai nghi nhoû nhaët khoâng neân taùn thaùn maø chæ taùn thaùn Phaät, Phaùp, Taêng, caùc ñaïi ñeä töû nhö Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân thì khoâng coù toäi. Khoâng neân töï ca ngôïi baûn thaân mình. Chæ khi naøo (ai) ñoàng yù hoûi, mình noùi söï thaät, thì khoâng coù toäi. Theá neân, noùi: - Neáu Tyø-kheo chöa bieát, chöa chöùng maø töï xöng ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, ñöôïc Thaùnh tri kieán thuø thaéng, bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy. Veà sau, hoaëc bò kieåm tra, hoaëc khoâng bò kieåm tra, bieát laø mình phaïm toäi, muoán caàu thanh tònh, neân noùi nhö sau: "Thöa Tröôûng laõo! Toâi khoâng bieát maø noùi raèng bieát, khoâng thaáy maø noùi raèng thaáy, lôøi noùi troáng khoâng, doái traù, khoâng thaät", tröø tröôøng hôïp taêng thöôïng maïn ra, Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung vôùi Taêng chuùng. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân truù taïi thaønh Xaù-veä, sau böõa ngoï trai, Ngaøi ngoài quay maët veà höôùng Ñoâng, boùng maët trôøi xeá ñoä ba ngöôøi röôõi, ngaøy möôøi ba, nöûa thaùng thöù tö cuûa muøa Ñoâng, saùu naêm sau khi thaønh ñaïo, vì caùc Tyø-kheo soáng nôi laøng maïc, vaø caùc Tyø-kheo taêng thöôïng maïn maø cheá giôùi naøy. Nhöõng gì Phaät ñaõ cheá phaûi tuøy thuaän chaáp haønh. Ñoù goïi laø phaùp tuøy thuaän.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 5 925

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ QUYEÅN 5

Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 2: NOÙI VEÀ 13 PHAÙP TAÊNG TAØN

1. GIÔÙI COÁ YÙ LAØM XUAÁT TINH Baáy giôø, Phaät truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Khi aáy, coù moät Tyø-kheo teân Thi-lôïi-da-baø ôû taïi thaønh Xaù-veä, coù nieàm tin, töø boû gia ñình xuaát gia, ñeán giôø khaát thöïc, thaày khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh khaát thöïc. Vì thaày khoâng kheùo thaâu giöõ thaân, mieäng, yù, buoâng loûng caùc caên, nhöng môùi vaøo moät nhaø ñaõ nhaän ñöôïc thöùc aên ñaày ñuû, thaày beøn vaøo nhaø thöù hai, taïi nhaø thöù hai naøy, coù moät phuï nöõ ñang côûi traàn ngoài moät mình. Thaày Tyø-kheo thaáy theá roài trôû veà

laïi truù xöù, töôûng nhôù ñeán thaân theå ngöôøi phuï nöõ aáy, taâm yù roái loaïn, öu saàu phaùt bònh, saéc maët tieàu tuïy. Khi aáy, caùc Tyø-kheo hoûi Thi-lôïi-da-baø: “Nay thaày vì sao saéc maët tieàu tuïy, öu saàu khoâng vui? Coù caàn ñeán söõa, daàu, ñöôøng pheøn, thuoác thang gì chaêng?”. Ñaùp: “Khoâng caàn, töï nhieân seõ khoûi thoâi”. Caùc Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di thaêm hoûi, thaày cuõng ñeàu noùi theá. Thaày aáy nghæ tröa, sau khi trôû daäy, loøng tô töôûng, nam caên khôûi leân, beøn duøng tay coï xaùt, lieàn bò xuaát tinh. Sau khi tinh xuaát, thaày thaáy an laïc, öu saàu lieàn döùt, thaày beøn suy nghó: “Phöông phaùp naøy toát thaät, coù theå döùt ñöôïc moái lo maø khoâng phöông haïi gì ñeán vieäc xuaát gia tònh tu phaïm haïnh, nhaän ñoà thí chuû cuùng döôøng”. Ñöùc Theá Toân vì naêm vieäc lôïi ích, neân cöù naêm hoâm ñi tuaàn tra taêng phoøng moät laàn. Naêm vieäc lôïi ích ñoù laø: 1. Xem caùc ñeä töû Thanh vaên coù vöôùng maéc vaøo caùc vieäc höõu vi hay khoâng. 2. Xem hoï coù baøn luaän vieäc theá tuïc khoâng. 3. Xem hoï coù ham meâ nguû nghæ laøm phöông haïi ñeán vieäc haønh ñaïo khoâng.

4. Xem coù Tyø-kheo naøo ñau oám khoâng. 5. Ñeå cho caùc Tyø-kheo tuoåi treû môùi xuaát gia thaáy uy nghi teà chænh cuûa Ñöùc Nhö Lai maø sinh taâm hoan hyû. Chính vì naêm vieäc naøy maø Ñöùc Nhö Lai cöù naêm hoâm ñi xem xeùt caùc phoøng moät laàn. Luùc aáy, Tröôûng laõo Thi-lôïi-da-baø nguû tröa thöùc daäy, beøn ra phoøng phía sau ñi tieåu, thì nam caên cöông cöùng. Ñöùc Theá Toân sôï thaày kinh sôï xaáu hoå, neân leân tieáng ñaèng haéng ñeå thaày hay bieát. Khi Thi-lôïi-da-baø thaáy Theá Toân, beøn voäi vaøng khoaùc y, böôùc theo ñaûnh leã Theá Toân roài ñöùng haàu. Baáy giôø, Theá Toân hoûi Thi-lôïi-da-baø: “Tröôùc ñaây thaày maéc beänh, maët maøy tieàu tuïy, do duyeân côù gì maø nay heát beänh?”. Thaày lieàn baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Con sinh ra taïi thaønh Xaù-veä, con coù nieàm tin töø boû gia ñình xuaát gia. Baø con quen bieát cung caáp cho con y phuïc giöôøng neäm thuoác men khoâng thieáu thöù gì. Moät hoâm con khoaùc y caàm baùt vaøo thaønh khaát thöïc, ñeán moät nhaø kia, thaáy moät phuï nöõ côûi traàn ñang ngoài. Sau khi thaáy theá con trôû veà laïi tinh xaù, loøng duïc ray röùt, caûm thaáy khoâng vui, thaân theå phaùt bònh neân khoâng muoán aên uoáng gì caû. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di ñeán thaêm hoûi an uûi con, ai cuõng muoán cho con uoáng thuoác, nhöng con baûo khoâng caàn. Moät hoâm, con nguû tröa thöùc daäy, thaáy nam caên cöông cöùng, con duøng tay thuû daâm, tinh lieàn xuaát ra. Sau khi xuaát tinh, con nguû an oån, beänh lieàn döùt heát. Con beøn suy nghó: “Phöông phaùp naøy raát toát, coù theå tröø ñöôïc moái lo, maø khoâng phöông haïi ñeán vieäc xuaát gia, nhaän ñoà thí chuû cuùng döôøng”. Baïch Theá Toân! Vì theá maø ñöôïc laønh beänh, thaân theå an oån, tu phaïm haïnh deã daøng”. Phaät noùi: “Naøy keû ngu si, ñieàu ñoù thaät khoâng theå ñöôïc. Ñieàu ñoù khoâng phaûi phaïm haïnh maø baûo laø phaïm haïnh, khoâng phaûi an oån maø cho laø an oån. Naøy keû ngu si! Vì sao duøng baøn tay aáy nhaän ñoà ngöôøi ta boá thí, roài laïi duøng baøn tay aáy thuû daâm cho xuaát tinh? Ngöôi haù khoâng nghe ta duøng voâ soá phöông tieän cheâ traùch töôûng duïc, ca ngôïi söï ñoaïn duïc sao? Nay ngöôi ñaõ laøm moät vieäc aùc

khoâng toát. Ñoù laø ñieàu phi phaùp, phi luaät chaúng phaûi ñieàu ta daïy, khoâng theå duøng vieäc aáy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc". Theá roài Phaät truyeàn cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo nhö sau: - Neáu Tyø-kheo coá yù laøm xuaát tinh, thì phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa.

Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä noùi roäng nhö treân. Luùc aáy, Tröôûng laõo Thi-lôïi-da-baø thöôøng hay phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc Ba-daät-ñeà, hoaëc Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni hoaëc toäi Vieät-tyø-ni phaûi saùm hoái. Caùc Tyø-kheo thaáy Tröôûng laõo thöôøng hay phaïm caùc toäi phaûi saùm hoái nhö vaäy, neân noùi vôùi Tröôûng laõo: "Tröôûng laõo! Ñöùc Theá Toân ñaõ cheá ñònh caùc toäi phaïm sai bieät roài, vì sao thaày coøn khinh thöôøng hay vi phaïm nhö theá?". Thi-lôïi-da-baø noùi: "Thöa caùc Tröôûng laõo! Toâi phaïm toäi phaûi saùm hoái maø khoâng than moûi meät, quyù vò nhaän söï saùm hoái cuûa toâi thì coù gì laø vaát vaû?". Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Thi-lôïi-da-baø ñeán. Sau khi thaày ñeán, Phaät lieàn hoûi: "OÂng thöôøng thöôøng phaïm caùc toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa v.v... vaø noùi vôùi caùc Tyø- kheo: "Toâi phaïm toäi phaûi saùm hoái maø khoâng thaáy moûi meät, quyù vò nhaän söï saùm hoái cuûa toâi thì coù gì laø vaát vaû?". Coù thaät theá chaêng?". Ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy baïch Theá Toân". Phaät lieàn noùi vôùi Thi-lôïi-da-baø: "Ñoù laø vieäc aùc, töø nay trôû ñi, neáu phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa thì phaûi thi haønh phaùp Ma-na-ñoûa saùu ngaøy saùu ñeâm trong chuùng Tyø-kheo. Sau khi thi haønh phaùp Ma-na-ñoûa phaûi laøm pheùp xuaát toäi giöõa hai möôi vò Tyø-kheo". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân, Thi- lôïi-da-baø thöôøng thöôøng phaïm caùc toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa, beøn suy nghó: "Theá Toân cheá giôùi phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa thì phaûi thi haønh phaùp Ma-na-ñoûa saùu ngaøy saùu ñeâm. Sau khi thi haønh phaùp Ma-na-ñoûa roài, phaûi laøm pheùp xuaát toäi giöõa hai möôi vò Tyø-kheo. Nay ta phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa maø khoâng ai bieát thì khoûi thi haønh saùu ngaøy saùu ñeâm Ma-na-ñoûa, khoâng thi haønh saùu ngaøy saùu ñeâm Ma-na-ñoûa thì cuõng khoûi laøm phaùp xuaát toäi giöõa hai möôi vò Tyø-kheo. Nay ta neân che giaáu". Nhöng sau khi che giaáu, thaày thaáy nghi ngôø, hoái haän lieàn thaàm nghó: "Ta laø keû baát thieän, raát traùi vôùi luaät phaùp. Vì sao keû thieän nam coù loøng tin xuaát gia, bieát Phaät cheá giôùi maø coá yù vi phaïm, roài che giaáu? Giaû söû nhöõng ngöôøi soáng phaïm haïnh khoâng bieát ñi chaêng nöõa, thì chö Thieân bieát ñöôïc taâm ngöôøi khaùc, haù laïi khoâng bieát hay sao? Giaù nhö chö Thieân khoâng bieát thì Ñöùc Theá Toân haù laïi khoâng bieát hay sao?". Theá roài, thaày lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Cho toâi phaùp Ma-na-ñoûa". Caùc Tyø-kheo hoûi: "Vì sao thaày caàu xin phaùp Ma-na-ñoûa?". Ñaùp: "Toâi phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa". Caùc Tyø-kheo hoûi: "Töø luùc phaïm ñeán giôø ñaõ bao laâu?". Ñaùp: "Chöøng aáy thôøi gian".

Laïi hoûi: “Vì sao khoâng noùi lieàn vôùi ngöôøi khaùc?”. Ñaùp: “Vì toâi hoå theïn, neân khoâng noùi lieàn. Nhöng toâi laïi nghó: “Ñöùc Theá Toân cheá giôùi, ai phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa thì phaûi thi haønh phaùp Ma-na-ñoûa saùu ngaøy saùu ñeâm v.v”... cho ñeán nghó: “Neáu chö Thieân khoâng bieát ñi chaêng nöõa, thì Ñöùc Theá Toân haù laïi khoâng bieát hay sao? Vì leõ ñoù maø nay toâi noùi vôùi caùc Tröôûng laõo”. Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Phaät daïy: “Haõy goïi Thi-lôïi-da-baø ñeán”. Khi thaày ñeán roài, Phaät lieàn hoûi ñaày ñuû caùc vieäc treân: “OÂng coù thaät theá chaêng?”. Ñaùp: “Coù thaät nhö theá, baïch Theá Toân”. Phaät noùi: “Naøy keû ngu si! Ñoù laø vieäc aùc. Ñaõ phaïm giôùi maø khoâng bieát hoå theïn, saùm hoái”. Theá roài Theá Toân ñoïc keä: Che giaáu thì hoen oá. Baøy toû khoâng hoen oá Theá neân ai che giaáu, Phaûi khieán hoï baøy toû. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Töø nay trôû ñi, ai phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa maø che giaáu thì phaûi baét hoï thöïc hieän phaùp Ba-lôïi-baø-sa. Thöïc hieän phaùp Ba-lôïi-baø-sa xong phaûi baét hoï thi haønh saùu ngaøy saùu ñeâm phaùp Ma-na-ñoûa. Sau khi thi haønh phaùp Ma-na-ñoûa phaûi cho hoï xuaát toäi giöõa hai möôi vò Tyø-kheo. Neáu thieáu moät ngöôøi trong soá hai möôi Tyø-kheo maø laøm phaùp xuaát toäi, thì Tyø-kheo aáy khoâng khoûi toäi, maø caùc Tyø-kheo coøn bò khieån traùch. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Luùc aáy coù hai ngöôøi coøn phaûi hoïc, hai ngöôøi coøn laø phaøm phu, naèm moäng xuaát tinh. Hoï ñeàu suy nghó: “Ñöùc Theá Toân cheá giôùi, ai coá yù laøm xuaát tinh thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nay chuùng ta coù leõ ñaõ phaïm toäi Taêng-giaø- baø-thi-sa chaêng? Ta phaûi ñem vieäc naøy thöa ñaày ñuû vôùi Toân giaû Xaù-lôïi- phaát. Xaù-lôïi-phaát seõ hoûi Theá Toân, Phaät coù daïy theá naøo thì ta seõ phuïng haønh”. Theá roài caùc Tyø-kheo beøn ñi ñeán choã Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, ñem moïi söï tình trình baøy vôùi Xaù-lôïi-phaát. Xaù-lôïi-phaát lieàn daãn caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân. Roài Toân giaû Xaù-lôïi-phaát baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Boán Tyø- kheo naøy bò xuaát tinh trong giaác moäng, lieàn sinh nghi ngôø: “Theá Toân ñaõ cheá giôùi, vaäy coù leõ ta ñaõ phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa chaêng?” Cho neân con ñeán ñaây baïch vôùi Theá Toân. Baïch Theá Toân! Vaäy vieäc aáy nhö theá naøo?”. Phaät lieàn baûo vôùi Xaù-lôïi-phaát: “Moäng voán laø hö voïng, khoâng

thaät; neáu moäng maø chaân thaät, thì nhöõng ngöôøi tu phaïm haïnh trong giaùo phaùp cuûa ta seõ khoâng coù ai giaûi thoaùt. Naøy Xaù-lôïi-phaát! Vì taát caû moäng mò ñeàu khoâng chaân thaät, cho neân nhöõng ngöôøi tu phaïm haïnh trong giaùo phaùp cuûa ta döùt ñöôïc coäi nguoàn ñau khoå”. Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo nhö sau: - Neáu Tyø-kheo coá yù laøm xuaát tinh thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa, tröø ra trong giaác moäng. GIAÛI THÍCH: Coá yù: Coá tình tìm phöông tieän. Xuaát tinh: Chaûy ra nhöõng thöù baát tònh. Tröø ra trong giaác moäng: Ñöùc Theá Toân noùi: Xuaát tinh trong giaác moäng khoâng coù toäi. Taêng-giaø-baø-thi-sa: Taêng giaø laø boán

phaùp Ba-la-di (?) Baø-thi-sa laø toäi coøn laïi caàn phaûi laøm phaùp yeát-ma trò phaït, neân goïi laø Taêng-giaø-baø- thi-sa. Laïi nöõa, toäi aáy phaûi phaùt loà saùm hoái giöõa Taêng, neân cuõng goïi laø Taêng-giaø-baø-thi-sa. Moäng: Goàm coù naêm thöù sau ñaây: 1. Moäng thaät. 2. Moäng khoâng thaät. 3. Moäng khoâng roõ raøng. 4. Moäng trong moäng. 5. Tröôùc töôûng ñeán roài sau môùi coù moäng. Ñoù laø naêm thöù moäng. Nhöng theá naøo laø moäng thaät? Moäng thaät: Ñoù laø Ñöùc Nhö Lai khi laøm Boà taùt thaáy naêm giaác moäng nhö thaät khoâng khaùc chuùt naøo. Ñoù goïi laø moäng thaät. Moäng khoâng thaät: Khi (ngöôøi ta naèm nguû) thaáy moäng, nhöng luùc thöùc daäy thì khoâng thaät. Ñoù goïi laø moäng khoâng thaät. Moäng khoâng roõ raøng: Nhö giaác moäng khoâng ghi nhôù ñöôïc ñaàu, giöõa vaø cuoái. Ñoù goïi laø moäng khoâng roõ raøng. Moäng trong moäng: Nhö naèm thaáy moäng roài ñem giaác moäng aáy noùi vôùi ngöôøi khaùc cuõng trong moäng. Ñoù goïi laø moäng trong moäng. Tröôùc töôûng ñeán roài sau môùi coù moäng: Nhö ban ngaøy töôûng ñeán vieäc gì roài ban ñeâm naèm thaáy moäng vieäc ñoù. Ñoù goïi laø tröôùc töôûng roài sau moäng. Baây giôø noùi veà naêm nguyeân nhaân phaùt sinh daâm duïc: Maét thaáy saéc ñeïp sinh ra nhieãm vöôùng, öa thích, roài töôûng ñeán söï daâm duïc. Cuõng

vaäy, tai, muõi, löôõi, thaân nhieãm vöôùng tô töôûng giao hoan vôùi ngöôøi nöõ, roài sau nung naáu lieân tuïc maø sinh taâm daâm duïc. Ñoù goïi laø naêm nguyeân nhaân phaùt sinh söï daâm duïc. Coøn nam caên (döông vaät) cöông cöùng coù naêm nguyeân nhaân: Do taâm ham muoán maø cöông cöùng, do ñi caàu maø cöông cöùng, do ñi tieåu maø cöông cöùng, do beänh phong maø cöông cöùng, hoaëc do loaøi phi nhaân xuùc chaïm maø cöông cöùng. Ñoù goïi laø naêm nguyeân nhaân khieán cho nam caên cöông cöùng. Thuû daâm cho xuaát tinh coù ba vieäc: Vì coù taâm daâm duïc, vì muoán laáy tinh dòch, hoaëc vì muoán khoaùi laïc neân thuû daâm. Hoaëc töï nghó: “Laâu nay khoâng thoâng thoaùt neân sinh ra beänh hoaïn”, hoaëc vì muoán ñöôïc thoâng thoaùt, hoaëc vì ñuøa nghòch, hoaëc ñeå thí nghieäm, hoaëc chöa töøng laøm neân laøm thöû, hoaëc töï mình thuû daâm cho xuaát tinh”. Ñoù goïi laø thuû daâm cho xuaát tinh. Tinh coù caùc maøu: maøu söõa töôi, maøu söõa chua, maøu söõa ñoâng laïnh, maøu daàu, hoaëc maøu xanh, vaøng, ñoû, traéng. Neáu moät trong caùc maøu aáy voït ra thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Trong taâm khôûi daâm duïc laøm cho nam caên cöông cöùng, töôûng chöøng nhö seõ xuaát tinh, nhöng neáu khoâng thuû daâm thì tinh khoâng xuaát. Ñoù laø do loãi cuûa taâm. Neáu taâm duïc sinh khôûi nam caên nhö muoán xuaát tinh, roài thuû daâm nhöng tinh khoâng xuaát, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Vì taâm duïc sinh khôûi, nam caên muoán xuaát tinh, roài thuû daâm maø tinh xuaát thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu taâm duïc sinh khôûi, nam caên khoâng muoán xuaát tinh vaø khoâng coá yù thuû daâm neân tinh khoâng xuaát, thì khoâng coù toäi. Khi ñi ñaïi tieän, tieåu tieän, hoaëc bò beänh phong hoaëc phi nhaân xuùc chaïm maø nam caên cöông cöùng cuõng ñeàu nhö theá. Neáu taâm duïc sinh khôûi, beøn töôûng ñeán nam caên xuaát tinh, roài coá yù thuû daâm, tinh saép voït ra, nhöng khoâng voït ra ngoaøi, thì phaïm toäi Thaâu- lan-giaù.

Neáu taâm duïc sinh khôûi, roài töôûng töôïng nam caên xuaát tinh, nhöng khoâng thuû daâm, neân tinh khoâng xuaát, thì phaûi traùch taâm. Neáu taâm duïc sinh khôûi, nhöng khoâng töôûng töôïng nam caên xuaát tinh, roài thuû daâm maø tinh khoâng xuaát, thì cuõng phaûi traùch taâm. Neáu taâm duïc sinh khôûi, nhöng khoâng töôûng töôïng nam caên xuaát tinh, khoâng coá yù thuû daâm maø tinh xuaát, thì cuõng phaûi traùch taâm. Neáu taâm duïc sinh khôûi, beøn töôûng ñeán xuaát tinh, roài thuû daâm maø tinh xuaát, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Cho ñeán tröôøng hôïp phi nhaân xuùc chaïm.v.v.. cuõng nhö vaäy.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 5 931

Tröôøng hôïp xuaát tinh hoaëc thaân, hoaëc thaân phaàn, hoaëc thaân hôïp. Thaân: Taát caû toaøn thaân dao ñoäng, khi aáy taïo ñieàu kieän cho tinh xuaát, vaø tinh xuaát ra, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Thaân phaàn: Hoaëc duøng tay, hoaëc duøng goùt chaân, hoaëc duøng baép tay, khuyûu tay, taïo ñieàu kieän cho tinh xuaát thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø- thi-sa. Thaân hôïp: Goàm coù caùc chaát ñòa, thuûy, hoûa, phong. Chaát ñòa: Nhö giöôøng, hoaëc meàn, hoaëc vaùch töôøng, hoaëc boäng caây, hoaëc oáng tre v.v... neáu duøng caùc vaät cöùng aáy chaïm vaøo nam caên ñeå cho xuaát tinh, maø tinh xuaát ra thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Chaát nöôùc: Hoaëc duøng caùc doøng nöôùc chaûy ngöôïc chaïm vaøo nam caên, hoaëc duøng nam caên nhuùng vaøo caùc chaát söõa daàu hay caùc vaät aåm öôùt ôû trong nöôùc, muoán cho tinh xuaát maø tinh xuaát, thì phaïm toäi Taêng- giaø-baø-thi-sa. Chaát löûa: Hoaëc ñeå nam caên vaøo choã noùng, hoaëc aùp vaät noùng vaøo nam caên, hoaëc höôùng ñeán ngoïn löûa, höôùng veà aùnh naéng, muoán cho tinh xuaát maø tinh xuaát, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Chaát gioù: Hoaëc duøng mieäng thoåi, hoaëc duøng quaït quaït, hoaëc duøng vaûi phaát qua, chaïm ñeán nam caên muoán cho tinh xuaát, maø tinh xuaát thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo baûo ngöôøi khaùc: “OÂng haõy thuû daâm toâi ñeå cho xuaát tinh”, maø tinh xuaát, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc noùi vôùi ngöôøi ta: “OÂng chôù ñôïi toâi phaûi noùi, oâng töøng bieát vieäc ñoù maø”. Sau ñoù, ngöôøi aáy thuû daâm giuùp maø tinh xuaát, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo ôû nhöõng nôi thanh vaéng, troâng thaáy caàm thuù giao phoái, thaáy roài taâm duïc sinh khôûi, roài bò xuaát tinh thì phaûi traùch taâm. Neáu vì thích höôûng khoaùi laïc maø tìm caùch chaïy theo xem caàm thuù giao phoái, muoán cho tinh xuaát, maø tinh xuaát thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu coù ngöôøi duøng söùc maïnh thuû daâm Tyø-kheo khieán cho xuaát tinh, thì Tyø-kheo phaûi töï traùch taâm. Neáu vì muoán khoaùi laïc, beøn ñeán ngöôøi kia baûo hoï thuû daâm giuùp, maø tinh xuaát thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø- thi-sa. Neáu Tyø-kheo vaøo xoùm laøng, thaáy keû nam nöõ haønh daâm, thaáy roài, taâm duïc sinh khôûi neân xuaát tinh, thì phaûi töï traùch taâm. Neáu vì muoán khoaùi laïc maø chaïy theo xem, khieán cho tinh xuaát, thì phaïm toäi Taêng- giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo thaáy thôï caát nhaø cho daâm nöõ, lieàn suy nghó: “Nôi

932 BOÄ LUAÄT 1

ñoù chính laø ñeå laøm vieäc daâm duïc chöù ñaâu coù vieäc gì khaùc nöõa", do theá, taâm duïc sinh khôûi, roài xuaát tinh, thì phaûi töï traùch taâm mình. Nhöng neáu vì ham vui coá yù ñeán xem, khieán cho tinh xuaát, thì phaïm toäi Taêng-giaø- baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo troâng thaáy phuï nöõ taém loõa theå, thaáy roài taâm duïc sinh khôûi maø xuaát tinh, thì phaûi töï traùch mình. Nhöng neáu vì ham vui coá yù ñeán xem, khieán cho tinh xuaát thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc thaáy ñaøn oâng loõa theå... cuõng nhö theá. Neáu Tyø-kheo ñang ñi ñöôøng maø taâm duïc sinh khôûi, roài xuaát tinh thì phaûi töï traùch taâm mình. Nhöng neáu trong khi ñi coá taïo ñieàu kieän khieán cho tinh xuaát, roài tinh xuaát ra thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa... Nhö luùc ñi, ñöùng, ngoài, naèm... cuõng nhö theá. Neáu do thoa daàu ñeå taém maø tinh xuaát thì phaûi töï traùch taâm mình. Baèng coá yù taïo phöông tieän thoa daàu ñeå taém maø tinh xuaát, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Theá neân, Ñöùc Theá Toân noùi: - Neáu Tyø-kheo coá yù thuû daâm maø tinh xuaát, thì phaïm toäi Taêng-giaø- baø-thi-sa, ngoaïi tröø trong giaác moäng. (Heát giôùi Taêng taøn thöù nhaát).

2. GIÔÙI XUÙC CHAÏM NÖÕ NHAÂN Khi Phaät an truï taïi thaønh Vöông-xaù, trong vöôøn Truùc Ca-lan-ñaø, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Öu-baùt-la coù moät ñeä töû Sa-di ni teân laø Chi-leâ. Tyø-kheo-ni Öu-baùt-la sai Sa-di ni Chi-leâ mang y ñeán cho Öu-ñaø-di. Luùc aáy, Öu-ñaø-di ñang vaù y tröôùc phoøng mình, Chi-leâ beøn ñaûnh leã döôùi chaân Öu-ñaø-di, roài ñöùng qua moät beân, baïch Öu-ñaø-di: "Thaày con laø Öu-baùt-la sai con ñem y ñeán cho Tröôûng laõo". Öu-ñaø-di ñaùp: "Toát, haõy mang ñeå vaøo trong phoøng". Theá roài Öu-ñaø-di lieàn böôùc theo sau, ñi vaøo trong phoøng, tieän tay oâm coâ aáy vuoát ve moät laùt cho thoûa thích, roài thaû ñi. Chi-leâ nöôùc maét raøn ruïa trôû veà vôùi thaày. Öu-baùt-la hoûi: "Vì sao con khoùc?". Ñaùp: "Tröôûng laõo Öu-ñaø-di ñi theo con vaøo trong phoøng, roài oâm con ñuøa giôõn, xuùc phaïm con thaäm teä". Öu-baùt-la noùi: "Con ñöøng khoùc nöõa, ta seõ thöa vôùi Phaät tröøng phaït Öu-ñaø-di". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân... Ñeán giôø khaát thöïc, Tröôûng laõo Öu-ñaø-di khoaùc y caàm baùt vaøo thaønh tuaàn töï khaát thöïc. Thaày ñi vaøo moät nhaø, thaáy moät phuï nöõ ñang giaõ ñaäu, beøn naém toùc loâi keùo, oâm vaøo loøng ñuøa giôõn thích yù trong giaây laùt, roài thaû ñi. Ngöôøi phuï nöõ aáy lieàn khieån traùch: "OÂng Öu-ñaø-di naøy laø keû phi phaùp, baát thieän. OÂng cho raèng nhaø toâi laø phoøng daâm nöõ chaêng? Toâi seõ ñem

vieäc naøy baïch vôùi caùc Tyø-kheo". Öu-ñaø-di noùi: "Baïch hay khoâng baïch, tuøy yù baø", roài boû ñi. Laïi nöõa, khi Phaät an truï taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Luùc ñeán giôø khaát thöïc, Öu-ñaø-di beøn khoaùc y caàm baùt, vaøo thaønh tuaàn töï khaát thöïc. Khi thaày vaøo moät nhaø, thaáy moät phuï nöõ mang thai giaõ gaïo moûi meät, beøn ngoài treân coái nghæ ngôi. Thaáy theá, Öu-ñaø-di beøn duøng chaân ñaïp vaøo coái, caùi coái chuyeån ñoäng, khieán baø ta ngaõ keành ra ñaát, ñeå loä thaân theå. Öu-ñaø-di lieàn dìu baø ñöùng daäy, noùi: "Chò haõy ñöùng daäy, toâi

ñaõ thaáy roài". Khi aáy, baø ta giaän döõ noùi: "Sa-moân Thích töû! Ñoù khoâng phaûi laø caùch xin loãi. Thaø ngöôi ñaäp moät chaøy giaõ gaïo cho ta cheát, coøn hôn laø troâng thaáy maët ngöôi ôû choã vaéng ngöôøi theá naøy. Ta seõ ñem vieäc naøy thöa vôùi caùc Tyø-kheo". Öu-ñaø-di noùi: "Thöa hay khoâng thöa tuøy yù baø", roài boû ñi. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Tröôûng laõo Öu-ñaø-di ñeán phieân canh giöõ caùc phoøng. Nhaân vì coù moät ngöôøi Baø-la-moân quen bieát daãn vôï ñeán thaêm Öu-ñaø-di. Baø naøy raát ñoan chaùnh. OÂng choàng noùi vôùi Öu-ñaø-di: "Thaày haõy môû caên phoøng ñeå cho baø naøy xem". Öu-ñaø-di noùi: "Duø oâng khoâng baûo thì toâi cuõng muoán giôùi thieäu caùc caên phoøng cho baø naøy xem huoáng gì oâng ñaõ yeâu caàu", beøn ñöa baø aáy leân treân gaùc chæ cho xem caùc caên phoøng coù ñieâu khaéc hoa vaên, trang trí caùc hình aûnh ñeïp ñeõ, döôùi ñaát thì taïo moâ hình nhöõng haït ñaäu xanh. Roài ñeán moät choã khuaát, thaày beøn keùo baø aáy laïi oâm chaàm vaøo loøng. Ngöôøi ñaøn baø aáy suy nghó: "OÂng Öu-ñaø-di naøy chaéc muoán laøm vieäc nhö vaäy, nhö vaäy". Theá nhöng, thaày ñuøa giôõn xong roài beøn buoâng ra, roài ñeán noùi vôùi oâng Baø-la-moân: "Toâi ñaõ cho xem xong roài". OÂng Baø-la-moân noùi: "Toâát, vaäy haõy cho xem caùc phoøng khaùc". Khi aáy, vì Öu- ñaø-di khoâng cuøng giao hoan vôùi ngöôøi ñaøn baø aáy neân baø ta noåi giaän noùi: "Xem phoøng oác ñeå laøm gì? Ñoù laø keû xuaát gia hoaøng moân baïc phöôùc, oâm aáp, vuoát ve thaân toâi, maø khoâng coù vieäc toát". Luùc aáy, oâng Baø-la-moân beøn noùi vôùi Öu-ñaø-di: "OÂng laø choã tri thöùc cuûa toâi maø laïi sinh ra xaèng baäy khoâng xöùng ñaùng tri thöùc! Taïi nôi ñaát baèng boãng sinh ra goø noång! Trong nöôùc boãng sinh ra löûa". Beøn xieát coå Öu-ñaø-di daãn ñi. Öu-ñaø-di noùi: "Baø-la-moân haõy thaû ta ra, ñöøng laøm cho ta trong khoaûnh khaéc maø bò vôõ ñaàu". Baø-la-moân noùi: "Ta khoâng thaû ngöôi. Ngöôi ñaõ phuï loøng tin caäy cuûa ta". Caùc Tyø-kheo nghe tieáng caõi coï, lieàn ra xem, vaø noùi vôùi Baø-la- moân: "Thoâi, thoâi, haõy thaû Öu-ñaø-di ra". Baø-la-moân noùi: "Döùt khoaùt toâi

khoâng thaû, phaûi daãn ñeán choã Theá Toân". Baáy giôø, Phaät thaáy theá, lieàn noùi vôùi Baø-la-moân: "Thaû Öu-ñaø-di ñi". Baø-la-moân lieàn baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Nay con khoâng thaû, caàn phaûi noùi roõ toäi traïng cuûa y roài môùi thaû ra". Baáy giôø, Öu-ñaø-di beøn duøng heát söùc vuøng vaãy thoaùt ñöôïc, lieàn boû chaïy. Theá roài Baø-la-moân ñem caùc nhaân duyeân keå treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Khi aáy, Theá Toân lieàn tuøy thuaän thuyeát phaùp cho Baø-la-moân, khieán oâng ñöôïc lôïi ích, hoan hyû, giaän döõ beøn tieâu töø, ñöôïc con maét phaùp thanh tònh, neân oâng töø giaõ xin pheùp trôû veà. Phaät noùi: "OÂng neân bieát luùc naøo phaûi laøm gì". Roài oâng ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, nhieãu beân phaûi ba voøng maø ra ñi. Khi oâng Baø-la-moân ñi chöa bao laâu, Phaät beøn baûo caùc Tyø-kheo goïi Öu-ñaø-di ñeán. Sau khi thaày ñeán, Phaät lieàn ñem vieäc treân hoûi roõ Öu- ñaø-di: "OÂng coù thaät nhö theá chaêng?". Ñaùp: "Coù thaät nhö theá baïch Theá Toân!". Phaät noùi: "Öu-ñaø-di! Ñoù laø vieäc xaáu". Theá roài, caùc Tyø-kheo lieàn baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! OÂng Öu-ñaø-di naøy khoâng nhöõng laøm moät

vieäc xaáu nhö hoâm nay maø tröôùc ñaây, taïi thaønh Vöông-xaù, trong vöôøn truùc Ca-lan-ñaø cuõng ñaõ töøng laøm vieäc xaáu. Ñoù laø khi Tyø-kheo-ni Öu- baùt-la sai Sa-di ni Chi-leâ ñem y ñeán cho Öu-ñaø-di, Öu-ñaø-di lieàn oâm coâ aáy vaøo loøng ñuøa giôõn thoûa thích roài thaû ñi". Phaät lieàn hoûi Öu-ñaø-di: "OÂng coù vieäc aáy thaät chaêng?". Thaày ñaùp: "Coù thaät baïch Theá Toân". Phaät noùi: "Ñoù laø vieäc xaáu". Laïi coù Tyø-kheo khaùc baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Khoâng nhöõng moät vieäc xaáu ñoù thoâi, maø luùc ôû taïi thaønh Xaù-veä cuõng ñaõ töøng laøm vieäc xaáu. Ñoù laø khi ñeán giôø khaát thöïc, Öu-ñaø-di khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh tuaàn töï khaát thöïc. Thaày vaøo moät nhaø kia, thaáy trong nhaø coù moät phuï nöõ ñang giaõ ñaäu, Öu-ñaø-di beøn naém toùc coâ aáy loâi keùo, ñuøa giôõn, xuùc naõo, roài thaû ñi. Phaät lieàn hoûi Öu-ñaø-di: "OÂng coù vieäc aáy thaät chaêng?". Ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân!". Phaät noùi: "Ñoù laø vieäc xaáu". Laïi coù moät Tyø-kheo khaùc noùi: - Baïch Theá Toân! Ñaâu phaûi chæ coù moät vieäc xaáu ñoù thoâi, maø luùc Theá Toân ôû taïi thaønh Xaù-veä, ñeán giôø khaát thöïc, Öu-ñaø-di lieàn khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh khaát thöïc, khi ñeán moät nhaø kia, thaày troâng thaáy moät phuï nöõ ñang mang thai, do giaõ gaïo moûi meät ngoài treân coái nghæ ngôi, Öu- ñaø-di beøn duøng goùt chaân ñaïp vaøo coái giaõ khieán baø ta ngaõ keành treân ñaát, ñeå loä thaân hình. Thaày beøn ñöùng xem maõn nhaõn, roài môùi ra ñi. Phaät lieàn hoûi: "Öu-ñaø-di, oâng coù laøm vieäc aáy thaät chaêng?".

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 5 935

Ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân!". Phaät hoûi: "Vì côù gì vaäy?". Ñaùp: "Baïch Theá Toân! Vì con chöa töøng troâng thaáy phuï nöõ mang thai neân muoán xem thöû vaäy". Phaät khieån traùch: "Naøy keû ngu si! Thaø xem caùc caàu tieâu chöù khoâng neân xem phuï nöõ ñang mang baàu. Ta haù khoâng töøng duøng nhieàu phöông tieän cheâ traùch töôûng duïc, vaø khen ngôïi ly duïc laø gì? Vì sao oâng laïi laøm caùi vieäc xaáu baát thieän nhö vaäy? Ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy, khoâng theå duøng vieäc aáy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Vì sao oâng Öu-ñaø-di naøy bò Baø-la-moân kia thoäp coå, roài nhôø aân hueä cuûa Theá Toân maø chaïy thoaùt ñöôïc? Phaät baûo vôùi caùc Tyø-kheo: "OÂng Öu-ñaø-di naøy khoâng nhöõng hoâm nay nhôø ta môùi ñöôïc thoaùt, maø trong thôøi quaù khöù cuõng töøng bò baét vaø nhôø Ta môùi thoaùt ñöôïc". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao?". Phaät noùi: "Coù nhö vaäy. Trong thôøi quaù khöù, ôû treân nuùi Höông sôn, coù moät vò Tieân nhaân aån cö. Caùch nuùi aáy khoâng xa, coù moät caùi ao nöôùc. Trong ao coù moät con ba ba, noù rôøi khoûi ao ñi tìm thöùc aên, khi aên xong lieàn höôùng veà phía maët trôøi, môû mieäng ra maø nguû. Khi aáy, trong Höông sôn coù moät con khæ ñi xuoáng ao uoáng nöôùc, uoáng xong beøn leân bôø, lieàn troâng thaáy con ba ba ñang môû mieäng naèm nguû. Thaáy vaäy, con khæ beøn muoán laøm vieäc daâm duïc, lieàn ñuùt döông vaät vaøo trong mieäng con ba ba. Ba ba boãng thöùc giaác, lieàn ngaäm mieäng laïi, thu ruùt saùu chi phaàn vaøo trong mai, nhö baøi keä sau ñaây trình baøy: "Keû ngu si chaáp töôùng, Nhö Ba Ba ngaäm

moàm. Hoïa chæ coù trôøi gaàm, Buùa boå môùi chòu nhaû". Khi aáy, ba ba ngaäm chaët döông vaät cuûa khæ ñònh chui xuoáng nöôùc. Khæ ñoät hoaûng sôï lieàn suy nghó: "Neáu ta xuoáng nöôùc chaéc cheát, khoâng coøn nghi ngôø gì nöõa". Nhöng ba ba söùc yeáu, hai con giaèng co nhau, daàn daàn loâi ñeán bôø vöïc. Luùc aáy, con ba ba naèm ngöõa, khæ duøng hai tay oâm laáy ba ba, suy nghó vaø noùi: "Khoâng bieát coù ai giuùp ta thoaùt ñöôïc naïn naøy?". Vì khæ ñaõ bieát choã ôû cuûa Tieân nhaân, neân nghó raèng oâng aáy seõ cöùu ta, beøn oâm ba ba höôùng ñeán nôi aáy. Tieân nhaân töø xa troâng thaáy, lieàn suy nghó: "OÂi, thaät laø vieäc laï luøng! Con khæ naøy nay muoán giôû troø gì ñaây?", beøn noùi ñuøa vôùi

936 BOÄ LUAÄT 1

khæ: "Baø-la-moân! Vaät quyù gì ñöïng ñaày baùt mang ñeán ñaây vaäy? Coù tin töùc gì vui maø ñeán tìm toâi theá?". Baáy giôø, khæ lieàn ñoïc keä: "Toâi, con khæ ngu si Voâ côù xuùc naõo ngöôøi. Hieàn só haõy cöùu giuùp, Tính maïng toâi saép tieâu. Hoâm nay Baø-la-moân, Neáu khoâng cöùu laáy toâi. Choác laùt ñöùt cuûa quyù, Khoán khoå trôû veà röøng". Khi aáy, Tieân nhaân duøng keä ñaùp laïi: "Neáu ta giaûi cöùu ngöôi, Cho veà laïi nuùi röøng. E raèng taùnh khæ ñoät Chöùng naøo vaãn taät naáy". Theá roài, Tieân nhaân noùi vôùi chuùng veà söï tích thuôû xöa: "Ba ba mi thuôû xöa, Töøng coù hieäu Ca-dieáp. Con khæ trong quaù khöù, Hieäu laø Kieàu-traàn-nhö. Töøng laøm vieäc daâm duïc Nay laø dòp ñoaïn tröø. Ca-dieáp thaû Kieàu-traàn Cho veà laïi nuùi röøng". Baáy giôø, Phaät baûo vôùi caùc Tyø-kheo: "Vò Tieân nhaân thôøi aáy naøo phaûi ai khaùc ñau maø chính laø Ta ñaây; coøn ba Ba-laø Baø-la-moân, vaø con khæ luùc aáy laø Öu-ñaø-di. Xöa kia laøm muoâng thuù, y ñaõ nhôø Ta cöùu thoaùt, nay laïi cuõng nhôø Ta maø ñöôïc giaûi thoaùt". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao Öu-ñaø-di ñoái vôùi Sa-di ni Chi-leâ nhö con gaùi mình, laïi sinh khôûi töôûng duïc?". Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Khoâng nhöõng ngaøy nay Öu-ñaø-di ñoái vôùi Chi-leâ nhö con gaùi mình maø khôûi töôûng duïc, maø trong thôøi quaù khöù ñoái vôùi coâ gaùi aáy cuøng ñaõ töøng khôûi töôûng duïc". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao?". Phaät ñaùp: "Ñuùng nhö vaäy! Trong thôøi quaù khöù coù moät ngöôøi Baøla-moân hoï Tung-cöø, soáng baèng ngheà noâng, oâng cöôùi moät baø vôï ñoan chaùnh ñeïp ñeõ, hai ngöôøi aùi aân noàng thaém, sinh moät ñöùa con gaùi cuõng

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 5 937

ñoan chaùnh khoâng keùm. Vì hoï cuûa oâng laø Tung-cöø neân oâng ñaët teân con gaùi laø Tung-cöø. Ñeán khi coâ khoân lôùn, caùc gia ñình Baø-la-moân lieàn sai mai moái ñeán xin cöôùi coâ. Khi aáy, coâ hoûi meï: "Nhöõng ngöôøi khaùch ñeán laø ai vaäy?". Ñaùp: "Hoï xin cöôùi con ñaáy". Coâ beøn thöa vôùi meï: "Con khoâng muoán laáy choàng, chæ thích tu phaïm haïnh". Baø meï noùi: "Khoâng ñöôïc! Nguyeân taéc con trai con gaùi laø phaûi laáy vôï laáy choàng". Coâ laïi noùi: "Neáu cha meï thöông yeâu con, thì xin ñöøng gaû con cho ai". Vì cha meï quaù thöông yeâu con gaùi neân khoâng nôû laøm traùi yù noù, lieàn ñaùp: "Ñoàng yù". Luùc ñoù, baø con quen bieát

ñeàu laáy laøm kyø quaùi, töï hoûi: “Vì sao ngöôøi con gaùi aáy ñoan chaùnh ñeïp ñeõ maø laïi thuû chí thích tu phaïm haïnh?”. Theá neân, ai naáy ñeàu yeâu meán coâ. Trong luùc Baø-la-moân ra ñoàng caøy ruoäng, baø vôï thöôøng mang ñoà aên. Boãng moät hoâm, baø vôï baän vieäc, beøn sai Tung-cöø ñem thöùc aên ra ñoàng cho cha. Khi aáy, Baø-la-moân vì khoâng tö duy chaân chaùnh neân phaùt sinh töôûng duïc, mong moûi vôï tôùi seõ cuøng haønh daâm, neân troâng thaáy ngöôøi mang thöùc aên ñeán, lieàn boû caøy leân ñoùn. Do loøng duïc laøm meâ loaïn, oâng khoâng kieàm cheá ñöôïc, neân choã khoâng neân vuoát ve maø cha laïi vuoát ve con mình. Khi aáy, coâ Tung-cöø lieàn chaûy nöôùc maét ñöùng yeân. Theá roài, oâng Baø-la-moân boãng söïc nghó laïi: “Con Tung-cöø naøy thöôøng khoâng öa duïc laïc, moïi ngöôøi ñeàu ca ngôïi, nay ta vuoát ve noù maø noù chaúng keâu la gì, hình nhö noù coù yù thích, lieàn ñoïc keä: “Nay ta vuoát ve con, Con cuùi ñaàu thôû ra Hình nhö con khoâng muoán Haønh daâm cuøng vôùi ta. Con töøng tu phaïm haïnh Moïi ngöôøi ai cuõng kính Maø nay laïi yeáu meàm Döôøng coù yù phaøm tuïc”. Baáy giôø, coâ Tung-cöø beøn duøng keä ñaùp laïi lôøi cha: “Tröôùc gaëp caûnh khuûng boá, Con nöông caäy cha hieàn Nay coäi goác nöông töïa Laïi gaëp phaûi naõo phieàn Nhöng trong choã thaâm tình Bieát toá caùo cuøng ai. Ví nhö choã nöôùc saâu Boãng phaùt sinh ra löûa Nôi coäi goác chôû che,

938 BOÄ LUAÄT 1

Maø nay sinh khuûng boá Choã khoâng sôï sinh sôï Nôi trôû veà gaëp naïn Caùc thieân thaàn röøng caây Chöùng cho ñieàu phi phaùp AÂn sinh döôõng khoâng troøn Moät sôùm thaønh oâ nhuïc Loøng ñaát khoâng môû ra Ta bieát troán vaøo ñaâu?”. Khi Baø-la-moân nghe con gaùi mình ñoïc keä, loøng ñaày hoå theïn, laäp töùc boû ñi. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Baø-la-moân thuôû aáy naøo phaûi ai khaùc ñaâu maø laø Öu-ñaø-di ngaøy nay. Coøn vôï Baø-la-moân luùc aáy thì nay laø Tyøkheo-ni Öu-baùt-la; vaø coâ Tung-cöø thuôû tröôùc thì nay chính laø Sa-di ni Chi-leâ vaäy. Ngaøy xöa, oâng ñaõ töøng khôûi töôûng duïc vôùi coâ gaùi naøy neân nay laïi khôûi trôû laïi”. Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo cö truù taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi vieäc lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: - Neáu Tyø-kheo bò daâm duïc bieán taâm, roài coï xaùt vôùi thaân ngöôøi nöõ, hoaëc naém tay, hoaëc naém ñuoâi toùc vaø xuùc chaïm vaøo caùc boä phaän khaùc ñeå tìm caûm giaùc eâm aùi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. GIAÛI THÍCH: Tyø-kheo: Nhö treân ñaõ noùi. Daâm duïc: Töùc laø coù taâm nhieãm oâ. Bieán taâm: Taâm quaù khöù dieät taän, thay ñoåi neân goïi laø bieán. Nhöng chæ bieán dòch trong caùc thöù naøy: caên, löïc, giaùc chi vaø thaùnh ñaïo. Taâm: Töùc laø yù thöùc. Ngöôøi nöõ: Nhö meï, chò, em thaân thích hoaëc chaúng phaûi thaân thích, hoaëc lôùn, hoaëc nhoû, hoaëc taïi gia, xuaát gia. Naém tay: Hoaëc naém baøn tay, hoaëc naém coå tay, cho ñeán naém moät ngoùn tay thì goïi laø naém tay. Bieân: Coù taùm loaïi, ñoù laø: 1. Ñuoâi toùc. 2. Ngoaøi leà cuûa haït chaâu. 3. Phaàn choùt cuûa sôïi tô. 4. Treân choùt voøng hoa. 5. Lôùp ngoaøi voû caây.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 5 939

6. Treân ñaàu ngoïn coû. 7. Treân ñaàu sôïi loâng. 8. Beân ngoaøi da. Neáu naém taùm loaïi bieân naøy goàm luoân caû toùc thì phaïm taùm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ngoaøi toùc ra, neáu naém baûy loaïi bieân kia thì phaïm baûy toäi Thaâu-lan-giaù. Thaân theå tieáp xuùc: Hai thaân theå tieáp xuùc nhau. Caùc boä phaän khaùc: Caùc boä phaän trong thaân theå, tröø toùc ra. Vuoát ve: Vuoát xuoâi, vuoát ngöôïc khaép nôi. Tìm caûm giaùc eâm aùi: Trong khi vuoát xuoâi, vuoát ngöôïc thaân theå coù caûm giaùc eâm aùi. Taêng-giaø-baø-thi-sa: Nhö treân ñaõ noùi, hoaëc Tyø-kheo coù taâm nhieãm oâ keùo maùi toùc cuûa phuï nöõ, hoaëc dôõ leân, hoaëc ñeø xuoáng, hoaëc keùo tôùi, hoaëc ñaåy lui, hoaëc oâm vaøo, hoaëc hoân, hoaëc xoâ, hoaëc voã, ñeàu phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo muoán naém ngöôøi naøy maø laïi ñuïng nhaèm ngöôøi khaùc, hoaëc muoán naém ngöôøi khaùc maø laïi ñuïng phaûi ngöôøi naøy, hoaëc muoán xuùc chaïm ngöôøi naøy maø xuùc chaïm ngöôøi naøy, hoaëc muoán xuùc chaïm nhöõng ngöôøi khaùc roài xuùc chaïm nhöõng ngöôøi khaùc, cho ñeán loâi keùo, vuoát ve, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Trong yù töôûng ngöôøi ñoù laø phuï nöõ, nhöng laïi laø hoaøng moân roài naém toùc, cho ñeán loâi keùo, vuoát ve thì Tyø-kheo phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu trong yù Tyø-kheo töôûng ngöôøi ñoù laø hoaøng moân, nhöng laïi laø phuï nöõ, roài loâi keùo, vuoát ve thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu trong yù Tyø-kheo töôûng ngöôøi ñoù laø phuï nöõ maø ngöôøi ñoù ñích thöïc laø phuï nöõ, roài loâi keùo, vuoát ve, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu trong yù Tyø-kheo töôûng ngöôøi ñoù laø hoaøng moân maø ngöôøi ñoù quaû laø hoaøng moân, roài loâi keùo, vuoát ve, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu trong yù Tyø-kheo töôûng ngöôøi ñoù laø phuï nöõ nhöng laïi laø ñaøn oâng, roài loâi keùo, vuoát ve thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu trong yù Tyø-kheo töôûng ngöôøi ñoù laø nam giôùi, nhöng laïi laø phuï nöõ, roài loâi keùo, vuoát ve, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu trong yù Tyø-kheo töôûng ngöôøi ñoù laø nam giôùi, maø quaû thöïc laø nam giôùi, roài loâi keùo, vuoát ve thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoái vôùi hoaøng moân thì cuõng nhö nam giôùi. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm daâm duïc ñuoåi baét ngöôøi nöõ, roài ngöôøi nöõ ñoù chaïy vaøo trong ñaùm phuï nöõ, vaø Tyø-kheo vaøo trong ñoù keùo ngöôøi nöõ aáy ra, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa.

940 BOÄ LUAÄT 1

Hoaëc khôûi taâm duïc chaïm vaøo trong caùc phuï nöõ aáy thì tuøy xuùc chaïm vaøo ai ñeàu phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nhöng neáu khoâng xuùc chaïm thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm daâm duïc ñuoåi baét ngöôøi nöõ, roài ngöôøi nöõ aáy chaïy vaøo trong ñaùm hoaøng moân, vaø Tyø-kheo vaøo trong ñoù keùo ngöôøi nöõ aáy ra, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm daâm duïc xuùc chaïm caùc ngöôøi hoaøng moân, thì tuøy theo söï xuùc chaïm, phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng neáu khoâng xuùc chaïm thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm daâm duïc ñuoåi baét ngöôøi nöõ roài ngöôøi nöõ aáy chaïy vaøo trong ñaùm ñaøn oâng, vaø Tyø-kheo vaøo trong ñoù loâi keùo ngöôøi nöõ aáy, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm daâm duïc xuùc chaïm vaøo caùc ngöôøi ñaøn oâng, thì tuøy theo söï xuùc chaïm, phaïm toäi

Vieät-tyø-ni. Baèng khoâng xuùc chaïm, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm daâm duïc ñuoåi baét ngöôøi hoaøng moân vaø ngöôøi hoaøng moân aáy chaïy vaøo trong ñaùm hoaøng moân, roài Tyø-kheo vaøo trong ñoù loâi keùo ngöôøi hoaøng moân aáy, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo coù taâm duïc xuùc chaïm nhöõng ngöôøi hoaøng moân khaùc, thì tuøy theo söï xuùc chaïm, phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng neáu khoâng xuùc chaïm, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm daâm duïc ñuoåi baét ngöôøi hoaøng moân, vaø ngöôøi hoaøng moân aáy chaïy vaøo trong ñaùm phuï nöõ, roài Tyø-kheo vaøo trong ñoù loâi keùo ngöôøi hoaøng moân aáy, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo coù taâm duïc xuùc chaïm vaøo nhöõng phuï nöõ khaùc, thì tuøy theo söï xuùc chaïm, phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nhöng neáu khoâng xuùc chaïm, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm daâm duïc ñuoåi baét ngöôøi hoaøng moân roài ngöôøi hoaøng moân aáy chaïy vaøo trong ñaùm ñaøn oâng, vaø Tyø-kheo vaøo trong ñoù loâi keùo ngöôøi hoaøng moân aáy, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu coù taâm duïc xuùc chaïm nhöõng ñaøn oâng khaùc, thì tuøy theo söï xuùc chaïm, phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu khoâng xuùc chaïm, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm daâm duïc ñuoåi baét moät ngöôøi nam, roài ngöôøi nam aáy chaïy vaøo trong ñaùm ngöôøi nam, vaø Tyø-kheo vaøo trong ñoù loâi keùo ngöôøi nam aáy, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu coù taâm duïc xuùc chaïm nhöõng ngöôøi nam khaùc, thì tuøy theo söï

xuùc chaïm, phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu khoâng xuùc chaïm, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm daâm duïc ñuoåi baét moät ngöôøi nam vaø ngöôøi nam aáy chaïy vaøo trong ñaùm phuï nöõ roài Tyø-kheo vaøo trong ñoù loâi keùo ngöôøi nam aáy, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu coù taâm duïc xuùc chaïm nhöõng ngöôøi nöõ khaùc, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nhöng neáu khoâng xuùc chaïm, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm daâm duïc ñuoåi baét moät ngöôøi nam, roài ngöôøi nam aáy chaïy vaøo trong chuùng hoaøng moân vaø Tyø-kheo vaøo trong ñoù loâi keùo ngöôøi nam aáy, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu coù taâm duïc xuùc chaïm nhöõng ngöôøi hoaøng moân khaùc, thì tuøy theo söï xuùc chaïm, phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng neáu khoâng xuùc chaïm, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm daâm duïc, moät laàn xuùc chaïm nhieàu phuï nöõ, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nhöng neáu xuùc chaïm rieâng töøng ngöôøi thì moät laàn xuùc chaïm phaïm moät toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo ñang ngoài, coù phuï nöõ ñeán ñaûnh leã döôùi chaân, maø Tyø-kheo khôûi taâm daâm duïc, thì phaûi ñöùng thaúng daäy nghieâm trang, noùi vôùi phuï nöõ aáy: “Ñaûnh leã xa moät tí”. Nhöng vì ngöôøi phuï nöõ aáy suøng tín, neân laïi tieáp tuïc ñaûnh leã döôùi chaân. Khi aáy, Tyø-kheo phaûi caén löôõi, mím moâi chòu ñau ñôùn, chöù khoâng ñöôïc caûm nhaän söï eâm aùi cuûa ngöôøi nöõ. Neáu phuï nöõ ñeán Tyø-kheo xin nöôùc, thì Tyø-kheo neân baûo ngöôøi giöõ nöôùc cho hoï, chöù khoâng neân töï mình roùt nöôùc tröïc tieáp vaøo tay phuï nöõ, maø phaûi ñoå nöôùc ñaày xoâ roài ñöa. Neáu khoâng coù xoâ thì sai tònh nhaân

(cö só trong chuøa) ñöa cho hoï. Neáu khoâng coù tònh nhaân thì Tyø-kheo phaûi ñeå cheùn nöôùc treân giöôøng, treân gheá roài baûo: “Haõy laáy nöôùc ñaáy uoáng”. Neáu Tyø-kheo ngoài cuøng vôùi phuï nöõ treân moät chieác giöôøng thì traùi oai nghi. Neáu khôûi taâm duïc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Coøn nhö coá yù lay ñoäng caùi giöôøng, duø khoâng xuùc chaïm tröïc tieáp, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu cuøng aên chung moät cheùn, moät toâ, hoaëc cuøng naèm chung moät giöôøng cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo naèm chung vôùi phuï nöõ treân moät giöôøng xuùc chaïm nhau, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo ngoài, phuï nöõ naèm, phuï nöõ ngoài, Tyø-kheo naèm, tuøy

theo luùc ngoài, luùc naèm xuùc chaïm nhau, thì moãi laàn phaïm moät toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo bieát pheùp maø ña traù oâm phuï nöõ cuøng ngoài, cuøng naèm caû ñeâm khoâng di dòch, thì phaïm moät toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo cuøng keát voøng hoa chung vôùi phuï nöõ, thì traùi oai nghi. Nhöng neáu sinh taâm nhieãm oâ thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu khôûi taâm duïc, laøm lay ñoäng voøng hoa, duø khoâng chaïm xuùc nhau, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo cuøng ñöùng chung vôùi phuï nöõ treân mieáng vaùn ñaët treân mieäng gieáng ñeå xaùch nöôùc, thì traùi oai nghi. Neáu coù taâm duïc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu coù taâm duïc laøm lay ñoäng taám vaùn, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng neáu khoâng lay ñoäng thì khoâng coù toäi. Hoaëc nôi ñoù coù ngöôøi ñaøn oâng khaùc cuõng khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi phuï nöõ xaùch nöôùc chung moät daây thì traùi oai nghi. Trong khi ñoù, neáu khôûi taâm duïc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc vì taâm duïc maø laøm lay ñoäng caùi daây, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi phuï nöõ xaùch nöôùc chung moät gieáng, khi Tyø-kheo thaû gaøu xuoáng, phuï nöõ cuõng muoán thaû gaøu xuoáng, thì Tyø-kheo phaûi noùi: “Naøy chò haõy khoan, ñôïi toâi xaùch leân roài, chò môùi thaû xuoáng”. Neáu theàm gieáng moûng manh deã lay ñoäng maø Tyø-kheo cuøng xaùch nöôùc moät luùc vôùi phuï nöõ, thì traùi oai nghi. Trong khi ñoù, neáu khôûi taâm duïc, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Coøn neáu vì taâm duïc, laøm lay ñoäng theàm gieáng, thì phaïm toäi Thaâu- lan-giaù. Nhöng neáu theàm gieáng khoâng ñoäng, thì khoâng coù toäi. Hoaëc ôû trung gian coù tònh nhaân, cuõng khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo ñi vaøo xoùm laøng ñeán nhaø Öu-baø-taéc coù tín taâm, khi aáy Öu-baø-taéc, Öu-baø-di noùi: “Con muoán nghæ taïi chuøa moät ñeâm ñeå cuùng döôøng Phaät vaø xin thaày cho con möôïn nhöõng duïng cuï caàn thieát”. Tyø- kheo ñaùp: “Ñöôïc thoâi”. Roài sau ñoù, neáu Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi nöõ naâng caây truï leân ñeå troàng, thì traùi oai nghi. Neáu coù taâm duïc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc vì taâm duïc maø laøm lay ñoäng caây truï thì phaïm toäi Thaâu-lan- giaù. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi nöõ tröông ra nhöõng duïng cuï cuùng döôøng nhö tre, goã, da, moãi ngöôøi caàm moät ñaàu, thì traùi oai nghi. Trong

khi ñoù neáu coù taâm duïc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu vì taâm duïc, laøm lay ñoäng tre, goã, da thì phaïm toäi Thaâu-lan- giaù. Ngoaøi ra neáu Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi nöõ naém moät ñaàu giaêng ra caùc thöù nhö tröôùng, man y, gaám voùc, böùc töôïng, cho ñeán caùc voøng hoa, thì traùi oai nghi. Trong khi ñoù, neáu coù taâm duïc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc vì taâm duïc maø laøm lay ñoäng nhöõng vaät aáy, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi phuï nöõ böng caùi huõ ñöôøng pheøn leân thì traùi oai nghi. Trong luùc ñoù, neáu coù taâm duïc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc vì taâm duïc maø laøm lay ñoäng caùi huõ ñoù, thì phaïm toäi Thaâu- lan-giaù. Cho ñeán taát caû caùc vaät naëng khaùc cuõng nhö theá. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi nöõ caém hoa, roùt ñaàu, ngöôøi nöõ caàm luïc bình, coøn Tyø-kheo caém hoa hoaëc Tyø-kheo caàm luïc bình vaø ngöôøi nöõ caém hoa, ñeàu traùi oai nghi. Trong luùc ñoù, neáu coù taâm duïc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc vì taâm duïc maø laøm lay ñoäng caùi bình, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo nghe thuyeát phaùp suoát ñeâm vôùi phuï nöõ thì neân cho hoï ngoài ôû ngoaøi böùc töôøng. Neáu giaûng ñöôøng roäng, phaûi ngoài chung, thì phaûi duøng moät khuùc caây ngaên caùch vôùi hoï. Sau khi nghe phaùp xong, Tyø-kheo caàm caùc vaät nhö meàn, aùo, chaâu baùu v.v... boá thí, maø Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi nöõ caàm nhöõng vaät ñoù ñeå chuù nguyeän, thì traùi oai nghi. Trong luùc ñoù, neáu coù taâm duïc, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc vì taâm duïc maø laøm lay ñoäng caùc vaät aáy, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Vaøo buoåi saùng sôùm Tyø-kheo cuøng vôùi ngöôøi nöõ chuaån bò caùc thöù aåm thöïc, cho ñeán caùc thöù muoái, neáu Tyø-kheo caàm cheùn, ngöôøi nöõ boû muoái vaøo, hoaëc ngöôøi nöõ caàm cheùn, Tyø-kheo boû muoái vaøo, ñeàu traùi oai nghi. Trong khi ñoù, neáu Tyø-kheo coù taâm duïc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc vì taâm duïc maø laøm lay ñoäng caùi cheùn, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo ñeå caùi cheùn treân baøn, roài ngöôøi nöõ boû muoái vaøo trong ñoù, thì khoâng phaïm. Neáu coù ngöôøi nöõ muoán gaùnh vaät naëng maø khoâng dôõ noåi leân vai, beøn nhôø Tyø-kheo ñôõ giuùp leân vai, thì Tyø-kheo khoâng neân ñôõ giuùp. Trong khi ñoù, neáu coù nhöõng nam nöõ khaùc thì Tyø-kheo neân baûo hoï ñôõ giuùp. Neáu khoâng coù ai caû thì Tyø-kheo neân ñôõ vaät aáy ñaët leân moät choã cao, roài baûo ngöôøi phuï nöõ aáy ñeán gaùnh. Neáu Tyø-kheo cuøng ñi vôùi ngöôøi nöõ treân ñöôøng ñaát coù theå rung ñoäng, thì traùi oai nghi. Trong khi ñoù, neáu Tyø-kheo coù taâm duïc, thì phaïm

toäi Vieät-tyø-ni. Neáu vì taâm duïc maø laøm lay ñoäng ñaát, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo cuøng ñi vôùi ngöôøi nöõ treân moät chieác xe, treân moät con ñoø, thì traùi oai nghi. Trong khi ñoù, neáu Tyø-kheo coù taâm duïc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu vì taâm duïc maø laøm lay ñoäng chieác xe, thì phaïm toäi Thaâu-lan- giaù. Nhöng neáu xe khoâng lay ñoäng thì khoâng coù toäi. Hoaëc ôû trung gian coù ngöôøi ñaøn oâng khaùc, thì khoâng coù toäi. Neáu khi xuoáng xe, thaáy ngöôøi nöõ cuøng xuoáng, thì Tyø-kheo döøng laïi ñeå ngöôøi nöõ xuoáng xong roài Tyø-kheo môùi xuoáng. Nhöng neáu loái xuoáng roäng raõi, khoâng lay ñoäng thì khoâng coù toäi. Hoaëc trung gian coù ngöôøi ñaøn oâng khaùc thì khoâng phaïm.

Neáu Tyø-kheo cuøng ñi chung vôùi phuï nöõ treân moät taám vaùn daøi thì traùi oai nghi. Trong khi ñoù, neáu Tyø-kheo coù taâm duïc, thì phaïm toäi Vieät- tyø-ni. Neáu vì taâm duïc maø laøm lay ñoäng taám vaùn, thì phaïm toäi Thaâu-lan- giaù. Nhöng neáu taám vaùn khoâng lay ñoäng, hoaëc trung gian coù ngöôøi ñaøn oâng, thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo cuøng loäi nöôùc chung vôùi ngöôøi phuï nöõ, maø Tyø-kheo ñi saùt beân sau, laøm vaêng nöôùc leân ngöôøi nöõ thì traùi oai nghi. Trong khi ñoù, neáu Tyø-kheo coù taâm duïc thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu vì taâm duïc maø laøm baén nöôùc leân ngöôøi nöõ, thì phaïm toäi Thaâu- lan-giaù. Neáu Tyø-kheo ñi cuøng thuyeàn vôùi phuï nöõ, thì Tyø-kheo phaûi ñöùng ôû choã nam giôùi ñöùng. Nhöng neáu chæ coù moät choã, thì Tyø-kheo phaûi giöõ chaùnh nieäm maø ñöùng, traùi laïi, neáu coù taâm naøy khaùc maø xuùc chaïm hoï, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu khi thuyeàn bò chìm, ngöôøi nöõ troâi giaït ñeán Tyø-kheo, thì Tyø- kheo töôûng töôïng hoï laø cuïc ñaát maø vôùt leân khoûi nöôùc, thì khoâng phaïm. Nhöng neáu coù taâm duïc thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo ñang ñi kinh haønh ôû beân soâng, coù ngöôøi nöõ rôi xuoáng soâng, keâu la ôi ôùi xin Tyø-kheo cöùu maïng, thì Tyø-kheo töôûng töôïng hoï laø cuïc ñaát maø vôùt leân, thì khoâng phaïm; hoaëc ñöa caønh tre, khuùc caây, chieác daây cho hoï naém roài keùo leân, thì khoâng phaïm. Hoaëc Tyø-kheo noùi: “Ta bieát coâ tuy khoå, nhöng do soá maïng ñaõ ñònh tröôùc”, thì khoâng coù toäi. Neáu ngöôøi nöõ voäi vaøng vôù laáy Tyø-kheo, thì Tyø-kheo phaûi giöõ chaùnh taâm ñöùng im, coøn nhö coù taâm naøy khaùc, gaáp chieác y cho daøy laïi

ñeå naém coâ ta, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng neáu naém coâ ta qua lôùp y moûng manh thì phaïm toäi Taêng- giaø-baø-thi-sa. Khi Tyø-kheo ñi vaøo trong thaønh, neáu gaëp Vua xuaát thaønh, hoaëc gaëp ngaøy ñaïi hoäi coù ñoâng ngöôøi ra vaøo, thì Tyø-kheo phaûi ñöùng chôø luùc ít ngöôøi môùi ñi vaøo, traùi laïi, neáu cuøng ñi chung vôùi moïi ngöôøi ñoâng ñuùc, thì traùi oai nghi; thaäm chí, neáu coù taâm duïc xuùc chaïm hoï, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo vaøo thaønh khaát thöïc ñi ngang qua nhaø daâm nöõ, roài daâm nöõ ñeán naém laáy tay Tyø-kheo, thì Tyø-kheo phaûi tö duy chaân chaùnh. Khi Tyø-kheo khaát thöïc, neáu coù phuï nöõ ñoan chaùnh ñem thöùc aên ñeán cuùng döôøng Tyø-kheo, roài Tyø-kheo thaáy ngöôøi nöõ aáy maø khôûi leân töôûng duïc, thì Tyø-kheo phaûi ñaët baùt xuoáng ñaát nhôø ngöôøi trao cho coâ ta. Neáu ngöôøi ñem thöùc aên ñeán daâng Tyø-kheo, maø moät tay coâ ñôõ baùt, moät tay sôùt thöùc aên, thì traùi oai nghi. Trong khi ñoù, neáu Tyø-kheo coù taâm duïc maø xuùc chaïm coâ aáy thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo ñang ñi treân con ñöôøng heûm chaät choäi trong xoùm maø gaëp ngöôøi nöõ, thì phaûi döøng laïi ñôïi ngöôøi ñoù ñi qua. Nhöng neáu cuøng tranh nhau ñi thì traùi oai nghi, hoaëc coù taâm duïc maø xuùc chaïm hoï thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo cuøng vôùi meï, chò, em, thaân quyeán laâu ngaøy gaëp nhau, roài hoï vui möøng oâm chaàm laáy Tyø-kheo, thì Tyø-kheo phaûi ñöùng im, giöõ chaùnh nieäm. Traùi laïi, neáu coù taâm naøy khaùc, thì phaïm toäi Taêng- giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo ñeán nhaø ñaøn-vieät roài phuï nöõ boàng treû

con ñaët leân goái Tyø-kheo, thì khoâng phaïm. Nhöng neáu Tyø-kheo ñeán boàng treû con töø treân tay phuï nöõ, thì traùi oai nghi. Trong khi ñoù, neáu Tyø-kheo coù taâm duïc, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu hai ñaøng giaèng co ñoäng chaïm nhau, thì phaïm toäi Thaâu-lan- giaù. Nhöng neáu tay Tyø-kheo xuùc chaïm ngöôøi phuï nöõ aáy, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo ñi vaøo thaønh maø gaëp luùc Vua xuaát cung hoaëc gaëp ngaøy ñaïi hoäi coù nhieàu nam nöõ ra vaøo, thì Tyø-kheo phaûi ñöùng laïi ñöïi luùc ít ngöôøi môùi ñi vaøo. Neáu luùc ñoù coù voi ñieân, ngöïa ñieân, traâu ñieân phoùng chaïy hoaëc xe boác chaùy, caùc tai naïn ñaùng sôï xaûy ra neân Tyø-kheo phaûi gaáp ruùt ñi vaøo thì khoâng coù toäi.

946 BOÄ LUAÄT 1

Neáu taïi nhöõng nôi coù ñaïi hoäi nhö choã Phaät ñaûn sinh, choã Phaät thaønh ñaïo, choã Chuyeån phaùp luaân, choã A-nan môû ñaïi hoäi, choã La-haàu-la môû ñaïi hoäi, choã coù hoäi Ban-giaù-vu-saét, ñang coù nhieàu ngöôøi ñeán xem, roài ngöôøi ñem voøng xuyeán, chuoãi anh laïc, y phuïc ñeán gôûi Tyø-kheo. Neáu laø vaät khoâng thanh tònh (nhö voøng ngoïc) thì Tyø-kheo neân baûo tònh nhaân giöõ. Neáu laø vaät thanh tònh thì phaûi töï tay mình giöõ. Vaø khi ngöôøi nöõ trôû laïi ñoøi nhöõng vaät ñoù, thì baûo tònh nhaân traû laïi vaät khoâng thanh tònh, coøn vaät thanh tònh thì chính tay mình traû laïi. Nhöng Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñeo nhöõng vaät ñoù cho hoï, neáu ñeo, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Coøn nhö xuùc chaïm vaøo thaân theå ngöôøi nöõ, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø- thi-sa. Neáu xuùc chaïm vaøo keû hoaøng moân thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu xuùc chaïm vaøo ñaøn oâng, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu xuùc chaïm taát caû caùc loaøi suùc sinh gioáng caùi, cuõng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu xuùc chaïm vaøo Khaån-na-la caùi, hoaëc khæ caùi, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Ngoaøi ra coøn coù caùc tröôøng hôïp: - Neáu ñöùng keà saùt ngöôøi nöõ, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa; keà saùt ngöôøi hoaøng moân thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù; keà saùt ñaøn oâng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc laø ñöùng keà saùt ngöôøi nöõ, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù; keà saùt hoaøng moân, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni; keà saùt ñaøn oâng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Hoaëc laø ñöùng keà saùt ngöôøi nöõ thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni; keà saùt hoaøng moân thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái; keà saùt ñaøn oâng thì khoâng phaïm. Hoaëc laø ñöùng keà saùt phuï nöõ thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái; hoaøng moân vaø ñaøn oâng thì khoâng phaïm. Do ñoù neân noùi: - Neáu Tyø-kheo bò daâm duïc bieán taâm, roài xuùc chaïm thaân ngöôøi nöõ, hoaëc naém tay hoaëc naém ñuoâi toùc, hoaëc xuùc chaïm vaøo caùc boä phaän khaùc ñeå tìm caûm giaùc eâm aùi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. (Heát giôùi Taêng taøn thöù hai)

3. GIÔÙI NOÙI NAÊNG THOÂ TUÏC Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông-xaù, trong vöôøn Truùc Ca-lan-ñaø, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Tònh Cö Thieân ñem thöù thuoác daønh cho Chuyeån luaân vöông uoáng giaù trò haøng traêm ngaøn trao cho Kyø Cöïu. Roài thaày thuoác Kyø Cöïu suy nghó: “Hieän nay, treân theá gian naøy, ai laø ngöôøi ñaùng toân troïng baäc nhaát, ai laø ngöôøi cao quyù hôn heát ñeå ta ñem

thuoác naøy maø hieán taëng". Theá roài oâng thaàm nhuû: "Chæ coù Ñöùc Nhö Lai laø ñaùng toân kính hôn heát, vaäy ta haõy ñem moùn thuoác naøy maø daâng hieán leân Theá Toân". Töùc thì ñoàng töû Kyø Cöïu ñi ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã chaân Theá Toân, roài ñöùng qua moät beân baïch Theá Toân: - Baïch Theá Toân! Tònh Cö Thieân cho con moùn thuoác daønh cho Chuyeån Luaân Vöông, giaù trò ñaùng traêm ngaøn, con suy nghó: "Treân theá gian naøy ai laø ngöôøi ñaùng toân troïng baäc nhaát, ai laø ngöôøi cao quyù hôn heát ñaùng daâng taëng moùn thuoác naøy". Roài con thaàm nhuû: "Chæ coù Ñöùc Nhö Lai laø baäc ñaùng toân kính nhaát treân ñôøi, vaäy ta haõy ñem moùn thuoác naøy maø daâng hieán leân Theá Toân". Xin Theá Toân haõy thöông xoùt con maø nhaän laáy moùn thuoác naøy. Phaät beøn noùi vôùi Kyø Cöïu: - Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri ñaõ vónh vieãn ñoaïn taän caùc taäp khí chöôùng ngaïi daâm, noä, si chæ coøn caùi thaân vi dieäu kieân coá, bình ñaúng, khoâng coù beänh hoaïn gì caàn phaûi uoáng thöù thuoác naøy. Kyø Cöïu laïi baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri coù caùi thaân vi dieäu bình ñaúng, tuy khoâng coøn beänh taät gì, nhöng vì thöông xoùt con, xin haõy nhaän laáy moùn thuoác naøy, laïi vì caùc ñeä töû trong ñôøi sau môû baøy phöông tieän ñeå hoï thaáy roõ: Ngöôøi coù beänh thì nhaän thuoác, ngöôøi boá thí thì ñöôïc phöôùc". Khi aáy, Theá Toân im laëng thoï nhaän. Kyø Cöïu laïi suy nghó: "Nay ñaây ta khoâng theå cho Theá Toân uoáng thuoác nhö ngöôøi thöông, maø phaûi duøng hoa sen xanh öôùp vaøo thuoác cho thôm ñeå Theá Toân ngöûi". Baáy giôø, Theá Toân beøn ngöûi moùn thuoác coù öôùp muøi thôm cuûa hoa sen xanh, cho neân bò ñi caàu ñeán möôøi taùm laàn. Sau khi ñi caàu, saéc töôùng cuûa Theá Toân keùm vui. Baáy giôø, Vua Bình-sa cuøng vôùi quaàn thaàn vaø quyeán thuoäc ñeàu ñeán thaêm beänh Theá Toân. Ñoàng thôøi naêm traêm daâm nöõ taïi thaønh Vöông-xaù cuõng ñeán ñaûnh leã vaán an Theá Toân. Khi Vua Bình-sa vaøo thaêm beänh Theá Toân xong thì quaàn thaàn theo haàu cuõng tuaàn töï vaøo vaán an Theá Toân. Naêm traêm daâm nöõ baáy giôø hoaëc cöôõi voi, ngöïa, hoaëc ñi xe, ñi kieäu rieâng ñeán thaêm beänh Theá Toân. Trong soá ñoù coù ngöôøi thì vaøo thaêm, coù ngöôøi thì khoâng vaøo, coù ngöôøi thì cuøng vôùi boïn trai treû vaøo trong coâng vieân daïo xem caùc hoà taém, höôûng thuï nguõ duïc, ca muùa vui ñuøa. Khi aáy, coù moät daâm nöõ baàn cuøng, y phuïc xaáu xí, khoâng ai theøm noùi chuyeän neân coâ ñi ñeán choã Öu-ñaø-di, thöa: "Thöa thaày, con muoán vaøo xem". Öu-ñaø-di noùi: "Ñöôïc thoâi, chò khoâng yeâu caàu toâi cuõng muoán cho chò vaøo, huoáng gì chò ñaõ yeâu caàu", lieàn daãn coâ ta vaøo phoøng. Roài Öu-ñaø-di laàn löôït chæ cho coâ

xem nhöõng hình veõ nôi caùc caên phoøng, vaø hoûi: "Naøy chò, phoøng oác coù ñeïp khoâng?". Ñaùp: "Thaät ñeïp". Thaày laïi hoûi: "Naøy chò, chuùng ta coù theå cuøng laøm vieäc ñoù ñöôïc chaêng?". Ñaùp: "Toâi laáy vieäc naèm ngöûa ñeå laøm keá sinh soáng, khi naøo coù ñaøn oâng ñeán kia maø". Öu-ñaø-di noùi: "Naøy chò, chò haõy

naèm xuoáng ñaát". Coâ ta lieàn naèm xuoáng ñaát. Thaày laïi baûo: "Haõy naèm nghieâng beân phaûi". Coâ ta beøn naèm nghieâng beân phaûi. Thaày laïi baûo: "Haõy naèm nghieâng beân traùi". Coâ ta beøn naèm nghieâng beân traùi. Thaày laïi ra leänh: "Haõy naèm ngöõa". Töùc thì coâ ta naèm ngöõa. Thaày laïi truyeàn leänh: "Haõy khoan thai ñi". Coâ ta lieàn ñi eûo laû. Baáy giôø, Öu-ñaø-di beøn nhoå nöôùc boït, ñaïp moät ñaïp, khieán coâ ta ngaõ quò. Roài thaày laïi noùi: "Naøy chò, haõy ñöùng daäy. Ta ñaõ laøm (ñuøa) xong". Khi aáy, daâm nöõ noåi giaän noùi: "Ñoù khoâng phaûi laø caùch töø taï cuûa Sa-moân". Luùc naøy, coù moät Tyø-kheo chuyeân toïa thieàn, tröôùc ñoù vaøo ngoài taïi moät choã toái trong phoøng, töø xa troâng thaáy söï kieän nhö theá, lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo lieàn ñem vieäc ñoù ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät beøn baûo goïi Öu-ñaø-di ñeán. Hoï lieàn goïi ñeán. Khi ñeán roài, Phaät lieàn hoûi Öu-ñaø-di: "OÂng coù laøm nhö vaäy thaät chaêng?". Ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy". Phaät lieàn noùi: "OÂng duøng caùi taâm naøo (xöû söï nhö vaäy)?". Ñaùp: "Taâm tham duïc". Phaät laïi hoûi: "OÂng muoán haønh daâm sao?". Ñaùp: "Con khoâng muoán vieäc ñoù maø chæ muoán ñuøa thoâi". Phaät noùi: "Ñoù laø vieäc xaáu. Naøy Öu-ñaø-di, Ta khoâng töøng duøng nhieàu caùch cheâ traùch töôûng duïc, ca ngôïi ly duïc laø gì? Vì sao nay oâng laïi laøm moät vieäc xaáu nhö theá? Öu-ñaø-di! Ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy, khoâng theå duøng vieäc aáy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc". Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Vöông-xaù phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: - Neáu Tyø-kheo ñeå cho tö töôûng daâm duïc xaâm chieám taâm hoàn, roài duøng lôøi dô baån baûo ngöôøi nöõ giao hoan vôùi mình, theo taäp quaùn tính duïc nhö ñaùm nam nöõ trai treû, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. GIAÛI THÍCH: Baûo ngöôøi nöõ giao hoan vôùi mình: Laø noùi caùi vieäc traùi vôùi phaïm haïnh. Nhö ñaùm nam nöõ trai treû: Trai treû coù ba haïng: Thieáu nieân nhoû tuoåi, thieáu nieân trung nieân vaø thieáu nieân lôùn tuoåi. Trung nieân cuõng coù

ba haïng: Trung nieân nhoû tuoåi, trung nieân trung bình vaø trung nieân lôùn tuoåi. Laõo nieân cuõng coù ba haïng: Laõo nieân nhoû tuoåi, laõo nieân trung bình vaø laõo nieân giaø laõo. (Neáu Tyø-kheo baûo ngöôøi nöõ giao hoan vôùi mình) Nhö ñaùm nam nöõ thanh nieân thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo ñoái vôùi phuï nöõ khôûi taâm duïc, roài noùi thaúng muoán laøm hoaëc khoâng muoán laøm, hoaëc khen cheâ, hoûi han, caàu xin ñöôïc thaáy (cuûa quyù) hoaëc maéng v.v...(thì phaïm toäi). Muoán laøm: Muoán boû phaùp Sa-moân maø laøm vieäc daâm duïc. Khoâng muoán laøm: Khoâng muoán boû phaùp Sa-moân, tuy noùi: "Toâi seõ laøm vieäc daâm duïc", nhöng thöïc söï khoâng laøm. Ñoù goïi laø khoâng muoán laøm. Khen cheâ: Khen hoaëc cheâ taùm choã sau ñaây: hai moâi, hai naùch, hai vuù, hai beân söôøn, buïng, ruùn, hai ñuøi veá vaø hai ñöôøng (aâm ñaïo vaø haäu moân). Moâi: Noùi: Moâi ñeïp, moâi hoàng, moâi caân ñoái, moâi nhö hoa thaïch löïu.v.v... khen ngôïi nhö theá thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu noùi: Moâi xaáu, moâi treà, moâi thoâ, moâi heo, moâi nhö mieäng gieáng v.v... cheâ bai nhö theá, thì phaïm

toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Naùch: Hoaëc khen: Naùch ñeïp, naùch baèng phaúng, naùch khoâng coù loâng, naùch thôm. Hoaëc cheâ: Naùch hoâi, naùch saâu, naùch nhieàu loâng. Neáu khen cheâ nhö theá thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Vuù: Hoaëc khen: Vuù ñeïp, vuù troøn, vuù nhö traùi löïu, vuù nhö nuùm vaøng, hai vuù caân baèng. Hoaëc cheâ: Vuù hoâi, vuù treä, vuù lôùn, vuù heo, vuù choù, vuù nhö tuùi ñöïng thuoác. Neáu khen cheâ nhö theá, thì phaïm toäi Taêng- giaø-baø-thi-sa. Söôøn: Hoaëc khen: Söôøn ñeïp, söôøn baèng phaúng, söôøn nhö caùi roøng roïc. Hoaëc cheâ: Söôøn xaáu, söôøn bò sa xuoáng v.v... Neáu khen cheâ nhö theá, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Buïng: Hoaëc khen: Buïng ñeïp, buïng baèng phaúng. Hoaëc cheâ: Buïng xaáu, buïng lôùn, buïng treä. Neáu khen cheâ nhö theá, thì phaïm toäi Taêng-giaø- baø-thi-sa. Ruùn: Hoaëc khen: Ruùn ñeïp, ruùn saâu, ruùn nhö doøng nöôùc xoaùy. Hoaëc cheâ: Ruùn xaáu, ruùn lôùn, ruùn loài. Neáu khen cheâ nhö vaäy thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ñuøi veá: Hoaëc khen: Ñuøi veá ñeïp, ñuøi veá troøn, ñuøi veá nhö chaân coïp, ñuøi veá nhö voøi voi. Hoaëc cheâ: Ñuøi veá xaáu, ñuøi veá oám teo. Neáu khen cheâ nhö theá, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa.

950 BOÄ LUAÄT 1

Hai ñöôøng: (Ñöôøng tieåu tieän vaø haäu moân), neáu noùi teân hai ñöôøng naøy thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo coù taâm nhieãm oâ khen cheâ taùm choã keå treân, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Noùi: Töùc noùi vôùi ngöôøi nöõ: Nhö meï, chò em cuûa coâ töøng phuïc vuï ngöôøi khaùc, hoaëc choàng, hoaëc chuù cuûa coâ baûo coâ: “Ngöôi phaûi tuøy theo choã ñoù maø laøm”. Neáu noùi nhöõng lôøi aáy thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoûi: Chaúng haïn hoûi ngöôøi nöõ: “Ngöôi ñaõ töøng theo leänh cuûa nhöõng ngöôøi nhö choàng hoaëc chuù, laøm (vieäc aáy) taïi choã naøo? Laøm vaøo giôø naøo trong ñeâm?” Neáu hoûi nhö vaäy thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Caàu: Tyø-kheo noùi vôùi ngöôøi nöõ: “Nhö ngöôøi ta ñoøi meï, chò hay em cuûa ngöôi phuïc vuï cho hoï. Nay nhaø ngöôi nhôø vieäc naøy maø ñöôïc côm aùo”. Neáu noùi nhö vaäy, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Thænh: Tyø-kheo noùi vôùi ngöôøi nöõ: “Ta ñaõ caàu thænh caùc thieân thaàn ñeå ñöôïc giao hoan vôùi ngöôi thì ta môùi thoûa nguyeän”. Neáu noùi nhö vaäy, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Xem: Tyø-kheo noùi vôùi ngöôøi nöõ: “Giôø ñaây chuùng ta haõy so saùnh xem moâi ai ñeïp: cuûa toâi hay cuûa coâ? Neáu moâi ai khoâng ñeïp thì phaûi chòu buø loã”. Ñoái vôùi hai naùch, hai vuù, hai söôøn, buïng, ruùn vaø hai baép ñuøi cuõng ñeàu so saùnh xem cuûa ngöôøi naøo ñeïp; Neáu khoâng ñeïp thì phaûi chòu buø loã. Hoaëc goïi teân hai ñöôøng, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Maéng: Vì do loøng duïc maø maéng baèng caùc danh töø nhö löøa, ngöïa. v.v.. thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Noùi thaúng: Neáu Tyø-kheo noùi huîch toeït vôùi ngöôøi nöõ: “Hai ta haõy laøm caùi vieäc aáy”, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Toùm laïi, neáu Tyø-kheo coù taâm duïc ñoái vôùi ngöôøi nöõ, hoaëc muoán laøm (tình), hoaëc khoâng muoán laøm, roài khen, cheâ, noùi, hoûi, caàu, thænh, xem, maéng, noùi thaúng, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm duïc muoán tôùi ngöôøi naøy maø laïi tôùi nhöõng ngöôøi khaùc, hoaëc muoán tôùi nhöõng ngöôøi khaùc maø laïi tôùi ngöôøi naøy, hoaëc muoán tôùi ngöôøi naøy, roài tôùi ngöôøi naøy,

hoaëc muoán tôùi nhöõng ngöôøi khaùc, roài tôùi nhöõng ngöôøi khaùc v.v... cho ñeán noùi thaúng, thì phaïm toäi Taêng- giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm duïc ñoái vôùi ngöôøi nöõ maø höôùng ñeán ngöôøi hoaøng moân, cho ñeán noùi thaúng, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 5 951

Neáu Tyø-kheo ñoái vôùi ngöôøi hoaøng moân, khôûi taâm duïc, maø laïi höôùng ñeán ngöôøi nöõ, cho ñeán noùi thaúng, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi- sa. Neáu Tyø-kheo ñoái vôùi ngöôøi nöõ khôûi taâm duïc roài höôùng ñeán ngöôøi nöõ cho ñeán noùi thaúng, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo ñoái vôùi ngöôøi hoaøng moân khôûi taâm duïc, roài höôùng ñeán ngöôøi hoaøng moân, cho ñeán noùi thaúng, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo ñoái vôùi ngöôøi nöõ khôûi taâm duïc, maø laïi höôùng ñeán ngöôøi nam, cho ñeán noùi thaúng, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo ñoái vôùi ngöôøi nam, khôûi taâm duïc, maø laïi höôùng ñeán ngöôøi nöõ, cho ñeán noùi thaúng, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. (Ngöôøi nöõ höôùng ñeán ngöôøi nöõ cuõng nhö theá). Neáu Tyø-kheo ñoái vôùi ngöôøi nam khôûi taâm duïc, roài höôùng ñeán ngöôøi nam cho ñeán noùi thaúng, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaøng moân, ngöôøi nam cuõng nhö theá. Hoaëc Tyø-kheo coù taâm duïc höôùng ñeán ngöôøi nöõ noùi veà caùc vieäc: Daâm duïc, thuaän daâm duïc, noùi uùp môû, noùi quanh co, noùi vôùi ngöôøi mang thöù hai. Daâm duïc: Nhö noùi: “Naøy chò, chuùng ta cuøng laøm vieäc aáy”. Ñoù goïi laø daâm duïc. Thuaän daâm duïc: Neáu Tyø-kheo noùi vôùi ngöôøi nöõ: “Muoán ñöôïc caùc vaät nhö con trai, thoa höông, voøng hoa, y phuïc, anh laïc, thì phaûi laøm vieäc aáy”, ñoù goïi laø thuaän daâm duïc. Noùi uùp môû: Neáu Tyø-kheo ñeán ngöôøi nöõ noùi uùp môû: “Naøy chò, ñeán taém, ñeán aên traùi caây, ñeán naën ra chaát ñoäc”, noùi nhöõng lôøi boùng gioù nhö vaäy, thì goïi laø noùi uùp môû. Noùi quanh co: Neáu Tyø-kheo coù tình yù vôùi moät phuï nöõ naøy, roài höôùng veà ngöôøi nöõ khaùc noùi veà taùm choã, maø phuï nöõ naøy bieát Tyø-kheo coù tình yù ñoái vôùi mình, thì Tyø-kheo aáy phaïm taùm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nhöng neáu ngöôøi phuï nöõ aáy khoâng bieát, thì Tyø-kheo phaïm saùu toäi Thaâu-lan-giaù, hai toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo coù taâm duïc ñoái vôùi moät phuï nöõ, roài höôùng ñeán chính phuï nöõ naøy khen cheâ taùm boä phaän cuûa nhöõng phuï nöõ khaùc, maø ngöôøi nöõ naøy bieát Tyø-kheo coù tình yù ñoái vôùi mình, thì Tyø-kheo aáy phaïm taùm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nhöng neáu ngöôøi phuï nöõ naøy khoâng bieát, thì Tyø-kheo phaïm saùu toäi Thaâu-lan-giaù, hai toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo coù tình yù ñoái vôùi moät phuï nöõ, roài höôùng ñeán ngöôøi

952 BOÄ LUAÄT 1

nöõ naøy noùi veà taùm boä phaän cuûa keû hoaøng moân, maø ngöôøi nöõ naøy bieát Tyø-kheo coù tình yù ñoái vôùi mình, thì Tyø-kheo phaïm taùm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nhöng neáu ngöôøi phuï nöõ aáy khoâng bieát thì Tyø-kheo phaïm saùu toäi Thaâu-lan-giaù vaø hai toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo coù tình yù ñoái vôùi moät phuï nöõ, roài tôùi noùi vôùi ngöôøi phuï nöõ aáy veà taùm boä phaän cuûa

ngöôøi ñaøn oâng, maø ngöôøi phuï nöõ aáy bieát Tyø-kheo coù tình yù vôùi mình, thì Tyø-kheo phaïm taùm toäi Taêng-giaø-baø-thi- sa. Nhöng neáu ngöôøi phuï nöõ aáy khoâng bieát thì Tyø-kheo phaïm saùu toäi Thaâu-lan-giaù, hai toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo coù tình yù vôùi moät ngöôøi hoaøng moân, roài höôùng ñeán nhöõng hoaøng moân khaùc khen taùm boä phaän cuûa hoï, maø ngöôøi hoaøng moân aáy bieát Tyø-kheo coù tình yù vôùi mình thì Tyø-kheo phaïm taùm toäi Thaâu-lan- giaù. Nhöng neáu ngöôøi hoaøng moân aáy khoâng bieát thì thì Tyø-kheo phaïm saùu toäi Vieät-tyø-ni, hai toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo coù tình yù vôùi moät ngöôøi hoaøng moân, roài höôùng ñeán ngöôøi hoaøng moân aáy khen cheâ taùm boä phaän cuûa nhöõng hoaøng moân khaùc, maø ngöôøi hoaøng moân aáy bieát Tyø-kheo coù tình yù vôùi mình, thì Tyø-kheo phaïm taùm toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng neáu khoâng bieát thì phaïm saùu toäi Vieät-tyø-ni, hai toäi Thaâu- lan-giaù. Neáu Tyø-kheo coù tình yù vôùi moät ngöôøi hoaøng moân, roài höôùng ñeán ngöôøi hoaøng moân aáy khen cheâ veà taùm boä phaän cuûa phuï nöõ, maø ngöôøi hoaøng moân aáy bieát Tyø-kheo coù tình yù vôùi mình thì Tyø-kheo phaïm taùm toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng neáu ngöôøi hoaøng moân aáy khoâng bieát thì Tyø-kheo phaïm saùu toäi Vieät-tyø-ni, hai toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo coù tình yù vôùi moät ngöôøi hoaøng moân, roài höôùng ñeán ngöôøi hoaøng moân aáy khen cheâ taùm boä phaän cuûa ñaøn oâng, maø ngöôøi hoaøng moân aáy bieát Tyø-kheo coù tình yù vôùi mình, thì Tyø-kheo phaïm taùm toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng neáu khoâng bieát thì phaïm saùu toäi Vieät-tyø-ni, hai toäi Thaâu- lan-giaù. Neáu Tyø-kheo coù tình yù vôùi moät ngöôøi ñaøn oâng, roài höôùng ñeán ngöôøi ñaøn oâng khaùc khen cheâ taùm boä phaän cuûa hoï, maø ngöôøi ñaøn oâng aáy bieát Tyø-kheo coù tình yù vôùi mình thì Tyø-kheo phaïm taùm toäi Vieät-tyø-ni.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 5 953

Nhöng neáu khoâng bieát, thì phaïm saùu toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái vaø hai toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo coù tình yù vôùi moät ngöôøi ñaøn oâng, roài höôùng ñeán ngöôøi ñaøn oâng aáy khen cheâ taùm boä phaän cuûa nhöõng ngöôøi ñaøn oâng khaùc, maø ngöôøi ñaøn oâng aáy bieát Tyø-kheo coù tình yù vôùi mình, thì Tyø-kheo phaïm taùm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu khoâng bieát thì phaïm saùu toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái vaø hai toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo coù tình yù vôùi moät ngöôøi ñaøn oâng, roài höôùng ñeán ngöôøi ñaøn oâng aáy khen cheâ taùm boä phaän cuûa phuï nöõ, maø ngöôøi ñaøn oâng aáy bieát Tyø-kheo coù tình yù vôùi mình, thì Tyø-kheo phaïm taùm toäi Vieät-tyø- ni. Nhöng neáu khoâng bieát, thì phaïm saùu toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái vaø hai toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo coù tình yù vôùi moät ngöôøi ñaøn oâng, roài höôùng ñeán ngöôøi ñaøn oâng aáy noùi veà taùm boä phaän cuûa ngöôøi hoaøng moân, maø ngöôøi ñaøn oâng aáy bieát Tyø-kheo coù tình yù vôùi mình, thì Tyø-kheo phaïm taùm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu khoâng bieát, thì phaïm saùu toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái vaø hai toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø noùi quanh co. Noùi vôùi ngöôøi mang thai: Neáu phuï nöõ coù thai ñeán chuøa leã Tyø- kheo, roài Tyø-kheo noùi vôùi hoï: “OÂi, oâi, Öu-baø-di! Ngöôi ñaõ môû cöûa, ñaõ thoï nhieãm saéc. Ngöôi suoát ñeâm khoâng nguû,

taïo nghieäp baát tònh. Ñoù chaúng phaûi laø phaïm haïnh, maø laø keát quaû cuûa söï daâm duïc". Neáu noùi nhö vaäy, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ñoù goïi laø noùi vôùi ngöôøi mang thöù hai. Toùm laïi, neáu Tyø-kheo khen cheâ tröôùc maët phuï nöõ thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Khen cheâ tröôùc maët hoaøng moân thì phaïm toäi Thaâu- lan-giaù; khen cheâ tröôùc maët ñaøn oâng, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu höôùng ñeán khaån Na-la caùi, khæ caùi maø noùi, thì phaïm toäi Thaâu- lan-giaù; höôùng ñeán nhöõng suùc sinh caùi khaùc noùi, thì phaïm toäi Vieät-tyø- ni. Neáu noùi ôû beân caïnh phuï nöõ, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa; beân caïnh hoaøng moân, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù; beân caïnh ñaøn oâng, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Laïi coù tröôøng hôïp Tyø-kheo khen cheâ beân caïnh phuï nöõ thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù; beân caïnh hoaøng moân, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni; beân caïnh

ñaøn oâng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Laïi coù tröôøng hôïp Tyø-kheo khen cheâ beân caïnh phuï nöõ thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni, beân caïnh hoaøng moân thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái; beân caïnh ñaøn oâng thì khoâng coù toäi. Laïi coù tröôøng hôïp Tyø-kheo khen cheâ beân caïnh phuï nöõ thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái; beân caïnh hoaøng moân vaø ñaøn oâng thì khoâng coù toäi. Theá neân noùi: - Neáu Tyø-kheo ñeå tö töôûng daâm duïc xaâm chieám taâm hoàn, roài noùi vôùi phuï nöõ nhöõng lôøi thoâ aùc theo caùch daâm duïc cuûa thanh thieáu nieân nam nöõ, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa.(Heát giôùi Taêng taøn thöù ba)

4. GIÔÙI YEÂU CAÀU NGÖÔØI NÖÕ HIEÁN THAÂN Baáy giôø, Phaät truù taïi thaønh Xaù-veä noùi roäng nhö treân. Khi aáy, Tröôûng laõo Öu-ñaø-di coù moät ngöôøi baïn Baø-la-moân coá cöïu, oâng noùi vôùi Tröôûng laõo: "Toâi coù coâng vieäc saép ñi xa, Tröôûng laõo coù theå thöôøng lui tôùi chaêm soùc giuùp vôï con toâi ôû nhaø khoâng?". Öu-ñaø-di noùi: "Naøy Baø- la-moân! OÂng khoâng uûy thaùc, toâi cuõng phaûi troâng nom, huoáng gì ñaõ ñöôïc oâng uûy thaùc". Theá roài, Baø-la-moân ra ñi. Baáy giôø, Öu-ñaø-di beøn khoaùc y, caàm baùt ñi ñeán nhaø Baø-la-moân. Vôï Baø-la-moân troâng thaáy Tröôûng laõo Öu-ñaø-di ñeán lieàn ra nghinh tieáp, cung kính noùi: "Laønh thay sö phuï! Ñaõ laâu ngaøy khoâng gaëp, nay laïi haï coá ñeán ñaây, xin môøi thaày vaøo ngoài chôi". Öu-ñaø-di lieàn böôùc vaøo, ngoài xong beøn noùi: "Laâu ngaøy laém toâi môùi ñeán, hoâm nay baø coù gì cuùng döôøng toâi khoâng?". Vôï Baø-la-moân noùi: "Coù raát nhieàu thöùc aåm thöïc, tuøy thaày ñoøi thöù gì toâi seõ cuùng döôøng taát caû". Öu-ñaø-di noùi: "Caùc thöù aåm thöïc aáy toâi ñeàu ñaõ nhaän ñöôïc taïi nhöõng nhaø tín taâm khaùc roài, nhöng caùi maø ngöôøi xuaát gia chuùng toâi khoù ñöôïc, thì baø ñöôïc moät caùch töï nhieân, vaäy haõy ñem caùi aáy ra hieán ta". Vôïi Baø-la-moân noùi: "Khoâng bieát caùi maø ngöôøi xuaát gia khoù ñöôïc laø vaät gì maø toâi laïi ñöôïc moät caùch töï nhieân, xin thaày noùi roõ cho bieát? Neáu nhaø toâi coù thì toâi seõ ñem ñeán cho thaày, nhöôïc baèng trong nhaø khoâng coù, thì toâi seõ ñi tìm kieám choã khaùc ñeå bieáu thaày". Öu-ñaø-di

noùi: “Baø ñaõ bieát roõ vieäc aáy, chöù laøm gì maø khoâng bieát! Baø ña tình xaûo traù nhö keû troäm coù boán maét, vieäc gì maø baø khoâng bieát”. Vôi Baø- la-moân noùi: “Toâi thaät khoâng bieát, xin thaày noùi roõ ñieàu ñoù. Neáu trong nhaø toâi coù, toâi seõ ñem bieáu thaày. Neáu trong nhaø khoâng coù, toâi seõ ñi tìm choã khaùc mua bieáu thaày. Thaày caàn vaät ñoù ñeå laøm gì?”. Öu-ñaø-di noùi: “Baø dö bieát vieäc aáy. Ñoù laø caùch cuùng döôøng ñeä nhaát, töùc laø vieäc thoâng giao (giao hoan). Nghóa laø ñem vieäc tuøy thuaän daâm duïc cuùng döôøng cho ñaùm

Sa-moân trì giôùi, laøm vieäc thieän, tu phaïm haïnh nhö chuùng toâi”. Khi aáy, trong soá caùc baø vôï cuûa oâng Baø-la-moân, coù ngöôøi coøn treû caûm thaáy hoå theïn lieàn cuùi ñaàu laëng leõ boû ñi, ai naáy trôû veà phoøng mình. Coøn nhöõng ngöôøi trung nieân cuõng thaáy xaáu hoå, nhöng ñeàu cuùi ñaàu maø ñöùng im laëng. Rieâng nhöõng ngöôøi giaø caû lieàn maéng: “Thaày Öu-ñaø-di! Ñoù chaúng phaûi laø vieäc thieän, thaày khoâng neân noùi nhöõng lôøi saøm sôõ nhö theá. Ñaây laø nhaø cuûa Baø-la-moân chöù ñaâu phaûi laø nhaø cuûa daâm nöõ? Chuùng toâi seõ ñem vieäc naøy baïch vôùi caùc Tyø-kheo”. Öu-ñaø-di noùi: “Baïch hay khoâng baïch tuøy yù caùc ngöôi”. Noùi theá roài, thaày lieàn boû ñi. Sau khi rôøi khoûi nhaø aáy, thaày lieàn ñi vaøo nhaø cuûa caùc daâm nöõ. Ñaùm daâm nöõ thaáy thaày ñeán ñeàu ñöùng daäy tieáp ñoùn, cung kính chaøo hoûi: “Laønh thay sö phuï Öu-ñaø-di! Ñaõ laâu ngaøy khoâng gaëp, hoâm nay boãng nhieân haï coá ñeán ñaây”. Lieàn môøi vaøo gheá ngoài. Öu-ñaø-di noùi: “Raát ít khi toâi ñeán, hoâm nay caùc coâ coù chuùt ít gì cuùng döôøng toâi khoâng?”. Caùc daâm nöõ noùi: “Coù caùc thöùc aåm thöïc, tuøy thaày caàn thöù gì, yeâu caàu thöù gì, chuùng toâi seõ daâng hieán taát caû”. Öu-ñaø-di noùi: “Caùc thöù aåm thöïc aáy toâi ñaõ nhaän ñöôïc taïi nhöõng nhaø coù tín taâm khaùc roài, nhöng caùi maø nhöõng ngöôøi xuaát gia chuùng toâi khoù coù ñöôïc, thì caùc coâ ñöôïc moät caùch töï nhieân, vaäy haõy ñem cho toâi laø toát nhaát”. Caùc daâm nöõ noùi: “Nay chuùng toâi khoâng bieát vaät gì maø ngöôøi xuaát gia khoù ñöôïc, xin thaày haõy noùi cho bieát. Neáu trong nhaø coù thì chuùng toâi seõ ñem cho thaày; neáu trong nhaø khoâng coù thì chuùng toâi seõ ñeán nhöõng nôi khaùc tìm kieám ñeå daâng cho thaày”. Öu-ñaø-di noùi: “Caùc coâ ñaõ bieát vieäc aáy roài, chöù sao khoâng bieát. Caùc coâ ña tình xaûo traù nhö teân troäm coù boán maét, sao laïi khoâng bieát”. Thaày noùi nhö theá ñeán ba laàn maø boïn daâm nöõ vaãn baûo laø khoâng bieát. Öu-ñaø-di laïi noùi: “Caùc coâ bieát roõ vieäc aáy roài chöù sao laïi khoâng bieát? Ñoù laø caùch cuùng döôøng ñeä nhaát, töùc laø vieäc thoâng giao. Nghóa laø ñem söï tuøy thuaän daâm duïc cuùng döôøng cho nhöõng Sa-moân trì giôùi, laøm vieäc thieän, tu phaïm haïnh nhö chuùng toâi”. Baáy giôø, nhöõng ngöôøi treû tuoåi trong caùc daâm nöõ lieàn voã tay cöôøi aàm leân. Nhöõng ngöôøi trung nieân lieàn noùi: “Ngheà sinh soáng chính cuûa chuùng toâi laø naèm ngöûa, neáu thaày laø nam töû thì cöù ñeán”. Coøn nhöõng ngöôøi giaø caû thì noùi: “Thaày Öu-ñaø-di, tuy chuùng toâi laáy vieäc ñoù laøm keá möu sinh, nhöng chaúng leõ thaày khoâng giöõ gìn phaùp Sa-moân sao? Chuùng toâi seõ ñem vieäc naøy baïch vôùi caùc Tyø-kheo”.Öu-ñaø-di noùi: “Baïch hay khoâng baïch tuøy yù caùc ngöôi”. Noùi theá

roài, thaày lieàn boû ñi. Sau ñoù, ñaùm daâm nöõ beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo lieàn ñem vieäc aáy baïch ñaày ñuû vôùi Phaät. Phaät daïy: “Haõy goïi Öu-ñaø-di ñeán”. Khi thaày ñeán roài, Phaät lieàn

ñem vieäc treân hoûi roõ Öu-ñaø-di: “OÂng coù thaät nhö theá chaêng?”. Ñaùp: “Coù thaät nhö theá, baïch Theá Toân”. Phaät lieàn khieån traùch: “Öu-ñaø-di! OÂng haù khoâng töøng nghe Ta duøng nhieàu nhaân duyeân ñeå quôû traùch daâm duïc, duøng nhieàu nhaân duyeân ñeå khen ngôïi ly duïc laø gì? Vì sao oâng laøm moät vieäc xaáu, baát thieän nhö theá? Öu-ñaø-di! Ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi ta daïy, khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc”. Theá roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø- kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi. - Neáu Tyø-kheo ñeå tö töôûng daâm duïc xaâm chieám taâm hoàn roài ôû tröôùc maët nhöõng ngöôøi nöõ khen ngôïi vieäc ñem thaân mình ra cuùng döôøng nhö sau: “Naøy chò em, haõy ñem vieäc daâm duïc cuùng döôøng cho toâi, vì toâi laø Sa-moân trì giôùi, laøm vieäc thieän, tu phaïm haïnh”. Neáu taùn thaùn nhö theá, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. GIAÛI THÍCH: Khen ngôïi söï cuùng döôøng chính thaân mình: Neáu Tyø-kheo töï khen thaân mình: “Naøy chò em, toâi laø Sa-moân trì giôùi, laøm vieäc thieän, tu phaïm haïnh, neân ñem vieäc daâm duïc cuùng döôøng cho toâi, ñoù laø vieäc cuùng döôøng baäc nhaát”, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo coù taâm nhieãm oâ, ñöùng tröôùc ngöôøi nöõ maø noùi vôùi hoï: “Neáu ngöôi muoán ñöôïc vieäc toái thaéng ñeä nhaát, töï taïi, ñaïi töï taïi, khoâng coù gì so saùnh ñöôïc, khoâng coù gì töông töï, ñöôïc söï toái thaéng, ñöôïc sôû tröôøng, ñöôïc söï giaûi thoaùt , ñöôïc caùi khoâng coù gì saùnh baèng, ñöôïc caùi khoâng coù gì töông töï, baûn thaân khoâng beänh, meï khoâng beänh, cha khoâng beänh, baø con khoâng beänh, quyeán thuoäc khoâng beänh, ñöôïc phuùc ñöùc danh döï, nhieàu ngöôøi thöông, nhieàu ngöôøi nhôù töông, nhieàu ngöôøi hoan hyû, nhieàu ngöôøi troïng thò, ñöôïc Tröôøng-thoï, ñöôïc saéc ñeïp, ñöôïc an laïc, ñöôïc theá löïc, ñöôïc quyeán thuoäc, ñöôïc coõi thieän, ñöôïc coõi trôøi Ba Möôi Ba, ñöôïc laøm vôï cuûa Thieân ñeá, ñöôïc thieân nhaõn thanh tònh, hai traùi tai thoøng xuoáng v.v... thì neân ñem vieäc ñoù phuïng söï cho haøng Sa-moân trì giôùi, laøm vieäc thieän, tu phaïm haïnh nhö chuùng toâi, ñoàng thôøi cung kính, toân troïng, ngöôõng voïng cuùng döôøng khoâng nuoái tieác, thoaûi maùi, raát thoaûi maùi, tuøy thuaän laáy, tuøy thuaän nhaän”. Trong ba möôi vieäc ñoù, möôøi vieäc ñaàu tieân moãi vieäc phaïm moät toäi Vieät-tyø-ni. Taùm vieäc keá tieáp, moãi vieäc phaïm moät toäi Thaâu-lan-giaù. Möôøi hai vieäc sau cuøng, moãi vieäc phaïm moät toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm duïc, muoán höôùng ñeán ngöôøi naøy maø laïi

höôùng ñeán nhöõng ngöôøi khaùc, muoán höôùng ñeán nhöõng ngöôøi khaùc maø laïi höôùng ñeán ngöôøi naøy, muoán höôùng ñeán ngöôøi naøy, roài höôùng ñeán

ngöôøi naøy, muoán höôùng nhöõng ngöôøi khaùc, roài höôùng ñeán nhöõng ngöôøi khaùc... Hoaëc Tyø-kheo ñoái vôùi ngöôøi nöõ khôûi taâm duïc maø laïi höôùng ñeán hoaøng moân noùi töø vieäc thöù nhaát ñeán tuøy thuaän nhaän, thì trong ba möôi vieäc ñoù, möôøi vieäc ñaàu tieân phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái, taùm vieäc keá tieáp phaïm toäi Vieät-tyø-ni, möôøi hai vieäc sau cuøng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo coù taâm duïc ñoái vôùi ngöôøi hoaøng moân, maø höôùng ñeán ngöôøi nöõ noùi vieäc thöù nhaát cho ñeán tuøy thuaän nhaän, thì trong ba möôi vieäc ñoù, möôøi vieäc ñaàu phaïm toäi Vieät-tyø-ni, taùm vieäc keá tieáp phaïm toäi Thaâu-lan-giaù, trong möôøi hai vieäc sau cuøng phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi- sa. Ngöôøi nöõ ñoái vôùi ngöôøi nöõ cuõng nhö theá. Neáu Tyø-kheo coù taâm duïc ñoái vôùi ngöôøi hoaøng moân, roài höôùng ñeán ngöôøi hoaøng moân noùi vieäc thöù nhaát cho ñeán noùi “Tuøy thuaän thoï nhaän”. Trong ba möôi vieäc ñoù, möôøi vieäc ñaàu tieân phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái; trong taùm vieäc tieáp sau ñoù phaïm toäi Vieät-tyø-ni; trong möôøi hai vieäc cuoái cuøng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø-kheo coù taâm duïc ñoái vôùi ngöôøi nöõ maø höôùng ñeán ngöôøi nam noùi vieäc thöù nhaát cho ñeán noùi: “Tuøy thuaän thoï nhaän”, thì trong ba möôi vieäc ñoù, möôøi vieäc ñaàu tieân vaø taùm vieäc tieáp theo, phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái; trong möôøi hai vieäc sau cuøng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo coù taâm duïc ñoái vôùi ngöôøi nam maø höôùng ñeán ngöôøi nöõ noùi vieäc thöù nhaát cho ñeán noùi “Tuøy thuaän thoï nhaän” thì trong ba möôi vieäc ñoù, möôøi vieäc ñaàu tieân phaïm toäi Vieät-tyø-ni; taùm vieäc keá tieáp phaïm toäi Thaâu-lan-giaù; trong möôøi hai vieäc sau cuøng phaïm toäi Taêng-giaø-baø- thi-sa. Ngöôøi nöõ ñoái vôùi ngöôøi nöõ cuõng nhö theá. Neáu Tyø-kheo khôûi taâm duïc ñoái vôùi ngöôøi nam, roài höôùng ñeán ngöôøi nam noùi vieäc thöù nhaát cho ñeán noùi “Tuøy thuaän thoï nhaän” thì trong ba möôi vieäc ñoù, möôøi vieäc ñaàu vaø taùm vieäc tieáp theo phaïm toäi Vieät- tyø-ni taâm nieäm saùm hoái; möôøi hai vieäc sau cuøng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaøng moân, vaø ñaøn oâng trong boán caâu cuõng nhö vaäy. Neáu ñoái vôùi ngöôøi nöõ maø khen ngôïi vieäc ñem thaân cuùng döôøng cho mình, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu ñoái vôùi hoaøng moân thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù; ñoái vôùi ñaøn oâng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni; ñoái vôùi Khaån Na-la caùi, khæ caùi, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù; ñoái vôùi suùc sinh gioáng caùi, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni.

958 BOÄ LUAÄT 1

Neáu Tyø-kheo... beân caïnh ngöôøi nöõ thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi- sa; beân caïnh hoaøng moân thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù; beân caïnh ñaøn oâng, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Laïi coù tröôøng hôïp: Neáu Tyø-kheo... beân caïnh phuï nöõ, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù; beân caïnh hoaøng moân thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni; beân caïnh ñaøn oâng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Laïi coù tröôøng hôïp: neáu Tyø-kheo... beân caïnh ngöôøi nöõ thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni; beân caïnh hoaøng moân thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái; beân caïnh nam giôùi, thì khoâng phaïm. Laïi coù tröôøng hôïp: Neáu Tyø-kheo... beân caïnh phuï nöõ, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái; beân caïnh hoaøng moân vaø nam

giôùi, thì khoâng coù toäi. Theá neân, Ñöùc Theá Toân noùi: - Neáu Tyø-kheo ñeå cho tình duïc xaâm chieám taâm hoàn, roài ñöùng tröôùc ngöôøi nöõ ca ngôïi vieäc hoï ñem thaân cuùng döôøng cho mình: “Naøy chò em! Haõy ñem vieäc daâm duïc cuùng döôøng cho toâi vì toâi laø haøng Sa-moân trì giôùi, laøm vieäc thieän, tu phaïm haïnh”. Neáu ca ngôïi nhö theá, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. (Heát giôùi Taêng taøn thöù tö)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 6 959

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
QUYEÅN 6
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 2: NOÙI VEÀ 13 PHAÙP TAÊNG TAØN (Tieáp Theo)

5. GIÔÙI LAØM MAI MOÁI Khi Phaät an truù ôû taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù Tröôûng laõo Tyø-kheo teân Ca-la, ñeán giôø khaát thöïc, thaày beøn khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh tuaàn töï khaát thöïc, ñi vaøo moät gia ñình nhaø noâng, ngöôøi meï trong gia ñình töø xa troâng thaáy Tröôûng laõo Ca-la ñeán, lieàn ñöùng daäy ra ñoùn tieáp, cung kính chaøo hoûi: - Laønh thay sö phuï môùi ñeán, ñaõ laâu ngaøy khoâng gaëp, xin ñöøng coi xa laï nhö nhöõng nhaø khaùc, maø haõy xem nhö nhaø mình, môøi thaày vaøo ngoài chôi. Ca-la lieàn vaøo ngoài, khi aáy ngöôøi meï ñaûnh leã döôùi chaân Ca-la xong, lieàn ñöùng qua moät beân. Tieáp theo toaøn gia nam nöõ cuõng ñeàu ra ñaûnh leã chaân Ca-la, roài ñöùng qua moät beân. Sau cuøng, coù moät caäu con trai luoáng tuoåi cuõng ñeán ñaûnh leã chaân Ca-la, roài ñöùng sang moät beân. Ca-la hoûi chuû nhaø: “Caäu naøy laø con ai vaäy?”. Ngöôøi meï ñaùp: “Noù laø con trai toâi”. Ca-la beøn hoûi: “Ñaõ laäp gia ñình chöa?”. Ñaùp: “Chöa laäp gia ñình”. Ca-la noùi: “Neân cöôùi vôï cho noù, khoâng neân ñeå ñi ra ngoaøi, laøm nhöõng vieäc toäi loãi, xaáu xa”. Ca-la laïi hoûi: “Ñaõ choïn ñöôïc nôi naøo thích hôïp chöa?”. Ñaùp: “Coù moät nhaø kia coù moät ngöôøi con gaùi, toâi ñaõ nhôø ngöôøi mai moái ñeán hoûi cöôùi maø khoâng ñöôïc”. Laïi hoûi: “Vì sao khoâng ñöôïc?”, Ñaùp: “Hoï noùi nhö sau: Toâi muoán khoâng coù con trai maø thaønh coù con trai, khoâng coù con gaùi maø thaønh coù con gaùi. Toâi ñöa ra moät ñieàu kieän: Ngöôøi ñoù vöøa laø reå toâi maø cuõng vöøa laø con trai toâi, thì toâi môùi gaû con gaùi”.

960 BOÄ LUAÄT 1

Roài baø tieáp: “Toâi nay ñaâu coù theå vì con gaùi hoï maø ñeå cho con mình ñi ôû reå”. Ca-la noùi: “Nhö lôøi baø noùi thì keû ñoù laø ngöôøi ngu. Ai laïi vì con gaùi maø boû maát con mình. Nhö ngöôøi ta thöôøng noùi: “Heã laø con gaùi thì phaûi ñi ñeán nhaø ngöôøi khaùc. Duø sinh trong gia ñình hoaøng toäc, thì theo luaät hoân nhaân, cuõng phaûi ra ñi, nhö baø ngaøy tröôùc cuõng töø beân ngoaøi maø ñeán ñaây. Nhöng toâi cuõng coù ra vaøo nhaø aáy, toâi seõ vì con trai baø maø caàu xin giuùp cho”. Baø aáy lieàn ñaùp: “Laønh thay sö phuï”. Theá roài Tyø-kheo Ca-la beøn rôøi nhaø naøy, ñi ñeán nhaø kia. Baø meï cuûa gia ñình aáy troâng thaáy Ca-la ñeán, lieàn böôùc ra nghinh tieáp, cung kính chaøo hoûi: “Laønh thay sö phuï môùi ñeán, ñaõ laâu ngaøy khoâng ñöôïc thaêm hoûi. Xin thaày ñöøng coi xa laï nhö nhöõng nhaø khaùc, maø haõy xem nhaø con nhö nhaø cuûa thaày, môøi thaày vaøo ngoài chôi”. Khi ngoài xong, baø beøn ñaûnh leã döôùi chaân Ca-la, roài ñöùng qua moät beân. Sau ñoù toaøn gia nam nöõ cuõng böôùc ra ñaûnh leã döôùi chaân thaày, roài ñöùng sang moät beân, Cuoái cuøng coù moät ngöôøi con gaùi luoáng tuoåi, ñi ñeán ñaûnh leã döôùi chaân Ca-la. Ca-la hoûi baø chuû: “Ñaây laø con gaùi nhaø ai?”. Baø chuû ñaùp: “Con gaùi toâi ñaáy”. Laïi hoûi: “Ñaõ gaû choàng chöa?” Ñaùp: “Chöa gaû choàng”. Ca-la noùi: “Neân saép ñaët sôùm, ñöøng ñeå noù ñi ra beân ngoaøi maø ruûi ro xaûy ra nhöõng chuyeän khoâng hay”. Roài Ca-la laïi hoûi: “Ñaõ coù ai ñeán xin cöôùi chöa?”. Ñaùp: “Coù moät gia ñình kia ñeán xin cöôùi maø khoâng gaû”. Hoûi: “Vì sao khoâng gaû?”. Ñaùp: “Thöa thaày, toâi muoán raèng khoâng coù con trai maø thaønh coù con trai, khoâng coù con gaùi maø thaønh coù con gaùi. Toâi coù moät ñieàu kieän: Choàng noù vöøa laø chaøng reå maø cuõng vöøa laø con trai toâi, ñeán nhaø toâi ôû, thì toâi môùi chòu gaû noù. Nay toâi leõ naøo vì con trai ngöôøi ta maø ñeå cho con gaùi mình rôøi khoûi nhaø”. Ca-la noùi: “Thaät laø quaùi gôõ! Baø laø keû ngu si, Xöa nay coù nghe ai noùi gaû con trai cho con gaùi bao giôø! Nhö baø ngaøy tröôùc vì sao laïi ñeán nhaø ngöôøi khaùc? Mieäng ñôøi thöôøng noùi: “Sinh con gaùi thì phaûi gaû choàng. Duø sinh trong gia ñình hoaøng toäc, thì theo luaät hoân nhaân cuõng phaûi rôøi khoûi nhaø. Nhöng gia ñình chaøng trai kia voán laø thí chuû cuûa toâi. Baø gaû con gaùi cho hoï thì coù theå ñöôïc giaøu sang sung söôùng”. Baø meï lieàn hoûi: “YÙ thaày muoán nhö vaäy sao?”

Ñaùp: “Muoán nhö vaäy”. Baø lieàn ñoàng yù. Theá roài, Ca-la trôû veà laïi nhaø trai, noùi vôùi baø chuû nhaø: “Nhaø gaùi ñaõ ñoàng yù roài, nhöõng gì caàn laøm haõy laøm ngay ñi”. Khi aáy, caû hai gia ñình ñeàu giaøu coù, neân hoï ñöa leã vaät qua laïi, roài cöû haønh hoân leã vaø ngöôøi con gaùi ñi veà nhaø choàng. Nhöng sau ñoù do coâng vieäc cöïc nhoïc maø haèng ngaøy coâ ta sinh ra meät moûi, naèm nguû ñeán khi maët trôøi moïc. Baø meï choàng ñeán goïi: “Vì sao khoâng daäy. Maøy khoâng bieát pheùp taéc cuûa ngöôøi vôï laø phaûi daäy sôùm queùt töôùc, laøm coâng vieäc vaø troâng nom khaùch khöùa sao?”. Baø nhaéc nhôû ñeán laàn thöù ba maø coâ vaãn khoâng nghe lôøi. Cho neân baø raát ñau khoå, chaùn naûn, than phieàn: - Vì oâng Ca-la maø ta phaûi chuoác laáy noãi khoå naøy, oâng ñaõ tìm cho ta moät vaät khoâng coù tay chaân. Baáy giôø, coâ vôï treû cuõng khoùc loùc than thôû: “Vì oâng Ca-la maø

ta phaûi chòu ñöïng noãi khoå naøy, vì sao maø ñem ta vöùt vaøo trong haàm löûa". Khi aáy, ngöôøi meï cuûa coâ gaùi nghe ñöôïc, cuõng giaän döõ noùi: "Con gaùi ta ôû nhaø dòu daøng vui veû, ít vieäc, ngaøy nay ôû nhaø choàng nhieàu vieäc lao khoå, suoát ngaøy khoùc loùc. Vì sao oâng Ca-la laïi ñem con gaùi ta neùm vaøo moät gia ñình teä aùc nhö theá?". Keát cuoäc Tyø-kheo Ca-la laøm cho caû hai nhaø ñeàu töùc giaän. Caùc Tyø-kheo beøn ñem nhaân duyeân aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Theá Toân lieàn baûo goïi Tyø-kheo Ca-la ñeán. Hoï lieàn goïi ñeán. Phaät beøn hoûi Ca-la: "OÂng coù laøm vieäc ñoù thaät chaêng?". Ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân". Phaät noùi: "Ca-la, oâng khoâng töøng nghe ta duøng voâ soá phöông tieän ñeå cheâ traùch vieäc hoøa hôïp daâm duïc, vaø duøng voâ soá phöông tieän khen ngôïi söï ly duïc laø gì? Nay vì sao oâng laïi laøm moâi giôùi cho vieäc hoøa hôïp daâm duïc? Ñoù laø vieäc aùc. Nay nhaân vì oâng maø Ta phaûi cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo". Theá roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Xaù-veä, phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: - Neáu Tyø-kheo nhaän laøm moâi giôùi cho ngöôøi khaùc ñeå ñöa ñeán hoøa hôïp daâm duïc, hoaëc cöôùi hoûi, hoaëc laø tö thoâng vôùi nhau, duø trong choác laùt thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. GIAÛI THÍCH: Söù giaû: Nhaän laøm coâng vieäc söù giaû.

962 BOÄ LUAÄT 1

Haønh: Ñi laïi. Hoøa hôïp: Hoøa hôïp nam nöõ vaäy. Vôï: Laøm vôï suoát ñôøi. Tö thoâng: Giao hoan taïm thôøi. Duø trong choác laùt: Duø cho hoï hoøa hôïp giao hoan trong khoaûnh khaéc, thì (Tyø-kheo) cuõng phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Taêng-giaø-baø-thi-sa: Nhö treân ñaõ noùi. Hoaëc ngöôøi con gaùi coâ ñoäc, khoâng cha, khoâng meï, khoâng thaân thích, hoaëc khoâng coù ai heát, hoaëc töï laäp, hoaëc nöông töïa ngöôøi khaùc, hoaëc nöông töïa thaân thích, hoaëc nöông töïa nhieàu ngöôøi... Con gaùi moà coâi meï: Ngöôøi con gaùi khoâng coù meï, nöông töïa vaøo cha maø soáng, ñoù goïi laø con gaùi moà coâi. Neáu coù ngöôøi con trai muoán xin cöôùi coâ gaùi aáy laøm vôï roài nhôø Tyø-kheo ñeán caàu hoân, maø Tyø-kheo nhaän lôøi, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán ngöôøi aáy noùi, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc ñöôïc hoaëc khoâng ñöôïc maø trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Con gaùi moà coâi cha: Coù nhöõng ngöôøi con gaùi khoâng coù cha, nöông töïa meï maø sinh soáng. Ñoù goïi laø con gaùi moà coâi cha. Neáu coù ngöôøi con trai muoán xin cöôùi coâ gaùi aáy laøm vôï, roài nhôø Tyø-kheo thay maët ñeán xin cöôùi coâ veà laøm vôï, maø Tyø-kheo nhaän laøm söù giaû cho hoï, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán nhaø aáy noùi thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc ñöôïc hoaëc khoâng ñöôïc, roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ñoái vôùi ngöôøi con gaùi khoâng coù thaân thích vaø khoâng coù ai ñeå nöông töïa cuõng nhö theá. Töï laäp: Khoâng cha, khoâng meï, khoâng baø con, töï nuoâi laáy thaân. Neáu coù ngöôøi con trai muoán cöôùi coâ gaùi naøy laøm vôï, beøn caäy Tyø- kheo ñeán noùi vôùi coâ gaùi naøy, maø Tyø-kheo nhaän laøm moâi giôùi, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán noùi vôùi coâ gaùi, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc ñöôïc hoaëc khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi

Taêng-giaø-baø-thi-sa. Soáng nöông töïa ngöôøi khaùc: Neáu coù ngöôøi con gaùi khoâng coù cha meï, soáng nöông töïa ngöôøi khaùc, roài coù ngöôøi con trai muoán cöôùi coâ ta laøm vôï, beøn caäy Tyø-kheo laøm moâi giôùi, maø Tyø-kheo nhaän lôøi, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán noùi vôùi ngöôøi aáy thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc ñöôïc hoaëc khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ngöôøi con gaùi soáng nöông töïa cha, meï vaø nhöõng ngöôøi khaùc cuõng nhö

theá. Hoaëc caùc tröôøng hôïp con trai moà coâi khoâng meï, khoâng cha, khoâng baø con, hoaøn toaøn khoâng coù ai caû, soáng töï laäp, hoaëc nöông töïa vaøo keû khaùc, hoaëc nöông töïa cha meï, hoaëc nöông töïa moïi ngöôøi. Khoâng coù meï: Neáu ñöùa con trai khoâng coù meï, nöông nhôø cha maø sinh soáng, muoán xin cöôùi moät coâ gaùi laøm vôï, beøn nhôø Tyø-kheo laøm moâi giôùi, maø Tyø-kheo nhaän laøm söù giaû thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán noùi vôùi coâ gaùi aáy, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc ñöôïc hoaëc khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Keå caû nhöõng ngöôøi khoâng coù ai ñeå nöông töïa cuõng nhö theá. Hoaëc coù caùc tröôøng hôïp: Cuøng sinh trong moät nhaø, tröôùc ñaõ giao keát, tröøng phaït, Vua thaûo khaáu, deät tô, naáu aên, laáy nöôùc, khoâng coù con, vì thöøa keá. Trong nhaø: Neáu coù ngöôøi nuoâi treû con cuûa ngöôøi khaùc, daïy doã thaønh ngöôøi, vaø trong nhaø cuõng coù moät ñöùa con gaùi ruoät ñaõ ñeán tuoåi tröôûng thaønh lieàn suy nghó: “Con gaùi ta nay ñaõ khoân lôùn, caàn phaûi cho noù laáy choàng. Ngaøy nay, ñöùa con trai naøy do ta nuoâi döôõng cuõng ñaõ tröôûng thaønh, vì sao ta khoâng ñem con gaùi mình gaû cho noù, ñeå noù trôû thaønh chaøng reå, ñoàng thôøi vöøa laø con trai ta?”. Theá nhöng ngöôøi naøy khoâng theå noùi ra ñöôïc, beøn nhôø Tyø-kheo thay theá mình noùi vôùi ñöùa con trai aáy nhö sau: “Ta ñaõ nuoâi döôõng con, cho aên hoïc thaønh töïu, nay ñaõ khoân lôùn vaø ta cuõng coù ñöùa con gaùi saép laáy choàng. Ta muoán con laøm reå ta vaø ñoàng thôøi cuõng laø con trai ta”. Neáu Tyø-kheo nhaän laøm moâi giôùi cho ngöôøi aáy, thì phaïm toäi Vieät- tyø-ni. Neáu ñeán noùi vôùi caäu aáy, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc ñöôïc hoaëc khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc giaû ñöùa con nuoâi aáy tröôùc ñoù muoán cöôùi coâ aáy, roài nhôø Tyø-kheo laøm moâi giôùi ñeán thöa vôùi cha coâ cuõng nhö theá. Cuøng sinh: Neáu coù hai anh em ruoät maø anh cheát, em muoán laáy chò daâu laøm vôï, roài nhôø Tyø-kheo laøm moâi giôùi ñeán noùi vôùi chò daâu... cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø- thi-sa. Tröôùc ñaõ giao keát: Neáu coù moät chaøng trai cuøng vôùi vôï ngöôøi thoâng giao, roài ngöôøi ñaøn baø aáy noùi vôùi chaøng trai: - Neáu choàng toâi noåi giaän trò toäi toâi khoác lieät roài ñuoåi ra khoûi nhaø, thì anh haõy laáy toâi. Ñaùp: “Coù theå ñöôïc”.

Khi aáy, ngöôøi vôï ñoù coá tình xuùc naõo choàng mình, ñeå cho anh ta noåi giaän tröøng trò coâ roài ñuoåi ñi. Chaøng trai aáy bieát ñöôïc vieäc ñoù, nhöng khoâng theå

ñích thaân ñeán noùi, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi ngöôøi ñaøn baø aáy: “Coâ ñaõ bò choàng tröøng trò khoå sôû roài ñuoåi ñi, vaäy haõy ñeán vôùi toâi”, maø Tyø- kheo nhaän laøm söù giaû, cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc coù moät ngöôøi phuï nöõ thích moät ngöôøi con trai maø khoâng theå töï noùi, lieàn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi ngöôøi con trai aáy: “Toâi bò choàng tröøng phaït naëng roài ñuoåi ñi, nay muoán ñeán anh, laáy anh laøm choàng”, maø Tyø-kheo nhaän laøm söù giaû cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc coù tröôøng hôïp coù ngöôøi ñaøn baø muoán taùi hôïp vôùi choàng cuõ maø khoâng theå noùi ñöôïc, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi ngöôøi choàng aáy: “Cho toâi cuøng trôû laïi ñeå cuøng soáng beân nhau, toâi höùa seõ khoâng phaïm sai laàm nöõa”, maø Tyø-kheo nhaän laøm söù giaû, cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc coù tröôøng hôïp ngöôøi choàng muoán trôû laïi vôùi vôï cuõ maø khoâng theå töï noùi ñöôïc, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi baø aáy: “Nay cho pheùp coâ trôû veà, nhöng ñöøng coù phaïm toäi nöõa”, maø Tyø-kheo nhaän laøm söù giaû, cho ñeán ñöôïc hoaëc khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Tröøng phaït: Neáu Vua muoán cöôùi con gaùi ngöôøi ta, nhöng khoâng theå töï noùi ñöôïc, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi gia ñình aáy: “Toâi coù theå phaït gia ñình oâng, roài baét con gaùi oâng, nhöng toâi khoâng muoán theá. Neáu oâng cho con gaùi oâng cho toâi, thì coâ aáy seõ ñöôïc y phuïc, aåm thöïc vaø nhöõng vaät trang ñieåm töï nhieân khoâng thieáu thöù gì, laïi coøn ích lôïi cho nhaø oâng nöõa”, maø Tyø-kheo nhaän lôøi laøm söù giaû, cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Vua thaûo khaáu: Töùc chuùa traïi. Neáu chuùa traïi muoán laáy con gaùi ngöôøi ta, nhöng khoâng theå töï noùi, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán nhaø aáy noùi: “Toâi laø Vua trong röøng, coù theå gaây cho oâng nhöõng ñieàu baát lôïi, oâng phaûi ñöa con gaùi oâng ñeán cho toâi thì coâ aáy seõ ñöôïc y phuïc, aên uoáng vaø caùc vaät trang söùc thoaûi maùi vaø nhaø oâng cuõng ñöôïc baûo veä”, maø Tyø-kheo nhaän laøm söù giaû, cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Deät tô: Neáu coù ngöôøi quaû phuï laøm ngheà deät tô luïa ñeå sinh soáng, roài coù ngöôøi ñaøn oâng muoán cöôùi baø ta maø khoâng theå töï noùi ñöôïc, beøn

nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi baø quaû phuï aáy: “Toâi muoán laáy baø laøm vôï”. Ngöôøi quaû phuï aáy noùi: “Neáu toâi veà ñoù thì khoâng theå laøm vieäc gì khaùc maø chæ bieát deät tô thoâi, neáu coù caàn thì toâi seõ ñeán”, maø Tyø-kheo nhaän laøm söù giaû, cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Naáu aên: Coù moät ngöôøi ñaøn oâng kia muoán laáy moät quaû phuï laøm vôï, nhöng khoâng theå ñeán noùi tröïc tieáp ñöôïc, beøn caäy Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi quaû phuï aáy: “Haõy ñeán chung soáng vôùi toâi”. Quaû phuï noùi: “Toâi chæ coù theå naáu aên, ngoaøi ra khoâng theå laøm

gì khaùc, coù caàn thì toâi seõ ñeán", maø Tyø-kheo nhaän lôøi... cho ñeán hoaëc ñöôïc hoaëc khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Laáy nöôùc: Coù moät gaõ ñaøn oâng muoán hoûi cöôùi moät quaû phuï nhöng khoâng theå ñeán noùi tröïc tieáp ñöôïc, beøn caäy Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi quaû phuï: "Haõy ñeán soáng chung vôùi toâi". Quaû phuï ñaùp: "Toâi chæ coù theå laáy nöôùc, ngoaøi ra khoâng theå laøm vieäc gì khaùc, coù caàn thì toâi seõ ñeán", maø Tyø-kheo nhaän lôøi... cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Khoâng coù con: Coù moät ngöôøi ñaøn oâng khoâng coù vôï con muoán cöôùi moät quaû phuï cuõng chaúng coù choàng con gì, nhöng khoâng theå töï mình noùi ra, beøn caäy Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi quaû phuï aáy: "Hai chuùng ta ñeàu khoâng coù con caùi gì, baø haõy ñeán soáng chung cuøng toâi", maø Tyø- kheo nhaän lôøi laøm söù giaû, cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc baø quaû phuï aáy muoán laáy oâng kia nhöng khoâng theå töï mình noùi tröïc tieáp ñöôïc, beøn caäy Tyø-kheo ñeán... thì cuõng nhö vaäy. Thöøa keá gioã quaûi: Neáu coù ngöôøi ñaøn oâng ñaøn baø ñeàu khoâng coù con caùi gì, sôï sau khi cheát trôû thaønh quyû ñoùi khoâng coù ai keá thöøa, gioã quaûi, roài ngöôøi ñaøn oâng aáy muoán laáy quaû phuï ñoù nhöng khoâng theå ñeán noùi tröïc tieáp, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi baø quaû phuï: "Baø haõy ñeán soáng chung cuøng toâi. Neáu toâi cheát tröôùc hoùa thaønh quyû ñoùi thì baø cuùng quaûi toâi. Neáu baø cheát tröôùc, thì toâi seõ kî gioã baø", maø Tyø-kheo nhaän lôøi... cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc baø quaû phuï aáy muoán laáy ngöôøi ñaøn oâng ñoù cuõng nhö vaäy. Hoaëc coù caùc tröôøng hôïp: Coù ngöôøi con gaùi ñöôïc cha baûo veä, meï baûo veä, anh em baûo veä, chò em baûo veä, töï baûo veä, doøng hoï baûo veä, nhôø tieàn baïc baûo veä, hoaëc laø beù gaùi, hoaëc laø quaû phuï, hoaëc laø gaùi coù choàng...

966 BOÄ LUAÄT 1

Meï baûo veä: Coù ngöôøi con gaùi soáng nöông töïa vaøo meï, roài coù ngöôøi muoán cöôùi coâ ta, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi meï coâ: "Toâi muoán cöôùi coâ naøy laøm vôï", maø Tyø-kheo nhaän lôøi, cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Tröôøng hôïp ñöôïc cha baûo veä, anh em, chò em baûo veä cuõng nhö theá. Töï baûo veä: Coù ngöôøi con gaùi khoâng coù cha meï baø con, phaûi töï mình möu sinh vaø trì giôùi, giöõ mình. Roài coù ngöôøi con trai muoán cöôùi coâ aáy, lieàn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi... cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Doøng hoï baûo veä: Coù ngöôøi con gaùi khoâng coù cha meï, phaûi soáng nöông töïa nhöõng ngöôøi cuøng hoï haøng... cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Tieàn baïc baûo veä: Neáu coù ngöôøi con gaùi nôï tieàn ngöôøi ta maø chöa traû ñuû, roài coù ngöôøi con trai muoán cöôùi coâ aáy, beøn caäy Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi gia ñình coâ ta: "Cho toâi coâ gaùi naøy, toâi seõ thay theá ñeå traû moùn tieàn maéc nôï", maø Tyø-kheo nhaän lôøi... cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì

phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Beù gaùi, quaû phuï, ñaøn baø coù choàng cuõng nhö vaäy. Hoaëc coù caùc tröôøng hôïp: Coù ngöôøi con gaùi do duøng luùa maø ñoåi ñöôïc, hoaëc duøng tieàn mua ñöôïc, hoaëc thueâ nuoâi baèng tieàn, hoaëc thueâ nuoâi nöûa thôøi gian, hoaëc thueâ nuoâi troïn thôøi gian, hoaëc ôû moät thaùng, hoaëc ôû tuøy höùng, hoaëc do cöôùp ñöôïc, hoaëc nhaän laáy voøng hoa, khoâng coù hoï, choác laùt... Duøng luùa maø ñoåi ñöôïc: Hoaëc coù ngöôøi duøng luùa ñoåi ñöôïc coâ gaùi, roài coù chaøng trai muoán laáy coâ, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi coâ ta: “Coâ haõy laøm vôï toâi”, maø Tyø-kheo nhaän lôøi... cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Duøng tieàn mua ñöôïc: Gioáng nhö tröôøng hôïp treân. Thueâ baèng tieàn: Coù ngöôøi nuoâi con gaùi ngöôøi ta ñeå laáy tieàn coâng. Soá tieàn aáy tröø khoaûn cung caáp coâ ta, coøn thöøa thì laáy heát. Roài coù chaøng trai muoán laáy coâ aáy, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nuoâi thueâ nöûa thôøi gian hoaëc toaøn thôøi gian ñeàu nhö theá caû. ÔÛ moät thaùng: Hoaëc coù chaøng trai muoán cöôùi moät quaû phuï laøm vôï, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi quaû phuï aáy, roài quaû phuï ñaùp: “Toâi khoâng theå ôû laâu daøi ñöôïc, maø chæ coù theå ôû chöøng moät thaùng, coù caàn thì toâi seõ ñeán”... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-

baø-thi-sa. ÔÛ tuøy höùng: Coù chaøng trai muoán xin cöôùi moät quaû phuï, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi quaû phuï aáy, roài baø ta ñaùp: “Toâi khoâng theå ôû maõi ñöôïc, yù toâi chæ muoán ôû chöøng aáy thôøi gian thoâi, coù caàn thì toâi seõ ñeán”... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Do cöôùp ñöôïc: Hoaëc coù ngöôøi phaù xoùm laøng ngöôøi ta, cöôùp ñöôïc moät coâ gaùi, roài coù chaøng trai muoán xin cöôùi coâ ta, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi- sa. Do nhaän laáy voøng hoa: Coù nhöõng nöôùc coù phong tuïc: Khi con trai muoán xin cöôùi con gaùi thì phaûi sai ngöôøi ñem voøng hoa ñeán gia ñình nhaø gaùi. Neáu hoï nhaän voøng hoa, thì bieát hoï ñaõ ñoàng yù. Neáu hoï khoâng nhaän voøng hoa, thì bieát hoï khoâng ñoàng yù. Baáy giôø, nhaø trai beøn nhôø Tyø-kheo mang voøng hoa ñeán gia ñình nhaø gaùi... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ngöôøi khoâng coù hoï: Hoaëc coù chaøng trai khoâng cha, khoâng meï, khoâng baïn beø vaø moät coâ gaùi kia cuõng theá. Roài chaøng trai noï muoán caàu hoân coâ gaùi, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Trong choác laùt: Coù moät chaøng trai kia muoán thoâng giao vôùi moät coâ gaùi ñoan chaùnh trong choác laùt, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ngoû yù... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc coù caùc tröôøng hôïp: Ñaøn baø khoâng coù con, noâ tyø gaùi, ngöôøi xuaát gia, ngöôøi bò boû (ñuoåi) daâm nöõ, ngöôøi haàu daâm nöõ, daâm nöõ ñöùng ñöôøng, ngöôøi haàu daâm nöõ ñöùng ñöôøng, coâ gaùi bò vöùt boû, coâ gaùi xin ñöôïc, coâ gaùi bò thaûi hoài, haï tieàn nöõ

v.v... Ñaøn baø khoâng con: Coù nhöõng gia ñình giaøu coù, cöôùi vôï cho con luùc coøn beù. Sau ñoù, con cheát, roài naøng daâu soáng nöông töïa meï choàng cho ñeán luùc khoân lôùn. Theá roài coù chaøng trai muoán laáy coâ, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi meï choàng: “Con baø ñaõ qua ñôøi, toâi nay cuõng nhö con baø, vaäy xin baø haõy cho naøng daâu baø cho toâi. Toâi seõ cung caáp y phuïc aåm thöïc, ñeå naøng cuøng chung soáng vôùi toâi”... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì Tyø-kheo phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ngöôøi ñaøn baø noâ tyø: Nhö nhieàu quoác gia, coù tuïc leä baùn bôùt mieäng aên (cho con gaùi ñi ôû ñôï) roài coù chaøng trai muoán chuoäc coâ ta veà laøm vôï, nhöng sôï khoaûn tieàn hôi nhieàu, beøn nhôø Tyø-kheo bí maät ñem lôøi mình ñeán noùi vôùi coâ ta: “Nay toâi chuoäc coâ veà laøm noâ tyø, nhöng kyø thöïc laø ñeå

laøm vôï”... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì Tyø-kheo phaïm toäi Taêng-giaø-baø- thi-sa. Xuaát gia: Coù coâ gaùi ñoan chaùnh xuaát gia vôùi ngoaïi ñaïo, roài chaøng trai muoán cöôùi coâ ta veà laøm vôï, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeå ngoû yù... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì Tyø-kheo phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ngöôøi bò boû: Bò boû coù hai tröôøng hôïp: hoaëc baùn, hoaëc ly hoân. Baùn: Theo luaät phaùp cuûa nöôùc Pha Lôïi, heã ngöôøi vôï coù tyø veát, thì lieàn bò ñem baùn. Ly hoân: Coù nhöõng quoác gia ñöôïc luaät phaùp quy ñònh, heã vôï choàng soáng khoâng haïnh phuùc, thì beøn daãn nhau ñeán toøa aùn, mua hai laù ñôn ba ñoàng röôõi ñeå nhôø quan toøa xöû cho ly hoân. Hoaëc coù ngöôøi vôï treû tö thoâng vôùi ngöôøi khaùc, roài cuøng giao keát: “Neáu toâi ñöôïc ly hoân vôùi choàng toâi, thì toâi seõ laáy anh”. Ñaùp: “Ñöôïc ñoù”. Roài coâ ta boû tieàn ra lo kieän vaø ñöôïc ly hoân. Theá roài, chaøng trai kia nghe ñöôïc, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi vôùi coâ ta: “Coâ ñaõ ly hoân, vaäy haõy ñeán laøm vôï toâi”... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì Tyø-kheo phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc giaû coâ aáy nhôø Tyø-kheo ñem lôøi mình ñeán noùi vôùi anh ta: “Toâi ñaõ ly hoân, vaäy anh haõy cöôùi toâi”... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì Tyø-kheo phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Daâm nöõ: Coù chaøng trai nhôø Tyø-kheo moâi giôùi ñeå ñöôïc tö thoâng vôùi daâm nöõ... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Con haàu cuûa daâm nöõ: Töùc laø noâ tyø cuûa daâm nöõ, cuõng nhö tröôøng hôïp ñaõ noùi ôû treân. Daâm nöõ ñöùng ñöôøng: Coù nhöõng haïng daâm nöõ thöôøng ñoùn khaùch ôû doïc ñöôøng, roài moät chaøng trai nhôø Tyø-kheo laøm moâi giôùi ñeå mình ñöôïc tö thoâng vôùi coâ ta... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì Tyø-kheo phaïm toäi Taêng- giaø-baø-thi-sa. Con haàu cuûa daâm nöõ ñöùng ñöôøng: Tröôøng hôïp naøy cuõng nhö ôû treân. Con gaùi bò vöùt boû: Coù ngöôøi con gaùi bò ngöôøi ta hieáp daâm coù thai, roài sau ñoù xuaát gia trong haøng nguõ ngoaïi ñaïo, ñeán ngaøy maõn nguyeät, lieàn sinh ra beù gaùi. Ngöôøi meï aáy beøn ñem con boû ôû ngaõ tö ñöôøng, roài coù ngöôøi nhaët veà nuoâi döôõng cho ñeán khi khoân lôùn. Ñoaïn coù chaøng trai muoán cöôùi coâ aáy, beøn nhôø Tyø-kheo thay lôøi mình ñeán noùi giuùp... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coâ gaùi do xin ñöôïc: Coù ngöôøi nhieàu con trai maø khoâng coù con gaùi, beøn xin con gaùi ngöôøi khaùc ñem veà nuoâi döôõng ñeán

tuoåi tröôûng thaønh.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 6 969

Roài coù chaøng trai muoán cöôùi coâ ta laøm vôï, beøn nhôø Tyø-kheo ñeán noùi giuùp... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì Tyø-kheo phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi- sa. Con gaùi bò thaûi hoài: Coù ngöôøi con gaùi luùc chöa laáy choàng ñaõ tö thoâng vôùi ngöôøi khaùc, ñeán khi veà nhaø choàng, choàng bieát coâ ta khoâng phaûi ñoàng nöõ (khoâng coøn trinh), beøn ñuoåi coâ trôû veà nhaø cha meï, roài ñoøi laïi nhöõng leã vaät tröôùc kia. Theá roài, ngöôøi con trai töøng tö thoâng vôùi coâ ngaøy tröôùc nghe coâ bò truïc xuaát, beøn suy nghó: "Ngöôøi con gaùi naøy do ta maø bò truïc xuaát, vaäy ta neân nhaän laáy coâ", roài nhôø Tyø-kheo ñeán noùi vôùi cha meï coâ... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Haï tieàn nöõ: Coù chaøng trai muoán cöôùi vôï maø naïp tieàn cheo chöa ñuû, roài cha meï coâ gaùi aáy nhieàu laàn ñoøi tieàn maø chaøng trai khoâng theå traû noåi neân khoâng cöôùi ñöôïc vôï, vaø coâ gaùi aáy cuõng khoâng theå laáy choàng. Theá roài coù moät chaøng trai khaùc muoán cöôùi coâ ta, beøn nhôø Tyø-kheo ñem lôøi mình ñeán noùi vôùi cha meï coâ "Gaû coâ naøy cho toâi, toâi seõ ñöa tieàn cho oâng ñeå oâng traû laïi cho ngöôøi choàng tröôùc"... cho ñeán trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc coù moät chaøng trai hay tôù trai cuûa chaøng noùi vôùi Tyø-kheo maø Tyø-kheo nghe theo lôøi thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán noùi vôùi ngöôøi kia, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu töï mình ñeán noùi, hoaëc sai ngöôøi ñeán noùi, roài ñöôïc hay khoâng ñöôïc maø trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc coù coâ gaùi moà coâi soáng vôùi oâng baø ngoaïi, hoaëc soáng vôùi oâng baø coá ngoaïi, hoaëc soáng vôùi caäu, hoaëc soáng vôùi dì, hoaëc soáng vôùi oâng baø noäi, hoaëc soáng vôùi oâng baø coá noäi, hoaëc soáng vôùi caäu cuûa cha, hoaëc soáng vôùi dì cuûa cha, cuõng ñeàu nhö treân ñaõ noùi. Laïi coù caùc tröôøng hôïp: Noùi thaúng, noùi quanh co, ra daáu, coù theå nhaän laõnh, ra vaøo, beänh, nhaø Vua, phaùp sö, beø nhoùm, cuøng chung, phöùc taïp... Noùi thaúng: Coù moät chaøng trai muoán cöôùi con gaùi ngöôøi ta maø khoâng theå caàu hoân tröïc tieáp ñöôïc, beøn nhôø Tyø-kheo laøm mai moái, maø Tyø-kheo nhaän lôøi thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán noùi vôùi hoï, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu gia ñình nhaø gaùi noùi: "Nhaø ñoù thuoäc doøng Saùt-ñeá-lôïi, coøn toâi thuoäc Baø-la-moân, nhaø ñoù thuoäc Tyø (Pheä) Xaù, coøn toâi laø Baø-la-moân; nhaø ñoù thuoäc Thuû-ñaø-la, coøn toâi laø Baø-la-moân". Hoaëc noùi: Toâi laø Saùt-ñeá-lôïi, coøn nhaø ñoù laø Baø-la-moân. Toâi thuoäc Tyø-xaù coøn nhaø ñoù laø Baø-la-moân. Toâi laø Thuû-ñaø-la, coøn nhaø ñoù laø Baø-la-moân".

970 BOÄ LUAÄT 1

Hoaëc giaû noùi: "Nhaø ñoù laø Saùt-ñeá-lôïi, coøn toâi laø Tyø-xaù. Nhaø ñoù laø Saùt-ñeá-lôïi, coøn toâi Thuû-ñaø-la". Hoaëc noùi: "Nhaø ñoù laø Baø-la-moân, toâi cuõng laø Baø-la-moân. Nhaø ñoù laø Saùt-ñeá-lôïi, toâi cuõng laø Saùt-ñeá-lôïi. Nhaø ñoù laø Tyø-xaù, toâi cuõng laø Tyø- xaù. Hoï laø Thuû-ñaø-la, toâi cuõng laø Thuû-ñaø-la...". Neáu ñöôïc hoaëc khoâng ñöôïc, roài trôû veà baùo laïi thì phaïm toäi

Taêng- giaø-baø-thi-sa. Noùi quanh co: Coù moät chaøng trai muoán cöôùi con gaùi ngöôøi ta maø khoâng theå töï mình ñeán caàu hoân, beøn nhôø Tyø-kheo giuùp, roài Tyø-kheo noùi: “Ñöùc Theá Toân cheá giôùi, Tyø-kheo khoâng ñöôïc laøm söù giaû”. Mieäng tuy khoâng höùa, nhöng trong loøng maëc nhieân ñoàng yù, thì phaïm toäi Vieät- tyø-ni. Neáu ñeán noùi vôùi hoï thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc ñöôïc, hoaëc khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ra daáu: Coù chaøng trai muoán cöôùi con gaùi ngöôøi ta maø khoâng theå töï ñeán caàu hoân, beøn nhôø Tyø-kheo ñi giuùp, roài Tyø-kheo noùi: “Phaät cheá giôùi: Tyø-kheo khoâng ñöôïc laøm söù giaû, nhöng toâi seõ ra daáu cho anh bieát. Neáu anh thaáy toâi maëc y phuïc baån thæu caàm baùt roång vaø vôõ ngoài treân giöôøng thaáp, noùi chuyeän vôùi nhöõng boïn noâ tyøø thì neân bieát laø khoâng ñöôïc. Traùi laïi, neáu anh thaáy toâi maëc y môùi vaø saïch, caàm baùt ñeïp, ngoài treân giöôøng lôùn, mieäng noùi nhöõng chuyeän trai gaùi vôï choàng vôùi coâ gaùi aáy thì anh neân bieát ñoù laø daáu hieäu ñaõ thaønh coâng”. Neáu Tyø-kheo ra daáu nhö theá, hoaëc ñöôïc, hoaëc khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coù theå nhaän laõnh: Neáu chuùng Tyø-kheo ñoâng ñuùc, ñeán nhaø thí chuû thoï trai vaø sau khi aên xong, Öu-baø-di baïch vôùi caùc Tyø-kheo: “Toâi muoán cöôùi con gaùi cuûa nhaø kia veà laøm daâu, nhôø quyù thaày noùi giuùp giuøm toâi”. Roài caùc Tyø-kheo noùi: “Öu-baø-di! Ñöùc Theá Toân cheá giôùi: caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc laøm söù giaû”. Nhöng trong ñoù coù hai, ba Tyø-kheo laïi chaáp nhaän laøm söù giaû, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán noùi vôùi hoï, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu trôû veà baùo laïi thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Ra vaøo: Khi Tyø-kheo lui tôùi nhaø ngöôøi ta nhaän söï cuùng döôøng, roài chuû nhaø noùi: “Toâi muoán cöôùi con gaùi nhaø kia cho con trai toâi, xin Toân giaû haõy ngoû lôøi giuùp”. Tyø-kheo noùi: “Baø cho toâi aên uoáng, toâi seõ noùi giuùp cho baø”. Chuû nhaân noùi: “Khi naøo con toâi ñöôïc vôï, toâi seõ môøi Toân giaû duøng côm”. Tyø-kheo noùi: “Toâi ñaõ môû mieäng, thì khoâng gì laø khoâng thaønh coâng. Nhöng phaûi môøi côm tröôùc ñaõ”. Theá roài, chuû nhaø söûa côm,

thì Tyø-kheo phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Sau ñoù Tyø-kheo ñeán nhaø aáy noùi: “Baø coù bieát khoâng?”. Chuû nhaø hoûi: “Bieát vieäc gì?”. Tyø-kheo noùi: “Toâi coù ñieàu muoán noùi, neáu baø chòu nghe lôøi toâi, thì toâi seõ noùi”. Chuû nhaân noùi: “Nhöng haõy noùi ñi ñaõ”. Tyø- kheo noùi: “Coù ngöôøi muoán xin cöôùi con gaùi baø”. Hoûi: “Ai vaäy?”. Ñaùp: “Con trai nhaø ñoù”. Chuû nhaân noåi giaän noùi: “Thaø toâi ñem con gaùi boû vaøo trong choã nöôùc löûa toái taêm, chöù khoâng bao giôø gaû cho haïng aáy”. Neáu Tyø-kheo hoaûng sôï lieàn boû ñi, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu coâ aáy vaãn chöa laáy choàng, maø Tyø-kheo vì tröôùc ñoù khoa tröông ñeå ngöôøi ta cho aên neân caûm thaáy xaáu hoå, roài trôû veà baùo laïi raèng khoâng ñöôïc, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu coâ aáy hoaëc ñaõ ñi laáy choàng, hoaëc ñaõ cheát, roài Tyø-kheo trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Beänh: Neáu Tyø-kheo thöôøng ra vaøo moät nhaø kia, roài gia chuû noùi vôùi Tyø-kheo: “Toâi muoán cöôùi con gaùi nhaø kia cho con trai toâi, nhôø thaày

mai moái giuùp". Roài Tyø-kheo nhaän lôøi thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán noùi vôùi hoï, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu nhaø aáy noùi: "Con gaùi toâi ñang beänh, khoâng bieát soáng cheát luùc naøo". Hoaëc ngöôøi con trai kia coù beänh, roài nhaø gaùi noùi: "Con trai nhaø aáy bò beänh, khoâng bieát soáng cheát luùc naøo! Neáu gaû con cho noù, maø ruûi ro noù cheát, thì con gaùi toâi seõ thaønh quaû phuï". Tyø-kheo laïi noùi: "Heã ai maéc beänh ñeàu cheát heát caû sao?. Roài töï nhieân seõ laønh thoâi, neân gaû cho hoï ñi". Khi noùi nhö vaäy thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc ñöôïc hoaëc khoâng ñöôïc roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Vua: Neáu Vua muoán laáy con gaùi ngöôøi ta, beøn noùi vôùi caùc Tyø- kheo: "Nay toâi muoán ñöôïc con gaùi cuûa nhaø kia, nhôø chö Taêng mai moái giuùp", maø taát caû chö Taêng ñeàu höùa giuùp, thì taát caû ñeàu phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu taát caû Taêng chuùng ñeàu ñeán ñoù ngoû lôøi, thì taát caû chuùng Taêng ñeàu phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc ñöôïc, hoaëc khoâng ñöôïc, roài trôû veà baùo laïi, thì taát caû Taêng chuùng ñeàu phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu chuùng Taêng sai söù giaû ñeán noùi vôùi nhaø aáy, thì taát caû chuùng Taêng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi söù giaû noùi vôùi hoï, thì taát caû chuùng Taêng phaïm toäi Thaâu-lan- giaù. Hoaëc ñöôïc, hoaëc khoâng ñöôïc roài trôû veà noùi laïi, thì taát caû chuùng Taêng phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu söù giaû ñöôïc sai ñi suy nghó: "Neáu ta veà laïi trong chuùng, thì

moïi ngöôøi seõ sai ta ñeán taâu vôùi Vua, chi baèng ta ñeán taâu thaúng vôùi Vua, Vua seõ bieát ta". Suy nghó theá roài, vò Tyø-kheo aáy ñi laøm mai moái, vaø vieäc ñöôïc hay khoâng ñöôïc maø ñi ñeán baùo vôùi nhaø Vua, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coøn taát caû chuùng Taêng vì tröôùc ñoù ñaõ coù yù giuùp neân phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Phaùp sö: Coù moät gia ñình Öu-baø-taéc muoán cöôùi con gaùi cuûa moät Öu-baø-taéc khaùc nhöng gia ñình aáy khoâng chòu gaû, beøn noùi: "Thaø toâi gaû con cho keû ngoaïi ñaïo taø kieán coøn hôn laø gaû con cho gia ñình Öu-baø-taéc aáy". Beân nhaø trai beøn suy nghó: "Ai coù theå giuùp ta ñeå maø ñöùng ra taùc hôïp? Coù leõ chæ coù Sa-moân coù laém phöông tieän gioûi thuyeát phaùp môùi taùc hôïp giuùp ñöôïc thoâi", beøn ñeán tinh xaù, baïch vôùi phaùp sö: "Toâi xin cöôùi con gaùi nhaø aáy, nhöng hoï khoâng chòu gaû". Phaùp sö lieàn hoûi: "Hoï noùi theá naøo?". Ñaùp: "Hoï noùi theá naøy: Thaø gaû cho keû ngoaïi ñaïo taø kieán, chöù khoâng gaû cho nhaø aáy". Nhôø phaùp sö ñem nghóa vuï ñoàng ñaïo ra noùi giuùp ñeå hoï gaû con cho toâi". Neáu Tyø-kheo höùa khaû, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu thænh chung ñoà chuùng mình ñi maø hoï ñi, thì caû chuùng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu vaøo dòp thuyeát phaùp moàng taùm, möôøi boán vaø raèm haèng thaùng, caû hai gia ñình nhaø trai, nhaø gaùi ñeàu ñeán nghe phaùp, nhaân dòp ñoù phaùp sö thuyeát: Nhö trong Kheá kinh Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Caùc chuùng sinh tuøy theo taùnh maø khoâng coù loøng tin, khoâng coù loøng tin maø keát thaân haûo vôùi nhau, nhö theá laø phaïm giôùi; Phaïm giôùi maø keát thaân vôùi nhau thì khoâng coù oai nghi; khoâng coù oai nghi maø keát thaân vôùi nhau laø khoâng bieát xaáu hoå, khoâng bieát xaáu hoå maø keát thaân vôùi nhau thì sinh ra löôøi bieáng; Löôøi

bieáng maø keát thaân vôùi nhau thì thaønh ra loaïn taâm; Loaïn taâm maø keát thaân vôùi nhau thì thaønh voâ trí. Theá roài nhöõng keû voâ trí beøn keát thaân haûo vôùi nhau tuøy theo chuûng loaïi. Quaù khöù, hieän taïi vaø vò lai, caùc chuùng sinh ñeàu nhö theá caû. Ví nhö hai vaät hoâi thoái baát tònh hoøa hôïp cuøng nhau cuõng nhö vaäy. Vaø naøy caùc Tyø-kheo! Caùc chuùng sanh tuøy theo moãi loaøi coù nieàm tin vöõng chaéc. Nhöõng keû coù nieàm tin vöõng chaéc maø keát thaân haûo vôùi nhau nhö theá laø trì giôùi; Trì giôùi maø keát thaân haûo vôùi nhau thì coù oai nghi; coù oai nghi maø keát thaân haûo vôùi nhau laø bieát hoå theïn; bieát hoå theïn maø keát thaân haûo vôùi nhau thì seõ tinh taán; Tinh taán maø keát thaân haûo vôùi nhau thì coù thieàn ñònh; Coù thieàn ñònh maø keát thaân haûo vôùi nhau thì coù trí tueä. Theá roài nhöõng keû coù trí tueä cuøng keát thaân haûo vôùi nhau. Quaù khöù hieän taïi vaø vò lai, caùc loaøi chuùng sanh ñeàu nhö theá caû. Ví nhö nhöõng vaät traéng saïch ñöôïc öôùp höông thôm, roài cho hoøa hôïp cuøng nhau". Phaùp sö thuyeát phaùp nhö theá xong, lieàn hoûi gia ñình nhaø gaùi: "Toâi nghe noùi

con trai nhaø kia muoán xin cöôùi con gaùi baø, baø lieàn noùi vôùi hoï: Thaø gaû con cho keû ngoaïi ñaïo taø kieán, chöù khoâng gaû cho nhaø aáy", coù ñuùng nhö theá chaêng? Baø khoâng nghe Theá Toân noùi: "Coù keû saùt nhaân vaø luõ oan gia tay caàm kieám saéc, laêm laêm thöôøng tìm cô hoäi ñeå gieát ngöôøi hay sao? Ñöùa con oan gia cuûa baø neân cho vaøo gia ñình aáy, chöù khoâng neân cho vaøo gia ñình ngoaïi ñaïo taø kieán. Nay vì sao baø laïi muoán gaû con gaùi mình cho moät gia ñình taø kieán? Neáu gaû cho Öu-baø-taéc thì thöôøng thöôøng coù theå gaëp ñöôïc caùc Tyø-kheo trì giôùi thoï trai". Luùc aáy, baø ta noùi: "Thöa thaày, thaày muoán nhö vaäy sao?". Ñaùp: "Muoán nhö vaäy". Baø aáy lieàn noùi: "Toâi seõ gaû". Neáu luùc aáy, phaùp sö im laëng khoâng noùi gì caû thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu phaùp sö khoâng nhaãn naïi ñöôïc beøn ngoài treân toøa noùi: "Nhaø kia ñaõ ñöôïc roài", thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu phaùp sö xöôùng lôùn trong ñoà chuùng: "Ñaõ ñöôïc roài", thì cuõng phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Cuøng chung: Coù caùc tröôøng hôïp: Nhaän lôøi chung roài noùi rieâng; nhaän lôøi rieâng roài noùi chung; Nhaän lôøi chung roài noùi chung; Nhaän lôøi rieâng roài noùi rieâng. Nhaän lôøi chung roài noùi rieâng: Tyø-kheo, sau khi an cö muøa haï xong, beøn ñi ñeán caùc thoân xoùm ñeå töø bieät caùc gia chuû quen bieát, roài ñi sang caùc nöôùc khaùc. Baáy giôø, caùc Öu-baø-di nôi caùc thoân xoùm beøn nhôø caäy: "Thaày haõy hoûi giuøm vôï cho con trai toâi, haõy hoûi giuøm vôï cho anh em toâi, haõy hoûi giuøm vôï cho chuù toâi". Nhö vaäy caùc Öu-baø-di moãi ngöôøi noùi vôùi Tyø-kheo moät laàn, roài Tyø- kheo ñaùp: "Ñöôïc thoâi" thì phaïm moät toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo ñeán nôi aáy, roài ngoû yù töøng nhaø, thì moãi choã phaïm moãi toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu trôû veà baùo laïi töøng nhaø, thì moãi choã phaïm moãi toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Nhaän lôøi rieâng roài noùi chung: Tyø-kheo sau khi an cö muøa haï xong, beøn du haønh trong nhaân gian ñeå töø bieät caùc thí chuû maø ñi ñeán nöôùc khaùc. Theá roài caùc Öu-baø-di coù ngöôøi noùi vôùi Tyø-kheo: "Nhôø thaày hoûi giuøm vôï cho con trai toâi", coù ngöôøi noùi: "Nhôø thaày hoûi giuøm vôï cho anh em

toâi, hoûi giuøm vôï cho chuù toâi". Roài Tyø-kheo moãi moãi ñeàu höùa giuùp thì moãi moãi ñeàu phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán töøng nhaø hoûi giuøm vôï cho hoï, thì moãi choã phaïm moãi toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng neáu khi trôû veà chæ thoâng baùo moät lôøi cho taát caû, thì phaïm moät toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa.

974 BOÄ LUAÄT 1

Nhaän lôøi chung roài noùi chung: Tyø-kheo, sau khi an cö muøa haï xong, beøn du haønh trong nhaân gian ñeå töø bieät caùc thí chuû maø ñi ñeán nöôùc khaùc. Theá roài, caùc Öu-baø-di beøn noùi vôùi Tyø-kheo: "Nhôø thaày hoûi giuøm vôï cho con trai toâi, hoûi giuøm vôï cho anh em toâi, hoûi giuøm vôï cho chuù toâi". Neáu Tyø-kheo ñaùp chung moät lôøi: "Coù theå ñöôïc", thì phaïm moät toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán ñoù hoûi rieâng töøng nhaø, thì moãi choã phaïm moãi toäi Thaâu- lan-giaù. Neáu trôû veà ñaùp chung moät lôøi: "Ñöôïc", thì phaïm moät toäi Taêng- giaø-baø-thi-sa. Nhaän lôøi rieâng roài noùi rieâng: Tyø-kheo sau khi an cö muøa haï xong, beøn du haønh trong nhaân gian ñeå töø bieät caùc thí chuû, roài coù Öu-baø-di noùi: "Nhôø thaày hoûi giuøm vôï cho con trai toâi, hoûi giuøm vôï cho anh em toâi, hoûi giuøm vôï cho chuù toâi". Roài Tyø-kheo ñaùp rieâng töøng ngöôøi: "Coù theå ñöôïc", thì moãi choã phaïm moãi toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñeán nôi ñoù hoûi rieâng töøng nhaø thì moãi nôi phaïm moãi toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu khi trôû veà, baùo rieâng töøng choã thì moãi choã phaïm moãi toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Phöùc taïp: Coù moät Tyø-kheo coù nhieàu ngöôøi quen bieát, beøn daãn ñoà chuùng ñeán moät nhaø xin aên. Khi aên xong baø chuû nhaø baïch vôùi Thöôïng toïa: "Toâi muoán xin cöôùi con gaùi nhaø kia cho con trai toâi, nhôø Thöôïng toïa noùi giuùp cho". Theá roài, Thöôïng toïa vì khoâng am töôøng giôùi luaät, beøn höùa khaû, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi aáy, ñoà chuùng vì ít raønh giôùi luaät, sôï maát loøng hoï neân khoâng daùm can giaùn, ñeán luùc rôøi khoûi nhaø, lieàn chaát vaán Thöôïng toïa: "Sao Thöôïng toïa laïi laøm theá?". Hoûi: "Vieäc gì naøo?". Ñaùp: "Haù Thöôïng toïa khoâng bieát raèng Ñöùc Theá Toân cheá giôùi Tyø-kheo khoâng ñöôïc laøm mai moái cho nam nöõ laáy nhau hay sao?". Thöôïng toïa ñaùp: "Khoâng bieát". Trong soá ñoù coù moät Tyø-kheo noùi: "Thöôïng toïa chôù coù ngoû lôøi, ñeå con noùi giuùp cho", thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc ñöôïc, hoaëc khoâng ñöôïc, roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coøn Thöôïng toïa thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu tröôùc ñoù Öu-baø-di noùi vôùi ñoà chuùng: "Toâi muoán cöôùi con gaùi nhaø kia cho con trai toâi, xin quyù thaày mai moái giuùp cho". Khi aáy, ñoà chuùng khoâng raønh giôùi luaät lieàn ñaùp: "Coù theå ñöôïc", thì phaïm toäi Vieät- tyø-ni. Theá nhöng Thöôïng toïa cuõng ít bieát giôùi luaät, sôï maát loøng hoï, neân khoâng khieån traùch, ngaên chaän kòp thôøi, ñeán khi ra khoûi nhaø lieàn noùi vôùi ñoà chuùng: "Caùc ngöôi baát thieän neân môùi laøm vieäc ñoù". Hoûi: "Laøm vieäc

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 6 975

gì?". Thöôïng toïa noùi: "Caùc ngöôi khoâng bieát raèng Ñöùc Theá Toân cheá giôùi caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc laøm söù giaû sao?". Ñaùp: "Khoâng bieát". Thöôïng toïa laïi noùi: "Caùc ngöôi ñöøng ngoû lôøi, ñeå ta ngoû lôøi cho". Roài Thöôïng toïa ñi laøm

mai moái, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc ñöôïc, hoaëc khoâng ñöôïc, roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coøn ñoà chuùng cuûa thaày thì phaïm Vieät-tyø-ni. Neáu tröôùc ñoù Öu-baø-di baïch chung caû ñaïi chuùng maø ñaïi chuùng ñeàu höùa khaû, thì taát caû ñeàu phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu taát caû cuøng ñi laøm mai moái, thì taát caû ñeàu phaïm toäi Thaâu-lan- giaù. Hoaëc ñöôïc, hoaëc khoâng ñöôïc, roài trôû veà baùo laïi, thì taát caû ñeàu phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Coù moät ngöôøi ñaøn oâng coù nhieàu vôï, baø thì ñöôïc suûng aùi, baø thì bò laïnh nhaït. Khi Tyø-kheo ñeán nhaø aáy, coù moät baø ra ñaûnh leã döôùi chaân Tyø- kheo cung kính vaán an. Roài Tyø-kheo hoûi: "Con coù ñöôïc yeân oån an laïc khoâng?". Baø lieàn ñaùp: "Ñöôïc an laïc choã naøo?". Hoûi: "Vì sao vaäy?". Baø beøn noùi: "Ngöôøi ñaøn oâng aáy (oâng choàng) thöôøng cuøng ngoài, cuøng naèm chung vôùi moät ngöôøi, rieâng con bò oâng aáy baïc ñaõi, ví nhö vaät duïng ñaõ luûng, trôû thaønh voâ duïng, laøm sao maø khoâng khoå ñöôïc?". Tyø-kheo beøn an uûi: "Con chôù coù öu saàu. Ta seõ baûo choàng con ñoái xöû bình ñaúng giöõa caùc baø vôï". Roài thaày noùi vôùi oâng choàng aáy: "Ngöôi khoâng bieát gì caû. Vì sao baét chöôùc ngöôøi ta laáy nhieàu theâ thieáp maø khoâng ñoái xöû bình ñaúng laïi thieân vò moät ngöôøi cuøng ngoài cuøng naèm?". Ñaùp: "Vaäy phaûi laøm sao?". Tyø-kheo noùi: "Phaûi xem nhau bình ñaúng, chia ñeàu coâng vieäc". Ñaùp: "Toâi seõ laøm theo lôøi thaày daïy", thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Coù ngöôøi ñaõ coù nhieàu vôï maø coøn muoán tìm theâm gaùi trinh khaùc, nhöng khoâng theå ñeán noùi tröïc tieáp, beøn nhôø Tyø-kheo ñeán noùi giuùp... cho ñeán ñöôïc hay khoâng ñöôïc, roài trôû veà baùo laïi, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø- thi-sa. Coù hai vôï choàng kia gaây loän vôùi nhau maø Tyø-kheo khuyeân baûo hoï hoøa hôïp, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng neáu caëp vôï choàng aáy vì vieäc Phaät, vieäc Taêng maø baát hoøa, gaây goå nhau, roài vì vieäc phöôùc ñöùc maø khuyeân hoï hoøa hôïp thì khoâng coù toäi. Neáu coù moät ngöôøi ñaøn baø boàng con trôû veà nhaø cha meï, roài Tyø-kheo ñeán nhaø aáy, vaø caùc trai gaùi trong nhaø ra ñaûnh leã, Tyø-kheo thaáy hai meï con baø aáy, beøn noùi: "Ngöôi muoán ôû maõi ñaây sao? Khoâng neân ôû laâu. Choàng ngöôi xuaát tieàn ra cöôùi ngöôi laø ñeå laøm gì vaäy? Ngöôi neân trôû veà laïi nhaø aáy". Khi noùi nhöõng lôøi aáy, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Coù ngöôøi nuoâi nhieàu ngöïa, nhöng khoâng coù ngöïa gioáng toát, beøn

nhôø Tyø-kheo ñi tìm giuùp con ngöïa gioáng toát taïi moät nhaø kia, maø Tyø- kheo nhaän laøm, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, coù hai ngöôøi Ma-ha-la, moät ngöôøi thì boû vôï vaø con trai ñi xuaát gia, coøn moät ngöôøi thì boû vôï vaø con gaùi ñi xuaát gia. Hoï ñeàu ñi du haønh trong nhaân gian, roài trôû veà thaønh Xaù-veä, cuøng ôû chung moät phoøng. Ngöôøi boû vôï vaø con gaùi beøn suy nghó: "Ta phaûi trôû veà nhaø thaêm vôï vaø con gaùi ta". Theá roài, thaày khoaùc y trôû laïi nhaø cuõ. Ngöôøi vôï töø xa troâng thaáy Ma-ha-la tôùi, lieàn noåi giaän noùi: "OÂng laø teân Ma-ha-la baïc phöôùc, voâ tích söï, ñaõ khoâng theå nuoâi soáng vôï con maø coøn troán nghóa vuï quan dòch, boû nhaø ñi xa. Con gaùi ñaõ ñeán tuoåi khoân lôùn maø khoâng laáy choàng ñöôïc. Toâi ñònh

ñeán tu vieän loâi oâng veà nhaø. Neáu oâng khoâng veà thì toâi seõ beû gaõy caëp gioø oâng, xem ai coøn thích troâng thaáy oâng nöõa". Luùc aáy Ma-ha-la beøn trôû veà laïi truï xöù, maët maøy bí rò, saàu khoå nhö khaùch buoân bò maát cuûa. Baáy giôø, ngöôøi boû vôï vaø con trai ñi xuaát gia trôû veà thaêm nhaø cuõng gaëp tröôøng hôïp nhö theá. Nhöng thaày ít trí tueä, beøn noùi vôùi thaày kia: "Tröôûng laõo! Vì sao maø öu saàu, ñau khoå nhö theá". Ñaùp: "Tröôûng laõo! Caàn gì phaûi hoûi ñeán vieäc aáy!". Ngöôøi kia laïi noùi: "Toâi muoán bieát roõ nhöõng vieäc caàn bieát. Vì sao hai chuùng ta cuøng ôû chung moät phoøng maø nhöõng vieäc xaáu khoâng cho nhau bieát? Khoâng noùi vôùi toâi thì noùi vôùi ai?". OÂng Ma-ha-la naøy beøn noùi roõ söï vieäc ôû treân. Theá roài, oâng Ma-ha-la boû con trai ñi xuaát gia noùi: "Thaày buoàn raàu laøm gì? Nhaø toâi cuõng theá thoâi. Nay thaày coù bieát töông keá töïu keá khoâng? Thaày coù theå ñem con gaùi mình gaû cho con trai toâi". Thaày kia ñaùp: "Toát". (Neáu söï kieän dieãn tieán nhö vaäy, thì) caû hai ñeàu phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Theá roài, caû hai Ma-ha-la saùng sôùm hoâm sau, khoaùc y trôû veà nhaø. Thaày Ma-ha-la boû con gaùi ñi tu noùi vôùi vôï: "Toâi ñaõ tìm ñöôïc chaøng reå cho baø roài". Baø vôï lieàn hoûi: "Con trai nhaø ai vaäy?". Ñaùp: "Con trai nhaø kia". Thaày Ma-ha-la boû con trai ñi tu cuõng noùi vôùi vôï: "Toâi ñaõ tìm ñöôïc vôï cho con baø roài". Baø vôï hoûi: "Con gaùi nhaø ai vaäy?". Ñaùp: "Con gaùi nhaø ñoù". Neáu noùi nhö vaäy thì caû hai ñeàu phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Baáy giôø, hai ñöùa con trai con gaùi aáy ñang chaïy chôi trong xoùm, roài moät Ma-ha-la chæ cho con gaùi mình noùi: "Thaèng kia laø choàng con ñoù". Thaày Ma-ha-la thöù hai cuõng chæ cho con trai mình noùi: "Con kia laø vôï con ñoù". Neáu caû hai cuøng noùi nhö theá, thì caû hai ñeàu phaïm toäi Taêng- giaø-baø-thi-sa. Hai Ma-ha-la sau khi laøm suoâi gia vôùi nhau, ai naáy ñeàu hoan hyû

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 6 977

nhö ngöôøi ngheøo ñöôïc chaâu baùu, hoï yeâu kính nhau nhö anh em ruoät. Caùc Tyø-kheo nghe söï tình nhö vaäy, beøn ñem vieäc aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân, roài hoûi: "Baïch Theá Toân! Vì sao hai thaày Ma-ha-la aáy sau khi keát laøm suoâi gia, hoï raát hoan hyû vaø yeâu kính nhau ñeán nhö theá?". Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Hai oâng Ma-ha-la naøy khoâng nhöõng ngaøy nay môùi laøm caùi vieäc nhö vaäy, maø trong thôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng nhö vaäy". Roài Phaät keå laïi vôùi caùc Tyø-kheo: "Trong thôøi quaù khöù, taïi thaønh Ba-la-naïi, nöôùc Giaø-thi coù moät ngöôøi Baø-la-moân, oâng ta coù loaïi ñaäu ma sa cuõ kyõ naáu maáy cuõng khoâng chín, beøn baøy tröôùc cöûa haøng ñeå baùn cho ngöôøi ta, nhöng khoâng coù ai mua caû. Baáy giôø, coù moät ngöôøi khaùc coù con löøa ñöïc ñem ra chôï baùn cuõng raát khoù khaên. Theá roài, ngöôøi coù ñaäu ma sa cuõ kyõ lieàn suy nghó: "Ta haõy ñem loaïi ñaäu naøy ñi ñoåi laáy con löøa kia ñem veà duøng". Beøn ñeán ngöôøi kia noùi: "OÂng coù theå ñoåi con löøa ñeå laáy thöù ñaäu naøy ñöôïc khoâng?". Ngöôøi chuû con löøa beøn suy nghó: "Duøng löøa ñöïc naøy ñeå laøm vieäc gì? Ta haõy ñem ñoåi thöù ñaäu aáy", lieàn ñaùp: "Coù theå ñöôïc". OÂng ta ñöôïc löøa roài, raát hoan hyû. Baáy giôø, ngöôøi coù ñaäu beøn suy nghó: "Nay ta ñaõ ñöôïc mi", lieàn noùi keä: "Pheùp Baø-la-moân kheùo baùn buoân Ñaäu chai ñeå daønh möôøi saùu

naêm Ñoát bao nhieâu cuûi cuõng khoâng chín Lôùn beù nhaø ngöôi gaõy heát raêng". Khi aáy, chuû con löøa cuõng ñoïc keä: "Naøy Baø-la-moân, sao vui theá? Tuy coù boán chaân loâng ñeïp tuyeät Chôû naëng ñi ñöôøng heát choã cheâ Kim chaâm löûa ñoát khoâng nao nuùng". Theá roài, ngöôøi chuû ñaäu laïi ñoïc keä: "Con ñoäc sinh ngaøn naêm Ñaàu moïc söøng boán taác. Ñaùnh baïi con löøa ngu Lo chi chaúng haøng phuïc". Baáy giôø, ngöôøi chuû con löøa noåi giaän lieàn ñoïc keä: "Truï vöõng hai chaân tröôùc Song phi hai moùng sau Haøm raêng oâng seõ gaõy Ñeå roài oâng seõ hay".

978 BOÄ LUAÄT 1

Ngöôøi chuû ñaäu beøn ñoïc keä noùi vôùi con löøa: "Noïc ñoäc loaøi muoãi moøng Chæ cong ñuoâi ñeà phoøng Ñuoâi ngöôi phaûi chaët ñöùt. Ñeå ngöôi bieát khoå ñau". Con löøa lieàn ñaùp: "Töø tieân toå ñeán nay Ngheà ñaù haäu tuyeät hay Nay toâi coá gìn giöõ Ñeán cheát khoâng ñoåi thay". Baáy giôø, ngöôøi chuû ñaäu bieát ñoù laø gioáng suùc sinh teä aùc, nhöng khoâng theå thoát lôøi cay ñaéng, traùi laïi coøn ñoïc keä ca ngôïi: "AÂm thanh keâu tuyeät haûo Maët traéng nhö tuyeát pha. Ngöôi seõ ñöôïc cöôùi vôï Ñeå rong chôi röøng giaø". Con löøa nghe lôøi noùi nhaõ nhaën thaân aùi lieàn ñoïc keä: "Toâi chôû ñöôïc taùm ñaáu Ngaøy ñi saùu traêm daëm Baø-la-moân bieát khoâng? Nghe ñöôïc vôï möøng laém". Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Hai ngöôøi khi aáy, chính laø hai Ma-ha-la ngaøy nay. Coøn con löøa nay laø con trai cuûa Ma-ha-la. Khi aáy, hoï ñaõ ñoåi chaùc nhau baèng söï löøa gaït, roài hoan hyû, ngaøy nay cuõng theá, löøa doái laãn nhau ñeå maø hoøa hôïp, roài laïi hoan hyû. Roài Phaät keát luaän: - Neáu Tyø-kheo ñöùng ra taùc hôïp cho ngöôøi nöõ, thì phaïm toäi Taênggiaø-baø-thi-sa. Taùc hôïp cho keû hoaøng moân, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Taùc hôïp cho ñaøn oâng vaø suùc sinh, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Taùc hôïp cho Khaån Na-la caùi vaø khæ caùi, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. (Heát giôùi Taêng taøn thöù naêm)

6. GIÔÙI LAØM NHAØ QUAÙ MÖÙC QUY ÑÒNH Khi Phaät an truù taïi tinh xaù Khoaùng Daõ, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ôû trong tinh xaù naøy laøm naêm traêm caùi phoøng rieâng, ñeàu do hoï töï ñi xin vaät lieäu veà laøm. Coù moät Tyø-kheo vaøo buoåi saùng sôùm khoaùc y, caàm baùt vaøo thoân Khoaùng-daõ ñeå xin vaät lieäu laøm phoøng. Luùc aáy, coù moät ngöôøi baùn taïp

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 6 979

hoùa mang nhöõng caùi moùc cöûa ra tieäm taïp hoùa môû cöûa haøng ñònh baùn, thì troâng thaáy Tyø-kheo töø xa ñi nhanh ñeán. Ngöôøi chuû tieäm lieàn suy nghó: "Vò Tyø-kheo naøy ñeán ñaây chaéc laø ñeå xin vaät lieäu laøm phoøng. Töø saùng sôùm ñeán giôø ta chöa baùn chaùc ñöôïc gì, thì laïi coù ngöôøi ñeán xin". Nghó theá oâng beøn ñoùng cöûa haøng trôû veà nhaø. Roài Tyø-kheo suy nghó: "OÂng khaùch buoân naøy thaáy ta beøn ñoùng cöûa haøng trôû veà nhaø, chaéc laø bieát ta ñeán xin vaät lieäu maø khoâng muoán cho chôù gì?". Nghó theá roài, thaày lieàn ñi taét moät ñöôøng khaùc ñoùn ñaàu oâng ta, hoûi: "Laõo tröôïng, oâng ñònh ñi ñaâu maø khoâng

ñôïi toâi? Toâi bieát nhôø ai ñeå caát phoøng, chæ coù nhôø oâng thoâi. Vì oâng laø ngöôøi tin phaùp Phaät, bieát coù toäi phöôùc, heã taïo nghieäp thì coù quaû baùo... maø khoâng muoán cho, thì coøn ai cho toâi? Laõo tröôïng neân bieát raèng Ñöùc Theá Toân ñaõ daïy: - Phaûi khôûi taâm töø ñoái vôùi ngöôøi khoâng muoán nghe, phaûi taïo phöông tieän khieán cho hoï nghe; Vôùi nhöõng ngöôøi khoâng tin, phaûi laøm cho hoï tin; Thaäm chí phaûi duøng tay keùo ñaàu hoï, khuyeân hoï boá thí. Bôûi leõ, nhöõng ngöôøi aáy sau khi meänh chung seõ sinh leân coõi trôøi, coù saéc ñeïp, söùc khoûe, Tröôøng-thoï vaø quyeán thuoäc ñoâng ñuùc; ñeán khi sinh vaøo coõi ngöôøi cuõng ñöôïc an laïc, coù saéc ñeïp, söùc khoûe, soáng laâu vaø baø con sum vaày, bieát tu taäp phaùp Phaät, laøm taêng tröôûng coâng ñöùc, kieán taïo ñaïo quaû. Naøy laõo tröôïng, theá neân Ñöùc Theá Toân noùi keä: “Laøm phöôùc höôûng quaû vui, Muoán gì ñöôïc töï nhieân, Vöôït khoûi doøng sinh töû, Leân tôùi coõi Nieát-baøn. Neáu ngöôøi laøm vieäc phöôùc Thieân thaàn lieàn gia hoä Nguyeän gì cuõng thaønh töïu Quaân ma khoâng theå haïi. Ñöùc moûng nhieàu phieàn naõo Phöôùc lôùn tai hoïa tieâu Phöôùc ñöùc maø vöõng chaéc Ñònh kieân coá choùng thaønh. Sinh thieân höôûng dieäu laïc Coõi ngöôøi cuõng töï taïi. Vì do coâng ñöùc naøy Ñeán ñaâu ñeàu töï nhieân. Nhaân phöông tieän phöôùc baùo Lìa haún khoå sinh töû.

980 BOÄ LUAÄT 1

Ñaéc ñaïo ñeán Nieát-baøn Heát troâi noåi taùi sinh”. Khi Tyø-kheo ñoïc baøi keä aáy roài, laïi noùi: “Laõo tröôïng! OÂng giuùp toâi caát phoøng thì phöôùc ñöùc raát lôùn”. Sau khi nghe thuyeát phaùp, khaùch buoân lieàn boá thí ít nhieàu. Theá roài, oâng suy nghó: “Neáu ta trôû laïi cöûa haøng, thì seõ coù nhieàu ngöôøi ñeán xin, ñaõ khoâng ñöôïc lôïi maø coøn bò loã voán, chi baèng ngoài ôû nhaø thì môùi baûo toaøn ñöôïc voán lieáng, hôn laø ra saïp mua baùn, voán lôøi seõ maát heát”. Suy nghó nhö vaäy roài, oâng beøn trôû veà nhaø ngoài nghæ. Baø vôï thaáy oâng choàng nhö theá, noåi giaän noùi: “Vì sao oâng ra chôï roài laïi quay veà lieàn? Bieáng nhaùc nhö vaäy thì laáy gì ñeå nuoâi soáng caùc con, ñoùng tieàn söu dòch cho nhaø nöôùc?”. Khaùch buoân ñaùp: - Baø chôù giaän, haõy nghe ñaõ. Saùng sôùm hoâm nay, toâi ra cöûa haøng ngoaøi chôï v.v... (noùi roãng cho ñeán) vì sôï maát voán neân trôû veà nhaø. Baø vôï bieát roài, lieàn im laëng khoâng noùi. Ñoaïn noùi veà Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, khi vaøo xoùm laøng khaát thöïc tuaàn töï, lieàn ñeán ñöùng ngoaøi cöûa nhaø aáy. Baø vôï oâng nhaø buoân voán laø ngöôøi coù nieàm tin saâu xa, cung kính, neân khi troâng thaáy Xaù-lôïi-phaát, beøn laáy caùi baùt saïch boû ñaày thöùc aên, ñem ra ñoå vaøo trong baùt Xaù-lôïi- phaát, roài ñaûnh leã döôùi chaân, cung kính vaán an. Baáy giôø, Xaù-lôïi-phaát an uûi, hoûi thaêm: “Trong nhaø sinh hoaït theá naøo, coù toát ñeïp khoâng?”. Baø ta ñaùp: “Trong nhaø ñeàu toát caû, chæ coù vieäc sinh nhai bò ñình ñoán”. Hoûi: “Vì sao nhö vaäy?”. Baø beøn ñem caùc nhaân duyeân treân baïch ñaày ñuû vôùi Xaù-lôïi-phaát: “Caùc sinh hoaït trong nhaø nhö aên uoáng, y phuïc vaø cung caáp söu dòch cho quan, ñeàu troâng caäy vaøo caùi cöûa haøng, nhöng nay oâng choàng chæ ôû rieát trong nhaø, vì sôï ngöôøi ta ñeán xin. Thöïc söï oâng ñang ôû nhaø maø oâng baûo laø ñi, thöïc söï ñang thöùc maø baûo laø nguû. Thaày laø ngöôøi maø nhaø toâi cung kính, toân troïng cuùng döôøng, khoâng

daùm giaáu gieám ñieàu chi, neân môùi thoá loä cuøng thaày". Baáy giôø, Xaù-lôïi-phaát beøn duøng nhieàu caùch thuyeát phaùp cho baø vôï oâng khaùch buoân, khieán baø ta sinh taâm hoan hyû. Roài thaày trôû veà tinh xaù, ñem söï vieäc treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo: "Goïi Tyø-kheo kinh doanh aáy ñeán ñaây?". Sau khi thaày ñöôïc goïi ñeán, Phaät beøn hoûi: "Coù thaät oâng ñi xin vaät

lieäu veà laøm phoøng, phieàn luïy caùc thí chuû, khieán hoï phieàn traùch vôùi Xaù-lôïi-phaát veà vieäc cuûa oâng khoâng?". Ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy baïch Theá Toân". Phaät lieàn khieån traùch: "Ñi xin vaät lieäu veà laøm phoøng rieâng, laøm naõo loaïn caùc thí chuû laø phaùp aùc". Roài Phaät khuyeán caùo caùc Tyø-kheo: - Caùc thaày chôù coù laøm phoøng rieâng, khieán naõo loaïn ñeán caùc thí chuû nöõa. Vì tieàn taøi khoù kieám, vieäc boá thí cuõng gian nan. Caùc Baø-la-moân, cö só xeùn bôùt taøi vaät ñeå cuùng döôøng Sa-moân y phuïc, aåm thöïc, saøng toïa vaø caùc thöù thuoác men phoøng trò beänh, nhöõng vieäc ñoù thaät raát gian nan. Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo kinh doanh: "Trong thôøi quaù khöù, coù moät Tyø-kheo teân Baït-cöø soáng ôû trong röøng, ñoàng thôøi coù nhieàu con chim thích quaân cuõng ñaäu nôi röøng aáy, sôùm chieàu keâu inh oûi, laøm naõo loaïn Tyø-kheo kia". Baáy giôø, Tyø-kheo Baït-cöø beøn ñi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ñöùng haàu moät beân. Theá roài, Ñöùc Theá Toân beøn an uûi, hoûi Tyø- kheo ñang soáng trong röøng aáy nhö sau: "Theá naøo? Thaày ít beänh, ít phieàn naõo, soáng trong röøng vui veû chöù?". Thaày lieàn ñaùp: "Baïch Theá Toân! Ít beänh, ít phieàn naõo, soáng trong röøng vui veû, nhöng vaøo buoåi sôùm mai vaø chieàu toái, bò caùc con chim thích quaân keâu inh oûi, laøm naõo loaïn khoâng theå suy nghó ñöôïc". Phaät lieàn hoûi Tyø-kheo aáy: "OÂng muoán taát caû caùc con chim thích quaân khoâng ñeán chaêng?". Ñaùp: "Con mong nhö vaäy, baïch Theá Toân!". Phaät noùi: "Naøy Tyø-kheo, cöù vaøo buoåi chieàu, baày chim thích quaân bay veà. OÂng xin moãi con moät caùi loâng, roài saùng sôùm chuùng bay ñi, oâng cuõng xin nhö theá". Tyø-kheo aáy lieàn baïch vôùi Phaät: "Laønh thay Ñöùc Theá Toân", beøn trôû laïi trong röøng, ngoài ngay ngaén suy nghó. Ñeán khi maët trôøi veà chieàu, baày chim bay veà keâu inh oûi, thaày lieàn noùi: "Naøy caùc con chim thích quaân, moãi chuù cho ta moãi caùi loâng, vì ta ñang coù vieäc caàn duøng". Khi aáy, baày chim beøn im laëng trong giaây laùt, roài moãi con nhoå moät caùi loâng boû xuoáng ñaát. Vaøo buoåi saùng sôùm thaày cuõng xin nhö theá. Do vaäy baày chim beøn di chuyeån ñeán nôi khaùc, nguû laïi moät ñeâm, nhöng chuùng khoâng thích choã aáy, neân bay veà laïi. Theá roài, Tyø-kheo laïi xin loâng chuùng nhö tröôùc. Moãi con cuõng ñeàu nhoå loâng cho thaày. Roài chuùng suy nghó: "Nay oâng Sa-moân naøy, xin moät caùch thaät laø kyø quaëc. E raèng khoâng bao laâu nöõa loâng cuûa chuùng ta seõ heát saïch vaø töøng thôù thòt cuõng seõ rôi xuoáng ñaát, heát bay noåi nöõa, bieát laøm sao ñaây?". Roài cuøng nhau baøn baïc: "Tyø-kheo naøy thöôøng soáng trong röøng naøy, vaäy chuùng ta neân ñi tìm moät nôi khaùc ñeå ñaäu, khoâng neân trôû veà ñaây nöõa".

Theá roài Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Loaøi chim laø gioáng suùc sinh, coøn gheùt xin nhieàu, huoáng chi ngöôøi ñôøi. Naøy caùc Tyø-kheo! Chôù coù kinh doanh söï nghieäp, khieán cho caùc Baø-la-moân, cö só coù tín taâm phaûi boû ra taøi vaät moät caùch ñau khoå ñeå cung caáp cho Sa-moân y phuïc, aåm thöïc, giöôøng naèm vaø caùc thuoác men phoøng trò beänh”. Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Vì sao thaày Tyø- kheo ôû trong röøng aáy laïi khieáp sôï söï hoãn loaïn, chaùn gheùt tieáng chim?”. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Thaày Tyø-kheo aáy khoâng nhöõng ngaøy nay khieáp sôï maø trong quaù khöù cuõng ñaõ töøng khieáp sôï”. Caùc Tyø-kheo hoûi: “Ñaõ coù nhö vaäy sao?” Phaät lieàn baûo vôùi caùc Tyø-kheo: “Trong thôøi quaù khöù coù moät con voi soáng nôi thanh vaéng trong röøng. Roài coù moät côn gioù loác thoåi maïnh, laøm gaõy caây coái. Voi nghe tieáng caây coái ñoå gaõy, lieàn sôï haõi tuoân chaïy. Sau ñoù, noåi sôï haõi vôi daàn, voi lieàn ñeán ñöùng döôùi moät coäi caây, nhöng caây aáy laïi gaõy nöõa, voi lieàn boân taåu. Baáy giôø, coù moät vò thieân nhaân, thaáy voi hoaûng chaïy, lieàn suy nghó: “Vì sao con voi naøy laïi ñieân cuoàng chaïy loaïn xaï nhö theá?”, beøn ñoïc keä: “Gioù troát thoåi leân caây ñoå gaõy, Voi kia hoaûng sôï chaïy ñieân cuoàng. Giaù nhö gioù thoåi khaép thieân haï Baáy giôø, voi aáy chaïy veà ñaâu?”. Theá roài, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Con voi thuôû aáy chính laø Tyø- kheo ôû trong röøng ngaøy nay”. Ñoaïn Phaät laïi noùi vôùi caùc Tyø-kheo kinh doanh: “Trong thôøi quaù khöù coù naêm traêm vò Tieân nhaân ôû trong nuùi tuyeát. Moät Tieân nhaân ôû rieâng taïi moät choã coù suoái nöôùc ngoït, hoa traùi sum seâ. Caùch ñoù khoâng xa, taïi ñaàm Taùt-la coù moät con roàng ñang soáng. Noù thaáy vò Tieân nhaân oai nghi teà chænh, sinh loøng yeâu meán, beøn ñeán choã Tieân nhaân, thì gaëp luùc vò Tieân nhaân ñang ngoài kieát giaø. Roàng lieàn duøng thaân quaán quanh vò Tieân nhaân baûy voøng vaø duøng ñaàu che treân ñænh Tieân nhaân, roài ñöùng yeân... Ngaøy naøo cuõng nhö theá. Chæ coù luùc aên laø khoâng ñeán. Vò Tieân nhaân bò roàng quaán laáy thaân, neân ngaøy ñeâm ngoài thaúng, khoâng nghæ ngôi ñöôïc. Do ñoù, thaân theå tieàu tuïy, sinh ra gheû choác. Luùc naøy, coù moät ngöôøi soáng gaàn ñoù, thong thaû mang ñoà ñeán cuùng döôøng Tieân nhaân, thaáy Tieân nhaân gaày oám vaø gheû choác, beøn hoûi: “Vì sao oâng nhö theá?”. Tieân nhaân lieàn trình baøy ñaày ñuû söï vieäc keå treân. Ngöôøi aáy lieàn noùi vôùi oâng: “OÂng coù muoán con roàng naøy khoâng trôû

laïi nöûa chaêng?”. Ñaùp: “Muoán nhö vaäy”. Ngöôøi aáy laïi hoûi Tieân nhaân: “Con roàng aáy coù ñeo thöù gì khoâng?”. Ñaùp: “Noù chæ ñeo chuoãi ngoïc anh laïc treân coå”. Ngöôøi aáy lieàn baûo: “OÂng chæ caàn xin noù xaâu chuoãi ngoïc. Vì tính cuûa roàng raát keo kieät, neân noù seõ khoâng cho oâng vaø do ñoù noù khoâng ñeán nöõa”. Baøy keá xong roài, oâng ta lieàn ñi. Trong khoaûnh khaéc con roàng laïi ñeán, Tieân nhaân beøn xin chuoãi ngoïc. Roàng nghe ñeán vieäc xin ngoïc, trong loøng khoâng vui, lieàn töø töø boû ñi. Hoâm sau, roàng beøn trôû laïi. Töø xa troâng thaáy,

Tieân nhaân beøn ñoïc keä: “Chuoãi Ma ni ngôøi saùng, Anh laïc trang nghieâm thaân. Roàng cho ta vaät ñoù, Môùi laø tình baïn thaân”. Khi aáy, con roàng lieàn ñoïc keä ñaùp laïi: “Sôï maát chuoãi Ma ni Phaûi caàm gaäy xòt choù (ñeå giöõ gìn) Baûo chaâu khoù coù ñöôïc Neân khoâng ñeán thaêm oâng. Ma ni naøy quyù hôn Thöùc ngon vaø chaâu baùu. Toâi khoâng theå naøo cho Khaån khoaûn xin laøm gì? Caàu nhieàu thaân aùi ly Do ñoù khoâng ñeán nöõa”. Baáy giôø, coù vò trôøi ñang ôû treân hö khoâng, lieàn ñoïc keä: “Nhaøm chaùn sôû dó sinh Ñeàu do tham caàu nhieàu Loøng tham Phaïm chí hieän Roàng lieàn aån ñaàm saâu”. Theá roài, Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo kinh doanh: “Roàng laø loaøi suùc sinh coøn gheùt söï tham caàu nhieàu, huoáng gì laø ngöôøi”. Naøy caùc Tyø-kheo! Chôù coù kinh doanh nhieàu vieäc, ñoøi hoûi hoaøi khoâng bieát chaùn, khieán cho Baø-la-moân, cö só coù loøng tin phaûi ñau xoùt boû taøi vaät ra cung caáp cho Sa-moân nhö y phuïc, aåm thöïc, giöôøng naèm vaø caùc thöù thuoác men chöõa beänh”. Ñoaïn, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Coù möôøi vieäc laøm cho ngöôøi ta khoâng thích. Ñoù laø: 1. Khoâng thöôøng gaàn nhau. 2. Quaù thöôøng gaàn nhau.

3. Vì lôïi maø gaàn nhau. 4. Ngöôøi ñaùng yeâu maø khoâng yeâu. 5. Keû khoâng ñaùng yeâu laïi yeâu. 6. Khoâng tin lôøi noùi chaân thaät. 7. Öa xen vaøo vieäc ngöôøi khaùc. 8. Mình thaät söï khoâng coù uy ñöùc maø muoán aùp ñaûo ngöôøi khaùc. 9. Öa che giaáu nhöõng lôøi noùi gian taø. 10. Tham caàu nhieàu quaù. Ñoù laø möôøi vieäc laøm cho ngöôøi ta khoâng thích”. Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi nhöõng nôi khoaùng daõ phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi vieäc lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: - Neáu Tyø-kheo töï mình ñi xin vaät lieäu veà xaây phoøng oác, khoâng coù thaân chuû, töï baûn thaân mình laøm, thì phaûi laøm ñuùng quy ñònh, töùc laø: Chieàu daøi möôøi hai gang tay Tu-giaø-ñaø, beân trong roäng baûy gang tay, phaûi daãn caùc Tyø-kheo ñeán xem choã xaây phoøng, nôi aáy khoâng nguy hieåm, khoâng coù phöông haïi. Traùi laïi, neáu Tyø-kheo töï ñi xin vaät lieäu veà laøm phoøng, khoâng coù thí chuû, töï mình laøm laáy maø laøm taïi nhöõng nôi nguy hieåm, coù phöông haïi, laøm quaù quy ñònh, cuõng khoâng daãn caùc Tyø- kheo ñeán xem choã laøm phoøng, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. GIAÛI THÍCH: Töï xin: Töï mình ñi xin nhaø naøy, nhaø kia, hoaëc moät ñoàng, hai ñoàng cho ñeán traêm ngaøn ñoàng. Phoøng xaù: Möùc ñoä caên phoøng maø Phaät cho pheùp. Laøm: Hoaëc töï mình laøm, hoaëc baûo ngöôøi khaùc laøm. Khoâng coù thaân chuû: Khoâng coù thaân chuû nghóa laø khoâng coù ngöôøi ñaøn oâng, ñaøn baø, taïi gia hay xuaát gia laø thaân chuû. Töï thaân: Töï chính mình. Ñuùng quy ñònh: Quy ñònh ñuùng phaùp. Daøi: Ño theo chieàu doïc. Roäng: Ño theo chieàu ngang. Tu-giaø-ñaø: Vöôït qua moät caùch kheùo leùo. (aùm chæ Phaät) Möôøi hai gang tay: Goàm hai thöôùc boán taác. Beân trong baûy gang tay: Pheùp laøm phoøng phaûi ño ôû trong vaø ôû ngoaøi, nghóa laø tính chieàu doïc vaø chieàu ngang beân trong böùc töôøng. Ño möùc ñoä cao thaáp cuûa caên phoøng: Töôøng phaûi cao moät tröôïng hai thöôùc. Daãn caùc Tyø-kheo ñeán xem choã laøm phoøng: Nghóa laø chæ choã ñaát

(quy ñònh laøm phoøng). Caùc Tyø-kheo: Hoaëc laø chuùng Taêng, hoaëc laø söù giaû cuûa chuùng Taêng. Taêng: Vò Tyø-kheo laøm phoøng tröôùc heát vaøo trong Taêng laøm phaùp yeát-ma xin Taêng nghe mình trình baøy, roài môùi laøm phaùp yeát-ma xin caát phoøng. Ngöôøi laøm yeát-ma noùi nhö sau: - Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Vò Tyø-kheo moã giaùp töï xin laøm phoøng, khoâng coù ngöôøi giuùp ñôõ, töï mình laøm laáy, muoán xin chuùng Taêng chæ cho choã (ñeå laøm). Neáu chuùng Taêng thaáy hôïp thôøi, thì haõy chæ choã cho Tyø-kheo muoán xaây phoøng. - Caùc Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo moã giaùp xin Taêng chæ choã, nay Taêng ñaõ nhaän lôøi, neân im laëng. Vieäc naøy haõy cöù nhö theá maø thi haønh. Theá roài, vò Tyø-kheo aáy vaøo trong Taêng, quì goái chaáp tay noùi nhö sau: “Ñaïi ñöùc Taêng nhôù nghó cho! Con laø Tyø-kheo moã giaùp töï xin laøm phoøng, khoâng ngöôøi giuùp ñôõ, töï mình laøm laáy. Nay ñeán trong Taêng xin pheùp laøm phoøng. Mong Taêng chæ cho con choã laøm phoøng”. Thaày phaûi xin ba laàn nhö vaäy. Roài Tyø-kheo laøm yeát-ma phaûi noùi nhö sau: - Xin ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo moã giaùp töï xin caát phoøng, khoâng coù ngöôøi giuùp ñôõ, töï mình laøm laáy, ñaõ ôû tröôùc Taêng xin chæ choã laøm phoøng. Neáu Taêng thaáy hôïp thôøi, thì Taêng haõy chæ choã laøm phoøng cho Tyø-kheo moã giaùp naøy! Ñoù laø lôøi taùc baïch. - Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo moã giaùp töï xin laøm phoøng, khoâng coù ngöôøi giuùp, töï mình laøm laáy, ñaõ ôû tröôùc Taêng xin chæ choã laøm phoøng. Nay Taêng vì Tyø-kheo moã giaùp chæ choã laøm phoøng. Ñaïi ñöùc naøo ñoàng yù thì im laëng, ai khoâng ñoàng yù haõy noùi. Vì Taêng ñaõ ñoàng yù chæ choã laøm phoøng cho Tyø-kheo moã giaùp, neân taát caû ñeàu im laëng. Vaäy vieäc naøy haõy cöù nhö theá maø thi haønh. Neáu taát caû trong Taêng khoâng coù ai laøm yeát-ma, thì taát caû Taêng phaûi ñi ñeán choã laøm phoøng, roài moät Tyø-kheo xöôùng leân giöõa Taêng: - Taát caû Taêng vì Tyø-kheo moã giaùp chæ choã laøm phoøng. (noùi nhö theá ba laàn). Söù giaû cuûa Taêng: Neáu choã laøm phoøng xa xoâi, hoaëc bò nöôùc ngaên caùch, hoaëc luùc trôøi laïnh, luùc noùng böùc, luùc möa lôùn, hoaëc luùc tuyeát rôi nhieàu, hoaëc trong Taêng coù nhieàu Tyø-kheo giaø beänh khoâng ñeán ñaày ñuû ñöôïc, thì khi vò Tyø-kheo aáy xin Taêng chæ choã laøm phoøng xong, Taêng

phaûi sai moät, hai, toái ña laø ba Tyø-kheo (ñaïi dieän cho Taêng). Vì khoâng theå laøm yeát-ma cho taát caû chuùng (töø boán ngöôøi trôû leân). Roài thaày yeát-ma neân noùi nhö sau: - Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo moã giaùp töï xin laøm phoøng, maø khoâng coù ngöôøi giuùp, töï mình laøm laáy, ñaõ ôû giöõa Taêng xin chæ choã laøm phoøng. Neáu Taêng thaáy hôïp thôøi, thì Taêng sai Tyø-kheo A, Tyø-kheo B chæ choã laøm phoøng cho Tyø-kheo moã giaùp. Ñoù laø lôøi taùc baïch. - Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo moã giaùp töï xin laøm phoøng maø khoâng coù ngöôøi giuùp, töï mình laøm laáy, ñaõ ôû giöõa Taêng xin chæ choã laøm phoøng. Nay Taêng haõy sai Tyø-kheo A, Tyø-kheo B chæ choã laøm phoøng cho Tyø-kheo moã

giaùp. Caùc Ñaïi ñöùc naøo baèng loøng sai Tyø-kheo A, Tyø- kheo B chæ choã laøm phoøng cho Tyø-kheo moã giaùp, thì im laëng, ai khoâng baèng loøng thì noùi. Vì Taêng im laëng nhö vaäy chöùng toû Taêng ñaõ baèng loøng sai Tyø-kheo A, Tyø-kheo B chæ choã laøm phoøng cho Tyø-kheo moã giaùp. Vieäc naøy cöù nhö theá maø thi haønh. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo söù giaû ñeán choã laøm phoøng quan saùt. Neáu taïi choã aáy coù nhieàu coân truøng vaø nhöõng caây nhieàu hoa traùi, thì khoâng neân chaáp nhaän. Ngoaïi tröø sau khi quan saùt maø khoâng coù nhöõng thöù ñoù thì nhö treân ñaõ noùi. Moät Tyø-kheo xöôùng: - Taêng ñaõ xem choã laøm phoøng roài. (Noùi nhö theá ba laàn) Choã khoâng nguy hieåm: Nôi aáy khoâng coù caùc gioáng coân truøng raén rít, khoâng coù caây coái nhieàu hoa traùi. Choã khoâng phöông haïi: Boán beân moãi beân phaûi dung chöùa ñöôïc moät caùi thang coù möôøi hai naác, vaø khoaûng caùch cuûa moãi naác thang laø moät khuyûu tay. Caàn phaûi sai ngöôøi laøm coâng doïn deïp nhöõng coû tranh che phuû caùc loái ñi laïi xung quanh. Neáu taïi nhöõng choã nguy hieåm, coù caây coái nhieàu hoa traùi, vaø choã coù caùc loaïi truøng ñoäc, raén rít, xung quanh khoâng dung chöùa ñöôïc moät caùi thang möôøi hai naác, khoâng sai ngöôøi doïn deïp loái ñi laïi xung quanh bò coû tranh che khuaát, maø Tyø-kheo töï xin laøm phoøng, khoâng ai giuùp, töï laøm laáy, cuõng khoâng daãn caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã ñeå laøm, vaø laøm quaù möùc quy ñònh, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Taêng-giaø-baø-thi-sa: Nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo töï xin laøm phoøng taïi nhöõng choã nguy hieåm, choã coù phöông haïi, cuõng khoâng daãn caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã caàn laøm, hoaëc laøm döôùi möùc quy ñònh, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc laøm, ñeán khi laøm xong, thì

phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Khi söû duïng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Töø hai Tyø-kheo cho ñeán nhieàu Tyø-kheo cuõng nhö theá. Neáu moät Tyø-kheo töï xin laøm phoøng, khoâng ai giuùp, töï laøm laáy, laïi laøm taïi choã nguy hieåm, choã coù phöông haïi, laïi khoâng daãn caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã caàn laøm, hoaëc töï laøm ñuùng möùc quy ñònh, hoaëc baûo ngöôøi khaùc laøm, ñeán khi laøm xong, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Khi söû duïng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Töø hai ngöôøi trôû leân ñeán nhieàu ngöôøi cuõng ñeàu nhö theá. Neáu Tyø-kheo töï xin laøm phoøng, khoâng coù ngöôøi giuùp, töï mình laøm laáy, laøm nhaèm choã nguy hieåm, choã coù phöông haïi, laïi khoâng daãn caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã caàn laøm, laøm quaù möùc quy ñònh, hoaëc baûo ngöôøi khaùc laøm. Khi phoøng laøm xong thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Khi söû duïng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Töø hai Tyø-kheo trôû leân ñeán nhieàu Tyø-kheo cuõng nhö theá. Neáu Tyø-kheo laøm phoøng taïi choã khoâng ñöôïc chæ ñònh, hoaëc ngoaøi phaïm vi Taêng chæ ñònh, hoaëc choã döï kieán chæ ñònh töø naêm tröôùc, hoaëc taïi caùc cuø lao khoâng phaûi ñaát caùt, khoâng phaûi ñaát coù ñaù cuoäi, khoâng phaûi ôû treân taûng ñaù, khoâng phaûi choã ñaát bò löûa ñoát chaùy; hoaëc trong Taêng coù moät ngöôøi khoâng laøm phoøng, hoaëc hai, ba ngöôøi khoâng laøm phoøng ñeàu khoâng neân chæ choã. Neáu nhöõng ngöôøi khoâng laøm phoøng trong chuùng soá ñoâng thì cho pheùp chæ choã. Neáu Tyø-kheo muoán laøm phoøng veä sinh maø phaûi duøng caùi phoøng ñang ôû

ñeå laøm, thì khoâng neân laøm; hoaëc phaûi duøng caùi phoøng ñang chaát cuûi ñeå laøm, thì khoâng neân laøm; hoaëc phaûi duøng ñeán caùi phoøng ôû trung taâm ñeå laøm, thì khoâng neân laøm; hoaëc phaûi duøng caùi phoøng taém ñeå laøm, thì khoâng neân laøm. Neáu Tyø-kheo laøm phoøng rieâng taïi nhöõng nôi nguy hieåm, nôi coù theå phöông haïi, choã khoâng ñöôïc Taêng chæ ñònh, laøm quaù möùc cho pheùp, hoaëc xaây toaøn baèng ñaát seùt ñeàu phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo duøng gaïch xaây töôøng ñeå laøm phoøng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Khi laøm vöøa xong cöûa lôùn, cöûa soå thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Hoaëc caên phoøng ñöôïc xaây baèng gaïch cho ñeán khi xaây xong vieân gaïch cuoái cuøng, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc ñöôïc lôïp baèng ngoùi, hoaëc ñöôïc lôïp baèng caây, hoaëc lôïp baèng vaùn, hoaëc lôïp baèng xi maêng, hoaëc lôïp baèng nhöõng vieân ñaát seùt, hoaëc lôïp baèng coû, cho ñeán khi lôïp xong loïn coû cuoái cuøng, thì phaïm toäi Taêng- giaø-baø-thi-sa.

988 BOÄ LUAÄT 1

Neáu laøm phoøng chöa xong, nöûa chöøng döøng laïi, thì phaïm toäi Thaâu- lan-giaù. Nhöng neáu laøm cho ñeán khi hoaøn thaønh, thì phaïm toäi Taêng-giaø- baø-thi-sa. Hoaëc tröôøng hôïp ngöôøi laøm phoøng hay chuû phoøng ôû tröôùc trong phoøng, roài sai ngöôøi khaùc laøm, cho ñeán luùc hoaøn thaønh thì Tyø-kheo laøm phoøng phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Hoaëc tröôøng hôïp chuû phoøng ôû tröôùc trong phoøng, roài sau ñoù ngöôøi khaùc laøm hoaøn thaønh, thì phaïm toäi Thaâu- lan-giaù. Neáu Tyø-kheo laøm phoøng ôû choã nguy hieåm, choã coù phöông haïi, khoâng daãn caùc Tyø-kheo chæ choã caàn laøm, laøm quaù möùc quy ñònh vaø Tyø-kheo chuû phoøng, khoâng xaû giôùi, khoâng cheát, khoâng hieán cho Taêng, roài coù moät Tyø-kheo naøo ñoù hoaëc nhuoäm baùt, may y trong ñoù, hoaëc tuïng kinh, ngoài thieàn, thì taát caû nhöõng ngöôøi söû duïng ñeàu phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hai ngöôøi, nhieàu ngöôøi laøm phoøng cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo töï xin laøm phoøng taïi choã khoâng nguy hieåm, choã khoâng phöông haïi, coù daãn caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã caàn laøm, laøm döôùi möùc quy ñònh, hoaëc baûo ngöôøi khaùc laøm, cho ñeán khi laøm xong, thì Tyø- kheo aáy khoâng coù toäi. Ngöôøi söû duïng cuõng khoâng coù toäi. Hai ngöôøi, nhieàu ngöôøi cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo töï xin laøm phoøng taïi choã khoâng nguy hieåm, choã khoâng coù phông haïi, coù daãn caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã laøm phoøng, vaø laøm ñuùng möùc quy ñònh, hoaëc baûo ngöôøi khaùc laøm cho ñeán khi phoøng hoaøn thaønh, thì Tyø-kheo aáy khoâng coù toäi. Ngöôøi söû duïng cuõng khoâng coù toäi. Hoaëc hai ngöôøi, hoaëc nhieàu ngöôøi cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo daãn caùc Tyø-kheo chæ choã laøm phoøng, choã khoâng ngoaøi ranh giôùi maø Taêng ñaõ chæ ñònh, cuõng khoâng phaûi choã ñaõ chæ ñònh töø naêm tröôùc, khoâng phaûi caùc choã ôû trong nöôùc nhö: choã ñaát caùt, choã ñaát coù ñaù cuoäi, hoaëc treân taûng ñaù, khoâng phaûi choã ñaát bò löûa thieâu vaø nhöõng ngöôøi khoâng laøm phoøng trong chuùng Taêng khoâng phaûi laø moät ngöôøi, hai ngöôøi, ba ngöôøi maø nhieàu ngöôøi thì cho pheùp laøm. Hoaëc giaû döï ñònh laøm phoøng ôû, döï ñònh laøm phoøng röûa raùy, döï ñònh laøm hoäi tröôøng, döï ñònh laøm phoøng taém, thì cho pheùp laøm. Hoaëc giaû Tyø-kheo aáy

laøm caùi phoøng taïi choã khoâng nguy hieåm, choã khoâng phöông haïi, laøm khoâng quaù möùc quy ñònh, thaày cuõng coù daãn caùc Tyø-kheo ñeán xem choã laøm phoøng, caùc Tyø-kheo aáy hoaëc giuùp toâ vaùch töôøng, hoaëc trôï giuùp thaày ñuùc gaïch,

chung quy taát caû nhöõng Tyø-kheo trôï giuùp naøy ñeàu khoâng coù toäi. Neáu xaây (gaïch) moät haøng, hai haøng cho ñeán khi ñaët cöûa lôùn vaø cöûa soå, thì Tyø-kheo aáy khoâng coù toäi. Hoaëc duøng gaïch ñeå lôïp, cho ñeán khi lôïp vieân cuoái cuøng, thì Tyø-kheo aáy khoâng coù toäi. Hoaëc lôïp baèng ngoùi, lôïp baèng caây, lôïp baèng vaùn, lôïp baèng coû, lôïp baèng xi maêng, lôïp baèng nhöõng vieân ñaát seùt, khi lôïp ñeán vieân ñaát seùt cuoái cuøng, cuõng khoâng coù toäi. Neáu laøm nöûa chöøng roài döøng laïi, thì Tyø-kheo aáy cuõng khoâng coù toäi. Hoaëc laøm cho ñeán khi hoaøn thaønh, thì Tyø-kheo aáy cuõng khoâng coù toäi. Hoaëc taïo phöông tieän ñeå cho ngöôøi khaùc laøm hoaøn thaønh, thì Tyø- kheo aáy khoâng coù toäi. Hoaëc töï laøm, roài sau ñoù ngöôøi khaùc hoaøn thaønh, thì Tyø-kheo aáy khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo töï xin laøm phoøng taïi choã khoâng nguy hieåm, choã khoâng phöông haïi, coù daãn caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã, laøm khoâng quaù möùc quy ñònh, roài Tyø-kheo naøy khoâng xaû giôùi, khoâng cheát, khoâng hieán cho chuùng Taêng, caùc Tyø-kheo hoaëc nhuoäm baùt, may y, tuïng kinh, ngoài thieàn ôû trong ñoù, thì taát caû nhöõng ngöôøi söû duïng naøy ñeàu khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo laøm caùc raïp taïm taïi choã Phaät ñaûn sinh, choã Phaät ñaéc ñaïo, choã chuyeån phaùp luaân, choã naêm naêm ñaïi hoäi moät laàn, vì ñeå cuùng döôøng nhöõng choã toân quyù aáy maø laøm raïp baèng tranh, raïp baèng laù caây, raïp baèng caùc thöù côø maøn tröôùng thì cho pheùp laøm. Theá neân noùi: - Neáu Tyø-kheo töï xin laøm phoøng, khoâng ai giuùp, töï mình laøm laáy, maø laøm quaù möùc quy ñònh, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. (Heát giôùi Taêng taøn thöù saùu)

7. GIÔÙI KHOÂNG MÔØI TAÊNG CHÆ CHOÃ LAØM THAÁT Khi Phaät an truù taïi nöôùc Caâu-xaù-di, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, taïi nöôùc Caâu-xaù-di coù naêm traêm Tyø-kheo moãi ngöôøi ñeàu laøm phoøng rieâng. Luùc aáy, Tyø-kheo Xieån-ñaø khoâng coù ngöôøi uûng hoä laøm phoøng, nhöng thaày coù moät thí chuû thaân tín teân A-baït-tra. Theá roài, thaày khoaùc y thöôøng duøng ñeå ñi vaøo xoùm laøng, tôùi gia ñình aáy. Chuû nhaân troâng thaáy thaày ñeán, lieàn cung kính ñaûnh leã döôùi chaân, roài cuøng nhau vaán an. Ñoaïn, chuû nhaân hoûi: “Thöa thaày, toâi nghe noùi naêm traêm Tyø-kheo taïi Caâu-xaù-di laøm naêm traêm caên phoøng rieâng, vaäy coù ai laøm phoøng giuùp cho thaày khoâng?”. Ñaùp: “Ñuùng nhö ñaïo höõu ñaõ nghe, ai coù thaân chuû thì ñeàu ñöôïc phoøng, rieâng toâi ñöùc heøn, phöôùc moûng, gioáng nhö chim kieâu trô truïi, khoâng coù thaân nhaân, thì ai laøm phoøng cho?”. Chuû nhaân lieàn noùi: “Thöa thaày, thaày ñöøng haän, toâi seõ laøm cho thaày”, beøn cuùng döôøng naêm traêm ñoàng vaø baïch: “Thöa thaày, thaày haõy

ñem veà laøm phoøng". Baáy giôø, Xieàn Ñaø lieàn caàm tieàn ra veà, tìm choã thuaän tieän, yeân oån ñeå laøm moät caùi phoøng lôùn. Thaày duøng naêm traêm ñoàng ñeå ñoå neàn vaø xaây moät ít töôøng vaùch, thì tieàn vaät heát saïch. Thaày laïi ñi ñeán nhaø aáy. Chuû nhaân beøn leã döôùi chaân, cuøng nhau an uûi, roài noùi: "Thöa thaày, laøm phoøng xong chöa?". Ñaùp: "Môùi ñoå xong neàn vaø laøm ñöôïc moät ít töôøng vaùch thì tieàn vaät ñeàu heát caû". Luùc aáy, chuû nhaân laïi cuùng theâm naêm traêm ñoàng. Xieån-ñaø mang soá tieàn aáy veà xaây xong töôøng vaùch vaø ñaët xong caùc cöûa lôùn cöûa soå, thì tieàn vaät cuõng laïi heát saïch, neân thaày ñi ñeán thaân nhaân moät laàn nöõa. Chuû nhaân beøn leã döôùi chaân roài hoûi: "Thöa thaày, phoøng laøm xong roài chaêng?". Ñaùp: "Töôøng vaùch, cöûa lôùn, cöûa soå laøm xong, thì tieàn vaät cuõng heát". Baáy giôø, chuû nhaân heát tin töôûng, beøn noùi vôùi Xieån-ñaø: "Thaày laø ngöôøi xuaát gia maø laøm caên phoøng lôùn laøm chi. Soá tieàn moät ngaøn ñoàng ñuû ñeå xaây moät caên laàu maø chæ laøm moät caên phoøng, vì sao khoâng ñuû? Toân giaû haõy trôû veà. Toâi khoâng theå cho theâm nöõa". Khi aáy, Xieån-ñaø öu saàu thaàm nhuû: "Khoâng bieát duøng phöông tieän gì ñeå laøm cho xong caên phoøng ñaây". Thaày beøn nhôù ñeán röøng caây Taùt-la lieàn tôùi ñoù ñònh chaët caây ñem veà laøm cho caên phoøng hoaøn thaønh. Baáy giôø, coù moät con quyû ñang nöông thaân nôi caây aáy, noùi vôùi Xieån-ñaø: "Chôù coù chaët caây naøy, neáu thaày chaët thì caùc ñöùa con trai, con gaùi beù thô cuûa toâi bò naéng möa söông gioù, khoâng nôi nöông töïa". Xieån-ñaø lieàn noùi: "Ñoà quyû cheát tieät, haõy xeùo gaáp, ñöøng ôû ñaây nöõa, ai maø muoán thaáy maët ngöôi", roài ñoán laáy caây. Khi aáy, con quyû naøy lieàn khoùc roáng leân, roài daét caùc con ñeán choã Theá Toân. Phaät thaáy theá, tuy bieát nhöng vaãn hoûi: "Vì sao maø ngöôi khoùc loùc?". Ñaùp: "Baïch Theá Toân! Toân giaû Xieån-ñaø chaët caùi caây trong röøng maø con nöông truù ñem veà laøm phoøng. Baïch Theá Toân! Caùc con trai, con gaùi thô daïi, beù boûng cuûa con phaûi phôi thaân ngoaøi naéng möa söông gioù, bieát nöông vaøo choã naøo ñaây?". Baáy giôø, Theá Toân beøn tuøy thuaän thuyeát phaùp cho con quyû aáy nghe, chæ daïy veà nhöõng ñieàu lôïi ích vui veû, khieán moïi saàu khoå ñeàu ñöôïc ñoaïn tröø. Roài Theá Toân chæ cho noù ñeán nöông thaân moät röøng caây gaàn ñoù. Ñoaïn, Phaät baûo caùc Tyø-kheo goïi Xieån-ñaø ñeán. Hoï lieàn ñi goïi. Sau

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 6 991

khi Xieån-ñaø ñeán, Phaät beøn hoûi roõ caùc vieäc treân: "Coù thaät oâng laøm nhö theá chaêng?". Ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân". Phaät noùi: "Naøy keû ngu si! Ñoù laø vieäc aùc. OÂng khoâng bieát raèng Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri heã an truù moät ñeâm taïi nôi naøo thì ngöôøi ta xem caây coái xung quanh nôi aáy nhö laø nhöõng thaùp mieáu. Cho neân quyû thaàn thích ñeán cö truù. Vì sao Tyø-kheo laïi aùc khaåu maéng hoï? Xieån-ñaø! Haønh vi ñoù laø phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy; khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao Xieån-ñaø naøy kheùo duøng phöông tieän kinh doanh khieán cho chuû nhaân aáy cuùng moät ngaøn ñoàng tieàn cuõ?". Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Ñoù chaúng phaûi laø phöông tieän kheùo

leùo. Neáu laø phöông tieän kheùo leùo thì chæ naêm traêm ñoàng ñaõ laøm xong caên phoøng, ñaâu phaûi duøng ñeán caû moät ngaøn ñoàng". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Ñuùng nhö Theá Toân noùi! Xeùt kyõ thì Tyø-kheo Xieån-ñaø naøy khoâng coù phöông tieän toát". Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Khoâng phaûi ngaøy nay môùi bieát oâng Tyø-kheo naøy khoâng coù phöông tieän toát maø trong thôøi quaù khöù cuõng ñaõ bieát Tyø-kheo Xieån-ñaø khoâng coù phöông tieän toát". Roài Phaät tieáp: "Trong thôøi quaù khöù coù moät thaønh phoá teân Ba-la- naïi, nöôùc teân Giaø Thi. Baáy giôø, vò quoác vöông duøng luaät phaùp cai trò muoân daân, khieán cho daân chuùng an laïc khoâng bò tai öông. Quoác vöông khoâng coù con, roài hoaøng haäu boãng nhieân mang thai, ñuû möôøi thaùng lieàn sinh ñöôïc moät beù trai, nhöng khoâng coù maét vaø muõi. Sinh con ñöôïc baûy ngaøy, nhaø Vua lieàn môû ñaïi hoäi trieäu taäp quaàn thaàn, thaày töôùng vaø ñaïo só ñeán ñeå ñaët teân cho con. Theo phong tuïc cuûa vöông quoác luùc aáy, ngöôøi ta thöôøng döïa vaøo phöôùc töôùng, vaøo tinh tuù, hoaëc vaøo cha meï ñeå ñaët teân cho con. Theá neân Baø-la-moân beøn hoûi moïi ngöôøi: "Thaân theå cuûa vöông töû coù nhöõng dò töôùng gì?". Moät ngöôøi ngoài beân caïnh ñaùp: "Ngaøy nay, vöông töû naøy maët maøy phöông phi, ñoan chaùnh nhöng khoâng coù maét vaø muõi". Baø-la-moân lieàn noùi: "Theá thì neân ñaët teân cho vöông töû laø Kính- dieän, vaø giao cho boán baø vuù troâng nom nuoâi döôõng: Moät baø lo vieäc xoa boùp, taém röûa, moät baø lo vieäc veä sinh; moät baø lo vieäc boàng beá vaø moät baø lo vieäc buù môùm. Theá roài, boán baø vuù naøy ngaøy ñeâm cung caáp vaø haàu haï khieán vöông töû nhö ñoùa hoa sen moãi ngaøy moãi taêng tröôûng.

992 BOÄ LUAÄT 1

Ñeán luùc vöông töû khoân lôùn, thì Vua cha meänh chung, trieàu ñình beøn toân Kính-dieän leân keá vò ngoâi Vua. Vò thaùi töû naøy voán ñaõ gieo troàng phöôùc ñöùc töø ñôøi tröôùc, neân tuy sinh ra khoâng coù maét maø laïi coù thieân nhaõn. Do ñoù maø coù theå laøm Vua ñuû phöôùc ñöùc vaø uy löïc lôùn. Daân chuùng trong nöôùc nghe thaùi töû Kính-dieän laøm Vua khoâng ai laø khoâng laáy laøm kyø quaùi. Baáy giôø, coù moät Ñaïi thaàn muoán thöû nhaø Vua maø chöa gaëp cô hoäi, thì gaëp luùc Vua xuaát du, ñoàng thôøi ra leänh quaàn thaàn laøm laïi cung ñieän môùi, cho ñieâu khaéc chaïm troå vaø veõ vôøi nhieàu caûnh trí. Ñaïi thaàn suy nghó: "Baáy laâu nay ta muoán thöû nhaø Vua, hoâm nay môùi gaëp ñöôïc cô hoäi". OÂng beøn duøng moät con khæ cho maëc y phuïc, roài laøm nhöõng duïng cuï tinh xaûo (cuûa thôï moäc), boû vaøo trong tuùi da, buoäc vaøo vai noù, ñoaïn ñem ñeán tröôùc Vua, noùi: - Taâu Ñaïi vöông, Ñaïi vöông ra leänh laäp cung ñieän, nay thôï kheùo ñaõ ñeán, xin Ñaïi vöông haõy chæ baûo veà phöông phaùp xaây caát cung ñieän. Vua thaàm nhuû: "OÂng aáy muoán thöû ta", lieàn ñoïc keä: "Xem loaøi chuùng sinh naøy, Maët nhaên nhoù daùo daùc. Taùnh khinh thaùo nhaûy nhoùt, Vieäc thaønh, haén lieàn phaù. Baûn chaát voán nhö theá, Laøm sao xaây cung ñieän? Taøn phaù caây hoa traùi Khoâng theå gaàn guõi ngöôøi. Huoáng gì taïo cung ñieän. Thaû veà röøng hoang thoâi". Theá roài, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Quoác vöông Kính-dieän thuôû aáy, nay chính laø Ta ñaây, vaø con khæ thuôû aáy, nay laø Tyø-kheo Xieån-ñaø. Vaøo thôøi

aáy ta sinh ra khoâng coù hai maét maø coøn bieát ñöôïc oâng ta khoâng laøm ñöôïc vieäc, huoáng gì ngaøy nay". Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Caâu-xaù-di phaûi taäp hoïp laïi taát caû, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi vaø cheá giôùi nhö sau: - Neáu Tyø-kheo laøm phoøng oác lôùn, coù thaân chuû giuùp ñôõ laøm cho mình, phaûi daãn caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã ñeå laøm, vaø laøm taïi choã khoâng nguy hieåm, khoâng phöông haïi. Traùi laïi, neáu Tyø-kheo coù thaân chuû laøm phoøng cho mình, laïi laøm nhaèm choã nguy hieåm, choã coù phöông haïi, cuõng khoâng daãn caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã ñeå laøm, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-

thi-sa. GIAÛI THÍCH: Lôùn: Quaù möùc quy ñònh. Phoøng: Phoøng ôû maø Phaät cho pheùp. Laøm: Hoaëc töï mình laøm, hoaëc baûo ngöôøi khaùc laøm. Coù chuû: (Tröôùc ñaõ giaûi thích). Vì mình: Vì baûn thaân mình, khoâng phaûi vì chuùng Taêng. Daãn caùc Tyø-kheo chæ choã ñeå laøm: Nghóa laø daãn caû chuùng Taêng, hoaëc laø daãn söù giaû cuûa Taêng, nhö ñaõ noùi trong tröôøng hôïp phoøng nhoû ôû treân. Choã khoâng nguy hieåm, choã khoâng phöông haïi: Cuõng nhö ñaõ noùi ôû treân. Neáu Tyø-kheo laøm phoøng taïi caùc nôi nguy hieåm, nôi coù phöông haïi, vaø khoâng daãn caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã ñeå laøm phoøng thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu moät Tyø-kheo laøm phoøng lôùn taïi choã nguy hieåm, choã coù phöông haïi, hoaëc töï mình laøm, hoaëc baûo ngöôøi khaùc laøm, cho ñeán khi phoøng hoaøn thaønh, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Khi söû duïng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Töø hai ngöôøi trôû leân ñeán nhieàu ngöôøi cuõng nhö theá. Tröø tröôøng hôïp laøm quaù möùc quy ñònh, caùc vaán ñeà coù toäi, khoâng coù toäi cuõng gioáng nhö tröôøng hôïp phoøng nhoû ñaõ noùi ôû treân. Theá neân noùi: - Neáu Tyø-kheo laøm phoøng oác lôùn, coù thaân nhaân giuùp laøm cho mình maø khoâng daãn caùc Tyø-kheo ñeán chæ choã ñeå laøm, thì phaïm toäi Taêng-giaøbaø-thi-sa. (Heát giôùi Taêng taøn thöù baûy).

8. GIÔÙI VÌ TÖÙC GIAÄN MAØ VU KHOÁNG Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä nhö treân ñaõ noùi. Baáy giôø, coù thaày Tyø-kheo teân Ñaø-phieâu-ma-la-töû ñöôïc chuùng Taêng ñeà cöû coi soùc chín vieäc sau ñaây: 1. Coi soùc theo thöù töï maø trao giöôøng gheá. 2. Theo thöù töï maø sai thænh ñi döï hoäi. 3. Theo thöù töï maø chia phoøng oác. 4. Theo thöù töï maø chia y vaät. 5. Theo thöù töï maø chia höông hoa. 6. Theo thöù töï maø chia döa traùi.

7. Theo thöù töï maø phaân coâng ngöôøi naáu nöôùc. 8. Theo thöù töï maø chia caùc quaø baùnh laët vaët. 9. Bieát tuøy nghi maø cöû ngöôøi laøm ñöôïc vieäc. Ñoù goïi laø Taêng ñeà cöû coi soùc chín vieäc. Khi giao giöôøng gheá cho ai thì Tröôûng laõo duøng ngoùn tay uùt beân phaûi kheàu tim ñeøn cho saùng ñeå thaáy roõ caùc duïng cuï, roài môùi giao cho. Ñoaïn, thaày saép xeáp: - Ngöôøi öa yeân tónh thì cho ôû chung vôùi ngöôøi öa yeân tónh. - Ngöôøi khaát thöïc cho ôû vôùi ngöôøi khaát thöïc. - Ngöôøi

maëc y phaán taûo cho ôû vôùi ngöôøi maëc y phaán taûo. - Ngöôøi aên moät laàn cho ôû vôùi ngöôøi aên moät laàn. - Ngöôøi thöôøng ngoài cho ôû vôùi ngöôøi thöôøng ngoài. - Ngöôøi öa ngoài choã troáng cho ôû vôùi ngöôøi öa ngoài choã troáng. - Ngöôøi ngoài neäm coû cho ôû vôùi ngöôøi ngoài neäm coû. - Ngöôøi tuïng kinh cho ôû vôùi ngöôøi tuïng kinh. - Phaùp sö cho ôû vôùi phaùp sö. - Ngöôøi hoïc luaät cho ôû vôùi ngöôøi hoïc luaät. - Tu-ñaø-hoaøn cho ôû vôùi Tu-ñaø-hoaøn. - Tö-ñaø-haøm cho ôû vôùi Tö-ñaø-haøm. - A-na-haøm cho ôû vôùi A-na-haøm. - A-la-haùn cho ôû vôùi A-la-haùn. - Nhöõng vò ñöôïc ba minh cho ôû vôùi nhöõng vò ñöôïc ba minh. - Nhöõng vò ñöôïc saùu thoâng cho ôû vôùi nhöõng vò ñöôïc saùu thoâng. - Nhöõng vò khoâng coù oai nghi cho ôû vôùi nhöõng vò khoâng coù oai nghi. Baáy giôø, Tyø-kheo Töø-ñòa vaø nhoùm saùu Tyø-kheo (Luïc quaàn Tyø- kheo) ñeán ñoøi phoøng ôû. Toân giaû Ñaø-phieâu-ma-la-töû ñaùp: - Chôø moät tí, ñôïi caùc thaày ngoài oån ñònh, roài toâi seõ tuaàn töï giao phoøng cho caùc thaày. Ñeán khi hoï ngoài xong, Ñaø-phieâu beøn theo thöù lôùp giao phoøng cho hoï. Khi nhaän ñöôïc phoøng, nhoùm saùu Tyø-kheo thaáy caùc vaät duïng trong phoøng nhö giöôøng naèm, gheá ngoài, meàn goái ñeàu cuõ kyõ, muïc naùt vaø caên phoøng aên rieâng cuõng xaáu xí beøn cuøng nhau baøn tính: - Hình nhö Tröôûng laõo Ñaø-phieâu-ma-la-töû coù tö thuø vôùi chuùng ta, neân cho chuùng ta caên phoøng toài taøn vaø thöùc aên thoâ xaáu. Neáu Tröôûng laõo naøy coøn soáng ñôøi phaïm haïnh laâu daøi, thì chuùng ta seõ phaûi chòu nhieàu ñau khoå. Nay chuùng ta haõy vu caùo oâng ta phaïm toäi Ba-la-di. Ñoaïn, hoï noùi vôùi Ñaø-phieâu: “Tröôûng laõo! OÂng phaïm toäi Ba-la-di.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 6 995

Chuùng toâi seõ vaïch toäi oâng”. Ñaùp: “Toâi khoâng phaïm toäi aáy”. Hoï beøn noùi: “Coù ai aên troäm maø töï xöng mình aên troäm bao giôø! Nhöng nay oâng ñaõ phaïm toäi Ba-la-di”. Theá roài, hoï ñeán choã ñoâng ngöôøi vu khoáng, laïi ñeán giöõa chuùng Taêng vu khoáng Toân giaû Ñaø-phieâu-ma-la-töû phaïm toäi Ba-la-di. Ñaø-phieâu-ma-la-töû beøn ñi ñeán baïch vôùi Theá Toân: “Baïch Theá Toân! Tyø-kheo Töø-ñòa ñaõ vu khoáng con phaïm toäi Ba-la-di moät caùch voâ caên cöù”. Phaät hoûi: “OÂng coù vieäc aáy khoâng?”. Ñaùp: “Khoâng coù, baïch Theá Toân”. Phaät noùi: “Naøy Tyø-kheo, Nhö Lai bieát oâng thanh tònh, nhöng ngöôøi khaùc vu khoáng oâng, vaäy phaûi laøm sao ñaây?”. Ñaø-phieâu noùi: “Tuy Theá Toân bieát con thanh tònh, khoâng coù toäi, nhöng xin Theá Toân haõy noùi vôùi oâng ta khieán oâng ta sinh khôûi loøng tin, ñeå khoûi chuoác laáy söï baát haïnh laâu daøi”. Phaät lieàn baûo: “Haõy goïi nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán ñaây”. Thaày lieàn ñi goïi ñeán. Ñoaïn, Phaät hoûi nhoùm saùu Tyø-kheo: “Coù thaät caùc oâng vu khoáng Tyø-kheo Ñaø-phieâu-ma-la-töû phaïm toäi Ba-la-di moät caùch voâ caên cöù khoâng?” Ñaùp: “Thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân”. Phaät hoûi: “Vì sao theá?”. Ñaùp: “Vì Tröôûng laõo aáy giao cho chuùng con caên phoøng cuõ kyõ ñoå naùt v.v... cho ñeán: Neáu Tröôûng laõo aáy coøn soáng ñôøi phaïm haïnh laâu daøi, thì chuùng ta coøn phaûi chòu nhieàu ñau khoå. Do theá, chuùng con vu khoáng oâng ta phaïm toäi Ba-la-di”. Phaät lieàn khieån traùch nhoùm Tyø-kheo saùu ngöôøi: - Ñoù laø vieäc aùc. Haù Ta khoâng thöôøng baûo phaûi cung kính vaø theå hieän söï töø aùi cuûa thaân, khaåu, yù ñoái

vôùi caùc baäc phaïm haïnh hay sao? Nay vì sao caùc oâng laïi vu khoáng moät Tyø-kheo soáng phaïm haïnh voâ toäi, raèng oâng ta phaïm toäi Ba-la-di moät caùch voâ caên cöù nhö theá? Ñoù laø phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy, khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc. Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø- kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: - Neáu Tyø-kheo vì saân haän, khoâng vui, maø vu khoáng moät Tyø-kheo

voâ toäi thanh tònh raèng phaïm toäi Ba-la-di moät caùch voâ caên cöù, chæ vì muoán phaù roái Tyø-kheo phaïm haïnh aáy, sau ñoù hoaëc coù ngöôøi tra xeùt laïi, hoaëc khoâng ai tra xeùt, maø töï noùi: “Vieäc ñoù khoâng coù caên cöù, vì toâi töùc giaän neân noùi nhö theá”, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. GIAÛI THÍCH: Saân: Chín söï naõo loaïn hoaëc giaän döõ voâ côù vaø ñieàu thöù möôøi laø haän. Haän nghóa laø phaøm phu vaø ngöôøi coøn ñang hoïc caûm thaáy khoâng vui, cho ñeán ñoái vôùi A-la-haùn. Khoâng coù caên cöù: Söï vieäc aáy hoaøn toaøn khoâng xuaát hieän, cuõng khoâng thaáy vieäc cuûa ngöôøi aáy, khoâng nghe vieäc cuûa ngöôøi aáy, khoâng nghi vieäc cuûa ngöôøi aáy. Ba-la-di: Moãi moãi ñieàu trong boán Ba-la-di. Vu khoáng: Vieäc khoâng coù maø döïng ñöùng leân noùi laø coù. Ñoù goïi laø vu khoáng. Muoán phaù söï thanh tònh cuûa ngöôøi aáy: Muoán laøm cho hoï khoâng phaûi laø Tyø-kheo, khoâng phaûi laø Sa-moân, khoâng phaûi laø con doøng hoï Thích. Hoaëc muoán hoï laøm Sa-di, laøm ngöôøi theá tuïc, laøm keû giöõ vöôøn, laøm ngoaïi ñaïo... Sau ñoù hoaëc coù ngöôøi tra xeùt, hoaëc khoâng ai tra xeùt. Tra xeùt: Nhö hoûi: “OÂng thaáy vieäc gì? Vieäc daâm duïc chaêng? Laáy treân naêm tieàn chaêng? Coá gieát ngöôøi chaêng? Khoâng coù thaät maø töï xöng ñöôïc phaùp hôn ngöôøi phaûi khoâng? Vì sao maø thaáy? Nhaân lyù do gì maø thaáy? Thaáy ôû ñaâu?”. Ñoù goïi laø tra xeùt. Traùi laïi, neáu khoâng hoûi nhö theá, thì goïi laø khoâng tra xeùt. Neáu vieäc aáy khoâng coù caên cöù maø chæ vì saân haän neân noùi nhö theá, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo vì saân haän maø vu khoáng hai ngöôøi töông töï: Ngöôøi baát tònh vaø ngöôøi thanh tònh. Roài ngöôøi thanh tònh hoûi: - Thaày thaáy toâi phaïm toäi gì? Trong boán vieäc (boán toäi Ba-la-di), phaïm toäi thöù nhaát hay thöù hai? Trong möôøi ba vieäc (möôøi ba toäi Taêng- giaø-baø-thi-sa) phaïm toäi thöù nhaát hay thöù hai? Hoaëc khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi, khoâng quyeát ñònh maø ñem ra vu khoáng ngöôøi ta taïi choã vaéng hoaëc giöõa nhieàu ngöôøi, hoaëc giöõa chuùng Taêng: - Toâi thaáy thaày aáy phaïm toäi Ba-la-di. Toâi nghe thaày aáy phaïm toäi Ba-la-di. Toâi nghi thaày aáy phaïm toäi Ba-la-di. Nhöng thaáy khoâng thaät thaáy, caên baûn khoâng thaät; Nghe khoâng thaät nghe, caên baûn khoâng thaät;

Nghi khoâng thaät nghi, caên baûn khoâng thaät. Söï thaáy ñoù laø sai laàm, nghe sai laàm, nghi sai laàm, khoâng phaûi thaáy nhö vaäy, khoâng phaûi nghe nhö vaäy, khoâng phaûi nghi nhö vaäy, theá maø hai ngöôøi ñoái dieän, boán maét nhìn nhau,

vu khoáng tröïc tieáp, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo vu khoáng Tyø-kheo khaùc phaïm caùc ñieàu trong boán toäi Ba-la-di, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu Tyø-kheo vu khoáng Tyø-kheo khaùc phaïm caùc ñieàu trong möôøi ba toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo vu khoáng Tyø-kheo khaùc phaïm caùc toäi trong Ba-daï- ñeà, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu vu khoáng veà caùc toäi Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, chuùng hoïc phaùp vaø toäi Vieät-tyø-ni, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Neáu vu khoáng Tyø-kheo-ni phaïm caùc toäi trong taùm Ba-la-di, trong möôøi chín Taêng-giaø-baø-thi-sa, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu vu khoáng Tyø-kheo-ni phaïm caùc toäi thuoäc trong ba möôi Ni- taùt-kyø, trong moät traêm boán möôi moát Ba-daï-ñeà, thì phaïm toäi Vieät-tyø- ni. Neáu vu khoáng Tyø-kheo-ni phaïm caùc toäi trong taùm giôùi Ba-la-ñeà- ñeà-xaù-ni, trong chuùng hoïc phaùp vaø oai nghi, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Neáu vu khoáng hoïc giôùi ni phaïm caùc toäi trong möôøi taùm phaùp, roài noùi: “Phaûi cho hoïc giôùi trôû laïi”. thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu vu khoáng Sa-di, Sa-di ni phaïm caùc toäi trong möôøi giôùi, roài noùi: “Phaûi cho xuaát gia trôû laïi”, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Sau cuøng ñeán nhöõng ngöôøi theá tuïc, neáu Tyø-kheo vu khoáng hoï phaïm caùc toäi trong naêm giôùi, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Theá neân noùi: - Neáu Tyø-kheo vì saân haän, khoâng vui... cho ñeán noùi nhö vaäy, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. (Heát giôùi Taêng taøn thöù taùm)

998 BOÄ LUAÄT 1

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
QUYEÅN 7
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 2: NOÙI VEÀ 13 PHAÙP TAÊNG TAØN (Tieáp Theo)

9. GIÔÙI XUYEÂN TAÏC ÑEÅ HUÛY BAÙNG Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, nhö treân ñaõ noùi. Baáy giôø, Toân giaû Ñaø-phieâu-ma-la-töû ñöôïc chuùng Taêng ñeà cöû troâng coi chín vieäc maø treân ñaõ ñeà caäp. Theá roài, nhoùm saùu Tyø-kheo nhaän phoøng xaáu, thöùc aên keùm, neân taâm thöôøng saàu khoå, beøn suy nghó: “Neáu Tröôûng laõo Ñaø-phieâu-ma- la-töû maø coøn soáng phaïm haïnh laâu daøi thì chuùng ta coøn chòu khoå naõo. Nhöng Theá Toân ñaõ cheá giôùi khoâng cho pheùp vu khoáng ngöôøi khaùc phaïm toäi Ba-la-di moät caùch voâ caên cöù. Nay ta phaûi

tìm chöùng cöù cuûa toäi loãi". Nghó nhö theá roài, hoï beøn theo saùt Toân giaû Ñaø-phieâu-ma-la-töû, trong nhöõng luùc ñi, ñöùng, naèm, ngoài, ñeàu theo saùt hai beân. Haèng thaùng vaøo caùc ngaøy moàng taùm, möôøi boán vaø möôøi laêm caùc Tyø-kheo-ni ñeán leã Phaät, khi aáy, Toân giaû Ñaø-phieâu-ma-la-töû ñang ngoài ñoái dieän caùch Phaät khoâng xa, neân caùc Tyø-kheo-ni ñeán ñaûnh leã chaân Phaät roài, beøn ñeán ñaûnh leã Toân giaû Ñaø-phieâu-ma-la-töû. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo-ni trong khi ñaûnh leã bò gioù thoåi laøm tung goùc y cuûa coâ vöôùng treân ñaàu goái cuûa Toân giaû, Toân giaû lieàn duøng tay dôõ leân. Theá roài, nhoùm saùu Tyø-kheo beøn noùi: "Tröôûng laõo Ñaø-phieâu, oâng phaïm toäi Ba-la-di". Ñaø-phieâu noùi: "Toâi khoâng coù vieäc aáy". Nhoùm saùu Tyø-kheo laïi noùi: "Vieäc aáy toâi ñaõ thaáy, coøn nghi ngôø gì nöõa, coù ai aên troäm maø laïi noùi mình laø keû aên troäm bao giôø". Roài hoï ñem vieäc aáy noùi taïi choã vaéng, choã nhieàu ngöôøi vaø choã chuùng Taêng. Baáy giôø, Ñaø-phieâu beøn ñem nhaân duyeân aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät baûo ñi goïi nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán. Thaày lieàn ñi goïi ñeán.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 7 999

Phaät lieàn hoûi nhoùm saùu Tyø-kheo: "Coù thaät caùc oâng vu khoáng Ñaø-phieâu-ma-la-töû phaïm toäi Ba-la-di moät caùch voâ caên cöù chaêng?" Ñaùp: "Khoâng phaûi vaäy, baïch Theá Toân! Coù chöùng cöù thaät". Phaät noùi: "Coù chöùng cöù gì?". Nhoùm saùu Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Gaëp ngaøy trai kyø, caùc Tyø-kheo-ni ñeán ñaûnh leã Theá Toân roài hoï sang ñaûnh leã Ñaø-phieâu. Khi aáy, gioù thoåi laøm tung cheùo y cuûa Tyø-kheo-ni leân ñaàu goái cuûa Ñaø-phieâu. Ñaø-phieâu beøn duøng tay naém y cuûa coâ aáy, ñoù laø chöùng cöù". Phaät noùi: "Naøy keû ngu si, ñoù chaúng phaûi laø baèng chöùng phaïm toäi Ba-la-di. Ñoù chæ laø moät vieäc nhoû thuoäc phaïm vi khaùc". Theá roài, Phaät khieån traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: "Caùc oâng khoâng töøng nghe Ta duøng nhieàu nhaân duyeân ca ngôïi vieäc ñem thaân, khaåu, yù, töø aùi, kính troïng nhöõng ngöôøi tu phaïm haïnh hay sao? Nay vì sao ñoái vôùi moät Tyø-kheo thanh tònh voâ toäi, maø caùc oâng laïi muoán phaù söï thanh tònh cuûa hoï, roài ñem moät vieäc nhoû thuoäc phaïm vi khaùc chaúng phaûi Ba-la-di cuûa Tyø-kheo maø vu caùo hoï phaïm toäi Ba-la-di? Ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy, khoâng theå duøng vieäc aáy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc". Ñoaïn, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù- veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, roài vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø- kheo, duø ai nghe roài cuõng nghe laïi: - Neáu Tyø-kheo vì saân haän, khoâng vui, ñem moät vieäc nhoû thuoäc phaïm vi khaùc chaúng phaûi Ba-la-di cuûa Tyø-kheo maø vu caùo hoï phaïm toäi Ba-la-di ñeå phaù hoaïi söï phaïm haïnh cuûa hoï; roài sau ñoù, hoaëc bò tra hoûi, hoaëc khoâng ai tra hoûi maø töï noùi: "Chæ vì saân haän neân toâi ñem moät vieäc thuoäc phaïm vi khaùc maø vu caùo", thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. GIAÛI THÍCH: Tyø-kheo saân haän khoâng vui: Nhö treân ñaõ noùi. Thuoäc phaïm vi khaùc: Töø boán Ba-la-di, töø möôøi ba giôùi Taêng-giaø- baø-thi-sa trôû ñi laø thuoäc phaïm vi khaùc. Nhöõng vieäc nhoû: Chuùng hoïc phaùp vaø caùc oai nghi. Chaúng phaûi Ba-la-di cuûa

Tyø-kheo maø vu khoáng laø phaïm Ba-la-di: Vieäc ñoù khoâng thuoäc Ba-la-di, maø vu khoáng raèng phaïm caùc giôùi trong boán Ba-la-di. Muoán phaù phaïm haïnh cuûa ngöôøi aáy: Muoán laøm cho ngöôøi aáy khoâng phaûi laø Tyø-kheo, khoâng phaûi laø Sa-moân, khoâng phaûi laø con doøng hoï Thích. Muoán hoï laøm Sa-di, laøm ngöôøi theá tuïc, laøm ngöôøi giöõ vöôøn, laøm keû ngoaïi ñaïo. - Sau ñoù, hoaëc bò tra hoûi, hoaëc khoâng bò tra hoûi.

1000 BOÄ LUAÄT 1

Tra hoûi: Nhö hoûi: "OÂng thaáy vieäc gì? Vieäc daâm chaêng? Vieäc troäm caép chaêng? Coá yù gieát ngöôøi chaêng? Khoâng thaät ñöôïc phaùp thöôïng nhaân maø töï xöng ñöôïc phaùp thöôïng nhaân chaêng? Thaáy taïi choã naøo?". Ñoù goïi laø tra hoûi. Neáu khoâng hoûi nhö vaäy thì goïi laø khoâng tra hoûi. Neáu vì saân haän ñoái vôùi moät Tyø-kheo thanh tònh voâ toäi maø ñem moät vieäc nhoû thuoäc phaïm vi khaùc vu khoáng hoï phaïm toäi Ba-la-di, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. (Phaàn coøn laïi nhö treân ñaõ noùi roõ) Theá neân noùi: - Neáu Tyø-kheo vì saân haän khoâng vui maø ñem moät vieäc thuoäc phaïm vi khaùc, cho ñeán "vì saân haän maø noùi", thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. (Heát giôùi Taêng taøn thöù chín)

10. GIÔÙI PHAÙ TAÊNG HOØA HÔÏP Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông-xaù, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Ñeà-baø-ñaït-ña vì muoán phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng ñoaøn, cho neân tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù hoaïi vieäc cuûa Taêng. Ñoái vôùi möôøi hai baøi töïa cuûa giôùi kinh, boán Ba-la-di, möôøi ba Taêng-giaø-baø-thi-sa, hai Baát ñònh, ba möôi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà, chín möôi hai Ba-daï-ñeà, boán Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Chuùng hoïc phaùp, baûy Phaùp dieät traùnh, phaùp Tuøy thuaän v.v... Nhöõng gì Phaät khoâng cheá thì oâng cheá theâm, nhöõng gì Phaät cheá thì oâng môû ra. Cho ñeán, nhöõng phaùp maø ngöôøi taïi gia, xuaát gia cuøng thöïc haønh nhö chín boä kinh: 1. Tu Ña La. 2. Kyø Daï. 3. Thoï Kyù. 4. Giaø Ñaø. 5. Öu Ñaø Na. 6. Nhö Thò Ngöõ Kinh. 7. Baûn Sanh Kinh. 8. Phöông Quaûng. 9. Vò Taèng Höõu Phaùp. Ñoái vôùi chín boä kinh naøy, oâng lieàn taïo ra nhöõng caâu khaùc, nhöõng chöõ khaùc, nhöõng yù nghóa khaùc. Moãi thöù ñeàu coù nhöõng lôøi vaên khaùc ñeå tuïng ñoïc, cuõng nhö daïy ngöôøi khaùc tuïng ñoïc. Khi aáy, caùc Tyø-kheo noùi vôùi Ñeà-baø-ñaït-ña: "OÂng chôù tìm caùch phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng ñoaøn, chôù coù kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù vieäc cuûa Taêng, coá yù tranh caõi. Tröôûng laõo neân hoøa mình vôùi Taêng. Vì sao vaäy? Vì Taêng hoøa hôïp vui

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 7 1001

veû, khoâng tranh caõi, cuøng hoïc moät giaùo lyù, nhö nöôùc hoøa vôùi söõa, ñieàu gì nhö phaùp thì noùi laø nhö phaùp moät caùch roõ raøng, ñeå cuøng soáng an laïc". Sau khi khuyeân can laàn thöù nhaát nhö vaäy maø khoâng chaám döùt, roài khuyeân can laàn thöù hai, thöù ba cuõng ñeàu khoâng ñình chæ, cho neân caùc Tyø- kheo ñem nhaân duyeân aáy baïch leân Phaät: "Baïch Theá Toân! Ñeà-baø-ñaït-ña vì muoán phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, neân ñaõ kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù vieäc cuûa Taêng. Töø baøi töïa cuûa giôùi cho ñeán chín boä kinh, oâng ñeàu ñaët ra

nhöõng chöõ khaùc, yù nghóa khaùc, moãi thöù ñeàu cheá ra nhöõng thöù vaên töø khaùc, roài töï mình tuïng ñoïc vaø daïy ngöôøi khaùc tuïng ñoïc. Theá nhöng, caùc Tyø-kheo khuyeân can laàn thöù nhaát khoâng chaám döùt, roài khuyeân can laàn thöù hai, thöù ba cuõng khoâng chaám döùt". Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Neáu oâng Ñeà-baø-ñaït-ña ngu si naøy vì muoán phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, neân ñaõ kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù vieäc cuûa Taêng söï, cho ñeán ñoái vôùi chín boä kinh laøm ra nhöõng caâu khaùc, chöõ khaùc, yù nghóa khaùc vaø moãi thöù ñeàu duøng nhöõng vaên töø khaùc, maø khuyeân can ñeán laàn thöù ba vaãn khoâng chaám döùt, thì caùc oâng neân ñeán ñoù khuyeân can oâng ôû choã vaéng ba laàn, roài khuyeân can ôû choã ñoâng ngöôøi ba laàn, sau ñoù khuyeân can giöõa chuùng Taêng ba laàn, khieán cho oâng ta boû vieäc aáy". Khi Tyø-kheo khuyeân can ôû choã vaéng, thì neân noùi nhö theá naøy: "OÂng Ñeà-baø-ñaït-ña kia, coù thaät oâng muoán phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, kieân trì phaù Taêng söï, ñoái vôùi chín boä kinh taïo ra caâu khaùc, chöõ khaùc, yù nghóa khaùc, vaên töø khaùc, roài töï mình tuïng ñoïc vaø ñem daïy ngöôøi khaùc chaêng?". Neáu ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy", thì neân noùi vôùi Ñeà-baø-ñaït-ña: "OÂng chôù coù phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù Taêng söï. Tröôûng laõo Ñeà-baø-ñaït-ña! Phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng laø toäi aùc raát naëng, phaûi ñoïa vaøo ñöôøng aùc, rôi trong ñòa nguïc, phaûi chòu toäi ñeán moät kieáp. Ñeà-baø-ñaït-ña, nay toâi vì loøng töø muoán oâng ñöôïc lôïi ích, vaäy phaûi nghe lôøi toâi. Moät laàn khuyeân can ñaõ qua, coøn hai laàn khuyeân can nöõa, vaäy oâng coù boû vieäc aáy khoâng?". Neáu tröôøng hôïp khoâng boû, thì phaûi khuyeân can ñeán laàn thöù hai, thöù ba cuõng nhö theá. Laïi khuyeân can ôû choã ñoâng ngöôøi, cuõng nhö vaäy, neáu vaãn khoâng chaám döùt, thì phaûi ñöa ñeán giöõa chuùng Taêng laøm phaùp Yeát-ma caàu thính (Xin trình baøy). Baáy giôø, ngöôøi laøm Yeát-ma noùi nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. OÂng Ñeà-baø-ñaït-ña vì muoán phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, maø kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù Taêng söï. Ñoái vôùi

möôøi hai baøi töïa cuûa giôùi cuõng nhö chín boä kinh, oâng laøm ra nhöõng caâu khaùc, chöõ khaùc, yù nghóa khaùc, vaên töø khaùc roài töï tuïng ñoïc vaø daïy ngöôøi khaùc. Caùc Tyø-kheo ñaõ khuyeân can taïi choã vaéng ba laàn, taïi choã nhieàu ngöôøi ba laàn maø vaãn khoâng chaám döùt. Neáu thôøi gian thích hôïp vôùi Taêng, nay ôû giöõa Taêng neân khuyeân can ba laàn nöõa khieán oâng chaám döùt". Baáy giôø, Taêng neân hoûi Ñeà-baø-ñaït-ña: "Coù thaät oâng ñoái vôùi möôøi hai baøi töïa cuûa giôùi, cuõng nhö chín boä kinh, laøm ra nhöõng caâu khaùc, chöõ khaùc, yù nghóa khaùc, vaên töø khaùc, roài töï tuïng ñoïc daïy ngöôøi tuïng ñoïc chaêng? Theá roài caùc Tyø-kheo ñaõ khuyeân can ba laàn taïi choã vaéng, khuyeân can ba laàn taïi choã nhieàu ngöôøi maø vaãn khoâng chaám döùt chaêng?" Neáu ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy", thì khuyeân can giöõa Taêng: "Naøy oâng Ñeà-baø-ñaït-ña, ñöøng vì muoán phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng maø kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù Taêng söï, roài ñoái vôùi chín boä kinh, taïo ra caâu khaùc, chöõ khaùc, yù nghóa khaùc, vaø vaên töø khaùc. OÂng ñöøng phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, vì phaù söï hoøa hôïp

cuûa Taêng laø moät toäi aùc lôùn, laø toäi naëng, phaûi ñoïa vaøo ñöôøng aùc, rôi trong ñòa nguïc, phaûi chòu toäi khoå ñeán moät kieáp. Ngaøy nay chuùng Taêng vì loøng töø khuyeân can, muoán oâng ñöôïc lôïi ích. Vaäy haõy vaâng lôøi chuùng Taêng. Moät laàn khuyeân can ñaõ qua, coøn hai laàn nöõa, vaäy oâng boû vieäc aáy ñi". Theá nhöng, oâng ta khoâng boû, roài tieáp tuïc khuyeân can ñeán laàn thöù hai, thöù ba cuõng khoâng boû. Cuoái cuøng, caùc Tyø-kheo phaûi ñem vieäc aáy baïch leân Theá Toân: "Baïch Theá Toân! Chuùng Taêng ñaõ khuyeân can oâng Ñeà-baø-ñaït-ña taïi choã vaéng ba laàn, taïi choã ñoâng ngöôøi ba laàn, giöõa chuùng Taêng ba laàn, maø vaãn khoâng boû vieäc aáy". Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "OÂng Ñeà-baø-ñaït-ña naøy laø keû ngu si, phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù Taêng söï vaø ñaõ khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, ôû choã ñoâng ngöôøi ba laàn, ôû giöõa chuùng Taêng ba laàn maø vaãn khoâng boû vieäc aáy, thì Taêng neân laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi (vaïch toäi)". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao oâng Ñeà-baø-ñaït-ña naøy khoâng chòu nghe lôøi caùc Tyø-kheo khuyeân can maø töï chuoác laáy khoå naõo?". Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Khoâng nhöõng ngaøy nay oâng khoâng nghe lôøi ngöôøi khaùc, phaûi töï chuoác khoå naõo maø trong thôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng coù nhö vaäy". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao?". Phaät ñaùp: "Ñuùng nhö vaäy! Trong thôøi quaù khöù, taïi thaønh Ba-la-naïi, nöôùc Giaø Thi coù moät ngöôøi Baø-la-moân ñaøo moät caùi gieáng taïi nôi hoang vaéng ñeå

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 7 1003

laøm phöôùc thieän; nhaèm giuùp nhöõng keû muïc ñoàng, nhöõng ngöôøi ñoán cuûi vaø khaùch boä haønh tôùi ñoù uoáng nöôùc vaø taém röûa. Baáy giôø, saép ñeán luùc hoaøng hoân, coù baày daõ can ñeán ñoù uoáng nöôùc döôùi gieáng, chæ coù con daõ can chuùa khoâng chòu uoáng nöôùc döôùi gieáng maø ñuùt ñaàu vaøo trong lu ñeå uoáng nöôùc. Uoáng xong, noù beøn mang caû caùi lu giô cao ñaàu leân ñaäp vôõ chieác lu. Nhöng mieäng lu vaãn coøn vöôùng vaøo coå noù, ñaøn daõ can beøn noùi vôùi daõ can chuùa: "Neáu moät chieác laù caây öôùt maø coøn duøng ñöôïc, ngöôøi ta vaãn gìn giöõ noù, huoáng gì caùi lu naøy raát coù ích cho ngöôøi ñi ñöôøng". Daõ can chuùa noùi: "Ta laøm vieäc naøy vì caûm thaáy trong loøng thích thuù, ñaâu caàn gì bieát ñeán vieäc khaùc". Baáy giôø, nhöõng ngöôøi ñi ñöôøng beøn noùi vôùi Baø-la-moân: "Caùi lu cuûa oâng ñeå treân gieáng ñaõ bò vôõ roài. Vaäy oâng haõy ñaët laïi caùi lu khaùc ôû choã cuõ". Daõ can phaù nhö vaäy chaúng phaûi moät caùi lu maø ñeán möôøi boán caùi, maëc duø ñaøn daõ can vaãn thöôøng khuyeân can, nhöng daõ can chuùa vaãn khoâng nghe lôøi. Theá roài, Baø-la-moân beøn suy nghó: "Ta ñaøo gieáng laøm vieäc phöôùc thieän nhöng khoâng bieát ai ñaõ gaây ra chöôùng ngaïi nhæ? Nay ta phaûi ñeán xem". Khi ñeán nôi, oâng ta thaáy roõ söï vieäc, beøn ñem caùi lu khaùc ñaët laïi treân gieáng nhö tröôùc, roài nuùp taïi moät choã khuaát theo doõi, thì thaáy caùc ngöôøi boä haønh uoáng nöôùc lieàn ñi, khoâng ai phaù lu caû. Ñeán luùc maët trôøi veà chieàu, oâng beøn thaáy baày daõ can ñeán uoáng nöôùc döôùi gieáng, chæ coù con daõ can chuùa laø uoáng nöôùc trong lu, roài ñaäp vôõ lu. Thaáy theá, oâng beøn nghó: "Chính con daõ can naøy gaây ra tai hoïa ñoái

vôùi vieäc ñaøo gieáng laøm phöôùc cuûa ta". Roài oâng laøm moät caùi thuøng baèng goã kieân coá khoù maø phaù vôõ, heã ñuùt ñaàu vaøo thì deã maø ruùt ra thì khoù, ñem ñaët beân gieáng, beøn caàm gaäy nuùp ôû choã khuaát maø rình. OÂng thaáy nhöõng boä haønh uoáng nöôùc xong roài ñi. Vaøo luùc xeá chieàu, baày daõ can laïi tuï veà uoáng nöôùc gieáng nhö laàn tröôùc. Chæ coù daõ can chuùa laø uoáng nöôùc trong thuøng, uoáng xong lieàn ñaäp thuøng xuoáng ñaát, nhöng khoâng phaù ñöôïc. Khi aáy, oâng Baø-la-moân beøn caàm gaäy chaïy tôùi ñaäp cheát daõ can. Thaáy theá, töø treân khoâng trung moät vò trôøi beøn ñoïc keä: "Baïn taâm töø khuyeân can Öông ngaïnh khoâng nghe lôøi Keû ngu chuoác tai hoïa Töï haïi tính maïng mình Theá neân daõ can ngu

1004 BOÄ LUAÄT 1

Gaëp noãi khoå thuøng goã". Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Daõ can chuùa thuôû aáy, ngaøy nay chính laø Ñeà-baø-ñaït-ña; coøn baày daõ can khi aáy, ngaøy nay laø caùc Tyø-kheo khuyeân can Ñeà-baø-ñaït-ña. Caùc Tyø-kheo neân bieát, trong thôøi quaù khöù, oâng ta ñaõ khoâng chòu nghe lôøi khuyeân aân caàn cuûa caùc baïn beø ñeán noãi töï haïi tính maïng; ngaøy nay cuõng laïi khoâng chòu nghe lôøi khuyeân can cuûa caùc Tyø-kheo, neân seõ rôi vaøo neûo aùc, chòu khoå laâu daøi". Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, roài vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, beøn kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù Taêng söï, tranh chaáp vôùi ngöôøi khaùc. Roài caùc Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo aáy: "Tröôûng laõo, chôù phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù Taêng söï, tranh chaáp vôùi ngöôøi khaùc. Tröôûng laõo haõy hoøa mình vôùi chuùng Taêng. Vì sao phaûi theá? Vì Taêng phaûi hoøa hôïp, vui veû, khoâng tranh chaáp, cuøng hoïc moät giaùo phaùp, nhö nöôùc hoøa vôùi söõa, ñieàu gì nhö phaùp thì noùi laø nhö phaùp moät caùch roõ raøng ñeå cuøng soáng an laïc. Tröôûng laõo haõy boû ñoäng cô phaù Taêng aáy ñi". Khi caùc Tyø-kheo ñaõ khuyeân can Tyø-kheo aáy nhö vaäy, maø vaãn kieân trì khoâng boû, thì caùc Tyø-kheo phaûi khuyeân can ñeán laàn thöù hai, thöù ba cho boû vieäc aáy. Khi khuyeân can ñeán laàn thöù hai, thöù ba maø boû thì toát, neáu khoâng boû, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa". GIAÛI THÍCH: Taêng hoøa hôïp: Khoâng bieät chuùng. Caùc Tyø-kheo tuy coù tranh caõi, nhöng vaãn noùi chuyeän vôùi nhau, laïi cuøng ôû trong moät ranh giôùi, trong moät chuùng, moät truù xöù, cuøng Boá-taùt, töï töù, ñoù goïi laø Taêng hoøa hôïp. Theá thì, ñeán chöøng möïc naøo môùi goïi laø phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù Taêng söï? Ñoù laø: Neáu Tyø-kheo ñoái vôùi möôøi hai vieäc trong baøi töïa cuûa giôùi, boán phaùp Ba-la-di, möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, hai phaùp Baát ñònh, ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà, chín möôi hai phaùp Ba-daï-ñeà, boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, phaùp Chuùng Hoïc, baûy phaùp Dieät Traùnh, phaùp Tuøy thuaän v.v... Phaät khoâng cheá maø cheá ra, Phaät ñaõ cheá lieàn khueách ñaïi, ñoù goïi laø phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng. Laïi nöõa, ñoái vôùi caùc toäi thuoäc naêm chuùng, Phaät khoâng cheá maø laïi cheá ra, Phaät ñaõ cheá roài ñem khueách ñaïi,

ñoù goïi laø phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng. Laïi nöõa, ñoái vôùi caùc toäi thuoäc boán chuùng, Phaät khoâng cheá maø cheá

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 7 1005

ra, Phaät ñaõ cheá maø khai môû, ñoù goïi laø phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng. Laïi nöõa, ñoái vôùi caùc toäi cuûa ba chuùng, caùc toäi cuûa hai chuùng, caùc toäi cuûa moät chuùng nhö boán Ba-la-di, Phaät khoâng cheá maø laïi cheá ra, Phaät ñaõ cheá maø khai môû, ñoù goïi laø phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng. Laïi nöõa, ñoái vôùi saùu phaùp "Taùc xaû" nhö: 1. Yeát-ma haøng phuïc. 2. Yeát-ma khoâng noùi. 3. Yeát-ma phaùt hyû. 4. Yeát-ma Taãn Xuaát. 5. Yeát-ma cöû toäi. 6. Yeát-ma bieät truù. Trong saùu phaùp Yeát-ma taùc xaû naøy, nhöõng gì Phaät khoâng cheá maø cheá, nhöõng gì Phaät ñaõ cheá beøn khai môû. Ñoù goïi laø phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng. Tyø-kheo phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng: Nhö tröôøng hôïp Ñeà-baø-ñaït- ña. Caùc Tyø-kheo: Hoaëc moät ngöôøi, hoaëc hai ngöôøi, hoaëc nhieàu ngöôøi, hoaëc chuùng Taêng. Ba laàn khuyeân can: Ba laàn khuyeân can ôû choã vaéng, ba laàn khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi vaø ba laàn khuyeân can ôû giöõa chuùng Taêng. Ba laàn khuyeân can ôû choã vaéng: Chaúng haïn hoûi: "Tröôûng laõo! OÂng coù thaät phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù Taêng söï, cho ñeán ñoái vôùi möôøi hai ñoaïn trong baøi töïa giôùi kinh Phaät khoâng cheá maø cheá ra, Phaät ñaõ cheá maø khai môû chaêng?". Neáu ñaùp: "Ñuùng nhö vaäy", thì vò Tyø-kheo aáy beøn khuyeân can: "Tröôûng laõo, oâng chôù coù phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù Taêng söï, ñoái vôùi möôøi hai ñoaïn trong baøi töïa giôùi kinh Phaät khoâng cheá maø cheá ra, Phaät ñaõ cheá lieàn khai môû; phaù Taêng laø moät toäi lôùn, seõ ñoïa vaøo ñöôøng aùc, rôi xuoáng ñòa nguïc, chòu ñau khoå laâu daøi. Nay toâi coù loøng töø khuyeân can oâng vì muoán ñöôïc lôïi ích. OÂng haõy nghe lôøi toâi. Moät laàn khuyeân can ñaõ xong, coøn hai laàn nöõa, oâng coù boû vieäc ñoù chaêng?". Neáu khoâng boû thì laàn thöù hai, thöù ba cuõng khuyeân can nhö theá. Roài laïi khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi Ba laàn cuõng nhö vaäy. Neáu vaãn khoâng boû thì ñem ñeán giöõa chuùng Taêng laøm pheùp Yeát-ma caàu Thính nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo moã giaùp naøy vì muoán phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng maø kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù Taêng söï, ñaõ khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn vaãn khoâng chaám döùt. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay ôû giöõa Taêng

1006 BOÄ LUAÄT 1

haõy khuyeân can ba laàn ñeå cho oâng chaám döùt". Theá roài, Taêng laïi hoûi: "Tröôûng laõo, oâng coù thaät vì muoán phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng maø kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù Taêng söï cho ñeán nhöõng gì Phaät khoâng cheá, oâng lieàn cheá, nhöõng gì Phaät ñaõ cheá, beøn khai môû chaêng?". Neáu ñaùp: "Ñuùng nhö theá", thì neân khuyeân can: "Tröôûng laõo, nay chuùng Taêng khuyeân oâng, ñöøng vì muoán phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng maø kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù Taêng söï, cho ñeán nhöõng gì Phaät khoâng cheá, beøn cheá; nhöõng gì Phaät ñaõ cheá, beøn khai môû; phaù Taêng laø vieäc ñaïi aùc, toäi loãi raát naëng, phaûi

chòu khoå ñau laâu daøi trong ñöôøng aùc. Ngaøy nay chuùng Taêng coù loøng töø quôû traùch oâng, oâng haõy ñình chæ ngay vieäc ñoù". Neáu khoâng boû thì phaûi khuyeân can ñeán laàn thöù hai, thöù ba cuõng nhö theá. Khi khuyeân can nhö vaäy, neáu boû thì toát, neáu khoâng boû thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Taêng-giaø-baø-thi-sa: Nhö treân ñaõ noùi. Khi vò Tyø-kheo aáy ñöôïc khuyeân can ôû choã vaéng moät laàn maø khoâng boû, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Laàn thöù hai, thöù ba cuõng nhö theá. Khi khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi, moät laàn maø khoâng chaám döùt thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Laàn thöù hai, thöù ba cuõng nhö theá. Nhöng khi ñeán giöõa Taêng khuyeân can laàn thöù nhaát, noùi chöa xong, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni; noùi xong, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Khuyeân can laàn thöù hai, noùi chöa xong thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni; noùi xong thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Khuyeân can laàn thöù ba, noùi chöa xong, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù; noùi xong thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa phaùt khôûi töø luùc khuyeân can ôû choã vaéng, khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi vaø khuyeân can giöõa chuùng Taêng. Taát caû caùc toäi Vieät-tyø-ni, caùc toäi Thaâu-lan-giaù goäp laïi thaønh moät toäi Taêng-giaø- baø-thi-sa. Neáu giöõa chöøng maø ñình chæ, thì tuøy theo choã ñình chæ ñeå trò toäi. Theá neân noùi: "Neáu Tyø-kheo vì muoán phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng maø kieân trì tìm ñuû moïi caùch ñeå phaù Taêng söï, cho ñeán ba laàn khuyeân can (ôû giöõa chuùng Taêng) maø khoâng boû, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa". (Heát giôùi Taêng taøn thöù möôøi)

11. GIÔÙI ÑOÀNG LOÃA VÔÙI NGÖÔØI PHAÙ TAÊNG Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông-xaù noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo taùc phaùp Yeát-ma cöû toäi Ñeà-baø-ñaït-ña. Laàn Yeát-ma ñaàu tieân xong, khoâng coù ai ngaên caûn, ñeán laàn Yeát-ma thöù hai chaám döùt, cuõng

khoâng coù ai ngaên caûn. Nhöng ñeán laàn Yeát-ma thöù ba, thì Ñeà-baø-ñaït-ña nhìn vaøo maët nhoùm saùu Tyø-kheo, noùi nhö sau: "Naøy nhoùm saùu Tyø-kheo! Caùc oâng töø laâu phuïng söï ta, cuøng coäng taùc vôùi ta, nay chuùng Taêng laøm Yeát-ma vaïch toäi ta ñeán laàn thöù hai maø sao caùc oâng vaãn im laëng? Ngaøy nay, caùc oâng ñem ta boû vaøo giöõa ñaùm ñoâng gioáng nhö duøng söõa chua pheát leân buùn, roài ñem cho quaï, hoaëc nhö duøng vaùng söõa boâi leân baùnh, roài ñem cho Na-caâu-la, hoaëc nhö duøng daàu troän vôùi côm, roài ñem cho daõ can. Ngöôøi tu phaïm haïnh troâng thaáy keû khaùc bò khoán ñoán maø laïi ngoài xem sao?". Laäp töùc nhoùm saùu Tyø-kheo lieàn ñöùng daäy noùi vôùi (ngöôøi laøm Yeát-ma): "Nhö vaäy, nhö vaäy ñoù Tröôûng laõo. Vò Tyø-kheo aáy noùi ñuùng nhö phaùp, noùi ñuùng nhö luaät. Ñieàu gì Tyø-kheo aáy noùi thì chuùng toâi ñeàu chaáp nhaän caû, nhöõng yù kieán cuûa Tyø-kheo aáy chuùng toâi cuõng ñeàu coâng nhaän. Vò Tyø-kheo aáy bieát môùi noùi, chöù khoâng phaûi khoâng bieát maø noùi". Vì luùc aáy coù nhieàu ngöôøi ngaên caûn, neân Yeát-ma khoâng thaønh. Theá roài, caùc Tyø-kheo beøn noùi vôùi nhoùm Tyø-kheo saùu ngöôøi: "Caùc Tröôûng laõo chôù trôi giuùp Ñeà-baø-ñaït-ña phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, cuøng a dua, cuøng ñoàng yù, maø

neân coäng taùc vôùi Taêng. Vì taát caû Taêng caàn phaûi hoøa hôïp, hoan hyû, khoâng tranh caõi, cuøng hoïc moät giôùi phaùp, nhö nöôùc hoøa vôùi söõa, ñieàu gì nhö phaùp thì noùi laø nhö phaùp moät caùch roõ raøng, ñeå ñöôïc soáng an laïc". Khuyeân can laàn thöù nhaát nhö vaäy maø khoâng töø boû; hoï beøn khuyeân can ñeán laàn thöù hai, thöù ba, vaãn ngoan coá khoâng töø boû. Theá neân, caùc Tyø-kheo beøn ñem nhaân duyeân aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Nhoùm saùu Tyø-kheo naøy cuøng vôùi Ñeà-baø-ñaït- ña ngu si muoán phaù hoaïi söï hoøa hôïp cuûa Taêng, neân a dua, ñoàng yù vôùi nhau, Taêng ñaõ moät laàn, hai laàn, ba laàn khuyeân can vaãn khoâng töø boû. Vaäy caùc oâng haõy ñi tôùi choã vaéng khuyeân can ba laàn, roài tôùi giöõa choã ñoâng ngöôøi khuyeân can ba laàn; sau cuøng ñeán giöõa Taêng chuùng khuyeân can Ba laàn, khieán cho boû vieäc aáy". Tyø-kheo laõnh giaùo lieàn ñi tôùi choã vaéng hoûi nhoùm saùu Tyø-kheo: "Coù thaät chaêng caùc oâng cuøng vôùi Ñeà-baø-ñaït-ña ngu si phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, cuøng a dua, cuøng ñoàng yù keát laøm beø nhoùm, roài caùc Tyø-kheo ñaõ ba laàn khuyeân can vaãn ngoan coá khoâng töø boû?"... Hoï ñaùp: "Ñuùng nhö vaäy". Caùc Tyø-kheo lieàn khuyeân can: "Naøy nhoùm saùu Tyø-kheo, chôù caâu keát vôùi Ñeà-baø-ñaït-ña ñeå phaù söï hoøa hôïp cuûa chuùng Taêng, roài cuøng a dua, cuøng ñoàng yù. Caùc oâng phaûi hôïp taùc vôùi chuùng Taêng. Vì taát caû chuùng Taêng caàn phaûi hoøa hôïp, hoan hyû, khoâng tranh caõi, cuøng hoïc moät giôùi phaùp, nhö nöôùc hoøa vôùi söõa, ñieàu gì nhö phaùp thì noùi laø nhö phaùp moät caùch roõ raøng, coù vaäy môùi soáng an laïc ñöôïc. Caùc Tröôûng laõo, phaù söï hoøa

hôïp cuûa Taêng laø toäi aùc raát lôùn, seõ ñoaï vaøo coõi aùc, rôi xuoáng ñòa nguïc, chòu ñau khoå laâu daøi. Nay toâi vì taâm töø khuyeân caùc oâng, muoán cho caùc oâng ñöôïc lôïi ích. Vaäy phaûi nghe lôøi toâi. Moät laàn khuyeân ñaõ xong, coøn hai laàn khuyeân nöõa, caùc oâng phaûi boû vieäc aáy ñi". Neáu hoï khoâng boû, thì laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö theá. Roài laïi khuyeân can ôû giöõa ñoâng ngöôøi ba laàn, cuõng nhö vaäy. Neáu vaãn khoâng töø boû, thì phaûi ñeán giöõa Taêng laøm phaùp Yeát-ma caàu thính nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nhoùm saùu Tyø-kheo naøy cuøng vôùi Ñeà-baø-ñaït-ña phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, cuøng a dua, cuøng ñoàng yù vôùi nhau, ñaõ ñöôïc khuyeân can ba laàn ôû choã vaéng, khuyeân can ba laàn ôû choã ñoâng ngöôøi, vaãn ngoan coá khoâng boû. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, thì neân khuyeân can ba laàn ôû giöõa Taêng, khieán cho boû vieäc aáy". Theá roài, thaày Yeát-ma hoûi nhoùm saùu Tyø-kheo: "Coù thaät chaêng caùc oâng cuøng vôùi Ñeà-baø-ñaït-ña phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, cuøng a dua, cuøng ñoàng yù vaø ñaõ ñöôïc khuyeân can ba laàn ôû choã vaéng, ñöôïc khuyeân can ba laàn ôû choã ñoâng ngöôøi maø vaãn ngoan coá khoâng boû?". Hoï ñaùp: "Ñuùng nhö vaäy". Caùc Tyø-kheo lieàn khuyeân can: "Naøy nhoùm saùu Tyø-kheo! Caùc oâng chôù caáu keát vôùi Ñeà-baø-ñaït-ña ñeå phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, roài cuøng a dua, cuøng ñoàng yù. Vì phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng laø toäi aùc raát lôùn, seõ ñoïa vaøo neûo aùc, rôi xuoáng ñòa nguïc, chòu ñau khoå laâu daøi.

Nay Taêng coù loøng töø khuyeân can caùc oâng laø vì muoán cho caùc oâng ñöôïc lôïi ích. Vaäy haõy vaâng lôøi chuùng Taêng. Moät laàn khuyeân can ñaõ xong coøn hai laàn nöõa, caùc oâng haõy boû vieäc aáy". Neáu nhö khoâng chaám döùt, thì laàn thöù hai, thöù ba cuõng khuyeân can nhö vaäy. Theá nhöng hoï vaãn ngoan coá khoâng boû. Caùc Tyø-kheo lieàn ñem vieäc aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán, hoï beøn ñi goïi ñeán. Baáy giôø, Phaät lieàn hoûi nhoùm saùu Tyø-kheo: "Coù thaät caùc oâng cuøng vôùi Ñeà-baø-ñaït-ña ngu si cuøng a dua, cuøng ñoàng yù phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, roài caùc Tyø-kheo ñaõ khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, khuyeân can ôû choã ñoâng ngöôøi ba laàn, khuyeân can giöõa chuùng Taêng ba laàn maø vaãn khoâng boû phaûi khoâng?". Ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân". Phaät beøn khieån traùch: "Naøy caùc Tyø-kheo! Ñoù laø vieäc aùc, caùc oâng khoâng thöôøng nghe Ta duøng nhieàu nhaân duyeân ñeå cheâ traùch tính öông ngaïnh, khoù khuyeân baûo vaø duøng nhieàu nhaân duyeân ñeå khen ngôïi tính nhu hoøa deã khuyeân baûo hay sao? Caùc oâng vì sao laïi öông ngaïnh khoù khuyeân baûo? Ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy; khoâng theå

duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao nhoùm saùu Tyø-kheo cuøng caáu keát vôùi Ñeà-baø-ñaït-ña cuøng a dua, cuøng ñoàng yù, ñeå phaûi chòu ñau khoå moät caùch oan uoång?". Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Nhoùm saùu Tyø-kheo naøy khoâng nhöõng ngaøy nay cuøng a dua, cuøng ñoàng yù ñeå phaûi chòu ñau khoå oan uoång maø trong ñôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng nhö vaäy". Caùc Tyø-kheo beøn hoûi Phaät: "Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao? Xin Theá Toân haõy noùi veà vieäc aáy". Phaät baûo vôùi caùc Tyø-kheo: "Trong thôøi quaù khöù taïi thaønh Ba-la- naïi, nöôùc Giaø-thi coù naêm traêm con khæ ñoät sinh soáng trong röøng taïi moät nôi hoang vaéng, roài chuùng du haønh ñeán moät caây Ni-caâu-luaät. Döôùi caây naøy coù moät caùi gieáng. Trong gieáng coù boùng traêng hieän ra. Con khæ ñoät chuùa khi thaáy boùng traêng aáy, lieàn noùi vôùi ñoàng boïn: "Maët traêng hoâm nay ñaõ cheát vaø rôi vaøo trong gieáng, chuùng ta phaûi cuøng nhau vôùt leân, chôù ñeå theá gian soáng maõi trong taêm toái". Theá roài chuùng cuøng nhau baøn baïc: "Vôùt leân baèng caùch naøo ñaây?". Ñoaïn, khæ ñoät chuùa noùi: "Ta bieát caùch ñem leân. Ta naém caønh caây, caùc ngöôi naém ñuoâi ta, noái keát vaøo nhau, thì coù theå vôùt leân ñöôïc". Theá roài, caùc khæ ñoät lieàn laøm theo lôøi khæ chuùa, laàn löôït naém vaøo nhau, nhöng chöa tôùi nöôùc maø vì moät chuøm khæ quaù naëng coøn caønh caây thì yeáu ôùt neân bò gaõy tieän. Theá laø, caû chuøm khæ ñoät ñeàu rôi toõm vaøo trong gieáng nöôùc. Baáy giôø, thaàn caây lieàn ñoïc keä: "Moät baày thuù laån thaån Ngu si naém ñuoâi nhau Töï mình gaây khoå naõo Laøm sao cöùu theá gian?". Baáy giôø, Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Con khæ ñoät chuùa thuôû aáy, nay laø Ñeà-baø-ñaït-ña, coøn baày khæ ñoät luùc aáy, nay laø nhoùm saùu Tyø- kheo naøy. Ngaøy xöa ñaõ töøng tuøy thuaän nhau maø chuoác laáy khoå naõo, roài ngaøy nay cuõng laïi nhö theá". Ñoaïn, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi

thaønh Vöông-xaù phaûi taäp hoïp laïi taát caû, roài vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: “Neáu Tyø-kheo ñoàng yù töông trôï nhau, hoaëc moät, hoaëc hai, hoaëc nhieàu ngöôøi cuøng noùi, cuøng yù kieán, muoán phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng; khi caùc Tyø-kheo khuyeân can Tyø-kheo aáy, thì Tyø-kheo ñoàng boïn noùi:

1010 BOÄ LUAÄT 1

“Caùc Tröôûng laõo chôù noùi veà vieäc toát xaáu cuûa Tyø-kheo aáy, taïi vì sao? Vì Tyø-kheo aáy noùi ñuùng phaùp, noùi ñuùng luaät. Nhöõng lôøi noùi cuûa Tyø-kheo aáy chuùng toâi ñeàu chaáp nhaän, nhöõng yù kieán vaø vieäc laøm cuûa Tyø-kheo aáy chuùng toâi ñeàu chaáp nhaän. Tyø-kheo aáy bieát môùi noùi, chöù khoâng phaûi khoâng bieát maø noùi”. Caùc Tyø-kheo phaûi khuyeân can Tyø-kheo ñoàng tình naøy nhö sau: “Caùc Tröôûng laõo chôù neân noùi: Tyø-kheo aáy noùi ñuùng phaùp, noùi ñuùng luaät. Taïi vì sao? Vì ñoù laø Tyø-kheo noùi phi phaùp, noùi phi luaät. Caùc Tröôûng laõo chôù neân trôï giuùp vieäc phaù Taêng, maø neân vui veû taùn trôï söï hoøa hôïp cuûa Taêng. Taïi vì sao? Vì Taêng hoøa hôïp, hoan hyû, khoâng tranh caõi, cuøng hoïc moät giôùi, nhö nöôùc hoøa vôùi söõa, ñieàu gì ñuùng phaùp thì noùi laø ñuùng phaùp moät caùch roõ raøng thì môùi soáng an laïc. Caùc Tröôûng laõo neân boû vieäc phaù Taêng aáy ñi”. Neáu Tyø-kheo ñoàng boïn khi ñöôïc caùc Tyø-kheo khuyeân can maø vaãn kieân trì khoâng boû, thì caùc Tyø-kheo neân khuyeân can laàn thöù hai, thöù ba ñeå oâng ta boû vieäc aáy. Neáu khuyeân can ñeán laàn thöù hai, thöù ba maø boû vieäc aáy thì toát, neáu khoâng boû thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa”. GIAÛI THÍCH: - Tyø-kheo: ÔÛ ñaây chæ cho Ñeà-baø-ñaït-ña. - Tyø-kheo cuøng noùi, cuøng yù kieán: Chæ cho nhoùm saùu Tyø-kheo. - Hoaëc moät, hoaëc hai, hoaëc nhieàu ngöôøi cuøng noùi, cuøng yù kieán: Hoaëc coù khi cuøng noùi maø khoâng cuøng yù kieán, hoaëc coù khi cuøng moät yù kieán maø khoâng cuøng noùi; hoaëc coù khi cuøng noùi cuõng cuøng yù kieán; hoaëc coù khi khoâng cuøng noùi cuõng khoâng cuøng moät yù kieán. - Cuøng noùi maø khoâng cuøng yù kieán: Duøng lôøi noùi ñeå trôï giuùp nhau, nhöng khoâng ñoàng yù kieán vôùi ngöôøi aáy; ñoù goïi laø cuøng noùi maø khoâng cuøng moät yù kieán. - Cuøng yù kieán maø khoâng cuøng noùi: Cuøng chung yù kieán vôùi ngöôøi aáy maø khoâng noùi giuùp vaøo. Ñoù goïi laø cuøng moät yù kieán maø khoâng cuøng noùi. - Cuøng noùi vaø cuøng yù kieán: Hoã trôï lôøi noùi cuûa ngöôøi aáy, ñoàng thôøi cuøng yù kieán vôùi hoï. Ñoù goïi laø cuøng noùi cuøng yù kieán. - Chaúng cuøng noùi cuõng chaúng cuøng yù kieán: Khoâng taùn trôï lôøi noùi cuûa ngöôøi aáy, cuõng khoâng cuøng yù kieán. Ñoù goïi laø chaúng cuøng noùi cuõng chaúng cuøng yù kieán. Trong nhöõng tröôøng hôïp treân: Cuøng noùi chaúng cuøng yù kieán vaø cuøng noùi cuøng yù kieán, thì ñaùng khieån traùch. - Cuøng noùi vaø cuøng chung yù kieán: Ñoái vôùi möôøi hai phaùp (möôøi hai

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 7 1011

ñoaïn cuûa baøi töïa giôùi kinh), Phaät khoâng cheá maø cheá ra, Phaät ñaõ cheá maø khai ra, ñoù goïi laø cuøng noùi vaø cuøng yù kieán. Laïi nöõa, ñoái vôùi naêm chuùng

toäi, Phaät khoâng cheá maø cheá, Phaät ñaõ cheá beøn khai ra; ñoái vôùi boán chuùng, ba chuùng, hai chuùng vaø moät chuùng toäi cuõng theá, nghóa laø Phaät khoâng cheá maø cheá ra, Phaät ñaõ cheá lieàn khai môû. Laïi nöõa, ñoái vôùi saùu phaùp "Taùc xaû", Phaät khoâng cheá maø cheá ra, Phaät ñaõ cheá beøn khai môû. Ñoù goïi laø cuøng noùi cuøng yù kieán. Trong tröôøng hôïp naøy, caùc Tyø-kheo neân khuyeân can thaày Tyø-kheo aáy: "Tröôûng laõo ñöøng tham döï vaøo vieäc phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, roài tìm ñuû moïi caùch ñeå cuøng noùi vaø cuøng ñoàng yù". Trong khi caùc Tyø-kheo khuyeân can maø caùc Tyø-kheo aáy vaãn kieân trì coá chaáp vaøo vieäc ñoù: Ñoù laø nhoùm saùu Tyø-kheo. - Caùc Tyø-kheo: Hoaëc laø Taêng, hoaëc laø nhieàu ngöôøi, hoaëc laø moät ngöôøi vaäy. - Khuyeân can ba laàn: Khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, khuyeân can ôû giöõa nhieàu ngöôøi ba laàn vaø khuyeân can giöõa chuùng Taêng ba laàn. - Khuyeân can ôû choã vaéng: Chaúng haïn noùi: "Caùc Tröôûng laõo coù thaät tham döï vaøo vieäc phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, taïo phöông tieän, cuøng noùi cuøng chung yù kieán vôùi ngöôøi ñoù chaêng?". Ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy!" Laïi noùi: "Tröôûng laõo! OÂng chôù coù tham döï vaøo vieäc phaù söï hoøa hôïp cuûa Taêng, roài taïo phöông tieän cuøng noùi, cuøng chung yù kieán vôùi ngöôøi ñoù. Vì phaù Taêng laø vieäc aùc raát lôùn, seõ rôi vaøo ñöôøng aùc, chòu ñau khoå laâu daøi. Toâi nay vì taâm töø khuyeân can oâng. Vaäy oâng neân boû vieäc ñoù ñi. Laàn khuyeân can thöù nhaát ñaõ heát, coøn hai laàn khuyeân can nöõa". Neáu boû thì toát, neáu khoâng boû thì laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö theá. Khi khuyeân can ôû giöõa nhieàu ngöôøi cuõng nhö vaäy. Roài ñeán giöõa Taêng ba laàn Yeát-ma khuyeân can maø vaãn khoâng ñình chæ, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø- thi-sa. Taêng-giaø-baø-thi-sa: Nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo aáy ñöôïc khuyeân can ôû choã vaéng moät laàn maø khoâng chaám döùt thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Laàn thöù hai, thöù ba cuõng nhö vaäy. Ñöôïc khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn cuõng nhö vaäy. Nhöng neáu ôû giöõa Taêng laøm Yeát-ma khuyeân laàn ñaàu chöa xong maø khoâng chaám döùt, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu noùi xong (laàn ñaàu) thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Laàn Yeát-ma thöù hai chöa xong maø khoâng chaám döùt, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu noùi xong, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Laàn Yeát-ma thöù ba chöa xong maø khoâng chaám döùt, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi xong, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa.

1012 BOÄ LUAÄT 1

Toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa phaùt khôûi töø khi khuyeân can ba laàn ôû choã vaéng (phaïm toäi Vieät-tyø-ni) Ba laàn ôû giöõa nhieàu ngöôøi (cuõng phaïm toäi Vieät-tyø-ni) vaø ôû giöõa chuùng Taêng phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Taát caû caùc toäi aáy goäp laïi thaønh moät toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu giöõa chöøng maø ñình chæ, thì tuøy theo ñình chæ ôû choã naøo maø theo ñoù trò toäi. Do ñoù Ñöùc Theá Toân noùi: "Neáu Tyø-kheo ñoàng tình hoã trôï nhau, hoaëc moät, hoaëc hai, hoaëc nhieàu ngöôøi cuøng noùi, cuøng yù kieán, roài ñöôïc Taêng khuyeân can ba laàn vaãn khoâng boû, thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa". (Heát giôùi Taêng taøn thöù möôøi moät)

12. GIÔÙI BÖÔÙNG BÆNH Khi Phaät an truù taïi nöôùc Caâu-xaù-di, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Tröôûng laõo Xieån-ñaø taùnh aùc, khoù noùi chuyeän vôùi thaày. Caùc Tyø-kheo nhö phaùp, nhö luaät khuyeân baûo, thì thaày noùi moät caùch böôùng bænh: “Caùc Tröôûng laõo chôù noùi toâi hoaëc toát hoaëc xaáu. Toâi cuõng khoâng noùi caùc Tröôûng laõo hoaëc toát hoaëc xaáu. Vì sao theá? Vì caùc oâng ñeàu laø doøng hoï taïp nhaïp, coøn toâi laø con nhaø quan; ví nhö chim, quaï ngaäm nhöõng loaïi xöông khaùc nhau cuøng ñaäu taïi moät choã, thì laøm sao khuyeân baûo toâi veà caùc vieäc Phaät Phaùp Taêng. Töø khi toâi chaáp nhaän theo Boà taùt xuaát gia, toâi thöôøng theo haàu Ngaøi cho ñeán ngaøy nay, chæ coù Phaät daïy toâi thì toâi môùi vaâng lôøi”. Khi aáy, caùc Tyø-kheo beøn noùi vôùi Xieån-ñaø: “Tröôûng laõo! Caùc Tyø-kheo ñaõ kheùo noùi veà caùc vieäc vi phaïm thuoäc laõnh vöïc giôùi luaät, thaày ñöøng coù laøm cho mình thaønh ngöôøi khoâng ai coù theå noùi chuyeän ñöôïc, thaày neân laøm ngöôøi coù theå noùi chuyeän ñöôïc. Tröôûng laõo! Thaày neân khuyeân baûo caùc Tyø-kheo ñuùng theo tinh thaàn cuûa giôùi luaät vaø caùc Tyø-kheo cuõng theo ñuùng tinh thaàn cuûa giôùi luaät maø khuyeân baûo thaày. Vì sao vaäy? Vì cuøng noùi chuyeän, cuøng baøn baïc, cuøng khuyeân nhuû, ai coù toäi thì cuøng phaùt loà, coù nhö theá chuùng ñeä töû cuûa Nhö Lai môùi lôùn maïnh. Tröôûng laõo haõy töø boû caùi taät laøm cho mình thaønh ngöôøi khoâng ai coù theå noùi chuyeän ñöôïc ñoù ñi”. Khuyeân can laàn thöù nhaát nhö vaäy maø khoâng boû, roài khuyeân can ñeán laàn thöù hai, thöù ba cuõng vaãn khoâng boû, neân caùc Tyø-kheo beøn ñem nhaân duyeân aáy ñeán baïch Theá Toân: “Baïch Theá Toân! Tröôûng laõo Xieån- ñaø töï laøm cho mình thaønh ngöôøi khoâng ai coù theå noùi chuyeän ñöôïc, cho ñeán khuyeân can ba laàn vaãn khoâng boû”. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “OÂng Xieån-ñaø naøy töï laøm cho mình thaønh ngöôøi khoâng ai coù theå noùi chuyeän ñöôïc, cho ñeán khuyeân can ba laàn vaãn khoâng boû. Vaäy caùc oâng phaûi ñi

ñeán choã vaéng khuyeân can ba laàn. Neáu khoâng boû, thì ñeán choã nhieàu ngöôøi khuyeân can ba laàn. Nhöng neáu vaãn khoâng ñình chæ thì phaûi ñeán giöõa chuùng Taêng laøm phaùp Yeát-ma caàu thính, neân noùi theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tröôûng laõo Xieån-ñaø naøy coù tính xaáu, khoù cuøng noùi chuyeän. Caùc Tyø-kheo nhö phaùp kheùo noùi veà caùc vieäc vi phaïm thuoäc laõnh vöïc giôùi luaät maø thaày laïi töï laøm cho mình thaønh ngöôøi khoâng ai coù theå noùi chuyeän ñöôïc. Theá roài ñaõ ñöôïc khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn vaãn khoâng chaám döùt. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay neân khuyeân can ôû giöõa Taêng ba laàn, khieán cho chaám döùt vieäc aáy”. Roài khuyeân can ôû giöõa Taêng: “Tröôûng laõo Xieån-ñaø! Coù thaät thaày coù tính xaáu khoù cuøng noùi chuyeän, roài caùc Tyø-kheo nhö phaùp nhö luaät khuyeân baûo maø thaày vaãn töï laøm cho mình thaønh ngöôøi khoâng ai coù theå noùi chuyeän ñöôïc, thaäm chí ñaõ ñöôïc khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn maø vaãn khoâng chaám döùt phaûi khoâng?” Neáu ñaùp: “Quaû thaät nhö vaäy!”, thì Taêng neân khuyeân can: “Tröôûng laõo! Thaày khoâng

neân coù tính xaáu khoù cuøng noùi chuyeän, nay caùc Tyø-kheo nhö phaùp kheùo noùi veà caùc vieäc vi phaïm thuoäc laõnh vöïc giôùi luaät, thaày ñöøng coù töi laøm cho mình thaønh ngöôøi khoâng ai coù theå noùi chuyeän ñöôïc", cho ñeán: "Vì cuøng noùi chuyeän, cuøng baøn luaän, cuøng khuyeân nhuû, ai coù toäi thì cuøng xuaát toäi, coù nhö theá chuùng ñeä töû cuûa Nhö Lai môùi lôùn maïnh". Nay Taêng vì loøng töø khuyeân can thaày laø vì muoán ñöôïc lôïi ích. Moät laàn khuyeân can ñaõ xong, coøn hai laàn khuyeân can nöõa thaày neân ñình chæ vieäc aáy". Neáu nhö khoâng boû, thì laàn thöù hai, thöù ba cuõng khuyeân can nhö vaäy. Theá nhöng thaày vaãn ngoan coá khoâng chaám döùt. Do ñoù, caùc Tyø-kheo lieàn ñem vieäc aáy ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät baûo: "Goïi Xieån-ñaø ñeán ñaây". Hoï lieàn ñi goïi ñeán. Roài Phaät hoûi Xieån-ñaø: "Coù thaät oâng coù tính xaáu khoù cuøng noùi chuyeän, thaäm chí ñöôïc khuyeân can ôû giöõa chuùng Taêng Ba laàn maø vaãn khoâng chaám döùt chaêng?". Ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy". Phaät beøn khieån traùch: "Xieån-ñaø, ñoù laø vieäc xaáu. Haù oâng khoâng thöôøng nghe Ta duøng nhieàu nhaân duyeân ñeå cheâ traùch tính böôùng bænh vaø khen ngôïi tính khoâng böôùng bænh hay sao? Ñoù laø ñieàu phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy, khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän". Theá roài, caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao Tyø-kheo Xieån-ñaø naøy laïi töi phuï noùi: "Chæ coù Phaät daïy, toâi môùi nghe lôøi?". Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Tyø-kheo Xieån-ñaø naøy khoâng nhöõng ngaøy nay khoâng chòu nghe lôøi ngöôøi khaùc, chæ tin lôøi ta, maø trong

thôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng nhö vaäy". Caùc Tyø-kheo laïi baïch vôùi Phaät: "Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao? Chuùng con muoán ñöôïc nghe, mong Theá Toân haõy noùi". Phaät noùi: "Ñuùng nhö vaäy! Trong thôøi quaù khöù coù moät tröôûng giaû ôû thaønh Ba-la-naïi, nöôùc Giaø-thi, oâng ta coù moät ñöùa noâ boäc teân A-ma-do tính tình hung aùc. Baáy giôø, tröôûng giaû cuøng vôùi nhöõng caäu con trai cuûa caùc Baø-la-moân du hí taïi vieân laâm, thì boïn ngöôøi theo haàu ñeàu ôû caû beân ngoaøi coång vöôøn. Khi aáy, A-ma-do ñang ôû ngoaøi coång vöôøn lieàn ñaùnh boïn ngöôøi theo haàu. Luùc aáy, moïi ngöôøi theo haàu ñeàu baùo laïi vôùi chuû mình. Theá roài, nhöõng ngöôøi con cuûa caùc Baø-la-moân ñeàu ra khieån traùch y. Nhöng A-ma-do khoâng nghe lôøi hoï, maø traû lôøi vôùi nhöõng ngöôøi con cuûa caùc Baø-la-moân: "Ta khoâng nghe lôøi caùc ngöôøi. Khi naøo chuû ta ñeán raày la ta, thì ta môùi chòu nghe lôøi". Roài y tieáp tuïc ñaùnh khoâng ngöøng. Hoï lieàn ñeán baùo vôùi chuû cuûa A-ma-do. Chuû cuûa A-ma-do bình sinh coù thieân nhaõn, oâng quan saùt thaáy döôùi choã ñaùnh nhau coù kho taøng vaøng baïc, vì hung khí cuûa chaát vaøng baïc neân khieán chuùng ñaùnh nhau. Do vaäy, oâng beøn ñeán ñoù, la raày teân noâ boäc. Vì vaäy, y môùi döøng laïi". Baáy giôø, Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "OÂng tröôûng giaû thuôû aáy ñaâu phaûi ai khaùc maø chính laø Ta ñaây, coøn A-ma-do luùc ñoù, thì nay laø Tyø-kheo Xieån-ñaø". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao oâng Xieån-ñaø naøy yû theá Theá Toân laêng maï ngöôøi khaùc?". Phaät noùi: "Naøy caùc Tyø-kheo! Tyø-kheo Xieån-ñaø khoâng nhöõng ngaøy

nay yû theá Ta khinh thöôøng ngöôøi khaùc maø trong thôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng yû theá Ta khinh thöôøng ngöôøi khaùc roài". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao?". Phaät noùi: "Ñuùng nhö vaäy. Trong thôøi quaù khöù taïi thaønh Ba-la-naïi, nöôùc Giaø Thi coù moät Baø-la-moân hoïc roäng teân laø Phaát-loâ-eâ laøm quaân sö cho nhaø Vua. OÂng thöôøng daïy naêm traêm ñoàng töû hoïc taäp. Khi aáy, keû gia noâ cuûa oâng vöøa sinh ñöôïc moät beù trai teân laø Ca-la-ha. Chuû nhaø sai y phuïc dòch cho caùc ñoàng töû. Theo pheùp taéc cuûa Baø-la-moân thì nhöõng chuûng toäc khaùc khoâng ñöôïc pheùp nghe (nhöõng giaùo lyù cuûa hoï), nhöng vì teân noâ boäc naøy gaàn guõi cung phuïng caùc ñoàng töû, neân ñöôïc ôû gaàn hoï. Do ñoù, khi Baø-la-moân daïy caùc ñoàng töû, thì teân noâ boäc saùng daï naøy ghi nhôù heát nhöõng ñieàu oâng giaûng daïy. Theá roài, moät hoâm, y coù chuùt xích mích vôùi caùc ñoàng töû, beøn boû sang nöôùc khaùc, maïo xöng mình laø con trai cuûa Baø-la-moân Phaát-loâ-eâ, teân Da-nhaõ-ñaït-ña, vaø noùi vôùi Baø-la-moân quaân sö cuûa quoác vöông ñoù: "Toâi laø con trai cuûa Phaát-loâ-eâ, quaân sö cuûa quoác vöông Ba-la-naïi, vöøa môùi ñeán ñaây, muoán theo ñaïi sö hoïc giaùo phaùp cuûa

Baø-la-moân". Thaày traû lôøi: "Coù theå ñöôïc". Teân noâ boäc naøy baûn tính thoâng minh, tröôùc ñaõ töøng nghe, nay ñöôïc nghe laïi neân nghe ñaâu nhôù ñoù. Theá neân oâng thaày raát vui, beøn noùi vôùi y: "Ta coù vieäc phaûi ñi ñeán nhaø Vua, vaäy ngöôi haõy thay maët ta daïy doã naêm traêm ñoàng töû moân ñoà". Vì oâng thaày Baø-la-moân naøy khoâng coù con trai maø chæ coù moät coâ con gaùi, neân suy nghó: "Nay ta coù theå gaû con gaùi cho Da-nhaõ-ñaït-ña, vì noù ôû trong nhaø ta cuõng nhö con trai ta". Nghó theá, lieàn noùi: "Da-nhaõ-ñaït-ña haõy nghe ta noùi ñaây". Ñaùp: "Xin vaâng lôøi". Thaày lieàn noùi: "Ngöôi chôù trôû veà Ba-la-naïi maø haõy ôû laïi nöôùc naøy. Nay ta seõ gaû con gaùi ta cho ngöôi". Ñaùp: "Xin vaâng lôøi". OÂng beøn gaû con. Coâ gaùi naøy cuøng soáng vôùi choàng taïi nhaø mình, khieán gia ñình daàn daàn trôû neân giaøu coù. Nhöng Da-nhaõ-ñaït-ña voán laø con ngöôøi khoù tính, coâ vôï laøm thöùc aên chua ngoït, maën nhaït, soáng chín khoâng theå naøo vöøa mieäng y, cho neân y thöôøng oâm loøng töùc giaän. Thaáy theá, coâ vôï thöôøng suy nghó: "Phaûi chi coù ngöôøi naøo töø Ba-la-naïi ñeán, ta seõ theo hoï hoïc phöông phaùp naáu aên, roài ta aùp duïng naáu nöôùng cung phuïng choàng ta". OÂng Baø-la-moân Phaát-loâ-eâ nghe ñöôïc söï tình aáy, lieàn suy nghó: "Teân noâ boäc Ca-la Ha cuûa ta ñaõ troán sang nöôùc khaùc, ta phaûi ñeán ñoù baét veà, may ra ñöôïc laïi noù". Theá roài, oâng ñi ñeán nöôùc aáy. Baáy giôø, Da-nhaõ- ñaït-ña cuøng caùc hoïc troø ñang ñi ñeán coâng vieân daïo chôi, giöõa ñöôøng y boãng thaáy chuû cuõ töø xa, neân hoaûng sôï, noùi nhoû vôùi moân ñoà: "Naøy caùc ñoàng töû! Caùc ngöôi haõy trôû veà, ai naáy lo vieäc hoïc baøi". Khi caùc hoïc troø ñi roài, y beøn ñeán tröôùc maët chuû, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, baïch vôùi chuû: "Con ñeán nöôùc naøy noùi vôùi hoï raèng ñaïi gia laø phuï thaân con, roài toân vò quoác sö laø Baø-la-moân hoïc roäng laøm thaày ñeå hoïc caùc kinh ñieån cao caáp. Thaày Baø-la-moân aáy beøn ñem con gaùi gaû cho con laøm vôï. Hieän giôø mong ñaïi gia chôù noùi roõ söï thaät

cuûa con. Con seõ phuïng söï ñaïi gia nhö ñaày tôù ñoái vôùi chuû". OÂng Baø-la-moân naøy voán laø ngöôøi hieåu roõ söï ñôøi, lieàn ñaùp: "Ngöôi thaät laø con ta, haø taát phaûi nhieàu lôøi. Nhöng phaûi taïo ñieàu kieän ñeå ta trôû veà sôùm". Teân ñaày tôù beøn ñöa oâng veà nhaø giôùi thieäu vôùi moïi ngöôøi trong nhaø: "Phuï thaân toâi vöøa môùi ñeán". Ngöôøi vôï raát vui möøng, beøn söûa soaïn caùc thöùc aên uoáng daâng leân theách ñaõi. Sau khi aên xong, löïa luùc nhaøn roãi, coâ beøn leùn ñaûnh leã döôùi chaân Baø-la-moân, hoûi: "Con phuïng söï choàng con laø Da-nhaõ-ñaït-ña,

thöôøng daâng caùc thöùc aên uoáng, nhöng chaøng khoâng vöøa yù, xin ñaïi gia chæ daïy. Luùc coøn ôû nhaø choàng con thöôøng aên nhöõng thöù gì, ñeå con laøm caùc thöùc aåm thöïc gioáng nhö khi tröôùc". Khaùch Baø-la-moân beøn noåi giaän, nhöng kieàm cheá, suy nghó: "Caùi thaèng cheát baàm, laøm khoán khoå con gaùi ngöôøi ta nhö theá ñoù", beøn noùi vôùi coâ aáy: "Con haõy saép ñaët cho ta trôû veà sôùm, ñeán luùc saép ñi, ta seõ daïy con moät baøi keä. Khi con ñoïc keä aáy, seõ khieán choàng con khoâng theå noùi nöõa". Ñoaïn, coâ ta beøn noùi vôùi choàng: "OÂng cuï Baø-la-moân töø xa ñeán, vaäy haõy sôùm tieãn oâng ta trôû veà". Anh choàng lieàn suy nghó: "Ñuùng nhö vôï ta noùi, phaûi sôùm tieãn oâng ta trôû veà, khoâng kheùo ôû laâu ngaøy lôõ noùi naêng sô xuaát, seõ toån haïi ñeán ta khoâng ít". Roài anh ta xuaát ra nhieàu tieàn ñöa cho vôï baûo saém thöùc aên vaø ñích thaân cung phuïng ñeå mua chuoäc tình caûm cuûa chuû. Sau khi daâng thöùc aên xong, coâ vôï beøn ñaûnh leã töø bieät oâng giaø vaø xin baøi keä oâng ñaõ höùa tröôùc kia. OÂng lieàn ñoïc baøi keä ñeå daïy cho coâ: "Coâ ñoäc tôùi tha phöông Löøa doái ngöôøi thieân haï Tröôùc aên thöùc aên thoâ Ñaâu coù cheâ ngon dôû?". Roài baûo: "Nay ta daïy con baøi keä naøy, neáu khi naøo noù giaän döõ cheâ thöùc aên dôû, thì con haõy ñöùng gaàn noù, quay löng laïi, ñoïc nhoû cho noù nghe". Daïy nhö theá roài, oâng beøn trôû veà laïi baûn quoác. Khi Da-nhaõ-ñaït-ña tieãn chuû ñi roài, moãi laàn ñeán böõa aên, y laïi noåi giaän. Coâ vôï beøn ñöùng beân caïnh choàng ñoïc leân baøi keä aáy. Khi y nghe keä roài, loøng thaáy khoâng vui, lieàn suy nghó: "OÂi! OÂng giaø quaùi aùc naøy, phanh phui chuyeän xaáu cuûa ta". Theá neân, töø ñoù trôû ñi, y thöôøng noùi naêng nhaõ nhaën, vì sôï coâ vôï noùi vôùi ngöôøi khaùc veà söï aùm muoäi cuûa mình. Baáy giôø, Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Baø-la-moân Phaát-loâ-eâ cuûa nöôùc Ba-la-naïi thuôû aáy naøo phaûi laø ai khaùc maø chính laø Ta ñaây, coøn teân noâ boäc Ca-la-ha luùc aáy thì nay laø Tyø-kheo Xieån-ñaø vaäy. Thuôû aáy, y ñaõ töøng yû theá Ta maø laêng maï ngöôøi khaùc, thì nay y laïi yû theá Ta maø khinh mieät tha nhaân". Ñoaïn Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi Caâu-xaù-di phaûi taäp hoïp laïi taát caû, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi vaø cheá giôùi: "Neáu Tyø-kheo noùi nhöõng lôøi hung aùc, roài ñöôïc caùc Tyø-kheo nhö

phaùp nhö luaät khuyeân can, beøn noùi moät caùch böôùng bænh: "Caùc oâng chôù noùi vôùi toâi hoaëc toát hoaëc xaáu, toâi cuõng khoâng noùi vôùi caùc oâng hoaëc toát hoaëc xaáu", thì caùc Tyø-kheo phaûi khuyeân can Tyø-kheo naøy: "Tröôûng laõo!

Caùc Tyø-kheo nhö phaùp nhö luaät khuyeân baûo, thaày chôù coù böôùng bænh maø neân vaâng lôøi. Thaày cuõng nhö phaùp nhö luaät maø khuyeân baûo caùc Tyø-kheo. Vì sao vaäy? Vì caùc ñeä töû cuûa Ñöùc Nhö Lai coù chæ baûo laãn nhau, khuyeân can laãn nhau, ai coù toäi thì cuøng phaùt loà, thì phaùp thieän môùi taêng tröôûng". Khi caùc Tyø-kheo khuyeân can Tyø-kheo aáy neân boû vieäc ñoù, nhöng neáu khoâng boû thì phaûi khuyeân can ñeán laàn thöù hai, thöù ba. Neáu boû thì toát, neáu khoâng boû thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa". GIAÛI THÍCH: - Tyø-kheo duøng nhöõng lôøi noùi böôùng bænh: Chæ cho Tyø-kheo Xieån- ñaø. - Caùc Tyø-kheo nhö phaùp, nhö luaät khuyeân baûo: Ñoù laø: Baøi töïa cuûa giôùi, boán phaùp Ba-la-di, möôøi ba phaùp Taêng-giaø-baø-thi-sa, hai phaùp Baát Ñònh, ba möôi phaùp Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà, chín möôi hai phaùp Ba-daï-ñeà, boán phaùp Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, phaùp Chuùng hoïc, baûy phaùp Dieät Traùnh, phaùp Tuøy Thuaän; duøng caùc phaùp luaät naøy maø khuyeân baûo laãn nhau. Laïi duøng naêm chuùng toäi, boán chuùng toäi, ba chuùng toäi, hai chuùng toäi, moät chuùng toäi vaø saùu phaùp Taùc xaû ñeå khuyeân baûo laãn nhau. Laïi duøng caùc toäi Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Ba-daï-ñeà cho ñeán toäi Vieät-tyø-ni, coù thaät chöù khoâng phaûi khoâng coù thaät, ñuùng luùc chöù khoâng phaûi khoâng ñuùng luùc, coù lôïi ích chöù khoâng phaûi khoâng coù lôïi ích, noùi nhaõ nhaën chöù khoâng phaûi noùi thoâ loã, vì taâm töø chöù khoâng phaûi coá yù vaïch loãi; ñoù goïi laø nhö phaùp, nhö luaät khuyeân baûo laãn nhau. - Thaày Tyø-kheo aáy: Töùc laø Xieån-ñaø. - Caùc Tyø-kheo: Ñoù laø moät ngöôøi, nhieàu ngöôøi vaø chuùng Taêng. - Ba laàn khuyeân can: Khuyeân can ba laàn ôû choã vaéng, khuyeân can ba laàn ôû choã nhieàu ngöôøi, vaø khuyeân can ba laàn ôû giöõa chuùng Taêng. - Choã vaéng: Ngöôøi khuyeân can ôû choã vaéng neân hoûi nhö sau: "Tröôûng laõo! Thaày coù thaät duøng nhöõng lôøi noùi ngang böôùng, roài caùc Tyø- kheo nhö phaùp, nhö luaät khuyeân can, thì thaày toû ra öông ngaïnh chaêng?" Neáu ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy", thì lieàn khuyeân can: "Tröôûng laõo! Thaày chôù coù duøng nhöõng lôøi noùi ngang böôùng. Khi caùc Tyø-kheo nhö phaùp, nhö luaät khuyeân can thì thaày neân nghe lôøi, thaày chôù coù toû ra öông ngaïnh... cho ñeán "Khuyeân baûo laãn nhau thì phaùp thieän ñöôïc taêng tröôûng. Toâi nay vì loøng töø khuyeân baûo thaày neân boû vieäc aáy ñi. Moät laàn khuyeân can ñaõ

xong, coøn hai laàn khuyeân can nöõa". Neáu khoâng boû, thì laàn thöù hai, thöù ba cuõng khuyeân can nhö theá. Roài laïi khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi cuõng nhö theá. Nhöng neáu vaãn khoâng chaám döùt, thì phaûi ñem ñeán giöõa Taêng laøm phaùp Yeát-ma caàu thính, taùc baïch nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Thaày Tyø-kheo moã giaùp naøy duøng nhöõng lôøi noùi ngang böôùng, roài caùc Tyø-kheo nhö phaùp, nhö luaät khuyeân baûo vaãn khoâng nghe lôøi. OÂng ñaõ ñöôïc khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn maø vaãn khoâng chaám döùt. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay neân khuyeân can ôû giöõa Taêng ba laàn khieán cho thaày chaám döùt vieäc aáy". Baáy giôø, Taêng lieàn hoûi: "Tröôûng laõo coù thaät duøng nhöõng lôøi noùi ngang böôùng, roài caùc Tyø-kheo nhö phaùp, nhö luaät khuyeân baûo maø khoâng nghe lôøi, laïi ñöôïc

khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn maø vaãn ngoan coá khoâng nghe lôøi phaûi khoâng?". Neáu ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy", thì Taêng neân khuyeân can: "Tröôûng laõo chôù coù toû ra öông ngaïnh. Caùc Tyø-kheo ñaõ nhö phaùp, nhö luaät khuyeân can, cho ñeán "khuyeân baûo laãn nhau thì phaùp thieän ñöôïc taêng tröôûng". Nay Taêng vì loøng töø khuyeân can thaày laø muoán ñöôïc lôïi ích, vaäy thaày neân nghe lôøi chuùng Taêng maø boû vieäc aáy ñi. Taêng khuyeân can moät laàn ñaõ xong, coøn hai laàn khuyeân can nöõa". Neáu khoâng chaám döùt thì phaûi khuyeân can ñeán laàn thöù hai, thöù ba, neáu boû thì toát, neáu khoâng boû, thì phaïm toäi Taêng-giaø- baø-thi-sa. Taêng-giaø-baø-thi-sa: Nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo aáy ñaõ ñöôïc khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn maø khoâng chaám döùt thì moãi laàn khuyeân can phaïm moãi toäi Vieät-tyø-ni. Khi khuyeân can ôû giöõa Taêng laàn ñaàu chöa xong thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni, khi Yeát-ma laàn ñaàu xong thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Khi Yeát-ma laàn thöù hai chöa xong cuõng phaïm toäi Vieät-tyø-ni, vaø khi xong thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Nhöng khi Yeát-ma laàn thöù ba chöa xong thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù vaø khi noùi xong thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa khôûi ñi töø luùc khuyeân can ôû choã vaéng, cho ñeán khuyeân can ôû giöõa chuùng Taêng coù caùc toäi Vieät-tyø-ni, Thaâu-lan-giaù, goäp taát caû caùc toäi aáy thaønh moät toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu tröôøng hôïp ñình chæ nöûa chöøng, thì tuøy theo ñình chæ ôû choã naøo trò toäi ôû choã ñoù. Theá neân Ñöùc Theá Toân noùi: "Neáu Tyø-kheo töï mình noùi nhöõng lôøi ngang böôùng, cho ñeán khuyeân can Ba laàn maø khoâng boû thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa". (Heát giôùi Taêng taøn thöù möôøi hai)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 7 1019

13. GIÔÙI LAØM MAÁT LOØNG TIN CUÛA TÍN ÑOÀ Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo ôû taïi thoân Ca-thi Haéc-sôn laøm caùc vieäc traùi oai nghi: thaân traùi oai nghi, mieäng traùi oai nghi, thaân mieäng traùi oai nghi. - Thaân traùi oai nghi: Hoaëc chaïy ñi, chaïy laïi, hoaëc nhaûy nhoùt, ñi laån quaån, ñi xaø lui, ñi khuùm nuùm, hoaëc goõ boàn cöôøi ñuøa, hoaëc coõng nhau, duøng caùi thaân laøm caùc troø ñuøa nhö theá goïi laø thaân traùi oai nghi. - Mieäng traùi oai nghi: Giaû tieáng voi keâu, laïc ñaø keâu, traâu roáng, deâ keâu, tieáng ngaén, tieáng daøi, hoaëc veånh tai leân nghe; taïo ra caùc aâm thanh nhö theá ñeå ñuøa côït. - Thaân, mieäng traùi oai nghi: Veõ loang loå treân mình, nöûa beân traéng, boâi maët ñen, nhuoäm toùc traéng, nhòp troáng ñaùnh ñaøn, goõ nhòp nhaûy muùa v.v... Baáy giôø, caùc Öu-baø-taéc ñi ñeán caùc Tyø-kheo muoán leã baùi, nghe phaùp, troâng thaáy vieäc nhö theá neân loøng khoâng vui, lieàn noùi: "Thöa thaày! Phaùp cuûa Sa-moân laø laøm caùc vieäc thieän, khieán cho nhöõng ngöôøi khoâng tin sinh nieàm tin, nhöõng ngöôøi ñaõ tin caøng theâm tin töôûng, maø nay caùc thaày laøm ñeàu phi phaùp, chæ laøm cho ngöôøi khoâng tin caøng theâm baát tín, ngöôøi ñaõ tin theâm toån haïi". Nhoùm saùu Tyø-kheo lieàn noåi giaän noùi: "Ngöôi laø thaày ta, laø Hoøa thöôïng cuûa ta chaéc. Ñoù laø ñieàu nghòch lyù. Leõ ra ta phaûi daïy baûo ngöôi, traùi laïi ngöôi laïi daïy baûo ta". Söï giaän döõ aáy caøng

taêng maïnh, laøm cho thaân toån haïi, thaân mieäng toån haïi. - Thaân toån haïi: Hoï ñi vaøo nhaø Öu-baø-taéc loâi maáy ñöùa beù ra vaû taùt, ñaùnh ñaám, ñaäp vôõ ñoà duøng, beõ gaõy chaân boø ngheù, ñaâm thuûng maét deâ, roài vaøo trong cöûa haøng cuûa hoï taïi chôï ñoå loän xaø ngaàu caùc thöù: Thoùc gaïo, tieåu maïch, ñaïi maïch, muoái, buùn, söõa, daàu, söõa chua khoâng coøn phaân bieät ñöôïc nöõa. Roài hoï ra ngoaøi ñoàng ruoäng, nhöõng ñaùm luùa non caàn nöôùc thì hoï xaû nöôùc cho khoâ, nhöõng ñaùm khoâng caàn nöôùc thì hoï xaû nöôùc vaøo cho ngaäp, caét phaù luùa non, ñoát chaùy luùa chín. Ñoù goïi laø thaân toån haïi. - Mieäng toån haïi: Ñi ñeán nhaø Vua deøm pha ngöôøi toát, vu caùo keû löông thieän. Ñoù goïi laø mieäng toån haïi. - Thaân mieäng toån haïi: Nuùp vaøo choã khuaát ñeå huø nhaùt ngöôøi khaùc, loâi keùo keû voâ toäi. Ñoù goïi laø thaân mieäng toån haïi. Do theá, caùc Öu-baø-taéc noåi giaän noùi: “Sa-moân con doøng hoï Thích maø laøm caùc vieäc phi phaùp, töø nay trôû ñi chuùng ta ñöøng cuùng döôøng cho hoï nöõa”. Baáy giôø, Tyø-kheo aáy caàm baùt ñi khaát thöïc, gia ñình kia troâng thaáy

thaày, vaãn cho thöùc aên nhö tröôùc neân khoâng ñeán noãi vaát vaû laém. Thaáy theá, caùc Öu-baø-taéc beøn giao öôùc vôùi nhau: “Sa-moân con doøng hoï Thích ñaõ laøm vieäc baïo aùc nhö theá, töø nay chuùng ta ñöøng cho hoï vaøo cöûa nöõa”. Theá roài, Tyø-kheo aáy beøn ñeán nhöõng nhaø khoâng coù tín taâm khaát thöïc. Ban ñaàu hoï vaãn cho thöùc aên, nhöng sau ñoù hoï nghe caùc Öu-baø-taéc caét ñöùt khoâng cho thöùc aên nöõa, hoï nghó: “Nhaát ñònh ñoù laø keû aùc, vì sao ta laïi cho thöùc aên?”. Do ñoù hoï khoâng cho vaøo cöûa nöõa. Vì vaäy caùc Tyø-kheo aáy beøn laøm caùc vieäc thaân taø maïng, khaåu taø maïng, thaân khaåu taø maïng. - Thaân taø maïng: Laøm bình ñöïng nöôùc, laøm ñoà duøng baèng goã ñeå baùn, laøm bình ñöïng söõa, laøm tuùi da, deät sôïi, ñan löôùi, may aùo, hoïc laøm baùnh roài ñem baùn, hoïc baùn thuoác, laøm lieân laïc cho ngöôøi, laøm caùc vieäc nhö vaäy ñeå möu sinh, ñoù goïi laø thaân taø maïng. - Khaåu taø maïng: Tuïng ñoïc caùc chuù thuaät, nhö chuù raén, chuù roàng, chuù quyû, chuù beänh, chuù nöôùc, chuù löûa v.v..., laøm caùc vieäc nhö vaäy ñeå möu sinh, ñoù goïi laø khaåu taø maïng. - Thaân khaåu taø maïng: Tay töï nhieân boác löûa, mieäng nieäm chuù thuaät, tay röôùi söõa daàu, raûi tung nhöõng haït caûi, laøm caùc vieäc nhö vaäy ñeå möu sinh, ñoù goïi laø thaân khaåu taø maïng. Baáy giôø, caùc Öu-baø-taéc ôû thoân Haéc-sôn ñi ñeán thaønh Xaù-veä ñeå giaûi quyeát caùc vieäc quan. Sau khi xong vieäc, hoï beøn ñi ñeán Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân Phaät roài ñöùng qua moät beân, baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Chuùng con laø nhöõng Öu-baø-taéc taïi thoân Haéc-sôn. Nhoùm saùu Tyø- kheo ôû taïi thoân naøy laøm nhöõng vieäc phi phaùp (noùi roõ nhö treân), kính xin Theá Toân haõy kieàm cheá hoï, khieán hoï khoâng ôû thoân naøy nöõa thì toát”. Baáy giôø, Theá Toân tuøy thuaän thuyeát phaùp daïy doã caùc Öu-baø-taéc, khieán hoï ñöôïc lôïi ích, hoan hyû, roài hoï ñaûnh leã maø ñi. Theá roài, Ñöùc Theá Toân baûo A-nan: “OÂng haõy ñeán thoân Haéc-sôn laøm phaùp Yeát-ma khu xuaát nhoùm saùu Tyø-kheo”. A-nan lieàn baïch vôùi Phaät: “Con khoâng daùm ñi”. Phaät hoûi: “Vì côù gì?”. A-nan ñaùp: “Baïch Theá Toân! Nhoùm saùu Tyø-kheo tính tình thoâ thaùo, hung baïo, neáu

con ñeán ñoù thì cuõng gioáng nhö caùc noâng phu troàng mía ñang chôû mía töø ruoäng veà nhaø, boãng gaëp luõ treû töø trong xoùm ñi ra, roài chuùng chaïy uøa laïi giöït laáy mía maø tìm moät choã khuaát ñeå aên. Nhoùm saùu Tyø-kheo naøy cuõng nhö vaäy. Neáu nghe con ñeán, aét hoï seõ ñoùn ñöôøng con laøm nhöõng vieäc phi phaùp; hoaëc laøm phaùp Yeát-ma khu xuaát con. Theá neân con khoù maø ñi ñöôïc".

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 7 1021

Phaät lieàn baûo A-nan: "Vaäy thì oâng haõy ñi cuøng vôùi ba möôi ngöôøi nöõa, thì coù theå haøng phuïc ñöôïc hoï". Khi aáy, A-nan cuøng vôùi ba möôi ngöôøi thöù töï tröôùc sau ñi ñeán thoân Haéc-sôn. Laïi coù ba möôi Tyø-kheo khaùc nghe Toân giaû A-nan tôùi thoân Haéc-sôn, beøn baûo nhau: "Toâi chöa töøng nghe phaùp Yeát-ma khu xuaát, vaäy chuùng ta neân theo A-nan ñeán thoân aáy ñeå nghe phaùp Yeát-ma khu xuaát". Theá roài, hoï keát hôïp vôùi ba möôi ngöôøi tröôùc thaønh ra saùu möôi Tyø-kheo, moät ñoaøn vui veû cuøng ñi. Luùc naøy, nhoùm saùu Tyø-kheo nghe Toân giaû A-nan vôùi saùu möôi ngöôøi nöõa cuøng keát laøm beø baïn ñi ñeán laøm phaùp Yeát-ma khu xuaát hoï, neân hoï ñaâm ra sôï haõi. Do vaäy Tam-vaên-ñaø-ñaït-ña, Ma-eâ-sa-ñaït-ña beøn chaïy tôùi thoân Vöông Ñaïo; coøn Tröôûng laõo Xieån-ñaø vaø Ca-löu-ñaø-di ñi moät do-tuaàn ñeå ñoùn tieáp Toân giaû A-nan vaø saùm hoái: "Tröôûng laõo! Nhöõng vieäc laøm cuûa chuùng toâi laø baát thieän, phaïm caùc toäi loãi, töø nay trôû ñi chuùng toâi khoâng daùm taùi phaïm nöõa". Baáy giôø, Taêng chuùng nhaän söï saùm hoái aáy, roài Toân giaû A-nan ñi tieáp ñeán thoân aáy. ÔÛ ñaây, ngoaøi hai ngöôøi ñaõ saùm hoái xong, hai ngöôøi chaïy troán, coøn nhöõng ngöôøi khaùc ñang ôû ñoù, Toân giaû beøn laøm phaùp Yeát-ma khu xuaát. Vì Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp chuùng (Taêng) laøm Yeát-ma vôùi chuùng (Taêng) maø chæ cho pheùp chuùng Taêng laøm Yeát-ma vôùi hai, ba ngöôøi maø thoâi. Khi laøm Yeát-ma, ngöôøi laøm Yeát-ma phaûi noùi nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Caùc Tyø-kheo moã giaùp naøy ôû taïi thoân naøy, thöôøng coù nhöõng haønh vi traùi oai nghi maø khoâng chaám döùt, ngöôøi ñaïo keû tuïc ñeàu bieát caû. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng neân laøm Yeát-ma khu xuaát caùc Tyø-kheo moã giaùp coù haønh vi traùi oai nghi naøy". Roài baïch nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Caùc Tröôûng laõo Tyø-kheo moã giaùp kia thöôøng coù caùc haønh vi traùi oai nghi maø khoâng chaám döùt, keû ñaïo ngöôøi tuïc ñeàu bieát. Nay Taêng laøm phaùp Yeát-ma khu xuaát caùc Tyø-kheo moã giaùp aáy. Caùc Ñaïi ñöùc naøo ñoàng yù thì im laëng, ai khoâng ñoàng yù haõy noùi". Khi Yeát-ma xong laàn thöù nhaát tieáp ñeán laøm Yeát-ma laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö theá. Cuoái cuøng keát thuùc: "Taêng ñaõ laøm xong phaùp Yeát-ma khu xuaát caùc Tyø-kheo moã giaùp coù caùc haønh vi traùi oai nghi, vì Taêng ñaõ ñoàng yù neân im laëng. Vieäc naøy cöù theo ñoù maø thi haønh". Caùc phaùp Yeát-ma mieäng traùi oai nghi cuõng laøm nhö theá. Ñoàng

1022 BOÄ LUAÄT 1

thôøi, thaân toån haïi, mieäng toån haïi, thaân mieäng toån haïi cuõng laøm nhö theá. Thaân taø maïng, mieäng taø maïng, thaân mieäng taø maïng cuõng nhö theá. Sau khi

noùi ba laàn Yeát-ma, caùc Tyø-kheo trong nhoùm saùu Tyø-kheo bò khu xuaát beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Tyø-kheo Xieån-ñaø, Tyø-kheo Ca- löu-ñaø-di cuõng laøm ñieàu phi phaùp, vì sao chæ ñuoåi chuùng toâi maø khoâng ñuoåi hoï?”. Chuùng Taêng beøn noùi vôùi maáy ngöôøi ñoù: “Vì hai Tyø-kheo aáy ñaõ ñi moät do-tuaàn nghinh ñoùn chuùng Taêng maø saùm hoái vaø chuùng Taêng ñaõ nhaän söï saùm hoái cuûa hoï. Coøn Tam-vaên-ñaø-ñaït-ña vaø Ma-eâ-sa-ñaït- ña thì ñaõ chaïy sang thoân Vöông-ñaïo troán thoaùt. Trong khi caùc oâng hieän dieän nôi ñaây, ñaõ khoâng nghinh ñoùn chuùng Taêng ñeå saùm hoái, cuõng khoâng boû chaïy, cho neân phaûi laøm Yeát-ma khu xuaát”. Hoï laïi noùi: “Thöa Tröôûng laõo! Taêng nay tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si, cuøng coù toäi nhö nhau maø keû thì bò ñuoåi ñi, ngöôøi thì khoâng ñuoåi”. Caùc Tyø-kheo beøn khuyeân can: “Tröôûng laõo chôù ñem ñieàu phi lyù maø huûy baùng Taêng. Taêng khoâng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si, cuõng khoâng phaûi ñoái vôùi nhöõng ngöôøi ñoàng toäi maø coù ngöôøi thì ñuoåi ñi, ngöôøi thì khoâng ñuoåi ñi”. Khi caùc Tyø-kheo khuyeân can nhö vaäy maø hoï vaãn ngoan coá khoâng chaám döùt, neân phaûi khuyeân can ñeán laàn thöù hai, thöù ba, theá nhöng hoï vaãn kieân trì khoâng chaám döùt. Baáy giôø, Toân giaû A-nan beøn tuøy thuaän thuyeát phaùp cho caùc Öu-baø-taéc khieán hoï hoan hyû cuùng döôøng chuùng Taêng trôû laïi nhö tröôùc. Roài Toân giaû cuøng ñaïi chuùng chuaån bò trôû veà laïi Xaù-veä. Khi aáy, caùc Tyø-kheo beøn thöa vôùi Toân giaû A-nan: “Nay Taêng trôû veà heát, thì caûnh Giaø Lam naøy giao cho ai troâng coi?”. A-nan hoûi: “Theá thì neân ñeå ai ôû laïi troâng coi?”. Caùc Tyø-kheo noùi: “Neân ñeå Tröôûng laõo Xieån-ñaø ôû laïi”. A-nan laïi noùi: “Xieån-ñaø tröôùc ñaây ñaõ coù loãi khieán ngöôøi ta khoâng tin, laøm sao coù theå ôû laïi ñöôïc?”. Toân giaû beøn boå nhieäm moät Tyø-kheo khaùc, roài trôû veà thaønh Xaù-veä, ñaûnh leã chaân Theá Toân, ñöùng haàu moät beân. Theá Toân bieát nhöng vaãn hoûi: “A-nan! Caùc oâng ñaõ laøm phaùp Yeát-ma khu xuaát taïi thoân Haéc-sôn xong roài chaêng?”. Ñaùp: “Ñaõ laøm xong, baïch Theá Toân! Tyø-kheo Xieån-ñaø vaø Ca- löu-ñaø-di ñi caû moät do-tuaàn nghinh ñoùn chuùng Taêng ñeå saùm hoái, coøn Tam-vaên-ñaø-ñaït-ña vaø Ma-eâ-sa-ñaït-ña thì chaïy ñeán thoân Vöông-ñaïo. Ngoaøi ra, caùc Tyø-kheo khaùc khoâng tôùi saùm hoái, cuõng khoâng boû chaïy, neân chuùng Taêng ñaõ laøm Yeát-ma khu xuaát. Theá nhöng, hoï thaáy Xieån-ñaø

vaø Ca-löu-ñaø-di khoâng bò khu xuaát, neân ñaõ huûy baùng chuùng Taêng moät caùch phi lyù: “Taêng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si, cuøng phaïm toäi nhö nhau maø coù ngöôøi thì ñuoåi ñi, ngöôøi thì khoâng ñuoåi”. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Neáu nhoùm saùu Tyø-kheo voâ lyù huûy baùng chuùng Taêng: “Taêng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si, cuøng phaïm toäi nhö nhau maø coù ngöôøi thì ñuoåi ñi, coù ngöôøi thì khoâng ñuoåi”, thì caùc oâng neân khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, choã nhieàu ngöôøi ba laàn, roài ñeán giöõa chuùng Taêng khuyeân can Ba laàn, khieán cho hoï boû vieäc aáy. Khi ôû choã vaéng neân hoûi: “Caùc oâng vì phaân bì vôùi Tyø-kheo Xieån-ñaø vaø Ca-löu-ñaø-di maø voâ lyù huûy baùng chuùng Taêng: “Taêng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si, cuøng

phaïm toäi nhö nhau maø coù ngöôøi thì ñuoåi ñi, coù ngöôøi thì khoâng ñuoåi", coù phaûi theá chaêng?". Neáu ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy", thì neân khuyeân can ôû choã vaéng: "Tröôûng laõo! Chôù voâ lyù huûy baùng chuùng Taêng. Vì sao vaäy? Vì chuùng Taêng khoâng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si, cuõng khoâng phaûi ñoái vôùi nhöõng ngöôøi cuøng phaïm toäi maø coù ngöôøi thì ñuoåi, coù ngöôøi thì khoâng ñuoåi. Caùc oâng chôù noùi raèng chuùng Taêng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si. Tröôûng laõo! Nay toâi vì loøng töø khuyeân can caùc oâng laø vì muoán ñöôïc lôïi ích, vaäy haõy boû vieäc aáy ñi. Moät laàn khuyeân can ñaõ xong, coøn hai laàn khuyeân can nöõa". Neáu hoï khoâng boû, thì laàn thöù hai, thöù ba cuõng khuyeân can nhö vaäy. Roài khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn. Nhöng neáu vaãn khoâng chaám döùt, thì neân ñeán giöõa chuùng Taêng laøm phaùp Yeát- ma caàu thính. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi nhö sau: "Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nhoùm saùu Tyø-kheo naøy ñaõ voâ lyù huûy baùng chuùng Taêng, roài ñaõ ñöôïc khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn maø vaãn khoâng chaám döùt. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay ôû giöõa chuùng Taêng neân khuyeân can ba laàn khieán hoï chaám döùt vieäc aáy". Theá roài ôû giöõa chuùng Taêng hoûi caùc Tyø-kheo aáy: "Caùc oâng coù thaät voâ lyù huûy baùng Taêng, roài ñöôïc khuyeân can ba laàn ôû choã vaéng, khuyeân can ba laàn ôû choã nhieàu ngöôøi maø vaãn khoâng chaám döùt chaêng?". Neáu ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy", thì Taêng neân khuyeân: "Tröôûng laõo! Chôù voâ lyù huûy baùng chuùng Taêng. Vì sao theá? Vì Taêng khoâng coù tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si, cuõng khoâng phaûi ñoái vôùi nhöõng ngöôøi ñoàng phaïm toäi maø coù ngöôøi thì ñuoåi, coù ngöôøi thì khoâng ñuoåi. Nay Taêng vì loøng töø khuyeân can caùc oâng laø muoán ñöôïc lôïi ích. Vaäy caùc oâng neân boû vieäc aáy ñi. Moät laàn khuyeân can ñaõ xong coøn hai laàn khuyeân can nöõa".

1024 BOÄ LUAÄT 1

Neáu hoï khoâng chaám döùt, thì laàn thöù hai, thöù ba cuõng khuyeân can nhö vaäy. Theá nhöng hoï vaãn ngoan coá khoâng chaám döùt. Do ñoù, caùc Tyø-kheo beøn ñem nhaân duyeân aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân: "Nhoùm saùu Tyø-kheo ñaõ ñöôïc khuyeân can ba laàn ôû choã vaéng, cho ñeán khuyeân can ba laàn ôû giöõa chuùng Taêng maø vaãn ngoan coá khoâng boû". Phaät baûo: "Goïi nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán". Khi hoï ñeán roài, Phaät beøn hoûi nhoùm saùu Tyø-kheo: "Coù thaät caùc oâng voâ lyù huûy baùng Taêng, roài ñöôïc khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, cho ñeán khuyeân ôû giöõa chuùng Taêng ba laàn maøï vaãn ngoan coá khoâng chaám döùt phaûi khoâng?". Ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân!". Phaät beøn noùi vôùi nhoùm saùu Tyø-kheo: "Ñoù laø vieäc aùc. Caùc oâng haù chaúng nghe Ta thöôøng khen ngôïi tính deã khuyeân baûo vaø cheâ traùch tính khoù khuyeân baûo hay sao? Nay vì sao caùc oâng laïi khoù khuyeân baûo, kieân trì khoâng xaû boû? Naøy nhoùm saùu Tyø-kheo! Ñoù laø ñieàu phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy. Khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän". Khi aáy, caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Do ñaâu nhoùm saùu Tyø-kheo naøy chæ vì Xieån-ñaø vaø Ca-löu-ñaø-di khoâng bò ñuoåi maø voâ lyù huûy baùng chuùng Taêng?". Phaät

noùi: “Nhoùm saùu Tyø-kheo naøy khoâng nhöõng ngaøy nay voâ lyù huûy baùng chuùng Taêng maø trong thôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng voâ lyù huûy baùng ngöôøi khaùc”. Caùc Tyø-kheo hoûi: “Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao?” Phaät ñaùp: “Ñaõ töøng coù nhö vaäy!” Caùc Tyø-kheo noùi: “Xin Theá Toân haõy keå laïi, chuùng con muoán nghe”. Phaät noùi: “Trong thôøi quaù khöù coù moät thaønh phoá teân Ba-la-naïi, nöôùc teân Giaø thi. Baáy giôø, trong nhaø cuûa Vua coù nuoâi hai con choù, nhaø Vua duøng vaøng, baïc laøm daây buoäc chuùng vaø duøng chaâu baùu ñöïng thöùc aên cho chuùng. Ban ñeâm, ngöôøi ta môû daây thaû ra ñeå cho chuùng giöõ cöûa ngoõ. Luùc naøy, nhaø Vua bò chöùng beänh ñau ñaàu, chöõa trò ñaõ möôøi hai naêm maø khoâng bôùt, nhöng sau ñoù ñaõ taïm bôùt. Roài trong khi nguû, nhaø Vua nghe tieáng choù suûa khieán oâng kinh sôï thöùc giaác, do ñoù, chöùng ñau ñaàu ngaøy caøng taêng theâm. Baáy giôø, Vua lieàn hoûi ngöôøi haàu caän: “Vöøa roài coù tieáng gì vaäy?” Ñaùp: “Tieáng choù suûa ñoù”. Vua lieàn noåi giaän ra leänh keû haàu caän ñuoåi heát caùc con choù ñang coù maët (trong thaønh phoá). Hoï beøn theo leänh ñuoåi heát chuùng ñi. Luùc aáy, coù

moät con choù hoûi ngöôøi ñuoåi noù: “Vì sao ñuoåi toâi?”. Ngöôøi ñuoåi ñaùp: “Nhaø Vua vöøa hôi bôùt beänh, thì trong giaác nguû nghe tieáng choù suûa khieán Vua kinh haõi thöùc giaác, neân beänh laïi gia taêng, do ñoù maø ñuoåi ngöôi”. Choù laïi hoûi: “Taát caû choù ñeàu bò ñuoåi heát phaûi chaêng?”. Ñaùp: “Ñeàu ñuoåi heát”. Laïi hoûi: “Hai con choù trong nhaø cuûa Vua cuõng bò ñuoåi chaêng?”. Ñaùp: “Hai con choù trong nhaø cuûa Vua khoâng bò ñuoåi”. Choù lieàn giaän döõ noùi: “OÂng Vua naøy voâ ñaïo, tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si”. Roài noù ñoïc keä: “Neáu baûo choù nguy haïi Thì neân ñuoåi taát caû Maø nay khoâng ñuoåi heát Theá laø Vua voâ ñaïo Nhaø mình nuoâi hai con Khoâng ñuoåi maø ñuoåi ta Môùi bieát aùc vöông naøy Tuøy thöông, giaän, sôï, si”. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Choù cuûa nhaø Vua thuoû aáy nay laø Tyø- kheo Xieån-ñaø vaø Ca-löu-ñaø-di, coøn caùc con choù khaùc nay laø nhöõng Tyø- kheo coøn laïi trong nhoùm saùu Tyø-kheo. Khi aáy, do thaáy hai con kia khoâng bò ñuoåi maø chuùng bò ñuoåi neân ñaõ voâ lyù phæ baùng, ngaøy nay bò ñuoåi laïi cuõng nhö theá”. Vì hai Tyø-kheo Xieån-ñaø vaø Ca-löu-ñaø-di khoâng bò ñuoåi neân caùc Tyø-kheo kia voâ lyù huûy baùng Taêng, do ñoù caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Vì sao moïi ngöôøi muoán cöû Tyø-kheo Xieån-ñaø laøm tri söï maø A-nan khoâng ñoàng yù?”. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Khoâng nhöõng ngaøy nay Tyø-kheo Xieån- ñaø muoán laøm tri söï maø A-nan khoâng ñoàng yù, maø trong thôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng muoán ñöôïc cöû laøm Vua maø A-nan khoâng ñoàng yù”. Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao?”. Phaät noùi: “Ñuùng nhö vaäy”. Caùc Tyø-kheo baïch: “Chuùng con muoán ñöôïc nghe, mong Theá Toân haõy keå laïi”. Phaät noùi: “Trong thôøi quaù khöù, taïi moät ngoïn ñoài döôùi chaân nuùi Tuyeát coù moät choã naéng aám, nhieàu loaøi chim quy tuï veà ñoù cuøng baøn baïc:

“Ngaøy nay, chuùng ta haõy cöû moät con chim laøm Vua ñeå cho caùc con chim sôï uy, khoâng daùm laøm vieäc phi phaùp”. Caùc con chim noùi: “Toát! Nhöng ai neân laøm Vua?”. Coù moät con chim noùi: “Neân cöû Hoàng hoäc”. Moät con chim khaùc noùi: “Khoâng ñöôïc! Vì sao? Vì noù coù caúng cao, coå daøi, giaù nhö khi chuùng ta phaïm toäi, thì noù seõ moå ñaàu chuùng ta”. Caû baày ñeàu baûo laø ñuùng nhö vaäy. Laïi coù moät con noùi: “Neân cöû thieân nga laøm Vua, vì saéc loâng traéng tuyeät, neân moïi con chim ñeàu kính troïng”. Caùc con chim laïi noùi: “Con naøy khoâng theå ñöôïc, nhan maïo tuy traéng, nhöng coå daøi laïi gaáp khuùc. Chính coå mình ñaõ khoâng thaúng, thì laøm sao söûa keû khaùc cho ngay chaùnh ñöôïc”. Roài noù laïi noùi: “Chæ coù con coâng ñuû maøu saéc, ai xem cuõng thaáy vui maét, neân coù theå laøm Vua”. Con khaùc laïi noùi: “Khoâng theå ñöôïc? Vì sao theá? Vì boä loâng tuy ñeïp nhöng khoâng bieát hoå theïn, moãi laàn muùa laø noù ñeå loä ra nhöõng choã xaáu, cho neân khoâng theå ñöôïc”. Moät con khaùc noùi: “Neân cöû con chim cuù troïc ñaàu laøm Vua. Taïi vì sao? Vì ban ngaøy thì nguû yeân coøn ban ñeâm thì sieâng naêng hoaït ñoäng, baûo veä chuùng ta, neân coù theå laøm Vua”. Caû ñaøn ñeàu noùi: “Ñöôïc”. Baáy giôø, coù moät con oanh vuõ, ñaäu ôû gaàn ñoù, coù trí tueä, suy nghó: “Quy luaät cuûa loaøi chim laø ban ñeâm nguû nghæ, maø ñaëc tính cuûa con cuù troïc naøy ban ñeâm laïi khoâng nguû nghæ, baét moïi con chim phaûi vaây quanh haàu haï, ngaøy ñeâm canh gaùc tuùc tröïc khoâng ñöôïc nguû nghæ, raát laø khoå cöïc. Nhöng neáu ta noùi ra thì noù seõ noåi giaän vaët heát boä loâng ta, coøn nhö khoâng noùi thì caùc loaøi chim phaûi chòu khoán khoå laâu daøi. Ta thaø bò vaët loâng chöù khoâng theå ñeå leõ phaûi bò chaø ñaïp”, beøn ñeán tröôùc muoân chim tröông ñoâi caùnh, cung kính noùi vôùi ñaøn chim: “Xin nghe toâi ñoïc moät baøi keä”. Baáy giôø, ñaøn chim beøn ñoïc baøi keä ñaùp: “Coù trí bieát nghóa roäng Haø taát keå tuoåi taùc Ngöôi tuy tuoåi coøn thô Nhöng coù trí, cöù noùi”. Khi oanh vuõ nghe baày chim ñoïc keä, lieàn noùi keä: Neáu nghe theo yù toâi Chôù cho cuù laøm Vua Vì veû maët luùc vui

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 7 1027

Troâng cuõng thaáy khieáp sôï Huoáng gì khi giaän döõ Boä maët khoâng coi ñöôïc”. Baáy giôø, baày chim ñeàu noùi: “Ñuùng nhö oanh vuõ noùi”. Roài cuøng nhau baøn baïc: “Con oanh vuõ naøy thoâng minh trí tueä, neân cöû laøm Vua”, beøn suy toân oanh vuõ laøm Vua. Theá roài, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Chim cuù troïc thuôû aáy, nay laø Tyø-kheo Xieån-ñaø, coøn chim oanh vuõ nay laø A-nan. Khi aáy, con naøy ñaõ ngaên caûn con kia khoâng cho laøm Vua, thì nay cuõng laïi ngaên caûn khoâng cho laøm tri söï”. Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo cö truù taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi, roài cheá giôùi: “Neáu coù caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh phoá hoaëc thoân xoùm maø laøm nhöõng vieäc xaáu khieán ai cuõng thaáy cuõng nghe; laøm vaån ñuïc tín taâm cuûa ngöôøi khaùc, ai cuõng thaáy, cuõng nghe, thì caùc Tyø-kheo neân noùi vôùi nhöõng Tyø-kheo aáy: “Caùc Tröôûng laõo! Caùc vò ñaõ laøm nhöõng vieäc xaáu khieán ai cuõng thaáy, cuõng nghe; laøm vaån ñuïc tín taâm cuûa ngöôøi khaùc, ai cuõng thaáy, cuõng nghe. Caùc Tröôûng laõo! Caùc vò haõy ñi khoûi nôi naøy, khoâng neân ôû ñaây

nöõa". Theá roài, nhöõng Tyø-kheo naøy noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Caùc Ñaïi ñöùc Taêng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si. Taïi sao? Vì coù caùc Tyø-kheo ñoàng toäi nhö nhau maø coù ngöôøi thì ñuoåi, coù ngöôøi thì khoâng ñuoåi". Caùc Tyø-kheo neân noùi vôùi nhöõng Tyø-kheo aáy: "Caùc Tröôûng laõo! Caùc vò chôù neân noùi: "(Taêng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si. Coù caùc Tyø-kheo ñoàng toäi nhö nhau, maø coù ngöôøi thì ñuoåi, coù ngöôøi thì khoâng ñuoåi)". Taïi vì sao? Vì Taêng khoâng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si. Naøy caùc Tröôûng laõo! Caùc vò ñaõ laøm nhöõng vieäc xaáu khieán ai cuõng thaáy, cuõng nghe; laøm vaån ñuïc tín taâm cuûa ngöôøi khaùc, ai cuõng thaáy, cuõng nghe. Caùc vò haõy ñi khoûi nôi naøy, khoâng ñöôïc ôû ñaây nöõa". Nhöõng Tyø-kheo aáy khi ñöôïc caùc Tyø-kheo khuyeân can, neáu vaãn kieân trì khoâng boû, thì caùc Tyø-kheo neân khuyeân can laàn thöù hai, thöù ba cho hoï boû vieäc aáy. Khuyeân can laàn thöù hai, thöù ba maø boû thì toát, neáu khoâng boû thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. GIAÛI THÍCH: - Caùc Tyø-kheo: Hoaëc laø chuùng Taêng, hoaëc laø nhieàu ngöôøi, hoaëc laø moät ngöôøi nöông töïa taïi thaønh phoá hay taïi xoùm laøng. Theá naøo laø nöông töïa vaøo xoùm laøng?: Neáu Tyø-kheo ôû nôi xoùm laøng aáy ñöôïc y phuïc, aåm thöïc, giöôøng choõng, thuoác trò beänh v.v... thì goïi

laø nöông töïa maø soáng. Neáu khoâng ñöôïc caùc thöù y phuïc, aåm thöïc, giöôøng choõng, thuoác trò beänh v.v... maø chæ coù nöông töïa vaøo xoùm laøng ñeå khoûi caùc tai naïn, thì cuõng goïi laø nöông töïa maø soáng. Neáu Tyø-kheo khoâng nöông töïa vaøo xoùm laøng ñeå traùnh tai naïn, maø chæ nöông töïa nôi ranh giôùi cuûa xoùm laøng, thì cuõng goïi laø nöông töïa maø soáng. - Ngöôøi khaùc: Caùc nhaø Saùt-ñeá-lôïi, Baø-la-moân, Tyø-xaù, Thuû-ñaø-la, ñoù goïi laø ngöôøi khaùc. - Laøm vaån ñuïc: Neáu caùc Tyø-kheo laøm caùc vieäc phi phaïm haïnh nhö uoáng röôïu, aên phi thôøi taïi caùc xoùm laøng thì chöa phaûi laø laøm vaån ñuïc tín taâm cuûa ngöôøi khaùc. - Laøm vaån ñuïc tín taâm cuûa ngöôøi khaùc: Neáu coù ngöôøi trong xoùm laøng tröôùc ñaây coù tín taâm cuùng döôøng chuùng Taêng, kieán taïo chuøa thaùp maø Tyø-kheo laøm cho hoï thoái thaát ñaïo taâm, thì goïi laø laøm vaån ñuïc tín taâm cuûa ngöôøi khaùc. - Laøm caùc vieäc xaáu: Thaân traùi oai nghi, mieäng traùi oai nghi, thaân mieäng traùi oai nghi; Thaân toån haïi, mieäng toån haïi, thaân mieäng toån haïi; thaân taø maïng, mieäng taø maïng, thaân mieäng taø maïng, ñoù goïi laø laøm vieäc xaáu. - Laøm caùc vieäc xaáu khieán vaån ñuïc tín taâm cuûa ngöôøi khaùc, ai cuõng thaáy, cuõng nghe: Laøm caùc vieäc xaáu taïi nôi xoùm laøng khieán ai cuõng thaáy, cuõng nghe, roài caùc Tyø-kheo noùi vôùi nhöõng Tyø-kheo aáy: "Naøy caùc Tröôûng laõo! Caùc vò ñaõ laøm nhöõng vieäc xaáu, ai cuõng thaáy, cuõng nghe, laøm vaån ñuïc tín taâm cuûa ngöôøi khaùc, ai cuõng thaáy, cuõng nghe. Nay chôù coù ôû ñaây nöõa". Caùc Tyø-kheo aáy lieàn noùi laïi: "Naøy caùc Tröôûng laõo! Taêng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si, coù caùc Tyø-kheo ñoàng toäi maø ngöôøi thì ñuoåi ñi, ngöôøi thì khoâng ñuoåi". Roài caùc Tyø-kheo noùi vôùi nhöõng Tyø-kheo aáy: "Naøy caùc Tröôûng laõo! Caùc vò chôù neân noùi nhö theá. Vì Taêng khoâng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si. Caùc vò haõy boû vieäc aáy ñi". - Nhöõng

Tyø-kheo aáy kieân trì khoâng boû, laïi coøn voâ lyù huûy baùng Taêng: Ñoù laø nhoùm saùu Tyø-kheo. - Caùc Tyø-kheo: Hoaëc laø Taêng, hoaëc nhieàu ngöôøi, hoaëc laø moät ngöôøi. - Ba laàn khuyeân can: Khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn vaø ôû giöõa chuùng Taêng Ba laàn. - Khuyeân can ôû choã vaéng: Hoûi ôû choã vaéng: "Caùc Tröôûng laõo! Caùc vò coù thaät voâ lyù huûy baùng Taêng: "Taêng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø

tuøy si. Coù caùc Tyø-kheo ñoàng phaïm toäi maø ngöôøi thì bò ñuoåi, ngöôøi thì khoâng bò ñuoåi, coù phaûi theá chaêng?". Neáu ñaùp: "Thaät nhö vaäy", lieàn khieån traùch: "Caùc Tröôûng laõo chôù duøng nhöõng lôøi voâ lyù huûy baùng Taêng. Vì sao theá? Vì Taêng khoâng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si, cuõng khoâng phaûi ñoái vôùi nhöõng ngöôøi ñoàng toäi maø coù ngöôøi thì ñuoåi, coù ngöôøi thì khoâng ñuoåi. Toâi nay vì loøng töø khuyeân can caùc vò, laø vì muoán ñöôïc lôïi ích. Vaäy caùc vò haõy chaám döùt vieäc aáy ñi. Moät laàn khuyeân can ñaõ xong, coøn hai laàn khuyeân can nöõa". Neáu khoâng boû thì phaûi khuyeân can laàn thöù hai, thöù ba, roài khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn. Nhöng neáu vaãn ngoan coá khoâng boû, thì phaûi ñeán giöõa Taêng laøm phaùp Yeát-ma caàu thính, noùi nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Caùc Tyø-kheo moã giaùp voâ lyù huûy baùng Taêng vaø ñaõ ñöôïc khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn, nhöng vaãn nhaát ñònh khoâng chaám döùt. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay neân khuyeân can ba laàn ôû giöõa Taêng, ñeå cho chaám döùt vieäc aáy". Taêng neân hoûi: "Caùc Tröôûng laõo! Caùc vò coù thaät voâ lyù huûy baùng Taêng: "Taêng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si v.v... cho ñeán ñöôïc khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi Ba laàn maø vaãn nhaát ñònh khoâng boû phaûi khoâng?". Neáu ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy", thì Taêng neân khuyeân can: "Caùc Tröôûng laõo! Caùc vò chôù voâ lyù huûy baùng chuùng Taêng. Vì côù sao? Vì Taêng khoâng tuøy thöông, tuøy giaän, tuøy sôï vaø tuøy si, cuõng khoâng phaûi ñoái vôùi nhöõng ngöôøi ñoàng toäi maø coù ngöôøi thì ñuoåi, coù ngöôøi thì khoâng ñuoåi. Nay Taêng vì loøng töø khuyeân can caùc vò, laø muoán ñöôïc lôïi ích. Moät laàn khuyeân can ñaõ xong, coøn hai laàn khuyeân can nöõa. Caùc vò neân boû vieäc aáy ñi". Neáu khoâng boû thì khuyeân can ñeán laàn thöù hai, thöù ba. Nhöng neáu vaãn khoâng boû thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø- thi-sa. - Taêng-giaø-baø-thi-sa: Nhö treân ñaõnoùi. Nhöõng Tyø-kheo aáy ñöôïc khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn maø khoâng chaám döùt thì moãi laàn khuyeân can phaïm moãi toäi Vieät-tyø-ni. Roài khuyeân can ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn cuõng nhö theá. Ñeán khi khuyeân can ôû giöõa chuùng Taêng, laàn ñaàu chöa xong thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni; noùi xong thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Laàn khuyeân can thöù hai, noùi chöa xong thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni; noùi xong thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Laàn khuyeân can thöù ba noùi chöa xong phaïm toäi Thaâu-lan-giaù, noùi xong thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa khôûi ñi (tröø ba toäi Thaâu-lan-giaù do voâ lyù huûy baùng chuùng Taêng) töø khi khuyeân can ôû choã vaéng ba laàn, khuyeân can

ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn vaø khuyeân can ôû giöõa chuùng Taêng ba laàn, goàm taát caû caùc toäi Vieät-tyø-ni, caùc toäi Thaâu-lan-giaù goäp chung laïi thaønh moät toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa. Neáu nöûa chöøng maø ñình chæ thì tuøy theo ñình chæ ôû choã naøo, trò toäi ôû choã ñoù. Theá neân noùi: "Coù caùc Tyø-kheo nöông töïa vaøo thaønh phoá hoaëc xoùm laøng maø sinh soáng... cho ñeán khi khuyeân can laàn thöù hai, thöù ba maø boû thì toát, neáu khoâng boû thì phaïm toäi Taêng-giaø-baø-thi-sa". (Heát giôùi Taêng taøn thöù möôøi ba)

Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 3: NOÙI VEÀ 2 PHAÙP BAÁT ÑÒNH

1. GIÔÙI NGOÀI CHOÃ KHUAÁT VÔÙI NGÖÔØI NÖÕ 2. GIÔÙI NGOÀI CHOÃ TROÁNG VÔÙI NGÖÔØI NÖÕ Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, oâng Baø-la-moân ñoàng höông, baïn cuõ cuûa Tröôûng laõo Öu-ñaø-di coù coâ con gaùi vöøa veà nhaø choàng, öu saàu, khoâng vui, neân coâ sai ngöôøi baùo tin cho cha coâ ñeán thaêm, neáu khoâng ñi ñöôïc thì nhôø Tröôûng laõo Öu-ñaø-di ñeán thaêm coâ. Ngöôøi cha ñöôïc tin beøn ñeán noùi vôùi Öu-ñaø-di: "Con gaùi toâi vöøa môùi veà nhaø choàng, öu saàu khoâng vui, neân sai ngöôøi nhaén tin toâi, ñoàng thôøi cuõng nhaén tin thaày (ñeán thaêm). Toâi nay laø ngöôøi theá tuïc coù nhieàu vieäc neân khoâng theå ñi ñöôïc, xin thaày thænh thoaûng ñeán thaêm noù". Öu-ñaø-di noùi: "Coù theå ñöôïc! Neáu oâng khoâng daën doø, toâi cuõng phaûi ñeán thaêm, huoáng gì oâng ñaõ daën". Theá roài, Tröôûng laõo Öu-ñaø-di saùng sôùm hoâm sau khoaùc y ñi ñeán nhaø aáy. Khi aáy, coâ ta ñang ñoùng cöûa maø ngoài. Öu-ñaø-di ôû beân ngoaøi keâu: "Coâ Tuyeát coù ôû nhaø khoâng?". Coâ hoûi: "Ai ñoù?". Ñaùp: "Toâi laø Öu-ñaø-di ñaây!". Coâ noùi: "Sö phuï! Thaày haõy vaøo. Sö phuï, thaày haõy vaøo". Thaày beøn böôùc vaøo, ngoài ôû trong phoøng cuøng noùi chuyeän vaõng vôùi coâ. Baáy giôø, baø meï choàng cuûa coâ laø Tyø-xaù-khö-loäc- maãu coù ba möôi hai caäu con trai vaø ba möôi hai coâ con gaùi, vaø caùc naøng daâu baø ñeàu coù phöôùc ñöùc, thaønh töïu caùc töôùng toát. Khi aáy, baø thöôøng daïy baûo con trai, con gaùi vaø caùc naøng daâu, khuyeân raên hoï veà caùch ñoái xöû vôùi cha meï, baø con. Roài baø ñi tôùi tröôùc phoøng cuûa coâ aáy. Baø voán laø ngöôøi bieát roõ luùc naøo laø ñuùng thôøi, neân khoâng vaøo lieàn maø ñöùng truø tröø

ôû ngoaøi cöûa. Theá roài, baø nhìn vaøo khe cöûa, thaáy trong phoøng coù ngöôøi caïo toùc, khoaùc y, ñang nhaùy nhoù thì thaàm (vôùi naøng daâu baø). Baø bieát ñoù laø ngöôøi xuaát gia nhöng khoâng bieát laø Tyø-kheo hay Tyø-kheo ni, lieàn goïi coâ daâu. Coâ daâu öùng ngoân hoûi: "Ai ñoù?". Ñaùp: "Ta ñaây". Coâ noùi: "Ñaïi gia xin môøi vaøo". Baø hoûi: "Ngöôøi ôû beân ngöôi laø ai vaäy?". Coâ ñaùp: "Thaày Öu-ñaø-di ñaáy". Öu-ñaø-di noùi: "Öu-baø-di vì sao khoâng böôùc vaøo?". Loäc maãu lieàn böôùc vaøo, hoûi: "Thaày Öu-ñaø-di! Thaày ngoài ñaây sao?". Ñaùp: "Ñuùng

vaäy”. Baø thöa: “Thöa thaày, choã ngoài naøy khoâng ñöôïc toû roõ, giaû söû coù ñieàu gì môø aùm thì ai coù theå bieát ñöôïc! Con seõ ñem vieäc naøy noùi vôùi caùc thaày Tyø-kheo”. Öu-ñaø-di vaën laïi: “Baø noùi nhöõng gì?”. Tyø-xaù-khö-loäc-maãu noùi: “Thaáy Öu-ñaø-di cuøng ngoài vôùi phuï nöõ”. Öu-ñaø-di lieàn phaûn phaùo: “Toâi cuõng seõ ñeán Phaät noùi veà baø”. Baø beøn hoûi: “Thaày ñònh noùi ñieàu chi?”. Öu-ñaø-di noùi: “Toâi thaáy Tyø-xaù-khö-loäc-maãu cuøng ngoài vôùi ñaøn oâng”. Baø lieàn hoûi: “Ñaøn oâng naøo?”. Öu-ñaø-di noùi: “Ta chaúng phaûi ñaøn oâng sao?”. Baø lieàn noùi: “Thöa thaày! Phaät khoâng caám con cuøng ngoài vôùi ñaøn oâng, nhöng thaày laø ngöôøi xuaát gia phaûi giöõ gìn pheùp cuûa Sa-moân chöù?”. Öu-ñaø-di giaän döõ: “Than oâi! Ngöôi ñaõ naõo loaïn ta khoâng ít!”, roài ñöùng leân boû ñi. Theá roài, thaày ñi tôùi nôi khaùc vaø cuøng ngoài vôùi phuï nöõ taïi moät choã troáng. Coøn Tyø-xaù-khö-loäc-maãu thì daïy baûo caùc con gaùi, con daâu xong roài, beøn ñi ra, laïi thaáy Öu-ñaø-di cuøng ngoài noùi chuyeän vôùi phuï nöõ taïi moät choã troáng, baø lieàn ñeán beân Öu-ñaø-di noùi: “Ñoù laø vieäc baát thieän, khoâng phaûi pheùp taéc cuûa Sa-moân. Vì sao thaày laïi ngoài vôùi phuï nöõ ôû choã troáng traûi, toâi seõ ñem vieäc naøy noùi vôùi caùc Tyø-kheo”. Öu-ñaø-di hoûi: “Baø noùi vieäc gì?”. Tyø-xaù-khö-loäc-maãu noùi: “Thaáy Öu-ñaø-di ngoài moät mình vôùi phuï nöõ ôû choã troáng maø noùi chuyeän”. Öu-ñaø-di lieàn phaûn phaùo: “Ta cuõng seõ ñeán Phaät noùi veà vieäc cuûa baø”. Tyø-xaù-khö-loäc-maãu hoûi: “Thaày noùi ñieàu gì?”. Öu-ñaø-di noùi: “Toâi thaáy Loäc Maãu cuøng ngoài noùi chuyeän vôùi

ñaøn oâng ôû choã troáng”. Tyø-xaù-khö-loäc-maãu hoûi: “Ngöôøi ñaøn oâng naøo?”. Ñaùp: “Ta chaúng phaûi ñaøn oâng chaéc?”. Tyø-xaù-khö-loäc-maãu noùi: “Toâi laø ngöôøi theá tuïc ngoài vôùi ñaøn oâng thì Phaät cho pheùp, coøn thaày laø Sa-moân phaûi giöõ gìn pheùp taéc chôù sao laïi theá?”. Öu-ñaø-di noùi: “Baø quaáy raày ta ôû moïi choã”. Noùi nhö theá roài, lieàn ñöùng daäy ñi. Baáy giôø, Tyø-xaù-khö-loäc-maãu beøn ñem vieäc ñoù baïch vôùi caùc Tyø- kheo. Caùc Tyø-kheo beøn ñem baïch ñaày ñuû vôùi Theá Toân. Phaät baûo: “Goïi Öu-ñaø-di ñeán”. Hoï lieàn goïi ñeán. Phaät beøn hoûi Öu-ñaø-di: “OÂng coù thaät nhö theá chaêng?”. Ñaùp: “Coù thaät nhö theá, baïch Theá Toân!”. Phaät lieàn khieån traùch Öu-ñaø-di: “OÂng laø keû ngu si. Ñoù laø moät vieäc xaáu, ngöôøi theá tuïc coøn bieát pheùp taéc cuûa ngöôøi xuaát gia ñieàu gì neân laøm, ñieàu gì khoâng neân laøm. Coøn oâng laø ngöôøi xuaát gia maø laïi khoâng bieát pheùp taéc ngoài ñöùng, noùi naêng, ñieàu gì neân, ñieàu gì khoâng neân. Haù oâng khoâng thöôøng nghe Ta duøng nhieàu nhaân duyeân cheâ traùch vieäc tuøy thuaän daâm duïc vaø khen ngôïi ly duïc hay sao? Nay vì sao oâng laøm vieäc xaáu nhö theá? Ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy, khoâng theå duøng noù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän”. Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp trung laïi taát caû. Khi ñaõ taäp hoïp xong, Theá Toân beøn ñem nhaân duyeân aáy höôùng ñeán caùc Tyø-kheo noùi roäng veà caùc nguyeân nhaân sinh khôûi nhöõng söï loãi laàm, khieån traùch nhöõng loãi laàm ñaõ sinh khôûi, roài tuøy thuaän thuyeát phaùp cho caùc Tyø-kheo. Vì möôøi

vieäc lôïi ích maø Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri cheá giôùi cho caùc ñeä töû, laäp ra phaùp Ba- la-ñeà-moäc-xoa. Möôøi vieäc ñoù laø: 1. Vì thaâu phuïc Taêng. 2. Vì thaâu phuïc Taêng moät caùch trieät ñeå. 3. Vì ñeå cho Taêng ñöôïc an laïc. 4. Vì ñeå haøng phuïc keû khoâng bieát xaáu hoå. 5. Vì ñeå nhöõng ai coù hoå theïn ñöôïc soáng an laïc. 6. Vì ñeå cho ngöôøi khoâng coù loøng tin khieán hoï tin töôûng. 7. Vì ñeå ngöôøi ñaõ coù loøng tin taêng theâm tin töôûng. 8. Vì muoán chaám döùt Laäu hoaëc ngay trong hieän taïi. 9. Vì ñeå cho caùc Laäu hoaëc chöa sinh khôûi thì khoâng sinh khôûi. 10. Vì muoán cho chaùnh phaùp ñöôïc toàn taïi laâu daøi, môû cöûa cam loà cho chö Thieân vaø nhaân loaïi. Ñoù goïi laø vì möôøi vieäc lôïi ích maø Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri cheá giôùi cho caùc ñeä töû; ai chöa nghe thì nghe, ai nghe roài neân nghe laïi:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 7 1033

“Neáu Tyø-kheo ngoài moät mình vôùi ngöôøi nöõ ôû choã vaéng veû, che khuaát, coù theå haønh daâm ñöôïc, roài Öu-baø-di khaû tín toá caùo Tyø-kheo aáy phaïm moät trong ba phaùp: Hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc Ba-daï-ñeà. Ñoaïn Tyø-kheo aáy töï noùi: “Toâi ngoài choã aáy”, thì trong ba phaùp kia phaïm phaùp naøo trò phaït theo phaùp ñoù: Hoaëc Ba-la-di, hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa; hoaëc Ba-daï-ñeà, phaûi tuøy theo lôøi toá caùo cuûa Öu-baø- di khaû tín maø trò phaït ñuùng nhö phaùp. Thaày Tyø-kheo aáy laø ngöôøi phaïm phaùp Baát ñònh thöù nhaát. Neáu Tyø-kheo ngoài moät mình vôùi ngöôøi nöõ taïi choã troáng, khoâng theå haønh daâm ñöôïc, roài coù Öu-baø-di khaû tín toá caùo Tyø-kheo aáy phaïm moät trong hai phaùp: Hoaëc Taêng-giaø-baø-thi-sa, hoaëc Ba-daï-ñeà. Ñoaïn Tyø-kheo aáy töï noùi: “Toâi ngoài choã aáy”, thì phaûi caên cöù vaøo lôøi toá caùo cuûa Öu-baø-di khaû tín maø trò phaït Tyø-kheo aáy ñuùng nhö phaùp: Hoaëc Taêng- giaø-baø-thi-sa, hoaëc Ba-daï-ñeà”. GIAÛI THÍCH: (Xem laïi moät soá töø ngöõ ñaõ ñöôïc giaûi thích ôû tröôùc) - Choã che khuaát: Hoaëc ôû choã toái, hoaëc choã coù che chaén. - Choã coù theå haønh daâm: Choã nam nöõ coù theå giao hoan maø khoâng sôï hoå theïn. - Moät mình: Chæ coù moät nam, moät nöõ maø khoâng coù ngöôøi khaùc; giaû söû coù ngöôøi khaùc maø ñang nguû, hoaëc ñieân cuoàng, hoaëc treû con, phi nhaân, suùc sinh thì cuõng goïi laø moät mình. - Ngoài chung: Ngoài gaàn nhau. - Öu-baø-di khaû tín: Ngöôøi thaønh töïu möôøi saùu phaùp sau ñaây thì goïi laø Öu-baø-di khaû tín: 1. Quy y Phaät. 2. Quy y Phaùp. 3. Quy y Taêng. 4. Khoâng laøm toån thöông loøng tònh tín ñoái vôùi Phaät. 5. Khoâng laøm toån thöông loøng tònh tín ñoái vôùi Phaùp. 6. Khoâng laøm toån thöông loøng tònh tín ñoái vôùi Taêng. 7. Taêng chöa ñöôïc lôïi ích coù theå laøm cho lôïi ích. 8. Taêng ñaõ ñöôïc lôïi ích coù theå laøm cho taêng tröôûng. 9. Taêng chöa ñöôïc danh döï thì coù theå laøm cho danh döï vang xa. 10. Taêng bò tieáng xaáu coù theå sôùm tröø dieät. 11. Khoâng haønh ñoäng tuøy theo söï thieân vò. 12. Khoâng haønh ñoäng tuøy theo söï giaän döõ. 13. Khoâng haønh ñoäng tuøy theo söï sôï haõi.

1034 BOÄ LUAÄT 1

14. Khoâng haønh ñoäng tuøy theo söï meâ muoäi. 15. Höôùng ñeán söï lìa duïc. 16. Thaønh töïu thaùnh giôùi. Nhöõng ai thaønh töïu möôøi saùu phaùp naøy thì goïi laø ngöôøi khaû tín (ñaùng tin). Neáu Tyø-kheo aáy töï noùi raèng bieát söï vieäc, nhöng khoâng bieát laø mình coù ngoài hay khoâng, thì neân trò phaït veà söï vieäc. Neáu noùi bieát laø mình coù ngoài, nhöng khoâng bieát veà söï vieäc, thì neân trò phaït veà loãi ñaõ ngoài. Neáu noùi bieát veà söï vieäc cuõng bieát laø mình coù ngoài, thì neân trò phaït caû hai. Neáu noùi khoâng bieát veà söï vieäc, cuõng khoâng bieát laø mình coù ngoài hay khoâng, thì neân caên cöù vaøo lôøi toá caùo cuûa Öu-baø-di khaû tín maø laøm pheùp Yeát-ma mích toäi töôùng (tìm xem daáu hieäu cuûa toäi). (Moät soá töø ngöõ ñaõ giaûi thích ôû tröôùc) - Choã troáng traûi: Choã saùng suûa troáng traûi, khoâng coù gì che chaén, ñoù goïi laø choã troáng traûi. - Choã khoâng theå haønh daâm: Choã maø, neáu nam nöõ giao hoan thì coù theå coâng xuùc tu só. Theá neân noùi: “Neáu Tyø-kheo ngoài moät mình vôùi moät ngöôøi nöõ ôû choã che khuaát, kín ñaùo, coù theå haønh daâm ñöôïc... cho ñeán bò Öu-baø-di khaû tín toá caùo, thì Taêng phaûi trò phaït Tyø-kheo aáy ñuùng phaùp. Ñoù goïi laø phaùp Baát ñònh thöù nhaát. Neáu Tyø-kheo ngoài moät mình vôùi ngöôøi nöõ ôû choã troáng traûi, khoâng theå haønh daâm ñöôïc... cho ñeán bò Öu-baø-di khaû tín toá caùo, thì Taêng phaûi trò phaït Tyø-kheo aáy ñuùng phaùp. Ñoù goïi laø phaùp Baát ñònh thöù hai. (Heát hai phaùp Baát ñònh)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 8 1035

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
QUYEÅN 8
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 4: NOÙI VEÀ 30 PHAÙP NI TAÙT KYØ BA DAÏ ÑEÀ

1. GIÔÙI CAÁT Y DÖ QUAÙ HAÏN Khi Phaät an truù taïi moät tinh xaù coù laàu gaùc trong röøng Ñaïi-laâm thuoäc thaønh Tyø-xaù-ly, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Tröôûng laõo Nan-ñaø vaø Öu-ba-nan-ñaø du haønh nôi caùc thoân xoùm roài chôû veà ñaày xe caùc thöù vaûi voùc phaåm vaät ñaõ nhaän ñöôïc. Saùng sôùm hoâm aáy, Theá Toân nghe tieáng xe chôû naëng, bieát maø vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: “Tieáng xe gì vaäy?”. Caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Ñoù laø tieáng xe cuûa Tröôûng laõo Nan-ñaø vaø Öu-ba-nan-ñaø du haønh taïi caùc thoân xoùm ñaõ nhaän ñöôïc nhieàu vaûi voùc vaø phaåm vaät chôû veà”. Khi aáy, Theá Toân beøn suy nghó:

“Caùc ñeä töû cuûa Ta tìm caàu nhieàu y vaät ñeán nhö vaäy nhæ!”. Sau ñoù vaøo moät ñeâm moàng taùm giöõa muøa ñoâng, tuyeát sa raát laïnh, ñaàu ñeâm Theá Toân maëc chieác aùo nhaäp vaøo thieàn coù giaùc, coù quaùn, ñeán luùc nöûa ñeâm caûm thaáy hôi laïnh, Theá Toân beøn maëc chieác aùo thöù hai, nhöng ñeán cuoái ñeâm, laïi caûm thaáy laïnh hôn, beøn maëc theâm chieác aùo thöù ba. Theá roài, Ngaøi suy nghó: “Caùc ñeä töû cuûa Ta chæ caàn maëc ba y (aùo) laø ñuû ngaên ngöøa nhöõng khi quaù laïnh, quaù noùng, ñeà phoøng muoãi moøng, che khuaát söï hoå theïn, khoâng laøm toån thöông ñeán thaùnh theå. Neáu ai khoâng chòu noåi reùt laïnh thì Ta cho pheùp maëc theâm nhöõng chieác aùo cuõ”. Theá roài, traûi qua ñeâm ñeán saùng sôùm, Theá Toân beøn ñi ñeán choã caùc Tyø-kheo, traûi toïa cuï ngoài, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Moät hoâm vaøo buoåi sôùm mai Ta nghe tieáng xe chôû naëng beøn hoûi caùc Tyø-kheo: “Tieáng xe gì theá?”, caùc Tyø-kheo ñaùp: “Tröôûng laõo Nan-ñaø vaø Öu-ba-nan-ñaø du haønh caùc xoùm laøng vaø nhaän ñöôïc nhieàu y vaät, neân ñaõ duøng xe chôû veà vaäy”. Ta beøn suy nghó: “Caùc ñeä töû cuûa Ta tìm caàu nhieàu y vaät, sính maëc nhieàu

aùo theá nhæ?”. Roài vaøo moät ñeâm muøng taùm giöõa muøa ñoâng... cho ñeán maëc ba chieác aùo, beøn suy nghó: “Caùc ñeä töû cuûa Ta chæ caàn maëc ba y laø vöøa ñuû ngaên ngöøa khi quaù laïnh, quaù noùng, ñeà phoøng caùc muoãi moøng, che khuaát söï hoå theïn, khoâng laøm toån thöông ñeán thaùnh theå”. Töø hoâm nay trôû ñi, Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo chæ caát giöõ chöøng ba y. Neáu ñöôïc vaûi môùi thì may moät y Taêng-giaø-leâ hai lôùp, moät y Uaát-ña-la-taêng moät lôùp vaø moät y An-ñaø-hoäi moät lôùp. Neáu ai khoâng kham chòu laïnh thì Ta cho pheùp tuøy yù maëc theâm nhöõng chieác y cuõ”. Laïi nöõa, khi Phaät ôû taïi thaønh Tyø-xaù-ly, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, taïi moät laøng kia coù ba Tyø-kheo Ma-ha-la cuøng soáng chung. Roài moät ngöôøi qua ñôøi ñeå laïi nhieàu y vaät, hai ngöôøi coøn soáng khoâng bieát chia caùch naøo, moät Tyø-kheo noùi: “Toâi caàn Taêng-giaø-leâ”. Ngöôøi thöù hai cuõng noùi: “Toâi cuõng caàn noù”. Nhö vaäy hai ngöôøi ñeàu muoán giaønh caùc vaät maø khoâng theå quyeát ñoaùn ñöôïc. Khi aáy, Öu-ba-nan-ñaø du haønh caùc thoân xoùm roài gheù qua choã hoï. Caùc Ma-ha-la töø xa troâng thaáy thaày ñeán, beøn suy nghó: “OÂng naøy thuoäc doøng doõi Thích Ca, töôùng haûo ñoan nghieâm, xuaát gia töø doøng gioáng Phaät, coù theå giuùp chuùng ta chaám döùt söï tranh giaønh naøy”, beøn thöa: “Taïi choã chuùng toâi hieän coù caùc y vaät, ai cuõng muoán giaønh laáy, khoâng theå chia ñöôïc. Hoâm nay mong Toân giaû haõy vì chuùng toâi maø chia giuùp caùc y vaät naøy ñeå traùnh söï tranh giaønh”. Öu-ba-nan-ñaø ñaùp: “Toâi chia giuùp y vaät cho caùc oâng traùnh sao khoûi caùc oâng oaùn toâi”. Ma-ha-la noùi: “Neáu thaày khoâng chia thì ai chia giuùp chuùng toâi? Chaúng leõ chuùng toâi ñi nhôø caùc ngoaïi ñaïo chia giuøm y vaät hay sao?”. Öu-ba-nan-ñaø laïi noùi: “Tröôùc heát hai ngöôøi phaûi cam keát nghe theo lôøi toâi, thì toâi môùi chia cho”. Ñaùp: “Xin nghe lôøi”. Theá roài, Öu-ba-nan-ñaø baûo: “Ñem heát caùc vaät ra ñaây”. Hoï beøn ñem ra. Roài Öu-ba-nan-ñaø chia laøm ba phaàn. Khi aáy, Ma- ha-la suy nghó: “Chuùng ta chæ coù hai ngöôøi maø oâng ta laïi chia laøm ba

phaàn, hay laø oâng ta muoán laáy moät phaàn chaêng? Vaäy haõy baûo oâng ta laáy moät phaàn ñeå chaám döùt söï tranh chaáp cuûa chuùng ta". Sau khi chia ba phaàn aáy ñaõ xong, Öu-ba-nan-ñaø laïi hoûi caùc Ma- ha-la: "Coøn vaät gì haõy ñem heát ra ñaây, keûo ñeå sau naøy laïi tranh chaáp nhau nöõa". Ngöôøi thöù nhaát khoâng muoán ñem ra, nhöng ngöôøi thöù hai beøn laáy mang ra, roài noùi: "Heát caû roài". Khi aáy, Öu-ba-nan-ñaø beøn chia theâm vaøo ba phaàn tröôùc roài töï mình ñöùng giöõa hai phaàn, coøn moät phaàn ñem ñaët giöõa hai Ma-ha-la, noùi: "Caùc oâng haõy nghe toâi laøm Yeát-ma".

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 8 1037

Ñaùp: "Vaâng", beøn noùi: "Hai phaàn naøy vaø caû toâi, nhö vaäy toâi coù ba; coøn hai oâng vaø moät phaàn, nhö vaäy hai oâng cuõng coù ba. Theá laø ñaèng naøy ba, ñaèng ñoù ba, hai beân ñeàu ñöôïc Ba-laø coâng baèng phaûi khoâng?". Caùc Ma- ha-la vì tröôùc ñoù ñaõ cam keát, hôn nöõa do sôï uy con doøng hoï Thích, neân khoâng daùm noùi gì nöõa. Theá neân hai ngöôøi baèng loøng nhaän laáy moät phaàn aáy, nhöng khoâng bieát laøm sao chia, beøn noùi: "Tröôûng laõo! Phaàn naøy cuûa chuùng toâi giôø ñaây phaûi chia baèng caùch naøo?". Baáy giôø, Öu-ba-nan-ñaø beøn chia ra laøm hai phaàn. Roài moãi Ma-ha- la nhaän laáy moät phaàn mang ñi. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo beøn ñem nhaân duyeân aáy baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao maø Öu-ba-nan-ñaø laïi löøa gaït caùc Tyø-kheo Ma- ha-la kia nhö vaäy?". Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "OÂng Öu-ba-nan-ñaø naøy khoâng nhöõng ngaøy nay löøa gaït caùc Tyø-kheo aáy maø trong thôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng löøa doái hoï". Caùc Tyø-kheo laïi baïch vôùi Phaät: "Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao?". Ñaùp: "Ñaõ töøng coù nhö vaäy. Trong thôøi quaù khöù, taïi moät nöôùc ôû phöông Nam, coù moät con soâng trong saïch, trong soâng aáy coù hai con raùi caù, moät con coù theå laën xuoáng nöôùc saâu, coøn moät con chæ laën ôû treân caïn. Baáy giôø, con laën döôùi saâu, baét ñöôïc moät con caù lyù... nhö trong kinh Baûn Sinh ñaõ noùi roõ". Laïi nöõa, khi Phaät ôû taïi thaønh Tyø-xaù-ly, noùi roäng nhö treân. Vì möôøi vieäc lôïi ích maø cöù naêm hoâm Ñöùc Nhö Lai ñi tuaàn haønh ñeán caùc phoøng Tyø-kheo moät laàn. Khi Theá Toân ñi qua caùc phoøng, ñeán phoøng cuûa A-nan- ñaø troâng thaáy trong phoøng caát chöùa nhieàu y vaät: Coù y ñang hong phôi, coù y ñang may, coù caùi ñang nhuoäm, coù caùi vöøa môùi ñaäp cho heát hoà, coù caùi taùc tònh. Nan-ñaø saép xeáp töøng choã nhö theá, gioáng nhö ñang chuaån bò môû ñaïi hoäi boá thí caùc taêng vaät. Khi aáy, Theá Toân tuy bieát maø vaãn hoûi: "Nan-ñaø! Nhöõng y vaät naøy cuûa ai theá?". Ñaùp: "Cuûa con ñaáy". Phaät noùi: "Naøy Tyø-kheo! Y naøy nhieàu quaù". Nan-ñaø lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Tröôùc ñaây Theá Toân cho pheùp duøng hai lôùp y Taêng-giaø-leâ, moät lôùp y Uaát-ña-la-taêng vaø moät lôùp y An-ñaø-hoäi kia maø". Phaät noùi: "Nhöng y naøy cuõng vaãn nhieàu". Ñaùp: "Baïch Theá Toân! Con coù caùc ñeä töû ñoàng haønh, ñeä töû y chæ

1038 BOÄ LUAÄT 1

ñeàu caàn may hai lôùp y Taêng-giaø-leâ, moät lôùp y Uaát-ña-la-taêng, moät lôùp y An-ñaø-hoäi, laïi coøn may y cho Sa-di nöõa". Phaät laïi noùi: "Nhöng y naøy cuõng

vaãn coøn nhieàu". Roài thaày baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Nhöõng ngöôøi xuaát gia chuùng con khi caàn ñeán y phuïc thì khoù tìm ñöôïc, cho neân caùc vaûi voùc naøy giaët phôi xong roài, con ñem caát vaøo trong tuû, ñeå khi y phuïc bò raùch seõ laáy ra may y maø duøng". Phaät beøn noùi vôùi Nan-ñaø: "Ñoù laø vieäc xaáu. OÂng laø ngöôøi xuaát gia vì sao vaãn coøn tham lam nhö keû theá tuïc? OÂng haù khoâng thöôøng nghe Ta cheâ traùch ña caàu, ña duïc, khoù thoûa maõn vaø khen ngôïi thieåu duïc tri tuùc hay sao? Theá maø nay oâng laïi ña duïc, khoù thoûa maõn, caàu nhieàu y vaät caát chöùa laâu daøi. Ñoù laø ñieàu phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy, khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc. Vì sao laïi caát chöùa vaûi laâu ngaøy ñeå duøng? Töø nay trôû ñi neáu nhaän ñöôïc vaûi voùc thì cho pheùp caát giöõ moät ñeâm". Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao oâng Nan- ñaø naøy laïi caát chöùa nhieàu vaûi maø khoâng bieát ñuû?". Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "OÂng Nan-ñaø naøy khoâng nhöõng ngaøy nay caát chöùa nhieàu vaûi voùc, khoâng bieát ñuû, maø trong thôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng caát chöùa nhieàu, khoâng bieát ñuû, nhö trong kinh Ñieåu Sinh (Thuoäc Baûn Sinh?) ñaõ noùi roõ". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi Caâu-xaù-di, ñöôïc chö Thieân vaø ngöôøi ñôøi cung kính cuùng döôøng. Ñeán giôø khaát thöïc, Theá Toân khoaùc y, caàm baùt ñi vaøo thaønh Caâu-xaù-di tuaàn töï khaát thöïc. Baáy giôø, hoaøng haäu cuûa quoác vöông teân laø Xaù Di, ñem moät ngaøn naêm traêm taám daï cuùng döôøng cho Theá Toân. Phaät beøn baûo A-nan ñem nhöõng taám daï aáy chia cho caùc Tyø-kheo. Tröôûng laõo A-nan lieàn ñem chia cho caùc Tyø-kheo, nhöng caùc Tyø-kheo khoâng nhaän, vaø noùi vôùi A-nan: "Duøng kieáp boái nhuoäm chöa xong, cho neân khoâng ñuùng phaùp". Khi ñoù, A-nan ñem nhaân duyeân aáy ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät lieàn noùi vôùi A-nan: "Töø nay trôû ñi neáu ñöôïc vaûi thöøa, Ta cho pheùp ñeå daønh ñeán möôøi hoâm". Theá roài, coù caùc Tyø-kheo caát vaûi thöøa ñaõ ñuû möôøi ngaøy beøn caàm ñeán baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Nhöõng vaûi naøy caát ñaõ möôøi ngaøy, nay phaûi laøm sao?". Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Neáu coù Tyø-kheo baïn ôû gaàn beân thì neân laøm pheùp tònh thí, roài möôøi ngaøy thay ñoà cuõ vaø maëc ñoà môùi moät laàn". Laïi nöõa, khi Phaät ôû taïi thaønh Tyø-xaù-ly, haèng naêm, daân chuùng taïi

thaønh naøy cuùng döôøng chuùng Taêng aên uoáng xong roài, beøn boá thí y vaät cho caùc Tyø-kheo, nhöng caùc Tyø-kheo khoâng nhaän. Theá roài, caùc thí chuû beøn ñi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã döôùi chaân, roài baïch vôùi Phaät: "Coù phöông tieän gì cho pheùp caùc Tyø-kheo nhaän caùc y vaät veà duøng, ñeå cho ngöôøi boá thí thì ñöôïc phöôùc, ngöôøi thoï duïng thì ñöôïc lôïi ích hay khoâng?". Phaät noùi: "Ñöôïc". Nhö treân ñaõ noùi roõ. Baáy giôø, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi Tyø-xaù- ly phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo, vieäc y phuïc ñaõ hoaøn taát, y Ca-hi-na cuõng ñaõ xaû, nhaän ñöôïc y (do thí chuû cuùng döôøng) ñöôïc caát giöõ trong voøng möôøi hoâm; neáu quaù möôøi hoâm thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: - Y phuïc ñaõ hoaøn taát: Tyø-kheo ñaõ may xong ba y, goïi

laø y ñaõ hoaøn taát. Hoaëc khoâng thoï y Ca-hi-na, cuõng goïi laø y ñaõ hoaøn taát. Hoaëc ñaõ xaû y Ca-hi-na, cuõng goïi laø y ñaõ hoaøn taát. Hoaëc y giaët nhuoäm ñaõ xong, cuõng goïi laø y ñaõ hoaøn taát. - Y: Goàm coù caùc loaïi: Y Khaâm-baø-la, y Kieáp-boái, y Soâ-ma, y Caâu- xaù-da, y Xaù-na, y Ma, y Khu-maâu-ñeà. Laïi coù caùc loaïi y khaùc nhö: Taêng- giaø-leâ, Uaát-ña-la-taêng, An-ñaø-hoäi, Ni-sö-ñaøn, y Taém möa, y Che gheû, y Chaép vaù, y Cö só, y Phaán taûo, hoaëc laøm, hoaëc khoâng laøm, y nhö phaùp, y khoâng nhö phaùp, y bieát roõ, y Ca-hi-na. Ñoù goïi laø y. - Ñaõ xaû: Töùc xaû y Ca-hi-na. Coù möôøi tröôøng hôïp xaû y nhö sau: 1. Thoï y xaû. 2. Y heát xaû. 3. Heát thôøi gian maø xaû. 4. Nghe xaû. 5. Ra ñi (khoûi truù xöù) xaû. 6. Bò maát maø xaû. 7. Bò hö maø xaû. 8. Ñöa y ñi choã khaùc maø xaû. 9. Thôøi gian ñaõ qua maø xaû. 10. Heát thôøi gian maø xaû. Ñoù goïi laø möôøi tröôøng hôïp xaû y. - Vöøa ñuùng möôøi ngaøy: Soá ngaøy toái ña laø möôøi ngaøy. - Y ñeå laâu ngaøy (tröôøng y): Ngoaïi tröø soá y ñöôïc pheùp thoï duïng, caùc y khaùc neáu ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà: Nghóa laø chieác y ñoù caàn phaûi xaû giöõa Taêng,

roài saùm hoái toäi Ba-daï-ñeà; nhöng neáu khoâng xaû maø saùm hoái, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. - Ba-daï-ñeà: Caùc toäi phaûi ñoïa vaøo ñöôøng aùc nhö: Toäi ñöôïc thaáy, ñöôïc nghe, toäi bò cöû (neâu ra) v.v... Neáu Tyø-kheo ngaøy thöù nhaát ñöôïc y, roài lieân tuïc caùc ngaøy khaùc ñeàu nhaän ñöôïc y, thì ñöôïc caát trong voøng möôøi ngaøy khoâng caàn taùc tònh (cho töôïng tröng). Neáu quaù möôøi ngaøy thì taát caû caùc y ñoù ñeàu phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo ngaøy thöù nhaát ñöôïc y, roài lieân tuïc caùc ngaøy khaùc cuõng ñöôïc y maø trong nöûa soá ñoù coù taùc tònh, nöûa soá khoâng taùc tònh, thì nhöõng caùi coù taùc tònh laø hôïp phaùp, coøn nhöõng caùi khoâng taùc tònh laø khoâng hôïp phaùp, neáu ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo ngaøy thöù nhaát ñöôïc y, ngaøy thöù hai taùc tònh; ngaøy thöù hai laïi ñöôïc y, ngaøy thöù ba taùc tònh; ngaøy thöù ba laïi ñöôïc y, ngaøy thöù tö taùc tònh; ngaøy thöù tö laïi ñöôïc y, ngaøy thöù naêm taùc tònh; ngaøy thöù naêm laïi ñöôïc y, ngaøy thöù saùu taùc tònh; ngaøy thöù saùu laïi ñöôïc y, ngaøy thöù baûy taùc tònh; ngaøy thöù baûy laïi ñöôïc y, ngaøy thöù taùm taùc tònh; ngaøy thöù taùm laïi ñöôïc y, ngaøy thöù chín taùc tònh; ngaøy thöù chín laïi ñöôïc y, ngaøy thöù möôøi taùc tònh; ngaøy thöù möôøi laïi ñöôïc y ñeå ñeán ngaøy thöù möôøi moät, thì taát caû ñeàu phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Vì töông tuïc khoâng giaùn ñoaïn vaäy. Neáu Tyø-kheo ngaøy thöù nhaát ñöôïc y lieàn taùc tònh ngay trong ngaøy aáy, cho ñeán heát ngaøy thöù möôøi ñöôïc y, lieàn taùc tònh trong ngaøy thöù möôøi, ngaøy thöù möôøi moät ñöôïc moät y, taùc tònh trong ngaøy thöù möôøi moät, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Vì khoâng giaùn ñoaïn vaäy. - Giaùn ñoaïn: Neáu Tyø-kheo ngaøy thöù nhaát ñöôïc y, beøn ñình laïi ñeán chín ngaøy; ngaøy thöù hai ñöôïc y, beøn ñình laïi ñeán taùm ngaøy, ngaøy thöù ba ñöôïc y, beøn ñình laïi ñeán baûy ngaøy; ngaøy thöù tö ñöôïc y, beøn ñình laïi ñeán saùu ngaøy; ngaøy thöù naêm ñöôïc y, beøn ñình laïi ñeán naêm ngaøy; ngaøy thöù saùu ñöôïc y, beøn ñình laïi ñeán boán ngaøy; ngaøy thöù baûy ñöôïc y, beøn ñình laïi ñeán ba ngaøy; ngaøy

thöù taùm ñöôïc y , beøn ñình laïi ñeán hai ngaøy; ngaøy thöù chín ñöôïc y, beøn ñình laïi ñeán moät ngaøy; ngaøy thöù möôøi ñöôïc y, beøn taùc tònh taát caû caùc y keå treân trong ngaøy thöù möôøi. Neáu ngaøy thöù möôøi moät ñöôïc y, thì khoâng neân nhaän. Ñoù goïi laø giaùn ñoaïn. Neáu Tyø-kheo tröôùc ñöôïc y nhieàu, sau ñöôïc y ít, do vì hieäu löïc cuûa y tröôùc, neân phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo tröôùc ñöôïc y ít, sau ñöôïc y nhieàu, vì hieäu löïc cuûa y tröôùc, neân phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï- ñeà. Neáu Tyø-kheo tröôùc coù y, trung gian khoâng coù, neáu coù thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo tröôùc khoâng coù y, trung gian laïi coù, neáu coù, thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà.

(Laïi coù caùc tröôøng hôïp) Hoaëc caùc Tyø-kheo khoâng thoï y Ca-hi-na maø töôûng coù thoï; hoaëc ñaõ xaû y Ca-hi-na maø töôûng chöa xaû; hoaëc khoâng thoï y maø töôûng coù thoï; hoaëc khoâng taùc tònh maø töôûng ñaõ taùc tònh; hoaëc khoâng cho (ngöôøi khaùc) maø töôûng ñaõ cho; hoaëc khoâng ghi nhôù maø töôûng ghi nhôù; hoaëc vì trong loøng meâ muoäi, taùc tònh khoâng ñuùng choã... - Khoâng thoï y Ca-hi-na maø töôûng coù thoï: Tyø-kheo khoâng thoï y Ca-hi-na maø töï baûo ñaõ thoï, roài caát giöõ y quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Ñaõ xaû y Ca-hi-na maø töôûng chöa xaû: Tyø-kheo ñaõ xaû y Ca-hi-na maø töï baûo chöa xaû, roài caát giöõ y quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Chöa thoï y maø töôûng ñaõ thoï: Neáu Tyø-kheo ñoái vôùi ba y töï mình khoâng thoï maø töï baûo mình ñaõ thoï roài, neân khoâng taùc tònh ñeå y quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Chöa taùc tònh maø töôûng ñaõ taùc tònh: Tyø-kheo caát y laâu ngaøy khoâng tònh thí (cho ngöôøi khaùc theo thuû tuïc chöù khoâng thöïc cho), maø töôûng mình ñaõ tònh thí roài ñeå quaù möôøi ngaøy, thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba- daï-ñeà. - Khoâng cho maø töôûng ñaõ cho: Chieác y aáy khoâng hieán cho Thaùp, khoâng hieán cho Taêng, khoâng cho ngöôøi, maø baûo laø ñaõ cho roài, ñeå quaù möôøi ngaøy, thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Khoâng nhôù roõ maø töôûng nhôù roõ: Neáu Tyø-kheo khoâng nhôù roõ raèng ñaây laø Ni sö ñaøn, ñaây laø y Che gheû, ñaây laø aùo taém möa, maø töôûng laø nhôù roõ, roài khoâng taùc tònh, ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Meâ muoäi: Neáu Tyø-kheo ñöôïc y, maø vì meâ muoäi, neân khoâng taùc tònh, ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Taâm nieäm thuyeát tònh: Trong loøng ñònh thuyeát tònh, maø mieäng khoâng noùi thaønh lôøi ñoù goïi laø thuyeát tònh phi phaùp, phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu mieäng noùi thì khoâng coù toäi. - Khoâng ñuùng choã: Neáu taùc tònh vôùi ngöôøi theá tuïc, ngöôøi khoâng hay bieát, vôùi suùc sinh, thì cuõng nhö khoâng taùc tònh. Neáu (taùc tònh roài) ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Öu-ba-ly baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Thaày Tyø-kheo coù y thöøa muoán taùc tònh, vaäy phaûi taùc tònh vôùi ai?”. Phaät noùi vôùi Öu-ba-ly: “Neân taùc tònh vôùi Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-ni, Sa-di, Sa-di ni”. Laïi hoûi: “Taùc tònh vôùi nhöõng ngöôøi ôû caùch mình chöøng bao xa?”.

Phaät noùi: “Chöøng ba do-tuaàn vaø phaûi bieát hoï ñaõ maát hay coøn (Hoï coøn soáng môùi taùc tònh ñöôïc)”. Öu-ba-ly laïi baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Chieác y ñeå daønh ñem taùc tònh vôùi Sa-di maø Sa-di aáy thoï giôùi Cuï tuùc thì theá naøo?”. Phaät noùi: “Xöng laø Tyø-kheo khoâng coù tuoåi haï ñeå taùc tònh”. Öu-ba-ly laïi hoûi: “Neáu oâng Tyø-kheo khoâng coù tuoåi haï aáy cheát thì phaûi laøm sao?”. Phaät ñaùp: “Ñöôïc ñình laïi möôøi ngaøy, roài taùc tònh vôùi nhöõng ngöôøi quen bieát khaùc”. Laïi hoûi: “Taám vaûi roäng möùc ñoä naøo phaûi taùc tònh? Möùc ñoä naøo khoûi phaûi taùc tònh?” Phaät noùi: “Neáu taám vaûi (y) roäng chöøng moät khuyûu tay, daøi chöøng hai khuyûu tay thì phaûi taùc tònh. Nhöng neáu hai Tyø-kheo coù moät taám vaûi chung chöa chia thì khoâng phaïm. Neáu ñaõ chia ra roài thì phaûi taùc tònh, neáu khoâng taùc tònh ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà”. Neáu nhaø Baø-la-moân môøi chö Taêng ñeán thoï trai vaø boá thí vaûi voùc, nhöng coù moät Tyø-kheo do beänh beøn nhôø ngöôøi khaùc nhaän giuùp phaàn vaûi cuûa mình, roài Tyø-kheo aáy nhaän giuùp phaàn vaûi ñoù ñem veà, tuy caát laâu ngaøy chöa ñöa vaãn khoâng phaïm toäi. Nhöng khi Tyø-kheo beänh ñaõ nhaän roài thì phaûi taùc tònh, neáu khoâng taùc tònh, ñeå quaù möôøi ngaøy, thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo nghe noùi thaày hoaëc ñeä töû seõ cho y cho mình, nhöng chöa nhaän ñöôïc, thì laâu ngaøy vaãn khoâng phaïm toäi. Neáu ñaõ nhaän ñöôïc thì phaûi taùc tònh, neáu khoâng taùc tònh ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni- taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo nhôø thôï deät aùo cho mình, aùo tuy deät xong ñaõ laâu maø hoï chöa ñöa, thì Tyø-kheo khoâng phaïm toäi. Nhöng neáu ñaõ nhaän ñöôïc aùo thì phaûi taùc tònh, neáu khoâng taùc tònh, ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni- taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo mua y, tuy giaù caû ñaõ döùt khoaùt, nhöng chöa nhaän ñöôïc y thì khoâng phaïm toäi. Neáu ñaõ nhaän ñöôïc y thì phaûi taùc tònh, neáu khoâng taùc tònh ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo vì vieäc cuùng döôøng Phaät, cuùng döôøng Taêng, roài ñi tìm kieám y ñem veà ñeå moät choã, tuy laâu ngaøy chöa duøng ñeán vaãn khoâng phaïm. Neáu Tyø-kheo nhaän ñöôïc caùc y vaät töø nhöõng cuoäc boá thí lôùn taïi caùc nôi nhö Phaät ñaûn sinh, ñaéc ñaïo, chuyeån phaùp luaân, choã A-nan môû ñaïi hoäi, choã La Vaân môû ñaïi hoäi, choã naêm naêm ñaïi hoäi moät laàn, roài ñem caùc

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 8 1043

y vaät ñoù nhaäp vaøo cuûa Taêng, chöa phaân chia, tuy laâu ngaøy vaãn khoâng phaïm toäi. Neáu y vaät aáy ñaõ phaân chia, nhieàu ngöôøi ñöôïc chung moät phaàn, trong ñoù coù ngöôøi am töôøng luaät ñoàng yù taùc tònh cho moïi ngöôøi thì khoâng coù toäi. Neáu khoâng taùc tònh ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo ñi ñöôøng gaëp choã nguy hieåm ñaùng sôï, beøn giaáu y maø ñi, ñeå quaù möôøi ngaøy trôû laïi laáy, thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu coù ngöôøi laáy y aáy mang ñeán cho Tyø-kheo maø Tyø-kheo nhaän thì cuõng phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo bò quaân giaëc ñuoåi, beøn vöùt y maø chaïy, quaù möôøi ngaøy, coù ngöôøi nhaët ñöôïc y aáy, ñem traû laïi Tyø-kheo, thì Tyø-kheo khoâng coù toäi. Neáu y khoâng maát maø töôûng laø maát hoaëc maát maø

töôûng laø khoâng maát, hoaëc maát maø töôûng laø maát, ñeàu khoâng phaïm neân ñeå quaù möôøi ngaøy khoâng coù toäi. Nhöng neáu y khoâng maát maø bieát laø y khoâng maát, ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo caát y thöøa quaù möôøi ngaøy, muoán xaû noù, thì neân nhôø moät Tyø-kheo trì luaät, bieát laøm Yeát-ma môøi moät soá Tyø-kheo quen bieát ra ngoaøi ñaïi giôùi, neáu nôi aáy khoâng coù giôùi tröôøng thì phaûi keát tieåu giôùi ñeå laøm Yeát-ma, roài thaày Yeát-ma neân noùi: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay laáy phaïm vi töø ngoaøi choã Taêng ngoài moät taàm trôû vaøo, duøng phaïm vi aáy laøm Yeát-ma. Xin caùc Ñaïi ñöùc Taêng haõy nghe! ÔÛ taïi choã naøy töø ngoaøi choã Taêng ngoài moät taàm trôû vaøo trong, duøng phaïm vi aáy laøm Yeát-ma... Taêng baèng loøng neân im laëng. Vieäc naøy cöù nhö theá maø chaáp haønh”. Choã ñaát naøo khoâng laøm Yeát-ma (keát cöông giôùi) thì khoâng ñöôïc laøm caùc vieäc cuûa Taêng (khoâng ñöôïc giaûi quyeát vieäc cuûa Taêng), neáu laøm thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Vò luaät sö neân noùi vôùi Tyø-kheo aáy: “Thaày haõy xaû y naøy”. Roài Tyø-kheo aáy phaûi quì xuoáng chaép tay noùi nhö sau: “Mong chö Ñaïi ñöùc Taêng nhôù cho: Con laø Tyø-kheo moã giaùp ñaõ caát y naøy quaù möôøi ngaøy, phaïm toäi Ni-taùt-kyø, nay con xaû noù giöõa chuùng Taêng”. Vò luaät sö laïi hoûi: “Thaày ñaõ duøng chieác y naøy chöa?”. Neáu noùi: “Ñaõ duøng”, thì neân baûo: “Thaày ñaõ phaïm toäi Ba-daï-ñeà, vì söû duïng y baát tònh (khoâng ñuùng quy ñònh), do söû duïng neân phaïm theâm toäi Vieät-tyø-ni”. Neáu ñaùp: “Chöa duøng”. Thì laïi noùi: “Thaày phaïm toäi Ba-daï-ñeà”. Thaày Tyø-kheo aáy phaûi quì tröôùc vò luaät sö, chaép tay baïch: “Xin

Tröôûng laõo nhôù cho: Toâi laø moã giaùp, caát giöõ y quaù möôøi ngaøy, ñaõ xaû giöõa chuùng Taêng, trong ñoù phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Nay xin saùm hoái tröôùc Tröôûng laõo, khoâng daùm che giaáu”. Vò luaät sö hoûi: “Thaày coù töï thaáy toäi khoâng?”. Neáu ñaùp: “Thaáy”, thì neân khuyeân baûo: “Chôù coù phaïm laïi nöõa”. Ñaùp: “Xin vaâng” (ba laàn). Roài Tyø-kheo aáy laïi noùi nhö sau: “Xin Tröôûng laõo nhôù cho: Toâi Tyø- kheo moã giaùp, caát y quaù möôøi ngaøy, ñaõ xaû giöõa chuùng Taêng, trong ñoù phaïm toäi Ba-daï-ñeà, vì ñaõ söû duïng y baát tònh, phaïm theâm toäi Vieät-tyø-ni, nay höôùng ñeán Tröôûng laõo thaønh taâm saùm hoái taát caû caùc toäi aáy khoâng daùm che giaáu”. Vò luaät sö hoûi: “Thaày coù töï thaáy toäi khoâng?”. Neáu ñaùp: “Thaáy”, thì baûo: “Thaày chôù coù taùi phaïm”. Ñaùp: “Xin ñoäi leân ñaàu chaáp haønh”. Laäp laïi nhö theá ñeán laàn thöù hai, thöù ba. Vò luaät sö laïi hoûi: “Trong chuùng Taêng ñaây ai laø ngöôøi maø thaày quen bieát?” Neáu ñaùp: “Moã giaùp”, lieàn noùi: “Haõy ngoài theo thöù töï”. Roài laøm Yeát-ma: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo moã giaùp ñaõ caát y quaù möôøi ngaøy vaø ñaõ xaû giöõa chuùng Taêng ñuùng phaùp. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay Taêng ñem chieác y naøy cho vò Tyø-kheo quen bieát vôùi Tyø-kheo moã giaùp”. Ñoù laø lôøi taùc baïch. “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Thaày Tyø-kheo moã giaùp naøy caát y quaù möôøi ngaøy vaø ñaõ xaû giöõa Taêng ñuùng phaùp. Nay Taêng ñem chieác y naøy cho Tyø-kheo quen bieát vôùi Tyø-kheo moã giaùp. Caùc ñaïi ñöùc Taêng

naøo baèng loøng ñem chieác y naøy cho Tyø-kheo quen bieát vôùi Tyø-kheo moã giaùp thì im laëng, ai khoâng baèng loøng haõy noùi. Ñaây laø laàn Yeát-ma thöù nhaát". Laàn thöù hai, thöù ba cuõng noùi nhö theá. Roài keát luaän: "Taêng ñaõ baèng loøng ñem chieác y naøy cho Tyø-kheo quen bieát vôùi Tyø-kheo moã giaùp xong. Vì Taêng baèng loøng neân im laëng. Vieäc naøy cöù nhö theá maø thi haønh". Sau ñoù, thaày Tyø-kheo quen bieát neân traû y laïi cho vò kia ngay trong ngaøy aáy, hoaëc ngaøy hoâm sau, nhöng khoâng ñöôïc traû ôû giöõa chuùng Taêng, cuõng khoâng ñöôïc ñeå hôn nöûa thaùng môùi traû. Thaày Tyø-kheo aáy ñöôïc y laïi roài hoaëc thoï trì, hoaëc taùc tònh. Neáu khoâng bieát caùch thoï trì vaø khoâng bieát taùc tònh thì Taêng neân daïy noùi nhö sau: "Toâi moã giaùp, chieác y Taêng-giaø-leâ naøy, chieác y Uaát-ña-la-taêng naøy,

chieác y An-ñaø-hoäi naøy toâi luoân luoân thoï trì khoâng rôøi noù qua ñeâm". Noùi nhö theá Ba laàn. Neáu taùc tònh thì neân daïy noùi nhö sau: "Toâi laø Tyø-kheo A, chieác y naøy dö thöøa, nay tònh thí cho Tyø-kheo B; vì Tyø-kheo B ôû gaàn toâi. Toâi seõ tuøy yù giaët phôi, vaù laïi vaø neáu coù nhaân duyeân thì ñem ra söû duïng". Noùi nhö vaäy Ba laàn. Theá neân noùi: "Neáu Tyø-kheo vieäc y ñaõ hoaøn taát, y Ca-hi-na cuõng ñaõ xaû, coù theå caát giöõ y (ngoaøi ba y) trong voøng möôøi ngaøy, neáu ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù nhaát)

2. GIÔÙI RÔØI Y MAØ NGUÛ Khi Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù moät Baø-la-moân môøi chuùng Taêng veà nhaø nghæ qua ñeâm ñeå cuùng döôøng vaø boá thí y vaät. Caùc Tyø-kheo nghe oâng ta môøi chuùng Taêng lieàn suy nghó: "Luùc naøy, thôøi tieát oân hoøa, khoâng laïnh, khoâng noùng, chuùng ta chæ caàn maëc y thöôïng, y haï ñi ñeán, neáu oâng ta cuùng döôøng y thì ta cöù xem nhö thoï nhaän theâm caùi y thöù ba", beøn maëc y thöôïng vaø haï ra ñi. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm ñi tuaàn haønh ñeán caùc phoøng cuûa Taêng chuùng moät laàn. Khi ñeán ñoù, Theá Toân môû cöûa moät caên phoøng, thaáy treân giaù coù nhieàu y, maëc duø bieát, Theá Toân vaãn hoûi: "Treân giaù coù nhieàu caùi y, laø y cuûa ai theá?" Coù moät Tyø-kheo beänh baïch vôùi Theá Toân: "Coù moät Baø-la-moân môøi caùc Tyø-kheo veà nhaø nghæ qua ñeâm ñeå cuùng döôøng vaø boá thí caùc y vaät. Caùc Tyø-kheo nghó raèng thôøi tieát aám aùp neân ñeå laïi caùc y naøy, chæ maëc thöôïng, haï y maø ñi, neáu nhö oâng ta cuùng döôøng y, thì thoï laøm caùi y thöù ba". Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Neân bieát: Nhö Lai ÖÙng Cuùng laø ngöôøi an laïc baäc nhaát, xuaát gia ly duïc laø nieàm vui baäc nhaát, tuøy theo choã maø ôû, luùc ñi khaát thöïc phaûi ñem theo ba y vaø baùt, ví nhö ñoâi caùnh cuûa chim luoân dính saùt vaøo thaân. Tyø-kheo caùc oâng ñaõ töø boû doøng hoï cuõ, vì loøng tin xuaát gia, theá neân, heã ñi ñeán ñaâu phaûi ñem phaùp y theo beân mình, khoâng neân lìa y qua ñeâm". Laïi nöõa, khi Phaät an cö taïi thaønh Xaù-veä xong, beøn ñi ñeán thaønh Vöông-xaù. Luùc aáy, coù moät Tyø-kheo ôû thaønh Vöông-xaù vì loøng tin xuaát gia, sau khi an cö taïi moät thoân

laøng khaùc vöøa keát thuùc, nghe tin Phaät an cö xong ñi ñeán thaønh Vöông-xaù, beøn thaàm nhuû: “Nay ta neân ñeán vaán an

1046 BOÄ LUAÄT 1

Theá Toân roài cuøng theo Phaät ñi thaêm nhöõng baø con, luùc naøy trôøi khoâng laïnh, khoâng noùng, vaäy ta neân ñeå laïi moät y, chæ caàn maëc y thöôïng, y haï maø ra ñi”. Theá laø bò Theá Toân quôû traùch: “Pheùp taéc cuûa Tyø-kheo laø phaùp y vaø öùng khí (baùt) phaûi luoân ñem theo beân mình, ví nhö chim bay, loâng caùnh luoân theo beân mình, khoâng neân rôøi xa”. Khi Phaät truù taïi thaønh Vöông-xaù nôi tinh xaù trong vöôøn truùc Ca- lan-ñaø. Baáy giôø, Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát suy nghó: “Nay ta neân vì lôïi ích cuûa baø con an cö taïi thoân Na-la. Nhöng vì loøng toân kính ñoái vôùi Theá Toân neân khoâng muoán rôøi xa, song cuõng khoù ñeán noùi vôùi Phaät”. Caùc Tyø-kheo nghe theá, beøn ñem vieäc aáy baïch ñaày ñuû vôùi Theá Toân. Do ñoù, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Töø hoâm nay, Ta cho pheùp chö Taêng ôû tinh xaù Truùc Vieân taïi thaønh Vöông-xaù vaø chö Taêng taïi thoân Na- la cuøng thieát laäp chung moät giôùi tröôøng boá-taùt ñeå cho Xaù-lôïi-phaát ñöôïc soáng an laïc. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi nhö sau: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Töø hoâm nay tinh xaù Truùc Vieân taïi thaønh Vöông-xaù vaø thoân Na-la cuøng thieát laäp chung moät giôùi tröôøng Boá- taùt. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi taêng, nay Taêng ñem tinh xaù Truùc Vieân taïi thaønh Vöông-xaù vaø thoân Na-la thieát laäp chung moät giôùi tröôøng Boá-taùt, xin baïch nhö theá”. Moät laàn baïch Yeát-ma, cho ñeán “Vì Taêng baèng loøng neân im laëng. Vieäc aáy cöù nhö theá maø thi haønh”. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát an cö taïi thoân Na-la, haèng ngaøy ñi ñeán tinh xaù Truùc Vieân ñaûnh leã Theá Toân, gaëp luùc trôøi möa suoát baûy ngaøy, beøn suy nghó: “Thaân ta nay giaø yeáu, maø y Taêng-giaø-leâ naøy thì naëng, ta muoán mang ñi, nhöng bò möa öôùt caøng naëng theâm, coøn neáu khoâng mang ñi, lôõ ra khoâng veà kòp, thaønh phaïm toäi Xaû ñoïa. Vaäy ta haõy chôø möa taïnh roài seõ ñi ñeán Theá Toân”. Nhöng luùc ñi ñöôøng, gaëp caùc ngoaïi ñaïo, Toân giaû beøn luaän baøn vôùi hoï (nhö kinh Sa-moân Quaû ñaõ noùi) roài môùi ñi ñeán Theá Toân, ñaûnh leã vaán an. Phaät bieát maø vaãn hoûi: “Xaù-lôïi-phaát! Vì sao laâu ngaøy Ta khoâng gaëp oâng?”. Toân giaû beøn höôùng ñeán Theá Toân noùi roõ caùc vieäc treân. Luùc naøy, Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Töø nay trôû ñi goäp chung tinh xaù Truùc Vieân taïi thaønh Vöông-xaù vaø thoân Na-la laøm thaønh moät giôùi “Baát ly y tuùc” (nguû ñeâm khoâng rôøi y), ñeå caùc Tyø-kheo ñöôïc soáng an laïc. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi nhö sau: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay töø tinh xaù Truùc Vieân taïi thaønh Vöông-xaù ñeán thoân Na-la - Tröø caùc nhaø daân vaø ranh giôùi cuûa thoân - laøm thaønh moät phaïm vi khoâng maát y. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng,

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 8 1047

Taêng nay goäp chung töø thaønh Vöông-xaù ñeán thoân Na-la. Tröø caùc nhaø daân vaø ranh giôùi cuûa thoân - laøm thaønh moät phaïm vi khoâng maát y. Caùc Ñaïi ñöùc naøo baèng loøng goäp chung töø thaønh Vöông-xaù ñeán thoân Na-la.- Tröø

caùc nhaø daân vaø ranh giôùi cuûa thoân - laøm thaønh moät phaïm vi khoâng maát y, thì im laëng, ai khoâng baèng loøng haõy noùi... Taêng ñaõ baèng loøng vì im laëng. Vieäc aáy cöù nhö theá maø thi haønh". Sau khi kieát giôùi khoâng maát y roài thì töø thaønh Vöông-xaù ñeán thoân Na-la, hai beân ñöôøng moãi beân hai möôi laêm khuyûu tay ñeàu thuoäc giôùi vöùc khoâng maát y, neân Tyø-kheo coù theå ñeå y taïi thaønh Vöông-xaù roài ñi ñeán thoân Na-la maø khoâng coù toäi, hoaëc ñeå y taïi thoân Na-la roài ñi ñeán thaønh Vöông-xaù cuõng theá. Nhö nhaân duyeân cuûa Xaù-lôïi-phaát, nhaân duyeân cuûa Muïc-kieàn-lieân cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, khi Theá Toân an truù taïi tinh xaù Kyø-hoaøn thuoäc thaønh Xaù- veä. Luùc aáy coù moät Tyø-kheo sau böõa aên muoán ñeán röøng Khai Nhaõn ngoài thieàn, lieàn suy nghó: "Neáu ta nghæ ñeâm taïi röøng Khai nhaõn thì seõ maát y Taêng-giaø-leâ (y naøy bò phaïm luaät), lieàn ñem caû ba y theo; boãng gaëp Theá Toân. Phaät bieát maø vaãn hoûi: "Naøy Tyø-kheo! Vì sao thaày mang theo nhieàu y theá?". Ñaùp: "Baïch Theá Toân! Con muoán ñeán röøng Khai Nhaõn ngoài thieàn, nhöng sôï lôõ ra buoåi chieàu khoâng trôû veà kòp thì seõ maát y Taêng-giaø- leâ, neân phaûi mang theo caû ba y". Do theá, Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Töø nay trôû ñi, keå töø röøng Kyø-hoaøn ñeán röøng Khai Nhaõn caùc tinh xaù Ñoâng phöôøng, tinh xaù Taây phöôøng, tinh xaù Ñoâng laâm, tinh xaù Taây laâm, tinh xaù Vöông vieân, thaùp Thoï truø, tinh xaù Baø la laâm goäp laïi laøm thaønh giôùi vöùc khoâng maát y, ñeå caùc Tyø-kheo soáng trong ñoù ñöôïc an laïc. Thaày Yeát-ma neân noùi nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay töø Kyø-hoaøn ñeán röøng Khai Nhaõn, töø tinh xaù Ñoâng laâm cho ñeán thaùp Thoï Truø, trong phaïm vi ñoù, tröø thoân vaø ranh giôùi cuûa thoân... neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay laáy töø röøng Kyø-hoaøn cho ñeán thaùp Thoï truø, laøm phaùp Yeát-ma keát giôùi khoâng maát y. Ñoù laø lôøi taùc baïch. Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe: Töø röøng Kyø-hoaøn cho ñeán thaùp Thoï Truø, trong phaïm vi ñoù, tröø thoân vaø ranh giôùi cuûa thoân Taêng nay keát giôùi khoâng maát y. Caùc Ñaïi ñöùc naøo baèng loøng laáy töø röøng Kyø-hoaøn qua röøng Khai Nhaõn cho ñeán thaùp Thoï Truø laøm giôùi vöùc khoâng maát y thì im laëng; ai khoâng baèng loøng haõy noùi. Taêng ñaõ baèng loøng laáy töø röøng Kyø-hoaøn qua röøng Khai Nhaõn cho ñeán thaùp Thoï Truø laøm giôùi vöùc khoâng maát y, vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Vaäy vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh".

1048 BOÄ LUAÄT 1

Laïi nöõa, khi Phaät truù taïi tinh xaù Kyø-hoaøn trong thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, trong thaønh Xaù-veä bò hoûa hoaïn neân daân chuùng, voi, ngöïa, xe coä vaø trai gaùi mang vaùc y phuïc chaïy ra khoûi thaønh. Coøn caùc Tyø-kheo thì phaàn lôùn gôûi y ôû trong thaønh, neân vì sôï chaùy y maø töø ngoaøi chaïy gaáp vaøo trong thaønh. Thaáy theá, nhöõng keû khoâng tin Phaät ôû trong thaønh ñeàu cheâ traùch: "Chuùng ta vì bò löûa chaùy maø chaïy ra khoûi thaønh tò naïn, coøn caùc Sa-moân naøy laïi chaïy vaøo thaønh gioáng nhö nhöõng con thieâu thaân lao vaøo löûa, coù vieäc gì maø gaáp theá?". Khi aáy, coù ngöôøi noùi: "Caùc Sa-moân naøy khoâng soáng theo chaùnh ñaïo, muoán laáy ñoà vaät cuûa ngöôøi ta. Ví nhö quaân troäm cöôùp rình

xem ngöôøi ta giaáu cuûa ôû ñaâu ñeå laáy veà nuoâi soáng, nhö laø thuoác trò beänh. Ñaùm Sa-moân naøy cuõng nhö vaäy, chôø khi ngöôøi ta bò tai hoïa maø chaïy xoâng vaøo thaønh... Ñoù laø nhöõng keû baïi hoaïi, naøo coù ñaïo haïnh gì". Caùc Tyø-kheo nghe theá, beøn ñem nhaân duyeân aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi caùc Tyø-kheo aáy ñeán. Hoï beøn goïi ñeán. Khi caùc Tyø-kheo aáy ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: "Vì sao caùc oâng laïi höôùng veà trong thaønh maø chaïy khieán cho ngöôøi ñôøi hieàm traùch?". Ñaùp: "Baïch Theá Toân! Y phuïc vaø vaät duïng cuûa chuùng con tröôùc ñaây ñeå trong thaønh, khi trong thaønh phaùt hoûa, chuùng con sôï maát y neân môùi chaïy vaøo ñeå laáy". Phaät lieàn hoûi caùc Tyø-kheo: "Vì sao Taêng chuùng caùc oâng khoâng taùc phaùp Yeát-ma ly y tuùc?". Ñaùp: "Coù taùc Yeát-ma". Phaät laïi hoûi: "Taùc Yeát-ma baèng caùch naøo?". Ñaùp: "Keát luoân caû thaønh Xaù-veä". Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Vì sao caùc oâng laïi taùc Yeát-ma gom chung choã A-lan-nhaõ vôùi thoân xoùm? Töø nay trôû ñi ta khoâng cho pheùp laøm pheùp Yeát-ma gom chung A-lan- nhaõ vôùi thoân xoùm, maø phaûi A-lan-nhaõ keát chung vôùi A-lan-nhaõ, thoân xoùm keát chung vôùi thoân xoùm. Neáu gheùp chung A-lan-nhaõ vôùi thoân xoùm, thoân xoùm vôùi A-lan-nhaõ thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni". Theá roài Phaät ra leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû. Roài vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo vieäc y ñaõ xong, y Ca-hi-na cuõng ñaõ xaû, maø rôøi moät trong ba y nguû qua ñeâm moät choã khaùc - töø tröôøng hôïp Taêng Yeát-ma cho pheùp - thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: - Y ñaõ xong: Ba y ñaõ ñaày ñuû goïi laø y ñaõ xong. Hoaëc khoâng thoï y

Ca hi la cuõng goïi laø y ñaõ xong, hoaëc ñaõ xaû y Ca-hi-na cuõng goïi laø y ñaõ xong, hoaëc y ñöôïc giaët nhuoäm xong cuõng goïi laø y ñaõ xong. - Y: Y goàm coù caùc loaïi y Kieáp-boái, y Khaâm-baø-la, y Soâ-ma, y Kieàu-xaù-da, y Xaù-na, y Ma, y Khu-maâu-ñeà. - Xaû y Ca-hi-na: Goàm coù möôøi vieäc töø thoï y xaû cho ñeán chung cuïc xaû. - Moät ñeâm: Töø luùc maët trôøi saép laën cho ñeán bình minh xuaát hieän. - Ba y: Y Taêng-giaø-leâ, y Uaát-ña-la-taêng vaø y An-ñaø-hoäi. - Töø Taêng Yeát-ma: Neáu Taêng khoâng laøm Yeát-ma cho pheùp thì khoâng ñöôïc rôøi y moät ñeâm. Nhöng neáu laøm Yeát-ma maø baïch khoâng ñuùng caùch thì vieäc Yeát-ma cuõng khoâng thaønh töïu. Hoaëc laøm Yeát-ma maø taát caû ñeàu sai caùch thöùc thì cuõng nhö khoâng laøm Yeát-ma. - Laøm Yeát-ma: Baïch thaønh töïu (ñuùng caùch thöùc), Yeát-ma thaønh töïu, chuùng thaønh töïu, taát caû moïi chi tieát ñeàu ñuùng phaùp thì goïi laø Taêng ñaõ laøm Yeát-ma. Neáu ñaõ laøm Yeát-ma nhö theá thì Theá Toân baûo laø khoâng coù toäi (töùc ñöôïc rôøi y moät ñeâm khoâng phaïm toäi). - Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà: Töùc chieác y aáy caàn phaûi xaû giöõa chuùng Taêng, roài saùm hoái toäi Ba-daï-ñeà; neáu khoâng xaû maø saùm hoái thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. - Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. - Cöông giôùi: 1. Cöông giôùi Yeát-ma. 2. Cöông giôùi du haønh. 3. Cöông giôùi nöông töïa. 4. Cöông giôùi baûy caây Am-baø-la (xoaøi). Cöông giôùi Yeát-ma: a. Noùi roäng. b. Noùi sô löôïc. c. Thoân xoùm. d. Neâu teân. e. Coät moác. f.

Tuøy khuùc giôùi. g. Tò naïn giôùi. h. Chö phöông giôùi. a. Noùi roäng: Nhö taïi nöôùc Ma-ñaàu-la coù Tuøng-laâm tinh xaù, ôû phía Ñoâng cuûa Ma-ñaàu-la coù soâng Dieâm-phuø-na vaø veà phía Ñoâng cuûa soâng naøy coù tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ôû tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc sai söù giaû ñeán thöa vôùi chö Taêng taïi tinh xaù Tuøng-laâm nhö

sau: “Chuùng toâi muoán cuøng quyù vò keát chung moät giôùi vöùc Boá-taùt”. Caùc Tyø-kheo kia hoûi: “Vì sao vaäy?” Ñaùp: “Vì ôû beân ñoù coù nhieàu thöùc aên ngon laønh, laïi ñöôïc y cuûa töøng phoøng rieâng, y an cö, neân chuùng toâi muoán cuøng ñöôïc san seû”. Caùc Tyø-kheo kia neân traû lôøi: “Neáu vì y phuïc vaø aåm thöïc maø muoán keát giôùi chung thì ñieàu ñoù khoâng thích hôïp, caùc vò cöù haõy ôû yeân beân ñoù”. Nhöng neáu hoï noùi: “Truù xöù cuûa chuùng toâi coù nhieàu Tyø-kheo treû tuoåi, khoâng am töôøng Kheá kinh, Tyø-ni, A-tyø-ñaøm, khoâng kheùo quaùn töôûng veà aám, giôùi, nhaäp, möôøi hai nhaân duyeân, cho neân muoán ñeán caùc Tröôûng laõo ñeå hoïc Kheá kinh, Tyø-ni, A-tyø-ñaøm, aám, giôùi, nhaäp, quaùn töôûng möôøi hai nhaân duyeân”. Thì caùc vò kia neân noùi: “Sau khi Taêng chuùng beân caùc thaày laøm Yeát-ma maø khoâng gaëp trôû ngaïi gì thì chuùng toâi seõ cuøng caùc thaày keát giôùi chung”. Ñoàng thôøi baûo taát caû Tyø-kheo ñeán heát beân ñoù. Neáu khoâng ñeán thì taát caû phaûi ra heát ngoaøi giôùi, hoaëc laø beân ñoù ñeán, hoaëc laø ra heát ngoaøi giôùi roài môùi laøm pheùp Yeát-ma. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay laáy töø tinh xaù Tuøng-laâm ñeán tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc, ôû trong ñoù: Noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi cuøng keát chung moät giôùi vöùc Boá-taùt”. Ñoù laø lôøi taùc baïch. “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Töø tinh xaù Tuøng-laâm naøy ñeán tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc, ôû trong ñoù: Noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi Taêng nay keát hôïp chung thaønh moät giôùi vöùc Boá-taùt. Caùc Ñaïi ñöùc naøo baèng loøng thì im laëng, ai khoâng baèng loøng haõy noùi. Taêng ñaõ baèng loøng ñem tinh xaù Ma-ñaàu-la, Tuøng-laâm keát chung vôùi tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc. Hai ñaïi giôùi naøy, thaønh moät giôùi vöùc Boá- taùt ñaõ xong. Taêng baèng loøng vì im laëng. Vieäc naøy cöù nhö theá maø thi haønh”. Neáu ôû trung gian khoâng coù soâng thì neân laøm Yeát-ma thaønh moät choã, nhöng neáu ôû Trung gian coù soâng thì phaûi laøm Yeát-ma chia thaønh ba khu vöïc: 1. Tinh xaù Ma-ñaàu-la. 2. Trong nöôùc. 3. Tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc. Nhöng neáu trong soâng coù cuø lao thì phaûi laøm Yeát-ma chia thaønh

naêm khu vöïc: 1. Tinh xaù Ma-ñaàu-la. 2. Trong nöôùc. 3. Treân cuø lao. 4. Trong nöôùc. 5. Thoân Tieân nhaân. Cuõng nhö treân ñaát lieàn caùch hai beân ñöôøng moãi beân hai möôi laêm khuyûu tay, ôû trong nöôùc cuõng vaäy. Sau khi kieát giôùi xong, moät hoâm vaøo muøa haï, nöôùc daâng leân cao, Tyø-kheo nhaän duïc xong muoán ñeán tham döï Yeát-ma, nhöng bò nöôùc cuoán troâi ra khoûi ranh giôùi, suyùt cheát,

may maø soáng ñöôïc, beøn baïch vôùi caùc Tyø-kheo: “Vöøa roài toâi nhaän duïc xong ñeán ñaây bò nöôùc cuoán troâi, may maø thoaùt cheát, nay coù theå kieát giôùi roäng ñöôïc khoâng?”. Caùc Tyø-kheo ñaùp: “Ñöôïc! Vaäy thaày haõy ñi ñeán phía treân, phía döôùi nöôùc khoaûng ba do-tuaàn laøm caùc tieâu xí nhö caây, ñaù, hoaëc ñoáng ñaát, roài trôû veà ñaây”. Baáy giôø, ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Töø tinh xaù Ma-ñaàu-la cho ñeán tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc, noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi, trung gian giôùi vaø treân, döôùi nöôùc vôùi chöøng möïc nhö theá trôû laïi... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay keát töø tinh xaù Ma-ñaàu-la cho ñeán Tinh Xaù Tieân nhaân Tuï-laïc, treân döôùi soâng vôùi chöøng möïc nhö theá trôû laïi laøm thaønh giôùi vöùc Boá-taùt Yeát-ma, xin baïch nhö vaäy”. Roài baïch moät laàn Yeát-ma cho ñeán “Taêng baèng loøng vì im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. Laïi coù moät laàn, moät ngöôøi nhaän duïc xong ñi ñeán choã Yeát-ma, beøn leân thuyeàn ñònh ñi, nhöng ngöôøi cheøo ñoø keùo thuyeàn ngöôïc doøng nöôùc roài môùi cheøo, lieàn noùi vôùi Tyø-kheo: “Thuyeàn naëng khoù keùo ñi, thaày haõy leân bôø ñeán choã cheøo ñöôïc roài haõy leân thuyeàn trôû laïi”. Thaày Tyø-kheo naøy vì ñang nhaän duïc neân khoâng ñöôïc leân bôø, vì heã ra khoûi giôùi thì bò maát duïc. Do ñoù, thaày phaûi loäi doïc theo bôø maø ñi tôùi, nhöng vì thuyeàn troâi quaù nhanh neân ra khoûi phaïm vi cuûa giôùi vöùc. Tyø-kheo beøn ôû trong phaïm vi cuûa giôùi vöùc bôi theo thuyeàn, nhöng nöôùc laïi cuoán thuyeàn troâi veà phía döôùi quaù ba do-tuaàn. Baáy giôø, Tyø-kheo phaûi boû thuyeàn nhaém bôø maø loäi ñeán, khi tôùi ñöôïc ñaàu ñöôøng thuoäc phaïm vi trong giôùi vöùc roài môùi leân bôø. Ñoù laø trình baøy roäng. b. Noùi sô löôïc: Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi

Taêng, Taêng nay laáy töø tinh xaù Ma-ñaàu-la cho ñeán tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc, noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian, keát chung thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt, xin baïch nhö theá”. Baïch moät laàn Yeát-ma cho ñeán “Vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. Ñoù goïi laø noùi sô löôïc veà cöông giôùi. c. (Cöông giôùi cuûa) thoân xoùm: Neáu nhö tinh xaù Ma-ñaàu-la ôû phöông Taây vaø tinh xaù Tuï-laïc muoán keát chung thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt thì neân keå teân caùc tinh xaù trong phaïm vi ba do-tuaàn ñeå laøm Yeát-ma. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay laáy töø tinh xaù Ñieàm, tinh xaù Ñoâng, tinh xaù Thaéng, tinh xaù Baát-loaïn, tinh xaù Hieàn, tinh xaù Giôùi-thöù-ñeä, tinh xaù Loa, tinh xaù Laïc Thoân vaø tinh xaù Hoaøng, trong caùc tinh xaù nhö vaäy, noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi keát chung thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt, xin baïch nhö theá”. Roài baïch moät laàn Yeát-ma, cho ñeán: “Vì Taêng baèng loøng neân im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. d. Neâu teân (cöông giôùi): Neáu Tyø-kheo laøm Yeát-ma khoâng bieát teân cuûa caùc tinh xaù thì neân nhôø moät cöïu Tyø-kheo hieåu bieát xöôùng teân cuûa caùc tinh xaù giöõa chuùng Taêng, roài ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi theá naøy:

“Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, thì keå töø hoâm nay, Taêng ñem caùc tinh xaù maø thaày Tyø-kheo moã giaùp vöøa neâu teân, noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi, keát chung thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt, xin baïch nhö theá”. Roài baïch moät laàn Yeát-ma, cho ñeán: “Vì Taêng baèng loøng neân im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. Ñoù goïi laø neâu teân cöông giôùi. e. Coät moác cuûa giôùi: Ngöôøi laøm Yeát-ma noùi nhö theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay laáy caùc coät moác nhö taûng ñaù, ngoïn nuùi, caùi gieáng, beán ñoø, goác caây, noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi, keát thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt. Xin baïch nhö theá”. Roài baïch moät laàn Yeát-ma, cho ñeán: “Vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. Neáu ngöôøi laøm Yeát-ma khoâng bieát roõ caùc coät moác thì tröôùc heát phaûi nhôø moät Tyø-kheo cöïu truù hieåu bieát xöôùng teân caùc coät moác ôû giöõa Taêng nhö trong tröôøng hôïp neâu teân ranh giôùi ôû treân.

f. Tuøy khuùc giôùi: Coù caùc tinh xaù ôû cuoái thoân xoùm bò hö haïi nhieàu, roài coù ngöôøi cuùng döôøng duïng cuï cho chuùng Taêng muoán caùc Tyø-kheo cuûa caùc tinh xaù keát chung moät cöông giôùi Boá-taùt, vaø duøng caùc duïng cuï aáy söûa chöõa caùc tinh xaù. Nhöng Tyø-kheo ôû caùc nôi coù ngöôøi thì muoán keát giôùi chung, coù ngöôøi thì khoâng muoán. Neáu gaëp tröôøng hôïp nhö theá, thì nhöõng ngöôøi muoán keát giôùi chung phaûi taäp hoïp heát laïi roài daãn nhau ra khoûi cöông giôùi. Coøn nhöõng ngöôøi khoâng muoán keát giôùi chung thì phaûi ñaët nhöõng coät moác trong phaïm vi tinh xaù cuûa mình ñeå an truù. Trong khi aáy, nhöõng ngöôøi muoán keát giôùi chung sau khi ñaõ taäp hoïp moät choã thì ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, keå töø hoâm nay, Taêng ñem truù xöù naøy vôùi truù xöù moã giaùp, coù nhöõng coät moác chæ roõ noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi keát chung thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt. Xin baïch nhö theá”. Roài baïch moät laàn Yeát-ma, cho ñeán: “Vì Taêng baèng loøng neân im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. Ñoù goïi laø Tuøy khuùc giôùi. g. Tò naïn giôùi: Taïi moät truù xöù kia, caùc Tyø-kheo ñaõ tieàn an cö, haäu an cö xong, boãng moät hoâm coù tai naïn xaûy ra, nhö naïn giaëp cöôùp, naïn Vua, hoaëc bò cöôùp ñoaït maïng soáng, hoaëc phaù giôùi, hoaëc nöôùc coù nhieàu kyù sinh truøng loïc khoâng saïch; do theá, caùc Tyø-kheo muoán ñeán moät tinh xaù caùch ñoù ba do-tuaàn ñeå laùnh caùc tai naïn aáy. Baáy giôø, phaûi goïi caùc Tyø-kheo ôû tinh xaù aáy ñeán, hoaëc ra ngoaøi giôùi, roài ngöôøi laøm Yeát-ma taùc baïch theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay Taêng ñem truù xöù naøy vôùi tinh xaù Tuï-laïc moã giaùp kia goàm noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi keát chung thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt. Xin baïch nhö theá”. Roài baïch moät laàn Yeát-ma, cho ñeán: “Vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. Neáu ñeán nôi ñoù roài, laïi muoán tôùi caùc tinh xaù khaùc nöõa, thì neân xaû cöông giôùi tröôùc baèng caùch

baïch Yeát-ma nhö sau: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay ñem truù xöù naøy vôùi truù xöù tröôùc kia keát thaønh cöông giôùi tuïng giôùi rieâng, xin baïch nhö vaäy”. Roài baïch moät laàn Yeát-ma cho ñeán: “Vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Vieäc aáy cöù nhö theá maø thi haønh”. Theá roài, Taêng laïi muoán ñi tôùi moät tinh xaù caùch ñoù ba do-tuaàn vaø

keát thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt. Roài muoán ñi tôùi tröôùc nöõa, thì phaûi xaû caùi sau, keát caùi tröôùc, cho ñeán khi tìm ñöôïc nôi thích yù ôû phía tröôùc. Cöù nhö vaäy, tuøy yù keát, tuøy yù xaû. Ñoù goïi laø cöông giôùi tò naïn. h. Chö phöông giôùi: Neáu Tyø-kheo trong luùc haï an cö maø xaûy ra caùc tai naïn nhö: Naïn Vua, naïn giaëc, naïn cöôùp, naïn gieát haïi, naïn phaù giôùi, hoaëc nöôùc coù nhieàu kyù sinh truøng khoâng theå loïc saïch ñöôïc, thì tuøy theo boán phöông, moãi phöông caùch ba do-tuaàn, ñöôïc töï do keát giôùi, nhö ñaõ noùi ôû treân. Neáu tai naïn ñeán baát ngôø, khoâng theå laøm Yeát-ma ñöôïc, thì coù theå ra ñi, khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø cöông giôùi ôû caùc phöông. Cöông giôùi du haønh: Ñoù laø caùc cöông giôùi nhö: a. Cöông giôùi cuûa moät thoân coù saùu möôi gia ñình. b. Cöông giôùi coù ngaên caùch. c. Cöông giôùi laàu gaùc. d. Cöông giôùi giöõa hai con ñöôøng. e. Cöông giôùi cuûa gieáng. f. Cöông giôùi cuûa caây. g. Cöông giôùi cuûa vöôøn. h. Cöông giôùi cuûa ñaùm daây boø döôùi ñaát. i. Cöông giôùi taïm truù moät ñeâm. k. Cöông giôùi cuûa thuyeàn. l. Cöông giôùi trong nhaø. m. Cöông giôùi goàm chung. a. Cöông giôùi cuûa moät thoân coù saùu möôi gia ñình: Nhö moät thoân xoùm lôùn cuûa nöôùc Thích-ca-leâ, thoân lôùn cuûa nöôùc Toâ-di, thoân lôùn cuûa nöôùc Ma-ñaàu-la, thoân lôùn cuûa aáp Ba-lieân-phaát; caùc thoân aáy ñeàu coù xaây caát nhaø cöûa. Neáu Tyø-kheo ñeå y taïi ngoâi nhaø thöù nhaát coøn baûn thaân mình nguû ñeâm taïi ngoâi nhaø thöù ba, maø luùc ra ñi maët trôøi chöa laën ñeán luùc maët trôøi xuaát hieän môùi trôû veà thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Nhöng neáu ra ñi luùc maët trôøi ñaõ laën ñeán saùng hoâm sau maët trôøi chöa xuaát hieän trôû veà thì chöa coù toäi. Nhöng khi ra ñi maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi chöa xuaát hieän trôû veà thì khoâng coù toäi. Hoaëc giaû, trong taát caû caùc ngoâi nhaø aáy ñeàu coù Tyø- kheo truù nguï thì khoâng coù toäi. Hoaëc ñaõ keát giôùi khoâng maát y, thì khoâng coù toäi. Hoaëc thoân xoùm coù töôøng vaùch bao quanh thì khoâng coù toäi. Hoaëc coù haøo möông bao quanh cuõng khoâng coù toäi. Hoaëc coù bôø ngaên nöôùc bao quanh cuõng khoâng coù toäi. Hoaëc caùc ngoâi nhaø aáy ñeàu ñi chung moät cöûa cuõng khoâng coù toäi. Neáu thoân xoùm ñoù coù con ñöôøng xuyeân qua maø Tyø-kheo ñeå y ôû beân traùi ñöôøng coøn mình ñi qua beân phaûi ñöôøng töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi xuaát hieän, thì nhö ñaõ noùi ôû treân. Neáu

Tyø-kheo naèm nghæ ôû giöõa ñöôøng, duøng ba y goái ñaàu, (cho ñeán khi maët trôøi chöa xuaát hieän) maø y rôøi khoûi ñaàu thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Vì (theo luaät) khoâng ñöôïc caùch ly vôùi y (vaøo luùc ban ñeâm). Theá neân taát caû caùc y aáy ñeàu phaûi xaû (giöõa chuùng Taêng). Neáu thoân xoùm coù töôøng bao xung quanh,

hoaëc coù haøo möông, coù bôø raøo, hoaëc caû thoân chæ coù moät coảng maø coảng ñöôïc ñoùng laïi, thì ñeàu khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa moät thoân coù saùu möôi gia ñình. b. Cöông giôùi bò ngaên caùch: Cuõng nhö treân. c. Cöông giôùi cuûa laàu gaùc: Caùch con ñöôøng leân gaùc thang moãi beân hai möôi laêm khuyûu tay, ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa laàu gaùc. Neáu Tyø-kheo ñeå y treân gaùc, roài vaøo luùc maët trôøi chöa laën ra ñi caùch ñoù hôn hai möôi laêm khuyûu tay, ñeán khi maët trôøi xuaát hieän môùi trôû veà thì phaïm toäi Ni- taùt-kyø. Nhöng neáu ra ñi luùc maët trôøi ñaõ laën, ñeán khi maët trôøi xuaát hieän trôû veà thì khoâng coù toäi. Hoaëc ra ñi luùc maët trôøi ñaõ laën ñeán khi maët trôøi chöa moïc maø trôû veà, thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo ñang ôû treân laàu gaùc maø sôï boïn giaëc cöôùp ñeán cöôùp phaù laàu gaùc neân mang y ra khoûi laàu gaùc caùch xa hôn hai möôi laêm khuyûu tay caát giaáu, roài trôû veà nghæ treân laàu, khi ra ñi maët trôøi chöa laën ñeán luùc maët trôøi xuaát hieän môùi nhaän laïi y thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø, cuõng nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo ban ñeâm ñi ñaïi tieåu tieän lìa y trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay, roài sau ñoù trôû veà laïi choã ñeå y, thì khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø Cöông giôùi cuûa laàu gaùc. d. Cöông giôùi cuûa hai loaïi ñöôøng: Ñoù laø: 1. Ñöôøng boä. 2. Ñöôøng xe ñi. Cöông giôùi ñöôøng boä: Coù Tyø-kheo vì sôï laïnh neân ñi ñeán caùc xöù aám aùp, hoaëc vì sôï noùng neân ñi ñeán nhöõng xöù oân ñôùi. Trong khi ñi ñöôøng, thaày vöøa ñi vöøa baøn luaän vôùi caùc baïn beø, ñeä töû mang y baùt ñi sau, theo thaày khoâng kòp. Ñeán luùc maët trôøi laën, thaày sôï phaïm toäi nghæ rôøi y, neân rôøi khoûi con ñöôøng, döøng laïi moät choã ñeå ñôïi ñeä töû. Nhöng luùc ñeä töû ñi qua khoâng thaáy thaày, neân thaày ngoài ñôïi cho ñeán saùng. Neáu choã thaày ngoài ñôïi y caùch ñöôøng trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay, roài sau ñoù môùi gaëp laïi y, thì khoâng phaïm. Nhöng neáu choã ngoài chôø quaù hai möôi laêm khuyûu tay thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Hoaëc tröôøng hôïp ñeä töû caàm y ñi tröôùc, khi maët trôøi laën lieàn suy nghó: “Chôù ñeå thaày ta nghæ ñeâm rôøi y” beøn döøng laïi ôû ngoaøi ñöôøng ñôïi thaày ñeán. Nhöng vì nguû queân khoâng hay thaày ñi qua, ñeán saùng môùi gaëp nhau thì cuõng nhö treân ñaõ noùi. Ñoù goïi laø ñöôøng boä.

1056 BOÄ LUAÄT 1

Cöông giôùi ñöôøng xe ñi: Tyø-kheo cuøng ñi xe vôùi khaùch buoân, ñeå y treân xe, vì sôï buïi baëm neân ñi tröôùc, ñeán luùc maët trôøi laën, sôï phaïm toäi nguû rôøi y, phaûi döøng laïi ôû ngoaøi ñöôøng trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay chôø xe ñeå ñeán ñeå gaëp laïi y, thì khoâng phaïm. Neáu Tyø-kheo ñeå y treân xe roài ñi theo sau xe, ñeán khi maët trôøi laën khoâng bieát chieác xe naøo laø xe mình ñeå y, thì baáy giôø Tyø-kheo neân nghæ caùch beán xe trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay, roài saùng hoâm sau gaëp laïi y thì khoâng phaïm. Neáu chieác xe lôùn phaûi leo leân moät, hai, ba taàng caáp maø Tyø-kheo ñeå y treân xe roài ñöùng döôùi xe, töø luùc maët trôøi chöa laën cho ñeán khi maët trôøi xuaát hieän thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø, cuõng nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu giöõa ñeâm coù sôø tay vaøo treân xe thì khoâng phaïm. Neáu Tyø-kheo nghæ treân xe maø ñeå y döôùi xe, hoaëc ôû tröôùc xe maø ñeå y sau xe, hoaëc ôû sau xe maø ñeå y tröôùc xe, hoaëc ôû beân traùi xe maø

ñeå y beân phaûi xe, hoaëc ôû beân phaûi xe maø ñeå y beân traùi xe, töø luùc maët trôøi chöa laën cho ñeán khi maët trôøi moïc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo ñeå y treân xe roài tìm choã yeân laëng caùch xe hôn hai möôi laêm khuyûu tay ñeå nghæ; ra ñi töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi trôû veà thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø, nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo vì sôï boïn cöôùp neân ñem y caát giaáu moät choã caùch xe hôn hai möôi laêm khuyûu tay roài trôû veà nguû treân xe, töø khi maët trôøi chöa laën cho ñeán khi maët trôøi moïc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø, nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu ban ñeâm trôû daäy ñi ñaïi tieåu tieän, rôøi y trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay, roài trôû veà choã ñeå y thì khoâng coù toäi. Neáu taïi baõi xe ngöôøi ta duøng daây daøi ngaên ra ñeå nhoát boø, maø Tyø- kheo nghæ phía beân naøy daây, ñeå y phía beân kia daây, töø luùc maët trôøi chöa laën cho ñeán khi maët trôøi moïc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø, nhö treân ñaõ noùi. Ñoù goïi laø cöông giôùi hai loaïi ñöôøng. e Cöông giôùi cuûa gieáng: Neáu Tyø-kheo ñi ñöôøng vôùi khaùch buoân, lôõ ñöôøng truù laïi ôû beân gieáng, caùch thaønh gieáng trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay goïi laø cöông giôùi cuûa gieáng. Neáu ñeå y treân thaønh gieáng maø Tyø-kheo ñi caùch thaønh gieáng hôn hai möôi laêm khuyûu tay, luùc ra ñi maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi trôû veà thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø, cuõng nhö treân ñaõ noùi. Neáu vì sôï giaëc cöôùp neân töø luùc maët trôøi chöa laën ñem y ñi giaáu caùch gieáng hôn hai möôi laêm khuyûu tay, roài trôû veà nghæ laïi beân gieáng ñeán khi maët trôøi moïc môùi laáy laïi y thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu ñeå y nôi caùi leàu che gieáng roài nghæ treân gieáng, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi

maët trôøi moïc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu duøng daây buoäc töø caùi y ñeán thaân mình thì khoâng phaïm. Hoaëc ñeå y döôùi ñaùy gieáng, nguû ôû treân gieáng, hoaëc ñeå y treân gieáng, nguû döôùi ñaùy gieáng (neáu gieáng khoâ) cuõng nhö theá. Neáu ban ñeâm ñöa tay, chaân chaïm ñeán gieáng, hôïp cuøng y thì khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa gieáng. f. Cöông giôùi cuûa caây: Treân caønh laù cuûa caây trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay goïi laø cöông giôùi cuûa caây. Neáu Tyø-kheo ñeå y caùch xa caây hôn hai möôi laêm khuyûu tay, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc... thì gioáng nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo vì sôï boïn cöôùp laáy y neân ñeå y caùch xa caây hôn hai möôi laêm khuyûu tay, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi laáy laïi y, thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu rôøi y töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi chöa moïc nhaän laïi y thì khoâng phaïm. Hoaëc ra ñi töø luùc maët trôøi ñaõ laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi trôû veà thì khoâng phaïm. Hoaëc trong ñeâm gheù laïi choã ñeå y chaïm vaøo y, thì khoâng phaïm. Neáu ñeå y treân caây, nghæ döôùi goác caây, hoaëc ñeå y döôùi goác caây nghæ treân caây töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu duøng daây buoäc töø y ñeán thaân mình thì khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa caây. g. Cöông giôùi cuûa vöôøn: Cuõng nhö vaäy. h. Cöông giôùi cuûa ñaùm daây boø döôùi ñaát: Caùc loaïi daây nhö daây maây, daây dang, daây chuøm bao, daây bìm bìm, daây tô hoàng v.v... Caùch

ngoaøi caùc loaïi daây aáy chöøng ñoä hai möôi laêm khuyûu tay thì ñöôïc goïi laø cöông giôùi cuûa caùc ñaùm daây. Neáu Tyø-kheo ñi ñöôøng vôùi khaùch buoân gaëp nhöõng ñaùm daây nhö theá, muoán nghæ laïi beøn tìm moät choã khuaát ñeå giaáu y döôùi ñaùm daây, roài ra ngoaøi phaïm vi hai möôi laêm khuyûu tay, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi trôû veà, thì phaïm Ni-taùt-kyø. Nhöng neáu ra ñi töø luùc maët trôøi ñaõ laën ñeán khi maët trôøi moïc trôû veà thì khoâng coù toäi. Hoaëc ra ñi töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi chöa moïc trôû veà cuõng khoâng coù toäi. Neáu vì sôï boïn cöôùp laáy y neân ñem giaáu y caùch ñaùm daây hôn hai möôi laêm khuyûu tay, roài trôû veà nghæ choã ñaùm daây, ra ñi luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc thì cuõng nhö treân ñaõ noùi. Neáu trong ñeâm ñi tieåu roài trôû veà choã ñeå y chaïm vaøo y thì khoâng coù toäi. Neáu ñeå y treân ñaùm daây, nghæ döôùi ñaùm daây, ñeå y döôùi ñaùm daây nghæ treân ñaùm daây thì cuõng nhö vaäy. Nhöng neáu duøng daây buoäc töø y ñeán thaân thì khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa ñaùm daây. i. Cöông giôùi taïm truù: Neáu Tyø-kheo döøng chaân nôi löõ quaùn vôùi nhieàu haïng ngöôøi, roài chuû löõ quaùn noùi: “ÔÛ trong ñaây sôï coù keû troäm caép, vaäy moãi ngöôøi phaûi töï phoøng bò”.

1058 BOÄ LUAÄT 1

Tyø-kheo beøn hoûi chuû löõ quaùn: “Laõo tröôïng! Choã naøo an toaøn?”. Chuû löõ quaùn ñaùp: “Treân gaùc an toaøn”, hoaëc noùi: “Döôùi gaùc an toaøn”. Roài Tyø-kheo giaáu y döôùi gaùc, leân nghæ treân gaùc, hoaëc giaáu y treân gaùc xuoáng nghæ döôùi gaùc, rôøi y töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi nhaän laïi y thì phaïm Ni-taùt-kyø, nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu con ñöôøng leân thang gaùc thoâng nhau, thì khoâng phaïm. Neáu Tyø-kheo trong luùc ñi ñöôøng döøng chaân taïi moät Thieân Töï, roài ngöôøi chuû Thieân Töï noùi: “ÔÛ nôi ñaây sôï coù keû laáy troäm ñoà, vaäy moãi ngöôøi phaûi töï phoøng bò laáy”. Tyø-kheo beøn hoûi chuû Thieân Töï: “Nôi naøo an toaøn?”. Ngöôøi chuû Thieân Töï hoaëc ñaùp: “ÔÛ trong nhaø an toaøn, hoaëc ôû ngoaøi nhaø an toaøn”. Roài Tyø-kheo beøn ñeå y ôû trong nhaø, ra ngoaøi nhaø naèm quay ñaàu veà höôùng nhaø, rôøi y töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi nhaän laïi y thì phaïm Ni-taùt-kyø, nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu Tyø-kheo naèm gaàn cöûa thì khoâng phaïm. Neáu Tyø-kheo ñi ñöôøng roài döøng chaân taïi moät thoân xoùm hoang vaéng, ñeå y taïi caên phoøng thöù nhaát, coøn mình nghæ taïi caên phoøng thöù ba, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc, thì nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu taát caû caùc phoøng ñeàu coù Tyø-kheo truù, thì khoâng phaïm. Hoaëc ñaõ laøm Yeát-ma keát giôùi (khoâng maát y), hoaëc thoân xoùm coù haøng raøo, töôøng, möông nöôùc bao quanh, hoaëc coù con soâng chaûy xung quanh, thì khoâng phaïm. Ñoù goïi laø cöông giôùi taïm truù. k. Cöông giôùi cuûa thuyeàn: Neáu Tyø-kheo ñi thuyeàn hoaëc ngöôïc doøng, hoaëc xuoâi doøng nöôùc, treân thuyeàn coù nhieàu choã truù chaân, hoaëc choã truù chaân cuûa Tyø-kheo, hoaëc choã truù chaân cuûa ngoaïi ñaïo. Choã truù chaân cuûa Tyø-kheo khoâng kín ñaùo, khoâng an toaøn, neân Tyø-kheo ñem y ñeán gôûi taïi choã cuûa ngoaïi ñaïo, rôøi y töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët

trôøi moïc môùi nhaän laïi y thì phaïm Ni-taùt-kyø, cuõng nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu ngoaïi ñaïo ñoàng yù cho gôûi y vaät, thì khoâng phaïm (?). Neáu thuyeàn caäp beán, Tyø-kheo ñeå y treân thuyeàn, roài leân thuyeàn ñi quaù hai möôi laêm khuyûu tay, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc thì nhö treân ñaõ noùi. Neáu vì sôï treân thuyeàn coù keû troäm neân Tyø-kheo ñem y leân bôø giaáu ôû choã caùch thuyeàn hôn hai möôi laêm khuyûu tay, roài trôû veà nghæ laïi treân thuyeàn, rôøi y töø khi maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi nhaän laïi y thì phaïm Ni-taùt-kyø. Nhöng neáu trong ñeâm ñi ñaïi tieåu tieän roài gheù laïi choã ñeå y, chaïm vaøo y thì khoâng phaïm.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 8 1059

Neáu Tyø-kheo phôi y treân thuyeàn, bò gioù thoåi khieán y bay caùch xa thuyeàn, traûi qua suoát ñeâm, thì phaïm Ni-taùt-kyø. Nhöng neáu trong ñeâm gioù thoåi y bay vaøo trong thuyeàn thì khoâng phaïm. Neáu phôi y moät nöûa trong thuyeàn, moät nöûa ôû ngoaøi thuyeàn thì phaïm Ni-taùt-kyø. Vì y khoâng ñöôïc rôøi ngöôøi, neân (neáu y rôøi ngöôøi) thì phaûi xaû taát caû. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa thuyeàn. l. Cöông giôùi trong nhaø: Coù hai anh em nhaø kia cuøng soáng chung trong moät nhaø, sau ñoù hoï ngaên hai ra, hoaëc anh khoâng cho em vaøo nhaø mình, hoaëc em khoâng cho anh vaøo nhaø mình. Neáu Tyø-kheo nghæ taïi nhaø ngöôøi anh ñeå y taïi nhaø ngöôøi em, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc, thì nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu hai anh em noùi vôùi Tyø-kheo: “Vì chuùng toâi laø ngöôøi theá tuïc neân phaûi ngaên ra nhö theá nhöng ñoái vôùi phaùp khoâng coù gì trôû ngaïi, thaày cöù tuøy yù an truù”, thì khi aáy coù theå tuøy yù ñeå y (beân naøo cuõng ñöôïc) khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo ñeán nhaø baïch y roài nghæ laïi, vì sôï keû troäm neân hoûi baïch y: “Choã naøo an toaøn?”. Ñaùp: “Trong nhaø an toaøn”. Tyø-kheo beøn ñeå y trong nhaø vaø nghæ ôû ngoaøi nhaø töø khi maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc, thì nhö treân ñaõ noùi. Neáu trong ñeâm ñöa moät caùnh tay vaøo trong nhaø ngang qua loã troáng, thì khoâng phaïm. Ñoù goïi laø cöông giôùi trong nhaø. m. Cöông giôùi caû boán beân: Neáu ôû taïi choã ranh giôùi cuûa boán thoân, Tyø-kheo goái y treân ñaàu maø naèm, ñaàu thuoäc moät ranh giôùi, hai tay moãi tay thuoäc moät ranh giôùi vaø chaân thuoäc moät ranh giôùi. Neáu ñeå y rôøi khoûi ñaàu, thì phaïm Ni-taùt-kyø. Nhöng neáu trong ñeâm tay chaân coù chaïm vaøo y thì khoâng phaïm. Neáu xe döøng taïi choã boán ranh giôùi aáy maø ñaàu xe thuoäc moät ranh giôùi, ñuoâi xe thuoäc moät ranh giôùi, baùnh xe traùi thuoäc moät ranh giôùi, baùnh xe phaûi thuoäc moät ranh giôùi; neáu ñeå y tröôùc xe, nghæ sau xe, hoaëc ñeå y sau xe, nghæ tröôùc xe; hoaëc ñeå y beân phaûi xe, nghæ beân traùi xe; hoaëc ñeå y beân traùi xe, nghæ beân phaûi xe, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc, thì phaïm Ni-taùt-kyø. Neáu rôøi y töø luùc maët trôøi ñaõ laën ñeán khi maët trôøi moïc chaïm laïi y thì khoâng phaïm. Hoaëc rôøi y töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi chöa moïc, chaïm laïi y thì khoâng phaïm. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa boán beân. Cöông giôùi nöông töïa (thoân xoùm): Neáu Tyø-kheo maëc thöôïng, haï y vaøo thoân xoùm, coù chuû nhaân noùi vôùi Tyø-kheo: “Ñeâm nay toâi muoán cuùng döôøng töôïng Phaät ñeå taïo phöôùc ñöùc, nhôø thaày haõy giuùp toâi saép

ñaët cho". Tyø-kheo beøn giuùp hoï trang trí töôïng Phaät hoaëc treo maøn, caém hoa, traûi

toøa, saép ñaët giöôøng gheá, ñeán luùc maët trôøi laën, Tyø-kheo noùi vôùi chuû nhaân: "Trôøi ñaõ hoaøng hoân, toâi phaûi veà laïi tinh xaù", nhöng chuû nhaân aân caàn löu Tyø-kheo nghæ laïi. Neáu ôû ñaây coù caùc Tyø-kheo khaùc coù y dö thì neân möôïn taïm ñeå maëc. Neáu taïi ñoù khoâng coù, maø gaàn ñoù coù Tyø-kheo cö truù thì neân ñeán hoï möôïn y. Neáu khoâng coù Tyø-kheo maø coù Tyø-kheo-ni cö truù thì cuõng neân ñeán hoï möôïn. Neáu cuõng khoâng coù maø ngöôøi theá tuïc ôû ñaây laïi coù y thì neân möôïn y cuûa hoï roài taùc tònh laøm daáu ñeå maëc. Neáu khoâng coù caùc tröôøng hôïp aáy thì raïng ñoâng hoâm sau khi cöûa thaønh môû, phaûi trôû veà chuøa gaáp. Luùc trôû veà tinh xaù, neáu coảng chuøa chöa môû thì phaûi goïi ngöôøi môû cöûa. Neáu goïi khoâng ñöôïc thì phaûi truù döôùi nhaø cuûa coảng chuøa. Neáu coảng khoâng coù nhaø thì phaûi ñöa moät tay xuyeân qua loã troáng vaøo beân trong. Loã troáng coù hai loaïi: Hoaëc loã troáng cuûa cöûa, hoaëc coáng nöôùc. Neáu cöûa khoâng coù loã troáng maø coù coáng nöôùc thì neân ñöa tay hoaëc chaân vaøo trong loã troáng cuûa coáng nöôùc. Tröôùc khi ñuùt tay chaân vaøo neân duøng caây quaäy nöôùc cho raén rít kinh sôï boû chaïy roài môùi ñuùt tay chaân vaøo ñeå tieáp caän vôùi cöông giôùi cuûa y. Neáu khoâng coù coáng nöôùc thì neân leo töôøng maø vaøo; tröôùc khi leo vaøo phaûi ra hieäu ñeå ngöôøi beân trong bieát, keûo hoï ngôõ laø boïn cöôùp maø sinh ra kinh sôï. Neáu khoâng vaøo ñöôïc thì phaûi xaû y (ñeå ôû chuøa) ñeå khoûi phaïm toäi Vieät-tyø-ni, maø töø toäi nheï hoùa thaønh toäi naëng. Neáu Tyø-kheo ôû taïi tinh xaù giaët y roài traûi treân bôø töôøng ñeå phôi, baát ngôø ban ñeâm bò gioù thoåi laøm rôi beân ngoaøi töôøng thì phaïm Ni-taùt-kyø. Nhöng neáu y rôi beân trong töôøng thì khoâng phaïm. Neáu Tyø-kheo ra ngoaøi tinh xaù côûi y chaáp taùc, roài ñeå queân y ngoaøi ñoù, ban ñeâm nhôù laïi ra tìm, nhöng khoâng thaáy, ñeán saùng sôùm ra tìm môùi thaáy. Neáu y ñoù ñeå caùch tinh xaù trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay thì khoâng phaïm, nhöng neáu caùch tinh xaù hôn hai möôi laêm khuyûu tay thì phaïm Ni-taùt-kyø. Y ñoù phaûi xaû giöõa chuùng Taêng. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa thoân xoùm. Cöông giôùi cuûa baûy caây xoaøi: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy coù moät Baø-la-moân chuyeân troàng loaïi caây xoaøi. OÂng ta nghe noùi Sa- moân Cuø Ñaøm ôû thaønh Xaù-veä coù Nhaát thieát tri kieán, ai hoûi ñieàu gì ñeàu coù theå traû lôøi thoâng suoát, beøn suy nghó: "Nay ta haõy ñeán hoûi veà phöông phaùp troàng xoaøi, xem laøm caùch naøo ñeå cho goác reã vöõng chaéc, caønh laù toát töôi, hoa quaû sum seâ, choài maàm sinh tröôûng, khoâng bò chöôùng ngaïi". Nghó theá roài, oâng beøn ñi ñeán choã Theá Toân, cuøng nhau thaêm hoûi, roài ngoài xuoáng moät beân, baïch vôùi Theá Toân: "Sa-moân Cuø Ñaøm! Troàng xoaøi baèng phöông phaùp naøo ñeå cho goác reã vöõng chaéc, caønh laù toát töôi, hoa quaû sum seâ, choài maàm sinh tröôûng khoâng bò chöôùng ngaïi?".

Khi aáy, Theá Toân noùi vôùi Baø-la-moân: “Duøng naêm thöôùc laøm möùc ño, cöù baûy thöôùc troàng moät caây, troàng nhö theá thì coù theå laøm cho caây aáy coù goác reã vöõng chaéc, caønh laù toát töôi, hoa quaû sum seâ, choài maàm sinh tröôûng, khoâng bò trôû ngaïi nhau”. Baáy giôø, Baø-la-moân hoan hyû, beøn thoát leân: “Laønh thay Sa-moân Cuø Ñaøm! Bieát raát raønh phöông phaùp troàng caây, thaät laø baäc coù trí bieát taát caû moïi thöù”, roài töø choã ngoài ñöùng daäy ra ñi. Sau khi Baø-la-moân ra ñi khoâng bao laâu, Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø- kheo: “OÂng Baø-la-moân naøy böõa nay thaät laø thieät thoøi lôùn, ñieàu neân hoûi thì khoâng hoûi, ñieàu khoâng neân hoûi laïi hoûi. Neáu oâng ta hoûi veà yù nghóa cuûa khoå taäp thì ñaõ coù theå thaáy ñöôïc daáu veát cuûa ñaïo maàu roài. Tuy nhieân oâng ta böõa nay ñoái vôùi ta phaùt taâm hoan hyû, nhö vaäy cuõng ñaõ ñöôïc ích lôïi roài”. Khi aáy, Öu-ba-ly bieát ñuùng luùc, beøn baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Chuùng con ñaõ nghe veà giôùi haïn cuûa caây xoaøi, giôø xin hoûi theâm: “Neáu coù moät thaønh thò thoân xoùm naøo ñoù khoâng theå bieát ñöôïc ranh giôùi, nhöng ta muoán laøm Yeát-ma thì ñeán chöøng möùc naøo ñöôïc xem laø Yeát-ma toát nhaát ñeå cho Taêng chuùng ôû caùc choã ñeàu coù theå troâng thaáy nhau, khieán phaùp Yeát-ma thaønh töïu, Taêng chuùng khoâng phaïm toäi bieät chuùng?”. Phaät noùi vôùi Öu-ba-ly: “Cöù naêm khuyûu tay thaønh moät cung, baûy cung troàng moät caây xoaøi, laøm Yeát-ma trong phaïm vi baûy caây xoaøi, thì goïi laø phaùp Yeát-ma toát nhaát, khieán cho Taêng chuùng ôû caùc choã thaáy ñöôïc nhau, khoûi phaïm toäi bieät chuùng. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa baûy caây xoaøi”. Neáu Tyø-kheo lìa y nguû qua ñeâm thì neân baïch vôùi moät vò trì luaät coù theå laøm Yeát-ma nhö sau: “Thöa Tröôûng laõo! Toâi ñaõ nguû caùch ly vôùi chieác y naøy qua ñeâm neân phaûi xaû, xin Tröôûng laõo laøm Yeát-ma giuùp toâi”. Phaùp Yeát-ma naøy nhö tröôøng hôïp y quaù möôøi ngaøy ñaõ noùi ôû treân. Theá neân noùi: “Khi vieäc y ñaõ xong, y Ca-hi-na cuõng ñaõ xaû, maø Tyø-kheo rôøi moät trong ba y nguû ôû moät choã khaùc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà, ngoaïi tröø tröôøng hôïp Taêng Yeát-ma cho pheùp”. (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù hai)

3. GIÔÙI CAÁT VAÛI QUAÙ HAÏN Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Toân giaû A-na-luaät ñang döøng chaân ôû beân soâng A-kyø-la ñöôïc moät mieáng vaûi nhoû, thaày beøn ñem xuoáng soâng A-kyø-la giaët roài caát, ñònh tìm theâm nhöõng mieáng khaùc nöõa. Khi aáy, Ñöùc Theá Toân khuaát daïng nôi choã truù vaø hieän

ñeán beân bôø soâng A-kyø-la, maëc duø bieát Ngaøi vaãn hoûi A-na-luaät: “OÂng laøm gì ñoù?”. Ñaùp: “Baïch Theá Toân! Con ñöôïc moät mieáng vaûi nhoû, kích thöôùc khoâng ñuû, con ñònh kieám theâm nhöõng mieáng khaùc nöõa”. Phaät noùi vôùi A-na-luaät: “OÂng coù choã naøo hy voïng kieám theâm ñöôïc vaûi nöõa khoâng?”. Ñaùp: “Coù”. Theá Toân hoûi: “Chöøng naøo coù theå ñöôïc?”. Ñaùp: “Moät thaùng”. Phaät daïy: “Töø nay trôû ñi, ta cho pheùp ai coù vaûi khoâng ñuû (may y) maø coù choã hy voïng tìm theâm ñöôïc nöõa, thì coù theå ñôïi moät thaùng ñeå tìm

cho ñuû". Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang truù taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi vaø cheá giôùi: "Neáu Tyø-kheo y ñaõ xong, y Ca-hi-na cuõng ñaõ xa,û maø ñöôïc vaûi phi thôøi, laïi ñang caàn y, thì haõy may nhanh thaønh y ñeå duøng. Neáu soá vaûi ñoù khoâng ñuû may y maø coù choã hy voïng kieám theâm cho ñuû, thì Ta cho pheùp ñöôïc caát trong moät thaùng. Traùi laïi, neáu caát treân moät thaùng thì duø ñuû hay khoâng ñuû ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: - Y ñaõ xong: Ba y ñaõ ñaày ñuû cuõng goïi laø y ñaõ xong. Khoâng thoï y Ca-hi-na cuõng goïi laø y ñaõ xong. Y Ca-hi-na ñaõ xaû cuõng goïi laø y ñaõ xong. Giaët nhuoäm y cuõng goïi laø y ñaõ xong. - Ñaõ xaû y Ca-hi-na: Coù möôøi tröôøng hôïp xaû y Ca-hi-na nhö treân ñaõ noùi. - Ñöôïc vaûi: Ñöôïc vaûi töø nhöõng ngöôøi taïi gia, xuaát gia goïi laø ñöôïc vaûi. - Phi thôøi: Neáu coù thoï y Ca-hi-na thì thôøi gian phi thôøi laø baûy thaùng. Neáu khoâng thoï y Ca-hi-na thì thôøi gian phi thôøi laø möôøi moät thaùng. Neáu ñöôïc vaûi trong thôøi gian aáy, thì vaûi aáy thuoäc phi thôøi. - Vaûi: Nhö treân ñaõ noùi. - Caàn: Neáu vò Tyø-kheo naøy thaät söï ñang caàn ñeán y thì coù theå duøng vaûi (vöøa nhaän ñöôïc) may nhanh thaønh y ñeå duøng. Neáu vaûi chöa ñuû thì coù theå trieån haïn moät thaùng, töùc laø ba möôi ngaøy, ñöôïc caát giöõ trong thôøi gian ñoù ñeå chôø cho ñuû. - Coù hy voïng: Neáu Tyø-kheo nghe noùi nôi naøo ñoù seõ cuùng vaûi thì coù theå ñôïi cho ñuû soá, neân ñöôïc caát giöõ trong moät thaùng; neáu quaù moät thaùng thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 8 1063

- Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà: Chieác y ñoù phaûi xaû giöõa chuùng Taêng, roài saùm hoái toäi Ba-daï-ñeà. Neáu khoâng xaû maø saùm hoái thì phaïm toäi Vieät-tyø- ni. - Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo trong möôøi ngaøy aáy coù hy voïng ñöôïc theâm vaûi, roài maát hy voïng, hoaëc hy voïng raát nhoû nhoi, hoaëc khoâng coù theå hy voïng, hoaëc hy voïng yeáu ôùt, hoaëc sinh hy voïng trôû laïi roài maát hy voïng, hoaëc hy voïng moät choã khaùc v.v..., nhöõng tröôøng hôïp naøy ñeàu laø trieån haïn khoâng chính ñaùng. Neáu khi ñöôïc vaûi ñuû soá maø trong ñoù moät nöûa coù taùc tònh, moät nöûa khoâng taùc tònh, thì soá ñaõ taùc tònh ñöôïc xem laø hôïp phaùp; coøn soá khoâng taùc tònh, ñeå quaù möôøi ngaøy phaïm Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo trong voøng möôøi ngaøy ñaàu hoaëc ñöôïc vaûi töø cö só, hoaëc ñöôïc vaûi phaán taûo maø khoâng töï mình may y, khoâng nhôø ngöôøi khaùc may hoä, laïi khoâng caàn duøng, khoâng taùc tònh, thì soá vaûi ñoù duø coù may y hay khoâng may y vaø caùc vaûi dö khaùc ñeå quaù möôøi ngaøy ñeàu phaïm Ni- taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo trong voøng möôøi ngaøy ñaàu ñöôïc vaûi cuõ hoaëc vaûi vuïn maø khoâng töï may y, khoâng nhôø ngöôøi khaùc may, ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo trong voøng möôøi ngaøy giöõa ñöôïc vaûi ñaõ giaët saïch hoaëc chöa giaët saïch maø khoâng töï mình may y cuõng khoâng nhôø ngöôøi khaùc may, khoâng söû duïng cuõng khoâng taùc tònh, thì soá vaûi aáy duø ñem may y hay khoâng may y vaø caùc vaûi dö khaùc ñeå quaù möôøi ngaøy ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo trong voøng möôøi ngaøy ñöôïc vaûi thích hôïp hoaëc khoâng thích hôïp, nhaän roài maø khoâng töï may y, cuõng khoâng nhôø ngöôøi khaùc may y, ñeå

quaù möôøi ngaøy, thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo trong voøng möôøi ngaøy sau ñöôïc vaûi, ban ñaàu ñònh may moät y, nhöng sau laïi muoán may hai y. Roài caùc Tyø-kheo khaùc noùi vôùi Tyø-kheo aáy: "Tröôûng laõo! Ban ñaàu thaày ñònh may moät y, nay vì sao laïi may hai y? Nay thaày neân may moät y nhö döï ñònh ban ñaàu". Vò Tyø- kheo aáy khi ñaõ ñöôïc vaûi khoâng töï mình may y maø cuõng khoâng nhôø ngöôøi khaùc may, laïi ñeå quaù möôøi ngaøy sau thì phaïm Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo trong voøng möôøi ngaøy sau ñöôïc vaûi ñònh may moät y nhoû nhieàu maûnh, nhöng laïi may moät caùi y lôùn nhieàu maûnh. Caùc Tyø-kheo khaùc noùi vôùi Tyø-kheo aáy: "Tröôûng laõo! Ban ñaàu thaày ñònh may moät y nhoû nhieàu maûnh nay vì sao laïi may moät y lôùn nhieàu maûnh? Thaày haõy may theo döï ñònh ban ñaàu". Vò Tyø-kheo naøy ñöôïc vaûi roài maø khoâng töï

mình may y, khoâng nhôø ngöôøi khaùc may, khoâng söû duïng, cuõng khoâng taùc tònh, thì soá vaûi aáy duø may hay khoâng may y, vaø caùc vaûi dö khaùc ñaõ ñeå quaù möôøi ngaøy ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo ñöôïc vaûi trong voøng möôøi ngaøy ñaàu thì neân may y lieàn trong möôøi ngaøy ñaàu; Ñöôïc vaûi trong voøng möôøi ngaøy giöõa thì neân may y lieàn trong voøng möôøi ngaøy giöõa; Ñöôïc vaûi trong voøng möôøi ngaøy sau thì neân may y trong voøng möôøi ngaøy sau. Neáu Tyø-kheo trong voøng möôøi ngaøy ñaàu, naêm ngaøy ñaõ qua maø coù hy voïng ñöôïc vaûi thì trong naêm ngaøy sau cuûa möôøi ngaøy ñaàu vaø trong naêm ngaøy ñaàu cuûa möôøi ngaøy giöõa, trong khoaûng möôøi ngaøy aáy neân may y. Neáu Tyø-kheo trong voøng möôøi ngaøy giöõa ñaõ qua heát naêm ngaøy ñaàu maø coù hy voïng ñöôïc vaûi thì trong naêm ngaøy sau cuûa möôøi ngaøy giöõa vaø trong naêm ngaøy ñaàu cuûa möôøi ngaøy sau, trong khoaûng möôøi ngaøy aáy neân may y. Neáu Tyø-kheo trong voøng möôøi ngaøy sau ñaõ qua heát naêm ngaøy ñaàu maø coù hy voïng ñöôïc y thì neân may y trong naêm ngaøy coøn laïi aáy. Neáu Tyø-kheo trong voøng möôøi ngaøy sau ñaõ qua heát saùu ngaøy môùi coù hy voïng ñöôïc vaûi, thì neân may y trong boán ngaøy coøn laïi aáy. Hoaëc ñaõ qua baûy ngaøy môùi ñöôïc vaûi, thì neân may y trong ba ngaøy coøn laïi aáy. Hoaëc ñaõ qua heát taùm ngaøy môùi ñöôïc vaûi thì neân may y trong hai ngaøy coøn laïi aáy. Hoaëc ñaõ qua heát chín ngaøy môùi ñöôïc vaûi thì neân may y trong moät ngaøy coøn laïi aáy. Neáu ngaøy thöù möôøi ñöôïc vaûi thì neân may y ngay trong ngaøy aáy. Khi may y neân nhôø nhöõng ngöôøi khaùc giuùp ñôõ; ñoaïn giaët saïch, caét xeùn, chaèm vaù, theâu thuøa, theâu chieàu ngang, theâu chieàu daøi, theâu vieàn xung quanh, ñem ñi nhuoäm, taùc tònh roài môùi söû duïng. Neáu sôï laøm moät ngaøy khoâng xong thì neân laøm sô saøi cho xong ñeå duøng. Roài sau ñoù môùi doïn kyû laïi, cho neân Theá Toân daïy: "Neáu vieäc y ñaõ xong, y Ca-hi-na ñaõ xaû... cho ñeán duø vaûi ñuû hay khoâng ñuû ñeå may y (maø ñeå quaù moät thaùng) thì phaïm Ni-taùt-kyø". (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù ba)

4. GIÔÙI NHAÄN Y CUÛA NGÖÔØI KHOÂNG PHAÛI BAØ CON Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Tyø- kheo-ni Öu-baùt-la ñem chieác

y Taêng-kyø-chi cho Toân giaû Nan-ñaø. Vì chieác y naøy dô baån khoâng saïch, neân Nan-ñaø ñem taåy nhöõng veát buøn laám roài phôi naéng. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: “Nan-ñaø! OÂng laøm gì ñoù?” Ñaùp: “Baïch Theá Toân! Tyø-kheo-ni Öu-baùt-la cho con chieác y Taêng-

kyø-chi naøy nhöng noù dô baån khoâng saïch neân con ñem taåy buøn ñaát, roài ñem phôi naéng”. Phaät laïi hoûi Nan-ñaø: “OÂng duøng vaät duïng gì ñeå ñoåi phaûi khoâng?” Ñaùp: “Khoâng phaûi ñoåi, baïch Theá Toân”. Phaät noùi vôùi Nan-ñaø: “Neân cho moät vaät gì ñoù ñeå ñoåi laáy, vì ngöôøi nöõ ít coù nhöõng lôïi loäc”. Theá nhöng Nan-ñaø khoâng muoán cho. Phaät hoûi Nan-ñaø: “Vì sao khoâng cho?”. Nan-ñaø baïch Phaät: “Cho vaät gì?”. Phaät baûo Nan-ñaø: “OÂng neân ñem taám vaûi kieáp boái daøi möôøi saùu khuyûu tay, roäng taùm khuyûu tay do Vua Ba-tö-naëc ñaõ boá thí maø cho”. Tuy vaäy, Nan-ñaø vaãn coá tình khoâng cho, nhö kinh Kieáp Boái ñaõ noùi roõ. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Thieän Sinh maëc y raùch röôùi, daãn ñoà chuùng ñeán ñaûnh leã Theá Toân. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: “Tyø-kheo-ni naøy laø ai maø maëc y raùch röôùi ñeán ñaûnh leã Ta vaäy?”. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Ñoù laø Tyø-kheo-ni Thieän Sinh”. Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: “Tyø-kheo-ni Thieän Sinh naøy ñöôïc y maø khoâng maëc, hay khoâng ñöôïc y?”. Caùc Tyø-kheo ñaùp: “Baïch Theá Toân! Khi ñöôïc y roài coâ beøn ñem cho Öu-ñaø-di”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Thaâu-lan-nan-ñaø maëc y raùch röôùi, daãn ñoà chuùng ñeán haàu thaêm Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät. Phaät bieát maø vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: “Tyø-kheo-ni naøy laø ai maø maëc y raùch röôùi ñeán vieáng Ta vaäy?”. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Ñoù laø Tyø-kheo-ni Thaâu- lan-nan-ñaø”. Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: “Tyø-kheo-ni Thaâu-lan-nan-ñaø naøy ñöôïc y maø khoâng maëc, hay vì khoâng ñöôïc y maø khoâng maëc?”. Caùc Tyø-kheo ñaùp: “Chæ vì khi ñöôïc y roài coâ lieàn ñem cho Nan- ñaø”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Toâ-tyø-ñeà maëc y raùch röôùi, daãn ñoà chuùng ñeán vieáng thaêm Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät. Phaät bieát maø vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: “Tyø-kheo-ni naøy laø ai maø maëc y raùch röôùi ñeán thaêm Ta theá?”.

Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Ñoù laø Tyø-kheo-ni Toâ- tyø-ñeà”. Phaät beøn hoûi caùc Tyø-kheo: “Tyø-kheo-ni Toâ-tyø-ñeà naøy ñöôïc y maø khoâng maëc hay khoâng ñöôïc y?”. Caùc Tyø-kheo ñaùp: “Chæ vì khi ñöôïc y roài coâ lieàn ñem cho Tyø-kheo Thieän Giaûi”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Tyø-kheo-ni Thaát-lôïi-ma maëc y raùch röôùi, daãn ñoà chuùng ñeán vieáng Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät. Phaät bieát maø vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: “Tyø-kheo-ni naøy laø ai maø maëc y raùch röôùi ñeán vieáng thaêm Ta vaäy?” Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Ñoù laø

Tyø-kheo-ni Thaát- lôïi-ma". Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: "Tyø-kheo-ni Thaát-lôïi-ma naøy ñöôïc y maø khoâng maëc hay khoâng ñöôïc y?" Caùc Tyø-kheo ñaùp: "Chæ vì khi ñöôïc y roài coâ lieàn ñem cho chö Taêng". Phaät laïi hoûi caùc Tyø-kheo: "Neáu thaáy Tyø-kheo-ni thaân quyeán maëc y raùch röôùi nhö vaäy thì Tyø-kheo thaân quyeán coù ñaønh loøng nhaän y coâ ta khoâng?". Ñaùp: "Khoâng nhaän" Theá Toân laïi hoûi: "Neáu Tyø-kheo-ni thaân quyeán maëc chieác y raùch röôùi thì coù theå ñem chieác y ñoù cho thaày Tyø-kheo thaân quyeán hay khoâng?". Ñaùp: "Khoâng theå, baïch Theá Toân". Phaät noùi: "Theá neân Tyø-kheo khoâng neân laáy y cuûa moät Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con, töø tröôøng hôïp trao ñoåi". Baáy giôø, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, roài vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo nhaän y cuûa Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con, töø tröôøng hôïp trao ñoåi, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: - Tyø-kheo: Nhö treân ñaõ noùi. - Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con: Khoâng phaûi con cuøng moät cha, khoâng phaûi con cuøng moät meï, thì goïi laø Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con. Neáu moät ngöôøi laø baø con maø nhieàu ngöôøi khoâng phaûi baø con, hay nhieàu ngöôøi laø baø con maø moät ngöôøi khoâng phaûi baø con, nhö Sa-di ni laø baø con maø Tyø-kheo-ni khoâng phaûi laø baø con, hay Sa-di ni khoâng phaûi laø baø con maø Tyø-kheo-ni laø baø con, neáu ñöôïc y - thuoäc cuûa chung - töø nhöõng ngöôøi

naøy thì phaïm toäi. Ngoaïi töø hai chuùng naøy thì khoâng coù toäi. - Y: Goàm caùc loaïi y Khaâm-baø-la, y Kieáp-boái, y Kieàu-xaù-da, y Soâ -ma, y Xaù-na, y Ma, y Khu-vaät-ñeà. - Laáy (nhaän): Nhaän cuûa ngöôøi kia boá thí. - Töø tröôøng hôïp trao ñoåi: Phaät daïy neáu trao ñoåi thì khoâng coù toäi. - Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. - Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Tyø-kheo khoâng phaûi baø con, sai söù giaû ñi nhaän, söù giaû trao töï tay mình nhaän, töï tay ngöôøi naøy ñöa, töï tay ngöôøi kia nhaän, ngöôøi naøy sai söù ñöa, ngöôøi kia sai söù nhaän. - Sai söù giaû nhaän: Tyø-kheo-ni töï tay ñöa y, roài Tyø-kheo sai söù giaû nhaän laáy. - Söù giaû trao, töï tay mình nhaän: Tyø-kheo-ni sai söù giaû mang y ñeán cho Tyø-kheo, roài Tyø-kheo töï tay mình nhaän laáy. - Töï tay ngöôøi naøy ñöa, töï tay ngöôøi kia nhaän: Tyø-kheo-ni töï tay ñöa y roài Tyø-kheo töï tay nhaän laáy. - Ngöôøi naøy sai söù giaû ñöa, ngöôøi kia sai söù giaû nhaän: Tyø-kheo-ni sai söù giaû caàm y trao cho Tyø-kheo, roài Tyø-kheo sai söù giaû nhaän laáy. Neáu Tyø-kheo nhaän y töø moät Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con, höùa seõ ñoåi moät vaät khaùc maø khoâng ñöa, cuõng khoâng baûo ai ñöa, khoâng noùi tröïc tieáp, cuõng khoâng nhôø ai noùi hoä, roài traû laïi y hoaëc caét xeùn bôùt roài traû, hoaëc ñöa moät vaät khaùc vôùi vaät ñaõ höùa vaø ñeå vaät aáy caùch xa choã thaáy nghe, ngoaøi phaïm vi cöông giôùi, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-daï-ñeà. - Khoâng ñöa: Töï mình khoâng ñöa. - Khoâng baûo ai ñöa: Khoâng baûo ngöôøi khaùc ñöa. - Khoâng noùi tröïc tieáp: Khoâng töï mình noùi vôùi Tyø-kheo-ni: "Böõa sau vaøo luùc ñoù, toâi seõ ñöa y cho coâ". - Khoâng nhôø ai noùi hoä: Khoâng nhôø ngöôøi khaùc noùi vôùi Tyø-kheo-ni: "Sau naøy vaøo hoâm naøo ñoù, toâi seõ ñöa y cho coâ". - Traû laïi y tröôùc: Traû laïi chieác y tröôùc cuûa Tyø-kheo-ni. Ñoù laø

ñieàu khoâng neân laøm, maø neân ñöa cho coâ chieác y khaùc. - Caét xeùn bôùt: Caét xeùn chieác y tröôùc roài traû laïi coâ aáy, thì ñoù khoâng theå goïi laø trao ñoåi. - Ñöa caùi y thieáu kích thöôùc: Nhaän cuûa hoï caùi y hoaøn toaøn, roài ñöa cho hoï caùi y nhoû thieáu kích thöôùc. Ñoù khoâng phaûi laø caùch trao ñoåi, maø phaûi ñöa cho hoï moät caùi y hoaøn toaøn. - Trao cho vaät khaùc: Chaúng haïn laáy y cuûa hoï, roài ñöa hoï moät caùi baùt nhoû hoaëc moät caùi toâ, hoaëc ñöa thöùc aên vaø nhöõng thöù khaùc. Ñoù khoâng

phaûi goïi laø trao ñoåi, maø neân trao ñoåi baèng y. - Ñeå caùch xa choã thaáy, nghe: Neáu Tyø-kheo laáy y cuûa moät Tyø- kheo-ni khoâng phaûi baø con, roài khoâng ñöa laïi tröïc tieáp, khoâng nhôø ai ñöa, mình khoâng töï noùi, cuõng khoâng nhôø ai noùi, laïi ñeå caùch xa choã nghe thaáy, thì phaïm Ba-daï-ñeà. - Caùch xa cöông giôùi: Neáu Tyø-kheo laáy y cuûa moät Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con maø khoâng ñoåi laïi vaät khaùc, khoâng töï mình ñöa, khoâng nhôø ngöôøi khaùc ñöa, mình khoâng noùi tröïc tieáp, cuõng khoâng nhôø ai noùi giuùp, roài boû y ngoaøi cöông giôùi hai möôi laêm khuyûu tay thì phaïm Ba- daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo laáy y cuûa moät Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con höùa ñoåi laïi vaät khaùc maø khoâng ñöa, khoâng töï mình ñöa, khoâng baûo ngöôøi khaùc ñöa giuùp, khoâng noùi tröïc tieáp, khoâng nhôø ngöôøi khaùc noùi giuùp, roài ngoài hoaëc naèm, hoaëc nhaäp ñònh, ñeàu phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo- ni khoâng phaûi baø con ñöa y cho moät ngöôøi quen bieát roài daën: “Sa-di! Toâi ñöa cho chuù chieác y naøy, chuù caàm ñöa cho Tyø-kheo moã giaùp, seõ ñöôïc phöôùc ñöùc”. Roài Tyø-kheo nhaän laáy thì khoâng coù toäi. Cuõng vaäy (neáu Tyø- kheo-ni aáy) ñöa y cho Sa-di ni, Thöùc-xoa-ma-ni, Öu-baø-taéc, cho ñeán caùc Öu-baø-di vaø noùi: “Ta ñöa cho ngöôi chieác y naøy, ngöôi haõy caàm ñöa cho Toân giaû Tyø-kheo moã giaùp, thì seõ ñöôïc coâng ñöùc”. Roài Tyø-kheo nhaän laáy thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo-ni noùi vôùi Tyø-kheo: “Toâi cho Toân giaû möôïn chieác y naøy, tuøy yù maëc”, thì Tyø-kheo ñöôïc quyeàn maëc cho ñeán raùch roài traû laïi vaãn khoâng coù toäi. Neáu nhieàu Tyø-kheo-ni cho y cho moät Tyø-kheo, thì Tyø-kheo naøy phaûi ñoåi y laïi cho moãi Tyø-kheo-ni aáy, cuõng coù theå duøng moät chieác y cho caùc Tyø-kheo-ni aáy, vaø noùi: “Naøy caùc chò em, chuùng ta haõy trao ñoåi qua laïi”. Hoaëc moät Tyø-kheo-ni cho caùc Tyø-kheo moãi ngöôøi moät chieác y, thì caùc Tyø-kheo naøy moãi ngöôøi cuõng phaûi cho laïi Tyø-kheo-ni aáy moät chieác y. Cuõng coù theå chæ cho moät chieác vaø noùi: “Naøy chò, chuùng toâi ñoåi laïi cho chò chieác y naøy”. Hoaëc nhieàu Tyø-kheo-ni cho y cho nhieàu Tyø-kheo, thì caùc Tyø-kheo cuõng phaûi cho y laïi cho caùc Tyø-kheo-ni aáy. Hoaëc moät Tyø-kheo-ni cho y moät Tyø-kheo, thì Tyø-kheo naøy phaûi cho y laïi cho Tyø-kheo-ni aáy. Neáu Tyø-kheo-ni cho Tyø-kheo baùt, hoaëc cheùn, hoaëc toâ, hoaëc thöùc aên vaø caùc vaät nhoû nhaët khaùc, thì Tyø-kheo ñeàu coù theå laáy maø khoâng coù toäi. Theá neân noùi:

“Neáu Tyø-kheo nhaän y töø Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con, töø tröôøng hôïp trao ñoåi, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà”. (Heát giôùi thöù tö)

1070 BOÄ LUAÄT 1

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
QUYEÅN 9
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 4: NOÙI VEÀ 30 PHAÙP NI TAÙT KYØ BA DAÏ ÑEÀ (Tieáp Theo)

5. GIÔÙI NHÔØ NI KHOÂNG PHAÛI BAØ CON GIAËT Y Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Toân giaû Öu-ñaø-di caàm y ñöa cho Tyø-kheo-ni Ñaïi AÙi Ñaïo vaø noùi: “Laønh thay Cuø-ñaøm-di! Haõy giaët, nhuoäm, uûi giuùp caùi y naøy cho toâi”. Ñaïi AÙi Ñaïo lieàn giaët, nhuoäm, uûi xong ñem trao laïi Öu-ñaø-di, noùi: “Chieác y naøy ñaõ giaët nhuoäm uûi xong, nay toâi xin göûi laïi”. Öu-ñaø-di lieàn chuù nguyeän: “Caàu mong ñöôïc an laïc, khoâng coù beänh”, roài ñem caát vaøo trong phoøng. Theá roài, Ñaïi AÙi Ñaïo beøn ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät roài ñöùng qua moät beân. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: “Cuø-ñaøm-di! Treân tay baø vì sao coù maøu phaåm?”. Ñaùp: “Baïch Theá Toân! Con giaët, nhuoäm y cho Öu-ñaø-di neân tay coù maøu phaåm”. Khi Cuø-ñaøm-di ñi chaúng bao laâu, Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Vì sao Öu-ñaø-di laïi sai Tyø-kheo-ni ñang tu taäp giaët, nhuoäm y, laøm phöông haïi ñeán ñaïo nghieäp cuûa Tyø-kheo-ni?”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Tröôûng laõo A- nan-ñaø khoâng xem xeùt caån thaän, ñöa y cho Thaâu-lan-nan-ñaø Tyø-kheo-ni giaët, noùi: “Naøy chò! Haõy giaët, nhuoäm, uûi giuùp caùi y naøy cho toâi”. Khi aáy, Thaâu-lan-nan-ñaø lieàn ñem y veà Tinh xaù, caêng ra thaáy chaát baát tònh dính treân y, beøn ñöa y aáy cho caùc Tyø-kheo-ni xem vaø noùi: “Caùc ngöôøi haõy xem treân caùi y naøy, ñoù laø hình aûnh cuûa tröôïng phu vaäy”. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo-ni beøn noùi vôùi Thaâu-lan-nan-ñaø: “Nhöõng thöù caàn phaûi che giaáu nhö vaäy, vì sao laïi ñöa cho ngöôøi ta xem, leõ ra, neáu muoán giaët thì neân giaët, neáu khoâng muoán giaët thì neân ñem caát môùi

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1071

phaûi”. Khi ñoù, Thaâu-lan-nan-ñaø Tyø-kheo-ni beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: “Caùi ñoù coù gì ñaùng xaáu hoå maø baûo ta phaûi giaáu ñi? Ñoù chính laø tröôïng

phu, laø hình aûnh cuûa tröôïng phu". Beøn caàm ñöa leân laàn nöõa cho caùc Tyø-kheo-ni xem. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo ôû caùch Tyø-kheo-ni khoâng xa, nghe noùi theá beøn voã tay cöôøi lôùn, noùi: "Thaät laø vieäc kyø laï, laø vieäc kyø laï". Caùc Tyø-kheo nghe lôøi noùi aáy, beøn ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät beøn baûo goïi A-nan-ñaø ñeán. Khi thaày ñeán roài Phaät lieàn hoûi: "OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng?". Thaày ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy. Vì con khoâng xem caån thaän, neân ñöa y cho coâ aáy". Phaät lieàn hoûi caùc Tyø-kheo: "Giaû söû Tyø-kheo baø con coù chieác y baát tònh nhö vaäy, thì coù neân ñöa cho Tyø-kheo-ni baø con giaët hay khoâng?". Caùc Tyø-kheo ñaùp: "Khoâng neân ñöa, baïch Theá Toân". Phaät laïi hoûi: "Giaû söû Tyø-kheo-ni baø con thaáy Tyø-kheo baø con coù vieäc caàn phaûi che giaáu nhö theá thì coù neân ñöa cho moïi ngöôøi xem hay khoâng?". Hoï laïi baûo: "Khoâng neân ñöa xem, baïch Theá Toân". Phaät lieàn noùi vôùi Tyø-kheo: "Tyø-kheo-ni baø con maø coøn khoâng neân baûo giaët y baát tònh, thì vì sao laïi baûo Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con giaët y nhö theá? Töø nay trôû ñi Ta khoâng cho pheùp laøm nhö vaäy". Roài Phaät ra leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo sai Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con giaët y cuõ, hoaëc nhuoäm, hoaëc uûi, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: - Tyø-kheo: Nhö treân ñaõ noùi. - Khoâng phaûi baø con: Khoâng phaûi cuøng Cha sinh ra, khoâng phaûi cuøng Meï sinh ra. - Y cuõ: Duø chæ duøng goái ñaàu moät laàn cuõng goïi laø y cuõ. - Y: Nhö treân ñaõ noùi. - Giaët: Taåy töø caùu baån. - Nhuoäm: Hoaëc nhuoäm baèng reã caây, baèng voû caây, baèng laù caây, baèng hoa, baèng traùi v.v... caùc thöù nhö theá. - UÛi: Cho ñeán duøng tay vuoát moät laàn thì goïi laø uûi. (Moät soá töø khaùc ñaõ ñöôïc giaûi thích ôû treân). Toùm laïi, neáu Tyø-kheo baûo giaët, (Tyø-kheo ni) lieàn giaët, baûo nhuoäm

lieàn nhuoäm, baûo uûi lieàn uûi, thì phaïm Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo sai Tyø-kheo-ni khoâng phaûi laø baø con giaët y, coâ ta lieàn nhuoäm; hoaëc baûo nhuoäm coâ ta lieàn uûi; baûo uûi, lieàn giaët; hoaëc baûo maø coâ ta khoâng laøm; hoaëc khoâng baûo laøm maø laøm ñeàu phaïm toäi Vieät- tyø-ni. Neáu Tyø-kheo baûo Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con giaët y, coâ ta beøn nhuoäm, uûi; hoaëc baûo nhuoäm, coâ ta beøn giaët, uûi; hoaëc baûo uûi, coâ ta lieàn giaët, nhuoäm; hoaëc baûo maø khoâng laøm, hoaëc khoâng baûo maø laøm ñeàu phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Laïi coù caùc tröôøng hôïp Tyø-kheo ñöa y cho Tyø-kheo-ni baø con maø Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con giaët; hoaëc ñöa y cho Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con maø ngöôøi baø con giaët; hoaëc ñöa y cho ngöôøi baø con, roài ngöôøi khoâng baø con giaët; hoaëc ñöa y cho ngöôøi khoâng phaûi baø con, roài ngöôøi khoâng phaûi baø con giaët. - Ñöa cho ngöôøi baø con maø ngöôøi khoâng phaûi baø con giaët: Neáu Tyø-kheo coù meï, chò, hoaëc em xuaát gia, vaø Tyø-kheo ñöa y baûo hoï giaët, ñoaïn Tyø-kheo-ni aáy ñem y veà Tinh xaù, baáy giôø coù ngöôøi ñeä töû ni noùi: "Thaày coù vieäc gì caàn laøm con laøm cho", beøn laáy y ñem giaët, nhuoäm, uûi, thì Tyø-kheo khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø ñöa cho ngöôøi baø con maø ngöôøi khoâng phaûi baø con giaët. -

Ñöa cho ngöôøi khoâng phaûi baø con maø ngöôøi baø con giaët: Neáu Tyø-kheo ñöa y cho Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con giaët, nhuoäm, uûi. Roài Tyø-kheo-ni aáy caàm y veà Tinh xaù, baáy giôø Tyø-kheo aáy coù meï, chò hoaëc em xuaát gia, bieát chieác y aáy (cuûa ngöôøi thaân mình) lieàn hoûi Tyø-kheo-ni ñoù: "Chieác y aáy laø cuûa ai?". Ngöôøi aáy ñaùp: "Chieác y cuûa Tyø-kheo moã giaùp". Vò ni baø con naøy lieàn suy nghó: "Thaày aáy khoâng bieát luaät". Roài coâ muoán cho Tyø-kheo aáy khoûi phaïm toäi Ni-taùt-kyø lieàn laáy y ñi giaët, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø ñöa cho ngöôøi khoâng phaûi baø con maø ngöôøi baø con giaët. - Ñöa cho ngöôøi baø con roài ngöôøi khoâng baø con giaët: Neáu Tyø-kheo coù meï, chò, hoaëc em xuaát gia, thaày beøn ñöa y nhôø hoï giaët giuùp. Tyø-kheo- ni aáy noùi: "Toâi ñang bò beänh". Tyø-kheo naøy lieàn noùi: "Meï... coù ñeä töû khoûe maïnh, vaäy haõy baûo hoï giaët giuùp". Roài Tyø-kheo-ni aáy lieàn sai ñeä töû giaët, giaët xong beøn ñem y traû laïi, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Nhöng neáu Tyø-kheo khoâng baûo (sai ñeä töû giaët) maø Tyø-kheo-ni töï sai ñeä töû giaët, thì Tyø-kheo khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø ñöa cho ngöôøi thaân roài ngöôøi (khoâng) thaân giaët. - Ñöa cho ngöôøi khoâng baø con roài ngöôøi khoâng baø con giaët: Neáu

Tyø-kheo ñöa y cho Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con, roài Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con giaët, nhuoäm, uûi thì Tyø-kheo phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Ñoù goïi laø ñöa cho ngöôøi khoâng phaûi baø con roài ngöôøi khoâng phaûi baø con giaët. Neáu Tyø-kheo ñem y vaø ñoà duøng ñeå giaët gôûi taïi moät Tinh xaù cuûa Tyø-kheo-ni roài ñi ñeán moät nôi thanh vaéng an cö. Tyø-kheo-ni nhaän kyù gôûi aáy nhaân sau muøa haï, ñem y mình ra giaët, luoân tieän giaët giuùp y cho Tyø-kheo. Tyø-kheo an cö xong, trôû veà Ni xaù ñoøi laïi y ñeå giaët. Tyø-kheo-ni kia noùi: "Toâi ñaõ giaët nhuoäm xong roài", thì Tyø-kheo aáy khoâng phaïm toäi. Nhöng neáu khi gôûi y, Tyø-kheo aáy suy nghó: "Hoï seõ giaët, nhuoäm, uûi giuùp ta". Quaû nhieân sau ñoù, y ñöôïc giaët, nhuoäm, uûi thì thì Tyø-kheo phaïm Ni- taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo ñi vaøo thoân xoùm, gaëp voi ñieân, hoaëc xe ngöïa laøm vaêng buøn baån caû y, roài ñeán Tinh xaù Tyø-kheo ni, nhôø Tyø-kheo-ni giaët giuùp thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Nhöng neáu Tyø-kheo-ni xoái nöôùc, Tyø-kheo töï giaët laáy thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo ñang giaët y taïi gieáng nöôùc, nhaèm ngaøy trai kyø, caùc Tyø-kheo-ni ñi ñeán Tinh xaù ñaûnh leã chö Tyø-kheo, roài hoï troâng thaáy Tyø- kheo ñang giaët y, beøn hoûi: "Thöa thaày, thaày khoâng coù ai giaët y giuùp cho sao?". Tyø-kheo ñaùp: "Khoâng coù". Tyø-kheo-ni naøy vì coù tín taâm neân baûo Tyø-kheo döøng tay ñeå mình giaët giuùp cho. Roài Tyø-kheo ñoàng yù ñeå cho hoï giaët giuùp thì khoâng coù toäi. Nhöng neáu Tyø-kheo aáy coá yù giaët y vaøo ngaøy trai kyø vôùi yù nghó: "Tyø-kheo-ni aét seõ ñeán vaø hoï seõ giaët giuùp y cho ta", roài ñöa cho Tyø-kheo-ni giaët thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo coù nhieàu ñeä töû ni, tuy khoâng ñöôïc sai hoï giaët, nhuoäm, uûi y vaãn coù theå sai löôïm cuûi, laáy nöôùc veà ñun nhuoäm, laáy thöùc aên, daâng nöôùc uoáng, caàm quaït quaït, vaø khi aên xong doïn caát baùt. Taát caû caùc vieäc aáy...ñeàu coù theå sai laøm, nhöng neáu sai hoï giaët, nhuoäm, uûi y, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu vì Hoøa thöôïng,

A-xaø-leâ maø ñöa y baûo Tyø-kheo-ni giaët thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu vì thaùp, Taêng maø sai Tyø-kheo-ni giaët, nhuoäm, uûi, thì khoâng coù toäi. Theá neân noùi: "Neáu Tyø-kheo sai Tyø-kheo-ni khoâng phaûi baø con giaët y cuõ, hoaëc nhuoäm, hoaëc uûi thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù naêm)

1074 BOÄ LUAÄT 1

6. GIÔÙI XIN Y CUÛA NGÖÔØI KHOÂNG PHAÛI BAØ CON Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân, vaøo ngaøy moàng taùm, möôøi boán, möôøi laêm daân chuùng trong thaønh ñi ñeán ñaûnh leã Theá Toân. Baáy giôø, coù moät ngöôøi teân A-baït-tra maëc hai taám aùo luïa traéng, vaøo Tinh xaù Kyø-hoaøn ñaûnh leã Theá Toân, roài ñi tôùi choã Tröôûng laõo Öu-ba- nan-ñaø, chaøo: "Kính chaøo thaày". Öu-ba-nan-ñaø ñaùp: "Kính chuùc laõo tröôïng khoâng beänh". A-baït-tra noùi: "Toâi muoán xem caùc caên phoøng vaø nhaø". Khi aáy, Öu-ba-nan-ñaø ñaùp: "Coù theå ñöôïc. Caùc vò khoâng muoán xem, toâi cuõng daãn caùc vò ñi xem, huoáng gì caùc vò ñaõ thích xem", beøn daãn leân treân hai taàng laàu, noùi: "Haõy xem naøy laõo tröôïng: Nhöõng ñöôøng neùt ñieâu khaéc tinh vi, caùc hình veõ coù naêm maøu loäng laãy, saøn nhaø maøu löu ly, vaø caùc thöù giöôøng neäm meàn goái...". Luùc xem xong, oâng ta noùi: "Thaät tuyeät dieäu thöa thaày". Öu-ba-nan-ñaø noùi: "Chieác aùo luïa cuûa oâng cuõng roäng lôùn tinh vi tuyeät ñeïp". Khi aáy, A-baït-tra thöa: "Toâi laïi muoán xem caùc phoøng xaù khaùc nöõa". Theá roài, Öu-ba-nan-ñaø beøn ñöa oâng leân taàng laàu thöù ba ñeå xem, noùi roäng nhö treân, cho ñeán... "AÙo cuûa oâng cuõng roäng raõi tinh vi tuyeät ñeïp". Baáy giôø, oâng ta suy nghó: "Vò Sa-moân naøy khen ngôïi chieác aùo cuûa ta, aét muoán xin ñaây. Nhöng Vò Tyø-kheo naøy laïi laø choã quen bieát cuûa nhaø Vua, vaø caùc quan Ñaïi thaàn coù theá löïc lôùn, neáu ta khoâng cho thì oâng seõ oaùn haän ta". Nghó theá roài oâng lieàn noùi: "Thöa thaày, thaày muoán chieác aùo naøy chaêng?". Öu-ba-nan-ñaø ñaùp: "Raát muoán". A-baït-tra noùi: "Thoâi haõy theo toâi veà nhaø, toâi seõ trao cho thaày chieác aùo khaùc". Öu-ba-nan-ñaø noùi: "OÂi thoâi laõo tröôïng! Vì sao oâng laïi baûo cho toâi chieác aùo khaùc? Toâi cuõng coù nhieàu taám vaûi luïa haûo haïng, chæ vì noù khoâng gioáng caùi naøy. Neân muoán ñöôïc caùi aùo cuûa oâng cuøng moät loaïi vaûi ñeå may moät chieác y maø thoâi. Neáu yù oâng muoán cho thì haõy cho toâi chieác aùo naøy, ngoaøi ra nhöõng caùi ñeïp khaùc thì toâi khoâng caàn ñeán". A-baït-tra noùi: "Toâi maëc chieác aùo naøy ñi ñeán nhaø Vua, caùc tröôûng giaû vaø thaêm vieáng ñaûnh leã Theá Toân, laø nhöõng vieäc khoâng theå boû ngang ñöôïc". Öu-ba-nan-ñaø laïi noùi: "Vì sao oâng laïi baûo cho toâi chieác aùo khaùc?

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1075

Neáu quaû thaät oâng nghó raèng toâi khoâng coù vaûi luïa ñeïp maø muoán cho toâi thì haõy cho toâi chieác aùo naøy ñi, ngoaøi ra nhöõng caùi ñeïp khaùc thì toâi khoâng caàn ñeán". A-baït-tra noùi: "Neáu thaày caàn loaïi aùo naøy thì haõy theo toâi veà nhaø, toâi seõ cho". Öu-ba-nan-ñaø noùi: "OÂng chaúng hieåu söï tình, cuõng chaúng bieát nhöõng chuyeän raéc roái trong nhaø. Giaû söû cha meï, anh chò em oâng hoaëc

tieác cuûa, hoaëc khoâng baèng loøng, thì duø oâng cho, toâi cuõng khoâng theå laáy. Neáu oâng khoâng boá thí laøm phöôùc ñöôïc, thì caû hai ñeàu baát lôïi, vì nhöõng raéc roái vöøa keå, theá neân cho toâi ngay baây giôø laø tieän nhaát". Khi aáy, A-baït-tra ñaõ töø choái moät caùch khoù khaên maø vaãn khoâng ñöôïc lieàn côûi aùo ngoaøi ñöa cho, chæ maëc coù aùo trong, roài ñi ñeán thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, nhieàu ngöôøi trong thaønh ñi ñeán thaêm vieáng ñaûnh leã Theá Toân, A-baït-tra beøn hoûi moïi ngöôøi: "Hoâm nay caùc ngöôøi ñònh ñi ñaâu theá?". Hoï ñaùp: "Muoán ñeán Kyø-hoaøn". OÂng noùi: "Chôù coù ñi". Hoï hoûi: "Vì côù sao?". OÂng ñaùp: "Sa-moân laø keû aên cöôùp". Hoï laïi hoûi: "Cöôõng ñoaït vaät cuûa ngöôøi ta sao?". OÂng ñaùp: "Laïi coøn phaûi hoûi? Caùc ngöôi haõy xem ta maëc hai lôùp aùo luïa ra ñi maø baây giôø chæ coøn moät taám dính trong mình". Do theá, nhöõng ngöôøi khoâng tin Phaät lieàn trôû veà laïi trong thaønh, coøn nhöõng ngöôøi khaùc thì nöûa tin nöûa ngôø, ñöùng traàm ngaâm suy nghó. Traùi laïi nhöõng ngöôøi tin phaùp Phaät thì suy nghó: "Hoaøn toaøn khoâng theå coù vieäc ñoù ñöôïc.Vì Sa-moân Thích-töû heã cuûa ngöôøi ta khoâng cho thì khoâng laáy, laøm sao laïi coù theå cöôùp laáy cuûa ngöôøi! Hoaëc laø coù theå duøng phöông tieän thuyeát phaùp ñeå nhaän laáy maø thoâi". Theá roài moät ít ngöôøi ñi ñeán Kyø-hoaøn ñaûnh leã thaêm vieáng Theá Toân. Theá Toân bieát maø vaãn hoûi A-nan: "Vì sao hoâm nay ít ngöôøi ñeán Kyø-hoaøn theá naøy?". Luùc aáy, Toân giaû A-nan beøn ñem söï vieäc treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät beøn baûo goïi Öu-ba-nan-ñaø ñeán. Hoï lieàn goïi ñeán. Khi ñeán roài, Phaät lieàn hoûi Öu-ba-nan-ñaø: "OÂng coù vieäc ñoù thaät chaêng?". Thaày ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân". Phaät noùi: "Naøy Tyø-kheo, ñoù laø vieäc aùc. Vì sao Tyø-kheo laïi xin y cuûa ngöôøi ta moät caùch cöôõng böùc? Haù oâng khoâng thöôøng nghe Ta ca ngôïi thieåu duïc, cheâ traùch ña duïc khoâng bieát chaùn laø gì? Töø nay trôû ñi,

Ta khoâng cho pheùp Tyø-kheo xin y cuûa cö só vaø vôï cö só khoâng phaûi baø con". Laïi nöõa, khi Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù saùu möôi Tyø-kheo ôû phöông Baéc ñi ñeán thaønh Xaù-veä ñeå thaêm vieáng ñaûnh leã Theá Toân, nhöng giöõa ñöôøng hoï bò boïn cöôùp laáy maát y, neân hoï phaûi loõa theå vaøo Tinh xaù Kyø-hoaøn ñaûnh leã caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo beøn hoûi: "Caùc ngöôi laø ai vaäy?". Hoï ñaùp: "Laø ngöôøi xuaát gia". Caùc Tyø-kheo laïi hoûi: "Xuaát gia theo ñaïo naøo? Hoï ñaùp: "Xuaát gia theo doøng hoï Thích". Laïi hoûi: "Y cuûa caùc vò ñaâu maø ôû traàn nhö vaäy?". Ñaùp: "Chuùng toâi ñi ñöôøng bò boïn cöôùp laáy maát y". Baáy giôø, caùc Tyø-kheo beøn ñem y cho moãi ngöôøi, hoaëc laø cho y Taêng-giaø-leâ, hoaëc Uaát-ña-la-taêng, hoaëc An-ñaø-hoäi, hoaëc Toïa cuï. Caùc Tyø-kheo maëc y xong, beøn ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ñöùng sang moät beân. Phaät bieát maø vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: "Caùc thaày töø ñaâu ñeán?". Hoï ñaùp: "Baïch Theá Toân! Chuùng con töø phöông Baéc ñeán". Phaät laïi hoûi: "Caùc thaày nhaãn chòu ñöôïc khoå cöïc, khaát thöïc khoâng khoù khaên, ñi ñöôøng khoâng vaát vaõ chöù?". Ñaùp: "Baïch Theá Toân! Chuùng con nhaãn chòu ñöôïc khoå cöïc, khaát thöïc khoâng khoù khaên, ñi ñöôøng khoâng vaát

vaû, nhöng giöõa ñöôøng gaëp ñaùm cöôùp laáy maát y, phaûi ôû traàn vaøo Tinh xaù Kyø-hoaøn". Phaät laïi hoûi caùc Tyø-kheo: "Theá ra ôû doïc ñöôøng khoâng coù thaønh aáp xoùm laøng gì sao?". Ñaùp: "Thöa coù". Phaät hoûi: "Vì sao khoâng xin (y)?". Caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: "Vì chuùng con nghe Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc xin y cuûa nhöõng ngöôøi khoâng phaûi baø con, maø chuùng con khoâng coù baø con, cuõng khoâng coù thí chuû boá thí, vì theá chuùng con khoâng daùm xin y, maø phaûi ôû traàn ñeán ñaây". Phaät lieàn khen ngôïi haïnh giöõ giôùi aáy: "Laønh thay, laønh thay caùc Tyø-kheo! Caùc thaày laø nhöõng ngöôøi tuøy thuaän, thaønh tín xuaát gia, duø gaëp phaûi söï kieän maát maïng cuõng khoâng ñeå phaïm giôùi. Töø nay veà sau, Ta cho pheùp nhöõng ai maát y ñöôïc pheùp xin y". Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1077

"Neáu Tyø-kheo xin y töø nhöõng ngöôøi cö só, vôï cö só khoâng phaûi baø con, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà, ngoaïi tröø luùc khaùc. Luùc khaùc töùc laø luùc maát y". GIAÛI THÍCH: (Moät soá töø ngöõ treân ñaõ giaûi thích) - Cö só: Töùc laø ngöôøi chuû nhaø. - Y: Y khaâm-baø-la, y kieáp-boái, y soâ-ma, y kieâu-xaù-da, y xaù-na, y ma, y khu-maâu-ñeà. - Xin: Hoaëc töï mình xin, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc xin. Tröø ra luùc bò maát y maø xin thì khoâng coù toäi. - Luùc khaùc: Luùc bò maát y. Coù möôøi tröôøng hôïp maát y: Hoaëc Vua ñoaït laáy, hoaëc bò boïn cöôùp laáy, hoaëc bò löûa chaùy, hoaëc gioù cuoán maát, hoaëc bò nöôùc troâi maát, hoaëc bò ngöôøi nöõ sinh loøng tham cöôùp laáy, hoaëc bò cha meï baø con muoán cho mình baõi ñaïo maø ñoaït laáy, hoaëc mình caát giaáu roài sau queân maát choã caát, hoaëc ñem caát roài y muïc naùt, hoaëc caát laâu ngaøy y hö hoûng khoâng duøng ñöôïc nöõa. Ñoù goïi laø möôøi tröôøng hôïp maát y. Gaëp caùc tröôøng hôïp naøy Ñöùc Theá Toân baûo laø khoâng coù toäi - Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeàà: Nhö treân ñaõ noùi. - Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo bieát seõ ñöôïc y trong phaïm vi ba do-tuaàn, maø hieän taïi maát y Taêng-giaø-leâ, nhöng y Uaát-la-taêng vaãn coøn, thì khoâng neân xin y. Neáu maát y Taêng-giaø-leâ, y Uaát-ña-la-taêng maø y An-ñaø-hoäi vaãn coøn, thì khoâng neân xin y. Neáu maát ba y, maø y che gheû coøn, thì khoâng neân xin. Neáu maát caû ba y, y che gheû cuõng maát maø coøn y taém möa, thì khoâng neân xin y. Neáu Tyø-kheo maát ba y, y che gheû, y taém möa cuõng maát, maø coøn taám vaûi traûi giöôøng, thì khoâng neân xin y. Neáu Tyø-kheo maát ba y, maát y che gheû, y taém möa vaø taám vaûi traûi giöôøng, maø coøn mieáng vaûi coù chieàu daøi hai khuyûu tay thì cuõng khoâng neân xin y. Vì sao vaäy? Vì Tyø-kheo coù theå maëc aùo loùt ñi trong ba do-tuaàn ñeå nhaän laïi y tröôùc cuûa mình. Neáu treân ñöôøng ñi coù nhöõng tai naïn, khoâng theå ñi tôùi ñoù ñeå nhaän laïi y thì ñöôïc xin y che möa, khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo xin y töø ngöôøi khoâng phaûi baø con, hoaëc töï xin, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc xin, hoaëc ra daáu ñeå xin, hoaëc thuyeát phaùp ñeå xin... - Töï mình xin: Töï mình thaân haønh ñeán ñoù xin. - Sai ngöôøi khaùc xin: Sai ngöôøi khaùc ñeán ñoù ñeå xin. - Hieän ra töôùng ñeå xin: Hieän ra töôùng laïnh töôùng

noùng. Theá naøo laø töôùng laïnh? Neáu Tyø-kheo vaøo ñeâm moàng taùm giöõa

1078 BOÄ LUAÄT 1

muøa ñoâng luùc tuyeát rôi, maëc y cuõ, ñeán nhaø ñaøn-vieät, hieän ra töôùng laïnh coùng, khi aáy ngöôøi ñaøn-vieät ñaûnh leã chaân Tyø-kheo roài hoûi: "Thöa thaày, thaày khoâng coù y hôïp thôøi chaêng? Vì sao laïnh coùng nhö theá?". Tyø-kheo ñaùp: "Khoâng coù. Khi cha meï ngöôi coøn soáng thöôøng cuùng döôøng ta y phuïc hôïp thôøi, nay cha meï ngöôi ñaõ qua ñôøi, thì ai saém y cho ta? Chaúng nhöõng cha meï ngöôi ñaõ maát maø cha meï ta cuõng quaù coá caû roài?". Ngöôøi ñaøn-vieät lieàn thöa: "Thöa thaày, thaày ñöøng oaùn haän, con seõ saém y hôïp thôøi cho thaày". Ñoù goïi laø hieän töôùng laïnh ñeå xin y. Neáu ñöôïc y, thì phaïm Ni-taùt- kyø Ba-daï-ñeà. Theá naøo goïi laø hieän töôùng noùng? Ñoù laø: Vaøo thaùng naêm, thaùng saùu luùc trôøi noùng, Tyø-kheo maëc y vaù nhieàu lôùp toaùt moà hoâi ñi ñeán nhaø ñaøn-vieät hieän ra töôùng noùng. Baáy giôø, ngöôøi ñaøn-vieät leã chaân Tyø-kheo, hoûi: "Thöa thaày, thaày khoâng coù y hôïp thôøi sao maø maëc y daøy toaùt moà hoâi nhö theá?". Tyø-kheo beøn ñaùp: "Khoâng coù. Khi cha meï ngöôi coøn soáng thöôøng saém y hôïp thôøi cho ta, nay cha meï ngöôi ñaõ qua ñôøi thì ai saém y cho ta nöõa. Khoâng nhöõng cha meï ngöôi ñaõ maát maø cha meï ta cuõng chaúng coøn". Ngöôøi Ñaøn-vieät lieàn noùi: "Thöa thaày, thaày chôù oaùn haän, con seõ saém y hôïp thôøi cho thaày". Ñoù laø hieän töôùng noùng ñeå xin y. Neáu ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Thuyeát phaùp ñeå xin: Tyø-kheo vì muoán xin y maø noùi keä cho Ñaøn-vieät nhö sau: "Neáu ai boá thí y Seõ sinh coõi toái thaéng Nhôø vui loøng boá thí Höôûng phöôùc baùo nhaân thieân Sinh thieân ñöôïc saéc ñeïp Ñieåm trang toaøn chaâu baùu Vì cuùng y Tyø-kheo Ñôøi ñôøi ñöôïc aùo ñeïp". Ñoù goïi laø thuyeát phaùp ñeå xin. Neáu ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba- daï-ñeà. Neáu xin ñaõy loïc nöôùc, hoaëc xin mieáng vaûi nhoû ñeå vaù y, hoaëc khaên truøm ñaàu, hoaëc vaûi boù gheû, hoaëc vaûi laøm ñeäm, neáu xin moät trong nhöõng loaïi vaûi keå treân thì khoâng phaïm. Neáu xin caùc vaät aáy, roài Ñaøn-vieät boá thí troïn taám, hoaëc caét ra töøng maûnh maø Tyø-kheo nhaän laáy thì khoâng phaïm.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1079

Neáu Tyø-kheo suy nghó: "Ta chæ caàn xin nhöõng vaät nhoû, ñaøn-vieät seõ töï cho ta", roài ñöôïc caû moät taám vaûi lôùn thì phaïm Ni-taùt -kyø Ba-daï-ñeà. Neáu xin cho Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu xin cho thaùp, Taêng, thì khoâng phaïm. Theá neân noùi: "Neáu Tyø-kheo xin y töø cö só hoaëc vôï cö só khoâng phaûi baø con thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Ngoaïi tröø khi khaùc. Khi khaùc töùc laø khi maát y". (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù saùu)

7. GIÔÙI NHAÄN VAÛI QUAÙ MÖÙC QUY ÑÒNH Khi Phaät truù taïi thaønh Xaù-veä, coù saùu möôi Tyø-kheo töø phöông Baéc ñi ñeán Xaù-veä, giöõa ñöôøng bò giaëc cöôùp laáy maát y. Luùc caùc thaày vaøo Tinh xaù Kyø-hoaøn, Öu-ba-nan-ñaø thaáy theá, beøn noùi vôùi hoï: "Naøy caùc Tröôûng laõo, Ñöùc Theá Toân ñaõ cho pheùp caùc Tyø-kheo khi bò maát y coù theå xin y cuûa nhöõng ngöôøi khoâng phaûi baø con,

vì sao khoâng xin?". Hoï ñaùp: "Caùc vò ñoàng phaïm haïnh ñaõ cho y ñuû roài, vì theá neân khoâng xin". Luùc aáy Öu-ba-nan-ñaø noùi: "Neáu dòp naøy khoâng xin thì maát lôïi raát uoång". Hoï ñaùp: "Chuùng toâi ñaõ ñöôïc y roài, thì caàn gì noùi ñeán vieäc thaát lôïi hay khoâng thaát lôïi?". Öu-ba-nan-ñaø laïi noùi vôùi caùc Tyø-kheo maát y: "Caùc vò neáu khoâng theå xin thì toâi seõ xin giuùp cho caùc vò". Hoï noùi: "Thaày töï bieát thôøi". Theá roài, vaøo buoåi saùng sôùm, Öu-ba-nan-ñaø khoaùc y thöôøng maëc, caàm giaáy buùt vaøo thaønh Xaù-veä, noùi vôùi caùc Öu-baø-taéc: "Caùc vò haõy giuùp toâi xin y". Caùc Öu-baø-taéc hoûi: "Vì lyù do gì maø xin?" Thaày ñaùp: "Vì coù caùc Tyø-kheo töø phöông Baéc ñeán, giöõa ñöôøng bò giaëc cöôùp laáy heát y vaät, neân phaûi xin y giuùp hoï". Öu-baø-taéc noùi: "Ñöôïc". Khi aáy, hoï beøn daãn nhau ñeán caùc cöûa haøng ñeå khuyeán hoùa. Vì luùc baáy giôø, nhieàu ngöôøi coù loøng tín kính, neân xin ñöôïc choã thì moät taám vaûi, choã thì hai taám. Nhö vaäy daàn daàn ñöôïc khaù nhieàu y vaät, hoï phaûi gaùnh ñi. Coù theå noùi laø ñaõ xin ñöôïc moät phaàn tö trong nhöõng nhaø coù tín taâm, nhöng vaãn coøn muoán xin nöõa. Caùc Öu-baø-taéc lieàn noùi: "Thöa thaày, coù leõ ñuû roài, chuùng ta trôû veà". Öu-ba-nan-ñaø noùi: "Than oâi Laõo tröôïng, gì maø gaáp gaùp theá! Ta

xin môùi coù chöøng aáy chöa neân ñi veà. Vì sao vaäy? Vì heã nhieàu ngöôøi boá thí thì nhieàu ngöôøi ñöôïc phöôùc. Chuùng toâi laø ngöôøi xuaát gia, aên uoáng coù thì giôø nhaát ñònh, coøn chöa muoán trôû veà, Caùc vò laø ngöôøi taïi gia aên luùc naøo cuõng ñöôïc, khoâng sôï sai giôø giaác, thì coù vieäc gì gaáp gaùp maø muoán voäi vaõ trôû veà?". Theá roài, hoï beøn tieáp tuïc ñi xin nöõa. Caùc Öu-baø-taéc laïi noùi: "Coù leõ ñuû roài thöa thaày". Öu-ba-nan-ñaø noùi: "Vaãn chöa ñuû". Caùc Öu-baø-taéc hoûi: "Coù bao nhieâu ngöôøi vaäy?". Thaày ñaùp: "Nhieàu ngöôøi". Hoï laïi hoûi: "Nhieàu ngöôøi laø bao nhieâu?". Thaày lôùn tieáng noùi: "Coù saùu möôi Tyø-kheo". Caùc Öu-baø-taéc noùi: "Thöa thaày, soá vaûi naøy coù theå cung caáp cho naêm traêm Tyø-kheo (cuõng ñuû) huoáng gì saùu möôi ngöôøi, vì sao coøn xin nöõa, muoán laøm saäp tieäm ngöôøi ta chaêng?". Hoï lieàn neùm giaáy buùt xuoáng ñaát, giaän döõ noùi: "ÔÛ ñaâu maø sinh ra caùi loaïi ngöôøi tham caàu nhieàu, khoâng chaùn, khoâng bieát chöøng naøo laø ñuû theá naøy". Baáy giôø, coù thaày Tyø-kheo ít duïc bieát ñuû, nghe lôøi noùi aáy, beøn ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Öu-ba-nan-ñaø ñeán. Hoï beøn goïi ñeán. Phaät lieàn hoûi kyõ vieäc treân: "OÂng coù laøm ñieàu ñoù thaät khoâng?". Thaày ñaùp: "Coù thaät, baïch Theá Toân". Phaät hoûi Öu-ba-nan-ñaø: "Vì sao maø xin?" Thaày ñaùp: "Con vì caùc Tyø-kheo bò maát y maø xin". Phaät lieàn goïi caùc Tyø-kheo bò maát y ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: "Naøy caùc Tyø-kheo, coù thaät caùc thaày nhôø Öu-ba-nan-ñaø xin y giuùp khoâng?" Hoï ñaùp: "Thöa khoâng, baïch Theá Toân". Phaät laïi hoûi hoï vì sao Öu-ba-nan-ñaø laøm vieäc ñoù. Hoï beøn ñem söï vieäc treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn noùi vôùi Öu-ba-nan-ñaø: "Naøy keû ngu si, ñoù laø vieäc xaáu, luùc khoâng neân xin thì laïi xin, luùc neân xin thì laïi khoâng xin. OÂng khoâng töøng nghe ta duøng voâ soá phöông tieän ñeå khen ngôïi söï ít muoán, cheâ traùch söï ham muoán nhieàu laø gì! Ñoù laø ñieàu phi phaùp, traùi luaät, khoâng phaûi laø ñieàu ta

daïy, khoâng theå duøng vieäc naøy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc”. Sau khi Phaät quôû traùch ñuû ñieàu roài truyeàn leänh caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1081

“Neáu Khi Tyø-kheo bò maát y thì coù theå xin y töø cö só, vôï cö só, khoâng phaûi baø con. Neáu cö só, vôï cö só khoâng phaûi baø con tuøy hyû cho nhieàu vaûi, thì Tyø-kheo chæ ñöôïc nhaän hai taám y thöôïng haï, quaù soá ñoù seõ phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà”. GIAÛI THÍCH: (Moät soá töø treân ñaõ giaûi thích) - Tuøy hyû: Tuøy yù cho. - Thöôïng haï y: Coù theå nhaän hai taám vaûi chieàu daøi naêm khuyûu tay, chieàu roäng ba khuyûu tay, neáu nhaän quaù soá ñoù phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà: Treân ñaõ giaûi thích. Neáu Tyø-kheo cuøng ñi ñöôøng vôùi khaùch buoân maø gaëp boïn cöôùp töø moät phöông, hai phöông hay ba phöông ñeán, thì phaûi tuøy nghi chaïy laùnh giaëc cöôùp. Neáu giaëc cöôùp aäp ñeán töø boán phía khoâng theå chaïy ñöôïc, thì neân ñöùng nghieâm chænh, khoâng ñöôïc xoâ xaùt vôùi chuùng. Neáu giaëc cöôùp baûo laáy y Taêng-giaø-leâ ñöa, thì neân ñaùp: “Ñaây naøy laõo tröôïng”. Nhö vaäy, tuøy theo chuùng ñoøi nhieàu ít maø ñöa cho chuùng, chöù khoâng ñöôïc giaän döõ lôùn tieáng maéng chöûi boïn chuùng. Sau khi ñöa y vaät roài, neân töø töø ñi vaøo röøng nuùp ñeå doø xeùt chuùng töø xa, chôø sau khi boïn cöôùp ñi roài, neáu coøn nhöõng y vaät thöøa chuùng boû laïi, thì coù theå laáy duøng. Neáu khoâng coøn caùi y dö naøo, maø trong soá caùc Tyø-kheo hoaëc ngoaïi ñaïo xuaát gia coù ngöôøi bò boïn cöôùp gieát cheát, thì coù theå laáy y cuûa hoï söû duïng. Neáu khoâng coù ngöôøi xuaát gia cheát maø coù ngöôøi theá tuïc cheát, thì neân laáy aùo cuûa hoï caét may, taùc tònh roài môùi maëc. Neáu khoâng coù aùo cuûa ngöôøi cheát maø coù aùo ñeïp cuûa khaùch buoân boû laïi thì khoâng neân laáy. Neáu aùo hoï boû laïi thoâ xaáu, thì neân laáy duøng. Neáu khaùch buoân quay trôû laïi, goïi Tyø-kheo ñeán cho aùo toát, thì neân laáy, laáy xong ñem caét may, duøng phaân boø nhuoäm taùc tònh, roài môùi duøng. Neáu ngöôøi khaùch buoân aáy noùi vôùi Tyø-kheo: “Toâi cho oâng möôïn chieác aùo naøy maëc ñi tôùi choã döøng chaân roài traû laïi toâi, ñöøng laøm hö hoûng”, thì Tyø-kheo neân laáy chieác aùo ñoù gaáp laïi, may qua loa, khoâng ñeå loä daáu taùc tònh, maëc taïm, ñi ñeán choã döøng chaân, roài traû laïi hoï. Neáu khoâng coù caùc tröôøng hôïp aáy thì neân haùi laù caây che tröôùc sau thaân maø ñi. Neáu khoâng coù laù caây thì neân duøng tay che ôû tröôùc thaân mình vaø ñi beân leà ñöôøng, chöù khoâng neân ñi ngang nhieân giöõa ñöôøng nhö boïn Ni-kieàn-töû. Cuõng khoâng ñöôïc ñi saâu vaøo trong röøng khieán cho boïn cöôùp töôûng laàm laø rình baét chuùng, maø chæ neân ñi doïc theo beân ñöôøng trong nhöõng choã coû thöa. Khi ñi, neáu gaëp ngöôøi ta ñeán, thì phaûi giaû vôø ngoài tieåu taïi choã coû thöa ñeå cho hoï troâng thaáy. Neáu hoï hoûi: “OÂng laø ai?”. Thì phaûi ñaùp: “Ngöôøi xuaát gia”. Neáu hoï hoûi nöõa: “Xuaát gia theo ñaïo naøo?”. Thì ñaùp:

1082 BOÄ LUAÄT 1

“Xuaát gia theo doøng hoï Thích”. Laïi hoûi: “Vì sao maø loõa theå?”, thì ñaùp: “Bò giaëc cöôùp laáy maát ñoà”. Theá roài, neáu khoâng xin maø hoï töï cho nhieàu aùo, thì laáy khoâng coù toäi. Neáu hoï khoâng cho thì neân xin hoï. Khi xin maø hoï cho nhieàu vaûi thì chæ neân laáy hai taám, moãi taám chieàu daøi naêm khuyûu tay, chieàu roäng ba khuyûu tay maø thoâi. Neáu khoâng gaëp tröôøng hôïp ñoù thì neân ñi ñeán caùc ngöôøi quen bieát ôû nôi hoang vaéng xin y maø duøng. Neáu khoâng coù nôi hoang vaéng (304a) thì neân ñeán nghóa trang. Neáu coù ngöôøi giöõ nghóa trang thì neân noùi vôùi hoï: “Toâi muoán nhaët nhöõng chieác aùo hö”. Neáu ngöôøi giöõ nghóa trang baûo laáy, vaø laáy roài ñöa cho hoï xem, thì neân laáy roài giô cho hoï xem. Neáu laáy aùo töø thaây cuûa moät ngöôøi nöõ môùi cheát thaân chöa huûy hoaïi, thì neân ñeán phía ñaàu maø laáy. Neáu thaân ñaõ hö hoaïi thì ñöôïc tuøy yù laáy. Hoaëc laø aùo cuûa thaây cheát ñaøn oâng, cuõng ñöôïc tuøy yù laáy. Neáu aùo cuûa thaây cheát coù chaâu baùu thì neân duøng chaân gaït chaâu baùu ra roài laáy aùo maø ñi. Neáu khoâng bieát laø coù chaâu baùu, ñem veà tôùi Tinh xaù môùi bieát coù chaâu baùu, thì neân sai tònh nhaân (cö só ôû chuøa) laáy ñoåi döôïc phaåm. Neáu ngöôøi giöõ nghóa trang noùi vôùi Tyø-kheo: “Cho oâng ñöôïc laáy aùo xaáu, coøn aùo toát thì chôù laáy”. Nhöng Tyø-kheo ñeán nghóa trang, khoâng thaáy aùo xaáu maø thaáy coù nhieàu aùo toát, thì neân caàm ñeán noùi vôùi ngöôøi giöõ nghóa trang: “Chæ coù nhöõng aùo toát naøy thoâi”. Neáu hoï cho laáy thì lieàn laáy. Neáu hoï noùi nhöõng caùi ñoù toát khoâng cho oâng laáy, thì Tyø-kheo neân traû laïi, xin caùi khaùc. Neáu hoï baûo Tyø-kheo laáy aùo döôùi ñaát thì neân laáy aùo döôùi ñaát. Neáu hoï baûo laáy aùo ôû treân khoâng, thì neân laáy aùo ôû treân khoâng. Neáu aùo coøn toát moät nöõa döôùi ñaát moät nöõa treân khoâng thì neân caét laáy moät nöûa. Neáu khoâng coù tröôøng hôïp nhö theá, thì neân ñeán truù xöù cuûa Tyø-kheo ôû ngoaïi vi thoân xoùm, chöù khoâng ñi vaøo thoân xoùm luùc ban ngaøy. Vaø neân ñôïi luùc hoaøng hoân, khi muïc ñoàng luøa boø veà maø ñi theo ñaøn boø, cuõng khoâng neân ñi beân caïnh nhöõng con boø ñöïc khoûe maïnh, maø neân ñi gaàn nhöõng con boø con oám yeáu. Khi thaáy coù ngöôøi thì neân ngoài xuoáng. Neáu hoï hoûi: “OÂng laø ai?”, thì neân ñaùp: “Laø ngöôøi xuaát gia”. Laïi hoûi: “Xuaát gia theo ñaïo naøo?”, thì ñaùp: “Xuaát gia theo doøng hoï Thích”. Laïi hoûi: “Y phuïc oâng ñaâu?”, thì ñaùp: “Bò giaëc cöôùp laáy heát caû”. Baáy giôø, neáu khoâng xin maø hoï töï cho thì ñöôïc laáy nhieàu ít tuøy yù. Neáu hoï khoâng cho, thì neân xin hoï. Khi xin, neáu hoï cho nhieàu thì neân laáy hai caùi, moãi caùi chieàu daøi naêm khuyûu tay, chieàu roäng ba khuyûu tay maø thoâi. Neáu khoâng coù tröôøng hôïp nhö theá, thì neân ñeán Tinh xaù hoûi cöïu Tyø- kheo xem ai laø Duy na, ai laø ngöôøi coi soùc giöôøng neäm. Khi hoï ñaõ chæ cho bieát ñoái töôïng, thì Tyø-kheo neân ñeán vò Tyø-kheo tri söï aáy hoûi: “Tyø-

kheo chöøng aáy tuoåi thì ñöôïc giöôøng neäm ngoïa cuï nhö theá naøo?”. Neáu hoï ñaùp: “Tyø-kheo chöøng aáy tuoåi thì ñöôïc giöôøng neäm ngoïa cuï nhö theá ñoù”. Baáy giôø, Tyø-kheo nhaän ñöôïc meàn roài lieàn môû ra, laáy loâng toùc buoäc moät choã laøm daáu beân trong ñeå duøng laøm quaàn, nhaän ñöôïc goái cuõng môû ra,

laáy loâng toùc buoäc moät choã laøm daáu beân trong ñeå duøng laøm aùo loùt, vaø ñöôïc ngoïa cuï cuõng laáy laøm daáu. Xong ñaâu ñoù, neân ñi leã thaùp, leã Thöôïng toïa, thaêm hoûi Haï-toïa, roài trình baøy: "Luùc ñi ñöôøng, toâi bò boïn cöôùp laáy maát y, mong thaày haõy giuùp toâi xin y". Neáu cöïu Tyø-kheo noùi: "Thaày nhö con quaï ñoùi, chaân khoâng ñaäu moät choã thì ai maø giuùp thaày. Coù leõ chuû quaùn röôïu hoaëc nhaø chöùa côø baïc ñaõ cöôùp y thaày, hoaëc laø thaày ñem ñoåi thöùc aên roài baûo laø bò cöôùp laáy, ñeå nhôø ngöôøi ta xin giuùp chôù gì?". Neáu gaëp tröôøng hôïp nhö theá, thì neân ñeán nhaø Öu-baø-taéc, noùi: "Naøy laõo tröôïng, toâi ñi ñöôøng bò boïn cöôùp laáy maát y, caùc vò haõy giuùp toâi xin y". Neáu khi aáy hoï ñaùp: "Thöa thaày, coù theå ñöôïc", roài hoï xin giuùp ñöôïc nhieàu vaûi, thì Tyø-kheo chæ neân laáy hai taám moãi taám chieàu daøi naêm khuyûu tay, chieàu roäng ba khuyûu tay maø thoâi. Luùc aáy Öu-baø- taéc noùi vôùi Tyø-kheo: "Thaày coù theå duøng phöông tieän laáy giuùp heát soá vaûi naøy khoâng?", thì neân ñaùp: "OÂng coù theå choïn hai taám luïa nhoû roài mang ñeán ñaây". Neáu Öu-baø-taéc kheùo leùo linh ñoäng, seõ ñöa Tyø-kheo ra ngoaøi ñaïi giôùi, noùi: "Thöa thaày, soá vaûi naøy duøng boá thí hieän tieàn Taêng, maø hieän taïi khoâng coù chö Taêng, chæ coù thaày hieän dieän, vaäy xin nhaän giuùp", thì khi aáy, Tyø-kheo nhaän, khoâng coù toäi. Neáu Öu-baø-taéc ñöa cho taám luïa lôùn thì Tyø-kheo neân caét ra, roài laáy hai taám. Neáu hoï hoûi vì sao vaäy, thì haõy ñaùp: Vì Theá Toân cheá giôùi chæ ñöôïc laáy hai taám vaûi. Roài Öu-baø-taéc laïi baûo: "Thaày haõy ñem ñi nhuoäm", thì Tyø-kheo ñem ñi nhuoäm roài mang traû laïi. Öu-baø-taéc laïi noùi: "Khi chöa nhuoäm laø aùo cuûa ngöôøi theá tuïc maø toâi coøn khoâng thích, huoáng gì giôø ñaây ñaõ nhuoäm thaønh hoaïi saéc, chính laø maøu aùo cuûa ngöôøi xuaát gia, thì toâi coøn laáy laøm gì". Khi aáy, Tyø-kheo ñöôïc pheùp laáy, may y, tuøy yù söû duïng. Theá roài caùc thöù meàn, aùo goái maø tröôùc kia ñaõ duøng laøm taïm quaàn aùo loùt, Tyø-kheo phaûi ñem nhuoäm hoaøn laïi vò trí duïng cuï meàn, aùo goái... maø traû laïi thaày tri söï, roài môùi ra ñi. Neáu muoán ôû laïi ñoù thì tuøy yù xin pheùp ôû laïi chöù khoâng ñöôïc ngang nhieân ôû laïi. Theá neân noùi: "Neáu Tyø-kheo bò maát y thì ñöôïc pheùp xin vaûi töø Cö só vaø vôï Cö só khoâng phaûi baø con. Neáu Cö só, vôï cö só khoâng phaûi baø con cho nhieàu vaûi, Tyø-kheo chæ ñöôïc laáy hai taám thöôïng, haï, quaù soá ñoù, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù baûy)

1084 BOÄ LUAÄT 1

8. GIÔÙI KHUYEÂN NGÖÔØI CUÙNG Y THEO YÙ MÌNH Khi Phaät truù taïi thaønh Xaù-veä, coù vò Tyø-kheo ñeán giôø khaát thöïc, beøn khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh tuaàn töï khaát thöïc. Khi tôùi moät nhaø kia, baø chuû nhaø aáy beøn noùi vôùi Tyø-kheo: "Thöa thaày, ngaøy ñoù toâi seõ cuùng döôøng côm vaø boá thí y cho chö Taêng". Tyø-kheo noùi: "Laønh thay caùc chò em! Duøng taøi saûn ñeå taïo neân ba thaân kieân coá, mong raèng trong vieäc laøm ñoù khoâng gaëp gì traéc trôû". Noùi theá roài ra ñi. Khi khaát thöïc xong trôû veà tònh thaát, thaày noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Toâi baùo cho caùc Tröôûng laõo bieát moät tin vui". Caùc Tyø-kheo hoûi: "Tin vui gì theá?". Thaày ñaùp: "Toâi nghe vò Öu-baø-di noï moät ngaøy kia seõ thænh chö Taêng thoï trai vaø cuùng döôøng y". Khi nghe noùi theá, Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø

lieàn hoûi: “Tröôûng laõo, nhaø aáy ôû xoùm naøo? Teân hoï ngöôøi aáy laø gì?”. Hoûi roõ söï vieäc xong, saùng sôùm hoâm sau, hai vò naøy khoaùc y ñeán gia ñình aáy, chaøo hoûi: “Öu-baø-di maïnh khoûe chöù?”. Öu-baø-di ñaùp: “Kính chaøo thaày”. Tyø-kheo noùi: “Toâi vöøa nghe coù tin vui”. Ngöôøi aáy hoûi: “Thaày nghe tin gì vaäy?”. Ñaùp: “Nghe raèng baø ñònh thænh chö Taêng cuùng döôøng trai phaïn vaø boá thí y”. Baø ta noùi: “Toâi coù yù ñònh ñoù, nhöng sôï nöûa chöøng gaëp truïc traëc khoâng thaønh”. Caùc Tyø-kheo noùi: “Neáu baø thænh chö Taêng cuùng döôøng, boá thí vaûi thì neân cuùng döôøng caùc Tröôûng laõo Tyø-kheo thöù vaûi toát, coøn vaûi xaáu neân cuùng döôøng cho Sa-di. Neáu cuùng döôøng vaûi toát cho toâi, toâi seõ maëc ñi vaøo Vöông cung, vaøo caùc nhaø haøo quyù vaø leã Phaät. Neáu coù ai hoûi, toâi seõ noùi laø y do Öu-baø-di coù tín taâm moã giaùp cuùng cho toâi, baáy giôø baø seõ ñöôïc tieáng khen vaø coâng ñöùc”. Baø noùi: “Nhöng toâi khoâng coù höùa cuùng döôøng chö Taêng. Neáu coù thì toâi seõ daønh ñaëc bieät (cho thaày)”. Tyø-kheo noùi: “Cho hay khoâng cho tuøy yù baø”. Noùi xong lieàn ra ñi. Ngöôøi ñaøn-vieät aáy beøn suy nghó: “Neáu cuùng döôøng thaày ñoù, khoâng cuùng döôøng Taêng laø ruoäng phöôùc toát (thì ta thaát höùa). Coøn neáu khoâng cuùng döôøng cho thaày thì sôï thaày döïa theá löïc Vua chuùa coù theå laøm ñieàu baát lôïi”. Do sôï thaày aáy maø baø khoâng cuùng döôøng chö Taêng, vaø vì baø khoâng hoan hyû neân khoâng cuùng döôøng caû hai.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1085

Caùc Tyø-kheo noùi vôùi Tyø-kheo khaát thöïc aáy: “Vieäc thaày nghe tröôùc ñaây tuyeät nhieân khoâng thaáy coù tin töùc gì caû”. Tyø-kheo khaát thöïc noùi: “Toâi bieát chaéc ngaøy mai ñaây maø”. Theá roài, saùng sôùm hoâm sau thaày khoaùc y thöôøng maëc, ñi tôùi nhaø aáy, hoûi Öu-baø-di: “Vì sao khoâng thaáy baøy bieän ra caùc thöùc aåm thöïc?”. Baø ta noùi: “Thöa thaày, taïi vì Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø phaù vôõ taâm thieän cuûa toâi”. Thaày hoûi: “Vì côù gì?”. Baø lieàn trình baøy ñaày ñuû söï vieäc keå treân. Thaày Tyø-kheo khaát thöïc nghe xong beøn trôû veà noùi laïi vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: “Caùc oâng coù vieäc aáy thaät khoâng?” Hoï ñaùp: “Thöa coù thaät nhö vaäy”. Phaät noùi: “Caùc oâng laø keû ngu si. Ñoù laø vieäc xaáu, caùc oâng ñaõ laøm cho caû hai ñeàu maát lôïi ích: Ngöôøi boá thí maát phöôùc, ngöôøi nhaän thí maát lôïi. Caùc oâng khoâng töøng nghe Ta duøng voâ soá phöông tieän cheâ traùch ña duïc, khen ngôïi thieåu duïc hay sao? Vì sao ngöôøi ta khoâng töï nguyeän thænh caàu maø vì muoán y ñeïp, caùc oâng laïi ñeán khuyeân ngöôøi ta boá thí? Ñoù laø vieäc phi phaùp, traùi luaät, khoâng ñuùng lôøi Ta daïy. Khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc”. Theá roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø- kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: “Neáu vôï choàng cö só, vì Tyø-kheo, chuaån bò soá tieàn saém y, roài baøn nhau: “Chuùng ta chuaån bò soá tieàn nhö theá ñeå mua chieác y nhö theá cho Tyø-kheo moã giaùp”. Vò Tyø-kheo naøy tröôùc ñoù khoâng ñöôïc cö só töï nguyeän höùa cuùng y maø vì thích ñeïp neân ñeán nhaø hoï

noùi nhö sau: “OÂng baø haõy saém cho toâi chieác y nhö vaäy”, thì khi ñöôïc y phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï- ñeà”. GIAÛI THÍCH: - Vò Tyø-kheo: Hoaëc laø chö Taêng, hoaëc laø nhieàu ngöôøi, hoaëc laø moät ngöôøi. - Cö só: Nhö treân ñaõ noùi. - Y: Treân ñaõ noùi. - Giaù y: Trò giaù baèng caùc thöù vaøng baïc chaâu baùu v.v... - Chuaån bò: Nhö noùi: Hoâm nay, hoaëc laø ngaøy mai, hoaëc nöûa thaùng, hoaëc moät thaùng nöõa, toâi seõ chuaån bò soá tieàn saém y chöøng aáy ñeå mua

chieác y nhö vaäy cuùng döôøng cho Tyø-kheo moã giaùp. Ñoù goïi laø chuaån bò. - Tröôùc ñoù khoâng töï nguyeän thænh caàu: Mình bieát tröôùc laø hoï khoâng töï yù thænh caàu maø baûo raèng hoï töï yù thænh caàu. Hoaëc bieát hoï töï nguyeän thænh caùc Tyø-kheo khaùc maø baûo laø hoï töï nguyeän thænh mình. Hoaëc bieát hoï töï nguyeän thænh ñeán boá thí nhöõng vaät khaùc maø noùi laø hoï töï nguyeän thænh toâi ñeán boá thí y. - Ñi ñeán: Hoaëc ñeán ruoäng cuûa cö só, hoaëc ñeán nhaø hoaëc, vaøo trong nhaø. - Yeâu caàu: Nhö noùi: Toâi caàn maøu xanh, hoaëc maøu vaøng, hoaëc maøu ñoû, hoaëc maøu ñen, hoaëc caùc maøu saéc khaùc. Hoaëc daøi hoaëc roäng, hoaëc daøi roäng chöøng aáy. Neáu hoï cho theo yeâu caàu cuûa mình, hoaëc hoï cho vaät khaùc thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Vì thích ñeïp: Thích ñeïp coù: Tri tuùc haûo, baát tri tuùc haûo, thoâ tuùc haûo. - Tri tuùc haûo: Neáu hoï cho vaûi mòn (vaûi sôïi nhoû), mình lieàn baûo: “Toâi caàn vaûi thoâ”. Ñoù goïi laø tri tuùc haûo (thích caùi ñeïp trong söï vöøa ñuû). Neáu nhaän ñöôïc thì phaïm Ni-taùt-kyø. - Baát tri tuùc haûo: Khi ngöôøi ta cho y xaáu, lieàn noùi: “Neáu cho toâi y xaáu, toâi khoâng theøm maëc, vì toâi laø haïng ngöôøi cao quyù, phaûi cho toâi y toát”. Ñoù goïi laø Baát tri tuùc haûo. - Thoâ tuùc haûo: Khi hoï cho y mòn maøng lieàn noùi: Toâi khoâng duøng y toát naøy, vì toâi laø ngöôøi soáng ôû nôi hoang vaéng nhö con nai trong röøng, nghæ choã ñaát troáng, neân cho toâi y thoâ xaáu ñuû che laïnh noùng möa gioù maø thoâi”. Ñoù goïi laø thoâ tuùc haûo. Neáu nhaän ñöôïc thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï- ñeà. - Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà: Treân ñaõ giaûi thích. Theá neân Ñöùc Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Neáu cö só, vôï cô só v.v... cho ñeán vì thích ñeïp maø ñöôïc y, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà”. (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù taùm)

9. GIÔÙI KHUYEÂN HAI GIA ÑÌNH CHUNG TIEÀN SAÉM Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, coù thaày Tyø-kheo ñeán giôø khaát thöïc beøn maëc y thöôøng maët, caàm baùt vaøo thaønh tuaàn töï khaát thöïc. Baáy giôø, coù ngöôøi vôï cö só noùi vôùi Tyø-kheo nhö treân. Nhöng ñoù laø moät cö só noùi. Coøn ôû ñaây coù hai gia ñình cö só maø yù kieán khaùc nhau thì Tyø-kheo nghe roài cuõng phaûi nghe laïi cho roõ. Neáu caû hai gia ñình vôï choàng cö só aáy ñeàu baøn baïc veà giaù caû cuûa y vaø noùi nhö sau: “Chuùng toâi seõ saém y nhö

vaäy nhö vaäy, giaù caû nhö vaäy nhö vaäy, ñeå cho Tyø-kheo moã giaùp”. Nhöng tröôùc ñoù hoï khoâng töï yù thænh môøi maø Tyø-kheo vì muoán y toát neân ñeán hai nhaø cö só, noùi: “Caû hai nhaø neân chung söùc saém cho toâi moät chieác y nhö

vaäy, vôùi giaù trò nhö theá". Vò naøy vì thích ñeïp, neân neáu ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù chín)

10. GIÔÙI ÑOØI TIEÀN Y QUAÙ SOÁ LAÀN QUY ÑÒNH Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, Vua Bình-sa coù hai vò Ñaïi thaàn, ngöôøi thöù nhaát laø Ni-ñeà, ngöôøi thöù hai teân laø Baø-lôïi-sa. Vaøo muøa thu, daân chuùng thu hoaïch xong, beøn vaän chuyeån löông thöïc vaøo thaønh. Khi aáy, tuyeát rôi laïnh, hai vò Ñaïi thaàn suy nghó: "Haèng naêm chuùng ta thöôøng môøi thaày Nan-ñaø vaø Öu-ba-nan-ñaø veà nhaø cuùng döôøng trai phaïn vaø y phuïc, khoâng bieát hieän giôø hoï ôû ñaâu". Coù ngöôøi noùi: "Hoï ñang ôû taïi thaønh Xaù-veä". Luùc aáy, hai vò Ñaïi thaàn beøn sai söù giaû mang thö vaø taùm traêm ñoàng tieàn cuõ ñeán ñöa cho Nan-ñaø vaø Öu-ba-nan-ñaø, vaø daën hoï phaûi mang thö hoài aâm veà baùo laïi. Söù giaû ñi ñeán Tinh xaù Kyø-hoaøn beøn hoûi thaày tri khaùch: "Phoøng cuûa Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø ôû ñaâu?". Luùc aáy caùc Tyø-kheo lieàn chæ, noùi: "Phoøng naøy ñaây". Söù giaû lieàn böôùc vaøo phoøng, ñaûnh leã, roài hoûi: "Thaày coù phaûi laø Öu-ba-nan-ñaø khoâng?". Thaày ñaùp: "Phaûi. OÂng muoán hoûi ñieàu gì?" Söù giaû ñaùp: "Hai vò Ñaïi thaàn cuûa Vua Bình-sa laø Ni-ñeà vaø Ba- lôïi-sa sai toâi ñem thö vaø taùm traêm ñoàng tieàn cuõ ñeán thaày, vaø xin thö hoài aâm". Khi aáy, coù Öu-baø-taéc teân Phaùp-döï, Öu-ba-nan-ñaø beøn noùi vôùi oâng ta: "OÂng haõy ñeám xem soá tieàn saém y naøy coù phuø hôïp vôùi laù thö khoâng". OÂng ta beøn ñeám thì thaáy soá tieàn aáy phuø hôïp vôùi thö, lieàn vieát thö phuùc ñaùp vaø sai söù giaû ñem veà. Theá roài, Phaùp-döï ñònh ñi veà, lieàn baïch vôùi Öu-ba-nan-ñaø: "Thöa Toân giaû, tieàn saém y naøy neân ñeå ôû ñaâu?" Öu-ba-nan-ñaø ñaùp: "Neân ñeå beân oâng". Öu-baø-taéc beøn mang veà nhaø, nhöng chôø moät ngaøy, hai ngaøy, ba ngaøy maø khoâng thaáy Öu-ba-nan-ñaø ñeán laáy. Vì thaày baän nhieàu vieäc neân queân khoâng ñeán laáy. Khi aáy, trong nhaø Öu-baø-taéc ñang thieáu tieàn, neân oâng möôïn soá tieàn aáy duøng taïm roài sau seõ hoaøn laïi. Môùi vöøa tieâu xong, thì ngay trong ngaøy aáy, Nan-Ñaø baûo Öu-ba-nan-ñaø ñeán ñoøi laïi soá tieàn

saém y. Öu-baø-taéc noùi: "Khi toâi mang tieàn veà nhaø chôø Toân giaû moät ngaøy, hai ngaøy, ba ngaøy maø khoâng thaáy ñeán laáy, nhaân trong nhaø ñang thieáu ít tieàn, neân toâi möôïn duøng taïm roài seõ hoaøn traû laïi". Öu-ba-nan-ñaø lieàn giaän döõ noùi: "OÂng laø ngöôøi khoâng theå gôûi gaám ñöôïc! Ñoù laø tieàn cuûa toâi, vì sao töï tieän söû duïng?" Theá roài, Nan-ñaø noùi vôùi Öu-ba-nan-ñaø: "Vaät aáy khoâng theå ñoøi tröïc tieáp ñöôïc", beøn baùo vôùi quan ñeán baét oâng ta ñi. Khi aáy, daân chuùng thaáy theá, lieàn cheâ traùch ñuû ñieàu, raèng: "Sa-moân Thích töû töï cho mình thaùnh thieän toát ñeïp, theá maø ngöôøi ñaøn-vieät kia thöôøng cung caáp cho hoï, hoï laïi nôõ laøm khoán khoå nhö vaäy ñoù, huoáng gì ngöôøi khaùc. Thaät laø maát heát pheùp taéc Sa-moân, laøm aùc nhö vaäy thì coøn coù ñaïo ñöùc gì nöõa". Öu-ba-nan-ñaø nghe theá laáy laøm xaáu hoå, lieàn thaû oâng ta ñi. Caùc Tyø-kheo nghe vieäc aáy beøn ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Öu-ba-nan-ñaø ñeán. Khi thaày tôùi roài, Phaät lieàn hoûi: "Öu-ba-nan- ñaø, oâng coù

laøm vieäc ñoù thaät chaêng?". Thaày ñaùp: "Coù thaät nhö theá, baïch Theá Toân". Phaät beøn khieån traùch Öu-ba-nan-ñaø: "Ñoù laø vieäc aùc. OÂng khoâng töøng nghe Ta duøng voâ soá phöông tieän ñeå cheâ traùch söï ña duïc, khen ngôïi thieåu duïc hay sao? Ñoù laø ñieàu phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy, khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc. Töø nay trôû ñi Ta khoâng cho pheùp ñeán ñoøi nhö theá nöõa". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä coù Öu-baø-taéc Phaùp-döï thöôøng môøi caùc Tyø-kheo tuaàn töï thoï trai. Ñeán phieân Tyø-kheo ñeán nhaø aáy thoï trai, Phaùp-döï hoûi: "Vì sao khoâng thaáy Öu-ba-nan-ñaø ñeán nhaän laïi tieàn? Khi toâi chöa coù tieàn thì ñoøi moät caùch khaån thieát giöõa moïi ngöôøi, nay toâi coù tieàn thì khoâng thaáy ñeán laáy". Caùc Tyø-kheo noùi: "Phaät cheá giôùi khoâng ñöôïc ñeán ñoøi". Phaùp-döï noùi: "Neáu khoâng cho ñoøi thì vì sao khoâng ñeán ñaây ñöùng im laëng, toâi seõ hieåu yù?". Thaày Tyø-kheo aáy aên xong trôû veà noùi vôùi Caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø- kheo beøn ñem vieäc ñoù ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø- kheo: "OÂng Öu-baø-taéc Phaùp-döï naøy laø keû thoâng minh, coù trí tueä, vaø coù phöông tieän quyeàn bieán. Töø nay Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo Ba laàn ñeán ñoøi, saùu laàn ñeán ñöùng im laëng". Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1089

"Neáu Vua hay Ñaïi thaàn sai söù giaû mang tieàn saém y ñeán cho Tyø- kheo, roài söù giaû ñeán choã Tyø-kheo noùi: "Toân giaû, ñaây laø tieàn saém y cuûa Vua, cuûa vò Ñaïi thaàn kia ñöa cho Toân giaû, Toân giaû haõy nhaän laáy". Tyø- kheo naøy neân noùi vôùi söù giaû nhö sau: "Pheùp cuûa caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc nhaän tieàn saém y. Khi naøo ta caàn y thanh tònh (hôïp phaùp), ta seõ töï tay nhaän tieàn ñeå saém y". Söù giaû neân hoûi Tyø-kheo: "Thöa Toân giaû! coù ngöôøi chöùc söï, thöôøng xöû lyù coâng vieäc cho caùc Tyø-kheo khoâng?". Tyø- kheo naøy neân chæ cho söù giaû ngöôøi chöùc söï nhö ngöôøi laøm vöôøn hoaëc cö só ôû chuøa, vaø noùi: "Nhöõng ngöôøi ñoù thöôøng hay giuùp vieäc cho caùc Tyø- kheo". Baáy giôø, söù giaû ñeán choã ngöôøi chöùc söï noùi: "Laønh thay oâng chöùc söï! Soá tieàn saém y nhö theá naøy ñaây duøng ñeå saém y nhö vaäy, nhö vaäy cho Tyø-kheo moã giaùp. Khi naøo Tyø-kheo aáy caàn y ñeán laáy, thì oâng neân ñöa y cho thaày". Söù giaû naøy töï mình khuyeán duï, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc khuyeán duï xong, trôû laïi choã Tyø-kheo, thöa: "Thöa Toân giaû, ngöôøi chöùc söï maø Toân giaû ñaõ chæ toâi ñaõ ñeán nhôø oâng ta may y cho Toân giaû. Khi naøo Toân giaû caàn y cöù ñeán laáy, oâng ta seõ ñöa y cho Toân giaû". Thaày Tyø-kheo khi caàn y neân ñeán choã ngöôøi chöùc söï ñoøi y, noùi nhö sau: "Toâi caàn y". Ñoøi ñeán laàn thöù hai thöù ba cuõng nhö theá. Neáu ñöôïc y thì toát, neáu khoâng ñöôïc thì laïi ñeán tröôùc ngöôøi chöùc söï ñöùng im laëng ñeán laàn thöù tö thöù naêm, thöù saùu, maø ñöôïc y thì toát. Neáu khoâng ñöôïc maø cöù ñeán ñoøi hôn saùu laàn thì khi ñöôïc y, seõ phaïm Ni-taùt-kyø Ba-da-ñeà. Neáu khoâng ñöôïc y, thì hoaëc töï ñi, hoaëc nhôø söù giaû tôùi ngöôøi ñöa tieàn saém y, noùi nhö sau: "OÂng ñöa tieàn saém y cho Tyø-kheo moã giaùp, nhöng roát cuoäc

Tyø-kheo moã giaùp khoâng ñöôïc y. Vaäy oâng haõy ñeán laáy laïi tieàn y keûo bò maát". Vieäc naøy neân laøm nhö vaäy. GIAÛI THÍCH: - Vua: Nhö ñaõ noùi trong giôùi aên troäm. - Beà toâi cuûa Vua: Keå caû vieân Tieåu laïi bieát troâng coi vieäc quan ñeàu goïi laø beà toâi. - Söù giaû: Hoaëc trai, hoaëc gaùi, hoaëc lôùn, hoaëc nhoû, hoaëc taïi gia, xuaát gia. - Y: Nhö treân ñaõ noùi. - Tieàn saém y: Tieàn, vaøng baïc, chaâu baùu, löu ly, haø boái, san hoâ, hoå phaùch, xaø cöø, maõ naõo, Xích baûo, ñoàng, thieát, baïch laïp, chì v.v... Ñoù goïi laø tieàn saém y. - Ngöôøi laøm vöôøn: Ngöôøi tònh nhaân phuïng söï chuùng Taêng, goïi laø ngöôøi laøm vöôøn. - Öu-baø-taéc: Ngöôøi ñaõ thoï ba quy y, giöõ ñöôïc moät phaàn giôùi, giöõ

ñöôïc moät ít giôùi, giöõ ñöôïc nhieàu giôùi, giöõ ñöôïc giôùi troïn veïn, laøm moät caùch nhuaàn nhuyeãn. Ngöôøi ñöôïc nhö theá goïi laø Öu-baø-taéc. - Noùi ba laàn: Khoâng phaûi chæ trong moät laàn ñi veà, noùi ba lôøi, maø laø ñi veà ñoøi ba laàn, thì goïi laø noùi ba laàn. - Hoaëc boán, naêm, saùu laàn ñeán ñöùng im laëng: Khoâng phaûi moät laàn ñeán ñöùng im laëng roài trôû veà maø laø saùu laàn ñeán ñöùng im laëng roài trôû veà. Nghóa laø moät laàn töï mình ñeán ñoøi, moät laàn sai söù ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn töï mình ñeán ñoøi, hai laàn sai söù ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn töï mình ñeán ñoøi, ba laàn sai söù ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn töï mình ñeán ñoøi, boán laàn sai söù ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn töï mình ñeán ñoøi, naêm laàn sai söù ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn töï mình ñeán ñoøi, saùu laàn sai söù ñeán ñöùng im laëng. Hai laàn töï mình ñeán hoûi, ba laàn töï mình ñeán hoûi cuõng nhö vaäy. Hoaëc laø moät laàn sai söù ñeán ñoøi, moät laàn töï mình ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn sai söù ñeán ñoøi, hai laàn töï mình ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn sai söù ñeán ñoøi, ba laàn töï mình ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn sai söù ñeán ñoøi, boán laàn töï mình ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn sai söù ñeán ñoøi, naêm laàn töï mình ñeán ñöùng im laëng. Moät laàn sai söù ñeán ñoøi, saùu laàn töï mình ñeán ñöùng im laëng. Theá roài, hai laàn sai söù ñeán hoûi, ba laàn sai söù ñeán hoûi cuõng nhö vaäy. Hai laàn töï mình ñeán ñoøi, ba laàn töï mình ñeán hoûi cuõng nhö vaäy. Sai söù ñeán ñoøi, sai söù ñeán ñöùng im laëng ba laàn cuõng nhö vaäy. Nghóa laø ba laàn ñeán ñoøi, saùu laàn ñeán ñöùng im laëng. Thôøi gian hoaëc hoaõn hoaëc gaáp. Theá naøo laø hoaõn? Neáu Tyø-kheo ñeán nhaø ñaøn-vieät ñoøi y, hoûi: "Laõo tröôïng ñöa cho toâi soá tieàn saém y". Roài ñaøn-vieät ñaùp: "Toân giaû, moät thaùng nöõa haõy ñeán". Tyø-kheo ñôïi ñuû moät thaùng laïi ñeán ñoøi. Neáu ñaøn-vieät laïi noùi: "Moät thaùng nöõa laïi ñeán". Roài Tyø-kheo ñôïi ñuû moät thaùng laïi ñeán ñoøi. Baáy giôø, ñaøn-vieät laïi noùi: "Toân giaû, moät thaùng nöõa laïi ñeán". Tyø- kheo ñôïi ñuû moät thaùng laïi ñeán ñoøi. Khi ñaõ qua ba thaùng roài thì khoâng ñöôïc ñeán ñoøi nöõa. Hoaëc hoï noùi: "Nöûa thaùng nöõa ñeán laáy", thì quaù ba laàn nöûa thaùng, khoâng ñöôïc ñeán ñoøi nöõa. Hoaëc hoï noùi: "Möôøi ngaøy, naêm ngaøy, boán ngaøy, ba ngaøy, hai ngaøy, moät ngaøy, moät choác laùt..." maø quaù ba choác laùt thì khoâng ñöôïc ñeán ñoøi nöõa. Khi Tyø-kheo naøy saùu laàn ñeán ñöùng maø ñaøn-vieät noùi: "Toâi bieát Toân giaû ñeán ñöùng coù yù gì roài, vaäy moät thaùng nöõa haõy ñeán". Thì Tyø-kheo ñôïi

ñuû moät thaùng seõ ñeán ñöùng im laëng. Cöù nhö vaäy ñuû saùu thaùng ñeán ñöùng im laëng roài thì khoâng ñöôïc ñeán nöõa. Hoaëc hoï noùi: "Nöûa thaùng, möôøi ngaøy, naêm ngaøy, boán ngaøy, ba ngaøy, hai ngaøy, moät ngaøy, trong khoaûnh khaéc". Maø quaù saùu khoaûnh khaéc roài, thì khoâng ñöôïc ñeán ñöùng im laëng nöõa. Theá thì thôøi gian ñöùng im laëng laø bao laâu? Khoaûng thôøi gian aáy baèng thôøi gian moät ngöôøi vaøo phoøng laáy muõ ñoäi leân ñaàu, hoaëc nhö khoaûng thôøi gian khoaùc aùo vaøo, roài ra ñi. Neáu Tyø-kheo taïo phöông tieän hieän ra töôùng traïng baèng caùch caàm y, baùt, tích tröôïng, bình nöôùc, ñi qua nhaø ngöôøi mình ñaõ gôûi tieàn tröôùc kia, roài ngöôøi ñoù hoûi: "Toân giaû ñònh ñi ñaâu vaäy?". Beøn ñaùp: "Ñònh ñi tôùi ngöôøi ñaõ gôûi tieàn tröôùc kia baûo hoï laáy laïi tieàn keûo ñeå maát". Roài ngöôøi nhaän kyù gôûi noùi: "Toâi ñaõ chuaån bò tieàn töø laâu, khoâng caàn phaûi ñeán nöõa". Beøn ñöa tieàn cho Tyø-kheo, maø Tyø-kheo laáy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï- ñeà. Nhöng neáu khoâng coù duïng yù maø nhaân ñi ñöôøng ngang qua tröôùc hoï, roài hoï hoûi: "Toân giaû ñònh ñi ñeán ñaâu ñoù". Tyø-kheo ñaùp: "Ñònh ñi tôùi ngöôøi chuû ñaõ ñöa tieàn tröôùc kia baûo hoï laáy laïi tieàn keûo ñeå maát". Roài ngöôøi nhaän kyù gôûi noùi: "Toâi ñaõ chuaån bò tieàn töø laâu, khoûi caàn ñi ñeán nöõa"; beøn ñöa tieàn, maø Tyø-kheo nhaän, thì khoâng coù toäi. Traùi laïi, neáu ngöôøi nhaän kyù gôûi noùi: "Tuøy yù maø ñi. Giaû söû oâng coù xeû thòt toâi ra nhö xeû caây ña la, thì toâi cuõng khoâng ñöa oâng moät ñoàng xu ten", thì baáy giôø Tyø-kheo neân ñeán ngöôøi ñaõ gôûi tieàn baûo hoï laáy laïi tieàn keûo ñeå maát. Neáu nhö ngöôøi chuû ñaõ ñöa tieàn noùi: "Tröôùc ñaây toâi ñaõ cuùng döôøng cho thaày, thaày tuøy phöông tieän maø ñoøi laïi". Khi aáy, Tyø-kheo ñöôïc pheùp laøm nhö tröôùc Ba laàn ñeán ñoøi, saùu laàn ñeán ñöùng im laëng. Theá neân Ñöùc Theá Toân noùi: "Hoaëc nhaø Vua, hoaëc Ñaïi thaàn ñöa tieàn saém y... cho ñeán chôù ñeå maát. Vieäc aáy neân laøm nhö vaäy". (Heát phaàn ñaàu cuûa Ni-taùt-kyø).

11. GIÔÙI LAØM PHU CUÏ LOÂNG ÑEN Khi Phaät an truù taïi Tinh xaù coù taàng laàu nôi Ñaïi-laâm ôû thaønh Tyø-xaù- ly, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, taát caû caùc Tyø-kheo ñeàu may y Taêng-giaø- leâ, Uaát-ña-la-taêng, An-ñaø-hoäi, Ni sö-ñaøn baèng len, chæ töø ñaõy loïc nöôùc vaø daây buoäc xaùch laø khoâng phaûi baèng len. Do ñoù, caùc Tyø-kheo ñi moïi choã xin loâng deâ ñeå may y baèng len, nhieàu ngöôøi ñeàu laøm nhö theá, khieán ngöooøi ñôøi sinh chaùn ngaùn. Khi aáy, coù moät Tyø-kheo saùng sôùm khoaùc y,

caàm baùt vaøo thaønh Tyø-xaù-ly ñeå xin loâng thuù. Baáy giôø moät khaùch buoân tay caàm chìa khoùa ñi tôùi chôï, ñònh môû cöûa saïp haøng, nhöng troâng thaáy Tyø-kheo töø xa voäi vaõ ñi ñeán, beøn suy nghó: "Thaày Tyø-kheo naøy tôùi ñaây chaéc laø ñeå xin loâng thuù, môùi saùng sôùm maø ñaõ tôùi ñaây, chôï buùa chöa môû haøng thì ai maø laïi cho loâng". Theá roài, oâng ñoùng cöûa saïp haøng, trôû veà nhaø. Tyø-kheo suy nghó: "OÂng khaùch buoân naøy thaáy ta lieàn ñoùng cöûa saïp haøng, trôû veà nhaø, coù leõ laø khoâng muoán cho ta loâng thuù", beøn ñi ñöôøng

taét ñeán chaän ñaàu oâng ta hoûi: “Laõo tröôïng, oâng ñi ñaâu maø khoâng chôø toâi? Vaäy thì toâi xin loâng ai ñaây? Chính laø toâi ñònh xin loâng thuù cuûa oâng, vì oâng laø ngöôøi tin töôûng phaùp Phaät, bieát roõ toäi phöôùc, vieäc laøm coù quaû baùo maø neáu khoâng cho toâi, thì ai seõ cho toâi. Laõo tröôïng neân bieát, Ñöùc Theá Toân ñaõ daïy: Neân khôûi taâm töø, ñoái vôùi ngöôøi khoâng thích nghe, taïo phöông tieän khieán cho hoï nghe; ñoái vôùi nhöõng ngöôøi khoâng tin töôûng phaûi khuyeân baûo hoï tin töôûng; thaäm chí duøng tay ghì ñaàu hoï, khuyeân hoï phaûi boá thì. Vì leõ, hoï nhôø ñoù maø khi meänh chung ñöôïc sinh leân coõi trôøi, coù saéc ñeïp, khoûe maïnh, soáng laâu, coù baø con sum hoïp, ñôøi sau sinh vaøo coõi ngöôøi cuõng höôûng ñöôïc khoaùi laïc, coù saéc ñeïp, khoûe maïnh, soáng laâu, vaø baø con ñoâng ñuùc. Theá roài, hoï tu taäp phaùp Phaät, laøm taêng theâm coâng ñöùc vaø chôø ñôïi quaû vò cam loà. Do vaäy, naøy laõo tröôïng, Theá Toân ñaõ noùi keä: “Laøm phöôùc höôûng an laïc Muoán gì ñeàu töï nhieân Vöôït khoûi doøng sinh töû Leân caûnh giôùi Nieát-baøn Nhöõng keû laøm vieäc phöôùc Ñöôïc thieân thaàn hoä trì Nguyeän chi ñeàu thaønh töïu Ma aùc khoâng haïi ñöôïc Baïc phöôùc nhieàu khoå naõo Phöôùc daøy tai hoïa tieâu Phöôùc ñöùc maø vöõng chaéc Ñònh kieân coá choùng thaønh Sinh thieân höôûng dieäu laïc ÔÛ nhaân gian, töï taïi Ñoù laø do coâng ñöùc Ñeán ñaâu ñeàu töï nhieân Do phöông tieän phöôùc ñöùc Maø lìa khoå sinh töû

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1093

Ñaéc ñaïo ñeán Nieát-baøn Döùt löu chuyeån taùi sinh”. Khi Tyø-kheo thuyeát keä xong, lieàn noùi vôùi khaùch buoân: “Laõo tröôïng, boá thí loâng deâ cho toâi phöôùc ñöùc raát lôùn”. Khaùch buoân nghe noùi theá, lieàn boá thí moät ít loâng deâ, ñoaïn suy nghó: “Neáu ta vaøo chôï, seõ coù nhieàu ngöôøi xin loâng, ñaõ chaúng ñöôïc lôïi ích gì maø coøn hao toån voán lieáng. Vaäy, thaø ngoài ôû nhaø coøn coù theå baûo toaøn voán lieáng chöù coá vaøo saïp buoân baùn, e maát toi caû voán lôøi”. Nghó theá roài, oâng beøn trôû veà ngoài trong nhaø. Baø vôï troâng thaáy vaäy, noåi giaän noùi vôùi choàng: “Vì sao oâng ñeán chôï roài laïi töùc toác trôû veà? Luôøi bieáng nhö vaäy thì laáy gì ñeå nuoâi con caùi, naïp thueá quan vaø lo vieäc söu dòch?”. Khaùch buoân ñaùp: “Baø chôù giaän, haõy nghe ñaõ. Saùng sôùm nay toâi ñeán saïp haøng ñònh mua baùn...”. Noùi roäng nhö treân, cho ñeán “Khoâng baèng trôû veà nhaø ngoài nghæ”. Baø vôï nghe roài im laëng khoâng noùi nöõa. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát tuaàn töï khuaát thöïc, ñeán nhaø khaùch buoân aáy, ñöùng ôû ngoaøi cöûa. Baø vôï cuûa oâng nhaø buoân voán laø ngöôøi coù tín taâm, cung kính, bieát Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, neân duøng caùi toâ muùc ñaày thöùc aên, ñem ra cöûa sôùt vaøo baùt cuûa Xaù-lôïi-phaát, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, cung kính vaán an. Khi aáy, Xaù-lôïi-phaát cuõng an uûi baø ta: “Trong nhaø theá naøo? Sinh hoaït coù toát khoâng?”. Baø aáy ñaùp: “Trong nhaø ñeàu toát ñeïp caû, chæ coù vieäc sinh nhai bò ñình ñoán”. Toân giaû hoûi: “Vì sao vaäy?”. Baø lieàn ñem söï vieäc treân baïch ñaày ñuû vôùi Xaù-lôïi-phaát: “Moïi sinh hoaït trong nhaø nhö aên uoáng, quaàn aùo, cung caáp, söu dòch, thueá khoùa ñeàu nhôø vaøo saïp haøng maø nay oâng nhaø cöù ngoài ì trong nhaø, vì sôï ngöôøi ta xin loâng deâ. Thaät söï oâng ñang ôû ñoù maø baûo laø ñi, thaät söï oâng ñang thöùc maø baûo laø nguû. Nay thaày laø ngöôøi maø gia ñình

con cuùng döôøng, cung kính, toân troïng, khoâng daùm giaáu gieám ñieàu chi. Vì leõ loâng raát quyù, giaù moät ñoàng moät laïng, cho ñeán hai ba, boán ñoàng tieàn vaøng moät laïng. Hôn nöõa, thöù loâng naøy raát mòn, duø chaâm vaøo troøng maét cuõng khoâng chaûy nöôùc maét, neân raát khoù ñöôïc. Thöa Toân giaû! Thöù loâng deâ naøy phaùt xuaát töø boán nöôùc lôùn laø: Nöôùc Tyø-xaù-ly, nöôùc Phaát-ca-la, nöôùc Ñaéc-saùt-thi-ra, nöôùc Nan-ñeà-baït-ñaø. Choàng toâi vaø caùc thaân quyeán vì ñi tìm thöù loâng aáy maø coù khi coøn soáng trôû veà, coù khi bò cheát khoâng trôû veà, vì loaïi loâng naøy khoù ñöôïc nhö vaäy, cho neân raát quyù. Theá maø caùc Tyø-kheo heát ngöôøi naøy ñeán ngöôøi khaùc tôùi xin hoaøi, phaù gia nghieäp cuûa con, khieán laâm vaøo caûnh

baàn cuøng". Khi aáy, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát lieàn thuyeát phaùp roäng raõi, khieán baø ta phaùt taâm hoan hyû, roài trôû veà Tinh xaù. Vaø sau khi thoï trai xong, thaày beøn ñem nhaân duyeân treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät beøn baûo goïi Tyø-kheo aáy ñeán. Khi thaày tôùi roài, Phaät lieàn hoûi: "Coù thaät laø oâng vì muoán laøm y baèng len maø xin loâng deâ, khieán cho baø vôï oâng nhaø 1buoân ñaõ traùch moùc vôùi Xaù-lôïi-phaát chaêng?". Thaày ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân". Phaät noùi: "Naøy Tyø-kheo, haù oâng khoâng töøng nghe Ta duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch ña duïc, taùn thaùn thieåu duïc hay sao? Vieäc oâng laøm laø phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy, khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc". Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Tyø-xaù- ly phaûi taäp hoïp laïi taát caû, roài vì möôøi ñieàu lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo duøng loâng deâ thuaàn maøu ñen laøm phu cuï môùi thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: - Thuaàn: Khoâng pha taïp. - Loâng deâ: Coù möôøi loaïi laø: Deâ töông tuïc, deâ ñen, deâ lang (khoâng ñuû saéc), deâ nuùi, deâ lang thang, deâ hoà, deâ ñaúng, deâ keân, deâ nhieàu tai, deâ moäc lieân. - Môùi: Môùi laøm thaønh. - Phu cuï: Duïng cuï ñeå traûi, ñöôïc laøm baèng len. - Laøm: Hoaëc töï laøm, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc laøm. - Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà: Phu cuï aáy phaûi xaû boû giöõa chuùng Taêng, roài saùm hoái toäi Ba-daï-ñeà. Neáu khoâng xaû boû maø saùm hoái thì phaïm toäi Vieät- tyø-ni. - Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. - Deâ töông tuïc: Coù saùu loaïi loâng: Maøu xanh töï nhieân, maøu xanh nhuoäm, maøu ñen töï nhieân, maøu ñen nhuoäm, maøu xanh ñen töï nhieân, maøu xanh ñen nhuoäm. Neáu töï mình laøm, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc laøm thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daïï-ñeà. Khi söû duïng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Cho ñeán loaïi loâng deâ moäc lieân cuõng nhö vaäy. Loaïi phu cuï naøy phaûi xaû boû giöõa chuùng Taêng, nhöng chuùng Taêng khoâng ñöôïc trao laïi chuû cuõ, cuõng khoâng ñöôïc duøng vaøo caùc vieäc khaùc, maø chæ coù theå traûi döôùi ñaát, hoaëc tuû treân maùi nhaø, laøm reøm, phöôùn. Theá neân noùi:

"Neáu Tyø-kheo duøng loâng deâ thuaàn maøu ñen laøm phu cuï môùi thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù möôøi moät)

12. GIÔÙI LAØM PHU CUÏ THUAÀN MAØU ÑEN Khi Phaät an truù taïi moät Tinh xaù coù laàu gaùc trong röøng ôû thaønh Tyø- xaù-ly, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo laøm caùc loaïi y baèng len nhö y Taêng-giaø-leâ, y Uaát-ña-la-taêng, y An-ñaø-hoäi vaø Ni-sö-ñaøn, chæ töø ñaõy loïc nöôùc vaø daây buoäc tuùi xaùch. Vì baáy giôø Phaät chöa cheá giôùi neân caùc Tyø-kheo maëc loaïi y baèng len naøy ngoài ôû ngoaøi trôøi (ban ñeâm) moät caùch an oån. Nhöng sau khi Phaät cheá giôùi, caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc maëc y baèng len neân nhieàu ngöôøi ñau oám, soáng khoâng yeân oån. Do vaäy, hoï beøn ñem söï kieän aáy noùi vôùi Toân giaû A-nan: “Khi Phaät chöa cheá giôùi, chuùng toâi maëc y baèng len (neân duø ôû ngoaøi trôøi) cuõng yeân oån nhö ôû trong nhaø, ñeán khi Phaät cheá giôùi roài, khoâng ñöôïc maëc y baèng len nöõa, neân nhieàu ngöôøi oám ñau, khoâng yeân oån. Laønh thay A-nan! Thaày haõy vì chuùng toâi baïch vôùi Phaät cho pheùp chuùng toâi duøng laïi y baèng len nhö tröôùc”. Khi aáy, Toân giaû A-nan beøn ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ñem söï vieäc treân baïch ñaày ñuû vôùi Theá Toân: “Kính xin Theá Toân cho pheùp caùc Tyø-kheo maëc y baèng len nhö tröôùc”. Phaät noùi: “Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo laøm y pha troän (caùc loaïi loâng)”. Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Tyø-xaù- ly phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: “Neáu Tyø-kheo muoán laøm phu cuï môùi neân troän laãn hai phaàn loâng deâ thuaàn ñen, phaàn thöù ba loâng traéng vaø phaàn thöù tö maøu xaùm. Traùi laïi, neáu Tyø-kheo khoâng troän laãn hai phaàn loâng deâ thuaàn ñen, phaàn thöù ba loâng traéng vaø phaàn thöù tö maøu xaùm ñeå laøm phu cuï, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà”. GIAÛI THÍCH: (Moät soá töø ngöõ ñaõ ñöôïc giaûi thích ôû treân) - Hai phaàn: Duøng 2/4 loâng deâ ñen ñeå laøm phu cuï. - Phaàn thöù ba traéng: Duøng 1/4 loâng deâ traéng ñeå laøm phu cuï - Phaàn thöù tö maøu xaùm: Duøng 1/4 loâng maøu xaùm ñeå laøm phu cuï Neáu Tyø-kheo laøm phu cuï môùi (sai quy ñònh treân ñaây) hoaëc töï laøm, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc laøm, khi laøm thaønh thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Khi söû duïng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni.

1096 BOÄ LUAÄT 1

(Caùc töø khaùc treân ñaõ giaûi thích). Theá neân noùi: “Neáu Tyø-kheo muoán laøm phu cuï môùi thì phaûi duøng hai phaàn tö loâng deâ thuaàn ñen, phaàn thöù ba maøu traéng, phaàn thöù tö maøu xaùm ñeå laøm. Traùi laïi, neáu khoâng duøng hai phaàn tö loâng deâ thuaàn ñen, phaàn thöù ba maøu traéng, phaàn thöù tö maøu xaùm ñeå laøm phu cuï môùi, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà”. (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù möôøi hai)

13. GIÔÙI DUØNG TÔ TROÄN LOÂNG LAØM PHU CUÏ Khi Phaät an truù taïi moät Tinh xaù coù laàu gaùc trong röøng lôùn thuoäc thaønh Tyø-xaù-ly. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo ñònh laøm phu cuï nhöng thieáu loâng deâ, caùc Tyø-kheo beøn hoûi: “Laøm phu cuï xong chöa?”. Thaày ñaùp: “Laøm chöa xong”. Hoï laïi hoûi: “Vì sao vaäy?”. Thaày ñaùp: “Vì thieáu loâng deâ”. Caùc Tyø-kheo beøn noùi: “Thaày muoán coù tô taèm mòn ñeå laøm khoâng?” Thaày ñaùp: “Muoán”. Caùc Tyø-kheo lieàn noùi: “Thaày

haõy ñeán thoân Khoaùng Daõ xin tô taèm veà troän laãn vôùi loâng deâ ñeå laøm". Thaày lieàn theo lôøi chæ daãn, ñi tôùi thoân Khoaùng daõ vaøo nhaø laøm tô taèm hoûi chuû nhaø: "Laõo tröôïng, cho toâi ít tô taèm". Chuû nhaø ñaùp: "Thaày ñôïi moät chuùt, toâi ñi laáy tô taèm ñem ra cho". Tyø-kheo ñöùng chôø ôû ngoaøi moät laùt, beøn tôùi hoûi: "Ñaõ laáy xong chöa?". Hoï ñaùp: "Vöøa môùi laáy ra, ñôïi toâi moät laùt, toâi naáu xong roài seõ ñöa". Theá roài, hoï ñem gheá ra môøi Tyø-kheo ngoài. Thaày lieàn ngoài chôø moät choác laùt, beøn ñi tôùi xem noài nöôùc soâi chöa. Thaáy nöôùc ñaõ soâi thaày lieàn noùi: "Nöôùc ñaõ soâi, coù theå boû keùn vaøo". Chuû nhaân vì muoán cheá dieãu Tyø-kheo, neân hoûi: "Toân giaû, nöôùc ñaõ soâi coù theå boû keùn vaøo thöïc sao?". Thaày ñaùp: "Quaû thöïc ñaõ soâi coù theå boû vaøo ñöôïc". Chuû nhaân beøn ñem keùn boû vaøo noài nöôùc soâi, phaùt ra tieáng keâu suøng suïc, roài oâng traùch: "Toâi nghe Sa-moân Cuø-Ñaøm duøng voâ soá phöông tieän ca ngôïi söï khoâng saùt sinh, khieån traùch söï saùt sinh, vì sao Sa-moân Thích töû laïi coá yù saùt haïi chuùng sinh? Theá laø maát heát pheùp taéc Sa-moân, coøn coù ñaïo haïnh gì nöõa?".

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1097

Vôùi taâm khoâng hoan hyû, chuû nhaân beøn ñem cho Tyø-kheo moät ít tô taèm. Tyø-kheo ñöôïc tô taèm roài, beøn ñem veà troän vôùi loâng deâ, laøm phu cuï. Caùc Tyø-kheo laïi hoûi: "Thaày laøm phu cuï xong chöa?". Thaày ñaùp: "Xong roài, nhöng trong khi laøm lôïi ít maø loãi nhieàu". Caùc Tyø-kheo hoûi: "Theá naøo laø lôïi ít maø loãi nhieàu?" Thaày beøn trình baøy ñaày ñuû söï kieän keå treân. Caùc Tyø-kheo nghe xong, lieàn ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Tyø-kheo aáy ñeán. Khi thaày ñeán Phaät lieàn hoûi: "Naøy Tyø-kheo, oâng coù laøm vieäc ñoù thaät chaêng?". Thaày ñaùp: "Coù thaät nhö theá, baïch Theá Toân". Phaät khieån traùch: "Ñoù laø vieäc aùc. OÂng khoâng töøng nghe Ta duøng voâ soá phöông tieän cheâ traùch vieäc saùt sinh, ca ngôïi khoâng saùt sinh hay sao? Nay vì sao oâng laïi laøm vieäc aùc nhö theá. Ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy, khoâng theå duøng vieäc aáy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc". Theá roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi Tyø-xaù-ly phaûi taäp hoïp laïi taát caû, roài vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài, cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo duøng tô taèm troän laãn vôùi loâng deâ thuaàn maøu ñen laøm phu cuï môùi thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: - Tô taèm: Goàm coù hai loaïi: Moät laø soáng, hai laø ñaõ laøm. Tô soáng nghóa laø tô mòn. Tô ñaõ laøm nghóa laø tô ñaõ ñaùnh sôïi. (Moät soá töø ñaõ giaûi thích ôû treân). Neáu Tyø-kheo duøng tô taèm may y Taêng-giaø-leâ, duøng loâng deâ may y Uaát-ña-la-taêng; hoaëc duøng loâng deâ may y Taêng-giaø-leâ, duøng tô taèm may y Uaát-ña-la-taêng hoaëc töï mình laøm, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc laøm, khi laøm xong, phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Khi söû duïng, phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo duøng tô taèm may y Taêng-giaø-leâ, duøng loâng deâ may y An-ñaø- hoäi, hoaëc duøng loâng deâ may y Taêng-giaø-leâ, duøng tô taèm may y An-ñaø- hoäi. Hoaëc töï mình laøm, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc laøm, khi laøm xong phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Khi söû duïng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc ñöôøng doïc laøm baèng tô taèm, ñöôøng ngang laøm baèng loâng deâ, hoaëc ñöôøng

doïc laøm baèng loâng deâ, ñöôøng ngang laøm baèng tô taèm; hoaëc töï mình laøm, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc, khi laøm xong, phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Khi söû duïng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc deät ôû ngoaøi leà baèng loâng deâ, ôû giöõa baèng tô taèm, hoaëc deät ôû giöõa baèng loâng deâ, ôû ngoaøi leà baèng tô taèm, hoaëc töï mình deät, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc deät, khi deät xong phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà.

1098 BOÄ LUAÄT 1

Khi söû duïng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc deät moät sôïi baèng tô taèm, moät sôïi baèng loâng deâ, thì cuõng nhö treân ñaõ noùi. Hoaëc y baèng loâng deâ, ñöôøng vieàn baèng tô taèm, hoaëc y baèng loâng deâ, ñöôøng xeáp baèng tô taèm, hoaëc y baèng loâng deâ, mieáng vaù baèng tô taèm, hoaëc töï mình laøm, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc laøm, ñeàu nhö treân ñaõ noùi. Caùi y len naøy phaûi ñem xaû boû giöõa chuùng Taêng, vaø Taêng khoâng ñöôïc duøng, cuõng khoâng ñöôïc traû laïi chuû cuõ, maø chæ ñöôïc duøng traûi ñaát vaø laøm reøm, maøn che gioù maø thoâi. Theá neân noùi: “Neáu Tyø-kheo duøng tô taèm troän laãn vôùi loâng deâ thuaàn maøu ñen laøm phu cuï môùi thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà”. (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù möôøi ba)

14. GIÔÙI DUØNG PHU CUÏ CHÖA ÑUÛ SAÙU NAÊM. Khi Phaät an truù taïi Tinh xaù coù laàu gaùc trong röøng lôùn nôi thaønh Tyø- xaù-ly, noùi roäng nhö treân. Vì naêm ñieàu lôïi ích neân Theá Toân cöù naêm hoâm ñi quan saùt phoøng oác cuûa caùc Tyø-kheo moät laàn. Luùc aáy, Theá Toân thaáy caùc phu cuï len cuõ boû ngoån ngang khaép nôi, hoaëc trong ñoáng raùc, hoaëc trong xoù nhaø, hoaëc döôùi theàm nhaø, bò chim, quaï mang veà laøm oå, hoaëc chuoät tha vaøo trong hang. Phaät bieát maø vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: “Ñaây laø loaïi phu cuï len cuõ cuûa ai maø boû ngoån ngang khaép nôi nhö theá?”. Caùc Tyø-kheo ñaùp: “Baïch Theá Toân! Ñoù laø thöù phu cuï len cuõ maø caùc Tyø-kheo vöùt boû, vì thích laøm phu cuï môùi”. Phaät beøn baûo vôùi caùc Tyø-kheo: “Töø nay trôû ñi, caùc Tyø-kheo khi laøm phu cuï môùi phaûi söû duïng ñeán saùu naêm”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo giaø beänh mang chieác y Taêng-giaø-leâ baèng len naëng neà, caùc Tyø-kheo thaáy theá, noùi: “Thaày mang chieác y Taêng-giaø-leâ baèng len naëng theá naøy seõ cheát maát, haõy boû caùi y naëng naøy ñi vaø mang chieác y nheï khaùc”. Thaày lieàn ñaùp: “Vì duøng chöa ñuû saùu naêm”. Caùc Tyø-kheo laïi noùi: “Thaày khoâng boû caùi y naøy seõ oám maø cheát”. Thaày ñaùp: “Thaø toâi cheát, chöù khoâng daùm traùi giôùi luaät”. Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc ñoù baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Thaày Tyø-kheo giaø beänh aáy vì mang y baèng len naëng maø taêng theâm beänh thì Taêng neân cho thaày phaùp Yeát-ma duøng y len. Tyø-kheo naøy neân ñeán xin Taêng vaø Taêng neân laøm phaùp Yeát-ma caàu thính. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo moã giaùp giaø beänh maø chieác y baèng len naëng neân caøng taêng theâm beänh suy vi. Neáu thôøi gian

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1099

thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay Taêng cho pheùp Tyø-kheo moã giaùp ñeán Taêng xin Yeát-ma veà y len. Xin caùc Ñaïi ñöùc laéng nghe! Tyø-kheo moã giaùp muoán ñeán Taêng xin phaùp Yeát-ma y len, vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh". Theá roài, Tyø-kheo naøy ñeán tröôùc Taêng, traät vai aùo beân phaûi, chaân phaûi quyø xuoáng ñaát, taùc baïch xin nhö sau: "Toâi Tyø-kheo moã giaùp giaø beänh maø chieác y naøy naëng caøng laøm cho beänh hoaïn toâi taêng theâm. Nay toâi ñeán giöõa Taêng xin phaùp Yeát-ma y len, mong Taêng cho toâi phaùp Yeát-ma y len". Xin laàn thöù hai thöù ba cuõng nhö theá. Baáy giôø, ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi nhö sau: - Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe. Tyø-kheo moã giaùp naøy beänh maø chieác y baèng len naëng, thaày ñaõ ñeán giöõa Taêng xin phaùp Yeát-ma y len. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay Taêng cho Tyø-kheo moã giaùp phaùp Yeát-ma y len. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Roài ba laàn baïch Yeát-ma cuõng nhö theá. Sau ñoù, Phaät hoûi caùc Tyø-kheo ñaõ cho Tyø-kheo giaø beänh phaùp Yeát- ma y len chöa, thì hoï ñaùp raèng ñaõ cho roài. Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi ñieàu lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo laøm phu cuï môùi phaûi duøng ñeán saùu naêm. Neáu chöa ñuû saùu naêm maø boû, hoaëc khoâng boû phu cuï cuõ, laøm phu cuï môùi - ngoaïi tröø Taêng laøm Yeát-ma cho pheùp - thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: (Moät soá töø ñaõ giaûi thích ôû treân) - Saùu naêm: Töùc saùu muøa haï. Boán thaùng muøa haï neân ôû trong nhaø, moãi ñeâm neân traûi taám phu cuï baèng len ba laàn, khoâng neân ñaàu ñeâm ñem ra traûi ba laàn; neáu ñaàu ñeâm ñem ra maø giöõa ñeâm, cuoâùi ñeâm khoâng ñem ra, thì phaïm hai toäi Vieät-tyø-ni. Neáu giöõa ñeâm ñem ra (duøng) maø ñaàu ñeâm, cuoái ñeâm khoâng ñem ra thì cuõng phaïm hai toäi Vieät-tyø-ni. Neáu cuoái ñeâm ñem ra, maø ñaàu ñeâm, giöõa ñeâm khoâng ñem ra, thì cuõng phaïm hai toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñaàu ñeâm, giöõa ñeâm vaø cuoái ñeâm ñeàu khoâng ñem ra, thì phaïm ba toäi Vieät-tyø-ni. Traùi laïi neáu ñem ra ba laàn ñaàu ñeâm, giöõa ñeâm vaø cuoái ñeâm, thì khoâng coù toäi. - Chöa ñuû saùu naêm: Chöa ñuû saùu muøa haï. - Phu cuï cuõ: Ñaõ ñöôïc duøng trong saùu naêm.

1100 BOÄ LUAÄT 1

- Hoaëc xaû, hoaëc khoâng xaû: Caùi phu cuï cuõ hieän tieàn neáu boû roài laøm caùi môùi thì phaïm; hoaëc caùi phu cuï cuõ hieän tieàn khoâng boû maø laøm caùi môùi cuõng phaïm; hoaëc caùi phu cuï cuõ khoâng hieän tieàn, neáu boû maø laøm caùi môùi cuõng phaïm; hoaëc caùi phu cuï cuõ khoâng hieän tieàn, khoâng boû maø laøm caùi phu cuï môùi, töï mình laøm hay nhôø ngöôøi khaùc laøm, khi laøm xong phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Khi söû duïng phaïm toäi Vieät-tyø-ni. - Vì muoán toát: Chaúng haïn hieàm vì "Lôùn quaù, nhoû quaù, nheï quaù, naëng quaù, khi maëc vaøo laïnh quaù, noùng quaù, maø ta coù ñaøn-vieät, coù ngöôøi laøm giuùp, ta coù loâng deâ, vaäy ta haõy laøm caùi phu cuï môùi". Neáu vì muoán toát, suy nghó nhö theá thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Ngoaïi tröø Taêng Yeát-ma cho pheùp: Neáu Theá Toân cho ñaëc mieãn thì khoâng coù toäi. Nhöng Yeát-ma hoaëc thaønh hoaëc khoâng

thaønh. - Yeát-ma khoâng thaønh töïu: Thaân theå khoâng gaày yeáu nhan saéc khoâng tieàu tuïy, gaân coát khoâng suy giaûm, aên thöïc phaåm thoâ sô vaãn no; hoaëc taùc baïch khoâng thaønh töïu, Yeát-ma khoâng thaønh töïu, taêng khoâng thaønh töïu, coù nhöõng söï vieäc khoâng thaønh töïu nhö vaäy, ñoù goïi laø Yeát-ma khoâng thaønh töïu. Traùi laïi, neáu Tyø-kheo aáy beänh hoaïn, thaân theå nhan saéc tieàu tuïy, gaân coát suy giaûm, aên thöùc aên nhuyeãn cuõng khoâng thaáy no, ñöøng noùi laø thöùc aên thoâ; nhöng khi taùc baïch khoâng thaønh töïu, Yeát-ma khoâng thaønh töïu, taêng khoâng thaønh töïu, coù caùc vieäc sai traùi nhö theá, thì cuõng goïi laø Yeát-ma khoâng thaønh töïu. - Yeát-ma thaønh töïu: Neáu Tyø-kheo aáy oám yeáu, nhan saéc tieàu tuïy, gaân coát suy giaûm, aên thöùc aên nhuyeãn cuõng khoâng no ñöôïc, taùc baïch thaønh töïu, Yeát-ma thaønh töïu, taêng thaønh töïu, caùc vieäc nhö theá ñeàu khoâng sai soùt, ñoù goïi laø Yeát-ma thaønh töïu. Vò Tyø-kheo giaø beänh naøy, khi ñöôïc Taêng Yeát-ma cho pheùp roài, phaûi ghi nhôù soá ngaøy thaùng naêm ñaõ söû duïng caùi phu cuï baèng len cuõ, ñeán luùc laønh beänh phaûi söû duïng laïi caùi phu cuï cuõ aáy, tính vôùi soá thôøi gian tröôùc kia ñuû saùu naêm. Neáu Tyø-kheo naøy sau khi laønh beänh khoâng duøng laïi phu cuï cuõ ñuû saùu naêm, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà nhö treân ñaõ noùi. Sau khi vò aáy ñem xaû giöõa chuùng Taêng, Taêng khoâng neân traû laïi vò aáy, maø ñöôïc söû duïng, nhöng khoâng ñöôïc khoaùc maëc vaøo thaân, theá neân noùi (nhö treân). (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù möôøi boán)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1101

15. GIÔÙI KHOÂNG MAY MOÄT MIEÁNG CUÕ TREÂN PHU CUÏ MÔÙI Khi Phaät an truù taïi Tinh xaù coù laàu gaùc trong röøng lôùn ôû thaønh Tyø- xaù-ly, noùi roäng nhö treân.Vì naêm vieäc lôïi ích neân Theá Toân cöù naêm hoâm ñi thò saùt phoøng xaù cuûa caùc Tyø-kheo, thaáy phu cuï baèng len cuõ boû vung vaõi khaép nôi nhö taïi ñoáng raùc, trong xoù nhaø, döôùi maùi hieân, hoaëc bò chim quaï tha ñi loùt oå, hoaëc chuoät tha vaøo hang. Phaät bieát maø vaãn hoûi caùc Tyø- kheo: “Nhöõng phu cuï baèng len cuõ naøy cuûa ai maø boû vung vaõi khaép nôi theá naøy?”. Caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Coù moät soá Tyø-kheo hoaëc baõi ñaïo, hoaëc qua ñôøi, hoaëc coøn ñang soáng, chính hoï vöùt boû caùc phu cuï baèng len cuõ vung vaõi nhö theá”. Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Neáu nhö ngöôøi boá thí khoâng caân nhaéc, thì ngöôøi thoï thí cuõng phaûi caân nhaéc, nghóa laø Tyø-kheo thoï thí phaûi söû duïng, khoâng ñöôïc vöùt boû. Töø nay trôû ñi neáu Tyø-kheo laøm phu cuï Ni- sö-ñaøn baèng len môùi thì phaûi duøng moät mieáng phu cuï baèng len cuõ vuoâng vöùc moät gang tay Tu-giaø-ñaø may choàng leân caùi môùi ñeå cho hoûng maøu saéc ñi môùi ñöôïc”. Theá roài, Phaät tryeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi Tyø-xaù-ly phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: “Neáu Tyø-kheo laøm phu cuï Ni-sö-ñaøn baèng len môùi thì phaûi duøng moät mieáng phu cuï baèng len cuõ vuoâng vöùc moät gang tay Tu-giaø-ñaø may choàng leân caùi môùi ñeå cho hoûng maøu saéc ñi. Neáu Tyø-kheo laøm phu cuï Ni-sö-ñaøn baèng len môùi maø khoâng duøng moät mieáng phu cuï baèng len cuõ vuoâng vöùc moät gang tay Tu-giaø-ñaø

may choàng leân caùi môùi, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: (Moät soá töø ngöõ ñaõ giaûi thích ôû treân) - Phu cuï cuõ: Phu cuï ñaõ duøng ñöôïc saùu naêm. - Tu-giaø-ñaø: Chæ cho ñöùc Ñaúng Chaùnh Giaùc. - Moät gang tay: Daøi hai thöôùc, boán taác (?). Khi duøng caùi phu cuï cuõ khoâng ñöôïc duøng phu cuï cuûa nhöõng ngöôøi keùm hieåu bieát, ngöôøi phaïm giôùi, ngöôøi khoâng nghe phaùp, ngöôøi ôû trong phoøng maø khi phoøng hö khoâng söûa chöõa, ngöôøi bò mang tieáng xaáu, ngöôøi coù kieán giaûi ñoaïn dieät, ngöôøi xa lìa Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, khoâng thích thöa hoûi, ngöôøi khoâng theå phaù aùc ma, ngöôøi khoâng phaân bieät ñöôïc vieäc cuûa ma. Traùi laïi, neân duøng phu cuï cuõ cuûa nhöõng ngöôøi nghe nhieàu... vaø phaân bieät ñöôïc vieäc cuûa ma.

1102 BOÄ LUAÄT 1

Khi duøng moät mieáng phu cuï cuõ vuoâng vöùc baèng moät gang tay cuûa ñöùc Chaùnh Ñaúng Giaùc thì khoâng ñöôïc duøng mieáng maát goùc, mieáng coù hình haït luùa, mieáng nhö caùi chaøy, mieáng coù hình chieác xe, coù hình thoøng xuoáng, coù hình meùo moù, coù hình loài, hình loõm. - Maát goùc: Khoâng coù goùc. - Hình haït luùa: ÔÛ giöõa roäng, hai ñaàu heïp. - Hình caùi chaøy: Hai ñaàu roäng, chính giöõa heïp. - Hình chieác xe: Moät ñaàu roäng, moät ñaàu heïp. - Hình thoøng xuoáng: Hình xieân xeïo. - Hình meùo moù: Khoâng caân xöùng. - Hình loài: Noåi goà leân. - Hình loõm: Boán goùc loài ra, ôû caùc khoaûng giöõa loõm xuoáng. Khi may choàng theâm, khoâng ñöôïc may nhöõng mieáng coù hình thuø keå treân, maø phaûi may nhöõng mieáng vuoâng vöùc ñaày ñaën. Khi bò raùch thì phaûi vaù laïi, hoaëc bò baån thì phaûi giaët, roài duøng caùc loaïi len baèng loâng khaùc maø vaù laïi. Thaày Tyø-kheo naøo may Ni sö-ñaøn môùi maø khoâng may moät mieáng cuõ choàng leân treân, thì caùi Ni sö-ñaøn aáy phaûi ñem xaû boû giöõa chuùng Taêng, vaø Taêng khoâng ñöôïc traû laïi chuû cuõ maø chæ ñeå Taêng duøng, nhöng khoâng ñöôïc khoaùc leân mình. Theá neân noùi (nhö treân). (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù möôøi laêm)

16. GIÔÙI CAÀM LOÂNG DEÂ ÑI QUAÙ GIÔÙI HAÏN Khi Phaät an truù taïi thaønh Tyø-xaù-ly nôi Tinh xaù coù laàu gaùc trong röøng lôùn, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Toân giaû Öu-ñaø-di gaùnh moät gaùnh loâng deâ naëng neà, thaân coøng xuoáng, töø trong thaønh ñi ra, khieán cho ngöôøi ñôøi chæ trích: "Haõy xem Sa-moân Öu-ñaø-di kìa. Gioáng nhö con laïc ñaø, gioáng nhö con löøa, gioáng nhö phu khuaân vaùc, gaùnh loâng deâ nhö theá maát heát pheùp taéc Sa-moân, naøo coøn coù ñaïo haïnh gì nöõa". Caùc Tyø-kheo nghe theá, beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät lieàn baûo ñi goïi Öu-ñaø-di ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: "Coù thaät oâng gaùnh loâng deâ naëng neà, khieán cho ngöôøi ñôøi cheâ traùch phaûi khoâng?". Thaày ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân". Phaät noùi: "Ñoù laø vieäc xaáu, töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp caùc Tyø-kheo gaùnh vaùc nöõa". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù saùu möôi Tyø-kheo töø phöông Baéc ñònh ñeán Xaù-veä ñeå thaêm vieáng Phaät, thaêm vieáng Xaù-lôïi-phaát, Muïc-lieân caùc Tröôûng laõo Tyø-kheo vaø

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1103

thaêm vieáng Cö só Tu-ñaït, Tyø-xaù-khö-loäc-maãu, taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn nôi laàu gaùc trong röøng Khai Nhaõn. Nhaân coù moät Tyø-kheo töø Xaù-veä ñeán choã hoï, hoï beøn hoûi: “Chuùng toâi muoán ñeán ñoù (Xaù-veä) cuùng döôøng caùc baäc phaïm haïnh moät ít phaåm vaät, khoâng hieåu neân mang theo nhöõng vaät gì cho hôïp vôùi nhu caàu cuûa caùc vò aáy?”. Vò naøy ñaùp: “Thöa Tröôûng laõo, taát caû caùc Tyø-kheo ôû ñoù ñeàu maëc y baèng len, chæ töø ñaõy loïc nöôùc vaø quai buoäc xaùch. Vaäy coù theå mang theo loâng deâ ñeán ñoù”. Theá roài, saùu möôi Tyø-kheo aáy, moãi ngöôøi ñeàu gaùnh nhöõng gaùnh loâng deâ naëng maø ñi, töø thoân xoùm naøy ñeán thoân xoùm khaùc, töø thaønh phoá naøy ñeán thaønh phoá khaùc. Thaáy theá, daân chuùng chaâm bieám: “Caùc ngöôøi haõy xem kìa! Nhöõng Sa-moân Thích töû naøy gaùnh naëng maø ñi gioáng nhö ñaøn laïc ñaø, ñaøn löøa, nhö phu khuaân vaùc, nhö khaùch buoân...”. Laïi coù ngöôøi noùi: “Caùc vò khoâng bieát sao, ôû ñaây mua reû neân hoï ñònh ñem ñeán ñoù baùn ñaét ñaáy. Thaät laø maát heát pheùp taéc Sa-moân, naøo coù ñaïo haïnh gì nöõa”. Caùc Tyø-kheo ñi laàn laàn ñeán thaønh Xaù-veä, khi ñeán nôi, beøn ñaûnh leã chaân Theá Toân, roài ñöùng qua moät beân. Phaät bieát maø vaãn hoûi caùc Tyø- kheo: “Caùc Thaày töø ñaâu ñeán vaäy?”. Hoï ñaùp: “Baïch Theá Toân! Töø phöông Baéc ñeán”. Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: “Ñi ñöôøng coù vaát vaû, khaát thöïc coù khoù khaên khoâng?”. Hoï ñaùp: “Baïch Theá Toân! Ñi ñöôøng khoâng vaát vaõ, khaát thöïc khoâng khoù khaên, chæ coù ñieàu doïc ñöôøng bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch”. Phaät lieàn hoûi caùc Tyø-kheo: “Ngöôøi ta cheâ traùch veà vieäc gì?”. Hoï ñaùp: “Baïch Theá Toân! Saùu möôi ngöôøi chuùng con ñeàu gaùnh loâng deâ (noùi roäng nhö treân)”. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Caùc oâng ñaùng bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch. Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp Tyø-kheo gaùnh loâng deâ ñi”. Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø- kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: “Neáu Tyø-kheo ñi ñöôøng ñöôïc loâng deâ maø muoán laáy thì coù theå töï tay caàm ñi trong ba do-tuaàn. Neáu gaùnh ñi quaù ba do-tuaàn thì phaïm Ni- taùt-kyø Ba-daï-ñeà”. GIAÛI THÍCH: - Ñöôøng ñi: Hoaëc ba do-tuaàn, hai do-tuaàn, moät do-tuaàn, nöûa do-tuaàn, hoaëc moät Caâu-loâ-xaù.

1104 BOÄ LUAÄT 1

- Ñöôïc: Ñöôïc töø nhöõng ngöôøi ñaøn oâng, ñaøn baø, ngöôøi lôùn, treû con, ngöôøi taïi gia hoaëc ngöôøi xuaát gia. - Muoán laáy: Thöïc söï caàn ñeán. - Töï mang ñi ba do-tuaàn: Cöù hai ngaøn boä ñöôïc goïi laø moät Caâu-loâ- xaù, boán ngaøn boä laø nöûa do-tuaàn, taùm ngaøn boä laø moät do-tuaàn, möôøi saùu ngaøn boä laø hai do-tuaàn, hai möôi boán ngaøn boä laø ba do-tuaàn. Tyø-kheo coù theå töï mang loâng deâ ñi trong voøng ba do-tuaàn, neáu quaù ba do-tuaàn thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. (veà caùch xöû lyù nhö ñaõ noùi ôû tröôùc). Neáu Tyø-kheo mang loâng deâ ñi treân ñöôøng moät do-tuaàn, boãng queân maát moät vaät gì beøn trôû laïi laáy, laáy xong trôû laïi choã khi naõy töùc laø vöøa ñuùng ba do-tuaàn, khoâng ñöôïc ñi theâm nöõa, neáu ñi theâm nöõa thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu nhö ñi ñöôïc moät do-tuaàn röôûi, roài queân moät vaät gì phaûi trôû laïi choã khôûi haønh ñeå

laáy, thì khi laáy xong khoâng ñöôïc ñi tieáp nöõa (vì ñaõ ñuû ba do-tuaàn). Neáu ñi tieáp thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu ñi thaúng ñuùng ba do-tuaàn maø coøn ñi theâm moät böôùc nöõa thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni; ñi quaù hai böôùc nöõa thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Neáu hai ngöôøi gaùnh moät gaùnh, thì ngöôøi ñaàu gaùnh ñi ba do-tuaàn roài sang vai ngöôøi kia gaùnh ñi ba do-tuaàn. Neáu ba ngöôøi gaùnh moät gaùnh thì ñöôïc thay ñoåi nhau ñi chín do-tuaàn. Neáu boán ngöôøi gaùnh moät gaùnh thì ñöôïc ñi möôøi hai do-tuaàn. Neáu nhieàu ngöôøi ñi thì tuøy theo soá löôïng ñoù maø tính, nhöng coù ñieàu laø khoâng ñöôïc gaùnh naëng. Trong khi gaùnh ñi hoaëc trao ñoåi, hoaëc ñöôïc caùi môùi thì cuõng chæ ñöôïc gaùnh ñi trong voøng ba do-tuaàn maø thoâi. Neáu Tyø-kheo ñem loâng deâ boû vaøo trong tuùi xaùch y, mang ñi töø nhaø naøy ñeán nhaø khaùc, thì cuõng chæ ñöôïc trong voøng ba do-tuaàn, khoâng ñöôïc ñi theâm. Hoaëc ñem loâng deâ boû vaøo trong tuùi ñöïng baùt, roài ñi khaát thöïc töø laøng naøy ñeán laøng khaùc, thì cuõng nhö theá. Hoaëc ñem loâng deâ boû vaøo trong tuùi ñöïng kinh roài ñi, cuõng nhö vaäy. Neáu loâng deâ chöa ñöôïc deät thaønh thì duø boû trong oáng ñoàng mang ñi quaù ba do-tuaàn cuõng phaïm toäi. Traùi laïi, neáu ñaõ deät thaønh len, hoaëc laøm goái, laøm ñeäm v.v... thì khoâng phaïm. Neáu gaùnh loâng laïc ñaø, loâng boø thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu gaùnh loâng ñuoâi traâu ñen ñi thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni, Neáu gaén vaøo caùi caùn (laøm thaønh choåi lau buïi) thì khoâng coù toäi. Neáu gaùnh loâng sö töû, loâng heo thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Neáu ñaõ laøm thaønh duïng cuï thì khoâng coù toäi. Theá neân noùi (nhö treân). (Heát giôùi Ni-taùt-kyø möôøi saùu)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1105

17. GIÔÙI NHÔØ TYØ KHEO NI GIAËT LOÂNG DEÂ Khi Phaät an truù taïi Tyø-xaù-ly trong Tinh xaù coù laàu gaùc trong röøng lôùn, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Toân giaû Öu-ñaø-di ñem loâng deâ ñöa cho Tyø-kheo-ni Thieän Sinh, voán laø vôï cuõ cuûa Toân giaû, vaø baûo: “Laønh thay naøy em, em haõy giaët nhuoäm chaûi giuùp cho ta caùi naøy”. Tyø-kheo- ni Thieän Sinh beøn ñem veà truù xöù, giaët nhuoäm chaûi xong, boû vaøo trong hoäp, laáy loâng ngöïc, öùc, cuûa nai phuû leân treân, roài sai söù giaû mang ñeán cho Öu-ñaø-di. Öu-ñaø-di nhaän xong, môû hoäp ra, thaáy coù loâng nai hoan hyû, lieàn ñem khoe vôùi caùc Tyø-kheo: “Haõy xem naøy caùc Tröôûng laõo, toâi ñöa ít loâng cho Tyø-kheo-ni khoâng phaûi thaân quyeán maø laïi nhaän ñöôïc nhieàu loâng”. Caùc Tyø-kheo thaáy theá, lieàn noùi: “Ñoù laø vaät neân che giaáu vì sao laïi ñöa cho ngöôøi ta xem?”. Thaày lieàn ñaùp: “Vaät naøy coù gì phaûi che giaáu, toâi ñöa (coâ aáy) loâng ít maø laïi nhaän ñöôïc nhieàu loâng”. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo töø xa nghe ñöôïc beøn voã tay cöôøi lôùn: “Quaùi thay! Quaùi thay”. Caùc Tyø-kheo nghe theá, beøn ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Öu-ñaø-di ñeán. Khi thaày tôùi roài, Phaät beøn hoûi: “OÂng coù vieäc ñoù thaät chaêng?”. Thaày ñaùp: “Coù thaät, baïch Theá Toân”. Phaät lieàn khieån traùch: “Ñoù laø vieäc xaáu v.v...”. Roài Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: “Giaû söû coù vaät caàn phaûi che giaáu thì Tyø-kheo-ni thaân quyeán coù neân ñöa cho Tyø-kheo thaân quyeán xem hay khoâng?” Hoï ñaùp: “Khoâng neân, baïch Theá Toân”. Phaät laïi hoûi:

“Giaû söû Tyø-kheo thaân quyeán nhaän ñöôïc moät vaät caàn phaûi che giaáu cuûa Tyø-kheo-ni thaân quyeán, thì coù neân ñöa cho ngöôøi khaùc xem hay khoâng?” Hoï ñaùp: “Khoâng neân, baïch Theá Toân”. Theá roài Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Töø nay trôû ñi (caùc Tyø-kheo) khoâng ñöôïc nhôø Tyø-kheo-ni khoâng phaûi thaân quyeán giaët nhuoäm chaûi loâng deâ”. Laïi nöõa, khi Phaät truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Toân giaû Öu-ñaø-di caàm loâng deâ ñöa cho Tyø-kheo-ni Ñaïi AÙi Ñaïo, noùi: “Laønh thay naøy chò, haõy giaët nhuoäm, chaûi giuùp cho toâi caùi naøy”. Theá roài, Tyø-kheo-ni Ñaïi AÙi Ñaïo lieàn ñem giaët nhuoäm chaûi xong, gôûi traû laïi cho Öu-ñaø-di. Roài baø ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi

chaân Phaät, roài ñöùng sang moät beân. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: “Vì sao treân tay baø coù maøu thuoác nhuoäm?”. Baø ñaùp: “Toâi giaët nhuoäm chaûi giuùp loâng deâ cho Toân giaû Öu-ñaø- di”. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Taïi sao Öu-ñaø-di laïi nhôø Tyø-kheo- ni khoâng phaûi thaân quyeán giaët nhuoäm chaûi giuùp loâng deâ?”. Theá roài, Phaät beøn goïi Öu-ñaø-di ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: “OÂng coù nhôø Tyø-kheo-ni Ñaïi AÙi Ñaïo giaët nhuoäm chaûi loâng deâ thaät chaêng?” Thaày ñaùp: “Coù thaät, baïch Theá Toân”. Phaät lieàn khieån traùch Öu-ñaø-di: “Vì sao oâng laïi sai moät Tyø-kheo-ni ñang haønh ñaïo laøm? Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp (caùc Tyø-kheo) nhôø Tyø-kheo-ni khoâng phaûi thaân quyeán giaët nhuoäm chaûi loâng deâ”. Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi ñieàu lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: “Neáu Tyø-kheo nhôø Tyø-kheo-ni khoâng phaûi thaân quyeán giaët nhuoäm chaûi loâng deâ thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà”. GIAÛI THÍCH: (Moät soá töø ngöõ ñaõ ñöôïc giaûi thích ôû treân) Trong ñaây taêng theâm vieäc chaûi (loâng deâ), vaø töø vieäc maëc y vaáy buøn, y caùu baån ñeán chuøa Ni, ngoaøi ra, nhö trong giôùi thöù naêm ôû treân ñaõ noùi roõ.

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ
QUYEÅN 10
Phaàn 1: GIÔÙI PHAÙP CUÛA TYØ KHEO

Ñoaïn 4: NOÙI VEÀ 30 PHAÙP NI TAÙT KYØ BA DAÏ ÑEÀ (tieáp theo)

18. GIÔÙI CAÀM CUÛA TIEÀN VAØNG BAÏC Khi Phaät an truù taïi vöôøn Truùc Ca-lan-ñaø ôû thaønh Vöông-xaù, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, thoân tröôûng cuûa thoân Chaâu-la ñi ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân Theá Toân, roài ñöùng qua moät beân, baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Tröôùc ñaây caùc vò Ñaïi thaàn, Baø-la-moân, Cö só, Tröôûng giaû hoïp taïi cung ñieän Vua cuøng nhau nghò luaän. Coù ngöôøi thì noùi Sa- moân Thích töû neân caát giöõ vaøng baïc. Coù ngöôøi thì noùi khoâng neân caát giöõ. Vaäy ai noùi thaät, noùi ñuùng phaùp, noùi tuøy thuaän phaùp, nghò luaän khoâng traùi nghòch vôùi pheùp taéc hieän taïi?". Phaät ñaùp: "Sa-moân Thích töû khoâng neân caát giöõ vaøng baïc. Neáu coù ai noùi neân caát giöõ, thì ñoù laø phæ baùng ta, khoâng thaät, khoâng ñuùng phaùp, khoâng tuøy thuaän, laø lôøi nghò luaän traùi vôùi pheùp taéc hieän taïi. Vì sao vaäy? Vì neáu ñöôïc caát giöõ vaøng baïc thì cuõng ñöôïc duy trì naêm duïc. Naêm duïc laø: Maét phaân bieät saéc phaùp sinh ra aùi nhieãm, cho ñeán thaân xuùc chaïm sinh ra aùi nhieãm. Phaûi bieát raèng ñoù khoâng phaûi laø phaùp cuûa Sa-moân Thích töû". Vò thoân tröôûng noùi: "Thaät laø kyø laï, baïch Theá Toân! Chöa töøng coù vieäc nhö theá. Baïch Theá Toân! Nhö Theá Toân noùi Sa-moân Thích töû khoâng neân caát giöõ vaøng baïc. Neáu caát giöõ vaøng baïc thì khoâng phaûi phaùp cuûa Sa-moân, khoâng phaûi phaùp cuûa doøng hoï Thích. Vì theá, nay con xin quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng. Con laø ñeä töû taïi gia cuûa Phaät, xa lìa saùt sinh, Theá Toân haõy chöùng minh cho con. (noùi nhö theá ba laàn) cho ñeán: Khoâng uoáng röôïu. Tröôùc ñaây con ñaõ suy nghó: Sa-moân Thích töû khoâng neân caát giöõ vaøng baïc. Neáu ai caát giöõ thì chaúng khaùc gì ngöôøi höôûng thuï nguõ duïc".

1108 BOÄ LUAÄT 1

Baáy giôø, Theá Toân lieàn tuøy nghi thuyeát phaùp chæ daïy thoân tröôûng khieán oâng ñöôïc lôïi ích, hoan hyû, gioáng nhö taám luïa saïch deã thaám maøu nhuoäm. OÂng lieàn thaáy ñöôïc lyù Töù Ñeá ngay taïi choã ngoài, beøn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Ngöôøi theá tuïc coù nhieàu coâng vieäc, con xin töø bieät trôû veà". Phaät noùi: "OÂng neân töï bieát ñuùng luùc". OÂng lieàn ñöùng daäy ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, nhieãu beân phaûi roài ra ñi. Sau khi oâng ñi khoâng bao laâu Phaät beøn ñeán choã coù ñoâng Tyø-kheo traûi toïa cuï ngoài, noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Vöøa roài thoân tröôûng thoân Chu La ñeán choã ta (nhö treân ñaõ noùi cho ñeán) nhieãu beân phaûi roài ra ñi". Ñoaïn Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Caùc thaày phaûi hoïc nhö sau: "Khoâng ñöôïc caát giöõ vaøng baïc. Ta khoâng coù lyù do gì ñöôïc pheùp caát giöõ vaøng baïc". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Theá Toân vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm ñi thò saùt phoøng ôû cuûa caùc Tyø- kheo moät laàn. Ngaøi ñeán choã ôû cuûa Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø. Khi aáy, Nan- ñaø, Öu-ba-nan-ñaø vöøa ñeám tieàn neân tay bò dính ñaát, lieàn ñi ñeán ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ñöùng qua moät beân. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: "Tay caùc thaày vì sao dính ñaát nhö theá?". Hoï lieàn ñaùp: "Baïch Theá Toân! Con vöøa ñeám tieàn, neân tay bò dính ñaát". Phaät lieàn noùi vôùi

Nan-ñaø: “Vì sao caùc thaày laïi duøng tay ñeå caàm “Sinh saéc”, “Tôï saéc”?”. “Töø nay ta khoâng cho pheùp caùc thaày töï tay caàm “Sinh saéc” “Tôï saéc”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi tinh xaù coù laàu gaùc trong röøng lôùn nôi thaønh Tyø-xaù-ly, noùi roäng nhö treân. Khi aáy, Öu-ñaø-di ñeán giôø khaát thöïc, beøn khoaùc y, caàm baùt ñi tôùi nhaø moät ngöôøi thôï hoà. Nhaø oâng naøy vöøa laøm leã khaùnh haï xong, baø vôï beøn böôùc ra ngheânh ñoùn laøm leã, hoûi: “Toân giaû, hoâm qua vì sao khoâng ñeán? Neáu ñeán thì ñaõ ñöôïc thöùc aên uoáng ngon roài”. Thaày lieàn ñaùp: “Hoâm qua, böõa nay thì coù sao ñaâu? Neáu coù thöùc aên ngon thì haõy mang ra ñaây”. Baø lieàn noùi: “Thöùc aên ngon heát roài, nay con xin gôûi tieàn ñeå Toân giaû ñeán quaùn aên mua thöùc aên ngon khaùc”. Thaày noùi: “Ñöùc Theá Toân cheá giôùi, khoâng cho ta töï tay caàm tieàn. Baø haõy ñem tieàn buoäc vaøo cheùo y cuûa ta”.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 10 1109

Baø theo lôøi chæ baûo, ñem tieàn buoäc vaøo cheùo y, roài thaày ra ñi, ñeán moät quaùn baùn baùnh, noùi vôùi chuû quaùn: “Laõo tröôïng, haõy mang baùnh cho toâi”. OÂng ta noùi: “Toân giaû cho toâi xem tieàn ñaõ”. Öu-ñaø-di noùi: “OÂng chæ caàn ñöa baùnh cho ta, ta seõ trao tieàn cho oâng ngay taïi ñaây thoâi”. OÂng lieàn noùi: “Toân giaû haõy ñöa baùt ra”. Theá roài, oâng lieàn ñem caùc thöù baùnh boû vaøo ñaày baùt, vaø noùi: “Xin ñöa tieàn cho toâi”. Öu-ñaø-di baûo: “OÂng haõy môû cheùo y cuûa toâi ra maø laáy”. OÂng chuû quaùn muoán ñuøa côït neân khoâng chòu môû, noùi: “OÂng haõy töï môû laáy ñöa cho toâi”. Öu-ñaø-di ñaùp: “Phaät khoâng cho pheùp toâi caàm sinh saéc, tôï saéc, oâng haõy töï môû laáy”. OÂng ta beøn môû laáy. Laáy xong, cheâ traùch: “Vì sao Sa-moân Thích töû laïi duøng phöông tieän sô saøi naøy, xem ñaây laø thanh tònh. Chuùng ta cuõng ít khi duøng tay caàm naém vaø ñaët vaøo trong mieäng, cuõng chaúng khi naøo buoäc vaøo cheùo aùo hoaëc boû vaøo trong tuùi. Theá naøy thì maát heát pheùp taéc Sa-moân, naøo coù ñaïo haïnh gì?”. Theá roài, Öu-ñaø-di mang baùnh veà phoøng, môøi caùc Tyø-kheo khaùc cuøng aên. Caùc Tyø-kheo hoûi: “Thöù baùnh naøy raát ngon, ôû ñaâu maø coù ñöôïc vaäy? Loaïi naøy khoâng phaûi laø baùnh laøm ôû nhaø”. Öu-ñaø-di ñaùp: “Naøy caùc Tröôûng laõo! Trong ñaây lôïi ít maø loãi nhieàu”. Caùc Tyø-kheo beøn hoûi: “Vì sao nhieàu loãi?”. Ñaùp: “Toâi taïo nhaân duyeân nhö vaäy nhö vaäy cho neân nhieàu loãi” Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Öu-ñaø-di ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: “OÂng coù laøm nhö vaäy thaät chaêng?”. Thaày ñaùp: “Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân”. Phaät khieån traùch: “Ñoù laø vieäc xaáu. Töø nay veà sau, duøng tieàn buoäc vaøo cheùo y, Ta cuõng khoâng cho”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Ca-duy-la-veä, noùi roäng nhö treân. Vì naêm vieäc lôïi ích, neân Theá Toân cöù naêm hoâm ñi quan saùt phoøng ôû cuûa caùc Tyø-kheo moät laàn, boãng thaáy moät Tyø-kheo mang beänh huyønh ñaõng oám yeáu. Phaät bieát maø vaãn hoûi: “Tyø-kheo! Thaày coù nhaãn chòu ñöôïc noãi khoå ñöôïc chaêng? Thaày coù soáng yeân oån chaêng?”. Thaày aáy ñaùp: “Baïch Theá Toân! Con khoâng ñöôïc yeân oån, bò beänh

1110 BOÄ LUAÄT 1

taät khoå naõo". Phaät lieàn hoûi thaày: "OÂng khoâng theå ñoøi hoûi thöùc aên hôïp vôùi beänh, thuoác hôïp vôùi beänh ñöôïc sao?" Thaày ñaùp: "Con nghe Theá Toân cheá giôùi Tyø-kheo khoâng ñöôïc töï tay caàm sinh saéc, tôï saéc, laïi khoâng coù ai ñöa cho con, neân con phaûi chòu khoå naõo". Phaät lieàn noùi: "Töø nay veà sau, ta cho pheùp ngöôøi beänh ñöôïc quyeàn sai tònh nhaân caát tieàn baïc, nhöng chôù coù tham vöôùng". Theá roài, Phaät truyeàn cho caùc Tyø-kheo taïi thaønh Ca-duy-la-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo töï tay caàm sinh saéc, tôï saéc hoaëc sai ngöôøi caàm naém vôùi yù tham tröôùc thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: (Moät soá töø ñaõ ñöôïc giaûi thích ôû tröôùc) - Sinh saéc: Chæ cho vaøng. - Tôï saéc: Chæ cho baïc. - Sinh saéc tôï saéc: Chæ cho caùc loaïi tieàn teä duøng ôû thò tröôøng. - Caàm: Hoaëc töï mình caàm, hoaëc baûo ngöôøi khaùc caàm. - Naém: Hoaëc töï mình naém, hoaëc baûo ngöôøi khaùc naém. - Tham vöôùng: Suy nghó nhö sau: "Ta seõ duøng vaät naøy ñeå ñaït ñöôïc naêm thöù duïc laïc nhö: Saéc, thanh, höông, vò, xuùc". Ñoù goïi laø tham tröôùc. - Khoâng tham vöôùng: Nhö vò Tyø-kheo trì giôùi thanh tònh töï gaùnh löông thöïc nhö buùn, baùnh, gaïo, boät gaïo v.v... khi aáy, suy nghó: "Ta khoâng coù phöông tieän naøo khaùc neân baát ñaéc dó phaûi duøng ñeán thöùc aên naøy". Traùi laïi, neáu ñoái vôùi caùc vaät baát tònh naøy maø töôûng laø nhöõng vaät thanh tònh, nhö sau: "Ta seõ thoï duïng nhöõng thöù naøy", thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba- daï-ñeà. - Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà: Caùc thöù tieàn, vaøng baïc naøy phaûi ñem thí xaû giöõa chuùng Taêng, roài saùm hoái toäi Ba-daï-ñeà. Neáu khoâng thí xaû maø saùm hoái thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Caùc thöù vaøng baïc hay tieàn, hoaëc nhieàu, hoaëc ít, hoaëc thuaàn, hoaëc taïp, hoaëc ñaõ laøm thaønh duïng cuï, khi ñem thí xaû giöõa chuùng Taêng, thì Taêng khoâng neân cho laïi Tyø-kheo aáy, cuõng khoâng ñöôïc phaân chia. Neáu nhieàu thì neân boû vaøo quyõ tieát kieäm. Sau khi boû vaøo quyõ tieát kieäm, neáu sinh lôïi töùc, thì ñöôïc duøng noù laøm phoøng xaù, saém y, maø khoâng ñöôïc mua saém thöùc aên.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 10 1111

Tyø-kheo khi nhaän ñöôïc tieàn, vaø sau muøa an cö xong nhaän ñöôïc tieàn saém y, khoâng ñöôïc ñöa tay caàm laáy maø phaûi nhôø tònh nhaân laáy giuùp. Neáu khoâng coù tònh nhaân thì haõy baûo thí chuû boû döôùi ñaát beân caïnh chaân mình. Sau ñoù, mình duøng coû, laù, gaïch, ngoùi tuû leân treân, ñôïi tònh nhaân ñeán, chæ cho hoï thaáy ñeå hoï caàm laáy. Neáu tònh nhaân khoâng ñaùng tin caäy, thì baûo hoï ñi tröôùc mình, vaø baûo ñeå tieàn taïi nôi naøo ñoù. Neáu Tyø-kheo laøm tri söï troâng coi vieäc cuûa Phaät, cuûa Taêng coù nhieàu tieàn vaøng baïc ñeå taïi choã sinh ñòa thì neân chæ cho tònh nhaân bieát. Neáu ñeå choã töû ñòa kín ñaùo thì hoaëc töï mình ñaøo laáy, hoaëc sai Tyø-kheo treû tuoåi ñaøo laáy. Neáu tònh nhaân khoâng ñaùng tin, thì neân duøng khaên bòt maét hoï ba voøng, roài môùi daãn ñeán chæ cho hoï bieát choã ñaát, sau ñoù chæ cho bieát haàm ñeå tieàn, vaø cöù ñeå maét bò bòt nhö theá baûo ñi khoûi nôi ñoù. Neáu tieàn rôi treân bôø haàm, thì ñöôïc duøng ngoùi gaïch gaït cho tieàn rôùt xuoáng haàm, vaø ñöôïc töï tay ñaäy naép haàm laïi. Sau ñoù khi caàn laáy, neáu laø choã sinh ñòa thì chæ cho tònh nhaân bieát; neáu laø choã töû

ñòa thì ñöôïc töï tay ñaøo leân cho ñeán khi gaëp tieàn, beøn sai tònh nhaân ñeán laáy. Neáu tònh nhaân khoâng ñaùng tin thì phaûi bòt maét y ba voøng roài daãn ñeán laáy. Neáu trong caùi khaên goùi ñeå treân ñaàu caây gaäy coù vaøng, baïc, tieàn thì khoâng ñöôïc töï tay caàm laáy maø neân baûo cho tònh nhaân bieát. Neáu tònh nhaân beù nhoû khoâng sôø tôùi thì ñöôïc boàng y leân khieán y laáy. Khi boàng y neân noùi nhö sau: "Toâi boàng tònh nhaân, toâi boàng tònh nhaân". Luùc ñem goùi ñoà xuoáng roài phaûi baûo y môû ra. Neáu y khoâng bieát môû thì ñöôïc pheùp caàm tay y chæ cho y môû. Khi môû xong baûo y ñeám. Neáu y khoâng bieát ñeám thì ñöôïc pheùp caàm tay y maø ñeám. Khi ñeám xong, soá coøn thöøa baûo y boû laïi vaøo tuùi. Neáu y khoâng bieát caàm boû vaøo tuùi, thì ñöôïc pheùp caàm tay y daïy y boû vaøo tuùi. Khi boû vaøo tuùi xong neân baûo tònh nhaân buoäc tuùi laïi. Neáu tònh nhaân khoâng bieát buoäc, thì baûo y naâng caùi ñaùy tuùi, roài Tyø-kheo töï tay mình buoäc. Khi buoäc xong neân ñem ñeå laïi treân ñaàu gaäy nhö tröôùc. Neáu tònh nhaân thaáp ñeå khoâng tôùi thì Tyø-kheo ñöôïc pheùp boàng y leân. Neáu kho laãm, röông, tuû ñeå treân gaùc, treân coät truï, thì khi laáy, khi môû ra, khi ñaäy laïi cuõng nhö theá. Neáu khi ñi ñöôøng, tònh nhaân mang vaøng baïc, maø y coøn beù, thì ta ñöôïc pheùp duøng tay daét y ñi. Neáu khi loäi nöôùc, thì ta ñöôïc pheùp dìu y loäi qua, nhöng phaûi noùi: "Toâi dìu tònh nhaân, toâi dìu tònh nhaân". Neáu Tyø-kheo daãn tònh nhaân theo, luùc ñi qua ñoø maø y coøn beù khoâng leân ñoø ñöôïc, thì Tyø-kheo ñöôïc pheùp ñôõ y leân ñoø, nhöng phaûi noùi: "Toâi ñôõ tònh nhaân, toâi ñôõ tònh nhaân". Khi xuoáng ñoø, cuõng nhö vaäy. Treân

ñöôøng ñi, Tyø-kheo döøng laïi ôû treân bôø soâng, beân gieáng hoaëc treân ao hoà ñeå aên uoáng nghæ ngôi, roài luùc ra ñi, tònh nhaân ñeå queân tuùi xaùch. Baáy giôø, coù vò Tröôûng laõo Tyø-kheo ñi sau, xem coù ai ñeå queân vaät gì khoâng, thì thaáy coù moät goùi ñoà soùt laïi, beøn suy nghó: "Caùi naøy aét laø cuûa vò Tyø-kheo kia", beøn caàm laáy mang ñi, khi ñi kòp chuùng baïn, beøn hoûi: "Vaät naøy cuûa ai vaäy?". Luùc aáy coù ngöôøi noùi: "Ñoù laø goùi ñoà cuûa tònh nhaân". Vò Tröôûng laõo beøn boû goùi ñoà xuoáng ñaát. Baáy giôø, tònh nhaân neân caàm laáy mang ñi, nhöng khoâng ñöôïc goïi teân goùi ñoà. Neáu Tyø-kheo cuøng ñi ñöôøng vôùi tònh nhaân, khi ñeâm ñeán döøng nghæ taïi moät choã, roài tôø môø saùng ra ñi. Baáy giôø, tònh nhaân caàm nhaàm goùi ñoà cuûa Tyø-kheo, Tyø-kheo caàm nhaàm goùi ñoà cuûa tònh nhaân. Khi ñeán nôi, Tyø- kheo môùi nhaän ra goùi ñoà mình caàm laø cuûa Tònh nhaân, thì neân boû xuoáng ñaát, vaø tònh nhaân phaûi ñeán laáy maø khoâng ñöôïc goïi teân goùi ñoà (töùc khoâng ñöôïc goïi laø tuùi ñöïng baïc). Neáu Tyø-kheo nhieàu vaøng, baïc, tieàn bò maát, vaø nghi bò rôi ôû beân caïnh giöôøng, neân muoán tìm laïi, thì khi rôøi khoûi giöôøng, phaïm toäi Vieät tyø-ni. Neáu tìm laïi ñöôïc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo coù nhieàu tieàn baïc, nghi laø caát trong meàn len, neân ñònh tìm kieám thì khi môû chieác meàn ra, phaïm toäi Vieät tyø-ni. Khi ñöôïc tieàn, phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo coù nhieàu tieàn baïc, nghi bò rôi treân ñaát, muoán tìm kieám thì khi caàm choåi queùt ñaát, phaïm toäi Vieät tyø-ni. Neáu tìm laïi ñöôïc, thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo coù nhieàu tieàn baïc,

nghi bò rôi trong ñoáng raùc, neân ñònh tìm kieám, thì khi böôi ñoáng raùc, phaïm toäi Vieät tyø-ni, khi ñöôïc tieàn phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo laâm beänh, coù ñaøn-vieät cuùng döôøng tieàn thuoác, vì beänh neân ñöôïc nhaän tieàn, ñem caát döôùi meàn. Khi caàn tìm laáy, nhöng vì trong toái maét khoâng troâng thaáy, duøng tay rôø ñuïng tieàn, thì khoâng coù toäi. Neáu ñaøn-vieät laøm giöôøng gheá môùi baèng vaøng baïc, vì coù loøng tin, neân muoán ñeå Tyø-kheo söû duïng tröôùc nhaát, roài Tyø-kheo noùi: "Toâi laø ngöôøi xuaát gia, luaät khoâng cho pheùp duøng". Ñaøn-vieät laïi noùi: "Toân giaû vì toâi maø khai thoâng coù ñöôïc thoï duïng khoâng?" Tyø-kheo neân noùi: "Haõy xeáp moät toïa cuï cho daøy loùt leân, thì toâi môùi ngoài ñöôïc". Nhöng khi Tyø- kheo ngoài roài thì khoâng ñöôïc lay ñoäng caùi giöôøng, cuõng khoâng ñöôïc khen ngôïi. Neáu ñaøn-vieät laøm xe, maùy moùc môùi baèng vaøng baïc, vì coù tín taâm neân muoán ñeå Tyø-kheo söû duïng tröôùc tieân, khi aáy Tyø-kheo noùi: "Toâi laø

ngöôøi xuaát gia luaät khoâng cho pheùp söû duïng vaät aáy". Ngöôøi kia laïi noùi: "Toân giaû haõy vì toâi maø phöông tieän khai thoâng thoï duïng giuùp cho". Tyø-kheo neân baûo: "Neáu treân xe coù loùt laù caây, hoaëc loùt taám vaûi leân treân, thì toâi môùi ñaët chaân leân ñöôïc". Nhöng sau khi ñaët chaân leân, khoâng neân ñoäng chaân, cuõng khoâng ñöôïc khen ngôïi. Coù ngöôøi ñaøn-vieät laøm caùi maâm vaøng baïc, vì coù tín taâm neân muoán ñeå Tyø-kheo söû duïng tröôùc nhaát, Tyø-kheo noùi: "Toâi laø ngöôøi xuaát gia, khoâng ñöôïc pheùp duøng vaät aáy". Ngöôøi kia noùi: "Toân giaû coù theå vì toâi maø khai thoâng phöông tieän thoï duïng ñöôïc khoâng?". Tyø-kheo neân noùi: "Neáu duøng coû, laù caây hay taám vaûi phuû leân treân ñoù thì coù theå ñöôïc". Nhöng khoâng ñöôïc duøng tay caàm maø neân baûo hoï böng ñeå xuoáng ñaát. Neáu ñaøn-vieät laøm cheùn baùt môùi baèng vaøng baïc, vì tín taâm neân muoán nhôø Tyø-kheo söû duïng tröôùc nhaát. Roài Tyø-kheo noùi: "Toâi laø ngöôøi xuaát gia khoâng ñöôïc pheùp duøng noù". Ngöôøi aáy laïi noùi: "Toân giaû coù theå vì toâi maø khai thoâng phöông tieän thoï duïng ñöôïc khoâng?". Tyø-kheo neân ñaùp: "Ngöôi neân röûa saïch, ñaët treân maâm, ñem thöùc aên boû vaøo, roài ñöa tay chæ baùt noùi: "Duøng, duøng...". Noùi ba laàn nhö vaäy, ñoù goïi laø duøng. Nhöng khi aên, Tyø-kheo chæ aên thöùc aên trong baùt, khoâng ñöôïc ñoäng ñeán xung quanh baùt. Neáu ngaøy moàng taùm thaùng tö hay caùc ngaøy ñaïi hoäi cuùng döôøng, taát caû caùc thaùp, töôïng Boà-taùt, côø phöôùn, loïng baùu, nhöõng duïng cuï cuùng döôøng aáy coù theáp vaøng baïc thì Tyø-kheo khoâng ñöôïc caàm ñeán maø neân baûo tònh nhaân caàm. Neáu bò rôi xuoáng ñaát, thì neân caàm choã naøo khoâng coù vaøng baïc nhaët leân. Neáu ñöôïc thieáp vaøng khaép caû thì neân duøng vaûi boïc tay roài môùi caàm. Neáu khoâng coù vaät gì boïc tay maø treân töôïng coù choã chöa theáp vaøng thì neân caàm choã aáy. Taát caû caùc thöù nhö lö höông, ñeøn, caùn phaát traàn maø coù theáp vaøng, ñeàu khoâng ñöôïc caàm. Khi taém röûa töôïng Boà taùt baèng vaøng baïc thì khoâng ñöôïc töï tay mình taém maø phaûi baûo tònh nhaân laøm. Vaøo nhöõng ngaøy ñaïi hoäi, Tyø-kheo baûo tònh nhaân laáy ra caùc töôïng baèng vaøng baïc, Tyø-kheo chæ ñöôïc ñôõ giuùp tònh nhaân, khoâng

ñöôïc caàm. Vaø treân töôïng coù theáp vaøng, Tyø-kheo khoâng ñöôïc tröôùc caàm roài sau thaû ra. Tuøy theo moãi nöôùc, coù nöôùc duøng tieàn baèng ñoàng, hoaëc tieàn baèng voû oác, hoaëc tieàn baèng saét, hoaëc tieàn baèng hoà dao, hoaëc tieàn baèng theû tre, hoaëc tieàn baèng da... Taát caû caùc loaïi tieàn aáy, Tyø-kheo khoâng ñöôïc caàm. Hoaëc coù nhöõng nöôùc ngöôøi ta söû duïng tieàn teä maø chöa thaønh hình töôùng cuûa tieàn teä, Tyø-kheo caàm noù thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Coù nhöõng nöôùc ngöôøi ta duøng loaïi tieàn teä khoâng coù hình daïng cuûa tieàn teä, maø Tyø-kheo

caàm noù thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Coù nhöõng nöôùc ngöôøi ta duøng loaïi tieàn teä coù hình daïng cuûa tieàn teä maø Tyø-kheo caàm noù thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Coù nhöõng nöôùc ngöôøi ta duøng loaïi tieàn teä khoâng coù hình daùng cuûa tieàn teä, Tyø-kheo xem noù nhö loaïi ñoàng, saét maø caàm, thì khoâng coù toäi. Theá neân noùi (nhö treân). (Heát giôùi Ni-taùt-kyø möôøi taùm)

19. GIÔÙI BUOÂN BAÙN Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo mua caùc thöù sinh toâ, daàu, maät, ñöôøng pheøn, söõa, söõa chua taïi giöõa chôï ñeå duøng, neân bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch: “Vì sao Sa-moân Thích töû khoâng chòu khaát thöïc maø ñeán caùc chôï mua thöùc aên ñeå aên, maát heát caû pheùp taéc Sa-moân, coù ñaïo naøo nhö theá?”. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: “Coù thaät caùc oâng mua caùc thöùc aên taïi chôï neân bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch khoâng?” Hoï ñaùp: “Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân”. Phaät khieån traùch: “Ñoù laø vieäc xaáu, ñaùng bò ngöôøi cheâ traùch. Caùc oâng khoâng nghe ta thöôøng khen ngôïi thieåu duïc, khieån traùch ña duïc hay sao?. Ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi ta daïy, khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän”. Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho taát caû caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài, cuõng phaûi nghe laïi: “Neáu Tyø-kheo mua baùn caùc thöù thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà”. GIAÛI THÍCH: - Caùc thöù: Hoaëc töï hoûi giaù, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc hoûi giaù, hoaëc töï thaùch giaù, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc thaùch giaù, hoaëc töï haï giaù, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc haï giaù. - Töï hoûi giaù: Nhö hoûi: “Vaät naøy giaù bao nhieâu?”. Vaø hoï ñaùp: “Baùn cho oâng giaù chöøng ñoù”. Roài hoûi: “Toâi mua vôùi giaù ñoù ñöôïc khoâng?” Vì caùch hoûi khoâng thanh tònh, neân phaïm toäi Vieät tyø-ni. Neáu mua ñöôïc vaät aáy thì phaïm Ni-taùt-kyø. - Sai ngöôøi khaùc hoûi: Nhö baûo: “Ngöôi ñeán hoûi xem vaät aáy hoï ñoøi bao nhieâu”. Hoaëc baûo: “Neáu hoï ñoøi giaù chöøng ñoù thì ngöôi neân traû cho hoï”. Vì sai ngöôøi ta hoûi nhöõng lôøi baát tònh neân phaïm toäi Vieät tyø-ni. Neáu mua ñöôïc vaät ñoù thì phaïm Ni-taùt-kyø. - Thaùch giaù: Chaúng haïn hoï hoûi: “Vaät naøy giaù bao nhieâu?” Roài

mình ñaùp: “Toâi baùn cho oâng vôùi giaù ñoù”. Vaø ngöôøi kia noùi: “Toâi muoán mua vôùi giaù ñoù”. Do tranh nhau thaùch traû noùi nhöõng lôøi baát tònh neân phaïm toäi Vieät tyø-ni. Neáu baùn ñöôïc vaät ñoù, thì phaïm Ni-taùt-kyø. - Sai ngöôøi thaùch giaù: Nhö baûo tònh nhaân: “Ngöôi ñeán thaùch giaù nhö vaäy. Neáu ñöôïc giaù ñoù thì baùn”. Vì noùi lôøi baát tònh neân phaïm toäi Ni- taùt-kyø. - Haï giaù: Nhö hoûi: “Giaù vaät naøy bao nhieâu?” Roài Hoï ñaùp: “Moät ngaøn”, vaø mình noùi: “Toâi traû cho oâng taùm traêm”. Neáu hoï ñoøi chín traêm, roài mình noùi: “Toâi traû baûy traêm”... cho ñeán möôøi. Vì mong mua ñöôïc vaät cuûa ngöôøi ta maø bôùt giaù moät caùch baát tònh, neân phaïm toäi Vieät tyø-ni. Neáu mua ñöôïc thì phaïm Ni-taùt-kyø. - Sai ngöooøi haï giaù: Cuõng nhö vaäy. Neáu caên cöù theo thôøi giaù maø ñi mua caùc vaät, nhö vaät duøng ban ñeâm, vaät duøng trong baûy ngaøy, vaät duøng suoát ñôøi, vaät tuøy thaân, vaät naëng, vaät baát tònh, vaät vöøa thanh tònh vöøa baát tònh, khi noùi thì phaïm toäi Vieät tyø-ni, khi mua ñöôïc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu hoûi mua caùc vaät duøng baûy ngaøy, troïn ñôøi, tuøy thaân, vaät naëng, vaät vöøa thanh tònh vöøa baát tònh... thì khi hoûi mua cuõng phaïm toäi nhö vaät duøng ban ñeâm keå treân. Taïi chôï, giaù vaûi ñaõ ñöôïc quy ñònh saün, Tyø-kheo ñem tieàn ñeán mua vaûi, khi ñaët tieàn xuoáng saïp thì neân noùi vôùi chuû saïp: “Ñaây laø giaù tieàn cuûa taám vaûi ñoù”. Neáu khoâng noùi (maø ñaët tieàn xong) im laëng caàm vaûi ñi thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Neáu mua duø loïng, röông, giaøy da, quaït, mía, caù, söõa chua, daàu, maät... caùc vaät aáy cuõng nhö vaäy. Coù nhöõng quoác gia, vieäc mua baùn taïi caùc chôï ñaõ coù pheùp nhaát ñònh, ngöôøi mua chæ caàn caàm tieàn ñaët ôû choã vaät caàn mua, vaø ngöôøi chuû saïp gaät ñaàu, thì bieát laø ñoàng yù baùn. Nhöng Tyø-kheo khi mua cuõng phaûi noùi: “Giaù tieàn cuûa vaät naøy ñaây”. Ngöôøi chuû saïp bieát hay khoâng bieát, ñeàu phaûi noùi nhö theá. Neáu khoâng noùi nhö theá maø im laëng caàm moùn haøng ñi thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Neáu moùn haøng ñaùng giaù naêm möôi ñoàng maø ngöôøi chuû saïp thaùch giaù moät traêm ñoàng, roài Tyø-kheo noùi: “Toâi chæ traû naêm möôi ñoàng”. Chæ mong mua vôùi giaù nhö vaäy, thì khoâng goïi laø bôùt (haï) giaù. Neáu Tyø-kheo bieát ngöôøi ñöùng tröôùc mình ñang muoán mua vaät naøo ñoù thì khoâng ñöôïc tranh mua maø neân hoûi: “Baø ñaõ thoâi chöa?”Neáu hoï noùi: “Toâi ñang coá mua vôùi giaù ñoù”. Baáy giôø, Tyø-kheo khoâng neân xen vaøo tranh mua vôùi hoï. Neáu mua thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Nhöng neáu ngöôøi mua noùi: “Toâi döøng roài”, thì Tyø-kheo neân noùi vôùi ngöôøi chuû saïp: “Toâi muoán mua vaät kia vôùi giaù ñoù”.

1116 BOÄ LUAÄT 1

Neáu Tyø-kheo trao ñoåi y baùt vôùi nhau thì khoâng ñöôïc laøm trung gian tranh giaønh. Neáu tranh giaønh thì Phaïm toäi Vieät tyø-ni. Neáu ngöôøi tröôùc ñaõ boû cuoäc, roài mình ñoåi laáy thì khoâng coù toäi. Neáu baùn ñoà vaät giöõa chuùng Taêng thì ñöôïc pheùp ra giaù, khi baùn ñöôïc thì khoâng coù toäi. Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ muoán mua laáy thì khoâng ñöôïc tranh giaønh. Neáu Tyø-kheo vôùi Tyø-kheo mua baùn ñoåi chaùc, noùi nhöõng lôøi baát tònh ñeå mua thì khoâng coù toäi. Ñoái vôùi chín möôi saùu haïng ngöôøi xuaát gia, duøng nhöõng lôøi baát tònh trao ñoåi vôùi hoï ñeå mua ñöôïc vaät thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo thaáy

ngöôøi ta baùn baùt beøn suy nghó: “Caùi baùt naøy ñeïp, neáu ñem ñeán nôi kia baùn seõ ñöôïc lôøi”, roài mua, thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Traùi laïi, neáu suy nghó: “Ta coù vaät naøy maø khoâng coù tònh nhaân, ñaây laø vaät thanh tònh”, thì ñöôïc mua maø khoâng coù toäi. Khi ñeán ñoù, hoaëc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ caàn ñeán, hoaëc mình bò beänh, hoaëc muoán laøm coâng ñöùc, ñöôïc giaù cao beøn baùn ñi maø khoâng vuï lôïi, thì khoâng coù toäi. Ñoái vôùi taát caû caùc vaät khaùc cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo khi caát giöõ luùa suy nghó: “Loaïi naøy veà sau seõ quyù giaù”, thì khi caát giöõ phaïm toäi Vieät tyø-ni, khi ñem baùn, phaïm Ni-taùt-kyø. Neáu suy nghó: “Sôï luùc naøo ñoù giaù luùa ñaét ñoû, baáy giôø ta seõ baùn luùa naøy vaø nhôø ñoù maø ta yeân taâm tuïng kinh ngoài thieàn, haønh ñaïo”. Ñeán khi ñoù, quaû nhieân luùa ñaét ñoû, thì hoaëc duøng ñeå aên, hoaëc cho Hoøa thöôïng, A-xaø- leâ, hoaëc duøng laøm coâng ñöùc, coøn thöøa ra ñem baùn ñöôïc lôøi, thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo caát thaûo döôïc vôùi suy nghó: “Sau naøy giaù ñaét ta seõ baùn”, thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Veà sau ñem baùn thaät thì phaïm toäi Ni-taùt- kyø. Neáu Tyø-kheo mua thuoác vôùi suy nghó: “Veà sau naøy khi coù beänh sôï giaù thuoác ñaét ñoû khoù mua”, nhöng sau ñoù neáu khoâng beänh, hoaëc uoáng coøn thöøa ñem baùn coù lôïi, thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo kinh doanh thueâ thôï laøm ñoà goám, thôï moäc laøm vieäc, noùi nhöõng lôøi baát tònh, thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Neáu ñi thueâ caùc loaïi thôï nhö thôï hoà, thôï veõ, thì cuõng nhö vaäy. Neáu ñi thueâ xe ngöïa, boø, löøa, laïc ñaø, ngöôøi, thuyeàn... cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo phuï traùch coâng vieäc haèng thaùng cho chuùng Taêng, ra chôï mua caùc loaïi söõa, daàu, gaïo, ñaäu, luùa maïch, buùn, boät mì, khi ñi tìm mua caùc thöù ñoù, noùi nhöõng lôøi baát tònh, thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Hoaëc töï mua cho chính mình caùc thöù söõa, daàu... noùi nhöõng lôøi baát tònh thì phaïm

toäi Vieät tyø-ni. Khi ñaõ mua ñöôïc thì phaïm Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo luùc ñi mua ñoà khen cheâ moät caùch trung thöïc veà nhöõng vaät ôû tröôùc ngöôøi: “Caùi naøy toát, caùi naøy xaáu, hoaëc thoâ, hoaëc teá, hoaëc caân löôïng lôùn, nhoû, thôm, thoái... thì khoâng coù toäi”. Neáu ngöôøi baùn haøng noùi: “Toâi seõ caân ño ñaày ñuû”. Tyø-kheo neân noùi: “OÂng baùn ñuùng vôùi giaù naøy thì thoâi”. Neáu Tyø-kheo khaát thöïc coù mì, buùn, thöøa ñem ra cöûa haøng ñoåi söõa, daàu, toâ laït, noùi nhöõng lôøi baát tònh thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Khi ñoåi ñöôïc thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñeán nhöõng cöûa haøng cuûa nhöõng ngöôøi taïi chôï buùa oàn naùo ñeå mua ñoà, maø ñöôïc ñeán nhöõng cöûa haøng ít ngöôøi, noùi: “Neân bieát raèng toâi mua vôùi giaù naøy ñaây”. Taát caû ñeàu neân noùi nhö theá. Neáu Tyø-kheo khaát thöïc coù buùn dö thöøa, ñem cho ngöôøi khaùc ñeå nhôø hoï söûa chöõa giaøy deùp, noùi nhöõng lôøi baát tònh thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Neáu tröôùc ñoù cho ngöôøi ta buùn, sau ñoù ngöôøi ta söûa chöõa giaøy giuùp, hoaëc ngöôøi ta söûa chöõa tröôùc, sau ñoù mình cho hoï buùn thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo duøng thöùc aên thöøa trong baùt ñem thueâ ngöôøi baûo hoï söûa choã ñi kinh haønh, noùi nhöõng lôøi baát tònh, thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Chæ neân noùi: “Haõy bieát caùi naøy”. Neáu tröôùc cho aên, sau nhôø hoï laøm, hoaëc tröôùc nhôø

hoï laøm, sau cho hoï aên, thì khoâng coù toäi. Coù ñaøn-vieät muoán giuùp ñöõ Tyø-kheo beøn ñöa tieàn cho chuû quaùn, noùi: “Neáu Tyø-kheo moã giaùp haèng ngaøy ñeán ñaây coù caàn thöù gì thì tuøy yù ñöa cho thaày aáy”. Veà sau, khi caàn ñeán ñoøi hoûi, noùi nhöõng lôøi baát tònh, thì khoâng coù toäi. Thaày Tyø-kheo aáy ñoøi ñoà vaät maø ôû saïp haøng khoâng coù, neân chuû quaùn ñöa tieàn cho Tyø-kheo ñeán choã khaùc tìm mua, roài Tyø-kheo ñeán choã khaùc tìm mua vaät mình caàn, noùi nhöõng lôøi baát tònh, khi ñöôïc vaät thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Tyø-kheo ñeán cöûa haøng duøng baát tònh ngöõ phaân bieät giaù, tònh ngöõ thuû, hoaëc tònh ngöõ phaân bieät giaù, baát tònh ngöõ thuû, hoaëc baát tònh ngöõ phaân bieät giaù, baát tònh ngöõ thuû, hoaëc tònh ngöõ phaân bieät giaù, tònh ngöõ thuû. - Baát tònh ngöõ phaân bieät giaù, tònh ngöõ thuû: Nhö hoûi ngöôøi chuû saïp: “Vaät naøy ñoøi giaù bao nhieâu? Toâi muoán bieát giaù cuûa noù”. - Tònh ngöõ phaân bieät giaù, baát tònh ngöõ thuû: Bieát vaät ñoù ñeà giaù nhö theá, nhöng traû: “Toâi muoán mua vôùi giaù ñoù”. - Baát tònh ngöõ phaân bieät giaù, baát tònh ngöõ thuû: Vaät ñoù hoï ñoøi giaù nhö theá, nhöng noùi: “Toâi mua vôùi giaù ñoù”. - Tònh ngöõ phaân bieät giaù, tònh ngöõ thuû: Bieát vaät aáy giaù chöøng ñoù vaø mình mua ñuùng vôùi giaù ñoù.

1118 BOÄ LUAÄT 1

Hai tröôøng hôïp Baát tònh ngöõ phaân bieät giaù, tònh ngöõ thuû vaø tònh ngöõ phaân bieät giaù, baát tònh ngöõ thuû, phaïm toäi Vieät tyø-ni. Tröôøng hôïp baát tònh ngöõ phaân bieät giaù, baát tònh ngöõ thuû, phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeàà. Tröôøng hôïp Tònh ngöõ phaân bieät giaù, tònh ngöõ thuû khoâng coù toäi. Theá neân noùi (nhö treân). (Heát giôùi Ni-taùt-kyø möôøi chín)

20. GIÔÙI MUA BAÙN VAØNG BAÏC Khi Phaät an truù taïi tinh xaù coù laàu gaùc trong röøng Ñaïi-laâm, nôi thaønh Tyø-xaù-ly, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø mua vaøng töø caùc nhaø hoaøng toäc roài baûo thôï kim hoaøn cuûa caùc hoaøng toäc laøm duïng cuï trang söùc baèng chuoãi anh laïc. Khi laøm xong ñem maøi giuõa phaùt saùng, caát vaøo trong va li, duøng taám luïa maøu hoa sen xanh phuû leân treân, roài ñöa cho Sa-di, daën: “Ta daãn ngöôi ñeán caùc nhaø haøo quyù, neáu ta baûo ngöôi môû naép va li, thì ngöôi chæ môû loä ra moät goùc”. Theá roài, hoï daãn Sa-di ñeán caùc nhaø haøo quyù. Phuï nöõ caùc nhaø aáy troâng thaáy hoï ñeán, lieàn ra cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñöùng haàu moät beân, vaø hoûi: “Vaät gì ñöïng trong va li naøy vaäy?”. Hoï ñaùp: “Hoûi caùi naøy laøm gì? Ñoù khoâng phaûi laø ñieàu caùc ngöôøi neân hoûi”. Vì khoâng cho xem, neân caùc baø aân caàn noùi vôùi Sa-di: “Môû ra cho chuùng toâi xem vôùi”. Sa-di beøn môû heù ra cho xem moät goùc. Maøu xanh caøng giuùp cho xaâu chuoãi noåi roõ maøu saéc, vaø aùnh maët trôøi chieáu vaøo caøng laøm röïc rôõ choùi maét. Maáy baø lieàn hoûi: “Vaät naøy cuûa ai vaäy?”. Hoï ñaùp: “Hoûi caùi naøy laøm gì? Ai coù vaøng ñem cheá taïo ra töùc laø chuû nhaân”. Maáy baø laïi hoûi: “Giaù vaøng bao nhieâu?”. Hoï lieàn ñaùp ñuùng nhö thaät: “Giaù vaøng chöøng ñoù, tieàn coâng chöøng ñoù”. Maáy baø lieàn taùn thaùn: “Thöïc laø ñaïi quyù”. Hoï noùi: “Vì sao baø laïi “Cheâ” cuûa quyù? Toâi ñöa cho

baø giaù tieàn chöøng ñoù lieäu baø coù laøm ñöôïc khoâng?". Trong soá ñoù coù ngöôøi thaønh tín noùi: "Ñuùng nhö thaày daïy, laøm cuõng thaät laø khoù, khoâng theå naøo laøm nhanh ñöôïc" Trong soá ñoù coù moät phuï nöõ, hoaëc laø coù cuûa rieâng hoaëc laø cuûa cuûa cha meï, hoaëc laø taøi saûn cuûa meï choàng, hoaëc laø taøi saûn cuûa chuù baùc, hoaëc laø taøi saûn cuûa choàng, hoaëc laø cuûa giöõ rieâng cho gia ñình, beøn laáy mua

chuoãi anh laïc ñoù. Vì luùc aáy ngöôøi naøy khoâng mua vaøng taïi cöûa haøng, cuõng khoâng thueâ thôï kim hoaøn laøm, cho neân chuû nhaân caùc tieäm vaøng vaø nhöõng thôï kim hoaøn ñeàu chæ trích: "Vì sao Sa-moânThích töû laïi ñoaït maát nguoàn lôïi töùc cuûa ngöôøi ta?" Caùc Tyø-kheo lieàn ñem vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät baûo ñi goïi Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: "Coù thaät caùc oâng mua vaøng töø caùc nhaø hoaøng toäc, roài baûo thôï kim hoaøn laøm thaønh ñoà trang söùc khoâng?". Hoï ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân". Phaät khieån traùch: "Öu-ba-nan-ñaø, ñoù laø vieäc xaáu. OÂng khoâng töøng nghe ta duøng voâ soá phöông tieän cheâ traùch ña duïc, ca ngôïi thieåu duïc hay sao? Ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi Ta daïy, khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän". Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang ôû taïi thaønh Tyø-xaù-ly phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo mua baùn caùc thöù sinh saéc, tôï saéc thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: - Sinh saéc: Vaøng. - Tôï saéc: Baïc. Hoaëc duøng vaøng ñoåi laáy vaøng, duøng vaøng ñoåi laáy baïc, duøng vaøng ñoåi laáy vaøng baïc; hoaëc duøng baïc ñoåi laáy baïc, duøng baïc ñoåi laáy vaøng, duøng baïc ñoåi laáy vaøng baïc; hoaëc duøng vaøng baïc ñoåi laáy baïc, hoaëc duøng vaøng baïc ñoåi laáy vaøng baïc. Hoaëc duøng loaïi khoâng theå laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi khoâng theå laøm ra vaøng; hoaëc duøng loaïi khoâng theå laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi laøm ra vaøng; hoaëc duøng loaïi khoâng theå laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi coù theå hay khoâng theå laøm ra vaøng; hoaëc duøng loaïi khoâng theå laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi laøm ra vaøng hay khoâng theå laøm ra vaøng. Duøng loaïi laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi laøm ra vaøng trong boán tröôøng hôïp; duøng loaïi laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi khoâng theå laøm ra vaøng trong boán tröôøng hôïp; duøng loaïi laøm ra vaøng khoâng laøm ra vaøng vaø laøm, hoaëc khoâng theå laøm ra vaøng trong boán tröôøng hôïp, ñeàu nhö treân. Hoaëc duøng loaïi khoâng theå laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi khoâng theå laøm ra baïc, hoaëc duøng loaïi khoâng theå laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi laøm ra baïc; duøng loaïi khoâng theå laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi coù theå hay khoâng theå laøm ra baïc; duøng loaïi khoâng theå laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi laøm ra baïc hay khoâng laøm ra baïc vaø coù theå hay khoâng theå laøm ra baïc. Caùc loaïi laøm ra vaøng trong boán tröôøng hôïp laøm hay khoâng laøm ra vaøng boán tröôøng hôïp, laøm ra vaøng hay khoâng laøm ra

vaøng vaø vöøa coù theå vöøa khoâng theå laøm ra vaøng trong boán tröôøng hôïp, cuõng nhö treân. Hoaëc duøng loaïi khoâng theå laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi khoâng theå laøm ra vaøng baïc; duøng loaïi khoâng theå laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi laøm ra vaøng baïc; duøng loaïi khoâng theå laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi coù theå hoaëc khoâng theå laøm ra vaøng baïc; duøng loaïi khoâng theå laøm ra vaøng ñoåi laáy loaïi coù theå laøm vaø khoâng theå laøm ra vaøng baïc. Ngoaøi ra, laøm duïng cuï baèng vaøng, laøm khoâng laøm duïng cuï baèng vaøng, laøm thaønh vaøng khoâng laøm thaønh vaøng vaø laøm khoâng laøm duïng cuï baèng vaøng boán tröôøng hôïp, ñeàu nhö treân. Veà nhöõng duïng cuï ñöôïc laøm baèng baïc theo möôøi hai caùch trong boán tröôøng hôïp vaø nhöõng kim hoaøn hôïp cheá baèng vaøng baïc theo möôøi hai caùch trong boán tröôøng hôïp cuõng ñöôïc noùi roäng nhö treân. (Heát phaàn hai cuûa Ni-taùt-kyø).

21. GIÔÙI CAÁT BAÙT THÖØA QUAÙ HAÏN Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo ñeán giôø khaát thöïc, lieàn khoaùc y, caàm baùt ñi ñeán nhaø moät ngöôøi thôï goám teân Phaùp-döï. Phaùp-döï troâng thaáy lieàn cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân roài ñöùng qua moät beân. Tyø-kheo noùi: - Toâi caàn baùt. Phaùp-döï beøn laøm baùt cuùng döôøng. Baùt naøy khoâng lôùn, khoâng nhoû, vöøa côõ trung bình, ñöôïc nung chín nhaün boùng. Sau khi ñöôïc baùt, thaày mang veà tinh xaù Kyø-hoaøn, caùc Tyø-kheo hoûi: - Tröôûng laõo, thaày ñöôïc baùt ñoù ôû ñaâu maø khoâng lôùn, khoâng nhoû, vöøa trung bình, ñöôïc nung chín nhaün boùng nhö theá? Thaày ñaùp: - Thôï goám Phaùp-döï boá thí cho toâi ñaáy. Caùc Tyø-kheo hoûi theá roài, ñi ñeán nhaø Phaùp-döï xin, ñeàu ñöôïc taát caû. Quaù nhieàu ngöôøi ñeán xin nhö theá, neân Phaùp-döï suy nghó: “Coù nhieàu Tyø- kheo caàn ñeán baùt, chi baèng ta môøi chuùng Taêng veà nhaø cuùng döôøng baùt, vì chuùng Taêng laø phöôùc ñieàn toát nhaát, phöôùc baùo voâ löôïng”. Nghó theá roài, oâng beøn ñi ñeán tinh xaù Kyø-hoaøn, tôùi tröôùc Thöôïng toïa, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, quyø goái chaép tay baïch: - Con laø thôï goám Phaùp-döï, xin môøi ñaïi ñöùc chuùng Taêng tôùi nhaø con nhaän cuùng döôøng baùt. Ai caàn thì ñeán laáy. Khi aáy, caùc Tyø-kheo ngöôøi thì laáy moät caùi, hoaëc hai, ba, boán thaäm chí coù ngöôøi laáy möôøi caùi. Phaùp-döï cung caáp khoâng ñuû. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñeán giôø khaát thöïc, beøn khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh Xaù-

veä tuaàn töï khaát thöïc, laàn löôït ñeán gia ñình aáy. Ngöôøi vôï cuûa Phaùp-döï voán coù tín taâm, neân raát hoan hyû, hôn nöõa, baø ñaõ töøng quen bieát Toân giaû Xaù-lôïi-phaát töø tröôùc neân ñem caùi baùt baèng ñoàng röûa saïch muùc ñaày thöùc aên, böng ra sôùt vaøo baùt cuûa Xaù-lôïi-phaát, roài cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñöùng haàu moät beân. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát hoûi baø: “Ngheà nghieäp sinh keá trong nhaø theá naøo?”. Baø ñaùp: “Vieäc sinh keá trong nhaø khoâng ñöôïc phaùt ñaït”. Toân giaû hoûi: “Vì sao theá?”. Baø ñaùp: “Choàng con môøi chö Taêng veà cuùng döôøng baùt. Caùc Tyø- kheo ngöôøi thì laáy moät caùi, hai caùi thaäm chí coù ngöôøi laáy möôøi caùi. Theá neân, laøm baùt cung caáp khoâng ñuû, vieäc sinh keá

trong nhaø khoâng xoay xôû noåi. Taïi vì sao? Vì gia ñình con, lôùn nhoû, aên uoáng, trang phuïc, cung caáp cho Vua chuùa, thueá khoaù ñeàu döïa vaøo ngheà laøm ñoà goám maø sinh hoaït. Thaày laø ngöôøi ñöôïc gia ñình con toân troïng, cuùng döôøng, neân môùi daùm boäc baïch nhö theá". Khi aáy, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát thuyeát phaùp roäng raõi cho baø ta sinh taâm hoan hyû, roài ra veà. Khi veà ñeán tinh xaù, Toân giaû beøn ñem söï vieäc aáy baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi caùc Tyø-kheo tôùi. Khi hoï tôùi roài, Phaät hoûi: "Caùc oâng coù vieäc ñoù thaät khoâng?". Hoï ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân". Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Neáu thí chuû khoâng bieát tính toaùn, thì ngöôøi thoï nhaän phaûi bieát caân nhaéc". Roài Phaät noùi: "Töø nay trôû ñi, Tyø-kheo coù baùt thöøa, chæ cho pheùp caát trong moät ngaøy maø thoâi". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi Tyø-xaù-ly nôi tinh xaù coù laàu gaùc trong röøng Ñaïi-laâm, noùi roäng nhö treân. Haèng naêm, daân chuùng taïi Tyø-xaù-ly thöôøng môøi chö Taêng thoï trai roài cuùng döôøng baùt. Nhöng caùc Tyø-kheo khoâng daùm nhaän baùt, vì Theá Toân chæ cho pheùp hoï chöùa baùt thöøa trong moät ngaøy, neáu ñeå laâu hôn moät ngaøy thì thaønh ra vaät baát tònh. Khi aáy, thí chuû noùi: "Chuùng con seõ ñeán Theá Toân trình baøy nguyeän voïng naøy". Theá roài, hoï ñi ñeán Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ñöùng haàu moät beân, baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Haèng naêm chuùng con môøi chö Taêng thoï trai roài cuùng döôøng baùt, nhöng caùc Tyø-kheo khoâng thoï nhaän vaø noùi: "Toâi nhaän caùi baùt naøy laøm gì, vì chöa duøng ñeán maø thaønh ra baát tònh roài". Laønh thay, baïch Theá Toân! Coù phöông tieän naøo giuùp khai thoâng ñeå cho ngöôøi boá thí ñöôïc coâng ñöùc, vaø ngöôøi thoï duïng ñöôïc lôïi ích hay khoâng?". Phaät noùi: "Ta cho pheùp moät ngaøy (ñaõ cho pheùp) tröôùc kia theâm

1122 BOÄ LUAÄT 1

chín ngaøy nöõa". Theá roài, caùc Tyø-kheo chöùa baùt dö ñuû möôøi ngaøy, beøn caàm baùt ñeán choã Phaät baïch: "Caùi baùt naøy ñaõ ñuû möôøi ngaøy, giôø ñaây phaûi laøm sao?" Phaät daïy: "Naøy caùc Tyø-kheo, caùi baùt aáy neân taùc tònh cho caùc Tyøkheo quen bieát, cöù möôøi hoâm caát caùi cuõ, duøng caùi môùi thay ñoåi moät laàn". Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi Tyø-xaù-ly taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi vieäc lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo coù baùt thöøa ñöôïc chöùa trong möôøi ngaøy, nhöng ñeå quaù möôøi ngaøy thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: - Möôøi ngaøy: Ñöôïc caát chöùa trong khoaûng möôøi ngaøy. - Baùt thöøa: Caùi baùt ñöôïc pheùp söû duïng ngoaøi caùi baùt (ñaõ quy ñònh). - Baùt: Coù caùc loaïi: 1. Baùt Tham-baø. 2. Baùt OÂ-ca-tö-ma. 3. Baùt Öu-ca-tra-da. 4. Baùt Ña-kyø-da. 5. Baùt Saét. 6. Baùt Trí-dieäp-ni. 7. Baùt Taát-leä-thaâu. 8. Baùt Thöôïng. 9. Baùt Trung. 10. Baùt Haï. 11. Quaù baùt. 12. Phi baùt. 13. Tuøy baùt. - Baùt thöôïng: Taïi nöôùc Ma-kieät-ñeà, cöù moät A-la-gaïo ñöôïc naáu thaønh côm vaø canh rau thì ñöïng vöøa ñaày baùt. Moät A-la baèng moät ñaáu saùu thaêng cuûa Trung Quoác. - Baùt trung: Cöù nöûa A-la-gaïo naáu thaønh côm vaø caû canh rau thì ñöïng vöøa ñaày baùt. - Baùt haï: Chöùa ñöôïc moät Baùt-tha-gaïo naáu thaønh côm vaø canh rau, cöù ba phaàn

côm thì moät phaàn canh rau. - Quaù baùt: Moät A-la-gaïo ñöôïc naáu thaønh côm vaø caû canh rau vaãn ñöïng khoâng ñaày baùt naøy. Ñoù goïi laø quaù baùt.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 10 1123

- Phi baùt: Chöùa khoâng heát moät baùt tha gaïo ñöôïc naáu thaønh côm vaø canh rau. Ñoù goïi laø phi baùt. - Tuøy baùt: Tuøy theo nhöõng thöù caàn thieát maø ñöïng vaøo trong ñoù. ÔÛ ñaây, neáu caát baùt thöôïng, baùt trung, baùt haï quaù möôøi ngaøy, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà, ngoaøi ra caát caùc loaïi baùt khaùc khoâng phaïm. - Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ giaûi thích. Neáu Tyø-kheo vaøo ngaøy moàng moät ñaàu thaùng nhaän ñöôïc möôøi caùi baùt maø khoâng taùc tònh, ñeå qua khoûi ngaøy thöù möôøi, thì taát caû caùc baùt aáy ñeàu phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Giaù nhö ai khoâng hieåu caùch thoï trì, khoâng hieåu caùch taùc tònh, thì neân daïy hoï thoï trì nhö theá, taùc tònh nhö theá. Nghóa laø nhö trong giôùi tröôøng y thöù nhaát ñaõ trình baøy roõ, ôû ñaây chæ khaùc laø baùt thay vì y maø thoâi. Theá neân noùi (nhö treân). (Heát giôùi Ni-taùt-kyø hai möôi moát)

22. GIÔÙI BAÙT CUÕ CHÖA HÖ MAØ TÌM BAÙT MÔÙI Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, ôû thaønh naøy coù moät ngöôøi thôï goám teân Phaùp-döï môøi chö Taêng veà cuùng döôøng baùt. Caùc Tyø-kheo vì öa ñeïp neân ñem baùt cuõ ñoåi baùt môùi, raát nhieàu ngöôøi laøm nhö vaäy. Do ñoù, thí chuû khoâng cung caáp noåi. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñeán giôø khaát thöïc, khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh tuaàn töï khaát thöïc, ñeán gia ñình Phaùp-döï, ñöùng tröôùc cöûa. Baø vôï cuûa Phaùp-döï vôùi Toân giaû Xaù-lôïi-phaát voán laø choã quen bieát nhau töø tröôùc, baø laïi coù loøng kính tín, neân raát hoan hyû, cho ñeán noùi: “Thöa Toân giaû, choàng con môøi chö Taêng ñeán cuùng döôøng baùt. Caùc Tyø-kheo vì thích baùt ñeïp neân ñem baùt cuõ ñeán ñoåi baùt môùi, khieán nhaø con chöùa baùt cuõ chaát cao nhö nuùi. Gia ñình con laø nhaø theá tuïc, baùt môùi coøn khoâng duøng, huoáng gì laø baùt cuõ. Thöa Toân giaû, moïi sinh hoaït trong gia ñình con chæ troâng caäy vaøo ngheà laøm baùt”. Theá roài, Xaù-lôïi-phaát tuøy thuaän thuyeát phaùp, khieán baø sinh taâm hoan hyû, ñaûnh leã döôùi chaân roài caùo lui. Ñoaïn thaày trôû veà tinh xaù, ñem söï tình aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät beøn baûo goïi caùc Tyø-kheo ñeán. Sau khi hoï ñaõ ñeán, Phaät lieàn hoûi: “Caùc oâng coù laøm vieäc ñoù thaät chaêng?” Caùc Tyø-kheo ñaùp: “Coù thaät nhö theá, baïch Theá Toân”. Phaät daïy: “Töø hoâm nay trôû ñi, ta khoâng cho caùc Tyø-kheo xin baùt (nôi ñaøn-vieät)”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù saùu möôi Tyø-kheo ôû phöông Baéc muoán ñeán tinh xaù Kyø-hoaøn

1124 BOÄ LUAÄT 1

ñaûnh leã Phaät, nhöng giöõa ñöôøng bò boïn cöôùp laáy maát heát baùt, neân khoâng coù baùt ñeå tôùi Kyø-hoaøn. Luùc aáy, caùc vò phaïm haïnh moãi ngöôøi cho moät caùi baùt. Khi hoï ñöôïc baùt roài beøn ñi ñeán Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân Phaät, roài ñöùng haàu moät beân. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: “Naøy caùc Tyø-kheo,

caùc oâng töø ñaâu ñeán?". Hoï ñaùp: "Töø phöông Baéc ñeán". Phaät laïi hoûi caùc Tyø-kheo: "Ñi ñöôøng coù an oån khoâng?". Hoï ñaùp: "Khoâng an oån, giöõa ñöôøng gaëp boïn cöôùp neân maát heát baùt, do ñoù, khoâng coù baùt ñeå ñi vaøo Kyø-hoaøn, may nhôø caùc vò Phaïm-haïnh moãi ngöôøi cho chuùng con moät caùi baùt". Phaät laïi hoûi: "Doïc ñöôøng khoâng coù thaønh aáp xoùm laøng hay sao?". Hoï ñaùp: "Coù". Phaät laïi hoûi: "Vì sao khoâng xin baùt?". Hoï ñaùp: "Vì chuùng con nghe Theá Toân cheá giôùi khoâng cho xin baùt, laïi khoâng coù thí chuû". Phaät taùn thaùn: "Laønh thay! Laønh thay caùc Tyø-kheo! Caùc oâng laø nhöõng ngöôøi coù loøng tin xuaát gia, ñuùng pheùp phaûi nhö vaäy, duø cho maát maïng cuõng khoâng ñöôïc phaïm giôùi. Töø nay trôû ñi, Ta cho pheùp khi maát baùt ñöôïc quyeàn xin baùt". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, saùu möôi Tyø-kheo ôû phöông Baéc bò maát baùt, ñi ñeán Kyø-hoaøn, Toân giaû Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø noùi vôùi hoï: "Caùc Tröôûng laõo, Ñöùc Theá Toân cho pheùp ai maát baùt ñöôïc quyeàn xin baùt, vì sao khoâng xin?" Hoï ñaùp: "Caùc vò phaïm haïnh ñaõ cho chuùng toâi baùt roài". Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø laïi noùi: "Caùc vò khoâng xin nhöõng gì mình ñöôïc pheùp xin, thaønh ra thaát lôïi". Hoï ñaùp: "Chuùng toâi ñaõ ñöôïc baùt roài, thaát lôïi vôùi chaúng thaát, khoâng thaønh vaán ñeà". Nan-ñaø noùi: "Toâi seõ xin giuùp cho caùc vò". Hoï ñaùp: "Thaày töï bieát phaûi laøm gì", cho ñeán Öu-baø-taéc noùi: "Toân giaû muoán laøm cöûa haøng ñoà goám chaêng?", nhö ñaõ ñöôïc noùi roõ ôû muïc xin y. Caùc Tyø-kheo nghe vieäc aáy, beøn ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät hoûi: "Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø, caùc oâng coù vieäc ñoù thaät chaêng?" Hoï ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân". Phaät hoûi: "Vì lyù do gì maø xin?" Hoï ñaùp: "Con xin cho caùc Tyø-kheo bò maát baùt".

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 10 1125

Phaät baûo goïi caùc Tyø-kheo bò maát baùt ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät hoûi: "Caùc Tyø-kheo, caùc oâng baûo Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø xin baùt phaûi khoâng?" Caùc Tyø-kheo ñaùp: "Khoâng coù, baïch Theá Toân". Phaät noùi: "Vaäy thì vì lyù do gì maø xin?". Hoï lieàn trình baøy laïi söï vieäc keå treân. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Hai oâng Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø naøy vieäc khoâng neân xin laïi xin, vieäc ñaùng xin laïi khoâng xin". Theá roài, Phaät noùi vôùi Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø: "Ñoù laø vieäc xaáu, caùc oâng khoâng töøng nghe ta duøng voâ soá phöông tieän taùn thaùn thieåu duïc, khieån traùch ña duïc hay sao? Ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi ta daïy, khoâng theå duøng vieäc naøy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc". Ñoaïn Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù- veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo duøng baùt chöa vaù ñeán naêm laàn maø vì thích ñeïp, xin baùt môùi, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Caùi baùt aáy phaûi thí xaû giöõa chuùng Taêng, roài Taêng ñem caùi baùt choùt nhaát trao cho thaày aáy, daïy nhö sau: "Naøy Tyø-kheo, thaày haõy nhaän caùi baùt naøy söû duïng cho ñeán khi vôõ" nguyeân taéc phaûi nhö vaäy". GIAÛI THÍCH: - Chöa ñuû naêm mieáng vaù: Neáu coù moät mieáng vaù, hoaëc töø hai mieáng cho ñeán boán mieáng thì goïi laø chöa

ñuû naêm mieáng vaù. - Ñuû naêm mieáng vaù: Ñaõ coù naêm mieáng vaù, vaø möùc ñoä ñaõ ñuû. Möùc ñoä ôû ñaây ñöôïc quy ñònh laø choã vôõ ñöôïc vaù laïi xaáp xæ baèng ngoùn chaân caùi. - Baùt: Nhö treân ñaõ noùi. - Môùi: Vöøa hoaøn thaønh. - Laïi tìm theâm nöõa: Hoaëc xin, hoaëc khuyeán hoùa, vì thích ñeïp, roài cheâ baùt cuûa mình ñang duøng laø lôùn quaù, nhoû quaù, naëng quaù, nheï quaù, hoaëc thoâ keäch quaù... töï nghó: "Ta coù ñaøn-vieät, coù ñaát seùt, coù tay ngheà, ta neân laøm caùi baùt khaùc cho ñeïp". Neáu nhö theá thì vò Tyø-kheo naøy phaûi caàm caùi baùt môùi aáy ñeán thí xaû giöõa chuùng Taêng. Roài chuùng Taêng choïn moät caùi baùt keùm nhaát ñöa cho Tyø-kheo naøy vaø caên daën: "Naøy Tröôûng laõo, thaày phaûi nhaän caùi baùt naøy söû duïng cho ñeán khi vôõ khoâng ñöôïc coá yù ñaäp beå; laïi phaûi saùm hoái toäi Ba-daï-ñeà". Neáu khoâng ñem caùi baùt môùi aáy xaû giöõa chuùng Taêng maø saùm hoái toäi Ba-daï-ñeà thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. - Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Thaày Tyø-kheo aáy duøng baùt chöa vaù

(haøn) ñuû naêm choã maø vì thích ñeïp, ñi tìm baùt môùi neân phaïm Ni-taùt-kyø. Tyø-kheo aáy phaûi môøi moät vò trì luaät, bieát laøm Yeát-ma vaø thaønh töïu naêm phaùp, roài Taêng laøm Yeát-ma cöû vò naøy ñöùng ra xöû lyù coâng vieäc. Vò naøy phaûi hoäi ñuû naêm yeáu toá: Khoâng thieân vò, khoâng giaän döõ, khoâng sôï seät, khoâng si aùm, ai ñöa, ai khoâng ñöa ñeàu bieát. Ñoù goïi laø naêm yeáu toá. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo moã giaùp thaønh töïu naêm phaùp, neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay Taêng sai Tyø-kheo moã giaùp laøm ngöôøi haønh baùt (giaûi quyeát coâng vieäc). Ñaây laø lôøi taùc baïch. Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Tyø-kheo moã giaùp thaønh töïu naêm phaùp, Taêng nay sai Tyø-kheo moã giaùp laøm ngöôøi haønh baùt. Caùc ñaïi ñöùc naøo baèng loøng Tyø-kheo moã giaùp laøm ngöôøi haønh baùt thì im laëng, ai khoâng baèng loøng haõy noùi. Taêng ñaõ baèng loøng sai Tyø-kheo moã giaùp laøm ngöôøi haønh baùt xong, vì taát caû ñeàu im laëng. Vieäc aáy cöù nhö theá maø thi haønh". Khi laøm Yeát-ma xong, neân tuyeân boá giöõa chuùng Taêng: "Nhöõng caùi baùt maø ñaïi ñöùc Taêng ñang söû duïng phaûi ñem ñeán taát caû". Neáu khoâng tuyeân boá nhö vaäy thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Theá roài, moãi Tyø-kheo ñeàu phaûi mang caùi baùt maø mình ñang söû duïng ôû nhaø ñeán. Neáu coù Tyø-kheo naøo ñeå caùi baùt mình ñang söû duïng ôû nhaø, roài ñem caùi baùt keùm nhaát ñeán, thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân baûo Tyø-kheo naøy ñaët caùi baùt aáy xuoáng, traät vai aùo beân phaûi, quyø goái beân phaûi xuoáng ñaát, noùi: "Con laø Tyø-kheo moã giaùp, duøng caùi baùt chöa ñuû naêm mieáng vaù maø vì öa ñeïp, ñi tìm baùt môùi, nay con ñem thí xaû giöõa chuùng Taêng". Vò luaät sö neân hoûi: "OÂng ñaõ söû duïng chöa?". Neáu ñaùp raèng ñaõ söû duïng thì neân noùi: "OÂng ñaõ söû duïng baùt baát tònh (khoâng ñuùng phaùp) neân ñaõ phaïm voâ löôïng toäi Vieät tyø-ni, phaûi saùm hoái". Theá roài, vò naøy phaûi noùi: "Thöa Tröôûng laõo, con laø moã giaùp, coù caùi baùt duøng chöa ñuû naêm mieáng vaù maø con laïi xin baùt môùi, nay ñem thí xaû giöõa chuùng Taêng, trong ñaây phaïm toäi Ba-daï-ñeà vì duøng baùt baát tònh, laïi phaïm voâ löôïng toäi Vieät tyø-ni, con xin saùm hoái taát caû".

Ngöôøi laøm Yeát-ma hoûi: “OÂng coù thaáy toäi khoâng?” Ñaùp: “Thaáy”. - Caån thaän chôù coù taùi phaïm. - Xin cuùi ñaàu chaáp haønh. Ngöôøi haønh baùt (ñöôïc Taêng sai) phaûi ñem caùi baùt naøy ñeán ñöa cho vò lôùn nhaát trong Taêng (Thöôïng toïa). Neáu Thöôïng toïa thöù nhaát nhaän, thì

phaûi ñem caùi baùt cuûa Thöôïng toïa ñöa cho Thöôïng toïa thöù hai, cöù tuaàn töï nhö theá cho ñeán vò Tyø-kheo khoâng coù tuoåi haï. Neáu hoaøn toaøn khoâng coù ai laáy, thì caùi baùt kia neân trao laïi cho chuû cuõ. Nhöng neáu caùi baùt aáy quyù giaù thì neân ñem baùn roài mua möôøi caùi, chín caùi ñem caát vaøo nhaø beáp cuûa chuùng Taêng, moät caùi giao laïi cho chuû cuõ vaø baûo: “Thaày haõy söû duïng caùi baùt naøy cho ñeán khi vôõ”. Thaày Tyø-kheo caàm caùi baùt vaù vaøo thoân xoùm khaát thöïc, vaø khi aên xong neân gôõ mieáng vaù ra, roài duøng tro, ñaát röûa cho saïch. Khi röûa, khoâng ñöôïc duøng vaät cöùng xoi vaøo loã huûng khieán noù beå vôõ, maø neân duøng loâng chim xoi vaøo. Khi röûa baùt, cuõng khoâng ñöôïc duøng caùt chaø xaùt khieán noù phai maøu maø phaûi duøng buøn ñaát ñeå chaø, hoaëc duøng nöôùc reã caây, nöôùc laù caây, nöôùc traùi caây, nöôùc hoa caây ñeå röûa. Khi röûa, khoâng ñöôïc ñeán treân bôø hoá, choã nguy hieåm, hoaëc döôùi caây xoaøi coù traùi chín, hoaëc döôùi caây döøa, treân taûng ñaù, treân gaïch, choã ñöôøng ñi, choã cöûa môû. Khi röûa xong phaûi ñeå vaøo trong tuùi roài ñem caát treân vaùch, trong tuû, duøng vaät gì ñaäy leân mieäng baùt. Neáu coù vieäc gaáp gaùp khoâng röûa saïch ñöôïc thì neân duøng nöôùc reã, nöôùc laù chuøi qua, ñeå khi xong vieäc seõ röûa. Saùng sôùm, röûa xong môùi mang vaøo laøng khaát thöïc. Giaù nhö baùt vaù khoù duøng, thì moãi ngaøy duøng xong phaûi röûa saïch. Neáu coá yù ñaäp beå thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, nhöõng baïn beø quen bieát suy nghó: “Vò Tyø-kheo hieàn thieän naøy vì vieäc röûa baùt maø phöông haïi ñeán söï ngoài thieàn, trì kinh, tuïng kinh”. Roài ñaäp vôõ, hoaëc ñem giaáu ñi khieán Tyø-kheo tìm khoâng thaáy, roài xin caùi khaùc, thì khoâng coù toäi. Khi khoâng coù baùt maø xin ñöôïc moâït caùi thì phaûi söû duïng. Neáu xin ñöôïc hai caùi, thì duøng moät caùi, moät caùi neân ñem caát vaøo nhaø beáp cuûa chuùng Taêng. Thaäm chí, neáu xin ñöôïc möôøi caùi thì neân duøng moät caùi, coø chín caùi kia neân ñem caát vaøo nhaø beáp cuûa chuùng Taêng. Neáu Tyø-kheo khoâng coù baùt roài ñi tìm baùt, beøn nhaän ñöôïc giaù tieàn cuûa moät caùi baùt, cuõng ñöôïc xem laø coù baùt. Neáu xin ñöôïc giaù tieàn cuûa hai caùi baùt, thì phaûi boû vaøo ngaân quyõ cuûa chuùng Taêng giaù tieàn moät caùi. Thaäm chí, neáu ñöôïc giaù tieàn cuûa möôøi caùi baùt, thì neân boû vaøo ngaân quyû cuûa chuùng Taêng giaù tieàn cuûa chín caùi. Theá neân noùi (nhö treân). (Heát giôùi Ni-taùt-kyø hai möôi hai)

23. GIÔÙI CAÁT THUOÁC QUAÙ HAÏN Khi Phaät an truù taïi tinh xaù Kyø-hoaøn nôi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm, Theá Toân ñi thò saùt phoøng xaù caùc Tyø-kheo moät laàn, Phaät thaáy choã ôû cuûa Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø ñeå

ñaày caùc bình söõa, daàu, maät, ñöôøng pheøn, nöôùc ræ ra, vaø caùc thöù reã thuoác, caây thuoác, laù thuoác, hoa thuoác vaø traùi thuoác. Phaät bieát nhöng vaãn hoûi: “Naøy caùc Tyø-kheo, choã ôû cuûa ai ñaây maø ñeå ñaày caùc bình söõa, daàu, maät... nöôùc ræ ra khaép caû theá naøy?”. Caùc Tyø-kheo ñaùp: “Baïch Theá Toân! Ñoù laø choã ôû cuûa Nan-ñaø, Öu- ba-nan-ñaø”. Khi aáy, Theá Toân noùi: “Ñôïi hoï ñeán ta seõ hoûi”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi tinh xaù coù laàu gaùc trong röøng Ñaïi-laâm ôû Tyø-xaù-ly, noùi roäng nhö treân. Ñeán giôø khaát thöïc, Theá Toân khoaùc y caàm baùt cuøng vôùi nhieàu Tyø-kheo saép vaøo thaønh Tyø-xaù-ly khaát thöïc thì thaáy Öu-ba-nan-ñaø caàm moät baùt maät ñaày ñi ra. Thaáy theá, Phaät bieát maø vaãn hoûi: “Trong baùt naøy ñöïng thöù gì vaäy?”. Thaày ñaùp: “Baïch Theá Toân! Ñoù laø maät”. Phaät laïi hoûi: “Duøng ñeå laøm gì?” Thaày ñaùp: “Nan-ñaø beänh ñang caàn noù”. Phaät hoùi: “Nhieàu quaù”. Thaày ñaùp: “Phaûi uoáng suoát ngaøy”. Phaät noùi: “Vì sao chöùa thuoác uoáng suoát ngaøy? Töø nay trôû ñi khoâng ñöôïc chöùa thuoác ñeå uoáng suoát ngaøy nöõa”. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi tinh xaù cuûa doøng hoï Thích beân caây Ni-caâu-luaät, trong thaønh Ca-duy-la-veää, vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm Theá Toân ñi tuaàn tra phoøng xaù caùc Tyø-kheo moät laàn. Naêm vieäc lôïi ích ñoù laø: 1. Xem caùc ñeä töû Thanh vaên coù baän taâm ñeán caùc vieäc höõu vi khoâng. 2. Xem hoï coù say meâ ñaøm luaän caùc vieäc theá tuïc khoâng. 3. Xem hoï coù öa thích nguû nghæ, phöông haïi ñeán vieäc haønh ñaïo khoâng. 4. Nhaèm thaêm beänh caùc Tyø-kheo. 5. Nhaèm laøm cho caùc Tyø-kheo nieân thieáu môùi xuaát gia troâng thaáy oai nghi cuûa Nhö Lai maø sinh taâm hoan hyû. Chính vì naêm vieäc aáy maø cöù naêm hoâm Nhö Lai ñi xem xeùt caùc phoøng. Khi aáy, Phaät thaáy moät Tyø-kheo ñang beänh, nhan saéc tieàu tuïy, vaøng voït oám yeáu, Ngaøi bieát nhöng vaãn hoûi: - Tyø-kheo, oâng coù ñöôïc ñieàu hoøa khoâng? - Baïch Theá Toân! Con bò beänh, ñau khoå, khoâng ñieàu hoøa. - OÂng khoâng theå ñoøi thöùc aên hôïp vôùi beänh vaø thuoác trò beänh sao? - Vì Theá Toân cheá giôùi coù thuoác phaûi uoáng lieàn khoâng ñöôïc caát laâu,

neân con môùi bò khoå. Theá roài, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Töø hoâm nay trôû ñi ta cho pheùp Tyø-kheo beänh ñöôïc caát thuoác qua moät ngaøy”. Khi aáy, Phaät hoûi Nan-ñaø: “Luùc ôû Xaù-veä oâng thöôøng caát chöùa nhieàu söõa, daàu, maät, ñöôøng pheøn phaûi khoâng?” Thaày ñaùp: “Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá toân”. Phaät lieàn khieån traùch: “Vì sao oâng laïi ña duïc khoâng bieát chaùn? Töø nay trôû ñi Ta khoâng cho pheùp caát chöùa nhieàu thöùc aên”. Laïi nöõa, khi Phaät truù taïi Ba-la-naïi trong vöôøn nai cuûa Tieân nhaân, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù moät y só xuaát gia haønh ñaïo, chöõa beänh cho saùu möôi Tyø-kheo ñau oám. Thaày ñi ñeán thaêm vieáng Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, roài ñöùng haàu moät beân. Phaät bieát maø vaãn hoûi: “Naøy Tyø-kheo y só, caùc Tyø-kheo beänh coù ñieàu hoøa khoâng? Thaày ñaùp: “Baïch Theá Toân! Caùc Tyø-kheo beänh an oån, nhöng con thì lao khoå”. Phaät hoûi: “Vì sao vaäy?” Thaày ñaùp: “Baïch Theá Toân! Thaønh Ba-la-naïi caùch ñaây nöûa do- tuaàn, vì phaûi tìm nhöõng thöù caàn duøng, haèng ngaøy con phaûi ñi veà, vì theá maø lao khoå. Vaû laïi, Theá Toân chæ cho

pheùp Tyø-kheo beänh caát thuoác trong moät ngaøy maø beänh taät thì chöa khoûi". Phaät laïi hoûi Tyø-kheo y só: "Vaäy thì neân chöùa thuoác chöøng bao nhieâu ngaøy laø an oån?". Thaày ñaùp: "Baïch Theá Toân! Duøng lieân tuïc baûy ngaøy thì môùi coù theå bieát roõ hieäu löïc cuûa thuoác". Phaät daïy: "Töø hoâm nay trôû ñi, Ta cho pheùp ñöôïc caát theâm saùu ngaøy nöõa, vôùi moät ngaøy tröôùc kia, thaønh ra baûy ngaøy". Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi Ba-la- naïi phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo bò beänh caàn phaûi uoáng caùc thöù söõa, daàu, maät, ñöôøng pheøn, sinh toâ, môõ, thì ñöôïc pheùp caát baûy ngaøy ñeå uoáng. Neáu ñeå quaù baûy ngaøy maø coøn caát thuoác ñeå uoáng khoâng xaû boû thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba- daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: - Beänh caàn uoáng thuoác: Nhö söõa, daàu, maät, ñöôøng pheøn, sinh toâ, môõ nhö ñaõ noùi trong giôùi aên troäm. - Beänh: Goàm coù boán traêm leû boán beänh, beänh phong coù moät traêm leû moät, beänh hoûa coù moät traêm leû moät, beänh thuûy coù moät traêm leû moät vaø

beänh taïp cuõng coù moät traêm leû moät. Neáu gaëp beänh phong, neân duøng daàu, môõ ñeå chöõa trò; gaëp beänh nhieät, neân duøng söõa ñeå trò; gaëp beänh thuûy, neân duøng maät chöõa trò; gaëp beänh taïp, neân duøng caû ba loaïi thuoác treân ñeå trò. - Baûy ngaøy: Möùc ñoä toái ña. - Caát trong baûy ngaøy: Nhaän thuoác veà duøng trong baûy ngaøy, neáu ñeå quaù baûy ngaøy uoáng thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà: Thöù thuoác aáy phaûi ñem ra thí xaû giöõa chuùng Taêng roài saùm hoái toäi Ba-daï-ñeà. Neáu khoâng thí xaû maø saùm hoái, thì phaïm toäi Vieät tyø-ni. - Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo moät ngaøy ñöôïc möôøi loaïi thuoác nhö söõa, daàu, maät, ñöôøng pheøn, sinh toâ vaø naêm thöù môõ thì ñöôïc uoáng taát caû baûy ngaøy khoâng caàn taùc tònh, neáu ñeå quaù baûy ngaøy thì taát caû phaïm Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo moät ngaøy ñöôïc möôøi loaïi thuoác, moät nöûa taùc tònh, (317a) moät nöûa khoâng taùc tònh, trong ñoù, loaïi ñöôïc taùc tònh thì ñuùng phaùp, loaïi khoâng taùc tònh maø ñeå quaù baûy ngaøy thì phaïm Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo moät ngaøy ñöôïc möôøi loaïi thuoác, thì nhö trong giôùi y thöøa ôû treân ñaõ noùi roõ, trong ñaây khaùc nhau laø thôøi gian cuûa thuoác chæ coù baûy ngaøy. Cho ñeán khoâng nhôù roõ maø töôûng nhôù roõ, ñoù khoâng goïi laø taùc tònh. Daàu thaép ñeøn, daàu thoa chaân, daàu thoa mình khoâng nhôù roõ, khoâng taùc tònh, ñeå quaù baûy ngaøy, phaïm Ni-taùt-kyø. - Taùc tònh khoâng ñuùng phaùp: Neáu taùc tònh vôùi ngöôøi khoâng coù taâm yù (khoâng hay bieát), ñeå quaù baûy ngaøy phaïm Ni-taùt-kyø. Neân taùc tònh vôùi Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-ni, Sa-di, Sa-di-ni, ngöôøi theá tuïc, suùc sinh. Coù caùc tröôøng hôïp: Suùc döôïc lôïi, suùc döôïc lôïi töông oâ; suùc döôïc lôïi, baát suùc döôïc lôïi töông oâ; baát suùc döôïc lôïi, suùc döôïc lôïi baát töông oâ; baát suùc döôïc lôïi, baát suùc döôïc lôïi baát töông oâ; tuïc nhaân döôïc lôïi oâ Tyø-kheo döôïc lôïi; Tyø-kheo döôïc lôïi oâ tuïc nhaân döôïc lôïi; tuïc nhaân döôïc lôïi oâ tuïc nhaân döôïc lôïi; Tyø-kheo döôïc lôïi oâ Tyø-kheo döôïc lôïi; Khaùch Tyø-kheo lôïi oâ cöïu Tyø-kheo lôïi; Cöïu Tyø-kheo lôïi

oâ khaùch Tyø-kheo lôïi; Khaùch Tyø-kheo lôïi oâ khaùch Tyø-kheo lôïi; Cöïu Tyø-kheo lôïi oâ cöïu Tyø- kheo lôïi; Taêng lôïi oâ Tyø-kheo lôïi; Tyø-kheo lôïi oâ taêng lôïi; Taêng lôïi oâ Taêng lôïi; Tyø-kheo lôïi oâ Tyø-kheo lôïi; Höõu thöïc gian, phi thoï gian; höõu thoï gian, phi thöïc gian; höõu thöïc gian, höõu thoï gian; höõu phi thöïc gian, phi thoï gian; bình ñöôøng pheøn; daàu thaép ñeøn; söõa laïc; môõ. - Suùc döôïc lôïi, suùc döôïc lôïi töông oâ: Neáu Tyø-kheo tröôùc böõa aên ñöôïc ñöôøng pheøn, taïp thöïc coøn thöøa khoâng taùc tònh, sau böõa aên laïi ñöôïc

ñöôøng pheøn cuõng khoâng taùc tònh maø laáy caát; ñoù goïi laø suùc döôïc lôïi suùc döôïc lôïi töông oâ (thöùc aên caát tröôùc, thöùc aên caát sau hoen oá laãn nhau). - Suùc döôïc lôïi, baát suùc döôïc lôïi töông oâ: Tyø-kheo tröôùc böõa aên ñöôïc ñöôøng pheøn, taïp thöïc, beøn aên khoâng taùc tònh, sau böõa aên laïi ñöôïc ñöôøng pheøn ñem taùc tònh roài laáy caát. Ñoù goïi laø suùc döôïc lôïi baát suùc döôïc lôïi töông oâ. - Baát suùc döôïc lôïi, suùc döôïc lôïi baát töông oâ: Neáu Tyø-kheo tröôùc böõa aên ñöôïc ñöôøng pheøn, khoâng aên taïp ñem taùc tònh, sau böõa aên laïi ñöôïc ñöôøng pheøn thöøa khoâng taùc tònh maø nhaän laáy. Ñoù goïi laø baát suùc döôïc lôïi suùc döôïc lôïi baát töông oâ. - Baát suùc döôïc lôïi, baát suùc döôïc lôïi, baát töông oâ: Neáu Tyø-kheo tröôùc böõa aên ñöôïc ñöôøng pheøn, khoâng aên taïp, lieàn ñem taùc tònh maø aên, sau ñoù laïi ñöôïc ñöôøng pheøn taùc tònh roài nhaän laáy. Ñoù goïi laø baát suùc döôïc lôïi, baát suùc döôïc lôïi, baát töông oâ. - Tuïc nhaân (döôïc) lôïi oâ Tyø-kheo (döôïc) lôïi: Baáy giôø, coù Öu-baø-taéc ñeán ñaûnh leã chaân Tyø-kheo, Tyø-kheo coù ñöôøng pheøn caát ñeán ngaøy thöù baûy, beøn hoûi Öu-baø-taéc: “OÂng muoán uoáng nöôùc ñöôøng pheøn khoâng?”. OÂng ta ñaùp: “Muoán uoáng”. Theá roài, oâng ta mang ñöôøng pheøn aáy ñi ñeán ñaûnh leã caùc Tyø-kheo khaùc, hoûi: “Toân giaû muoán uoáng nöôùc ñöôøng pheøn khoâng?”, Tyø-kheo aáy ñaùp: “Muoán uoáng”. Tyø-kheo naøy ñöôïc ñöôøng pheøn trong ngaøy khoâng taùc tònh maø laáy. Ñoù goïi laø tuïc nhaân lôïi oâ Tyø- kheo lôïi. - Tyø-kheo (döôïc) lôïi oâ tuïc nhaân (döôïc) lôïi: Coù moät Öu-baø - Taéc ñem ñöôøng pheøn ñeán, ñaûnh leã chaân Tyø-kheo, Tyø-kheo coù ñöôøng pheøn caát ñeán ngaøy thöù baûy, beøn hoûi Öu-baø-taéc: “OÂng coù muoán uoáng nöôùc ñöôøng pheøn khoâng?”. OÂng ta ñaùp: “Muoán uoáng”, lieàn laáy ñoå chung vaøo trong bình roài ñi. Laïi coù moät Öu-baø-taéc khaùc ñem ñöôøng pheøn ñeán, hai ngöôøi gaëp nhau giöõa ñöôøng. Öu-baø-taéc tröôùc hoûi Öu-baø-taéc sau: “OÂng ñònh ñi ñaâu ñoù?”. OÂng ta ñaùp: “Toâi muoán ñem ñöôøng pheøn naøy ñeán cho Tyø-kheo moã giaùp”. OÂng naøy lieàn noùi: “OÂng haõy mang phaàn ñöôøng pheøn naøy ñeán cho Tyø-kheo moã giaùp aáy giuùp toâi”. OÂng ta lieàn nhaän mang ñi. Ñoù goïi laø Tyø-kheo lôïi oâ tuïc nhaân lôïi. - Tuïc nhaân (döôïc) lôïi oâ tuïc nhaân (döôïc) lôïi: Caû hai ngöôøi ñeàu khaùc bieät nhau (?) - Tyø-kheo (döôïc) lôïi oâ Tyø-kheo (döôïc) lôïi: Tyø-kheo coù nöôùc ñöôøng pheøn caát ñeán ngaøy thöù baûy, beøn hoûi Tyø-kheo khaùc: “Thaày muoán uoáng nöôùc ñöôøng pheøn khoâng? “Thaày aáy ñaùp: ‘Muoán uoáng”. Roài Tyø-kheo aáy ngay trong ngaøy ñöôïc ñöôøng pheøn, khoâng taùc tònh maø nhaän laáy. Ñoù goïi

laø Tyø-kheo lôïi oâ Tyø-kheo lôïi. - Khaùch Tyø-kheo lôïi oâ cöïu Tyø-kheo lôïi: Tyø-kheo khaùch coù ñöôøng pheøn caát ñeán ngaøy thöù baûy, beøn hoûi Cöïu Tyø-kheo: “Thaày muoán uoáng nöôùc ñöôøng pheøn khoâng?”. Vò kia ñaùp: “Muoán uoáng”. Theá roài, Cöïu Tyø- kheo naøy ngay trong ngaøy aáy ñöôïc ñöôøng pheøn khoâng taùc tònh maø nhaän laáy. Ñoù goïi laø khaùch Tyø-kheo lôïi oâ Cöïu Tyø-kheo lôïi. - Cöïu Tyø-kheo lôïi oâ khaùch Tyø-kheo lôïi: Coù Tyø-kheo khaùch ñeán, roài cöïu Tyø-kheo coù ñöôøng pheøn caát baûy ngaøy, noùi vôùi Tyø-kheo khaùch: “Thaày muoán uoáng nöôùc ñöôøng pheøn khoâng?”. Thaày lieàn ñaùp: “Muoán uoáng”. Theá roài, Tyø-kheo khaùch naøy ñöôïc ñöôøng pheøn ngay trong ngaøy, khoâng taùc tònh maø nhaän laáy. ñoù goïi laø cöïu Tyø-kheo lôïi oâ khaùch Tyø-kheo lôïi. - Khaùch Tyø-kheo lôïi oâ khaùch Tyø-kheo lôïi: Coù hai khaùch Tyø-kheo ñeán moät truù xöù, Vò naøy coù ñöôøng pheøn ñeå baûy ngaøy, beøn hoûi vò kia: “Thaày muoán uoáng nöôùc ñöôøng pheøn khoâng?”. Vò kia ñaùp: “Muoán uoáng”. Theá roài, ngay trong ngaøy, thaày ñöôïc ñöôøng pheøn, khoâng taùc tònh maø nhaän laáy. Ñoù goïi laø khaùch Tyø-kheo lôïi oâ khaùch Tyø-kheo lôïi. - Cöïu Tyø-kheo lôïi oâ cöïu Tyø-kheo lôïi: Moät cöïu Tyø-kheo coù ñöôøng pheøn ñeå baûy ngaøy, hoûi moät cöïu Tyø-kheo khaùc: “Thaày muoán uoáng nöôùc ñöôøng pheøn khoâng?”. Thaày lieàn ñaùp: “Muoán uoáng”. Theá roài, ngay trong ngaøy, thaày ñöôïc ñöôøng pheøn, khoâng taùc tònh maø nhaän laáy. Ñoù goïi laø cöïu Tyø-kheo lôïi oâ cöïu Tyø-kheo lôïi. - Taêng lôïi oâ Tyø-kheo lôïi: Taêng coù ñöôøng pheøn ñeå baûy ngaøy ñem chia cho Tyø-kheo, Tyø-kheo naøy ngay trong ngaøy ñöôïc ñöôøng pheøn, khoâng taùc tònh maø thoï nhaän. Ñoù goïi laø Taêng lôïi oâ Tyø-kheo lôïi. - Tyø-kheo lôïi oâ Taêng lôïi: Tyø-kheo coù ñöôøng pheøn ñeå baûy ngaøy lieàn mang ñeán cuùng döôøng Taêng, Taêng ñöôïc ñöôøng pheøn ngay trong ngaøy, khoâng taùc tònh maø nhaän laáy. Ñoù goïi laø Tyø-kheo lôïi oâ Taêng lôïi. - Taêng lôïi oâ Taêng lôïi: Taêng coù ñöôøng pheøn ñeå baûy ngaøy ñem ra cuùng döôøng cho Taêng, Taêng naøy nhaän ñöôïc ñöôøng pheøn ngay trong ngaøy, khoâng taùc tònh maø nhaän laáy. Ñoù goïi laø Taêng lôïi oâ Taêng lôïi. - Tyø-kheo lôïi oâ Tyø-kheo lôïi: Tyø-kheo coù ñöôøng pheøn ñeå baûy ngaøy, roài hoûi Tyø-kheo khaùc: “Thaày coù muoán uoáng nöôùc ñöôøng pheøn khoâng?”. Vò naøy ñaùp: “Muoán uoáng”. Theá roài, Tyø-kheo naøy ngay trong ngaøy nhaän ñöôïc ñöôøng pheøn, khoâng taùc tònh maø nhaän laáy. Ñoù goïi laø Tyø-kheo lôïi oâ Tyø-kheo lôïi. - Höõu thöïc gian phi thoï gian: Neáu Tyø-kheo baûy ngaøy aên ñöôøng pheøn, roài nhaän theâm ñöôøng pheøn nöõa, ngaøy thöù taùm laïi aên. Vì khoâng ñeå

giaùn ñoaïn neân phaïm toäi Vieät tyø-ni. Caàn phaûi ñeå giaùn ñoaïn moät ngaøy. Ñoù goïi laø höõu thöïc gian phi thoï gian. - Thoï gian phi thöïc gian: Neáu Tyø-kheo nhaän ñöôøng pheøn ñeå baûy ngaøy khoâng aên, ñeán ngaøy thöù taùm laïi nhaän theâm ñöôøng pheøn khaùc, khoâng ñeå giaùn ñoaïn maø thoï nhaän neân phaïm toäi Vieät tyø-ni. Caàn phaûi ñeå giaùn ñoaïn moät ngaøy. Ñoù goïi laø thoï gian phi thöïc gian. - Thoï gian thöïc gian: Neáu Tyø-kheo baûy ngaøy nhaän ñöôïc ñöôøng pheøn roài

aên, ñeán ngaøy thöù taùm laïi nhaän ñöôïc ñöôøng pheøn cuõng aên, nhö vaäy laø phaïm hai toäi Vieät tyø-ni. - Phi thoï gian phi thöïc gian: Neáu Tyø-kheo do tuïng kinh nhieàu bò beänh phoå, thoå huyeát, roài thaày thuoác baûo: “Beänh naøy neân uoáng thöôøng xuyeân ñöôøng pheøn”. Thì tröôùc böõa aên ñöôïc aên ñöôøng pheøn, sau böõa aên taùc tònh roài cuõng ñöôïc aên. Ñoù goïi laø phi thoï gian, phi thöïc gian. - Bình ñöôøng pheøn: Nhö ôû nöôùc Vuõ-la, ngöôøi muoán thoï giôùi Cuï tuùc, sau khi thoï giôùi taïi giôùi tröôøng, beøn ñem boá thí cho chuùng Taêng moãi ngöôøi moät bình ñöôøng pheøn. Caùc Tyø-kheo coù tín taâm thích laøm coâng ñöùc beøn mang bình ñöôøng pheøn aáy ñeán cuùng döôøng Thöôïng toïa. Thöôïng toïa coù tín taâm, neân noùi: “Taêng laø phöôùc ñieàn toát nhaát”. Theá laø vò aáy ñem boá thí cho Taêng. Caùc Tyø-kheo coù ñöôøng pheøn caát baûy ngaøy, coøn laáy theâm ñöôøng pheøn naøy. Ñoù goïi laø oâ nhieãm laãn nhau. Neáu Tyø-kheo vaøo böõa aên nhaän ñöôïc nhieàu mía, aên coøn thöøa thì ñöôïc eùp ra nöôùc ñeå duøng vaøo buoåi toái. Neáu uoáng khoâng heát thì ñöôïc ñem naáu thaønh ñöôøng pheøn ñeå duøng trong baûy ngaøy. Ñöôøng pheøn naøy neáu duøng khoâng heát thì ñem ñoát thaønh tro ñeå duøng suoát ñôøi. Neáu coù vieäc khoâng eùp ñöôïc, thì tröôùc böõa tröa neân duøng nöôùc taùc tònh, noùi nhö sau: “ÔÛ trong ñaây coù tònh vaät sinh ra, toâi seõ nhaän laáy”. Neáu vaøo böõa aên nhaän ñöôïc nhieàu traùi caây, aên khoâng heát thì ñöôïc ñem eùp ñeå duøng buoåi toái. Neáu coù vieäc khoâng theå eùp ñöôïc thì luùc aáy neân noùi: “Trong ñaây coù Tònh vaät sinh ta, toâi seõ nhaän laáy”. Neáu thôøi gian ñaõ quaù haïn (heát ngaøy), thì khoâng neân laøm. - Daàu ñoát ñeøn: Neáu tín nöõ coù loøng tin thuaàn thaønh ñem cuùng döôøng cho Taêng thöùc aên, baèng caùch ñoå daàu vaøo ñeøn ñoát leân ñem cuùng döôøng, thì Taêng khoâng neân nhaän khi coù ngoïn ñeøn saùng, maø neân baûo tònh nhaân nhaän laáy. Neáu khoâng coù tònh nhaân thì neân baûo hoï ñeå xuoáng ñaát, thoåi taét ngoïn ñeøn roài môùi nhaän. Neáu ngöôøi nöõ vì coù tín taâm, quaù aân caàn, khoâng muoán taét ngoïn ñeøn, thì coù theå nhaän laáy. Khi nhaän xong, neân duøng dao caét boû tim ñeøn roài môùi söû duïng daàu. Ñoù laø tröôøng hôïp daàu thaép ñeøn. - Bình söõa laïc: Vaøo böõa aên nhaän ñöôïc nhieàu söõa laïc duøng khoâng

heát, thì neân ñem naáu thaønh sinh toâ ñeå duøng trong baûy ngaøy. Neáu sinh toâ coøn thöøa thì ñöôïc ñem naáu laàn nöõa thaønh thuïc toâ ñeå duøng trong baûy ngaøy. Neáu Tyø-kheo ñi khaát thöïc ñöôïc nhieàu sinh toâ thì neân duøng mieáng luïa saïch loïc laáy toâ ñeå duøng trong baûy ngaøy. Neáu coù coâng vieäc khoâng theå laøm tröôùc buoåi tröa ñöôïc, thì neân noùi: “Trong ñaây seõ sinh ra tònh vaät, toâi seõ duøng laøm thuoác uoáng trong baûy ngaøy”. Neáu lôõ queân khoâng duøng, khoâng taùc tònh, ñeå quaù thôøi haïn thì thaønh ra baát tònh. Neáu khi ñi khaát thöïc ñöôïc nhieàu daàu, thì neân aùp duïng nhö tröôøng hôïp toâ vöøa noùi ôû treân. Neáu vaøo böõa aên nhaän ñöôïc nhieàu meø, aên coøn thöøa thì neân ñem eùp thaønh daàu ñeå duøng trong baûy ngaøy. Neáu vì coâng vieäc khoâng laøm ñöôïc, thì nhö tröôøng hôïp toâ ñaõ noùi ôû treân. Ñoù goïi laø bình söõa laïc. Môõ: Neáu Taêng ñem chia cho môõ gaáu, môõ caù, môõ bi, môõ heo, môõ Thaát-tu-ma-la, thì Tyø-kheo ít coù ngöôøi quen

bieát coù theå duøng moät mieáng luïa moûng loïc ñeå laøm thöùc aên duøng trong baûy ngaøy. Neáu baän vieäc khoâng theå laøm ñöôïc thì nhö tröôøng hôïp toâ ñaõ noùi ôû treân. Khi Taêng ñem chia daàu, Tyø-kheo hoaëc muoán ñem taùc tònh, hoaëc duøng laøm daàu aên baûy ngaøy, hoaëc duøng laøm daàu thaép ñeøn, hoaëc laøm daàu thoa chaân, hoaëc duøng thoa mình. Neáu Taêng chia daàu ít khoâng ñuû duøng, beøn ñem ñoå doàn moät choã, thì taát caû ñeàu baát tònh. Neáu coù daàu thanh tònh (hôïp leä) thì ñoå chung vôùi daàu thanh tònh trong moät bình roài ñem röûa Bình-saïch giao cho tònh nhaân giöõ. Cuõng vaäy, daàu duøng baûy ngaøy neân ñoå chung vôùi daàu duøng baûy ngaøy trong moät bình, roài ñem röûa Bình-saïch giao cho tònh nhaân caát. Cuõng vaäy, daàu ñoát ñeøn, daàu thoa chaân, khi coù ñöôïc cuõng neân nhaän. Neáu Tyø-kheo muoán uoáng boät, uoáng daàu, thì khoâng ñöôïc tröôùc uoáng boät, sau uoáng daàu, vì boät laø thuoác duøng troïn ñôøi, coøn daàu laø thuoác duøng baûy ngaøy. Do ñoù, neân uoáng daàu tröôùc, roài röûa tay, suùc mieäng cho saïch, sau ñoù môùi uoáng boät. Neáu Tyø-kheo sau böõa ngoï trai coù beänh, neân uoáng toâ tröôùc, vì toâ laø thuoác baûy ngaøy, roài röûa tay, suùc mieäng cho saïch môùi aên. Neáu Tyø-kheo coù beänh muoán uoáng toâ thì phaûi uoáng vaøo buoåi mai, vì toâ laø thuoác duøng baûy ngaøy, sau ñoù aên côm xong, suùc mieäng, röûa tay cho saïch roài môùi uoáng thuoác. Neáu Tyø-kheo uoáng daàu xong, coøn thöøa ñònh duøng ñoát ñeøn hoaëc thoa chaân, nhöng coù Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñeán thaáy cheâ daàu nhieàu, beøn uoáng nöõa thì phaïm toäi Vieät tyø-ni.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 10 1135

Neáu Tyø-kheo aên ñöôøng pheøn xong roài muoán uoáng nöôùc ngoït vaøo buoåi toái, thì phaûi suùc mieäng cho saïch, roài môùi uoáng nöôùc ngoït. Neáu uoáng nöôùc ngoït roài môùi aên ñöôøng pheøn, cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo muoán naáu ñöôøng pheøn, neân sai tònh nhaân naáu. Neáu Tyø-kheo nhaän ñöôïc toâ, roài duøng toâ troän vôùi toâ, toâ troän vôùi daàu, toâ troän vôùi maät, toâ troän vôùi ñöôøng pheøn, toâ troän vôùi sinh toâ, toâ troän vôùi môõ, cuõng vaäy, daàu, maät, ñöôøng pheøn, sinh toâ, cho ñeán môõ troän vôùi toâ, môõ troän vôùi daàu, môõ troän vôùi maät, môõ troän vôùi sinh toâ, môõ troän vôùi ñöôøng pheøn, môõ troän vôùi môõ, cuõng nhö vaäy. Thöùc aên ñuùng giôø, thöùc uoáng buoåi toái, thuoác duøng baûy ngaøy, thuoác duøng suoát ñôøi troän laãn vaøo nhau thì ñöôïc uoáng ñuùng thôøi. Thuoác uoáng buoåi toái, thuoác duøng baûy ngaøy, thuoác duøng suoát ñôøi hoøa laãn vaøo nhau thì ñöôïc uoáng vaøo buoåi toái. Thuoác uoáng baûy ngaøy, thuoác duøng suoát ñôøi hoøa laãn vaøo nhau, thì ñöôïc uoáng trong baûy ngaøy. Neáu Tyø-kheo coù ít ngöôøi quen bieát khi ñi khaát thöïc ñöôïc muoái ñoû, muoái tía... thì neân röûa saïch ñeå duøng suoát ñôøi. Neáu ñöôïc hoà tieâu, taát baùt, cuõng laïi nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo coù ít ngöôøi quen bieát khi ñi khaát thöïc ñöôïc ñöôøng pheøn ñen, ñöôøng pheøn traéng, neân ñem röûa saïch hôi ñoà aên, ñeå laøm thuoác duøng trong baûy ngaøy. Theá neân noùi (nhö treân).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.